image
not
available

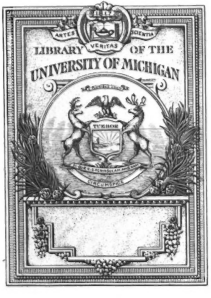

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Karl Ignaz Tham

Karl Thams

deutsch-böhmisches

Nationallexikon.

Mit einer Vorrede begleitet
von
J. C. Adelung,
kurfürstlich sächsischen Hofrathe und Oberbibliothekar.

Prag und Wien,
auf Kosten der von Schönfeldschen Handlung.
1788.

Digitized by Google

830.3
T36 6

Digitized by Google

693 741-120

Vorrede

des Herrn Hofraths Adelung.

Die Slaven sind, wie ich als bekannt voraus setzen kann, ein altes und überaus zahlreiches Hauptvolk des heutigen Europa, welches sich durch seine Sprache, Sitten und Lebensart sehr merklich von allen übrigen unterscheidet. In den frühesten Zeiten wohnten sie, wie andere jetzt europäische Völkerschaften, tief in dem innern und östlichen Asien, und vermuthlich so, daß sie die nachmaligen germanischen Völkerschaften in Westen, die Hunnischen aber in Osten hatten; wenigstens sind sie bey der nachmaligen Völkerwanderung in dieser Ordnung auf einander gefolget. In der großen Bewegung, welche um den Anfang der christlichen Zeitrechnung, vielleicht auch schon geraume Zeit vorher, durch innere Volksmenge und unbekannte äußere Ursachen unter diesen noch sehr rohen und wilden Völkerschaften veranlasset wurde, drängten sie sich immer westwärts, und bevölkerten auf diese Art unter andern auch Europa, welches durch ähnliche frühere Auswanderungen sogenannter Celtischer und Scythischer Völkerschaften aus Asien zwar schon besetzt, aber im Ganzen doch noch sehr kümmerlich und sparsam bewohnet war. Unter diesen werden die germanischen Völkerschaften den Griechen und Römern zuerst bekannt, und einige Jahrhunderte später treten auch die Slavischen auf, welche

gegen

Digitized by Google

gegen das Ende des fünften bereits so weit vorgerücket waren, daß sie den größten Theil des östlichen und nördlichen Deutschlands besetzen konnten, welche Gegenden durch die Auswanderung germanischer Volksstämme waren geschwächet und entvölkert worden. Ohne Zweifel würden sie sich noch weiter westwärts ausgebreitet haben, wenn sie nicht durch die vorliegenden deutschen Völkerschaften wären eingeschränket worden, welche ihnen unter ihren Kaisern nach und nach viele von ihnen besetzte Provinzen wieder abnahmen, worauf sie in denselben mit den Deutschen zusammen schmolzen, so daß nunmehr in den meisten derselben bis auf die Leibeigenschaft alles Slavische bis auf die geringste Spur verschwunden ist. Aehnliche Schicksale hatten sie in manchen Gegenden des südöstlichen Europa; aber desto mehr glückte es ihnen in dem nordöstlichen, wo sie unter andern die zwey noch blühenden Reiche, das Pohlnische und Rußische gründeten.

Ein so zahlreiches Volk mußte nach dem natürlichen Laufe der Dinge, der Sprache nach, schon in den frühesten Zeiten, und bereits während seines Aufenthalts in Asien in mehrere Mundarten getheilet seyn, und war es auch wirklich, so wie es noch ist. Der mit ihren Volksstämmen längst erloschenen Mundarten nicht zu gedenken, so sind als noch jetzt bestehende Mundarten der slavonischen Sprache bekannt, im östlichen Deutschlande die böhmische, die mährische, die Wendischen sowohl in den beyden Lausitzen, als in dem Lüneburgischen, in Hinterpommern, in Schlesien, in Krain und andern österreichischen Provinzen; in Süden der Donau, die Kroatische, die Servische oder Raitzische, die Dalmatische, die Bulgarische und Bosnische, und in Norden dieses Flußes besonders die Pohlnische und Rußische, wovon sich jede, nach Maaßgebung ihres Umfan-

ges,

ges, oft wieder in mehrere ihr untergeordnete Mundarten theilet. Ich verlasse diese Mundarten hier und wende mich bloß zur Böhmischen.

Diese ist unter den slavischen Mundarten eine der reichsten und ausgebildetsten, wovon die Ursachen in der Geschichte des Volkes sehr leicht zu finden sind. Sie ist die Muttersprache eines gewiß nicht unbeträchtlichen slavischen Stammes, welcher, aller historischen Wahrscheinlichkeit nach noch vor dem Ende des fünften Jahrhunderts, etwa um 480 in das von den Markomannen verlassene Böhmen einrückte. Welches der ursprüngliche Name dieses Stammes gewesen, ist, so viel ich weis, unbekannt; denn daß die neuen Ankömmlinge Czechen geheißen haben sollen, ist noch sehr unerwiesen. Genug, sie verloren ihren slavischen Namen sehr bald, und wurden von ihren Nachbarn die Böhmen genannt, weil sie das Land besetzten, welches ehedem die Bojer bewohnten, von welchen es den Namen Bojenheim, verkürzt Böhmen, bekommen hatte. Sie waren, so wie andere slavische Völker, anfänglich sehr rohe und wild, und kannten keine andere Erwerbungsmittel als die Jagd und den Krieg. Da ein solches Volk einen großen Bezirk zu seinem Aufenthalte gebraucht, so wird ihm auch sein Boden sehr bald zu enge, zumal wenn, wie hier der Fall ist, die Volksmenge durch neue Ankömmlinge von Osten her immer vermehrt wird. Die Auswanderung ist alsdann immer das erste und gewöhnlichste Mittel aller rohen und unkultivirten Menschen, daher wandten auch die Böhmen nebst den mit ihnen verwandten Sorben und Wenden mehrere Jahrhunderte alle ihre Macht an, sich westwärts auszubreiten. Allein die vorliegenden deutschen Provinzen waren bereits zu stark besetzt, und die Beherrscher Deutschlands waren ihnen zu mächtig, da-

Digitized by Google

her sie nach langwierigen mit abwechselndem Glücke geführten Kriegen endlich in ihr Land eingeschränket, und genöthiget wurden, die Erhaltungsmittel in sich selbst zu suchen. Zunehmende Volksmenge in einem begränzten Raume ist die wirksamste und oft die einzige wirkende Ursache der Kultur, weil diese die Erwerbungsmittel vermehret, und allein im Stande ist, viele Menschen in einem eingeschränkten Raume zu ernähren. Freylich sporret sich der rohe Halbwilde gegen dieselbe so lange als er nur kann, weil Thätigkeit, anhaltende Arbeit und die mit dem engern gesellschaftlichen Leben unzertrennlich verbundene Aufopferung seiner natürlichen Freyheit ihm anfänglich unerträglich und bitterer als der Tod selbst sind. Allein endlich zwinget der Trieb der Selbsterhaltung ihn doch, nachzugeben, und die Nahrungsmittel durch eigenen Fleiß zu vermehren, obgleich der Fortschritt immer sehr langsam ist, und die ihm natürliche Abneigung nicht anders als Schritt für Schritt überwunden werden kann. Bey den slavischen Böhmen ward die Kultur dadurch sehr erleichtert und beschleuniget, daß sie auf ihrem Zuge aus Asien längs den blühenden Provinzen des römischen Reichs manche Bequemlichkeiten und Zweige des Kunstfleißes hatten kennen lernen, die sie daher jetzt in Uibung und Anwendung zu bringen anfiengen, als sie kein anderes Erhaltungsmittel bey der immer zunehmenden Volksmenge mehr übrig sahen. Daher finden wir den Bergbau, die Handlung und manche mechanische Arbeiten bey ihnen sehr frühe im Gange, und zwar früher als in dem mittlern und nördlichen Deutschlande, welches sich nicht schämen darf, manches in diesem Stücke von den Böhmen erlernet zu haben. In dem südlichen Deutschlande ist der Bergbau unstreitig ein Uiberbleibsel der römischen Kultur; allein in dem mittlern und nördlichen ist er allem

An-

Digitized by Google

Ansehen nach ein Abkömmling der slavischen. Indessen rückten doch die Böhmen in der Kultur des Geistes nur sehr langsam fort, bis gegen den Anfang des zehnten Jahrhunderts die christliche Religion Wurzel unter ihnen faßte, da sie denn mit derselben auch zugleich die Uiberreste der ehemaligen römischen Kultur kennen lernten, so wie sie sich unter den Christen dieser Zeit erhalten hatten.

Seit dieser Veränderung finden sich in der böhmischen Geschichte besonders zwey Zeiträume, welche für den Geschmack, die Sprache und die ganze Kultur des Geistes dieser Nation vorzüglich merkwürdig sind, die Regierung Karls IV. (in der böhmischen Geschichte des ersten) von 1346 bis 1377, und die Regierung Rudolphs II. von 1576 bis 1612. Beydemal gieng die Kultur von den Beherrschern aus, welche selbst aufgeklärt und ausgebildet waren, und die Wissenschaften und Künste gesitteter Länder in das ihrige verpflanzten. Was besonders den ersten Zeitraum betrifft, so streuete schon Karls Vater, König Johann, den Samen aus, welcher nachmals unter seinem Sohne so schöne Früchte trug, indem er der erste war, der seine Unterthanen näher mit den Ausländern bekannt machte. Der böhmische Adel, welcher ihn auf seinen häufigen Reisen nach den Niederlanden, Frankreich und Italien begleitete, lernte hier Geschmack und Pracht kennen, und legte nunmehr mit der alten slavischen Tracht auch seine Vorurtheile und rohen Sitten ab, lernte sein Haar kräuseln und enge Kleider tragen, und fieng an fremde Sprachen zu reden. König Johann unterstützte diesen Anfang theils durch die vieler Ausländer, die er an seinen Hof zog, theils durch seine eigene Pracht, unter deren Schutze die bisher unbekannten Künste des Luxus und des Geschmacks in Böhmen aufkeimten.

Noch schneller war der Fortschritt unter seinem Sohne, Karln IV., der den Vater sowohl an eigenen Kenntnissen, als auch an Geschmack und Neigung zu den schönen und bildenden Künsten noch übertraf. Böhmen hat unter seiner Regierung so viel, wo nicht noch mehr Schriftsteller, Gelehrte und Künstler aufzuweisen, als irgend eines der aufgeklärtesten Länder des übrigen Europa, und erst vor kurzem hat man entdeckt, daß sogar die Oelmalerey in Böhmen älter ist, als in Italien, oder vielmehr, daß die ältesten Oelgemälde, die wir kennen, in Böhmen aufbehalten worden, und sich noch aus der Regierung dieses Kaisers herschreiben.

Die innern Unruhen und Zerrüttungen unter den folgenden Regierungen hemmten den Fortschritt eines so schönen Anfangs, und da nachmals auch der Sitz des Hofes von Prag nach Wien verlegt wurde, so verloren die Künste des Uiberflußes ihre Aufmunterung, und der Geschmack seine Leitung. Zwar blieb aus dem glänzenden Zeitraume Karls IV. noch manches Pflänzchen übrig, welches hier und da im Stillen fortwuchs, und bey der großen Revolution, welche in der ersten Hälfte des sechzehnten Jahrhunderts in der Religion und allen Wissenschaften vorgieng, sich merklich stärkte und selbst Blühten trug; allein sie blieben nur immer einzeln, bis sich unter Rudolph II. wieder eben dieselben Umstände vereinigten, welche den glänzenden Zeitraum unter Karln IV. hervorgebracht hatten. Rudolph hatte seinen Sitz in Prag und liebte Aufwand und Pracht. Er munterte die Wissenschaften auf, belohnte die Künste und war selbst gelehrt. Er zog mehrere berühmte Ausländer nach Prag, und bewirkte dadurch einen seltenen Flor fast aller Wissenschaften.

Der Reichthum einer Sprache hängt immer von dem Fortschritte eines Volkes in den Künsten und Wissenschaften

ten ab, ihre Biegsamkeit, ihr Wohlklang und ihre ganze Verfeinerung aber von dem Geschmacke. Beyde erreichten in den jetzt genannten Zeiträumen einen bisher in Böhmen ungewöhnlichen Grad der Vollkommenheit, und hatten daher auch den gewöhnlichen Einfluß auf die Sprache. Besonders geschah dieses unter Rudolph II. und da die Buchdruckerkunst jetzt der Aufklärung zu Hilfe kam, und Kenntnisse aller Art überaus schnell verbreitete, so waren die Fortschritte, welche die Sprache unter ihm machte, nicht allein geschwinder, sondern sie verbreiteten sich auch über mehrere Klassen der Nation, als unter Karln IV. möglich war, weil die Mittheilung der Begriffe durch Handschriften langsam, beschwerlich und kostbar ist. Die böhmische Sprache brachte es in ihrem Reichthume und in ihrer Ausbildung schon so weit, daß fast alle Wissenschaften in derselben vorgetragen werden konnten, und wirklich vorgetragen wurden, wie es aus der großen Menge böhmischer Schriften aller Art erhellet, welche aus diesem Zeitraume noch übrig sind. Daß sie aber außer dem wissenschaftlichen Reichthum auch alles in sich besaß, was sie zu einer schönen Sprache erheben konnte, läßt sich mit der nicht kleinen Anzahl guter Dichter beweisen, welche dieser Zeitraum aufweisen kann. Mit einem Worte, diese Regierung ist der glänzendste Zeitpunkt in der Geschichte der Kultur Böhmens, und in Ansehung der Sprache ist er es so sehr, daß die Schriftsteller aus demselben für die Nation noch jetzt klassisch sind, und für einen jeden, welcher rein und schön böhmisch schreiben will, noch jetzt zu Mustern dienen müssen.

Wenn das in einer Nation der Fall ist, so ist es auch allemal ein Beweis, daß sie in der Kultur des Geistes und des Geschmacks wieder rückwärts gegan-

gangen ist. Die Ursachen davon sind sehr leicht einzusehen. Die Sprache ist der Ausdruck unserer Begriffe und Empfindungen, und ist diesen daher auf das genaueste angemessen. Sind diese arm, eingeschränkt, sinnlich, ungebildet, so ist es die Sprache auch, und eben so umgekehrt, weil beyde unzertrennlich in einander wirken und sich gegenseitig verfeinern oder vergröbern, wenn ich so sagen darf. So lange also ein Volk in Kenntnissen und in dem Geschmacke wächst, so lange fährt auch die Sprache fort, immer mehr bereichert und verfeinert zu werden; gehet aber die Nation in den erstern wieder rückwärts, so empfindet das auch die Sprache, welche nunmehr sowohl an Umfang des Ausdrucks, als an Reinigkeit, Wohlklang, und Feinheit abnimmt. Nicht, als wenn diese Vorzüge, wenn eine Sprache, als ein Abstraktum betrachtet, sie einmal erworben hat, sich aus der Reihe der Dinge verlören, welches seit der Häufung der Schriften, besonders durch die Buchdruckerkunst, nicht so leicht mehr möglich ist, obgleich die Feinheit der mündlichen Aussprache verloren gehen kann; sondern bloß, weil der einmal erworbene Reichthum in Schriften ungenützt da liegt, und bey dem stümpfer gewordenen Empfindungsvermögen der Sprechenden sowohl die Reinigkeit und Richtigkeit der Sprache, als auch der Wohlklang vernachläßiget werden. Finden sich dann, bey einem solchen Verfalle einer Nation einzelne gute Köpfe, welche Geschmack genug besitzen die Mängel ihres Zeitalters einzusehen, und Muth genug, sich über dasselbe zu erheben, so bleibt ihnen kein anderes Mittel übrig, als zu dem glänzendsten Zeitpunkte der Kultur zurück zu gehen, und wieder so zu schreiben, als die guten Schriftsteller der damaligen Zeit, die nunmehr für die Nation klassisch sind, geschrieben haben.

Das ist der einzige und der wahre Gesichtspunkt, aus welchem man die Wiederaufnahme veralteter Wörter und Formen, welche in manchen Sprachen zu manchen Zeiten so sehr begünstiget wird, beurtheilen muß. So lange eine Nation noch an Kenntnissen und Geschmack wächst, ist diese Aufnahme wider die Natur einer jeden Sprache, ja wider den Begriff dieses Wachsthums selbst. Worinn bestehet derselbe anders, als in der Erweiterung, Veredelung und Verfeinerung unserer Vorstellungen? und da diese mit dem Ausdrucke durch die Sprache auf das genaueste zusammen hängen, und oft weiter nichts als dieser Ausdruck sind, so legt eine Nation während ihres Fortschrittes alle die ärmlichen, unbestimmten, rohen und sinnlichen Ausdrücke und Vorstellungsarten ab, welche Zeichen eben so ärmlicher, unbestimmter, roher und sinnlicher Begriffe sind, so wie sie sich bessere an ihrer Stelle erwirbt. Sie kann selbige auch nie wieder aufnehmen, sie müßte denn in der Kultur des Geistes und Geschmacks wieder zurückgehen, und eben wieder so eingeschränkt, unbestimmt, ärmlich und sinnlich denken, als ehedem. Manche unserer deutschen Schriftsteller und Kunstrichter, welche sich in Ansehung der Kenntnisse und des Geschmacks sehr weit über ihre Vorfahren des vierzehnten und dreyzehnten Jahrhundertes hinweg setzen, und doch die Wiederaufnahme veralteter Sprachformen empfehlen, machen sich dadurch eines Widerspruchs der ersten Größe schuldig.

Ganz anders verhält es sich freylich, wenn eine Nation in der Kultur des Geistes und des Geschmacks zurückgekommen ist, oder mit andern Worten, wenn ihre Begriffe sich im Ganzen genommen verenget haben, wenn ihre Vorstellungsarten ärmlicher, schwankender und sinn-

licher geworden sind, wenn ihr Empfindungsvermögen stumpfer geworden ist, so daß sie für die Reinigkeit und Richtigkeit der Sprache weniger Gefühl, und für ihre feinern Schönheiten weniger Sinn hat. Dann ist es nicht nur erlaubt, sondern selbst Pflicht, zu der schon vorhandenen schönern Sprache zurückzukehren, sich vermittels derselben die Kenntnisse und das feinere Empfindungsvermögen der Vorzeit zu erwerben, und dann auf dem Wege fortzuschreiten, welchen die Sprache des glänzendsten Zeitpunkts vorbereitet und vorgezeichnet hat. Das ist nun der Fall in dem heutigen Böhmen, so wie in dem heutigen Italien, denn beyde sind in der Kultur in den neuern Zeiten zurückgekommen, und würde vermuthlich auch der Fall in dem heutigen Griechenlande seyn, wenn anders Geschmack, Wissenschaften und Kunstfleiß jemals wieder in demselben erwachen sollten. Alle übrige Staaten Europens sind hingegen noch in dem Wachsthume begriffen, obgleich der Fortschritt bey manchen schneller, bey manchen aber langsamer ist.

Was besonders Böhmen betrifft, so traten nach Rudolphs II. Tode und zum Theil noch während seiner Regierung wieder eben dieselben Umstände ein, welche nach Karls IV. Tode den kaum erweckten Wohlstand wieder vernichteten. Die innern Unruhen, welche das Reich auf das traurigste zerrütteten, sind bekannt genug. Durch die Verfolgung der Nichtkatholischen ward eine Menge gelehrter und fleißiger Männer und der größte Theil des aufgeklärten und begüterten Adels aus dem Lande vertrieben. Die Nation ward dem Leibe und dem Geiste nach unterjocht; auf die Sklaverey folgte Armuth, zumal da auch der Sitz des Hofes wieder von Prag verlegt ward, und auf die Armuth, Trägheit, Muthlosigkeit und Eingeschränktheit der Begriffe. Auf einem solchen

Boden sproßen keine Blumen der schönern Kultur, welche in Freyheit gesäet und mit Wohlstand gedünget seyn wollten.

Zwar hat Josephs Weisheit einen Theil dieser Hindernisse der schönern Kultur gehoben, indem er die Freyheit des Geistes wieder hergestellet hat, daher Böhmen unter seinem Zepter allerdings dem dritten Zeitraume seiner schönern Kultur entgegen sehen kann. Es wird alsdann desto schneller in derselben wachsen, da es der Nation weder an Fähigkeit noch an Thätigkeit gebricht; und sie in ihrer Sprache schon alle Hilfsmittel vorbereitet findet, die ihr dazu nothwendig sind.

Ich habe dieses wenige von der Geschichte der böhmischen Sprache um deswillen vorausgeschickt, um die Nothwendigkeit eines Wörterbuchs derselben desto einleuchtender zu machen. So lange sich eine Nation noch in dem Fortschritte der Kultur befindet, kann sie ein solches Hilfsmittel eher entbehren, weil alle Schätze und Eigenheiten einem jeden Sprechenden und Schreibenden unmittelbar gegenwärtig sind, wenigstens ohne große Mühe und Aufwand ihm gegenwärtig seyn können. Allein bey einer Sprache, welche wie die böhmische, in dem Falle ist, daß sie zur Vorzeit zurückkehren muß, ist ein Buch, welches den ganzen in Schriften zerstreueten Reichthum der Sprache mit allen seinen Eigenheiten derselben in einem engen Raume zusammenfasset, unentbehrlich, weil nicht jeder alle, oder auch nur die besten Schriften haben oder lesen kann. Das ist indessen nur ein Grund, welcher ein solches Buch für die böhmische Sprache nothwendig macht, es giebt deren noch mehrere; allein, da sie der Herr Verfasser bereits berühret hat, so kann ich sie hier füglich mit Stillschweigen übergehen.

Ich komme vielmehr auf das gegenwärtige Werk selbst, von welchem das Publikum jetzt die erste Hälfte,

oder den deutsch-böhmischen Theil erhält. So viel ich, ohne böhmisch zu verstehen, urtheilen kann, hat der Verfasser alle seine Vorgänger sehr weit zurück gelassen, und sich durch dieses Werk eben so vieles Verdienst um seine Nation, als seiner Nation durch Bekanntmachung ihrer so alten, eigenthümlichen und reichen Sprache bey den Ausländern Ehre erworben. Die deutschen Artikel, welche in dieser ersten Hälfte voran stehen, sind überaus vollständig, sowohl in Ansehung der Anzahl und Auswahl der einzelnen Wörter, als auch ihrer Bedeutungen, und bey den Kenntnissen des Verfassers und dem von ihm angewandten vieljährigen Fleiße, ist zu vermuthen, daß auch die ihnen beygesetzten böhmischen Ausdrücke den deutschen und ihren Bedeutungen völlig angemessen seyn werden. Ich habe die ersten Bögen der zweyten, oder böhmisch-deutschen Hälfte, welche zugleich mit den angemessenen lateinischen Ausdrücken bereichert ist, mit mehreren älteren böhmischen Wörterbüchern verglichen, und auch hier alle Vorzüge der ersten Hälfte wahrgenommen. Der Verfasser hat daher wirklich alles geleistet, was man in dieser Art in einem so eingeschränkten Raume nur mit Recht erwarten kann, und hat daher die gerechtesten Ansprüche nicht nur auf den Dank seiner Landsleute und auf die Achtung der Ausländer, sondern auch auf die Belohnung eines Josephs, welcher Verdienste aller Art zu schätzen und zu vergelten weis.

Dresden den 3ten April 1788.

Johann Christoph Adelung.

Einleitung.

Noch immer bleibt die böhmische Sprache, außer der deutschen, in den österreichischen Erblanden sowohl dem Begüterten *), Vorsteher, Richter, Rechtsfreunde und Beamten, als auch dem Seelsorger, Soldaten, Handelsmanne, auch dem in Böhmen, Mähren, Schlesien und in den meisten Kommitaten Ungarns, oder bei einem Regimente angestellten Leib = und Wundarzte ꝛc. die nothwendigste, ja oft die unentbehrlichste. Wie sehr dies die unsterbliche Theresia, und der erhabene weise Monarch Joseph der zweite, unser allergnädigste Landesfürst einsah, beweisen die zu Wienerisch-Neustadt im Jahre 1752 bei Stiftung der theresianischen Militärakademie, und zu Wien im Jahre 1754 bei Errichtung der Militär-

*) Daß ein Begüterter, um mich mit den Worten der Erinnerung über einen wichtigen Gegenstand von einem Böhmen S. 132. gleich auszudrücken, mit seinen Unterthanen sprechen könne, erfordert wohl sein eigner Vortheil, da es sich leicht einsehen läßt, daß, wenn man sich auf einen Dolmetscher verlassen muß, man nicht nur oft der Betrogene seyn, sondern auch unwissend Irrthümer begehen könne. In der letzten Betrachtung wäre es sogar Pflicht die Sprache seiner Unterthanen, so Landesleute sind, zu wissen. Es ist auch in der Natur gegründet, daß Unterthanen einem Herrn mehr zugethan sind, wenn sie mit ihm reden können, welches in verschiedenen Umständen kein kleiner Vortheil ist. Denen aber, welche sich dem Soldatenstande widmen, auch als Feldprediger, Feldmedici, oder Feldchirurgi, Auditeurs ꝛc. dienen, da der größte Theil der k. k. Armee aus Böhmen, Mährern, Wasserpohlen und Slowaken, welche die böhmische Mundart sprechen, bestehet, ist diese Sprache nicht nur nützlich, sondern sogar nothwendig und unentbehrlich. Nach der Aussage der erfahrensten Offiziere werden diejenigen von dem gemeinen Manne, die mit ihm seine Sprache reden können, als seine Landsleute so geliebt, daß er gerne sein eigenes, um das Leben seines Landsmanns zu retten, in die Schanze schlägt ꝛc.

litärpflanzschule auf der Laimgrube, und der Ingenieurakademie zu Gumpendorf, jetzt in dem Gebäude des aufgehobenen Theresianums, oder der sogenannten Favoritte; dann im Jahre 1775 auch auf der Universität von Ersterer errichteten, vom Letztern aber bestätigten öffentlichen Lehrstühle der böhmischen Sprache und Litteratur.

Daß man bei gründlicher Erlernung einer jeden Sprache eines ausführlichen Lexikons bedarf, ist ausgemacht; wie sehr man aber schon seit geraumer Zeit eines vollständigen böhmischen bedarf, ist leider! nur zu bekannt; da alle bisher vorhandenen gedruckten, sowohl Wodnians, Reschels, Weleslawins, als Lodereckers, eines Ungenannten und Wussins höchst unvollständig und mangelhaft sind, so zwar: daß, wenn man sie auch alle in eines zusammen brächte, dennoch nur ein Stückwerk daraus entstehen würde. Ohnehin haben alle diese Leute ihre Lexika blos für die lateinischen Schulen zu guten Hilfsbüchern bestimmt, und daher nie zweckmäßig gearbeitet. Selbst in der dritten Auflage des wussinischen werden Wörter, die noch täglich im Gebrauche sind, vermißt, und vergebens gesucht. Wussin erkläret die Wörter immer nur in einer, und das in der gewöhnlichsten Bedeutung, die erste ursprüngliche, eigentliche (primitive) Bedeutung aber giebt er entweder gar nicht an, oder unrichtig, unbestimmt und oft falsch. Uiberdies ist fast allen diesen Wörterbüchern, außer Wussins, das Latein dem Böhmischen vorgesetzt, folglich für den Deutschen, oder den Böhmen, der deutsch lernet, und des Lateins unkündig ist, unbrauchbar. Die übrigen alle sind theils blosse Wortregister, theils den niedern lateinischen Klassen gelieferte Handbüchelchen, welche zwar ihrer Bestimmung entsprechen, jedoch im Ganzen zur rechten allgemeinen Absicht nie hinreichend sind. Und da ohnedies die deutsche Sprache seit vierzig Jahren immer mehr an der Ausbildung, Verfeinerung, und am Reichthume der Wörter gewann und zunahm, ja die höchste Stuffe der Vollkommenheit erreichte, so fallen diese damals verfaßten sowohl deutschböhmischen, als böhmischdeutschen Dikzionäre, besonders in Ansehung des Deutschen, sehr unvollkommen aus.

Schon längst äusserten zwar viele den Wunsch, ein ausführliches förmliches deutschböhmisches Lexikon, indem man bisher, leider! gar keines hatte, an das Tageslicht treten zu sehen. Die Ursache, warum man bisher noch keines hatte, mag diese seyn: weil vielen, die vielleicht schon wirklich daran Hand anlegten, entweder am Vermögen fehlte,

es selbst verlegen zu können, oder an Kräften und Musse, es zu vollenden. Warum man aber schon längst eines nicht haben konnte, oder vielmehr, warum es an Unterstützern wirklich thätiger und geschickter Leute, und an Verlegern wirklich guter schon vorhandener böhmischer Wörterbücher *) fehlte, und warum man die Erhaltung und Aufnahme einer vortreflichen Nationalsprache so wenig beherzigte? dies zu entscheiden kömmt mir nicht zu; genug, nun erscheinet eines: unser besonders patriotisch gesinnte und um die böhmische Litteratur sehr verdiente Herr Johann Ferdinand Edler von Schönfeld ist der Veranlasser und zugleich Verleger desselben. Blos ihm hat man es zu verdanken, daß ein Werk dieser Art zu einer Zeit erscheint, wo man ganz andere Schriften zu kaufen gewohnt ist.

Da ich bereits durch sieben Jahre aus den besten klassischen, sowohl gedruckten als ungedruckten böhmischen Werken blos zu meinem eigenen Gebrauche sammelte, wurde ich von diesem warmen Patrioten aufgemuntert, meine häufigen zerstreuten böhmischen Materialien in ein Ganzes zusammenzuschmelzen, und ein deutschböhmisches Lexikon daraus zu bearbeiten. Ich that es; entwarf mir den Plan, und wagte mich an diese schwere, mühvolle, unangenehme Arbeit. Quellen, aus den ich geschöpft habe, sind die Schriften eines Weleslawins, Komenius, Hageks von Liboč, Hageks von Hagkowa, Paprocký, Lupač, Palkawa, Dalemil, Buryan von Kornic, Paul Židek, Hrubý von Gelenie, Hus von Hussinec, Kapihorský, Lomnický, Dobrenský, Harant von Polžic, Hadowetz von Budowa, Wratislaw von Mitrowitz, Sixt von Ottersdorf, Scypio, Konstanc; dann die alten Landesverordnungen und Stadtrechte, die Uibersetzung der Annalen Trojens vom Jahre 1468. und 1488. der äsopischen Fabeln vom Jahre 1480. der martimianischen Chronik vom Jahre 1488. des alten Passionals vom Jahre 1489. des neuen Testaments vom Jahre 1475. der Bibeln von den Jahren 1488—89, und 1506. So auch die Version der Thaten Alexanders, des Aristoteles vom Thierreiche, der Cirispödie des Xenophon, Luzians, Ciceros, petrarks, Laktanzens, Eusebs, Erasms von Rotterdam, Jovian Pontans, Edmund Kampians, nebst andern kleinern Schriften, die ich hier übergehe. Um die böhmischen Bedeutungen genau und richtig erklären zu können, benützte ich bei Uibersetzungen allezeit die Urschrift, mit der ich sie verglich.

*

*) Ich meine hier das rosalische, und zeberlische, welche beide vielleicht seit zwanzig und mehr Jahren schon, noch im Manuskripte liegen.

glich. So that ichs z. B. mit der Geschichte von Troja, mit Aesops Fabeln, mit Petrarks Dialogen und andern. Diese meine gemachten und verglichenen Exzerpten sollen zu meiner Rechtfertigung dienen, wenn etwa jemand wehnte, ich hätte mich neu erdichteter, chimärischer Benennungen nach Willkühr bedient. Viele, obwohl veraltete ungebräuchliche, jedoch gute Wörter habe ich nie verbannt, sondern vielmehr hervorgesucht und genützt; um sie der Vergessenheit zu entreissen, und nach und nach lieber in Aufnahme zu bringen.

Deutsche Lexika, die ich meiner Absicht gemäß fand, und zum Grunde legte, waren Bauer, Garrach, Hederich, Scheller, und das Dictionaire des deux Nations; doch zog ich hiebei den Herrn Hofrath Adelung immer zu Rathe, weil ich manches mehr zu erläutern, wie auch zu ergänzen suchte; daher bemühte ich mich, alle deutsche übliche Wörter in allen ihren gewöhnlichen Bedeutungen und Verbindungen zu bemerken; dann durch Beispiele verschiedener Redensarten zu erläutern, welche Beispiele zugleich die Wortfügung, besonders bei den Zeitwörtern anzeigen und lehren, was für eine Endung bei einem Worte zu stehen komme, und wie die Wörter in einer ganzen Redensart zu ordnen sind. Selbst für den Böhmen, der sich der deutschen Sprache befleißt, zumal da dieselbe als die allgemeine Staatssprache ist, in welcher sowohl in den Schulen, als in Dikasterien und Kanzleien alles behandelt wird, bleibt dies ein sehr nützliches, brauchbares, ja fast unentbehrliches Handbuch.

Obschon ich weit entfernt bin, gegenwärtiges mir fast abgedrungenes Lexikon für ganz vollkommen auszugeben, so glaube ich dennoch, daß man es, im Ganzen betrachtet, mit allem Grunde wenigstens für das erste vollkommene deutschböhmische ansehen kann. Ich unterwerfe es jeder bescheidenen Kritik; nehme jede wohlgemeinte freundschaftliche Erinnerung oder Belehrung an; ersuche auch alle der böhmischen Sprache mächtige Männer, mich mit ihren willigen Beiträgen und Verbesserungen zu unterstützen; jedoch prüfen will ich sie bevor, und dann benützen. Das, was ich bisher noch itzt hie und da auffand und anmerkte, bin ich gesonnen, nächstens in einem Anhange nachzuholen. Gegenwärtige Anfangsgründe habe ich blos für diejenigen meinem Lexiko beigefügt, die noch ganz Fremdlinge in der böhmischen Sprache sind, um ihnen zugleich wenigstens nur einigen Vorgeschmack von derselben beizubringen, und sie einigermassen zu weitern Fortschritten allmählich gleichsam vorzubereiten.

Prag den 26. Dezemb. 1787.

Der Verfasser.

Anfangsgründe
der
böhmiſchen Sprache.

Digitized by Google

Anfangsgründe der böhmischen Sprache.

Von der Aussprache.

a) Klingt kurz, z. B. rada, der Rath, wada, der Mangel.
á) wird lang ausgesprochen, als: pán, der Herr, málo, wenig.
au) lautet wie ou, z. B. aud, das Glied.
b) klingt wie das deutsche b, als: blud, der Irrthum.
c) hat den Ton des deutschen z, oder des c vor e und i, z. B. co, was, otec, der Vater.
č) lautet beinahe wie das deutsche tsch, oder wie das italienische c vor e und i in den Wörtern certo, cecità, cibo, z. B. čelo, die Stirn, meč, das Schwerdt.
d) wie das deutsche d, z. B. duch, der Geist. Wenn es aber vor i, j oder ě stehet, oder wenn es oben mit einem geschwänzten Pünktchen gezeichnet ist, das ebenfalls ein i bedeutet, wird es weich, und zwar mit Andrücken der Zunge an den Gaumen, ausgesprochen, z. B. diw, das Wunder, djra, das Loch, děwka, die Magd, dědic, der Erbe; so auch ďábel, wie djabel, der Teufel, loď, gleichsam wie lodi, das Schiff, jedoch muß in diesem Falle das d mit dem j gleichsam zusammschmelzen.
e) klingt kurz, als: tebe, dich, tele, das Kalb.
é) klingt lang, als: mléko, die Milch, swého, des, oder den seinigen, péro, die Feder.
ě) wie je, z. B. twrdě, wie twrdje, hart, hlaupě, wie hlaupje, dumm, pět, fünf.
f) lautet wie das deutsche f, als fankati, blasen, facka, eine Ohrfeige.
g) klingt wie das deutsche j in Jahr, jeder, Joch, jung, bejahen, oder wie das lateinische g vor e und i, z. B. garo, der Frühling, gest, er ist, rág, das Paradies, gméno, der Name, nástrog, das Werkzeug.
ǧ) wie das deutsche g, z. B. Ǧoliáš, der Golias.
h) lautet wie das deutsche h, z. B. had, die Schlange, hlawa, der Kopf, běh, der Lauf, lehnaut, sie niederlegen, lehčit, verringern, dluh, die Schuld.
ch) klingt wie das deutsche ch, z. B. chrám, der Tempel, strach, die Furcht.
i) ist dünn, tief und kurz, als lid, das Volk, die Leute, diw, das Wunder, diwit se, sich wundern, milowat, lieben.
j) ist eben tief und dünn, aber lang, z. B. mjra, das Maaß, djlo, die Arbeit, wjtr, der Wind, mjchat, mischen. Vor Selbstlautern aber wird das j oder i wie das böhmische g oder deutsche j ausgesprochen, als Jakub, der Jakob, Jan, der Johann.
k) lautet wie das deutsche k, wenn es vor Mitlautern, oder in der Mitte der Wörter stehet; dann auch wie das deutsche g, z. B.

kámen

kámen, der Stein, kost, das Bein, konec, das Ende, kèg, der Prügel, kam, wohin, kdo, wer, kde, wo, kdy, wenn, kradmo, verstohlener Weise, kwét, die Blüthe.

l) wie das deutsche l, z. B. lauka, die Wiese, klec, das Käfig, blesk, der Glanz.

m) klingt wie das deutsche m, als moc, die Macht, nemnoho, nie viel, mjsto, der Ort.

n) wird sonst wie das deutschen ausgesprochen, als nápis, die Aufschrift, nemoc, die Krankheit, sen, der Traum, ginde, auderswo. Vor i, j und ě wird es erweicht, und hat beinahe den Laut des französischen gn, als nikam, nirgends, nikde, nirgends, nit, der Zwirn, néco, etwas. Auch ist es weich, wenn es oben bezeichnet ist, welches Zeichen ebenfalls ein i oder j anzeiget, z. B. ňadra, der Busen, zabraňugi, ich verwehre, statt niadra, zabranjugi, daň, die Abgabe, statt danj, oheň das Feuer, gleichsam ohenj, kuň, das Pferd, kunj.

o) lautet wie das deutsche o, als host, der Gast, pokog, der Friede.

p) klingt wie das deutsche p, z. B. pád, der Fall, pec, der Backofen, pěst, die Faust.

q) lautet wie das deutsche q, z. B. quitancý, die Quittung.

r) wie das deutsche r, als rak, der Krebs, rek, der Held, porod, die Geburt.

ř) beinahe wie im Deutschen das rsch, als řeka, der Fluß, řad, die Reihe, křičet, schreyen.

ſ oder s) wie das deutsche ß, als sud, das Faß, seno, das Heu, les, der Wald, maso, das Fleisch.

ſſ, ſs oder š) völlig wie das sch im Deutschen, z. B. ſſest, sechs, ſſust, ein Geräusch, ſſirſſj, breiter, weſs, oder weš, die Laus.

t) klingt wie das deutsche t, als tuk, das Fett, tkám, ich webe, nehet, der Nagel am Finger. Wenn aber ein i, j oder ě darauf folget, oder wenn es mit einem Punkte, der die Stelle des i vertritt, bezeichnet ist, so bekömmt es einen weichen Laut, z. B. tisk, der Druck, tjsta, die Hündinn, tělo, der Körper, rtuť, das Quecksilber, nawrať se, kehre zurück.

u oder v) ist kurz, als ruka, die Hand, huba, das Maul, vcho, das Ohr, vsta, der Mund.

ů) ist lang, als hůl, der Stock, Staab, sůl, das Salz, lůno, der Schoos, důwod, der Beweis.

w) lautet im Böhmischen wie im Deutschen, z. B. wogna, der Krieg, wrch, der Berg, mluwiti, reden, wéc, die Sache.

x) behält seinen natürlichen Laut, wie das deutsche oder lateinische x, als Xerxes, Xenofon.

y) ist in der Aussprache allzeit etwas härter, gröber und hohler, und zugleich kurz, z. B. ty, du, my, wir, baby, alte Weiber, tmy, die Finsternissen. Vor einem Selbstlauter aber wird es wie das böhmische g, oder das deutsche j ausgesprochen, z. B. yáma, die Grube, deym, der Rauch, weyce, das Ey, hnuy, der Mist.

ý)

y) klingt etwas hart, grob und lang, als dýl, die Länge, milý, lieb, sýla, die Stärke, wýchod, der Aufgang.

z) klingt wie das deutsche ſ, wenn es zwiſchen zween Selbſtlautern zu ſtehen kömmt, als in den Worten Weſen, Raſerey, Rieſe, Wieſe, oder wie das franzöſiſche oder lateiniſche z. in le zele, zelus, zero, Zodiaque, Zodiacus, z. B. záda der Rücken, zyſk der Gewinn, mráz, der Froſt, zrak, das Geſicht, zpět, zurück, rozrazyti, von einander ſchlagen.

ž) hat den Laut des franzöſiſchen j in jamais, je, joly, juif, oder des g vor e und i in den Worten gemir, genie, gibier, gibet, z. B. žába, der Froſch, žena, das Weib, žiwot, das Leben, rozžehnati ſe, ſich ſcheiden, trennen.

Von der Erkenntniß der Geſchlechter aus der Bedeutung.

Die Namen der Männer ſind des männlichen Geſchlechts, z. B. Jan, Johann, otec, der Vater.

Die Namen der Weiber ſind des weiblichen Geſchlechts, z. B. Barbora, Barbara, matka, die Mutter.

Die Namen der Buchſtaben ſind des ungewiſſen Geſchlechts, z. B. měkě i, ein weiches i.

Von der Erkenntniß der Geſchlechter aus dem Ausgange.

Hauptwörter, die ſich auf einen Mitlauter endigen, ſind meiſt des männlichen Geſchlechts, und haben den Artikel ten, z. B. dub, die Eiche, hrob, das Grab ꝛc. Einige hievon werden ausgenommen.

Wörter, ſo ſich auf a endigen, ſind weiblich, und haben den Artikel ta, z. B. brána, das Thor, hlawa, der Kopf.

Einige werden hievon ausgenommen, und ſind männlich, als družba, der Brautführer, paſtucha, der Hirte.

Die vielfachen (pluralia) ſind des ungewiſſen Geſchlechts, als, kamna, der Ofen, wrata, das Thor.

Auf e und é ſich endende ſind viele weiblichen Geſchlechts, z. B. koſſile, das Hemde, hauně, die Katze.

Viele ſind aber ungewiß, z. B. nebe, der Himmel, gehně, das Lamm ꝛc.

Die in ice ausgehende ſind alle weiblich, z. B. police, der Schrank, ſtolice, der Stuhl.

Die fremden Wörter auf ý, cý ſind weiblich, z. B. dywizý, die Diviſion, kollacý, die Kollation.

Die vielfachen (pluralia) auf y ſind auch weiblich, als: djtky, die Kinder, necky, die Molde.

Die auf ce und če ſich endende ſind meiſt ungewiß, als ſlunce, die Sonne, lwjče, ein junger Löwe.

Die Wörter, welche ſich auf i, o und iſtě endigen, ſind des ungewiſſen Geſchlechts, als dřjwi, das Holz, zlato, das Gold, ohniſtě, der Feuerheerd.

Von den Abänderungen der Hauptwörter.

Von der Isten männlichen Abänderung.

Diese enthält jene Namen, die sich in der ersten Endung auf b, d, f, g, h, ch, k, l, m, n, p, r, s, t, w, x, z, in der zweiten aber, wenn sie belebt sind, auf a, wenn sie aber unbelebt sind, theils auf a, theils auf u endigen.

Muster

der Isten männlichen Abänderung für Namen belebter Dinge und unbelebter Dinge.

Einfache Zahl.	Einfache Zahl.
1 End. pán, der Herr.	1 End. strom, der Baum.
2 — pána, des Herrn.	2 — stromu, des Baumes.
3 — pánu oder owi, dem Herrn.	3 — stromu, dem Baume.
4 — pána, den Herrn.	4 — strom, den Baum.
5 — ó pane, o Herr!	5 — ó strome, o Baum!
6 — w pánu od. owi, in dem Herrn.	6 — w stromu, é, in dem Baume.
7 — s pánem, mit dem Herrn.	7 — s stromem, mit dem Baum.
Vielfache Zahl.	**Vielfache Zahl.**
1 End. páni oder owé, die Herren.	1 End. stromy, die Bäume.
2 — panů, der Herren.	2 — stromů, der Bäume.
3 — panům, den Herren.	3 — stromum, den Bäumen.
4 — pány, die Herren.	4 — stromy od. owé, die Bäume.
5 — o páni oder owé, o Herren!	5 — o stromy oder owé, o Bäume!
6 — w pánjch, in den Herren.	6 — w stromjch oder ech, in den Bäumen.
7 — s pány oder ami, ama, mi, ma, mit den Herren.	7 — se stromy, mit den Bäumen.

So gehet auch holub, die Taube, had, die Schlange, Bůh, (Boha) Gott, ženich, der Bräutigam, rak, der Krebs, sládek, (sládka) der Bräuer, orel (orla) der Adler, posel (posla) der Bote, wůl (wola) der Ochse, gelen, der Hirsch, čáp, der Storch, bratr, der Bruder, pes (psa) der Hund, kat, der Henker, červ, der Wurm.

Hieher gehöret zub, der Zahn, ged, das Gift, snêm, der Landtag, swjcen (swjcnu) der Leuchter, sen (snu) der Traum, důl (dola) die Grube, kotel (kotla) der Kessel, stůl (stolu) der Tisch, zadek, (zadku) der Hintertheil.

Von der IIten männlichen Abänderung.

Diese enthält jene Namen, die in der ersten Endung der einfachen Zahl auf c, ce, č, ď, g, l, ň, ř, š, t, z, ž und in der zweiten Endung auf e ausgehen.

Muſter

der zweiten männlichen Abänderung für Namen

belebter Dinge.

Einfache Zahl.

1 End. cýſař, der Kaiſer.
2 — cýſaře, des Kaiſers.
3 — cyſaři od. owi, dem Kaiſer.
4 — cýſaře, den Kaiſer,
5 — ó cýſaři, o Kaiſer!
6 — w cýſaři od. owi, in dem Kaiſer.
7 — s cýſařem, mit dem Kaiſer.

Vielfache Zahl.

1 End. cýſaři oder owé, die Kaiſer.
2 — cýſařů, der Kaiſer.
3 — cyſařum, den Kaiſern.
4 — cyſaře, die Kaiſer.
5 — ó cýſaři, oder owé, o Kaiſer!
6 — w cýſařích, in den Kaiſern.
7 — s cýſaři, oder emi, ema, ma, mit den Kaiſern.

So gehet auch kupec, (kupce) der Kaufmann, hráč, der Spieler, trubač, der Trompeter, zeť, der Tochtermann, včitel, der Lehrer, kuň (koně) das Pferd, vhlíř, der Kohlbrenner, zwonař, der Glockengießer.

unbelebter Dinge.

Einfache Zahl.

1 End. měſýc, der Monat.
2 — měſýce, des Monats.
3 — měſýcy, dem Monat.
4 — měſýc, den Monat.
5 — ó měſýcy, o Monat!
6 — w měſýcy, in dem Monat.
7 — s měſýcem, mit dem Monate.

Vielfache Zahl.

1 End. měſýce od. owé, die Monate.
2 — měſýců, der Monate.
3 — měſýcum, den Monaten.
4 — měſýce, die Monate.
5 — ó měſýce od. owé, o Monate!
6 — w měſýcých, in den Monaten.
7 — s měſýcy, emi, ema, mi, ma, mit den Monaten.

Darüber gehen auch konec (konce) das Ende, bič, die Peitſche, mič, der Ball, bog, der Kampf, chmel, der Hopfen, den (dne) der Tag, kámen, der Stein, ſtúpeň (ſtúpně) die Stuffe, plášť, der Mantel, penjz, die Münze.

Von der IIIten männlichen Abänderung.

Uiber dieſe gehen jene Hauptwörter, die in der erſten Endung auf a, in der zweiten aber auf y ausgehen.

Muſter

der dritten männlichen Abänderung für Namen

belebter Dinge.

Einfache Zahl.

1 End. wládyka, der Walter.
2 — wládyky, des Walters.
3 — wládykowi, dem Walter.
4 — wládyku, den Walter.
5 — ó wládyko, o Walter!
6 — we wládykowi, in dem Walter.
7 En. s wládykau, mit dem Walter.

Vielfache Zahl.

1 — wládykowé, die Walter.
2 — wládyk, der Walter.
3 — wládykám, den Waltern.
4 — wládyky, die Walter.
5 — ó wládykowé, o Walter!
6 — we wládycých, in den Waltern.

7 End. s wládyky, ami, ama, mi, ma, mit den Waltern.

Auf ähnliche Art wird abgeändert wýwoda, der Heerführer, sluha, der Diener.

Von der IVten männlichen Abänderung.

Diese enthält jene Hauptwörter, die in der ersten Endung auf j, und ý, in der zweiten aber auf jho, ého und ýho ausgehen.

Muster

der vierten männlichen Abänderung.

Einfache Zahl.

1 End. bližnj, der Nächste.
2 — bližnjho, des Nächsten.
3 — bližnjmu, dem Nächsten.
4 — bližnjho, den Nächsten.
5 — ó bližnj, o Nächster!
6 — w bližnjm, in dem Nächsten.
7 — s bližnjm, mit dem Nächsten.

Vielfache Zahl.

1 — bližnj, die Nächsten.
2 End. bližnjch, der Nächsten.
3 — bližnjm, den Nächsten.
4 — bližnj, die Nächsten.
5 — ó bližnj, o Nächsten!
6 — w bližnjch, in den Nächsten.
7 — s bližnjmi, mit den Nächsten.

So gehet auch bláśný, der Wächter, kočj, der Kutscher, sudj, der Richter.

Von der Isten weiblichen Abänderung.

Diese enthält jene Namen, die sich in der ersten Endung der einfachen Zahl auf a, in der zweiten auf y enden.

Muster.

Einfache Zahl.

1 End. brána, das Thor.
2 — brány, des Thors.
3 — bráně, dem Thore.
4 — bránu, das Thor.
5 — ó bráno, o Thor!
6 — w bráně, in dem Thor.
7 — s branau, mit dem Thor.

Vielfache Zahl.

1 — brány, die Thöre.
2 End. bran, der Thöre.
3 — branám, den Thören.
4 — brány, die Thöre.
5 — ó brány, o Thöre!
6 — w branách, in den Thören.
7 — s branami, ama, mi, ma, mit den Thören.

So gehet auch osoba, die Person, rada, der Rath, kosa, die Sense, cesta, der Weg, u. a. m.

Von der IIten weiblichen Abänderung.

Diese enthält diejenigen Namen, so in der ersten Endung der einzelnen Zahl auf e, é, c, é, g, l, m, ń, ŕ, š, šť, w, z, ž, in der zweiten aber auf e und é ausgehen.

Muſter.

der zweiten weiblichen Abänderung.

Einfache Zahl.

1 End. owce, das Schaf.
2 — owce, des Schafes.
3 — owcy, dem Schafe.
4 — owcy, das Schaf.
5 — ó owce, o Schaf!
6 — w owcy, in dem Schafe.
7 — s owcý, mit dem Schafe.

Vielfache Zahl.

1 End. owce, die Schafe.
2 — owec oder cy, der Schafe.
3 End. owcem, den Schafen.
4 — owce, die Schafe.
5 — ó owce, o Schafe!
6 — w owcech oder cých, in den Schafen.
7 — s owcemi oder ema, mit den Schafen.

Hieher gehören lawice, die Bank, zemé, die Erde, dbec, die Gemeinde, poſtel, das Bette, cýrkew, die Kirche ꝛc.

Von der IIIten weiblichen Abänderung.

Ueber dieſe gehen jene Hauptwörter, die ſich in der erſten Endung der einfachen Zahl auf c, č, d, ď, l, ř, s, š, t, z, ž, und in der zweiten auf i oder y endigen.

Muſter

der IIIten weiblichen Abänderung.

Einfache Zahl.

1 End. nemoc, die Krankheit.
2 — nemocy, der Krankheit.
3 — nemocy, der Krankheit.
4 — nemoc, die Krankheit.
5 — ó nemoc, o Krankheit!
6 — w nemocy, in der Krankheit.
7 — s nemocý, mit der Krankheit.

Vielfache Zahl.

1 End. nemocy, die Krankheiten.
2 — nemocý, der Krankheiten.
3 End. nemocem, den Krankheiten.
4 — nemocy, die Krankheiten.
5 — ó nemocy, o Krankheiten.
6 — w nemocech oder cých, in den Krankheiten.
7 — s nemocemi, ema, mi, ma, mit den Krankheiten.

Hieher gehöret moc, die Macht, řeč, die Sprache, loď, das Schiff, čeled, das Geſind, ſůl, das Salz, lež, die Lüge ꝛc.

Von der IVten weiblichen Abänderung.

Dieſe enthaltet diejenigen Namen, die in der erſten und zweiten Endung in j, oder y ausgehen.

Muſter

der vierten weiblichen Abänderung.

Einfache Zahl.

1 End. panj, die Frau.
2 — panj, der Frau.
3 — panj, der Frau.
4 End. panj, die Frau.
5 — ó panj, o Frau!
6 — w panj, in der Frau.
7 — s panj, mit der Frau.

Viel-

Vielfache Zahl.

1 End. panj, die Frauen.
2 — panj, der Frauen.
3 — panjm, den Frauen.
4 — panj, die Frauen.
5 End. ó panj, o Frauen!
6 — w panjch, in den Frauen.
7 — s panjmi, mit den Frauen.

So gehet auch pradlj, di Wäscherinn, ſſwadlj, die Näherinn

Von der Iſten ungewiſſen Abänderung.

Dieſe enthält nur dieſe Namen, die ſich in der erſten Endung der einzelnen Zahl auf o, in der zweiten aber auf a endigen.

Muſter

der erſten ungewiſſen Abänderung.

Einfache Zahl.

1 End. ſlowo, das Wort.
2 — ſlowa, des Wortes.
3 — ſlowu, dem Worte.
4 — ſlowo, das Wort.
5 — ó ſlowo, o Wort!
6 — w ſlowu, in dem Worte.
7 — ſlowem, mit dem Worte.

Vielfache Zahl.

1 End. ſlowa, die Worte.
2 End. ſlow, der Worte.
3 — ſlowům od. ám, den Worten.
4 — ſlowa, die Worte.
5 — ó ſlowa, o Worte!
6 — w ſlowjch, in den Worten.
7 — s ſlowy oder ami, ama, mi, ma, mit den Worten.

So werden auch abgeändert olowo, das Bley, gelito, die Wurſt, oko, das Auge, kolo, das Rad.

Von der IIten ungewiſſen Abäaderung.

Dieſe enthaltet jene Namen, die in der erſten und zweiten Endung der einfachen Zahl auf i und y ausgehen.

Muſter

der zweiten ungewiſſen Abänderung.

Einfache Zahl.

1 End. znamenj, das Zeichen.
2 — znamenj, des Zeichens.
3 — znamenj, dem Zeichen.
4 — znamenj, das Zeichen.
5 — ó znamenj, o Zeichen!
6 — w znamenj, in dem Zeichen.
7 — s znamenjm, mit dem Zeichen.

Vielfache Zahl.

1 End. znamenj, die Zeichen.
2 End. znamenj, der Zeichen.
3 — znamenjm, den Zeichen.
4 — znamenj, die Zeichen.
5 — ó znamenj, o Zeichen!
6 — w znamenjch, in den Zeichen.
7 — s znamenjmi oder ma, mit den Zeichen.

Hieher gehören ſtawenj, das Gebäude, kamenj, die Steine, drjwj, das Holz.

Von der IIIten ungewiſſen Abänderung.

Dieſe enthält jene Namen, die ſich in der erſten Endung der einfachen Zahl auf e und é, in der zweiten auf e, ete, é und ête enden.

Mu-

Muſter

der dritten ungewiſſen Abänderung.

Einfache Zahl.

1 End. ſrdce, das Herz.
2 — ſrdce, des Herzens.
3 — ſrdcy, dem Herzen.
4 — ſrdce, das Herz.
5 — ó ſrdce, o Herz!
6 — w ſrdcy, in dem Herzen.
7 — s ſrdcem, mit dem Herzen.

Vielfache Zahl

1 End. ſrdce, die Herzen.
2 — ſrdcý oder ſrdc, der Herzen.
3 End. ſrdcým, den Herzen.
4 — ſrdce, die Herzen.
5 — ó ſrdce, o Herzen!
6 — w ſrdcých, in den Herzen.
7 — s ſrdcy oder cemi, cema, mit den Herzen.

Uiber dieſe Abänderung gehen ſlunce die Sonne, ſlowce, das Wort, mrchowiſtě, der Luderplatz, pole, das Feld.

Von den Abänderungen der Beywörter.

Von der Iſten Abänderung der Beywörter.

Uiber dieſe gehen jene Beywörter, welche im männlichen Geſchlechte in ý, im weiblichen in á, und im ungewiſſen in é ausgehen.

Muſter

der erſten Abänderung der Beywörter.

Einfache Zahl.

1 End. krásný, ná, né oder ný, der, die, das ſchöne.
2 — krásného oder ýho, né oder ný, ého oder ýho, des, der, des ſchönen.
3 — krásnému, ýmu, né, oder ný, ému oder ýmu, dem, der, dem ſchönen.
4 — krásného oder ýho (ný) nau, né oder ný, den, die, das ſchöne.
5 — iſt der erſten gleich.
6 — w krásném oder nym, né oder ný, ném oder ým, in dem, der, dem ſchönen.
7 End. s krásným, nau, ným, mit dem, der, dem ſchönen.

Vielfache Zahl.

1 End. krásnj oder ný, né oder ný, ná oder ný, die ſchönen.
2 — krásnych, der ſchönen.
3 — krásným, den ſchönen.
4 — krásné oder ný, né oder ny, ná oder ný, die ſchönen.
5 — iſt der erſten gleich.
6 — m. w. u. w krásných, in den ſchönen.
7 — m. w. u. s krásnými oder ýma, mit den ſchönen.

Anmerkung. Krásného oder krásnýho wird geſagt von belebten Dingen, krásný aber von lebloſen, als: mám krásnýho pſa, ich habe einen ſchönen Hund, mám pěkný dům, ich habe ein ſchönes Haus. Dieſe Anmerkung beziehet ſich auf alle übrige Beywörter, wie auch Mittelwörter und Fürwörter.

Von der IIten Abänderung der Beywörter.

Zu dieser gehören diejenigen Beywörter, die in der ersten Endung des männnlichen Geschlechts in ůw oder ů, des weiblichen in owa, und des ungewissen in owo ausgehen.

Muster

der zweiten Abänderung.

Einfache Zahl.	Vielfache Zahl.
1 End. m. w. u. Dawidůw oder owů, owa, owo, des Davids durch alle Endungen.	1 End. m. w. u. Dawidowi, wy, wa, des Davids durch alle Endungen.
2 — m. w. u. Dawidowa, wy, wa.	2 — Dawidowých.
3 — m. w. u. Dawidowu, wě, wu.	3 — Dawidowym.
4 — m. w. u. Dawidowa oder ůw, owů, wu, wo.	4 — m. w. u. Dawidowy, wa.
5 — wie die erste Endung.	5 — wie die erste.
6 — m. w. u. w Dawidowu oder wě, we, wu oder wé.	6 — w Dawidowých.
7 — m. w. u. Dawidowým, wau, wým.	7 — s Dawidowymi oder a.

Anmerkung. Außer dergleichen possessiven Beywörtern giebt es noch andere, so sich im männlichen Geschlechte auf in, im weiblichen auf ina, im ungewissen auf ino enden, als: Barborin, Ewin, ina, ino, der Barbara; und diese gehen über die erste Abänderung der Beywörter, nämlich über krásný, als: Barborin muž, Barborineho muže, Barborinému muži u. s. f.

Von der IIIten Abänderung der Beywörter.

Diese enthält jene Beywörter, die auf j oder i sich enden.

Muster

der dritten Abänderung der Beywörter.

Einfache Zahl.	
1 End. m. w. u. prwnj, der die das erste.	6 End. m. w. u. w prwnjm, nj, njm, in dem, der, dem ersten.
2 — m. w. u. prwnjho, nj, njho, des, der, des ersten.	7 — m. w. u. s prwnjm, nj, njm, mit dem, der, dem ersten.
3 — m. w. u. prwnjmu, nj, njmu, dem, der, dem ersten.	**Vielfache Zahl.**
4 — m. w. u. prwnjho oder nj, nj, nj, den, die, das erste.	1 End. prwnj, die ersten in allen Geschlechtern.
5 — ist der ersten gleich.	2 — prwnjch, der ersten.
	3 — prwnjm, den ersten.
	4 — prwnj, die ersten.

5 End. prwnj, die ersten, in allen Geschlechtern.
6 — w prwnjch, in den ersten.
7 — s prwnjmi oder ma, mit den ersten.

Zu dieser Abänderung gehören noch die in cý, sý, zý ausgehende Beywörter, als: domácý, häuslich, psý, von Hunden, howézý, rindern, cyzý fremd.

Von der IVten Abänderung der Beywörter, so von der Regel abweichen.

Diese enthaltet jene Beywörter, die von der gemeinen Regel abweichen.

Muster

der vierten Abänderung der Beywörter.

Einfache Zahl.

1 End. m. w. u. geden, gedna, gedno, einer, eine, eins.
2 — m. w. u. gednoho, né oder ný, noho, eines, einer, eines.
3 — m. w. u. gednomu, né oder ný, nomu, einem, einer, einem.
4 — m. w. u. gednoho und geden, nu, no, einen, eine, eins.
5 — wie die erste.
6 — m. w. u. w gednom, né oder ný, nom, in einem, einer, einem.
7 End. m. w. u. s gednjm, nau, njm, mit einem, einer, einem.

Vielfache Zahl.

1 End. m. w. u. gedni, ny, na od. y.
2 — gednéch.
3 — gedném.
4 — m. w. u. gedny, ny, na oder y.
5 — wie die erste.
6 — w gednéch.
7 — s gednémi oder ma.

Abänderung des Namens wssechen.

Einfach.

1 End. wssechen, all, chna, alle, chno, alles.
wssecken — ckna — ckno — wssecek — cka — cko — wesskeren oder wessken.
2 — wsseho alles, wssj aller, wsseho alles.
3 — wssemu allem, wssj aller, wssemu allem.
4 — diese gleichet in der Bedeutung der belebten Dinge der 2ten, der unbelebten der 1ten Endung, außer, daß selbe im weiblichen Geschlechte ein u annimmt, als: wssechnu, wssecknu, wssecku.
5 — gleicht der ersten.
6 — we wssem in allem, wssj in aller, wssem in allem.
7 End. s wssjm, mit allem, wssj, mit aller, wssjm, mit allem.

Vielfache Zahl.

1 End. wssickni oder wssechny, ny, na, alle.
m. wssickni, w. wsseckny, u. wsseckna wssecy, wssecky, wssecka.
2 — wssechnéch oder wssech, aller.
3 — wssechném oder wssem, allen.
4 — wssechny, chny, chna, alle
m. wsseckny, w. ckny, u. ckna, wssecky, cky, cka.
5 — gleicht der ersten.
6 — w wssechnéch oder wssech, in allen.
7 — s wssechnémi oder wssemi, ma, mit allen.

Abän-

Abänderung der Zahlwörter dwa, zwey.

1 End. m. dwa, w. dwé, u. dwé, zwey.
2 — dwau, zweyer.
3 — dwaum, zweyen.
4 — dwa, w. dwé, und dwé zwey.
5 End. m. diese ist der ersten gleich.
6 — we dwau, in zweyen.
7 — dwauma, dwéma, dwaumi, mit zweyen.

Tři, drey.

1 End. m. w. u. tři, drey.
2 — třech, tří, dreyer.
3 — třem, dreyen.
4 — tři, drey.
5 End. ist der ersten gleich.
6 — w třech, třích, in dreyen.
7 — třemi, třmi, třmi, třema, mit dreyen.

Čtyři, vier.

1 End. m. w. u. čtyřj oder čtyři, čtyry, čtyry, vier.
2 — čtyr, vierer.
3 — čtyrem, vieren.
4 End. čtyry, vier.
5 — ist der ersten gleich.
6 — w čtyrech, in vieren.
7 — čtyrmi oder ma, mit vieren.

Pět, fünf.

1 End. pět, fünf.
2 — péti, der fünfen.
3 — péti, fünf.
4 — pět, fünf.
5 End. pět, fünf.
6 — w péti, in fünfen.
7 — s péti oder pětmi, mit fünfen.

Sto, hundert.

Einfach.	Vielfach.
1 End. sto, hundert.	1 End. sta, hunderte.
2 — sta.	2 — set, hundert.
3 — stu.	3 — stům, hunderten.
4 — sto.	4 — sta, hunderte.
5 — sto.	5 — sta, hunderte.
6 — w stu, in hundert.	6 — w stech, in hunderten.
7 — s stem, mit hundert.	7 — s sty, mit hundert.

Tisýc, tausend.

Einfach.	Vielfach.
1 End. tisýc, tausend.	1 End. tisýce u. tisýcowé, tausende.
2 — tisýce.	2 — tisýc und tisyců, tausender.
3 — tisýcy.	3 — tisýcům, tausenden.
4 — tisýc.	4 — tisýce, tausende.
5 — wie die erste.	5 — wie die erste.
6 — w tisýcy, in tausend.	6 — w tisýcých, in tausenden.
7 — s tisýcem, mit tausend.	7 — s tisýcy od. emi, mit tausenden.

Von den Abänderungen der Fürwörter.

Das Fürwort kdo, wer.

1 End. kdo, wer.
2 — koho, weſſen.
3 — komu, wem.
4 — koho, wen.
5 End. wie die erſte.
6 — w kom, in wem.
7 — s kým, mit wem.

Co, was.

1 End. co, was.
2 — čeho, weſſen.
3 — čemu, wozu.
4 — co, was.
5 End. wie die erſte.
6 — w čem, in was.
7 — čim, mit was.

Gá, ich.

Einfach.	Vielfach.
1 End. gá, ich.	1 End. my, wir.
2 — mne und mě, meiner.	2 — nás, unſer.
3 — mně, mi, mir.	3 — nám, uns.
4 — mne, mě, mich.	4 — nás, uns.
5 — ó gá, o ich.	5 — ó my, o wir.
6 — we mně, in mir.	6 — w nás, in uns.
7 — ſe mnau, mit mir.	7 — s námi, mit uns.

Ty, du.

Einfach.	Vielfach.
1 End. ty, du.	1 End. wy, ihr.
2 — tebe und tě, deiner.	2 — wás, euer.
3 — tobě, ti, dir.	3 — wám, euch.
4 — tebe, tě, dich.	4 — wás, euch.
5 — ó ty, o du,	5 — ó wy, o ihr.
6 — w tobě, in dir.	6 — w wás, in euch.
7 — s tebau, mit dir.	7 — s wámi, mit euch.

On, er.

Einfach.

1 End. on, er, ona, ſie, ono, es.
2 — geho, ho, něho, ſeiner, gi, gi, nj, ihrer, geho, ho, něho, ſeiner.
3 — gemu, mu, němu, ihm, gi, gi, nj, ihr, gemu, mu, němu ihm.
4 — geho geg, ho, geg, něho, něg, ihn, gi, gi, nj, ſie, ge, geho, ně, es.
5 End. wie die erſte.
6 — w něm, in ihm, w nj, in ihr, w něm, in ihm.
7 — s njm, mit ihm, s nj, mit ihr, s njm, mit ihm.

Vielfach.

1 End. oni, ony, ona, ſie.
2 — gich, gich, nich, ihrer.
3 — gim, gim, nim, ihnen.
4 End. ge, ge, né, ſie.
5 — wie die erſte.
6 — w nich, gich, nich, in ihnen.
7 — s gimi, gimi, nimi, mit ihnen.

Sebe, ſich.

1 Endung — —
2 — ſebe, ſeiner.
3 — ſobé, ſy, ſich.
4 — ſebe, ſe, ſich.
5 Endung ſebe, ſe, ſich.
6 — w ſobé, in ſich.
7 — ſebau, mit ſich.

Ten, dieſer oder der.

Einfach.

1 End. m. ten der, w. ta, die, u. to das.
2 — m. toho, deſſen, des, w. té, teg, ty, deren, der, u. toho, deſſen, des.
3 — m. tomu, dem, w. té, teg, ty, der, u. tomu, dem.
4 — m. toho und ten, den, w. tu, die, u. to, das.
5 — wie die erſte.
6 — m. w tom, in dem, w. w té, teg, ty, in der, u. w tom, in dem.
7 End. m. s tim, mit dem, w. s tau, mit der, s tim, mit dem.

Vielfach.

1 End. m. ti die, w. ty, die, u. ta, oder ty, die.
2 — téch, derer, der.
3 — tém, denen, den.
4 — m. ty, die, w. ty, die, u. ta, oder ty, die.
5 — wie die erſte.
6 — w téch, in denen, den.
7 — s témi, a, mit denen, den.

Můg, mein.

Einfach.

1 End. můg, mein, meine, mé, moge, mein.
2 — mého, mýho, meines, mé, mý, meiner, mého, mýho, meines.
3 — mému, mýmu, meinem, mé, mý, mey, meiner, mému, mýmu, meinem.
4 — mého, mýho und můg, mý, meinen, mau, meine, mé, mein.
5 — ó můg, ó mý, o mein, o má, moge, o meine, o mé, mý, moge, o mein.
6 — w mém, mým, in meinem, w mé, meg, mý, in meiner, w mém, in meinem.
7 End. s mým, mit meinem, s mau, mit meiner, s mým, mit meinem.

Vielfach.

1 End. mogi, meine, mé, mý, moge, meine, má, mý, moge, meine.
2 — mých, megch, mogich, meiner.
3 — mým, megm, mogim, meinen.
4 — mé, mý, moge, meine.
5 — ó mi, mogi, o meine, ó mé, mý, moge, o meine, ó má, mý, moge, o meine.
6 — w mých, w megch, in meinen.
7 — s mymi, ma, megmi, ma, mogimi, ma, mit meinen.

Auf eben dieſe Art wird twůg, twá, twé, dein, deine, dein, ſwůg, ſwá, ſwé, ſein, ſeine, ſein abgeändert.

Máſs,

Náſs, unſer.

Einfach.

1 End. náſs, unſer, naſſe, unſre, náſſe, unſer.
2 — naſſeho, unſers, naſſi, unſrer, naſſeho, unſers.
3 — naſſemu, unſerm, naſſi, unſrer, naſſemu, unſerm.
4 — naſſeho und náſs, unſern, naſſi, unſre, naſſe, unſer.
5 — wie die erſte.
6 — w naſſem, in unſerm, w naſſi, in unſrer, w naſſem, in unſerm.
7 — s naſſim, mit unſerm, s naſſi, mit unſrer, s naſſim, mit unſerm.

Vielfach.

1 End. naſſi, unſre, naſſe, unſre, naſſe, unſre.
2 — naſſich, unſrer.
3 — naſſim, unſern.
4 — naſſe, unſre.
5 — gleicht der erſten.
6 — w naſſich, in unſern.
7 — s naſſimi, ma, mit unſern.

Von den Abwandlungen der Zeitwörter.

Das Hilfswort býti oder být, ſeyn.

Anzeigende Art.

Gegenwärtige Zeit.

Einfache Zahl.

gſem, ich bin.
gſy, du biſt.
geſt oder ge, er iſt.

Vielfache Zahl.

gſme, wir ſind.
gſte, ihr ſeyd.
gſau, ſie ſind.

Jüngſt und völligvergangene Zeit.

Einfache Zahl.

m. byl gſem, ich war, ich bin geweſen, byl gſy, du wareſt, du biſt geweſen, byl, er war, er iſt geweſen.
w. byla gſem, ich war, ich bin geweſen, byla gſy, du wareſt, du biſt geweſen, byla, ſie war, ſie iſt geweſen.
u. bylo gſem, ich war, ich bin geweſen, bylo gſy, du wareſt, du biſt geweſen, bylo, es war, es iſt geweſen.

Vielfache Zahl.

m. byli gſme, wir waren, wir ſind geweſen, byli gſte, ihr waret, ihr ſeyd geweſen, byli, ſie waren, ſie ſind geweſen.
w. byly gſme, wir waren, wir ſind geweſen, byly gſte, ihr waret, ihr ſeyd geweſen, byly, ſie waren, ſie ſind geweſen.
u. byla gſme, wir waren, wir ſind geweſen, byla gſte, ihr waret, ihr ſeyd geweſen, byla, ſie waren, ſie ſind geweſen.

Künftige Zeit.

Einfache Zahl.

budu, ich werde ſeyn.
budeſs, du wirſt ſeyn.
bude, er, ſie wird ſeyn.

Vielfache Zahl.

budeme, wir werden ſeyn.
budete, ihr werdet ſeyn.
budau, ſie werden ſeyn.

Unbestimmte Art.

býti oder být, begti oder begt, seyn.

Partizipialart.

Gegenwärtige Zeit.

Einfache Zahl.

m. gsa, da ich bin, du bist, er ist, oder im Seyn.

w. gsaucy oder gsauc, da ist sie, im Seyn.

u. gsauc oder gsa, da es ist, oder im Seyn.

Vielfache Zahl.

gsauce oder gsauc, da wir, ihr, sie sind, oder im Seyn, durch alle Geschl.

Jüngst und völligvergangene Zeit.

Einfache Zahl.

m. byw, da ich, du, er war, oder gewesen ist.

w. bywssi, da sie war, oder gewesen ist.

u. bywssi, da es war, oder gewesen ist.

Vielfache Zahl.

bywsse, da wir, ihr, sie waren, oder gewesen sind, in allen Geschlechtern.

Künftige Zeit.

Einfache Zahl.

m. buda, da ich seyn werde, du, er seyn wird.

w. budaucy, da sie seyn wird.

u. budauc, da es seyn wird.

Vielfache Zahl.

budauce oder budauc, da wir, ihr, sie seyn werden, durch alle Geschlechter.

Gebietende Art.

Einfache Zahl.

bud, sey du.

bud, (begt,) sey er, sie.

Vielfache Zahl.

budme, laßt uns seyn.

budte, seyd ihr.

budte, gsau, ak gsau, seyn sie.

Das Mittelwort

der gegenwärtigen Zeit.

gsaucý, einer, der da ist, oder der Seyende.

der jüngst und völlig vergangenen Zeit.

bylý, der gewesene, oder der gewesen ist.

der künftigen Zeit.

budaucý, der seyn werdende, oder einer der da seyn wird, der künftige.

Erſte Abwandlung in ám.

Anzeigende Art.

Gegenwärtige Zeit.

Einfache Zahl.	Vielfache Zahl.
trhám, ich reiße.	trháme, wir reißen.
trhás, du reißeſt.	trhátе, ihr reißet.
trhá, er, ſie, es reißet.	trhagj, ſie reißen.

Jüngſt und völlig vergangene Zeit.

Einfache Zahl.	Vielfache Zahl.
m. trhal gſem, ich rieß, ich habe geriſſen, trhal gſy, du rießeſt, du haſt geriſſen, trhal, er rieß, er hat geriſſen.	m. trhali gſme, wir rießen, wir haben geriſſen, trhali gſte, ihr rießet, ihr habt geriſſen, trhali, ſie rießen, ſie haben geriſſen.
w. trhala gſem, ich rieß, ich habe geriſſen, trhala gſy, du rießeſt, du haſt geriſſen, trhala, ſie rieß, ſie hat geriſſen.	w. trhaly gſme, wir rießen, wir haben geriſſen, trhaly gſte, ihr rießet, ihr habt geriſſen, trhaly, ſie rießen, ſie haben geriſſen.
u. trhalo gſem, ich rieß, ich habe geriſſen, trhalo gſy, du rießeſt, du haſt geriſſen, trhalo, es rieß, es hat geriſſen.	u. trhala gſme, wir rießen, wir haben geriſſen, trhala gſte, ihr rießet, ihr habt geriſſen, trhala, ſie rießen, ſie haben geriſſen.

Längſtvergangene Zeit.

Einfache Zahl.	Vielfache Zahl.
m. trhal gſem byl, ich hatte geriſſen, trhal gſy byl, du hatteſt geriſſen, trhal, (geſt,) byl, er hatte geriſſen.	m. trhali gſme byli, wir hatten geriſſen, trhali gſte byli, ihr hattet geriſſen, trhali (gſau) byli, ſie hatten geriſſen.
w. trhala gſem byla, ich hatte geriſſen, trhala gſy byla, du hatteſt geriſſen, trhala, (geſt,) byla, ſie hatte geriſſen.	w. trhaly gſme byly, wir hatten geriſſen, trhaly gſte byly, ihr hattet geriſſen, trhaly (gſau) byly, ſie hatten geriſſen.
u. trhalo gſem bylo, ich hatte geriſſen, trhalo gſy bylo, du hatteſt geriſſen, trhalo, (geſt,) bylo, es hatte geriſſen.	u. trhala gſme byla, wir hatten geriſſen, trhala gſte byla, ihr hattet geriſſen, trhala (gſau) byla, ſie hatten geriſſen.

Künftige Zeit.

Einfache Zahl.	Vielfache Zahl.
budu trhati, ich werde reißen.	budeme trhati, wir werden reißen.
budeſs trhati, du wirſt reißen.	budete trhati, ihr werdet reißen.
bude trhati, er, ſie wird reißen.	budau trhati, ſie werden reißen.

Unbestimmte Art.

trhati oder trhat, reißen.

Partizipialart.

Gegenwärtige Zeit.

Einfache Zahl.

m. trhage, da ich, du, er reißet, reißend, im Reißen.

w. trhagicy, trhagic, da sie reißet, reißend, im Reißen.

u. trhagic, trhage, da es reißet, reißend, im Reißen.

Vielfache Zahl.

trhagice oder trhagic, da wir, ihr, sie reißen, reißend, im Reißen.

Jüngst und völlig vergangene Zeit.

Einfache Zahl.

m. trhaw, da ich, du, er rieß, gerissen hat.

w. trhawssi, da sie rieß, gerissen hat.

u. trhawssi, da es rieß, gerissen hat.

Vielfache Zahl.

trhawsse, da sie reißen, gerissen haben.

Längstvergangene Zeit.

Einfache Zahl.

trhawssi, da ich, du, er, sie gerissen hatte.

Vielfache Zahl.

trhawsse, da wir, ihr, sie gerissen hatten.

Gebietende Art.

Einfache Zahl.

trheg, reiße du.
trheg, trhat, reiße er, sie.

Vielfache Zahl.

trhegme, reißen wir.
trhegte, reißet ihr.
trhegte, trhagj, reißen sie.

Mittelwort

der gegenwärtigen Zeit.

trhagicý, der, die, das reißende, wird wie prwnj abgeändert.

der jüngst und völlig vergangenen Zeit.

trhaný, gerissen, wird abgeändert wie kráſný.

Partizipiale.

trhánj, das Reißen.

Zweyte Abwandlung in jm oder ým.

Anzeigende Art.

Gegenwärtige Zeit.

Einfache Zahl.	Vielfache Zahl.
činjm, ich thue.	činjme, wir thun.
činjſs, du thuſt.	činjte, ihr thut.
činj, er thut.	činj oder činêgj, ſie thun.

Jüngſt und völlig vergangene Zeit.

Einfache Zahl.	Vielfache Zahl.
m. činil gſem, ich that, ich habe gethan, činil gſý, du thatſt, du haſt gethan, činil, er that, er hat gethan.	m. činili gſme, wir thaten, wir haben gethan, činili gſte, ihr thatet, ihr habt gethan, činili, ſie thaten, ſie haben gethan.
w. činila gſem, ich that, ich habe gethan, činila gſý, du thatſt, du haſt gethan, činila, ſie that, ſie hat gethan.	w. činily gſme, wir thaten, wir haben gethan, činily gſte, ihr thatet, ihr habt gethan, činily, ſie thaten, ſie haben gethan.
u. činilo gſem, ich that, ich habe gethan, činilo gſý, du thatſt, du haſt gethan, činilo, es that, es hat gethan.	u. činila gſme, wir thaten, wir haben gethan, činila gſte, ihr thatet, ihr habt gethan, činila, ſie thaten, ſie haben gethan.

Die längſtvergangene Zeit

wird gemacht, ſo wie die in der erſten Abwandlung, nämlich: wenn man in der vergangenen einer jeden Perſon ein byl, byla, bylo, byli, byly, byla beyſetzt.

Künftige Zeit.

Einfache Zahl.	Vielfache Zahl.
budu činiti, ich werde thun.	budeme činiti, wir werden thun.
budeš činiti, du wirſt thun.	budete činiti, ihr werdet thun.
bude činiti, er, ſie wird thun.	budau činiti, ſie werden thun.

Unbeſtimmte Art.

činiti oder činit, thun.

Partizipialart.

Gegenwärtige Zeit.

Einfache Zahl.	
m. činê, da ich thue, thuend, im Thun.	u. činic, činê, da es thut, thuend, im Thun.
w. činjcy, činic, da ſie thut, thuend, im Thun.	Vielfache Zahl.
	činjce oder činjc, da wir, ihr, ſie thun, thuend, im Thun.

Jüngſt

Jüngst und völlig vergangene Zeit.

Einfache Zahl.

m. činiw, da ich, du, er, sie that oder gethan hat.

w. činiwssi, da sie that, oder gethan hat.

u. činiwssi, da es that, oder gethan hat.

Vielfache Zahl.

činiwsse, da wir, ihr, sie thaten, oder gethan haben.

Längstvergangene Zeit.

Einfache Zahl.

činiwssi, da ich, du, er, sie, es gethan hatte.

Vielfache Zahl.

činiwsse, da wir, ihr, sie gethan hatten.

Gebietende Art.

Einfache Zahl.

čiń, thue.
čiń, činit, thue er.

Vielfache Zahl.

činme, thun wir.
činte, thuet ihr.
činte, činégi, thun sie.

Mittelwort

der gegenwärtigen Zeit.

činicý, der, die, das thuende.

Partizipiale.

činénj, das Thun.

Dritte Abwandlung in i oder y.

Anzeigende Art.

Gegenwärtige Zeit.

Einfache Zahl.

milugi, ich liebe.
milugesz, du liebest.
miluge, er liebet.

Vielfache Zahl.

milugeme, wir lieben.
milugete, ihr liebet.
milugi, sie lieben.

Jüngst und völlig vergangene Zeit.

Einfache Zahl.

m. milowal gsem, ich liebte, ich habe geliebt, milowal gsy, du liebtest, du hast geliebt, milowal, er liebte, er hat geliebt.

w. milowala gsem, ich liebte, ich habe geliebt, milowala gsy, du liebtest, du hast geliebt, milowala, sie liebte, sie hat geliebt.

u. milowalo gsem, ich liebte, ich habe geliebt, milowalo gsy, du liebtest, du hast geliebt, milowalo, es liebte, es hat geliebt.

Viel-

Vielfache Zahl.

m. milowali gſme, wir liebten, wir haben geliebt, milowali gſte, ihr liebtet, ihr habt geliebt, milowali, ſie liebten, ſie haben geliebt.

w. milowaly gſme, wir liebten, wir haben geliebt, milowaly. gſte, ihr liebtet, ihr habt geliebt, milowaly, ſie liebten, ſie haben geliebt.

u. milowala gſme, wir liebten, wir haben geliebt, milowala gſte, ihr liebtet, ihr habt geliebt, milowala, ſie liebten, ſie haben geliebt.

Die längſtvergangene Zeit

wird gemacht wie in den übrigen Abwandlungen, nämlich: wenn man einer jeden Perſon der vergangenen Zeit ein byl, byla, bylo, byli, byly, byla beyſetzt.

Künftige Zeit.

Einfache Zahl.

budu milowati, ich werde lieben.
budeſs milowati, du wirſt lieben.
bude milowati, er wird lieben.

Vielfache Zahl.

budeme milowati, wir werden lieben.
budete milowati, ihr werdet lieben.
budau milowati, ſie werden lieben.

Unbeſtimmte Art.

milowati oder milowat, lieben.

Partizipialart.

Gegenwärtige Zeit.

Einfache Zahl.

m. miluge, milugic, da ich, du, er liebet, liebend, im Lieben.

w. milugicy, milugic, da ſie liebet, liebend, im Lieben.

u. milugic, miluge, das es liebet, liebend, im Lieben.

Vielfache Zahl.

milugice oder milugic, da wir, ihr, ſie lieben, liebend, im Lieben.

Jüngſt und völlig vergangene Zeit.

Einfache Zahl.

m. milowaw, da ich, du, er liebte, geliebt hat.

w. milowawſſi, da ſie liebte, geliebt hat.

u. milowawſſi, da es liebte, geliebt hat.

Vielfache Zahl.

milowawſſe, da wir, ihr, ſie liebten, geliebt haben.

Längſtvergangene Zeit.

Einfache Zahl.

milowawſſi, da ich, du, er, ſie geliebt hatte.

Vielfache Zahl.

milowawſſe, da wir, ihr, ſie geliebt hatten.

Gebietende Art.

Einfache Zahl.	Vielfache Zahl.
milug, liebe du.	milugme, lieben wir.
milug, milowat, liebe er.	milugte, liebet ihr.
	milugte, milugi, lieben sie.

Mittelwort

der gegenwärtigen Zeit.

milugicý, der, die, das liebende.

der jüngst und völlig vergangenen Zeit.

milowán, geliebt.

Partizipiale.

milowánj, das Lieben.

Vierte Abwandlung in u.

Anzeigende Art.

Gegenwärtige Zeit.

Einfache Zahl.	Vielfache Zahl.
hnu, ich bewege.	hneme, wir bewegen.
hneš, du bewegest.	hnete, ihr beweget.
hne, er bewegt.	hnau, sie wegen.

Jüngst und völlig vergangene Zeit.

Einfache Zahl.	Vielfache Zahl.
m. hnul gsem, ich bewegete, habe beweget, hnul gsy, du bewegetest, hast beweget, hnul, er bewegete, er hat beweget.	m. hnuli gsme, wir bewegeten, haben beweget, hnuli gste, ihr bewegetet, ihr habt beweget, hnuli, sie bewegeten, sie haben beweget.
w. hnula gsem, ich bewegete, ich habe beweget, hnula gsy, du bewegetest, hast beweget, hnula, sie bewegete, sie hat beweget.	w. hnuly gsme, wir bewegeten, wir haben beweget, hnuly gste, ihr bewegetet, ihr habt beweget, hnuly, sie bewegeten, sie haben beweget.
u. hnulo gsem, ich bewegete, habe beweget, hnulo gsy, du bewegetest, hast beweget, hnulo, es bewegete, hat beweget.	u. hnula gsme, wir bewegeten, wir haben beweget, hnula gste, ihr bewegetet, ihr habt beweget, hnula, sie bewegeten, sie haben beweget.

Längstvergangene Zeit.

Diese entstehet, wenn Personen der vorgegangenen Zeit ein byl, byla, bylo, byli, byly, byla u. s. f. zugesetzt wird.

Künftige Zeit.

Einfache Zahl.

budu hnauti, ich werde bewegen.
budeſs hnauti, du wirſt bewegen.
bude hnauti, er wird bewegen.

Vielfache Zahl.

budeme hnauti, wir werden bewegen.
budete hnauti, ihr werdet bewegen.
budau hnauti, ſie werden bewegen.

Unbeſtimmte Art.

hnauti oder hnaut, bewegen.

Partizipialart.

Gegenwärtige Zeit.

Einfache Zahl.

m. hna, da er beweget, bewegend, im Bewegen.
w. hnaucy, hnauc, da ſie beweget, bewegend, im Bewegen.
u. hnauc, hna, da es beweget, bewegend, im Bewegen.

Vielfache Zahl.

hnauce oder hnauc, da wir, ihr, ſie bewegen, bewegend, im Bewegen.

Jüngſt und völlig vergangene Zeit.

Einfache Zahl.

m. hnuw, da ich, du, er bewegete, beweget hat.
w. hnuwſſi, da ſie bewegete, beweget hat.
u. hnuwſſi, da es bewegete, beweget hat.

Vielfache Zahl.

hnuwſſe, da wir, ihr, ſie bewegeten, beweget haben.

Längſtvergangene Zeit.

Einfache Zahl.

hnuwſſi, da ich, du, er beweget hatte.

Vielfache Zahl.

hnuwſſe, da wir, ihr, ſie beweget hatten.

Gebietende Art.

Einfache Zahl.

hni, bewege du.
hni, hnaut, bewege er.

Vielfache Zahl.

hnême, bewegen wir.
hnête, beweget ihr.
hnête, hnau, bewegen ſie.

Mittelwort

der gegenwärtigen Zeit.

hnaucý, der, die, das bewegende.

der jüngſt und völlig vergangenen Zeit.

hnut, beweget.

Partizipiale.

hnutj, das Bewegen, die Bewegung.

Erstes Muster

der künftigen Zeit der vollkommenen Zeitwörter.

Anzeigende Art.

Künftige Zeit.

Einfache Zahl.	Vielfache Zahl.
roztrhám, ich werde zerreißen.	roztrháme, wir werden zerreißen.
roztrhás, du wirst zerreißen.	roztrháte, ihr werdet zerreißen.
roztrhá, er wird zerreißen.	roztrhagi, sie werden zerreißen.

Partizipialart.

Künftige Zeit.

Einfache Zahl.

m. roztrhage, da ich, du, er zerreißen wird.

w. roztrhagicy, roztrhagic, da sie zerreißen wird.

u. roztrhagic, roztrhage, da es zerreißen wird.

Vielfache Zahl.

roztrhagice oder roztrhagic, da wir, ihr, sie zerreißen werden.

Zweytes Muster

der künftigen Zeit der vollkommenen Zeitwörter.

Anzeigende Art.

Künftige Zeit.

Einfache Zahl.	Vielfache Zahl.
včinjm, ich werde thun.	včinjme, wir werden thun.
včinjs, du wirst thun.	včinjte, ihr werdet thun.
včinj, er wird thun.	včinj oder včinégi, sie werden thun.

Partizipialart.

Künftige Zeit.

Einfache Zahl.

m. včiné, da ich, du, er thun wird.

w. včinjcy oder včinjc, da sie thun wird.

u. včinic, včiné, da es thun wird.

Vielfache Zahl.

včinjce, včinjc, da wir, ihr, sie thun werden.

Drittes Muster

der künftigen Zeit der vollkommenen Zeitwörter.

Anzeigende Art.

Künftige Zeit.

Einfache Zahl.	Vielfache Zahl.
zamilugi, ich werde lieben.	zamilugeme, wir werden lieben.
zamilugeſs, du wirſt lieben.	zamilugete, ihr werdet lieben.
zamiluge, er wird lieben.	zamilugi, ſie werden lieben.

Partizipialart.

Künftige Zeit.

Einfache Zahl.

m. zamiluge, zamilugic, da ich, du, er lieben wird.

w. zamilugicy, zamilugic, da ſie lieben wird.

u. zamilugic, zamiluge, da es lieben wird.

Vielfache Zahl.

zamilugice, zamilugic, da wir, ihr, ſie lieben werden.

Viertes Muster

der künftigen Zeit der vollkommenen Zeitwörter.

Anzeigende Art.

Künftige Zeit.

Einfache Zahl.	Vielfache Zahl.
pohna, ich werde bewegen.	pohneme, wir werden bewegen.
pohneſs, du wirſt bewegen.	pohnete, ihr werdet bewegen.
pohne, er wird bewegen.	pohnau, ſie werden bewegen.

Partizipialart.

Künftige Zeit.

Einfache Zahl.

m. pohna, da ich, du, er bewegen wird.

w. pohnaucy, pohnauc, da ſie bewegen wird.

u. pohnauc, pohna, da es bewegen wird.

Vielfache Zahl.

pohnauce, pohnauc, da wir, ihr, ſie bewegen werden.

Anmerkung. Die vollkommenen Zeitwörter werden ſo wie die unvollkommenen abgewandelt, nur haben ſie dieß beſonders, daß ſie etwas zukünftiges andeuten, und daher haben ſie die zukünftige Zeit ohne die Partikel budu, budeſs, bude u. ſ. f. ich werde, du wirſt, er wird.

Von dem leidenden Geschlechte.

Das leidende Geschlecht wird von dem thätigen gemacht. Man darf nur zu dem Mittelworte der vergangenen Zeit im Infinitiv das Hilfswort býti oder býr; in der gegenwärtigen Zeit bey den unvollkommenen Zeitwörtern gsem, gseſs, geſt, gsme, gste, gsau, oder býwám, býwáſs, býwá, býwáme, býwáte, býwagi; in der jüngſt und völlig vergangenen Zeit byl sem, byla sem, bylo sem, byls, bylas u. ſ. f. in der künftigen budu, budeſs, bude, budeme, budete, budau hinzuſetzen. Z. B. milowán, a, o býti, geliebt werden. Milowán, a, o gsem, ich werde geliebt. Milowán, a, o sem byl, a, o, ich ward geliebt. Milowán, a, o budu, ich werde geliebt werden. Milowán, a, o buď, werde geliebt.

Von den Vorwörtern.

Die 2te Endung begehren bez, ohne, bljzko, nahe, daleko, weit, dle, podlé, nach, vermög, do, in, od, von, krom, kromě, außer, mjmo, nebſt, außer, mjſto, anſtatt, od, von, okolo, um, v, bey, wedle, neben, wůkol, herum, z, aus, z. B. bez konce, ohne End, bez počtu, ohne Zahl, bljzko newěſty, ohnweit der Braut, bljzko naſſeho domu, nahe unſerm Haus, bljž moſtu, nahe der Brücke, dlé, podle zákona, vermög des Teſtamentes, dle prawidla, vermög der Regel, wedlé naſſeho domu, neben unſerem Hauſe, do domu, do měſta, do koſtela giti, in das Haus, in die Stadt, in die Kirche gehen, do rána, bis früh, krom Boha nemám žádného přjtele, außer Gott habe ich niemanden zum Freunde, od porodu panenſkeho, von der jungfräulichen Geburt, od rána až do wečera, von früh an, bis an den Abend, okolo měſta choditi, um die Stadt herumgehen, okolo někoho ſtáti, um einen herumſtehen, v ſtolu, v dwěřj ſtáti, bey dem Tiſche, bey der Thüre ſtehen, v nob leżeti, bey den Füſſen liegen, wůkol měſta, um die Stadt rings herum, z hůry, von oben, z důly, von unten, z wody, aus dem Waſſer, z koſtela, aus der Kirche, z wozu ſlezti, vom Wagen abſteigen, ze ſchodu giti, die Stiege herabgehen.

Die 2te und 4te, mjmo, nebſt, außer, mjmo naděgi, oder naděge, außer der Hoffnung, mjmo obyčege oder obyčeg, wider die Sitte, den Gebrauch. Die 4te Endung, mjmo, vorbey, neben, als: ſſel mjmo mne, mjmo dum, er iſt neben mir, neben dem Hauſe vorbey gegangen.

Die

Die 3te Endung begehren k, ke, zu, proti, naproti, gegen, wider, entgegen, gegenüber, als: k zemi padnauti, zur Erde fallen, k domu běžeti, zum Hauſe laufen, k někomu náchylnu býti, einem geneigt ſeyn, proti wýchodu, gegen Aufgang, proti západu, gegen Untergang, proti někomu něco miti, wider einen etwas haben, proti, naproti někomu giti, einem entgegen gehen, proti koſtelu, der Kirche gegenüber.

Die 4te Endung begehren pro, für, vor, wegen, přes, über, ſkrz, ſkrze, durch, z. B. pro ſtrach, vor Furcht, pro Boha tě proſym, ich bitte dich um Gottes willen, pro koho to bude? für wen wird dieß ſeyn? pro ſtrach, pro vázeň, pro lidi, pro památku, pro zlau ceſtu, pro wodu, pro lenoſt, vor Furcht, wegen der Leute, wegen des Andenkens, des übeln Weges, wegen des Waſſers, wegen der Faulheit, přes noc, über die Nacht, přes rok, über das Jahr, přes pole giti, über das Feld gehen, giti ſkrz wodu, řeku, oheň, bránu, dum, durch das Waſſer, durch den Strom, durch das Feuer, durch das Thor, das Haus gehen, ſkrze bratra to včinjm, ich werde es deines Bruders wegen thun, proſym wás ſkrze Kryſta Gežiſſe, ich bitte euch um Chriſti willen.

Die 4te, und 6te das iſt die Lokalendung begehren na, auf, po, nach, o, von, und w, we, in, als: ſedni na koně, ſetze dich auf das Pferd, položit na ſtůl, auf den Tiſch legen, na lawicy, na zem ſednauti, ſich auf die Bank, auf die Erde ſetzen, na koni ſeděti, auf dem Pferde ſitzen, na giný způſob, auf eine andere Art, na ſtole, na knize, auf dem Tiſche, auf dem Buche, woda po kolena, po krk, Waſſer bis über die Knie, den Hals, ptáka po péří, člowěka po powahách poznati, den Vogel nach den Federn, den Menſchen nach der Gemüthsart erkennen, po hodině, nach einer Stunde, po hře, po ſtole, nach dem Spiele, nach dem Tiſche, po boku, po ſtraně, nach der Seite, po městě, po vlicy běhati, in der Stadt, auf der Gaſſe herumlaufen, žádal o ſwobodu, er begehrte die Freyheit, opřel ſe o ſlaup, er lehnte ſich an eine Säule an, mluwil o koních, o wozu, o ceſtě, er ſprach von Pferden, von dem Wagen, von der Reiſe, pſal o wogně, er ſchrieb vom Kriege, hráti w kuželky, Kegel ſpielen, ranil ho w hlawu, er verwundete ihn im Kopfe, w pátau hodinu, in der fünften Stunde, w hodině, in einer Stunde, w hlawě, im Kopfe.

Die 6te oder die Lokalendung allein begehren po, nach, při, bey, und v ſtatt w, in.

Die 4te und die 7te oder die Inſtrumentalendung begehren mezy, unter, zwiſchen, nad, über, pod, unter, před, vor, s. mit, za, für, z. B. giti mezy lidi, unter die Leute gehen, býti mezy lidmi, unter den Leuten ſeyn, nad ſtůl gſem to zawéſyl, ich habe es über den Tiſch gehenkt, nad ſtolem, nad hlawau, über dem Tiſche, über dem Kopfe, pod ſtůl wlezti, unter den Tiſch kriechen, pod ſtřechu wgiti, unter das Dach gehen, pod ſtřechau ležeti, unter dem Dache liegen, pod ſtromem, unter dem Baume, před ſaudce, před radu wſtaupiti, vor den Richter, vor den Rath treten, před dum, před město wygiti, vor das Haus, vor die Stadt ausgehen, před rokem, vor dem Jahre, před domem ſtáti, vor dem Hauſe ſtehen, nenj ho s to, s tu prácy, er iſt dem Werke nie gewachſen, nemůž býti s gednoho ſluzebnjka, er kann weder einen Diener halten, s pilnoſti, s boleſti, mit Fleiße, mit Schmerz, za ſedm hodin, innerhalb ſieben Stunden, gdi za kamna, geh hinter den Ofen, za hodinu, in einer Stunde, za rok, in einem Jahre, mám ho za knjže, ich halte ihn für einen Prinzen, wzal gi ſobé za manželku, er nahm ſie zum Weibe, mám to za prawdu, ich halte es für Wahrheit, vgal ho za ruku, er nahm ihn bey der Hand, gdi za mnau, geh hinter mir, ležj za kamny, er liegt hinter dem Ofen, za nepřjtelem táhnauti, hinter dem Feinde ziehen.

A.

A, n. der erſte Buchſtabe des Alphabets, A, ich bin das A und das O, gſem počátek y konec. Er weis weder A noch B davon zu ſagen, zhola nic newj, ani zbla nezná.

Aal, m. ein Fiſch, auhoř, m. Seeaal, gezernj auhoř. Meeraal, mořſký auhoř. Den Aal beym Schwanz halten, auhoře za ocas držeti. Er entwiſchet einem als ein Aal, wyklauzne co auhoř.

Aale, f. ein Werkzeug der Schuſter. ſ. Ahle.

Aalet, m. Alet, Alant, Alat, Alend, Alte, Elte, ein Fiſch, hlawatice f. praudnjk řjčný, m. pulec, m.

Aalraupe, f. Aalrupe, mjk, m.

Aaronswurzel, f. Aronowa bràda, f. Aronowý kořen, m.

Aas, n. todter Körper, vmrlec m. vmrlina f. mrtwina f. mrtwola f. 2) todtes Vieh, mrcha f. mrſſina, f. 2) von einem Aaſe, vmrlčj, b) das wie ein Aas ausſieht, aashaftig, zmrtwělý, vmrlčj. 3) Aas, Lockſpeiſe, Atzung, Anreizung, wnada, náſtraha f. in Aas legen, aaſen, mit Aaſe fangen, náſtrahu ſtrogiti, wnadu kláſti, naſtrazitj, wnaditi, na wnadu, náſtrahu łapati.

Aaſer, m. Sack, newod m. watka f.

Aasfräſſig, maſožrawý.

Ab, od, auf und ab, nahoru a dolů, den Hut ab, klobauk dolů, kurz ab, zkrátka.

Abackern, odworati, k ſobě přiworati.

Abarbeiten ſich, vpracowati ſe, zpracowati ſe, vteyrati, zteyrati ſe. 2) ein Pferd abarbeiten, koně zteyrati, ztruditi. 3) mit ſeiner Arbeit erſetzen, oddělati, s pracý zaplatiti. 4) glatt machen, ohladiti, oddělati.

Abarbeitung oder Ermüdung, f. vpracowánj, zpracowánj, vteyránj, zteyránj, n. 2) Abglättung, ohlazenj, oddělánj, n.

Abarten, aus der Art ſchlagen, nezdařiti ſe, nepodařiti ſe, nepotatiti ſe, newrcy ſe po otcy.

Abartig, nepodařilý, nezdařilý, nezdárný, nerůdný, nerůda, m.

Abartung, f. nepodařiloſt, nezdařiloſt, nezdárnoſt, nerůdnoſt, f.

Abändern, zginačiti, přeginačiti, proginačiti, proměniti, přeměniti.

Abänderung, f. přeginačenj, zginačenj, proginačenj, přeměněnj n. proměna, proměněnoſt f.

Abängſtigen ſich, vſwjrati ſe, vſauzitti ſe, vlekati ſe.

Abärndten, ſežjti, obilj ſkliditi.

Abätzen, nawnaditi, vlákati, vlaudiri, zpáſti.

Abbacken, dopecy, vpecy.

Abbaden, ſkaupati.

Abbalgen, ſich mit einem, hmožditi ſe s někým, potýkati ſe, 2) den Balg, das Fell abziehen, z kůže ſwlécy.

Abbalgung, f. ſwlečenj z kůže n. 2) mit Prügeln, zhmožděnj n.

Abbeißen, odkauſati, odkauſnauti, vkauſati.

Abbeizen, ſyladiti, ſtjrati.

Abbetteln, dožebrati ſe, doproſyti ſe.

Abbeugen, abbiegen, ohnauti, ſehnauti, ohybati.

Abbeugung, f. Abbiegung, ohnutj, ſehnutj n.

Abbilden, wyobrazyti, wypodobiti, wytwářiti.

Abbildung, f. wyobrazenj, wypodobenj, wytwářenj n.

Abbinden, auflöſen, odwázati. 2) ein Faß, ſud zbednit.

Abbiß, m. vkauſnutj, odkauſnutj n. 2) Teufelsabbiß, ein Kraut, čerkus m.

Abbitte, f. odproſſenj, n.

Abbitten, odproſyti.

Abbitter, m. odproſytel m.

Abbittsweiſe, odproſytedlně.

Abblaſen, odfauknauti, ſfauknauti. 2) Die Nachtſtunden abblaſen, nočnj hodiny traubiti, odtraubiti.

Abblatten, Blätter abbrechen, abblättern, liſtj odtrhawati, plýtwj, den Wein, liſtj winné ſmjrati, podlamowati.

Abblatter, m. liſtj trhač m. des Weins, ſmitač, podlamowatel m.
Abblattung, f. liſtj trhánj n. des Weins, ſmjtka f. podlom, m.
Abbláuen, zmodřiti, modřin nadělati.
Abbleichen, zbjliti.
Abblühen, odkwětnauti, odkwjſti.
Abblühung, f. odkwětnutj, odkwjtánj n.
Abbohnen, obladiti.
Abborgen, zdlužiti.
Abborgung, f. zdluženj n.
Abbraten, opecti, am Spieße abgebraten, na rožni vpečený.
Abbráuen, das Bráuen vollenden, pjwo dowařiti.
Abbrechen, abreißen, vlomiti, odlomiti, 1) eine Blume, kytku vlomiti, 2) ein Gebäude abbrechen, ſtawenj zbaurati, rozbaurati, rozbořiti, poborřiti, 3) ſeine Rede abbrechen, řeč ſwau přetrhnauti, 4) laßt uns davon abbrechen, vmlkněme o tom, 5) erzählen ohne abzubrechen, něco bez přjtrže wyprawowati, 6) einem am Lohne abbrechen, někomu na mzdě vtrhnauti, 7) ſich ſelbſt oder ſeinem Maule abbrechen, na ſwém hrdle přiſkrbniti, ſwé hubě vtrhnauti, ſwé žádoſti vgjmati.
Abbrennen etwas, ſpáliti, opáliti, zapáliti, 2) von der Flamme verzehrt werden, ſhořeti, vhořeti, popelem lehnauti, 3) das Licht brennt ab, ſwjčka dohořuge.
Abbringen, abſchaffen, ein Geſetz, zruſſiti, zkazyti, zahladiti, 2) einen von etwas abbringen, někoho od něčeho odweſti, odtrhnauti, 3) einen vom Wege abbringen, někoho s ceſty ſwéſti.
Abbringung, f. Abſchaffung, zruſſenj, zkaženj n.
Abbruch, m. abgebrochenes Stück, vlomek, zlomek m. 2) Abzug des Lohns, vtrhnutj, ſtrhnutj, ſraženj, poraženj, ſtáhnutj n. 3) Abbruch thun, vgmu dělati. 4) an jemandes Anſehen Abbruch thun, něčj wážnoſt zlehčiti, 5) Abbruch leiden, vgmu trpěti.
Abbrühen ein Schwein, opařiti praſe.
Abbrühung, f. opařenj n.
Abbuhlen ſich, zhubiti, zhubeniti ſe láſkau, wychlipěti, wybugniti, wybaugeti ſe.
Abbürden, zſkládati, břemena zproſtiti, zbawiti.
Abbürſten, ſſtětkau ſtjrati, očeſati.
Abbüſſen, nésti pokutu, pokutau ſplatiti.
Abbüſſung, f. neſſenj pokuty n.
A b c, Abeceda f. das A b c lernen, včiti ſe Abecedě.
A b c büchlein, n. ſlabikář m.
A b c knab, m. A b c ſchüz, abecednj, abecedárnj pachole n. žáček, abecedář m.
A b c ordnung, f. abecednj řád, pořádek m.
A b c tafel, f. Abeceda f. abecedář m.
Abcirkeln, ſ. Abzirkeln.
Abdachung, f. die Schiefe eines Daches, oder Walles, ſklonitoſt, obwyſſenoſt f.
Abdanken, beurlauben die Soldaten, wogſko rozpuſtiti, propuſtiti, mit einigem Schimpfe, ze ſlibu a záwazku propuſtiti, 2) ſein Amt niederlegen, zſložiti z ſebe auřad, zhoſtiti ſe auřadu, 3) einen ſeines Amtes entſetzen, ſhoditi, ſwrcy, zſložiti někoho z auřadu, 4) der Welt abdanken, ſwěta ſe zhoſtiti, ſwětu weyhoſt dáti.
Abdankung, f. Niederlegung eines Amtes, zſloženj auřadu, zhoſſtěnj ſe auřadu n. 2) Abſetzung, ſhozenj, ſwržení n. 3) der Soldaten, propuſſtěnj, rozpuſſtěnj n. mit einigem Schimpfe, ze ſlibu a záwazku propuſſtěnj n.
Abdankungsſchein, m. weyhoſt, liſt weyhoſtnj m.
Abdecken, odkrýti, 2) das Vieh, ſtáhnauti, odřjti.
Abdecker, m. ras, bál m.
Abdeckung, f. odkrytj n. 2) des Viehs, ſtáhnutj, odřenj n.
Abdienen, odſlaužiti.
Abdingen, abbrechen, ſlewiti, 2) freyſprechen, oſwoboditi, ſwobodného včiniti.
Abdingung, f. Abbruch, ſlewenj n. 2) Freyſprechung, oſwobozenj n.
Abdiſputiren, odhádati.
Abdonnern, hromowati.

Abdrehen, vkrauciti, vtočiti.
Abdreſchen, das Getraid, wymlátiti, 2) einen abdreſchen, zmlátiti, 3) dieſe Sache iſt abgedroſchen, tato wěc geſt zobecnělá, zobyčegelá.
Abdreſchung, f. des Getraides, wymlácenj n.
Abdreuen, ſ. Abdrohen.
Abdringen, wydřjti, wymocy, wyhrdlowati, wydáwiti, wydrati, wymnúciti.
Abdringung, f. wydřenj, wyhrdlowánj n.
Abdrohen, wyhrozyti ſobě něco, pohrůžkami wymocy.
Abdroſſeln, ſ. Erdroſſeln.
Abdruck eines Buchs, m. wytiſknutj, wytlačenj n. 2) eines Geſchoſſes, ſpuſtěnj, 3) der Sohn iſt Abdruck des Vaters, ſyn geſt podoba otcowa, podobnjček otce m. 4) der lezte Abdruck, zdechnutj n.
Abdrucken ein Buch, wytiſknauti, wytlačiti, 2) von etwas herunter, odtlačiti, ztlačiti, 3) ein Gewehr, ſpuſtiti, 4) abdringen einem etwas, mocý wytiſknauti, wymocy, 5) ſterben, zdechnauti.
Abend, m. wečer m. gegen Abend, k wečeru, geſtern Abends, wčera v wečer, es wird Abend, ſſeřj ſe, pozdj ſe, ſmrká, mrkne, připozdjwá ſe, chýlj ſe k wečeru, bey angehendem Abend, před ſamým wečerem, bis zum Abend, až do wečera, 2) der heilige Abend, ſſtědrý wečer m. 3) der Abend, die Gegend des Himmels, západ, gegen Abend liegen, proti západu, k západu, na západ leżeti, 4) es iſt noch nicht aller Tage Abend, neweyſkeg, geſſtěs nepřeſkočil, newjš co wečer zlého přineſe.
Abendarbeit, f. wečernj djlo n. wečernj práce, f.
Abendbeſuch, m. wečernj nawſſtiweni n.
Abendbrod, n. ſwačina f.
Abenddämmerung, f. ſaumrak, m. ſmrknutj n. in der Abenddämmerung, w ſaumrak.
Abendeſſen, n. wečeře f.
Abendgaſtmahl, n. hoſtina wečernj f. wečernj hody m.
Abendgebet, n. wečernj modlitba f.
Abendgegend, f. západnj whel ſwěta m.
Abendglocke f. láuten, klekánj zwoniti.
Abendländer, západnj kraginy f.
Abendländiſch, západnj.
Abendlied, n. zpěw wečernj m.
Abendluft, f. wečernj powětřj n.
Abendluſt, f. wečernj weſelj n.
Abendmahl, n. wečeře f. Abendmahl halten, wečeřeti, 2) Abendmahl des Herrn, wečeře Páně f.
Abendmuſik, f. wečernj hudba f.
Abendopfer, n. wečernj obět f.
Abendregen, m. nočnj déſſť m. wečernj pryſka f.
Abendröthe, f. wečernj záře f.
Abends, v wečer, z wečera, na wečer.
Abendſchein, m. ſaumrak m.
Abendſegen, m. wečernj požehnánj n.
Abendſeite, f. ſtrana západnj f.
Abendſonne, f. ſlunce západnj n.
Abendſtern, m. zwjřetnice, nedwědice, wečernj hwězda f.
Abendſtunde, f. Abenddämmerung, wečer m. Abendsſtunden, wečernj hodiny f.
Abendſuppe, f. ſ. Abendmahl.
Abendvölker, m. západnj národowé m.
Abendwärts, k západu, na západ.
Abendwind, m. wjtr západnj m. od západu.
Abendzeit, f. čas wečernj m.
Abendzeitvertreib, m. wečernj chwjle krácenj n. wečernj kratochwjl f.
Abenteuer, n. Zufall, náhoda podiwná, potworná f. potworſtwj n. 2) ſeltſames Geſicht, potwora f. wěc potworná f. odſwa, obluda, obludnoſt, potwornoſt f.
Abenteuerlich, podiwný, potworný, obludný, diwotworný.
Aber, ale, pak.
Aberben, zděditi, ich habe dir noch nicht viel abgeerbt, nezděděl ſem geſſtě mnoho po tobě.
Aberglaube, m. powěra, powěrka f. powěrek, poboněk m.
Abergläubiger, m. powěrečnjk, pobožkář m.
Abergläubiſch, powěrný, powěrečný, powěrčiwý, powěrau nakwaſſený.

Aberglaubiſcher Weiſe, powěrně, powěrčiwě, powěrečně.
Aberkennen, vor Gerichte, odſauditi od něčeho, práwem odnjti.
Aberkennung, f. odſauzenj od něčeho, práwem odnitj n.
Abermal, opět, zaſe.
Abermalig, ſ. Wiederholt.
Abernbten, ſ. Abärndten.
Aberwitz, m. ztřeſſtěnj n. ſſjlenoſt, f. poſſetiloſt, f. ſmyſlem pominutj n.
Aberwitzig, ztřeſſtěný, ſſjlený, poſſetilý, poſſetilec, třeſſtjk m. aberwitzig werden, poſſetiti ſe, ztřeſſtiti ſe, ſmyſlem ſe pominauti.
Aberwitzig, adv. ſſjlně, poſſetile, ztřeſſtěně.
Aberwitziger, m. poſſetilec, třeſſtjk m.
Abeſſen, ein Bein, obgjſti, objjati, 2) aufhören zu eſſen, odgjſti, pogjſti.
Abfahren, odgeti, vgeti, 2) die Hacke iſt vom Stiele abgefahren, ſekera ſe z topůrka wyſmekla, 3) abfahren ſ. Sterben.
Abfahrt, f. odgetj, vgetj n. odgezd m.
Abfall, m. von jemanden, oder von etwas, odpadnutj m. 2) der Weinbeeren, rez na wjno m. 3) er kömmt in Abfall, zle padá, hyne, migj, ſchází, 4) Abfall des Waſſers, zpád wody m.
Abfallen von jemanden oder von etwas, odpadnauti, ſtrhnauti ſe někoho, 2) vom Leibe, ſpadnauti ſe, opadáwati, 3) das Obſt fällt ab, owoce padá, opadáwá, 4) das Waſſer iſt abgefallen, woda opadla, zpadla.
Abfällig werden, ſ. Abfallen.
Abfälliger, m. odpadlec, ſtržek m.
Abfärben, obarwiti, zbarwiti, 2) das Tuch färbt ab, ſukno pauſtj.
Abfangen, ſchytati, pochytati, er hat dem Nachbar Tauben abgefangen, ſauſedu holuby ſchytal, pochytal, zlapal.
Abfaſſen etwas in Gedanken, pogiti, počjti, w myſl wzýti, wložiti, brátí, w myſli zploditi, 2) etwas ſchriftlich, ſložiti, 3) etwas kurz abfaſſen, zkrátka pogmauti, krátce obſáhnauti, ſemřjti.
Abfaſſung, f. der Gedanken, pogetj, w myſl wzetj n. twořené myſſlenky f. 2) einer Schrift, ſloženj n.
Abfaulen, odhnjti, vhnjti.
Abfäumen, opěniti, 2) abgefäumter Menſch, chytrák, chytráček m. chytrá liſſka, chytrá ſſelma f. chytřec, zchytralý člowěk, zheyralec m.
Abfechten, wyſſermowati, doſſermowati.
Abfegen, wyměſti, wyčiſtiti.
Abfeger, m. wymetač m.
Abfegung, f. wymetánj, wyčiſſtěnj n.
Abfeilen, mit der Feile abnehmen, odpilowati, vpilowati, 2) glatt feilen, opilowati, zpilowati.
Abfeilung, f. odpilowánj, vpilowánj n. 2) Polirung, opilowánj, zpilowánj n.
Abfertigen, odbyti.
Abfertigung, f. odbytj, odbeywánj n. nun hat er ſeine Abfertigung, teď geſt odbit.
Abfeſſeln, odkowati.
Abfeuern eine Kanone, wypáliti dělo, wyſtřeliti, vdeřiti z děla.
Abfeuerung einer Kanone, f. wypálenj děla, wyſtřelenj, vdeřenj z děla n.
Abficken, wyſſlohati, wyſſwjhati.
Abfinden ſich mit einem, ſhodnauti, pohodnauti ſe s někým.
Abfindung, f. ſhodnutj, pohodnutj n.
Abfiſchen, vlowiti, vchwátnauti.
Abfiſchung, f. vlowenj, vchwátnutj n.
Abfliegen, vleréti, odleréti.
Abfließen, ztecy, dolů tecy, 2) wegfließen, odtecy.
Abfließend, ztekagjcý, dolů tekaucý. 2) wegfließend, odtekagjcý.
Abfließung, f. ztečenj, dolů tečenj n. ztok m.
Abflöhen, die Flöhe von jemanden abhaſchen, blechy wyhoniti, wychytati.
Abfluß des Waſſers, m. ztok, průtok m. 2) nach Abfluße der vier Tage, po těch čtyřech dnech, po wygitj, odplunutj čtyr dnj.
Abfoderu einem etwas, wypomjnati, zwpomjnati někoho, 2) wegrufen, odwolati.
Abfoderer, m. zwpominatel, zwpominač.
Abfoderung, f. wypomjnánj, zwpomjnánj n. 2) Wegrufung, odwolánj

Abfolgen laſſen, wydati.
Abformen, das Modell zu einem Werke machen, wytwořiti, 2) nachmachen, wypodobiti.
Abforſchen, wyſſetřiti, wyſkaumati, wyzpytowati, wyzwěděti něco.
Abforſchung, f. wyſſetřenj, wyſkaumánj, wyzpytowánj, wyzwěděnj, wyzwjdánj n.
Abfreſſen, ožrati, obežrati, ožjrati, 2) einem das Seinige, wyžrati někomu, 3) ſich das Herz mit Sorg abfreſſen, ſrdce ſobě pečliwoſtmi vžrati.
Abfreſſung, f. ožjránj, obežránj n.
Abfrieren, ſehr frieren, vmrznauti, 2) ſich abfrieren, oznobiti ſe, 3) es iſt ihm ein Glied abgefroren, aud mu vmrzl, zmrzl.
Abfuhr, f. odwezenj, odneſſenj n.
Abführen, odwéſti, odnéſti, 2) mit Pferden, odwezti, 3) durch ein Kliſtier und Vomitiv abführen, wyčiſtiti ſe ſwrchem y ſpodkem, počiſtiti ſe, 4) das Waſſer abführen, wodu odwáděti, 5) vom rechten Wege abführen, od prawé ceſty ſwéſti, z prawé ceſty odwéſti.
Abführen, das, Abführung, odwedenj, odwezenj n. 2) durch Arzneymittel, počiſſtěnj n.
Abführend, počiſſtugicý, počiſſtitedlný.
Abführer, m. odwoditel, odwozytel m.
Abfüttern, abweiden, die Wieſen, zpáſti, popáſti, opáſti, 2) das Vieh, nakrmiti, pokrmiti.
Abfütterung, f. der Wieſen, zpáſánj, popaſenj n. 2) des Viehs, pokrmenj, nakrmenj n.
Abgabe, f. daň f. berně f. poplatek m.
Abgängig, odbytný.
Abgang, m. was von einer Sache abgehet, oſtřepky, wymetky, m. 2) vom Golde, Silber, Eiſen, Bley, okuge f. odpilek, odſtřižek, oſtružek m. b) vom Holze, odřezek m. 2) an Kräften, vgitj, vcházenj n. 3) an Waaren, odbyt m. 4) Schaden, Verluſt, vgma, ſſkoda f. 5) Abgang der Poſt, odgitj n. odhoz m. 6) in Abgang kommen, zacházeti, pomigeti, tuchnauti, zatuchnauti, voruchnauti, 7) tödtlicher Abgang, ze ſwéta wykročenj, odebránj ſe, wzgitj n.
Abgaukeln, wymámiti, wykřepčiti, wylaſſkowati, wyſſaſſkowati.
Abgeben, davon geben, dáwati, 2) einen Brief abgeben, odewzdati, dodati, 3) ſich mit etwas abgeben, objrati ſe něčim, zanášſeti ſe, 4) ſich mit einem abgeben, zacházeti s někým, objrati ſe s někým, 5) gieb dich mit dem Narren nicht ab, neobjreg ſe s tjm bláznem, nech toho blázna, 6) er wird einen guten Luſtigmacher abgeben, bude hodným ſſprymownjkem, žertownjkem, 7) er giebt einen Boten ab, poſlem geſt, geſt za poſla, 8) das wird einen Lerm abgeben, z toho bude powiku, to dá powiku.
Abgeben, das, dodánj, odewzdánj n.
Abgeber, m. dodawač, dodawatel, odewzdawatel m.
Abgebildet, wyobrazený, wypodobený, wytwářený.
Abgebiſſen, odřauſaný, odkauſnutý, vkauſnutý.
Abgeblaut, zmodřený.
Abgebrannt, ſpálený, 2) abgebranntes Haus, wyhořený, ſhořený, pohořelý dům, 3) von der Sonne, vpáleny, oſmahlý.
Abgebraten, opečený.
Abgebrochen, odlomený, vlomený.
Abgebrühet, opařený, ſpařený.
Abgecirkelt, ſ. Abgezirkelt.
Abgedankt von Soldaten, propuſſtěný, 2) mit einem Schimpf von einem Amt, ſhozený.
Abgedroſchen, wymlácený, 2) abgeprügelt, zmlácený.
Abgedroſſelt, ſ. Erdroſſelt.
Abgedrungen, wydřený, wyhrdlowaný, wydáwený, wymučený.
Abgefallen, odpadlý, ſpadlý, 2) abgefallenes Obſt, padlé, padané owoce, pádel, m.
Abgefallener, odpadlec, wypadlec, ſtržek m.
Abgefaſſet in Gedanken, pogatý w myſl, wzatý, w myſli ſložený, 2) ſchriftlich, ſložený.
Abgefault, ohnilý, vhnilý.
Abgefeilt, odpilowaný, vpilowaný, 2) glatt gemacht, opilowaný, zpilowaný.

Abgefertigt, odbytý.
Abgefleischt, wykuchaný.
Abgefodert, zvpomjnaný, 2) weggerufen, odwolaný.
Abgefressen, ožraný, obežraný.
Abgeführet, odwedený, 2) mit Pferden, odwezený.
Abgefunden, shodnutý, pohodnutý.
Abgegangen durchs Feilen, odpilowaný, a) durchs Reiben, odtřený, b) durchs Schneiden, odřjznutý, 2) ungewöhnlich geworden, zasslý, pominulý, zatuchlý, potuchlý.
Abgegleicht, gleich gemacht, srownaný, wyrownaný, zarownaný, 2) nach dem Linial, zpřjmený.
Abgegossen, von oben, odlitý, vlitý, 2) übergossen, přelitý.
Abgegürtet, odpásaný, rozpásaný.
Abgehandelt, pogednaný, vgednaný.
Abgehauen, vťatý, odťatý, sťatý, sraubený, raubený, abgehauener Kopf, sťatá, sraubená hlawa.
Abgehärtet, ztwrdilý, vtwrdilý, otrlý, otužený.
Abgehen von einem Orte, odgjti, 2) vom Wege, sgjti s cesty, wycestiti, b) aus dem Lande, vgjti, vprázdniti, vhnauti, 2) vom Rechte abgehen, opustiti práwo, von seiner Meynung, vpustiti od swého zdánj, 3) von einem Amte abgehen, odewzdati auřad, 4) mit Tode abgehen, ze žiwota wygjti, 5) die Waare geht ab, zbožj se odbýwá, gest odbytné, odcházý, 6) es geht nicht ohne Zank ab, nenj bez swády, nesegde bez swády, 7) das Feuer gehet ab, oheň docházý, 8) weniger werden, vcházeti, 9) es geht wohl ab, dobře se wede, dobře padá, dobře se dařj, 10) er läßt sich an nichts abgehen, na ničem sobě nedá scházeti.
Abgehetzt, zcelowaný.
Abgehetzt, vhnaný, vsstwaný, vřičený, 2) er ist wohl abgehetzt, gest prohnaný, schytralý, wyheyralý, chytrá lisska f. chytráček, chytrák m.
Abgehobelt, wyrownaný, wyhlazený, 2) höflich gemacht, wypitwaný, wycerowaný, wyopálaný.
Abgehungert, wyhladowělý, hladem vmořený, wymořený, zhubeněný.
Abgehuret, skurwený, wykurwený.
Abgekartet, vmluwený, zosnowaný, vpletený, spletený.
Abgekehlt, zardussený, vhrdlowaný.
Abgekehrt, abgewendet, odwrácený, 2) mit dem Besen, vmetený, odmetený.
Abgeklaubt, abgenagt, obraný.
Abgekocht, vwařený, dowařený.
Abgekommen, ungewöhnlich, zasslý, zatuchlý, vtuchlý.
Abgekratzt, osskrábaný, odsskrábaný.
Abgekrämt, vžraný, vsaužený, vtrápený, ztrápený, hořem zbědowaný.
Abgekühlt, wychlazený, ochlazený.
Abgekürzt, vkrácený, skrácený.
Abgeladen, zsložený.
Abgelaufen, vběhlý, zběhnutý, 2) die Uhr ist abgelaufen, hodiny dossly.
Abgeläutert, vsedlý, vstálý, bezkwasný.
Abgelebt, zletilý, letitý, wěkem sesslý, lety přebraný.
Abgelegen, wzdálený, oddálený, 2) abgelegener Wein, přelezelé wjno.
Abgelegenheit f. der Oerter, wzdálenost f. podál mjsta gednoho od druhého f.
Abgelegt, zsložený.
Abgeleitet, odwedený, přewedený, 2) Wasser aus dem Fluße, woda stečená, spusstěná, odwedená, wedená, přewedená.
Abgelesen, přečtený, 2) abgelesene Blumen, trhané kwjtj, abgelesener Wein, smjtané, podlamowané wjno n.
Abgelöset, odwázaný, rozwázaný, 2) so angeleimt war, odlaučený, oddělený, odchljpený.
Abgemäht, požatý, posečený.
Abgemahlt, wypodobený, wyobrazený, wytwářený, barwami wynessený, wymalowaný.
Abgemartert, vmučený, zmučený.
Abgemattet, vmdlený, zemdlený, vstalý, vnawený.
Abgemergelt, wyzáblý, zhubený, wychřadlý, wykapalý.
Abgemessen, wyměřený.
Abgenagt, vhryznutý, ohryznutý, ohlodaný, ohryzený, obežraný.

Ab=

Abgeneigt, nenáchylný, nepřichylný, nenáklonný, nenakloněný.

Abgenommen, entrissen, odňatý, wzatý, 2) kleiner geworden, zmenssený, zmalený, 3) mager geworden, zchřadlý, wychřadlý.

Abgenützt, durch den Gebrauch, zwžiwaný, zpotřebowaný, 2) abgetragen, otřelý, ossumělý, zetřelý.

Abgeordnet, wyprawený, zřízený, ein abgeordneter Bote, wyprawený posel m.

Abgepflückt, wrhnutý, abgepflücktes Obst, sčesané owoce n.

Abgeprügelt, zpraný, ztepaný, ztlučeny, zbitý, wbitý, zřízkaný.

Abgeputzt, očisstěný, cýděný, wycýděný.

Abgeredt, wmluwený, smluwený.

Abgerichtet, nawedený, wycwičený, nawčený, wyučený, obražený.

Abgerieben, otřený, ossaustaný, zetřelý, wtřelý, ostrauhaný.

Abgerissen, odtržený, wtržený, wtrhnutý.

Abgeritten, zgezděný.

Abgerüpft, ossklubaný, orwaný, oberwaný.

Abgesagt, odpowědený, odepřený, 2) abgesagter Feind, wblawnj nepřjtel, odpowědnj nepřjtel, odpowědnjk m.

Abgesandter, m. wyslanec m.

Abgesandtinn, f. wyslankyně f.

Abgeschabt, odstrauhaný, ostrauhaný, zstrauhaný, odssaustaný, ossaustaný, ein abgeschabter Rock, ossumělý kabát m.

Abgeschaft, zrussený, zkažený.

Abgeschält, olaupaný, oblaupaný.

Abgescharrt, oddrápaný, oddrbaný.

Abgeschäumt, opěněný.

Abgeschickt, odeslaný, poslaný.

Abgeschieden, odlaučený, odpogený, 2) gestorben, s swětem rozlaučený, rozdělený, rozžehnaný.

Abgeschifft, odplawený, odplaulý.

Abgeschirrt, wypřáhnutý, wrpřáhlý.

Abgeschlachtet, zabitý, abgeschlachtetes Vieh, zařezaný, zabitý, poražený dobytek.

Abgeschlagen, von etwas herunter, odražený, sražený, 2) abgeprügelt, otlučený, otřískaný, 3) versagt, odepřený.

Abgeschliffen, obraussený, nabraussený, 2) weggeschliffen, odbraussený, wbraussený.

Abgeschmackt, das keinen guten Geschmack hat, nechutný, znechutnělý, 2) ein abgeschmackter Mensch, nechutný člowěk m.

Abgeschmackt, adv. nechutně.

Abgeschmeichelt, wylauděný, wychlácholený, wylahozený, wyljsaný.

Abgeschmissen, s. Abgeschlagen.

Abgeschnappt, ein abgeschnapptes Schloß, spussstěný zámek m.

Abgeschnitten, ein abgeschnittenes Stück Tuch, wstřjhnutý kus sukna, ein abgeschnittenes Stück Brod, wkrogený kus chleba, ein abgeschnittenes Stück Holz, wřezaný kus dřewa.

Abgeschoren, oholený, zholený.

Abgeschossen, wystřelený, 2) abgeschossene Farbe, wytáhlá barwa f.

Abgeschreckt, odstrassený, odhrozený, ohromený, wstrassený, přestrassený, wyhrožený, poděssený, zděssený.

Abgeschrieben, přepsaný, odepsaný.

Abgeschunden, odřený, sedřený.

Abgeschuppt, s. Abschuppen.

Abgeschwächt, zemdlený, wmdlený, oslabený, oslablý.

Abgeschwärzt, zčerněný, zčernalý, očerněný.

Abgeschwemmt, abgewaschen, obmytý, wmytý, 2) durch das Wasser abgerissen, wplawaný, odplawaný, wplaulý.

Abgeschworen, odpřisáhnutý.

Abgeseelt, bezdussný.

Abgesegelt, odplaulý, odplawaný.

Abgesehen s. Absehen.

Abgesendet, poslaný, sslaný, odeslaný.

Abgesengt, podpálený, opálený.

Abgesetzt von einem Amte, zsazený, shozený, swržený, 2) von der Milch entwöhnt, odstawený, odsazený.

Abgesondert, oddělený, odpogený, odlaučený, 2) abgesonderter Ort, saukromné mjsto, n. saukromj, n.

Abgesotten, obwařený, odwařený, wřegjcý, zwjraný.

Abgespannt, abgespannter Bogen, spussstě-

ſſtěný luk, abgeſpannte Pferde, wypřáhnutj, odpřáhnutj koně.
Abgeſpeiſt, odgedlý, pogedlý.
Abgeſpitzt, zřjznutý, zřjzaný.
Abgeſponnen, odpředený, zpředený.
Abgeſprochen, odřeknutý, odepřený.
Abgeſpühlt, opláknutý, obmytý.
Abgeſtanden, vmrlý, abgeſtandene Fiſch, leklý ryby.
Abgeſtattet, ſ. Abſtatten.
Abgeſteckt, změřený, rozměřený, wytknutý, ein abgeſtecktes Lager, rozměřený ſtanisſtě n.
Abgeſtellt, odſazený, zſazený.
Abgeſtochen, ſ. Abſtechen.
Abgeſtohlen, vkradený, krádj wzatý, krádmo wzatý, vchwátnutý.
Abgeſtorben, zemřelý, pomřelý, zmrlý, vmřelý.
Abgeſtoſſen, odſtrčený, dolů ſtrčený, wyſtrčený, ſražený, 2) losgeſtoſſen, odražený, zodrážený.
Abgeſtraft, ztreſtaný, potreſtaný.
Abgeſtreift, odſſaustaný.
Abgeſtriegelt, ſčesaný, omykaný.
Abg eſtümpft, ztupený.
Abgeſucht, ſebraný, ſhledaný.
Abgeſungen, odzpjwaný.
Abgetanzt, odſkákaný.
Abgethan, vdělaný, vgednaný, wykonaný, zprawený.
Abgetheilt, oddělený.
Abgetragen, abgenützt, obnoſſený, obchodilý, oſſumělý.
Abgetrennt, odpáraný, rozpáraný, rozedřený, 2) von einem abwendig gemacht, odlaučený, odražený.
Abgetreten, eine abgetretene Mauer, rozſtaupená, rozſedlá zed, f. 2) überlaſſen, vſtaupený, poſtaupený.
Abgetrieben, odpuzený, odehnaný.
Abgetrocknet, oſuſſený, oſchlý, vſuſſený, vſchlý.
Abgetrunken, von oben, odpitý, vpitý, 2) bis auf die Hefen, až do dna wywážený, wyžraný y s kwaſnicemi.
Abgeurtheilte Sache, vſauzená, rozſauzená wěc f.
Abgewälzt, odwalený, ſwalený.
Abgewaſchen, obmytý, omytý, vmytý, zmytý.
Abgewendet, odwrácený, odchýlený.
Abgewichen, vhnulý, odchýlený, vchýlený, wyſſinulý.
Abgewieſen, odmrſſtěný, odwržený, oſlyſſený.
Abgewickelt, odwinutý, rozwinutý.
Abgewinnen einem das Geld im Spiele, obehrati někoho, wyhrati na někom peujze.
Abgewirkt, dotkaný.
Abgewiſcht, otřený, ſtjraný, vtřený.
Abgewöhnen, odwykati, odwyknauti, odnavčiti, odvčiti.
Abgewöhnung, f. odwyknutj, n. odwykloſt, f. odnavčenj, n. odvčenj, n.
Abgewöhnt, odwyklý, odwyknutý, odnavčený.
Abgewogen, odwážený, zwážený.
Abgeworfen von einem Pferde, ſchozený, ſmetený, ſwržený, ſražený s koně, 2) eine abgeworfene Brücke, potrhaný, poborený, polámaný moſt m.
Abgezäunet, odvzděný, vzdy zproſſtěný.
Abgezahlt, ſplacený, odplacený, zaplacený.
Abgezapft, wytočený, otočený, čepem puſſtěný.
Abgezehlt, wypočtený, wypočjtaný, wyčtený.
Abgezehrt, hubený, wyzáblý, wykapalý, wychřadlý, wyvdlý, wymořený.
Abgezeichnet, nawržený, naſtjněný, wypodobiznění.
Abgezielt, wyměřený, wymezený, wytknutý.
Abgezirkelt, wykrauzený.
Abgezogen, ſtrhnutý, ſtažený, ſtáhnutý, 2) abgezogener Wein, ſtržené wino, n.
Abgötter, der, modloſlužebnjk, modlář, modly ctitel, m.
Abgötterey, f. modloſlužebnoſt, f. modlářſtwj, n. modloſlužba, f.
Abgötterinn, f. modloſlužebnice, modlářka, modly ctitelkyně, f.
Abgöttiſch, modlářſký, modloſlužebný.
Abgott, m. modla, f. bůžek, m.
Abgraben, odkopati, odhrabati, Waſſer abgraben, wodu odkopati.
Abgrabung, f. odkopánj, odhrabánj, n.

Abgrämen ſich, vžrati ſe, vſaužiti ſe, vhneſti ſe, vtrápiti ſe, ztrápiti ſe.

Abgrämen, das, Abgrämung, vžrání, vſaužení, vtrápení, n.

Abgraſen, žjti, ſekati tráwu, die Saat, ſežjti.

Abgreifen, odhnĕſti, die Finger durch harte Arbeit abgreifen, prſty hmotnau pracý odhneſti.

Abgrund, m. propaſt, hlubina bezedná f.

Abgunſt, f. nepřjzeň, f.

Abgünſtig, nepřjzniwý, nepřjzniwec m.

Abgurgeln, zarduſyti.

Abgürten, odpáſati, rozpáſati.

Abgürtung, f. odpáſání, rozpáſání, n.

Abguß, m. přelitj, n. b) Abguß im Aerzte, ſlitina mĕdĕnná, f. c) im Silber, ſlitina ſtřjbrná, f.

Abhaben, ſ. Anhaben.

Abhacken, vſekati, odſekati, vraubiti, vkálati, vkleſtiti, odkleſtiti.

Abhäckeln, ſ. Aushäckeln.

Abhadern einem etwas, wywaditi, wyhádati něco na někom.

Abhalten, zdržeti, zdržowati, 2) einen, zdržeti, odhánĕti, odtrhnauti.

Abhalter, m. zdržitel, zdržowatel, m.

Abhandeln eine Sache, gednati, pogednati, 2) abhandeln von einem etwas, wykupčiti, 3) mit einem etwas abhandeln, gednati, rokowati, vgednati, vrokowati.

Abhandlung, gednánj, pogednánj, n. 2) Verabredung, vgednánj, vrokowánj, n.

Abhang, f. Abhangung eines Orts, obwýſſenoſt, obwýſſnoſt, ſklonitoſt, položitoſt, pod ſe ohnutoſt, f. 2) Abhang von einem andern Dinge, pocházenj, n.

Abhängig, obwýſſný, ſklonitý, položitý, pod ſe hnutý.

Abhärmen ſich, mořiti ſe, zmořiti ſe, wymořiti ſe, vſaužiti ſe.

Abhärten ſich, ztwrdnauti, zatwrdnauti, zdrſnatĕti, ztwrditi ſe, vtwrditi ſe, otužiti ſe, b) einen oder etwas abhärten, ztwrditi, vtwrditi něco.

Abhärtung, ztwrdnutj, vtwrdnutj, n. otrloſt, f. otužení, n.

Abhaſpeln, ſwjgeti, vſwjgeti, vmotati na motowidle.

Abhaſpelung, f. ſwigenj, vwitj, vſwitj na ſwigadle neb motadle, vmotánj, n.

Abhauen, odtjti, vtjti, otjti, ſtjti, vraubiti, ſraubiti, den Kopf abhauen, hlawu ſtjti, ſholiti, ſraubiti, vraubiti, ſrazyti, hrdlo ſrazyti.

Abhauung, f. odtnutj, vtnutj, ſtnutj, otnutj, vraubenj, ſraubenj, n. b) der Aeſte, okleſtĕnj, n.

Abheben, zdwihnauti, pozdwihnauti, odzwihnauti.

Abheilen, vzdrawiti, vléčiti.

Abheilung, f. od. das Abheilen, vzdrawenj, vléčenj, n.

Abheiſchen, ſ. Abfodern.

Abhelfen, dem Uebel, zlé odehnati, zahnati, zlému zamezyti, zabawiti, vhágiti, wſtřjc wgjti, 2) abhelfen einer Sache, něčemu ſpomocy, 3) dem iſt leicht abzuhelfen, tomu geſt lehce k ſpomoženj.

Abhelfen, das, ſpomoc, f.

Abhelfer, m. ſpomocnjk, m.

Abherzen, pocelowati, zcelowati, zmilkowati, zljbati.

Abherzen, das, pocelowánj, zcelowánj, zmilkowánj, zljbánj, n.

Abheucheln, einem etwas, wychlácholiti, wylahoditi, wyljſati, licoměrnoſtj wymocy.

Abhetzen, doſſtwati, 2) ſich abhetzen, vſſtwati, vhnati, vřjtiti, vnawiti ſe, 3) die Hunde auf einen abhetzen, pſy na někoho poſſtwati, wyſſtwati.

Abhetzung, f. doſſtwanj, n.

Abhobeln, wyrownati, wyhladiti, 2) einen Menſchen, wypitwati, wycepowati, wyopálati někoho.

Abhobelung, f. wyrownánj, wyhlazenj, n. 2) die Abhoblung eines Menſchen, wypitwánj, wycepowánj, wyopálánj nĕgakého člowĕka, n.

Abhold, ungünſtig, nenáwiſtiwý, neníklonný.

Abholen jemanden, ſtawiti ſe, přigjti pro někoho, 2) einen vor Gericht mit der Wache abholen, někoho před práwo s ſtrážj pohnati, dohnati, 3) etwas abholen, pro něco přigjti, něco ſy odneſti.

Abhören, wyſlýchati, wyſlyſſeti, wyſlechnauti.

Abhörung der Zeugen, wyſlechnutj ſwědků, n.

Abhungern, ſ. Aushungern.

Abhufen die Pferde, odkowati, 2) die Hufe abnehmen, kopita, pazaury ſrazyti, odebrati.

Abhüten, ſpáſti, popáſti, paſenjm ſtrážiti, die Wieſe iſt ganz abgehütet, lauka geſt ſpáſlá.

Abhütung, ſ. ſpaſenj, popaſenj, n.

Abhuren ſich, ſkurwiti ſe, wykurwiti ſe, er hat ſich ganz abgehurt, wſſecek ſe kurwenjm zhubil.

Abjagen einen, odehnati, odpuditi, 2) dem Feinde die Beute abjagen, vchwátnauti, vchwátiti nepřjteli kořiſt, 3) das Jagen vollenden, dohoniti, honbu ſkončiti, 4) ſich abjagen, vhnati ſe.

Abjammern ſich, vrmautiti ſe, ſtrážiti ſe žaloſtj, hořem zbědowati, vbědowati ſe.

Abjochen, ghazproſtiti, wypřáhnauti.

Abkämmen, zčeſati, omykat.

Abkargen, vſkrebiti, vſkaupiti, vſkrowniti.

Abkarten etwas, vmluwiti něco, zoſnowati, vpléſti, zpléſti, vrkati.

Abkaufen, odkaupiti.

Abkäufer, m. odkupitel, m.

Abkaufung, ſ. oder das Abkaufen, odkaupenj, n.

Abkehlen, zardauſyti, zarduſyti, zardauſti, vhrdlowati.

Abkehlen, das, oder Abkehlung, zarduſſenj, vhrdlowánj, n.

Abkehren etwas mit dem Beſen, vmeſti, odmeſti, 2) abwenden, odwrátiti.

Abkehrung ſ. mit dem Beſen, vmetenj, odmetenj, n. 2) Abwendung, odwrácenj, n.

Abkeltern, liſem, čeřenem wytlačiti.

Abkeltern, das, oder Abkelterung, wytlačenj liſem, čeřenem, n.

Abkippen, zřjznauti, odřjznauti z předu, 2) die Schößlinge abkippen, wýſtřelky okleſſtiti.

Abkippen, das, oder die Abkippung, zřjznutj, odřjznutj zpředu, n. 2) der Schößlinge, okleſſtění, n.

Abklären, etwas flieſſendes klar und lauter machen, procediti, 2) der Himmel klärt ſich ab, gaſnj ſe, wygaſíuge ſe, wybjrá ſe.

Abklärung, ſ. das Abklären des Himmels, gaſnění, wygaſnění, n. gaſnoſt, ſ.

Abklauben, objrati, obrati.

Abklauben, das, oder Abklaubung, objrání, obrání, n.

Abklauber, m. obirač, obiratel, m.

Abkleiden, ſ. Auskleiden.

Abklettern, ſlezti, dolů lezti.

Abklopfen, oklepati, ſklepati, 2) einen abklopfen, otlaucy.

Abkneipen etwas mit den Nägeln, odſtjpnauti, vſtjpnauti, 2) etwas mit der Zange, vſſkubnauti, oſſkubnauti, odſſkubnauti.

Abknüpfen, rozwzliti, rozwázati.

Abknüpfung, ſ. rozwzlenj, rozwázánj, n.

Abkochen, vorher, obwařiti, 2) zwařiti, vwařiti.

Abkochen, das, oder Abkochung, obwařenj, n. 2) zwařenj, vwařenj, n.

Abkömmling, m. ein Nachkomme, potomek, potomnj, m.

Abkommen, von etwas, vom Wege, ſgjti, odchýliti ſe, wyſſinauti, 2) aus der Gewohnheit kommen, oder ungewöhnlich werden, z zwyku wygjti, wycházeti, zagiti, w nezwykloſt přigjti, zatuchnauti, potuchnauti, 3) nicht können, als, ich kann heute nicht abkommen, nemohu ſe dnes odprázdniti, wyprawiti, 4) um des Menſchen abzukommen, bychom ſe toho člowěka zproſtili, bychom ho pozbyli, 5) von Kräften kommen, churawěti, chřadnauti, ſýlu tratiti, ſcházeti, 6) ſie können untereinander nicht abkommen, nemohau ſe mezy ſebau ſhodnauti, pohodnauti, ſeſnadniti, ſgednati, 7) abſtammen, pocházeti.

Abkommen, das, oder Abkommung, zagitj, n. zaſſloſt, ſ. zatuchloſt, ſ. potuchloſt, ſ. 2) der Kräfte, ſcházenj, n. 3) Vereinbarung oder Vergleich, ſhodnutj, ſeſnadnění, ſgednánj, n.

Abköppen, ſ. Abkippen.

Abköppung, ſ. Abkippung.

Abkratzen, odſſkrábati, oſſkrábati, zeſſkrábati, oddrbati.

Abkratzen, das, oder Abkratzung, ſ. odſſkrábánj, oſſkrábánj, zeſſkrábánj, oddrbánj, n.

Abkratzer, m. odſſkrabač, oſſkrabatel, m.

Abkrauen, odrbati, zdrbati, einen im Bade abkrauen, někoho w lázni odrbati.

Abkränken ſich, vběđowati, vtrápiti ſe.

Abkühlen, ochladiti, wychladiti.

Abkümmern ſich, vſtarati ſe, ſtarostj vběđowati ſe, péčj ſe vmořiti, vtrápiti.

Abkunft, ſ. pogitj, n.

Abkündigen, zwěſtowati, oznámiti, prohlášyti, wyhlášyti.

Abkündigen, das, Abkündigung, Ankündigung, ſ. zwěſtowánj, prohlášſenj, wyhlášſenj, oznámenj, n.

Abkürzen, vkrátiti, zkrátiti.

Abkürzen, das, Abkürzung, ſ. zkrácenj, vkrácenj, n.

Abladen, zſkládati, zſložiti.

Abladen, das, Abladung, ſ. zſkládánj, zſloženj, n.

Ablader, m. zſkladač, zſkladatel, m.

Ablager, n. hoſpoda, f. 2) beſonderes Recht, pohoſtinſtwj, n. pohoſtinoſt, f. bey einem Ablager halten, nehmen, býti v někoho pohoſtinu.

Ablang, obdýlný, obdlauhlý, obdlaužený, obdlaužný.

Ablanden, aus dem Haven abfahren, odplawiti ſe od břehu, odtrhnauti, odplauti, od břehu odſaditi.

Ablaß der Sünden, m. odpuſtek, m. odpuſtky, m. 2) des Waſſers, ztok, m. 3) ohne Ablaß, bez přeſtánj, bez přjtržky.

Ablaſſen, von etwas, puſtiti, vpuſtiti, odſtaupiti, von ſeinem Vorhaben, od předſewzetj ſwého vpuſtiti, přeſtati, předſewzetj ſwého zanechati, 2) ablaſſen einen Bogen, ſpuſtiti lučiſtě, 3) einen Brief abſchicken, odeſlati, 4) einen Teich ablaſſen, rybnjk puſtiti.

Ablaſſen, das, oder Ablaſſung, vpuſtěnj, odſtaupenj, n. 2) eines Bogens, ſpuſtěnj, n. 3) eines Briefes, odeſlánj, n. 4) eines Teiches, puſtěnj, n.

Ablauf, m. des Waſſers, zpád, ztok, m. zběhnutj, n. 2) Ablauf der Zeit, vběhnutj, vtečenj, vplynutj času, n.

Ablaufen, hinabfallen, zpadnauti, zběhnauti, 2) die Zeit wird bald ablaufen, čas brzce vběhne, vteče, vplyne, 3) einem den Vortheil ablaufen, někoho oběhnauti, předběhnauti, wjtězſtwj vchopiti, 4) die Sache wird gut ablaufen, ta wěc ſe dobře zdařj, dobře ſe powede, zwede, 5) weglaufen, vtecy, odběhnauti, zběhnauti, vběhnauti, odbjhati, 6) ſich ablaufen, vběhnauti ſe, vběhati ſe.

Ablaufen, das, oder Ablaufung, odbjhánj, odběhnutj, zběhnutj, vběhnutj, vtečenj, n. vtěk, m.

Ablängnen, zapjrati, vpjrati, popjrati, odepřjti, zapřjti.

Ablauren etwas, wyčjhati, 2) dem Feinde die Beute ablauren, polapiti, poſtihnauti nepřjteli kořiſt.

Ablauſen, wſſi wybjrati.

Ablăutern, ſ. Abklären.

Ableben, wydniti.

Ablecken, obljzati, wyljzati.

Ablecken, das, Ableckung, obljzánj, wyljzánj, n.

Ablecker, m. oblizač, oblizatel, wylizač, wylizatel, m.

Ablegen, odkládati, odložiti, zſkládati, zſložiti, 2) eine Gewohnheit ablegen, odložiti ſwého obyčege, zanechati ſwé zwykloſti, 3) ein Amt ablegen, zſložiti z ſebe auřad, wzdáti od ſebe auřad, 4) einem ablegen, Unrecht geben, odjrati, odporowati někomu, 5) ein Kind heimlich ablegen, poroditi tagně, 6) eine Rede ablegen, halten, držeti, činiti řeč.

Ablegen, das, Ablegung, odloženj, zſloženj, n. 2) zanechánj, n. 3) wzdánj n. 4) odjránj, odporowánj, n. 5) rod tagný, m. 6) drženj, činěnj, n.

Ablehnen, abwenden, odwrátiti, 2) ein Amt von ſich ablehnen, powrhnauti, pomecy auřadem, opomecy, opowrcy auřad, 3) die Schuld von ſich ablehnen, odwrhnauti

winu od ſebe, 4) die Streiche im Fechten ablehnen, zmjtati ſſermy, zamjtati ſe proti ſſermům, ſrážeti rány, 5) einen Einwurf ablehnen, zmjtati, ſrážeti, wywráceti namjtku, 6) abborgen, wypůgčiti.

Ableiben, ſ. Ableben.

Ableimen, odkljžiti, odklegowati.

Ableiten das Waſſer, odwádĕti, odweſti, 2) das Wort ableiten, odbjrati, odwádĕti ſlowo.

Ableiten, das, Ableitung, odwádĕnj, odwedenj, n. 2) odbjránj, odwádĕnj n.

Ablenken, die Pferde, ohybati, obraceti vzdau konĕ, 2) vom guten Wege ablenken, vchýliti ſe, odchýliti ſe z dobré ceſty, vhnauti, ſſinauti z dobré ceſty.

Ablernen, einem etwas, navčiti ſe nĕčemu od nĕkoho.

Ableſen, čjſti, čjſti na hlas, čjſti wen, dočjſti, 2) Abpflücken die Blumen, trhati, ſſkubati, 3) das Obſt, česati, 4) die Weinbeeren, ſmjtati, plýti, podlamowati.

Ableſen, das, Ableſung, čtenj, na hlas čtenj, wen čtenj, dočtenj, n. 2) trhánj, n. 3) česánj, n. 4) ſmjtka, f. podlom, m.

Ableſer, m. čtenář, m. 2) trhač, m. 3) česač, m. 4) ſmjtač, podlamowatel, m.

Ableuchten, einem übel, poſwjtiti nĕkomu, naložiti s nĕkým zle.

Abliefern, ein Buch, odweſti, 2) das Getraid, odwážeti, 3) Rekruten, odwádĕti branné wogáky.

Abliſten, wychytřiti, podwoditi lahodnau řečj, wylichotiti, lichotau wymocy.

Ablocken, odlauditi, odwábiti, wywnaditi.

Ablohnen, odplatiti, odſlauženi ſe, dáti odměnu.

Ablohnen, das, Ablohnung, odplata, odměna, f.

Ablohner, m. odplátce, odplatitel, odměnitel, m.

Ablöſchen, das Licht, ſhaſnauti, 2) das Feuer, den Durſt, vhaſyti.

Ablöſen etwas, ſo angebunden war, odwážati, rozwížati, b) ſo angeleimt war, odlaučiti, oddĕliti, odhlipnauti, 2) ein Glied ablöſen, aud odgmauti, 3) die Wache ablöſen, ſtřjdati ſtráž.

Ablügen, odelhati.

Abmachen, etwas untereinander, vgednati, zprawiti, zaprawiti nĕco mezy ſebau, 2) etwas wegthun, odwundati.

Abmähen, das Getraid, ſjjti obilj, 2) das Gras, ſjjti, ſekati trávu.

Abmahlen, ein Gemählde, wyobrazyti, wytwářiti, wypodobiti, wyneſti barwami, 2) das Getraide abmahlen, ſemljti, vmljti.

Abmahlen, das, Abmahlung, wyobrazenj, wytwářenj, wypodobenj, wyneſſenj barwami, n. 2) vmljtj, ſemljtj, vmlenj, ſemlenj, n.

Abmahnen, odraditi, odwozowati.

Abmahnen, das, Abmahnung, odrazenj, odwozowánj, odražowánj, n.

Abmarſch, ſ. Abzug.

Abmarſchiren, ſ. Abziehen.

Abmartern, vmučiti, zmučiti, otrápiti, vtrápiti, ztrápiti, vmořiti trápenjm, 2) einem das Geſtändniß, wymučiti.

Abmartern, das, vmučenj, zmučenj, otrápenj, otrapa, ztrápenj, vtrápenj, trápenj, mořenj, n.

Abmatten, vmdljti, zemdljti, vnawiti, vſtati.

Abmatten, das, Abmattung, vmdlenj, zemdlenj, vnawenj, vſtanj, n. vſtaloſt, f.

Abmergeln ſich, ſchřadnauti, wyzahnauti, zhubiti ſe, wyhubiti, zhubeniti, zamořiti.

Abmergeln, das, wyzábloſt, hubenoſt, wychřadloſt, f. zamořenj, n.

Abmerken, vznamenati, porozuměti, wyrozuměti, pozorowati, vrozuměti, ſeznamenati.

Abmeſſen, wyměřiti, změřiti, rozměřiti, 2) das Getraid abmeſſen, odměřiti obilj.

Abmeſſen, das, Abmeſſung, wyměřenj, změřenj, rozměřenj, n. 2) odměřenj, n.

Abmooſen, wymechowati, odſtrauhati mech, očiſtiti od mechu.

Abmüden, vmdleti, vſtati.

Abmüden, das, Abmüdung, vmdlenj, vſtanj, n.
Abmüßigen ſich, vprázdniti ſe.
Abmüßigung, ſ. vprázdnenj, n.
Abnagen, vhryznauti, vhrýzti, ohryznauti, obhryznauti, ohreyzti, obhreyzti, ohlodati, vżrati, 2) dieß nagt mir das Herz ab, to mně ſrdce hnete, żere, vżrá.
Abnahme, ſ. der Kräfte, vbeywánj, vgitj, ſcházenj, vcházenj ſýly, 2) in Abnahme kommen, ſcházeti, ſegjti.
Abnarren, wyblázniti.
Abnaſchen, zmlſati.
Abnehmen, wegnehmen, odgjmati, vgjmati, odnjti, vbjrati, odebrati, 2) an Kräften, vcházeti, vbýwati, chřadnauti, 3) den Hut, die Karten abnehmen, ſegnauti, ſnjti klobauk, lyſtky, 4) der Mond nimmt ab, vbýwá měſýce, měſýc vbeywánj trpj, 5) abnehmen, ſchlieſſen, pohodnauti, ſeznati, ſrozuměti, porozuměti, wyrozuměti, 6) dem Feinde die Beute abnehmen, vchwátnauti, vchwáti, odnjti nepřjteli kořiſt, 7) den Eid abnehmen, přigjmati přjſſahu, 8) abnehmen im Stricken, vgjmati.
Abnehmen, das, Abnehmung, vgjmánj, odgjmánj, odnjtj, odebránj, n. 2) ſcházenj, vbeywánj, chřadnutj, n. 3) ſegnutj, ſnitj, n. 4) vbeywánj, n. 5) pohodnutj, ſeznánj, ſrozuměnj, porozuměnj, wyrozuměnj, n. 6) odnjtj, n. 7) přigjmánj, n. 8) vgjmánj, n.
Abnahen, proſſiwati, proſſiti.
Abneigen, vhnauti, vkloniti.
Abneigung, ſ. nenáchylnoſt, nepřjchylnoſt, nenáklonnoſt, nenakloněnoſt, ſ.
Abnöthigen, wynutiti, wymocy.
Abnöthigung, ſ. wynucenj, wymozenj, n.
Abnuckeln, abnutſchelu, wydurmati.
Abnützen, ſpotřebowati, zwżjwati.
Abnutzung, ſ. ſpotřebowánj, zwżjwánj n.
Abordnen, wyſýlati, wyſlati, wyprawiti poſelſtwj.
Abordnung, ſ. wyſýlánj, wyprawenj poſelſtwj, n.
Abpachten, nagjmati, nagmauti, pronagmauti.
Abpachter, m. pronagimatel, pronagimač, pronágemnjk, nagimač, nagimatel, nágemnjk, m.
Abpachtung, ſ. nagjmánj, pronagjmánj, n.
Abpacken, ſ. Abladen.
Abpaſſen, počjhati, wyčjhati, počekati.
Abpeitſchen, zmrſkati, zpráſkati.
Abpfählen, wytknauti kůlmi, wyměřiti, wymezyti.
Abpflücken, die Blumen, trhati, 2) das Obſt, zčeſati.
Abpflücken, das, Abpflückung, trhánj, 2) čeſánj, n.
Abpflügen, zpodworati.
Abplagen, vrmautiti, vſużowati, vſaużiti, vtrápiti, vteyrati ſe.
Abprellen, odrazyti ſe, odſkočiti, odmrſſtiti ſe.
Abpreſſen, ſ. Auspreſſen.
Abprügeln, zpráti, ztepati, ztlaucy, zbiti, vbiti, ztřjſkati.
Abpuffen, wybauchati, zbauchati.
Abputzen, wyčýditi, očiſtiti.
Abputzen, das, wyčýděnj, očiſſtěnj, n.
Abquälen, vtrápiti, ztrápiti, otrápiti.
Abquälung, ſ. vtrápenj, otrapa, ztrápenj, n.
Abrahmen, zbjrati ſmetanu.
Abrathen, odraditi, odrazowati.
Abrathen, das, odraděnj, odrazowánj, n.
Abrather, m. odraditel, odrádce, m.
Abrauchen, ſ. Ausrauchen.
Abräumen, odkliditi, vkliditi, zkliditi, odſtraniti.
Abraumſchüßel, ſ. okřin, m. weliká miſa, ſ.
Abraupen, ſmjtati hauſenky.
Abraupen, das, Abraupung, ſmjtka hauſenek, ſ.
Abrechnen, porazyti, ſrazyti, ſtrhnauti, 2) mit einem abrechnen, Rechnung machen, počjtati, počet dělati, počet činiti, kláſti, držeti, 3) etwas mitſammen abrechnen, vgednati něco ſpolu, zaprawiti.
Abrechnen, das, Abrechnung, porażenj, ſrażenj, ſtrhnutj, n. 2) počjtánj, n. 3) vgednánj, zaprawenj, n.
Abrechten, wyſauditi.
Abrede, ſ. ſmlauwa, námluwa, zámluwa,

wa, wmluwa, f. ſmluwenj, n. 2) der Abrede gemäß, dle ſmlauwy, 3) Abrede nehmen, ſmlauwati ſe, ſmluwiti ſe, ſmlauwu včiniti, 4) Abrede halten, w ſmlauwě, k ſmlauwě ſtáti, w ſmlauwu ſe dáti, ſmlauwu držeti, 5) die Abrede brechen, zruſſiti, potrhnauti ſmlauwu, 6) in Abrede ſeyn, láugnen, přjti, zapjrati, ſpjrati.

Abreden, ſmlauwati, ſmluwiti, wmluwiti, 2) einen von etwas abreden, přemluwiti někoho.

Abreiben, zrjrati, wtřjti, otřjti, oſſauſtati, 2) den Koth von Schuhen abreiben, oſtrauhati.

Abreiben, das, Abreibung, zrjránj, wtřenj, otřenj, oſſauſtánj, n. 2) oſtrauhánj, n.

Abreiſe, f. odchod, odgezd, m. odgitj, odgetj, odebránj ſe, n.

Abreiſen, odgjti, odgeti, odebrati ſe.

Abreiſſen, odtrhnauti, wtrhnauti, 2) die Schuhe abreiſſen, roztrhati, potrhati ſtřewjce, 3) abzeichnen, podobizniti, naſtjniti, ponawrcy, čárau táhnauti.

Abreiſſen, das, Abreiſſung, odtrhánj, odtrhnutj, wtrhnutj, n. 2) roztrhánj, potrhánj, n. 3) podobizněnj, naſtjněnj, ponawrženj, čárau taženj, n.

Abreiten ein Pferd, ſgezditi koně, 2) wegreiten, wgeti, odgeti.

Abrennen, ſ. Ablaufen.

Abrichten, wycwičiti, wywčiti, obrazyti, 2) anſtiften, naſtrogiti, nawesti.

Abrichten, das, Abrichtung, wycwičenj, wywčenj, obraženj, n. 2) naſtrogenj, nawedenj, n.

Abrikoſe, f. merunka, f.

Abrikoſenbaum, m. ſtrom merunkowý m.

Abrinden, zlaupati kůru, kůru ſedřjti.

Abrinnen, ztecy.

Abriß, wyobrazenj, podobizněnj, naſtjněnj, ponawrženj, čárau taženj, n.

Abrollen, ſwaliti, ſkutáleti.

Abruf, m. odwolánj, zpět odtrhnutj, n.

Abrufen, odwolati, zpět odtrhnauti, 2) die Stunden abrufen, wywoláwati hodiny.

Abrühren, die Eyer, mjchati weyce.

Abründen, ſkulatiti, okulatiti, okrauhliti, okrauhlé dělati.

Abrůndung, f. ſkulatěnj, okulacenj, okrauhlenj, n.

Abrupfen, oſſklubati, orwati, oberwati.

Abrupfen, das, oſſkubánj, oberwánj, orwánj, n.

Abſägen, okřezati, wřezati, třjti pilau.

Abſagbot, m. wypowidatel pokogenb wálky wyſlaný, wogenſký řečnjk, m.

Abſage, f. odpowěděnj, odepřenj, odřeknutj, odeřčenj, n.

Abſagen einem etwas, odpowědjti, odepřjti, 2) der Welt, odřeknauti ſe, zhoſtiti ſe ſwěta, ſwetu weyhoſt dáti.

Abſatteln ein Pferd, odſedlati koně.

Abſatteln, das, Abſattlung, odſedlánj, n.

Abſatz, m. Innehaltung, odpočinutj, přeſtánj, n. 2) Abſatz der Rede, částka řeči, f. kus řeči, m. 3) Abſatz am Schuhe, ſſpaljček, m. 4) Abſatz in der Gärtnerey, záhon w zahradě, m. 5) ohne Abſatz laufen, bez přeſtánj běžeti, 6) Abſatz der Waare, prodag zbožj, m. prodáwánj zbožj, n. 7) ſtarken Abſatz haben, ſylný odbyt mjti, 8) Abſatzweiſe, po kuſých, na kuſy, na djly, částečně, po částkách.

Abſaufen ſich, přezjrati ſe.

Abſaugen, wyſáti, wyſtřebati, wycucati, 2) abſäugen, odkogiti, odſtawiti od mleka.

Abſaubern, wycýditi, očiſtiti.

Abſchaben, odſtrauhati, oſtrauhati, zſtrauhati, odſſauſtati, oſſauſtati.

Abſchabung, f. odſtrauhánj, oſtrauhánj, zſtrauhánj, odſſauſtánj, oſſauſtánj, n.

Abſchälen, odlaupati, oblaupati, olaupati.

Abſchälung, f. odlaupánj, oblaupánj, olaupánj, n.

Abſchaffen einen, odbyti, wyhoſtiti, 2) eine Gewohnheit, zruſſiti, zkazyti.

Abſchaffen, das, Abſchaffung, odbytj, wyhoſſtěnj, n. 2) zruſſenj, zkaženj, n.

Abſcharren, oddrápati.

Abſchattiren, naſtjniti.
Abſchattirung, ſ. naſtjnénj, n. náſtjn, m.
Abſchäumen, odpěniti, opěniti.
Abſchaum von einem Menſchen m. zloſyn, lotr, mrcha člowěk m. 2) Abſchaum der Natur, ohawa přirozenoſti, f.
Abſcheren die Schafe, oſtřjhati, 2) den Bart, obraditi, oholiti, 3) den Kopf, oholiti.
Abſcheren, das, Abſcherung der Schafe, oſtřjhánj, n. ſtřjž, f. 2) obraděnj, oholenj, n. 3) oholenj, n.
Abſcheiden, odcházeti, vcházeti, odbjrati ſe, 2) von der Welt, odebrati ſe ze ſwěta, wygjti z žiwota, wykročiti ze ſwěta, 3) trennen, odlaučiti, rozlaučiti, na rûzno děliti, rozpolčiti, odděliti.
Abſcheiden, das, odebránj ſe, n. odchod, odgezd, m. odcházenj, n. 2) Trennung, odlaučenj, rozlaučenj, rozpolčenj, oddělenj, na rûzno dělenj, n.
Abſcheu, m. oſſkliwoſt, ohawnoſt, ohawa, neljboſt, neljbka, ohyzda, mrzkoſt, mrzutoſt, f. 2) vor einem Dinge ein Abſcheu haben, něco w oſſkliwoſti, w ohawnoſti, w mrzkoſti mjti, zoſſkliwiti ſobě něco, 3) zum Abſcheu werden, w oſſkliwoſt wgjti.
Abſcheulich, oſſkliwý, ohyzdný, ohawný, mrzký, mrzutý.
Abſcheulich, adv. abſcheulicher Weiſe, mrzce, oſſkliwě, ohyzdně, ohawně, mrzutě.
Abſcheulichkeit, oſſkliwoſt, ohyzdnoſt, mrzkoſt, ohawnoſt, ohyzda, f.
Abſcheuren, ztřjti, zdrbati, oddrbati.
Abſchichten, obrownati, wyrownati.
Abſchicken, odeſlati.
Abſchicken, das, odeſlánj, n.
Abſchieben, odſtrkati, poſtrčiti, 2) die Schuld von ſich abſchieben, zſložiti z ſebe winnu, od ſe odwrhnauti.
Abſchied, m. Abreiſe, odchod, odgezd, m. odebránj ſe, odgitj, odgerj, odcházenj, n. 2) Abſchied nehmen, rozlaučiti ſe, 3) Abſchied geben einem Soldaten, wehoſt dáti wogáku, wyhoſtiti, propuſtiti wogáka, 4) der Welt Abſchied geben, zhoſtiti ſe ſwěta, ſwětu weyhoſt dáti, 5) Abſchied aus dieſer Welt, weyhoſt ſwěta, m. odebránj ſe z tohoto ſwěta, wygitj, wykročenj, rozlaučenj ſe s ſwětem, n. 6) Abſchied nehmen von ſeinem Herrn, odgjti ze ſlužby, ſlužby ſe zproſtiti, zhoſtiti, ze ſlužby ſe wyproſtiti, ſlužbě weyhoſt dáti, 7) der Schule Abſchied geben, s ſſkolau ſe laučiti, rozžehnati, ſſkole weyhoſt dáti, rozwesti ſe s wněnjm, včenj zawrcy, knihami o zem wrcy, 8) ohne Abſchied, bez propuſſtěnj, bez weyhoſtu.
Abſchiedsbeſuch, m. nawſſtiwenj odchodnj, n.
Abſchiedscompliment, n. poklona odchodnj, f.
Abſchiedslied, n. pjſeň odchodnj, f.
Abſchiedsrede, f. řeč odchodnj, f.
Abſchiedsſchmauß, m. hody odchodnj, m.
Abſchießen den Pfeil, wyſtřeliti ſſp, 2) ein Geſchütz, wyſtřeliti z ſtřelby, 3) den Vogel abſchießen, zſtřeliti práka, 4) das Schießen endigen, wyſtřjleti, doſtřjleti, 5) das Waſſer ſchießt ab, woda zpadá, 6) die Farbe ſchießt ab, barwa pauſſtj, měnj ſe, měniwá geſt.
Abſchiffen, odplawati, odplauti, odplawiti ſe.
Abſchiffen, das, Abſchiffung, odplawánj, odplutj, n.
Abſchildern, wypodobiznêti, wyobraziti, wypodobiti, wytwářiti.
Abſchilderung, ſ. wypodobiznênj, wypodobenj, wyobrazenj, wytwářenj, n.
Abſchinden, odřjti, ſedřjti, zdjrati, ſwlécy z kûže.
Abſchirren die Pferde, odpřáhnauti, wypřáhnauti koně.
Abſchlachten das Vieh, zabigeti, 2) das Rindvieh, poráželi, zabiti, 3) Lämmer, Schweine, und das Geflügel, zařezati.
Abſchlachtung, ſ. zabigenj, zabitj, n. 2) poráženj, n. poráżka, f. 3) zařezánj, n.
Abſchlag der Waare, m. zlehčenj zbožj, n. 2) auf Abſchlag, na poráżku.
Abſchlagen, verſagen, odpowědjti, odepřjti, 2) herunter ſchlagen, odklau-

cy, ſrazyti, odrazyti, 3) den Kopf abſchlagen, ſrazyti, ſtjti, ſholiti, ſraubiti s krku, ſkrogiti hlawu, ſrazyti hrdlo, 4) das Schloß abſchlagen, odrazyti zámek, 5) abprügeln, ztlaucy, otlaucy, ztřjſkati, zbiti, ztepati, potepati, zhmožditi, 6) das Waſſer abſchlagen, moč puſtiti, močiti, ſcáti, ſſtjti, pikati, čičati, čurati, 7) wohlfeiler werden, odpadnauti w ceně, lacynĕgi býti, 8) von der Summe abſchlagen, porazyti, ſtrhnauti, vtrhnauti, 9) zurück treiben, odpuditi, odehnati.

Abſchlägig, odpjrawý, 2) abſchlägige Antwort, odepřenj, oſlyſſenj, n. 3) abſchlägige Antwort bekommen, oſlyſſánu, odſtrčenu býti, 4) abſchlägige Antwort geben, odepřjti, oſlyſſeti, odſtrčiti.

Abſchleifen, obrauſyti, vbrauſyti, 2) wegſchleifen, odbrauſyti, vbrauſyti.

Abſchließen, das Schloß, ſpuſtiti zámek, 2) die Thüre abſchließen, zamknauti, zawřjti dwéře, 3) die Rechnung abſchließen, zawřjti počet.

Abſchluß der Rechnung, m. zawřenj počtu, n.

Abſchleppen, odwlécy, odwljknauti.

Abſchmauſen, pohodowati, zhodowati, pokwaſyti.

Abſchmeicheln, wylauditi, wychlácholiti, wylahoditi, wyljſati.

Abſchmeißen, ſ. Abſchlagen.

Abſchmelzen, durch Schmelzen losmachen, rozpuſtiti, rozhřjti, přepuſtiti, přehnati, 2) durch Schmelzen abgehen, rozpuſtiti ſe, rozhřjti ſe.

Abſchmelzen, das, Abſchmelzung, rozpuſſtĕnj, rozhřitj, přepuſſtĕnj, přehnánj, n.

Abſchmieden, losſchmieden, odkowati, 2) das Schmieden endigen, dokowati, wykowati.

Abſchmieren, odmazati, 2) abprügeln, wymazati někomu, někoho zmlátiti, potřjti žilau hřbet někomu.

Abſchnallen, odpjnati, odepnauti.

Abſchnappen, ſpuſtiti, 2) einen, daß er nicht mehr wagt zu reden, polapiti někoho.

Abſchneiden, ein Stück Brod, vkrogiti, 2) ein Stück Tuch, odſtřjhnauti, vſtřjhnauti, 3) ein Stück Holz, vřezati, odřezati, 4) die Haare, vſtřjhati, 5) das Getraid, ſſjti, 6) die ſchädlichen Nebenſchößlinge, wykleſſtiti, 7) die Hofnung abſchneiden, odnjti nadĕgi, 8) die Gelegenheit, den Weg, den Zugang abſchneiden, zabawiti, zahágiti, zamezyti, 9) die Ehre abſchneiden, vtrhnauti na cti, zecti laupiti, na cti dotýkati, vrazyti, 10) die Kommuniſation der Armee abſchneiden, ſpogenj wogſka přetrhnauti, zamezyti.

Abſchneiden, das, Abſchneidung, vkrogenj, n, 2) odſtřjhnutj, vſtřjhnutj, n. 3) vřezánj, odřezánj, n. 4) ſtřjhánj, n. 5) ſžetj, n. žeň, f. 6) wykleſſtĕnj, n. 7) odnitj, n. 8) zabawenj, zahágenj, zamezenj, n. 9) vtrhnutj, laupenj, dotýkánj, vraženj, n. 10) přetrhnutj, zamezenj, n.

Abſchnellen, odmrſſtiti ſe.

Abſchnitt, m. odřezek, odřjzek, m. odſtřjzka, f. odřezánj, n. 2) der Rede, částka řeči, f. rozwrh řeči, m. 3) im Verſe, přjhyb, m. přetinalka, f.

Abſchnittsweiſe, po kuſých, po částkách, částečně.

Abſchnitzeln, vřezati, obřezati, zřezati, vkrágeti.

Abſchöpfen, wywážiti, 2) den Schaum, odpěniti.

Abſchöpfen, das, Abſchöpfung, wywáženj, n. 2) odpěnĕnj, n.

Abſchöpfer, m wywažitel, m.

Abſchrapfen, ſ. Abkratzen, 2) abgeſchrapfte Saat, ſežaté obilj, n.

Abſchrauben, wytočiti.

Abſchrecken, odſtraſſiti, odhrozyti, ohromiti, vſtraſſiti, přeſtraſſiti, podĕſyti, zdĕſyti, vdĕſyti.

Abſchreiben, opſati, přepſati.

Abſchreiben, das, Abſchreibung, opſánj, přepſánj, n.

Abſchreiber, m. opiſowatel, přepiſowatel, m.

Abſchreyen ſich, wykřičeti ſe, 2) etwas abſchreyen, mit Schreyen fodern okřičeti neco.

Abſchreiten, odkročiti, wykročiti.
Abſchrift, f. wepis, přípis, m.
Abſchuppen, den Fiſch, odſtrauhati, oſtrauhati rybu.
Abſchuß des Waſſers, m. ſpád wody, m. praud, m. odplawa, f. 2) des Hügels, od ſe ohnutoſt, ſklonitoſt, ſkloněnoſt pahrbku, přikroſt, f.
Abſchüßig, pod ſe hnutý, poklonený, ſkloněný, přikrý.
Abſchüßiger Ort, m. přikré mjſto, n.
Abſchütten, odlitt, vliti.
Abſchütteln, odtřáſti, otřáſti, ſtřáſti, 2) das Joch abſchütteln, gho ſwrcy, gha zniknauti.
Abſchwächen ſich, oſlabiti, zemdliti, vmdleti ſe.
Abſchwären, zgitřiti ſe, obgitřiti ſe, zhnogiti ſe.
Abſchwärmen ſich, vraulati ſe, ztraulati ſi, vtrmáceti ſe.
Abſchwärzen, zčerniti, očerniti.
Abſchwatzen, odlauditi, wyžwachtati, wyſſtěbetati, pěkně wymluwiti.
Abſchweifen, oplaknauti, wyplaknauti, ſplaknauti, 2) vom Wege abſchweifen, wytrhnauti, wyrazyti z ceſty, wyceſtiti.
Abſchwelgen ſich, zmrhati ſe hodokwaſſenjm.
Abſchwemmen, ſmyti, obmyti, oplaknauti, wyplaknauti, ſplaknauti.
Abſchwimmen, odplawati, vplawati, odplauti, vplauti, vplynauti.
Abſchwingen ſich vom Pferde, mrſſtiti ſebau s koně, ſkočiti s koně. 2) den Haber abſchwingen, opálati owes, přewigeti owes.
Abſchwören, odpřiſahnauti ſe, s přiſahau ſe odſwědčiti, s přiſahau odepřjti, zapřjti.
Abſäbeln, zſſawlowati, poſſawlowati.
Abſegeln, odplauti, odplawati.
Abſegeln, das, Abſeglung, odplutj, odplawánj, n.
Abſehen, das Ende, prozřjti ku koncy, prohlédnauti, prohlédati, 2) einem etwas abſehen, ſhlédnauti něco na někom, vzřjti, 3) ich kann nicht abſehen, nemohu tomu porozuměti, ſrozuměti, wyrozuměti, nemohu to prohljdnauti, nemohu s to býti, das iſt darauf abgeſehen, to k tomu zřj, 4) Augenmaaß nehmen, ſezřjti.
Abſehen, das, prozřenj, prohlédnutj, n. 2) ſhlédnutj, vzřenj, n. 3) porozuměnj, ſrozuměnj, wyrozuměnj, n. 4) ſezřenj, n. 5) ſein Abſehen auf einen richten, zřenj na někoho mjti, přikaukati někomu, 6) in dem Abſehen, z toho ohledu, z toho vmyſlu, 7) ſein Abſehen erreichen, dogjti vmyſla ſwého, 8) es hat das Abſehen, to má ten pohled, 9) Abſehen am Geſchoß, muſſka, f.
Abſeigen, odcediti, zcediti.
Abſeigung, f. odcezenj, zcezenj, n.
Abſeite, f. an einem Gebäude, křjdlo přiſtawenj, n.
Abſeits, abſeitig, po ſtraně, ſtranau.
Abſenden, wyſlati, odeſlati, ſeſlati.
Abſendung, f. wyſlánj, odeſlánj, ſeſlánj, n.
Abſengen, opáliti, popáliti.
Abſenken, pohřjžiti, potopiti, vtopiti, 2) einen Weinſtock fortpflanzen, rozwoditi oblauky, kláſti rozwody.
Abſenker, m. eine Rebe, welche fortgepflanzt wird, rozwod, m. hřjženec, m. hřjženice, f. rewj, n.
Abſenkung, f. pohřjženj, vtopenj, potopenj, n. 2) Fortpflanzung der Reben, rozwodů kladenj, n.
Abſetzen von einem Amte, zſaditi, odſaditi, ſhoditi, ſwrcy, 2) von der Milch entwöhnen, odſtawiti, 3) den Hut abſetzen, ſnjti klobauk, odkryti hlawu, 4) im Reden abſetzen, přeſtati, pomlčeti, 5) die Waaren abſetzen, odprodati, zprodáwati, prodáwati zbožj, 6) das Geld abſetzen, ſrazyti peněžnj cenu, vmenſſiti ceny na penězých, 7) ohne Abſetzen, bez přeſtánj, bez přjtrže, bez přetržky, bez oddechu.
Abſetzen, das, Abſetzung, zſazenj, zſhozenj, ſwržnj, n. 2) odſtawenj, n. 3) ſnitj, odkrytj, n. 4) přeſtánj, pomlčenj, n. 5) prodáwánj, zprodáwánj, odprodáwánj, n. prodeg, m. 5) ſražnj, n.
Abſeyn, nepřjtomným býti.
Abſeyn, das, nepřjtomnoſt, f.

Abſicht, ſ. zřenj, n. ſhled, ohled, zřetel, vmyſl, m. in dieſer Abſicht, z toho ſhledu, z toho ohledu, z toho zřetele, z toho vmyſla, tjm vmyſlem.

Abſiechen ſich, zchurawěti, zhubeněti, wyhubeněti, wyzábnauti, wychřadnauti, wykapati

Abſieden, owařiti, obwařiti, odwařiti, wywjrati, wywařiti.

Abſiedung, ſ. owařenj, obwařenj, odwařenj, wywařenj, wywjránj, n.

Abſingen, odzpjwati, dozpjwati, wyzpjwati.

Abſingen, das, Abſingung, odzpjwánj, dozpjwánj, wyzpjwánj, n.

Abſitzen vom Pferde, zſlezti zſtaupiti, zſednauti s koně.

Abſonderlich, obzwláſſtně, oddělenně, po různu.

Abſondern, odpogiti, odděliti, odlaučiti, rozděliti, rozlaučiti, na různo děliti.

Abſonderer, m. rozdělitel, m.

Abſonderung, ſ. odpogenj, oddělenj, odlaučenj, rozděljenj, rozlaučenj, n.

Abſpalten, odſſtipnauti, odſſtjpati.

Abſpaltung, ſ. odſſtjpnutj, odſſtjpánj, n.

Abſpannen einen Bogen, ſpuſtiti luk, 2) die Pferde, odpřáhnauti, wypřáhnauti.

Abſpänſtig, odcyzený, odrazený.

Abſpänſtig machen, odcyzyti, odrazyti.

Abſparen dem Munde, přiſkrbniti na ſwém hrdle, vtrhnauti ſwé hubě, ſobě vſtřjdmiti, vſkrowniti, vſkrbiti, vſtaupiti.

Abſpeiſen, aufhören zu eſſen, pogjſti, odgjſti, dogjſti, 2) abſpeiſen, zu eſſen geben, nakrmiti, 3) mit leeren Worten abſpeiſen, kogiti někoho marnau naděgj, držeti lahodnými ſlowy, 4) einen abſpeiſen, kurz abfertigen, odbyti, z prázdna odbyti.

Abſpielen, einem das Geld, odehrati, obehrati někoho, wyhrati na někom penjze.

Abſpinnen, odpřjſti, zpřjſti, 2) etwas unter einander abſpinnen, ſpléſti něco mezy ſebau.

Abſpitzen, zaoſtřiti.

Abſplittern, ſ. Splittern.

Abſprechen einem etwas, odřjcy, odepřjti, 2) gerichtlich abſprechen, odſauditi.

Abſprengen, odrážeti ſe, 2) mit Pulver abſprengen, rozhoditi, rozmrſſtiti prachem.

Abſpringen, odſkočiti, vſkočiti, 2) die Saiten ſpringen ab, ſtruny ſe pukagj, 3) der Kalk ſpringet ab, prey-ſká ſe wápno, odſkakuge, 4) in Bergwerken abſpringen, dül geden zanechati, opuſtiti, a druhý otewřjti.

Abſpruch, m. odepřenj, odřeknutj, odeřčenj, n.

Abſpühlen, obmyti, opláknauti, ſpláknauti, 2) unten weg abſpühlen, podmyti, opláknauti.

Abſpühlen, odwigeti, odmotati, w klubko motati.

Abſtammen, pogjti, pocházeti, původ bráti, počátek wzýti.

Abſtammling, m. poſſlý.

Abſtammung, ſ. pogitj, pocházenj, původu branj, n.

Abſtand, m. Ueberlaſſung, vſtaupenj, poſtaupenj, n. 2) Unterſchied, rozdjl, m. 3) Entfernung, wzdálj, n. wzdálenoſt, ſ.

Abſtatten, einem ſeine Schuldigkeit, ſložiti, dokázati, provkázati, 2) Dank abſtatten, djky wzdáti, 3) Gelübd abſtatten, wyplniti, wykonati ſlib, 4) einem den letzten Dienſt abſtatten, včiniti, prokázati někomu poſledni ſlužbu, prowoditi někoho k hrobu, 5) Bericht abſtatten, dáti zprámu, 6) die Schuld abſtatten, zaplatiti, 7) Beſuch abſtatten, nawſſtjwenj ſložiti, wykonati.

Abſtattung, ſ. ſloženj, dokázánj, provkázánj, n. 2) wzdánj, n. 3) wyplněnj, zdržení, n. 4) prowodění, n. průwod, m. včinění, n. 5) dánj, n. 6) zaplacenj, 7) ſloženj, wykonánj, n.

Abſtäuben, oprášſiti.

Abſtäupen, wypráſkati, wymlíti, wydrbati, wytřjſkati.

Abſtechen, mit Punkten bemerken, wyznamenati, 2) das Lager abſtechen, wytknauti, wyměřiti, rozměřiti ſtaniſſtě, 3) einen Teich abſtechen, ſpuſtiti rybnjk. 4) einen Fluß, damit

mit er anderswohin laufe, přewesti řeku, 5) übertreffen, wyniknauti nad druhého, ginému předěiti, přewyſſiti, přeſáhnauti, přepanoſſiti, 6) abſtechen einen in dem Ritterſpiel, zbodnauti někoho s koně, ſrazyti, vrkati, 7) einen Trumpf im Spiele abſtechen, zabiti we hře, 8) die Kehle abſtechen, zapjchnauti, podřezati, 9) das ſticht ſehr gut ab, to welmi dobře ſtogi, dobře ſe to ſrownáwá, 10) ein Bild abſtechen, wyryti obraz.

Abſtecken, změřiti, rozměřiti, wytknauti, 2) den Putz abſtecken, odpjnati, odepnauti.

Abſtecken, das, Abſteckung, změřenj, rozměřenj, wytknutj, n. 2) odpjnánj, odepnutj, n.

Abſtehen, entfernet ſeyn, wzdálenu býti, 2) ablaſſen von ſeiner Meynung, puſtiti, vpuſtiti, přeſtati, odſtaupiti od ſwého zdánj, 3) die Fiſche ſtehen ab, ryby lekagj, 4) der Wein ſteht ab, wjno zwětrá, 5) der Baum ſteht ab, ſtrom wyſychá.

Abſtehlen, vkrádati, pokráſti, odkrádati, vkráſti, vchwatnauti, poſtjhnauti.

Abſteigen, zſtaupiti, 2) bey einem abſteigen, ſlezti v někoho.

Abſtellen einen, odſaditi, zſaditi, 2) abſchaffen, zkazyti, zruſſiti.

Abſtellen, das, Abſtellung, odſazenj, zſazenj, n. 2) zkaženj, zruſſenj, n.

Abſterben, zemřjti, vmřjti, 2) abgeſtorben Glied, zmrtwělý, mrtwý, vſnulý, ztrnulý &c.

Abſterben, das, zemřenj, vmřenj, n.

Abſtillen, odſtawiti.

Abſtimmen, die Saiteninſtrumente, njž ſtruniti, 2) die blaſenden und die Orgel, njž hlaſowati.

Abſtoſſen, herunter ſtoſſen, ſrazyti, dolů ſtrčiti, 2) vom Lande, odplauti, odplawiti ſe od břehu, odſtrčiti, odſaditi, 3) den Ochſen ein Horn abſtoſſen, odrazyti, zodrážeti, 4) das ſtoßt mir das Herz ab, nad tjm mně vſedá ſrdce, 5) in der Muſik die Noten abſtoſſen, wyrazyti, wyrážeti.

Abſträben, odcyditi, odčeſati.

Abſtrafen, potreſtati, pokutowati.

Abſtrafen, das, Abſtrafung, potreſtánj, pokutowánj, n.

Abſtreichen etwas vom trockenen, oſſauſtati, 2) von etwas naſſen, ſetřjti, 3) im Maaß was zu viel iſt, ſhánětí, 4) einen abſtreichen, potřjti, natřjti někoho.

Abſtreichen, das, Abſtreichung, oſſauſtánj, n. 2) ſetřenj n. 3) ſhánění, n. 4) potřenj, natřenj, n.

Abſtreifen, die Haut, odřjti z kůže, ztáhnauti, wylaupiti z kůže, kůži oddělati, 2) das Laub abſtreifen, otrháwati liſtj.

Abſtreifen, das, Abſtreifung, odřenj, z kůže wytáhnutj, kůže oddělánj, n. 2) otrhánj, otrháwánj, n.

Abſtreiten einem etwas, odhádati, odpjrati, odepřjti.

Abſtricken, odwázati, 2) fertig ſtricken, dopléſti, vpléſti.

Abſtrigeln, zčeſati, omykati.

Abſtümmeln, zohawiti, kuſě vdělati.

Abſtümpfen, ſtumpf machen, ztupiti.

Abſtürzen, ſmetati, ſwrcy.

Abſtürzung, f. ſmetánj, ſwrženj, n.

Abſtutzen, okleſſtiti, kuſým, kuſatým vdělati.

Abſuchen, ſebrati, ſhledati.

Abſüßen, oſladiti.

Abt, m. Opat, m.

Abtey, f. opatſtwj, n.

Abtißinn, f. Abatyſſe, f.

Abtackeln, zbrog odnjti, z zbroge ſwlécy.

Abtanzen, odſkákati, odtancowati.

Abtauſchen, směniti.

Abtheilen, odděliti, poděliti.

Abtheilung, f. oddjl, podjl, m. oddělenj, podělenj, n.

Abthun, herabthun, ſwundati, 2) abſchaffen, ſhladiti, zruſſiti, zkazyti, 3) etwas untereinander abthun, zprawiti, vgednati něco mezy ſebau, 4) einen Uebelthäter abthun, odprawiti zločince.

Abtrag, m. zpráwa, f. bezſſkodj, n. 2) Abtrag der Abgaben oder Gefälle, odwáděnj danj a cel, n. 3) einen Abtrag thun, odſlauziti ſe, nahraditi.

Abtragen das Dach, zbaurati ſtřechu, 2) die Schuld abtragen, odwesti dluh, 3) das Eſſen vom Tiſche, odnesti, 4) ein Kleid abtragen, obnoſyti, obchoditi kabát.

Abtragen, das, Abtragung, zbaurání, n. 2) odwedenj, n. 3) odneſſenj, n. 4) obnoſſenj, n.

Abtreiben, odhánĕti, odehnati, odpuditi, 2) die Frucht abtreiben, potratiti plod, 3) das Pferd abtreiben, vhnati koně, 4) das Vieh, pohánĕti dobytek.

Abtreiber, m. odhanitel, zahanitel, odpuditel, m.

Abtreiben, das, Abtreibung, odehnání, zahnánj, odpuzenj, n. 2) potracenj, n. 3) vhnánj, n. 4) pohánĕnj, n. 6) Abtreibungsmittel, wyhánĕgjcý proſtředky, m.

Abtrennen, rozpárati, odpárati, rozedřjti, 2) von einem abwendig machen, odlaučiti, odrazyti, odpogiti, rozpogiti.

Abtreten, bey Seite gehen, odſtaupiti, vſtaupiti, 2) überlaſſen, poſtaupiti, vſtaupiti, 3) vom Wagen abtreten, zſtaupiti, 4) bey einem abtreten, ſlezti v nĕkoho, 5) die Füße abtreten, ochoditi, oſſlapati, ſchoditi, odhneſti ſobĕ nohy, 6) die Schuhe abtreten, zſſámati, zſſmatyati ſtřewjce.

Abtreten, das, Abtretung, odſtaupenj, vſtaupenj, n. 2) poſtaupenj, n. 3) zſtaupenj, n. 4) ſlezenj, n. 5) ochozenj, oſſlapánj, ſchozenj, odhnetĕnj, n. 6) zſſámánj, zſſmatlánj, n.

Abtreufeln, kapati, kanauti, kwápati, krápĕti.

Abtreufeln, das, Abtreuflung, kapánj, kanutj, kwápánj, krápánj, n.

Abtreugen, oſuſſiti, wyſuſſiti.

Abtreugen, das, Abtreugung, oſuſſenj, wyſuſſenj, n.

Abtriefen, ſ. Abtreufeln.

Abtrinken oben weg, odpiti, vpiti, 2) bis auf die Neige, až do dna wywážiti, wyžrati y s kwaſnicemi.

Abtrinken, das, odpitj, vpitj, n. 2) wywáženj, wyžránj, n.

Abtritt, m. odſtaupenj, poodſtaupenj, n. vſtupek, m. 2) ein heimliches Gemach, ſaukromj, ſaukromné miſto, n. 3) Abtritt zur Nothdurft, záchod, prewýt, ſroň, ſráč, m. 4) Abtritt nehmen, poodſtaupiti, poodgjti.

Abtrocknen, trocken machen, oſuſſiti, 2) trocken werden, oſchnauti, vſchnauti.

Abtrocknen, das, oſuſſenj, vſuſſenj, wyſuſſenj, n. 2) oſchnutj, vſchnutj, n.

Abtropfen, abtröpfeln, ſ. Abtreufeln.

Abtrotzen, wyzdorowati.

Abtrotzung, wyzdorowánj, n.

Abtrünnig werden, odřezati ſe, ſtrhnauti ſe, odtrhnauti ſe, odpadnauti, 2) abtrünnig machen, odweſti, odtrhnauti, odcyzyti, odrazyti.

Abtrünniger, odpadlec, wypadlec, pobĕhlec, probĕhlec, wylupek, ſtrjžek, mamaluk, m. 2) der des Gegners Parthey zugleich nimmt, přeſtupnjk, přeſtupitel, m.

Abverdienen, wyſlaužiti ſobĕ nĕco.

Ab und auf, nahoru a dolů.

Ab und zu gehen, odcházeti, přicházeti.

Abwachen ſich, vmdleti bdĕnjm.

Abwägen, odwážiti, zwážiti.

Abwäger, m. odwažitel, zwážitel, m.

Abwägung, f. odwáženj, zwáženj, n.

Abwälzen, odwaliti, ſwaliti.

Abwandlen, die Zeitwörter, kloniti, ſkloňowati ſlowa.

Abwandlung, f. ſkloňowatelka, f.

Abwarnen, weyſtrahu dáwati, wyſtřjhati, wyſtřjcy.

Abwarten, očekáwati, dočekati, 2) dem Gottesdienſte abwarten, poſluhowati při službĕ Božj, 3) ſeiner Handthierung abwarten, hledĕti ſwého obchodu, 4) ſein Amt abwarten, ſwůg auřad pilně konati, wésti, řjditi.

Abwärts, dolů.

Abwartung, očekáwánj, dočekánj, n. 2) poſluhowánj, n. 3) hledĕnj, n. 4) konánj, wedenj, řjzenj, n.

Abwaſchen, obmyti, omyti, odmyti, vmyti, ſmyti, ſmeywati, 2) ein Schandfleck abwaſchen, ſhladiti, ſmyti poſſkwrnu.

Abwaſchbecken, vmywadlo, n.

Abwaſchwaſſer, n. ſmywacý woda, f.

Abwaſchung, obmytj, omytj, ſmytj, vmytj, vmymánj, ſmeywánj, n.

Abweben, odplésti, splésti.

Abwechseln, proměniti, změniti, 2) die Kleider abwechseln, přeonačiti, změniti sſaty, 3) das Fieber wechselt ab, zymnice se mění, 4) die Pferde abwechseln, střjdati koně, 5) das Geld abwechseln, proměniti peníze.

Abwechslend, proměnný, proměnitedlný.

Abwechslend, adv. proměnně, proměnitedlně.

Abwechseln, das, Abwechslung, proměnění, n. proměnnoſt, proměna, změna, f. 2) přeonačenj, změnění, n. 3) měnění, n. 4) střjdánj, n. 5) proměnění.

Abweg, m. neſceſtj, odceſtj, n. oklika, f. wybnutj z ceſty, n. 2) auf Abwege bringen, přiweſti, vweſti na neſceſtj, 3) auf Abwege gerathen, na odceſtj, neſceſtj přigjti.

Abwegſam, zceſtný.

Abwegs, zceſtně.

Abwehen, odſaukati, odſauknauti, odwáti.

Abwehren, zbraňowati, zbrániti, zhágiti, vhágiti, zahágiti, 2) abwehren, das Waſſer, zabawiti, zamezyti, wodu zaſtawiti.

Abwehrung, f. zbraňowánj, zhágenj, zahágenj, vhágenj, n. 2) zbránění, zabarwenj, zamezenj, n.

Abweichen, f. vhnauti, vchýliti ſe, odchýliti ſe, wyſſinauti, 2) weichmachen, obměkčiti.

Abweichung, vhnutj, vchýlenj, odchýlenj, wyſſinutj, n. 2) obměkčenj, n.

Abweiden, ſpáſti, popáſti.

Abweidung, f. ſpáſánj, popáſánj, n.

Abweinen ſich, vplakati, vſlzeti ſe.

Abweiſen einen, oſlyſſeti, mit Spotte, odmrſſtiti, odwrhnauti někoho.

Abweiſung, f. oſlyſſenj, nedopřenj, 2) odmrſſtěnj, odwržení, n.

Abweiſſen, objliti, zbjliti, proběliti.

Abweiſſer, bilič, m.

Abweiſſung, objlenj, zbjlenj, probělenj, n.

Abwenden, odwrátiti, 2) einen Streich von ſich abwenden, zmjtati ránu od ſebe.

Abwenden, das, Abwendung, odwrácenj, n. 2) zmjtánj, n.

Abwendig machen, odwrátiti, odrazyti.

Abwerfen, herunter werfen, zhoditi, ſmetati, ſwrhnauti, zházeti, 2) das Joch abwerfen, gho ſwrcy, gha znikuauti, 3) Nutzen abwerfen, wynáſſeti, 4) der Hirſch werft jährlich ſein Geweih ab, gelen kazdoročně ſwé rohy zſkládá.

Abweſend, nepřjtomný.

Abweſenheit, f. nepřjtomnoſt, f.

Abwetzen, zbřjditi, zbrauſyti, zoſtřiti, naoſtřiti.

Abwickeln, odwinauti.

Abwickeln, das, Abwicklung, odwinutj, n.

Abwinden, ſ. Abwickeln.

Abwirken, dotkati.

Abwirthſchaften, dohoſpodářiti.

Abwiſchen, otřjti, otjrati, vtřjti, vtjrati.

Abwuchern, wylichwiti, ſichwau wymocy.

Abwürdigen, pokořiti, ſnjžiti ſe.

Abwürgen, vſſkrtiti, zaſſkrtiti.

Abwürgung, f. vſſkrcenj, zaſſkrcenj, n.

Abwürzen, okořeniti, 2) die Rede abwürzen, řeč wyljčiti, wykwetowati.

Abwürzen, das, Abwürzung, okořenění, n. 2) wyljčenj, wykwětowánj, n.

Abwüthen, dowztěkati, wywztěkati ſe.

Abzacken, oklesſtiti.

Abzahlen, odpláceti, odplatiti, ſplatiti.

Abzahlung, f. oplácenj, odplacenj, ſplácenj, n. odplátka, odplata, f.

Abzanken einem etwas, wywaditi, 2) ſich abzanken, nawaditi, wywaditi ſe.

Abzapfen, den Wein, aus dem Faße, otočiti, wytočiti.

Abzapfung, f. otočenj, wytočenj, n.

Abzaubern, odkauzliti, očarowati.

Abzauſen, oderwati, oberwati, wyrwati, za pačeſy wytrahati, wypačjſati.

Abzäumen, odvzditi, z vzdy puſtiti.

Abzählen, wyčjſti, wypočjſti, wypočjtati, odpočjtati.

Abzählung, f. wyčjtánj, wyčtenj, wypočjtánj, odpočjtánj, n.
Abzehren, chřadnauti, zchřadnauti, wyzábnauti, wyprachnauti, wykapati, zhubeněti, wyvdnauti.
Abzehrung, f. sauchotiny, f. sauchotj, n. chřadnutj, n. wyzáblost, wychřadlost, hubenost, wyvdlost, f.
Abzeichnen, wyznamenati, nawrcy, nastjniti, wypodobizniti, 2) bezeichnen, poznamenati, naznamenati, wyznamenati.
Abzeichnung, f. wyznamenánj, nawrženj, nastjněnj, wypodobizněnj, n. 2) poznamenánj, naznamenánj, wyznamenánj, n.
Abzerren, ztrhati, zedrati, posápati.
Abziehen, weggehen, odtáhnauti, odtrhnauti, odebrati se, odchýliti se, 2) dem Vieh die Haut abziehen, ztáhnauti, swlécy, sljcti, 3) etwas von der Summe, porazyti, srazyti, stáhnauti, 4) den Wein abziehen, stočiti, strhnauti wjno, 5) Brandwein abziehen, táhnauti kořalku, 6) ein Scheermesser abziehen, zbřiditi, 7) den Hut, segmauti, smeknauti, stáhnauti, 8) einen von jemanden abziehen, odtrhnauti, odwesti, 9) die Karten, segmauti, 10) die Kleider, sljknauti, sljcy, swláčeti, swlécy.
Abziehen, das, Abziehung, f. odtaženj, odtrhnutj, odebránj, n.
Abziehstube, f. swláčebna, zuwadlna, f.
Abzielen, směřowati, dieses zielt darauf ab, to k tomu směřuge, zřj.
Abzirkeln, wykraužiti.
Abzug, m. Abreise, f. odchod, m. odgitj, n. 2) der Soldaten, odtaženj, odtrhnutj, n. 3) zum Abzuge blasen, zpět traubiti, 4) Abzug in Rechnungen, srážka, porážka, f. 5) Abzug nehmen, odtáhnauti, odtrhnauti, 6) Abzugsgelder, srážka, f.
Abzupfen, osskubati, odssklubnauti, vssklubnauti.
Abzwacken, vchwátiti, vchwatnauti, 2) vom Lohne, vtrhnauti.
Abzwecken, s. Abzielen.
Abzwicken, s. Abkneipen.
Abzwingen, odnutiti, wynutiti, wymučiti.
Accent, m. das Erheben oder Ernie drigen einer Silbe in der Aussprache, přizwuk, m. prodrobenj, n. 2) das Zeichen des Accents (´), znamjnko, n. znamenec, m. čárka, f. den Accent auf eine Silbe setzen, oder accentiren, znamjnkowati, čárkowati, in der Aussprache, prodrobowati hlasu.
Accidentien, f. Einkünfte außer der ordentlichen Besoldung, přjpadné auplatky, přjpadky, m.
Accis, m. plat, m. clo, n.
Ach! ach!
Achse, am Wagen, f. wos, m. wosa, f.
Achsel, f. páždj, rámě, rameno, n. auf beyden Achseln tragen, na obau ramenách nosyti.
Achselbein, n. kyčelnj kost, f.
Achselgestank, m. prk, m. smrad pod páždj, m.
Achselküssen, n. podhlawnice, f.
Achselträger, m. na obě strany braussený.
Acht, Achtung, f. pozor, m. pozorowánj, n. ssetrnost, f. ssetřenj, n. Achtung geben, pozor mjti, dáti, ssetřiti, pozorowati, in Acht nehmen, hleděti něčeho, opatrowati něco, wssjmati sy, bedliwost mjti na něco, aus der Acht lassen, z mysli pustiti, newssjmati, za hřbet založiti, 2) Achtung, so viel als Hochachtung, Hochschätzung, ssetrnost, f. zřetel, m. zřenj, n. eine Achtung gegen jemanden haben, ssetrnost k někomu pronásseti, mjti zřetel, zřenj mjti k někomu.
Acht, f. Verbannung, kladba, klátba, kletba, f. wypowěděnj, wyobcowánj, n. einen in die Acht erklären, do klátby dáti, wypowědjti z wlasti, z země wyhnati, wylaučiti.
Acht, osm, der achte, osmý, die achte Zahl, der Achter, osmička, f.
Achtbar, wážitedlný, mnoho wážný.
Achtel, der achte Theil, osmý djl, m. drey Achtel Takt, třj osmičkowý takt, m.
Acht und achtzig, osm a osmdesát, der acht und achtzigste, osm a osmdesátý,

desátý, acht und achtzigmal, osm a osmdesátkrát.

Achten, meynen, domnjwati se, za to mjti, držeti, nadáti se, 2) schätzen, halten, wážiti, wssjmati sy, hoch, mnoho sobě wážiti, welice a wysoce sobě wážiti, mnoho na někom zakládati, welikě zřenj k někomu mjti, mehr, wjce a wjce sobě wážiti, wětssj zřenj mjti, wjce patřiti k někomu, wssjmati sobě, geringe, málo sobě wážiti, lehce sobě wážiti, nichts, nic nebažiti, nic sobě newážiti, ani za balátku newážiti, za nic nemjti, za hwizd sobě newážiti, za wěc neyniče-mněgssj sobě pokládati, nic nedbati, nic na to nedati, za hřbet položiti.

Achtfach, achtfältig, osmnásobný, osmerý.

Achtfüßig, osmnohý.

Achthundert, osm set, der achthunderte, osmistý, achthundertmal, osmstýkrát.

Achtjährig, osmiletý.

Achtmal, osmkrát, zum achtmal, po osmkrát.

Achtsam, pozorný, pozorliwý, ssetrný, wssjmawý.

Achtsam, achtsamlich, pozorně, pozorliwě, ssetrně, wssjmawě.

Achtsamkeit, f. pozornost, pozorliwost, ssetrnost, wssjmawost, f.

Achtseitig, osmstranný.

Achtserklärer, m. prowolač, m.

Achtserklärung, f. s. Acht, dazu Lust haben, dychtěti po wypowěděnj.

Achtsäulicht, besser achtsäulig, w osmi slaupjch.

Achtspännig, osmspogený.

Achttägig, osmdenní.

Achtung, f. pozor, m. pozornost, ssetrnost, f. 2) Achtung, so viel als Hochachtung, wáznost, ssetrnost, f. zřenj, n. zřetel, m. Achtung gegen einen bezeigen, ssetrnost k někomu pronásseti, zřetel, zřenj k někomu mjti, mjti we wáznosti někoho, nur eine kleine, zřenjčko, n.

Achtzehn, osmnáct, der achtzehnte, osmnáctý, achtzehnmal, osmnáctkrát.

Achtzig, osmdesát, der achtzigste, osmdesátý, achtzigmal, osmdesátkrát, achtzigjährig, osmdesátiletý, osmdesátnjk, m.

Acker, m. pole, n. rolj, dědina, f. neuer Acker, klučina, den Acker bauen, rolj dělati, strogiti.

Ackerarbeit, f. sedlské djlo, woránj, n.

Ackerbau, m. worba, f. země dělánj, woránj, strogenj rolj, n. Ackerbau treiben, zemi dělati, pole worati, rolj strogiti.

Ackerfeld, n. worná rolj, f. pole, n.

Ackerfurche, f. rozwor, rozhor, m. brázda, f.

Ackerklette, f. wilde, petržel planá, f.

Ackermist, m. mrwa, f. Acker mišten, pole hnogiti.

Ackermünze, f. wilder Poley, kocaurnjk, m. planá máta, f.

Ackern, worati rolj, dědinu, pole zdělati, rozworáwati.

Ackerschrolle, f. hruda, f.

Ackersmann, m. woráč, m.

Akten, Schriften, f. spisy, m. in die Akten bringen, w spisy wložiti, wwesti, Akten verfertigen, spisy składati, Proceßakten, zprávy, f. gednánj, n.

Aktenbehältniß, n. spisowna, spisotelna, spisoschowna, spisů chowárna, f

Adamsapfel, m. Adamowo gablko, n.

Addresse, f. nápis, nadpis, m. napsánj, n.

Addressiren einen Brief an einen, napsati, 2) sich an einen addressiren, hlásyti se k někomu.

Adel, Adelstand, m. wrozenost, f. wrozenj, zemanstwo, ssslechtictwo, n. ssslechta, f. ssslechtstwj, n. vom guten Adel seyn, dobrého rodu neb kmene býti, z wrozeného rodu posslým býti, vom schlechten, niedrigen Adel seyn, z rodu chatrného sprostného, njzkého posslým býti.

Adelich, wrozený, wrozenec, zeman, ssslechtic, zeměnin, m. 2) adelichen Geschlechts, z wrozeného, ssslechetného rodu, kmene posslý, wrozenec, m.

Adeln, wrozeným činiti, wsslechtiti, ssslechtiti, seine Sitten adeln ihn, ctnosti geho ho ssslechtj.

Adelſtand, m. ſtaw wrozený, zemanſký, m. wrozenoſt, f.
Ader, f. žila, f. 2) Ader laſſen, žilau pauſſtěti, 3) Ader ſchlagen, žilu zařiti, 4) Aderlaßbinde, obwazek, wwazek, m. 5) Aderlaßeiſen, Aderlaßſchnepper, puſſtadlo, puſſtátko, n.
Aderig, žilowitý, žilowatý.
Aderlaß, m. Aderlaſſung, pauſſtěnj žilau, n.
Adjunkt, m. připogený, přidaný, m.
Adjutant, m. přiručnj, napomocný, m.
Adler, m. orel, m.
Adlerſtein, m. orličj kámen, m.
Admiral, m. plawnj zbrognoſta, m.
Adventzeit, f. přjchod Páně, m. přjſſtj Páně, n.
Aebtiſſinn, f. Abatyſſe, f.
Aecht, prawý, ſprawedliwý.
Aechzen, lkáti, vpěti.
Aederchen, n. žilka, f.
Aeffchen, n. kleiner Affe, m. opička, f. opičátko, n.
Aeffen, nachahmen, wytwářiti, 2) zum Narren haben, k poſměchu mjti, z někoho ſmjſſky, poſměſſky mjti, dělati ſobě.
Aehern, vom Aerz, rudowý, měděnný.
Aehnlich, podobný, faſt ähnlich, napodobný, ſehr ähnlich, přepodobný, podobnjk, podobnjček, m. jemanden ſich ähnlich ſtellen, někomu ſe podobiti, připodobniti, připodobňowati.
Aehnlichen, podobiti, připodobniti.
Aehnlichkeit, f. podobnoſt, podoba, f. podobenſtwj, n.
Aehre, f. klas, m. Aehren bekommen, klas pauſſtěti, w klaſe růſti, w klas ſkládati ſe, Aehren löſen, klaſy zbjrati, paběrowati w poli, was Aehren hat, klaſowý, klaſowitý.
Aehrenlöſe, f. zbjránj klaſů, n. zbjrka klaſů, f. paběrowánj po poli, n.
Aehrenlöſer, m. zbirač klaſů, m.
Aelſter, f. straka, f.
Aelſteraug, ſ. Hühneraug.
Aeltern, alt werden, zſtarati, wetſſeti, ſtárnauti, ſtařiti.
Aeltlich, obſtárný, obſtarožný.
Aemſig, adv. bedliwě, pilně, ſnažně.
Aemſig, bedliwý, pilný, ſnažný.
Aemſigkeit, f. bedliwoſt, pilnoſt, ſnažnoſt, f. ſnaženſtwj, n.
Aemtchen, n. wřadek, m.
Aendern, ginačiti, měniti, onačiti.
Aenderung, f. ginačenj, n. změna, f. onačenj, n.
Aengſtigen, ſwjrati, ſaužiti, vlekati, 2) den Feind ängſtigen, lekati nepřjtele.
Aengſtiglich, ängſtlich, teſkliwě, teſkno, ſotně.
Aengſtigung, f. teſknoſt, anzkoſt, teſkliwoſt, ſauženoſt, f. ſauženj, ſwjránj, n.
Aerger, horſſj.
Aerger, adv. hůř, ärger machen, hůř, horſſj vdělati, zhorſſiti.
Aergerlich, pohorſſliwý, pohorſſitedlný.
Aergern, horſſiti, pohorſſiti, zhorſſiti.
Aergerniß, n. horſſenj, pohorſſenj, zhorſſenj, n.
Aermel, m. rukáw, m.
Aermlich, chudobný, chudina, m.
Aeſpe, ſ. Eſpe.
Aeſtig, wětwowatý, wětwowý.
Aeſtlein, Aeſtchen, n. wětwička, f.
Aetzen, krmiti, pásti.
Aetzung, f. krmě, f. krmenj, n.
Aezen, rýti, wrýti.
Aeugeln, die, očka, n. 2) an einem Gewächs, pupenec, pupen, m.
Aeugeln, očkowati.
Aeußerlich, zewnitřnj.
Aeußerlich, adv. zewnitřně.
Aeußerſt, pokragný, poſlednj, in dem äußerſten Unglück ſtecken, w neywětſſjm neſſtěſtj wězeti, der äußerſte Theil der Welt, krag ſwěta, m.
Aextlein, n. kleine Axt, ſekyrka, pobigečka, f.
Affe, m. opice, f. wie ein Affe, opičj.
Affekt, m. Leidenſchaft, Gemüthsbewegung, wášeň, náružiwoſt, f. in Affekt kommen, zwáſſnětí, in Affekt bringen, zwáſſniti, in Affekt ſeyn, we wáſſni býti, wáſſniti, náruživ žiti.

Affek-

Affektion, f. přjlissnoſt, f. přehnánj, twořenj, n.
Affektiren, přjlissným býti, přehnati něco, twořiti ſe.
Affektroll, wáſſniwý, plin wáſſnj.
Affengeſicht, n. opičj podoba, f. ſſeredný gako opice.
Affenliebe, f. opičj láſka, f.
Affennaſe, f. opičj nos, m.
Affenwerk, n. opičj djlo, n.
Affholderbaum, m. dřjn, m.
Affodillenwurzel, f. kopičko králowſké, n.
After, klamawý, křiwý.
Afterbürde, f. Aftergeburt, mázdřička, branička, w kteréž djtě w žiwotě matky obwinuté leží, f.
Afterdarm, m. konečnjk, m.
Afterglaube, m. powěra, neprawá wjra, f.
Afterkind, n. pohrobek, m. ſyrůbě, n. na ſyrobě narozené djtě, n.
Aftermehl, n. zadnj mauka, f.
Afterrede, f. nářek, m. pomluwa, f.
Afterreden, nařjcy, nařknauti, pomlauwati.
Agley, n. ein Kraut, worličeк, m.
Agrimonien, ein Kraut, řepičeк, ſtarček, m.
Agſtein, m. Ágrſtayn, m.
Aha, aha.
Ahle des Schuſters, f. ſſidlo, n.
Ahnden, mſtjti, pomſtiti, wymſtiti, 2) vorherſehen, předznamenati.
Ahndung, f. pomſta, mſtiwoſt, f. mſtěnj, pomſtěnj, wymſtěnj, n. 2) Ahndungen, znamenj, wyznamenánj, předzwjdánj, n. Ahndungen haben, předzwjdati, znamenati, wyznamenati.
Ahnen ſich laſſen, dáti ſobě hádati.
Ahnen, m. die Vorfahren, předkowé, otcowé, m.
Ahnherr, m. praděd, m.
Ahnung, f. hádánj, n.
Ahorn, m. břek, gawor, m.
Ahornen, břekowý, gaworowý.
Aiß, n. wřed, nežit, m. Blutaiß, wřed krwawý, m.
Aißchen, n. wřjdek, nežjrek, m.
Akley, ein Kraut, ſ. Agley.
Alabaſter, m. Alabaſtr, m. vom Alabaſter, alabaſtrowý.
Alaut, m. Alautwurz, woman, m.
Alantwein, m. womankowé wjno, n.
Alarm, m. pokřik, m. zhůru, Alarm blaſen, zhůru traubiti, ſtrubowati, Alarm machen, pokřik včiniti.
Alaun, m. ledek, kamenec, m. mit Alaun zugerichtet, kamencowý.
Alber, albern, hlaupý, hlupec, hlupoň, m. albern ſeyn, hlaupěti.
Alberu, adv. hlaupě.
Albernheit, f. hlaupoſt, f. hlupſtwj, n.
Alchimie, f. čiſtnářſtwo, n.
Alchimiſt, m. čiſtnář, m.
Alchimiſtiſch, čiſtnářſký.
Alet, ſ. Aalet.
Allbereit, giž giž.
Allda, tu, zde, tam.
Alldort, tam, tamto, hyn.
Alle, wſſechen, wſſecken, wſſecek, weſſken, weſſkeren, alle Tage, kažý den, alle fünf Jahre, kažých pět let.
Allebeyde, oba, obadwa, weiblich obě, obědwě.
Allein, ſám, ſamotný, oſamělý, der gern allein iſt, genž rád oſamotě bywá, ſamotu miluge, allein bleiben, oſaměti.
Allein, adv. ſamotně, oſamotě, 2) gediné, toliko.
Allein aber, ale wſſak.
Allemal, wždy, wždycky, pokažděé.
Alle miteinander, oba ſpolu, obapolně.
Allenfalls, w každěm přjpadu, pokudžby.
Allenthalben, onde y onde, wůbec, wſſudy, allenthalben her, odewſſud.
Allerdings, owſſem.
Allererſt, teprw, toliko.
Allerhand, wſſelicos, wſſelický, wſſeligaký, rozličný, rozmanitý.
Allerhöchſt, neywyšſſj, das allerhöchſte Gut, ſwrchowané, neywyšſſj dobré, der allerhöchſte Gott, neywyšſſj, ſwrchowaný Bůh.
Allerley, wſſelický, wſſeligaký, rozličný, rozmanitý.
Allermaſſen, poněwadž.
Allermeiſt, neywjce, obzwláſſtně.
Allernächſt, adv. neybljžegi, neybljž.

Aller-

Allerſeits, wſſudy, z wſſech ſtran, ſpolečně.
Alles, wſſechno, wſſecko.
Alleſammt, wſſickni ſpolu, wſſickni ſpolečně.
Allezeit, wždy, wždycky, každěho času, pokažde.
Allfärbig, wſſebarewný, různé barwy.
Allfauzereyn, f. titěrka, darečka, daremnice, f. laſſkowánj, n. ſſibřinek, m. 2) Allfauzereyen treiben, tintěrkowati, darečkowati, laſſkowati, tintěrky prowáděti, dowáděti.
Allgegenwart, f. wſſudybytnoſt, f.
Allgegenwärtig, wſſudybytný, wſſudy přjtomný, der überall gegenwärtig iſt, wſſudybyl, wſſudybud, m.
Allgemach, znenáhla, poznenáhlu, pomalu, polehaučku, zlehka, zlehaučka, pomalaučku.
Allgemein, wſſeobecný, allgemein werden, zobecněti, zwſſedněti.
Allgemein, adv. wſſeobecně.
Allgewaltig, wſſemohaucý, wſſeho mocný, wſſemocný.
Allhier, tuto, tu, zde, tady.
Alljährlich, každěročnj.
Alljährlich, adv. každěročně.
Allmacht, f. wſſemohaucnoſt, wſſemohutnoſt, f. wſſemohucenſtwj, n.
Allmächtig, wſſemohaucý, wſſemocný, wſſeho mocný, wſſemoha.
Allmählich, ſ. Allgemach.
Allmoſen, f. almužna, f.
Allmoſenbüchſe, f. almužnice, poklaonice, f.
Allmoſenherr, Allmoſenpfleger, m. almužnjk, m.
Allmoſentafel, f. dcka almužnj, f.
Allſachte, welmi zlehka, welmi polehku, zticha, lehaučce, polehaučku, pomalaučce, pomalaučku.
Allſehend, wſſewidaucý, wſſewida, m.
Alltäglich, každěodennj.
Alltäglich, adv. každěodenně.
Alltagskleid, n. každěodennj ſſat, wſſednj ſſat, ſſat na každěn den, m.
Alltagsmantel, m. wſſednj plášť, plášť každěodennj, m.
Allvermögend, wſſemohaucý, wſſeho mocný, wſſemoha, m.
Allvermögenheit, f. wſſemohutnoſt, wſſemohaucnoſt, f.
Allwaltend, wſſjm wládnaucý.
Allweiſe, přemaudrý.
Allwiſſend, wſſewědomý, wſſewěda, m.
Allwiſſenheit, f. wſſewědomoſt, wſſewědaucnoſt, f.
Allwege, wždy, pokažde.
Allwo, kde.
Allzu, přjliš, přjliſſně, welmi, náramně, allzubald, welmi, přjliš brzo, allzugroß, welmi, přjliš weliký, hrubý, přeweliký, allzuſehr, welmi, přjliš, hrubě, přes přjliš.
Almanach, m. minuce, f.
Aloe, n. Aloes, n.
Aloeholz, n. ragſké dřewo, n.
Alp, m. můra, f. ſſkřjtek, m.
Alpen, f. Alpengebirg, Alpy, wyſoké hory, f.
Alphabet, n. Abeceda, f.
Alphabetiſch, abecednj, abecedárnj.
Alraun, f. mandragora, f. mužjk, pupenec, m.
Als, da, když, gakž, 2) nach den Vergleichungsſtaffeln, než, nežli, mehr als ich wollte, wjc než ſem chtěl, 3) als, wie zum Beyſpiel, gak, gako, er iſt ſo groß, als er, on geſt tak weliký, gako on, 4) gleichſam, als, rownč, gakož, gakožto.
Alsbald, alſobald, hned, hnedky, hnedičky, brzo, brzy, brzce, brzyčko.
Alsdann, tehdy, alsdann erſt, tu teprw.
Alsob, gakoby.
Alſo, tak, takto, 2) tehdy.
Alſobald, ſ. Alsbald.
Alſter, f. straka, f.
Alt, ſtarý, werchý, alter Mann, člowěk ſtarý, letitý, wěkowitý, ſtaroletý, wěkem ſeſſlý, dlauhowěký, lety přebraný, ſtařec, kmet, ſtarček, ſtařeček, m. altes Weib, žena ſtará, letitá, wěkowitá, ſtaroletá, wěkem ſeſſlá, dlauhowěká, lety přebraná, ſtařice, ſtařena, baba, babka, babice, babička, f. ſchon etwas alt, obſtaralý, obſtárný, obſtarožný, 2) aus dem Alterthume,

thume, starý, starožitný, starobylý, starodawný, staroletý, 3) sehr alt, stařičký, přestarý, 4) die Alten, stařj, m. 5) alt werden, stárnauti, stařeti, starati se, zstarati se, wěkem scházeti, staroſtj se shrbiti, wetsſeti, zwetsſeti, 6) 20 Jahr alt ſeyn, dwadceti let stářj býti, 7) alt ſeyn, starým, wěkowitým, wěkem sesſlým býti, 8) alt machen, wetsſeti, staré činiti.

Altane, f. wýkuš, pawlač, pawlačka, f.

Altar, m. oltář, m. obětnice, f.

Altardecke, f. přikrywka oltářnj, f. přikrywadlo, n.

Altärchen, Altärlein, n. oltářjk, oltářjček, m.

Altariſt, m. oltářnjk, m.

Alter, n. überhaupt, stářj, n. staroſt, f. wěk, m. er iſt in meinem Alter, geſt w mém wěku, stářj, 2) angehendes Alter, mládenectwj, n. 3) mannbares, wěk mužſký, dosſlý, dospělý, m. dosſlost, dospělost wěku, f. staroſt dospělá, f. starcý wěk, starý wěk, m. letitoſt, wěkowitoſt, f. 4) das ſpäteſte Alter, seſſloſt, f. kmetſtwo, n. 5) das volle weibliche Alter, babinſtwo, n. 6) gleiches Alters, w gednom stářj, spoluwěký, rownowěký, rownoletý, gednowěký, gednoſtegného wěku, wrſtewnjk, m. 7) von Alters her, od starodáwna, za starodáwna.

Altern, alt werden, ſ. Alt.

Alterthum, n. starý wěk, m. staroboloſt, starožitnoſt, starožitoſt, staroſtnoſt, starowěkoſt, wetchoſt, f.

Altgläubiger, m. starowěrec, m.

Altgläubiſch, adv. starowěrně.

Altmutter, f. prababa, f.

Altreis, m. weteſſnjk, m.

Altvater, m. praděd, pradědek, m.

Altväteriſch, starodawný, starobylý, starožitný, starowěký, staroletý.

Altväteriſch, adv. po starodáwnu.

Altväterlich, od předků.

Altvetteliſch, babſky, po babſku.

Am, na.

Amarant, m. kwět miloſti, m.

Amarelle, f. Obſt, merunka, f. Baum, merunka, f. 2) eine Art Kirſchen, wlaſké, bjlé třeſſně, f.

Amazone, f. chemalige kriegeriſche Frau, bezceckyně, f.

Ambos, m. nákowadlo, nákowadlj, m. Amboſſtock, ſſpalek na kowadlině, m.

Ambra, f. pjžmo, n.

Ambroſenkraut, n. ſtozrničko, n. neſmrtedlnoſt, f.

Ameiſe, f. mrawenec, brabenec, m.

Ameishaufen, m. mraweniſſtě, brabeniſſtě, n. mrawenečnjk, m.

Ameischen, Ameislein, n. mraweneček, brabeneček, m.

Amelkorn, n. ein Gewächs, žito, n. rež, m.

Amen, n. ſtaň ſe, wěrně.

Amethiſt, m. Amaryſt, m.

Amme, f. chůwa, chowačka, odchowatelkyně, kogitelkyně, kogná, f.

Ammern, f. wlaſké třeſſně, f.

Ammey, m. černý kmjn, m.

Ampfer, m. ſtowjk, m.

Amſel, f. kos, m.

Amt, n. auřad, vřad, m. ein Amt verrichten, verwalten, auřad konati, řjditi, wésti, wykonáwati, zprawowati, činiti, ein Amt annehmen, auřad přigjti, ein Amt geben, anvertrauen, auřad někomu dáti, podati, auřad na někoho wzneſti, wložiti, někomu auřad wſtrčiti, na auřad někoho wſaditi, poſaditi, doſaditi, ein Amt erhalten, auřadu doſáhnauti, dogjti, 2) ein beſonderes Gebiet mit ſeinem vorgeſetzten Richter, vřednjctwj, n. 3) Amt in der Kirche halten, ſlužbu Božj konati, zpjwati.

Amthaus, n. dům auřadnj, ſaudnj, m. ſaudnice, f.

Amtmann, m. auřednjk, zpráwce, m.

Amtsbot, m. vřadnj poſel, poſylák, poſel z vřadu, m.

Amtsdiener, m. auřadnj ſlužebnjk, m.

Amtsgenoß, Amtsgeſell, m. ſpoluvřadnj, m.

Amtshandel, m. Amtsgeſchäfte, kjzenj, gednánj auřadnj, n.

Amts-

Amtsknecht, m. auřadnj ſluha, pacholek, m.
Amtsſchreiber, m. dúchodnj, auřadnj pjſař, m.
An, na.
Anbauen, ein Haus an das andere, přiſtawěti, přiſtawiti, 2) ein Acker anbauen, pole zdělati, změlniti.
Anbefehlen, befehlen, nařjditi, kázati, rozkázati, přikázati, přikazowati, poručeti, 2) empfehlen, rekommendiren, poručiti, poručeti, ſich Gott anempfehlen, Bohu ſe poručiti.
Anbefehlung, f. nařjzenj, poručenj, přikázánj, n. přjkaz, rozkaz, m. 2) Empfehlung, poručenj, poručenj, n.
Anbefohlen, nařjzeno.
Anbeginn, m. wznik, začátek, počátek, m. počátečnoſt, prwotina, f. začetj, početj, n. vom Anbeginn der Welt, od počátku ſwěta.
Anbeißen, nakauſnauti, nahryzti, 2) wie ein Fiſch an die Angel, naſtrčiti ſe.
Anbeißung, f. nakauſnutj, nahryznutj, n.
Anbellen einen, ſſtěkati na někoho, zaſſtěkati na někoho.
Anberaumen, vrčiti, vložiti, wykázati, 2) einem den Tag anberaumen, den někomu położiti, vložiti, vrčiti.
Anberaumung, f. vrčenj, vloženj wykázánj, n.
Anberegt, dotčený, prawený, řečený, připomenutý.
Anbeten, klaněti ſe, modliti ſe k někomu.
Anbeter, m. klanitel, klanič, m.
Anbeterinn, f. klanitelkyně, klanička, f.
Anbetung, f. klánění, modlenj, n.
Anbey, ſpolu, přitom.
Anbetreffen, dotýkati ſe.
Anbieten, obětowati, podati, 2) einem ſeinen Dienſt, ſeine Freundſchaft anerbieten, zakázati ſe někomu ſlužbau, přátelſtwjm, 3) ſich anbieten, etwas zu thun, wwoliti ſe, podwoliti ſe k nějakému ſkutku, 4) ſich zu einer Verrichtung, Arbeit anerbieten, podwoliti, wwoliti ſe k nějaké práci, k nějakému pořjzenj, požádati, wyžádati ſy nějaké pořjzenj, práce, 5) ein Kauf, proceniti, zceniti.
Anerbieten, das, Anerbietung, obětowánj, n. 2) zakázánj, n. 3) wwolenj, n. 4) požádánj, wyžádánj, n.
Anbinden, wwázati, přiwázati, nawázati, 2) einen an ſeinem Namenstage, wázati někoho, 3) mit einem, ſwaditi ſe s někým, 4) mit dem Feinde, potýkati ſe.
Anbinder, m. wwazatel, wwazač, nawazač, přiwazač, přiwazatel, m.
Anbindung, f. wwázánj, přiwázánj, nawázánj, n. wwazek, m.
Anbiß, m. nakauſnutj, nahryznutj, n. 2) für die Fiſche, náſtraha, f.
Anblaſen, nadýmati, nadchnauti, nafaukнauti, dmychati měchem, rozdýmati, rozfaukнauti, rozfaukati, einen, ofaukнauti, das Feuer, rozdýmati, rozfaukati, 2) anblaſen den Ton, zapiſknauti, zatraubiti.
Anblaſen, das, Anblaſung, nadýmánj, nafaukánj, rozfaukánj, rozdýmánj, n. 2) der Winde, dutj, ofaukнutj, n. 3) göttliches, nadchnutj, n. 4) des Tons, zapiſknutj, n. zapiſk, m.
Anblick, m. wzezřenj, ſpatřenj, pohledění, n. pohled, m. bey dem erſten Anblick, w prwnjm wzezřenj, ſpatřenj, das war ein Anblick, to bylo diwadlo, podjwánj.
Anblicken, wzezřjti, wzhlédnauti, ſpatřiti, pohleděti.
Anblöcken, přiřwati, 2) einen zum Spott, oſſkljbati, oſſkljbnauti ſe na někoho.
Anbohren, nawrtati, 2) přiwrtati.
Anbohren, das, Anbohrung, nawrtánj, n. 2) přiwrtánj, n.
Anbrechen etwas ganzes, nalomiti, načjti, načnauti, 2) anfangen zu faulen, wie das Obſt, nahniti, hniličeti, 3) wie das Fleiſch, žluknauti, 4) wie das Holz, prachnauti, prachniwěti, 5) ſauer werden, wie das Bier, zoctěti, 6) der Tag bricht an, ſwjtá ſe, bey anbrechenden Tag, na vſwjtě, 7) die Nacht bricht an,

noc přibywá, noc se dělá, den se nachyluje, mrkne, bey aubrechender Nacht, na noc, s nocý, w smrkanj, k nocy, na vsiwitě.

Anbrechen, das, Anbruch.

Anbrennen, [illegible], zapáliti, 2) ein Licht an [illegible] andern anbrennen, rozswjcowati świcżku na druhý, 3) anfangen zu brennen, rozpáliti, rozhořeti se, 4) anbrennen, wie das Essen, připáliti se, přismudnauti.

Anbrennen, das, Anbrennung, napálenj, zapálenj, n. 2) rozswjcenj, n. 3) rozpálenj, rozhořenj, n. 4) připálenj, přismudnutj, n.

Anbringen, berichten, pronesti, donesti, přednesti, 2) einen zu einem Dienste, připrawiti, 3) verheurathen seine Tochter, staubiti, wdáti, 4) eine Stelle aus einem Buche, přiwoditi, přiwáděti, wwáděti, położiti, kłásti, pokládati, 5) einen Streich oder Hieb anbringen, wrážeti ránu.

Anbringen, das, Anbringung, pronesseni, donesseni, přednesseni, n. 2) připrawenj, n. 3) snaubenj, wdánj, n. 4) přiwáděnj, wwáděnj, położenj, kładenj, pokládánj, n. 5) wráženj, n.

Anbringer, m. donosyč, donassitel, přednassitel, m.

Anbruch, m. nálomek, wlomek, m. nalomenj, wlomenj, n. 2) Fäulniß, porusseność, prožlukłość, sprachłość, f. sprachnutj, n. 3) Anbruch des Tages, swjtánj, wdnění. 4) der Nacht, smrknutj, n. bey Anbruch des Tages, na wdnění, na wsiwitě.

Anbrüchig, porusseny, prožlukły, sprachły, stuhły, žlukły, anbrüchig werden, porussiti se, žlučnauti, tuhnauti, prachnauti, anbrüchig an der Brust, na prsech neduživý.

Anbrühen, zewřiti, napařiti, spařiti.

Anbrüllen, přiřwati, zařwati.

Anbrüten, eine Henne zur Anbrut setzen, nasaditi slepicy.

Andacht, f. pobožnosť, nábožnosť, zbožnosť, zbožilosť, f.

Andachtsübung, f. cwičenj se w pobožnosti, n.

Andächteley, f. pobožnůstka, f.

Andächtig, nábožný, pobožný, zbožný, zbožilý.

Andächtler, m. nábožnjček, pobožnjček, swatáček, očenáššek, m.

Andächtig, adv. pobožně, nábožně, zbožně, zbožile.

Andenken, n. paměť, památka, f. pamatowánj, n. seligen Andenkens, swaté paměti.

Ander, der andere, druhý, ein anderer, giný.

Andermal, andersmal, gindy, 2) zum zweytenmal, po druhé.

Anders, ginák, ginak, anders machen, zginačiti, přeginačiti, zonačiti.

Anderseits, odginud, z giné strany.

Anderswo, ginde.

Anderswodurch, někudy, ginde, ginudy.

Anderswoher, zginud, odginud.

Anderswohin, ginam, anderswohin ziehen, ginam se stěhowati.

Anderthalb, půl druhý, anderthalb Ellen, půl druhého lokte, anderthalb Tag, půl druhého dne, anderthalb hundert, půl druhého sta, anderthalb Stund, půl druhé hodiny, anderthalb Finger, půl druhého prstu.

Anderwärts, někam ginam, 2) někde ginde.

Andeuten, anzeigen, oznamowati, na rozum dáti, oznámiti, w známost wwesti, 2) etwas als eine Vorbedeutung, znamenati, předznamowati, wyznamenati.

Andeuten, das, Andeutung, oznámenj, oznamowánj, w známost wwedenj, n. 2) znamenánj, předznamowánj, wyznamenánj, n.

Andeuter, m. oznamowatel, m.

Andeutungsschein, m. prowkázánj, n.

Andeutungsschrift, f. náwěsstj, n. list oznamugicý, m.

Andichten, přimysliti, słowy přidati, přičiniti.

Andichten, das, Andichtung, přimyssleni, słowy přidánj, n.

Andichter, m. přimyslitel, přidawatel, m.

Andingen, zgednati.

Andonnern, an einen, přihřmiti na někoho.
Andorn, m. ein Kraut, gablečnjk, m.
Andrängen ſich, přiřjtiti, přiwaliti, přihrnauti ſe.
Andringen an einen, dotjrati, dotiſkati, dotlačowati na někoho, tiſknauti, tlačiti, nutkati ſe na někoho, 2) ſich wohin andringen, třjti, wtjrati ſe do nečeho.
Andringen, das, Andringung, dotjránj, dotlačowánj, dotiſknutj, n. 2) třenj, wtjránj, n.
Androhen, přihrožowati, pohrožowati, wyhrožowati.
Androhen, das, Androhung, přihrožowánj, pohrožowánj, wyhrožowánj, n. pohrůžka, f.
Andrücken, přitlačiti, přitiſknauti.
Andrücken, n. přitlačenj, přitiſknutj, n.
Aneinander, na ſebe.
Aneinander bauen, naſtawěti.
Aneinander binden, nawázati, ſwázati.
Aneinander fahren, ſběhnauti w hromadu, ſteknauti w hromadu, na ſebe wgeti.
Aneinander flicken, w hromadu ſpláceti.
Aneinander fort, na pořád.
Aneinander fügen, w hromadu ſpogiti, přiſpogiti.
Aneinander gerathen, napadnauti ſe.
Aneinander hangen, ſpolu ſe držeti, w hromadu ſe držeti.
Aneinander henken, nawěſyti.
Aneinander kleben, nalepiti, naljpati.
Aneinander kommen, ſgjti ſe.
Aneinander laufen, naběhnauti.
Aneinander legen, naklásti.
Aneinander liegen, na ſobe leżeti.
Aneinander rennen, na ſebe wrazyti.
Aneinander ſchlagen, w hromadu ſtlaucy.
Aneinander ſtoſſen, w hromadu ſe ſrazyti, 2) gränzen, přiſeděti, dotýkati ſe.
Aneinander ſtoßend, dotčitý, přiſedlý, pomeznj.
Anerben, zděditi.
Anerbieten, ſ. Anbieten.
Anerkennen einem etwas, přiſauditi.
Anerſchaffen, přiſtwořený.
Anerwogen, nebo zagiſté.
Anfacheln, přiſoſrowati.
Anfahen, ſ. Anfangen.
Anfahren mit dem Schiffe an ein Felſen, zawaditi, vrazyti, vſtrčiti s lodj o ſkálu, 2) an das Land, připlauti, přiſtati, lodj přiſtawiti, připlawiti ſe k břehu, 3) mit dem Wagen, přigeti, 4) einen mit Worten anfahren, okřiknauti někoho, na někoho vhoditi, křikati, żehrati, oſupiti ſe na někoho, obořiti ſe na někoho, opřjti ſe na někoho.
Anfahren, das, Anfahrung, vraženi, vſtrčenj, n. 2) připlutj, připlawenj, přiſtánj, přiſtawenj, n. 3) přigetj, n, 4) okřiknutj, křikánj, żehránj, oſupenj ſe, obořenj ſe, opřenj ſe.
Anfall, Angriff, m. autok, aupad, wpád, pohrom, m. einen Anfall thun, autok, wpád, pohrom včiniti, vděłati, dopadnauti, dem Anfall widerſtehen, odolati, 2) Anfall einer Krankheit, nápad, m. napadnutj, n. er bekömmt einen Anfall von Fieber, napadá ho zymnice.
Anfallen, wpadnauti, připadnauti, dopadnauti, dotřjti, dorazyti, přikwačiti na někoho, 2) einen mit Worten anfallen, dorážeti, dotjrati, dogjžděti na někoho ſłowy.
Anfällig, baufällig, na obořenj, na zbořenj, na vpadnutj, na ſaměm obořenj, vpadnutj, 2) eine anfällige Krankheit, nákažliwá, nákažčiwá, nadchliwá nemoc, f.
Anfang, m. začátek, počátek, m. počátečnoſt, f. začetj, početj, n. Anfang nehmen, začátek, počátek wzýti, bráti, vom Anfang her, od počátku, od začátku, z počátku, z prwu, im Anfang, na počátku.
Anfangen, začjti, začjnati, počjti, počjnati.
Anfangs, anfänglich, zpočátku, ze začátku, zprwu, počátečne, po zprwu, z prwopočátku, prwopočátečné.

Anfangsbuchstabe, m. začátečnj čtena, prwočtena, f.
Anfangsgründe, m. prwnj začátkowé, m.
Anfänger, m. začinatel, počinatel, m. 2) der erst anfängt zu lernen, počátečnjk, m.
Anfassen, vgmauti, vchopiti, vchwátiti, popadnauti.
Anfarzen, prdnauti na někoho.
Anfaulen, nahniti.
Anfärben, nabarwiti.
Anfechten, odporowati, odpjrati, odpor wésti, odbogowati, 2) dieß ficht mich wenig an, málo na to dbám, bažjm, 3) von einer Krankheit, Schwermuth, Unwillen, Sorgen u. d. gl. angefochten werden, pokaussjnu býti, 4) das Frauenzimmer ficht mich an, ta ženská se mně ljbj, zalibuge, zlibuge, hybá mne, weliká milost se mi wléwá od té osoby.
Anfechten, das, Anfechtung, f. odporowánj, odpjránj, odporu wedenj, n. odpor, odbog, m. 2) dbánj, baženj, n. 3) pokussenj, pokaussenj, n. 4) zaljbenj, zljbenj, hybánj, n.
Anfechter, m. odbognjk, odbůgce, odpornjk, odpůrce, m.
Anfeinden, newražiti, sočiti, wrčeti na někoho, von einem angefeindet werden, w nepřjzni býti, omrzeti, einen bey jemanden, osočiti, obauzeti.
Anfeinder, m. newražitel, newražný, sok, osočitel, obauzytel, m.
Anfeindung, f. newraženj, sočenj, wrčenj, n.
Anfesseln, přikowati, vkowati.
Anfesselung, f. přikowánj, vkowánj, n.
Anfeuchten, swlažiti, smočiti, zawlažiti, das Feld anfeuchten, zwlažowati.
Anfeuchten, das, Anfeuchtung, f. swlaženj, zawlaženj, smočenj, n.
Anfeuern, anflammen, podpáliti, napáliti, zapáliti, 2) einen zu etwas, podpalowati, podpáliti, podsstjwati, podněcowati, podnjtiti, popauzeti, podnět, podpal dáwati.
Anfeuern, das, Anfeuerung, f. zapálenj, podpálenj, napálenj, n. 2) podsstjwánj, podněcowánj, podnjcenj, popauzenj, n. podnět, m. podpálenj, n. podpal, m.
Anflechten, připletati, přitkati.
Anflehen, pokorně prosyti, žádati.
Anflehung, f. pokorné prossenj, žádánj, n. pokorná prosba, žádost, f.
Anflicken, připláceti, napláceti.
Anflickung, f. připlácenj, naplácenj, n.
Anfliegen, přiletěti.
Anfliegung, f. přiletěnj, n.
Anfliessen, přitekati, přitecy.
Anfluß, m. přjtok, m. zwodněnj, n.
Anfodern, snažně žádati, vpomjnati.
Anfodern, das, Anfoderung, f. snažné žádánj, n. snažná žádost, f. vpomjnánj, f.
Anfoderer, m. horliwý vpominatel, m.
Anfrage, f. optánj, zeptánj, potázánj, otázánj, n. potaz, m. dotázka, f.
Anfragen, optati se, zeptati, otazowati, dotazowati se.
Anfrager, m. zeptawač, dotazowatel, m.
Anfressen etwas, nažjrati, nakausnauti, nakausati, nahryzti, nahlodati, 2) sich anfressen, nažrati, nahltati se.
Anfressen, das, Anfressung, f. nažjránj, nakausánj, nakausnutj, nahlodánj, nahryznutj, 2) nažranj, nahltánj, n.
Anfrieren, přimrznauti.
Anfrieren, das, přimrznutj, n.
Anfrischen, kalt machen, občerstwiti, 2) aufmuntern, wzbuzowati, powzbuditi, nabádati, popauzeti, pobádati, nabjzeti.
Anfrischen, das, Anfrischung, f. občerstwenj, n. 2) wzbuzenj, nabádánj, popauzenj, nabjzenj, n.
Anfügen, připogiti, přispogiti.
Anfügen, das, Anfügung, připogenj, přispogenj, n.
Anfühlen, omakati, dotýkati.
Anfühlen, das, Anfühlung, f. omakánj, dotýkánj, n.
Anführen, herzuführen, přiwezti, přiwe-

weſti, 2) lehren, naweſti, 3) ein Beweis aus einem Buche, vweſti, vwoditi, přiweſti, přiwoditi, vwáděti důwod z nějaké knihy, 4) Vorgänger ſeyn, wéſti, wůdcem býti, 5) betrügen, naweſti, podweſti.

Anführen, das, Anführung, ſ. přiwedenj, n. 2) nawedenj, n. 3) vwoděnj, vwáděnj, přiwáděnj, n. 4) wedenj, n. 5) náwod, podwod, m.

Anführer, Vorgänger, m. wůdce, předchůdce, průwodce, průwodčj, m.

Anfüllen, naplniti, 2) ſich mit Eſſen, přeplniti, přecpati ſe, nakláſti břicho gjdlem, 3) die Täuben anfüllen, holuby nadjwati.

Anfüllen, das, Anfüllung, ſ. naplněnj, n. 2) přeplněnj, nacpánj, n. 3) nadjwánj, n.

Anfurt, ſ. ſtanowiſtě, n. přjwoz, m. přjſtaw, m. ohne Anfurt, kterýž přjwozu nemá.

Angabe, ſ. záwdawek, základ, Božj penjz, m.

Angaffen, lelkowati, zewlowati.

Angaffen, das, lelkowánj, zewlowánj, n. lelky, zewly.

Angeben, melden, vdati, proneſti, 2) zeigen, pokládati, 3) erfinden, wynagjti, 4) eine Arbeit angeben, nařjditi djlo, 5) im Kaufe angeben, darauf geben, zawdati, 6) den Ton in der Muſik, předzpjwati, zazpjwati.

Angeben, das, Angebung, ſ. vdánj, proneſſenj, n. einer Arbeit, nařjzenj, n. eines Autors, kladenj, pokládánj, n. des Tons in der Muſik, předzpjwánj, n. předzpěw, m. zazpjwánj, n.

Angeber, m. vdawatel, ač, m. Urheber, průwod, průwodce, náſtrůgce, m.

Angebind, n. Geſchenk am Namens- od. Geburtstage, wázanj, n. wazba, ſ.

Angebiſſen, nakauſnutý, nabryznutý.

Angeblaſen, nafauknutý, nadýmaný, rozfaukaný, rozdýmaný.

Angeblich, tak řečený, prawený.

Angebohren, přirozený, přiſtwořený.

Angeboten, obětowaný, im Kauf, procenění.

Angebrannt, nápálený, zapálený, wie das Eßen, připálený, přiſmudlý.

Angebunden, přiwázaný.

Angedeutet, oznámený.

Angedichtet, přimyſſlený, přidaný.

Angedrohet, pohrozowaný, wyhrozowaný, přihrozowaný.

Angedrückt, přitlačený, přitiſknutý.

Angeerbt, zděděný.

Angefallen, wpadnutý, dopadnutý.

Angefangen, začatý, počatý.

Angefeindet, oſočený, obauzený.

Angefeuchtet, nawlažený, ſwlažený.

Angeflammt, podpálený, zapálený, angefeuert, podnjcený, popuzený, podpálený.

Angeflickt, připlácený, naplácený.

Angefochten, odporowaný, odpjraný, von einer Krankheit, pokauſſený.

Angefriſcht, abgekühlt, občerſtwený, angereizt, wzbuzený, powzbuzený, nabádaný, pobádaný, popuzený.

Angefroren, přimrzlý, přimrznutý.

Angefüget, připogený, přiſpogený.

Angeführet, hergeführet, přiwedený, gelehret, nawedený, geleitet, wedený, betrogen, nawedený, podwedený.

Angefüllet, naplněný, angefreſſen, přeplněný, přecpaný, angefüllte Tauben, nadjwané holuby.

Angegeben, gemeldet, proneſſený, vdaný, eine angegebene Arbeit, nařjzené djlo, angegeben im Kaufe, zawdaný, in der Muſik, předzpjwaný.

Angegriffen, bekührt, vgatý, dotknutý, popadnutý, vchopený, feindſelig angefallen, přikwačený, připadnutý.

Angegürtet, připáſaný.

Angehalten, zaſtawený.

Angehängt, přiwěſſený.

Angehaucht, nadchnutý.

Angeheftet, připnutý.

Angehen einen, docházeti, přiſtupowati, přikročiti, 2) betreffen, týkati ſe, dieß geht mich nichts an, to ſe mne nic netýče, do toho mně nic nenj, 3) anfangen, naſtáwati, před ſe gjti, začjnati, der Sommer wird bald angehen, leto gjž brzy na-

naſtane, das Schauſpiel geht an, diwadlo ſe začjná, počjná, před ſe gde, 4) ſich thun laſſen, progiti, es wird ſich kaum thun laſſen, ſotwa to progde.

Angehend, počjnagjcý, angehendes Alter, naſtáwagjcý ſtáři.

Angehezt, poſſtwaný, doſſtwaný, popauzený.

Angehören, patřiti, náležeti, přináležeti, 2) verwandt ſeyn, ſpřátelenu býti.

Angehörig, zuſtändig, patřjcý, náležjcý, přináležjcý, 2) ſpřátelený.

Angeklagt, obžalowaný.

Angeklammert, ſepnutý, ſepiatý, zapiatý.

Angekleidet, oblečený, oſſacený.

Angekünpft, přiſpogený, přiwázaný.

Angekündigt, ohlášſený, oznámený.

Angel, f. womit man die Fiſche fängt, udice, f. 2) Angel der Bienen, žihadlo, n. oſten, m. 3) an einer Thüre, ſtěžege, f.

Angelangen, přibrati ſe, dogjti.

Angeld, n. záwdawek, základ, Božj penjz, m.

Angelegen ſeyn, záležeti, k myſli býti, na péci mjti, ſich etwas angelegen ſeyn laſſen, dáti ſobě na něčem záležeti, popečowati o něco, dbáti na něco.

Angelegenheit, f. dbaloſt, péče, f. 2) wichtige Angelegenheit, důležitoſt, f.

Angelegt, angezogen, oblečený, odený, 2) an die Bruſt angelegt, přiložený, přiſtawený, 3) angelegtes Feuer, wložený oheň, m. 4) angelegtes Geld, vložené penjze, m.

Angelehnt, podepřený, zpodepřený, zpolehnutý.

Angeleimt, přikljžený, přikłegowaný.

Angelikenwurzel, f. Angelika, Angelička, f. ſw. ducha kořenj, n.

Angeln, auf die Angel fangen, ryby na udicy lapati, chytati.

Angeloben, zaſljbiti, zaſlibowati, ſljbiti, zakazowati ſe, zamlauwati ſe.

Angelobung, f. ſlib, m. zámluwa, f. zaſljbenj, n. Angelobung ſich zu ſtellen, rukogemſtwj, n.

Angelockt, přiwábený, přiwnaděný, přilauzený, přichlácholený, přilákaný.

Angeloffen, naběhlý.

Angelruthe, f. prut na udicy, m.

Angelſchnur, f. wlas, m. nit od udice, f.

Angemeldet, ohlášſený, oznámený.

Angemerkt, aufgezeichnet, naznamenaný, poznamenaný, 2) wahrgenommen, pozorowaný, ſſetřený, wznamenaný.

Angemeſſen, přiměřený, 2) gleich, ſmjrný.

Angenehm, přjgemný, miloſtný, wteſſený, wděčný.

Angenehm, adv. přjgemně, miloſtně, wtěſſeně, wděčně.

Angenommen, přigatý, přigmutý, 2) an Kindesſtatt, za ſyna wzatý, zaſljbený, přiwtělený, zwolenec, m.

Angeordnet, angeſtellt, nařjzený, wſtanowený, zgednaný, 2) anbefohlen, poručený, nařjzený.

Angeregt, pohnutý, 2) erwähnt, dotčený, připomenutý.

Angereizt, přiwábený, přilákaný, nawnaděný, nawábený, nalákaný, 2) zum Zorne, popuzený.

Angerührt, dotknutý.

Angeſagt, opowěděný.

Angeſchlagen, přibitý.

Angeſchmiert, namazaný, 2) betrogen, oſſkrabaný.

Angeſchnitten, nařjznutý, nakrogený.

Angeſchoſſen, durch einen Schuß verwundet, naſtřelený, poſtřelený.

Angeſchrieben, napſaný, popſaný.

Angeſehen, mit den Augen, ſpatřený, 2) vornehm, ſlowútný, wzneſſený, mnohowážný, 3) bey einem angeſehen ſeyn, wzáceným býti u někoho, 4) für etwas angeſehen ſeyn, gmjnu, držánu býti za něco, 5) es iſt darauf angeſehen, k tomu geſt ſchlédnuto, prohlédnuto, wzezřeno, na to ſe to wztahuge.

Angeſeſſen, der irgendwo ſeine Güter hat, wſedlý, wſazený.

Angeſicht, n. twář, f. oblič, m.

Angeſpannt, aufgezogen, napnutý, natažený, napiatý, 2) angeſpannte

Pferde, zapřažené, zapřáhnuté koně.
Angeſpeit, angeſpien, popliwaný, popliwnutý.
Angeſpielt, naražený.
Angeſpornt, ostnem pobodnutý, pobidnutý.
Angeſteckt, von einer Krankheit, nakažený, 2) angezündet, podpálený.
Angeſtellt, vstanowený.
Angeſtiftet, nawedený.
Angeſtrengt, donucený, 2) angeſtrengte Kräften, wynaložená sýla, f.
Angeſtrichen, mit Farben, nabarwený, namazaný, barwau potřený, 2) im Geſicht, naljčený, ljčený.
Angethan, angekleidet, vstrogený, oblečený, 2) angethane Schande, včiněná hanba, f.
Angetragen, obětowaný.
Angetrieben, dohnaný, pohnaný.
Angewachſen, přiroſtlý.
Angewandt, naložený, wynaložený.
Angewieſen, wykázaný.
Angewöhnen, zwykati, zwyknauti, přiwykati, přiwyknauti, obwykati.
Angewöhnt, přiwyklý, nawyklý.
Angezeigt, okázaný, vkázaný.
Angezogen, oblečený, oſſacený, odětný, odjn.
Angezündet, rozſwjcený.
Angieſſen, naliti.
Anglimmen, rozpáliti se.
Angreifen etwas, dotknauti se něčeho, oſſmatati něco, něco do rukau wzýti, gewaltſam, popadnauti, vchytiti, vchopiti, vgjti, vgjmati, 2) den Feind, na nepřjtele připadnauti, vderiti, 3) das Werk, ruku k něčemu přiložiti.
Angränzen, mezowati.
Angränzend, pomeznj, mezugjcý se, hraničný.
Angränzung, f. mezowánj, n.
Angriff, m. wo man etwas angreift, rukowět, m. držadlo, vcho, n. 2) Anfall, wpád, m. wpadnutj, n. 3) Angriff thun, připadati, wpadnauti, wpád, vtok včiniti, vderiti na nepřjtele, vprkem doſkočiti, dorazyti, dotřjti.
Angſt, f. auzkoſt, těžkoſt, teſknoſt, ſauženoſt, f. ſaužení, ſwjrání, n. es iſt mir angſt, geſt mně auzko, teſno.
Angſtgeſchrey, n. kwjlenj, n.
Angürten, připásati, das Schwerd angürten, meč připásati, opásati.
Anhaben, ein Kleid, na sobě mjti, 2) einem etwas, něco proti někomu mjti.
Anhäckeln, na vdicy chytati.
Anhängen, ſ. Anhengen.
Anhänger, m. ſtaupenec, následownjk, přjlepek, rynýř, holomek, m.
Anhänglich, následowný.
Anhängig, přidržugjcý se, přilnaucý.
Anhalten, daß einer nicht weiter kann, zadržeti, zaſtawiti, auf der Gaſſe anhalten, zdržeti na vlicy, im Arreſt, držeti v wězenj, 2) antreiben, přidržeti někoho k něčemu, 3) den Zügel anhalten, za vzdu podržeti, 4) ſich an etwas anhalten, přidržeti se něčeho, 5) um etwas anhalten, vſylowati, naſtaupati, mit Ungeſtimm, naléhati, 6) fortdauern, ſetrwati, nepřetrhnauti, 7) um ein Dienſt anhalten, vſylowati, naſtupowati, ſtáti o službu.
Anhalten, das, Anhaltung, f. das Fortdauern, nepřetržení, přidržení, ſetrwánj, n. 2) Antreibung, přidržení, n. 3) Geſuch, naſtupowánj, naléhánj, vſylowánj, n.
Anhaltend, an einander hangend, ſpolu w hromadě ſe držjcý, 2) fortwährend, nepřetržený, trwagjcý, ſetrwagjcý, trwalý.
Anhang, m. Zuſatz zu etwas, přjlepek, přjwěſek, přjdawek, důſtawek, m. 2) Beytritt, přiſtaupenj, n. 3) Rotte, holomſtwo, komonſtwo, n.
Anhangen einem, přidržeti se někoho, 2) an etwas kleben, přidržeti ſe, lnauti, přilnauti.
Anhauch, m. nadchnutj, nadutj, n.
Anhauchen, nadchnauti, nadychati.
Anhaucher, m. nadychač, nadychatel, m.
Anhauchung, f. nadchnutj, nadychánj, n.

An-

Anhauen, natnauti, natjnati, natjti.
Anhauung, f. natětj, natjnánj, n.
Anheben, anfangen, začjti, čjti, počjti, započjti.
Anheckeln, s. Anhäckeln.
Anheften etwas, mit Nägeln anmachen, přirazyti, připinati, připnauti, 2) anbinden, přiwázati, připogiti, 3) annähen, přissiti.
Anheften, das, Anheftung, f. přiraženj, připinánj, připnutj, n. 2) přiwázánj, připogenj, n. 3) přissitj, n.
Anheilen, přihogiti.
Anheimfallen, připadnauti, dostati se, die Erbschaft ist ihm anheimgefallen, dědictwj mu připadlo, gemu se dostalo, 2) anheimstellen, poddati se, zanechati wůle, vsudku giných.
Anheischig sich machen, zaslibowati něco někomu, zakazowati, powinowati, podwoliti se.
Anhengen, anhenken, přiwěsyti, zawěsyti, powěsyti, připogiti, 2) einem ein Maul anhengen, někomu hubu zawěsyti.
Anherr, m. praděd, m.
Anhetzen, posstjwati, drážditi, ponaukati, popauzeti, 2) die Hunde, psy posstwati.
Anhetzen, das, Anhetzung, f. posstjwánj, drážděnj, ponaukánj, popauzenj, n. 2) posstwánj, n.
Anhetzer, m. posstiwač, přisstiwač, posstiwáček, přisstiwáček, m.
Anhöhe, f. přjwrssj, n. pahrbek, m.
Anhören, poslauchati, poslechnauti, přeslýchati.
Anhören, das, Anhörung, f. poslauchánj, poslechnutj, přeslýchánj, n.
Anhörer, m. posluchač, m.
Anjochen, pod gho dáti.
Anis, m. anýž, m.
Anitzt, s. Itzt.
Anker, m. kotwice, kotwa, kotew, f.
Anklage, f. žaloba, f. obžalowánj, n. žalowánj, požalowánj, n.
Anklagen, obžalowati.
Ankläger, m. žalobnjk, m.
Anklägerinn, f. žalobnice, f.
Anklammern, w hromadu zapinati, spjnati, sepnauti.
Ankleben, neut. lepiti, přilnauti, 2) mit Leime, Wachse, přilepiti.
Anklebend, lipawý.
Ankleiben mit Leim, přikljžiti, přikliti, přiklegowati.
Ankleiden, oblecy se, obljkati, obláčeti, odjti, ossatiti se.
Ankleistern, s. Ankleiben.
Anklitschen, vstrčiti, přirazyti, zawaditi.
Anklopfen, zatlaucy, zaklepati.
Anknöpfen, připnauti.
Anknüpfen, připogiti, přivzliti.
Ankommen an einen Ort, přibrati se, zu Fuß, přigjti, zu Pferde oder im Wagen, přigeti, zu Schiffe, připlauti, 2) die Lust ist ihm angekommen, přissla mu chut, napadla ho chut, zachtělo se mu, 3) es kömmt auf einen Krieg an, přigde, dogde k wálce, na wálku, 4) es kömmt ihm leicht an, dieß zu thun, lehce mu to přigde, snadné mu to gest, 5) es ist aufs äußerste angekommen, k poslednj potřebě přisslo, k posledku, ku koncy přisslo, 6) übel ankommen, na plnau někomu přigjti, 7) es kömmt darauf an, na to přigde, 8) es kömmt mich die Furcht an, strach na mne přicházý, gde, připadá, hrůza mne obcházý, obstupuge, 9) ankommen, befördert werden, docházeti, dogjti, er ist als Offizier angekommen, dossel auředlnictwa.
Ankommen, das, an einem Orte, zu Fuße, přigitj, n. zu Pferde, přigetj, n. zu Schiffe, připlawenj, n. 2) Beförderung, dogitj, n.
Ankömmling, m. přjchozý, nowopřisslý, m.
Ankoppeln, přivzditi, připřáhnauti, přitáhnauti.
Ankörnen, s. Anlocken.
Ankündigen, ohlásyti, oznámiti, zwěstowati.
Ankündigen, das, Ankündigung, f. ohlássenj, oznámenj, zwěstowánj, n. ohlásska, oznama, f.
Ankündiger, m. oznamitel, oznamowatel, zwěstowatel, m.

Ankunft, f. přjchod, přjchoz, m. přjsstj, přigitj, n. 2) Geburt, Geschlecht, rod, wzchod, m. pogitj, n. von geringer Ankunft, z sspatného, z chatrného, z njzkého rodu posslý.

Anlachen einen, zasmáti se na někoho, vsskrnuti se.

Anlage, f. Steuer und Gaben, daň, f. Anlage machen, pogjmati w počet, 2) zu einem Gebäu, základ, m. 3) zur Musik und andern Künsten und Wissenschaften, způsobnost, důwtipnost, důmyslnost, f. důwtip, m.

Anlanden, připlawiti se, připlauti, mit dem Schiffe, přistati, přistawiti s lodj k přjstawu, k čerpadlu, wehnati lodj do čerpadla.

Anlandung, f. připlawenj, přistánj, přistawenj, n.

Anlangen, přibrati se, přigjti. 2) anlangend, was anlanget, týkagjcý, dotýkagjcý se, was mich anlanget, co se mne týká, tkne, týče, dotýká, dotýče.

Anlaß, m. ponuknutj, n. přjčina, f. náwěsstj, n. Anlaß geben, náwěsstj dáwati, přjčinu, ponuknutj dáti, podati, ponaukati, Anlaß bekommen, ponuknutu býti, Anlaß nehmen, přjčinu bráti.

Anlassen, sich zeigen, vkázati se, dáti se widěti, 2) einem übel anlassen, zle s někým naložiti, nakládati.

Anlauf, m. autok, m. wteknutj, zteknutj, n. vprk, m.

Anlaufen, wpadnauti, ztecy, autok činiti, vprkem doskočiti, dorazyti, 2) an die Mauer mit dem Kopf, naběhnauti, wběhnauti, 3) oft bitten, nabjhati, dobjhati někoho, 4) übel anlaufen, zle sobě naběhnauti, něco sobě vhoniti, vtržiti, 5) vom Roste anlaufen, naběhnauti od rezu, 6) der Wein lauft an, wjno zrosoluge, zocťuge se, 7) die Wange lauft an, twář nabjhá.

Anlegen, die Hand an etwas, přiložiti, přičiniti, položiti, 2) anwenden, nakládati, wynakládati, naložiti, náklad činiti, wésti, 3) die Kleider anlegen, oblecy se, obljkati, obláčeti, odjwati, 4) Feuer anlegen, oheň založiti, wloziti, 5) den Zaum, wložiti, dáti vzdu, 6) die Leiter, řebřjk přiložiti, přistawiti, 7) Geld auf Interessen anlegen, položiti, naložiti, klásti penjze pod aurok, 8) der Staub hat sich darinn angelegt, wložil, vsadil se w tom prach.

Anlegen, das, Anlegung, f. der Hand, přiloženj, přičiněnj, položenj, n. Anwendung, náklad, m. naloženj, n. des Feuers, založenj, wloženj, n. des Geldes, položenj, naloženj, n.

Anlegschloß, n. wysutý zámek, m.

Anlehn, n. půgčka, f.

Anlehnen, podepřjti, zpodepřjti, zpoléhnauti se na něco, opřjti se o něco.

Anleimen, přikljžiti, přikljti, přiklihowati, přiklegowati.

Anleiten, nawáděti, nawesti, přiwesti, ponarazyti.

Anleiter, m. wůdce, woditel, nawaditel, m.

Anleitung, f. nawedenj, n. 2) Anleitung, Anlaß geben, náwěsstj, ponaukánj, přjčinu dáwati, auf eines Anleitung etwas thun, něčjm náwodem něco včiniti.

Anleuchten, oswjtiti, obgasniti.

Anliegen, am Meere, přiležeti, 2) das Kleid liegt glatt an, přiléhá, 3) einen um etwas bitten, naléhati na někoho, 4) die Sorge liegt mir immer an, starost mne wždy přiležj, na mně ležj.

Anliegen, das, hnětliwost, těžkost, f. hnětenj, n. der ein Anliegen hat, hnětliwý, koho něco hněte.

Anloben, versprechen, sljbiti, zasljbiti, 2) empfehlen, pochwáliti, schwáliti.

Anlocken, přiwábiti, přilákati, vlákati, přiwnaditi, přichlácholiti, přilauditi, vlauditi.

Anlockend, přiluzugjcý, přiwnadjcý.

Anlockung, f. přilauděnj, přiwábenj, přiwnaděnj, n. wnada, f.

Anlöten, přikljti.

Anmachen, etwas an etwas, přidělati, při-

přičiniti, připrawiti, 2) Feuer, oheň rozdělati, 3) das Bier, piwo oprawiti, připrawiti.

Anmahnen, napomjnati, 2) ansporen, nabádati, nabjzeti, pobjzeti, wzbuzowati.

Anmahnen, das, Anmahnung, f. napomjnánj, n. 2) nabádánj, nabjzenj, pobjzenj, wzbuzowánj, n.

Anmahner, m. napominatel, napominač, nabadač, nabizytel, pobizytel, m.

Anmalen, připodobniti, napodobizniti, přimalowati.

Anmassen sich etwas, osobiti, oswobozowati, oswogiti sobě něco.

Anmassung, f. osobenj, oswogenj, přiosobenj, n.

Anmauern, přizdjti, nazdjti.

Anmelden etwas, gmenowati, oznámiti, připomjnati, 2) sich um etwas, hlásyti se k něčemu, 3) einen anmelden, opowědjti.

Anmelden, das, Anmeldung, f. gmenowánj, oznámenj, připomjnánj, n. 2) hlášenj, 3) opowěděnj, n.

Anmelder, m. gmenowatel, oznamitel, oznamowatel, ohlasytel, m. 2) opowidač, m.

Anmerken, zeichnen, poznamenati, naznamenati, 2) wahrnehmen, pozorowati, sseřiti, seznamenati, vznamenati.

Anmerkung, f. znamenánj, n. známka, f.

Anmessen, přiměřiti, naměřiti.

Anmurren, přireptáwati.

Anmuth, f. přjgemnost, f. einer Gegend, vtěssenost, f. des Geruchs, pochotnost, f. der Musik, der Sprache, lahodnost, f.

Anmuthen, begehren, požádati, 2) zumuthen, přimysliti, smýssleti.

Anmůthig, přjgemný, vtěssený, pochotný, lahodný, rozkossný.

Anmůthig, adv. přjgemně, vtěssenně, pochotně, lahodně, rozkossně

Anmuthung, f. požádánj, n. 2) přimyslenj, smýslenj, n.

Annageln, přibiti.

Annagen, nahryzti, nahlodati.

Annahen sich, přibližiti, přibližowati se.

Annahung, f. přibliženj, přibližowánj, n.

Annaten, ročnj daně, f.

Annehen, rect. annáhen, přissiti.

Annehen, das, přissitj, přissiwánj, n.

Annehmen, přigjti, přigjmati, přigmauti, 2) einen an Kindesstatt, zwoliti, zasljbiti sobě, přigmauti někoho za wlastnjho, 3) sich eines Dinges annehmen, vgmauti se něčeho, vgjmati se něčeho, o něco.

Annehmend, přigjmagjcý, přigjmawý.

Annehmer, m. přigimač, přigimatel, m.

Annehmerinn, f. přigimačka, f.

Annehmlich, wděčný, přjgemný, lahodný.

Annehmlichkeit, f. lahoda, lahodnost, přjgemnost, f. des Geruchs, pochotnost, f. der Aussicht, des Wetters, des Umgangs, vtěssenost, přjgemnost, f.

Annehmung, f. přigetj, přigjmánj, n. 2) zwolenj, zasljbenj, n. 3) vgjmánj, n.

Annesteln, sepnauti.

Annoch, gesstě, předce.

Anordnen, wie etwas seyn soll, spořádati, zřjditi, 2) befehlen, daß etwas seyn soll, nařjditi.

Anordner, m. spořadatel, zřiditel, m. 2) nařiditel, m.

Anordnung, f. spořádánj, zřjzenj, n. 2) nařjzenj, n.

Anpacken, popadnauti, vchopiti, vchwátiti.

Anpappen, přilepiti, nalepiti, naljpati.

Anpassen, sgednáwati, přirownáwati, srownáwati se.

Anpfälen, přikoliti, k kůlu přiwázati.

Anpfeifen, zapjskati, zapiskati.

Anpichen, přismoliti, mit Pech beschmieren, nasmoliti.

Anpochen, zatlacy.

Anpoltern, zabauchati, zatřjskati.

Anpreisen, schwáliti, schwalowati, welebiti, zwelebowati.

An-

Anprellen, wrazyti, zawaditi.
Anrathen, poraditi.
Anrechnen, přičjsti, přičjtati, 2) einem für etwas bezahlt anrechnen, připočjsti, připočjtati, 3) hoch anrechnen, wysoko, mnoho wyceniti, 4) viel anrechnen, mnoho napočjtati.
Anrede, f. promluwa, f. promluwenj, n. Anrede halten, promluwu držeti, promlauwati.
Anreden einen, promluwiti na někoho, k někomu.
Anredung, f. promluwenj, n.
Anregen, pohnauti, ponaukati.
Anreger, m. ponaukatel, ponaukač, m.
Anregung, f. ponaukánj, pohnutj, n.
Anreiben, natřjti, natjrati, zgitřiti, nadrbati.
Anreiben, das, Anreibung, f. natřenj, zgjtřenj, nadrbánj, n.
Anreiten, wgjžděti, dogjžděti.
Anreizen, přiwnaditi, přilákati, dieß reizt mich an, to mne láká, 2) antreiben, drážditi, ponaukati, pobjzeti, nabjzeti.
Anreizend, přiwnadjcý, přilákagjcý, 2) drážďjcý, ponaukágjcý.
Anreizer, m. dráždič, ponaukač, pobizytel, m.
Anreizung, f. přiwnaděnj, přilákánj, n. wnada, f. 2) drážděnj, ponaukánj, pobjzenj, nabjzenj, n.
Anrennen, wider den Feind, dorazyti, wrazyti, přihnati, wřititi se, wteknauti, autok včiniti na nepřjtele, 2) im Finstern sich stoßen, wrazyti, vrazyti se.
Anrichten, ein Gastmal, strogiti, připrawiti hostinu, nastrogiti hodowánj, n. 2) Krieg, Lerm, Zank, wognu, powik, swádu způsobiti, swesti, stropiti, Unglück, Schaden, nesstěstj, sskodu způsobiti, působiti, 3) anlegen eine Gesellschaft, ein Reich, Magazin ꝛc. vstawiti, wyzdwihnauti, 4) die Speisen anrichten, gjdla připrawiti, přistrogiti, vstrogiti, 5) ein Kleid, oprawiti, zprawiti, 6) sich etwas übels anrichten, vhoniti, způsobiti sobě něco zlého.
Anrichter, m. swůdce, způsobitel, tropič, tropitel, nástrůgce, m. der Speisen, přistrogitel, strůgce, m. der Kleider, opráwce, m.
Anrichttisch, m. stůl kredenčnj, kredenčnjk, m.
Anrichtung, f. strogenj, připrawenj, n. 2) způsobenj, swedenj, stropenj, 3) vstanowenj, wyzdwiženj, n. 4) připrawenj, přistrogenj, vstrogenj, n. 5) oprawenj, zprawenj, 6) vhoněnj, n.
Anrichen, přiwoněti, přiwáněti, dieß richt mich an, to mně zawánj.
Anrücken an etwas, přistaupiti, přistupowati, 2) mit der Armee an die Stadt, přitrhnauti s wogskem k městu, 3) mit den Truppen an den Feind, přirazyti, wrazyti, 4) der Feind rückt an, nepřjtel přistupuge.
Anrückung, f. přistaupenj, n. 2) přitrhnutj, n. 3) přiraženj, wraženj, n.
Anruffen, um Hilfe, wzýwati, wolati o pomoc, zum Zeugen, za swědka wolati.
Anrühmen, schwáliti, wychwáliti.
Anrühren, dotknauti, dotýkati.
Anrührlich, dotýkawý.
Anrührung, f. dotýkánj, n.
Ansage, f. opowjdka, f.
Ansagen, opowědjti.
Ansager, m. opowidač, opowidatel, m.
Ansäen, nasýti, nasýwati.
Ansatz, m. erster Angriff, autok, m. 2) Ansatz einer Krankheit, nadchliwost, f. nadchnutj, n. 3) Anfügung, přjsada, f. 4) der blasenden Instrumente, násada, f.
Anschaffen, nařizowati, 2) verschaffen, zgednati.
Anschaffer, m. nařiditel, m.
Anschaffung, f. nařjzenj, n. 2) zgednánj, n.
Anschauen, pohleděti, popatřiti, wzezřjti, shlédnauti něco.
Anschauung, f. pohleděnj, popatřenj, n.
Anschein, m. pohled, m. pohlédnutj, n. podoba, f. dem ersten Anscheine nach, na pohled, na pohlédnutj, na pohleděnj, podlé podoby, es hat fast gar keinen Anschein dazu, dokonce se k tomu nepodobá, nemá

má ſe dokonce k tomu, dem Anſehen nach, gak ſe podobá, gak ſe k tomu má.

Anſcheinen, přiſwěcowati, přiſwjtiti.

Anſchellen, zacynkati, zařinčeti, zazwoniti.

Anſchicken ſich, přichyſtati, přiſtrogiti, připrawiti ſe.

Anſchickung, f. připrawa, f.

Anſchielen, zaſſilhati.

Anſchießen, ein Wild, poſtřeliti, naſtřeliti.

Anſchiffen, připlawiti ſe, připlauti, přiſtati, přiſtawiti k břehu.

Anſchlag, m. Rathſchlag, nález, m. rada, f. razenj, n. domyſl, m. vmyſſlenj, n. 2) öffentliche Bekanntmachung, wyhlášſenj, n. 3) kurzer Anſchlag der Koſten zu einem Werke, wypočjtánj, wypočtenj, 4) Schätzung, procenění, n. in Anſchlag bringen, proceniti, 5) voll Anſchläge ſeyn, plným domyſlů býti.

Anſchlagen, anheften, přitlaucy, přibiti, 2) öffentlich anſchlagen, prowolati, wyhlášyti, 3) zum öffentlichen Verkaufe, proceniti, 4) zu Gelde, k penězům přirazyti, 5) anziehen, zatlaucy, zabauchati, 6) mit dem Kopfe an etwas, wrazyti hlawu do něčeho, vrazyti ſe, vdeřiti hlawau o něco, 7) mit der Glocke, vdeřiti, vhoditi na zwon, 8) mit dem Gewehre, zaměřiti, 9) gut anſchlagen, ſwědčiti, ſlaužiti, die Arzney ſchlägt ihm gut an, to lékařſtwj mu dobře ſwědčj, ſlauží, dělá.

Anſchließen einen an Ketten, na řetěz někoho vwázati, ſwázati někoho řetězy, do paut, do okowů dáti, 2) ſich an einen anſchließen, přitiſknauti, přitlačiti, připogiti ſe k někomu.

Anſchmettern, přirazyti, wrazyti.

Anſchmieden, přikowati, vkowati.

Anſchmiegen ſich, přitauliti, přiwinauti ſe, přichauliti ſe.

Anſchmieren, namazati, 2) betrügen, oſſrábati.

Anſchmitzen, poſtřiknauti.

Anſchmutzen, naſſpinati, naprzniti.

Anſchnallen, zapnauti, vpnauti.

Anſchnarchen, vbraukati, gebati, zabraukati, oſupiti ſe.

Anſchneiden, das Tuch, naſtřjhnauti, das Brod, nakrogiti, das Holz, nařiznauti.

Anſchreiben, napſati, einen übel anſchreiben, zle někoho wypſati, popſati.

Anſchreyen, okřikati, okřiknauti, nakřiknauti, zakřiknauti.

Anſchüren das Feuer, rozdělati oheň, rozgiſkřiti.

Anſchwärzen, načerniti, 2) verläumden, zčerniti.

Anſchwärzen, das, Anſchwärzung, f. načernění, n. 2) zčernění, n.

Anſchweißen, anlöten, ſkljti, ſklegowati, w hromadu ſpogiti.

Anſchwimmen, připlawiti ſe, připlauti.

Anſehen einen, pohleděti, hleděti, patřiti, kauknauti, podjwati ſe, ſhlédnauti, wzezřjti na někoho, man ſieht es ihm an den Augen an, was er im Schilde führt, z očj mu to hledj, co obmeyſſlj, 2) ein Schauſpiel anſehen, djwati ſe, 3) für gut anſehen, billigen, vznati za dobré, 4) worauf iſt das angeſehen, k čemu to směřuge, k čemu ſe tjm čelj.

Anſehen, das, Anſchauen, pohleděnj, patřenj, wzezřenj, podjwánj, n. dem äußerlichen Anſehen nach, podlé zewnitřnjho wzezřenj, 2) Reſpekt, zřetel, m. zřenj, n. ſlowůtnoſt, wážnoſt, wzneſſenoſt, wzácnoſt, f. im großen Anſehen bey einem ſeyn, weliký zřetel v někoho mjti, v welké wážnoſti býti, ein Anſehen machen, ſtkwjci ſe, 3) Geſtalt, pohled, m. wzezřenj, n. vom unfreundlichen Anſehen, nelibého wzezřenj, pohledu, 4) Schein, obraz, zřetel, m. podoba, f. es hat nur das Anſehen dieſer Sache, gen to má podobu té wěcy, gen obraz té wěcy na ſobě neſe.

Anſehnlich, in die Augen fallend, ſhledčiwý, vhledčiwý, ſpatřitedlný, 2) vornehm, vážalý, wzneſſený, mnohowážný, ſlowůtný,

wzá-

wzácný, znamenitý, ansehnliche Familie, wznessený rod, m. ein ansehnlicher Mann, vkázalý, wzácný muž, m. ein ansehnliches Landgut, znamenitý statek, m.

Ansehnlich, adv. wznessené, mnohowážně, vkázale, slowůtně.

Ansehnlichkeit, f. vkázalost, mnohowážnost, wznessenost, slowůtnost, znamenitost, f.

Ansehung, f. Ansehen der Personen, wážnost, f. 2) in Ansehung dessen, z ohledu, wzhledem toho.

Ansetzen, bestimmen einen Termin, eine Strafe, vstanowiti, vložiti, vkládati, den Tag bestimmen, den gmenowati, vložiti, položiti, 2) den Degen an die Gurgel ansetzen, nasaditi, přisaditi, přičiniti meč k hrdlu, 3) annähen, nastawiti, nasaditi, 4) an den Feind ansetzen, připadnauti, wpadnauti, vtok včiniti na nepřjtele, 5) etwas hoch ansetzen, wysoko něco postawiti, 6) Knoten ansetzen, vzliti, 7) sich ansetzen, vsaditi se.

Ansetzen, das, Ansetzung, f. vstanowenj, vloženj, položenj, gmenowánj, n. 2) nasazenj, přisazenj, přičiněnj, n. 3) připadnutj, wpadnutj, n. 4) posazenj, n.

Ansichtig jemandes werden, spatřiti, vzřjti, sezřjti, vwiděti někoho.

Ansiegeln, přitisstliti, připečetiti.

Ansingen, zazpjwati, prozpěwowati.

Ansinnen einem etwas, přimysliti někomu něco, 2) erinnern, vpomjnati.

Anspannen das Vieh, připřáhnauti, zapřáhnauti, zapjnati, 2) den Bogen, napnauti, napjnati, 3) das Leder, natahowati, 4) die Kräften, přičiniti sýlu.

Anspeyen, napliwnauti, napljti.

Anspielen auf etwas, in Reden oder in einer Schrift, narážeti, pohráwati slowy, obraceti, wztahowati na něco, 2) auf einen Handel, hráti, bjti na něco.

Anspielung, f. narážka, f. narážen j, n. pohráwánj slowy, obracenj, wztahowánj, n.

Anspießen, nakuliti, na kůl napjchnauti, narazyti.

Anspinnen, přitkati, připlesti, připřjsti, 2) etwas Böses, osnowati, kůti něgaké ssibalstwj, obmýssleti, pikel sléwati, strogiti, Unruhe und Zank, stropiti nepokog a swádu, 3) es hat sich etwas angesponnen, zosnowalo, spletlo se něco.

Anspornen, ostnem bůsti, nutkati, ponaukati, pobůsti.

Ansprache, f. promlauwánj, promluwenj, n. promluwa, f. eine Ansprache haben, promluwenj mjti.

Ansprechen, promluwiti k někomu.

Ansprecher, m. promluwač, promluwatel, m.

Ansprechung, s. Ansprache.

Ansprengen, anspritzen, pokropiti, 2) zu Pferde, dorazyti, doskočiti, dotřjti na někoho.

Ansprengung, f. Anspritzung, pokropenj, n.

Anspringen, wskočiti.

Anspritzen, postřikati, postřiknauti.

Anspruch, m. Foderung, požádánj, n. naděge, f. einen Anspruch auf etwas machen, žádati něčeho, dělati sy na něco mysslenj, naděgi, Anspruch auf jemanden haben, žalobu proti někomu včiniti, sauditi se s někým.

Ansprung, m. Ansatz, doskok, m. doskočenj, n. 2) eine Krankheit, lisseg, m. trudowatost, f. ssupinaté malomocenstwj w twáři, n.

Anspülen, přitekati.

Anstalt, f. Zurüstung, přjprawa, f. připrawowánj, strogenj, n. Anstalt zu etwas machen, připrawowati, hotowiti, chystati, strogiti se, přjprawy dělati k něčemu.

Anstaltmacher, m. připrawitel, m.

Anstand, m. Aufschub, průtah, odklad, m. hagemstwj, n. ohne Anstand, bez dlenj, bez prodlenj, bez messkánj, bez wáhánj, newáhawě, Anstand der Gerichte, odloženj, zastawenj, n. odklad, m. práwa a saudu, pře, do gistého času, f. Anstand im Kriege, přjměřj, přjročj, poodloženj boge, n. poklid, m. lhůta, f. pokog do gistého času, m. Anstand

des

des Reichstags, odklad, m. odloženi ſněmu, n. Anſtand des Regiments nach dem Tode eines Königs, mjſtozprawa, f. 2) Anſtand, Anſtändigkeit, ſluſſnoſt, náležitoſt, f.

Anſtändig, ſluſſný, náležitý, 2) gefällig, wděčný, whodný.

Anſtändig, adv. ſluſſně, náležitě, 2) dieſes iſt mir nicht anſtändig, to mně nenj wděčné, whod, wděk.

Anſtändsbrief, m. liſt poklidnj, m.

Anſtarren einen, wpřjti oči na někoho, zoſtra pohlednti.

Anſtatt, mjſto, na mjſto.

Anſtaunen einen, zhrozyti ſe, zděſyti ſe někoho, s wzaſnutjm na někoho hleděti.

Anſtechen einen, popichati, dotýkati, damit ſticht er mich an, tjm mne dotýká, pjchá, 2) das Pferd, wbodnauti, rozbodnauti, pobůſti, zabůſti, pobádati oſtruhami.

Anſtecken, anheften, přitknauti, zaſtrčiti, připnauti, 2) einen Ring, naſtrčiti prſten, 3) einen Degen, zawěſyti kord, 4) das Fleiſch an den Bratſpieß, napichnauti, naſtrčiti maſo na rožen, 5) einen mit Krankheit oder mit böſen Sitten anſtecken, nakazyti, naprzniti, nadchnauti někoho, 6) ein Feuer, zapáliti, zanjeiti, oheň položiti, založiti, 7) ein Licht anſtecken, rozžjti, zažžjti, rozſwjeiti ſwjčku, 8) ein Faß, natočiti, načjti.

Anſteckend, nákažliwý, nákažčiwý.

Anſteckung, f. Anheftung, připnutj, připjnánj, zaſtrčenj, n. 2) naſtrčenj, n. 3) zawěſſenj, n. 4) nawichnutj, napjchánj, n. 5) nakaženj, naprznění, nadchnutj, n. nadchliwoſt, nákaza, f. 6) zapálenj, zanjcenj, založenj ohně, n. 7) rozžjenj, zažženj, rozſwjcenj ſwjčky, n. 8) natočenj, načetj, n.

Anſtehen an etwas dicht, přiſtáti, 2) wohl anſtehen, dobře státi, ſluſſeti, dieß Kleid ſteht ihm wohl an, ten ſſat mu dobře ſtogj, ſluſſj, 3) dieß ſteht einem ehrlichen Manne nicht an, nepřiſluſſj to poctiwému muži, neſluſſj to na poctiwého muže, 4) dieß ſteht mir nicht an, gefällt mir nicht, to ſe mně neljbj, to mně nenj whod, 5) dieß ſtünde mir wohl an, to by mně přiſluſſelo, ſluſſelo, 6) bey ſich anſtehen, zweifeln, pochybowati, 7) etwas anſtehen laſſen, ponechati něčeho, nechati něčeho státi.

Anſtellen ſich an einen, přiſtawiti, poſtawiti ſe k někomu, 2) ein Gaſtgebot, připrawiti, přiſtrogiti, naſtrogiti hoſtinu, 3) Spiele, ſtrogiti hry, 4) wie wollen wir es anſtellen? gak to naſtrojime? wděláme? 5) ſich anſtellen, ſtellen, ſtawěti ſe, 6) etwas anſtellen, anrichten, doweſti, proweſti, 7) jemanden zu einem Amte anſtellen, někoho k nějakému wřadu wſtanowiti, wſaditi, wſtawiti, poſtawiti, na wřad zřjditi, 8) eine Klage anſtellen, žalobu wčiniti.

Anſtellen, das, Anſtellung, f. přiſtawenj, poſtaweni, n. 2) přjprawa, f. připrawenj, přiſtrogenj, naſtrogenj, n. 3) ſtrogenj, n. 4) dowedenj, prowedenj, n. 5) wſtanowenj, wſazenj, wſtawenj, poſtawenj, zřjzenj, n. 6) wčiněnj žaloby, n.

Anſtemmen, podepřjti, podpjrati, zpodepřjti, zpoléhati, nazpoléhati.

Anſtiefeln, obuti w boty.

Anſtiften, naweſti, nawáděti, 2) anreizen, nabádati, 3) verurſachen, naſtrogiti, půſobiti.

Anſtiften, das, Anſtiftung, f. náwod, m. nawedenj, n. 2) nabádánj, n. 3) náſtrog, m. naſtrogenj, půſobenj, n.

Anſtifter, m. náwodce, nawádič, náwod, náwodnjk, m. 2) nabadač, m. 3) náſtrůgce, půſobce, m.

Anſtiftung, f. das Anſtiften.

Anſtimmen, ohledáwati ſobě, předzpjwati, předpjſkáwati.

Anſtimmen, das, Anſtimmung, f. ohledáwánj, předzpjwánj, předpjſkánj, n. předpiſk, m.

Anſtinken, zapáchati, napáchati, zſmraditi ſe.

Anſtoß, m. auraz, wſtrk, m. wrážka, wſtrčka, záwada, f. zawazenj, n.

2) Aergerniß, horſſenj ſe, pohorſſenj, n. 3) ohne Anſtoß, bez překážky, bez aurazu, bez vhony, bez záwady, bez zawazenj, 4) von einer Krankheit einen Anſtoß haben, pokaussnu býti od nĕgakĕ nemocy.

Anſtoſſen an etwas, vſtrčiti, vrazyti, zawaditi, 2) mit der Zunge, zawazowati gazykem, bebrati, zagikati ſe, 3) angränzen, mezowati, dotýkati ſe, přileżeti, 4) fehlen, poklesnauti, ſklauznauti, 5) in einer Schrift ſich auf einen Satz anſtoſſen, vrážeti, pohorſſiti, zatjnati ſe nad nĕgakau położenkau w nĕgakĕm ſpiſu.

Anſtößig, vrážliwý, záwadný, důtkliwý, 2) ein anſtößiges Pferd, klesawý kůň, m.

Anſtoßung, f. ſ. Anſtoß, 2) mit der Zunge, zawazowánj gazykem, bebtánj, n.

Anſtralen, paprſſkowati, obgaſniti, obleſkáuti.

Anſtrecken alle Kräfte, wynaſaditi wſſecku ſýlu.

Anſtreicheln, pohlazowati.

Anſtreichen, namazati, pomazati, 2) etwas mit Farbe, napuſtiti barwau.

Anſtreichen, das, Anſtreichung, f. namazánj, pomazánj, n 2) napuſſtĕnj, napauſſtĕnj, n.

Anſtreifen, zawaditi o nĕkoho, dotknauti ſe nĕkoho.

Anſtrengen, anhalten, přidržeti, dohánĕti mjti nĕkoho k nĕčemu, 2) die Kräfte anſtrengen, přičiniti wſſecku ſýlu, wynaſaditi, namáhati ſe welmi.

Anſtrengen, das, Anſtrengung, f. přidrżenj, dohánĕnj, n. 2) přičinĕnj, wynaſażenj, namáhánj, n.

Anſtrich, m. ljčidlo, n. 2) Vorwand, barwa, předstĕra, f.

Anſtricken, připleſti, přitkati.

Anſuchen, vcházeti ſe o nĕco, nĕco pohledáwati, wyhledáwati.

Anſuchen, das, Anſuchung, vcházenj, pohledáwánj, wyhledáwánj, n.

Antaſten, omakati, oſſmatati, pĕſtowati, 2) anfallen, popadnauti, dorazyti.

Antaſten, das, Antaſtung, omakánj, oſſmatánj, pĕſtowánj, n. 2) popadnutj, doraženj, n.

Antauſchen, změniti, wyměniti.

Antheil, m. podjl, m. 2) einen Antheil an etwas haben, aučaſtnu býti nĕčeho, přivočaſtniti ſe nĕčeho.

Anthun, ankleiden, oblecy, odjti, vſtrogiti ſe, ſſaty na ſe wzýti, 2) erweiſen einem eine Ehre, včiniti, vdĕlati nĕkomu čeſt, 3) ſich den Tod anthun, ſmrt ſobĕ způſobiti.

Antiphone, f. odzpĕw, m.

Antlitz, n. twář, f. oblič̆eg, m.

Antoniusfeuer, n. eine Krankheit, ohniwý wřed, oheň ſw. Antonjna, m.

Antrag, m. öffentlicher an eine Verſammlung, wzneſſenj, podánj, předloženj, n. an das Volk einen Antrag thun, nĕco na lid wzneſti, podati, lidu nĕco předložiti, předkládati, 2) Anerbietung, obĕtowánj, n.

Antragen, anbieten, obĕtowati, podáwati, einem ſeine Dienſte, zakazowati ſe ſlužbau nĕkomu, ſich antragen, podwolowati ſe, vwoliti, zakazowati, obĕtowati ſe.

Antrager, m. Umfrager, předkladatel, m.

Antreffen, finden, napadnauti, zaſtihnauti, 2) betreffen, dotýkati ſe, dieß trift meine Ehre an, to ſe mĕcti dotýká, dotýče, týče, týká.

Antreiben, dohánĕti, popauzeti, pobjzeti, připuditi, nabádati, pobádati, nabjzeti, ponaukati.

Antreiber, m. dohanitel, dohaněč, popuzowatel, nabizytel, nabadač, nabadatel, ponukač, m.

Antreibung, f. ſ. Antrieb.

Antreten, an jemanden, an etwas, přiſtaupiti, přikročiti, ein Amt, eine Erbſchaft, přigjti, wgjti, wſtaupiti w auřad, vgjmati dĕdictwj, wſtaupiti w dĕdictwj, eine Reiſe, wydati ſe na ceſtu, die Schlacht, bitwu začjti, ein Gut, vgmauti, přigmauti ſtatek.

Antretung, f. přistaupenj, přikročenj, n. eines Amtes, wstaupenj, wgitj, n. einer Reise, wydánj se, n. eines Guts, vgmutj, přigmutj, n.

Antrieb, m. dohánění, popauzenj, ponuknutj, pobádánj, pobjzenj, nabjzenj, ponaukánj, nabádánj, n. pobjdka, pobjzka, f. 2) göttlicher Antrieb, wnuknutj, n.

Antritt, m. přistup, m. s. Antretung.

Antrocknen, naschnauti, naschati.

Antvogel, m. Antracht, Aentricht, Hahn von Aenten, kačer, m.

Antwort, f. odpowěd, f. odpowjdánj, n.

Antworten, odpowědjti, odpowjdati.

Anversuchen, anprobiren, okusyti, zkusyti, ein Kleid, ssat na se zkusyti.

Anvertrauen, swěřiti, poručiti, einem das Geld, swěřiti penjze někomu, einem seine Kinder, swěřiti, poručiti někomu swé děti, sich jemanden anvertrauen, někomu se swěřiti, einem die Herrschaft über etwas, zprámu něčeho někomu poručiti.

Anvertrauen, das, Anvertrauung, f. swěřenj, poručenj, n.

Anvertrauet, swěřený, poručený.

Anverwandter, m. přjbuzný, přjbuzník, m.

Anverwandtschaft, f. přjbuznost, f. přjbuzenstwj, n.

Anvettern sich, připřáteliti se, přilisati, přilichotiti.

An- und Ablauf des Meers, m. přjtok, ztok moře, m.

Anwachs, m. wzrost, přjrostek, m. přirostánj, přibýwánj, n.

Anwachsen an etwas, přirosti, přirůsti, přirostati, 2) zunehmen, wzrůsti, přirosti, přirostati, wzrůst brátí, přibjrati se, přibýwati, přibyti.

Anwachsung, s. Anwachs.

Anwalt, m. gednatel, ochránce, zástupce, řečnjk, práwnj přjtel, m.

Anwandeln einen, wie Hunger, Frost, Schrecken, Krankheit, napadati, pokaussseti, potlaukati se, die Krankheit wandelt ihn an, napadá, pokaussj ho nemoc, nemoc se o něg potlaukáwá, pokaussj.

Anwandelung f. vom Fieber, Hunger, Schauer, Froste, Unwillen, nápad, m. napadnutj, pokaussenj, potlaukánj, n.

Anwandern, angewandert kommen, přibrati se, připutowati.

Anwarten, očekáwati.

Anwartung, f. očekáwánj, n.

Anweben, přitkati.

Anwedeln mit dem Fächer, nafochrowati, nawěřiti.

Anwehen, zawáti, zawanauti.

Anwehung, f. zawánj, zawanutj, n.

Anweisen einem den Weg, vkázati, pookázati, einen Platz, Ort, Geld, wykázati, 2) unterweisen, wycwičiti, zprawiti.

Anweiser, m. vkazatel, vkazowatel, m. 2) wykazatel, m. 3) cwičitel, m.

Anweisung, f. vkázánj, povkázánj, n. 2) wykázánj, n. 3) wycwičenj, zprawenj, n.

Anwenden, das Geld auf etwas, obráciti, wynaložiti penjze na něco, 2) Fleiß anwenden, přiložiti, přičiniti, wynaložiti pilnost.

Anwendung, f. des Geldes, obrácenj, wynaloženj, n. 2) přiloženj, přičinění, n.

Anwerben Kriegsvölker, zbjrati wogsko, 2) um eine Braut, požádati.

Anwerber des Kriegsvolks, m. zbirač, zbiratel, m. 2) požádatel, m.

Anwerbung, f. der Kriegsvölker, zbjránj, n. 2) požádánj, n.

Anwerfen, nahazowati, nametati, nawrhowati, whazowati, ein Stein an die Mauer, hoditi kámen na zed, vhoditi, vděřiti kamenem na zed, Kalk an die Mauer, obwrhowati, obmitati zed wápnem, die Leiter anwerfen, přihoditi řebřjk.

Anwerfung, f. nahazowánj, nametánj, whazowánj, n. des Steins, vhoděnj, vděřenj, n. des Kalks, obmjtka, f. obwrhowánj, n. der Leiter, přihozenj, n.

Anwesend, přjtomný.

Anwesenheit, f. přjtomnost, f.

Anwiehern, zařechtati.

Anwohnen, blizko obýwati, wedle ně-

někoho bydleti, bytem býti, přibydleti.
Anwohner, m. sauſed, přiležjcý, přibydlitel, m.
Anwohnung, f. sauſedſtwj, n.
Anwünſchen, žádati, přjti, přáti, popřjti, wděčiti, žewbowati.
Anwurf, ſ. Anwerfung, 2) im Spiele, wrh, m.
Anzahl, f. počet, m. čjſlo, n.
Anzapfen ein Faß, načnauti, načjti, odročiti, 2) mit den Worten, dogjmati někoho.
Anzeichen, n. znamenj, n.
Anzeichnen, naznamenati, poznamenati, zaznamenati.
Anzeichnung, f. známka, f.
Anzeige, f. Ankündigung, oznámenj, náwěſtj, n. oznámka, známoſt, f. 2) Angabe, Angebung künftiger Dinge, předwkázánj, znamenánj, n.
Anzeigen, ankündigen, oznámiti, w známoſt wwesti, náwěſtj dáti, na rozum dáti, 2) etwas als ein Wunderzeichen, předwkázati, znamenati.
Anzeiger, m. wkazatel, m. 2) Regiſter, wkazatel, m. wkazadlo, n.
Anzeigung, ſ. Anzeige.
Anzetteln, etwas anfangen, začjnati, něco začjti, započjti, ſſibalſtwo kowati, 2) anſtiften, naſtrogiti, ſtropiti, einen Krieg, zdwihnauti, ſtropiti wálku.
Anziehen, aufziehen, natáhnauti, natahowati, 2) zu ſich ziehen, přitáhnauti, přitahowati, 3) Kleider anziehen, wſtrogiti, oblécy, oblácěti, odjwati ſe, einen Panzer, připrawiti ſe w brnění, 4) ein Beyſpiel aus einem Buche, oder Zeugen, přiweſti, přiwoditi, wwoditi, 5) Glocken, wdeřiti, bjti na zwon, 6) den Athem, dychati, duch popadati, 7) an den Feind, přitáhnauti, 8) feſt halten, držeti, der Nagel zieht an, ten hřebjk drži, 9) ankommen, přitáhnauti, přitrhnauti, přitjžiti ſe.
Anziehung, f. nataženi, n. 2) přitaženi, n. 3) ſtrogeni, oblácěnj, odjwánj, n. 4) přiwáděnj, wwáděnj, n. 5) wdeřenj, n. 6) dychánj, 7) přitaženi, přitáhnutj, n. 8) dži, n. 9) přitaženi, přitrhnutj,
Anziehend, přitahawý, přitahugjc
Anziſchen, zaſyčeti.
Anzucht, f. ſtok, zátok, wýpad nečiſtoty, m.
Anzug der Kleider, m. oděw, m. odi nj, wſtrogenj, n. 2) Ankunft, přitaženi, přitrženi, přitjženj, n.
Anzüglich, důtkliwý, dogjmawý, ſſpičatý.
Anzüglichkeiten, f. důtky, důtkliwoſti, ſſpičky, f. dogjmánj, n.
Anzünden, ein Licht, Feuer, rozſwjtiti, rozžjti, zažžjti, zažhnauti, roznjtiti, 2) ein Haus, eine Stadt, zapáliti, podpáliti, oheň położiti, wložiti.
Anzünder, der Lichter, m. rozſwěcowatel, rozſwěcowač, m.
Anzündung eines Lichtes oder Feuers, f. rozſwjcenj, rozžjtj, zažhnutj, roznjcenj, n. 2) zapálenj, podpálenj, n.
Apfel, m. gablko, n.
Apfelbaum, m. gabloň, f.
Apfelgarten, m. gablečnice, f.
Apfelgrün, bělohlinatý, ğdaulowé barwy.
Apfelſchimmel, m. koſtkowatý kůň, m.
Apologie, ſ. Schutzſchrift.
Apoſtel, m. Apoſſtol, dobrozwěſt, m.
Apoſtelamt, n. apoſſtolſtwj, dobrozwěſtſtwj, n.
Apoſtelgeſchichte, f. ſkutkowé apoſſtolſſtj, m.
Apoſtoliſch, apoſſtolſký, dobrozwěſtſký.
Apoſtem, f. pryſčýř, m. ſebraná hljza, f. ſebránj, n.
Apoſtemkraut, n. kawias, m.
Apotheke, f. ljkárna, ljkowna, ljkownice, ljkodjlna, f.
Apotheker, m. ljkárnjk, ljkownjk, ljkoſtrogič, ljkoſtrůgce, m.
Apothekerkunſt, f. ljků wměnj, wměnj ljkárnické, n.
Appellation, ſ. Beruffung.
Appelliren, ſ. Beruffen.
Appetit, m. chut, chutnoſt, f.
Appetitlich, chutný.
April, m. duben, m.

Aprilwetter, n. nestálé powětřj, n.
Arbeit, f. práce, f. djlo, n.
Arbeiten, dělati, pracowati, prácy wésti, konati.
Arbeiter, m. dělnjk, pracownjk, m.
Arbeiterinn, f. dělnice, pracownice, f.
Arbeitsam, pracný, pracowný, pracowitý, dělný.
Arbeitsamkeit, f. pracowitost, pracnost, dělnost, f.
Arbeitshaus, n. dělna, f. dělnj dům, m.
Arbeitsleute, m. dělnjcy, pracownjcy, m.
Arbeitslohn, m. mzda, f.
Archiv, n. spisowna, spisoschowna, spisotelna, spisochowárna, listowna, f.
Archivarius, m. spisů, listů chowatel, spisotelnjk, listownjk, m.
Arg, zlý.
Arglist, f. Arglistigkeit, chytrost, schytralost, lichota, f.
Arglistig, chytrý, schytralý, lichotný, ein arglistiger Mensch, chytrý člowěk, chytrák, chytráček, chytřec, ssjbalský, ssjbal, m.
Arglistig, adv. chytře, schytrale, lichotně.
Argwohn, m. podezřenj, doměnj, domysslenj, n. důmysl, m. einen in Argwohn ziehen, někoho w podezřenj wzýti.
Argwöhnen, domnjwati se, domýssleti se, podhljdati.
Argwöhnig, den man in Verdacht hat, podezřelý, důmělý.
Argwöhnisch, podezřiwý, podhljdawý.
Arlesbeer, f. eine Frucht, wosskerusse, f.
Arm, bedürftig, chudý, chudina, psotný, sehr arm, přechudý, chudičký, 2) der arme Mann, ten chudák, chudáček, chudinka, chudátko, m.
Arm, m. am Leibe, rameno, rámě, n. 2) der starke Arme hat, ramenatý.
Armband, n. náramenice, náramnice, zaufnice, f. náramek, m. náramenj, n.
Armbinde, f. vwazek, m.
Armbrust, f. napjnagjcý kusse, f. luk, klub, m.
Armee, s. Kriegsheer.
Armenhaus, n. chudý dům, m.
Arme Ritter, eine Art Gebackenes, chudý rytjř, koláček, m.
Armselig, elend, klopotný, lopotný, strastný, psotný, 2) vbohý, nebohý, ein armseliger Mensch, vbožátko, nebožátko, n. 3) schlecht, gering, übel gerathen, z. B. eine armselige Rede, Gedicht, bjdná řeč, bjdná báseň, f. armselige Kleidung, chatrné ssatstwo, n.
Armselig, adv. klopotně, lopotně, strastně, psotně, vboze, neboze, bjdně, chatrně.
Armseligkeit, f. klopota, klopotnost, f. lopotowánj, n. strast, psota, psotnost, f. einer Rede, bjda, f. der Kleidung, chatrnost, f.
Armuth, f. Dürftigkeit, chudoba, psota, chudobnost, f. 2) Bettelarmuth, žebrota, f. žebráctwj, n.
Arrest, n. Gefängniß, žalář, m. wězenj, n.
Arrestant, m. žalářný, wězeň, m.
Arsch, m. řit, prdel, zachule, f.
Arschbacken, m. podřitek, m. kyty, zadnice, f.
Arschig, prdelatý.
Arschpauker, m. práč, bitec, m.
Arschwisch, m. zadnj vtěradlo, n.
Arschwolf, m. wlk w zadku, m.
Arsenik, f. vtreych, m.
Art, f. Weise, způsob, m. angebohrne, natürliche Art, powaha, f. auf was Art, gakým způsobem, na gaký způsob, kterakým způsobem, 2) Gattung, způsob, druh, m. wrstwa, f. es giebt eine gewisse Art Leute, gest gistý způsob, druh lidj, von eben dieser Art, téhož způsobu, téhož dru, též wrstwy, 3) aus der Art schlagen, z rodu wystaupiti, s. Abarten. Art läßt nicht von Art, přirozenj se neměnj, kočka myssj, lisska slepic nenechá.
Artig, fein, schön, milostný, vtěssený, 2) im Reden, kratochwilný, vmluwný.
Artig, adv. milostně, vtěssené, 2) kratochwilně, vmluwně.
Artigkeit, f. milostnost, vtěssenost, 2) kratochwilnost, vmluwnost, f.

Artikel, ſ. Abſchnitt.
Artiſchocken, f. zahradnj kardus, artyčoky, m.
Arzney, f. lék, m. lékařſtwj, n. zur Arzney gehörig, lékařſký.
Arzneyen, Arzney geben, léčiti, lékařſtwj dáti, 2) brauchen, vžjwati, 3) immer Arzney brauchen, na ljkách býti, 4) treiben, lékařiti, lékařſtwj prowozowati.
Arzneyen, das, lékařenj, n.
Arzneybüchſe, f. puſſka lékařſká, f.
Arzneykaſten, m. police lékařſká, f.
Arzneykunſt, f. lékařſtwj, lékařſké wměnj, n.
Arzneymittel, n. lékařſtj proſtředkowé, m.
Arzt, m. lékař, hogič, hogitel, m.
Arztinn, f. lékařka, f.
Arztlohn, m. mzda lékařſká, f.
Aſch, Aſchnopf, ein Gefäß, ſlewák, m. ſlewka, djžka, f.
Aſche, ein Fiſch, lipan, kwětowoň, m.
Aſche, f. popel, m. glimmende, pýřenj, peyřj, n. giſtrnatý popel, m. zur Aſche werden, w popel ſe obrátiti.
Aſchenbrod, n. podpopelnj chléb, m. popelka, f. 2) Hanns Aſchenbrod, ein dummer Menſch, neboſtrjk gehňátko, m.
Aſchenbrödl, m. dymač, nadymač, nadymáček, pochlebnjk, m.
Aſchenfarbe, f. popelawá barwa, f.
Aſchenfärbig, popelawý.
Aſchenkrug, m. Aſchentopf, oſudj, orudj popelnj, n. na popel hrnec, m. popelnj nádoba, f.
Aſchenkuchen, m. popelka, f. podpopelnj koláč, m.
Aſchenmann, m. popelář, m.
Aſchenſcherbe, m. kuthan, m. střepina, střepěge, f. střep na popel, hliněná neb zemnatá nádoba, f.
Aſchermittwoch, m. popelawá, popelečnj ſtředa, f. popelec, m.
Aſchig, popelnj, popelčj, popelatý.
Aſpe, f. ein Baum, woſyka, f. topol černý, m. von Aſpen, woſykowý, topolowý.
Aſt, m. wětew, růſtka, f. der ſich weit ausbreitet, rozkladitá, ſich in Aeſte ausbreiten, w wětwj ſe rozkládati.

Athem, m. duch, m. dychánj, n. ſchwerer, těžký duch, m. dychawičnoſt, duſſnoſt, duſſnota, f. der einen ſchweren Athem hat, dychawičný, duſſný, dychawičnjk, m.
Athemen, athmen, Athem holen, ſchöpfen, dychati, oddychati, duch popadati, duch a wjtr do ſebe táhnauti.
Athemholung, f. ducha popadánj, oddychánj, n. tiefe, dychawičnoſt, f.
Athemloch, n. průduch, m. průduſſnj djra, f.
Athemlos, bezduſſnj, bez ducha.
Athemzug, m. wzdechnutj, oddechnutj, wydechnutj, dchnutj, n.
Attich, m. ein Gewächs, chebdj, n. njzký bez, m.
Atz, atzen, ſ. Aas, ážen.
Atzel, ein Vogel, ſtraka, f. 2) ein Wurm, ſtonožka, ſtonůžka, f. wlaſatý čerw, m.
Auch, také, taky, též.
Aue, f. palauk, m. lauka, f.
Auerhahn, m. tetřew, m.
Auerhenne, f. krůta, Wlaſká, Jndyánſká ſlepice, f.
Auerochs, m. zubr, bůwol, diwoký wůl, býk, beyk, m.
Auf, na, auf mein Einrathen, mým náwodem, auf und ab, na horu a dolů, auf damit, aby, auf das eheſte, co neydřjwe, auf das wenigſte, co neyméně, co na neymiň, při neymenſſjm, auf, auf! wzhůru, wzhůru!
Aufackern, rozworáwati.
Aufarbeiten, das Eis, led dělati, 2) fertig werden, dodělati, dopracowati.
Aufbauen, wyſtawěti, vſtawěti, poſtawiti, wzdělati, von Brettern, wyraubiti.
Aufbäumen ſich, wird vom Pferde geſagt, ſpjnati ſe.
Aufbehalten, ſchowati.
Aufbeißen Nüſſe, lauſkati, rozlauſknauti, rozlauſſtiti ořechy.
Aufberſten, rozpuknauti, rozſednauti ſe, 2) die Blumen berſten auf, kwjtj ſe rozkládá, rozwigj.

Auf-

Aufbicken, mit dem Schnabel, rozklowati, rozťopati.

Aufbieten, Soldaten, swoláwati wogſko, k bogi wzbuzowati, 2) ein paar Verlobte von der Kanzel, ohlášyti, 3) alle ſeine Kräfte, wſſecku ſýlu wynaloziti, naložiti, přičiniti, wynaſnaziti ſe, 4) ſeine Freunde, požádati ſwých přátel.

Aufbinden, auflöſen, rozwázati, die Haare, rozproſtowlaſyti ſe, rozwázati wlaſy, 2) auf etwas, nawázati, přiwázati.

Aufblähen, nadýmati, nadmauti, nadauti, rozdauti, ſich, duřmatěti, nadýmati ſe, nadmauti ſe.

Aufblähend, nadýmawý, duřmawý.

Aufblähung, f. des Bauches, nadmutj, n. duřmatoſt, oduřeloſt, f. 2) des Gemüthes, nadýmánj, nadmutj, n.

Aufblaſen, nafaußnauti, nadmauti, das Feuer, oheň rozſaukati, rozdýmati, 2) zum Streite, zatraubiti, zhůru traubiti.

Aufblättern ein Buch, rozwinauti knihu.

Aufbleiben, nicht zu Bette gehen, bdjti, nocowati, neſpáti.

Aufblicken, wzhleděti, wzhlédati, wzezřjti wzhůru.

Aufblühen, wykwétati, wykwetnauti, wykwéſti, wykwjſti, rozkwjſti, wzkwetnauti.

Aufborgen, zdlužiti ſe.

Aufbrechen, wylámati, wylomiti, die Thüre, dwéře wylomiti, wyrazyti, wypáčiti, einen Brief, otewřjti pſanj, 2) aufbrechen mit der Armee, wytrhnauti, von einem Orte, odtrhnauti, vhnauti, zdwihnauti ſe, hnauti, wyhnauti, 3) aufbrechen wie ein Geſchwür, propuknauti ſe.

Aufbreiten, rozeſtřjti, rozproſtřjti, proſtřjti, rozwlecy, eine Decke über das Bett, poſtel přikrýwkau poſtřjti.

Aufbrennen über etwas, napalowati, napáliti, 2) ganz verbrennen, popáliti, ſpáliti.

Aufbringen, erregen, reizen, böſe machen, rozprchliti, pozdwihnauti, rozlobiti, popuditi k hněwu, aufgebracht werden, rozprchliti ſe, 2) einführen eine Gewohnheit, začjti, wyneſti na gewo, proneſti, 3) zuſammen bringen Geld ꝛc. ſweſti, ſhánéti peníze ꝛc. Volk, lid ſebrati, ſweſti.

Aufbrotzen, im Zorne auffahren, rozjjtiti ſe, rozjjtiti ſe.

Aufbruch, m. wytrhnutj, odtrhnutj, hnutj, wyhnutj, vhnutj, n. 2) Aufbruch des Tages, vdněnj, ſwjtánj, n.

Aufbürden, einem eine Laſt, břemeno vwaliti, břjmě vwrcy, břemenem ſtjžiti, obtjžiti, 2) beymeſſen die Schuld, kláſti, wzkládati, dcpáti, ſecpati, vmjtati na někoho winu.

Aufdampfen, wypářiti, pářiti, wykauřiti, páru wypauſſtěti.

Aufdecken, entdecken, odkryti, 2) den Tiſch, na ſtůl proſtřjti, přiſtrogiti.

Aufdingen, pronagjmati.

Aufdrehen, roztočiti.

Aufdringen, wſtrčiti, naſtrkati, naſtrčiti, ſtrčiti, předſtrčiti, dcpáti.

Aufdröſeln, rozetkati, rozpárati, rozstřepiti, rozedřjti.

Aufdrücken, auf etwas, wtlačiti, wtiſknauti, das Siegel, tiſſtljk přitlačiti, přitiſknauti.

Aufdunſten, dmauti ſe, wydmauti, nadmauti.

Aufeinander, was aufeinander kömmt, zuweilen auch gegeneinander, zueinander, po ſobě, na ſebe.

Aufeinander binden, na ſebe wázati.

Aufeinander folgen, po ſobě následowati.

Aufeinander liegen, na ſobě ležeti.

Aufeinander ſitzen, na ſobě ſeděti.

Aufenthalt, m. bydlo, obydlj, přebýwánj, n. přjbytek, m. Aufenthalt haben, přebýwati, bydlo, přjbytek mjti, bydleti, 2) Verweilung, zdržénj, zdržowánj, n.

Auferlegen, zur Strafe, vkládati, vložiti, wložiti, 2) eine Laſt, nakládati, naložiti, 3) einem etwas, vložiti, poručiti.

Auferſtehen, von den Todten, wſtáti z mrtwých, wzkřjſſyti ſe.

Auferſtehung der Todten, ſ. z mrtwých wſtánj, wzkřijſſenj, n.

Auferwecken einen Todten, zkřijſyti, wzkřijſyti.

Auferziehen, chowati, wychowati, odchowati, zweſti, pěſtowati, wypěſtowati.

Auferzieher, m. wychowatel, odchowatel, pěſtaun, m.

Auferziehung, f. odchowánj, wychowánj, zwedenj, pěſtowánj, n.

Aufeſſen, ſgjſtj, wygjſti.

Auffahren gen Himmel, wſtaupiti, 2) im Schlafe, protrhnauti, wyrazyti ſe, probrati ſe, 3) im Zorne, popuditi ſe, 4) mit dem Schiffe auf den Grund, wgeti.

Auffahren, das, gen Himmel, wſtaupenj, n. 2) protrhnutj, probránj, n. 3) popuzenj, n. popudliwoſt, f. zpauzenj, n. 4) wgetj, n.

Auffahrt gen Himmel, ſ. Auffahren.

Auffallen, auf etwas mit dem Kopfe, vpadnauti, wpadnauti.

Auffangen, chytati, pochytati, zlapati, nachytati, Briefe, přegmauti, přegjmati, die Flüchtigen, pochytati, ſchytati, zlapati, chytati, die Worte, ſlowa lapati, die gehende Rede, řeč, klewety zbjrati.

Auffaſſen, vchopiti, vchytiti, pochytiti, polapiti, das Blut in eine Schale, krew do čiſſe chytati, chytiti.

Auffiſchen, vlowiti.

Auffliechten die Haare, rozpljſti, rozpleſti, rozproſtowlaſyti.

Auffliegen, wyljtnauti, wyletěti, na horu zljtnauti.

Auffodern, zum Streite, Zweykampf, wybidnauti, pobidnauti, wyzwati, die Soldaten, ſwolati, zum Tanzen, wyžádati, pobidnauti, eine Stadt, žádati, požádati, im Spiel, pobidnauti, den Feind, pobjzeti, lauditi.

Auffoderer, m. pobizytel, m.

Auffoderung, f. zum Streite, wybidnutj, n. wybjdka, f. pobidnutj, wyzwánj, n. der Soldaten, ſwolánj, n. zum Tanzen, wyžádánj, zum Spiel, pobidnutj, n.

Auffreſſen, wyžrati, ſežrati, 2) wie ein Geſchwür, ſežjrati, rozdrbati, zgitřiti, ſpryſkowati, 3) ſich, zmocy ſe, rozmocy ſe, er frißt ſich treflich auf, zmáhá ſe.

Auffretzen, wie ein Geſchwür, rozdrbati, rozdrápati.

Auffriſchen, erquicken, občerſtwiti, 2) anreizen, podněcowati, powzbuzowati.

Aufführen, Erde, nawezti, einen Wall, podwoz dělati, 2) ein Gebäude, wyhnati nahoru, wzdělati, 3) ein Schauſpiel, prowáděti, prowoditi, prowozowati, hru ſtrogiti, 4) ſich geduldig und unverdroſſen, chowati ſe, 5) einen Redenden oder einen irgendwo aufführen, vwozowati, vwáděti, přiwáděti, vweſti.

Aufführung, Aufbauung, f. wyhnánj, wzdělánj, n. 2) Konduit, Bezeigen, Lebensart, chowánj, n. 3) Vorſtellung, předſtawenj, prowádenj, n.

Auffüttern, wykrmiti, zu füttern aufhören, pokrmiti, nakrmiti.

Aufgabe, f. zu arbeiten, zu machen, vloženj, wloženj, n. verrichten, wykonati, wyřjditi, 2) Aufgabe einer Frage, podánj, n. 3) Uebergabe, odewzdánj, wzdánj, podánj, n.

Aufgang, m. wýchod, wzchod, m. wygitj, n. gegen Aufgang, k wýchodu, na wýchod.

Aufgeben, den Geiſt, das Leben, duſſi puſtiti, wypuſtiti, zdechnauti, 2) niederlegen ein Amt, wzdáti auřad, 3) die Freundſchaft aufgeben, přátelſtwj zruſſiti, rozpřáteliti, rozkmotřiti ſe, 4) etwas zu thun aufgeben, vložiti, naložiti, 5) ein Räthſel, pohádku dáti, podati, 6) den Schülern eine Lektion, vložiti, dáti.

Aufgeblaſen, nadutý, nafauknutý.

Aufgeborſten, rozpuklý, rozſedlý, rozpuknutý, rozſednutý.

Aufgebot, n. wybjdka, f. wybidnutj, n. 2) vor der Hochzeit in der Kirche, ohlášſka, f.

Aufgeboten, wybidnutý, pobidnutý, 2) in der Kirche, ohlášſený.

Aufgebracht, popuzený, rozlobený, rozprchlený, 2) eingeführt wie eine

Gewohnheit, začatý, na gewo wynesſený, wwedený.
Aufgebraunt, popálený, ſpálený.
Aufgebrochen, wylomený, wyražený, 2) aufgebrochenes Fleiſch an Füßen, odznobenina, f. odznobenj, omrazenj, n.
Aufgebunden, rozwázaný.
Aufgebung eines Amtes, f. wzdánj, n. 2) des Geiſtes, wzdechnutj, ducha puſſtěnj, wypuſſtěnj, n. ſ. Aufgabe.
Aufgedeckt, odkrytý.
Aufgedrungen, wſtrčený, naſtrčený.
Aufgedungen, nagmutý, nagatý.
Aufgefangen, ſchytaný, pochytaný, polapený.
Aufgefiſcht, nalowený, vlowený.
Aufgefodert, wyžádaný, wybidnutý, wyzwaný.
Aufgefreſſen, ſežraný.
Aufgefriſcht, občerſtwený, 2) zum Streite, podnjcený.
Aufgeführt, nawezený.
Aufgegangen, wyſſlý.
Aufgegeben, vložený.
Aufgegoſſen, nalitý.
Aufgegürtet, rozpáſaný, odpáſaný.
Aufgehalten, zdržený, zadržený.
Aufgehäufet, wrchem narownaný, nakopčený, nahromážděný, nawrchowaný.
Aufgehauen, rozſekaný, rozſekaný.
Aufgehen, wie die Sonne, wycházeti, wygjti, wzcházeti, 2) wie ein Teig, kynauti, kwaſem zřednauti, 3) wie ein Gewächs, wycházeti, wypukowati, pupenčti, wyrážeti, 4) wie eine Thür, odmykati ſe, otwjrati ſe, die Thüre geht auf, dwéře ſe odmykagj, otwjragj, 5) aufgehen, wie eine Wunde, zgitřiti ſe, 6) wie ein Knoten, rozwázati ſe, rozwzliti ſe, 7) wie Geld, wygjti, vtrácetí ſe, er läßt viel Geld aufgehen, vtrácý mnoho peněz, 8) wie eine Blaſe oder Geſchwür, rozpuknauti, propuknauti ſe, 9) wie Feuer, ſtrámenu býti, ohněm ſegjti, w ohni zahynauti, 10) wie Eis, pauſſtěti, rozpauſſtěti ſe, 11) die Augen gehen mir auf, porozumjwám, ſpa: krugi, 12) die Augen ſind ihm darüber aufgegangen, oči ſe mu nad tjm pozaſtawily, očj na tom nechal.
Aufgehenkt, powěſſený, zawěſſený, am Galgen, oběſſený.
Aufgehetzt, naſſtwaný, poſſtwaný.
Aufgähnen, wzývati, vſta rozdjrati.
Aufgehoben, verwahrt, ſchowaný, 2) in die Höhe, wyzdwihnutý, zdwihnutý, 3) abgeſchaft, zruſſený, wyzdwižený.
Aufgeholfen, ſpomožený.
Aufgekratzt, rozſſkrábaný.
Aufgekräuſelt, nakadeřený, zkadeřený, zkadeřawěný, nakučerowaný, zkučerowaný, zkudrnělý.
Aufgeladen, naložený.
Aufgekaufen, naběhnutý, naběhlý.
Aufgeld, n. záwdawek, m.
Aufgeleckt, wyljzaný.
Aufgelegt, naložený, 2) geneigt, způſobený, ich bin dazu itzt nicht aufgelegt, nynj k tomu negſem způſoben.
Aufgelöſt, rozwázaný, von Feſſeln, rozkowaný.
Aufgemacht, otewřený.
Aufgemahlen, rozemletý, wymletý.
Aufgemauert, wyzděný.
Aufgemerkt, naznamenaný.
Aufgemuntert, powzbuzený.
Aufgenommen, přigatý, přigmutý.
Aufgenöthigt, donucený.
Aufgeopfert, obětowaný.
Aufgepackt, nakládaný, naložený.
Aufgeputzt, wyſſlechtěný, oſſlechtěný, wyſſperkowaný, wykráſſlený.
Aufgeräumt, vklizený, vložený, 2) munter, ochotný, zochotnělý, weſelomyſlný.
Aufgereckt, pozdwižený, zpřjměný.
Aufgerichtet, wſtýčený, zpřjmělý, zbočený, ztáhnutý.
Aufgeriſſen, natržený, natrhnutý.
Aufgeſagt, odřikaný, odřeknutý.
Aufgeſcharret, wyhrabaný, wykopaný, rozhrabaný.
Aufgeſchloſſen, odemknutý.
Aufgeſchnürt, rozſtehnutý, rozpuſſtěný.
Aufgeſchoben, odložený, protažený, odtažený, poklizený.

Aufgeschossen, wystřelený, wytáhlý.
Aufgeschrieben, napsaný.
Aufgeschürzet, podkasaný, okasaný, nakasaný, podkasalý, ein wenig, podkasánek, m.
Aufgeschüttet, nasypaný, vom Wasser, nalitý.
Aufgeschwollen, otekly.
Aufgesetzt, posazený.
Aufgesotten, zwařený, zewřený.
Aufgespalten, rozsedlý.
Aufgesperrt, odemknutý.
Aufgesteckt, nastrčený.
Aufgestellt, postawený.
Aufgestiegen, wystaupený.
Aufgestreut, nasypaný.
Aufgesucht, pohledaný, wyhledaný.
Aufgethan, odemčený.
Aufgethürmt, nakopčený, do makowice wystawený.
Aufgetragen, nanesseny, nanossený, přinesseny, 2) befohlen, poručený, wzložený.
Aufgetrennt, rozpáraný, rozedřený.
Aufgewachsen, wyrostlý, vrostlý, zrostlý.
Aufgewärmt, ohřitý, ohřjwaný, 2) aufgewärmtes Zeug, lonské sljwy, špomela babka dětka plakati, lonské sljwy připomjná, prov.
Aufgeweckt, probuzený, 2) munter, zochotnělý, weselomyslný, 3) ein aufgeweckter Kopf, důmyslný, důwtipný.
Aufgewendt, wynaložený.
Aufgewickelt, nawinutý, rozwinutý, wywinutý.
Aufgewiegelt, zbauřený, spiknutý.
Aufgewiesen, ukázaný.
Aufgewölbt, wzklenutý.
Aufgeworfen, naházený, 2) aufgeworfenes Maul, nadutá huba, f. 3) aufgeworfene Erde, wyházená, nawezená země, f. náwoz, m. aufgeworfene Erde zwischen zwo Furchen, brázda, f. záhon, m.
Aufgewunden, nawjgený, nawinutý.
Aufgezäumt, nawzdený.
Aufgezehrt, strawený.
Aufgezeichnet, naznamenaný.
Aufgezogen, erzogen, wychowaný, zwedený, 2) aufgezogene Saiten, natažené struny, f.
Aufgiessen, naljti, naljwati.
Aufgraben, wyhrabati, wykopati, von einander, rozhrabati, rozkopati.
Aufgürten, in die Höhe, podpásati, ohrnauti, 2) losgürten, rozpásati, odpásati.
Aufhaben, den Hut, die Mütze, klobauk na hlawě mjti, ein Amt, wřad na sobě mjti.
Aufhacken die Erde, rozkopati, das Holz mit der Axt, rozkálati, das Eis, rozsekati, etwas mit dem Schnabel, rozdobati.
Aufhäfteln, s. Aufheften.
Aufhängen, s. Aufhenken.
Aufhalten einen, zdržeti, zdržowati, 2) den Feind, zadržeti, 3) sich über etwas, pozdržowati, pozdržeti se nad něčjm, 4) sich in einer Stadt, zdržowati se, 5) die Hände, den Hut, die Schürze, um etwas zu empfangen, držeti, nadržeti.
Aufhaspeln, rozmotati, rozwjti.
Aufhäufen, nakopčiti, nahromážditi, nawrchowati, nahromaditi.
Aufhauen, rozsekati, roztjti, rozkoliti.
Aufheben, in die Höhe, oder etwas gefallenes, wyzdwihnauti, zdwihnauti, zwednauti, 2) verwahren, schowati, vložiti, 3) abschaffen, zdwihnauti, wyzdwihnauti, 4) den Krieg, Streit oder Belagerung, ponechati, zanechati, nechati wálky ꝛc.
Aufheben, das, s. Aufhebung, viel Aufhebens von etwas machen, mnoho sláwy, mnoho powiku o něčem nadělati.
Aufhebung einer Gewohnheit, f. wyzdwižení, n. des Krieges, ponechání, n.
Aufheften, připnauti, přistehnauti, 2) losmachen, rozepnauti, rozstehnauti.
Aufheitern, der Himmel heitert sich auf, gasnj se, wygasnuge, rozgasnuge, probjrá se, sich aufheitern, zochotnětí, rozweseliti se.
Aufheiterung des Himmels, f. wygasnenj, rozgasnenj, probjránj, n.

2) zochotnění, n. zochotnělost, f. rozweselenj, n.

Aufhelfen, spomocy.

Aufheuten, powesyti, zawěsyti, einen Dieb, obesyti, einem eine Lüge, zawesyti někomu leż, někomu nedweda na nos powěsyti, prov.

Aufhetzen, posstwati, podsstjwati.

Aufhetzer, m. posstěwač, podsstewáček, m.

Aufhorchen, poslauchati.

Aufhören, přestati.

Aufhüpfen, poskakowati, wyskakowati, skrubowati, skřečkowati.

Aufjagen, nahánéti.

Aufkämmen, včesati.

Aufkaufen, nakaupiti.

Aufkeimen, rozwjnati, wypučiti, pučiti, bručiti se.

Aufklaffen, rozsednauti se.

Aufklären, gasniti, rozgasniti, wygasniti, rozbjrati se, 2) sich aufklaren, zochotnéti, rozweseliti se, 3) den Verstand, klug machen, oswjtiti, obgasniti.

Aufklärung, f. des Himmels, rozgasnění, wygasnění, rozbjránj, n. 2) zochotnění, rozweselenj, n. zochotnělost, f. 3) oswjcenj, obgasnenj, n.

Aufklauben, zbjrati.

Aufklebeu, přilepiti.

Aufkleiben, přikljti, přiklegowati.

Aufklettern, wylezti, wysaukati se.

Aufknöpfen, rozepnauti se.

Aufknöten, rozwzliti.

Aufknüpfen, aufhenken, připnauti, připogiti, 2) losmachen, rozpogiti, rozepnauti, odpogiti.

Aufkochen, waříti se.

Aufkommen, empor kommen, wygjti, wzhůru přigjti, wynikuauti, 2) zunehmen, zmocy se, zmáhati, 3) von einer Krankheit, zhogiti se, wygjti z nemocy, přigjti k zdrawj, zaikuauti nemocy, 4) Mode werden, nastati.

Aufkommen, das, s. Ankunft.

Aufkratzen, eine Wunde, rozsskrábati, rozdrbati.

Aufkräuseln, zkadeřiti, zkadeřawiti, nakadeřiti, nakudrniti, zkučerowati, nakučerowati.

Aufkündigen, wypowědjti, 2) verlassen, eine Gewohnheit, wýhost dáti obyčegi, odřjcy se obyčege.

Aufkündigung, f. wýpowěd, f. wypowědenj, n. 2) odeřčenj, n.

Aufkunft, f. Zunehmung, zmáhánj, n. von einer Krankheit, zhogenj, zniknutj nemocy, n. einer Mode, nastánj, n.

Aufladen, naložiti, nakládati, wložiti, 2) auf sich laden, na se wzýti, wložiti, vwaliti, einem vieles aufladen, zawaliti, vwaliti mnoho na někoho, eine Bürde, Last, břjmě vwrcy, vwaliti, zawaliti, wložiti.

Auflage, Beschwerung, f. náklad, m. 2) einer Strafe, wloženj, vloženj pokuty, n. 3) Gaben, daně, f. 4) auf etwas große Auflage thun, weliký náklad na něco činiti, wésti, 5) Auflage eines Buches, wydánj, nalozenj, n.

Auflassen die Thüre, nechati otewřených dwerj, nezamykati.

Auflauern, čjhati.

Auflauf des Volks, m. sběh, shluk, m. shluknutj, shlaučenj, steknutj lidu, n. 2) des Wassers, přjtok, m. zwodnění, n. 3) gewisse Speise, bublanina, f.

Auflaufen, aufschwellen, nabéhnauti, 2) wie eine Beule, naskočiti, 3) wie das Wasser, přitecy, zwodniti se, 4) wie der Teig, nabéhnauti.

Aufleben, obziwnauti, oziti.

Auflecken, wyljzati.

Auflegen auf etwas, položiti, klásti na něco, sich auf den Tisch, na stůl se položiti, klásti, 2) ein Pflaster auflegen, přiložiti, 3) einen Eid, složiti, skládati, 4) einem eine große Last, welikě břemeno někomu naložiti, vwaliti, zawaliti, na někoho wložiti, 5) einem eine Strafe, wložiti, vložiti, 6) ein Buch, naložiti, wydati, 7) Stimmen zur Musik, předložiti.

Auflehnen sich, opjrati, podepřjti, zvodepřjti, zpoléhnauti se, 2)

ſich wider die Obern, zpjčiti, zpaurzeti ſe.

Aufleimen, přikljžiti.

Aufleſen, zbjrati, ſebrati, wo haſt du es aufgeleſen? kde ſy toho nazbjral? nabral?

Aufliegen auf etwas, přilěhati, nalěhati, 2) wund liegen, proležeti ſe.

Auflockern, oblewiti, oſlabiti, 2) Papier u. d. gl. ſchljpiti, 3) die Erde, obměkčiti.

Auflöſen) etwas zuſammengebundenes, rozwázati, ein zuſammugefügtes Werk, rozpogiti, 2) die Knotten, rozvzliti, vzly rozwázati, 3) die Bande, rozkowati, okowy odkowati, 4) Zweifel, Schwierigkeiten, wykládati, wyložiti, 5) Räthſel, pohádku vhodnauti, wypleſti, 6) die Sünden, rozwázati, rozhřeſſenj dáti, rozhřeſſiti, 7) vom Banne, rozwázati, 8) Metalle, přehánětі, rozpuſtiti, 9) ſich im Waſſer auflöſen, rozplynauti ſe.

Auflößlich, rozwazatedlný, rozpogitedlný.

Auflöſung, f. rozwázánj, rozpogenj, n. 2) rozvzlenj, n. 3) rozkowánj, odkowánj, n. 4) wykládánj, wyloženj, n. 5) vhodnutj, wypletenj, n. 6) rozhřeſſenj, n. 7) rozwázánj, n. 8) přehánění, rozpuſtění, n. 9) rozplynutj, n.

Auflöten, nakljti, naklegowati.

Aufmachen, eröffnen, otewřjti, odemknauti, 2) ſich aufmachen, zdwihnauti, vhnauti, 3) aufhängen ein Bild, přidělati, přičiniti, 4) ein Stück, wie die Spielleute, zadělati, 5) Nüſſe, ořechy otewřjti, rozſſkořepiti.

Aufmahlen, ein Bild, naobrazyti, napodobiti, barwami wyneſti, namalowati, 2) das Getreid, zemliti, vmliti.

Aufmauern, wyzdjti.

Aufmerken, Acht geben, pozorowati, pozor mjti, dáti, ſſetřiti, zuhören, s pozorem poſlauchati, vſſi naſtawiti, doſlýchati, oko nésti, vcho wlécy, 2) aufzeichnen, naznamenati, poznamenati.

Aufmerkſam, pozorný, pozorliwý, ſſetrný.

Aufmerkſam, adv. pozorně, pozórliwě, ſſetrně.

Aufmerkſamkeit, f. pozornoſt, pozorliwoſt, ſſetrnoſt, f. pozor, m. pozorowánj, n. Zuhörung, doſlýchánj, oka neſſenj, vcha wlečenj, n.

Aufmerkung, f. naznamenáuj, poznamenánj, n.

Aufmunterer, m. wzbuzowatel, ponukač, m.

Aufmuntern, einen aus dem Schlafe, zbuditi, probuditi, 2) anreizen, wzbuzowati, popuditi, ponaukati.

Aufmunterung, f. aus dem Schlafe, zbuděnj, probuděnj, n. 2) wzbuzowánj, wzbuzenj, popuzenj, ponaukánj, n.

Aufmützen, übel aufnehmen, za zlé wykládati, einem etwas, wyčjtati, wyteykati, alles, omlauwati.

Aufnähen, darauf nähen, naſſiti, přiſſiti.

Aufnageln, přibiti.

Aufnahme, f. přigjmánj, přigmutj, n. 2) Wachsthum, přibýwánj, n. přjbytek, m. 3) an Kindesſtatt, zalibenj, za ſyna přigetj, zwolenj, n.

Aufnehmen, přigjti, přigjmati, přigmauti, etwas gut aufnehmen, za wděk přigjti, w dobré obrátiti, etwas übel, w zlé obrátiti, etwas an ſich nehmen, něco na ſe wzýti, přigjti, an Kindesſtatt, zaljbiti ſobě, zwoliti, za wlaſtnjho přigmauti, es mit einem aufnehmen, někoho na ſe wzýti.

Aufnehmer, m. přigimač, přigimatel, m.

Aufnehmung, f. ſ. Aufnahme.

Aufneſteln, rozſtehnauti.

Aufnöthigen, wſtrčiti, cpáti něco, donutiti k něčemu.

Aufopfern, obětowati.

Aufopferung, f. obětowánj, n.

Aufpacken, nakládati, naložiti, nawázati.

Aufpappen, nalepiti.

Aufpaſſen, čjhati, počjhati na někoho.

Aufpaſſer, m. čjhač, čjhač, m.

Aufpfeiffen, zapjſkati, zapiſknauti.

Aufpflanzen, die Kanonen, naſtrogiti, nabiti děla, das Bajonet, připuſobiti, naſtrčiti.

Aufpicken, rozdobati.
Aufplatzen, ſ. Aufberſten.
Aufpochen, zatlaucy, zatřiſkati.
Aufputz, m. ozdoba, okraſa, wýpraſwa, ſſperky, f.
Aufputzen, wyſſlechtiti, oſſlechtiti, wykráſſliti, okráſſliti, ſſperkowati.
Aufquellen, wypryſſtiti ſe, prameniti, pryſſtiti ſe, hmyzeti, 2) dick werden, aufgehen, wie Gebackenes, kynauti.
Aufraffen, zuſammenraffen, ſebrati, aufgeraftes Volk, zběř, f. 2) vom Falle ſich aufraffen, wzchopiti, wzchytiti, wſtýčiti ſe, 3) ſich erholen, zmocy ſe, zmáhati ſe.
Aufräuchern, zakaditi, zakauřiti, von unten, podkauřiti.
Aufräumen, wkljzeti, wkliditi, ſpořádati.
Aufrecht ſtehen, přjmo, zrowna, rowně ſtáti, ſich aufrecht ſtellen, zbočiti ſe.
Aufrecken ſich, pozdwihnauti, zpřjmiti ſe, 2) die Finger, zdwihnauti, 3) die Ohren, naſtawiti wſſi.
Aufreden, namluwiti.
Aufreiben, vertilgen, zetřjti, potřjti, zmařiti, ſetřjti, 2) ſich aufreiben, vmořiti, zmořiti ſe, zmařenu býti, zmařiti ſe, 3) den Fuß, die Haut, oſſaufstati, zpruditi, 4) den Hut, das Tuch, načeſati, 5) die Farben, natřjti.
Aufreiſſen, von einander, roztrhati, roztrhnauti, auffetzen, rozſápati, ein Kleid, roztrhati, 2) das Maul, rozdjrati wſta, 3) eine Wunde, protrhnauti, 4) die Thüren ſtark aufmachen, rozhoditi dwéře, 5) berſten, trhnauti ſe.
Aufrennen, wrážeti, doražeti, trkati, 2) man möchte Thüren mit ihm aufrennen, geſt dubowý, gako dub, hňup, ſliwoň, traup, m. prov.
Aufrichten, zbočiti, wſtýčiti, zpřjmiti, ztáhnauti, 2) ein niedergeſchlagenes Gemüth, wyrážeti, wyrazyti, powyrazyti, 3) in die Höhe heben, zdwihnauti, pozdwihnauti, zwednauti, 4) eine Säule, ein Theater, wyzdwihnauti, 5) Geſellſchaft, Freundſchaft, způſobiti, založiti, včiniti, vděłati, eine Handlung, wyzdwihnauti.
Aufrichtig, vpřjmný, vpřjmý, 2) aufrichtige Waaren, als Wein, Münze, Schrift, ſprawedliwý, prawý.
Aufrichtig, adv. vpřjmně, vpřjmě, 2) ſprawedliwě, práwě.
Aufrichtigkeit, f. vpřjmnoſt, vpřjmoſt, f. 2) ſprawedliwoſt, prawoſt, n.
Aufrichtung, f. wſtýčenj, zpřjmenj, ztáhnutj, n. eines Betrübten, wyraženi, powyraženi, n. einer Säule, Theaters, wyzdwiženi, n. einer Geſellſchaft, založenj, způſobenj, včiněnj, n.
Aufriegeln, záworu odſtrčiti.
Aufritzen, die Haut, vſſkrábnauti, 2) die Wunde, rozſſkrábnauti, rozdrbati, zgitřiti.
Aufrollen, zuſammenrollen, ſwinauti, 2) auseinander rollen, rozwinauti.
Aufrücken, wyčjtati, wyteykati.
Aufrückung, f. wýčitka, weytka, f. wyteykánj, wyčjtánj, n.
Aufrufen, powolati.
Aufruhr, m. pozdwiženj, pohnutj, zbauřenj, n. bauře, bauřka, f. rozbrog lidu, m. Aufruhr erwecken, ſtropiti, zbuditi, pozdwihnauti, zdwihnauti, zbauřiti lid, ſtillen, ſpokogiti, vkrotiti.
Aufrühren, rozmjchati.
Aufrührer, m. buřič, m.
Aufrühriſch, bauřliwý, rozbrogný, aufrühriſch ſeyn, bauřiti, bauřliwým býti.
Aufrühriſch, adv. bauřliwě, rozbrogně.
Aufrupfen, wyteykati.
Aufrupfung, f. weytka, f. wyteykánj, n.
Aufrütteln, potřáſati, ztřáſati, roztřáſati, hmozditi.
Aufs allernächſte, co neydřjwe.
Aufſagen, herſagen, odřikáwati, řjkati, 2) Kapital, Wohnung, wypowědjti, 3) Freundſchaft, wypowěděti přátelſtwj, odpowědjti, odřeknauti, odřjcy ſe přátelſtwa.
Aufſägen, zřezati.
Aufſammeln, ſezbjrati, nazbjrati.
Aufſatz, m. Ausarbeitung, nawrhnuti,

tj, n. 2) der Haare, čepenj, n. 3) des Haupts, paučnjk, m. rauſſka, f. 4) bey der Tafel, dánj, neſſenj, přineſſenj, poſtawenj, n. 5) an Säulen, makowice, makowička, f.

Auffätzig, auffäßig, auffätzig, newrážný, zpürný, auffätzig ſeyn, newražiti.

Auffätzig, adv. newrážně, zpürně.

Aufſchaben, anſchaben, naſtrauhati, 2) heraus ſchaben, wyſtrauhati.

Aufſcharren, wyhrabati, rozhrabati.

Aufſchauen, in die Höhe ſehen, zhůru hleděti, pohleděti, wzhlédati, wzhleděti, popatřiti, gen Himmel, ſnesti oči k nebi, 2) die Augen aufthun, prohlédnauti, prozřjti.

Aufſchauer, m. ſ. Aufſeher.

Aufſchieben, odkládati, odložiti.

Aufſchiebung, ſ. Aufſchub.

Auſchießen, geſchwind in die Höhe wachſen, wypukati, wypučiti, wyſtřeliti, 2) mit Schießen öffnen, rozſtřjleti, rozſtřeliti.

Aufſchlag, m. Schlinge, worinn ein Vogel, Wild gefangen wird, plerka, ſklonka, f. ſklon, m. 2) auf einem Kleide, wýložek, m. wyloženj, n. 3) Ueberwag, wýwažek, m. 4) beym Werthe der Sachen, přiwaženj, přiſkočenj, n. 5) Auflage, poplat, ſſos, m.

Aufſchlagen, mit Schlagen öffnen, rozrazyti, rozbiti, eine Thüre, wyrazyti, Nüſſe, rozſſkořepiti, roztlaucy, 2) auf die Erde, na zem vhoditi, vděřiti, 3) Feuer aufſchlagen, rozkřesati, 4) Zelter, rozbiti ſtany, 5) einen Wohnſitz, zarazyti, 6) ein Buch, rozwinauti knihu, 7) das Getreid ſchlägt auf, na obilj přiſkakuge, přiráží, 8) einen Rock, založiti, wyložiti.

Aufſchließen, odmykati, odemknauti, otewřjti.

Aufſchließung, ſ. Aufſchlaß, odemčenj, odemknutj, otewřenj, n.

Aufſchlitzen, rozedřjti.

Aufſchmeißen, wytřjſknauti.

Aufſchmieren, namazati.

Aufſchnallen, rozepnauti, odepnauti, rozſtehnauti.

Aufſchnappen, auffangen, lapati, nalapati, polaviti, ein Schloß, natáhnauti, das Schloß ſchnappt auf, zámek ſe ſpauſſtj.

Aufſchneiden, Brod, rozkrágeti, den Gäſten auf den Teller, nakrágeti, 2) das Holz, rozřezati, 3) das Tuch, rozſtřjhati, 4) aufſchneiden, ſtark lügen, bez prachu ſtřjleti, ſtřjleti Chlumeckým prachem, prov.

Aufſchneider, m. kragec, m. 2) Lügner, bez prachu ſtřelec, lhář, m.

Aufſchnüren, rozſte nauti, rozpuſtiti.

Aufſchößling, m. wýſtřelek, m. 2) ein junger Menſch, wýroſtek, m.

Aufſchoſſen, wypukati, wypučiti, na horu wyſtřeliti.

Aufſchrauben, rozroučiti.

Aufſchreiben, napſati.

Aufſchreibung, ſ. napſáni, n.

Aufſchrift, ſ. nápis, nadpis, m.

Aufſchub, m. odklad, odtah, průtah, m. odloženj, odkládánj, n.

Aufſchürzen, podkaſati, okaſati, obrnauti.

Aufſchütteln, natřáſti, Betten, Stroh, protřáſti, roztřáſti.

Aufſchütten, auf etwas ſchütten, naliti na něco, 2) Korn zum Mahlen, naſypati, 3) Pulver auf die Pfanne, prach na pánwičku wſypati, naſypati.

Aufſchüttung, ſ. nalitj, naljwánj, n. 2) naſypánj, n. 3) wſypánj, naſypánj, n.

Aufſchwellen, otýkati, napuchnauti, opuchnauti.

Aufſchwellen, das, Aufſchwellung, ſ. otok, m. oteklina, ſ. otekánj, n. opuchlina, ſ. 2) des Meers, zdutj, wydýmánj moře, rozlitj, rozwodněnj, n.

Aufſchwemmen, als Brod, zakwaſyti, nakwaſyti, die Erde, zkypřiti, zlehčiti, zřediti.

Aufſehen, in die Höhe ſehen, wzhůru wzezřjti, hleděti, wzhleděti, gen Himmel, ſnesti oči k nebi, 2) die Augen aufthun, prohleděti, prozřjti, 3) aufmerken, pohleděti, 4) für einen ſorgen, Acht haben, dohljžeti někomu.

Auf-

Aufſehen, das, auf jemanden, pohlednĕnj, wzhlédnutj, wzezřenj, popatřenj, n. 2) pohlednĕnj, popatřenj, n. 3) dohljženj, n. großes Aufſehen machen, na odiwu býti, mnoho powiku nadĕlati.

Aufſeher, m. dohledač, dohlidač, dozorce, m.

Aufſetzen, auf etwas, posaditi, wsaditi, den Hut, klobauk na hlawu dáti, saditi, 2) etwas in die Höhe, postawiti, ſich im Bette, posaditi se, 3) ſeinen Kopf aufſetzen, swau hlawu mjti, swehlawcem býti, 4) etwas ſchriftliches aufſetzen, postawiti, 5) die Kegel, sázeti.

Aufſetzer, m. der Kegel im Spiele, sazeč, m.

Aufſetzig, ſ. Aufſätzig.

Auf ſeyn, wzhůru býti, ſich wohlauf befinden, dobře se mjti.

Aufſicht, ſ. dohljženj, opatrowánj, n. stráž, ſ. über jemanden haben, nĕkoho opatrowati, pod opatrowánjm mjti, dohljžeti nĕkomu, stráž nad nĕkým mjti, unter eines Aufſicht ſeyn, býti pod nĕčjm opatrowánjm, stráží.

Aufſieden, zwjrati, wywjrati.

Aufſitzen, ſitzen, ſedĕti, ſich ſetzen, z. B. auf ein Pferd, wſednauti, wſedati na koně.

Aufſitzung, ſ. ſedĕnj, wſednutj, wſedánj, n.

Aufſpalten, rozſtjpiti, rozekláti, 2) aufberſten, rozſtaupiti, rozſednauti ſe.

Aufſpannen, natáhnauti, napnauti, den Bogen, napjnati, den Hahn beym Gewehr, natáhnauti, die Segel, rozestřjti, rozwlecy, rozwinauti, rozepnauti, natáhnauti, napnauti, roztáhnauti plachty, plátna.

Aufſperren, otewřjti, otwjrati, das Maul, otwjrati, rozdjrati ſta, die Augen, otewřjti, wywaliti oči.

Aufſpielen, ein Stück zum Tanzen, zahrati.

Aufſpinnen, wypřjſti, dopřjſti.

Aufſprengen, die Thüre, wypáčiti, wyrazyti dwéře, 2) berſten, rozſkočiti ſe, 3) mit Pulver, rozhoditi, rozmrſſtiti.

Aufſprieſſen, aufſproſſen, wotawiti, wypučiti, wypukati.

Aufſpringen, wyſkočiti, wyſkakowati, poſkakowati, 2) berſten, rozſkočiti, rozſtaupiti ſe.

Aufſpühlen, na klubko wjti.

Aufſpühlen, wyplákauti, ſplákauti.

Aufſpünden, odhraditi, ein Faß, načnauti.

Aufſtand, m. pohnutj, pozdwiženj, powſtánj, n.

Aufſtechen, rozpichnauti.

Aufſtecken, in die Höhe auf etwas, naſtrčiti, eine Fahne, zaſtrčiti, ein Licht, zaſtrčiti ſwíčku, auf einen Kirchenleuchter, wſtrčiti, naſtrčiti.

Aufſtehen, wſtáti, powſtati, wywſtati, von den Todten, z mrtwých wſtáti, wzkřjſſyti ſe.

Aufſteigen, wſtupowati, wyſtupowati.

Aufſteigen, das, Aufſteigung, ſ. wſtupowánj, wyſtupowánj, n. 2) des Magens, řjhánj, krkánj, wyſtupowánj, n. 3) der Mutter, wyſtupowánj, wſtupowánj matky.

Aufſteigend, wſtupugjcý, wyſtupugjcý.

Aufſtellen etwas, postawiti, 2) etwas öffentlich oder zum Verkaufe, wyſtawiti, 3) Zeugen, přiwoditi ſwědky, 4) Netze, oſydla klásti, tenata naliknauti, poliknauti, naléčiti, 5) eine Mausfalle, naſtrogiti, poliknauti paſt.

Aufſtemmen ſich, spoléhati, podpjrati ſe.

Aufſtoſſen auf etwas, wrazyti na něco, vrazyti ſe na něco, 2) den Kopf ſich aufſtoſſen, prorazyti ſobě hlawu, 3) alles aufſtoſſen, rozrazyti wſſecko, 4) mir ſtößt im Magen auf, ſſkytám, dem es immer aufſtößt, ſſkytač, m. 5) die Speiſe ſtößt mir auf, to gjdlo mně ſtrká na horu, 6) das Bier im Faße ſtößt auf, pjwo ſe kwaſý, vgjmá, 7) die Thüre aufſtoſſen, wywráti, wyſtrčiti, wyrazyti dwéře, 8) einen aufſtoſſen, begegnen, napadnau-

dnanti někoho, wrazyti na někoho.

Aufſtoſſen, das, Aufſtoſſung, ſ. wraženj, vražení, n. 2) proražení, n. 3) rozražení, n. 4) ſſkytánj, n. ſſkytawka, f. 5) ſtrkánj na horu, n. 6) kwaſſenj, vgjmánj, n. 7) wywrácenj, wyſtrčenj, wyraženj, n.

Aufſtößig, neduživý, churawý.

Aufſtreichen, natřjti, 2) mit dem Kleide irgendwo, zawaditi, 3) derb mit dem Bogen an die Geige, zařezáwati, řezati.

Aufſtreifen, die Arme, wyhrnauti, ohrnauti, wykaſati ſe.

Aufſtreuen, Blumen, natrauſyti, potrauſyti, Pulver, Salz, naſypati, den Vögeln, ſypati, naſypati.

Aufſtreuung der Blumen, ſ. natrauſſenj, otrauſſenj, n. des Salzes, Pulvers, naſypánj, n. den Vögeln, záſyp, m.

Aufſtülpen, zachlipiti, založiti.

Aufſtürzen vom Stuhle, wyſkočiti.

Aufſtützen, podepřjti, poſtawiti, podſaditi, ſich, naléhati, naſpoléhati, podepřjti, podpjrati ſe.

Aufſuchen, wyhledati, pohledati.

Aufſuchung, ſ. wyhledánj, pohledánj, n.

Aufthauen, wie Waſſer, Eis, Schnee, táti, roztáti, 2) wie ein Fluß, rozmrznauti, rozmrazyti ſe.

Aufthauung, ſ. roztagenj, n. 2) rozmrznutj, rozmrazenj, n.

Aufthun, eröffnen, otewřjti, 2) ſich aufthun, zdwihnauti ſe, 3) wie die Erde, der Himmel, odemknauti, otwjrati ſe, 4) wie eine Blume, Knoſpe, rozkládati ſe, rozwigeti ſe.

Aufthun, das, otewřenj, otwjránj, n. 2) zdwihnutj, n. 3) odemknutj, n. 4) rozkládánj, n.

Aufthürmen, nakopčiti, do makowice wyſtawěti.

Auftiſchen, přiſtrogiti na ſtůl.

Auftrag, m. Befehl, wloženj, poručenj, n. Auftrag thun, poručenj někomu včiniti, Auftrag haben, mjti poručeno.

Auftragen einem etwas, poručiti někomu, wzneſti na někoho něco, ein Amt, wložiti, wzneſti na někoho wřad, die Speiſen, přinášeti, 2) die Farben auftragen, wyneſti barwami.

Auftreiben, in die Höhe, wyháněti, wyhnati, 2) ein Wild, pohánětí, nahánětí, 3) Leute, Soldaten, Hilfsvölker, zbjrati, ſebrati, 4) Waare, Geld, ſháněti.

Auftrennen, rozpárati.

Auftreten, den Fuß aufſetzen, naſtaupiti, doſtaupiti, wſtaupiti, nakročiti, naſſlápnauti, doſſlaupnauti, 2) auf den Schauplatz oder ſonſt, wo man einen öffentlichen Ort um etwas zu reden oder ſich zu zeigen, naſtaupiti, wyſtaupiti.

Auftritt, m. wyſtaupenj, wſtaupenj, 2) im Schauſpiele, výſtup, m. wyſtaupenj, n. 3) ein wunderlicher Auftritt mit einem, podjwánj, n.

Auftrocknen, activ. ſuſſiti, neutr. ſchnauti, vſchnauti.

Auf und ab, na horu a dolů.

Auf und nieder, z hůry a dolů.

Aufwachen, procýtiti, probuditi ſe.

Aufwachen, das, procytnutj, probuzenj, n.

Aufwachſen, wzrůſti, wyroſtati, wyrůſti, wzroſti, zrůſt brátí.

Aufwägen, zwážiti.

Aufwallen, wie ſiedendes Waſſer, wřjti, wywjrati, zwjrati, wie das Meer, zewřjti, zbauřiti ſe, wřjti, wie das Blut, wřjti, zwjrati.

Aufwallen, das, Aufwallung des Meers, wřenj, zewřenj, zwjránj, n. 2) des Waſſers, wywjránj, zwjránj, wřenj, n.

Aufwand, m. náklad, m. Aufwand thun, ſ. Aufwenden.

Aufwärmen, ohřiti, ohřjwati.

Aufwarten, poſlaužiti, poſluhowati, přiſluhowati, mit etwas, ſlaužiti s něčim.

Aufwärter, m. přiſluhugjcý, poſluhowač, poſluhowatel, ſluha, m.

Aufwärterinn, f. poſluhugjcý, ſlužka, poſluhowačka, poſluhowatelkyně, f.

Aufwärtig, ſlužebný, vſlužný.

Aufwärtigkeit, f. ſlužebnoſt, vſlužnoſt, f.
Aufwärts, ſ. Aufwerts.
Aufwartung, f. eines Dieners, poſlauženj, poſluhowánj, n. 2) eines Klienten, oder ſonſt zum Beſuche, poklona, f. ſeine Aufwartung jemanden machen, ſložiti nĕkomu ſwau poklonu, einen zur Aufwartung haben, nĕkoho k poſlauženj mjti.
Aufwaſch, m. Küchengeſchirr, ſo aufgewaſchen werden ſoll, nádoby kuchyňſké k vmytj, f.
Aufwaſchen, zmyti, vmyti, die Wäſche, zpráti, wyprati.
Aufweben, rozetkati.
Aufwechſel, m. ſměna, f.
Aufwecken, zbuditi, probuditi ze ſna, ze ſpanj wyrazyti, die Todten, wzkřjſyti, z mrtwých zbuditi.
Aufwecken, das, zbuzenj, probuzenj, wzkřjſſenj, n.
Aufwecker, m. budič, probuzowatel, probuditel, zbuditel, m.
Aufweichen, rozměkčiti.
Aufweiſen, prowkázati.
Aufwenden, nakládati, naložiti, wynakládati, wynaložiti, náklad wésti, činiti.
Aufwendung, ſ. Aufwand.
Aufwerfen, in die Höhe, wyhazowati, den Ball, nadhazowati, 2) die Erde, wyházeti, nawezti zemi, einen Graben, dĕlati přjkop, einen Wall, náſyp dĕlati, 3) eine Frage, namjtati, nawrhowati otázku nĕkomu, 4) ſich zum Könige, wkřepiti, wwázati ſe w králowſtwj, 5) das Maul, nadmauti hubu, oſupiti ſe.
Aufwerfen, das, Aufwerfung, f. wyhazowánj, n. des Balls, nadhazowánj, n. 2) wyházenj, nawezenj, n. 3) namjetka, f. namjtánj, nawrhowánj, n. naházka, f. 4) wřepenj, wwázánj, n. 5) oſupenj, n.
Aufwerts, přjkře, 2) hinauf, zhůru, einer, ſo eine aufwerts gebogene Naſe hat, pleſkonoſý, aufwerts gehend, powolné wyſoky, aufwerts gehende Höhe, powolná wyſokoſt, obwýſſenoſt, obwýſſnoſt, f.

Aufwickeln, auseinander wickeln, rozwinauti, rozpleſti, rozmáſti, 2) auf etwas, z. B. auf einen Knaul, nawinauti, die Haare, natočiti, nawinauti.
Aufwiegeln, ſpiknauti, zbauřiti, pozdwihnauti, bouřku w lidu ſtropiti.
Aufwiegeln, das, Aufwieglung, f. ſpiknutj, zbauřenj, pozdwiženj, bauřky ſtropenj, n. bauřka, f.
Aufwiegler, m. bouřič, m.
Aufwiegleriſch, adv. bauřliwĕ.
Aufwinden auf einen Knaul, ſwjgeti, nawigeti, 2) von einander, rozwigeti, wywigeti, 3) in die Höhe winden, ſſkřipcem zdwihati.
Aufwindung, f. ſwjgenj, nawigenj, n. 2) rozwigenj, wywigenj, n.
Aufwiſchen, ſtjrati, ſetřjti, ſmazati.
Aufwiſchhader, m. wonuce, f.
Aufwölben, wyklenauti.
Aufwühlen, Erde oder ſonſt einen Haufen, wyhrabati, rozhrabati, wykuriti.
Aufzählen, ſ. Aufzehlen.
Aufzäumen, ein Pferd, nawzditi, zwzditi, na wzdu pogjti.
Aufzehlen, wypočjſti, wypočjtati, wyčjſti.
Aufzehren, ſtráwiti.
Aufzeichnen, naznamenati, poznamenati.
Aufzeichnung, f. naznamenánj, n.
Aufzeigen, prowkázati, okázati.
Aufziehen, erziehen, wychowati, zwesti, 2) den Bogen, eine Saite, Uhr, den Hahn der Flinte, das Leder ꝛc. natáhnauti, 3) den Vorhang, wytáhnauti, 4) den Riegel, zatáhnauti, 5) auf die Wache, zatahowati, 6) ſpotten, vexiren, brátí nĕkoho, 7) einen in einer Prüfung aufziehen, natahowati, 8) mit einer Bitte, Antwort, Entſchuldigung, tahati, přitáhnauti, 9) Aufzug halten in einer Kleidung, wykračowati.
Aufzug, m. der Soldaten, zatahowánj, n. 2) in einem Schauſpiele, zátah, m. wytaženj, n. 3) Prozeßion, průwod, m. 4) Kleidung, ſſatſtwo, wyſtrogenj, n.

Aufzugsbrücke, f. zdwihacý most, m.
Aufzwingen, donutiti k něčemu, přinutiti, wstrčiti někomu něco.
Augapfel, m. zřjtedlnice, zřetedlnice, f.
Augenbraune, n. obočj, n.
Auge, n. oko, n. zum Auge gehörig, oder was Augen hat, očitý, voll Augen, okatý, plnoočj, das Weiße im Auge, bělmo, n. bělost w oku, f. scharfe Augen, ostrowidé, bystré oči, vor Augen ſtellen, předočiti, před oči wložiti, předstawiti, předložiti, předestřjti, die Augen nie von jemanden laſſen, očj nespausstěti, die Augen auf jemanden werfen, očima házeti na někoho, auf etwas heften, vpřjti oči na něco, die Augen gehen mir über, přegdau, pocházegj, přecházegj mně oči, vor Augen ſeyn, před očima, na oku býti, Augen machen, oči wywaliti, wyřesstiti, niederſchlagen, oči sklopiti, spustiti, man ſiehts ihm an den Augen an, z očj mu to hledj, kaukáš, 2) ein Aug an den Reben ꝛc. očko, n. pupeň, m. gewinnen, očka, pupence wypausstěti, pupeniti se.
Aeugelchen, n. očko, očičko, n.
Augenarzt, m. lékař očj, na oči, m.
Augenblendung, f. zaslepenj, mámenj zraku, n.
Augenblick, m. okamženj, mženj oka, n.
Augenblicklich, w okamženj.
Augenbutter, f. hnogenj, n. hnůg očj, w očjch, m.
Augenfell, n. kožka očj, mázdra, f.
Augenfluß, m. slzawost, krhawost, f. krhánj, tečenj z očj, n.
Augenglas, n. sklo očnj, na oči, n. hledadlo, n. sklenné oči, f. kukadlo, n.
Augenlieder, f. wjčka očj, n. klapky, f.
Augenluſt, f. obweselenj očj, n.
Augenmaaß, n. mjra očj, f.
Augenmerk, n. shled, sled, m. oka nessenj, n.
Augenſalbe, f. mast na oči, f.
Augenſchein, m. patrnost, ljčnost, zřetedlnost, f. in Augenſchein nehmen, spatřowati, spatřiti, opatřiti, popatřiti.
Augenſcheinlich, očitý, widitedlný, patrný, swětlý.
Augenſcheinlich, adv. očitě, widitedlně, patrně, swětle.
Augenſchmerz, m. bolest očj, f.
Augenſtein, m. čistec, m.
Augenſtern, m. zřjtedlnice, f.
Augentriefen, n. krhawost, lepkost, slzawost, f. krhánj, slzenj, kyšánj očj, n. Augentriefen haben, krhati na oči, der es hat, krhawý, tekooký, slzawý.
Augentroſt, ein Kraut, m. swětljk, m. ambrožka, f.
Augenverblender, m. mamič, zaslepitel, m.
Augenweh, n. bolenj očj, n.
Augenweide, f. pastwa očj, f.
Augenwimpern, f. wjčkowé chlaupky, chlupy na wjčku, m.
Augenwink, m. kynutj, pokynutj očj, n.
Augenwinkel, m. koutkowé očj, koutkowé postranj w očjch, m.
Augenzähne, m. klj, sspičatj zubowé, zuby proti oku, m.
Augenzeuge, m. očitý swědek, m.
Auguſtmonat, Auguſt, Aerndtemonat, m. Srpen, m.
Aus, z, ze, aus Furcht, Liebe, z bázně, z lásky, aus der Erde, ze země, es iſt ſchon aus, giž gest konec, es iſt ſchon aus mit uns, giž gest po nás weta, giž gest s námi konec.
Ausackern, wyworati.
Ausantworten, übergeben, wzdáti, wydati.
Ausantwortung, f. wydánj, n.
Ausarbeiten, wypracowati, wydělati, etwas ſchriftliches, z. B. eine Rede, wypracowati, 2) die Arbeit endigen, dodělati, dopracowati.
Ausarbeitung, f. wypracowánj, n.
Ausarten, nezdařiti, nepodařiti se, z rodu, od rodu wystaupiti, newrcy se po otcy, nepotratiti se.
Ausartung, f. nezdařenj, nepodařenj, z rodu, od rodu wystaupenj, n. nepodařilost, nezdárnost, nerudnost, nepotratilost, f.

Ausathmen, wydchnauti, wydychati, zdechnauti, duch puſtiti.
Ausbacken, dopecy, wypecy.
Ausbaden ſich, wykaupati ſe.
Ausbannen, wykljnati.
Ausbanner, m. wyklinač, wyklinatel, m.
Ausbannung, f. wykljnánj, wyklenj, wyklet, n.
Ausbauen, fertig bauen, wyſtawěti, doſtawěti, doſtawiti.
Ausbauung, f. wyſtawenj, doſtawenj, n.
Ausbeichten, wyzpowjdati ſe.
Ausbeiſſen mit den Zähnen, wykauſati, wykauſnauti, 2) durch Verläumdung verdrängen, wykauſati, wypuditi.
Ausbeizen, wybryzti, zbryzti.
Ausbeſſerer, m. wylepſſitel, oprawitel, opráwce, m.
Ausbeſſern, wylepſſiti, oprawiti, 2) ein Kleid, wyoprawiti, zprawiti, oprawiti.
Ausbeſſerung, f. wylepſſenj, oprawenj, n. 2) eines Kleides, opráwka, f. wyoprawenj, oprawenj, n.
Ausbeten, wymodliti, domodliti ſe.
Ausbetteln, wyžebrati.
Ausbeute, f weydělek, m. 2) im Kriege, kořiſt, f. 3) aus Bergwerken, výtek přebjhagjcý hornj, m.
Ausbeuteln, das Mehl, wyrážeti mauku, 2) jemanden, zebrati, obrati, oblaupiti, 3) bey den Haaren, wyčeſati, wytřepati, wytřáſti, wytřáſati někomu, wypačjſati někoho.
Ausbiegeln, cyhličkau wytahowati, wytáhnauti.
Ausbieten, něco dáti na prodag, prowolati, proceniti.
Ausbitten, wyproſyti.
Ausbittung, f. wyproſenj, n.
Ausblaſen, wyſaukati, wyſauknauti, wydymati, wydmechnauti, die Seele, zdechnauti, duſſi puſtiti, wydchnauti, das Licht, ſfauknauti, zaſauknauti ſwjčku, 2) durch Blaſen etwas bekannt machen, wytraubiti, roztraubiti něco, das Blaſen endigen, dotraubiti, wytraubiti.
Ausblättern, rozliſtiti, ein Buch, přemecy knihu.
Ausbleiben, wně zůſtáwati, nepřicházeti.
Ausbleichen, wybjliti.
Ausblühen, odkwetſi, odkwetati.
Ausbluten, aufhören zu bluten, wykrwáceti, 2) alles Blut vergießen, wykrwawěti, krew wyceditì.
Ausbohren, wywrtati.
Ausbraten, wypecy, dopecy, vpecy.
Ausbrauſen, wie der Wein, zwjrati, zewřjti, wie der Wind, wyhučeti, wyſučeti, wie das Meer, wygečeti, wyhučeti, wyhlučeti, wie ein lüderlicher Menſch, wybauřiti, dobauřiti.
Ausbrechen, etwas als einen Zahn, eine Thüre, wypáčiti, wylomiti, 2) ſich los machen, wyniknauti, 3) hervorkommen, wyniknauti, wyrazyti, wyſkočiti, wyřjtiti ſe, das Feuer bricht aus, oheň wynikà, wyrážj, wyſkakuge, wie die unterirdiſchen Blaſen, protrhnauti ſe, 4) bekannt werden, wypuknauti, propuknauti, wyniknauti, 5) ausſpeyen Galle, Blut, wydáwiti.
Ausbreiten, rozſſjřiti, die Segel, plachty roztáhnauti, rozeſtřjti, eine Decke, rozproſtřjti, rozeſtřjti, proſtřjti, die Hände, roztáhnauti, wie ein Baum die Aeſte, rozkládati, 2) ſich ausbreiten, rozſſiřowati ſe, rozplozowati, rozmáhati ſe, das Uebel, die Krankheit breitet ſich von Tag zu Tag aus, to zlé, ta nemoc ſe den odedne rozſſiřuge, rozplozuge, rozmáhá, ſeine Macht, Handlung, Religion, rozſſiřowati, rozſſjřiti, rozmnožowati, rozmáhati, wie der Ruf, die Neuigkeiten, rozcházeti, rozgjti ſe, rozſſjřiti ſe, die Güte Gottes wird ſich über alle Geſchöpfe ausbreiten, dobrota Božſká nadewſſemi twory ſe rozſſjří, rozwleče.
Ausbreitung, f. rozſſjřenj, rozſſiřowánj, n.
Ausbrennen, wypáliti, das Licht, das Feuer brennt aus, ſwjčka, oheň dochážý, dohořuge, wyhořuge.

Ausbrennen, das, wypálenj, n.
Ausbringen, bekannt machen, wynesti, pronesti, 2) verursachen, wie hin und wieder ein Geschrey, křik, powik swesti, sich Schläge ausbringen, zprawiti sobě výprask, 3) erhalten, sgednati.
Ausbringung, f. wynessenj, pronessenj, n.
Ausbruch, m. des Feuers, Blitzes, Kriegs, wynikutj, wyrazenj, n. 2) Ausfall, wyskočenj, wynikutj, n. výskok, weyskok, m. 3) Ausbruch vom Weine, výbornost, f.
Ausbrunzen, wymočiti se, wyscati se.
Ausbrühen, wypařiti.
Ausbrüten, Eyer, wyléhnauti, wysedèti, wykwokati, 2) auf etwas umgehen, slèwati, kowati, boniti nèco.
Ausbrütung der Eyer, f. wyléhnutj, wysedènj, wykwokánj, n. 2) slèwánj, kowánj, bonènj, n.
Ausbügeln, s. Ausbiegeln.
Ausbürgen einem, někomu ručiti, vručiti, zaručiti.
Ausbürsten, wykartáčowati, sstětkau wyčesati.
Ausbund, m. weylupek, kwět, m. výbornost, f. des römischen Volks, kwět, m. zrno, n. weylupek, m. Římského lidu, aller Schelme, neyzlotřilegssj sstibal, m.
Ausbündig, výborný.
Ausbündig, adv. výborně, na výbor.
Ausdähnen, s. Ausdehnen.
Ausdampfen, wypařiti, wypáchnauti, wyčichnauti, páru od sebe wypausstěti, einen häßlichen Gestank, ossklivý smrad wypausstěti.
Ausdampfen, das, Ausdampfung, f. wypařenj, wypáchnutj, n. opara, f.
Ausdauern, wytrwati, dotrwati, setrwati, wyčkati, dočkati.
Ausdehnen, roztáhnauti, natáhnauti, rozwleey.
Ausdenken, wymysliti, zamysliti.
Ausdenkung, f. ausgedenkte Sache, výmysl, výmyslek, zámysl, m. wymyssleni, zamyssleni, n.
Ausdeuten, wyznamenati, wykládati, einem etwas übel, na zlau stránku wykládati.
Ausdeutung, f. wyznamenánj, wykládánj, n. výklad, m.
Ausdienen, wyslaužiti, odslaužiti, doslaužiti.
Ausdingen, wymjniti.
Ausdingung, f. výměnek, m. výmjnka, f. wymjnènj, n.
Ausdörren, wyschnauti, wyprachnauti, wysussiti.
Ausdörrung, f. wyschnutj, wyprachnutj, n. wyschlost, wyprachlost, f.
Ausdrechseln, wysaustružiti.
Ausdrehen, wytočiti.
Ausdreschen, wymláceti, wymlátiti, domlátiti.
Ausdrücken, aus etwas, z. B. den Saft, wytlačiti, wyceditì, einen Siegel, wytisknauti, wytlačiti, einen Begriff mit einem Worte, wyrazyti, wygádřiti, wygádrniti, wyslowiti, wyprawiti, wytisknauti, sich ausdrücken, wygádřiti se, eines Gestalt ausdrücken, někoho twářnost na sobě nésti, wytwářiti.
Ausdrücklich, adv. výslownè, wygádřenè, zegména.
Ausdruck, m. überhaupt wie einer redet oder schreibet, wygádřenj, wygádrnènj, wyslowenj, wytisknutj, wyrazenj, n. um etwas zu bezeichnen, a) ein Wort, einen Begriff, weyřk, m. wyslowenj, wytisknutj, wyrazenj, n. b) einer Redensart, wyrazenj, wygádřenj, wygádrnènj, n. wygádřenost, f. sich eines Ausdruckes bedienen, weyřku gakéhos vžjwati.
Ausduften, wywětrati, wydchnauti, wypáchnauti, wyčichnauti, wie verschlossene Sachen an der Luft, wywětrati, wywětřiti, wyčichnauti.
Ausdünsten, wypařiti, wyčichnauti, wypáchnauti.
Ausdünstung, f. opara, pára, f. wypařenj, wyčicháuj, wypáchnutj, n.
Auseinander, z sebe, od sebe.
Auseinander blasen, rozfaukati, rozdymati.
Auseinander gehen, rozgiti se.
Auseinandergehen, das, rozchod, m. rozgitj, n.

Auseinander hängen, rozwěsseri.
Auseinander laufen, rozběhnauti se.
Auseinander ſetzen, rozſaditi.
Auseinander ſondern, rozlaučiti, rozpogiti, rozpolčiti.
Auseinander ſtellen, rozſtawiti.
Auseinander thun, rozdělati.
Auseinander treiben, rozehnati, rozpuditi.
Auseinander wickeln, rozwinauti, rozplſti, rozmásti.
Auseinander ziehen, roztáhnauti.
Auserkießen, auserkohren, auserleſen, adject. zwolený, wywolený, obraný, wybraný, 2) vortrefflich, výborný, na výbor, wybraný, verb. obrati, wywoliti, zwoliti, wybrati, zu etwas, objrati k něčemu.
Auserleſenheit, f. výbornoſt, f.
Auserleſung, f. objránj, wybránj, zwolenj, wywolenj, n.
Auserwählen, auserwählt, ſ. Auserkießen, ꝛc.
Auseſſen, wygjſti.
Ausfächeln, wywjti, wyopálati, zopálati.
Ausfahren, z. B. ein Meſſer aus der Hand, wyſmeknauti ſe, 2) auf einen Wagen, wygeti, wygjžděti, 3) am Leibe, wyrazyti ſe.
Ausfahrt, f. výgezd, m. wygetj, n.
Ausfahrung, f. der Blattern, wyraženi, n.
Ausfall, m. der Belagerten, výpad, m. wypadnutj, n. Ausfall thun, výpad včiniti, wypadnauti, 2) auf einen im Schreiben Ausfall thun, dotjrati, dorážeti, dotřjti.
Ausfallen, aus einer Stadt, wypadnauti, aus dem Gedächtniſſe, wygiti, wypadnauti, ſich einen Zahn ausfallen, wyrazyti ſobě zub, das Haar fällt ihm aus, lezau, prſſj mu wlaſy, pelichá.
Ausfallen, das, der Haare, pelichánj, n. opelichaloſt, f. prſſenj, lezenj wlaſů, n.
Ausfaſeln, wytřepiti, 2) zu faſeln, zu tändeln aufhören, wyblázniti, wyſſaſſkowati, wylaſſkowati.
Ausfaulen, wyhniti.
Ausfaulenzen, wylenoſſiti ſe, wylenowěti, wyleněti, wyliknowati, wylenowati ſe.
Ausfechten, wyſſermowati, 2) wypotýkati.
Ausfegen, wycýditi, wykliditi, den Unflath, wykliditi, mit dem Beſen, wymeſti, vmeſt.
Ausfeger, m. wymetač, m.
Ausfegung, f. wycýděnj, wykliděnj, wymetenj, n.
Ausfeilen, wypilowati, zpilowati.
Ausfertigen, wyhotowiti, zhotowiti, 2) beſorgen, obgednati, zgednati, 3) ausliefern, wydati.
Ausfertigung, wyhotowenj, zhotowenj, n. 2) obgednánj, ſgednánj, n 3) wydánj, n.
Ausfilzen, ſchelten, wyláti, láti, na zuby žehnati, gebati.
Ausfilzung, f. lánj, gebánj, na zuby žehnánj, n.
Ausfinden, wynagjti, wynalezti.
Ausfindung, f. wynagitj, wynalezenj, n.
Ausfiſchen, wylowiti, wylapati.
Ausflicken, wyplaceti, wylátati, zplaceti, zlátati.
Ausflicker, m. plátkář, látkář, záplatkář, m.
Ausfliegen, wyleteti, wylétati.
Ausfließen, wytecy, wytekati.
Ausfließung, f. wytečenj, wytekánj, n.
Ausflöhen, blechy wyhnati, wyhoniti.
Ausflucht, f. wywarowánj, wwarowánj, n. auskočnoſt, wytáčka, f.
Ausflug, m. weylet, m. wyletěnj, n.
Ausfluß, m. des Waſſers, výpad, weyrok, m. wytečenj, wylitj, n. 2) ordentlich angelegter aus einem Teiche, ſtaw, ſplaw, m. 3) eines Flüßes in die See, wpád řeky do moře, m.
Ausfolgen laſſen, wydati.
Ausfoderer, m. wybizytel, pobizytel, wywoláwač, m.
Ausfodern, ausfordern, wybidnauti, wyzwati, wywolati, pobidnauti, powolati.
Ausfoderung, f. wybjdka, f. wybjdnutj, wywolánj, nabjdnutj, pobjdnutj, n. pobjdka, f. wyzwánj, n.
Ausforſchen, wyſkaumzti, wyſſetřiti,

ti, wyzpytowati, zwjdati, wyzwjdati, ſkaumati.
Ausforſchend, wyſkaumatedlný.
Ausforſcher, m. wyſſetřitel, wyſkaumač, wyſkaumatel, wyzpytowatel, wyzwidatel, wyzwidač, zwědač, ſkaumac, m.
Ausforſchung, f. wyſkaumánj, wyſſetřenj, wyzpytowánj, wyzwjdánj, zwjdánj, n. zwěd, m. ſkaumánj, n.
Ausfragen, wyptáwati ſe, wytazowati ſe.
Ausfreſſen, wyžrati.
Ausfreyen, wdáwati ſe.
Ausfuhr, f. wywáženj, wywezenj, n.
Ausführen, Getreid, die Unreinigkeiten, wywážeti, Statuen, Bildſäulen auf Wägen, wyawezti, 2) einen Satz, prowáděti, prowozowati, wywáděti, 3) ein Werk, Vorhaben, wyweſti, wykonati, w ſkutek vweſti, 4) ausgraben und wegführen, odwážeti, wywážeti, 5) mit der Medizin, wywoditi.
Ausführlich, mjſtný, rozwláčný, rozwláčitý, rozwinutý.
Ausführlich, adv. mjſtně, rozwláčně, rozwláčitě, rozwinutě, zegména.
Ausführlichkeit, f. rozwláčnoſt, rozwláčitoſt, rozwinutoſt, mjſtnoſt, f.
Ausführung, f. aus dem Lager, wywedenj, n. der Waaren, des Unflathes auf Wägen, wywáženj, wywezenj, n. 2) eines Werks, Vorhabens, wywedenj, wykonánj, w ſkutek vwedenj, n. 3) eines Satzes, prowedenj, prowozowánj, wywedenj, n.
Ausfüllen, wypliňowati, wypliti, doplniti.
Ausfüllung, f. wyplněnj, doplněnj, n.
Ausfüttern, nehren, wykrmiti, wypáſti, 2) ein Kleid ausfüttern, podſſiti.
Ausgabe, f. des Geldes, eines Buchs, wydánj, n.
Ausgabbuch, n. kniha wydánj, f.
Ausgang, m. aus einem Orte, wýchod, wýchoz, m. wygitj, wycházenj, n. 2) Oeffnung, wycházenj, n. weychod, m. 3) das Ende, Erfolg einer Sache, ſkončenj, ſkoncowánj, n. weychod, m. 4) eines Worts, wýchod, m. wycházenj, n. 5) nach Ausgang eines Jahres, po wygitj roku.
Ausgeackert, wyworaný.
Ausgeantwortet, wydaný.
Ausgearbeitet, wypracowaný, wydělaný.
Ausgeartet, nezdařilý, nepodařilý, nerůdný, nepotatilý.
Ausgeathmet, wydechnutý, wydechlý, wzdechlý.
Ausgebacken, wypečený, dopečený.
Ausgebannet, wyklený, proklený.
Ausgebauet, wyſtawený, doſtawený.
Ausgeben, Geld, wydáwati, wydati, unter die Leute, rozdáwati, 2) ſeine Tochter, wdáwati dceru, 3) ein Buch, knihu wydati, 4) ſich für etwas ausgeben, wydáwati ſe za neco.
Ausgeben, das, Ausgebung, f. wydánj, n.
Ausgeber, m. wydawač, wydawatel, m.
Ausgeberinn, f. wydawatelkyně, f.
Ausgebeſſert, von Flecken geſäubert, wylepſſený, oprawený, wie ein zerriſſenes Kleid, wyoprawený, oprawený, zprawený.
Ausgebeten, wyproſſený, proſebný, ausgebetener Weiſe, proſebně, z prosby, wyproſſeně.
Ausgebeutelt, wyčeſaný, wypačjſaný, wytřepaný, ums Geld gebracht, obraný, zebraný, oblaupený.
Ausgebiſſen, wykauſnutý, wykausaný.
Ausgeblaſen, wyſaukaný, wyſauknutý, wydechnutý, wydechlý, 2) bekannt gemacht, wytraubený, roztraubený, 3) ausgelöſcht, ſſauknutý.
Ausgebohrt, wywrtaný.
Ausgeboten, procenēný.
Ausgebracht, proneſſený, wyneſſený.
Ausgebraten, wypečený, wypeklý, dopečený, dopeklý.
Ausgebrannt, wyhořelý, 2) als eine Ziegel, wypálený.
Ausgebreitet, rozſſířený, wie die Haare, proſtowlaſý, wie ein Baum,

roz-

rozkladitý, wie ein Kleid, rozprostřený, rozestřený, rozložený, 2) ausgebracht, rozesslý.

Ausgebrochen, wylámaný, wylomený, wypáčený, 2) das ausgebrochen iſt, oder empor gegangen, wynikly, wyražený, wyskočený.

Ausgebrühet, wypařený.

Ausgedacht, wymyſſlený, zamyſſlený.

Ausgedämpft, wypařený, wyčichlý.

Ausgedehnt, roztáhnutý, roztažený, natáhnutý.

Ausgedient, wyſlaužený, wyſlauzilý.

Ausgedorret, wyſchlý, vſchlý, wyprachlý, vſuſſený, wyſuſſený.

Ausgedroſchen, wymlácený.

Ausgedrückt, wytlačený, wytiſſtěný, wytiſknutý.

Ausgefahren mit Wagen, wygetý, wymlený, wymletý, 2) am Leibe, wyražený.

Ausgefaſelt, wytřepaný.

Ausgefegt, wycýděný, wyklizený, mit dem Beſen, wymetený, vmetený.

Ausgefeilet, wypilowaný.

Ausgefertigt, wyhotowený, beſorgt, wygednaný, obgednaný, ausgeliefert, wydaný.

Ausgefilzet, gebaný, wyláný, vláný.

Ausgeflicket, wyplácený, wylátaný, zplácený, zlátaný.

Ausgefochten, wyſſermowaný, doſſermowaný.

Ausgefodert, wywolaný, wyzwaný, wybidnutý, pobidnutý.

Ausgeforſchet, wyſkaumaný, wyſſetřený, wyzwědený, wyzpytowaný.

Ausgefreſſen, wyžraný.

Ausgefüllt, wyplněný, doplněný.

Ausgefüttert, gemäſtet, wykrmený, pokrmený.

Ausgegangen, wyſſlý.

Ausgegeben, wydaný.

Ausgegoſſen, wylitý, vom Blut, prolitý.

Ausgegraben, wykopaný, wyhrabaný.

Ausgegrätet, z koſtj obraný, oblaupený.

Ausgegrübelt, wyhlaubaný.

Ausgehärtet, zatwrdlý, ausgehärtet ſeyn, mozolowatým býti, zmozolowatěti, omozolowatěti.

Ausgehauen, wytesaný, ausgehauene Arbeit im Stein, Erz, wyrýwané, ryté djlo, n. rytina, f. im Holz, řezbowané djlo, n. řezba, f.

Ausgeheilet, wyhogený, zhogený, vyléčený.

Ausgehen, wygjti, wycházeti, wen gjti, 2) ausgehen laſſen, na swětlo wydati, wynesti, ein Buch ausgehen laſſen, wydati knihu, der etwas ausgehen läßt, wynáſſitel, wydawatel, m. 3) das Feuer geht aus, oheň dochází, 4) die Haare gehen ihm aus, wlaſy mu lezau, prſſegj, on pelichá, 5) wohl, glücklich ausgehen, dobře, ſſtaſtně wycházeti, wypadnauti, das wird gut ausgehen, dobře to wygde, wypadne, 6) frey und ledig ausgehen, swobodně progjti, 7) die Kanne geht aus, konew přetýká, 8) es geht über mich aus, na mne to padá, gde, 9) ſich endigen, wycházeti.

Ausgehenlet, wykwjlený.

Ausgehoben, wyzdwižený, wyzdwihnutý, wyzwednutý.

Ausgehöhlet, wydlabaný, wie ein Rohr, žlábkowitý.

Ausgehungert, wyhladowěný, hladem wymořený, wyhubený.

Ausgejaget, wyhnaný, wypuzený.

Ausgejätet, wypleněný.

Ausgekämmet, wyčeſaný.

Ausgekehrt mit dem Beſen, wymetený, vmetený, mit der Bürſte, wyčeſaný.

Ausgeklaubt, wybraný.

Ausgeklopft, wyklepaný, 2) ausgeſchlagen, wytlučený.

Ausgekocht, wywařený.

Ausgekörnt, wygádrněný, wygádřený.

Ausgekoſtet, okuſſený, wyzkuſſený.

Ausgekratzt, wyſſkrábaný, wyſſkrábnutý.

Ausgekundſchaftet, wyzwědený, wyſſetřený.

Ausgekünſtelt, wyljčený, vljčený, řemeſlně vdělaný.

Ausgelacht, wyſmaný, wyſmjwaný.

Ausgeladen, wyložený.

Ausgelaſſen, wypuſſtěný, rozpuſſtěný

2) übergangen, opuſſtěný, wypuſſtěný, 3) zůgellos, unbändig, rozpuſtilý, rozpásaný, proſtopáſſný, roztopáſſný.

Ausgelaſſenheit, f. rozpuſtiloſt, rozpásanoſt, proſtopáſſnoſt, roztopáſſnoſt, f.

Ausgelaufen, wyběhnutý, wyběhlý.

Ausgelediget, ausgeleret, wyrenčený, wyprázdněný.

Ausgelegt, wyložený, 2) mit Golde, zlatem wykládaný, obkládaný, wyſazený.

Ausgeleſen, wybraný, obraný, 2) das Leſen geendiget, wyčtený, dočtený.

Ausgeliehen, wypůgčený.

Ausgelöſcht, vhaſſený, vhaſlý, wyhaſſený, wyhaſlý, zhaſlý, zhaſſený, zhaſnutý, das mit Kreiden Geſchriebene, wymazaný, ſmazaný.

Ausgemacht, dodělaný, dokonaný, wykonaný, 2) es iſt noch nicht ausgemacht, geſſtě nenj wyděláno, vděláno, vgednáno, 3) ausgemachte Perle, wyňatá, wyndaná perla.

Ausgemahlet, wyobrazený, barwami wyneſſený, wymalowaný.

Ausgemelket, wydogený.

Ausgemergelt, wyhubený, wyhubenělý, zhubenělý, wyzáblý, wykapalý, wydlý, zchurawělý.

Ausgemerzet, wymjſſený.

Ausgemeſſen, wyměřený, změřený.

Ausgemuſtert, wywržený, wypuzený, wie ein Soldat, zawržený, wyproſſtěný, žoldem wyplacený dráb, wogák.

Ausgenommen, wygmutý, wymjněný.

Ausgepackt, wypěchowaný, wyložený.

Ausgeplündert, rozchwátaný, wydrancowaný, zdrancowaný, zebraný, oblaupený.

Ausgepreſſet, wyrlačený, wycezený, tlačenjm wyražený.

Ausgeputzt, wycýděný, wyſſlechtěný, oſſlechtěný, wyſſperkowaný, wykráſſlený.

Ausgeräuchert, wykauřený, wykaděný.

Ausgerauft, wyrwaný.

Ausgeräumet, wykliděný, vkliděný.

Ausgerechnet, wypočjtaný, wypočtený.

Ausgerenkt, wymknutý, wywrknutý, podwrklý, podwrknutý, wywrklý, wywinutý.

Ausgerichtet, wyřjzený, wykonaný, dokonaný, vgednaný.

Ausgeriſſen, wytrhnutý.

Ausgeruffen, wywolaný, prowolaný, rozwolaný, rozhlášſený, wyhlášſený.

Ausgeruhet, odpočinulý.

Ausgerupfet, wyſſklubaný, wyſſklubnutý.

Ausgerüſtet, wystrogený, opatřený, zachyſtaný.

Ausgeſagt, wyřklý, prořeklý, prořeknutý, prohlegknutý, wyhlegknutý.

Ausgeſaugt, wyſoſáty, wycucaný, wyſtřebaný.

Ausgeſchämt ſich haben, ſtud odložiti, odwrcy, neſtyděti ſe, bezſtaudným, neſtydliwým býti.

Ausgeſcharrt, wyhrabaný.

Ausgeſchickt, wyſlaný, poſlaný, ausgeſchickter Bot, poſlanec, wyſlaný poſel, m.

Ausgeſchlagen, ein Aug, wyražený, 2) verſagt, odepřený, 3) in Gärten, rozwitý, 4) am Leibe, wyražený.

Ausgeſchloſſen, wylaučený, wywržený, odſtrčený, odmrſſtěný.

Ausgeſchmelzt, ausgeſchmolzen, přepuſſtěný, přehánění.

Ausgeſchmückt, wykráſſlený, okráſſlený, wyſſlechtěný, oſſlechtěný.

Ausgeſchnitten, vom Holze, wyřezaný, vom Brod, wykrogený, vom Tuche, wyſtřjzený, wyſtřjhnutý.

Ausgeſchnitzt, wyřezbowaný, wyřezaný, wyrýpaný.

Ausgeſchöpft, wywážený, wyrenčený.

Ausgeſchrieben, wypſaný.

Ausgeſchüttelt, wytřáſaný, wytřeſený.

Ausgeſchüttet, wylitý.

Ausgeſchwatzt, wyſſtěbetaný, wyſſweholený, wyhlegknutý, prohlegknutý.

Ausgeſchwungen, přemitaný, wyopálaný, zopálaný, wywitý.

Ausgeſetzt, wyſazený, wyſazowaný, er hat ſein Ausgeſetztes, má ſwůg wyſadek.

Ausgeſiebt, wypocýwaný, zpocýwaný, třjbený, podwiwený.
Ausgeſöhnt, ſmjřený.
Ausgeſondert, wylaučený.
Ausgeſonnen, ſmyſſlený, wymyſſlený, zamyſſlený.
Ausgeſotten, wywařený.
Ausgeſpannt, rozpiatý, 2) ein ausgeſpanntes Pferd, wypřáhnutý, wypřáhlý kůň, m.
Ausgeſperrt, auseinander geſperrt, otewřený, rozedřený, 2) ausgeſchloſſen, wně zawřený.
Ausgeſpeyet, rect. ausgeſpien, wypliwnutý, wyplitý.
Ausgeſprengt, rozneſſený, wyneſſený, roztrauſſený.
Ausgeſprochen, wyřknutý, wypowědený, wyſlowený, propowěděný, promluwený.
Ausgeſprungener, m. zběhlec, poběhlec, odběhlec, poběhlík, wyběhlec, ſtrzek, wyſkočil, wyklauz, m.
Ausgeſpült, wypláknutý, opláknutý.
Ausgeſtanden, přeſtálý, 2) der vieles ausgeſtanden hat, wyſtálý, vtrpený.
Ausgeſteckt, wyſtrčený.
Ausgeſtellt, wyſtawený, 2) aufgeſchoben, odložený, poklizený.
Ausgeſteuert, obwěněný.
Ausgeſtochen, wyrywaný, wyrytý, ausgeſtochenes Aug, wypjchnuté, wybodnuté oko, n. 2) ausgeſtochene Arbeit, wyrywané, wybigené djlo, n. rytina, f. 3) ein ausgeſtochenes Bildchen, wypichowaný obrázek, m.
Ausgeſtopft, wycpaný.
Ausgeſtoſſen, wyſtrčený.
Ausgeſtreckt, rozproſtřený, rozeſtřený, rozwlečený, roztažený.
Ausgeſtreuet, wyſypaný, wytrauſſený, rozſypany, roztrauſſený.
Ausgeſtrichen, wymazaný, 2) geſtaupt mit Ruthen, wyſſwihaný, wyſſlohaný, wymrſkaný.
Ausgeſucht, wyhledaný, pohledauý.
Ausgeſühnt, vſitat. ausgeſöhnt, odobřený, ſmjřený.
Ausgeten, ſ. Ausjäten.
Ausgethan, odwundaný, odwržený, wywržený, zawržený.
Ausgetheilt, rozdělený, rozbitowaný.
Ausgetilgt, wyhlazený, ohlazený.
Ausgetrieben, wypuzený, wyhnaný.
Ausgetrocknet, wyſuſſený, wyſchlý.
Ausgetrunken, wypitý.
Ausgewachſen, bucklicht, wyroſtlý, wyſedlý, 2) völlig gewachſen, zroſtlý, vroſtlý, doroſtlý.
Ausgewaſchen, wymytý, vmytý.
Ausgewechſelt, wyměněný.
Ausgeweidet, wykuchaný.
Ausgeweinet, wyplakaný, wypěný.
Ausgewetzet, wybrauſſený.
Ausgewichſt, wywoſkowaný.
Ausgewickelt, rozwinutý, wywinutý, wymatený, rozmatený, wypleteny, rozpletený.
Ausgewiſcht, wytjraný, wytřený, mit dem Schwamm, wymazaný, ſmazaný, setřený.
Ausgewogen, odwážený.
Ausgewölket, bez oblaku, ein Tag, an dem es ausgewölket iſt, audnj, n. den bez oblaku, m.
Ausgeworfen, wyhozený, wymetený, wywržený.
Ausgezehrt, verzehrt, wytráwený, 2) ausgemergelt, wychřadlý, ſchřadlý, wykapalý, wyvdlý.
Ausgezeichnet, wyznamenaný.
Ausgeziert, ozdobený, wykráſſlený, okráſſlený, wyſſlechtěný, oſſlechtěný.
Ausgezimmert, wyteſaný, vteſaný, zteſaný.
Ausgezogen, als ein Kleid, wyſlekntý, ſwlečený, ſljknutý, 2) wie ein Degen aus der Scheide, wytažený, dobitý.
Ausgezupft, wytřepaný, wyſſlubaný.
Ausgezwungen, wynucený, wynučený.
Ausgießen, wyljti, wyljwati.
Ausgießung, f. wyljwánj, wylitj, n.
Ausglätten, wyhladiti.
Ausgleichen, wyrownati, zarownati.
Ausgleiten, mit dem Pfluge ausfahren, z brázdy wygjti, wyſtaupiti, mit dem Fuße, ſklauznauti, ſm.eknauti ſe, vom Wege (moraliſch), wyſſinauti, wychýliti, vchýliti, odchýliti od prawé ceſty, wywinauti.
Ausglitſchen, ſklauznauti.

Ausglühen, einen Drat, rozpáliti, rozhřjwati, rozhřjti, roznēcowati, roznjtiti.

Ausgraben, wykopati, wyhrabati, 2) mit dem Grabſtichel in Holz, wyrýpati, in Steinen, wyrýwati, wyryti.

Ausgrabung, f. wykopánj, wyhrabánj, n. 2) im Holz, wyrýpánj, n. auf Steinen, wyrýwánj, wyrytj, n.

Ausgraſen, wyžiti, ſežiti tráwu.

Ausgräten, z koſtj obrati, oblaupiti.

Ausgreifen, mit den Beinen, roztáhnauti hnáty.

Ausgrübeln, wyhlaubati.

Ausgrüblend, wyhlaubačný, hlaubačný, wyhlaubáwačný.

Ausgründen, wyſtihnauti, ſtjhati, wyſſetřiti.

Ausguß, m. wo man das Waſſer herunter gießt, prūtok, weytok, tratiwod, m.

Aus haben, bey einem, konec v někoho mjti.

Aushacken, wyſekati, wyreſati, das Aug, oko wymrſſtiti, wyſſlehnauti.

Aushalten etwas, wydržeti něco, der Feinde, Anfall, Angriff, autok nepřátelſký wyſtáti, wydržeti, autoku odolati, einen mit Gelde aushalten, wydržeti, wyčaſtowati někoho penězy.

Aushaltung, f. wydrženj, n. mit Gelde, wyčaſtowánj, wydrženj, n.

Aushändigen, wydáwati, wydati.

Aushändigung, f. wydánj, n.

Ausharren, wytrwati, dotrwati, ſetrwati.

Aushärten, ztwrditi, zatwrditi.

Aushauchen, wydychati, duch puſtiti, die Seele aushauchen, duſſi puſtiti, wypuſtiti, zdechnauti.

Aushauen, wytjnati, wyrjſti, wyraubiti, die Dornen, wykleſtiti, wytjti, 2) als ein Bildhauer ein Bild, Stein, wyteſati, wyryti, wyrýpati, 3) mit Ruthen, wyſſlehati, wyſſwihati, wyſekati.

Ausheben, die Soldaten, wyzdwihnauti, die Fenſter, die Thüre, den Reuter vom Sattel, wyſaditi okna, dwěře, gezdce z ſedla, einen Baum, wywrátiti, wypáčiti, ſich die Schulter, die Achſel, wywrátiti, wywinauti, wyrazyti.

Ausheben, das, der Soldaten, wyzdwiženj, n. der Fenſter, der Thüre, wyſazenj, n.

Aushecheln, wywochlowati, zwochlowati.

Ausheckeln, Junge aus den Eyern, wyhnizditi, wyſedēti, wyléhnauti, etwas miteinander, ſléwati, kowati, ſtrogiti něco, ſie heckeln etwas aus, nēgakē ſſibalſtwj kugj, Verſe, Einfälle, wyléhnauti.

Ausheilen, wyhogiti, vléčiti, zhogiti, zléčiti, dohogiti, doléčiti.

Ausheitern ſich, wygaſniti, wybjrati ſe, 2) den Verſtand, obgaſniti, prowauſyti mozek, 3) aufgeräumt machen, obweſeliti, obweſelowati, 4) luſtig werden, rozweſeliti ſe, obweſeliti ſe.

Ausheizen den Ofen, das Zimmer, wytopiti.

Aushelfen, den Armen aus der Noth, pomocy chudým z bjdy, einem mit etwas, napomocnu býti, napomáhati někomu něčjm.

Aushellen ſich, rozgaſniti, rozſwětljwati ſe.

Aushobeln, wyhladiti.

Aushöhlen, wydlabati, etwas inwendig, wydauti, podauti.

Ausholen, einen, ausforſchen, ſtjhati, wyſtihnauti, ſkaumati, wyſkaumati, 2) mit dem Degen, Beile, Arm, oder die Hand um etwas zu werfen, napřáhati, napřáhnauti.

Ausholer, m. ſtihač, ſkaumač, wyſkaumatel, m.

Ausholung, f. ſtjhánj, ſkaumánj, wyſtihnutj, n. 2) napřahánj, napřáhnutj, n.

Aushülſen, wyluſſtiti.

Aushungern, wyhladowěti, hladem wymořiti, vmořiti, zamořiti, wyhubiti, zhubiti, zhubeniti.

Aushurren, wykurwiti, dokurwiti.

Aushuſten, wykaſſlati, zu huſten aufhören, dokaſſlati.

Ausjagen, wyhnati, wypláſſiti.

Ausjäten, wypleti, wypljti.
Auskämmen, wyčesati, sčesati.
Auskaufen sich, oder einen, wykaupiti, 2) alles Geld ausgeben, wydati se z peněz, 3) einem etwas eher, oder theurer verkaufen, mehr geben, als ein anderer, překaupiti, předkaupiti.
Auskehren, das Zimmer, wymesti, vymesti, das Kleid, wyčesati, wykartáčowati.
Auskehricht, u. smeti, f.
Auskeimen, wypučiti, wypukati se.
Auskeltern, čerenem, lisem wytlačiti.
Auskernen, wygádřiti, wygadrniti.
Aufklären sich, hell werden, wygasnuti, wybjrati, wybrati se.
Ausklatschen, mit den Händen, wytleskati, wypleskati, ausschwatzen, wypleskati, wyblekuauti, wypleskati, wyklewetati.
Ausklauben, wybjrati.
Auskleben, wylepiti.
Auskleiden sich, rozstrogiti, wysljknauti, sljknauti, swlécy, swlékati, wywlecy se, 2) schön kleiden, wystrogiti.
Auskleidezimmer, n. swláčebna, f.
Ausklopfen, den Staub, wyklepati, 2) abprügeln, wytlaucy, wybauchati.
Ausklügeln, wymudrowati.
Auskochen, wywařiti, genug kochen, vwařiti, dowařiti.
Auskommen, aus dem Hause ausgehen, wygjti, wycházeti, 2) bekannt werden, na gewo wygjti, 3) genug haben, wygjti, 4) mit jemanden gut, dobře s někým wygjti, 5) es ist Feuer ausgekommen, oheň wyssel.
Auskommen, das, wyživenj, n. er hat sein Auskommen, má na wyživenau, má své wyživenj.
Auskörken, wybljti, wywrhnauti, wywrátiti, wykuckati.
Auskörnen, s. Auskernen.
Auskosten, etwas überall, wysljditi, ohledati.
Auskramen, seine Waaren, wykládati své zbožj, rozložiti se s svým zbožjm, seine Gelehrsamkeit, swau včenostj se roztahowati.
Auskramen, das, wykládánj, rozloženj, n. seiner Gelehrsamkeit, roztahowánj, n.
Auskratzen, wyssrábati, wydrápati.
Auskriechen, wylezti, wyljzati.
Auskriegen, den Krieg endigen, dowálčiti, dowáleti.
Auskühlen, kalt machen, wychladiti, kalt werden, wychladnauti, wychladiti se.
Auskünden, auskündigen, auskundschaften, wyzwidati, zwjdati, wyzwěděti, wyssetřiti.
Auskundschafter, m. zwědač, wyzwidač, wyzwidatel, m.
Auskunft, f. von einer Sache, wědomost, f. wědomj, n. einem Auskunft geben, wědomost, na rozum, ná wědomj dáti.
Auskünsteln, wyljčiti, vljčiti, řemeslně vdělati.
Auslachen, wysmáti, wysmjwati, někomu se posmjwati.
Auslachens werth, k posměchu, posměchu hodný.
Auslachen, das, posměch, m. posmjwánj, wysmjwánj, n.
Ausladen, wykládati.
Ausladen, das, wykládánj, n.
Auslader, m. wykladač, m.
Auslage, f. náklad, m. wynaložení, n.
Ausländer, m. cyzozemec, cyzokragan, cyzokragjn, cyzokragný, přespolnj, m.
Ausländerinn, f. cyzozemkyně, cyzozemka, cyzokraganka, cyzokraginka, f.
Ausländisch, cyzozemský, cyzokragný, cyzokraginný, přespolnj.
Ausländisch, adv. po cyzozemsku, cyzozemsky, cyzokragně.
Auslassen, weglassen, überhaupt, wynechati, wypustiti, opustiti, herauslassen, wypustiti, paussteti, ein Kleid, popustiti, wypustiti, seinen Zorn gegen einen auslassen, wypustiti na někoho, wyliti na někom swau zlost, sich über etwas auslassen, pustiti se do něčeho, sich in die Wollust auslassen, wydati se na wssecku rozkoš.

Auslaſſung, ſ. wynechánj, wypuſſtěnj, opuſſtěnj, n.

Ausläſtern, wyzlořečiti, wyrauhati ſe.

Auslauf, m. wyběhnutj, wybjhánj, n. 2) des Waſſers, weytok, ſplaw, m.

Auslaufen, wybjhati, wyběhnauti, 2) wie eine Sanduhr, doſypati ſe, wyprſſeti, wyběhnauti, 3) wie ein Gewächs, wypryſkowati ſe, 4) wie ein Gefäß, tecy.

Auslaufen, das, wybjhánj, wyběhnutj, n. eines Gewächſes, wypreyſkáwánj, n.

Auslaufer, m. wybihač, dobihač, wybjhatel, m.

Auslaugen, wywařiti.

Ausläuten, einem Verſtorbenen, wyzwánūti, hrana zwoniti, aufhören zu läuten, dozwoniti, wyzwoniti.

Ausläuten, das, wyzwánēnj, n.

Ausleben, wydnjti.

Auslecken, wyljzati.

Ausleeren, wyprázdniti, wytenčiti.

Ausleerend, wyprázdňugjcý, wytenčugjcý.

Ausleerung, ſ. wyprázdnēnj, wytenčenj, n.

Auslegen, herauslegen, wykládati, wyložiti, 2) erklären, wykládati, wyložiti, einen Traum, ſen wyložiti, 3) aufnehmen, ausdeuten, kłáſti, pokládati, etwas als eine Hochmuth, für eine Tugend, něco za wyſokomyſlnoſt, ctnoſt kłáſti, pokládati, 4) Geld auslegen, penjze wynalożiti, 5) einem etwas gut oder übel, w dobré neb zlé něco wykládati.

Ausleger, m. Erklärer, wykladač, wykladatel, m.

Auslegerinn, ſ. wykladatelkyně, f.

Auslegung, ſ. wýklad, m. wykládánj, wyloženj, n.

Ausleihen, půgčiti, zapůgčiti, ſich etwas ausleihen, wypůgčiti ſobě něčeho.

Ausleiher, m. eines Kapitals, wěřitel, půgčitel, m. inſofern es immer geſchieht, lichewnjk, wypůgčitel na lichwu, m.

Ausleihung, ſ. půgčenj, půgčowánj, zapůgčowánj, n. die immer geſchieht, lichwenj, wypůgčenj na lichwu, n.

Auslernen, wybaſiti, wyhonowāti, wyhlučeti.

Auslernen, aufhören zu lernen, dowčiti, wywčiti ſe, einen Menſchen auslernen, wywčiti.

Ausleſchen, ſ. Auslöſchen.

Ausleſen, ausklauben, wybjrati, objrati, wybrati, 2) ein Buch ausleſen, wyčjſti, dočjſti, přečjſti knihu.

Ausleſer, m. Ausklauber, wybirač, obirač, obiratel, wybiratel, m.

Ausleſung, das Ausklaubung, wybjránj, objránj, n.

Auslieferer, m. wydawatel, wydawač, m.

Ausliefern, wydati, wydáwati.

Auslieferung, ſ. wydánj, wydáwánj, n.

Auslöchern, wyděrawěti, wywrtati.

Ausloben, wychwalowati, wychwáliti.

Auslocken, wylanditi, wyláfati, wywnaditi, wywábiti, mit Schmeicheln, wychlácholiti, wylahoditi.

Auslöſchen, Licht, Feuer, zhaſnauti, mit dem Schwamm, zmazati, wymazati, zamazati hanbau, 2) das Andenken eines auslöſchen, paměť někoho zahladiti, zmazati.

Auslöſchlich, wymazatedlný, zmazatedlný.

Auslöſchung, ſ. des Lichts, Feuers, zhaſnutj, n. mit dem Schwamm, wymazánj, zamazánj, zmazánj, n. 2) zahlazenj, n.

Auslöſen, ein Pfand, wyplatiti, wyplácetí, einen Gefangenen, wykaupiti, wyplatiti.

Auslöſer, m. wyplatitel, wykupitel, m.

Auslöſlich, wyplatitedlný, wykupitedlný.

Auslöſung, ſ. wyplacenj, wykaupenj, n.

Ausmachen, endigen, dodělati, vdělati, 2) eine Sache mit einem, wyřjditi, zprawiti, 3) 1000 Mann ausmachen, tiſýc muzů obnáſſeti, der Winter macht daſelbſt den gröſten Theil des Jahres aus, zyma tam nejwětſſj djl roku wynáſſj,

4) ausmachen, betragen, dělati, wie viel macht es aus, mnoholi to dělá? 5) etwas untereinander verabreden, wydělati, vdělati, er hat mit ihm 5 fl. ausgemacht, wydělal, vdělal s nim pět zlatých, 6) ausschelten, wydělati někoho, někomu, 7) Nüsse ausmachen, ořechy wyndati, wydobyti, wylaupnauti, wylaupati, 8) er hat ausgemacht, on dodělal.

Ausmahlen, Getreid, wymljti, wymlátiti, 2) ein Bild, wyobrazyti, barwami wynesti.

Ausmarschiren, s. Ausrücken.

Ausmarken, einen Wald, Gränzen darinn sezen, wymezyti, hranice, meze wytknauti.

Ausmauern, mit Mauerswerke erfüllen, wyzdjti, völlig mauern, dozdjti.

Ausmeiseln, mit dem Meisel aushöhlen, wydlabati, wyrývati.

Ausmelken, wydogiti.

Ausmergeln, zhubeniti, hubeniti, wyhubeniti, wymořiti, zamořiti, zchurawěti.

Ausmergler, m. hubenjk, hubitel, pokladač, m.

Ausmerzen, wymjssyti.

Ausmessen, wyměřiti, změřiti, rozměřiti.

Ausmesser, m. weyměrčj, měrčj, měřič, wyměřitel, m.

Ausmessung, f. wyměřenj, změřenj, rozměřenj, n.

Ausmisten, hnůj wyklidit, od hnoje čistiti.

Ausmünzen, s. Ausprägen.

Ausmustern, wywrcy, wypuditi, 2) einen Soldaten, wyprostiti, propustiti.

Ausmusterung, f. wywržení, wypuzenj, n. 2) wyprosstěnj, propusstěnj, n.

Ausnähen, wyssiwati, wyssiti.

Ausnagen, wyhryzati, wyhryzti, wyhlodati.

Ausnahme, f. wýmjnka, wýměna, f. ohne Ausnahme, bez wýměny, bez wýmjnky, mit Ausnahme, s wýmjnkau.

Ausnehmen, wyjmti, wygmauti, wymjmiti, wyměniti, 2) Vögel, Nester, Eyer, wybjrati, die Gedärme, wykuchati.

Ausnehmend, wybraný, výborný.

Ausnehmung, s. Ausnahme, 2) Ausnehmung des Honigs, wybjránj medu, n.

Ausnüchtern, wystřjzwiti, wystřjzliwěti.

Auspacken, wykládati, wyložiti.

Auspaucken, austrummeln, wybubnowati, 2) ausprügeln, wypráskati, wybauchati.

Auspeinigen, wymučiti, zmučiti, aufhören zu peinigen, domučiti.

Auspeitschen, wymrskati, wypráskati.

Auspfeifen, wypjskati.

Auspflücken, wytrháwati.

Auspflügen, wyworáwati, zworáwati.

Auspichen, wysmoliti.

Ausplappern, ausplaudern, wypljskati, wyplesstiti, wyblekauti, wytlachati.

Ausplündern, rozchwátati, wylaupiti, wydrancowati.

Ausplünderung, f. rozchwátánj, wylaupenj, wydrancowánj, n.

Auspochen, wytlaucy.

Auspoltern, wybauřiti, wybromowati, wybauchati.

Ausposaunen, wytraubiti.

Ausprägen, wyrazyti, wybiti, tázy wyrazyti.

Auspredigen, wykázati, dokázati, pokázati.

Auspressen, wytlačiti, tlačenim wytáhnauti, wyceditt, Thränen auspressen, wyrazyti slze.

Auspressung, f. wytlačenj, wycezenj, n.

Ausprügeln, wyprati, wytřjskati, wypráskati.

Ausprügelung, f. weyprask, m. wyvráskánj, wytřjskánj, wyprani, n.

Auspumpen, wywážiti, wytahowati.

Ausputzen, zieren, wysslechtiti, osslechtiti, wykrásslitt, wyssperkowati.

Ausputzer, m. Auspuz, Verweis, weytopek, m. einem Ausputzer geben, weytopek dáti, wypeskowati někoho,

koho, wytopiti někomu, Ausputzer bekommen, wytopek dostati.

Ausraſen, recht, wyſrſeti, wyzuřiti, wyzuřiwěti, wysápati se, 2) wie ein junger Mensch, wytřesstěti, wyblázniti, 3) wie ein lüderlicher junger Mensch, wymrhati.

Ausraſten, odpočinauti, oddechnauti sobě.

Ausrauben, wylaupiti.

Ausrauchen, wykauřiti.

Ausräuchern, ein Zimmer, wykuřowati, wykauřiti, wykaditi pokog, 2) Fleiſch, wyuditi maſo.

Ausraufen, wyrwati, wyſſlubati.

Ausräumen, ein Zimmer, wykliditi, wykljzeti, 2) einen Graben, wykliditi, vkliditi, 3) ausziehen, kliditi ſe.

Ausräumen, das, Ausräumung, f. wykljzenj, n. 2) vkljzenj, n. 3) kliděnj, n.

Ausrechnen, wypočjtati, wyčjtati, wypočjſti, zpočjtati, zpočjſti.

Ausrechnung, f. wypočjtánj, wypočtenj, wyčjtánj, zpočjtánj, n.

Ausrecken, die Zunge, gazyk wyplazyti.

Ausrede, a) Ausſprache, weyřečnoſt, f. b) Ausflucht, Entſchuldigung, wýmluwa, omluwa, f. c) vor Gericht, wyřknutj, n.

Ausreden, ausſprechen, wyřknauti, wyřjcy, wypowědjti, 2) vor Gericht ausſagen, wyřknauti, 3) laß mich ausreden, nech mne wymluwiti, wypowěděti, 4) aufhören zu reden, domluwiti, dopowěděti, wymluwiti, 5) einem etwas ausreden, daß er es nicht glauben, oder meinen ſoll, wymlauwati, wymluwiti někomu něco, 6) ſich ausreden, wymlauwati ſe, omlauwati ſe.

Ausreden, das, ſ. Ausrede.

Ausregnen, wyprſeti, wydeſſtiti.

Ausreiben, wytjrati, wytřjti.

Ausreifen, wyzráti, dozráti.

Ausreiſe, f. wýgezd, m. wygetj, n. zu Fuß, wýchoz, m. wygitj, n.

Ausreiſen, wygeti, zu Fuß, wygjti.

Ausreiſſen, wyrhati, wyrhnauti, 2) entfliehen, wyrhnauti, wyrazyti ſe, wynikuauti.

Ausreiſſen, das, wytrhnutj, n. 2) des Flüchtigen, wytrhnutj, wyraženj, wynikuutj, n.

Ausreiſſer, m. der davon läuft, poběhlec, wyběhlec, ſtržek, wýlupek, m.

Ausreiten, wygeti na koni.

Ausreiten, das, wýgezd, m. wygetj na koni, n.

Ausreiter, m. der Obrigkeit, biřic, m.

Ausrenken, wywrknauti, wywinauti, wywrátiti, wyrazyti.

Ausreuſpern, wychrkati, wychrkowati, wychrknauti, odchrkati.

Ausreuſpern, das, Ausreuſperung, f. wychrkánj, wychrkowánj, odchrkánj, n.

Ausreuten, wypleniti, wyljti.

Ausrichten, vollziehen ein Geſchäft, Auftrag, wyřjditi, wykonati, zgednati, zprawiti konáni, eine Geſandſchaft, odbyti poſelſtwj, nichts ausrichten, nic newyřjditi, nepořjditi, nezpůſobiti, nezprawiti, nezgednati, neſwesti, 2) ein Gaſtgebot, Hochzeit, wyprawiti, vſtrogiti, přiſtrogiti, 3) einen Gruß, Kompliment, wyřjditi, 4) ſchelten, Leute ausrichten, přetřepáwati lidi.

Ausrichtung, f. eines Geſchäfts, Auftrags, wyřjzenj, wykonánj, zgednánj, n. 2) wýprawa, wyprawenj, vſtrogenj, přiſtrogenj, n. der Leute, přetřepáwánj lidj, n.

Ausriechen, nicht mehr Geruch haben, wyčichnauti, wypáchnauti.

Ausringen, naße Wäſche, Kleider, wyždjmati.

Ausrinnen, ausfließen, wytecy, wytýkati, wie ein Gefäß, tecy.

Ausrinnung, f. wytečenj, wytýkánj, n.

Ausrotten, wypleniti, wykořeniti.

Ausrottung, f. wypleněnj, wykořeněnj, n.

Ausrücken, wie die Soldaten aus einer Schlacht, aus dem Lager, zur Schlacht, wytrhnauti, 2) ausrücken mit etwas, z. B. mit Gelde, wytaſyti ſe.

Ausrufen, zwolati, 2) kund, bekannt machen, wywolati, rozwolati, rozhlášyti, wyhlášyti, 3) zum Verkaufe, prowolati.

Ausrufer, m. wywolatel, wywolawač, wyhlásný, m.

Ausrufung, f. Ausruf, zwolánj, n. 2) wywolánj, rozwolánj, rozhlásſenj, wyhlásſenj, n. 3) prowolánj, n.

Ausruhen, odpočjwati, odpočinauti.

Ausruhung, f. odpočjwánj, odpočinutj, f.

Ausrupfen, wyſſlubati, wyſſlubnauti, wyrwati.

Ausrüſten, zbrogj opatřiti, wzbrog wprawiti, ozbrogiti, wyzbrojiti, 2) einen mit einem königlichen Gewaltsbrief ausrüſten, opatřiti, zmocniti, zachyſtati, ſich mit Kenntniſſen, zachyſtati, opatřiti ſe wmě-njm.

Ausrüſtung, f. ozbrogenj, wyzbraněnj, n.

Ausſaat, f. weyſewek, m. oſenj, oſetj, n.

Ausſäen, wyſýwati, rozſýwati.

Ausſage, f. wyřkutj, wyřčenj, n. wýpowěd, propowěd, f. 2) vor Gerichte, wyřknutj, n. wýpowěd, f.

Ausſagen, völlig ausreden, dořjcy, dopowědjti, etwas, wyřjcy, wyřknauti, wypowěděti, propowěděti, promluwiti, vor Gerichte, wyřknauti, es iſt nicht auszuſagen, nenj to k wyſlowenj, k wyprawenj, k wypowědénj, k wymluwenj, was nicht auszuſagen iſt, newyſlowitedlný, newyprawitedlný, newyprawný, newymluwitedlný, newymluwný.

Ausſatz, m. malomocnoſt, f. malomocenſtwj, n.

Ausſätzig, malomocný, zmalomocnělý.

Ausſäubern, wyčiſtiti, wyčýditi.

Ausſaufen, wychlaſtati, wyžrati.

Ausſaugen, wyſáti, wyſtřebati, wycucati, wycuclati.

Ausſaugung, f. wyſánj, wyſtřebánj, wycucánj, wycuclánj, n.

Ausſchaben, wyſtrauhati.

Ausſchälen, wylaupati, wylaupiti.

Ausſchämen ſich, čelo protřjti, ſtud ſložiti, bez ſtudu býti, ein ausgeſchämter Menſch, člowěk protřelého čela.

Ausſchänden, zhaněti, pohaněti, wzhaněti, zhanobiti.

Ausſchärfen, wyoſtřiti, naoſtřiti, zoſtřiti, zbřjditi.

Ausſchaffen, jemanden aus der Stadt, wypowědjti někoho z města, aus dem Zimmer, wyprawiti, odprawiti.

Ausſcharren, aus der Erde ausgraben, wyhrabati, 2) ein Gefäß, einen Topf, wyſtrauhati, 3) zum Schimpfe mit dem Fuße, wykopati někoho nohau.

Ausſchattiren, wyſtjniti.

Ausſchauen, herausſehen, wykauknauti, wykaukati, wen kaukati, 2) Geſtalt haben, wyhljžeti, wypadati, er ſchaut wie der Tod aus, gako ſmrt wyhljžj, wypadá.

Ausſchäumen, wypěniti.

Ausſchenken, Wein, Bier, wydáwati, naljwati, aufhören zu ſchenken, wydati ſe z pjwa, wjna; wydati, wyprodati wjno, pjwo.

Ausſcherzen, wyžertowati, wyſſprýmowati, dožertowati, doſſprýmowati.

Ausſcheuern, wymečowati, 2) ausſchelten, dobře odrbati.

Ausſchicken, wyſlati.

Ausſchickung, f. wyſlánj, n.

Ausſchießen, hervorwachſen, wyſtřeliti, wymrſſtiti, wypučiti, wypukati, wypreyſſtiti, wotawiti ſe, 2) auswählen, wybrati, obrati, 3) ausſchießen aus dem Gewehr, zuerſt ſchießen, wyſtřeliti, zuletzt ſchießen, das Schießen endigen, wyſtřjleti, doſtřjleti.

Ausſchießen, das, Hervorwachſen, wyſtřelenj, pučenj, wypučenj, wypukánj, wotawenj, n. 2) wybránj, n. 3) wyſtřelenj, n. 4) wyſtřjlenj, doſtřjlenj, n.

Ausſchiffen, ausfahren, odplauti, odplawiti ſe, od břehu odſtrčiti, 2) ausladen Waaren aus dem Schiffe, wyložiti, wykládati z lodj.

Ausſchiffung, f. odplawenj, odplutj, n.

Ausſchimpfen, ſ. Ausſchänden.

Ausſchinden, odřjti, zedřjti, zdjrati kůži,

kůži, oder z kůže, 2) etwas von einem, wydřjti někomu něco.

Ausschöpfen, Waſſer aus einem Schiffe, wybjrati, wyſſpljchati wodu z lodj.

Ausschirren, Pferde, wypřáhnauti koně.

Ausschlafen, wyſpáwati, genug ſchlafen, wyſpati ſe.

Ausschlafen, das, wyſpáwánj, wyſpánj, n.

Ausschlag, m. übers Gewicht, wýwažek, přjdawek, m. 2) im Geſichte, oder am Leibe, wyražeńj, n. wyraženina, f. 3) einer Sache, wýpad, m. wypadnutj, wygitj něgaké wěcy, n. 4) Ausſchlag geben, vrčiti.

Ausschlagen, einem ein Aug, Zahn, wyrazyti někomu oko, zub, 2) ein Amt, zawrhnauti auřad, opomecy, opowrcy, pomecy auřad, zhrdnauti, pohrdnauti auřadem, 3) wie ein Gewächs, wyrážeti, 4) wie ein Pferd, wyhazowati, házeti, práti, kopati, 5) die Wände ſchlagen aus, ſtěny wyrážegj, 6) die Krätze, oder andern Ausſchlag bekommen, wyrazyti, wyrážeti ſe, 7) ablaufen, gelingen, padnauti, zwesti ſe, übel ausſchlagen, zle padnauti, zle ſe zwesti, 8) in ein Muthwillen ausſchlagen, w ſwéwolnoſt wehážeti, 9) ausprügeln, wybiti, wytlaucy, wytřjſkati, 10) einen Wagen, Zimmer mit Tüchern, Tapeten ausſchlagen, pobjgeti, wybjgeti.

Ausschleifen, wybrauſyti, wyoſtřiti, wybřjditi, zbřjditi.

Ausschließen, wylaučiti, wywrhnauti, wywrcy, wyobcowati, odmrſſtiti, odſtrčiti, aus der Kirche, aus der Gemeinde, wyobcowati, wylaučiti, von Aemtern, von der Wahl, von der Erbſchaft, odmrſſtiti, odſtrčiti, wywrcy, 2) hinausſchließen, wně zawřjti.

Ausschließung, f. wylaučenj, wywrhnutj, wywrženj, wyobcowánj, odmrſſtěnj, odſtrčenj, n.

Ausschlucken, ein Glas Bier, wychlaustnauti, wylauſknauti, 2) zu ſchlucken aufhören, wyſſkytati.

Ausschlüpfen, aus dem Ey, wyſkočiti.

Ausschlürfen, wyſrkati, wyſrknauti, wyſtřebati.

Ausschmähen, zhaněti, pohaněti, vohaněti.

Ausschmälen, wylátí.

Ausschmauchen, mit Dampfe erfüllen, wykauřiti, wykaditi, eine Pfeife Tobak, wykauřiti.

Ausschmauſen, wykwaſyti, wyhodowati, dokwaſyti, dohodowati.

Ausschmelzen, přepauſtěti, přehánětí.

Ausschmieden, wykowati, zkowati.

Ausschmieren, wymazati.

Ausschminken, wyljčiti, vljčiti.

Ausschmücken, wykrášliti, okrášliti, wyſſlechtiti, oſſlechtiti, wyſſperkowati.

Ausschmückung, f. wykrášlenj, okrášlenj, wyſſlechcenj, oſſlechcenj, wyſſperkowánj, n.

Ausschnarchen, wychrápati, wychrupati, wychraptěti, wyſupati.

Ausschnäuben, wyſupati, wyſoptěti.

Ausschneiden, Holz, wyřezati, Brod, wykrágeti, Tuch, Papier mit der Schäre, wyſtřjhnauti, die Mannheit, wykleſtiti, wyřezati, die Zunge, wyřjznauti.

Ausschneider, m. wyřezawač, m. der Mannheit, kleſtič, m.

Ausschneiden, das, Ausſchneidung, des Holzes, wyřezánj, n. Brods, wykrágenj, n. Tuchs, Papiers mit der Schäre, wyſtřjhnutj, n. der Mannheit, wykleſtěnj, wyřezánj, n. der Zunge, wyřjznutj, n.

Ausschneuzen, wyſmrkati, wyſmrknauti ſe.

Ausschneuzung, f. wyſmrkánj, wyſmrknutj, n.

Ausschnitzen, Holz, wyřezbowati, wyřezati, wyrýpati, das Papier, wyſtřjhowati.

Ausschöpfen, wywážiti, wytenčiti.

Ausschrauben, wytočiti, ſich aus etwas, wypljſti, wymáſti ſe z něčeho.

Ausschreiben, wypſati, 2) ſchriftlich ankündigen, z. B. einen Landtag, rozepſati, 3) aufhören zu ſchreiben, ein Werk völlig ſchreiben, dopſati.

Ausschreiben, das, Ausschreibung, f. wypsánj, n. weypis, m. 2) rozepsánj, n. 3) dopsánj, n.

Ausschreiber, m. wypisowatel, m.

Ausschreiten, wykročiti, wystaupiti, von der rechten Bahn, wychýliti, vchýliti se z prawé cesty, wyssinauti, wykročiti, wywinauti, wystaupiti.

Ausschreitung, f. wykročenj, wystaupenj, n. von der rechten Bahn, wychýlenj, vchýlenj, wyssinutj, wywinutj, n.

Ausschreyen, zkřiknauti, wykřiknauti, 2) aufhören zu schreyen, dokřičeti, 3) bekannt machen, wykřičeti, rozkřičeti, 4) einen in das Geschrey bringen, rozkřičeti někoho.

Ausschreyen, das, Ausschreyung, Bekanntmachung, wykřičenj, rozkřičenj, n.

Ausschreyer, m. Stadtknecht, hulákač, biřic, m.

Ausschuß, m. Auswahl, weyběrek, m. wolenj, n. 2) verwerflicher Ausschuß, Verwerfung, wýmět, m. wymetenj, wywrženj, n. 3) Ausschuß der Waaren, wýběrek, zamjtawé zbožj, n. 4) der Schafe, brakyně, wywržené owce, f.

Ausschütteln, wytřásati, wytřásti, ein Kleid, raucho wytřjsti.

Ausschütten, wyliti, wyljwati, Früchte, ꝛc. wysypati.

Ausschwärmen, wytěkati, wytrmáceti se, wytaláceti, wytaulati se.

Ausschwätzen, wyssrěbetati, wyssweholiti, wybleknauti, probleknauti, wyplampati.

Ausschweif, m. Ausschweifung im Leben, wýstupek, weystupek, weytržek, weyskok, m. weytržnost, weyskočnost, f. 2) im Reden, odstaupenj, wyraženj, n. 3) der Wege, der Reden, zápolj, okorowánj, n. 4) Ausschweifung in einer Sache, wywinutj, wyssinutj, poblauzenj, n. 5) eine Ausschweifung begehen, dočiniti, dopustiti se weystupku, weytržku, weytržnost prowesti.

Ausschweifen, in etwas, wywinauti, wyssinauti, poblauditi, 2) im Reden, odstaupiti, wyrazyti se, 3) weitläufig seyn, okorowati, 4) ausschweifen im Leben, wýstupně, wýtržně sobě počjnati, wésti, 5) von seinem Vorhaben, odstaupiti, odkročiti, 6) vom Wege, wyssinauti, wyrazyti, wychýliti, vchýliti se z cesty, 7) ausschweifende Wege, zápolj, n. Reden, okorowánj, zápolj, n.

Ausschweifend im Leben, weyskočný, wýstupný, weytržný, 2) in einer Sache, weystupný, 3) im Reden, okorugicý, obssirný, obdlauzný.

Ausschweifer, m. weystupnjk, weytržnjk, m.

Ausschweifung, f. s. Ausschweif.

Ausschwelgen, wyheysowati, wykwasyti.

Ausschwemmen, wypláknauti.

Ausschwenken, wyopálati, zopálati, wywiti.

Ausschwimmen, wyplauti, wyplawati.

Ausschwingen, s. Ausschwenken, 2) sich ausschwingen, wymrsstiti se.

Ausschwitzen, wypotiti.

Aussehen, sich etwas besseres ersehen, wyhlidnauti sobě něco, 2) zum Fenster hinaussehen, wyhlédnauti, wykauknauti, 3) so oder so gestaltet, beschaffen seyn, wyhljzeti, wypadati.

Aussehen, das, Aussicht, wyhlédnutj, n. Gestalt, Beschaffenheit, wie einer aussieht, pohlédnutj, n. pohled, m. wzezřenj, n. die Sache hat übles Aussehen, ta wec zlý pohled má.

Ausseihen, wycediti.

Außen, zewnitř, zewnitřku, zewnitřně.

Außen bleiben, nicht erscheinen, wně zůstati, nepřicházeti, wie das Fieber, newracetí se, vor Gerichte, nepřigjti, die Strafe bleibt nicht aus, trest nemine.

Außenbleibung, f. wně zůstánj, n. des Fiebers, nenawrácenj, n. vor Gerichte, nedostawenj se, nepřigitj, nepřicházenj, n.

Aussenden, wyslati.

Außenwerk, n. přednj ohrada, f.
Außer, krom, kromě, außer dem einzigen, krom toho gediného, außer Furcht, bez bázně, außer sich, bez sebe, ich verzeihe ihm nicht, außer er bittet mich ab, neodpustjm mu, leč mne odprosý.
Außerhalb, wně, zewnitř, pozewnitř, zewnitřně.
Außerordentlich, kromobyčegný.
Außerordentlich, adv. kromobyčegně, krom, mimo pořádku.
Ausſetzen, Gewächſe, wyſazowati, 2) einen Tag, den wyſaditi, położiti, 3) die Arbeit, práce poodložiti, přestati od práce, 4) ein Kind, położiti, zawrcy djtě, 5) zur Schau, zum Verkauf, wystawiti, 6) einige Täge ausſetzen, in die Schule, oder in ein Amt nicht kommen, wyſaditi, 7) immer etwas auszuſetzen haben, wždy mjti něco k wystawenj, 8) mit Steinen, wyſazowati, 9) ſich der Gefahr ausſetzen, wydati ſe w nebezpečenſtwj, 10) einem etwas jährlich, wyſaditi, 11) Strümpfe, wyſazowati, wyſaditi.
Ausſetzen, das, Verſäumung, wyſazenj, n. ohne Ausſetzen, bez wyſazenj, bez oddechu.
Ausſetzung, f. Beſtimmung, ſazenj, położenj, n.
Ausſeyn, zu Ende ſeyn, konec býti, býti po tom, es iſt mit mir aus, geſt wetа po mně, konec geſt ſemnau, die Stunde iſt aus, geſt po hodině, hodiny geſt konec.
Ausſeyn, das, nepřjtomnoſt, f.
Ausſicht, f. in die Ferne, in das Freye, wyhljdka, f. 2) Beſchaffenheit, Bewandtſchaft, Geſtalt, pohled, m. 3) Ausſicht, (moraliſch) čáka, f. nirgends eine Ausſicht haben, nikam čáky nemjti.
Ausſieben, ausſichten, wypodſýwati, podſýwati, zpodſýwati.
Ausſieden, wywřjti, wywjrati, wywařiti ſe, wykypěti, Gold, Silber, wywařiti.
Ausſiedung, f. des Goldes, wywařenj, n.
Ausſingen, wyzpjwati, aufhören zu ſingen, dozpjwati, pozpjwati.
Ausſinnen, wymyſliti, zamyſliti, ſmyſliti.
Ausſinnung, f. wymyſſlenj, n. wýmyſlek, wýmyſl, zámyſl, m. zamyſſlenj, n.
Ausſitz, m. beſeda, f. ſedadlo, n.
Ausſitzen, wyſeděti.
Ausſöhnen, Feinde, nepřátely mjřiti, ſmjřiti, w mjr, w ſwornoſt wweſti, ſich mit einem ausſöhnen, ſmjřiti ſe s někým, w mjr, w ſwornoſt wgjti.
Ausſöhner, m. mjrce, ſmjrce, mjřitel, ſmjřitel, m.
Ausſöhnung, f. mjřenj, ſmjřenj, w mjr wwedenj, n.
Ausſondern, wylaučiti.
Ausſonderung, f. wylaučenj, n.
Ausſorgen, wystarati ſe.
Ausſpähen, wyzpytowati, wyſſetřiti, wyſkaumati, wyznamenati.
Ausſpäher, m. zpytář, zpytatel, wyſſetřitel, wyſkaumatel, wyzpytowatel, m.
Ausſpähſchiff, n. lodj zpytacká, f.
Ausſpähung, f. zpytowánj, wyzpytowánj, wyſſetřenj, wyſkaumánj, wyznamenánj, n.
Ausſpannen, ausbreiten, rozpjnati, rozepnauti, roztáhnauti, rozeſtřjti, 2) aus dem Joche Ochſen, Pferde, wypřáhnauti, wypnauti.
Ausſpenden, rozdati, rozdáwati, wydáwati, das heil. Abendmahl, poſluhowati wečeřj Páně, podáwati.
Ausſpendung, f. rozdáwánj, wydáwánj, n. des heil. Abendmahls, podáwánj, poſluhowánj, n.
Ausſperren, die Füße, roztahowati, rozkládati, 2) ausſchließen, wně zawřjti.
Ausſpeyen, ausſpucken, wypliwati, wyplwati, wypljti, 2) auskotzen, wybljti, wydáwiti.
Ausſpeyer, m. wypliwač, m.
Ausſpeyung, f. wypliwánj, wyplwánj, n.
Ausſpielen, den Anfang mit Spielen machen, wyhráwati, wyhazowati, 2) aufhören zu ſpielen, dohrati, 3) eine Uhr, ein Pferd, einen Wagen,

einen

einen Flügel, ausspielen lassen, k wyhránj, na wyhru dáti, nechati wyhrati.

Ausspotten, wyſmijwati, poſmijwati ſe někomu.

Aussprache, f. eines Wortes, weyřk, m. wyřčenj, wyslowenj, n. wýslownoſt, f. 2) die ein Mensch hat, weyřečnoſt, f. er hat eine gute Aussprache, má dobrau weyřečnoſt.

Aussprechen, dem Laute nach, wyslowiti, wyřjcy, wyřknauti, 2) dem Verstande nach, wypowědjti, wyprawiti, wyřjcy, ein Urtheil, rozſudek wypowědjti, wyřjcy, wyneſti nález, eine Zahl, wyslowiti, mit Worten, wyslowiti, ſlowy wyprawiti, wymluwiti, wypowědjti, es iſt nicht auszusprechen, nenj k wyslowenj, k wyprawenj, k wypowěděnj.

Aussprechlich, wýmluwný, wymluwitedlný, wýprawný, wyprawitedlný, wyslowitedlný.

Aussprenen, roztáhnauti.

Aussprengen, hlásati, rozhlásyti, roznesti, roztrausyti.

Aussprenger, m. obnáſſitel, roznáſſitel, hlásač, m.

Aussprengung, f. hlásánj, rozhlásſenj, roznáſſenj, roztruſſowánj, n.

Aussspringen, wyskákati, wyskočiti.

Aussprizen, wyſtřikowati, wyſtřiknauti.

Aussprizen, das, wyſtřikowánj, wyſtřjknutj, n.

Aussprossen, pupeniti ſe, wypučiti, wypukati, křowatěti.

Aussprößling, m. výſtřelek, pupenec, rubjk wypučený, m. wyrážka, f.

Ausspruch, m. wyřčenj, wyřknutj, propowěděnj, n. propowěd, propowjdka, f. 2) gerichtlicher, výpowěd, f. weynos, m. Ausspruch thun, výpowěd včiniti, vdělati, nález wypowědjti, wyneſti.

Ausſträhen, ſ. Ausspriten.

Ausspühlen, wypláknauti, oplákauti, ſich den Mund, vſta ſobě wypláknauti.

Ausspüren, wyſljditi, wyſlěditi, wyſſlakowati.

Ausspürer, m. wyſljditel, m.

Ausſtampfen, wydupati, wyſſlapati.

Ausſtänkern, wyſmraditi.

Ausſtatten, eine Tochter, a) verheurathen, wdáwati, wydáwati, ſnaubiti dceru, b) mit Schmuck und Geräthe verſehen, wyprawiti, wyprawowati, wybýwati wěnem.

Ausſtatter, m. ſnaubce, wdawatel, m.

Ausſtattung, f. Verheurathung, wdánj, wdáwánj, ſnaubenj, n. Mitgabe an Vermögen, výprawa, f.

Ausſtauben, wyprášſiti.

Ausſtäupen, wymrſkati, wyſſlohati, wyprášſiti.

Ausſtechen, ein Aug, wypichnauti, wytknauti, wybodnauti, Erde, Raſen, wykopati, Spitzen, wypichowati, 2) mit dem Grabſtichel, wyrýwati, wyryti, wyrýpati, 3) austrinken, wytáhnauti, wyſuſſiti, wywáziti, wytenčiti dčbán, 4) einen bey einem Frauenzimmer, wypjchnauti, wytiſknauti.

Ausſtecher, m. Siegelgräber, wyrywač, wyrytec, m.

Ausſtecken, eine Fahne, wyſtrčiti, 2) einen Platz, Raum, wytknauti, Pfähle, Zeichen, koly wyſaditi, s koly wytknauti.

Ausſtehen, leiden, wystáti, die Krankheit ausſtehen, nemoc wystáti, 2) die Unkoſten ausſtehen, nákladu a autratám poſtačiti.

Ausſteifen, ein Kleid, ztužiti, wyſſkrobiti.

Ausſteifung, f. ztuženj, wyſſkrobenj, n.

Ausſteigen, wyſtaupiti.

Ausſteigen, das, wyſtaupenj, n.

Ausſtellen etwas, wyſtawiti něco, zum Verkaufe, wyſtawiti něco k prodagi, Wachen ausſtellen, ſtráže wyſtawiti, 2) immer etwas auszuſtellen haben, wždy mjti něco k wyſtawenj, 3) einen Wechſelbrief ausſtellen, liſt ſměnný poſtawiti, 4) aufſchieben, odkládati, odložiti, odſtawiti.

Ausſteller, m. eines Wechſelbriefes, poſtawitel ſměny, m.

Ausſtellung, f. wyſtawenj, n. 2) Tadel, weyſtawek, m. weytka, f. 3) po-

ſto-

ſtawenj ſměny, n. 4) odklad, m. odloženj, odſtawenj, n.

Ausſterben, wie ein Geſchlecht, Haus, wymřjti, pomřjti.

Ausſteuer, ſ. wěno, obwěnění, n.

Ausſteuern, obwěnowati, obwěniti, wěnowati, wěniti, wybýwati.

Ausſtinken, wyſmrděti.

Ausſtöbern, progeti, progjti, alle Wirthshäuſer, wytlaucy wſſecky hoſpody, jemanden, přehledati, wyſſtárati.

Ausſtochern, die Zähne, wyſſtauchati.

Ausſtocken, einen Wald, wypleniti, wykořeniti, einen Baum, podryti, wykořeniti, wywrátiti z kořenu.

Ausſtopfen, wycpati.

Ausſtopfung, ſ. wycpánj, n.

Ausſtoſſen, wyſtrčiti, 2) Scheltworte, vtržky wypauſſtěti, 3) durchs Stoſſen heraus bringen, wyrazyti.

Ausſtoßung, ſ. Vertreibung, wyſtrčenj, n.

Ausſtrecken, rozeſtřjti, rozwlecy, rozproſtřjti, roztáhnauti, weiter ausſtrecken, ſſiroce rozložiti, die Arme ausſtrecken, ruce roztáhnauti.

Ausſtreichen, auslöſchen, přetrhnauti, wymazati, ſmazati, 2) ausſtäupen, wyſſlohati, wyſſwihati, wymrſkati, zmrſkati, 3) loben, wychwalowati.

Ausſtreichen, das, Ausſtreichung, ſ. přetrhnutj, wymazánj, ſmazánj, n. 2) wyſſlohánj, wyſſwihánj, wymrſkánj, zmrſkánj, n. 3) wychwalowánj, n.

Ausſtreifen, wytulowati, wen ſe taulati.

Ausſtreiten, einem etwas, wyhádati, aufhören zu ſtreiten, dohádati, 2) im Kriege, wypotýkati, dobogowati.

Ausſtreuen, wyſypáwati, wyſypati, rozſypati, wytrauſyti, roztrauſyti, 2) Gerüchte, Lehrſätze, Reden, roztruſſowati, rozſýwati.

Ausſtreuung, ſ. des Saamens, wyſeypánj, wytruſſowánj, rozſeypánj, n. der Gerüchte, rozſýwánj, roztruſſowánj, n.

Ausſtürzen, ein Glas Bier, wylauſknauti, wychlauſtnauti, gedním dauſſkem wywážiti.

Ausſuchen, etwas, wyhledati něco, 2) durchſuchen einen Ort, Haus, ohledáwati, přehledáwati, 3) ausleſen, ausklauben, pohledati, wybrati, ausgeſuchte Soldaten, pohledanj, wybranj wogácy, m.

Ausſucher, m. wyhledawač, wyhledawatel, m.

Ausſuchung, ſ. wyhledánj, wyhledáwánj, n. 2) Ausleſung, ohledánj, přehledánj, n. 3) pohledánj, wybránj, n.

Ausſühnen, ſ. Ausſöhnen.

Ausſündigen, wyhřeſſiti, dohřeſſiti.

Auständeln, wydaremkowati, wydarečkowati, wytintěrkowati, dodaremkowati, dodarečkowati, dotintěrkowati.

Austanzen, wyſkotačiti, wyſkákati, dotancowati, wytancowati.

Austauſchen, wyměniti, směniti.

Austauſchung, ſ. wyměnění, směnění, n. wýměna, ſ.

Auſter, ſ. mořſký hlemýžď, m. auſtrye, ſ.

Austheilen, rozdáwati, rozdělowati, podělowati, unter die Soldaten, rozbitowati.

Austheiler, m. rozdawač, rozdawatel, m.

Austheilung, ſ. rozdánj, rozdáwánj, rozdělenj, rozdělowánj, podělenj, n. unter die Soldaten, rozbitowánj, n.

Austhun, tilgen, etwas Geſchriebenes, wyprawiti, 2) Gelder, Kapitalien, wydati, dáti penize na aurok, 3) das Vieh, puſtiti dobytek.

Austilgen, wyhladiti, ohladiti, 2) etwas Geſchriebenes, wymazati, ſmazati.

Austilger, m. wyhladitel, ohladitel, m.

Austilgen, ſ. wyhlazenj, ohlazenj, n.

Austoben, wie ein Zorniger, wyſápati, wyljtiti, wyſrſſeti, wytřeſſtiti, wie die jungen Leute, oder der Sturm, wytřeſſtiti ſe.

Austrag, m. der Sache, weynos, m. ſkonánj, ſkončenj, n.

Austragen, hinaus tragen, wynásseti, wynesti, 2) einen austragen, oder verläumden, roznesti, roznásseti nĕkoho, 3) ausschwätzen, pronásseti, pronesti, wynesti na gewo, 4) betragen, obnásseti, 5) austragen, Nutzen werfen, wynásseti.

Austräger, m. Schwätzer, roznássitel, pronássitel, m.

Austräglich, wýnosný.

Austräglichkeit, f. weynosnost, f. wynässenj, n.

Austrauern, nicht mehr trauern, wyrmauriti, wysmutiti se, wytruchliti, wyżalostiti, odżeleti, smutek složiti, um sein Vaterland austrauern, wlasti swé odżeleti.

Austrauern, das, wyrmaucenj, wysmutĕnj, wytruchlenj, wyżalostĕnj, smutku složenj, odżelenj, n.

Austräumen, nicht mehr träumen, wysnjti.

Austreiben, wyhánĕti, wypuditi, wyplássiti, 2) die Säue auf die Weide, wyhánĕti, pohánĕti, 3) den Schweiß, wyrazyti, wypuditi, 4) den Eigensinn, die Bosheit, wyhnati.

Austreiber, m. des Viehs, wyhánitel, wypuditel, pohunek, pohonič, m.

Austrennen, wypárati.

Austreten, durch Treten heraus bringen, wysslapati, wysslápnauti, 2) ausweichen, wystaupiti, vstaupiti, 3) wie das Wasser, wystaupiti, wyliti se, 4) sich davon schleichen, odstaupiti, vstaupiti, odkročiti, poodstaupiti, 5) aus seinem Stande, wykročiti, wystaupiti, 6) die Schuhe, wychoditi, wysslapati.

Austreten, das, Austretung mit den Füßen, wysslapánj, wysslápnutj, n. 2) Flucht, wystaupenj, vstaupenj, n. 3) wystaupenj, wylitj, n. 4) odstaupenj, vstaupenj, odkročenj, poodstaupenj, n. 5) wykročenj, wystaupenj, n. 6) wychozenj, wysslapánj, n.

Austritt, m. Altan, Aerker, Ausgebäude, weystupek, m.

Austrinken, wypiti, das Trinken endigen, dopiti, auf einmal, na gednau, gednim dauſſem.

Austrocknen, trocken machen, wysussiti, 2) trocken werden, wyschnauti.

Austrocknen, das, der Kleider, Flüße, wyschnutj, n.

Austrommeln, wybubnowati.

Austropfen, wykrápati, wykapati, wykanauti.

Austrotzen, durch Zorn erzwingen, wyzdorowati, nicht mehr trotzen, dowzdorowati.

Aus- und eingehen, wycházeti a wcházeti.

Austunken, Brühe, wywomáčeti.

Ausüben, wykonáwati, wykonati, prowozowati, spáchati, Pflichten, Tugend, powinnost, ctnost konati, wykonati, Heldenthaten, prowozowati, prowádĕti, dowozowati, eine Grausamkeit, vkrutnost páchati, spáchati, wykonati, prowádĕti, etwas Uebles, spáchati, dowesti.

Ausübend, pracný, ausübende Weltweisheit, pracné mudrctwj, n.

Ausübung, f der Pflichten, der Tugend, konánj, wykonánj, n. der Schelmſtücke, páchánj, spáchánj, dowedenj, n. der Unzucht, páchánj, n. in Ausübung bringen, w skutek vwesti.

Auswachsen, wyrůsti, wyrostati, 2) nicht mehr wachsen, dorůsti, 3) wie ein Mensch auf den Rücken, wyrůsti.

Auswägen, wywážiti.

Auswahl, f. wywolenj, wybjránj, wybránj, n.

Auswandern, wypurowati, wycházeti, wybjrati se.

Auswarten, wyčekati, wyčkati, dočkati.

Auswaſchen, wymyti.

Auswärtig, cyzokragný, wenkowský.

Auswärtig, adv. wně, wenku, zwenku.

Auswärts, wenku, zwenku, 2) auswärts mit den Beinen, rozlezonohý, rúzno s nohama, auswärts gehen, rúzno choditi.

Auswaſſern, wymočiti.

Ausweben, wytkati.

Auswechseln, wymeniti, smeniti.

Auswechsler, m. wymenitel, m.

Auswechslung, f. wyměněnj, n. wyměna, f.

Ausweg, m. wyceſtěnj, wyhybánj, wyhnutj z ceſty, ohbj, rozceſtj, n. augezd, m. 2) Ausrede, wytácka, wýmluwa, f. Auswege ſuchen, wytáček, wýmluw hledati, kozýwratec hledati.

Auswehen, wywáti, wywjti.

Auswehlen, wywoliti, wybrati, obrati.

Ausweichen, vom Wege, wyhnauti, vhnauti, wyſſinauti z ceſty, wychýliti, vchýliti, odchýliti ſe od ceſty, wyceſtiti, warowati z ceſty, wyrazyti ſe z ceſty, 2) einem ausweichen, einem Wagen, Hiebe, Stiche, Stoße, wyhýbati ſe, wyhnauti, vhnauti, wywarowati, wyſtřjhati ſe, 3) austreten, entfliehen, wyhnauti, vhnauti, vprázdniti.

Ausweichung, f. wyhnutj, vhnutj, odchýlenj, wyſſinutj, wychýlenj, vchýlenj, wyceſtěnj, warowánj, wyrazenj z ceſty, n. 2) wyhýbánj, wyhnutj, vhnutj, wywarowánj, wyſtřjhánj, n. 3) wyhnutj, vhnutj, vprázdněnj, n.

Ausweiden, ausnehmen, wykuchati.

Ausweinen, ſich die Augen, wyplakati, vplakati, oplakati ſy oči, ſich recht ſatt weinen, wyplakati ſe, aufhören zu weinen, doplakati.

Ausweiſen, wykázati, wie die Rechnung ausweiſet, gak počty vkazugj.

Ausweiſung, f. weykáz, m. wykázánj, n.

Ausweißen, tünchen, wybjliti, zbjliti.

Auswendig, zewnitřnj.

Auswendig, adv. zewnitř, zewnitřně, zewnitřku, 2) dem Gedächtniße nach, z paměti, nazpamět, auswendig ſagen, z paměti, wen říkati.

Auswendiglernen, das, z paměti, nazpamět včenj, n. auswendig lernen, nazpamět, z paměti ſe včiti.

Auswerfen, wyházeti, wyhazowati, wyhoditi, wymitati, wymetati, wymecy, wywrhnauti, wywrcy, 2) ausſpeyen, wyhazowati, wymjtati, wychrkowati, wywrcy, wywrátiti, wrchem wrátiti, Blut auswerfen, krew chrkati, wychrkowati, wyhazowati, 3) Geld unter das Volk, rozhazowati penjze mezy lid.

Auswerfend, wymjtagjcý, wyházegjcý.

Auswerflich, zamjtawý, zawržený, auswerfliche Schafe, zawržené owce.

Auswerfung, f. wymjtánj, wymetenj, wyhazowánj, wyhozenj, n.

Auswertig, ſ. Auswärtig.

Auswerts, ſ. Auswärts.

Auswetzen, wyoſtřiti, zoſtřiti, naoſtřiti, zbřjditi, wybraušyti, nabraušyti, den Fehler, wadu ſmazati, wymazati.

Auswickeln, wywinauti, rozwinauti, wymáſti, wypléſti, wymotati, ein Kind, rozwinauti.

Auswickelung, f. wywinutj, rozwinutj, wypletenj, wymatenj, wymotánj, n.

Auswinden, wytočiti, wydřjti, Wäſche, wyždjmati.

Auswintern, den Winter über erhalten, přes zymu wychowati, den Winter überdauern, liegen, ſtehen, zymu přetrwati, přeležeti, přeſtáti, bydleti přes zymu.

Auswirken, zuwege bringen, wypůſobiti, wygednati, způſobiti, zgednati, obgednati, wyaučinkowati, nicht mehr wirken können, doaučinkowati, 2) den Teig auswirken, wywáleti.

Auswirkung, f. Erlangung, wypůſobenj, způſobenj, wygednánj, obgednánj, zgednánj, wyaučinkowánj, n.

Auswiſchen, ein Gefäß, wytřjti, wytjrati, 2) eine Schrift, wymazati.

Auswittern, nicht mehr wittern, wyhromowati, wyhřjmati, wyhromobiti.

Auswölben, wyklenauti.

Auswölken ſich, wybjrati, probjrati, wygaſſiowati ſe.

Auswurf, m. weymět, m. wyhozenj, wywržení, wymjtánj, n. 2) aus dem Munde, wychrkek, wýpliwek, m. wychrkánj, n.

Auswühlen, wykutiti, wyhrabati.

Aus-

Auswürfling, m. zamjtawý, wywrženec, m.
Auswürgen, ausspeyen, wydáwiti.
Auswurzeln, wykořeniti.
Auswurzelung, f. wykořeněnj, n.
Auswütten, wywztěkati, wysrsseti, wysápati se.
Auszahlen, wyplatiti.
Auszahler, m. wyplatitel, m.
Auszahlung, f. weyplat, m. weyplata, f. wyplacenj, n.
Auszanken, durch Zanken erzwingen, wyswářiti, wyhádati, 2) aufhören zu zanken, dohádati, doswářiti.
Auszapfen, wytočiti, wytáhnauti.
Auszausen, wyrwati, wypačjsati.
Auszechen, wyřadowati.
Auszehlen, wypočjtati, wypočjsti, wyčjsti.
Auszehren, wytráwiti, 2) einen, wymořiti, zamořiti, zhubeniti, wyhubiti, 3) sich durch eine Krankheit, wychřadnauti, schřadnauti, wykapati.
Auszehrung, f. sauchotj, sauchotiny, f. wychřadnutj, schřádnutj, wykapánj, n.
Auszeichnen, wyznamenati, sich, wyniknauti, wyskytnauti se nad giné.
Auszeichnung, f. wyznamenánj, n.
Auszerren, wydřjti, wysápoliti.
Ausziehen, hinausziehen, wytáhnauti, 2) ein Kleid ausziehen, swlekati, swljknauti, swlécy, wysljknauti, rozstrogiti se, Stiefeln, Schuhe, zzauti, wyzauti se, 3) aus einem Hause, wystěhowati, wybrati se, wytáhnauti, 4) mit dem Heere ins Feld, wytáhnauti.
Ausziehen, das, aus einem Hause, wystěhowánj, wytáhnutj, wytaženj, n.
Ausziehend, wytahugjcý.
Ausziehstube, f. swláčebna, zuwadlna, f.
Auszieren, ozdobiti, wykrássliti, okrássliti, wysslechtiti, osslechtiti.
Auszierung, f. ozdobenj, wykrásslenj, okrásslenj, wysslechtěnj, osslechtěnj, n.
Auszimmern, wytesati, otesáwati, osstěpowati.
Auszirkeln, wykraužiti.
Auszischen, wysypěti, wysyčeti.
Auszischen, das, wysypěnj, wysyčenj, n.
Auszucken, das Schwerd, wytrhnauti meč z posswy.
Auszug, eines Buches, oder einer Schrift, wýtah, weypis, m. 2) Ausgang, wytaženj, n.
Auszwicken, wysstjpnauti.
Auweh! auwe! nastogte!
Axe, f. des Himmels, stěžege nebes, f.
Axel, f. ein Wurm, stonožka, stonůžka, swinka, f.
Axt, f. sekera, pobigečka, f. Zimmeraxt, tesařská sekera, hlawátka, osstěpačka, f.

B.

Baar, hotowý, wyčtený, baar bezahlen, hotowými zaplatiti, mit baarem Gelde kaufen, za hotowé penjze kaupiti, baar haben, na hotowé mjti, baares Geld, hotowé, wyčtené penjze, f.
Baare, s. Bahre.
Baarschaft, f. hotowost, f.
Baase, s. Muhme.
Bach, m. potok, m.
Bachbungen, ein Kraut, břjza, f.
Bachforn, f. ein Fisch, pstruh potočnj, m.
Bachkrebs, m. rak potočnj, m.
Bachlein, n. potůček, wässerende Bachlein, swlažugjcý potůčkowé, m.
Bachmünze, f. ein Kraut, kadeřawá wodnj máta, f. balssam planý, m.
Bachstelze, f. pljska, třesořitka, f.
Bachwasser, n. woda potočnj, f.
Bachweide, f. ein Gewächs, sskřjpj, sskřjtj, n.
Backe, f. Backen, ljce, f. 2) Backen im Bleyzug, čelistky, f.
Backelein, n. ljčko, n.
Backen, pecy, pýcy, Brod backen, chleb pýcy, etwas im Butter oder Schmalz, smažiti, zum Backen gehörig, pekařský.
Backenstreich, m. poliček, zassjgek, m. facka, pest, f. Backenstreich geben, poliček,

poliček, zassigek, facku dáti, poličkowati, zassigkowati, fackowati.

Backenzahn, m. třenowý, čelistnj zub, m.

Backhaus, n. pekárna, f.

Backkübel, m. djž, f.

Backofen, m. chlebná pec, pekařská pec, f. njstey, m.

Backschaufel, f. chlebnj lopata, f.

Backschüssel, f. wossatka, f.

Backstein, m. wypálená cyhla zdjcý, sklepowá.

Backtrog, f. djže, chlebné necky, f.

Backwerk, n. pekařské řemeslo, djlo, pekařstwj, n. 2) Gebackenes, von Zucker, cukrowé pomlsky, f.

Backzeug, n. nádobj, n. nástroge pekařské, m.

Bad, n. lázeň, mytedlna, párna, kaupel, f. 2) warmes, teplice, wary, teplá, horká lázeň, f. 3) kaltes, chladnice, chladná lázeň, f. 4) ein kleines Bad, láznička, f.

Badgast, m. host lazebnj, m.

Badgeld, n. penjz od lázně, m.

Badhemde, n. Kleid, lazebnj kossile, f. lazebnj raucho, n.

Badkopf, m. baňka lazebnj, krew wytahugjcý, f.

Badkur, f. lázeň, f.

Badmutter, f. baba lazebnj, f.

Baden, kaupati, myti se w lázni.

Baden, das, kaupánj, lazebnj mytj, n.

Bader, m. lazebnjk, m.

Baderinn, f. lazebnice, f.

Badkübel, m. dčbernice, f.

Badschürze, f. raucho k zastřenj, n. čechel, m.

Badstube, f. lázenská swětnice, čistebnice, potebnice, potnice, f.

Badwanne, f. káď, lazebnj sstaudew, f.

Badzeug, n. lazebnj nádobj, n.

Baffzen, sstěkati, skoliti, wrčeti.

Bagage, f. Geräthschaft, wazy, m. zawázadla, n. 2) schlechtes Volk, holomstwo, n. hlúza, f.

Báhen, teplé sstary přikládati, sich, w teple se držeti, Brod báhen, topinky dělati.

Báhung, f. přikládánj teplých sstatů, teplé neb wlažné lékařstwj, n.

Bahn, f. cesta, f. gegangener Weg, cesta prokleštěná, vtřená, vtřelá, třená, die Bahn brechen, machen, cestu prokleštiti, proprawiti, 2) auf die Bahn bringen, na gewo wynesti, wywesti, pronesti, 3) die Bahn am Hammer, hladina kladiwa, f.

Bahnen, den Weg, cestu dělati, vdělati, kleštiti, prokleštiti, připrawiti, proprawiti, gebahnter Weg, s. Bahn.

Bahre, f. Baare, nosydla, n. Todtenbahre, máry, f.

Bajonet, f. končjř, m. aufpflanzen, nastrčiti.

Balbieren, s. Barbieren.

Balcon, s. Altan.

Bald, brzo, brzy, brzyčko, brzce.

Baldachin, m. zawěsydlo, nebesa, n.

Baldigst, y hned, co neydřjw.

Baldrian, m. ein Kraut, kozljk, m.

Balg, m. Fell, zwlečky, kůže, f. 2) der Früchte, sslupina, f. 3) ein lüderliches Weibsbild, Schandbalg, ženina, ženima, f. 4) Bälge der Orgeln, měchy, m.

Balgen, sich schlagen, potýkati se, hmožditi se.

Balgen, das, potýkánj, n. pěstka, f.

Balgentreter, m. bey der Orgel, měchosslap, m.

Balger, m. potykač, bitec, m.

Balken, m. großes Holz, břewno, n. trám, m. die Balken, auf welchen das Dach liegt, krokwice, f.

Balkenköpf, m. trámowice, f.

Ball, m. mjč, m. den Ball spielen, na mjč, mjč, mjčem hráti, den Ball schlagen, mjčem bjti, házeti, 2) im Billarde, kaule, f. 3) kleiner Ball, mjček, m.

Ballast, m. hrubssj pjsek, m.

Ballen, m. swazek, swazček, m.

Ballen, die Faust, pěst zatjti.

Ballhaus, n. mičjrna, f.

Ballon, m. nadutý mjč, měchář, m.

Ballspiel, n. hra na mjč, f.

Balsam, m. balzám, m.

Balsambüchse, f. pikslička na balzám, f.

Balsamiren, wonnými wěcmi tělo pomazati.

Balsamirung, f. pomazánj, n.

Balſamkraut, n. gaternjk, m. balſſamnjka, f.
Balſamſaft, m. mjzka, f. wýtah z balſſámu, m.
Band, n. zum Binden, wwazek, m. tkanéka, tkanice, f. 2) der Freundſchaft, ſwazek, m. 3) zum Zierathe an Hauben, pentljk, m. pentle, f. 4) an Kränzen, krápce, wwazcy, m. 5) zu Strümpfen, podwazek, m. 6) an einem Buche, wazba, f. 7) der Theil eines Buches, čáſtka, f. 8) an einem Bruche, pás, m. 9) bey einer Thüre, ſtuha, f. 10) zwiſchen Sparren und Säulen, ſtuhy, f. 11) an einer Wunde, wwázánj, zawázánj, n. 12) an einem Faße, obruč, f. 13) am Halſe, ſwůrka, f. 14) Bände, Feſſeln, wazby, f. in Banden liegen, býti w wazbé, 15) eiſene zum Befeſtigen, ſtuhy, ſtauhy, f.
Bande, f. Komödianten, Muſikantenbande, ſpolek, m.
Bandelier, koženné oděnj proti ſtřelbě, n.
Bändig, ſkrotitedlný, 2) gebändigt, ſkrocený, okrocený, krotký, bändig werden, krotnauti, ſkrotnauti, okrotnauti.
Bändigen, krotiti, ſkrotiti, okrotiti.
Bändiger, m. krotitel, ſkrotitel, okrotitel, m.
Bändigung, f. krocenj, ſkrocenj, okrocenj, zkrocowánj, n.
Bandit, m. zbognjk, m.
Bandnagel, m. zdržadlo, n. trámowý hřebjk, nárožnjk, m.
Bange, teſkno, auzko, einem bange machen, auzkoſt, teſknoſt nékomu dělati.
Bangigkeit, f. auzkoſt, teſknoſt, f.
Bank, f. lawice, f.
Bankerotierer, m. heyřič, mrhač, m.
Bann, m. kletba, klátba, f. kletj, n. einen in den Bann thun, klátbu na někoho dáwati, klnauti někoho, 2) weltlicher Bann, wypowědénj, n.
Bannen, wypowědjti.
Bannerherr, m. mocný pán, m.
Banquet, n. hody, kwas, m.
Banquetiren, hodowati, kwaſyti.
Bär, m. nedwěd, m. Bärinn, nedwědice, f. 2) am Himmel, hwězda nedwězý, f. wůz na nebi, m. der große, nedwěd, wogenſký wůz, m. der kleine, menſſj nedwěd, menſſj wůz na nebi, m. 3) einem einen Bären anbinden, někomu nedwěda zawěſyti, na nos powěſyti.
Baratt, m. Tauſch, ſměna, f.
Barbe, f. Barme.
Barbier, m. bradýř, holič, fauſoholič, m.
Barbierbecken, m. medenice, bradýřſká, mjſka, f.
Barbieren, braditi, holiti bradu.
Barbierkunſt, f. bradýřſtwo, bradýřſké wměnj, n.
Barbiermeſſer, n. břitwa, f.
Barbierſtube, f. bradýřſká ſwětnice, bradýrna, bradoholjrna, f.
Barbiertuch, n. bradýřſký ſſat, m.
Barchet, m. barchan, m.
Barke, f. eine Art von Waſſerfahrzeugen, člůnek, m.
Bärenfenchel, m. deyworec, m.
Bärenfuß, m. ſſmatlawá, křiwá noha, f. der einen ſolchen hat, ſſmatlawý, křiwonohý.
Bärenhaut, f. nedwědj kůže, f. der auf einer faulen Bärenhaut liegt, Bärenhäuter, ležák, lenoch, m.
Bärenklau, n. nedwědj pazaur, pazuoch, m.
Bärenſchmalz, n. nedwědj ſádlo, n.
Bärenſchwanz, m. powozný, hwězda s nedwědjm ocaſem, f.
Baret, m. Art eines Hutes, točenice, f.
Bärführer, m. nedwědář, m.
Barfuß, boſý, s boſýma nohama, boſonohý.
Barfüßer, m. boſák, m.
Bärlappe, f. gelenj kůžek, mech zemſký, m.
Barme, f. ein Fiſch, parma, f.
Barmherzig, miloſrdný.
Barmherzigkeit, f. miloſrdenſtwj, n.
Bärmutter, f. Gebährmutter, teřich, dennjk, m. matka zemſká, f. maternjk, žiwot, m. von der Bärmutter, maternj.
Barometter, m. powětrné ſklo, n.
Baron, m. ſſlechtic, m.

Baronessinn, f. ſſlechtična, f.
Bársch, m. wokaun, m.
Bárwurz, f. koprnjk, oleſſnjk, m.
Bart, m. brada, f. fauſy, m. der erſte hervorwachſende Bart, prworoſtlé fauſy, peyřj, er wächſt erſt, pučj ſe, ſpeſe brada, der keinen Bart hat, holobrádek, bezbradatý, m. 2) am Schlüßel, zuby klíče, m.
Bártchen, n. Bártlein, brádka, bradička, f. fauſky, m.
Bártig, bradatý, fauſatý, der bártig iſt, bradáč, fauſáč, bradáček, fauſáček, m.
Bartputzer, Bartſcheerer, ſ. Barbierer.
Bartwiſch, m. ſmeták, m.
Baſch, m. in Würfeln, wrh dwau ſteynek, m.
Baſilienkraut, n. bazylika, f.
Baſilisk, m. bazylisſek, had s korunau, m.
Baß, m. Baßſtimme, hrubý hlas, m.
Baßa, m. ein türkiſcher Offizier, Turecký vředlnjk, Baſſa, m.
Baßblaſer, m. libopjſkač, m.
Baßetel, n. baſyčka, f.
Baßgeige, f. hlubozněč, m. baſa, f.
Baßpfeife, f. libopiſk, m.
Baßſtegel, m. trámeček, m.
Baßſtreicher, m. hlubohudec, m.
Baſt, m. innere Rinde der Bäume, lýko, leyčj, n.
Baſtard, m. panchart, z kurwý ſyn, m. cyzoložně, n.
Bataille, f. bog, m. bitwa, f.
Bataillon, m. praporec wálečného lidu, m.
Bathengel, m. ein Kraut, ožanka, f.
Batterie, f. náſpy, m.
Batzen, m. eine Münze, pac, m. ein halber, půl pacu, ſſeſták, m.
Bau, m. ſtawenj, ſtawěnj, zdělánj domu, n.
Bauch, m. břich, m. břicho, n. bauchig, großbauchig, der einen großen Bauch hat, břichatý, břicháč, m. er bekömmt einen großen Bauch, břichatj, doſtáwá welikě břicho.
Bauchdiener, m. břichopáſek, otrok bachora, břicha ſlužebnjk, m.
Bauchfluß, m. auplawice, běhawka, f.
Bauchgeſchwulſt, f. otok, m. otekánj břicha, n.
Bauchgrimmen, n. zřenj, hryzenj, ſwýránj, trhánj břicha, w břiſſe, n.
Bauchlein, n. břjſſko, n.
Bauchriemen, m. pás, řemen žiwotnj, m.
Bauchſchmerz, m. bolenj břicha, n.
Bauchſorge, f. péče o břicho, f.
Bauchwurm, m. deſſtawý čerw, m.
Bauen, ein Haus, ſtawěti, ſtawiti, dělati, wzdělati, von Brettern, rauhiti, von Balken, latowati, 2) das Feld, rolj dělati, ſtrogiti, 3) das Reich Gottes, wzděláwati, 4) auf einen bauen, na někoho ſtawěti, zakládati, ſpoléhati ſe, 5) Wein bauen, ſſtěpowati wjno, 6) den Flachs, len ſýti.
Bauen, das, ſtawenj, ſtawěnj, zděláwánj, n. 2) ſtrogenj, n. 3) wzděláwánj, n. 4) zakládánj, ſpoléhánj, n. 5) ſſtěpowánj, n. 6) ſýtj, n.
Bauer, m. Bauersmann, ſedlák, m. grober Menſch, chám, chrapaun, m.
Bauerarbeit, f. ſedlſké djlo, n. ſedlſká práce, f.
Bauerhandthierung, f. ſedlſký obchod, m. ſedlſká živnoſt, f.
Bauerart, f. Bauernart, způſob ſedlſký, m. ſedlſtwj, n. nach Bauernart, po ſedlſku.
Bauernbengel, m. chám, chrapaun, m. chámowina, f.
Bauernbrod, n. ſedlſký chléb, m.
Bauerflegel, f. Bauernbengel.
Bauernfrau, f. ſedlačka, f.
Bauerngut, n. ſtatek ſedlſký, m.
Bauerngütchen, n. ſtateček, m.
Bauernhof, m. ſedlſký dwůr, m.
Bauernhütte, f. chalupa, ſedlſká katrče, f. barák, m.
Bauerinn, f. ſedlka, ſedlačka, f.
Bauriſch, ſedlſký, bauriſches Weſen, ſedlſtwj, n.
Bauerkerl, m. ſedlſký chlap, m.
Bauerknecht, m. pacholek, m.
Bauerleben, n. ſedlſké živobytj, n.
Bauerlimmel, ſ. Bauerbengel.
Bauernmenſch, n. ſedlſká děwka, f.
Bauernſchuh, m. ſedlſký střewjc, ſſkarpál, krabatin, m.
Bauernvolk, n. ſedlſký lid, m.
Bauernweib, n. ſedlka, ſedlačka, f.

Baufällig, ſepký, vpadlý, naklonĕný, k vpadu nachýlený, na obořenj, na zbořenj, na ſpadnutj, na vpadnutj.
Baufälligkeit, f. ſepkoſt, f.
Bauherr, m. zpráwce nad ſtawenjm, m.
Bauherramt, n. wřad ſtawenj obecnĕho, m.
Bauholz, n. břewnowj dřjwj k ſtawenj, latj, latownj dřewo, n.
Baukunſt, f. ſtawitelſtwj, umĕnj ſtawitelſké, ſtawenj, n.
Baum, m. ſtrom, ſtĕp, m. voller Bäume, baumreich, w ſtromjch hogný, bohatý, von Bäumen herrührend, ſtromowý, ſtromowatý, mit Bäumen beſetzen, ſtromy, ſtepy wyſaditi, Bäume pflanzen, ſtromy ſtĕpowati, ſtromy, ſtĕpy ſázeti, 2) im Stalle, ſochor, oſtřew, m. 3) an einem fiſchreichen Fluße, oder am Hafen, am Wege, Thore, obruba, záwora, f. 4) ein langes Bauholz zum Aufrichten, pauza, f.
Baumaterialien, hmotnoſt, přjprawa k ſtawenj, f.
Baumäſte, m. die abgehauen ſind, wĕtwĕ, f.
Baumeiſter, m. ſtawitel, m. eine obrigkeitliche Perſon, wrchnj zpráwce nad ſtawenjm, m.
Baumeiſteramt, n. wřad ſtawenj, m.
Baumeiſterinn, f. ſtawitelkyně, f.
Bäumeln, hin und her, klátiti ſe.
Bäumen ſich, aufbäumen wie ein Pferd, zpjnati ſe.
Baumfaren, m. oſladič, m.
Baumfrüchte, m. owoce ſtromownj, n.
Baumgarten, m. ſtĕpnice, f.
Baumgärtner, m. ſtĕpjř, ſtĕpař, ſtĕpnjk, m.
Baumhacker, m. ſtrakopaud, m.
Baumharz, n. pryſkyřice, f.
Baumlanger Menſch, dlauhoš, m. pauza, tyčka, f. bidlo, n.
Bäumlein, n. ſtromek, ſtromeček, ſtromček, ſtrůmek, ſtjpek, m.
Baumnuß, f. wlaſký ořech, m.
Baumöl, n. dřewenný oleg, m.
Baumroſen, m. ſlez zahradnj, m.
Baumſäuberer, m. ſtĕpnjk, ſtĕpič, m.
Baumſchule, f. ſemeniſtĕ, n. raubowá gáma, ſtĕpnjčka, f.
Baumſtütze, f. podpora, tyčka, f.
Baumwärter, m. ſtĕpů hlidač, hagný, m.
Baumwolle, f. bawlna, f.
Baumwollene Leinwand, bawlnĕné plátno, n.
Bauſch, Bauſche, Pauſche, ſſirokoſt, f. naſſjwánj raucha, n. dušmatoſt, f.
Bauſchen, dušmatĕti, dmauti ſe.
Bauſchend, bauſchig, pauſchig, dušmatý.
Bauſchreiber, m. pjſař při ſtawenj, m.
Bauung, f. ſtawenj, ſtawĕnj, wzdĕláwánj, n. 2) des Feldes, dĕlánj, ſtrogenj rolj, n.
Bauweſen, n. ſtawenj, n.
Bay, f. Meerbuſen.
Bayfuß, m. bylina ſw. Jana, f. černobýl, m.
Beamter, m. auřednjk, m.
Beängſtigen, ſaužiti, ſužowati, ſwjrati, hrdlowati.
Beängſtigung, f. ſauženj, ſwjránj, hrdlowánj, n. ſauženoſt, f.
Beantworten, einen Brief oder eine Frage, odpowĕdjti na pſanj, na otázku, zodpowĕdjti pſanj.
Beantwortung, f. odpowĕd, f. odpowĕdĕnj, zodpowĕdĕnj, n.
Bearbeiten, an einer Sache arbeiten, pracowati na něčem, 2) ſich bearbeiten, Fleiß anwenden, přičiniti ſe o něco, pracowati o něco, 3) einen Menſchen, wzdĕlati, 4) Bäume zu Bauholze, oteſati, ořezati.
Bearbeitung, f. pracowánj, n. 2) přičinĕnj, n. 3) wzdĕlánj, n. 4) oteſánj, ořezánj, n.
Bebauen, einen Ort, zaſtawĕti, 2) ein Feld, zdĕlati rolj.
Beben, drkotati.
Bebend, drkotagjcý, drkotawý.
Beben, das, drkotánj, n.
Beblümen, kwĕtowati, wykwĕtowati.
Beblümt, kwĕtowaný, wykwĕtowaný.
Bebluten, zkrwawiti, pokrwáceti, zkrwáceti, wkrwáceti, pokrwawi-

ti, vkrwawiti, okrwawiti, krwj skropiti.
Becher, m. čjsse, f. kostjk, m.
Becherchen, n. čjsska, f. kostjček, m.
Becken, m. medenice, f.
Beckenbrod, n. Bäckerbrod, pekařský chléb, m.
Becker, m. pekař, pecnář, chlebnář, m.
Beckerey, f. Backstube, pekárna, chlebárna, f.
Beckergesell, m. pekařský towarys, m.
Beckerhandwerk, n. pekařstwj, pekařské řemeslo, n.
Bedacht, bedachtsam, fürsichtig, opatrný, ssetrný, auf eine Sache, opatrným, ssetrným býti na něco, auf eine Handlung, oder daß etwas geschehen, obmeyssleti něco.
Bedacht, m. Bedachtsamkeit, opatrnost, ssetrnost, rozmyslnost, f. rozmysl, m. mit Bedacht, opatrně, s opatrnostj, s ssetrnostj, s rozmyslem, ssetrně, rozmyslně, mit Bedacht lesen, opatrně čjsti.
Bedächtig, bedachtsam, adv. opatrně, ssetrně.
Bedanken sich, poděkowati se.
Bedauern jemanden, beklagen, litowati, politowati někoho.
Bedauern, das, litowánj, politowánj, n.
Bedauernswerth, politowánj hodný.
Bedecken, přikrytj, přistřjti.
Bedecker, m. přikrywač, pokrywač, m.
Bedeckter Weg, skreys, f. laubj, n.
Bedeckung, f. womit man bedeckt, přikrytj, přistřenj, přikrywadlo, n. přistěrek, m. unter einer Bedeckung, pod zastřenjm, pod ochranau, zur Bedeckung, k ochraně.
Bedenken, überlegen, pomysliti, rozmysliti, přemysliti, přemyssłowati, na pomyssłenj, na rozmyssłenj, w mysl brati, wzýti, 2) sorgen, sich selbst bedenken, na sebe pomysliti, 3) sich bedenken, anstehen, rozmysliti, 4) er hat viel zu bedenken, má mnoho na rozmyssłenj, na rozmyssłenau, k rozmyssłenj, 5) wie lange wirst du dich noch bedenken, gak dlauho se gesstě budes rozmeyssleti.
Bedenken, das, Ueberlegung, rozmyssł, m. rozmyssłenj, přemyssłowánj, myssłenj, powáženj, n. mit reifen Bedenken, zdrawým rozmyslem, s rozmyssłenjm, rozmyslně, 2) Zweifel, rozmeyssłenj, powáženj, n. nedowěra, f. kein Bedenken tragen, nemjti powáženj.
Bedenklich, überlegenswerth, rozmyssłený, vradný, na přeważenj, es ist bedenklich, gest na přeważenj, na vważenj, ein bedenklicher Mensch, nedowěrný, huetliwý, pochybný, pochybugjcý člowěk, m. ein Mensch, der alles bedenkt, rozmyslný, myssliwý, 2) gefährlich, pochybný, negistý, pochybliwý.
Bedenklich, adv. rozmyslně, rozwážliwě, s rozmyslem.
Bedenklichkeit, f. eines Menschen, rozmyssłowánj, pochybowánj, n. nedowěra, f. Bedenklichkeiten haben, býti na rozpacých, mjti pochybnosti.
Bedenkzeit, f. čas k rozmyssłenj, na rozmyssłenj, m.
Bedeuten, heißen, als ein Wort, wyznamenáwati, 2) anzeigen, znamenati, 3) es hat nichts zu bedeuten, nic newadj, nic nedělá, dies bedeutet so viel wie nichts, tot gest co nic, ničjm gest.
Bedeutung, f. eines Wortes, wyznamenánj, n. weyznam, m. 2) Vorbedeutung, znamenj, znamenánj, n. 3) von einiger Bedeutung, znamenitý, von keiner, neznamenitý.
Bedienen jemanden, überhaupt, in seinem Dienste seyn, posluhowati, slaužiti, einem mit etwas, poslaužiti něčjm někomu, 2) sich einer Gelegenheit bedienen, wžjwati, potřebowati přjležitosti, 3) ein Amt bedienen, wřad zastáwati.
Bediente, m. slaužjcý, služebnjk, m.
Bedientenarbeit, f. služebnjcká, služebnjčj práce, f.
Bedientenmässig, po služebnicku.
Bedienter, m. služebnjk, slaužjcý, m.
Bedienung, f. poslauženj, posluhowánj, n. 2) Amt, služba, f.
Beding, m. Bedingung, f. wýmjnka, wýměna, f. mit dem Beding, s tau, pod tau wýmjnkau.

Be-

Bedingen ſich etwas, ausbedingen, wymjniti ſy něco, 2) etwas miethen, beſprechen, vgednati, ſmluwiti.

Bedrängen, ängſtigen, vtiſkowati, potiſkowati, potlačowati, ſwjrati.

Bedrängniß, n. nátiſk, m. vtiſkowánj, ſwjránj, potiſkowánj, n.

Bedrängt, vtiſſtěný, vtiſkaný, potlačený, ſewřený.

Bedräuen, bedrohen einen, pohrozyti, pohrožowati někomu, wyhrožowati, pohrůžky činiti.

Bedräulich, bedrohlich, pohrůžčiwý, bedrohliche Worte, ſlowa pohrůžčiwá, n.

Bedrohen, ſ. Bedräuen.

Bedrohung, f. pohrůžka, f. pohrožowánj, n.

Bedrückung, f. potlačenj, potlačowánj, n.

Bedüngen, hnogiti.

Bedüngung, f. hnogenj, n.

Bedünken, ſchelnen, zdáti ſe, zdánj mjti.

Bedünken, das, zdánj, domněnj, n. domněnka, domjnka, dúmenka, dúmjnka, mjně, f. meines Bedünkens, podlé mého zdánj, mým zdánjm.

Bedürfen, potřebowati.

Bedürfniß, n. potřeba, f.

Bedürftig, potřebný, potřeben.

Beehren, poctjti, vctjti.

Beehrt, poctěný, vctěný.

Beehrung, f. pocta, vcta, f. poctěnj, vctěnj, n.

Beeidigen, přjſahau, ſlibem zawázati, beeidigte Zeugen, přjſežnj ſwědkowé, m.

Beeidigung, f. zawázánj přjſahau, n.

Beeifern etwas, horliti na něco, 2) ſich um etwas beſtreben, vſylowati, horliti o něco.

Beeiferung, f. horliwoſt, f. vſylowánj, vſylj, n.

Beendigen, ſkončowati.

Beendigung, f. ſkončowánj, n.

Beer, Beere, f. gahoda, f.

Beerchen, Beerlein, n. gahůdka, f.

Beerdigen, pohrobiti, pohřbjti.

Beerdigung, f. pohrobenj, pohřbenj, n. pohřeb, m.

Beet, n. im Garten, hřádka, f. záhon, záhrobec, m. im Felde, záhon, m wywýſſenj rolj, wyſazenj záhonu mezy dwéma brázdami.

Befahren, Befürchten, obáwati.

Befahrung, f. obáwánj, n.

Befallen, mit einer Krankheit befallen werden, nemocý poražen býti.

Befangen ſeyn in etwas, poſtjžen býti w něčem.

Befaßen ſich mit etwas, mášti ſe do něčeho.

Befechten, einen Sieg, zwjtězyti.

Befehden, Krieg ankündigen, oznámiti wognu.

Befehdung, f. oznámenj wogny, n.

Befehl, m. rozkaz, přjkaz, m. poručenj, přikázánj, rozkázánj, n. auf ſeinen Befehl, z geho rozkazu, přjkazu, z geho poručenj, na geho rozkaz, rozkázánj, poručenj, zu dero Befehl, k gich ſlužbám.

Befehlen, poručiti, welitj, kázati, rozkázati, rozkazowati, přikázati, přikazowati, wie ſie befehlen, gak poraučegj, was befehlen ſie, co poraučegj, 2) anbefehlen, poručiti, einen in eines Schutz befehlen, poručiti někoho pod něčj ochranu, 3) befehlen, ſich empfehlen, poraučeti ſe, ich befehle mich, poraučjm ſe.

Befehlen, das, ſ. Befehl.

Befehlshaber, m. zpráwce, řiditel, m.

Befehlsweiß, způſobem poraučegjcým.

Befeilen, opilowati.

Befeſtigen, einen Ort, Gebäude, Stadt, pewniti, zpewniti, mit einem Nagel, Stricken, Steinen, mit einem Pfeil in der Erde, vpewniti, in Kenntniſſen, Tugenden, Gnaden, vrwrditi, ztwrditi.

Befeſtiger, m. vpewnitel, zpewnitel, twrditel, m.

Befeſtigung, f. das Befeſtigen, pewnění, zpewnění, n. 2) des Rechts, Kriegs, vpewnění, vtwrzenj, n. 3) in der Tugend, in den Wiſſenſchaften, ꝛc. vtwrzenj, ztwrzenj, twrzenj, n. 4) Feſtigkeit, vpewnění, n. 5) Feſtungswerke, pewnoſt, twrz, f.

Befeuchten, nawlhčiti, wlhčiti, wlažiti, ſwlažiti, obwlažiti, zawlažiti.

Befeuchtung, f. wláha, f. wlhčenj, ſwlaženj, ſwlažowánj, n.

Befinden, finden eine Sache ſo oder ſo, ſhledati, nalezati, nacházeti, wie haſt du es befunden? gaks to ſhledal? ich befinde es für gut, für nüzlich, dobré, vžitečné to býti vznáwám, nalézám, 2) beſchaffen ſeyn, ſich verhalten, wynacházeti ſe, ſtáti, die Sache befindet ſich alſo, ta wěc tak ſtogj, ta wěc takowá geſt, takowé geſt to, 3) ſich den Umſtänden nach befinden, wynacházeti ſe, mjti ſe, wie befindeſt du dich? gak ſe wynacházýš, gak ſe máš? 4) ſich auf einem Orte befinden, aufhalten, wynacházeti ſe někde, někde býti, er befindet ſich in Oeſterreich, wynachází ſe w Rakauſých, geſt w Rakauſých.

Befinden, das, Befindung, Zuſtand, způſob, m. nach Befinden der Sache, dle způſobu té wěcy, nach Befinden, Gutachten, dle nalezánj, 2) Geſundheitszuſtand, wynacházenj zdrawj, n. er hat nach meinen Befinden gefragt, ptal ſe po mém wynacházenj, po mém zdrawj.

Befindlich ſeyn, nacházeti ſe, nalézati ſe.

Beflecken, poſſkwrniti, zprzniti.

Befleckt, poſſkwrněný, zprzněný.

Befleckung, f. poſſkwrnění, zprzněnj, n. zprzniloſt, f.

Befleißigen ſich, befleißen, připjliti ſe, přičiniti ſe, pilen býti.

Befleißigung, f. připjlenj, přičinění, n. přičinliwoſt, f.

Befliſſen, přičinliwý, pilný, pilen, ſnažný, auf etwas, pilný něčeho, der freyen Künſte befliſſen, pilen wěnj ſwobodného, der Gottesgelehrheit, der Rechte, der Arzney, der Weltweisheit Befliſſener, bohomluwnoſti, práw, lékařſtwj, mudrctwj žák, m.

Befliſſenheit, f. přičinliwoſt, f. přičinění, připjlenj, ſnaženſtwj, n. ſnažnoſt, f.

Beflügeln, den Muth, ſrdce přidati.

Beflügelt, křidlatý.

Befochten, wybogowaný.

Befohlen, poručený.

Befolgen etwas, wykonati, konati, wykonáwati.

Befolgung, f. konánj, wykonánj, wykonáwánj, n.

Beförderer, m. ſpomahatel, dopomahatel, ſpomocnjk, m.

Befördern, jemandes Glück, Nutzen, Ruhe, dopomáhati, dopomocy někomu k ſtěſtj, k vžitku, k pokogi, 2) zu einem Amte, zu Ehrenſtellen, Dienſte, dopomocy někomu k wřadu, k důſtogenſtwj, k ſlužbě, 3) befördern jemanden, überhaupt, dopomocy, ſpomocy, napomocy někomu, (ſedrowati,) 4) das Chriſtenthum, die Ehre Gottes, wzdělati, wzděláwati.

Beförderung, f. napomáhánj, ſpomáhánj, dopomáhánj, dopomoženj, ſpomoženj, n. ſpomoc, f. (ſedrowánj, n. ſedruňk, m.)

Befragen einen über etwas, dotazowati, doptáwati ſe někoho, na někom, otazowati ſe.

Befragt, dotázaný.

Befragung, f. dotázka, f. dotazowánj, doptáwánj, n.

Befremden, jemanden fremd vorkommen, neobyčegné, diwné ſe zdáti, diwný býti, dies befremdet mich, to geſt mně diwné, neobyčegné.

Befremdlich, podiwný, neobyčegný.

Befremdung, f. podiwnoſt, neobyčegnoſt, f.

Befreſſen, aufreſſen, obežrati, obkauſati, okauſati, 2) ſich voll freſſen, ožrati ſe, nažrati ſe.

Befreunden ſich mit einem, ſpřáteliti, ſpřjzniti ſe s někým.

Befreundt, ſpřátelený, ſpřjzněný.

Befreundte, m. přátelé, m.

Befreundſchaft, f. přátelſtwo, přátelſtwj, ſpřátelenj, ſpřjznění, n.

Befreyen, wyſwoboditi, oſwoboditi, ſwoboditi, 2) ſich befreyen, oſwoboditi, wyhoſtiti ſe.

Befreyer, m. wyſwoboditel, m.

Befreyt, wyſwobozený, oſwobozený.

Befreyung, f. wyſwobozenj, oſwobozenj, n. 2) von der Knechtſchaft, wyhoſtěnj, n.

Befriedigen, ſpokogiti, vpokogiti, w pokog a w mir vwesti, 2) bezahlen ſeinen Gläubigern, ſpokogiti ſwé wěřitele, dosti včiniti, zaplatiti ſwým wěřitelům.

Befriedigung, f. ſpokogenj, vpokogenj, n. 2) Bezahlung der Gläubiger, ſpokogenj, dostivčinénj, zaplacenj, n.

Befugniß, f. moc a práwo.

Befugt ſeyn, etwas zu thun, práwo a moc mjti.

Befühlen, omakati.

Befühlt, omakaný.

Befühlung, f. omakánj, n.

Befunden, ſhledaný, nalezeny.

Befürchten, obáwati ſe, ſtrachowati ſe, es iſt nichts zu befürchten, nenj ſe co obáwati, nenj nic k obáwánj.

Befürchten, das, Befürchtung, f. obáwánj, ſtrachowánj, n.

Begaben, daři, obdařiti, obdařiti.

Begabt, obdařený, obdařněný.

Begabung, f. obdařinka, f. obdařenj, obdařněnj, n.

Begaffen, zewlowati na něco.

Begangen, prowoděný, konaný, ſpáchaný, begangene Mordthat, prowoděná, ſpáchaná wražda, f. begangene Sünden, ſpáchanj hřjchowé.

Begängniß, n. ſlawnoſt, f. ſlawenj, n. 2) der Spiele, ſtrogenj, prowozowánj her, n. 3) einer Leiche, Leichenbegängniß, průwod, m. prowázenj mrtwého těla, n.

Begatten ſich, ſnjti ſe, ſpogiti ſe.

Begattung, f. ſnátek, m. ſpogenj, n.

Begeben ſich wohin, zu einem, bráti, vbjrati, odebrati ſe někam, k někomu, ſich aus einer Stadt begeben, wybrati ſe z města, ſich auf die Reiſe, wydati ſe na ceſtu, 2) ſich auf etwas legen, wydati, oddati ſe na něco, 3) ſich in eines Freundſchaft begeben, dáti ſe w přátelſtwj někoho, in jemandes Schutz, dáti ſe pod někoho ochranu, 4) ſich auf die Flucht begeben, dáti ſe w auték, w vrjkánj, na vrjkánj, s waňkem ſe poraditi, s rychlikem radu wzýti, 5) ſich in Gefahr begeben, wydati, dáti ſe w nebezpečenſtwj, 6) mitten unter die Feinde ſich begeben, w proſtřed nepřátel ſe wpuſtiti, 7) ſich zur Ruhe, odebrati, dáti ſe, gjti na odpočinutj, 8) ſich begeben, ereignen, dáti ſe, zběhnauti ſe, es hat ſich begeben, dálo ſe, přiſſlo, zběhlo ſe.

Begebenheit, f. přjběh, m. přjhoda, f.

Begegnen, entgegen kommen, potkati ſe, er begegnete mir, potkal mne, potkal ſe ſemnau, 2) ſich bezeigen, propúgčiti ſe, einem höflich begegnen, propúgčiti ſe někomu zdwořile, 3) ſich zutragen, potkati ſe, das iſt mir noch nicht begegnet, to mne geſſtě nepotkalo, s tjm ſem ſe geſſtě nepotkal.

Begegnend, na potkánj přiſſlý.

Begegnen, das, Begegnung, f. das Entgegenkommen, potkánj, n. 2) das Bezeugen, propúgčenj ſe, n.

Begehen, thun, páchati, ſpáchati, doweſti, dokázati, dopuſtiti ſe, dočiniti ſe, etwas böſes, něco zlého ſpáchati, doweſti, dokázati, něčeho zlého ſe dočiniti, dopuſtiti, 2) feyern, ſlawiti, ſwěciti, 3) ſich gut mit einander begehen, ſrownáwati, ſgednáwati ſe weſpolek.

Begehen, das, Begehung einer That, ſpáchánj, dowedenj, dokázánj, dočinénj, n. 2) eines Feſtes, ſlawnoſt, f. ſlawenj, ſwěcenj, n.

Begehr, f. das Begehren.

Begehren, etwas, žádati, požádati něčeho, žádoſtiw býti něčeho.

Begehren, das, žádoſt, f. žádánj, požádánj, n.

Begehrt, žádaný, požádaný.

Begehrlich, žádoſtiwý.

Begehrlichkeit, f. žádoſtiwoſt, f.

Begeiſtern, nadchnauti.

Begeiſtert, nadchnutý, nadſſeny.

Begeiſterung, f. nadchnutj, nadſſenj, hnutj myſli, n.

Begeldert, penežitý.

Begier, f. Begierde, chtjč, m. chtiwoſt, žádoſt, f. ſehr heftige und ſtarke, tužba, f. touženj, n. die Begierde wandelt mir an, dělá ſe mně chut, chce ſe mně, mit großer Begierde

nach

nach etwas ſtreben, welikým chtjčem po něčem dychtěti, tauziti, die Begierden mäßigen, žádoſti ſkrocowati.

Begierig nach etwas, žádoſtiwý, žádaucý, chtiwý.

Begierig, adv. žádoſtiwě, chtiwě.

Begierigkeit, f. žádoſtiwoſt, f.

Begießen, die Pflanzen, poljwati, politi, polewati, zaljwati, zalewati, zaliti, 2) ſich begießen, politi ſe.

Begießer, m. polewač, m. der Pflanzen, zalewač, m.

Begießung, f. das Begießen, polewánj, politj, n. der Pflanzen, zalewánj, zalitj, n.

Beginnen, anfangen, čjti, počjti, začjti, započjti, počjnati, začjnati, počnauti, začnauti, es beginnt, začjná ſe, počjná ſe, gjti ſe, er begann zu ſingen, gal ſe, počal zpjwati.

Beginnen, das, Beginnung, f. četj, početj, začetj, n.

Begittern, mit einem Gitter verſehen, obmřežowati, zamřežowati.

Beglaubigen, giſtiti, pogiſſtowati, vgiſſtowati.

Beglaubigung, f. giſſtěnj, pogiſſtěnj, vgiſſtěnj, n.

Begleiten, prowoditi, prowázeti, wyprowoditi, wyprowázeti, doprowoditi, doprowázeti.

Begleiter, m. prowodnjk, průwodčj, m.

Begleitet, prowozený, prowázený, doprowozený, wyprowozený.

Begleitung, f. průwod, m. prowázenj, wyprowázenj, doprowázenj, n.

Beglücken, beglückſeligen jemanden, blažiti, blahoſlawiti, oblahoſlawiti, ſſtaſtného, blaženého včiniti, poſſtěſtiti, zdařiti někoho.

Beglückt, blažený.

Beglückung, f. poſſtěſtěnj, zdařenj, blaženj, n. blaženoſt, f.

Begnadigen, zu Gnaden annehmen, na miloſt přigjti, přigmauti, 2) die Strafe erlaſſen, miloſt vkázati, prominauti někomu.

Begnadigung, f. Wiederaufnahme, na miloſt přigetj, n. 2) Erlaſſung der Strafe, miloſt, f. miloſti vkázánj, prominutj, n.

Begnügen einen, ſpokogiti, ſich, přeſtáwati na něčem.

Begoſſen, politý, wie die Pflanzen, zalitý, politý.

Begraben, pohrobiti, pohřbiti, pochowati.

Begrabener, pohřbený, pohrobený, pochowaný.

Begraber, m. hrobař, m.

Begräbniß, n. der Ort, wo man begraben wird, pohřeb, hřbitow, m. hrobka, f. das Begraben, pohřeb, m. pohřbenj, pochowánj, pochowáwánj, n.

Begräbnißceremonien, pohřebnj obyčegowé, m.

Begräbnißfackel, f. pohřebnj pochodně, f.

Begräbnißglocke, f. pohřebnj zwon, m.

Begräbnißlied, n. pohřebnj pjſeň, f.

Begräbnißmaal, n. hrobnjk, náhrobek, m.

Begräbnißmahlzeit, f. záduſſnj lázně, f.

Begräbnißrede, f. řeč pohřebnj, f.

Begräbnißſtätte, f. mjſto pohřebnj, n.

Begraſen, worawiti ſe.

Begreifen, befühlen, betaſten, obſahati, pěſtowati, ſáhati na něco, omakati, poſſmatati, 2) faßen, chápati, pochopiti, dieß iſt leicht zu begreifen, to geſt lehce k pochopenj, der etwas leicht begreift, chopný, gemný, 3) enthalten, in ſich faßen, zawjrati w ſobě, obſahowati, obſahati, obſáhnauti, dieß begreift vieles in ſich, to mnoho w ſobě obſahuge.

Begreiflich, faßlich, pochopitedlný, obſáhlý, obſažitedlný.

Begreiflichkeit, f. pochopitedlnoſt, obſažitedlnoſt, f.

Begreifung, f. Betaſtung, pěſtowánj, ſahánj na něco, n. 2) Verſtehung, chápánj, pochopenj, n. 3) Inhalt, obſaženj, pochopenj, n.

Begriff, m. Umfang, obgetj, pochopenj, n. 2) Vorſtellung, pogetj, n. welitwar, pochop, m. pochopenj, n. ſich von einer Sache einen Begriff machen, činiti ſobě pogetj, po-

pochop, pochopenj o nĕgakĕ wĕcy, einen deutlichen Begriff von etwas haben, mjti patrné pogetj, pochop, pochopenj o nĕčem, 3) kurzer Begriff, krátký obſah, krátké obſaženj, zawřenj, n. 4) im Begriff ſeyn, mjniti.

Begriffen, betaſtet, pĕſtowaný, obſáhnutý, 2) mit dem Verſtande, pochopený, 3) enthalten, obſažený, obſáhnutý, 4) begriffen ſeyn über etwas, býti w nĕčem, trwati na nĕčem, er iſt itzt über das Leſen begriffen, nynj geſt w knihách, w čtenj, er iſt itzt über das Beten begriffen, trwá nynj na modlitbách.

Begrüßen, pozdrawiti.

Begrüßung, f. pozdrawenj, n.

Begünſtigen, günſtig ſeyn, popřjti, 2) erlauben, powoliti, dopřjti, howĕti nĕkomu.

Begünſtigung, f. přjznjwoſt, f. 2) Erlaubniß, powolnoſt, f. dopřánj, howĕnj, n.

Begürten, opáſati.

Begütert, reich, mohutný, mohowitý.

Begütigen, vdobřiti.

Begütiget, vdobřený.

Begütigung, f. vdobřenj, n.

Behaaret, auf dem Haupte, wlaſatý, wlaſáč, wlaſáček, m. am Leibe, chlupatý, chlupáč, ſrſtnatý, koſtrbatý.

Behacken, mit einer Beile, oſekáwati, obſekáwati, oſſtĕpowati, die Bäume ringsherum, okleſſtiti, 2) mit der Hacke, okopáwati.

Behackung, f. mit einem Beile, oſekánj, oſſtjpánj, n. der Bäume, okleſſtĕnj, n. 2) mit der Hacke, okopánj, okopáwánj, n.

Behaftet mit Schulden, dluhy obſypaný, zaſypaný, w dluhy zapleteny, mit Fehlern, Gebrechen, pochybný, kazowitý, wadný, mit Sünden, hřjchy obtjžený, mit Krankheit, ſwázaný, obtjžený, zachwácený nemocý.

Behagen, wděk, whod býti, ljbiti ſe, dieß behagt ihm, to geſt mu whod, to ſe mu ljbj, to geſt mu wděk.

Behäglich, wděčný, whod, wděk.

Behäglichkeit, f. wděk, m. liboſt, ljbeznoſt, f.

Behalten, podržeti, 2) jemanden bey ſich über Nacht, přechowati, podržeti nĕkoho w ſebe přes noc, 3) etwas, als Geld, Schriften, ein Geheimniß, chowati, ſchowati, zachowati w ſebe, při ſobĕ, 4) im Gedächtniße, w paměti zdržeti, zachowati, w paměti ſnáſſeti, 5) ein Amt, einen Dienſt, podržeti, 6) etwas für ſich, nĕco pro ſebe ponechati, zanechati, 7) bey ſich, w ſebe, za ſebau zanechati, zachowati, 8) die Sünde nicht vergeben, zadržeti.

Behalten, das, podrženj, n. 2) im Gedächtniße, zdrženj, zachowánj, ſnáſſenj w paměti, n. 3) Erinnerung, Bedünken, Meynung, zpomenutj, n. 4) meines Behalts, gak ſe w mne ſnáſſj.

Behalter, m. chowatel, ſchowatel, zachowatel, m. 2) ſo viel als Behältniß, ſchowna, f. ein kleiner, ſchowadlo, n. 3) der Fiſche, ſádka rybj, f.

Behältniß, n. Schrank, Küſte, Kaſten, ſchowna, ſchownice, ſchowatelna, chowárna, chowatedlna, ſchrána, ſchránka, f. ſchowaniſſtĕ, n. ein kleines, ſchowadlo, n. 2) ein Gewölb, ſklep, m. ſkreyſſe, f. 3) für Hüner, Gänſe, kotec, m. poſada, f. 4) für große Fiſche, tůně welikých ryb, f.

Behaltung, f. podrženj, zanechánj, n.

Behandeln einen wohl oder übel, nakládati, gednati s nĕkým dobře, neb zle, 2) etwas behandeln, auf etwas handeln, tržiti, ſmlauwati, 3) ſich behandeln laſſen, Vorſchläge annehmen, ſich bereden laſſen, dáti s ſebau gednati, er läßt ſich behandeln, nechá s ſebau gednati.

Behandlung, f. nakládánj, gednánj s nĕkým, n. 2) das Bieten, trženj, ſmlauwánj, n.

Behändigen, ſ. Einhändigen.

Behändigung, ſ. Einhändigung.

Behangen bleiben, wjznauti, přilnauti.

Be-

Behängen mit Teppichen, čalaunÿ obeſtřjti, poſtřjti.
Beharren, poſcati.
Beharren, ſetrwati.
Beharrlich, von der Perſon, ſetrwánliwý, von der Sache, trwalý, trwánliwý.
Beharrlich, adv. ſetrwawě.
Beharrlichkeit, f. Beharrung, ſetrwánliwoſt, f. ſetrwánj, n. der Sache, trwaloſt, trwánliwoſt, f.
Behauen, das Holz, otjnati, oteſati, oſekati, obſekati, einen Baum, die Aeſte, kleſſtiti, okleſſtiti.
Behauen, das, des Holzes, otjnánj, oteſánj, oſekánj, obſekánj, n. der Bäume, Aeſte, kleſſtěnj, okleſſtěnj, n.
Behaupten, beweiſen, zaſtáwati, 2) erhalten, dobyti ſobě, ich behaupte dieſen Ort, držjm to mjſto.
Behauptung, f. eines Satzes, zaſtáwánj, n. 2) das Erhalten, obdržanj, držanj, n.
Behauſung, byt, obyt, přjbytek, m.
Behelf, m. Vorwand, Schein, vorgegebene Urſache, barwa, záſtěra, pokličkа, f.
Behelfen ſich mit etwas, pomocy, ſpomocy, ſomáhati ſobě něčjm.
Behend, hbitý, ohbitý, obratný, čilý, křepký.
Behendigkeit, f. hbitoſt, ohbitoſt, obratnoſt, čiloſt, křepkoſt, f. Behendigkeit im Reden, hbitoſt w řeči, f.
Beherbergen, aufnehmen, bey ſich behalten, hoſtiti někoho, hoſpodu dáti někomu, někoho do hoſpody, pohoſtinu přigiti, přechowáwati, einen über Nacht beherbergen, přes noc přechowati, nocleh dáti.
Beherbergung, f. hoſtěnj, hoſtj přigjmánj, přechowánj, pohoſtinſtwj, n.
Beherrſchen, opanowati.
Beherrſcher, m. opanowatel, m.
Beherrſchung, f. opanowánj, n.
Beherzigen, erwägen, k myſli, k ſrdcy připuſtiti, w myſli přemjtati, rozbjrati.
Beherzt, zſrdnatělý, ſrdnatý, beherzt ſeyn, ſrdnatěti, ſrdnatým býti.
Behexen, okauzliti, očarowati.
Behobeln, ohladiti, ohlazowati.
Behobelt, ohlazený.
Behobelung, f. ohlazenj, ohlazowánj, n.
Behorchen, poſlauchati.
Behorchen, das, poſlauchánj, n.
Behorcher, m. poſluchač, m.
Behuf, m. Nutzen, proſpěch, m. proſpěſſnoſt, platnoſt, f.
Behülflich, behilflich, pomocný, napomocný, einem behülflich ſeyn, někomu pomocným býti, na pomoc býti, napomáhati, připomocy.
Behüten, ſtřjcy, oſtřjhati, opatrowati, Gott behüte dich, oſtřjheg, opatrug tě Bůh, behüte der Himmel, zachowegž Bože, Gott ſoll mich behüten, zachowegž mne Pán Bůh!
Behüter, m. opatrownjk, ſtrážce, ſtrážný, oſtřihatel, m.
Behütung, f. ſtráž, f. opatrowánj, oſtřjhánj, n.
Behutſam, pozorný, ſſetrný, opatrný.
Behutſam, adv. pozorně, ſſetrně, opatrně.
Behutſamkeit, f. pozorноſt, ſſetrnoſt, opatrnoſt, f.
Bejahen, giſtiti, pogiſſtowati, ſwědčiti, doſwědčowati.
Bejaher, m. Jaherr, [illegible]
Bejahrt, letitý, lety přebraný, lety ſeſſlý.
Bejahung, f. giſtěnj, pogiſtěnj, vgiſtěnj, ſwědčenj, doſwědčenj, doſwědčowánj, n.
Bejammern, oželeti, želeti, žaloſtiti.
Bejammernswürdig, oželenj hodný.
Bejammerung, f. oželenj, želenj, žaloſtěnj, n. žaloſtiwoſt, f.
Beichte, f. zpowěd, f.
Beichten, zpowjdati ſe.
Beichtgeld, n. Beichtgroſchen, Beichtpfennig, penjz od zpowědi, m.
Beichthaus, n. Beichtſtuhl, zpowědnice, f.
Beichtkind, n. zpowidač, m.
Beichtſtuhl, ſ. Beichthaus.
Beichtvater, zpowědnjk, m.
Beichtzettel, m. cedulka zpowědnj, f.
Beil, n. zum Hacken, ſekyra, ein Beil mit zwo Schneiden, oboručnj ſekera, f. ein kleines Beil, ſekerka, po-

bigečka, f. zum Oeffnen, dlubna, dlubnice, f. zum Zimmern, hlawatka, osstépačka, pobigečka, f.

Bein, n. Knochen, kost, f. ohne Bein, bez kosti, Beine herausnehmen, wybrati kosti, 2) ein Bein, worauf etwas ſtehet, noha, f. 3) das Bein vom Fuße bis zum Knie, hnát od kolena aż do kútku, m. 4) das dicke Bein auswendig, ſtehno aż do kolena, n. inwendig, kyčle, f. hýzdj, n. wnitřnj měkost ſtehna v lůna, 5) die Beine weit auseinander thun, hnáty daleko na rúzno ſtawěti, nohy daleko rozedřjti, rozkročiti ſe, 6) auf die Beine bringen Soldaten, Truppen, ein Kriegsheer anwerben, ſrazyti, ſtlaucy, wogſko ſebrati, 7) durch Mark und Bein gehen, ſkrze wſſechny kosti gjti, 8) von Kindesbeinen an, hned z dětinſtwj, od dětinſtwj, od ſamého prahu, žiwota, od kolébky, od kaſſe, 9) ſich auf die Beine machen, fliehen, dáti ſe w kory, w nohy, paty wykázati, patami platiti, 10) die Beine wollen bey ihm nicht fort, er iſt kraftlos, nohy geg nechtěgj noſyti, ein Bein brechen, nohu zlámati, einem auf die Beine helfen, někomu na nohy pomocy.

Beinbrecher, m. kostilomka, m.

Beinbruch, m. kostj lámánj, n.

Beinchen, n. Beinlein, kůſtka, f.

Beinern, von Beinen, kostěný, kostnatý.

Beinflügel, m. wie Merkur hat, křjdlaté ſtřewjce, m.

Beingerüſt, n. kostěné tělo, n. kostěnec, m. ſmrt, f.

Beinharniſch, m. ſſkorně plechowé, f.

Beinhaus, n. kostnice, f.

Beinhöhle, f. dutá nádoba, f.

Beinkrankheit, f. pokostnice, f.

Beinig, voller Beine, kostlawý, kostliwý.

Beinkleider, plur. Hoſen, nohawice, poctiwice, f.

Beinkörper, m. Beingerüſt, Gerippe, Skelet, kostěné tělo, n. kostěnec, m. ſmrt, f.

Beinmark, n. čjžek w kostjch, m.

Beinſaft, m. kostowá mjza, f.

Beinſammler, zbjrač kostj, m.

Beinſchienen, n. deſſky, f.

Beinſchwarz, pálená kost, f.

Beinſchwein, ſwalnjk, m.

Beinzierde, f. podolek, m.

Beißen, mit den Zähnen, kauſati, todt beißen, okauſati, mit Beißen, kauſánjm, wund beißen, pokauſati, 2) wie Eßig, ſtjpati, 3) der Rauch beißt, kauř ſtjpe a kauſſe, 4) mit Worten beißen, vſſtipowati, 5) das Gewiſſen beißt ihn, ſwědomj ho žere, hryze, hnete, 6) das Beißen und Reißen, kauſánj a hryzenj, n. 7) ins Gras beißen, ſterben, in einem Gefechte bleiben, za ſwé wzýti, 8) der weder zu beißen noch zu brocken hat, äußerſt arm, wytráwený, kterýž s nic býti nemůže.

Beißen, das, kauſánj, n. der Haut, ſtjpánj, n. das Zanken, hryzenj, n.

Beißend, ſcharf, ſtiplawý, ſtjpawý, 2) mit den Zähnen, kauſawý, 3) wie Pfeffer, perný, peprný, kauſawý, ſtiplawý.

Beißend, adv. ſtiplawě, ſtjpawě, 2) kauſawě, 3) perně, peprně, kauſawě.

Beißig, bißig, kauſawý, 1) mit der Zunge, mit Worten, vſſtipačný, vſſtipečný, vſſtipáček, vſſtjpný, kauſawý.

Beißigkeit, f. Bißigkeit, kauſawoſt, vſſtipačnoſt, vſſtipečnoſt, f.

Beißkahl, ein Kraut, manholt černý, m.

Beißkorb, m. náhlawek, náhubek, m.

Beißzähne, m. kauſacý zubowé, m.

Beize, f. kwas, m.

Beizen, mit Eßig oder Salze, duſyti, měkčiti, močiti, 2) das Waſſer beym Färben, w barwě máčeti, barwau napauſſtěti.

Beizer, m. barewnjk, m.

Beizung, f. duſſenj, měkčenj, močenj, n. 2) im Färben, máčenj, napauſſtěnj barwau, n.

Bekämpfen, pobogowati.

Bekannt, známý, etwas bekannt machen, něco oznámiti, w známoſt wweſti, známé, známo wdělati, činiti,

niti, včiniti, 2) ſich bekannt machen, známiti, ſeznámiti ſe, durch Schriften, Thaten, rozhlášyti, oznámiti ſe, 3) bekannt werden, rozhlášſenu býti, ſlowútným býti, na ſlowo wzatu býti, w známoſt přigjti, na ſlowo přigjti.

Bekannter, známý.

Bekanntmachung, f. oznámenj, nawěſſtj, n.

Bekanntſchaft, f. známoſt, f.

Bekehren ſich, obrátiti ſe, přewrátiti ſe, einen zum Chriſtenthume bekehren, obrátiti, přewrátiti někoho na wjru křeſtanſkau.

Bekehrer, m. obratitel, přewratitel, m.

Bekehrt, obrácený, přewrácený.

Bekehrung, f. obrácenj, přewrácenj, n.

Bekennen, wyznati, přiznati ſe, ſich zu jemandes Lehre, zu einer Religion, k někoho včenj, k nègaké wjře ſe wyznati, wyznáwati, Gott, Boha wyznati, ſich zu einem Buche, Werke, zu einer Sache, wie der Vater zum Kinde, znáti ſe k nègaké knize, k nègaké wěcy, gako otec k djtěti, ein Verbrechen bekennen, přiznati ſe k nègakému přečinénj, wyznati ſe z prowinénj, ſeine Sünden bekennen, wyznati ſe z hřjchů, der ſich bekennt hat, wyznalý.

Bekenner, m. der Religion Chriſti, wyznawač křeſtanſké wjry, m.

Bekenntniß, n. wyznánj, přiznánj, n. des Glaubens, der Sünden, wyznánj wjry, hřjchů, n.

Beklagen, einen oder etwas, želeti, litowati, oželeti, politowati něčeho, 2) ſich beklagen, ſtěžowati, nařjkati ſobě, ranžiti, ſkuhrati, kuknati, beklagenswerth, politowánj hodný.

Beklagt, želený, litowaný, politowaný, oželený, 2) Beklagter, der Beklagte, winjk, obžalowaný, m.

Beklatſchen, einen in die Rede bringen, roznáſſeti, roznesti.

Beklauben, mit den Händen, objrati, obrati, mit den Zähnen, okauſati, ohlodati, ohryzti.

Bekleben, oblepiti, zalepiti, přilepati, bekleiben bleiben, přilepiti ſe, přilnauti.

Beklecken, poneſſwařiti, zkáleti, vkáleti, pokáleti.

Bekleckt, poneſſwařený, zkálený, vkálený, pokálený.

Bekleiben, wie ein Propfreis, wyroſti, wie eine Pflanze, kořeniti ſe, kořen wypuſtiti.

Bekleiden, oſſaditi, odjti, odjwati, 2) ein Amt, zprawowati auřad, zaſtáwati.

Bekleidet, oblečený, oſſacený, oděný.

Bekleidung, f. oſſacenj, oděnj, odjwánj, n. 2) eines Amts, zprawowánj, zaſtáwánj auřadu.

Bekleiſtern, okljžiti, ſich, přetwářiti ſe.

Beklemmen, ſkljčiti, vzkoſtj obkljčiti, beklemmt, beklemmen ſeyn, ſkljčeným býti.

Beklemmt, ſkljčený, vzkoſtj obkljčený.

Beklemmung, f. ſkljčenj, n.

Beklügeln, rozumem ſtjhati.

Beklügeln, das, ſtjhánj rozumem, n. der alles beklügelt, ſadjlek, rozůmek, m.

Bekoſtigen, ſtrawowati.

Bekoſtigung, f. ſtrawowánj, n.

Bekommen, erhalten, doſtati, Muth bekommen, ſrdce nabyti, Obrfeigen, Wunden, doſtati, vhoniti ſobě facky, rány, Kinder, dětí doſtati, nabyti, 2) wohl bekommen, ſwědčiti, k zdrawj ſlaužiti, k duhu gjti, daříti, wohl bekomme es, ať k dobrému zdrawj ſlauží, wie iſt es ihm bekommen, gak ſe mu zwedlo, dařilo, der Spaziergang, das Bad, die Arzney iſt ihm wohl bekommen, ta procházka, ta lázeň, ten ljk mu ſwědčil, k zdrawj ſlaužil, es ſoll ihm übel bekommen, ať ſe mu zle daří, wede, zwede.

Bekräftigen, twrditi, potwrditi, potwrzowati, dotwrzowati, ſtwrzowati, vtwrzowati, doličowati, doljčiti.

Bekräftiger, m. twrditel, potwrditel, doličitel, m.

Bekräftiget, potwrzený, ſtwrzený, vtwrzený, doljčený.

Bekräftigung, f. twrzenj, dotwrzenj, potwrzenj, ſtwrzenj, vtwrzenj, doljčenj, n.
Bekränzen, wěncem ozdobiti.
Bekränzt, wěncem ozdobený.
Bekränzung, f. wěncem ozdobenj, n.
Bekratzen, oſſkrábati, odrápati.
Bekratzer, m. oſſkrabač, odrápač, m.
Bekratzen, das, Bekratzung, f. oſſkrábánj, odrápánj, n.
Bekriegen, pobogowati, ſein Vaterland, wlaſt ſwau pobogowati.
Bekrieger, m. pobogowatel, m.
Bekriegen, das, Bekriegung, f. pobogowánj, n.
Bekrochen, oblezlý.
Bekrönen, korunowati.
Bekrönt, korunowaný.
Bekrönung, f. korunowánj, n.
Bekümmern, Kummer erwecken, ſtarati, ſtaroſt včiniti, vdělati, w ſtaroſt vwěſti, 2) ſich bekümmern, über etwas Kummer haben, ſtarati ſe, ſtaroſt mjti, ſtaroſtliti ſe, lopotowati ſe, ſich um etwas anders bekümmern, o něco giného ſe ſtarati, er bekümmert ſich um nichts, on ſe o nic neſtará.
Bekümmerniß, n. ſtaroſtliwoſt, ſtaroſt, ſtraſt, lopota, lopotnoſt f. vſtaránj n.
Bekümmerniß machen, ſtaroſt dělati.
Bekümmert, ſtaroſtliwý, vſtaralý, ſtaroſtj obklječený a zběděwaný, ſtraſtný, lopotný, ſtaroſtmi zaneſſený, bekümmert machen, vſtarati někoho, ſtrach nahnati někomu, bekümmert ſeyn, rmautiti, kormautiti, zarmautiti ſe.
Bekümmerung, f. ſtaroſt, f. ſtaránj, n.
Bekützen, zljbati, zcelowati.
Bekützt, zljbaný, zcelowaný.
Bekützung, f. zljbánj, zcelowánj, n.
Belachen, einen, ſmáti, vſmjwati, poſmjwati ſe nekomu, ſmjch, poſměch, poſměſſky ſy z někoho dělati, z někoho mjti, zum Belachen, k ſmjchu.
Belachenswerth, ſmjchu hodný, poſměſſný.
Belacht, vſmjwán, poſmjwán.
Beladen, ſtjžiti, obtjžiti.
Beladen, ſtjžený, obtjžený, 2) mit Geſchäften, Sorgen, zanepráždněnjm, nebo pracý, ſtaroſtmi obtjžený, obſypaný, zawalený, zaneſſený, mit Schulden, mit Sünden, dluhami, hřjchami zaſypaný, obſypaný, obtjžený, mit Freſſen, přecpaný, přeplněný, mit Sauffen, přepitý, pitjm přebraný, obtjžený, přeplněný.
Beladung, f. obtjžnoſt, f. obtjženj, ſtjženj, n.
Belagern, oblehnauti, obehnati, die Straſſen, Zugänge, vlice, přiſtupy obſaditi, obſednauti, belagert werden, obleženu býti.
Belagerer, m. dobywatel, m.
Belagert, obležený, oblehnutý, obehnaný.
Belagerung, f. obležení, oblehnutj, obehnánj, n. die Belagerung aufheben, odtáhnauti, odtrhnauti, vpuſtiti od obležení, obležení wyzdwihnauti.
Belangen, betreffen, přináležeti, dotýkati ſe, tknauti ſe, týkati ſe, was dieß belanget, co ſe toho týče, dotýče, tkne, 2) als Kläger, rechtlich, gerichtlich belangen, verklagen, pohnati někoho.
Belaſten, ſ. Beladen.
Beläſtigen, obtěžowati, einen, zanepráždňowati, obtěžowati.
Beläſtigung, f. obtěžowánj, zanepráždněnj, n. obtjžnoſt, f.
Belatten, mit Latten beſchlagen, latowati, latj pobigeti.
Belauben, ſmjtati, ſich belauben, ratoleſtiti ſe.
Belaubt, ratoleſtný, belaubt ſeyn, růžditi, ratoleſti wypauſſtěti, wětwe wydáwati.
Belauern, belauſchen einen, čjhati na někoho, 2) betriegen, podtrhnauti.
Belauf, m. hlawnj počet, m.
Belaufen, etwas zu ſehen, zbjhati ſe, 2) ſich ſo und ſo hoch, wztahowati ſe, 3) ſich belaufen wie die Hunde, zběhnauti.
Belauſchen, poſlauchati, wyſlýchati.
Beläuten, wyzwáněti.
Beleben, lebendig machen, obživiti, 2) aufs neue ergnicken, erfreuen,

ermuntern, občerſtwiti, obživiti, poſylniti.

Belebt, žigjcý, živobytný, živogſaucý, 2) munter, friſch, aufgeweckt, živý, živný, čerſtwý.

Belebung, f. obživenj, n. obživugičnoſt, f. 2) Munterkeit, živoſt, čerſtwoſt, f.

Belecken, oljzati, obljzati, poljzati.

Beleckt, oljzaný, obljzaný, poljzaný.

Belegen mit etwas, als mit Steinen, Gold, Silber, Kupfer, wykládati, obkládati, obložiti něco kameny, zlatem, ſtříbrem, mědj, den Boden mit Holze, zemi wykládati dřjwjm, mit Bretteru, prkny položiti, obložiti, dlážiti, 2) den Tiſch, den Stuhl mit Kleidern, Büchern, ſtůl, ſtolicy nakláſti ſſaty, knihami, 3) einen mit Strafe belegen, někoho pokutowati, pokutu někomu vložiti, 4) beſcheinigen, dokládati, doložiti, 5) verbrämen, mit Borten belegen, obložiti lemy.

Belehnen einen mit etwas, manſtwj, léno vděliti, dáti.

Belehnter, m. man, m.

Belehnung, f. manſtwj, léna vděleni, n.

Belehren, povčiti, wyvčiti, navčiti, einen von etwas belehren, někoho o něčem zprawiti.

Belehrt, povčený, wyvčený, navčený, zprawený.

Belehrung, f. povčenj, wyvčenj, navčenj, zprawenj, n. navka, f.

Beleibt, tělný, tělnatý.

Beleidigen einen, vbljžiti někomu, vrazyti někoho.

Beleidiger, m. vbližitel, vrazytel, m.

Beleidigung, f. vbljženj, vraženi, n. eine kleine, vbljženička, f.

Beleſen, zběhlý w čtenj, w knihách, čtenář, m.

Beleſenheit, f. zběhloſt w čtenj, w knihách, f. čtenj, n.

Beleuchten, oſwjtiti, oſwěcowati.

Beleuchtet, oſwjcený.

Beleuchtung, f. oſwjcenj, oſwěcowánj, n.

Belfern, ſſkoliti.

Belfern, das, ſſkolenj, n.

Belferer, m. ſſkolič, m.

Belieben, ljbiti ſe, ſljbiti ſe, k libosti býti, wie ſie belieben, gak ſe gim ljbj, wie belieben ſie, was belieben ſie? gak, co ſe ljbj? ſie belieben zu ſpaßen, ljbj ſe žertowat, es beliebt mir, ljbj ſe mně, wie es beliebt, gak ſe ljbj, belieben ſie! ljbj ſe! ať ſe ljbj!

Belieben, das, libosť, libezuoſt, f. zaljbenj, obljbenj, n. Belieben an etwas haben, tragen, libosť, zaljbenj, obljbenj w něčem mjti, něco ſobě libowati, oblibowati, obljbiti, nach Belieben, dle, podlé libosti.

Beliebig, libý, ljbezný, iſt ihnen beliebig? ljbj ſe, geſt gim libo? zur beliebigen Uebergabe, k ljbeznému dodánj.

Beliebt, wzácný, ſich beliebt machen, včiniti ſe wzácným, beliebt ſeyn, býti wzácným.

Beliſten, přechytrati, přelauditi, podſkočiti, podtrhnauti, pokládati.

Bellen, ſſtěkati.

Bellen, das, ſſtěkánj, n. ſſtěkot, m.

Beller, m. ſſtěkač, m.

Belobt, ſchwálený, pochwálený.

Belogen, přelhaný, obelhaný, oklamaný, ſklamaný.

Belohnen, odpláceti, odplatiti, zaplatiti.

Belohner, m. odplátce, odplatitel, odměnitel, zaplatitel, m.

Belohnung, f. záplata, odplata, odměna, f. odplacenj, zaplacenj, n.

Belügen einen, přelhati, obelhati, ſklamati, oklamati někoho.

Beluſtigen, obweſeliti, obradowati, ſich, weſeliti, obweſelowati, radowati ſe.

Beluſtigung, f. obweſelenj, obradowánj, n.

Belzbaum, m. ſſtěp, m. ſazenice, f.

Belzen, od. pelzen, propfen, wſaditi, wſſtjpati, ſſtěpowati.

Belzen, das, ſſtěpowánj, n.

Bemächtigen ſich einer Stadt, einer Sache, zmocniti ſe.

Bemächtigung, f. zmocněnj, n.

Bemahlen, zmalowati, pomalowati.

Be-

Bemähnet, hřiwnatý.
Bemannen, ein Schiff, wyprawiti, wyzbrogiti lodj.
Bemänteln, beſchönen, připlášťkowati, zaſtřjti, zaſtjrati.
Bemäntelung, f. připlášťkowánj, n. plášť, m. záſtěra, f.
Bemeiſtern ſich, ſ. bemächtigen.
Bemerken, ſeznamenati, vznamenati, ſpozorowati, 2) anmerken, erinnern, poznamenati.
Bemerkenswerth, pozoru hodný.
Bemerkung, f. ſeznamenánj, vznamenánj, ſpozorowánj, n. Bemerkung, die man macht, známka, pozorugičnoſt, f. Bemerkung in der Natur, znamenánj, n. Bemerkungen machen, znamenati.
Bemerkungswerth, ſ. Bemerkenswerth.
Bemittelt, mohutný, proſtředky magjcý, mohowitý.
Bemoſt, mechowatý.
Bemühen einen, mit etwas beläſtigen, einem etwas auftragen, zanepráždniti, zaměſtknati, zaměſtknáwati, 2) ſich bemühen, beſchäftigen mit etwas, zanepražďňowati ſe, 3) ſich um etwas bemühen, bewerben, přičiniti ſe, ſnažiti, wynaſnažiti ſe, o něco prſowati, vſylowati.
Bemühet mit etwas, zanepráždněný, zaměſtknaný, 2) um etwas, ſnažný něčeho.
Bemühung, f. Beſchäftigung, zanepráždněnj, zaměſtkánj, n. 2) um etwas, nach etwas, přičinění, ſnaženj, wynaſnaženj, vſylowánj, vſylj, n. přičinnoſt, ſnažnoſt, ſnaže, f.
Benachbart, přileżjcý, přiſedlý, benachbart ſeyn, w ſauſedſtwj býti, přiſedlým býti.
Benachrichtigen, einen von etwas, zprawiti někoho o něčem.
Benähen, obſſiti.
Benagen, obhryzti, ohryzti, ohlodati, obkauſati, okauſati.
Benager, m. obhryzytel, ohlodatel, obkauſatel, okauſatel, m.
Benagt, obhryznutý, obhryzený, ohryzený, ohryznutý, ohlodaný, obkauſaný, okauſaný, obkauſnutý, okauſnutý.
Benagung, f. obhryzenj, ohryzautj, ohlodánj, obkauſánj, okauſánj, n.
Benamſen, benamen, nennen, benennen, gmenowati, nazwati, přezdjti, djti.
Benaſchen, omlſati, pomlſati, zmlſati.
Benebeln, zamračiti, zaſtjniti.
Benedeyen, dobrořečiti, žehnati, požehnati.
Benedikt, eine Wurzel, hřebjčkowá bylina, f.
Benehmen, odnjti, odgjmati, odebrati, vgjmati, den Verſtand, rozum wyrazyti z někoho, rozum někomu odnjti, zbawiti někoho rozumu, die Hoffnung, den Muth, die Furcht, die Sorgen, den Zweifel, naděgi, ſrdce, ſtrach, ſtaroſt, pochybnoſt odgjmati, zbawiti někoho naděge, ſrdce, ſtrachu, ſtaroſti, pochybnoſti.
Benehmung, f. odgjmánj, odegmutj, zbawenj, n.
Beneiden, záwiděti někomu, beneidet werden, záwiděnu býti, záwidjn býti.
Beneidenswerth, záwiſti hodný.
Beneider, m. záwiſtnjk, m.
Benennen, pogmenowati, nazwati.
Benennt, pogmenowaný, nazwaný.
Benennung, f. pogmenowánj, gmenowánj, nazwánj, nazýwánj, n.
Benetzen, ſwlažiti, ſmočiti.
Benetzung, f. ſwlaženj, ſmočenj, n.
Bengel, m. Knüttel, ſtonek, ſochor, keg, m. 2) grober Bengel, ſliwoň, bliwoň, mařas, ſtonek, m.
Bengeln, ausklopfen, ausprügeln, mljti někoho, kygem práti, bjti, ſochorem wychladiti.
Benieſen, ſ. Beſtimmen.
Benommen, wzatý, odňatý, odgatý.
Benöthiget ſeyn, nuzným býti, nuzeti.
Benutzen, vžjwati, požjwati, ein Feld, ein Gut, pole, ſtatek požjwati, vžjwati.
Benutzung, f. vžjwánj, požjwánj, n.
Benzain, wſſedobr, m.
Beobachten, pozorowati, ſſetřiti něco, oko nèſti na něco.
Beobachter, m. pozorowatel, m.
Beobachtung, f. pozor, m. pozoro-

wánj, ſſetřenj, oka neſſenj, n. ſſetrnoſt, f.

Beordnen, nařjditi, einen zu etwas, zřjditi někoho k něčemu.

Bepanzern, ozbrogiti, w zbrog, w krunýř, w brněnj, w odénj obleczy, obláčeti, odjti, wprawiti.

Bepanzert, ozbrogený, w zbrog, w brněnj, w krunýř oděný, ein Bepanzerter, oděnec, m.

Bepelzen, kožichem přiodjti, přiſtřjti.

Bepelzet, kožichem přioděný, přiſtřený.

Beperlen, perlami wyſaditi.

Bepfählen, kolym podbigeti, koliti, kůly nadbigeti.

Bepfählet, kolym podbigený, kůly nadbigený.

Bepfählung, f. kolym podbigenj, kůly nadbigenj, kolenj, n.

Bepflaſtern, podlážiti.

Bepflaſtert, podlažený, 2) mit Pflaſtern belegt, mázbami potřený.

Bequem, přjhodný, pohodlný.

Bequemen ſich, etwas zu thun, mjti, chápati ſe k něčemu, přičiniti ſe, 2) ſich zu etwas ſchicken, propůgčiti ſe, k wůli býti.

Bequemlich, bequem, přjhodně, pohodlně.

Bequemlichkeit, f. přjhodnoſt, pohodlnoſt, f. pohodlj, n.

Bequemung, f. přičiněnj ſe, propůgčenj ſe, n.

Berahmen, mit Rahmen verſehen, obraubiti.

Berappen, wie die Mauer, obmjtati, obwrhnauti.

Berappung, f. obmjtka, f. obmjtánj, obwrženj, n.

Berathen, poraditi, mit etwas, mit einem Uebel berathen ſeyn, zle ſobě něčjm, s někým poraditi.

Berather, m. rádce, m.

Berathſchlagen, wwažowati, powažowati, wraditi ſe, 2) ſich mit einander, wespolek ſe raditi, w radu wgjti.

Berathſchlagung, f. wwažowánj, wraděnj, n. 2) rady držení, bránj, razenj, n.

Berauben einen, oblaupiti, 2) einen einer Sache, ſeines Vermögens, ſeiner Güter, des Geſichts, zbawiti někoho nějaké wěcy, ſwé mohowitoſti, ſtatku, zraku, oblaupiti, ich will dich deſſen nicht berauben, nechcy tě toho zbawiti, 3) eine Kaſſe, eine Kirche berauben, pokladnu, koſtel zlaupiti, oblaupiti, zebrati.

Berauber, m. lupič, oblaupitel, zlaupitel, zbawitel, m.

Beraubet, oblaupený, zlaupený, zbawený.

Beraubung, f. der Kirche, der Kaſſe, oblaupenj, zlaupenj, zebránj, n. des Geſichts, zbawenj očj, n. des gemeinen Gutes, krádež, f. kradenj, laupenj obecných peněz, n.

Beräuchern, okauřiti, pokauřiti, zakaditi, zakauřiti.

Beräuchert, okauřený, pokauřený, zakauřený, zakaděný.

Beräucherung, f. okauřenj, pokauřenj, zakauřenj, zakaděnj, n.

Beraufen, die Gänſe, oſſklubati huſy.

Berauſchen, podnapiti, opiti.

Berauſchet, podnapitý, opitý.

Berauſchung, f. podnapitj, opitj, n.

Berechnen, zuſammenrechnen, ſpočjtati, ſpočjſti, ſčjſti.

Berechnung, f. počtu držení, kladenj, počjtánj, ſečtenj, n.

Berechtigen jemanden, práwo někomu wděliti, dáti.

Berechtiget ſeyn, práwo a moc mjti.

Berechtigung, f. plnomocenſtwj, práwa wdělenj, n.

Bereden einen zu etwas, namluwiti, nawesti někoho na něco, k němu, 2) etwas mit einem bereden, něco s někým ſmluwiti.

Beredt, beredſam, wýmluwný, 2) in Geſellſchaften, mluwný.

Beredt, adv. wýmluwně.

Beredſamkeit, f. wýmluwnoſt, f.

Beredung, f. namluwenj, nawedenj, n. nágwod, m. 2) ſmluwenj, n.

Beregen, ſ. Erwähnen.

Beregnen, wodau napauſſtěti, ſkropiti, beregnet werden, zmoknauti.

Bereiben, podrbati, podrbáwati.

Bereichern, bohatiti, obohatiti, zbohatiti, ozbožnti.

Bereichert, obohacený, ozbožněný.

Bereicherung, f. bohacenj, obohacenj, zbohacenj, ozbožněnj, n.

Be-

Bereift, mrazowitý, ginowatý, gjnjm obroſtlý.
Bereinen, die Aecker, wymezyti pole.
Bereiſen zu Pferde, oder im Wagen, ſgezditi, progeti, zu Fuße, ſchoditi.
Bereit, hotowý, přihotowený, přiſtrogený, připrawený, přichyſtaný, ſich bereit machen, hotowiti, přihotowiti, ſtrogiti, chyſtati, připrawiti, přiſtrogiti, přichyſtati ſe.
Bereiten ſich, oder etwas, hotowiti, přihotowiti, přiſtrogiti, přichyſtati, den Weg, cestu opatřiti, 2) zubereiten, das Leder, kůži wydělati.
Bereiter, m. der etwas zubereitet, oder etwas anordnet, ſtrůgce, ſtrogič, připrawitel, m. 2) der Pferde, ſ. Bereuter.
Bereits, giž.
Bereitſchaft, f. hotowoſt, f. in Bereitſchaft haben, w hotowoſti mjti, po hotowě, na hotowě mjti, in Bereitſchaft ſeyn, býti po hotowě, po hotowu, na pohotowě, na hotowě.
Bereitung, f. das Bereiten, hotowenj, přihotowenj, ſtrogenj, přiſtrogenj, připrawenj, chyſtánj, přichyſtánj, n. přjprawa, f.
Bereitwillig, ochotný, ochotnowolný, wolný.
Bereitwilligkeit, f. ochotnoſt, wolnoſt, ochotnowolnoſt, myſli hotowoſt, f. mit der gröſten Bereitwilligkeit, s neywětſſj ochotnoſtj.
Berennen, eine Stadt, ztecy, zteknauti město.
Berennung, f. zteknutj, n. autok, m.
Bereuen etwas, litowati, pykati něčeho.
Bereuten, ein Pferd, progjžděti koně.
Bereuter, m. pogjzdný, m.
Bereuung, f. pykánj, litowánj, n.
Berg, m. wrch, chlum, chlumec, m. hora, f.
Berg ab, z wrchu dolů, po přjkřj, obwyſſný, powolný.
Bergamt, n. hornj auřad, m.
Berg an, k wrchu.
Bergarbeit, f. hornj, horničné dſlo, n. hornj práce, f.
Bergarbeiter, m. hornj dělnjk, m.
Bergart, f. ruda, f.
Berg auf, ſ. Berg an.
Bergbeamte, plur. wřednjcy horni, m.
Bergbewohner, m. horſký obywatel, horák, m.
Bergblau, n. oğr modrý, m.
Bergen, verbergen, kryti, ſkrywati, wkrywati.
Bergfreyheit, f. ſwoboda horničná, f.
Berggang, m. pramen podzemnj, cauk, m. w zemi protažený, n.
Berggebräuche, plur. hornj obyčegowé, m.
Berggelb, n. žlutá ruda, rudka, f.
Berggenoßen, plur. hornj, horničná čeládka, f.
Berggeſetze, plur. hornj, horničná práwa, n.
Berghauer, m. kowkop, hawjř, m.
Bergig, hornatý, wrchowiſſtný, wrchowitý.
Berghäuslein, n. Berghüttlein, kopka, kawná, hawjřſká chalaupka, f. hawjřſký domek, m.
Bergkammer, f. bechyně, f.
Bergkappe, f. hawjřſká kápe, f.
Bergknappe, m. kowkop, hawjř, m.
Berglein, n. wrſſek, chlumek, m. horka, hůrka, f.
Bergleute, plur. hornjcy, hawjři, hornj lidé, lid zhornilý, m. hawjřſtwo, n.
Bergmann, hornjk, hawjř, kowkop, m. 2) der am Berge wohnt, horák, m.
Bergmänniſch, po hornicku.
Bergmeiſter, m. miſtr hornj, zpráwce hor, m.
Bergmünze, f. kaurujk, m.
Bergordnung, f. hornj řád, m. hornj prawidla, n.
Bergrath, m. hornj rada, f.
Bergrecht, n. hornj práwo, n.
Bergroth, n. červenec, m. ruda, rudka červená, f.
Bergſaft, m. preyſſtěnina, f.
Bergſalz, n. kamenná, kopaná ſůl, f.
Bergſchreiber, m. hornj pjſař, m.
Bergſtadt, f. hornj město, n.
Bergſteiger, m. dololezec, m.
Bergſucht, f. duſſnoſt, f.
Bergunter, položitý.

Bergwachs, n. Klj syrnatè, n. lepká zemé, f.
Bergwerk, n. kowowý dûl, m. hora, f. 2) die Arbeit, hornj práce, f.
Bergwerksgeſchworene, plur. hornj přjſeznj, m.
Bergwerkslexikon, n. horničný ſlowan, m.
Bergwerksverſtändiger, m. zběhlý we wěcech hornjch, horničných, m.
Bergwerkswiſſenſchaft, f. wměnj hornjcké, horničné, n.
Bergweſen, n. wěcy hornj, horničné, f.
Bergwort, n. ſlowo hornj, horničné, n.
Bergzinober, m. hornj cynobr, m.
Bericht, m. zpráwa, f.
Berichten, Bericht erſtatten, zprawiti někoho, zprávu dáti, činiti někomu, wzkázati někomu neco.
Berichtigen, in Ordnung bringen, zprawiti, zaprawiti, die Schuld, dluh zaprawiti.
Beriechen etwas, wonèti, přiwonèti k něčemu.
Beritten, gizdný.
Berſten, puknauti, rozpuknauti ſe.
Bertram, ſ. Pertram.
Berüchtigen, rozhlášyti.
Berüchtet, rozhlášſený, übel berüchtet, zlopowěſtný.
Berücken, ſ. Betriegen.
Berückung, ſ. Betrug.
Beruf, m. powolánj, zawolánj, n. zu einem Stande, powolánj, n.
Berufen, powolati, zawolati, 2) einen zu einem Amt, někoho k nègakému wřadu powolati, 3) ſich auf einen berufen, odwoláwati ſe na někoho, 4) appelliren, odwolati ſe k wyſſſjmu práwu.
Berufsarbeit, ſ. práce powolánj, f.
Berufsgeſchäfte, n. zaměſtknánj, n. práce ſwého powolánj, f.
Berufung, ſ. Beruf, 2) odwolánj, n.
Berufen, auf etwas, ſtawowati, wſtawowati ſe na něčem, přeſtáwati na něčem, 2) verharren, doſtati, doſtáwati, 3) in etwas, auf etwas, auf einen ankommen, záležeti na něčem, es beruhet auf ihn, na něm to záležj.

Beruhigen jemanden, pokogiti, ſpokogiti, wpokogiti, w pokog a mjr wweſti, wtjſſiti někoho, ſich, ſpokogiti, wpokogiti, wtjſſiti ſe.
Beruhigung, ſ. ſpokogenj, wpokogenj, n. paſſ. daß man ruhig iſt, oder wird, pokognoſt, ſpokogenoſt, f.
Beruhigungsmittel, plur. pokogitedlné, ſpokogitedlné proſtředky, m.
Berühmen ſich mit etwas, prahlen, honoſyti, chlubiti, pochlaubati, wychlaubati, wychlubowati ſe něčjm.
Berühmen, das, die Prahlerey, honoſnoſt, ſ. honoſenj, n. chlauba, pochluba, f. pochlaubánj, wychlaubánj, wychlubowánj, n.
Berühmt, ſlowůtný, wzneſſený, ſlawný, oſlawný, rozhlášſený, ohlášſený, zwelebený, ſehr berühmt, přeſlawný, welmi ſlawný, welmi ſlowůtný, welmi wzneſſený, berühmt ſeyn, ſlowůtným, wzneſſeným, ſlawným, oſlawenym, rozhlášſeným býti, berühmt werden, zwelebenu, ohlášſenu, oſlawenu býti, ſlawným wměnu býti, berühmt machen, ſlawiti, oſlawiti, ohlaſſowati, oſlawowati, rozhlášyti, ohlášyti, welebiti.
Berühren etwas, teykati, dotýkati, tknauti, dotknauti ſe něčeho, 2) etwas mit wenigen Worten, něco maličko ſlowy dotknauti, krátce podotknauti, 3) nahe liegen, dotýkati ſe.
Berührt, tknutý, dotknutý, erwähnt, dotčený, 2) vom Donnerſchlage, hromem wdeřený, od hromu wražený, 3) vom Feuer, ožhnutý, 4) vom Schlage, mrtwicý ražený, poražený.
Berührung, ſ. tknutj, dotknutj, dotýkánj, n. 2) in einer Abhandlung, dotknutj, podotknutj, n.
Berupfen, oſſklubati, oſſkubati, poſſklubati, 2) beſtehlen, opáliti, oſſklubati.
Berupft, oſſklubaný, oſſkubaný, poſſklubaný.
Berupfung, ſ. oſſklubánj, oſſkubánj, poſſklubánj, n.

Berußen, kopriti, vkopriti, včaditi.
Berußet, vkopřený, vkopcený, včazený.
Beryll, m. ein Edelgeſtein, beryl, m.
Beſaamen ſich, wie Pflanzen, rozploditi ſe, wie Thiere, plemeniti ſe.
Beſaamen, das, Beſaamung, f. rozplozenj, n. der Thiere, plemenēnj, n.
Beſäen, oſyti.
Beſäet, oſerý.
Beſäung, f. oſenj, n.
Beſänftigen, chlácholiti, vchlácholiti, krotiti, vkrotiti, vkogiti.
Beſänftigung, f. chlácholenj, vchlácholenj, vkogenj, krocenj, vkrocenj, n.
Beſagt, prawený, řečený, beſagtermaßen, gak bylo praweno, řečeno.
Beſalben, mazati, maſtj mazati, pomazati, namazati, 2) mit Kothe, zmazati.
Beſalbung, f. mazánj, maſtj mazánj, pomazánj, namazánj, n.
Beſatzung, f. poſádka, f. oſazenj, n.
Beſäuen, poſwiniti, vſwiniti.
Beſaufen ſich, opiti ſe, opogiti ſe, ozrati ſe.
Beſaufen, das, opitj, opigenj, ozránj, opogenj, n.
Beſchaben, oſtrauhati, obſtrauhati, poſtrauhati.
Beſchabt, oſtrauhaný, obſtrauhaný, poſtrauhaný.
Beſchädigen, verletzen, verwunden, raniti, zraniti, poraniti, ſonſt einen Schaden zufügen, vſſkoditi, vbljžiti někomu, vrazyti někoho, ein Kleid, Wagen, Haus, Gefäß, Buch, porusſiti ſſat, wůz, dům, nádobu, knihu, die Wege, cesty pokazyti, wie das Wetter die Felder, porlaucy.
Beſchädigung, f. am Leibe, auraz, m. ſonſtige Zufügung eines Schadens, vſſkozenj, vbljženj, vraženj, n. an Kleidern, Wagen ꝛc. porusſenj, n. der Wege, pokaženj, n. vom Wetter am Felde, ſſkoda na oſenj, f. porlučenj, n.
Beſchaffen, vſtanowený, způſobený, zřjzený, zpořádaný, alſo beſchaffen ſeyn, tak vſtanowený, způſobený, ſpořádaný, zřizený býti, ſo war es mit der Sache beſchaffen, ta wěc byla takowá, takowý byl ten wěcy způſob, der Menſch, die Sache, der Krieg iſt ſo beſchaffen, ten člowěk, ta wěc, ta wogna geſt tak vſtanowená, zpořádaná, způſobená, zřjzená, wenn es ſo beſchaffen iſt, když geſt to takowé, wie iſt es mit ſeiner Sachen beſchaffen? na čem geho wěcy ſtogj? na čem gſau geho wěcy? gaký geſt geho wěcý způſob?
Beſchaffenheit, f. powaha, způſobnoſt, způſobiloſt, f. způſob, m. gměnj, n. die Beſchaffenheit der Zeit, des Wetters, powaha, způſob, způſobnoſt, gakoſt času neb powětřj, die natürliche Beſchaffenheit, přirozená powaha, f. přirozený způſob, eine beſondere Beſchaffenheit haben, zwlášſtnj powahu, způſob, způſoby mjti, nach Beſchaffenheit der Sache, der Umſtände, der Zeit, dle powahy, způſobu té wěcy ꝛc. nach der inneren Beſchaffenheit geſund oder krank ſeyn, podlé gměnj, způſobu wnitřnjho zdrawým neb nedužiwým býti, 2) die Beſchaffenheit der Thiere, powaha, způſobnoſt, způſobiloſt zwjřat, f.
Beſchäftigen einen oder ſich, zaneprázdniti, zaměſtkáwati, zanášſeti pracý někoho neb ſebe, ſich mit Leſung eines Buches, zaměſtkáwati, zanášſeti, objrati ſe čtenjm někaké knihy.
Beſchäftiget, zaneprázdněný, zaměſtkaný, pracý zaneſſený.
Beſchäftigung, f. zaneprázdněnj, zaměſtkánj, pracý zaneſſenj, objránj, n.
Beſchämen, zahanbiti, k ſtudu přiwesti.
Beſchämt, zahanbený, k ſtudu přiwedený.
Beſchämung, f. zahanbenj, n.
Beſchatten, ſtjniti, zaſtjniti, zaſloniti, cloniti, zacloniti.
Beſchattet, zaſtjněný, zacloněný.
Beſchattung, f. ſtjněnj, zaſtjněnj, zaſlonění, zacloněnj, n. záclona, záſlona, f.

Beſchauen, obhlédnauti, ohlédati, ſhlédnauti, opatřiti, obezřjti, ſpatřowati.

Beſchauer, m. ſpatřitel, ſpatkowatel, ohledatel, m.

Beſchauet, obhlédnutý, ohlédaný, ſhlédnutý, opatřený, obezřený, ſpatřený.

Beſchaulich, bohomyſlný.

Beſchauung, f. obhlédnutj, ohlédánj, opatřenj, obezřenj, ſpatkowánj, ſpatřenj, n.

Beſchäumen, opěniti.

Beſchäumet, opěněný.

Beſcheeren, oſtřjhati, oholiti, den Bart, obraditi, bradu oſtřjhati, oholiti, die Bäume, ſtromy obřezati.

Beſcheerung, f. oſtřjhánj, oholenj, n. des Bartes, obraděnj, brady oholenj, oſtřjhánj, n.

Beſchehren, unverhoft geben, naděliti.

Beſchehrt, nadělený, dieß hat ihm Gott beſchehrt, to mu Bůh nadělil, tjm ho Bůh nadělil.

Beſchehrung, f. nadělenj, n.

Beſcheid, m. odpowěd, f. 2) Rathsbeſcheid, rozſudek, odſudek, nálěz, weynos, m. právnj rozeznánj, n. 3) mit dem Beſcheide, s tjm doloženjm, na ten způſob, 4) Beſcheid wiſſen um etwas, znáti něco wýborně, 5) Beſcheid im Trinken, pocta, f. ſplněnj, n. Beſcheid thun, im Trinken, poctu dáti, zawdati někomu.

Beſcheiden einem etwas, přiſauditi, vſauditi něco někomu, 2) im Teſtamente vermachen, odkázati, dědičně dáti, 3) einem einen Ort, wykázati někomu mjſto.

Beſcheiden, höflich, mjrný, 2) beſcheidener Theil, Koſt, Eßen, oddjl, podjl, m. podělenj, n. wenn es viel iſt, weyſluha, weyſlužka, f.

Beſcheidenheit, f. mjrnoſt, f. mit Beſcheidenheit, s mjrnoſtj.

Beſcheidentlich, beſcheiden, mjrně.

Beſcheinen, oſwjtiti, oſwěcowati, obgaſniti.

Beſcheinigen, doſwědčiti, doſwědčowati, vſwědčiti, wyſwědkowati, wyſwědčiti.

Beſcheinigung, f. wyſwědčenj, doſwědčenj, n.

Beſcheißen, poſrati, poneřáditi, 2) betriegen, oklamati, oſſiditi někoho, pokládati, položiti někomu.

Beſcheißer, m. Betrieger, ſſeydjř, pokladač, oklamač, m.

Beſchelten, vhaněti, porokowati, vlátí.

Beſchenken mit etwas, darowati, dařiti, obdarowati, obdařiti, obdařiti někoho něčjm.

Beſchenkt, darowaný, obdarowaný, obdařený, obdařněný.

Beſchenkung, f. darowánj, obdarowánj, obdařenj, obdařnění, n. obdařinka, f.

Beſcheren, ſ. Beſcheeren, Beſchehren.

Beſchicken, beſorgen, ſtrogiti, přiſtrogiti, připrawiti, eine Leiche, mrtwé tělo přiſtrogiti, 2) einen beſchicken, obeſlati, obſýlati, pohnati někoho.

Beſchickung, f. Beſorgung, ſtrogenj, přiſtrogenj, připrawenj, n. 2) das Beſchicken, obſýlka, f. obſýlánj, n. půhon, m.

Beſchießen einen oder ein Thier, poſtřjleti, poſtřeliti, eine Stadt, mjſto ſtřjleti, na mjſto ſtřjleti.

Beſchiffen, plawiti.

Beſchiffet, plawený.

Beſchimmeln, zpleſniwěti.

Beſchimpfen, pohaněti, zhaněti, vhaněti, potupiti, zlehčowati, ze cti laupiti.

Beſchimpft, zhaněný, pohaněný, potupený, vhaněný, zlehčený, ze cti laupený.

Beſchimpfung, f. pohaněnj, zhaněnj, zlehčenj, potupenj, n. potupa, f.

Beſchinden, ein Glied, zdjrati, zedřjti.

Beſchirmen, oſtřjhati, chrániti, ochrániti, ochraňowati, obhágiti, brániti, obraňowati, hágiti někoho, ochranu držeti nad někým.

Beſchirmer, m. oſtřihatel, ochránce, obránce, branitel, obhágce, m.

Beſchirmerinn, f. oſtřihatelkyně, ochranitelkyně, f.

Beſchirmet, oſtřjhaný, chráněný, ochráněný.

Beſchirmung, f. oſtřjhánj, chráněnj, ochrá-

ochránění, obhágenj, hágenj, n. ochrana, f. bránění, obránění, n. obrana, f.

Beſchlafen eine Weibsperſon, zljhati pannu, ſpáti s pannau.

Beſchlafen, das, einer Weibsperſon, zljhánj, ſpanj s pannau, n.

Beſchlag, m. vom Golde, Meßing, an Thüren, Stöcken, Gefäßen, oder Werkzeugen, kowánj, okowánj, n. 2) an Büchern, pukly, f. kowánj, n. 3) Beſchlag auf etwas legen, etwas in Beſchlag nehmen, als Güter, Waaren ꝛc. zadrżeti, zadrżowati.

Beſchlagen, etwas mit Golde, Eiſen, okowati, pobigeti, 2) ein Pferd, kowati, okowati, pokowati, 3) mit Brettern, prkny pobigeti, pobiti, podlážiti, dláżiti, bedniti, 4) das Bauholz, oteſati, oteſáwati, 5) vom Schimmel, wyrážeti, 6) eine Wand, einen Stuhl, pobigeti, 7) mit Arreſte beſchlagen, zadrżeti.

Beſchlagen, das, Beſchlagung mit Golde, Eiſen, okowánj, pobigenj, pobitj, n. 2) eines Pferds, kowánj, okowánj, pokowánj, n. 3) mit Brettern, pobigenj, pobitj, podlážení, dlážení, bedněnj, n. 4) des Holzes, reſánj, oteſánj, n. 5) vom Schimmel, wyrážení, n. 6) einer Wand, eines Stuhls, pobigenj, n. 7) mit Arreſte, zadrżenj, n.

Beſchlagen, particip. mit Golde, Eiſen, kowaný, okowaný, 2) mit Brettern, pobigený, pobitý, podlážený, dlážený, bedněný, 3) mit Schimmel überzogen, wyražený, 4) wie das Holz, oteſaný, 5) mit Arreſte, zadrżený, 6) wie ein Pferd, kowaný, okowaný, pokowaný, 7) geübt, in etwas erfahren, honěný, zběhlý.

Beſchleichen einen, přilauditi, přikrásti se k někomu.

Beſchleichen, das, přilaudění, přikradenj, n.

Beſchleinigen etwas, poſpjſſiti, přiſpjſſiti s něčjm.

Beſchleinigung, f. poſpjſſenj, přiſpjſſenj, n.

Beſchleyert, zakuklený, zawitý.

Beſchließen, einen Entſchluß faßen, feſtſetzen, zawřjti v ſebe, er hat es bey ſich beſchloſſen, on to v ſebe zawřel, 2) endigen, zawjrati, zawřjti, eine Rede, zawřjti řeč, 3) urtheilen, zawřjti, ich urtheile ſo und ſo, gá zawjrám tak a tak, 4) verwahren, zawřjti, zamknauti.

Beſchließer, m. kljčnjk, m.

Beſchließerinn, f. kljčnice, f.

Beſchlingen, ſ. Umſchlingen.

Beſchloſſen, zawřený, es iſt beſchloſſen, geſt zawřeno.

Beſchluß, zawjrka, záwěrka, f. záwěrek, m. alles unter einem Beſchluße, wſſecko pod gednjm zawřenjm.

Beſchmauchen, pokauřiti, okauřiti, počaditi.

Beſchmauchung, f. pokaukěnj, okauřenj, počaděnj, n.

Beſchmauſen einen, hodowati, kwaſyti v někoho, s někým.

Beſchmeißen einen, vkydati, pokydati, zkydati, vwozyti někoho, mit Steinen, poházeti.

Beſchmieren, pomazati, zamazati, zmazati, vmázati, pokáleti, zkáleti, vkáleti, mit Kothe, blátem zkydati, zmazati, zkáleti, pokydati, vbláciti.

Beſchmiert, pomazaný, zmazaný, zamazaný, vmazaný, zkálený, vkálený, mit Kothe, vblacený, blátem zkydaný, pokydaný, zmazaný.

Beſchmierung, f. pomazánj, zmazánj, zamazánj, pokálenj, zkálenj, n.

Beſchmitzen, zprzniti.

Beſchmitzt, zprzněný.

Beſchmitzung, zprznění, n. zprzniloſt, f.

Beſchmutzen, vſſpiniti, poſſpiniti, zaſſpiniti, poſſiſſmati, vſſiſſmati, zaſſiſſmati, pokáleti, zkáleti, zprzniti.

Beſchmutzt, vſſpiněný, poſſpiněný, zaſſpiněný, poſſiſſmaný, vſſiſſmaný, zaſſiſſmaný, pokálený, zkálený, zprzněný.

Beſchneiden, obřezati, die Knaben, obřezati, den Wein, winicy řezati, die Bäume, Wände in den Garten,

kleſſtiti, okleſſtiti, ořezati, Gelegenheit, Entſchuldigung, přjležitoſt, wýmluwu vſtřjhnauti, einem die Einnahme, Einkünfte, zteńčiti přjgmy, die Flügel, oſtřjhati, ein Buch, ořjznauti, ořezati, obřezati, Tuch, ſtřjhati, poſtřjhati, Papier mit der Scheere, oſtřjhati, mit dem Meſſer, ořjznauti, das Brod, okrágeti, die Dukaten, okrágeti, ořezati.

Beſchneiden, das, Beſchneidung, f. ořezánj, n. der Knaben, obřezánj, n. obřjzba, f. des Weins, řezánj, n. der Bäume, kleſſtěnj, okleſſtěnj, ořezánj, der Dukaten, okrágenj, ořezánj, n.

Beſchneider, m. kleſſtič, m.

Beſchneidung, f. ſ. das Beſchneiden.

Beſchneyen, ſněhem zaſypati.

Beſchneyet, beſchnieen, ſněhem zapadlý, zapadnutý, zaſypaný, werden, ſněhem zapadnauti.

Beſchnippeln, okleſſtiti.

Beſchnitten, ořezaný, wie der Wein, řezaný, wie die Bäume, kleſſtěný, okleſſtěný, ořezaný, wie ein Buch, ořjznutý, obřjznutý, wie das Brod, okrágený, wie die Dukaten, okrágený, ořezaný, wie die Knaben, obřezaný.

Beſchnittener, m. obřezanec, m.

Beſchönen, beſchönigen, ſ. Bemänteln.

Beſchoren, oholený.

Beſchreiben, eine That, ein Land, einen Menſchen ꝛc. wypſati, wypiſowati, popſati, popiſowati, einen Bogen, ein Blatt, popſati, es iſt nicht zu beſchreiben, nenj to k wypſánj, nelze to wypſati, 2) Laufbahne, die Tage, wie die Sonne, die Geſtirne, obmezyti.

Beſchreiber, m. wypiſowatel, popiſowatel, m.

Beſchreibung, f. weypis, popis, m. popiſa, f. wypſánj, popſánj, n.

Beſchreiten, beſteigen ein Pferd, wſednauti na koně, 2) das Ehebette, wkročiti do lože manželſkého, 3) die Gränzen, das Gebiet, das Haus, die Schwelle, kráčeti, kročiti, wkročiti, wkráčeti w mezy, w okolj, w dům, na prah, du ſollſt meine Schwelle nicht mehr beſchreiten, nemáš wjce na můg prah wkročiti, přes můg prah kročiti.

Beſchreyen, bezaubern, vřikati, vřknauti, vhranauti, daß ichs nicht beſchreye, bych to nevřknul, nevhranul.

Beſchreyung, f. auřek, m. vřknutj, vhranutj, n.

Beſchrieben, wie eine That, ein Menſch, wypſaný, popſaný, ein beſchriebenes Blatt, popſaný liſt, m.

Beſchrien, vřknutý, vhranutý, 2) berüchtiget, wykřičený, rozkřičený, rozhlášſený, übel berüchtiget ſeyn, zlopowěſtným býti.

Beſchroten, ohlodati.

Beſchuhen, obauwati, obuti w střewj, w střewjce obauti.

Beſchuhet, obutý.

Beſchuldigen, winiti, obwiniti, obwiňowati, naříkati, fälſchlich, oſočiti.

Beſchuldiger, m. obwinitel, winitel, m.

Beſchuldiget, obwiněný, naříkaný, fälſchlich, oſočený.

Beſchuldigung, f. winěnj, obwinění, naříkánj, n. falſche, oſočenj, n.

Beſchuppen, betriegen. olaupiti někoho.

Beſchütten, poſypati, mit Waſſer, politi.

Beſchützen, chrániti, ochrániti, ochraňowati, brániti, obraňowati, hágiti, obhágiti, oſtřjhati, ſtřjcy.

Beſchützer, m. chránce, ochránce, chranitel, obránce, branitel, hágce, obhágce, obhagitel, m.

Beſchützerinn, f. ochranitelkyně, f.

Beſchützt, chráněný, ochráněný, obráněný, bráněný, hágený, obhágený.

Beſchützung, f. ochrana, obrana, f. ochránění, hágenj, obhágenj, oſtřjhánj, n.

Beſchwägern, ſ. Verſchwägern.

Beſchwärzen, očerniti, počerniti.

Beſchwatzen, bereden, betriegen, někomu mnoho namluwiti, napljſkati, 2) ſich mit einem, ſſtěbetati, poſſtěbetati s někým.

Be-

Beſchweißen, (Jägerwort) blutig machen, okrwáceti.
Beſchwemmen, rozwodniti.
Beſchwerde, ſ. těžkoſt, neſnáz, neſnadnoſt, obtjžnoſt, ſ. obtjženj, n. mit Beſchwerde, s neſnázý, s těžkoſti, s neſnadnoſtj, s obtjžnoſtj, s obtjženjm. 2) Klage, ſtjžnoſt, ſ. Beſchwerde führen, ſtjžnoſt wésti.
Beſchweren, ſtjžiti, obtjžiti, obtěžowati, 2) ſich, ſtěžowati, ſteyſkati, obtěžowati ſobě.
Beſchwerlich, obtjžný, beſchwerlich ſeyn, těžkým, obtjžným býti, wenn ich ihnen beſchwerlich bin, gſemli gim těžek, obtjžný.
Beſchwerlich, adv. obtjžně, neſnadně.
Beſchwerlichkeit, ſ. těžkoſt, neſnáz, obtjžnoſt, neſnadnoſt, ſ. obtjženj, n. die Sache hat ihre Beſchwerlichkeiten, ta wěc má swé těžkoſti, neſnadnoſti, ohne groſſer Beſchwerlichkeit, bez welikě neináze, těžkoſti, obtjžnoſti.
Beſchwerniß, ſ. Beſchwerde, Beſchwerlichkeit.
Beſchwert, ſtjžený, obtjžený.
Beſchwerung, ſ. über etwas, ſtěžowáni, n. ſtjžnoſt, ſ.
Beſchwitzen, opotiti, vpotiti.
Beſchwören, eidlich bekräftigen, přiſahati na něco, k něčemu ſe zapřiſáhnauti, něco přjſahau twrditi, dotwrzowati, 2) inſtändig bitten, ſwatě žádati, bey Gott, pro Bůh, pro Boha proſyti, 3) bannen, zaklinati, die Geiſter, duchy zaklinati.
Beſchwörer, m. zaklinač, m.
Beſchwörung, ſ. eidliche, přjſaha, ſ. 2) der Geiſter, zaklinánj, n.
Beſchworen, přjſahaný, přjſahau twrzený, dotwrzený.
Beſeelen, obživiti, nadchnauti.
Beſegeln, beſchiffen, plawiti ſe, 2) mit Segeln verſehen, plachtami zásobiti, opatřiti.
Beſegelt, beſchifft, plawaný, 2) das Schiff iſt wohl beſegelt, ta lod dobře geſt plachtami opatřena.
Beſehen, obhljdnauti, prohljdnauti, opatřiti, ſpatřiti, obezřjti, ſhljdnauti, bisweilen beſehen, nahljžeti, nahljdnauti, nazýrati.
Beſeichen, pomočiti, poſcati, popikati, pačičati.
Beſeligen, oblahoſlawiti, ſpaſyti.
Beſeliget, oblahoſlawený, ſpaſený.
Beſeligung, ſ. oblahoſlawenj, ſpaſenj, n.
Beſen, m. chwoſtiſtě, pometlo, n.
Beſenbinder, m. pometlář, chwoſtiſtnjk, m.
Beſengen, ožhnauti, opáliti.
Beſenkraut, n. penjžek, m.
Beſenſtiel, m. držadlo v chwoſtiſtěte, pometla, n.
Beſeſſen, držený, 2) vom Teufel, čertem poſedlý, obſedlý.
Beſetzen, eine Stadt mit Soldaten, alle Zugänge, Wege, Thüre, oſaditi, obſaditi, obſednauti, 2) einen Ort, ein Land mit Einwohnern, oſaditi nějaké miſto, nějakau zem obywateli, 3) den Garten mit Bäumen, Pflanzen, zahradu ſtromy, zroſtlinami wyſaditi, 4) den Tiſch mit Speiſen, Gäſten, ſtůl gjdlami, hoſtmi obſaditi, oſaditi, 5) ein Kleid mit Treſſen, Borten, ſaty prýmy, lemy obložiti, 6) die Muſik mit Leuten, Inſtrumenten, obſaditi, 7) eine Bank, einen Platz, zaſednauti, 8) den Ring mit Steinen, prſten kameny wyſaditi.
Beſetzt, oſazený, obſazený, obſednutý, einen Ort beſetzt halten, miſto držeti, dieſer Ort iſt ſchon beſetzt, to miſto giž geſt zaſednuté.
Beſetzſchlägel, m. beran, m. palice, ſ.
Beſetzung, ſ. eines Orts, oſazenj, obſazenj, obſednutj, n. des Kleides, obloženj, n. obkladek, m. der Muſik, obſazenj, n.
Beſeufzen, um etwas, wzdychati pro něco, lkáti něco.
Beſichtigen, ſ. Beſehen.
Beſichtiger, m. ſpatřitel, opatřitel, ohledatel, ohledawač, m.
Beſichtigung, ſ. ohledánj, opatřenj, n.
Beſiegen, den Feind, zwjtězyti nad nepřjtelem.
Beſingen einen, etwas, zpjwati o někom, o něčem.

Beſinnen ſich, bedenken, rozmyſliti ſe, ſobè na rozmyſſlenj, na pomyſſlenj bráti, was beſinnſt dich ſo lange? co ſe tak dlauho rozmeyſljš? 2) ſich erinnern, vpamatowati ſe, wzpomenauti, rozpomjnati ſe, er konnte ſich lange nicht beſinnen, nemohl dlauho wzpomenauti, ſe vpamatowati, ich beſinne mich, panatugi ſe, ich kann mich nicht darauf beſinnen, nemohu na to wzpomenauti, toho ſe vpamatowati, 3) ſich nicht beſinnen, nicht bey ſich ſeyn, nezpamatowati ſe, ſich wieder beſinnen, zu ſich kommen, zpamatowati ſe, 4) ſich eines Beſſern, lepſſj ſobě ſmyſliti, vſmyſliti, vſrozumĕti, vpamatowati ſe.

Beſitz, m. Beſitzung, f. držení, n. Beſitz von etwas nehmen, w držení něčeho wgjti, in Beſitz nehmen, vwázati ſe w něco, im Beſitze ſeyn, w držení býti, 2) Eigenthum, gměnj, n.

Beſitzen, eigen haben, držeti, mjti, was ich beſitze, co mám, co držjm, ein Gut beſitzen, ſtatek držeti, jemandes Herz beſitzen, ſrdce někoho mjti, Stolz beſitzen, pýchu mjti, prowoditi, pyſſně ſobě počjnati, wésti, Geiz, ſkaupě, ſkrbně ſobě wésti, viel Gelehrſamkeit, Einſicht, welmi wĕcným, prozřetedlným býti, welikého vmĕnj, welike prozřetedlnoſti býti, Lebensart, mrawy na ſobě, w ſobě mjti.

Beſitzer, m. držitel, m.

Beſitzerinn, f. držitelkyně, f.

Beſoffen, ožralý, ochlaſtaný.

Beſoffenheit, f. ožralſtwj, ochlaſtánj, n.

Beſohlen, podſſiti, podſſjwati.

Beſolden, platiti, mzdu, záplatek dáti.

Beſoldung, f. plat, záplatek, m. zápłata, mzda, f.

Beſonder, einzeln, zwláſſtnj, obzwláſſtnj, ſaukromný, 2) ſonderbar, treflich, zwláſſtnj, obzwláſſtnj, oblaſſtnj, přednj.

Beſonders, einzelnerweiſe, zwláſſtně, obzwláſſtně, porůznu, ſaukromj, 2) ſonderbarlich, vorzüglich, zwláſſť, zwláſſtě, obzwláſſtě, oblaſſtně, přednĕ.

Beſorgen, befürchten, báti ſe, obáwati ſe, ſtarati, ſtaroſt mjti, es iſt zu beſorgen, geſt ſe co obáwati, 2) Sorge tragen, oſtarati něco, ſtarati ſe o něco, jemandes Geſchäfte, gednánj, práce někoho oſtarati, ſtarati ſe o něčj gednánj, prácy.

Beſorger, m. oſtaratel, m.

Beſorgerinn, f oſtaratelkyně, f.

Beſorglich von der Sache, lopotný, beſorgliche Umſtände, lopotné okoloſtogičnoſti, f. beſorglicher Menſch, ſtaroſtliwý, ſtarawý, bogácný.

Beſorglichkeit, f. Beſorgniß, ſtaroſtliwoſt, bogácnoſt, f. obáwánj, n. ſtrach, m. ſtaroſt, f. aus Beſorgniß, ze ſtrachu.

Beſorgt ſeyn, fürchten, báti, obáwati ſe, ſtarati ſe, ſtaroſt mjti.

Beſpannen den Wagen mit Pferden, zapřáhati koně do wozu, 2) etwas abmeſſen, pjdj něco změřiti, 3) den Bogen, potáhnauti.

Beſpeyen mit Speicheln, popliti, popliwati, poplwati, 2) durch Erbrechen, pobliti.

Beſpeyen, das, poplwánj, n. 2) poblitj, n.

Beſpicken den Braten mit Speck, wyſlaniti, ſlaninau protáhnauti, 2) ſich womit, omaſtiti ſe něčjm.

Beſpiegeln, ſich im Spiegel beſehen, wzhljdati, wzhljdnauti ſe w zrcadle, 2) ſich an anderer Leute Thun und Laſſen, do ſkutků giných lidj gako do zrcadla ſe wzhljdati, ſich an anderer Beyſpielen beſpiegeln, na giných lidj přjkladjch ſe wrážeti, přjklad, navčenj z giných ſobě bráti, wzýti.

Beſprechen, einen zur Rede ſetzen, domlauwati ſe někoho, 2) ſich mit einem, rozmluwiti, promluwiti, rozpráwĕti s někým, 3) eine Miethe, eine Waare, oder ſonſt etwas zu kaufen, ſmlauwati, ſmluwiti.

Beſprechung, f. domlauwánj ſe, n. rozmluwa, f. 2) Unterredung, rozmlauwánj, rozmluwenj, promlauwá-

wánj, promluwenj, n. rozpráwka, f. 3) zum Kaufe oder Miethe, ſmlauwa, vmluwa, f. ſmlauwánj, ſmluwenj, n.

Beſprengen, kropiti, pokropiti, ſkropiti.

Beſprengt, kropený, pokropený, ſkropený.

Beſprengung, f. kropenj, pokropenj, ſkropenj, n.

Beſpritzen, poſtřjkati, zaſtřjkati.

Beſpritzt, poſtřjkaný, poſtřjknutý, zaſtřjkaný.

Beſpritzung, f. poſtřjkánj, zaſtřjkánj, poſtřjknutj, zaſtřjknutj, n.

Beſſer, lepſſj, etwas beſſer, něco lepſſj.

Beſſer, adv. lépe, lépegi, ljp.

Beſſern, lepſſiti, polepſſiti, oprawiti, ein Kleid, Haus, die Wege, ſſat, dům, cesty oprawiti, zprawowati, ſich in Geſinnungen, Sitten, lepſſiti, polepſſiti, naprawiti ſe, ſeine Umſtände haben ſich gebeſſert, okolnoſtogičnoſti geho ſe zlepſſily, polepſſily, wie ein Kranker, lepſſiti, polepſſiti ſe, es beſſert ſich mit ihm, lepſſj ſe, wie die Zeit, Nahrung, Handlung, polepſſiti, lepſſiti, zlepſſiti, im Lernen, lepſſiti ſe.

Beſſerer, m. naprawitel, oprawitel, zlepſſitel, m.

Beſſerung, f. lepſſenj, polepſſenj, oprawenj, naprawenj, n. náprawa, f. des Lebens, polepſſenj, n. eines Kleides, Hauſes, Weges, oprawenj, zprawenj, zprawowánj, n. zpráwa, f. des Kranken, lepſſenj, polepſſenj, n.

Beſtallung, f. Dienſt, vſtanowenj, n. Beſoldung, plat, vplatek, m. Beſtallung nehmen, plat, vplatek bráti, wzýti.

Beſtand, m. Dauer, ſtáloſt, f. ſtánj, n. Beſtand háben, ſtáloſt, ſtánj mjti, du haſt hier keinen Beſtand, nemáš zde žádného ſtánj, mit Beſtand der Wahrheit, bez vrazu, bez vgmy, 2) Pacht, Miethe, nágem, m. in Beſtand nehmen, nagjti, nagjmati.

Beſtandgüter, plur. ſtatkowé nagatj, m.

Beſtandheilchen, plur. začátkowé, živlowé, m.

Beſtändig, ſtandhaft, ſtálý, beſtändige Freundſchaft, Geſundheit, Gegenwart, ſtálé přátelſtwj, zdrawj, n. ſtálá přítomnoſt, f. 2) immerwährend, vſtawičný, vſtawný, beſtändiger Friede, vſtawičný pokog, m. beſtändig ſeyn, bleiben, ſtálým býti, zůſtati.

Beſtändig, adv. ſtále, vſtawičně, vſtawně.

Beſtändigkeit, f. ſtáloſt, f. das Immerwehren, vſtawičnoſt, f.

Beſtärken, twrditi, vtwrditi, ſtwrditi, pewniti, vpewniti, zpewniti, ſýliti, poſýliti, zſýliti, ſylniti, poſylniti, mocniti, zmocniti, ſeine Meynung mit Gründen, zdánj ſwé důwody ſtwrzowati.

Beſtärkung, f. twrzenj, vtwrzenj, ſtwrzenj, pewnění, vpewnění, zpewnění, ſýlenj, poſýlenj, poſylnění, mocnění, zmocnění, n.

Beſtätigen, twrditi, dotwrzowati, ſtwrditi, potwrditi, potwrzowati, 2) billigen, důſtogniti, potwrditi, twrditi.

Beſtätigung, f. twrzenj, dotwrzenj, ſtwrzenj, potwrzenj, vtwrzenj, n. 2) Genehmhaltung, důſtognění, potwrzenj, ſtwrzenj, n.

Beſtatten zur Erde, pochowati, pohřbiti, pohrobiti.

Beſtauben, poprášſiti, zaprášſiti.

Beſt, beſteus, aufs beſte, zum beſten, neylepſſj, neylépe, neylépegi, předobře.

Beſte, neylepſſj, předobrý, ich halte dieſes für das beſte, to za neylepſſj držjm, 2) nichts zum Beſten haben, nic nemjti k lepſſjmu, 3) das dient noch zu deinem Beſten, to k twému dobrému ſlauží, das wäre noch das beſte, to by bylo geſtě to neylepſſj, 4) das gemeine Beſte, obecné dobré, n. 5) ich werde mein Beſtes thun, co neywjce ſe wynaſnažjm, 6) zum Beſten deuten, w dobré wykládati, obrácěti, 7) einen zum Beſten haben, ſſaſſky, ſmjſſky, poſmjſſky, žerty, žertíčky z někoho mjti, mein Beſter, můg neymilegſſj, am beſten, aufs

beſte,

beste, neylepssj, neylépe, neyljp, co neylépe, co neyljp.
Bestechen mit Geld, Geschenken, porussiti, postřeliti penězy, dary.
Bestechung, f. porussenj, postřelenj penězy, dary, n. in geistlichen Aemtern, swatokupectwj, n. der solche braucht, swatokupec, m.
Besteck, n. Messer, Gabel, pauzdro, schowadlo na nože, n.
Bestecken den Wein mit Pfählen, nabigeti winicy tyčkami, 2) bepflanzen, wysaditi, wysazowati, sázeti rauby, 3) zieren, auszieren, wyssperkowati.
Bestehen aus etwas, pozůstáwati, aus Leib und Seele, aus Theilen und Gliedern, z dusse a z těla, z částek a z audů pozůstáwati, složenu býti, die Armee bestehet aus 2000 Mann, to wogsko pozůstáwá z dwau tisýc mužů, 2) beruhen, pozůstáwati, státi, záležeti, darinn besteht die Weisheit, w tom pozůstáwá, stogj, záležj maudrost, die Tugend besteht darinn, ctnost w tom záležj, stogj, pozůstáwá, 3) beharren, státi, pozůstáwati, zůstáwati, 4) bestehen auf etwas, ruhen, sich gründen, ostáti, oseděti, 5) bestehen, bleiben, ostati, 6) in Examen mit einer Entschuldigung, obstáti, ich kann mit ihm nicht bestehen, nemohu s njm obstáti.
Bestehlen, okrásti, okrádati.
Bestehler, m. okrádce, okradač, zloděg, m. des gemeinen Guts, zloděg obecného důchodu, m.
Bestehlung, f. okradenj, okrádánj, n. des gemeinen Guts, krádež obecných peněz, obecného důchodu, n.
Besteifen, ztužiti.
Besteigen, wstaupiti, wstupowati, das Pferd, na koně wsednauti, das Bette, den Thron, die Kanzel, wstaupiti do postele, na stolec, na kazatelnu, eine Stadt, město zlezti.
Besteigung, f. wstaupenj, n. des Pferdes, wsednutj, n. der Stadt, zlezenj, n.
Bestellen, besorgen, bestimmen, anordnen, zgednati, obgednati, opatřiti, 2) durch einen bestellen, ausrichten lassen, dáti někomu něco k pořjzenj, opatřenj, 3) einen wozu bestellen, anordnen, někoho k něčemu vstanowiti, zřjditi, zgednati, 4) an eines Stelle, na mjsto někoho zgednati, vstanowiti, postawiti, posaditi, nařjditi, dosaditi, über etwas, nad něčjm vstanowiti, wohin, oder zu sich, zgednati, ich bin her bestellt, gsem sem zgednán, den Gottesdienst, die Kirche, das Feld, opatřiti, zprawiti, den Wagen, die Post, opatřiti, zgednati, es ist alles bestellt, wsse gest opatřeno, zgednáno, die Waare bey einem Kaufmann, Arbeit bey einem Handwerksmann, obgednati v kupce zbožj, v řemeslnjka prácy.
Bestellt, zgednaný, obgednaný, opatřený.
Bestellung, f. Besorgung, zgednánj, obgednánj, opatřenj, n. Einrichtung, zřjzenj, zgednánj, vstanowenj, n. Auftrag, nařjzenj, n. viele Bestellung haben, mnoho řjzenj mjti.
Bestialisch, zhowadilý, sselmowitý, sselmowský.
Bestialisch, adv. zhowadile, sselmowitě, sselmowsky.
Bestialität, f. viehische Unzucht, zhowadilost, sselmowina, f. sselmowstwj, n.
Bestie, f. sselma, f.
Bestillen, vtjssiti.
Bestiegen, wstaupený.
Bestimmen zu etwas, vstanowiti, zřjditi, 2) festsetzen, vstanowiti, vstawiti, vložiti, vmjniti, einen Tag, položiti, vložiti, vrčiti, vstanowiti den, sročiti, 3) eine Zahl, den Verstand eines Wortes, einer Stelle, eines Satzes, Begriffs, vstanowiti, vložiti, vrčiti.
Bestimmen, das, vstanowenj, zřjzenj, n. 2) Verordnung, vstanowenj, nařjzenj, zřjzenj, n. 3) Einschränkung, Bestimmung eines Begriffs, Wortes, Satzes, vloženj, vstanowenj, vrčenj, n. 4) Beruf, vloženj, n.
Bestmöglichst, dle možnosti, což možného, pokudž to možné, dle wssj možnosti.

Be:

Beſtochen, penězy porusſený, poſtřelený.

Beſtoſſen ſich, vſtrčiti, vrazyti ſe, wie ein Tuch, Zeug, oſſaustati, oſſaupati ſe.

Beſtrafen, potreſtati, streſtati, mit Worten, ſlowy pokárati, potreſtati.

Beſtrafer, m. potreſtatel, treſtatel, m.

Beſtrafung, f. potreſtánj, ſtreſtánj, n. mit Worten, káránj, potreſtánj, n.

Beſtrahlen, obleſknauti, oſwěcowati.

Beſtrahlt, obleſknutý, oſwjcený.

Beſtreben ſich, ſnažiti ſe, wynaſnažiti, přičiniti ſe, vſylowati, ſnažnoſt přičiniti, přiložiti, wynaložiti.

Beſtreben, das, Beſtrebung, f. ſnaženj, wynaſnaženj, ſnaženſtwj, přičinění, vſylowánj, vſylj, n. ſnažnoſt, f.

Beſtreichen, pomazati, obmazati, namazati, potřjti, natřjti, mit Farben, barwami natřjti, napuſtiti, protáhnauti, 2) mit Geſchütze, Kugeln berühren, zaſahati, zaſáhnauti, 3) die Feſtung beſtreicht die Stadt, pewnoſt ta dotýká ſe města.

Beſtreiten, pobogowati, bogem dobýwati, 2) einen Satz, odpjrati, odbogowati, odbog činiti, odpor wésti, klásti něčemu, 3) die Unkoſten, niknauti, podniknauti, wésti autraty, dodáwati na autraty, eine Arbeit, prácy podniknauti, podſtaupiti, zaſtati, wyhowěti, eine Haushaltung, hoſpodářſtwj zaſtati, der etwas beſtreiten kann, který z něčeho býti může, který něco vmj podniknauti, zaſtati.

Beſtreiter, m. des Kriegsheers, pobogowatel, m. 2) eines Satzes, odbůgce, odbognjk, odpornjk, odpůrce, m.

Beſtreitung, f. pobogowánj, n. 2) eines Satzes, odpor, odbog, m. odbogowánj, odpjránj, n. 3) der Unkoſten, autrat wedenj, niknutj, podniknutj, n. 4) der Arbeit, podniknutj, podſtaupenj, zaſtánj, wyhowěnj práce, n. 5) der Haushaltung, zaſtánj hoſpodářſtwj, n.

Beſtreuen, poſypati.

Beſtreuet, poſypaný.

Beſtreuung, f. poſypánj, n.

Beſtrichen, pomazaný, namazaný, natřený, potřený.

Beſtricken, ſpleſti, zapleſti, opleſti, náſtrahami, oſydly opleſti, oſydly polečiti, oſydlem lapiti, w oſydlo, w leč lapati, beſtrickt werden, náſtrahami otáčen býti, náſtrahami a oſydly oplecenu, polečenu býti.

Beſtrickung, f. zapletenj, oſydlo, n. točenina, f. opletenj oſydlem.

Beſtritten, pobogowaný, bogem dobitý.

Beſtürmen eine Stadt, zteknauti, ztecy, dobýwati, zlezti město, na město pohrom včiniti, dotřjti, dotjrati, 2) wie die Affekten die Seele, zbaurřiti.

Beſtürmer, m. dobýwatel, m.

Beſtürmung, f. der Stadt, zteknutj, zlezenj, dotřenj, dobýwánj města, n. 2) des Gemüthes, zbaurřenj, n. pohrom, m.

Beſtürzen, rmautiti, kormautiti, zarmautiti, zkormautiti.

Beſtürzt, zkormaucený, zarmaucený, beſtürzt ſeyn, zkormaucenými, zarmaucenými býti, machen, rmautiti, kormautiti, zarmautiti, zármutek vdělati, werden, rmautiti, kormautiti, zarmautiti ſe.

Beſtürzung, f. zámutek, zármutek, m. zkormaucenj myſli, n. Beſtürzung machen, zármutek vdělati, způſobiti.

Beſuch, m. nawſſtiwenj, n. Beſuch machen, abſtatten, ablegen, nawſſtiwenj složiti, wykonati, Beſuch annehmen, nawſſtiwenj přigmauti, verbieten, zapowěděti, haben, nawſſtiwenj mjti.

Beſuchen, nawſſtiwiti, oft beſuchen, nawſſtěwowati.

Beſucher, m. nawſſtiwitel, nawſſtěwowatel, m.

Beſuchung, f. Beſuch.

Beſudeln, zprzniti, zkáleti, vkáleti, pokáleti.

Beſudelt, zprzněný, zprzněly, zkálený, vkálený, pokálený.

Beſudelung, f. zprzniloſt, f. zprznění, zkálenj, vkálenj, pokálenj, n.

Be-

Beſungen, zpjwaný.
Betäfeln, dcky položiti, dláżiti.
Betagt, alt, letitý, wěkem, lety ſeſſlý, wěkowitý, dlauhowěký.
Betaſten, pěſtowati, makati, omakati, tknauti, dotýkati ſe.
Betaſtet, pěſtowaný, omakaný, dotýkaný.
Betaſtung, f. pěſtowánj, makánj, omakánj, tknutj, dotýkánj, n.
Betäuben, taub machen, wie der Donner, oder ſonſt ein Schall, hluſſiti, ohluſſiti, zhluſſiti, zahluſſiti, 2) wie ein Glied, der Nerv, der Schmerz, die Empfindung, vmrtwiti, beſtürzt machen, ſchrecken, ohromiti, zmámiti, omámiti.
Betäubend, pohromný.
Betäubt vom Donner, oder ſonſt einem Knall, ohluſſený, zhluſſený, 2) wie ein Glied oder Nerv, vſnulý, zdřewnělý, zmrtwělý, betäubt werden, wie ein Glied oder Nerv, vſnauti, zmrtwěti, zdřewenětí, 3) vom Schrecken, ohromený, zmámený, omámený, zdřewnělý, zmrtwělý, vom Schrecken betäubt werden, ohromenu, zmámenu, omámenu býti, zdřewenětí, zmrtwěti.
Betäubung, f. des Donners, Knalls, oder ſtarker Muſik, hluſſenj, ohluſſenj, zhluſſenj, n. 2) Beſtürzung, Schrecken, ohromenj, zmrtwěnj, zdřewěnění, n. zmrtwělоſt, f. 3) Unempfindlichkeit, zmrtwělоſt, f. vſnutj, zmrtwěnj, zdřewěnění, n.
Beten, modliti ſe.
Beten, das, modlenj, n.
Beter, m. modlitel, modlitebnjk, m.
Beterinn, f. modlitelkyně, modlitebnice, f.
Betglocke, f. zwon na modlenj, m.
Bethauen, porоſyti.
Bethaus, n. modlitebnice, modlitebna, f. dům modlitebnj, dům modlitby, m.
Bethaut, poroſený.
Bethauung, f. poroſenj, n.
Betheuerlich, s pogiſſtowánjm, s dogiſſtowánjm.
Betheuern, giſtiti, pogiſſtowati, dogiſſtowati něco, zakjkati ſe k něčemu.
Betheuerung, f. giſſtěnj, pogiſſtowánj, dogiſſtowánj, zakjkánj, n.
Bethören, mámiti, omámiti, zmámiti, třeſſtiti, ztřeſſtiti, bláznіti, zbláznіti, hlupiti, ohlupiti.
Bethörlich, adv. mamičně.
Bethört, mámený, omámený, zmámený, třeſſtěný, ztřeſſtěný, bláznění, zbláznění, ohlupený.
Bethörung, f. mámenj, omámenj, zmámenj, mamictwj, třeſſtěnj, ztřeſſtěnj, bláznění, zbláznění, ohlupenj, n.
Bethränt, oſlzelý, bethränt ſeyn, ſlzeti.
Betiteln, nazwati, nazýwati.
Betitelt, nazwaný, nazýwaný.
Betonien, f. bukwice, f.
Betrachten, rozgjmati, w myſli, na myſli přemjtati, w myſli rozbjrati, 2) auf etwas ſehen in einem Entſchluße, pozorowati, ſſetřiti, pozor mjti na něco, 3) mit den Augen, pozorowati, ſſetřiti něco.
Betrachtung, f. rozgjmánj, myſlopatřenj, přemjtánj w myſli, na myſli, rozbjránj w myſli, n. 2) mit den Augen, pozor, m. pozorowánj, ſſetřenj, n. ſſetrnoſt, f. 3) Andacht, Erbauung, ſwaté rozgjmánj, přemyſſlowánj, n. Betrachtungen anſtellen, rozgjmati, rozgjmáni činiti, 4) in Betrachtung deſſen, der Sache, z ohledu toho, té wěcy, das habe ich in Betrachtung des Vaters, deiner Jugend gethan, to ſem z ohledu, wzhledem twého otce, twé mladoſti vděłal, dieß kömmt nicht in Betrachtung, na to ſe neſſetřj, etwas in Betrachtung ziehen, na něco pozorowati, ſſetřiti.
Betrachtungswerth, pozoru, pozorowánj, ſſetrnoſti hodný.
Betrag, m. Belauf, Summe, celina, f.
Betragen, ſich verhalten, aufführen, chowati ſe, wéſti ſobě, 2) bezeugen ſich gegen einen höflich, propůgčiti ſe někomu zdwořile, 3) betragen, ausmachen, obnáſſeti, wynáſſeti, wie hoch beträgt ſich die Schuld, wie viel beträgt die Schuld,

mnoholi ten dluh w ſobĕ obnáſſj, mnoholi ten dluh wyuáſſj.

Betragen, das, Aufführung, chowánj, wedenj, n. 2) gegen einen, propůgčenj, n.

Betráubelt, hroznatý.

Betrauern, želeti, oželeti, ſmutek nésti.

Betrauert, želený, oželený.

Betrauernswerth, želenj, oželenj, ſmutku hodný, 2) von der Sache, žalostiwý, ſmutný.

Betráufeln, pokapati, pokwápati.

Betráufelt, pokapaný, pokwapaný.

Betreffen, angehen, dotýkati ſe něčeho, přináležeti, betreffend, was das betrift, co ſe toho tkne, týče, dotýče, was mich betrift, co ſe mne dotýče, týče, tkne, es betrift mich, ke mně to přináležj, mně ſe to dotýká, týká, tkne, týče, es betrift meine Ehre, to ſe mé cti týká, dotýká, 2) es hat mich kein Unglück betroffen, žádné neſtěſtj mne nenapadlo, Furcht, Schmerz hat mich betroffen, ſtrach mne napadl, na mne připadl, bolest mne napadla, na mne připadla, 3) ich bin betroffen, gſem ſkormaucený, zarazený, betroffen ſeyn, ſkormaucenu býti, er war darüber betroffen, byl nad tjm ſkormaucený, zarazený, zarazyl ſe nad tjm.

Betreiben, wygednáwati, wykonáwati, před ſe konati, ke koncy wéſti, přiweſti.

Betreten die Schwelle, wkročiti na prah, einen Weg, wybrati ſe na cestu, jemandes Fußſtapfen, ſſlapati, kráčeti na ſtopy někoho, nakročiti na něčj ſtopy, naſtaupiti na něčj ſſlepěge, die Kanzel, wkročiti, wſtaupiti na kazatedlnicy, 2) betreten werden über etwas, dopadenu, zaſtiženu býti w něčem.

Betreten, adj. omámený, ſeyn, omámenu býti.

Betreufeln, pokapati.

Betrieb, m. ponuknutj, n. auf jemandes Betrieb, náwodem, ponuknutjm něčjm.

Betrogen, oklamaný, zklamaný, podwedený, oſſizený, oſſkrábaný, werden, oklamánu, podwedenu, zklamánu, oſſizenu býti.

Betrüben, betrübt machen, rmauciti, zármauciti, zarmucowati, kormauciti, zkaliti, 2) ſich betrüben, betrübt ſeyn, rmauciti, zarmautiti ſe, ſmutiti ſe, mutiti ſe.

Betrübniß, f. zámutek, zármutek, m. zarmaucenj, n. zarmaucenoſt, f.

Betrübt, zarmaucený, zkormaucený, betrübte Zeiten, zarmaucenj časowé, m.

Betrübung, f. kormaucenj, rmaucenj, zarmaucenj, n.

Betrug, m. klam, podwod, ſſizuňk, ſſkrabuňk, m. oklamánj, oſſizenj, oſſkrábánj, n. ſ. Betrügerey.

Betrügen, betriegen, oklamati, oſſidíti, oſſkrábati, podwesti, podwáděti, ſich in der Hoffnung, zmeyliti ſe w nadĕgi, ich habe mich in meiner Meynung betrogen, mé domněnj mne zmèylilo.

Betrüger, m. Betrieger, oklamowatel, klamař, podwodnjk, pokladač, ſſeydjř, m.

Betrügerey, f. Betrüglichkeit, klamánj, oklamánj, pokládánj, podwáděnj, oſſkrábánj, n. ſ. Betrug.

Betrüglich, betrügeriſch, podwodný, klamawý, betrügliche Hoffnung, Weg, mylná, omylná nadège, ceſta, f.

Betrüglich, adv. podwodně, klamawě, betrüglich mit einem umgehen, podwodně s někým zacházeti, obcházeti, handeln, podwodně gednati.

Betſchweſter, f. modlářka, f.

Betſtube, f. modlitebna, modlitebnice, f.

Betſtunde, f. hodina k modlenj, f.

Bettag, m. den k modlenj, den modlenj, modlitby, modljcý den, m.

Bett, n. Lagerſtätte, poſtel, f. lůže, lože, n.

Bettbret, n. ložnj prkno, n.

Bettchen, n. poſtýlka, f. lůžko, n.

Bettdecke, f. ſwrchnice, ſwrchnj peřina, f. ſwrchnj přikrytj, n. eine kleine, ſwrchnička, f.

Bette,

Bette, n. postel, f. lůže, loże, n. ein kleines, swětničné, malé lůžko, n. ein Federbette, peřina, f. Unterbett, spodnj peřina, spodnice, f. podestlánj, podstlánj, n. Deckbett, prostěradlo, n. přikrywka, plachta, f. ein kleines, prostěrádko, n. plachetka, f. ein Bettkůssen, peřinka podhlawnj, podhlawnička, f. zu Bette gehen, na lůže gjti, ležet, spat gjti, zu Bette liegen, w posteli ležeti, spáti, aus dem Bette aufstehen, z lůže wstáti, ode sna wstáti, Bette machen, lůže stláti, vstlati, postlati, připrawiti, strogiti.

Bettel, der, dařečka, f.

Bettelarm, chudičký, přechudý, přepsotný, bettelarm werden, na mizynu přigjti, na žebrotu přigjti.

Bettelarmuth, f. žebráctwj, chodcowstwj, n.

Bettelbrief, m. list žebroty, m.

Bettelbrod, n. chléb žebrácký, m.

Betteley, f. žebrota, f. žebráctwj, n.

Bettelhaft, žebrawý, chodcowský. bettelhafter Zustand, staw žebrácký, m. 2) elend, žebrácký.

Bettelhaft, adv. žebrawě, chodcowsky.

Bettelmann, s. Bettler.

Bettelmönch, m. žebrawý kněz, mnich, m.

Betteln, žebrati, chodcowati, betteln gehen, žebrat choditi, žebrotau, na žebrotu choditi.

Betteln, das, žebránj, chodcowánj, n.

Bettelsack, m. žebrácký pytel, m.

Bettelstab, hůl žebrácká, f. an den Bettelstab bringen, na mizynu, na žebrotu přiwesti, an Bettelstab kommen, na mizynu, na žebrotu přigjti, přiwedenu býti, k žebrácké holi sáhnauti, na kámen wyse dnauti.

Bettelstudent, m. žebrawý žák, m.

Bettelvogt, m. zpráwce žebráků, m.

Betten, das Bette machen, stláti, vstlati, postlati, wie man sich bettet, so schläft man, gak sy vsteleme, tak ležjme, tak spjme.

Bettgenosse, m. saulożnjk, m.

Bettgenoßinn, f. saulożnice, f.

Bettlägerig, krank, churawý, neduživý, stonawý, stůnjcý.

Bettlein, n. postýlka, f. lůžko, n.

Bettler, m. žebrák, chodec, m. zum Bettler machen, na žebráka přiwesti, žebrákem wdělati.

Bettlerisch, žebrawý, chodcowský.

Bettlerisch, adv. žebrawě, chodcowsky.

Bettlersmantel, m. Bettlersrock, chodcowský plášť, chodecký oděw, splácený kapart, m.

Bettpfanne, f. wyhřjwadlo, ohřjwadlo, n.

Bettsack, m. wák, pytljk na peřiny.

Bettstelle, f. postel, f.

Bettstollen, nohy w loże, w postele, podpory postele, f.

Bettstreu, n. postlánj, podstlánj, podestlánj, n.

Bettstroh, s. Bettstreu.

Bettuch, n. prostěradlo, n. plachta, f.

Bettvorhang, m. ložnj opona, f. ložnj zawěsydlo, zastřenj, n.

Bettwärme, s. Bettpfanne.

Bettzimmer, n. ložnice, f.

Betünchen, s. Tünchen.

Betze, f. Bätze, Pätze, tjsta, čupka, 2) gemeine Betze, obecnj ženka, f.

Beugen, ohýbati, ohnauti, nahýbati, nahnauti, 2) sich beugen, shýbati se, sehnauti se, nakloňowati, skloniti, wie die Bäume unter der Last, prohýbati se, 3) sich beugen lassen, dáti sebau hnauti, das sich beugen läßt, ohebný, ohbitý, hebký, ohnutedlný, sklonitedlný, 4) beugen, wie ein Schmerz oder wie Gott durch ein Trübsal, Umfall, skloniti, Gott hat ihn gebeugt, Bůh ho sklonil.

Beugung, f. ohýbánj, sklonění, skloňowánj, sehnutj, ohnutj, nahnutj, nakloněnj, n. an einem Rade, křiwolakost, f.

Beule, f. Baule, Beulchen, baulička, f.

Beunruhigen, nepokogiti, znepokogiti.

Beunruhigung, f. nepokogenj, n.

Bevestigen, zpewniti, vpewniti, hrzditi.

Bevölkern, zlidniti, lidem napliniti.

Be-

Bevölkerung, f. zlidněnj, naplněnj lidem, n.
Bevollmächtigen, zplnomocniti, plnau moc dáti, plné mocy propůgčiti, zmocniti někoho.
Bevollmächtigter, m. plnomocnjk, m.
Bevollmächtigung, f. plnomocenſtwj, n.
Bevor, dřjw, dřjwe, prw, prwě.
Bevorab, bevoraus, zwláſſtně.
Bevorſtehen, naſtáwati, w zápětj býti, bevorſtehend, naſtáwagjcý, w zápětj gſaucý.
Bevortheilen, zklamati, oklamati.
Bevortheilung, f. zklamánj, oklamánj, n.
Beurlauben jamanden, fortgehen laſſen, propuſtiti někoho, odpuſtiti někoho, odpuſſtěnj, dowolenj dáti, dopuſtiti, aby přiſſli, aneb táhli, 2) ſich beurlauben, poraučeti ſe.
Beurlaubter, m. dowolenec, odpuſſtěnec, m.
Beurlaubung, f. odpuſſtěnj, dopuſſtěnj, dowolenj, puſſtěnj k odgitj, n.
Beurtheilen, poſuzowati, poſauditi, rozſuzowati, rozſudek činiti.
Beurtheilung, f. poſauzenj, rozſauzenj, n. rozſudek, m.
Beurtheilungskraft, f. ſaud, rozſudek, m.
Beute, f. kořiſt, f. auhonek, wzárek, m.
Beute machen, kořiſt brátj, dělati, kořiſtiti ſe, viele, groſſe Beute machen, ſkořiſtiti ſe, welice ſe ſkořiſtiti, auf Beute ausgehen, na kořiſt wybjhati.
Beutel, m. měſſec, wačeк, pytljk, m. tobolka, f. 2) Beutel, dadurch man das Mehl ſträubet, pytljk maučný, m.
Beuteln, pytlowati, proſýwati, 2) ſſumowati, wytřáſati.
Beutelſchneider, m. Beutelfeger, měſſečnjk, taſſkář, m.
Beutelſack, m. maučný pytljk, m.
Beutelſieb, n. ſeyto, ſýtko, n.
Beuten, kořiſtiti, kořiſt dělati.
Beutler, m. wáčkář, měſſečnjk, tobolář, tobolkář, tobolečnjk, m.
Bewachen, hljdati, opatrowati, ſtřjcý, oſtřjhati.
Bewachung, f. hljdánj, oſtřjhánj, opatrowánj, n.
Bewachſen, obrůſti, porůſti.
Bewachſen, adj. poroſtlý, obroſtlý.
Bewaffnen, ozbrogiti, zbrogj odjti, ozbraniti, ozbrogniti.
Bewaffnet, ozbrogený, zbrogný, oděný, ozbrogněný, Bewaffneter, oděnec, m.
Bewaffnung, f. ozbrogenj, zbrogj oděnj, ozbrogněnj, ozbranění, n.
Bewähren, zdůſtogniti, potwrditi, ſchwáliti.
Bewährt, zdůſtogněný, potwrzený, ſchwálený.
Bewährung, f. zdůſtogněnj, potwrzenj, ſchwálenj, n.
Bewahren, behůten, zachowati, chrániti, ochrániti, vor etwas, oſtřjhati, opatrowati před něčjm.
Bewahrer, m. zachowatel, ſtrážce, opatrownjk, ochránce, chranitel, m.
Bewahrung, f. zachowánj, chránění, ochránění, oſtřjhánj, opatrowánj, n.
Bewandert in etwas, zběhlý w něčem, nicht bewandert, nezběhlý.
Bewandt, způſobený, zřjzený, f. beſchaffen.
Bewandtniß, f. způſoba, powaha, f. ſ. Beſchaffenheit, Bewandtniß haben, způſobenu býti, mit mir hat es eine ganz andere Bewandtniß, daleko ginák ſemnau geſt, es hat dieſe Bewandtniß, takto to geſt způſobeno, zřjzeno, takowý geſt toho způſob, takowá powaha.
Bewäſſern, wodau ſkropowati, napauſſtěti, podpauſſtěti, ſwlažowati, zawlažowati.
Bewäſſert, wodau ſkropený, napuſſtěný, podpuſſtěný, ſwlažený, zawlažený.
Bewäſſerung, f. ſwlažowánj, wodau ſkropowánj, n.
Bewegen, hýbati, hnauti, pohybowati, pohnauti, 2) die Gemüther, pohnauti, hnauti myſlj, zu etwas, k něčemu pohnauti, dohnati, zum Zorne, k hněwu pohnauti, popuditi, der leicht zum Zorne bewegt

wird,

wird, popudliwý k hněwu, bewegende Kraft, moc pohybugjcý, f. sehr bewegt, w mysli pozdwižený, zbaurený, was hat dich dazu bewegt? co tě k tomu pohnulo?

Beweglich, wie ein Körper, hýbawý, hýbacý, hnutedlný, pohnutedlný, 2) eine bewegliche Rede, řázanj pohnutedlné, n. řeč pohnutedlná, f. 3) bewegliche Güter, ſwrſſky, nábytky, plur.

Beweglich, adv. hýbawě, pohnutedlně, 2) beweglich reden, pohnutedlně mluwiti.

Beweglichkeit, f. hnutedlnoſt, hýbawoſt, pohnutedlnoſt, f.

Bewegt, pohnutý, hnutý.

Bewegung, f. hýbánj, hnutj, pohnutj, pohybowánj, n. eine heftige Bewegung des Gemüths, zbaurenj, pozdwiženj myſli, n. unter den Leuten, pohnutj, zbaurenj, n. baurka lidu, f. in Bewegung bringen, ſetzen, pohnauti, eine groſſe, viele Bewegung machen, welikě, mnohé hnutj, pohnutj dělati, činiti, mnoho ſebau pohybowati, hýbati.

Bewegungsgrund, m. Bewegurſache, podnět, m. pohnutka, f.

Bewehrt, ozbrogený, w zbrog oblečený, zbrogj opatřený, ſ. bewaffnet.

Beweiben ſich, oženiti ſe, beweibt, ženatý, unbeweibt, neženatý.

Beweibung, f. oženěnj, n. ženitba, f.

Beweinen, oplakati, oplakáwati, plakati, želeti, oželeti, ſlzeti někoho, oſlzeti, einen todten Freund, plakati, želeti, oplakáwati, ſlzeti wmrlého přjtele.

Beweinenswerth, pláče, ſlzenj, oplakánj hodný, plakánj hodný.

Beweinlich, ſ. Beweinenswerth.

Beweint, plakaný, oplakaný, oželený, ſlzený, oſlzený.

Beweinung, f. plakánj, oplakánj, oželenj, oſlzenj, želenj, n.

Beweis, m. důkaz, m. inſofern man ihn führt, důwod, průwod, m. dowedenj, n. Beweis führen, dowoditi, doweſti, prowoditi, proweſti, důwody, průwody wkázati, prokázati, dokázati, důwodně prokazowati.

Beweiſen, erweiſen, darthun, dokázati, dokazowati, prokázati, doweſti, proweſti, geſchehene Dinge mit Zeugen beweiſen, ſtalé wěcy ſwědky dokázati, proweſti, doweſti, dotwrditi, wkázati, ſeine Macht, moc ſwau dokázati, wkázati.

Beweisführung, f. průwod, m. důwodnj prokázánj, n.

Beweisgrund, m. Beweisthum, důwod, m.

Beweiſung, f. dokázánj, prokázánj, dowedenj, n.

Bewenden laſſen bey etwas, nechati při něčem, něco tak nechati, w ſwé mjře nechati.

Bewerben ſich um etwas, ſnažiti, wynaſnažowati ſe o něco, wſylowati, ſtáti o něco, požádati něčeho, ſich um ein Amt, po wřadu, o wřad ſtáti, žádati wřadu.

Bewerbung, f. ſnaženj, wynaſnaženj, wſylowánj, wſylj, žádánj, požádánj, n. um ein Amt, ſtánj, n.

Bewerfen, mit Kalche, Leime, obwrhowati, owrhnauti, obmjtati, mit Koth, Dreck, blátem zkydati, poházeti, pokydati.

Bewerfung, f. mit Kothe, Leime, obwrhnutj, owrhnutj, n. obmjtka, f. mit Kothe, zkydánj, poházenj, pokydánj, n.

Bewerkſtelligen, wypůſobiti, způſobiti, w ſkutek wweſti, zaučinkowati, k mjſtu přiweſti, wykonati, zgednati, doweſti, wyweſti.

Bewerkſtelligung, f. wypůſobenj, způſobenj, w ſkutek wwedenj, zaučinkowánj, k mjſtu přiwedenj, wykonánj, zgednánj, dowedenj, wywedenj, n.

Bewickeln, obaliti, zaobaliti, obwinauti, zawinauti.

Bewieſen, dokázaný, prokázaný.

Bewilligen, powoliti, dowoliti, přiwoliti.

Bewilligt, powolený, dowolený.

Bewilligung, f. powolenj, dowolenj, přiwolenj, n.

Bewillkommen, wjtati, přiwjtati.

Bewillkommung, f. wjtánj, přiwjtánj, n.
Bewinden, obwinauti, zawinauti.
Bewirthen einen, hoſtiti někoho, poſlaužiti, poſluhowati někomu, gut bewirthet werden, dobře hoſtěn, poſluhowán, poſlauženj býti, dobré poſlauženj mjti.
Bewirthung, f. hoſtěnj, poſlauženj, poſluhowánj, n.
Bewogen, hnutý, pohnutý.
Bewohnen ein Haus, bydleti, obýwati, přebýwati w někakém domě.
Bewohner, m. bydlitel, obywatel, m.
Bewohnt, obydlný, bydlitedlný, bytedlný.
Bewohnung, f. obýwánj, přebýwánj, bydlenj, n.
Bewunden, obwinutý, zawinutý.
Bewundern etwas, diwiti, podiwiti se něčemu, obdiwowati něco, dieſen bewundert man, tomu ſe diwěgj, podiwugj, dieß iſt zum Bewundern, to geſt k podiwenj, ku podiwu, bewundert werden, býti ku podiwu, v podiwenj býti.
Bewunderung, f. diwenj, podiwenj, obdiwenj, n. zu allgemeiner Bewunderung, wſſem k podiwenj, ku podiwu.
Bewundernswürdig, diwný, diwenj, podiwenj hodný.
Bewußt, wědom, powědom, ſwědom, ſich ſelbſt bewußt ſeyn, býti ſám ſobě wědom, ſwědom, powědom, andern bekannt, wědomý, powědomý, es iſt jedermann bewußt, každému geſt to wědomo, powědomo, každý geſt toho ſwědom, es iſt mir nicht bewußt, nenj mně to powědomo, negſem toho ſwědom, powědom.
Bewußtſeyn, das, wědomj, n.
Bey, v, při, beym Weine, v wjna, při wjně, bey der Hand, při ruce, po ruce, bey ſich haben, tragen, v ſebe, při ſobě mjti, noſyti, bey ſich überlegen, přewážiti v ſebe, bey Leſung, Anhörung, při čtenj, při poſlauchánj, bey Zeiten, časně, bey anbrechendem Tage, při ſwjtánj, na vſwitě, bey guten Umſtänden, w dobrých okoloſtogičnoſtech, bey Hofe, v dwora, při dwoře, bey dieſem Kriege, při té wogně, bey tauſend herum, okolo tiſýce, bey Tag, bey Nacht, we dne, w nocy, bey finſterer Nacht, za tmawé nocy, w tmawau noc, bey ſich ſelbſt ſeyn, při ſobě býti, bey hellem Tage, bjledně, bey uns, v nás, bey dieſem Menſchen iſt es vergebens, při tomto člowěku geſt darmo, bey dieſer Menge, při tomto množſtwj, bey dieſer Stelle, bey dieſen Worten, v toho položenj, v těch ſlow, bey Gelegenheit, při přjležitoſti, bey Gott! pro Bůh! bey meiner Seele, na mau duſſi, bey ſo vielen Jahren, ſkrz tolik let, bey guter Geſundheit, Laune, při dobrém zdrawj, myſli, bey Verſtande, při rozumu, bey ſeiner Ankunft, při geho přjſſtj, bey meinem Leben, za mě živobytj, bey Erblickung deſſelben, v zahljdnutj geho, bey ſeinem Tode, při geho ſmrti, bey jemanden ſeyn, wohnen, v někoho býti, bey etwas, při něčem, bey einem, wenn er dort etwas thut, při někom, bey Menſchen Gedenken, za paměti lidſké, bey etwas bleiben, při něčem zůſtati, bey Gott iſt kein Ding unmöglich, v Boha nic nenj nemožného, bey dieſem Herrn iſt Gnade, Erbarmen, v toho pána geſt miloſt, ſmilowánj, bey dir ſteht es, na tobě to záležj.
Beybehalten, zanechati.
Beybehaltung, f. zanechánj, n.
Beybringen, lehren, unterrichten, naučiti, powčiti, nawesti, einem die Muſik, hudbě někoho navčiti, 2) eingeben, einflößen, als Meynungen, Gedanken, Argwohn, wnukati, wnuknauti, wprawiti, wkládati něco, nawesti na něco, die Furcht, ſtrachu někomu nahnati, 3) benachrichtigen, přinesti, donesti, er hat mir die Nachricht beygebracht, přinesl mně zprámu, 4) einem Gift, jed někomu podati, 5) eine Wunde, ránu včiniti, wrazyti, 7) Beweiſe, důkazy přiwádětí, 8) herzubringen, přinesti, přinášſeti.

Beyde, oba. obadwa, geden y druhý, von beyden Seiten, z obau stran, z obogj strany, po obogj straně, po obau stranách, auf beyde Seiten, na obogj straun, na obè strany, welcher von beyden? ktery ze dwau?

Beyderley, obogj, beyderley Geschlechts, obogjho pohlawj, auf beyderley Art, na obogj způsob, obogjm způsobem.

Beyderseits, z obogj strany, obostraně.

Beydrucken das Siegel und auch im Drucke beyfügen, přitisknauti, přitlaciti.

Beyeinander, při sobě, pospolu, při hromadě, po hromadě, spolu, gedno při druhém.

Beyfall, m. swolenj, pkiwolenj, přistaupenj, powolenj, n. 2) Lob, pochwala, f. pochwálenj, schválenj, n. Beyfall geben, loben, wzdáwati chwálu, pochwalowati, schwalowati, poswědčiti, Beyfall haben, finden, chwálu mjti, chwály nagjti, nabyti, jedermanns Beyfall haben, od každého pochwalu mjti.

Beyfallen, beystimmen, přiwoliti, powoliti, jemandes Parthey nehmen, k někomu přistaupiti, připadnauti, přidržeti se někoho, přistaupiti k někomu, 2) in den Sinn beyfallen, připadati, sein Name fällt mir nicht bey, gméno geho mně nepřipadá.

Beyfällig seyn, s. Beyfallen, adv. s. Beyläufig.

Beyfügen, připogiti, sich jemanden, připogiti se k někomu.

Beyfügung, f. připogenj, připogowánj, n.

Beyfuß, m. černobyl, m.

Beygeben, přidati.

Beygefügt, připogený.

Beygelegt, beygefügt, přiložený, 2) abgethan, porownaný.

Beygesellen, přitowaryssiti.

Beyhändig, was bey der Hand ist, před rukama, přitomně, pohotowě, na hotowě.

Beyhelfen, spomáhati, spomocy.

Beyhülfe, Beyhilfe, f. spolupomoc, spomoc, f. spomožení, spomáhánj, napomáhánj, n.

Beyhülflich, napomocný.

Beykammer, f. komňata, f.

Beykommen, einem gleich kommen, rownati se, wrownati se někomu, srownáwati se s někým, 2) fangen, polapiti, 3) der Stadt ist nicht leicht beyzukommen, k městu tomu to není přistupu, přichodu, 4) laß dir das nicht beykommen, nedey sy to na mysl přigjti, wstaupiti.

Beylage, f. přiloha, přisada, f. 2) etwas Anvertrautes, swěřená wěc, f.

Beylager, n. swadebnj lože, n. swadba neb oddawky, sňátek, m.

Beyläufig, běžně, wcytažně, 2) bez mála, okolo.

Beylegen, aufheben, verwahren, odložiti, schowati, 2) abthun den Streit, rozepři na mjstě postawiti, smluwiti, wyzdwihnauti, vpokogiti, den Krieg, wálku stawiti, vrowuati, smluwiti, vpokogiti, 3) geben, einem das Lob beylegen, chwálu někomu wzdáti, dáti, die Schuld, winu někomu přičjsti, přičjtati, winu dáwati, za winu dáwati, winu na někoho kláści, wzkládati, einen Namen, gméno dáti, wzdjti, 4) Recht geben, při někom býti, státi, s někým držeti, 5) beylegen, hinzuthun, přiložiti.

Beylegung, f. Verwahrung, odložení, schowánj, n. 2) Schlichtung, rowuánj, vrownánj, vpokogenj, stawenj, n. 3) Zueignung, wzdánj, n.

Beyleid, n. spoluautrpnost, spolulitost, f.

Beyliegen, přiležeti, přitom ležeti, einer Weibsperson, ležeti s ženskau, sauležeti, saložiti, spoluležeti, přilehati, přiležeti.

Beyliegen, das, přiležení, přilehánj, saložnjctwj, saložení, sauležení, spoluležení, n.

Beyliegendes, přiležjcý, beyliegender Brief, přiležjcý wsanj, n. beyliegendes Geld, přiležjcý penjze.

Beymessen, přičjtati, přičjsti, sich etwas,

was, sobě něco přičjsti, Glauben, wjru přiložiti, die Schuld, winu dáwati, wzkládati, za winu dáwati, winu přičjtati.

Beymeſſung, f. přičtenj, n.

Beynahe, ſkůro, ſkoro, w ſkůre, bez mála, rémeř, takměř.

Beyname, m. přignij, n.

Beyneben, přitom.

Beypflichten, přiwoliti, wůli dáti, přistaupiti, eines Meynung, zdánj někoho se přidržeti, k zdánj někoho přistaupiti, přiwoliti.

Beypflichtung, f. přiwolenj, přistaupenj, wůle dánj, n.

Beyráthig ſeyn, rádcým, rádným býti.

Beyſammen, z. B. in einem Hauſe, spolu, společně, pospolu, po hromadě, spolu zaroweň, in einem Buche, při hromadě, beyſammen bleiben, pospolu, po hromadě, spolu, při sobě zůstati, beyſammen leben, zaroweň, spolu žiwu býti, beyſammen liegen, po hromadě, spolu ležeti, beyſammen ſtehen, ſitzen, spolu, pospolu, po hromadě státi, seděti, beyſammen wohnen, po hromadě, spolu, pospolu bydleti, es iſt alles beyſammen, geſt wſecko pohromadě, Geld beyſammen haben, mjti penjze pohromadě, při hromadě, die Gedanken beyſammen haben, myſſlinky mjti pohromadě, die Sachen ſind beyſammen, ty wěcy gſau při sobě, pospolu, po hromadě.

Beyſammenwohnung, f. spolubydlenj, n.

Beyſatz, m. přjſſada, f. přisazenj, n. přjdawek, m. přidánj, n. mit dem Beyſatz, s těmi geſſtě ſlowy, s přidánjm, doloženjm těch slow.

Beyſchlaf, m. saulożnjctwj, sauleženj, saulożenj, spolulehánj, přilehánj, n.

Beyſchlafen, saulożiti, sauležeti, spolu ležeti, přilehati.

Beyſchlafer, m. saulożnjk, m.

Beyſchläferinn, f. saulożnice, f. 2) eines Ehemannes, ženina, ženima, f.

Beyſchlag, m. falſche Münze, zlý penjz, m.

Beyſchließen, přikládati, přiložiti

Beyſchluß, m. přjloha, f. přiloženj, wloženj, n. 2) im Schreiben, přjloha, f.

Beyſchlüßel, m. klíč faleſſný, m.

Beyſchreiben, připſati.

Beyſchreiben, das, liſt přidaný, m.

Beyſchrift, f. připſánj, n. přjpis, m.

Beyſegel, m. korábowá plachta, f.

Beyſeits, beyſeite, na ſtraně, ſaukromj, dieß beyſeite, toho nechme na ſtraně, toho ponechme, beyſeits führen, na ſtranu, ſaukromj odwesti, gehen, na ſtranu, ſaukromj poodgjti, legen, na ſtranu położiti, poodložiti, rufen, na ſtranu zawolati, ſtellen, ſetzen, poodſtawiti, poopložiti, ſtehen, na ſtraně, ſaukromj státi, beyſeits ſchaffen, pookliditi, beyſeits treten, poodſtaupiti, na ſtranu poodgjti.

Beyſetzen, přiſaditi, přidati, 2) eine Leiche beyſetzen, begraben, pohřbiti.

Beyſetzung, f. přjſſada, f. přiſazenj, přidánj, n. přjdawek, m. 2) einer Leiche, pohřbenj, n. pohřeb, m.

Beyſeyn, n. přjtomnoſt, f. in ſeynem Beyſeyn, w geho přjtomnoſti.

Beyſitzer, m. přjſſedjcý, spolurada, m.

Beyſorge, f. ſtaroſt, f. ſtrach, m. Beyſorge haben, ſtaroſt, ſtrach mjti, ſtarati ſe, ſtrachowati ſe, aus Beyſorge, ze ſtrachu.

Beyſpiel, n. přjklad, m.

Beyſpringen, přiſpěti, ſ. Helfen.

Beyſtand, m. pomoc, ſpomoc, f. ſpomoženj, napomáhánj, n. leiſten, pomoc včiniti, ſpomocy, ſpomáhati, na pomoc přiſpěti, pomocy podati, dodati, mit meinem Beyſtand, mau ſpomocý, ohne jemandes Beyſtand, bez něčj pomocy, ſpomocy, 2) Beyſtand vor Gerichte, přjtel v práwa, řečnjk, přjtel we při, ku při dožádaný, zaſtupce, přjmluwce, m.

Beyſtehen, přiſpěti na pomoc, státi při někom, s někým býti, ſpomáhati, napomocnu býti někomu, 2) vor Gerichte, za přjtele ſe poſtawiti, před práwem zaſtáwati.

Beysteher, m. pomocnjk, spomocnjk, zástupce, m.
Beysteherinn, f. pomocnice, spomocnice, zástupkyně, f.
Beystecken, s. Einstecken.
Beysteuer, f. snůška, zbjrka, peněžitá pomoc, f.
Beystimmen, snásseti se, snesti se, wůli dáti, přiwoliti, swoliti, spolu swoliti, ich stimme ihm bey, snássjm se s njm, přistupugi k němu.
Beystimmend, snásseliwý, snássegjcý se, swolugjcý, přiwolugjcý.
Beystimmung, f. snessenj, přistaupenj, wůle dánj, přiwolenj, swolenj, n.
Beystübchen, n. strannj swětnička, f.
Beytrag, m. Hülfe, spomoc, f. spomoženj, napomáhánj, přispěnj, n. thun, spomáhati, spomocy, pomoc dáti, činiti, pomocy podati, napomáhati, napomocným býti, mit Worten, Bitte, napomáhati, napomocným býti, zur Kaße, Steuer, Stadtschulden, snůška, zbjrka, f. zu einem Werke, Schrift, přjdawek, m. snessenj, n. snůška, f.
Beytragen zu etwas, napomáhati k něčemu, dopomáhati, spomáhati, spomocným, napomocným býti, er hat das meiste dazu beygetragen, neywjc k tomu byl napomocným, neywjc k tomu napomáhal, dopomáhal, das Seinige am Gelde, snásseti, do spolku dáti, přidati, přinesti.
Beytreiben, Leute, sháněti, Geld, penjze sháněti.
Beytreten zu etwas, přistaupiti, přikročiti k něčemu.
Beytritt, m. přjstup, m. přistaupenj, přikročenj, n.
Beyweg, s. Nebenweg.
Beyweiten, mnohem daleko, 2) beyweiten nicht so groß als der, mnohem daleko menssj než ten, beyweiten mehr, mnohem wjce, daleko, zdaleka wjce.
Beywohnen, dabey seyn, přitom, přjtomným býti, der Schlacht beywohnen, w bitwě býti, bitwě přjtomným býti, 2) ehelich, přilehati, přiležeti, 3) vorhanden seyn, in einem seyn, wie Fähigkeit, býti při někom, es wohnen ihm viele Tugenden bey, mnohé ctnosti gsau při něm, 4) bewust, erinnerlich seyn, im Sinne seyn, einfallen, z. B. es wohnt mir bey, snássj se v mne, pamatugi to.
Beywohnung, f. Gegenwart, přjtomnost, f.* 2) eheliche, přilehánj, spoluleženj, n.
Beywort, n. gméno přidané, přjpadné, n. 2) in der Grammatik, přjslowec, přidáwanec, přidáwance, přjslowce, m. gméno přidawánliwé, n.
Beyzeiten, časně.
Bezahlen, zaplatiti, dluh zaprawiti, mit dem Halse bezahlen, hrdlem, krkem zaplatiti, mit gleicher Münze, rowným platiti, rowně odměniti, rownau měrau zaplatiti, bezahlt werden, býti zaplacenu, ich bin bezahlt, gsem zaplacen, einem übel bezahlen, anführen, wyplatiti někoho, warte, ich will dich bezahlen, počkey, gá tě wyplatjm, der war bezahlt, ten byl wyplacen, einen im Reden, durch die Antwort bezahlen, beschämen, wyplatiti někoho, ich habe ihn recht bezahlt, gá ho wyplatil, es ist nicht zu bezahlen, nenj to k zaplacenj.
Bezahler, m. plátce, m. seyn, plátcem býti.
Bezahlung, f. plat, m. zaplacenj, placenj, n.
Bezähmen, zvzditi, zvzdowati, na vzdu, w vzdu pogmauti, pogjmati, skrocowati, skrotiti, die Begierden, žádosti zvzditi, skrotiti, skrocowati.
Bezähmt, zvzděný, skrocený, na vzdu pogmutý.
Bezähmung, f. zvzděnj, na vzdu pogmutj, n. der Begierden, zvzděnj, skrocenj, skrocowánj žádostj, n.
Bezaubern, okauzliti, očarowati.
Bezaubert, okauzlený, očarowaný, wie bezaubert stand er da, stál tu gako očarowaný, omámený, ohromený, gakoby ho očarowal, omámil, ohromil, es hat mich bezaubert,

bert, očarowalo mne to, das Frauenzimmer hat mich bezaubert, z tè ženskè sem welikau rozkoš wzal.

Bezauberung, f. okauzlenj, očarowánj, omámenj, ohromenj, n.

Bezäumen, f. Bezähmen.

Bezechen sich, opigeti, ožrati se, zpjti se.

Bezecht, opilý, ožralý, zpilý.

Bezeichnen, poznamenati.

Bezeichnet, poznamenaný.

Bezeichnung, f. poznamenánj, n.

Bezeigen, einem eine Ehre, čest, poctiwosť někomu činiti, vkázati, provkázati, sich höflich bezeigen, vctiwé se k někomu mjti, zdwořile se vkázati, provkázati, propůgčiti k někomu.

Bezeigen, das, gegen einen, vkázánj, prokázánj, propůgčenj, n.

Bezeugen, versichern, dokázati, doswědčiti, swědčiti, 2) erklären, oswědčiti, wyswědčiti.

Bezeugung, f. Versicherung, dokázánj, swědectwj, swědčenj, doswědčenj, n. Erklärung, oswědčenj, wyswědčenj, n.

Beziehen sich auf einen, odwoláwati se na někoho, 2) ein Instrument mit Saiten, potáhnauti strunami, 3) ein Haus, stěhowati, wstěhowati, přistěhowati se do domu, 4) die Messen, Märkte, na trhy choditi, gezditi, 5) überziehen, ein Bett, powlecy, obwlecy, powliknauti, ein Bett mit Vorhängen, postel oponau zastřjti, 6) sich auf etwas beziehen, zielen, gehen, wztahowati, potahowati se na něco, sáhati k něčemu.

Beziehung, f. odwoláwánj, n. 2) eines Instruments, potáhnutj, n. 3) eines Hauses, stěhowánj, přistěhowánj, wstěhowánj, n. 4) Ueberziehung, powlečenj, obwlečenj, n. 5) Anführung, přiwáděnj, n. 6) auf etwas, wztahowánj, potahowánj se, n. er sagt es in Beziehung darauf, prawj to, wztahugjc se na to, Beziehung haben, wztahowati, potahowati se na něco, sáhati, přiležeti k něčemu.

Beziehen, wyssperkowati, okrassliti.

Bezirk, m. okolj, wůkolj, n. im Umfange, im Bezirke, w okolku, w okrsslku.

Bezoar, m. bezoar, m.

Bezogen, mit Saiten, potažený strunami.

Bezüchtigen, f. Beschuldigen.

Bezünftet, f. Zünftet.

Bezwacken, podsslaubati.

Bezwingen, přemocy, přemáhati, podmaniti, k poddanosti přinutiti, sich bezwingen, přemocy se, ich kann es nicht bezwingen, nemohu to přemocy, im Essen, nemohu tolik podstaupiti, pogjsti, der viel bezwingen kann, an mnoho podstaupiti může, wlčj střewo, n. f. Ueberwinden.

Bezwinger, m. přemahatel, podmanitel, m.

Bezwingung, f. přemoženj, podmanenj, n.

Bezwungen, přemožený, podmanený.

Bibel, f. biblj, f. swaté pjsmo, n. kniha obogjho zákona, f.

Bibellesen, n. čtenj bible, w biblj, čtenj pjsma, w pjsmu, n.

Bibelleser, m. biblář, čtenář, pjsmář, pjsmák, m.

Bibinell, bedrnjk, m. krewné kořenj, n.

Biber, m. bobr, m.

Bibergeil, m. bobrowý strog, m.

Biberhaare, plur. jrst bobrowá, f. chlupy bobrowé.

Biberkler, limonka, f.

Biberuell, bedrnjk, m.

Bibliothek, f. Büchersaal, knihárna, knihárna, knihowna, f.

Bibliothekar, m. strážce, staroſta knihárny, m.

Bieder, Biedermann, m. sslechetný, muž sslechetný, zachowalý, m.

Biegen, f. Beugen.

Biegsam, ohebný, hebký, ohnutedlný.

Biegsamkeit, f. ohebnosť, hebkosť, ohnutedlnosť, f.

Biegung, f. Beugung.

Biene, f. wčela, wčelička, f. die Biene sumset, wčela bručj.

Bienenbau, m. dělánj medu, n.

Bie-

Bienenfraß, f. zluwa, mlha, f.
Bienenführer, m. wůdce wčel, trubec, m.
Bienengewirke, n. wčel djlo, n.
Bienenhaus, n. Bienengarten, wčelnice, f. brt, m.
Bienenhäuslein, n. wčelnj komůrka, chalaupka, wosstina, f. wčelnj ſkljpek, m.
Bienenkönig, m. wčel matka, f.
Bienenkorb, m. wčelnj koryto, n.
Bienenkraut, n. medůnka, f.
Bienenmann, m. medař, wčelnjk, m.
Bienenſchwarm, m. rog, wčelnj chumel, m.
Bienenſtock, m. aul, wčelnjk, m. wčelnice, f.
Bienenwärter, m. wčelař, hljdač wčel, m.
Bienenwolf, ſ. Bienenfraß.
Bienenwurm, m. čerw w aulu, m.
Bier, n. pjwo, n. braunes, barewné, bleiches, bledé, Bier bräuen, pjwo wařiti, ſchenken, prodáwati, zu Bier gehen, na pjwo, k pjwu gjti, choditi.
Bierbank, f. piwnj lawice, f.
Bierbräuerey, f. ſladownjctwj, pjwowárnjctwj, n.
Bierbräuer, m. ſládek, pjwowárnjk, m.
Bierbruder, m. pigan, bratr z mokré čtwrtě, m.
Bierbürger, m. nákladnjk, m.
Bierfaß, n. piwnj ſud, m.
Bierfiedler, m. ſſumař, m.
Bierglas, n. piwná, piwnj ſklenice, f.
Bierhaus, n. piwnj dům, m. piwnice, f.
Bierkeller, m. piwnj ſklep, piwnice, f.
Biermus, n. Biermärte, Biermerde, zdrobená, zetřená, zadrobená poljwka z pjwa, f.
Bierſchenker, m. nalewač, prodawač pjwa, m.
Bierſuppe, f. piwnj, z pjwa poljwka, f
Bierträger, m. pjwonos, pjwa nosyč, m.
Bierverleger, m. pjwa nákladnjk, m.
Bierwirth, ſ. Bierſchenker.
Biesem, pjsmo, n.
Bieſenknopf, m. Bieſenkugel, woskawka, f.

Bieten, anbieten, darreichen, podati, podáwati, obětowati, die Hand, ruku, prawicy dáti, podati, 2) die Waaren, ceniti, proceniti, wie hoch bieteſt du das? drazeli to cenjš? 3) auf etwas in einer Auktion, tržiti na něco, ſonſt im Kaufen, podáwati, nadáwati, 4) die Stirne bieten, zepřjti ſe, na odpor ſe ſtawěti, poſtawiti, 5) Trotz bieten, trotzen, zdorowati něčemu, potupiti něco.
Bieten, das, Bietung im Verkaufe, cenění, procenění, n. 2) auf etwas in der Auktion, trženi, n. im Kaufen, podáwánj, n.
Bigot, m. powěrný, poboňkář, powěrečnjk, m.
Bigoterie, f. powěrčiwoſt, f. pobožnůſtek, m.
Bild, n. obraz, m. kleines, obrázek, m. geſchnitztes, řezba, f. obraz řezaný, m. gehauenes, rytý obraz, m. rytina, f. gegoſſenes, litý, m. ſlitina, f. 2) Vorſtellung in der Seele, obraz, m. podobizna, f.
Bildchen, n. obrázek, obrázček, m.
Bilden, obrazyti, podobiti, podobizniti, twořiti, půſobiti, aus Thone, z hliny ljpati, 2) einen Menſchen bilden, wzdělati, nawoditi, cwičiti člowěka, den Verſtand, rozum cwičiti, wzdělati, probrauſyti, das Herz, ſrdce wzdělati, den Dichter, Redner, Künſtler, wycwičiti, wzdělati zpěwomluwce, řečnjka, umělce, ſich, wzdělati, wycwičiti ſe, bildende Künſte, als Bildhauer, umělj twořitedlné, n.
Bilderbuch, n. kniha s obrazy, f.
Bilderdiener, m. modlář, modloſlužebnjk, m.
Bilderdienſt, m. modlářſtwj, n. modloſlužba, modloſlužebnoſt, f.
Bilderfreund, m. milownjk, milowný obrazů, laſkawý na obrazy, m.
Bildergallerie, f. ſýň obraznj, f.
Bilderladen, m. krám obraznj, m.
Bildern, Bilder aufſuchen, obrázky wyhledáwati.
Bilderſtecher, m. rytec obrazů, obraznj, wyrywač obrazů, m.
Bildſtürmer, m. obrazoruſſec, m.

Bildstürmerey, f. obrazorussenj, n.
Bildgießer, m. slewač, litec obrazů, m.
Bildhauer, m. řezbář, obraznjk, řezač, rypák obrazů, m.
Bildhauerkunst, f. řezbářstwj, řezactwj, vměnj obraznické, řezbářské, n.
Bildlein, n. obrázek, m.
Bildmacher, m. obraznjk, m.
Bildlich, tworný, adv. tworně.
Bildniß, n. podoba, podobizna, f. obraz, m.
Bildschnitzer, m. řezač obrazů, m.
Bildung, f. twořenj, působenj, podobenj, podobizněnj, n. 2) des Menschen, nawedenj, wzdělánj, wycwičenj, n. des Verstandes, probraussenj, wzdělánj, cwičenj rozumu, n. der Seele, des Herzens, der Sitten, wzdělánj, n. des Redners, Dichters, Künstlers, wzdělánj, wycwičenj, n. 3) des Körpers, wie man aussieht, způsoba, způsobilost, f. Bildung haben, mjti způsobu.
Bildweis, s. Bildlich.
Bildwerk, n gestochenes, rytina, f. geschnitztes, řezba, f. gegoßenes, slitina, f.
Billig, slussný, náležitý, sprawedliwý, es ist billig, slussné, náležité gest.
Billig, adv. slussně, náležitě, sprawedliwě.
Billigen, schwáliti, schwalowati, pochwalowati, pochwáliti.
Billigkeit, f. slussnost, náležitost, sprawedliwost, sprawedlnost, f.
Billigung, f. schwálenj, pochwálenj, n.
Bilsenkraut, n. bljn, m. sýtj, n.
Bilz, Pilz, m. hřib, hřeb, m.
Bimstein, m. Bimsstein, Pimstein, Pümsstein, mořská pěna, f. voll Bimsstein, řjdké a djrkowaté, mit Bimsstein reiben, pěnau mořskau hladiti.
Binde, f. vwazek, fáč, m. wazba, tkanice, f. priesterliche Kopfbinde, der Aebte, čepice, f. der Offiziere, vwázek, pás, m. der Könige ehemals, ozdoba, čepice králowská, den Arm in einer Binde tragen, rameno w vwazku nosyti, rameno mjti podwázané.
Binden, wázati, swázati, einen an etwas, vwázati, přiwázati, zusammen binden, swázati, zawázati, mit Ketten, řetězy swázati, mit Binsen, w hromadu plésti, Hände und Füße, do kozlu, do kozljku, do konce swázati, 2) einen an das Gesetz binden, někoho na přikázanj wázati, sich an etwas, als an Worte, wázati se na slowa, gebundene Rede, řeč wázaná, f. ungebundene, newázaná, gebunden schreiben, wázaně psáti, 3) ein Faß binden, bedniti, pobigeti sud.
Binder, m. bednář, bečwář, m.
Binderinn, f. bednářka, bečwářka, f.
Bindfaden, m. sylná nit, dwogitá nit, f.
Bindmesser, n. ručnj sekerka, f. bečwářský nůž, m.
Binderschlägel, m. kyganka, f.
Bindung, f. pobigenj, bedněnj, n. im Bauen, spogenj, n.
Bindwerk, n. spogenj, n.
Binetsch, m. sspinák, m.
Binnen, während, binnen zwanzig Jahren, we dwadceti letech, binnen der Zeit, w ten čas.
Binsen, rokytj, sýtj, n. von Binsen gemacht, rokytowý, voll Binsen, plný rokytj, wo solche stehen, rokytowé křowj, n. haussť, f. sýtisstě, n.
Birke, f. Birkenbaum, břjza, f. von Birke, březowý.
Birkhuhn, m. tetřew menssj, m.
Birkenholz, n. březowé dřjwj, n.
Birkenwald, m. les březowý, m.
Birn, f. hrusska, f.
Birnbaum, m. hrusskowý strom, sstěp, m. hrusska, f.
Birnstiel, m. sstopka na hrussce, f.
Birsche, f. Birsch, Bürsch, Pirsch, Pürsch, Jagd, lowisstě, n. low, m. mysliwectwj, n.
Bis, až.
Bisam, s. Biesem.
Bischof, m. biskup, m.
Bischöflich, biskupský, adv. biskupsky, po biskupsku.

Bi-

Biſchofshut, m. Můze, biſkupſká čepice, f.
Biſchofsſtab, m. berla biſkupſká, f.
Biſchofthum, n. Bißthum, biſkupſtwj, n.
Bisher, až dosawad, posawad.
Biß, m. ſſtknutj, kausnutj, vſſtknutj, vkausnutj, n. 2) am Pferdzaume Gebiß, vdidlo, n.
Bischen, n. Bislein, Biſſen, ein kleines Stück, kausek, m. sausto, n. ſkywa, f. ein Biſſen Brod, sausto, kausek, ſkywa chleba, Bischen Waſſer, trochu wody, gute Bislein, dobré kausky, ein Bislein Gold, trochu, drobet zlata, ich habe es nur ein Bischen geſehen, gá sem to gen trosſku, drobet widěl, warte ein Bischen, počkey, čekey trochu, drobet, nicht ein Bischen, ani doſt málo, ani trosſku, ani drobet, ein Bischen zu ſehr, zu viel, přes přjliš, drobet, trochu, drobátko mnoho, biſſenweis, po kausku.
Bismůnze, f. Řecké wjno, n.
Bisthum, ſ. Biſchofthum.
Bisweilen, někdy, časem, poněkud.
Bitte, f. das Bitten, prosba, f. proſſenj, n. auf ſeine Bitte, na geho prosbu, jemandes Bitte gewähren, powoliti někej prosbě, dáti mjſto prosbě.
Bitten, proſyti, heftig, ſehr, welice, snažně, náramně, neywjc, neyweyš proſyti, 2) zu Gaſte, zwáti, pozwati, zum Gevatter, někoho za kmotra proſyti, zwáti.
Bitten, das, proſenj, n. ſ. Bitte, da hilft kein Bitten noch Flehen, nespomáhá tu ani prosba, ani pláč.
Bittel, ſ. Büttel.
Bitter, hořký, trpký, bittere Wahrheit, twrdá, trpká prawda, f. mit einer bitteren Art, trpce, bittere Schreibart, trpký způſob pſánj, m. bitter werden, hořknauti, zhořknauti, ein wenig bitter, zahořklý.
Bitterbier, n. hořké pjwo, n.
Bitterkeit, f. hořkoſt, trpkoſt, f. im Schreiben, trpkoſt, f.
Bitterlich, adv. hořce, trpce, bitterlich weinen, hořce plakati.
Bitterwein, m. hořké wino, n.
Bitterwurz, f. hořec, m.
Bittlich, proſebně, s proſbau, z proſby, einkommen, proſebně se vcházeti.
Bittſchreiben, n. Bittſchrift, liſt proſebnj, proſebný, m.
Bittweiſe, proſebně.
Blachfeld, n. rowina, roweň.
Blackfiſch, m. mořſký pawauk, m. ryba, genz černý pot z sebe pauſſtj, f.
Blähen, dýmati, dmýchati, ſich, dmauti se, nadýmati, nadmauti se, dušmatěti, blähend, nadýmawý, der ſich bläht, nadutý, nadmutý, m.
Blähung, f. dýmánj, nadýmánj, n.
Blank, glänzend, ſtkwělý, ſtkwaucý, blankes Geld, ryzý zlato, n. blank ſeyn, ſtkwjti se, blanker Degen, nahý kord, m. blank ſtehen, naze státi, blanke Worte, holá ſlowa, n.
Blaſe, f. Behältniß des Harnes, měchýř, m. eine kleine, měchýřek, m. 2) auf dem Waſſer, Waſſerblaſe, bublinka, bublenka, f. Blaſen werfen, pěniti se, bublenky dělati, blubonćiti, 3) auf der Haut, am Leibe, puchýř, m. 4) vom Kupfer, měděnný hrnec, m. 5) am Brode, hrbol, m.
Blaſebalg, m. měch, nadýmač, m.
Blaſen, wie der Wind, faukati, dauti, dýmati, in die Ohren, w vſſi faukati, dýmati, mit einem in ein Horn, ſpiknauti, ſpuntowati ſe, auf die Flöte, pjſkati, auf ein Horn, traubiti, zum Abzuge, k odtažení traubiti, k přeſtánj od bitwy, zpět traubiti, wenn das Eſſen zu heiß iſt, faukati, wenn einem zu heiß iſt, ofukowati ſe, zum Feuer wie die Goldſchmiede, dýmati, dmýchati, faukati.
Blaſen, das, der Winde, dutj, faukánj, dýmánj, n. auf der Flöte, pjſkánj, n. auf ein Horn, traubenj, n.
Blaſenſtein, m. kámen, m.
Blaſer, m. der auf die Flöte bläßt, piſſtěc, piſkač, m. auf ein Horn, trubač, m. ſonſt, dýmač, m.
Blaſenrohr, n. trauka, f.

Bläschen, n. Bläslein, Hornblaſe, měchýřek, měcheyřjček, m. 2) auf dem Waſſer, bublinka, f. 3) auf der Haut, pucheyřjček, m.

Blaß, bledý, ein wenig, nabledý, blaß ſeyn, blednauti, bledým býti, blaß werden, zblednauti, blaß wie ein Todter, mrtwé barwy, zmrtwělý, bledý gako ſmrt, der blaß ausſieht, bledý, bledaus, m.

Bläße, f. bledoſt, f. blednutj, n. Todtenbläße, zmrtwělоſt, mrtwá barwa, f.

Blaßgelb, zbleda žlutý, blaßgrün, zbleda zelený, blaßroth, zbleda čerwený.

Blatt, n. am Baume, liſt ſtromowý, m. an einem Gewächſe, liſt bylinný, m. wie Blätter, liſtowý, voll Blätter, liſtnatý, 2) in einem Buche, liſt, m. 3) vom Golde, lupjnek, lupáček, ljſtek zlatý, m. 4) am Papier, liſt, m. 5) das Blatt hat ſich gewendet, dála ſe proměna, zgiſnačilo ſe to, 6) er nimmt kein Blatt vors Maul, on nic nezamlčj, wſſecko zpřjma powj.

Blättchen, ſ. Blättlein.

Blatten, Kohl, Kraut, laupati, den Wein, ſmjcati.

Blatter, f. neſſtowice, f. Kinderblattern, dětſké neſſtowice, oſúpky, oſuriny, f.

Blattericht im Geſichte, dolíčkowatý, dúlkowitý.

Blättern in einem Buche, přemjcati w kniže.

Blattern, Blattern bekommen, oſeypati ſe, neſſtowice doſtáwati.

Blattern, das, oſeypka, f. oſeypánj, n.

Blatternarbe, f. znamenj od neſſtowic, n.

Blatternarbicht, od neſſtowic zdobaný.

Blättlein, n. ljſtek, liſtíček, m. 2) des Papiers, ljſtek, m. 3) vom Golde, lupjnek, ljſtek, lupáček, m.

Blattzeiger, m. kratičky w kniže, f.

Blau, modrý, wie die Augen, namodrý, wie das Meer, modroſſediwý, dunkelblau, zſſera modrý, ſchwarzblau, zſynalý, ein wenig blau, zamodralý, blau ſeyn, werden, modrati, zmodrati, 2) blau anlaufen, unterlaufen von Streichen und Schlägen, zſynalеti, zmodrati, 3) blau anlaufen wie die Schnallen, Degen, zagjti, blau angelaufene Schnallen, zaſſlé přeſky, f. wie Eiſen, Stahl, zkaliti ſe, zakaliti ſe, angelaufenes Eiſen, zkalené, zakalené železo, n. 4) blauer Dunſt, barwa, mlha, f. mámidlo, mámenj, n. einen blauen Dunſt vormachen, mámiti, mlhu dělati.

Blauaugig, modrooký.

Blauer Fleck am Leibe, modřina, f.

Blaugefärbt, modřený, na modro barwený, zbarwený.

Blaugeſchlagen, zmodřený.

Blaugeſotten, na modro wařený.

Bläuel, m. keg, kljcek, m.

Bläuen, blau färben, modřiti, na modro barwiti, 2) prügeln, třjſkati, hmožditi, zmodřiti, modřin nadělati, modřiti.

Blaulicht, namodrý, zamodralý.

Blaulilien, modré lilium, n. modrý kosatec, m.

Bläuling, m. bělice gezernj, f.

Blech, n. lupáček, plech, m.

Blechern, plechowý.

Blechlein, n. lupáček, pljſſek, m.

Blechmünze, f. plechowý penjz, pljſſek, m.

Blechſchmiedt, m. plechař, zlatorepec, zlatorep, m.

Blecken die Zähne, ſſklebiti, wyſſklebiti, wyſaditi, wyceniti zuby, die Zunge, wyplazyti gazyk, 2) blöcken wie die Schafe, bečeti, bekati, mečeti gako owce, Blöcken, das, bečenj, bekánj, mečenj, n.

Bleckzahn, m. wyſedlý zub, m.

Blehen, ſ. Bläben.

Blehung, ſ. Bläbung.

Bleiben, oſtati, zůſtati, bleiben laſſen, tak nechati, zanechati, opuſtiti, puſtiti, laß es bleiben, nech tak, laß es bey dir bleiben, nech to při ſobě, auf ſeiner Meynung bleiben, na ſwém zdánj zůſtati, ſtáti,

bleib mir vom Leibe, nechoď ke mně, zůstaň tam, wo bleibt er? kde geſt? kde oſtal? kde zůſtal? bleibende Stätte, ſtánj, nicht haben, nemjti ſtánj, der ſie nicht hat, neſtálé a wrtkawé ſiſidlo, n. bleibender Aufenthalt, vſtawičné ſtánj, ſtálé bydlo, n.

Bleiben, das, der Aufenthalt, ſtánj, bydlo, přebýwánj, n.

Bleich, bledý, ſehr bleich, přebledý, bleichgelb, zbleda žlutý, bleichroth, tarantowý, zbleda červený, bleichſchwarz, zbleda černý, etwas bleich, nabledý, bleich ſeyn, blednauti, bleich werden, zblednauti.

Bleiche, f. Bleichplatz für die Leinwand, bělidlo, bjlenj, n.

Bleichen, bjliti, bělitì.

Bleicher, m. bělič, bjlič, bělitel, bjlitel, m.

Bleicherinn, bělička, bjlička, f.

Blenden, überhaupt, ſlepiti, oſlepiti, zaſlepiti, 2) das Geſicht blenden, wie ein Blitz, zaſlepiti, wie ein Licht, mjhati, 3) der Geſchwindigkeit nach, wie Taſchenſpieler, mámiti, zaſlepiti, ſich blenden laſſen, dáti, nechati ſe mámiti, zaſlepiti, laß dich nicht blenden, nedey, nenech ſe mámiti, zaſlepiti, oſlepiti, durch Geſchenke, mámiti, zaſlepowati, zaſlepiti.

Blender, m. mamič, mamitel, mamil, m.

Blendlaterne, f. ſwjtedlnice clonjcý, zlodějka, f.

Blendung, f. ſlepenj, oſlepenj, zaſlepenj, n. 2) in der Kriegsbaukunſt, ſturmownj ſtřecha, f. přjkrow ſturmownj, n.

Blendwerk, n. mámenj, omámenj, mámidlo, zaſlepenj, n. der Augen, eigentlich in der Optik, mjhadlo, mjhánj, n.

Bley, n. olowo, wolowo, n. zum Bley gehörig, co k olowu přiſluſſj, vom Bley, olowěný.

Bleyern, olowěný.

Bleyerz, n. Bleyerzt, ruda olowěná, kulka, f.

Bleyfarbe, zſýnalá barwa, olowěná barwa, f.

Bleyfärbig, zſýnalé, olowěné barwy.

Bleyglanz, ſ. Bleyerz.

Bleygießer, m. ſlewač olowa, m.

Bleykugel, f. olowěná kaule, kulka, f.

Bleyſchnur, f. olowěné záwažj, wiſadlo, n.

Bleyſtift, m. Bleyweiß, olowěnka, f.

Bleywage, f. Bleyſchnur.

Bleyweiß, ſ. Bleyſtift.

Bleywurf, m. olownice, f. ſ. Bleyſchnur.

Blick, m. wzhled, m. wzezřenj, n. einen Blick auf jemanden thun, wzhlédnauti, pohlediti, wzezřjti na někoho, einander heimliche Blicke geben, tagně na ſe wzhlédati, 2) Blick in Bergwerken, pruh, pramen, m.

Blicken, auf einen, wzhlédnauti, pohlediti, wzezřjti na někoho, 2) ein wenig hervor wie die Sonne, wybleſknauti ſe, wyblyſſtěti ſe, wyſkytnauti ſe, wyſkočiti, 3) blicken laſſen, vkázati, dáti znáti, dáti na gewo, 4) ſich blicken laſſen, dáti ſe widěti, wynikuauti, wyſkytnauti ſe, wyſkočiti.

Blinken, třpytiti, leſknauti ſe.

Blinken, das, třpytenj, leſknutj, n. leſkot, m.

Blind, ſlepý, ſlepec, newidomý, bezoký, ein wenig blind, naſlepý, blind machen, ſlepiti, oſlepiti, zaſlepiti, ſlepého, newidomého vdělati, blind ſeyn, ſlepým, ſlepcem býti, blind werden, ſlepnauti, oſlepnauti, 2) blinde Kuh, mžjk, mžjtek, m. ſlepá baba, f. ſpielen, hráti na mžjk, na mžjtek, na ſlepau babu.

Blind, adv. ſlepě.

Blindheit, f. ſlepota, f. einen mit Blindheit ſchlagen, ſlepotau porazyti někoho, ſlepotu vweſti na někoho.

Blindlings, ſlepě, blindlings glauben, ſlepě wěřiti.

Blindſchleich, m. ſlepeyš, ſlepý had, m. wřjtelnice, f.

Blinze, f. Gebackenes, ljhanec, m.

Blinzeln, mžjkati, mhaurati, bljkati,

ci, der es immer thut, mhaurán, přísahawý, mhaurawý, m.

Blinzeln, das, mžjkánj, mhauránj, bljkánj, n.

Blitz, m. blesk, bleskot, m. blýskánj, n. vom Blitze getroffen, od blýskánj, od blesku, od hromobitj, od hromu vděřený, omráčený, schnell wie ein Blitz, rychlý gako střela.

Blitzen, bleyskati, blýskati se, es blitzet, blýská se, blitzen wie ein Edelgesteín, třpytiti se.

Blitzen, das, blýskánj, n blýskota, f.

Block, m. kláda, f. in Block setzen, do klády dáti.

Blockhaus, n. srub, m.

Blöcken, wie die Rinder, bučeti, býčeti gako wůl neb kráwa, wie wilde Leute, hlasem wolati, křičeti, weyskati.

Blöcken, das, der Rinder, bučenj, býčenj, n. wilder Leute, hlasyté křičenj, wolánj, weyskánj, n.

Blöde, schamhaft, studný, 2) blödes Gesicht, mdlý, slabý zrak, m. blödes Gesicht haben, býti mdlého zraku, mjti mdlý zrak, 3) blöder Verstand, mdlý, blbý wtip, m. tupá hlawa, f. einen blöden Verstand haben, býti tupé hlawy, mdlého blbého wtipu, der ihn hat, blb, hňup, newtipa, m.

Blödigkeit, f. Schamhaftigkeit, studnost, f. stud, m. aus Blödigkeit, ze studu, 2) Schwäche, nestatečnost, nedostatečnost, f. des Gesichts, mdloba, slabost zraku, f. 3) des Verstandes, mdloba, tupost, blbost rozumu, wtipu, f.

Blödsichtig, slabého, mdlého zraku, mdlý, slabý na oči.

Blödsinnig, tupý, mdlý, blbý.

Blödsinnigkeit, f. tupost, blbost, mdloba, nedostatečnost rozumu.

Bloud, rusý.

Bloß, nahý, bloßer Leib, nahé tělo, n. bloßer Degen, nahý kord, m. bloße Worte, holá, pauhá slowa, n. bloße Drohungen, pauhé pohrůžky, f. bloße Vorstellung, pauhé předstawenj, předloženj, sich bloß geben, zgewiti se, odkryti se.

Bloß, adv. zhola, toliko, genom.

Blöße, f. nahota, f. eines Ortes, wo ihm beyzukommen ist, mjsto bez ochrany, mjsto opusstěné, neosazené, n. seine Blöße zeigen, nedostatečnost, anhonu swau wkázati, odkryti, zgewiti.

Blößen, s. Entblößen.

Blunderhosen, plur. -nadjwané, wywlačowané nohawice, f.

Blühen, kwésti, kwjsti, kwetnauti, kwět wypustiti, wie der Handel, die Wissenschaften, kwjsti, kwésti, in dieser Stadt blühet der Handel, w tom městě kwete obchod, die Bäume blühen überall, stromy wšudec kwetau, wer weis, wo mein Glück noch blühet, kdož wj, kde mé sstěstj gesstě kwete.

Blühend, kwetaucý, tkwaucý, wie ein Garten, eine Wiese, kwětný, kwětlý, das blühende Alter, tkwaucý kwětlý wěk, m. blühende Jahre, kwetaucý léta, n. blühende Gesundheit, dobré zdrawj, n. čerstwost, f. blühende Rose, kwetaucý růže, kwětná růže, f.

Blümchen, s. Blümlein.

Blume, s. kwět, m. kwětina, f. Blumen, kwjtj, n. kwětiny, f. Blumen pflücken, kwjtj trhati, 2) des Mehls, běl, m. 3) der Weiber, čas gednoho měsýce, m. 4) mit Blumen gestickt, gewirkt, genähet, kwjtkowaný, kwětowaný, kytkowaný.

Blumenbeet, n. záhon na zahradě, záhonec, záhrobec, m.

Blumengarten, m. kwjtnice, kwětná zahrada, f.

Blumengärtner, m. zahradnjk kwětný, kwětin, m.

Blumengöttinn, f. bohyně kwjtj, kwětná bohyně, f.

Blumenkranz, m. kwětný wěnec, wěnec z kwjtj, m.

Blumenlese, f. kwjtj zbjránj, n. zbjrka kwjtj, f.

Blumenreich, kwětnatý.

Blumentopf, m. hrnec na kwjtj, m.

Blumenwerk, n. Zierath an Säulen, an Thüren, kwjtkowánj, n.

Blümeln, im Schreiben, kwětowati.

Blümeln, das, kwětowánj, n.
Blumenſtrauß, m. kytka, f.
Blumenſträußchen, n. kytička, f.
Blumicht, blumig, voll Blumen, kwětnatý, kwětný, eine ſolche Rede, kwětowaná, wykwětowaná řeč, f.
Blumlein, n. kwjtek, m.
Blut, n. krew, f. 2) geronnen Blut, ſtydlá, ſſedlá, wyteklá krew, f. tok krwe, m. ohne Blut, bez krwe, bezkrewnj, krwe prázdný, mit Blut beſudeln, krwj pokropiti, zkropiti, pokrwáceti, pokrwawiti, zkrwáceti, zkrwawiti, wkrwawiti, okrwawiti, krwj zmáčeti, pomazati, wkáleti, ein Sieg, der viel Blut koſtet, krwawé wjtězſtwj, n. Blut laſſen, krew puſtiti, pauſſtěti.
Blutägel, Blutegel, Blutiegel, pigawice, pigawka, ſtřebokrewka, f.
Blutais, n. Geſchwür, dobrá neſſtowice, f.
Blutapfel, m. krwawka, f.
Blutarm, chudičký, chudaučký.
Blutauswerfen, ſ. Blutſpeyen,
Blutbad, n. krwe prolitj, n. aurichten, krwe prolitj způſobiti.
Blutbann, ſ. Blutgericht.
Blutbegierde, f. krwe žádoſtiwoſt, krwe žádoſt, f.
Blutbegierig, krwe žádoſtiwý, krwawý, zkrwawělý.
Blutdurſt, m. Blutdürſtigkeit, krwe žjznjwoſt, f.
Blutdürſtig, krwe žjznjwý, krwawý, zkrwawělý.
Blüte, f. Blüthe, kwět, m. wykwětloſt, f. 2) Blüte des Alters, tkwaucý, kwetaucý wěk, kwětlý wěk, kwět mladoſti, m. tkwaucý mladoſt, f. er ſtarb in der Blüte ſeines Alters, wmřel w tkwaucým, w kwetaucým wěku, w neylepſſjm kwětu wěku ſwého, 3) des Granatapfels, kwět gablka granátowého, m. 4) im Auge, neſſtowička na oku, f.
Bluten, krwáceti, krwawěti, das Her; blutet mir, ſrdce mně bolj, trne, die Wunde, die Naſe blutet mir, rána, nos mi krwácý.
Bluten, das, krwácenj, krwawěnj, n. der Naſe, krwácenj noſu, n.
Blutfahne, f. krwawý praporec, m.
Blutfärbig, krwawé barwy.
Blutfluß, m. Blutgang, krwotok, krwitok, m. 2) auplawice, f.
Blutflüßig, krwotoký.
Blutgang, ſ. Blutfluß.
Blutgeld, n. krwawé penjze, m.
Blutgericht, n. práwo hrdelnj, krewnj, n.
Blutgeſchwer, n. nežit, wřed, m.
Blutgierig, krwožádoſtiwý, ſ. Blutdürſtig.
Blüthe, ſ. Blüte.
Bluthund, m. litý pes, m.
Blutig, krwawý, zkrwawený, wkrwawený, blutiger Krieg, krwawá wálka, f. blutige Wunde, krwawá rána, f. blutige Thränen, krwawé ſlze, f. blutiger Schweiß, krwawý pot, m. blutig machen, krwawiti, zkrwawiti, wkrwawiti, zkrwáceti, wkrwáceti, blutig werden, okrwáceti, zkrwawenu, zkrwácenu býti, blutig ſchlagen, zkrwawiti, wkrwawiti, okrwawiti, do krwe ſtlaucy, okrwáceti, zkrwáceti.
Blutjung, mladaučký, mladičký, mládeneček, m.
Blutlos, krwe prázdný, bezkrewnj, nekrewnj.
Blutreich, krewnatý.
Blutreinigend, krew počiſſtugjcý, čiſtjcý.
Blutrichter, m. ſaudce krewnj, hrdelnj, m.
Blutroth, zardělý, rudý, čerwený gako krew, er wird blutroth, rdj ſe, zardjwá ſe, peyřj ſe.
Blutſäuger, ſ. Blutägel.
Blutſchande, f. krwe prznění, krwozprznění, ſmilnění s krewnj přjtelkynj, n. Blutſchande begehen, krew prznjti, ſmilniti s krewnj přjtelkynj.
Blutſchänder, m. krwe prznitel, ſmilnjk s krewnj přjtelkynj, m.
Blutſchänderiſch, krwoprzniwý.
Blutſchlecht, welmi ſſpatně.
Blutſchuld, ſ. hrdelnj prowinění, n.
Blutſchwör, ſ. Blutgeſchwür.

Blutschweiß, m. krwawý pot, m.
Blutsfreund, m. krewnj přjtel, m.
Blutsfreundschaft, f. krewnj přátelſtwj, n. krewnoſt, f.
Blut speyen, krew wypliwati, pliwati, chrkati.
Blutſpeyen, das, Blutſpeyung, krwe plwánj, wypliwánj, chrkánj, n.
Blutſtein, m. kámen krewnj, m.
Blutſtillend, krew zaſtawugjcý.
Blutſturz, m. krwotok, m.
Blutsverwandter, ſ. Blutsfreund.
Bluttriefend, krew kapagjcý.
Blutung, f. krwawenj, krwácenj, n.
Blutwenig, welmi málo.
Blutwürſt, f. krewné gelito, n. krewnice, f. žemlowé gelito, n.
Blutzeuge, m. krwoſwědek, m.
Bock, m. kozel, m. geſchnitteuer, kleſſtěný, řezaný, vom Bocke, kozlowý, 2) des Kutſchers auf dem Wagen, kozljk, m.
Bockbart, m. kozý brada, f.
Böckchen, n. Böcklein, kozlátko, kozle, n. kozljček, m.
Bockgeſtauk, m. prk, m.
Bockhaut, f. kozlowá kůže, kozlowice, f.
Bockshorn, n. Kraut, Řecké ſeno, n.
Boden, m. eines Gefäßes, dno, n. 2) des Feldes, půda země, f. pátro, n. der Erde überhaupt, oder wo man auftritt, země, f. im Zimmer, podlaha, země, f. auf dem Hauſe, das Oberſte eines Gebäudes, hůra, půda, f. am Dache, podkrow, m. 3) Boden zum Aufſchütten des Korns, žitnjk, m. ſeypka, f. zum Heu, ſenjk, plewen, m. im Schiffe, dno, n. půda, f. den Boden mit Brettern beſchlagen, podlahu, zemi prkny pobiti, zu Boden werfen, porazyti, na zem hoditi, o zem hoditi, wrhnauti, dáti, o zemi vdeřiti něčjm, den Boden machen, podlahu dělati, zem dělati, Grund und Boden, rolj, poplužj, n. pozemſký ſtatek, m. naßer, feuchter Boden, mokrá, wlhká země, půda, f. zu Boden legen, na zemi położiti, liegen, na zemi ležeti, zu Boden fallen, in einem Gefäße, ke dnu padnauti, auf die Erde, na zem, k zemi padnauti, zu Boden ſinken, ke dnu ſe nésti, wie ein Menſch, kleſnauti, zwrátiti ſe na zem.
Bodenlos, bezedný, bez dna.
Bogen, m. luk, m. lučiſtě, n. kuſſe, f. 2) eines Gewölbes, oblauk, m. okrauhlé ſtawenj, n. 3) Bogen Papier, arch, m. 4) zur Geige, ſmič, m. 5) im Fahren, kolo, n. 6) am Rade Gewölb, laukot, f. 7) im Schießen, křiwolakoſt, f. oblauk, m. den Bogen ſpannen, lučiſſtě natáhnauti, napnauti.
Bogenſchuß, m. rána z luku, z lučiſſtě, z kuſſe, f.
Bogenſchütz, m. ſtřelec z kuſſe, z lučiſſtě, z luku, ſtřelec lučiſſtenj, m.
Bogenweis, křiwolace, was ſo iſt, křiwolaký, oblaučný gako mjſſc, 2) zu Bogen Papier, po arſſich, po archu.
Bohle, ſ. Bole.
Bohne, f. bob, m. welſche Bohne, Turecký hrách, m. aus Bohnen, bobowý, z bobu.
Bohnenfleck, m. mjſto na bobu, n.
Bohnenkuchen, m. bobowý koláč, m.
Bohnenmehl, n. bobowá mauka, f.
Bohnenöl, n. bobowý oleg, m.
Bohnenſpreu, m. bobowá pléwa, ſſapina, f.
Bohnenſtengel, m. ſteblo bobowé, n.
Bohnlein, n. bobeček, bobček, m.
Bohren, wrtati.
Bohren, das, wrtánj, n.
Bohrer, m. uebozez, m. wrtadlo, n. ein kleiner, uebozýzek, m. wrtádko, n.
Boley, bylino, n.
Bollwerk, n. náſpy, taras, m. hradba, f. parkan, m. Bollwerke aufführen, taras, náſpy dělati.
Bolz, m. Bolzen, ſſjp, m.
Boot, člůnek, m.
Bootsknecht, m. Bootsmann, weſlař, plawecký pacholek, plawec, m.
Bootsleute, plur. chaſa plawecká, f. lidé plawečtj, m.
Borg, m. Entlehnung, wydluženi, wypůgčenj, zdluženi, n. auf Borg nehmen, na dluh, na wěř wzýti,

auf Borg geben, na dluh, na wẽř, na půgčku dáti.

Borgen, entlehnen, wydlužiti ſe, wypůgčiti, dlužiti, zdlužiti, 2) lehnen, půgčiti, zapůgčiti, vwẽřiti, na vwěř dáti, na dluh dáti.

Borger, m. dlužitel, m. 2) Lehner, půgčowatel, m.

Borgſchwein, n. wepř kleſtěný, m. mjſſka, f.

Borgung, f. dluženi, wydluženi, wypůgčeni, n. 2) Leihung, půgčeni, n. půgčka, f.

Born, ſ. Brun.

Borros der Goldſchmiede, peregryn, m.

Börſe, f. dům ſkladný, m.

Borſte, f. ſſtětina, f. ſſtěr, m.

Borſtig, voll Borſten, ſſtětinowatý.

Borſtlein, n. ſſtětinka, f.

Borſtwiſch, m. ſſtětka, f. ſmeták, m.

Borte, f. obkladek, m. obloženi, n. mit Borten belegt, beſetzt, obložený, zalemowaný.

Bortenwirker, m. tkadlec lemů, m.

Bordirt, zalemowaný, obložený.

Böſe, böß, arg, zlý, nedobrý, böſe Leute, zlj lidé, böſes Wetter, zlý čas, nečas, nepočas, čas nechwjle, m. nechwjle, f. 2) böſe Zeitung, zlá, nedobrá nowina, f. ein böſes Gerücht, zlá powěſt, f. böſe Luft, zlé powětři, n. böſes Weib, zlá, nedobrá žena, f. 3) zornig, rozzlobený, zazlený, böß machen, zlobiti, rozlobiti, böß ſeyn, zlobiti, mrzeti ſe, wrčeti, böß werden, rozzlobiti, zazljti ſe, der leicht böſe wird, zloſtný, k zloſti popudliwý, wrčeliwý, 4) böſes, falſches Geld, zlé, nedobré penjze, f. böſe Augen, Fuß, Hand, Kopf, bolawé oči, noha, ruka, hlawa, böſes Fleiſch, zlé maſo, n. 5) böſes, loſes Maul, zlá huba, f. 6) etwas böſes begehen, něčeho zlého ſe dopuſtiti, dočiniti.

Böſe, böß, adv. zle, nedobře, ſ. Uebel, Gottlos.

Böſeln, ſ. Kegel ſchieben.

Böſes Weſen, böſe Krankheit, padaucý nemoc, f.

Böſewicht, m. zloſtnjk, neſſlechetnjk, zloſyn, bezbožnjk, zlobob, m.

Boshaft, boshaftig, gottlos, zloſtný, zlobiwý, neſſlechetný, boshafterweiſe, zloſtně, zlobiwě, neſſlechetně, zloſtným, zlobiwým, neſſlechetným způſobem.

Boshaft, boshaftiglich, adv. zloſtně, zlobiwě, neſſlechetně.

Boshaftigkeit, f. zloſt, zlobiwoſt, neſſlechetnoſt, f. neſſlechetenſtwj, zloſynſtwo, zloſynſtwj, n.

Bosheitsvoll, zloſti plný, plu zlobiwoſti, zloſynſtwa, neſſlechetnoſti.

Böſicht, ſ. Boshaft.

Böt, m. Anſchlag eines Dinges, procenění, n. 2) auf ein Ding, podáwáni, n.

Böte, m. Bot, Botſchafter, poſel, m. 2) Briefträger, poſel liſtownj, m.

Botenläufer, m. běhaun liſtownj, m.

Botenlohn, m. mzda, záplata poſlowá, poſelſká, f. plat z poſelſtwj, m.

Botmäßigkeit, f. mocnoſt, moc, f. einen unter ſeine Botmäßigkeit bringen, podmaniti, pod manſtwj a moc ſwau připrawiti, přiweſti, pod ſwé panſtwj přiweſti, ſwému panſtwj podmaniti, mocy ſwé podrobiti.

Botſchaft, f. poſelſtwj, n.

Botſchaft bringen, poſelſtwj přineſti, ausrichten, poſelſtwj zdjti, zřjditi, wyřjditi, odbyti, Botſchaft laufen in einer Sache, w poſelſtwi, poſelſtwjm choditi, 2) Geſandſchaft, poſelſtwj, wyſlánj, n.

Botſchafter, m. poſlanec, zwěſtowatel, m.

Botſchiff, n. bárka, f.

Böttcher, m. Böttner, Böttger, bečwář, m.

Brachliegen, auhorem ležeti, auhořiti, brachliegen laſſen, pole auhorem ležeti nechati, neauhořiti.

Brachacker, m. Brache, Brachland, Brachfeld, aulehle, n. přjloha, f. auhor, m.

Brachen, rozworáwati, kroyiti zemi neb pole.

Brachmonat, m. červen, m.

Brand, m. Feuersbrunſt, oheň, m. in Brand gerathen, zapáliti ſe, in Brand ſtehen, hořeti plamenem,

in Brand stecken, zapáliti, 2) brennendes Holz, hlawně, f. 3) im Getreide, rez, m. 4) an Bäumen, wlk, m. 5) Brand des Glieds, zapálenj audu, n. pal, m. 6) der kalte Brand, studený pal, m.
Brandader, f. třemenj žjla, f.
Brandbrief, m. pohořelý list, m.
Brandfleck, m. čerwenost, f. 2) rez, m.
Brandfleckigt, wie Korn, rezowý.
Brandig, ohniwý.
Brandmahl, n. znamenj připálené, n. ceych, m. připálenj ceychu, n. 2) im Gewissen, posskwrna, zprznilost, f. der ein Brandmahl hat, znamenaný, ceychowaný, Brandmahl geben, znamenj wypáliti, přisaditi.
Brandmahlen, brandmarken, znamenati železem připalowacým, znamenj připáliti, wypáliti, přisaditi, ceychowati.
Brandmauer, f. zděná přjhrada pro oheň, zed pro oheň, f.
Brandopfer, n. zápalná oběť, f. zápal, m.
Brandpfeil, m. ohniwý ssjp, m.
Brandschaden, m. am Leibe, spálenina, f. 2) durch Feuersbrunst an Häusern, sskoda skrz oheň, od ohně, f.
Brandschatzen, penjze bráti za oheň.
Brandschatzung, f. daně nepřjteli, f. wyplácenj ohně, n.
Brandsilber, n. střjbro čisté, n.
Brandsole, f. podssew, m.
Brandstätte, f. požar, m. spálenisstě, n.
Brandstein, s. Ziegel.
Brandstifter, s. Mordbrenner.
Brandwein, m. kořalka, f. pálenj, n. brennen, kořalku páliti.
Brandweinbrenner, m. pálenjk, winopalnjk, m.
Braten, pecti, pécy.
Braten, m. gebratenes Fleisch, pečeně, f. ein kleiner, pečenka, f. den Braten riechen, čjti, čenichati něco, ein fetter Braten, omastek, m. pečenka, f. die Braten, pečitý, pečený.
Bratengeruch, m. smáha, spálená wůně, f.
Bratenwender, m. rožen, m.
Bratofen, m. pjcka, f.
Bratpfanne, f. kuthan, pekáč, m.
Bratspieß, m. rožen, m.
Bratwurst, f. klobása, f.
Bratwürstlein, n. klobáska, f.
Brauch, m. obyčeg, m. es ist hier der Brauch so, zde gest tak obyčeg, s. Gebrauch.
Brauchbar, vžitečný, brauchbar seyn, vžitečným býti, k potřebě, k prospěchu býti, zu etwas brauchbar seyn, býti schopným k něčemu.
Brauchbarkeit, f. vžitečnost, prospěssnost, f.
Brauchen, potřebowati, nicht brauchen, nepotřebowati, Geld brauchen, peněz potřebowati.
Bräuchlich, s. Gebräuchlich.
Bräuen, Bier bräuen, pjwo wařiti.
Bräuer, m. sládek, piwowárnjk, piwowařič, m.
Bräugerechtigkeit, f. piwowárnj práwo, n.
Bräuhaus, n. piwowár, m.
Bräuordnung, f. piwowárnj pořádek, m.
Bräupfanne, f. kotel piwowárský, m.
Braun, hnědý, hnědé neb ryzý barwy, snědý, sýnalý, braun, dunkel, ztemna hnědý, braun und blau, zsýnalý, braunschwarz, černosýnalý, braunes Pferd, hnědý kůň, m. ryzka, f. braun wie Gebackenes, Braten, Butter, přičerwenalý, brauner Rock, kabát tmawé, hřebičkowé barwy, hnědý.
Braune, f. prým, otok w hrdle od čjpku, m. žaba, f.
Braunellkraut, n. černohláwek, swalnjk, m.
Braunfärber, m. barwjř, m.
Braunlicht, hřebičkowý, načernalý.
Braunroth, čerwcowý, ryzý, brunatný.
Braunwurz, f. swinský kořen, m.
Brausen, wie das Wasser, Meer, gočeti, hlučeti, hučeti, zwučeti, wřjti, bauřiti, wie der Wind, hučeti, hlučeti, bauřiti, wie aufgelöste vermischte Säfte, wřjti, zwjrati se,

wie

wie eine Muſik, die Orgel, zwuče-ti, hlučeti, bručeti.

Brauſen, das, des Waſſers, gečenj, hlučenj, hučenj, zwučenj, wřenj, baurenj, n. hluk, gekor, m. der Winde, hučenj, hlučenj, baurenj, n. hluk, m. vor den Ohren, zwučenj, hlučenj, bručenj, n.

Brauſend, gečjcý, hučjcý, hlučjcý, baurjcý, bručjcý, zwučjcý.

Braut, f. newěsta, choť, f.

Brautbette, n. zenichowé, manželské lůže, n.

Brautdiener, ſ. Brautführer.

Brautfackel, f. ſwadebnj ſwjce, f.

Brautführer, m. družba, dewerec, deyworec, m.

Brautführerinn, f. Brautjungfer, družička, družice, f.

Bräutigam, m. zenich, m.

Brautkammer, f. manželský pokog, m. manželská ložnice, f.

Brautkranz, m. ſwadebnj wěnec, m.

Brautlied, n. ſwadebnj pjseň, f.

Brautleute, ženich a newěsta, com.

Brautring, m. ſwadebnj prſten, m.

Brautſchatz, m. wěno, n.

Brautſuppe, f. přjnos newěsty, m.

Brautwerber, m. ſnaubce, m.

Brautwerberinn, f. ſnaubcý, f.

Breche, f. trlice, f. das Maul geht ihm wie eine Breche, huba mu gede gako trakař.

Breche, f. Breſche, prolomenj, n. ſchieſſen, legen, zdi ſtřjleti.

Brechen, entzwey brechen, lámati, zlámati, zlomiti, den Bund brechen, ſmlauwu protrhnauti, zruſſiti, neſtáti w ſmlauwě, ſmlauwu přeſtaupiti, ſmlauwy nezdržeti, den Eid, přjſahu ruſſiti, zruſſiti, die Zuſage, ſlib, přjpowěd ruſſiti, zruſſiti, ſlibu, přjpowědi nezdržeti, das Geſetz, přes přikázánj včiniti, den Willen, Eigenſinn, ſwéwolnoſt ſkrotiti, ztreſtati, zaſtawiti, den Muth, Stolz brechen, myſl ſkrotiti, peychu přemocy, ſkrotiti, Obſt brechen, owoce trhati, den Hals, krk ſrazyti, zlámati, Arm, Fuß, zlámati, 2) ſich brechen, übergeben, dáwiti ſe, wrchnjm koncem, wrchem wrátiti, wywrátiti, wywrcý, kantora rwáti, 3) Stein brechen, kamenj lámati, 4) ſich entzwey brechen, wie ein Stock, zlámati ſe, přelomiti ſe, 5) eine Urſache von Zaume brechen, přjčinu ſobě zamyſliti, wymyſliti, 6) mit einem brechen, rozpřáteliti, roztowaryſſiti, rozegjti ſe s někým, 7) das Herz brechen, ſrdce oblomiti, mir bricht das Herz, ſrdce ſe mně puká, 8) das Eis, der Fluß bricht, led ſe láme, puká, der Zeug, láme ſe, puká.

Brechen, das, Uebergeben, dáwenj, n.

Brechmittel, n. proſtředky k dáwenj, m.

Brechzaum, m. twrdé, oſtré wdidlo, n.

Breckinn, f. Hündinn, tjſta, tjſtka, čupka, f.

Breit, ſiroký, proſtranný, breit machen, ſſjřiti, ſiroké dělati, rozkáhnauti, breit werden, ſſjřiti ſe, einen Finger breit, prſtu z ſſjřj, na ſſjř, ein langes und breites, hrozně mnoho, ein breiter Baum, ſiroký, rozkladitý ſtrom, m. 2) ſich breit machen, (metaph.) roztahowati ſe.

Breit, adv. ſiroce, rozſſjřeně, weit und breit, ſiroko, daleko, breit ſtehen, roztažené státi.

Breitblätterig, s ſirokým liſtjm, ſiroce liſtnatý, ſirokého liſtu.

Breite, f. ſſjř, ſſjřka, ſirokoſt, f. in der Breite, w ſſjři, w ſſjřce, w ſirokoſti.

Breiten, ſſjřiti, ſich breiten mit etwas, roztahowati ſe s něčjm, über etwas, als ein Tuch über den Tiſch, proſtřjti.

Breitfuß, breitfüßig, ſirokonohý, pleſkonohý.

Breithaupt, m. hlawatý, hlawáč, m.

Breit liegen, wie ein Ort, daleko ſe wztahowati, rozlozitým, rozloženým býti, ein Ort, der ſo liegt, rozložité, rozložené mjſto, n. wie Leinwand, Tuch, na ſſjřce ležeti.

Breit machen, ſtehen, ſ. Breit.

Breitnaſig, ſirokonoſý, ploſkonoſý.

Breitſchulterig, ramenatý, ſirokých páždj.

Breme, Bräme, ſtřeček howadj, howadnj

wadnj maucha, f. raup, m. howado, n. howadnice, f. konſký ſrſſeň, m.

Bremer, m. Brámer, býk, beyk, m.

Bremſe, f. ſſkrabuſſka, f. náhubek, m. eine Bremſe anlegen, ſſkrabuſſku, náhubek wěſſeti, powěſyti.

Brennbar, páliwý, hořawý, brennbare Materien, paliwo, n.

Brenneiſen, n. připalowacý żelezo, żeljzko, n.

Brennen, brennend ſeyn, hořeti, żhnauti, vor Zorne, Begierde, hněwem hořeti, ſoptěti, hnewem ſe zapáliti, zanjtiti, roznjtiti, zażhnauti ſe hnewem, 2) brennend machen, napáliti, rozſwjtiti, rozżhnauti, 3) ſengen und brennen, mečem y ohněm hubiti.

Brennen, das, pálenj, n. 2) innerliches, innerliche Hitze, pálčiwoſt, f.

Brenner, m. palič, żhář, żižka, m.

Brennglas, n. páljcý ſklo, n.

Brennholz, n. dřjwj k paliwu, n.

Brennkolbe, m. měděnec, kannowec, korljček, m.

Brenneſſel, f. kopřiwa, f.

Brennofen, m. horká pec, f.

Brennſpiegel, m. páljcý zrcadlo, n.

Bret, n. prkno, n. mit Bretern belegen, prkny położiti, obložiti, dlážiti, mit Bretern verſchlagen, prkny zatlaucy, zabedniti, 2) Bret zum Spielen, wrhcábnice, f.

Bretlein, n. prkýnko, prkenko, n.

Bretſpiel, n. hra wrhcábnj, we wrhcáby, f. 2) das Bret, wrhcábnice, f. wrhcáby, m.

Bretſpieler, m. wrhcábnjk, m.

Bretſtein, m. wrhcáb, m.

Bretzel, m. wěneček, pletánek, precljk, m. Butterpretzeln, maſtné pletánky, wěnečky, m. Zuckerpretzel, cukrowé kolečko, n. cukrowý wěneček, m.

Brey, m. kaſſe, f. ein kleiner, kaſſička, f.

Breyfreſſer, m. kaſſoged, kaſſičkář, kaſſogjdek, m.

Brief, m. pſanj, n. liſt, m. in der Karte Blatt, liſt, liſtek, m. Briefe wechſeln, ſobě dopiſowati.

Briefbehältniß, n. chowárna, ſchowna, ſchrána liſtů, liſtoſchowna, f.

Briefbogen, m. arch liſtownj, m.

Briefchen, n. Brieflein, pſaničko, n.

Brieflich, liſtownj, briefliche Urkunden, ſ. Urkunden.

Briefpapier, n. bělpuch, papjr na liſty, na pſanj, m.

Briefſchaften, plur. pſanj, pjſma, n.

Briefſchrank, ſ. Briefbehältniß.

Briefſteller, m. ein Buch nach welchem man Briefe ſchreibt, kniha liſtownj, f.

Brieftag, ſ. Poſttag.

Briefträger, m. poſel liſtownj, noſyč liſtů, liſtonoš, m.

Briefwechſel, m. dopiſowánj, n. in Briefwechſel ſtehen mit einem, ſpolu ſy dopiſowati.

Brille, f. ſklenné oko, hledadlo, kukadlo, n. breyle, f.

Brillenmacher, m. ſtrůgce ſklenných očj, hledadel, kukadel, breylář, m.

Bringen, einem etwas, nésti, přineſti, přinášſeti něco někomu, Schaden, Freude, Schmerz, přinášſeti, Perſonen, Thiere, was gehet, přiwáděti, viele Dinge an einen Ort, ſnášſeti, ſnéſti na hromadu, na gedno mjſto, getragen, geführt, geſchleppt, getrieben bringen, nésti, wéſti, wlécy, hnáti, unter ſeine Gewalt bringen, pod ſwau moc připrawiti, w ſwau moc wwéſti, an ſich bringen, k ſobě přiweſti, unter ſich bringen, pod ſe přiweſti, etwas an einen Ort bringen, doneſti, einen Menſchen, doweſti, an den Bettelſtab, na żebrotu, na mizynu přiweſti, ſeine Waare an den Mann, odbyti ſwé żbożi, eine Tochter an den Mann bringen, odbyti, wybeyti ſwau dceru, wdáti, in die Taſche bringen, do kapſy připrawiti, wprawiti, aufs Papet, wyložiti ſe s něčjm, einen auf die Gedanken, Meynung, přiweſti, Antwort, Bekänntniß aus einem bringen, doſtati, wyprawiti, wytáhnauti, wymocy z někoho, man kann aus ihm nichts bringen, nic ſe z něho nemůże wyprawiti, doſta-

ti, wytáhnauti, ſich etwas aus dem Kopf bringen, z hlawy ſobě něco wyprawiti, wyrazyti, ſein Leben hoch bringen, dlauhého wěku doſáhnauti, einen hoch bringen, někoho wyſoko přiweſti, připrawiti, etwas zuwege bringen, něco k mjſtu přiweſti, něčeho doweſti, zgednati, způſobiti, wypůſobiti něco, einem Schlage zuwege bringen, wýpráſk někomu zprawiti, způſobiti, zgednati, eine Sache aufs höchſte bringen, jemanden in eine Geſellſchaft bringen, někoho do ſpolečnoſti přiweſti, in Ordnung, w řad vweſti, in die Schule, do ſſkoly přiweſti, nach Hauſe einen Menſchen bringen, přiweſti, etwas vor Gericht bringen, wzneſti něco na práwo, vdati něco, einen vors Gericht bringen, někoho vdati, einen um etwas, někoho o něco připrawiti, olaupiti, eine Nachricht unter die Leute bringen, roznesti mezy lid, unter die Erde, pod zem připrawiti, pochowati, in einer Kunſt es weit bringen, daleko přiweſti, wie weit hat er es gebracht? dalekoli to přiwedl? einen ſo weit bringen, někoho tak daleko připrawiti, přiweſti, zu Stande bringen, k ſtawu přiweſti, k mjſtu přiweſti, wykonati, dodělati, zum Reden, Lachen, Weinen, k mluwenj, k ſmjchu, k pláči připrawiti, přiweſti, zur Reue, na pokánj přiweſti, an guten Weg, na dobrau cestu připrawiti, přiweſti, zu Papier, na papjr, belpuch připrawiti, etwas mit ſich bringen, něco s ſebau přinášſeti, wie es die Sache mit ſich bringt, gak to ta wěc s ſebau přinášſi, auf die Welt bringen, zploditi, plod wyweſti, ans Licht, na ſwětlo, na gewo wyneſti, wydati, ich kann es nicht über das Herz bringen, nemohu to přes ſrdce připrawiti, auf die Beine bringen, na nohy poſtawiti, Kriegsvolk auf die Beine bringen, ſrazyti, ſebrati wogſko, zu Bette, położiti do poſtele, wprawiti, připrawiti, ins Unglück, do neſſtěſti přiweſti, w neſſtěſtj vweſti, um guten Namen, o dobré gméno přiweſti, připrawiti.

Brinseln, brünſeln, brünzeln, ſmrděti připálenjnau.

Brinslich, přiſmudlý, připálený, přičuchlý, brinslich gebrannter Koffee, připálené kaffe, n. ſchmecken, ſ. Brinſeln.

Brochkäfer, m. howniwál, m.

Brocken, der, ſkywa, f. kus, m. ein kleiner, ſkywka, f.

Brockenweiſe, po drobtu, po drobečku.

Brocken, drobiti, in etwas, do něčeho wdrobiti.

Brockeln mit dem Brode, drobiti.

Bröcklein, n. drobt, drobček, drobeček, drobtik, m.

Bröcklicht, drobečkowatý, drobkowatý.

Brod, n. chléb, m. ein kleines, chlebjček, m. Brod backen, chléb pecti, wůrken, mjſſyti, aus Brod, chlebnj, z chleba, Brodback, pekařſtwj, pekařſké řemeſlo, n. geſäuertes Brod, kwaſſený chléb, m. ungeſäuertes, nekwaſſený, neugebackenes, w nowě pečený, geröſtetes, ſmažený, 2) Brod, Unterhalt, chléb, pecenec, pecen, m. ſein Brod haben, mjti ſwůg chléb, pecen, pecenec, zu Brode helfen, k chlebu, k pecenu pomocy, um des Brodes willen ins Kloſter gehen, pro pecen ſe do zákona dáti.

Brodbäcker, ſ. Becker.

Broddieb, m. darmochleb, darmožraut, m.

Brode, m. pára, f.

Brodkaſten, m. chlebnice, police na chléb, f.

Brodkorb, m. chlebnj koš, koſſjk, koš na chléb, m.

Brodkuchen, m. podplamenka, podplamenice, f.

Brodlos, bez chleba, chleba zbawený, zproſſtěný.

Brodmehl, n. chlebowá mauka, f.

Brodmeu, dychati.

Brodrinde, f. chlebowá kůra, f.

Brod-

Brodſack, m. pytlik na chléb, m.
Brodſchaufel, f. chlebnj, chlebowá lopata, f.
Brodſchnitz, m. kragic chleba, m.
Brodſtück, n. kus chleba, m. ſkywa, f.
Brombeere, f. oſtružina, gahodnice, f.
Brombeerbuſch, m. Brombeerſtrauch, oſtružinj, n.
Brombeerſtaude, f. keř, m. křowina, f. oſtružinj, n.
Broſen, von Brod, oder Bröcklein, drobet, m.
Bruch der Zahlen, m. zlomek, m. 2) am Leibe, průtrž, m. keyla, f. protrženj, n. der ihn hat, kýlowatý, průtržný, 3) Bruch eines Gliedes, zlámánj, n. 4) Bruch der Treue, des Friedens, der Freundſchaft, ruſſenj, zruſſenj wěrnoſti, přátelſtwa, pokoge, n.
Bruchband, n. průtržnj pás, m. obwigadlo, n. fáč, m.
Bruchſchneider, m. průtržnjk, m.
Bruchſtein, m. kámen k ſtawenj, m.
Brücke, f. moſt, m. zur Brücke gehörig, moſtný, Brücke über einen Fluß ſchlagen, moſt přes řeku rozbiti, vdělati.
Brückengeld, n. Brückenzoll, plat z moſtu, m.
Brückenmeiſter, m. moſtnj, moſtu zpráwce, m.
Brücklein, n. moſtek, můſtek, m.
Brückpfal, m. Brückenpfal, moſtnice, f. kolj moſtnj, n.
Brudeln, quellen, preyſſiti, hmyzeti.
Bruder, m. bratr, (brach) m. leiblicher, wlaſtnj, přirozený, životnj bratr, einander Bruder heißen, bratrowati ſe.
Brüderchen, n. Brüderlein, bratříček, brachářek, m.
Brüderlich, bratrſký.
Brüderlich, adv. po bratrſku, bratrſky.
Bruderliebe, f. bratrſká láſka, f.
Bruderherz, n. bratrſké ſrdce, n.
Brudermörder, m. wrah bratra, bratrowrah, m.
Brudermord, m. wražda bratra, wražda nad bratrem ſpáchaná, f.
Bruderſchaft, f. bratrſtwj, bratrſtwo, n. mit einem aufrichten, ſbratřiti ſe s někým, bratrſtwj s někým včiniti, aufheben, rozbratřiti ſe, trinken, pjti na bratrſtwo.
Brudersenkel, m. wnuk po bratru, m.
Brudersenklinn, f. wnučka po bratru, f.
Brudersfrau, f. bratrowa panj, f.
Bruderskinder, plur. dwau bratřj, bratrů děti, f.
Brudersſohn, m. ſynowec, m.
Bruderstochter, f. dcera z bratra, f.
Brudersweib, n. bratrowa žena, f.
Brühe, f. gicha, gjſſka, omáčka, f. mit einer Brühe, gichowitý, s gjchau.
Brühen, pařiti.
Brühwarm, horký.
Brüllen, wie ein Ochs, bučeti, řičeti, řwáti, wie ein Löwe, řwáti.
Brüllen, das, eines Ochſen, řičenj, bučenj, řwánj, n. eines Löwen, řwánj, n.
Brummbär, m. ein alter, bublač, bubla, bublawý, mumlawý, mumla, mumlač, m.
Brummeiſen, n. ein altes, bublačka, mumlačka, f. 2) worauf man ſpielt, drndačka, drundačka, f. darauf ſpielen, drndati, na drndačku hráti.
Brummen, bublati, mumlati, ein wenig, pobubláwati, wie die Bienen, bručeti, wie die Baße, beſonders die Orgel, bručeti.
Brummen, das, bublánj, mumlánj, n. 2) der Baße, der Bienen, bručenj, n.
Brummochs, m. beyř, m.
Brunn, m. Brunnen, ſtudna, ſtudnice, f. eine kleine, ſtudánka, ſtudýnka, ſtudnička, f. aus dem Brunnen, ſtudničný.
Brunnenader, f. rymenec, pramýnek ſtudnice, pramen wody, m.
Brunnendeckel, m. ſtřjſſka nad ſtudnau, f.
Brunneneimer, m. okow ſtudničný, m.
Brunnengräber, m. ſtudnikář, kopač ſtudnic, m.
Brunnenkaſten, m. kaſſna, f.
Brunnenkreſſe, f. poročnjk, m. řeřicha, f.

Brunnenloch, n. djra ſtudničná, f.
Brunnenmeiſter, m. wodák, wodárnjk, m.
Brunnenröhre, f. ſtudničná trauba, raura, trubice, f.
Brunnenſchwengel, m. wáha ſtudničná, f.
Brunnenwaſſer, n. ſtudničná woda, f.
Brunnlein, ſ. Brunn ein kleiner.
Brunnquelle, f. ſtudničný pramen, pramýnek ſtudnice, m. ſtudánka, f.
Brunſt, f. horkoſt, wraucnoſt myſli, horliwoſt, pálčiwoſt, f. zapálenj myſli neb ſrdce, n. vkrop, m. 2) Feuer, oheň, m. zapálenj, n.
Brünſtig, horaucý, wraucý, wraucný, horký, zapálený, horliwý, brünſtig ſeyn, hořeti, zapáleno, páleno býti, werden, zahořeti, zapáliti ſe, brünſtig lieben, horliwě, wraucně milowati.
Brunſtzeug, n. nádoby k haſſenj, f.
Brunzen, močiti, ſcáti, čičati.
Brunzkachel, m. nočnj hrnec, m.
Brunzlich, n. chcanky, f.
Bruſt, f. prſy, prſa, plur. der Weibsperſonen, prs, cecek, cecýk, m. eine kleine, prſýček, cecýček, m. Bruſt geben, kogiti, prs dáti, davon abſetzen, entwöhnen, odſtawiti, mit Brüſten verſehen, cecatý, prſatý, prſnatý.
Bruſtarzney, f. lék pro prſa, m.
Bruſtbaum, ſ. Bruſtlehne.
Bruſtbild, n. obraz prſnj, m.
Bruſtblatt, n. prſnjk, m.
Brüſtchen, n. kleine Bruſt, prſýček, m. der Frauen, cecýček, prſýček, m. 2) zum Anziehen, prſnička, f. ſſat, ſſátek prſnj, prſnjk, punt, m.
Brüſten ſich, popjnati ſe, zpupněti, dmauti ſe, hrditi ſe, hrdnauti.
Bruſtfleck, ſ. Bruſtlatz.
Bruſtharniſch, m. přednj oděnj, prſnj oděnj, n. prſnjk, prſnj zbrog, prſnj krunýř, m. prſotiny, plur.
Bruſtkern, m. hrudj, n.
Bruſtknoche, m. chrupawka, f.
Bruſtkrankheit, f. prſnj nemoc, f.
Bruſtlatz, m. punt, m.
Bruſtlehne, f. brnění, n.
Bruſtriem, m. prſotiny, f. náprſnjk, m.
Bruſtſchildlein, n. pawezka prſnj, f.
Bruſtſtück, n. prſnjk, m. prſotiny, plur.
Bruſttuch, n. prſnj ſſat, ſſátek, popruh, m. prſotiny, plur.
Bruſtwarze, f. bradawice, f.
Bruſtwarzlein, n. bradawička, f.
Bruſtwehr, f. eine Schanze, baſtra, ſtřelnice, twrz, f. 2) Harniſch, ſ. Bruſtharniſch.
Bruſtwurzel, f. angelſký kořen, m.
Brut, f. plod, porod, m. plemeno, n. 2) vorwurfsweiſe, eine Teufelsbrut, plemeno, n.
Brüten, na weycých ſeděti, wyljhati weyce, 2) brüten laſſen, kwočnu na weyce naſaditi, 3) über einen Gedanken, myſſlinku w mysli přemjtati, über eine Rede, über Verſen, na řeči, na zpěwomluwách ſeděti.
Brüten, das, ſeděnj na weycech, n. 2) naſazené, n.
Brutey, n. naſazené weyce, n.
Brüthenne, f. kwočna, f.
Brützeit, f. čas k wyljhnutj, m. 2) čas k naſazenj, m.
Bübchen, n. chlapeček, m. chlapjſſko, n. hoſſjček, m.
Bube, m. chlapec, hoch, hoſſek, m. 2) ein böſer Bub, kluk, ſſelma, chlapec zlý, ein Haufen böſer Buben, klučenina, f.
Büblein, n. chlapeček, chlapčjſko, hoſſjček, m.
Bubenſtreich, m. Bubenſtück, ſſelmowſký, chlapecký kus, m.
Buberey, f. chlapectwj, ſſelmowſtwj, ſſibalſtwj, n.
Bübiſch, adv. chlapecky, ſſelmowſky.
Buch, n. kniha, f. zu Buche bringen, w knihu wnesti, zu Büchern gehörig, co k knihám patřj, knihowý.
Buchbinder, m. knihař, knihwázač, knihwazatel, kněhař, kněhwázač, wázač knih, m.
Buchbinderkunſt, f. knihařſtwj, knihowázactwj, n.
Buchdrucker, m. knihtlačitel, kněhtlačitel, knihtiſkař, kněhotiſkař, kněhotlačitel, kněhotiſk, knihotlak, knihotlačil, tlačitel knih, m.

Buch-

Buchdruckerey, f. knihtiſkárna, knihotiſkárna, knihárna, f.
Buchdruckeriſch, knihtiſkařſký.
Buchdruckergeſelle, m. towaryš tiſkařſký, m.
Buchdruckerkunſt, f. knihtiſkařſtwj, wmĕnj knihtiſkařſké, n.
Buchdruckermäßig, po knĕhtiſkařſku.
Buchdruckerſtock, m. knihtiſkařſký ſtůl, m.
Buche, f. buk, bukec, bukowý ſtrom, m.
Buchen, von Buchen, bukowý.
Bücherbehältniß, n. knihoſchrána, knihoſchowna, knihowna, knihchowárna, f. ein kleines, knihoſchránka, f.
Bücherbreter, plur. přjhrady, přjhrádky na knihy, f.
Bücherdieb, m. knih krádce, zlodĕg, m.
Bücherkaſten, m. police na knihy, knihowna, f.
Bücherkenner, m. w knihách znalý, powĕdomý, znáč knih, m.
Bücherkenntniß, f. známoſt knih, w knihách, znaloſt knĕh, známoſt knĕh, f.
Bücherkram, m. Bücherladen, knihſkladna, f. krám knihařſký, m.
Bücherraub, m. krádež knih, f.
Bücherrahm, Bücherbreter, Bücherfächer, přjhrádky na knihy, f.
Bücherrieme, f. Bücherſchnalle.
Bücherſaal, m. knihárna, knĕhárna, f.
Bücherſammlung, f. zbjrka knih, f. ſebránj knih, n.
Bücherſchnalle, f. knihowá přeſka, f.
Bücherſchrank, m. přjhrada na knihy, knihoſchránka, knĕhoſchrána, ſkreyš na knihy, f.
Bücherſchreiber, m. knih ſpiſowatel, pjſák, ſkladatel, m.
Bücherverderber, m. kazyč knih, m.
Büchervorrath, m. zásoba knih, f.
Büchervorſteher, m. knĕh ſtrážce, ſtaroſta, knihám předſtawený, m.
Bücherweſen, n. knĕhařſtwj, n.
Bücherführer, ſ. Buchhändler.
Buchhalter, m. knĕh ſchowatel, m.
Buchhalterey, f. knĕhoſchowna, f.
Buchhandel, m. knihkupectwj, kupčenj w knihách, n. obchod w knĕhách, m.
Buchhändler, m. knihkupec, kupec knĕh, knĕh prodawač, knĕhař, m.
Buchhändlerkunſt, f. wmĕnj knĕhokupecké, knĕhokupeů, n.
Buchhandlung, f. knihokupectwj, n.
Buchladen, m. knihowna, f. krám knihokupecký, m.
Büchlein, n. knjžka, knjžečka, knjžtička, f.
Buchbaum, m. bukowý ſtrom, m.
Buchbaumwald, m. bukowý les, m.
Buchbaumern, bukowý.
Buchholz, n. bukowé dřjwj, n.
Büchſe, f. Behältniß, pauzdro, n. krabice, puſſka, f. zum Gelde, pokladna, pokladnice na penjze, f. 2) zum Schießen, Schießgewehr, ručnice, f.
Büchſenkugel, f. ručnična kaule, f.
Büchſenmacher, m. ručnikář, m.
Büchſenmeiſter, m. z dĕla ſtřelec, z kuſu ſtřelec, m.
Büchſenpulver, n. prach ručničný, m.
Büchſenſchäfter, m. pažiř ručnic, m.
Büchſenſchuß, m. wyſtřelenj, n. rána, f.
Büchſenſchütz, m. ſtřelec z ručnic, m.
Büchſenſpänner, m. nabigeč ručnic, m.
Büchſenſtein, m. kámen od ručnice, m.
Büchslein, n. krabička, puſſtička, f.
Buchſtabe, m. čtena, ſlabika, pjſmĕna, f. ſlowjčko, n.
Buchſtabenrechnung, f. počet čten, m.
Buchſtabiren, ſlabikowati.
Buchſtabiren, das, ſlabikowánj, n.
Buchſtäblich, od ſlowa k ſlowu, der buchſtäbliche Verſtand, rozum od ſlowa k ſlowu, m. buchſtäbliche Ueberſetzung, přeložení od ſlowa k ſlowu, n. buchſtäblich überſetzen, od ſlowa k ſlowu přeložiti, etwas buchſtäblich nehmen, něco podlé ſlowa, ſlow bráti.
Buckel, m. hrb, hrbol, hrbek, m. nahřbetj, n. 2) am Schilde, wrch, m. 3) Buckel voll Schläge, zbitá záda, plur.
Bucklicht, beſſer buckelig, hrbowatý, hrbatý.
Bucken ſich, ſhýbati ſe, ſehnauti, ſkloniti, nakloniti, kloniti ſe, alles

ſoll

ſoll ſich vor ihm bücken, każdý se má před nim klaněti, 2) vor einem aus Ehrerbietung, klaněti, kloniti, pokloniti, ſkloniti ſe před někým.

Bückling, m. Ehrenbezeugung durch Bücken, poklona, f. poklonění, ſkloněnj, n. Bücklinge machen, poklony dělati, činiti, klaněti ſe, 2) Hering, ſ. Pöckling.

Bückung, f. naklonění, ſkloněnj, poklonění, n.

Bude, f. bauda, f.

Budel, m. Budelhund, pudljk, m.

Budelmütze, f. huňatá čepice, f.

Büffel, m. bůwol, m.

Büffeln, hart arbeiten, mezkowati ſe, táhati ſe, klopotiti ſe.

Büffelochs, ſ. Büffel.

Bug, m. Biegung, ohyb, m. 2) křiwolakoſt, krabatoſt, f.

Büge am Weinſtock, wodwod, oblauk, kywák, m. hřjzenice, f.

Bügel, ſ. Steigbügel.

Bügeleiſen, n. cyhlička, f.

Buhlbrief, m. zamilowané pſanj, n.

Buhlen, milowati, po milosti ženſké dychtiti.

Buhler, m. milownjk, ženſký miláček, ženſký miljk, m.

Buhlerinn, f. milownice, milenka, miljčka, miljtka, f.

Buhleriſch, milowný.

Buhlſchaft, f. milowánj, n. Buhlſchaft treiben, na milowánj ſe odati.

Bühne, f. Erhöhung, leſſenj, n. 2) eines Schauplatzes, weyſtupek, m. leſſenj, n.

Bund, m. Bündel, ſwazek, wzel, wzljk, m. Bund Stroh, otep, otýpka ſlámy, f. Bund Reußholz, drobné dřjwj, rozdj, n. 2) Bündniß, ſmlauwa, wmluwa, námluwa, f. einen Bund machen, ſmlauwa wdělati, ſlibem ſe zawázati, ſpiknauti ſe, brechen, ſmlauwu protrhnauti, zruſſiti.

Bundbrüchiger, m. ruſſitel ſmlauwy, nedrželiwý ſmlauwy, m.

Bündel, n. Bündlein, ſwazeček, ſwazček, wzljček, m. Bündel Heu, otýpka ſena, f. in Bündel binden, do wzljčka ſwázati.

Bundesgenoße, m. Bundesgenoß, ſpoluſpiklý, ſpřiſáhnutý, do ſmlauwy pogatý, wzatý, w ſmlauwě obſažený towaryš, wčaſtný ſmlauwy, m.

Bundeslade, f. archa wmluwy, f.

Bündig, kljčný, bündiger Beweis, mocný, podſtatný důwod, m. bündiger Schluß, kljčná zawjrka, f.

Bündniß, ſ. Bund.

Bunt, mannigfärbig, peřeſtý, proměněných, různých, rozmanitých, rozličných barew, ſtrakatý, bunt gehen, ſtrakatě choditi, ſehr bunt machen, hakmak dělati, er macht es ſehr bunt, geſt tuze bůhným, 2) es gehet alles bunt über Ecke, wſſecko kolem gde, gedno dolů, druhé na horu, wſſecko ſe motá, a kolotá, gde naopak.

Buntfärbig, ſtrakaté barwy.

Buntſcheckig, ſtrakatý.

Buntſtreifig, pruhowatý, merhowaný.

Bürde, f. tjž, tjhota, f. břemeno, břjmě, n. weibliche, těžký žiwot, m. eine Bürde auf den Hals laden, břemeno naložiti, wwaliti, břjmě wwrzy.

Burg, f. hrad, m.

Bürge, m. rukogmě, m. Bürge werden, za někoho ſljbiti, připowědjti, rukogmjm býti, za rukogmě, w rukogemſtwj ſe poſtawiti.

Bürgen ſtellen, ručiti, zaručiti, rukogmě doſtatečně poſtawiti, zaſtawiti, rukogmėmi wgiſtiti, wbezpečiti, wtwrditi, rukogmě dáti.

Bürgel, ein Kraut, kuřj noha, f. ſw. Máří dětel, m.

Bürger, m. einer Stadt Mitgenoße, měſſtan, měſſtěnin, m. Bürger werden, měſſtanem býti, einen zum Bürger annehmen, za měſſtana, měſſtěnina přigjti, do měſſtanſtwa přigjti.

Bürgereid, m. měſſtanſká přjſaha, f.

Bürgerfeind, m. nepřjtel měſſtanů, m.

Bürgerfreund, m. přjtel měſſtanů, m.

Bürgerhaus, n. měſtſký, měſſtanſký dům, f.

Bürgerinn, f. měſſianka, měſſtka, f.
Bürgerkrieg, m. měſtſká wogna, wálka, domácý wálka mezy měſſtany, f. rozbrog mezy měſſtany, m.
Bürgerlich, měſtſký, měſſtanſký, bürgerliche Sitten, měſtſtj, dworſſtj, zdwořilj, dwornj mrawowé, m. bürgerliche Abgaben, měſſtanſké, měſtſké dané, f. bürgerliches Leben, meſtſké žiwobytj, n. bürgerliches Recht, ſ. Bürgerrecht.
Bürgerlich, adv. měſtſky, po měſtſku.
Bürgermeiſter, m. zpráwce měſſtanů, měſſtanoſta, konſſel, m.
Bürgermeiſteramt, n. wřad konſſelſký, měſſtanoſtſký, m. konſſelſtwj, n.
Bürgermeiſterlich, po konſſelſku.
Bürgerpflicht, f. powinnoſt měſtſká, f.
Bürgerrecht, n. práwo měſtſké, měſſtanſtwj, n. erlangen, do města, do měſſtanſtwj, za měſſtěnina přigjti, geben, měſtſké práwo dáti, darowati, práwem měſtſkým darowati.
Bürgerſchaft, f. měſſtanſtwo, n. obec, měſtſká, f.
Bürgerskind, n. měſtſké dítě, n.
Bürgersſohn, m. měſtſký ſynek, m.
Bürgerstochter, f. měſtſká dcerka, f.
Bürgersſtand, m. ſtaw měſtſký, m.
Bürgerwache, f. ſtráž měſtſká, f.
Bürgfriede, m. měſtſký pokog, m.
Burggraf, m. zpráwce, ſtaroſta hradu, m.
Bürgſchaft, f. rukogemſtwj, n.
Burgvoigt, ſ. Burggraf.
Burleſque, ſſibalſký, poſměſſný, kláznivý.
Buretſch, m. borák, m.
Burſch, m. ein junger Menſch, junger Geſell, Jünglina, chlapjk, pacholjk, ginoch, m. 2) auf Schulen, Akademien, včenec, m. 3) ein Handwerksburſch, Geſell, řemeſlnický, m. ein Jägerburſch, myſliwecký, m. Schneiderburſch, Kreyčowſký, m. 4) unter den Soldaten, chlap, m. 5) ein loſer Burſch, rozpuſtilý chlapec, m.
Bürſchchen, m. Bürſchgen, chlapjček, m. chlapſtko, n. ein artiges Bürſchchen, ſſwarný, čiſtý chlapjček, m.
Bürſchrohr, n. ručnice myſliwecká, f.
Burſt, f. Sauburſt, ſſtětina, f.
Bürſte, f. Kehrbürſte, Kleiderbürſte, ſſtětka, f. česák, ſſtět, m. chwoſſtiſſtko, koſſtiſſtko, pomýtko, n.
Bürſten, das Haar, ſſtětkau wlaſy česati, die Kleider, ſſaty ſſtětkau, chwoſſtiſſtkem česati, 2) bürſten, birſchen, bürſchen das Wild auf der Jagd, ſo viel als ſchießen, ſtřjleti zwěř.
Bürſtbüchſe, ſ. Bürſchrohr.
Bürſtenbinder, m. Bürſtenmacher, ſſtětkář, m.
Bürtig, zrozený.
Burzel, Burzelkraut, kuřj noha, f.
Burzelbaum, m. kotrmelec, kotrlec, m. ſchlagen, kotrlce metati.
Burzeln, ſwaliti ſe, über und über hinfallen, přewaliti ſe, překotiti, ſkáceti ſe.
Buſch, m. Strauch, Geſtrauch, křowj, křowiſſtě, hauſſtj, n. hauſſě, křowina, f. keř, m. ein kleiner Wald, křowiny, f. huſtý leſýk, m. 2) auf dem Kopfe, chochol, m. chocholka, chocholice, f.
Büſchel, m. ſwazček, ſwazek, ſwazečeк, m. otep, f. Büſchel Haare, chumáč wlaſů, m. 2) auf dem Kopfe, chocholka, f.
Büſchelweis, na otýpky, po otýpkách.
Buſchicht, buſchig, křowinowatý, křowatý, buſchig werden, křowatěti.
Büſchlein, Bündlein, ſ. Büſchel.
Buſchlicht, wlaſatý, dobře wlaſatý, wlaſák, wlaſáček, m.
Buſen, m. ňadra, ňadro, n.
Bußahr, Raubvogel, geſeřáb, m.
Buße, f. kánj, pokánj, pykánj, n. thun, pokánj činiti, káti ſe, pykati hřjchů, 2) Geldbuße, penězná pokuta, f.
Büßen, ſ. Buß thun, 2) für etwas Strafe leiden, zažiti, zakuſyti něčeho, zaplatiti, platiti, pokutu nesti, trpěti, treſtánj trpěti, za hřjch odbywati, podnikati něco.
Bußfertig, kajcý, kajcený.
Bußfertigkeit, f. kajcnoſt, f.
Bußpredigt, f. kajcý kázanj, n.
Bußtag, m. kajcý den, m.

Büßung, f. zakuſſenj, zažitj, zaplacenj, pokuty neſſenj, n.
Butte, f. dčber, m. putna, f.
Büttel, m. biřic, m.
Bütteley, f. ſſatlawa, f.
Butter, f. máſlo, n. in der Butter backen, ſmáhnauti, ſmažiti, w máſle pražiti.
Butterbamme, f. Butterbrod, pomazanka, f.
Butterfaß, n. máſnice, f.
Buttergebackenes, n. kobliha, f. na máſle pečený koláč, m.
Butterkuchen, m. maſtný koláč, m.
Butterteig, m. maſtné těſto, n.
Butterig, z másla, od másla, máſlowý.
Buttermann, m. máſelnjk, m. Frau, máſelnice, f.
Buttermilch, f. podmáſli, n.
Buttern, Butter machen, máſlo tlaucy.
Butterweck, m. Butterwecke, f. zkrogek másla, m.
Buttner, m. Böttcher, bednář, bečwář, m.
Butz, m. am Lichte, oharek, m. 2) im Obſte, pupenec, m. 3) in den Augen, hnůg w očjch, m. 4) in der Naſe, wozher, m. 5) in einem Geſchwüre, hnis, hnůg wředowý, m.

C.

"Nach ſeinem jetzigen Gebrauch," bemerket einer der beſten Sprachforſcher, Herr Gedicke, ſehr richtig, "iſt "C nichts weniger als deutſch. Nach "ſeinem jetzigen Gebrauch, ſage ich, "denn ſonſt iſt es ſchon uralt in unſerer Sprache, indem ſie es nebſt den "übrigen Schriftzeichen des Alphabets "von den Lateinern bekam. Aber eben "daher galt es auch ehemals völlig "eben ſo viel als das lateiniſche C, d. "i. es wurde überall als wie ein K "ausgeſprochen. Denn daß die Lateiner ihr C vor dem e und i ebenſowohl als vor dem a, o, und u durchgängig wie ein K ausgeſprochen, iſt "eine längſt ausgemachte Sache. Daher ſchrieben denn z. B. die Angelſachſen Cinne und Citelan, und laſen "Kinne (das Kinn) und kiteln (kitzeln). "Später kam das griechiſche x zu den "Deutſchen. Und nun war nach und "nach das C zum Zwitter, bald mit "dem männlichen K-Ton, bald mit "dem weiblichen Z-Laut. Was ſoll "der Zwitter länger in der Sprache? "Ja, ſagt man, und zuckt die Achſeln; der Gebrauch! der Gebrauch iſt "ein Tyrann. — Immerhin. Er iſt "nicht der erſte Tyrann, den man entthronte. Aber wer ſoll es thun? "Freylich der Schreibmeiſter, und der "Schulknabe nicht, aber unſere beſtgeleſenſten Schriftſteller ſollten's."

Der Lexikograph, da er in ſo vieler Hände kömmt, dächten wir, iſt auch einer von denen, die dazu berechtigt ſind, einen Verſuch zur Verdrängung jenes Baſtardbuchſtabens zu machen. Geſtützt auf die obenangeführten, uns äußerſt gültig ſcheinenden Gründe haben wir dieſen Buchſtaben gänzlich aus dieſem Werke verbannt, und diejenigen Wörter, wo er als K lautet, ins K, und die, wo er als Z ausgeſprochen wird, ins Z geſtellt. Die ſich mit einem Ch anfangenden Wörter, als Charakter, Chor, Chriſt, und ſo weiter, welche durchgängig als mit einem K geſchrieben ausgeſprochen werden, wird man im K antreffen.

D.

Da, an dem Orte, tam, 2) zugegen, tu, zde. es ſey da, wer da will, nechť geſt tu, od. zde kdo koli, da bin ich, tu, zde gſem, da haſt du es, tu máš, 3) als, když, 4) weil, poněwadž, protože, 5) alsdann, pak, da wirſt du es erſt erfahren, pak toho teprw zkuſýš, da kömmſt du mir recht an, tu mně přigdeš.

Dabey, dem Orte nach, při, v, der Sache, Verbindung nach, při tom, z. B. dabey aufgewachſen, při tom wyroſtlý, Schwierigkeiten dabey finden, těžkoſti při tom nalézati, dabey

bey zu erinneren haben, mjti co při-pomenauti.
Dabey aufwachſen, přirostati, při tom wyrůsti.
Dabey bleiben, nicht abgehen, při tom zůstati, ostati, wie bey einer Mey-nung, ostati, zůstati při swém do-mněnj, es bleibt dabey, při tom zů-stáwá, ostáwá, na tom zůstáwá.
Dabey denken, mysliti při tom.
Dabey liegen, přileżeti, při tom le-żeti.
Dabey ſeyn, při tom býti, přjtomným býti.
Dabey ſitzen, přiſedět, ſeděti při něčem.
Dabey ſtehen, přistáti, státi při ně-čem, dabey ſtehen bleiben, zastawiti se v něčeho, zůstati státi, zůstati při něčem.
Dach, n. střecha, f. krow, m.
Dachdecker, m. přikrywač, pokry-wač, m.
Dachfenſter, n. wykýř, m.
Dachrinne, f. žlab, m.
Dachſpitze, f. wrch střechy, m.
Dachziegel, m. kůrka, krycý cyhla, dlažička, f.
Dachlein, n. střjſſka, f.
Dachs, m. gezwec, m.
Dadurch, durch, dieſen Weg, dem Or-te nach, tudy, 2) wie eine Sache, vermittelſt, tjm, dadurch hat er ſo-viel erhalten, tjm tolik nabyl, da-durch hat er ſich Freunde gemacht, tjm sy včinil přátely.
Dafern, geſtli, geſtliže, pakli, pakli-že, pokudžby.
Dafür, zur Vergeltung, za to.
Dafür achten, anſehen, erkennen, hal-ten, za to mjti, dafür kann ich mir ein Pferd halten, za to sy mohu koně chowati, držeti, dafür, ſtatt deſſen halte ich mir einen Diener, mjſto toho sy držjm ſlużebnjka.
Dafür können, mocy za něco, ich kann nichts dafür, nic nemohu za to.
Dafür ſorgen, starati se o něco, da-für ſorge ich, o to se gá starám.
Dafür ſtehen, státi za něco, ich ſtehe dafür, ſtogjm za to.
Dafür warnen, dáti wýſtrahu něko-mu před něčjm, wyſtřjhati něko-ho před něčjm.
Daheim, doma, es iſt nirgend beſſer, als daheim, wſſudy dobře, doma newljp.
Daher, tudy, 2) darum, deswegen, tudy, dotud, daher kömmt es, tu-dy to pocházý, odtud to přicházý, eben daher, von eben dem Orte, odtud.
Dahergehen, wykračowati.
Daher rühren, odtud pocházeti.
Daher ſchlendern, protulowati, potu-lowati se, potlaukati se.
Daherum, tu okolo, w tom okolj.
Dahin, tam.
Dahin auslegen, deuten, w tu stranu wykládati.
Dahin iſt es gekommen, na to, k tomu přiſſlo.
Dahin ſinken, zwrátiti se, klesnauti.
Dahin geſtellt ſeyn laſſen, nepodo-tknauti.
Dahinten, pozadu, zpátkem.
Dahinten bleiben, pozadu, zpátkem zůstati.
Dahinter kommen, přigjti za to, do-makati se toho.
Dahinter ſtecken, wězeti, dahinter ſteckt was, za tjm něco wězý.
Dahinwärts, ſ. Dahin.
Dähmiſch, ſ. Närriſch.
Dale, f. Dole, kawka, f.
Dam, m. Damhirſch, daněk, m.
Damalig, tehdeyſſj.
Damals, tehdáž, tenkrát.
Damaſt, m. damaſſek, m.
Damit, auf daß, by, aby, 2) mit dem in Begleitung, Geſellſchaft, Verbin-dung, s, se, damit bezahlen, tjm, s tjm zaplatiti, damit auskommen, tjm, s tjm wygjti, damit kann ich helfen, dienen, tjm, s tjm mohu pomocti, ſlaužiti, damit anfangen, tjm, s tjm počjti, damit tröſte ich mich, tjm, s tjm se těſſjm, 3) da-mit gut, tedy dobře.
Damm, m. hráz, f.
Dampf, m. Dunſt, pára, parnoſt, za-duſſina, f.
Dampfen, ausdünſten, Dampf von ſich geben,

geben, pařiti, wie Holz, Kohlen, kauřiti.
Dämpfen, unterdrücken, dusyti, dutlati, gänzlich, vdusyti, vdutlati, das Fleisch im Kochen, dusyti, gedämpftes Fleisch, dussené maso, n.
Dampfig, dussný, wie Kohlen, vdussený.
Dampfloch, n. capauch, m.
Dampfung, f. pařenj, n. 2) des Feuers, dussenj, n.
Dank, f. djka, djky, f. Dank sey Gott, djky Bohu, habe Dank, děkugi, Dank sagen, abstatten mit Worten, djky činiti, wzdáwati, ich weis dir es Dank, wděčen gsem tobě.
Dankbar, wděčný, sich dankbar erweisen, wděčným se provkázati.
Dankbarkeit, f. wděčnost, f.
Dankbarlich, wděčně.
Danken, děkowati.
Dankfest, n. slawnost na poděkowánj, f.
Danklied, n. zpěw na poděkowánj, m.
Dankopfer, n. oběť na poděkowánj, f.
Dankrede, f. řeč na poděkowánj, f.
Danksagen, djky wzdáti, činiti, poděkowati.
Danksagung, f. djků wzdánj, činěnj, poděkowánj, n.
Dann, neb, nebo, neboližto, dann er ist Soldat, neb on gest wogákem, 2) dann erst, pak, teprw, dann that er es, pak to vdělal, wie dann? gak pak? was ist dann die Ursache? co gest pak za přjčinu? 3) dann und wann, někdy, časem, 4) es sey dann, daß er sich bessert, krom gestliže se polepssj, 5) komm dann, poď tedy.
Daran, na tom.
Daran arbeiten, pracowati na tom, w tom.
Daran binden, nawázati, přiwázati, na to vwázati; sich daran binden, wázati se na to, tjm.
Daran knüpfen, připnauti.
Daran legen, s. Anlegen.
Daran liegen, přidržeti, als an einem Fieber, ležeti, stonati, na zymnicy.
Daran machen, befestigen, přidělati.
Daran müssen, podnikati, podstaupiti.
Daran setzen, nasaditi, přisaditi, ein Stück, einen Fleck, nastawiti, 2) sein äußerstes, alles, wssecko wynaložiti, alles Geld, penjze přisaditi, wynaložiti, wydati, sein Leben, nastawiti swého žiwobytj.
Daran seyn, betreiben, wésti, konati, 2) er ist übel daran, zle gest s njm, zle se mu wede, ich bin wohl daran, dobře gest semnau, dobře gest mně, mně gest blaze, er ist bey ihm wohl daran, dobře se v něg má, dobře se mu v něho wede, ich weis nicht, wie ich daran bin, newjm gak semnau stogj, newjm gak gest semnau, 3) es ist nichts daran, es ist nichts werth, nic nenj na tom, po tom.
Daran stecken, s. Daran setzen.
Daran thun, wie an das Eßen, dáti na gjdlo, daran thust du recht wohl, to w tom dobře děláš.
Darauf, auf demselben, na tom, auf dasselbe, na to, darnach, na to.
Darauf Acht haben, na to pozor dáti, mjti, pozorowati.
Darauf befließen, toho pilen.
Darauf beruhen, stawowati, vstawowati se na tom.
Darauf schmieren, na to namazati.
Daraus, z toho, nichts ist daraus worden, nic z toho nebylo, nepossło.
Darben, nuzněti, potřebowati, potřebným, nuzným býti.
Darbey, s. Dabey.
Darbieten, dáwati se, namjtati se, die Gelegenheit hat sich dargeboten, dála se, namjtla se ta přjležitost.
Darbieten, das, Darbietung, namjtánj, n.
Darbringen, přinásseti.
Darein, wnitř, w to, do toho, 2) oben drein, přes to, nadto.
Darein geben, w to, do toho dáti.
Darein gießen, do toho wljti.
Dargeben, podáwati.
Dargegen, dagegen, proti, naproti tomu.
Dargereicht, podaný.
Dargestreckt, rozprostřený.

Dar-

Darhinter, dahinter, za tjm.

Darinnen, darinn, wnitř, tam, 2) in dem, w tom, darinnen beſtehen, w tom pozůſtáwati, 3) darinnen ſeyn, w tom býti, iſt niemand darinnen? nenj žádný wnitř, tam?

Darm, m. ſtřewo, n.

Darmbruch, m. průtrž w lůně, f.

Darmgicht, f. ſtřewnj zřenj, dna ſtřewnj, hryzenj, zřenj w ſtřewách, n.

Darnach, der Zeit nach, potom, der Einrichtung nach, dle, podlé, wedlé, es iſt nichts darnach, nic nenj po tom, na tom.

Darnach fragen, ptáti, dopтáwati ſe po něčem, 2) nichts darnach fragen, nic na to, o to nedbati, wer fragt darnach? kdož o to dbá? kdož ſe na to ptá?

Darnach ſtreben, trachten, taužiti po něčem.

Darneben, daneben, wedlé, mimo, 2) überdieß, mimo to.

Darnieder, ſ. Nieder, darnieder liegen, na zemi ležeti, darnieder legen, na zem położiti, darnieder werfen, na zem hoditi, porazyti, o zem hoditi, wrhnauti, o zem dáti, 2) krank ſeyn, darnieder liegen, pádem ležeti.

Darnieder ſchlagen, porazyti.

Darreichen, geben, podáwati, dodáwati, poſkytnauti.

Darreicher, m. podawatel, podawač, dodawač, m.

Darreichung, f. podáwánj, dodáwánj, poſkytnutj, n.

Darſtellen, einen Mann, doſtawiti, mit Worten, předſtawiti, předſtawowati, předkládati, předložiti, unter Bildern, předſtawowati.

Darſteller, m. předſtawitel, m.

Darſtellung, f. doſtawěnj, n. einer Sache mit Worten, předloženj, předſtawenj, n. in Bildern, předſtawowánj, n.

Darſtrecken, Geld, penězy zakládati, založiti, 2) darbieten, podáwati.

Darthun, beweiſen, dowoditi, důwody prowoditi, doličiti.

Darüber, přes to, nad to, zwanzig Jahre und darüber, dwadcet let a přes to, zehn Gulden und darüber, deſet zlatých a přes to, 2) darüber arbeiten, pracowati na tom, darüber betrübt ſeyn, zarmauceným, ſmutným býti nad tjm, ſich darüber bekümmern, ſtarati ſe o to, darüber böſe werden, rozhněwati ſe nad tjm, darüber einen ergreifen, ertappen, někoho w něčem dopadnauti, darüber fallen, wpadnauti přes to, ſich darüber freuen, radowati ſe nad tjm, darüber murren, reptati, žehrati nad tjm, darüber ſchreiben, na to pſáti, beſchreiben etwas, pſáti o něčem, den Kopf darüber ſchütteln, hlawau nad tjm třáſti, wrtěti, darüber ſprechen, mluwiti ſtrany toho, o tom, darüber ſpringen, přeſkočiti to, ſkočiti přes to, darüber ſteigen, přelezti to.

Darum, proto, pročež, 2) ſich darum bekümmern, ſtarati ſe o to, bewerben, ſnažiti ſe o to, darum beten, bitten, proſyti za to, o to.

Darunter, drunter, mezy, es ſind einige darunter, gſau někteřj mezy nimi.

Darvon, ſ. Davon.

Darwider, dawider, proti, naproti tomu.

Darwider ſeyn, býti proti, naproti tomu, na odpor tomu býti.

Darzu, dazu, k tomu, darzu helfen, dopomáhati, dopomocy k tomu.

Darzuthun, přičiniti, přiložiti.

Darzu zwingen, nutiti k tomu

Darzwiſchen, dem Orte nach, mezy, der Zeit nach, mezy tjm.

Darzwiſchen fallen, wpadnauti.

Darzwiſchen kommen, wgjti.

Darzwiſchen laufen, wběhnauti, wtekauti.

Darzwiſchen legen, wložiti, 2) darzwiſchen legen ſich, wložiti ſe w to.

Darzwiſchen mengen, wmjſyti ſe w to.

Darzwiſchen reden, w to, mezy to, do toho mluwiti, rozpráwěti.

Darzwiſchen ſchlagen, mlátiti mezy to, do toho.

Darzwiſchen ſchreiben, wepſati.

Darzwiſchen werfen, whoditi, wmetati.
Das, to, das iſt der Mann, to geſt ten muž.
Daſelbſt, tam, tamto, 2) hier, tu.
Daſeyn, tu, zde býti, nicht da ſeyn, nebyti tu, zde.
Daſeyn, das, bytnoſt, geſtoſt, f.
Daß, auf daß, aby, at, 2) weil, že.
Dattel, f. daktyle, m.
Dattelbaum, m. daktylowý ſtrom, m.
Dattelwald, m. daktylowý les, m.
Dauen, f. Verdaugn.
Dauer, f. ſtáloſt, doba, f. von Dauer, ſtálý, trwalý.
Dauerhaft, trwalý, trwánliwý, ſtálý, wie das Glück, die Geſundheit, ſtálý, wie ein Kleid, pewný, trwánliwý, wie die Farbe, ſtálý.
Dauerhaftigkeit, f. trwaloſt, trwánliwoſt, ſtáloſt, pewnoſt, f.
Dauern, trwati, 2) bedauern, litowati, er dauert mich, ljto, žel mi ho geſt.
Daum, m. Daumen, der Finger, palec m.
Daumendick, co palec tluſtý, na palec.
Davon, daher, odtud, od toho, z toho.
Davon bleiben, pryč zůſtati.
Davon eilen, odtud poſpjchati.
Davon fliehen, odletěti.
Davon führen, odweſti.
Davon gehen, odgjti.
Davon laufen, vtecy, vrjkati.
Davon ſchwimmen, odplawati.
Davon tragen, odneſti, odnáſſeti, eine Krankheit davon tragen, nemoc ſobě vhoniti, du wirſt ſchon was davon tragen, ty ſobě giž něco nabýheš, vhonjš, den Ruhm davon tragen, chwály nabyti, chwály dogjti.
Davon ziehen, odtáhnauti, hýbati, ſkliditi ſe.
Davor, před tjm, davor ſtehen, před tim státi.
Dauung, f. Verdauung.
Dazu, f. Darzu.
Dazumal, tehdáž, tenkráte, tenkrát, tehdy.
Dechant, m. děkan, m.
Dechantey, f. děkanſtwj, n.
Deckbett, n. ſwrchnice, peřina ſwrchnj na lůži, f.
Decke, f. etwas zu bedecken, přikrywka, f. přikrytj, přikrywadlo, n. přikrow, m. vom Rohr oder Stroh, rohože, rohožka, f. im Zimmer, ſtrop, m.
Deckel, m. poklička, f. Augendeckel, wjčko, n. einer Paſtete, ſwrſſek, m. Brunnendeckel, poklop, m. 2) Deckel der Bosheit, Schalkheit, přjkrow, m. zástěra, f. přikrytj, n.
Decken, kryti, přikrywati, ein Haus mit Ziegeln, pokrywati dům, den Tiſch, stůl kryti, pokryti, proſtřjti, poſtřjti na stůl, einen in Geldſachen, zaſtřjti.
Deckmantel, m. pláſſt, pláſſtjk, pláſſtjček, přjkrow, zámyſl, m. zástěra, pokličkа, f. unter einem Deckmantel, pod zámyſlem, pod zástěrau, pod pláſſtěm, pod přikrytjm, pod pokličkau.
Deckung, f. Bedeckung.
Degen, m. kord, m. den Degen unhängen, kord přiwěſyti, aus der Scheide ziehen, zücken, kord wytáhnauti, dobyti z poſſwy, der einen trägt, kordnoš, m.
Degengefäß, n. gilce v kordu, n. rukowěť, m.
Degengehäng, n. pás na kord, m.
Degengriff, m. držadlo, n. rukowěť v kordu, m.
Degenſcheide, f. poſſwa, f.
Dehnen, táhnauti, auseinander, rozstáhnauti, rozſtřjti, rozproſtřjti, 2) ſich dehnen, protahowati ſe, wie ein Weg, oder was ſonſt lange währt, táhnauti ſe.
Dehnen, das, táhnutj, n. der Glieder, taženj audů, n.
Deichſel, f. woge, f. zur Deichſel gehörig, wogowý.
Dein, twůg, nach deiner Art, dle twého způſobu.
Deinetwegen, pro tebe, ſkrz tebe.
Deine, deinige, twoge.
Demmericht, dämmericht, ſſero, es wird demmericht, ſſeřj, tmj, mrká ſe.
Demmern, des Morgens, ſwjtati, rozbřeſkowati ſe, Abends, ſſeřiti ſe, tmiti ſe, mrkati ſe.

Dem-

Demmerung, f. Dämmerung des Morgens, ſwjtánj, vdnénj, rozbřeſkowánj, n. des Abends, ſaumrak, m. ſſero, n. in der Dämmerung, früh, na vſwjtě, na vdnénj, při ſwjtánj, Abends, w ſaumrak.

Demnach, ſ. Darum.

Demuth, f. pokora, ponjżenoſt, f. ponjżenj, n.

Demüthig, pokorný, ponjżený, krotkého ducha.

Demüthigen ſich, kořiti, pokořiti, ponjżiti ſe.

Demüthiglich, adv. ponjżeně, pokorně.

Demüthigung, f. ſeiner ſelbſt, kořenj, pokořenj, ponižowánj, n. ponjżenoſt, f. 2) eines andern, pokořenj, n.

Demuthsvoll, pln pokory, pln ducha krotkého.

Denken, myſliti, na myſli rozmjtati, přemjtati, rozbjrati, denkendes Weſen, bytnoſt myſliwá, f. ich denke immer, wżdy myſljm, man ſollte denken, člowěk by myſlil, was denkſt du? co myſljš, co ſmeyſſljš? denke nur einmal, gen ſy pomyſli, denken an etwas, ſich erinnern, myſliti na něco, zpomjnati na něco, denke an mich, zpomeň na mne, pamatuj na mne, du ſollſt an mich denken, máš na mne pamatowati, zpomenauti, darauf hatte ich nicht gedacht, na to ſem nepomyſlil, nezpomenul, hätte ich darauf gedacht, kdybych byl na to myſlil, was denken die Leute von mir? co myſlegj, ſmeyſſlegj lidé o mně?

Denken, das, myſſlenj, n. paměť, památka, f.

Denkmal, n. památka, f. zum Denkmal, na památku.

Denkſäule, f. ſlaup památný, paměťnj, na památku, m.

Denkſpruch, m. propowjdka, f.

Denkungsart, f. powaha, f.

Denkungskraft, f. myſli mocnoſt, f.

Denkwürdig, paměti hodný, důſtojný.

Denkwürdigkeit, f. paměti hodnoſt, důſtojnoſt, f.

Denkzeichen, n. znamenj na památku, paměťnj, n.

Denkzettel, m. liſtek paměťnj, m.

Denn, neb, nebo, neboť, 2) denn erſt, teprw, pak, 3) iſt es denn der? což geſt to ten?

Dennoch, předce, předcy, přede, dennoch aber, předce wſſak.

Der, derſelbe, ten, tento.

Der, die, das, ten, ta, to.

Derb, huſtý, derbe Wahrheit, twrdá prawda, f. 2) eine derbe Maulſchelle geben, hodný, dokonalý poliček dáti, derb machen, huſtiti, zhuſtiti, zahuſtiti, derb werden, huſtnauti, zhuſtnauti.

Dereinſt, někdy.

Dergeſtalt, tak, takým, takowým způſobem.

Dergleichen, takowý, taký, takého dru.

Dermaleinſt, ſ. Dereinſt.

Dermaſſen, tak, takowým způſobem.

Derohalben, derowegen, proto, protož, pročež.

Derſelbe, onen, tento.

Desgleichen, podobný, nápodobný, takowý.

Deshalben, deſſenwegen, ſ. Deswegen.

Deſto, tjm, deſto kühner, tjm ſmělegſſj, deſto mehr, tjm wjce.

Deswegen, proto, protož.

Deuchten, ſ. Dünken.

Deuten, bedeuten, znamenati, wyložiti, wykládati, dahin deuten, w tu ſtranu wykládati, übel, wohl deuten, w zlau, na zlau, w dobrau, na dobrau ſtranu wykládati, w zlé, w dobré obráceti, 2) winken, kynauti, pokynauti.

Deutlich, patrný, zřetedlný, zřegmý, ljčný.

Deutlich, adv. zřegmě, zřetedlně, ljčně, patrně.

Deutlichkeit, f. zřegmoſt, ljčnoſt, patrnoſt, zřetedlnoſt, f.

Deutung, f. Auslegung, wykládánj, wyloženj, n. wýklad, m. 2) das Winken, kynutj, pokynutj, n.

Dicht, huſtý, ſehr dicht, přehuſtý, dichter Körper, hmotné tělo, n. dicht machen, huſtiti, zahuſtiti, zhuſtiti, dicht werden, huſtnauti, zhuſtnauti, was dicht daran iſt, ſjedlý, huſtý.

Dichten, denken, zameyssleti, smeyssleti, 2) Verse, Gedichte machen, básniti.
Dichten, das, zameysslenj, smeysslenj, n. 2) básněnj, n.
Dichter, m. básnjř, básnič, werssowec, werssownjk, werssů skladatel, zpěwák, m.
Dichterinn, f. básnjřka, básnice, werssowkyně, werssů skladatelkyně, zpewakyně, f.
Dichtkunst, f. básnjřstwj, básnictwj, werssowstwj, skládánj werssů, básněnj, zpjwánj, n.
Dichterisch, básniwý.
Dichterkunst, f. vměnj básniwé, básnické, básnjřské, n.
Dick, tlustý, etwas dick, obtlustý, dick aneinander, dicht, hustý, dick werden, tlustnauti, stlustnauti, roztlustnauti, vom Fette, tučněti, stučněti, roztučněti, stlustnauti.
Dicke, die, tlustost, tlausst, f. von der Fettigkeit, tlustost, tučnost, f. tuk, m.
Dickfuß, m. nohatý, noháč.
Dickicht im Wald, haussť, hustina, f. haussťj, n.
Die, diese, ta.
Dieb, m. zloděg, krádce, nenechawec, m.
Diebinn, f. zloděgka, f.
Diebercy, f. krádež, f. zloděgstwj, n.
Diebisch, krádežny, zloděgský, diebischer Weise, krádežným, zloděgským způsobem, zloděgsky, kradmo, krádj.
Diebsgeselle, m. zloděgský towaryš, m.
Diebshandwerk, n. zloděgské řemeslo, krádežnjctwj, n.
Diebsstück, n. zloděgský kus, m.
Diebstahl, m. krádež, f. zloděgstwj, n.
Diele, f. osstěpačka, f.
Dielen, osstěpowati.
Dienen einem, in dessen Diensten seyn, bey einem Herrn, slaužiti, einem mit etwas dienen, slaužiti, poslaužiti někomu něčjm, als Soldat dienen, za wogáka slaužiti.
Diener, m. eines Herrn, služebnjk, sluha, slauha, m. 2) in Briefen, gehorsamster Diener, poslussný, ponjžený služebnjk, m. poslussná, ponjžená služba, f.
Dienlich, nützlich, potřebný.
Dienst, m. služba, f. Dienst, Dienste thun, leisten, službu provkázati, včiniti, službau se propůgčiti, 2) Gefälligkeit, einem einen Dienst erweisen, službu přjgemnau, wděčnau, wzácnau vdělati, někomu něco k ljbosti, whod a wděk včiniti, vdělati, wěc wděčnau někomu vdělati, zu Diensten stehen, býti k službám.
Dienstbar, služebnjcký, služebničj, dienstbar machen, w služebnost vwesti, w službu podrobiti.
Dienstbarkeit, f. služebnost, služba, poroba, f.
Dienstbefließen, služby bedliwý, pilný.
Dienstbefliessenheit, f. služby bedliwost, pilnost, f.
Dienstbote, m. služebnjk, čeledin, m.
Dienstfertig, služebný, k službě, ku poslauženj hotowý.
Dienstfertigkeit, f. k službě hotowost, f.
Diensthaftig, s. Dienstfertig.
Dienstlos, bez služby.
Dienstleistung, f. provkázánj služby, n.
Dienstmagd, f. Dienstmensch, služka, služebnice, služebná děwečka, děwka, f. služebné děwče, n.
Diensttag, m. auterý, auterek, m.
Dienstwillig, služebný, k službě wolný, powolný.
Dienstwilligkeit, f. k službě wolnost, powolnost, f.
Dieß, to.
Dieß da, toto.
Dieser, ten.
Dieser da, tento.
Dieses, to.
Diesesmal, tenkráte, tenkrát.
Dießjährig, letossnj.
Dießmal, s. Diesesmal.
Dießmalig, nyněgssj.
Diete, f. von Papier, kornaut, kornautek, m.
Diettrich, m. falessný kljč, m.
Dill, ein Kraut, kopr zahradnj, m.
Ding, n. wěc, f. unnütze Dinge, daremné wěcy, darečky, f.

Din-

Dingen, nagjmati, nagmauti.
Dingung, f. nagjmánj, nagmutj, n.
Dinte, f. černidlo, n. ingaust, m. rothe Dinte, cerwený mgaust.
Dintenfaß, n. kalamář, m. nádobka k černidlu, f.
Dintenfleck, m. posskwrna, wada od ingaustu, f.
Dissеits, dießeits, na straně, po straně.
Dißeitig, po té straně, stranau, dißeitig gelegen stranau ležjcý.
Distel, f. bodlák, m.
Distelbusch, m. bodláčj, n.
Distelfinke, f. stehljk, m.
Doch, předce, wssak a wssak, pak, ale wssak, ist es doch wahr? gest to předce prawda? denke doch, pomysli wssak, geh doch, gdi pak, besuche mich doch, nawsstiw mne pak, er ist doch groß genug, gest wssak předce dost welikých.
Docht, m. knot, m.
Docke, f. Puppe, lautka, panenka, ritěrka panenská, f.
Dohle, f. kawka, f. hawran, m.
Dolch, m. dýka, f. tulich, m.
Dolchstich, m. bodená rána, f.
Dollmetschen, tlumočiti, w ginau řeč wykládati.
Dollmetscher, m. tlumač, tlumočnjk, wykladač cyzých řeči, m.
Dollmetschung, f. tlumočenj, m.
Domherr, m. kanownik, m.
Domprobst, m. probosst, m.
Domdechant, m. hlawnjho kostela děkan, m.
Domkapitel, n. shromážděnj kanowniků, n. kapitola, f.
Domkirche, f. hlawnj kanownický kostel, m.
Donner, m. hřjmánj, hřměnj, hromobitj, n. hřjmota, f. hrom, m. vom Donner gerührt, ohromený, hromem wdařený, vom Donner geschlagen werden, od hromu wdařenu, wražen býti.
Donnerer, m. Donnergott, Peron, m.
Donnerkeil, m. hrom, m.
Donnerknall, m. třeskot hromu, m.
Donnern, hřjmati, hřmjti, hromobitu, 2) mit Worten, hromowati.
Donnern, das, hřjmánj, hřměnj, n. hřjmota, f. 2) hromowánj, n.
Donnerschlag, m. hrom, m. hromobitj, wdařenj hromu n. rána hromowá f.
Donnerstag, m. ktwrtek, m.
Donnerstätig, čtwrtečnj.
Donnerstein, m. hromowý kámen, m.
Donnerstimme, f. hlas hromowý, m.
Donnerstrahl, m. hrom, m.
Donnerwetter, n. hřjmota, f. hřjmánj, hromobitj, n.
Donnerworte, plur. hromowá slowa.
Doppelhacke, f. dwogj zbraň, f.
Doppellauter, m. dwogzwučka, dwoghláska, f. dwohlas, m.
Doppeln, dwognásobiti, dwogiti.
Doppelt, dwognásobný, dwogatý.
Doppelt, adv. dwognásobně, dwogitě.
Dorf, n. wes, wesnice, dědina, f. vom Dorfe, ze wsy.
Dorfart, f. Manier, Sitten, weský, sedlský způsob, m.
Dorfhaftig, dorfmäßig, sedlský, weský.
Dorfherr, m. dědinjk, m.
Dörfchen, n. Dörflein, wesnička, weska, f.
Dorfjunge, m. sedlský, weský pacholjk, m.
Dorfkirchweihe, f. Dorfkirchmesse, weské, sedlské poswjcenj, n.
Dorfmädchen, n. weské, sedlské děwče, n.
Dorfmäßig, po sedlsku, po wesku.
Dorfrecht, n. weské práwo, n.
Dorfschaft, f. wesnice, wes, f.
Dorn, m. trn, m. viele, trnj, n. ich bin dir ein Dorn im Auge, gsem ti trn w očjch.
Dornbusch, m. trnisstě, strnisstě, trnowé křowj, n.
Dornhecke, f. trnowisstě, n.
Dornicht, trnowý, trnowatý.
Dornkrone, f. trnowá koruna, f.
Dornschwein, n. bodlawá, morská swině, f.
Dornstrauch, m. chrástj, n. chrastina, f. trnowé křowj, n.
Dornsträuchlein, n. chrastičko, trnowé křowjčko, n.
Dörre, f. Dürre.
Dörren, sussiti.
Dörrofen, m. sussirna, f.

Dort,

Dort, tam, tamto.
Dortdurch, onudy.
Dorther, odtamtud.
Dorthin, tamto, tam.
Dorthinaus, dorthindurch, tam tudy wen.
Doſe, f. puſſka na tabák, tabáčnice, pykſla, f.
Dotter, m. žlautek, m.
Drach, m. drak, m.
Drachenhaupt, n. dračj hlawa, f.
Drachenwurz, f. dáblik, geſſter, m.
Drachinn, f. dračice, f.
Dran, ſ. Daran.
Drängen, plagen, naléhati, vléhati, dotjrati na někoho, hrdlowati někoho, 2) wie eine Menge Leute ſich drängen, tlačiti ſe, ſich hindurch drängen, protlačiti ſe, 3) zu etwas es zu haben, třjti ſe.
Drangſal, n. ſtraſt, pjota, ſlota a bjda, nehoda, otrapa, f.
Drath, m. drát, m. Schuſterdrath, dratew, f.
Drathzieher, m. drátennjk, m.
Dräuen, ſ. Drohen.
Drauf, ſ. Darauf.
Draußen, wně, wenku.
Drechſelbank, f. ſaustro, n. ſaustružnjcká ſtolice, f.
Drechſeleiſen, n. ſaustružnj železce, železko, n. ſaustruh, m.
Drechſelkunſt, f. ſaustružnjctwj, n. wměnj saustružnjcké, n.
Drechſeln, ſaustružiti, na saustruh wytočiti, wykružiti.
Drechsler, m. saustružnjk, m.
Dreck, m. leyno, howno, hůwno, n. Koth auf der Gaſſe, bláto, n.
Dreckig, howniwý, 2) kothig, blatný, blatitý, bahnitý.
Dreckkäfer, m. hówniwál, m.
Drehbank, ſ. Drechſelbank.
Dreheiſen, n. saustruh, m. saustružnjcké željzko, n.
Drehen, rundherum, točiti, ſich, zatáčeti ſe, 2) ſich hin und her wenden, krautiti, točiti ſe, ſich mit dem Pferde, koněm ſe točiti, zatáčeti, der Wind drehet ſich, wjtr ſe točj, 3) ſ. Drechſeln.
Drehen, das, Drehung, točenj, n.
Dreher, m. točitel, m.
Drehrad, n. ſſamrha, f. wěrtnjk, m.
Drehſtuhl, f. pálkola, n.
Drein, ſ. Darein.
Dreiſt, drzý, opowážný, opowáživý.
Dreiſtigkeit, f. drzoſt, opowáznoſt, opowáživoſt, f.
Dreſchen, mlátiti.
Dreſchen, das, mlácenj, n. mlatba, f.
Dreſcher, m. mlatec, m.
Dreſchflegel, m. Dreſchprügel, cep, m.
Dreſchtenne, f. mlat, m. humno, n.
Dreſchwagen, m. třjb, mlatebnj wůz, m.
Drey, tři.
Dreybeinig, třinohý.
Dreydiſtel, f. kráſowlásek, m.
Dreyeck, m. třihrannjk, třiwhelnjk, m.
Dreyeckigt, třihranný, třihranatý, troghranný, třiwhelný, třirohý.
Dreyeinig, trogitý, trognásobný.
Dreyeinigkeit, f. trogitoſt, trogice, f.
Dreyer, m. trognjk, m. 2) in der Zahl, trogka, f.
Dreyerley, trogj, auf dreyerley Art, na trogj způſob.
Dreyfach, trognásobný.
Dreyfádig, trognatý.
Dreyfaltig, trogitý.
Dreyfaltigkeit, f. trogice, f.
Dreyförmig, třirohý.
Dreyfuß, m. třinožka, třinohá ſtolice, f.
Dreyfüßig, třinohý.
Dreyherren, plur. trognj páni, m.
Dreyherrenamt, n. trognj panſký wřad, m.
Dreyhörnig, třirohý, třirohatý.
Dreyhundert, tři ſta, n.
Dreyhundertſte, třjſtý.
Dreyjährig, třiletý, třiroký.
Dreyköpfig, třihlawý, třihlawec.
Dreyling, ſ. Drilling.
Dreylöthig, třilotnj.
Dreymal, třikrát.
Dreymalig, trognásobný.
Dreymonatlich, drey Monate lang, třiměſýčný.
Dreynächtig, třinočnj.
Dreypfündig, třilibernj.
Dreyſpännig, trogjho spřežnj.
Dreyſpänniges Fuhrwerk, wozba trogjho spřežnj, f.

Drey-

Dreyßig, třidcet.
Dreyßigfältig, třidcetinásobný, třidcaterý.
Dreyßigjährig, třidcetiletý, třidcetiroký.
Dreyßigmal, třidcetkrát.
Dreyßigſte, třidcátý.
Dreyſilbig, třiſlowkowitý, třiſylabnj.
Dreytägig, třetidennj.
Drey Viertel, tři čtwrtě, f.
Dreyzack, m. rohatiny, třirohé widle, plur.
Dreyzackig, třirohý.
Dreyzehn, třinácet.
Dreyzehnmal, třinácetkrát.
Dreyzehnte, der, die, das, třinácty, tá, té.
Dreyzüngig, troggazyčný.
Drilling, m. trůgče, n.
Dringen, auf einen, naléhati, vléhati, dotjrati na někoho, hrdlowati nekoho, auf etwas, tlačiti na néco, ſich zu etwas, als zu einem Amte, zu einer Verrichtung, zu einer Arbeit, třjti, tlačiti, tiſknauti ſe w néco, in einen dringen, dorážeti, vléhati na někoho, auf einen zudringen, tlačiti, tiſknauti, třjtiti, waliti, hnáti, hrnauti ſe na někoho, die Noth dringt, nauze dohánj, nutj, nutká, gedrungen, voll, zrésnený, hustý, gedrungene Schrift, husté pjſmo, gedrungene Schreibart, krátký způſob w pſánj.
Drinnen, ſ. Darinnen.
Dritter, třetj, zum drittenmal, potřetj.
Drittheil, m. Drittel, třjtka, f. třetj djl, m.
Droben, na hoře.
Drohen, hrozyti, wyhrožowati, pohrožowati, pohrůžku činiti.
Drohend, pohrůžčiwý.
Drohen, m. hrozytel, hrozyč, m.
Drohung, f. pohrůžka, f. hrozenj, pohrožowánj, wyhrožowánj, n.
Drohworte, plur. pohrůžčiwá ſlowa, n.
Drollicht, ſſprymowný, hodný.
Droſſel, f. drozd, m.
Drüber, ſ. Darüber.
Druck, m. das Drucken, tiſknutj, tlačenj, 2) der Schriften, tiſk, m. dem Druck übergeben, dáti do tiſku, im Druck ausgehen laſſen, wydati w tiſku, es iſt zum Drucke fertig, geſt k wytiſknutj přichyſtaný, im Drucke ſeyn, býti w tiſku, 3) Druck der Luft, zawanutj, n.
Drucken, drücken, tlačiti, tiſknauti, ein Buch drücken laſſen, dáti knihu tiſknauti, tlačiti, den Hut in die Augen, klobauk do očj wtlačiti, přitlačiti, drücken, wie Schuhe, Schnürbruſt, tlačiti, wie das Waſſer, Urin, tlačiti, an ſich, an die Bruſt drücken, umarmen, k ſobě přitlačiti, přitiſknauti, přituliti, přiwinauti.
Drucken, das, tlačenj, tiſknutj, n. 2) der Augen, des Magens, tlacenj, n.
Drucker, m. tiſkař, tlačitel, m.
Druckerey, f. tiſkárna, f.
Druckfehler, m. omyl, m. omýlenj, n. chyba w tiſku, f. omyl tiſkařſký, m. omýlenj tiſkařſké, n. chyba tiſkařſká, f. pochybenj, n.
Druckort, m. mjſto tiſku, n.
Drum, ſ. Darum.
Drunten, dole.
Drunter, ſ. Darunter.
Drüſe, f. hljza, f.
Drüſig, hljzowatý.
Du, ty, du heißen, tykati.
Dudelſack, m. keydy, dudy, plur.
Dudelſackpfeifer, m. keydař, dudař, dudák, m.
Duft, m. Ausdünſtung, záha, f. opar, m. 2) Geruch, wůně, f.
Duften, pařiti, 2) woněti.
Dulden, trpěti.
Duldung, f. trpenj, n.
Dumm, (oder tumm) tupý, hlaupý, dumm ſeyn, tupěti, hlupěti, tupým, hlaupým býti, jemanden dumm machen, ztupiti, zhlupiti někoho, tupého včiniti, dumm werden, ztupěti, zhlupěti, dumm gewordener, ztupělý, zhlupělý, dummer Kerl, Junge, tupec, hlupec, hlupák, hlupoň, hňup, m.
Dummheit, f. tupoſt, hlaupoſt, f. tupſtwj, hlupſtwj, hňupſtwj, f.

Dummkopf, m. tupá hlawa, f. tupec, hlupec, hlupoň, hlupák, m.
Dumpficht, ſtuchlý, ſeyn, tuchnauti, werden, ztuchnauti, 2) wie ein Schall, Stimme, temný.
Düngen, mrwiti, hnogiti.
Dünger, m. mrwa, f. hnůg, m.
Düngung, f. mrwenj, hnogenj, pohnogenj, n.
Dünkel, m. Meynung, Einbildung, dúmjnka, domněnka, domnjnka, mjnka, mjně, f.
Dünkel, n. Dinkel, eine Art von Getreide, ſſpalta, f. žito, n. réž, m. ſamopſſe, f.
Dunkel, etwas finſter, temný, wie eine Stelle, tmawý, nezřegmý, dunkle Farbe, temná barwa, f. 2) trúb, poſſmaurný, mračný, mrakotný, es wird ſchon dunkel, giž ſe tmj, ſſeřj, poſſmuřuge, mračj.
Dunkel, adv. temně, poſſmaurně, mračně.
Dunkelbraun, ztemna ſnědý.
Dunkelfárbig, temné barwy, náčerný, načernalý.
Dunkelgelb, ztemna žlutý.
Dunkelheit, f. temnoſt, tmawoſt, poſſmaurnoſt, mrákota, f.
Dünn, tenký, ſehr dünn, tenaučky, přetenký, welmi tenký, dúnn machen, tenčiti, ztenčiti, ztenčowati, tenké dělati, 2) dem Körper nach, nicht fett, nicht ſtark bey Leibe, tenký, čiplý, lepý, ztepilý, konopatý, dúnn ſeyn, čipleti, tenčeti, konopatěti, 3) weit auseinander, řidký, dúnne Haare, řidké wlaſy, wie eine Brühe, žitký, dúnne machen, zřediti, řidké, obřjdné dělati, dúnn werden, tenčeti, řednauti.
Dünne, f. des Leibes, tenkoſt, lepoſt, čiploſt, ztepiloſt, konopatoſt, f.
Dünnhárig, řidkowlaſý, řidkých wlaſů.
Dünnigkeit, f. die Dünne, tenkoſt, f. 2) čiploſt, lepoſt, tenkoſt, f. 3) řidkoſt.
Dunſt, m. pára, f. požár, m. 2) blauer Dunſt, bělmo na oko, n. einem einen vor die Augen machen, bělmo někomu dělati, zaſlepowati, oſlepowati někoho, zapleſkati někomu óči.
Dunſtig, voll Dunſt, párnatý, pářawý.
Dunſtkreis, m. Dunſtkugel, pářjokrſſek, m.
Dunſten, pářiti, páru od ſebe dáti.
Durch, ſkrz, ſkrze, durch mich, ſkrz mne, durch und durch, ſkrz a ſkrz, weſkrz, naſkrz.
Durchackern, proworati.
Durcharbeiten, zpracowati, ſich, protlačiti, prodrati ſe.
Durchaus, wöllig, dokonce.
Durchbeißen, prokauſati, prohryzti.
Durchbeuteln, protřáſti.
Durchblåſen, profaukuauti.
Durchblättern, rozwinauti knihu.
Durchbohren, mit dem Bohrer, prowrtati, mit dem Schwerdte, prohnáti, propſſiti, vpſſiti, prokláti.
Durchbohrt, prowrtaný.
Durchbohrung, f. prowrtáni, n.
Durchbraten, propecti, dobře vpecti.
Durchbrechen, wie eine Mauer, Wand, prolámati, prolomiti, die Sonne bricht durch, ſlunce proráží, durchbrechen durch das Kriegsheer, prorazyti.
Durchbringen, verſchwenden, mrhati, promrhati, rozmrhati, zmrhati, 2) ſich, ſein Leben gut durchbringen, vživiti, požiwiti ſe.
Durchbringen, das, Durchbringung, f. mrhánj, promrhánj, rozmrhánj, n.
Durchbringer, m. mrhač, marnotrátce, m.
Durchbrochen, prowrtaný.
Durchbruch, m. Durchfall, běhawka, f. in der pietiſtiſchen Sprache, proraženi, n.
Durchdringen, proniknauti.
Durchdringend, pronikawý, durchdringende Rede, pronikawá řeč, f.
Durcheinander, vermiſcht, zpletený, zmatený.
Durcheinander, adv. hakmak, zpletině, durcheinander gemengtes, směſyce, hakmatilka, f. durcheinander ſpleſti, ſmachlati.

Durch-

Durcheitern, zahnogiti ſe, durcheitert, zahnogený.
Durchfahren, mit dem Wagen, progeti.
Durchfahrt, m. průgezd, m.
Durchfall, ſ. Durchlauf.
Durchfallen, propadnauti.
Durchfliegen, proletati, proletěti.
Durchfließen, wie ein Fluß, tecy weſkrz, 2) eindringen, wie durch das Papier, protecy.
Durchfließend, protýkawý.
Durchfluß, m. průtok, m.
Durchforſchen, wyzpytowati, wyſkaumati, ſ. Erforſchen, Forſchen.
Durchforſchung, ſ. wyzpytowánj, wyſkaumánj, n.
Durchfreſſen, prozrati, prohryzti, das Scheidwaſſer frißt das Eiſen durch, laučjcý woda prozjrá zelezo.
Durchführen, proweſti.
Durchgang, m. průchod, m. průchodiſſtě, n. der Waaren, průchod, m.
Durchgängig, průchodity.
Durchgebohrt, ſ. Durchbohrt.
Durchgegraben, prokopaný.
Durchgehen, an einem Orte, progiti, 2) davon laufen, vtecy, prchnauti, vprchnauti.
Durchgehends, dokonce.
Durchgeleſen, wyčtený.
Durchgießen, proliti.
Durchgießung, ſ. prolitj, n.
Durchgraben, prokopati, prohrabati.
Durchgrübeln, wyhlaubati, prohlaubati.
Durchhauen, prorubati, proſekati.
Durchhecheln, wywochlowati, 2) einen durchhecheln, třepati, přetřepati, zopálati někoho.
Durchhelfen einem, pomocy někomu.
Durchhitzen, die Stube, wytopiti, wyhřáti ſwětnicy.
Durchhöhlen, prodlabati, prodlaubati.
Durchjagen, prohnati, 2) durch die Gurgel, ſkrze hrdlo, ſkrze zadek prohnati, ſkrze alembik prohnati, ſ. Durchbringen.
Durchklopfen, proklepati, wyklepati.
Durchkochen, prowařiti.
Durchkommen, progiti, hier kommen wir nicht durch, tu neprogdeme, wo man durchkommen kann, průchodity, průchodjcý.
Durchkönnen, mocy weſkrz.
Durchkratzen, proſſkrábati, prodrápati.
Durchkriechen, prolezti, alle Winkel durchkriechen, wſſecky kauty prolezti, wylezti, wyſljdati.
Durchlaſſen, propuſtiti.
Durchlaucht, ſ. oſwjcenoſt, gaſnoſt, ſ.
Durchlauchtig, oſwjcený, gaſný.
Durchlauchtigſte, neygaſnějſſj, neyoſwjcenějſſj.
Durchlauf, m. běhawka, auplawice, ſ.
Durchlaufen, proběhnauti, ein Buch, proběhnauti, přemecy, přeběhnauti čtenjm, an einem Orte durchgehen, vtecy.
Durchleſen, wyčjſti, přečjſti.
Durchleſung, ſ. wyčtenj, prečtenj, n.
Durchleuchten, durchſcheinen, proſwjtiti ſe, naſkrze ſwjtiti.
Durchlöchern, proděrawiti.
Durchmeſſen, přeměřiti.
Durchmeſſer, m. dělič, m. děljcý čára, ſ.
Durchnagen, prohryzti, prohlodati.
Durchnähen, proſſiti.
Durchnäßen, wymočiti, ſwlažiti.
Durchregnen, promoknauti, proprchnauti, naſkrze prſſeti.
Durchreiben, prodrbati.
Durchreiſe, ſ. průgezd, m. progetj, n.
Durchreiſen, progeti, progjti.
Durchreiten, koněm progeti.
Durchrennen, durchſtechen, prohnati, prorazyti, popſſiti kordem, 2) durch eine Stadt, hnáti ſe ſkrze město.
Durchrinnen, protecy, protýcti.
Durchſchallen, rozlěhnauti ſe.
Durchſchauen, prohljdnauti.
Durchſcheinen, proſwjtiti, na ſkrz ſwjtiti, durchſcheinend, prohlédacý.
Durchſchießen, proſtřeliti, 2) ein Buch mit Papier, proſſiti knihu papjrem.
Durchſchiffen, proplawiti, proplauti, na ſkrze přeplauti, přeplynauti.

Durchschimmern, prohlýſkati, wyhlýſkati ſe, proſwjtiti ſe.
Durchſchlag, m. cedidlo, n. cednjk, cedenjk, cezák, m.
Durchſchlagen, procediti, cediti, 2) einen Nagel, prorazyti, protlaucy řebjk, 3) ein Loch durchſchlagen, djru protlaucy, prorazyti, 4) ſich durch die Feinde durchſchlagen, probiti ſe ſkrze nepřátely, 5) wie das Papier, prorážeti, pronikati, das Papier ſchlägt durch, papjr prorážj, proniká.
Durchſchleichen, wylauditi, vlauditi ſe, wie der Wind in die Orgel, wlauditi ſe.
Durchſchlüpfen, wyklauznauti, wyniknauti.
Durchſchneiden, mit dem Meſſer, prořezati, mit der Scheere, proſtřjhnauti, 2) die Luft, powětřj rozrážeti.
Durchſchnitt, m. des Zirkels, poltič, m. 2) řjz, m.
Durchſchwärmen, einen Ort, wytlaucy, probĕhnauti.
Durchſchwimmen, proplynauti, proplawati, přeplynauti, přeplauti.
Durchſehen, ein Buch ꝛc. prohlédnauti, durch ein Glas, Perſpektiv, prohlédnauti, hledĕti ſkrze ſklo, durch ein Fenſter, Oeffnung, oknem prohljdnauti, prokauknauti, wyhljdnauti, wykauknauti.
Durchſeigen, procediti.
Durchſeigung, f. procezenj, n.
Durchſetzen, durch einen Fluß, proprawiti, přeprawiti ſe, 2) ein Vorhaben, vmyſl wyweſti, wywádĕti.
Durchſichtig, prohlédacý, prohledawý, prühledčiwý.
Durchſichtigkeit, f. prohledawoſt, f.
Durchſieben, proſýwati.
Durchſpielen alles, auf dem Theater, wyhrati, alle Stücke in der Muſik, wyhrati.
Durchſpülen, propláknauti.
Durchſtänkern, proſmraditi.
Durchſtechen, probodnauti, probůſti, propjchnauti, protknauti.
Durchſtecken, proſtrčiti, proſtrkati.
Durchſtreichen, die Schrift, přetrhnauti, 2) durchwandern, projti probĕhnauti, 3) der Wind ſtreicht durch, wjtr profukuge, prorážj.
Durchſtreichung, f. der Schrift, přetrženj, n. 2) Durchwanderung, prógitj, progetj, probĕhnutj, n. 3) des Windes, proſauknutj, n.
Durchſtreifen, probĕhati.
Durchſtrich, m. přetrženj, wymazánj, n.
Durchſtröhmen, ſ. Durchfließen.
Durchſuchen, přehledati, prohledati, wyhledati.
Durchſuchung, f. přehledánj, prohledánj, wyhledánj, n.
Durchtreten, proſtaupiti, proſſápnauti.
Durchtriebener, honĕný, prohnaný, kopa, m.
Durchwachs, m. byliny, f. pupkowé, m.
Durchwachſen, proroſti.
Durchwachſen mit Fette, proroſtlý tukem.
Durchwandern, projti, probĕhnauti.
Durchwanderung, f. progitj, probĕhnutj, n.
Durchwärmen, prohřáti.
Durchwaſchen, wymyti.
Durchwäſſern, wymočiti.
Durchwaten, přebřjſti.
Durchweben, protkati.
Durchwehen, prowjti, proſukowati.
Durchwehung, f. prowjwánj, proſukowánj, n.
Durchwinden ſich, wywáznauti, wyniknauti, zniknauti, wywinauti, wydřjti ſe.
Durchwühlen, die Erde, prohrabati, die Bücher, Alterthümer, prolezti, rozwinauti, zpřemjtati knihy.
Durchzehlen Geld, přepočjtati penjze, Leute, zpočjtati.
Durchziehen einen Faden, protáhnauti, prowljknauti, 2) durchreiſen, protáhnauti, táhnauti wſkrz, 3) durchhöhnen, zopálati, třepati, přetřepati, drbati někoho.
Durchzichung, f. Höhnung, třepánj, přetřepánj, zopálánj, drbánj, n.
Durchzug, m. průtah, m. protáhnutj, n.

Dür-

Dürfen, dörfen, ſmjti.
Dürftig, potřebný, nuzný, dürftig ſeyn, potřebným, nuzným býti, potřebowati, nuzněti, dürftige Mahlzeit, chudobný, ſkrowničký, nuzný oběd, m.
Dürftigkeit, f. potřebnoſt, potřeba, nuznoſt, f.
Dürre, dürr, ſuchý, ein dürres Pferd, hubený, ſuchý kůň, m. dürre werden, ſchnauti, prachnauti, hubněti, zhubenětí.
Dürre, f. der Witterung, des Jahres, ſucho, n. ſuchota, f. des Menſchen, ſuchoſt, f.
Dürren, ſuſſiti.
Dürrwurz, f. bleſſnjk, chmelnjk, m.
Durſt, m. žjzeň, f.
Durſten, dürſtig ſeyn, žjzniti, mich dürſtet, žjznjm, mám žjzeň.
Dürſtig, žjzniwý, žjznjcý.
Dürſtig, adv. žjzniwě.
Düſter, temný.
Düſterheit, f. temnoſt, f.
Dutzen, du heißen, tykati.
Dutzbruder, m. bratřjček, m.
Dutzend, n. dwanáctka, f. dwanáctero, n. dutzendweis, po dwanácti.

E.

Ebbe, f. des Meeres, odſtupowánj, vbýwánj moře, n.
Eben, flach, gleich, rowný, přjmý, eben machen, rownati, ſrownati, wyrownati, rownu vdělati, zarownati, přjmiti, zpřjmiti, 2) es iſt mir nicht eben, nenj mně přjhodno.
Eben, adv. rownně, přjmě, eben da, tutéž, ebendaſelbſt, rownně tam, eben itzt, práwě teď, eben daher, rownně odtud, ebenderſelbe, tentýž, práwě, rownně ten, eben ſo, eben alſo, tak rownně, práwě tak, du kömmſt mir eben recht, ty mně práwě, rownně w čas, whod přichážjš, eben ſowohl als, rownně také, eben darum, protož také, eben ſo viel, podobně tolik, podobně mnoho, eben ſoviel achten, podobně mnoho sobě wſſjmati, eben recht, práwě dobře, eben recht, auch recht, také dobře, eben zu der Zeit, w tentýž čas, w ten práwě čas, eben ſo reden, také tak mluwiti.
Ebenbild, n. podobizna, podobina, podoba, f. Gottes, obraz Božj, m. des Vaters Ebenbild ſeyn, býti podobnjčkem otcy, podobným býti otcy.
Ebene, f. rowina, roweň, f.
Ebenen, rownati, přjmiti.
Ebenermaßen, podobně, napodobně.
Ebenfalls, podobně, napodobně, rowně.
Ebenholz, n. černé dřewo, n.
Ebenteuer, ſ. Abenteuer.
Ebenwurz, f. pupawá bjla, f.
Eber, m. kanec, m. vom Eber, kančj, kaucowý.
Ecke, f. vhel, roh, m. was viele Ecken hat, kaukowatý, kautnatý, hranatý, an allen Ecken, na wſſech rohách, vhlech.
Eckel, m. Ekel, nechut, oſſkliwoſt, f. nechutenſtwj, oſſkliwenj, n. Eckel vor dem Eſſen, nechutenſtwj, n. nechut, oſſkliwoſt, f. ein kleiner, oſſkliwůſtka, nechautka, f. Eckel haben, nechutenſtwj mjti, znechutniti ſobě, zoſſkliwiti, oſſkliwoſt mjti, Eckel machen, oſſkliwoſt, nechutenſtwj činiti, bis zum Eckel, až k oſſkliwenj, až k dáwenj.
Eckel, adj. nechutný, oſſkliwý.
Eckelhaft, nechutný.
Eckeln, Eckel haben, znechutniti ſobě, oſſkliwiti ſobě, w oſſkliwoſti, w ohawnoſti mjti, es eckelt mir davor, mám nechutenſtwj, oſſkliwoſt, geſt mi oſſkliwo.
Ecker, ſ. Eichel.
Eckſtein, m. kámen vhelnj, nárožnj, rohnj, m.
Edel, vrozený, ſſlechtický, edel vom Gemüthe, ſſlechetný, zmužilý, ſtatečný, ein edles Gemüth, ſſlechetná, ſpanilá, ſtatečná, zmužilá, vrozená myſl, edle Denkungsart, ſpanilá důmě, f. edler Friede, zlatý, ſwatý pokog,

m.

m. edle Art, vrozenoſt, f. Edler von, vrozený, vrozenec, m. eines edlen Todes ſterben, ſſlechtickau ſmrtj ſgjti.

Edel, adv. ſſlechticky, ſtatečně, zmužile, ſſlecherně.

Edeldame, f. Edelfrau, zemanka, f.

Edelknabe, m. páže, n. vrozený mládenec, m.

Edelmann, m. zeman, zeměnin, m.

Edelmänniſch, po zemanſku.

Edelmuth, m. ſpanilá, ſtatečná, zmužilá, ſſlecherná myſl, f.

Edelmüthig, ſpanile, zmužile, ſtatečně, ſſlecherně.

Edelmüthigkeit, f. ſpaniloſt, ſtatečnoſt, zmužiloſt, ſſlechernoſt myſli, f.

Edelſtein, m. drahý kámen, m.

Ege, f. brána, f. eiſerne, polnj neb rolnj wláčidlo, n.

Egel, m. pigawice, krwoſtřebka, f.

Egen, wláčeti.

Eger, m. wláčnjk, m.

Ehe, dřjwe, prw, prwé.

Ehe, f. Eheſtand, manželſtwo, n. zur Ehe haben, za manželku, za ženu mjti, zur Ehe nehmen, manželku pogjti, wzýti, za manželku, za ženu pogjti, zur Ehe geben, ſnaubiti, ſnubowati, zaſnaubiti, pannu k manželſtwj, za muže wdáti, dáti, zur Ehe gehörig, manželſký, zur Ehe ſchreiten, w manželſtwj wſtaupiti.

Eheband, n. ſwazek manželſký, m. ſpogenj manželſké, n.

Eheberedung, f. záſelky, námluwy, přjpowěd, f.

Ehebette, n. lůže manželſké, n.

Ehebrechen, cyzoložiti, ſmilniti.

Ehebrecher, m. cyzoložnjk, ſmilnjk, m.

Ehebrecherinn, f. cyzolożnice, ſmilnice, f.

Ehebrecheriſch, cyzolożný.

Ehebruch, m. cyzolożſtwo, n. treiben, cyzolożſtwo páchati, begehen, dopuſtiti, dočiniti ſe cyzolożſtwa, Augen voll Ehebruch, ſmilné oči, f. im Ehebruch ergriffen werden, w cyzolożſtwu dopadenu, poſtjżenu býti.

Ehebund, m. Ehebündniß, ſwazek manželſký, m.

Ehedeſſen, prwé.

Ehefrau, f. manželka, f.

Ehegatte, m. manžel, m.

Ehegattinn, f. manželka, f.

Ehegemahl, m. Ehegenoße, f. Ehegatte.

Ehegeſtern, před wčereyſſkem, před wčjrem.

Eheleute, plur. manželé.

Ehelich, manželſký.

Ehelichen, ſ. Heurathen.

Ehelicher Sohn, ſyn přirozený, m.

Ehelos, ſwobodný, neženatý.

Ehemann, m. manžel, m.

Eher, dřjwe, dřjwegi, ſpjſſe, je eher, je lieber, čjm dřjwe, ſpjſſe, tjm radči, čjm dřjw, tjm ljp.

Ehern, měděnný.

Eheſcheidung, f. manželſtwa rozwedenj, rozlaučenj, n.

Eheſegen, m. manželſké požehnánj, n.

Eheſtand, m. ſtaw manželſtwj, manželſký, m.

Eheſtens, mit eheſten, co neydřjwe.

Eheſteuer, f. wěno, obwěnění, n.

Eheſtifter, m. ſnůbce, zaſnubitel, m.

Eheſtifterinn, f. ſnůbkyně, zaſnubitelkyně, f.

Eheſtiftung, f. ſnaubenj, ſnubowánj, zaſnaubenj, n.

Eheverbündniß, ſ. Ehebündniß.

Eheverlobniß, n. ſwadebnj ſmlauwy, námluwa, zámluwa k manželſtwj, f.

Eheverſprechung, f. námluwa, námluwy, přjpowěd k ſtawu manželſkému, f.

Eheweib, n. manželka, f.

Ehlich, ſ. Ehelich.

Ehrbar, ctný, počeſtný, in der Kleidung, počeſtný, ehrbare Jungfrau, Frau, ctná, počeſtná, ſſlechterná panna, žena, f.

Ehrbar, adv. ctně, počeſtně.

Ehrbarkeit, f. počeſtnoſt, f.

Ehrbegierde, f. cti žádoſt, f.

Ehrbegierig, cti žádoſtiwý.

Ehrbegierig, adv. cti žádoſtiwě.

Ehre, f. čeſt, f. zu hohen Ehren gelangen, hodnoſti, důſtognoſti, cti dogjti, ke cti přigjti.

Ehren, ctjti.

Ehrenamt, n. důſtogenſtwj, n. důſtognoſt, hodnoſt, f. wřad důſtogný, m.

Ehren-

Ehrenbezeigung, f. prowkázánj cti, n.
Ehrendieb, m. wtrhač na cti, m.
Ehrendienſt, m. důſtognoſt, f. důſtogenſtwj, n.
Ehrenfeſt, n. ſlawnoſt, f.
Ehrengedächtniß, n. Ehrendenkmal, ſlawná památka, f.
Ehrengepränge, n. ſlawnoſt, f.
Ehrengeſchenk, n. dar poctiwoſti, m.
Ehrenkleid, n. raucho, n. ſſat ſlawný.
Ehrenmal, n. ſlawná památka, f. 2) Mahlzeit, ſlawné hody, plur.
Ehrenpfennig, m. penjz poctiwoſti, ſláwy, m.
Ehrenpforte, f. ſlawná brána, f.
Ehrenpreis, m. bukwice, weronyka, f.
Ehrenrock, ſ. Ehrenkleid.
Ehrenrührig, hánliwý, důtkliwý.
Ehrenrührig, adv. hánliwě, důtkliwě.
Ehrenſchänder, m. wtrhač na cti, pomluwač, m. 2) eines Frauenzimmers, zmrhatel panny, m.
Ehrenſchänderiſch, pomlauwačný, wtrhačný.
Ehrenſchändung, f. cti pomlauwánj, na cti wtrhánj, n.
Ehrenſchmauß, ſ. Ehrenmal.
Ehrenſchmuck, m. ſlawná okraſa, f.
Ehrenſäule, f. ſlaup ſláwy, m.
Ehrenſtaffel, m. Stuffe, ſtupeň hodnoſti, m.
Ehrenſtand, m. ſtaw hodnoſti, m.
Ehrenſtelle, f. důſtogenſtwj, n. hodnoſt, důſtognoſt, f.
Ehrenverletzung, f. na cti wſſkozenj, wbljzenj, cti zlehčowánj, zlehčenj, n.
Ehrenwerth, etihodný.
Ehrenwort, n. poctiwé gméno, n.
Ehrerbietig, počeſtný, wctiwý.
Ehrerbietigkeit, f. počeſtnoſt, wctiwoſt, f.
Ehrerbietung, f. počeſtnoſt, wctiwoſt, f.
Ehrfurcht, f. počeſtnoſt, f.
Ehrfurchtsvoll, pln počeſtnoſti.
Ehrgeiz, m. cti žádoſt, po cti dychtiwoſt, f.
Ehrgeizig, cti žádoſtiwý, žádoſtný.
Ehrlich, poctiwý, ctný.
Ehrlich, adv. poctiwě, ctně.
Ehrlichkeit, f. poctiwoſt, f.
Ehrliebe, f. cti láſka, f.
Ehrliebend, cti milowný.
Ehrlos, nectný, bezectný, cti prázdný, nepočeſtný, na cti zmařilý, nepočeſtný.
Ehrloſigkeit, f. bezectnoſt, nectnoſt, cti prázdnoſt, nepočeſtnoſt, f.
Ehrſam, počeſtný, poctiwý.
Ehrſucht, ſ. Ehrgeiz.
Ehrvergeſſen, na cti zapomělý, zlopowěſtný.
Ehrwürdig, etihodný.
Ehrwürdigkeit, f. etihodnoſt, f.
Eichbaum, ſ. Eiche.
Eiche, f. dub, m.
Eichel, f. žalud, m.
Eichen, von Eichen, dubowý.
Eichholz, n. dubowé dřjwj, n.
Eichenſtamm, m. dubowý pařez, dub, m.
Eichenwald, m. dubina, f. dubowý les, m.
Eichhorn, f. wewerka, wewerice, f.
Eid, ſ. Eyd.
Eider, m. geſſtěrka, f.
Eifer, m. Hitze, Heftigkeit, horliwoſt, horaucnoſt myſli, f.
Eiferer, m. Eifrer, horliwec, žehrák, m. 2) für, um etwas, horlitel, m.
Eifrig, hitzig, horliwý, horaucný, wraucný, wraucý.
Eifrig, eifrig, adv. horliwě, horaucně.
Eifern, horliti, über etwas, nad něčjm horliti, für etwas, o něco horliti.
Eiferſucht, f. horlenj, žehránj, n. mužj horliwoſt, horličnoſt, podezřiwoſt, f.
Eiferſüchtig, žehracý, žehrawý, horliwý, horličný, podezřiwý.
Eigen, wlaſtnj.
Eigendünkel, m. důměnka, domnjnka, f.
Eigenhändig, ſwau rukau, wlaſtnj rukau pſaný, ein eigenhändiges Schreiben, wlaſtnj pjſmo, waſtnj rukau pſané, n.
Eigenhändig, adv. wlaſtnj rukau.
Eigenliebe, f. ſamomilenſtwj, n. ſamoláſka, láſka ſebe ſaměho, f. der ſie hat, voll davon iſt, ſebemilowný, laſkawý na ſebe.

Ei-

Eigenmächtig, z swé wlaſtnj mocy.
Eigennutz, m. zyſk, vžitek wlaſtnj, m. aus Eigennutz, z wlaſtnjho zyſku.
Eigennützig, wlaſtnjho zyſku, vžitku pilný, ſſetrný, wlaſtnjho, swého zyſku žádoſtiwý, chtiwý.
Eigenſchaft, f. wlaſtnoſt, f. wlaſtenſtwj, n.
Eigenſinn, m. Eigenſinnigkeit, ſwémyſlnoſt, nevſtupnoſt, f.
Eigenſinnig, ſwémyſlný, nevſtupný.
Eigenſinnig, adv. ſwémyſlně, nevſtupně.
Eigenthum, n. přjchowek, ſtatek, wlaſtnj nábytek, m. wlaſtnj gměnj, n.
Eigenthümlich, wlaſtnj.
Eigenthümer, m. Eigenthumsherr, držitel ſtatku, nábytku, m.
Eigentlich, wlaſtnj, prawý, oprawdowý, eigentliche Bedeutung, prawé, wlaſtnj wyznamenánj, n. eigentliche Urſache, Meynung, prawá, oprawdowá, wlaſtnj přjčina, f. prawé, oprawdowé, wlaſtnj zdánj, n.
Eigentlich, adv. wlaſtně, oprawdowě.
Eigenwahn, ſ. Eigendünkel.
Eigenwille, m. ſwéwolnoſt, f.
Eigenwillig, ſwéwolný.
Eile, f. ſpěſſnoſt, kwapnoſt, f. in der Eile, w ſpěſſnoſti, w kwapnoſti, es hat Eil, geſt na poſpěch, geſt na kwap, na hbito, in Eil gemacht, na ſpěch, na hbito vděłaný.
Eilen, poſpjchati, poſpjſſiti, kwapiti, chwátati.
Eilen, das, poſpjchánj, poſpjſſenj, kwapenj, chwátánj, n.
Eilend, eilfertig, eilig, ſpěſſný, poſpěſſný, kwapný.
Eilends, ſpěſſně, poſpěſſně, kwapně, kwapem, chwátawě.
Eilf, gedenácet.
Eilfertig, ſpěſſný, poſpěſſný.
Eilfertig, adv. ſ. Eilends.
Eilfertigkeit, f. ſpěſſnoſt, poſpěſſnoſt, kwapnoſt, f.
Eilfmal, gedenáctkrát.
Eilfte, der, gedenáctý.
Eilig, ſ. Eilend, eilfertig, es iſt eilig, geſt na ſpěch.

Eimer, ſ. Eymer.
Ein, geden.
Einander, weſpolek, ſie hindern einander, geden druhému překážj, weſpolek ſobě překážegj, ſie tödten einander ſelbſt, ſám geden druhého zabigj, ſami ſe weſpolek zabigegj, einander haſſen, nenáwiděti ſe weſpolek, ſie haſſen einander, nenáwidj geden druhého, einander helfen, pomáhati ſobě weſpolek, einander heurathen, wzýti ſe.
Einandermal, po druhé.
Einäſchern, w popel obrátiti, popelem położiti, 2) Flachs, Garn, na roſu dáti, močiti, 3) mit Aſche beſtreuen, popelem poſypati, pomazati, eingeäſchert werden, w popel obrácenu býti, popelem lohnauti, eingeäſchert, w popel obrácený, popelem lehlý.
Einäſcherung, f. w popel obrácenj, popelem położenj, n. 2) am Aſchermittwoch, popelec, m.
Einathmen, nalſkati.
Einäugig, gednooký.
Einätzen, wrýti.
Einballen, ſkládati, w hromadu wázati.
Einbalſamiren, maſtj napuſtiti.
Einbalſamirung, f. der Körper, maſtj napuſſtěnj, n.
Einband, m. des Buchs, wazba, f. wázánj, n.
Einbeißen, in etwas, wkauſnauti do něčeho.
Einbekommen, ſ. Einnehmen.
Einbetteln ſich, dožebrati, wžebrati, wproſyti, doproſyti ſe.
Einbeugen, nahnauti, ohnauti, nakřiwiti, vkřiwiti.
Einbeugung, f. nahnutj, ohnutj, nakřiwenj, vkřiwenj, n.
Einbiegen, ſ. Einbeugen.
Einbiegung, ſ. Einbeugung.
Einbilden, einprägen, w myſl wložiti, wkořeniti, wrwořiti, 2) ſich vorſtellen, předložiti ſobě, podobenſtwj w myſli ſložiti, obraz neb twářnoſt něgakě wěcy gako před oč.ma mjti, 3) meynen, myſliti,

po-

pomyſliti, domnjwati ſe, ich bildete mir ein, myſlil ſem ſobě, pomyſlil ſem ſobě, wie ich mir einbilde, gak gá myſljm, gak ſmeyſſljm, es hat ſich keiner eingebildet, žádný ſy to nepomyſlil, du bildeſt dir es nur ſo ein, ty ſobě to gen tak myſliš, bilde dir nur einmal ein, gen ſobě pomyſli, 4) ſich etwas einbilden, ſtolz ſeyn, myſliti, ſmeyſſleti něco o ſobě, ihr bildet euch etwas ein, weil ihr ein wenig Geld bekommen habt, wy ſobě něco myſljte, že ſte doſtal trochu peněz, ſich etwas über ſeine Weisheit einbilden, wyſliti ſobě něco na ſwau maudroſt.

Einbildiſch, myſlitedlný.

Einbildung, f. Vorſtellung, myſſlenj, w myſl wloženj, n. tworné myſſlenky, f. tworná myſſlenj, ſmyſſlenj, n. 2) Meynung, domněnj, domnjwánj, n. domněnka, domnjnka, f. 3) ſtolze Einbildung, ſmeyſſlenj pyſſné o ſobě, f.

Einbildungskraft, f. myſlitedlnoſt, moc přemyſſlowánj, f. tworná přemyſſlowánj, n.

Einbinden, in etwas, zawázati, ſwázati do něčeho, 2) die jungen Bäumlein des Winters in Stroh einbinden, obwázati, přewázati ſtromy pobřjſly, 3) ein Buch im Leder einbinden, knihu w kůži, do kůže zawázati, 4) zum Pathengeſchenke geben, zawázati do wjnku.

Einbindung, f. zawázánj, ſwázánj, n. 2) eines Buches, wazba, f. ſwázánj, n.

Einblaſen, wdechnauti, 2) einſagen, nadýmati, nafaukati, naſſeptati, poſſeptati.

Einblaſen, das, wdechnutj, n. 2) nadýmánj, n.

Einblaſer, m. nadymač, m.

Einblaſung, f. Einblaſen, das.

Einbläuen, wtřjſkati.

Einbrechen, in ein Haus, dobyti ſe do domu, 2) die Thüre, wylámati, wylomiti, wyrazyti dwéře, 3) die Nacht bricht ein, noc připadá, noc ſe dělá, 4) einfallen wie die Feinde, wyrazyti, dorazyti, dotřjeti na nepřátely, ſ. Einfallen, 5) das Eis bricht ein, led ſe láme, boří.

Einbrennen, ein Zeichen, připáliti, wypáliti znamenj, die Speiſe mit Mehle, zaprażiti, wie den Kaffee, zaprażiti.

Einbringen, wohin, wnesti, Gefangene, zagaté přiwesti, wie eine Frau dem Manne, přiwesti, 2) einmengen, wprawiti, 3) eintragen, geben, abwerfen, wynásseti, přinásseti, ſein Gut bringt ihm jährlich hundert Gulden ein, geho ſtatek mu ročně ſto zlatých wynáſſj, was bringt es ein, co to wynáſſj, 4) das Verſäumte einbringen, nahraditi, wynahraditi, 5) Geld einbringen, přinásseti penjze, 6) das Eingebrachte, přjnos, m. 7) Getreid einbringen, obilj kliditi.

Einbrocken, wdrobiti, nadrobiti.

Einbruch, m. der Nacht, ſaumrak, m. 2) in ein Haus, dobytj, n. 3) der Feinde, wpád, m. wpadnutj, n.

Einbuß, m. ztráta, ſſkoda, f. ſſkodowánj, n.

Einbüßen, ſſkodowati, ſſkodu brátí, trpěti, 2) etwas verlieren, ztratiti něco, ztrátu wzýti něčeho.

Eindingen, ſmluwiti, ſich in ein Haus, wymjniti ſobě byt.

Eindingung, f. ſmluwenj, n.

Eindrängen ſich in ein Amt, wtlačiti, wtiſknauti, wetřjti, wedrati, wplésti, wplichtiti, mocý wnutkati ſe do vřadu.

Eindringen wohin, proniknauti, prosjkati, protlačiti, prodrati ſe, in die Geheimniße, in den Verſtand, proniknauti k tagnoſtem, k rozumu, 2) auf den Feind, dotřjti na nepřjtele, 3) ſich in ein Amt, ſ. Eindrängen, 4) mit Einwürfen, Vorſtellungen, Bitten, dorážeti na někoho, hrdlowati, dogjmati ſlowy někoho, dringende Reden, mocné, pronikawé dogjmawé řeči, f.

Eindringen, das, heftiges Bitten, Zureden, doráženj, hrdlowánj, dogjmánj, n.

Eindruck, m. moc, ſýla, f. Eindruck ma-

machen, k ſrdcy docházeti, na ſrdce dopadati, die Rede hat einen Eindruck auf die Gemüther der Zuhörer, ta řeč dochází k ſrdcy, dopadá na ſrdce poſluchačů, bey ihm, auf ihn macht es keinen Eindruck, nic ho to nehne, nic ſe ho to nevgjmá.

Eindrücken, wtlačiti, wtiſknauti, 2) in das Gedächtniß, Gemüth, wtlačiti, wprawiti.

Eindrucksvoll, mocný, ſylný.

Einegen, zawláčeti.

Einer, eine, eines, geden, gedna, gedno, einer von beyden, geden ze dwau.

Einerley, gednoſteyný.

Einerndten, einárndten, obilj ſklidit, ſkljzeti.

Einerndtung, f. ſkljzenj, n.

Einfach, proſtý, holý, proſtočiſtý, 2) wie der Attlas u. d. gl. gednoduchý, gednonáſobný.

Einfädeln, nawljkati, nawljknauti, nawlecy, ich werde es ſchon einfädeln, gak gá to giž nawljknu.

Einfahren, wgeti, in die Stadt einfahren, wgeti do města.

Einfahrt, f. das Einführen, wgezd, m. wgetj, n, 2) des Hayen, wrata, plur.

Einfall, m. des Hauſes, pád, m. ſutina, zřjcenina, zbořenina, f. obořenj, n. 2) feindlicher, wpád, m. wpadnutj, n. einen Einfall thun, včiniti wpád, 3) Einfall im Sinne, Gedanke, myſſlenka, f. připadánj, připadnutj, n. nápad, ſmyſl, m. das iſt ein guter Einfall, to geſt dobrá myſſlenka, der Menſch hat Einfälle, ten člowěk má ſmyſly, das iſt wieder ein Einfall, to geſt opět ſmyſl.

Einfallen, zerfallen, wie ein Haus, na hromadu padnauti, zbořiti ſe, zſauti ſe, zřjtiti ſe, 2) kommen, wie ein Feſt auf den Tag, připadati, morgen fällt dieß Feſt ein, zeytra připadá ten ſwátek, die Nacht fällt ein, připadá noc, chýlj ſe noc, morgen fällt uns Kälte ein, zeytra nám připadne zyma, 3) in den Sinn kommen, padnauti, připadnauti na myſl, na paměť napadnauti, es fällt mir ein, připadá mně, 4) einen Einfall thun, wpadnauti, wřjtiti ſe, 5) wie die Wangen, das Geſicht, wpadnauti, eingefallene Wangen, Augen, wpadlé ljce, oči.

Einfalt, f. ſproſtnoſt, proſtoſt, proſtota, f. 2) Dummheit, hlaupoſt, f.

Einfältig, ſproſtný, proſtý, 2) dumm, hlaupý, ein einfältiger Tropf, ſproſtáček, ſproſták, m.

Einfaltspinſel, m. ſproſták, bliwoň, m.

Einfältig, adv. ſproſtně, proſtě, 2) hlaupě.

Einfärbig, gednobarewný, gedné barwy.

Einfaßen, umgeben, obſaditi, obkládati, wykládati, wyſazowati, obkljčiti, mit Golde, obložiti zlatem, ein Kleid einfaßen, lemowati rauchо, obkládati, ein Bild mit einem Ramen, rámcem wykládati, obkládati, obložiti obraz.

Einfaßung, f. eines Kleides, obkladek, lem, m. lemowánj, obložowánj, n.

Einfinden ſich, nagjti ſe, dáti ſe nagjti, ſ. Einſtellen, Erſcheinen.

Einflechten, in etwas, wpléſti ſe, die Haare, den Schweif, die Mähne der Pferde einflechten, zapleſti.

Einflechtung, f. wpletenj, n. 2) zapletenj, n.

Einflicken, wljpati, wlepiti, wplácеti.

Einfließen, wtecti, wtýkati, etwas in Reden mit einfließen laſſen, do řeči něco přimjchati.

Einflößen, wléwati, nadýmati, Grundſätze, Meynungen, Liebe, Haß gegen einen, wnukati, wnuknauti, wléwati.

Einflößer, m. wlewatel, nadymač, m.

Einfluß, m. wléwáni, n. die Sache hat kein Einfluß auf das, ta wěc do toho nemá žádného wléwánj.

Einflüſtern, poſſeptati, wſſeptati.

Einfodern, Geld, zwpomjnati penjze.

Einförmig, übereinſtimmend, gednoſteyný, gednoſworný, 2) einfach, gednoduchý.

Einförmigkeit, f. gednosteynost, gednosworност, f. 2) gednoduchost, f.

Einfressen, pozřjti, sežrati, Staub, naljkati, nažrati se prachu, Verdruß, nažrati se mrzutosti, 2) durchnagen wie ein Fleck, Eiter, zažrati se.

Einfrieren, zamrznauti.

Einfrierung, f. zamrznutj, n.

Einfuhr, f. přiwáženj, n.

Einführen, eine Sache, als Waaren, přiwážeti, Getreide einführen, obilj přiwážeti, 2) eine Gewohnheit, obyčeg vwesti, vwádĕti, eine Person redend, einen in ein Haus, in eine Gesellschaft, vwádĕti, vwesti, einen Dieben, zlodĕge wésti do wĕzenj, etwas in die Bücher, do knih, w knihy vwádĕti.

Einführung, f. der Waaren, přiwáženj, n. in ein Amt, vwod, m. vwedenj, n. einer Gewohnheit, vwedenj, n.

Einfüllen, naplniti, nacpati.

Eingang, m. wchod, přjstup, m. wgitj, n. 2) Anfang der Rede, přjstup, počátek, začátek řeči, m. gleich im Eingange, hned w přjstupu, hned s počátku, ohne Eingang, ex tempore, z pátra, s bez počátku, 3) Eingang des Lebens, počátek, začátek žiwota, m. prwotiny žiwota, f. 4) Eingang der Waaren, wnássenj, n. der Briefe, přigitj, přicházenj pjsanj, n. 5) Eingang bey jemanden haben, mjti k někomu přjstup.

Eingangs, s počátku, při začátku, sprwu.

Eingeäschert, w popel obrácený, popelem lehlý.

Eingeben, in den Sinn, wnukati, wnuknauti, dáti, w mysl wložiti, Gott hats ihm eingegeben, Bůh mu to wnukl, dal, 2) Arzney eingeben, lék k wžjwánj dáti, dáwati, podáwati, 3) eine Schrift, Bittschrift eingeben, spis, prosbu podati.

Eingeben, das, wnuknutj, n. des heil. Geistes, wnuknutj, nadchnutj, wdechnutj sw. Ducha, auf wessen Eingeben, čjm náwodem?

Eingeber, m. wnukatel, m.

Eingebildet, pomyšlený, domnělý, domněný, zdánliwý, 2) ein eingebildeter Mensch, hrdý, nadutý člowĕk, hrdausšek, m.

Eingebogen, ohnutý, der eine eingebogene Nase hat, piknošý, nahoru ohnutým nosem.

Eingebohren, einiger Sohn, gednorozený, 2) eingebohrnes Landeskind, Eingebohrner, w zemi rodilý, domácý.

Eingebrennet, wpálený, připálený, 2) wie Brühe, zaprazený.

Eingebrocket, wdrobený, nadrobený.

Eingebrocktes, n. zadrobený.

Eingebung, f. wnuknutj, n.

Eingedenk, pamĕtliwý, pamĕtliw, eingedenk seyn, pomnĕti, pamatowati, pamĕtliw býti.

Eingefallen, wie ein Haus, zsutý, zbořený, zařjcený, eingefallene Augen, eingefallenes Gesicht, opadlé, wpadlé, přepadlé oči, obliček.

Eingefleischter Teufel, wtělený čert, ďábel, m.

Eingeführt, přiwezený, vwezený, 2) eingeführte Gewohnheit, vwedený obyčeg, m.

Eingegraben, wrytý, 2) verscharret, zakopaný, 3) eingegrabene Arbeit, ryté djlo, n. rytina, f.

Eingehauen, wytesaný.

Eingehen, wgjti, wcházeti, 2) den Vorschlag eingehen, w podánj wgjti, přiwoliti, podati se w smlauwu, 3) verfallen, wie ein Haus, baurati se, bořiti se, das Haus geht ein, ten dům se baurá, zházý, 4) eingehen, wie Nachricht, Briefe, Gelder, in der Geburt, přicházeti, es geht Geld ein, přicházegj penjze, 5) das will mir nicht eingehen, to se mně nezdá býti prawdau, to mně nechce gjti do hlawy.

Eingehüllt, zaobalený, zahalený.

Eingeladen, pozwaný.

Eingelassen, wpusštěný, pusštěný.

Eingelegt, nakládaný, eingelegte Aepfel, nakládaná gablka, n. 2) künstlich eingelegt, wykládaný, eingelegte Arbeit, wykládané djlo, n.

Eingemacht, zadĕláwaný, eingemachte Frucht, zadĕláwané owoce, n. eingemachte Sachen, zadĕláwané, zadĕlané wĕcy, f. eingemachter Kalk, haſſené wápno, n.
Eingemiſcht, wmiſſený, wmjchaný, zamjchaný, přimjchaný.
Eingenäht, wſſitý, zaſſitý.
Eingenommen, gatý, mit Gewalt, dobitý, von etwas, nĕčjm předſtjžený, předchwácený.
Eingeſeſſen, im Lande, Stadt, vſedlý, vſazený, oſazený, ſ. eingepflanzt.
Eingeſtändniß, n. wyznánj, přiznánj, n.
Eingeſtehen, přiznati ſe, wyznati.
Eingeweide, n. ſtřewa, wnitřnoſti, f. wnitřnj audowé, m. das Eingeweide ausnehmen, wykuchati.
Eingezogen, beſcheiden, mjrný, tichý.
Eingezogen, adv. mjrně, tjſſe, ſich eingezogen halten, mjrně, tjſſe ſe chowati.
Eingezogenheit, f. mjrnoſt, tichoſt, f.
Eingepflanzt, wſſtěpowaný.
Eingeprägt, wtlačený.
Eingequetſcht, ſtlačený.
Eingerammelt, koljm založený.
Eingerichtet, zprawený.
Eingerieben, wdrbaný, wdrápaný.
Eingeriſſen, ztrhaný, 2) eingeriſſene Gewohnheit, zwyklоſt obecná, ſtará, zaſtaralá, f.
Eingerückt, wložený, wſazený.
Eingeſäet, wſatý.
Eingeſalbet, pomazaný.
Eingeſalzen, naſolený, zaſolený.
Eingeſammelt, nahromážděný, naſhromážděný, nazbjraný.
Eingeſäuert, zakyſalý.
Eingeſcharret, zahrabaný.
Eingeſchenkt, nalitý.
Eingeſchläfert, vſpalý.
Eingeſchlichen, wlaudilý.
Eingeſchloſſen, zawřený.
Eingeſchlückt, požhřený, polknutý, polklý, pohlcený.
Eingeſchnitten, nakrágený.
Eingeſchnitzt, nařezaný, wřezaný.
Eingeſchnürt, zaſſněrowaný, zatažený.
Eingeſchoben, wſtrčený.
Eingeſchränkt, obmezený.
Eingeſchrieben, zapſaný.
Eingeſeſſener, m. vſedlý.
Eingeſetzt, wſazený, an des andern Stelle, doſazený.
Eingeſpannt, zapřáhnutý, zapřažený, eng eingeſpannt, ſewřený, ſtěſněný.
Eingeſperrt, zamčený, zamknutý.
Eingeſtecktes Schwerdt, w poſſwa wſtračený meč.
Eingeſtopft, weopaný.
Eingeſtreuet, wtrauſſený.
Eingetaucht, pohřjžený.
Eingetheilt, rozdĕlený, rozwržený.
Eingetragen, ſneſſený, 2) eingeſchrieben, wneſſený, wložený.
Eingetrieben, do těſna wehnaný.
Eingetröpfelt, wkapaný.
Eingetunkt, omočený.
Eingewebt, wetkaný.
Eingeweicht, namočený.
Eingewurzelt, wkořenený, wkořenilý.
Eingießen, naliti, naljwati, tropfenweis, nakrápĕti, nakwapati, po krápĕgjch naléwati, mit Bley, olowem zaliti.
Eingleichen, zarownati.
Eingraben, vergraben, einſcharren, zakopati, 2) ſchneiden in Metall, wrýti, in das Gemüth, Gedächtniß, Herz, wrýti.
Eingreifen, in jemandes Rechte, ſáhati do práwa ginému.
Eingriff, m. in die Rechte, ſáhánj, ſáhnutj do cyzýho práwa, thun, ſ. Eingreifen.
Eingürten, wpáſati, wtáhnauti.
Einhäckeln, einhäfteln, zapnauti, zapjnati, hákem neb ſtuhau doſáhnauti a wgjti.
Einhacken, wſekati, wkálati, wraubiti, Kraut einhacken, zelj krauziti, in die Würſte, do gelit ſekati.
Einhalt, m. přjtrž, přjtržka, f. přetrženj, n. Einhalt thun, přjtrž činiti, přetrhowati, ſtawowati.
Einhalten, Einhalt thun, přetrhowati, přetrhnauti, ſtawiti, ſtawowati, zaſtawiti, zabawiti, 2) aufhören,

hören, als mit Reden einhalten, vmlknauti, zarazyti, halt ein damit, zaraž.

Einhandeln, kupowati, kupčiti, gegen andere Waaren, wyměniti, wyměňowati, 2) aufhören zu handeln, dokupčiti.

Einhändig, gednoruký.

Einhändigen, podati, do rukau podati, dáti, dáwati, den Brief einhändigen, pſanj dodati.

Einhändigung, f. podánj, do rukau podánj, dánj, n.

Einhängen, ſ. Einhenken.

Einhauchen, wdychati, wdechnauti.

Einhauen, in Erzt. Stein, wytesati, wyrýti, 2) in die Feinde, wie die Reiterey, do nepřátel rubati, sekati, mečem doráżeti na nepřátely.

Einheimiſch, domácý.

Einheizen, zatopiti.

Einheizen, das, zatopenj, n.

Einhelfen, pomocy, dopomocy do něčeho.

Einhellig, beſſer einhällig, gednoſwornýý, gednomyſlnýý, ſwornýý, mit einhälliger Stimme, gednomyſlným, gednoſworným hlaſem, einhällig ſeyn, býti gednomyſlným, gedné myſli, gednoſworným, ſwornýým, ſgednáwati ſe.

Einhellig, adv. beſſer einhällig, gednoſworně, ſworně, gednomyſlně, gednowolně, ſgednocenně.

Einhelligkeit, f. beſſer Einhälligkeit, gednoſwornoſt, ſwornoſt, gednomyſlnoſt, gednomyſl, f.

Einhenken, einhengen, einhängen, Fenſter, Thüren, ein Rad, zawěſyti.

Einherfliegen, přilétati.

Einhergehen, wykračowati.

Einholen, dohoniti, einen Flüchtigen, oder einen, der voraus war, dohoniti, doſtihnauti, doběhnauti, im Studiren, dohoniti, Nachricht, Kundſchaft, zpráwy nabýwati.

Einhorn, m. gednorožec, m.

Einhörnig, gednorohý.

Einhülle, f. plena, f. přiſtěrek, m.

Einhüllen, zahaliti, zakukliti, zaobaliti, zawiti, zawinauti, wie die Sonne mit Wolken, oblakem zakryti.

Einhüllung, f. zahalenj, zakuklenj, zaobalenj, zawitj, n.

Einjagen, Furcht, Schrecken, ſtrachu, hrůzy nahnati.

Einjährig, gednoroký, gednoročnj.

Einig, einzig, allein, gedný, gedinký, 2) irgend einer, geden, einige, mnozý, někteřj, einige ſagen, glauben, mnozý, někteřj prawj, myſlj, in einigen Stücken, poněkud, w některých wěcech, 3) einmüthig, ſworný, ſgednocený, einig ſeyn, ſwornýým, gednoſwornýým býti, ſrownáwati, ſgednáwati ſe, werden, ſrownati, ſgednati, porownati ſe.

Einige, ſ. Einig.

Einigermaßen, poněkud.

Einigkeit, f. ſwornoſt, gednota, gednoſwornoſt, ſgednocenoſt, f. in Einigkeit leben, w gednotě, w ſwornoſti żiwu býti.

Einkähle, ſ. Einkehle.

Einkauen, wżweykati.

Einkauen, das, Einkäuung, f. wżweykánj, n.

Einkauf, m. Einkaufung, f. das Einkaufen, ſkaupenj, ſkupowánj, n.

Einkaufen, kupowati, vieles, ſkupowati, ſkaupiti, nakaupiti, 2) ſich in eine Zunft, in ein Amt, zakaupiti ſe.

Einkäufer, m. kupowatel, ſkupowatel, m.

Einkäuferinn, f. kupowatelkyně, ſkupowatelkyně, f.

Einkehle, f. žlab, m.

Einkehren, obráceti, obrátiti ſe do hoſpody, geri do hoſpody, zaſtawiti, bey einem einkehren, obrátiti, vchýliti ſe k někomu, zaſtawiti v něhoho.

Einkerkern, žalařowati.

Einklammern, klikau, hákem, ſkobau zaſáhnauti, doſáhnauti, ſewřjti, im Drucke, zawřjti.

Einkleben, podlepiti.

Einkleiden, obljkati, obljci, ſtrogiti, eine Nonne, obljkati, ſtrogiti, in Worten, w ſlowa přiſtrogit, obaliti, ſlowy ſſlechtiti, obali-

ti, etwas unangenehmes, obaliti něco.

Einkleidung, f. oblékánj, oblečenj, ſtrogenj, n. mit Worten, obalenj, n. obal, m. Vorwand, obal, m.

Einklemmen, ſtěſniti, ſkljčiti.

Einklemmung, f. ſtěſnénj, ſkljčenj, n.

Einklopfen, wklepati.

Einknüpfen, wnitř wwázati, wpnauti, wwzliti.

Einkochen, zawařiti, zwařiti, einkochen laſſen, nechati zawařiti.

Einkommen, wcházeti, wchoditi, wgjti, 2) mit einer Bittſchrift bey jemanden, pſſebně ſe wcházeti, um etwas, o něco, vor Gerichte wider einen, wcházeti ſe, 3) wider etwas, es abzuwenden, odwolati, odpjrati, 4) wie Geld, přicházeti, ſcházeti ſe, es kömmt Geld ein, penjze ſe ſcházegj, penjze přicházegj.

Einkommen, das, die Einkünfte, autežek, přjgem, přjgmowě, m. gewißes Einkommen, giſtý přjgem, ein reiches Einkommen haben, hogný přjgem mjti, er hat ein gutes Einkommen, má dobrý přjgem, Einkommen von Gütern, wžitky, přjgmy ze ſtatků, Einkommen tragen, wžitky, přjgmy nésti.

Einkriechen, wlezti, wie das Tuch, ſmrſſtiti, ſrazyti ſe.

Einladen, zwáti, pozwati.

Einlader, m. zwáč, m.

Einladung, f. zwánj, pozwánj, n.

Einlage, f. eines Briefes, přjloha, f. přiloženj, n. 2) ſonſt etwas auch, přjloha, f.

Einländiſch, domácý, einländiſche Waaren, domácý zbožj, n.

Einlaß, m. am Thore, Einlaßpforte, wořeg, f. přjſtup, m.

Einlaſſen, hineinlaſſen, wpuſtiti, wpauſſtěti, es wird niemand eingelaſſen, žádného nepauſſtěgj, newpauſſtěgj, 2) ſich in eine Sache einlaſſen, pauſſtěti, puſtiti ſe, dáti ſe do něgakých wěcy, w něgakau wěc, ſich in ein Geſpräch einlaſſen, dáti ſe w rozpráwku, do rozpráwky, puſtiti ſe do rozpráwky, ſich in ein Streit mit jemanden einlaſſen, dáti ſe, puſtiti ſe s někým do hádky, du hätteſt dich nicht ſo weit einlaſſen ſollen, neměl ſy ſe tak daleko puſtiti, wypuſtiti.

Einlaſſen, das, die Einlaſſung, wpuſſtěnj, wpauſſtěnj, n.

Einlaufen, in den Haven, přiſtawiti, přiſtáti k břehu, k čerpadlu, k přiſtawu lodj, doplawiti, 2) wie Nachrichten, Zeitungen, Briefe, přicházeti, es laufen oft Zeitungen ein, často přicházegj nowiny, 3) wie das Waſſer, wběhnauti, wbjhati, wlauditi ſe, 4) wie ein Tuch, ſrazyti ſe.

Einlaufen, das, des Waſſers, wběhnutj, n. wtok, m.

Einläuten, etwas, wyzwáněti.

Einlegmeſſer, m. zawirák, zawjracý nůž, m.

Einlegen, wkládati, wložiti, 2) den Wein einlegen, zakládati wjno, 3) Fiſche, Gurken, Kraut, Fleiſch, nakládati, 4) den Kram einlegen, wkládati, ſkljzeti, 5) Beſatzung, Soldaten in eine Stadt einlegen, město oſaditi wogáky, wogſkem, kláſti wogáky do města, 6) für einen ein gutes Wort einlegen, ztratiti za někoho dobré ſlowo, 7) einlegen von Schreinerarbeit, wkládati, 8) Ehr, Schande einlegen, dogjti cti, hanby, 9) einem etwas einlegen, wie den Kindern, nadělti někomu něco, někoho něčjm.

Einleger, ſ. Einlegmeſſer.

Einleiten jemanden, beſſer anleiten, naweſti, navčiti, povčiti někoho, 2) etwas einrichten, wie einen Prozeß, oder ſonſt den Weg bahnen, zeigen, den Plan machen, wie etwas gehen ſoll, auf das Gleis bringen, angeben, anfangen, naſtrogiti.

Einleitung, f. in ſofern ſie vorhergehet, wwedenj, n. in ſofern ſie die Sache entwirft, darſtellt, nawedenj, n. zu einer Wiſſenſchaft, Kunſt, wwedenj, nawedenj, n. zpráwa, f. Einleitung geben, naweſti někoho, nawáděti, náwěſſtj dáwati, powčowati.

Einleitend, wwodný, náwodný.

Ein-

Einlenken, mit dem Wagen, Pferde, wehnauti, zpátkem vſtaupiti, vhnauti ſe, irgendwo hineinlenken, im Reden, zatočiti někam, obrátiti, gleich lenkte er anderswo hinein, hned zatočil ginam, ginam obrátil.

Einleuchten, klar ſeyn, werden, gaſným, zřegmým býti, es leuchtet mir nicht ein, nemohu porozuměti.

Einleuchtend, gaſný, zřegmý, ſwětlý.

Einliefern, odwáděti, podáwati, dodati.

Einlieferung, f. einer Perſon, odwedenj, dodánj, n.

Einlöſen, wyplatiti.

Einlöſung, f. wyplacenj, n.

Einmachen, Früchte, zadělati, zaděláwati, eingemachte Früchte, zadělané owoce, n. 2) Kalk einmachen, wápno zadělati, 3) Schnallen, zadělati, 4) ſ. Einpacken.

Einmachung, f. zadělánj, zadělawánj, n.

Einmal, gedenkrát, gednau, nicht ein einzigesmal, ani gednau, nicht einmal, oft lügen, ne gednau lháti, auf einmal, na gednau, mehr als einmal, wjce než gednau, einmal ſo, das andermal ſo, gednau tak, po druhé ginák, einmal für allemal, gednau.

Einmaleins, das, gednau gedna, n. ſtoléek Pythagoryckÿ, m.

Einmauern, zazdjti.

Einmauerung, f. zazděnj, n.

Einmengen, einmiſchen, wmjſyti, wmjchati, přimjſyti, ſich in etwas, wmjſyti ſe, mjſyti ſe, pléſti, plichtiti ſe w néco, mjchati ſe, přimeſſowati ſe.

Einmengung, f. Einmiſchung, wmjſenj, wmjchánj, n.

Einmiſchen, ſ. Einmengen.

Einmiſchung, ſ. Einmengung,

Einmüthig, gednomyſlný, ſ. Einhellig.

Einmüthig, adv. gednomyſlně, ſ. Einhellig.

Einmüthigkeit, f. gednomyſlnoſt, f. ſ. Einhelligkeit.

Einnähen, zaſſiti, daran, darzwiſchen, wſſjti.

Einnahme, f. Einnehmung, dobytj, wzetj mocý, n. 2) im Kriege mit den Waffen, wybogowánj, n. 3) Empfang, Einkommen, přjgem, m. Einnahme, und Ausgaberegiſter, poznamenánj přjgmů a wydánj, n.

Einnäßen, namočiti.

Einnehen, ſ. Einnähen.

Einnehmen, eine Stadt, dobyti, wzýti mocý město, 2) mit Gewalt, Sturme, wybogowati, 3) begreifen, verſtehen, chápati, vgjmati, 4) Pillen, Arzney einnehmen, vžjwati, Gift, bráti, přigjmati ged, 5) Geld, außenſtehendes, Beſoldung, přigjmati, 6) das Gemüthe mit einer Vorſtellung, einen gewinnen, auf ſeine Seite bringen, gjmati, pogjmati, ſich von einem andern einnehmen laſſen, dáti ſe od giného gjmati, eingenommen von jemanden, gat, 7) einen Platz einnehmen, mjſto zaměſtknati, zaſednauti.

Einnehmer, m. weyběrčj, přigimač, m. 2) einer Stadt, dobywatel, m.

Einnehmung, ſ. Einnahme, 2) der Arzney, vžjwánj, n.

Einneſteln, zapnauti.

Einniſteln, einniſten, wie die Vögel, Thiere, whnjzditi ſe, ſhnjzditi ſe.

Einöde, f. ſamotina, puſtina, puſtotina, pauſſt, pauſſtka, f.

Einpacken, ſkládati, in Bündel, Ranzen, Mantelſack, ſwazowati, wázati do vzlu, do filce ſkládati, ſložiti, w hromadu ſkliditi.

Einpflanzen, wſſtjpiti, wſaditi, in die Seele, ins Herz, wſſtjpiti, wtwořiti, wrýti do ſrdce.

Einpflanzung, f. wſſtjpenj, n.

Einpflügen, wewořati.

Einpfropfen, wſaditi, wſſtjpiti.

Einpfropfung, f. wſazenj, wſſtjpenj, n.

Einpöckeln, einböckeln, nakládati, naložiti maſo ſe ſolj.

Einprägen, wtlačiti, durch Reden, wkládati, wložiti, wſſtjpiti, wpraviti w myſl, durch Natur, Bilder, wtlačiti, wtiſknauti, wrýti, wkořeniti.

Einpreſſen, ſtěſniti.

Einprügeln, wekjſkati.
Einpudern, napudrowati, naprášſiti.
Einquetſchen, zamačkati, zmačkati, ein Glied, vſkřjpnauti.
Einrammeln, beranem ſrownáwati.
Einrathen, poraditi, rádcým býti.
Einrathen, das, razenj, n. rada, f. auf mein Einrathen, z mé rady, na mau radu, mým náwodem, půwodem, mau radau.
Einräumen, zugeben, místo dáti, vſtaupiti, ein Recht, za práwo dáti, puſtiti od práwa, práwa ſwého vſtaupiti, einen Ort, Platz, oder ſonſt etwas, was man ſelbſt harte, poſtaupiti, in ein Haus, Zimmer, přiſtěžiti, webrati, přiſtehowati ſe, einem ein Zimmer einräumen, gednati, chyſtati někomu pokog, einem etwas einräumen, přiſaditi někomu něco.
Einräumung, f. einer Sache, Abtretung, poſtaupenj, n.
Einrechnen, wpočjtati.
Einrechnung, f. wpočjtánj, n.
Einrede, f. w řeč wſkákánj, wſtřěbetánj, n. 2) Zurede, domlnwa, f. domlauwánj, n.
Einreden, darein reden, w řeč wſkakowati, wſkočiti, do řeči ſkákati, mezy řeč mluwiti, přimlauwati, 2) ermahnen, domlauwati, er läßt ſich nichts einreden, nedá ſy nic řjcy.
Einreden, das, ſ. Einrede, auf ſein Einreden, na geho domlauwánj.
Einregnen, wprſſeti.
Einreiben, wdrbati, wdrápati, wetřjti.
Einreibung, f. wdrbánj, wdrápánj, wetřenj, n.
Einreißen, ein Gebäude, baurati, zbaurati, rozbaurati, zrhati, zbořiti, 2) überhand nehmen, wie eine Gewohnheit, wie eine Krankheit, zmáhati ſe, zmocy ſe, rozmáhati ſe.
Einreißung, f. eines Gebäudes, bauránj, zbauránj, rozbauránj, rozbořenj, zrhánj, zbořenj, n. 2) einer Gewohnheit, Krankheit, Laſters, zmáhánj, rozmáhánj, n.
Einrennen, in die Feinde, wrěknauti, wřjtiti ſe, 2) eine Thüre, wyrazyti.
Einreiten, wgeti koněm, na koni, etwas einreiten, über den Haufen werfen, přegeti.
Einrichten, řjditi, řádati, zřjditi, pořádati, ſpořádati, w řád wwesti, zprawiti, den Staat einrichten, obec zřjditi, w řád wwesti, zprawiti, 2) ein verrucktes Glied, naprawiti, 3) ſich, in ſeinen Umſtänden, an einem Ort, ſpořádati, zřjditi wěcy ſwé, 4) ſich zu etwas, in etwas, ſtrogiti, přiſtrogiti ſe, 5) ſich nach etwas einrichten, zprawiti ſe podlé něčeho, 6) bey uns iſt es nicht ſo eingerichtet, w nás to nenj tak ſpořádáno, zřjzeno, die Haushaltung, hoſpodářſtwj zprawiti, w řád wwesti.
Einrichtung, f. zřjzenj, ſpořádánj, pořádánj, n. řád, m. hier iſt eine gute Einrichtung, zde geſt dobrý řád, nach hieſiger Einrichtung, dle zdeyſſiho zřjzenj, řádu, Einrichtung treffen, machen, řád wdělati, vſtanowiti, zřjzenj wčiniti, 2) eines verrenkten Gliedes, naprawenj, n. 3) Einrichtung in einem Zimmer, nábytek, m.
Einroſten, zazrzawěti.
Einrücken, einſchalten, wložiti, wſaditi, 2) mit der Armee in das Land der Feinde, in das Lager, mit dem Wagen, wtrhnauti.
Einrücken, das, Einrückung in etwas, in die Zeitungen, wloženj, wſazenj, n. 2) eines Kriegsheers, wtrhnutj, n.
Eins, gedno, eins, ein Uhr, gedna, um eins, w gednu hodinu, eins und das andere, eins und anderes, gedno druhé, eins übers andere, gedno přes druhé, eins ums andere, wechſelweis, gedno za druhé, 2) einig, einmüthig, einhellig, ſgednocený, ſworný, eins ſeyn, ſwornými, ſgednocenými býti, ſgednáwati, ſrownáwati ſe.
Einſalben, maſtj namazati.
Einſalbung, f. maſtj namazánj, n.

Einſalzen, naſoliti, zaſoliti.
Einſam, ſamotný, oſamělý, ſaukromný, ein einſamer Ort, ſaukromné, ſamotné mjſto, ſaukromj, n.
Einſamkeit, f. ſamotnoſt, ſamota, f. der Ort, darinn man lebt, ſaukromj, n. ſamota, f.
Einſammeln, zbjrati, ſhromážditi.
Einſammler, m. zbirač, m.
Einſammlung, f. zbjrka, f. zbjránj, n.
Einſargen, do rakwe položiti.
Einſatz, m. in der Wette, základ, m. zástawa, f. im Spiel, ſázka, f.
Einſäuern, zakyſati, zakwaſyti.
Einſaugen, wſáti, wſtřebati, wpjti do ſebe.
Einſchalten, wſaditi, wſázeti, wložiti.
Einſchaltung, f. wſazenj, wloženj, n.
Einſchanzen, zahraditi, ohraditi, hradbau obehnati.
Einſchärfen, wſtjpiti.
Einſchärfung, f. wſtjpenj, n.
Einſcharren, zahrabati.
Einſchenken, in ein Glas, nalěwati, naliti.
Einſchenkung, f. nalěwánj, nalitj, n.
Einſchicken, poſlati.
Einſchieben, wſtrkati, wſtrčiti, wſaditi, einſchieben Geld in den Sack, penjze zaſtrčiti, Brod in den Ofen einſchieben, wſázeti chléb do pece.
Einſchiebſel, n. důſtawek, m. wloženj, wſtrčenj, n.
Einſchiebung, ſ. Einſchaltung.
Einſchlafen, vſnauti, zaſpati, er iſt feſt eingeſchlafen, twrdě vſnul, 2) wie ein Glied, vſnauti, zmrtwěti, zdřewenětí, das Glied iſt eingeſchlafen, aud vſnul, zmrtwěl, zdřewenělo, 3) wie eine Sache, Gewohnheit, vſnauti, vtuchnauti.
Einſchläfern, vſnjti, vſpati, ſen vwesti, ſich laſſen, dáti ſe vſpati, vſnjei.
Einſchlagen, zerbrechen, roztlaucy, rozbiti, rozrazyti, rozrážeti, eine Mauer, zed roztlaucy, einen Nagel, einen Pfal einſchlagen, wrazyti, wbjti, wtlaucy, wetknauti, wtecy, 2) einſchmeißen, wyrazyti, wytlaucy, wybiti, wytřjſkati, die Fenſter, okna wytlaucy, wybiti ꝛc. die Thüre, dwěře wyrazyti, wybiti, wytlaucy, die Klauen, pazaury zatnauti, zarazyti, den Kopf, hlawu wytlaucy, rozrazyti, roztřjſkati, 3) eben den Weg einſchlagen, na tauž ceſtu vhoditi, tauž ceſtau přikročiti, na tauž ceſtu nakročiti, tauž ceſtu předſewzýti, 4) wohl einſchlagen, zwésti ſe, dobře padnauti, dařiti ſe, zdařiti ſe, nicht wohl einſchlagen, nedobře ſe zwésti, nepadnauti, dobře nezdařiti ſe, 5) wie das Wetter, vhoditi, vdeřiti, das Wetter hat in die Eiche eingeſchlagen, hrom vhodil, vdeřil do dubu, 6) das Kleid einſchlagen, kabát založiti, in Papier, Leinwand, zaobaliti, zawinauti, 7) in etwas einſchlagen, dahin gehören, wrážeti, padati, bjti do něčeho, směřowati k něčemu, das ſchlägt in mein Fach ein, to do mých wěcý wráží, padá, k mým wěcem směruge, 8) mit der Hand, ruku na to dáti, ruky dánjm ſljbiti, připowědjti, ſchlag ein, dey na to ruku.
Einſchleichen ſich, wohin, in etwas, wlauditi, wluzowati ſe, Geiz hat ſich eingeſchlichen, lakomſtwj ſe wlaudilo, ſich in ein Amt, wlauditi ſe, wetřjti ſe do vřadu.
Einſchleichend, wluzugicý.
Einſchleppen, zawlékauti, zawlecy.
Einſchlieſſen einem etwas in Zimmer, Hauſe, Kaſten, zamknauti, zawřjti, 2) umgeben, obkljčiti, zawřjti, 3) in ſich begreifen, obſáhnauti, zawřjti, 4) einſchließen in einen Brief, do pſanj zawřjti, 5) in das Gebet alles, w modlitbu pogjti, zawřjti.
Einſchließung, f. zawřenj, obſazenj, n.
Einſchlingen, einſchlucken, požřjti, pohltiti.
Einſchlucken, polknauti, ſ. Einſchlingen, Verſchlingen.
Einſchlummern, zdřjmati, zaſpati, vſnauti.
Einſchlürfen, wſrknauti.
Einſchlürfung, f. wſrknutj, n.

Einschluß, m. eines Briefes, přjloha, f. přiloženj, n. 2) in einer Rede, zawjrka, f.
Einschmeicheln sich, připochlebiti se, přilahoditi se, přiljsati se, přifatiti se.
Einschmeicheln, das, připochlebenj, přiljsánj, přilahoděnj, přifatěnj, n.
Einschmeißen, einschlagen, zerschlagen, entzwey schlagen, roztřjskati, roztřjsknauti, rozrazyti, die Thüre, dwéře wyrazyti, wytřjskati, roztřjskati, Fenster, okna wytřjskati, roztřjskati.
Einschmelzen, rozpustiti.
Einschmelzung, f. rozpustěnj, n.
Einschmieren, namazati, Wäsche unrein machen, zamazati, vmazati, vkáleti, eingeschmierte Wäsche, zamazané, vmazané, vkálené ssaty.
Einschmutzen, vsspiniti, zasspiniti, eingeschmutzt, vsspiněný, zasspiněný.
Einschneiden, wřezati, wyřezati, Brod zur Suppe, oder Fleisch klein schneiden, chleba, masa do poljwky nakrágeti, eingeschnitten wie die Säulen, falzigt, wyřezáwaný, prutowánjm rozdělený, pruhowaný.
Einschnitt, m. wrub, m. nařezánj, n. s. Abschnitt, 2) an den Säulen, řez, m. prutowánj, wyřezáwánj, n. prutownj důlek, m. wydlabané wokence na slaupjch, plur.
Einschnüren, zatáhnauti, stáhnauti, vtáhnauti, zassněrowati.
Einschöpfen, wážiti, nawážiti.
Einschöpfen, das, wáženj, nawáženj, n.
Einschränken, obmezyti, skljčiti.
Einschränkung, f. obmezenj, skljčenj, n.
Einschrauben, wtáčeti, wtočiti.
Einschreiben, wepsati, zapsati, napsati někoho, Ausgabe und Einnahme einschreiben, wydánj a přjgem zapsati, napsati, sich einschreiben lassen, dáti se zapsati, napsati, wepsati.
Einschreiber, m. zapisowatel, napisowatel, m.
Einschreibung, f. wepsánj, zapsánj, napsánj, n. zápis, m.
Einschreiten, wkročiti, s. Hineingehen.
Einschreyen, in die Öhren, křikati, křičeti do vssj.
Einschrumpfen, scwrknauti se, smrsstiti se, swrasstiti se, skrčiti se.
Einschub, s. Einschiebsel.
Einschuß, m. der Weber, autek, m.
Einschütten, wsypati, naseypati, 2) eingießen, naliti, naljwati, 3) zum Bräuen, sypati na wárku.
Einschützen, Wehr, Mühlen, zastawiti, zahraditi.
Einschwärzen, začerniti, načerniti, počerniti, 2) jemanden einschwärzen, anschwärzen, angeben, verläumden, zčerniti někoho.
Einschwärzung, f. das Einschwärzen, začerněnj, načerněnj, počerněnj, n. 2) Angebung, zčerněnj, n.
Einschwätzen, nasseptati.
Einschwätzen, das, nasseptánj, n.
Einsegnen, einweihen, požehnati, 2) einen Sterbenden, Kranken, wyswětiti.
Einsegnung, f. požehnánj, n. priesterliche, wyswěcenj, n.
Einsehen, etwas, prohlédati, prohljdnauti, prozřjti k něčemu, něco, poznati něco.
Einsehen, das, whlédánj, nakaukánj, n. 2) Kraft der Seele, smyslnost, důmyslnost, f. Einsehen haben, mjti důwtipnost, smysl, býti důwtipným, smyslným, 3) Einsehen von einer Sache, poznánj, vznánj, n. haben, mjti poznánj něgaké wěcy, znáti něgaké wěcy, 4) Einsehen der Obrigkeit, pozor, m. pozorowánj, ssetřenj, dohljženj, n. es haben, pozor mjti, bey Verbrechen, trestánj, n.
Einsehend, smyslný, důmyslný, in einer Sache, powědomý, znalý we wěcy něgaké.
Einseifen, namydliti.
Einseitig, gednostranný, 2) gednobedrný, gednobeder.
Einsenden, poslati.
Einsendung, f. poslánj, n.
Einsenken, wetknauti, wpustiti, Reben, keře wsázeti, sstěpowati, einen Todten, vmrlce do hrobu spustiti, pochowati, 2) eintauchen, potopiti, pohřjžiti.

Ei-

Einſenkung, f. der Rebeu, wſazenj, n. des Todten, pochowánj, ſpuſſtěnj do hrobu, n.

Einſetzen, verordnen, vſtanowiti, 2) einpflanzen, wſaditi, wſázeti, 3) an eines Stelle einſetzen, mjſto nekoho vſaditi, vſazowati, vſtanowiti, poſtawiti, in ein Amt, na vřad poſaditi, 4) zum Erben einſetzen, za dědice vſtanowiti, poſtawiti, 5) zum Pfand einſetzen, wſaditi, ſaditi, 6) einen König einſetzen, krále, za krále vſtanowiti, vſtáwiti, 7) gefänglich einſetzen, do wězenj dáti, do wězenj wſaditi, 8) Steine, Fenſter, zaſaditi, zaſazowati, die Zähne, zuby zaſazowati, einen Fleck, záplatu wſaditi, ſich in eine Wohnung, Nahrung, Handlung, vſaditi ſe.

Einſetzling, m. plaň, f.

Einſetzung, f. in jemandes Stelle, anſtatt eines andern, vſtanowenj, vſazenj, n. zum Erben, za dědice vſtanowenj, nařjděnj, n. des Abendmahls, vſtanowenj, n. zum Amte, na vřad poſazenj, n. eines Zweigs, wſazenj, wſtjpenj, n.

Einſicht, f. nahlédnutj, n. 2) Beurtheilung, ſmyſlnoſt, dúmyſlnoſt, f. domyſl, m. 3) Einſehen, poznánj, n. poznaloſt, f. ſ. Einſehen, nach meiner Einſicht, ſo viel ich verſtehe, dle mého domyſlu, co gá rozumjm, tolik co gá poznáwám, Einſichten, domyſly.

Einſichtig, dúmyſlný.

Einſichtsvoll, ſmyſluý, domyſlný, pluý domyſlů, ein einſichtsvoller Mann, muž pluý domyſlů, m.

Einſieden, wywařiti ſe, laſſen, nechat wywařiti.

Einſiedung, f. wywařenj, n.

Einſiedler, m. pauſtewnjk, pauſtenjk, m.

Einſiedlerey, f. pauſſť, f.

Einſingen, ein Kind, vzpjwati djtě.

Einſinken, zkleſnauti, probořiti, obořiti, zbořiti ſe, padnauti na hromadu.

Einſitzen, wſednauti.

Einſitziger Wagen, wůz na gednu oſobu, m.

Einſpannen, zapřahati, zapřáhnauti.

Einſpánnig, gednoho ſprězenj.

Einſperren, zawřjti, zamknauti.

Einſperrung, f. zawřenj, zamčenj, n.

Einſprechen, bey einem, porozpráwěti s někým, 2) einem Muth, myſli, zmužiloſti přidáwati.

Einſprengen, kropiti, zakropiti.

Einſprengung, f. ſkropenj, zakropenj, n.

Einſpritzen, ſ. Einſprützen.

Einſpruch, m. odwolánj, 2) w řeč wſkakowánj, n.

Einſprützen, wſtřjkati, wſtřjknauti, in den Hals, wyſtřikowati, do krku ſtřjkati, in den Hintern, do prdele ſtřjkati.

Einſprützung, f. wſtřjkánj, n. von hinten, ſtřjkánj do prdele, n.

Einſt, někdy, druhdy.

Einſtampfen, wdupati, darzwiſchen, přidupati.

Einſtánkern, zaſmraditi, naſmraditi.

Einſtechen, wetknauti, wrazyti, wſtrčiti.

Einſtecken, in die Taſche, zaſtrčiti, 2) in das Gefängniß, do wězenj dáti, ſaditi, wſtrčiti, 3) den Degen, kord zaſtrčiti.

Einſteigen, in das Schiff, wſtaupiti, in den Wagen, wſtaupiti, wlezti, zum Fenſter, oknem wlezti.

Einſteigen, das, wſtaupenj, wlezenj, n.

Einſtellen ſich, doſtawiti ſe, poſtawiti ſe, 2) verſchieben eine Arbeit, ſtawiti.

Einſtimmen, mitſingen, ſpielen, ſpoluznjti, ſpoluzwučeti, 2) zuſammen ſtimmen, einig ſeyn, ſgednati ſe, ſgednáwati ſe, ſrownati ſe, na gednom býti, na gednom ſwoliti, 3) beyfallen, darein, dazu einſtimmen, ſwoliti, přiwoliti něčemu.

Einſtimmig, gednoſworný, adv. gednoſworně, gednomyſlně, einſtimmig ſeyn, gednoſwornym býti, na gednom býti, ſrownati, ſgednati ſe, in der Muſik von einer Stimme, gednoſ o hlaſu.

Einſtimmung, f. in der Muſik, gednozuěnj, gednozwuceni, n. 2) Beyfall, ſwolenj, přiwolenj, n. mit jeiner

uer Einſtimmung, s geho přiwolenjm.

Einſtmals, ſ. Einſt.

Ein ſopfen, wecpati, eine Pfeiffe, nacpati.

Einſtoßen, rozrazyti, roztlaucy, ein Gebäude, rozbořiti, rozházeti, wozmetati, den Kopf, hlawu ztlaucy, roztlaucy, rozrazyti, roztřjſkati, Fenſter, okna roztlaucy, roztřjſkati, die Thüre, dwéře wyrazyti, in die Erde, wſtrčiti, wrazyti.

Einſtreichen, in den Mund, in die Augen, Wunde, natřjti, namazati, 2) das baare Geld, ſhrnauti, 3) einem etwas, natjrati, 4) wie der Wind, prodrati ſe.

Einſtreuen, naſypati.

Einſtreuung, ſ. naſypánj, n.

Einſturz, m. obořenj, n. obořenina, ſutina, f.

Einſtürzen, zbořiti, zſauti, zkáceti ſe.

Einſylbig, gednoſlowný, gednoho zřeku.

Eintägig, gednodennj.

Eintauchen, potopiti, ſmočiti.

Eintauchung, ſ. potopenj, ſmáčenj, n.

Einteigen, zadělati těſto.

Eintheilen, rozděliti, rozdělowati, na djly rozwrcy.

Eintheilung, ſ. rozdělenj, na djly rozwrženj, n. der Predigt, rozdělenj, rozwrženj, n. rozdjl, rozwrh, m.

Einthun, etwas, dáti, dáwati, wprawiti, das geläuterte Oel in die Oelkrüge einthun, wyčiſtěný oleg do olegných baněk dáwati, 2) ſich wo einthun, zagjti někam, zabrati ſe někam.

Eintölpeln, prohlaupiti, poblaudiri.

Eintracht, ſ. ſwornoſt, gednoſwornoſt, gednota, f.

Einträchtig, ſworný, gednoſworný.

Einträchtig, adv. ſworně, gednoſworně.

Eintrag, m. im Gewebe, autek, m. wetkánj, n. 2) Schaden, vgma, f. Hinderniß, odpor, m. překážka, f. einem in ſeinem Rechte Eintrag thun, někjmu práwu odpor činiti, překážku včiniti, der Freundſchaft, přátelſtwj překážku včiniti, groſſen Eintrag thun, k ſſkodě, na vgmu býti, ſſkodu včiniti, wydělati.

Eintragen, wnéſti, wnáſſeti, 2) in ein Buch, wnéſti, wložiti, wepſati, zapſati, in die Rechnung, wložiti, w počet, do počtu położiti, 3) einbringen, přináſſeti, wynáſſeti, dieſes Gut trägt ſehr viel ein, tento ſtarek welmi mnoho přináſſj, wynáſſj.

Einträglich, weynoſný, wýnoſný.

Einträglichkeit, ſ. weynoſnoſt, f.

Eintränken, es einem, pomſtiti, wymſtiti ſe na někom.

Eintreffen, wo ankommen, dogjti, dogeti, doprawiti ſe, dobrati ſe, morgen wird er dort eintreffen, zeytra tam dogde, bude, 2) wie eine Rechnung, ſrownáwati ſe, 3) das trifft bey ihm ein, kann mit Recht von ihm geſagt werden, to geſt mu podobné, 4) wahr befunden werden, ſrownati ſe, das Glück trift mit meinen Wünſchen überein, ſſtěſtj s žádoſtmi mými ſe ſrownáwá, ſeine Hoffnung hat eingetroffen, naděge mne nemeylila, nechybila, der Traum hat eingetroffen, ſen ſe wygewil.

Eintreiben, Vieh, hnáti dobytek domů, pohánětí dobytek, 2) Geld, Schulden, penjze, dluhy ſhánětí, wybjrati, wpomjnati, 3) den Keil eintreiben, do těſna wehnati někoho, dělati někomu do čepice.

Eintreiber, m. der Schulden, Gelder, weyběrčj, bernjk, 2) pohunek, m.

Eintreibung, ſ. des Viehs, pohánění dobytka, n. 2) der Gelder, Schulden, ſhánění, wybjránj peněz, dluhů, n.

Eintreten, zertreten, zaſſlapati, zaſſlápnauti, ringsherum eintreten, obſtaupiti, Leim, Sauerkraut, Weintrauben, tlačiti, ſſlapati, 2) eingehen, wſtaupiti, wkročiti, in einen Dienſt, přiſtaupiti k ſlužbě.

Eintrichtern, wljti nálewkau.

Eintritt, m. wſtaupenj, wkročenj, n. wchod, m. bey Eintritte des Frühlings, na podletj, při začátku, při začjnánj, otewrenj podletj.

Ein-

Eintrecknen, vſchnauti, wie das Waſſer, wyſchnauti.
Eintrocknen, das, vſchnutj, n. des Waſſers, wyſchnutj, n.
Eintünken, namáčeti, namočiti.
Einverleiben, přiwtěliti, einem Buche, der Rechnung, dem Verzeichniße, do knihy, do počtu, do poznamenánj wložiti, wtěliti.
Einverſtändniß, n. ſrozumění, n.
Einverſtehen, ſich mit einem, ſrozuměti ſe, ſie haben ſich miteinander einverſtanden, ſrozuměli ſe mezy ſebau.
Ein und zwanzig, geden a dwadcet, gedenmecýtma, ein und dreyßig, geden a třidcet, der ein und zwanzigſte, geden a dwadcátý, gedenmecýtmý, der ein und dreyßigſte, geden a třidcátý.
Ein und zwanzigmal, geden a dwadcetkrát, gedenmecýtkrát, ein und dreyßigmal, geden a třidcetkrát.
Einwachſen, wrůſti,
Einwärts, wnitř, einwärts gehen mit Füßen, ſſmathati.
Einwäſſern, máčeti, ſwlažiti, wodau napauſſtěti, Fleiſch, Fiſche, den Schinken, máčeti, namočiti.
Einwäſſerung, f. máčenj, namáčenj, n.
Einweben, wetkati.
Einwechſeln, wyměniti,
Einwechslung, f. wyměnění, n.
Einweichen, Fleiſch, Fiſche, měkčiti, močiti, Brod in Wein einweichen, chléb we wjně namáčeti, máčeti.
Einweichung, f. des Fleiſches, der Fiſche, měkčenj, močenj, n. des Brods im Weine, máčenj, namáčenj, n.
Einweihen, zaſwěřiti, poſwěřiti.
Einweiſen, ſ. Einführen.
Einweiſung, ſ. Einführung.
Einwenden, namjtati, předmjtati, nawrhnauti, um ſich zu entſchuldigen, předkládati, předſtjrati.
Einwendung, f. namjtka, předmjtka, f. namjtánj, předmjtánj, n. bey den Juriſten, odpor, m. kladenj odporu, n. machen, odpor klásti, namjtku činiti, ohne Einwendung, bez odporu, Einwendung, Entſchuldigung, předkládánj, předſtjránj, n. Einwendung machen, daß man krank ſey, předkládati, předſtjrati nemoc.
Einwerfen, wohin werfen, wházeti, wmetati, 2) den Kopf, hlawu rozrazyti, roztřjſkati, die Fenſter, okna wytlaucy, wytřjſkati, rozstřjſkati, 3) einwenden, namjtati, předmjtati, odpor klásti, 4) wie ein Gebäude, das man erſt gebauet hat, rozházeti, rozmetati, rozbořiti, wie der Wind ein Gebäude, porazyti, rozházeti.
Einweyhen, ſ. Einweihen.
Einwickeln, zawinauti, obwinauti, obaliti, zaobaliti, ſich in den Mantel, do pláſtě ſe zaobaliti, obaliti.
Einwiegen, wkolébati.
Einwilligen, přiwoliti, ſwoliti.
Einwilligung, f. přiwolenj, ſwolenj, n.
Einwindeln, powigeti, zapowigeti, plenkami obwinauti.
Einwinden, wmotati.
Einwirken, einweben, wetkati, wpléſti.
Einwohnen, ſ. Einziehen.
Einwohner, m. obywatel, přebywatel, bydlitel, m.
Einwohnerinn, f. obywatelkyně, přebywatelkyně, bydlitelkyně, f.
Einwurf, m. namitka, f. namjtánj, odporu kladenj, n. odpor, m. machen, odpor klásti, wložiti, namjtku činiti.
Einwürgen, was einem ſchwer zu eſſen wird, zdáwiti.
Einwurzeln, wkořeniti ſe.
Einwürzen, okořeniti.
Einzaunen, ein Pferd, w vzdu pogjti, zwzditi, einen Ort, oplotiti, ohraditi, zahraditi, obehnati plotem, eingezäumter Platz, ohrada, f. zahražené mjſto, n.
Einzehlen Geld, z. B. in die Hand, počjtati do ruky, mit einzehlen, wpočjſti, wpočjtati, připočjſti.
Einzeichnen, naznamenati.
Einzeichnung, f. naznamenánj, n.
Einzeln, každý zwlášſť, obzwlášſtnj, zwlášſtně, každý sám pro ſebe, za ſebe, gedenkaždý, gednokaždé zwlášſtě, obzwlášſtně.

Einzeln, adv. zwlásſtě, zwlásſtně, obzwlásſtně, zwlásſt.

Einzig, gediný, gedinký, adv. gediné, einzig und allein, deswegen, gediné pro to.

Einziehen, wohin, wſtěhowati ſe, öffentlich, ſlawně wgeti, wgjti, 2) die Segel, ſwinauti plachty, ſeine Gelder, wybjrati penjze, 3) die Güter einziehen, ſtarek) pobrati, wzýti, 4) gefänglich einziehen, do wězenj dáti, dowesti, do wazby wzýti, 5) Nachricht einziehen, wyzwjdati, na zpráwy ſe wyptáwati, dotazowati, 6) ſich in etwas, wie Farbe, Feuchtigkeit, wtáhnauti ſe, 7) ſich zuſammen, ſtáhnauti ſe.

Einziehung, f. der Güter, pobránj, wzetj ſtatkú, n.

Einziſcheln, poſſeptati, wſſeptati.

Einziſcheln, das, poſſeptánj, wſſeptánj, n.

Einzug, m. wtažení, wgetj, wgitj, n. ſieghafter Einzug, ſlawné wgetj, wcházenj, wgitj po wjtězſtwj, wjtezoſlawné wgetj, n. ſolchen halten, držeti ſlawné wgetj po wjtězſtwj, ſlawiti wjtězſtwj, wjtězoſláwu.

Einzwängen, zuſammenpreſſen, wnutkati, wtiſknauti, wtlačiti w hromadu.

Einzwingen, einem etwas, als Speiſe, Arzney, donuciti, donutkati někoho k něčemu.

Einzwingen, das, donucenj, nátylj, n.

Einzwitſchern, mit Zwitſchern einſchläfern, vſſwiřinkati.

Eiſen, n. żelezo, n. zum Aufbrennen der Haare, żeljzko, n.

Eiſenartig, żelezowatý.

Eiſenbergwerk, n. żelezná hora, f. żelezný důl, m.

Eiſendrath, m. żelezný drát, m.

Eiſenerde, f. żelezná ruda, f.

Eiſenezzt, n. żelezné okuge, odpilky, plur.

Eiſenfarbe, f. żelezná barwa, f. pożelezawé barwy.

Eiſenfärbig, pożelezawé, żelezné barwy.

Eiſenfreſſer, m. chlubné pljce.

Eiſengrau, zrzawé barwy, pożelezawý.

Eiſengrube, f. důl żelezný, m.

Eiſenhandel, m. w żelezu obchod, m.

Eiſenhändler, m. żeleznjk, m.

Eiſenhütchen, n. eine Blume, ſſalamaunek, m.

Eiſenhütte, f. żeleznicě, żelezné hutě, f.

Eiſenkuchen, m. oplatek, m.

Eiſenroß, m. rez żelezný, m.

Eiſenſchmiedt, m. kowář, m.

Eiſenſpäne, plur. żelezné okuge, odpilky, f.

Eiſenwerk, n. Eiſenzeug, żeleza, n. okowina, f.

Eiſern, żelezný, eiſerne Briefe, żelezné liſty, plur.

Eis, n. led, m. das Eis brechen, led ſekati, délati, zu Eiſe werden, zmrznauti.

Eisgang, m. ledu gitj, n.

Eisgrube, f. lednice, f.

Eiſig, lednatý.

Eiskalt, ſtudený gako led.

Eismeer, n. lednaté moře, n.

Eisſcholle, f. ruda z ledu, lednj ruda, f. kus ledu, m.

Eisſtoß, m. dřenice ledu, f.

Eisvogel, m. lednáček, m.

Eiszapfe, m. ropauch, m.

Eitel, marný, daremný, im Reden, marnomluwný, der es iſt, marnotlach, darmotlach, daremný žwáč, m. 2) lauter, ſamý, eitle Narrenspoſſen, ſamé daremnoſti, f.

Eitel, adv. marně, daremně.

Eitelkeit, f. marnoſt, daremnoſt, f. im Reden, marnomluwnoſt, f. daremné, marné mluwenj, n.

Eiter, n. hnis, talow, m. zu Eiter werden, ſ. Eitern.

Eiterbeule, f. wřjdek, m. neſſtowičkz gitřicý ſe, f.

Eiterig, eitericht, hniſowatý, talowitý.

Eitern, anfangen, gitřiti ſe, zagitřiti ſe, rozgitřiti ſe, hniſowatěti.

Eiterſtock, m. zgitřenj, zahnogenj, n.

Eiterung, f. obgitřenj, gitřenj, zagitřenj, rozgitřenj, n. der Blattern, hnogenj, zahnogenj, n.

Eitervoll, plný hnisu, hnisowatý, talowitý.
Element, n. živel, m.
Elementarbuch, n. kniha počátků, začátků, f
Elend, n. bjda, bjdnoſt, ſtraſt, lopota, pſota, f. 2) Verbannung, wypowědění, n. Verjagung aus dem Lande, wyhnánj, wyhnanſtwj, n. ins Elend gehen, ziehen, gjti do wyhnanſtwj, gjti z wlaſti, ins Elend vertreiben, verjagen, zahnati, wyhnati, wypuditi z wlaſti, im Elende leben, živu býti we wyhnanſtwj.
Elend, adj. bjdný, ſtraſtný, pſotný, lopotný, eledende Rede, Entſchuldigung, Beſchäftigung, bjdná řeč, wýmluwa, práce, f. elender Beweis, elende Schrift, bjdný důkaz, m. bjdné pjſmo, n. elender Schreiber, bjdný pjſař, m.
Elend, adv. elendiglich, bjdně, ſtraſtně, pſotně, lopotně.
Elendsklaue, f. welblaudowý pazaur, m.
Elendthier, n. welblaud, olegen, m.
Elephant, m. ſlon, m.
Elfenbein, n. ſlonowá koſt, f.
Elfenbeinern, ze ſlonowé koſti.
Elle, f loket, m.
Ellenbogen, m. loket, m.
Ellenlang, loketnj, co loket dlauhý.
Ellenmaaß, n. loketnj mjra, f.
Ellig, loketnj, zwey, drey, vierellig, dwau, tŕj, čtyřloketnj.
Eller, f. Erle.
Elſen, Elſe, Fiſch, mágowá rybička. f.
Elſter, f. Alſter, ein Vogel, ſtraka, f.
Eltern, plur. rodičowé, m.
Elterulos, bez rodičů.
Elzbeere, f. ſſipek, m.
Emmerling, m. Ammerling, ein Vogel, ſtrnad, m.
Empfahen, ſ. Empfangen.
Empfang, m. přjgem, m. přigmutj, přigjmánj, přigetj, n. in Empfang nehmen, wzýti.
Empfangen, přigjmati, přigmauti, přigjti, Briefe, Nachrichten, pſanj, zprávy obdržeti, doſtati, übel, wohl empfangen, zle, dobře přigmauti, přiwjtati, ſchwanger werden, počjti, willkommen, přiwjtati.
Empfängniß, f. početj, počjnánj ženſké, n.
Empfehlen, einen zu einer Stelle, poručeti někoho k nějakému vřadu, ſich empfehlen in jemandes Gunſt, poručeti ſe do něčj přjzně, ſich empfehlen, Abſchied nehmen, poručeti ſe, ich empfehle mich, poručjm ſe, er läßt ſich empfehlen, dá ſe poručeti.
Empfehlung, f. poručenj, poručenj, n. auf deſſen Empfehlung, na geho poručenj, das iſt eine große Empfehlung für ihn, to ho welmi poručj, richten ſie ihm meine Empfehlung von mir aus, wyřjděgj mu odemne poručenj.
Empfehlungsſchreiben, n. poručliwý liſt, m.
Empfindbar, cytedlný, cytelný.
Empfindbarkeit, f. cytedlnoſt, cytelnoſt, f.
Empfinden, cýtiti, pocýtiti, vcýtiti, čjti, er wird es ſchon empfinden, gak on to vcýtj, pocýtj, včige, bude cýtiti, ich empfinde es noch immer, geſſtě pořád to cýtjm, ich empfinde Freude darüber, cýtjm, pocytugi nad tjm radoſt, er ſoll es empfinden, at to cýtj, 2) etwas übel empfinden, něco těžce nésti.
Empfindlich, cýtitedlný, cytedlný, cytliwý, čitedlný, empfindlicher Schmerz, náramná, přetěžká bolest, f. empfindliches Vergnügen, pochotná radoſt, rozkoš, f. einen am empfindlichſten beleidigen, někoho co neydůtkliwégi, přetěžce vrazyti, am empfindlichſten Orte angreifen, někoho co newjce dotknauti, dotýkati, empfindlich, der leicht böſe wird, popudliwý, böſe, empfindlich werden, popuditi ſe, 2) empfindlicher Verweis, důtkliwá domluwa, f. empfindlicher Brief, důtkliwé, dogimawé pſanj, n.
Empfindlich, adv. cytedlně, cytliwě, 2) důtkliwě.
Empfindlichkeit, f. cytedlnoſt, cytliwoſt,

wost, čitedlnoſt, f. 2) wenn man bald böſe wird, popudliwoſt, f.

Empfindſam, ſ. Empfindlich.

Empfindung, f. cyt, m. cytliwoſt, cytedlnoſt, f. eines Dinges vorher, předcytěnj, n.

Empfindungslos, bez cytu.

Empor, wzhůru, die Handlung, die Wiſſenſchaften empor bringen, zwelebiti obchod, wměnj, empor kommen aus der Tiefe, aus den Verborgenen, wen wygiti, wynikati, empor heben ſich, empor kommen, ſich empor ſchwingen, wynikati, wynikauti, předčiti nad giné, wznésti ſe, dadurch hat er ſich empor geſchwungen, tjm ſe wznesl, in der Nahrung empor kommen, zwotawiti ſe, zmocy ſe, empor ragen, empor ſtehen, wyſkytati ſe, wynikati, wzhůru státi, ſtrměti, empor ſteigen, wzhůru, nahoru wſtupowati, empor ſchweben, wznásſeti ſe, empor treten, wzſtaupiti, empor tragen das Haupt, hlawu wzhůru nésti.

Empören, zbaurčiti, ſich wider einen, zdwihnauti, pozdwihnauti, ſprotiwiti, ſpjčiti, zbaurčiti ſe proti někomu, das Gemüth empört ſich, mysl ſe haurj, pozdwihuge, kormauti, ſkormucuge, die Leidenſchaften empören ſich, náruživoſti ſe baurčugj.

Empörung, f. pozdwiženj, zbaurčenj, ſprotiwenj, ſpjčenj, n. baurče, baurka, f. des Gemüths, baurčenj, kormaucenj, ſkormaucenj, zbaurčenj, pozdwiženj myſli, n. der Leidenſchaften, zbaurčenj, baurčenj náruživoſti, n. eine Empörung anrichten, baurku zdwihnauti, naſtrogiti, ſtropiti, pozdwiženj naſtrogiti, ſtropiti.

Emſig, bedliwý.

Emſig, adv. bedliwě.

Emſigkeit, f. bedliwoſt, f.

Ende, n. konec, m. ſkončenj, n. zu Ende kommen, ku koncy přicházeti, ein böſes Ende nehmen, zlý konec wzýti, zu Ende bringen, ku koncy přiweſti, doweſti, dodělati, bey jemandes Ende ſeyn, býti při něčim ſkonánj, er hat ſein Werk noch nicht zu Ende gebracht, djla swého geſſtě nepřiwedl ku koncy, geſſtě swého djla nedodělal, nedokonal, zu dem Ende, k tomu koncy, am Ende, na koncy, napoſledy, am Ende iſt es doch einerley, napoſledy geſt wſecko gedno.

Enden, endigen, zu Ende bringen, dokonati, končiti, ſkončiti, ſkončowati, dokončowati, dokončiti, den Krieg endigen, wálku ſkončiti, ſein Werk, prácy swau ſkončiti, dodělati, dokonati, ſich endigen, wie eine Silbe, ein Prozeß, končiti ſe, ſkončowati ſe, das Luſtſpiel endiget ſich um 10 Uhr, weſelohra ſe ſkonáwá w deſet hodin, der Tod endiget alles, ſmrt wſſecko končj, wſſemu konec činj.

Endigung, f. ſkonánj, ſkončowánj, ſkončenj, dokončenj, n. nach Endigung der Sache, po dokončenj, po ſkončenj, po ſkončowánj tě wěcy. Endigung des Krieges, ſkončenj wálky, eines Worts, končenj, ſkonánj, n. končina, f.

Endiyien, ſſtěrbák, m.

Endlich, konečný.

Endlich, adv. konečně, pak, endlich einmal, pak gednau.

Endlichkeit, f. konečnoſt, f.

Endſchaft, ſ. Ende.

Endung, ſ. Endigung, 2) in der Abänderung der Wörter, pád, m. končina, f.

Endurtheil, n. pře rozſudek, m. weypowěd, f.

Endzweck, m. konec, m. den Endzweck erreichen, konce dosáhnauti, dogjti.

Engbrüſtig, duſſný, krátkoduchý, těžkoduchý, dychawičný, engbrüſtig ſeyn, duſſným býti, duſſněti, dychawičněti.

Engbrüſtigkeit, f. duſſnoſt, duſſnota, dychawičnoſt, f.

Enge, eng, wzký, auzký, těſný, eng beyſammen, eng in einander, těſný, enger Paß, klauza, f. wzké průchodiſſtě, wzká ſtráně, f. der Rock iſt mir zu enge, kabát geſt mně wzký, těſný,

enge

enge Schuhe, auzké, těsné střewjce, m. enge machen, svžiti, sauziti, stěsniti, enge werden, svženu, sauženu býti.

Enge, eng, adv. vzce, auzce, těsně, eng einziehen, zuſammen bringen, wrěsniti, stjsniti, sauziti, w tjseň vwesti.

Enge, die, těsnoſt, f. Enge des Meers, auzina, auzkoſt moře, f. des Landes zwiſchen zweyen Meeren, okřisdlj, n. klauza mezy dwěma moři, f. in die Enge treiben, do těsna wehnati.

Engel, m. angel, anděl, m. mein Engel! můg andjlku!

Engelchen, n. andjlek, angeljček, m.

Engelſüß, osladič, m.

Engliſch, angelſký, 2) engländiſch, Englický, Anglický.

Enkel, m. wnuk, m.

Enkelein, n. wnůče, n. wnuček, m.

Enkelinn, f. wnučka, f.

Enkelsweib, n. wnukowa žena, pranewěsta, f.

Entäußern ſich, straniti se, odstraniti se, odcyzyti se.

Entäußerung, f. stranění, odstranění, odcyzenj, n.

Entbehren, nemjti, býti bez něčeho, ich kann es entbehren, mohu bez toho býti, du hättest wohl die Mühe, Ausgabe, Sorge entbehren können, mohl sy býti bez práce, bez wydánj, bez staroſti.

Entbehrlich, bezpotřebný.

Entbieten, skázati, skazowati, wzdáwati, ſeinen Gruß, pozdrawenj skázati, einen zu ſich, někoho k sobě wyprosyti.

Entbinden, odwázati, 2) eine Gebährerinn entbinden, wie Gott, dáti porod, mit einem Sohne, synem pomocy, entbunden werden, slehnauti, poroditi.

Entbindung, f. odwázánj, n. 2) Niederkunft, porod, m. slehnutj, n. der Entbindung nahe, bljz ku porodu.

Entblättern, listj trhati, otrháwati, lámati, vlamowati.

Entblätterung, f. listj trhánj, lámánj, n.

Entblöcken ſich nicht, nestyděti, nehanbiti, nezarděti se, stud odložiti, odwrcy.

Entblöckung, f. neſtaudnoſt, f.

Entblößen, obnažiti, das Haupt, hlawu odkryti, obnažiti, den Degen, das Schwerd, kord, meč obnažiti, die Bruſt, prsa obnažiti, odhaliti, rozhaliti, odkryti, ſich, rozhaliti se, ſich ſchändlich entblößen, odkrywati se, 2) einen vom Gelde entblößen, do naha swlécy, oblaupiti, von Hilfe, pomocy zbawiti, pomoc odnjti, eine Stadt, město opuſtiti, bez ochrany nechati, ſich entblößen, vom Gelde berauben, oblaupiti se, wytráwiti, wydati se z peněz.

Entblößt, obnažený, odhalený, odkrytý, entblößtes Haupt, odkrytá hlawa, f. entblößter Degen, obnažený kord, m. von allen Mitteln, oblaupený ze wſſeho statku, zbawený wſſeho statku, wytráwený, eine entblößte Stadt, město bez ochrany, město opuſſtěné, n.

Entblöſung, f. Blöße, obnaženj, odkrytj, n. des Hauptes, odkrytj, n. vom Gelde, oblaupenj ze statku, zbawenj statku, wytráwenj, n.

Entbrennen, zahořeti, zapáliti, rozpáliti, zanjtiti, roznjtiti se, entbrennt, zahořelý, zapálený, rozpálený, roznjcený, zanjcený.

Entdecken einem etwas, zgewiti, wygewiti někomu něco, einen Diebſtahl der Obrigkeit, proneſti, 2) gewahr werden, bemerken, wyſſetřiti, vznamenati, znamenati, 3) erfinden, wynaleznauti, wynagjti, na gewo wyneſti.

Entdeckung, f. an einem andern, vznamenánj, znamenánj, n. 2) Bemerkung, wyſſetřenj, f. 3) Erfindung einer Kunſt, wynalezenj, wynagitj vměnj, n. Entdeckung machen, znamenati, wyſſetřowati, 4) Entdeckung, Nachricht, zgewenj, wygewenj, n.

Entchen, f. Aentchen, kachnička, kačička, f.

Ente, f. Ante, kačice, kačka, kachna, f. eine zahme, pitomá kačice, f.

eine

eine wilde, diwoká kačice, f. von Enten, kačičj.

Entehren, zneuctiti, neuctiti, pohaněti, 2) ein Frauenzimmer, pannu o počestnoſt, o poctiwoſt připrawiti, panně poctiwoſt odnjti.

Entehrung, f. znewcrěnj, newcrěnj, n. newcta, f.

Enterben, wydědíti, dědictwj zbawiti.

Enterbung, das, Enterbung, wyděděnj, dědictwj zbawenj, n.

Entfahren, wypadnauti, es entfährt einem leicht ein Wort, lehce, snadně se člowěk podřekne, lehce člowěk slowo wypuſtj, lehce wygde člowěku slowo z vſt, 2) entfahren aus der Hand, oder wie das Eiſen vom Stiele, wyſmeknauti, wymknauti se, wyklauznauti, 3) wie eine Blähung, auffloſſen, wygjti.

Entfallen, aus der Hand, wypadnauti, aus dem Munde, z vſt wygjti, 2) vergeſſen, aus dem Gedächtniße entfallen, z myſli, z paměti wypuſtiti, wyrazyti z myſli, z paměti wygjti, 3) der Muth entfällt, myſl kleſá, tratj ſe.

Entfärben ſich, rdjti, zardjti, zapýřiti, začerwenati ſe.

Entfärbung, f. rděnj, zarděnj, zapýřenj, začerwenánj, n.

Entfernen, einen, odſtraniti někoho, ſich, wzdáliti, odſtraniti, oddáliti ſe, vom Wege, von ſeinem Vorhaben, ſeiner Meynung, vchýliti, odchýliti ſe.

Entfernt, wzdálený, oddálený.

Entfernt, adv. wzdáleně.

Entfernung, f. jemandes, odſtraněnj, n. 2) Weggehen, Abſchied, wzdálenj, oddálenj, odſtraněnj, n. eines Orts, dalekoſt, dýl, f. in einer Entfernung, něco opodál.

Entfliehen, vgjti, vtecy, der Strafe, Gefahr, vgjti, zniknauti treſtu, nebezpečenſtwj.

Entfliehen, das, vgitj, vtečenj, n.

Entflohen, vtekly, vſſlý.

Entfließen, vplynauti.

Entfrechen ſich, ſ. Erfrechen.

Entfremden, odcyzyti, odcyzowati.

Entfremdet, odcyzený.

Entfremdung, f. odcyzenj, odcyzowánj, n.

Entführen, odweſti, vneſti.

Entführt, odwedený, vneſený.

Entführung, f. odwedenj, vneſenj, n. vnos, m.

Entgegen, naproti, er iſt mir entgegen, on geſt proti mně, dem Winde entgegen, proti wětru, gehen, naproti, wſtřjc gjti.

Entgegenarbeiten, proti někomu ſe brániti, pracowati.

Entgegenbellen, odſſtěkáwati.

Entgegenbrüllen, naproti bučeti.

Entgegengehen, naproti, wſtřjc gjti někomu.

Entgegengeſtellt, naproti poſtawený.

Entgegenhaben, den Wind, mjti wjtr protiwný.

Entgegenhalten, naproti klásti, ſtawěti.

Entgegenkommen, wſtřjc, naproti přigjti, gjti.

Entgegenlaufen, naproti běžeti.

Entgegenliegen, naproti ležeti.

Entgegenmurmeln, odrepráwati, obrepráwati.

Entgegenreden, odmlauwati.

Entgegenreiten, naproti geti.

Entgegenſchicken, naproti poſlati.

Entgegenſehen, naproti hleděti.

Entgegenſetzen, naproti, na odpor klásti, ſich entgegenſetzen, na odpor ſe ſtawěti, poſtawiti, poſtawowati.

Entgegenſetzung, f. naproti kladenj, n.

Entgegenſeyn, býti naproti, na odpor, protiwným, der Wind iſt entgegen, wjtr geſt naproti.

Entgegenſtellen, naproti ſtawěti, poſtawiti, ſich entgegenſtellen na odpor ſe ſtawěti, poſtawowati.

Entgegentreten, naproti wſtaupiti.

Entgegentreiben, naproti hnáti.

Entgegenwohnen, naproti bydleti.

Entgegenziehen, naproti táhnauti.

Entgegenziehung, f. naproti taženi, n.

Entgehen, entfliehen, vgjti, wie die Gelegenheit, pomjgeti, wie die Kraft, Saft, Nahrung, vcházeti, dem Wurfe entgehen, ráně ſe wyhnauti, der Gefahr entgehen, vgjti nebez-

pa-

pečenſtwj, nebezpečenſtwj zniknauti.

Entgehen, das, vgitj, n.

Entgeiſtert ſeyn, nemjti ducha w ſobě, býti bezduſſným, entgeiſterter Leichnam, bezduſſné tělo, n.

Entgeld, Entgelt, n. záplata, f. ohne Entgeld, bez záplaty.

Entgelten, platiti, zaplatiti, odplatiti, er wird es entgelten müſſen, bude to muſyt zaplatiti, zažiti, einem etwas entgelten laſſen, někomu za něco wyplatiti.

Entgürten, rozpásati.

Enthalten, in ſich halten, faſſen, držeti, obſahowati, ſich, zdržeti ſe, der Speiſe, des Weines, zdržeti ſe od gidla, od wjna, ſich des Lügens, lži ſe zdržeti, ſich des Lachens enthalten, zdržeti ſe od ſmjchu.

Enthaltſam, zdrželiwý.

Enthaltſamkeit, f. zdrželiwoſt, f.

Enthaltung, f. zdrženj ſe, n.

Enthaupten, hlawu ſtjti, ſraubiti, ſtjnati.

Enthauptung, f. ſtětj, ſraubenj hlawy, n.

Entheben, zbawiti, zproſtiti, der Můhe, práce zbawiti.

Entheiligen, poruſſiti, poſſkwrniti, den Sonntag, neděle neſwěciti.

Entheiligung, f. porusſenj, poſſkwrnění, n. des Sonntags, nedržení, neſwěcenj neděle, n.

Entkleiden, ſwláketi, ſwlécy, rozſtrogiti.

Entkleidung, f. ſwláčenj, ſwlečenj, rozſtrogenj, n.

Entkommen, vgjti, wywáznauti, ſ. Entgehen, Entfliehen.

Entkräften, vmdliti, zemdliti, ſýlu odnjti, zteyrati.

Entkräftet, vmdlený, zemdlený, zteyraný.

Entkräftung, f. vmdlenj, zemdlenj, zbawenj ſýly, zteyránj, n.

Entladen, zſkládati, břemena zproſtiti, nákladu zbawiti, ſein Gewiſſen, ſwědomj polehčiti, ſich der Bürde, zproſtiti, zbawiti ſe břemena, ſhoditi ſe ſebe břemeno.

Entladung, břemena zproſtěnj, nákladu zbawenj, zſkládánj, n. des Gewiſſens, polehčenj ſwědomj, n.

Entlarven, odkryti, obnažiti.

Entlaſſen, propuſtiti.

Entlaſſung, f. propuſtěnj, n.

Entlaſten, ſ. Entladen.

Entlaufen, vtecy, vtjkati, vběhnauti, odběhnauti, prchnauti.

Entlaufener, odběhlec, poběhlec, poběhlý, prchlý člowěk, m.

Entledigen, wyſwoboditi, wyproſtiti, der Laſt, břemena zbawiti, zproſtiti, od břemena wyſwoboditi, ſich der Strafe Bekümmerniß, zbawiti ſe treſtu, ſtaroſti, vom Jammer und Elend, wyſwoboditi, wyproſtiti, z bjdy, z nauze, den Bauch, břicho wyprázdniti.

Entlediget, wyſwobozený, wyproſtěný, zproſtěný, zbawený.

Entledigung, wyſwobozenj, wyproſtěnj, zproſtěnj, zbawenj, n.

Entlegen, wzdálený, daleký, entlegene Oerter, wzdálená mjſta, mjſta podál od ſebe, n. entlegen ſeyn, wzdálenu býti, podál od někoho býti.

Entlegenheit, f. wzdálenoſt, f.

Entlehnen, wypůgčiti, wydlužiti.

Entlehnt, wypůgčený, wydlužený, entlehntes Geld, wypůgčené, wydlužené penjze, f.

Entlehnung, f. wypůgčenj, wydluženj, n.

Entleiben, zabiti, žiwota zbawiti, žiwot wzýti, odnjti, ſ. Tödten.

Entleibt, zabitý, bezžiwotný.

Entleibung, zabitj, žiwota zbawenj, wzetj, n.

Entlernen, odwčiti.

Entmannen, mužſtwj, mužnoſti, zmužiloſti zbawiti, mužſtwj odnjti.

Entmannt, zžemilý, mužnoſti zbawený.

Entnehmen, odnjti, odnjmati, ſ. Entziehen, Entwenden, 2) Gelder auf einen entnehmen, penjze na někoho wybjrati.

Entnommen, odňatý, ſ. Entzogen.

Entpanzern, brnění odnjti, zbrnění ſwlécy.

Entrathen, ſ. Entbehren.

Entreißen, wydjrati, wydřjti, pobrati,

ti,

ei, einen dem Verderben, der Gefahr, ze zkázy, z nebezpečenſtwj wytrhnauti, wyprostiti, wychwáciti, dem Tode, ſmrti zbawiti, zprostiti, z hrdla ſmrti wytrhnauti, wychwáciti, wyprostiti.

Entreißung, f. wydjránj, wydřenj, pobránj, n.

Entrich, m. Aentrich, kačer, m.

Entrichten, odwádĕti, die Schulden, dluhy odwesti, zaprawiti, ſ. Abführen, Bezahlen.

Entrichtung, f. odwádĕnj, n.

Entrinnen, vtecy, vtjkati, vklauznauti, z rukau wyniknauti.

Entronnen, vtekly, vklauzly, wynikly.

Entrüſten, popuditi, rozljtiti, rozhokčiti, rozzlobiti, zkyſeliti, rozdráždíti, zdraſtiti, rozhorliti, ſich, popuditi ſe, pohnauti ſe hněwem, rozlobiti, rozljtiti ſe.

Entrüſtet, popuzený, rozljcený, rozhořčený, rozzlobený, zkyſelený, rozdrážděný, zdraſtěný, rozhorlený.

Entrüſtung, f. popuzenj, rozljtěnj, rozhorlenj, rozzlobenj, zkyſelenj, rozdrážděnj, zdraſtěnj, n. popudliwoſt, f.

Entſagen, odpowĕděti ſe, odřikati, weyhoſt dáti, zhoſtiti ſe, dem Teufel, und allen ſeinen Werken, dáblu a ſkutkům geho ſe odřjcy, den Wolluſten, rozkoſſem weyhoſt dáti, der Welt, ſwĕta ſe zhoſtiti, ſwĕtu weyhoſt dáti, ſeinen Rechten, Anſprüchen, puſtiti od ſwých práw, vſtaupiti od nadánj, nadĕge.

Entſatz, m. pomoc, f. zum Entſatze kommen, na pomoc přigjti, přiſpĕti, ku pomocy přigjti.

Entſchädigen, einen, nahraditi, wynahraditi, dáti náhradu.

Entſchädigung, f. náhrada, f. nahraženj, wynahraženj, n.

Entſcheiden, rozſauditi, rozhodnauti, zwiſchen zweenen den Streit, při rozhodnauti, rozſauditi, den Sieg, die Wahl, rozhodnauti, rozſauditi, Sprache, řeč rozeznati.

Entſcheider, m. rozſudj, m.

Entſcheidung, f. rozſauzenj, rozhodnutj, n.

Entſchieden, rozſauzený, rozhodnutý.

Entſchlafen, vſnauti, zaſpati, 2) im dem Herrn ſterben, w pánu vſnauti, zeſnauti.

Entſchlagen, ſich einer Sache, puſtiti nĕco, der Sorgen, ſtaroſti puſtiti, ſtaroſti ſe ſebe shoditi, eines Menſchen, ſtrhnauti, ſpuſtiti ſe nĕkoho, wyſtřjhati ſe, odcyzyti ſe.

Entſchließen ſich, rozmyſliti ſe, vmyſliti ſy.

Entſchließung, f. ſ. Entſchluß.

Entſchloßenheit, f. hotowoſt, ſtáloſt, ochotnoſt, f.

Entſchlummern, zezdřjmnauti, ſ. Entſchlafen.

Entſchlüpfen, wyklauznauti, aus der Hand, wyplznauti, wyklauznauti.

Entſchluß, m. Entſchließung, vmyſl, m. mein Entſchluß iſt gefaßt, giž ſem vmyſlil, w myſl wzal, na myſli vſtawil, vſtanowil, ſložil, er faßte den Entſchluß, w myſl wzal, vmyſlil ſobĕ, vſtanowil na myſli, vmjnil, zamjnil, na myſli vložil, auf einen Entſchluß bringen, na vmyſl přiweſti.

Entſchuldigen einen, oder ſich, wymlauwati, wymluwiti, omluwiti, omluwna, wymluwna včiniti giného, aneb ſebe ſamého.

Entſchuldiget halten, wymluwenu mjti.

Entſchuldigung, f. wýmluwa, omluwa, f. Entſchuldigung vorwenden, wýmluwu předložiti, přednáſſeti, předſtjrati.

Entſchütten, ſich des Verdachts, podezřenj ſe ſebe ſhoditi, ſwaliti, od ſebe odwrcy, odwrátiti.

Entſeelen, duſſi odnjti.

Entſeelt, bezduſſný.

Entſetzen, helfen, přiſpĕti, eine Stadt, oſwoboditi, ochrániti, oſtřjhati měſto. 2) einen des Amts, ſhoditi, ſſaditi, ſſložiti nĕkoho s aurádu, 3) ſich erſchrecken, děſyti, zděſyti ſe, předěſyti ſe, zhrozyti ſe, vžaſnauti.

Entſetzen, das, děſenj, zděſenj, vžaſnutj, n. vžás, m. vžaſloſt, hrůza, f. das Entſetzen kömmt noch an, gde na mne hrůza, hrůza mne pogj-

gjmá, zum Entſetzen, k vžáſu, k vžaſlosti.

Entſetzlich, hrozný, adv. hrozně.

Entſetzung, f. einer Stadt, oſwobozenj, oſtřjhánj, n. 2) von einem Amte, ſſloženj, ſſazenj, zhozenj s vřadu.

Entſiegeln, odpečetiti.

Entſiegelt, odpečetěný.

Entſieglung, f. odpečetěnj, n.

Entſinnen, ſich, vpamatowati ſe, pomněti, zpomenauti ſobě.

Entſprechen, übereinſtimmen, gemäß ſeyn, ſrownáwati, ſgednáwati ſe, der Erwartung entſprechen, jhr gemäß ſeyn, naděgi napliniti, podlé naděge ſe zdařiti.

Entſprießen, pogjti, zroditi ſe, aus dieſem Brunnen entſprießt alles Böſe, z té ſtudny wſſecko zlé ſe preyſſtj, entſproſſen, poſſlý, rodilý, zrodilý.

Entſpringen, entſtehen, pocházeti, pogjti, wznikati, wzniknauti, wznik brátí, wyſkočiti, von der Quelle, preyſſtiti, wypryſkowati ſe, wyſſakowati, dort entſpringt die Donau, tam pochází Dunag.

Entſtehen, pocházeti, pogjti, wzcházeti, powſtati, wzniknauti, aus dieſem enſtehet ein Geſchrey, z toho wzchází, pochází křik, es entſtand ein Krieg, powſtala, wznikla, zdwihla ſe wálka, es enſtand der Ruf, powſtala powěſt, aus dieſem entſtehet der Vortheil für den Staat, z toho pochází vžitek pro obec.

Entſtehung, f. pogitj, wgitj, n. wzchod, půwod, m.

Entſündigen, očiſtiti ſe.

Entſündigung, f. očiſſtowánj, n.

Entſtellen, zpotwořiti, zohyzditi.

Entſtellung, f. zpotwořenj, zohyzděnj, n.

Entvölkern, zpuſtiti, pleniti, poplniti.

Entvölkert, zpuſſtěný, pleněný, poplněný.

Entvölkerung, f. zpuſſtěnj, pleněnj, poplněnj, n.

Entwaffnen, zbrog ſwláčeti, odnjti, z zbroge ſwlécy.

Entwaffnet, bez zbroge, zbroge zbawený, z zbroge ſwlečený.

Entweder, buď, budto.

Entwehren, ſich einer Sache, obránitť ſe něčemu.

Entweichen, vhnauti, vhýbati ſe, wyhnauti, wohin, vhnauti, wyhnauti někam.

Entweichung, f. vhnutj, n.

Entweihen, poſſkwrniti, poruſſiti.

Entweihung, f. poſſkwrnění, poruſſenj, n.

Entwenden, vkrádati, krádj vgjmati, vbjrati, kradmo preč brátí.

Entwendet, vkradený, krádj odgatý.

Entwendung, f. krádánj, bránj, odgjmánj, n.

Entwerfen, nawrhnauti, nawrcy, ponawrcy, naſtjniti, den Plan, nawrcy, den Brief in die Schreibtafel, pſanj do pjſawky nawrcy, ſchriftlich für ſich, naſtjniti, nawrcy, ponawrcy, einen Karakter, wyznamenati, podobiti, wypodobiti powahu, ein Bild, obraz nawrcy, ponawrcy, naſtjniti, in Gedanken etwas entfernen, w myſli nawrcy.

Entwerfung, f. ſ. Entwurf.

Entweyhen, Entweyhung, ſ. Entweihen.

Entwickeln, wypleſti, wywinauti, wie es ſich noch entwickeln wird, gak ſe to ſkončj, gak ſe to geſſtě wywine, wyplete.

Entwickelung, f. wyplетenj, wywinutj, rozwinutj, n. Schauſpiels, ſkončowánj, ſkončenj, wywinutj, n.

Entwiſchen, wyniknauti, wywáznauti, wyklauznauti, entfahren, ungefähr entfallen, wyniknauti, wyſmeknauti ſe.

Entwöhnen, odwykati, 2) ein Kind, oſtawiti, odſtawiti, odſaditi djtě.

Entwöhnt, oſtawený, odſtawený, odſazený.

Entwöhnung, f. oſtawenj, odſtawenj, odſazenj, n.

Entwohnen, odwyknauti, odwykati.

Entwohnt, odwyklý.

Entwohnung, f. odwyknutj, n. odwykloſt, f.

Entworfen, nawrzený, ponawrzený, naſtjnený.

Ent-

Entwurf, m. Entwerfung, Schilderung, nawrženj, powawrženj, nastjnénj, n. nástin, m. schriftlicher, nawržénj, n. Entwurf von etwas machen, nawrženj wdělati, eines Karakters, wyznamenánj, n. podobenj, wypodobenj, n.

Entwurfsweise, nawrženě.

Entzäumen, ſ. Abzäumen ein Pferd.

Entziehen, wbjrati, wgjmati, wkrádati, heimlich entziehen, krádj wgjmati, kradmo preč brátí, einem das Lob entziehen, čeſt někomu odgjmati, wtrhati na cti, ſich den Augen der Leute, nepřicházeti na oči lidské, der Geſellſchaft, warowati, wyſtřjhati ſe ſpolečnoſti lidské, odchýliti ſe od ſpolečnoſti, jemanden der Gefahr, Strafe, od trestu, nebezpečenſtwj wyproſtiti, ſich der Arbeit, prácy ſe zpěčowati, wyhýbati.

Entziehung, ſ. wgetj, wgjmánj, wbjránj, n. von der Strafe, Gefahr, wyproſtěnj od trestu, od nebezpečenſtwj, n. ſeiner ſelbſt, warowánj, odchylowánj ſe, wyſtřjhánj, n.

Entzifferu, wykládati.

Entzifferung, ſ. wýklad, m. wyloženj, n.

Entzücken, myſl wyrazyti, 2) in große Verwunderung ſetzen, und ſehr vergnügen, obradowati.

Endzückend, zum Endzücken, roztomilý, přerozkoſſný.

Entzückung, ſ. wytržený myſli, n. 2) Vergnügen, rozkoš, ſ. wyražený, n.

Entzünden, zapáliti, zanjtiti, zažhnauti, 2) ſich entzünden, zapáliti ſe, wie der Hals, wie eine Wunde, zapáliti ſe, entzündet, zapálený, zanjcený, zažhnutý, entzündet ſeyn, zapálenu býti, gegen einen ſich entzünden, rozpáliti, roznjtiti, zanjtiti, zapáliti ſe proti někomu.

Entzündung, ſ. zapálenj, n. 2) Entzündung des Geblüts, der Bruſt, einer Wunde, des Halſes, zapálenj, n.

Entzwey, we dwj, na dwé, das Bein iſt entzwey, noha ge we dwj, etwas entzwey brechen, něco na dwj rozlomiti, přelomiti, mitten entzwey brechen, w půlky, na dwj rozlomiti, přelomiti, entzwey hauen, na dwj roztjti, rozpoltiti, entzwey ſchneiden, na dwj, w poli rozkrogiti, rozřjznauti, entzwey ſpalten, rozdwogiti, rozpoltiti w poli, na dwé roztjti, rozkoliti,

Entzweyen, ſich mit einem, rozdwogiti, neſgednotiti, neſnadniti, nesgednati, rozkmotřiti ſe s gednjm.

Entzweyung, ſ. rozdwogenj, neſgednocenj, neſnadnění, neſgednánj, rozkmotřenj, n.

Epheu, břečtan, m. von Epheu, břečtánowý.

Eppich, m. miřik, ličok, apich, m.

Er, on.

Erachten, domnjwati, domeyſſleti ſe, ſauditi, meines Erachtens, podlé mého domnění, zdánj, gakž ſe mně zdá, widj, gakž ſe naděgi.

Erachtung, ſ. domnění, zdánj, n.

Erarbeiten, wydělati, wypracowati.

Erbanfall, m. nápad, m.

Erbar, ſ. Ehrbar.

Erbarmen ſich, ſmilowati, ſlitowati ſe, es erbarmet mich ſein, ljto mi ho, litugi ho.

Erbarmen, das, ſmilowánj, ſlitowánj, n. ljtoſt, ſ. Erbarmen haben, ſlitowánj, ljtoſt mjti, aus Erbarmen, z ſmilowánj, z ſlitowánj, z miloſrdenſtwj, ohne Erbarmen, bez ljtoſti, ſmilowánj, miloſrdenſtwj.

Erbarmer, m. ſlitownjk, m.

Erbarmerinn, ſ. ſlitownice, ſ.

Erbärmlich, ljtoſtný, erbärmlicher Zuſtand, žaloſtiwý, ljtoſtný, bjdný ſtaw, m. erbärmliche Verſe, Rede, Schrift, bjdnj werſſe, m. bjdná řeč, ſ. bjdné pjſmo, n. erbärmliches Maul, wkrutná huba, erbärmliches Maul machen, hroznau hubu dělati, wſta rozdjrati, ſſklebiti, erbärmliche Muſik, bjdná hudba, ſ.

Erbärmlich, adv. ljtoſtně, ljtoſtiwě, ſchreiben, dichten, bjdně pſáti, básniti, erbärmlich lange, hrozně, wkrutně dlauho.

Erbarmniß, n.) ſ. das Erbarmen.
Erbarmung, ſ.)

Er-

Erbarmens, Erbarmungswürdig, politowánj hodný.
Erbauen, ein Haus, wystawěti, postáwiti, wzdělati dům, 2) wie ein Prediger, wie eine Rede, wie ein Buch, pohnauti, wzbuditi, wzdělati, er hat mich sehr erbaut, on mne welmi pohnul, wzbudil, sich erbauen, pohnauti, wzbuditi, wzdělati se.
Erbauer, m. eines Hauses, wystawitel, m.
Erbaulich, pohnutedlný, wzbuditedlný, wzdělawatedlný, přikladný.
Erbauung, f. wystawenj, wzdělánj, postawenj, n. 2) Ueberweisung, Besserung, Reizung zur Gottesfurcht und Tugend, wzdělánj, wzbuzenj, pohnutj, n.
Erbe, Erbherr, m. dědic, m.
Erbe, f. Erbtheil, dědictwj, n.
Erbeben, zdrkotati, zatrnauti, vstrnauti, wie die Erde, zatřásti se.
Erbeben, das, zdrkotánj, n. der Erde, třesenj země, n.
Erben, überhaupt, děditi, zděditi, er erbt so viel, on tolik dědj, er hat geerbt, dědil.
Erbeten, wyprosyti.
Erbeten, wyprossený.
Erbettelu, wyžebrati.
Erbettelt, wyžebraný.
Erbeuten, zkořistiti, nakořistiti.
Erbeuten, n. zkořistěnj, nakořistěnj, n.
Erbfall, m. nápad, m.
Erbfehler, m. dědičná chyba, f.
Erbfeind, m. auhlawnj nepřjtel, m.
Erbfeindschaft, f. auhlawnj nepřátelstwj, n.
Erbgang, f. Erbfall.
Erbgenoß, m. spoludědic, m.
Erbungsrecht, n. dědičné práwo, n.
Erbgut, n. dědictwj, n. dědičný statek, m. väterliches Erbgut, dědictwj po otcy, n. otčizna, f.
Erbhaß, m. dědičný hněw, m.
Erbherr, m. dědičný pán, m.
Erbhuldigung, f. přjsaha poddanosti, f.
Erbieten, sich zu etwas, podwoliti se k něčemu, sich zu allen Diensten erbieten, ke wssem služebám se podwoliti, wwoliti.
Erbietig, wolný, ochotnowolný, ochotný.
Erbieten, das, Erbietung, f. podwolenj, wwolenj, n.
Erbinn, f. dědička, f.
Erbitten etwas, wyprosyti, wyprosyti, der sich erbitten läßt, genž se dá wyprosyti, naprosyti.
Erbittern, rozhořčiti, rozkyselit, zkyseliti.
Erbittert, rozhořčený, rozkyselený.
Erbitterung, f. rozhořčenj, rozkyselenj, n. zássť, nechut, hořkost mysli, f. mit Erbitterung, s hořkosti, aus Erbitterung, z hořkosti, ze zássti.
Erbkrankheit, f. dědičná nemoc, f.
Erblande, plur. dědičné země, f.
Erblassen, blaß werden, blednauti zblednauti, zsýnaleti.
Erblassen, das, Erblasung, blednutj, zblednutj, zsýnalenj, n.
Erblasser, m. kssaftownjk, kssaftugjcý, m.
Erblasset, erblaßt, zbledlý, zsýnalý.
Erblehen, n. dědina, f.
Erblehn und Gerichtsherr, m. dědinjk, m.
Erbleichen, f. erblassen.
Erblich, dědičný.
Erblicken, wljdati, wljdnauti, zahljdnauti, wzřjti, sezřjti, zočiti.
Erblickt, zahljdnutý, wzřený, sezřený, zočený.
Erblickung, f. wljdánj, wljdnutj, zahljdnutj, wzřenj, sezřenj, zočenj, n.
Erblinden, oslepnauti.
Erblos, dědictwj zbawený.
Erborgen, zdlužiti.
Erbprinz, m. dědičné knjže, n.
Erbprinzessinn, f. dědičná kněžna, f.
Erbrechen, wylomiti, 2) den Brief, rozlomiti, odpečetiti pšanj, 3) sich erbrechen, spewen, dáwiti se.
Erbrechen, das, wylomenj, n. 2) rozpečetěnj, n. 3) das Spewen, dáwenj, n.
Erbrecht, n. dědičné práwo, n.
Erbschaft, f. dědictwj, n. antreten, dědictwj přigjti, na dědictwj dosednauti, dědictwj wgmauti.
Erbschuld, f. dědičný dluh, m.

Erbſeuche, f. dědičná nemoc, f.
Erbſtreit, m. dědičná pře, rozepře, hádka, f.
Erbſünde, f. hřích dědičný, m.
Erbtheil, n. podil, m.
Erbvermächtniß, n. odkaz, odkázánj, n.
Erdapfel, m. brambor, m. zemské gabłko, zemče, n.
Erdart, f. hruda, f.
Erdball, m. kaule, f. obor swěta, m.
Erdbeben, n. zemětřesenj, n.
Erdbeer, f. gahoda, f.
Erdbeerkraut, n. gahodnjk, m.
Erdbeſchreiber, m. popiſowatel, wypiſowatel země, m.
Erdbeſchreibung, f. popiſowánj, popſánj, wypſánj země, n. popiſa země, f. weypis země, m.
Erdboden, m. podlaha zemė, f. podſebytj, n. 2) die Erde, die wir bewohnen, zemė, f. okrſſek zemſký, obor ſwěta, m.
Erde, f. zem, země, f. aus der Erde, zemſký, zu Erde werfen, na zem hoditi, zur Erde werden, w zem ſe obrátiti, zu Erde beſtatten, pod zem pochowati.
Erdenge, f. vzkoſt země, f.
Erdenken, wymyſliti, zamyſliti, das hab ich erdacht, to ſem gá zamyſlil, wymyſlil.
Erdenklich, k wymyſſlenj, k pomyſſlenj, alle nur erdenkliche Höflichkeit erweiſen, wſſecku gen k pomyſſlenj zdwořiloſt prokázati, ſ. Erſinnlich.
Erdenkloß, m. hruda, f.
Erdenkung, f. wymyſſlenj, zamyſſlenj, n. zámyſl, wymyſlek, m.
Erdenlaſt, f. břemeno, břjmě země, n.
Erderſchütterung, f. zemė třesenj, pohnutj, n.
Erdgewächs, n. zroſtlina, f.
Erdicht, zemnatý.
Erdichten, zamyſliti, ſmyſliti, wymyſliti, sbáſniti.
Erdichtet, zamyſſlený, ſmyſſlený, sbáſněný.
Erdichtung, f. zámyſl, wymyſlek, m. ſmyſſlenka, f. ſmyſſlenj, n. báseň, f.
Erdkreis, m. okrſſek země, zemſký, m.
Erdkugel, f. kaule zemſká, f.
Erdmeſſer, m. zeměměřič, m.
Erdmeſſerey, f. Erdmeßkunſt, zeměměřictwj, wměnj zemoměřičné, n.
Erdreich, n. země, f. zemſtwj, n.
Erdroſſeln, duſyti, wduſyti, rdauſyti, zardauſyti zaſſkrtiti, wſſkrtiti.
Erdroſſelt, wduſený, zardauſený, zaſſkrcený.
Erdroſſelung, f. wduſenj, zardauſenj, zaſſkrcenj, wſſkrcenj, n.
Erdrücken, zatlačiti.
Erdrückt, zatlačený.
Erdrückung, f. zatlačenj, n.
Erdſcholle, f. hruda, f.
Erdſchwamm, m. hauba zemſká, f.
Erdſpinne, f. zemſký pawauk, m.
Erdſtrich, m. prauh, pas zemė, m. 2) částka země, f.
Erdulden, trpěti, ſtrpěti, wytrpěti, ſnáſſeti.
Erduldung, f. trpenj, ſtrpenj, wytrpenj, ſnáſſenj, n.
Ereifern ſich, rozhorliti, rozprchliti ſe, über etwas, nad něčjm.
Ereifert, rozhorlený, rozprchlený.
Ereiferung, f. rozhorlenj, rozprchlenj, n.
Ereignen, eräugnen ſich, zběhnauti ſe, dáti, ſtáti ſe.
Ereignet, eräugnet, zběhlý, dálý, ſtalý.
Ereilen, dohoniti, doſtihnauti, době hnauti.
Ererben, ſ. Erben.
Erfahren, dowědėti ſe, zwědėti, wyzwědėti, porozuměti, wyrozuměti, 2) durch Vorfalle, zkuſyti, ohledati, er hat es in der That erfahren, gefunden, ſkutečně toho zkuſyl, ohledal to, du wirſt es erfahren, zkuſýš, ohledáš, zwjš to.
Erfahren, zkuſſený, zkuſylý, zběhlý, ſehr erfahren in etwas, doſpělý w nečem, welmi zběhlý, zkuſſený w něčem.
Erfahrenheit, f. Erfahrung, zkuſſenoſt, f. zkuſſenj, n. 2) Kenntniß, zkuſſenj, n. zkuſſenoſt, zběhloſt, f.
Erfechten, wybogowati, einen Sieg, wjtězſtwj wpotýkati, wypotýkati.
Erfinden, wynaleznauti, wynagiti,

nalezmauti, wymyſliti, zamyſluti.

Erfinder, nalezatel, nalezač, wymyſlitel, m.

Erfinderiſch, Erfindſam, důwtipný, důmyſlný.

Erfindſamkeit, f. důwtipnoſt, důmyſlnoſt, f. důmyſl, důwtip, m.

Erfindung, f. nalezánj, n. nálezek, nález, wymyſlek, m.

Erfolg, m. poſledek, následek, konec, m. ohne Erfolg, nadarmo.

Erfolgen, následowati.

Erforderlich, potřebný.

Erfordern, žádati.

Erforderniß, f. potřebnoſt, f. Erforderung der Sache, potřeba, f.

Erforſchen, zwjdati, wyzwjdati, wyſkaumati, wyzpytowati.

Erforſcher, m. zwědač, zwidatel, wyzwědač, wyzwidatel, wyſkaumatel, wyzpytowatel, wyzpytatel, m.

Erforſchung, f. wyzwjdánj, zwjdánj, wyſkaumánj, wyzpytowánj, n.

Erfragen, einen, wo er zu finden iſt, doptati ſe na někoho, někoho.

Erfreuen, obweſeliti, rozweſeliti, obradowati, potěſſiti, wie eine Sache, Nachricht, potěſſiti, einen traurigen, těſſiti, potěſſiti, ich hatte mich darüber ſehr erfreuet, welmi ſem ſe z toho radował, ſich erfreuen, obweſeliti, rozweſeliti, radowati ſe.

Erfreuet, obweſelený, obradowaný, potěſſený, erfreuet ſeyn über etwas, těſſiti, weſeliti ſe z něčeho.

Erfreulich, potěſſitedlný.

Erfreulich, adv. potěſſitedlně.

Erfrieren, zmrznauti, er hat ſich das Glied erfroren, oznobil ſy aud, die Füſſe ſind ihm erfroren, nohy mu zmrzły, wie ein Gewächs, zmrznauti.

Erfriſchen, občerſtwiti, očerſtwiti.

Erfriſchung, f. občerſtwenj, očerſtwenj, n.

Erfriſchungen, plur. lahůdky, pochautky, f.

Erfüllen, anfüllen, ſplniti, doplniti, naplniti, mit Speiſe, naplniti pokrmem, die Seele mit Vorſtellungen, naplniti, die Bitte, den Wunſch, proſbu, žádoſt někj naplniti, wyplniti, ſplniti, das Verſprechen, den Willen, přjpowěd, wůli naplniti, ſplniti, wie die Weiſſagung, wyplniti.

Erfüllet, naplněný, wyplněný.

Erfüllung, f. naplněnj, wyplněnj, n.

Erfunden, nalezený, wynalezený.

Ergänzen, zceliti, doplniti, doſtawiti, etwas zerriſſenes, wie ein Tuch, Kleid, plácati, zceliti.

Ergänzt, zcelený, doplněný, doſtawený.

Ergänzung, f. důſtawek, m. zcelenj, doplněnj, doſtawenj, n.

Ergeben ſich, wie eine Stadt, Armee, podati ſe, wzdáti ſe, ſich jemanden, odewzdati ſe někomu, Gott ſich ergeben, dáti, oddati, odewzdati ſe Bohu, ſich unter jemandes Gewalt ergeben, dáti ſe w moc někomu, podrobiti ſe, poddati ſe, ſich einem Dinge, oddati ſe něčemu, na něco.

Ergeben jemanden, poddaný, einem Dinge, oddaný, dero ergebener Diener, w ſlužbách wolný, ochotnowolný.

Ergebenheit, f. náklonnoſt, ochotnoſt, ochotnowolnoſt, f.

Ergebung, f. an den Feind, poddánj, n. in den Willen Gottes, oddánj, odewzdánj, n.

Ergehen, ſtáti, dáti ſe, nach Wunſche, podlé ljboſti ſe ſtáti, dle žádoſti ſe zwésti, daříti ſe, zdařiti ſe, ergehen laſſen ein Befehl, wydati rozkaz, wynesti, rozkaz, einen Spruch ergehen laſſen, weynos učiniti, ſich ergehen, ſpazieren, projiti ſe.

Ergießen ſich, rozliti ſe, wie ein Fluß über das Ufer, rozwodniti ſe, 2) in einen andern, wie in das Meer, wljti, wlěwati ſe, der Fluß ergießt ſich in einen anderen, řeka ſe wlé-wá, wpadá do druhé.

Ergießung, f. rozlitj, n. des Meeres, powodeň, f. rozwodněnj, n. in das Meer, in einen Fluß, wpád, m. wpadánj, n.

Ergötzen, obweſeliti, rozweſeliti, obradowati, ſ. Vergnügen, ſich an etwas ergötzen, radowati, weſeliti ſe z něčeho, nad něčim, z něčeho, nad něčim rozkoš, potěſſenj, radoſt, ljboſt mjti.

Ergötzen, das, rozkoš, ljboſt, radoſt, ſ. obweſelenj, n.

Ergötzlich, rozkoſſný.

Ergötzlichkeit, ſ. rozkoš, weſeloſt, ſ.

Ergötzung, ſ. obweſelenj, n. rozkoš, ljboſt, ſ.

Ergreifen, chopiti, pochopiti, vchopiti, vchwátiti, vchwátnauti, vchytiti, pochytiti, pogmauti, vgmauti, popadati, die Waffen, zbraň vchwátiti, zbrané ſe chopiti, einen bey der Hand, za ruku chopiti, vchopiti, pogmauti, popadnauti, chytiti, vchytiti, einen an Uebelthat, dopadnauti, zaſtihnauti, die Gelegenheit, přjležitoſt neopominauti, den Vorſchlag ergreifen, podánj vgjti, přigjti, přiwoliti, die Flucht, na vtjkánj ſe dáti, w vtjkánj ſe dáti, s rychlikem radu wzýti, s waňkem ſe poraditi, dáti ſe w koty.

Ergrimmen, rozljtiti, rozſápati ſe, popuditi ſe hněwem, rozpáliti, zapáliti, roznjtiti, vnáhliti ſe.

Ergrimmt, rozljcený, rozſápaný hněwem, roznjcený, zapálený.

Ergrübeln, wyhlaubati.

Ergründen, wyzpytowati, wyſkaumati, wyſtihnauti.

Ergründung, ſ. wyzpytowánj, wyſkaumánj, wyſtihnutj, n.

Erhaben, wyſoký, wywýſſený, ein etwas erhabener Ort, wyšſſj, wywýſſené mjſto, n. etwas erhaben, obwýſſný, 2) erhabene Arbeit, wyzdwižené, wybigené djlo, n. erhabenes Bildwerk am Silber, rytina, ſ. 3) erhabene Hände, ſpiaté ruce, ſ. 4) erhabene Stimme, wyſoký, wyſoko zwučný hlas, m. 5) erhabene Schreibart, způſob pſanj wyſoký, m. 6) erhabene Seele, Denkungsart, duch zmužilý, m. myſl zmužilá, ſpanilá, ſpanilá dúmě, ſ. 7) erhabener Monarch, welikýmocnář, m. 8) erhabener Stand, Würde, wywýſſený ſtaw, m. důſtogenſtwj, n.

Erhabenheit, ſ. des Orts, wyſokoſt, wywýſſenoſt, ſ. der Würde, wywýſſenoſt, ſ. důſtogenſtwj, n. der Denkungsart, der Schreibart, ſpaniloſt myſli, wyſokoſt pſánj, ſ.

Erhalten, zachowati, zadržeti, ſein Leben, žiwot ſwůg zachowati, ochrániti, ſich erhalten, ſtehen bleiben, nicht umfallen, zdržeti ſe, zadržeti ſe, 2) erlangen, obdržeti, doſtati, doſáhnauti něco, dogjti něčeho, durch Bitten etwas, obdržeti, Lob erhalten, chwálu obdržeti, chwály dogjti, chwály doſáhnauti, Geld, doſtati penjze, wie Briefe, Nachricht, obdržeti, doſtati pſanj, zprávu, den Sieg erhalten, wjtězſtwj obdržeti, wjtězſtwj doſáhnauti, dogjti.

Erhalter, m. zachowatel, ochranitel, zdržowatel, m.

Erhaltung, ſ. zachowánj, n.

Erhandeln, wykupčiti.

Erhärten, hart werden, zatwrdnauti, ſtwrditi, zatwrditi ſe, vtwrditi ſe, 2) beweiſen, ſtwrditi, potwrditi.

Erhaſchen, polapiti, poſtihnauti, vchwátiti, vchwátnauti, einen Flüchtigen, poběhlce lapiti, polapiti, poſtihnauti.

Erheben, wyzdwihnauti, wyzdwihowati, pozdwihowati, zu Ehren erheben, w důſtogenſtwj wyzdwihnauti, pozdwihnauti, wywýſſiti, powýſſiti, hoch erheben, wyſoko wyzdwihowati, wynáſſeti, wychwalowati, das Haupt, hlawu pozdwihnauti, wyzdwihnauti, die Stimme, hlaſu pozdwihnauti, Gelder heben, penjze wyzdwihnauti, die Gedanken, das Gemüth zu Gott, myſlenj, myſl k Bohu pozdwihnauti, ſich erheben, pozdwihnauti, wyzdwihnauti ſe, wynáſſeti, pnauti, popnauti, wypnauti, wypjnati ſe, es erhebt ſich ein Gerücht, powěſt powſtáwá, wzniká, es erhebt ſich ein Ungewitter, powſtáwá bauřka, es erhebt ſich ein Krieg, wálka ſe zdwihá,

naſtáwá, wzniká, ein Wind, wjtr ſe zdwihá, ſtrhá, powſtáwá, ein Lerm, pokřik powſtáwá, wzniká.

Erheblich, důležitý.

Erheblichkeit, f. důležitoſt, f. eine Sache, von groſſer Erheblichkeit, wěc důležitá.

Erhebung, f. pozdwiženj, n. Erhebung der Stimme, pozdwiženj hlaſu, n. zu Ehren, pozdwiženj, wyzdwiženj, n. 2) Stolz, wyzdwiženj, wynáſſenj, wypjnánj, n.

Erheirathen, ſ. Erheyrathen.

Erheiſchen, žádati, es erheiſcht die Noth, potřeba toho žádá, die Umſtände erheiſchen es, okoličnoſti toho žádagj, ſ. Erfordern.

Erheiſchung, f. žádánj, n. nach erheiſchung der Sache, gak toho potřeba žádá.

Erhellen, zřegmé, patrné, wědomé býti, poznati ſe, es erhellet daraus, z toho ſe poznati může, z toho geſt patrno, zřegmo.

Erhenken, oběſyti, powěſyti, ſich erhenken, oběſyti ſe.

Erhenkt, adj. Erhenkter, oběſſený, oběſſenec, wiſelec, m. erhenkt werden, oběſſenu býti, w konopjch ſe zadušyti.

Erhenkung, f. oběſſenj, n.

Erhitzen, hřjti, zhřjti, ohřiti, zhřjwati, 2) ſich erhitzen, zahřiti, wohřiti ſe, ſehr, zahořeti, zapáliti ſe.

Erhitzt, zahřitý, wohřitý, zapálený.

Erhitzung, f. zahřitj, wohřitj, zapálenj, n.

Erhöhen, powýſſiti, zwýſſiti, wywýſſiti, jemanden, powýſſiti, ſich erhöhen, powyſſowati, wywyſſowati, wypjnati ſe.

Erhöhung, f. powýſſenj, wywýſſenj, zwýſſenj, n.

Erholen ſich, oddechnauti ſobě, odtuchnauti ſobě, občerſtwiti ſe, vom Schrecken, Erſtaunen, Ohnmacht, okřáti, přigjti k ſobě, zpamatowati ſe, wpamatowati ſe, er erholt ſich, přicházý k ſobě, ſich des Schadens erholen, ſſkodu nahraditi, von einer Krankheit, wzdrawiti ſe, okřáti, obzerſtwiti, ſyly nabyti, poſyniti ſe, k ſobě přigjti, ſich bey einem Raths erholen, radu bráti, wzýti s někým radu, požádati od někoho rady.

Erholung, f. oddech, m. oddechnutj, n. von der Krankheit, okřánj, wzdrawenj, poſylněnj, n. zur Erholung des Körpers, pro poſylu, 2) Zeitvertreib, kratochwil, f. občerſtwenj, n.

Erholungsſtunde, f. hodina k oddechu, f. občerſtwenj, n.

Erhören, wyſlyſſeti, wyſlechnauti, wſlyſſeti.

Erhörlich, wyſlyſſitedlný, wſlyſſitedlný.

Erhörung, f. wyſlyſſenj, wyſlechnutj, wſlyſſenj, n.

Erhungern, hladem mřjti, zagjti, zahynauti.

Erjagen, dohnati, dohoniti, doběhnauti.

Erinnern, zpomjnati, zpomenauti, připomenauti, připamatowati, wpamatowati, ku paměti přiweſti, an etwas, na něco zpomjnati, zpomenauti, připomenauti, připamatowati, ohne mein Erinnern, bez mého wpomjnánj, napominánj, 2) ſich erinnern, zpomjnati, zpomenauti, připamatowati ſobě, připomenauti, ku paměti ſobě přiweſti, pomněti, ich erinnere mich noch ſeiner Worte, zpomjnám ſy, wpamatugi ſe geſſtě na geho ſlowa, připomjnám ſy geſſtě geho ſlowa, pamatugi ſy geſſtě geho ſlow, ſe na geho ſlowa.

Erinnerung, f. zpomenutj, připomenutj, n. auf deine Erinnerung, na twé připomenutj, Erinnerung machen, připomjnati. 2) an jemanden, an etwas, Andenken, zpomjnánj, zpomenutj, pomněnj, n. památka, f.

Erkalten, wyſtydnauti, wſtydnauti, wychladnauti, wie der Eifer, oſtydnauti, wruchnauti, ochladnauti.

Erkälten ſich, naſtydnauti, naſtuditi ſe, er hat ſich erkältet, naſtydl, naſtudil ſe.

Erkältung, f. naſtydnutj, naſtuzenj, n.

Erkannt, poznaný.

Erkargen, naſkrbiti, nalakomiti.

Erkaufen, kaupiti, mit Gelde, wykaupiti, wyplatiti.

Erkennen, was man noch nicht weis, poznati, seznati, wyrozuměti, srozuměti, jemanden unter den Haufen, poznati, für etwas erklären, vznati, z. B. einen als König, Kristum für den Messias, vznati, vznáwati, für gelehrt, tüchtig, ehrlich, weise, nützlich, vznati, vznáwati, in einer Rechtssache gerichtlich erkennen, nalezti, za práwo nalezti, vznati, mezy stranama rozeznati, einen von weiten erkennen, zdalěka někoho poznati, zu erkennen geben, dáti na gewo, dáti znát, daraus kann man es erkennen, z toho to můžeme poznati, seznati, porozuměti, z toho se může poznati, seznati, porozuměti.

Erkenntlich, das sich erkennen läßt, das man sehen kann, poznánliwý, zřetedlný, widitedlný, patrný, ku poznánj, 2) dankbar, vznalý.

Erkenntlichkeit, f. für empfangene Wohlthaten, vznalost, f.

Erkenntniß, f. poznánj, porozuměnj, n. poznalost, známost, f. von etwas Erkenntniß haben, o něčem, oder něčeho poznánj, známost mjti, Erkenntniß geben, dáti známost, Erkenntniß seines Irrthums, seiner Schuld, Unfähigkeit, poznánj, vznánj bludu, winy, nedospělosti, f.

Erker, Arker, m. wýkus, weylenek, wýstupek, austupek, m. pawlač, weyseďka, f.

Erkiesen, f. Erwählen.

Erklärbar, wyložitedlný, k wyloženj.

Erklären, wykládati, wyložiti, wyswětliti, ein Wort so oder so, slowo tak neb tak wyložiti, 2) für unschuldig, tüchtig, würdig, za newinného, schopného, hodného, wyhlásyti, prohlásyti, 3) sich erklären, wygewiti, zgewiti se, über etwas, wygewiti, wynesti swé zdánj, mjněnj o něčem, 4) einen zum Aufseher, Bürgermeister, Beschlshaber, Besorger, za pozorowače, měssťanostu, poručnjka někoho prohlásyti, wyhlásyti.

Erklärer, m. wykladač, wykladatel, wyswětlitel, m.

Erklärung, f. wýklad, m. wykládánj, wyloženj, wyswětlenj, n. 2) Meynung, die man sagt, zgewenj, wygewenj, prohlásseni, n. seine Erklärung von sich geben, wynesti, wygewiti, zgewiti swé zdánj, dáti, wynesti na gewo swé mjnénj.

Erklecken, dostačiti, postačiti, postačowati, wystačiti.

Erklecklich, dostatečný, postačitedlný, es ist erklecklich genug, gest dostatečné, eine erkleckliche Summe, dostatečný počet, m.

Erklingen, rozlihati se.

Erklopfen, wyklepati.

Erkochen, prowařiti.

Erkohren, f. Erwählt.

Erkranken, rozstonati se, roznemocy se, znemocněti.

Erkühlen, wychladiti, sich, wychladiti se, nastydnauti.

Erkühlung, f. wychlazenj, n.

Erkühnen sich, osměliti, opowážiti se.

Erkühnen, das, osmělenj, opowáženj, n. směloſt, opowážliwoſt, f.

Erkundigen sich um etwas, nach etwas, doptáwati, poptáwati, wyptazowati se na něco.

Erkundigung, f. wyptáwánj, wyptánj, doptáwánj, dotazowánj, poptáwánj, n.

Erlaben, f. Erquicken.

Erlangen, obdržeti, dosáhnauti něco, dogjti, nabyti něčeho, durch Bitten, prossenjm, skrz prosbu obdržeti, Ruhm, Lohn, chwálu obdržeti, chwály, odměny dogjti, chwálu dosáhnauti, odměnu dostati, Geld, peněz nabyti, penjze dostati, ein Amt, Dienst, wřad, službu dosáhnauti, obdržeti, dostati, wřadu, služby dogjti, 2) erlangen, mit der Hand erreichen, oder mit Werfen, Schießen, dosáhnauti, Absicht, Zweck, f. Erreichen.

Erlängern, f. Verlängern.

Erlaß, m. odpuſſtěnj, powolenj, prominutj, n.

Erlaſſen, einem etwas, daß er es nicht thun

thun muß, odpuſtiti, powoliti, prominauti, etwas am Gelde erlaſſen, něco na peněžých ſlewiti, die Pflicht, powinnoſt prominauti, die Strafe, die Schuld, die Sünde, pokutu, dluh, hřích odpuſtiti, 2) einen des Eides erlaſſen, zproſtiti někoho přiſahy, 3) ein Schreiben an einen erlaſſen, pſanj na někoho odeſlati.

Erlaſſung, f. odpuſſtěnj, prominutj, powolenj, n. der Strafe, Schuld, Sünde, odpuſſtěnj, n. der Pflicht, prominutj, n. des Eides, zproſſtěnj, n.

Erlauben, dowoliti, einem ſpazieren gehen erlauben, dowoliti, odpuſtiti někoho na procházku, er hat mir es erlaubt, dowolil mně to.

Erlaubniß, f. dowolenj, n. Erlaubniß geben, dowolenj dáti.

Erlaucht, neygaſněgſſj.

Erlauern einen, wypáſti.

Erlaufen, doběhnauti, ſich etwas, wyběhati ſobě něco.

Erläutern, wyſwětliti.

Erläuterung, f. wyſwětlenj, n.

Erle, f. wolſſe, f. von Erlen, wolſſowý.

Erleben, dočkati, eine Zeit, dočkati času, Freude an ſeinen Kindern, dočkati radoſti na ſwých dětech, habe ich das erleben müſſen? muſyl ſem ſe toho dočkati?

Erledigen, wyſwobodici, wyproſtiti.

Erlediger, m. wyſwoboditel, m.

Erledigt, wyſwobozený, wyproſſtěný.

Erledigung, f. wyſwobozenj, wyproſſtěnj, n. einer Stelle, prázdné mjſto, n.

Erlegen, tödten, porazyti, powrhnauti, zabiti, die Feinde, nepřátely poráżeti, zabigeti, Geld, ſkládati penjze, složiti.

Erlegung, f. Tödtung, poráżka, f. poraženj, zabigenj, zabitj, n. des Geldes, ſkládánj, složenj peněz, n.

Erleichtern, die Mühe, vlewiti, vlehčiti, polehčiti, oblehčiti práce, den Weg, cestu vlehčiti, oblehčiti, die Laſt, břemena vmenſſiti, vlehčiti, den Leib, žiwotu vlehčiti, život oblehčiti.

Erleichterung, f. vlehčenj, polehčenj, vlewenj, oblehčenj, n.

Erleiden, ſtrpěti, ſnésti, nicht zu erleiden, neſtrpitedlný, neſnesytedlný.

Erlernen, navčiti, znavčiti ſe.

Erlernung, f. navčenj, znavčenj, n.

Erleſen, zwoliti, wybrati, obrati.

Erleſung, f. zwolenj, wybránj, obránj, n.

Erleuchten, einen Ort, oſwjtiti, obgaſniti, wygaſniti, den Verſtand, oſwjtiti, obgaſniti, wygaſniti, erleuchtet von Gott, oſwjcený, erleuchteter Verſtand, oſwjcený, wygaſněný rozum, m.

Erleuchtung, f. oſwjcenj, obgaſněnj, wygaſnenj, n.

Erliegen, hynauti, zhynauti, unter der Laſt, pádnauti, klesnauti pod břemenem, krank werden, do nemocy, w nemoc padnauti.

Erlogen, ſelhaný.

Erlöſchen, zhaſnauti, 2) verſchwinden, zminauti.

Erlöſchung, f. zhaſſenj, zhaſnutj, n.

Erlöſen, wykaupiti, aus dem Gefängniße, z wězenj wyſwoboditi, wyproſtiti, von der Knechtſchaft, z poroby, ze ſlužebnoſti wymocy, wyſwoboditi, wyproſtiti, poroby zproſtiti.

Erlöſer, m. wyproſtitel, wyſwoboditel, zproſtitel, m. 2) göttlicher, wykupitel, m.

Erlöſung, f. wykaupenj, wyſwobozenj, zproſſtěnj, n.

Erluſtigen, obweſeliti, rozweſeliti, ſich an etwas, na něčem rozkoš mjti, weſeliti ſe z něčeho.

Erluſtigung, f. obweſelenj, rozweſelenj, n.

Ermahnen, napomjnati, napomenauti, nabádati, um die Schuld, vpomjnati.

Ermahner, m. napominač, napominatel, vpominač, vpominatel, nabadač, nabadatel, m.

Ermahnung, f. napomjnánj, napomenutj, vpomjnánj, nabádánj, n. wýſtraha, f.

Ermangeln, Mangel ſeyn, nedoſtáwati ſe, ich werde nicht ermangeln es

zu thun, neopominu toho, nichts ermangeln laſſen, nedati w ničem ſcházeti.

Ermangelung, ſ. Mangel, nedoſtatek, vbytek, m.

Ermannen ſich, zmužiti ſe, einen ermannen, ſrdce, myſl někomu dáti, přidati.

Ermel, m. rukáw, m.

Ermeſſen, domyſliti ſe, porozuměti, po něčem hádati, potah brati, es iſt leicht zu ermeſſen, lehce ſe může domyſliti, lehce ſe může hádati, porozuměti.

Ermeſſen, das, domyſſlenj, hádánj, n. potah, m. meines Ermeſſens, dle mého domeyſſlenj, hádánj, gak gá hádám, gak gá ſe domeyſſljm.

Ermorden, zabiti.

Ermordung, ſ. zabitj, n.

Ermüden, k vſtánj přiweſti, vnawiti, vhnati, vmdleti, vmdliti, zemdleti, die Kräfte, ſýly vmdleti, zemdleti, die Geduld, trpěliwoſt vmdliti, ſich, vſtáti, vnawiti ſe, vhnati ſe, zemdléti, zemdliti, vmdliti, durch Arbeit, pracý ſe zemdliti, zmožiti.

Ermüdet, vſtalý, vnawený, vnawilý, zemdlený, durch Arbeit, pracý zemdlený, zmožený.

Ermüdung, ſ. vſtánj, vnawenj, n.

Ermuntern, zu etwas, zbuzowati, wzbuzowati, ponaukati k něčemu, das Gemüth, myſl wyrazyti, powyrazyti, 2) einen aus dem Schlafe, buditi, zbuditi, probuditi, ze ſna wyrazyti, 3) munter, luſtig machen, občerſtwiti, obweſeliti, wyrazyti.

Ermunterung, ſ. wzbuzenj, wzbuzowánj, ponaukánj, n. zu etwas durch Worte, wzbuzowánj, nabádánj, n. aus dem Schlafe, zbuzenj, probuzenj, wyražení ze ſna, n. Vergnügen, wyražení, občerſtwenj, obweſelenj, n.

Ernähren, živiti, obživiti, wyživiti, vživiti, die Kinder, durch Ammen, krmiti, ſich ernähren, živiti ſe, das Vieh, chowati.

Ernährer, m. živitel, m.

Ernährerinn, ſ. živitelkyně, ſ.

Ernährung, ſ. živenj, obživenj, wyživenj, n. des Kindes durch eine Amme, krmenj, n. des Viehs, chowánj, n.

Ernennen, gmenowati, vſtanowiti, vſtawiti, einen Tag, položiti, gmenowati, vložiti, vſtanowiti, ſročiti den, k giſtému dni ſročiti, zum Geſandten, Befehlshaber, vſtanowiti, gmenowati wyſlancem, poručnjkem, wyhlášyti za wyſlance, poručnjka.

Ernennung, ſ. gmenowánj, vſtanowenj, wyhlášſenj, n.

Erneuern, obnowiti, ein Gebäude, ſtawenj obnowiti, oprawiti.

Erneuerung, ſ. obnowenj, n. obnowa, ſ. eines Gebäudes, obnowenj, oprawenj domu, n. obnowa, oprawa ſtawenj nějakého, ſ.

Erniedrigen, njžiti, ponjžiti, ſnjžiti, den Preis, cenu zlehčiti, zmenſſiti, ſich, kořiti, pokořiti, njžiti, ſnjžiti, ponjziti, ponižowati, ſnižowati ſe, einen Stolzen, pokořiti pyſſného, pokorného vdělati, ponjžiti, ſnjžiti, rohy mu ſrazyti.

Erniedrigung, ſ. eines Vornehmen aus Höflichkeit, ponjženoſt, ſ. ponjženj ſe, n. niederträchtige, njzkoſt, ſ. njzké o ſobě ſmýſſlenj, n.

Ernſt, m. Wahrheit, nicht Scherz, nicht Verſtellung, oprawdowoſt, přjſnoſt, ſ. im Ernſte, oprawdowě, oprawdu, Ernſt machen aus etwas, prawdu z něčeho dělati, im Ernſte reden, ſagen, meynen, oprawdu, oprawdowě mluwiti, powjdati, myſliti, es wird Ernſt, geſt wěc oprawdowá, gde to o prawdu, oprawdowě, es iſt mein wahrer, rechter Ernſt, myſljm o prawdu, oprawdowě, mit allem Ernſt, ſe wſſj oprawdowoſtj, 2) Ernſt im Geſichte, Mienen, Bezeugen, přjſnoſt, zmužiloſt, ſ.

Ernſt, ernſthaft, ernſtlich, nicht verſtellt, nicht ſcherzhaft, oprawdowý, oprawdu wážný, eifrig, přjſný, ernſthaftes Bezeugen, přjſnoſt,

ſtnoſt, zmužiloſt, wážnoſt, f. ein ernſthafter, geſetzter Menſch, přjſný, zmužilý, wážný člowěk, ernſthaftes Geſicht, Miene, přjſný, wážný, zmužilý obličeg, m. přjſné, zmužilé wzezřenj, n. ernſthaftes Geſicht machen, přjſně, zmužile, wážně, oprawdowě hlěděti, ernſthaftes Geſprách, přjſné rozmlauwánj, n. ernſthaftes Gefecht, přjſná půtka, f. ernſthafte Dinge, přjſné, oprawdowé wěcy, f.

Ernſthaft, ernſtlich, adv. ohne Scherz, oprawdowě, oprawdu, geſetzt, přjſně, wážně, zmužile, eifrig, oprawdowě, přjſně, finſter, verdrůßlich, přjſně, zaſmuſſile, ſich ernſtlich bezeigen, přjſně, wážně ſobě wésti, ſe chowati.

Ernſthaftigkeit, f. přjſnoſt, zmužiloſt, wážnoſt, f.

Ernte, ſ. Aerute.

Eroberer, m. wybogowatel, m.

Erobern, wybogowati, dobýwati, mit Sturm, ſſturmem dobyti.

Eroberung, f. wybogowánj, dobytj, n. 2) bey Frauenzimmer, zabýwka, f. Eroberungen machen, zabýwky činiti.

Eröffnen, odewřjti, odemknauti, einen Brief, pſanj otewřjti, den Ball, Aktus, Feyerlichkeit, das Theater, odewřjti, einem etwas, wygewiti, zgewiti, eine Ader, ein Geſchwör, das Teſtament, wie die Erde, Fugen, odewřjti.

Eröffnung, f. das Aufmachen, odewřenj, odemknutj, n. des Balls, Theaters ꝛc. odewřenj, n. Bekanntmachung, wygewenj, zgewenj, n. des Teſtaments, odewřenj, n.

Erörtern, erklären, wykládati, wyložiti, 2) beſtimmen, entſcheiden, dokládati, doložiti.

Erörterung, f. wykládánj, wyloženj, n. wýklad, m. 2) doloženj, n.

Erpicht, auf etwas, eifrig, ſtřelený, bauchnutý do něčeho, auf etwas erpicht ſeyn, ſtřeleným, bauchnutým býti do něčeho.

Erpreſſen, wytlačiti, wyceditи, wydřjti, mymocti, Gelder, penjze wydřjti.

Erpreſſung, f. wytlačenj, wycezenj, wydřenj, n.

Erquicken, očerſtwiti, občerſtwiti.

Erquickt, očerſtwený, občerſtwený.

Erquickung, f. očerſtwenj, občerſtwenj, n.

Errathen, vhodnauti, pohodnauti, du haſt es errathen, vhodl ſy.

Errathen, das, Errathung, vhodnutj, pohodnutj, n.

Erregen, wzbuditи, způſobiti, ſtropiti, Krieg erregen, wálku způſobiti, ſwésti, zbuditи, zdwihnauti, ztropiti, Aufruhr, Unruhe erregen, bauřku, nepokog ſtropiti, zdwihnauti, ein Schmerz, boleſt způſobiti, činiti, ein Gelächter, ſmjch ſtrápati, způſobiti, ſtroplti, k ſmjchu přiwesti.

Erregung, f. wzbuzenj, způſobenj, ſtropenj, n. eines Aufruhrs, ſtropenj, zdwiženi bauře, n.

Erreichen, wohin, woran reichen, langen, doſáhnauti, ſeine Abſicht, Zweck, cýle, konce doſáhnauti, dogjti, den Wunſch, žádoſti doſáhnauti, žádoſti ſwé dogjti, die Stadt, dogjti města, doſtihnauti město, mit Mühe einen Ort, dogjti někam, einen im Gehen auf dem Wege, dogjti, doſtihnauti někoho, dohoniti, im Laufen, dobéhnauti někoho, w běhu doſtihnauti, dohoniti, etwas mit der Hand, doſáhnauti, mit Werfen, dohoditи, mit Schießen, mit dem Gewehr, doſtřeliti, jemandes Gelehrſamkeit, Kunſt, Geſchicklichkeit, z. B. in der Malerey erreichen, ihm gleichkommen, někoho doſáhnauti, ein Alter, wěk doſáhnauti, wěku dogjti, er hat das 90. Jahr erreicht, doſſel dewadeſáti let.

Erretten, ochrániti, zachowati, wyprоſtiti, einen aus der Gefahr erretten, někoho z nebezpečenſtwj wyprоſtiti, wychwáliti, zachowati od nebezpečenſtwj, ochrániti.

Erretter, m. ochránce, zachowatel, wyprоſtitel, m.

Errettung, f. ochrana, f. ochránění, zachowánj, wyproſſtěnj, n.

Er-

Errichten, wyzdwihnauti, wyſtawěti, wzdělati, poſtawiti.

Errichtung, ſ. wyzdwiženj, wyſtawenj, wzděláni, poſtawenj, n.

Erringen, dobyti, dobýwati, er hat ſein Stückchen Brod mit ſauerm Schweiße errungen, ſwůg kus chleba krwawě ſobě dobyl.

Erröthen, čerwenati ſe, rdjti ſe, peyřiti ſe, začerwenati ſe, zardjti ſe, zapeyřiti ſe, ich erröthe, peyřjm, rdjm ſe, erröthen machen, k zardění přiweſti.

Erröthen, das, Erröthung, začerwenánj, zardění, zapeyřenj, n. zardělost, f.

Errufen einen, dowolati ſe, ich kann ihn nicht errufen, nemohu ſe hodowolati.

Erſättigen, naſytiti, nakrmiti.

Erſättigt, naſycený, nakrmený.

Erſättigung, ſ. naſycenj, nakrmenj, n.

Erſatz, ſ. Erſetzung.

Erſaufen, erſaufen, topiti ſe, potopiti, vtopiti ſe, tonauti, vtonauti, in Wollüſten, w rozkoſſech ſe pohřjžiti, tonauti.

Erſchaffen, ſtwořiti, twořiti, ſich ſelbſt, etwas das nicht iſt, als Worte, twořiti ſlowa.

Erſchaffung, ſtwořenj, ſeit Erſchaffung der Welt, od ſtwořenj ſwěta.

Erſchallen, zaznjti, zazwučeti, rozljhati ſe, wie ein Gerücht, rozhlášyti ſe, rozgiti ſe, na ſwětlo wynikuauti, wypuknauti, ſeine Stimme iſt erſchollen, zaznělgeho hlas, ſein Ruhm iſt erſchollen, geho ſláwa ſe rozneſla, das Geſchrey iſt erſchollen, rozeſſel ſe hlábol, powik, powěſt wznikla, rozneſla ſe.

Erſchallung, ſ. zaznění, zazwučenj, n. 2) Ausbreitung, Gerücht, Nachricht, hlábol, m. powěſt, f.

Erſcheinen, ſich ſehen laſſen, vkázati ſe, widjnu býti, ſpatřowati ſe, hervorkommen, wygjti, im Druck erſcheinen, w tiſku wygjti, 2) vor Gericht erſcheinen, dáti ſe nagjti před prawem, přigiti, předſtaupiti, poſtawiti ſe, doſtawiti ſe před práwo, an dem beſtimmten Tag, w vrčitý den ſe dáti nagjti, vor dem Richterſtuhle Kriſti, vor Gottes Gericht, přigjti, poſtawiti ſe před ſtolicy Kryſta, wie ein Geiſt, Geſpánſt, zgewiti, vkázati ſe, der Tag erſcheint, den naſtáwá.

Erſcheinung, ſ. am Himmel, in der Luft, vkaz, m. widění, n. 2) ein Geſicht, zgewenj, widění, n. vkaz, m. Erſcheinung eines Geiſtes, zgewenj ducha, n. 3) Erſcheinung des Tages, vdnění, n. Kriſti, zgewenj Kryſta, n. vor Gerichte, ſtánj, poſtawenj ſe před práwo, n. bey einer Verſammlung in der Kirche, přigiti, n. přjchod, m. wenn man ſchon da iſt, přjtomnoſt, f. bey ſeiner Erſcheinung, v geho přjtomnoſti, was vor eine Erſcheinung? co za widěnj? co za vkaz? Erſcheinungen haben, mjti zgewenj.

Erſchienen, zgewený.

Erſchießen, zaſtřeliti, mit einem Pfeile, ſſipem, střelau promrſſtiti, prohoditi, zaſtřeliti, mit einer Kugel, kulkau zaſtřeliti, zabiti, dáti kulkau.

Erſchinden, ſedřjti, von einem etwas, wydřjti na někom něco.

Erſchlafen, vſnauti, ſlabnauti, oſlabnauti.

Erſchlagen, zabiti.

Erſchlagen, adj. zabitý.

Erſchlagung, ſ. zabitj, n.

Erſchleichen, wlauditi ſe, wluzowati ſe, einen, přilauditi, wlauditi ſe k někomu, etwas, vlauditi, wylauditi něco, eine Erbſchaft, wlauditi ſe w dědictwj.

Erſchleichung, ſ. wlauzenj, wluzowánj, n.

Erſchmeicheln, wylahoditi, wypochlebiti, pochlebenſtwjm, lahodnoſtj wylauditi.

Erſchnappen, polapiti, ſpeyznauti, popadnauti, zu erſchnappen ſuchen, hledět něco polapiti.

Erſchöpfen, wywážiti, wyprázdniti, wytrávwiti, die Kräfte, ſýlu, moc odnjti, wyſáti, ſýly zbawiti, ſich, wytrávwiti, wytenčiti, wyſáti ſe, im Schreiben, vmdleti, vmdlévati,

ti,

ti, wyprázdniti ſe, das Waſſer, wywáziti.

Erſchrecken einen, ſtraſſiti, přeſtraſſiti, zaſtraſſiti někoho, heftig, wyděſyti, zhrozyti, vděſyti, předěſyti, vlekuauti, 2) erſchreckt werden, Schrecken empfinden, haben, ſtraſſiti ſe, lekati ſe, děſyti ſe, vlekuauti ſe, zděſyti, předěſyti, wyděſyti, zhrozyti ſe.

Erſchrecken, das, hrůza, f. zděſſenj, n.

Erſchrecklich, hrozný, ſtraſſliwý.

Erſchrecklich, adv. hrozně, ſtraſſliwě.

Erſchreckt, erſchrocken, zděſſený, předěſſený, přeſtraſſený, vlekly.

Erſchreyen, dokřičeti ſe, etwas, wykřičeti.

Erſchrocken, ſ. Erſchrecken.

Erſchüttern, třáſti, třjſti, ztřáſti, ztřjſti, zklátiti, zwiklati, erſchüttert werden, Schrecken haben, drkotati, zatřáſti ſe ſtrachem, hrůzau.

Erſchütterung, f. ztřeſenj, n.

Erſchwarzen, zčernati.

Erſchweren, obtjžiti, obtěžowati.

Erſchwerung, f. obtjžnoſt, f. obtjženj, n.

Erſchwinden, erſchwingen, die Unköſten, autraty podniknauti, niknauti.

Erſehen, poznati, ſeznati, aus dem Schreiben erſehen, z pſanj poznati, ſeznati, porozuměti, ſrozuměti, wyrozuměti, hieraus iſt zu erſehen, z toho ſe může poznati, ſeine Gelegenheit erſehen, ſwau přjležitoſt vwiděti, vzřjti, das Ende iſt nicht zu erſehen, ku koncy ſe nemůže prozřjti, 2) wozu erſehen, ausleſen, erwählen, vznati, 3) was haſt du an ihm erſehen? co ſy na něm widěl?

Erſeſſen auf etwas, ſ. Erpicht.

Erſetzen, was fehlt, doſaditi, das Verlohrne, nahraditi, wynahraditi, die Koſten, den Schaden, nahraditi, wynahraditi, was man erſetzen kann, nahraditedlný.

Erſetzung, f. Erſatz, doſazenj, doſtawenj, n. důſtawek, m. des Schadens, der Köſten, náhrada, f. nahrazenj, wynahrazenj, n.

Erſeufzen, ſ. Seufzen.

Erſingen, mit Singen verdienen, wyzpjwati.

Erſinnen, ſmyſliti, zamyſliti, wymyſliti.

Erſinnlich, myſlitedlný, ſmyſlitedlný, alles nur erſinnliche, nač ſe gen pomyſliti může, auf alle erſinnliche Weiſe, na wſſemožný způſob.

Erſinnung, f. ſmyſſlenj, n. ſmyſſlenka, f.

Erſoffen, vtopený, potopený, ztopený, vtonulý, ztonulý, 2) in der Wolluſt, in Laſter ſeyn, w rozkoſſi, w neprawoſti pohřjženým býti.

Erſonnen, ſmyſſlený, wymyſſlený, zamyſſlený.

Erſparen, ſaňeln, naſpořiti, vſpořiti, vſkaupiti, vſkrbiti, vſtřádati, naſtřádati, vſkrowniti, nicht geben dürfen, behalten, vſpořiti, nicht brauchen, vſpořiti, an ſeinem Maul, hubě vtrhnauti.

Erſparung, f. naſpořenj, vſpořenj, naſtřádánj, vſkrowněnj, n.

Erſpielen, durch das Spielen gewinnen, wyhrati.

Erſpinnen, wypřáſti, wypřjſti ſobě.

Erſprießlich, proſpěſſný, platný.

Erſprießlichkeit, f. proſpěſſnoſt, platnoſt, f.

Erſt, erſtlich, předně, 2) eben vor einer kleinen Weile, teprw, 3) nun erſt, nynj gen, práwě teď, 4) zu erſt, dřjw, er ſoll zuerſt aus dem Bette aufſtehen, dřjw má z poſtele wſtáti.

Erſtarren, zkřehnauti, ztuhnauti, zmrtwěti, zdřewenětí, wie ein Glied, zmrtwěti, 2) erſtaunen, ztrnauti, zdřewenětí, zmrtwěti.

Erſtarrt vor Kälte, zkřehlý, 2) erſtaunt, ztrnulý.

Erſtarrung, f. zkřehnutj, zmrtwenj, zdřewenénj, n. 2) Erſtaunen, ztrnutj, zdřewenénj, n. zmrtwěloſt, f.

Erſtatten, nahraditi, wynahraditi, 2) Bericht abſtatten, zprámu dáti, přineſti.

Erſtattung, f. Erſetzung, náhrada, f. nahrazenj, wynahrazenj, n. 2) des Berichts, zpráwy dánj, přineſenj, n.

Erſtaunen, děſyti ſe, zděſyti ſe, vſtrnauti, vzaſnauti, ztrnauti, erſtau-

ſtaunend machen, zdĕſyti, podĕſyti, wydĕſyti.

Erſtaunen, das, dĕſenj, vžaſnutj, n. vžas, m. vžaſloſt, f. zum Erſtaunen, k vžaſu, ku podiwu, in Erſtaunen ſetzen, ſtrachem zdĕſyti.

Erſtaunend, erſtaunlich, řehrozný, hrozný.

Erſte, der, die, das, prwnj, zum erſten, fürs erſte, neyprw, přednĕ, am erſten, neyprwé, předkem, po neyprw, neydřjw, die erſten in der Ordnung, přednj, von der erſten Kindheit an, od prwnj mladoſti, vom erſten bis zum letzten, od prwnjho až do poſlednjho.

Erſtechen, probodnauti, probůſti, propichnauti, prohnati, propſſiti, protknauti.

Erſteigen, den Berg, die Mauern, wylezti, wlezti na wrch, na zdĕ, in Belagerungen, die Burg erſteigen, zlezti, zlecy hrad, ein Schiff, do lodj wgjti, wſtaupiti, das Bette erſteigen, na lůže wſtaupiti, wlezti.

Erſteigung, f. wlezenj, wſtaupenj, n. einer Burg, zteknutj, zlezenj, n.

Erſterben, zemřjti.

Erſtgebohrner, m. prworozený, prworozenec, m.

Erſtgeburt, f. prworozenſtwj, n.

Erſticken, vduſyti, zaduſyti, das Feuer, den Aufruhr gleich in der Geburt, im Anfang, vduſyti, 2) paſſive, vduſyti ſe.

Erſtickung, f. vduſenj, zaduſenj, n.

Erſtlich, prw, neyprw, dřjw, předkem, neydřjw, přednĕ.

Erſtlinge, plur. prwotiny, f.

Erſtochen, vbodnutý, propichnutý, prohnaný, protknutý.

Erſtrecken, roztáhnauti, roztahowati, 2) ſich erſtrecken, wztahowati ſe, wie die Kräfte, Vermögen, poſtačowati, wie weit erſtreckt ſich ſeine Fähigkeit? dalekoli geho ſchopnoſt ſe wztahuge?

Erſtreiten, wybogowati, vor Gerichte, wyhádati, einen Satz im Diſputiren, dokázati.

Erſtummen, ſ. Verſtummen.

Erſtürmen, ſ. Erobern.

Erſuch, m. požádánj, n.

Erſuchen einen, požádati, dožádati.

Erſuchen, das, požádánj, dožádánj, n. auf ſein Erſuchen, na geho požádánj, dožádánj.

Ertappen, dopadnauti, popadnauti, poſtihnauti, zaſtihnauti, über etwas, w něčem, na něčem.

Ertappt, dopadnutý, popadnutý, poſtižený, zaſtižený.

Ertappung, f. dopadnutj, popadnutj, poſtiženj, zaſtiženj, n.

Ertheilen, vdĕliti, podĕliti, Antwort, Beſcheid, odpowĕd dáti, Befehl ertheilen, rozkaz dáti, wydati, včiniti.

Ertheilung, f. vdĕlenj, n. des Befehls, rozkazu dánj, wydánj, včinĕnj, n.

Ertödten, ſ. Tödten.

Ertönen, zaznjti.

Ertrag, m. Nutzen, Nutzung, weydĕlek, m.

Ertragen, ſnésti, ſnáſſeti.

Erträglich, ſneſytedlný.

Erträglichkeit, f. ſneſytedlnoſt, ſnáſſeliwoſt, f.

Ertragung, f. ſnáſſenj, n.

Ertränken, ſ. Erſäufen.

Ertreten, zaſſlápnauti, zaſſlapati.

Erübrigen, vſhromážditi, vſtřádati, naſtřádati, Zeit erübrigen, času ſy vſtraniti.

Erwachen, procýtiti, procytnauti, probuditi ſe, ze ſna ſe probrati, protrhnauti.

Erwachſen, herauwachſen, doroſtati, wyroſtati, odroſtati, doſpjwati, wyſpjwati, wĕkem růſti, w gonáka zrůſti, herauswachſen, wzrůſti, wyrůſti, entſtehen, wie Schaden, Vortheil, wyplýwati.

Erwachſen, adj. doroſtlý, odroſtlý, wyroſtlý, zroſtlý, doſpĕlý, wyſpĕlý, das erwachſene Alter, doſpĕlý wĕk, m.

Erwägen, ſ. Erwegen.

Erwägung, ſ. Erwegung.

Erwählen, ſ. Erwehlen.

Erwärmen, ohřeyti, ohřjti.

Erwärmen, das, ohřitj, n.

Erwarmen, ohřjti, zahřjti ſe.

Erwarten, očekáwati, čekati, ich kann

ihn

ihn nicht erwarten, nemohu ſe hodočkati.

Erwartung, ſ. čekánj, očekáwánj, n.

Erwecken, vom Schlafe, probuditi, zbuditi, ze ſna probuditi, wyburcowati, von den Todten erwecken, zbuditi z mrtwých, wzkřijſyti, 2) erregen, als Aufruhr, Unruhe, pozdwiženj tropiti, wzbuditi bauřku, nepokog tropiti, ſtropiti, způſobiti, zbuditi, zdwihnauti, Freude, Schmerz, radoſt, boleſt, způſobiti, včiniti.

Erweckung, ſ. wzbuzenj, probuzenj, n. 2) vom Tode, wzkřijſſenj, zbuzenj z mrtwých, n.

Erwegen, etwas, wážiti, powážiti, poważowati, wważowati, rozważowati, w myſli přemjtati, rozgimati, rozmjtati, rozbjrati w hlawě, na wáhu bráti.

Erwegung, ſ. wwáženj, powáženj, n. powáźliwoſt, ſ. in Erwegung ziehen, na wwáženj, powáženj, na wáhu wzýti, bráti.

Erwehlen, wywoliti, zwoliti, obrati.

Erwehlung, ſ. wywolenj, zwolenj, obránj, n.

Erwehnen, zmjniti ſe, dokládati, připomjnati, wyčjtati.

Erwehnung, ſ. zmjnka, ſ. připomenutj, wyčjtánj, n. Erwehnung thun, zmjnku dělati, činiti.

Erwehren ſich einer Sache, vbrániti, obrániti ſe, ich kann mich ſeiner nicht erwehren, nemohu ſe mu vbrániti.

Erweichen, obměkčiti, změkčiti, 2) beſänftigen, obměkčiti, oblomiti.

Erweichung, ſ. obměkčenj, změkčenj, n. 2) Beſänftigung, obměkčenj, oblomenj, n.

Erweinen, wyplakati.

Erweis, m. Erweiſung, důkaz, m. ſ. Beweis.

Erweiſen, darthun, dokázati, doweſti, 2) ſeine Schuldigkeit erweiſen, konati ſwau powinnoſt, einem eine Ehre, čeſt někomu prokázati, ſich als einen Freund, přjtelem ſe prokázati, dokázati, propůgčiti, ſich männlich, tapfer, mužem ſe dokázati, vdatně ſy wésti, als einen Gelehrten, včeným ſe prokázati, vkázati, Wohlthaten, Höflichkeiten erweiſen, dobrodinj, zdwořiloſt provkázati, einen Gefallen, Dienſt, wděk včiniti, ſlužbu prokázati, einem Treue erweiſen, wěrnoſt k někomu zachowati, Barmherzigkeit, miloſrdenſtwj wykonati.

Erweislichkeit, ſ. dokazatelnoſt, důwodnoſt, ſ.

Erweiſung, ſ. dokázánj, n. eines Dienſtes, prokázánj, n. der Ehre, prokázánj, n.

Erweitern, ausdehnen, rozſſjřiti, na rúzno kláſti, zdelſſiti, die Grenzen, meze rozſſjřiti, ein Gebäude, Zimmer, rozſſjřiti, zwětſſiti, nadwětſſiti, přiwětſſiti, zdelſſiti, ein Kleid, zdelſſiti.

Erweiterung, ſ. der Grenzen, rozſſjřenj, n. des Gebäudes, rozſſjřenj, zdelſſenj, n.

Erwerb, m. nadbytek, wýdělek, m.

Erwerben, nabyti, nabýwati, wydělati, Ehre, cti nabyti, čeſt ſy způſobiti, zgednati, cti dogjti.

Erwerbung, ſ. nabytj, n.

Erwiedern, antworten, opáčiti, odpowědjti, 2) vergelten, odměniti.

Erwiederung, ſ. Vergeltung, odměna, ſ. odměnění, n.

Erwieſen, dokázaný.

Erwinden laſſen, an etwas, ſſetřiti, wſſetřiti, er läßt es an ſeinem Fleiße nie erwinden, nedá zbeywati na pilnoſti, nelenuge ſy, pilnoſti neſſetřj.

Erwiſchen, chopiti, vchopiti, polapiti, poſtihnauti, dopadnauti, vchytiti, vchwatnauti, was fallen will, pochytiti, vchytiti, einen Flüchtigen, chopiti, polapiti, poſtihnauti, chwatnauti, eine Braut, ein Amt, eine Krankheit, vhoniti ſobě newěſtu, wřad, nemoc.

Erwogen, poważený, wwážený.

Erworben, nabytý.

Erwuchern, wylichwiti.

Erwünſcht, žádaucý, žádaný, adv. žádaně.

Erwürgen, erdroſſeln, vſſkrtiti, zaſſkr-

ſſkrtiti, wie Thiere, vdáwiti, zadáwiti.

Erwürger, m. vſſkrtitel, vdáwitel, m.

Erwürgt, vſſkrcený, zaſſkrcený, vom Thiere, vdáwený, zadáwený.

Erwürgung, f. vſſkrcenj, zaſſkrcenj, n. von Thieren, vdáwenj, zadáwenj, n.

Erz, n. Erzt, ruda, f. kow, m. vom Erzte, rudowý, kowowý.

Erz, als eine unzertrennliche Vorſylbe vor andern Wörtern bedeutet das Vornehmſte, oder Vorzüglichſte, Erhabenſte, Beſte; dagegen in der Zuſammenſetzung mit ſchimpflichen Wörtern das Aergſte, Schlimmſte, in derjenigen Art, welches das Hauptwort anzeiget, und wird im Böhmiſchen gemeiniglich, inſonderheit aber in Titulaturen unvermeidlich durch arcy ausgedruckt.

Erzbetrüger, m. arcypodwodnjk, m.

Erzbiſchof, m. arcybiſkup, m.

Erzbiſchöflich, arcybiſkupſký.

Erzbiſchofthum, n. Erzbisthum, arcybiſkupſtwj, n.

Erzböſe, neyhorſſj.

Erzböſewicht, m. arcyneſſlechetnjk, m.

Erzdieb, m. arcyzlodĕg, m.

Erzengel, m. archandĕl, m.

Erzflegel, m. arcynezdwořák, m.

Erzgeizhals, m. ſtuchljk, m.

Erzgrube, f. dol, m.

Erzherzog, m. arcykněže, n.

Erzherzoglich, arcykněžecý.

Erzherzogthum, n. arcykněžerſtwj, n.

Erzheuchler, m. arcypokrytec, m.

Erzkanzler, m. arcykanclíř, m.

Erzketzer, m. arcykacýř, m.

Erzlügner, m. lhář nad lháře, m.

Erznarr, m. blázen nad blázny, m.

Erzprieſter, m. arcykněz, m.

Erzſchelm, m. arcyſſelma, hlawnj ſſibal, m.

Erzvater, m. arcyotec, m.

Erzverläumder, m. arcyvtrhač, m.

Erzzänker, m. arcywadič, m.

Erzehlen, powjdati, wyprawowati, rozpráwĕti, nacheinander, einzelne Sachen, Umſtände, Namen, Urſachen, wyčjtati, pořádně wyprawowati.

Erzehler, m. powidač, wyprawowatel, rozprawitel, m.

Erzehlung, f. powjdačka, pohádka, rozpráwka, f. wyprawowánj, n.

Erzeigen, prokázati, propůgčiti ſe, einem Dienſt erzeigen, ſlužbu někomu prokázati, ſich gut, willig erzeugen, dobrotiwým ſe prokázati, propůgčiti, ſich gegen einen freundlich, přjwětiwě ſe propůgčiti, Ehre, Wohlthaten, čeſt, dobrodinj prokázati.

Erzeigen, das, provkázánj, propůgčenj, n.

Erzeugen, roditi, porodití, plodití, zplodití, ſich, roditi ſe, narodití ſe, zroditi ſe.

Erzeuger, m. rodič, roditel, m.

Erzeugt, zrozený, zplozený.

Erzeugung, f. rozenj, plozenj, zplozenj, porozenj, n. porod, m.

Erziehen, chowati, wychowati, odchowati, zwěſti, pěſtowati, wypěſtowati, ein Kind erziehen, djtě odchowati, wychowati, er iſt da gebohren und erzogen, on geſt tam narozen y wychowán.

Erzieher, m. chowatel, wychowatel, pěſtaun, m.

Erziehung, f. chowánj, wychowánj, zwedenj, pěſtowánj, n. Erziehung haben, wychowánj mjti, Erziehung geben, wychowánj dáti.

Erzielen, ſ. Erlangen.

Erzittern, zatřáſti, ztřáſti, zatřjſti ſe.

Erzürnen jemanden, rozhněwati, rozzlobiti, popuditi k hněwu, 2) ſich, rozhněwati ſe, rozlobiti ſe, popuditi ſe hněwem, der ſich leicht erzürnet, popudliwý, prchlý, ſnadný k rozhněwánj.

Erzürnt, rozhněwaný, rozlobený, popuzený.

Erzwingen, wynutiti, wymocti, wynutkati, wytlačiti.

Es, ein Wörtlein, das in Böhmiſchen ausgelaſſen wird, als: es regnet, prſſj, es trägt ſich zu, přihází ſe, es gebührt ſich nicht, neſluſſj, es hat das Anſehen, podobá ſe, es kann nicht ein jeder ein Rath werden, nemůže každý radau býti, es ſey,

wenn

wenn es wolle, nechť geſt kdy chce, es ſind Briefe gekommen, přiſſla pſaní, es wundert mich, diwjm ſe, es ärgert mich, mrzý mne.

Es, auf den Würfeln, Blatte, gedno oko, n. eš, tauš, m.

Eſche, f. ein Baum, geſen, m.

Eſel, m. oſel, m. ein junger Eſel, oſlik, oſličeк, m. oſlátko, n. ein wilder, diwoký leſnj oſel, m. vom Eſel, oſličj, oſlowý, wie ein Eſel ſchreyen, řechtati, řičeti.

Eſelchen, n. Eſelein, oſlik, oſličeк, m. oſlátko, n.

Eſelhaft, oſlowſký.

Eſelinn, f. oſlice, f.

Eſelmühle, f. ſamotjžný mlewn, m.

Eſeln, arbeiten, mezkowati, gako mezek pracowati.

Eſelohren, plur. oſličj, oſlowé vſſi, f.

Eſeltreiber, m. oſlák, oſlař, oſlohonec, ſaumar, m.

Eſpe, f. Eſpenbaum, topol, m. von Eſpen, topolowý.

Eſpenwald, m. topolowý les, m.

Eſſe, f. Aeſſe, wyhně, wyheň, f. 2) Feuereſſe, dýmnjk, m.

Eſſenkehrer, m. kominjk, m.

Eſſen, ſpeiſen, gjſti, etwas weniges, málo pogjſti, zu Eſſen taugen, býti k gjdlu, k ſnědku, k gedenj, zu Mittag, obědowati, zu Abend, wečeřeti.

Eſſen, das, Speiſe, gjdlo, n. krmě, f. Eſſen und Trinken, gjdlo a pitj, ſich des Eſſens enthalten, zdržeti ſe od gjdla, zum Eſſen, k gjdlu, vom Eſſen aufſtehen, od gjdla wſtáti.

Eſſende Waare, wěc k gjdlu, f.

Eſſenszeit, f. čas k gjdlu, m.

Eſſer, m. gedljk, gidák, gjdec, m.

Eßbar, k gjdlu.

Eßgemach, n. giſtba, f. wečeřadlo, n.

Eßig, m. ocet, m. zu Eßig werden, zoctěti, zrosolowatěti.

Eßighändler, m. Eßigkrämer, octář, m.

Eßſaal, ſ. Eßgemach.

Eſtrich, m. Aeſtrich, podlaha, f. Eſtrich ſchlagen, podlahu dlážiti.

Etliche, několik, někteří.

Etlichemal, několikrát.

Etlichermaßen, nēgak, nēgakým způſobem, poněkud.

Etwa, etwann, ſnad.

Etwas, něco, nětco, etwas weniger, něco méně, mjně.

Evangelium, n. čtenj, ewangelium, n.

Evangeliſch, Ewangelický.

Evangeliſt, m. Ewangeliſta, m.

Euer, wáſſe, euere Hoheit, wáſſe wyſſenoſt, euerwegen, pro wás, eurig, waſſinec, m.

Eule, f. ſowa, f.

Euter, n. weymě, wýmě, wemeno, n. eines Schweins, ſwinſké wemeno, n.

Eutericht, voller Euter, wemenatý.

Ewig, wěčný, ewigdauernd, wěčně trwalý.

Ewig, adv. wěčně.

Ewigkeit, f. wěčnoſt, f.

Ewiglich, ſ. Ewig.

Ey, conj. ay, ag.

Ey, das, wegce, n. ein kleines, wagjčko, n. friſches, čerſtwé wegce, verlegenes, ſlezelé, zaſtaralé, naſedlé, natuchlé wegce, n. Ochſenaug, ſmažené, geſetztes, ſazené, eingerührtes, nychané, verlohrnes, ztracené, faules, ſhnilé, ſmradlawé, hartgeſottenes, na twrdo wařené, weich oder lindes, na měko, ſtřebj wegce, n. Eyer im Schmalz, na máſle ſazené.

Eyd, m. přiſſaha, f. ablegen, přiſſahu ſložiti, einem abnehmen, nechati někoho přiſahati, auf etwas Eyd thun, přiſſahu na něco ſložiti, vdělati, an Eydes ſtatt, přiſežný, falſcher Eyd, křiwá přiſſaha, der ihn thut, křiwý přiſežnjk, křiwopřiſežnjk, přiſſahy ruſſitel, m. falſchen Eyd thun, faleſſně, křiwě přiſahati, přiſſahu ruſſiti.

Eydam, m. beſſ. Eidam, zeť, muž dcery, m.

Eydechs, Eydar, m. geſſtěrka, f. had we Wlaſſich.

Eydlich, přiſežně, s přiſſahau.

Eydgenoſſen, plur. Sſweycarowé, m.

Eydgenoſſenſchaft, f. ſſweycarſtwo, n.

Eydſchwur, ſ. Eyd.

Eyerbrod, n. chléb wagečnj, m.

Eyerdotter, n. žlaute wagečnj, m.

Eyerſtaden, m. Eyerkaſche, kaše z wagec, f.

Eyerhaut, n. wageċnj mázdra, k
Eyerklar, ſ. Eyerweiß.
Eyerkuchen, m. wageċnjk, m.
Eyerlegend, co wegce neſe.
Eyermilch, n. twároh, m. ſyřenj, poſyřenj, ſſednutj, n. ſedlina, f.
Eyerſchale, f. ſſkořápka wageċnj, ſſkořipka, ſſkořepina, luſſtina, f.
Eyerweiß, n. bjlek, m.
Eyförmig, gako wegce.
Eyland, n. oſtrow, m.
Eymer, m. zum Waſſer an Brunnen, okow, m. nádoba, kterauż wodu wážj, f. zum Bier, Wein, wědro, n. zum Getreide, korċák, m.
Eyweiß, ſ. Eyerweiß.

F.

Fabel, f. báſeň, bágka, ſmyſſlenka, f.
Fabelhaft, báſnjwý, adv. báſnjwě.
Fabelhaus, m. powidač, bágkář, m.
Fabeln, Mährchen erzählen, báſniti, bágiti, powjdati.
Fabelſchreiber, m. ſpiſowatel, ſkladatel báſnj, m.
Fabelwerk, n. báſně, bágky, f.
Fabrik, f. djlna, djlnice, f.
Fach, n. přjhrada, přjhrádka, poličce, f. in Fächer getheilt, zpořádaný, w přjhrady zpořádaný, 2) jemandes Fach, Amt, Geſchäft, Werk, práce, wěc, f. djlo, n. das iſt ſein Fach, to geſt geho wěc, in jemandes Fach einſchlagen, do něčj wěcy patřiti, padati.
Fächeln, fächern, foſrowati.
Fächlein, n. přjhrádka, polička, f.
Fächer, m. wohánka, f. für die Sonne, wádrle, n.
Fackel, f. pochodně, nočnice, f.
Fackelträger, m. pochodnjk, ſwětlonoš, m.
Faden, m. nit, f. ein kleiner, nitka, f. einen Faden durch die Nadel ziehen, proſtrčiti nit ſkrze gehlu, gehlu nawlecy, nawljknauti, 2) Faden, Geſpinſt, přjze, f. předen, n. 3) ein Maaß, Klafter, ſſnůrowá mjra, f. prowázek, m. 4) ſein Leben hängt an einem Faden, žiwot geho wiſý na nitce, 5) ſie werden ſchwerlich einen guten Faden zuſammenſpinnen, ztěžka co dobrého mezy ſebau ſoſnugj, ſpletau.
Fähig, überhaupt, ſchopný.
Fähigkeit, f. ſchopnoſt, ſ.
Fahl, gilowatý, woſkožlutý.
Fahne, f. praporec, m. korauhew, korauhwe, f.
Fähnlein, n. praporeček, m. korauhwička, f.
Fähndrich, m. praporečnjk, korauhewnjk, m.
Fahnenjunker, m. praporečnj, korauhewnj pacholjk, m.
Fährde, ſ. Fährte.
Fähre, f. prám, m.
Fährgeld, n. přjwozné, n. plat od přjwozu, přjwoznj penjz, m.
Fährmann, m. přjwozný, přjwoznjk, m.
Fahren, auf dem Wagen, wezti ſe, na woze geti, auf dem Schiffe, auf dem Meere, Waſſer, na lodj, po moři, po wodě geti, hineinfahren, wgeti, heraus, wygeti, davon, odgeti, ſpazieren fahren, na prochážku geti, 2) fahren laſſen, puſtiti, vpuſtiti, nechati, mimo ſebe puſtiti, tak nechati, laß es fahren, nech toho tak, Worte fahren laſſen, ſlowa wypuſtiti, die Gelegenheit fahren laſſen, přjležitoſt obmeſſkati, přjležitoſti opominauti, pominauti, aus der Hand fahren laſſen, z rukau puſtiti, wypuſtiti, vpuſtiti, den Nutzen fahren laſſen, vžitek opuſtiti, den Rath, radu zawrhnauti, opuſtiti, die Sorge, zhoſtiti ſe ſtaroſti, ſtaroſt mimo ſebe puſtiti, den Zorn fahren laſſen, od hněwu puſtiti, vpuſtiti, hněw mimo ſebe puſtiti, 3) in die Haare, in das Maul, in die Schüſſel mit der Hand, do wlaſů, do huby, do miſy wgeti, 4) nach dem Degen, po kordu hmátnauti, ſáhati.
Fahren, das, gezděnj, wozenj, n. gjzda, f. des Wagens, Schiffes, getj, n.
Fahrenkraut, n. kapradj, n. ein Ort,

wo Fahrenkraut wächſt, kapradiſtě, n.
Fahrläßig, rozmařilý, likawý, lhoſteyný, ſ. Nachläßig.
Fahrläßigkeit, ſ. rozmařiloſt, likawoſt, lhoſteynoſt, f. ſ. Nachläßigkeit.
Fahrleis, n. koleg, m.
Fahrt, ſ. gjzda, ſ. gezd, m.
Fährte, ſ. des Wildes, ſtopa, ſ.
Fahrweg, m. auwoz, m. auwoznj ceſta, ſ.
Fahrzeug, n. wſſelikeré lodj, kleine Fahrzeuge, lodky, lodičky, f.
Fall, m. das Fallen eines Menſchen, oder Viehs, pád, aupad, m. padnutj, vpadnutj, n. 2) eines Hauſes, pád, m. obořenj, oſutj, n. ſutina, ſ. 3) der Erde, zpukánj, zſedánj země, n. 4) des Fluſſes, ſpád, m. 5) Zufall, přjpad, přjpadek, m. přjpadnoſt, náhoda, nahodiloſt, f. ein betrübter Fall, ſmutná přjhoda, f. 6) Schändung, pád, m. Eine zu Fall bringen, pannu ku pádu přiweſti, zprzniti, 7) Fall der erſten Eltern, pád prwnjch rodičů, m. 8) ich ſetze den Fall, dám ten přjklad, připuſtjm to, auf alle Fälle, na wſſecky přjhody, hier iſt das, der Fall, zde geſt ta wěc, zde geſt ta přjpadnoſt.
Fallbrücke, ſ. zdwihacý moſt, m.
Falle, ſ. paſt, pletka, ſ. ſklon, m. 2) an der Thüre, klička, ſ. 3) jemanden eine Falle ſtellen, paſt poljknauti, naljknauti, naſtražiti na někoho, zálohu dělati, lečky ſtrogiti, lečiti.
Fällen, bořiti, zbořiti, Holz fällen, dřjwj ſtjpati, kálati, podtjnati, raubati, das Wild fällen, zwěř ſtřjleti, Urtheil, rozſudek činiti.
Fallen zu Boden, wie ein Menſch, Vieh, padati, padnauti, vpadnauti, zwráceti, zwrátiti, zkáceti ſe, wie etwas ſchweres zu Boden, in Waſſer, padati, padnauti, das Waſſer fällt, woda padá, opadáwá, ſpadáwá, über den Haufen fallen, zwrátiti, zkáceti ſe, in die Augen fallen, do očj padati, in das Land, do země wpadnauti, padnauti, wie Regen, Schnee, padati, ſpadnauti, napadnauti, dem Pferde in die Zügel fallen, koně za wzdu wchopiti, wgnauti, fallen wie die erſten Menſchen, ſündigen, padnauti, kleſnauti, pokleſnauti, wie ein Frauenzimmer, padnauti, zmrhati ſe, ein gefallenes Frauenzimmer, padlá oſoba, ſ. in Treffen fallen durch jemandes Hand, zhynauti, zahynauti, zahubenu býti, padnauti w bitwě, durchs Schwerd fallen, mečem zahynauti, zahubenu býti, padnauti, in das Schwerd fallen, na meč wpadnauti, in die Hände fallen, do rukau padnauti, in Ungnade fallen, do nemiloſti padnauti, durch den Korb fallen, ſkrz koſſjk propadnauti, in die Rede fallen, do řeči, w řeč padnauti, wſkočiti, auf einen Gedanken, na myſſlinku připadnauti, přigjti, ſchwer, leicht, hart fallen, těžce, lehce, trpce přicházeti, zur Laſt, beſchwerlich, těžkým, obtjžným býti, fallen wie Zinſen, Beſoldung auf den Tag, wypadati, auf einen fallen, wie die Schuld, padati, wie eine Erbſchaft, Erbfolge, připadati, fallen laſſen unverſehens, wpuſtiti, ztratiti, den Muth, myſl porratiti, ztratiti, na myſli kleſnauti, der Muth fällt ihm, myſl mu kleſá, fallende Seuche, padaucý nemoc, f. von etwas herab, herunter fallen, ſpadnauti, wie die Blätter von den Bäumen, padati, opadáwati, Worte fallen laſſen, ſlowa wypauſtěti.
Fallend, padaucý, fallende Seuche, padaucý nemoc, f.
Fallgatter, n. hřeben, m. zapadacý mřjže, f.
Falls, im Falle, daß, geſtliže ale, pokud.
Fallſtrick, m. oſydlo, n. Fallſtricke legen, oſydla klásti, zálohy dělati, lečiti.
Falſch, křiwý, lžiwý, wie Urkunden, Schriften, Mähre, Münze, Edelſteine, neprawy, cyzoložný, falſche Haare, Bart, neprawý, falešný, falſcher Name, smyſſlený gmeno, n.

falſcher Eyd, křiwá přiſſaha, f. falſche Worte, křiwá ſlowa, n. falſcher Spieler, křiwý, podwodný hráč, m. falſch, ungerecht, neprawý, oſſemetný, falſcher Menſch, oſſemetný člowěk, oſſemetnjk, m.

Falſch, fälſchlich, nicht wahr, adv. křiwě, nepráwě, betrüglich, oſſemetně, falſch ſchwören, křiwě přiſahati, ſpielen, nepráwě, podwodně hráti, unrecht, fehlerhaft, nepráwě.

Fälſchen, ſ. Verfälſchen.

Fälſcher, m. kazyč, ruſſitel, cyzoložitel, m.

Falſchheit, f. Unrichtigkeit, křiwota, neprawoſt, f. Tücke, oſſemetnoſt, f. aus Falſchheit, oſſemetně.

Fälſchlich, ſ. Falſch.

Falſchung, f. cyzoloženi, n.

Falte, f. řáſa, náběra, wráſka, f. des Geſichts, wráſka, in Falten legen, nabjrati, zbjrati.

Falten, nabjrati, zbjrati, die Stirne, čelo wrášſtiti, ſwrášſtiti, ſwráſkati, nabjrati.

Faltung, f. nabjráni, zbjráni, n.

Falz, Falze, f. an einer Säule, prutowáni, n. prut, m. mit Falzen, pruhowaný.

Falzbein, n. hladjk, m. koſt hladjcý, f.

Falzen, die Bögen, ſkládati archy, den Rücken der Bücher, hladiti.

Familie, f. rodina, f. rod, kmen, m. von guter Familie, z dobrého rodu.

Familienangelegenheit, f. wěc rodu ſe týkagjcý, f.

Fang, m. lapáni, n. 2) ein guter Fang, dobrý vhonek, wzátek, m. einen Fang machen, vhoniti ſy něco, vchwátnauti, auf den Fang ausgehen, na low wyběhnauti, wybjhati, wycházeti, 3) einen Fang bekommen, proražen, promrſſtěnu býti, einen Fang geben, prorazyti, promrſſtiti.

Fangball, m. mič, m.

Fangeiſen, n. oſſtjp lowčj, lowecký, m.

Fangen, chytiti, pochytiti, lapiti, polapiti, gjmati, zagjmati, Feuer, oheň chytiti, das Wild, zwěř lowiti, Fiſche, ryby chytati, lapati, lowiti, ſich fangen laſſen, dáti ſe gjmati, chytiti, lapiti, einen in Worten, im Streite, chytiti, Grillen fangen, mozek wrtati.

Fanger, m. lapač, m.

Fantaſie, ſ. Phantaſie.

Farbe, f. barwa, f. 2) Vorwand, barwa, anſtreichen, barwu dáwati, es hält Farbe, držj barwu.

Färbehaus, n. Ort des Färbens, barwjrna, f.

Färben, barwiti, ſchwarz, blau, na černo, na modro barwiti, 2) beſudeln, wie friſche Farbe, barwiti, pauſſtěti, mit Blute färben, krwj barwiti, krwawiti.

Färben, das, barwenj, n.

Färbekeßel, m. barwjřſký kotel, m.

Farbenhändler, m. kupec w barwách, barewnj, m.

Färber, m. barwjř, barewnjk, m.

Färberey, f. barwenj, n.

Färberkunſt, f. barewnictwj, n.

Färberröthe, f. ryt, m. mařena, brlina, krerauz wlnu neb kůže na červeno barwj.

Färbig, barewný.

Farce, ſ. Poſſenſpiel.

Farr, m. býk, m.

Farrenkraut, n. kapradj, n.

Farzen, prděti, vprdnauti ſe, bzdjti, wjtr puſtiti.

Faſan, m. bažant, m.

Faſanerey, f. Faſanhaus, bažantnice, f.

Faſanwärter, m. chowatel, krmitel bažantů, bažantnjk, m.

Faſeln, tándeln, läpiſch thun, tintěrkowati, laſſkowati.

Faſeley, f. tintěrkowáni, laſſkowáni, n.

Faſelhaft, feſelicht, tintěrný.

Faſelhans, m. tintěrkář, m.

Faſen, m. nitka, f. keinen trockenen Faſen am Leibe haben, nemjti ſuché nitě na těle, 2) an Saamen, Blumen, žilka, f. 3) an Wurzeln, wlaſenj, emeyřjčko, wlaſenjčko, n. žilky, wlaſowé, 4) an Gränzen, břehy, krage, m. 5) am Tuche, žilky, nitky, f. chlaupky, m.

Faſennacket, zčiſta nahý.

Faſer, ſ. Faſen.

Faſern ſich, třepiti ſe, chlupatiti ſe, winatiti ſe.

Fáſchen, n. Faſelein, Fáſerlein, Faſerchen, am Tuche, Zeuge, chlaupky, m. an den Wurzeln, chmeyřjčko, wlaſenj, wlaſenjčko, n. an Blumen, žilky, f.

Faſicht, Faſig, wie Zeug, Tuch, chlupatý, winatý, wie Wurzeln, žilowatý, wlaſenjčkowatý.

Faß, n. ſud, m. kleines, ſaudek, m. zum Einlegen, bečka, f. ſaudek, m. Faß, darinnen man einſalzet, bečka ſoli, f. zum Unterſetzen, ſſkopjček, m.

Faßbinder, m. bečwář, bednář, m.

Faßboden, m. dno v ſudu, n.

Fäßchen, n. ſaudek, ſaudeček, m. kleines Gefäs, ośudi, n.

Faſſen in ſich, obſahowati, zawjrati, zdržeti w ſobě, 2) begreifen, lernen, pochopiti, chápati, gimati, ſtihati, ſtihnauti, rozumem pochopiti, obſáhnauti, 3) ins Gedächtniß faſſen, w pamět wzýti, pogmauti, 4) ergreifen, nehmen, vgmauti, pogmauti, vchopiti, pochopiti, popadnauti, bey der Hand, beym Kleide, za ruku, za ſſat vgmauti, vchopiti, 5) einen beym Worte, beym Verſprechen, wzýti někoho za ſlowo, 6) einen in die Augen, in das Geſicht, někoho ſobě do očj wzýti, 7) Haß, Liebe, Verdacht gegen einen faſſen, w nenáwiſt, w láſku, w podezřenj někoho wzýti, zamilowati někoho, 8) Muth faſſen, myſl na ſe wzýti, ſtužiti myſl, 9) ſich faſſen, wzchopiti ſe, přigjti k ſobě, vpamatowati ſe, 10) Foutrage faſſen, picowati, 11) Edelſteine, oder ſonſt etwas, zaſazowati.

Faßlich, pochopitedlný, ſtižitedlný.

Faßlichkeit, f. pochopitedlnoſt, f.

Faſſung, f. des Gemüths, chopnoſt, f. 2) Standhaftigkeit, zmužiloſt a ſrdnatoſt myſli, f. alle Faſſung verlieren, myſl potratiti, aus aller Faſſung bringen, z myſli wyrazyti, aus der Faſſung kommen, wyrženu býti, 2) Faſſung eines Rings, ſ. einfaſſen.

Faſt, ſkoro, bez mála, téměř.

Faſten, poſtiti ſe.

Faſten, das, negedenj, poſtěnj, n. 2) die Faſten, die Faſtenzeit, půſt, m.

Faſtenpredigt, f. poſtnj kázanj, n.

Faſtenſpeiſe, f. poſtnj gjdlo, n.

Faſtnacht, f. Faſching, maſopůſt, m.

Faſtnacht halten, maſopůſt držeti, ſwěciti.

Faſtnachtbrůder, plur. maſopůſtnjcy, m.

Faſtnachtsnarr, m. maſopůſtnjk, maſopůſtnj blázen, m.

Faſttag, m. den poſtnj, půſt, m. Faſttag halten, půſt držeti.

Faul, träge, leniwý, ljný, lénj, liknawý, negapný, lenoch, m. faul ſeyn, leniwěti, leněti, liknowati ſe, ljným býti, faul werden, zleniwěti, zleněti, znegapnětí, 2) verfault, hnilý, shnilý, pleſniwý, wie Holz, zetlelý, shnilý, zprachniwělý.

Faul, adv. leniwě, ljně, léně, liknawě, negapně.

Faulbaum, m. barwjnek, m.

Faulbette, n. ſwětničné lůžko, n.

Fäule, f. hnilina, shnilina, shniloſt, f. des Holzes, zetleloſt, f. červotoč, m. zprachniwělоſt, f.

Faulenzen, lenoſſiti, walaſſiti.

Faulenzen, das, lenoſſenj, walaſſenj, n.

Faulenzer, m. lenoch, walach, m.

Faulenzerey, ſ. Faulenzen, das.

Faulen, hnjti.

Faulheit, f. leniwoſt, lenoſt, liknawoſt, negapnoſt, f.

Fäulniß, ſ. Fäule.

Faum, m. Schaum, pěna, f.

Faumlöffel, m. Schaumlöffel, opěnowačka, f.

Fauſt, f. pěſt, f. mit Fäuſten darinn ſchlagen, pěſtmi bjti.

Fauſtball, m. hrſtnj mič, m.

Fauſthammer, m. palice, f.

Fäuſtchen, Fäuſtlein, n. pěſtka, hrſtka, f. ins Fäuſtchen lachen, poſtranně ſe wyſmáti.

Fauſtrecht, n. pěſtnj práwo, n.

Fauſtrohr, n. Fauſtbüchſe, Piſtol, Puffer, ručnička, f.

Fauſtſchlag, m. Fauſtſtoß, zaſſigek, poliček, pohlawek, m.

Fechtboden, m. ssermjrna, f. mjsto ssermjřské, n.
Fechten, wie die Fechter, ssermowati, bjti se, 2) wie die Soldaten, bogowati.
Fechten, das, sserm, m. ssermowánj, n. 2) der Soldaten, bogowánj, n.
Fechter, m. ssermjř, bitec, m. Federfecher, ssermjř od pera, m.
Fechterisch, ssermjřský, adv. po ssermjřsku.
Fechterkunst, f. ssermjřské vměnj, n.
Fechtmeister, m. ssermjřský mistr, m.
Fechtplatz, m. ssermjřské mjsto, n.
Fechtschule, f. ssermjřská sskola, f. Fechtschule halten, ssermjřskau sskolu držeti.
Feder, f. péro, pérce, peřj, n. 2) das Weiche ohne den Kiel, měké, autlé péro, n. pysk odraný, prach pernj, m. 3) zum Schreiben, péro, pérce, n. in die Feder sagen, geben, diktiren, do pera powjdati, die Feder schneiden, péro řezati, an den Federn den Vogel erkennen, ptáka po peřj poznati, das Feder hat, pernatý, peřený, Feder bekommen, peřj na se bráti, peřiti se, Federn an den Fischen, perutj, n. Feder ansetzen, ergreifen, péro vchopiti, přičiniti, keine Feder ansetzen, ani pera se nedotknauti, ani pera nepřičiniti, Feder an dem Hut, peřj, podpeřenj, n. Feder an der Uhr, oder sonst Springfeder, péro, n. aus den Federn seyn, býti z postele, z lože, z peřin, Federn an den Pfeil, podpeřenj, peřj, n.
Federball, m. cukačka, f.
Federbette, n. lůže peřinami postlané, n.
Federbusch, m. peřj, podpeřenj, n. mit einem Federbusch geziert, podpeřený.
Federchen, n. pérko, pýrko, n.
Federicht, Federig, peřený, pernatý.
Federkiel, n. brk, m.
Federküssen, n. peřina, f.
Federlappen, m. pysk pera, m.
Federleicht, lehký co péro.
Federlein, n. s. Federchen.
Federlos, bez peřj.
Federmesser, n. řezácek, nozýcek, sskřiptorálek, cyzorálek, m.
Federschachtel, f. krabice na pera, f. schowadlo, schowádko, pauzdro na pera, n.
Federvieh, n. pernaté ptactwo, n.
Federweis, n. kamenec, m.
Fegen, čistiti, cýditi, Gold, Silber, zlato, střjbro přečistiti, durch Auskehren, wymesti, wymetati.
Fegfeuer, n. očistec, m.
Fehde, f. Feindschaft, newole, f. swár, m. 2) Befehldung, pobogowánj, n.
Fehe, f. ein Thierlein, popelice, f.
Fehepelz, m. popeličný kožich, m.
Fehl, m. Mangel, wada, auhona, f. kaz, m. ohne Fehl, bez auhony, posskwrny, einen Fehl haben, auhonu, wadu, posskwrnu, kaz na sobě mjti, was einen Fehl hat, kazowitý, wadu, auhonu magjcý, a) fehlgehen, sich verwirren, blauditi, b) in seiner Hoffnung, Absicht, Bemühung, omeyliti se, fehlschlagen, nicht gelingen, nepodařiti, nezdařiti, nezwesti se, fehlschlagen, nicht treffen, chybiti se, fehlschießen, netrefiti, chybiti.
Fehlbitte, f. oslyssenj, odehnánj, n. Fehlbitte thun, oslyssenu býti.
Fehlen, irren, in der Meynung, chybiti, 2) fehlen, mangeln, nicht da seyn, scházeti, chybowati, es fehlt noch viel, gesstě mnoho chybuge, scházý, das fehlte noch, to gesstě scházelo, chybowalo, es fehlte wenig, daß er ꝛc. málo scházelo, chybowalo, že ꝛc. es fehlt uns an Zeit, scházý nám na času, es fehlt nicht an mir, na mně nescházý, es fehlt nicht viel, nemnoho scházý, chybuge, nemnoho se dělj, des Wegs fehlen, chybiti cestu, es nicht fehlen lassen an etwas, nedati na něčem scházeti, was fehlt dir? co ti scházý, chybuge?
Fehler, m. was nicht recht ist, chyba, f. pochybenj, n. im Schreiben, Drucken, chyba, f. omyl, m. omýlenj, n. wada pjsařská, tiskařská, f. meylka, f. ohne Fehler seyn, bez chyby,

bez

bez auhony býti, voller Fehler seyn, pln chyb, pln auhon býti, wir haben alle unsere Fehler, wssickni máme swé chyby, auhony, wssickni gsme chybě podrobeni, er hat den Fehler, on má tu chybu, Fehler machen, begehen, chyb, omylů se dopustiti, dočiniti, chyby, omyly dělati, Fehler in der Lotterie, chyba, Fehler, Versehen, da man Schuld ist, chyba, das ist dein Fehler, to gest twá chyba, den Fehler wieder gut machen, chybu opět polepssiti, naprawiti.

Fehlerfrey, bez chyby, bez auhony, chyby, auhony prázden.

Fehlerhaft, chybný.

Fehlschuß, m. Fehlschlag, chyba, f.

Fehltritt, m. pokléska, poklijska f. poklesnutj, n. Fehltritt thun, poklésky se dočiniti, dopustiti, klesnauti, poklesnauti.

Feig, lekawý, bogácný, nesmělý, lekawého, chatrného srdce, feige Memme, nesmělec, m. baba, f.

Feigbohne, f. sskrkawičný hrách, m.

Feige, f. fjk, m.

Feigenbaum, m. fjk, fjkowý strom, m.

Feigheit, f. Feigherzigheit, lekawost, nesmělost, bogácnost, f.

Feigenwarze, f. fjk, nežit na zadku, m. bradawice, f.

Feigenwarzenkraut, n. bradawička, f.

Feil, prodagný, odbytný, na prodag, feil seyn, na prodag býti, feil haben, na prodag mjti, na prodag wyložiti, na trh wynesti, feil machen, tržiti.

Feilbieten, prodáwati, ceniti.

Feilbietung, f. prodáwánj, cenénj, n.

Feile, f. pilnjk, m.

Feilen, pilowati.

Feilen, das, pilowánj, n.

Feilenhauer, m. pilnikář, m.

Feilschen, s. Feil machen.

Feilspäne, plur. opilky, odpilky, drtiny od pilnjku, f.

Feilstaub, m. prach od pilnjku, m.

Feiltrager, m. prodawač, prodawatel, m.

Fein, artig, ztepilý, vsslechtilý, wýtečný, spanilý, vtěssený, čistý, čaký, feiner Mensch, ztepilý, hesky, čistý člowěk, m. feine Predigt, pěkné, krásné, čisté kázanj, n. fein Gold, ryzý, čisté zlato, n. 2) fein, subtil, důnn, čjplý, lepý, tenaučký, tenký, čistý, feines Papier, čistý, tenký papjr, m. feines Tuch, tenké, čisté sukno, n. feine Leinwand, tenké, čisté plátno, n. feiner Zucker, čistý cukr, m. Waaren, čisté zbožj, n. feines Glas, čisté sklo, n. 3) fein listig, klug, chytrý, chytřičký, přiostrý, lichý, opatrný, feine List, wtipná chytrost, lichota, f. feine Antwort, wtipná odpowěd, f.

Fein oder artig, adv. ztepile, vsslechtile, vtěssené, čistě, fein viel, hesky mnoho, fein lang, hesky dlauho, komm fein bald, přid hesky brzy, es steht fein, pěkně, hesky, čistě to stogj, fein schreiben, čistě, hesky psáti, er konnte fein bitten, vměl hesky prosyti, einem fein kommen in der Antwort, hesky někomu přigjti.

Feind, m. nepřjtel, m. ein abgesagter Feind, auhlawnj, odpowědnj nepřjtel, odpowědnjk, m. öffentlicher, weřegný, zgewný, Feind werden, znepřáteliti se, rozkmotřiti se, rozhněwati se, mit einem Feind seyn, nebyti s někým dobře, nepřjtelem někoho býti, Todfeind, vhlawnj nepřjtel, m.

Feindinn, f. nepřjtelkyně, nepřjtelka, f.

Feindlich, nepřátelský, feindliches Land, Lager, nepřátelská země, f. nepřátelské leženj, n.

Feindlich, adv. nepřátelsky.

Feindschaft, f. nepřátelstwj, n. machen, nepřátelstwj vdělati, včiniti, způsobiti, in Feindschaft gerathen, w nepřátelstwj přigjti, vpadnauti, znepřáteliti se.

Feindselig, nepřátelský.

Feindseligkeit, f. kyselost, nelibost, f. nepřátelstwj, n.

Feinheit, f. tenkost, s. der Gestalt, ztepilost, lepost, spanilost, vsslechtilost, s. der Rede, Antwort, wtipnost, důwtipnost, f. des Silbers, Goldes, čistota, f. des Tuches, Zeuges, der Leinwand, tenkost, f. der Sitten,

pſſlechtiloſt, wýbornoſt, čiſtota mrawů, f.

Feiſt, tučný, feiſt werden, ztučněti, roztučněti, tučným býti.

Feld, n. eine Ebene, pole, n. rowina, f. das Feld, inſofern es gebaut wird, roli, worná roli, f. ſchönes Feld, pěkná roli, eine Gegend, mit Feldern und Dörfern, dědina, f. poplužj, pole, n. auf das Feld gehen, giti wen, na pole, auf dem Felde ſeyn, býti, bydleti, přebýwati na poli, über das Feld ziehen, giti, geti přes pole, auf dem Felde arbeiten, na poli pracowati, was zum Felde gehört, polnj, co k roli přiſluſſj, das Feld bauen, roli dělati, der das Feld bauet, ſedlák, m. 2) auf freyem Felde, na rowině, w ſſirém poli, über Feld, přes pole, der über das Feld geht, přespolnj, m. 3) ein Feld in Wappenſchilde, pole, n. 4) im Felde liegen, wie die Armee, ležeti w poli, polem, zu Felde gehen, ziehen, rücken, táhnauti, wtrhnauti do pole, gegen einen zu Felde ziehen, polem ſe potkati s někým, das Feld behalten, pole obdržeti, zyſſtiti, das Feld räumen, kliditi pole, aus dem Felde ſchlagen, z pole wytlaucy, wytrepati, 5) Feld, in der Baukunſt, prázdné mjſto, n. 6) in dieſem Felde, in dieſer Kunſt, w tomto dru, wměnj, 7) aus dem Felde ſeyn mit jemanden, ſhodnauti, ſgednati, ſrownati, porownati ſe s někým.

Feldapotheke, f. polnj, wogenſká ljkárna, f.

Feldarbeit, f. polnj, ſedlſké djlo, n. polnj, ſedlſká práce, f.

Feldarbeiter, m. ſedlák, polnj dělnjk, ratag, m.

Feldbau, m. dělánj, ſtroganj roli, n. f. Ackerbau, dazu gehörig, polnj.

Feldbaukunſt, f. wměnj o woránj země, o worbě, o ſedlſkých djlech, n.

Feldbecker, m. polnj, wogenſký pekař, m.

Feldbinde, f. wogenſký pás, m.

Feldcypreſſe, f. červený zwonček, m.

Felddecke, f. im Zimmer, klenutý ſtrop, m. ſie machen, klásti, obkládati, dělati klenutý ſtrop, 2) zum bedecken, polnj přikrývka, duchna, f.

Feldflaſche, f. polnj lahwice, f.

Feldflüchtig, ſ. Flüchtling, Uiberlaufer.

Feldfrüchte, plur. wžitek, požitek z poli, m. obilj, n.

Feldgarbe, f. řebříček, m.

Feldgeſchäfte, plur. polnj, ſedlſké djlo, n. práce, f.

Feldgeſchrey, n. powik, křik wogácký, m.

Feldgrille, f. polnj cwrček, m. kobylka, f.

Feldgut, n. dědina, f. pozemſký ſtatek, m. poplužj, n.

Feldgütchen, n. dědinka, f. pozemſký ſtaříček, m.

Feldheime, f. cwrček, m.

Feldherr, m. weywoda, wůdce, zpráwce lidu wogenſkého, m. des Feldherrn gehörig, weywodowi přináležjcý.

Feldherrnamt, n. Stelle, Würde, auřad weywodſký, m. zpráwa weywodſká, wůdcowſká, f.

Feldhuhn, m. koroptwa, koroptwice, f.

Feldhütte, f. chalupa, chalaupka, katrče, bidka paſtuſſj, ſalaš, f.

Feldjäger, m. polnj lowec, myſliwec, m.

Feldkoch, m. polnj kuchař, m.

Feldküche, f. polnj kuchyně, f.

Feldkümmel, m. wlaſká mateřj dauſſka, f.

Feldlager, n. polnj leženj, n.

Feldmarſchall, m. neywyššj zpráwce polnj, m.

Feldmaus, f. polnj myš, f.

Feldmeſſer, m. zemſký, polnj měřič, m.

Feldmeſſerey, f. polnj měřictwj, n.

Feldmuſik, f. polnj hudba, f.

Feldnachbar, m. polnj ſauſed, m.

Feldoberſter, m. polnj wrchnj, m.

Feldpoley, m. mateřj dauſſka, f. polnj poleg, m. matky Bozj kořenj, n.

Feldpoſt, f. Wache, polnj, wogenſká ſtráž, f. die darauf ſind, polnj ſtrážnj, m. 2) zu Briefen, polnj wogenſká poſſta, f.

Feldprediger, m. polnj, wogenſký kazatel, m.

Feld-

Feldroſe, ſ. polnj růže, ſ.
Feldröschen, n. mák polnj, m.
Feldſcherer, m. lazebnjk, polnj bradýř, m.
Feldſchlacht, ſ. bitwa, ſ. potýkánj, n.
Feldſchlange, ſ. ſyrtjcý, ſypěgjcý had, m.
Feldſtück, n. polnj kus, m. dělo, n.
Feldtrompete, ſ. polnj trauba, ſ.
Feldtrompeter, m. polnj trubač, m.
Feldwache, ſ. Feldpoſt.
Feldwage, ſ. čáp, m.
Feldwebel, m. ſſikowarel wogſka, m.
Feldzeichen, n. wogenſké, polnj znamenj, n.
Feldzeugmeiſter, m. polnj zbroguoſta, m.
Feldzug, m. polnj, wogenſké taženj, n.
Felge, ſ. des Raads, laukot v kola, ſ.
Fell, n. kůže, ſ. zámiš, m. in den Augen, kožka, ſ. zwiſchen Fell und Fleiſche, zákožnj.
Felleiſen, n. filec, ranc, m. zu Briefen, taſſka, tobolka, ſ.
Fels, m. ſkála, ſ. am Meer, mořſká ſkalina, ſ. der vom Lande in die See läuft, předhoří, n. hora, kteráž ſe do moře táhne, ſ.
Felſenfeſt, ſylný gako ſkála.
Felſenhart, ſkalnj, zkamenilý, twrdý co ſkála.
Felſenherz, n. kamenné, zkamenilé, zkřemenilé ſrdce, n.
Felſig, ſkalnatý, ſkalný, kamenitý, im Meere, brudowatý.
Fenchel, m. wlaſký kopr, fenykl, m.
Fenſter, n. okno, okenſſtě, n. ein kleines, okýnko, okenko, n. mit Fenſter verſehen, wokenatý, die Fenſter einwerfen, wytlaucy, wytřjſkati okna, die Fenſter zumachen, okna zawřjti.
Fenſtergitter, n. mřjže v okna, ſ. zamřežowané okno, n.
Fenſterladen, m. okenice, okence, ſ.
Fenſterlein, n. okenko, okýnko, n.
Fenſterglas, n. ſklo do oken, n.
Fenſterrahm, m. liſta, ſ. rámec v okna, m.
Fenſterſcheibe, ſ. ſkleněné kolečko, n.
Ferkel, n. Ferklein, poſwinče, praſátko, ſele, ſelátko, n. ein ſäugendes, cecawé.
Fern, in der ferne, daleko, podál, von ferne, zdaleka, podál, opodál, fern ſeyn, ſtehen, zdaleka býti, ſtáti, eine ferne Reiſe, daleká ceſta, ſ. ſey fern von mir! odſtup odemne! ferne Lande, daleké, wzdálené země, ſ. ferne von einem ſeyn der Geſinnung, oder dem Orte nach, wzdálený.
Ferne, die, dalekoſt, dýl, dálka, ſ. in die Ferne, do dalekoſti, na dálku, aus der Ferne, zdaleka, odaleka, z dalekoſti, z dýle.
Ferner,)
Fernerhin,) dále, dálegi.
Fernerweit,)
Fernglas, n. ſklo prohlédčiwé, prohlédacý, hlédadlo, n.
Fernrohr, n. trauba hlédacý, ſ.
Ferſe, ſ. pata, ſ. auf den Ferſen ſeyn, w patách, w zápětj býti, 2) Ferſengeld geben, patama platiti, na vtjkánj, w vtjkánj, w autěk ſe dáti, zpátkem woge obrátiti, dáti ſe w nohy, s waňkem ſe poraditi, paty vkázáti, auf den Ferſen, w patách.
Fertig, bereit wie ein Menſch, hotowý, ſich fertig machen, halten, hotowiti ſe, ſtrogiti ſe, přiſtrogiti ſe, připrawiti, chyſtati, přichyſtati ſe, ich bin fertig z. B. mit dem Briefe, gá gſem s pſanjm hotow, das Buch, das Kleid iſt fertig, kniha geſt hotowá, ſſaty gſau hotowé, ſhotowené, dohotowené, 2) ausgemacht, vollendet, hotowý, ohotowený, dohotowený, bald fertig werden mit einem Dinge, brzo zhotowiti, dohotowiti, dodělati něco, hotow wu býti s něčjm, fertig machen, zhotowiti, dohotowiti, dodělati, es iſt noch nicht fertig, nenj to geſſtě hotowo, zhotoweno, dodělano, 3) geſchickt, hotowý, hbitý, in Reden, hotowým, hbitým w mluwenj býti, fertige Zunge, hbitý gazyk, m.
Fertig, adv. hotowě.

Fertigen, hotowiti.
Fertigkeit, f. hotowoſt, hbitoſt, f.
Feſſel, f. páuto, n.
Feſſeln, pauta, okowy, plur. wazba, f. in Feſſeln ſeyn, býti w okowách, pautách, we wazbě, Feſſeln des Halſes, Halsfeſſeln, hrdelnj železný obogek, m. pauto, n. der Hände Handfeſſeln, pauta ručnj, na ruce.
Feſſeln der Füſſe, plur. pauta nožnj, na nohy, ſwárky.
Feſſeln, opautati, ſewřjti, ſwjrati, w pauta wázati, w hromadu ſwázati.
Feſt, dauerhaft, pewný, 2) feſt an einander, tuhý, pewný, 3) feſter Schlaf, ſylné, twrdé ſpanj, n. feſt auf ſeinem Sinne, auf der Meynung, Entſchluß, twrdý, nevſtupný, vſtawičný, neſnadný, 4) beveſtigt, wie eine Feſtung, Stadt, twrdý, pewný, 5) feſt wider Schuß, und Hieb, pewný, ſylný, ſich feſt machen, zpewniti ſe, pewným ſe vdělati, feſtes Bündniß, pewný ſwazek, m. feſter Grund, pewný základ, m. feſt in der Meynung, im Glauben, in Tugend, in ſeinem Vorſatze, pewný, ſtálý, feſt machen, härten, pewniti, zpewniti, vpewniti, dicht werden, tuhnauti, ztuhnauti.
Feſt, adv. pewně.
Feſt, n. Feſtag, ſwátek, m. ſlawnoſt, f. ein Feſt begehen, ſwátek ſwěciti, hod ſlawiti.
Feſtag, m. ſwátečnj den, ſwátek, m.
Feſtbegehung, f. ſlawnoſt, f. ſwěcenj, ſlawenj ſwátku, hodu, n.
Feſte, f. des Himmels, obloha, f. der Erde, ſpauſta, f. obor ſwěta, m.
Feſtigkeit, f. pewnoſt, tuhoſt, f. einer Stadt, pewnoſt, twrdoſt, f.
Feſtiglich, pewně, nevſtupně.
Feſtlich, feyerlich, ſlawně.
Feſtung, f. pewnoſt, twrz, f.
Feſtungsbau, m. ſtawenj, dělánj pewnoſti, n.
Feſtungswerke, plur. hradby, f. mezery, ohrady, f. náſpy, m.
Fett, tluſtý, tučný, maſtný, fette Leute, fette Braten, tučná, maſtná kořiſt, pečeně, f. fettes Amt, Pfründe, tučný, maſtný auřad, tučná, maſtná fara, f. fettes Mahl, fetter Schmaus, tučný, ſtkwoſtný, hodý, m. fettes Maul, maſtná huba, f. fetter Menſch, tluſtý, tučný člowěk, m. zu fett, přjliš tučný, přetučný, fett, wie die Speiße, maſtný, fett machen, maſtiti, omaſtiti, tučné dělati, na ſádlo chowati, fett werden, tluſtnauti, ztluſtnauti, roztluſtnauti, tučněti, tučnauti, ztučněti, roztučněti, tuk na ſe bráti.
Fett, adv. tluſtě, tučně, maſtně.
Fett, das, ſádlo, n. tuk, m. tučnoſt, maſtnoſt, maſtnota, f.
Fettig, ſádelný, tučný, tluſtý, maſtný.
Fettigkeit, f. tuk, m. tučnoſt, maſtnoſt, maſtnota, f.
Fettwanſt, m. wſſeliká tučnoſt, maſtnoſt, f. tuk, m. ſádlo, n.
Fetzen, Lumpen, plur. ſaparty, klocy, m.
Feucht, wlhký, etwas feucht, nawlhlý, feucht werden, wlhnauti, zwlhnauti, nawlhnauti, zwlažiti ſe, feucht machen, wlažiti, ſwlažowati.
Feuchten, wlažiti, ſwlažiti, ſwlažowati, zawlažiti, obwlažiti, nawlažiti, ſ. Befeuchten.
Feuchtigkeit, f. wlhkoſt, f. wlhko, n. der Erde, wláha, wlažnoſt země, přirozená země wlhkoſt, f. zähe Feuchtigkeit, wláčka, lepkoſt, f.
Feuer, n. oheň, woheň, m. Feuer ſchlagen, oheň wyrážeti, křesati, rozkřesati, fangen, chytiti, zegmauti ſe, aus Feuer ſetzen, k ohni přiſtawiti, Feuer anmachen, oheň rozdělati, vdělati, zadělati, anblaſen, ohně rozfaukati, rozdýmati, rozdmýchati, anzünden, oheň zapáliti, roznjtiti, zanjtiti, rozžiti, zažiti, rozſwjtiti, Feuer anlegen, oheň založiti, in Feuer ſetzen, rozpáliti, rozžhnauti, roznjtiti, Feuer geben, oheň dáti, wydati.
Feuerball, m. ohnjwá kaule, f.
Feuerbock, m. kozljk na oheň, m.
Feuereimer, m. okow, m. konew na oheň, f.

Feuereſſe, ſ. Feuerâſſe, wyhně, wyheň, dýmnice, ſ.
Feuereſſenkehrer, m. kominjř, m.
Feuerhacke, ſ. bořjcý hák, m.
Feuerheerd, n. ohnjſſtě, n.
Feuerholz, n. lauč, ſ.
Feuerhund, m. kozljř, m.
Feuerig, ſ. Feurig.
Feuerkäfer, m. ſwětlomuſſka, ſwětluſſka, muſſka, která ſe w nocy ſwjtj, ſ.
Feuerkübel, ſ. Feuereimer.
Feuerkugel, ſ. Feuerball.
Feuerleiter, ſ. řebřjk k ohni, m.
Feuermahl, n. im Geſicht, čerwenoſt, ſmaha, ſ.
Feuermauer, ſ. ohňowá zeď, ſ.
Feuermörſer, m. moždjř, m.
Feuern, mit Holze, páliti, topiti, 2) feuern wie die Soldaten, ſtřjleti, páliti, auf eine Stadt mit Stücken, na město ſtřjleti, ſtřelbau páliti, dorážeti.
Feuern, das, ſtřjlenj, n.
Feuerordnung, ſ. pořádek při ohni, m.
Feuerpfanne, ſ. Wärmpfanne.
Feuerpfeil, m. ohniwá ſſipka, ſ.
Feuerpfuhl, m. der hölliſche, pekelnj gezero, peklo horaucý, n. propaſt pekelná, ſ.
Feuerregen, m. ohniwý déſſť, m.
Feuerrohr, n. ohniwý ſſjp, m.
Feuerroß, ſ. Feuerbock.
Feuerroth, zardělý, rudý, čerwené, ohňočerwené, ohniwé barwy, feuerroth werden, zarditi ſe, gako oheň ſe začerwenati.
Feuersbrunſt, ſ. zapálenj, zanjcenj ohně, n.
Feuerſchaden, m. ſſkoda z ohně, ſ.
Feuerſchaufel, ſ. pohrabáč, m.
Feuerſchwefel, m. ſýra, ſ.
Feuerſäule, ſ. ohniwý ſlaup, m.
Feuerſpeyend, oheň wyhazugjcý, wymetagjcý.
Feuerſpritze, ſ. ſtřjkačka, ſ.
Feuerſtahl, m. ocýlka, ſ. ocelj, n.
Feuerſtätte, ſ. Heerd, ohnjſſtě, ſedljſſtě, n. njſſtěa, m. 2) ein Ort, wo Feuer war, ſpálenjſſtě, n. wo es gebrennt hat, pohořeljſſtě, n.
Feuerſtein, m. křemen, křemenec, kýs, křeſacý kámen, oblázek, m.
Feuerſtrahl, m. am Himmel, záře ohniwá, ſ.
Feuerwache, ſ. ſtráž při ohni, ſ.
Feuerwerk, n. ohňowé diwadlo, ſtroj ohňowý, m.
Feuerzange, ſ. kleſſtě, ſ.
Feuerzeichen, n. ohniwé znamenj, n.
Feuerzeug, n. křeſadlo, n.
Feurig, ohniwý, zapálený, zanjcený, mit feurigen Augen, s ohniwýma očima, feuria werden, ohniwěti, zohniwěti, ohniwým, zapáleným býti, der Menſch iſt feuria, ten člowěk geſt ohniwý, má oheň, eines feurigen Temperaments, ohniwé powahy.
Feyer, ſ. Feſt, ſlawnoſt, ſ. das Feyern, ſlawenj, n. einer vergangenen Sache, ſlawná památka, ſ.
Feyerabend, m. ſwatwečer, m. Feyerabend haben, ſwěčiti.
Feyerkleid, ſ. Feyertagskleid.
Feyerlich, ſlawný, ſehr feyerlich, přeſlawný, einem etwas feyerlich verſprechen, někomu něco ſwatě připowědjti.
Feyerlichkeit, ſ. ſlawnoſt, ſ.
Feyern ein Feſt, ſlawiti, ſwěčiti, 2) nicht arbeiten, ſwěčiti, prázdniti.
Feyertag, m. ſwátek, den ſwátečnj, ich wünſche glückliche und fröliche Feyertage, žádám ſſtaſtné a weſelé ſwátky.
Feyertagskleid, n. ſwátečnj ſſat, ſſat na ſwátek, m.
Feyertagsmäſſig, ſwátečnj.
Feyerung, ſ. ſlawenj, n.
Feyrig, ſlawně.
Fiber, ſ. žilka, ſ. voll Fibern, žilkowitý.
Fiberkraut, n. Biberkraut, zeměžluč, ſ.
Fichte, ſ. ſmrk, ſmrkowý ſtrom, m. ſoſna, ſ. von Fichten, ſmrkowý.
Fichtenwald, m. ſmrkowý, ſmrčj, ſoſnowý les, m.
Ficke, ſ. Schubſack, taſſka, ſ.
Fieber, n. zymnice, ſ. ein kleines, zymnička, ſ. immerwährendes, vſtawičná, nachlaſſendes, popřeſtáwagjcý, alltägiges, wſſednj, dennj, každodennj, geonodennj, dreytägiges, obden, třetidennj, čtwrtjho dne zymnis

mnice, vierrägiges, čtwrtodennj, čtwrtého dne zymnice, das kalte Fieber, studená zymnice, das hitzige, horká zymnice, hlawnice, f. das Fieber könnte man kriegen, mohlby někdo zymnicy dostat.
Fieberchen, n. zymnička, f.
Fieberhaft, zymničný.
Fieberhitze, f. zymničná horkost, pálčiwost, f.
Fieberpatient, m. zymničkář, zymnička, m.
Fiedel, f. Geige, hausličky, plur.
Fiedelbogen, m. ssmytec, smyčec, m.
Fiedeln, haudati, hausti, 2) übel, na hausle sskřjpati, sskreati, ssumařiti.
Fidern, den Pfeil, péřiti ssjp.
Fiedler, m. hauslař, m. 2) schlechter, ssumař, m.
Figur, f. s. Gestalt, 2) in der Rede, způsob w slowjch, m. 3) eine wunderliche, weypada, f. du machst eine wunderliche Figur, ty diwně wypadáš, máš diwnau weypadu.
Figuriren, s. Bilden.
Filou, m. s. Spitzbube.
Filouterie, f. s. Spitzbüberey.
Filz, m. plst, hauně, srst, f. 2) derber Verweis, gebánj, n. domluwa, f. 3) Geizhals, derber Filz, skrbec, nevžilec, stuchljk, haužwička, m.
Filzhut, m. plstěný klobauk, doppelter, plstěnice, f.
Filzig, geizig, skrbný, skrbý, nevžilý, haužewný, stuchlý.
Filzigkeit, f. skrbnost, nevžilost, haužewnost, stuchlost, f.
Filzkraut, n. kokotice, f.
Filzlaus, f. stonožka, muňka, f.
Filzmantel, m. plstěný plásst, m.
Filzschuh, m. plstěný střewjc, m. plstka, f.
Findelhaus, n. dům pro nalezence, m.
Findelkind, n. Findling, nalezenec, m.
Finden, nagjti, nalezti, naleznauti, nacházeti, man findet Leute, Sachen, gsau, nacházegj se gistj lidé, wěcy, ich kann mich nicht darein finden, nemohu se do toho, k tomu hoditi, wie gefunden, gakby to byl nassel, er fand kein Gehör, nebyl wyslyssán, nedossel wyslyssenj, wie findest du diesen Menschen, diesen Wein? co saudjš, co mysljš, co smýssljš, co se ti zdá o tom člowěku? o tom wjnu? ich fand, daß er unschuldig war, shledal sem, že byl newinný, man fand, daß er der Urheber war, nasslo, wynasslo, shledalo se, že byl půwodce, hernach fand sichs, fand man, pak to wysslo, pak se wynasslo, an einem einen Freund finden, shledal sem na něm přjtele, seznal sem ho býti přjtelem, ich fand an ihm, was ich nicht gesucht, hätte, shledal sem na něm, cobych w něm nebyl hledal, ich werde dich schon finden, gak gá tě nagdu, dostanu, sich in alles finden, schicken können, wssemu mocy wyhowěti, für gut finden, za dobré nalezati, nacházeti, sich dabey finden lassen, einfinden, dáti se tam, k tomu nagjti.
Findling, m. s. Findelkind.
Finger, m. prst, m. ein kleiner, prstek, prstýček, m. der Daum, palec, m. Zeigefinger, vkazatel, vkazowatel, přednj prst, Mittelfinger, prostřednj prst, Oberfinger, Goldfinger, srdečný, zlatý, prstennj prst, m. der kleine Finger, maljk, lichnjk, m. mit dem Finger zeigen, prstem vkazowati, der große Finger hat, prstnatý, das kann man an den Fingern abzählen, to se může na prstech wypočjsti, spočjsti, durch die Finger sehen, skrze prsty hleděti, lange Finger machen, krásti, dlauhé prsty dělati, er läßt die Finger kleben, má smolné prsty, die Finger ablecken, prsty obljzati, er saugte es aus den Fingern, on sy to z prstu wycucal.
Fingerglied, n. klaub, klaubek, článek prstu, m.
Fingerhut, m. náprstek, m.
Fingerhutkraut, n. náprstek, m.
Fingerlein, Fingerchen, n. prstýček, prstek, m.
Fingernagel, m. nehet, m.
Fingerreif, Fingerring, m. persten. m. kleiner, prstýnek, m.

Fin-

Fingerbreit, co prst ssiroký, eines halben Fingers breit, na půl prstu ssiroký, nicht eines Fingers breit, ani prstu zssiřj, aneb ztlausstj, ani za, na geden prst, ani nehtu, ani nehýtku ssiroký.
Fingersdick, na prst tlustý.
Fingerslang, na prst dlauhý.
Fingerzeig, m. náwěsstj, n. einem einen Fingerzeig geben, někomu náwěsstj dáti.
Fink, m. Finke, pěnkawa, f. er ist ein Fink, proverb. gest ssibal, gest dobrý ptáček.
Finne, f. der Thiere, hrdelnj wřed, m. žláze, bolest, f. im Gesichte der Menschen, vher, m. der Schweine, bradawice, nesstowice, f.
Finnicht, Finnig, wie die Thiere, žlázowatý, wie die Menschen, vhřiwý, vhrowitý, wie die Schweine, nesstowičatý.
Finster, tmawý, temný, mračný, finsterer Tag, possmaurný den, m. finstere Nacht, tmawá, temná noc, f. 2) wie die Miene, das Gesicht, possmaurný, zakrnělý, zasmussilý, zamračený, sskaredý, finstere Miene machen, finster aussehen, possmaurně, zakrněle, zasmussile zamračeně, sskaredě hleděti, possmuřiti, zakrniti, zasmussiti, zamračiti, zasskarediti se, es ist hier finster, zde gest tma, im Finstern sitzen, we tmě, po tmě seděti, finster werden, wie der Himmel, mračiti, zamračiti, tmjti, zatmiti se, es wird schon finster, wie Abends, giž se tmj, sseřj, mračj, tmj, mrkne, smrká, gest ssero, die Zeit, da es finster wird, saumrak, m. finster machen, tmu vdělati.
Finsterniß, f. tmawost, temnost, tma, mrákota, f. der Sonne, des Mondes, zatměnj, zatemněnj, zastjněnj slunce, měsýce, n. Kinder der Finsterniß, děti, synowé temnosti.
Finte, f. s. Erdichtung.
Firmament, n. obloha nebeská, f. nebe, n.
Firmen, biřmowati.
Firmung, f. biřmowánj, n.
Firniß, m. fermež, f.
Firnißen, fermežj pomazati.
Fisch, m. ryba, řybice, f. ein kleiner, rybička, f. großer, weliká ryba, f. gebackener, smažená, gesottener, wařená, eingelegter, nakládaná, blau gesottener, na modro wařená, Wallfisch, m. welryba, f. welryb, m. den Fischen Aas legen, hřiti na ryby, nastražiti rybám, s. Aasen, stumm wie ein Fisch, němý gako ryba, frisch wie der Fisch im Wasser, čerstwý gako ryba, zum Fischen gehörig, rybnj, ein milchner Fisch, ryba samec, mljčná, 2) Fische am Himmel, ryby.
Fischaar, Fischarn, m. krahugec, m.
Fischangel, f. vdice, vdička, f. hák, háček, m.
Fischbäre, f. reser, m.
Fischbehälter, f. Fischhälter.
Fischbein, n. rybj kost, kůstka, welrybj kost, f.
Fischbrühe, f. rybj poljwka, f. sauere, kyselá rybj poljwka, von See, oder eingelegten Fischen, slaná woda, f. rosol, m.
Fischen, lowiti, ryby chytati, lapati, rybařiti, nach etwas, wyptáwati se, wyzwjdati, in der Luft fischen, prov. ryby na lep, a ptáky na vdicy lapati.
Fischen, das, lowenj, chytánj ryb, n.
Fischer, m. rybář, rybák, lowec, m. der mit Angeln fischt, kdo na vdicy lapá.
Fischerey, f. low, m. rybářstwj, rybařenj, chytánj, lapánj, lowenj ryb, n.
Fischergarn, n. Netz zum Aufspannen, sýť rybářská, f. zum Ziehen, newod, smyk, m. zum Einschlagen, čeřen, m. wrssj lowj, n.
Fischergabel, f. rybářské wydlice, plur.
Fischerhaus, n. chalupa rybářská, f.
Fischerhütte, f. rybářská bauda, f.
Fischerinn, f. rybářka, f.
Fischerkahn, m. kocápka, lodka, lodička rybářská, malá lodka, bárka, f. člun, člunek, m.
Fischerkorb, m. posada, wrstennice, f.
Fischerkrotte, f. žába rybářská, f.

Fi-

Fiſcherordnung, f. pořádek rybářský, m.
Fiſcherring, m. biſkupský prſten, m.
Fiſcherſchifflein, n. ſ. Fiſcherkahn.
Fiſcherſtange, f. rybářské bydlo, weſlo, n.
Fiſcherſtechen, n. rybářské hry, f.
Fiſcheymer, m. ſ. Fiſchbäre.
Fiſchfang, m. ſ. Fiſcherey.
Fiſchfänger, m. ſ. Fiſcher.
Fiſchfleiſch, n. rybj maſo, n.
Fiſchfreſſer, m. rybogedec, rybogjdek, m.
Fiſchchen, n. rybička, f.
Fiſchgräte, f. hřebowá koſt, rybj koſt, f. rybj hřbet, m.
Fiſchgrube, f. ſ Fiſchhälter.
Fiſchhaacken, m. proſtřip, m. tyč plawecká, f.
Fiſchham, m. ſák, m. watka, f.
Fiſchhälter, m. haltýř, rybnjk, m. ſádka rybj, tůně, f.
Fiſchhändler, m. prodawač ryb, m.
Fiſchhaut, f. kůže z ryb, f.
Fiſchholz, n. drobné dřjwj, n.
Fiſchkaſten, m. kaſſna pro ryby, f.
Fiſchkiehmen, ſ. Fiſchohren.
Fiſchkram, m. ſ. Fiſchmarkt.
Fiſchlacke, f. lák, m.
Fiſchlaich, n. rybj plod, m.
Fiſchleim, m. rybj lep, m.
Fiſchlein, n. rybička, f.
Fiſchmarkt, m. rybnj trh, m.
Fiſchmeiſter, m. porybnj, m.
Fiſchmilch, f. mlječj, n.
Fiſchohren, plur. pleytwa, plur.
Fiſchotter, f. wydra, f.
Fiſchreich, rybnj, bohatý na ryby.
Fiſchreuſe, f. ſák, čeřen, m. wrſſ lowj, n.
Fiſchrogen, plur. gikry, f.
Fiſchſchuppe, f. ſſupina, f.
Fiſchteich, m. rybnj potok, m.
Fiſchtran, m. welrybj tuk, m.
Fiſchtrog, m. ſ. Fiſchhälter.
Fiſchweiher, m. ſ. Fiſchhälter.
Fiſchwerk, n. rybj, n. eingeſalzenes, naſolená tůně, f. z láku ryby.
Fiſchzug, m. zataženj ryb, n.
Fiſpern, ſ. Viſpern.
Fiſtel, f. im Munde, wyzralý wřed, mežit, m. im Halſe, průduſſnj trubička, f. ſ. Falſet, 2) eine Pfeiffe, trubička, piſſtalka, cýwka, wrtaná trauba, f. durch die Fiſtel ſingen, zpjwati ſkrze průduſſnj trubicy.
Fiſtelgeſchwür, n. ſ. Fiſtel im Munde.
Fiſtelzahn, m. wyzralý zub, m.
Fiſtuliren, ſ. Fiſtel ſingen.
Fittich, m. křjdlo, n. biblice, ochrana, f.
Fitzfaden, m. páſemnice, f.
Fitzen, cuchati.
Fix, hbitý, fix und fertig, zcela hotowý.
Fixſtern, m. ſtálá hwězda, f.
Flach, rowný, hladký, položitý, ploſký, flache Hand, dlaň, ploſká ruka, f. flacher Degen, ploſký, pleſkatý kord, m. flache Schüſſel, mělká miſa, f. flach machen, hladiti, rownati, hladké dělati, wyhladiti.
Fläche, f. eines Dinges, hladkoſt, ploſka, položitoſt, powrchnoſt, f. Fläche des Degens, ploſka, Fläche des Meers, rowné moře, n. hladina moře, f. eine große Fläche, z. B. Fläche des Feldes, rowina, roweň, hladina, auf der Fläche, na rowině, na plánu, obere Fläche der Erde, ſwrchek země, m. ſ. Oberfläche.
Flächlich, adv. rownč, ſrownale, wyrownale, položitě, hladce, plochau, ploſkau.
Flachfüßig, breitfüßig, pleſkonohý.
Flachnäßig, pleſkonoſý.
Flachs, m. len, m. vom Flachſe, lněný, Flachs jäten, len pleti, rauffen, trhati, breiten, len na hrſtky rozkládati, auftaffen, len ſkljzeti, in Beſen binden, len w otýpky wázati, einführen, len do ſtodoly wezti, rüffeln, len drhnauti, hlawičky ſrážeti, Knotten dreſchen, len mlátiti, röſten, len močiti, brechen, len w trlicy třjti, hecheln, wochlowati, len česati, gehechelter Flachs, len zwochlowaný, k přjzy připrawený, geröſteter Flachs, len močený.
Flachsader, f. ſuchá žjla, f.
Flachsbläuel, m. trlice, f.
Flachsblühe, f. lněný kwět, m.
Flachsbrechе, f. trlice, mědlice, f.

Flach-

Flachsern, lněný.
Flachsfeld, n. Flachsland, lněné pole, n.
Flachsmann, m. lnů prodawač, m.
Flachsperücke, f. wlněná paruka, wlasenka, f.
Flachsreich, na len aurodný.
Flachsriffel, f. drhlen, m.
Flachsröste, f. lnu močenj, n.
Flachsschwinge, f. potjračka, f. gjž se len oklepáwá.
Flachsstengel, m. lněné stýblo, n.
Flachswickel, m. obáslo, n.
Fladen, m. ljhanec, koláč, m.
Flagge, f. korauhwička, f.
Flagenstock, m. žežlo korábowé, n.
Flamme, f. plamen, plápol, m. in Flammen, w plamenu, in Flammen stehen, plamenem hořeti, in Flammen setzen, zazžhnauti, zapáliti, zanjeti, in Flammen gerathen, zegmauti se, chytiti se, im Gemüthe in Flammen gerathen, zahořeti, rozjititi se, rozpáliti se, die Flamme der Liebe, plápol láský, m.
Flammen, pálati.
Flammicht, flammend, plamenný.
Flämmlein, n. plamýnek, m.
Flanell, m. flanel, m.
Flasche, f. lahew, lahwice, flasse, f.
Flaschenfutter, n. pauzdro na lahwice, n.
Fläschchen, n. lahwička, flaška, flaštička, f.
Flaschner, m. hañkář, m.
Flattern, prolétati, třepati křjdly, 2) mit den Gedanken herum, wětřiti, třesštiti, těkati.
Flattergeist, m. wětřjk, těkaun, m.
Flatterhaft, wětrný, powětrný, těkawý, flatterhaftes Wesen, těkawost myšli, f.
Flatz, m f. Flegel.
Flechte, f mossna, z sýtj pletená rohoz, rohožka, f. 2) am Leibe, lišeg, m. 3) in Anatom. pletenj, n.
Flechten, plésti, die Haare flechten, wlasy plésti, 2) sich in fremde Sachen flechten, plésti, másti se do cyzých wěcý, w cyzý wěcy, einen in etwas flechten, někoho do něčeho plést., másti.
Flechtung, f. pletenj, n.
Fleck, m. poskwrna, wada, f. am Leibe, wada na těle, ein blauer Fleck, modřina, zsýnalost, f. weisser, bjlé znamenj, n. ungestalter Fleck am Leibe, žába na těle, f. Fleck wie die Hunde, Kühe zuweilen haben, flek, m. 2) ein großer Fleck, Platz, prostora, f. 3) ein Stück, kus, m.
Fleckchen, n. poskwrnka, f. 2) Stückchen, kleiner Platz, kausek, m. 3) das rechte Fleckchen treffen, na živé, do živého přigjti.
Flecken, m. městys, m.
Flecken, einen Fleck machen, poskwrniti, zprzniti.
Fleckfieber, n. peteče, plur.
Fleckicht, poskwrněný, pečestý, prohowatý, fleckigtes Kleid, strakatý kabát, m.
Fleckkugel, f. meydlo, n.
Fledermaus, f. netopýr, m.
Federwisch, m. perautka, f. perautko, n.
Flegel, m. cep, m. ein grober Mensch. sliwoň, bliwoň, pacholek, traup, m.
Flegeley, f. traupstwj, pacholstwj, n.
Flegelhaft, sliwonský, bliwonský, traupowský, pacholský.
Flegelhaft, adv. po sliwonsku, po bliwonsku, po traupowsku, po pacholsku.
Flehen, prosyti, žádati.
Flehen, das, prossenj, žádánj, n. auf mein Flehen hat er es gethan, na mé prossenj, žádánj, na mau prosbu, žádost to wdělal.
Flehentlich, prosebně, flehentlich bitten, prosebně žádati.
Fleisch, n. maso, n. dickes Fleisch, tlusté maso, weiches, ohne Knochen, libowé, bibl. tělo, n.
Fleischbank, f. masný krám, m. gatka, f.
Fleischbrühe, f. masytá polèwka, z masa gjssa, f.
Fleischer, m. Fleischhauer, Fleischhacker, řezník, masař, m.
Fleischerhund, m. řeznický pes, m.
Fleischfarbe, f. masytá barwa, f.
Fleischfärbig, masyté barwy.

Flei-

Fleiſchern, maſowý, z maſa.
Fleiſchesluſt, f. tělesnoſt, f. tělesenſtwj, n.
Fleiſcheſſen, n. gedenj maſa, n.
Fleiſchfreſſer, m. maſogjdek, žrák maſa, maſožrawý, m.
Fleiſchgabel, f. wydlice na maſo, plur.
Fleiſchig, Fleiſchicht, maſytý, libiwý, libowý, die fleiſchigten Theile, částky maſyté, f.
Fleiſchkammer, f. maſný ſklep, m. maſná komora, f.
Fleiſchlein, n. maſýčko, n.
Fleiſchlich, tělesný, adv. tělesně.
Fleiſchmarkt, m. maſný trh, m. gatka, f.
Fleiſchpaſtete, f. paſtyka z maſa, maſowá paſtyka, f.
Fleiſchwage, f. řezniczká wáha, f.
Fleiß, m. pilnoſt, bedliwoſt, f. mit allem höchſten Fleiße, s newětſſj pilnoſtj, allen Fleiß anwenden, wſſecku pilnoſt wynaložiti, mit Fleiß, mit Willen, mit Vorſatz, naſchwál, ſchwálně, zwmyſla, zwmyſlně.
Fleißig, emſig, pilný, bedliwý, fleißig ſeyn, pilným, bedliwým býti, fleiſiger ſeyn als vorher, proſpěti w pilnoſti.
Fleißig, adv. pilně, bedliwě, fleißig die Predigt beſuchen, bedliwě, pilně na kázanj choditi, kázanj nawſſtěwowati, fleißig ſchreiben, pilně pſáti.
Flennen, ſ. Weinen.
Fletſchen, die Zähne, zuby ceniti, wyceniti.
Flicken, Kleider, pláceti, ſprawowati, zaplácowati.
Flicker, m. záplatkář, plácač, ſprawowač, m.
Flickerey, f. plácánj, plácenj, zaplacowánj, ſprawowánj, n. wie ein elendes Buch, plácanina, odránka, f.
Flickſchneider, m. zaſſiwač, ſprawowač, plácatel, m.
Flickwerk, n. ſ. Flickerey.
Flickwort, n. přjlepek, m.
Fliede, f. ſ. Lanzette, Laßeiſen.
Fliederbaum, m. Mus, ſ. Hollunder.
Fliege, f. maucha, f. kleine, muſſka, f. ſpaniſche, zelená, ſſtěpná hauſenka, f.
Fliegen, letěti, létati, davon, odletěti, aus, wyletěti, herum, okolo ljtati, herzu, přiletěti, darüber hin, zaletěti, über etwas, přeletěti, zuſammen, zletěti ſe, etwas fliegen laſſen, něco do, w powětřj puſtiti, fliegen in der Schreibart, w powětřj, w oblakách ſe wznáſſeti, etliche Gulden fliegen laſſen, několik zlatých nechati ſkákati.
Fliegen, das, ljtánj, letěnj, n.
Fliegend, das fliegen kann, létawý, das eben fliegt, letjcý, ljtagjcý, fliegendes Kriegsheer, wyſtrogené wogſko, n. fliegendes Haar, newázané, rozpuſſtěné, ljtagjcý wlaſy, fliegende Brücke, wyſutý moſt, m.
Fliegengift, n. ged na mauchy, m.
Fliegenklatſche, f. pletka, paſt na mauchy, f.
Fliegennetz, n. Fliegendecke, f. ſýť na mauchy, f.
Fliegenwedel, m. wohánka muſſnj, f.
Fliehen, meiden, vrjkati něčeho, něčemu, warowati ſe něčeho, před něčjm, wywárowati ſe, wyſtřjhati ſe něčeho, vrjkati něčeho, něčemu, před něčjm, 2) davon laufen, vtecy, vrjkati, vgjti, vcházeti, prchnauti, s wańkem ſe poraditi, 3) zu jemanden, vtecy, vtecy ſe k někomu, 4) wie die Zeit, vrjkati, plynauti, ſ. flüchtig werden, ausreiſſen.
Fliehend, vrjkawý, poběhlý.
Fließen, téct, heraus, wie eine Quelle, Fluß, wytekati, wen téct, preyſſtiti ſe, in etwas, wtecy, 2) wie die Verſe, Schreibart, an ſich, plynauti, téct, 3) wie Wirkungen, Vortheile, Unbequemlichkeiten, wyplýwati, plynauti z něčeho, 4) fließen, flüßig werden, rozplýwati ſe, rozplynauti ſe, rozpuſtiti ſe.
Fließend, tekutý, ſ. Flüßig.
Fließendes Waſſer, živá woda, f. potok, m. 2) fließend werden, ſchmelzen, rozplynauti ſe, 3) fließend machen, rozpuſtiti, 4) fließend, wie Verſe, Schreibart, plynaucý, tekaucý.
Fließpapier, n. proſakugjcý, prožiravý papjr, m.

Fließung, ſ. tok, m. tečenj, n.
Fließwaſſer, n. żiwá woda, ſ. potok, m.
Flimmern, třpytiti ſe.
Flink, hbitý, křepký, es geht flink, gdeto, gakby pálil.
Flinte, ſ. ručnice, puſſka, ſ.
Flintenkugel, ſ. kaule ručnična, z ručnice, ſ.
Flintenſchuß, m. rána z ručnice, ſ. - Flintenſchuß geben, dáti z ručnice ránu.
Flintenſtein, m. kámen ručnični, m.
Fliſtern, ſ. Flüſter.
Flittergold, n. pozlátko, n.
Flocke, ſ. Flocken, m. oſtřižek od wlny, m. pazdeřj, n.
Flockenbette, n. poſlamka, ſ.
Flockig, voller Flocken, ſamé oſtřižky, pazdeřj, plný oſtřižkú, plný pazdeřj.
Floh, m. blecha, ſ.
Flöhig, voller Flöhe, blechatý, bleſſný, plný blech.
Flöhkraut, n. bleſſnjk, m. wrbka, ſ.
Flor, m. dünner Zeug, pawučnjk, m. hedbáwné raucho, n. Flor zur Trauer, ſmutkowé raucho, n. podwjky, Flor vor den Augen, bělmo na oči, n. 2) Blühung, kwět, m. im Flore ſeyn, ſtehen, w kwětu býti, kwésti, in Flor kommen, přigiti do kwětu, w kwět.
Floretſeide, ſ. hedbáwj tenké, n.
Florkappe, ſ. rauſſka, ſ. zur Trauer, ſmutkowá rauſſka, ſ.
Floß, m. Flöße, ſ. wor dřjwj, prameu leſowý, m. plti, n.
Flößen, einflößen, wlékati.
Floſſer, Floßfahrer, m. náplawač, plawec, m.
Floßfeder, ſ. perut, ſ. perutj, n.
Floßholj, n. worowé dřjwj, n.
Flöte, ſ. pjſſťala, pjſſťalka, ſ.
Flöten, Flöte ſpielen, pjſſkati.
Flötenſpieler, m. piſſtec, pjſſkač, piſſták, m.
Flötenwerk, n. in der Orgel, pjſſťalky, ſ.
Flotte, ſ. lodné wogſko, n. wýprawa wogenſká na moři, plawba mořſká, ſ. eine Flotte ausrüſten, wogſko lodné wyprawiti, wyſtrogiti.
Fluch, m. Verfluchung, kletj, prokletj, n. klátba, prokletina, ſ. fluchender Ausruff, kletj, n. Fluch des Geſetzes, klátba, unter dem Fluche ſeyn, ſtehen, býti w klátbě.
Fluchen, Böſes wünſchen, klnauti, prokljnati, zlořečiti, nur ſo ausrufen, klnauti, kljti, zakljti.
Fluchen, das, kletj, prokletj, proklinánj, zlořečenj, n.
Flucher, m. proklinač, zaklinač, m.
Flucht, ſ. wrěk, m. wtjkánj, wrečenj, n. die Flucht ergreifen, na wtjkánj, w wtjkánj, na autěk ſe dáti, patama platiti, dáti ſe w nohy, s waňkem ſe poraditi, s rychljkem radu wzýti, die Feinde in die Flucht ſchlagen, nepřjtele rozptýliti, rozehnati, na wtjkánj obrátiti, k wrečenj přiwesti, zahnati, zaplaſſiti, auf der Flucht etwas machen, něco běžné činiti.
Flüchten, wrecy, wgjti, wprázdniti, wſtaupiti, etwas mit etwas, ſchrániti, ſ. Flucht ergreifen.
Flüchten, das, wrečenj, wtjkánj, wgitj, wcházenj, n. der Sachen, ſchránění, n.
Flüchtig, der da flieht, wtjkawý, zběhlý, poběhlý, poběhlec, m. werden, wrecy, prchnauti, vergánglich, poběhlý, geſchwind, křepký, powětrný, ſučjk, m. ſučidlo, n. adv. běžně, zu flüchtig, přjliš běžne, ſpěſſně, flüchtig reden, hbitě mluwiti.
Flüchtigkeit, ſ. křepkoſt, hbitoſt, powětrnoſt, ſ. im Reden, hbitoſt w mluwenj, ſ.
Flüchtling, m. zběhlec, zběhljk, poběhlec, poběhljk, m.
Flug, m. let, m.
Flügel, m. křjdlo, n. 2) bey dem Heere, überhaupt, křjdlo, n. 3) Flügel an Füſſen, křidlaté ſtřewjce, m.
Flügelwerk, n. ptactwo, n.
Flugs, ſkokem, wſkok, honem.
Flur, ſ. palauk, m.
Fluß, m. řeka, ſ. aus dem Fluße, řjčný, řecný, 2) Fluß einer Beſchwerung und Krankheit innerlich, wlhkoſt, ſ.

Flü-

Flüßig, tekutý, 2) zum Fluße geneigt, mit Flüßen behaftet, wodokrewný, wlhkowitý.

Flüßigkeit, f. tečenj, n. tok, m. 2) wodokrewnoſt, wlhkowitoſt, f.

Flüſtern, ſſeptati.

Flüſtern, das, ſſeptánj, n. ſſept, m.

Flußwaſſer, ſ. Fließwaſſer.

Flut, f. wlna wody, ſ. winutj wody, n. 2) Ueberſchwemmung, powoden, f. 3) des Meers, zewřenj moře, n. es iſt Flut, moře wyſtupuge, zwýrá ſe, 4) Flut und Ebbe, vbýwánj, přibrwánj moře, n.

Flutbette, n. řečiſtě, n.

Fodern, ſ. Fordern.

Fohlen, ſ. Füllen.

Folge, f. Nachfolge, náſledowánj, n. 2) Gehorſam, poſluſſnoſt, powolnoſt, wolnoſt, f. Folge leiſten, vpoſlechnauti, poſlechnauti, k wůli býti, poſluſſným býti, poſluſſnoſt zachowati, 3) Folge der Zeit, der vorigen, předeſſloſt času, f. předeſſlý čas, m. der künftigen, budaucnoſt, f. přiſſtj čas, m. in der Folge wirſt du es ſehen, časem to vzřjš, vhljdáš, in der Folge hat man geſehen, potom, poſléz ſe to widělo, 4) Folge, Wirkung, následek, m. üble Folgen haben, zlé následky mjti, in der Folge zeigte es ſich, po čaſe, pak, poſléz, potom ſe to vkázalo, es iſt die Folge nicht, nenáſleduge z toho.

Folgen, nachgehen, náſledowati, folgen auf einen, někoho náſledowati, eines Fußſtapfen folgen, náſledowati ſſlepěge někoho, kráčeti po něčjch ſſlepěgjch, das folgt daraus, to z toho náſleduge, es folgt eine Liſt auf die andere, gedno ſſibalſtwj ſe druhým ſtjhá, gedno ſſibalſtwj druhé ſtjhá, gedno ſſibalſtwj na druhé náſleduge, gedno ſſibalſtwj gde po druhém, 2) nachahmen, dem Beyſpiele folgen, přjkladu náſledowati, 3) folgen auf einen in Amte, in der Zeit, oder auf etwas, naſtaupiti na giného miſto, doſednauti, 4) folgen, gehorchen, poſlauchati, poſlechnauti,

Folgend, darauf kommend, náſleduge, cý, přiſſtj, von künftigen, přiſſtj, budaucý, das folgende Jahr, budaucýho, přiſſtjho roku, léta, der folgende im Reden, nágleugjcý, auf folgende Art, na tento způſob, tjmto způſobem, folgendes hat man mir erzählt, toto mně bylo řečeno, prawено, er hielt folgende Rede, tuto řeč držel, měl.

Folgendermaßen, takto, tjmto způſobem.

Folgends, pak, potom.

Folgern, ſchließen, důwoditi, důwozowati, důwodem prowoditi, prokázati, důwodem zawjrati.

Folgerung, f. důwod, m. důwoděnj, n. důwodem prokázánj, zawřenj, n. 2) was man folgert, zawjrka, f. 3) der Satz, Folgerungsſatz in der Philoſophie, důwod krátce zawřený, m. řeč důwodem krátce zawřená, f. Folgerung machen, důwoditi, důwozowati, prowozowati, z něčeho důwody zawjrati.

Folgerungsſatz, m. Folgeſatz, ſ. Folgerung.

Folgezeit, f. čas přiſſtj, m. 2) čas, m.

Folglich, náſledowně, tedy.

Folgſam, ochotnowolný, wolný, ochotný.

Folgſam, adv. ochotnowolně, wolně, ochotně, 2) in der Folge, náſledowně.

Folgſamkeit, f. ochotnowolnoſt, wolnoſt, ochotnoſt, f.

Folter, f. murka, f. mučidlo, n. auf die Folter bringen, mučiti, na řebřjk, na ſſkřipec zráhnauti, das Gewiſſen foltert ihn, ſwědomj ho trápj, hnece

Folterbank, f. ſſkřipec, m. auf die Folter bringen, na ſſkřipec dáti.

Foppen, někoho za bláznu mjti, teyrati, pokauſſeti.

Fopperey, f. teyránj, pokauſſenj, n.

Forder, ſ. Vorder.

Förderung, m. plece, plur.

Förderlich ſeyn, in etwas, napomocnu býti w něčem.

Fördern, ſ. Befördern.

Förderung, f. ſ. Beförderung.

Fordern, žádati, es wird von mir nicht gefordert, to ſe odemne nežádá, einen vor Gericht, obeſlati, obſýlati někoho, pohnati někoho před práwo, etwas gerichtlich fordern, práwem něčeho žádati, einen zu ſich fordern, k ſobě požádati, powolati někoho, das hab ich zu fordern, to mně patřj, was haſt du von mir zu fordern? gakau máš na mne žádoſt? co odemne žádáš? einen vor ſich fordern laſſen, dáti někoho předwolati.

Forderknecht, m. poſyláč, m.

Forderung, f. žádánj, požádánj, n. žádoſt, f. thun, žádati, žádoſt wzkládati, deine Forderung iſt billig, twá žádoſt geſt prawá, von ſeiner Forderung abſtehen, vpuſtiti od ſwé žádoſti, Forderung, die man am Gelde hat, dluh, m.

Fore, Forelle, f. pſtruh, m.

Form, ſ. Geſtalt.

Förmlich, adj. geſtalter, daß man doch ſehen kann, was es ſeyn ſoll, ſtwůrný, twářný, způſobný, hodný, 2) ordentlich, náležitý, ſluſſný.

Förmlich, adv. wohlgeſtalt, ſtwůrně, twářně, způſobně, 2) ordentlich, náležitě, ſluſſně.

Formſchneider, m. wyrywač, m.

Formſchneiderkunſt, f. wměnj wyrywačné, n.

Forn, ſ. Vorn.

Forſchen, ſkaumati, zpytowati, ſſetřiti, zwjdati, ein forſchender Blick, byſtré oko.

Forſchen, das, Forſchung, ſkaumánj, zpytowánj, ſſetřenj, zwjdánj, n.

Forſcher, m. ſkaumač, ſkaumatel, zpytatel, ſſetřič, ſſetřitel, m.

Forſt, m. les, m. leſyna, f.

Forſtamt, n. auřad poleſný, m.

Forſter, m. poleſný, hágný, m.

Forſtmeiſter, m. homb zpráwce, zpráwce nad leſem, m.

Fort, weiter, dále, 2) fort, fort, pryč, pryč, 3) fort und fort, dál a dál, pořád, w gednom, do řizu, 4) und ſo fort, a tak dál, dále.

Fortarbeiten, dál a dál pracowati, pořád pracowati.

Fortbauen, dál ſtawěti, pořád ſtawěti.

Fortbringen, odprawiti, pryč připrawiti, 2) mit den Händen eine Laſt, odwaliti, odprawiti, 3) mit dem Wagen, Pferde, odwezti, odprawiti, 4) bey ſich, odneſti, 5) einen Menſchen, odprawiti, pryč připrawiti, 6) ſich, wžiwiti ſe, wyžiwiti ſe, žiwot tráwiti, žiwiti ſe.

Forteilen, pryč poſpjchati.

Fortfahren, pokračowati, před ſe poſtupowati, 2) mit dem Wagen, Schiffe, odgjžděti, odgeti, dále geti.

Fortfließen, před ſe těcy.

Fortführen, fahren, odwezti, Menſchen, Thiere, odweſti, als geraubt, pryč honiti, hnáti, in die Luft, wie der Wind, oder das Pulver, wzýti, odneſti do powětřj, fortführen, fortſetzen, dál wéſti, 2) bis wohin, doweſti někam.

Fortgang, m. průchod, proſpěch, m. Fortgang haben, fortgeſetzt werden, průchod, proſpěch mjti, guten, dobrý proſpěch mjti, machen, proſpěch činiti, bráti, proſpjwati.

Fortgehen, weggehen, odgjti, pryč gjti, 2) fortfahren, gjti dále, poſtupowati, předce gjti, ſoll das ſo fortgehen, má to tak progjti.

Fortgehen, das, odgitj, n. odchoz, m. beym Fortgehen ſagte er, při odgitj, při odchodu řekl.

Forthelfen einem, ſpomocy, ſpomáhati dále.

Forthin, potom, pak.

Fortjagen einen, odehnati, odpuditi, neut. mit dem Pferde, Wagen, wyháněti, wgjžděti.

Fortkommen, přigjti dále, 2) von jemanden, pryč přigjti, odprawiti, wyprawiti ſe, odpráždniti ſe od někoho, bey ihm kömmt man nicht ſo bald fort, od neho ſe člowěk tak brzo neodprawj, newyprawj, neodprázdnj, geho nenj tak brzo zbytj, 3) fortkommen in einer Sache, mit etwas, proſpjwati, proſpěch brátj, činiti w něčem.

Fort-

Fortkommen, das, pryč giti, n. 2) der Fortgang, prospěch, m. prospjwánj, n. pryčchod, m.

Fortkönnen, weggehen können, pryč mocy; nicht fortkönnen, nemocy pryč, nemocy hnauti, wáznauti w něčem, mit einer Sprache, im Reden, Schreiben, Rechnen, w řeči se zastawowati, zagjkati, wáznauti, w pjmě, w počtu se zastawowati, wáznauti, nemocy dál, mit den Füssen nicht fortkönnen, nemocy na nohy.

Fortkriechen, odlezti, odljzati.

Fortlaufen, immer weiter, vtjkati, 2) preč běžeti, odběhnauti, wie Wasser, preč téci, běžeti, 3) davon laufen, vtecy, vgjti.

Fortlaufend, was in einem fortläuft, běžjcý.

Fortmachen etwas, dělati napořád, zděláwati, doděláwati, 2) eilen, dělati spěšně, brzo, nemeškati, pospjšiti s něčjm, mache fort, pospěš, děley, nemeškey, 3) sich fortmachen, škliditi se, hýbati.

Fortmüssen, pryč musyti.

Fortpacken sich, hýbati, kliditi se, škliditi se, packe dich fort, klid se, hybey, hybay.

Fortpflanzen, ploditi, rozploditi, plemeniti, rozplemeniti, rozssiřowati, eine Krankheit auf die Kinder, nemoc rozploditi, rozssjřiti w dětech.

Fortpflanzung, f. rozplozowánj, rozplozenj, plemenění, rozplemenění, n.

Fortreisen, odgeti, odgjti, preč geti, preč gjti.

Fortreisen, das, odgetj, n. odgezd, m. odgitj, n. odchoz, m.

Fortreissen, mit sich hinreissen, strhnauti.

Fortreiten, odgeti na koni, pryč geti na koni.

Fortrücken, act. postrčiti, powaliti dále, potiskauti, pohnauti, neut. dále se hnauti, postaupiti, 2) mit dem Lager, der Armee, hnauti wogstem, dále poodtrhnauti, odehnauti.

Fortrücken, das, die Fortrückung, odtržení, n.

Fortrutschen, vcaufnauti, dál se sšaupati.

Fortschaffen, odkliditi, odprawiti.

Fortschaffung, f. odklidění, odpraweni, n.

Fortscheuchen, zaplassiti.

Fortschicken, pryč poslati, slátí, zaslati.

Fortschieben, poodstrčiti, postrčiti, dál postrčiti, possaupnauti.

Fortschießen, dál wynikauti.

Fortschiffen, pryč plawiti, odplawiti.

Fortschlafen, pořád gen spáti.

Fortschleichen sich, odlauditi se, vlauditi se, wylauditi se, odchýliti se.

Fortschleifen, odwlecy, odssmeykauti.

Fortschleppen einen, odwlecy, odssmeykauti.

Fortschleudern, odmrsstiti, odwrcy.

Fortschlendern, das, odmrsstění, odwržení, n.

Fortschreiben, pořád, dál psáti.

Fortschreiten, postupowati, pokračowati, kráčeti dále.

Fortschreiten, das, postupowání, pokračowání, dálssj kráčeni, n.

Fortsetzen, anderswohin versetzen, přesaditi, přesazowati, 2) ein Werk fortsetzen, w djle, w prácy dál pokračowati, postupowati, djlo předce konati, prácy dál wésti, den Krieg fortsetzen, wálku dál wésti, nepaussteti od wálky.

Fortsetzung, f. eines Werkes, daß man nicht aufhört, pokračowání, postupowání w prácy, dálssj konání práce, dálssj wedenj práce, n.

Fortspringen, odskočiti, vskočiti.

Fortstossen, odstrčiti.

Forttragen, odnesti, odnásseti.

Forttragung, f. odnessenj, n.

Forttrauern, wždy, pořád se rmautiti, smutiti, pořád truchliti, kwjliti.

Forttreiben, vertreiben, zahnati, odehnati, odhánéti, zapuditi, das, Vieh, pohánění dobytek, dál hnáti, Lebensart, živobytj dál wésti.

Fortwähren, ſ. währen.
Fortwälzen, odwaliti.
Fort wollen, pryč chtjti.
Fortziehen, weiterziehen, odtáhnauti, odkliditi ſe, odebrati ſe, von einem Orte, odſtěhowati ſe, odtáhnauti.
Forwerke, ſ. Vorwerk.
Fourage, ſ. Futter, Futtervorrath.
Fouragiren, ſ. Futter ſuchen, nach Futter reiten.
Fouragirung, ſ. picowánj, n.
Fracht, ſ. Ladung, náklad, m. 2) Fuhrlohn, mzda, f. 3) Fuhrwerk, wozba, f.
Frachtweſen, n. wozba, f.
Frage, ſ. otázka, dotázka, f. eine Frage vorlegen, otázku předložiti, Frage thun, otázku činiti, včiniti, vděłati, wydati, es iſt nicht die Frage, ob ꝛc. nenj tu otázka, zdaž ꝛc. heimliche Frage, vkrytá otázka, peinliche Frage, vtrpné tázánj, trápenj, n.
Fragen, ptáti ſe, tázati ſe, dotazowati ſe, nach einem, nach etwas, zu wiſſen, po někom, po něčem ſe ptáti, doptáwati ſe, tázati, dotazowati ſe, nichts darnach fragen, nic nedbati, na nic nedbati, nic ſy něčeho newſſjmati, um Rath fragen, radu brátí, rady ptáti, tázati.
Fragen, das, ptanj, tázánj, doptáwánj, dotazowánj, n. das ewige Fragen, wěčné ptanj.
Frager, m. tazatel, m.
Fragſatz, m. dotázka, f.
Fragſtück, n. dotázka, f.
Fragweiſe, ſkr. e otázky.
Fraiß, f. eine Krankheit, pſotnjk, m.
Frank, ſ. frey.
Franke, m. Frank, m.
Fränkiſch, po franſku.
Franſen, Franzen, plur. třepenj, n.
Franzos, m. Francauz, m.
Franzoſen, plur. franzöſiſche Seuche, francauzy, plur.
Franzoſenkrankheit, f. Luſiſeuche, veneriſche Krankheit, Francauzſká nemoc, f.
Franzöſicht, francauzowitý.
Franzöſinn, ſ. Francauzka, f.
Franzöſiſch, adj. Francauzſký, franzöſiſch reden, ſchreiben, verſtehen, francauzſky mluwiti, psáti, rozuměti, auf franzöſiſch, po francauzſku.
Fraß, m. ein Eſſen, ein Gericht, eine Speiſe, auch ein ſchlechtes Freſſen, žrádlo, n. 2) vieles Freſſen, žranj, žraurſtwj, n. 3) Freſſer, žraut, 4) Futter der Thiere, ſ. Futter.
Fratzen, plur. fraſſky, ſaſſky, ſſibřinky, Fratzen vorbringen, ſaſſkowati, laſſkowati, ſſibřinky, ſaſſky, fraſſky prowáděti.
Fratzengeſicht, n. potworný oličeg, m.
Frau, ſ. Frauenperſon, panj, f. Frau vom Hauſe, domácý panj.
Frauendiſtel, ſ. tryn bjlý, m.
Frauenhaar, n. nerjk, zemſký wlas, m.
Frauenkirche, f. koſtel Marye panny, m.
Frauenknecht, m. ženkyl, m.
Frauenkraut, n. kapradj, ſamice, f.
Frauenſtand, m. ſtaw panin, m.
Frauenvolk, n. ženſko, pokolenj ženſké, pohlawj ženſké, n.
Frauenzimmer, n. der Ort, der Aufenthalt, ženſký pokog, ženſký přjbytek, m. 2) das Frauenzimmer, Frauenvolk, weibliches Geſchlecht, ženſké, plur. ženſko, pohlawj ženſké, n. 3) eine Frauensperſon, ženſká, ein junges, lediges, djwka, diwice, f. viele dergleichen, diwictwo, n. Frauenzimmerkampf, diwčj bog, m.
Fräulein, n. ſlečna, f. ein kleines, ſlečinka, f. Männlein und Fräulein, mužſký a ženſká.
Frech, ſmělý, 2) muthwillig, rozpuſtilý, nezbedný, nezbeda, m. 3) unzüchtig, bugný, frech ſeyn, bugným býti, bugniti.
Frechheit, f. ſměloſt, 2) Muthwillen, rozpuſtiloſt, nezbednoſt, f. 3) Unzucht, bugnoſt, die Frechheit haben, mjti tu ſměloſt.
Fremd, ausländiſch, cyzý, cyzokragný, přeſpolnj, ein Fremder, cyzokragan, cyzokragin, přeſpolnj člowěk, der an einem Orte fremd iſt, als ein fremder Mann, cyzý člowěk, fremd, neu, ungewöhnlich, cyzý, fremde Lehre, cyzý včenj, n. 2) was eines anderen iſt, nicht zu jemandes

Eigenthum, nicht ins Haus gehörig, cyzý, fremder Hund, cyzý pes, ſich in fremde Händel mengen, w cyzý wěcy, do cyzých wěcý ſe mjchati, plésti, unter fremde Leute kommen, přigiti mezy cyzý lidi, fremde Leute ſind hergekommen auf die Meſſe, cyzý lidé, přeſpolnj ſem na trh přiſſli, fremde Kräuter, přeſpolnj, cyzý byliny, 3) ſeltſam, wunderbar, es kömmt mir fremde vor, zdá ſe mi nepodobné, cyzý.

Fremde, die, cyzyna, f. in die Fremde gehen, do cyzyny gjti, in der Fremde ſeyn, býti w cyzyně, aus der Fremde kommen, přigiti z cyzyny.

Fremdling, m. (d. i. unwiſſend, unkündig, unerfahren) ſeyn in einer Sache, býti cyzým, cyzákem w něčem, býti newědomcem, newědau w něčem, Fremdling, der ſich wo niedergelaſſen hat, podruh, m.

Freßbegierde, f. chtjč k gjdlu, m. žádoſt gjdla, hladowitoſt, f. als eine Krankheit, ſnědek, m.

Freßbauch, ſ. Vielfraß.

Freßbegierig, hladowitý, obzerný.

Freſſen, begierig eſſen, žráti, hltati, oblo požjrati, 2) freſſen und ſaufen, žráti a pjti, alles freſſen wollen, wſſecko chtjc ſežrat, ſnjſt, 3) um ſich freſſen, rozgjdati, rozmáhati ſe, 4) das Leid in ſich freſſen, ljtoſt w ſobě žráti.

Freſſen, das, Speiſe, Nahrung der Thiere, žrádlo, krmě, Speiſe, Eſſen der Menſchen, žrádlo, n. krmě, f. 2) daß man freſſet, die Handlung des Freſſens, žranj, n. 3) Unmäſſigkeit im Eſſen, ožiránj, ožralſtwj, Freſſen und Saufen, žranj a pitj, n.

Freſſend um ſich, rozgjdawý, freſſende Krankheit, freſſendes Geſchwür, rozgjdawá nemoc, f. rozgjdawý wřed, m.

Freſſerey, f. Freßhaftigkeit, žrawoſt, f. 2) Freßwaaren, žranj a pitj.

Freſſig, ſ. Gefräßig.

Freſſigkeit, ſ. Gefräßigkeit.

Freßfieber, n. Freßkrankheit, ſnědek, m.

Freßwanſt, m. žraut, neſeyt, m. obezrałé břicho, wlčj ſtřewo, n.

Freude, f. radoſt, f. es iſt mir eine Freude, ich habe eine Freude, mám radoſt, voller Freude, pln radoſti, Freude machen, radoſt způſobiti, vroditi, včiniti, eine Freude an etwas haben, radoſt mjti z něčeho, er weis nicht, was er vor Freuden thun ſoll, newj radoſtj co dělat, co činit, die Freude wird oft in Traurigkeit verwandelt, radoſt ſe často w žaloſt proměnj, obracý.

Freudenabend, m. radoſtný wečer, m.

Freudenfeſt, n. radowánky, plur.

Freudengeſchrey, n. Freudenlied, plésánj, radoſtné, weſelé pokřikowánj, prozpěwowánj, Freudengeſchrey über einen machen, weſele prozpěwowati, wykřikowati, plésati.

Freudenmal, n. hody, plur.

Freudenreich, radoſtný.

Freudenſpiel, n. weſelá hra, weſelohra, f.

Freudenſprung, m. radoſtný ſkok, thun, radoſtj ſkákati, poſkakowati, wyſkakowati.

Freudenſtunde, f. radoſtná hodina, f.

Freudentag, m. radoſtný den, m.

Freudenthränen, plur. ſlze radoſti, radoſtné, f.

Freudenvoll, plný radoſti.

Freudig, radoſtný, weſelý, von der Perſon, weſelý, ochotný, freudig machen, rozweſeliti, obradowati, freudig werden, rozweſeliti, obradowati ſe.

Freudig, adv. radoſtně, weſele, ochotně.

Freudigkeit, f. radoſtnoſt, weſeloſt, ochotnoſt, f. zu etwas, ochotnoſt k něčemu, mit Freudigkeit, s radoſtj, s ochotnoſtj, ſ. Freudig, adv.

Frevel, m. Verwägenheit, drzoſt, wſſetečnoſt, ſwéwolnoſt, f. aus Frevel, z ſwéwolnoſti, z wſſetečnoſti.

Frevelmuth, ſ. Frevel.

Frevelhaft, wſſetečný, ſwéwolný.

Frevelhaft, adv. wſſetečně, ſwéwolně.

Frevelmuthig, ſ. Frevelhaft.

Frevln, wſſetečně, ſwéwolně ſobě počjnati, wésti.

Freuen ſich, radowati ſe, weſeliti ſe, über

über etwas, radowati ſe, weſeliti ſe, těſſiti ſe z něčeho, weſelým býti z něčeho, auf etwas, radowati ſe, těſſiti ſe na něco, ſich im Herzen, w ſrdcy ſe radowati, weſeliti, weſelým býti.

Freventlich, adj. ſ. Frevelhaft.

Freventlich, adv. ſwéwolně, zwmyſlně.

Frevler, m. ſwéwolnjk, wſſetečnjk, m.

Freund, m. přjtel, m. ein vertrauter Freund, důwěrný, ſtaupený přjtel, verwandter, přjbuzný, ſpřjzněný, wieder Freund werden, zaſe přjtelem býti, zaſe ſe ſpřáteliti, ein vertrauter, ſpřjzniti ſe, zum Freunde machen, za přjtele wzýti, přigjti, ſpřáteliti ſe, zum vertrauten, ſpřjzniti ſe.

Freundlich, přátelſký, laſkawý, přjwětiwý, ochotný, freundliches Geſicht, přjwětiwá, ochotná twář, ſ. freundliche Reden, Worte, přjwětiwá, lahodná ſlowa, ein freundlicher Gruß, laſkawé, přjwětiwé, přátelſké pozdrawenj, n.

Freundlich, adv. přátelſky, přjwětiwě, laſkawě, freundlich anreden, přjwětiwě, laſkawě promluwiti k někomu, freundlich grüßen, laſkawě, přjwětiwě, přátelſky pozdrawiti někoho, ſich freundlich gegen jemanden erzeugen, přátelſky, přjwětiwě, laſkawě ſe k někomu wkázati, mjti.

Freundlichkeit, ſ. přjwětiwoſt, laſkawoſt, wljdnoſt, ochotnoſt, ſ. Freundlichkeit in Worten, přjwětiwoſt, lahodnoſt w ſlowjch, ſ.

Freundſchaft, ſ. dem Gemüthe nach, přátelſtwj, n. Freundſchaft machen, přátelſtwj wdělati, w přátelſtwj ſe dáti, w přátelſtwj wgjti, ſpřáteliti ſe, haben, přátelſtwj mjti s někým, w přátelſtwj s někým býti, die Freundſchaft aufheben, trennen, přátelſtwj roztrhnauti, rozlaučiti, zruſſiti, rozpárati, rozruſſiti, rozpřáteliti ſe, 2) Freundſchaft, die man einem thut, erweiſt, přátelſtwj, einem viele Freundſchaft erweiſen, přátelſtwj a milowánj geden druhému prokazowati, thue mir die Freundſchaft, včiň mně ten wděk, to přátelſtwj, du thuſt mir eine Freundſchaft, wenn ꝛc. wděčnau wěc mi včinjš, wděk mi včinjš, když ꝛc.

Freundſchaftlich, přátelſký, laſkawý.

Freundſchaftlich, adv. přátelſky, laſkawě.

Freundſchaftsbezeugung, ſ. wkázánj přátelſtwj, wděčnoſti, n. wděčná, přjgemná ſlužba, ſ. wděk, m. erweiſen, přátelſtwj, wděčnoſt, wděčnau, přjgemnau ſlužbu někomu prowkázati, včiniti, wděk včiniti.

Frey, ſwobodný, wolné, ſobě wolný, frey von Sorgen, prázden ſtaroſtj, von Arbeit, prázden od práce, od djla, bez práce, bez djla, von Abgaben, Dienſten, von der Steuer und andern Zahlungen, oſwobozený od daně, od ſlužby, berně a wſſelikých platů, von freyen Stücken, z čiſté dobré wůle, ſám od ſebe, freye Künſte, ſwobodná wědnj, 2) freye Koſt, Wohnung, Holz, Licht geben, darmo, za darmo ſtrawu, přjbytek, dřjwj, ſwjčky dáti, freyer Eingang in das Schauſpiel, wolný do diwadla přjſtup, přjſtup darmo, frey im Reden, Schreiben, Handeln, wolný, ſwobodný w řeči, w pſanj, w gednánj, frey, erlaubt ſeyn, wolno, ſwobodno býti, freye Reden führen, ſwobodně, wolně mluwiti, frey, kein Sklave, ſwobodný, oſwobozený, prostý, proſt, von Geſetzen, zákona oſwobozený, bez zákona, freye Luft, freyes Feld, proſté, wolné powětřj, proſté, čiré pole, auf freyen Fuß ſtellen, oſwoboditi, w ſwobodu wwesti, w ſwobodě poſtawiti, ſwobodného včiniti, kommen, oſwobozenu býti, w ſwobodu wwedenu, poſtawenu býti, frey werden, oſwobozenu býti, wyhoſſtěnu, zhoſſtěnu býti, ſwobodně propuſſtěnu býti, von der Sorge, ſtaroſti zproſſtěnu, zhoſſtěnu býti, von Elende, z bjdy wyprodſtěnu, bjdy zproſſtěnu býti, z bjdy wyſwobozenu býti, frey machen, oſwoboditi, ſwobodného včiniti, ſich frey

machen von Geſchäften, oſwoboditi ſe neb vprázdniti ſe od pracý a zaneprázdnénj, frey laſſen, oſwoboditi, ſwobodna včiniti, z člowěčenſtwj, z poddanoſti propuſtiti, wyhoſtiti, zhoſtiti, wýhoſt, ſwobodu dáti, frey ſtehen, na wůli mjti, wolno býti, es ſteht ihm frey, má na wůli, wolno mu geſt, freyen Willen haben, mjti ſwobodnau wůli, freyen Lauf laſſen der Wolluſt, ſeinen Begierden, rozkoſſi, žádoſtem ſwým powoloważi.

Frey ausgehen, loskommen, ſwobodně puſſtěnu, propuſſtěnu býti, ſwobodnu, proſtu býti, 2) nicht geſtraft werden, pokuty, treſtu znikauti.

Frey, adv. ſwobodně, wolně, ſobě wolně, frey die Wahrheit reden, práwdu ſwobodně, wolně mluwiti, hláſati.

Freybeuter, m. laupežnjk, nákeřnjk, m.

Freyen, von Mannsperſonen, ženiti ſe, oženiti ſe, von Weibsperſonen, wdáwati ſe, wdáti ſe za někoho, 2) freyen wollen, Luſt zu freyen haben, (im erſten Falle, nämlich vom Manne) mjti chut k ženěnj, k ženitbě, chtjti ſe ženiti, myſliti na ženěnj, (im andern Falle, nämlich vom Frauenzimmer,) mjti chut k wdáwánj, k wdawkám, wdáwati ſe, myſliti na wdawky, na wdánj, na wdáwánj, um Eine freyen, namlauwati ſobě, (fregowati.)

Freyer, m. miljk, milownjk ženſký, (fregjk,) m.

Freyersmann, ſ. Freywerber.

Freyfrau, f. Freyinn, ſſlechtična, f.

Freygeben, ſ. Freylaſſen.

Freygebig, ſſtědrý, přjzniwý, darowný, dárný, rukotržný, freygebig ſeyn, ſich erzeigen, ſſtědrým býti, ſſtědrým ſe prokázati, ſſtědře ſe k lidem mjti, wkázati, ſſtědře ſobě wěſti, ſſtědroſti k lidem dokázati, býti rukotržným.

Freygebigkeit, f. ſſtědroſt, ſſtědrota, rukotržnoſt, dárnoſt, f.

Freygebohren, ſſlechtic, m. daß man es iſt, ſſlechtictwo, n.

Freygeiſt, m. ſwobodowěrec, m.

Freygeiſterey, f. ſwobodowěra, f.

Freygeiſteriſch, ſwobodowěrný.

Freygelaſſener, m. oſwobozený, wyhoſſtěný, propuſſtěný z poddanoſti, ſwobodně propuſſtěný, im Gegentheile, des freygebohrnen Sohn, wyhoſſtěného ſyn, ſwobodnjk, m, jemandes Freygelaſſener, oſwobozený, z poddanoſti propuſſtěný, wyhoſſtěný, der im Teſtamente freygelaſſen wurde, propuſſtěný, wyhoſſtěný kſſaftem.

Freyheit, f. ſwoboda, f. von der Arbeit, ſwoboda od práce, von Aemtern, Laſten und Verpflichtungen, ſwoboda od auřadů a břemen y powinnoſtj, wynětj a ſwoboda z obecných břemen, auřadů a powinnoſtj, von der Strafe, wynětj z treſtánj, oſwobozenj pokuty, n. 2) die einer Perſon, Familie zugeſtanden wird, ſwoboda, f. zwláſſtnj obdarowánj, n. Freyheit im Reden, ſwoboda w řeči, wolnoſt w mluwenj, f. in Freyheit ſetzen, w ſwobodu wweſti, w ſwobodu poſtawiti.

Freyheitsbrief, m. liſt zhoſtnj, m. zwláſſtnj ſwoboda, f.

Freyheitsort, m. ſwobodſtwj, ſwobodné, wýſadné miſto, n.

Freyherr, m. ſſlechtic, pán ſwobodný, m.

Freyherrlich, ſſlechtický.

Freyherrnſtand, m. ſtaw ſſlechtický, m.

Freylaſſen, aus dem Gefängniße, propuſtiti z wězenj, z wazby, z žaláře wypuſtiti, 2) einen Leibeigenen, oſwoboditi, ſwobodným včiniti, z člowěčenſtwj, z poddanoſti propuſtiti, wyhoſtiti, zhoſtiti, ſwobodně propuſtiti.

Freylaſſung, f. oſwobozenj, wyhoſſtěnj, zhoſſtěnj, ſwobodné propuſſtěnj, n.

Freylaſſer, m. oſwoboditel, wyhoſtitel, m.

Freylich, owſſem, arcy.

Freymachen, ſwobodného včiniti, oſwoboditi, von der Knechtſchaft, oſwoboditi, z ſlužebnoſti wyſwobo-

diti,

diti, wyprostiti, von Banden, swobodného včiniti, propuſtiti, wypuſtiti, z wazby wyſwoboditi, z okowů wydobyti, wyprostiti, von Sorgen, Geſchäften, od práce, zaneprázdnēnj wyſwoboditi, wyprostiti, von Abgaben, ſ. Befreyen, ſich von Sorgen, Geſchäften frey machen, wyſwoboditi, vprázdniti ſe od pracý, od zanep:ázdnēnj, pracý ſe zhostiti, zprostiti, ſich auf einen Tag, eine Zeit recht frey machen, vprázdniti ſe.

Freymüthig, vpřjmný, vpřjmný, otewřený, ſwobodného, vpřjmného ſrdce.

Freymüthig, adv. vpřjmě, vpřjmně, otewřeně.

Freymüthigkeit, f. vpřjmoſt, vpřjmnoſt, otewřenoſt, f.

Freyort, ſ. Freyſtatt.

Freyſagen, ſ. Freyſprechen.

Freyſagung, ſ. Freyſprechung.

Freyſaß, m. ſwobodnjk, dědinjk, m.

Freyſprechen, oſwoboditi, ſwobodného včiniti.

Freyſprechung, f. oſwobozenj, n.

Freyſtadt, f. měſtanſtwo, n.

Freyſtatt, f. ſwobodſtwj, mjſto ſwobodné, wýſadnj, n.

Freyſtehen, wolno býti, es ſtehet ihm frey, wolno mu geſt.

Freyſtelle, f. mjſto ſwobodné, n.

Freyſtellen, dáti na wůli, nechati na wůli.

Freyſtunde, f. prázdná hodina, f.

Freytag, m. pátek, m.

Freywerber, m. družba, m.

Freywerberinn, f. družička, f.

Freywillig, dobrowolný, freywillige Soldaten, dobrowolnj wogácy, ſwobodnjcy.

Freywillig, adv. dobrowolně.

Friede, m. pokog, mjr, m. Friede machen, pokog wdělati, včiniti, pokog zřjditi, způſobiti, w mjr wgjti, Frieden brechen, pokog zruſſiti, Friede der Seele, pokog duſſe, Friede ſey mit euch, pokog s wámi, Friede haben, pokog mjti, es iſt Friede, wir haben Frieden, geſt pokog, máme pokog, zu Frieden ſtellen, w pokog, w mjr vweſti, ſmjřiti.

Friedemacher, m. mjřitel, mjrce, ſmjrce, pokogitel, gednatel pokoge, m.

Friedensbote, m. poſel pokoge, m.

Friedenshandlung, f. gednánj pokoge, n. pokog, m.

Friedensſtifter, m. mjřitel, mjrce, ſmjrce, pokogitel, gednatel pokoge, m.

Friedensſtiftung, f. mjřenj, w mjr vwedenj, ſmjřenj, n.

Friedensſtörer, m. ruſſitel pokoge, m.

Friedensvorſchläge, plur. nálezy o pokogi, m.

Friedenszeichen, n. znamenj pokoge, n.

Friedenszeit, f. čas pokoge, m. in der Friedenszeit, w čas pokoge.

Friedfertig, pokogný, tichý, pokoge milowný, friedfertige Geſinnungen, pokogná myſlenj.

Friedfertigkeit, f. pokognoſt, tichoſt, f.

Friedlich, ruhig, pokogný, tichý.

Friedlich, adv. pokogně, tjſſe, ſich friedlich halten, pokogně, tjſſe ſe chowati.

Friedliebend, pokoge milowný.

Frieren, Kälte leiden, mrznauti, mrazyti ſe, ſtuditi ſe, mřjti zymau, mich friert, mne zebe, mich hat ſehr gefroren, mne welmi záblo, frieren, wie Fleiſch, Waſſer, mrznauti, zmrznauti, die Fenſter frieren, okna mrznau.

Frieren, das, ſ. Froſt.

Frieſel, m. červená oſutina, f.

Friſch, geſund, neu, grünend, etwas kalt, čerſtwý, 2) munter, čerſtwý, čilý, friſcher Junge, čerſtwý, čilý gonák, friſch und geſund ſeyn, zdrawým a čerſtwým býti.

Friſch, adv. čerſtwě, 2) munter, čerſtwě, čile.

Friſchling, m. ročnj diwoký kanec, m.

Friſiren, ſ. Kräuſeln das Haar.

Friſt, Friſtung, f. lhůta, f. průtah, m. na chwjli dánj, f. Friſt geben, lhůtu dáti.

Friſten, das Leben, živobytj zachowati, ſich mit dem Gelde, penězy ſe dotáhnauti, 2) času přidati čas protáhnauti.

Friſtung, f. des Lebens, zachowánj žiwobytj, n.

Froh, rád, powděčen, wer war froher, kdo byl radči, froh werden, radowati se, obradowati se, des Lebens, jemandes Geſellſchaft, der Arbeit, des Glückes, powděčen býti žiwobytj, towaryšſtwa, práce, ſtěſtj, frohe Stunde, weſſená hodina, frohes Leben, weſelé žiwobytj, n.

Fröhlich, weſelý, fröhlich ſeyn, weſeliti ſe, weſelu býti, machen, obweſeliti, rozweſeliti, obradowati, fröhlich werden, rozweſeliti ſe, obradowati ſe.

Fröhlich, adv. weſele.

Fröhlichkeit, f. weſelj, n. weſeloſt, f.

Frohlocken, pléſati, pléſati radoſtj, gásati.

Frohlocken, das, pléſánj, gásánj, n.

Frohlockend, pléſagjcý, gásagjcý.

Fromm, náboženský, poboženský, zboženský, dobrý, fromm, ſtille, ſanftmüthig wie ein Kind, Thier, dobrý, tichý, er iſt ein frommer Mann, geſt člowěk náboženský.

Fromm, adv. náboženě, poboženě, zboženě, dobře.

Frommen, ſ. Nutzen.

Frömmigkeit, f. náboženoſt, poboženoſt, zboženoſt, dobrota, f.

Fron, n. Frohne, Frohnen, Frohndienſt, Fronung, robota, bezděčná služba, f.

Froner, m. robotjř, m.

Fröhnen, fröhnen, dienen müſſen, robotowati, ſeinen Lüſten, ſwým žádoſtem ſlauziti.

Fronleichnam, m. Božj tělo, n.

Fronleichnamsfeſt, n. den Božjho těla, m.

Froſch, m. žába, f.

Fröſchchen, n. žabka, žabička, f. am Fiedelbogen, kobilka, f.

Froſt, m. mráz, harter Froſt, tuhý, twrdý mráz, es kommen noch Fröſte, přigdau geſſtě mrazy, ſtudena.

Froſtig, ſtudený, mrazywý, mrazowý, empfindlich gegen Kälte, zymomřiwý, kaltſinnig, ſtudený, chladný, ſich froſtig gegen jemanden erzeigen, ſtudeně, chladně ſe k někomu mjti, prowkázati, froſtiger Scherz, ſtudený žert.

Frucht, f. owoce, n. pžitek, požitek, kterýž ze země lidem pochází, m. Frucht des Feldes, pužitek zemſký z obilj, m. der Bäume, owoce, n. 2) Frucht lebendiger Geſchöpfe, plod, m. die Frucht zur Welt bringen, plod wywesti, wydati, 3) die erſten Früchte, prwotiny, prwnj owoce, aurody.

Fruchtbar, plodný, vrodný, plodiſtwý, fruchtbar machen, plodné, rodné, vrodné činiti, včiniti, fruchtbares Jahr, vrodný rok, m. fruchtbarer Boden, vrodná půda, hogná na obilj, f. fruchtbares Weib, plodná, plodiſtwá žena, f. fruchtbare Schreibart, hogný způſob pſanj, m.

Fruchtbarkeit, f. plodnoſt, vroda, vrodnoſt, f. des Bodens, des Jahres, vroda, f.

Fruchtbarlich, adv. vrodně, plodně, hogně.

Fruchtbringend, fruchttragend, neſný, aurodný, ein fruchtbringender Baum, owocnj ſtrom, m.

Früchtchen, n. Früchtel, ein ſchönes, kwjtj, gadýrko, dobré kwjtj, gadýrko, n.

Früchten, nutzen, proſpěti, platnu býti.

Fruchthaus, n. owocnice, f. owocnj domek, m.

Fruchtlos, neplatný, nevžitečný, neproſpěſſný, daremný, bez užitku.

Fruchtlos, adv. neplatně, nevžitečně, neproſpěſſně, daremně, na darmo, bez užitku.

Fruchtloſigkeit, f. neplatnoſt, nevžitečnoſt, neproſpěſſnoſt, daremnoſt, f.

Früh, ráno, ſehr frühe, welmi ráno, ranjčko, z rána, was frühe geſchieht, rannj, früh Morgens, rannjm gitrem, frühe Jugend, časná mladoſt, f. von früher Jugend auf, hned z mládi, früher Tod, časná, brzká ſmrt, f. mit dem Frühеſten, wenn es noch nicht recht Tag iſt, co nejranějši, co nejčasnějši, alsbald

bald früh Morgens, hned z rána, frühzeitig, früh aufſtehen, auf ſeyn, časně, z rána wſtáwati, časně wzhůru býti, man muß früh aufſtehen, wenn man ihn betriegen will, muſý ſe na něg časně, ráno přiwſtati, když ho chce oſſidit.

Frühgebet, n. rannj modlitba, f.

Frühgottesdienſt, m. rannj služba Božj, f.

Frühjahr, n. garo, n.

Frühklug, ſ. Klug.

Frühkind, ſ. Kind.

Frühling, m. garo, podletj, n. was im Frühlinge iſt, garnj, podletnj, im Frühlinge, z gara, na gaře.

Frühlingsblume, f. garnj kwjtj, n.

Frühlingsmonat, m. březen, m.

Frühlingstag, m. garnj den, m.

Frühlingszeit, f. garnj, podletnj čas, m. podletj, n.

Frühprediger, m. rannj kazatel, m.

Frühpredigt, f. rannj kázanj, n.

Frühſtück, n. ſnjdanj, n.

Frühſtücken, ſnjdati.

Frühſtunde, f. rannj hodina, f.

Frühzeitig, časný, ranný, ſehr zu früh, frühzeitig, nečasný, ranný, nezralý, frühzeitige Früchte, nezralé, nedoſſlé, ranné, raněj owoce, n. frühzeitiger Verſtand, časný, ranný rozum, frühzeitige Aepfel, ranná gablka, frühzeitiges Kind, 1) unzeitige Geburt, nedochůdče, nedoſſlé djtě, n. 2) vor der Heyrath, oder zu bald darauf, ranauſſek, m. frühzeitiger Tod, časná, brzká ſmrt, ſmrt před časem, f.

Frühzeitig, adv. časně, ranně, frühzeitig ſterben, časně, brzce, w brzce, w času brzkém vmřjti.

Fuchs, m. liſſka, f. liſſák, m. kleiner, liſſtička, f. liſſtátko, liſſtě, n. vom Fuchſe, liſſčj, liſtig wie ein Fuchs, chytrý co liſſka.

Fuchsbalg, m. liſſčj kůže, f.

Fuchslein, n. liſſtička, f. liſſtátko, liſſtě, n.

Fuchsroth, ryſſawý, ein fuchsrother, ryſſawý, ryſſánek, m. fuchsroth werden, ryſſawěti, oryſſawěti.

Fuchsſchwanz, m. liſſčj ocas, m. 2) ein Kraut, pohanka, f. 3) den Fuchsſchwanz ſtreichen, liſſčj ocas prodáwati, po ſrſti hladiti, lichotiti ſe, liſſati ſe.

Fuchsſchwänzen, den Fuchsſchwanz ſtreichen, verkaufen, lichotiti ſe, hladiti, liſſati ſe, fatiti ſe.

Fuchsſchwänzer, m. fatkář, litopášek, liſáček, lichotiwý člowjček, m.

Fuchsſchwänzerey, f. lichotěnj, fatěnj, liſſánj, fatkářſtwj, n. auliſnoſt, f.

Fuchsſchwänzeriſch, lichotiwý, liſſawý, auliſný.

Fuchtel, f. kord, m.

Fuder, m. polauwozý, n. ſedmiwěrnj ſud, wůz, m. (fůra, f.) Fuder Heu, wůz, (fůra) ſena, Fuder Holj, wůz, (fůra) dřjwj.

Fug, m. práwo, n. náležitoſt, f.

Fuge, f. ſpogenj, n. die Fugen an der Hirnſcheitel, ſſwy na lebu hlawy, m.

Fügen, zuſammen, pogiti, ſpogiti, ſpogowati, w hromadu způſobowati, ſkládati, 2) ſich fügen, ſrownáwati ſe, ſgednáwati ſe, gednotiti ſe, 3) ſich begeben, dáti ſe, ſtáti ſe, přihoditi ſe, zběhnauti ſe, nachdem es ſich füget, gak geſt, gak ſe ſtane, přihodj, gak ſe dá, gak ſe děge.

Füglich, přjhodný, hodný, pohodlný, přjſluſſný, způſobný, náležitý, füglich Urſache, ſluſſná, hodná, náležitá přjčina, f.

Füglich, adv. přjhodně, hodně, pohodlně, přjſluſſně, způſobně, náležitě, füglicher, lépe, pohodlněgi.

Füglichkeit, f. přjhodnoſt, hodnoſt, pohodlnoſt, způſobnoſt, přjſluſſnoſt, f.

Fügung, ſ. Fuge, Gottesfügung, Božj řjzenj, n. Božj wůle, f. nach Gottesfügung, podlé wůle Božj, řjzenjm Božjm, 2) Fügung, Zuſammenſetzung, ſpogenj, n. ſ. Zuſammenfügung.

Fühlbar, čitedlný, cytedlný, cýtitedlný.

Fühlbar, adv. čitedlně, cytedlně, cýtitedlně.

Fühlen, empfinden, cýtiti, čjti, 2) mit den Händen, dotknauti ſe, do-

tý-

cýkati se, makati, hmatati, an den Puls, na puls makati, omakáwati puls, den Rücken, die Arme nicht fühlen, hřbetu, ramen necýtiti, sich fühlen, cýtiti se, čjti se.

Fühlung, die, das Fühlen, cýtěnj, n. cyt, m. ſ. Gefühl, 2) der Sinn, tknutj, dotknutj, dotčenj, n.

Fühllos, bez cytu, nečitedlný, necýtitedlný.

Fühllosigkeit, f. nečitedlnoſt, necýtitedlnoſt, f.

Fuhre, f. wůz, m. wezenj na woze neb na lodj, n. (fůra, f.)

Führen, leiten, wésti, woditi, an einen Ort, dowesti, wésti na nějaké mjſto, 2) auf einem Fahrzeuge, als zu Wagen, Schiffe, Pferde, wezti, wozyti, 3) Krieg führen, wognu wésti, die Waffen führen, zbraň neſti, einen Prozeß, při wésti, eine Sache, wěc něčj zaſtáwati, wésti, zu Gemüthe führen einem, připomjnati někomu něco, na myſl přiwoditi, ſich ſelbſt, w myſl, na pomyſſlenj, na rozmyſſlenj brátí, wzýti, rozgjmati ſobě, w myſli rozbjrati, přemjtati, k myſli, k ſrdcy připuſtiti, ſ. Erwägen, den Namen, gméno mjti, gmenowánu býti, ſlauti, den Degen führen, kord noſyti, eine Handlung führen, obchod wésti, Waaren, in der Handlung, zbožj na prodag mjti, zbožjm kupčiti, etwas im Schilde führen, něco obmeyſſleti, něco w myſli mjti, zum Tode führen, na ſmrt wésti, einen Graben in die Stadt, příkop okolo města wésti, hinters Licht führen, oklamati, podtrhnauti, oſſiditi, der Henker führt immer jemanden her, der etwas haben will, wždy ſem čert někoho přineſe, kdo něco žádá, mjti chce, warte, ich will dich führen, počkey, gá tě powedu, Rechnung, Buch führen, počet, počty wésti, knihu pod ſebau mjti, zprawowati.

Führer, m. wůdce, průwodčj, průwodnjk, průwodce, m. auf einem Fuhrwerk, Wagen, wozka, powoznj, m. dem Waſſer, přjwoznjk, přewoznjk, m. der Braut, druzba, m.

Fuhrleute, plur. wozkowé, wozatagowé, (formané,) m.

Fuhrlohn, m. mzda, f. plat od wezenj, wozu, m. mzda, plat přjwoznj, mzda, plat od přjwozu.

Fuhrmann, m. wozka, wozatag, powozný, (forman,) m. 2) Fuhrmann am Himmel, wozátag, powozný, m.

Fuhrmannspferd, n. wozatagſký, wozkowý, (formanſký) kůň, m.

Führung, f. auf einem Fahrzeuge, wezenj, n. 2) Leitung, wedenj, n. průwod, m. Gottes, proſtředek, m. a pomoc Božj, f. unter deſſen Führung, s Bohem, proſtředkem a pomocý Božj.

Fuhrweg, m. wozowá ceſta, f.

Fuhrwerk, n. wozba, f. wozatagſtwj, n. wůz, m. woznice, (fůra,) f.

Fuhrweſen, n. wozatagſtwj, n. wozba, f.

Fülle, f. nadbytek, zbytek, doſtatek, m. hognoſt, ſytoſt, f. die Fülle haben, nadbytek, zbytek, doſtatek, hognoſt mjti něčeho, oplývati něčjm, Fülle der Heiden, množſtwj Pohanů, n. Fülle der Gottheit, weſſkeré Božſtwj, n. Fülle der Zeit, ſplněnj, wyplněnj, naplněnj času, wplynutj, wyprſſenj času, n. plný čas, m. Fülle in das Eſſen, nádawka, f.

Füllen, plniti, naplniti, doplniti, wyplniti, die Lücke füllen, gamku wyplniti, das Fleiſch, Krebſe, Hünner, nadjwati.

Füllen, n. junges Roß, hřjbě, hřjbátko, n. hřebec, konjk, m.

Fund, m. nálezek, wymyſl, wymyſlek, zámyſl, m.

Fundament, ſ. Grund.

Fundgrube, f. důl, m.

Fündlein, n. ſmyſſlenka, f. wymyſlek, m. liſtiges Fündlein, obmyſlek, m. podwodný, chytrý wymyſlek, zámyſl, m.

Fünf, pět, fünf Aelteſte, pět ſtarſſjch, fünf Jahre, pět let, fünf

Bücher Moſes, patery knihy Mogžiſſowy, fünf Mädchen, pět dĕwčat, patero dĕwčat, fünf Betrachtungen, patero přemyſſlowánj, rozgjmánj, n.

Fünfeckigt, pětiwhelnj, pětihranatý.

Fünffach, paternáſobný, fünffach machen, paternáſobiti.

Fünffingerkraut, n. pětiljſtek, pětiprſtek, naternjk, m.

Fünfhundert, pět ſet.

Fünfhunderte, der, die, das, pětiſtý, ſtá, ſté.

Fünfhundertmal, pětſetkrát.

Fünfjährig, pětiletý.

Fünfmal, pětkrát.

Fünf Männer, pět mužů.

Fünfmänneramt, n. wřad pěti mužů, m.

Fünfpfündig, pětilibernj.

Fünfſchichtig, pětiduchý.

Fünfte, der, die, das, pátý, tá, té.

Fünfzehn, patnáct, der fünfzehnte Tag, patnáctý den.

Fünfzehnmal, patnáctkrát.

Fünfzig, padeſát.

Fünfzigjährig, padeſátiletý.

Fünfzigmal, padeſátkrát.

Fünfzigſte, der, die, das, padeſátý, tá, té.

Für, pro, für Weinen, für Schmerzen nicht reden können, beſſ. vor Weinen, vor Schmerzen, pro pláč, pro boleſt nemocy mluwiti, für mich und die meinigen, pro mne a pro mé, für ſich leben, pro ſebe žiwu býti, etwas für ſich thun, kaufen, behalten, pro ſebe něco dělati, kupowati, nechati, 2) za, für die Wohlthaten danken, za dobrodinj děkowati, für gewiß ſchreiben, za giſtau wěc pſáti, für etwas, für einen halten, držeti, mjti za něco, za někoho, ausgeben für einen, wydáwati za někoho, für etwas vertauſchen, změniti za něco, 3) für und für, gedno po, za druhým, pořád, 4) für ſich, pro ſebe, 5) für ſich ſeyn, ſám pro ſebe býci, zůſtáwati, 6) für, beſſ. vor allen Dingen, předewſſjm, předewſſemi wěcmi.

Fürbitte, f. přjmluwa, f. auf ſeine Fürbitte will ich es thun, na geho přjmluwu to včinjm, Fürbitte thun, einlegen, přimlauwati ſe za někoho, bey Gott, orodowati.

Fürbitten, přimluwiti ſe, přimlauwati ſe.

Fürbitter, m. přjmluwce, orodownjk, m.

Fürbitterinn, f. přjmluwkyně, orodownice, f.

Fürbittlich, fürbittweiſe, proſebně.

Furche, f. rozwor, m. brázda, f. záhon, m.

Furchen machen, brázdy, rozwory dělati, brázditi.

Furcht, f. bázeň, f. ſtrach, m. wo Furcht da Schaam, wo Schaam da Furcht, kde bázeň, tu ſtud a kázeň, kde nenj bázně, tu nenj kázně, Furcht einjagen, ſtrachu nahnati, in Furcht und Schrecken gerathen, w ſtrach vpadnauti, zděſyti a zhrozyti ſe, in Furcht ſtehen, w ſtrachu býti, w ſtrachu poſtawenu býti, Furcht machen, in Furcht ſetzen, w ſtrach wweſti, ſtrachu nadělati, ſtrach puſtiti na někoho, zaſtraſſiti někoho, aus Furcht, z bázně, ze ſtrachu, Furcht vor Gott, bázeň Boha, před Bohem, haben kindliche, mjti bázeň Boha, die Furcht fahren laſſen, bázeň, ſtrach odložiti, odwrcy, ſložiti, die Furcht benehmen, ſtrach, bázeň odnjti, ſtrachu, bázně zbáwiti, oſwoboditi, von Furcht eingenommen werden, ſtrachem podgatu, obſtaupenu býti.

Furchtbar, hrozný, ſtraſſliwý, ſtraſſný.

Fürchten ſich, báti ſe, ſtraſſiti ſe, ſtrachowati ſe, ich fürchte mich, bogjm ſe, ſtraſſjm ſe, ſich vor einem, etwas fürchten, báti, ſtraſſiti, hrozyti ſe někoho, něčeho, einen fürchten, báti, ſtraſſiti, hrozyti ſe někoho, ſich fürchten wegen einer Perſon, Sache, die uns lieb iſt, ſtrachowati ſe, obáwati ſe, báti ſe za někoho, Gott fürchten, kindlich, Boha ſe báti, zu fürchten machen, zaſtraſſiti, přeſtraſſiti, vlekati, es iſt nichts zu fürchten, nenj ſe čeho obáwati, nenj co k obáwánj.

Fürchterlich, strassliwý, strassný.
Fürchterlich, adv. strassliwě, strassně.
Furchtlos, nelekawý, nestrassliwý, nebogácný, nebázliwý.
Furchtlosigkeit, f. nelekawost, nebázliwost, nebogácnost, f.
Furchtsam, bázliwý, bogácný, strassliwý, lekawý, lekawého srdce, furchtsam machen, strassiti, přestrassiti, wystrassiti.
Furchtsamkeit, f. bázliwost, bogácnost, strassliwost, lekawost, f.
Fürsprache, ſ. Fürbitte.
Fürsprechen, ſ. Fürbitten.
Fürsprecher, ſ. Fürbitter.
Fürſt, m. knjže, n.
Fürſtenhaus, n. knjžecý dům, m.
Fürſtenſtaat, m. knjžecý důstogenstwj, n.
Fürſtenſtand, m. knjžecý staw, m.
Fürſtenthum, n. knjžectwj, n.
Fürſtinn, f. knéžna, f.
Fürſtlich, knjžecý, knjžecký.
Fürſtlich, adv. knjžecky, po knjžecku.
Furt, f. brod, m.
Fürwahr, wěru, zagistě, w prawdě.
Furz, m. prd, m. wbzděnj, wprdnutj, n.
Furzen, prděti, bzdjti, wprdnauti se, wbzdjti se.
Fuſcheu, hudlati, hudlařiti.
Fuſcher, m. hudlař, m.
Fuß, m. noha, f. Fuß vor Fuß, pozwenáhlu, pozwenáhla, zlehky, co noha nohu mine, auf dem Fuße nachfolgen, w patách, w zápětj za někým gjti, wskok, skokem gjti za někým, Reiſe zu Fuß, pěssj cesta, zu Fuß gehen, pěssky, péssky, péssky, pěchotau gjti, zu Fuß dienen, za pěssjho slauziti, wohl zu Fuß, dobrý na nohy, den Fuß über die Schwelle ſetzen, nohau z bráuy wykročiti, ſich kaum auf den Füſſen halten, sotwa na nohách státi, se držeti, den Fuß ſetzen, nohu stawiti, nohau kročiti, sslaupnauti, auf freyen Fuß, swoboden, auf freyen Fuß ſtellen, propuſtiti, oswoboditi, kommen, propuſtěnu, oswobozenu býti, Fuß faſſen, wstawiti se, einen Fuß im Grabe haben, gednau nohau w hrobě býti, gednu nohu w hrobě mjti, nad hrobem choditi, zu Füſſen fallen, k nohám padnauti, zu den Füſſen ſitzen, w nohy, w nohách seděti, mit einem auf guten Fuß ſtehen, dobře s někým býti, vom Fuß auf, od zpodku nohy, ohne Füſſen, beznohý, 2) Fuß oder Schuh, noha, f. střewjc, m. zwey Fuß hoch, dwa střewjce, nohy zweyſſj, drey Fuß lang, tři střewjce, tři nohy wzdýlj, 3) ein gewiſſer Fuß, způsob, základ, m. auf einen gewiſſen Fuß ſetzen, na gistý způsob zřjditi, opatřiti, auf dieſen Fuß, na tento způsob, auf einerley Fuß, na geden způsob, ſich auf einen ſolchen, ſo einen Fuß ſetzen, tak, na tento způsob wěcy swé zřjditi, opatřiti, auf einem ſchlechten Fuß ſtehen, zle státi, zle se mjti, ich weis nicht, auf welchem Fuße er ſtehe, newjm gak stogj, es mit ihm, gak s njm stogj, auf den alten Fuß, na starý způsob, na staré brdo, etwas auf den alten Fuß ſetzen, einrichten, něco na starý způsob, na staré brdo zřjditi, wstawiti, 4) der Fuß des Berges, zpodek hory, m. zpodnj pata hory, f. 5) der Fuß an der Säule, pata, f. slaupek, m. an einem Tiſche, nožička, noha, f. slaupek, m.
Fußangeln, plur. sklonky.
Fußbank, f. lawička, stolička, f. trnož pod nohy, f.
Fußbecken, n. medenice k nohám, f.
Fußblat, n. nárt, swrchek nohy, m.
Fußboden, m. Eſtricht, podlaha, f. podsebytj, n.
Fußbret, n. spodek nohy, m. chadidlo, n.
Fußbreit, co střewjc, co noha ssiroký.
Füßchen, n. kleiner Fuß, nožička, nožka, f.
Fußeiſen, n. pauto nožnj, na nohy, n. swářka nožnj, f.
Fußen auf etwas, zpoljhati, zpolehati, zpolehnauti na něco, podpjrati, zpodpjrati, podepřjti, zpodepřjti.

Fuß-

Fußfall, m. k nohám pádánj, padnutj, n. einen thun, padati, padnauti k nohám, na kolena.
Fußfällig, na kolenách, kleče.
Fußgänger, m. pocestný, pocestnjk, m. 2) Musketier, pěšj, pěchaun, pěchora, m.
Fußgesims, n. slaupky.
Fußgestell, n. podstawek, m.
Fußgicht, f. dna nožnj, dna w nohách, f.
Fußknecht, m. pěchaun, m.
Fußsack, m. pytljk na nohy, nožnj, m.
Fußschemmel, m. podnože, podnožka, stolička, trnož pod nohy, f.
Fußsohle, f. podšew, podešew, spodek nohy, spodnj plesk nohy, m. von der Fußsohle an, od zpodku nohy, von der Fußsohle an bis auf den Scheitel, od zpodku paty až do swrchku hlawy.
Fußpfad, m. stezka, f.
Fußsteig, m. stezka, pěšinka, cestka, f.
Fußtapfen, m. šlepěge, stopa, f. in des Vaters Fußtapfen treten, šlepěgj otce swého následowati, na šlak, na šlepěge, na stopu otce swého nastaupiti, nakročiti, stopau, cestau, šlakem, šlepěgjmi otce swého kráčeti, gjti po šlepěgjch otcowských.
Fußtritt, m. worauf man tritt, trnož, podnož, stolička, f. 2) ein Tritt, mit dem Fuße, kročeg, krok, m.
Fußvolk, n. pěšj lid, m. pěchota, f.
Fußwaschen, n. mytj noh, n.
Fußweg, m. pěšj cesta, pěšinka, cestka, f.
Fußweh, n. noh bolenj, n.
Futter, n. obrok, m. pjce, f. dobytčj potrawa, f. pokrm, m. pastwa, f. Futter holen, sammeln, picowati, obrok, pjcy shromažďowati, geschrotenes, směsyce, smjssená pjce dobytčj, zum Futter gehörig, pjcnj, 2) worinn man etwas steckt, pauzdro, schowadlo, n. 3) unter ein Kleid, podšiwka, f. podšitj, n.
Futteral, n. pauzdro, schowadlo, n. schránka, f.
Futterkasten, m. pjcnj truhla, truhla na pjcy, pro pjcy, f.
Futterkorb, m. pjcnj nůsse, nůsse na pjcy, f.
Futterschneider, m. řezáč, sekáč sena, m.
Futterschwinge, f. opálka, f.
Futtersammler, m. pjcnjk, picowatel, pjce shromáždítel, m.
Futtersuchung, f. Zutragirung, picowánj, pjce shromažďowánj, n.
Füttern, das Vieh, pásti, krmiti, pjcy, obrok dáwati, obročiti, die Pferde, koně krmiti, jemanden, krmiti někoho, sich, pásti se, krmiti se, 2) das Kleid füttern, raucho podšjwati, podšiti.
Fütterung, f. im Stalle, krmenj, n. auf der Weide, pasenj, Fütterung holen, picowati, pjcy shromáždíti, pro pjcy gjti, geti.
Futterwanne, f. wěgice, opálka, f.
Fütterzeug, n. unter ein Kleid, podšiwka, f.

G.

Gabe, f. Geschenk, dar, m. kleine Gabe, dárek, m. Gaben des Geistes, dary ducha.
Gabel, f. widly, rohatiny, plur. Gabel mit zwoen Spitzen, zweyzackigte, dwěrohé widly, Gabel mit drey Zinken, dreyzackigte, třírohé widly, Gabel, womit man das Fleisch aus dem Topfe nimmt, widlička, f. widličky, pl. zum Essen, widlička, f. widličky, womit man die Bäume stützet, beran, m. Gabel zum Stellnetzen, Vogelgarn, prosstiv, m. Gabel an den Weinreben, ručička, f.
Gäbelchen, n. Gäbelein, widlička, f. 2) Gäbelchen oder Gäbelein an Weinreben, ručička, f.
Gabelstiel, m. střenka, střenky v widličky, f.
Gäck, f. Geck.
Gäckerey, f. Geckerey.
Gackern, gacken, wie eine Henne, kdákati, krákorati, kwočeti, šlkřečeti, wie eine Gans, gágati.
Gackern, das, der Henne, kdákánj, krá-

kráčorání, kwočenj, ſſkřečenj, n. der Gänſe, gágánj, n.
Gaffen, zewlowati, lelkowati, kaukati.
Gaffen, das, zewlowánj, n. lelky, zewly, plur. lelkowánj, kaukánj, n.
Gagatſtein, m. gagat, m.
Gähe, ſ. Jähe, Jähling.
Gähnen, ſ. Gehnen.
Gähre, ſ. Sauerteig.
Gähnſucht, ſ. Gehnſucht.
Gähren, wřjti, zwjrati.
Gährung, f. wřenj, zwjránj, n. wkrop, m. metaph. baurenj, zdwihánj, n.
Gähzornig, ſ. Jähzornig.
Galan, ſ. Liebhaber.
Galant, ſ. Artig, Höflich.
Galanterie, ſ. Artigkeit, Höflichkeit.
Galgen, m. ſſibenice, ſſibence, ſſibenka, f. gehe an den Galgen, gdi k ſſibenicy, gdi k ſſibency, gdi na kolo, by na ſſibency ſſel, by wiſel, by tě kat oběſyl, by tě krakawcy rozneſli, an den Galgen kommen, přigjti na ſſibency, doſtati ſe na ſſibency.
Galgendieb, Galgenſchwengel, Galgenſtrick, Galgenvogel, m. ſſibeničnjk, padauch, m.
Gallapfel, m. Galles, kulka dubowá, f.
Gallblaſe, f. žlučina, f. měchýřek žluče, m.
Galle, f. žluč, f. die Galle läuft ihm über, žluč ſe mu, w něm zdwihá, žluč ſe w něm puká, rozpuká, Ueberlauf der Galle, pěnokrewnoſt, f.
Gallenbitter, gak žluč horký.
Gallenſucht, f. pěnokrewnoſt, pěnohorkoſt, f.
Gallenſüchtig, pěnokrewný, pěnohorký.
Gallmey, m. kobalt, m.
Galone, f. tkaničkа, tkanice, tkance, f. eine kleine, tkaničkа, f.
Galop, m. vprk, m. in Galope, w vprku, vprkem, cwálem, cwálkem.
Gamanderlein, n. ožanka, f.
Gauerbe, m. obecnj dědic, m.
Gang, m. das Gehen, wie man geht, chod, m. chůze, f. einen langſamen, hurtigen Gang haben, dlauhawý, wáhawý, křepký, rychlý chod, chůzy mjti, ein Gang wohin, ceſta, chůze, f. einen Gang wohin haben, mjti ceſtu před ſebau, mjti někam gjti, einen Gang thun, ausgehen zu jemanden, gjti, wygjti ſy někam, wážiti ceſtu někam, k někomu, ſich einen Gang erſparen, vſpořiti ſy ceſtu, chůzy, 2) ein Ort, wo man geht, průchod, m. zum Spazieren, procházka, f. bedeckter Gang, podſynj, n. im Garten, beſeda, f. Gang unter der Erde, průchod podzemnj, m. Gang am Hauſe, oben, pawlač, f. weyſtupek, m. Gang in einer Mühle, ſloženj, n. in den Bergwerken, pramen dolowý, m. unterſchiedene Gänge oder Trachten der Speiſen, ſtawenj gjdel, n. Gang, Gewohnheit, běh, m. im Gange ſeyn, býti w běhu.
Gangbar, gewöhnlich, gebräuchlich, běžný, obecně berný, gangbare Münze, berný penjz, gangbar ſeyn, býti w běhu, běžeti, gjti mezy lidem, 2) gangbar, gängig, ſchodný, vtřelý, vtřený, gangbarer Weg, ſchodná, vtřelá ceſta, f.
Gangbarkeit, f. zwykloſt, f. wžjwánj, n.
Gänge und Gäbe, za obyčeg přigatý, obyčegný, zwyklý, zobyčegený, zwſſedněly.
Gans, f. hus, huſa, f. wilde Gans, diwoká hus, eine kleine Gans, Gänslein, huſyčka, f. hauſe, n. gemäßte, fette Gans, krmná hus, junge Gans, Abſchnitte von der Gans, als Kopf, Flügel, Füſſe, Magen ꝛc. mladá hus, f. kaltaun, m. von Gänſen, huſý.
Gänſeblume, f. matečnjk, m. ſedmikrása, f.
Gänſefeder, f. huſý péro, n.
Gänſefett, n. huſý ſádlo, n.
Gänſefleiſch, n. huſý maſo, n.
Gänſegeſchrey, n. Geſchnatter, huſý ſſtěbet, m.
Gänſehirt, m. huſák, m.
Gänſehirtinn, f. huſačka, huſka, f.
Gänſekiel, m. huſý brk, z huſy brk, m.
Gänſerich, m. Gänzling, ſtřjbrnjk, m. huſý meydlo, n.
Gänſeſtall, m. poſada na huſy, f. kotce, plur.

Gant,

Gant, m. prawnj prodag, m.

Ganz, celý, celiſtwý, ein ganzes Jahr, celý, plný rok, m. ganz Frankreich, celá, weſſkerá země Francauzſká, f. ganze fünf Tage, celých, plných pět dnj, die ganze Welt, celý, weſſkerý ſwět, m. ganz von Golde, celý, wſſecek ze zlata, die ganze Stadt, Land, celé, weſſkeré město, n. celá, weſſkerá kragma, f. die ganze Gelehrſamkeit, celé, wſſe wěnj, n. ein ganzes Bein, celá, celiſtwá koſt, f. vom ganzen Herzen, z celého ſrdce, ein Ganzes, celoſt, celiſtwoſt, f. im Ganzen, w celoſti, w celiſtwoſti, im Ganzen, zcela, zwplna, im Ganzen arbeiten, wie ein Steinmetz, z celého pracowati, im Ganzen kaufen, w celoſti kaupiti, ganz machen, celeti, zceleti, ein ganzer Mann, Kerl, celý muž, celý chlap, m.

Ganz, gänzlich, zcela, docela, cele, zwplna, zpróſta, naproſto, zhola, ganz kurz, gen zkrátka, ganz neulich, kürzlich, gen nedáwno, ganz und gar, docela, do tyrlika, zcela, zwplna, zhola.

Gänzlich, celý, weſſkerý, ſ. Ganz, gänzlicher Untergang, konečná, wěčná zkáza, f.

Gänzlich, adv. ſ. Ganz.

Gar, adv. dokonce, dokona, zhola, die Speiſe iſt gar unſchmackhaft, to gidlo geſt zhola bez chuti, gar zu, přjliš, gar zu ſchlecht, přjliš ſpatný, warum nicht gar, proč ne dokonce, gar nicht, dokonce ne, gar zu groß, welmi, přjliš weliký, er iſt itzt gar anders, nynj geſt zcela, celý giný, wſſechen giný, gar oft, welmi, přjliš často, gar fleißig, welmi, přjliš pilný, gar machen, dodělawati, dodělati, gar mürbe, dowařený, halb gar, na polowic wařený, gar kochen, gar machen, dowařiti.

Garaus, m. konec, m. ſkončenj, dokonánj, ſkonánj, n. den Garaus machen, konec učiniti, dokonati, dodělati, das iſt der Garaus, to geſt konec, to geſt ſkončenj, der Garaus in der Stundenzehlung, poſlednj chwile, hodina, f.

Garbe, f. ſnop obilný, m. 2) ein Kraut, řebřjk, m.

Garde, ſ. Leibwache.

Garkoch, m. obecný, wařegný kuchař, m.

Garkuche, f. obecnj, wařegná kuchyně, f.

Garn, n. přjze, f. wollenes, wlněná přjze, 2) Netz, ſyť, f. ſyti, f. ſak, m. tenero, n. Garn aufſtellen, aufſpannen, ſyti roztáhnauti, ſyti léceti, tenera roztáhnauti, Garn der Jäger, wyſliwecká tenera, lece myſliwecká, lowčj, Netz der Fiſcher, watka, rybářſká ſyť, f.

Garnbleiche, f. bjlidlo, bělidlo, n.

Garnhandel, m. obchod, m. kupectwj w přjzy, n.

Garnhändler, m. prodawač přjze, přezák, m.

Garnknaul, m. klubko přjze, n.

Garnmann, ſ. Garnhändler.

Garnſpinner, m. přáſtewnjk, m.

Garnſpinnerey, f. přádlo, n.

Garnſtange, f. ſoſſky, widličky tenetnj, f.

Garnwinde, f. wigák na přjzy, m.

Garſtig, mrzký, ſſeredný, ohawný, ohyzdný, oſſkliwý, ſſkaredý, garſtig machen, ſſerediti, zſſerediti, ohawiti, zohawiti, hyzditi, zhyzditi, garſtig Wetter, oſſkliwý, ſſeredný čas, n. garſtige Reben, mrzké, ſſerednè, oſſkliwé řeči, garſtige Art, ſſeredný, oſſkliwý, ohawný způſob, garſtig ſeyn, ausſehen, mrzce, ohawně, ohyzdně, oſſkliwě, ſſerednè, ſſkaredě wypadati, wyhljzeti.

Garſtig, adv. mrzce, ſſerednè, ohyzdně, ohawně, oſſkliwě, ſſkaredě.

Garſtigkeit, f. mrzkoſt, ſſereda, ſſerednoſt, ohyzda, ohyzdnoſt, ohawa, ohawnoſt, oſſkliwoſt, f.

Gärtchen, n. zahrádka, f.

Garten, m. zahrada, f. Luſtgarten, rozkoſſná zahrada, Blumengarten, kwěs-

kwětná zahrada, kwjtnice, f. zum Garten gehörig, zahradnj.
Gartenarbeit, f. künſtliche Anlegung, zahradnické dſło, n.
Gartenbau, m. zahradnictwj, n.
Gartenbeet, n. záhon na zahradě, záhrobec, záhoněk zahradnj, m.
Gartengewächſe, plur. zroſtliny zahradnj, plur.
Gartenlaube, f. beſeda, f.
Gartenmeſſer, n. koſýř, m.
Gärtlein, n. Gärtchen, zahrádka, f.
Gärtner, m. zahradnjk, m.
Gärtnerey, f. zahradnictwj, n.
Gärtneriſch, zahradnický.
Gärtnermädchen, n. zahradnické děwče, n.
Gäßchen, n. wlička, f.
Gaſſe, f. wlice, f. Gaſſen bey den Soldaten, pračata, wlice, durch die Gaſſen laufen, ſkrz pračata běhati.
Gaſſenbub, m. wličnjk, wličný, powličný chlapec, m.
Gaſſenhauer, m. Gaſſenlied, pjſnička wličná, wličnj, f.
Gaſſenhund, m. pes wličný, powličný, m.
Gaſſenjunge, m. wličnjk, wličný, powličný chlapec, m.
Gaſſenkehrer, m. wlice čiſtič, klidič, m.
Gaſſenlaufen, das, der Soldaten, běhánj ſkrze pračata, n.
Gaſſenlaufer, m. Gaſſentreter, běhaun wličný, wličnjk, pobuda, tulák, m.
Gäßlein, n. wlička, f.
Gaſt, m. Fremder, hoſt, m. eingeladener zu einer Mahlzeit, hoſt, hodownjk, m. zu Gaſte gehen, Gaſt ſeyn, pohoſtinu býti, hoſtem býti.
Gaſtbitter, m. zwáč hoſtů, m.
Gaſterey, f. hody, m. hoſtina, f. kwas, m. zu Gaſterey gehörig, hoſtinſký, co k hoſtině přiſluſſj, Gaſterey halten, hody mjti, držeti, anſtellen, hody, kwas, hoſtinu ſtrogiti, připrawiti.
Gaſtfreund, m. hoſtinſký přjtel, m.
Gaſtfreundſchaft, f. hoſtinſké přátelſtwj, n.
Gaſtfrey, pohoſtinný, hoſtinſký.
Gaſtfreyheit, f. pohoſtinſtwj, hoſtinſtwo, přigjmánj hoſtů, n.
Gaſtgeber, Gaſthalter, m. hoſtj zprátwce, ſtrůgce, m. 2) Wirth, hoſpodář, m.
Gaſtgebot, ſ. Gaſterey.
Gaſtgeſchenk, n. hoſtinſká pocta, f.
Gaſthaus, n. Gaſthof, hoſtinſký dům, m. hoſpoda, f.
Gaſtiren, hodowati, jemanden, hoſtiti někoho.
Gaſtiren, das, hodowánj, n. 2) hoſtěnj, n.
Gaſtmahl, ſ. Gaſterey.
Gaſtrecht, n. práwo pohoſtinſtwj, n.
Gaſtſaal, m. ſýň hoſtinſká, f.
Gaſtſtube, f. Gaſtkammer, hoſtinice, f. pokog hoſtinſký, m.
Gaſtung, ſ. Gaſterey.
Gaſtwirth, m. hoſpodſký, hoſpodář, m.
Gaſtzimmer, ſ. Gaſtſtube.
Gatte, m. manžel, m.
Gattinn, f. manželka, f.
Gatten, ſich zuſammen, towaryſſiti ſe, družiti ſe, ſtowaryſſiti ſe, ſpolčiti ſe, zur Erzeugung, pogiti ſe, ſpogiti ſe, bráti, wzýti ſe.
Gatter, n. mřjže, f.
Gattung, f. dro, n. twár, m. twárnoſt, wrſtwa, f. allerley Gattung, wſſelikého způſobu, dra, wſſeligaké wrſtwy, powahy, gleicher Gattung ſeyn, téhož způſobu, dra, též powahy, též wrſtwy býti, allerley Gattung Bücher, rozličného dra, twáru knihy, rozmanité, mnohotwárné knihy, ſ. Art.
Gauch, ſ. Tropf, Narr.
Gauchfedern, plur. junger Vögel, peyřj, peřjčko, peyřjcko na ſtladých ptácých, n.
Gauchheil, n. kuřjmor, m. žabjſtřewce, n.
Gaukeley, f. auf der Bühne, křepčenj, n. 2) opičj hra, f. mamictwj, mámenj, ſſálenj, (kejkljřſtwj,) n. ſſrabuňk, m. Gaukeley machen, mámiti, ſſáliti, auf der Bühne, křepčiti, křepčenj, opičj hru prowoditi.
Gaukelhaft, betriegeriſch, mamický, komödiantiſch, křepký, (kejkljřſký.)
Gaukelmann, m. křepčjk, m.
Gaukeln, wie ein Betrieger, mámiti, ſſá-

ſſáliti, auf der Bühne, kkepčiti, (keykłowati.)
Gaukelſpiel, ſ. Gaukeley.
Gaukelſpieler, ſ. Gaukler.
Gaukelwerk, ſ. Gaukeley.
Gaukler, m. křepčjk, přetwářnjk, (keykljř,) m.
Gauklerisch, křepký, 2) mamický.
Gaul, m. oř, m.
Gaum, m. Gaumen, ſwrchek vſt, m. ponebj w vſtech, n.
Gaxen, wje ein Hun, kdákati, kwokati, wie ein Menſch, koktati.
Geadelt, ſſlechcený, vrozenýmu včiněný.
Geartet, ſ. Beſchaffen, způſobený, způſobilý, gut, wohl geartet, způſobný, dobře způſobilý.
Geäß, n. Geäß, krmě, f.
Gebackenes, n. pečité, n.
Gebähren, gebären, roditi, porodit, ploditi, zploditi, plod, djtě na ſwět, na ſwětlo wyweſti, gebähren wollen, žádati roditi, ſtonati k djtěti, pracowati ku porodu, zur Unzeit gebähren, w nečas roditi, porodit, roditi nedochůdčátko, einen Fehl gebähren, potratiti.
Gebährerinn, ſ. rodička, roditelkyně, f. Gottesgebährerinn, Bohorodice, rodička Božj, f.
Gebährmutter, ſ. matka, f. maternjk, m. děloha, f. tiřich, m.
Gebährung, f. rozenj, porozenj, zplozenj, n. porod, plod, m.
Gebälke, plur. břewna, n.
Gebahnter Weg, vrtělá ceſta, f.
Geballet, ſwalený, 2) geballte Fauſt, pěſt, f.
Gebäu, n. Gebäude, Haus, ſtawenj, n. Gebäude der Welt, ſpauſta, f. ſtawenj ſwěta, n.
Gebauſch, n. ſſirokoſt, f. naſſitj rauscha, n.
Gebein, n. koſt, f.
Gebeiße, n. Gezänk, hryzenj ſe, ſſkorpenj, n.
Gebell, n. Gebelfer, ſſtěkot, m. ſſtěkánj, wrčenj, n.
Geben, dáti, dáwati, gewonnen geben, za wyhranau, wyhru dáti, dáwati, verlohren, za zttracenau mjti, in die Hände geben, do rukau dáti, podati, Gott gebe es, deyž to Bůh, kyž to Bůh dá, o by to Bůh dal, geben, überſetzen auf deutſch, w Němčině wyložiti, wygádřiti, mit einem einzigen Worte, gednjm ſlowem wyložiti, wygádřiti, es giebt Leute, die, gſau lidé, kteřj, was giebt es? co geſt? giebt es was neues? gejt něco nowého? es gab allerhand Reden, byly wſſelikě řeči, Streit, byla ſwáda, ſich geben, wie ein Menſch, poddati ſe, wie ein Kleid, podati ſe, es wird ſich ſchon geben, gak ſe to giž podá, gute Worte geben, dobrá ſlowa dáwati, von ſich geben, auswerfen, wydáwati, wypauſſtěti, einen Laut von ſich geben, hlas od ſebe wydati, zu leſen, ſchreiben geben, býti co čiſti, co pſáti, býti co k čtenj, co k pſanj, es giebt viel zu thun, geſt mnoho co dělat, zu verſtehen geben, dáti k ſrozuměnj.
Geben, das, dáwánj, dánj, podánj, n.
Geber, m. dawač, dárce, m.
Geberde, f. křepčenj, hnutj, n. lächerliche Geberden, ſměſſná hnutj, ſměſſné způſoby, powahy, lelky, mit dem Geſichte, twořenj, pitwořenj, přetwářenj, n. die äußerlichen Geberden, zewnitřnj způſoby, powahy, Geberden machen, křepčiti, mit dem Geſichte, twořiti ſe, pitwořiti ſe, přetwářiti ſe.
Geberden ſich, twořiti ſe, pitwořiti ſe, přetwářiti ſe.
Geberinn, f. dawačka, f.
Gebeſſert, naprawený, polepſſený.
Gebet, n. modlitba, f. verrichten, modlitbu konati, wykonati, wykonáwati.
Gebetbuch, n. kniha modlitebnj, modlicý, f.
Gebetchen, n. Gebetlein, modlitička, f.
Gebiet, n. Land, podkrag, krag, m. kragina, f. 2) Herrſchaft, wláda, f. wládařſtwj, n. zpráwa, f. panowánj, panſtwj, n. unter des Königs Gebiet ſeyn, býti pod wládau, pod wládařſtwjm, pod panowánjm, pod zpráwau krále.

Ge-

Gebieten, poraučeti, rozkazowati, weleti, wládnauti, gebietender Herr, poručnjk, pán rozkazugjcý, panownjk, m.

Gebieter, m. panownjk, poručnjk, rozkazowatel, wládař, wládce, m.

Gebieterinn, f. panownice, rozkazowatelkyně, wládařka, f.

Gebieterisch, poraučliwý, rozkazowatliwý.

Gebieterisch, adv. poraučliwě, rozkazowatliwě.

Gebig, ſ. Gangbar.

Gebildet, podobený, obrazený, 2) wzdělaný.

Gebilliget, ſchwálený.

Gebirge, n. Berge, hory, hora, f.

Gebirgig, hornatý, wrchowitý.

Gebirgisch, horský, hornj.

Gebirgseinwohner, plur. horácy, m.

Gebirgsgegend, ſ. Gebirge.

Gebiß, n. vdidlo, n. vzda, f. Gebiß anlegen, vzdu wložiti.

Geblöcke, n. der Schafe, bekánj, beceni owčj, n. der Rinder, bučenj, n.

Geblümt, kwjtkowaný, kwětowaný.

Geblüte, n. krew, f. voll Geblüte, krewnatý, ſchwarzes Geblüt, černá krew, wäſſerichtes, bjlá, wodnatá krew, 2) Verwandtſchaft, krew, vom königlichen Geblüte, z králowſké krwe.

Gebogen, ohnutý, ſehnutý.

Gebohren, narozený, rodilý, rozený, zrodilý, von ehrlichen Eltern gebohren, z poctiwých rodičů narozený, zplozený, neuergebohren, z otcowa narozený, nach des Vaters Tode gebohren, pohrobek, m. bjtě na ſyrobu, po ſmrti otce narozené, ſyrubě, n. ich bin dazu gebohren, gſem k tomu narozen, 2) gebohren werden, naroditi ſe, zroditi ſe, zplozenu, narozenu býti.

Gebohret, wrtaný.

Gebot, n. Befehl, rozkaz, přikaz, m. rozkázanj, přikázanj, poručenj, n. die zehn Gebote Gottes, desatero přikázanj Božjch, přikázanj Božjch deſet, die Gebote überſchreiten, přikázanj přeſtaupiti, překročiti, z poručenj wykročiti, wyſtaupiti, kaiſerliches Gebot, cýſařſké poručenj, Gebot geben, rozkaz, přikaz, rozkázanj, přikázanj, poručenj dáti, wydati, eines Gebote nachkommen, gehorſam ſeyn, doſti činiti rozkazu, rozkaz činiti, včiniti, konati, wykonati, vpoſlechnauti rozkazu, ein Gebot ausgehen laſſen, wydati rozkaz, poručenj, auf dein Gebot, na twůg rozkaz, z twého rozkazu, na twé poručenj, rozkázanj, 2) ein Gebot auf ein Ding, podáwánj, podánj ceny, ein Gebot thun, podáwati, podati cenu, tržiti, der ein Gebot thut, překupnjk, tržitel, m.

Gebräme, n. prým, ljmec, m.

Gebratenes, n. pečené maſo, pečitě, n. viel Gebratenes eſſen, mnoho pečitého gjſti.

Gebrauch, m. das Brauchen, vžjwánj, n. potřeba, f. öfterer, častě vžjwánj, častá potřeba, dieß iſt zu meinem Gebrauch, to geſt k mé potřebě, pro mau potřebu, k mému vžjwánj, vžitku, eines Wortes, vžjwánj ſlowa, Gebrauch machen von etwas, něčeho vžjwati k ſwé potřebě, potřebu ſwau něčeho činiti, dělati, 2) Weiſe, Gewohnheit, zwyk, m. zwykloſt, f. obyčeg, m. den Gebrauch machen, mjti ten zwyk, ten obyčeg, nach alten Gebrauch, dle ſtarého zwyku, obyčege, dle ſtaré zwykloſti, dle zwyklého obyčege, es iſt ſein Gebrauch, geſt geho obyčeg, zwyk, im Gebrauche ſeyn, býti w obyčegi, we zwyku, dieſes iſt nicht mehr im Gebrauche, to nenj wjce w obyčegi, w zwyku, w vžjwánj, w zwyklost, etwas im Gebrauche haben, mjti něco w obyčegi, w zwyku, aus dem Gebrauche kommen, ze zwyku, z vžjwánj, z obyčege wygjti, vtuchnauti, potuchnauti, was im Gebrauche iſt, ſ. Gebräuchlich.

Gebrauchen, vžjwati, zu etwas, k něčemu vžiti, potřebowati, Arzney gebrauchen, ljků vžjwati, po-

cřebowati, nóthig haben, ſ. Brauchen.
Gebräuchlich, obyčegný, zwyklý, es iſt gebräuchlich, geſt wěc obyčegná, zwyklá, geſt obyčegné, obyčeg, gebräuchlich ſeyn, obyčegným, zwyklým, obecným býti.
Gebräuchlich, adv. obyčegně, zwykle.
Gebräu, n. Bier, wárka, f.
Gebrechen, n. Fehl, Mangel-, wada, auhona, f. haben, mjti wadu, auhonu.
Gebrechlich, mangelhaft, záwadný, wadu, auhonu magjcý, kazowitý, 2) zerbrechlich, křehký, lámawý, gebrechlicher Menſch, křehký člowěk.
Gebrechlich, adv. záwadně, kazowitě.
Gebrechlichkeit, f. Schwachheit, křehkoſt, f. 2) kazowitoſt, f.
Gebrochen, zlámaný.
Gebrudel, n. vkrop, m. klekánj, klokotánj, n. Gebrudel machen, klekati ſe, klokotati ſe.
Gebrüder, plur. bratřj, plur.
Gebrüll, n. hřwánj, n.
Gebrüſtet, prſnatý.
Gebühr, f. was ſich gehört, náležitoſt, ſluſſnoſt, hodnoſt, f. nach Gebühr, dle náležitoſti, ſluſſnoſti, náležitě, ſluſſně, wider die Gebühr handeln, proti náležitoſti, proti ſluſſnoſti gednati, wider die Gebühr ſeyn, nenáležitým, neſluſſným býti, proti náležitoſti, proti ſluſſnoſti býti, neſſlechriti, nehoditi ſe, 2) Belohnung für Amtsverrichtungen, auch Abgaben, ſluſſný plat, entrichten, plat odwáděti.
Gebühren, ſluſſeti, přiſluſſeti, náležeti, přináležeti, náležitým, ſluſſným býti, ſich nicht gebühren, neſluſſeti, nepřiſluſſeti, nenáležeti, nepřináležeti, nenáležitým, neſluſſným býti, es gebührt ſich, daß, náležj, přináležj, přiſluſſj, ſluſſj, přiſluſſj, náležitě, ſluſſně geſt, aby es gebührt dir, mir, na tebe ſluſſj, tobě náležj, tobě přiſluſſj, přiležj.
Gebührend, gebührlich, ſluſſný, náležitý, gebührender Antheil, ſluſſný podjl, m.
Gebührend, adv. ſluſſně, náležitě.
Gebührlich, ſ. Gebührend.
Geburt, f. das Gebähren, rozenj, plozenj, zplozenj, porozenj, n. porod, m. bey der Geburt, při porodu, porozenj, 2) die Zeit der Geburt, narozenj, die Geburt Chriſti, narozenj Kryſtowo, vor ſeiner Geburt, před geho narozenjm, nach deſſen, po geho narozenj, bey ſeiner Geburt, při geho narozenj, 3) Geſchlecht, rod, kmen, m. von vornehmer Geburt, ze znamenitého rodu, ze znamenitého rodu narozený, poſſlý, von ſchlechter, geringer, z rodu chatrného, prostého, nizkého poſſlý, narozený, von Geburt ein Deutſcher, rodem Němec, rodilý, rozený Němec, 4) Geburt, das Gebohrne, plod, porod, m. unzeitige, newčaſný, nedoſſlý plod, ſolche zur Welt bringen, plod, porod na ſwětlo wyneſti, wyweſti, na ſwět wyweſti, zur Geburt arbeiten, pracowati ku porodu.
Gebürtig, rodilý, aus Italien, rodilý z Wlach.
Geburtsarbeit, f. pracowánj ku porodu, n. porod, m.
Geburtsbrief, m. liſt porodnj, m.
Geburtsengel, m. duch přirozenj neb narozenj, m.
Geburtsgedicht, ſ. Geburtslied.
Geburtsfeſt, ſ. Geburtstag.
Geburtsglieder, plur. rodjcý audowé, m. Geburtsglieder der Männer, ſ. Männliches Glied. Geburtsglieder der Weiber, ſ. Bärmutter.
Geburtslied, n. pjſeň na narozenj, f.
Geburtsort, m. Geburtsſtelle, mjſto narozenj, n. wlaſt, f.
Geburtsſtadt, ſ. Vaterland.
Geburtsſtunde, f. hodina narozenj, f.
Geburtstag, m. den narozenj, den porodu, m.
Geburtswehe, n. boleſti porodu, plur.
Geburtszeit, f. čas porodu, m.
Gebüſch, n. křowj, n. křowina, f. hauſſtj, n. hauſſt, f.
Gebüſchig, křowinowatý, křowatý.
Geck, m. blázen, blaun, ſ. Narr.
Geckerey, f. bláznoſtwj, n. ſ. Narrheit.

Gedacht, dorčený, ſ. Gedenken.

Gedächtniß, n. paměť, f. gutes Gedächtniß haben, mjti dobrau paměť, dieſe Fähigkeit, paměťliwoſt, f. im Gedächtniße ſeyn, wězeti w paměti, býti w paměti, im Gedächtniße behalten, w paměti zachowati, podržeti, w paměti ſnáſſeti, aus dem Gedächtniße entfallen, z paměti wypadnauti, 2) Andenken, památka, f. das Gedächtniß feyern, begehen, památku ſwěčiti, ſ. Andenken, glorwürdigſten Gedächtnißes, ſlawné paměti, ins Gedächtniß faſſen, w paměť wložiti, w paměť wzýti, paměti poručiti, w paměť vweſti, wprawiti, 3) Ehrgedächtniß, Denkmal, památka, f. jemanden ein Gedächtniß ſtiften, památku vdělati, wzdělati.

Gedächtnißbrief, m. památný, paměťnj liſt, m.

Gedächtnißbuch, n. památná, paměťnj kniha, f.

Gedächtnißfehler, m. chyba paměti, f.

Gedächtnißmünze, f. čiſlo paměťnj, n.

Gedächnißſäule, f. ſlaup paměťnj, na památku, m.

Gedächtnißtag, m. den památný, m.

Gedanke, m. Gedanken, myſſlenj, n. myſſlenka, myſſlinka, f. mein, jemandes, má, něčj myſſlenj, mé, něčj myſſlenky, Einfall, Urtheil, Satz, myſſlenka, ein witziger Gedanke, wtipná, důwtipná myſſlenka, Gedanken in der Muſik, eines Komponiſten, Redners, Dichters, myſſlenky, Gedanken haben von etwas, myſſlenj, myſſlenky mjti o něčem, auf etwas Gedanken haben, richten, es denken, myſſlenj na něco mjti, obmeyſſleti něco, myſl ſwau a myſſlenj na něco obrátiti, odložiti, myſſlenj ſwá a wnitřnj ſmyſly k něčemu oddati, myſl k něčemu přiložiti, die Gedanken beyſammen haben, myſſlenky, myſſlenj po hromadě mjti, einerley Gedanken haben, d. i. Einfälle, ſtejné myſſlenky mjti, in Gedanken ſeyn, w myſſlinkách, zamyſſlenýmbýti, der in Gedanken iſt, zamyſſlený, ich kann es nicht aus den Gedanken bringen, nemohu to z myſli připrawiti, in die Gedanken nehmen, brátí, wzýti w myſl, w myſl wložiti, die Gedanken vergehen ihm vor Schwäche, Schmerz, Ohnmacht, Alter, Krankheit, myſſlenj, ſmyſlowé mu pomigegj, zacházý, ſich Gedanken machen, dělati ſy myſſlenj.

Gedankenlos, bezſmyſlný.

Gedärme, n. ſtřewa, plur. ſ. Darm, Eingeweide.

Gedeihen, ſ. Gedeyen.

Gedenken, myſliti, ſmeyſſleti, ſie gedachten alle, ſie würden eines ſchnöden Todes ſterben, wſſickni myſſli, ſmeyſſleli, že ohawnau ſmrtj vmrau, in Willens haben, myſlici, ich gedenke heute fortzureiſen, my ſljm dnes odgeti, 2) ſich erinnern, pamatowati, pomněti, zpomenauti, w paměti ſnáſſeti, darauf gedenkt man nicht, na to ſe nepamatuge, nezpomene, nemyſlj, ſ. Erinnern, 3) Meldung thun, erwähnen, zpomjnati, připomjnati, připomenauti, 4) nicht gedenken, nepamatowati, nepomněti, 5) nicht ungerochen laſſen, pamatowati, ich will es dir gedenken, budu ſy to tobě pamatowati, 6) wo gedenket er hinaus, co počjti myſlj.

Gedenken, das, myſſlenj, ſmeyſſlenj, n. ſ. Gedanke, 2) Erinnerung, paměť, f. bey Menſchen Gedenken, za paměti lidſké, über alles Gedenken, přes wſſecku paměť lidſkau.

Gedenk- ſ. Denk-.

Gedeyen, beſſ. gedeihen, gedeihlich ſeyn, bekommen, ſwěčiti, proſpěſſnu býti, ſlaužiti ku proſpěchu, proſpěti, wie die Speiſe, k zdrawj ſlaužiti, k duhu gjti, ſwěčiti, das Eſſen gedeiht ihm, gjdlo mu gde k duhu, ſwěčj, k zdrawj ſlaužj, es gedeiht ihm nichts, nic mu negde k duhu, gedeihen, wie die Arbeit, daříti ſe, zwesti ſe, 2) gereichen einem zur Ehre, ke cti ſlaužiti, es iſt mit der Sache dahin gediehen, tak daleko ta wěc přiſſla.

Gedeyen, beſſ. Gedeihen, das, der Speiſe, ſwěčenj, k zdrawj ſlauženj, k duhu gitj, n. der Arbeit, dařenj ſe, n.

Gedeylich, beſſ. gedeihlich, proſpěſſný, wžitečný.

Gedicht, n. báſeň, bágka, rozpráwka, f. 2) eine Erdichtung, etwas Erdichtetes, ſmyſſlenka, f. wymyſl, m. bágka, f.

Gediegen, celý, plný, wplný, in Bergwerken, ſamočiſtý.

Geding, n. wýmjnka, ſmlauwa, f. mit dem Gedinge, s tau wýmjnkau, ein Geding machen, wčiniti ſmlauwu, ein Geding eingehen, wgjti w ſmlauwu, ſ. Vergleich.

Gedinget, gedungen, nagatý.

Gedonner, n. hřjmánj, n. hřjmota, f. hromobitj, n.

Gedoppelt, dwogitý, dwogený.

Gedörret, ſuſſený.

Gedráng, těſný, ſtěſněný, gedráng, oder eng an einander fügen, ſtěſniti.

Gedráng, das, Gedránge, tjſeň, tlačenice, f. ins Gedránge kommen, do těſna, do tjſně, do tlačenice přigjti.

Gedrechſelt, na ſaustruh wyročený, wykraucený, wyſaustružený.

Gedrehet, točený.

Gedrittes, trognjk, m. gedritte Zahl, trognj počet, m.

Gedroſchen, mlácený.

Gedruckt, tiſſtěný, tlačený.

Gedrungen, ſtěſněný, ſaužený, gedrungener Athem, deychawičnoſt, f.

Geduckt, nakřiwený, mit geducktem Kopfe, s nakřiwenau hlawau.

Geduld, Gedult, f. trpěliwoſt, trpnoſt, f. Geduld haben überhaupt, trpěliwoſt mjti, mit einem Schuldner, mjti ſtrpenj s dlužnjkem, Geduld, eine kleine Geduld, ſtrpenj, gen malé ſtrpenj, ſhowenj, n. die Geduld verlieren, trpěliwoſt ztraciti, die Geduld wird ihm vergehen, zagde mu trpěliwoſt.

Gedulden, gedulten, ſich, mjti ſtrpenj, ſhowenj, ſhowěti, poſhowěti.

Geduldig, gedultig, trpěliwý, trpný.

Geduldig, gedultig, adv. trpěliwě, trpně, geduldig ertragen, trpěliwě ſnáſſeti, ſnéſti, néſti.

Gedungen, nagatý, nagjmaný.

Geehlicht, ſmaubený.

Geehrt, ctěný, wctěný, poctěný, geehrt ſeyn, werden, ctěnu býti.

Geel, ſ. Gelb.

Geelſchnabel, beſſ. Gelbſchnabel, m. holobrádek, m.

Geendet, geendiget, ſkončený, dokončený, dokonaný, ſkonaný.

Geerbet, zděděný.

Geerndet, beſſ. geärntet, geärndet, žatý, ſežatý.

Gefahr, f. nebezpečenſtwj, n. in Gefahr ſeyn, ſtehen, w nebezpečenſtwj býti, býti poſtawenu, in Gefahr kommen, gerathen, w nebezpečenſtwj přigjti, wpadnauti, in Gefahr bringen, ſtürzen, w nebezpečenſtwj wweſti, wwrcy, ſich in Gefahr begeben, wagen, ſich der Gefahr ausſetzen, w nebezpečenſtwj ſe dáti, wydati, wrcy, nebezpečenſtwj ſe odwážiti, opowážiti, nebezpečenſtwj podniknauti, podſtaupiti, ſein Vermögen in Gefahr ſetzen, mohowitoſt ſwau, gměnj ſwé w ſſanc ſawiti, w nebezpečenſtwj wydati, der Gefahr entgehen, nebezpečenſtwj wgjti, zniknauti.

Gefährde, ſ. Vervortheilung.

Gefähren, ſ. Gefährde.

Gefährlich, nebezpečný.

Gefährlich, adv. nebezpečně.

Gefährlichkeit, ſ. Gefahr.

Gefährte, m. ſpoluchůdce, towaryš cesty, ſpolupocestný, ſpolupocestnjk, průwodce, m.

Gefall, n. des Waſſers, zpád wody, m.

Gefälle, plur. Abgaben, důchodowé, důchody, poplatcy, plur.

Gefallen, gefällig ſeyn, ljbiti ſe, es gefällt mir, ljbj ſe mně, wenn es dir gefällt, geſtli ſe ti ljbj, ljbjli ſe ti, wie gefiel es dir? gak ſe ti to ljbilo, ſljbilo, ſich gefallen laſſen, přeſtati na něčem, ſpokogenu býti něčjm.

Gefallen, m. den man hat in ſich, ljboſt,

boſt, ljbeznoſt, f. obljbenj, zaljbenj, n. ljbezná wůle, f. nach eigenem Gefallen, dle wlaſtnj ljboſti, einem zu Gefallen ſeyn, leben, býti někomu k ljboſti, Gefallen, den man an etwas hat, ljboſt, f. obljbenj, zaljbenj, n. rozkoš, f. haben, mjti, Gefallen, den man einem thut, ljboſt, f. wděk, m. thu mir das zu Gefallen, včiň mi to k ljboſti, k zaljbenj, den wděk, zu Gefallen thun, wděk včiniti, wděčnau wěc včiniti, wdělati, k zaljbenj, k ljboſti včiniti, zu Gefallen reden, k ljboſti mluwiti, k zaljbenj, k obljbenj, k'mi-loſti mluwiti, einem großen Gefallen thun, welikau včiniti, wdělati ljboſt, weliký včiniti, wdělati wděk, welmi wděčnau wěc včiniti, ihm zu Gefallen thue ich es, gemu k wůli, k ljboſti činjm to, einem einen Gefallen thun mit etwas, radoſt, wděk někomu s něčjm včiniti.

Gefällig, angenehm, wděčný, ljbezný, ochotný.

Gefälligkeit, f. wděk, m. ljboſt, f. einem eine große Gefälligkeit erweiſen, weliký wděk včiniti někomu, welikau ljboſt někomu prokázati, včiniti.

Gefangen, gefangener, chycený, gatý, zagatý, wězeň, gefangen ſeyn, gefangen liegen, chycenu, gatu, zagatu býti, ležeti, gefangen nehmen, chytati, gjmati, zagjmati, zagmauti, wězně brátí, gefangen ſetzen, gefänglich einſetzen, do wězenj dáti, wrcy, wwrcy, do wězenj wſaditi, wzýti, ſich gefangen geben, poddati ſe, wzdáti ſe chycený, du biſt mein Gefangener, gſy odemne zagatý, chycený.

Gefangennehmung, f. chycenj, pochycenj, getj, zagetj, zagmutj, n. zágem, m. lapenj, polapenj, n.

Gefangenſchaft, f. zagetj, n. zágem, m.

Gefänglich einziehen, wězně wzýti, do wězenj, do wazby dáti, wſaditi, gefängliche Heft, wazba, f. einen in gefängliche Haft bringen, do wazby dáti, wſaditi, do wazby wzyti.

Gefängniß, n. der Ort, wězenj, n. darein legen, do wězenj dáti, wrcy.

Gefäß, n. nádoba, f. oſudj, orudj, n. ein kleines, nádobka, f. oſudjčko, orudjčko, n. zum Unterſetzen, nádoba, f. 2) Gefäß, gjlce, n. rukowět, f.

Gefaßt, gefaſſet, chycený, vgatý, vchopený, vchwácený, gefaßter Anſchlag, wzat, obraná rada, 2) gefaßt machen, ſtrogiti, přiſtrogiti, chyſtati, přichyſtati, připrawiti, nicht gefaßt ſeyn, nebyti přiſtrogeným, přichyſtaným, připraweným.

Gefecht, n. půtka, f. potýkánj, n. bog, m. ein ſcharfes Gefecht halten, prudkau půtku, prudký bog ſwésti, wésti, 2) Gefecht der Fechter, ſſerm, m. půtka, f. zápas, m. ſolches halten, ſſerm, půtku, zápas ſwésti, wésti, w kordy a meče gjti.

Gefeget, čiſtěný, cýdený.

Gefehrt, beſſ. Gefährt, ſpoluchůdce, nohſleda, m.

Gefeilet, pilowaný.

Gefeſſelt, opautaný, w pauta ſewřený, pauty okowaný.

Gefeuchtet, wmočený, ſmočený, ſmáčený.

Gefieder, n. peří, n.

Gefiedert, opeřený, podpeřený.

Gefiedl, n. ſſkrtánj na hauſle, ſſumařenj, n.

Gefilde, n. pole, n. palauk, m.

Gefiatter, n. třepetánj křjdly, n.

Geflecht, pletený.

Geflickt, plácený, látaný.

Gefliſſen, pilný, ſnažný.

Gefliſſenheit, f. připjlenj, n. pilnoſt, pjle, ſnažnoſt, f. 2) zwmyſlnoſt, f.

Gefliſſentlich, adv. pilně, ſnažně, recht in der Abſicht, naſchwál, zwmyſlně, zwmyſla.

Geflügel, n. druběř, f. ptactwo, n.

Geflügelt, křidlatý.

Geflüſter, n. ſſept, m. ſſeptánj, n.

Gefolge, n. komonſtwo, n. průwod, m. towaryšſtwo poceſtnj, ceſtnj, ceſtné, n.

Gefodert, žádaný, požádaný.

Gefrage, n. ptanj, n. das iſt ein Gefrage, to geſt ptanj.

Gefragt, prauý, tázaný.
Gefreſſen, žraný.
Gefreßig, gefräßig, žrawý, hltawý, obžerný.
Gefreßigkeit, f. Gefräßigkeit, žrawoſt, hltawoſt, obžernoſt, f. obžerſtwj, n.
Gefreyter, m. ſwobodnjk, m.
Gefrieren, mrznauti, zmrznauti, vmrznauti, es gefriert, mrzne, gefrorenes, zmrzlý, zmrzljk, m.
Gefroren, zmrzlý, vmrzlý, ſ. Gefrieren.
Gefügig, gefüglich, hebký, ohebný, ohbitý, ſ. Geſchmeidig.
Gefügigkeit, f. hebkoſt, ohebnoſt, ohbitoſt, f.
Geführt, wedený.
Gefüllet, naplněný.
Gefülltes, n. nádiwka, f.
Gefunden, nalezený.
Gefüttert, krmený, 2) podſſitý.
Gefühl, n. cyt, m. cytliwoſt, cýtitedlnoſt, čitedlnoſt, f. čich, m.
Gefühllos, necytliwý, nečitedlný, bez cytu.
Gefühlloſigkeit, f. necytliwoſt, nečitedlnoſt, necytitedlnoſt, f.
Gefühlvoll, plný cytu.
Gegen, dem Orte nach, proti, naproti, gegen unſerm Haus, proti, naproti naſſemu domu, die göttliche Güte gegen die Menſchen, Božſká dobrota k lidu, ſo gegen die Menſchen geſinnt, tak s lidmi ſmeyſſljcý, die Ehrerbietung gegen die Menſchen, počeſtnoſt k lidem, gegen einen offenherzig ſeyn, býti k někomu otewřený, ſich freundlich gegen einen erzeigen, přjwětiwě ſe k někomu mjti, prowkázati, Ruchloſigkeit gegen Gott, bohaprázdnoſt proti Bohu, gegen jedermann gütig, ke každému dobrotiwý, 2) gegen dem Ort, proti tomu mjſtu, gegen Rom, proti Řjmu, 3) gegen Morgen, z rána, gegen Abend, z wečera, k wečeru, 4) gegen Oſten, Weſten, na wýchod, k západu, 5) gegen uns biſt du glückſelig, naproti nám gſy ſtaſtný, er iſt nichts gegen ihm, nic nenj proti, naproti němu.
Gegenbeweis, m. protiwný důwod, m.
Gegenbeweis der Liebe, opáčný důwod, důkaz láſky, m.
Gegend, f. krag, m. kragina, ſtrana, f. die vier Gegenden, čtyry ſtrany, Gegend am Meer, pomoří, n. die über dem Meere liegt, zámoří, n. Gegend des Himmels, ſtrana nebes, nebe, in unſerer Gegend, w naſſj, na naſſj ſtraně, w naſſj kragině.
Gegendienſt, m. opáčná, opáčená ſlužba, f. Gegendienſt erweiſen, opáčnau ſlužbu prokázati.
Gegeneinander, gegen einander, proti ſobě, geden proti druhému, ſpolečný, die Liebe gegen einander, láſka ſpolečná, f.
Gegeneinander, gegen einander, adv. ſpolečně.
Gegeneinander anlaufen, do ſebe wrazyti.
Gegeneinander fechten, wſpolek ſe potýkati, proti ſobě bogowati.
Gegeneinander halten, gedno proti druhému rownati, gedno proti druhému ſrownáwati.
Gegeneinanderhaltung, f. rownánj, ſrownánj gedno s druhým.
Gegeneinander laufen, proti ſobě běžeti, geden proti druhému.
Gegeneinander ſtellen, proti ſobě klásti, gedno proti druhému.
Gegeneinwendung, ſ. Einwendung.
Gegenfall, m. odporná, giná, naproti přjpadnoſt, f. přjpad giný, odporný, im Gegenfall, naproti tomu, w giné, w odporné přjpadnoſti.
Gegenfechter, m. odbůgce, odpůrce, m.
Gegenfrage, f. otázka naproti, odporná, protiwná, f.
Gegenfüßler, plur. protinožey, m.
Gegengefälligkeit, ſ. Gegendienſt.
Gegengeſchenk, n. Gegengabe, dar za dar, opáčný, ſpolečný dar, m.
Gegengruß, m. opáčné, ſpolečné pozdrawenj, n.
Gegengunſt, f. ſpolečná, opáčná, náklonnoſt, miloſt, f.
Gegenhalt, m. Gegenhaltung, Entgegenhaltung, ſ. Gegeneinanderhaltung, Vergleichung.

Gegenhülfe, f. pomóc społečná, opáčná, f.
Gegenliebe, f. láska społečná, opáčná, f.
Gegenpart, f. Gegentheil, Gegner, odpůrce, odpornjk, protiwnjk, m.
Gegenpartey, f. strana odporná, protiwná, f.
Gegenſatz, m. naproti ſtawenj, n. położenka, f.
Gegenſchein, m. bleſk opáčený, odražený, m.
Gegenſchreiber, m. dohledač pjſaře, důchodnjho, (kontralor,) m.
Gegenſchrift, f. přjpis, m.
Gegenſchwäger, m. tchán, m.
Gegenſchwägerinn, f. tchyně, f.
Gegenſpiel, n. ſ. Gegentheil, im Spiele, odporná hra, f.
Gegenſpieler, m. odbůgce, m.
Gegenſtand, m. námět, m. namjtánj, předwržení, n. wěc ſe namjtagjcý, naſkytagjcý, nahodilá, naſkytlá, f. Gegenſtand der Liebe, des Haßes, námět lásky, hněwu, m.
Gegentheil, m. der Gegner, odporná ſtrana, f. 2) das, Entgegenſatz, Widerſpiel, odpor, m. wěc odporná, f. im Gegentheile, proti, naproti tomu, es geſchieht das Gegentheil, děge ſe naproti, na odpor, ginák, odporně.
Gegenüber, naproti.
Gegenverehrung, ſ. Gegengeſchenk.
Gegenvermächtniß, n. odkaz naproti, m. gegen das Heurathgut, wěnowánj naproti, n.
Gegenverſchreibung, f. vpſánj naproti, n.
Gegenverſicherung, f. vbezpečenj naproti, n.
Gegenverſprechung, f. ſ. Gegenverſicherung.
Gegenwart, f. přjtommoſt, f.
Gegenwärtig, přjtomný.
Gegenwärtig, adv. přjtomně.
Gegenwehr, f. obrana, f. thun, ſich zur Gegenwehr ſtellen, ſetzen, na odpor ſe ſtawěti, poſtawiti.
Gegenwind, m. wjtr protiwný, m.
Gegenwurf, m. předwržení, n. namjtka, f.
Gegenzuſage, ſ. Gegenverſicherung.
Gegitter, ſ. Gitter.
Gegittert, mřežowaný, zamřežowaný.
Geglättet, hlazený.
Gegner, m. odpůrce, odpornjk, protiwnjk, m.
Gegnerinn, f. odpůrkyně, odpornice, protiwnice, f.
Gegraben, hrabaný, kopaný, 2) geſtochen, rytý, wyrýwaný, gegrabene Arbeit, ryté, wyrýwané djlo, n. rytina, f.
Gegründet, založený, zeſpod vpewněný, 2) důwodný.
Gegrüßet, pozdrawený, ſey gegrüßet, zdráw bud, zdař Bůh, dey Bůh zdrawj.
Gegürtet, opáſaný.
Gehabe dich wohl, měg ſe dobře.
Gehabt euch wohl, měgte ſe dobře.
Gehackt, gegraben, okopaný, 2) wie Holz, ſekaný, kálaný, rubaný.
Gehäftelt, připjnaný.
Gehalt, m. Beſoldung, plat, m.
Gehämmert, kowaný.
Gehärge, ſ. Gehenke.
Geharniſcht, zbrogný, ozbrogený, brněnjm, krunýřem oděný, ein geharniſchter Mann, oděnec, m.
Gehäßig, nenáwiſtiwý, newražný, einem gehäßig ſeyn, nenáwiděti někoho, newraziti na někoho, einem gehäßig werden, zanewřjti na někoho, w nenáwiſt wzýti někoho.
Gehaubt, čepičatý.
Gehaucht, dchnutý, dechnutý.
Gehäuft, hromážděný, hromaděný, wrchowaný, wrchowatý.
Gehechelt, mykaný, kramplowaný, česaný, wochlowaný.
Gehecke, n. die Hecke, Brut, porod, m. porozenj, plemě, n. 2) von Dornen, trniſtě, ſtrniſtě, trnowiſtě, trnowé křowj, chraſtj, n. chraſtina, f.
Geheftet, připjnaný.
Gehehlen, in etwas, (obſol.) ſ. Willigen.
Geheilet, vzdrawený, zhogený, zlěčený.
Geheiliget, ſwěcený, poſwěcený.
Geheim, tagný, teyný, tagemný, ſkrytý, geheim halten, tagiti, w ſkrytě, w ſkry-

w ſkrytoſti, w taguoſti mjti, geheim thun, mit etwas, tagiti ſe, kryti ſe, ſkrywati ſe s něčjm, geheimer Rath, tagná, teyná rada, ſ. tagemnjk, m. in Geheim, tagně, teyně, w tagnoſti, pod krytem, pod tagi, ſkrytě.

Geheim, adv. heimlich, ingeheim, insgeheim, tagně, teyně, ſkrytě.

Geheimniß, n. tagemſtwj, n. tagnoſt, ſ.

Geheimnißſchreiber, m. tagný pjſař, m.

Geheimnißvoll, plný tagemſtwj, tagnoſti, tagemný.

Geheiß, n. poručenj, n. auf dein Geheiß, na twé poručenj, z twého poručenj.

Geheißen, poručený.

Gehemmet, zaſtawený, obmeſſkaný, zdržený.

Gehen, gjti, choditi, wohin, zu einem, někam, k někomu, hin und her gehen, ſem a tam choditi, procházeti ſe, gehe an den Galgen, gdi na ſſibenicy, na ſſibeney, geh hieher, gdi ſem, pod ſem, zu Herzen gehen, gjti k ſrdcy, nach Rom gehen, gjti do Řjma, zu Grunde gehen, gjti, přigjti w zkázu, w zhaubu, hynauti, zahynauti, unter die Leute gehen, gjti mezy lidi, durch die Stadt gehen, gjti městem, ſkrze město, nach Hauſe gehen, domů gjti, in ſich ſelbſt gehen, do ſebe gjti, aus den Augen gehen, gjti z očj, einen gehen laſſen, nechati někoho, vors Thor gehen, gjti za bránu, es geht ihm wohl, übel, dobře, zle ſe mu wede, dobře, zle ſe má, wie geht es dir? gak ſe ti wede? gak ſe máš? im Schwange gehen, w běhu býti, běžeti, wie wird es dir gehen? gak ſe ti powede? gak s tebau bude, es wird ihm noch wohl, ſchlecht gehen, dobře, zle ſe mu geſſtě powede, ſo geht es, wenn man nicht folgt, tak geſt, tak ſe děge, ſtáwá, když člowěk neposlauchá, die Uhr gehet, hodiny gdau, von dem Wege gehen, z cesty sgjti, ſchwanger gehen, s těžkým žiwotem choditi, es gehet in die vierte Woche, gde na čtwrtý týden, das gehet luſtig, weſelo geſt, an das Leben gehet es, gde, běžj o žiwot, o hrdlo, gehen nach Wunſche, dle ljboſti ſe wésti, dařiti, hin und her, herum gehen, ſem a tam choditi, z gednoho mjſta na druhé přecházeti, irre gehen, blauditi, wenig beyſeits gehen, na ſtranu, w ſtranu poodgjti.

Gehen, das, gitj, chozenj, n. chod, m. im Gehen, w chodu, chodě, im Gehen beten, w chodu, chodě ſe modliti.

Geheuke, n. um den Leib, pás, m.

Geheule, n. kwjlenj, ſkuhránj, huhlánj, n. des Windes, der Wellen, hlučenj, n. der Hunde, wytj, ſkučenj, n. ein Geheule machen, erheben, kwjlenj, žaloſtný pláč wzbuditi, wydati, Geheule, elende Muſik, ſſkwělenj, n. ſſkwělkot, m.

Gehext, čarowaný, kauzlený.

Gehindert, překažený.

Gehirn, n. mozek, m.

Gehirnchen, n. Gehirnlein, mozeček, m.

Gehobelt, hlazený, (hoblowaný.)

Gehoft, daufaný.

Gehöhlt, dlabaný, daupnatý.

Gehöhn, n. Verſpottung, poſměch, m.

Geholfen, pomožený.

Geholt, přineſený.

Gehölz, n. les, m. leſyna, ſ.

Gehör, n. ſluch, m. der ein übles Gehör hat, nahluchý, 2) Gehör geben, folgen, glauben, poſlauchati, wěřiti, Audienz geben, ſlyſſenj dáwati, dáti.

Gehorchen, poslauchati, poslechnauti, vyposlechnauti.

Gehören, wohin, patřiti, náležeti, přináležeti, jemanden gehören, patřiti, náležeti, přináležeti někomu, 2) zu etwas gehören, erfordert werden, zapotřebj býti, dazu gehört Geld, Zeit, Mühe, k tomu geſt zapotřebj peněz, času, práce, es gehört nicht mit zur Sache, to k tomu nepatřj, nenáležj, nepřináležj, nepřjležj, 3) ſich gehören, geziemen, náležeti, přináležeti, přjležeti, patřiti, ſo gehört es ſich,

tak

tak ſe patřj, auf die Uebelthat gehört ſich Straf, zlý ſkutek zaſluhuge treſtu, geſt hoden treſtu.

Gehörig, adj. jemanden, mir, dir, náležicý, přináležicý, wohin, in einen Ort, daher gebürtig, darinn wohnhaft, patřjcý, náležicý, an gehörigem Orte, na ſwém miſtě, mjſtně, gehörig, geziemend, náležitý, ſluſſný, zu gehöriger Zeit, wo es ſich geziemt, w náležitý, w ſluſſný čas.

Gehörig, adv. náležitě, ſluſſně.

Gehörlos, bezſluchý.

Gehörnt, rohatý.

Gehorſam, m. poſluſſenſtwj, n. poſluſſnoſt, f. der Gehorſam gegen die Eltern, poſluſſnoſt, poſluſſenſtwj k rodičům, Gehorſam leiſten, poſluſſenſtwj konati, prokázati, poſluſſnoſt zachowati, poſluſſně ſe mjti, zum Gehorſam bringen, k poſluſſenſtwj přiweſti.

Gehorſamſt, poſluſſný.

Gehorſamen, ſ. Gehorchen.

Gehorſamlich, ſ. Gehorſam.

Gehorſam, neypoſluſſnégſſj, gehorſamſt bitten, danken, poſluſſně proſyti, děkowati, ich empfehle mich gehorſamſt, poraučjm ſe poſluſſně.

Gehülfe, m. pomocnjk, ſpomocnjk, napomocnjk, m. ſ. Helfer.

Gehülfinn, f. pomocnice, ſpomocnice, napomocnice, f.

Geifer, m. ſlina, f. wypliwek, m.

Geiferig, ſlintawý, ſlinowitý.

Geifern, ſliniti, ſlintati, pljti, odpljwati.

Geiferung, f. ſlinění, ſlintánj, plitj, pliwánj, n.

Geige, f. hauſle, plur. eine kleine, hauſličky, plur. 2) Geige, eine Art von Strafen, eine Art Bande, ſkřipec, m.

Geigen, haudati, hauſti, na hauſle hráti.

Geigenmacher, m. hauſlař, m.

Geiger, m. hudec, hráč na hauſle, m.

Geil, wjlný, bugný, chlipný, geil ſeyn, bugněti, baugeti, wilným, chlipným, bugným býti, chlipnětí, geil werden, zbugněti, zchlipnětí.

Geil, adv. wjlně, bugně, chlipně.

Geilen, dychtěti, tauzjti.

Geilen, das, dychtiwoſt, ſ. dychtěnj, tauzenj, n. tužba, f.

Geilen, die, mudj, n.

Geilheit, f. wjlnoſt, bugnoſt, chlipnoſt, f.

Geilwurz, f. wstáwač, m. žežhulka, f.

Geiſel, f. Bürge, zástawná oſoba, f. zaſtawenec, zástawnjk, člowěk w zástawě, m.

Geiß, f. koza, f. ſ. Ziege.

Geißblatt, n. kozý liſt, m.

Geißbock, m. kozel, m.

Geißel, f. bič, m.

Geißeln, bičowati, mrſkati, ſſlehati.

Geißelung, f. bičowánj, mrſkánj, ſſlehánj, n.

Geiſt, m. duch, bey der Chymie, duch, m. ſýla, f. trefflicher Geiſt, wýborná hlawa, f.

Geiſterbeſchwörer, m. zaklinač, zaklinatel duchů, m.

Geiſterbeſchwörung, f. zaklinánj duchů, n.

Geiſterlehre, f. včenj o duſſi, n.

Geiſtig, unkörperlich, netělesný, duchownj, flüchtig, ſýlný.

Geiſtlich, duchownj, ein Geiſtlicher, duchownj, duchownjk, m. das geiſtliche Amt, Recht, duchownj auřad, m. duchownj práwo, n.

Geiſtlich, adv. duchownně.

Geiſtlichkeit, f. duchowenſtwo, n.

Geiſtreich, geiſtvoll, důmyſlný, ducha plný, plný důmyſlů.

Geiz, m. lakomſtwj, n. lakomoſt, ſkaupoſt, ſkrboſt, f.

Geizen, lakoměti, ſkaupiti, ſkrbiti, nach Ehre, po cti dychtiti, lakomiti.

Geizhalz, m. lakomec, ſkupec, ſkrbec, ſtuchljk, nevžilec, hauzwička, m. ſ. Geizig.

Geizig, lakomý, lakomec, m. ſkaupý, ſkrbný, nach Ehre, cti žádoſtiwý, geizig thun mit etwas, lakomě, ſkaupě, ſkrbně ſobě wěſti.

Gekalkt, wápenitý.

Gekämmt, česaný.

Gekämpf, n. půtka, f. potýkánj, n.

Gekämpft, potýkaný.

Gekäuet, žweykaný.

Gekauft, kaupený.

Gekehrt, gerichtet, obrácený.
Gekehrt, gesäubert, metený, zametený.
Gekeife, n. sskorpenj, n.
Gekeltert, sslapaný.
Gekerbt, nařezaný.
Geklapper, n. klapánj, chřestánj, n.
Geklarsche, n. mit den Händen, tleskánj, plésánj, pleskánj rukama, n. tleskot, pleskot, m. machen, tleskati, pleskati, plésati, tleskánj, plésánj, tleskot, pleskot činiti, 2) mit der Peitsche, prásskánj, n. prásskot, m. Geklarsche, falsches Gerede, klewerán, n. klewety, f. Klatscherey.
Gekleidet, sstacený.
Geklingel, n. klinkánj, cynkánj, n. cynkot, klinkot, m.
Geklitsch, n. tleskutj rukama, n.
Geklopf, n. klepánj, n.
Geknaulet, switý.
Geknettet, hnetený.
Geknüpft, spogený, swázaný.
Gekocht, wařený.
Gekostet, okusený.
Gekratzt, sskrábaný.
Gekräuselt, kadeřowaný, kadeřený, kudrnatý, kučerowaný, gekräuseltes Haar, kadeřené wlasy, kadeře, kučery, kudrny, plur.
Gekrönt, korunowaný.
Gekrös, n. okružj, n.
Gekrösäderchen, mlječné žjlv, plur.
Gekrümmt, křiwený, zkřiwený.
Gekugelt, kulený.
Gekühlt, chladěný.
Gekünstelt, ljčený.
Gekützelt, lektaný.
Gekützet, ljbaný.
Gelabet, občerstwený.
Gelächel, n. wsmjwánj, n. wsmjsstky, plur.
Gelächter, n. smjch, m. smánj, rozsmjssenj, n. großes, heftiges, chechtánj, n. weliký, nesmjrný smjch, m. ein Gelächter machen, erregen, smjch wdělati, stropiti, stkápati, sich aus jemanden ein Gelächter machen, smjch, posměch, posmjsstky sobě z někoho dělati, wdelati, strogiti, mjti, zum Gelächter werden, k posměchu býti.
Geladen, nakládaný, naložený, 2) zu Gaße geladen, zwaný, pozwaný, 3) wie ein Gewehr, nabitý.
Gelag, n. snůsska, f.
Geláhmt, schromený.
Geländer, n. an der Stiege, zábradlj, zábradlo, n. der Weinstöcke, tyčka winičná, f.
Gelangen, wohin, an einen Ort, přigjti, dogjti, přibrati se, in die Höhe, do weyssky přigjti, weyssky dogjti, gelangen zu etwas, als zu Ehren, dogjti něčeho, přigjti k něčemu, in den Haven, k břehu přistati, 2) an einen, als an den Rath etwas gelangen lassen, wznésti něco na někoho, donesti něco k někomu, někomu dát wzkázati.
Gelaß, n. prostora, f.
Gelassen, ruhig, sanftmüthig, mjrný, tichý, geduldig, dobromyslný, ochotný, wolný, trpěliwý.
Gelassen, adv. mjrně, tjsse, geduldig, dobromyslně, wolně, ochotně, trpěliwě, etwas gelassen ertragen, něco dobromyslně, ochotně, trpěliwě snásseti.
Gelassenheit, f. Sanftmuth, mjrnost, tichost, f. Geduld, trpěliwost, dobromyslnost, ochotnost, wolnost, f. etwas mit Gelassenheit ertragen, něco s trpěliwostj snásseti.
Gelaufe, n. běhánj, n. běh, sshon, m. was ist das vor ein Gelaufe? co gest to za běhánj, za běh, za sshon?
Geläufig, leicht, gewöhnlich, snadný, wolný, es ist ihm geläufig, gest mu to snadno, wolno, wie die Zunge, hbitý, obratný.
Geläufigkeit, f. der Zunge, hbitost, obratnost, f.
Geläute, n. zwonění, n.
Geläutert, wyčisstěný.
Gelb, žlutý, gelb machen, žlutiti, gelb werden, žlautnauti, sežlautnauti.
Gelbhaarig, žlutých wlasů.
Gelblich, požlautlý.
Gelbroth, plawý.
Gelbschnabel, m. holobrádek, m.
Gelbsucht, f. žlautenice, žlautenka, f.
Gelbsüchtig, na žlautenicy nemocný, žlautenka, m.

Geld,

Geld, n. penjze, plur. zu Gelde gehörig, Geld betreffend, penĕžný, zu Gelde machen, spenĕžiti, na penjze wwesti.
Geldangelegenheit, f. penĕžná důležitost, f.
Geldbedürftig, potřebný penĕz.
Geldbeutel, m. pytlik, wačeк, měssec na penjze, m.
Geldbüchse, f. krabice, pokladnice na penjze, f.
Geldbusse, f. Strafe, penĕžitá pokuta, f.
Geldeinfoderer, m. zbjrač penĕz, m.
Geldeinnahme, f. přigjmánj penĕz, n. přjgem penĕz, m.
Geldeinnehmer, m. weybĕrčj penĕz, m.
Geldfuhre, f. fůra s penĕzy, f. wůz s penĕzy, m.
Geldgeiz, m. žádost penĕz, f.
Geldgierde, f. žádost penĕz, f.
Geldgierig, žádostiwý penĕz.
Geldgierigkeit, f. žádostiwost penĕz, f.
Geldhandel, m. obchod s penĕzy, m.
Geldhändler, f. Geldwechsler.
Geldhungrig, f. Geldgierig.
Geldkasten, m. schrána, sskřině na penjze, penĕz, f.
Geldkörbchen, n. kossíček na penjze, m.
Geldmangel, m. nedostatek na penĕzých, m.
Geldnoth, f. nauze o penjze, na penĕzých, f.
Geldreich, penĕžitý, bohatý na penĕzých, na penjze.
Geldsache, f. wĕc strany penĕz, f.
Geldsack, m. pytlik, měssec na penjze, m.
Geldschuld, f. dluh penĕžný, m.
Geldstrafe, f. pokuta penĕžná, f.
Geldwechsel, f. Geldhandel
Geldwechsler, m. penĕzoměnec, m.
Geldwurm, m. stuchlik, hauzwička, m.
Geleben f. Leben.
Gelecke, n. ljzánj, n.
Gelegen, liegend, položený, gegen Morgen gelegen, na wýchod ležicý f. Liegen, 2) bequem, přjležitý, gelegene Stunde, přjležitá hodina, zur gelegenen Zeit kommen, w přjležitý čas přigiti, 3) es ist daran gelegen, záležj na tom, was ist daran gelegen, co na tom záležj? co ge na tom? es ist viel daran gelegen, mnoho na tom záležj, daran ist wenig gelegen, na tom málo záležj, mir ist viel daran gelegen, mně mnoho na tom záležj.
Gelegen, adv. přjležitě.
Gelegenheit, f. přjležitost, f.
Gelegen, položený.
Gelehnt, opřený, podepřený.
Gelegenheitsmacher, m. působce, působitel, činitel přjležitosti, m.
Gelegenheitsmacherinn, f. působitelkyně, působkyně, činitelkyně přjležitosti, f.
Gelegenheitsmacherey, f. působenj, činĕnj přjležitosti, n.
Gelegentlich, přjležitě.
Gelehrig, gelehrsam, včeliwý, wtipný, gemný, důwtipný.
Gelehrigkeit, f. včeliwost, wtipnost, důwtipnost, f.
Gelehrsamkeit, f. včenost, vměloст, f.
Gelehrt, včený, vmělý, gelehrt seyn in einer Sache, včeným, vmělým býti w nĕgaké wĕcy, gelehrt thun, včeně sy wésti, počjnati, gelehrte Zeitungen, včené nowiny.
Gelehrt, adv. včeně, vměle.
Gelehrtengeschichte, plur. přjběhy včenosti, včenstwa, mužů včených, včenců, plur.
Gelehrtenlexikon, n. slowař, slowan mužů včených, včenců, m.
Geleite, n. Begleitung, průwod, m. nimm das Geleit mit, prowoď, wyprowoď se sám, 2) sicheres Geleit, průwod bezpečnosti, (gleyt,) geben, dáti, 3) Zoll, clo berně, n.
Geleiten, prowázeti, prowoditi.
Geleitsbrief, m. průwodnj list, m.
Geleitseinnahme, f. berně, f.
Geleitseinnehmer, m. weybĕrčj, zběrač cla, celný, m.
Geleitshaus, n. celnice, berna, f.
Geleitsmann, m Gefährte, průwodce, průwodčj, spoluchůdce, pocestnjk, m.
Gelenk, gefügig, gelenkig, hebký, ohebný, ohbitý, křepký, 2) záh, biegsam, žitký, wláčný.
Gelenke, n. přjheb, oheb, m. der Finger, přjhbj, klauby, plur. im Rücken, přjhbj, n.

Gelenket, ſ. Lenken.
Gelenkig, ſ. Gelenk.
Gelenkſucht, f. klaubnj nemoc, f.
Gelernt, včený, gelernter Meiſter, ſ. Lernen.
Geleſcht, ſ. Gelöſcht.
Gelichter, n. Art, Gattung eines, gleiches Gelichters, gedné, ſteyné wrſtwy, powahy, gednoho, ſteyného dra.
Geliehen, ſ. Belieben, Gefallen.
Geliebt, milowaný, zmjlený, geliebter Sohn! milý, zmjlený ſynu! 2) geliebt es Gott, budeli wůle Božj.
Geliefern, beſſ. gelibern, ſſedati ſe.
Geliefert, beſſ. geliebert, ſſedlý, geliebertes Blut, ſſedlá krew, 2) geliefert, herbeygeſchaft, übergeben, podaný, dodaný, odwedený, ſ. Liefern.
Geliehen, půgčený, zapůgčený.
Gelind, tichý, měký, powolný, gelinde Luft, tichý wětřjček, m. gelinde Saiten, ſ. Saiten, gelind, ſachte reden, tjſſe mluwiti, gelinde werden, změknauti, gelind machen, měkčiti.
Gelinde, adv. tjſſe, měkce, powolně.
Gelindigkeit, f. tichoſt, měkoſt, powolnoſt, f.
Gelingen, zdařiti, podařiti, zweſti ſe.
Geliſpel, n. ſſept, m.
Gelitten, trpený, der gelitten hat, vtrpený.
Gellen, znjti.
Gellen, das, znění, n.
Geloben, ein Gelübde thun, Bohu ſljbiti, zaſljbiti, 2) zuſagen, ſljbiti, přiſljbiti.
Gelobet, zaſljbený.
Gelobniß, f. ſlib, m. thun, ſlib činiti, včiniti.
Gelobt, chwálený, 2) das gelobte Land, zaſljbená země, f.
Gelobung, f. zaſljbenj, n.
Gelockt, wábený.
Gelohnt, übel gelohnt bekommen, zlau odplatu wzýti, es ſoll dir übel gelohnt werden, zlau odplatu máš wzýti.
Geloriden, n. potočnj wrba, f.
Gelt! wit! wiz!
Gelte, f. djžka, f. kbeljk, m.
Gelten, vermögen, platiti, er gielt viel bey ihm, mnoho v něho platj, was gielts, er wird nicht kommen! oč že nepřigde! es gielt Leib und Leben, běži o hrdlo, 2) gelten laſſen, dáti platiti, die Entſchuldigung gelten laſſen; wýmluwu dáti platiti, 3) es gielt dir, o twau wěc běži, es gielt meine Haut, o mau kůži to běžj, es gielt mir eben das, mně geſt to gednoſteyné, 4) was gielt das Korn? co platj zito? 5) was gielts? co wſadjš? oč ſe založjš?
Geltung, f. cena, platnoſt, f.
Gelübd, n. Gelübde, ſlib, m. thun, ſlib činiti, včiniti.
Gelüftet, powětrný.
Geling, n. Geſchling, Geheng, oſredj, n.
Gelungen, zdařilý, zdařený, powedený, podařený.
Gelüſten ſich laſſen, chutnati, zachucnati ſobě, nach etwas, chut, ljboſt mjti na něco, libowati ſy něco, es gelüſtet, chce ſe mně, mám chut, ljbj ſe mně.
Gelüſtung, f. chutnánj, zachutnánj, zaljbenj, n.
Gemach, n. pokogjk, m. gizba, komňata, f. verſchlagenes, ſrub, m. heimliches, záchod, m.
Gemach, gemächlich, gemachſam, znenáhla, pozuenáhlu, polehaučku, pomalu, zlehaučka, ſ. Sachte.
Gemächlich, přjležitě, pohodlně.
Gemächlichkeit, f. přjležitoſt, pohodlnoſt, f. ſ. Bequemlichkeit.
Gemacht, vdělaný, včiněný.
Gemächt, n. Werk, djlo, n. 2) die Schaam, přirozenj, n.
Gemächtbruch, m. kyla, f.
Gemahl, m. manžel, m. ſ. Ehegemahl.
Gemählde, n. Gemählb, Gemälde, obraz, m. wyobrazenj, wypodobněnj, malowánj, wymalowánj, n.
Gemahlinn, f. manželka, f.
Gemahlen, ſ. Mahlen.
Gemahlet, wypodobněný, malowaný, ſ. Mahlen.

Ge-

Gemahnen, zdáti se, ſ. Scheinen, Dünken.

Gemäß, adj. podobný, rowný, gemäß ſeyn, ſrownáwati ſe, das iſt der Wahrheit gemäß, to geſt prawdě podobno, to ſe s prawdau ſrownáwá, du biſt mir nicht gemäß, ty mně negſy rowný, rowen.

Gemäß, adv. podobně, rownĕ.

Gemäßheit, ſ. rownoſt, ſ. in Gemäßheit des Befehls, dle poručenj, podlé přjkazu.

Gemäßiget, vſkrownĕný, vſtřjdměný.

Gemäſtet, krmený, wykrmený.

Gemauer, n. zed, ſ.

Gemauert, zděný.

Gemehrt, množený.

Gemein, obecný, das hab ich mit dir gemein, to mám s tebau obecné, die gemeine Meynung, obecné zdánj, n. das gemeine Weſen, obec, ſ. das gemeine Beſte, obecné dobré, n. gemein werden, zobecnĕti, zwſſednĕti, gemeiner Soldat, ſproſtý wogák, m. das gemeine Volk, obecný lid, m. der gemeine Mann, Pöbel, ſproſtný, obecný lid, m. obecná chátra, lůza, ſ. etwas gemein machen, obecnĕ, wůbec něco wydati, obecné vdělati, ſich mit jemanden gemein machen, s někým ſe towaryſſiti, do welikého towaryſſtwa s někým ſe puſtiti, domácky ſe k někomu vkazowati, auf gemeine Koſten, na obecné autraty.

Gemein, adv. obecnĕ, wſſednĕ.

Gemeinbote, m. poſel obecný, poſylář, m.

Gemeine, Gemeinde, Gemeinheit, ſ. obec, ſ.

Gemeiner, Gemeinheiter, Gemeinglied einer aus der Gemeinde, m. občan, m.

Gemeinhaus, n. obecný dům, m.

Gemeinhof, m. obecný dwůr, m.

Gemeiniglich, oft, obyčegnĕ, ſ. Jusgemein.

Gemeinnützig, wſſewžitečný.

Gemeinſam, gemeinſchaftlich, obecnĕ, ſpolečnĕ.

Gemeinſchaft, ſ. ſpolečnoſt, ſ. ſpolek, m. ſpolečenſtwj, n. poſpolnoſt, ſ. obecenſtwj, obcowánj, towaryſſenj, towaryšſtwo, n. Gemeinſchaft mit einem haben, obecenſtwj, towaryšſtwj s někým mjti, obcowati, towaryſſiti s někým, towaryšſky, domácně, po domácku někoho vžjwati, Gemeinſchaft mit einem machen, w obecenſtwj, w towaryšſtwj, w ſpolečenſtwj, w ſpolečnoſt, w ſpolek s někým wgiti, s někým ſe ſtowaryſſiti, ſpolčiti, Gemeinſchaft zwiſchen jemanden, Verbindniß, ſwazek, m.

Gemeinſchaftlich, towaryšſký, ſpolečný.

Gemeinſchaftlich, adv. ſpolečnĕ, towaryšſky.

Gemeintag, m. den ſpolečnoſti, ſ.

Gemelke, n. dogenj, n.

Gemenge, n. ſměſyce, mjchanice, mjchanina, hakmatilka, ſ. ſmjſſenj, ſmjchánj, n.

Gemengt, mjchaný, ſmjchaný, ſmjſſený, gemengtes Futter, ſmjſſená pjce dobytka, mjſſenina, ſ.

Gemerk, ſ. Merkmaal.

Gemerkt, znamenaný, ſeznaný, vznamenaný, pozorowaný, ſpozorowaný, im Gedächtniſſe verwahrt, pamatowaný.

Gemeſſen, měřený, změřený.

Gemeynet, domněný, myſſlený.

Gemiethet, pronagatý, pronagmutý.

Gemildert, oblewený.

Gemiſch, n. ſměſyce, mjchanice, ſ.

Gemiſcht, ſmjchaný, ſmjſſený, pomjchaný, ſ. Miſchen.

Gems, ſ. kamzyk, gemzyk, m.

Gemſenfell, n. kamzykowá kůže, ſ.

Gemſenhorn, n. kamzykowý roh, m.

Gemſenjäger, m. kamzyčí lowec, m.

Gemurmel, n. hřmot, m. hučenj, ſſuſtěnj, n. 2) reptánj, ſſemřenj, mumřenj, mumlánj, n.

Gemurr, n. das Murren, reptánj, n. ſ. Gemurmel.

Gemüß, n. wařenj, n.

Gemüßigt, přimuſený, přinučený, ſ. Gezwungen.

Gemüthe, n. myſl, ſ. ſich zu Gemüthe ziehen, k myſli ſy připuſtiti, w my-

myſl brátí, wzýti, w myſl ſobě wložiti, einem etwas zu Gemüthe führen, někomu něco na myſl přiwáděti, gutes Gemüths, dobrého ducha, ſrdce, ein fröhliches Gemüth, weſelá myſl, m.

Gemüthsarbeit, f. práce myſli, f.

Gemüthsart, f. powaha, f.

Gemüthsbeſchaffenheit, f. powaha myſli, f.

Gemüthsbewegung, f. hnutj, pohnutj myſli, n.

Gemüthseigenſchaft, f. wlaſtnoſt myſli, f.

Gemüthsfähigkeit, f. Gemüthsgaben, dary myſli, plur.

Gemüthskräften, plur. ſýly myſli, f.

Gemüthskrankheit, f. neduh, m. nemoc myſli, f.

Gemüthsneigung, f. náklonnoſt, náchylnoſt myſli, f.

Gemüthsruhe, f. pokognoſt, ſpokogenoſt, f. ſpokogenj myſli, n.

Gemüthszuſtand, m. způſobnoſt myſli, f.

Genähet, ſſitý.

Genähret, krmený.

Genäſche, n. Naſcherey, Naſchwerk, pomlſky, lahůdky, plur.

Genäſchig, mlſný, mlſná huba, f.

Genäßet, zmokřený.

Genau, adj. accurat, přiliſſný, ſparſam, ſſetrný, ſkrowný, ſkrbný, genaue Nachricht, dokonalá, prawá zpráwa, genaue Beobachtung, Unterſuchung, přiliš bedliwé, pilné znamenánj, pozorowánj, wyhledáwánj, n.

Genau, adv. přiliš, přiliſſně, na wlas, na nehet, genau unterſuchen, přiliš, bedliwě, pilně wyhledáwati, pozorowati, genau nehmen, na wlas, na nehet brátí, wykládati, ſich genau halten, hrubé ſobě ſkaupiti, wſkaupiti, ſkrbiti, wſkrbiti, genau leben, ſkrownĕ žiwu býti.

Genauigkeit, f. přiliſſnoſt, f. in der Haushaltung, ſkrownoſt, ſſetrnoſt, f.

Genealogie, ſ. Geſchlechtswiſſenſchaft.

Genehm, ſ. Angenehm.

Genehmhalten, potwrditi, přiwoliti, ſchwáliti, ſchwalowati, za ſluſſné, dobré, náležité wzuati, ſaudiri.

Genehmhaltung, f. potwrzenj, přiwolenj, ſchwálenj, ſchwalowánj, n.

Genehmigen, ſ. Genehmhalten.

Genehmigung, ſ. Genehmhaltung.

Geneigt, herunter geneigt, nachylený, nakloněný, ſkloněný, nahnutý, 2) einem, oder zu etwas, náklonný, nakloněný, náchylný, přjchylný.

Geneigt, adv. náklonně, náchylně, přjchylně.

Geneigtheit, f. náklonnoſt, nakloněnoſt, náchylnoſt, přjchylnoſt, f.

General, ſ. Feldherr, Oberbefehlshaber, 2) das Oberhaupt eines Ordens, wrchnj, m.

Generalfeldmarſchall, m. neywyššjj polnj marſſalek, m.

Generalfeldzeugmeiſter, m. neywyššjj polnj zbrognoſta, m.

Geneſen, geſund werden, ozdrawěti, wzdrawiti ſe, pozdrawiti ſe, zhogiti ſe, zléčiti ſe, okřáti, podrahniti ſe, 2) eines Kindes geneſen, poroditi.

Geneſen, adj. wzdrawený, okřálý.

Geneſung, f. ozdrawěnj, wzdrawenj, pozdrawenj, zhogenj, zléčenj, okřánj, podrahněnj, n. bis zu ſeiner Geneſung, až ſe wzdrawj.

Genferig, Kraut, střjbrnjk, m.

Genick, n. waz, m. ſſije, f.

Genieß, ſ. Genuß.

Genießbar, k požitku.

Genießen, wžjwati, wžiti, požjwati.

Genießung, f. wžjwánj, wžitj, požjwánj, n.

Geniſte, n. wywěgky, ſmeti, wotřepky, wopiſky, plur. 2) ein ſchlechtes Gebäude, katrč, f. hnizdo, n.

Genoße, m. společnjk, rowaryš, wčaſtnjk, m. in einem Amte, ſpolutowaryš, společnjk, ſpoluwčaſtnjk wřadu, m.

Genoſſen, wžilý, wžitý, požitý.

Genoſſenſchaft, ſ. Geſellſchaft.

Genöthiget, nucený, donucený, přinucený.

Genothzüchtiget, zmrhaný.

Gen-

Genſter, m. ganowec, m.
Genug, doſt, doſti, genug hicvon, doſti o tom, nechť geſt doſti, nechať geſt doſti, ich habe genug daran, mám doſt na tom, přeſtáwám na tom, genug ſeyn, doſti býti, doſtačiti, einem genug thun, doſti, zadoſt někomu činiti, včiniti.
Genůge, f. Genůgen, n. doſtatek, dů-ſtatek, m. ſytoſt, f. doſti, Genůge haben, doſti, doſtatek mjti, zur Genůge, doſti, w doſtatku, do ſytoſti, bez nedoſtatku, Genůge leiſten, thun, doſti, za doſti činiti, včiniti.
Genůgen, doſti býti, doſtačowati, ſich an etwas Genůgen laſſen, přeſtáwati na něčem, doſti, doſtatek něčeho mjti, ſ. Begnůgen.
Genůglich, genugſam, ſtředmý, ſkrowný, málem ſpokogený.
Genůgſam, adj. doſtatečný, ſeyn, doſtatečné býti, genůgſamer Zeuge, doſtatečný ſwědek, m.
Genůgſam, adv. doſtatečně.
Genůgſamkeit, f. ſtředmoſt, ſkrownoſt, f. vſkrownění, n. 2) doſtatečnoſt, f.
Genugthuung, f. doſti, zadoſt činění, včinění, n.
Genuß, m. vžjwánj, požjwánj, n. potřeba, f. 2) Vortheil, požitek, půžitek, vžitek, m.
Geoffenbaret, zgewený.
Geöffnet, otewřený.
Geographie, f. ſ. Erdbeſchreibung, Erdkunde.
Geometrie, f. ſ. Erdmeßkunſt.
Geopfert, obětowaný.
Geordnet, pořádaný, w pořádek wedený.
Gepanzert, w zbrog oděný, ozbrogený.
Gepauſch, n. proſtředek w ſſtjtu, m.
Gepeiniget, mučený, trápený.
Gepeitſchet, bičowaný.
Gepfält, ſtýčený, zpodpjraný, zpodepřený.
Gepfeffert, opepřený.
Gepfeif, n. das Pfeifen, piſkot, m. piſtba, f.
Gepflanzt, oſazený.
Gepflaſtert, dlažený, podlažený.
Gepflückt, trhaný.
Gepflügt, woraný, zworaný.
Gepicht, lepený.
Geplagt, trápený.
Geplauder, n. pleſkánj, pleſtění, n. tlachánj, tlampánj, n. zwanice, f.
Geplerr, n. howořenj, n. howor, m. machen, howořiti, howořenj, howor půſobiti, dělati, 2) Geplerr der Elephanten, řehet ſlonowý, m. řičenj ſlonů, n.
Geplündert, draucowaný.
Gepolter, n. hřmot, třeſkot, třeſk, m. třjſkánj, bauchánj, n.
Gepräg, n. známka, f. znamenánj, n. 2) auf dem Gepräg, raz, m.
Geprånge, n. nádhernoſt, ſláwa, f. Hochzeitgeprång, ſwatebnj průwod, m. Leichengeprång, pohřebnj průwod, der Worte, Wortgeprång, ljčenj, wyljčenj ſlow, n.
Gepraſſel, n. praſkot, m. praſkánj, n. lom, lomoz, třeſkot, třeſk, hřmot, m.
Geputzt, okráſſlený, wykráſſlený, ozdobený.
Gerade, přjmý, wpřjmý, rowný, gerades Weges, přjmau, rownau ceſtau, gerade Zahl, ſuda, f. rowný počet, gerade, eben machen, přjmiti, zpřjmiti, přjmé něco wdělati, das Krumme, rownati, das gerade Gegentheil, prawý odpor, m.
Gerade, adv. přjmo, wpřjmo, zrowna/ gerade ſo viel, eben ſo viel als das andere, rownè tak mnoho, toliž, gerade recht, der Zeit nach, gerade zu rechter Zeit, w prawý čas, práwě w čas, gerade dazu kam ich, zrowna, práwě ſem k tomu přiſſel, das iſt gerade das Mittel, to geſt práwě ten proſtředek, gerade das, was ich wollte, zrowna, práwě to, co ſem chtěl, der gerade zu iſt, zugehet, přjmý, wpřjmý, zrowný, gerade entgegen, přjmo, zrowna naproti, es ſind gerade 30 Tage, geſt práwě, zrowna 30 dnj, gerade oder ungerade ſpielen, ſuda nebo licha hráti.
Gerädert, kolem lámaný.

Geraſſel, n. rachocenj, praſkánj, n. praſkot, lomoz, m.

Geräthe, n. Geräthſchaft, nábytek, m. ſwrſſky, plur. hoſpodářſtwj, nářadj, n. domácý potřeba, f. der Handwerksleute, nádobj, n. potřeby, přjprawy, plur.

Gerathen, gelingen, podařiti ſe, poweſti ſe, zdařiti ſe, zwéſti ſe, übel gerathen, zle ſe zwéſti, zle ſe zdařiti, podařiti, zneſſtěſtiti ſe, 2) gerathen, wie die Früchte, das Getraide, poweſti ſe, podařiti ſe, vroditi ſe, 3) wie die Kinder, zwéſti, podařiti, zdařiti ſe, wohlgerathene Kinder, zwedené, zdařené, podařené děti, übel gerathene, nezwedené, nezdařené, nezdárné, nepodařené děti, 4) in einen ſchweren Zuſtand, in ein Unglück, in Noth, Gefahr ꝛc. gerathen, přigjti, padnauti, vpadnauti w těžkoſt, w neſſtěſtj, nauzy, bjdu, nebezpečenſtwj, vbjhati w těžkoſt, nauzy ꝛc. in Verwirrung, in Irrthum gerathen, přicházeti, přigjti, vbjhati, vběhnauti w zmatek, w omyl, blud, 5) an einen im Streite, an einander zuſammen, ſpořiti ſe, ſwaditi ſe, přigjti do ſebe, w hromadu, do hromady, in Zorn, Gall, popuditi ſe, rozljtiti ſe, rozhněwati, zloſt, žluč doſtati, ihn antreffen, přigjti na někoho, wpadnauti na někoho, über etwas, einen gerathen, přigjti na něco, na někoho, připadnauti na něco, na někoho, in Verachtung gerathen, w potupu přigjti, vběhnauti, vpadnauti, wohin gerathen, přigjti, podjti, octnauti ſe někam, auf den Diskurs, Gedanken gerathen, přigjti na tu řeč, na tu myſſlenku, unter die Feinde, unter die Juden, přigjti, doſtati ſe mezy nepřátely, mezy Židy, es iſt mit ihm dahin gerathen, tak daleko zaſſel, tak daleko přiſſel.

Geräthſchaft, ſ. Geräthe.

Geraubt, laupený.

Geräuchert, kauřený, geräuchertes Fleiſch, vzené maſo, n.

Geraum, geräumig, geräumlich, proſtranný, wolný, 2) lang, dlauhý, geräume Zeit, dlauhý čas, es iſt ſchon geraume Zeit, daß, giž geſt dlauhý čas, co ꝛc.

Geräumig, geräumlich, adv. proſtranně, wolně.

Geräumigkeit, f. proſtranſtwj, n. proſtrannoſt, wolnoſt, f. 2) der Zeit, dlauhoſt, f.

Geräuſch, n. chřeſt, ſſuſt, powyk, hluk, ſſuſtěnj, chřeſtěnj, n. třeſkot, m. machen, ſſuſtěti, chřeſtěti, ſſuſt, chřeſt dělati, von etwas, powyk, hluk činiti, ohne Geräuſch, bez hluku, bez powyku, Geräuſch der Welt, hluk, hřmot, powyk ſwěta, m.

Gerbeiſen, n. koželuhſké neb girchářſké ſtruhadlo, n.

Gerben, das Leder, wyděláwati kůži, 2) einem das Leder, Fell, kůži někomu potjrati, natjrati.

Gerber, m. koželuh, ſmradař, m.

Gerberey, f. das Gerben, koželuhſtwj, ſmradařſtwj, n.

Gerberhütte, f. koželuhſká bauda, f.

Gerberſtraſſe, f. koželuhſká, ſmradařſká vlice, f.

Gerecht, ſpraw.edliwý, gerecht ſprechen, oſprawedlniti, ſprawedliwa včiniti, wyhlášyti, 2) gerecht, wie ein Kleid, Schuh, dobře vſſitý.

Gerecht, adv. ſprawedliwě.

Gerechtfertiget, oſprawedlněný.

Gerechtigkeit, f. ſprawedliwoſt, ſprawedlnoſt, Gerechtigkeit, ein Recht, Vorrecht, práwo, n.

Gerechtſame, plur. práwa, plur.

Gerede, n. ein Geplauder, řeči, f. mluwenj, n. was ſoll, hilft das Gerede, co geſt do těch řečj.

Gereichen, býti, ſlaužiti, zum Schaden, Vergnügen, Lobe, zur Schande, k ſſkodě, na ſſkodu, k potěſſenj, k pochwale, k hanbě býti, zum Beſten, Nutzen, k užitku, k proſpěchu býti, ſlaužiti, zur Ehre, ke cti býti, ſlaužiti, zur Geſundheit, ke zdrawj ſlaužiti, býti, proſpěti, die Wohlthat gereicht ihm zur Ehre, to dobrodinj ſlaužj mu ke cti.

Gereiße, n. um einen oder etwas, trhánj, dranj, n. dranice, f. ist um ihn, gest o něho trhánj, dranj, dranice.
Gereist, prosslý.
Gereizt, drážděný, zdrážděný, rozdrážděný, popuzený, ponuknutý.
Gerettet, zachowaný, ochráněný.
Gereuen, pykati, litowati, želeti, sich gereuen lassen, ljto, žel býti někomu, litowati, pykati, želeti něčeho, er hat sichs zu spät gereuen lassen, pozdě mu toho bylo ljto, žel, pozdě toho litowal, pykal, želel, oželel.
Gericht, n. saud, m. práwo, n. jüngstes Gericht, poslednj saud, im Gerichte, vor Gerichte, při práwu, v práwa, v saudu, vor Gericht fodern, ku práwu, práwem, do, k saudu pohnati, obeslati, Gericht halten, saud držeti, die Gerichte, d. i. die Personen, Richter, in sofern sie etwas thun, befehlen in Ansehung der Prozeße, saudcowé, plur. Gericht, wo die Uebelthäter hingerichtet werden, sprawedlnost, f. Gerichte Gottes, saudowé Božj, plur. Obergericht, wyšssj saud, práwo, n.
Gerichte, n. Essen, krmě, f. gjdlo, n.
Gerichtlich, práwnj, saudjcý, im Prozeße, saudný, gerichtliche Klage, práwnj žaloba, f. gerichtliche Aussage, práwnj wýpowěd, f. gerichtliche Verordnung, práwnj zřjzenj, n.
Gerichtlich, adv. práwně, saudně, gerichtlich belangen, práwně obeslati.
Gerichtsbank, f. saudná lawice, f.
Gerichtsbarkeit, f. moc práwa, práwnj, f. práwo, n. unter jemandes gehörig, pod něčj moc práwa přiležjcý.
Gerichtsbedienter, m. ansehnlicher, práwnj služebnjk, m. geringer, práwnj sluha, m.
Gerichtsbuch, n. kniha práwnj, f.
Gerichtsdiener, m. práwnj sluha, posel, m.
Gerichtsfrau, f. mocná panj, f.
Gerichtshandel, m. saud, m. pře práwnj, f.
Gerichtsherr, m. mocný pán, m.
Gerichtshof, m. saudnice, f.
Gerichtsleute, plur. lidé od práwa, práwnj, plur.
Gerichtsordnung, f. řád saudnj, m.
Gerichtsort, m. mjsto saudné, práwnj, n.
Gerichtssachen, plur. wěcy saudné, plur.
Gerichtsschreiber, m. práwnj, saudnj pjsař, m.
Gerichtsschulze, m. saudce, m.
Gerichtsstätte, f. saudné mjsto, n. saudnice, f. mjsto práwnj, n. zur Exekuzion, mjsto poprawné, poprawisstě, n.
Gerichtstag, m. den saudnj, m.
Gerichtsunkösten, plur. práwnj autraty, plur.
Gerichtszwang, m. moc práwa, práwnj, f. práwo, n.
Gerieben, třený.
Gering, wenig, klein, malý, maličký, neweliký, nehrubý, skrowný, chatrný, prostý, sprostný, geringes Vermögen, skrowné, malé gměnj, n. geringe Leute, chatrnj, sprostnj, nepatrnj lidé, geringe Freunde, malj přátelé, geringen Standes, Herkommens, geringer Geburt, z sprostného, chatrného, nepatrného stawu, rodu, geringes Geschenk, malý, chatrný dar, m. der geringste, ten neymenssj, der geringsten einer seyn, býti z neymenssjch, im geringsten nicht, nikoliwěk, nicht das geringste, ani to neymenssj, dost málo, gering, geringer machen, maliti, menssiti, zmaliti, vmaliti, vmenssiti, skrowniti, vskrowniti, menssj vdělati, zlehčiti, zlehčowati, gering werden, maliti se, vmaliti se, menssiti, zmenssiti, vmenssiti se, zlehčenu býti, es ist um ein geringes zu thun, o welmi málo činit. gest, nenj o mnoho činiti.
Geringschätzig, lehký, ničemný, za balátku nestogjcý.
Geringschätzigkeit, f. lehkost, ničemnost, f.

Ge-

Geringſchätzung, f. newáżnoſt, f.
Gerinnen, ſſedati ſe, oſtydnauti, wie Milch, ſrazyti ſe, ſewřjti ſe, geronnene Milch, ſražené, ſewřené mléko, n. geronnenes Blut, ſſedlá krew, f. tok, m.
Gerippe, n. koſti, plur. koſtěnné tělo, n. koſtěnec, m. ein bloßes Gerippe, gen ſamé koſti, ſamá koſt, gen koſt a kůže.
Geritten kommen, geti, přigeti na koni.
Geritzt, ſſkrábnutý, vſſkrábnutý, ſ. Ritzen.
Germ, m. beſſ. Germen, Hefen, kwaſnice, f. plur. droždj, n.
Gern, rád, a, o, ich glaube es gern, rád to wěřjm, wir ſehen dich gern, rádi tě widjme.
Gerochen, durch Geruch, čulý, gerochen durch Rache, mſſtěný.
Geröhr, n. třtiniſſtě, pole třtjm poroſtlé, n. třtinowina, f.
Geröll, n. haraburoy, plur.
Geronnen, ſſedlý, geronnenes Blut, ſſedlá, oſtydlá krew, f. tok, m. geronnene Milch, ſražené, ſewřené mléko, n.
Geronnene, n. ſyřiſſtě, n.
Geröſtet, ſmažený, vſmažený, pražený.
Gerſte, f. gečmen, m. von Gerſte, gečný.
Gerſten, plur. kraupy gečné.
Gerſtenbrod, n. gečný chléb, m.
Gerſtendiſtel, f. ſſtětka zahradnj, f.
Gerſtenfeld, n. gečné pole, n.
Gerſtenkorn, n. im Auge, gečné zrno, n.
Gerſtenmehl, n. gečná mauka, f.
Gerſtenſpreu, m. gečné luſſtiny, plur.
Gerſtenſuppe, f. gečná, z gečmena polewka, f.
Gerſtentrank, m. gečný nápog, nápog z gečmena, m.
Gerſtenwaſſer, n. gečná woda, woda z gečmena, f.
Gerte, f. Ruthe, prut, m. pružina, f.
Gertenkraut, n. zamaſt, maſtnj puſſka, f.
Gertlein, n. prautek, m.
Geruch, m. wůně, f. lieblicher Geruch, libá, pochotná wůně, Geruch von ſich geben, wůni ze ſebe wydáwati, wypauſſtěti.
Gerücht, n. powěſt, f. (hlahol, m.) das Gerücht breitet ſich aus, rozcházý ſe powěſt, hlahol, gutes, ſchlechtes Gerücht haben, mjti dobrau, zlau powěſt, býti dobropowěſtným, zlopowěſtným, das Gerüchte gehet, daß ꝛc. gde powěſt, że ꝛc.
Geruchvoll, plný wůně, přewonný.
Gerufen, wolaný.
Geruhen, ráčiti.
Geruhig, ſ. Ruhig.
Gerülle, Gerümpel, Gerumpel, n. ſ. Geröll.
Gerunzelt, ſewrknutý, ſwráſkalý.
Gerüſt, n. ſtrog, m. zum Bauen, zur Exekuzion, oder zum Aufſtellen, zum Auf- und Niederlaſſen, als in Schauſpielen, von Bretern, dergleichen die Maurer haben, leſſenj, n. von Beinen, ſtrog, přjprawa dřewěnná neb ſtawenj.
Gerüſtet, ſtrogený, přiſtrogený, připrawený, gerüſtet ſeyn, in der Rüſtung, býti oděný, býti w oděnj, ſ. Rüſten.
Gerüttel, n. třeſenj, n.
Gerüttelt, třeſený.
Geſäme, n. ſemena, plur.
Geſäet, ſytý, ſerý.
Geſägt, řezaný.
Geſagt, prawený, řečený.
Geſalbet, mazaný, pomazaný maſtj.
Geſalzen, ſolený, naſolený, oſolený.
Geſammelt, ſebraný, shromážděný.
Geſammt, weſſkeren, wſſecken, weſſken, mit geſammter Macht, wſſj mocý, das geſammte Land, weſſkerá země.
Geſandt, poſlaný, wyſlaný, ſlaný.
Geſandter, m. wyſlaný, wyſlanec, poſlanec, ſlanec, m.
Geſandtinn, f. wyſlankyně, poſlanky, ně, f.
Geſandtſchaft, f. poſelſtwj, wyſlánj, n.
Geſandtſchaftlich, po poſelſku, wyſlanſku.
Geſang, m. zpěw, m. pěnj, n.
Geſangvögel, zpěwawj, zpěwnj ptácy.
Geſangweiſe, zpewně.
Geſäß, n. wo man ſitzt, ſedadlo, ſedátko,

dátko, ſedění, n. ſtolice, ſ. 2) der Hintere, zadek, m. zadnice, zachule, ſ.

Geſattelt, oſedlaný, ſedlaný.

Geſättiget, naſycený.

Geſäubert, očiſtěný.

Geſäuert, zakyſaný.

Geſäuf, and. Geſauf, Geſäuſe, n. das Saufen, Geſoff, pitj, n. das Geſäufe in der Reihe herum, připigenj, řadowánj, ſpoluřadowánj, ſpolupitj, n.

Geſäugt, přikágený, kogený.

Geſaugt, ſtřebaný, oſatý, durmaný.

Geſchabet, ſtrauhaný.

Geſchaffen, ſtwořený.

Geſchaft, zgednaný.

Geſchäft, n. Geſchäfte, zaměſtknánj, zanepráždněnj, n. práce, ſ. gednánj, djlo, n. haben, mjti zanepráždněnj, ꝛc. ſich der Geſchäfte entziehen auf eine Zeit, odprázdniti ſe od práce, od zanepráždněnj, ꝛc. wichtige Geſchäfte, důležitá gednánj, n. důležitá práce, ſ. ꝛc. ohne Geſchäften ſeyn, býti bez práce, Geſchäfte auflegen, práce wzložiti, zawaliti, ein Geſchäft ausrichten, prácy, wěc wykonati, wyřjditi, wěc zdjti.

Geſchäftig, zaměſtknaný, zanepráždněný, pracowitý, ſnažný, geſchäftig ſeyn, zaměſtknánu, zanepráždněnu býti, ſnažným, pracowitým býti, geſchäftig etwas ausrichten, ochotný, geſchäftig thun, ometati ſe, batoliti ſe, otáčeti ſe.

Geſchäftigkeit, ſ. ſnažnoſt, ſ. ſnaženſtwj, n. pracowitoſt, ſ. zaměſtknáwánj, zanepražděnowánj, n.

Geſchehen, ſtáti ſe, dáti ſe, zběhnauti ſe, djti ſe, geſchehen laſſen etwas, dopuſtiti, připuſtiti něčemu, geſchehene Dinge, ſtalé wěcy, es iſt ſchon um mich geſchehen, giž geſt po mně weta, giž geſt po mně, giž geſt ſemnau konec, es iſt gern geſchehen, rádo ſe ſtalo.

Geſchehen, was geſchehen iſt, ſtalý, daly, zběhlý, geſchehene Dinge, ſtalé wěcy.

Geſcheid, ſ. Geſcheut.

Geſcheitert, vražený.

Geſchenk, n. dar, m. pocta, ſ. an die Braut, wěno, n. Geſchenk für oder an Geſandte, dar, m. pocta, ſ. Geſchenk zum neuen Jahr, dar nowého léta, m. Geſchenke machen mit etwas einem, darem dáti někomu něco, Geſchenke viele machen, dary, pocty dáwati, zum Geſchenke, darem, Geſchenke, ein Amt zu erlangen, oder den Richter zu beſtechen, wzátky, dary, plur.

Geſcheut, maudrý, chytrý, geſcheut werden, zmaudřeti, zchytřeti.

Geſchichte, ſ. die Wiſſenſchaft, Erzählung der Geſchichte, Geſchichtskunde, přjběhy, plur. ein Liebhaber alter Geſchichte, milownjk ſtarých přjběhů, m. 2) eine, přiběh, m.

Geſchichtsbücher, plur. letopiſow, plur.

Geſchichtsfehler, m. omyl, m. chyba w ſpiſowánj přjběhů, ſ.

Geſchichtskunde, ſ. wměloſt, ſ. wěcý přiběhlých, přjběhů, n.

Geſchichtskündiger, m. zběhlý, doſpělý, včený w přjběžých, m.

Geſchichtsſchreiben, das, ſpiſowánj, ſkládánj přjběhů, n.

Geſchichtsſchreiber, m. letopiſák, ſpiſowatel, ſkladatel letopiſů, přjběhů, letnikář, m.

Geſchick, n. Schickſal, oſud, m. wloženj, dopuſtěnj Božj, n. 2) zu etwas Geſchicklichkeit, způſobnoſt, ſ. způſob, m. ein Menſch, der kein Geſchick hat, člowěk nezpůſobný, neplechý, bez způſobů, nemage žádných způſobů, Geſchick haben zu etwas, způſobnoſt k něčemu mjti, býti způſobným, Geſchick der Sache, gute Art, ſluſſnoſt, náležitoſt, ſ. haben, ſich ſchicken, ſluſſné, náležité býti, ſluſſeti, es hat kein Geſchick, nenj to ſluſſné, wěc ſluſſná, es hat kein Geſchick zum Regnen, nepodobá ſe, nemá ſe k deſſti, ins Geſchick bringen, Geſchick geben, způſobowati, způſobně ſkládati, ſložiti, způſobné činiti, w hromadu řjditi, pogiti, weder Geſchick noch Gelenk haben, von der Perſon, nezpůſobný a nezpráwný býti.

Geſchicklich, ſ. Füglich, Geſchickt.

Geſchicklichkeit, ſ. způſobnoſt, způſo-

biloſt, ſchopnoſt, f. Geſchicklichkeit des Verſtandes, rychloſt, chopnoſt, hbitroſt rozumu, innerliche, ſchopnoſt, zu etwas, der Kraft nach, způſobnoſt, způſobiloſt, der Wirklichkeit nach, vměloſt, f. der ſie hat, ſ. Geſchickt.

Geſchickt, zu etwas von der Sache, Zeit ꝛc. způſobný, způſobilý, přjhodný, von der Perſon, způſobný, způſobilý, ſchopný, der Uebung nach, vmelý, er iſt geſchickt, geſt způſobný, ſchopný, ein geſchickter Redner, vmělý řečnjk, er iſt zu allen Dingen geſchickt, geſt ke wſſem wěcem ſchopný, způſobný, die Rede iſt geſchickt zum Ueberreden, ta wěc geſt způſobná k přemluwenj, geſchickt machen eine Sache, zu etwas einrichten, přiſtrogiti, připrawiti, wie die Menſchen zu etwas, ſchopného, způſobného včiniti, 2) geſendet, poſlaný, ſlaný.

Geſchickt, adv. geſchicklich, von der Sache, způſobně, způſobile, přjhodně, mjſtně, künſtlich, vměle, způſobně.

Geſchirr, n. nádoba, f. allerley Geſchirr, als zum Wagen, zum Ackerbau, nářadj, nádobj, n. přjprawy, plur. Kuchelgeſchirre, kuchyňſké nádobj, nářadj, náčenj, n. Geſchirr für die Pferde, nástroge, plur.

Geſchirrlein, n. nádobka, f.

Geſchlachte, das, zabjgenj, bitj, zařezánj, poráženj, n. poráżka, f.

Geſchlachtet, zabitý, zařezaný, poráżený.

Geſchlagen, bitý, tepaný, ſ. Schlagen.

Geſchlank, beſſ. ſchlank, ſchmeidig, ſchmeizig, autlý, čjplý, ſtjhlý, zteſilý, lepý, konopatý.

Geſchlecht, n. pokolenj, náſoba, rodina, f. rod, kmen, m. plemě, plemeno, n. eines Geſchlechts, von eben dem Geſchlechte, z gednoho pokolenj, kmene, rodu, von geringem Geſchlechte, z rodu chatrného, proſtého, njzkého poſſlý, vom vornehmen Geſchlechte, z rodu ſlawného, wzneſſeného, wzácného poſſlý, zehn Geſchlechter Juden, desetnáſob pokolenj Židowſtwa, 2) Geſchlecht, Gattung, pohlawj, n. das männliche Geſchlecht, mužſké pohlawj, das weibliche, ženſké pohlawj, beyderley Geſchlechts, obogiho pohlawj.

Geſchlechtsfehler, m. chyba w rodu, f.

Geſchlechtskunde, f. známoſt rodů, f.

Geſchlechtsname, m. gméno národu, n.

Geſchlechtsregiſter, n. poznamenánj, vkazadlo rodů, n.

Geſchlechtsſtamm, m. kmen, m.

Geſchleppe, n. großes von Leuten, táhlo, n. hluk, záſtup, m. hinter ſich von Perſonen, táhlo, n. mit Perſonen, ſchůzka, f. ſchůzky, plur.

Geſchlichtet, rownaný, ſrownaný.

Geſchliffen, brauſſený, nabrauſſený.

Geſchlizt, rozedřený, rozpáraný.

Geſchlürfe, n. srkánj, n.

Geſchmack, m. der Sinne, okuſſenj, n. 2) den ein Ding giebt, chut, chutnoſt, f. kein Bischen Geſchmack, ani chautky, Geſchmack haben, empfinden, chut mjti, cýtiti, Geſchmack, moraliſcher in Künſten, chut, chutnoſt, f.

Geſchmacklos, bez chuti, nechutný.

Geſchmackloſigkeit, f. nechutnoſt, f.

Geſchmackvoll, plný chuti.

Geſchmader, n. ſſkrtánj, ſſmařenj, n. ſ. Geſchmier.

Geſchmähet, haněný.

Geſchmälert, tenčený, ſ. Schmälern.

Geſchmauchet, kauřený.

Geſchmeckt, okuſený.

Geſchmeichelt, pochlebowaný.

Geſchmeide, n. ſſperky, ozdoby, plur. ſſperk, m. ozdoba, okraſa, f.

Geſchmeidig, ſlizký, vtlý, čjplý, tenký, tažný, hebký, wie ein Menſch, tichý, krotký, ochotný, powolný, ein Leib, vtlé, čjplé tělo, geſchmeidig machen, měkčiti, změkčiti, einen Menſchen, zkrotiti, ſkloniti, vtiſſiti, geſchmeidig werden, měknauti, změknauti, obměknauti, krotnauti, okrotnauti, tjchnauti.

Geſchmeidigkeit, f. ſlizkoſt, vtloſt, měkkoſt, hebkoſt, krotkoſt, ochotnoſt, powolnoſt, f.

Geschmeiß, n. Ungeziefer, hmyz, m. 2) schlechte Leute, Gesindel, hlůza, zbeř, chatra, hlamotina, holota, f.
Geschmelzt, rozpuſſtený.
Geschmier, n. mazanice, f.
Geschmiert, mazaný.
Geschminkt, ljčený, zljčený, naljčený, geschminkte Backen, ljčené, naljčené, zljčené ljce, geschminkte Rede, Worte, ljčená řeč, f. ljčená slowa, plur.
Geschmiſſen, hozený, wržený.
Geschmolzen, ſ. Schmelzen.
Geschmuck, m. ozdoba, okraſa ženſká, f. ſſperk, m. ſſperky, plur.
Geschmückt, ozdobený, okráſſlený, oſſlechtěný, wykráſſlený, ſſperkowaný.
Geschnäbelt, nosatý.
Geschnatter, n. der Gänſe, ſſtěbet, m. ſſtěbetánj, n.
Geschnellt, betrogen, ohnutý, řjznutý.
Geschneuzt, wyſmrkaný.
Geschniegelt, geschmückt, cýděný, wycýděný, wyſſperkowaný.
Geschnitten, mit dem Meſſer, řjznutý, wřjznutý, wřezaný, pořezaný, mit der Scheere, ſtřjhnutý, ſtřjzený, aus Mutterleibe geſchnitten, z žiwota matky wyřezaný, wyřjznutý, geschnittene Rebe, zřjzek, m.
Geschnitzt, geschnitzelt, řezaný, wyřezaný, wyřezáwaný, řezbowaný.
Geschnurre, n. ſſkřehot, chřeſt, m.
Gescholten, zhaněný.
Geschöpf, n. twor, m. ſtwořenj, n.
Geschöpft, wážený.
Geschoren, oſtřjhaný, holený.
Geschoß, n. Schußgewehr, ſtřelba, f. 2) im Bauen an einem Gebäude, Stockwerk, poſchodj, n.
Geschreibe, n. pſanj, n.
Geschrey, n. křik, pokřik, m. ein Geſchrey erheben, machen, křik wydati, včiniti, naſtrogiti, pokřik wdělati, včiniti, ein großes Geſchrey machen, welikého křiku naſtrogiti, nadělati, 2) Ruf, Gerücht, řeč, křik, powěſt, hlahol, im böſen Geſchreye ſeyn, býti w zlém křiku, w zlé řeči, w zlé powěſti, viel Geſchrey und wenig Wolle, mnoho řeči a málo ſukna, ins Geſchrey einen bringen, w pokřik, w křik někoho wweſti, přiweſti, mezy lid rozneſti, ins Geſchrey kommen, w pokřik, w powěſt wgjti, přigjti.
Geſchrieben, pſaný, ſ. Schreiben.
Geſchritten, kráčený.
Geſchrumpft, nabjraný, ſwráſkalý.
Geſchuhet, w ſtřewjce obutý.
Geſchunden, dřený, odřený, ſedřený, zdjraný.
Geſchürzt, přepáſaný, 2) wyzdwihaný.
Geſchütz, n. ſtřelba, f. dělo, n. grobes Geſchütz, děla, kuſy welikě, plur. welikáſtřelba, f.
Geſchwader, n. ein Haufen, hluk, m. heyno, n. hromada, f.
Geſchützt, chráněný, ochráněný.
Geſchwächt, zemdlený, wmdlený, oſlabený, 2) eine Geſchwächte, zmrhaná, ſ. Schwächen.
Geſchwängert, obtěžkaný, obřichacený, s těžkým ziwotem, s autěžkem, těhotný.
Geſchwänzt, ocaſatý.
Geſchwär, n. Geſchwür, wřed, nežit, m. ein freſſendes Geſchwär, rozgjdagjcý, rozgjdawý, zžjragjcý wřed, voller Geſchwär, wředowitý, plný wředů, nežitů.
Geſchwären, hnogiti, zahnogiti ſe, hniſowatěti, gjtřiti ſe, zagjtřiti ſe, zgjtřiti ſe, rozgjtřiti ſe.
Geſchwärme, n. těřánj, taulánj, n.
Geſchwärzt, černěný, počerněný, wčerněný, zčerněný, ſ. Schwärzen.
Geſchwätz, n. Plauderey, ſſtěbetánj, n. ſſtěbet, m. žwanj, n. žwanice, f. tlachánj, n. unnützes, leeres Geſchwätze, marné, daremné řeči, zabrwky, klewety, řč. plur.
Geſchwätzig, ſſtěbetný, ſſtěbetawý, žwawý, mnohožwawý, tlachawý, mnohomluwný, žwatorný, blekorný.
Geſchwätzigkeit, f. ſſtěbernoſt, ſſtěbetawoſt, žwawoſt, mnohomluwnoſt, žwatornoſt, blekotnoſt, f.
Geſchwefelt, ſýrowaný.
Geſchweige, nercyli, tjm méně.
Geſchwellen, otecy, otekati, odauti ſe, nadauti ſe, nabřjnauti, oduřiwěti, dutmatěti.

Geſchwenkt, cpálený.
Geſchwey, ſ. Schwägerinn.
Geſchwind, čerſtwý, ſpěſſný, poſpěſſný, rychlý, geſchwinde Sprache, čerſtwý, hbitý gazyk, m.
Geſchwind, adv. čerſtwě, zčerſtwa, ſpěſſně, poſpěſſně, rychle, ſkokem, geſchwinde reden, čerſtwě, zčerſtwa, ſpěſſně, hbitě mlúwiti.
Geſchwindigkeit, ſ. čerſtwoſt, ſpěſſnoſt, rychloſt, ſ. Geſchwindigkeit im Reden, čerſtwoſt, ſpěſſnoſt, hbitoſt w mluwenj.
Geſchwindſchreiben, čerſtwě, zčerſtwa pſáti.
Geſchwindſchreiben, das, čerſtwé pſanj, n.
Geſchwiſter, plur. Brüder, bratřj, Schweſter, ſeſtry, bratřj a ſeſtry, plur.
Geſchwiſterkinder, plur. von zween Brüdern, bratranci, von zwoen Schweſtern, ſeſtřenci, plur.
Geſchwizt, pocený, zapocený.
Geſchwollen, oteklý, nabĕhlý, geſchwollen ſeyn, býti oteklým.
Geſchworen, eidlich vernommen, přiſežný.
Geſchwül, ſchwülig, wedro, parno, n. iſt es, geſt parno, wedro.
Geſchwulſt, ſ. otok, m. oteklina, f. otečenj, nadutj, n. an den Ohren, am Halſe, an heimlichen Oertern, zawſſnice, žláza, ſ. otok za uſſima, na krku, m.
Geſchwunden, ſchřadlý.
Geſchwungen, dobitý, tažený.
Geſchwür, n. wřed, nezit, m.
Geſchwürig, voller Geſchwár, wředowitý.
Geſechſt, ſſeſták, ſſeſterý počet, m.
Geſegnen, Abſchied nehmen, žehnati ſe, die Welt, das Zeitliche, žehnati ſe s ſwětem, Gott geſegne es, požehnegž toho Bůh, einem etwas geſegnen, žehnati někomu na zuby.
Geſegnet, požehnaný.
Geſehe, das, zewlowánj, čuměnj, kaukánj, n. zewly, plur.
Geſehen, widěný, ſpatřený, geſchen ſeyn, widjnu, wzácnu býti.
Geſell, m. towaryš, druh, ſpolečnjk, pobočnjk, m. in der Wohnung, Stube, towaryš bytu neb pokoge, auf der Reiſe, towaryš na ceſtě, cesty.
Geſellen, zu einem, towaryſſiti, přitowaryſſiti, přiwinauti k někomu, ſich, towaryſſiti, přitowaryſſiti ſe k někomu, družiti ſe k někomu, winauti, přiwinauti, připogiti ſe k někomu, ſtowaryſſiti ſe s někým, gleich und gleich geſellet ſich gern, rowný k rownému rád ſe towaryſſj, druh druha hledá.
Geſellig, towaryšſký, domácný, družebný, geſelliges Leben, towaryšſké, domácné žiwobytj, n.
Geſellig, adv. towaryšſky, towaryšſkým během, domácně, družebně.
Geſelligkeit, ſ. družebnoſt, domácnoſt, ſ. towaryſſenj, n.
Geſellſchaft, ſ. Verbindung, aufgerichtete Verbindung, towaryšſtwo, towaryšſtwj, n. družina, ſpolečnoſt, f. 2) eine Anzahl vereinigter Perſonen, ſhromáždĕnj, pospolnoſt, ſpolečnoſt, ſ. ſpolek, m. in Geſellſchaft treten, ſich begeben, wgjti w towaryšſtwo, dáti ſe w towaryšſtwo, ſpolek učiniti s někým, wie die Gelehrten aufrichten, towaryšſtwo, ſpolečnoſt wyzdwihnauti, učiniti, böſe Geſellſchaft, zlé towaryšſtwo, die Geſellſchaft trennen, towaryšſtwo rozlaučiti, rozděliti, zruſſiti, er hat große Geſellſchaft, es iſt Geſellſchaft bey ihm, má lidi, ſpolečnoſt, geſt ſpolečnoſt v ného, in Geſellſchaft ſeyn, gehen, býti w ſpolečnoſti, w ſpolku, gjti do ſpolečnoſti, do ſpolku, in jemandes Geſellſchaft, w towaryšſtwu někým, s někým, in Geſellſchaft eines reiſen, gehen, fahren, mjti na ceſtě, na woze někoho za towaryſſe, einem Geſellſchaft leiſten, towaryſſe dáti, towaryſſiti s někým, býti někoho towaryſſem.
Geſellſchafter, m. towaryš, ſpolečnjk, m.
Geſellſchaftlich, ſ. Geſellig.
Geſellung, ſ. přitowaryſſenj, přiwinutj, towaryſſenj, n.

Geſenke, n. rewj, n.

Geſetz, n. zákon, m. zřízenj, nařjzenj, vſtanowenj, vloženj, práwo, n. ein Geſetz geben, zákon dáti, wydati, práwo nařjditi, vſtanowiti, wydati, das Geſetz übertreten, zákon, práwo přeſtaupiti, překročiti, přečiniti. Geſetz aufheben, zákon zruſſiti, zkazyti, wyzdwihnauti, zſložiti.

Geſetzbuch, n. kniha zákonnj, f. zákon, m.

Geſetzfrey, geſetzlos, bez zákona.

Geſetzgeber, m. zákona wydawatel, wydawač, vſtanowitel, nařjditel, zákonodárce, m.

Geſetzgebung, f. zákona dánj, wydánj, n.

Geſetzmäßig, řádný, pořádný.

Geſetzmäßigkeit, f. řádnoſt, pořádnoſt, f.

Geſetzſtürmer, m. zákona ruſſitel, zákonorušſec, m.

Geſetzſtürmerey, f. zákona ruſſenj, zákonoruſſectwj, n.

Geſetzt, ſazený, poſazený, vſazený, 2) über etwas geſetzt ſeyn, býti nad něčjm vſtanowený, 3) geſetzt, daß es alſo ſey, deyme tomu, položme, že geſt tomu tak, 4) geſetzt, nicht kindiſch, zmužilý, doſpělý.

Geſetztafeln, plur. dcky zákonnj, plur. deſatero, n.

Geſetzwidrig, zákonu, práwu odporný, protiwný, proti zákonu, zákonu na odpor, naproti.

Geſichert, zbezpečený, vbezpečený, zgiſtěný, vgiſtěný.

Geſicht, n. der vordere Theil des Kopfs, twář, f. inſofern man Mienen darinn ſieht, ein Geſicht, wie es durch Freude, Traurigkeit, Zorn oder andere Leidenſchaften geberdet oder verändert wird, obličeg, m. twář, f. ſchönes, artiges, hübſches Geſicht, krásná, ſličná twář, ſličný obličeg, ein freundliches, heiteres, přjwětiwý, weſelý, ochotný, libý, gaſný obličeg neb twář, libé, weſelé wzezřenj, haben, mjti ochotnů, weſelý, gaſný obličeg, gaſnau twář, weſelé wzezřenj, býti gaſného obličege, gaſné twáře, libého, weſelého wzezřenj, machen, weſele, libé, ochotně, gaſně hleděti, abſcheulich von Geſichte ſeyn, býti twáře ohyzdné, ſſeredné, obličege, wzezřenj ohyzdného, ein grimmiges Geſicht, zuřiwý, vkrutný obličeg, wzezřenj, machen, zuřiwě hleděti, ein grimmiges Geſicht haben, býti wzezřenj, obličege zuřiwého, hrozného, Geſichter machen, ſchneiden, ſſkaredě, poſſmaurně, zakrněle, zaſmuſſile, kyſelé hleděti, ſſkarediti ſe, zakrniti ſe, zaſmuſſitr ſe, der es thut, zakrnělý, zaſmuſſilý, ſſkarený, am Geſichte anſehen, z obličege, z očj poznati, das Geſicht ändern, twář změniti, aus dem Geſichte gehen, z očj gjti, laſſen, z očj puſtiti, ſpuſtiti, aus dem Geſichte kommen, z očj ſe ztratiti, von Geſichte hübſch, ſličné twáře, ſličný na twáři, po twáři, ſličného obličege, von Geſichte kennen, od widěnj znáti, vors Geſicht, zu Geſichte bekommen, vzřjti, vwiděti, whljdati, kommen, přigjti na oči, geh mir aus dem Geſichte, gdi mi z očj, im Geſichte zerkraßet ſeyn, poſſkrábánu býti mezy očima, 2) Geſicht, die Augen, das Sehen, oder die Fähigkeit zu ſehen, zrak, m. gutes, ſchlechtes Geſicht haben, dobrý, ſſpatný zrak mjti, ſcharfes Geſicht, bystrý zrak, blödes Geſicht, nidlý, hlbý zrak, wenn mich mein Geſicht nicht trügt, neſſáljli mne můg zrak, mé oči, aus dem Geſichte gehen, gjti z očj, nicht aus dem Geſichte laſſen, nepuſtiti, nespuſtiti z očj, das Geſicht verlieren, přigjti o zrak, ztratiti zrak, pozbyti zraku, vor das Geſicht ſtellen, před oči kláſti, wložiti, předložiti, ſtawěti, předſtawěti, předeſtřjti, předočiti, ins Geſicht ſagen, do očj říci, mluwiti, ins Geſicht einem lügen, do očj, w oči někomu lháti, die Sonne ſcheinet ins Geſicht, ſlunce do očj ſwjtj, mit dem Geſichte gegen etwas gekehrt,

kehrt, twářj, očima k něčemu obrácený, 3) Geſicht, Erſcheinung, widénj, n. vkaz, m. obluda, f.

Geſichtchen, n. Geſichtlein, twářka, f. ein artiges Geſichtchen, heſká twářka.

Geſichtsbildung, f. twářnoſt, f. způſoba twáře, f. ráz, m. ein Knabe von ſchöner Geſichtsbildung, pachole krásné twářnoſti, krásného rázu.

Geſichtsdeutung, f. hádánj z obličege, z twáře, z twářnoſti, n.

Geſichtskreis, m. půl nebe, čára neb okrauhloſt na nebi, f.

Geſichtsſchärfe, f. byſtroſt, oſtroſt zraku, očj, f.

Geſichtszüge, plur. tahy w obličegi, rázy, plur.

Geſiebent, ſedmák, ſedmerý počet, m.

Geſiegelte Erde, hlina z Lemnu, f.

Geſims, n. um etwas herum, řimſa, f. am Ofen, krancljk, m. krancle, plur.

Geſinde, n. čeládka, čeled, f. čeledj nowé, plur. ein Geſinde, čeledjn, m.

Geſindelohn, m. mzda čelednj, f.

Geſindeſtube, f. čelednjk, m.

Geſinnet, způſobený, vſtanowený na myſli, geſinnet ſeyn gegen einen, ſmeyſſleti o někom, gut, übel geſinnet ſeyn gegen einen, ſmeyſſleti, mj[illegible] dobře, zle o někom, dobromyſlným, dobré myſli, zlomyſlným, zlé myſli býti, gleich geſinnet ſeyn, té myſli, té wůle, toho vmyſlu býti, tu myſl, tu wůli, ten vmyſl mjti, gednoho a téhož vmyſlu, mjněnj, též myſli býti, gednoſteyně ſmeyſſleti, mjniti, gedné wůle býti, geſinnet ſeyn wegzureiſen, aumyſlu býti, mjniti, hodlati odgeti.

Geſinnung, f. Meynung, myſſlenj, mjnění, ſmeyſſlenj, n. gute, freundliche gegen einen hegen, dobré myſſle k, mjnění o někom mjti, ſmeyſſleti dobře, přátelſky o někom, 2) Geſinnung, Entſchluß, Wille, vmyſl, m. myſſlenj, mjnění, n. was iſt deine Geſinnung, co geſt, gaké geſt twé myſſlenj, mjnění, gaký, co geſt twůg vmyſl, ſeine Geſinnung entdecken, vmyſl ſwůg, myſſlenj, mjnění ſwé zgewiti, wygewiti, gleicher Geſinnung, gednoho a téhož vmyſlu, gedné a též myſli, téhož myſſlenj, mjnění, ſeyn, býti, anderer Geſinnung ſeyn, giné wůle, myſli býti, ginák ſmeyſſleti, mjniti.

Geſittet, mrawný, wohl, übel, dobrých, zlých mrawů.

Geſonnen, willens ſeyn, vmyſlu býti, mjniti, myſliti, ich bin geſonnen wegzugehen, gſem vmyſlu, myſljm, mjnjm odegjti, was biſt du geſonnen zu thun? co myſljš včiniti? co máš w vmyſlu? co gſy vmyſlu včiniti? ich bin geſonnen abzureiſen, gſem vmyſlu, hodlám odgeti.

Geſotten, wařený.

Geſpalten, rozſtjpený, rozeklaný, rozkolený.

Geſpann, m. Geſell, towaryš, ſpolutowaryš, druh, ſaudruh, ſpolečnjk, pobočnjk, m.

Geſpannſchaft, f. towaryšſtwo, n. ſpolek, m.

Geſpannt, natažený, napiatý, napnutý.

Geſparr, n. ponebj, n.

Geſpeiſet, krmený, nakrmený.

Geſpellt, ſ. Geſpalten.

Geſpenſt, n. obluda, přjſſera, f. ſtraſſidlo, n.

Geſpenſterbuch, n. kniha o ſtraſſidlách, f.

Geſpenſterhiſtorie, f. pohádka o ſtraſſidlách, f.

Geſperr, n. záwora, f. eines Wageus, laukot, f. an einem Buche, zápony, plur.

Geſpiel, m. towaryš, pobočnjk, m.

Geſpielinn, f. towaryſſka, pobočnice, f.

Geſpiele, das, hranj, n.

Geſpinſt, n. přediwo, n.

Geſpießt, naſtrčený, nabodnutý.

Geſpitzt, oboſtřený, zaoſtřený, zoſtřený.

Geſponnen, předený.

Gespött, n. posměch, posmjssek, smjch, m. vsstipky, plur. Gespötte treiben mit einem, smjch sobě z někoho dělati, vdělati, smjch, posměch, posmjssek, posmjssky z někoho mjti, posmjwati, wysmjwati, poruhati se někomu, zum Gespötte werden, býti ku posměchu, w posměch býti wydánu, dazu machen einen oder sich, w posměch wydati.

Gespräch, n. rozmlauwánj, n. rozpráwka, f. Gespräch halten, rozpráwku, rozmlauwánj wespolek mjti, rozmlauwati, spolu rozpráwěti.

Gesprächig, přjwětiwý, ochotný, der gern viel redet, mluwný, rozpráwěčný.

Gesprächig, adv. přjwětiwě, ochotně.

Gesprächigkeit, f. přjwětiwost, ochotnost, f. zu große, mluwnost, rozpráwěčnost, f.

Gesprenkelt, strakatý, kropenec, m.

Gesprudel, n. klokot, m. klokotánj, n. ssplachot, m. s. Sprudeln.

Gespunst, n. přediwo, předenj, n.

Gestalt, f. způsoba, způsobilost, twářnost, podoba, f. zřetel, m. hübsche, schöne Gestalt, krásná, pěkná, vsslechtilá způsoba, herrliche Gestalt des Leibes, wýborná způsoba těla, postawa, Gestalt des Gestirnes, stawadlo, způsoba hwězd, Gestalt geben, způsobu, twářnost, zřetel, podobu dáti, von schöner, feiner Gestalt seyn, býti vsslechtilé, spanilé způsoby, postawy, Thiere von verschiedenen Gestalten, zwjřata rozličné způsobilosti, 2) solcher Gestalt, bess. solchergestalt, tjm způsobem, na ten, na takowý, na tento způsob, gleicher Gestalt, podobným, týmž způsobem, Gestalt annehmen, způsobu na se wzýti, bekommen beyderley Gestalt, Gestalt haben eines Dinges, mjti zřetel, podobu, twářnost něgaké wěcy, einer Gestalt Dinge, gednoho způsobu, gedné powahy wěcy, die Sache hat eine ganz andere Gestalt, ginau má způsobu, powahu tato wěc, in der Gestalt eines Engels, Teufels, w způsobu anděla, čerta.

Gestalt, gestaltet seyn, způsobeným, stwořeným býti, eben so, též způsoby, bey so Gestalten, bey so gestalteten Dingen, při tom, při tak způsobených wěcech.

Gestämmt, podepřený, zpodepřený.

Gestampft, sslapaný.

Gestank, m. smrad, m. Gestank unter der Armen, prk, smrad pod paždj, m.

Geständig seyn, wyznati se, přiznati se z něčeho, wyznati něco, s. Bekennen, Gestehen.

Geständniß, n. wyznánj, přiznánj, n.

Gestärkt, posylněný, zpewněný, vpewněný, stwrzený, vtwrzený, 2) mit Stärke oder Kraftmehle, sskrobený, wysskrobený.

Gestatten, powoliti, dowoliti.

Gestattung, f. powolenj, dowolenj, n.

Gestäude, n. haussť, f. křowj, křowisstě, n. křowina, f.

Gesteck, s. Besteck.

Gesteckt, strčený.

Gestehen, přiznati, wyznati se z něčeho, wyznati něco.

Gesteift, stužený.

Gestein, n. ostré skalj, n.

Gestell, n. podstawek, m. podpůrka, lawice, f. Gestell eines Tisches, podnož, f.

Gestellt, postawený, auf die Probe gestellt, skaussený.

Gesterig, s. Gestrig.

Gestern, wčera.

Gesteuert, přetržený, přetrhnutý.

Gestickt, krumplowaný.

Gestiefelt, w botách, w boty obutý.

Gestiftet, s. Stiften.

Gestirn, n. hwězda, f.

Gestirnt, hwězdnatý.

Gestöber, n. von Schnee, slota, f.

Gestotter, n. koktánj, n.

Gesträuch, n. prautj, křowj, n. křowina, f. křowisstě, metlisstě, n.

Gestrenge, přjsný, statečný, gestrenger Herr, statečný pán, gestrenge Herren, statečnj páni.

Gestricke, s. Stricken.

Gestrickt, pletený.

Gestrig, wčerejssj.

Ge-

Geſuch, n. Bitte, žádoſt, f.
Geſumme, n. Geſums, Geſumſe, das Sumſen, hučenj, bručenj, n. der Bienen, wučenj, bručenj, n.
Geſund, zdráw, zdrawý, geſund machen, vzdrawiti, pozdrawiti, zlèčiti, geſund werden, vzdrawiti ſe, zhogiti ſe, zléčiti ſe, podrahniti ſe.
Geſund, adv. zdrawě.
Geſundsbrunnen, m. ſtudna, ſtudnice pro zdrawj, zdrawá, f.
Geſundheit, f. zdrawj, n. ſeiner Geſundheit pflegen, howěti ſwému zdrawj.
Geſundheitsgöttinn, f. bohyně zdrawj, f.
Geſundheitsregeln, plur. prawidla zdrawj.
Geſundheitstrinken, das, zdrawj pitj, přípigenj, n.
Geſundmachung, f. vzdrawenj, pozdrawenj, zléčenj, vzdrawowánj, léčenj, n.
Geſungen, zpjwaný, pěný.
Geſunken, ſ. Sinken.
Getadelt, ſ. Tadeln.
Getäfelt, dlážený, podlážený.
Getauft, křtěný, pokřtěný.
Gethürmt, wěžowatý, wyſoký, co wěž nakopčený.
Gèthan, včiněný, ſ. Thun.
Getheilt, dělený, rozdělený, ſ. Theilen.
Getilget, zahlazený.
Getödtet, zabitý, vſmrcený, ſ. Tödten.
Getöne, n. znění, n. zwuk, m. zwučnoſt, f.
Getöſe, n. powyk, hřmot, hluk, m.
Getragen, noſſený.
Getränk, n. pitj, n. nápog, m.
Getränkt, napágený.
Getrauen ſich, důwěřiti ſe, (trauſati ſy.)
Getrennt, rozlaučený, ſ. Trennen.
Getreu, wěrný.
Getreu, adv. getreulich, wěrně.
Getreugt, ſuſſený.
Getreyde, beſſ. Getreide, n. obilj, obilé, n. zum Getreide gehörig, obilný, das Getreide ſchlägt auf, obilj připlácý, ſchlägt ab, ſpadáwá, Getreide holen im Kriege, obilj hromáždíti, shromáždowati, ſwážeti.
Getreydefeld, n. obilné pole, n.
Getreydehändler, m. prodawač obilj, obilnj kupec, obchodnjk, (handljř) w obilj, m.
Getreydehandel, m. prodáwánj obilj, n. obchod, m. kupčenj w obilj, n.
Getreydelieferung, f. an der Herrſchaft, dowáženj, přiwáženj obilj, n.
Getreydemaaß, n. mjra obilná, na obilj, f.
Getreydemangel, m. nauze, f. nedoſtatek na obilj, m.
Getreydemarkt, m. der Ort, obilné tržiſtě, trhowiſtě, die Zeit, Handlung, obilný trh, m.
Getreydeſammlung, f. hromáždění, ſhánění, ſwáženj obilj, n.
Getreydeweſen, n. obilj, n.
Getrieben, puzený, hnaný, 2) getriebene Arbeit, ryté djlo, n.
Getrocknet, ſuſſený.
Getroffen, ſ. Treffen.
Getroſt, zmužilý.
Getroſt, adv. zmužile.
Getröſten ſich jemandes, ſich einer Sache, těſſiti ſe na něco, ich getröſte mich ſein, deſſen, těſſim ſe na něho, na to.
Getröſtet, potěſſený, ſ. Tröſten.
Getrummel, n. bubnowánj, n.
Getümmel, n. hluk, hřmot, m. machen, hluk, hřmot dělati.
Getüncht, ſ. Tünchen.
Getüngt, beſſ. gedünkt, hnogený, mrwený.
Getüpfelt, puňktikowaný, puňtičkowaný, znaminkowaný.
Gevatter, m. kmotr, m. zu Gevatter bitten, za kmotra proſyti, zu Gevatter ſtehen, kmotrem býti, za kmotra, kmotrem, kmotrowſtwj státi.
Gevatterinn, f. kmotra, f.
Gevatterbrief, m. kmotrowſké pſanj, n.
Gevatterſchaft, f. kmotrowſtwj, n.
Gevattersleute, plur. kmotrowé, kmotři, plur.
Geviert, wie eine Zahl, čtwrták, m. wie eine Figur, čtwerhranatoſt, čtyr-

čtyrhranatoſt, f. ins Gevierte bringen, hranaté dělati, čtwerhraniti, čtyrhraniti, w hranatoſt wweſti.

Gevierteli, čtwrceuý.

Gevollmächtigter, m. plnomocnjk, m.

Geübt, cwičený.

Gewächs, n. Pflanze, zroſtlina, f. am Leibe, wyroſtlina, f.

Gewachſen, roſtlý, zroſtlý, wyroſtlý, 2) gewachſen ſeyn einer Sache, doſtatečen býti k něčemu, býti s něco.

Gewaffnet, zbrogný, ozbrogený, ozbraněný, gewaffneter Mann, zbrogný muž, zbrogný, m. ſ. Waffen.

Gewähr, Gewähre, Gewährſchaft, f. giſtota, f. pogiſſtěnj, přiřikánj, ſljbenj, n. leiſten, ſljbiti, ſlibowati, wbezpečiti, wgiſtiti, dáti giſtotu, wgiſſtěnj přiřikati, Gewähr, gerichtlich zu erſcheinen, rukogmě, m. ſ. Verſicherung.

Gewahr werden, einen, znamenati, wznamenati, ſpozorowati, wzřjti, ſpatřiti.

Gewähren, die Gewähre thun, rukogemſtwjm pogiſtiti, wgiſtiti, giſtotu dáti, ručiti, wručiti, einem ſeine Bitte, něčj prosbu naplniti, wyplniti, wykonati, einen ſeines Wunſches, žádoſt nečj wyplniti, naplniti, zdařiti.

Gewährleiſtung, f. wgiſſtěnj, pogiſſtěnj rukogemſtwjm, n. giſtota, f. přiřikánj, n. ſ. Gewähr leiſten.

Gewährmann, m. Gewährsmann, rukogmě, ſlibce, m.

Gewährung, f. der Bitte, naplněnj, wyplněnj, ſplněnj, wykonánj prosby, n. des Wunſches, naplněnj, wyplněnj, zdařenj žádoſti, n.

Gewalt, f. Kraft, moc, ſýla, f. des Windes, des Stromes, moc, f. náſylj, n. ſýla, f. 2) Recht, Herrſchaft, mocnoſt, moc, f. in, unter der Gewalt haben, mjti w mocy, w mocnoſti, pod mocý, es iſt, es ſtehet nicht in meiner Gewalt, nenj w mé mocy, die Gewalt haben, mjti tu moc, Gewalt geben einem, moc dáti, mocy propůjčiti někomu, Gewalt brauchen, mocy, náſylj wžjwati, mocý a náſyljm ſáhnauti, Gewalt thun, náſylj činiti, moc prowoditi, prowesti, náſyljm, mocý ſáhnauti, eine Sprache, Kunſt in ſeiner Gewalt haben, býti w nègakém gazyku, wměnj doſpělý, mjti geg we ſwé mocy, mit aller Gewalt haben wollen, wſſj mocý chtjti, mit Gewalt, s mocý, s náſyljm, Gewalt leiden, náſylj, nátiſſk trpěti, unter ſeine Gewalt bringen, w ſwau moc wwesti, pod ſwau moc připrawiti.

Gewalthaber, m. mocnář, m.

Gewalthaberinn, f. mocnářka, f.

Gewaltig, mocný, náſylný, ſylný, gewaltige Worte, mocná, ſylná ſlowa, gewaltiger Wind, ſylný, náſylný wjtr, gewaltige Lüge, hrozná leż, gewaltige Armee, ſylné wogſko, gewaltiger Strom, hrozný, ſylný potok, gewaltige Hitze, hrozné, ſylné parno, gewaltige Menge Volks, hrozné množſtwj lidu, lidſtwa.

Gewaltig ſeyn, mocným, ſylným býti, werden, zmocy, rozmocy ſe.

Gewaltig, adv. mocně, ſylně, náſylně, predigen, ſylně kázati, gewaltig lügen, hrozně lháti.

Gewaltiglich, mocně, ſylně, ſ. Gewaltig.

Gewaltſam, náſylný, gewaltſame Mittel brauchen, náſylných proſtředků wžjwati.

Gewaltſam, adv. náſylně, s náſylnau mocý.

Gewaltſamkeit, f. náſylj, n. náſylná moc, f.

Gewaltthätig, náſylný.

Gewaltthätig, adv. náſylně.

Gewaltthätigkeit, f. náſylj, n. moc náſylná, f. Gewaltthätigkeit ausüben, náſylj, moc náſylnau prowozowati, prowesti.

Gewand, n. raucho, n. chodjcý ſſat, m.

Gewandbürſte, f. Kleiderbürſte.

Gewandt, obracený, 2) geübt, ſchauſſný, geſchwind, obratný, potočitý.

Gewärmt, ohřitý, gewärmte Speiſe, ohřjwané gjdlo, n. ſ. Wärmen.

Ge-

Gewärnt, napomjnaný, napomenutý.
Gewartet, ſ. Warten.
Gewärtig ſeyn, čekati, očekáwati, man iſt ſein gewärtig, čekagj ho, očekáwagj ho, ich war mir deſſen nicht gewärtig, newadál ſem ſe toho, neočekáwal ſem toho, jemanden zu Dienſten, ochotný, wolný k ſlužbám, ſlužebný.
Gewäſch, n. žwanj daremné, n. žwanice, f. klewety, plur. tlachánj, n.
Gewaſchen, mytý.
Gewäſchig, žwawý, klewetawý, tlachawý.
Gewäſſer, n. wody, plur.
Gewäſſert, močený, gewäſſerter Wein, wjno s wodau, wodau ſmjſſené, n.
Gewebe, n. ſetkánj, n. přjze, f. plátno, n. von Unſinne, Grillen, ſpletek, m. pletky, plur.
Gewebet, tkaný.
Gewehet, ſ. Wehen.
Gewehr, n. bráň, zbraň, f. zbrog, m. ins Gewehr, Gewehr aus, do zbraně, k zbrani, ins Gewehr treten, es ergreifen, zbraň vchopiti, k zbrani ſáhnauti, ſtrecken, niederlegen, zbraň ſložiti, powrhnauti, odwrhnauti.
Gewehrkammer, f. zbrognice, f.
Geweihe, n. gelenj rohy, plur.
Geweihet, ſwěcený, poſwěcený.
Geweint, plakaný, oplakaný, želený, ožélený.
Geweiſſaget, prorokowaný.
Geweißt, geweißet, bjlený, objlený, zbjlený.
Gewerb, n. Verrichtung, obchod, m. živnoſt, f. Gewerbe treiben, obchod, živnoſt wésti.
Gewerblein, n. obchodek, m. živnůſtka, f.
Gewerbsmann, m. obchodnjk, m.
Gewerbſtadt, f. ſkladnj, kupecké město, n.
Geweſen, bylý, bywalý, geweſener Koch, bywalý kuchař, m.
Gewett, n. ſázka, f. založenj, n.
Gewetzt, brauſſený, zbrauſſený.
Gewichſt, woſkowaný.
Gewicht, n. wáha, f. záwaží, n. nach dem Gewichte verkaufen, podlé wáhy prodáwati, 2) Nachdruck, podſtata, f. důklad, m. eine Sache vom Gewichte, wěc welikě podſtaty, důležitoſti, wěc podſtatná, důležitá, Gewicht geben jemandes Worten, něčjm ſlowům, předſtawenjm ſýlu, podſtatu, důklad dodati, Gewicht haben, mjti podſtatu, důklad, ſýlu.
Gewichtig, wážný, gewichtige Münze, wážný penjz, m.
Gewichtkunſt, f. Gewichtkunde, wměnj o wahách, n.
Gewichtlein, n. záwažjčko, n.
Gewichtſtein, m. libra, f. kámen libernj, m.
Gewidmet, ſ. Widmen.
Gewieſen, ſ. Weiſen.
Gewilliget, powolený.
Gewimmel, n. der Leute, chumel, hluk, m. heyno, n. halda, f.
Gewinnen, n. lkánj, wpěnj, n.
Gewinn, m. zyſk, wýdělek, m. kleiner Gewinn, zyſček, malý zyſk, m. einen ſchnöden, unrechtmäßigen Gewinn ſuchen, zyſku nepoctiwého, neſprawedliwého, neſluſſného, mrzkého hledati, wyhledáwati, pilnu býti, 2) Belohnung derer, die im Wettſtreite etwas gewonnen haben, základ, m.
Gewinnen, wyhrati, bey etwas viel, oder wenig, zyſkati, wydělati, 2) den Sieg, die Schlacht, die Wette im Spiele, oder den Prozeß, wyhrati, er hat gewonnen, on wyhrál, das Feld gewinnen, pole zyſkati, obdržeti, einen mit Geſchenken, Wohlthaten, Reden, zyſkati ſobě někoho dary, dobrodinjmi, řečmi, gewonnen geben, za wyhru, za wyhranau dáti, gewonnenes Spiel haben, wyhru mjti.
Gewinnlein, n. zyſček, m.
Gewinnſucht, f. žádoſt, chtiwoſt zyſku, peněz, f.
Gewinnſüchtig, zyſku žádoſtiwý, chtiwý, zyſku hledagjcý, wyhledáwagjcý.
Gewinnſt, m. wýdělek, zyſk, m.
Gewirkt, ſ. Gewürkt.

Gewirr, n. zmatek, ſpletek, m. zmatenina, hakmatilka, f.

Gewirtelt, ſ. Gelenkig.

Gewiß, von der Sache, giſtý, giſtotný, von der Perſon, giſtý, gakýſy, gewiſſe Dinge, giſté wěcy, gewiſſer Zeuge, gewiſſer Tod, giſté ſwědectwj, giſtá ſmrt, es iſt nichts gewiſſer als dieſes, nic nenj giſtěgſſjho nežli to, für gewiß ſagen, za giſté, giſtotné powjdati, mluwiti, für gewiß halten, za giſtau wěc mjti, držeti, za giſté, giſtotné mjti, držeti, gewiß machen eine Sache, giſtiti, zgiſtiti, zbezpečiti nějakau wěc, gewiß ſeyn wie eine Sache, giſté, giſtotné býti, gewiſſer Tag, gewiſſe Zeit, beſtimmt, giſtý den, čas, gewiſſe Leute, giſtj lidé, ſo viel iſt gewiß, tolik geſt w giſtotě, giſté, giſtotné.

Gewiß, adv. giſtě, giſtotně, w giſtotě, wiſſen, giſtě, giſtotně, w giſtotě wěděti, gewiß, iron. giſtě, zagiſté, wlaſtně, gewiß nicht, giſtě, zagiſté, dogiſta ne.

Gewiſſen, n. wědomj, ſwědomj, n. ein gutes, ein böſes Gewiſſen, dobré, zlé ſwědomj, ſich ein Gewiſſen aus etwas machen, ſwědomj ſobě z něčeho dělati.

Gewiſſenangſt, f. auzkoſt ſwědomj, f. ſwjránj ſwědomj, n.

Gewiſſenbiß, m. žranj, hněcenj, hlodánj ſwědomj, n. Herzens, hněcliwoſt, f.

Gewiſſensfreyheit, f. ſwoboda w ſwědomj, f.

Gewiſſensfriede, m. pokog, m. pokognoſt ſwědomj, f.

Gewiſſenhaft, gewiſſenhaftiglich, ſwědomitý.

Gewiſſenhaftig, adv. ſwědomitě.

Gewiſſenhaftigkeit, f. ſwědomitoſt, f.

Gewiſſenlos, bez ſwědomj, ſwědomj prázdný.

Gewiſſenprüfung, f. zpytowánj, ſkaumánj ſwědomj, n.

Gewiſſensrath, m. rada ſwědomj, f.

Gewiſſensrüge, f. Rührung, hrzenj ſwědomj, n.

Gewiſſensruhe, f. pokog, m. pokognoſt ſwědomj, f.

Gewiſſensſache, f. wěc ſwědomj ſe týkagicý.

Gewiſſensſkrupel, m. hněcliwoſt, pochybnoſt ſwědomj, w ſwědomj, f. Gewiſſensſkrupel ſich machen, ſwědomj ſobě dělati, einem andern, hněcliwoſt, pochybnoſt, ſtaroſt w ſwědomj někomu působiti, der ſich immer Skrupel macht, člowěk hněcliwý, pochybliwý.

Gewiſſenswurm, m. čerw ſwědomj, m.

Gewißheit, f. giſtota, f. Gewißheit haben, giſtotu mjti.

Gewißlich, ſ. Gewiß.

Gewitter, n. Witterung, počas, čas, m. powětřj, n. počaſy, plur. Gewitter, im engen, gewöhnlichen Verſtande, bauřka, f. ein heftiges Gewitter, ſylná bauřka.

Gewitterhaft, wie ein Jahr, Tag, bauřliwý, pod mrakem, mračliwý, es iſt gewitterhaft, geſt pod mrakem, mračliwo.

Gewitterſtange, f. tyčka proti bauřce, f.

Gewitterwolke, f. mračno, n.

Gewitziget, zchytralý, dowtipný, dowtipnějſſj.

Gewogen, günſtig, přjzniwý, náchylný, dobrotiwý, dobrowolný, ſeyn Sie ſo gewogen, gſau tak dobrotiwý, ſ. Günſtig.

Gewogen, adv. přjzniwě, náchylně, dobrotiwě, dobrowolně, 2) mit der Wage, wážený.

Gewogenheit, f. přjzeň, přjzniwoſt, náchylnoſt, dobrotiwoſt, dobrowolnoſt, f. haben Sie die Gewogenheit, gſau tak dobrotiwý, magj tu láſku, ſ. Gunſt.

Gewöhnen etwas, zwyknauti, nawyknauti, obwyknauti, přiwyknauti, zwykati, nawykati něčemu, ſ. Angewöhnen, ſich an etwas gewöhnen, přiwyknauti, zwyknauti, nawyknauti něčemu, zobyčegiti ſobě něco, einen an etwas, někoho na něco nawykati, nawyknauti, včiti zwykati.

Gewohnen, gewohnt werden, zwykati, nawykati, obwykati, přiwykati,

der Kriege gewohnen, wálkám přiwyčati.

Gewohnheit, f. zwyk, m. zwykloſt, nawyčloſt, přiwykloſt, f. obyčeg, m. es iſt eine Gewohnheit daraus geworden, byl z toho zwyk, obyčeg včiněn, zwyk z toho naſtal, die Gewohnheit haben, mjti zwyk, obyčeg, wir haben die Gewohnheit, máme ten zwyk, ten obyčeg, zur Gewohnheit werden, in die Gewohnheit kommen, w zwyk, w zwykloſt, w obwykloſt, w obyčeg přigjti, wgjti, aus der Gewohnheit kommen, ze zwyku, z obyčege wygjti, in Gewohnheit bringen, w zwykloſt, w zwyk, w obyčeg wweſti, ſich etwas zur Gewohnheit machen, zobyčegiti ſobě něco, zwyk ſobě včiniti z něčeho.

Gewöhnlich, obyčegný.

Gewöhnlich, adv. obyčegně.

Gewohnt, zwyklý, nawyklý, obwyklý, přiwyklý, gewohnt ſeyn, zwyklým býti, er iſt es ſo gewohnt, on tomu geſt tak zwyklý, ich bin deſſen nicht gewohnt, negſem tomu zwyklý.

Gewöhnung, f. zwyknutj, nawyknutj, přiwyknutj, obwyknutj, n.

Gewölbe, n. Bogen, ein gewölbter Ort, klenutj, ſklenutj, n. etwas zu verwahren, heimliches, unter der Erde, ſklep, m. Runde des Gewölbes, krabatoſt, f. 2) eines Kaufmanns, zur Niederlage, zum Verkaufen, Schreiben, krám, m. unterirdiſches, ſklep, ſklipek, m.

Gewölke, n. oblaka, plur. mračno, n.

Gewölkig, gewölkigt, oblakem poſſlý, mračný, zamračený, es wird gewölkigt, mračj ſe.

Gewühl, n. chumel, m. chumelice, chumelina, f.

Gewünſcht, žádaný.

Gewürfelt, koſtkowaný.

Gewürgt, dáwený, ſ. Würgen.

Gewürkt, tkaný.

Gewürm, n. čerwy, plur.

Gewürz, n. zu verkaufen, kořenj, n. zum Zurichten, auprawa, f. kořenj, n.

Gewürzkrämer, m. kořenář, kramář o kořenjm, m.

Gewürzkrämerinn, f. kořenářka, f.

Geyer, m. káně, f. ſup, m. vom Geyer, kánj, ſupowý, was Geyer, zum Geyer, co v kozla, v čerta, co kozla, co čerta.

Geyerſchwalbe, f. roreyr, m.

Geywitz, m. Gibitz, Kibitz, ein Vogel, čeyka, f.

Gezähe, ſ. Gezehe.

Gezänke, n. ſwáda, wáda, f. ſwár, m. ein gelehrtes, hádánj, n. hádka, f. ſpor, m.

Gezäumet, w wzdu, na wzdu pogatý, zwzděný.

Gezäun, n. plot, m. opletenj, n. hradba, f.

Gezehe, n. in Bergwerken, železa, železné nádobj, n. bey den Webern, brdo, n.

Gezehlt, gezählt, počjtaný.

Gezeichnet, znamenaný, naznamenaný, poznamenaný, ſ. Zeichnen.

Gezeigt, okázaný, wkázaný.

Gezelt, n. ſtan, m. ein kleines, ſtánek, m. ſ. Zelt.

Gezeltlein, n. ſtánek, m.

Gezerr, n. Gedehne, wáhawoſt, f. wáhánj, n. zpozdiloſt, f. 2) Gezänke, ſſkorpenj, hryzenj, n. tahanice, f. tahánj, dranj, n. dranice, f. ein gelehrtes, hádka, f. hádánj, n.

Gezerrt, draný.

Gezeug, ſ. Zeug.

Gezeuget, zplozený.

Geziege, ſ. Geſchmeidig.

Geziemen, ſluſſeti, přiſluſſeti, ſluſſné býti, es geziemt dir, na tebe ſluſſi, tobě přiſluſſi, na tebe geſt wěc ſluſſná.

Geziemend, anſtändig, ſluſſný, geziemende Strafe, ſluſſná pokuta, am geziemenden Orte, na ſluſſném miſtě.

Geziemend, adv. ſluſſně.

Geziere, n. wpeypánj, n.

Gezieret, ozdobený, okráſſlený.

Gezimmert, tesaný.

Geziſche, n. ſypěnj, ſyčenj, ſyptěnj, n. Geziſche der Schlangen, ſyčenj hadj, n.

Gezogen, tažený, gezogenes Rohr, tažená ručnice, f.

Gezüchtiget, káraný, zkáraný.
Gezückt, potržený, tažený, dobitý.
Gezupft, ſſklubaný, ſſklubnutý.
Gezwickt, ſſtjpaný, ſſtjpnutý.
Gezwirnt, ſaukaný, ſeſaukaný, vſaukaný.
Gezwölft, dwanáctka, f. dwanáctero, n.
Gezwungen, nucený, přinucený, donucený, nutkaný, donutkaný, přinutkaný, etwas gezwungen, něco nucený, gezwungene Rede, Art, nucená řeč, f. nucený způſob, m.
Gicht, f. dna, f. klaubnj nemoc, f. Gicht in den Händen, Füſſen, dna w rukau, w nohách, mit der Gicht behaftet, dnawý.
Gichtbrüchig, dnau zlámaný, dnawý.
Gichtkraut, n. čapj nůſek, m.
Gichtrübe, f. piwoně, piwoňka, f.
Gichtſchmerzen, plur. klaubnj bolesti, bolesti w klaubjch.
Gichtwurz, f. piwoňka, f.
Giebel, m. makowice, f. wrch, m. der vordere Giebel, prſtčelj, n.
Gieben, giebſen, dechati.
Gienen, ſ. Gähnen.
Gierig, ſ. Begierig.
Gieß, f. dicke Milch, mlezywa, f. huſté mléko, n.
Gießbach, m. potok deſſtowý, m.
Gießbecken, n. naléwadlo, vmywadlo, n. medenice, f.
Gießen, ljti, auf etwas, ljti, naliti, naléwati na něco, in etwas, ljti, wljti do něčeho, w něco, es gießt, es regnet ſtark, lige ſe ſylně, 2) Metall gießen, kowy ljti, ſléwati.
Gießer, m. litec, ſléwač, m.
Gießerey, f. Gießkunſt, vměnj ſléwačſké, ſléwánj, litj, n.
Gießfaß, ſ. Gießbecken.
Gießkanne, ſ. Gießbecken.
Gießrinne, f. Gießſtein, naléwadlo, n.
Gießung, f. litj, ſléwánj, n.
Gift, n. ged, m. tráwenina, f. einen mit Gift hinrichten, vergeben, otráwiti, gedem otráwiti, 2) voll Gift ſeyn, mjti wztek, ſrſſeti, plný zloſti, wzteku býti, das Gift auslaſſen, zloſt, wztek wypuſtiti.
Giftarzney, f. lékařſtwj proti gedu, n.
Giftbecher, m. čiſſe, f. koſtjk gedu, s gedem, gedowatý.
Giftfreſſer, m. gedoged, m.
Giftig, gedowatý, böſe, zornig, wztekłý, ſrſſawý, zloſtný, boshaft, tückiſch, gedowatý, zloſtný, zlobiwý, wražedlný, giftig werden, rozlobiti ſe, rozljtiti ſe, rozſápati ſe, zdurditi ſe, giftig ſeyn, ſrſſeti, zloſtným, wztekłým, ſrſſawým býti, ſápati ſe, zlobiti ſe, wztek mjti, giftige Zunge, böſes Maul, gedowatý, zlobiwý gazyk, m. zlá vſta, plur. zlolagný, zlobiwý gazyk.
Giftkraut, n. womĕg, m.
Giftmiſcher, m. tráwenec, trawič, m.
Giftmiſcherey, f. tráwenj, otráwenj, trawictwj, n.
Giftſtein, m. vtreych, m.
Giftttrunk, m. ſnápitek gedu, m. napitj, ſnapitj gedu, n. nápitek, ſnápitek gedowatý, m. napitj, ſnapitj gedowaté, n.
Gilbicht, gelblicht, gelbicht, pozlautlý, přizlautlý.
Gildbar, poplatný, ſ. Zunftmäßig.
Gilde, f. Gulde, Gülte, plat, poplatek, m.
Giltig, gültig, platný, giltig ſeyn, platným býti.
Gimpel, m. Gümpel, ein Vogel, heyl, m. 2) ein alberner, einfältiger Menſch, tupáček, hlupáček, hňup, nebo ſſtjk gehňátko, m. ſ dummer Menſch, Tölpel.
Gipfel, m. makowice, f. wrch, m. Gipfel eines Berges, wrch hory, Gipfel der Glückſeligkeit, des Gutes, wrch dobrého, an den Gipfel gelangen, ihn erreichen, na neywyšſſj, na neywyššſſj ſtupeň přigjti, neywyššſſjho ſtupně dogjti, doſáhnauti, Gipfel der Vollkommenheit, neywyššſſj ſtupeň dokonaloſti, m.
Gips, ſ. Gyps.
Girlitz, ſ. Zeislein.
Girren, cwrlikati.
Giſchen, giſchten, gäſchen, pěniti.
Giſcht, m. pěna, f.
Gitter, n. mřjže, f.
Gitterfenſter, n. okno zamřežowané, mřežowané, n.

Gittern, mit Gittern verwahren, mřežowati, zamřežowati, gegittert, zamřežowaný.
Gitterwerk, n. mřjže, f. mřežowánj, n.
Glanz, m. blesk, m. stkwělost, f. lesk, leskot, m. Glanz der Sonne, blesk slunce, der Herrlichkeit Gottes, blesk, stkwělost sláwy Božské, Glanz von sich geben, blesk od sebe dáwati, pausstěti, 2) Glanz, Aerzbley, Bleyárz, olowěnný pramen w zemi, m.
Glänzen, blysstěti se, bleyskati se, stkwjti se, lesknauti se.
Glänzend, blýskawý, stkwaucý, stkwěgjcý se, blysstjcý se, bleyskagjcý se, stkwělý.
Glänzleinwand, f. blýskawé plátno, n.
Glänzung, f. hlazenj, n.
Glas, n. die Materie, sklo, n. Glas blasen, sklo wyfukowati, 2) ein Gefäß, sklenice, sklence, sklenčka, f.
Gläschen, n. skleničká, sklenčička, f.
Glaser, m. sklenář, m.
Gläsern, sklenný, skleněný.
Glasfabrike, f. Glashütte.
Glasfenster, n. sklenné, skleněné okno, n.
Glasgrün, temně zelený.
Glashütte, f. sklenná huť, djlna, f.
Glaskugel, f. sklenná kaule, f.
Glasmacher, m. sklenář, skla strůgce, m.
Glasmacherkunst, f. sklenářstwj, n.
Glasmahler, m. maljř, poléwač skla, m.
Glasmahlerey, f. malowánj, poléwánj skla, n.
Glasmann, m. prodawač skla, m.
Glasscheibe, f. sklenné kolečko, n.
Glasschneider, m. skla střihač, m.
Glasschrank, m. police, přjhradka na skla, na sklenice, f.
Glasstein, m. křisstálowý kámen, m.
Glasur, f. poljwánj, n. Glasur geben, poljwati.
Glasuren, glasiren, poljwati.
Glasuret, glasiret, poljwaný.
Glatt, hladký, slzký, ohne Haare, holý, hladký, oplchalý, lysý, glatt werden, peljchati, opeljchati, lyseti, olyseti, glatt machen, hladké dělati, f. Glatten, glatte Worte, holá slowa, es ist sehr glatt, (vom Eise) gest welmi hladko, kluzko, slzko.
Glatt, adv. hladce, glatt weg, glatt herunter, zhola, zprosta, zrowna.
Glätte, f. hladkost, f. des Weges, hladkost, kluzkost, slzkost, f. es ist eine große Glätte, gest welmi hladko, kluzko, hrozně sklauzá.
Glatteis, n. náledj, kluzko, n.
Glatteisen, sklauzati, býti kluzko, slzko, es glatteiset, sklauzá, gest kluzko, slzko.
Glätten, glatt machen, hladiti, ohladiti, wyhladiti, glatt werden, lyseti, pelichati.
Glatten, das, hlazenj, n.
Glatthobel, m. hladjk, hladič, m. hladidlo, n.
Glatticht, hladký.
Glatze, f. lysyna, oplchalost, hladkost, plzkost hlawy, f.
Glatzkopf, m. lysý, lysák, lysáček, plechatý, plecháč, m.
Glatzig, lysý, oplchalý, bezwlasý, plechatý, ein wenig, nálysý, klatzig werden, lyseti, olyseti, oplchati, lysým, oplchalým, plchým býti, glatzig machen, lysynu vdělati.
Glaube, m. Glauben, wjra, f. dem Glauben ähnlich, wjře podobný, Glauben beymessen, wjru dáti, přiložiti, Glauben halten, wjru držeti, zachowati.
Glauben, wěřiti, er hat es nicht glauben wollen, nechtěl tomu wěřiti, vwěřiti, glauben an Gott, wěřiti w Boha.
Glaubensartikel, m. článek wjry, m.
Glaubensbekenntniß, n. wyznánj wjry, n.
Glaubensfreyheit, f. Gewissensfreyheit.
Glaubenslehre, f. Glaubenswahrheit, včenj o wjře, n.
Glaubensvoll, f. Glaubig.
Glaubig, der Gott glaubt, wěřjcý.
Glaubiger, m. wěřjcý, m.
Glaublich, wěřitedlný, k wěřenj, k wjře podobný, es ist nicht glaublich, nenj wěřitedlné, k wjře po-

do-

dobné, einem etwas glaublich machen, někomu něco giſtiti, pogiſtiti, pogiſſtowati.

Glaublich, adv. wěřitedlně.

Glaubwürdig, wjry hodný, hodnowěrný, glaubwürdig machen, ſ. Verſichern.

Glaubwürdig, adv. wjry hodně, hodnowěrně.

Glaubwürdigkeit, f. wjry hodnoſt, hodnowěrnoſt, f.

Gleich, an Beſchaffenheit, podobný, 2) an Größe, an Alter der Zeit nach, rowný, ſteyný, beynahe gleiches Alters, gednoſteyného wěku, ſtářj, gleiches Sinnes ſeyn, gednoſteyného ſmyſlu býti, gleich an Theilen, ſteyný, rowný, gleicher Theil, ſteyný, rowný djl, m. von gleicher Farbe, ſteyné barwy, gleiches Namens, ſteyného, gednoſteyného gména, gleiche Zahl, rowný počet, m. ſeines gleichen nicht haben, nemjti ſobě rowného, gleich ſeyn einem an etwas, als Vorzügen, Würden, Stärke, rowný někomu w něčem býti, ſ. Gleichen, gleiches mit gleichen vergelten, rowným za rowné odplatiti, odměniti, gleich und gleich geſellt ſich gern, podobný rád s podobným towaryſſj, každý k sobě podobnému a rownému ſe hrne, rowný s rownym towaryſſj, každý ſobě rowného hledj, gleiches Recht haben, ſteyné práwo mjti, 3) gleich, eben, rowný, mit gleichen Füſſen, rownýma nohama, 4) gleich, ähnlich, podobný, er ſieht ihm nicht gleich, nenj mu podobný.

Gleich, adv. von Beſchaffenheit, ſteyně, gednoſteyně, rowně, der Größe nach, rowně, ſteyně, gleich theilen, ſteyně, rowně dělitj, 2) gleich, alsbald, alſobald, von Stund an, hned, hnedky, er wird gleich kommen, hned, hnedky přigde, ich kam gleich dazu, hned ſem k tomu přiſſel.

Gleich als, gako kdyby, gleich als ob, hned gako kdyby.

Gleich alſo, adv. rowně, podobně.

Gleich anfangs, hned s počátku.

Gleichartig, gednoho způſobu.

Gleich auf, přjkrý, wzhůru wyſoký.

Gleichbedeutend, gedno wyznamenáwagjcý.

Gleich dabey, hned přitom.

Gleich daher, hned tedy.

Gleich darauf, darnach, hned na to.

Gleich darneben, hned wedlé.

Gleichen, einem gleich, ähnlich ſeyn, podobným býti, podobniti ſe, podobiti ſe, einander, býti ſobě geden druhému podobný, 2) an Stärke, Macht, Fähigkeit, Würde, oder anderen Vorzügen, Geſtalt, rownati ſe, wrownati ſe, wyrownati ſe, er gleichet ihm an Thaten und Sitten nicht, nerowná ſe mu, nenj mu rowen w činech a mrawjch.

Gleichergeſtalt, maßen, Weiſe, podobným způſobem, podobně, napodobně.

Gleichewig, ſpoluwěčný.

Gleichfalls, podobně, napodobně.

Gleichfärbig, ſteyně, gednoſteyné barwy.

Gleichförmig, rowný, ſrownalý, gednoſteyný, gednoſworný.

Gleichförmig, adv. rowně, ſrownale, gednoſteyně, gednoſworně

Gleichförmigkeit, f. rownoſt, ſrownaloſt, f. ſrownánj, n. gednoſteynoſt, gednoſwornoſt, f.

Gleich gelten, ſteyné, gednoſteyné býti, es gilt mir gleich, geſt mi gednoſteyné.

Gleichgeſinnet, gednomyſlný, ſteyně ſmeyſſljcý, ſteyného ſmyſlu, gleich geſinnt ſeyn, gednomyſlným, ſteyně ſmeyſſljcým býti, darinn ſind wir gleich geſinnt, w tom gſme ſteyného ſmyſlu, ſteyně ſmeyſſljme, w tom gſme gednomyſlnj.

Gleichgeſtimmt, ſteyně zřjzený, spořádaný.

Gleichgeſtellt, ſteyně poſtawený.

Gleichgetheilt, ſteyně rozdělený.

Gleichgewicht, n. rowná wáha, rownoſt wáhy, f. rowný weywažek, m.

Gleichgiltig, gleichgültig, gleich am Gewich-

wichte oder Werthe, gedné, ſteyné, gednoſteyné wáhy, 2) weder gut, noch böß, gednoſteyný, ſich gleichgültig erzeigen, prowkázati ſe gednoſteyným.

Gleichgiltig, gleichgültig, adv. gednoſteyně.

Gleichgiltigkeit, Gleichgültigkeit, f. gednoſteynoſt, f.

Gleichhalten, gleichachten, ſchätzen, ſ. Gleichſchätzen.

Gleichhaltung, ſ. Gleichſchätzung.

Gleichheit, f. der Beſchaffenheit, podobnoſt, rownoſt, f. der Größe, des Alters, rownoſt, ſteynoſt, f. der Austheilung, der Beſtrafung, des Verhaltens, ſteynoſt, f. des Gewichts, rownoſt, f.

Gleichlaufen, jemanden, ſteyně běžeti.

Gleichlauten, ſteyně znjti.

Gleichlautend, ſteyně znějicý.

Gleichmaaß, n. rownoſt, ſmjrnoſt, f.

Gleichmachen, rownati, ſrownati, ſrownáwati, zarownati, rowné včiniti, das Krumme, zpřjmiti, narownati, 2) erſetzen, porownati, ſrownati, zaprawiti.

Gleichmachung, f. rownánj, ſrownánj, narownánj, zarownánj, zpřjmenj, n. 2) Vergeltung, porownánj, ſrownánj, zaprawenj, n.

Gleichmäßig, rowný, ſmjrný, ſ. Gleich, Gleichförmig.

Gleichniß, n. podobenſtwj, n.

Gleichnißweiſe, w podobenſtwj.

Gleichrechnen, ſ. Gleichſchätzen.

Gleichrichten, ſteyně zpořádati, zřjditi.

Gleichrichtung, f. ſteyné zpořádánj, zřjzenj, n.

Gleichſam, gako, gakoby.

Gleichſchätzen, achten, rechnen, halten, ſteyně, gednoſteyně wážiti.

Gleichſchätzung, f. ſteyné, gednoſteyné wáženj, n.

Gleich ſoviel, tolik, také tolik, tak mnoho.

Gleichſtellen, gerade ſtellen, rownĕ poſtawiti.

Gleichſtellung, f. rowné, ſteyné poſtawenj, n.

Gleichſtimmig, ſteyně, gednoſteyně znějicý, ſteynozwučný, gednozwučný, gednohláſný, ſteynohláſný.

Gleichſtimmig, adv. ſteynozwučně, gednozwučně, gednohláſně, ſteynohláſně.

Gleichſtimmigkeit, f. ſteyné znění, n. ſteynozwučnoſt, gednozwučnoſt, gednohláſnoſt, ſteynohláſnoſt, f.

Gleichtheilen, ſteyně dĕliti.

Gleichviel, rownĕ tak mnoho, toliké.

Gleichweit, von einander, ſteyně wzdálený.

Gleich werden, ähnlich werden, připodobniti ſe, 2) eben werden, ſrownati ſe.

Gleichwie, gako.

Gleichwohl, ale wſſak.

Gleichzeitig, gednowěký.

Gleichzu, zrowna, zpřjma, přjmo.

Gleis, n. Geleis, koleg, kolege, f. aus dem Gleiſe kommen, z kolege wygjti, wychýliti ſe, vchýliti ſe, wyceſtiti, wyſſinauti.

Gleißen, ſtkwjti ſe, blyſſtĕti ſe, leſknauti ſe.

Gleißend, ſtkwaucý, blyſſtjcý ſe, leſknaucý.

Gleißner, m. pokrytec, přetwářnjk, ljcomĕrnjk, ljcomĕrný, pokrytý člowĕk, ſwatáček, twárnonábožný, m.

Gleißnerey, f. pokrytſtwj, n. ljcomĕrnoſt, twárnonábožnoſt, f.

Gleiten, klátiti ſebau, motati ſe.

Glied, n. aud, m. des Fingers, klaub, článek, m. 2) wie bey den Soldaten in der Ordnung, ſſik, pluk, m. 3) an einem Gewächſe, hladina, f. 4) an einer Kette, článek, m. 5) im Geſchlechte, im Geſchlechtsregiſter, koleno, n.

Gliedergicht, f. Gliederſucht, Gliederweh, audnj, klaubnj nemoc, dna, pokoſtnice, f. lámánj w audech, w klaubjch, w člancých, n. der die Gliedergicht hat, dnawý, dnau lámaný.

Gliederkrankheit, f. lámánj w člancých, w klaubjch, n. dna, pokoſtnice, klaubnj nemoc, f.

Gliedmaaß, n. aud, m.

Gliedweis, in Reihen, w ſſiku, po ſſiku, řadau, 2) in Theilen, po kuſých, po částkách, částečně.
Glimmen, dautnati.
Glimmern, giſkrnatiti.
Glimpf, m. mjrnoſt, f. mit allem Glimpfe, ſe wſſj mjrnoſtj.
Glimpflich, mjrně.
Glöckchen, n. zwoňček, zwoneček, m.
Glocke, f. zwon, m.
Glockenblume, f. zwoňček kwjtj, m.
Glockengießer, m. zwonař, m.
Glockenſchwengel, m. ſrdce zwonowé, v zwonu, n.
Glockenſpeiſe, f. zwonowina, f.
Glockenthurm, m. zwonice, f.
Glöcklein, n. zwoneček, zwoňček, m.
Glöckner, m. Meßner, zwonjk, m.
Glorie, f. Herrlichkeit.
Glorwürdig, ruhmwürdig, preiswürdig, rühmlich, berühmt, ſlawný, weleſlawný, glorwürdigen Andenkens, ſlawné paměti.
Glucke, f. Gluckhenne, kwočna, f.
Glucken, kwokati, kwočeti, ſſkrčeti, kdákati, krákorati.
Glucken, das, kwokánj, kwočenj, ſſkrčenj, kdákánj, krákoránj, n.
Gluckhenne, f. kwočna, f.
Glück, n. ſſtěſtj, n. zu ſeinem Glücke, zu gutem Glücke kam er dazu, na to ſſtěſtj přiſſel, přihodil ſe k tomu, er iſt zu ſeinem Glücke geſtorben, zu allem Glücke, na to ſſtěſtj vmřel.
Glücken, ſſtěſtiti ſe, poſſtěſtiti ſe.
Glücklich, ſſtaſtný, glücklich machen, ſſtaſtnébo činiti, včiniti, für glücklich halten, ſchätzen, mjti, držeti za ſſtaſtnéhо, blaziti.
Glücklich, adv. ſſtaſtně.
Glücksball, ſ. Ball.
Glücksbude, f. karban, m.
Glücksbudner, m. karbanjk, m.
Glückſelig, blahoſlawený, blažený.
Glückſeligkeit, f. blahoſlawenſtwj, n. blahoſlawenoſt, blaženoſt, f.
Glücksfall, m. ſſtaſtná náhoda, přjhoda, f.
Glücksgöttinn, f. bohyně ſſtěſtj, f.
Glückshafen, ſ. Glückstopf, Glückebude.
Glückshafner, ſ. Glücksbudner.
Glückstopf, m. Glückshafen, karban, m.
Glückwunſch, m. wděčenj, přáni, žádánj ſſtěſtj, n. žewba, žádoſt, f. (wins, m.) winſſowánj ſſtěſtj, n.
Glückwünſchen, ſſtěſtj žádati, přáti, wděčiti, žewbowati, (winſſowati.)
Glückwünſchend, ſſtěſtj wděčjcý, přegicý, žádagicý, žewbugicý.
Glückwünſchungsſchreiben, n. pſanj wděčné, n. žewba, f. (wins, m.)
Glühen, glühen, žhnauti, njtiti, rozpálenu býti, roznjcenu býti, ohniwěti, wie die Stirne, Wangen, hořeti, rozpálenu býti.
Glühend, glühend, žhnaucý, rozpálený, roznjcený, zanjcený, glühende Kohle, řeřawý, řežawý, žiwý vhel, m. glühend ſeyn, ohniwěti, ohniwým, rozpáleným býti, glühend machen, zažhnauti, rozžhnauti, rozpáliti, roznjtiti, zanjtiti, glühend werden, rozpáliti ſe, roznjtiti ſe, zažhnauti.
Glut, ſ. řeřawé vhlj, n.
Glutpfanne, f. ohřjwadlo, n.
Gnade, f. miloſt, miloſtiwoſt, f. in Gnaden ſeyn, ſtehen, býti, ſtáti w miloſti, von Gottes Gnaden, z Božj miloſti.
Gnadenbezeigung, f. prowkázánj miloſti, n.
Gnadenbild, n. zázračný obraz, m.
Gnadenbrod, n. chléb z miloſti, m.
Gnädig, miloſtiwý, gnädiger Herr, miloſtiwý pane, miloſt pane, dem ſey Gott gnädig, buď mu Bůh miloſtiw.
Gnädig, adv. miloſtiwě.
Gnug, ſ. Genug.
Gnugſamkeit, ſ. Genugſamkeit.
Gold, n. zlato, n. feines, ryzý zlato, vom Golde, ze zlata, zlatý.
Goldader, f. cauk zlatý, m.
Goldämmerlein, n. Goldammer, ſtrnad, m.
Goldarbeiter, m. zlatnjk, m.
Goldärz, n. zlatá ruda, f. zlatý kow, m.
Goldbergwerk, n. zlatý důl, m.
Goldblättchen, n. Goldblättlein, zlatý liſtek, pliſſek, m.

Golddrat, m. zlatý drát, m.
Golden, ſ. Gülden.
Golderzt, ſ. Goldárz.
Goldfarbe, f. zlatá barwa, f.
Goldfárbig, zlaté barwy.
Goldfinger, m. ſrdečný prſt, prſtennj prſt, m.
Goldfinke, m. zlatohláwek, m.
Goldfiſch, m. pſtruh, m.
Goldflimmerchen, n. odřezky, odſtřiſky, odpilky od zlata, kauſkowé zlata, plur.
Goldforelle, f. pſtruh mořſký, m.
Goldgang, m. zlatá žjla, f.
Goldgelb, zlatě žlutý, zlaté barwy, goldgelb an Haaren, zlatowlaſý, ruſý, goldgelbe Haare, ruſý wlaſy, plur.
Goldgeſchirr, n. zlatá nádoba, f.
Goldgeſtickt, zlatem krumplowaný.
Goldglätte, f. kly pod pozlátkau.
Goldgrube, f. zlatý důl, důl zlata, m.
Goldgulden, m. Reynſký, m.
Goldhühnlein, n. Goldhähnlein, králjk, králjček, m.
Goldkäfer, m. zlatohláwek, Wlaſký chrauſt, m. zelená hauſenká, f. zelený howniwál, m.
Goldkies, m. zlatý pjſek, m.
Goldklump, m. Goldklumpen, kruh zlata, m. ſlitina, litina zlata, f.
Goldknöpfchen, n. Goldknöpflein, diwizna molowá, f.
Goldkörnchen, n. Goldkörnlein, zlaté zrno, zrnko, n.
Goldleim, m.)
Goldlöt, n.) peregryn, m.
Goldlöte, f.)
Goldmacher, m. zlatodělač, zlata ſtrůgce, m.
Goldmacherkunſt, f. zlata dělánj, wměnj ſtrogenj zlata, n.
Goldmund, m. zlatowſtý.
Goldreich, bohatý na zlato, zlatoplodný.
Goldſand, m. zlatý pjſek, m.
Goldſchaum, pěna od zlata, ſ. Goldlöte.
Goldſchlacken, plur. zlaté oſtřjžky, odpilky, odřezky, truſky, plur.
Goldſchläger, m. zlatotepec, zlatotep, m.
Goldſchmied, m. zlatnjk, m.
Goldſchmiedinn, f. zlatnice, f.
Goldſchmiedsgewicht, n. zlatnjcké wáhy, plur.
Goldſchmiedsladen, m. Goldſchmiedsgewölbe, zlatnjcký krám, m.
Goldſchmiedswerkſtatt, f. djlna zlatnjcká, f.
Goldſeifen, ſ. Goldwäſche.
Goldſohn, m. zlatý, zlataučký, zlatičký, rozmilý, roztomilý ſynáček, m.
Goldſpinnen, das, předenj zlata, n.
Goldſpinner, m. Goldſpinnerinn, f. přadlj zlata, f.
Goldſtange, f. zlaté bidlo, n.
Goldſtaub, m. zlatý prach, m.
Goldſtein, m. zlatnjcký kámen, m.
Goldſticken, das, krumplowánj zlata, krumpljřſtwj, n.
Goldſticker, m. krumpljř zlata, m.
Goldſtickerey, f. krumpljřſtwj zlata, n.
Goldſtoff, m. bohatý, zlatý cayk, zlatohlaw, m. ein Rock vom Goldſtoff, raucho zlatohlawowé, bohaté, n.
Goldſtrieh, m. zlatá čára, f.
Goldſtück, n. Münze, Schaumünze von Gold, zlaté čiſlo, n.
Goldwage, f. wážky na zlato, f. auf die Goldwage legen, na zlaté wáhy klásti, wložiti.
Goldwäſche, f. pranj, wypjránj zlata, n.
Goldwäſcher, m. pradlj zlata, m. kdo zlato wypjrá.
Goldwerth, der Mann iſt Goldes werth, ten muž nenj zlatem k zaplacenj, geſt nad zlato.
Goldwürmlein, ſ. Goldkäfer.
Goldwurz, f. kopjčko králowſké, n. zlatohláwek, m.
Gönnen, nicht beneiden etwas Gutes, přáti dobrého, přjzniwým býti.
Gönner, m. přjzniwec, přjzniwý přjtel, m.
Gönnerinn, f. přjzniwkyně, přjzniwá přjtelkyně, f.
Gork, ſ. Kork.
Goſſe, f. ſlewadlo, n. 2) ſtrauha, f.
Gott, m. Bůh, m. wollte Gott! kyž to Bůh dá! by to Bůh dal! ó by to Bůh dal! wills

Gott, dáli Pán Bůh, das wollte Gott nicht, zachraň, vchoweyž Bože, Gott gebe! deyž Bůh! in Gottes Namen, we gménu Boha, Gott befohlen, Bohu poručeno, Mann Gottes, muž Božj, Božj muž, um Gotteswillen, pro Boha, pro Bůh, pro Pána Boha, Gott Lob, Bohu chwála, buď Bohu chwála, buď Pán Bůh pochwálen, Gott grüße dich, pozdraw tě Bůh, Pán Bůh, zdař Bůh, Gott behüte, zachoweyž Pán Bůh.

Götter, plur. Bohowé, plur.

Götterlehre, f. včenj o Bozých, n.

Göttersitz, m. sýdlo Bohů, n.

Göttertrank, m. nápog Bohů, m.

Gottesacker, m. Božj pole, n. hřbitow, m. hrobka, f.

Gottesdienst, m. služba Božj, f. služby Božj, plur.

Gottesfurcht, f. bohabognost, bohobognost, bázeň Boha, Božj, f.

Gottesfürchtig, bohobogný, bohabogicý.

Gottesfürchtig, adv. bohabogně.

Gottesgebährerinn, f. bohorodice, rodička Božj, f.

Gottesgelahrheit, f. bohomluwnost, f. bohomluwstwj, n. bohomluwna, f. bohoslowj, wměnj, včenj o Bohu, n.

Gottesgelehrter, m. bohomluwec, m.

Gotteshaus, n. dům Božj, Páně, m.

Gotteskasten, m. archa, f.

Gotteslästerer, m. ruhač, zlolagice, m.

Gotteslästerlich, rauhawý, zlolagný.

Gotteslästerlich, adv. rauhawě, zlolagně.

Gotteslästerung, f. rauhánj, ruhactwj, zlolánj, zlolagictwo, n. zlolagicnost, rauhánliwost, f.

Gottesleugner, Gotteslängner, m. neznaboh, zapjrač Boha, m.

Gotteslohn, m. Božská odplata, zápłata, f.

Gottesmann, m. Božj muž, muž Božj, m.

Gottesraub, f. Kirchenraub.

Gottestisch, m. stůl Božj, m.

Gottesverachter, m. tupič, porupnjk, hánce Boha, m.

Gottesverachtung, f. porupa, f. tupenj Boha, pohrdánj Bohem, n.

Gottesvergessen, bezbožný.

Gottesvergessenheit, f. bezbožnost, f.

Gottesverhängniß, n. Božské vloženj, řjzenj, n.

Gotteswort, n. slowo Božj, n.

Gottheit, f. Božstwj, n.

Göttinn, f. Bohyně, f.

Göttlich, Božský, göttliches Wesen, Božská podstata, f.

Göttlich, adv. božsky.

Göttlichkeit, f. Božstwj, n.

Gottlos, bezbožný, bohaprázdný.

Gottlos, adv. bezbožně, bohaprázdně.

Gottlosigkeit, f. bezbožnost, bohaprázdnost, f.

Gottmensch, m. Bůh člowěk, m.

Gottselig, náboženský, zbožný, der Gottselige, nebosstjk, m.

Gottseligkeit, f. náboženost, zbožnost, f.

Götze, m. Götzenbild, modla, f. maňas, m.

Götzendiener, m. modlosluženjk, modlář, modlosluha, m.

Götzendienerinn, f. modlosluženice, modlářka, f.

Götzendienst, m. modlosluženj, modlosluženjctwj, modlářstwj, n.

Götzenopfer, n. modlosluženjcká, modlářská obět, f.

Götzentempel, m. chrám modlářský, modlosluženjcký, pohanský, m.

Grab, n. hrob, m. hrobka, f. einen Fuß im Grabe haben, gednau nohau w hrobě býti, zum Grabe gehörig, hrobowý.

Grabeisen, n. rypadlo, rypátko, n. rypák, m.

Grabelied, n. pjseň pohřebnj, f.

Graben, m. příkop, m.

Graben, ausgraben, hrabati, kopati, was man grábt, kopawý, einen Grab, eine Grube, einen Brunn graben, hrob, gámu, studnicy kopati, 2) in Edelstein, Metall stechen, rýpati, rýti, wyryti, wyrýwati, in die Erde graben, zakopati, zahrabati, in das Gedächtniß, Herz, wrýti, mit dem Grabscheite graben, kopati.

Graben, das, kopánj, hrabánj, n. 2) im Metalle, rýpánj, rytj, wyrytj, wyrýwánj, n.
Graber, m. kopáč, hrabáč, hrabař, m.
Grabhaue, f. motyka, f. reyč, m.
Grabmal, n. hrobka, f. hrob, m.
Grabſcheid, n. Grabſchaufel, reyč, m. reyčowá lopata, motyka, f.
Grabſchrift, f. hrobowý, hrobnj nápis, nábrobek, m.
Grabſtätte, f. mjſto pohřebnj, hrobowé, n.
Grabſtein, m. kámen hrobowý, hrobnj, hrobnjk, m.
Grabſtichel, m. rýpadlo, n. rypák, wyrywáček, m. wyrýwadlo, n.
Grabtuch, n. ſukno, proſtěradlo pohřebnj, hrobowé, n. přjkrow, m.
Grad, m. ſtupeň, m. im höchſten Grade, co neywyšſ.
Graf, m. hrabě, m. und n.
Grafenſtand, m. ſtaw hraběcý, m.
Gräfinn, f. hraběnka, f.
Gräflich, hraběcý.
Gräflich, adv. hraběcky.
Grafſchaft, f. hrabſtwj, n.
Gram, adj. newražný, wrčeliwý, protimyſlný, mrzutý, gram ſeyn einem, newražiti, wrčeti na někoho, ſočiti na někoho, werden einem, zanewřjti na někoho, einander gram ſeyn, newražiti, wrčeti na ſe, býti ſobě protiwnj, protimyſlnj, ſie werden einander gram, zanewře geden na druhého, zanewřau na ſe, wrčeti na ſebe budau, ſich ſelbſt gram ſeyn, ſám na ſebe newřjti, newražiti, ſám na ſebe mrzutým býti, ſám ſobě protimyſlným býti, ſám na ſebe wrčeti, ſ. Gehäßig.
Gram, m. hněwliwoſt, f. hněwenj, hryzenj, ſauženj, n. těžkoſt, f. žranj, n. vor Gram vergehen, ſauženjm, těžkoſtj zagjti.
Grämen ſich, hněſti ſe, žráti ſe, hryznauti, trápiti, ſaužiti ſe, über etwas, ſaužiti, žráti ſe, hněſti ſe nad něčjm, ſich zu Tode grämen, vſaužiti ſe, vžrati ſe, vhněſti ſe nad něčjm.
Grämen, das, Grämung, ſ. Gram, Harm.
Gramhaft, hltawý, thun, hltawým býti, hltawě ſobě počjnati, hltati.
Gramhaftigkeit, f. hltawoſt, f.
Grämiſch, ſſkaredý, poſſmaurný, grämliches Weſen, ſſkaredoſt, poſſmaurnoſt, f.
Gramſichtig, ſ. Grämiſch, 2) lopotný, ſtaroſtliwý, pečliwý, 3) neidiſch, nepřjzniwý.
Gramſichtigkeit, f. Gramſucht, lopotnoſt, ſtaroſtliwoſt, pečliwoſt, f. 2) Neid, nepřjzeň.
Gran, m. zrno, zrnko, n. (grán, m.) vier Grane ſchwer, čtyř zrn ztjžj.
Granatapfel, m. granátowé, zrnaté gablko, n. granát, m.
Granatapfelblüthe, f. kwět granátowého gablka, m.
Granathäutchen, n. Granathäutlein, kožka z granátowého gablka, f.
Granatrinde, f. kůra z granátowého gablka, f.
Granatſtein, m. kámen granátowý, granát, m.
Gränze, ſ. Grenze.
Gras, n. tráwa, f. peyř, m. wo Gras iſt, wächſt, ſtráwnjk, m. vom Graſe, tráwný, tráwnatý.
Grasboden, m. tráwnjk, m.
Gräschen, n. trawička, f.
Gräſen, tráwu žjti.
Gräſerey, f. tráwnjk, m.
Gräſern, tráwný.
Grasgrün, gaſně zelený, zelený gako tráwa.
Gräſicht, gräſig, tráwnatý.
Gräßlich, hrozný, ſtraſſliwý, krutý.
Gräßlich, adv. hrozně, ſtraſſliwě, krutě.
Gräßlichkeit, f. hroznoſt, ſtraſſliwoſt, krutoſt, f.
Grasmücke, f. pěnice, pěnička, f.
Graspferd, n. konjček, m. kobylka, f.
Grasplatz, m. tráwnjk, m. tráwné mjſto, n.
Graswurm, m. zelený čerw, lezák, m.
Gräte, f. hřbetnj koſt, hřbetowá koſt, f.
Gräten, grätſcheln, rozdjrati, rozedřjti hnáty, na různo hnáty ſtawěti,

wěti, rozkročowati se, rozkročiti se.

Grau, ſſediwý, ſſediwělý, oſſediwělý, ein wenig, přiſſediwělý, grau werden, ſſediwěti, zſſediwěti, oſſediwěti, graue Haare, graues Haar, ſſediwé wlaſy, ſſediny, plur. ſſedina, ſſediwoſt, f. bekommen, ſſediwěti, oſſediwěti, zſſediwěti, er bekömmt graue Haare, ſſediwj, doſtáwá ſſediwé wlaſy, ſſediny, laß dir keine graue Haare darüber wachſen, nedey ſy ſſediwé wlaſy pro to růſti, ich möchte grau darüber werden, mohlbych nad tjm zſſediwěti, oſſediwěti.

Graubart, graubärtig, ſſediwec, m.

Graublau, zmodra ſſediwý, modrobledý, ſſediwé modrý, ſywý.

Grauen, ein Grauen haben, hrozyti ſe, nechutniti ſobě, oſſkliwiti ſobě, oſſkliwoſt mjti, es grauet mir, geſt mi hrozno, oſſkliwo, oſſkliwugi ſobě, nechutnjm ſobě.

Grauen, das, hrůza, f. Eckel, nechut, f. nechutenſtwj, n. oſſkliwoſt, f. Grauen kömmt ihm an, hrůza naň přichází, připadá, geho obchází, obſtupuge, geſt mu hrozno, Grauen der Nacht, nočnj hrůzy, f. plur.

Gräuerlich, fürchterlich, hrozný, 2) eckelhaft, oſſkliwý, nechutný, mrzký.

Gräulich, ſ. Gräuerlich, 2) etwas grau, poſſediwělý.

Graupe, f. kraupa, f. tluč, m. omaſta, f.

Graupchen, n. krupka, krupička, f.

Grauſam, vkrutný, krutý, ljtý.

Grauſam, adv. vkrutně, krutě, ljtě, grauſam mit einem handeln, verfahren, vkrutně, krutě s někým nakládati, zacházeti, vkrutniti na někoho.

Grauſamkeit, f. vkrutnoſt, f. vkrutenſtwj, n. krutoſt, ljtoſt, f.

Grauſamlich, ſ. Grauſam.

Grauſen, ſ. Grauen.

Greif, m. noh, m.

Greifen, berühren, hmatati, hmátnauti, ſáhnauti, ſahati, gjmati, chwátiti, chápati, chopiti, mit den Händen, rukama hmatati, ſahati, das kann man mit den Händen greifen, to ſe může rukama hmatati, nach etwas geſchwind greifen, nach den Säbel, Degen, ſáhnauti po něčem, meč, kord vchopiti, ſchápati, chopiti ſe kordu, einem in ſeine Rechte, do něčjho práwa ſahati, einen greifen, gjmati, lapati někoho, um ſich greifen, rozmáhati ſe, rozmocy ſe, einem unter die Arme, pod ramena ſáhnauti, zu den Waffen, k zbrani ſáhnauti, zbraň vchopiti, ſchápati.

Greifen, das, Greifung, ſ. hmatánj, hmátnutj, ſahánj, ſáhnutj, gjmánj, getj, chwácenj, chopenj, n.

Greinen, hořekowati.

Greinerinn, f. ein Vogel, ſlawjk, ſlawjček, m.

Greis, m. ſtařec, kmet, ſſediwec, m.

Grempelkamm, Grämpelkamm, m. krample, f.

Grempeln, grämpeln, mykati, kramplowati, česati.

Grempler, m. Grämpler, mykač, wlnočeſač, krampljř, m.

Grempelmarkt, aud. Gerumpelmarkt, ſ. Trödelmarkt.

Grenze, f. Gränze, hranice, meze, pomezý, n. končiny, plur. Grenze zweyer Länder, Häuſer, končiny, plur. důtka kragin, f. pomezý, pl. přjkragj, n. Grenzen ſetzen, meze klásti, vkládati, in enge Grenzen eingeſchloſſen ſeyn, w vzké meze zawřenu, ſewřenu býti.

Grenzen, gränzen mit einem, mezowati, an einen, an etwas, s někým, s něčjm, die da gränzen, pomeznj, kragnj, hraničnj, ſpolu mezugicý, nahe grenzen, ähnlich ſeyn, cheyliti ſe, bljziti ſe, bljzkým býti, Müßiggang grenzet nahe mit der Wolluſt, zahálka bljžj ſe, cheylj ſe k rozkoſi.

Grenzenlos, bez mezý, neobmezený.

Grenzfeſtung, f. hrad, m. twrz, f.

Grenznachbar, m. meznj, pomezuj, kragnj, ſpolu mezugicý kragánek, ſauſed meznj, pomeznj, m.

Grenz-

Grenzſcheider, m. rozſudj, rozeznawatel mezý, m.
Grenzſcheidung, f. daß ſie gemacht werden, rozhodnutj, rozeznánj mezý, n. die Grenze ſelbſt, končina, f. die Grenzſcheidung zwiſchen zween Orten ausmachen, meze rozhodnauti, rozeznati.
Grenzſoldat, m. wogák mezuj, pomezuj, hraničný, m.
Grenzſtadt, f. hraničné město, n.
Grenzſtein, m. mezuj kámen, mezuj, m.
Grenzſtreitigkeit, f. rozepře mezuj, f. ſaud mezuj, m.
Grenzung, f. Gränzung, wymezenj, n.
Greßlich, ſ. Gräßlich.
Greßlich, adv. ſ. Gräßlich.
Greßlichkeit, ſ. Gräßlichkeit.
Gretſchelu, ſ. Gräten.
Grete, ſ. Gráte.
Greuel, m. Gräuel, hrůza, oſſkliwoſt, ohyzdnoſt, mrzkoſt, ohawnoſt, ohawa, wěc hrozná, f. einen Greuel haben, hrozyti ſe, hrůzu mjti, oſſkliwiti, zoſſkliwiti ſobě, oſſkliwoſt mjti.
Greulich, hrozný, oſſkliwý, ohyzdný, ohawný, mrzký, greulich anzuſehen, hrozného pohledu, wzezřenj, hrozný na pohleděnj.
Greulich, adv. hrozně, oſſkliwě, ohyzdně, ohawně, mrzce.
Greulichkeit, f. Gräulichkeit, hroznoſt, hrůza, ohyzdnoſt, oſſkliwoſt, ohawnoſt, mrzkoſt, f.
Griech, m. Řek, m.
Griechenland, n. Řecká země, f. Řeky, plur.
Griechiſch, Řecký, griechiſche Sprache, Řecký gazyk, m. Řecká řeč, Řečtina, f.
Griechiſch, adv. řecky.
Gries, m. ſſtěrk, m. ſkřemenj, ſkřemenjčko, n. ſſkřehot, m. 2) Gries zum Eſſen, krupice, f. kraupy, f. plur.
Grieſig, ſkřemenitý.
Griesgramen, zuby ſſkřjpěti, zuby ſſkřjpati.
Griesgramen, das, ſſkřehot zubů, m. ſſkřjpenj zubů, n.
Griff, m. Stiel, rukowěť, f. držadlo, n. kleiner Griff, držátko, n. Griff am Degen, Dolche, gilce, střenky, plur. an der Gabel, střenky, plur. střenka, f. 2) liſtiger Griff, vſkok, obmyſſleť, m. 3) im Griffe haben, mjti po ruce, w prſtech, býti po ruce, 4) Griff mit dem Finger, chwatnutj, n. chwat, m. vchwatnutj, polapenj, n. 5) Griff, den man thut, ſáhnutj, chwatnutj, vchwatnutj, wloženj ruky, n. einen Griff thun, ruku w něco wložiti, ſáhnauti, chwatnauti, chwatiti, pochwatiti.
Griffel, m. raſige, raſika, raſička, f.
Grille, f. cwrček, m. ſchreyen wie eine Grille, ein ſolches Geräuſche machen, cwrkati, 2) Grillen im Kopfe, Sorgen, oft auch Eigenſinn, wrtochy, plur. wunderliche Grillen haben, diwné wrtochy mjti, der ſie hat, der eigenſinnig iſt, wrtohlawý, wrohlawec, mozkowrtec, wrtoch, m.
Grillenfängerey, f. wrtánj mozku, n. ſ. Grillen.
Grillenhaft, wrtohlawý.
Grimm, m. zůřiwoſt, plachoſt, krutoſt, ljtoſt, f. hněw, m. hněwiwoſt, zloſt, f. Gottes Grimm, hněw Božj, ſeinen Grimm auslaſſen, ſwůg hněw, ſwau zloſt wypuſtiti.
Grimmen, n. im Bauche, Leibe, zřenj, hryzenj w břiſſe, n. ſtřewnj dna, f.
Grimmig, zůřiwý, plachý, krutý, ljtý, ſrſſatý, hněwiwý, zloſtný, grimmig werden, ſeyn, ſich bezeugen, plaſſiti ſe, zplaſſiti ſe, ſrſſeti, zůřiti, zůřiwěti, vkrutniti, hněwati ſe, grimmiges Thier, zůřiwé, plaché, ljté zwjře, n. ljtá zwěř, f. grimmige Kälte, krutá, hrozná zyma, f. grimmiges Geſicht, zůřiwá, krutá twář, f. grimmiger Schmerz, krutá, hrozná bolest, f.
Grimmig, adv. zůřiwě, plaſſe, krutě, ſrſſatě, hrozně, ljtě.
Grimmigkeit, f. zůřiwoſt, plachoſt, krutoſt, ſrſſatoſt, hněwiwoſt, f. ſ. Grimm, Greuſamkeit, Heftigkeit.

Grind,

Grind, m. des Geſchwürs, ſtrup, m. ſtrupowatoſt, f. des Hauptes, wotrus hlawy, m. lupy na hlawě, plur. praſſiwina, praſſiwoſt, ſtrupowatoſt, chraſtawoſt, böſer Grind der Haut, ſwrab, m. ſtrupy, chraſty, pl.

Grindicht, grindig, ſtrupowatý, ſtrupowitý, chraſtawý, lupinowatý, grindig werden, ſtrupowatěti, chraſtawěti, ochraſtěti.

Grindkraut, n. lupenj leſnj, ſſtěrkowané přjměrné kořenj, n.

Grindwurz, f. koňſký ſſtowjk, m.

Grob, dicke, ſtark, tluſtý, hrubý, drſnatý, nemotorný, neplechý, wie Tuch, Leinwand, tluſtý, wie Holz, Stein, tluſtý, hrubý, drſnatý, an dem Gröbſten arbeiten, z neyhrubſſjho, neydrſnatěgſſjho pracowati, grobe Sünden, Laſter, Strafen, Fehler, hrubé hřjchy, neprawoſti, pokuty, chyby, grobes Geſchütz, welikú ſtřelba, grobes Brod, grobe Speiſe, grobes Gold, Silber, twrdý, drſnatý, grober Unflath, welikú neřád, grobe Stimme, tluſtý, hřmotný hlas, grobe Rede, twrdá řeč, 2) unhöflich, bäueriſch, hrubý, nelepý, wobutý, newybitý, newypitwaný, grobe Sitten, hrubé, nelepé mrawy, ein grober Kerl, nezdwořák, nelepý, hrubý člowěk, neplecha, traup, ſliwoň, m. grober Scherz, hrubý, nelepý, nedworný žert, grober Betrug, Diebſtahl, Fehler, hrubý, nemalý klam, hrubá, nemalá krádež, chyba.

Grob, adv. tluſtě, hrubě, drſnatě, wie die Stimme, tluſtě, hřmotně, grob gearbeitet, zhruba pracowaný, grob vergüldet, tluſtě pozlacený, es zu grob machen, přjliš zhlaupa, zhruba ſobě wěſti, přjlis zhlaupa teſati, 2) grob, bäueriſch, hrubě, newobutě, nedworně, traupſky, einem grob kommen, někoho nedworně, traupſky potkati.

Grobheit, f. hruboſt, nelepoſt, obutoſt, newybitoſt, nedwornoſt, f. nedwořáctwj, traupſtwj, n.

Gröblich, adv. hrubě, gröblich irren, ſich vergehen, hrubé, nemalo blauditi, chybowati, hrubě, nemalé chyby ſe dopuſtiti, dočiniti, gröblich ſündigen, hrubě, nemalo, těžce zhřeſſiti.

Grobian, m. nezdwořák, nemrawec, m.

Grobſchmied, m. kowář, m.

Groll, m. záſſť, záſſtj, nechut, f. hněw, m. newraženj, n. hegen gegen einen, w záſſtj někoho mjti, záſſť, nechut proti někomu mjti, w hněwu s někým býti, newražiti na někoho.

Grollen, ſočiti, newražiti, wrčeti, ſrſſeti na někoho.

Grolz, m. Grölzen, ſ. Rülps.

Grölzen, řihati, krkati, ſ. Rülpſen.

Grölzen, das, řihánj, krkánj, n. ſ. Rülps.

Gropp, m. hřjž, m.

Groſchen, m. groš, Češkey, m.

Groſchenweiſe, po grošjch.

Groß, weliký, welký, hrubý, náramný, etwas groß, náhrubý, přihrubý, ſehr groß, přeweliký, welmi, náramně weliký, hrozný, náramný, groß erwachſen, groß von Perſon, hrubý, weliký, groß werden, hrubnauti, zhrubnauti, weličeti, zweličeti, groß wachſen, zrosti, zrůſti, wyrůſti, hrubnauti, zhrubnauti, groß werden, wie das Waſſer, rozmáhati ſe, zmáhati ſe, rozmocy ſe, zmocy ſe, die Zahl iſt groß geworden, ten počet ſe rozhognil, rozmnožil, zweličil, groß, vornehm, mächtig, weliký, groß machen, weličiti, zweličiti, množiti, an Würden, an Macht, Reichthum, Anſehen, weličiti, zweličiti, zwelebiti, mit Worten, welikého činiti, wie ein Platz, Haus, Fenſter, welké činiti, weličiti, ſich groß machen, rozdjrati, nadjrati ſe, welikým ſe činiti, nadělati ſe, roztahowati ſe, mache dich nicht ſo groß, nenadjrey, nerozdjrey, nerozthůg, nenaděley ſe tak, groß thun, na pány hráti, große Krankheit, welikú, náramná nemoc, großer, hoher Baum, weliký, hrubý, náramný ſtrom, großer Fehler, hrubá,

bá, weliká, nemalá chyba, große Unwiſſenheit, hrubá, weliká nevměloſt, große Geſellſchaft, weliké ſhromážděnj, weliká ſpolečnoſt, großer Herr, weliký pán, im Großen verkaufen, we wětſſim, we welikém počtu prodáwati, allzu große Schiffe, přeweliké, náramné lodj, großer Fleiß, weliká, náramná, neſmjrná pilnoſt, große Freude, weliká, nemalá radoſt, f. großer Reichthum, weliké, náramné, neſmjrné, nemalé bohatſtwj, großes Glück, weliké, nemalé ſtěſtj, großer Schmerz, weliká, nemalá boleſt, großes Geſchrey, weliký, náramný křik, powyk, große Kälte, weliká, náramná zyma, groß durch Thaten, zweličený, weliký ſkrze činy, groß von Perſon, lang, weliký, wyſoký, hrubý, von Stande, von Anſehen, von Verdienſten, Ruhme, weliký, zweličený, groß in eines Augen ſeyn, welikým býti w něčjch očjch, groß achten, welice ſobě wážiti, großer Liebhaber, weliký milownjk, přjtel, großer Kerl, weliký, hrubý chlap, die große Welt, weliký ſwět, große Augen machen, oči wywaliti, wywalowati, wywřeſſtiti, groß ſprechen, z wyſoka, z pyſſna mluwiti, großes Geweihe des Hirſchen, weliké, drahné roby gelena, große Anzahl, weliký, drahný počet.

Großachtbar, wyſoce wážný.

Großachtbarkeit, f. wyſoká wážnoſt, f.

Großältervater, m. prapradědůw otec, m.

Großältermutter, f. prapradědowa matka, f.

Größe, f. welikoſt, welkoſt, hruboſt, f. es liegt nicht allzeit an der Größe der Perſon, nezáležj wždy na welikoſti, na weyſſce oſoby, Größe eines Platzes, welikoſt, hruboſt mjſta, f. eines Menſchen, Berges, Faßes, Elephanten, weyſſka, welikoſt, hruboſt, f. in ſeiner Größe, w geho weyſſce, jemandes Größe haben, mjti něčj weyſſku, Größe der Kälte, welikoſt, náramnoſt zymy, f. Größe des Standes, der Würde, des Anſehens, des Geiſtes, der Thaten und Handlungen, welikoſt, zweličnoſt, f. welictwj, n. ſich in ſeiner Größe zeigen, okázati ſe we ſwé welikoſti, zweličnoſti, w ſwém welictwj.

Großeltern, Großältern, plur. otcowé, dědowé, dědkowé, plur.

Größer, wětſſj, hrubſſj, größer machen, wětſſiti, nadwětſſiti, zwětſſiti, rozwětſſiti, wětſſj dělati, činiti, die Robot größer machen, roboty přiwětſſowati, ein Ding größer machen als es iſt, wětſſj činiti, dělati něco nežli ſamo w ſobě geſt, ſich größer machen als man iſt, wětſſjm ſe činiti, dělati, zwětſſowati ſe.

Großfürſt, m. arcykněže, m.

Großgünſtig, welice přjzniwý.

Großhaupt, m. Kopf, hlawáč, m. hlawatý, 2) ein Fiſch, hlawatice, f. praudnjk, m.

Großherr, ſ. Großſultan.

Großknorricht, kornikowatý.

Großmächtig, welikomocný, mnohomocný.

Großmächtigkeit, f. welikomocnoſt, mnohomocnoſt, f.

Großmaul, großmaulig, pyſkáč, pyſkatý, hubáč, hubatý, tlamatý.

Großmuth, f. welikomyſlnoſt, welikomyſl, weliká myſl, f.

Großmüthig, welikomyſlný, weliké myſli.

Großmüthigkeit, f. welikomyſlnoſt, weliká myſl, f.

Großmutter, f. bába, f.

Großmutter Bruder, m. bábin bratr, pravgec, m.

Großmutter, Großemutter, f. prababába, f.

Großmütterlich, bábin.

Großmutter Mutter, f. prababa, f.

Großmutter, Mutter Großmutter, f. prababábina matka, f.

Großmutterſchweſter, f. bábina ſeſtra, f.

Großnaſig, noſatý, noſáč, noſál, noſálek, m.

Großöhrig, uchatý, uchář, m.

Großprahler, ſ. Prahler.

Großſchwäher, m. pratchán, táchnům otec, m.

Groß-

Groſsſchwieger, ſ. pratchynĕ, ſſwegruſſe, f.
Groſsſchwiegermutter, f. ſ. Groſsſchwieger.
Groſsſchwiegervater, m. ſ. Groſsſchwáher.
Groſsſprecher, m. welikomluwný, wyſokomluwný, w řeči nádherný, chlubný, chlubič, hrdopyſſka, m.
Groſsſprecherey, f. welikomluwnoſt, wyſokomluwnoſt, chlubnoſt, nádhernoſt w řeči, f. nádherné mluwenj, n. nádherná řeč, f.
Groſsſprecheriſch, welikomluwný, wyſokomluwný, chlubný, nádherný.
Groſsſprecheriſch, adv. welikomluwně, wyſokomluwně, chlubně, nádherně.
Groſssultan, m. weliký Sultán, m.
Groſsvater, m. děd, dědek, dědeček, m.
Groſsváterlich, dědowý, od děda poſſlý, dědowſký.
Grosvatermutter, f. praprabába, f.
Groſsvatersbruder, m. děda, dědečka bratr, m.
Groſsvatersſchweſter, f. děda, dědečka ſestra, dědowa ſestra, f.
Groſsvatersſtuhl, m. ſtolice děda, dědečkowa, dědowa, f.
Groſsvatervater, m. prapraděd, m.
Grotte, f. Grottenwerk, geſkynka, geſkynĕ, f.
Grůbchen, n. Grůblein, gamka, f. důlek, doljček, doljk, m. im Kiene, důlek, doljček na bradě, m.
Grube, f. důl, doljk, m. dolina, gáma, rokle, roklina, f. Grube in Bergwerken, důl, einem eine Grube graben, kopati někomu gámu, auf der Grube gehen, nad ſamým hrobem ſtáti, býti nad hrobem, nad hrobem choditi, der auf der Grube gehet, kmet, m. er iſt ſelbſt in die Grube gefallen, die er andern grub, ſám do té gámy padl, kterau gi ným kopal.
Grůbeley, f. hlaubánj, n. hlaubačnoſt, f. hlaubactwj, n.
Grůbelkopf, m. hlaubač, hlaubálek, mozkowrtec, m.
Grůbeln, hlaubati.
Grubenſteiger, m. dololezec, m. ſ. Steiger.
Grůbler, m. hlaubač, hlaubálek, m.
Gruft, f. hrobka, f. podzemnj ſkreyš, f.
Grummet, m. wotawa, f.
Grün, zelený, etwas grün, pozelenalý, grün werden, zelenati ſe, zeleniti ſe, rozzelenati ſe, grün färben, na zeleno barwiti, obarwiti, zeleniti, ozeleniti.
Grünbeer, f. řeſſetálek, m.
Grund, m. základ, m. den Grund legen, základ klásti, položiti, eines Gemähldes, nawrcy, Gottesfurcht iſt der Grund aller Tugenden, bohobogniost geſt základ wſſech ctnoſtj, 2) Grund und Boden, dno, pátro, n. a) dědina, f. poplužj, n. pozemſký ſtatek, (grunt,) m. eines Fürſten, knjžecý ſtatek, m. 3) der Grund eines Berges, dno, n. 4) Urſache, wirkende, příčina důležitá, důkladná, f. důklad, m. der Erkenntniß, Beweis, důwod, m. Grund haben, wahr ſeyn, důwod mjti, důwodné býti, es hat Grund, geſt důwodné, ich habe der Sachen keinen Grund, nemám žádný důwod těch wěcý, Grund haben, etwas zu glauben, zu thun, příčinu důležitau, důkladnau, doſtatečnau, dokonalau mjti, mit gutem Grunde, z důkladné, z dokonalé příčiny, Grund angeben, důležitau, důkladnau příčinu wweſti, wwádĕti, přiweſti, klásti, Gründe für oder wider etwas, důwody, plur. dergleichen Gründe vorbringen, důwody wwádĕti, přiwádĕti, klásti, nach Gründen handeln, dle, podlé důwodů gednati, vom Grunde aus, zè základu, zcela, ze dna, im Grunde, wnitř, wnitřku, w sámé wěcy, w celé wěcy, w celosti, auf den Grund gehen, do wnitřku gjti, metaph. im Prüfen, na základ gjti, bis auf den Grund, až do dna, aus dem Grunde wiſſen, kennen, lernen, základně, ze základu, zcela wědĕti, wměti, včiti ſe, aus dieſem Grunde, z té příčiny, liegende Gründe, dědiny, pozemſſtj ſtatkowé, plur. Grund haben in einer Wiſſenſchaft, doſpělým býti w nějakém wměnj,

základ znáti, wědĕti, ſeinen Grund, ſeine Urſache in einer Sache haben, mjti ſwau dobrau, důležitau, důkladnau přjčinu w nĕgaké wĕcy, w nĕčem, der Grund eines Gebäudes, základ, m. von Grunde aus bauen, zcela, zauplna, znowa, ze základu wyſtawĕti, kennen, lernen, wiſſen, zcela, zauplna znáti, včiti ſe, wědĕti, was haſt du vor Grund dazu, gakau máš k tomu přjčinu, keinen Grund haben, nemjti přjčiny, nemjti žádné přjčiny, von Grunde des Herzens, z celého ſrdce, zu Grunde gehen, gjti, přigjti, přicházeti w zkázu, na záhubu, na zhaubu, na zkázu přigjti, auf den Grund kommen, im Graben, přigjti ke dnu, na dno, einer Sache, na základ, auf dem Grunde liegen, při dně, na dně ležeti, zu Grunde richten, na záhubu a zkázu přiweſti, docela, do (gruntu) zkazyti, im Grunde verderbt, docela, zcela zkažený, pokažený, aus dem Grunde zerſtören, ze dna, zcela wybořiti, wywrátiti, von Grunde aus niederreiſſen, ze dna, do dna, zcela wybaurati, auf dem Grunde bleiben, wie die Fiſche, na dně, při dně oſtati.

Grundartikel, m. hlawnj kus, článek, m.

Grundböſe, welmi zlý, nedobrý, přenedobrý, docela, zcela nedobrý.

Grundehrlich, welmi poctiwý.

Grundeis, n. ſpodnj led, led při dně, m.

Grůndel, ſ. Grůndling.

Grůnden, Grund legen, zakládati, založiti, auf etwas, zakládati, zpodpjrati, ſtawĕti na nĕco, ſich auf etwas grůnden, zpoléhati, zpodpjrati, zakládati ſe na nĕčem, ſich in etwas, w nĕčem záležeti, založenu býti, einen in etwas grůnden, in der Hoffnung, vtwrzowati, vpewňowati, gegründet, als in einer Wiſſenſchaft, vtwrzený, doſpělý w vmĕnj, gegründet, gewiß, als eine Nachricht, eine Urſache, důwodný, nicht gegründet, nedůwodný.

Grundfalſch, zcela, docela lživý, das iſt grundfalſch, to geſt zcela, docela wĕc lživá, pauhá leż, geſt to pauhý klam.

Grundfarbe, ſ. prwnj barwa, ſ.

Grundfeſte, ſ. základ, m.

Grundfläche, ſ. podwal, m.

Grundforelle, ſ. kapr, m.

Grundgelehrt, welmi včený, vmělý, převčený, w vmĕnj doſpělý.

Grundherr, m. pán ſtatků, dědinjk, m.

Grundleger, m. zakladatel, založitel, m.

Grundlegung, ſ. zakládánj, založenj, n.

Grundlehre, ſ. včenj, navčenj, n. nawka základnj, ſ.

Gründlich, základný, důkladný, dokonalý, gründliche Nachricht, důkladná, dokonalá zpráwa, ſ. gründliche Wahrheit, důkladná, dokonalá prawda, ſ. gründlicher Beweis, důkladný, dokonalý, mocný, podſtatný důwod, m.

Gründlich, adv. základně, důkladně, dokonále, gründlich wiſſen, důkladně, dokonále wědĕti, gründlich widerlegen, důkladně, dokonále, podſtatně, mocně odwoditi.

Gründlichkeit, ſ. důkladnoſt, ſ. důklad, m. dokonaloſt, mocnoſt, podſtatnoſt, ſ.

Grůndling, m. mřen, mřenek, neynok, m.

Grundlinie, ſ. erſte, prwnj, prwotnj čára, ſ.

Grundlos, bezedný, bez dna, propaſtný, grundloſe Tiefe, bezedná hlubina, propaſtná hlubokoſt, ſ. grundloſer Magen, bezedný žaludek, m.

Grundregel, ſ. základnj, hlawnj, půwodnj, prwnj prawidlo, n.

Grundriß, m. prwnj, půwodnj nawržnj, naſtjnĕnj, n.

Grundſatz, m. in der Denkungsart, včitba, hlawnj včitba, ſ. in einer Wiſſenſchaft, Abhandlung, ſazba, hlawnj ſazba, ſ. hlawnj položenj, n. včitba, ſ. gute Grundſätze haben, dobré včitby, dobré včenj mjti.

Grund-

Grundſprache, f. původnj, prwotnj gazyk, m. řeč, f.
Grundſtein, m. základnj kámen, m.
Grundſtimme, f. původnj hlas, m.
Grundſtück, n. worauf etwas ſtehet, podwal, podſtawek, m. liegender Grund, kus pole, m.
Grundſuppe, f. ſedlina, f. in der Salbe, wýſſkwarek, kal maſti, m. Grundſuppe im Schiffe, prewýt, kal, ſtok, m.
Grundtrieb, m. původnj, prwnj podnět, m.
Grundweſen, n. prwnj podſtata, f.
Grundwort, ſ. Stammwort.
Grünen, zelenati ſe, zeleniti ſe, rozzelenati ſe.
Grünen, das, zelenánj ſe, zelenění ſe, rozzelenánj, n.
Grünfinke, m. Grünitz, Grünling, zelenohláwek, čjžek, m.
Grüngelb, nazelený.
Grünlig, grünlich, nazelený, nazelenalý, zazelenalý, pozelenalý, přizelenalý.
Grünſpan, m. rez zelený, (grynſſpan,) m.
Grünſpecht, m. žluwa, wlha, f. ſtrakopaud zelený, m.
Grünzen, chrochceti, chrochtati, mřeſſtěti.
Grünung, f. zelenánj, zelenění, rozzelenánj, n.
Gruß, m. pozdrawenj, n. den Gruß entbieten, pozdrawenj dáwati, wzkazowati.
Grüßen, pozdrawiti, pozdrawowati, grüßen laſſen, dáti pozdrawowati, ſey gegrüßt, zdráw buď, zdráw byls, zdař Bůh, wjtám tě.
Grütze, f. trhané kroupy, krupky, f. plur.
Grylle, ſ. Grille.
Gucken, ſ. Sehen.
Guckug, m. kukačka, f.
Gülden, Golden, zlatý, gulbener Fluß, zlaté rauno, n. guldene Ader, zlatá žjla, f.
Gülden, Golden, n. eine Münze, zlatý, Reynſký, m.
Güldenmund, m. zlatowſtý, m.
Güldenſtück, n. zlatohlaw, m. ein Rock von Güldenſtück, raucho ze zlatohlawu, zlatohlawowé raucho, n.
Gültig, platný, berný, gültige Münze, berný penjz, m. ſeyn, platiti, gültiger Zeug, gültiges Zeugniß, platný ſwědek, platné ſwědectwj, n.
Gültigkeit, f. platnoſt, f.
Gunſt, f. přjzeň, přjzniwoſt, dobrowolnoſt, miloſt, f. ſich in Gunſt ſetzen bey einem, in Gunſt kommen, přizeň ſobě v někoho způſobiti, zgednati, přjzně v někoho dogjti, doſáhnauti, Gunſt des gemeinen Mannes ſuchen, hledati přjzně, miloſti lidu obecného, hleděti ſe lidu obecnému zaljbiti, Gunſt haben, býti w přjzni, mjti přjzeň, in Gunſt kommen, wgjti w přjzeň, w miloſt, dogjti, doſáhnauti přjzně, miloſti, Gunſt verſcherzen, verlieren, přjzeň ztratiti, potratiti, z přjzně, z miloſti wypadnauti.
Gunſtbezeugung, f. prokázánj, provkázánj, wkázánj přjzně, miloſti, n.
Günſtig, přjzniwý, přegjcý, dobrowolný, ſeyn, přjzniwým, dobrowolným býti, dobrého přáti, ſ. Gewogen; wieder günſtig machen, opět přjzniwého včiniti, günſtig, wie das Wetter, Gelegenheit, dobrý, hodný, whodný, zdařilý, günſtige Antwort, dobrá, vtěſſená odpowěd, f.
Günſtling, m. miloſtnjk, miloſtnjček, m.
Gurke, f. okurka, wokurka, tykwice, tykwička, f.
Gurgel, f. hrdlo, n. chřtán, křtán, m. die Gurgel abſtechen, hrdlo, chřtán zařezati, podřezati, durch die Gurgel jagen, ſtrze hrdlo a zadek prohnati, promrhati, rozmrhati.
Gurgeln, kloktati, klokati, hrdlo proklektati.
Gurgeln, das, kloktánj, klokánj, n. kloktačka, f. proklektánj hrdla, n.
Gurren, wie der Leib, Bauch, chřeſtěti, rachotěti, wraukati, ſſkwrčeti, břenčeti.
Gurt, f. Gürtel, pás, pásek, opaſek, m. přepáſka, f. der Jungfern, pás,

pás-

páſek, m. des Sattels, oder ſonſt zum Zuſammenziehen, wotěz, powodec, popruh, m.

Gurten, opáſati, přepáſati.

Gürtler, m. paſýř, wačkář, m.

Guß, m. Gußregen, ligawý déſť, ligawec, m. kömmt, lige ſe, Guß der Metalle, das Metall ſelbſt, litina, ſlitina, f.

Gut, dobrý.

Gut, adv. dobře.

Gut, das, dobré, n. das höchſte Gut, ſwrchowané dobré, Gut erworbenes, Güter, Vermögen, ſtatek, m. zbožj, gměnj, n. Gut auf dem Lande, ein Dorf, ein Haus, Vorwerk, ſtatek, m. auf ſeinem Gute ſeyn, býti na ſwém ſtatku.

Gutachten, das, zdánj, mjněnj, n. vſudek, rozſudek, m. nach meinem Gutachten, dle mého zdánj, mjněnj, mým zdánjm, mjněnjm, dle mého vſudku, rozſudku.

Gutartig, člowěk dobré powahy.

Gutartigkeit, f. dobrá powaha, f.

Gutbefinden, das, vznánj, n.

Gütchen, n. stateček, m.

Gutdünken, zdáti ſe, widěti ſe.

Gutdünken, das, ſ. Gutachten.

Güte, Gütigkeit, f. dobrota, dobrotiwoſt, f. ſ. Gütigkeit, Güte des Herzens, Güte eines Zeuges, Tuches, dobrota, f. ſeyn ſie von der Güte, gſau tak dobrotiwý, magj tu láſku pro mne.

Güter, plur. Vermögen, ſtatky, plur. zbožj, gměnj, n. bewegliche und unbewegliche Güter, mowité, mohowité a nemowité, nemohowité zbožj, n. Waaren, zbožj, Ländereyen, ſtatky, plur. auf ſeinen Gütern leben, na swých ſtatcých žiwu býti.

Gutheißen, gut ſeyn laſſen, ſchwalowati, ſchwáliti, pochwáliti, za dobré mjti, vznáwati.

Gutheißen, das, ſchwalowánj, ſchwálenj, pochwálenj, za dobré vznáwánj, vznánj, n.

Gutherzig, dobromyſlný, dobrowolný, dobrotiwý, dobrého ſrdce, dobrého ducha, er iſt ein gutherziger Menſch, geſt člowěk dobrého ducha, ſrdce.

Gutherzig, adv. dobromyſlně, dobrowolně, dobrotiwě.

Gutherzigkeit, f. dobrota ſrdce, dobromyſlnoſt, dobrowolnoſt, dobrotiwoſt, f.

Gütig, dobrotiwý.

Gütigkeit, f. dobrotiwoſt, f.

Gütlich, přátelſký, gütlicher Vergleich, přátelſké porownánj, n. einen gütlichen Vergleich treffen, machen, w dobrotě, přátelſky ſe porownati, ſrownati, ſmluwiti, přátelſké porownánj včiniti, gütliche Vorſtellung, přátelſké předſtawenj, předloženj, n.

Gütlich, adv. přátelſky.

Gutſagen, gut dafür werden, ſljbiti za někoho.

Gutthat, f. dobrodinj, n. dobrý ſkutek, m. Gutthat erweiſen, dobrodinj včiniti, prowkázati.

Gutthäter, m. dobrodinec, m.

Gutthätig, dobrotiwý, dobročinný, dobročinliwý.

Gutthätigkeit, f. dobrotiwoſt, dobročinnoſt, dobročinliwoſt, f.

Gut thun, recht lieben, dobře činiti, den Schaden gut thun, erſetzen, nahraditi, wynahraditi, zaprawiti, gut machen einen, wdobřiti někoho, zdobřiti někoho.

Gut werden, wie die Umſtände, polepſſiti ſe, zlepſſiti ſe, naprawiti ſe, wie ein Schaden, Geſchwür, Uebel, polepſſiti ſe, dobře býti, es wird alles wieder gut werden, wſſecko bude opět dobře, nun das wird gut werden, nu to bude dobře, wieder gut werden mit einem, ſich verſöhnen, wdobřiti ſe, zdobřiti ſe, zaſe dobrým býti ſpolu.

Gutwillig, dobrowolný.

Gutwillig, adv. dobrowolně, ſamochtě, ſamoljbezně.

Gutwilligkeit, f. dobrowolnoſt, f. dobrowolenſtwj, n. dobroljbeznoſt, f.

Gyps, n. ſádra, bjlá hlina, f. (gips,) m.

Gypsarbeit, f. djlo ze ſádry, ſádrowité, n.

Gypſen, bjliti wápnem.

H.

Haabe, f. Vermögen, gmĕnj, n. ſtatek, m. Haab und Gut, celé gmĕnj, n.

Haacke, m. klika, f. hák, ſſlim, m. es hat einen Haacken, má to kličku, Haacken am Anker, vdice, f.

Haackicht, klikatý, hákowitý.

Haar, n. cin, wlas, chlup, m. Haupthaar, wlaſy hlawy, plur. graues Haar, ſſediwé wlaſy, ſſediny, plur. ſſedina, f. fliegendes Haar, rozproſtowlaſatoſt, f. mit fliegenden Haaren, proſtowlaſý, rozproſtowlaſý, rozproſtowlaſatý, Haare in der Naſe, chlaupky w chřjpjch, noſnj wláſky, plur. Haar am Leibe, chlupy, plur. bey einem Haare, málo chybowalo, chybilo, erſte Haare am Barte, peyřj, n. ohne Haare, bezwlaſý, Haare der Thiere, ſrſt, f. chlupy, m. plur.

Haarausfallen, n. lezenj, prſſenj wlaſů, pelichánj, opelichánj, n.

Haarband, n. tkanice, tkanička, obtáčka na wlaſy, f.

Haarbreit, co wlas ſſiroký, zſſjřj.

Haarbuſch, m. chumáč wlaſů, m.

Haareiſen, n. żeljzko páljcý na wlaſy, n.

Haarfall, m. lezenj, prſſenj wlaſů, n.

Haarfeſt, ſ. Haarwachs.

Haarhaube, f. čepice, čepička na wlaſy, f.

Haarig, wlaſatý, wlaſáč, m. am Leibe, chlupatý, chlupáč, m. ſrſtnatý.

Haarkamm, m. hřeben na wlaſy, m.

Haarklein, maličký, malý co wlas.

Haarlocken, plur. kadeře, kučery, kudrny, kadeřawé wlaſy, plur.

Haarnadel, f. gehla do wlaſů, f.

Haarpuder, m. wlaſoprach, m.

Haarputz, m. ozdoba, okraſa, f. ſſperk wlaſů, m.

Haarſcheere, f. bradjřſké nůžky, f. plur.

Haarſcheitel, m. pautec, m.

Haarſchmuck, m. ſtrogenj wlaſů, n.

Haarſchmucker, m. ſtrůgce wlaſů, m.

Haarſchopf, m. chocholka, f. 2) vorne an der Stirne, kſſtice, f. čupryny, plur.

Haaſe, ſ. Haſe.

Haarſtrang, m. gelenj kořen, m.

Haarwachs, m. ſwaz, m.

Haarwachsſehne, f. ſwazowá żjla, f.

Haarwurz, f. lekno, n. ſſtuljk, m.

Haarzopf, m. wrkoč, m. kleiner, wrkúček, m.

Haarzott, Haarzotte, m. chlup, chlaupek, m.

Habe, die Güter, ſ. Haabe.

Haben, mjti, nicht haben, nemjti, nemĕti, zu thun, zu ſchreiben haben, mjti co činiti, co pſáti, zu leben haben, mjti od čeho żiwu býti, man hat Bücher von ihm, gſau tu knihy od něho, po něm, zu haben ſeyn, wie jemand, etwas, býti k doſtánj, es iſt zu haben, geſt k doſtánj.

Haber, m. Hafer, owes, wowes, m. von Haber, oweſný, wowéſný.

Habergrütze, f. oweſné krupky, f. plur.

Habermehl, n. oweſná mauka, f.

Habermus, m. Brey, polewka z owſa, oweſná, f.

Habhaft, aučaſten, werden, přiaučaſtniti ſe, zmocniti ſe, ſeines Wunſches habhaft werden, żádoſti ſwé dogjti, doſáhnauti.

Habicht, m. geſtřáb, m. des Habichts, vom Habichte, geſtřábowý, geſtřábj.

Habichtskraut, n. geſtřábj bylina, f. geſtřábowé kořenj, n.

Habichtsnaſe, f. klikatý nos, orličj nos, geſtřábj, geſtřábowý nos, nos gako geſtřáb, m.

Habit, ſ. Kleidung.

Habſeligkeit, f. Habſchaft, gmĕnj, n. mohutnoſt, f. ſtatek, m. mohowitoſt, f.

Habſucht, f. żádoſt ſtatku, zbożj, f.

Habſüchtig, żádoſtiwý ſtatku, zbożj.

Hache, m. chám, chrapaun, m.

Hachenmäßig, chámowſký, chrapaunſký.

Häckchen, n. klička, f. háček, m. beym Schiffe, kotwička korábowá, f.

Hacke, f. ſekyra, ſekera, rubačka, f. mit zween Zacken, noſatec, m. motyka, f.

Hackmeſſer, n. ſekáč, ſekáček, m.

Hackſtock, m. trdlo, n. trdlenec, m.

Hacken,

Hacken, kopati, die Weinberge, winice obkopáwati, aufs neue hacken, znowa okopáwati, 2) Holz hacken, dřjwj ſekati, rubati, Fleiſch hacken, ſekati maſo, 3) mit dem Schnabel hacken, topati, ſekati.

Hacken, das, kopánj, n.

Hackenſtiel, m. držadlo, n. násada ſekernj, f.

Häckerling, m. řezanka, f.

Hader, m. ſſkorpenj, tahánj, n. tahanice, ſſarwátka, f. hryzenj, n. ſwár, m. Hader aurichten, ſwár půſobiti, tropiti, ſ. Zank, 2) ſ. u. a. Haderlumpen, Lumpen.

Haderer, m. wadič, m. ſ. Zänker.

Haderhaftig, haderhaft, ſwárliwý, ſ. Zänkiſch.

Haderlumpen, plur. klocy, plur.

Haderlumper, m. Haderſammler, klocař, m.

Hadern, ſwárliti, waditi ſe, ſwaditi ſe, ſſkorpiti ſe, hryznauti, ſſkarwaditi ſe, hadrowati ſe.

Hafen, Haven, Seehafen, m. čerpadlo, n. přiſtaw mořſký, m. 2) ein Topf, hrnec, m. ſ. Topf.

Hafner, m. Töpfer, hrnčíř, m.

Hafnerhandwerk, n. djlo hrnčířſké, n.

Hafnerleim, m. hlina hrnčířſká, f.

Haft, f. Haftung, wáznutj, n. 2) gefängliche, wazba, f. wězenj, n. einen in gefängliche Haft bringen, někoho do wazby, wězenj dáti, do wazby, do wězenj wwrcy. ſ. Gefangen nehmen.

Haften, wězeti, wáznauti, wwáznauti, da haftet es, tu to wězý, 2) für einen, für etwas haften, státi, býti za někoho, za něco, für den Schaden haften, za ſſkodu státi, býti.

Haftgeld, n. záwdawek, m.

Häftlein, n. klička, f. hakljk, hakljček, m.

Hagapfelbaum, m. planá gabloň, f.

Hagbuche, f. habr, gawor, m. ſ. Hainbuche.

Hagdorn, m. hloh, m. hlohowj, n. okjn, m. dřjnowj, n. deſſen Frucht, hlohowý ſſipek, m. hlohyně, wlaſká třeſně, f. was davon iſt, hlohowý, dřjnowý.

Hagdorniſtrauch, m. ſſipek, m.

Hagdrüſe, f. im Halſe, wole, n.

Hageiche, f. ſtrom podobný dubu, m.

Hagel, m. krupobitj, n. kraupy, f. plur. voll Hagel, krupobitý, plný krupobitj, Schrott, kraupy, plur.

Hageln, krupobiti, kraupy prſſeti, es hagelt, prſſj kraupy, krupobige.

Hager, von Perſon, čjplý, ſtjplý, konopatý, lepký, lepý, von Hunger, Krankheit, Kummer, Elend, wyzáblý, wykapalý, hubený, wymořený, wyrenčelý, wyhubenilý, churawý, werden, hubeněti, zamořiti ſe, machen, zamořiti, hubeniti, zhubeniti, ſ. Mager, Dürr.

Hagerkeit, f. der Statur, čjploſt, konopatoſt, lepoſt, lepkoſt, f. von Zufällen, wyzábloſt, wykapaloſt, hubenoſt, churawoſt, f.

Hageſtolz, Hagenſtolz, alter Junggeſell, ſtarý mládenec, m.

Háher, m. ein Vogel, žežule, žežulička, f.

Hahn, m. ein Haushahn, kohaut, kokeš, kurek, m. Hahn am Gewehre, Geſchoſſe, kohaurek, m. an einem Faße, kohaurek na čepě, čep, m. auf den Thürmen, Dächern, Wetterhahn, Wetterfahne, kohaut, m.

Hahnenbart, m. červený lalaučck pod hrdlem, m.

Hahnenfuß, m. pryſkyřnjk, m.

Hahnengeſchrey, Hahngeſchrey, n. kohautů, kohautj pěnj, kokrhánj, n.

Hahnenkamm, m. hřeben, m. chocholka kohautj, f.

Hahnrey, f. ruſianſtwj, n.

Hain, Hayn, m. hág, les, m.

Hainbuche, f. habr, m.

Hainbuchen, habrowý, 2) ein heinbuchener Kerl, člověk dubowý, newycepowaný, newybitý, chám, m.

Häckchen, Häcklein, n. klička, f. háček, m.

Häkeln, křiwiti.

Häkelung, Hakelung, f. křiwenj, n.

Hakicht, hakig, klikatý, křiwolaký, hákowatý.

Halb, polowičný, Halbſcheid, polowi-

wičný djl, m. čáſtka polowičnj, f. in der Zuſammenſetzung vor andern Wörtern, půl, polowic, polowice, napoły, odpoły, odpolu, ein halber Vers, půl werſſe, 2) halb, halbt, vermiſcht, polowičně, mit halben Worten, s polowičnými ſlowy, halber Narr, polowic, na polowic, půl bláznа, halbe Stunde, půl hodiny, halber Schuh, půl ſtřewjce.

Halbblind, na polowic, polowic ſlepý, odpolu ſlepý.

Halbbruder, m. vom Vater her, bratr od gednoho otce, m.

Halbdeutſch, napoły Němec.

Halben, halber, pro, der Sonne, der Tugend, des Alters halben, pro ſlunce, pro ctnoſt, pro ſtaroſt.

Halberſchrocken, napolau vżaſlý, zděſſený.

Halbfertig, na polowic, odpolu hotowý.

Halbfiſch, m. plateys, m.

Halbfrey, na djle, na polowic ſwobodný.

Halbgebraten, na polowic, napoły pečený.

Halbgebrochene Worte, polowičná, kuſá ſlowa, plur.

Halbgegeſſen, odpolu ſnědený, napoły, na polowic ſnědený.

Halbgelehrt, nedowk, nedowčený, odpolu včený.

Halbgeöffnet, polowic, napoły otewřený, odemknutý.

Halbgetheilt, rozpolcený, rozpůlený, na polowic rozdělený, rozdwogený.

Halbgott, m. polobůh, m.

Halbjährig, půlletnj.

Halbinſel, f. polanoſtrow, m.

Halbklaffend, na polowic rozſſkljbený, rozewřený.

Halbkugel, f. půl kaule, f.

Halblautend, polozwučný, půlzwučný, půlhláſný.

Halbleer, napoły, polowic prázdný.

Halbmägdlein, n. půl děwčete.

Halbmann, m. půl muže.

Halbmenſch, m. půl člowěka, halb Menſch, halb Pferd, konibodce, odpolukoni, m.

Halbnackend, napoły, polowic nahý, od polu nahý.

Halboffen, napoły, odpoły, polowic otewřený.

Halbſchlafend, napoły ſpjcý.

Halbſeiden, f. polahedbáwj, n.

Halbſeiden, adj. polahedbáwný.

Halbſtiefel, m. polabotj, n.

Halbtodt, napoły mrtwý.

Halbtrunken, napoły, napolowic opilý.

Halbverbrannt, napoły ſpálený.

Halbvoll, odpolu plný.

Halbvollbracht, odpolu dohotowený, dokončený.

Halbwege, halbwegs, adv. auf dem halben Wege, w proſtřed ceſtě, 2) halbwege, adj. und adv. proſtřednj, proſtředně.

Halbwelk, odpolu, na polowic ſwadlý.

Halbwild, odpolu diwoký.

Halbzermalmet, napoły rozdrcený, rozemlený.

Halbzerſtört, napoły zbořený.

Halbzugeſchloſſen, napoły zawřený.

Hälfte, f. Halbſcheid, polowice, polowic, f.

Halfter, f. wohlaw, f. wohlawec, náhlawek, náhlawec, ſſkrabák, m. wohlawka, f.

Hall, m. zwuk, hlahol, m.

Halle, f. ſýň, ſýně, f. ſynec, m. ſynce, f.

Halm, m. ſtýblo, ſteblo obilné, n.

Hals, m. krk, m. über Hals und Kopf, ſkokem, vprkem, do řjzu, den Hals verlieren, krk, hrdlo ztratiti, etwas am Halſe tragen, něco na krku, na hrdle noſyti.

Halsadern, plur. hrdelnj žjly, plur.

Halsband, zápona, ſponka, f. ſpinadlo, n. obogek na krk, na hrdlo, m. Halsband der Hunde, obogek, m.

Halsbinde, f. pás, pásek na krk, obogek, obogček, krkopás, krčnj pás, m.

Halsbrechend, přenebezpečný, welmi nebezpečný.

Hälschen, n. krček, m.

Halseiſen, n. okowy na krk, m. plur. kruh železný, n. železo na hrdlo, na krk, n.

Halſen, obgjmati, obegmauti.

Halsgefangene, plur. na hrdlo ſedjcý, plur.

Hals-

Halsgeheuk, n. wyſáćko, n.
Halsgericht, n. vtrpné práwo, krewnj, hrdelnj práwo, n.
Halsgerichtsordnung, f. řád práwa vtrpného, hrdelnjho, m.
Halsgeſchwür, n. wřed, nežit na krku, m.
Halskappe, f. kukle, kápě, f.
Halskettchen, plur. řetjzky na krk, plur.
Halskette, f. řetěz na hrdlo, na krk, m.
Halskrankheit, f. bolenj w hrdle, n.
Halskrauſe, f. kadeře na krku, plur. f.
Halsmantel, m. ramenáč, m.
Halsſtarre, f. ztrnutj krku, n.
Halsſtärrig, twrdoſſignỳ, twrdotylnỳ, twrdovstỳ, vrputnỳ, zarputilỳ, vrputilỳ, zpurnỳ, zawilỳ, zatwrdilỳ, zatwrzelỳ.
Halsſtärrig, adv. twrdoſſignĕ, twrdotylnĕ, twrdovstĕ, vrputnĕ, vrputile, zarputile, zpurnĕ, zawile, zatwrdile, zatwrzele.
Halsſtärrigkeit, f. twrdoſſignoſt, twrdotylnoſt, twrdovſtoſt, vrputnoſt, vrputiloſt, zarputiloſt, zpaura, zawiloſt, zatwrzeloſt, f.
Halstuch, n. ſſátek na krk, krkonoš, krkotoč, m.
Halswanne, f. lalok, m.
Halswehe, n. bolenj krku, hrdla, bolenj w krku, w hrdle, n. bolest hrdla, krku, f.
Halszäpflein, n. čjpek průduſſnj, m.
Halszierde, f. ozdoba, okraſa, f. ſſperk krku, m.
Halt! ſtůg, ſtůgž!
Halt machen, zaſtawiti ſe, ſtanauti, ſtáti zůſtati.
Halten, faſſen, feſthalten, držeti, in ſich halten, w ſobě držeti, obſahowati, mjti, držeti, pokládati za něco, ich halte ihn für einen Schreiber, mám, držjm ho za pjſaře, ich halte es für ungerecht, mám, pokládám to za wěc neſpraweduwau, ich halte es für Scherz, mám, pokládám, držjm to za žert, gehalten werden, gmjnu, držánu býti, ſein Wort halten, držeti, zdržeti ſwé ſlowo, einen Hofmeiſter, Schreiber, Bedienten, Soldaten, Pferde halten, držeti, chowati, ein Feſt halten, begehen, ſlawnoſt držeti, ſlawiti, Schule, Kollegia, Stunden, držeti, halten, ſtehen bleiben, oſtati ſtát, zaſtawiti ſe, gut halten einen, k dobrému wésti, nawáděti, nawesti, ſich halten, daß man nicht weint, zdržeti ſe od pláče, ſich halten, leben, držeti ſe, ſich tapfer, treflich halten, vdatně, výborně ſe chowati, držeti, vdatně, výborně ſobě wésti, počjnati, halten an einen, wie ein Anhänger, Schüler, držeti ſe někoho, přidržeti ſe někoho, držeti při někom, ſich an etwas halten, um nicht zufallen, držeti ſe, přidržeti ſe, zadržeti ſe něčeho, auf einen, auf etwas halten, als auf Religion, držeti na někoho, na něco, zakládati ſy na někom, na něčem, mit dem Pferde, Wagen halten, zaſtawiti ſe, ſtanauti, oſtati ſtát s koněm, s wozem, halt, ſtůg, ſtůgž, ſich wohl, übel, ſchändlich halten, dobře, zle, hanebně ſe chowati, dobře, zle, hanebně ſobě wésti, für einen Schimpf halten, za hanu mjti, pokládati, držeti, in Zaum halten, na vzdě, w vzdě držeti, für rathſam, für vernünftig halten, za wěc rádnau, maudrau mjti, pokládati, držeti, einen frey halten, častowati, wyčaſtowati, wydržeti někoho, ich halte ihn für einen braven Mann, mám, držjm ho za hodného muže, es mit jemanden halten, držeti s někým, ſtáti při někom. etwas für gut, übel halten, za zlé. za dobré mjti, pokládati, držeti. bey einander halten, držeti, zdržeti po hromadě, při ſobě, pospolu, ſich geheim halten, ſkryté ſe chowati, ſkryté býti, warm halten, w tepie chowati, hoch, theuer halten, wyſoce, draze wážiti, gegen einander halten, ſrownáwati gedno s druhým, držeti gedno proti druhému, über die Taufe ein Kind halten, dité na ruce držeti, theuer,

werth halten, hochhalten die Waare, draziti se s zbozjm, draze prodáwati, draziti zbozj, wie theuer, wie hoch hält er es, drazeli to dáwá, prodáwá, zu theuer halten, draziti se s něčjm, draziti něco, draze prodáwati, von etwas, als von Geſpenſtern halten, držeti o něčem, was halteſt du davon, co o tom držjš, ſmeyſſljš, vor die Augen halten, als eine Decke, einen Spiegel, předſtjrati, klásti, předkládati, ſtawěti, předſtawiti před oči, předočiti, ſich zu einer Kirche halten, držeti se, přidržeti se cýrkwe, dieſe Gemeinde hält ſich zu uns, tato obec, oſada se nás držj, geſt při nás, zu gute halten, za dobré mjti, pokládati, ſchwer halten, těžce gjti, das wird ſchwer halten, to těžce, ztěžka půgde, den Eid, die Geſetze halten, přjſahu, přikázanj držeti, zachowati, zachowáwati, ſtáti přjſaze.

Hálter, m. für Fiſche, ſádka rybj, f. (haltýř,) m.

Haltung, f. drženj, n. Haltung der Geſetze, zachowáwánj, drženj přikázanj, n.

Hamen, m. házecý ſſip, m.

Hamme, f. hyže, f. wepřowé plece, n.

Hammel, m. ſkopec, vom Hammel, ſkopowý, ein junger, ſkopeček, ſkopček, m.

Hammelfleiſch, n. ſkopowé maſo, n.

Hammer, m. kladiwo, n. perljk, m. Hammer an der Thüre, kladiwko, n. a) Hammer, Ort, wo Eiſen, Kupfer bereitet wird, Eiſenhammer, železná hutě, železnice, f.

Hämmerchen, n. kladiwko, n.

Hammerherr, m. hutjř, hutnjk, m.

Hämmerlein, n. kladiwko, n.

Hammern, kowati, bjti, tlaucy, hmožditi.

Hammerſchlag, m. okuge, f. kauſkowé železa, plur.

Hammerſchmied, m. kowář, kugjř, m.

Hamſter, m. ſſkřeček, m. obilná myš, f.

Haubutte, Hainbutte, f. ſſipek, m.

Haubuttenſtrauch, Hainbuttenſtrauch, m. ſſipkowj, n. ſſipek, m.

Hand, f. ruka, f. flache, hohle, dlaň, f. geballte, pěſt, ſtažená ruka, f. Hand Gottes, ruka Páně, f. die rechte Hand, prawá ruka, prawice, f. die linke Hand, lewá, krchá ruka, lewice, f. die Hand haben im Kartenſpiel, začjnati, gleich bey der Hand ſeyn, před rukama, pohotowě, nahotowě, při ruce, po ruce býti, zur Hand, pohotowě, nahotowě, po ruce, zur Hand haben, pohotowě, nahotowě, po ruce mjti, zur Hand, an die Hand gehen, býti, gjti na ruku, Hand an einen legen, ruku na někoho wložiti, wzráhnauti, die Hände über den Kopf zuſammſchlagen, rukama nad hlawau lomiti, Weiſſagung aus den Händen, hádanj z rukau, n. rukohled, m. rukohledſtwj, n. Weiſſager aus den Händen, hadač z rukau, rukohled, m. nach der Hand verkaufen, od ruky prodáwati, unter der Hand, pod rukau, Hand in Hand, za ruce se držjc, an die Hand geben, dáti na ruku, hilfliche Hand leiſten, přiſpěti ku pomocy, na pomoc, na pomocnu býti, vor der Hand, a) jetzt, té chwjle, w tu chwjli, w tu dobu, b) im voraus, předtjm, zprwu, von der Hand gehen, gjti od ruky, alle Hände voll zu thun haben, mjti plné ruce djla, die Hand bieten, anlegen zu etwas, ruku přiložiti, přičiniti k něčemu, einem die Hand bieten, podati ruku někomu, keine Hand rühren, anlegen, ani rukau nehnauti, der nur eine Hand hat, gednoruký, gednoručka, der eine lange Hand hat, dlauhoruký, der hundert Hände hat, ſtoruký, ſtoručka, mit Händen greifen, rukama hmatati.

Handarbeit, f. práce, f. djlo rukau ſwých, n.

Handball, m. mič. m.

Handbecken, n. wmywadlo, n. ſſkopjček, m. miſkowice k rukám, f.

Handbeil, n. ručnj ſekerka, pobjgečka, f.

Hands-

Handbreit, dlaně zſſířj.
Handbuch, n. ručnj kniha, rukowět, f.
Handbüchlein, n. ručnj knjžka, f.
Handbüchſe, f. ručnice, f. kleine, ručnička, f.
Handeiſen, n. palečnice, f. pauta na ruce, n. plur.
Händeklopfen, n. Klatſchen, pleſánj, tleſkánj, pleſkánj rukama, n.
Handel, m. Sache, wěc, f. gednánj, n. pře, f. 2) Handlung, obchod, m. kupectwj, n. Handel treiben, obchod wésti, kupčiti, Handel und Wandel der Kaufleute, kupčenj, n. 3) Handel vor Gerichte, pře, rozepře, f. ſaud, m. 4) Zänkerey, půtka, rozepře, pře, rúznice, f. ſwár, m. das iſt der ganze Handel, to geſt ta celá wěc.
Händel, m. plur. wěcy, gednánj, plur. ſich in fremde Händel miſchen, mjſyti, plichtiti ſe do cyzých wěcý, 2) Zänkerey, půtka, rozepře, pře, rúznice, f. Händel unter einander haben, mjti při, rozepři, půtku, rúznicy weſpolek, mezy ſebau.
Handeln, Handlung treiben, obchod wésti, kupectwj prowoditi, obchoditi ſe, kupčiti, 2) abhandeln, gednati, umſtändlich von einer Sache handeln, okoloſtogně o négakė wěcy gednati.
Handelſchaft, f. kupectwj, n. obchod, m. ſ. Handel, Gewerbe.
Handelsmann, m. kupec, obchodnjk, m.
Handelsſtadt, f. město kupecké, ſkladnj, n.
Handfaß, n. nalewadlo, wmywadlo, n.
Handfeſt, ſylný, ſtatečný.
Handgeld, n. záwdawek, penjz záwdawnj, m. Handgeld geben, záwdawek dáti, zawdati.
Handgelobniß, n. Handgelůbd, ruky dánj, n. přjpowěd, f. rčenj rukau dánjm, n.
Handgemein werden, potkati ſe, půtku ſwésti, ſpěřiti ſe, ſerwati ſe.
Handgemenge, n. půtka, f. potkánj ſe, ſpěřenj ſe, n. rwačka, ſſarwátka, f.
Händgen, n. Händchen, kleine Hand, ručička, ručka, f.
Handgreiflich, makawý, handgreiflicher Betrug, Beweis, makawý podwod, důkaz, m.
Handgreiflich, adv. makawě.
Handgreiflichkeit, f. makawoſt, f.
Handgriff, m. etwas anzufaſſen, rukowět, f. držadlo, ucho, n. ein kleiner, držátko, n. rukowjtka, f. auſſko, n. 2) Kunſtgriff, Geſchicklichkeit, Ausübung der Geſchicklichkeit, chytroſt, obmyſlnoſt, f. obmyſl, auſkok, m.
Handhabe, f. ucho, držadlo, n. was ſolche hat, vſſatý.
Handhaben, ochraňowati, opatrowati, zaſtupowati, zaſtáwati.
Handhabung, f. ochránění, n. ochrana, f. opatrowánj, zaſtupowánj, zaſtáwánj, n.
Handkorb, m. koſſjk, auborek, vborek, m.
Handkuß, m. ruky polibenj, n. zum Handkuß laſſen, k ruky polibenj připuſtiti, pauſſtěti.
Handlanger, m. podawač, m.
Handlangerinn, f. podawačka, f.
Handlangung, f. podáwánj z ruky do ruky, n.
Handleiter, m. průwodčj, wodič, wůdce za ruku, m.
Handleitung, f. za ruku wedenj, wodění, n.
Handlung, f. That, ſkutek, m. čina, f. gednánj, n. 2) Abhandlung, pogednánj, řjzenj, konánj, n. 3) des Abendmahls, poſluhowánj, n. 4) kupectwj, n. 5) in einem Schauſpiele, gednánj, n.
Handlungsartikel, m. částka, f. kus zbožj, m.
Handlungsbriefe, m. plur. kupecká pſanj, plur.
Handlungsbuch, n. kupecká kniha f.
Handlungsdiener, m. kupecký mládenec, m.
Handlungsgeſchäfte, plur. kupecká gednánj, řjzenj, zaměſtnánj, kupecké práce, plur.
Handlungsgeſellſchaft, f. kupecké towaryšſtwo, n.

Handlungsplatz, m. mjſto kupecké, n.
Handlungsrecht, n. práwo kupecké, n.
Handlungsſozietät, ſ. Handlungsgeſellſchaft.
Handlungsſprache, ſ. řeč kupecká, kupeň, ſ.
Handlungsſtadt, ſ. měſto kupecké, n.
Handlungsverſtändiger, vměly, zběhlý, rozumný w kupectwj, we wěcech kupeckých.
Handmühle, ſ. ſamotjžný mleyn, m.
Handpferd, n. zum Aufzuge, kůň powodnj, m. am Wagen, náručnj.
Handqueele, ſ. ručnjk, m.
Handreichung, ſ. podáwánj, poſkytowánj, podánj, poſkytnutj ruky, n. Handreichung thun, podáwati, poſkytowati.
Handſchelle, ſ. náramek, m.
Handſchlag, m. ruky dánj, n. geben, ruku dáti.
Handſchrift, ſ. Verſchreibung, zápis, m. vpſánj, n. eine Handſchrift von ſich geben, dáti od ſebe vpſánj, zápis, 2) ein geſchriebenes Buch, rukopis, m. 3) wie einer ſchreibt, ruka, ſ. pjſmo, n.
Handſchuh, m. rukawice, ſ. ein kleiner, rukawička, ſ.
Handſchuhmacher, m. rukawičkář, rukawičnjk, m.
Handthieren, obchod wésti, obchoditi ſe něčjm, kupčiti, kupectwj prowozowati, prowoditi.
Handthierer, m. obchodnjk, kupec, m.
Handthierung, ſ. obchod, m. kupectwj, kupčenj, obchozenj ſe, n. Handthierung treiben, obchod wésti, kupectwj prowozowati, ſ. Handel.
Handtuch, n. vbrus, vbruſec, m. 2) Queele, ručnjk, m.
Handvoll, ſ. hrſt, hrſtka, ſ. eine Handvoll Leute, hrſt, hrſtka lidj.
Handwahrſagen, z ruky hádati.
Handwahrſager, m. hadač z ruky, rukohled, m. ſ. Wahrſager.
Handwahrſagerkunſt, ſ. rukohled, m. rukohledſtwj, vměnj hádanj z rukau, n.
Handwerk, n. řemeſlo, n. ein Handwerk treiben, řemeſlo prowozowati, dělati, ein Handwerk aus etwas machen, řemeſlo z něčeho dělati.
Handwerker, m. Handwerksmann, řemeſlnjk, dělnjk, m.
Handwerksjunge, m. včedlnjk, towaryš řemeſlnjcký, m.
Handwerkskunſt, ſ. vměnj řemeſlné, n.
Handwerkspurſche, m. chlapec řemeſlnjcký, m.
Handwerkszeug, n. řemeſlnjcké nádobj, n. řemeſlnjcké přjprawy, ſ. plur.
Handwerkszunft, ſ. ſchůzka, ſ. pořádek, cech řemeſlnjcký, m.
Hanf, m. konopě, ſ. Hanf für Vögel, ſemenec, m. Hanf brechen, konopě třjti, třepetati, trlicowati a walchowati.
Hänfen, von Hanfe, konopný.
Hanfland, n. konopná země, ſ.
Hänfling, m. konopáſek, m.
Hanfſeil, m. konopný prowaz, m.
Hangen, hängen, wiſeti, hangen bleiben, oſtati wiſet, wězet, vwáznauti, vwjznauti, hangen laſſen, nicht bezahlen, nechati w zawěſſenj, an einem, an etwas hangen, lnauti, přilnauti, přidržeti, držeti ſe někoho, něčeho, an einem Faden hangen, wie das Leben, wiſeti na nitce, zawěſſenu býti na nitce, ſein Leben hanget an einem Faden, geho živobytj wiſý na nitce, zawěſſeno geſt na nitce, überall hängen mit Schulden, wſſudy wězeti s dluhy, darinn hängt das ganze Geſetz, na tom wiſý, wězý celý zákon, w tom záležj celý zákon, an einander hangen, w hromadě ſe držeti.
Hangend, wiſycý, wiſutý, hangender Leuchter, wiſutý ſwjcen, m. hangende Brücke, wiſutý, zdwihacý moſt, m. 2) welk, ſwěſſený, ſchljpělý, odchljpělý, ochljpený, odwjzlý, ſlabý, hangende Brüſte, odwěſſené, ſwěſſené, odwizlé, ſlabé cecky, pl. mit hangenden Ohren, ſwěſſenýma, ſchljpělýma, ochljpělýma, ochljpěnýma, oklepenýma uſſima, der hangende Ohren hat, klepovchý.
Hangbrücke, ſ. wiſutý, zdwihacý moſt, m.

Hangleuchter, m. wiſutý ſwjcen, m.
Härchen, n. wláſek, chlaupek, m. am Kleide, chlaupek, m.
Harke, ſ. Rächen.
Harfe, f. harfa, f.
Harfeniſt, m. harfenyſta, m.
Harm, m. ſauženi, mořeni, n.
Härmen ſich, ſaužiti ſe, mořiti ſe, truditi ſe, ſich zu Tode härmen, vſaužiti ſe, vmořiti ſe, ztruditi ſe.
Harmlos, bez ſauženi.
Harn, m. moč, m. ſcánky, čičánky, ſſtiny, plur.
Harnblaſe, f. měchýř, m.
Harnen, močiti, ſcáti, pičkati, čičati.
Harniſch, m. oděnj, n. zbrog, m. brnění, n.
Harniſchmacher, m. brnjř, zbrognjk, m.
Harnkraut, n. len matky Božj, m.
Harnſtrenge, f. řezawka, f.
Harntreibend, ženaucý moč.
Harnwind, ſ. Harnſtrenge.
Harren, čekati, očekáwati, počekati, poſečkati.
Harren, das, čekánj, očekáwánj, počekánj, poſečkánj, n.
Harſch, natwrdlý, nadrſnýý.
Harſchen, ſ. Verharſchen.
Hart, twrdý, tuhý, etwas hart, natwrdlý, nadrſnýý, harter Fall, težký pád, einen harten Fall thun, těžce padnauti, harter Kopf, twrdá hlawa, harte Sache, těžká, neſnadná wěc, hart werden, twrdnauti, ztwrdnauti, zatwrditi ſe, ztuhnauti, hart machen, twrditi, ztwrditi, vtwrditi, twrdé wdělati, zatwrditi, ztužiti, hartes Ey, weyce na twrdo, twrdé weyce, n. hart als Eiſen, Stein, twrdý co železo, co kámen, harte Erde, twrdá, tuhá zem, f. harte Arbeit, těžká, hmotná práce, f. harte Prüfung, tuhé zkauſſenj, n.
Hart, adv. twrdě, ztuha, hart ſtrafen, těžce trestati, hart halten, geheu, těžce, ztěžka gjti, hart zürnen, těžce ſe hněwati, hart verklagen, těžce obžalowati, hart einen angreifen, ztuha, zprudka dorážeti na někoho, ſylně popadnauti, hart prüfen, ztuha zkauſſeti.
Härte, ſ. Härtigkeit.
Härten, twrditi, ztwrditi, vtwrditi.
Harthäutig, mozolowatý, ztwrdilý, harthäutig werden, zmozolowatětj.
Harthäutigkeit, f. mozolowatoſt, ztwrdiloſt, f. ztwrdnutj kůže, n.
Hartherzig, twrdého, zatwrdlého, zatwrzeného, zkřemenélého ſrdce.
Hartherzigkeit, f. twrdoſt, zatwrdloſt, zatwrzenoſt, zkřemeniloſt ſrdce, f.
Härtigkeit, f. twrdoſt, tuhoſt, f. des Herzens, zatwrldoſt, zatwrzenoſt, zkřemenildſt ſrdce, f. der Strenge, tuhoſt, přiſnoſt, f. der Sache, těžkoſt, neſnadnoſt, f.
Hartlehrig, nevčeliwý, nedůwtipný, newtipný, newtipa, m.
Hartlehrigkeit, f. nevčeliwoſt, nedůwtipnoſt, newtipnoſt, f.
Hartleibig, zacpaný, zatwrzený, zatwrdlý, machen, zacpati, zatwrditi břicho, žiwot, ich wurde hartleibig, zacpalo ſe, zatwrdlo mi břicho, doſtal ſem twrdé, zacpané břicho, twrdý, zatwrdlý žiwot.
Härtlich, natwrdý, natwrdlý.
Härtlichkeit, f. zatwrdnutj, zacpánj, n. zatwrdloſt žiwota, břicha, f.
Härtling, m. plané wjno, n.
Hartmäulig, twrdowſtý.
Hartmäuligkeit, f. twrdowſtoſt, f.
Hartnäckig, twrdoſſigný, twrdotylný, twrdowſtý, zarputilý, vrputný, vrputilý, zawilý, zaklaný, twrdé ſſjge, na ſwém vtwrdilý, ſ. Halsſtarrig.
Hartnäckig, adv. twrdoſſignĕ, twrdotylně, zarputile, vrputile, vrputně, zawile.
Hartnäckigkeit, f. twrdoſſignoſt, twrdotylnoſt, twrdowſtoſt, vrputnoſt, zarputiloſt, vrputiloſt, ſwé blawy zawiloſt, vtwrdiloſt na ſwém.
Harz, n. pryſkyřice, živice, f.
Harzartig, pryſkyřičný.
Harzbaum, m. ſmrkowý, gedlowý ſtrom, m. ſoſna, f.
Harzig, harzigt, pryſkyřicowitý, pryſkyřičný.
Harzwald, m. černý les, m.
Haſchen, lapati, chytati, chopiti, pochopiti.

Häschen, n. zagjček, m.
Häscher, m. pochop, m.
Häscherschaft, f. pochopowé, pochopi, plur.
Hase, m. zagic, m. ein rechter Hase, baba, nesmělec, m. vom Hase, zagečj.
Haselbusch, m. ljskowý strom, m. ljska, f. ljskowj, n. wo solche sind, lesstina, f.
Haselhuhn, m. geřábek, m.
Haseliren, lasskowati, ssasskowati, titérkowati.
Haseliren, das, lasskowánj, ssasskowánj, titěrkowánj, n.
Haselmaus, f. syssel, m. myš skalnj, f.
Haseln, von Haselstauden, ljskowý.
Haselnuß, f ljskowý ořech, m.
Haselruthe, f. ljskowý prutek, m.
Haselstaude, f. ljskowj, n. ljska, f.
Haselwurz, f. kopytnjk, m.
Hasenbalg, m. Hasenfell, zagečj kůže, f.
Hasenfuß, m. zagečj noha, f. ein furchtsamer Mensch, baba, nesměc, m.
Hasengehege, n. zagečj obora, f.
Hasenhaftig, newtipný, newtipa, m.
Hasenklee, m. sliz, m. slizý, n.
Hasenkohl, m. mlec, m.
Hasenmäßig, f. Hasenhaftig.
Hasenpfötchen, n. zagečj noha, f.
Haspel, m. Garnwinde, wigadlo, motowidlo, n. zum Aufziehen der Hölzer, kolowrátek, m.
Haspelbaum, m. válec, m.
Haspeln, motati, na kolowrátek přjsti.
Haß, m. nenáwist, f. newražení, n. neliboſt, nechut, záſstj, f. haben, hegen wider einen, w nenáwisti, w ossliwosti mjti někoho, newražiti na někoho, Haß faßen wider einen, wzýti někoho w nenáwist, zanewřjti na někoho, im Haße mit einem leben, w nenáwisti, w newoli, w záſstj s někým žiwu býti, w záſstj s někým býti, Haß auf sich laden, hněw na sebe wwaliti, na sebe wwesti, hněw sobě zgednati, způsobiti, großer, heftiger Haß, wzhlawnj nenáwist, záſstě, f.

Haßen, nenáwiděti, nawražiti na někoho, w nenáwisti mjti, gehaßt werden, nenáwidjnu býti, w nenáwisti býti.
Haßenswerth, nenáwisti hoden.
Haßer, m. nenáwistnjk, m.
Häßlich, sskaredý, sseredný, ossliwý, ohyzdný, ohawný, mrzký, mrzutý, ungestalt, nemotorný, potworný, häßlich vom Gesichte, ohyzdné, sskaredé, sseredné, ossliwé twáři, mrzký, sseredný, ossliwý, ohyzdný na pohledění.
Häßlich, adv. sskaredě, sseredně, ossliwě, ohyzdně, ohawně, mrzce, mrzutě, potworně, nemotorně, machen, ssesrediti, zssesrediti, hyzditi, zhyzditi, zhyzdowati, zohyzditi, zporwořiti, sskarediti, zsskarediti, vssesrediti, vsskarediti, ossliwiti, zossliwiti, zohawiti.
Häßlichkeit, f. sskaredoſt, sseredoſt, f. sseredſtwj, n. ssereda, mrzkoſt, mrzutoſt, ohyzdnoſt, ohawnoſt, ohyzda, ohawa, potwornoſt, zpotwořiloſt, f.
Haſtig, eilfertig, rychlý, chwátawý.
Haſtig, adv. rychle, chwátawě.
Haſtigkeit, f. rychloſt, chwátawoſt, f.
Hätſcheln, hyčkati.
Hatſchirer, m. Hartſchirer, kopinnjk, harcýř, m.
Hätze, f. ſtwanice, f.
Hau, m. Schnitt, Hieb, sečenj, sekнutj, posečenj, tnutj, rubnutj, n. 2) Holzhau, Holzfällung, kálánj, sekánj, rubánj dřjwj, n.
Haube, f. čepec, m. gestrickte Haube, sýtkowý čepec, des Thurms, makowice, f.
Häubchen, n. čepička, f.
Hauben, die Haube aufſetzen, čepiti, očepiti, gehaubt, čepený, očepený.
Haubenkopf, m. palice, f.
Haubenlerche, f. chocholatý ſkřiwan, m. trpělka, chocholka, f.
Haubenmacherinn, f. čepčářka, f.
Haubenſtock, m. palice na čepce, f.
Haubenſtricker, m. čepčář, m.
Haubitze, f. gewiſſe Art von groben Geſchütze, dělo, n.

Hauch,

Hauch, m. duch, dech, m. dechnutj, dchnutj, dyčánj, n.

Hauchen, dychati, deychati, dechnauti.

Haudegen, m. tesák, m.

Haue, f. motyka, f. nosatec, m.

Hauen, rubati, sekati, kálati, tjnati, tnauti, Holz, Bäume hauen, fällen, dřjwj sekati, rubati, podtjnati, Scheitelholz, dřjwj kálati, sekati, auf einen los hauen, nach einem hauen, sekati, rubati na někoho, auf einander los hauen, sekati se, aus einander, von einander hauen, rozsekati, roztjnati, rozetnauti, rozkoliti, rozkálati, einen mit dem Degen hauen, rubati, rubnauti, sekati, seknauti, tnauti, sich mit einander herumhauen, sekati se, einander wie die Vögel, sekati se, kopati se, ein Loch ins Eis, prosekati, wysekati djru, einen mit dem Säbel hauen, tnauti, rubnauti, seknauti někoho mečem, 2) über die Schnur hauen, přes ssňůru tesati, gehauen, verwundet, seknutý, rubnutý, posečený, wie ein Bild, rytý, wyrytý, tesaný, wytesaný, 3) in Stein hauen Schriften, Figuren, tesati, wytesati, rýti, wyryti, ein Bild aus Steine, tesati, wytesati, weder gehauen, noch gestochen, ani noh ani pat nemagicý, einen hauen, (satyr.) sekati, drbati, 4) zur Bank hauen, láštern, zhaněti někoho.

Hauer, m. sekáč, m. großer Degen, tesák, sekáč, m. 2) eines wilden Schweins, zub, m. 3) in den Bergwerken, kowkop, m. 4) Weinhacker, Weingärtner, winičný kopáč, m.

Haufen, m. von leblosen Dingen, hromada, halda, hranice, f. von lebendigen Leuten, hromada, f. hluk, zástup lidu, m. große Haufen Studenten, welikė hromady, welicý zástupowė, oblakowė sstudentů, ein großer Haufe Volks, oder Leute, weliký zástup, hluk, (hauf) lidj, lidstwa, m. welikà hromada lidj, f. ein Haufe Soldaten, zástup, hluk, hauf wogáků, m. ein Haufen Korn, hromada žita, ein Haufen Leute, Worte, Geld, hromada lidj, slow, peněz, zu Haufen bringen, na hromadu kláści, skládati, složiti, snášseti, snésti, na gednu haldu wáleti, hromážditi, Haufen von Thieren, stádo, n. ein Haufe Schafe, stádo owcý, owec, mit einem Haufen von Hofleuten umgeben, oborem dwořanů, komonstwem otočený, obkljčený, bey Haufen, in Haufen, pohromadě, hromadně, stádně, w stádě, über einen Haufen, na gednu hromadu, der gemeine Haufe, chátra lidj, f. obecný lid, sprostný lid, m. in Haufen, f. Haufenweis.

Häufen, hromážditi, rozhogniti, rozhogňowati, sich, hromaditi se, množiti se, rozmnožowati se, rozhogňowati se, die Leute häufen sich überhaupt, lidé se hromadj, množj, wohin zu kommen, hromážditi se, shromažďowati se, shromážditi se, scházeti se, sbjhati se, Sünde auf Sünde häufen, hřjch hřjchu přidáwati, přidati, hřjch hřjchem množiti, rozmnožiti, hřjch k hřjchu přispořiti, hřjch na hřjch hromážditi.

Haufenweise, wie Sachen, hromadně, wrchowatě, wie Personen, hromadně, walně, stádně, w stádě, von Thieren, stádně, w stádě, haufenweise legen, w hromadu kláści.

Häufig, hogný, häufig werden, rozhoguiti se, rozhogňowati se, množiti se, rozmnožiti se, rozmnožowati se, s. Häufen sich.

Häufig, adv. von Sachen, hogně, wrchowatě, wie Menschen, hogně.

Häuflein, n. hromádka, f.

Häufung, f. daß man etwas häufet, hromážděnj, množenj, rozhogněnj, rozmnoženj, rozmnožowánj, rozhogňowánj, n. daß sich etwas häufet, hromaděnj se, množenj se, n. z. B. Häufung der Reichthümer, hromážděnj, shromážděnj, množenj bohatstwj, n.

Haupt, n. hlawa, f. das Vordertheil des Hauptes, týmě, temeno, n. přednj

dnj ſtrana hlawy, f. das Hintertheil, teyl, m. vom Haupte, oder von der Scheitel an bis auf die Ferſen, vom Haupte bis auf die Füſſe, od hlawy aż do paty, od wrchu hlawy aż do paty nohy, aż do ſpodku paty; Haupt in einer Sache, Führer, hlawa, wůdce, hlawnj zpráwce, m. in Zuſammenſetzung mit Perſonen, Eigenſchaften, Handlungen, Umſtänden, ꝛc. heißt es hlawnj, neyhlawnĕgſſj.

Hauptabſicht, f. hlawnj, neyhlawnĕgſſj wmyſl, m.

Hauptader, f. hlawnj żjla, f.

Hauptarbeit, f. Hauptbeſchäftigung, f. Kopfarbeit, vornehmſte, hlawnj, neyhlawnĕgſſj práce, f. djlo, n. práce, djlo hlawy.

Hauptarmee, f. přednj, hlawnj wogſko, n.

Hauptartikel, m. hlawnj, neyhlawnĕgſſj článek, m. částka, f.

Hauptarzney, f. für das Haupt, lékařſtwj, n. lék pro hlawu, m. vornehmſte, hlawnj, neyhlawnĕgſſj lékařſtwj, n.

Hauptbalſam, m. balzám pro hlawu, m.

Hauptbeſchäftigung, f. neyhlawnĕgſſj, hlawnj zaměſtknánj, n. práce, f. djlo, n.

Hauptbeſchwerde, f. neyhlawnĕgſſj, hlawnj rĕżkoſt, f.

Hauptbetrug, m. neyhlawnĕgſſj, hlawnj podwod, m.

Hauptbetrůger, m. hlawnj podwodnjk, m.

Hauptbinde, f. wjnek, m. königliche, pinta králowſká, f.

Hauptfehler, m. hlawnj, neyhlawnĕgſſj chyba, f.

Hauptfrage, f. hlawnj, neyhlawnĕgſſj otázka, f.

Hauptfluß, m. wlhkoſt w hlawĕ, f.

Hauptgerücht, n. Hauptteſſen, hlawnj, neyhlawnĕgſſj gjdlo, n.

Hauptgeſchäft, ſ. Hauptbeſchäftigung.

Hauptgeſchwulſt, f. otok, m. otečenj hlawy, n.

Hauptgrind, n. ſtrupy na hlawĕ, plur. wotrus, otrus hlawy, m. lupina, f.

Hauptgrund, m. hlawnj, neyhlawnĕgſſj důwod, m.

Haupthaar, n. wlas, m. wlaſy hlawy, na hlawĕ, plur.

Hauptjagd, f. hlawnj hombá, f.

Hauptirrthum, n. hlawnj, neyhlawnĕgſſj blud, omyl, m.

Hauptkrankheit, f. hlawnice, hlawnička, hlawnj nemoc, f.

Hauptkirche, f. hlawnj chrám, m.

Hauptkohl, m. hláwkowé zelj, hlawaté zelj, n.

Hauptküſſen, n. podhlawnice, podhlawnj poduſſka, f. ein kleines, podhlawnička, f.

Hauptlehre, f. hlawnj, neyhlawnĕgſſj wčenj, n.

Hauptleute, plur. ſetnjcy, plur.

Hauptmann, m. Offizier, ſetnjk, m. auf einem Gute, zpráwce dworu, heytman, m.

Hauptmannſchaft, f. Hauptmannsſtelle, ſetnictwj, n.

Hauptmeynung, f. hlawnj zdánj, n.

Hauptperſon, f. přednj, hlawnj oſoba, f.

Hauptpillen, plur. pilule pro hlawu, plur.

Hauptpunkt, m. Hauptſache, hawnj puńkt, m. wěc, f.

Hauptquartier, n. hlawnj bydliſtě, obydlj, n.

Hauptſache, f. wěc hlawnj, důležitá, f.

Hauptſächlich, zwláſtnj, obzwláſtnj.

Hauptſächlich, adv. zwláſtně, obzwlaſtně, obzwláſtě.

Hauptſatz, m. hlawnj ſadba, f. położenj, n. hlawnj wčitba, f.

Hauptſchelm, m. hlawnj ſſelma, ſſibal, m.

Hauptſchlacht, f. neyhlawnĕgſſj bitwa, f. bog, m.

Hauptſchmuck, m. hlawnj ſſperk, m.

Hauptſchule, f. hlawnj ſſkola, f.

Hauptſpitzbube, m. hlawnj ſſelma, m.

Hauptſpruch, m. hlawnj weypowĕd, f. wyřknutj, n. 2) in Rechtsſachen Endurtheil, hlawnj rozſudek, vſudek, nález, weynos, m.

Hauptſtadt, f. hlawnj měſto, n.

Hauptſtraſſe, f. hlawnj wlice, f.

Haupt=

Hauptſtreich, m. hlawnj kus, kauſek, m.
Hauptſtück, m. hlawnj, neyhlawnĕgſſj, obzwláſſtnj kus, m. hlawnj čáſtka, f. článek, m.
Hauptſturm, m. hlawnj útok, pohrom, vprk, m.
Hauptſucht, f. hlawnice, hlawnj nemoc, f.
Hauptſüchtig, na hlawnicy ſtonjcý, ſtonagjcý.
Hauptſumme, f. hlawnj ſumma, f.
Haupttreffen, n. hlawnj, neyhlawnĕgſſj bitwa, f. ſ. Hauptſchlacht.
Haupttuch, n. hlawnj rauſſka, f. ſſat, m.
Haupttugend, f. ſtežegnj, hlawnj, neyhlawnĕgſſj ctnoſt, f.
Hauptveränderung, f. hlawnj, neyhlawnĕgſſj změna, proměna, f.
Hauptverbrechen, n. hlawnj, neyhlawnĕgſſj přečinĕnj, prowinĕnj, n.
Hauptverbrecher, m. hlawnj, neyhlawnĕgſſj přečinitel, winjk, m.
Hauptverderben, n. hlawnj, neyhlawnĕgſſj zkáza, ſſkoda, vgma, f.
Hauptverluſt, m. hlawnj, neyhlawnĕgſſj ztráta, f.
Hauptverräther, m. hlawnj zrádce, prorádce, m.
Hauptverſehen, n. hlawnj, neyhlawnĕgſſj pokljſka, f.
Hauptumſtand, m. hlawnj, neyhlawnĕgſſj okoličnoſt, okolostogičnoſt, f.
Hauptunterſuchung, f. hlawnj ohledáwánj, wyſſetřowánj, n.
Haupturſache, f. hlawnj, neyhlawnĕgſſj přičina, f.
Hauptwache, f. hlawnj ſtráž, hljdka, hláſka, f. 2) Hauptwachthaus, n. hlawnj ſtrážnice, f.
Hauptwehe, n. hlawy bolenj, n. hlawnj boleſt, f. ich habe ein Hauptwehe, mám hlawy bolenj.
Hauptwerk, n. hlawnj, neyhlawnĕgſſj wĕc, f. jemandes, hlawnj, neyhlawnĕgſſj djlo, n. hlawnj, neyhlawnĕgſſj práce, f. ſ. ſ. Hauptſache.
Hauptweſen, n. hlawnj, neyhlawnĕgſſj wĕc, f.
Hauptwinde, m. plur. hlawnj, vhelnj wĕtrowé, m. plur.
Hauptwirbel, m. wrch hlawy, m.
Hauptwunde, f. rána w hlawĕ, hlawnj rána, f.
Hauptzierde, ſ. Hauptſchmuck.
Hauptzug, m. an jemandes Karakter, hlawnj tah, m. znamenj, n. znamenka, f.
Hauptzweck, m. Hauptabſicht, hlawnj, neyhlawnĕgſſj shled, vmyſl, cýl, m.
Haus, n. dům, m. zu Hauſe, doma, nach Hauſe, domů, von Hauſe aus, z domu, von Hauſe zu Hauſe, od domu k domu, der Herr vom Hauſe, domácý pán, m. die Frau vom Hauſe, domácý panj, f. der Sohn vom Hauſe, domácý ſyn, m.
Hausandacht, f. domácý pobožnoſt, f.
Hausarbeit, f. domácý, domownj djlo, n. práce, f.
Hausarm, m. domácý chudý, chudina, m.
Hausbacken, doma pečený, hausbackenes Brod, doma pečený chléb, m.
Hausbrod, n. domácý chléb, m.
Hausbuch, n. domownj kniha, f.
Hauschen, ſ. Häuslein.
Hausdieb, m. domácý zlodég, m.
Hauſen, herbergen, wohnen, hoſpodowati, hoſpodau býti, přebyti v nĕkoho, 2) übel, unmenſchlich hauſen, bauřiti, dowádĕti, mit einem, waditi ſe s nĕkým, zle hoſpodařiti, dowádĕti na nĕkoho, 3) wirthſchaften, haushalten, hoſpodařiti.
Hauſen, m. ein Fiſch, wyzyna, f.
Hauſenblaſe, f. mĕchýř z wyzyny, m.
Hausengel, m. domácý anděl, m.
Hausfrau, f. domácý panj, f.
Hausfriede, f. domácý pokog, m.
Hausgenoſſe, m. domácý člowĕk, podruh, čeledjn, domácý, domownjk w domu, m.
Hausgeräth, n. domácý, domownj nádobj, n. potřeby, plur. f.
Hausgeſchäfte, n. domácý práce, f. zaměſtnánj, n.
Hausgeſinde, n. domácý čeled, čeládka, f.
Hausgewehr, n. zbraň domácý, f.
Hausgott, m. Hausgötze, dibljk, hoſpodářjček, bůžek, ſſkřjtek, m.

Haus-

Hausgottesdienſt, m. ſ. Hausandacht.
Haushahn, m. domácý kohaut, m.
Haushalten, hoſpodařiti, übel haushalten, zle hoſpodařiti.
Haushalter, m. hoſpodář, m.
Haushalterinn, f. hoſpodyně, f.
Haushalteriſch, wirthſchaftlich, hoſpodářſký, adv. hoſpodářſky.
Haushaltung, f. hoſpodářſtwj, n. Haushaltung führen, hoſpodářſtwj wésti, zprawowati, říditi, opatrowati, zur Haushaltung gehörig, hoſpodářſký.
Haushaltungsbuch, n. kniha hoſpodářſká, f.
Haushaltungskalender, m. hoſpodářſký kalendář, m.
Haushaltungskunſt, f. umění hoſpodářſké, o hoſpodářſtwj, n.
Haushaltungsſorge, ſ. Hausſorge.
Haushaltungsverſtändig, zběhlý w hoſpodářſtwj.
Hausherr, m. domácý pán, m.
Haushofmeiſter, m. domownj zpráwce, říditel, zpráwce, ředitel domu, m.
Haushund, m. domácý, domownj pes, m.
Hauſiren, rozcházeti zbožj, obchoditi ſe.
Hausjungfer, f. domácý panna, f.
Hauskleid, n. ſſat po domácku, domownj, domácý ſſat, m.
Hauskuecht, m. domownj, domácý ſluha, pacholek, m.
Hauslaub, ſ. Hauswurz.
Häuslein, n. domek, domeček, domček, m.
Hausleinwand, f. domácý plátno, n.
Häusler, m. domkář, m.
Häuslich, domácný, domownj, čeledný, domácý, haushältig, hoſpodářſký, ſkrownný, ein häuslicher Menſch, ſkrownný člowěk, häusliche Koſt, ſkrownáſtrawa, ſich häuslich niederſetzen, vſaditi, wyhoſtiti ſe.
Häuslichkeit, f. domácnoſt, čelednoſt, f. Haushältigkeit, ſkrownoſt, f. v ſkrownění, n.
Hausmagd, f. domácý děwečka, f.
Hausmahlzeit, f. domácý oběd, m.
Hausmann, m. podruh, m.
Hausmannskoſt, f. ſtrawa podruhſká, f.
Hausmittel, n. domácý, domownj proſtředek, m.
Hausmutter, f. hoſpodyně, čelednj matka, panj matka, f.
Hausplage, f. domácý ſauženj, n.
Hauspoſtille, f. domownj poſtylla, f.
Hausrath, m. Hausgeräth, domownj, domácý hoſpodářſtwj, náčenj, nádobj, nářadj, n. domácý potřeby, ſwrſſky, plur. nábytek, m.
Hausrecht, n. domownj práwo, n.
Hausſache, f. wěc domownj, domácý, f.
Hausſchwelle, f. domácý, domownj prah, m.
Hausſorge, f. domownj, domácý péče, f.
Hausſtand, m. domownj, domácý ſtaw, m.
Hausſuchung, f. domownj, domácý ohledáwánj, n.
Hausteufel, m. domácý čert, ďábel, m.
Hausthier, n. domownj, domácý zwjře, n.
Hausthüre, f. domownj, domácý dwéře, plur.
Haustrauer, f. domácý ſmutek, m.
Hausvater, m. hoſpodář, otec čelednj, m.
Hausverwalter, m. domownj zpráwce, říditel, m.
Hausvoigt, ſ. Hausverwalter.
Hauswesen, n. hoſpodářſtwj, n.
Hauswirth, m. hoſpodſký, hoſpodář, m. ſ. Hausvater.
Hauswirthinn, f. hoſpodſká, hoſpodyně, f.
Hauswirthlich, ſ. Haushältig.
Hauswirthſchaft, ſ. Haushaltung.
Hauswurz, f. netřeſk, m.
Hauszins, m. domácý cynže, f.
Hauszucht, f. kázeň domácý, f.
Haut, f. die noch am Fleiſche iſt, der Thiere, kůže, koże, f. abgezogene, ſwlečky, ſwlečená kůže, auf der Milch, oder vom Schimmel, zarte, dünne, mázdra, f. nichts als Haut und Bein, Knochen, nic než koſt a kůže.
Häutchen, n. Häutlein, mázdřička, kožka, kožička, f.

Haut-

Hautſchelung, f. um die Finger, zá-děrek, oddĕrek, m. záděra, f.
Hayn, Hain, m. hág, m.
Hebamme, f. bába, f.
Hebammenamt, n. Hebammendienſt, vřad babj, m.
Hebebaum, m. ſochor, m.
Hebel, m. ſochor, m.
Heben, zdwihati, zdwihnauti, zwe-dnauti, in die Höhe, pozdwihnau-ti, pozdwihowati, wyzdwihnau-ti, wyzdwihowati, wyzwednauti, na horu zdwihati, zdwihnauti, wyſoko wyzdwihnauti, 2) ein Kind aus der Taufe heben, djtě na rukau držeti, 3) die Füſſe heben, nohy zdwihati, 4) ſich davon weg heben, hýbati, klidit se pryč, heb dich weg, hýbey, klid se, 5) das Pferd hebt ſchön, ten kůň hěſky wy-kračuge, 6) einen lüderlichen Men-ſchen, einen Dieben heben, wie die Polizey, zdwihnauti, wyzdwihnau-ti nedbalce, zlodĕge.
Heber, m. čep, hewer, m.
Hebezeug, n. hewer, m. tahadlo, n.
Hechel, f. Hechelkamm, wochle, ha-chle, kramplе, f. 2) durch die Hechel ziehen, třepati, protřepáwati, česa-ti, drbati, wochlowati, walchowati.
Hecheln, wochlowati, česati, kram-plowati, 2) jemanden, třepati, přetřepáwati, česati, drbati.
Hecheln, das, wochlowánj, česánj, kramplowánj, n.
Hechler, m. wlnočesač, krampljř, če-hař, m.
Hecht, m. ſtika, f. kleiner, ſtička, f.
Hechtgrau, pomodralý, zamodralý.
Hechtſuppe, f. poljwka ſtikowá, ze ſtiky, f.
Hecke, f. Zaun, křowina, f. křowj, trnowiſtě, trniſtě, trnowé křo-wj, n. 2) Dornhecke, Dornſtrauch, bodlák, m. bodláčj, n. 3) Vogelheck, hnizdo, n.
Hecken, wylĕhati.
Heckerling, Häckerling, m. Häckſel, Hechſel, řezanka, f.
Heckicht, heckig, voll Hecken, hecken-haftig, trnowý, třinowý, bodlawý, trnowatý.
Heckſchlange, f. geſtěr, geſtěrka, f.
Heckzeit, f. čas mezy početjm a po-rodem, čas porodu, porod, m.
Hederich, m. hořčice planá, f.
Heer, n. zástup, hluk, m. heyno, n. zbor, m. das Kriegsheer, wogſko, n.
Heerd, m. ohniſtě, n. kleiner Heerd, ohniſtko, n.
Heerde, f. ſtádo, ſtádce, n. von, aus der Heerde, ſtádnj.
Heerdenweiſe, in Heerden, ſtádně, w ſtádjch, walně.
Heereskraft, f. moc wogenſká, wá-lečná, f.
Heerfahrt, f. wýprawa wogenſká, wá-lečná, f.
Heerführer, m. wůdce, zpráwce wog-ſka, wogenſký weywoda, m.
Heergeräthe, n. přjprawa wogenſká, f. nádobj wogenſké, n.
Heerhorn, n. trauba wálečnj, f.
Heerpauke, f. wlaſký buben, m.
Heerpauker, m. bubenjk, m.
Heerſchaaren, plur. zástupowé wogen-ſtj, plur.
Heerſtraſſe, f. ſylnice, f.
Heerwagen, m. nákladný wůz, m.
Hefen, plur. droždj, n. kwaſnice, pl. f. kal, m. pomyge, plur. f.
Heficht, kwaſničný, pomygný.
Heft, n. Spange, zápona, ſponka, f. 2) Heft, Häft, Handgriff, střenka, f. střenky, plur. rukowĕt, n. gjlce, plur. am Degen, gjlce, plur. 3) Heft von geſchriebenen Sachen, Pa-pier, ſwazček, m. wazba, f.
Heftchen, n. Heftlein, vdička, f.
Heftel, n. ſponka, f.
Heften, ſepnauti, ſpjnati, zapjnati, an etwas, připjnati, připnauti, za-ſtehnauti, přiſtehnauti, přitknau-tj, hinein, wetknauti, wepnauti.
Heften, ſpjnati, ſepnauti, zapjnati, zapnauti, zaſtehnauti, etwas auf den Aermel heften, připnauti něco na rukáw, 2) den Wein, die Wein-ſtöcke, die Reben, ſtanowiti rewy liſtnaté, 3) Bögen Papier zuſam-men, ſeſſiti, zaſtehnauti, 4) die Wunde heften, ránu zawázati, 5) die Augen an etwas heften, oči, zrak na něco wpřjti, wpjrati.

Hef-

Heftig, prudký, náramný, im Reden, prudký, náhlý, heftige Rede, prudká, náhlá řeč, f. heftige Hitze, Kälte, Krankheit, náramné, sylné, prudké horko, náramná, sylná zyma, nemoc, heftige Liebe, prudká, sylná, náramná láska, milost, f. heftiger Zorn, náramná zlost, f.

Heftigkeit, f. prudkost, náramnost, sýla, f.

Heftlein, n. zapinátko, n. sponka, záponka, f.

Heftung, f. zapnutj, připnutj, přistehnutj, zastehnutj, n.

Hegen, chowati, odchowati, wychowati, pěstowati, wypěstowati, krmiti, živiti, Gedanken, Hoffnung, býti w myslenkách, w naděgi, mjti myslenky, naděgi, objrati se s myslenkami, einen Haß wider jemanden hegen, mjti někoho w nenávisti, newražiti na někoho.

Heger, Häger, m. hagný, polesný, m.

Hegung, Hägung, f. chowánj, odchowánj, wychowánj, pěstowánj, wypěstowánj, n

Hehlen, höhlen, kryti, skrývati, skrýti, vkryti, vkrývati, tagiti, schowati, schowávati.

Hehler, Höhler, m. pokrywač, vkrywač, tagič, tagitel, m. 2) přigjmač, m.

Heil, n. spasenj, zdrawj, n. Heil dir! zdráw buď! auch sláwa tobě, Heil diesem Hause, spasenj domu tomuto, sein Heil versuchen, okusyti swého stěstj, dieß gereicht zum Heil seiner Seele, to gest, to slauží k spasenj geho dusse, Tag des Heils, den stastný, stěstliwý, spasenj, m.

Heil, geheilt, wie die Person, zdrawý, vzdrawený, wie die Wunde, zahogený, zléčený, heil werden, von der Person, zhogiti se, zléčiti se, vzdrawiti se, wyhogiti, von der Wunde, zahogiti se.

Heil aller Welt, m. Kraut, zagečj oko, n.

Heiland, m. spasytel, m.

Heilbar, hogitedlný, zhogitedlný, zahogitedlný.

Heilbringend, spasytedlný.

Heilbrunn, f. Gesundbrunn.

Heilen, hogiti, zahogiti, léčiti, zléčiti, vléčiti, vzdrawiti, vzdrawowati, was zu heilen ist, zhogitedlný, die Wunde heilet zu, rána se hogj, die Wunde hat zugeheilet, rána se zahogila, die Wunde, Krankheit heilen, ránu, nemoc hogiti, léčiti, vléčiti, ránu zahogiti, wyhogiti, einen, vzdrawiti, zléčiti, zhogiti, wyhogiti někoho.

Heilig, swatý, ein Heiliger, swatý, m. eine Heilige, swatá, swětice, f. 2) heilig, gottesdienstlich, poswátný, heiliger Ort, poswátné mjsto, n. heiliger Abend, sstědrý wečer, m. heilig sprechen, za swatého wyhlásyti, heilige Einfalt, swatá sprostnost, f.

Heilig, adv. swatě.

Heiligen, swětiti, poswětiti, den Feyertag heiligen, swátek, den swátečnj swětiti, slawiti, hod slawiti.

Heiligkeit, f. swatrost, f.

Heiligmacher, m. poswětitel, m.

Heiligmachung, f. Heiligung.

Heiligsprechung, f. za swatého wyhlásenj, n.

Heiligthum, n. ein heiliger Ort, swatyně, f. poswátné mjsto, n. 2) heilige Sache, swatrost, swátost, f. 3) Ueberbleibsel der Heiligen, swátosti, plur.

Heiligthumskästchen, n. poswátná skřeyš, sskřině, f.

Heiligung, f. swěcenj, poswěcenj, n.

Heiligkraut, n. obecný lék, m.

Heillos, nesstastný, bezbožný, du heilloser, ty nesstastný, bezbožný člověče, ty nesstastnjku, bezbožnjku.

Heillos, adv. nesstastně, bezbožně.

Heilsam, spasytedlný, požitečný, zdrawý, dobrý.

Heilsam, adv. spasytedlně, požitečně, zdrawě, dobře.

Heilsamkeit, f. spasytedlnost, f. swasenj, n. požitečnost, f. zdrawj, n. zdrawota, f.

Heilsmittel, n. prostředek pro zdrawj, m.

Heilung, ſ. hogenj, zhogenj, léčenj, zléčenj, vléčenj, vzdrawenj, n.
Heilungsart, ſ. způſob léčenj, hogenj, n.
Heilungskraft, ſ. moc, ſýla hogitedlná, vzdrawitedlná, ſ.
Heilungsmittel, n. proſtředek hogitedlný, proſtředek pro zhogenj, m.
Heilwurz, m. panax, m.
Heim, domů.
Heimath, ſ. Vaterland.
Heimbringen, etwas, domů přinéſti, jemanden, domů přiwéſti.
Heimchen, ſ. Heimchen, Ungeziefer in den Häuſern, červotoč, m. červotočina, ſ. Grille im Felde, cwrček, m.
Heimfahren, domů geti.
Heimfahrt, ſ. domů getj, n.
Heimfallen, hoditi ſe, přihoditi ſe, nahoditi ſe, dáti ſe, zběhnauti ſe, es iſt mir heimgefallen, přihodilo ſe mi.
Heimführen, domů wéſti, doweſti, (a wezti, dowezti.
Heimgang, m. domů giti, n.
Heimgeben, domů ſebau dáti.
Heimgedenken, domů myſliti.
Heimgehen, domů gjti.
Heimgehen, das, domů giti, n.
Heimholen, domů doweſti, wie ein Wagen, Schiff, domů dowezti.
Heimholung, ſ. domů dowedenj, n. mit Wagen, Schiff, dowezenj, n.
Heimkommen, domů přigjti, přicházeti, dogjti, nicht heimkommen dürfen, neſmjti domů přigjti, heimkommend, přjchozý.
Heimkunft, ſ. přjchoz domů, m. přigjtj domů, n.
Heimleuchten, domů ſwjtiti, poſwjtiti.
Heimlich, tagný, tegný, tagemný, ſkrytý, ſaukromný, heimlich Gemach, ſaukromný pokogjk, záchod, m.
Heimlich, adv. tagně, tegné, tagemně, pod krytem, ſkrytě, pokrytě, ſaukromně, pod tagi, w tegnoſti, ſaukromj, heimlich halten, tagiti, zatagiti, kryti, vkryti, vkrýwati, ſkrýwati, w tagnoſti, krádj chowati, ſkrytě zachowati, wſkrytě, w ſkrytoſti, w tagnoſti mjti.
Heimhaltung, ſ. tagenj, zatagenj, krytj, vkrytj, vkrýwánj, ſkrýwánj, w tagnoſti, krádj chowánj, n.
Heimlichkeit, ſ. tagemſtwj, n. tagnoſt, tagemnoſt, ſ.
Heimreiſe, ſ. ceſta nazpět domů, ſ. wrácenj ſe domů, n.
Heimreiſen, domů geti, wbjrati ſe, domů ſe wraceti.
Heimreiten, domů geti na koni.
Heimſtellen, tak nechati, ponechati, zanechati wůle.
Heimſuchen, beſuchen, nawſſtjwiti, oft, nawſſtěwowati, 2) mit Unglück, Krieg, Strafen, Wohlthaten, wie Gott die Menſchen, nawſſtjwiti, nawſſtěwowati neſſtěſtjm, válkau ꝛc.
Heimſuchung, ſ. nawſſtjwenj, n.
Heimtückiſch, potutedlný, obmyſlný, ochalebný, ſſibalſký, zchytralý, autulný, lichý.
Heimtückiſch, adv. potutedlně, obmyſlně, ochalebně, ſſibalſky, zchytrale, autulně.
Heimweh, n. tužba, ſ. chtjč po domu, po wlaſti, m.
Heimweiſen, domů wkázati.
Heimziehen, domů táhnauti, odtáhnauti, odebrati ſe, kliditi ſe, odkliditi ſe domů.
Heiſch, heiſer, chřápawý, chrapliwý, zmlklý, chroptiwý.
Heiſcherkeit, ſ. Heiſerkeit, chřápawoſt, chrapliwoſt, zmlkloſt, chroptiwoſt, ſ. chřjpěnj hlaſu, n. heiſch ſeyn, chřápati, chraptěti, zadjrati ſe w hrdle, heiſch werden, ochraptěti, chraptěti, ſich heiſch ſchreyen, křikem ochraptěti, hrdlo ſy rozedřjti, rozkřičeti.
Heiſchen, ſ. Fordern, Begehren.
Heiſchklingend, heiſcher klingend, chřapawě znějicý.
Heiſer, ſ. Heiſch.
Heiſerkeit, ſ. Heiſcherkeit.
Heiß, horký, heißes Verlangen, Wunſch, Begierde, wraucý, wraucná žádoſt, ſ. ſehr heiß, wedernj, heißer Tag, wie im Sommer, horko, parno, wedro, n. horký, parný den, m. es iſt heute ſehr heiß, geſt dnes

welmi

welmi horko, parno, wedro, der heißeſte Tag, Sommer, wedernj den, léto, heiß ſeyn, horkým, wraucým býti, heiß werden, rozpáliti ſe, roznjtiti, rozhřjti ſe, rozhokčiti ſe, heiß machen, rozpáliti, rozžhnauti, roznjtiti, rozhřjti, rozhokčiti.

Heißen, befehlen, weleti, kázati, rozkázati, přikázati, poručiti, 2) bedeuten, znamenati, was ſoll das heißen, co to má znamenati, 3) genennt werden, Namen ſagen, gmenowati ſe, slauti, wie heißeſt du? gak ſe gmenuges? gak ſluges? ſloweš? es heißt, man ſagt, prawj, powjdagj, prawj ſe, powjdá ſe.

Heißgemacht, rozpálený, rozžatý, roznjcený, rozhořčený.

Heißhunger, m. hladowitoſt, hltawoſt, f.

Heißhungerig, hladowitý, hladowec gjcněgſſj, heißhungriger Menſch, hladowitý člověk, hladowec, hltawý člověk, hltawec, hltoň, gjcněgſſj, neſeyt, m.

Heiter, gaſný, heiter machen, gaſniti, wygaſniti, es wird heiter, gaſnj ſe, wygaſňuge ſe, wybjrá ſe, heiteres Geſicht, Miene, gaſná, weſelá, vtěſſená, ochotná twář, machen, wygaſniti, obweſeliti, zochotniti twář, f. heiterer Geiſt, gaſná, ochotná, weſelá myſl, f.

Heiterkeit, f. gaſnoſt, f. der Seele, gaſnoſt, ochotnoſt, weſeloſt duſſe, f.

Heizen, hřjti, zahřjti, zahřjwati, mit Holze den Ofen, topiti, zatopiti.

Held, m. hrdina, rek, m.

Heldendichter, m. hrdinſký werſſowec, básnjř, m.

Heldengedicht, n. báſeň hrdinſká, rekowſká, o hrdinách, o recých, f.

Heldenherz, n. ſrdce hrdinſké, hrdinné, rekowſké, rekowné.

Heldenmäßig, hrdinſký, rekowſký.

Heldenmuth, m. myſl hrdinſká, hrdinná, rekowſká, rekowná, f. hrdinſtwj, rekowſtwj, n.

Heldenmüthig, hrdinſký, rekowſký, hrdinný, rekowný.

Heldenmüthig, adv. hrdinſky, rekowſky, hrdinně, rekowně.

Heldenthat, f. ſkutek, čin hrdinſký, rekowſký, hrdinný, rekowný, m. hrdinſtwj, rekowſtwj, n.

Heldentugend, f. ctnoſt hrdinſká, rekowſká, f.

Heldinn, f. hrdina, rekyně, f.

Helfen, pomocy, pomáhati, ſpomocy, ſpomáhati, napomáhati, 2) nutzen, pomocy, ſpomocy, proſpěti, platnu býti, was hilft das, was hilft es, co to ſpomáhá, co to proſpjwá, co geſt platné, was hilfts, co platno, co geſt platno, das hilft nichts, to nic neſpomáhá, neproſpjwá, to nic nenj platno, wer kann helfen, kdo může pomocti, ſich nicht zu helfen wiſſen, newěděti ſy gak pomocti, Gott helfe, pomoz Bože, helf euch Gott, naděl wás pán Bůh, Gott helf euch, pomáhey pán Bůh, helfen zu etwas, zu einem Dienſte, Amte, einem, dazu beytragen, dopomocy, dopomáhati někomu k něčemu, gako k ſlužbě, k vřadu, napomocným býti, helfen in der Geburt, babiti.

Helfenbein, n. ſlonowá koſt, ſkleno-wá koſt, f. mit Helfenbein belegt, ſlonowau koſtj, ſlonowými koſtmi obložený, obkládaný.

Helfenbeinern, ſlonowý.

Helfer, m. pomocnjk, ſpomocnjk, pomahač, pomahatel, napomahatel, ſpomahatel, m.

Helferinn, f. pomocnice, pomahačka, f.

Helfershelfer, m. ſpolupomocnjk, pomahač, ſpolupomahatel, ſpoluſpomahatel, ſpolupomahač, m.

Helfte, f. půl, polowice, f. des Buchs, des Wegs, půl, polowice knihy, cesty, zu Helfte fertig haben, ſeyn, polowic, napolowic, napoly, odpoly hotowé mjti, býti, über die Helfte, přes polowic, noch nicht zur Helfte, ani ne polowic, in der Helfte, in zwo Helften theilen, w poly, na polowic, na dwé půly, polowice dělíti, rozděliti, rozpůliti, rozpoliti, rozpoltiti, was ſo getheilt iſt, polowičný.

Hell, gaſný, ſwětlý, ein wenig hell, naſwětlý, trochu přiſwětlý, heller Tag, gaſný den, m. beym hellen Tage, bjledně, helles Waſſer, čiſtá woda, f. heller Spiegel, čiſté zrcadlo, n. helles Glas, čiſté ſklo, n. helle Augen, dem Glanze nach, ſtkwělé oči, plur. dem Scheine nach, gaſné, ſwětlé čiſté oči, helle, reine Stimme, čiſtý hlas, m. heller Abend, gaſný, ſwětlý wečer, m. helle Farbe, gaſná, ſwětlá barwa, f. helles Wetter, gaſno, gaſný čas, m. wygaſnenj, gaſné powětřj, n. helle Lůge, patrná leż, f. hell werden, gaſniti ſe, wygaſniti ſe, wygaſňowati, rozſwjtiti, rozſwěcowati, oſwěcowati, zaſtkwěti ſe, hell machen, gaſniti, obgaſniti, ſwětlé, gaſné činiti, včiniti, hell ſeyn durch und durch, naſkrze ſwětlým býti, hell wie Eiſen, Metall, ſtkwělý, es wird hell, ſwjtá, rozſwěcuge, rozbřeſkuge ſe.

Hell, adv. gaſné, ſwětle, patrně, čiſtě.

Hellblau, gaſně modrý.

Hellbraun, gaſnohnědý.

Hellebarde, f. oſtjp, m. pýka, halapartna, f.

Heller, m. haljř, widenſký, m.

Hellerhure, f. popeněžnice, popeněžnj, widenſkowá kurwa, f.

Hellfarbig, gaſnobarewný.

Hellgeſchliffen, čiſtě nabrauſſený.

Hellglänzend, ſtkwělý, ſtkwaucý.

Hellklingend, gaſně znějcý, zwučný.

Hellautend, gaſně zwučný, zwučjcý.

Helleuchtend, ſwětle, gaſně ſwjtjcý, ſtkwělý.

Hellſehend, byſtrý, čiſtě, oſtře hledjcý.

Helm, m. lebka, přihlbice, f.

Hemd, n. koſſile, f.

Hemdknöpfchen, n. knoſtjček ke koſſili, m.

Hemdmacher, m. koſſile ſſitec, m. ſſwadlj, f.

Hemmen, zdržeti, zdržowati, kolo zawěſyti, ſkloniti, zarazyti, durch Hinderniß, zaſtawiti, překazyti, einen Vergleich, Verkauf, einen Wagen, zaſtawiti, zadrżeti, durch Verbote, zabawiti, die Handlung, obchodu překazyti, překážeti, obchod ſtenčowati, die Kühnheit hemmen, ſměloſt ſkrotiti, den Zorn, hněw zdržeti, Freude hemmt meine Sprache, radoſt zaſtawuge, zarážj mi řeč.

Hemmerling, m. Hammerling, Ammerling, Emmerling, ſtrnad, m.

Hemmkette, f. zawjrka wozu, f. hamulec, řetěz, m.

Hemmung, f. zdrżenj, zdržowánj, kola zawěſenj, ſkloněnj, zaražeňj, n. durch Hinderniſſe, zaſtawenj, překaženj, n. mit Verboten, zabawenj, n. Hemmung des Wagens, zaſtawenj, zadrżenj wozu, n. der Kühnheit, ſkrocenj ſměloſti, n.

Henfling, m. giřička, f.

Henkel, m. auſſko, vcho, n.

Henkeltopf, m. rohatý hrnec, korbel, m.

Henken, powěſyti, oběſyti, wěſſeti, itzt henken ſie ihn, teď ho wěſſegj, ſich henken, oběſyti ſe.

Henkenswerth, ſſibeničnjř, ſſibenice hodný, m.

Henker, m. kat, poprawce, m. der Henker! zum Henker! v kata, kyž to kat pálj, pálil, kyž to kat ſpere, wezme! was zum Henker, co v kata, packe dich zum Henker, gdi k katu.

Henkerey, f. katowſtwj, n. 2) das Gebäu, die Stube des Henkers, katowna, f.

Henkersknecht, m. katu pacholek, holomek, pochop katowſký, m.

Henkersmäßig, katowſký.

Henkersmäßig, adv. katowſky, po katowſku.

Hengſt, m. oř, (hynſt,) m. verſchnittener, walach, m.

Henne, f. ſlepice, f. junge Henne, ſlepička, f. was von der Henne iſt, ſlepičj.

Her, ſem, komm her, poď ſem, přigď ſem, hin und her, ſem a tam, wo iſt, wo kömmt er her, odkud geſt, odkud přicházý, weit her, zdaleka.

Herab, dolů, ſ. Herunter.

Herabbeugen, dolů ſehnauti.
Herabbringen, ſ. Herunterbringen.
Herabdonnern, dolů hřjmati.
Herabfahren, dolů ſgeti, 2) ſe ſwezti, wezti.
Herabfallen, dolů padnauti, ſpadnauti.
Herabfliegen, dolů letěti, ſletěti.
Herabfließen, dolů técy, ſtecy, ſtékati, ſtýkati.
Herabgehen, dolů gjti, ſgjti.
Herabhängen, dolů wiſeti, ſwiſeti.
Herabhangend, odwiſlý, herabhangende Ohren, odwiſlé vſſi, plur.
Herabhelfen, dolů pomocy.
Herabholen, jemanden, dolů pro někoho gjti, přigjti.
Herabkommen, dolů přigjti.
Herablaſſen, dolů puſtiti, ſpuſtiti, ſpauſſtěti, ſich, ſnjžiti ſe, ſnižowati ſe, ponjžiti ſe, kořiti ſe, pokořiti ſe.
Herablaſſend, wie ein Großer, Gelehrter, Lehrer, ponjžený.
Herablaſſung, ſ. eines Großen, ſnjženj, ponjženj, pokořenj, kořenj, n. ſonſt ſpuſſtěnj dolů, ſ.
Herablaufen, dolů běžeti, obběhnauti.
Herabnehmen, dolů brátí, wzýti.
Herabregnen, dolů prſſeti, deſſtiti.
Herabreiſſen, dolů zſtrhnauti.
Herabſchauen, ſehen, dolů ſe djwati, podjwati, hleděti, patřiti, kaukati, popatřiti, pohleděti.
Herabſchicken, dolů poſlati.
Herabſchieſſen, ſ. herunterſchieſſen.
Herabſchimmern, blýſkati ſe dolů.
Herabſchlagen, dolů ſrazyti, ſrážeti.
Herabſchwimmen, dolů plawati.
Herabſpringen, dolů ſkočiti.
Herabſteigen, dolů zſtaupiti.
Herabſtimmen, Saiten, popuſtiti.
Herabſtürmen, dolů bauřiti.
Herabſtürzen, ſ. Herunterſtürzen,
Herabtaumeln, dolů ſe motati, žeyrati.
Herabtriefen, dolů kapati.
Herabwälzen, dolů waliti, ſwaliti.
Herabwerfen, dolů ſhoditi, ſwrcy.
Herabwürdigen, pokořiti.
Herabwürdigung, ſ. pokořenj, n.
Heran, ſemto, blizko.
Heranarbeiten, ſich, wydjrati ſe.
Herankommen, nahen, přicházeti, přibližowati ſe, přibližiti ſe, bližiti ſe.
Heranrücken, ſ. Herankommen.
Heranwachſen, dorůſtati, wyrůſtati, odroſtati, wékem doſpjwati.
Heraus, wen, zwenku, zewnitř.
Herausackern, wyworati.
Herausarbeiten, etwas, wyprawiti wen, ſich, wydjrati ſe, wydrati ſe, prodrati ſe.
Herausbekommen, ſ. Herauskriegen.
Herausbeugen, wyhnauti.
Herausbitten, wyproſyti.
Herausblaſen, wyſaukati, wyſauknauti, wydechnauti, durch Blaſen heraustreiben, als den Staub, einen Ton, wyrazyti.
Herausbrechen, wypuknauti, wyrazyti ſe, etwas, wylomiti, wylámati, wyrazyti, ſ. Ausbrechen.
Herausbringen, wywesti, wyprawiti, wymocy, einen aus dem Elend, wymocy, wyprawiti někoho z bjdy, eine Summe im Rechnen, wyprawiti, wywesti, aus einem ein Geheimniß, Bekenntniß herausbringen mit Gewalt, tagemſtwj a wyznánj z někoho wyprawiti, wymocy.
Herausbrudeln, wen wywřjti, wywjrati, wykypěti.
Herausbrüllen, wyřwati.
Herausdampfen, wydychati, wypářiti.
Herausdonnern, wyhřmjti.
Herausdrängen ſich, protlačiti ſe, prodrati ſe, wydrati ſe wen.
Herausdrechſeln, na ſaustro wytočiti, wykrauciti, wyſaustružiti.
Herausdrehen, aus etwas, wytočiti, ſich aus etwas, wytočiti ſe, wykrautiti ſe z něčeho.
Herausdringen, wyřititi ſe, wywaliti ſe.
Herausdrucken, wytlačiti, einen, wytiſknauti.
Herausdünſten, wůni wypauſſtěti.
Herausfahren, wygeti, plötzlich, wynikuauti, aus der Hand, wyſmeknauti ſe, wymknauti ſe, wie eine Rede, ein Wort, wyſkočiti, wygeti, es fuhr mir heraus, wyſkočilo mi to tak, prohlekl ſem to tak, etwas herausfahren, wie das Gewächſe

im Frühling, wyſkakowati, wyſtřelowati.
Herausfallen, wypadnauti, wie die Zähne, wypadati, wyprſſeti.
Herausfiſchen, wylowiti.
Herausfließen, técy wen, wytecy, wytékati.
Herausfolgern, wywádĕti.
Herausfordern, wen požádati, wyžádati, žádati, 2) zum Kampfe, wyzwati, wybjdnauti, pobjdnauti.
Herausfreyen, wdáti ſe ze ſwého ſtawu, neb rodu.
Herausführen, jemanden, wyweſti, wywádĕti, einen Miſſethäter zum Galgen, wywádĕti zločince k ſſibenci, Waaren oder ſonſt andere Sachen, wywážeti, wywezti.
Herausgeben, wydati, wydáwati, wen dáti, na gewo wyneſti.
Herausgeber, m. wydawatel, wydawač, m.
Herausgebung, f. Herausgabe, des Buches, wydánj, n.
Herausgeblaſen, wyfauknutý.
Herausgefordert, wyžádaný, 2) zum Zweykampfe, wyzwaný, wybjdnutý.
Herausgeführet, wywedený.
Herausgegangen, wyſſlý.
Herausgezogen, wytažený.
Herausgehen, wycházeti, wygjti, herausgehen laſſen ein Buch, nechat wygjti knihu, wydati knihu, wie der Degen aus der Scheide, wyſmekowati ſe, wyſmekati ſe.
Herausgießen, wyljti, wylĕwati.
Herausgraben, wykopati, wyhrabati.
Heraushauen, wyſekati, wyrubati.
Herausheben, wyzdwihnauti, wyzwednauti.
Herausbelfen, pomocy z něčeho wen.
Herausbenlen, wyřwati.
Herausholen, etwas, přineſti wen, wyneſti wen, wen dáti, wydati, jemanden, wie aus dem Gefängniſſe, da er ſelbſt nicht kömmt, wyweſti, wen přiweſti.
Herausbuſten, wykaſſlati.
Herausjagen, wyhnati, wypuditi.
Herausklauben, wybjrati, wybrati.
Herausklügeln, wymudrowati.
Herauskommen, hervorgehen, wygjti, wycházeti, wen přigjti, ſo oder ſo, auf die Weiſe herauskoměn, wypadati, es kömmt eben ſo heraus, tak to práwě wypadá, was kömmt heraus, co z toho wypadne, co z toho wygde, die Rechnung kömmt nicht heraus, ten počet newycházý.
Herauskozen, wykuckati.
Herauskratzen, es zu bekommen, wydrápati, wyſſkrábati, es wegzubringen, wyſſkrábati.
Herauskriechen, wen wylezti.
Herauskriegen, wen doſtati, wen dobiti, wydobiti.
Herauslangen, wen dáti, podati.
Herauslaſſen, wypuſtiti.
Herauslaufen, wyběhnauti, wen wybjhati, běžeti, wytecy.
Herauslegen, wen wyložiti, wykládati.
Herauslehnen ſich, wylehnauti ſobě.
Herausleiten, wyweſti, wywoditi, wywádĕti.
Herausleſen, ſ. Ausleſen.
Herausliegen, wyſkytati ſe.
Herauslocken, wylauditi, wywábiti.
Herauslügen ſich, wylhati ſe, wyklamati ſe.
Herausmachen etwas, wegnehmen, wyprawiti, wen připrawiti.
Herausmahlen, Getreide, wymljti.
Herausmurmeln, wymumlati.
Herausnagen, wyhryzti, wyhlodati.
Herausnähen, wyſſiti, wyſſjwati.
Herausnehmen, wynjti, wen wzýti, wybrati.
Herausneigen, ſich, wyhnauti ſe wen.
Herauspeitſchen, wymrſkati, wyſſlohati, wypráſkati.
Herausplatzen, mit etwas, wypleſkati, wypleſſtiti něco, wygeti s něčjm.
Herauspochen jemanden, wytlaucy, wytřjſkati někoho.
Herauspreſſen, wytlačiti.
Herausprügeln, wymlátiti, wytlaucy, wytřjſkati.
Herausquellen, prýſſtiti ſe, wyprýſſtiti ſe, wypreyſkati ſe, hmyzeti, prameniti ſe, wen wyſkakowati.
Herausragen, wynikati, ſtrmiti, wyſkytati ſe, wykaukati, wen kaukati,

wykukowati, die Zunge, wyplazyti gazyk.
Herausrecken, wystrčiti wen.
Herausreden, přjmo, zpřjma mluwiti, sich, wymluwiti, wymlauwati se.
Herausreiſſen, wytrhnauti, wytrhati, wyrwati, wydrápati, einem die Augen, wydrápati, die Haare, wytrhati wlaſy, die Zähne, wytrhati.
Herausrennen, wygeti, wyrogiti se, wytecy.
Herausrinnen, wytecy, wytékati.
Herausrücken, wie die Armee, wytrhnauti, herausrücken mit dem Gelde, wytaſyti se s penézy, mit etwas im Reden, wygeti wen s něčjm, er wollte nicht damit herausrücken, nechtěl s tjm wen, nechtěl s tjm wygeti, nechtělo to z něho wen.
Herausrufen, wen wywolati.
Herausſagen, wyřjcy, wyřeknauti, wypowědjti.
Herausſcharren, wyhrabati, wykopati.
Herausſchäumen, wypěniti.
Herausſcheinen, herausſchimmern, wyblýſkati ſe, wen ſe ſwjtiti.
Herausſchießen, wystřeliti, ſchnell herauskommen, wystřeliti ſe, wyſkočiti, wymrſſtiti ſe, wyniknauti.
Herausſchiffen, wyplawati ſe.
Herausſchinden, wydřjti.
Herausſchlagen, wyrazyti, neut. herausſchlagen wie die Flamme, wyrazyti, wyniknauti, heraustreiben, wie die Beſatzung, wytlaucy, wytepati, wytřjſkati, wybiti.
Herausſchleppen, wywlecy, wywljknauti, wyſmeyknauti.
Herausſchleudern, wymrſſtiti, wylučiti.
Herausſchneiden, wyřezati, wyřjznauti, wykleſſtiti, wie Papier mit der Scheere, wyſtřjhnauti, wie Brod, wykrogiti, wykrágeti.
Herausſchöpfen, wywážiti, wytrenčiti.
Herausſchreiben, wypſati, wypiſowati, aus einem fernern Orte, pſáti zdaleka.
Herausſchreyen, wen křičeti, wykřjknauti.
Herausſchütteln, wytřáſti, wytřáſati.
Herausſchütten, wyliti, wylévati.
Herausſchwimmen, wyplawati, wyplauti, wyplynauti.
Herausſchwingen, wypřáhnauti, napřáhnauti.
Herausſchwitzen, etwas, wypotiti ſe z něčeho, něco.
Herausſehen, wyhljdnauti, wykaukнauti, wen kaukati, hleděti, patřiti.
Herausſpazieren, wycházeti wen na procházku, wen ſe procházeti.
Herausſpringen, wen wyſkočiti.
Herausſproſſen, wypukati ſe, wypučiti ſe.
Herausſprudeln, ſprúhen, paſſ. wyřinauti ſe, wyſkakowati, blubončiti.
Herausſtammeln, wybreptati.
Herausſtecken, wystrčiti.
Herausſtehen, ſtrměti, čuměti.
Herausſtehlen, wykrásti.
Herausſteigen, wystaupiti wen.
Herausſtellen, wystawiti.
Herausſtoſſen, vertreiben, wystrčiti, von einem, wie z. B. der Wein den Deckel, das Pulver, die Kugel, wyrazyti, Reden, řeči wypuſtiti, wypauſſtěti.
Herausſtottern, wykoktati.
Herausſtrecken, wen roztáhnauti.
Herausſtreichen, ſ. Ausſtreichen, loben, wychwalowati, wynáſſeti chwálau.
Herausſtröhmen, wywaliti ſe, wyliti ſe, wyhrnauti ſe, b) prauditi ſe.
Herausſtrudeln, hmyzeti, prauditi ſe.
Herausſuchen, wyhledati.
Heraustragen, wynesti, wynáſſeti.
Heraustreiben, wypuditi, wyhnati, wyplášſiti.
Heraustreten, wyſtaupiti, wykročiti.
Heraustriefen, wen kapati.
Herauswachſen, wen růſti, wyrůſti, wyroſtati.
Herauswälzen, wywaliti.
Herauswerfen, wyhoditi, wyhazowati, wywrcy, wywrhnauti, wymecy, wymetati.
Herauswickeln, wywynauti, wyplesti, wymáſti, ſich herauswickeln aus etwas, wyplesti ſe z něčeho.
Herauswinden, wydřjti, wydjrati.
Herauswollen, wen chtjti.

Her-

Herauswürgen, wyhrdlowati, ſich, wydřjti ſe.
Herauszerren, wyrwati, wydrápati.
Herausziehen, wytáhnauti.
Herauszwängen, zwingen, wynutiti, wynutkati, ſich, mocý ſe wydobyti, wydrati ſe, prodrati ſe.
Herbe, trpký.
Herberge, f. bey jemanden, hoſpoda, krčma, f. geben, freywillig, hoſpodu dáti, do hoſpody přigjmati.
Herbergen, einen, přechowati, přechowáwati někoho, pohoſtinu, do hoſpody přigjti, 2) bey einem herbergen, hoſpodowati, hoſpodau býti, mjti hoſpodu.
Herbeten, modliti ſe něco.
Herbey, ſem, ſemto, dálegi ſem.
Herbeybringen, ſem, ſemto nésti, přinesti, přinášſeti, jemanden, ſem wésti, přiweſti.
Herbeyfahren, ſem geti, přigeti, přigjžděti.
Herbeyführen, ſem wésti, přiweſti, přiwáděti.
Herbeygehen, ſem gjti, přigjti, přicházeti.
Herbeyholen, ſem přiweſti.
Herbeykommen, ſem gjti, přigjti, přicházeti, ſ. Herzukommen.
Herbeykunft, f. přjchoz, m. přigitj, n.
Herbeylocken, přilauditi, přiwábiti, přiwnaditi.
Herbeyrücken, ſem přitáhnauti, přitrhnauti, přibrati ſe.
Herbeyrufen, ſem wolati, zawolati, přiwolati.
Herbeyſchaffen, ſem opatřiti, zgednati.
Herbeyſchaffung, f. opatřenj, zgednánj, n.
Herbeyſchwimmen, ſem připlawati, připlauti.
Herbeyſtellen, ſem poſtawiti, přiſtawiti.
Herbringen jemanden, ſem přiweſti, připrawiti, ich konnte ihn nicht herbringen, nemohl ſem ho ſem přiweſti, připrawiti, doprawiti, etwas herbringen, ſem neſti, přineſti, přinášſeti.
Herbſt, m. podzym, podzymek, m.
Herbſtblume, f. ocun, m.
Herbſtfrüchte, plur. owoce podzymnj, n.
Herbſtluft, f. podzymnj čas, m. powětřj, n.
Herbſtmäßig, podzymnj.
Herbſtmonat, m. zářj, m.
Herbſtwetter, n. Witterung, f. čas podzymnj, m.
Herd, Herde, ſ. Heerd, Heerde.
Herdringen, přiwaliti ſe, přiřititi ſe, přibrnauti ſe, ſem ſe waliti, řititi, hrnauti.
Hereilen, ſem pospjchati, pospjſſiti, přispjſſiti, kwapiti, ſem přikwapiti.
Herein, ſem, do wnitř, do wnitřka, nur herein, gen ſem, gen wkročegj, gen ſem wegdau, Licht herein, ſwjčku, ſwětlo ſem, ſem s ſwjčkau, ſwětlem.
Hereinbrechen, dobyti ſe, wlámati ſe, wrazyti ſe. 2) wie die Nacht oder Unfälle, připadati, připadnauti, über einen, připadnauti, přikwačiti, wrazyti, dorazyti, vdeřiti, dotřjti na někoho ſem.
Hereinbringen, ſem přineſti, wneſti.
Hereindringen, ſem ſe tlačiti, řititi ſe, waliti ſe, třjti ſe, wtlačiti ſe, wřititi ſe, wetřjti ſe, wedrati, prodrati ſe, proniknauti.
Hereineilen, ſem pospjchati, kwapiti, chwátati.
Hereinfallen, ſem wpadnauti.
Hereingehen, hereinkommen, ſem gjti, wgjti, wcházeti, přicházeti.
Hereinhelfen, jemanden, ſem někomu pomocy.
Hereinholen etwas, přineſti ſem, přinášſeti.
Hereinkommen, ſem přigjti, wgjti, přicházeti, wcházeti.
Hereinkriechen, ſem lezti, přilezti.
Hereinkriegen, jemanden, doſtati někoho ſem.
Hereinlaſſen, ſem puſtiti, wpuſtiti, pauſſtěti, wpauſſtěti, nechati.
Hereinlaufen, ſem wběhnauti, wie Waſſer, wtecy.
Hereinlegen, ſem wložiti, wkládati.
Hereinlocken, ſem wlauditi, přilauditi, přiwábiti.
Hereinnehmen, ſem wzýti, bráti.
Hereinnöthigen, ſem wnutiti, wnutkati, donutiti, donutkati, přinutiti, přinutkati.

Hereinreiten, sem geti, wgeti, přigeti na koni.
Hereinrücken, s. Einrücken.
Hereinrufen, sem wolati, přiwolati, zawolati.
Hereinschießen, sem stříleti.
Hereinsteigen, sem lezti, wlezti, wstaupiti.
Hereinstoßen, sem strčiti, wstrčiti.
Hereinstreifen, docházeti, dogjzděti.
Hereinstürzen, wpadnauti, wrazyti sem, wřiti se sem.
Hereintaumeln, wmotati se sem, přimotati se, wzeybrati se sem, přižeybrati se sem.
Hereintragen, sem nesti, wnesti, přinesti, wnášseti, přinášseti.
Hereintreiben, sem hnáti, wehnati, přihnati, puditi.
Hereintreten, sem wstaupiti, wkročiti.
Hereintreten, das, s. Hereintritt.
Hereintritt, m. wstaupenj, wkročenj, n.
Hereinzerren, sem wtrhnauti.
Hereinziehen, was draußen war, sem wtáhnauti, přitáhnauti, 2) wieder hereinziehen, wstěhowati se, přistěhowati se.
Hererzehlen, powjdati, wyprawowati.
Herfahren, etwas, sem přiwážeti, přiwezti, wezti, wozyti, selbſt, geti, přigeti sem, přigjzděti, mit Ungeſtümm, dogjzděti.
Herfliegen, sem letěti, přiletěti.
Herfließen, sem tecy, přitecy.
Herführen jemanden, sem westi, přiwesti, etwas zu Wagen, Schiffe, wezti, přiwezti, přiwážeti.
Hergang, m. celý běh, příběh, m.
Hergeben, Geld, sem dáti, gieb her, dey sem.
Hergebracht, sem přineſſený.
Hergeführt, přiwedený, připrawený.
Hergegen, s. Dagegen, Hingegen.
Hergehen, herkommen, sem gjti, přigjti, přicházeti, choditi, gehe her, pogď sem, er gehet ſchlecht her, on sy ſpatně chodj, 2) geſchehen, hoditi se, zběhnauti se, státi, dáti se, přicházeti se, wie es herzugehen pflegt, gak se stáwá, dáwá, přichází.
Hergeholt, sem přineſſený.
Hergeſagt, řikaný, řeknutý, powjdaný, odřikaný, odřikáwaný.
Herhalten, držeti, nadržeti.
Herholen einen, gjti, přigjti pro nĕkoho, přiwesti nĕkoho, etwas, gjti pro nĕco, přinesti nĕco, zu weit, zdaleka přiwádĕti, přiwozowati.
Hering, m. Häring, herynk, hernjk, m.
Heringsbrühe, f. poljwka z herynka, herynkowá.
Heringskrämer, m. prodawač herynkŭ, m.
Heringslacke, f. lák herynkowý, m.
Herkommen, přicházeti, přigjti, pocházeti, pogjti, komm her, pogď sem, přigď sem, wo kömmſt du her, odkud přicházýš, gdeš, 2) herſtammen von etwas, als eine Wirkung, ein Wort, odtud přicházeti, pocházeti, das kömmt von ihm her, to od nĕho, z nĕho pochází, přichází, davon kömmt das Uebel her, od toho pochází to zlé, hergekommen bey etwas, zběhlý w nĕčem, er iſt dabey, beym Studieren hergekommen, geſt w tom wmĕnj zběhlý.
Herkommen, das, Geſchlecht, kmen, rod, m. pogiti, n. gutes Herkomĕn, dobrý rod, kmen, vom guten Herkommen, guten Herkommens, z dobrého rodu, kmenu posſlý, vom ſchlechten Herkommen, z rodu, kmenu chatrného, prostého, zprostného, sſpatného posſlý. 2) Weiſe, Gebrauch, obyčeg, způsob, m. es iſt Herkommens, geſt ten obyčeg, způsob.
Herkunft, f. příchod, m. přigitj, n. 2) Geſchlecht, rod, kmen, m. pogitj, n. ſ. Herkommen, unehrliche Herkunft, nematný rod, m.
Herlallen, žwáſtati.
Herlangen, sáhati sem, sáhnauti, dosáhnauti, dosahowati sem, dosahati sem, b) podati sem.
Herlaufen, sem bĕžeti.
Herleihen, půgčiti sem, zapůgčiti.
Herleiten, wo anders her an einen andern Ort, přewádĕti, přewesti, von etwas, ein Wort, odwozowati, původ brati.

Her-

Herleitung, f. des Worts, půwod, m. půwodu bránj, n. odwod slowa, m.
Herlesen, čjsti na hlas.
Herlesung, f. čtenj na hlas, n.
Hermachen sich, über etwas, dáti se do něčeho, pustiti se do něčeho, einem etwas hermachen, někomu něco namluwiti, Possen, čtweráctwj, hřičky, ssibřinky, srassky prowozowati, prowáděti, lasskowati.
Hermelin, m. popelice, f.
Hermelinpelz, m. kožich z popelice, popeličný, m.
Hermeln, f. ein Kraut, heřmánek, m.
Hermurmeln, mumlati, zamumlati.
Hernach, potom, napotom.
Hernachmals, až potom.
Hernahen, bljžiti se sem, přibljžiti se.
Hernehmen, kde wzýti, bráti, wo hernehmen, kde co wzýti, 2) foppen, bráti na sspičky, gebati, drbati.
Hernennen sich, nach etwas, gmenowati se po něčem, slauti po něčem.
Heroisch, s. Heldenmäßig.
Herold, m. Ausrufer, hlasatel, hlasytel, posel wogenský, m. in Friedenssachen, wypowjdatel, hlasatel, zwěstowatel, posel, wyslanec pokoge, m.
Heroldstab, m. hůlka, berla pokoge, f.
Herplaudern, herplappern, plyskati, zwáti, blekotiti.
Herr, m. pán, m. das sind rechte Herren, to gsau hodnj páni, über das Gesind, hospodin, hospodář, m. der Herr, Gott, hospodin, pán, m. der Tag des Herrn, den páně, m. was des Herrn ist, pánůw.
Herrechnen, wyčjtati, wyčjsti, wypočjtati.
Herreichen, podáwati, podati, sem poskytnauti.
Herreisen, sem geti, gjti, putowati.
Herreiten, sem geti na koni.
Herrisch, rozkazný, poraučliwý.
Herrisch, adv. rozkazně, poraučliwě.
Herrlein, n. Herrchen, pánek, panáček, m.
Herrlich, wýborný, znamenitý, slawný, stkwostný, welebný, nádherný, panský, herrliche Mahlzeit, Tafel, Gasterey, slawný, stkwostný, panský oběd, kwas, m. eine herrliche Arbeit, znamenité, wýborné djlo, n. ein herrlicher Junge, wýborný gonák, m. herrliche Tracht, nádherný krog, m. herrliches Leben, panské, wýborné žiwobytj, n. herrliches Geschenk, znamenitý dar, m. herrliche That, slawný, znamenitý čin, m.
Herrlich, adv. wýborně, na wýbor, znamenitě, skwostně, slawně, welebně, nádherně, pansky, herrlich traktiren, skwostně hodowati, sich herrlich halten, wýborně se chowati, sobě westi, herrlich hergehen, nádherně sobě choditi, herrlich leben, pansky, wýborně, na wýbor žiwu býti.
Herrlichkeit, f. wýbornost, znamenitost, stkwostnost, slawnost, sláwa, nádhernost, welebnost, f. Gottes, sláwa, welebnost Božská, f. seine Herrlichkeit, geho welebnost, des Lebens, Vergnügens, wýbornost, znamenitost, f.
Herrnbefehl, m. Herrngebot, n. poručenj panské, n. panský rozkaz, m.
Herrndiener, m. sluha, služebnjk panský, m.
Herrndienst, m. služba panská, f.
Herrngasse, f. panská vlice, f.
Herrnhof, m. dwůr panský, m.
Herrnsitz, m. Herrnplatz, sýdlo panské, n.
Herrnstube, f. panská swětnice, f.
Herrschaft, f. Regierung, Macht, Oberherrschaft, Obergewalt, Botmäßigkeit, panstwj, wládařstwj, n. wláda, f. wládnutj, wládařenj, panowánj, n. wrchnost, zpráwa, f. das Land, wo einer Herr ist, ein Inbegriff von Gütern mit der Gerichtsbarkeit, panstwj, n. Herrschaft haben, führen, wládařstwj, panstwj, wládu, wrchnost mjti, wládařstwj, zpráwu drzeti, die Herrschaft, der Herr, die Herren selbst im Lande, auf einem Gute, Gebiete, wrchnost, f. die junge Herrschaft, mladá wrchnost, f. Herrschaften, panstwo, n. wrchnosti, f. plur.

Herr-

Herrſchaftlich, panſký, vom Landesherrn, wládařſký, panownický, vom Grundherrn, Hausherrn, panſký, wrchnoſtenſký, herrſchaftliche Bediente, überhaupt wenn man einen ſieht, erkennt, panſſtj, wrchnoſtenſſtj ſlauzjcý, plur. herrſchaftlicher Verwalter, panſký zpráwce, m. herrſchaftliche Güter, panſſtj, wrchnoſtenſſtj ſtatkowé, plur.

Herrſchaftlich, adv. panſky, herrſchaftlich leben, panſky, po panſku žiwu býti.

Herrſchen, panowati, wládařiti, wládnauti, zprawowati, wie ein König, kralowati, wie ein Herzog, wewoditi, herrſchende Religion, panugjcý wjra, ſ. herrſchen, wie eine Gewohnheit, wie Sünden, panowati.

Herrſcher, m. panownjk, wládař, wládce, zpráwce, m.

Herrſcherinn, ſ. panownice, wládařka, wládkyně, ſ.

Herrſchſucht, ſ. žádoſt panowánj, chtiwoſt k panowánj, ſ.

Herrſchſüchtig, žádoſtiwý panowánj, chtiwý k panowánj.

Herrücken, přitrhowati ſem, přiſtupowati ſem, přiſtaupiti ſem, přibljžiti ſe ſem, přibližowati ſe ſem.

Herrufen, ſem zawolati.

Herrühren, pocházeti.

Herſagen, říkati, powjdati, wyprawowati, rozpráwěti, Lekzion, odříkáwati.

Herſchaffen, opatřiti, zgednati.

Herſchauen, ſem hleděti, kaukati, patřiti.

Herſchieſſen, ſchnell herzukommen, wie ein Vogel, Schiff, Pfeil, Kugel, přiletěti, wie das Waſſer, wběhnauti, weinauti, Geld herſchieſſen, penjze zapůgčiti, poſkytnauti, herſchieſſen im Kriege, auf uns, ſem ſtřjleti, doſtřelowati, ſtřelbu, ſtřjlenjm doražeti.

Herſchleichen, proljzati, přilezti, přiluzowati ſe, přilauditi ſe, přiwlecy ſe.

Herſchlenkern, taulati ſe, potulowati ſe, talácěti ſe, plandati ſe, klackowati ſe.

Herſchleudern, ſem mrſſtiti, zamrſſtiti, wrcy, lučiti.

Herſchnattern, klampati, klachati, klachem dělati.

Herſchreiben, einen Brief, Zeitung, pſáti ſem pſanj, nowinu.

Herſeyn, von einem Orte, býti odněkud, über einen mit Reden, býti w někom s řečmi, ſie waren alle über ihn her, byli wſſickni w něm hned.

Herſingen, prozpěwowati.

Herſtammen, von einem herkommen, pocházeti, pogjti, wzcházeti, wzegjti, wznikati, původ bráti, rodem býti, wo ſtammſt du her, odkud pocházýš, odkud gſý rodem.

Herſtammend, pocházegjcý, wzcházegjcý.

Herſtammung, ſ. Urſprung, Abſtammung, původ, m. pogitj, pocházenj, n. počátek, wznik, m.

Herſtellen, an einen Ort, poſtawiti ſem, ſich, poſtawiti ſe ſem, einen Kranken, wzdrawiti, pozdrawiti, nemocného k zdrawj, w předeſſlé zdrawj nawrátiti, etwas eingefallenes, zaſe wyſtawěti, wzdělati, oprawiti, eine Gewohnheit, zwyk obnowiti.

Herſtellung, ſ. znowa wzdělánj, obnowenj, n. obnowa, oprawa, ſ. eines Kranken, wzdrawenj, pozdrawenj, nawrácenj w předeſſlé zdrawj, k zdrawj, n.

Hertraben, klusati.

Hertragen, neſti, ſem neſti, přineſti, vor ſich hertragen, před ſe neſti.

Hertreiben, ſem hnáti.

Hertreten, ſem wſtaupiti, kročiti, wkročiti, tritt her, wſtup ſem, wykroč ſem.

Herüber, ſem na tu ſtranu, herüber fahren, ſem na tu ſtranu geti, herüber kriechen, ſem lezti, přilezti, kriech herüber, přelez ſem, herüber bringen, ſem neſti, přineſti, herüber bringen, führen, ſem přiweſti, herübergehen, ſem giti, přegjti, herüber tragen, ſem přeneſti, herüber werfen, ſem přehoditi, herüber treten, ſem ſtaupiti, přeſtaupiti, kročiti, překročiti, über den Fluß her-

über-

überlocken, sem přes řeku přilauditi.
Herum, okolo, da herum, dort herum, tu okolo, tam okolo, überall herum, wůkol, wſſudy okolo.
Herumbauen, kolem okolo, do kola stawěti.
Herumbeißen ſich, wie Hunde, kausati se, ſich mit einem, hrysti se, kausati se, ſſkorpiti se s někým.
Herumbeugen, ohybati kolem, okolo.
Herumbewegen ſich, točiti se okolo, kolem do kola obtáčeti, otáčeti se, zatáčeti, wrtěti se, um etwas, obcházeti něco, otáčeti se, obtáčeti se o něco, okolo něčeho.
Herumbinden, obwázati, okolo wázati.
Herumblättern, listy w knize přemjtati, přemjtati se, přebjrati se w listech, w knize, rozwjnati listy, knjhu.
Herumblicken, sem a tam pokukowati, hleděti, zewlowati, sem tam se ohljžeti.
Herumbreiten, ausbreiten, rozestřjti, rozprostřjti, prostřjti okolo.
Herumbringen, um etwas herum, připrawiti, přiwesti okolo.
Herumdenken, na rozličné wěcy mysliti.
Herumdrehen, obtáčeti, otáčeti, obtočiti, kolem obtáčeti, die Rede, obraceti řeč, den Hals, krk zatočiti, zakrauciti, herumdrehen ſich im Kreiſe, kolem, do kola se točiti, zatočiti, was ſich herumdrehet, ohratný.
Herumfahren, etwas an einen andern Ort, okolo wozyti, ſelbſt herumfahren, obgjždeti, obgeti, okolo gezditi, sem a tam se progjždeti, an einem Orte, überall, wſſudy gezditi, mit der Hand, rukau gezditi sem tam, mit den Augen, oči obnáſſeti po něčem.
Herumfliegen, okolo ljtati, sem tam ljtati.
Herumfließen, okolo tecy, wůkol tecy.
Herumfragen, poptáwati se, doptáwati se, dotazowati se wůkol.
Herumfreyen, namlauwati sobě.
Herumfühlen, omakáwati.
Herumführen, prowáděti, okolo, wůkol woditi, westi, einen Graben, Zaun, obehnati místo přjkopem, westi přjkop, einen um ihm alles zu zeigen, prowáděti, herumgehen laſſen, nechati okolo choditi, herumgehen wie die Krankheiten, panowati.
Herumgaffen, zewlowati, sem a tam lelkowati, ohljžeti se.
Herumgeben, okolo dáwati.
Herumgehen, hin und her, procházeti se, herumgehen vorbey, obcházeti, wie ein Kranker, choditi, ſich herumbewegen, um etwas, obcházeti, choditi okolo, wie eine Rede, Sache, Schrift, Journal, Kurrende, rozcházeti se, es gehet alles mit mir herum, wſſecko semnau kolem gde, wie ein Becher, Glas, Kruj bey Tiſche, kolem obegjti.
Herumhangen, okolo wiſeti.
Herumhauen, okolo ſebe ſekati.
Herumhüpfen, okolo, sem a tam poſkakowati, obſkakowati.
Herumjagen, honiti, hnáti okolo, prohánětí.
Herumkommen, um einen Ort, obegjti, obgjti, wie eine Rede, Sache, eine Schrift, rozegjti se.
Herumkriechen, sem a tam, okolo lezti, plazyti se.
Herumlagern ſich, um einen Ort, rozhoſtiti se, rozložiti se okolo.
Herumläufen, sem a tam běhati, těkati, wie ein Rad, objhati, okolo běhati, obběhnauti, obcházeti.
Herumlaufen, das, běhánj, těkánj, n.
Herumläufer, m. běhaun, běhač, těkač, tulák, m. im Lande, poběhlec, zběhlec, zběhljk, tulák, m.
Herumlegen, obkládati, obložiti, ſich um etwas, kolem, okolo se položiti, Beſatzung, oder ſonſt etwas hie und da, rozložiti.
Herumlehnen, opjrati se okolo.
Herumleihen, rozpůgčiti.
Herumlenken, obrátiti, obraceti okolo, jemanden in der Meynung, obrátiti, obrazyti někoho.
Herumliegen, um etwas, ležeti okolo

lo, wůkol, überall, sem a tam, okolo ležeti.

Herumnehmen, den Mantel, das Kleid, wzýti okolo sebe, na sebe, jemanden überall mit, sebau brátí, wzýti, 2) herumnehmen, vexiren, durchziehen, foppen, brátí někoho.

Herumprügeln einen, tepati, bjti, tlaucy, třjskati, sich zusammen, tepati se, bjti se, tlaucy se, třjskati se wespolek.

Herumreisen, sem a tam, wůkol gezditi, oder choditi, putowati.

Herumreisen, das, sem a tam gezdění, putowánj, n.

Herumreiten, obgjždeti na koni, okolo geti, gezditi, progjždeti se, prosgeti se na koni, sem a tam gezditi na koni, einen auf dem Halse, auf einem herumreiten, gezditi na někom.

Herumreiten, das, obgjždění, sem a tam gezdění, progjždění se, n.

Herumrennen, s. Herumlaufen.

Herumschicken, sem a tam posýlati, wůkol posýlati.

Herumschiessen, sem a tam střjleti.

Herumschlagen, ein Kleid, obložiti, obkládati, den Mantel, die Decke, obhoditi okolo sebe, 2) sich herumschlagen, s. Herumprügeln, etwas um eine Sache, obaliti, zaobaliti, um den Kopf, Mund, otlaucy o hlawu, o hubu, okolo hlawy, huby.

Herumschleifen, als matt, táhati se, wláčeti se, trmáceti se, potlaukati se, tlaucy se, sich um etwas, ossaupnauti, ossaustnauti se.

Herumschlenkern, schleudern, můßig, potulowati se, taulati se, talácetí se, potlaukati se.

Herumschlenkern, das, potulowánj, taulánj, n. taulka, f. talácenj se, n.

Herumschleppen, etwas, sem a tam táhati, wláčeti, smeykati.

Herumschwärmen, těkati, taulati se, potulowati se, potulowati se.

Herumschwärmen, das, těkánj, taulánj, potulowánj se, potulowánj, n. taulka, f.

Herumschweifen, potlaukati se, pobjhati, těkati, s. Herumlaufen.

Herumschwingen, ohánětí.

Herumsehen, ohljzeti se, okolo sebe hleděti, opatřiti.

Herumsehen, das, ohljzenj se, okolo sebe hleděnj, n.

Herumsenden, sem a tam posýlati, okolo posýlati.

Herumsetzen, kolem, okolo posaditi, sázeti, sich, posaditi se kolem, okolo, sázeti se kolem, okolo, do kola.

Herumseyn, býti po něčem, konec brátí, wzýti.

Herumsitzen, seděti okolo, kolem okolo.

Herumspazieren, procházeti se sem a tam.

Herumspazieren, das, procházenj se, n.

Herumspeyen, plwati okolo sebe.

Herumspringen, obskakowati okolo.

Herumspritzen, etwas, kropiti, wykropiti, wykropowati něčim okolo sebe.

Herumstehen, okolo státi, kolem okolo státi.

Herumstellen, okolo stawěti, postawiti.

Herumstreichen, streifen, potlaukati se, holdowati, holdem choditi, taulati se.

Herumstreuen, okolo sypati, posypati, trausyti, potrausyti, roztrausyti.

Herumtappen, fühlen, sem a tam hmatati.

Herumtaumeln, sem a tam, okolo se motati, zeybrati, potáčeti se.

Herumtragen, obnášeti, roznášeti, sich mit etwas, nosyti se s něčim.

Herumträger, m. roznašitel, m.

Herumtreiben, okolo hnáti, honiti, sstwáti, wie das Meer, zmjtati.

Herumtrinken, kolem, do kola pjti.

Herumwachsen, obrostati, wůkol růsti.

Herumwälzen, okolo wáleti, waliti, sich, obráceti se, sich herumwälzen, in allen Oertern, powalowati se.

Herumwälzen, das, powalowánj, n.

Herumwandeln, obcowati, obcházeti.

Herumwandern, obcházeti, choditi po swětě.

Herumwerfen, ſem a tam házeti, okolo ſebe házeti, metati, ſich im Bette, zmjtati, házeti ſebau w poſteli.
Herumzanken, ſich mit einem, waditi ſe, táhati ſe, ſwárliti s nékým.
Herumzerren, rwáti, táhati.
Herumziehen, um etwas, obtáčeti, obtočiti, otočiti, ſich überall mit Muſik, Geigen, obcházeti ſe, táhati ſe, taláceti ſe, trmáceti ſe, jemanden, ſem a tam táhati.
Herunter, dolů.
Herunterbeugen, dolů ſehnauti, ohnauti.
Herunterblicken, dolů popatřiti, ohlédnauti, wzezřjti.
Herunterbrechen, dolů zlomiti, zlámati, vlomiti.
Herunterbringen, dolů přiweſti, připrawiti, etwas von oben holen, přineſti dolů.
Herunterdrücken, dolů zmačkati, zmiſknauti.
Herunterfahren, dolů geti, ſgeti.
Herunterfallen, dolů padati, padnauti, vpadnauti, ſpadnauti.
Herunterführen, dolů wéſti, ſweſti.
Heruntergefallen, dolů ſpadlý, vpadlý.
Heruntergehen, dolů gjti, ſgjti.
Heruntergeſchlagen, dolů ſražený.
Heruntergeſtoſſen, dolů ſtrčený.
Herunterheben, dolů wzýti.
Herunterhelfen, dolů pomocy.
Herunterhengen, dolů wiſeti, ſwiſeti.
Herunterholen, etwas, dolů ſnéſti.
Herunterjagen, dolů ſehnati, ſpuditi.
Herunterkommen, dolů přigjti, 2) verarmen, ſegjti, přegjti, w mizernu přigjti, gjti dolů.
Herunterkriechen, dolů lezti, ſlezti.
Herunterkriegen, dolů doſtati.
Herunterlaſſen, dolů puſtiti, ſpuſtiti, pauſſtěti, ſpauſſtěti.
Herunterlaufen, dolů téci, ſtecy.
Herunterlocken, dolů přilauditi, přiwábiti.
Heruntermachen, losmachen, herabnehmen, dolů brátí, wzýti, das Kleid, popuſtiti, 2) tadeln, wypljſnuti, zpljſnati, zpeſkowati.
Herunternehmen, dolů brátí, wzýti.
Herunterreiſſen, dolů zrhnauti.
Herunterreiten, dolů geti, ſgeti na koni.
Herunterrollen, dolů waliti, ſwaliti, zkutáleti, zkauleti, zkuliti, neut. ſwaliti ſe, zkutáleti ſe, zkauleti ſe, zkuliti ſe.
Herunterſchlagen, dolů ſrazyti.
Herunterſchleudern, dolů mrſſtiti, ſmrſſtiti, zamrſſtiti, wrcy.
Herunterſehen, dolů hleděti, pohleděti, patřiti, ſpatřiti, kaukati, kaukuauti.
Herunterſetzen, dolů poſaditi, poſtawiti, ſchlechter machen, zteńčiti, ſkloniti, Geld, ſlewiti na penězých.
Herunterſpringen, dolů ſkákati, ſkočiti.
Herunterſpritzen, dolů ſtřjkati.
Herunterſteigen, lezti, ſlezti, zſtaupiti dolů.
Herunterſtoſſen, dolů ſtrčiti.
Herunterſtürzen, po hlawě dolů ſrazyti, ſwrcy, ſtrčiti, 2) herunterfallen, dolů po hlawě ſpadnauti, vom Pferde, s koně padnauti, ſpadnauti.
Herunterwerfen, dolů ſhoditi, ſwrcy, ſmetati.
Herunterziehen, dolů ſtáhnauti, in einem Hauſe, ſtěhowati ſe dolů.
Hervór, z, ze, wen, wně.
Hervorarbeiten ſich, dobýwati ſe wen, dobyti ſe wen, wydobýwati ſe wen, wydobyti ſe wen, wydjrati ſe, wydrati ſe, prodrati ſe wen.
Hervorblicken, wykaukati, wyhljžeti, wyzýrati.
Hervorblühen, wykwetti, wykwjtati.
Hervorbrechen, wypuknauti, propuknauti ſe, wyrazyti.
Hervorbringen, etwas, wyweſti, wynéſti, wynalezti něco.
Hervordrängen, wytlačiti wen, wen tlačiti.
Hervordringen, wydřjti ſe wen, wydjrati ſe wen, dobyti ſe, wydobyti ſe wen, wyřititi ſe wen, wywaliti ſe wen.
Hervorführen, wen wyweſti, wywáděti.
Hervorgehen, wen wygjti, wycházeti.

Hervorgucken, wykaukati, wie eine Sache, kaukati, wykaukati, wyſkytati ſe.
Hervorhangen, wiſeti wen.
Hervorkeimen, wypuſkati.
Hevorkommen, wygiti wen.
Hervorkriechen, wen wylezti, wyliżati.
Hervorlangen, wydati wen, podati wen.
Hervorlaſſen, před ſe puſtiti, nechati.
Hervorlaufen, wen wybjhati, wyběhnauti.
Hervorleuchten, wen wyblýſkati, wen ſe blyſſtěti, ſwjtiti.
Hervorlocken, wen wylauditi, wywábiti.
Hervornehmen, wen wynjti, wzýti.
Hervorquellen, wen ſe preyſſtiti, wypreyſſtati, wypryſkati.
Hervorrazen, wyſkytati ſe, wen čuměti, ſtrmiti, wynikati.
Hervorrecken, wen roztáhnauti.
Hervorrücken, wen wytrhnauti, mit etwas, wytaſyti ſe s něčjm.
Hervorſcheinen, ſ. Hervorleuchten.
Hervorſchießen, wyſtřeliti, wyſtřelowati, wyſkytati.
Hervorſchimmern, wen ſe třpytiti, leſknauti.
Hervorſchleppen, wen wywljknauti, wywlecy, wyſſmeykauti, wláčeti, ſſmeykati wen.
Hervorſehen, wyhlédnauti wen, wyhljżeti, wyzřjti.
Hervorſpringen, wyſkočiti wen.
Hervorſpritzen, wyſtřikowati, wyſtřjknauti wen.
Hervorſproſſen, ſ. Herausſproſſen.
Hervorſtehen, wyſkytati ſe, státi wen, ſtrměti, wen wywſtati.
Hervorſtrudeln, ſtröhmen, ſ. Herausſtrudeln.
Hervorſuchen, wyhledati.
Hervorthun ſich, hervorkommen, wygiti wen, dáti ſe widěti, 2) ſich vor andern, wynikati, wynikauti nad giné, ſtkwjti ſe, wzneſti ſe, wyweyſſiti ſe nad giné, chowati ſe, předčiti nad giné.
Hervortreiben, wen wyhánětí, hnáti, puditi wen.
Hervortreten, wyſtaupiti, wykročiti wen.
Hervorwachſen, wen wyrůſti, wyrůſtati.
Hervorziehen, wen wytáhnauti.
Hervorwärts, z oné, z této ſtrany.
Herweiſen, ſem ukázati, ukázati.
Herwenden, ſem obrátiti, obraceti.
Herwerfen, ſem házeti, hoditi, metati, mecy, wrcy.
Herwollen, ſem chtjti.
Herz, n. ſrdce, n. ſich etwas laſſen zu Herzen gehen, připuſtiti ſobě něco k ſrdcy, zu Herzen gehen, k ſrdcy giti, přicházeti, docházeti, ſrdce dogjmati, von Herzen, od ſrdce, z prawého ſrdce, es gehet von Herzen, gde to od ſrdce, weſſen das Herz voll iſt, geher der Mund über, čim ſrdce plné, tjm přetýkagj vſta, von Herzen lieben, od ſrdce milowati, 2) Herz, Muth, Herzhaftigkeit, ſrdce, n. myſl, f. ein Herz machen, ſrdce, myſli přidati, dodati, ein Herz faſſen, ſrdce nabyti, zmužilau myſl na ſe wzýti, zſrdnatěti, anders in Herzen denken, anders reden, na ſrdcy giné, a na gazyku giné mjti, giné mluwiti, a giné w ſrdcy krýti.
Herzallerliebſt, neymilegſſj, přemilý.
Herzbeſchwerung, ſ. obtjżenj, n. těžkoſt ſrdce, f.
Herzbeweglich, pohnutedlný.
Herzbeweglich, adv. pohnutedlně.
Herzblatt, n. mázdřička, bránice mezy ſrdcem a gátry, f. 2) gelichteſte, oder ſehr geliebte Perſon, ſrdečko, n.
Herzbrechend, ſ. Herzbeweglich.
Herzchen, n. ſrdečko, ſrdýčko, n.
Herzdrücken, n. tlačenj na ſrdcy, n.
Herzehlen, herzählen, počjtati.
Herzen, celowati, milkowati, ſ. Küſſen.
Herzenangſt, ſ. wzkoſt, f. ſwjránj ſrdce, n.
Herzenbeſchwerung, ſ. Herzbeſchwerung.
Herzenbewegung, f. hnutj, pohnutj ſrdce, n.
Herzenbruder, m. bratříček, m.
Herzenfreude, f. ſrdečná radoſt, f.
Herzenfreund, m. neymilegſſj přjtel, m.
Herzenkummer, m. ſtaroſt ſrdce, f.

Herzenkündiger, m. skaumatel, zpytatel srdcý, m.
Herzenlaſt, f. těžkoſt srdce, f.
Herzenluſt, f. rozkoš srdečnj, radoſt, ljboſt srdce, f. nach Herzenluſt, podlé srdce, ljbosti.
Herzenſeufzer, m. wzdechnutj w srdcy, srdečné, n.
Herzenſprache, f. řeč srdce, f.
Herzenſtich, Stoß, m. ſ. Stich, Stoß.
Herzenswunſch, m. žádoſt srdce, f. nach Herzenswunſch, dle žádoſti srdce.
Herzerquickend, herzerquicklich, občerſtwugjcý srdce.
Herzfell, n. bránice, f.
Herzfreſſend, srdce zžjragjcý, žeraucý.
Herzgeſpan, m. neymilegſſj towaryš, m. ein Kraut, srdečnjk, m.
Herzgrůblen, n. dálek w srdcy, m.
Herzhaft, srdnatý, srdce ſmělého, vdatného, ſtatečného, zmužilého.
Herzhaft, adv. srdnatě, ſtatečně.
Herzhaftigkeit, f. srdnatoſt, vdatnoſt, ſtatečnoſt, zmužiloſt srdce, f.
Herziehen, sem táynauti, přitáhnauti, um da zu wohnen, stěhowati se sem, přiſtěhowati ſe ſem.
Herzinniglich, z prawého, z celého srdce, ſ. Herzlich.
Herzklopfen, n. tlučenj, klepánj srdce, n.
Herzleid, n. boleſt, ljtoſt, žaloſt srdce, srdečná žaloſt, f.
Herzlich, srdečný.
Herzlich, adv. srdečně.
Herzliebſter, neymilegſſj.
Herznagend, srdce hryzaucý, hlodagjcý, hněteaucý, ſ. Herzfreſſend.
Herzog, m. weywoda, knjže, m.
Herzoginn, f. weywodkyně, knežná, f.
Herzoglich, weywodský, knjžecký, knjžecý.
Herzogthum, n. weywodſtwj, knjžectwj, n.
Herzrührend, srdce hýbagjcý, pohybugjcý.
Herzſchneidende Worte, n. plur. ſlowa ſtjplawá, dogjmawá, n. plur.
Herzſtärkend, srdce ſýljcý, poſylugjcý.
Herzſtärkung, f. poſyla, f. poſylnénj srdce, n.
Herzwehe, n. bolenj, n. boleſt srdce, srdečná, f.
Herzwaſſer, n. srdečná woda, f.
Herzwurz, f. koprnjk, m.
Herzu, als ein Herzruf, herzu, sem, ſ. Herben.
Herzuarbeiten ſich, přidrati se, přižebrati se, přitarabiti ſe.
Herzubringen, einen, přiweſti, etwas, přineſti, durch Fahren, přiwezti, přiwážeti.
Herzudringen, přidrati ſe, přiřiti ſe, přiwaliti ſe.
Herzueilen, sem chwátati, poſpjchati, kwapiti, sem přiſpjſſiti, přikwapiti.
Herzufahren, přiwezti, přiwážeti, paſſ. přigeti, přigjzděti.
Herzufliegen, sem letěti, přiletěti.
Herzufließen, sem tecy, přitecy.
Herzuführen, přiweſti, ſ. Herzubringen.
Herzugeführt, přiwedený.
Herzugehen, sem gjti, přigjti, přicházeti.
Herzugeholt, sem přineſſený.
Herzugerufen, sem přiwolaný.
Herzugewälzt, sem přiwalený.
Herzugezogen, sem přitažený, přitáhnutý.
Herzuhalten, nadržeti, nadržowati, přidržeti.
Herzuholen, sem přineſti, přinášeti.
Herzuhüpfen, přiſkakowati.
Herzukommen, sem přigjti, přicházeti.
Herzulaſſen, sem puſtiti, připuſtiti, připauſſtěti.
Herzulaufen, sem běžeti, přiběhnauti, přibjhati.
Herzulocken, přilauditi, přiwábiti.
Herzumachen ſich, přibrati, přitočiti ſe, přiwinauti ſe.
Herzunahen, bljžiti ſe ſem, přibljžiti ſe, přibližowati ſe.
Herzurennen, přihnati ſem, přitecy ſem, hnáti ſe ſem.
Herzureiten, geti ſem na koni, přigeti, přigjzděti na koni.
Herzurücken, přitrhnauti, přirazyti, im Sitzen, přiſednauti.
Herzurufen, přiwolati, zawolati ſem.
Herzuſchiffen, připlawati ſem, připlauti ſem.
Herzuſchleichen, ſem ſe lauditi, přilauditi.

Herzuſchleppen, ſem přiwlěkati, přiwlecy, wláčeti.
Herzutraben, přikluſati.
Herzutragen, ſem přinesti, přinášeti.
Herzutreiben, ſem hnáti, přihnati, puditi, připuditi.
Herzutreten, ſem přiſtaupiti, přikročiti.
Herzuwagen ſich, ſem ſe odwážiti, opowážiti.
Herzuwälzen, ſem waliti, přiwaliti, přikuliti.
Herzuziehen, ſem přitáhnauti.
Hetze, f. ſſtwanice, f.
Hetzen, ſſtwáti, poſſtwati, 2) aufreizen, podſſtjwati, podſſtwáwati, auf ſich hetzen, na ſebe poſſtwati.
Hetzer, m. ſſtwáč, m. 2) Aufreizer, podſſtjwač, podſſtiwáček, m.
Hetzhund, m. chrt, zwířecý pes, m.
Heu, n. ſeno, n. von Heu, oder zu Heu gehörig, ſenný.
Heuboden, m. ſenjk, m. ſeniſſtě, n.
Heucheley, f. pochlebenſtwj, n. b) pokrytſtwj, ſwatáctwj, n. ljcoměrnoſt, f. přetwářenj, n. poſſmurnoſt, f.
Heucheln, pochlebowati, liſſčj ocas prodáwati, po ſrſti hladiti, b) in der Frömmigkeit, ſich fromm ſtellen, přetwářiti ſe, přetwakowati ſe, poſſmuřiti.
Heuchler, m. pochlebnjk, m. b) pokrytec, ſwatáček, ljcoměrný, pokrytý, poſſmurný člowěk, ljcoměrnjk, m.
Heuchleriſch, pokrytſký, ljcomerný, poſſmurný.
Heuchleriſch, adv. pokrytſky, ljcoměrně, poſſmurně.
Heuer, letoſſnj.
Heuer, adv. letos.
Heuerndte, f. ſečba, f. ſekánj, klizenj ſena, n.
Heuerndter, m. ſekáč ſena, m.
Heugabel, f. podáwky, widle ſenné, f. plur.
Heulen, kwjliti, wie Hunde, ſkučeti, ſkwučeti, weyti, ſkuhrati, huhlati, wie Wölfe, weyti, huhlati, wie der Wind, weyti, huhlati, hučeti, wie die Orgel, ſſkwičeti.
Heulen, das, kwjlenj, n. der Hunde, ſkučenj, ſkwučenj, wytj, ſkuhránj, n. der Wölfe, wytj, huhlánj, n. des Windes, wytj, wánj, huhlánj, hučenj, n. der Orgel, ſſkwičenj, n.
Heulend, kwjljcý.
Heumagazin, n. ſenná ſtodola, f.
Heumonat, m. červenec, m.
Heunt, w tu noc.
Heurechen, m. ſenné hrábě, n.
Heuſchober, m. Heuhaufen, kupa, f.
Heuſchrecke, f. kobylka, f.
Heuwage, f. ſenná wáha, f.
Heuwagen, m. ſenný wůz, m.
Heute, dnes, heute zu Tage, nynějſſjho času, nynějſſí chwjle, za těchto časů, za techto dnů, za dnů nynějſſjch, von heute übers Jahr, od dneſſka za rok.
Heutig, dneſſnj, bis auf den heutigen Tag, až do dneſſnjho dne, až do dneſſka, noch heutigen Tages, geſtě podnes.
Hexe, f. čarodějnice, kauzedlnice, trawička, f.
Hexen, čarowati, kauzliti, kauzla, čáry prowoditi.
Hexenmeiſter, m. čarodějnjk, kauzedlnjk, černoknežnjk, trawič, m. ſ. Zauberer.
Hexenmeiſteriſch, kauzedlnický, čarodějnický.
Hexenwerk, n. kauzlo, n.
Hexerey, f. čáry, plur. čarowánj, n. kauzla, n. plur. kauzlenj, n.
Heyd, f. Heide, Heidekraut, ein Gewächs, wřes, m. bajlj, n. pohanka, f. pohančj, n. von Heide, wřeſſowý, der Ort, wo Heide wächſt, wřesowiſſtě, n. die Heide, Waldung, bor, m. Gefilde, Ebene, ſuchopar, m. ſuchá lauka, f. auf der grünen Heide ſterben, na zelené lauce wymřjti.
Heyde, m. Heib, Heide, pohan, neznaboh, m.
Heydekorn, Heidekorn, pohanka, f.
Heydelbeere, Heidelbeere, myrtowé gahůdky, borůwky, f. plur.
Heydelbeerſtaude, f. myrtowý ſtrom, m.
Heydenbekehrer, m. pohanů obratitel, přewratitel, m.
Heydenbekehrung, f. obrácenj, přewrácenj pohanů, n.
Heydenlehrer, m. pohanſký, pohanů učitel, m.

Heydenmäſſig, pohanſký.
Heydenſchaft, f. pohanſtwo, n. ſ. Heydenthum.
Heydenthum, n. pohanſtwo, n. die Sache, pohanſtwj, n. im Heydenthume, w pohanſtwu.
Heyduiſch, heiduiſch, pohanſký.
Heyduiſch, adv. pohanſky.
Heyduck, m. heyduk, m.
Heyland, ſ. Heiland.
Heyrath, f. Heurath, Heirath, ſňátek manželſký, m. vom Mannsbild, ženitba, f. ženěnj, n. vom Weibsbild, wdánj, n. wdawky, f. plur. Heyrath ſtiften, ſňátek, wdawky způſobiti, Heyrath treffen, thun, wie der Mann, ženiti ſe, oženiti ſe, wie die Frau, wdáti ſe, wdáwati ſe.
Heyrathen, heurathen, heirathen, ſich verehlichen, wie ein Mann, ženiti ſe, oženiti ſe, wie eine Frauensperſon, wdáti ſe, wdáwati ſe za muže.
Heyrathsgedanken, f. plur. myſſlenky, myſſlenj na ženěnj, plur. von einer Weibsperſon, na wdanj, na wdawky.
Heyrathsgut, n. wěno, n.
Heyrathskontrakt, m. ſmlauwa ſwadebnj, f.
Heyrathsſache, f. wěc ſtrany ženěnj, f.
Heyrathsſtifter, m. způſobitel ſňátku, m.
Heyrathsverſprechung, f. ſwadebnj námluwa, ſmlauwa, zámluwa, f. zásnuky, f. plur.
Heyrathsvertrag, m. ſwadebnj ſmlauwa, f.
Heyſa, heyſa.
Hieb, m. Hau, ſeč, f. ſekнutj, cnutj, n. rána, ſečná rána, f. auf den Hieb, ſečně, ſečenjm, ſekánjm, rubnutjm, ſečnau ranau, einen Hieb geben, ránu dáti, wrazyti, einen Hieb haben, býti chyceným, mrſſěným.
Hiebweiſe, ſečně, ſečmo, ſečenjm, rubnutjm, ſečnau ranau.
Hiedurch, ſ. Hierdurch.
Hieher, ſem, ſem to.
Hieherwärts, tudyto, na tuto ſtranu.
Hienieden, na onom ſwětě.
Hier, zde, tu, hier und da, hier und dort, hie und da, ſem a tam, onde onde.
Hieran, ſ. Daran.
Hierauf, darauf, na to.
Hieraus, z toho, odtud.
Hierbey, přitom.
Hierdurch, dem Orte nach, tudy, tady.
Hierein, ſem, do toho, w to.
Hierinnen, w tom, hierinnen lobe ich dich, w tom tě chwáljm.
Hiermit, tjm, s tjm.
Hiernach, dle toho, wedlé toho, podlé toho.
Hiernächſt, hienächſt, hienеben, hierneben, mjmo to, ſ. Ueber das.
Hierſeyn, das, přjtomnoſt, f.
Hierüber, hieher, ſemto, darüber nad to, nad tjm, hierüber ſind wir einig, w tom gſme ſwornj, hierüber ein Werk ſchreiben, o tom knihu ſepſati, hierüber ſtreiten, o to, ſtrany toho ſe přjti, hádati, waditi, hierüber ſich Kummer machen, o to, pro to ſobě ſtaroſt dělati, hierüber Vorwürfe machen, něco wyteykati, předhazowati, hierüber fragen, ſtrany toho, o to ſe ptáti.
Hierunten, w dole.
Hierunter, mezy tjm.
Hierzu, k tomu.
Hieſig, zdeyſſj.
Himmel, m. nebe, n. nebeſa, n. plur. unter freyem Himmel, pod ſſirým nebem vom Himel herab, s nebes, s nebe, 2) Himmel, darunter große Herren ſitzen, gehen, oder etwas getragen wird, Vorhang über ein Bett, nebeſa, n. plur. um des Himmels willen, pro Bůh, pro Boha, hilf Himmel, pomoz Bože.
Himmelbeer, f. černobyl, m.
Himmelblau, blankytný, nebeſké barwy.
Himmelbrod, n. nebeſký chléb, m.
Himmelfahrt, f. na nebe wſtaupenj, n.
Himmelreich, n. králowſtwj nebeſké, n.
Himmelsaugel, m. vhel nebe, m.
Himmelsbürger, m. nebeſſan, měſſtan nebeſký, m.

Himmelſchreyende Sünde, do nebe wolagjcý hřjch, m.
Himmelskoſt, f. nebeſká ztrawa, f.
Himmelslauf, m. nebeſký běh, m.
Himmelsleiter, f. nebeſký řebřjk, m.
Himmelslicht, n. nebeſké ſwětlo, n.
Himmelsluſt, f. nebeſká radoſt, rozkoš, f.
Himmelsſchlüßel, m. nebeſký kljč, m.
Himmelsſpeiſe, f. nebeſký pokrm, m.
Himmelsſtrich, m. prauh, pás nebe, m.
Himmelsſtürmer, m. obr, m.
Himmelswagen, m. wůz na nebi, m.
Himmelszeichen, n. znamenj nebeſké, n.
Himmliſch, nebeſký.
Himmliſch, adv. nebeſky.
Hin, dahin, tam, hin ſeyn, pryč býti, er iſt dahin, ten tam, konec s njm, geſt po něm, weta po něm, der Tag, die Hoffnung iſt hin, konec dne, naděge, weta po naděgi, konec s naděgj.
Hinab, dolů, ſ. Herab.
Hinabwärts, dolů.
Hinabfahren, dolů geti, ſgeti.
Hinabfahrt, f. dolů getj, ſgetj, n.
Hinabfallen, dolů padnauti, ſpadnauti.
Hinabfliegen, dolů letěti, ſletěti.
Hinabfließen, dolů týcti.
Hinabführen, dolů weſti, ſweſti.
Hinabgehen, dolů gjti, ſgjti.
Hinablaſſen, dolů puſtiti, ſpuſtiti, pauſſtěti, ſpauſſtěti.
Hinablaufen, dolů běžeti, sběhnauti.
Hinabſpringen, dolů ſkákati, ſkočiti.
Hinabſteigen, dolů ſtaupiti, ſlezti.
Hinabſtoſſen, dolů ſtrčiti.
Hinabſtürzen, dolů ſwrcy, ſrazyti.
Hinabtreiben, dolů hnáti, ſehnati, puditi, ſpuditi.
Hinabwerfen, dolů ſhoditi, ſwrcy, ſmecy.
Hinan, ſ. Hinauf.
Hinanarbeiten ſich, wydrápati ſe.
Hinanſpringen, wyſkočiti.
Hinauf, nahoru.
Hinaufbringen etwas, Steine, Laſten, nahoru neſti, přineſti, přinášeti, jemanden, přiweſti, etwas mit Mühe, přiweſti, připrawiti, wir bringen es nicht hinauf, nepřiwedeme, nepřiprawjme to nahoru.
Hinauffahren, etwas, nahoru wezti, wozyti, ſelbſt, nahoru geti.
Hinauffliegen, nahoru letěti, ljtati, wyletěti.
Hinaufführen, jemanden, nahoru weſti, přiweſti, Sachen, nahoru wezti, wozyti, přiwezti.
Hinaufgeben, nahoru dáti.
Hinaufgehen, nahoru gjti, choditi.
Hinaufheben, helfen, nahoru pomocy někomu, wyzdwihnauti, zwednauti někoho nahoru, wzhůru.
Hinaufholen, einen, nahoru přiweſti, weſti, etwas, nahoru přineſti.
Hinaufklettern, nahoru lezti, wylezti, drápati ſe, wydrápati ſe.
Hinaufkommen, nahoru přigjti.
Hinaufkönnen, nahoru mocy.
Hinauflangen, ſ. Hinaufreichen.
Hinauflegen, nahoru klásti, položiti.
Hinaufnehmen, nahoru wzýti.
Hinaufräumen, ſ. Räumen.
Hinaufreichen, etwas, nahoru podati, neut. nahoru wyſáhnauti.
Hinaufrücken, etwas, poſtrčiti nahoru, poſſaupnauti, ſelbſt, poſtaupnauti, wytrhnauti nahoru.
Hinaufrufen, ſchreyen, nahoru wolati, einen, zawolati nahoru.
Hinaufſchwingen ſich, wznesti ſe, wypnauti ſe, wyweryſſiti ſe, wynikuauti, wymrſſtiti ſe.
Hinaufſetzen etwas, poſtawiti nahoru, einen höher, poſaditi weyš.
Hinaufſpringen, nahoru wyſkočiti.
Hinaufſteigen, nahoru lezti, wylezti, ſtaupiti, wſtupowati, wyſtaupiti.
Hinaufſtellen, ſ. Hinaufſetzen.
Hinauftraben, nahoru klusati.
Hinauftragen, nahoru nesti.
Hinauftreiben, nahoru hnáti, puditi.
Hinauftreten, nahoru ſſlapati, ſſlaupnauti, kročiti.
Hinaufwälzen, nahoru waliti, powaliti.
Hinaufwärts, wzhůru, ſ. Hinauf.
Hinaufwerfen, nahoru hoditi, wyhoditi, házeti, metati, wrcy, wymecy, wywrcy.
Hinaufwinden, nahoru wytočiti, wytáčeti.

Hinaufziehen, nahoru táhati, táhnauti, wytáhnauti.
Hinaus, wen.
Hinausbeissen, wykausati.
Hinausbringen, etwas, wynesti, wynássetí, jemanden, wywesti, wen připrawiti, etwas mit Mühe, připrawiti, wyprawiti wen, wir konnten ihn nicht herausbringen, nemohli sme ho wen připrawiti, einen Wurf, Schuß, Kugel, eine Zahl hinausbringen, wen přiwesti, připrawiti, wyprawiti.
Hinausdehnen, wytáhnauti, sich, wytáhnauti se, protáhnauti se.
Hinausdenken, na dálssj čas, na zadnj kola mysliti, pamatowati.
Hinausdrängen, wen tlačiti, wytlačiti, wytisknauti, sich, wen se tlačiti, řiti, waliti, wytlačiti se, wyřiti se, wywaliti se.
Hinausdringen, wydřjti se wen, wydjrati, dráti se wen.
Hinausfahren, etwas, jemanden, wywezti, selbst, wygeti, wygjždeti, oben hinaus, wygeti horem, wynikuauti.
Hinausfallen, wen wypadnauti.
Hinausfinden sich, wyplesti se, wymáti se, wymotati se wen.
Hinausführen, s. Herausführen.
Hinausgeben, wen dáti, wydati.
Hinausgehen, wen gjti, wygjti, auf etwas zielen, gjti na něco, obmeyssleti něco, wie ein Fenster, eine Thüre, gjti wen, hinausgehen über etwas, z. B. im Bieten, Kaufen, přeceniti, překaupiti, über etwas hinausgehen, nicht achten, nedbati něčeho, na něco, newssjmati sobě, přeběhnauti, přegjti něco.
Hinaushelfen, wen pomocy.
Hinausjagen, wen hnáti, wyhánéti, wyhnati, puditi, wypuditi.
Hinauskommen, wen přigjti, wygjti.
Hinauskönnen, wen mocy.
Hinauskriechen, wen lezti, wylezti.
Hinauskriegen, s. Hinausbringen.
Hinauslangen, s. Hinausreichen.
Hinauslassen, wen pustiti, wypustiti, nechati, wynechati.
Hinauslaufen, wen běhati, wyběhnauti, běžeti, wybjhati, 2) hin ausschlagen, ablaufen, na něco, k něčemu se schylowati.
Hinauslegen, wyložiti, wykládati, s. Herauslegen.
Hinauslesen, wen wyčjsti, wyčjtati.
Hinausmachen sich, wybrati se wen, wydrápati se wen.
Hinausmögen, chtjti wen wygjti.
Hinausnehmen, jemanden zu sich, wzýti někoho wen k sobě.
Hinausragen, wyskytati se, wynikati, wykaukati, strměti.
Hinausreden, zum Fenster, wen mluwiti.
Hinausreichen, geben, wen podati, dáti, wydati, sich erstrecken, dosahowati, dosáhnauti, auf lange Zeit, stačiti, postačiti, stačowati, postačowati, wystačiti.
Hinausreisen, wen geti, gjti, putowati.
Hinausrücken, s. Herausrücken.
Hinausrufen, wywolati.
Hinausschaffen, wypowědjti, wen wyklidit, wyprawiti.
Hinausschicken, wen poslati, slati.
Hinausschieben, wen wystrčiti, wyssaustnauti, wyssaupati, den Termin, protahowati, protáhnauti.
Hinausschiessen, s. Herausschiessen.
Hinausschlagen, wytlaucy, wytřjskati.
Hinausschleppen, wen wlecy, wywlecy, wywljknauti, wyssmeyknauti.
Hinausschleudern, wymrsstiti, wyhoditi, wylučiti.
Hinausschlüpfen, wyklauznauti.
Hinaussehen, wyhlédnauti, wykauknauti, wen hledéti, kaukati, wyzřjti.
Hinaussetzen, wen posaditi, wysaditi.
Hinausstossen, wystrčiti wen.
Hinaustragen, wen nesti, wynesti, wynássetí.
Hinaustreiben, wen hnáti, wyhnati, wyhánéti, puditi, wypuditi, das Vieh, dobytek wyhánéti.
Hinaustreten, wykročiti wen, wystaupiti wen.
Hinauswälzen, wen wywaliti, wen waliti.
Hinausweisen, wen ukázati, okázati.

Hin-

Hinauswerfen, wen wyhoditi, wymecy, wymetati, wywrcy, wywrhnauti.

Hinauswollen, wen chtjti, wo will das hinaus, co má z toho pogjti, kam se to schyluge, hoch hinauswollen, wysoko napjnati, wysoko mysliti, wysoko ljtat chtjti.

Hinauswünschen sich, einem, přáti, žádati sobě, někomu wen.

Herausziehen, wytáhnauti, wytahowati, neut. stěhowati se, wystěhowati se.

Hinbreiten, prostřjti, zu etwas, für einen, podstjlati, podestlati, nastlati, prostřjti.

Hinbringen, an einen Ort, als Geld, Briefe, Nachrichten, přinesti, přinásseti, Waaren wie ein Fuhrmann, Schiffer, Handelsmann, Lebensmittel, přiwezti, přiwážeti, dowážeti, die Zeit hinbringen, čas tráwiti, stráwiti, hinbringen, sein Leben, sich selbst, die Jahre, die Zeit, tráwiti, stráwiti.

Hindenken, s. Hingedenken.

Hinderer, m. překazytel, m.

Hinderlich, na překážku, na překážce, ku překážce, sepu, na překážku, na překážce, ku překážce, w překážce býti.

Hindern, překážeti, překazyti, zawážeti, na překážce, ku překážce, w překážce býti, jemanden an seinem Glücke, překazyti někomu w gehosstěstj, překážku mu činiti, wer hindert dich, kdo ti překážj.

Hinderniß, n. překážka, f. překaženj, n. záwada, f. in den Weg legen, překážku činiti, včiniti, w cestu, wstřjc klásti, überwinden, záwady, překážky porazyti, poráżeti, přemocy ge, přemáhati ge.

Hindeuten, tam okázati, vkázati, povkázati.

Hindinn, f. pyce, čubka, tista, f.

Hindrängen sich, tlačiti se, tisknauti se, řititi se, waliti se, einen, tlačiti, tisknauti.

Hindringen, drátí se, wedrati se, přidrati se, řititi se, tlačiti se.

Hindrucken, přitlačiti, wtlačiti, přitisknauti, wtisknauti.

Hindrücken, wytisknauti, wytlačiti.

Hindurch, skrze, skrz, weskz, das ganze Jahr hindurch, skrze celý rok.

Hindurcharbeiten sich, wydobyti se, dobyti se, prodrati se wen.

Hindurchbringen sich, s. Durchbringen.

Hindurchdrängen sich, protlačiti se, prodrati se, s. Durchdrängen.

Hindurchdringen, prorazyti, s. Durchdringen. Siehe das Uebrige nach Durch.

Hinein, do, w, we, in den Tag hinein leben, bez starosti a péče žiwu býti, o zeytřek se nestarati, in die Nacht, do nocy.

Hineinarbeiten, etwas, zadělati, wmuckati, ein Loch, eine Oeffnung, wdělati, sich hineinarbeiten, zabrati se, wedrati se w něco.

Hineinblasen, faukati, dýmati w něco, do něčeho.

Hineinbohren, wrtati, zawrtati.

Hineinbrennen, wpáliti.

Hineinbringen, etwas, wnesti, wnásseti, přinesti, přinásseti, etwas in den Kopf, überhaupt, wprawiti něco do hlawy, in eine Abhandlung, Rede, wprawiti, wložiti, klásti, wkládati.

Hineindenken sich, in etwas, wmysliti se do něčeho.

Hineindrängen, wtlačiti, wtěsniti.

Hineindringen, wedrati se, wřititi se, wmuckati, wtlačiti se, in ein Geheimniß, proniknauti.

Hineindrücken, wtlačiti, wtisknauti.

Hineinessen, žráti do sebe, požjrati.

Hineinfahren, wgeti.

Hineinfallen, wpadnauti.

Hineinflechten, etwas, wplésti, wpletati, wmásti.

Hineinfliegen, wletěti.

Hineinfließen, wtecy tam, wtékati.

Hineinflüchten, s. Hinflüchten.

Hineinführen, gehend, wwesti, wwáděti, přiwesti, přiwáděti tam, etwas, oder jemanden im Fahren, přiwezti, přiwážeti, Waaren zum Verkauf, přiwezti, přiwážeti.

Hineingehen, wgjti, wegjti, wchážeti.

Hineingießen, wljti tam.
Hineinhauen, ſekati, wſekati do nĕčeho.
Hineinjagen, wehnati tam.
Hineinkaufen ſich, wkaupiti ſe.
Hineinkleben, wlepiti.
Hineinklettern, wlezti tam.
Hineinkommen, přigjti tam, přicházeti, in eine Materie, zabrati ſe do nĕčeho, přigjti do nĕčeho.
Hineinkönnen, mocy tam.
Hineinkriechen, wlezti tam.
Hineinlaſſen, puſtiti tam, pauſſtĕti tam, wpuſtiti, wpauſſtĕti.
Hineinlaufen, wběhnauti, wbjhati.
Hineinlegen, wkládati, wložiti, ſich wie in das Bette, położiti ſe, wie in einen Streit, wložiti ſe, wkládati ſe w nĕco, do nĕčeho.
Hineinleuchten, ſ. Hineinſcheinen, mit dem Lichte, poſwjtiti.
Hineinlocken, přiwábiti, přilauditi.
Hineinmachen, etwas, zadĕlati.
Hineinmelken, wdogiti.
Hineinmengen, miſchen, wmjchati, wmjſyti, přimjchati, přimjſyti, ſich in etwas, mjſyti, mjchati, pĕřiti, plichtiti, připlichtiti ſe do nĕčeho, w nĕco.
Hineinmurmeln, wſſeptati, wbručeti, wbraukati.
Hineinnageln, hřebem, hřebjkem zatlaucy, zarazyti, wtlaucy, wrazyti.
Hineinnähen, wſſjti, zaſſiti.
Hineinnehmen, wzýti tam.
Hineinpflanzen, ſáen, wſaditi, wſázeti, wſtrjpiti.
Hineinprägen, wtlačiti, wtiſknauti.
Hineinreden, mluwiti do nĕčeho.
Hineinreiben, wie Zucker, wie eine Speiſe, wſtrauhati, naſtrauhati.
Hineinreichen, podati tam.
Hineinrufen, ſchreyen, wolati tam, zawolati tam.
Hineinſchauen, kaukati tam, hledĕti tam.
Hineinſcheinen, ſwjtiti tam.
Hineinſchicken, poſlati tam.
Hineinſchieben, wſtrčiti tam.
Hineinſchießen, ſtřjleti tam.
Hineinſchlagen, wbjti, wtřjſkati, třjſkati, práti, bjti do nĕčeho.
Hineinſchleichen, wlauditi ſe tam.
Hineinſchleppen, wláčeti tam, wljknauti.
Hineinſchließen, zawřjti, zamknauti tam.
Hineinſchlucken, wpolknauti, pozřjti.
Hineinſchlüpfen, wklauznauti.
Hineinſchlürpfen, wſrknauti.
Hineinſchreiben, wepſati.
Hineinſchütten, wſypati.
Hineinſehen, podjwati ſe, pohlĕděti, pohlédnauti, kauknauti, wkauknauti, nahlĕděti tam.
Hineinſetzen, poſaditi, wſaditi tam, hineinſetzen in das Teſtament, poſtawiti, poſaditi, wſaditi do kſſafru, in ein Buch, Abhandlung, do knihy, do pjſma poſtawiti, wſaditi, wložiti, kláſti, in die Lotterie, wſaditi, ſich, poſaditi ſe tam, ſednauti, wſednauti ſy tam.
Hineinſpeyen, pliwati, pljti, wpljti, wpliwati, napljti tam.
Hineinſprengen, Waſſer, kropiti, wkropiti, mit dem Pferde, wſkočiti, jemanden, wyſſtwati.
Hineinſpringen, wſkočiti tam.
Hineinſpritzen, wſtřjknauti, ſtřjknauti tam.
Hineinſtechen, wpjchnauti, wbodnauti tam, wrazyti, wetknauti.
Hineinſtecken, wſtrčiti tam.
Hineinſteigen, wſtaupiti, wlezti, zum Fenſter, wlezti oknem.
Hineinſtopfen, wecpati, cpáti tam.
Hineinſtoſſen, ſtrčiti, wſtrčiti tam.
Hineinſtreichen, in den Mund, wmazati, wmáznauti, wie der Wind, wrážeti, wnikati.
Hineinſtreifen, wbjhati, wklauzati.
Hineinſtreuen, wtrauſyti, natrauſyti tam.
Hineinſtürmen, wřititi ſe, řititi ſe tam, přihřmiti tam.
Hineintaufen, tunken, máčeti, namáčeti, namočiti, wmočiti.
Hineinthun, dáti do nĕčeho, wpraſwiti do nĕčeho.
Hineintragen, wnesti, wnášſeti, přinesti tam.
Hineintreiben, hnáti, wehnati, honiti, puditi, plaſſiti tam.

Hineintreten, wſtaupiti, wkročiti, in eine Geſellſchaft, wſtaupiti, wegjti w towaryſtwo, ſ. Eintreten.
Hineintrinken, wpjti do ſebe.
Hineintröpfeln, kapati, nakapati tam.
Hineinwagen ſich, opowážiti ſe, pokuſyti ſe tam, wydati ſe.
Hineinwälzen, waliti, přiwaliti, vwaliti tam.
Hineinwärts, downitř.
Hineinwehen, wáti, fučeti, zawáti tam.
Hineinwerfen, whoditi, wrcy, wmecy tam.
Hineinwirken, weben, wetkati, tkáti.
Hineinwollen, chtjti tam.
Hineinwürgen, wdáwiti do ſebe, požjrati, ſaukati, wſaukati do ſebe.
Hineinzerren, wtrhnauti tam.
Hineinziehen, in einen Ort, mit Gewalt, wtáhnauti, neut. hineinziehen, in einen Ort, ſtěhowati ſe, wſtěhowati ſe, přiſtěhowati ſe tam.
Hineinzwängen etwas, wtěſniti, wtlačiti, wnutkati, ſich, wetřjti ſe, wtěſniti ſe, wie ein Fleck, wtáhnauti ſe.
Hineinzwingen, nutiti, wnutiti do něčeho, wnutkati.
Hinfahren, weg vom Ort, odgeti, tam geti, jemanden, etwas, odwezti, odwážeti, ſelbſt, oder wie der Wagen, das Schiff, odgeti, an einen Ort, odwážeti, hinfahren, ſterben, odgeti, odebrati ſe, im Hinfahren ſeyn, na počepj býti.
Hinfahrt, m. odgetj, n. odgezd, m.
Hinfallen, tam padnauti, vpadnauti.
Hinfallend, padaucý, hinfallende Sucht, padaucý nemoc, padaucnice, pſotná nemoc, f.
Hinfällig, padaucý.
Hinfälligkeit, f. padaucnoſt, f.
Hinfliegen, odletěti.
Hinfliehen, tam vtecy.
Hinfließen, tam técy, odtecy, vplynauti.
Hinfort, hinführ, napotom, ſ. Forthin, Hernach.
Hinführen, tam wéſti, doweſti, odweſti, zu Wagen, zu Schiffe, wezti, dowezti, odwezti.
Hingang, m. odgitj, n. chůze pryč, f. odchod, m.
Hingeben, odewzdati.
Hingedenken, hindenken an einen Ort, myſliti někam, wo denkſt du hin, kam myſljš.
Hingegen, wſſak ale, naproti tomu, ich hingegen, gá wſſak.
Hingehen, tam gjti, odgjti, odebrati ſe, wie die Zeit, vplynauti, vgjti, vcházeti, die Zeit gehet hin, čas vcházý, vgde, in ſeinem Irrthume, Laſter einen ſo hingehen laſſen, nechati někoho w omylu, w bludu, w neprawoſti tápati, hingehen wie ein Verbrechen, progjti, es mag dir noch ſo hingehen, nechť geſt ti to geſſtě prominuto, nechť ti to tak projde, etwas, ein Verbrechen ſo hingehen laſſen, prominauti něco, gehe hin, gdi tam.
Hingehören, tam patřiti, náležeti, dieß gehöret nicht zur Sache her, to ſem nepatřj, nenáležj.
Hingehörig, tam patřjcý, náležjcý.
Hingelangen, tam přigjti, dogjti, ſe doſtati.
Hinhalten, etwas, daß es der andere nehme, podáwati, podati, etwas aufzufangen, anzunehmen, držeti, nadržeti, naſtawiti, um nahe bey etwas zu ſeyn, z. B. das Geſicht, Ohr, naſtawiti, propůgčiti ucha, naſtawiti twáře.
Hinhangen, ſwěſyti, odwěſyti, eine Sache hinhangen laſſen, zanedbati, zawěſyti wěc.
Hinhelfen, dopomocy tam, ſ. Befördern, 2) einem hinhelfen, ihn hinrichten, zprowoditi, zkliditi někoho.
Hinholen, jemanden, tam přiweſti, etwas, přineſti, zu Wagen, přiwezti, přiwážeti.
Hinken, kulhati.
Hinken, das, kulhánj, n. kulhawoſt, f.
Hinkend, kulhawý.
Hinkommen, přigjti tam.
Hinkönnen, mocy tam.
Hinkriechen, tam lezti, přilezti.
Hinkunft, f. přjſſtj, n. budaucnoſt, f.

Hinlangen, hinrecken, podáwati, podati, ſ. Hinreichen.
Hinlänglich, dostatečný.
Hinlänglich, adv. dostatečně.
Hinlaſſen, tam puſtiti, pauſtěti.
Hinläßig, ſ. Nachläßig.
Hinlaufen, tam běžeti, běhati, hin und herlaufen, ſem a tam běhati, přebjhati.
Hinleben, die Zeit, promařiti čas, odklátiti.
Hinlegen, tam klásti, položiti, wieder an ſeinen Ort, opět na swé mjſto položiti, klásti, ſich hinlegen, rozproſtřjti ſe, rozložiti ſe, wyložiti ſe.
Hinlehnen, etwas, podepřjti, ſich an etwas, podepřjti ſe na něco, opřjti ſe o něco, hingelehnet, podepřený, opřený.
Hinleihen, tam půgčiti.
Hinlenken, etwas, obrátiti tam.
Hinliefern, odwážeti, ſelbſt etwas, odwáděti, odweſti.
Hinmachen ſich, odebrati ſe tam, wybrati, wydati ſe tam.
Hinmögen, chtjti tam.
Hinmüſſen, muſyti tam.
Hinnehmen, brátí, wzýti tam.
Hinrecken, natáhnauti, das Ohr, naſtawiti ucha.
Hinreichen, etwas, podati, podáwati, bis wohin, ſáhati, doſahowati, genug ſeyn, ſtačiti, ſtačowati, poſtačiti, poſtačowati, doſtačiti.
Hinreichend, dostatečný.
Hinreichend, adv. dostatečně.
Hinreiſen, tam geti, gjti, putowati.
Hinreiſſen, mocý a náſylim odtrhnauti, ſich laſſen, dáti ſe podegmauti, pogmauti, gjmati.
Hinrichten, o hrdlo připrawiti, vſmrtiti, do hrobu zprowoditi, ze žiwota zprowoditi, zkliditi, zabiti, einen Verbrecher, odprawiti ho, poprawiti nad njm.
Hinrichtung, ſ. odprawenj, poprawenj, n. poprawa, f.
Hinſchicken, tam poſlati, odeſlati, ſich, přiſluſſeti k tomu, ſluſſeti k tomu.
Hinſchieben, poſtrčiti tam, poſſaupnauti tam.
Hinſchielen, tam ſſilhati.
Hinſchießen, tam ſtřjleti.
Hinſchiffen, tam plawiti, odplawiti.
Hinſchleichen, wohin, tam ſe wlauditi, lauditi, přilauditi, vlauditi.
Hinſchleppen, wljknauti, wláčeti tam.
Hinſchmeiſſen, hoditi, wrcy tam.
Hinſchmieren, namazati tam.
Hinſchreiben, napſati tam.
Hinſehen, podjwati ſe tam, pohljdnauti tam, kauknauti, popatřiti.
Hinſenden, tam poſlati.
Hinſetzen, etwas, poſtawiti, ſich, poſaditi ſe, ſednauti ſy.
Hinſeyn, býti pryč, býti po někom.
Hinſicht, ſ. zřenj, n. zřetel, m. Hinſicht nehmen, zřetel, zřenj, ohled mjti na něco, k něčemu.
Hinſinken, ſklesnauti.
Hinſollen, mjti tam.
Hinſpeyen, tam napljti.
Hinſterben, vmřjti co mrcha.
Hinſtrecken, ſich, roztáhnauti ſe, roſproſtřjti ſe.
Hinſtreuen, ſypati, naſypati tam.
Hinſtürzen, wřititi ſe, wrazyti ſe.
Hinſudeln, napljhati, namazati, načmalkowati.
Hintan, pozadu, za ſe, ſetzen, nachſetzen, naposledy klásti, za ſe klásti, položiti, zadu, za hřbet položiti, klásti.
Hintanſetzung, ſ. naposledy, za ſe, zadu, za hřbet kladenj, položenj, n. mit Hintanſetzung dieſer Sache, s odloženjm tě wěcy, s ponechánjm tě wěcy.
Hintanſtehen, zadu, pozadu státi, von hinten, ze zadu, od zadu.
Hinten, zadu, pozadu.
Hinter, za, po, hinter ſich, za ſebau, legen, za ſebe klásti, položiti, hinter ſich werfen, za ſebe hoditi, zahoditi, wrcy, zawrcy, metati, hinter einem hergehen, jhn folgen, za, po někom gjti, hinter dem Rücken, pozadu.
Hintere, Theil, zadnj, der hintere Theil, zadnj částka, ſ. zadek, m.
Hinter, m. zadnice, zachule, f. zadek, m.

Hinterbein, n. zadnj noha, f. auf die Hinterbeine treten, dáti se w koty.
Hinterbringen, donesti něco, zprawiti o něčem, wzneſti něco na někoho, zpráwu, wědomoſt dáti.
Hinterbringer, m. donůſſka, m.
Hinterbug, m. zadnj přjheb, m.
Hintereinander, po ſobě, za ſebau, gedno po druhém.
Hinterfuß, m. ſ. Hinterbein.
Hintergebäude, ſ. Hinterhaus.
Hintergehen, podweſti, podwádĕti, oklamati, klamati, ſſáliti, oſſáliti.
Hintergehung, f. podwedenj, podwádenj, n. podwod, m. oklamánj, n. klam, m. ſálenj, oſſálenj, n. ſſalba, f.
Hinterhalt, m. zálohy, f. plur.
Hinterhalten, zadržeti, zadržowati.
Hinterhaupt, n. zadnj částka hlawy, f. ceyl, m.
Hinterhaus, n. zadnj dům, m.
Hinterhirn, ſ. Hirnchen.
Hinterkeulchen, n. podkitek, zadček, zadeček, m.
Hinterkeule, f. zadek, podkitek, m. maſo na zadku, n.
Hinterlaſſen, zanechati, pozůſtawiti, er hinterließ es ſo, tak to zanechal.
Hinterlauf, m. des Haſen, ledwj, n.
Hinterlegen, aufheben, vložiti, založiti.
Hinterliſt, f. ſſibalſtwj, ſſibalſtwo, n. chytroſt, zchytraloſt, f. vklad, m. zálohy, f. plur. ſſalba, oſſemetnoſt, f.
Hinterliſtig, ſſibalſký, zchytralý, vkladný, podwodný, oſſemetný.
Hinterliſtig, adv. ſſibalſky, zchytrale, chytře, vkladně, podwodně, oſſemetně.
Hinterliſtigkeit, f. ſſibalſtwo, n. ſ. Hinterliſt.
Hinterrücks, ſ. Hinterwärts.
Hinterſchlegel, ſ. Hinterkeule.
Hinterſchlingen, požřjti, pohltiti, polknauti.
Hinterſeegel, m. weſlo ze zadu lodj, n.
Hinterſt, neyzadněgſſj.
Hinterſtellig, pozůſtalý, ſeyn, bleiben, zůſtati, pozůſtati.
Hintertheil, m. zadnj částka, f. djl, m. zadnice, f. zadek, m. des Haupts, zadnj částka hlawy, des Schiffes, der Schaubůhne, zadek, m.
Hinterthüre, f. zadnj dwéře, f. plur.
Hintertreiben, zahnati něco, zabrániti, zabawiti, vhágiti, das Vorhaben, předſewzetj zabrániti, překazyti.
Hintertreibung, f. zabránĕnj, zabawenj, překazenj, n.
Hintertviertel, n. zadnj čtwrt, f.
Hinterwärts, zadu, pozadu, ze zadu.
Hinthun, tam dáti, die Hände, přičiniti, wzložiti, přiložiti ruce, er weis nicht, wo er die Hände hinthun ſoll, newj, kam má ruce dáti, newj kam s rukama.
Hintraben, klusati tam.
Hintragen, tam nésti, donesti.
Hintreiben, tam hnáti, puditi.
Hintreten, zu etwas, tam přiſtaupiti.
Hintritt, m. tödtlicher, wykročenj, n.
Hinüber, přes, na druhau ſtranu.
Hinüberbringen, jemanden, přewesti, připrawiti někoho na druhau ſtranu, etwas, přenesti.
Hinüberfahren, etwas, přewezti, přewážeti, ſelbſt, přegeti, zu Wagen, Schiffe, přegeti.
Hinüberfahrt, f. přegetj, n.
Hinüberfallen, tam přepadnauti.
Hinüberfliegen, tam přeletěti.
Hinüberführen, über einen Fluß, přeplawiti, zu Wagen, Schiffe, přewezti.
Hinüberführung, f. über einen Fluß, přeplawenj, n. zu Wagen, Schiffe, přewezenj, n.
Hinübergehen, přegjti.
Hinübergehung, f. přegitj, n.
Hinüberkehren, obrátiti ſe, obraceti ſe na přjč.
Hinüberlaufen, přeběhnauti, přebjhati.
Hinüberſchicken, poſlati na druhau ſtranu.
Hinüberſchiffen, přeplawiti, přeprawiti ſe.
Hinüberſchreiten, překročiti, přeſtaupiti.

Hinüberſchwimmen, přeplauti.
Hinüberſetzen, přeſaditi, ſ. Hinüberfahren.
Hinüberſpringen, přeſkočiti.
Hinüberſteigen, přelezti, přeſtaupiti.
Hinüberwerfen, přehoditi, přewrcy.
Hinüberziehen, přeſtěhowati ſe.
Hin und her, ſem a tam, onde a onde.
Hin und her denken, betrachten, ſem a tam myſliti.
Hin und her fahren, ſem a tam gezditi.
Hin und her gehen, ſem a tam choditi, přecházeti.
Hin und her getrieben, ſem a tam klácený, zmjtaný.
Hin und her laufen, ſem a tam běhati, přebjhati.
Hin und her reiſen, ſem a tam gezditi, putowati.
Hin und her reiſſen, ſem a tam táhati.
Hin und her ſäen, ſem a tam ſýti.
Hin und her ſchweifen, ſem a tam ſe toulati, talácetí, proculowati, poklaukati.
Hin und her ſtreuen, ſem a tam ſypati.
Hin und her tragen, ſem a tam noſyti, roznáſſeti.
Hin und her treiben, ſem a tam zmjtati.
Hin und her wanken, ſem a tam ſe klátiti.
Hin und her wehen, ſem a tam faukati.
Hin und her wenden, ſem a tam obraceti.
Hin und her werfen, ſem a tam házeti.
Hin und her zerren, ſem a tam trhati.
Hin und her zertheilen, ſem a tam rozděliti, rozdělowati, rozwrhnauti.
Hin und her ziehen, ſem a tam táhati, 2) den Ort, die Wohnung verändern, ſem tam ſe ſtěhowati.
Hin und wieder, ſem a tam, onde onde, ſ. Hin und her.
Hin und wieder ausſtreuen, ſem tam roztrauſyti.
Hin und wieder fliegen, ſem a tam ljtati, prolétati ſe, ſ. Fliegen.
Hin und wieder gehen, ſem tam choditi, ſ. Hin und her gehen.
Hin und wieder ſuchen, ſem tam prohledáwati, hledati.
Hin und wieder tragen, ſ. Hin und her tragen.
Hin und wieder verjagen, ſem a tam rozehnati, rozpráwiti, zahnati, rozplášſiti, zaplášſiti.
Hin und wieder zerſtreuen, ſem a tam roztrauſyti.
Hin und wieder ziehen, reiſen, ſ. Hin und her ſchweifen.
Hinunter, ſ. Hinab, Herunter.
Hinunterbringen, dolů přiweſti, připrawiti.
Hinunterfallen, dolů padnauti, ſpadnauti.
Hinuntergehen, dolů gjti, ſgjti.
Hinunterkriechen, dolů lezti, ſlezti.
Hinunterlaſſen, dolů puſtiti, ſpuſtiti.
Hinunterſenken, dolů pauſſtěti, ſpauſſtěti.
Hinunterſinken, dolů ſklesnauti, ſpadnauti.
Hinunterſpringen, dolů ſkočiti.
Hinunterſteigen, dolů ſtaupiti.
Hinunterſteigung, f. dolů ſtaupenj, n.
Hinunterſtoſſen, dolů ſtrčiti.
Hinunterſtürzen, po hlawě dolů ſrazyti, ſwrcy, ſtrčiti, 2) hinunterfallen, dolů po hlawě ſpadnauti, ſkáceti, zwrátiti, ſwrcy ſe, vom Pferde, s koně ſpadnauti, ſe ſwrcy, zwrátiti.
Hinunterwerfen, dolů ſhoditi, ſwrcy, ſmetati, házeti, wrcy.
Hinunterziehen, dolů ſtáhnauti.
Hinwälzen, powaliti.
Hinwagen ſich, opowážiti ſe, pokuſyti ſe tam.
Hinweg, m. ceſta tam, f.
Hinweg, pryč, ſ. Weg.
Hinwegbegeben ſich, pryč ſe odebrati, odbjrati, vbjrati.
Hinwegbeißen, odkauſati, pryč vkauſati, jemanden, wykauſati.
Hinwegblaſen, pryč odfauknauti.
Hinwegbringen, pryč připrawiti, odprawiti.
Hinwegdrängen, pryč odtiſknauti, wytiſknauti.
Hinwegeilen, pryč pospjchati, chwátati.

Hin-

Hinwegfahren, act. odwezti, odwážeti, neut. odgeti, vgeti pryč.
Hinwegfallen, abfallen, pryč odpadnauti, nicht mehr ſtatt finden, přeſtáwati, nemjti mjſta.
Hinwegführen, pryč odweſti, odwáděti.
Hinweglaufen, pryč vrecy, odběhnauti.
Hinwegnehmen, pryč wzýti, odnjti.
Hinwegräumen, pryč vkliditi, odkliditi.
Hinwegreißen, pryč vtrhnauti, odtrhnauti.
Hinwegreiten, pryč odgeti, vgeti, vgjžděti na koni.
Hinwegrufen, pryč wolati.
Hinwegſchaffen, ſ. Hinwegräumen, Hinwegthun.
Hinwegſchicken, pryč poſlati.
Hinwegſchlagen, pryč odrazyti.
Hinwegſchleichen ſich, pryč ſe odlauditi, wylauditi, vlauditi.
Hinwegſchleppen, einen, odſſmeyknauti pryč, odwlékknauti pryč, ſſmeykati, wláčeti pryč.
Hinwegſehen, pryč hleděti, kaukati, über etwas hervorragen, wynikati.
Hinwegſenden, ſchicken jemanden wohin, pryč poſlati, odeſlati.
Hinwegſtehlen, vkrásti, ſich, wykrásti ſe.
Hinwegthun, pryč dáti.
Hinwegtreiben, odehnati, odpuditi.
Hinwegtreten, pryč odſtaupiti.
Hinwegwälzen, pryč odwaliti.
Hinwegwaſchen, odmyti.
Hinwegweben, odfauknauti.
Hinwegwenden, pryč obrátiti.
Hinwegwerfen, odhoditi, odwrcy, zahoditi, ſich, dáti ſe za podnož, podnožem býti, podnožiti ſe, (dieß Letztere nur vor Vornehmen,) er hat auch nichts zum Wegwerfen, nemá také nic k rozhazowánj, na rozházku, co rozhazowati.
Hinwegwiſchen, act. vtřjti, neut. vprchnauti, wyniknauti.
Hinwegwollen, pryč, po swých chtjti.
Hinwegzaubern, odkauzliti.
Hinwegziehen, einen, odtáhnauti, von einem Orte, odſtěhowati ſe, wyſtěhowati ſe pryč.
Hinwegziehen, das, odſtěhowánj, wyſtěhowánj ſe, n.
Was noch hier fehlet, ſuche man unter Weg. Im Reden iſt weg gewöhnlicher, im Schreiben hinweg.
Hinwehen, tam faukati, wáti.
Hinweinen, ſein Leben, ſeine Tage, wyplakati, wyzeleti swůg žiwot, swé dny.
Hinweiſen, okázati, vkázati tam.
Hinwelken, vwadnauti.
Hinwenden, tam obrátiti, obraceti.
Hinwerfen, tam hoditi, wrcy.
Hinwieder, hinwiedrum, ſ. Wieder.
Hinwollen, tam chtjti.
Hinzu, ſ. Herzu, Darzu, Zu, Bey.
Hinzuarbeiten, přidělati.
Hinzubauen, přiſtawěti, přiſtawiti.
Hinzudenken, přimyſliti.
Hinzudichten, ſ. Hinzudenken.
Hinzueilen, pospjchati k tomu, přiſpjſſiti, kwapiti k něčemu.
Hinzuflicken, přiſſiti, přilátati, přilepiti.
Hinzufliegen, přileteti.
Hinzufügen, připogiti.
Hinzufügung, ſ. připogenj, n.
Hinzuführen, přiwáděti.
Hinzugehen, gjti, přigjti, přicházeti k tomu.
Hinzugeſellen, přitowaryſſiti.
Hinzukommen, přigjti, přicházeti.
Hinzukriechen, přilezti, přiljzati, přiwlecy ſe.
Hinzulegen, přiložiti, přikládati.
Hinzulügen, k tomu přilhati.
Hinzumahlen, přimalowati.
Hinzunehmen, přiwzýti.
Hinzuſchleichen, přilauditi, přiwlecy ſe.
Hinzuſchwimmen, připlauti, připlawati.
Hinzuſetzen, přiſaditi, zum Feuer, přiſtawiti, ſich, přiſednauti ſy.
Hinzuthun, přičiniti, přiložiti.
Hinzuthuung, ſ. přičinění, n.
Hinzutreten, přiſtaupiti, eigentlich mit den Füſſen, přikročiti.
Hinzutreiben, přihánéti, přihnati.
Hinzuwägen, přiwážiti.
Hinzuwälzen, přiwaliti.
Hinzuwerfen, přihoditi, přiwrcy.
Hinzuzehlen, připočjtati, připočjſti.

Hinzuziehen, zum Rathe, Gaſtmahle ꝛc. přitáhnauti, přiwzýti.
Hippchen, n. Gebackenes, ſkywka, f. ſkrogek, m.
Hirnchen, n. mozeček, m.
Hirnhäutchen, n. kůže na lebu hlawy, mázdra, mázdřička okolo mozku, f.
Hirnkraut, n. ſwětlik, m.
Hirnlos, bez mozku, ſſílený.
Hirnſchale, f. leb hlawy, m.
Hirſch, m. gelen, m. vom Hirſche, gelenj.
Hirſchbrunſt, f. Hirſchſchwamm, kozák, m.
Hirſchfänger, m. řezák, teſák myſliwecký, m.
Hirſchgeweihe, n. plur. gelenj rohy, parohy, m. plur.
Hirſchhaut, f. gelenj kůže, f.
Hirſchhorn, n. gelenj roh, m.
Hirſchjagd, f. honba na geleny, f.
Hirſchkalb, n. kolauch, m.
Hirſchkuh, f. laň, f.
Hirſchwurz, f. gelenj kořen, m.
Hirſchzunge, f. gelenj gazyk, m.
Hirſe, m. proſo, n. gáhly, f. plur. von Hirſe, proſný.
Hirſebrey, m. Mus, n. kaſſe z gáhel, z proſa, f.
Hirſekorn, n. zrno proſné, n.
Hirte, m. paſtýk, paſtucha, ſlauha, m. zum Hirte gehörig, paſtýřſký, paſtuſſí, ſlauhowý.
Hirtenamt, n. wřad paſtýřſký, m. paſtýřſtwo, n.
Hirtenart, f. způſob paſtýřſký, m. auf Hirtenart, po paſtýřſku, na způſob paſtýřſký, způſobem paſtýřſkým.
Hirtenbrief, m. liſt paſtýřſký, paſtýře, m.
Hirtenfeſt, n. ſlawnoſt paſtýřſká, f. ſwátek paſtýřſký, m.
Hirtengeſpräch, n. rozmlauwánj paſtýřſké, n.
Hirtenhaus, n. ſalaš, paſtuſſina, paſtuſſka, chalupa, f. domek paſtuſſí, m.
Hirtenhund, m. paſtuſſí, owčácký pes, m.
Hirtenlied, n. pjſeň paſtýřſká, f. zpěw paſtýřſký, m.
Hirtenſtab, m. hůl paſtýřſká, f.
Hiſtorikus, m. Hyſtoryk, ſ. Geſchichtſchreiber.
Hiſtorie, f. Hyſtorye, ſ. Geſchichte.
Hiſtorienſchreiber, ſ. Geſchichtſchreiber.
Hiſtoriſch, hyſtorycký.
Hiſtoriſch, adv. hyſtorycky.
Hitzblatter, f. pálčiwá, horká neſſtowice, f.
Hitze, f. horko, n. horkoſt, f. parno, wedro, n. parnoſt, f. innerliche Hitze, wnitřnj horkoſt, pálčiwoſt, f. ich habe Hitze im Kopfe, mám horkoſt, pálčiwoſt w hlawě, 2) Hitze, Zorn, heftige Begierde, horkoſt, horaucnoſt, wraucnoſt myſli, f. in die Hitze gerathen, rozhořeti, rozpáliti ſe, roznjtiti ſe, zanjtiti ſe, zapáliti ſe, zažhnauti, einen in die Hitze bringen, rozpáliti někoho, roznjtiti, zanjtiti, in der Hitze, w rozpálenj, w roznjcenj.
Hitzen, hřjti, ohřjwati, zahřjwati.
Hitzig, horký, parný, wedernj, pálčiwý, das hitzige Fieber, horká zymnice, f. ein hitziger junger Menſch, zapálený, wraucý, mladý člowěk, m. hitziger Tag, parný, horký, wedernj den, m. hitzige Speiſen, horká, pálčiwá, zahřjwná gjdla, n. plur. hitziges Getränk, horký, pálčiwý nápog, m. hitzig werden, rozpáliti ſe, roznjtiti ſe, zapáliti ſe, zanjtiti ſe, zahořeti, rozhořeti ſe, rozžhnauti, zažhnauti, rozhorčiti ſe, auf etwas hitzig, do něčeho zapálený.
Hitzig, adv. horce, pálčiwě.
Hobel, m. hladjk, hladič, m. dlubná, f. hladidlo, n. hobljk, m.
Hobeln, hladiti, hoblowati.
Hobelſpäne, m. plur. třjſky truhlářſké, f. plur.
Hoch, wyſoký, wywýſſený, hohes Alter, letitoſt, ſtarowěkoſt, f. ſtarý, ſtařecý, kmetſký wěk, m. ſtaroſt, f. kmetſtwj, n. hohes Alters ſeyn, letitým býti, dlauhowěkým, welmi ſtarým býti, hohe Schule, wyſoká ſſkola, f. ſehr hoch, přewyſoký, etwas hoch, obwýſſiný, wie hoch,

gak wyſoko, es iſt hohe Zeit, geſt drahný čas, hoch am Tage iſt es, giž geſt plný den, wie hoch iſt es am Tage, dlauholi geſt do dne, hohe Farbe, wyſoká barwa, f. hoher Adel, wyſoká, ſlawná, wzneſſená wrchnoſt, vrozenoſt, f. zemanſtwo wzneſſené, n.

Hoch, adv. wyſoko, wyſoce, hoch hinaus wollen, wyſoko ſobě počjnati, chtjti ſe wzneſti, wyſoce wěſti, drey Ellen hoch, tři lokte wyſoko, zweyſſi, hoch bieten, wyſoko ceniti.

Hochachtbar, wyſoce wážený, wzácný.

Hochachten, wyſoce wážiti, ſſetřiti, zřenj k někomu mjti, we wážnoſti mjti.

Hochachtung, f. gegen einen, wážnoſt, f. zřenj k někomu, n.

Hochadelich, wyſoce vrozený, ſſlechetný.

Hochamt, n. weliká meſſe, f.

Hochangeſehen, hochanſehnlich, wyſoce wzneſſený.

Hochangeſehen ſeyn, wyſoce wážen býti.

Hochaltar, m. wyſoký oltář, m.

Hochanſehnlich, ſ. Hochangeſehen.

Hochdeutſch, wyſoko Německý.

Hochedel, wyſoce ſſlechetný, vrozený.

Hochehrwürdig, wyſoce welebný, důſtogný, Ihro Hochwürden, in der Anrede, welebný pane.

Hocherhaben, wyſoko pozdwižený, wyzdwižený.

Hocherheben, wyſoce pozdwihnauti, wyzdwihnauti.

Hochfliegend, wyſoko létagjcý, wyſoko létawý.

Hochgebohren, wyſoce vrozený.

Hochgeehrt, wyſoce důſtogný.

Hochgelehrt, wyſoce včený.

Hochgericht, n. ſprawedlnoſt, ſſibenice, f. mjſto poprawnj, poprawiſſtě, n.

Hochhalten, za mnoho držeti, mjti, mnoho ſobě wážiti.

Hochhaltung, ſ. Hochachtung.

Hochheben, wyſoko zdwihnauti, pozdwihnauti, wyzdwihnauti.

Hochheilig, ſwatoſwatucý, ſwátoſwatý.

Hochheilig, adv. ſwatoſwatě.

Höchlich, welice, hrubě, ſ. Heftig, Sehr.

Hochlöblich, weleſlawný, ſlawný, ſ. Löblich.

Hochmeſſe, ſ. Hochamt.

Hochmögend, welikomocný.

Hochmögenheit, f. welikomocnoſt, welikomoc, f.

Hochmuth, m. welikomyſlnoſt, welikomyſl, hrdoſt, zpupnoſt, f. wyſoké o ſobě ſmeyſſlenj, n.

Hochmüthig, wyſokomyſlný, hrdý, zpupný, wyſoce o ſobě ſmeyſſlegicý.

Hochmüthig, adv. wyſokomyſlně, hrdě, zpupně.

Hochſchallend, wyſoko zwučjcý, wyſoko zwučný.

Hochſchätzen, wyſoko ſobě wážiti, ſ. Hochachten.

Hochſchätzung, ſ. Hochachtung.

Hochſchwanger, s těžkým žiwotem, na ſlehnutj.

Hochſchwingen ſich, wyſoko ſe wzneſti, wypnauti, wymrſſtiti.

Höchſt, neyweyš, co neywýš.

Höchſte, neywyšſſj, zum höchſten, aufs höchſte, na neyweyš, při neywyšſſjm, der höchſte Gott, ſwrchowaný, neywyšſſj Bůh, höchſte Zeit, neywětſſj čas, auf das höchſte bringen, eine Kunſt, na neyweyš přiweſti, wyweſti, das höchſte Gut, wrch dobrého, neywyšſſj, ſwrchowané dobré.

Höchſtens, na neyweyš.

Hochtrabend, ſtolz, nádherný, zpupný, nádherný w ſlowjch, wyſoko mluwný.

Hochverrath, m. ſpjčenj ſe, ſpuntowánj ſe, ſpiknutj ſe, n. pikel, m. zrada zgewná, f.

Hochverräther, m. odpowědnj nepřjtel, odpowědnjk, pikaus, zrádce zgewný, m.

Hochwürdig, wyſoce důſtogný, wyſoce welebný, přewelebný, hochwürdiges Sakrament, welebná ſwátoſt, neyſwětěgſſj ſwátoſt, f. Ihro Hochwürden, welebný pane otče.

Hochzeit, f. ſwadba, f. ſwadebnj ſňátek, m. Hochzeit machen, ſwadbu ſtrogiti, halten, ſlawiti, ſtrogiti ſwadbu.

Hochzeitbette, n. ſwadebnj loże, n.
Hochzeitbitter, m. zwáč na ſwadbu, m.
Hochzeitbrief, m. ſwadebnj liſt, m.
Hochzeiter, m. ženich, chot, m.
Hochzeitfeuer, ſ. Hochzeitfeſt, ſwadebnj weſelj, n. ſlawnoſt, f.
Hochzeitfreude, f. weſelj, n. weſeloſt, weſelka ſwadebnj, f.
Hochzeitgaſt, m. ſwadebnj hoſt, ſwadebnjk, m.
Hochzeitgedicht, n. ſwadebnj báſeň, f.
Hochzeitgeſchenk, n. dar ſwadebnj, m.
Hochzeitkleid, n. ſwadebnj raucho, n. ſſat, m.
Hochzeitlied, n. ſwadebnj pjſeň, f.
Hochzeitlich, ſwadebnj.
Hochzeitluſt, ſ. Hochzeitfreude.
Hochzeitmahl, n. ſwadebnj hody, plur. m. weſelj, n.
Hochzeitſtifter, m. ſnaubce, m.
Hocke, f. weyſluha, weyſlužka, f.
Höcke, Höckler, m hokynář, přemykač, m. ein Höckler ſeyn, hokynařiti, hokynowati, hokynářſtwj prowozowati, hokynářem býti.
Höckerinn, f. hokyně, hokynářka, přemykačka, f.
Hocken, noſyti, nicht fortkönnen, wjznauti, wáznauti, wězeti.
Hocker, m. náhřbetj, n. hrb, m.
Höckericht, höckerig, hrbowatý, hrbatý, 2) ein höckerigter Ort, hrbowaté, pahrbkowité miſto, n.
Hode, m. maud, m.
Hoden, m. plur. maudj, mudj, n. warlata, nároky, ſtroge mužſké, plur.
Hodenbruch, m. průtrž leyna, m. keyla, f.
Hodenſack, m. ſſaurek, ſſurek, m. maudnj, maudowý ſſaurek, m.
Hof, m. eines Fürſten, Wohnung eines Königs, dwůr, m. 2) Hof des Bauern, vor der Stadt, dworec, dwůr, m. 3) an einem Hauſe, dwůr, m. 4) Hof um den Mond, okolek meſýčný, m. zum Hofe gehörig, dworſký, bey Hofe leben, v dwora, při dwoře žiwu býti.
Hofarbeit, f. dwořſká práce, f. djlo, n.
Hofbedienter, Hofbeamter, dwořſký ſluha, ſluženjk, dwořák, dwořan, dwořenjn, m.
Hofkapelle, f. dwořſká modlitebna, modlitebnice, kaple, f.
Höfchen, n. dworek, dworeček, m.
Hofdame, f. dwořanka, dwořſká ſlečna, ſſlechtična, f.
Hofdienſt, m. Hofbedienſtung, f. ſlužba dwořſká, při dwoře, v dwora, f.
Hoffart, f. Hoffarth, peycha, pýcha, zpupnoſt, hrdoſt, f.
Hoffärtig, pyſſný, hrdý, zpupný, ſeyn, hrdým, pyſſným, zpupným býti, werden, hrdnauti, hrditi ſe, pýchati, zpeychati, rozpýchati, rozpyſſněti, zpyſſněti, popnauti.
Hoffärtig, adv. pyſſně, hrdě, zpyſſna, zhrda, zpupně, hrdau myſlj.
Hoffen, daufati, vfati, nadjti ſe, nadáti ſe, Frieden hoffen, pokog daufati, dieß hätte ich nicht gehofft, rohobych ſe nebyl nadál, wie ich hoffe, gak ſe nadégi, gak daufám, hoffen auf einen, daufati w někoho, na někoho, auf Gott hoffen, w Boha daufati.
Hoffentlich, nepochybně.
Hoffnung, f. nadége, nadáloſt, f. daufánj, n. čáka, f. Hoffnung haben, nadégi, čáku mjti, ſie iſt wieder in der Hoffnung, iſt ſchwanger, čeká ſe do kauta, die Hoffnung fällt in den Brunnen, iſt vergebens, nadége mne zmeylila, chybila, ſklamala, oklamala, vergebliche Hoffnung haben, marnau nadégi mjti, marnau nadégj ſe kogiti, marně, daremně ſe nadáti, naprázdno ſe nadáti, hrách w nadégi wařiti, ſeine Hoffnung auf, in jemanden ſetzen, nadégi w někoho kłáſti, ſkládati.
Hoffnungsvoll, pln nadége.
Hofgarten, m. dwořſká zahrada, f.
Hofgärtner, m. dwořſký zahradnjk, m.
Höfgen, n. Höfchen, Höflein, dworek, dworeček, m.
Hofgeräth, n. dwořſké nářadj, n.
Hofgericht, n. dwořſké práwo, n.
Hofgeſind, n. dwořſká čeled, f.
Hofjunker, m. dwořſký gonák, mladoſta dwořſký, m.
Hofleben, n. dwořſké žiwobytj, n. dwořſký žiwot, m.
Hofleute, m. plur. dwořané, dwořácy, dwořenjnowé, m. plur.

Höf-

Höflich, zdwořilý, dworný, höflicher Brief, zdwořilé ſſanj, n.

Höflich, adv. zdwořile, dworně.

Höflichkeit, f. zdwořiloſt, dwornoſt, f. eine Höflichkeit erfordert die andere, gedna zdwořiloſt druhau ſtihá.

Höfling, m. dwořák, dwořan, dwořenjn, m.

Hofmarſchall, m. dworſký marſſalek, m.

Hofmayer, m. Hofmeyer, nádwornjk, ſſafář dwornj, dwořák, m.

Hofmayerinn, f. Hofmeyerinn, nádwornice, ſſafářka dwornj, f.

Hofmeiſter, m. eines Fürſten, zprávce dworſký, dworu, dwornoſta, m. 2) eines jungen Menſchen, pěſtaun, (hofmiſtr,) rozkazowatel, m. 3) auf einem Mayerhofe, Gute, nádwornjk, dwořák, m.

Hofmeiſterinn, f. an einem Hofe, dwornoſtkyně, f. 2) eines Mädchens, pěſtaunka, (hofmiſtryně,) rozkazowatelkyně, f. 3) auf einem Mayerhofe, nádwornice, dwořačka, f.

Hofmeiſterlich, dwornoſtſký, b) pěſtaunſký.

Hofmeiſtern, rozkazowati, poraučeti.

Hofnarr, m. dworſký blázen, blázen při dworu.

Hofprediger, m. dworſký kazatel, m.

Hofrath, m. dworſká rada, f. dworſký rádce, m.

Hofſtaat, m. Hofſtatt, komonſtwo dworſké, dworſtwo, n.

Hofthüre, f. zadnj dwéře, f. wrata, n. plur.

Höhe, f. wýſoſt, wyſokoſt, weyſſka, weyš, f. in die Höhe heben, do weyſſky, wzhůru pozdwihnauti, in der Höhe, we weyſſce, Höhe des Berges, wýſoſt, wyſokoſt, weyſſka wrchu, hory, f. Höhe der Geſtalt, der Perſon, weyſſka poſtawy, oſoby, f.

Hoheit, f. wýſoſt, zwýſſenoſt, powýſſenoſt, wywýſſenoſt, ſwrchowanoſt, f.

Höher, wyššſi.

Höher, adv. weyš, höcher achten, ſchätzen, weyš, wjce ſobě wážiti.

Hoheprieſter, m. neywyššſi kněz, archykněz, m.

Hohl, prázdný, dutý, poddutý, daupnatý, krabatý, hohle Wege, klanzy, hluboké ceſty, f. plur. hohler Weg, hluboká ceſta, f. hohle Zähne, ſſtěrbiwé, kotlawé, prázdné, děrawé zuby, m. plur. hohl machen, dlabati, hlaubati, wyhlaubati, wydlabati, inwendig hohl, wydutý, unten hohl, poddutý.

Hohlbohrer, m. dlubna, f.

Höhle, f. geſkyně, ſſkreyš f. der Thiere, brloh, m. brloha, peleš, geſkyně, f. daupě, n. daupata zwěře, plur. die inwendige, dutoſt, f.

Hohleiſen, n. dláto, n.

Hohlen, ſ. hohl machen, Aushohlen.

Hohlen, beſſ. holen, herzubringen, přinesti, přinášſeti, Athem holen, duch popadati, den Arzt holen, lékaře přiwesti, gjti pro lékaře.

Hohlkehle, f. rozhor, m.

Hohlſpiegel, m. dutě zrcadlo, n.

Hohlung, f. dutoſt, poddutoſt, daupnatoſt, krabatoſt, pod ſe ohnutoſt, f.

Hohlziegel, m. hákowá cyhla, krycý, žlábkowitá cyhla, f.

Hohn, m. Höhnerey, Spötterey, poſměch, poſmjſſek, weyſměſſek, m. poranhánj, poſmjwánj, n. ſ. Spott.

Höhnen, höhniſch halten, poſmjwati ſe, wyſmjwati ſe, porauhati ſe, poſměch, ſmjch ſobě z někoho dělati, mjti, poſmjſſky z někoho mjti.

Höhnen, das, Höhnerey, poſmjwánj, n.

Hohngelächter, n. poſměch, m. poſmjwánj, n.

Höhniſch, poſměwačný, poſměſſný, ſměſſný, rauhawý, ein höhniſcher Menſch, poſměwač, poſměwáček, porůhač, m. höhniſche Schrift, Rede, poſmiwačná, růhawá řeč, f. poſmiwačné růhawé pjſmo, n.

Höhniſch, adv. poſměſſně, poſměwačně, růhawě.

Hohnſprechen, poſmjwati ſe.

Hohnſprecher, m. poſměwač, m.

Höhnung, ſ. poſmjwánj, wyſmjwánj, n. poſměch, m. porůhánj, růhánj, n. ſ. Verhöhnung.

Hold, laſkawý, dobrotiwý, přjzniwý, náklonný, nakloněný, přjchylný, hold ſeyn, laſkawým, přjzniwým, dobrotiwým býti, ſ. Gewogen.

Holder, m. Holunder, Hollunder, Flieder, Holderbaum, Holunderbaum, Fliederbaum, bez, m. von Holunder, bzowý, bezowý.

Holderbeer, n. Holunderbeer, bezowá zrna, n. bezynky, f. plur.

Holderblüh, f. bezowý kwět, m.

Holderfeld, n. bzowiſtě, n.

Holderwein, m. bezowé wjno, n.

Holdſelig, miloſtný, laſkawý, přjwětiwý, ljbezný, ſpanilý, přjgemný, milý.

Holdſelig, adv. miloſtně, laſkawě, přjwětiwě, ljbezně, ſpanile, přjgemně, mile.

Holdſeligkeit, f. miloſtnoſt, laſkawoſt, ljbeznoſt, přjwětiwoſt, ſpaniloſt, přjgemnoſt, miloſt, f.

Holla! hola!

Holen, ſ. Hohlen.

Hölle, f. peklo, n.

Höllenfahrt, f. wſtaupenj do pekel, n.

Hellenfluß, m. řeka pekelná, f.

Höllengeiſter, m. plur. duchowé pekelnj, m. plur.

Höllengott, m. pekelný bůh, m.

Höllenhund, m. pekelný pes, ohař, pekelný ſtřékawec, m.

Höllenpein, f. pekelná muka, f.

Höllenpforte, f. pekelná brána, f.

Höllenpfuhl, m. pekelná propaſt, f. pekelné gezero, n.

Hölliſch, pekelný, hölliſches Feuer, pekelný oheň, m.

Holper, f. kamenitá, neſnadná, hrudowitá ceſta, f. kamenité, neſnadné, hrudowité miſto, n. paſeka, f.

Holpericht, kamenitý, neſnadný, bezceſtný, hrudowatý.

Holunder, ſ. Holder.

Holz, n. die Materie, ein Stück, dřewo, drwo, n. inſofern es gebracht, geführt wird, dřjwj, n. vom Holze, dřewěnný, ze dřewa, zu Holze werden, zdřewenětí, Holz hauen, dřjwj ſekati, kálati, rubati, 2) Wald, leſyna, f.

Holzapfel, m. plané gablko, n.

Holzartig, dřewenatý.

Holzbirne, f. planá hruſſka, f.

Holzbock, m. ein Inſekt, diwoký kozel, m. 2) Menſchenſcheu, newhodný, newrlý, zakrnělý člowěk, tuta, m.

Holzboden, m. dřewěnná podlaha, f.

Holzen, Holz fällen, dřjwj ſekati, kálati, rubati, ſtřipati.

Holzern, dřewěnný.

Holzhacker, m. Holzhauer, drwoſtěp, dřewoſek, rubač dřew, m.

Holzhandel, m. obchod, handl w dřjwj, m.

Holzhandler, m. obchodnjk, (handljř) w dřjwj, m.

Holzhaufen, m. hranice dřjwj, halda, f.

Holzhof, m. dřewnice, f. dwůr na dřjwj, m. ohrada na dřjwj, f.

Holzicht, holzhaftig, holzartig, wie Holz, dřewnatý.

Holzkammer, f. Holzlege, dřewnice, f.

Hölzlein, n. dřjwko, dřewjčko, n.

Holzmarkt, m. dřewný trh, m. podſkalj w Praze, n.

Holzſchlägel, m. pjch, m. palice, palička dřewěnná, f.

Holzſchuh, m. dřewěnný ſtřewjc, m. dřewěnka, trepka, f.

Holzſtoß, m. hranice dřjwj, f.

Holztaube, f. leſnj holub, m.

Holzwagen, m. nákladnj wůz, wůz na dřjwj, m.

Holzwurm, m. červotoč, červ dřewnj, m.

Holzwurmkraut, n. podražek, m.

Honig, m. med, medek, m. Honig machen, med, medek dělati, ſtrogiti, zum Honig gehörig, medowý.

Honigapfel, m. medowka, f.

Honigausnehmung, f. wybjránj medu, n. podřez wčel, m.

Honigbau, m. djlo medowé, dělánj, ſtrogenj medu, n.

Honigbauer, m. medař, m.

Honigbirne, f. medowka, medowá hruſſka, f.

Honigbrühe, f. medowá poljwka, f.

Ho-

Honigfladen, n. Honigſeim, plást strdj, medowý ſtred, m.
Honiggelb, medowé barwy.
Honigkuchen, m. koláč s medem, m.
Honigſüß, sladký co med.
Honigthau, m. wodnoš, páſtwa, f.
Honigtrank, m. medowina, f.
Honigwerk, n. dělánj, ſtrogenj, plástowánj medu, n.
Hopfen, m. chmel, m. 2) Hopfen und Malz verlieren, náklad y prácy ztratiti, zmařiti.
Hopfengarten, m. chmelnice, chmelowá zahrada, f.
Hörbar, ſlyſſitedlný.
Horchen, poſlauchati, ſſetřiti, ſlauchati.
Horcher, m. Auflauerer, Spion, poſluchač, ſſetřitel, ſluchač, m.
Hören, ſlyſſeti, vom Hören ſagen, od ſlyſſenj, höre doch, ſlyš pak, poſlyš pak, ſich hören laſſen, dáti ſe ſlyſſeti.
Hören, das, ſlyſſenj, n. (ſluch, m.) Hören und Sehen verlieren, ſluch a zrak ztratiti.
Hören ſagen, mluwenj, n. řeč lidſká, f.
Hörer, m. poſluchač, poſluchatel, m.
Horizont, m. obloha, okrauhloſt na nebi, f.
Horizontalflach, obly.
Horizontalfläche, f. obloſt, f.
Horn, n. roh, m. vom Horne, rohowý, das Hörner hat, rohatý, der Hörner hat, rohač, m. das ein, zwey, drey Hörner hat, gednorohý, dwaurohý, třirohý, zu Horne werden, zrohowatěti, Hörner bekommen, rohatěti, zrohatěti, 2) in ein Horn blaſen, ſpikati ſe, ſpiknauti ſe, puntowati ſe, ſpuntowati ſe, s někým ſe ſmlauwati, ſmluwiti; Hörner, plur. rohy, parohy, m. plur.
Hornähnlich, hornartig, rohowatý, rohatý, gako roh.
Hornbläſer, m. trubač na roh, m.
Hörnchen, n. růžek, m.
Hornen, hörnen, oder aus Horne gemacht, rohowý.
Hörnerträger, m. rohůnoſyč, rohonoſyč, rohonoš.
Hornfiſch, m. rohatá ryba, f.
Hornfüßig, rohonohý.
Hornigt, rohatý.
Horniß, f. Horneiß, Horniſſe, střeček, m. howadj, howadnj mauscha, f. raup, traup, ſrſſeň koňſký, m. howadnice, f.
Hornung, m. unor, m.
Hornungblume, f. narcyſek, m.
Hornvieh, n. ſkot, howězý dobytek, m.
Hornwerk, n. rohowé djlo, n.
Hörſaal, m. Hörſtube, poſlucharna, poſluchatelna, ſluchárna, f.
Hoſen, f. plur. kalhoty, f. plur. ſpodky, m. plur. nohawice, poctiwice, ctnoſtky, f. plur.
Hoſenband, n. podwazek, m.
Hoſenflicker, m. platkář, wetřeſnjk, m.
Hoſenknopf, m. knoflik od kalhot, m.
Hoſenlatz, m. ljmec v kalhot, m.
Hoſenpauker, m. Schilling, chloſt, parsdus, weylupek, m.
Hoſpital, n. ſſpitál, m.
Hoſpitalmann, m. ſſpitálnjk, m.
Hoſpitalweib, n. ſſpitálnice, f.
Hoye, f. rownadlo, hladidlo, tlukadlo, beran, m.
Hübel, m. Hügel, kopec, kopeček, pahrbek, m. 2) Beule, hrbol, m. haule, f.
Hübſch, heſký, pěkný, ſſwarný.
Hübſch, adv. heſky, pěkně, ſſwarně.
Hucken, ſ. Hocken.
Hudeley, f. laſſkowánj, darečkowánj, tintěrkowánj, n. tintěrky, darečky, f. plur.
Hudeln, laſſkowati, darečkowati, tintěrkowati, fraſſky prowozowati, 2) quälen, beunruhigen, teyrati, pokauſſeti, laß mich ungehudelt, nepokauſſeg mne, neteyrey mne, nech mne s pokogem.
Hudler, m. laſſkownjk, tintěrkář, m.
Hufe, f. kopyto, n. roh nohy, m.
Hufeiſen, n. podkowa, f. mit Hufeiſen beſchlagen, kowati, podkowati.
Huflattich, m. děwěſyl, m. koňſké kopyto, n.
Hufnagel, m. hřeb, hřebjk podkownj, m.
Hufſchmied, m. kowář, kowáč, kugjř, m.

Hüf-

Hüfte, f. Hüftblat, n. kyčle, f. weiter unten das dicke Bein, ſtehno, až do kolena, n. bedra, n. plur.
Hüftwehe, n. kyčelnj bolesť, f. kyčel bolenj, n. kyčelnice, f.
Hügel, m. pahrbek, kopec, chlumek, m. hůrka, f. wrſſek, m.
Hügelchen, n. pahrbček, kopeček, chlumek, wrſſiček, m.
Hügelig, pahrbkowatý, pahrbkowitý, wrchowitý, hrbowatý.
Huhn, n. kuře, n. kohaucek, m. das von Hühnern iſt, kuřj.
Hühnchen, n. Hühnlein, kuřátko, kohauče, kuře, n.
Hühnerauge, n. kuřj oko, n.
Hühnerbrühe, f. z kuřete gjcha, f.
Hühnerdarm, m. ein Kraut, kuřj střewce, n. kuřimor, m.
Hühnergeyer, m. luňák, zloděg kurecý, m.
Hühnerhaus, n. posada na kuřata, kuřecý, f. kurnjk, m.
Hühnerkohl, n. mateřj dauſſka, f.
Hühnermann, m. slepičnjk, slepičkář, m.
Hühnermiſt, m. kuřj howno, n. slepičj trus, m.
Hui, huy, huy, muže, in einem Hui, w mžiknutj.
Huld, f. laſkawoſt, přjzeň, přjchylnoſt, náklonnoſt, miloſtiwoſt, miloſt, dobroljbeznoſt, f.
Huldgöttinnen, f. plur. bohyně miloſti, f. plur.
Huldigen, přjſahau, ſlibem zawázati, pod přjſahau prawiti, na přjſahu a záwazek mluwiti.
Huldigung, f. přjſahau, ſlibem zawázánj, n.
Huldigungseid, m. přjſaha wěrnoſti, f.
Huldreich, miloſtiwý, laſkawý, dobrotiwý, přjzniwý, dobroljbezný.
Hülfe, f. Hilfe, pomoc, ſpomoc, f. mit Gottes Hülfe, pomocý Božj, s pomocý Božj, zu Hülfe kommen, na pomoc přiſpěti, k pomocy přiſpěti, ku pomocy, na pomoc přigjti, um Hülfe bitten, za pomoc, o pomoc proſyti.
Hülfliche Hand, ſ. Hülfe.
Hülflos, bez pomocy, pomocy zbawený, prázdný.
Hülfreich, napomocný.
Hülfsmittel, n. proſtředek pomocy, napomocný.
Hülfsvölker, n. plur. lid napomocný, na pomoc, m.
Hülfswort, n. ſlowo pomocliwé, n.
Hülle, f. přiſtěrek, m. přikrývka, f. zawěſydlo, obwěſydlo, n. přikrow, m. zawitj, n. obal, m.
Hüllen, obaliti, zaobaliti, přiſtřjti, zaſtřjti, obeſtřjti, obſtjrati, přiſtjrati, zaſtjrati, zawinauti.
Hülſe, f. an Erbſen, luſtina, ſſupina, f. Hülſe von Weinbeeren, Oliven, oliwowé luſtiny, plur. Hülſe von Hirſen, otruby, f. plur.
Hülſen, plur. die Früchte, waření polnj, n.
Hummel, f. medogedka, f.
Humpe, f. Humper, m. korbel, m.
Humſen, n. Sumſen der Bienen, bručenj rogných wčel, n.
Hund, m. pes, m. tiſta, f. junger Hund, pſýk, pſýček, ſſtěnec, viele Hunde ſind des Haſen Tod, mnoho chrtů zagečj ſmrt, proti palicy nenj ſſermů, von Hunde, pſý, peſký.
Hundefell, n. pſý kůže, f.
Hundefett, f. pſý ſádlo, n.
Hundefleiſch, n. pſý maſo, n.
Hundegebeiß, n. kauſánj, hryzenj ſe, n.
Hundehalsband, n. pſý obogek, m.
Hundejung, m. Hundsjung, pſýwod, pſowod, m.
Hundert, ſto, hundert Jahre, ſto let, das Hundert, te ſto, hundert Männer, ſto muží.
Hundertblätterige Roſe, f. ſtoljſtek, m.
Hunderte, der, die, das, ſtý, ſtá, ſté, das Hunderte ins Tauſende mengen, ſſiſſaté w kulaté miſſyti.
Hundertfältig, hundertfach, ſtonáſobný.
Hundertfältig, hundertfach, adv. ſtonáſobně.
Hundertfüßig, ſtonohý, ſtonožka, m.
Hundertjährig, ſtoletý, ſtoročnj.
Hundertköpfig, ſtohlawý, ſtohlawec, m.

Hun-

Hundertmal, stokrát.
Hundertpfündig, stolibernj.
Hundertweis, po stech, po stu, we stech, na sta.
Hündinn, f. čubka, tista, pyce, f.
Hündlich, peský, pý, psowský.
Hündisch, psowský, peský, pý.
Hündisch, adv. psowsky, pesky.
Hündlein, n. Hündchen, pýk, pýček, peysek, m. sstěně, sstěňátko, n. sstěnec, m.
Hundsbeerstaude, f. chebdj, n.
Hundsblume, f. pý rmen, m.
Hundebiß, m. pý kausnutj, od psa kausnutj, n.
Hundsfliege, f. Hundsmücke, pý mucha, f.
Hundsigel, m. gežek s pý hlawau, m.
Hundskopf, m. pý hlawa, f.
Hundsleben, n. pý, psowské živobytj, n.
Hundsstern, m. pý hwězda, f.
Hundstage, m. plur. pý dni, dnowé pý, m. plur.
Hundsvöterey, f. psowstwj, pestwj, n. psota, f.
Hundszeit, f. psota, f. pý čas, m.
Hundszunge, f. pý gazyk, m.
Hunger, m. hlad, m. hladowitost, lačnost, f. den Hunger stillen, hlad zahnati, spokogiti, vkrotiti, skrotiti, Hungers sterben, hladem vmřjti.
Hungerig, hungrig, Hungerleider, hladowý, hladowitý, hladowec.
Hungern, hungrig seyn, Hunger leiden, hladowěti, lačněti, hladowým býti, hlad trpěti, mjti, Hungers sterben lassen, hladem vmořiti, nechati vmřjti, mich hungert, mám hlad, gsem hladowý, lačný, lačnjm.
Hungersnoth, f. hlad, m. drahota, f. draho, n.
Hüpfen, skákati, poskakowati, lasskowati, dedkowati, křepčiti, vor Freuden hüpfen, radostj poskakowati, wyskakowati, plésati.
Hüpfen, das, skákánj, poskakowánj, wyskakowánj, n.
Hürde, f. lysa, f. stawadlo polnj, n.

Hure, f. kurwa, hurwa, newěstka, f. Hure ums Geld, popenežná žena, popenežnice, f. eine gemeine, feile, jedermanns Hure, zgewná kurwa, běhlá, obecná kurwa, obecnj djwka, newěstka, f. Huren nachlaufen, po kurwách běhati, eine zur Hure machen, zkurwiti ženskau, werden, zkurwiti se.
Huren, Hurerey treiben, kurwiti se, kurewstwj prowozowati, smilniti.
Hurengewinnst, m. kurewnj zysk, m.
Hurenhandel, m. kurewský saud, m.
Hurenhaus, n. Hurenherberge, kurewský, kurewnj dům, domek, hampeyš, pýnec, m.
Hurenhengst, m. Hurenjäger, kurewnjk, hampeyssnjk, newěstkář, m.
Hurenkind, n. Hurkind, kurwy syn, z kurwy syn, m. cyzoložné djtě, cyzoložně, n.
Hurenleben, n. kurewské živobytj, n. kurewský život, m.
Hurenpack, m. pelech, m.
Hurenwirth, m. kurwj, kurewský hospodář, rusian, swodnjk, m.
Hurenwirthinn, f. kurewská hospodyně, rusianka, swodnice, f.
Hurenwinkel, m. kurewský kaut, kautek, hampeyš, pýnec, m.
Hurenwirthschaft, f. swodnictwj, rusianstwj, n. kurewský, swodnický, rusianský obchod, m. hospodářstwj, n.
Hurer, m. kurewnjk, m.
Hurerey, f. kurewstwj, kurewnictwj, kurwenj, smilstwj, n. treiben, kurewstwj prowoditi, prowozowati, páchati, spáchati.
Hürgen, n. Hürchen, Hürlein, kurwička, kurwice, f.
Hurisch, kurewský.
Hurisch, adv. kurewsky, po kurewsku.
Hurtig, spěssný, pospěssný, čerstwý, čilý, hbitý, rychlý, doskočný, skočný, ochotný, ein hurtiger Kopf, eine hurtige Rede, schopná hlawa, hbitá řeč, f. hurtige Füsse, čilé, hbité, rychlé nohy, plur. hurtig zur Arbeit, spěssný, ochotný, hbitý, čilý, skočný ku práci.

Hurtig, adv. spěssně, čerstwě, pospěssně, čile, hbitě, rychle, skočně, doskočně, ochotně, hurtig hurtig, zčerstwa zčerstwa, spěssně.

Hurtigkeit, f. spěssnost, pospěssnost, čerstwost, čilost, hbitost, rychlost, skočnost, doskočnost, ochotnost, f.

Husten, f. kassel, m.

Husten, kasslati.

Hut, m. klobauk, klobuk, m.

Hut, f. Weide, pastwa, f. Wache, Fürsicht, stráž, hljdka, f. auf seiner Hut seyn, hleděti se, warowati se, wystřjhati se, sey auf der Hut, hleď se, auf der Hut stehen, na stráži státi.

Hüten, auf der Hut seyn, bewachen, hljdati, ostřjhati, stráhnauti, střicy, stráž mjti, das Geld hüten, pennjze hljdati, 2) sich hüten, hleděti se, warowati se, wystřjhati se, sich vor Sünden, vor dem Laster hüten, warowati se, wystřjhati se hřjchů, neprawosti, hüte dich vor ihm, hleď se ho, warůg se ho, wystřjhey se ho, 3) das Vieh, die Heerde hüten, pásti, hljdati stádo, dobytek.

Hütlein, n. klobaučeк, m.

Hüter, m. Hutmacher, klobaučnjk, m.

Hutmacherhandwerk, n. klobaučnictwj, n.

Hutschnur, f. ssňůra, f. prowázek na klobauk, m. tkance, tkanicka klobauku, f.

Hutspitz, f. tytljk v klobauku, m.

Hutstock, m. palice na klobauk, f.

Hütte, f. bauda, katrče, chalupa, f. Hütte wider die Sonne, stjnidlo, zawěsydlo, zastěradlo, n. záclona neb záslona, f. 2) in Bergwerken, kawna, kopka, f.

Hüttenrauch, m. otreych žlutý, m.

Hüttgen, n. Hüttchen, Hüttlein, budka, chalaupka, f.

Hütung, f. hljdánj, n. stráž, f. ostřjhánj, n. 2) des Viehes, pasenj, hljdánj, n.

Hutzierath, m. ozdoba, f. ssperk na klobauku, m.

Huy, f. Hui.

Hyacinth, m. Hyazinth, ein Edelgestein, jacynt, m.

Hyazinthe, f. eine Blume, hyacynt, březnowý kwět, m.

Hysop, m. Ysop, Jsop, izop, m.

J.

Ja, ano, ja wohl, ba, nýbrž, ja auch, ano y, ano také, nýbrž y, nýbrž také, anobrž, alebrž, brž, nýbrž, ba y, ja vielmehr, nýbrž také, ano raděgi, já traun, owssem že, ano tak, er ist ja selbst da gewesen, ont tu sám byl, nimm dich ja in Acht, dey na se wssak pozor, ich habe es ihm ja gesagt, gát mu to řekl.

Jachzorn, m. prchliwost, hněwiwost, popudliwost, náhlost, f. vnáhlenj, n.

Jachzornig, prchliwý, prchlý, hněwiwý, popudliwý, náhlý, snadný k rozhněwánj, kwapný k hnewu, jachzornig werden, rozprchlit se.

Jacobsbirne, f. Jakobsbirne, Jakubinka, f.

Jagd, f. honba, f. low, m.

Jagdbedienter, m. mysliwecký, m.

Jagdgöttinn, f. bohyně mysliwosti, f.

Jagdhund, m. lowčj, lowecký, mysliwecký pes, m.

Jagdschiff, n. Jacht, f. honěj lodj, f.

Jagdstock, m. Jagdspieß, prosstip, lowecký osstip, m.

Jagdtasche, f. mysliwecká, lowecká, lowčj tobolka, f.

Jagdzeug, n. mysliwecké, lowecké, lowčj přjprawy, f. plur. nástrogowé, m. plur.

Jagen, forttreiben, hnáti, honiti, plassiti, nach Hause jagen, domů hnáti, pohnati, einen, einander, honiti někoho, sebe wespolek, von etwas, odehnati, odhánětí, mit dem Wagen, Pferden, pryč hnáti, vyhánětí, vgjždeti, 2) das Wild, honiti zwěř, lowiti, mysliwost prowozowati, honbu, low, shon wydělati.

Jäger, m. mysliwec, lowec, m.

Jagerey, f. mysliwectwj, n. mysliwost, f.

Jägergarn, n. lowčj, myſliwecká ſe-nata, n. plur.
Jägerhaus, n. myſliwecký, lowecký dům, domek, m.
Jägerhorn, n. lowecká, lowčj, myſliwecká trauba, f.
Jägerinn, f. myſliwcowá, f.
Jägeriſch, myſliwecký, lowecký, lowčj.
Jägeriſch, adv. myſliwecky, lowecky.
Jägermeiſter, m. lowecký, lowčj, myſliwecký miſtr, m.
Jägermeiſteramt, n. lowcowſtwo, n. wřad lowčj, m.
Jägernetz, n. ſýť myſliwecká, lowčj, f.
Jägerſpieß, m. lowecký oſſtip, m.
Jägertaſche, f. Jagdtaſche.
Jäh, jähe, ſteil, přjkrý, plötzlich, ſchnell, übereilt, náhlý, kwapný.
Jähe, die, přjkré mjſto, n.
Jaherr, m. takpán, m.
Jähling, plötzlich, náhlý, kwapný.
Jähling, adv. náhle, kwapně.
Jahr, n. rok, m. zwey Jahre, dwě léta, drey, vier Jahre, tři, čtyři léta, fünf, ſechs, ſieben Jahre, pět, ſſeſt, ſedm let, alle Jahre, każdého roku, każdoročně, auf ein Jahr, na rok, na geden rok, lange, viele Jahre her, mnoho let, ſkrz mnohá léta, das Jahr iſt um, rok vſſel, minul, vplynul, ein Jahr ums andere, rok po roku, bey, oder in den beſten Jahren, w neylepſſich letech, w neylepſſjm wěku, ein Jahr alt, rok ſtarý, ſtářj, bey Jahren, letitý, leetný, vor dem Jahre, před rokem, wloni, über das Jahr, přes rok, die Jahre haben, mjti léta, die Jahre laufen wie das Waſſer, léta běžj co woda, in dieſem Jahre, dieſes Jahr, w tomto roce, tohoto roku, in einem Jahre, za rok, w roce, neues Jahr, nowé léto, n. nowý rok, začátek roku, m. ein Jahr alt, rok ſtarý, gednoročnj, ročnj, ročně, ročňátko, n. von vielen Jahren her, od mnohých, od mnoha let, zwölf Jahre alt ſeyn, ſtářj býti dwanácti let, dwanáctiletým, we dwanácti letech býti, auf hundert Jahre, na ſto let, viele Jahre lang leben, mnoho let žiwu býti, viele Jahre überleben, mnoho let přečkati, es iſt jetzt ein Jahr verfloſſen, es iſt jetzt ein Jahr, rok minul, pominul, rok tomu geſt giž.
Jahrbücher, plur. letopiſy, m. plur.
Jahrfeſt, n. ročnj, weyročnj ſlawnoſt, f.
Jahrgeld, n. ročnj penjz, plat, m.
Jahrgang, m. ročnj běh, m.
Jahrhundert, n. ſtoletj, n. ſtowěk, m.
Jährig, ein Jahr alt, gednoročnj, ročňátko, ročnj.
Jährlich, ročnj, weyročnj.
Jährlich, adv. ročně, za rok.
Jahrmarkt, m. weyročnj trh, walný, ſwobodný trh, m.
Jahrsfriſt, f. geden rok, m. gednoho roku lhůta, f.
Jahrsfrucht, f. Jahrsgewächs, auroda, ročnj auroda, f.
Jahrstag, f. Geburtstag.
Jahrswachs, f. Jahrsfrucht.
Jahrzahl, f. léta páně, n. plur. rok, m.
Jahrzeit, Jahreszeit, f. čas ročnj, m. vier Jahreszeiten, čtyři ročnj časy, m. plur.
Jammer, m. Elend, ſtraſt, těžkoſt, pſota, bjdnoſt, bjda, f. Gram, hoře, n. Klage, naříkánj, hořekowánj, žaloſtěnj, n. žaloſt, f. es iſt ein Jammer unter den Leuten, geſt nářek.
Jammergeſchrey, n. hořekowánj, n. křik taužebný, žaloſtný, m. žaloſtěnj, n.
Jammerklage, f. tužba, f. tauženj, naříkánj, n. žaloba žaloſtná, f.
Jämmerlich, voll Jammer, dem Zuſtande nach, ſtraſtný, pſotný, bjdný, dem Bezeigen nach, žaloſtný, ljtoſtný, žaloſtiwý, bjdný, zbědowaný, zbjdněný.
Jämmerlich, adv. bjdně, pſotně, ſtraſtně, žaloſtně, ljtoſtiwě, ljtoſtně, ausſehen, bjdně, wkrutně wypadati.
Jammerlied, n. pjſeň žaloſtná, žaloſtiwá, taužebná, f. anſtimmen, žaloſtiwé hlaſy wydáwati, žaloſtiwě ſobě wěſti, taužebné pjſně naſtrogiti.
Jammern, um einen, etwas, hořekowati,

wati, nařjkati, žalostiti, žalostiwě, žalostně, ljtostně sobé wésti, es jammert mich sein, žel, ljto gest mi ho, želim ho, litugi ho, žalost, ljtost mám nad njm.
Jammern, das, s. Jammer.
Jammerthal, n. bjdné, plačtiwé audolj, audolj bjdy, trampot, n.
Jäscht, m. pěna, f. stehet ihm vor dem Munde, pěna mu stogj v huby.
Jäschten, pěniti.
Jaspis, m. jaspen, jaspis, m. von Jaspis, jaspisowý.
Jätemesser, n. planj nůž, m.
Jäten, pléti, pljti, planiti, wyplanjti, pleniti, wypléniti.
Jäten, das, pletj, wyplenj, n.
Jäter, m. plewač, m.
Jäthacke, f. motyka, f.
Jauchart, m. and. n. gitro, h.
Jauchzen, wýskati, weyskati, prowýskowati, prozpěwowati, wesele wykřikowati, pokřikowati.
Jauchzen, das, weyskánj, wýskánj, prowýskowánj, prozpěwowánj, weselé wykřikowánj, pokřikowánj, n.
Jawort, n. přjpowěd, f. slowosto, n. Jawort dazu geben, přiwoliti, připowědjti, přisljbiti, slowosto dáti.
Ibenbaum, m. tis, tisowý strom, m.
Ibisch, Eibisch, m. bylina slýzowá, f. wysoký sléz, m.
Ibischwurz, Eibischwurz, f. zahradnj sléz, m.
Ich, gá, ich selbst, gá sám, ich weis nicht, newjm.
Ideal, n. welitwar, m.
Je, čjm, tjm, je mehr, je besser, čjm wjc, tjm ljp, je eher, je lieber, čjm dřjw, tjm ljp.
Jeder, jedweder, každý, gedenkaždý.
Jedermann, každý.
Jederzeit, každého času, wždy, wždycky, po wždy, po každé.
Jedesmal, pokaždé, po wždy.
Jedoch, předce wssak, wssak předce, ale wssak, alebrž, a wssak.
Jeglicher, gedenkaždý, každý.
Jeher, von jeher, oddáwna.
Jelänger, je lieber, ein Kraut, ywa, njzka borowička, f. polnj cyprýš, m.
Jemals, někdy, gednák.
Jemand, někdo.
Jener, onen, tento.
Jenner, m. leden, m.
Jenseit, přes, dále, z oné strany.
Jenseitig, dálssj.
Jetzt, jetzig, jetzo, jetzund, s. Itzt, Itzig.
Jezuweilen, někdy časem, s. Biswei-len.
Igel, m. ježek, jež, m.
Igelkolbe, f. Keule, ježkowá palice, f.
Ihm, jemu, mu, er giebt ihm nichts, on mu nic nedá.
Ihn, jeho, ho, er hat ihn erschlagen, on ho zabil, ihn selbst, jeho samého.
Ihr, wy, die ihr, kteřj, jenž, gesstо, einen Ihr heißen als Freund, wykati někomu.
Ihre, der Frau, gegj, der Leute, gegich.
Ihrzen, ihr heißen, wykati.
Jischen, bess. gäschen, pěniti se.
Ilme, f. Ilmenbaum, s. Ulmenbaum.
Iltis, m. chorř, m.
Im, d. i. in dem, we, w, im Schlafe, we spanj, im Sack, w kapse, im Zorn, w zlosti, im Anfange, z počátku, w, na počátku.
Imbiß, m. oběd, m.
Imme, f. wčela, f. s. Biene.
Immer, stets, wstawičně, wstawně, wždycky, wždy, pořád, newstále, es ist immer einer schlimmer als der andere, wždy, wždycky gest geden horssj, než druhý, auf immer, na wždycky, immer besser, schlimmer, wždy, wždycky ljp, hůř, was will der immer da, co chce wždy ten zde, immer währen, wždy trwati.
Immerfort, wždy dál a dál, wstawičně.
Immerhin, nechť.
Immerwährend, wstawičný, nepřestáwagicý, wždy trwalý, trwagicý.
Immerzu, gen pořád, gen do toho, gen do řjzu, newstále.
Inmittelst, zatjm, mezy tjm.
Impfen, sstěpowati, sstjpiti, očkowati, očiti, raubiti, rohowati.
Impfer, m. sstěpjř, m.

Impfung, f. ſſrěpowánj, ſſtjpenj, očenj, očkowánj, rohowánj, n.

In, we, w, do, auf die Frage, wo? mit dem Ablativ; wohin? mit dem Akkuſativ, in etlichen Tagen, w několika dnech, za několik dnj, in Sünden, Wollüſten leben, w hřjſſjch, w rozkoſſech žiwu býti, in Sünden gebohren, w hřjſſjch zrozený, in einem Buche leſen, w nějaké knize čjſti, in Leipzig, w Lipſku, in der Kirche ſeyn, w koſtele býti, in die Kirche gehen, do koſtela, w koſtel gjti, Waſſer in das Glas gießen, wodu do ſklenice, w ſklenicy ljti, in das Herz, in die Bruſt ſtechen, do ſrdce, w ſrdce, do prſau, w prſa bodnauti, pichnauti, in das Buch eintragen, einſchreiben, do knihy, w knihu wnesti, wepſati, napſati, in etwas grauſamer, beſſer, w něčem wkrutnějſſj, lepſſj, in ſo fern, tak dalece, in der That, in Wahrheit, w ſkutku, ſkutečně, w prawdě, wie weit iſts in den Tag, dalekoli geſt do dne, in Acht nehmen, ſ. Acht, Achtung.

Inbegriff, m. Inhalt, zawřenj, obſaženj, n. obſah, m.

Inbrunſt, f. wraucnoſt, f.

Inbrünſtig, wraucný, wraucý, inbrünſtiges Gebet, wraucná modlitba, f.

Inbrünſtig, adv. wraucně.

Indem, když, 2) weil, poněwadž.

Indeſſen, zatjm, ſ. Unterdeſſen.

Indianer, m. Indyán, m.

Indianiſch, Indyanſký.

Indich, Indig, m. Ndyk, m.

Indien, n. Indye, f.

In einander, w hromadu, do hromady, do ſebe.

In einander fügen, wpogiti, ſpogiti whromadu.

In einander ſchlagen, založiti, in einander geſchlagene Hände, založené ruce, f. plur.

In einander ſchließen, zawřjti whromadu.

In einander ſchränken, whromadu ſewřjti, ſwjrati.

Ingedenk, pamětliw, ſ. Eingedenk.

Ingleichen, ingleichen, napodobně, podobně.

Ingrün, n. ein Kraut, barwjnek, zelenec, m.

Ingwer, m. zázwor, m.

Inhaber, m. držitel, wládař, wládce, m.

Inhalt, m. obſah, m. obſaženj, zawřenj, n.

Inlage, f. Einlage, přiloha, f. přjwěſek, m. wloženj, n. wklad, m.

Inländer, m. tu rodilý, w zemi rodilý, domácý.

Inländiſch, domácý, zemſký, ſwogſký.

Inne, innen, von innen, wnitřnj, von innen, zewnitř.

Inne, innen haben, držeti, w ſwé mocy mjti, ſ. Beſitzen, 2) verſtehen, rozumem chopiti, pochopiti, chápati, obſáhnauti, znáti, rozuměti.

Inne halten, innehalten, ſtehen bleiben, zaſtawiti ſe, zaſtawowati ſe, ſtanauti, oſtat státi, odpocinauti, 2) ſich innen halten, doma ſe držeti, doma zůſtáwati, mit etwas, mit einer Arbeit auf eine Zeit, zaſtawowati, přeſtáwati.

Inne werden, ſrozuměti, porozuměti, wyrozuměti, zwěděti, wyzwěděti, poznati, přezwědéti, ſ. Gewahr werden.

Innere, wnitřnj, das Innere des Herzens, ſtřewa.

Innerhalb, mezy, innerhalb wenig Tagen, w neminohých, w několika dnech, za několik dnj.

Innerlich, wnitřnj.

Innerlich, adv. wnitřně.

Innerſt, adj. neywnitřnějſſj, neyteynějſſj.

Innerſt, adv. neywnitřněgi, neyteyněgi.

Innerſte, das, wnitřnoſt, f.

Innig, inniglich, inniglſt, ſrdečně, neywnitř, inniglich geliebet werden, ſrdečně milowánu býti.

Innung, f. pořádek, m.

Insgemein, wůbec.

Inſonderheit, zwlášſť, zwlášſtě, obzwlášſtě, oblášſtně.

Inſoweit, tak dalece.

Inſtändig, inſtändigſt, ſtálý, vſylný, náramný.

Inſtändig, adv. ſtále, vſylně, welmi, welice, hrozně, náramně, inſtändig bitten, vſylně, náramně proſyti.

Inſtehend, naſtáwagicý.

Inſul, f. Inſel, oſtrow, m.

Inwendig, wnitřnj, das Inwendige, wnitřnoſt, f.

Inwendig, adv. wnitřně, wnitř, inwendig und auswendig, wnitř y zewnitř, wnitřně y zewnitřně.

Inzwiſchen, mezy tim, ſ. Indeſſen.

Joch, n. gho, giho, n. das ein Joch trágt, ſaumařſké howado, n. unter das Joch bringen, pod gho přiwesti, das Joch abwerfen, gho ſwrcy, gha zniknauti.

Jochband, n. wazba, f.

Jochbar, ſpřezitedlný.

Jochholz, n. wog, m.

Johannisbeere, f. ſwatojanſké gahůdky, f. plur.

Johannisbeerſtaude, f. Johannisbeerſtrauch, m. oſtružina, f.

Johannisbrod, n. ſwatého Jana chléb, ſwatojanſký chléb, m.

Johannisgürtel, m. černobyl, m. bylina ſw. Jana, f.

Johanniskraut, n. červený zwonček, m.

Johannispferſig, m. merunka, f.

Johanniswürmlein, n. ſwětluſka, f.

Irden, hlinený, z hliny.

Irdiſch, ſwětſký, zemſký, irdiſch geſinnter Menſch, ſwěták, m. irdiſches Weſen, zemſtwj, n.

Irgend, někde, kdeſy, irgendwo, někde, kdeſy.

Irre gehen, in der Irre gehen, blauditi, zablauditi, zblauditi, poblauditi, irre machen, zmeyliti, irre ſeyn, meyliti ſe, na omylu býti, irre werden, zmeyliti ſe, omeyliti ſe, irre führen, obluditi, zaweſti.

Irren, irre gehen, blauditi, zblauditi, poblauditi, fehlen, ſich irren, meyliti ſe, zmeyliti ſe, omeyliti ſe, na omylu býti, ſich in einer Perſon, Sache irren, omeyliti ſe, meyliti ſe, na omylu býti, ſich irren laſſen, dáti ſe meylit.

Irrgang, m. Irrgarten, bludiſtě, n. mylná, bludná zahrada, ceſta, f.

Irrgeiſt, m. bludná duſſe, f. bludař, bludný duch, m.

Irrig, bludný, mylný, omylný, blaudjcý, zcéſtný, irrig ſeyn, meyliti ſe, na omylu býti, irrig machen, meyliti, zmeyliti někoho, irriger Sinn, mylný, zcéſtný ſmyſl, m.

Irrlehrer, m. bludný včitel, m.

Irrlicht, n. Irrwiſch, ſwětýlko, n.

Irrthum, m. blud, m. poblauzenj, n. chyba, f. omyl, m. aus Irrthume, meylkau, z omylu, omylem.

Irrung, f. omyl, m. omýlenj, n. meylka, f.

Irrweg, m. bludná, mylná ceſta, f. nezceſtj, n. oklika, f.

Iſabelfarbe, f. ſedulowá barwa, f.

Iſop, m. izop, m.

Iſopwein, m. izopowé wjno, n.

Izig, jetzig, nynégſſj, jetzige Zeit, nynégſſj čas, m.

Itzt, itzo, jetzt, jetzo, jetzund, teď, nynj, nyněko, nynjčko, jetzt erſt, teď gen.

Jubel, m. pléſánj, oſlawné prowýſkowánj, n.

Jubelgeſchrey, n. pléſánj, oſlawné prowýſkowánj, n.

Jubeljahr, n. miloſtiwé léto, n.

Juchten, f. guchra, f.

Jucken, ſwrběti, ſwěditi.

Jucken, das, ſwrbénj, ſwědění, n.

Juckend, ſwrbliwý, ſwrbjcý, ſwědjcý.

Jude, m. Jud, Jůd, Žid, Židák, Židowec, m.

Judengenoße, m. Židů nowowěrec, m.

Judenkirſche, f. boborelka, židowſká třeſně, mechyně, f.

Judenleim, m. ſyrnatá křjda, lepká země, f. zemſký kleg, m.

Judenſchule, f. Židowſká ſſkola, f.

Judenſtein, m. Židowſký kámen, m.

Judentempel, m. Židowſký chrám, m.

Judenthum, n. Židowſtwo, n.

Jůdinn, f. Židowka, f.

Jůdiſch, Židowſký.

Jůdiſch, adv. židowſky, po židowſku.

Jugend, f. mladoſt, f. mládenectwj, n. wěk mladý, mladiſtwý, m. ginochſtwj, n. in der Jugend, w mladoſti, w mladém wěku, w mládi, w

mládenectwj, za mládenectwj, za ginochſtwj, mladého wěku, von Jugend an, auf, od mladoſti, z mladoſti, z mládj, etwas jemandes Jugend zuſchreiben, připſati něco něčj mladoſti, Jugend, Jünglinge, mládež, mládeř, f.

Jugendfehler, m. chyba mladoſti, mládeže, f.

Jugendhitze, f. horkoſt mladoſti, mládeže, f.

Jugendlich, mládenčj, der Hitze, der Unvollkommenheit nach, mládežnj.

Jung, mladý, mladiſtwý, ſehr jung, welmi mladičký, nach junger Leute Art, dle powahy mladoſti, dle způſobu mladého lidu, ein junger Menſch, mladjk, m. ein junges Mädchen, mladice, mladička, wieder jung werden, mladnauti, zmladnauti, omladnauti.

Junge, m. ein Jung, pacholjk, chlapec, hoch, hoſſek, m.

Junge, Magd, f. diwčice, mladice, f.

Jungen, Junge zeigen, roditi.

Jünger, mladſſj.

Jünger, m. Schüler, včedlnjk, žák, m.

Jungfer, f. panna, f. eine Jungfer beſchlafen, zu Falle bringen, ſchänden, nášylj pannĕ včiniti, pannu poſſkwrniti, porušſiti, panenſtwj, poctiwoſt pannĕ odnjti, ku pádu přiweſti, o poctiwoſt připrawiti, ze cti panenſké oblaupiti, obtěžkati, obřichatěti, zljhati pannu, zprzniti, zmrhati pannu.

Jungferchen, n. panenka, f.

Jungferkind, n. z kurwy ſyn, m.

Jungferknecht, m. děwkář, m.

Jungferkranz, m. panenſký wěnec, m.

Jungferlich, panenſký.

Jungfermädchen, n. ſlužka, f.

Jungferraub, m. vnos, m. wzetj, vnesenj panny, n.

Jungferſchaft, f. panenſtwj, panictwj, n. dieſelbe verlieren, panenſtwj ztratiti, o panenſtwj přigjti.

Jungfrau, f. panna, f.

Jungfräulein, n. panenka, f.

Jungfräulich, panenſký.

Jungfräulich, adv. panenſky, po panenſku.

Jungfrauſchänder, m. zprznitel, zljhatel, zmrhatel panny, m.

Junggeſell, m. mládenec, mládeneček, mládenček, mladý gonák, ginoch, m. unverheuratheter, panic, m. alter Junggeſell, ſtarý mládenec, m.

Junggeſellſchaft, f. panictwj, bezženſtwj, n.

Jungknecht, m. pacholjček, m.

Jüngling, m. mládenec, mládeneček, mládenček, ginoch, m.

Jüngſt, dřewnj, nedawný, onehdeyſſj, nedawničký, docela nowý, der jüngſte Tag, ſaudný den.

Jüngſt, neulich, jüngſthin, nedawno, onehda, onehdy.

Jüngſte, der, neymladſſj.

Junker, m. mladota, ginoch, gonák, mladjk, m.

Jupiter, m. Peron, m. aſtron. Králomoc, m.

Juppe, Jupe, f. halena, f.

Juwelen, n. aud. m. plur. drahé kamenj, n.

K.

Kabale, f. pikel, m. ſſibalſtwo, n. vklad, obmyſl, wymyſlek, m. Kabalen wider jemanden, einer Sache wegen machen, oder ſchmieden, zradu kowati, ſſibalſtwo kowati, pikel ſlěwati, ſtrogiti.

Kabbis, Kappis, Kappus, m. Kohl, weißes Kraut, kapuſta, f.

Kachel, f. kachel, kachljk, m.

Kachelofen, m. kamna, n. plur.

Kácken, wie eine Krähe, kwákati.

Käfer, m. chrobák, chraušt, hownowál, m.

Kaf, m. and. n. pléwa, f.

Käſicht, Käſig, m. klec, klece, kljcka, poſada, f.

Kahl, lyſý, holý, plechatý, plchý, oplchalý, obleſlý, bezwlaſý, kahle Glatze, oder Platte, lyſyna, oplchaloſt, oplchawoſt, plzkoſt, hladkoſt hlawy, f. kahl machen, dělati ly-

lyſyny, holiti, kahl werden, lyſeti, olyſeti, oplchati, oplchaceti, ein wenig kahl, nályſý, lyſáček, m. von vorne kahl, zpředu lyſý, von hinten kahl, z zadu, pozadu lyſý, kahl wie ein Feld, Baum, Berg, Hügel, holý, oholený, ein kahles Lob, Zeugniß, chatrná, planá, galowá chwála, f. chatrné, galowé ſwědectwj, n. kahle Ausrede, Entſchuldigung, prostá, galowá wýmluwa, f.

Kahlkopf, m. lyſý, lyſák, lyſáček, holý, plechatý, plechač, oplchalý, oblezlý, bezwlaſý.

Kahn, m. kocábka, f. člún, člůnek, m. lodka, loďka, f. 2) Schimmel, pliſen, pleſnowoſt, f. roſol, m.

Kahnig, kahnicht, pleſniwý, roſolowatý, werden, pleſniwěti, zpleſniwěti, roſolowatěti, zroſolowatěti, kahniger Wein, roſolowaté wjno, n.

Kähnlein, Kähnchen, n. člůnek, m. lodička, f.

Kahre, f. im Pflügen, otáčenj, obracowánj, n.

Käken, f. Kacken.

Kalb, n. tele, n. vom Kalbe, telecý.

Kälbchen, n. telátko, n.

Kalbe, Kalbinn, f. galowička, prwotelka, galowice, krawice, f.

Kälberbraten, m telecý pečeně, f.

Kalbern, das Kalb austreiben, Luſt auslaſſen, bugniti.

Kälbern, vom Kalbe, telecý.

Kalbfleiſch, n. telecý maſo, n. teletina, f.

Kälblein, Kälbchen, n. telátko, n.

Kälbsauge, n. Kraut, telecý oko, n.

Kalbsfell, n. teletina, teletinka, f.

Kalbsgekröſe, n. oſrdj telecý, n.

Kalbskopf, m. telecý hlawa, f.

Kalbszähne, m. plur. telecý zaubky, m. plur.

Kalbaunen, f. plur. drob, m. drobečky z husy, husý, m. plur.

Kalender, m. kalendář, m. minucý, f.

Kalendermacher, m. kalendářnjk, m.

Kalk, m. wápno, n.

Kalkartig, wápenitý.

Kalkbrenner, m. wápenjk, m.

Kalkgrube, f. wápený důl, m.

Kalkofen, m. Kalkhütte, f. wápenice, f.

Kalkmäuſer, Kalmäuſer, m. Pedant, ſſkolometa, m. Geizhals, ſtuchljk, m. hauzwička, držkreſſlička, m. u. f.

Kalmäuſern, ſſrbiti, ſkaupiti.

Kalmus, m. pruſſkworec, m.

Kalt, ſtudený, ſehr kalt, welmi ſtudený, přeſtudený, kalt ſeyn, zyma býti, ſtudeno býti, es iſt ſehr kalt, geſt hrozně zyma, ſtudeno, ſ. Frieren, kalt werden, wenn es heiß war, zyma býti, ſtudeno býti, mrznauti, wie das Eſſen, ſtydnauti, wyſtydnauti, vſtydnauti, kalter Tag, zymawý, ſtudený den, m.

Kaltblütig, wie die Fiſche, ſtudené krwe, kaltſinnig, chladný, wlažný, vſtydlý, oſtydlý, kalte Liebe, chladná, vſtydlá láſka, f.

Kaltblütigkeit, f. chladnoſt, wlažnoſt, oſtydloſt, f.

Kälte, f. zyma, f. ſtudeno, ſychrawo, n. ſtudenoſt, mzywoſt, f. Kälte empfinden, zymu cýtiti, mit Kälte, ſtudeně.

Kälten, ſtuditi, vſtuditi, wyſtuditi.

Kältlich, ſtudenický, mzywý, ſychrawý.

Kaltſinn, m. ſtudenoſt myſli, f.

Kaltſinnig, ſtudený, ſtudené myſli, kaltſinnig werden, oſtuditi ſe, machen jemanden, oſtuditi někoho.

Kaltſinnig, adv. ſtudeně.

Kaltſinnigkeit, f. Kaltſinn.

Kameel, n. welbland, m.

Kameelhaare, n. plur. welblaudj wlaſy, m. plur.

Kamm, m. zum Haar und Weben, hřeben, ſſtěr, m. zur Wolle, ſſtěrka, krample, f. auf den Köpfen der Vögel, chocholka, chocholice, f. hřeben pračj, m. Kamm oder Mähne an Pferden, hřjwa, f. Kamm an Trauben, ručička, f.

Kämmen, česati, Wolle kämmen, wlnu česati, mykati, kramplowati, einen kämmen, česati, drbati někoho.

Kämmen, das, česánj, mykánj, kramplowánj, n.

Kammer, f. komňata, komora, f.

Kam-

Kammerbecken, n. nočnj hrnec, střep, střjpek, m.
Kammerblume, f. heřmánek, rmen, m.
Kammerdiener, m. komornjk, m.
Kammerfrau, f. komorna, f.
Kammergeſchirr, n. nočnj nádoba, f.
Kammerherr, m. komornjk, m.
Kammerjungfer, f. komorna, f.
Kammerjunker, m. komornjk, m.
Kämmerlein, n. Kämmerchen, komůrka, f.
Kämmerling, m. komornjč, m.
Kämmermädchen, Kämmermagd, n. služka, f.
Kammung, f. česánj, n.
Kämpeln, česati.
Kampf, m. bitwa, půtka, f. bog, m. porkánj se s někým. den Kampf antreten, bitwu swesti, innerlicher Kampf, wnitřnj bog, Treffen, bog, m. bitwa, f.
Kämpfen, bogowati, bjti se, potýkati se, bitwau neb polem se potkati, ſ. Streiten.
Kämpfer, m. bitec, bogownjk, potýkač, m.
Kampfplatz, m. bogiſſtě, bogowiſſtě, mjſto bogiſſtné, n.
Kampfrichter, m. ſaudce boge, bitwy, m.
Kampfſpiel, n. hra bitewnj, f.
Kampfweſen, n. bitewſtwj, n.
Kandelkraut, ſ. Kannenkraut.
Kaneel, m. ſkořice, f.
Kanker, ſ. Spinne.
Kanne, f. konew, konwice, f. Weinkanne, winná konew, f.
Kannengießer, m. konwář, m.
Kannenkraut, n. přeſlička, f.
Kapaun, m. Kapphan, kapaun, m.
Kaper, m. Seeräuber, laupežnjk moř-ſký, m. 2) ein Raubſchiff, laupežnická lodj, f.
Kappe, f. kápě, f. der Männer, kukla, kuklice, f.
Kappen, verſchneiden, wie einen Hahn, wyřezati, wykleſtiti, 2) Bäume, kleſtiti, okleſtiti ſtromy.
Käpplein, n. kuklička, f.
Kappjaum, m. wlčj neb twrdé, oſtré wdidlo, n.
Kapauſche, f. karas, m.
Karbe, f. kmjn laučnj, m.
Karfunkel, m. karbunkul, karfunkel, m.
Karg, ſkaupý, ſkrbný, nevžilý, nerukotržný, hauzewný, držebný, ſkupec, nerzilec, ſkrbec, ſkrbljk, hauzwička, ſ. Filz, Geizig.
Kargen, karg ſeyn, ſkaupiti ſobě, vſkaupiti ſobě, ſkrbiti, vſkrbiti, ſkaupě, ſkrbně ſobě wésti, počjnati.
Kargheit, f. ſkaupoſt, ſkrbnoſt, nevžiloſt, hauzewnoſt, držebnoſt, f.
Kärglich, ſkaupě, ſkrbně.
Karn, m. kára, f.
Kärner, m. kárnjk, m.
Karnierſack, m. karnjř, wáček, m.
Karnoffel, m. ſ. Bruch.
Karnſchieber, m. ſ. Kärner.
Karpe, Karpfe, m. kapr, m.
Kärpchen, n. kapříček, m.
Karſt, m. ſ. Hacke.
Karte, f. Blatt, zum Spielen, kart, m. in der Karte, Karten ſpielen, w karty hráti.
Karten, verb. etwas, kartiti, kutiti něco.
Kartenblatt, n. karetnj liſt, m.
Kartendiſtel, f. ſtětka zahradnj, f. oſtropos, m.
Kartenmacher, m. kartář.
Kartenſpiel, n. hra w karty, karetnj, f.
Karterſche, f. zur Wolle, ſtětka, f. ſtěr, m. (kartáč, m.)
Karterſchen, die Wolle, česati, mykati, kramplowati.
Karterſchen, das, česánj, mykánj, kramplowánj, n.
Käſe, m. ſeyr, m. geriebener, tlačený ſeyr, Käſe machen, ſeyr dělati.
Käſebude, f. krám ſyrnj, m.
Käſekammer, f. Käſekorb, ſyrnice, f. twořidlo, n.
Käſekuchen, m. ſeyrowý koláč, m.
Käſelaib, m. bochnjk ſeyrowý, ſeyra, m.
Käſemolken, f. ſyrowátka, f.
Kaſten, m. Kiſte, ſkřjně, ſchrána, ſchowna, truhla, truhlice, f. Kaſten Noä, koráb, m. Kaſten am Ringe, ſwrchek, proſtředek prſtenu, m. an der Kutſche, truhla, truhlice, f.

Käſt-

Käſtlein, Käſtchen, n. ſſkřinka, ſchránka, truhlička, f.
Katzbalgen ſich, kočkowati ſe, ſſkorpiti ſe.
Katzbalgerey, f. kočkowánj, ſſkorpenj, n.
Katze, f. kočka, f. von Katzen, kočičj, Kater, kocaur, macek, m.
Katzenauge, n. kočičj oko, n.
Katzenäugig, kočičj očitý.
Katzenglas, n. kočičj ſklo, n.
Katzengold, n. Blende, kočičj zlato, n.
Katzenklee, m. zagečj noha, f.
Katzenkraut, n. polnj rautka, f.
Katzenliebe, f. Katzenminze, ein Kraut, planá, koňſká máta, f. kocaurnjk, m.
Katzenſchwanz, m. Kraut, přeſlička, f.
Katzenſilber, n. kočičj ſtřibro, n.
Katzenſprung, m. kočičj ſkok, m.
Katzenträubchen, Katzenträublein, n. nestřeſk třetj, kuřmoha polnj, f.
Katzenwurzel, f. kozljk, m.
Katzlein, n. Kätzchen, kočička, f. kote, kotátko, n. 2) an Bäumen und Früchten, ſſiſſky, kočičky, neb kotata, plur.
Kaudern, wie die Truthähne, kokrhati.
Kauderwelſch, zarmělý, zmatený, zpletený, kauderwelſch Zeug, zmatek, zpletek, zmatenina, hakmatilka, f.
Kauen, káuen, žweykati, rozžweykati, vžweykati, rozežwati, přežweykati.
Kauen, das, žweykánj, rozžweykánj, vžweykánj, rozežwánj, přežweykánj, n.
Kauern ſich, ſkloniti ſe, vkloniti ſe.
Kauf, m. koupě, f. guten Kaufs, dobrá, mjrná koupě, trh za mjrné penjze, m. zu Kaufe, zu feilem Kaufe ſeyn, na prodag býti, einen Kauf thun, koupiti, vom Kaufe abgehen, od koupě odgjti, puſtiti, trh puſtiti.
Kaufbar, prodagný, na prodag.
Kaufbegierde, f. žádoſt kupowánj, f.
Kaufbrod, n. chléb na prodag, m.
Kaufen, kupowati, koupiti, zuſammkaufen, ſkupowati, ſkoupiti, viel kaufen, mnoho nakoupiti, kaufen und verkaufen, kupčiti, garmarčiti, tarmarčiti.
Kaufen, das, kupowánj, n. das Kaufen und Verkaufen, kupčenj, garmarčenj, tarmařenj, n.
Käufer, m. kupec, kupowač, m.
Käuferinn, f. kupowačka, kupcowá, f.
Kauffahrer, m. Kauffahrtheyſchiff, lodj kupecká, f.
Kaufhandel, m. einer Sache, kupowánj a prodáwánj, kupectwj, n. überhaupt auf Märkten, kupčenj, n.
Kaufhaus, n. dům kupecký, m.
Kaufherr, ſ. Kaufmann.
Kaufladen, m. kupecký krám, m.
Kaufleute, m. plur. kupcowé, kupcy, m. plur.
Käuflich, kaufbar, zu Kaufe ſtehend, na prodag, prodagný, 2) durch Kauf erlangt, koupený.
Käuflich, adv. prodagně.
Kaufluſtig, žádoſtiwý kupowánj, chut magjcý k kupowánj.
Kaufmann, m. kupec, m.
Kaufmánninn, f. kupcowá, f.
Kaufmánniſch, kupecký.
Kaufmánniſch, adv. kupecky, po kupecku.
Kaufmannsbrief, m. liſt kupecký, m.
Kaufmannsbude, f. krám kupecký, m.
Kaufmannſchaft, f. kupectwj, n. Kaufmannſchaft treiben, kupčiti, kupecký obchod, kupeckau živnoſt wéſti, kupectwj, obchod prowozowati, wéſti.
Kaufmannsdiener, m. mládenec kupecký, m.
Kaufmannsſchiff, n. lodj kupecká, f.
Kaufmannsſtyl, m. Sprache, způſob pſánj, mluwenj kupecký, m.
Kaufmannswaare, f. zbožj kupecké, n. prodayná, kupecká wěc, f.
Kaufſchilling, m. cena koupě, f.
Kaufſchlag, m. koupě, f.
Kaufſchlagen, koupiti.
Kaufweiſe, ſ. Käuflich.
Kaufſucht, ſ. Kaufbegierde.
Käulchen, n. klubičko, n.
Käulicht, ſ. Rund.
Kaum, ſotwa, ledwa, gedwa, ſotně.

Kauz, m. Käuzchen, Kauzlein, n. ſowa, f. 2) ein reicher Kauz, boháč, bohatec, m. 3) ein wunderlicher Kauz, diwný ſwatý twor.
Kayſer, m. Kaiſer, cýſař, m.
Kayſerinn, f. Kaiſerinn, cýſařowna, cýſařowá, f.
Kayſerkrone, f. Kaiſerkrone, cýſařſká koruna, f.
Kayſerlich, kaiſerlich, cýſařſký.
Kayſerlich, kaiſerlich, adv. cýſařſky, po cýſařſku.
Kayſerthum, n. Kaiſerthum, cýſařſtwj, n.
Kebsmann, m. cyzoložnjk, m.
Kebsfrau, f. Kebsweib, cyzoložnice, ženina, ženima, f.
Keck, wſſetečný, karker Menſch, wſſetýčka, m. ſ. Kühn.
Keck, adv. wſſetečně, ſ. Kühn.
Keckheit, f. wſſetečnoſt, f. ſ. Kühnheit.
Kecklich, adv. wſſetečně, ſ. Kühn.
Kegel, m. kuželka, f. ſchieben, w kuželky hráti.
Kegelförmig, chocholatý.
Kegeln, Kegel ſchieben, ſpielen, kauliti.
Kegeln, das, kaulenj, n.
Kegelplan, m. Platz, kuželnice, f.
Kegelſpiel, n. hra w kuželky, f.
Kehle, f. hrdlo, n. chřtán, m. zur Kehle gehörig, hrdelnj, die Kehle abſchneiden, hrdlo, chřtán podřezati, podřjznauti.
Kehlſucht, f. bolenj, n. otok w hrdle, m.
Kehrbeſen, m. chwoſtiſtě, pometlo, n.
Kehrbürſte, f. chwoſtiſtko, n. ſtěrka, f.
Kehren, mit Beſen, mýſti, méſti, wymeſti, wymeſti, ſmeyčiti, 2) wenden, obraceti, obrátiti, das Unterſte zu oberſt kehren, wſſecko přewrátiti, zpřewrátiti, na ruby, na opak obrátiti, 3) ſich an nichts kehren, ničeho ſy newſſjmati, newſſimnauti, na nic nedbati, na nic ſe neohljžeti, neobraceti.
Kehricht, n. u. m. ſmetj, n. ſmeti, wýměrky, odřezky, m. plur.
Kehrmann, m. wymetač, m.
Kehrwiſch, m. perautko, n. koſynka, f. ſmetáč, m.
Keichen, dychati, deychati.
Keichen, das, dychánj, deychánj, n.
Keichend, dychagjcý, deychagjcý.
Keifen, ſſkorpiti ſe, hrýzti ſe, waditi ſe, ſwárliti.
Keifen, das, ſſkorpenj, n. ſwáda, f. ſwár, m. hryzenj ſe, wadění, n.
Keil, m. kljn, probog, průbog, m.
Keilchen, n. kljnek, m.
Keilen, kljniti, klinowati, zaklinowati, kljnem zarazyti, kljn zarážeti, wrážeti, wrazyti, zarazyti, dohánění, dohnati.
Keim, m. weyſtřelek, kmen, m. wyrážka, f. aus Erdgewächſen, hromowé kořenj, n. am Kohle, hlawaté zelj, n. hláwka zelj, f. kořſtál od zelj, m.
Keimen, pučiti ſe, wypukati, wyrůſtati.
Kein, er, e, es, žádný, žádná, žádné, nižádný, á, é, keiner von beyden, žádný z obau, neb ze dwau, ich habe kein Geld, nemám žádných peněz.
Keinerleyweiſe, keinesweges, nikoli, nikoliwěk, žádnau měrau, žádným způſobem.
Kelch, m. kalich, m. čiſſe, f.
Kelle, f. kadečka, 2) großer Löffel, měchačka, f.
Keller, m. ſſklep, m.
Kellermeiſter, m. ſſklepnjk, ſſklepnj miſtr, m.
Kellner, m. ſſklepnjk, kljčnjk, m.
Kellnerinn, f. ſſklepnice, kljčnice, f.
Kellerthüre, f. ſſklepnj dwéře, f. plur.
Kelter, m. lis, čeřen, pres, m. preſownice, f.
Kelterbaum, m. dub, m. kláda, f.
Kelterfaß, m. dčber, m. dčbernice, f.
Keltern, preſowati, tlačiti.
Kelterwein, m. tlačené, wytlačené wjno, n.
Kennbar, znalý, ſ. Kenntlich.
Kennen, znáti.
Kenner, m. znáč, powědomý wěcý, znalý we wěcy.
Kenntlich, znalý, patrný.
Kenntniß, f. von etwas, známoſt, powědomoſt, f. wědomj, wědění, n. in einer Kunſt, znaloſt, powědomoſt, znaloſt, f. der Welt, známoſt ſwěta, f. Kenntniſſe, wměnj, n.

Kenn-

Kennzeichen, n. znamenj, n. znaménka, f.
Kerbe, f. nařezánj, n. ſſtěrbina, ſſtěrbinka, f. wykrauženj, n. důlek, m. an Blättern, ſtřjhánj liſtu, n. an der Feder, ſpauſſt, f. nařezánj, rozſſtjpenj, n. rozparek, m. an Säulen, prutowánj, n. wydlabaná okence, f.
Kerbel, m. Kořbel, Kářbel, třebule, f.
Kerbelkraut, n. kerbljk, m. třebule, f.
Kerben, prutowati.
Kerbholz, n. odnoż od kořenu, raub, m. vťatá wětew, f.
Kerker, m. žalář, m. wězenj, n.
Kerkermeiſter, m. žalářný, žalářnjk, hoſpodář ſſatlawnj, m.
Kerkern, einen, žalářowati.
Kerl, m. chlap, m. was iſt das für einen Kerl, co geſt to za chlapa.
Kern, m. gádro, n. Saamenkern, zrno, n. den Kern ausnehmen, wygádřiti, gádro z ſſkořjpky wynjti, ořech rozlauſknauti, rozſſkořepiti, Kern des Kriegsvolks, zrno, gádro wogſka, n. Kern der Soldaten, zrno wogáků, n. Kern der Bürger, der Gelehrten, weylupek, m. zrno měſſtanů, včených, Kern der Aepfel, Birnen, u. dgl. gádro, n. der Kirſchen, Pflaumen, pecka, f. Kern der Weinbeeren, u. dgl. zrno, Kern einer Schrift, gádro, n.
Kernicht, gádrný, zrnatný, 2) peckowitý.
Kernmehl, n. wyražená mauka, f. běl, m.
Kernworte, n. pl. gadrná ſlowa, n. pl.
Kerze, f. ſwjčka, ſwjce, f.
Kerzengerade, gako ſwjčka rowný.
Kerzengießer, m. litec ſwjček, m.
Keßel, m. kotel, kotljk, m. großer, kotlina, f.
Keßelpaucken, f. plur. wlaſké bubny, m. plur.
Keßelſchmied, m. Keßler, ſ. Kupferſchmied.
Kettchen, n. řetjzek, m.
Kette, f. řetěz, m.
Kettel, n. řetjzek, m.
Ketten, an einander, řetězem pogiti, ſpogowati, ſpogiti, připjnati, připnauti.
Kettenhund, m. wězňjk, pes na řetěze, m.
Ketzer, m. kacýř, m. einen gleich zum Ketzer machen, verketzern, kaceřowati.
Ketzerey, f. kacýřſtwj, n.
Ketzeriſch, kacýřſký.
Ketzeriſch, adv. kacýřſky, po kacýřſku.
Ketzergeſchichte, f. přjběhy kacýřů, m. plur.
Ketzermacher, m. kladiwo, n. perljk, bič kacýřů, kaceřowatel, m.
Ketzermeiſter, m. arcykacýř, m.
Keule, f. palice, f. key, m. der ſie führt, paličnjk, m. 2) von einem Thiere, kyčle, f.
Keuſch, čiſtý.
Keuſch, adv. čiſtě.
Keuſchheit, f. čiſtota, f.
Keuſchſchlamm, n. drmek, m.
Kibitz, m. čeyka, f. wlaſſtowka ſkalnj, f.
Kicher, f. cyzrnka, f.
Kiefer, f. ſmrkowý ſtrom, ſmrk, m. ſoſna, f. (borowý ſtrom, m. borowice, f.)
Kiefern, von der Kiefer, ſoſnowý, ſmrkowý, (borowý.)
Kiefern, f. plur. die der Fiſche, pleytwa, n. plur.
Kiel, m. einer Feder, brk, peřj piſk, m. des Schiffes, ponebj, dno, n. ſpodek lodj, m. am Claveſſin, křidelnj, koſnaté péro, n. eines Gewächſes, ſlaupek zelný, m. mit Kielen, pernatý, opeřený.
Kien, m. Kienholz, lauč, f.
Kienholz, n. lauč, b) laučowá pochoden, f.
Kienruß, Ruß, m. ſáze, f. kopet, m.
Kies, m. kyz, ſſtěrk, ſſkřemen, m. viel, ſſtěrkowj, ſſkřemenj, ſſkřemenjčko, n. voller Kies, ſſtěrkowitý, ſſkřemenitý.
Kieſelſtein, m. oblátek, křemen, ſſkřemen, ſſkřemenatý, křeſacý kámen, m. wie ein Kieſelſtein, ſſkřemenitý, oblátkowý, ſſkřemenowatý, zum Kieſelſteine werden, ſſkřemenit ſe.
Kieſicht, ſſkřemenowatý, křemenatý.
Kind, n. das noch nicht reden kann, nemluwně, nemluwňátko, djtě, děcko, děťátko, ſonſt djtě, n. jemandes

des Kind, něčj djtě, Kind im Mutterleibe, djtě w žiwotě matky, nedochodilé, nedochůdče, n. sey kein Kind, nebuď djtě, děcko, gutes Kind, dobré djtě, mein Kind, mé djtě, zum Kinde werden, dětiněti, zdětiněti, Kind des Todes, djtě smrti, Kinder überhaupt, děti, djtky, f. plur. eine Mutter ohne Kinder, bezdětkyně, f. Kind, so nach seines Vaters Tode gebohren wird, pohrobek, m. syrůbě, n. Kind so ein Jahr alt ist, ročně, ročňátko, n. der Kinder hat, zdětilý.

Kindbette, n. ssestinedělnj čas, m. ssestinedele, f. ssestinedělj, n.

Kindbetterinn, f. ssestinedělka, f.

Kinderbette, n. postel děcká, f. lůžko děcké, n.

Kinderblattern, f. plur. dětinské nesstowice, f. plur.

Kinderbrey, m. Kindsbrey, děcká kasse, f.

Kinderbuch, n kniha děcká, pro děti, f.

Kinderbegen, m. kord pro děti, m.

Kinderdieb, m. zloděg, krádce dětj, m.

Kinderey, f. dětinstwj, n. ssibřinek, m. treiben, dětinstwj, ssibřinky prowozowati, lasskowati, děckowati.

Kinderfeind, m. nepřjtel dětj, m.

Kinderfrage, f. dětinská otázka, f.

Kinderfresser, m. žraut dětj, m.

Kinderfreund, m. přjtel dětj, děcký, m.

Kindergeschrey, m. křik dětinský, m.

Kinderlehre, f. Katechismus, včenj dětinské, n. začátky včenj křesťanského, m. plur.

Kinderlehrer, m. včitel dětj, djtek, pěstaun, m.

Kinderlos, bez dětj, zbawený djtek, kinderloses Weib, bezdětkyně, f.

Kindermagd, f chůwa, f.

Kindermord, m. wražda nad djtětem, f.

Kindermörder, m. wrah, wražedlnjk djtěte, dětj, m.

Kindermörderinn, f. wražedlnice djtěte, dětj, f.

Kindermutter, f. Hebamme, baba, f. 2) eine gute Kindermutter, dobrá, hodná matka na děti, f.

Kindern, läppisch, dětinsky sobě wésti, dowáděti, děckowati, lautky prodáwati.

Kinderpossen, f. plur. hřičky dětinské, f. plur. s. Kinderey.

Kinderschuhe, m. plur. děcké střewjce, m. plur. Kinderschuhe vertreten, ausziehen, ablegen, děcké střewjce zzauti, hřiček dětinských nechati, z dětinstwj wyrůsti, wygjti, wyspěti.

Kinderspiel, n. hra dětinská, lautka, f. lautky dětinské, titěrky, hřičky, f. plur.

Kinderspielwerk, n. hřičky dětinské, f. plur.

Kinderstillung, f. kogenj dětj, n.

Kindertaufe, f. děcký křest, m.

Kinderwagen, m. wozýček dětinský, m.

Kinderwäsche, f. prádlo děcké, n.

Kinderzucht, f. kázeň dětj, dětinská, f.

Kinderzeugen, n. rozenj dětj, n

Kindesart, f. dětinský způsob, m.

Kindesbeinen, von, od dětinstwj, z dětinstwj, od djtěte, od hřjček dětinských, hned od koljbky.

Kindeskind, n. wnuk, m. wnučka, f.

Kindeskindeskind, n. prawnuk, m. prawnučka, f.

Kindesliebe, f. synowská láska, f.

Kindesname, m. gméno djtěte, n.

Kindesnoth, f. bolesti porodu, při, ku porodu, porodnj, f. plur. pracowánj ku porodu, n. in Kindesnöthen seyn, liegen, w bolestech porodu, porodnjch ležeti, pracowati ku porodu.

Kindesstatt, an, za syna, annehmen, za syna zwoliti, přigjti, der angenommen ist, zwolenec, m.

Kindestheil, m. podjl, m.

Kindestochter, f. wnučka, f.

Kindestochtermann, m. prazeť, m.

Kindheit, f. dětinstwj, n. dětinský wěk, m. von Kindheit an, auf, od dětinstwj, z dětinstwj.

Kindisch, dětinský, kindisch werden, dětiněti, zdětiněti.

Kindisch, adv. dětinsky.

Kindlich, vom Sohne, synowský, von der Tochter, dcerský, kindliche Liebe, synowská láska, f.

Kind-

Kindlich, adv. ſynowſky, b) dcerſky.
Kindtaufe, f. křeſt, m. křtiny, f. plur.
Kinn, n. brada, f. podbradek, lalok, m. der ein groſses Kinn hat, bradáč, m. bradatý.
Kinnbacken, m. ſáně, čeliſt, f. dazu gehörig, čeliſtnj.
Kippe, f. Spitze, wrch, chochol, m. makowice, wýſoſt, f.
Kippen und wippen, penjze zcyzoložiti.
Kipper und Wipper, m. cyzoložitel peněz, m.
Kipperey, f. cyzoloženj, zcyzoloženj peněz, n.
Kirche, f. Kirchengebäude, n. Tempel, m. koſtel, chrám, m. 2) Gottesdienſt der Zeit und Art nach, ſlužba Božj, f. ſlužby Božj, plur. es iſt Kirche, gſau ſlužby Božj, 3) Gemeine der Gläubigen, cýrkew, f.
Kirchenamt, n. vřad cýrkewnj, m.
Kirchenbann, m. wyobcowánj, wylaučenj z cýrkwe, n. ſ. Bann.
Kirchenbau, m. von neuen, ſtawenj koſtela, chrámu, koſtelnj, chrámowé, n.
Kirchenbuch, n. kniha koſtelnj, f.
Kirchenbuße, f. pokánj cýrkewnj, n.
Kirchendieb, m. ſwatokrádce, ſwatokrádežnjk, m.
Kirchendiener, m. Geiſtlicher, ſlužebnjk cýrkwe, cýrkewnj, m. ſonſt einer, der bey der Kirche dient, Meßner, koſtelnjk, m.
Kirchendienſt, m. ſlužba cýrkewnj, ſlužebnoſt ſw. ewangelium, f.
Kirchenfeſt, n. ſlawnoſt koſtelnj, f.
Kirchengebet, n. modlitba, f. modlitby koſtelnj, f. plur.
Kirchengebrauch, m. obyčeg, řád cýrkewnj, m. b) způſob, řád koſtelnj, m.
Kirchengehen, das, do koſtela, do chrámu chozenj, n.
Kirchengelder, n. plur. záduſſnj penjze, f. plur.
Kirchengepränge, n. koſtelnj, cýrkewnj řádowé, m. pl. ſlawnoſt cýrkewnj, f.
Kirchengeräthe, n. nádobj koſtelnj, n.
Kirchengeſang, m. zpěw koſtelnj, m.
Kirchengeſchenk, n. dar koſtelnj, m.
Kirchengeſchichte, f. přjběhowé cýrkewnj, m. plur.
Kirchengüter, n. plur. panſtwj, ſtatky koſtelnj, záduſſnj ſtatky, plur.
Kirchenhaus, n. Gebäude, dům, m. ſtawenj koſtelnj, chrámowé, n.
Kirchenlehrer, m. včitel cýrkwe, m.
Kirchenleuchter, m. ſwjcen koſtelnj, chrámowý, m.
Kirchenlied, n. pjſeň koſtelnj, f.
Kirchenmuſik, f. hudba koſtelnj, f.
Kirchenordnung, f. řád cýrkewnj, b) koſtelnj, m. řádowé koſtelnj, m. plur.
Kirchenrath, m. das Kollegium, rada cýrkewnj, f. eine Perſon, rada cýrkewnj, f.
Kirchenraub, m. ſwatokrádež, f.
Kirchenräuber, m. ſwatokrádce, ſwatokrádežnjk, m.
Kirchenräuberiſch, ſwatokrádežnj.
Kirchenrecht, n. práwo cýrkewnj, n.
Kirchenſammlung, f. zbor, ſněm cýrkewnj, m.
Kirchenſäule, f. ſlaup cýrkwe, cýrkewnj, b) koſtelnj, chrámowý, m.
Kirchenſchlüſſel, m. klič koſtelnj, m.
Kirchenſchmuck, m. ozdoba koſtela, koſtelnj, chrámowá, f.
Kirchenthüre, f. koſtelnj wrata, n. dwéře, f. plur.
Kirchenvater, m. ſwatý, cýrkewnj otec, otec cýrkwe, b) koſtelnj, m.
Kirchenvorſteher, m. vřednjk, zpráwce koſtela, koſtelnj, m.
Kirchenzucht, f. kázeň cýrkewnj, f.
Kirchfenſter, n. okno koſtelnj, n.
Kirchgang, m. einer Wöchnerinn, auwod, vwod, m. halten, gjti k auwodu, zur Trauung, ſ. Kirchzug.
Kirchgemeine, f. oſada, f.
Kirchhof, m. hřbitow, m. pohřebnice, hrobka, f. (krchow, m.) Kirchhof der armen Sünder, rozhránj, poprawiſtě, rozhranné, poprawnj miſto, n.
Kirchkleid, n. oděw koſtelnj, m.
Kirchlein, n. koſtelíček, koſtelnjk, chrámek, chrámeček, m.
Kirchlich, cýrkewnj.
Kirchmauer, f. koſtelnj zeď, f.
Kirchweſſe, f. Kirchtag, m. Kirchweihfeſt,

fest, n. poswěcenj chrámu, kostela, n. auf dem Dorfe als Lustbarkeit, poswicenj, n. es ist Kirchmesse, gest poswjcenj.

Kirchmeßkuchen, m. koláč z poswjcenj, m.

Kirchner, m. kostelnjk, zwonjk, m.

Kirchnerinn, f. kostelnice, zwonice, f.

Kirchrechnung, f. počet záduſſnj, kostelnj, m.

Kirchſpiel, n. osada, f.

Kirchſpitze, f. makowice kostela, chrámu, chrámowá, kostelnj, f.

Kirchſtuhl, m. stolice kostelnj, w kostele, f.

Kirchthurm, m. kostelnj, chrámowá wěž, f.

Kirchvater, m. kostelnj wědnjk, m.

Kirchwächter, m. strážce kostelnj, chrámowý, m.

Kirchweihe, f. Kirchmesse.

Kirchzug, m. průwod do kostela, m.

Kirr, kirre, krotký, pitomý, werden, krotnauti, zkrotnauti, pitoměti, zpitoměti, kirre machen, krotiti, okrotiti, pitomé dělati.

Kirren, locken, wnaditi, wábiti, lauditi, 2) knarren, wrzati, ſſkřjpěti.

Kirſchbaum, m. třeſſně, f. třeſſňowý ſtrom, m.

Kirſche, f. třeſſně, f.

Kirſchfärbig, třeſſňowý, třeſſňowé barwy.

Kirſchkaſt, m. ſſtáwa, břečka z třeſſeň, třeſſňowá, f.

Kiſte, f. Kiſtlein, n. ſ. Kaſten, Käſtlein.

Kiſtenmacher, m. truhlář, m.

Kittel, m. halena, f.

Klaffen, rozſſklebowati ſe, rozſedati ſe, rozwjrati ſe, rozſtaupiti ſe, rozpadati ſe, rozpukati ſe, 2) plaudern, blekotiti, ſſweholiti, klepati.

Klaffen, das, rozſſklebowánj ſe, n.

Klaffend, rozſſklebugjcý ſe, rozſtupugjcý ſe, rozſedagjcý ſe, rozwjragjcý ſe, rozpukagjcý ſe, rozſſkljbený, rozſſkleblý, ſſkulinowatý.

Klaffung, f. rozſedlina, rozpuklina, ſſtěrbina, ſſkulina, f.

Klafter, n. sáh, m.

Klagbar, žaloby hodný.

Klage, f. im gemeinen Leben, Beſchwerung, žaloba, ſtjžnoſt, f. ſteyſkánj, nařjkánj, tauženj, n. tužba, f. führen, ſtjžnoſt, žalobu sobě westi, es ist Klage über ihn eingelaufen, gekommen, přiſſla na něg žaloba, haſt du Klage über ihn, stěžuges ſy na něho, žaluges, nařikáš sobě na něho, 2) Anklage, rechtliche, žaloba, f. 3) Trauer, smutek, m.

Klagen, ſich beſchweren, žalowati, stěžowati ſy, na někoho nařikati sobě, taužiti, ſkuhrati, über einen, etwas, nařikati, stěžowati, steyſkati sobě na někoho, na něco, ich kann nicht klagen, nemohu sobě nařikati, stěžowati, steyſkati, der Kranke klagt über nichts, nemocný sobě na nic nenařiká, nestěžuge, nesteyſká, 2) klagen vor Gericht, vor dem Richter, žalowati, über einen klagen, stěžowati sobě, steyſkati sobě na někoho, einem etwas klagen, žalowati, taužiti někomu něco, klagen über einen Todten, nařikati, hořekowati nad wmrlým.

Klagend, steyſkawý, ſkuhrawý, nařikawý, tauženbný, kuknawý, klagender Ton, klagende Stimme, steyſkawý, ſkuhrawý, nařikawý, tauženbný hlas, m. 2) anklagend, žalugjcý, žalobný.

Kläger, m. žalobnjk, m.

Klägerinn, f. žalobnice, f.

Klageweib, n. plačnice, plačtiwá žena, f.

Klaggedicht, f. Klaglied.

Klaggeſchrey, n. nařikánj, n. nářek, křik, hlas žaloſtný, tauženbný, žaloſtiwý, m.

Kläglich, žaloſtný, žaloſtiwý, anzuſehen, zu hören, zu leſen ſeyn, žaloſtno býti patřiti, ſlyſſeti, čjſti, kläglicher Stimme, žaloſtiwý, žaloſtný hlas, m.

Kläglich, adv. žaloſtně, žaloſtiwě, thun, ſich anſtellen, ſtellen, žaloſtně, žaloſtiwě sobě wésti, žaloſtiti.

Kläglich thun, das, žaloſtěnj, ljtoſtěnj, n.

Klaglied, n. pjſeň tauženbná, žaloſtná, žaloſtiwá, f.

Klagrede, f. Klage.

Klagſchrift, ſ. žaloba, ſ. liſt žalobnj, m.
Klagweiſe, žalobně.
Klagwürdig, ſ. Kläglich.
Klammer, ſ. ſkoba, ſtauha, ſtuha, ſ. ſwörnjk, m. záwora, ſponka, ſ. in der Druckerey, ſwůrka, záworka, ſ.
Klammern, ſkobau, ſtuhau zapjnati, ſpjnati, ſwjrati.
Klang, m. zněnj, n. zwuk, m.
Klangbar, zwučný, hlučný.
Klappen, klepati, chřeſtěti, ſſkrtati.
Klapper, ſ. klepačka, chřeſtačka, ſſkrkačka, ſſtěrkačka, ſ. Klapper an der Thüre, klepadlo, tlukadlo, n.
Klappermaul, n. klepačka, ſ.
Klappern, klapati, třeſkati, klapnauti, chřeſtati, mit den Zähnen, zubami klapati, wie die Störche, klepati, klekotati.
Klappernd, klapawý, třeſkawý, chřeſtawý.
Klapperroſe, ſ. mák hluchý, m.
Klapperſpiel, n. Klapperwerk, chřeſtačky, ſſtěrkawky, ſ. plur.
Klar, helle, deutlich, zřetedlný, zřeymý, patrný, zgewný, ſwětlý, rein, čiſtý, klares Waſſer, čiſtá woda, ſ. klarer Himmel, klare Luft, gaſné, ſwětlé nebe, powětřj, n. klarer Wein, čiſté wjno, n. klare Wahrheit, čiſtá prawda, ſ. es iſt klar, zřeymé, zgewné, patrné geſt, klare Stimme, čiſtý, zřetedlný hlas, klare Leinwand, čiſté, tenké plátno, n. klare Schrift, zřetedlné pjſmo, n. klar werden, wie der Himmel, gaſniti ſe, wygaſniti ſe.
Klar, adv. zřegmě, zřetedlně, zgewně, gaſně, patrně, ljčně, klar ſchreiben, drucken, zřetedlně, zřegmě pſáti, tiſknauti, klar darthun, beweiſen, zřetedlné, zřegmě, patrně, ſwětle, gaſně dokázati, doljčiti.
Klarheit, ſ. zřegmoſt, zřetedlnoſt, ſwětloſt, gaſnoſt, patrnoſt, ljčnoſt, ſ. zřetel, m. des Himels, gaſnoſt nebe, ſ.
Klärlich, ſ. Klar.
Klatſch, m. der Peitſche, práſk, m. ſ. auch Klatſcherey.
Klatſche, ſ. Klatſcher.
Klatſchen, mit den Händen, pléſati, rukama tleſkati, pleſkati, mit der Peitſche, práſkati, práſknauti, mit dem Munde, mlaſkati, klatſchen, plaudern, klewetati, tlachati, žwáti.
Klatſchen, das, mit den Händen, pléſánj, tleſkánj, pleſkánj rukama, n. tleſkot, pleſkot, m. mit der Peitſche, práſkánj, n. das Klatſchen, Plaudern, klewetánj, n. klewety, ſ. plur. mit dem Munde, mlaſkánj, n.
Klatſcher, m. klewetář, klewetnjk, klewetjk, darmotlach, pleſkač, žwáč, m.
Klatſcherinn, ſ. klewetářka, klewetnice, pleſkačka, žwáčka, ſ.
Klatſcherey, ſ. klewetánj, n. klewety, ſ. plur. tlachánj, n.
Klatſchhaft, Klatſchmaul, klewetawý, klewetliwý, tlachawý, žwawý, pleſkawý.
Klauben, zbjrati, an der Speiſe, objrati, an etwas, mit den Zähnen, okuſowati, mit den Fingern, objrati, klauben in der Naſe, ſoubati, hlaubati, párati w noſe.
Klaue, ſ. pazaur, m. kleiner, pazaurek, m. große, pazneht, m. mit Klauen verſehen, pazaurowatý.
Klauſe, ſ. teynec, m. klauza, ſ. zawřenj, n.
Klebefleck, m. poſſkwrna, ſ. einen anhängen, poſſkwrnu zawěſyti, wlepiti.
Kleben, lepiti, lpjti ſe, přilipati ſe, přilepiti ſe, wjznauti, vwjznauti, wáznauti na lep, kleben bleiben, přilepiti ſe, na lep wáznauti, an einen, lepiti na někom, lnauti, přilnauti k někomu, act. etwas darauf, daran kleben, wie einen Zettel, přilepiti, viel auf einander kleben, mnoho toho naljpati.
Klebkraut, n. ſwjzel, m.
Klebricht, klebrig, lepý, lepký, lipawý, lepowatý, klebrig wie Harz, pryſkyřičný, klebricht werden, hebnauti, wláčkowatěti.
Klebwerk, n. vom Lahm, lepenice, ſ.
Kleck, Klecks, m. kaňka, ſ. poſſkwrna, wada, ohyzda, ſ.
Klecken, von ſich ſelbſt, herunterfallen, wie

wie Dinte ꝛc. kydnauti, zkydnauti, einen Fleck machen, kydnauti, kydati, pokydati, kančiti, pokančiti, pokáleti, zkáleti, auf etwas, na něco kydnauti, überall, nakydati, du haſt mit der Dinte, Brühe getleckt, vkydl ſy ingauſt, poljwku, klecke doch nicht ſo damit, nekydey pak tak s tjm, ſeinen Namen, oder Schrift auf das Papier klecken, gméno, pjſmo ſwé na papjr nakydnauti, nakydati, napljhati, naſſmaſiti, načmalikowati.

Klecken, das, kydánj, kančenj, pokančenj, pokydánj, n.

Klecker, m. ſchlechter Schreiber, kydač, mazač, m. mit Lahm, ſchlechter Maurer, pleſkač, m.

Kleckig, kydawý, mazawý, kawčiwý.

Klee, m. dětel, getel, m.

Kleeblatt, n. pětiljſtek, m.

Kleid, n. ſſat, m. ſſaty, plur. rauscho, n. Kleider, ſſatſtwo, n. ſſaty, m. plur. Kleider machen Leute, odéw dělá muže.

Kleidchen, n. ſſátky, m. plur. zu den Kleidern gehörig, die Kleider betreffend, ſſatnj.

Kleiden, ſſatiti, odjwati, odjti, w ſſaty oblecy, oſſatiti, přiodjti.

Kleiderbürſte, f. ſſtětka, f. chwoſſtiſſtko, n. čeſák ſſatnj, na ſſaty, m.

Kleiderhandwerk, n. ſſatné řemeſlo, n.

Kleiderkammer, f. ſſatnice, ſſatna, f.

Kleiderkaſten, m. ſſatnj truhla, truhlice, f.

Kleidermotte, f. ſſatnj mol, m.

Kleiderordnung, f. řád ſſatnj, pokádek ſſatnj, w ſſatech, m.

Kleiderverwahrer, Kleiderbewahrer, m. hljdač ſſatů, ſſatnj, m.

Kleidertracht, f. krog, m.

Kleidung, f. odéw, m. ſſatſtwo, n.

Kleidungsſtück, n. ſſat, m.

Klein, malý, maličký, ſkrownýder kleine Finger, maljk, m. es iſt um ein kleines zu thun, nenj o mnoho, o málo geſt činiti, klein machen, maliti, zmaliti, vmaliti, klein werden, maliti ſe, zmaliti ſe, zerſchlagen, na drobno roztlaucy, kleines Geld, drobné penjze, plur. kleines Büchel, ſkrowná malá knjžka, f. von kleiner Geſtalt, malé, ſkrowné poſtawy.

Kleinärſchicht, Kleinärſchig, prdelka, m.

Kleinäugig, widaurek, očko, m.

Kleinbärtig, brad'áček, m.

Kleiner, menſſi, kleiner machen, kleinern, menſſiti, zmenſſiti, vmenſſiti, zrenčiti.

Kleinerung, f. menſſenj, zmenſſenj, vmenſſenj, zrenčenj, n.

Kleingläubig, lehkowěrný.

Kleingläubigkeit, f. lehkowěrnoſt, f.

Kleinigkeit, f. maličkoſt, b) maloſt, f.

Kleinheit, f. maloſt, ſkrownoſt, f.

Kleinlaut, chauloſtiwý.

Kleinmüthig, malomyſlný, chauloſtiwý, malé, chatrné myſli.

Kleinmüthig, adv. malomyſlně, chauloſtiwě.

Kleinmüthigkeit, f. malomyſlnoſt, chauloſtiwoſt, malá, chatrná myſl, f.

Kleinod, n. klénot, m.

Kleinodſchrank, m. ſchránka na klénoty, f.

Kleinſtädter, m. z městečka poſſlý, m.

Kleinſtädtiſch, z městečka poſſlý.

Kleiſter, m. klj, n.

Kleiſtern, kljti, ſkljti, ſkiegowati.

Klemme, f. těſnoſt, f. těſno, n. in die Klemme kommen, do těſna přigjti.

Klemmen, těſniti, tjſniti, ſtěſniti, ſtjſniti, sanžiti, w hromadu ſtiſknauti, ſtlačiti, ſewřjti.

Klepper, m. mimochodnjk, (klepřjk,) m.

Klepperpoſt, f. poſſta klepawá, klempera, f.

Klette, f. lupen, řepjk, m.

Klettenkraut, n. lupen, m.

Klettig, řepjkowatý.

Klettern, lezti.

Klettern, das, lezenj, n.

Kleye, f. Kleyen, otruby, f. plur. von, aus, wie Kleye, otrubný, otrubowý.

Kleyenbrod, n. chléb otrubowý, otrubný, m.

Kliebeu, kálari.

Klimmen, ſ. Klettern.

Klimpern, cynkati.

Klimpern, das, cynkánj, n. cynkot, m.

Klin-

Klinge, f. hlawně, klinka, f. der Degen ſelbſt, kord, meč, m. vor die Klinge fodern, na kord pobjdnauti, wybjdnauti, wyzwati.

Klingel, f. zwoneček, zwonček, m. ronklička, f. břenčadlo, n.

Klingelbeutel, m. zwoneček, pytljček, m. ronklička, f.

Klingeln, cynkati, klinkati, břenčeti, břinkati, wie der Adler, zwučeti, in den Ohren, znjti, zwoniti.

Klingen, znjti, břinčeti, zuſammen klingen, ſgednáwati ſe, ſrownáwati ſe, ſpolu znjti, die Ohren klingen, vſſi znĕgi.

Klingen, das, znĕnj, břinčenj, n. břinkot, m.

Klingend, znĕgjcý, zwučný, klingendes Spiel, břinkawá hudba, f.

Klingſpiel, n. Idem.

Kliuke, f. der Thüre, klinka, f.

Klinken, an der Thüre, klinkati.

Klippchen, n. an der Stirn, ſſtilec, m.

Klippe, f. ſkalna, wyſoká ſkála, f. auſkalj, n.

Klirren, břinkati, břinčeti.

Klirren, das, břinkánj, břinčenj, břinkot, m.

Kloben, m. zum Ziehen, plachta hlawnj, f. das Seil darinn, prowaz lýčený, Kloben, Vogelkloben, proſſtrip, m. bidýlko čihařſké, Kloben Flachſes, žemličky lnu, f. plur.

Klopfen, klepati, tlaucy, auf die Achſel klopfen, na ramena zapleſkati, poplesкati, Leinwand, Wäſche, Schleyer klopfen, hmožditi, práti, es klopft jemand, někdo klepá, tluče.

Klopfen, das, klepánj, tlučenj, n. auf die Schulter, pleſkánj, zapleſkánj, poplesкánj, n.

Klopfechter, m. pěſtnjk, ze ſucha bitec, m.

Klopfechterey, f. ze ſucha bitj, n.

Klopfhengſt, m. walach, m.

Klopfholz, n. klepadlo, tlukadlo, n.

Klöppel, m. der Glocke, palice, palička, f. ſrdce, n. zu Paucken, Trommeln, palička, f.

Kloß, m. von Mehle, ſſiſſka, f. kolátek, m. von Erde, hruda, f.

Kloſter, m. klášter, tewnec, ſamotow, m. wie im Kloſter iſt hier, gako w klášteře geſt tu.

Kloſtergeſchichte, f. příběh klášterſký, m. příběhy klášterſké, plur.

Kloſterjungfer, f. klášterſká panna, f.

Kloſterleben, n. žiwot klášterſký, m. žiwobytj klášterſké, n.

Klöſterlich, klášterſký.

Klöſterlich, adv. klášterſky, po klášterſku.

Kloſternonne, f. geptiſſka, bekyně, mniſſka, f. ſ. Kloſterjungfer.

Kloſterzucht, f. kázeň klášterſká, f.

Klotz, m. peň, kmen od ſtromu, ſſpalek, pařez, m.

Kluft, f. rozſedlina, ſſtěrbina, rozpuklina, f. zwiſchen Bergen, Felſen, klauza, f. wzké průchodiſſté, n. wzká ſtráně, f. auzina, f.

Klug, maudrý, rozſſaſný, klug ſeyn, moudřeti, maudrým býti, klug werden, zmaudřeti, du biſt nicht klug, ty negſy maudrý, mit Schaden klug werden, zmaudřeti, maudrým býti ſe ſwau ſſkodau, pozdě bycha honiti, werde doch einmal klug, zmudři pak gednau, buď pak gednau maudrým.

Klug, adv. maudře, rozſſaſně.

Klügeley, f. mudráctwj, mudrlanſtwj, n.

Klügeln, mudrowati, mudrlantiti, mudračiti.

Klugheit, f. maudroſt, rozſſaſnoſt. f.

Klugheitslehre, f. wčenj, nawčenj, powčenj maudroſti, n. wčitba maudroſti, f. maudré powčenj, n.

Klugheitsregel, f. prawidlo maudroſti, n.

Klüglich, maudře, rozſſaſně.

Klügling, m. mudráček, mudrák, mudrlant, ſadjlek, nedowk, m.

Klump, m. kruh, m. ſpauſta, ſlitina, f. ein Klump Erde, hruda, f. trupel země, m. verwirrter Klump, ſměſſyce, f. ein Klump Gold, kruh, ſpauſta zlata, in Klumpen bringen, w kruh ſlíti, ſlitinu wdělati.

Klumpenweiſe, in Klumpen, hromadně, walně.

Klumper, m. Mauleiſen, Gebiß der Pferde, náhubek, m.
Klumpicht, klumpig, klümperig, hrudowatý.
Klumſe, f. ſſkulina, ſſtěrbina, f.
Klumſig, ſſkulinatý, ſſkulinowatý, plný ſſkulin, ſſtěrbin.
Klyſtier, n. kliſter, m.
Knabe, m. Knab, pachole, pacholátko, n. pacholjk, pacholjček, m. robě, robátko, n. robenec, m.
Knabenalter, n. pacholetſtwj, n. wěk pacholetſký, m.
Knabenart, f. způſob pacholetſký, dětinſký, m. nach Knabenart, po pacholetſku, po dětinſku.
Knabenkraut, n. wſtawač, m. žežhulka, f.
Knäblein, Knäbchen, n. pacholátko, n. pacholjček, m. robátko, paupě, paupátko, n.
Knack, m. třeſk, praſk, m.
Knacken, třeſkati, třeſknauti, třjſkati, praſkati, wie ein Haus, praſkati, Nüße knacken, ořechy lauſkati.
Knacken, das, třeſkot, m. třeſknutj, třjſkánj, n. praſkot, m. praſkánj, n.
Knackwurſt, f. klobáſa wepřowá, f.
Knall, m. bauchnutj, n. buch, třeſk, třeſkot, hřmot, m. třeſknutj, n. praſk, praſkot, m. Knall geben, ránu dáti, wybauchnauti.
Knallbüchſe, f. bauchačka, f.
Knallen, bauchati, bauchnauti, třeſknauti, třjſkati, praſkati, praſſtěti, mit der Peitſche, práſkati.
Knallen, das, bauchánj, bauchnutj, třjſkánj, praſkánj, n. třeſkot, praſkot, m. mit der Peitſche, práſkánj, n. práſkot, m.
Knapp, enge, vzký, těſný, anliegend genau, těſně přilehagjcý, ſparſam, ſkrowný, ſporý, knappes Kleid, těſný kabát, m.
Knapp, adv. enge, těſně, vzce, anliegen, těſně přilehati, wirthſchaften, ſkrowně, ſpoře hoſpodařiti, es gehet knapp zu, ſkrowně gedj, knapp, kaum, ſotně.
Knappe, m. in Bergwerken, kowkop, hornjk, hawjř, m. in Mühlen, chaſnjk, m.
Knappſchaft, f. hornjctwo, n.
Knappſchaftsgebühren, f. plur. hornjcké platy, m. plur.
Knarren, chřeſtěti, třeſſtěti, třeſkati, wie ein Wagen, ſkřjpati, wrzati.
Knarren, das, chřeſtěnj, n. chřeſt, m. třeſkánj, n. třeſk, třeſkot, m. des Wagens, ſkřjpánj, wrzánj, n.
Knarrend, knarricht, ſkřjplawý, wrzawý.
Knäuel, m. klubko, n. potáč, m.
Knäulen, ſwjgeti, motati w klubko.
Knauf, m. knoflik, m.
Knebel, m. Premſe, Knäbel, Knöbel, krabuſſka, krabuſſe, f. náhubek, m. 2) am Spieße, keg, m. 3) den man einem in den Mund ſteckt, daß er nicht ſchreyen kann, raubjk, koljk, koljček, m. 4) an einem Finger, kornjk, m.
Knebelbart, m. frňauſý, m. plur.
Knebeln, raubjk, koljček do vſt dáti.
Knebelſpieß, m. myſliwecký, loweckýoſſtjp, m.
Knecht, m. pacholek, ſlauha, ſluha, m. der im Hauſe gebohren iſt, wlaſtnj, domácý, domownj pacholek, ſlauha, m. Leibeigener, Sklave, im Kriege gefangener, oder erkaufter, otrok, chlap, pacholek, m. jemandes Knecht, Leibeigener ſeyn, býti něčjm pacholkem, Knecht eines Bauern, pacholek, m. Knecht Gottes, ſlauha páně, m. Knechte und Mägde, pacholcy a děwky, plur.
Knechtiſch, pacholčj, služebničj, ſlužebnický, unanſtändig, ſklaviſch, furchtſam, poddaný, otrocký, knechtiſcher Geiſt, otrocká duſſe, f.
Knechtiſch, adv. po pacholſku, pacholecku, služebnicku, b) otrocky, poddaně, ſich knechtiſch an etwas binden, otrocky ſe na něco wázati.
Knechtſchaft, f. ſlužebnoſt, ſlužba, poroba, f. chlapſtwj, otroctwj, n.
Knechtsdienſte, m. plur. pacholčj, otrocké ſlužby, f. plur.
Kneif, m. ſtrhadlo, rypadlo, n.

wo:

wosſkrd, ſtruh, řezák, m. des Schuſters, m. kneyp, řezák, m. des Meſſers, rukowjeka, f.

Kneipen, ſſkubati, ſſklubati, posſklubáwati, in die Backen, do twáře ſſtjpati, ſſklubati, ſſkubati, twář posſklubáwati, anſtechen, höhnen, ſſklubati, drbati, ze cti laupati, kneipen im Leibe, wehe thun, ſſkubati, es kneipt mich im Leibe, ſſkube mne w žiwotě, w těle.

Kneipen, das, ſſklubánj, ſſklubnutj, ſſkubánj, ſſkubnutj, posſklubnutj, posſkubnutj, n. im Leibe, ſſkubánj w těle, w žiwotě.

Kneiper, m. železný hřeb, pazaur, m.

Kneipzange, f. trhacý kleſſtě, f. plur.

Kneipzänglein, n. kljſſtky, f. plur.

Kneten, hnésti, nahnjſſti, mjſſyti, zaděláwati těſto.

Kneten, das, hnetenj, mjſſenj, zadělánj těſta, n.

Kneuel, ſ. Knäuel.

Knick, m. Knicks, poličeк, ſlink, zaſſſigeк, m. geben, dáti poličeк, ſlink, zaſſſigeк.

Knicker, m. ſkupec, ſkrbec, ſkrbljk, ſtuchljk, držkreſſle, nevžilec, haužwička, m.

Knickerey, f. ſkupectwj, ſtuchljctwj, n.

Knickerhaft, knickericht, ſkaupý, ſtuchlý, nevžilý, ſkrbný, hauženwý.

Knickerhaft, knickericht, adv. ſkaupě, ſtuchle, nevžile, ſkrbně, hauženwně.

Knie, n. koleno, n. auf die Knie fallen, na kolena padnauti, klekati, klekнauti, die Knie beugen, kolena křiwiti, klaněti ſe, kloniti ſe, pokloniti ſe, wkloniti ſe, ſkloniti ſe, na kolena klekati, kolena ſehnauti.

Kniebaud, n. podwazeк, m.

Kniebeugung, f. poklona, f. poklonění, kolen ſklonění, wkřiwenj, n.

Kniegürtel, ſ. Kniebaud.

Knien, knieen, klečeti.

Knien, das, klečenj, n.

Kniend, kleče, kniend beten, kleče ſe modliti.

Kniekehle, f. Kniebiege, podkolenj, n. přjhyb pod kolenem, m. přjhbj, ohbj, n. in den Hinterbeinen der Thiere, přjhby, m. plur. přjhbj, n.

Kniescheibe, ſ. keſſka, f.

Knieſchürze, ſ. paſnička, f.

Knieſtiefel, m. ſſkorně, f.

Knietief, až pod kolena.

Kniff, m. wſkok, obmyſl, m. der Kniffe hat, wſkočný, obmyſlný.

Knippchen, n. ſſtulec, m. ſchlagen, ſſtilec dáti.

Knirren, ſ. Knarren.

Knirſchen, ſkřjpati, ſkřjpěti, wrzati, mit den Zähnen, ſkřjpati zubami.

Knittel, m. keg, klaceк, m.

Knoblauch, m. česneк, m. von Knoblauch, česnekowý.

Knoblauchshaupt, n. česnekowá hlawička, f.

Knoblauchskraut, n. česnekowé kořenj, n.

Knoblauchsſuppe, f. česnekowá poljwka, f.

Knoche, m. hnát, m. ſtark von Knochen, hnátowitý, nichts als Haut und Knochen, nic než kost a kůže.

Knöchel, m. an den Füſſen, kůtek, kornjk, m. an den Fingern, klaub, klaubec, članek, hnátek, m.

Knöchelchen, n. hnátek, m.

Knochicht, hnátowitý.

Knopf, m. knoſljk, m. der Säule, des Thurmes, makowice, f. des Degens, hruſſka, f. knoſljk, m. des Stockes, knoſljk, m. am Kleide, knoſljk, mit Knöpfen, s knoſljky, knoſljkowatý.

Knöpfchen, n. knoſljček, m.

Knöpfen, zapjnati, zapjti, zapnauti na knoſljky, ſpjnati knoſljky.

Knopfloch, n. knoſljkowá djra, f.

Knopfmacher, m. knoſlikář, m.

Knorpel, m. chruſtačka, f.

Knorpelicht, chruſtawý.

Knorr, m. wzljk, ſuk, m. am Fuße, kornjk, kůtek, m. am Holze, ſuk, ſaučeк, m. an Händen und Füſſen, članek, m.

Knorricht, ſukowitý, wzlowatý.

Knoſpe, f. pupen, pupenec, m. Knoſpen treiben, gewinnen, pučiti ſe, pupeniti ſe.

Knoſpicht, pupenatý.

Knötchen, n. wzljček, m.

Knoten, m. wzel, m. kličка, f. am

Halme, sauček, článek, m. koljnko, n. da steckt der Knoten, tu gest ta klička, einen Knoten in das Tuch binden, um etwas zu halten, vzliti, zavzliti, w vzel, vzlem, na vzel zawázati, um sich zu erinnern, vzel sy vdělati, ohne Knoten, bezsuký.

Knotenweis, na vzel, vzlowatě, sukowitě.

Knotholz, n. odnož, f.

Knotig, knoticht, vzlowatý, wie die Gewächse, sukowitý.

Knüpfen, spjnati, sepnauti, pogiti, spogiti, w hromadu wázati, swázati, etwas in eine andere Sache, něco w něco swázati, Bindnisse, Freundschaft knüpfen, spolčiti se, w přátelstwj wgjti, spogiti se, an etwas, připjnati, připnauti, připogiti, přiwázati.

Kobald, m. Kobalt, kobalt, m.

Kobe, Kob, m. ein Fisch, mřen, m. mřenka, f. hřiž, m.

Koben, m. Schweinkoben, Schweinstall, chléw swinský, krmnjk, m.

Kober, m. koš, m. mossna, nůsse, f.

Kobolt, m. hospodářjček, m.

Koch, m. kuchař, wařič, m.

Kochbuch, n. kuchařská kniha, f.

Kochen, wařiti, kuchařiti, sieden, wallen, wařiti se, wřjti, zum Kochen gehörig, kuchařský.

Köcher, m. taul, taulec, m. pauzdro na ssjpy, n.

Kochholz, n. dřjwj do kuchyně, n.

Köchinn, f. kuchařka, wařička, f.

Kochkunst, f. kuchařstwj, n.

Kochlöffel, m. wařečka, měchačka, kuchynská lžjce, f.

Kochtopf, m. hrnec kuchařský, m.

Köder, m. wnada, f.

Ködern, wnaditi, nawnaditi.

Kofent, m. Kowent, Konwentbier, konwent, m.

Kohl, m. kapusta, f. zelj, n. wilder, kapusta planá, f. Hauptkohl, hlawaté zelj, n. hláwka, f. Herzkohl, krauser Wirsching, kapusta neb zelj kadeřawé.

Kohlbig, kohlbicht, hláwkowitý.

Köhlchen, n. vhljček, m.

Kohle, f. vhel, m. gelöschte, hassený, vhassený, mrtwý vhel, brennende, glühende, řeřawý, žiwý vhel, viele Kohlen, vhlj, n. wie auf Kohlen stehen, gako na vhlj státi.

Kohlbrennen, das, vhljřstwj, pálenj vhlj, n.

Kohlenbrenner, m. vhljř, m.

Kohlenbrennerinn, f. vhljřka, f.

Kohlenkammer, f. vhelnice, f.

Kohlenstaub, m. vhelnj popel, prach, m.

Kohlgarten, m. zelnj zahrada, zelnice, f.

Kohlgärtner, m. zelinář, zelnjk, m.

Kohlhütte, f. vhelnj huť, vhelnice, f.

Kohlmarkt, m. vhelnj trh, m.

Kohlpfanne, f. ohřiwadlo, n.

Kohlraupe, f. hausenka, f.

Kohlschwarz, wranný, co vhel černý.

Kolbe, f. Keule, Knittel, palice, f. palcát, sochor, m. 2) Kolbe des Hauptes, lysyna, oplchalost, f. 3) Kolbe, ein Gewächs, wsseliký okrauhlý kořjnek, m. 4) Kolbe zum Leuchten, kahanec, m. 5) zum Distiliren, baňka, f. 6) am Moosrohre, palička, f. 7) der Flinte, prostředek, m.

Kolbenrohr, n. palička rákosowá, f.

Kölblein, n. ssisska, ssisstička, f. kotě, n.

Koller, m. kaftan, kaftánek bez rukáwů, m. der Kuraßierer, krunýř, m. brněnj, n. der Geistlichen, komže, f. der Pferde, wzteklost, plachost, f.

Kollern, act. wie etwas rundes, kauliti, kutáleti, swáleti, neut. kauliti se, kutáleti, wáleti se, wie ein Pferd, plassiti se, wztěkati se, srsseti, kollern im Reden, chauliti se w řeči.

Kollerig, kollericht, kollernd, plachý, wzteklý, srssatý.

Kommen, přicházeti, přigjti, gjti, eben kommen, im Kommen begriffen seyn, práwě přicházeti, oft kommen, přicházýwati, gelaufen, gesprungen kommen, přiběhnauti, přitecy, přiskočiti, přibjhati, přitěkati, kommen, entstehen als Wirkung, pocházeti, přicházeti, daher kömmt es, odtud to pocházý, přicházý, kommen, an einen, ihm gleichkommen,

men, přirownati se, wrownati se někomu, ihn anzugreifen, přikročiti, přigjti k někomu, wie eine Sache, Nachricht, Vortrag, přigjti k někomu, na někoho, dogjti někoho, es kam eine Nachricht an mich, dossla mne zpráwa, přissla na mne zpráwa, an einen kommen, ihn ereilen, dogjti, dostihnauti někoho, an einen kommen, wenn er stiehlt ꝛc. přistihnauti na někoho, přigjti na někoho, zu etwas kommen, es erlangen, als zu einem Amte, přigjti k wřadu, dogjti wřadu, in jemandes Bekanntschaft, Freundschaft, přigjti, wgjti w známost, w přátelstwj, bis in einen Ort, přigjti, dogjti, du kömmst heute schon nie hin, dnes tam giž nepřigdeš, nedogdeš, kommen über einen, ihn überfallen, dokročiti, přigjti na někoho, der Tod wird über alle kommen, smrt na wssecky dokročj, přigde, über einen kommen, wie Strafen, Krankheiten, dostaupiti, dokročiti, přigjti na někoho, zu Athem, duch popadati, oddychati, zu Gelde, přigjti k penězům, wieder zu Kräften kommen, opět sýly nabyti, opět k sýle přigjti, sýlu sebrati, zum Ende kommen, přigjti ku koncy, dogjti konce, von Sinnen kommen, smyslem se pominauti, o rozum přigjti, zu Hülfe kommen, k pomocy, na pomoc přigjti, přispěti, zu sich selbst kommen, přigjti opět k sobě, spamatowati se, davon kommen, wywáznauti, wyniknauti z něčeho, zniknauti, wgjti něčemu, ins Unglück kommen, přigjti, upadnauti w nesstěstj, do nesstěstj.

Kommet, m. hwězda ocasatá, wlasatá, dwanocasnj, kometa, f.

Kommet, n. Kummet der Pferde, chomaut, m.

König, m. král, m. kleiner, králjk, králjček, m. König seyn, králem býti, králowati, werden, králem býti.

Königinn, f. králowna, králowá, f.

Königlich, králowský.

Königlich, adv. králowsky.

Königreich, n. králowstwj, n.

Königsmörder, m. wrah, wražedlnjk krále, m.

Können, mocy, 2) wissen, wměti, znáti, eine Sprache, Wissenschaft, wměti, znáti řeč, auswendig, z paměti, nazpamět wměti, znáti, ich kann nicht dafür, nemohu za to, wer kann dafür, kdo může za to, lateinisch können, latinsky wměti, znáti.

Kopf, m. hlawa, f. seinen Kopf für sich haben, mjti swau hlawu pro sebe, býti swéhlawcem, der seinen Kopf für sich hat, swéhlawec, m. mit dem Kopf durch die Mauer rennen, hlawau zed prorazyti.

Kopfarbeit, f. hlawnj, hlawy práce, f.

Kopfbinde, f. čepice, f. čepec, m. königliche, králowská pinta, čepice, f.

Köpfen, hlawu stjti, sranbiti, srazyti, stjti, stjnati, hrdlo srazyti.

Köpfen, das, stjnánj, n.

Kopfgeld, f. Kopfsteuer.

Kopfgeschmeid, n. sperk hlawy, m.

Kopfgeschwür, n. Kopfgrind, prassiwost hlawy, f.

Kopfküssen, n. podhlawnice, podhlawnička, f.

Köpflein, n. Köpfchen, hlawička, f.

Kopfpflaster, n. flastr na hlawu, m.

Kopfputz, m. sperk hlawy, m. ozdoba hlawy, f.

Kopfschmerz, m. bolest, f. bolenj hlawy, hlawnj, n.

Kopfsteuer, f. plat z hlaw, m.

Kopfstück, n. pohlawek, policek, m.

Kopfweh, n. bolenj hlawy, n.

Kopfzeug, n. přjprawa hlawy, f.

Koppel, f. swůrka, f. wwazek, m. s. Kuppel.

Koppeln, w hromadu wázati, swázati, pogiti, spogiti.

Korb, m. koš, kossik, m. auf den Wagen, kossatina, f. den Korb geben, dáti kossem.

Körbchen, n. kossíček, kossik, auborek, wborek, m.

Korbmacher, m. kossař, m.

Körbträger, m. kossonosyč, kossonoš, m.

Korn, n. Samenkorn, zrno, n. 2) Getreid, žito, n. von Korn, žitný.
Kornacker, m. žitné pole, n.
Kornähre, f. obilný klas, m.
Kornblume, f. chrpa, f.
Kornboden, m. ſeypka, obilnice, f.
Körnchen, n. zrnko, zrnýčko, f.
Körnen, locken, wnaditi.
Kornerndte, f. žeň obilj, f.
Korngabel, f. obilné widly, rohatiny, f. plur.
Korngarbe, f. ſnop obilný, m.
Kornhalm, m. ſtéblo obilné, n.
Kornhandel, m. obchod w obilj, s obiljm, m.
Kornhändler, m. obilnjk, obchodnjk obilný, prodawač obilj, m.
Kornhaus, n. obilnice, ſeypka, f. žitnjk, m. žitniſtě, n.
Kornhülſe, f. luſtinka obilná, f.
Körnicht, kornhaftig, körnig, voll Körner, zrnatý, gádrný, körnichte Schreibart, gádrný způſob pſáni, m. körnicht ſchreiben, gádrně pſáti.
Kornjude, m. obilný Žid, m.
Kornkammer, f. obilnice, ſeypka, f. žitnjk, m.
Kornkaſten, m. obilná kaſſna, truhla, f.
Kornland, n. pole žitné, n.
Körnlein, ſ. Körnchen.
Kornmaaß, n. mjra na obilj, f.
Kornmagazin, ſ. Kornhaus.
Kornmangel, m. nedoſtatek na obilj, m.
Kornmarkt, m. trh obilný, m.
Kornmeſſer, m. měřič obilj, m.
Kornſack, m. pytel na žito, obilný, m.
Kornſchaufel, f. lopata wěgjcý, na obilj, f.
Kornſchreiber, m. obročnj, m.
Kornſchwinge, f. wěgička, wěgjcý lopata, f.
Kornſtreiche, f. mjra obilná, f.
Kornverwalter, m. zpráwce nad obiljm, m.
Kornwurm, m. obilná muſſka, f. čerw obilný, m.
Körper, m. Leib, tělo, n. in der Phyſik, hmot, m. tělo, n. 2) todter, vmrlec, m. vmrlčina, f. mrtwé tělo, n.
Körperlich, tělesný, (hmotný.)
Körperlich, adv. tělesně, (hmotně.)
Korporal, m. desátnjk, m.
Korporalſchaft, f. desátnictwo, n.
Koſt, f. ſtrawa, f.
Koſtbar, theuer, drahý, wzácný, herrlich, köſtlich, ſtkwoſtný, auprawný, nákladný, ſtolz, nádherný.
Koſtbar, adv. theuer, draze, wzácně, mit Aufwand, ſtkwoſtně, nákladně, auprawně.
Koſtbarkeit, f. hoher Werth, drahoſt, wzácnoſt, f. Schmuck, ſtkwoſtnoſt, f. eine, die, ſtkwoſtnoſt, f. náklad, m. auprawa, f.
Koſten, f. plur. autrata, f. autraty, plur. náklad, m. Koſten aufwenden, náklad, vtratu wésti, činiti.
Koſten, ſchmecken, verſuchen, pokuſyti, okuſyti, zkauſſeti, koſſtowati, den Wein koſten, okuſyti, koſſtowati wjno, 2) ſo viel koſten, ſtáti, platiti, was koſtet es dir, co tě to ſtogj.
Koſten, das, Schmecken, pokuſenj, okuſenj, zkuſenj, koſſtowánj, zakuſenj, n.
Koſtfrey, freygebig, der andere frey hält, ctitedlný, vtrarný, dárný, vžilý, zdjlný, darowný, ctitel domu, 2) der nichts geben darf, der frey gehalten wird, častowaný, ſtrawowaný za darmo, halten, častowati někoho, vſtrogně chowati, cjti, ſtrawowati darmo.
Koſtfreyheit, f. častowánj, ſtrawowánj, n. ſtrawa za darmo, ctitedlnoſt domu, f.
Koſtgänger, m. ſtráwnjk, m.
Koſtgängerinn, f. ſtráwnice, f.
Koſtgeld, n. penjze, plur. plat za ſtrawu, m.
Koſtherr, m. hoſpodář, m.
Köſtlich, nákladný, ſtkwoſtný, drahý, vprawný, nádherný, köſtliche Speiſen, köſtliche Mahlzeit, auprawné, ſtkwoſtné, nákladné, vſtrogné krmě, hody, f. plur.
Köſtlich, adv. nákladně, ſtkwoſtně, vprawně, vſtrogně, nádherně.
Köſtlichkeit, f. ſtkwoſtnoſt, vprawa, nádhernoſt, f. náklad, m.

Koſt-

Koſtverächter, m. człowěk wybjračný, wybjrač, m.
Koth, m. bláto, n. mit Kothe werfen, anſchmieren, blátem vházeti, vblatiti, zmazati, vmazati, vkáleti, zkydati, vkydati.
Kothig, blatný, blátnatý, blatitý, vblacený, es iſt heute kothig, dnes geſt bláto, kothig machen, vblatiti, poblatiti, blátem pokáleti, vkáleti, pomazati.
Kothlacke, f. lauže, f. kaliſtě, močidlo, n.
Kotze, f. hunĕ, haunĕ, f.
Kotzen, huſten, chrkati, ſpeyen, kuckati, bljwati.
Kotzen, das, chrkánj, kuckánj, bljwánj, n.
Kotzer, m. kuckač, m.
Krabbeln, krappeln, hmizeti ſe, hemžeti, čmjrati ſe, 2) ſchaben, kratzen, dlabati, dlaubati, ſtrauhati, reypati, drbati, reyti.
Krabbeln, das, hmizenj ſe, čmjránj ſe, n.
Krachen, třeſkati, třjſkati, třeſknauti, třeſtěti, praſkati, praſknauti, praſtěti, chřestati.
Krachen, das, třeſkánj, třeſknutj, n. třeſk, třeſkot, m. třjſkánj, třeſtenj, praſkánj, praſtěnj, n. praſk, praſkot, chřeſt, m.
Krächzen, ſ. Krechzen.
Krackelfüſſe, m. plur. im Schreiben, kliky háky, plur.
Krackelicht, wie Buchſtaben, klikatý, mit den Füſſen, kročný.
Krackeln, mit den Füſſen, rozdjrati, rozthowati, rozedřjti nohy.
Krackeln, das, rozdjránj noh, rozthowánj noh, n.
Kraft, f. ſýla, moc, f. Kraft und Stärke, ſýla a moc, Kräfte, ſýly, f. plur. Kraft geben, ſýlu, poſylu dáti, ſýliti, poſýliti, ſylniti, poſylniti, ſýly dodati, zu Kräften kommen, ſýly nabyti, zaſe k ſýle přigjti, zſýliti ſe, bey Kräften ſeyn, býti při ſýle, mit allen Kräften, aus allen Kräften, wſſj ſylau, ze wſſj ſýly, náſylim, 2) kraft, vermöge, zufolge, dle, podlé, wedlé, kraft ſeines Amtes, podlé, dle ſwého auřadu.
Kraftbrod, n. poſylňugjcý chléb, m.
Kraftbrühe, f. ſylná poljwka, f.
Kräftig, ſylný, mocný, wie eine Schrift, Rede, Ausdruck, mocný, ſylný, wie eine Speiſe, Suppe, wie der Wein, wie ein Geruch von Pflanzen, Speiſen, ſylný, wie eine Arzney, mocný.
Kräftig, adv. ſylně, mocně.
Kraftlos, bez mocy, bez ſýly, neſtatečný, neduživý.
Kraftloſigkeit, f. neſtatečnoſt, neduživoſt, nemocnoſt, f.
Kraftmehl, n. ſſkrob, m.
Kraftſuppe, ſ. Kraftbrühe.
Kragen, m. um den Hals, obogek, kreyzljk, 2) Einfaſſung eines Kleides, Ueberſchlag, obkladek, m. obloženj, obſſitj, wyloženj, n. 3) Schlund des Viehes, gjcen, m. 4) Kragen bey den Thieren, chocholice, f.
Kráhe, f. wrána, f.
Kráhen, wie ein Hahn, kokrhati.
Kráhen, das, kokrhánj, n.
Kráhenfuß, m. wranj noha, f.
Kralle, f. pazaur, pazaurek, m.
Kram, m. die Sachen, kupecké zbožj, n. der Handel, kupectwj, n. der Laden, krám, m. den Kram auslegen, wyložiti ſe s krámem, wyložiti, wykládati krám, den Kram einlegen, ſkljzeti krám.
Krambude, f. krám, m. kramářſká bauda, f.
Krämchen, Krämlein, n. krámek, krámeček, m.
Kramdiener, m. krámſký, m.
Kramdienerinn, f. krámſká, f.
Kramen, in etwas, unter Sachen, přebjrati ſe w něčem, kutiti, batoliti ſe, was kramſt du hier, was haſt du da zu kramen? co ſe zde přebjráš, co zde kutjš?
Krämer, m. kramář, m. Krämer ſeyn, kramařiti, kramářſtwj prowozawati, ſchlechter, kleiner Krämer, kudličkář, m.
Kramerbude, ſ. Krambude.
Krämerey, n. kramářſtwj, n.
Kramergewicht, n. kramářſká libra, f.
Krämerinn, f. kramářka, f.
Krämerjunge, m. krámſký, m.
Krametsvogel, m. kwjčala, f.

Kram-

Kramladen, m. krám, m.
Krampf, m. křeč, m.
Krampfader, f. křečnj žjla, naběhlá, f.
Krampfaderig, genż má žjly naběhlé.
Krampfaderlein, n. žilka křečnj, f.
Krampffiſch, m. lenoch, m.
Krampfhaft, krampficht, křečnj.
Krámpfung, f. křeč, m.
Kranich, m. geřáb, řeřáb, m.
Krank, nemocný, neduživý, ſtonjcý, krank ſeyn, liegen, nemocným býti, nemocněti, ſtonati, malatněti, neduživěti, neduživiti, krank werden, znemocněti, roznemocy ſe, rozſtonati ſe, zneduživěti, er iſt krank, geſt nemocný, ſtůně.
Kránkeln, neduživěti, neduživiti, churawěti, malatněti.
Kránkeln, das, neduživěnj, churawěnj, malatnění, n.
Kranken, ſ. Kránkeln.
Kráuken, ſauživiti, rmautiti, trápiti, truditi, těžkoſt činiti, půſobiti, hnésti, ſich kráuken, trápiti ſe, ſauživiti ſe, rmautiti ſe, hnésti ſe, es kráukt mich, trápj, hněte mne to, rmautj, geſt mi protimyſlné.
Kránkend, trapliwý, rmautjcý, hnětiwý, ſauživý.
Krankenhaus, n. nemocnice, f. dům nemocných, m.
Krankenſtube, f. nemocnice, f.
Krankenwárter, m. hljdač, ſtrážce, ſtrážný nemocných, m.
Krankenwárterinn, f. hljdačka, ſtrážná nemocných, f.
Kranker, m. nemocný.
Krankheit, f. nemoc, f. nezdrawj, n. anſteckende, nakazugjcý, nákažliwá, nakazytedlná, nakažčiwá nemoc, f.
Kránklich, churawý, ſtonawý, neduživý, malatný, ſeyn, ſ. Kránkeln.
Kránklichkeit, f. churawoſt, ſtonawoſt, neduživoſt, malatnoſt, f. neduh, m.
Krauz, m. wěnec, m. machen, wěnec wjti, vwjti, dělati.
Kránzchen, n. wjnek, wěneček, věnček, m. halten, mjti ſpolky.
Kránzkráuter, n. plur. wěnečné byliny, f. plur.
Kránzmacher, m. wěnečkář, wěnečnjk, m.
Kránzmacherinn, f. wěnečkářka, wěnečnice, f.
Krapfen, m. koblih, m. kobliha, ſſiſſka, f.
Krápfchen, n. Krápflein, kobliſſka, f.
Kraſpeln, chřeſtěti.
Kratzbürſte, f. ſſtětka ſſkrábacý, f.
Krátze, f. praſſiwina, f. ſwrab, m. ſtrupowatoſt, f. ſtrupy, m. plur. chraſtawoſt, f. chraſty, m. plur. praſſiwoſt, f. 2) vom Feilen, odpilky, m. plur. okuge, odſtružky, třjſky, f. plur.
Kratzen, ſſkrábati, drápati, drbati, česati, ſich in den Kopf, ſſkrábati ſe, drbati, drápati ſe w hlawě, hinter den Ohren, za vſſima ſe ſſkrábati, drbati, an der Thüre, ſſkrábati, drápati na dwéře, wie die Katzen, ſſkrábati, drápati, kratzen auf die Geigen, ſſkrtati, ſſkrábati, wie ein ſchlechter Barbier, ſſkrábati, ſich am Leibe, ſſkrábati, drbati, drápati ſe po těle.
Kratzer, m. Kratzeiſen, ſſkrábadlo, drbadlo, ſtruhadlo, n.
Krátzicht, Krátzig, praſſiwý, ſtrupowatý, ſwrabowitý, chraſtawý.
Kratzſalbe, f. maſt pro ſwrab, f.
Krauen, drápati, ſ. Kratzen, Jucken.
Kraus, kráuslich, kadeřawý, kučerawý, kudrnatý, etwas kraus, nakadeřawý, kraus machen, kadeřawěti, kadeřiti, kudrniti.
Krauſe, f. obogek, m.
Krauſeleiſen, n. željzko na kadeře, n.
Kráuſeln, kadeřiti, kadeřawěti, kadeřawiti, kučerowati, kudrniti.
Kráuſeln, das, Kráuſelung, kadeřawenj, kadeřenj, n.
Kráuſemünze, f. Deumente, balſám zahradnj, m.
Kraushaar, n. kadeře, kučery, kudrny, f. plur. kadeřawé, kučerawé, kudrnaté wlaſy, m. plur.
Kraushaarig, kraushaaricht, krauskópfig, krauskópficht, kadeřawý, kadeřáwek, kučerawý, kučera, kudrna, kudrnatý, kudrnáč, m.

Kraus-

Krauskopf, m. kadeřáwek, kučera, kudrna, m.
Kraut, n. bylina, bylinka, zelina, f. zum Eſſen, zelj, n. zum Kraute gehörig, bylinný, zelný, dem Kraute áhulich, zelnatý, voll Krautes, bylinowatý.
Krautacker, m. zelniſtě, n.
Krautartig, zelnatý.
Kräutchen, n. bylinka, zelinka, f. b) zeljčko, bayljčko, n.
Kräuterbuch, n. bylinář, zelinář, herbář, m.
Kräuterfrau, f. zelenářka, bylinářka, f.
Kräuterkunde, f. Kunſt, Lehre, znaloſt, známoſt bylin, f. včenj o bylinách, n.
Kräutermann, m. zelenář, bylinář, m.
Kräutermarkt, m. bylinný, zelný, zelený trh, m.
Kräuterverſtändiger, zběhlý, powědomý, znalý, doſpělý w bylinách, w zelinách.
Kräuterweib, ſ. Kräuterfrau.
Kräuterwein, m. pelunkowé wjno, n.
Kräuterwiſſenſchaft, f. Kräuterkunde.
Krautgarten, m. zelnj, bylinná zahrada, zelnice pro wařenj, f.
Krautgärtner, m. zelinář, zelnjk, m.
Krautgerücht, n. zelnj gjdlo, n.
Krauthacke, f. kratce, f.
Krauthaupt, n. Krautkopf, hláwkowé zelj, n. hláwka, f.
Kräutig, Kräuticht, n. bayly, zelj, n. byliny, zeliny, f. plur. 2) der obere Theil, hlaubek, m.
Kräutig, voll Krautes, kräuticht, krautvoll, kräuterhaft, bylinowatý.
Krautkuchen, m. zelnjk, m.
Krautland, ſ. Krautacker.
Krautmarkt, ſ. Kräutermarkt.
Krautſallat, m. zelnj, ze zelj ſalát, m.
Krautſtengel, m. Strunk, koſtál, m.
Krautwächter, m. hljdač zelj, m.
Krautwurm, m. hauſenka, f. stromowý, zelený raup, oder čerw, lezák, m.
Krebs, m. rak, m.
Krebsartig, račj.
Krebsauge, n. račj oko, n.
Krebsbutter, f. račj máſlo, n.
Krebſen, raky chytati, hledati.
Krebsgang, m. račj chod, m. den gehen, kráčeti, lezti, gjti zpět co rak.
Krebsſchale, f. račj ſkořápka, ſkořepina, f.
Krebsſcheere, f. klepeto račj, n.
Krechzen, lkáti, vpěti.
Krechzen, das, lkánj, vpěnj, n.
Krechzend, lkagjcý, vpěgjcý, vpěnliwý.
Kredenztiſch, m. kredenc, m.
Kreide, f. křjda, f. mit Kreide weiß machen, křidowati, pokřidowati, gauz, zakřidowati, wenig, nakřidowati.
Kreideweiß, gak, co křjda bjlý.
Kreidicht, křidowatý.
Kreis, m. Kreiß, Zirkel, kolo, n. okolek, m. ſchlieſſen, obkljčiti, otočiti kolem, kolo vdělati, halber Kreis, půl kola, kolečka, im Kreiſe, in einen Kreis, do kola, w kolo, Kreis der Verſammlung, Zuhörer, Zuſeher, um einen, um etwas herum, kolo, n. okolek, obor, m. ochoz, obchoz, f. Kreis um den Mond, oder die Sonne, okolek měsýčný, slunečný, obruč, ochoz, okrauhloſt, obchoz měsýčná, slunečná, f. kolo okolo měsýce, n. Kreis, Abtheilung des Landes, krag, okrſlek, m. okolj, n. dazu gehörig, kragský, okolnj.
Kreisamt, n. kragský wřad, m.
Kreisamtmann, m. Kreishauptmann, kragský.
Kreisrund, okrauhlý.
Kreiſſen, k porodu pracowati, žádat roditi, 2) áchzen, wzdychati.
Kreſſe, f. řeřicha, f. wilde, piperát, řeřicha leſnj, f. stěničnjk, m. 2) ein Fiſch, hřjz, m.
Kreuel, Kräuel, m. Gabel, podáwky, ſudlice, f. plur.
Kreuſel, m. Kreißel, Kreiſel, ſſamrha, f.
Kreuz, n. křjž, m.
Kreuzberg, křižowá hora, f.
Kreuzbrav, poctiwý, hodný, welmi hodný, poctiwý.
Kreuzer, m. kreycar, m.
Kreuzerfindung, f. Erhöhung, wynalezenj, powýſſenj křjže, n.
Kreuzgang, m. křižowá ceſta, obchoz, f.
Kreuzherr, m. křižownjk, m.

Kreu-

Kreuzigen, křižowati, vkřižowati.
Kreuzigung, f. křižowánj, vkřižowánj, n.
Kreuzkirche, f. křižowý kostel, m.
Kreuzweg, m. křižowá cesta, f.
Kreuzweise, übers Kreuz, křjžem, přes křjž, schliessen, křjžem, přes křjž sepnauti.
Kreuzwurz, f. starček, m.
Kreuzzug, m. křižowé taženj, n.
Kriechen, auf Füssen, lezti, wie die Schlangen, oder ohne Füsse, plazyti se, wlecy se, wljcy se, wie ein Schneck, pljžiti se, lezti gako plž, neb hlemeyžď, wohin kriechen, in die Höhe, wlezti, wylezti do weyssky, naboru, hinein, wlezti, wplazyti se, im Staube kriechen, vor einem, lezti, plazyti se před někým.
Kriechend, lezaucý, plazýcý se, plazný, kriechende Thiere, zeměplazowé, m. plur. zeměplaz, m. kriechende Schreibart, pjsmo lichotiwé, skraussené, ponjžené, vlisné, n. kriechend, schmeichelhaft, plazný, plazýcý se, lichotiwý, skraussený, vlisný.
Kriechente, f. Kriechánte, Kriekánte, čirka, malá kačice, f.
Krieg, m. válka, wogna, f. bog, m. es läßt sich zum Krieg an, schyluge se k wognē, Krieg führen, válku, wognu wésti, Krieg erregen, anfangen, válku zdwihnauti, zbuditi, ztropiti, válku začjti, mit Kriege überziehen, pobogowati někoho, den Krieg endigen, zu Ende bringen, od války přestati, zanechati války, konec válce vdělati, dokonati válku, in den Krieg gehen, na wognu gjti, in den Krieg ziehen, na wognu geti, gjti, táhnauti, im Kriege dienen, na wognē, na wognách slauziti, ablassen vom Krieg, nechati, zanechati války.
Kriegen, Krieg führen, wálčiti, wáleti, bogowati, válku, wognu wésti, 2) kriegen, bey dem Kopfe, za hlawu popadnauti, popadati, dostati, bey dem Kleide, Arme, dostati, dosáhnauti, popadnauti, 3) bekommen, dostati, wzýti, Verdruß kriegen, nezutost dostati, Belohnung, odplatu dostati, wzýti, ich will dich schon kriegen, gak gá tě dostanu.
Krieger, m. válečnjk, bogownjk, m.
Kriegerinn, f. válečnice, bogownice, f.
Kriegerisch, válečný, bogowný, wogenský, adv. válečně, bogowně, wogensky.
Kriegsanstalt, f. přjprawa wogenská, válečná, bogowná, f.
Kriegsartikel, m. článek wogenský, m.
Kriegsbaukunst, f. stawitelstwj wogenské, n.
Kriegsbeamter, m. sluha wogenský, m.
Kriegsbedürfnisse, n. plur. potřeby, potřebnosti wogenské, f. plur.
Kriegsdienste, m. plur. služba wogenská, f. služby wogenské, we wognē, f. plur. thun, slauziti na wognē, nehmen, gjti, dáti se na wognu, darinn seyn, stehen, býti na službě wogenské.
Kriegserfahrenheit, f. we wěcech válečných, wogenských zběhlost, wěcý válečných, wogenských powědomost, na wognē bywalost, f.
Kriegserfahrener, m. we wěcech válečných, wogenských zběhlý, wěcý válečných powědomý, na wognē bywalý, m.
Kriegsfahne, f. praporec wogenský, m. korauhew wogenská, f.
Kriegsfeuer, n. oheň wogenský, m.
Kriegsflamme, f. plamen wogenský, m.
Kriegsgefangener, m. zagatý, gatý na wognē, m. dazu machen, zagjmati, zagmauti, zágem vdělati, dazu werden, zagatu, gatu býti, do zagetj, do zágmu přigjti.
Kriegsgefangenschaft, f. zagetj na wognē, wogenské, n. zágem wogenský, m.
Kriegsgeräthe, n. nádobj wogenské, n. přjprawa wogenská, válečná, f.
Kriegsgericht, n. právo wogenské, n.
Kriegsgeschrey, n. křik wogenský, m.
Kriegsgott, m. bůh války, Smrtonoš, Ladoň, m.
Kriegsgöttinn, f. bohyně války, f.
Kriegsgurgel, f. dráb, pěssj wogák, m.

Kriegsheer, n. wogſko, n. wogenſký lid, lid válečný, m.
Kriegsheld, m. hrdina, rek wogenſký, válečný, m.
Kriegsheldinn, f. hrdina, rekyně wogenſká, válečná, f.
Kriegshülfe, f. pomoc wogenſká, válečná, f.
Kriegskamerad, m. ſpoluválečnjk, wogák, ſpolubogownjk, towaryš wogenſký, m.
Kriegskaſſe, f. ſkladna, kaſa wogenſká, f.
Kriegskleid, n. oděw wogenſký, válečný, m.
Kriegsknecht, m. dráb, m. ſ. Soldat.
Kriegskoſten, f. plur. vtraty wogenſké, f. plur.
Kriegskunſt, f. vměnj wogenſké, válečné, n. wěcy válečné, wogenſké, f. plur.
Kriegslaſt, f. břemeno wogenſké, n.
Kriegsläufte, m. plur. běhy válečné, wogenſké, m plur.
Kriegsleute, m. plur. lid wogenſký, válečný, bogowný, m.
Kriegsliſt, f. válečný, wogenſký vſkok, obmyſl, vklad, m. válečná, wogenſká chytroſt, vſkočnoſt, obmyſlnoſt, f.
Kriegsmacht, f. wogenſká, válečná moc, f.
Kriegsmanier, f. Kriegsgebrauch, způſob, běh wogenſký, válečný, m. auf Kriegsmanier, během, způſobem válečným, wogenſkým, na způſob wogenſký, válečný
Kriegsmann, m. válečnjk, bogownjk, m.
Kriegsordnung, f. řád wogenſký, válečný, m.
Kriegsrath, m. válečná, wogenſká rada, f.
Kriegsrecht, n. práwo wogenſké, válečné, n. 2) ſ. Kriegsgericht, bey der Armee, ſaud wogenſký, válečný, m. halten über einen, ſaud wogenſký, válečný nad někým držeti, wyříci, wynesti, válečným během odſauditi, odprawiti, vtratiti.
Kriegsrüſtung, f. válečná, wogenſká wýprawa, přjprawa, f. wogenſké, válečné přjprawy, f. plur. wogenſtj, válečnj nástrogowé, m. plur. přjprawa k wogenſkému tažení, n.
Kriegsſchiff, n. wogenſká, válečná lodj, f.
Kriegsſold, m. žold, plat wogenſký, válečný, m.
Kriegstapferkeit, f. vdatnoſt, ſtatečnoſt wogenſká, válečná, f.
Kriegsthaten, f. pl. činowé wogenſtj, válečnj, ſkutkowé wogenſtj, válečnj, m. plur.
Kriegstheater, n. bogowiſtě, n.
Kriegsverfaſſung, f. řád wogenſký, válečný, m. zřjzenj wogenſké, válecné, n.
Kriegsvolk, n. lid wogenſký, válečný, m. wogſko, n.
Kriegsweſen, n. wěcy válečné, wogenſké, f. plur.
Kriegswiſſenſchaft, ſ. Kriegskunſt.
Kriegszahlmeiſter, m. důchodnjk wogenſký, válečný, m.
Kriegszucht, f. kázeň wogenſká, válečná, f.
Kriegszug, ſ. Feldzug.
Kriniz, m. žluwa, wlha, f.
Krippe, f. geſle, geſličky, f. plur.
Krokodil, n. krokodyl, m.
Krone, f. koruna, f. am Haupte der Pfaffen, korunka, f. pleš, m.
Krönen, korunowati.
Kronengold, n. wěncowé zlato, pozlátko, n.
Kronerbe, m. dědic koruny, m.
Kronleuchter, m. wiſutý ſwjcen, m. powěſſené ſwětlo, n.
Kronprinz, m. králowic, knjže koruny, m.
Kronprinzeſſinn, f. des Kronprinzen Gemahlinn, králowá, kněžna, f. 2) die älteſte königliche Prinzeſſinn, prynceſka, králowicka, f.
Krönung, f. korunowánj, n.
Krönungstag, m. den korunowánj, m.
Kropf, m. lalok, m. wole, n.
Kröpfchen, n. laloček, m. wolátko, n.
Kropfgans, f. Kropfvogel, bukač, m.
Kropfig, wolatý.
Kröte, f. žába zahradnj, zemſká, f.
Krötenkraut, n. hroznowá bylina, f.

Krötenſtein, m. kámen žabj, m.
Krücke, f. berla, chůda, ſſtidla, ſſtihla, f.
Kruft, f. hrobka, f. ſkljpek, m.
Krug, m. dčbán, m. der Krug gehet zu Waſſer, bis der Henkel zerbricht, tak dlauho chodjme s dčbánem pro wodu, až ſe ucho vrazý.
Krügelchen, n. dčbánek, dčbáneček, m.
Krüger, m. Wirth, krčmář, hoſpodſký, m.
Krüglein, ſ. Krügelchen.
Krümchen, drobet, drobtek, m.
Krume, f. des Brods, ſtřjda, f.
Krümlein, n. Krümchen, drobtek, drobeček, m.
Krumm, gebogen, nicht gerade aus, křiwý, křiwolaký, zkřiwený, zkrauceny, einwärts gebogen, pod ſe křiwý, krumm machen, ſ. Krümmen, krumm werden, zkřiwiti ſe, hin und her gebogen, zatočilý, okolkowatý, winutý, zmotaný, krumm wie ein Haacken, klikatý, hákowitý, křiwý, wie eine Sichel, ein Säbel, křiwolaký, křiwý, halbrund, oblaučný, ein wenig, nakřiwý, krumme Klauen, klikaté pazaury, m. plur.
Krumm, adv. křiwě, křiwolace.
Krummbein, n. krummbeinigt, křiwonohý, ſſmithán, m. ſſmatlawý, pathawý, ſſmathawý, ſſmithawý.
Krummgebogen, ſehnutý, ſhrbený, ſhrbělý.
Krümme, f. křiwoſt, křiwolakoſt, oklika, f. Krümme des Meers, zátoka moře, f. weyſtupek moře, m. křiwolakoſt, a gako lůno neb chobot moře, Krümme des Weges, oklika cesty, f. das viele Krümmen hat, klikatý, křiwolaký, Krümme des Schwiebogens, křiwolakoſt, f. oblauk, m. oblaučnoſt, f. einer Figur, oklika, f. Krümme, oder Bogen am Rade, laukot, f.
Krümmen, krumm machen, křiwiti, ſkřiwiti, nakřiwiti, vkřiwiti, křiwolačiti, krauciti, ſkrauciti, ſich krümmen wie ein Wurm, krauciti ſe, ſwjgeti ſe, die Schlange krümmt ſich, had ſe krautj.
Krummfuß, m. křiwonohý.
Krummhals, m. krummhalſicht, křiwokrký, křiwohlawý, ſwěſohlawý.
Krummnaſe, f. krummnaſicht, křiwonoſý.
Krummſchnabel, m křiwonoſka, f.
Krummſtab, m. krummer Stab, (biſchöflicher,) berla, f.
Krümmung, f. křiwoſt, křiwolakoſt, f. des Waſſers, im Meere, zátoka mořſká, křiwolakoſt moře, f. Krümmung der Wege, oklika, f. okliky, okolky, zápolj ceſt, pl. der Räder, laukotj, n. in die Krümme, křiwolace, in einem Buche, eingeſchlagen zum Zeichen, ohnutj, nakřiwenj liſtu, n.
Krummweg, m. přjčnj ceſta, f.
Krüpel, m. Krüppel, mrzák, m. dazu machen, mrzákem vdělati.
Krüpelig, mrzácký.
Krüſte, f. kůra, f.
Kryſtall, Kriſtall, m. křiſſtál, m. von Kriſtall, křiſſtálowý.
Kübel, m. Faß, gbel, gbeljk, gbelec, kbel, kbeljk, kbelec, ſſkopeček, střez, střjzek, m.
Küche, f. kuchyně, f. zur Küche gehörig, kuchynſký.
Küchelchen, n. kuchynka, f.
Kuchen, m. koláč, oplatek, m. Kuchen von Metall, Lohe, kruh, m.
Kuchenbäcker, m. koláčnjk, oplatečnjk, m.
Kucheneiſen, n. železo na oplatky, koláče, n.
Küchengarten, m. kuchynſká zahrada, f.
Küchengeräthe, n. Kuchengeſchier, kuchynſké nádobj, náčeni, n.
Küchengeruch, m. kuchynſká wůně, f.
Küchenjunge, m. kuchrjk, m.
Küchenkraut, n. zahradnj, kuchynſká zelina, f.
Küchenlatein, n. kuchynſká latinka, f.
Küchenlöffel, m. kuchynſká lžjce, měchačka, wařečka, f.
Küchenmagd, f. kuchynſká, f.
Küchenmeiſter, m. kuchynſký zpráwce, ſtaroſta kuchyně, (kuchlmiſtr,) m.
Küchenmeſſer, n. kuchynſký nůž, m.
Küchenſchelle, f. zwonek kuchynſký, m.
Küchenſchürze, f. kuchynſká záſtěra, f.

Küchenthüre, f. kuchynské dwéře, f. plur.
Küchlein, n. kleiner Kuchen, koláček, oplateček, m.
Kuckuck, m. Guckuck, Gauch, žežulka, žežhule, kukačka, f. schreyen wie ein Kuckuck, kukati.
Kufe, f. bečka, putna, f.
Kuffer, Koffer, m. truhla, truhlice, sskřině, schrána, f.
Kugel, f. kule, kaule, f. zum Schießen, kulka, f. eine bleyerne, kulka olowěnná, f.
Kugelchen, Kugelein, n. kulička, f.
Kugelich, kugelrund, kulatý, okrauhlý, kugelrund machen, okulatiti, zkulatiti, werden, okulatiti, zkulatiti se.
Kügeln, wälzen, kutáliti, kauliti.
Kugelzieher, m. parátko na kaule, n.
Kuh, Kuhe, f. kráwa, f. junge, krawička, krawice, galowice, f. von Kühen, krawský.
Kuhdreck, m. Kuhfladen, Kuhmist, krawské howno, leyno, n.
Kuhfleisch, n. krawské maso, n.
Kühhändler, m. krawař, m. seyn, krawařiti.
Kuhhaut, f. krawská kůže, f.
Kuhhirt, m. krawák, skoták, seyn, krawákem býti.
Kuhhorn, n. roh krawský, m.
Kuhkäse, m. krawský seyr, m.
Kühle, f. chlad, chládek, m.
Kühle, chladný, es ist kühl, gest chladno, werden, chladnauti, ochladnauti.
Kühlen, chladiti, wychladiti, ochladiti.
Kühlend, chladjcý.
Kühlfaß, n. chladnice, f.
Kühlpflaster, m. chladjcý mázba, f.
Kühlung, f. chlazenj, ochlazenj, n.
Kuhmilch, n. krawské mléko, f.
Kuhmist, s. Kuhdreck.
Kühn, smělý, opowážný, opowážliwý, kühn werden, osměliti se, opowážiti se, kühn machen, smělého vdělati, včiniti, smělosti přidati.
Kühn, adv. směle.
Kühnheit, f. smělost, opowážliwost, f.
Kühnlich, smělý, opowážný.
Kühnlich, adv. směle.
Kühstall, m. krawský chléw, chljw, m.
Kühtill, m. wolowec, kwětec, m.
Külstern, chrkati, chrchlati.
Külstern, das, chrkánj, chrchlánj, n.
Kümmel, m. kmjn, m. aus Kümmel, kmjnowý.
Kümmelbrandwein, m. kmjnowá kořalka, f.
Kümmelbrod, n. kmjnowý chléb, m.
Kümmelbrühe, f. kmjnowá, z kmjnu poljwka, f.
Kümmelöl, n. kmjnowý oleg, m.
Kümmelsuppe, f. kmjnowá poljwka, f.
Kummer, m. starost, strast, lopota, péče, f. einen Kummer haben, mjti něgakau starost, er hat einen Kummer, má starost, Kummer machen, starost dělati, činiti, působiti.
Kümmerleben, n. strastný, starostliwý, lopotný, bjdný, těžký, nuzný žiwot, m. žiwobytj, n.
Kümmerlich, strastný, nuzný, lopotný, bjdný, těžký, starostliwý.
Kümmerlich adv. starostně, nuzně, lopotně, bjdně, těžce, starostliwě.
Kümmern, starostliti, lopotowati se, starati se, pečowati, s. Bekümmern.
Kümmerniß, f. starost, starostliwost, pečliwost, lopotnost, lopota, strastnost, f. H. Kümmerniß, sw. Starosta, f. Kummer.
Kummervoll, wie das Gemüthe, plu starosti, péče, starostliwý, starawý, pečliwý, mnohau péčj a mnohými starostmi zanessený, wie die Sache, strastný, nuzný, lopotný, bjdný, těžký.
Kund, kundbar, známý, wědomý, powědomý, zgewný, ist es, z. B. mir, známo gest, gest zgewné, známé, wědomé, na gewě gest, nenj tegné, vkryté, es ist überall allen kund, wůbec wssechněm wědomé, zgewné, známé gest, rozhlássené, prowolané gest, kund machen, thun, überhaupt allen, als ein Gesetz, oder sonst etwas durch Aufhängen, známé, zgewné činiti, včiniti, vdělati, w známost vwesti, na swětlo, na gewo wynesti, oznámiti, wygewiti, zgewiti, wůbec pronesti, roznesti, ohlásyti, je-

jemanden etwas kund machen, známé, wědomé činiti, wědomoſt dáwati, dáti, oznámiti, zgewiti, kund werden, zgewným, zgewenym, známým, wygewenym býti, na gewo, na ſwětlo wygiti, w známoſt přigiti, wgiti, wůbec ſe rozhlásyti, einem, wědomoſt doſtati, dowěděti ſe, známoſti dogiti.

Kunde, f. Kenntniß, Wiſſenſchaft, znaloſt, wědomoſt, powědomoſt, známoſt, zběhloſt, zkuſſenoſt, f. poznánj, n. poznaloſt, wměloſt, f. wměnj, n.

Kunde, f. aud. Kundmann, m. Kunden, Kundleute, plur. kunt, kupec, m.

Kundig, wědomý, powědomý, ſwědomý, znalý, zběhlý, wmělý, kündig der Sache ſeyn, býti w tě wěcy powědomým, znalým, zběhlým, wmělým, mjti powědomoſt, poznánj tě wěcy.

Kündlich, (bib.) wůči, zgewně, wůbec.

Kundleute, plur. Kundmann, m. ſ. Kunde.

Kundmachung, f. w známoſt wwedenj, oznámenj, zgewenj, náwěſſtj, n.

Kundſchaft, f. Kenntniß, powědomoſt, wědomoſt, známoſt, f. wědomj, poznánj, n. haben, mjti wědomoſt, powědomoſt, známoſt, poznánj, einziehen, zwjdati, wyzwjdati, zpytowati, wyzpytowati, ſich darauf verlegen, ausgehen, na ſſpehy, na zwědy choditi, wycházeti, wyhjhati.

Kundſchaft, Abkaufer, ſ. Kunde, Kundſchaft, Zeugniß; Lehrbrief, wyſwědčenj, n.

Kundſchaften, zwjdati, wyzwjdati, zpytowati, wyzpytowati, (ſſpehowati.)

Kundſchaften, das, zwjdánj, wyzwjdánj, zpytowánj, wyzpytowánj, (ſſpehowánj,) n. zwědy, (ſſpehy,) m. plur.

Kundſchafter, m. zwědač, zwědák, wyzwědač, zpytář, (ſſpehéř,) auhledſſj, m.

Kúnel, n. ſatorye, ſaturege, f.

Künftig, budaucý, přjſſtj, künftiges Jahr, budaucý, přjſſtj rok, m. künftigen Freytags, w přjſſtj pátek, aufs künftige, budaucně, w čas budaucý.

Künftig, adv. budaucně.

Künftighin, ſ. Künftig.

Kunſt, f. wměloſt, f. wměnj, miſtrowſtwj, řemeſlo ymělé, důwodné, wtipné, ſmyſlné, wměnj řemeſlné, n. die freyen Künſte, ſwobodná wměnj, n. plur. Künſte, Liſt, chytroſt, f. wklad, m. ſſibalſtwo, n. obmyſl, wſkok, m. wſkočnoſt, obmyſlnoſt, zchytraloſt, f. nach der Kunſt, wměle, podlé wměnj, řemeſlně, myſtrowſky, wedlé miſtrowſtwj, důwodně, die Kunſt gehet nach Brod, wměnj gde žebrat chleba.

Kunſtarbeit, f. wmělé, miſtrowſké, miſtrné, řemeſlné, wtipné, důwodné, ſmyſlné djlo, n. práce miſtrná, řemeſlná, f.

Kunſtarbeiter, m. wmělý, ſmyſlný, důwodný řemeſlnjk, m.

Künſteley, f. ljčenj, točenj, kraucenj, wykraucenj, ljčidlo, n.

Künſteln, ljčiti, točiti, krautiti, na ſaustro wytočiti, wykrautiti.

Kunſterfahren, Kunſterfahrener, wmělý, zběhlý w wměnj, w wměnjch cwičný.

Kunſterfahrenheit, f. wměloſt, zběhloſt, cwičnoſt w wměnj, f.

Kunſtfeuer, n. oheň ſtrogný, ſtrogený, řemeſlný, dělaný, miſtrně ſtrogený, důwodný, m.

Kunſtgeiger, m. wmělý hudec, m.

Kunſtgriff, m. wſkok, obmyſl, m. chytroſt, f. betrüglicher, ſſibalſtwo, n. lichota, záloha, f. wklad, m.

Kunſtkammer, f. komora důwodná, řemeſlná, f.

Künſtler, m. wmělec, wmělý, miſtrowſký, miſtrný, důwodný, wtipný, ſmyſlný řemeſlnjk, (kunſtýř,) člowěk řemeſlný, wmělý, m.

Künſtlich, wmělý, miſtrowſký, miſtrný, řemeſlný, ſmyſlný, wtipný, důwodný, künſtlich gearbeitete Rede, wmělé, miſtrně, řemeſlně, wtipně,

pně, důwodně wypracowaná, složená řeč, f. künſtlich in der Philoſophie, oder andern Wiſſenſchaften, bystrý, důwodný, důwtipný, smyslný.

Künſtlich, adv. vměle, řemeslně, mistrowsky, důwodně, důwtipně, smyslně, mistrně.

Künſtlichkeit, f. vměloſt, důwodnoſt, řemeslnoſt, wtipnoſt, f. mistrowstwj, n.

Kunſtliebend, řemesla vmělého, vměloſti milowný, na ně laſkawý.

Kunſtmäßig, řemeſlný, ſ. Künſtlich.

Kunſtrad, n. kolo řemeslné, vmělé, mistrowské, n.

Kunſtreich, ſ. Künſtlich.

Kunſtrichter, m. ſudič, posaudič, hlaubač, m.

Kunſtrichterlich, ſudický, hlaubačný, ſaudný, adv. ſudicky, haubačně, ſaudně.

Kunſtſchreiber, m. vměly pisař, m.

Kunſtſpiel, n. hra řemeslná, ryčná, mistrná, důwodná, f.

Kunſtſprache, f. řeč řemeslná, důwodná, vmělá, smyslná, mistrná, f.

Kunſtſtück, n. mistrowsky kus, m.

Kunſtwerk, n. mistrowské, řemeslné smyslné, djlo, n.

Kunſtwort, n. slowo smyslné, řemeslné, důwodné, mistrné, n.

Kupfer, n. měd, f. im Geſichte, vhrowitoſt, vhrowatoſt, f. vhry, m. plur. ein Kupfer, ſ. Kupferſtich.

Kupferarbeit, f. měděnné djlo, z měde, n.

Kupferbergwerk, n. důl měděnný, m.

Kupferblume, f. rez, kwět měde, m.

Kupferbraun, n. zlatý pisek, m.

Kupfereidechs, f. Kupfereidexe, padalec, m.

Kupferfarbe, f. zčerna červená, měděnná barwa, f.

Kupferfärbig, zčerna červený, měděnné barwy.

Kupfergeld, n. Münze, měděnné penjze, médáky, m. plur.

Kupfergrün, n. rez zelený, na mědi, m.

Kupferhammer, m. hut, hutě měděnné, na měd, f.

Kupfericht, zčerna červený, im Geſichte, vhrowitý, vhrowatý.

Kupfern, měděnný, im Geſichte, vhrowitý.

Kupferroſe, f. rez zelený, m.

Kupferroth, zčerna červený, ſtkwělý.

Kupferſchaum, m. ſſupina, okuge od mědě, f.

Kupferſchmied, m. kotlář, m.

Kupferſchmiede, f. kotlárna, f.

Kupferſtecher, m. rytec, wyrywač, rypák na mědi, w mědi, měděnný, m.

Kupferſtecherey, f. rytj, wyrýwánj, rypánj na mědi, w mědi, m.

Kupferſtich, m. rytina, rytba, f. rytj, wyrytj na mědi, w mědi, n.

Kupferwaſſer, n. witroljm, m.

Kupferwurm, m. červotoč, m.

Kuppel, f. Koppel, přepáska, f. pás, m.

Kuppeley, f. swodnictwj, rusianstwj, (kupljřstwj,) n.

Kuppeln, swozowati, swoditi, swodnictwj, rusianstwj prowozowati.

Kuppler, m. swodnjk, rusian, (kupljř,) m.

Kupplerinn, f. swodnice, rusianka, ruska, (kupljřka,) f.

Kupplerisch, swodnický, rusianský, (kupljřský.)

Küraß, m. brněnj, oděnj, n. krunýř, zbrog, m.

Küraßierer, m. oděnec, w zbrog odený, zbrogný, m.

Kürbis, m. dyně, tykew, tykwice, f.

Kürbisgarten, m. tykwiſſtě, n.

Kürſchner, m. kožiſſnjk, m.

Kürſchnerhandwerk, n. kožiſſnictwj, n.

Kurz, krátký, in kurzem, w krátce, w krátkém, w malém času, ſehr kurz, kratičký, kurzen Prozeß, kurze Arbeit machen, zkrátka odbyti, über kurz oder lang, bud na krátce neb na dlauze, zu kurz kommen, zle sobě nadgjti, es kurz machen, z krátka odbyti, kurze Waare, drobné zbožj, n. in kurzer Zeit, w krátkém, brzkém času, za krátký čas.

Kurz, adv. krátce, ſehr kurz, kratičce, kurz! kurz zu ſagen, daß ich es kurz mache, ať krátce, z krátka powjm, řeknu, kurz angebunden, hned hotowý, kurz faſſen, krátce objáhnauti,

ti, kurz und gut, z krátka a dobře, kurz vorher, vor kurzem, nedawno, málo před tjm, před nedawnými dny, nedawným časem, před málo kolika dny, kurz entſchlieſſen, z krátka se rozmysliti, kurz ſagen, krátce, z krátka řícy, powědjti.

Kůrze, f. krátkoſt, f. in einer Kůrze, w rychloſti, na ſpěch, na poſpěch, w brzce.

Kürzen, krátiti, zkrátiti.

Kürzer, kratſſi, den Kürzern ziehen, überwunden werden, prohrati, kürzer machen, zkrátiti, krátiti, vkrátiti, kratſſi včlati.

Kurzgewehr, n. malá zbraň, f.

Kurzhälſig, krátkokrký, s krátkým krkem.

Kürzlich, kratičce, neulich, nedawno, onehdy, ſ. Kurz.

Kurzſichtig, brlooký, přiſtrkawý, breylawý, bljkawý, mhaurawý, mhauran, krátkého zraku, 2) nepatrný, newidomý, newidaucý, newtipný, newtipa.

Kurzſichtigkeit, f. breylawoſt, bljkawoſt, mhauráwoſt, f. krátký zrak, m. přiſtrkawoſt, f.

Kurzum, kurz, zkrátka.

Kurzweile, f. kratochwile, chwjle krácenj, f. treiben, kratochwjl prowozowati, machen, kratochwjl činiti, včiniti, zur Kurzweil, pro kratochwjl.

Kurzweilen, kratochwiliti, kratochwjl mjti, prowoditi.

Kurzweilig, kratochwilný.

Kurzweilig, adv. kratochwilně.

Kuß, m. polibenj, n. hubička, f. celowánj, pocelowánj, ljbánj, n. Kuß geben, polibenj, hubičku dáti, bekommen, hubičku, polibenj doſtati, wzýti.

Küßchen, n. hubička, hubka, vſſka, f. polibenjčko, n.

Küſſen, ljbati, polibiti, celowati, pocelowati.

Küſſen, das, Kiſſen, podušſka, f. Hauptküſſen zum Haupte, podhlawnice, kleines, podhlawnička, f.

Küßend, ljbagjcý.

Küßlein, n. Pölſterlein, poduſſtička, f.

Küſſung, f. Küſſen, das, ljbánj, celowánj, n.

Küſte, f. břeh mořſký, m. zábřežý, n.

Küſtenbewahrer, m. zábřeznjk, m.

Küſter, m. koſtelnjk, zwonjk, m.

Kutſche, f. kočár, kočj wůz, kočárek, m. eine hangende, wiſutý wůz, m.

Kutſchen, kutſchiren, wezti, wozyti, zprawowati wůz.

Kutſcher, m. wozka, kočj, powozný, m.

Kutſchpferd, n. kočárſký, kočowſký kůň, m.

Kutte, f. kukla, kápě, (planda, ſlanda,) f.

Kuttelfiſch, m. pawauk mořſký, m.

Kuttelfleck, m. drſtka, f.

Kuttelhof, m. maſný krám, m.

Kutteln, f. plur. drobečky, m. plur.

Kütten, f. gdaule, gdule, f. gdulowý ſtrom, m. kdaule, kdule, f.

Küttenapfel, m. gdulowé gablko, n.

Kütten, lepiti, ſlepiti.

Kützel, m. lekrwánj, lekránj, n. lektawoſt, f. den Kützel vertreiben, bugnoſt zahnati, raupy wyhnati.

Kützeln, lekrwati, lektati, wenig, polekráwati, loktati, dieß kützelt nur die Ohren, to gen vſſi polekráwá, lekrá, hladj.

Kützeln, das, lekránj, lekrwánj, polekráwánj, loktánj, n.

Kützlicht, der das Kützeln nicht leiden kann, lektawý, loktiwý, kützliche Sache, negiſtá, nebezpečná wěc, f.

Kybitz, Kübitz, Kibitz, m. laſſtowka, wlaſſtowice, laſſtowice mořſká, f.

L.

Laab, Lab, n. od. m. zum Käſemachen, ſyřiſſtě, n.

Laaben, läben die Milch, ſyřiti, poſyřiti, ſaditi, ſyřenj dělati, geläbte Milch, ſyřenj, poſyřenj, n. ſedlina, f. ſsednutj, n. poſyřené mléko, n.

Laben, občerſtwiti, očerſtwiti, občerſtwowati, očerſtwowati, ſýliti, ſyluiti, poſylniti, ſýličky nabýwati, ſich, občerſtwiti ſe, poſylniti ſe.

Labetrunk, m. ſnapitj, n. ſnapitek pro občerſtwenj, pro poſylnénj, m.

Labſal, n. občerſtwenj, wyražénj, n. poſyla, f.

Labung, f. občerſtwenj, poſylnénj, n. ſ. Labſal.

Labyrinth, m. bludiſſtě, mylné ſtawenj, n.

Lache, f. Lachen, lauže, f. močidlo, kaliſſtě, n. voll Lachen, močidlowatý, laužowatý, 2) des Meers, dymnjk, m.

Lächeln, vſmjwati ſe, zaſmáti ſe, ſſkeřiti ſe, zaſſkeřiti ſe, vſſkrnauti ſe, irron. zubiti ſe, ceniti ſe.

Lächeln, das, vſmjwánj, zaſmánj, n. vſmjſſek, m. vſſkrnutj, zaſſkeřenj, n.

Lächelnd, vſmjwagjcý.

Lachen, ſmáti ſe, heftig, überlaut, chechtati ſe, a) indem man es ſagt, thut, zaſmáti ſe, b) wenn man es hört, ſieht, ſmáti ſe, ich muß dazu lachen, muſým ſe k tomu ſmáti, er lachte dazu, ſmál ſe, zaſmál ſe tomu, zu lachen machen, rozſmjſſiti, ſmjch způſobiti, ſtropiti, ſtrápati, vdělati, k ſmjchu přiweſti, man lachte über ihn, ſmáli ſe mu, man muß über ihn lachen, muſý ſe mu člowěk zaſmáti, ſmáti, man darf weder lachen, ani ſe neſmj člowěk zaſmát, ein wenig lachen, zaſſkeřiti ſe, vſſkrnauti ſe, lachen, da es nicht ſo ums Herz iſt, neſmáti ſe ze ſrdce.

Lachen, das, ſmánj, n. ſmjch, m. heftiges, ſtarkes, chechtánj, n.

Lachend, ſměgjcý.

Lächerlich, ſměſſný, poſměſſný, k ſmjchu podobný, lächerlich ſeyn, ſměſſné, k ſmjchu býti, dieß iſt eine lächerliche Sache, to geſt wěc ſměſſná, to geſt wěc k ſmjchu, es iſt mir nicht lächerlich, nenj mi do ſmjchu, lächerlich machen einen, ſmjch, poſměch z někoho vdělati, mjti, lächerlich machen etwas, něco w ſmjch obrátiti, ſmjch včiniti, způſobiti z něčeho, ſich, lächerlich werden, ſmjch ze ſebe vdělati, k ſmjchu býti, es war ihm lächerlich, bylo mu to k ſmjchu, ſměſſné, lächerliche Dinge, ſměſſné, k ſmjchu wěcy, f. plur.

Lächerlich, adv. ſměſſně, poſměſſně.

Lachs, m. loſos, m.

Lachsforelle, f. pſtruh loſoſowý, m.

Lachter, f. Klafter, ein Seemaaß, ſáh, m.

Lächzen, ſ. Lechzen.

Lacken, m. ſlaužjcý, nohſleda, (lokay,) m.

Lade, f. Kiſte, truhla, ſchráne, truhlice, f. einer Innung, pokladna, ſkladna, pokladnice, f. Lade der Wage, držadlo, n.

Laden, der, Bude, krám, m. 2) an einem Fenſter, okenice, okence, f.

Laden, auf ſich, an einen, auf etwas auflegen, eine Laſt, wzkládati, nakládati, wzložiti, naložiti, zawrcy, zawaliti, vwrcy, vwaliti, eine Laſt auf einen, břjmě zawrcy, zawaliti, vwaliti, vwrcy na někoho, das Schiff, den Wagen laden, na lod, na wůz nakládati, wzkládati, die Schuld auf einen laden, winu na někoho wzkládati, dopáti, Haß, Neid, Feindſchaft, hněw, nenáwiſt, nepřátelſtwj na ſe vwaliti, wzbuditi, hněw, nenáwiſt, nepřátelſtwj ſobě způſobiti, vhoniti, w hněw, w nenáwiſt, w nepřátelſtwj wegjti, vpadnauti, 2) das Gewehr, die Kanone, Flinte, nabjgeti, nabiti, 3) zu Gaſte laden, zwáti, pozwati, vor Gericht, pohnati, obeſlati, obſýlati.

Ladendiener, m. mládenec w krámě, krámſký, kupecký, m.

Ladenflügel, m. okence, okenice, f.

Ladenjunge, m. mládenec krámſký, w krámě, m.

Ladſtock, m. ſtremflik, m. hůlka, f.

Ladung, f. das Laden eines Schiffes, Wagens, nakládánj, naloženj, n. náklad, m. eines Gewehres, Geſchützes, rána, f. nabitj, n. Einladung zur Mahlzeit, zwánj, pozwánj, n. vor Gericht, eines entfernten, půhon, důhon, m. pohnánj,

nj, obeſlánj, obſýlánj, n. obſýlka, f.

Laffe, m. alt. Lapp, traup, hlupec, hňup, hulwát, m. ein junger Laffe, weyljzek, heyſek, holobrádek, m.

Lage, f. des Orts, położenj, n. poloha, f. 2) des Geſchützes, ſtawadlo, n. Lage der Sachen, způſob, m. powaha wěcý, f. nach der Lage der Sachen, dle powahy wěcý, dle způſobu wěcý, Lage von gedruckten, geſchriebenen Bögen, ſložení, n. Lage, Erde, Steine, Breter, halda, f.

Lager, n. im Felde, leženj wogenſké, n. tábor, m. ſtanisſtě, ſtanowiſſtě, położenj wogſka, n. zum Lager gehörig, táborſký, ein Lager ſchlagen, leženj wyměřiti, rozměřiti, ſtaniſſtě, ſtanu, leženj rozbiti, zarazyti, wogſko położiti, polem ſe położiti, Bette, poſtel, f. lože, lůže, n. des Wildes, brloha, f. daupě, n. peleš, f. im Keller, worauf die Fäſſer liegen, kantnýř, m.

Lagerbier, n. ležák, m.

Lagern ſich, wie die Armee, kláſti ſe, położiti ſe polem, rozhoſtiti ſe, auf dem Felde, im Graſe, rozproſtřjti ſe, rozhoſtiti ſe, położiti ſe na poli, na trávě, zum Eſſen, ſedati, ſednauti, ſázeti ſe k ſtolu.

Lagerſtatt, f. poſtel, f.

Lahm, chromý, lahme Entſchuldigung, chromá, kulhawá wýmluwa, f.

Lähmen, lahm machen, chromiti, ochromiti, zchromiti, chromotau porazyti, lahm werden, chromnauti, zchromnauti, ochromnauti.

Lähmung, f. act. chromenj, ochromenj, zchromenj, n. paſſ. chromota, f.

Laib, m. ein Laib Brod, rundes Brod, bochnjk chleba, bochánek, bochnec, pecen, pecenec, pecnjk chleba, m.

Laich, m. and. n. Leychen der Fiſche, n. gikry, f. plur. der Frösche, žabj weyce, n. plur.

Lallen, bebrati, žwatlati, zagjkati ſe, ſſeplati, breptati.

Lallen, das, bebtánj, žwatlánj, zagikánj ſe, ſſeplánj, breptánj, n. bebtawoſt, žwatlawoſt, zagikawoſt, ſſeplawoſt, breptawoſt, f.

Lallend, bebtawý, žwatlawý, zagikawý, ſſeplawý, breptawý.

Lamm, n. beran, beránek, m. gehně, n. ſpátes, pozdnj gehně, n. ſáugendes, neodſazené gehně, wie ein Lamm, gako beránek, das Weibchen, gehnice, f.

Lämmchen, n. beránek, m. gehňátko, n.

Lammfell, n. gehněčj kůže, gehněcina, f.

Lammfleiſch, n. gehněčj maſo, n. gehnětina, f.

Lampe, f. ſwjtedlnice, ſwjce, lampa, f.

Lampenmann, Lampenputzer, m. lampář, m.

Lampenſtock, m. ſwjcen, poſtawec, m.

Lamprete, f. lapryda, lamprya, f.

Lancette, f. puſſtadlo, puſſtárko, n.

Land, n. Erde, Boden, zem, země, f. feſtes, země ſſiroká, wzdálená od moře, pewná země, kragina, f. das gelobte Land, zaſljbená země, jemandes Land, ein Strich Landes, krag, m. kragina, zem, f. feindliches Land, nepřátelſká země, kragina, Land, das gebauet wird, pole, n. auf dem Lande wohnen, na poli, we wſy, w kragi, wenku býti, oſtáwati, übers Land, přes pole, außer Landes, přeſpolnj, zum Lande gehörig, kragnj, die Armee zu Lande, wogſko zemſké, n. zu Lande und zu Waſſer, po zemi y po wodě, in allen Ländern, po wſſech, we wſſech kraginách, zemich, von Land zu Land, z kraginy do kraginy, weß Landes, odkud, z kterého kraje, zu Lande, na zemi, Länder, Lande, země, kraginy, f. plur. des Landes verweiſen, ze země wypowědjti, das Land bauen, zemi, rolj, dědinu, pole dělati, zdělati.

Landadel, m. zemané wenkowſſtj, m. plur. zemanſtwo wenkowſké, n.

Landbau, m. dělánj, ſtrogenj pole, rolj, n.

Landbeſchreiber, m. wypiſowatel, popiſowatel země, kragin, m.

Land-

Landbeſchreibung, f. popſánj, wypſánj země, kragin, n. popiſa, f. popis, weypis země, kragin, m.
Landbetrieger, m. podwodnjk, ſſkůdce země, m.
Landbettler, m. pokladač, ſſibal, ſſeydjř, m.
Landbote, m. zemſký, kragſký poſel, m.
Landcharte, f. Landkarte, mappa, f.
Landdirne, f. ſedlſké, wenkowſké děwče, holče, n. wenkowſká, ſedlſká holka, djwka, f.
Landebelmann, m. zeman wenkowſký, m.
Landen, připlauti, připlawati, přiſtrčiti, přiſtati k břehu, připlawiti ſe k břehu, s lodj k břehu přiſtawiti, da man landen kann, břehowatý.
Landenge, f. wzká země, klauza mezy dwěma moři, f. okřidlj, n. wzkoſt země, f.
Ländereyen, f. plur. dědiny, f. plur. poplužj, n. plur.
Landfahrer, m. ſwětoběžnjk, tulák, ermál, ludař, těkař, tkymač, běhaun po ſwětě, m.
Landfleiſcher, m. wenkowſký řeznjk, maſař, m.
Landflüchtig, poběhlý, odběhlý, zaběhlý, taulawý, poběhlec, odběhlec, m. werden, freywillig, vſtaupiti, vhnauti ze země, vtecy, prchnauti.
Landfriede, m. pokog, mjr zemſký, m.
Landfuhren, f. plur. wenkowſké wozy, m. plur. fůry, f. plur.
Landgeiſtlicher, m. wenkowſký duchownj, kněz, m.
Landgericht, n. über ein ganzes Land, práwo zemſké, n. 2) Dorfgericht, wenkowſké práwo, n.
Landgraf, m. Lantgrabě, Lantkrabě, n. und m.
Landgut, n. ſtatek wenkowſký, b) pozemſký, m. poplužj, n.
Landgütchen, n. ſtateček wenkowſký, b) pozemſký, m. poplužjčko, n.
Landhaus, n. auf dem Lande, ſtatek, m. dědina, f. wo die Stände zuſammkommen, ſtawenj zemſté, n. dům zemſký, m.
Landherr, m. dědinjk, m.
Landhof, ſ. Landhaus.
Landhütte, f. chalupa, katrč, f.
Landjunker, m. wenkowſký ſſlechtic, panoš, chlapjk, m.
Landkündig, powědomý, obecný, zgewný, wyhlášſený, landkündig machen, wůbec proneſti, prowolati.
Landkutſche, f. wůz wenkowſký, m. fůra wenkowſká, polnj, f.
Landläufer, m. běhaun, tulák, poběhlec, poběhljk, tkymač, těkač, ermál, ſwětoběžnjk, potlaučka, pobuda, m.
Landleben, n. žiwot wenkowſký, m. žiwobytj wenkowſké, ſedlſké, polnj, n.
Ländlich, im Lande gewöhnlich, landesüblich, běžný, beywalý, ländlich, ſittlich, gak ſám kdo chce, podlé ljboſti, wůle, podlé práwa země, 2) landmäßig, nach Art des Landes, wenkowſký, ſedlſký, polnj.
Landmädchen, n. děwče wenkowſké, n. holka wenkowſká, f.
Landmann, m. ſedlák, ſedlſký člowěk, ratay, m. 2) Landſaß, dědinjk, m.
Landmeſſer, m. zemoměřič, země měřič, m.
Landmeßkunſt, f. zemoměřictj, země měřictwj, wměnj zemoměřičné, zemoměřické, n.
Landmünze, f. čjſlo zemſké, n.
Landpfarr, ſ. Landprediger.
Landpfleger, m. zprámce země, wládař, m.
Landplage, f. muka zemſká, f.
Landprediger, m. wenkowſký kazatel, m.
Landrath, m. rada zemſká, f.
Landrecht, n. práwo, zřjzenj zemſké, n.
Landrichter, m. ſudj zemſký, m.
Landsart, f. Landesart, der Leute, powaha, f. způſob, mraw lidi, národu, m. des Bodens, powaha země, f.
Landſaße, m. dědinjk, m.
Landſäßig, oſedlý w zemi.
Landſchaft, f. kragina, f. krag, m.
Landſchaftlich, kragnj.
Landſchule, f. Dorfſchule, ſſkola wenkowſká, f.

Landseinkünfte, f. plur. přjgmy zemské, m. plur.
Landseinwohner, m. bydlitel, obywatel země, m.
Landsfürst, m. Landesfürst, knjže, pán země, m.
Landsgebrauch, m. Landesgebrauch, obyčeg, mraw země, m.
Landsherr, m. pán země, m.
Landsherrlich, zemopanský.
Landskind, n. zdeyssj synek, tu rodilý, w zemi rodilý, rozený, zdeyssj rodič, m. zdeyssj djtě, n.
Landsknecht, m. dráb, m.
Landsleute, m. plur. kragané, wlastencowé, m. plur.
Landsmann, m. kragan, kragánek, wlastenec, m. was vor ein Landsmann? gaký kragan, z gaké kraginy, země, odkud rodilý? unser Landsmann, nassinec, náš wlastenec, kragan, m.
Landsmannschaft, f. kraganstwj, n.
Landssprache, f. řeč země, f. gazyk země, domácý, wlastenský, m.
Landstände, m. plur. stawowé zemsstj, zemané, m. plur.
Landstrasse, f. sylnice, wozowá cesta, f.
Landstreicher, m. Landfahrer, Landläufer, tulák, běhaun, potlaučka, pobuda, poběhlec, poběhljk, bludař, m.
Landstrich, m. prauh, pás, (sstrych) země, kraginy, m.
Landsvater, m. otec země, m.
Landsverräther, m. zrádce, prorádce země, m.
Landsverrätherey, f. zrada, prorada země, f.
Landsverweisung, f. wypowěděnj, wyhnánj, wypuzenj ze země, z wlasti, wyhnanstwj, n.
Landtafel, f. dsky zemské, f. plur.
Landtag, m. sněm, sgezd, m. halten, sněm držeti, mjti, sněmowati, dazu gehörig, sněmownj.
Landthier, n. zemské, domácý zwjře, n.
Landtrauer, f. smutek zemský, m.
Landüblich, w zemi obyčegný, obwyklý.
Landverderblich, zemi sskodliwý, sskodný, na sskodu, na vgmu.
Landverderber, m. sskůdce země, zemský, m.
Landung, f. připlawenj k břehu, n.
Landvogt, m. vřednjk, sudj zemský, m.
Landvogtey, f. vřednictwj, sudstwj zemské, n.
Landwein, m. wjno zemské, n.
Landwirth, m. hospodský, krčmář wenkowský, m.
Landwirthschaft, f. hospodářstwj wenkowské, n.
Landwirthschaftlich, hospodářský.
Lang, dlauhý, ein langer Mensch, wysoký, wytáhlý člowěk, m. vrostlý, osobný, ein sehr langer Mensch, dlauhoš, dlauhý člowěk, pauza, m. etwas lang, podlauhlý, podlauhowatý, obdlaužný, wie eine Abhandlung, Erzählung, obdlaužný, podlaužný, ein langes und breites, hrozně mnoho, ein langer Weg, daleká, dlauhá cesta, f. langer Bart, dlauhá, dolů opusstěná brada, f. dlauhé fausy, m. plur. es würde zu lange seyn, dlauhoby bylo, potřebowaloby chwjle, lang und rund, oblý, okrauhlý a dlauhý, ein langes Leben, dlauhý, žiwot, wěk, dlauhowěký žiwot, m. dlauhé žiwobytj, n. dlauhowěkost, f. von langer Zeit, od dawnjho času, od dáwna, zdáwna.
Lange, lang, adv. dlauho, lange vorher, dáwno, dlauho před tjm, lange hernach, dlauho potom, po dlauhém času, länger als ein Jahr, dýl nežli rok, nichts länger, nic dýl, déle, so lange die Welt stehet, gak dlauho, co swět stogj, stane, sieben Fuß lang, sedmi noh zdýlj, dlauhý, es wird schon nicht lange wehren, giž to nebude na dlauze, dlauho trwati, schon lange, giž dáwno, dlauho, lange nicht so gut, dalece horssj, es ist sehr lang, gest giž dáwno, dlauho, předawno tomu.
Länge, f. dýlka, f. einer Person, vrostlost, wysokost, weysska, dýlka, dlauhost, osobnost, f. der Zeit, des Alters, dlauhost, f. Länge des

Leibs,

Leibs, weyſſka, poſtawa tĕla, f. mit der Länge der Zeit, ſwým časem, Länge einer Rede, dlauhoſt, obdlauženoſt řeči, f. in die Länge, dem Maaße nach, in die Höhe, wie ein Feld, Haus, Garten, do dýlky, in die Länge, der Zeit nach, na dlauho, na dlaubé lokte, Länge des Weges, des Abſtandes, dálka, f. in die Länge ziehen, protáhnauti, protahowati, prodlužowati, prodlauženi, na dlauhý loket wzýti, měřiti, na dlauhé truhly zalożiti.

Langen, darreichen, podáwati, podati, 2) ſich erſtrecken, ſáhati, doſáhati, doſahowati, 3) reichen, ſtačiti, doſtačiti, poſtačiti, mit etwas, wyſtačiti, damit lange ich nicht, tjm newyſtačjm, to mi newyſtačj.

Länger, adv. dýle, dýlegi, délegi, adj. delſſj, länger machen, zdelſſiti, delſſj včiniti, vdělati, je länger, je ärger, čjm dýl, tjm hůř.

Langeweile, f. dlauhá chwjle, f. ſ. Weile.

Langfüßig, dlauhonohý.

Langhaarig, wlaſatý, dobře wlaſatý, dlauhowlaſý, kosmatý, ſrſnatý.

Langhändig, dlauhoruký.

Länglicht, podlauhlý, podlauhowatý, länglicht und rund, oblý.

Langmuth, f. dobromyſlnoſt, dobrá myſl, tichoſt, krotkoſt myſli, f. dlauhočekánj, ſhowjwánj, n. dlauhočekánliwoſt, ſhowjwagjčnoſt, f.

Langmüthig, dobromyſlný, tichý, krotký, dlauhočekánliwý, ſhowjwagjcý, ſhowjwagjčný.

Langmüthig, adv. dobromyſlně, tjſſe, krotce, ſhowjwagičně.

Langnäſicht, noſáč, noſál, noſatý, noſek, dlauhonoſý.

Langohr, langöhricht, langöhrig, vcháč, vſſatý, dlauhowchý.

Langſam, wáhawý, meſſkawý, negapný, neſſauſſný, zpozdilý, zdlauhawý, znenáhlý, wie eine Sache, der Sache, podlauhawý, znenáhlý.

Langſam, adv. wáhawě, meſſkawě, zpozdile, poznenáhlu, znenáhla, polehku, polehaučku, zdlauhawě, zdlauha, langſam gehen, poznenáhlu, znenáhla, wáhawě, zdlauha, pomalu choditi, reden, wáhawě, zdlauhawě, zdlauha, pomalu mluwiti, langſam thun, poznenáhlu, wáhawě gjti, něco dělati.

Langſamkeit, f. wáhawoſt, meſſkawoſt, negapnoſt, neſſauſſnoſt, zpozdiloſt, zdlauhawoſt, f.

Langſchläfer, m. oſpalec, m.

Längſt, adv. dáwno, dlauho, ich habe ihn längſt nicht geſehen, dáwno ſem ho newidĕl.

Längſte, der, die, das, neydelſſj, auf das längſte, co neydýl, neydéle.

Längſtens, zdawna, dáwno.

Längſthin, na dýlku.

Langweilig, zdlauhawý, wáhawý, ſeyn, wáhati, wáhawým, zdlauhawým býti.

Langweilig, adv. zdlauhawě, wáhawě.

Langweiligkeit, f. zdlauhawoſt, wáhawoſt, f.

Langwierig, dlauhotrwalý, dlauhotrwánliwý, dlauhotrwagjcý.

Langwierig, adv. dlauhotrwale, dlauhotrwánliwě.

Langwierigkeit, f. dlauhotrwaloſt, dlauhotrwánliwoſt, f.

Langzerrig, wáhawý, zpozdilý, zdlauhawý, párawý.

Lanze, f. kopj, f. dřewce, n.

Lanzenbrechen, das, lámánj kopj, dřewce, n.

Lanzenträger, m. kopidnjk, kopinnjk, m.

Lanzette, f. puſſtaplo, puſſtátko, n.

Lappe, uſit. Lappen, m. tapart, kloc, m. zum Abwiſchen, wonuce, f. hadr, m. zum Flicken, tapart, kloc, klůcek, m. Lappe, Laffe, ein alberner, einfältiger, läppiſcher Menſch, ſproſták, tulpa, tura, hňup, nebohſtjk gehňátko, laula, m. guter Lapp, dobrý blázen, m.

Lapperey, f. titérky, darečky, f. plur. ſſibřinky, m. plur. daremnoſt, f.

Lappicht, zerlumpt, odraný, zedraný, otrhaný, otrhanec, odranec, m. 2) welk, hangend, ſwěſſeny, odwě-

ſſený, odwjzlý, ſwjzlý, werden, ſeyn, odwjznauti.

Läppiſch, titěrný, ničemný, daremný, läppiſch Zeug, darečky, titěrky, daremné, ničemné, titěrné wěcy, daremnoſti, f. pl. ſſibřinky, m. pl. laſſkowánj, n. treiben, titěrky, darečky, wěcy daremné, ničemné prowáděti, darečkowati, daremkowati, laſſkowati, ſſibřinky prowáděti.

Läppiſch, adv. titěrně, daremně, ničemně.

Läpplein, Läppchen, n. kapartek, klásek, m.

Lappöhricht, klepovchý.

Lärm, m. Lärmen, n. powyk, hluk, hřmot, pokřik, m. bauře, f. lermo, n. voll Lärmens, hlučný, bauřliwý, Lärm machen, lärmen, powyk, hluk, hřmot, bauři, pokřik dělati, činiti, tropiti, um etwas, dowáděti, powyk dělati pro, skrz něco, es iſt ein entſetzlicher Lärm, geſt hrozný powyk, hřmot, Lärmen blaſen, ſchlagen, lermo, wzhůru traubiti, bjti.

Lärmen, hlučeti, bauřiti, hulákati, ſchmälen, eifern, dowáděti, bauřiti.

Lärmenblaſer, Lärmenmacher, m. hulák, bořitel, m.

Lärmend, hlučný, hřmotný, bauřliwý, lärmende Muſik, Luſtbarkeit, hlučná hudba, weſeloſt, f.

Larve, f. přetwářka, ſſkrabuſſka, f. zpotwořenj twáře, n. mit, in der Larve eines Heuchlers, vljčený, přiſtřený pokryteſtwjm.

Laß, faul, liknawý, ljný, wáhawý, leniwý, rozmařilý, negapný, müde, zchwácený, werden, zliknawěti, zwáhawěti, zleniwěti, znegapnětí, zlenětí, müde, zchwáticí ſe, ſeyn, leniti ſe, liknawěti, liknowati ſe, leniwěti, lenětí.

Laßdünkel, m. ſobſtwj, n. ſobětnoſt, f. ſamomilenſtwj, n.

Laßeiſen, n. puſſtadlo, n.

Laſſen, erlauben, verſtatten, zulaſſen, nechati, puſtiti, laß mich zu Athem kommen, nech mne oddechnauti, laß meinen Namen in deine Gedichte ſetzen, nech mé gméno do twých básnj poſtawiti, jemanden ins Haus laſſen, někoho do domu puſtiti, wpuſtiti, pauſſtěti, wpauſſtěti, einen wieder kommen laſſen, někoho nechat opět přigjti, ſich von jemanden erſtechen, betriegen, beſpritzen ꝛc. laſſen, dáti ſe od někoho probodnauti, podweſti, oklamati, oſſáliti, poſtřjkati, nicht laſſen, verbieten, verhindern, neuechati, jemanden nicht ins Haus laſſen, nepuſtiti někoho do domu, 2) befehlen, verſchaffen, ſorgen, verordnen, veranſtalten, dáti, einem etwas wiſſen, melden laſſen, dáti někomu něco wěděti, wzkázati někomu něco, etwas machen laſſen, dáti něco dělati, einen grüßen laſſen, dáti pozdrawowati, ſich die Schuhe ausziehen laſſen, dáti ſobě střewjce zauti, er läßt ſich daran angelegen ſeyn, dáwa ſobě na tom záležeti, 3) unterlaſſen, hinweglaſſen, nicht thun, ein Ding ſeyn laſſen, nechati, zanechati, ponechati, laß ihn gehen, nech ho, ſeine Sorgen ſeyn laſſen, nechati ſwých ſtaroſtj, ſwých péčj, ich kann es nie laſſen, nemohu toho nechati, laß mich dieß thun, gehen, nech mne to včiniti, nech mne, 4) zurücklaſſen, nach ſich laſſen, hinterlaſſen, nechati, zanechati, zůſtawiti, 5) verlaſſen, im Stiche laſſen, opuſtiti, einen von einem nicht laſſen, nepuſtiti, nevpuſtiti od někoho, 6) entlaſſen, von ſich laſſen, puſtiti, aus ſeiner Gewalt laſſen, propuſtiti, 7) auslaſſen, herauslaſſen, die Gelegenheit aus den Händen, puſtiti, Wein aus dem Faße laſſen, wjno wypuſtiti, zur Ader, aus der Ader laſſen, žilau puſtiti, aus dem Sinne laſſen, z myſli puſtiti, wypuſtiti, 8) das Leben laſſen für jemanden, žiwot wzdáti, hrdlo, žiwot ſložiti, 9) etwas um einen gewiſſen Preis laſſen, überlaſſen, nechati, dáti, laß mir dieſes um, für drey Gulden, nech mně to za tři zlaté, 10) einem jeden das Seinige laſſen, gednomu każdému

ſwé nechati, ponechati, bey etwas bewenden laſſen, při něčem zanechati, man läßt ihnen ihre Freyheit, necháwá se gim gegich ſwoboda, 11) ablaſſen, abſtehen, puſtiti, wpuſtiti, pauſſtěti, wpauſſtěti, odſtaupiti od něčeho, nechati, zanechati něčeho, nicht von ſeiner Weiſe laſſen, nepuſtiti, newpuſtiti, neodſtaupiti od ſwého způſobu, nenechati, nezanechati ſwého způſobu, nicht von ſeiner Rachgier, nenechati ſwé mſtitedlnoſti, newpuſtiti od nj, 12) einem den Zügel laſſen, ſchießen laſſen, wzdu puſtiti, pauſſtěti, powoliti, powolowati někomu, 13) etwas in ſeinem Werthe oder Unwerthe laſſen, zanechati při ſwé cenĕ, 14) einen vor ſich laſſen, předpuſtiti, před ſebe puſtiti, er läßt die Leute gern vor ſich, rád lidi předpauſſti, před ſebe pauſſtj, 15) ich habe mir ſagen laſſen, dal ſem ſy říct, powjdali, prawili mi, 16) laß ſeyn, nimm an, geſetzt, dey tomu, deyme tomu, ku přjkladu, nechme, 17) das läßt ſich leicht ſagen, to ſe dá lehce říci, mluwiti, es läßt ſich leicht begreifen, dá ſe lehce pochopiti, was ſich ſehen, hören läßt, co ſe dá widĕti, ſlyſſeti, 18) hieben ließe ſich fragen, přitom mohlby ſe někdo zeptati, 19) laſſet uns gehen, podme, laſſet uns dieſes thun, včiňme to, 20) laß ſehen, laß ſchauen, hören, okaž, at ſe podjwám, at ſlyſſjm, das laß mich ſehen, okaž mi, to mně okaž, to mně nech widĕti, laß dich hören, du ſollſt dich hören laſſen, dey ſe ſlyſſeti, máš ſe dát ſlyſſeti, 21) das laß dir geſagt ſeyn, to ſy pamatug, 22) mit dergleichen Perſonen, oder Sachen läßt ſichs nicht eilen, s takowými oſobami neb wěcmi ſe nedá poſpjchati, 23) ausſehen, ſcheinen, eine Geſtalt, ein Anſehen haben, gewinnen, wohlſtehen, wie ein Kleid, Band, Farbe ꝛc. wypadati, wyhljzeti, ſluſſeti, es läßt gerade als ob, es läßt albern, wunderlich, wypadá to zrowna gakoby, hlaupě, diwně, geziemen, ſluſſeti, dieß läßt dir nie gut, to ti neſluſſj, aus den Augen laſſen, z očj puſtiti, zpuſtiti, ſich nicht zulaſſen wiſſen, newědĕti ſe gak wkrotiti, zdržeti, einen, etwas hin oder her laſſen, puſtiti někoho, něco ſem tam, geben laſſen, ſich etwas, dáti sobě něco dát, laß das ſeyn, nech, zanech toho, gut ſeyn laſſen, přeſtati, nechati na něčem, laß das gut ſeyn, gen na tom přeſtaň, gen to tak nech, etwas bleiben laſſen, něco tak nechati, laß bleiben, nech tak, von ſich laſſen einen, puſtiti od ſebe, wie einen Geruch, Geſtank, wüni, ſmrad od ſebe pauſſtěti, puſtiti, wypuſtiti, wydati, wydáwati, dáwati, gehen laſſen jemanden von ſich, puſtiti někoho od ſebe, zufrieden, s pokogem, na pokogi nechati, laß ihn gehen, zufrieden gehen, nech ho s pokogem, na pokogi, er läßt mich nicht gehen, nicht zufrieden, nenechá mne s pokogem, na pokogi, laß ihn gehen, nech ho, gehen laſſen die Haare, wlaſy opuſtiti, rozpuſtiti, laſſen wie es iſt, nechati, die Orgel gehen laſſen, puſtiti, rozpuſtiti warhany, bekannt werden laſſen, wydati, dáti na gewo, kommen laſſen jemanden, dáti zawolat, přiweſt, etwas, dáti sobě přiwezt, laß ihn kommen, přiweď ho, zawoley ho, at, nechť sem přigde, ruffen laſſen, dáti zawolat, das Waſſer laſſen, moč puſtiti, wypuſtiti, močiti, unter ſich gehen laſſen, pod sebe dělati, pauſſtěti, etwas in das Waſſer, puſtiti, pauſſtěti, wpuſtiti, wpauſſtěti, hören laſſen Worte, wypauſſtěti ſlowa, ſich, dáti se ſlyſſet, das läßt ſich hören, to ſe dá, dáwá ſlyſſet, ſehen laſſen ſich, dáti se widět, ſpatřit, laß ſehen! okaž! es läßt ſich noch gehen, laufen, dá se geſtě co běžeti, gjti, geſt heſtý kus cesty, laſſen ſie ſich dienen, ſnacu, dagj ſy ſlaužiti, říci, das laß mir eine Lie-

be,

be, einen Meiſter ſeyn, to geſt ti pane láſka, miſtr, das muß man ihm laſſen, laſſen muß man ihm dieß, to ſe mu muſý nechat, laß mir dieß Stückchen, nech mi ten kauſek, laß mich hinein, puſt mne tam, laß es nicht dazu kommen, nedopuſt tomu, nedey, nenech k tomu, na to přigiti, das muß man nur ihm, dir laſſen, to ſe muſý gen gemu, tobě zanechati, etwas laſſen, davon abſtehen, aufhören, nechati, zanechati něčeho, puſtiti, vpuſtiti, přeſtati od něčeho, den Krieg ſeyn laſſen, nechati, zanechati wálky, ſeine Geliebte laſſen, ſwau milau opuſtiti, nechati, zanechati, einen weit hinter ſich laſſen, daleko giných za ſebau nechati, Art läßt nicht von Art, ſ. Art.

Läßig, liknawý, negapný, nedbalý, ſ. Laß.

Läßigkeit, f. liknawoſt, nedbaloſt, negapnoſt, f.

Laſt, f. břemeno, břjmě, n. tjž, f. náklad, m. tjhota, obtjžnoſt, f. wie ein Stein, Gebäude, Bauch, ſpauſta, tjž, f. der Fuhrmann hat eine ſehr groſſe Laſt, ten wozatag má hrozný náklad, tjž, zur Laſt ſeyn, werden, býti obtjžným, těžkým, protimyſlným, býti k obtjžnoſti, das An- und Ausziehen iſt mir eine Laſt, oblácěti ſe a ſwlékati geſt mi tjhota, těžko, obtjžno, zur Laſt legen einem etwas, winu na někoho wzkládati, za winu dáwati, winu dáti, winu přičjtati, winu ſcjtati, cpáti na někoho, eine Laſt auflegen, aufladen, břemeno wzložiti, naložiti, vwrcy, vwaliti, břemenem ſtjžiti, ſich die Laſt vom Halſe ſchaffen, břemeno ze ſebe, z krku ſhoditi, ſwrcy, ſložiti, zawrcy, břemena ſe ſproſtiti.

Laſtbar, pracný, ſaumarnj, ein laſtbarer Eſel, ſaumarnj oſel, m. ein laſtbares Thier, ſaumarnj, pracné howado, n. 2) ſchwer, nákladnj, těžký.

Laſter, n. zloſt, zlobiwoſt, neſſlechetnoſt, f. neſſlechetenſtwj, n. neprawoſt, proſtopaſſnoſt, f. inſofern es ſchändlich iſt, neſſlechetnoſt, neprawoſt, f. ein Laſter begehen, neprawoſt, neſſlechetnoſt ſpáchati, neprawoſti ſe dopuſtiti, dočiniti, inſofern es einem anklebt, angebohren iſt, auhona, wada, f.

Laſterfrey, bez auhony, bez wady.

Laſterhaft, zloſtný, zlobiwý, neſſlechetný, zloſynſký, zlotřilý, proſtopaſſný, ein laſterhafter Menſch, člowěk zlobiwý, zloſtný, neſſlechetný, zlotřilý, zloſtnjk, neſſlechetnjk, zloſyn, lotr, m.

Laſterhaftigkeit, f. neſſlecheteuſtwj, n. neſſlechetnoſt, zlobiwoſt, zlotřiloſt, proſtopaſſnoſt, f.

Läſterer, m. öffentlicher, im Geſichte oder Abweſenheit, hánce, vtrhač, zlolegce, zlolayce, ruhač, m. Läſterer Gottes, der Religion, ruhač, rauhač, poruhač, m.

Läſterinn, Läſtererinn, f. vtrhánkyně, zlolaykyně, ruhačka, f.

Laſterleben, n. zloſynſtwo, n. žiwot zloſynſký, neſſlechetný, zloſtný, proſtopaſſný, m.

Läſterlich, hánliwý, hančliwý, vtrhawý, zloleyčný, vtrhačný, gegen Gott, ruhawý, ruhačný.

Läſterlich, adv. hánliwě, vtrhawě, zloleyčně, vtrhačně, gegen Gott, ruhawě.

Läſtermaul, n. vtrhačná, nectná, lehkomyſlná huba, f.

Läſtern, vtrhati, ze cti laupiti, pohaněti, zhaněti, vhaněti, rauhati ſe, láti, zloláti, Gott läſtern, ruhati ſe, poruhati ſe Bohu.

Läſtern, das, vtrhánj, ze cti laupenj, hanění, pohanění, zhanění, vhanění, rauhánj ſe, porauhánj, lánj, zlolánj, zloleyctwj, n.

Läſternd, hánliwý, vtrhawý, zlolayčný, ruhawý.

Läſterrede, f. řeč hánliwá, hančliwá, vtrhawá, f. gegen Gott, řeč ruhawá, zlolayčná, f.

Läſterung, f. vtrhánj, ze cti laupenj, vhanění, n. zlolayčnoſt, f. gegen Gott, ruhawoſt, f. ruhánj, lánj, n. zlolayčnoſt, f. zloleyctwj, n.

Laſtervoll, plný nepráwoſti, neſſlechetnoſti, zloſti, zlobiwoſti.
Läſterwort, n. ſlowo háuliwé, hánčliwé, vtrhačné, vtrhawé, zlolayné, ruhawé, n.
Läſterzunge, f. gazyk zlolayčý, zlolayčný, ruhawý, lehkomyſlný, m.
Läſtig, beſchwerlich, obtiżný, těžký.
Laſtſand, Ballaſt, m. hrubſſi, obhraubný pyſek, m.
Laſtſchiff, n. lodj nákladowá, nákladná, f.
Laſtthier, Laſtvieh, n. howado ražné, dělné, dobytče, n. dobytek, m.
Laſttragend, noſyčný.
Laſtträger, m. noſyč, pytlonoš, m.
Laſtwagen, m. nákladnj wůz, (faſuňk,) m.
Latein, n. Latina, f. Latein reden, latinſky, latině mluwiti, verſtehen, latině, latinſky rozuměti.
Lateiner, m. Latinář, Latinjk, m. guter Lateiner, m. dobrý Latinář.
Lateiniſch, Latinſký, die lateiniſche Sprache, Latinſká řeč, f. Latinſký gazyk, m. das Lateiniſche, Latina, f. Latinſký, intell. to, Latinſký gazyk, m. auf lateiniſch, po latinſku, na latinſky, latinſky.
Lateiniſch, adv. latinſky, lateiniſch reden, latinſky, latině mluwiti.
Laterne, f. ſwjtedlnice, lucerna, ſwětlonoſſka, f.
Laternenmacher, Laternenmann, m. ſwjtedlnjk, m.
Latinität, f. Latinářſtwo, n.
Latte, f. lat, lať, krokew, f. mehrere oder viele, latj, n. mit Latten belegen, latowati, latj přibigeti, krokwe w hromadu wázati, kleine Latte, krokwice, latka, f. mit der Latte laufen, albern ſeyn, zhlaupa teſáti.
Lattholz, n. latewnj dřewo, n.
Lattnagel, m. latewnj hřeb, hřebjk, m.
Latwerge, f. lektwař, m.
Laz, m. zum Anziehen, oblečka, f. punt, m. zum Vorſtecken, wokrużj, n.
Lau, wlažný, mjrně teplý, drobet chladný, lau werden, chladnauti, ochladnauti, wychladnauti.
Laub, n. wětwj, mágowj, n. zelené ratoleſti, f. plur. voll Laubes, wětwowatý, ratoleſtný, von Laube, ratoleſtowý, ratoleſtný, wětwowý, Laub bekommen, ratoleſti doſtáwati, ratoleſtiti ſe.
Laube, f. laub, m. laubj, podlaubj, podſýpj, n. im Garten, beſeda, f. am Hauſe, oder ein Gebäude, oblauk, m.
Lauberhütte, f. wětwowý ſtánek, m. darunter ſitzen, pod zelenau ſeděti.
Lauberhüttenfeſt, n. ſwátek ſtanů Židowſkých, m.
Laubfroſch, m. žába zelená, f.
Laubgrün, gaſné zelený.
Laubhütte, f. Lauberhütte.
Laubicht, ratoleſtný, wětwowatý, wětwowý.
Laubreich, f. Laubicht.
Laubwerk, n. wětwowj, wětwj, n. an Säulen, krance, m. plur.
Lauch, m. por, m. vom Lauche, porowý, z poru.
Lauchfarbe, f. oſſleychowá, nazelená barwa, f.
Lauchfärbig, oſſleychowý, nazelený.
Lavendel, m. lewandule, f.
Lavendelwaſſer, n. lewandulowá woda, f.
Lauer, m. ſchlechter Wein, patéſký, plur. zadnj wjno, n. 2) ein Tölpel, ungeſchickter Menſch, traup, kulpa, hulwát, m.
Lavette, f. kantnýř, m. podpjradlo, n.
Lauf, m. běh, m. freyen Lauf haben, mjti wolný průchod, běh, freyen Lauf laſſen, nechati wolný běh, průchod, nach dem Laufe der Welt, dle běhu ſwěta, dem gemeinen Laufe nach, ſtarým během, dle ſtarého obecnjho běhu, das iſt der Lauf der Welt, to geſt běh ſwěta, im vollen Laufe, w neywětſſjm běhu, w yprku, cwálem, yprkem, der Lauf der Sonne, des Mondes, okolek, běh, m. ſeinen Lauf vollenden, wie die Sonne, der Mond, die Jahrszeiten, okolek ſwůg obbjhati, obběhnauti, běh ſwůg dokonati, im Laufe, w běhu, na běhu, ſeinen Lauf nehmen, běh ſwůg obrátiti

nĕkam, wzýti, Lauf im Rohr, hlawnĕ, f.
Laufbahn, f. záwodnj mjſto, n. (plac, m.) der Sterne, okolek, m.
Laufen, běhati, běžeti, tĕkati, laufen hin und her, ſem a tam běhati, přebjhati, ſich můde laufen, vběhati ſe, vhnati ſe, zum Thore hinauslaufen, branau wybĕhnauti, vtecy, davon, vtecy, vtjkati, prchnauti, vprchnauti, vběhnauti, Gefahr, w nebezpečenſtwj ſe dáti, wydáti, nebezpečenſtwj podniknauti, podſtaupiti, w nebezpečenſtwj wydánu býti, w nebezpečenſtwj přigiti, vpadnauti, wider das Geſetz laufen, běžeti, wider etwas laufen, mit dem Kopfe, zawaditi, vrazyti ſe, vſtrčiti ſe, einem in die Hände, entgegen, in den Weg laufen, běžeti, wběhnauti do rukau, wſtřjc, w ceſtu, in das Geld, do pĕnĕz běžeti, über etwas, darüber weglaufen, přebĕhnauti, es lief mir über den ganzen Leib, hrůza mne obeſſla, immer herum laufen, tĕkati, taulati ſe, ſem a tam běhati, probjhati ſe, běhaunem, tulákem býti, wie die Hunde, tecy, wie die Hündinnen, běžeti ſe, wie die Schweine, gezditi po ſobĕ.
Laufen, das, běhánj, n. der Durchfall, běhawka, f. im währenden Laufen, w běhu, w ſamém běhu, 2) der Hunde, tečenj, n. der Hündinnen, běženj ſe, n. der Schweine, gezdĕnj po ſobé, n.
Laufend, běžjcý, laufender Jude, wĕčný Žid, m.
Läufer, m. běhaun, tĕkař, m.
Läuferey, f. das Laufen, běhaunſtwj, n.
Läuferinn, f. běhaunka, f.
Läuferiſch, běhaunſký.
Läuferrock, m. Schuh, kabát, ſtřewjc k záwodu, proſſjwaný, lehký, m.
Läuferſtock, m. hůl olowěná, s olowem, f.
Lauffeuer, n. oheň běžný, rychlý, wie ein Lauffeuer, gakby pálil.
Laufgraben, m. přjkop, m. přjkopy, plur. při obleženj, průkop, m.
Laufgrätze, f. mezy záwodnické, f. plur.
Laufiſch, läufig, tĕkawý, bugný, laufiſch ſeyn, wie die Hunde, tĕkati ſe, wie die Hündinnen, běžeti ſe, wie die Schweine, gezditi po ſobĕ.
Laufplatz, m. záwodnj mjſto, n.
Laufrock, ſ. Laufenrock.
Laufſchuh, ſ. Laufenſchuh.
Laufthier, n. rychlé zwjře, n.
Laufwagen der Kinder, m. wozeyček, m.
Laufzettel, m. liſt běžný, weyhoſt, m. geben, weyhoſt dáti.
Lauge, f. lauh, m.
Läugbar, ſ. Leugbar.
Läugnen, ſ. Leugnen.
Läugner, ſ. Leugner.
Läugnerinn, ſ. Leugnerinn.
Läugnung, ſ. Leugnung.
Laulichkeit, f. wláha, wlažnoſt, f.
Laulicht, wlažný, laulicht werden, wlažnauti, zwlažnauti, zwlažnĕti.
Laune, f. wáſſeň, f. rozmar, m. myſl, chut, wůle, f. er hat manchmal eine wunderliche Laune, mjwá diwnau wáſſeň, bywá diwného rozmaru, er iſt itzt nicht in oder auf, bey guter Laune, nenj teď při dobré, w dobré wůli, myſli, wáſſni, dobré myſli, nemá teď dobrau wůli, nenj w dobré chuti.
Launicht, wáſſniwý.
Lauren, čjhati, čuměti.
Lauren, das, čjhánj, čumĕnj, n.
Laurer, m. čjhač, čjhal, m.
Laus, f. weš, f. kleine, weſſka, f.
Lauſchen, poſlauchati, ſſetřiti.
Lauſchen, das, poſlauchánj, ſſetřenj, n.
Lauſchend, poſlauchagjcý, ſſetřjcý.
Lauſcher, m. poſluchač, ſſetřitel, m.
Lauſejunge, m. wſſiwec, wſſiwý, m.
Lauſekerl, m. chlap wſſiwý, wſſiwec, m.
Läuſekraut, n. Baum, Wurzel, wſſiwec, m.
Lauſen, wſſi wybjrati.
Lauſerey, f. wſſiwota, f.
Lauſeſalbe, f. maſt pro wſſi, f.
Lauſeſucht, f. wſſiwá, weſſnj nemoc, wſſiwoſt, f.
Lauſicht, läuſig, wſſiwý.

Laut,

Laut, adj. hlaſyty, zwučný, mit lauter Stimme, zwučným, wyſokým, celým hlaſem, mit lauter Stimme rufen, na hlas, hlaſem wolati, laut, kund machen, na gewo wyneſti, rozhláſyti, ohláſyti, laut werden, rozhláſyti ſe, na gewo wygjti.

Laut, adv. hlaſytě, na hlas, zwučně, laut reden, ſchreyen, hlaſyte, na hlas, hlaſem mluwiti, wolati.

Laut, m. Ton, hlas, zwuk, m. einen Laut von ſich geben, hlas, zwuk od ſebe dáti, gleicher Laut, gednohláſnoſt, gednozwučnoſt, f. gleiches Lauts, gednohláſný, gednozwučný, 2) Inhalt, znění, n. Briefe gleiches Lautes, gednoſtegně znějicý pſanj, w geden rozum pſané, n.

Laut, ſubſt. oder adv. laut des Teſtaments, Geſetzes, folgender Worte, des Befehles, dle znění kſſaftu, prawidla, ſlow, rozkazu.

Lautbar, ſ. Laut, adj.

Lautbuchſtabe, m. gednohláſná, gednozwučná čtena, f.

Laute, f. lautna, f. Laute ſchlagen, lautnu, na lautnu hráti.

Lauten, zwoniti.

Lauten, znjti, zwučeti, ſo lauten ſeine Worte, tak znějj geho ſlowa, es lautet ſo, tak to znj.

Lautenmacher, m. lautenjk, m.

Lautenijt, m. Lautenſchläger, lautnjk, m.

Lautenſchlägerinn, f. lautnice, f.

Lauter, čiſtý, pauhý, proſtočiſtý, die lautere Wahrheit, pauhá, proſtočiſtá, čiſtá prawda, f. lauteres Gold, ryzý zlato, n. lauteres Waſſer, čiſtá woda, f. pur, nichts als, ſamý, lauter brave Leute, ſami hodnj lidé, lauter Exempel aus der Schrift, aus dem Cicero, ſamé příklady z pjſma, z Cycerona, aus lauter Gold, ze ſamého zlata, lauter Spitzbüberey, ſamé ſſelmowſtwj, n. lauter, nichts als Waſſer, ſamá woda, f. lauter Bauchdiener, ſami, pauzý bachora ſlužebnjcy, m. plur. lauteres Weſen, proſtočiſtá bytnoſt, f.

Lauterkeit, f. čiſtota, proſtočiſtoſt, f.

Läutern, reinigen, čiſtiti, včiſtiti, cýditi, přepauſſtěti.

Läuterung, f. čiſtění, včiſtění, cýdění, přepauſſtěnj, n.

Laye, m. obecný člowěk, layk, m.

Lazaret, ſ. Krankenhaus.

Leben, žiwu býti, (žjti,) er hat nicht viel zu leben, nemá mnoho, od čeho žiwu býti, in den Tag hinein leben, bez ſtaroſti a péče žiwu býti, lebe wohl, měg ſe dobře, žiw buď s Bohem, von etwas leben, od něčeho žiwu býti, in Lüften, auf der Erde, und im Waſſer leben, w powětřj, na zemi a we wodě žiwu býti, žjti, ſo lange ich lebe, habe ichs nie geſehen, co gſem žiw, gakě žiw ſem toho newiděl, er ſoll leben, ať geſt zdráw, zdráw buď, wie lebt er mit ſeinen Kindern, gak geſt žiw ſe ſwými dětmi, ſo wahr ich lebe, gako gſem žiw, zu einer Zeit leben, gednoho času žiwu býti, gednowěkým býti, weit hinaus leben, wyweſti dny ſwé w dlauhé wěky, přerwati žiwotem, žjti, ſagt man meiſt von Thieren.

Leben, das, žiwot, m. žiwobytj, n. žiwobyt, m. das ewige, žiwot wěčný, noch am Leben, geſſtě žiw, geſſtě při žiwobytj, w žiwobytu, w žiwoſti, am Leben bleiben, w žiwoſti, při žiwobytj zůſtati, bey meinem Leben, a) ſo wahr ich lebe, gak dlauho žiw budu, b) ſo lange ich lebe, co gſem žiw, gakě žiw, eines langen Lebens, dlauhoživý, dlauhowěký, dlauhého žiwobytj, das Leben abſprechen, hrdla, žiwota, na hrdlo odſauditi, wie ein Arzt, žiwobytj odepřjti, bey deſſen, bey meinem Leben, za geho, za mého žiwobytj, mit dem Leben bezahlen, žiwotem, hrdlem placiti, wie das Leben ausſehen, býti, wyhljžeti gen gak krew a mléko, ſein Leben aufopfern, dahin geben, es wagen, ſwůg žiwot, ſwé hrdlo obětowati, ſložiti, ſwého žiwota ſe odwážiti, ſein Leben daran ſetzen, ſwůg žiwot, ſwé hrdlo naſaditi, wynaſaditi,

diti, das Leben zubringen, żiwot tráwiti, stráwiti, das Leben führen, żiwot wésti, das Leben verwirken, smrti zaslaużiti, am Leben strafen, na hrdle, na żiwotě trestati, das Leben um einen geben, żiwobytj pro někoho dáti, nach dem Leben mahlen, zeichnen, dle żiwosti malowati, bey Leib und Leben verbieten, pod ztracenjm hrdla zapowědjti, Weg zum Leben, cesta k żiwotu, das Leben beschliessen, enden, swůg żiwot dowesti, skončiti, żiwot, dny swé, dny żiwota swého dokonati, wykonati, wyplniti, wydniti żiwot swůg, das ist mein Leben, darinn bestehet mein Leben, to gest mé żiwobytj, Leben in Handlungen, Reden, Schriften, żiwost, f. Licht des Lebens, swětlo żiwota, n. ohne Leben, s. Leblos, für mein Leben gern, gakě żiw, co gsem żiw rád, das menschliche Leben, żiwot lidský, člowěka, smrtedlný, bey unserm Leben, za nasseho żiwota, za nassich dnů, ein Leben haben, żiwot mjti, ums Leben kommen, o żiwot, o hrdlo přigjti, sein Leben verlieren, hrdlo, żiwot ztratiti, so lange mir Gott das Leben gönnet, verleihet, dokud mi Bůh żiwota, bytu zde na swětě popřege, dokud Bůh żiwota propůgčj, das Leben verlängern, verkürzen, żiwota, żiwobytj prodlaużiti, zkrátiti, ein langes Leben, dlauhý, dlauhowěký żiwot, m. dlauhé żiwobytj, dlauhowěkost, f. haben, dlauhého wěku býti, dlauhý, dlauhowěký żiwobytj mjti, dlauhowěkým býti, eines langen Lebens werth, dlauhého, prodlaużilého, dlauhowěkého żiwota hodný, das gemeine Leben, żiwot obecný, Lauf des Lebens, běh żiwota, m. ein ruhiges, ein einsames, schändliches ꝛc. Leben führen, pokogný, saukromný, potupný, hanebný ꝛc. żiwot wésti, żiwobytj hanebné ꝛc. wésti, aus diesem Leben scheiden, z tohoto żiwota wygjti, sich sein Leben nehmen, hrdlo, żiwot sobě odnjti, sich ums Leben bringen, o hrdlo, o żiwot se připrawiti, ein stillsitzendes Leben führen, sedacý żiwot wésti, einem nach dem Leben trachten, hledati něčjho bezżiwotj, bezhrdlj.

Lebend, lebendig, noch nicht todt, żiwý, żigjcý, żiwý gsaucý, lebendig werden, obżiwnauti, ożiti, obżiti, lebendig machen, wzkřjsyti, obżiwiti, żiwot nawrátiti, lebendiges Geschöpf, żiwý twor, m. unter der Zahl der Lebendigen seyn, býti w počtu żiwých, der lebendige Gott, żiwý Bůh, wieder lebendig, obżiwlý, ożilý, opět żiwý, bey lebendigem Leibe, s żiwým tělem, lebendig, munter machen den Geist, obżiwowati ducha.

Lebendigmachend, wzkřjsyící, obżiwugicý.

Lebendigmacher, m. wzkřjsytel, obżiwitel, m.

Lebendigmachung, f. wzkřjsenj, obżiwenj, n.

Lebensart, f. wie sich einer uehret, způsob żiwota, m. Aufführung, způsoby, mrawy, m. plur. mraw, způsob w mrawjch, m. mrawnost, f.

Lebensbalsam, m. mok, balssám żiwota, m.

Lebensbaum, m. strom żiwota, m.

Lebensbrod, n. chléb żiwota, m.

Lebensende, konec żiwota, żiwobytj, m.

Lebensgefahr, f. nebezpečenstwj żiwota, n.

Lebensgeist, m. duch żiwotnj, żiwota, m.

Lebensgeister, m. plur. duchowé sýly, żiwotnj, m. plur.

Lebensgrösse, f. postawa, weysska těla, tělesná, f. in Lebensgrösse, w celé postawě, we weyssce těla.

Lebenskraft, f. sýla, moc żiwotnj, f.

Lebenslang. co żiw, gakě żiw.

Lebenslänge, f. dýlka żiwota, f.

Lebenslauf, m. běh żiwota, m. 2) Lebensbeschreibung, f. Lebensgeschichte, přjběhy żiwota, m. plur. żiwot, m. żiwobytj, n. jemandes Lebens-

beuslauf beſchreiben, žiwot, žiwobyti, přjběh žiwota něčjho popſati.

Lebenslicht, n. ſwětlo žiwota, n.

Lebensmittel, n. plur. potrawa, žiwnoſt, f. pokrm, m. gjdlo a pitj, n.

Lebensſaft, m. ſtáwa žiwotnj, f.

Lebensſatt, ſyt žiwota.

Lebensſtrafe, f. treſt hrdelnj, m. zur Lebensſtrafe verurtheilen, na hrdlo odſauditi.

Lebensumſtände, m. plur. okoličnoſti žiwota, f. plur.

Lebenswandel, m. obcowánj, n. žiwot, m.

Lebenszeit, f. čas žiwota, m. bey ſeinen Lebenszeiten, za geho žiwobytj, žiwota, wěku, žiwnoſti.

Lebensziel, n. cýl a konec žiwota, m.

Lebenszweck, m. wmyſl, ſhled žiwota, m.

Leber, f. gátra, n. plur. die Leber betreffend, gaternj, kleine Leber, gatřička, n. plur. von der Leber weg, zpřjma wen.

Leberbalſam, m. gaternjk, m.

Leberfleck, m. piha, f.

Leberkrankheit, f. nemoc gaternj, f.

Leberkraut, n. gatrnjk, m.

Leberlein, n. gatřička, n. plur.

Leberſucht, f. Leberkrankheit.

Leberſüchtig, na gátra nedužiwý.

Leberwurſt, f. gitrnice, gatrnice, f.

Lebhaft, munter, žiwý, žiwný, žiwotný, čerſtwý, žiwobytný, lebhafter Vortrag, lebhafte Rührung, Empfindung, Vorſtellung, Farbe, Ausdruck, Eindruck, Ort, žiwé přednesſenj, hnutj, cýtěnj, předſtawenj, n. žiwá barwa, f. žiwé wygádřenj, doraženj, n.

Lebhaft, adv. munter, žiwě, žiwně, čerſtwě, žiwobytně, žiwotně, ſich lebhaft etwas vorſtellen, žiwě ſobě něco předſtawiti.

Lebhaftigkeit, f. žiwoſt, žiwobytnoſt, žiwotnoſt, čerſtwoſt, f.

Lebkuchen, Lebzelten, m. Honigkuchen, Pfefferkuchen, pernjk, marcypán, m. lahůdka, f.

Lebkuchler, Lebzeltner, m. pernikář, lahůdkář, m.

Leblos, was nie gelebt hat, bezduſſný, nežigicý, bezžiwotný.

Lebloſigkeit, f. bezduſſnoſt, bezžiwotnoſt, f.

Lebtage, m. plur. Lebzeit, dny žiwota, m. plur. hat man ſein Lebtage ſo was gehört, ſlyſſelli kdo gak ſy žiw, co ſy žiw co takowého? mein Lebtage nicht, co gſem žiw ne, nikdy.

Lecken, ljzati, obljzati, mlznauti, etwas gutes, mlſati, alle Finger nach etwas lecken, wſſecky prſty obljzati, küſſen, ljbati, poljbati, leck mich im Arſch, polib mne w prdel.

Lecker, m. ljzač, poljzač, mlaſkač, m. 2) junger, weyljzek, m.

Leckerbißen, Leckerbißlein, n. lahůdka, pamlſka, mlaſkanina, pochotná krmě, pochautka, f. pamlſky, mlaſkaniny, pochotné krmě, f. plur.

Leckermaul, m. mlſná huba, f. mlſný polizač, mlaſkáček, mlſák, m.

Leckerey, f. mlſnota, f. ſ Leckerbißen.

Leckerhaft, mlſný, mlaſkawý.

Leckung, f. ljzánj, obljzánj, n.

Leder, n. kože, kůže, f. ſemiſches, girycha, zámiš, f. an der Schleuder, kůže v praku, einem das Leder gerben, kůži wylupati, wyprášiti, weylupka dáti, vom Leder ziehen, meč, kord z poſſwy wytaſyti, dobyti, wytrhnauti.

Lederbereiter, m. Lohgerber, Lederer, koželuh, ſmradař, m. Weißgerber, girchář, ſmradař, m.

Lederbereitung, f. koželuhſtwj, n.

Lederfarbe, f. kožená barwa, f.

Ledern, kožený.

Ledig, frey, ſwobodný, wolný, zwolný, proſtý, proſt, laſſen, ſwobodného včiniti, propuſtiti, oſwoboditi, wyproſtiti, 2) ehelos, ſwobodný, neženatý, panic, lediger Stand, ſwobodný, panický ſtaw, m. bezženſtwj, panictwj, n. 3) leer, prázdný, ledig von Geſchäften, prázdný, ſwobodný od pracý, es iſt ledig, geſt prázdno, ledig machen, prázdniti, wyprázdniti, ledige Taſche, prázdná kapſa, f. wie eine

Stelle,

Stelle, prázdný, ledig seyn, býti prázdným.

Lediglich, toliko, zhola, zprázdna, lediglich nichts kennen, zhola, zcela, zprosta nic nevměti.

Ledigkeit, f. prázdnost, f.

Leede, f. remenisstě, n.

Leer, prázdný, holý, leere Worte, Versprechungen, holá, prázdná slowa, n. holé, prázdné sliby, m. plur. Hoffnung, holá, prázdná, marná naděge, f. leer ausgehen, kommen, zprázdna gjti, přigjti, abziehen, s prázdnau odgjti, odtáhnauti, leeres Gerede, prázdnomluwenj, n. leerer Hügel, leeres Feld, nach der Erndte, leerer Boden, prázdný, holý kopec, m. holé, prázdné pole, n. holá, prázdná země, f. leer machen, prázdniti, wyprázdniti, wie die Felder, smjtati, klidit, sklizeti, leere Nuß, leerer Magen, prázdný ořech, žaludek, m.

Leere, f. prázdnost, prostora, f.

Leeren, ausleeren, prázdniti, wyprázdniti.

Lefze, f. pysk, m. pysky, rtowé, m. plur. der große Lefzen hat, pyskatý.

Legen, klásti, položiti, der Wind, der Sturm hat sich gelegt, wjtr se vtjssil, povkrotil, vlewil, vtjchl, bauře se vtjssila, vlehla, vtjchla, povkrotila, der Zorn leget sich, hněw vlewuge, přestáwá, pomjgi, Eyer legen, wegce nésti, snesti, beyseits legen, odložiti, vložiti stranau, Stricke, Netze legen, kličky, zálohy, pletky klásti, vkládati, auf etwas, wložiti, položiti, klásti na něco, die Schuld auf einen, winu na někoho klásti, wzkládati, za winu dáwati, připisowati winu někomu, einem etwas zur Last legen, s. Last; legen Geld an Interessen, vkládati penjze na aurok, vor Augen, před oči klásti, předložiti, předstjrati, předestřjti, předočiti někomu něco, zu etwas legen, přikládati, přiložiti, in etwas, wložiti, wkládati, in einen legen, Triebe, Gaben, wie Gott, wkládati, wložiti, unter etwas, klásti, wkládati mezy něco, w něco, do něčeho, 2) sich auf etwas, auf eine Kunst, oddati se na něco, wynaložiti, wynakládati, wynasnažiti se na něco, obrátiti se k něčemu, mysl k něčemu přiložiti, sich in etwas legen, wie der Staub, klásti, wkládati, wložiti se w něco, do něčeho, sich in etwas zur Vermittelung, in eine Streitigkeit, wkládati se, klásti se w něco, do něčeho, hinter sich legen, založiti za sebe, es aufzuheben, wložiti, wklidit, um etwas herum legen, obkládati, obložiti, einen in den Bann, dáti do klátby někoho, wydati klátbu na někoho.

Legegeld, n. sázka, f. penjz za wchod, m.

Legezeit, f. čas snesseni wagec, m.

Leghenne, f. kwočna, f.

Lehen, Lehn, f. manstwj, léno, n.

Lehnbar, mit Lehensverbindlichkeit behaftet, manský, lennj.

Lehnbrief, m. list manský, lennj, m.

Lehngut, n. statek manský, lennj, m.

Lehnherr, m. man, pán manstwj, m.

Lehnhof, m. dwůr manský, lennj, m.

Lehnmann, m. man, m.

Lehnrecht, n. práwo manské, lennj, n.

Lehne, f. zábradlj, zábradlo, n.

Lehnen sich, an etwas, auf etwas, podpjrati se, podepřjti se na něco, opjrati se, opřjti se o něco, klásti se na něco, 2) lehnen, leihe Geld, půgčiti, půgčowati, zan půgčiti.

Lehnstuhl, m. lenoch, m.

Lehnsweise, manský.

Lehramt, n. wřad učitelský, učitele, m.

Lehrart, f. způsob w učenj, w cwičenj, m.

Lehrbegierde, f. žádost, chtiwost učenj, f.

Lehrbegierig, žádostiwý, chtiwý učenj.

Lehrbegriff, m. obsah učenj, m.

Lehrbrief, m. list za wyučenau, m. geben, dáti za wyučenau.

Lehrbuch, n. kniha k učenj, f.

Lehrbursche, m učedlnjk, m.

Lehre, f. naučenj, powčenj, n. nauka, f. jemandes, učenj, n. Lehren geben,

nawčenj dáwati, ſich nehmen, brá-ti, wzýti ſobě nawčenj, das Lehren, die erſte Lehre, Lehrjahre, wče-nj, n. in die Lehre geben, na, do wčenj dáti, geben, do wčenj gjti, choditi, aus der Lehre entlaufen, z wčenj wtecy.

Lehren, einen, wčiti, nawčiti, powči-ti, powčowati, etwas, dieß, jenes, wčiti, nawčiti, powčiti, wywčiti někoho něčemu, něco, er lehrte mich geigen, nawčil mne hausti, wer hat dich das gelehrt, kdo tě tomu wčil, es lehret es die Erfahrung, wčj tomu zkuſſenoſt, öffentlich lehren eine Wiſſenſchaft, wčiti, Kinder, wčiti děti.

Lehren, das, wčenj, powčenj, powčo-wánj, wywčowánj, n.

Lehrend, wčjcý.

Lehrer, m. Lehrmeiſter, wčitel, m.

Lehrerinn, f. wčitelkyně, wčitelka, f.

Lehrgebäude, n. wčitelſtwj, n.

Lehrgeld, n. penjze za wčenj, za wy-wčenau, m. plur.

Lehrhaft, wčeliwý, ſ. Gelehrig.

Lehrjahr, n. rok wčenj, m. léta wče-nj, n. plur.

Lehrjunge, m. wčedlnjk, m.

Lehrknäblein, n. žáček, m.

Lehrling, m. žák, wčenec, wčedl-njk, m.

Lehrmäßig, wčitelſky.

Lehrmeiſter, m. Lehrmeiſterinn, f. ſ. Leh-rer, Lehrerinn.

Lehrreich, wčenliwý, powčenliwý.

Lehrſaal, m. wčitedlna, wčjrna, f.

Lehrſatz, m. wčitba, f.

Lehrſtube, ſ. Lehrſaal.

Lehrſtuhl, m. ſtolice wčitelſká, f.

Lehrtheil, m. djl wčenj, m.

Leib, m. tělo, n. ohne Leib, netělný, bez těla, bey Leibe, dick, tělnatý, zhrublý, při těle, einen Leib bekom-men, tělnatěti, bey Leibe nicht, ni-koliwěk, na žádný způſob, bey Leib und Lebensſtrafe, pod ztracenjm hrdla, an Leib und Leben, na hrdle, auf Leib und Leben an-klagen, obžalowati z hlawy, na hrdlo státi někomu, z hlawnj, z wtrpné pře obwiniti, auf den Leib geben, zugeben, na tělo gjti, Ehre im Leibe haben, čeſt w těle mjti, 2) bleibe mir vom Leibe, nechoď ke mně, Mutterleib, žiwot, m. ſchwe-resLeibes, s těžkým, s welikým žiwo-tem, s auřežkem, Bauch, Unterleib, ži-wot, m. harter Leib, twrdý žiwot, es betrift Leib und Leben, hrdla, ſtra-cenj hrdla ſe to dotýče, über Leib und Leben richten, o hlawu, o hrdlo ſauditi, Leib ohne Kopf, Arm, Füſſe, Rumpf, mařas, m.

Leibarzney, f. žiwotnj léčařſtwj, n.

Leibarzt, m. žiwotnj léčař, m.

Leibbuch, n. neymilegſſj kniha, f.

Leibchen, kleiner Leib, tjlko, n. zum Anziehen, žiwůtek, m.

Leibeigen, dědičný, wlaſtnj poddá-ný, w ſlužbu podrobený, chlap, otrok, m. leibeigen machen, chlapa, otroka učiniti, w chlapſtwj, w otroctwj wweſti, w ſlužbu podro-biti, leibeigener Knecht, otrok, man, m.

Leibeigenſchaft, f. wlaſtnoſt těla, wlaſt-nj poddanoſt, f. chlapſtwj, otro-ctwj, člowěčenſtwj, n.

Leibesarbeit, f. práce těla, tělesná, hmotná, f.

Leibesbeſchaffenheit, f. způſoba, způ-ſobnoſt, způſobiloſt, powaha tě-la, tělesná, f.

Leibesdicke, f. tluſtoſt, hruboſt tě-la, f.

Leibesfrucht, f. im Leibe, vor der Ge-burt, plod žiwota, m. nach der Ge-burt, porod, m.

Leibesgeſtalt, f. způſoba, poſtawa tě-la, tělesná, f.

Leibeskräfte, f. plur. ſýly žiwotnj, f. plur. ſýla žiwotnj, f. bey guten ſem, při dobré ſýle býti, aus allen Lei-beskräften, ze wſſj ſýly žiwotnj, alle Leibeskräften anwenden, wſſecky ſýlu žiwotnj wynaložiti.

Leibesſchaden, m. ruhona, wada tě-lesná, f.

Leibesſchmerz, m. boleſt žiwotnj, w žiwotě, f.

Leibesſchwachheit, f. mdloba, neduži-woſt tělesná, tála, f.

Leibeſſen, n. zamilowané, neymilegſſj gjdlo, n.
Leibfarbe, f. Fleiſchfarbe, tělná barwa, f. meine, neymilegſſj, zamilowaná barwa, f.
Leibfarbig, tělné barwy.
Leibgarde, ſ. Leibwache.
Leibgerüchte, ſ. Leibeſſen.
Leibhaftig, životný, on ſám oſobný.
Leibhaftig, adv. životně.
Leibig, tělný.
Leibkoch, m. životnj kuchař, m.
Leibkutſcher, m. wozka, kotčj životnj, wlaſtnj, m.
Leiblein, ſ. Leibchen.
Leiblich, tělesný, 2) leiblicher Bruder, wlaſtnj bratr, m. leibliche Eltern, wlaſtnj rodičowé, m. plur.
Leiblich, adv. tělně, 2) wlaſtně.
Leibpferd, n. zamilowaný kůň, m.
Leibrock, m. popáſný kabát, živůtek, m. ſukně, f.
Leibſchneiden, n. řezánj w břiſſe, n.
Leibſchneider, m. životnj, zamilowaný kreyčj, m.
Leibſpruch, m. průpowěd neymilegſſj, zamilowaná, f.
Leibwache, f. ſtráž životnj, f.
Leiche, f. tělo mrtwé, n. vmrlec, m. vmrlčina, vmrlina, mrtwina, f. wie eine Leiche blaß, bledý gako ſmrt, gako raucho, gako stěna, zmrtwělý, zur Leiche werden, vmřjti, zemřjti, zur Leiche machen, vmrtwiti, 2) Begräbniß, pohřeb, m. pochowáwánj, n. pohřebnj průwod, m. zur Leiche gehen, na pohřeb, na pochowáwánj gjti, zur Leiche gehörig, pohřebnj.
Leichenbegängniß, n. průwod pohřebnj, m. pochowáwánj, n. služby za mrtwé, f. plur. halten, pohřeb činiti, průwod pohřebnj držeti.
Leichenbegleiter, m. průwodce pohřebnj, m.
Leichenbegleitung, ſ. Leichenbegängniß.
Leichenbitter, m. zwáč na pohřeb, m.
Leichenfackel, f. pochodeň, ſwjce pohřebnj, f.
Leichengedicht, n. báſeň pohřebnj, f.
Leichengeld, n. penjze od pohřbu, m. plur.
Leichengepränge, n. ſláwa pohřebnj, f. průchod pohřebnj, m.
Leichengeräthe, n. nástroge pohřebnj, m. plur. přjprawa, f. přjprawy pohřebnj, f. plur.
Leichengeſang, m. zpěw pohřebnj, m.
Leichenkerze, f. ſwjce, ſwjčka pohřebnj, f.
Leichenlied, n. pohřebnj pjſeň, f.
Leichenpredigt, f. kázanj pohřebnj, n. halten, mjti, držeti, činiti kázanj pohřebnj.
Leichenrede, f. řeč pohřebnj, f.
Leichenſtein, m. hrobowý kámen, m.
Leichenträger, m. hrobař, m.
Leichentuch, n. ſukno, proſtěradlo pohřebnj, n.
Leichnam, m. tělo mrtwé, n.
Leicht, zu thun, lehký, ſnadný, leichte Hand, lehká ruka, f. leichte Schreibart, lehký, ſnadný způſob w pſanj, m. leichter Dienſt, lehká služba, f. leicht wird ihm alles, wſſecko geſt mu lehké, 2) leicht am Gewichte lehký, etwas leicht, lehaučký, leicht machen am Gewichte, lehčiti, zlehčiti, leichte Koſten, Speiſe, Geld, lehké vrraty, gjdlo, penjze.
Leicht, adv. lehce, ſnadně, dieß kannſt du leicht thun, to můžeš lehce, ſnadně včiniti, es iſt mir leicht ums Herz, geſt mi lehce okolo ſrdce, ſehr leicht, lehyčce, ſnadničce, man wird ihn nicht ſo leicht finden, nenagdau ho tak lehce, ſnadně.
Leichtfertig, lehkowážný, lehkomyſlný, ſwéwolný.
Leichtfertig, adv. lehkowážně, lehkomyſlně, ſwéwolně.
Leichtfertigkeit, f. lehkowáżnoſt, lehkomyſlnoſt, puſtoſt, ſwéwolnoſt, f.
Leichtgläubig, lehkowěřjcý, ſnadnowěřjcý, lehkowerný, ſnadnowěrný, lehké wjry.
Leichtglaubigkeit, f. lehkowěrnoſt, ſnadnowérnoſt, ſnadnoſt k wěřenj, f. ſnadné wěřenj, vwěřenj, n.
Leichtigkeit, f. zu thun, ſnadnoſt, lehkoſt, f. Leichtigkeit des Gewichts, lehkoſt wáhy, lehká wáha, f.
Leichtlich, adv. lehaučce, ſnadničce, ſnadno, ſnadně, lehce.

Leicht-

Leichtſinn, m. lehká myſl, lehkomyſlnoſt, lehkoſt, plzkoſt, powětrnoſt, zfaučiloſt myſli, f.

Leichtſinnig, lehké, plzké myſli, lehkomyſlný, powětrný, zfaučilý, plzký na myſli, kam wjtr tam pláſſť.

Leichtſinnig, adv. lehkomyſlně, powětrně, zfaučile, plzce.

Leichtſinnigkeit, f. ſ. Leichtſinn.

Leid, n. žaloſt, ljtoſt, boleſt, f. hoře, n. zármutek, m. es iſt mir leid, geſt mi ljto, žel, es iſt mir leid um dich, geſt mi tě ljto, žel, litugi tě, vor Leid ſterben, hořem, žaloſtj, ljtoſtj vmřjti, Leid tragen, žaloſtiti, žaloſt, ljtoſt mjti, ſmutek neſti, rmautiti ſe, Leid, zu Leide, Schaden thun, vbljžiti, vbližowati, vſſkoditi, was iſt dir Leides geſchehen, co ſe ti ſtalo, kdo ti co vbljžil, vſſkodil.

Leiden, trpěti, Schiffbruch leiden, ſſkodu na moři wzýti, tonauti, tápati, das kann ich nicht leiden, to nemohu wyſtáti, einen gut leiden können, mocy někoho wyſtáti, trpěti, er hat alles gelitten, wſſecko trpěl, přetrpěl, ſtrpěl, Schaden, ſſkodu trpěti, bráti, wzýti, neſti.

Leiden, das, trpěnj, n. das Leiden Jeſu Chriſti, vmučenj, vtrpenj Páně, n. ein rechtes Leiden, muka, f.

Leidend, gakž takž.

Leidenſchaft, f. náružiwoſt, wáſſeň, wáſſniwoſt, náklonnoſt myſli, f.

Leidenſchaftlich, náružiwý, wáſſniwý, ſeyn, náružiwým, wáſſniwým býti, náružiti, wáſſniti, werden, zwáſſniwěti.

Leidensgeſchichte, f. přjběhy o vtrpenj, o vmučenj Páně, m. plur.

Leidenszeit, f. Chriſti, čas vmučenj, vtrpenj Páně, m.

Leider, m. ein, trpič, trpitel, m.

Leider! ó žel, naſtogte!

Leidig, zarmaucený, der leidige Stolz, das leidige Geld, zarmaucená pycha, f. zarmaucené penjze, m. pl.

Leidlich, leidentlich, ſtrpěliwý, ſnešytedlný.

Leidlich, adv. leidentlich, ſtrpěliwě, ſnešytedlně.

Leidtragend, zarmaucený, žaloſtjcý, žaloſt, zármutek magjcý.

Leidweſen, n. zármutek, m. žaloſt, ljtoſt, f. žaloſtenj, n. nářek, m. zu meinem, k mé žaloſti, k mému zármutku, es iſt ein groſſes Leidweſen um ihn, geſt hrozný nářek pro něho.

Leihen, půgčiti, zapůgčiti, na vwěr, na půgčku dáti, vwěřiti, einem Geld leihen, někomu penjze půgčiti.

Leihen, das, půgčenj, zapůgčenj, vwěřenj, n.

Leiher, m. půgčitel, půgčowatel, m.

Leim, m. kleg, klj, klih, m. auf die Vögel, Vogelleim, lep, m. 2) Thon, hljna, f.

Leimen, klegowati, ſklegowati, kljžiti, ſkljžiti, na kleg ſázeti, lepiti, ſlepiti.

Leimer, m. kližič, kljžitel, m.

Leimern, hliněný.

Leimicht, hlinowatý, ſlinowatý, lepkowatý, lepký.

Leimruthe, f. wěgice lepowá, f.

Leimſtange, f. rohatina, f.

Leimung, f. Leimen das, klegowánj, kljženj, na klj ſázenj, lepenj, n.

Leinwand. f. Lehnwand. plátno, n.

Lein, m. len, m.

Leindotter, m. and. n. hubilen, m.

Leine, f. Strick, oprat, oprátka, f.

Leinen, lněný.

Leinkraut, n. wrat ſe zaſe.

Leinlach, m. proſtěradlo, n.

Leinöl, n. lněný oleg, m.

Leinſaame, m. lněné ſemeno, n.

Leinwand, f. plátno, n.

Leinwanden, plátěný.

Leinwandfabrik, f. djlna pláten, f.

Leinwandhandel, m. obchod w plátně, s plátnem, m.

Leinwandhändler, m. plátenjk, m.

Leinwandhändlerinn, f. plátenice, f.

Leinweber, m. tkadlec plátna, auch plátenjk, m.

Leinweberey, f. tkadlcowſtwj, tkadlcowſké řemeſlo, n.

Leiſe, f. Gleis, koleg, f.

Leiſe, adj. ſtille, tichý, powolný, znenáhlý, leiſer Schlaf, tiché ſpanj, n.

leiſer

leiſer Gang, tichá, powolná, znenáhlá chůze, f. leiſe Stimme, tichý, temný, zmlklý hlas, m.

Leiſe, adv. tiſſe, zticha, powolně, zpowolna, znenáhla, zlehka, poznenáhla, polehaučku, mlčečky, gehen, zpowolna, zlehka, zticha, znenáhla choditi, leiſe reden, pomalu, zlehka, mlčečky, zpowolna mluwiti, rozpráwěti.

Leiſte, f. obruba, liſſta, f. mečjk, m. layſna, f. ſpodnj prým, m. die Bretter in die Leiſten ſetzen, prkna liſſtami, mečjky ſgednotiti.

Leiſten, m. Leiſt der Schuſter, kopyto, n. über einen Leiſten, na gedno kopyto, brdo, ſchlagen, wſſecko na gedno kopyto, brdo dělati, ſeyn, býti na gedno brdo, na gedno kopyto, gedné ſſige býti, über den Leiſten ſchlagen als Schuhe, na kopyto wrazyti, nach dem Leiſten, dle kopyta.

Leiſten, prokázati, propůgčiti, dokázati, konati, wykonati, den Gehorſam, das Verſprechen, poſluſſenſtwj a wjru zachowati někomu, Geſellſchaft leiſten einem, býti někoho towaryſſem, towaryſſiti s někým, das Verſprochene, ſlib, přjpowěd držeti, zdržeti, státi k přjpowědi, wykonati ſljbenau wěc, Dienſte leiſten einem, ſlužbu prokázati, včiniti, činiti, w ſlužbě, ſlužbau ſe propůgčiti, er, es leiſtet mir gute Dienſte, činj mně dobrau ſlužbu, Hülfe leiſten, pomoc činiti, včiniti, k pomocy přiſpěti, na pomoc přiſpěti, den Eid, přjſahu ſkládati, činiti, Gewähr, ſ. Gewähr.

Leiten, weſti, woditi.

Leiten, das, wedenj, woděnj, n.

Leiter, m. wůdce, průwodčj, m.

Leiter, f. řebřjk, m. die Sproßen, ſchody, m. plur. die Seitenbäume, weřege, menýři, plur. Leiter, Folter, ſkřipec, řebřjk, m. auf die Leiter geſpannt, na ſkřipec, na řebřjk roztažený, natažený.

Leitfaden, m. prawidlo, n.

Leithund, m. wyžle, n. ſledjk, m.

Leitſeil, m. oprať, f.

Leitſtern, m. menſſj wůz, menſſj nedwěd na nebi, m.

Leitung, f. wedenj, n.

Lende, f. bedro, n. bedra, plur. ledwj, n.

Lendenbraten, m. ledwina, ledwinowá pečeně, f.

Lendenlahm, w ledwj zlámaný.

Lendenſtein, m. kámen w ledwj, w měchýři, ledwj kámen, m. lámánj okolo ledwj, n.

Lendenſucht, ſ. Lendenwehe.

Lendenſüchtig, ſ. Lendenlahm, werden, na ledwj zlámanu býti.

Lendenwehe, n. bolenj, n. bolest ledwj, ledwin, bedr, bolest ledwinná, f.

Lenken, obraceti, ohybati, wládnauti, die Pferde lenken, koně ohybati, obraceti, wládnauti gjmi, točiti, obraceti gjmi, ſich laſſen, dáti ſebau wládnauti, einen lenken, wládnauti někým, ein Schiff ꝛc. lenken, wládnauti lodj ꝛč. der ſich lenken läßt, obratný, potočilý, ohbitý, die Rede auf etwas lenken, řeč někam obrátiti, er kann mit der Hand nicht recht lenken, nemůže rukau wládnauti, obraceti.

Lenker, m. wládce, wládař, m.

Lenkſam, obratný, ohbitý, potočilý, ohebný.

Lenkſamkeit, f. obratnoſt, ohbitoſt, potočitoſt, ohebnoſt, f.

Lenkſeil, m. oprať, f.

Lenkung, f. wláda, f. wládenj, n.

Lenz, m. garo, podletj, n.

Lenzmonat, m. březen, m.

Leopard, m. lewhart, rys, m.

Lerche, f. ſſkřiwan, m. kleine, ſſkřiwánek, m.

Lerchenbaum, m. modřjn, dřjn, m. vom Lerchenbaum, dřjnowý, modřjnowý.

Lerchenſchwamm, m. dřjnowá hauba, f.

Lerm, m. Lermen, ſ. Lárm, Lármen.

Lernen, etwas, včiti, powčowati, wyvčowati ſe něco, něčemu, lerne einige Seiten, vč, wynavč ſe několik ſtránečkám, die Muſik lernen, včiti ſe hudbu, hudbě, die

freyen

freyen Künſte lernen, včiti ſe ſwobodnému vměnj, auswendig, zpaměti, nazpaměť ſe včiti, ich habe es von ihm gelernet, gá ſe to od něho navčil, ich will dich lernen lügen, budu tě včiti lhát, wer hat dich das gelernet? kdo tě to, tomu včil? da wirſt du viel lernen, tu ſe mnoho navčjš.

Lernen, das, včenj, povčowánj, n.

Lernender, m. včjcý ſe, včenec, m.

Leſchen, ſ. Löſchen.

Leſebuch, n. kniha čtenj, ke čtenj, f.

Leſegeld, n. penjze vtržené, m. plur.

Leſen, čjſti, oft, fleißig, čjtati, über etwas, čjſti o něčem, včiti něčemu, něco, wyvčowati, povčowati, zuſammen leſen, zbjrati, ſezbjrati, ſebrati, viel, mnoho ſezbjráti, nazbjrati, man lieſt, daß ꝛc. čte ſe, čteme, že ꝛč.

Leſen, das, čtenj, n. oftes, čjtánj, n.

Leſer, m. čtenář, čjtel, čitedlnjk, m. fleißiger, der oft lieſt, čjtatel, m.

Leſerinn, f. čtenářka, čjtelkyně, f.

Leſerlich, čitedlný, čitedlný.

Leſung, f. čtenj, n. öftere, čjtánj, n.

Letten, m. gjl, m. hljna měkká, lepká hlinowatá, hlinatá země, f.

Letticht, gjlowatý, lepkawý, hlinowatý.

Letzen, laučiti ſe, rozžehnáwati ſe.

Letzte, poſlednj.

Letztens, letzthin, poſledně, zum letztenmal, auf die letzte, napoſledy, k poſledku, k oſtatku, zum allerletztenmal, neyposléze.

Letztlich, ſ. Letztens.

Leuchte, f. ſwjtedlnice, f. nočnj ſwětlo, n. am Ufer, ſmolnice, f.

Leuchten, ſwjtiti ſe, ſtkwjti ſe, wie das Wetter, bleyſkati ſe, einem mit dem Lichte, ſwjtiti, poſwjtiti, leuchte mir, ſwěť mi, poſwěť mi.

Leuchten, das, ſwjtěnj, ſtkwěnj, poſwjtěnj, n. des Wetters, bleyſkánj, n.

Leuchtend, ſwjtjcý, ſtkwaucý ſe, ſtkwělý.

Leuchtenträger, m. ſwětlonoš, m.

Leuchter, m. ſwjcen, m. hangender, wiſutý ſwjcen, m.

Leue, ſ. Löwe.

Leugnen, zapjrati, vpjrati, popjrati, ſpjrati, přjti, zapřjti, neznati ſe, nepřiznati ſe, newyznati ſe, Gott, die Unſterblichkeit der Seele, ꝛc. Boha, neſmrtedlnoſt duſſe ꝛč. zapjrati, ich leugne es nicht, nepřjm toho, nezapjrám, nepjrám toho, eine Meynung, einen Satz, přjti, odpjrati ꝛč.

Leugnen, das, zapjránj, vpjránj, popjránj, ſpjránj, zapřenj, n.

Leumund, od. Läumund, m. powěſt, f. guter Leumund, dobrá powěſt, guten Leumund haben, dobrau powěſt mjti, dobropowěſtným býti, w dobré powěſti býti, böſen Leumund haben, zlau powěſt mjti, w zlé powěſti býti, zlopowěſtným býti.

Leutchen, m. plur. lidičky, m. plur.

Leute, m. plur. lidé, lidi, m. plur. viele, lidſtwo, n. die armen, ti vbozý, nebozý lidé, unter die Leute bringen etwas, rozneſti, wynesti něco mezy lidi, das ſind Leute! was das für Leute ſind! to gſau lidé, co geſt to za lidi!

Leutebetrüger, m. lidſký ſſeydjř, ſſeydjř, podwodnjk lidj, m.

Leutſcheu, newljdný, nelidſký, pokrywač, pokrywáček, pokautnjček, m. ſſtjtiwý, diwoký, ſeyn, ſſtjtiti ſe lidj, býti newljdným, diwokým, ſſtjtiwým.

Leuteſchinder, m. dřjč lidj, lidſký, m.

Leutſelig, wljdný, vmluwný, ochotný, ljbezný, přjwětiwý.

Leutſelig, adv. wljdně, vmluwně, ochotně, ljbezně, přjwětiwě.

Leutſeligkeit, f. wljdnoſt, vmluwnoſt, ochotnoſt, ljbeznoſt, přjwětiwoſt, f.

Leyder, ſ. Leider.

Leyer, f. kolowratec hudebnj, m. harfa, f. die alte Leyer, ſtará pjſnička, pjſeň, f. auf einer Leyer bleiben, ſtarau pjſeň hauſti, haudati, zpjwati, ſtarau notau zpjwati.

Leyermann, m. Leyerer, harfenjk, ſſumař, m. 2) der die Sachen verzögert, laudálek, laudač, m.

Leyern, hráti na kolowratec, im Leſen, Fahren zögern, laudati ſe.

Leyern, das, laudánj, n.

Licht, n. ſwětlo, n. gegoſſenes, gezogenes, ſwjce, ſ. ſwjčka, f. angezundenes, ſwětlo, n. 2) Licht, Schein, Tag, ſwětloſt, f. ſwětlo, n. bey Lichte arbeiten, při ſwětle, při ſwjcy, při ſwjčce pracowati, vor Lichte, vor Tage, předednem, göttliches Licht, ſwětlo Božj, n. Licht geben, ſwětlo dáti, hinters Licht führen, oſſáliti, ſſáliti, das ewige Licht, wěčné ſwětlo, n. ans Licht bringen, na ſwětlo, na gewo wyneſti, kommen, wygjti, přigjti, wie ein Menſch, wycházeti, přicházeti na ſwětlo, es gehet mir ein Licht auf, prohljžjm, wzcházý mně ſwětlo, ſwětloſt, das Licht halten, před, napřed ſwjtiti, Nachtlicht, ſwjce, nočnice, f. das Licht der Welt, ſwětlo ſwěta, das Licht putzen, ſwjčku, ſwětlo vtřjti, ans Licht gebracht werden, na ſwětlo wywedenu býti.

Licht, adj. ſwětlý, ſtkwělý, etwas licht, naſwětlý, licht, Tag werden, ſwjtati, zaſwjtati, oſwjtiti ſe, rozbřeſkowati ſe, es wird licht, ſwjtá, rozbřeſkuge ſe, oſwěcuge ſe, rozſwěcuge ſe, es iſt ſchon lichter Tag, geſt giž den bjledný, lichte Farben, ſwětlé barwy, f. plur.

Lichtarbeit, f. práce při ſwětle, f.

Lichterloh, žežhawý, žhaucý, pálagjcý, lichterloh brennen, pálati, žhnauti, plamenem hořeti.

Lichtkerze, f. ſwjčka, f.

Lichtlein, n. ſwětýlko, n. ſwjčička, f.

Lichtmeſſe, f. hromnice, f.

Lichtmücke, f. ſwětluſſka, mura, f. komár, moteyl, m.

Lichtputze, f. kratiknot, tratiknot, ſwětločiſt, m. vtěradlo, n. vtěracý nůžky, f. plur.

Lichtputzer, m. vtěrač, čiſtič ſwjček, ſwětločiſt, m.

Lichtroth, z ſwětla červený.

Lichtſcheu, pokautnjček, pokrywáček, potměſſil, m.

Lichtſchirm, m. ſtjnidlo, n. záclona, záſlona, f.

Lichtträger, m. ſwětlonoš, ſwětlonoſyč, ſwětlanoſyč, m.

Lichtwurm, m. ſwětlomuſſka, f. brauk nočnj, ohniwý, moteyl, m.

Lichtzieher, m. ſwjčkář, woſkář, m.

Lieb, milý, miloſtný, ſehr lieb, přemilý, militký, zmilený, rozmilý, es iſt dir lieb geweſen, bylo ti to milé, wděčné, lieb gewinnen, zamilowati, ſey dirs lieb oder leid, buď libo nebo žel, buď wděk neb newděk, lieb haben, rád mjti, laſkawu býti, přáti někomu, ein lieber Mann, roztomilý, rozmilý člowěk, m. liebes Kind, milé djtě, n. recht liebes Kind, Mädchen, rozmilé, roztomilé djtě, děwče, n. vorlieb nehmen, za wděk wzýti, přigjti, laſkawě, mile, wděčně přigjmati.

Liebäugeln, po očku kaukati, očima mrſkati po někom.

Liebäugeln, das, po očku kaukánj, očima mrſkánj, n.

Liebäugig, brlooký.

Liebchen, n. miljk, m. ein paar Liebchen, dwa zamilowanj.

Liebe, f. láſka, miloſt, f. Liebe erweiſen, láſku prowkázati, wděk včiniti, Liebe zu mir, zu dir, zu uns, zu euch, láſka, miloſt ke mně, k tobě, k nám, alte Liebe roſtet nicht, ſtará láſka nezrzawj, mache mirs zu Liebe, včiň, vděky mně to k miloſti, k liboſti, ten wděk, k zaljbenj, Liebe hegen gegen jemanden, láſku, miloſt mjti, neſti k někomu.

Liebediener, m. lichotiwý člowěk, miláček ženſký, náchlebnjk, m. ſ. Schmeichler.

Lieben, milowati, laſkawu býti, einen, wie ſein eigenes Kind lieben, milowati gako ſwé wlaſtnj djtě, ich liebe ihn, ſie, milugi ho, gi, gſem na něho, na ni laſkaw, ſehr lieben, welice, náramně milowati.

Liebenswerth, mrdig, láſky, miloſti, milowánj hodný, k milowánj, ein liebenswerther Mann, muž k milowánj, miloſtný, milowaný, přemilý.

Liebens-

Liebenswürdigkeit, f. miloſtnoſt láſky, miloſti hodnoſt, laſkawoſt, f.
Lieber, adj. milegſſj, adv. radĕgi, radči, ſpiſſegi, das iſt mir lieber, to geſt mi milegſſj, ich wollte lieber das haben, gábych radĕgi, radči to chtĕl mjti, ey lieber! medle!
Liebesbegebenheiten, f. plur. zamilowané přjbĕhy, o láſce, m. plur. wĕcy zamilowané, f. plur.
Liebesbezeugung, f. důkaz, m. dokázanj, prokázanj láſky, n.
Liebesblick, m. zřenj, wzezřenj, wzhlédnutj zamilowané, láſky, n. wzhled, pohled zamilowaný, miloſtný, láſky, m.
Liebesbrief, m. pſanj zamilowané, n. liſt zamilowaný, m.
Liebesbrunſt, f. horaucnoſt, wraucnoſt láſky, f.
Liebesdienſt, f. ſlužba wděčná, powděčná, milá, f. wděk, m. ſolchen erweiſen, ſlužbu wděčnau, milau prokázati, včiniti, wděk včiniti.
Liebeseifer, m. Feuer, Flamme, horliwoſt, f. oheň, plápol, plamen láſky, miloſti, m.
Liebesgedicht, n. báſeň zamilowaná, f.
Liebesgeſchichte, f. Handel, Hiſtorie, přjběhy, zběhy, m. plur. wĕcy, přjhody o láſce, zamilowané, f. plur.
Liebesgott, m. bůh miloſti, láſky, m.
Liebesgöttinn, f. bohyně miloſti, láſky, f.
Liebeshitze, f. horkoſt láſky, f.
Liebeskampf, m. bog láſky, m.
Liebeskuß, m. polibenj laſkawé, n.
Liebesluſt, f. rozkoš láſky, f.
Liebespfand, n. záwdawek láſky, m.
Liebespfeil, m. ſſip láſky, m.
Liebesthat, f. ſkutek láſky, wděčný, milý, m.
Liebestrank, m. nápog láſky, miloſti, m.
Liebestrieb, m. podnĕt, m. wnada láſky, miloſti, f.
Liebesvoll, miloſtný, rozmilý.
Liebeswerk, Wohlthat, ſkutek láſky, wděčný, miloſtný, m. Beyſchlaf, ſkutek ſmilný, m.
Liebeswuth, f. zuřiwoſt láſky, f.
Liebhaber, m. milownjk, m. von etwas, milownjk, milowný něčeho, na něco laſkawý, Freyer, milownjk, milý, miley, miljk, m. ſie wurde von ihrem Liebhaber geſchwängert, byla od ſwého miljk w obrĕžkána.
Liebhaberinn, f. milownice, f.
Liebhaberey, f. milownictwj, n.
Liebkoſen, lahoditi, lichotiti, chlácholiti, ljſati ſe, fatiti ſe, liſſcj ocas prodáwati, po ſrſti hladiti, kotyzowati.
Liebkoſend, chlácholný, lichotiwý, vliſný, ljſawý.
Liebkoſung, f. lahozenj, lichotĕnj, fatĕnj, kotyzowánj, n. vliſnoſt, f. chlácholenj, ljſánj, n.
Lieblich, dem Geſchmacke, Geruche nach, libý, ljbezný, lahodný, den Augen, ljbezný, vtĕſſený, miloſtný, den Ohren, lahodný, ljbezný, libý, wie eine Gegend, vtĕſſený, ljbezný, miloſtný, ſanft, milý, libý, laſkawý, lahodný, liebliche Muſik, lahodná, ljbezná hudba, f. liebliche Sitten, ljbezné powahy, f. miloſtné obyčege, m. plur. lieblichen Angeſichts, libého, milého, ochotného wzezřenj.
Lieblich, adv. libĕ, ljbezně, lahodně, vtĕſſenĕ, laſkawĕ, miloſtně.
Lieblichkeit, f. liboſt, ljbeznoſt, lahodnoſt, lahoda, vtĕſſenoſt, laſkawoſt, miloſtnoſt, f.
Liebling, m. miláček, m.
Lieblingsausdruck, m. neymilegſſj wyrĕcenj, wygádřenj, n. weyřk, m.
Lieblingsautor, m. neymilegſſj ſpiſowatel, ſkladatel, m.
Liebloß, nemilý, nelibý, newhodný.
Liebloſigkeit, f. nemiloſt, newhodnoſt, neliboſt, f.
Liebreich, laſkawý, miloſtný.
Liebreich, adv. laſkawĕ, miloſtně.
Liebreiz, m. wnada, f. dráždidlo, n. podnĕt láſky, f.
Liebreizend, wnadjcý, dráždjcý.
Liebreizungen, f. plur. wnady, f. dráždidla, n. podnĕty láſky, m. plur.
Liebſte, f. Geliebte, milá, milenka, miljčka, f. eine Liebſte haben, mjti milau, das iſt ſeine Liebſte, to geſt geho milá, milenka, Liebſte, Frau, neymilegſſj.

Liebſter, neymilegſſj, přemilý, Liebhaber, milý, miljk, m. Gemahl, neymilegſſj, mein liebſtes, mé neymilegſſj, am liebſten, neyradši, neyraděgi.

Liebſtöckel, m. libček, m.

Lied, n. pjſeň, pjſnička, f. ein ander Lied ſingen, ginau notau zpjwati.

Liedchen, n. pjſnička, f.

Liederbuch, n. kniha pjſnj, f.

Liederdichter, m. pjſničkář, m.

Liederlich, nachläßig, nedbalý, nedbánliwý, daremný, ničemný, ein liederlicher Kerl, nedbalec, mrcha člowěk, daremnjk, ničemnjk, dareba, m. verſchwenderiſch, marnotratný, liederliche Arbeit, Waare, nedbalá, daremná, lecgakás prácce, f. daremné, lecgaké zbožj, n. liederliches Zeug, von Sachen, daremné wěcy, darečky, plur. von Perſonen, daremný, ničemný, nedbalý, nedbánliwý.

Liederlich, adv. nachläßig, nedbale, nedbánliwě, verſchwenderiſch, marnotratně.

Liederlichkeit, f. nedbaloſt, nedbánliwoſt, f. nedbalſtwj, n. daremnoſt, f.

Liederſammlung, f. ſebránj, n. zbjrka pjſnj, f.

Liedlohn, m. mzda, záplata, f.

Liedweich, n. polnj rurka, f.

Liefern, podáwati, podati, dodati, odwáděti, odweſti, odewzdati, Getreid, Menſchen in eine Stadt liefern, obilj, lidi do města dodáwati, odwáděti, Bögen, Schriften dem Buchdrucker liefern, odwáděti, odewzdati archy, pjſma, Schriften wie ein Autor dem Publiko, podáwati, wydáwati, eine Schlacht, bitwu ſweſti, einen Kranken, Todten, odbyti.

Lieferung, f. podánj, podáwánj, odwáděnj, odwedenj, odewzdánj, n. wie ein Arzt, odbytj, n.

Liegen, ležeti, liegen an einem, wie die Schuld, Urſache, záležeti, an wem liegt es? na kom to záležj? an mir liegt es nicht, na mně to nezáležj, es liegt nichts daran, nic na tom nezáležj, darinn liegt meine ganze Hoffnung, w tom záležj má celá naděge, w tom geſt založena, poſtawena má celá naděge, liegen krank, ležeti nemocný, w nemocy, ſtonati, an dem Halſe, ležeti, býti na krku někomu, hrdlowati někoho, mit einer Perſon liegen, ljhati s oſobau někakau, allein liegen, sám ljhati, liegen bey etwas, darneben, wie Geld, Briefe, Sachen, ležeti při něčem, přiležeti něčemu, liegen vor den Augen, am Tage, býti na gewě, zgewné, patrné, očité, über die Bücher, ležeti w knihách.

Liegend, ležjcý, liegende Güter, poplužj, n. pozemſký ſtatek, m. dědiny, f. plur.

Lilie, f. lilium, n. liliowý kwět, m. blaue, modré lilium, n. kosatec, m. von Lilium, liliowý.

Lilienöl, n. liliowý oleg, m.

Lind, powlowný, měký, autlý, f. Gelind, Weich.

Linde, f. ljpa, f. von Linden, ljpowý.

Lindenbaſt, m. ljpowé lýko, n. kůra, f.

Lindenbaum, m. ljpowý ſtrom, m. ljpa, f.

Lindenholz, n. ljpowé dřewo, dřjwj, n.

Lindenwald, m. ljpowý les, m.

Lindern, měkčiti, změkčiti, obměkčiti, obladiti, polehčiti, oblehčiti, vlehčiti, vlewiti, oblewiti, die Strafe, treſt změkčiti, vlewiti, oblewiti, den Schmerz, boleſti vlehčiti, oblehčiti, polehčiti, povkrotiti.

Lindernd, obměkčugjcý, změkčugjcý, polehčugjcý, vlehčugjcý, oblewugjcý, oblehčugjcý.

Linderung, f. obměkčenj, změkčenj, polehčenj, vlehčenj, oblehčenj, oblewenj, vlewenj, n.

Linderungsmittel, n. proſtředek změkčugjcý, oblehčugjcý, polehčugjcý, oblewugjcý, m.

Lindigkeit, f. powlownoſt, f.

Lineal, n. prawidlo, prawjdko, n.

Linie,

Linie, f. čára, f. kleine, kurze, čárka, f. Linien machen, čárati, čáry dělati, mit Linien bemahlen etwas, počárati, čárami pomalowati, zmalowati, Linie, Verwandſchaft, poſlaupnoſt, f.

Liniren, čárati.

Link, lewý, krchý, krſſňawý, die linke Hand, lewá ruka, lewice, krchá ruka, f. zur linken, po, na lewicy, , po, na lewé ruce, link, der die linke Hand braucht, lewák, krſſňák, krchý, krſſňawý, lewý.

Linkerhand, w lewo, na lewo.

Links, adj. lewý, krchý, krſſňawý, lewák, krſſňák, krſſňáček, m. adv. na lewo, der links und rechts iſt, obauručnj, obogetnjk, m.

Linkſum, na lewo.

Linkwärts, na lewo, w lewo.

Linſe, f. čočka, ſſocowice, f.

Linſenförmig, gako čočka, čočkowitý.

Linſenſuppe, f. poljwka z čočky, f.

Lippe, f. pyſk, m. der groſe Lippen hat, pyſkatý, pyſkáč, m.

Liſpeln, koktati, zagjkati ſe, bebtati.

Liſpeln, das, zagikánj, n. zagikawoſt, f. koktánj, bebtánj, n.

Liſt, f. chytroſt, zchytraloſt, obmyſlnoſt, f. obmyſl, m. vſkočnoſt, leſt, f. ſſibalſtwj, n.

Liſtig, chytrý, zchytralý, obmyſlný, vſkočný, ſſibalſký, leſtný, chytrák, chytráček, m. ein liſtiger Menſch, chytrák, ſſibal, liſſka, chytřec, m.

Liſtig, adv. chytře, zchytrale, obmyſlně, vſkočně, ſſibalſky, lſtně.

Litaney, f. litanye, f.

Lob, n. chwála, pochwala, f. Lob ertheilen, chwálu, pochwalu dáti, wzdáwati, wzdáti, chwály vdělati, Lob ſuchen, chwály hledati, wyhledáwati, Gott Lob, Bohu chwála, chwála Bohu, buď Bohu chwála.

Lobbegierde, f. žádoſt chwály, f.

Lobbegierig, žádoſtiwý chwály.

Loben, chváliti, pochváliti, ſchváliti, ſchwalowati, hoch loben, wyſoce wychwalowati, welice, wyſoce chváliti, chwalau wynáſſeti, ich lobe dich darum, chwáljm tě za to, Gott loben, Boha chváliti.

Loben, das, chválenj, n.

Lobeserhebung, f. wychwalowánj, chwalau wynáſſenj, n.

Lobgeſang, m. chwálozpěw, m. pjſeň chwály, f.

Löblich, lobenswerth, chwalitebný, chválený, chwalný, es iſt löblich, geſt wěc chwalitebná, chwalitebné geſt, geſt ku pochwale, chwálu má, das löbliche Regiment, Oberamt, ſlawný regiment, wrchnj vřad, m.

Löblich, adv. chwalitebně, chwalebně, chwalně.

Lobrede, f. chválořeč, f.

Lobredner, m. chválořečnjk, m.

Lobſchrift, f. chválospis, m.

Lobſpruch, m. pochwala, f. pochválenj, n.

Lobwürdig, chwály, cti hodný.

Loch, n. djra, f. mit Waſſer, žumpa, f. was ein Loch hat, děrawý, djrawý.

Löchericht, děrawý, wie welche Körper, djrkowatý.

Locke, f. kadeře, kučera, kudrna, f. zakřiwené, kadeřawé wlaſy, m. plur.

Locken, lauditi, wábiti, wnaditi, an ſich, herzu, k ſobě přilauditi, přiwábiti, přiwnaditi, er kann nicht einen Hund aus dem Ofen locken, nemůže ani pſa z kamen wywábiti, wylauditi.

Locker, nicht feſt, wie ein Körper, wolný, oſlablý, ſlabý, popuſtěný, kyprý, 2) liederlich, rozpuſtilý, roztopaſſný, proſtopaſſný.

Locker, adv. wolně, oſlable, ſlabě, 2) liederlich, rozpuſtile, roztopaſſně, proſtopaſſně.

Lockheerd, m. hjmence, čjhadlo, n.

Lockicht, kadeřawý, kadeřawec, kučerawý, kudrnatý.

Lockſpeiſe, f. wnada, náſtraha, f.

Lockung, f. wábenj, lauzenj, wnadění, n. wnada, f.

Lockvogel, m. wolawec, wolawý, wábnj pták, m.

Loderaſche, f. pýřenj, n. vhaſſené giſkry, f. plur. peyřj, n. wyhaſſená hlawně, vhaſſená, vduſſená giſkra, f. zur Loderaſche werden, w peyřj přiwedeno býti.

Lodern, plápolati.

Lodernd, plápolagjcý.

Löffel, m. lžjce, f. kleiner, lžička, f.

Löffelgans, f. pelikán, m.

Löffelkraut, n. Löffelkreße, lžjčnj bylina, f.

Lohe, f. Flamme, plápol, plamen, m. der Gerber, ſtřjſlo, n.

Lohgerber, m. koželuh, m.

Lohn, m. mzda, záplata, f. záplatek, plat, m. des Geſindes, mzda čeládky, f. des Tagarbeiters, Maurers, aukol, m. mzda, f. Belohnung, záplata, odplata, f. geringer Lohn, chatrná, ſkrownà mzda, f. ihn bezahlen, mzdu zaplatiti, der für Lohn arbeitet, nádennjk, nágemnjk, ze mzdy dělnjk, ze mzdy pracownjk, m. Lohn für die Arbeit geben, mzdu dáti, um Lohn dingen, ze mzdy nagmauti.

Lohnarbeiter, f. der um Lohn arbeitet.

Lohnen, platiti, zaplatiti, záplatu, mzdu dáti, odplatiti, der Mühe werth ſeyn, ſtáti za to, za prácy, za djlo.

Lohnkutſcher, f. Miethkutſcher.

Löhnung, f. placenj, n.

Löhnungstag, m. den placenj, m.

Loos, n. oſud, los, m. hod Bůh ſtěſtj, das Werfen deſſelben, loſowánj, metánj loſu, n. durch das Loos, loſem, oſudem, das Loos werfen, los wrcy, loſy metati, loſowati.

Looſen, loſowati, loſy metati.

Loostopf, m. hrnec loſu, m.

Looſung, f. das Looſen, loſowánj, n. Zeichen, heſlo, znamenj, n.

Loosziehen, das, loſownj znamenj, n. luzek, m. heſlo, n.

Lorbeere, f. bobek, m.

Lorbeerbaum, m. bobkowý ſtrom, m. vom Lorbeerbaum, bobkowý.

Lorbeerblatt, n. bobkowý liſt, m.

Lorbeerkranz, m. bobkowý wěnec, m.

Lorbeeröl, n. bobkowý oleg, m.

Lorbeerwald, m. bobkowý les, m.

Lorbeerzweig, m. bobkowá ratoleſt, f.

Los, frey, wolný, ſwobodný, proſt, prázden, zproſtěn, los ſeyn möchte ich ihn, es, proſt, zproſtěn bych ho rád byl, rád bych ſe ho zproſtil, los werden jemandes, zproſtiti ſe, zbawiti ſe, zhoſtiti ſe někoho, něčeho, man kann ſein nicht los werden, nemůž ſe ho člowěk zproſtiti, zhoſtiti, být ho prázden, 2) los, ſchlimm, zlý, zlowolný, lehkomyſlný, zloſtný, proſtopaſſný, loſes Maul, zlá, lehkomyſlná huba, f. 3) los, abgebrochen, abgelöſt, puſſtěný, rozwázaný, proſtý, es iſt los, geſt to puſſtěno, puſtilo, immer darauf los, pořád gen zpřjma, vpřjmo do toho.

Losarbeiten, oddělati.

Losbitten einen, prosbau wyſwoboditi, wyproſtiti, wyproſyti.

Losbrechen, abbrechen, odlomiti, vlomiti pryč, mit Reden, wyrazyti, wie ein Heer auf den Feind, wyrazyti, wyřititi ſe, wytrhnauti, ſouſt etwas, wypuknauti, wyrazyti, wynjknauti.

Losbrennen, ein Gewehr, wypáliti, wie das Gewehr ſelbſt, wypáliti ſe.

Losbrief, m. liſt weyhoſtnj, zhoſtnj, weyhoſt, zhoſt, m.

Löſchen, haſyti, vhaſyti, zhaſyti, vduſyti, den Durſt löſchen, vhaſyti žjzeň, zaſtawiti žjzeň, in einem Buche oder auf der Tafel, wymazati, ſmazati.

Löſchpapier, n. papjr proſakugjcý, prožjragjcý, řezný, m.

Löſchtafel, f. mazacý tabulka, f.

Losdrücken, ſpuſtiti.

Löſegeld, n. wýplatnj penjz, m, penjze, m. plur.

Loſe, locker, rozpuſtilý, ſwěwolný, roztopaſſný, proſtopaſſný, loſer Menſch, rozpuſtilý, lehkomyſlný, ſwěwolný, proſtopaſſný, roztopaſſný člowěk, m. loſes Maul, rozpuſtilá, lehkomyſlná, nectná huba, f.

Löſen, los machen, odwázati, rozwázati, rozpuſtiti, wyproſtiti, wyſwoboditi, zproſtiti, einen Zeddel, wy-

wyplatiti, Geld, penjze tržiti, vtržiti, stržiti, ſich löſen, mit Gelde, wyplatiti ſe, die Kanonen löſen, dĕla wyſtřeliti, wyſtřelowati, ſich löſen, losgehen, odlaučiti ſe, oddĕliti ſe, odchljpiti ſe.

Losgeben, einen Knecht, wyhoſtiti, z poddanoſti propuſtiti, zhoſt dáti, aus der väterlichen Gewalt, odewzdati, ſwobodně propuſtiti, ſyna wybyti, ginému za ſyna dáti, aus der Haft, z wĕzenj propuſtiti, eine Sache, ein Vorhaben, Hoffnung, puſtiti něco, vpuſtiti od něčeho.

Losgehen, abgehen, puſtiti, pauſſtĕti, losgehen auf einen, kráčeti, docházeti, doráżeti na někoho, wie ein Gewehr, ungefähr, ſpuſtiti, nun gehet es los, teď to wypuká, puká, immer darauf losgehen, pořád na to kráčeti, doráżeti, dogjżdĕti.

Loskaufen, wykaupiti, wyplatiti.

Loskaufung, f. wyplacenj, wykaupenj, n.

Loskommen, frey werden, pryč přigjti, vprázdniti něčemu, wynikauti.

Loslaſſen, einen Gefangenen, propuſtiti, den, das man hielt, wypuſtiti, puſtiti, loslaſſen die Hunde, rozpuſtiti, die Kanonen, dĕla wyſtřelowati, einen Leibeigenen, wyhoſtiti, z poddanoſti propuſtiti, weyhoſt dáti, der es thut, wyhoſtitel, m.

Loslaſſung, f. eines Gefangenen, Sklaven, propuſſtĕnj, n.

Loslügen ſich, wylhati ſe.

Losmachen, etwas feſtes, rozpogiti, rozwázati, rozpuſtiti, jemanden, rozwázati, wyproſtiti, zproſtiti, ſich losmachen, als von Geſchäften, odprázdniti ſe, weglaufen, vprázdniti, ſich von einem, ihn verlaſſen, odprázdniti ſe od někoho, zproſtiti ſe někoho, von Schulden, z dluhů wyproſtiti, wytáhnauti, wyweſti, wydobyti, die Bande, rozkowati pauta, von Banden, paut zproſtiti, zbawiti, z paut, z okowů wydobyti.

Losmachung, f. Befreyung, rozpuſſtĕnj, rozpogenj, rozwázánj, n.

Losreiſſen, etwas, vtrhnauti, odtrhnauti, ſich, ſe, jemanden von einer Geſellſchaft, někoho od nĕgakého towaryšſtwa odtrhnauti.

Losſagen einen, za ſwobodného prohlášyti, oſwoboditi.

Losſchießen, wyſtřeliti.

Losſchießung, f. wyſtřelenj, n.

Losſchlagen, herunterſchlagen, odrazyti, vrazyti, ſrazyti, zodrážeti, mit der Waare, wyložiti zbožj, wykládati ſe s zbožjm, zuerſt ſchlagen, vdeřiti, zatlaucy, zatřjſſkati.

Losſpannen, den Bogen, zpuſtiti lučiſſtĕ, das Vieh, wypřáhnauti, rozpuſtiti.

Losſprechen, rozhřeſſiti, einen Lehrling, včedlnjka oſwoboditi, propuſtiti.

Losſprechung, f. rozhřeſſenj, n. b) oſwobozenj, propuſſtĕnj, n.

Losſtürmen, pohrom činiti, hřjmati, vdeřiti, obořiti ſe.

Loswerden der Schuld, zproſtiti, zbawiti ſe dluhu, wyproſtiti, wydobyti ſe ze dluhů, prázden býti gich.

Loszehlen, oſwoboditi, ſ. Losſprechen.

Loszehlung, ſ. Losſprechung.

Losziehen, auf einen, doráżeti, dogjżdĕti na někoho, dogjmati někoho, dotýkati těžkými ſlowy někoho, láti na něco.

Löten, löthen, lepiti, ſlepiti, ſlepowati, letowati, ſletowati, klegowati, ſklegowati.

Löthung, Löthung, f. lepenj, ſlepowánj, letowánj, klegowánj, ſklegowánj, n.

Loth, n. lot, m. zwey Loth, dwa loty.

Löthig, lotnj.

Lotterbett, n. ſwětničné lůžko, n.

Lotterbube, m. lotr, padauch, čtwerák, zloſyn, lotřjk, lotras, zlotřilý člowĕk, m.

Lotterbübiſch, lotrowſký, čtwerácký, zloſynſký, Lotterbübiſches Stück, lotrowſký, čtwerácký, zloſynſký kus, m.

m. lotrowſtwj, zloſynſtwo, zloſynſtwj, čtwerácſtwj, n.
Lotterbübiſch, adv. lotrowſky, čtwerácky, zloſynſky.
Lötwerk, n. Löthwerk, klj, n. lep, kow, gjmž ſe letuge, m.
Löwe, m. Löw, lew, m. junger, lwjče, lwjčátko, n. vom Löwen, lwowý.
Löwenhaft, löwenartig, lwowſký, lwowý.
Löwenhaft, adv. lwowſky.
Löwenhaut, f. lwowá kůže, f.
Löwenherz, n. Löwenmuth, m. lwowſké, lwowé ſrdce, n. lwowſká myſl, f.
Löwenwärter, m. lwů ſtrážce, m.
Löwinn, f. lwice, f.
Luchs, m. oſtrowid, rys, m.
Luchsen, luchſiſch, luchsäugig, ſo ſcharfſichtig, als ein Luchs, oſtrooký, oſtrowidný, zraku byſtrého.
Lücke, f. ſſtěrbina, gáma, f. das Buch hat Lücken, má prázdná mjſta, gamky.
Luder, n. Aas, mrcha, mrtwola, mrſſina, f. ein rechtes Luder, gak náležj mrcha, mrſſina, Lockſpeiſe, náſtraha, wnada, f. 2) im Luder liegen, leben, proſtopaſſně, co mrcha žiwu býti, heyſowati, heſowati, obžerný, marnotratný žiwot wéſti, ožjrati ſe.
Lüderlich, ſ. Liederlich.
Luft, f. das Element um uns, powětřj, n. ſanfte Luft, mjrné powětřj, n. die obere feinere, wětřjk, wětřjček, m. ſanfte, tichý, mjrný, libý wětřjček, wětřjk, Luft ſchöpfen, odychati, Luft bekommen, frey werden, wjtr doſtati, Luft machen zum Abkühlen, dělati wětřjk, wětřjček, Luft machen, dem Feuer, dem Blute, Waſſer, ſich im Gemüthe, in den Geſchäften, im Gedränge, wjtr, průduch včiniti, friſche Luft ſchöpfen, čerſtwé powětřj poljkati, čerſtwého powětřj wžjwati, an die Luft gehen, kommen, na powětřj wycházeti, přicházeti, dem Herzen Luft geben, machen, oblewiti, oblehčiti ſrdcy.
Lüftchen, n. wětřjček, wětřjk, m.
Lüften, Luft machen, wětřiti, wětřjček, wětřjk dělati, 2) locker machen, oblewiti, oblehčiti.
Luftgeſicht, n. Lufterſcheinung, wkaz powětrný, m. powětrnoſt, f.
Lüftig, wětrný, powětrný.
Lüftlein, ſ. Lüftchen.
Luftloch, n. průduch, m. průduſſnj djra, f.
Luftraum, m. proſtora, proſtranoſt, prázdnoſt powětrná, f.
Luftröhre, f. chřtán, m. průduſſnj trauba, f. průduch, m.
Luftſpringer, m. prowazolezec, ſkočec powětrný, wětrný.
Luftſprung, f. ſkok powětrný, wětrný, w powětřj, do powětřj, m.
Lüftung, f. oblewenj, vlewenj, n. oblewa, f.
Luftwaſſer, n. wětrná woda, f.
Luftzeichen, n. znamenj powětrné, w powětřj, n. wkaz powětrný, m.
Lüge, f. lež, f. klam, m. einen in der Lüge ertappen, we lži dopadnauti, eine kleine, ležka, lžička, f. eine grobe Lüge, lež hrubá, hmotná, f.
Lügen, lháti, klamati, křiwditi, ich will gerne gelogen haben, rád bych ſelhal, lhal.
Lügen, das, lhanj, klamánj, n.
Lügenhaft, lživý, klamawý.
Lügenhaft, adv. lživě, klawawě.
Lügenhaftigkeit, f. lživoſt, klamawoſt, f.
Lügenmaul, n. lživá vſta, n. plur.
Lügenſchmied, n. kůgjř, ſtrůgce lži, m.
Lügenträger, m lži nůſſka, m.
Lügner, m. lhář, klamak, křiwdař, m.
Lülch, f. Lolch, n. od. m. kaukol, kaz obilj, m. woſtj, beylj, n. ſněr, m.
Lümmel, m. chrapaun, pohunek, mañas, chlap nemotorný, hňup, m. großer, ſtarker, habán, klacek, laucoch, lanec, m.
Lümmeln ſich, klásti ſe, podpjrati ſe, klackowati ſe.
Lümpchen, n. klůcek, m.
Lumpen, m. plur. klocy, hadry, weteſſe, taparty, m. pl. Lump, der, padauch, dareba, m. zerfetzte, klocař, tapart, odranec, otrhanec, m.

Lum-

Lumpengeld, n. chatrné, lecgakés, daremné penjze, m. plur.
Lumpengesind, n. chátra lidj, hluza, zběř, holota, f. záprtek pokolenj, m.
Lumpenhund, m. Lumpenkerl, kloc, klocař, padauch, ničemnjk, weteš, dareba, m.
Lumpensachen, s. Lumpen.
Lumpenzeug, n. Lumpen, taparty, klocy, wetesse, hadry, m. plur. schlechte Leute, hadry, taparty, m. plur. hluza, f.
Lumperey, f. darečka, f. darečky, daremky, f. plur. klocařstwj, darebáctwj, n.
Lumpicht, zerlumpt, klocařský, otrhaný, otřepený, odraný, ztrhaný, schlecht, gering, daremný, klocařský, chatrný, lecgakýs, lumpichtes Kleid, otrhaný, zedraný, odraný, chodcowský ssat, m. lumpichtes Leben, klocařský, daremný, chatrný, lecgaký žiwot, m.
Lunge, f. pljce, f. plur. eine kleine, pličky, f. plur. dazu gehörig, pljčnj.
Lungenader, f. pljčnj žjla, f.
Lungenkraut, n. pljčnjk, m. pljčnj kořenj, n.
Lungenmus, m. pličky sekané, f. plur. pljčnjk drobný, m.
Lungensucht, f. pljčnj nemoc, f. pljčnj neduh, neduh na pljcech, m. sauchotiny, f. plur. er kriegt die Lungensucht, chytá se ho sauchotina.
Lungensüchtig, nedužiwý, nedostatečný, chybný na pljcech, sauchotinowatý, sauchotinný, sauchotinář.
Lust, f. Vergnügen, rozkoš, ljbost, f. kochánj, obljbenj, zaljbenj, n. an einer Sache haben, mjti, strogiti ljbost, rozkoš, kochánj, zaljbenj, obljbenj w něčem, kochati se w něčem, libowati sy něco, Lust zu etwas, chut, chautka, f. haben, mjti k něčemu chut, chautku, die Lust kömmt mich an, dostáwám chut, zachce se mně, ist mir vergangen, zassla mně chut, ist mir eine Lust, gest mi mjlo, daß eine Lust war, až bylo mjlo, es ist eine Lust es anzuschauen, gest až mjlo, gest radost na to se djwati, seine Lust sehen, kogiti se djwánjm, s rozkossj se djwati, Lust des Fleisches, žádost tělesná, chlipná, f.
Lustbarkeit, f. weselost, f. weselj, n. weselka, f. s. Lust.
Lustbegierde, f. žádostiwost, f.
Lüstern, taužebný, dychtiwý, chtiwý, hltawý, seyn nach etwas, býti dychtiwým, taužebným, hltawým po něčem, dychtěti, taužiti, hltati po něčem, chtjti se, zachtjti se něčeho.
Lüsternheit, f. taužebnost, tužba, dychtiwost, chtiwost, f.
Lustfahrt, s. Lustreise.
Lustgang, m. beseda, f.
Lustgarten, m. rozkossná zahrada, obora, f. rozkossný sad, m. kwětnice, f.
Lustgärtner, m. rozkossný zahradnjk, m.
Lustgefilde, n. rozkossná, weselá luka, n. plur. oder lauky, f. plur.
Lusthalben, pro chut.
Lusthaus, n. beseda, f. domek rozkossný, weselý, rozkosse, m.
Lustig, weselý, wesel, seyn, sich machen, býti weselým, weseliti se, obweseliti se, über einen, etwas, weseliti se z někoho, z něčeho, lustig, lächerlich, radostný, das ist lustig, to gest radostné, angenehm, rozkossný, vtěssený.
Lustig, adv. wesele, scherzhaft, radostně, angenehm, rozkossně, vtěsse ně.
Lustigmacher, m. křepčjk, bláznic, m.
Lustigmacherey, f. křepčenj, blázněnj, bláznowánj, n.
Lustörter, m. plur. mjsta rozkossná, weselá, n. plur.
Lustreise, f. wýgezd, wýchoz rozkossný, pro obweselenj, pro wyraženj, m. pauť rozkossná, weselá, f.
Lustschiff, m. lod rozkossná, f.
Lustschloß, n. zámek rozkossný, rozkosse, m.
Lustspiel, n. weselohra, weselá, kratochwilná hra, f.

Lust-

Lustwald, m. rozkossný, weselý hág, lesýk, m.
Lustwäldchen, n. rozkossný, weselý lesýček, hageček, m.
Lustwandeln, procházeti se.
Lustwandeln, das, procházenj se, n. procházky, f. plur. procházka, f.

M.

Maal, n. Denkmaal, památka, paměť, f. ein Zeichen, známka, znaménka, f. im Gesichte, am Leibe, wada, f. znamenj, n. von Schlägen, Wundenmaal, pruha, f. (ssrám, m.) Ziel, wornach man schießt, sticht oder wirft, přjtek, m. meze, f.
Maalstein, m. kámen meznj, m.
Maaß, n. mjra, f. kleines, mjrka, f. das Maaß nehmen, mjru bráti, wzýti, Maaß halten, mjru, mjrnost zachowáwati, z mjry, mjrnosti newykračowati, newystupowati, das Maaß der Sünden voll machen, hřjchy swé na wrch doplniti, dowrssowati, über das Maaß, nad mjru, přes mjru, Maaß Bier, más piwa, m. Maaß setzen, geben, wyměřiti mjru.
Maaßgebung, f. Maaßgabe, předpis, pořádek wyměřený, m. wyměřenj, n. způsob wyměřený, m. nach Maaßgebung der Sache, gak to wěc wyměřuge, dle wyměřeného způsobu, dle wyměřenj té wěcy, ohne Maaßgebung, s. Unmaaßgeblich.
Maaßregel, f. prawidlo vrčité, wyměřené, n. Maaßregeln nehmen, ergreifen, k prawidlu sáhnauti.
Maaßstab, m. hůlka měřjcý, mjra měřičná, f. prawidlo, prawjdko měřjcý, n. verjüngter, stupně mjry, m. plur.
Macarell, bess. Makreel, f. Makrele, ein Fisch, makrel, m.
Machen, wirken, dělati, vdělati činiti, včiniti, strogiti, einen zu etwas, z. B. zum Richter, včiniti, činiti, twořiti, vdělati, stwořiti někoho saudcem, za saudce, machen Bekanntschaft, Freundschaft, známost, přátelstwj vdělati, včiniti, w známost, w přátelstwj wgjti, se dáti, seznámiti, spřáteliti se, reich, bohatiti, obohatiti, zbohatiti, selig, blažiti, blahoslawiti, machen das Bette, postel stláti, strogiti, die Speise, strogiti gjdlo, zu Gelde machen, speněžiti, na penjze vwesti, zurechte machen, zprawiti, zřjditi, zpořádati, machen eine Person im Schauspiel, dělati, hráti, den Ball im Billarde, vdělati, wrazyti, wehrati kauli, Komödie, Musik machen, hru, hudbu strogiti, dělati, Honig, med strogiti, dělati, was soll ich machen? co mám dělati? was machst du? co děláš? laß mich nur machen, gen mne nech dělat, Feuer machen, oheň rozdělati, vdělati, roznjtiti, Holz machen, dřjwj sstjpati, dělati, Gunst, Haß, Feindschaft, způsobiti, sich machen, an etwas, an eine Arbeit, dáti se do něčeho, do práce, an, auf etwas machen, befestigen, přičiniti, aus etwas, dělati, vdělati něco z něčeho, aus einem Menschen etwas, vdělati z někoho něco, sich nichts aus einem, aus etwas machen, nic sobě z někoho, z něčeho nedělati, etwas aus einem machen, ihn für etwas halten, dělati něco z někoho, was machst du aus dir selbst? co děláš ze sebe? einen Schluß machen, činiti, včiniti, vdělati záwjrku, ich mache mir nichts daraus, nic sobě z toho nedělám, sich eine Ehre, Freude machen, dělati sy z něčeho čest, radost, einen Lerm, Zank machen, činiti, dělati, tropiti powyk, wádu včiniti, vdělati, ztropiti, was soll ich damit, mit ihm machen, co mám s tjm, s njm dělati, hinzu machen, přidělati, přičiniti, sich, přiwinauti se, připogiti, hinweg, davon sich machen, vgjti, vprázdniti, vstaupiti, odgjti, odebrati se, odchýliti se, aus nichts etwas machen, z ničeho něco vdělati, großes Lermen, Aufhebens von einer Sache machen,

mno-

mnoho powyku, hluku z něčeho nadělati, natropiti, vdělati, včiniti, einen zum Könige, včiniti, vdělati, twořiti, stwořiti někoho králem, za krále, geschwind machen, čerstwě, zčerstwa dělati, mache, mache! děley, děley! machen muß ich nun, daß ꝛc. teď musým dělat, abych ꝛc. das macht, er ist krank, to gest, příčina gest, že gest nemocný, das macht, weil er ꝛc. to gest, příčina toho gest, že ꝛc. das machts eben, tim samým, es so machen, daß ꝛc. tak to nastrogiti, že ꝛc. sich auf den Weg machen, wydati se, odebrati se na cestu, etwas fertig machen, shotowiti, dohotowiti, dodělati, dokonati, dostrogiti něco, was soll ich mit diesem Gelde machen, co mám s těmi penězy dělati, sich einen verbindlich machen, zawázati sobě někoho, zum Narren machen, zblázniti někoho, bláznem včiniti, kurz machen, zkrátka činiti, einen schamroth machen, zardjti, zardjwati někoho, sich Gunst, Ansehen machen, přizeň, wážnost sobě zeyskati, způsobiti, Stillstand machen, překměřj včiniti, Verse machen, wersse dělati, das wird ihm genug zu schaffen machen, to mu dá dost práce, was machst du hier, co zde děláš, činjš, Flechen machen, rohože dělati, Pelzwerke machen, kožichy dělati, strogiti, sich eine Kurzweile, Freude machen, strogiti, dělati sobě kratochwjl, rad dost, Testament machen, kssaft dělati, činiti, einem einen blauen Dunst auf die Augen machen, bělmo někomu na oči dělati, činiti, mámiti, mache dich hinweg, klid se, gdi mi s očj, táhni, Getöße, powyk nastrogiti, včiniti, vdělati.

Macherlohn, m. plat, m. mzda za djlo, z práce, z djla, f.

Macht, f. moc, mocnost, f. ich habe die Macht, gá mám tu moc, mit aller Macht, wssj mocý, wssj sylau, es stehet in meiner Macht, stogj to w mé mocy, einem Macht geben, dáti, propůgčiti někomu moc, mocnost, Macht bekommen, nabyti mocy, mocnosti, seine Macht gebrauchen, swé mocy, swé mocnosti potřebowati, Macht und Gewalt, moc a sýla, f.

Máchtig, mocný, sehr máchtig, welmi mocný, přemocný, werden, mocniti se, rozmocniti, rozmocy, rozmáhati se, sich selbst nicht máchtig seyn, in der Seele, nebyti při rozumu, newládnauti sebau, einer Sprache máchtig seyn, býti dospělým w gazyku, mjti geg w swé mocy, máchtig machen einen, zmocniti někj moc.

Máchtig, adv. mocně.

Machtlos, bez mocy, nemocný, nestatečný, bezmocný.

Machtspruch, m. nález, rozsudek králowský, m. weypowěd králowská, neywyssj, f.

Machtwort, n. slowo mocné, eines Obern, králowské slowo, n.

Mäckler, od. Mäkler, m. překupnjk, kramář, m.

Mädchen, n. Mägdchen, děwče, n. holka, f. ein noch kleines, junges, děwčátko, děwčisko, n. holčička, f. holčátko, holče, n. diwčička, f. im Hause, děwečka, f. jemandes Geliebte, holka, f. der die Mädchen liebt, holkář, děwkář, m. den Mädchen gehörig, děwečský, děwčj, diwčj, holčj, nach der Mädchen Art, po děwečsku.

Mädchenhaft, děwečský.

Mädchenhaft, adv. děwečsky.

Mädchenschule, f. včjrna, včitedlna, sskola diwčj, děwčj, děwčat, djwek, holek, f.

Made, f. mol, dřewný čerw, červotoč, m. im Fleische, masnj čerw, m.

Madig, madicht, červowatý, červiwý, hmyzowatý, zčerwiwělý, werden, červiwěti, zčerwiwěti.

Madratze, f. modrace, f.

Mag, s. Mohn.

Magd, f. dewečka, děwka, djwka, f. junge, diwčice, f.

Mägdedienst, m. služba děwčí, f.

Mägde-

Mágdelohn, m. mzda dewčj, f.
Magen, m. žaludek, m. kleiner, žalaudek, žalaudeček, m.
Magenarzney, f. lékařſtwj pro žaludek, m.
Magenſchmerz, m. Wehe, bolesť, f. bolenj žaludka, n.
Magentropfen, m. plur. kapky pro žaludek, f. plur.
Magenſchwäche, f. mdloba žaludka, f.
Mager, hubený, wyzáblý, wykapalý, wychřadlý, wymořený, churawý, ſehr mager, hubenický, mageres Pferd, hubený, wyhubený, zhubený kůň, m. mageres Fleiſch, zaſſkudlé, hubené maſo, n. mager werden, hubenĕti, zhubenĕti, zchurawĕti, wyzábnauti, wyhubenĕti, chřadnauti, zamořiti ſe, churawĕti, machen, hubiti, hubeniti, zamořiti, zhubeniti, magere Brühe, chatrná poljwka, f. magere Predigt, Schrift, magerer Dienſt, magere Einkünfte, chatrný.
Magerkeit, f. hubenoſt, churawoſt, wyzábloſt, wychřadloſt, wykapaloſt, f.
Magiſter, m. miſtr, m.
Magnet, m. magňet, m.
Magnetiſch, magňetowý.
Magnetnadel, f. gehla magňetowá, f.
Magſamen, m. Mahnſamen, Mohnſamen, mák, makowý kwĕt, m.
Mahn, ſ. Mohn.
Mähen, žjti.
Mäher, m. žnec, m.
Mahl, n. Gaſtmahl, Gaſtgebot, ſ. Gaſterey, Mahlzeit, Gaſtgebot, 2) Flecken, wada, f. 3) Zeichen, ſ. Maal, 4) mehr als einmal, wjc než gednau, gedenkrát, zum erſtenmal, po prwnj, po prwnjkrát, zum anderen und drittenmal, po druhé y po třetj, zu verſchiedenen, zu unterſchiedenenmalen, mnohdykrát.
Mahlen, auf der Mühle, Getreid, mljti, ſemljti, 2) malen ein Gemälde, abbilden, malowati, obrazyti, podobiti, barwami nawrcy, wynáſſeti, wynésti, laß dir einen mahlen, dey ſy takowého wymalowati.

Mahler, ob. Maler, m. maljř, m.
Mahlerey, Malerey, f. die Kunſt, maljřſtwj, n. ein Gemählde, malowánj, wyobrazenj, n.
Mahlerfarbe, f. barwa k malowánj, maljřſká, f.
Mahleriſch, maljřſký.
Mahleriſch, adv. maljřſky.
Mahlerjunge, m. chlapec maljřſký, m.
Mahlerkunſt, f. umĕnj maljřſké, n.
Mahlerſtube, f. maljřſká ſwĕtnice, f.
Mahlerzeug, n. wĕcy, přjprawy maljřſké, f. plur. nádobj maljřſké, n.
Mahleſel, m. ſtafelet.
Mahlgaſt, m. ſpoluſtolič, ſpoluſtolitel, ſpoluhodownjk, m.
Mahlgeld, n. penjz za mletj, plur. m.
Mählich, mählig, mälig, allmählig, pomalu, zlewna, zlehka, zlehaučka, znenáhla, polehaučku.
Mahlmühle, f. mlyn, m. mlynice, f.
Mahlſchatz, m. záwdawek, Božj penjz, m.
Mahlſtein, ſ. Maalſtein.
Mahlwerk, Malwerk, n. Malerey, malowánj, n.
Mahlzeichen, n. památné znamenj, n. známka, f. natürliches, wada přirozená, f. auch gizwa, rána, f.
Mahlzeit, f. hoſtina, f. hody, m. plur. dobrá wůle, f. kwas, hodokwas, m. herrliche, panſké, ſtkwoſtné, nákladné hody, kleine, obĕd, m. halten, hody, kwas mjti, držeti, hodowati, hodokwaſyti.
Mähne, f. hřjwa, f. mit einer Mähne verſehen, hřjwnatý.
Mahnen, napomjnati, napomenauti, nabádati, einen des Geldes wegen, den Schuldner mahnen, vpomjnati, napomjnati z dluhu, wypomjnati.
Mahner, m. napominač, napominatel, m. harter, twrdý vpominatel, napominatel, nabadač, m.
Mahnung, f. napomenutj, napomjnánj, nabádánj, n. Foderung, vpomjnánj, n.
Mährchen, Mährlein, n. bagka, poboůka, powjdačka, pohádka, klewета, f. ſ. Fabel, der ſich mit Mährchen

chen abgiebt, bagkář, klewetář, genž laurky prodáwá, poboňkář, m.
Mährde, ſ. Mehrte.
Mähre, f. Neuigkeit, powjdačka, rozpráwka, báseň, f. ein Pferd, mrcha, f.
Majeſtät, f. welebnoſt, ſwrchowanoſt, f. oſlawenſtwj, weleſlawenſtwj, n. Ihro königliche Majeſtät, gegich králowſká welebnoſt, göttliche, Božſká welebnoſt, ſwrchowanoſt, f. die Majeſtät beleidigen, proti důſtognoſti, wrchnoſti přečiniti, welebnoſt wrazyti.
Majeſtätiſch, welebný, weleſlawný, ſwrchowaný, oſlawný, majeſtátiſche Miene, Anſehen, Stimme, wážný, zmužilý, důſtogný pohled, hlas, m.
Majeſtätiſch, adv. welebně, weleſlawně, ſwrchowaně, oſlawně.
Majeſtätsbrief, m. mageſtát, m.
Majoran, m. magoránek, magorána, f. von Majoran, magoránkowý.
Malter, m. půl druhé čtwrce, mjra w ſſeſt korců, f.
Malz, n. ſlad gečný, m.
Mälzer, m. ſladownjk, ſládek, m.
Malzhaus, n. ſladowna, f.
Malzmehl, n. gečná mauka, tluč, f.
Mameluck, m. održenec, odřezanec, ſtržek, ſrch, odpadlec, wýlupek, mamaluk, m.
Mammon, m. mamona, f.
Man ſagt, prawj ſe.
Mancher, mnohý, některý.
Mancherley, mnohonáſobný, mnohotwárný, rozličný, rozmanitý, auf mancherley Art, na mnohý způſob, rozmanitým, mnohotwárným, rozličným způſobem, mnohonáſobně, rozličně, rozmanitě.
Manchmal, někdy, časem.
Mandel, f. eine Frucht, mandl, m. von Mandeln, mandlowý, 2) im Halſe, mandly w hrdle, m. plur. 3) ein Viertel vom Schocke, mandel, m. der Färber, große Rolle, Wäſche, oder ſonſt etwas glatt zu machen, válec, mandl, m. dazu gehörig, mandlownj, die Stube oder der Ort, wo ſelbe ſtehet, mandlowna, f.
Mandelbaum, m. mandlowý ſtrom, m.
Mandelkern, m. mandlowá pecka, f. mandlowé gádro, n.
Mandelmilch, f. mandlowé mljko, n.
Mandelnuß, f. mandlowý ořech, m.
Mandeln, rollen, wáleti, mandlowati.
Mandelöl, n. mandlowý oleg, m.
Mandeltorte, f. mandlowý dort, teykanec, m.
Mangel, m. nedoſtatek, nedůſtatek, m. 2) Gebrechen, auhona, wada, f. nedoſtatek, m.
Mangelhaft, nedoſtatečný.
Mangelhaft, adv. nedoſtatečně.
Mangeln, nedoſtáwati ſe.
Mangold, m. manholt, m.
Mann, m. muž, m. von Mann zu Mann, od muže k muži, an den Mann bringen eine Tochter, za muže dáti, wdáti dceru, das Geld, odbyti.
Mannbar, zmužilý, zletilý, doſpělý, na oženěnj, na tu dobu k manželſtwj způſobný, hodný, mannbares Alter, zletiloſt, f. zmužilý, doſpělý wěk, m. mužſtwj, n. zmužiloſt, f. mannbare Jungfer, panna na wdánj, na tu dobu k wdánj způſobná, hodná, f. mannbares Anſehen, zmužilý pohled, m. mannbarer Sohn, mannbare Tochter, zletilý ſyn, m. zletilá dcera, f. mannbar werden, wyſpěti, doſpěti, doſpjwati.
Mannbarkeit, f. zletiloſt, zmužiloſt, f. mužſtwj, n. doſpěloſt wěku, f.
Männchen, n. mužjček, mužjk, m. mužátko, n.
Mannhaft, mužný, zmužilý, vdatný, ſtatečný, ſ. Tapfer.
Mannhaftig, adv. mužně, zmužile, vdatně, ſtatečně.
Mannhaftigkeit, f. mužnoſt, zmužiloſt, f. mužſtwj, n. vdatnoſt, ſtatečnoſt, f. ſ. Tapferkeit.
Mannheit, f. mužſtwj, n. zmužiloſt, mužnoſt, f. die Mannheit nehmen, mužſtwj, zmužiloſt, mužnoſt odnjti, mužnoſti, zmužiloſti, mužſtwa zbawiti, zženiti.

Mannigfaltig, rozmanitý, rozličný, rûzný, proměnný.
Mannigfaltig, adv. rozmanitě, rozličně, rûzně, proměnně.
Mannigfaltigkeit, f. rozmanitoſt, rozličnoſt, rûznoſt, proměnnoſt, f.
Mannigfärbig, rûzný, rûzných, rozdjlných barew, rozličnobarewný.
Männinn, f. mužatka, mužná žena, f.
Männlein, n. ſamec, m.
Männlich, mužſký, männliches Geſchlecht, mužſké pohlawj, n. männliches Alter, mužſký wěk, m. mužſtwj, n. männliches Anſehen, mužſký, zmužilý pohled, m. männliche Stimme, zmužilý hlas, m.
Männlich, adv. mužſky, zmužile.
Männlichkeit, f. mužnoſt, f. mužſtwj, n. zmužiloſt, f.
Mannsbild, n. mužſký, m.
Mannsbruder, m. bratr manželůw, m.
Mannſchaft, f. lid wálečný, m. wogſko, n. drábowé, m. plur. hauf, m. hluk wálečný, záſtup wálečný, wogenſký, m.
Mannsgeſicht, n. mužſký obličeg, m. mužſká twář, f.
Mannsherz, n. mužſké, zmužilé ſrdce, n. zmužilá myſl, f.
Mannshöhe, ſ. Länge.
Mannslänge, f. dýlka, weyſſka muže, f.
Mannslehn, f. léno mužſké, n.
Mannsrock, m. mužſtý kabát, m.
Mannsſchneider, m. mužſký kreyčj, m.
Mannsſchweſter, f. des Mannes Schweſter, ſeſtra mužowa, f.
Mannszucht, f. kázeň wogenſká, f.
Mannthöricht, muže žádoſtiwá, po muži zbláznělá, f.
Manntollheit, f. zbláznilоſt pro muže, f.
Mannveſt, ſylný, ſtatečný, ſtatný.
Manſch, m. Koth, bahno, n. pleſkanice, f. Verwirrung, hakmatilka, pletícha, pletenice, matlanina, f. machlánj, n.
Manſchen, in etwas, párati ſe, máchati ſe, machlati ſe w něčem, Verwirrung machen, bryndati, zbryndati, zbryndati hakmatilku, pletichu, zpletek včiniti, zmachlati.
Manſcherey, f. unreine Verrichtung, machánj, paránj ſe, n. Verwirrung, machlářſtwj, n. hakmatilka, pletícha, f. zpletek, m. zmatenina, f. machen, zpleſti, zbryndati, zmachlati něco, pletichu, zpletek, zmatenku včiniti.
Manſchette, f. tacel, m.
Mantel, m. pláſſ, pláſſtěk, m. kleiner, pláſſtjk, pláſſtjček, m. den Mantel nach dem Wind hengen, howěti času, dle času ſe říditi, podlé náležitoſti, powahy času ſe chowati, oft unter einem ſchlechten Mantel ſteckt Weisheit, častokrát pod chatrným pláſſtěm kryge ſe maudroſt, unter dem Mantel einen Degen hervorziehen, wytáhnauti kord z podpláſſtj.
Mäntelchen, n. pláſſtjček, pláſſtjk, m. der Sache ein Mäntelchen geben, dáti wěcy barwu, záſtěrku, pláſſtjk, pláſſ, připláſſtkowati wěc, ſo ein Mäntelchen, Vorwand, pláſſ, pláſſtjk, zámyſl, přikrow, m. unterm Mäntelchen, pod záſtěrau, pod přikrowem, pod zámyſlem.
Mantelſack, m. tlumok, wák, wáček, m.
Marder, m. kuna, f.
Marggraf, Markgraf, m. margrabě, markrabě, n. und m.
Marggräflich, marğrabſký.
Marggrafſchaft, f. Marggrafthum, Markgrafthum, n. marğrabſtwj, markrabſtwj, n.
Mariendiſtel, f. oſtropeſ, m.
Marienroſe, f. růže S. Máří, f.
Marine, ſ. Seeweſen.
Mark, f. Grenze, meze, hranice, f. pomezý, n. eine Art vom Gewichte und Gelde, ein halbes Pfund, hřiwna, f. das Mark in Beinen, mozk, mozek, m. ſtržeň, f. das Mark herausthun, mozek, gádrnoſt wytahowati, wygádřiti, Mark, ſ. Markgrafthum, Marggrafſchaft.
Marketender, m. markytán, m.
Marketenderinn, f. markytánka, f.
Markſcheider, m. wymezytel, wyměřitel mezý, m.
Markſcheidung, f. wymezenj, wyměřenj mezý, n.

Mark-

Markſchreyer, m. Marktſchreyer, okorowač, dryáčnjk, trmál, ludař, m.
Markſtein, m. meznj kámen, meznjk, m. ſetzen, wymezyti, meznjk klásti, položiti.
Markzeichen, n. znamenj meznj, n.
Markt, m. der Platz, trhowiſtě, trziſtě, n. trh, m. die Zeit, Verrichtung, jáhrliche, trh, zu Markte bringen, tragen, führen, ſchicken, na trh přinesti, nésti, wezti, poſlati.
Markten, lósen, trziti, vtrziti, ſtrziti, wytrziti, was haſt du gemarkt? cos vtrzil, ſtrzil, wytrzil?
Marktflecken, m. městys, m.
Marktgeld, n. penjze na trh, m. plur.
Marktmeiſter, m. trzný, m.
Marktordnung, f. pořádek trhowý, m.
Marktpreis, m. trhowá, trhownj cena f.
Marktplatz, m. trhowé mjſto, n.
Marktſchreyer, m. dryáčnjk, hulákač, m.
Marktſchreyeriſch, marktſchreyerhaft, dryáčnický, hulákawý.
Marktag, m. trhowý den, m.
Marmel, marmeliren, ſ. Marmor, marmoriren.
Marmelſchneider, m. mramornjk, m.
Marmoliren, mramorowati.
Marmolirt, mramorowaný, mramorem ſmjſſený.
Marmolirung, f. mramorowánj, mramorem mjſenj, n.
Marmor, m. mramor, m. von Marmor, mramorowý, mit Marmor beſetzt, mramorem položený.
Marmorartig, mramorowý.
Marmorbild, n. mramorowý obraz, m.
Marmoriren, mramorem ſmjſyti, mjſyti, mramorowati.
Marmorirt, mramorem ſmjſený.
Marmorſäule, f. ſlaup mramorowý, z mramoru, m.
Marmorſtein, m. kámen mramorowý, m.
Marmorſteinern, mramorowý.
Marſch, m. tah wogenský, m.
Marſchall, m. marſſalek, m.
Marſchallamt, n. vřad marſſalský, m.
Marſchiren, táhnauti.
Marſtall, m. konjrna, marſſtal, f.
Marſtäller, m. konjř, marſſtaléř, marſſtaljř, m.
Marter, f. muka, ſi muky, f. plur. trápenj, n. groſſe, trýzeň, f. trýznění, n. das iſt eine Marter, to gſau muka, Marter der Heiligen, mučedlnictwj, n.
Marterkammer, f. mučjrna, f.
Martern, mučiti, trápiti, ſehr, trýzniti, katowati, zu Tode martern, vmučiti, zmučiti, vtrápiti, vtrýzniti.
Martern, das, mučenj, trápenj, trýznění, katowánj, n.
Marterſäule, f. Božj muka, n. plur.
Marterung, f. Martern.
Marterwoche, f. ſmrtedlná neděle, f.
Martinsgans, f. Martinská huſa, hus, f.
Martinshorn, n. Martinský rohljk, m.
Märtirbuch, n. kniha o mučedlnjcých, mučedlnjků, f.
Märtirer, m. mučedlnjk, m.
Märtirerthum, n. mučedlnictwj, mučedlnictwo, n.
Märtirinn, f. mučedlnice, f.
Märtirkrone, f. mučedlnická koruna, f.
Maſche, f. maſſle, f.
Maſe, f. am Leibe, pruh, m. wráska, f.
Maſern, f. plur. oſutiny, neſtowičky, f. plur.
Maſque, f. Maske, Vermummung, Verkleidung, přetwořenj, přetwářenj, n. přetwářka, f. zpotwořenj twáře, n. mumreg, m. die Maſque abnehmen, ablegen, odkryti, odhaliti, unter der Maſque, pod krytem, přetwářeně, ohne Maſque, neſkrytě, odkrytě.
Maſquerade, f. maſſkara, f. zpotwořenj, přetwořenj, přetwářenj, n. mumreg, m.
Maſquiren, přetwořiti, zpotwořiti, přetwářiti, přetwařowati.
Maſquirt, maskirt, přetwořený, zpotwořený, přetwářený, maſquirte Batterie, maſquirter Angriff, pokrytý zásek, vprk, autok, m.
Maß, ſ. Maas.
Mäßchen, n. máſek, m.

Maß-

Maßholderbaum, m. břek, m.

Máßig, ſtřjdmý, ſtředmý, mjrný, ſkrowný, mittelmäßig, wenig, ſkrowný, ſtřjdmý, er iſt ſehr máßig im Eſſen und Trinken, geſt welmi mjrný, ſtřjdmý, ſkrowný w gjdle a pitj, máßiges Nachtmal, ſtřjdmá wečeře, f. máßig ſeyn, ſtřjdmým, ſtředmým, ſkrownym býti, ſtřjdmoſt, mjrnoſt, ſkrownoſt zachowati.

Máßig, adv. ſtřjdmě, ſtředmě, mjrně, ſkrowně.

Máßigen, ſkrowniti, vſkrowniti, vlewiti, vlehčiti, vſtřjdmiti, vkrotiti, krotiti, den Zorn máßigen, vſkrowniti hněwu, ſkrotiti, vkrotiti hněw, ſich, vſkrowniti, vſtřjdmiti ſobě, mjrnoſt zachowati, ſtřjdmě, mjrně, ſkrowně ſe mjti, ſobě weſti, krotiti ſe, vkrotiti, ſkrotiti ſe, máßige dich, krot, vkrot ſe.

Máßigkeit, f. ſtřjdmoſt, ſtředmoſt, mjrnoſt, ſkrownoſt, f.

Máßiglich, ſ. Máßig, adv.

Máßigung, f. mjrnoſt, ſtřjdmoſt, ſtředmoſt, f. vſkrowněnj, vſtřjdměnj, n. Máßigung im Strafen, mjrnoſt w treſtánj, f.

Maßlieben, n. and. m. ſedmikráſa, f. matečnjk, m.

Maſt, f. Maſtung, pjce, f. obrok dobytčj, m. krmnj ſtrawa, potrawa, f. dazu gehörig, pjcnj, krmný, krmnj, auf der Maſt liegen, býti na krmnjku, Maſt des Schiffes, ſ. Maſtbaum.

Maſtbaum, m. žežlo, n. ſtežeň, ſtrom w korábu, ſlaup žeželnj, m.

Maſtdarm, m. konečnjk, m. řitnj, zadnj střewo, n.

Máſte, f. zum Salze, proſtice, ſolnj nádoba, ſlánka, f.

Máſten, wykrmiti, krmiti, na krmnjk zaſaditi, na ſádlo, na tuk chowati, wychowati, fett werden, tučnauti, ztučnětí, roztučnětí, tlustnauti, ztlustnauti, wypásti, pásti, wykrmiti ſe.

Maſtgans, f. krmná hus, huſa, f.

Maſtix, m. maſtyx, m.

Maſtixbaum, m. maſtyx, m.

Maſtixkörner, n. plur. maſtyxowá zrna, n. plur.

Maſtixöl, n. maſtyxowý oleg, m.

Maſtixwaſſer, n. maſtyxowá woda, f.

Maſtkugeln, f. pl. ſliſſky, ſleyſſky, f. pl.

Maſtochs, m. krmný wůl, m.

Maſtſau, f. krmná ſwine, f. Maſtſchwein, krmný wepř, wepřjk, m.

Maſtſchwein, n. krmný wepř, wepřjk, m.

Maſtſtall, m. krmnjk, m.

Maſtvieh, n. krmný dobytek, m.

Maſtung, f. krmenj, paſenj, wykrmenj, n.

Maſtvögel, m. plur. krmnj ptácy, m. plur. krmné ptactwo, n.

Maſtzeit, f. čas krmenj, m.

Materialiſch, hmotný.

Materialiſt, m. kořenář, materyaliſta, m.

Materie, f. hmotnoſt, hmota, f. ſ. Stoff. Eiter, materye, f.

Mathematik, f. myſlečara, f.

Mathematiſch, mathematycký.

Mathematiſch, adv. mathematycky.

Matrikul, Matrikel, f. matrykule, f.

Matrone, f. matrona, ctná, počeſtná žena, panj, f.

Matros, m. Matroſe, plawec, m. von Matroſen, plawecký.

Matt, mdlý, mdel, zemdlený, vmdlený, werden, mdljti, vmdljti, zemdljti, machen, zemdljti, vmdljti někoho, mdlého včiniti, mattes Wetter, ſychrawý čas, ſychrawo, n.

Matt, adv. mdle, zemdlenĕ.

Matte, f. mol knihawý, čerw. m.

Mattigkeit, f. mdloba, f. zemdlenj, vmdlenj, n.

Mauer, f. zed, f. der Stadt, městſké zdi, f. plur. zed okolo města, f. eine Mauer machen, aufführen, zdělati, wyſtawěti, nahoru hnáti, wyhnati zed, mit Mauer umgeben, zdj obehnati, ohraditi, obezdjti, zur Mauer gehörig, zednj.

Mauerbrecher, m. beran, m. dělo bořjcý, n. zdi bořjcý nástrog, m.

Mauerer, m. zednjk, m.

Mauerkelle, f. lžjce zednická, f.

Mauerkraut, n. den a noc, f.

Mauern, zdjti.

Mauer-

Mauerpfau, m. poponec, m.
Mauerſchwalbe, f. rayſký pták, m.
Maul, n. huba, f. große, tlama, f. vſta, n. plur. loſes, böſes Maul, zlá, lehkomyſlná huba, vſta, verächtl. žwama, f. Mauls genug, huby doſt, das Maul zerren, aufſperren, vſta, hubu rozdjrati, otwjrati, alles was ihm vors, ins Maul kömmt, wſſecko co ſlina k vſtům přineſe, das Maul aufblaſen, hubu, tlamu nadýmati, ein kleines Maul, hubička, tlamička, f. einer, der ein großes Maul hat, hubatý, hubáč, tlamatý, m. Maul haben, ſchimpfen, mjti hubu, hubowati, das Maul hängen, ſich zerreiſſen, hubu wěſſeti, ſobě roztrhati, über das Maul kommen laſſen, z vſt, z huby wypuſtiti, dem Maule abdarben, hubě vrhnauti, vſtrowniti, vſtřjdmiti, halte das Maul, drž hubu, zaraž, Maul machen, hubau tlaucy, hubu dělati, tlachem dělati, in der Leute Mäuler kommen, do lidſkých hub přigjti, das Maul voll nehmen im Eſſen, plnau hubau gjſti, kaum das Maul aufthun, ani vſt otewřjti, ani ſſpetnauti, ceknauti, cknauti.
Maulaffe, m. otewřhuba, m. Maulaffen feil haben, čuměti, lelky prodáwati, chytati, lelkowati, zewlowati.
Maulbeerbaum, m. ſtrom maruſſowý, gahodnjk, m.
Maulbeerblatt, n. liſt maruſſowý, m.
Maulbeere, f. maruſſe, gahodnice, f.
Maulbeerſaft, m. ſſtáwa maruſſowá, f.
Maulbeerwein, m. wjno maruſſowé, n.
Maulbißen, m. gebackenes, kauſek, m. ſauſto, n.
Maulchen, n. hubička, f. kleines Maulchen machen, hubu čpuliti, Maulchen, Kuß, hubička, vſtka, f.
Maulchriſt, m. zlý křeſtan, křeſtan na oko, m.
Maulen, neceknauti, neſſpetnauti.
Mauleſel, m. mezek, m. vom Mauleſel, mezkowý.
Mauleſelhaft, mezkowý.
Mauleſelinn, f. mezkyně, f.
Mauleſeltreiber, m. honák mezků, m.
Maulkorb, m. náhubek, ſſkrabák, m. krabuſſka, f. Maulkorb anlegen, náhubek zawěſyti.
Maulmacher, m. hubař, tlučhuba, tlachač, m.
Maulmacherinn, f. hubařka, tlachačka, žwačka, f.
Maulſchelle, f. poliček, pohlawek, záſſigek, m. facka, f. Maulſchelle geben, poliček dáti, poličkowati, pohlawek wytjti, dáti, pohlawkowati, zaſſigkowati, záſſigek dáti, přes hubu dáti, poličkem, pohlawkem wděřiti. ſ. Ohrfeige.
Maulthier, ſ. Mauleſel.
Maultrommel, f. hauſličky vſtnj, f. plur. drndačka, f.
Maulwurf, m. krt, m. krtice, f. graben wie der Maulwurf, krtiti, rýti.
Maurer, m. zednjk, m.
Maurergeſelle, m. zednický rowaryš, m.
Maurermeiſter, m. miſtr zednický, m.
Maus, f. myš, f. kleine, myſſka, f am Körper, myſſka, myš, f. Mäuſe machen, (vulg.) hluky, cáry dělati, von Mäuſen, wie Mäuſe, myſſj.
Mäuschen, n. Mäuslein, myſſka, f.
Mäuſedorn, m. myrtus leſnj, m.
Mäuſedreck, m. myſſj howno, n.
Mäuſefalle, f. myſſj paſt, ljčka, paſt na myſſi, f.
Mäuſefarbe, f. myſſj, myſſowá barwa, f.
Mäuſefell, n. myſſina, f.
Mäuſegift, n. od. m. vtreych, m.
Mäuſekorn, n. myſſj žito, n.
Mäuſekuchen, m. myſſj koláček, m.
Mäuſen, Mäuſe fangen, myſſi chytati, lapati, ſich mäuſen, wie die Vögel, přěřiti ſe, pelichati, wie die Katzen, pelichati, wie die Krebſe, ſwláčeti ſe, mäuſen, ſtehlen, kradlowati, zpeyznauti, hmátnauti, hmatati.
Mäuſen, das, der Katzen, chytánj, lapánj myſſj, n. der Vögel, přěřenj,

nj, pelichánj, n. der Krebſe, ſwlákenj, n.
Mausöhrchen, n. Mausöhrlein, myſſj auſſko, n.
Mauth, Maut, f. Zoll, meyto, n.
Mauthner, Mautner, m. meytnjk, m.
Mauthzeddel, m. meytnj cedulka, f.
May, m. mág, tráwen, m.
Mayenblümchen, n. Mayblümlein, konwálium, n. konwalinka, f. mágowý kwjtek, m.
Mayenkäfer, Maykäfer, m. brauk, m. ſ. Käfer.
Mayenkraut, Maykraut, n. blyn, bljt, m.
Mayluſt, f. mágowá weſeloſt, radoſt, f.
Maymonat, m. mágowý měſýc, m.
Meckern, wie die Zügen, blekati, bečeti, mečeti, im Reden, chauliti ſe.
Meckern, das, der Zügen, bečenj, bekánj, mečenj, n. im Reden, chaulenj ſe, n.
Meer, n. moře, n. das rothe Meer, čerwené, rudé moře, im, aus, oder vom Meere, mořſký, am Meere gelegen, pomeřſký, přimořſký, eine am Meere gelegene Stadt, pomořſké město, n. über dem Meere her, jenſeit deſſelben, zámořſký, ſolche Gegenden, zámořj, n. zámořſké kraginy, f. plur. der am Meere wohnet, pomořſký bydlitel, m. ungeſtimme Meer, ſ. Ungeſtimm.
Meeraal, m. mořſký auhoř, m.
Meeradler, m. mořſký worel, m.
Meerasche, f. praudnjk, pulec, m.
Meerbuſen, m. zátoka moře, mořſká, f. weyſtupek, m. křiwolakoſt, f. gako lůno, aneb chobot moře.
Meereichel, f. žalud, m.
Meerenge, f. wzkoſt moře, wzká klauza na moři, auzina, f.
Meerfarbe, f. mořſká, rudá barwa, f.
Meerfels, m. ſkalina mořſká, f.
Meerfenchel, m. mořſký kopr, m.
Meerfiſch, m. mořſká ryba, f.
Meerfräulein, n. ochechule, mořſká panna, f.
Meerfuchs, m. liſſka mořſká, f.
Meergott, m. Bůh mořſký, m.
Meergras, n. rása wodnj, f.
Meergrün, gaſně zelený.
Meergründel, m. mořſký měřenek, m.
Meerhafen, m. přiſtaw mořſký, m.
Meerhecht, m. mořſká ſtika, f.
Meerhäring, m mořſký hernjk, m.
Meerhirſe, m. kameyka, f. wrabj ſyměnj, n.
Meerigel, m. mořſký gežek, m.
Meerkalb, n. mořſké tele, n.
Meerkatze, f. mořſká kočka, f.
Meerkohl, m. kapuſta mořſká, f.
Meerkrebs, m. mořſký rak, m.
Meerlauch, n. nerěſť, m.
Meerlilie, f. mořſké lilium, n.
Meerlinſe, f. mořſká čočka, f.
Meermůſchel, f. mořſký hlemeyžď, m.
Meerneſſel, f. kopřiwa mořſká, f.
Meerpferd, n. mořſký kůň, m.
Meerpflanze, f. mořſká bylina, f.
Meerräuber, m. laupežnjk mořſký, m.
Meerrettich, m. mořſké zelj, n. mořſká řerkew, f.
Meerſchlange, f. mořſký had, m.
Meerſchnecke, f. auſtrye, f. mořſký hlemeyžď, m.
Meerſchwalbe, f. žluwa, wlha, f.
Meerſchwein, n. mořſká ſwině, f.
Meerſengle, f. mořſký měřenek, m.
Meerſpinne, f. mořſký pawauk, m.
Meerſtern, m. mořſká hwězda, f.
Meerſtille, f. tichoſt moře, mořſká, f.
Meerſtrudel, ſ. Strudel.
Meerswelle, ſ. Welle.
Meerwaſſer, n. mořſká woda, f.
Meerweibel, n. mořſká ženka, f.
Meerwidder, m. ſkopec mořſký, m.
Meerwunder, n. potwora, potwornoſt mořſká, f.
Meerzwiebel, f. mořſká cybule, f.
Meet, m. medowina, f.
Mehl, n. mauka, f. das weiße, běl, m. bjlá mauka, f.
Mehlbeutel, m. maučný pytel, m.
Mehlfaß, n. Butte, maučnj putna, f.
Mehlicht, maučnj, maučný.
Mehlkaſten, m. maučnice, maučnj, maučná truhla, f.
Mehlſieb, n. maučnj, maučné ſeytko, řeſſeto, n.
Mehlſtaub, m. maučnj prach, m.
Mehlthau, m. rez, m.
Mehlwurm, m. mol maučnj, ſolches Mehl, molowatá mauka, f.

Mehr,

Mehr, wjc, wjce, was nach mehr iſt, nad to wjce, geſſtě wjce, a což wjce geſt, mehrere, mnozý.

Mehren, množiti, rozmnožiti, rozmnožowati, rozhogniti, rozplodiți, přiſpořiti, ſich mehren, množiti, rozmnožowati ſe, rozmáhati ſe, rozhogňowati ſe, rozplozowati ſe, zmáhati ſe, drahniti ſe.

Mehrentheils, na wětſſjm djle, wětſſjm djlem, z wětſſj částky.

Mehrheit, f. wětſſj djl, m. částka, f. počet, m.

Mehrer, m. množitel, rozmnožitel, m. des Reichs, rozmnožitel Říſſe, m.

Mehrmal, mehrmals, mehrmalen, wjcekrát, mnohokrát, mnohdykrát, negednau, negednák.

Mehrung, f. množenj, rozmnoženj, n. ſ. Vermehrung.

Meiden, wyſtřjhati ſe, wyſtřjcy ſe, ſtřjcy ſe, warowati ſe, wywarowati ſe.

Meidung, f. wyſtřjhánj ſe, wywarowánj, warowánj ſe, n.

Meile, f. mjle, f.

Meilenlang, na mjli dlauhý.

Meilenweiſer, m. Zeuger, vkazowatel mjl, m.

Mein, meine, meines, můg, má, mě, die meinigen, mogi.

Meinen, ſ. Meynen.

Meinetwegen, meinethalben, pro mne, nechť, meinetwegen, immerhin, pro mne, nechť.

Meineyd, m. Meyneid, křiwá, neprawá přiſſaha, f.

Meineydig, meyneidig, křiwopřjſežný, ein ſolcher Menſch, křiwopřjſežnjk, m.

Meiſe, f. ſykora, ſykorka, f.

Meiſel, m. dláto, dlátko, rypadlo, rypátko, n. woſſkrd, wyreywáček, m. wyrýwadlo, n. rypáček, m. Barbierer, knot, m.

Meiſeln, dlabati, rýti, rýpati, řezati.

Meiſenkaſten, Meiſenſchlag, m. paſt, f.

Meiſt, der meiſte, welmi mnohý, der meiſte Theil, neywětſſj djl, wětſſj djl, m. das meiſte, neywjc, die meiſten, neywjce, am meiſten, co neywjce.

Meiſt, adv. neywjc, neywjce, ſ. Meiſtens.

Meiſtens, meiſtentheils, neywjc, neywjce, na wětſſjm djle, wětſſjm djlem, z wětſſj částky.

Meiſter, m. miſtr, m.

Meiſterinn, f. miſtrowá, f.

Meiſterlich, meiſterhaft, miſtrowſký, miſtrowný, miſtrný.

Meiſterlich, meiſterhaft, adv. miſtrowſky, miſtrowně, miſtrně.

Meiſtern, miſtrowati.

Meiſtern, das, miſtrowánj, n.

Meiſterſchaft, f. miſtrowſtwj, n.

Meiſterſtück, n. kus miſtrowſký, m. miſtrowſtwj, n. machen bey den Handwerkern, dělati kus miſtrowſký, vkazowati řemeſlo, an dem hat die Natur ihr Meiſterſtück gemacht, přirozenoſt na něm nic nezapomněla, přirozenj welikau snažnoſtj geg wymalowalo, a w ničemž nepoblaudilo.

Meiſterwurz, f. wſſedobr, m. angelika, f.

Melancholie, f. ſchwarze Galle, kalokrewnoſt, f. 2) Schwermuth, Traurigkeit, těžkomyſlnoſt, trudnoſt, ſkormaucenoſt myſle, teſkliwoſt, f.

Melancholiſch, dem Temperamente nach, kalokrewný, 2) betrübt, traurig, ſchwermüthig, těžkomyſlný, ſkormaucený, teſkliwý, trudný, (melancholický.)

Melde, f. Kraut, lebeda, f.

Melden, einem etwas, anzeigen, ohlášyti, oznámiti, melden, wie in den Blättern, Zeitungen, oder Ankündigung, Anſchlage, ohlášyti, wie ein Geſchichtſchreiber Meldung thun, připomenauti, zmjniti, ſich melden, hlášyti ſe, ohlášyti ſe, ſich vor der Thüre melden, opowědjti ſe, ſich melden laſſen, dáti ſe opowědjt, mit Erlaubniß zu melden, s odpuſtěnjm, s dowolenjm ať řeknu, ať powjm, bez poroka mluwě, ſich bald melden, ſeine Stimme hören laſſen, ozwati ſe, ozýwati ſe, ſich melden, wie eine Krankheit, ozýwati ſe.

Meldung, f. zmjnka, f. zmjnění, připomenutj, n. Meldung thun, machen, zmjnku činiti, vděłati, včiniti, zmjniti se, připomjnati, paměť činiti.
Melilote, f. komonice, f.
Melis, m. Zucker, melisowý cukr, m.
Meliſſe, f. melisa, meduňka, f.
Meliſſenkraut, n. meduňka, melisa, f.
Meliſſenthee, m. melisowý thé, n.
Melken, dogiti.
Melken, das, dogenj, n.
Melkende Kuh, f. dogná kráwa, f.
Melkfaß, n. Melkgelte, f. djže, f. hrot, m. dogecý nádoba, konew, f.
Melone, f. Phebe, dyně, f. (melaun, m.)
Melote, ſ. Melilote.
Melte, f. lebeda, f.
Memme, f. Mämme, feige Memme, baba, bázliwec, nesměłec, muňa, tuta, m.
Memmiſch, adv. babsky, bázliwě, nesměle.
Menge, f. hognoſt, f. množſtwj, n. sýła, f. in Menge, w hognosti, w množſtwj, Menge, allzugroße Menge Leute, množſtwj, hrozné, náramné, vkrutné, hrozně welikě množſtwj lidj, lidſtwa, sýła, hrozná sýła lidj, hrůza lidi, f. Menge Geld, hognoſt, množſtwj, hrůza peněz.
Mengelwurz, f. koňský ſſtrowjk, m.
Mengen, mjſyti, mjchati, gedno s druhým promjchati, ſich in etwas, in fremde Sachen, Händel, mjſyti ſe, mjchati, pleſti se w cyzý wěcy, plichtiti ſe, wtjrati ſe, pěſiti ſe, mjchati ſe do cyzých wěcý, w cyzý wěcy.
Mengwurz, f. ſſtrowjk, m.
Mennig, m. minyum, n.
Menniggrube, f. dół, kde minyum dobywagj.
Menniglich, wůbec.
Menſch, m. člowěk, m. die Menſchen, lidé, (člowěkowé ungebr.) m. plur. ein kleiner Menſch, člowjček, m.
Menſch, das, děwka, diwka, děwečka, f.
Menſchendieb, m. zlodég lidj, lidokrádce, m.
Menſchenfeind, m. nepřjtel lidſký, lidj, lidſtwa, newljdný, netowaryšſký člowěk, newlid, nelidſký, m.
Menſchenfeindlich, nepřátelſký, nelidſký, newljdný.
Menſchenfreſſer, m. lidoged, m.
Menſchenfreund, m. přjtel lidſký, lidj, lidſtwa, lidomil, lidj milowný, wlidný, na lidi laſkawý, m.
Menſchenfreundlich, přáteliſký, wljdný, laſkawý.
Menſchenhüter, m. lidſký ſtrážce, m.
Menſchenkind, n. djtě lidſké, n.
Menſchenknochen, m. plur. Gebeine, hnáty, koſti člowěčj, plur.
Menſchenkoth, m. člowěčj leyno, howno, bláto, n.
Menſchenliebe, f. láſka lidſká, miloſt lidſká, f.
Menſchenmörder, m. wrah, wražedlnjk lidj, m.
Menſchenraub, m. krádež, f. kradenj lidj, n.
Menſchenräuber, ſ. Menſchendieb.
Menſchenſatzung, f. zřjzenj lidſké, n.
Menſchenſcheu, ſtydlawý.
Menſchenverſtand, m. rozum lidſký, m.
Menſchenwerk, n. djlo lidſké, n. práce lidſká, f. djlo rukau lidſkých, n.
Menſchheit, f. lidſtwj, člowěčenſtwj, n.
Menſchlein, n. člowjček, m. člowičátko, n.
Menſchlich, lidſký, člowěčj, menſchlicher Weiſe, způſobem lidſkým, was menſchlich und möglich iſt, co lidſkého geſt, menſchliche Natur, člowěčenſtwj, lidſké přirozenj, n.
Menſchlich, adv. lidſky, člowecky.
Menſchlichkeit, f. člowěčenſtwj, n.
Menſchwerdung, f. tělesenſtwj, n.
Mercurius, m. Dobropán, m.
Mergel, Märgel, m. ſljn, m.
Mergeln, ſ. Abmergeln, Ausmergeln.
Merken, gewahr werden, pozorowati, ſpozorowati, znamenati, porozuměti, merkſt du was, znamenáš něco, cewtjš něco, wenig, etwas verdächtiges, verſtecktes, znamenati, ceytiti, čjti, čenichati, ich merkte es gleich,

gleich, hned ſem to čenichal, čul, znamenal, 2) behalten, im Gedächtniße, pamatowati, merke es dir wohl, pamatuj ſy to dobře, 3) auf einen, auf etwas merken, pozorowati na něco, pozor, ſſetrnoſt mjti na něco, ſſetřiti něčeho, 4) ſich merken laſſen, dáti ſe znáti, ſich nichts merken laſſen, nedáti nic na ſobě znáti, hierüber iſt zu merken, zde geſt k pozorowánj, k znamenánj.

Merklich, merkwürdig, znamenitý, zřetedlný, 2) was man merken kann, znalý, merklich machen, znalé činiti, znamenati.

Merklich, adv. znamenitě, merklich abnehmen, znamenitě zacházeti.

Merkmaal, n. znamenka, f. znamenj památné, n. známka, f. von etwas geben, dáti znamenj od něčeho.

Merkſam, prozřetedlný.

Merkwürdig, pozoru hodný, paměti hodný, důſtogný, eine merkwürdige Begebenheit, přjběh paměti hodný, m.

Merkwürdigkeit, f. paměti, pozoru hodnoſt, důſtognoſt, f.

Merkzeichen, n. znamenj pamatné, paměti, n.

Mertel, m. pačech, m. ſ. Mörtel.

Merz, März, m. březen, m.

Merzbecher, m. narcyſek žlutý, m.

Merzenbier, n. marcowé pjwo, n.

Merzblume, f. březowý kwět, m.

Merzkeller, m. lednice, f.

Merzſchaafe, n. plur. brakyně, f. plur.

Merzſchnee, m. marcowý ſnih, m.

Merzwolle, f. podletnj kwět, m.

Meßbuch, n. miſſál, m. meſſnj kniha, f.

Meſſe, f. in der Kirche, Gottesdienſt, meſſe, miſſa, f. halten, mjti miſſi, in die Meſſe gehen, láuten, na miſſi gjti, zwoniti, hohe Meſſe, welikáa miſſe, f. Meſſe ſingen, pěti, zpjwati miſſi, 2) Meſſe der Kaufleute, trh, m. Leipziger Meſſe, Lipſký trh, m.

Meſſen, měřiti, změřiti.

Meſſen, das, měřenj, změřenj, n.

Meſſer, der, měřič, měřčj, m.

Meſſer, das, nůž, nožjk, m. wie Meſſer, nožnj, das Meſſer an die Kehle ſetzen jemanden, k hrdlu ſahati někomu, vom Meſſer, nožowý.

Meſſerchen, Meſſerlein, n. nožjček, nožjč, m.

Meſſerſchale, f. Meſſerheft, ſtřenka, rukowjtka v nože, f.

Meſſerſcheide, f. pauzdro na nože, nožowé, n. nožnice, f.

Meſſerſchmied, m. nožjř, m.

Meſſerſchneide, f. oſtřj, n. břidkoſt nože, f.

Meſſerſpitze, f. ſſpička, ſſpic nože, f.

Meſſerſtich, m. nožowá rána, f.

Meßgewand, n. meſſnj raucho, n.

Meßing, n. moſaz, f. u. m. vom Meßing, moſazný.

Meßkunſt, f. měřictwj, vměnj měřické, měřictwj, rozměřowánj, n. dazu gehörig, měřičný,

Meßkünſtler, m. zemoměřič, m.

Meßleſer, m. miſſe čjtař, m.

Meßner, m. Kirchner, koſtelnjk, m.

Meßopfer, n. obět meſſnj, f.

Meßprieſter, m. půlzlatnjk, miſſář, miſſe čjtař, m.

Meßruthe, f. Meßſtab, m. prut měřický, m. měřička, f.

Meßzeit, f. čas trhowý, m. zu Meßzeiten, w časy trhowé.

Metall, n. kow, m. vom Metall, kowowý, Metall haben in der Stimme, hlas zwonowý mjti, eine ſolche Stimme, hlas zwonowý, m.

Metallen, kowowý, zwonowý.

Metallurgie, f. vměnj o kowjch, n.

Metamorphoſe, f. přetwořenj, přetwořowánj, n.

Metamorphoſiren, přetwořiti, přetwořowati.

Metapher, f. přetwářitelka, f.

Metaphiſik, f. nadpřirozena, f.

Meth, ſ. Meet.

Methode, f. způſob, m.

Metrau, m. čimbaba, f.

Metten, f. plur. Mette, gjtřnj, n. neſſpor, m.

Metze, f. Maas, čtwrce, měřice, f. korec, m. was dem Müller gehöret, weymelek, m. měřičné, n. 2) Hure, kurwa, hurwa, newěſtka, neřeſt, f.

Metzelu,

Metzeln, Mätzeln, porážeti, ssawlowati.
Metzeln, das, poráženj, n. porážka, f. ssawlowánj, n.
Metzger, Mätzger, m. masař, řeznjk, m.
Meuchelmord, m. wražedlnictwj, n. wražda zvmyslná, f.
Meuchelmörder, m. wrah, wražedlnjk zvmyslný, m.
Meuchelmörderisch, wražedlnický.
Meuchelmörderisch, adv. wražedlnicky.
Meuterey, f. bauře, bauřka, f. zbauřenj, spiknutj, n. pikel, m. Meuterey machen, bauřku, bauři tropiti, stropiti, zdwihnauti, nastrogiti.
Meutmacher, m. tropič, tropitel bauře, buřič, m.
Meyer, Mayer, Maier, m. nádwornjk, dwořák, m.
Meyerhof, m. poplužnj, sedlský, weský dwůr, dworec, dwůr za městem, we wsy, kmetcý dwůř, m.
Meyerkraut, n. syrysstowá bylina, f.
Meynen, meinen, glauben, mysliti, mnjti, domnjwati se, za to mjti, smeyssleti, wie ich meyne, also, gak mysljm, smeyssljm, gak se domnjwám, gak mnjm, gakž se mně widj; gakž se naděgi, gakž gá mysljm, gakž gá smeyssljm, gakž se domeyssljm, gak saudjm, man meynet dich, myslegj tebe, es gut meynen mit einem, dobře s někým mysliti, ich meynte es nicht so böse, gá tak zle nemyslil, wie meynst du das? gak to mysljš? was meynst du? co mysljš, co smeyssljš, co mnjš, co saudjš? 2c. ich sollte meynen, myslilbych.
Meynung, f. mysslenj, mjněnj, zdánj, domněnj, mněnj, n. vmysl, důmysl, m. in, aus guter Meynung etwas thun, něco w dobrém vmyslu, dobrým vmyslem, z dobrého vmyslu, dobrým mjněnjm, z dobrého mjněnj, dobré mjně, mysle činiti, včiniti, konati, seine Meynung sagen, swé zdánj, mjněnj, domněnj, mysslenj, swůg vmysl řjcy, meiner Meynung nach, dlé, podlé, wedlé mého zdánj, mysslenj, domněnj, smeysslenj, mým zdánjm, ich bin deiner Meynung, gsem twého zdánj, mjněnj, twého vmyslu, einen auf andere Meynung bringen, na giné domněnj, zdánj, mjněnj přiwesti, seine Meynung ändern, vmysl swůg, zdánj, mjněnj zginačiti, změniti, proměniti, domněnj odložiti, mimo se pustiti, zawrcy, na giný aumysl nastaupiti, anderer Meynung seyn, giného vmyslu, zdánj, mjněnj býti, einen von seiner Meynung bringen, swésti někoho z geho domněnj, zdánj, mjněnj, vmyslu, eines Meynung beyfallen, přistaupiti k něčjmu zdánj, bey, in seiner Meynung bleiben, trwati, setrwati, ostati w swém vmyslu, mjněnj, zdánj, při swém vmyslu, mjněnj, vmjněnj, zdánj zůstati, nepausstěti od něho, na swém státi, in der Meynung, (Absicht) ihn zu bessern, mysle, mjně, gsa vmyslu ho polepssit, der Meynung seyn, darinn stehen, w tom domněnj, zdánj, w tom vmyslu býti, smeyssleti, mysliti, verschiedene Meynungen, wsseliká zdánj, mjněnj, domněnj, smeysslenj, wsselicý důmyslowé, große, gute Meynungen von sich, einem, etwas haben, wysoce, dobře o sobě, o někom, o něčem smeyssleti.
Mieder, n. ssněrowačka, f.
Miene, f. s. Geberde, Miene machen, etwas zu thun, zdáti se.
Miethe, f. nágem, pronágem, m. zur Miethe, nágemný, pronágemný.
Miethen, nagjti, nagjmati, nagmauti, pronagjmati, nagimauti, pronagimauti, pronagiti, gednati, progednati.
Miethgeld, n. penjze za nágem, m. plur.
Miethkutsche, f. nágemný wůz, m.
Miethkutscher, m. nagatý kočj, m.
Miethling, m. nagatý člowěk, nágemnjk, m.
Miethmann, m. pronágemnjk, m. mein Miethmann, můg nágemnjk, Miethleute haben, mjti nágemnjky.

Mie-

Miethung, ſ. nagimutj, pronagimutj, pronagetj, nagetj, n.
Miethzins, m. penjze za nágem, m. plur.
Milbe, f. mol, m.
Milch, f. mléko, mljko, n. wie Milch, von Milch, mléčný, mljčný, Milch ſaugen, ſsáti, durmati, die erſte Milch, mlezywo, n. Milch der Fiſche, mljčj, n. wie Milch weiß ſeyn, býti co mléko bjlý, býti mlečné běloſti.
Milchartig, mléčný.
Milchbart, m. peyřj, n. prwnj chlaupky, m. plur.
Milchdieb, m. moteyl, m.
Milchfárbig, mlékowý, mljkowý.
Milchgeſchirr, n. nádoba na mléko, mljčná, f. ſlewák, m.
Milchhaar, n. peyřj, peyřjčko, n. chlaupky na bradě, m. plur.
Milchkanne, f. Kánnchen, konwice, konwička na mljko, f.
Milchkuhe, f. dogná kráwa, f.
Milchkübel, m. djžka, djže, f.
Milchmädchen, n. mlékařka, mljkařka, f. děwče mljkařské, n. holka mljkařská, f.
Milchmaul, n. holobrádek, m.
Milchmehrte, Milchmärte, f. mléčná gicha, f.
Milchmus, n. mléčná kaſſe, f.
Milchner, m. mljčný kapr, m.
Milchrahm, m. ſmetana, f.
Milchſpeiſe, f. mljčný pokrm, m. mljčné gjdlo, n.
Milchſtein, m. kámen bjlý, mlékowý, m
Milchſtraſſe, f. ceſta do nebe, f.
Milchſuppe, f. mljčná poljwka, poljwka z mljka, f.
Milchtopf, m. hrnec na mléko, ſlewák, m.
Milchtorte, f. mléčný teykanec, tort, m.
Mild, gůtig, miloſtiwý, dárný, darowný, laſkawý, dobromyſlný, gelinde, ſanft, powolný, wolný, tichý, powlowný, gelind, adv. gůtig, laſkawě, dobrowolně, miloſtiwě, ſanft, powolně, tjſſe.
Milde, ſ. Mildigkeit.
Mildern, vlewiti, vlehčiti, tjſſiti, vtjſſiti, polehčiti, obměkčiti, powoliti, powlowniti, den Schmerz, poſtrowniti, polehčiti boleſti.
Milderung, f. vlewenj, vlehčenj, polehčenj, vtjſſenj, oblewenj, n. oblewa, f.
Mildigkeit, f. Gütigkeit, miloſtnoſt, dárnoſt, darownoſt, laſkawoſt, dobromyſlnoſt, f. Gelindigkeit, powlownoſt, powolnoſt, wolnoſt myſle, duſſe, tichoſt myſle, f.
Mildiglich, adv. miloſtně, dárně, darownně, laſkawě, dobromyſlně.
Million, f. milion, m.
Millionenmal, milionkrát.
Milz, f. ſlezyna, f.
Milzader, f. žila od ſlezyny, f.
Milzkraut, n. ceterák, gelenj gazyk, m.
Milzſüchtig, na ſlezynu, na ſlezyně neduživý, ſtonjcý, trpjcý.
Milzweh, n. bolenj ſlezyny, n.
Minder, ménė, mjně, ménėgi, nichts deſto minder, nic wſſak ménė.
Minderjährig, nezletilý, let nemagjcý, let nedoſſlý, nedoroſtlý, nedoſpělý.
Minderjährigkeit, f. nezletiloſt, nedoſpěloſt, nedoroſtloſt, f.
Mindern, eine Zahl, zmenſſiti, vmenſſiti, ſich mindern, menſſiti ſe, tenčiti ſe, die Strafe, oder ſonſt was widriges, ztenčiti, zmenſſiti, vmenſſiti, zlehčiti, den Glauben, zlehčeni, zlehčowati wjru, einen mit Reden, lehčiti, zlehčiti, zlehčowati někoho, mindern etwas, eine Sache kleiner machen, vmaliti, vmenſſiti, zmenſſiti.
Minderung, f. menſſenj, zmenſſenj, vmenſſenj, tenčenj, ztenčenj, zlehčenj, n.
Mine, f. unter der Erde, ſſtola pod zemi, f. průkop, m. prokopánj, n. průchod, m. průchodiſtě podzemnj, n.
Mineralien, n. pl. preyſſtěnny, f. pl.
Miniſter, m. dwořenjn, dwořák, dwořan, m.
Miſchen, mjchati, mjſyti, in etwas, zu etwas, přimjſyti, přimjchati, durcheinander, promjchati, zuſammen,

men, ſmiſyti, ſmjchati, ſich in etwas, in fremde Händel, plésti, mjſyti, mjchati ſe, másti ſe, plichtiti ſe w cyzé wěcy, do cyzých wěcý, do něčeho, einen in etwas, mjchati, mjſyti, plésti, másti někoho do něčeho.

Miſchmaſch, m. mjchanice, mjchanina, ſměſyce, hakmatilka, mjſſenina, mjſſeň, f.

Miſchung, f. mjſenj, mjchánj, ſmjſenj, n.

Miſpel, f. nyſſpule, f.

Miſpelbaum, m. ſtrom nyſſpulowý, m.

Mißbilligen, misbilligen, neſchwalowati, nepochwáliti, za zlé, neſluſſné mjti, vznati, vznáwati, ſauditi, zawrcy, opomjtati.

Mißbilligung, f. nepochwálenj, neſchwálenj, za zlé, neſluſſné ſauzenj, vznánj, zawržení, opomjtánj, n.

Mißbrauch, m. einer Sache, zlé vžjwánj, zlé požjwánj, n. eingeſchlichener, zlý, daremný obyčeg, zlý zwyk, m. zlá zwykloſt, f. zloobyčeg, zlozwyk, m.

Mißbrauchen, zle vžjwati, zle požjwati, die Zeit, čas maříti, zmařiti, jemandes Geduld, trpěliwoſtj něčj pohrdati, zhrdati, ein Frauenzimmer, pannu zmrhati.

Mißdeuten, misdeuten, zle wykládati, na zlau, na lewau ſtranu wykládati, brátí, w zlé obrátiti.

Mißdeutung, f. zlé wykládánj, n zlý wýklad, m. w zlé obrácenj, n.

Miſſen, nicht haben, býti bez něčeho, neměti něčeho.

Miſſethat, f. zločinſtwo, n. neſſlechetnoſt, zloſt, f. neſſlechetenſtwj, n. neprawoſt, f. zlý, neſſlechetný ſkutek, m. zloſynſtwo, lotrowſtwj, n. zločinſký kus, m. eine Miſſethat begehen, zlého, lotrowſkého ſkutku, zloſynſtwa, zločinſtwa, neſſlechetnoſti, neſſlechetenſtwj, neprawoſti ſe dopuſtiti, dočiniti, zlý, neſſlechetný ſkutek, zloſynſtwo, zločinſký kus ſpáchati, prowesti.

Miſſethäter, m. zločinec, zloſyn, neſſlechernjk, zločinný, neſſlechetný člowěk, m.

Mißfall, m. newčaſný, nedoſſlý porod, m. nedochůdče, potracenj djtěte, n.

Mißfallen, misfallen, misfállig ſeyn, neljbiti ſe, neſljbiti ſe, nelibým, k neljboſti býti, zle ſe ljbiti, neljbezným býti, mrzeti, omrzelým, newzácným býti.

Mißfallen, das, neljboſt, neljbeznoſt, omrzeloſt, f. nezaljbenj, n. oſſkliwoſt, bezděčnoſt, newůle, f. ein Mißfallen haben, nelibě, neljbezně nésti, neljboſt mjti, žádné ljboſti, záljbenj, obljbenj neměti, horſſiti ſe, wzýti neljboſt k někomu.

Mißfállig, nelibý, neljbezný, omrzelý, ſeyn, ſ. Mißfallen, mißfállig machen, w oſſkliwoſt, w neljboſt wwesti.

Mißfálligkeit, ſ. Mißfallen, das.

Mißgebähren, potratiti.

Mißgeburt, f. potwora, f. 2) nedochůdče, n. nedochodilý plod, m.

Mißgönnen, einem etwas, nepřjti, záwiděti.

Mißgönner, m. nepřjzniwec, záwiſtnjk, m.

Mißgunſt, f. nepřjzeň, nepřjzniwoſt, záwiſt, f.

Mißgünſtig, nepřjzniwý, záwiſtiwý.

Mißgünſtig, adv. nepřjzniwě, záwiſtiwě.

Mißhandeln, miehandeln, zle, neſſlechetně, neprawě dělati, činiti, zacházeti, wěc neſluſſnau činiti, přečiniti, pročiniti, 2) jemanden übel behandeln, zle nakládati, zacházeti s někým, 3) eine Weibsperſon, zmrhati ženſkau, pohaněti.

Mißhandlung, f. zlé naloženj, přečinění, pročinění, n. ſ. Miſſethat.

Mißhellig, neſworný, negednoſworný, negednomyſlný, neſrownalý, mißhellig ſeyn, neſwornými, negednomyſlným býti, dwogiti ſe, ſkorpiti ſe, neſrownáwati ſe, neſrownati ſe, neſgeduati ſe, neſnadniti ſe, ſie ſind immer mißhellig, wždy ſe neſnadněgj zč. mißhellig werden, zneſnadniti ſe, rozdwogiti ſe.

Mißhelligkeit, f. neſwornoſt, neſrownaloſt, negednota, f. neſgednocenj, n. negednoſwornoſt, negednomyſlnoſt, f. ne geden člowěk, ne za geden člowěk, neb za gednoho člowěka, rozdwogenj, neſnadněnj, n. rozdwžitoſt, rozepře, neſgednocenoſt, f.

Mißlich, nebezpečný, chybný.

Mißlich, adv. nebezpečně, chybně.

Mißkennen, ſ. Verkennen.

Mißkenntlich, ſ. Unkenntlich.

Mißlingen, mislingen, nepodařiti ſe, nezdařiti ſe, nepoweſti ſe, nezweſti ſe, zle, newhod padnauti, zle, newhod ſe zweſti, neſſtěſtiti ſe, nepoſſteſtiti ſe, zneſſtěſtiti ſe, zle ſednauti, newrcy ſe, zmeyliti.

Mißrathen, misrathen, nicht rathen, zraditi, zwazowati, zrazyti z něčeho, nicht gerathen, nepoweſti ſe, nepodařiti ſe, aus der Art ſchlagen, nepodařiti ſe, newrcy ſe po otcy, nepotatiti ſe.

Mißtrauen, n. newěra, nedowěra, nedůwěrnoſt, f. nedowěřowánj, n. ſie ſtehen im Mißtrauen, geden druhému newěřj, ein Mißtrauen in einen ſetzen, wjry, naděge, důwěrnoſti, dowěry nemjti k někomu, nedůwěřowati ſe.

Mißtrauen, nedůwěřiti ſe, nedůwěřowati ſe, newěřiti.

Mißtrauiſch, nedůwěrný, málowěrný, newěrný, newěřjcý.

Mißtrauiſch, adv. nedůwěrně, newěrně, málowěrně.

Mißvergnügen, n. überhaupt, neſpokognoſt, f. über etwas, neljboſt, neljbeznoſt, neljbka, f.

Mißvergnügt, überhaupt, neſpokogený.

Mißverſtand, m. nerozum, m. nedorozuměnj, neſrozuměnj, n. 2) Uneinigkeit, newole, různice, f. ſpor, ſwár, m.

Miſſverſtändniß, ſ. Mißverſtand.

Mißwachs, m. neauroda, f.

Miſt, m. hnůj, m. leyno, n. voll Miſt, hnojný, b) ſmetj, n. zum Miſt gehörig, hnojný.

Miſtbeet, n. hnogiſſtě, hnogniſſtě, ſmetiſſtě, n.

Miſtel, ſ. mýlj, melj, n.

Miſten, hnůj wykljzeti, wymeſti, wywezti, wie die Thiere, neřáditi, káleti, dingen, hnogiti.

Miſtfink, m. ſwiňák, m.

Miſtflechte, f. hnojná nůſſe, korba, f.

Miſtfuhre, f. fůra hnojná, f. wůz hnojný, m.

Miſtgabel, f. hnojné widly, f. plur.

Miſtgrube, f. hnogiſſtě, n.

Miſthaufen, m. hromada hnoge, ſmetj, f. hnogiſſtě, ſmetiſſtě, n.

Miſtkäfer, m. hnojniwál, howňál, m.

Miſtlache, f. Miſtlachen, m. Miſtpfütze, f. hnojná lauže, f.

Miſtleiter, f. kára, f.

Miſtſchaufel, f. hnojná lopata, f.

Miſttrage, f. hnojné noſydla, n. plur.

Miſtwagen, m. hnojný wůz, m. hnojnice, f.

Mit, s, se, mit dir, s tebau, mit allen, se wſſemi, mit der Zeit, časem, mit dem Degen, Meſſer ꝛc. oder ſonſt einem Werkzeug, kordem, nožem, oder s kordem, s nožem ꝛc. mit Freuden, Schmerzen, Verdruße, s radoſtj, s boleſtj, s mrzutoſtj, mit einem bekannt, s někým známý, mit Blut unterlaufene Streiche, krwj zalité rány, f. plur. mit unter, ſpolu mezy, mit Fleiße, naſchwál, zwmyſlně, zwmyſlem, mit der Bedingung, s tau weymjnkau, mit einem Worte, ſlowem.

Mitarbeiter, m. ſpolupracowatel, ſpolupracownjk, ſpoludělnjk, m.

Mitbeherrſcher, m. ſpoluwládce, ſpoluwládař, ſpolupanownjk, m.

Mitbeklagter, m. ſpoluobžalowaný.

Mitbringen, jemanden, ſebau přiweſti někoho, etwas, ſebau přineſti, die Gewohnheit, die Zeit bringt es ſo mit ſich, obyčeg, čas to tak ſebau přinášſi, dieſe Krankheit bringt groſſen Schmerz mit ſich, tato nemoc welikau boleſt přiwádj, přinášſi.

Mitbruder, m. ſpolubratr, m.

Mitbuhler, m. ſpoluſok, ſoť, m.

Mitbürge, m. ſpolurukogmé, m.

Mitbürger, m. ſpoluměſſtan, ſpoluměſtěnjn, m.

Mitbürgerſchaft, f. ſpoluměſſtanſtwo, n.

Miteinander, zugleich, spolu, pospolu, zarowen̄, unter, gegeneinander, wespolek, alle mit einander, wssickni dohromady, miteinander gränzen, spolu m̄ezowati.
Miterbe, m. spoludědic, m.
Miterbinn, f. spoludědička, f.
Mitesser, m. spolugjdce, spolustolič, spolustolnjk, spolustolitel, m. seyn, spolu gjsti, spolu stoliti, spolu stolowati, 2) ein Wurm bey den Kindern, ďábljk, gesstěr, m.
Mitfahren, auf dem Schiffe, spolu geti, auf dem Wagen, spolu se wezti, spolu geti.
Mitgabe, f. wěno, n.
Mitgeben, etwas, dáti sebau něco, jemanden mitgeben, přidati někoho.
Mitgehen, gjti sebau, der mitgehet, spoluchůdce, m. noch so mitgehen, gesstě progjti, es gehet noch so mit, gesstě to tak progde.
Mitgehülfe, s. Gehülfe.
Mitgenosse, m. včastnjk, spoluvčastnjk, společnjk, saudruh, druh, spolutowaryš, m.
Mitgenossenschaft, f. společenstwj, saudruhstwj, spolutowaryšstwj, n.
Mitgeselle, m. spolutowaryš, společnjk, druh, saudruh, m. s. Geselle.
Mitgevatter, m. spolukmotr, m.
Mitgevatterschaft, f. spolukmotrowstwj, n.
Mitgift, s. Mitgabe.
Mitglied, n. spoluaud, m.
Mithaben, mithalten, spolu mjti, držeti.
Mithelfer, m. spolupomocnjk, m. s. Gehülfe.
Mitherrschen, spolu panowati, spolu wládnauti, wládařiti.
Mitherrscher, m. spolupanownjk, spoluwládař, spoluwládce, m.
Mitkäufer, m. spolukupowatel, m.
Mitkläger, m. spolužalobnjk, m.
Mitknecht, m. spolusluha, m.
Mitknechtschaft, f. spolusluhstwj, n.
Mitlauter, m. spoluzwůčka, sauzwůčka, f.
Mitlehrer, m. spoluvčitel, m.
Mitleiden, n. vtrpnost, spoluvtrpnost, f. spoluvtrpenj, vtrpenj, n. haben, mjti vtrpnost, spoluvtrpnost, vtrpenj.
Mitleidend, wie die Städte, Stände, in den Abgaben, spolutrpjcý.
Mitleidenschaft, f. der Städte, Stände, spolutrpenj, n.
Mitleider, m. spoluvtrpný.
Mitleidig, vtrpný, spoluvtrpný.
Mitmachen, etwas, dělati po někom něco, alles, wssecko.
Mitmeynen, mysliti spolu.
Mitnehmen, wzýti sebau.
Mitnichten, nikoli, nikoliwěk, nikterak.
Mitplaudern, spolu pljskati.
Mitpriester, m. spoluduchownj, m.
Mitregent, m. spoluwládař, spoluwládce, spolupanownjk, spoluřjditel, m.
Mitreisen, geti, putowati sebau.
Mitsaufen, spolu řádowati, spolu pjti, der es thut, spolupitel, spoluřádownjk, m. die es thut, spoluřádowatelkyně, řádownice, f.
Mitsaufen, das, spoluřádowánj, spolupitj, n.
Mitschuldiger, m. spoluwinný, spoluwinnjk, m.
Mitschüler, m. spolužák, spolusskolák, spoluvčenec, m.
Mitschwieger, m. spolutchyně, f.
Mitschwiegervater, m. tchán, m.
Mitseufzen, spolu kwjliti, lkáti, vpěti, wzdychati.
Mitsingen, spolu zpjwati, pěti.
Mitsoldat, m. spoluwogák, spoluwálečnjk, m.
Mitspielen, in der Musik, spolu, sebau hráti, einem übel mitspielen, zle nakládati s někým, někoho ssiditi, někoho teyrati.
Mitspieler, m. spoluhráč, m.
Mitsterben, spolu mřjti, vmřjti, vmjrati.
Mitstimmen, srownáwati se, sgednáwati se, srownati se, snásseti se, na gednom býti, přistaupiti k něčemu.
Mitstreiten, spolu bogowati, spolu potýkati se.
Mitstreiter, m. spolubogownjk, spolupotýkač, m.

Mit-

Mittag, m. poledne, půl dne, n. um Mittag, okolo poledne, nach Mittag, odpoledne, popoledni, zu Mittag, w poledne, o polednách, zu Mittag essen, obědwati.

Mittägig, polednj.

Mittags, wpoledne.

Mittagsessen, n. oběd, m. gjdlo poledni, n. ohne Mittagsessen, neobědowaný.

Mittagsgast, m. host na poledne, k obědu, m.

Mittagsgottesdienst, m. polednj služba Božj, f. služby Božj, plur.

Mittagslinie, f. polednj čára, f.

Mittagsmahl, n. oběd, m. Mittagsmahl halten, obědowati, oběd držeti, opoledni gjsti, ohne Mittagsmahl, neobědowaný, bez obědu.

Mittagspredigt, f. polednj kázanj, n.

Mittagsprediger, m. polednj kazatel, m.

Mittagsruhe, f. polednj, opolednj odpočinutj, spolehnutj, n. Mittagsruhe halten, opoledni odpočjwati, polednjčka vzjwati.

Mittagsstunde, f. hodina polednj, f.

Mittagswind, m. wjtr polednj, wjtr od poledne, m.

Mittagszeit, f. čas polednj, m.

Mittagszirkel, f. Mittagslinie.

Mitte, f. prostřede", m. prostřed, in der Mitte, v, w prostřed, w prostředku, anfassen, v prostřed, wpůli popadnauti, vchopiti, pochytiti, in der Mitte stehen, v prostřed, w prostředku státi, in die Mitte gehen, do prostřed, do prostředka gjti, das, was in der Mitte ist, prostřednj, in der Mitte der Welt, des Sommers, Jahrs, v prostřed swěta, leta, roku, w polaulerj, die Mitte des Sommers, Jahrs, polaulerj, n.

Mittel, n. prostředek, m. in das Mittel treten, sich in das Mittel legen, wložiti se w něco, do něčeho, 2) Vermögen, prostředky, m. plur.

Mittelart, f. dro prostřednj, n.

Mittelbar, prostřednj, prostřetedlný.

Mittelbar, adv. prostřetedlně, prostředně.

Mittelbarm, m. okružj, n.

Mittelding, n. prostřednj, n. wěc prostřednj, f. Mittelding zwischen Land und Wasserthieren, obozjwelnj twor, m.

Mittelfinger, m. prostřednj prst, m.

Mittelgröße, f. prostřednj, středná weysska, wysost, welikost, f.

Mittelkreis, m. prostřednj kolo, n.

Mittelländisch, prostředozemnj, středozemnj, prostředkragný, mezykragný, das mittelländische Meer, moře prostředozemnj, středozemné, n.

Mittelmäßig, prostřednj, středný, střjdný, von mittelmäßiger Statur, středné, prostřednj postawy, mittelmäßige Mahlzeit, střjdný, skrownj oběd, m.

Mittelmäßig, adv. prostředně, středně.

Mittelmäßigkeit, f. prostřednost, středmost, f.

Mittelmeer, n. moře středozemné, prostřednj, n.

Mittelpunkt, m. přjtek, m. zaroda, f. prostředek wěcy, m. der Mittelpunkt alles Gutes ꝛc. wrch dobrého ꝛc.

Mittelsperson, f. Mittelsmann, m. prostředek, prostřednjk, m.

Mittelst, der mittelste, prostřednj, vermittelst, dle, podlé, wedle.

Mittelstand, m. staw prostřednj, m.

Mittelstrasse, f. prostřednj cesta, f.

Mittelweg, f. Mittelstrasse.

Mittelwinde, f. stěničnjk, ročnjk, m. sklennj bylina, f. den a noc.

Mittelzahl, f. prostřednj počet, m.

Mitten, v, w prostřed, prostřed, mitten in der Rede, v prostřed řeči, in der Mitten theilen, v prostřed, wpoly rozděliti, rozpoliti, rozpoltiti, mitten entzwey brechen, w poly, weypůlky rozlomiti, mitten durch die Stadt, prostřed skrze město, městem.

Mitternacht, f. půlnocy, twrdá noc, f. um Mitternacht, okolo, z půlnocy, zur Mitternacht, o, w půl nocy, w času půlnocy, w čas půlnočnj, w twrdé nocy.

Mitternächtig, půlnočnj.

Mitternachtwärts, na půl nocy, w stranu půlnočnj.

Mit-

Mitternachtwind, m. wjtr půlnočnj, m.
Mittfasten, f. prostřed postu, m. středopostj, n.
Mittheilbar, vdělitedlný.
Mittheilen, vděliti, vdělowati, poskytowati, zdělowati se, zděliti se s něčjm, poděliti, der gerne mittheilt, člowěk zdjlný, eine Nachricht, dáti zpráwu.
Mittheilung, f. vdělenj, vdělowánj, zdělenj, podělenj, n. Mittheilung der Nachricht, dánj zpráwy, n.
Mittler, m. prostřednjk, m.
Mittleramt, n. prostřednictwj, n.
Mittlere Größe, f. prostřednj, středmá weysska, f. ein Mensch von mittlerer Größe, člowěk prostřednj, středmé postawy, weyssky, mittlere Zahl, prostřednj počet, m.
Mittlerweile, mittlerzeit, mezy tjm, zatjm, w tom, mezy tjm časem, w tom čase.
Mittwoch, m. středa, f. Mittwochs, am Mittwoch, we středu, was am Mittwoch ist, geschiehet, střednj.
Mitunter, spolu též, zároweň, spolu zároweň.
Mitunterlaufen, flechten, sáen, spolu, též pobjhati, spolu, mezy něco wsýti, spolu, též, mezy něco wpjesti.
Mitvormund, m. spoluporučnjk, m.
Mitvormundschaft, f. spoluporučnictwj, n.
Mitwandern, sebau putowati.
Mitwandern, das, sebau putowánj, n.
Mitweinen, sebau plakati.
Mitwerber, m. spolužádatel, spoluvsylowatel, spoluvsylowač, m.
Mitwirken, spolu včinkowati, se přičiniti.
Mitwirker, m. spoluvčinkowatel, přičinitel, m.
Mitwirkung, f. spoluvčinkowánj, spolu se přičiněnj, n. přičinliwost, f.
Mitwissen, spolu wěděti.
Mitwissen, das, spolu wěděnj, n.
Mitzehlen, sebau počjtati.
Mitziehen, sebau táhnauti, se stěhowati.
Mitzu, poněkud.

Moder, m. prachniwost, plýseň, plesniwost, f. zetlenj od wlhkosti, n. smrdutá wlhkost, f.
Moderig, modericht, prachniwý, plesniwý, zetlelý od wlhkosti.
Modern, prachniwěti, tleti, wetsseti.
Mögen, wollen, chtjti, ich möchte gerne, ráobych chtěl, mögen, dürfen, smjti, du magst es immer sagen, to smjš wždy řjcti, nechť sy to řekneš, ich möchte zu ihm gehen, ssel bych k němu, chtělbych k němu gjti, man möchte denken, člowěk by myslil, man möchte wohl denken, člowěk by syce myslil, ich möchte krank werden, znemocnělbych, mohlbych znemocněti, es mag genug seyn, ať gest toho dost, nechť gest toho dost.
Möglich, možný, es ist möglich, gest možná, gest wěc možná.
Möglichkeit, f. možnost, f.
Möglichst, neymožněgssj, in möglichster Eil, Geschwindigkeit, Kürze, Deutlichkeit, w neywětssj rychlosti, čerstwosti, krátkosti, zřetedlnosti, möglichster Fleiß, wssemožná, neywětssj pilnost, f.
Möglichst, adv. wssemožně.
Mohn, Mahn, m. mák, m. vom Mohne, mákowý.
Mohnhaupt, n. makowice, f.
Mohnhäuptchen, n. mákowička, f.
Mohnsaamen, m. mákowé semeno, n.
Mohr, m. Mauřenjn, m.
Möhre, f. cwika, f.
Mohrenland, n. Mauřenjnská země, f.
Mohrinn, f. Mauřenjnka, f.
Molch, m. ohnižjl, m.
Molken, f. syrowátka, f.
Molkichte, das, syrowatečnost, f.
Molkendieb, m. swětlosska, f. moteyl, m.
Monarch, m. mocnář, samowládce, samowládař, samopanownjk, m.
Monarchie, f. mocnářstwj, n. samowláda, f. samowládařstwj, samopanowictwj, n.
Monarchisch, mocnářský, samowládařský.

Mo-

Monat, m. měſýc, m. alle Monate, każdý měſýc, każdoměſýčně.
Monatfluß, m. měſýčné, n.
Monatfrist, f. lhůta měſýčná, f.
Monatgeld, ſ. Monatſold.
Monatlich, měſýčný.
Monatlich, adv. měſýčně.
Monatsblume, ſ. Monatfluß.
Monatſold, m. měſýčný plat, m.
Monatstag, m. den měſýčný, m.
Mönch, m. mnich, řeholnjk, ſamotnjk, m.
Möncherey, f. mnichſtwj, řeholnictwj, n.
Mönchskappe, f. mnjšſká, řeholnjcká kukle, f.
Mönchskleid, n. mnjšſký, řeholnjcký ſſat, oděw, m.
Mönchskloſter, n. mnjšſký, řeholnjcký klášſter, m.
Mönchskutte, f. mnjšſká, řeholnjcká kápě, f.
Mönchsleben, n. žiwot mnjšſký, m. žiwobytj mnjšſké, řeholnjcké, n.
Mönchsſtand, m. ſtaw mnjšſký, řeholnjcký, m.
Mönchswesen, n. mnichſtwj, řeholnictwj, n. wěcy mnjšſké, řeholnické, pl.
Mond, m. měſýc, m.
Mondenſchein, m. ſwětloſt, gaſnoſt měſýčná, f. ſwětlo, naſtánj měſýčné, n. es iſt Mondenſcheiu, měſýc ſwjtj.
Mondfinſterniß, f. Mondenfinſterniß, zatmění měſýce, zatmění na měſýcy, n.
Mondſüchtig, měſýčný, náměſýčný, ſolcher Menſch, měſýčnjk, náměſýčnjk, m.
Montag, m. Mondtag, pondělj, n. pondělek, m. Montags, am Montage, w pondělj, blauer, modrý pondělek, m.
Montäglich, pondělnj.
Moos, n. mech, m. vom Mooſe reinigen, od mechu wyčiſtiti, von Mooſe, mechowý.
Moosfiſch, m. bahnitá ryba, f.
Mooſicht, mooſig, mit Mooſe bewachſen, mechowatý, mechem obroſtlý.
Mooskraut, n. wodnj palička, f.
Moraſt, m. bahno, močidlo, n. Koth, bláto, n.
Moraſtig, bahnitý, bahniwý, ein moraſtiger Ort, bahnité, bahniwé mjſto, temeniſtě, bahniſtě, n. kothig, blátitý.
Morche, Morchel, f. ſmrž, mljč, m.
Mord, m. wražda, f. wražedlnictwj, n. mord, m. einen Mord begehen, verüben, wraždu prowesti, ſpáchati, wraždy ſe dopuſtiti, dočiniti.
Mordanſchlag, m. rada wražedlnická, f. nález wražedlnický, m.
Mordbegierde, f. žádoſt, chtjč wraždy, f.
Mordbegierig, žádoſtiwý, chtiwý wraždy.
Mordbrenner, m. palič, žhář, (žižka,) m.
Mordbrennerey, f. palictwj, žhářſtwj, n. treiben, prowozowati palictwj, žhářſtwj.
Mordbrenneriſch, palický, žhářſký.
Mordeiſen, n. nástrog zabigácký, wražedlnický, wražedlný, m.
Morden, wražditi, zabjgeti, zabiti, wraždu ſpáchati, mordowati, zamordowati.
Mörder, m. wrah, wražedlnjk, mordéř, mordýř, bigec, m.
Mörderey, f. wražedlnictwj, n.
Mördergrube, f. peleš, daupě laupežnická, lotrowſká, f.
Mörderiſch, wražedlnický, wražedlný, mordýřſký, mordéřſký.
Mörderlich, mördlich, hrozný, wkrutný, wražedlný, mörderlich Geſicht, wkrutný, hrozný obličeg, m. mörderlich Gefecht, Kampf, bog wražedlný, wkrutný, hrozný, m.
Mörderlich, adv. hrozně, wkrutně, wražedlně, ſchreyen, wkrutně, hrozně, přewkrutně, přehrozně křičeti.
Mordgeſchrey, n. hrozný, přehrozný, náramný, přenáramný, wkrutný, přewkrutný křik, powyk, m.
Mordgierig, ſ. Mordbegierig.
Mordkeller, m. ſklep wražedlnický, záhubný, m.
Mordſucht, f. tužba po wraždě, f. ſ. Mordbegierde.
Morelle, f. merunka, f.
Morge Landes, f. gjtro, n. djlec, m.

Morgen, zeytra, zgitra.

Morgen, m. ráno, gitro, den ganzen lieben Morgen ſchlafen, celé Božj ráno ſpáti, der frühe Morgen, ranné gjtro, mit frühem Morgen, rannjm gitrem, gegen Morgen, k ránu, okolo čaſu rannjho, heute Morgen, dnes ráno, guten Morgen, dobré gjtro, 2) die Gegend, wýwod, m. gegen Morgen gelegen, wýchodnj.

Morgenandacht, f. rannj pobožnoſt, f.

Morgenbrod, n. ſnjdanj, n.

Morgende, der, die, das, zeytřeyſſj.

Morgendämmerung, f. ſwjtánj, n.

Morgengabe, f. wěno, n.

Morgengebet, n. rannj modlitba, f.

Morgengruß, m. rannj pozdrawenj, n.

Morgenland, n. Länder, wýchodnj zeme, f. plur. kragina, f.

Morgenländiſch, wýchodnj.

Morgenroth, n. rannj, gitřnj čerwenoſt, zardělоſt, záře, f.

Morgenröthe, f. dennice, gitřnj, rannj záře, hwězda, f. da die Morgenröthe aufgehet, za dennice, w rannj záři.

Morgens, ráno, z rána, Morgens und Abends, z gitra y s wečera, ráno y w wečer.

Morgenſtern, m. dennice, rannj hwězda, f. ſwětlonoš, m. 2) Streitkolbe, čekan, m. palice, f. palcát, m. řemdiha, f.

Morgenſtunde, f. čas rannj, m.

Morgenwind, m. wjtr od wýchodu, wýchodnj, m.

Morgenzeit, f. čas rannj, m.

Morgig, zeytřeyſſj.

Morſch, zpuřelý, zetlelý, zprachniwělý, prachniwý, ztrauchniwělý, werden, puřeti, prachniwěti, zprachniwěti, ztrauchniwěti, zetleti, zwetſſeti, morſchentzwey, prach we dwý, nacwañk, brechen, we dwý ſe přelomiti.

Mörſel, m. možděř, m.

Mörſelchen, n. možděřek, možděřík, m.

Mörſelkeule, f. palice, palička možděřowá, mautew, f. trdlo, trdýlko, n.

Mörſer, ſ. Mörſel.

Mörtel, m. hljnka, f.

Mos, ſ. Moos.

Moſch, m. mech, m.

Moſchat, m. mechowj, n.

Moſt, m. meſt, m. von Moſte, mſtowý, meſtowý.

Moſtig, moſtreich, mſtowatý, meſtiwý.

Moſtkrug, m. mſtowý dčbán, ſſkopek, dčbán na meſt, m.

Motte, f. mol, m. voll Motten, molowatý, plný molů, werden, molowatěti, zmolowatěti.

Mottenkraut, n. diwizna, molowá bylina, f.

Mücke, f. komár, m. mussка, maucha, f. aus einer Mücke einen Elephanten machen, z mauchy, z mausſky ſlona ſtrogiti, dělati.

Mucke, f. Eigenſinn, brykule, heble, f. plur. wrtochy, m. plur. er hat ſeine Mucken, má ſwé brykule, heble, wrtochy.

Mucken, muchſen, ceknauti, cknauti, ſſpetnauti, piſknauti.

Müde, müd, vſtalý, vnawený, vnawilý, werden, vſtati, vnawiti ſe, machen, vnawiti, k vſtánj, k vnawenj přiweſti, vhnati, vſtalého včiniti, müde einer Sache, ſ. Satt, Ueberdrüſſig. ſich müde laufen, reden, ſchreiben, vhnati ſe, vběhati ſe, do vſtánj ſe naběhati, namluwiti, napſati ſe, ſich müde arbeiten, rackern, vpracowati, vtreyrati, nahmožditi, zhmožditi ſe, zmocy ſe pracý.

Müdigkeit, f. vſtánj, vnawenj, n. vſtaloſt, vnawiloſt, vnawenoſt, f.

Muff, m. ſſtuclјk, ſſtucel, m.

Müffchen, n. ſſtuclјček, m.

Müffend, müffig, müffelig, ſtuchlý, napleſniwý.

Mühe, f. die man hat, práce, ſnažnoſt, ſnažná, vſylná práce, f. vſylj, ſnaženſtwj, zaneprázdnenj, n. haben mit einem, mit etwas, mjti prácy, ſnažnoſt, zaneprázdněnj s nekým, Mühe machen, prácy, zaneprázdnenj dělati, půſobiti, zawaliti, zaneprázdněnj včiniti, zaneprázdňowati, mit ſchwerer, ſaurer Mühe, s težkoſtj, s tjžj, neſnázý, s weliкau, s ſnažnau, vſylnau pracý,

mit

mit Mühe und Arbeit, s nesnázý, s pracý a těžkostj, Mühe, die man ſich giebt, prácc, snažnoſt, ſich Mühe geben, nehmen, anwenden, dáti ſobě tu prácy, wzýti ſobě prácy, snažnoſt wynaložiti, přičiniti, přiložiti, unnütze, vergebliche Mühe, daremná, marná práce, f. alle Mühe verlieren, daremně, marně, darmo, nadarmo pracowati, prácy ſwau daremně wynaložiti, nevžitečné djlo dělati, prácy darmo, daremnau weſti, chmel y ſlad zmrhati, břeh worati, na pjſku rozſýwati, w powětrj ryby loviti, v wodě ptáky lapati, na tábor wodu weſti, Mauřenjna bjliti, w řičicy wodu noſyti, mache dir keine vergebliche Mühe, neděley ſy daremnau prácy, nezaneprázdňuj ſe daremně, das iſt nicht der Mühe werth, to neſtogj za to, es koſtet viele Mühe, ſtogj to mnoho práce, ohne Mühe, bez zaneprázdněnj, bez práce.

Mühle, f. mleyn, mlýn, m. der Ort, wo ſie ſtehet, oder das Gebäude, mleynice, f. dazu gehörig, mleynſký, das Maul iſt gleichſam eine Mühle, huba geſt gako mleynec, zum Kaffee, zur Stärke, mleynek, mleynec, m.

Mühleiſen, n. mleynſké železo, n. woſſkrd, m.

Mühlherr, m. pán mleyna, m.

Mühlknappe, Mühlpurſche, m. mlynářſký, chaſnjk, m. viele, mlynářſká chaſa, f.

Mühlrad, n. mleynſké kolo, n.

Mühlſtein, m. mleynſký kámen, žernow, m.

Mühlwerk, n. meliwo, mleni, n.

Mühlzeug, n. nádobj mlynářſké, n.

Mühſam, wie die Sache, pracný, mnohopracný, snažný, wie die Perſon, pracowitý, pracowný, pracný, dělný, snažný, robotný.

Mühſam, adv. pracně, mnohopracně, snažně, das iſt mühſam verfertiget, gearbeitet, to geſt pracně zhotoweno, děláno.

Mühſamkeit, f. der Sache, pracnoſt, mnohopracnoſt, snažnoſt, f. des Menſchen, pracowitoſt, pracownoſt, snažnoſt, f. snaženſtwj, n.

Mühſelig, ſtraſtný, lopotný, klopotný, bjdný, pracný, pſotný.

Mühſelig, adv. ſtraſtně, lopotně, klopotně, bjdně, pracně, pſotně.

Mühſeligkeit, f. ſtraſt, lopota, lopotnoſt, klopota, klopotnoſt, bjda, pracnoſt, pſota, f.

Mühwaltung, f. zaneprázdněnj, zaměſtknánj, n.

Muhme, f. teta, f. der Muhme, retiny.

Mühmchen, n. tetička, tetinka, f.

Mulde, f. necky, troky, f. plur. es regnet als ob es mit Mulde göße, prſſj gen ſe lige.

Müller, m. mlynář, m. was zu ihm gehöret, mlynářſký.

Müllerinn, f. mlynářka, f.

Mummel, m. gjcný, gedlý, gedljk, m.

Mummeln, mumlati, breptati, ſſemrati, mumrati.

Mummler, m. mumlač, breptáč, m.

Münch, ſ. Mönch.

Münchlein, n. ein Vogel, černohlávek, m.

Mund, m. vſta, n. plur. huba, f. reinen Mund halten, hubu držeti, gazyk za zuby mjti, an ſeinem Munde erſparen, hubě přiſkrbniti, es gehet ihm wohl vom Munde, gde mu to dobře od huby.

Mundart, f. wlaſt. ſt řeči, f. wlaſtnj způſob mluwenj, m.

Mundarzney, f. lékařſtwj vſtnj, pro vſta, n.

Mundbiſſen, m. ſauſto, n. ſkýwa, f.

Mundbote, m. vſtnj poſel, m.

Mündchen, n. vſtka, vſtička, hubička, hubka, f.

Mündel, m. ſyrotek, m. ſyrůtče, n.

Mündelgelder, n. plur. ſyrotčj penjze, m. plur.

Mundfäule, f. wřed w hrdle, m. ſhnilina, f.

Mundholz, n. ptačj zob, m. gjwj, n. gakés metlice, f. plur.

Mündig, zletilý, doſpělý, doroſtlý, odroſtlý, werden, doſpjwati, doſpěti, wyſpěti, doroſtati, dorůſti, odroſtati, odrůſti.

Mün-

Mündigkeit, f. zletiloſt, doſpělоſt wěku, doroſtloſt, odroſtloſt, f.
Mundkoch, m. kuchař vſtnj, přednj, m.
Mündlein, n. vſtka, hubička, f.
Mündlich, vſtnj, auſtnj.
Mündlich, adv. vſtně, auſtně.
Mundloch, n. ſſiroký krag, m. b) hrdelnj djra, f.
Mundſchenke, m. čeſſnjk, nalěwač, ſſenk, m.
Mundſtück, n. vdidlo, n. b) náſada, f. 2) ſ. Maundwerk.
Mündung, f. des Fluſſes, wpád řeky, m.
Maundvoll, s plná vſta, ſkýwa, f.
Mundwerk, n. huba, weymluwnoſt, wyřidjlka, f. er hat ein gutes Mundwerk, má dobrau wyřidjlku, dryačnicy, hubu.
Munter, lebhaft, ochotný, zochotnělý, weſelé myſle, weſelý, dobromyſlný, dobré, ochotné myſle, munter machen, zochotniti, munter im Geſichte, ochotný, weſelý, čerſtwý, 2) wachend, bdjcý, bdělý, probuzený, wzbuzený, neoſpalý, munter werden, procýtiti, probuditi ſe, wzbuditi ſe.
Munter, adv. ochotně, zochotněle, weſele.
Munterkeit, f. ochotnoſt, weſeloſt, zochotnělоſt, weſeloſt, f. im Wachen, probuzenj, wzbuzenj, procýtěnj, bděnj, n. bděloſt, f.
Münze, f. ein Kraut, máta, f. 2) Geld, čiſlo, n. penjze, m, plur. mince, f. gangbare, berné penjze, Münze, kleines Geld, drobné penjze, m. plur. drobná mince, f. zur Münze gehörig, čiſelnj, mincownj, Münze, der Ort, wo gemünzet wird, čiſelna, f. čiſelnj dům, m. minice, f. mincownj dům, m. alte Münzen, als Alterthümer im Kabinet, čiſla, n. plur. mit gleicher Münze bezahlen, rowným za rowné odplatiti, mit baarer, hotowýma zaplatiti, beſchnittene Münze, oſtřjhaná, obřezaná mince, f. oſtřjhané, obřezané penjze, m. plur.
Münzen, Geld, bjti penjze, etwas einen, auf einem, bjti, ſměřowati na někoho.
Münzer, m. mincýř, čiſelnjk, bitec čiſla, peněz, m.
Münzmeiſter, m. mincmjſtr, m. ſ. Münzer.
Münzſtadt, f. čiſelnj, mincownj město, n.
Münzverfälſcher, m. cyzoložitel, poruſſitel čiſla, peněz, m.
Münzweſen, n. wecy čiſelnj, f. plur.
Mürbe, mürb, křehký, werden, zkřehnauti, křehnauti, 2) zahm, krotký, mürbe, zahm machen jemanden, krotkého wčiniti, zkrotiti, ich will ihn ſo mürbe machen, man ſolle ihn um einen Finger wickeln, tak ho zkrotjm, že ho budau mocy okolo prſtu obwinauti.
Murmeln, mumlati, breptati, etwas heimlich, poobrptáwati, zu etwas, wenn man es hört, přireptáwati, wie das Waſſer, ſſuſtěti, hučeti, wie das Volk, hlučeti, mit Unwillen, braukati, bublati.
Murmeln, das, mumlánj, breptánj, n. eines Baches, ſſuſtěnj, n. ſſuſt, m. hučenj, n. des Volks, hlučenj, n. hluk, m. mit Unwillen, braukánj, bublánj, n.
Murmelnd, mumlawý, breptawý, wie ein Bach, ſſuſticý, hučicý.
Murmelthier, n. leſnj myš, popelice, f.
Murren, reptati, braukati, bublati, wrčeti, wider Gott, reptati proti Bohu.
Murren, das, reptánj, braukánj, bublánj, wrčenj, n. wider Gott, reptánj, n.
Murrend, reptawý, braukawý, bublawý, wrčeliwý.
Mürriſch, newrlý, bublawý, wrčeliwý, braukawý, newhodný, zakrnělý, zaſmuſſilý, poſſmaurný, ſſkaredý, ſeyn, eben itzt, über etwas, býti newrlým, wrčeti, bublati, immer ſeyn, ausſehen, wždy býti newrlým, braukawým, zakrnělým, zaſmuſſilým, wrčeliwým, ſſkarediti ſe, du biſt allzeit mürriſch, wždy gſy newrlý, newhodný, mürriſches Weſen, newrloſt, ſſkaredoſt, newhodnoſt, f.

Mürriſch, adv. newrle, newhodně, wrčeliwě, zakrněle, zaſmuſſile, ſſkaredě.

Mus, n. Brey, kaſſe, f. pokrm kaſſný, m.

Muſchel, f. ſſkořepina, ſſkořápka mořſká, ſſkořepj ryba, ryba w ſſkořepině, (muſſle) f.

Müschen, n. kaſſ.čka, f.

Muſe, f. muza, zpěwopanna, bohyně wměnj, zpěwu, f.

Muſik, f. hudba, muzyka, f.

Muſikaliſch, hudebnj.

Muſikant, m. hudec, muzykant, m.

Muſikverſtändig, zběhlý w hudbě.

Muſikus, m. hudebnjk, hudec, m.

Muſiziren, hausti, haudati.

Muskate, f. muſſkátowý ořech, m. kulka muſſkátowá, f.

Muskatenbirne, f. muſſkatelka, owesnice, f.

Muskatenblüthe, f. muſſkátowý kwět, m.

Muskatennuß, f. Muskate.

Muskatenwein, m. muſſkátowé wjno, n.

Muskel, f. ſwal, m. myſſka w maſe, f. voll Muskeln, ſwalowitý, myſſkowatý.

Muskette, f. muſſket, m.

Musketier, m. muſſketýr, m.

Muſſe, f. prázdnoſt, chwjle, chwjlka, f. čas prázdný, m. Muſſe haben, chwjli mjti, pochwjli mjti, prázdnoſt mjti, mjti kdy, prázdnu býti, při prázdnoſti, při chwjli býti, ich habe Muſſe, mám kdy, pochwjli, chwjli, zum Schreiben, k pſanj.

Müſſen, muſyti, ein Muß, muſſenj, n. wěc muſſená, f. es iſt ja kein Muß, nemuſý to býti, nenj wěc muſſená.

Müßig, prázdný, zaháléiwý, zahálliwý, zahálečný, müßig ſeyn, gehen, ſitzen, zaháleti, prázdniti, prázdným, zahálečným, zahálčiwým býti, zaháliwým, prázden ſeděti, prázdnoſt mjti, ein müßiger Menſch, zahaleč, zaháléiwý, zahálečný, zahálliwý člowěk, m. müßige Zeit, müßige Tage, Stunden, prázdný čas, m. prázdná chwjle, prázdnoſt, f. prázdné dni, hodiny, plur. auch bey müßiger Zeit geſchäftig ſeyn, w prázdnoſti, (zahálée) ſe zaměſtknáwati.

Müßig, adv. zaháléiwě, zahálečně, prázdně.

Müßiggang, m. zaháléa, zaháléiwoſt, prázdnoſt, zahálečnoſt, f. dem Müßiggange ergeben ſeyn, na zaháléu ſe dáti, oddati, na zahálčiwoſt ſe wydati, zaháléy hleděti, zahálce oddánu býti, vor Müßiggange, lenoſtj.

Müßiggänger, m. zahaleč, m.

Müßiggehen, das, zahálenj, n. zaháléiwoſt, f. ſ. Müßiggang.

Muſter, n. podoba, podobizna, f. muſtr, způſob, m. ein häßliches Muſter, oſtuda, ohyzda, f. eines Muſter ſeyn, býti gednoho dra, zum Muſter dienen, za podobenſtwj, za přiklad, za obraz, za zrcadlo, za muſtr ſlaužiti, zum Muſter, ku přikladu, na přiklad, za přiklad.

Muſtern, Muſterung halten, ſčjtati, spočjtati, draby prohljžeti, muſtruňk, ſčjtánj držeti, mit Unrechte, Unwillen, eigenſinnig, boshaft, opálati, drbati, zopálati, třepati, muſtrowati.

Muſterung, f. ſčjtánj, ſečtenj, prohljženj, n. muſtruňk, m. die Muſterung paßiren, ſčjtánu býti, die Muſterung halten, ſčjtati, muſtruňk držeti, počjtati ſe.

Muth, m. zmužiloſt myſle, myſl zmužilá, vdatná, myſl ſrdce, f. ſrdnatoſt, f. zmužilé, vdatné ſrdce, n. gutes Muths ſeyn, dobré, wěſelé myſli, dobromyſlným býti, dobrau myſl ſobě dáti, dobrau wůli mjti, guter Muth, dobrá myſl, f. Muth faſſen, wzýti na ſe myſl, zmužiti ſe, ztužiti myſl, myſli, ſrdce nabyti, zſrdnatěti, den Muth ſinken laſſen, myſlj kleſnauti, ſrdce tratiti, ztratiti, wie iſt dir zu Muthe? gak ge ti okolo ſrdce? haſt du Muth es zu thun, máš ſrdce to včiniti? einem Muth machen, geben, erwecken, myſl, zmužiloſti, ſrdce přidati, zbuditi ſrdce, zmužiloſt, ſein Müthchen kühlen, wůli ſwau prowesti, laſkominy ſetřj-

ti, Muth haben, zmužilé, vdatné mysli býti, býti zmužilým, mjti zmužiloſt, vdatnoſt mysle.

Muthig, zmužilý, ochotný, muthig machen einen, zmužilého včiniti, vdělati, zmužiloſti přidati, werden, zmužiti ſe.

Muthig, adv. zmužile, ochotně, chutně.

Muthigkeit, f. zmužiloſt, ochotnoſt, f.

Můthlein, n. Můthchen, ſein Můthchen kühlen, f. Muth.

Muthmaßen, domnjwati ſe, domeyſſleti ſe, hádati, auf einen muthmaſſen, na někoho ſe domeyſſleti, domnjwati, hádati na někoho, etwas künftiges, verborgenes, hádati, ſo viel, wie ich muthmaſſe, gak gá ſe domnjwám, domeyſſljm, gak gá hádám.

Muthmaßlich, adj. domněnliwý.

Muthmaßlich, adv. domněnliwě, muthmaßlich wird er kommen, domněnliwě přigde.

Muthmaſſung, f. domněnj, domnjwánj ſe, domeyſſlenj ſe, n. důmyſl, m. domněnka, f. hádánj, n. potah, m. das ſind bloße Muthmaſſungen, to gſau pauhé důmyſly.

Muthwille, m. Muthwillen, ſwéwolnoſt, bugnoſt, nezbednoſt, f. Muthwillen treiben, ſwéwolnoſt dokazowati, prowozowati.

Muthwillig, ſwéwolný, bugný, nezbedný.

Muthwillig, adv. ſwéwolně, bugně, nezbedně.

Mutter, f. máte, máti, matka, máteř, f. alte Mutter, ſtará matka, Mutter Gottes, matka Božj, panna, panenka Marya, Mutter, Mutterleib, matka ženſká, f. maternjk, těřich, dětinec, m.

Mutterallein, ſamorničký.

Mutterbeſchwerung, f. matka, f.

Mutterbruder, m. vgec, matky bratr, m.

Můtterchen, Můtterlein, n. matička, f. in der Anrede, matička, mamička, maminka, f.

Mutterfraiß, m. mateřſký pſotnjk, m.

Mutterherz, n. ſrdce mateřſké, n.

Mutterkraut, n. řjmbaba, mateřjdauſſka, f.

Mutterleib, m. život mateřſký, maternjk, m. matka, f. dětinec, těřich, m. děloha, f. vom Mutterleibe, od přirozenj.

Můtterlich, mateřſký.

Můtterlich, adv. mateřſky.

Mutterliebe, f. láſka mateřſká, k matce, f.

Mutterlos, bez matky, bez máte, bez máteře.

Muttermahl, n. přirozená wada, piha, f.

Muttermilch, f. mléko mateřſké, n. mit der Muttermilch, od počátku, od přirozenj daný, wſſtjpený, wſatý.

Muttermord, m. wražda, f. zabitj matky, n. wražda nad matkau, na matce, f.

Muttermörder, m. wrah ſwé matky, m.

Mutternackend, čiſtě, celý nahatý, nahý.

Mutterpferd, n. klisna, kobyla, herka, f.

Mutterpferdlein, n. klisenka, kobylka, herka, f.

Mutterſchwein, n. praſná, praſecý ſwině, praſnice, f.

Mutterſchweſter, f. matky ſeſtra, f.

Mutterſöhnchen, n. ſynáček, mateřnjček, m. bažátko, n.

Mutterſprache, f. gazyk mateřſký, m. řeč mateřſká, f.

Mutterwitz, m. wtip, důwtip přirozený, m.

Můtze, f. čepice, f. der Můtze trägt, čepičatý.

Můtzlein, Můtzchen, n. čepička, čapka, f.

Myrrhe, f. myrha, myrra, f. von Myrhen, myrhowý, mit Myrhen, myrhowatý.

Myrhenſaft, m. myrhowá ſſtáwa, tučnoſt myrhy, f. ğummi z myrhy, n.

Myrtenbaum, m. myrtowý ſtrom, myrtus, m. von Myrten, myrtowý.

Myrtenfrucht, f. myrtowé owoce, n.

Myrtenlaub, n. myrtowé liſtj, n.

Myrtenwald, m. myrtowý les, m.

Myrtenwein, m. myrtowé wjno, n.

N.

Nabe, f. am Rade, pjſt, m.
Nabel, m. pupek, m. wie ein Nabel, pupkowatý.
Nabelbruch, m. wywinutj pupku, pupkowé, n.
Nabelkraut, n. cymbálek, pupkowá bylina, f.
Nabelſchnur, f. pupkowá ſſňůra, f.
Nabelwurz, f. naterznjk, m.
Nach, der Zeit, Folge nach, po, nach dem Mittagmahle, po obědě, nach vollbrachtem Morde, po ſpáchaném wraždě, nach geendigter Arbeit, po ſkončené práci, nach Erbauung der Stadt Rom, po wyſtawenj města Řjma, er gleich nach, on hned po něm, nach der Zeit, po čaſe, nach Mittag, po poledňjch, odpoledne, 2) nach, gemäß, zufolge, dle, podlé, wedle, nach deiner Bequemlichkeit, Gelegenheit, nach ſeiner Art, Gewohnheit, nach Umſtänden, nach meiner Meynung, Sinne, den Worten nach, ſeinem Geſichte nach, dem Leben nach, der Seele, dem Leibe nach, dle, wedle, podlé twého pohodlj, dle, podlé, wedlé přjležitoſti, dle, wedle podlé, ſwého způſobu, okoličnoſti, dle, wedle, podlé mého zdánj, ſmyſlu, ſlow, obličege, duſſe, těla, dem (äuſſerlichen) Scheine, Anſehen nach, dle, podlé, wedle wzhledu, pohledu, wzezřenj, allem Anſehen nach, gak ſe wſſecko podobá, nach dir liebe ich J. po tobě milugi J. hinten nach, pozadu, nach, in Eintheilungen, po, podlé, dle, wedle, nach den Perſonen, dle, podlé, wedle oſob, nach den Geſchlechtern, Häuſern, podlé, dle, wedle pokolenj, domů, po pokolenjch, po domjch, nach ſeinem Beyſpiele, Rathe, dle, podlé geho přjkladu, rady, nach einem etwas machen, ihm es nachthun, po někom něco dělat, nach dem Cicero, dle, podlé, wedle Cycerona, nach Rom, nach England, nach Hauſe, do Řjma, do země Engličké, domů, nach dem Kirchhofe tragen, ku pohřebnicy neſti, nach etwas gehen, werfen, ſehen, ſchießen, fragen, gjti po něčem, hoditi, házeti, ſtřeliti, hleděti, djwati ſe, ptáti ſe, nach und nach, pomalu, znenáhla, poznenáhla, mir nach, dir nach, za mnau, za tebau, nach etwas ſchmecken, riechen, ſtinken, něčjm woněti, ſmrděti, páchnauti, nach dieſem, po tom.
Nachäffen, wytwářiti na ſobě, der es thut, wytwářitel, m. die es thut, wytwářitelkyně, f.
Nachäffung, f. wytwářenj, n.
Nachahmen, následowati, po někom dělati, eine Perſon, wytwářiti oſobu.
Nachahmer, m. následownjk, následowatel, m.
Nachahmerinn, f. následownice, následowatelkyně, f.
Nachahmung, f. následowánj, po někom dělánj, n.
Nachahmungswürdig, následowánj hodný.
Nacharbeiten, einem, pracowati, dělati po někom.
Nacharbeiten, das, pracowánj, dělánj po někom, n.
Nacharten, einem, wrcy ſe, zwrcy, zwrhowati ſe, dařiti ſe, zdařiti ſe, podařiti ſe po někom, dem Vater, dařiti ſe, zdařiti ſe, podařiti ſe, wrcy ſe, zwrcy ſe po otcy, tatiti ſe, potatiti ſe, zdárným ſynem býti.
Nacharten, das, zdařenj ſe, podařenj ſe po někom, dem Vater, zdařenj ſe, podařenj ſe po otcy, tatěnj ſe, potatěnj ſe, n.
Nachbar, m. ſauſed, m.
Nachbarinn, f. ſauſedka, f.
Nachbarlich, ſauſedný, ſauſedſký.
Nachbarſchaft, f. ſauſedſtwj, n.
Nachbauen, einem andern, ſtawěti po někom.
Nachbeten, einem, a) po někom ſe modliti, b) po někom říkati, dělati něco.
Nachdem, der Zeit nach, když, gak, gakž, 2) darnach, wie, gak, nachdem die Perſon iſt, gak oſoba geſt, 3) weil, ponewadž, když,

4) hernach, potom, napotom, potomně.

Nachdenken, über etwas, einer Sache, přemeyſſleti, rozmeyſſleti, přemyſſlowati, rozgjmati ſobě, na pomyſſlenj, na rozmyſſlenj wráti, wzýti, w myſli ſwé, w hlawě ſwé něco přemjtati, rozbjrati, denke einmal nach, was du thuſt, was daraus folgt, gen ſobě pomyſli, powaž, poſuď, co činjš, co z toho pogde.

Nachdenken, das, přemyſſlenj, přemyſſlowánj, rozmyſſlenj, rozmyſſlowánj, n. rozmyſl, m. rozmyſlnoſt, f. rozgjmánj, přemjtánj, rozbjránj na myſli, n. kein Nachdenken haben, nemjti žádného pomyſſlenj, žádného rozmyſlu.

Nachdenklich, rozgjmawý, rozmyſlný, ſmyſlný, důmyſlný, nachdenkliche Rede, ſmyſlná, důmyſlná řeč, f.

Nachdenklich, adv. rozgjmawě, rozmyſlně, ſmyſlně, důmyſlně.

Nachdruck, m. Kraft, Wirkung. důklad, m. gádro, n. mocnoſt, gádrnoſt, f. eine Rede ohne Nachdruck, ſproſtná, galowá, nedůkladná, was keinen Nachdruck hat, negádrný, nedůkladný, nemocný, ſproſtný, galowý, Nachdruck eines Buches, tiſk druhý, dálſjj, m. druhé, dálſſj tiſknutj, wydánj, n.

Nachdrucken, nachdrücken, tlačiti, wléhati na něco, dotjrati, naſtaupati, dotlačiti, 2) ein Buch, tiſknauti, tlačiti po někom, dál.

Nachdrücklich, důkladný, gádrný, mocný.

Nachdrücklich, adv. důkladně, gádrně, mocně.

Nacheifern, horliwě následowati, horliti po někom.

Nacheiferer, m. horliwý následownjk, horlitel, horlec, horliwec, m.

Nacheiferung, f. horliwé následowánj, horlenj po někom, n.

Nacheilen, einem, pospjchati, pospjſſiti, kwapiti, chwátati za někým.

Nacheinander, po ſobě.

Nachen, m. bárka, lodka, lodička, f.

Nacherndte, f. Nachärnte, Nachleſe, paběrowánj, zbjránj klaſů, n. paběrek, m. zbjrka klaſů, f.

Nacheſſen, na něco giſti.

Nacheſſen, das, pamlſky, m. plur. zum Nacheſſen, k pamlſkům.

Nachfahren, následowati, gjti za, po někým, wſtaupiti na miſto někoho, náměſtkowati, einem zu Wagen, Schiffe, geti za někým.

Nachfahrer, m. následownjk, náměſtek, potomek, m. die Nachfahrer, potomcy, potomſtwé, m. plur. ſ. Nachkommen.

Nachfehlen, einem, chybiti po někom.

Nachfolge, f. Nachfolgung, im Amte, náměſtkowánj, náměſtenſtwj, naſtaupenj, n. (poſlaupnoſt, f.) následowánj, n. poſtaupnoſt, f.

Nachfolgen, nachgehen, nachahmen, následowati, gjti za někým, 2) im Amte, in der Zeit, naſtaupiti na miſto někoho, wſtaupiti, náměſtkowati, následowati někoho, nachfolgende Worte, následugjcý, den Flüchtigen, ſtjhati odběhlce.

Nachfolger, m. im Amte, náměſtek, nástupce, nástupnjk, potomek, následownjk, 2) Nachahmer, následownjk, m. 3) Schüler, ſtaupenec, následownjk, nohſleda, m. der Pabſt iſt Nachfolger Petri, Papež geſt náměſtek Petrůw.

Nachfordern, den Rückſtand, požádati oſtatek.

Nachforderung, f. des Rückſtandes, požádánj oſtatku, n.

Nachforſchen, wyhledáwati, wyzwjdati, zwjdati, zpytowati, wyzpytowati, ſkaumati, wyſkaumati, wyſljditi, ſljditi.

Nachforſcher, m. wyhledáwač, wyhledáwatel, wyzwědač, zpytatel, wyzpytowatel, ſkaumatel, ſljditel, wyſkaumatel, m.

Nachforſchung, f. wyhledáwánj, wyzwjdánj, zpytowánj, ſkaumánj, wyſkaumánj, wyſljdénj, n.

Nachfrage, f. doptáwánj, dotazowánj ſe, wyptáwánj ſe, n. otázka, dotázka, f. poptánj, poptáwánj, wy-

wyptánj se po někom, halten, anſtellen, ſ. Nachfragen. Es iſt Nachfrage nach ihm, geſt po něm doptáwánj, dotázka, doptáwagj se, dotazugj se po něm, na něho, wyptáwagj se, wytazugj se na něho, ge pranj po něm, ptagj se po něm, na něho, aller Nachfrage ungeachtet hat man ihn, es nicht erfahren, ač, ačkoli sme se wůbec ptali, doptáwali, poptáwali, dotazowali, wyptáwali, wytazowali po něm, na něho, předce sme se toho nedowěděli.

Nachfragen, doptáwati se, dotazowati se, poptáwati se, wyptáwati se, wytazowati se, ptáti se po něčem, na něco.

Nachfragen das, ſ. Nachfrage.

Nachgänger, m. nohsleda, staupenec, m.

Nachgebehrden, wytwářiti osobu na sobě.

Nachgeben, weichen, wie etwas feſtes, oder ſchwaches, popaussteti, popuſtiti, powoliti, vstaupiti, jemanden nachgeben in einer Sache, powoliti, powolowati, vstaupiti, viele Eltern geben den Kindern nach, mnozý rodičowé dětem powolugj, nachgeben, po wůli, k wůli býti, powolným býti, von ſeinem Rechte, vstaupiti swého práwa, vpustiti od swého práwa, einem etwas, ſchlechter ſeyn, vstaupiti, nachgeben, přidáwati, dodáwati, er giebt ihm in nichts nach, on mu w ničem nevstaupj.

Nachgebend, powolný, wolný, vstupný.

Nachgebung, ſ. powolenj, vstaupenj, n.

Nachgeburt, ſ. mázdřičky po porodu, ſ. plur.

Nachgehen, jemanden, gjti, choditi za někým, po někom, den Mädeln nachgehen, choditi za holkama, za děwčaty, der Spur nachgehen, gjti po stopě, po sledu, sslakowati, auf dem Fuße einem nachgehen, w patách, w zápětj za někým gjti, jemanden nachſtehen, státi po někom, geringer ſeyn, gjti po zadu, býti zadněgſſjm.

Nachgehen, das, chozenj za někým, n.

Nachgehend, potomnj.

Nachgehends, potom, potomě.

Nachgerücht, n. poſlednj, zadnj krmě, lahůdky po ſtole, pamlſky, ſ. plur.

Nachgeſchmack, m. chut po něčem, ſ.

Nachgraben, dál kopati, hrabati.

Nachgrübeln, dál hlaubati, skaumati, stjhati, ſ. Nachforſchen.

Nachgrübeln, das, dálſſj hlaubánj, stjhánj, skaumánj, n.

Nachhall, m. opáčený hlas, zwuk, ohlas, gekot, m. obražený hlaſu, zwuku, n. hlahol, m. Nachhall geben, hlas, zwuk obrážeti, opáčiti, Nachhall einer Perſon, Sache, hlahol, m. geben, wydáwati.

Nachhallen, zaſe zwučeti, zaſe hlas obrážeti, opáčiti hlas, rozljhati se, obrážeti se, wie eine That, rozcházeti se.

Nachhängen, einer Sache, howěti něčemu, přidržeti se něčeho, hleděti něčeho, nákloniti se, oddati se k něčemu, nachýlenu býti, nákloněnu býti k něčemu, oddati se na něco, myſl k něčemu přiložiti, der Wolluſt nachhängen, rozkoſſi hleděti, oddánu býti, den Gedanken, der Betrůbniß, w myſſlenkách wězeti, býti, w zármutku býti, smutiti se, truchliti, dem Guten, dem Böſen, dem Leſen nachhängen, hleděti dobrého, zlého, čtenj, dem Müßiggange, hleděti zahálky, dáti, oddati se, wydati se na zahálku, ſeinen Begierden, howěti swým žádoſtem.

Nachhauen, dotjrati, dohánět, den Flüchtigen, stjhati prchlíky.

Nachhauen, das, dotjránj, dohánění, stjhánj, n.

Nachhelfen, dopomáhati, dopomocy.

Nachhelfen, das, ſ. Nachhülfe.

Nachhochzeit, ſ. přjnos newěſty, m. druhá ſwadba, ſ. hody po ſwadbě, m. plur.

Nachholen, jemanden, etwas, doweſti, doneſti, das Verſäumte, Vergeſſene, wynahražowati.

Nach-

Nachhülfe, f. dopomáhánj, dopomoženj, n.

Nachjagen, hnáti za něčem, po něčem, den Flüchtigen, hnáti za odběhlcema, po odběhlcých, ſtjhati odběhlce.

Nachklang, ſ. Nachhall.

Nachklettern, einem, lezti, drápati ſe po někom, za někým.

Nachkommen, přigiti za někým, po někom, ich komme dir gleich nach, hned za tebau přigdu, es kömmt noch nach, geſſtě to přigde k posledku, nachkommen im Laufen, Gehen, gleich kommen, dohoniti, dostjhnauti, doběhnauti, dogjti, im Lernen, dohoniti, dem Befehle, ſeiner Pflicht nachkommen, poručenj, rozkaz konati, wykonati, zřjditi, powinnoſt wykonati, konati, naplniti rozkaz, powinnoſt.

Nachkommen, die, Nachkömmlinge, m. plur. potomcy, potomkowé, potomnj, m. plur.

Nachkommenſchaft, f. potomnoſt, f. potomſtwo, n. potomnj wěk, m. jemandes, potomſtwj, n. potomkowé, m. plur.

Nachkömmling, m. potomek, m.

Nachkriechen, lezti, plazyti ſe za někým, po někom.

Nachlaß, m. Verlaſſenſchaft, Erbſchaft, pozůſtaloſt, f. b) oblewenj, n. oblewa, f.

Nachlaſſen, act. popuſtiti, oblewiti, Erbſchaft, Geld, Ruhm, pozůſtawiti, zůſtawiti, zanechati, neut. nachlaſſen, weniger wirken, popauſſtěti, vlewowati, vlewiti, in einer Arbeit, im Geſchäfte, im Fleiße, popauſſtěti, vlewowati, nachlaſſen wie die Theuerung, Krankheit, Schmerz, Zorn, Kälte, Hitze, vlewiti, popuſtiti, vtichnauti, der Schmerz hat nachgelaſſen, boleſt vlewila, povlewila, odtrnula, vtjchla, die Kälte läßt nach, zyma vlewuge, der Lärm hat nachgelaſſen, powyk vtjchl, vtuchl, wie der Eifer, die Liebe, Luſt, Lärmen, tuchnauti, potuchnauti, vtuchnauti, vpuſtiti, vpauſſtěti, mjgeti, wlaznauti, tjchnauti, von der Summe etwas nachlaſſen, ſlewiti, nachlaſſen, was andere angezogen, feſt angeſtrenget, popuſtiti, oblewiti, die Strafe, vlewiti, odpuſtiti treſt.

Nachläßig, nedbalý, neobánliwý, negarný.

Nachläßig, adv. nedbale, neobánliwě, lecgaks, negapně, nachläßig ſchreiben, nedbale, lecgaks pſáti.

Nachläßigkeit, f. nedbaloſt, neobánliwoſt, f. nedbalſtwj, n. nebedliwoſt, nepilnoſt, f.

Nachlaufen, einem, einer Weibsperſon, běhati za někým, za ženſkau.

Nachläufer, m. běhaun, běhač za někým, m.

Nachläuferinn, f. běhačka, běhaunka za někým, f.

Nachleben, der Regel, dem Rathe, živu býti dle prawidla, dle rady.

Nachlegen, Holz, přikládati.

Nachleſe, f. zbjrka, f. paběrowánj, zbjránj, n.

Nachleſen, Aehren, Weintrauben, zbjrati, paběrowati, ein Buch, zu etwas, přečjtati.

Nachliefern, dowážeti, odwáděti oſtatek.

Nachmachen, nachthun, dělati po někom něco.

Nachmähen, doſekáwati, wyrownáwati.

Nachmalen, nachmahlen, malowati po někom.

Nachmalig, nachmahlig, potomnj.

Nachmals, nachmahls, potom, napotom, potomně.

Nachmittag, m. čas popoledni, m.

Nachmittägig, popoledni.

Nachmittags, popoledni, odpoledne.

Nachmittagsbeſuch, m. popoledni nawſtjwenj, n.

Nachmittagspredigt, f. popoledni kázanj, n.

Nachpfeiffen, einem, zum Schimpf, pjſkati za někým, někomu, zur Nachahmung, pjſkati po někom.

Nachräumen, jemanden, ſkljzeti po někom.

Nachrechnen, počjtati po někom,

Nachrechnung, ſ. počjtánj po nĕkom, n.

Nachrede, ſ. powĕſt, rozpráwka obecnj, ſ. úbke, zlá powĕſt, zlá rozpráwĕa, pomluwa, ſ. darinn ſeyn, býti w zlé powĕſti, zlopowĕſtnu, der darinn iſt, zlopowĕſtný, darein kommen, wgjti w zlau powĕſt, darein bringen, wweſti w zlau powĕſt, naříknauti, um der Nachrede willen, pro pomluwu, pro pořikadlo.

Nachreden, einem úbles, pomlauwati nĕkoho, einem etwas, das man von ihm, aus ſeinem Munde gehört hat, powjdati, říkati, mluwiti, rozpráwĕti po nĕkom, darum wird man ihm nicht nachreden können, pro to ho žádný nebude moct pomlauwati, man kann mir nichts Böſes nachreden, žádný o mně nic zlého řícy nemůže, ſ. Nachſagen.

Nachreder, m. pomlauwač, m.

Nachrennen, einem, wprĕkem, cwalem hnáti za nĕkým.

Nachreue, ſ. pozdnj pokánj, n. žel, m.

Nachreuten, geti na koni za nĕkým.

Nachricht, ſ. zpráwa, wĕdomoſt, ſ. náwĕſſtj, n. Nachricht geben, dáti zpráwu, wĕdomoſt, zur Nachricht geben, dienen, dáti, dáwati, ſlauziti k wĕdomoſti, dáti na wĕdomj, ſo viel dienet zur Nachricht, tolik ſlauzj k wĕdomoſti.

Nachrichter, ſ. Scharfrichter.

Nachrufen, wolati, křičeti za nĕkým, einem dieſe Worte, tĕmito ſlowy za nĕkým wolati.

Nachruhm, m. ſláwa, chwála potomnj, pozdnj, ſ.

Nachrühmen, einem etwas, chwáliti, welebiti nĕkoho w nĕčem, z nĕčeho, das muß man ihm nachrühmen, w tom ho muſý člowĕk chwáliti.

Nachſäen, podſaditi.

Nachſagen, was einem vorgeſagt wird, říkati po nĕkom, ſage mir es nach, říkey to po mně, das Gehörte, Erzählte, powjdati, wyprawowati po nĕkom, einem etwas, daß er es gethan, oder geſagt habe, na nĕkoho prawiti, naříkati, powjdati, říkati o nĕkom nĕco, man ſagt es ihm nach, powjdagj, prawĕgj, prawj to o něm, powjdá, prawj ſe to o něm, das kann man mir nicht nachſagen, to ſe o mně nemůže řícy, das muß ich ihm nachſagen, zum Ruhme, to muſým o něm říci, k geho pochwale, einem alles Gute nachſagen, o nĕkom wſſecko dobré mluwiti, man ſagt ihm alles Gute nach, wſſecko dobré ſe o něm mluwj, einem Böſes, Arges, Uebles nachſagen, pomlauwati nĕkoho, zle o nĕkom mluwiti.

Nachſatz, m. in einer Periode, wo es fehlt, důſtawek, m. doloženy, n.

Nachſchall, ſ. Nachhall.

Nachſchicken, Leute, poſlati, ſláti za nĕkým, po nĕkom.

Nachſchieben, poſtrkowati, ſtrkati, ſſaupati po nĕčem.

Nachſchießen, einem mit Gewehre, ſtřjleti za nĕkým, po nĕkom.

Nachſchlagen, einem, nacharten, wrcy ſe, zwrcy ſe po nĕkom, dem Vater nachſchlagen, wrcy ſe, zwrcy ſe po otcy, potratiti ſe, 2) die Bücher nachſchlagen, rozwinauti, rozwjnati, přemjtati, přehledáwati, přehledati, přehljdnauti knihy, etwas im Buche, nĕco w knize hledati, wyhledáwati, ein Buch zum Nachſchlagen, knihy k hledánj, n.

Nachſchleichen, einem, lauditi ſe za nĕkým, krádj, kradmo za nĕkým choditi.

Nachſchlüſſel, m. falešný klič, m.

Nachſchmack, ſ. Nachgeſchmack.

Nachſchreiben, was der andere vorſagt, pſáti po ginýmy, etwas noch hernach ſchreiben, hinzuſetzen, připiſowati, einem etwas, hinter einem, wenn er erſt abgereiſet iſt, dopiſowati, pſáti za nĕkým.

Nachſchreyen, křičeti za nĕkým.

Nachſchreyen, das, křičenj za nĕkým, n.

Nachſchrift, ſ. přjpis, důſtawek w pſanj, n.

Nachſehen einem, der weg gehet, djwati ſe, hledĕti, kaukati za nĕkým, po nĕkom, zrakem geg prowá-

wážeti, 2) gelinde ſeyn, einem durch die Finger, prohljżeti, prohljdnauti, prominauti, přehljdnauti, přezřjti někomu něco, der es thut, podhljdawý, 3) nach etwas ſehen, viſitiren, djwati ſe, podjwati ſe po něčem, dohljżeti, dohljdnauti.

Nachſehen, das, prominutj, prohljdnutj, n. ſ. Nachſicht. 2) das Nachſehen haben, za hřbet, za ſe kladenu býti, newáženu býti, za nic kladenu býti, opomjtánu býti.

Nachſenden, ſ. Nachſchicken.

Nachſetzen, einen, dem andern, na zad, zadu ſtawiti, poſtawiti, kláſti, lehce wážiti, nachjagen, ſtjhati někoho, za někým hnáti, honiti ſe, puſtiti ſe za někým, po někom, dem Feinde, nepřjtele ſtjhati, za njm hnáti, pauſſtěti ſe za nepřjtelem.

Nachſetzen, das, Nachſetzung, ſtjhánj, poſtjhánj, hnánj, honěnj ſe za někým, n. beym Nachſetzen, při ſtjhánj, při poſtjhánj.

Nachſeufzen, lkáti, wzdychati po někom.

Nachſicht, f. prohljżenj, prohljdnutj, prominutj, promjgenj, přehljżenj, přehljdnutj, přezřenj, n. podhljdawoſt, f.

Nachſingen, mitſingen, zpjwati po někom.

Nachſinnen, ſ. Nachdenken.

Nachſommer, m. babſké léto, n.

Nachſpiel, n. hra potomnj, hra na odchodné, pohra, f.

Nachſpielen, zuletzt noch ſpielen, hráti k poſledku, einem andern, hráti po někom.

Nachſprechen, mluwiti, říkati po někom.

Nachſpringen, ſkákati, ſkočiti za někým, po někom.

Nachſpüren, ſljditi, po ſledu gjti, ſſlakowati někoho.

Nächſt, neybljżegi, po, podlé, nächſt dem Vater, po otcy, nächſt Gott, po Bohu, nächſt ihm, po něm, nächſt an, bey, při, wedle, nächſt am Ohre, při uchu, nächſt dir iſt mir nichts lieber, po tobě mi nic njenj milejſſího, nächſt dem Vater biſt du mir der nächſte, po otcy gſy mně neybljżſſj, nächſt bey Italien ſeyn, neybljż Wlach býti, nächſt an Sizilien, při Sycýlii.

Nächſtdem, mimo to.

Nächſte, neybljżſſj, přjſſtj, nächſter Tage, w brzce, co neydřjw, nächſten Montag, přjſſtj pondělj.

Nächſtens, co neydřjw, w brzkém čaſe, w brzce.

Nächſter, m. bližnj, m.

Nachſtellen, wkládati, auklady činiti, ſtrogiti, zálohy ſtrogiti, činiti, oſydla kláſti, páſti, čjhati na někoho, einem, etwas dem andern, nach ihm ſtellen, ſázeti, ſtawěti za někoho, ljčiti něco, ſ. Fallſtricke legen; eines Leben nachſtellen, hledati někoho bezžiwotj, bezhrdlj, wklady, zálohy mu ſtrogiti, činiti.

Nachſteller, m. wkladnjk, wkladný člowěk, m.

Nachſtellung, f. wkládánj, wkladů, záloh ſtrogenj, činěnj, n. wklady, m. plur. zálohy, ljčky, f. plur. oſydla, n. plur.

Nächſtenliebe, f. láſka bližnjho, f.

Nachſterben, po někom wmřjti.

Nachſteuer, f. otrhnutj, n.

Nächſtfolgend, w brzce, brzy, co neydřjw následugjcý, přjſſtj.

Nächſthin, nedáwno, onehdy.

Nächſtkünftig, přjſſtj.

Nachſtoppeln, zbjrati, paběrowati klaſy.

Nachſtoppeln, das, Nachſtoppelung, f. zbjrka, f. paběrowánj klaſů, n.

Nachſtreben, ſ. Streben.

Nachſtreber, ſ. Streber.

Nachſtrebung, ſ. Strebung.

Nachſuchen, wyhledáwati, hledati, ohledáwati, wegen eines Diebſtahls, ohledáwati, in einem Buche, hledati, in ſeinen Papieren, přehljżeti, přehledáwati papjry, hledati w papjrách, anhalten um etwas, pohledáwati něco.

Nachſucher, m. wyhledawač, wyhledawatel, hledatel, m.

Nachſuchung, f. wyhledáwánj, ohledáwánj, přehledáwánj, přehljżenj, n.

Nacht,

Nacht, f. noc, f. bey, zu Nacht, w nocy, při nocy, nočně, nočnjm časem, nočnjho času, bey finſterer Nacht, za tmawé nocy, w tmawau noc, potmě, zatmy, es wird Nacht, die Nacht bricht an, noc se dělá, noc připadá, k nocy se bljžj, cheylj, ſmrká ſe, mrkne, ſſerj ſe, ſſero býti počjná, bude noc, bey anbrechender, angehender Nacht, w ſaumrak, na noc, zwo, drey Nächte, dwě, tři nocy, tief in die Nacht hinein, dlauho na noc, až do tmawé nocy, do hluboké nocy, až práwě noc a tma byla, bis in die Nacht hinein, až do nocy, die Nacht hindurch, celau noc, die Mitte der Nacht, půl nocy, bey Tag und Nacht, we dne y w nocy, dnem y nocý, die ganze Nacht hindurch arbeiten, celau noc pracowati, wenn Tag und Nacht gleich iſt, rownodennoſt, f. der Welt gute Nacht ſagen, ſwětu weyhoſt, dobrau noc dáti, zu, bey Nacht arbeiten, die Nacht daran ſetzen, w nocy pracowati, prácy weſti, nocy ku prácy přičiniti, über Nacht bleiben, přes noc zůſtati, wně zůſtati, gute Nacht! dobrau nóc! zu Nacht wachen, ſitzen, nie ſchlafen, ponocowati, bdjti w nocy, ſpát in der Nacht, pozdě na noc, w nocy, die vorige Nacht geſchah, daß ꝛc. předeſſlau minulau noc ſtalo ſe, že ꝛc.

Nachtarbeit, f. nočnj práce, f. djlo, n.

Nachtdieb, m, nočnj zloděg, krádce, m.

Nachteſſen, n. gjdlo na noc, nočnj, n. wečeře, f.

Nachteule, f. nočnj ſowa, f. weyr, m. ſchreyen, wie die Nachteule, wegti, haukati gako ſowa.

Nachtfröſte, m. plur. nočnj mrazy, m. plur.

Nachtgänger, m. nočnj tulák, m.

Nachtgedanken, m. plur. nočnj myſſlinky, f. plur. nočnj myſſlenj, n. plur.

Nachtgeiſt, m. vkaz nočnj, m. widěnj, vkázánj nočnj, n. přjſſera, obluda, f. duch nočnj, m. die Nachtgeiſter, nočnj duchowé, m. plur. obludy, přjſſery nočnj, mury, f. plur.

Nachtgeſchirr, n. nočnj nádoba, f.

Nachtgeſicht, n. nočnj vkaz, m. nočnj widěnj, vkázánj, n. obluda nočnj, f. im Traume, zgewenj, n. haben, mjti zgewenj w nocy.

Nachtgeſpenſter, n. plur. obludy, přjſſery nočnj, f. plur. ſtraſſidla nočnj, n. plur. přjſtrachowé nočnj, m. plur.

Nachthaube, f. nočnj čepice, karkule, čapka, f.

Nachtheil, m. vgma, ſſkoda, f. ohne Nachtheil, bez vgmy, zum Nachtheil einem gereichen, býti na vgmu, na ſſkodu někomu, ke ſſkodě, vgmu neſti, přináſſeti.

Nachtheilig, vgemný, ſſkodný, ſſkodliwý, ſeyn, býti ſſkodným, vgemným, ſſkodliwým, na vgmu, na ſſkodu, ke ſſkodě býti, nachtheilige Reden, ſſkodné řeči, f. plur.

Nachtheilig, adv. vgemně, ſſkodně, ſſkodliwě, nachtheilig reden, ſſkodně, se ſſkodau mluwiti.

Nachthemde, n. nočnj koſſile, f.

Nachtherberge, f. nocleh, m. geben, dáti nocleh, nehmen, noclehowati, přenoclehowati, býti, zůſtati na noclehu, na noc, wzýti nocleh, nocowati, ponocowati.

Nachthun, einem etwas, dělati, činiti něco po někom.

Nachtigall, f. ſlawjk, ſlawjček, m. von der Nachtigall, ſlawjkowý.

Nachtiſch, m. pamlſky, m. plur.

Nachtlager, n. Herberge, nocleh, m. ſ. Nachtherberge, halten, nocowati, ponocowati, přenocowati, noclehowati, přenoclehowati, na noclehu býti, zůſtati, das Bette, nocleh, m. lůže, n.

Nachtlampe, f. nočnj lampa, f.

Nachtlaterne, Nachtleuchte, f. nočnj ſwjtedlnice, lucerna, f.

Nachtleuchter, m. nočnj ſwjcen, m. ein Phönomenon, (vermeyntes Geſpenſt) an einigen Orten, ſwětýlko, n.

Nächtlich, nočnj, bey nächtlicher Weile, při nočnj chwjli, době, nočně,

za tmy, nächtliche Stille, nočnj tichost, f. nočnj ticho, n.
Nächtlich, adv. nočně, w nocy.
Nachtlicht, n. nočnj swjčka, f. nočnj swětlo, n.
Nachtliebhaber, m. milownjk nocy, m.
Nachtmahl, n. wečeře, f. wečernj gjdlo, gjdlo na noc, n. das Nachtmahl halten, einnehmen, wečeřeti.
Nachtmännchen, Nachtmännlein, n. můra, f.
Nachtmantel, m. nočnj župan, plásstjk, m.
Nachtmücke, f. swětlomusska, f.
Nachtmütze, f. nočnj čepice, čapka, f.
Nachtquartier, s. Nachtherberge.
Nachtrab, m. táhlo, n. bey der Armee, zadnj hauf, ocas, m.
Nachtrabe, m. nočnj krkawec, leleř, m.
Nachtraben, harcowati pozadu.
Nachtrachten, jemanden, pásti po někom, čjhati.
Nachtrag, m. důstawek, m. doplněnj, dostawenj, dosazenj, n.
Nachtragen, hinter her, nesti zadu, in ein Buch, dostawiti, doplniti, dosaditi.
Nachtreten, choditi za někým, w patách za někým choditi, nohsledau býti, následowati w sslepěgjch.
Nachtreter, m. Nachtreterinn, f. nohsleda, m. u. f.
Nachtrinken, einem, pjti po někom.
Nachtruhe, f. nočnj odpočinutj, n. nočnj pokog, m.
Nachts, des, w nocy.
Nachtschatten, m. ein Kraut, lilek, m. psý wjno, n.
Nachtscheu, nocy osteychawý.
Nachtschrecken, m. přjstrach nočnj, m.
Nachtschwärmer, m. nočnj tulák, potlaučka, těkač, běhaun, m.
Nachtschwärmerey, f. taulánj, potulowánj nočnj, těkánj, n.
Nachtschwärmerisch, taulawý po nocy.
Nachtsitzen, das, nočnj seděnj, djlo, n.
Nachtstille, f. nočnj tichost, f. nočnj ticho, n.
Nachtstuhl, m. nočnj, záchodnj stolice, f.
Nachtstopf, m. Nachtscherbe, nočnj hrnec, střep, m.
Nachtvogel, m. nočnj pták, ptáček, m.
Nachtwache, f. nočnj stráž, ponůcka, hláska, f.
Nachtwächter, m. ponocný, strážný nočnj, strážce nočnj, m.
Nachtwachtmeister, m. nočnj strážnjk, m.
Nachtwandler, m. nočnj těkař, potlaučka, tulák, m.
Nachtzeche, f. nočnj snůsska, f.
Nachtzeit, f. čas nočnj, m. zur Nachtzeit, nočnjho času.
Nachtzeug, n. nočnj ženská přjprawa, f.
Nachwachsen, podrůsti, podrůstati, einem andern, wie er, růsti po někom.
Nachwandeln, kráčeti, gjti po někom, Gott, obcowati dle Boha.
Nachwehe, n. bolest po porodu, f. 2) Nachreue im Gemüthe, bolest, žalost pozdnj, f.
Nachwelt, f. potomstwo, n. potomnost, f. wěk, swět potomnj, m.
Nachwerfen, házeti, wrcy, metati po někom, za někým.
Nachwuchs, m. rodina, f. djtky, mladata, m. plur.
Nachziehen, táhnauti zadu za někým, potahowati se.
Nachzug, m. taženj za někým, zadnj, ostatnj, táhlo, zadnj wogsko, komonstwo, n.
Nacken, m. ssjge, f. teyl, m.
Nackend, nacket, nahý, nahatý, čistowanitý, nackend ausziehen, do naha swlécy, obnažiti.
Nadel, f. gehla, f. kleine Nadel, gehlička, f. wie auf Nadeln stehen, sitzen, gako na sspendlikách státi, seděti, býti.
Nadelbüchse, f. gehelnjk, gehelnjček, m.
Nadelgeld, n. penjze za gehly, gehelnj, m. plur.
Nadelöhr, n. Nadelloch, vcho v gehly, od gehly, n. gehelná djra, f.
Nadler, m. gehlář, sspendlikář, m.

Nagel,

Nagel, m. hřebjk, hřeb, m. einen Nagel einſchlagen, hřebjk wrazyti, zarazyti, zatlaucy, 2) Nagel an den Fingern oder Zehen, neher, m. 3) an den Nagel hängen, henken, za hřbet klásti, położiti, do dlauhé truhlice zamjtati, zawěſyti.

Nagelbohrer, ſ. Bohrer.

Nägelein, n. hřebjček, cwoček, m. 2) an den Fingern, nehýtek, m. 3) Nägeleinblume, hřebjček, m. Nelke, karafiát, m.

Nägeleiwurz, f. hřebjčkowá bylina, f.

Nagelfeſt, hřebem přitužený.

Nagelgeſchwür, n. oddĕra, f. zgitřenj okolo nehtů, n. živý wlas, m.

Nagelkraut, n. truſkawec, m.

Nägelmahl, n. znamenj od hřebjku, n.

Nageln, přibiti, přibjgeti, hřebjkem, hřebjkami, hřebmi zarážeti, přirážeti, zatlaukati, přitlaukati, přibjgeti, wrážeti hřebjky.

Nagelneu, ze wrub, z brusu nowý, zcela, zaupina nowý, nowičký, nowičičký.

Nagelſchmied, m. Nagler, cwočkář, hřebičtář, m.

Nagelwurz, f. kořen nehtu, m.

Nagen, hrýzti, hreyzti, hlodati, hnesti.

Nagendes Gewiſſen, nagender Wurm im Gewiſſen, hryzawcý, hnetawcý ſwĕdomj, n.

Nahe, nah, bljzký, ſehr nahe, blizaučký, ein naher Freund, bljzký přjtel, m. nahe kommen, ſeyn, bljzko, bljzkým býti, w bljzce, na bljzce býti, nastáwati, bljžiti ſe, nahe kommen, bljzko přigjti, der Krieg, der Sommer iſt nah, wogna, leto geſt na bljzce, bljžj ſe, nastáwá.

Nahe, adv. bljzko, bljzce, zu nahe kommen, treten jemanden, wbljžiti nĕkomu, wrážeti nĕkoho, beynahe, o málo, o maličko, ſkůro, wſkůře, témĕř, málem, bljzko, nahe kommen, bljzko přiſtaupiti, přigjti, einem nahe gehen, k ſrdcy gjti, rmautiti, das gehet mir nicht ſehr nahe, to mně negde welmi k ſrdcy, nermautj mne to, es iſt nahe dabey, bljzkoť geſt od toho, der Feind iſt nahe, nepřjtel geſt bljzko, na bljzce.

Nähe, f. bljzkoſt, f. in der Nähe, na bljzce, při bljzce, w bljzce, w bljzkoſti, von der Nähe, zbljzka.

Nahen, ſich nähern, bljžiti ſe, přibližowati ſe, chýliti ſe, wie eine Sache, Zeit, nastáwati, bljžiti ſe, přibližowati ſe.

Nähen, ſ. Neheu.

Näher, bližſſj, näher geben, ſlewowati.

Näher, adv. bljže, bljžegi, treten, bljže, bljzegi přiſtaupiti.

Nähern ſich, bljžiti ſe, chýliti ſe, ſ. Nahen; ähnlich ſeyn, chýliti ſe, přibližowati ſe, bljže přiſtupowati, ſich mehr der männlichen Geſtalt nähern, chýliti ſe wjc k způſobě mužſké.

Näherung, f. bljženj ſe, n.

Näheſter, neybližſſj.

Nahme, ſ. Name.

Nähren, ſ. Nehren.

Nahrhaft, nahrhaftig, was Nahrung giebt, krmný, pokrmný, 2) wo gute Nahrung iſt, ein ſolcher Ort, živný, nahrhaft, wie eine Perſon, živný, er iſt ein nahrhafter Mann, geſt muž živný.

Nahrung, f. Speiſe, potrawa, f. pokrm, m. 2) Unterhalt des Lebens, Gewerbe, živnoſt, f. poživenj, n. ein ehrlicher arbeitſamer Mann findet überall Nahrung, člowĕk poctiwý a pracowitý nagde wſſudy živnoſt, poživenj, potrawu, wſſudy ſe vživj, poživj, Nahrung treiben, živnoſt weſti, groše, welikau, ſeine Nahrung woher haben, mjti odněkud potrawu, um alle ſeine Nahrung kommen, přigjti o wſſeckú živnoſt.

Nahrungsmittel, n. potrawa, f. potrawy, f. plur.

Naht, f. ſſew, m.

Nähterey, f. ſſitj, n.

Nähterinn, f. Nähtermädchen, n. ſſwadlj, ſſwadlena, f.

Name, m. Nahme, Namen, gméno, gmě, n. wie iſt dein Name, gak ti řjkagj, gak geſt twé gméno, der die Namen alle weis, aufzeichnet, herſagt, oder wo man ſie alle findet, gmenowatel, m. einen guten, übeln

Namen

Namen haben, mjti dobré, zlé gméno, dobrau, zlau powĕſt, na dobré, na zlé ſlowo wzatu býti, in Gottes Namen! (als ein Ausruf,) s pánem Bohem, im Namen Gottes, Chriſti, we gménu Boha, Kryſta, mit Namen Jmaj, gménem Hynek, ſeinen Namen ändern, přezdjti, přezdjwati, einen großen Namen haben, welikĕ gméno mjti, gmenowitým, ſlowůtným býti, na welikĕ, ſlowůtné ſlowo wzatu býti, Leute gleiches Namens, gednoho gména, mjčkowé, m. plur.

Namenbüchlein, n. ſlabikář, abecedář, m.

Namenlos, ſo keinen Namen hat, bez gména, negmenowaný.

Namennennung, f. wygmenowánj, n.

Namensfeſt, n. Tag, ſwátek gména, den gmenownj, gmenowatý, m.

Namensverwandter, m. gmenowec, mjček, m.

Namentlich, nahmhaft, gmenowitĕ, zegména.

Namhaft, anſehnlich, wie eine Perſon, gmenowitý, ſlowůtný, znamenitý, wzácný, groß, viel, znamenitý, namhaft machen, pogmenowati, gménem nazwati, namhafte Strafe, znamenitá pokuta, f.

Nämlich, totiž, totižto, gmenowitĕ, der nämliche, tentýž, týž, ten ſamý.

Nampf, m. okřin, m. hluboká miſſa, f.

Nämpfchen, n. okřinek, m.

Narbe, f. pruh, m. prauha, pruha, gizwa, f. ſſrám, m. Narbe an Säulen, Gefäßen, pruh, m. pruha, f.

Narbicht, pruhowatý, ſſrámowitý, wie Säulen, Gefäße, pruhowatý.

Narciſſe, f. Narziſſe, narcyſſek, m. davon, narcyſſowý.

Narde, f. nard, ſſpikanard, m.

Narr, m. blázen, nemaudrý, m. läppiſcher, Poſſenreiſſer, ſſaſſek, m. ſolcher ſeyn, ſſaſſkowati, für einen ſolchen haben, za ſſaſſka někoho mjti, ſſaſſka z někoho mjti, ein Narr, zum Narren werden, zblázniti ſe, ztřeſſtiti ſe, znemaudřeti, ein Narr ſeyn, bláznem býti, blázniti, třeſtiti, bláznowĕ ſobĕ weſti, einen zum Narren machen, zblázniti, zbláznowĕti, bláznа vdĕlati, ztřeſſtiti, da müßte ich ein Narr ſeyn, to bych ſe muſyl zbláznit, býti bláznem, du wirſt kein Narr ſeyn, und glauben, nebudeš bláznem, nebudeš blázniť, a wĕřit, zum Narren haben, mjti za bláznа, ſich zum Narren laufen, zblázniti ſe behánjm.

Narren einen, blázniti někoho, za bláznа mjti, bláznа, ſſaſſka ſobĕ z někoho dĕlati, 2) Narr ſeyn, blázniti, blázniti ſe.

Narrenhaft, bláznowý, bláznowſký, bláznowý.

Narrenhaft, adv. bláznowĕ, bláznowſky, bláznowĕ, handeln, ſich bezeigen, bláznowĕ, bláznowſky, bláznowĕ gednati, ſobĕ weſti.

Narrenhaus, n. dům, přjbytek bláznů, ſtraubek, m.

Narrenpoſſen, m. plur. ſſaſſky, fraſſky, f. plur. laſſkowánj, bláznĕnj, bláznowſtwj, n. Narrenpoſſen treiben, ſſaſſky, fraſſky, bláznowſtwj prowáděti, prowozowati, ſſaſſkowati, laſſkowati, blázniti.

Narrenrede, f. bláznowſké mluwenj, plyſkánj, n. bláznowſká řeč, f.

Narrenſpiel, n. ſ. Narrenpoſſen; mit einem treiben, ſſaſſka, bláznа ſobĕ z někoho dĕlati, ſſaſſka, bláznа z někoho mjti.

Narrentheider, m. bláznomluwec, plyſkač, m.

Narrentheidung, f. bláznowſké mluwenj, n. ſ. Narrenpoſſen.

Narrheit, f. bláznowſtwj, n. bláznowoſt, bláznoſt, poſſetiloſt, f. es iſt eine Narrheit, ge to bláznowſtwj.

Närrinn, f. blázen, nemaudrá, bláznice, f. ſie iſt eine Närrinn, geſt blázen, eine alte Närinn, ſtarý blázen.

Närriſch, bláznowý, bláznowý, bláznowſký, ztřeſſtěný, närriſch werden, zblázniti ſe, ztřeſſtiti ſe, ſeyn, bláznĕti, třeſſtiti, bláznem, bláznowým býti, das närriſche Weib, die närriſche, ta bláznowá, nemaudrá žena, f. du närriſcher Kauz, Narr, bláhowý, bláhowče, blázne, Närrinn, Närrinn! bláhowá,

blá-

bláhowá! blázne! närrisch machen, zbláznuti, zbláznivěti někoho, ztřesstiti, er möchte närrisch werden, mohlby se zbláznit.
Närrisch, adv. närrischerweise, bláznivě, bláznowě, bláznowsky, nemaudře, po bláznowsku.
Naschen, mlsati, smlsati.
Naschen, das, mlsánj, n.
Näschen, n. nosek, noseyček, m.
Näscher, m. mlsač, m. mlsná huba, f.
Näscherey, f. Sachen zum Naschen, mlsy, m. plur. mlsnota, f. mlsky, pamlsky, lahůdky, f. plur. mls, m. der Speise, mlsánj, n. das beständige Essen, mlsnost, f. mlsánj, n.
Naschhaft, näschig, mlsný.
Naschwerk, n. mlsy, m. plur. pamlsky, lahůdky, f. plur.
Nase, f. nos, m. der eine große Nase hat, nosáč, nosál, nosatý, nosálek, m. der eine kleine Nase hat, nosek, m. die Nase wischen, vtřjti, vtjrati nos, wytřjti, einem eine Nase drehen, zatočiti někomu, auf die Nase binden einem etwas, na nos powěsyti, vwázati někomu něco, bey der Nase herumführen, za nos woditi, in die Nase fahren, wie ein Lob, Ehre kitzeln, gjti pod fausy, der Nase nach, po nosu, die kleinen Haare in der Nase, chlaupkowé w chřjpj, neb w nose, m. plur.
Nasenband, n. náhubek, m. krabusska, f.
Nasenbluten, n. krwácenj nosu, n.
Nasengeschwür, n. wřed w nose, m.
Nasenhärlein, n. chlaupkowé, wlásky w nose, m. plur.
Nasenlöcher, n. plur. chřjpě, djrky w nose, do nosu, f. plur.
Nasenstüber, m. ssňupka, f. sstilec, m. einen geben, dáti ssňupku, sstilec, prstem pod nos pohanbiti, ssňupkowati.
Nasentriefen, n. kapánj z nosu, n.
Nasenweis, sadjlek, drzý mudrlant, wssetýčka, m.
Nasenweise, m. sadjlek, mudráček, weyskočný, drzý wssetýčka, prostořeký, m.
Nasenweisheit, f. sadjlstwj, n. drzost, weyskočnost, f. mudrlanstwj, n. prostořekost, wssetečnost, f.
Nasenzäpfchen, Nasenzäpflein, n. čjpek do nosu, m.
Nashorn, n. nosorožec, m. vom Nashorne, nosorožský.
Naß, mokrý, nasse Witterung, mokro, n. čas mokrý, wlhký, m. naß werden, mokřeti, zmokřeti, zmoknauti, moknauti, namoknauti, vmoknauti, durch und durch naß werden, promoknauti, zmokřeti, naß machen, mokřiti, zmokřiti, vmokřiti, namokřiti, mokré dělati, močiti, máčeti, naßer Bruder, bratr z mokré čtwrtě, m.
Nässe, f. mokrost, mokrota, f. mokro, n. nasse Witterung, mokro, wlhko, močno, n.
Nassel, f. stonožka, swiňka, f.
Nässen, naß machen, mokřiti, namokřiti, zmokřiti, vmokřiti, es nässet (von der Witterung,) mokwá.
Näßlich, mokřičký.
Nath, s. Naht.
Nation, f. Nazion, národ, pronárod, m.
Natter, f. gesstěr, m. gesstěrka, f. von der Natter, gesstěrčj.
Natterwurz, f. hadj kořen, ďábljk, gesstěr, m.
Natterzünglein, n. hadj gazýček, m.
Natur, f. die ganze, überhaupt, die Dinge in der Welt, přirozenost, přiroda, f. přirozenj, n. Natur, Beschaffenheit, přirozenj, n. von Natur, od přirozenj, nach der Natur, dle přirozenj, harte, schwache Natur haben, twrdé, mdlé přirozenj mjti, in der Natur, w přirozenosti, w přirozenj, von Natur eingepflanzt, od přirozenj wsstjpený, wkořeněný, von Natur zu etwas geneigt seyn, od přirozenj, z přirozenj k něčemu nakloněným, náchylným, nachýleným býti, es ist wider meine Natur, ge to proti mému přirozenj.
Naturfehler, m. chyba přirozená, přistwořená, chyba od přirozenj, f.
Naturforscher, s. Naturkündiger.
Naturforschung, f. zpytánj, skaumánj, zpytowánj přirozenosti, n.
Naturgabe, f. dar přirozenosti, m.

Na=

Naturgeſchichte, f. přjběhy přirozenoſti, wěcý přirozených, o přirozenoſti, o wěcech přirozených, m. plur.

Naturkräfte, f. plur. ſýly, mocy přirozenoſti, f. plur.

Naturkunde, f. wmĕnj wěcý přirozených, přirozenoſti, o wěcech přirozených, přirozenoſtj, přirozenĕ, n.

Naturkündiger, m. zpytatel, ſkaumatel přirozenoſti, m.

Naturlehre, f. včenj přirozenoſti, wěcý přirozených, o přirozenoſti, o wěcech přirozených, n.

Natürlich, přirozený, natürlicher Vater, Sohn, leiblicher, wlaſtnj otec, ſyn, m. ein natürlicher Sohn, unehelicher, neřádné, cyzolożné djtě, n.

Natürlich, adv. přirozenĕ, natürlich, freylich, arcy, owſſem, owſſem że.

Naturrecht, n. práwo přirozenoſti, n.

Naturverſtändiger, m. zběhlý, powědomý we wěcech přirozenoſti, přirozených, m. ſ. Naturkündiger.

Nebel, m. mlha, mha, f. mračno, n. mit Nebel überziehen, bedecken, oblakem mračným, mrakem, zakryti, zamračiti.

Nebelicht, mlhawý, plný mlhy, poſſmaurný, mračný. iſt es, geſt mlhawo, geſt mlhawý, mračný, poſſmaurný počas, nebelichtes Wetter, počas mlhawý, poſſmaurný, mračný, m.

Nebelkappe, f. kukle, f.

Neben, wedlé, podlé, dle.

Nebenabſicht, f. ſtrannj, poſtrannj aumyſl, m.

Nebenarbeit, f. poſtrannj, ſtrannj, pobočnj djlo, n. práce, f.

Nebenausgabe, f. wydánj poſtrannj, n.

Nebenbedürfniſſe, n. plur. poſtrannj, pobočnj, ſtrannj potřebnoſti, f. plur.

Nebenbey, přitom též, ſpolu, přitom.

Nebending, n. wěc poſtrannj, pobočnj, ſtrannj, f.

Nebeneinander, wedlé ſebe, podlé ſebe.

Nebengebäude, n. als ein Theil des Hauſes, ſtawenj poſtrannj, ſtrannj, n. 2) benachbartes Haus, ſtawenj wedleyſſj, n.

Nebengeſchäft, ſ. Nebenwerk.

Nebenhin, mjmo to, nebenhin gehen, mjmo gjti.

Nebenkammer, f. poſtrannj, ſtrannj komora, f. komňata, n. plur.

Nebenmenſch, m. bližnj, m.

Nebenſache, ſ. Nebending.

Nebenſchlag, m. der Münze, cyzoloženj, zcyzoloženj penĕz, n.

Nebenſchoß, m. an Bäumen, wlk, wlček, pazauch, m. an Weinſtöcken, ſlaupek, m. wětwička rywowá, w nowé wyroſtlá, f.

Nebenſorgen, f. plur. pobočnj, poſtrannj ſtaroſti, f. plur.

Nebenſtunde, f. hodina, chwjle prázdná, f.

Nebenumſtand, m. okoličnoſt poſtrannj, pobočnj, ſtrannj, f.

Nebenurſache, f. poſtrannj, ſtrannj, pobočnj přjčina, f.

Nebenweg, m. poſtrannj ceſta, poſtrannoſt, f. augezd, m.

Nebenwerk, n. djlo, zaměſtnánj poſtrannj, pobočnj, ſtrannj, n.

Nebenwind, m. wjtr pobočnj, poſtrannj, m.

Nebenzimmer, n. pokog, pokogjk poſtrannj, ſtrannj, m.

Nebſt, mjmo, nebſt dem, mjmo to, mjmo toho.

Necken, teyrati, ſſidliti, mořiti, ſſkádliti, drážditi, pokauſſeti, wie eine Krankheit, ſſkádliti, pokauſſeti, drážditi, wie einen Hund, ſſkádliti, pokauſſeti, laß mich ungeneckt, neteyrey mne, neſſkádli, neſſid mne.

Necken, das, ſ. Neckerey.

Neckerey, f. teyránj, ſſizenj, ſſkádleſnj, pokauſſenj, pokuſſ telſtwj, n.

Neckerhaft, teyrawý, ſſkádliwý, pokuſſitedlný.

Neffe, m. Enkel, wnuk, m. kleiner, wnauče, n. Vetter, ſynowec, m.

Neffinn, f. wnučka, f.

Neglein, ſ. Nägelein.

Negleinfarbe, Nelkenfarbe, f. karafiátowá barwa, f.

Nehen, ſſjti.

Nehen, das, ſſitj, n.

Nehmen, bráti, wzýti, einen mit ſich, wzýti, pogmauti někoho ſebau, Schaden nehmen, ſſkodu bráti, wzýti, in Acht nehmen, wzýti na pozoru, mjti pozor, ſ. Acht, Áchtung; nehm dich in Acht, měg ſe na pozoru, hleď ſe, dey na ſe pozor, auf ſich nehmen etwas, na ſe bráti, wzýti, přigjmati něco, podnikauti něco, dazu noch nehmen, přiwzýti, auf ſich nehmen einen Prozeß, wzýti na ſebe, přigjti k ſobě něčj při, einen Mann, wdáwati ſe, wdáti ſe za muže, wzýti, bráti ſobě muže, ein Weib, ženiti ſe, oženiti ſe, bráti, wzýti ſobě ženu, was ſoll ich mir daraus nehmen, co ſobě mám z toho wzýti, übel nehmen etwas, zle, na zlau, na lewau ſtranu bráti, wzýti, wgmauti něco, nehmen, wegnehmen einem etwas, bráti, wzýti, pobrati, rozebrati někomu něco, ſie haben ihm alles genommen, wſſecko mu wzali, pobrali, rozebrali, ſich Zeit nehmen, langſam machen, wzýti ſobě na čas, na chwjli, in Sinn nehmen, do myſle wzýti, zamyſliti, Gott zum Zeugen, Bohem ſe dokládati, Boha za ſwědka bráti, etwas in Beſitz nehmen, wwázati ſe w něco, das Königreich, wwázati ſe w králowſtwj, obſednauti králowſtwj, einen bey der Hand, wgmauti, wzýti za ruku někoho.

Nehmlich, ſ. Nämlich.

Nehren, náhren, žiwiti, poživiti.

Nehrer, m. žiwitel, m. ſ. Ernehrer.

Nehrerinn, f. žiwitelkyně, f. ſ. Ernehrerinn.

Nehrhaft, ſ. Nahrhaft.

Nehrhaftigkeit, f. Nahrhaftigkeit, žiwenj, poživenj, n.

Nehrling, m. ſchowanec, m.

Nehtiſch, m. ſſičý ſtůl, m.

Neid, m. záwiſt, nepřjzeň, nepřjznigwoſt, f. Neid auf ſich laden, záwiſt ſobě způſobiti, na ſebe wwaliti, aus Neid, ze záwiſti, z nepřjznĕ.

Neiden, záwidĕti, nepřáti, ſ. Beneiden.

Neider, m. záwiſtnjk, nepřjzniwec, m.

Neiderinn, f. záwiſtnice, f.

Neidhammel, m. Neidhart, ſ. Neider.

Neidiſch, záwiſtiwý, nepřjzniwý, ein wenig neidiſch, záwiſtiwičký, nepřjzniwičký.

Neidiſch, adv. záwiſtiwě, nepřjzniwě.

Neidnagel, m. oddĕrek, m. záděra, f.

Neige, f. das Letzte, oſtatek, poſledek, zbytek, m. podnoſky, f. plur. auf die Neige gehen, býti na náklonku, na počepj, der Vorrath gehet auf die Neige, zásoby geſt giž na mále, geſt s ni na mále, na počepj, es gehet mit dem Menſchen auf die Neige, zur Neige, giž geſt s tjm člowĕkem na náklonku, na počepj, na mále, giž dodĕláwá, z poſlednjho mlátj, hyne, oſtrauhá brzy kolečka, die Sache gehet ſchon auf, zur Neige, ta wĕc geſt giž na náklonku, na počepj, von der Neige trinken, ze ſpoda, z dŭla pjti.

Neigen, chýliti, cheyliti, wchýliti, ſchýliti, nachýliti, přichýliti, kloniti, nakloniti, ſkloniti, zu etwas, přichýliti, ſich neigen, die Knie beugen, kloniti ſe, ſkloniti ſe, ſchýliti ſe, klaněti ſe, pokloniti ſe, ſklánĕti ſe, vor einem, před nĕkým, ſich neigen zu etwas, als es neiget ſich zum Kriege, oder Frieden, ſchyluge ſe, cheylj ſe, podobá ſe k wogně, k pokogi, bald her, bald hin ſich neigen, nynj ſem, nynj tam ſe nachýliti, nakloniti, wrtĕti ſe, der Sieg neiget ſich hin und her, wjtĕzſtwj ſe ſem a tam nachyluge, der Menſchen Herz neiget ſich ſtets nach dem, was verboten iſt, ſrdce lidſké wždy k tomu lne, ſe nachyluge, ge náklonné, co zapowĕdjno geſt.

Neigung, f. zu jemanden, zu etwas, náchylnoſt, přichylnoſt, náklonnoſt, nakloněnoſt, myſl náklonná, náchylná, f. des Leibes, ſchýlenj, ſklonĕnj, poklonĕnj, n. eines Orts, Berges, ſklonitoſt, f. unſere Neigungen, naſſe náklonnoſti, f. plur.

Nein, ne, iſt er noch da? ge geſſtě tu? nein, nenj, ne.

Nennen, gmenowati, pogmenowati, nazýwati, nazwati, einen einen Narren nennen, gmenowati, nazýwati bláznem někoho, ſich nennen, ſeinen Namen ſagen, gmenowati ſe, ſich nennen, heißen, gmenowati ſe, ſlauti, er nennt ſich, gmenuge ſe, ſluge, ſlowe, anders, falſch einen, etwas nennen, přezdjwati, přezdjti, nennen in einer Erzählung, ausdrücklich, gmenowati.

Nenner, m. gmenowatel, m.

Nennung, f. gmenowánj, n. názew, m. nazýwánj, n.

Nerve, m. žjla klaubnj, ſwazowá, ſuchá, wlaſatá, f. dazu gehörig, žilowý.

Nervicht, žilowatý, ſwazowitý.

Neſſel, f. kopřiwa, f.

Neſt, n. hnjzdo, n. ein Neſt machen, hnjzdo dělati, ſtrogiti, kleines, hnjzdečko, n,

Neſtel, f. ſtauha, ſtuha, f.

Neſteln, ſtužiti, ſtuhau, ſtuhami ſewřjti, ſepnauti, přitužiti.

Neſtler, m. ſtuhař, m.

Nett, ſſwarný, čiſtý, čacký.

Nett, adv. ſſwarně, čiſtě, čacce.

Nettigkeit, f. ſſwarnoſt, čiſtota, čiſtotnoſt, čackoſt, f.

Netz, n. ſyt, f. ſytj, f. leč, lečka, f. ein kleines, ſyťka, f. Netz ſtellen, aufſtellen, ſytj léceti, roztáhnauti, zawlécy, 2) Netz ums Herz, bránice, mázdra, f. 3) um Lunge, und Leber, bránice, f. 4) um die Leber und Gedärme, bránice, f.

Netzchen, n. ſyťka, lečka, f.

Netzen, máčeti, ſmáčeti, ſmočiti.

Netzförmig, ſyťkowý.

Netzgabel, Netzſtange, f. proſſtip, m.

Netzlein, ſ. Netzchen.

Neu, noch nicht geweſen, nowý, nowotný, faſt neu, noch nicht gebraucht, zánownj, teprw nowý, neues Jahr, nowý rok, m. nowé léto, n. neue Lüge, Rede, nowá leż, řeč, f. neues Buch, nowá kniha, f. aufs neue, na nowo, von neuem, znowa, znowu, neugeſchlagene Wunde, nowobitá rána, f. neu machen, obnowiti, nowé dělati, zdělati, ſehr neu, nowičký, neue Beſen kehren gut, nowá pometla, chwoſſtiſſtata dobře metau, neue Leibeigenen, nowotnj pacholcy, m. plur. neue Kolónie, nowotná, nowá oſada, f. neue Zeitung, nowina, f.

Neu, adv. nowě, wnowě, neu gebautes Haus, wnowě wyſtawený dům, m. neu gebohren, w nowě, znowa narozený.

Neubegierde, f. drzoſt myſli, f. chtjč, m. žádoſt, dychtiwoſt, f.

Neubegierig, ſ. Neugierig.

Neuerdings, znowa, wnowě, opět, zaſe.

Neuerlich, nowotný.

Neuerlich, adv. nowotně.

Neuerung, f. nowotnoſt, nowota, obnowa, f. Neuerungen, nowoty, obnowy, wěcy nowé, f. plur. anfangen, začjnati.

Neugebacken, wnowě pečený, nowopečený.

Neugebohren, wnowě, znowa narozený, wie neugebohren, gako znowa narozený.

Neugierde, ſ. Neubegierde.

Neugierig, drzý, žádoſtiwý, chtiwý, dychtiwý.

Neujahr, n. neues Jahr, nowý rok, m. nowé léto, n.

Neujahrsgeſchenk, n. Gabe, dar nowého léta, roku, m. koleda, f.

Neuigkeit, f. der Sache, daß ſie neu iſt, nowotnoſt, f. eine Neuigkeit, neue Nachricht, nowina, f. Neuigkeiten erzählen, nowiny powjdati, wyprawowati.

Neulich, adj. onehdeyſſj.

Neulich, adv. neulichſt, onehdy, onehdá, ondy.

Neuling, m. nowáček, nowák, nowotný, m.

Neumond, m. nowý měſýc, nowměſýce, nowoměſýc, m.

Neun, dewět, alle neun, wſſech dewět, allemal neun, jedem neun, wždy dewět, po dewjti, eine Zahl von neun, dewjtka, f. počet dewjti, m.

Neunauge, m. f. u. n. neynok, m. okatice, f.

Neu-

Neunblätterich, dewitiljſtkowý.
Neunblätterkraut, n. dewitiljſtek, m.
Neunfach, dewaterý, dewitinájſobný.
Neunhundert, dewět ſet.
Neunhunderte, der, dewitiſtý.
Neunhundertmal, dewětſetkrát.
Neunjährig, dewitiletý.
Neunmal, dewětkrát.
Neunpfenniger, m. dewitnjk, m.
Neuntägig, dewitidennj, neuntägige Andacht, dewitnjk, m. dewitidennj pobožnoſt, f.
Neun und achtzig, dewět a oſmdeſát.
Neun und achtzigſte, dewět a oſmdeſátý.
Neun und zwanzig, 30, 40 — 90, dewět a dwadcet, dewětmecýtma, dewět a třidcet, dewět a čtyřidcet, dewět a dewadeſát.
Neun und zwanzigſte, dewět a dwadcátý, dwadcátý dewátý, dewětmecýtmý.
Neunzehn, dewatenáct.
Neunzehnmal, dewatenáctkrát, das neunzehntemal, po dewatenáctkrát.
Neunzehnmalig, dewatenáctekrátý.
Neunzehnte, dewatenáctý.
Neunzig, dewadeſát.
Neunzigjährig, dewadeſátiletý, ein Neunzigjähriger, dewadeſátnjk, m.
Neunzigmal, dewadeſátkrát.
Neunzigſte, dewadeſátý.
Neuteſtamentiſch, nowozákonnj.
Neuverlobter, m. choť, m.
Neuvermählter, m. manžel, m.
Nicht, ne, das Fieber nicht haben, nemjti zymnicy, etwas nicht ſagen, něco neřjcy, u. ſ. w. nicht bekannt ſeyn, nebýti známým, býti neznámým, ich weis nicht, wer da alles nicht geweſen wäre, wer das nicht gethan hätte, newjm, kdoby tu nebyl byl, kdoby tu byl nebyl, kdoby to nebyl včinil, kdoby to byl nevčinil, du kannſt nicht ſagen, daß ꝛc. nemůžeš řjcy, že ꝛc. dieſes könnte, wollte ich nicht leiden, tobych nemohl, nechtěl trpěti, nicht das geringſte, ani to neymenſſj, nicht mehr, nikdý wjc, nicht mehr als einer, nic wjc nežli geden, nicht nur, nicht allein, negen, negenom, netoliko, nicht einmal, ani, aniž, nicht einmal ſchreiben können, ani nevměti pſát, nicht ein einziger, ani geden, gar nicht, nikoli, nikoliwěk, nigak, gar nicht, durchaus nicht, docela, zcela ne, er iſt nicht klug, on nenj maudrý, nicht einmal, ſondern oft, ne gednau, ale začaſté, ſiehſt du nicht, newidjš, o daß ich es nicht geſehen hätte, ó kdybych, ó bych to byl newiděl, ó bych to nebyl widěl, nicht geſchickt, nezpůſobný, nicht wiſſen, nicht können, newěděti, neznati, u. ſ. w. nicht mehr als einer, nic wjc nežli geden.
Nichte, f. Niece, ſynowkyně, f.
Nichtig, daremný, ničemný.
Nichtig, adv. daremně, ničemně.
Nichtigkeit, f. ničemnoſt, daremnoſt, f.
Nichts, nic, nichts wiſſen, nichts kennen, nichts glauben, nic newěděti, nic nevměti, nic newěřiti, u. ſ. w. nichts nütze ſeyn, nichts taugen, býti ničemným, daremným, nevžitečným, neplatným, za nic neſtáti, ani za balátku neſtáti, er, es tauget nichts, nic do něho, do toho nenj, za nic neſtogj, za balátku neſtogj, zu nichts machen, zničemniti, w nic, w niwec obrátiti, werden, zničemněti, w nic, w niwec včiněnu, vwedenu, obrácenu býti, na nic přigjti.
Nichtsdeſtoweniger, nicméně.
Nichtswerth, nichtswürdig, nichtsnütze, ničemný, daremný, ein Nichtswürdiger, ničemnjk, člověk ničemný, nehodný, daremný, daremnjk, m.
Nichtswürdigkeit, f. ničemnoſt, f.
Nicken, mit dem Kopfe, kynauti, kývati, pokynauti, mit den Augen, mrkati, mžikati, mhaurati, mhaurnauti.
Nicken, das, mit dem Kopfe, kynutj, pokynutj, kývánj, n. mit den Augen, mrkánj, mžikánj, mhauránj, mhaurnutj, mžiknutj, n.
Nie, ne, ſ. Niemals.
Niece, ſ. Nichte.

Nieder, dolů, auf und nieder, nahoru dolů, nieder damit, dolů s tjm, nieder ſeyn, wje ein Feuer, vhaſnauti, wyhaſnauti, ſnjžiti ſe, wie ein Haus, lehnauti popelem.

Nieder- in Zuſammenſetzung mit Orten, Ländern, dolnj, doleyſſj.

Niederbeugen, bücken, dolů ſehnauti, ſkloniti, das Obſt beugt die Aeſte nieder, owoce ſkloňuge, prohybuge ratoleſtě, ſich nieder beugen, ſkloniti ſe, pokloniti ſe, ſehnauti ſe, ſhýbati ſe.

Niederbrennen, ſhořeti, vhořeti.

Niederbringen, ſ. Herunterbringen.

Niederbücken ſich, ſehnauti ſe, ſhýbati ſe.

Niederdrücken, ſtlačiti, potlačiti dolů.

Niederdrückung, f. ſtlačenj, potlačenj, n.

Niedere, der, dem Orte nach, doleyſſj, ſpodnj, nižſſj, dem Stande nach, nižſſj.

Niederfahren, ſgeti dolů, ſtaupiti.

Niederfahrt, f. dolů ſgetj, ſtaupenj, n.

Niederfall, m. padnutj, vpadnutj na zem, n. pád, m.

Niederfallen, vpadnauti, padnauti, auf die Knie, zu den Füſſen vor einem, na kolena, k nohám padnauti před někým, von ohngefähr, vpadnauti, zwrátiti ſe, zkáceti ſe, auf den Kopf, aufs Geſicht, na hlawu, na twář vpadnauti, padnauti.

Niederfallen, das, vpadnutj, padnutj, n. auf die Knie vor einem, padnutj na kolena před někým, n.

Niedergang, m. západ, m. západnj ſtrana, f. záchod, m. der Sonne, západ, záchod, m. zagitj ſlunce, ſlunečnj, za horu, n. gegen Niedergang, k západu, na západ.

Niedergehen, untergehen, zapadati, zacházeti, zapadnauti, zagjti.

Niedergeſchlagen, zaražený, zarmaucený, ſkormaucený, trudný, truchliwý.

Niedergeſchlagenheit, f. ſkormaucenoſt, zarmaucenoſt, trudnoſt, truchliwoſt, f.

Niederhangen, dolů wiſeti.

Niederhangend, dolů wiſycý, wiſutý, ſwjzlý.

Niederhauen, poſekati, porubati, die Bäume, Holz, poráżeti, podtjnati, rubati ſtromy, dřjwj.

Niederhocken, na bobečku ſeděti.

Niederhockend, na bobečku.

Niederholder, m. chebdj, n.

Niederkleid, n. podwlečka, face, paſnice, f.

Niederknien, klekati, kleknauti, poklekknauti.

Niederknien, das, klekánj, kleknutj, poklekknutj, n.

Niederkommen, ſlehnauti, poroditi.

Niederkunft, f. porod, m. ſlehnutj, porozenj, n. Zeit der Niederkunft, čas porodu, m.

Niederlage, f. des Feindes, poráżka, f. pobitj, porazenj na hlawu, n. ſſkoda, f. Niederlage leiden, poráżku, ſſkodu trpěti, ſſkodu brátj, der Feind hat eine gänzliche Niederlage erlitten, nepřjtel welikau, hroznau poráżku, ſſkodu trpěl, Niederlage der Waaren, ſklad, m. ſkladna, f. ſeine Niederlage wo haben, mjti ſwůg ſklad někde.

Niederland, n. doleyſſj, dolnj kragina, f.

Niederländer, m. obywatel w dolnj kragině, m.

Niederländiſch, Nyderlandſký.

Niederlaſſen, herunterlaſſen, ſpuſtiti, ſpauſtěti, ſich niederſetzen, poſaditi ſe, ſednauti, ſich an einem Orte niederlaſſen, daſelbſt zu wohnen, vſaditi ſe, poſaditi ſe na nějakém mjſtě.

Niederlaſſung, f. ſpuſtěnj, n. b) vſazenj ſe, n.

Niederlauſitz, f. doleyſſj Lužice, f. pl.

Niederlegen, Geld, Waare, zur Verwahrung, ſložiti, vložiti, etwas auf die Erde, auf den Tiſch, položiti, ſich niederlegen, položiti ſe, lehnauti ſy, ſich auf die Erde, položiti ſe, lehnauti na zem, proſtřjti, rozproſtřjti ſe na zem.

Niederliegen, ležeti, ſ. Darniederliegen.

Niedermachen, niedermätzen, porážeti, zporážeti, pobiti, potřjskati, pohubiti, potepati, ztepati.
Niedermetzeln, possawlowati, pobiti, porážeti.
Niedermetzelung, f. possawlowánj, poráženj, pobitj, potřjskánj, potepánj, ztepánj, n.
Niederreissen, ein Gebäude, zbořiti, pobořiti, rozbořiti, bořiti, obořiti, rozwáleti, abtragen, als eine Wand, ein Gerüste, eine Statue, ein Altar, zbaurati, rozbaurati, baurati, wie ein Wind, porážeti, zporážeti, porazyti, niederreissen jemanden, porazyti někoho, eine Sache, ein Bild, ein Dach, strhnauti.
Niederreissung, f. Zerstöhrung, zbořenj, rozbořenj, pobořenj, obořenj, rozwálenj, n. Umwerfung, rozbauránj, zbauránj, bauránj, n.
Niederreiten, jemanden, koněm přegeti.
Niedersäbeln, possawlowati.
Niedersäufen, jemanden, přepiti někoho.
Niederschießen, zastřeliti.
Niederschlagen, zu Boden, porazyti, powrcy, o zem dáti, vdeřiti, mrsstiti, prasstiti na zem někým, die Augen, oči sklopiti.
Niederschmeissen, mrsstiti na zem, s. Niederschlagen.
Niederschmettern, potřjskati, ztřjskati, potepati, potřjti, potjrati, zur Erde, vdeřiti o zem.
Niederschreiben, napsati.
Niedersehen, heruntersehen, shleděti, hleděti, patřiti, kaukati dolů, vor sich, pod se hleděti, dolů hleděti, s kornelem choditi.
Niedersenken, spustiti, spausstěti, in das Wasser, pohřjžiti, spustiti do wody.
Niedersetzen, postawiti, sich, posaditi se, sednauti sy, an einem Orte, um da zu bleiben, vsaditi se na něgakém mjstě, sich niedersetzen, fallen, posaditi se, setzen sie sich nieder, posaděgj se, sednau sy.
Niedersinken, auf den Grund, spadnauti, padnauti ke dnu, umfallen, sklesnauti, klesati, znenáhla padati.
Niedersitzen, posaditi se, sednauti.
Niederstampfen, dupati, přidupati nohama.
Niederstechen, zbůsti, zapůsti, zapjchnauti.
Niederstossen, umwerfen, porazyti, 2) erstechen, mit dem Degen, powalem zabiti, porazyti, prohnati kordem, vbodnauti, zaklati, zapjchnauti.
Niederstürzen, act. srazyti, swrcy dolů, einen zu Boden, porazyti, neut. niederfallen, zwrátiti se, zkáceti se, vpadnauti, swrcy se dolů.
Niedertauchen, pohřjžiti, potopiti.
Niederträchtig, přewrhlý, njzký, nectný, opowržený, mrzký, ein niederträchtiger Mensch, přewrhlý člowěk, přewrhlec, mrzký, nectný, m.
Niederträchtig, adv. přewrhle, njzce, nectně, opowržené, mrzce.
Niederträchtigkeit, f. přewrhlost, njzkost, nectnost, bezectnost, opowrženost, mrzkost, f.
Niedertreten, posslapati, sesslapati, zasslapati, zasslápnauti, die Schuhe, sesslapati.
Niederwärts, dolů.
Niederwerfen, etwas, hoditi, wrcy na zem něco, něčjm, pomjtati, pomecy, powrhnauti, powrcy, o zem dáti, vdeřiti, die Waffen, zbraň wrcy, powrcy, pomjtati, na zem hoditi, zbranj na zem hoditi, einen niederwerfen, porazyti, na zem hoditi, o zem dáti, vdeřiti, wrcy, sich niederwerfen, hoditi, wrcy sebau na zem, rozprostřjti se na zemi, den Tisch, s. Umwerfen.
Niederzerren, strhnauti dolů.
Niederziehen, dolů ztáhnauti, potáhnauti dolů.
Niedlich, vtěssený, vsslechtilý, milostný, zpanilý, ztepilý, lepý, sswarný, stkwostný, klein, bezaučký, niedliche Speise, stkwostné, vprawné gjdlo, n. niedliche Stadt, vtěssené, vsslechtilé město, n. niedliche Musik, ljbezná, milostná hudba, f. niedliche Rede, řeč vsslechtilá, milostná, f. niedliches Gesicht, niedliche Gestalt,

ſtalt, zpanilá, vſſlechtilá, lepá, ztepilá twář, poſtawa, způſoba těla, ſſwarná poſtawa, f.

Niedlich, adv. vtěſſenĕ, vſſlechtile, ztepile, ſſwarnĕ, ſkwoſtnĕ, niedlich eſſen, ſpeiſen, ſkwoſtné, vprawnĕ giſti, tráwiti, ausſehen, vſſlechtile, zpanile, ztepile wyhljzeti, klein, hezaučce.

Niedlichkeit, f. vtěſſenoſt, vſſlechtiloſt, miloſtnoſt, zpaniloſt, lepoſt, lepota, f. der Speiſen, ſtkwoſtnoſt, vprawa gidel, f. Kleinheit, hezaučkoſt, f.

Niednagel, Nietnagel, m. an Fingern, oddĕrek, záděrek, m. záděra, f.

Niedrig, njzký, niedriger Preis, lewná, mjrná cena, f. niedrige Schreibart, ſproſtý způſob pſanj, m. niedrigſt, neynižſſj.

Niedrig, adv. njzce, niedrig liegen, njžko, njžce ležeti, niedrig gebohren, z njzkého, chatrného, zproſtého, nepatrného rodu, niedrig ſchreiben, ſproſtĕ pſáti, niedrig anfangen im Singen, začjti zpjzka zpjwati.

Niedrigen, njžiti, ſnjžiti, ponjžiti.

Niedriger, nižſſj.

Niedriger, adv. njzegi, ſitzen, ſeyn, njžegi ſedĕti, býti.

Niedrigkeit, f. njzkoſt, f. des Preiſes, lewnoſt, mjrnoſt, f.

Niedrigung, f. njženj, ſnjženj, ponjženj, n.

Niemals, nikdy, nikdá.

Niemand, žádný, nižádný, niemand, gar niemand, weder Menſch noch Gott, keine Seele, ani človječek, ani živŭček, ani chŕjſtka, ani živá duſſe, ani křeſťánek, niemand anderer als du, žádný giný než ty, nežli ty, žádný krom tebe, krom ty.

Nierchen, n. ledwinka, f.

Niere, f. ledwina, f. von Nieren, ledwinowý.

Nierenkrankheit, f. neduh ledwin, m.

Nierenſchmerz, f. Nierenweh.

Nierenſtein, m. ledwinowý kámen, m.

Nierenſüchtig, neduživý na ledwině.

Nierenweh, n. ledwin bolenj, n.

Nierlein, f. Nierchen.

Nieſen, keychati, zum Nieſen bringen, nieſend machen, keychawku zhuditi.

Nieſen, das, keychánj, n. keychawka, f.

Nieſepulver, n. keychawka, f.

Nieſewurz, f. keychawka, čemeřice, f. černé kořenj, S. Ducha kořenj, n.

Nieſung, f. keychnutj, n.

Niette, f. in der Lotterie, nižádná, f.

Nimmermehr, nimmer, nikdy, nikdá wjce.

Nimmerſatt, m. neſyt, neſyta, hltawec, hlton, m. wlčj ſtřewo, n. nenaſycený, m.

Nirgends, nirgendswo, nikdež, nikde, nikdy.

Nirgendshin, nirgendswohin, nikam.

Niſſe, f. der Haare, hnida, f. der ihrer viele hat, hnidowatý.

Niſten, hnjzditi ſe, shnjzditi ſe.

Niſten, das, hnjzdĕnj ſe, n.

Noch, annoch, geſſtĕ, weder, noch, ani, aniž, weder er noch ich, ani on, ani gá.

Nochmals, geſſtĕ gedenkrát, gednau.

Nonne, f. Kloſterfrau, Kloſterjungfer, geptiſſka, bekyně, mniſſka, f.

Nonnenkloſter, n. geptiššký, bekynſký, panenſký klášſter, m.

Nord, m. půlnocý, n. ſtrana, f. vhel půlnočnj, západnj, západ, m.

Nordiſch, nordlich, ſ. Mitternächtig.

Nordluft, f. powětřj od půlnocy, n. wjtr půlnočnj, m.

Nordoſt, m. wýchodnj wjtr, z druhé ſtrany, na půl nocy ſe chýljcý, m.

Nordoſtwind, m. wjtr mezy půlnocý a wýchodem, m.

Nordpol, m. vhel půlnočnj, na půl nocy, m.

Nordweſt, m. wjtr od západu, mokrowjtr, m.

Nordweſtlich, západnj, na západ.

Nordweſtwind, m. wjtr mezy západem a půlnocý, m.

Nordwind, m. půlnočnj wjtr, m.

Nöſel, n. halbe Kanne, Seidlein, halbes Maaß, žeydljk, m. halb Nöſel, půl žeydljka, půlka, f.

Noth, f. nauze, nuznoſt, nuzná potřeba, těžkoſt, f. in der Noth, w

nau-

nauzy, aus Noth, z nauze, z nuzné potřeby, in Noth ſeyn, ſtecken, býti, wězeti w nauzy, w těžkoſti, nuzowati ſe, kommen, gerathen, přigjti, wpaonauti, w nauzy, w těžkoſt, do nauze, do těžkoſti ſe doſtati, mit genauer, ſchwerer Noth, mit Mühe und Noth, s těžkoſtj, s welikau nesnázý, Noth machen einem, nesnáz, těžkoſt, obtjžnoſt dělati, půſobiti někomu, ſeine Noth haben, mjti těžkoſt, nesnáz, pokuſſenj, iſt das nicht eine Noth, nenjli to pokuſſenj? wenn es die Noth erfordert, wenn Noth an Mann gehet, když potřeba káže, es hat nicht Noth, keine Noth, nenj zapotřebj, potřebné, zur Noth, z nauze, Noth bricht Eiſen, nauze, moc a nuſſenj železo láme, die Noth erfordert, erheiſchet es, nuzná potřeba káže, nutj, es hat nicht Noth, keine Noth mit ihm, nemá ſe geſtě co obáwat, nenj ſe geſtě co obáwat, nenj geſtě tak zle s njm, Freund in der Noth, přjtel w nauzy, w potřebě, einem aus der Noth helfen, někomu z nauze pomocy, Noth leiden, nauzy trpěti, třjti, keine Noth haben, nemjti žádné nauze, wenn die Noth an den Mann gehet, když na někoho nauze doléhá, dotýrá, dolehne, dotře, dokrocj, die Noth zwingt mich dazu, nauze mne k tomu dohánj, nutj.

Nothdurft, f. potřeba, nuznoſt, potřeba důležitá, nuzná, f. was zu ſeiner Nothdurft gehöret, co k geho potřebě ſlauží, 2) ſeine Nothdurft verrichten, močiti, wymočiti ſe, ſráti, potřebu ſwau wdělati, včinjti, břicha polehčiti, wykliditi ſe, wyprázdniti ſe, w ſtranu gjti, odgjti, zur Nothdurft, pro potřebu.

Nothdürftig, wie ein Menſch, potřebný, nuzný, einer Sache, eines Dinges nothdürftig ſeyn, potřebným býti něčeho, wie die Sache, potřebný.

Nothdürftigkeit, f. potřebnoſt, nuznoſt, f.

Nothfall, m. čas nauze, potřeby, m. im Nothfall, w čas nauze, potřeby, w potřebě, im äußerſten, w neywětſſj, w náramné potřebě, nauzy.

Nothgedrungen, přinucený, donucený, přimuſſený.

Nothhelfer, m. pomocnjk w čas nauze, m.

Nöthig, potřebný, das iſt eine nöthige Sache, to geſt wěc potřebná, es iſt nöthig zu thun, geſt zapotřebj, potřebj, potřeba, geſt wec potřebná, geſt potřebné to včiniti, es iſt nicht nöthig, nenj zapotřebj, nenj potřebj, potřeba, ich habe deſſen nöthig, mám toho zapotřebj, geſt mi toho potřeba, zapotřebj, was haſt du nöthig gehabt, dieß auszuplaudern, cos měl zapotřebj to wypleſkat, etwas nicht nöthig haben, nemjti něčeho zapotřebj, potřebj, was haben wir vieler Reden nöthig, co potřebj mnoho řeči? ich halte es für nöthig, držjm, mám to za potřebné, za wěc potřebnau, dieß iſt ſehr nöthig, to geſt welmi zapotřebj, potřebj, potřeba, ſ. Nothwendig.

Nöthigen, nutiti, přinucowati, donucowati, nutkati, přinutiti, donutiti, přinutkati, donutkati, ſich nöthigen laſſen, dáti ſe nutit, nutkat, du kannſt mich dazu nicht nöthigen, ty mne nemůžeš k tomu nutit, přinutit, einen zum Lernen nöthigen, někoho k včenj nutiti, nutkati.

Nöthigen, das, Nöthigung, f. nucenj, nutkánj, donucenj, přinucenj, donutkánj, n.

Nöthiger, m. nutitel, nutkač, nutkatel, nutič, m.

Nothleiden, nauzy trpěti, třjti, nuzowati ſe, leide keinen Noth, nedey ſy žádné nauze, žádnau nauzy.

Nothlüge, f. lež z nauze, f.

Nothpfennig, m. penjz na potřebu, k potřebě, w nauzy, m.

Nothſtand, m. ſtaw potřebný, nuzný, m.

Nothwehre, f. ochrana potřebná, o-

hrana

brana z potřeby, potřebná, z newyhnutedlné, z nuzné potřeby, f.

Nothwendig, potřebný, nothwendig ſeyn, dem Nutzen nach, potřebné býti, der Folge, Urſache nach, zapotřebj, potřebj, potřeba býti, es iſt nothwendig, (der Folge nach,) geſt zapotřebj, potřeba, aby, nothwendiges Weſen, potřebná podſtata, f. die Feder iſt zum Schreiben nothwendig, péro geſt k pſanj potřebné.

Nothwendig, adv. potřebně, z potřeby, ich habe es nothwendig, nothwendiger Weiſe thun můſſen, gá to z potřeby, z newyhnutedlné potřeby, newyhnutedlně, z přinucené potřeby muſyl včinit, es iſt nicht ſehr nothwendig, nenj toho welikà, potřeba, welmi, tuze zapotřebj.

Nothwendigkeit, f. potřebnoſt, potřeba, nuzná potřeba, f. in die Nothwendigkeit verſetzen, přinutiti, přimuſyti, dohnati, donutiti k něčemu, ich ſehe mich in die Nothwendigkeit verſetzt, widjm ſe přinucenym, in die traurige, betrübte Nothwendigkeit verſetzen, bez děky, neràd k něčemu přinutiti, přimuſyti někoho, etwas aus Nothwendigkeit thun, něco z přinucenj, z potřeby včiniti.

Nothzucht, f. náſylj, pohanění, poruſſenj panny, zmrhánj, n.

Nothzüchtigen, náſylj včiniti, pohaněti, poruſſiti, zmrhati pannu.

Nothzwang, m. nucenoſt, f. nucenj, přinucenj, n. aus Nothzwang etwas thun, z nucenoſti něco včiniti.

Nüchtern, frühe, ohne Speiſe, lačný, ſſtirobný, lačného ziwota, im Trinken, nicht betrunken, mářig, ſtřjzwý, ſtřjzliwý, nüchtern bleiben, ohne Speiſe, lačným zůſtati, býti, lačněti, nüchterner Speichel, ſlina ſſtirobná, čerſtwá, f. nüchtern werden, wyſtřjzwěti.

Nüchtern, adv. ſtřjzwě, ſtřjzliwě.

Nüchternheit, f. im Trinken, ſtřjzwoſt, ſtřjzliwoſt, f. im Eſſen, lačnoſt, ſſtirobnoſt, f.

Nudel, f. nudle, f.

Nudelſuppe, f. poljwka z nudlj, nudlowá, f.

Null, f. eine, nizádná, f. null und nichtig, ničemný, machen, zničemniti, w nic, w niwec obrátiti, wweſti.

Nun, itzt, teď, nynj, nun weis ichs, teď, nynj to wjm, 2) dennoch, tedy, nun wohlan, nuže tedy, nu bopomozy, měhodek! nun! verwunderd, oder fragweiſe, nu? nun dann! nu, nuže tedy! was iſt es nun mehr? nu co geſt wjc? nun was iſts, was giebts? nu co ge? nun! nun! nu! nu! wenn nun, kdyby, byby wſſak, in einem Nun, w puňktu.

Nunmehr, teď, nynj.

Nunmehrige, der, nynějſſi.

Nur, gen, genom, toliko, du nur, ty gen, ty genom, ty toliko, nur daß ꝛc. gen, toliko, genom že ꝛc. nur das nicht, gen, genom to ne, wenn nur, kdyby gen, kdyby toliko, genom, nur itzt, gen, genom teď, komm nur, pod gen, pod genom, er mag nur ziehen, at' ſe gen klidj, thu es nur, včiň to gen, nur die Hälfte, gen, genom, toliko polowic, polowice toliko, gen, genom, ſey nur ruhig, wtiš, ſpokog ſe gen, genom, gehe nur, gdi genom, gdi gen, drey Tage nur, tři dni gen, genom, toliko, nicht nur, ſondern auch, netoliko, negen, negenom, ale, alebrž, nobrž, nýbrž také, wenn ſie nur das nicht lobten, kdyby gen, genom to nechwálili.

Nur allein, gen ſamotně, gediné, gediné toliko, genom, wenn nur ein einziger kàme, by toliko, kdyby toliko, gen aby geden přiſſel.

Nürz, m. od. n. ein Thier, norc, m.

Nuß, f. ořech, wořech, m. eine Nuß aufbeißen, ſ. Aufbeißen, härte Nüße aufzubeißen haben, twrdé ořechy mjti co lauſkat, wurmſüchtige Nuß, červiwý ořech, hwjzd, m.

Nußbaum, m. ſtrom ořechowý, ořech, m.

Nußbaumholz, n. dřewo ořechowé, n.

Nuß-

Nußbaumern, ořechowý, wořechowý.
Nußbeißer, ſ. Nußknacker.
Nüßchen, n. oříſſek, wokjſſek, m.
Nußgarten, m. ořechowá zahrada, f.
Nußhacker, m. ſogka, f. ſtrakopaud popelatý, m.
Nußkern, m. gádro ořechowé, n.
Nußknacker, m. lauſkadlo, n. kljſſtky, f. plur.
Nußöl, n. ořechowý oleg, m.
Nußſchale, f. ſſkořipka, ſſkořápka, ſſkořepina ořechowá, f.
Nußſpiel, n. hra o ořechy, do dúlku, f.
Nutz, ſ. Nutzen.
Nutzbar, ſ. Nützlich.
Nutzbarkeit, f. vžitečnoſt, proſpěſſnoſt, f.
Nütze, ſ. Nützlich.
Nutzen, m. vžitek, požitek, proſpěch, m. auf den Nutzen ſehen, vžitku, proſpěchu hleděti, hledati, wyhledáwati, do ſwého měſſce, pytle nahánětí, Nutzen bringen, geben, ſchaffen, vžitek, proſpěch přinášſeti, wynášſeti, dáti, proſpjwati, kleiner Nutzen, vžitečeck, požitečeck, m. zum Nutzen ſeyn, gereichen, býti k vžitku, k proſpěchu, k platnoſti býti, proſpjwati někomu, klarer Nutzen, čiſtý požitek, vzitek, m. Nutzen bringen, vžitek neſti, přineſti, proſpěti, einen Nutzen ſchöpfen, vžitek brátí, wzýti, mjti, einen Nutzen von etwas haben, mjti z něčeho vžitek, požitek, ſich etwas zu Nutzen machen, něco k ſwému vžitku, proſpěchu obrátiti.
Nutzen, verb. Nutzen ſtiften, vžitečným býti, proſpjwati, proſpěſſným býti, k vžitku, k proſpěchu, k platnoſti býti, was nützt es dir? co ti to ſpomáhá, proſpjwá, proſpěge, co geſt ti to platné? es nützt zu nichts, k ničemu to nenj, ſe nehodj, k žádné platnoſti, nic platné, k žádnému vžitku, es hat mir wenig genützt, málo mi to proſpělo, ſpomohlo, 2) nutzen, brauchen, vžjwati, požjwati, w vžjwánj, w požjwánj býti, potřebowati, etwas nicht recht zu nutzen wiſſen, newědětí něco gak náležj potřebowat, vžjwat.
Nützlich, vžitečný, proſpěſſný, platný, požitečný, půžitečný, ein ſehr nützlicher Menſch, člowěk welmi vžitečný, proſpěſſný, nützlich ſeyn, vžitečným, proſpěſſným býti, zu nichts nütze, k ničemu, na nic, nic platný, neplatný, ničemný.
Nützlich, adv. vžitečně, proſpěſſně, platně.
Nutzung, f. vžjwánj, požjwánj, n. půžitek, m.

O.

O! ó! o mein Freund! ó můg přjteli! o daß! o wenn doch! ó kdyby! ó by! ó kýž! o wehe, oder ſonſt im klagenden Tone, ó bědа! auwey, naſtogte! o mich elenden! ó gá bjdnjk! o wenn ich! ó bych, ó kdybych!
Ob, zdali, zdaliž, zdaž, zda, takéli, geſtli, weißt du nicht, daß es verbothen iſt, newjš, zdali, zdaliž, zdaž newjš, newjšli, takéli newjš, že geſt to zapowězeno, überlege, ob du lieber das Geld annehmen, oder rechten willſt, pomyſli, co včiniti chceš, penjzeli wzýti, čili ſe ſauditi, oder zdaliž penjze wzýti, aneb ſe ſauditi, ich weis nicht, ob du oder er mirs geſagt hat, ob du oder er mich betrog u. ſ. w. newjm zdali, zdaliž, zdaž, takéli ty aneb on, čili on mi to řekl, mne podwedl, ich muß fragen, ob er da war, muſým ſe zeptat, zdaž, zdaliž, zdali tu byl, takéli tu byl, bylli tu, ich weis nicht, ob ich ihm vergeben ſoll, newjm, mámli mu odpuſtit, zdali, zdaliž, takéli, zdaž mu odpuſtit mám? ob einer etwas, ob jemals, nicht, vielleicht, zdaž, zdali, zdaliž, takéli někdo, něco, někdy, ne, ſnad, ob ja oder nicht, takéli, zdaliž, zdali, zdaž ano aneb čili ne, ich weis nicht, ob ich dir glauben ſoll, newjm, mámli ti wěřit, zdaliž, zdaž, zdali, takéli ti wěřit mám, ob, oder, zdali, zdaž, zdaliž,

liž, takéli, aneb, čili, 2) ob es wohl, ſ. Obwohl, Obgleich, 3) ob über, ſ. Ueber; ob auch, wenn auch, ač, ačkoli.

Obacht, ſ. Acht.

Obangeregt, ſwrchu, weyš podotknutý, dotčený, připomenutý, ſwrchu řečený.

Oben, nahoře, ſwrchu, na wrchu, oben ſagen, melden, anregen, anſchreiben, ſwrchu říci, podotknauti, napſati, ganz oben, neyweyš, oben im Hauſe, oben am Thurme, an der Seite, nahoře, von oben, zhoŗa, zhůry, von oben bis unten, zhůry až dolů, dort oben, tam nahoře, oben vergüldet, na wrchu pozlacený.

Oben an, neyweyš, nahoře, ſwrchu, ſitzen, ſtehen, ſeděti, státi, kommen, ſich ſetzen, neyweyš, nahoru přigjti, se poſaditi.

Oben auf, oben darauf, ſwrchu, na wrchu, nahoře, oben darauf aufſchütten, legen, ſetzen, treten, aufſtellen, aufſpringen, na wrch, nahoru naſypati, položiti, kláſti, poſtawiti, ſtawěti, ſſlapati, wyſkočiti, oben aufſchwimmen, na wrch wyplawati, oben darauf, noch dazu, na to, k tomu geſſtě, přes to, oben darauf ſeyn, gewinnen, ſwau na wrchu poſtawiti.

Oben aus, oben heraus, nahoře wen.

Oben beſchrieben, and. obbeſchrieben, oben gedacht, obgedacht, obbemeldet, obermeldet, obgemeldet, oberwähnt, ſwrchu, weyš popſaný, připomenutý, dotčený, podotknutý, prawený, řečený, naddotčený, nadgmenowaný, nadřečený, nadznamenaný.

Oben darauf, od. obendrauf, nahoru, na wrch, im Gefäße, oder ſonſt an einem Körper, na wrchu, ſwrchu, oben drauf liegen wie eine Sache, ſitzen, ſtehen, geſtellt ſeyn, na wrchu leżeti, ſeděti, státi, poſtawenu býti, oben darauf legen, ſtellen, thun, ſcheißen, werfen, fallen, na wrch naložiti, położiti, kláſti, poſtawiti, naſrati, nadělati, naházeti, padnauti.

Oben darein, nad to, k tomu, na to.

Obengelegen, ſwrchnj, hořeyſſj, ſwrchu ležjcý.

Oben her, ſwrchu.

Oben herab, zhůry dolů, zhora dolů.

Oben hervorragen, wen wynikati nad něco, ſtrměti.

Oben hin, oben her, auf der obern Fläche, powrchně, wrchně, 2) nicht genau, ſchlecht weg, powrchně, wrchně, běžně, napoſpěch, běžmo, naſpěch, lecgaks, halabala, oben hin berühren, powrchu, běžně podotknauti.

Ober, in der Zuſammenſetzung der Lage nach, hořeyſſj, wyšſſj, wrchněgſſj, ſwrchnj, hornj, obere Zimmer, Fenſter ꝛc. hořegſſj, ſwrchnj pokoge, okna ꝛč. die obere Lippe, hornj, hořeyſſj pyſk, m. die Obern, der Ordnung nach, in der Schule, předněgſſj, přednj, die Vorgeſetzten, in der Regierung, wrchnj, der obere Stock, ſwrchnj, hořegſſj ponebj, n.

Oberälteſter, m. neyſtarſſj w pořádku, m.

Oberamt, n. wrchnj wřad, m.

Oberamtmann, m. wrchnj wřednjk, zpráwce, wrchnj, m.

Oberamtsbericht, m. zpráwa wrchnjho wřadu, f.

Oberaufſeher, m. wrchnj, přednj dohlédač, dozorce, m.

Oberaufſicht, f. wrchnj ſtráž, zpráwa, opatrnoſt, dohljdka, f.

Oberbauherr, m. wrchnj ſtawitel, m.

Oberbein, n. naběhnutj žily, n. hat er, hat er gekriegt, nabjhá, naběhla mu žila.

Oberbette, n. ſwrchnj peřina, ſwrchnice, f.

Oberboden, m. ponebj hořegſſj, n.

Oberdecke, f. ſwrchnj přikrýwka, f.

Obere, der, adj. u. ſubſt. ein Oberer, wrchnj, m. ſ. Ober.

Obergericht, n. Gerichtsbarkeit, wrchnj, přednj, wyšſſj práwo, n. wyšſſj ſaud, m.

Obergewalt, f. neywyšſſj moc, wrchnj mocnoſt, f.

Obergewicht, ſ. Uebergewicht.

Oberhalb, nad.

Oberhand, f. im Kriege, wjtězſtwj, n.

be-

behalten, wjtězſtwj obdržeti, doſáhnauti, dogjti, wyſſſim býti, přednoſt, předek obdržeti, přednoſti, předku dogjti, předčjti, die Oberhand, die höchſte Gewalt, wláda, zpráwa, f. haben über alle, mjti wládu, neywyſſſj zpráwu nad wſſemi, wládnauti wſſemi, einer Meynung, Sache, Gewohnheit, přednoſt, f. předek, m. haben, behalten, mjti, držeti, obdržeti přednoſt, předek, předčjti, die Oberhand, Oberſtelle, přednj mjſto, přednj ruka, die Oberſtelle nehmen, přednj mjſto zaſtaupit.

Oberhaupt, n. neywyſſſj hlawa, f. wůdce, neywyſſſj, m.

Oberhembe, n. ſwrchnj koſſile, f.

Oberherr, m. wrchnj pán, wrchnj, m.

Oberherrſchaft, f. neywyſſſj, wrchnj wládařſtwj, panowánj, panſtwj, n. wláda, f.

Oberhofgericht, n. wrchnj dworſký ſaud, m. práwo, n.

Oberhofgerichtsſtube, f. wrchnj dworſká ſaudnice, ſaudnj ſwětnice, f.

Oberhofjägermeiſter, m. Oberſtjägermeiſter, neywyſſſj ſtaroſta, zpráwce lowcowſtwa, m.

Oberhofjägermeiſteramt, n. Oberſtjägermeiſteramt, neywyſſſj lowcowſtwo, n.

Oberhofmarſchall, m. neywyſſſj dworſký marſſalek, m.

Oberhofmeiſter, Oberſthofmeiſter, m. neywyſſſj dwornoſta, zpráwce dworu, m.

Oberkleid, n. ſwrchnj ſſat, m. rauscho, n.

Oberknecht, m. přednj ſſluha, m.

Oberländer, n. plur. hornj, hořeyſſj kraginy, f. plur.

Oberleder, n. am Körper, wrchnj kůže, f. 2) am Schuhe, nárt, m.

Obermacht, f. Uebermacht.

Obermann, m. Oberbub, Ober in der Karte, ſwrchnjk, m.

Obermeiſter, m. miſtr wrchnj, m. bey Innungen, Zünften, cechmiſtr, m.

Oberoffizier, m. přednjk wrchnj, m.

Oberpfarrer, m. wrchnj farář, m.

Oberpoſtamt, n. wrchnj wřad poſſtowſký, m.

Oberrock, m. wrchnj kabát, m.

Oberſchale, f. ſwrchnj ſſupina, f.

Oberſchenkel, m. ſtehno, n.

Oberſchwelle, f. podwog, ſwrchnj podwog, prah, m.

Oberſt, adj. neywyſſſj, neywrchnějſſj, bis zu oberſt, až neywejš, das Oberſte zu unterſt, oder das Unterſte zu oberſt kehren, wſſecko na ruby obrátiti.

Oberſtallmeiſter, Oberſtſtallmeiſter, m. neywyſſſj, wrchnj konjrnoſta, zpráwce konj, m.

Oberſtand, m. přednoſt, f.

Oberſtelle, f. přednj, neypřednějſſj, neyprwnějſſj mjſto, n. přednoſt, f. haben, držeti, mjti.

Oberſter, m. Höchſter, neywyſſſj, neywrchnějſſj, ſwrchowaný, der oberſte Feldherr, neywyſſſj polnj wůdce, m. die Oberſten der Stadt, wrchnj, přednj, neypřednějſſj, neywyſſſj lidé w městě, m. plur.

Oberſtwachtmeiſter, m. neywyſſſj, wrchnj ſtrážnjk, m.

Obertheil, m. ſwrchek, ſwrſſek, wrchnj, ſwrchnj djl, m. ſwrchnj částka, f.

Oberthüre, f. ſwrchnj podwoge, f.

Oberwärts, ſ. Oben.

Obgleich, ač, ačkoli, ačkoliwěk, gakkoli, gakžkoli, nechť.

Obhanden ſeyn, před rukama, pohotowě býti.

Obhut, f. ochrana, f. in Obhut nehmen, w ochranu, do ochrany wzýti, pod ochranu přigjti.

Oblate, f. oplatek, m.

Oblatenſchachtel, f. krabice, ſſkatule na oplatky, oplatkowá, f.

Obliegen, einer Sache, hleděti něčeho, pilnu býti něčeho, ležeti w něčem, na peči, o něco peči mjti, ſe wzýti, pilnoſt mjti, prácy, ſnažnoſt mjti, weſti o něco, vſylowati, přiložiti, přičiniti pilnoſt, prácy, myſl, připjliti ſe, pjliti, pilně ſe o něco ſnažiti, wynaſnažiti, přičiniti, den freyen Künſten obliegen, včiti ſe ſwobodnému wměnj, ſwobodného wměnj pilnu býti, ſwobodnému wměnj ſe oda-

dati, leżeti w swobodném wmĕnj, 2) es liegt mir ob, mnĕ náleżj, přileżj, přináleżj, sluſſj, přisluſſj, na mne sluſſj, 3) obliegen, siegen, swjtĕżyti, ſ. Obſiegen.

Obliegenheit, f. poſluſſenſtwj powinné, n. powinnoſt, f.

Obrigkeit, f. wrchnoſt, f. wrchnj panſtwj, n. wřad, m.

Obrigkeitlich, wrchnoſtenſký, práwnj, wřadnj.

Obrigkeitlich, adv. práwně, wrchnoſtenſky, po wrchnoſtenſku.

Obriſt, ſ. Oberſt.

Obſchon, ſ. Obgleich.

Obſchweben, naſtáwati, w zápĕtj býti.

Obſicht, ſ. Aufſicht.

Obſiegen, wjtĕżyti, swjtĕżyti.

Obſieger, m. wjtĕż, wjtĕżytel, m.

Obſt, n. owoce ſſtĕpné, owoce, n. zum Obſt gehörig, owocný.

Obſtbaum, m. ſſtĕp, ſtrom ſſtĕpný, owocný, m.

Obſtgarten, m. ſſtĕpnice, ſſtĕpná zahrada, f. ſad, m.

Obſthändler, m. Obſtkrämer, gableczujk, owocnjk, owoce prodawač, m.

Obſthändlerinn, f. owocnice, gablečnice, f.

Obſtkeller, m. ſklep owocný, na, pro owoce, m. owocnice, f.

Obſtmarkt, m. owocný trh, m.

Obſtreich, hogný na owoce.

Obwalten, bey etwas, nacházeti ſe, wynacházeti ſe, nalézati ſe, wynalézati ſe, obſchweben, vkazowati ſe.

Obwohl, ſ. Obgleich.

Ocher, ſ. Ocker.

Ochſe, m. Ochs, wůl, býk, m. junger Ochs, wolek, woleček, gunec, mladý wůl, m. von Ochſen, wolowý, býkowý, 2) die Ochſen ſtehen am Berge, giż geſt na počepj, du Ochſe, ty wole.

Ochſenauge, m. ein Fiſch, ſlepeyš, m.

Ochſenbraten, m. wolowá, howĕzý pečeně, howĕzyna, f.

Ochſendumm, wolowſký.

Ochſenhaft, wolowſký.

Ochſenhaftigkeit, f. wolowſtwj, n.

Ochſenhaut, f. howĕzý, wolowá kůže, f.

Ochſenhirt, m. wolák, ſkoták, m.

Ochſenjunge, m. pohunek, m.

Ochſenkerl, m. hůwol, wůl, m.

Ochſenkopf, m. wolowá hlawa, f. ein rechter, ſ. Ochſenkerl.

Ochſenleder, n. wolowá, howĕzý kůže, f.

Ochſenmarkt, m. dobytčj trh, m. wolowé, dobytčj tržiſſtĕ, trhowiſſtĕ, n.

Ochſenmäßig, wolowſký.

Ochſenmäßig, adv. wolowſky.

Ochſenmiſt, m. hnůg wolowý, m.

Ochſenpeitſche, f. bodec, m.

Ochſenſchädel, Ochſenſchedel, Ochſenſcheitel, m. wolowá hlawa, lepka, f.

Ochſenſtall, m. howĕzýho dobytka chlew, m.

Ochſenvieh, n. ſkot, m.

Ochſenziemer, m. žila, f.

Ochſenzunge, f. wolowý gazyk, m. 2) ein Kraut, borák, m.

Ochslein, Ochschen, m. wolek, woleček, m. wůlče, n.

Ocker, m. oĝr, m.

Ockergelb, oĝrowý.

Oder, neb, aneb, nebo, nebolito, neboližto.

Odermennig, m. řepíček, ſtarček, m.

Oede, ŏd, puſtý, zpuſſtěný, zpuſtlý, ein öder Ort, puſté miſto, n. puſtina, puſtotina, pauſſt, pauſta, f. öde machen, zpuſtiti, w puſtotu, w puſtinu, w pauſſt, w puſtotinu vwesti, obrátiti, pauſtku, puſtotu vdĕlati, včiniti, puſté vdĕlati, zapuſtiti, es iſt alles öde, geſt wſſecko puſté, öde werden, puſtnauti, zpuſtnauti.

Oefchen, n. kamynka, n. plur. zum Braten, Backen, pýcka, pécka, f.

Ofen, m. kamna, n. plur. zum Backen, pec, f. dazu gehörig, kamnowý, pecowý, hinter dem Ofen, za kamny, der hinter dem Ofen ſitzt, pecywálek, m. immer hinter dem Ofen ſitzen, za kamny ſedĕti, na pecy ſe wáleti.

Ofengabel, ſ. widle, widlice od kamen, od pece, ſ. plus.
Ofenheizer, m. topič kamen, pece, m.
Ofenhüter, m. Ofenſitzer, pecywálek, m.
Ofenkachel, ſ. Kachel.
Ofenkrücke, ſ. hřeblo, n.
Ofenloch, n. djra, vſta do kamen, do pece, prſku, ſ. b) čeleſten, zá-hřeb, m.
Ofentopf, m. medenec, kamnowec, m.
Ofenthüre, ſ. dwjřka do kamen, do pece, n. plur.
Ofenwiſch, m. der Bäcker, pometlo, n.
Offen, otewřený, odewřený, odemknutý, odemčený, offen ſtehen, býti otewřenu, otewřjnu, offenes Feld, čiré, otewřené pole, n. 2) es iſt eine Stelle, Bedienſtung, ein Amt offen, erlediget, zu vergeben, geſt mjſto prázdné, offene Tafel halten, zgewně, weřegně hodowati, ein offener, aufgeweckter, geſchickter, munterer Kopf, wtipná, důwtipná, čjprná, bystrá hlawa, ſ. offen laſſen, nechati otewřeno, es ſtehet hier alles offen, wſſecko geſt tu dokořán otewřeno, offener Fuß, otewřená noha, ſ.
Offenbar, zgewný, zgewený, zřeymý, patrný, offenbar werden, erhellen überhaupt, zgewným, zgeweným, zgewenu, wygeweným býti, na gewo, na ſwětlo wygiti, wyneſſenu býti, jemanden durch eine Nachricht, zgewenu býti, offenbar machen, na gewo wyneſti, na ſwětlo wyneſti, wůbec proneſti, zgewně včiniti, einem durch Nachricht, zgewně včiniti, zgewiti, na wědomj dáti, ſ. Offenbaren; es iſt offenbar, zgewně, patrně, zřeymě, zřetedlně, na gewě geſt, nenj reyné, offenbare Wahrheit, Lüge, Sünde, patrná, zřeymá, zgewná prawda, leż, ſ. zgewný hřjch, m.
Offenbar, adv. zgewně, zřeymě, zřetedlně, patrně, offenbar von etwas reden, zgewně o něčem mluwiti.
Offenbaren, zgewiti, wygewiti, na gewo wyneſti, einem etwas als eine Nachricht, zgewiti, ſich jemanden, zgewiti ſe, ukázati ſe někomu, einem alle ſeine Heimlichkeiten, ſein ganzes Herz, ſeinen Kummer, zgewiti, wygewiti někomu wſſecky ſwé tagnoſti, celé ſwé ſrdce, wſſecku ſwau ſtaroſt.
Offenbarlich, ſ. Offenbar.
Offenbarung, ſ. einer Sache, zgewenj, wygewenj, na gewo wyneſſenj, n. Offenbarung Gottes, Johannis, zgewenj Boha, ſw. Jana, Offenbarung haben, mjti zgewenj.
Offenherzig, vpřjmý, vpřjmný, přjmý, otewřený, ſproſtný, vpřjmého, přjmého, vpřjmného, otewřeného ſrdce, offenherzig ſein, vpřjmým, vpřjmným, vpřjmého, vpřjmného, otewřeného ſrdce býti.
Offenherzig, adv. vpřjmě, vpřjmně, otewřeně, ſproſta, ſproſtně.
Offenherzigkeit, ſ. vpřjmoſt, vpřjmnoſt, otewřenoſt, ſproſtnoſt, ſ.
Oeffentlich, weřeyný, otewřený, 2) offenbar, zgewný, otewřený.
Oeffentlich, adv. weřeyně, öffentlich verkauft werden, weřeyně, zgewně, wůbec prodánu býti.
Oeffnen, odwjrati, odewřjti, otwjrati, otewřjti, odmykati, odemknauti, die Augen, otewřjti oči, einen öffnen, aufſchneiden, odwjrati, odewřjti.
Oeffnung, ſ. průduch, m.
Oft, oftmals, často, častokrát, začaſté, nezřídka, ſehr oft, přečaſto, welmi často, co nejčaſtěgi, wie oft? kolikrátkoli, gak často?
Oefters, častěgi, často, ſ. Oft; öfter, das öftere, častý, časté, das öftere Beſuchen, Leſen, Spielen, Reuten, to časté nawſſtěwowánj, čtenj, hranj, gezděnj.
Oeftermals, oftmals, častokrát, častokráte, začaſté, ſ. Oft, Oefters.
Oftmalig, častý.
Oheim, m. der Mutter Bruder, wugec, wgka, m.
Ohne, bez, ohne Unterſchied, ohne Geld, ohne Zweifel, ohne Umſchweif, ohne Vorbedacht, bez rozdjlu, weſměs, bez peněz, bez pochyby, nepochybně, bez okoličnoſti, bez ſtrogenj, hotowenj, přihotowenj, ohne

ne allen Schaden, beze wſſj ſſkody, bez wſſj ſſkody, ohne Unterlaß, bez přjtrže, bez přeſtánj, ohne dem, beſſ. ohne das, ohne dieß, bez toho, ohne daß, ohne zu, er gieng weg, ohne daß er ſich empfohlen hätte, ohne daß er den Hut abgeſetzt hätte, odeſſel, a ani ſe neporaučel, ohne, (außer) daß, kromě, krom.

Ohnfehlbar, nepochybně.

Ohngeachtet, beſſ. ungeachtet, obgleich, wiewohl, ačkoliwěk, ačkoli, ač, ohngeachtet der Menge, ač geſt takowé množſtwj.

Ohngefähr, náhodau, náhodně, nenadále, nahodile, mane, ohngefähr ſo viel, ohngefähr mit dieſen Worten, tolik s těmito ſlowy, těměř, ſkoro, bez mála, tolik, ſkoro, ſkůro s těmito ſlowy, ohngefähr um ſechs Uhr, okolo ſſeſti hodin, der ohngefähre Zufall, ein Ohngefähr, Ungefähr, nenadálá přjhoda, náhoda, nahodilost, přjpadnoſt, f. trefuňk, m. was ohngefähr geſchiehet, nenadálý, náhodný.

Ohnmacht, f. Schwachheit, mdloba, neſtatečnoſt, nemocnoſt, f. darein man fällt, mdloba, f. omdlenj, omdlewánj, n. in Ohnmacht fallen, omdleti, omdljti, w mdlobu, do mdloby vpadnauti, omdlewati, in der Ohnmacht liegen, we mdlobách, w mdlobě ležeti, ſeine Ohnmacht erkennen, ſwau mdlobu, neſtatečnoſt poznati.

Ohnmächtig, nemocný, neſtatečný, mdlý, ein ohnmächtiger Menſch, mdlý, neſtatečný, nemocný člowěk, mdlobař, m. der in Ohnmacht fällt, omdlený, ohnmächtig werden, omdljti, omdleti, omdljwati, do mdloby padati.

Ohnſchwer, leicht, netěžký, ſnadný, 2) ſ. Unbeſchwerlich.

Ohr, n. ucho, n. das Ohr, die Ohren leihen, ucho, vſſi propůgčiti, nakloniti, nachýlici, zu Ohren kommen, k vſſjm přigjti, dogjti, doſlýchati, die Ohren ſpitzen, ucha, vſſj naſtawiti, natáhnauti, ucho wlécy, pozdwihnauti vſſj, vſſi otewřjti, der große, lange Ohren hat, vſſatý, uchatý, uchář, m. die Ohren hängen, ſwěſyti vſſi, es kam mir zu Ohren, doſlechl ſem, přiſſlo mně k vſſjm, naſlechl ſem.

Ohren, vſſko prodělati, geöhrt, vſſatý.

Ohrenband, n. kraužek v poſſwy, m. ucho v poſſwy, n.

Ohrenbeichte, f. vſſj, vſſnj zpowěd, f.

Ohrenbläſer, m. nadýmač, ſok, reptář, m.

Ohrenbläſerey, f. nadýmánj, ſočenj, reptánj, n.

Ohrenbrauſen, n. Ohrenſauſen, hučenj, zněnj w vſſjch, n.

Ohrengehenk, n. navſſnice, navſſka, f.

Ohrengeſchwür, n. zavſſnice, f. wřed, m. hljza, žláza za uchem, f.

Ohrenklingen, n. zněnj w vſſjch, n.

Ohrenſchmalz, n. hnůg w vſſjch, m.

Ohrenwinkel, m. vſſnj kautek, m.

Ohrenzwang, m. bolest, f. bolenj vſſi, w vſſjch, n.

Ohreule, f. Ohrkauz, kalaus, m. vſſatá ſowa, f.

Ohrfeige, f. facka, f. fliňk, zaſſigek, pohlawek, poliček, m. geben, facku, fliňk, zaſſigek, pohlawek, poliček dáti, wytjti, viele, fackowati, poličkowati, pohlawkowati.

Ohrfinger, m. maljk, lichnj prſt, lichnjk, m.

Ohrhenkel, m. prſtýnek, m. der Nadel, auſſko, n.

Ohrläppchen, n. Ohrläpplein, lalaučck ucha, m. doleyſſj měkě vſſko, auſſko, n.

Ohrling, ſ. Ohrwurm.

Ohrlöffel, m. vſſnj páradlo, párátko, n. vſſnj lžička, f.

Ohrring, m. návſſnice, návſſka, f.

Ohrwurm, m. ſſkwor, m.

Oel, n. oleg, m. zum Oel gehörig, olegowý, olegný.

Oelärndte, f. zbjránj oljwowého owoce, n.

Oelbaum, m. oljwa, oljwka, f. oliwowý, olegowý ſtrom, m. von Oelbaume, oljwowý.

Oelberg, m. oljwowá hora, f.

Oelbrüſen, f. plur. olegné kwaſnice,

olj-

oljwowé luſſtiny, patěſky, f. plur. mláto, n. zábog, olegný kal, m.
Oelgarten, m. oljwowá zahrada, f.
Oelgärtner, m. oljwowý zahradnjk, m.
Oelhandel, m. obchod olegný, s olegem, m.
Oelhändler, m. olegnjk, olegkář, m.
Oelhefen, f. plur. olegné kwaſnice, f. plur. olegný, olegowý kal, rmut, m.
Oelicht, olegný, olegowatý.
Oelkelter, m. olegný pres, m.
Oelkrug, m. olegná, olegowá baňka, f. dčbán, m.
Oelmarkt, m. olegný trh, m.
Oelmühle, f. olegný mleyn, ſtupnjk, olegnice, f.
Oelpipe, f. olegné oſudj, n.
Oelpreſſe, f. olegný pres, ſtupnjk, m.
Oelſalbe, f. olegná maſt, f.
Oelſchläger, m. olegnjk, m.
Oelſtein, m. olegný kámen, m.
Oeltonne, f. Oelippe, olegowá baňka, bečka, f.
Oelung, f. die letzte, poſledni pomazánj, n.
Oelzweig, m. oljwowá wětew, f.
Olive, f. oljwka, oljwa, f. zu den Oliven gehörig, oljwowý.
Olivenbuſch, m. oljwowé křowj, n.
Olivenöl, n. oljwowý oleg, m.
Omeis, f. Omeiſe, ſ. Ameiſe.
Onych, m. nehet, onychl, kalcedon, m. was davon iſt, kalcedonowý, nehetowý.
Opfer, n. die Handlung, obět, f. obětowánj, n. (oběra, f.) was geopfert wird, obět, f. dar obětnj, m. Opfer verrichten, obět činiti, konati, ein Opfer bringen, obět činiti.
Opferaltar, m. obětnice, f.
Opferbecher, m. čjſſe obětnj, f.
Opferer, m. obětnjk, obětowatel, m.
Opferfleiſch, n. obětnj maſo, n.
Opfergefäß, n. obětnj nádoba, f.
Opfergeld, n. penjze obětnj, m. plur.
Opferhaus, n. obětnice, f. dům obětnj, m.
Opferknecht, m. obětnj ſluha, obětnj ſlužebnjk, m.
Opferkuchen, m. obětnj koláček, m.
Opfermahl, n. oběd obětnj, m.
Opfermeſſer, n. obětnj nůž, m.
Opfern, obětowati, obět činiti, konati.
Opferprieſter, m. obětnj kněz, obětnjk, m.
Opferſchlächter, m. obětnj řeznjk, m.
Opfertafel, f. dſka, deſſka, tabulka obětnj, f.
Opfertiſch, m. ſtůl obětnj, m.
Opfervieh, n. Thier, obětnj howado, n.
Opferung, f. obětowánj, oběti činěnj, konánj, n.
Orden, m. řád, m. geiſtlicher, řád, m. řehola, f. zákon, m. dazu gehörig, řeholnj.
Ordensband, n. pentle řádu, f.
Ordensgeiſtlicher, m. řeholnjk, zákonnjk, m.
Ordensgenoß, m. ſpolečnjk řádu, m.
Ordenskleid, n. Ordenskleidung, f. ſſat, oděw řeholnj, m.
Ordensmann, ſ. Ordensgeiſtlicher.
Ordensmeiſter, m. miſtr řádu, řeholě, m.
Ordensperſon, f. oſoba řádu, f. geiſtliche, oſoba řehole, řeholnj, f.
Ordensſtifter, m. zakladatel řádu, řehole, m.
Ordentlich, in Ordnung geſtellt, řádný, pořádný, poſlaupný, gewöhnlich feſtgeſetzt, řádný, ordentlicher Lehrer, řádný včitel, m. ordentliche Größe, náležitá, způſobná weyſſka, f. ordentliches Zimmer, pořádný, zprawný pokog, m. ein ordentlicher Mènſch, Zahler, pořádný, zprawný člowěk, platitel, m. ordentlich, mittelmäßig, nicht übertrieben, náležitý, hodný, způſobný, zřjzený, ordentliches Eſſen, pořádné gjdlo, n. ordentlich, wirklich, völlig, eben das, wie es ſeyn ſoll, prawý, náležitý, gak náležj, ordentliches Treffen, ordentlicher Aufruhr, ordentliche Peſt, oprawdowý, prawý, náležitý, gak náležj bog, m. zbauřenj, n. mor, m. ordentliches Leben, pořádné živobytj, n. ordentlicher Vater, prawý otec, m.

Ordentlich, adv. in der Ordnung, řádně, pořádně, popořadu, pořadu, pořád, poſlaupně, ordentlich, gewöhnlich, immer, pořád, takto, ordentlich den dritten, fünften Tag, tak řjkage, takměř třetj, pátý den, ordentlich als wenn, tak, tak řjkage, takměř gakoby, ordentlich, genau, nie übertrieben, pořádně, zpráwně, nálezitě, zřjzeně, zahlen, kommen, nálezitě, pořádně platiti, choditi, er wird jung, er verjüngert ſich, er wird alt ordentlich, on tak řjkage, on takměř mladne, stárne.

Ordiniren, řjditi na knězſtwo.

Ordinazion, f. řjzenj na knězſtwo, n.

Ordnen, ſtellen, řádati, pořádati, ſpořádati, w řád wweſti, die Soldaten zur Schlacht, řádati, pořádati, ſpořádati, zſſikowati wogſko k bitwě, w ſſiku poſtawiti, ſtawěti, 2) befehlen, poraučeti, nařjditi, nařizowati.

Ordnen, das, pořádánj, ſpořádánj, w řád wwedenj, n. b) zſſikowánj, ſpořádánj wogſka, n. c) poručenj, poraučenj, nařjzenj, nařizowánj, n.

Ordnung, f. řád, řad, pořádek, m. nach der Ordnung, po pořádku, popořád, podlé řádu, ohne Ordnung, bez řádu, bez pořádku, außer der Ordnung, mjmo pořádku, krom pořádku, nach gewiſſer Ordnung, giſtým pořádkem, dle giſtého pořádku, dieß iſt eine gute, ſchöne Ordnung, to geſt dobrý, pěkný pořádek, an wem iſt die Ordnung, na koho geſt pořádka? ſ. Reihe; in Ordnung halten, w pořádku držeti, chowati, in Ordnung bringen, Sachen, w pořádek, w řád wweſti, přiweſti, připrawiti, ſpořádati, Leute, w řád, w pořádek wweſti, in Ordnung ſtellen, w řád poſtawitk, wweſti, do řádu, do pořádku poſtawiti, wweſti, Soldaten, wogáky, wogſko w ſſiku poſtawiti, zſſikowati, do řádu, w řád poſtawiti, ſpořádati, es iſt gar keine Ordnung, nenj žádný pořádek, Ordnung in der Lebensart, gewiſſe, pořádek giſtý, m. die Ordnung der Dinge, pořádek wěcý, m.

Orgaaiſt, ſ. Orgelſchläger, Orgelſpieler.

Organiſtenkunſt, f. warhanictwj, wemění warhanické, n.

Organiſtenmäßig, warhanicky, po warhanicku.

Orgel, f. warhany, f. plur. darauf ſpielen, na warhany hráti, hauſti.

Orgelmacher, m. warhanář, warhanjk, m.

Orgelpfeife, f. pjſſtala we warhanách, m.

Orgelſchläger, Orgelſpieler, m. warhanjk, m.

Orgelwerk, ſ. Orgel.

Original, n. Urſchrift, ſpis, m. práce, f. djlo původnj, n.

Original, adj. původnj.

Originalſchriften, f. plur. Urkunden, Stücke, Briefe, původnj ſpiſy, pjſma, kuſy, pſanj, plur.

Ort, m. mjſto, n. aller Orten her, odewſſad, odewſſud, 2) an meinem Orte, ich meines Ortes, pro mne, co ſe mne tčne, týká, týče, jedes Orts, wſſady, wſſudy, von Ort zu Ort, z mjſta na mjſto, 3) etwas an ſeinem Ort geſtellt ſeyn laſſen, zanechati, ponechati, opomnauti něčeho, tak nechati, es bleibt an ſeinem Orte geſtellt, oſtane to tak.

Oertchen, n. mjſtko, mjſtečko, n. ein einſamer, ſaukromné mjſto, ſaukromj, n.

Orth, Ort, n. vierter Theil, ſſart, m. čtwrtina, f.

Ortſchaft, f. kraj, m. kragina, f. mjſto, n.

Ortsgulden, m. ſſartowý zlatý, m.

Ortsthaler, m. ſſartowý tolar, m.

Oſt, Oſten, m. wýchod, wzchod, m. gegen Oſten, oder Oſt- in Zuſammenſetzung, wýchodnj.

Oſter-, (in der Zuſammenſetzung) welikonočnj.

Oſterfeſt, n. weliká noc, f. hod, m. ſlawnoſt welikonočnj, f.

Oſterfeyer, f. ſlawnoſt welikonočnj, f.

Oſterkerze, f. welikonočnj ſwjčka, f.

Oſterlich, öſterlich, welikonočnj.

Oſter-

Oſterlucey, f. podražec, m.
Oſtermonat, m. duben, m.
Oſtern, f. plur. welikâ noc, f. welikonocе, f. plur.
Oſtertag, m. welikonočnj ſwátek, m.
Oſt: Nord: Oſtwind, m. půlnočnj, wýchodnj wjtr, wjtr mezy wýchodem a půlnocý, m.
Oſtſee, m. wýchodnj moře, n.
Oſtwärts, na wýchod, k wýchodu.
Oſtwind, m. wýchodnj wjtr, wjtr od wýchodu, m.
Otter, f. gedowatá geſſtěrka, f. von der Otter, geſſtěrčj.
Ottergezüchte, n. geſſtěrčj plemě, plemeno, n.
Ottermennig, ſ. Odermennig.
Otterwurz, f. dáblik, geſſtěr, m.
Ottichbeer, f. chebdowé gahody, f. pl.
Ottichkraut, n. chebdj, n.
O weh! ó bědа! auwe! ach!

P.

Paar n. pár, m. dwa, Paar und Paar, dwa a dwa, pár, zu Paaren, po dwau, treiben, plaſſiti, zaplaſſiti, ſkrotiti, drey oder vier Paar Freunde, tři neb čtyry páry přátel, etwa ein Paar, aſy dwa, aſy několik, ein Paar Tage ſind es, několik, aſy dwa dni geſt romu, in Paar Tagen, za několik dnj, ein Paar Meſſer, pár nožů, ein Paar werden, býti párek.
Paaren, pogiti, ſpogiti, pářiti, po dwau, po páru ſwázati, ſie paaren ſich gern, rádi ſe pářegj, towaryſſj, gleich und gleich paaret ſich gern, rowný s rownýmrád towaryſſj.
Paaren, das, pogenj, ſpogowánj, pářenj, n.
Paarung, f. Paaren, das.
Paarweiſe, po dwau, po páru, dwa a dwa, pár a pár.
Pabſt, od. Papſt, m. papež, m.
Pábſtler, m. papeženec, m.
Pábſtlerinn, f. papeženka, f.
Pábſtlich, od. päpſtlich, papežſký.
Pábſtlich, od. päpſtlich, adv. papežſky, po papežſku.
Pabſtthum, n. od. Papſtthum, papežſtwj, n.
Pacht, m. Pachtung, f. nágem, m. 2) Verpachtung, pronagetj, n.
Pachten, nagjmati, nagmauti, verpachten, pronagjmati, pronagmauti.
Pachter, m. Pachtmann, pronágemnjk, m.
Pachtgeld, n. penjze za nágem, z nágmu, m. plur.
Pachtgut, n. ſtatek pronagmutý, nagmutý, m.
Pachtinhaber, ſ. Pachter.
Pachtung, f. nagetj, pronagetj, pronagmutj, n.
Pachtlüſtig, nagjmawý, žádoſtiwý nagetj.
Pack, Packet, n. balik, ſwazek, m. kleines, balíček, ſwazček, m. in ſofern man es trägt, jemandes Packet, vzel, vzlik, filec, m. liederliches Packet, ſlota, f.
Packen, einpacken, do vzlu, do filce, w hromadu wázati, ſwázati, ſkládati, ſložiti, ſich, kliditi, ſkliditi ſe, hýbati, packe dich, hybay, hybey, klid ſe.
Packeſel, m. mezek, m.
Packet, n. balik, m.
Packträger, m. noſyč, m.
Palaſt, m. ſýdlo králowſké, n. přibytek králowſký, palác, m. králowſká ſýň, f.
Paliſaden, f. plur. kolj, n. ſtacherky, f. plur.
Palm, m. od. Palme, f. Palmbaum, m. palma, f. ſtrom palmowý, m. rokyta, f. von Palmen, palmowý.
Palmen, m. lev palmowý, m.
Palmgarten, m. palmowá zahrada, f.
Palmtag, m Palmſonntag, kwětná neděle, f.
Palmzweig, m. palmowá ratoleſt, f.
Panier, n. praporec, m. korauhew wogenſká, f.
Panierherr, m. Pannerherr, praporečnjk, korauhewnjk, m.
Pantherthier, n. rys, m. wie ein Pantherthier, rysowý.
Pantoffel, m. pantoſl, m. ſkrample, trepka, f.

Pan-

Pantoffelholz, n. pantoflowý, ſwjdowé dřewo, n.

Panzer, m. brnění, n. krunýř, pancýř, m. der ihn trägt, brněnjm, krunýřem, pancýřem oděný.

Panzerhemde, n. brnění, n. pancýřowá koſſile, f.

Panzerkette, f. řetěz pancýřowý, m.

Panzermacher, m. brnjř, pancýřnjk, m. dieſes Handwerk, brnjřſtwj, pancýřnictwj, n.

Panzern, den Panzer anlegen, w brnenj, w krunýř, w pancýř ſe obleczy, připrawiti, brněnjm, krunýřem, pancýřem ſe odjti.

Panzerring, m. pancýřowý kraužek, m.

Papagey, m. papauſſek, m. davon, papauſſkowý.

Papier, n. papjr, m. (bělpuch, m. vielmehr Pergament) von Papier, papjrowý, z papjru, zu Papier bringen, napſati, nawrcy, vweſti, přiweſti na papjr, von, aus Papier, papjrowý, dazu gehörig, papjrnj, Papier, das durchſchlägt, prožjrawý, prožjragicý, pronikawý, proſkakugicý papjr, grobes Papier, řezaný papjr, m.

Papierchen, n. papjrek, m.

Papieren, papjrowý.

Papiergeld, n. penjze za papjr, m. plur.

Papierhandel, m. obchod s papjrem, papjrnj, m. kupectwj papjrnj, s papjrem, n.

Papierhändler, m. kupec papjrnj, papjrnjk, m.

Papierkaſten, m. papjrnj, na papjr truhla, f.

Papiermacher, m. papjrnjk, m.

Papiermühle, f. papjrna, papjrnice, papjrnj mleyn, m.

Papierſcheere, f. nůžky na papjr, papjrnj, f. plur.

Pappe, f. Kleiſter, klih, kleg, m. klj, n. lep, m. Bogen davon, lepenka, f. in Pappe eingebunden, w lepenku, do lepenky ſwázaný, Pappe, Brey, kaſſička, f. Pappe im Maule haben, mjti kaſſi w hubě.

Pappel, f. Pappelbaum, topol, m. von Pappeln, topolowý.

Pappelfarbe, f. topolowá, čerwcowá barwa, f.

Pappelfärbig, topolowé, čerwcowé barwy.

Pappeln, f. ſlez, m.

Pappeln, immer eſſen, hltati, woblo požjrati, lakotně gjſti.

Pappeln, das, hltánj, woblo požjránj, lakotné gedenj, n.

Pappelſtaude, f. ſlezowé křowj, n.

Pappelſtengel, m. Pappelſtängel, koſſtál ſlezowý, m.

Pappen, in Pappe einbinden, w lepenku wázati, ſwázati, leimen, lepiti, ſlepowati w hromadu.

Paquet, n. ſ. Packet.

Paradies, n. rág, m.

Paradiesapfel, m. ragſké gablko, n.

Paradieſiſch, ragſký.

Paradiesvogel, m. ragſký pták, m.

Paraſol, ſ. Sonnenſchirm.

Pardel, m. od. n. Parder, lewhart, m. davon, lewhartowý.

Parforce, mermo, mocý, mocně.

Parmeſankäſe, m. Parmazánowý, Parmazánſký ſeyr, parmazán, m.

Parole, f. bey den Soldaten, Loſung, heſlo, n. 2) ſ. Wort, Zuſage.

Pars, m. ein Fiſch, wokaun, m. davon, wokaunowý.

Partey, f. ſtrana, f. eines Partey annehmen, ergreifen, ſich dazu ſchlagen, něčj ſtranu přigmauti, přidati ſe k něčj ſtraně.

Parteygänger, m. wybjhač, m.

Parteyiſch, ſtrannj, ſtranný, parteyiſch ſeyn, ſtrannjm býti, gedné ſtraně nakládati, ſtraniti, nawolowati, k gedné ſtraně ſe nakloniti.

Parteyiſch, adv. ſtranně.

Parteylich, ſ. Parteyiſch.

Parteylichkeit, f. ſtrannoſt, f.

Parteyreiter, m. wygjzdce, m.

Partiſane, f. halapartna, kůſa, f.

Paſquil, ſ. Schmähſchrift.

Paß, m. Weg, průchod, přechod, m. průchodiſtě, n. enge Päſſe, klauzy, f. pl. průdnchy, m. pl. kluſty, f. pl. den Paß verhauen, verlegen, verſchränken, průchod zamezyti, zabawiti, er hat allenthalben freyen Paß, má wſſudy wolný průchod,

2) zum

2) zum Reiſen, Geleitsbrief, liſt přjchodu, odchodu, přjgezdu, průchodu, odgezdu, přechodnj, přewodnj, průwodnj, pas, m. 3) im Reiten, mjmochod, m. einen Paß gehen, mjmo chodem, dryſſlákem gjti, choditi, ſe neſti, 4) es kömmt uns wohl zu Paſſe, geſt nám to whod, zdrawé.

Paſſage, ſ. Weg, průchodiſtě, n. průchod, průgezd, přechod, přegezd, m.

Paſſen, auf einen warten, erwarten, čjhati, 2) auf einen, ihm feindſelig, liſtig auflauern, nachſtellen, aufpaſſen, čjhati, počjhati ſobě na někoho, 3) Acht geben, aufmerkſam ſeyn, auf etwas lauern, čjhati, hleděti něčeho, 4) paſſen, ſich ſchicken, zutreffen, ſluſſeti, ſrownáwati ſe, paſſen wie ein Kleid, Stiefeln, Hoſen, přilehati, přileżeti, přiſluſſeti, 5) nicht viel auf jemanden paſſen, einen verachten, gering ſchätzen, nedbati, newelmi dbáti na někoho, newſſjmati ſobě někoho.

Paſſend, ſluſſný, b) ſrownalý, c) whodný.

Paſſeport, m. ſwobodný, bezpečný liſt, liſt přjchodu, odchodu, přjgezdu, odgezdu, liſt průwodnj, m.

Paßgänger, m. ein Pferd, mjmochodnjk, m.

Paſt, n. leyč, m.

Paſtete, ſ. teykanec, m. paſſtita, paſſtéta, ſ.

Paſterenbecker, m. paſſtikář, paſſtétář, m.

Paſtinak, m. Paſtinakwurzel, ſ. paſſtrnák, paſſtrynák, paſſtrynákowý, paſſtrnákowý kořen, m.

Pathe, m. Taufzeuge, kmotr, m. Pathe ſeyn, ſtehen, státi, býti za kmotra, kmotrowſtwjm státi, Pathe, das Kind, oder Täufling, kmotřjček, m.

Pathengeld, n. penjze kmotrowſké, m. plur.

Pathetiſch, wážný, pathetiſche Art, wážnoſt, ſ. způſob wážný, m.

Pathetiſch, adv. wážně.

Pathinn, ſ. kmotra, ſ.

Patriarch, m. arcyotec, patryarcha, m.

Patriot, m. wlaſtenec, m.

Patriotiſch, wlaſtenſký, wlaſti milowný, wlaſtomjl, m.

Patriotiſmus, m. láſka, miloſt k wlaſti, láſka wlaſtenſká, ſ.

Patrontaſche, ſ. taſſka, tobolka wogenſká, ſ.

Paucke, ſ. wlaſký buben, m. kleine, bubjnek, m.

Paucken, bubnowati, tlaucy, bjti, tepati na buben.

Paucken, das, bubnowánj, n.

Paucker, m. bubenjk, m.

Pavian, m. mořſká kočka, ſ.

Pausback, m. hubač, tlamač, m.

Pausbäckig, pausbäckicht, hubatý, tlamatý.

Pauſchen, nadýmati ſe, wydýmati ſe, roztahowati ſe.

Pauſchend, pauſchicht, nadutý, rozdutý, pauſchichte Röcke, řáſné, nabjrané ſukně, naduté, wyduté, rozduté ſukně, ſ. plur.

Pauſe, ſ. přeſtáwka, odpočjwka, ſ. přeſtánj, n.

Pech, n. ſmola, ſmůla, ſ. mit Pech beſtreichen, ſmoliti, naſmoliti, poſmoliti, oſmoliti, vſmoliti, ſmolau zmazati, zaſmoliti, wie Pech, ſmolowatý, vom Pech, ſmolný.

Pechartig, ſmolowatý.

Pechgrube, ſ. Pechhütte, ſmolný důl, m. ſmolnice, ſ.

Pechkranz, m. ſmolný wěnec, ſmolnjk, m.

Pechmütze, ſ. ſmolná čepice, ſ.

Pechöl, n. oleg ze ſmoly, ſmolný, m.

Pechſchwarz, co, gak ſmola černý.

Pechtonne, ſ. bečka ſmolnj, ſ.

Pedant, ſ. Schulfuchs.

Pedanterey, ſ. Schulfuchſerey.

Pedell, m. cepnjk, m.

Pein, ſ. trápenj, ſauženj, n. muka, muky, ſ. plur. mučenj, n. ſ. Marter.

Peinigen, trápiti, ſauziti, ſužowati, mučiti, einen zu Tod peinigen, vetrápiti někoho, vſauziti, einen ſehr peinigen, ſápati někoho mukami, trýzniti, ſ. Martern, Quälen, Plagen.

Peinlich, beſchwerlich, trapliwý, peinliche Frage, vtrpné tázánj, tázánj vtrpným práwem, n. peinliche Frage anſtellen, peinlich fragen, vtrpným práwem tázati, peinlicher Prozeß, práwo vtrpné, n. ſaud vtrpný, m. peinliche Klage, vtrpná žaloba, f. obžalowánj z hlawy, obwinění z hlawy, z vtrpné pře, n. peinliche Sache, hlawnj, vtrpná pře, f.

Peinlich, adv. trapliwě, b) vtrpně, einen peinlich anklagen, obžalowati někoho z hlawy, na hrdlo někomu státi, obwiniti z hlawnj, vtrpné pře, vtrpného práwa žádati.

Peitſche, f. bič, ſſwih, m. von Stricken, mit Knoten, eine lederne, bič, praſkač, karabáč, m. chwoſtadlo, n.

Peitſchen, mrſkati, práſkati, bičowati, ſſlehati, ſſwihati, geſchwind, fort machen, ſſwihati.

Peitſchen, das, mrſkánj, bičowánj, n.

Peitſcher, m. mrſkáč, ſſwihák, m.

Pelikan, m. pelikán, m.

Pelz, m. kožich, m. vom Pelze, kožichowý, den Pelz waſchen einem, cynkati, wycynkati, wymluwiti, dáwati někomu, gebati někoho, česati někoho, den Pelz waſchen und nicht naß machen, cinterkowati, darečkowati, waſchen wir den Pelz, und machen ihn nicht naß, cintili wantili, kočička brauk.

Pelz- in der Zuſammenſetzung, kožichowý, kožiſſný.

Pelzaufſchlag, m. kožichowý weyložek, weyložek z kožeſſiny, m.

Pelzen, pfropfen, ſſtěpowati.

Pelzermel, m. rukáw kožiſſný, m.

Pelzfleck, m. prſnjk kožiſſný, m.

Pelzflicker, m. kožichů plátkář, m.

Pelzfutter, n. podſſywka kožichowá, f. podſſitj kožichowé, n.

Pelzhandel, m. obchod s kožichy, s kožeſſinami, m.

Pelzhandſchuh, m. rukawice z kožeſſiny, f.

Pelzjacke, f. župan, m.

Pelzigt, kožeſſinowatý.

Pelzkleid, n. kožichowý kabát, m. kožichowé raucho, n.

Pelzmantel, m. plášſt kožichowý, m.

Pelzmuff, m. ſſtucljk, m. rukawice, f.

Pelzmütze, f. čepice huňatá, f.

Pelzrock, m. Oberkleid, kožichowý kabát, kožichem podſſitý, s kožeſſinau, m. der Bauern, huně, hauně, f.

Pelzwerk, n. kožeſſina, f. kožeſſiny, f. plur. kožichy, m. plur.

Penſel, ſ. Pinſel.

Pergamen, Pergament, m. bělpuch, perğamen, perğament, m. von Pergamen, bělpuchowý, perğamenowý, perğamentowý.

Pergamenein band, m. bělpuchowá, perğamentowá, perğamenowá waſzba, f.

Pergamenmacher, m. perğamentnjk, m.

Perle, f. perla, f. daraus, perlowý.

Perlenkrämer, m. perelnjk, m.

Perlenmuſchel, f. perlowá ſſkořjpka, ſſkořepina, f.

Perlenmutter, f. perlowá matka, ſſkořjpka perly, f.

Perlenſchmuck, m. perlowý ſſperk, m.

Perlwaſſer, n. perlowá woda, f.

Perſon, f. oſoba, f. in eigener Perſon, životně, oſobně, klein, groß von Perſon, malé, weliké, hrubé poſtawy, oſoby, ein Menſch, ſo eine ſchöne Perſon hat, oſobný.

Perſonalien, Perſonalumſtände, m. plur. oſobnj, oſobné okoličnoſti, oſobnoſti, f. plur.

Perſönlich, oſobnj, oſobný.

Perſönlich, adv. oſobně, ſám životně, er war perſönlich da, on tu oſobně byl.

Perſönlichkeit, f. podſtatnoſt, podſtata, b) oſobnoſt, f.

Perſpektiv, ſ. Sehrohr, Fernglas.

Perücke, f. wlaſenka, wlaſoplerka, (paruka,) f. eine große, bručna, f.

Perückenmacher, Perüquier, m. parukář, wlaſenkář, kadeřnjk, m.

Peſt, f. Peſtilenz, mor, m. morni, morowá rána, f. die Zeit, das Jahr, da die Peſt regiert, graßirt, mornj čas, m. was davon iſt, mornj, morowý, an der Peſt ſterben, w moru, na morowau ránu wmřjti.

Peſtbeule, f. Peſtdrüſe, hljza morowá, hljznj baule, f.
Peſtilenz, f. mornj nákaza, mornj, morowá rána, f. mornj nakaženj, n.
Peſtilenzialiſch, mornj, morowý.
Peſtilenzkraut, n. geſtřabina, f.
Peſtilenzwurzel, f. dewěſyl, m. koňſké kopyto, n.
Peſtzeit, f. čas mornj, moru, m.
Peterſilie, f. Peterſilge, petruzel, f.
Petſchaft, n. pečet, f.
Petſchaftring, m. tiſſtljk, pečetnj prſten, m. pečet, f.
Petſchaftzeichen, n. pečetnj znamenj, n.
Petſchiren, pečetiti, ſpečetiti, vpečetiti, zapečetiti.
Petſchiren, das, Petſchirung, pečetěnj, ſpečetěnj, zapečetěnj, n.
Petſchirwachs, n. pečetnj woſk, m.
Pfad, m. chodnjk, m.
Pfaff, m. kněz, kněžjk, pop, m.
Pfaffenblatt, n. pleſsa, pleſſka, mniſſká hlawa, f.
Pfaffenknecht, m. kněžſký ſluha, otrok, m.
Pfafferey, f. kněžſtwj, n.
Pfäffiſch, kněžſký.
Pfäffiſch, adv. kněžſky, po kněžſku.
Pfahl, m. Pfal, kůl, m. kleiner, kolik, kygjk, m. unter den Brücken, moſtnice, f. kolj, n. zum Anbinden der Weinſtöcke, junger Bäume, tyč, f. Pfähle einſchlagen, kůly wrážeti, wtepati, wbjgeti, koliti, an den Pfahl ſtecken, na kůl wſtrčiti.
Pfählen, koliti, kůly tepati, koljm podrážeti, podchytiti, den Wein, tyčiti, podpjrati wjno.
Pfahlwerk, n. kolj, n.
Pfand, n. das zur hinlänglichen Sicherheit einer dargeliehenen Summe gegeben, oder verſchrieben wird, zákład, zástawek, m. zástawa, f. ein bloßes Zeichen oder Angeld, záwdawek, m. ſolches geben, záwdawek dáti, zawdáwati, ein Pfand der Liebe, záwdawek lásky, zum Pfande geben, základ dáti, základu, w základu nechati, zástawiti, zaſtawiti w zástawě, w základu nechati, zum Pfande nehmen, základ wzýti, bráti, w základu, w zástawě wzýti, na zákład dáti, půgčiti, zum Pfand gehörig, základnj, Gelder auf Pfänder leihen, penjze na základ půgčowati.
Pfänden, zaſtawiti, w zástawě, w základu wzýti, bráti.
Pfänderſpiel, n. hra na fanty, f.
Pfandgeber, m. základu dawatel, m.
Pfandhalter, m. Pfänder, Pfandhaber, zástawnjk, držitel základu, m.
Pfandmann, m. zástawnjk, zaſtawenec, muž zaſtawený, m.
Pfandnehmer, m. základu přigjmatel, m.
Pfandnehmung, f. základů, zástawků bránj, n.
Pfandrecht, n. zástawné, základné práwo, n.
Pfandſchilling, m. penjz záwdawnj, záwdawek, m.
Pfändung, f. zástawa, f.
Pfandweis, zástawným způſobem.
Pfanne, f. kotel, korljk, m. zum Braten, zum Bettwärmen, zum Salzſieden, u. d. gl. pánew, f. kurhan, m. am Schießgewehre, pánwička, f. in die Pfanne hauen, na hlawu porazyti, pobiti.
Pfannenflicker, ſ. Keſſelflicker.
Pfanner, m. koláč ſmažený, pražený, m.
Pfannkuchen, m. týkanec, m. bába, placka, kobliha, f.
Pfarramt, n. farářſtwj, n. wřad farářſký, m.
Pfarre, f. fara, farnj obec, oſada, f.
Pfarrer, m. farář, m.
Pfarrgenoße, ſ. Pfarrkind.
Pfarrhaus, n. fara, f. dům, přjbytek farnj, farářůw, m.
Pfarrkind, n. oſadnjk, oſadnj, m.
Pfarrſtelle, f. mjſto farnj, n.
Pfau, m. páw, m. von einem Pfaue, páwowý.
Pfaueney, n. Pfauey, páwowé weyce, n.
Pfauenſchwanz, m. páwowý, páwůw ocas, m.
Pfebe, f. kdyně, djně, f.
Pfeffer, m. pepř, m. mit Pfeffer, perný, peprný, s pepřem kořenný, s pepřem.

Pfefferbrühe, f. poljwka s pepřem, f.
Pfefferbüchſe, f. pixla, puſſka na pepř, f.
Pfefferkorn, n. pepřowé zrnko, n.
Pfefferkraut, n. ſtěničnjk, piperát, m. řeřicha leſnj, f.
Pfefferkuchen, m. pernjk, m.
Pfefferküchler, m. pernikář, m.
Pfeffern, pepřiti, opepřiti, ſehr gepfeffert, theuer, peprný.
Pfeife, f. pjſſtala, f. cyňk, m. kleine, pjſſtalka, f. vom Rohr, trubka, trubice, cýwka, f. zum Tabakrauchen, ſayſka, cucka, f. nach jemandes Pfeife tanzen, dle pjſně, noty něčj zpjwati, ſkákati, dle kotrby něčj ſkákati, ſich Pfeifen, ſeine Pfeifen ſchneiden, hleděti přjležitoſti, času, howěti času, die Pfeife einziehen, rjchnauti, vtjchnauti.
Pfeifen, auf einer Pfeife, pjſkati, mit dem Munde, hwjzdati, wie der Wind, wie eine fliegende Kugel, ein Pfeil, ſičeti, fučeti, auf dem letzten Loche pfeifen, z poſlednjho mlátiti, oſtrauhati kolečka.
Pfeifen, das, auf der Pfeife, pjſkáni, n. piſkot, m. pjſſtba, f. mit dem Munde, hwjzdánj, n. des Windes, ſičenj, fučenj, n.
Pfeifenfuteral, n. pauzdro na pjſſtaly, n.
Pfeifenmacher, m. pjſſtal ſtrůgce, pjſſtalnjk, m.
Pfeifenwerk, n. der Orgel, pjſſtaly, f. plur.
Pfeifer, m. piſkač, pjſſtěc, m.
Pfeiferinn, f. piſkačka, f.
Pfeil, m. ſtřela, f. ſſip, kluk, m. ſſipka, f. mit Pfeilen niederſchießen, zſſipiti, zu den Pfeilen dienlich, ſtřelčj.
Pfeilband, n. řemennj, n.
Pfeiler, m. piljř, m. an einer Mauer, wenýř, m. ſtrana dwerňj, f. unter der Brücke, kolj, n.
Pfeilfutter, n. taul, taulec, m.
Pfeilkraut, n. hadj gazyk, m.
Pfeilmacher, m. ſſipař, m.
Pfennig, m. der zwölfte Theil eines Groſchens, widenſký, m.
Pfennigbrod, n. widenſkowý chléb, m.
Pfennigmeiſter, m. weybérčj peněz, bernj, bernjk, m.
Pferd, n. kůň, oř, m. junges, konjk, m. zu Pferde, na koni, gezdecky, kommen, přigeti, von Pferden, koňſký, zu den Pferden gehörig, konjřſký, hartmäuliges Pferd, twrdovſtý kůň, m. das ſtrauchelt, klesawý, klecawý kůň, m. abwürfiges, ſkázawý, ſmjtawý.
Pferdchen, n. konjček, konjk, m.
Pferdarbeit, f. koňſká práce, f.
Pferdarzt, m. koňſký lékař, m.
Pferdarzney, f. koňſké lékařſtwj, n.
Pferddecke, f. haunĕ, f.
Pferddieb, m. zloděg koni, koňſký, m.
Pferdeſel, ſ. Maulеſel.
Pferdfleiſch, n. koňſké maſo, n.
Pferdgeſchrey, n. řehot koni, m.
Pferdhaar, n. koňſké wlaſy, m. plur.
Pferdhändler, m. konjř, m.
Pferdknecht, m. pacholek od koni, m.
Pferdmarkt, m. koňſký trh, m.
Pferdmäßig, koňſký.
Pferdmiſt, m. koňſký hnůg, m.
Pferdpeitſche, f. bič na koně, m.
Pferdrennen, n. turney, m.
Pferdſchmuck, m. pochwy, nádoby na koně, f. plur.
Pferdſchwanz, m. koňſký ocas, m.
Pferdſtall, m. koňſká ſtáge, f. koňſký chléw, m. koňſká marſſtal, f.
Pferdverſtändig, zběhlý, powědomý w konjřſtwj, an koujm rozumj.
Pferdzeug, n. pochwy, nádoby na koně, f. plur.
Pfiff, m. hwjzdánj, pjſkánj, n. piſkot, m. 2) nicht einen Pfiff für jemanden, für etwas geben, nic na někoho, na něco nedati, ani za quintljk, ani za ſſtilec, ani za baſátku ſobě newážiti, ani za zlámaný penjz, ani za čerwiwý ořech, ani za hwjzd ſobě newážiti, 3) Kunſtgriff, Schwank, ſſtrych, wſkok, obmyſl, m.
Pfiffig, ſ. Liſtig.
Pfifferling, m. hřjb, m. hauba, f. ſonſt neřád, m. nicht einen Pfifferling für etwas geben, ani doſt málo a něco nedati, einen Pfifferling wirſt du bekommen, doſtaneš čočku.

Pfingsten, f. plur. swatodussnj swátky, m. plur. letnice, f. plur.
Pfingstfest, n. Pfingsttag, letnice, f. plur. swatodussnj swátek, m. seslánj S. Ducha, n.
Pfingstrose, f. piwoňka, f.
Pfinne, f. vhry, m. plur.
Pfinnig, vhřiwý, vhrowatý.
Pfipen, pipen, pfipfern, wie die jungen Hünlein, piptěti, wie die jungen Vögel, pisstěti, wie die Mäuse, pjskati, vor Schmerzen, pjskati, hwjzdati.
Pfipen, das, der Hüner, piptěnj, n. der Mäuse, pjskánj, n.
Pfirsche, f. Pfirsch, Pfirsching, břeskew, broskew, f.
Pfirschbaum, m. břeskowý, broskowý strom, m. břeskew, broskew, f.
Pfirschblatt, n. list břeskowý, broskowý, m.
Pflanzbeet, n. planisstě, n. raubowá gámka, f.
Pflanze, f. pláň, sazenice, f. sstjpek, m. b) weystřelek, m. zrostlina, f. raub, sstjpek, m.
Pflänzchen, n. zrostlinka, f.
Pflanzen, sstěpowati, sstjpiti, saditi, rohowati, anders wohin, přesaditi, přesstěpowati.
Pflanzen, das, sstěpowánj, sstjpenj, sázenj, rohowánj, n. Stücke, kusy zawážeti, sich wohin pflanzen, stellen, postawiti se někam, setzen, vsaditi se.
Pflanzer, m. sstěpjř, m.
Pflanzgarten, m. sstěpnička, f.
Pflanzschule, f. semenisstě, planisstě, n.
Pflanzung, s. Pflanzen, das.
Pflaster, n. flastr, m. mázba, f. ein Pflaster auflegen, flastr přikládati, přiložiti, Pflaster der Strassen, dláženj, n. dlažba, dlážka, f. das Pflaster treten, dlážku sslapati.
Pflasterer, m. dlažič, dlažitel, m.
Pflastern, dlážiti, podlážiti.
Pflasterstücke, n. plur. dlážky, f. plur.
Pflastertreter, m. potlaučka, tulák, běhaun, neposedlý, m.
Pflaume, f. sljwa, sswestka, f. die große, bluma, hlussice, f. was davon ist, sljwowý, sswestkowý.
Pflaumenbaum, m. sljwowý, sswestkowý strom, m. sljwa, sswestka, f.
Pflaumengarten, m. sljwowý sad, m.
Pflaumfeder, f. pernatý, pernj, péřowý, husý prach, m. prassné péřj, měké, drobné peřjčko, n. Küssen von Pflaumfedern, pernatá, prachowá podusska, prachowka, f.
Pflege, f. Gebiet, wládařstwj, n. wláda, f. Wartung, ssetřenj, ossetřenj, opatrowánj, opatřenj, ostaránj, hljdánj, n. haben, mjti ossetřenj, žiwenj, hljdánj, von guter Pflege, z dobrého hljdánj.
Pflegemutter, s. Pflegerinn.
Pflegen, gewohnt seyn, mjti, mjwati obyčeg, zwyklým býti, býwati; jedoch pflegen es die Böhmen durch die ihnen eigene Frequentativa ám, áwám, áti, áwati, áwat, jwám, jwati, jwat auszudrücken, als ich pflege hinzugehen, hinzukommen, chodjwám, přicházýwám tam, ich pflege zu spielen, zu laufen, zu essen, zu speisen, hören, fliegen, zu reden, haben, schicken, zu nehmen, zu fahren, pflege zu seyn, zu tragen, hráwám, běháwám, gjdám, slýchám, létám, oder ljtám, řjkáwám, mluwjwám, posýlám, bráwám, gezdjwám, býwám, nosýwám, ich pflege Abends bey meinem Vetter zu seyn, v wečer býwám v mého streyčka, wie es zu geschehen pflegt, gak se stáwá, tak býwá; pflegen, warten, opatrowati, ssetřiti, opatřiti, péči, starost o něco mjti, wésti, ostarati, des Berufes, des Amtes, hleděti, pilen býti swé powinnosti, swého vřadu, sich, howěti sobě, dobře se chowati, seiner Gesundheit pflegen, swému zdrawj howěti, swé zdrawj opatrowati, býti pilen, ssetřiti swého zdrawj, der Liebe, hleděti, ssetřiti lásky, oddati se lásce, láskau se objrati, seiner Bequemlichkeit, vžjwati, hleděti, pilen býti swého pohodlj.
Pfleger, m. Pflegvater, Vormund, pěstaun, poručnjk, m. Besorger, opatrowatel, opatrownjk, m.

Amt-

Amtmann, zpráwce, m. Erzieher, wychowatel, ziwitel, pěſtaun, m.
Pflegerinn, f. Pflegmutter, pěſtaunka, f.
Pflegeſohn, m. ſchowanec, m.
Pflegetochter, f. ſchowanka, f.
Pflegkind, n. ſwěřenec, m.
Pflegung, f. ſ. Pflegung, Wartung.
Pflicht, f. powinnoſt, powinna, f. es iſt meine Pflicht, geſt má, moge powinnoſt, gſem powinen, dluzen, Pflicht gegen dich, powinnoſt k tobě, ſeine Pflicht thun, ausüben, powinnoſt ſwau činiti, konati, die Pflicht hintanſetzen, ſwé powinnoſti zanedbati, in Pflicht nehmen, powinnoſtj zawázati.
Pflichtig, powinowaný, powinný.
Pflichtmäßig, powinný.
Pflichtmäßig, adv. dle, wedlé powinnoſti, z powinnoſti, powinně.
Pflichtvergeſſen, na powinnoſt zapomnělý, na powinnoſt nedbalý.
Pflichtvergeſſenheit, f. zapomenutj na powinnoſt, zanedbánj powinnoſti, n.
Pflock, m. koljk, kygjk, kljnek, m. am Wagen, zákolnjk, m.
Pflöcken, koliti, wrážeti, wtepati, koljk, koljky přibigeti.
Pflücken, Blumen, trhati, herunter als das Obſt, česati, die Vögel, ſſklubati.
Pflug, m. pluh, m. in den Pflug ſpannen, zapřáhnauti, zapřjcy do pluhu.
Pflugeiſen, n. radlice, f. rádlo, pluznj zelezo, krogidlo, čertadlo, n.
Pflügen, worati.
Pflüger, m. woráč, pluhař, m.
Pflughaupt, n. pluznj hlawa, f. hřjdel, plaz, m.
Pflugkrümme, f. kleč, kleče pluznj, f.
Pflugochſe, m. přazný wůl, m.
Pflugreute, f. wotka, pluznj wotka, f. wyſtruhadlo, n.
Pflugſäge, f. pluznj zub, m. krogidlo, n.
Pflugſchaar, f. čertadlo, rádlo, n. radlice, f.
Pflugſterz, m. kleč, kleče, f. wlař, m. der Stiel, wotka, f.
Pförtchen, n. branka, f.
Pforte, f. brána, fortna, f. Pforten der Hölle, brány pekelné, f. plur.
Pförtner, m. branný, wrátný, fortnýř, m.
Pfoſte, f. weřege, f. ſtarkes Bret, foſſna, f. prkno, n.
Pfötchen, n. dlapka, f.
Pfote, f. dlápa, f.
Pfriemе, f. Pfriem, m. ſſidlo, n.
Pfropfen, ſſtěpowati, ſſtjpiti, očiti, rohowati, wſſtjpiti, wſaditi, raubiti, ſſtěpy, rauby ſázeti, voll pfropfen, napěchowati, nacpati, nakwaſyti, nakláſti.
Pfropfen, das, ſſtěpowánj, ſſtjpenj, rohowánj, ſázenj, raubenj, n.
Pfropfer, m. ſſtěpjř, m.
Pfropfreiß, n. raub, ſſtjpek, m.
Pfropfung, f. Pfropfen, das.
Pfründe, f. prebenda, f. důchod, m.
Pfrymen, f. jauowec, m. wálſche, rákoſy, m. plur.
Pfuhl, m. u. n. močidlo, gezero, n. hölliſcher, pekelná propaſt, f.
Pfuhl, m. poduſſka, f.
Pfund, n. libra, f. Pfund, Fähigkeit, dar, m. hřjwna, f. ſein Pfund vergraben, ſwau hřjwnu zakopáť, ſwé dary w ſobě nechat zmařit, vtuchnaut.
Pfündig, libernj, halbpfündig, půl libernj.
Pfuſchen, hudlowati, hyzditi, huntowati, wie die Schuſter, prtati.
Pfuſcher, m. hudlař, hyzdič, huntýř, m. bey den Schuſtern, prták, m.
Pfuſcherey, f. hudlařſtwj, hyzděnj, hudlowánj, huntowánj, n.
Pfuſcherſchaft, hudlowaný, huntowaný.
Pfütze, f. bahno, bahniſtě, močidlo, n. kal, m. kaluzina, f. voll Pfützen, močidlowatý, bahnitý.
Pfuy! pfy!
Phantaſie, f. Phantaſey, Phantaſerey, přelud, m. ſ. Einbildung, Einbildungskraft, Träumerey, Schwärmerey.
Phantaſieren, ſ. Schwärmen, Unſinnig ſeyn.
Phantaſt, ſ. Schwärmer, Träumer.
Phantaſterey, ſ. Träumerey, Schwärmerey.

Phantaſtiſch, wělubowý, ſ. Schwärmeriſch, Träumeriſch.
Philoſoph, m. ſ. Weltweiſe, zur Unzeit, falſcher, mudrlant, mudrák, mudráček, m.
Philoſophie, ſ. Weltweisheit.
Philoſophiren, mudrowati.
Philoſophiren, das, mudrowánj, n. das falſche, unnöthige, mudrlanſtwj, mudráctwj, n.
Philoſophiſch, mudrecký.
Philoſophiſch, adv. mudrecky, po mudrecku.
Phlegma, n. wodnokrewnoſt, wozhřiwoſt, ſlintawoſt, f. ſ. Gleichgültigkeit.
Phlegmatiſch, wodnokrewný, wozhřiwý, ſlintawý, ſeyn, wozhřiti, ſlintati, ſ. Gleichgültig.
Phyſik, f. Phyſikus, m. ſ. Naturkunſt, Naturlehre, Naturkündiger.
Phyſiognomie, f. přirozena, způſobiloſt twáře, twářnoſt, f. gute, ſchlechte, dobrá, ſſpatná, zlá twářnoſt, f.
Pichen, ſmoliti, naſmoliti, oſmoliti, die Fäßer, ſmoliti, žáti, požehati ſudy.
Pichen, das, ſmolenj, naſmolenj, oſmolenj, n. der Fäſſer, požehánj, ſmolenj ſudů, n.
Picke, f. kopj, dřewce, n. pika, f. von der Picke an, od piky.
Pickelhaube, f. lebka, přilbice, f.
Pickelhering, m. ſolený herynk, m.
Picken, hacken, klofati, ťukati, wie ein Geſchwür, ťukati.
Pickenierer, m. kopinnjk, m.
Pickling, m. Pöckling, Pöckling, piklink, vzený herynk, vzenec, m.
Pilger, m. Pilgrim, Pilgram, pautnjk, m. davon, pautnický, pautničj.
Pilgerſchaft, f. Pilgrimſchaft, paut, f. putowánj, n. der Pilger ihre Lebensart, pautnictwo, n.
Pilgerſtab, m. pautnická hůl, f.
Pille, f. pilule, f.
Pimpernell, f. bedrnjk, m.
Pinſel, m. penzljk, ſſtět, m. ſſtětka, f. ein rechter dummer, ťuťa, ťulpa, laula, traup, ťululum, nebohſſtjk gehňátko, hlupec, hlupoň, hňup, dub, m.
Pinſelhaft, kuknawý, ſkuhrawý, kňaurawý, kuňkawý.
Pinſeln, ſtreichen, potjrati, mazati, ljčiti, klagen, kuknati, ſkuhrati, kňaurati, kuňkati, die Ohren voll, nakňaurati.
Pipen, piſſtěti, pipati, piptěti, pjſkati.
Pipen, das, piſſtěnj, pipánj, piptěnj, n.
Piperling, m. pjſkle, n.
Pipicht, wie die Kinder, kňauklich, kuňkawý, pipichte Stimme, kuňkawý, kňaurawý hlas, m.
Pique, Piquenierer, ſ. Picke, Pickenierer.
Piſſe, f. ſcanky, čičánky, f. plur.
Piſſen, ſcáti, čičati, čurati, pikati.
Piſſen, das, ſcánj, čičánj, čuránj, pikánj, n.
Piſtol, n. Piſtole, f. piſtole, piſtolka, bandyrka, bambirka, f.
Piſtolenkugel, f. kulička piſtolnj, f.
Piſtolenſchuß, m. rána z piſtole, f.
Piſtolhülfter, m. bambitnice, piſtolnice; f.
Pitſchier, n. ſ. Petſchaft.
Pitſchieren, pečetiti.
Pitſchierring, m. prſten pečetnj, m.
Pitſchierſtecher, m. rytec, wyrýwač pečetj, m.
Pitſchierſtecherkunſt, f. vměnj rytj, wyrýwánj pečetj, n.
Plage, f. ſauženj, ſužowánj, teyránij, trápenj, n. muka, f. muky, f. plur. ſeine Plage haben, mjti ſauženj, das iſt eine Plage, to geſt ſaužeńj.
Plagegeiſt, m. trapič, ſužowatel, ſužitel, m.
Plagen, ſauziti, ſužowati, teyrati, trápiti, mučiti, truditi, einen um etwas, ſauziti, trápiti, ſužowati někoho o něco, ſich mit etwas, ſauziti, ſužowati, teyrati, trápiti ſe s něčjm, immer einen plagen, wždy někoho ſauziti, ſužowati, teyrati, truditi, plage mich nicht ſo, neſužůg, neteyrey, netrud, netrap mne tak, ſich plagen im Leben, ſauziti, táhati ſe, ſužowati ſe, ſich zu Tode plagen, vſauziti, vſužowati ſe, vtey-

teyrati se, vtráhati, vtruditi se, plagen wie der Schmerz, teyrati, saužiti, sužowati, wie die Liebe, der Hunger, trápiti, saužiti.

Plageteufel, ſ. Plagegeiſt.

Plan, m. Platz, prostora, hladina, f. prostranstwj, n. Plan, Entwurf, nález, plán, m. nawrženy, wyznamenány, n. entwerfen, machen, včiniti nawrženy, plán, nález.

Plan, adj. ſ. Eben.

Pläne, ſ. Ebene.

Planet, m. planéta, f.

Planetenleſer, m. planetnjk, m.

Planetiſch, planetnj.

Planetſtern, m. planetnj hwězda, f.

Planiren, ſ. eben machen, ebenen, glätten, glatt machen.

Planirer, ſ. Glätter.

Planirhobel, m. hladjk, m. hladjcko, hladidlo, n.

Planirung, ſ. Ebenmachung, Glättung, Entwerfung.

Planke, f. plot, m. obruba, hradba, ohrada, f. des Schiffes, dska, f.

Planſchern, ſ. Platſchern.

Plappermaul, n. tlachač, žwáč, pliskač, ſtěbetka, tlampač, m.

Plappern, tlachati, žwáti, pliskati, ſtěbetati, tlampati, breptati.

Platſchern, im Waſſer, ſplechtati.

Platſchern, das, ſplechtánj, n.

Platt, eben, ploský, rowný, niedrig, prostý, sprostý, das platte Land, rowina, f.

Platte, f. von Blech, ſiroká mjſa, f. plech, m.

Platteischen, n. Platteislein, plateyska, f.

Platteiſen, n. hladidlo, n. hladjk železný, m. hladjcý železo, železjzko, n.

Platten, hladiti.

Platterdings, ſ. Schlechterdings.

Platfeld, n. rowina, roweň, f.

Plattner, m. platnýř, plechač, m.

Platz, m. Raum, mjſto, n. prostora, f. prostranſtwj, prostranné mjſto, n. (obor, m.) auf dem Platze bleiben, na mjſtě zůſtati, den Platz behalten, mjſto obdržeti, Platz machen, geben, mjſto vděłati, dáti, es iſt ſchon kein Platz leer, giž nenj žádné mjſto prázdné.

Platzen, berſten, puſkati, puſknauti, knallen, klapati, klapnauti, třeſkati, třeſknauti, ſchieſſen, bauchati, bauchnauti, herausplatzen mit etwas, wypleſknauti, wyblekauti, probleknauti něco.

Platzen, das, Knallen, klapnutj, třeſknutj, n. Schieſſen, bauchnutj, n. buch, m.

Plätzer, m. fláky, f. plur. geben, dáwati fláky, fláskati.

Platzregen, m. ligawý déſſť, ligawec, přjwal, m.

Plauderer, m. plyſkač, tlachač, tlučhuba, darmotlach, marnotlach, tlampač, žwáč, marnomluwec, m.

Plauderey, f. plyſkánj, pleſſtění, tlachánj, tlampánj, blekocenj, blekotánj, žwanj, n. žwanice, f.

Plauderhaft, plyſkawý, tlachawý, tlampawý, blekotný, žwawý, darmožwawý.

Plauderhaftigkeit, f. plyſkawoſt, tlachawoſt, blekotnoſt, žwawoſt, f.

Plaudermaul, n. ſ. Plauderer.

Plaudern, plyſkati, pleſſtiti, tlachati, tlampati, blekotiti, žwáti, heraus plaudern, probleknauti.

Plaudern, das, ſ. Plauderey.

Plaudertaſche, f. vom Weibe, plyſkačka, tlachačka, tlampačka, žwačka, drchta, f.

Plötze, f. červená mořſká ryba, f.

Plötzlich, náhlý, kwapný, nenadálý.

Plötzlich, adv. náhle, wnáhle, znáhla, zpátra, nenadále, mamě, kwapně, kwapem, plötzlich ſterben, náhle vmřjti.

Pluderhoſen, f. plur. wywlačowané, nadjwané nohawice, f. plur. (plundry, m. plur.)

Plump, hlaupý, ſprostý, nemotorný, neohrabaný, ein plumper Menſch, hlaupý, ſprostý člověk, hlupák, hlaupák, ſprosták, hlupec, m. plumpe Arbeit, hlaupé, nemotorné, neohrabané djlo, n.

Plump, adv. hlaupě, ſprostě, nemotorně, neohrabaně, ſich plump zu

zu etwas anſchicken, z hlaupa teſati.

Plumpe, ſ. Pumpe.

Plumpen, ſ. Pumpen.

Plunder, m. čač, darečka, tintěrka, f. bláznowſtwj, n. ſſibřinek, m. hamparátj, hampeſſtj, n. trety, m. plur. wěc, f. der ganze Plunder, was ſoll mir der Plunder, to celé bláznowſtwj, hamparatj, nač, k čemu mi to bláznowſtwj, to hamparatj.

Plündern, rozchwátati, drancowati, rozdrancowati, zdrancowati, (plundrowati, zplundrowati, poplundrowati,) zlaupiti, an den Schriften, laupiti, oblaupiti, zlaupiti.

Plünderer, m. drance, drancownjk, rozchwatitel, lupič, oblupitel, m.

Plünderung, f. rozchwátánj, drancowánj, zdrancowánj, wydrancowánj, plundrowánj, zplundrowánj, laupenj, zlaupenj, oblaupenj, n. fremder Schriften, laupenj, oblaupenj, zlaupenj, n.

Pöbel, m. obecný, obecnj, zbjrný, ſproſtný, prosťý lid, m. zadnj chaſa obecnjho lidu, chatrná luza, chátra lidu, lidj, obecnj chaſa, zběř chaſy, f. lid zběřičný, m.

Pöbelhaft, obecný, ſproſtný, prosťý, ſproſtný, chatrný, zběřičný.

Pöbelhaft, adv. obecně, ſproſtě, prosťě, ſproſtně, zběřičně.

Pochen, an die Thüre, tlaucy, klepati, ſtark pochen, tkjſkati, bauchati, prahlen, trotzen, hrditi ſe, hrdnauti, popnauti, popjnati ſe, ſobiti ſe něčim, prügeln, hmoždíti, zhmoždíti, Erzte pochen, kowy hmoždíti, pochen wie das Herz, bjti, tlaucy, drohen, pohrožowati, wyhrožowáti.

Pochen, das, an die Thüre, tlučenj, klepánj, n. des Herzens, bitj, tlučenj, n. der Erzte, hmoždenj, n. das Trotzen, hrdnutj, hrdění ſe, popnutj, popjnánj ſe, n. zpupnoſt, f. ſobenj, tuženj ſe, n. das Drohen, pohrůžky, f. plur. pohrožowánj, wyhrožowánj, n.

Pocher, m. Prahler, Trotzer, hrdopyſſka, chlubná huba, chlubič, chlubitel, m. Pocher der Erzte, hmoždítel, hmoždič, m. an der Thüre, klepadlo, tlukadlo, n.

Pöckel, m. ſolené, naſolené maſo, n.

Pöckelfleiſch, n. ſolené howězý maſo, n.

Pöckeln, ſoliti, naſoliti maſo.

Pocken, f. plur. oſutiny, oſupky, f. plur. ſie haben, bekommen, oſeypati ſe, der ihrer viele hat, oſutý, oſypaný.

Pockengrube, f. důlek, doljček, m.

Pockengrübelicht, doličkowatý, důlkowitý, od neſſtowic, od oſutin zdobaný.

Podagra, n. dna w nohách, nožnj, f. die Krankheit, dnawá nemoc, f.

Podagriſch, Podagriſt, dnawý, na dnu ſtonawý, dnau polámaný, dnau zlámaný.

Poeſie, f. Poeterey, werſſowſtwj, n. ſ. Dichtkunſt.

Poet, m. werſſowec, m. ſ. Dichter.

Poetiſch, werſſowſký, ſ. Dichteriſch.

Poetiſiren, ſ. Dichten, dichteriſch reden, ſprechen oder ſchreiben.

Pol, m. vhel, m. ſtežege, výſoſt nebes, f.

Poley, m. od. f. poleg, m.

Policey, f. Polizey, zpráwa městſká, f.

Policeyordnung, f. řád městſký, m.

Policeywesen, n. wěcy městſké, f. plur.

Politik, ſ. Staatskunſt, Staatswiſſenſchaft, Staatsklugheit.

Politiker, Politikus, ſ. Staatskluger, Staatsverſtändiger.

Politiſch, ſ. Staatsklug, Staatsverſtändig, Liſtig, Verſchlagen.

Polſter, n. polſtář, m.

Polſterchen, n. polſtářjk, polſtářjček, m.

Polſtermacher, m. polſtářnjk, m.

Polterer, m. buřič, buřitel, howora, m.

Poltergeiſt, m. přiſſera, nočnj můra, f. ſtraſſidlo, n.

Polterhaft, buřliwý, bauřliwý, howorný.

Poltern, bauřiti, bauchati, ſchmálen, bauřiti, howořiti, hromowati.

Poltern, das, bauřenj, bauchánj, n. das Schmälen, bauřenj, howořenj, hromowánj, n.

Pol-

Polternd, hřmotný, ohromný, burliwý.
Pomeranze, f. pomeranč, m.
Pomeranzenbaum, m. pomerančowý ſtrom, m.
Pomp, m. nádhernoſt, f.
Pope, m. pop, m.
Porcellan, n. Porzellan, porculán, m. von, aus Porzellan, porculánowý.
Port, ſ. Hafen.
Portal, n. předſynj, n. ſýnce, kobka, f.
Portechaiſe, ſ. Tragſeſſel.
Portulack, m. kuřj noha, f.
Poſament, ſ. Borte, Bortenwerk.
Poſamentirer, m. pozamentýr, m.
Poſaune, f. trauba, f. pozaun, m.
Poſaunen, na pozaun traubiti, wytrubowati.
Poſaunenbläſer, m. pozaunjk, trubač na pozaun, m.
Poſeln, poßeln, ſ. Kegeln.
Poſitur, ſ. Stellung, Geſtalt.
Poſſen, m. plur. Scherz, ſſprymy, ſſprymkowé, ſſibřinky, m. plur. zabywky, ſſaſſky, fraſſky, f. plur. čtweráctwj, n. treiben, machen, ſſprymky, ſſprymy, zabeywky, ſſaſſky, fraſſky, čtweráctwj prowoditi, ſſaſſkowati, fraſſkowati, zabeywky ſtrogiti, čtweračiti, Poſſen, Kleinigkeiten, Kindereyen, titěrky, darečky, lautky, f. plur laſſkowánj, n. ſſibřinky, m. plur. fraſſky, ſſaſſky, f. plur. treiben, titěrky, darečky, čtweráctwj, laſſkowánj, ſſaſſky, fraſſky prowozowati, prowoditi, ſſaſſkowati, fraſſkowati, laſſkowati, ſſibřinky prowáděti, dowáděti, děckowati, čtweračiti, Poſſen, fraſſky, ſſaſſky, f. plur. Poſſen, Schaden, Beleidigung, ſſibalſtwj, n. přjkoř, f. jemanden einen Poſſen ſpielen, thun, ſtřjhnauti, ſſaustnauti někoho, doſtati ho, wzýti ho ſtrychem, včiniti kauſek, den Poſſen merken, znamenati čtweráctwj, ſſibalſtwj, zum Poſſen jemanden, na přjkoř někomu, thue mir den Poſſen nicht, nečiň mně ten kauſek.
Poſſenhaft, ſſprymowný, čtweráckỳ.
Poſſenhaft, adv. čtweráckỳ, ſſprymowně.
Poſſenreiſſen, das, ſſprymowánj, ſſaſſkowánj, fraſſkowánj, laſſkowánj, n.
Poſſenreiſſer, m. tintěrkář, fraſſkář, ſſaſſkář, ſſaſſek, ſſprymýř, čtwerák, m.
Poſſenſpiel, n. hra ſſprymowná, čtweráckà, f. čtweráctwj, čtweračenj, laſſkowánj, n.
Poßirlich, ſſprymowný, hodný, poßirliche Stellung, diwotworná, podiwná poſtawa, f.
Poßirlich, adv. ſſprymowně, hodně, ſich ſtellen, podiwně, diwotworně ſe poſtawiti.
Poſt, f. poſſta, f. mit der Poſt fahren, gehen, kommen, po poſſtě geti, přigeti, wie auf der Poſt, ſchnell, gako po poſſtě, gako na poſſtě, 2) Nachricht, poſſta, f.
Poſtamt, n. poſſtowſký, poſſtowý wřad, m.
Poſtbericht, m. zpráwa poſſtowſká, f.
Poſtbot, m. poſſtowſký, poſſtowý poſel, m.
Poſtement, n. podſtawek, podwal, m.
Peſten, m. der Soldaten, ſtanowiſſtě, n. ſtawuněk, m. mjſto, n.
Poſtfrey, wplatku poſſtowſkého, poſſtowého prázden, zbawen.
Poſtfuhre, f. poſſtyřiký, poſſtowý wůz, m.
Poſtgeld, n. plat poſſtowý, za poſſtu, z poſelſtwj, m.
Poſthaus, n. poſſta, f. poſſtowſký dům, přjbytek, m.
Poſthorn, n. poſſtowſká trubička, f.
Poſtille, f. poſtylla, f.
Poſtillion, ſ. Poſtreuter.
Poſtiren, ſ. Stellen.
Poſtirung, ſ. Stellung, Stellen, das.
Poſtkutſche, f. wůz poſſtowý, poſſtowſký, poſſtownj, m.
Poſtmeiſter, m. poſſtowſký, poſſtowý miſtr, ſtaroſta poſſty, (poſſtmiſtr,) m.
Poſtmeiſterinn, f. poſſtmiſtrowá, f.
Poſto, n. mjſto, n. ſtawuněk, m. ſſtacý, f. faßen, zarazyti ſtanowiſſtě, rozhoſtiti ſe, mjſto dobyti.

Poſt-

Poſtpapier, n. poſſtowý, poſſtowſký papyr, m.
Poſtpferd, n. poſſtyřſký, poſſtowſký, poſſtowý, poſſtnj kůň, m.
Poſtreiter, m. poſſtowſký, poſſtowý gezdec, m.
Poſtritt, m. poſſtowſká, poſſtownj gizda, f.
Poſtſtazion, f. poſſtowſká ſſtacý, f.
Poſtſtraſſe, f. poſſtowſká ſylnice, f.
Poſtträger, m. poſſty noſyč, noſytel, poſſtonoš, poſel, m.
Poſtträgerinn, f. poſſty noſyčka, noſytelkyně, poſlice, f.
Poſtverwalter, m. zpráwce poſſtowſký, m.
Poſtwagen, m. poſſtowý, poſſtowſký, poſſtyřſký wůz, m.
Poſtweſen, n. wěcy poſſtowſké, poſſtowé, f. plur.
Poz tauſend! y kýž to!
Pracht, f. nádhernoſt, ſkwoſtnoſt, ſtkwoſtnoſt, vprawa, oſlawa, f.
Prächtig, nádherný, ſkwoſtný, ſtkwoſtný, vprawný, vortreflich, krásný, překrásný, vſſlechtilý, im Reden, in Worten, nádherný, prächtige Mahlzeit, ſtkwoſtná, vprawná hoſtina, f. Rede, vſſlechtilá řeč, f.
Prächtig, adv. nádherně, ſtkwoſtně, vprawně, b) krásně, překrásně, vſſlechtile, prächtig reden, vſſlechtile, překrásně mluwiti, ſich prächtig aufführen, nádherně, ſtkwoſtně, vprawně ſobě wésti.
Prägen, bjti, wyrážeti, wyrazyti, Geld prägen, bjti penjze.
Prägung, f. bitj, wyráženj, wyražeňj, n.
Prahlen, pralen, chlubiti ſe, wychlubowati ſe, wychlaubati ſe, pochlaubati ſe, honoſyti ſe, wynáſſeti ſe.
Prahlen, das, chlauba, f. wychlaubánj ſe, pochlaubánj ſe, honoſenj, wynáſſenj ſe, wychlubowánj, n.
Prahlend, chlubný, ſchlubný, wychlaubačný, honoſný, marnochlubný.
Prahler, m. chlubak, chlubič, chlubnjk, chlubitel, honoſyč, honoſnjk, hrdopyſſka, m. chlubné pljce, f. plur.
Prahlerey, f. Praleren, chlubnoſt, chlauba, ſchlauba, wychlaubačnoſt, honoſnoſt, f. ohne Prahlerey, bez chlauby.
Prahleriſch, praleriſch, ſ. Prahlend.
Prahlhans, ſ. Prahler.
Prahm, Prahne, m. Kahn, pramen, m.
Prälat, m. prelát, m.
Prallen, zurück, odſkočiti, odrazyti ſe, an etwas, wrazyti na něco, w něco, do něčeho.
Prangen, glänzen, ſtkwjti ſe, anfangen zu prangen, zaſtkwjwati, zaſtkwjti ſe, mit etwas, hrdě, nádherně, ſtkwoſtně ſobě wésti, počjnati, nádherným býti, mit Worten, nádherným býti w ſlowjch.
Praugend, ſtkwělý, ſtkwaucý, ſkwaucý ſe.
Pranger, m. planýř, m.
Praſſeln, praſkati, praſſtěti, chřeſtěti, třeſkati.
Praſſeln, das, praſkánj, praſſtěnj, n. praſkot, m. chřeſtěnj, n. chřeſt, třeſk, třeſkot, lomoz, m.
Praſſen, heſowati, heyſowati, ožrati ſe, kwaſyti, hodowati, mrhati, ſ. Schlemmen.
Praſſen, das, heſowánj, heyſowáni, ožránj ſe, kwaſenj, mrhánj, n. ſ. Schlemmen.
Praſſer, m. mrhač, heyſek, kwaſnjk, m. ſ. Schlemmer.
Predigen, kázati, hlásati.
Predigen, das, kázanj, hlásánj, n.
Prediger, m. kazatel, hlaſatel, m.
Predigſtuhl, m. kazatedlnice, kazatedlna, ſtolice kazatelſká, f.
Predigt, n. kázanj, hlásánj, n. es iſt itzt Predigt, teď geſt kázanj, in der Predigt ſeyn, býti na kázanj.
Predigtamt, n. wřad kazatelſký, kazatelſtwj, n.
Pregelerbſen, f. plur. pučálka, f.
Pregeln, ſ. Braten.
Preis, m. Ruhm, ſláwa, welebnoſt, f. Gott zum Preiſe, k ſláwě Božj, Gott ſey Preis, Bohu ſláwa, chwála, 2) Werth, cena, f. im ſchlechten Preiſe ſeyn, býti w ſpatné ceně, der Preis ſteigt, fällt,

cena pkiſkakuge, ſpadá, 3) Belohnung, als in Wettſtreiten, Kampfſpielen, záplata, f. základ, m. den Preis davon tragen, záplatu, základ odnesti, odnásseti, den Preis geben, za wyhrané dáti, ihn abgewinnen, předchwátnauti někomu záplatu, dar, 4) Preis geben, wydati, poručiti, eine Stadt dem Feinde zum Plündern, wydati město nepřjteli w rozchwátánj, ſeine Ehre Preis geben, čeſt ſwau zmrhati, ſich Preis geben jemanden, poručiti, odewzdati ſe někomu.

Preiſen, ſlawiti, oſlawowati, welebiti, zwelebowati, glücklich preiſen, za ſſtaſtného pokládati, blažiti, blahoſlawiti.

Preisfrage, f. otázka s odplatau, s záplatau, s základem, f.

Preislich, preiswürdig, chwalebný, pochwaly, chwály hodný.

Preiswürdig, ſ. Preislich.

Prellen, jemanden betriegen, oſſáliti, podſkočiti, podtrhnauti, oſſidíti, chytře polapiti, vlákati, ochmeliti, oſſkrábati, zurück, wráworati zpátkem.

Preller, m. ſſálič, palič, ſſeydjř, m.

Prellerey, f. ſſalba, f. ſſizuňk, ſſkrabuňk, m. oſſizenj, oſſkrábánj, oſſálenj, ſſeydjřſtwj, n.

Premſe, f. krabuſſka, f. náhubek, m.

Preßbaum, m. Balken, kláda, presnj, presownj kláda, presownice, f.

Preße, f. pres, m. Kelter, lis, pres, čeřen, m. der Buchdrucker, pres, m.

Preſſen, zuſammenzwingen, drücken, klemmen, těſniti, ſtěſniti, dáwiti, ſtlačiti, Wein, Oel, wjno, oleg tlačiti, 2) ausdrücken, tlačiti, wytlačiti, preſowati, einen preſſen, drücken, ſauziti, vtiſkowáti, dáwiti, nátiſk činiti, etwas in ſich preſſen, pod ſe tiſknauti, tagiti, zatagiti, Matroſen, shánětí plawcy.

Preſſen, das, tlačenj, těſnénj, n. der Matroſen, shánénj, n.

Preßfreyheit, f. ſwoboda tiſku, f.

Preßhaft, ſ. Krank.

Preſſung, f. tlačenj, n.

Pretzel, m. precljk, m.

Pretzelmann, m. precliřář, m.

Pricke, ſ. Bricke.

Prieſter, m. kněz, duchownjk, m.

Prieſteramt, n. wřad kněžſký, m. kněžſtwj, n.

Prieſterehe, f. ženitba kněžſká, f.

Prieſterinn, f. kněžowka, f.

Prieſterlich, kněžſký, duchownj.

Prieſterlich, adv. kněžſky, po kněžſku.

Prieſtermütze, f. Prieſterhut, kněžſká čepice, čapka, f. kněžſký klobauk, m.

Prieſterorden, m. Stand, kněžſký řád, ſtaw, m.

Prieſterrock, m. kněžſká ſukně, f.

Prieſterſchaft, f. kněžſtwo, n.

Prieſterthum, n. kněžſtwj, n.

Prieſterweihe, f. ſwěcenj kněžſtwa, ſwěcenj na kněžſtwo, n.

Prieſterwürde, f. důſtogneſt, hodnoſt kněžſká, f. důſtogenſtwj kněžſké, n.

Prinz, m. Fürſt, knjže, n. u. m. als Thronfolger, königlicher, králowic, králjk, prync, m.

Prinzeßinn, f. kněžna, f. königliche, králowicka, pryncezka, pryncezna, f.

Pritſchen, pleſkati, plácati.

Privatabſicht, f. zwláſſtnj wmyſl, m.

Privatgottesdienſt, m. Privatandacht, ſaukromná, zwláſſtnj ſluzba Božj, pobožnoſt, f.

Privathaß, m. zwláſſtnj nenáwiſt, f.

Privathaus, n. dům ſaukromný, m.

Privatleben, n. ſaukromné, zwláſſtnj žiwobytj, m. ſamotný, ſaukromný, zwláſſtnj žiwot, m.

Privilegiren, einen, nadáti, obdarowati zwláſſtně, oſwoboditi, wyſaditi mageſtátem, nad práwo, wywýſſiti nad giné.

Privilegirt, weyſadný, nadaný.

Privilegium, n. nadánj, obdarowánj, oſwobozenj zwláſſtnj, n. weyſada, f.

Probe, f. Verſuch, proba, průba, f. zkuſſenj, n. zur Probe, na probu, auf die Probe ſtellen, die Probe machen, na zkuſſenau wzýti, zkauſſeti, zkuſſowati, Probe ablegen, geben, thun, probu ſkládati, dáwati, wdělati, die Probe thun, wie ein

Künſt-

Künſtler, oder ſonſt von dem was man kann, průbu dáwati, dělati, Probe, Beweis, Kennzeichen, Erweiſung, důkaz, důwod, m.
Probebogen, m. arch na probu, m.
Probeſtein, ſ. Probirſtein.
Probeſtück, n. průba, f.
Probiren, verſuchen, zkaušſeti, zkuſyti, okuſyti, zkuſſowati, (probirowati, průbirowati,) 2) ſ. Beweiſen, Darthun.
Probirſtein, m. průbýřſký, zkuſſugjcý, zkaušſjcý kámen, m.
Probſt, m. proboſſt, m.
Probſtey, f. proboſſtſtwj, n.
Probſtinn, f. proboſſtka, f.
Proceß, m. Prozeß, ſ. Rechtshandel; kurzen Proceß machen, zkrátka odbyti.
Proceßiren, ſauditi ſe.
Proceßion, f. obchoz, m. proceſý, f.
Profit, m. Nutzen, Vortheil, zyſk, weydělek, m.
Profitchen, n. zyſček, m.
Profitiren, zýſkati.
Prophet, m. prorok, m.
Prophetinn, f. prorokyně, f.
Prophetiſch, prorocký.
Prophetiſch, adv. prorocky.
Prophezeyen, weiſſagen, prorokowati.
Prophezeyung, f. Weiſſagung, proroctwj, prorokowánj, n.
Proſa, f. proza, f.
Proſaiſch, prozaický.
Proſelit, m. nowowěrec, nowokenjk, m.
Proviant, m. pjce, ſpjže, f.
Proviantamt, n. ſpjžnj, pjcnj wřad, m.
Proviantbaus, n. ſpjžnj, pjcnj dům, m. ſeypka, obilnice, f.
Proviantiren, pjcowati, na pjcowánj wygeti, ſich, opatřiti, zaopatřiti ſe, zásobiti ſe pjcý, ſpjžj.
Proviantirung, f. pjcowánj, n.
Proviantmeiſter, m. Verwalter, zpráwce nad ſpjžj, nad pjcý, ſtaroſta ſpjže, m.
Proviantwagen, m. ſpjžný wůz, m.
Proviantweſen, n. wěcy ſpjžné, f. plur. ſpjže wogenſká, f.
Provinz, f. kragina, f.
Prüfen, zkauſſeti, zkuſſowati, zkuſyti, ſkaumati.
Prüfer, m. zkauſſitel, zkuſſowatel, ſkaumatel, ſkaumač, m.
Prüfung, f. zkauſſenj, zkuſſowánj, n. zkuſſba, f. ſkaumánj, n. anſtellen, ſ. Prüfen.
Prügel, m. key, klacek, ſtonek, m. mit Prügeln ſchlagen, darein ſchlagen, kygmi bjti, práti, práſkati, tepati, opálati, zopálati, Prügel geben, bekommen, dáti, doſtati weyprask, prask, bitj.
Prügeler, m. bitec, práč, tepač, m.
Prügeley, f. pranice, pračka, tepanice, f. mlácenj, n.
Prügeln, práti, bjti, tepati, mlátiti, hmožditi, zhmožditi, zbjti, zmlátiti, zeprati, zopálati, ztepati, zu Tode, vbiti, vprati, vmlátiti, vtepati kygmi.
Prügelſuppe, f. weyprask, prask, m.
Pſalm, m. žalm, m. ſingen, zpjwati, pěti žalmy.
Pſalmbuch, n. žaltář, m.
Pſalmiſt, m. žalmiſta, m.
Pſalter, ſ. Pſalmbuch.
Publikum, n. lid, m.
Puder, m. wlaſnj, wlaſowý prach, prach na wlaſy, (pudr,) m.
Puderbeutel, m. pytljk, měſſec na wlaſnj prach, m.
Puderbüchſe, f. Schachtel, puſſka, krabice na wlaſnj prach, f.
Pudern, práſſiti, naprášſiti, prachem wlaſnjm zaprášſiti, poprášſiti, pudrowati, napudrowati.
Puff, m. cuk, buch, bauch, m. rána, buchta, f. vdeřenj, n. Püffe ausſtehen, aushalten, rány wydržeti, wyſtáti, Puff, ein Knall, bauch, buch, m. bauchnutj, n. Puff, Puff! buch, křeſk, pleſk!
Puffen, knallen, bauchati, ſchlagen, cukati, bauchati.
Puffer, m. bauchačka, f.
Puls, m. des Geblüts, tlučenj, bitj žil, n. puls, m. der Puls ſchlägt, puls tluče.
Pulsader, f. průduſſnj, ſrdečnj, živornj, pulſownj žila, ſrdečnice, hrdlina, f.

Puls-

Pulsſchlag, m. tlučenj, bitj žil, m.
Pult, n. pulpit, m. polička, f.
Pulver, n. prach, m. Pulver zum Schießen, prach ručnični, m. Pulver zum Einnehmen, prášek, m. zu Pulver werden, ſ. Staub.
Pulverchen, n. prášek, prášček, m.
Pulverhorn, n. růžek na prach, m.
Pulveriſiren, ſ. Pulvern.
Pulverkarn, m. prašný wozýk, m.
Pulvermacher, m. prachař, m.
Pulvermühle, f. prašný mlyn, m.
Pulvermüller, m. prašný mlynář, m.
Pulvern, na prach setřjti, rozetřjti.
Pulverthurm, m. prachowna, prašná wěž, f.
Pumpe, f. žumpa, pumpa, f.
Pumpen, žumpowati, pumpowati, wážiti, wywážiti, wytáhnauti, wytenčiti.
Punkt, m. puňkt, puňktjk, bodjk, m. nabodenj, n. vom Punkte zu Punkte, od puňktu k puňktu, ein vornehmer, wichtiger Punkt, hlawnj puňkt, m.
Punktiren, puňtikowati.
Punktiren, das, puňtikowánj, n.
Pünktlich, genau, zewrubnj, zpráwný, pünktlicher Mann, zpráwný člowěk, m.
Pünktlich, adv. zewrubně, zpráwně.
Pünktlichkeit, f. zpráwnoſt, zewrubnoſt, f.
Punktweiſe, adv. po puňktjch.
Puppe, f. paupě, n. lautka, dětinſká panenka, f.
Püppchen, n. Püpplein, paupátko n. obrázek, m. paupě, n.
Puppenſpiel, n. Werk, Zeug, hračky, hříčky, f. plur. dětinſtwj, n. tintěrky, lautky, dětinſké hříčky, darečky, f. plur.
Puppenſpieler, m. hříčkář, tintěrkář, darečkář, m.
Purpur, m. purpur, brunát, m. vom Purpur, wie Purpur, brunatný, purpurowý.
Purpurfarbe, f. brunatná barwa, f.
Purpurfärbig, brunatný.
Purpurkleid, n. raucho brunatné, n.
Purpurn, purpurroth, brunatný, werden, brunatněti.
Purpurſchnecke, f. hlemeyžď ſſarlatowý, m.
Purſche, m. Junge, chlapjk, ginoch, hoch, hoſſek, pacholjk, mladik, m. Lehrling, pacholjk, m. rechtſchaffener Purſche, hodný chlapjk, hoch, m.
Pürſchchen, n. chlapjček, m. chlapiſko, n.
Putz, m. ſſperk, m. ozdoba, okraſa, f. ſſperkowánj, n. 2) jemand in einen Putz machen, einen Streich ſpielen, betriegen, čjſnauti, ſſaußnauti někoho, ohnauti někoho, ochmeliti, oſſkrábati, podſkočiti někoho.
Putzdocke, f. panák, m. panenka, f. muzjček, m.
Putzen, reinigen, ſäubern, cýditi, čiſtiti, ſchmücken, zieren, ſſperkowati, ſſlechtiti, ſtrogiti, krášliti, ſich, ſtrogiti ſe, ſſperkowati, von Frauenzimmern, auch ſtrojiti ſe, den Stall, das Zimmer, die Pferde, den Meyerhof, cýditi, čiſtiti, das Licht, die Naſe, vtjrati, vtřjti, einen putzen, übel empfangen, česati, peſkowati, zčeſati, zpeſkowati, zeuſchati, den Feind putzen, ſchlagen, tepati, ztepati, potepati nepřjtele, poráżeti, ein Menſch, der ſich gerne putzt, ſtrogný, ſſperkowný.
Putzfrau, Putzmacherinn, f. ſſmuťýřka, ſſperkownice, ſſperku prodawačka, f.
Putztiſch, m. ſtůl ſſperkownj, ozdobnj, pro ſſperky, m.
Putzwerk, n. ſſperk, m. ſſperky, m. plur.
Putzzimmer, n. pokog ſſperkownj, ozdobnj, m.

Q.

Quacken, ſchreyen, kohekati, wie ein Froſch, křehotati, křekotati, kroakati, chřestati, wřeſſtěti, ſſkřehtati, křákati.
Quacken, das, Schreyen, kohekánj, n. des Froſches, ſkřehotánj, krokánj, chřeſtánj, wřeſſtěnj, křekotánj, ſſkřehtánj, křákánj, n.

Quack-

Quackſalber, m. dryáčnjk, olegkář, m.
Quackſalberey, f. dryáčnictwj, olegkářſtwj, n. die Arzney, dryák, m. olegky, m. plur.
Quaderſtein, m. Stůck, čtwerhranný, čtwerhranatý kámen, m.
Quadrant, m. čtwerhrannjk, čtwerohelnjk, m.
Quadrat, ſ. Viereck.
Qual, Quaal, Quálung, f. muka, otrapa, f. muky, f. plur. trud, m. trápenj, ſauženj, n. groſe, tržeň, f.
Quálen, mučiti, trápiti, otrápiti, ſaužiti, ſužowati, truditi, ſehr, tržniti, tržňowati, ſápati mukami.
Quáler, m. mučitel, trapič, ſužowatel, truditel, m.
Qualität, f. gakoſt, f.
Qualvoll, plu muk, plu trápenj, trampoty, ſtraſtný, trudný, trampotný, pſotný.
Quark, m. twaroh, m. ſyřiſſtě, n. ſ. auch Dreck.
Quarkkáſe, m. ſyreček, m.
Quartier, ſ. Wohnung, Behauſung.
Quaſte, f. třapec, m.
Quatſchlicht, dužný, libowý.
Queckſilber, n. rtut, f.
Quelle, f. pramen, zřjdel, praud, tymenec, temenec, m. preyſſtěnj, n. Urſprung, pramen, kmen, m.
Quellen, prameniti ſe, preyſſtiti ſe, wypreyſkowati, prauditi ſe, wyprýſſtěti, hmýzeti.
Quellicht, prameniý, pramenný, temeniſſtný.
Quellwaſſer, n. prameniá woda, pramenná, živá woda, f.
Quendel, m. mateřj dauſſka, f. polnj poleg, m.
Quentchen, n. kwětnjk, kwintljk, kwentjk, m.
Quer, f. přič, f. in die Quer, přičnj, na přič, přičkem, zpřič, na přič položený, in die Quer kommen, w přič přigjti, es gehet ihm alles in die Quer, gde mu wſſecko na opak, die Länge und die Quere, gak dlauhý tak ſſiroký.
Querbalken, m. krokwice, krokwe, f. přičnj trám, m.
Querbank, f. přička, lawice na, po přič, přičná, f.
Querfeld, ein, na přič.
Querfinger, m. pjď, f.
Quergang, m. přičnj wěc, f.
Querholz, n. dřewo na přič, n.
Querſack, m. taſſka, f. pytljk, m.
Querſtange, f. přičnj tyč, f.
Querſtraſſe, f. ceſta přičnj, zpřič, f.
Querſtrich, m. čára na přič, přičnj, f.
Querüber, na přič.
Querweg, m. ceſta přičnj, f.
Quetſche, f. teſno, n. tjſeň, f. einen darein bringen, někoho do těſna wehnati.
Quetſchen, drücken, mačkati, zmačkati, pomačkati, těſniti, zerdrücken als den Finger, vſkřipnauti.
Quetſchung, f. mačkánj, zmačkáuj, pomačkánj, n. Zerdrückung, vſſkřipnutj, n.
Quinte, f. in der Muſik, quinta, f.
Quintchen, ſ. Quentchen.
Quitt, ſ. Los.
Quitte, f. ğdaule, ğdule, kdaule, kdule, kutna, f.
Quittenapfel, m. ğdulowé, kdaulowé, ğdaulowé gablko, n.
Quittenbaum, m. ğdaulowý, kdaulowý ſtrom, m.
Quittenbirne, f. ğdaulowá, kdaulowá hruſſka, f.
Quittenbrod, n. ğdaulowý, kdaulowý chléb, m.
Quittengelb, ğdaulowý, kdaulowý, im Geſichte, ſywý gako žluwa.
Quittenkern, m. ğdaulowé, kdaulowé gádro, n.
Quittenlatwerge, f. ğdaulowé powidla, n. plur.
Quittenöl, n. ğdaulowý, kdaulowý oleg, m.
Quittenſaft, m. ğdaulowá, kdaulowá ſſťáwa, mjza, f.
Quittiren, kwitowati, kwitowati.
Quittung, f. kwitancý, quitancý, f.
Quodlibet, n. Miſchmaſch, hakmatilka, pleticha, f.
Quodlibetbuch, n. každodennjčko, n. dennj kniha, f.

R.

Rab, m. ein Fiſch, karas mořſký, m.

Rabe, m. Rab, krkawec, kubjk, m. vom Raben, krkawčj, ſchreyen wie ein Rabe, krkati, krokati.

Rabenaaß, n. plemeno, plemě krkawčj, n.

Rabenfeder, f. krkawčj péro, péro z krkawce, n.

Rabengeſchrey, n. krkánj, krokánj, n.

Rabenkraut, n. hroznowá bylina, f.

Rabenſtein, m. rozhrannj, mjſto rozhranné, poprawné, poprawnj, poprawiſtě, n.

Rachbegierde, f. mſtitedlnoſt, mſtiwoſt, mſty, pomſty žádoſtiwoſt, žádoſt, chtiwoſt, po mſtě dychtiwoſt, f.

Rachbegierig, mſtitedlný, mſtiwý, mſty, pomſty žádoſtiwý, chtiwý, po mſtě dychtiwý.

Rache, f. mſta, pomſta, f. mſtěnj, n. aus Rache, ze mſty, Rache ausüben, pomſtu včiniti.

Rachen, m. tlama, žwama, f. hltan, m. mit offenem, aufgeſperrtem Rachen, s otewřenau, s rozedřenau tlamau.

Rächen, mſtjti, pomſtiti, ſich an einem, mſtjti ſe, pomſtiti ſe, wymſtiti ſe na někom, etwas, als den Vater, den Tod des Vaters, ſich wegen etwas, mſtjti, pomſtiti něco, otce, ſmrt otce, ich werde mich ſchon an dir rächen, wſſak gá ſe giž na tobě pomſtjm, etwas nicht ungerochen laſſen, něco bez pomſty nenechati.

Rächer, m. mſtitel, m.

Rächerinn, f. mſtitelkyně, f.

Rächeriſch, mſtitedlný.

Rächeriſch, adv. mſtitedlně.

Rachgier, f. Rachbegierde.

Rachgierig, f. Rachbegierig.

Rachgöttinn, f. bohyně pomſty, f.

Rad, n. kolo, n. wie ein Rad, in ein Rad drehen, umtreiben, kolem, kolem do kola točiti, obráceti, zmjtati, wie ein Rad, adv. do kola, in ein Rad gehen, ſich drehen, kolářeti ſe, do kola, kolem ſe zmjtati, točiti, auf das Rad legen, flechten, na kolo wložiti, do kola wpleſti.

Rädchen, n. kolečko, n.

Radbogen, m. laukot, f.

Radebrechen, f. Rädern.

Radefelge, f. Radkrümme, laukot, křiwolakoſt kola, f.

Radehaue, f. Radhacke, motyka, krace, f. noſatec, m.

Rädeln, těſniti, ſtěſniti.

Rädelsführer, m. půwodce, půwodnjk, m. f. Urheber.

Rademacher, m. kolář, m. des Rademachers, kolářů, kolářowic.

Rädern, kolem lámati, kolem hnáty zpřeráżeti, zdřjzati.

Rädern, das, kolem lámánj, n.

Rädlein, f. Rädchen.

Radſchiene, f. ſſjn, m.

Radſpeiche, f. ſſjn, paprſſlek, m.

Radſperre, f. zawjrka wozu, f. řetěz wozuj, m.

Raffen, hmatati, hrabati, ſhmátnauti, ohmátnauti, chwátiti, vchwátnauti, vchwátiti, pochwátiti, ſich wieder, zbjrati ſe, wotawiti ſe, zwotawiti ſe, okřjwati, okřáti.

Ragen, wohin, ſáhati, doſahowati, 2) ſ. Hervorragen.

Rähdern, přeřjwati.

Rahm, m. Rähm, Rahme, zur Einfaſſung, rám, rámec, m. obruba, f. zum Nehen, rámec, m. Sahne, von der Milch, ſmetana, f.

Rahmen, die Milch, zbjrati ſmetanu.

Rahn, f. Schlank.

Rammel, m. beran, m. palice, f.

Rammeln, rammen, einrammen, beranem, palicý nabigeti, tlaucy, ſrownáwati, wie die Schweine, gezditi po ſobě, bugniti, ſich rammen, ſchlagen, hmožditi ſe, tepati ſe, ſápoliti ſe.

Rammeln, das, der Pfäle, nabigenj, n. der Thiere, gezděnj po ſobě, bugnění, n. das Rammeln, Schlagen, Stoßen, hmoždění, tepánj, n.

Rammelochs, m. beyk, m.

Rammelſtroh, n. ſyrj, rokytj, n.

Rammler, m. zagic ſamec, m.

Rand,

Rand, m. krag, m. das am Rande iſt, kragnj, Einfaßung, Saum, obruba, f. Geländer, raubenj, n. Rand des Kuchen, okragek, m. des Waſſers, krag, m. einen Rand machen, mit einem Rande einfaſſen, raubiti, obraubiti, das einen Rand hat, kragatý, am Rande des Grabes ſeyn, býti bljzek ſmrti, ſtáti w hrdle ſmrti, der es iſt, bljzek ſmrti, m. des Blatts, krag, m.

Rándelu, ern, obraubiti, obrubowati.

Randgloſſe, f. kragnj poznama, známka, f. kragnj poznamenánj, n.

Rauft, m. kůra, f.

Rang, m. řad, m. řada, f. pořadj, n. haben vor andern, mjti přednj, přednj mjſto, er hat den Rang, má, držj předek, přednj mjſto, eine Loge im erſten Range, budka, f. ſtanek w prwnj řadě, w prwnjm pořadj, m.

Rangſtreit, m. ſwár, m. ſwáda o řad, předek, f.

Rank, m. vſkok, auſkok, m. vſkočnoſt, f. obmyſl, obmyſlek, m. kozý wrátce, f. pikel, m. voller Ränke, plný vſkoků, vſkočnoſtj, plný obmyſlů, obmyſlnoſtj, vſkočný, obmyſlný, auf Ränke ſinnen, obmyſliti, ſtrogiti pikel.

Ranke, f. pážoj, n. der Weinſtöcke, babka, f.

Ranzen, m. vzljk, ſwazek, filec, ranc, m.

Rappe, m. Pferd, wranný kůň, wranjk, m.

Rapier, m. končjř, burdjk, m.

Rar, ſeltſam, wzácný.

Raſch, ochotný, hbitý, ohbitý, křepký, rychlý, zu raſch, prudký, náhlý, prchlý, ſ. Hurtig.

Raſen, toben, zuřjti, zuřiti ſe, zuřiwěti, zuřiwým býti, lititi ſe, ſrſſeti, ſápati ſe, ſſiliti ſe, wztékati ſe, wztekle, ſſilenĕ ſobĕ weſti, počjnati, in der Krankheit, ſchwármen, křeſſtiti ſe, blázniti, bauřiti, raupy w hlawĕ mjti, was raſeſt, co ſe ſápeš, co ſe wztekáš.

Raſen, das, zuřenj, zuřenj ſe, zuřiwěnj, ſápánj ſe, wztékánj ſe, ſrſſenj, n. in der Krankheit, auch das Schwármen, křeſſtěnj, bláznĕnj, bauřenj, n. ztřeſſtěnoſt, f.

Raſen, m. drn, drnek, m. vom Raſen, drnowý.

Raſenbank, f. Bette, n. záhrob, záhrobec drnowý, zelený, m.

Raſend, zuřiwý, zuřjcý, wztekly, ſrſſatý, litý, ſſilený, poſſetilý, ztřeſſtěný, ztřeſſtilý, in der Krankheit, wydĕſſený, podĕſſený, zmámený, pomámený, nemaudrý, wygewený, poſſetilý, ztřeſſtilý, raſend, heftig, vkrutný, naramný, raſender Lerm, raſender Schmerz, náramný, vkrutný, přehrozný powyk, m. náramná, přehrozná, vkrutná boleſt, f. raſend ſeyn, ſ. Raſen; raſend werden, lititi ſe, wztecy ſe, poſſetiti ſe, möchte ich, wztek bych ſe, raſend machen, ztřeſſtiti, zmámiti.

Raſend, adv. zuřiwĕ, wztekle, poſſetile.

Raſerey, f. zuřiwoſt, wztekloſt, ljtoſt, f. das iſt eine Räſerey, to geſt poſſetiloſt.

Raſicht, tráwnatý.

Raſpel, f. ſtruhák, m. raſſple, f.

Raſpeln, ſtrauhati.

Raſpeln, das, ſtrauhánj, n.

Raſſeln, chřestěti, lomozyti.

Raſſeln, das, chřestěnj, n. chřeſt, lomoz, m.

Raſt, m. oddechnutj, n. oddech, m. prázdnoſt, f. odtuſſenj, odpočinutj, n. weder Raſt noch Ruhe, ani vtěſſená chwjle, ani vtěſſená chwjle, ani oddechu, ſ. Ruhe.

Raſten, ruhen, oddechnauti ſobĕ, prázdniti, odpočjwati, einen nicht raſten laſſen, nedati oddechu.

Raſtlos, bez oddechu, bez odtuſſenj.

Raſttag, m. den oddechu, m.

Rath, m. rada, f. geben, ertheilen, radu dáti, rádcým býti, rády vdĕliti, eingeben, radu wnuknauti, poraditi, ſich bey einem Raths erholen, pflegen, um Rath fragen, zu Rathe gehen, radu brátí,

rady ptáti, tázati se, um einen Rath zu einem kommen, přigíti na radu, ſich, ſeinem Leibe keinen Rath wiſſen, newěděti gaké rady, newěděti ſobě gak, kterak prwaditi, zu Rathe ziehen einen, radu brátí s někým, raditi ſe, w radu wgíti s někým, Rath halten, držeti radu, raditi ſe, Rath ſchaffen, poraditi, rady dodati, 2) das Rathskollegium, rada, f. 3) ein königlicher, geheimer, králowſká, teyná rada, f. králowſký, teyný rádce, m. eines Rath folgen, rady něčj následowati, poſlauchati, vpoſlechnauti, po radě něčj poſtupowati, pokračowati, ſich darnach richten, něčj radau ſe říditi, ſprawowati, den Rath ändern, radu změniti, proměniti, zginačiti, gináč ſe vraditi, na ginau radu přigíti, naſtaupiti, einen Rath ergreifen, faſſen, vraditi ſe, na radu naſtaupiti, zu Rathe gehen mit ſich ſelbſt, raditi ſe ſám ſebau, brátí radu ſám ſebau.

Rathen, einem, Rath geben, raditi, poraditi, radnu, radným, rádcým býti, ich habe ihm gerathen, daß ꝛc. gá mu poradil, aby ꝛc. wem nicht zu rathen iſt, dem iſt auch nicht zu helfen, komu nenj rady, tomu nenj pomocy, 2) Rathen, muthmaſſen, hádati, rathe einmal! hádey! der wußte ſich gut zu rathen, ten ſy wěděl dobře poradit, s dobrau ſe potázal, der zu rathen weis, rádný.

Rathgeber, m. rádce, radič, m. Rathgeber ſeyn in etwas, rádcým býti w něčem.

Rathgeberinn, f. rádkyně, f.

Rathhaus, n. rádnj dům, m. rádnice, f.

Rathmann, ſ. Rathsherr.

Rathmánniſch, rádnický.

Rathſam, rádný, bezpečný, dobrý, es iſt rathſam dieß zu unterlaſſen, rada geſt, radj ſe toho zanechati, ich halte es für rathſam, má rada by byla, geſt, ich halte es nie für rathſam, má rada by to nebyla, k tomu bych neradil, nemám, nevznáwám to za dobré.

Rathsbedienten, m. plur. rádnj služebnjcy, ſluhowé, m. plur.

Rathsbote, m. rádnj poſel, m.

Räthſche, f. řechtačka, chřechtačka, f.

Rathſchen, räthſcheln, řechtati, chřechtati.

Rathſchlag, m. rady bránj, držánj, razenj, n. ſ. Rath.

Rathſchlagen, raditi ſe, radu brátí, mit einander, raditi ſe ſpolu, radu brátí, držeti.

Rathſchluß, m. vznánj, vrčenj rady, ſwolenj, ſneſſenj, n. rada, f. vſudek, m. faſſen, vſmyſliti ſobě, vraditi ſe, untereinander, ſnesti ſe na něčem.

Rathſchreiber, m. rádnj pjſař, m.

Rathsdiener, m. rádnj ſluha, m.

Räthſel, ſ. Rätzel.

Rathserkenntniß, n. vznánj, vrčenj rady, ſneſſenj, n.

Rathsfreund, ſ. Rathsverwandter.

Rathsherr, m. radnj pán, radnj, m.

Rathsherrnſtand, m. ſtaw radnjch paňů, ſtaw radnjch, m.

Rathsherrnwürde, f. důſtogenſtwj, n. důſtognoſt, hodnoſt radnjho, radnjch, f.

Rathskanzelliſt, m. rádnj kanceliſta, m.

Rathsmeiſter, m. radota, konſſel, m.

Rathsmeiſterſtand, m. konſſelſký řád, ſtaw, m.

Rathsperſon, f. oſoba rádnj, f.

Rathsſchluß, ſ. Rathſchluß.

Rathsſtube, f. rádnj ſwětnice, rádnice, f.

Rathstag, m. rádnj den, m.

Rathsverſammlung, f. rady ſtaupenj, shromáždění, n. ſpoločnoſt rádnj, f.

Rathsverwandter, m. rádnj, m.

Rathswahl, f. wolenj rádnjch, n.

Ratte, f. Německá, ſwinſká myš, f.

Rattenpulver, n. prach pro Německé myſſi, m.

Ratze, ſ. Ratte.

Rätzel, Räthſel, n. pohádka, zawinutá, zakrytá řeč, otázka, f. der ſie aufgiebt, pohádkář, m.

Rätzelhaft, zawinutý, zakrytý.

Rätzelhaft, adv. zawinutě, zakrytě.

Rätzel-

Rätzelhafte, das, zawinutoſt, zakrytoſt wěcy, f.
Raub, m. laupež, dračka, f. wzátek, m. auf den Raub ausgehen, na laupež wybjhati, vom Raube leben, laupežj ſe žiwiti.
Raubbegierde, f. žádoſt, chtiwoſt laupeže, drawoſt, f. laupežſtwj, n.
Raubbegierig, žádoſtiwý laupeže, laupežný, drawý.
Raubbegierig, adv. laupežně, drawě.
Rauben, laupiti, dráti, auf der Straſſe, po ceſtě laupiti, laupežiti, lotrowati, objrati, einem etwas rauben, brátí někomu něco, oblaupiti někoho o něco, odgjmati.
Rauben, das, laupenj, dranj, n.
Räuber, m. einer Sache, odgimatel, lupič, m. einer Jungfrau, kráce, vnoſec, m. Räuber von Profeßion, laupežnjk, dráč, m. auf der Straſſe, zbognjk, nákeřnjk, lotr, m. am Baume, wlk, m.
Räuberey, f. laupežnictwj, laupeženſtwj, n. auf der Straſſe, lotrowſtwj, n. Räuberey treiben, laupežnictwj prowozowati.
Räuberiſch, laupežný, laupežnický, drawý.
Räuberiſch, adv. laupežně, laupežnicky, drawě.
Räuberiſcherweiſe, laupežným obyčegem.
Raubgierde, ſ. Raubbegierde.
Raubgierig, ſ. Raubbegierig.
Raubgut, n. wzátek, m.
Raubneſt, n. lotrowſká peleš, f. laupežnj hnjzdo, n.
Raubſchiff, n. laupežná, laupežnj, laupežnická lodj, f.
Raubſchloß, n. hrad, zámek laupežnj, laupežnický, m.
Raubſucht, ſ. Raubbegierde.
Raubſüchtig, ſ. Raubbegierig.
Raubthier, n. zwjře drawé, n.
Raubvogel, m. pták drawý, laupežný, m.
Rauch, adj. drſnatý, draſlawý, von Haaren, koſmatý, kudlatý, ſrſtnatý, huňatý, chlupatý, ſtachelicht, ſtětinowatý, koſtrbatý, rauch ſeyn, koſtrbatěti, chlupatěti, werden, zkoſtrbatěti, zchlupatěti, rauches Tuch, huňaté, chlupaté ſukno, n. das Rauche, koſtrbatoſt, chlupatoſt, f. rauch wie die Quitten, chlupatý.
Rauch, m. kauř, deym, dým, m. im Rauche aufgehen, w dým, w kauř ſe obrátiti.
Rauchaltar, m. obětnice, f.
Rauchen, neut. kauřiti ſe, čaditi, es raucht in der Küche, Stube, kauřj ſe w kuchyni, w ſwětnicy, Toback rauchen, kauřiti tabák.
Rauchen, das, kauřenj ſe, čaděnj, n.
Raucher, m. kauřič, kadič, m.
Rauchericht, dýmný, dýmowný, dýmawý, kuřlawý, kauřiwý.
Räuchern, einen Rauch machen, kauřiti, kaditi, zakauřiti, zakaditi, wie ein Brand oder ausgelöſchtes Licht, čaditi, koptiti, etwas räuchern, Fleiſch, vditi, dýmem ſuſſiti, podkuřowati.
Räuchern, das, das Rauchmachen, kauřenj, kaděnj, n. des Fleiſches, vzenj, podkuřowánj, n. mit Rauchwerke, kaděnj, n.
Rauchfang, m. dymnjk, komjn, m. im Rauchfange dörren, vditi.
Rauchfarbe, f. ſměďá, ſněďá barwa, f.
Rauchfaß, n. kadidlnice, f. kauřidlo, n.
Rauchhandel, m. obchod s kauřidlem, m.
Rauchhändler, m. prodawač kauřidla, obchodnjk s kauřidlem, m.
Rauchkammer, f. dymnice, f.
Rauchloch, n. čeleſten, zahřeb, cas pauch, m. wyhně, f.
Rauchopfer, n. kauřiwá obět, f.
Rauchpfanne, ſ. Räuchfaß.
Rauchwaare, f. kuřlawé zbožj, n.
Rauchwerk, n. kauřidlo, kadidlo, n.
Rauchzeltlein, n. trocyſſka, f. frantiſſek, m.
Raude, f. praſſiwina, f.
Raudig, praſſiwý, chraſtawý.
Raudigkeit, f. praſſiwoſt, praſſiwina, chraſtawoſt, f.
Raufe, f. ſlaup na ſtánj, m.
Raufen, rwáti. Gänſe, ſſklubati, oſſklubati, oberwati, ſich raufen mit einem

um etwas, rwáti se, dráti se, práti se s někým, serwati, porwati se s někým o něco, einen bey den Haaren bis zur Erde raufen, vrwati někoho za wlasy, einem die Feder ausraufen, wyrwati někomu péřj, oberwati někoho.

Raufer, m. rwáč, práč, m.

Rauferey, f. rwanice, rwačka, pranice, pračka, f.

Raufhändel, ſ. Rauferey.

Rauh, hart, drſnatý, draſlawý, twrdý, přjkrý, wie das Eiſen, draplawý, drſnatý, rauhe Gegend, neweſelé, drſnaté mjſto, n. wie die Witterung, negapný, ſlotný, mzywý, rauhe Antwort, drſnatá odpowěd, f. rauhe Stimme, hlas chřápawý, drſnatý, nehladký, m. rauher Hals, chřápawé, oſtré hrdlo, n. rauh werden, wie der Hals, chřapati, wie das Eiſen, oder ſonſt ein Ding, drſnatěti, zdrſnatěti, rauh machen, drſnatiti, wie die Stimme, chraptěti, chřapati, rauh ſeyn, wild ausſehen, býti přjkrý, newrlý, neweſelého, newrlého, hrozného wzezřenj, rauhe Lebensart führen, twrdě, přjkře žiwu býti, přjkrý, twrdý žiwot weſti, rauhen Hals haben, chraptěti, rauhe Stimme haben, chřapati, drſnatým hlaſem mluwiti, rauhe Sitten, drſnaté, přjkré mrawy, m. plur. rauher Ort, rauhe Gegend, mjſto drſnaté, n. rauh machen, zdraſtiti.

Rauhigkeit, f. Hartigkeit, draſlawoſt, drſnatoſt, f. des Halſes, der Stimme, chřápawoſt, drſnatoſt, oſtroſt, nehladkoſt hrdla, hlaſu, f. der Gegend, diwokoſt, neweſeloſt, f.

Raum, m. proſtranſtwj, mjſto proſtranné, n. proſtrannoſt, proſtora, f. mjſto, n. Raum genug, mjſta, proſtory doſt, Raum, der dazwiſchen iſt, zdálj, n.

Räumen, einen Ort, ausziehen, odebrati, přenesti ſe ginam, odſtěhowati ſe, wyprázdniti, das Land, einen Ort, die Stadt räumen, als flüchtig, wſtaupiti ze země, wynauti, wyprázdniti ze země, wybrati, wyhoſtiti, odebrati ſe ze zemé, zhoſtiti ſe zemé, räumen einen Ort, mit den Sachen, oder einen Platz, ein Land wie die Soldaten, kliditi ſe odtud, ein Haus, Zimmer räumen, leer machen, kliditi, wykliditi, wkljzeti, wykljzeti, einen Abtritt, Kanal, kliditi, etwas auf die Seite räumen, wložiti, ſkliditi, ſkljzeti, odkliditi, wkliditi, wkljzeti, aus dem Wege räumen, zkliditi, wkliditi, odkliditi z mjſta, z ceſty, die Bäume räumen, odmetati od kořenu.

Räumlein, n. Räumchen, mjſtko, proſtraničko, n.

Räumlich, proſtranný.

Räumung, f. eines Orts, wyſtěhowánj ſe, wybránj ſe, odebránj ſe, n. in der Flucht, wynutj, wyprázdněnj, wſtaupenj, n. der Bäume, odmjtánj, n. eines Kanals, Abtritts, klidění, n.

Raunen, ins Ohr, ſſeptati, poſſeptati, poſſeptáwati.

Raunen, das, ſſeptánj, poſſeptánj, n. ſſepty, m. plur. ſſept, m.

Raupe, f. hauſenka, f.

Raupeiſen, n. kleſſtě na hauſenky, f. plur.

Raupenneſt, n. hnjzdo hauſenkowé, hauſenek, n.

Rauſch, m. podnapiloſt, f. podnapitj, n. podnapitek, rauš, m. opogenj, n. den Rauſch ausſchlafen, z rauſſe, z podnapitj ſe wyſpati, ſich einen Rauſch trinken, podnapiti ſe, podrauſſiti ſe, opogiti ſe, einen Rauſch haben, mjti rauš, der ihn hat, podnapilý, podrauſſený, einem Rauſch anhängen, podnapiti, podrauſſiti, poklinkati, opiti někoho.

Rauſchen, ſſuſtěti, chramoſtiti ſe, chřeſtěti, ſſromoriti ſe, wie das Waſſer, Meer, ſſuſtěti, hlučeti, ſchreyen, ſo bald wo was wenig rauſchet, křičet, gak brzy ſe co zaſſuſtne, ſe ſſuſtne, vorüber rauſchen, wplynauti, zplynauti, ſprchnauti.

Rauſchen, das, ſſuſtěnj, n. ſſuſt, m. chramoſtěnj, n. das Rauſchen des Waſſers, Meeres, ſſuſtěnj, hlučenj wody, moře, n.

Rau-

Rauſchendes Getränke, außer dem Weine, opogný nápog, krom wjna, m. rauſchende Muſik, rauſchende Luſtbarkeit, hlučná muzyka, weſeloſt, f. vorüber rauſchend. prchlý.
Rauſchgelb, n. červená ruda, f.
Räuſpern, chrkati.
Räuſpern, das, chrkánj, n.
Raute, f. ruta, f. wilde, polnj ruta, f. von Raute, rutowý.
Rautenkranz, m. rutowý wěnec, m.
Rautenöl, n. rutowý oleg, m.
Rautenwein, m. rutowé wſno, n.
Rebe, f. rýwa, f. rýwj, n. junge Rebe, mladá rýwa, alte Rebe, ſſlabaun, m. von Reben, rýwowý.
Rebell, m. ſ. Abtrünniger, Aufrührer, Empörer.
Rebellion, f. ſ. Aufruhr, Aufſtand, Empörung.
Rebelliren, ſ. Aufruhr machen, ſich empören, abtrünnig werden.
Rebelliſch, ſ. Aufrühriſch.
Rebenaſche, f. rýwowý popel, m.
Rebenblatt, n. winný liſt, m.
Rebengeſenk, n. hřjzenice, f. reſſlink, m.
Rebenholz, n. rýwa ſuchá, f. rožděj, odřezané, ſuché rýwj, n.
Rebenlaub, m. liſtj rýwowé, n. oblauk, winný liſt, m. es abbrechen, podlamowati, der es abbricht, podlamowatel, m. das Abbrechen, podlom, m.
Rebenmeſſer, n. žabka, f. nůž winařſký, m.
Rebenſaft, m. ſſťáwa z winného liſtj, f.
Rebenſchoß, m. ſazar, m. winná ratoleſt, f.
Rebenſchößlein, n. winná ratoliſtka, f.
Rebenſchule, f. ſſkola na rýwj, f.
Rebhuhn, n. koroptwa, koroptew, koroptwička, f. vom Rebhuhne, koroptowý.
Rebhuhngeſchrey, n. čiſſenj koroptwe, n.
Reblaub, n. wodry, winný liſtj, n.
Rebmann, m. winohradnjk, m.
Rebſchoß, m. winná ratoleſt, f.
Rebſtange, f. tyčka winičná, f.
Rebſtengel, m. rywa, ratoleſt winná, f.
Rebſtock, m. rywa, f. keř, kmen winný, m.
Rebſtütze, f. tyč winičná, f.
Rebzweig, m. rýwowá, winná wětew, f.
Rechen, m. hrábě, brány worné, f. pl.
Rechen, hrabati.
Rechenbuch, n. kniha početnj, počtowá, f.
Rechenkunſt, f. počitakſtwj, wměnj počtařſké, početnj, wměnj počtů, n. zur Rechenkunſt gehörig, početnj, počtowý, počtářſký.
Rechenmeiſter, m. počitak, početnjk, miſtr počtů, početnj, m.
Rechenpfennig, m. početnj groš, m.
Rechenſchaft, f. počjtánj, n. počet, m. Rechenſchaft geben, počet ſkládati, kláſti, wydáwati, wydati, fordern, dazu ziehen, počtů, počet žádati.
Rechenſchule, f. početnj ſſkola, f.
Rechentafel, f. početnj dſka, tabulka, tabule, f.
Rechentiſch, m. početnj ſtůl, ſtolek, m. početnice, f.
Rechnen, počjtati, počjſti, auf etwas, es hoffen, naděgi, čáku ſobě dělati, činiti, nadáti ſe něčeho, myſliti ſobě na něco, zu etwas, hinzurechnen, přičjſti, připočjtati, připočjſti, für nichts rechnen, za nic počjtati, počjſti, pokládati, rechnen auf einen, nadáti ſe do někoho něčeho, einen unter ſeine Freunde, počjſti mezy ſwé přátely, přičjſti, připſati k ſwým, w počet ſwých přátel milých přičiſti, w počet, w počtu ſwých přátel pokládati, kláſti, wložiti, für Tugend, Tadel, Lob rechnen, pokládati, počjtati ſobě něco za ctnoſt, hanu, chwálu.
Rechnen, das, počjtánj, n.
Rechner, ſ. Rechenmeiſter.
Rechnung, f. počjtánj, n. počet, m. počtů kladenj, n. Rechnung führen, počty weſti, Rechnung geben, ablegen, počet dáti, wydati, ſkládati, ſložiti, fordern, žádati počtů, halten, držeti, kláſti počet s někým, ſchlieſſen, počty zawjrati, Rechnung ſich auf etwas machen, darauf trauen, činiti, dělati ſobě naděgi, čáku na něco, nadati ſe něčeho, myſliti ſobě na něco, auf

meine, deine Rechnung, na můg, twůg wrub, etwas in die Rechnung mit einführen, bringen, do počtu wložiti, položiti, pogjti, vwesti, Rechnung überschlagen, počet držeti, klásti, s někým přewrhati, přewrcy.

Rechnungsführer, m. počet wedaucý, m.

Rechnungsführung, f. počeň wedenj, drženj, n.

Recht, adj. billig, prawý, náležitý, gak náležj, das ist so recht, to gest tak dobře, recht seyn, dobře, gak náležj býti, recht so, dobře tak, rech, wahr, richtig, prawý, sprawedliwý, das rechte Buch, prawá, sprawedliwá kniha, du bringst nicht das Rechte, nepřinássjš to prawé, das ist der rechte! ten gest ten prawý, hodný! der rechte Weg, prawá, sprawedliwá cesta, f. der rechte Verstand, Sinn, prawý, sprawedliwý, gak náležj rozum, smysl, m. das ist nicht das, der rechte, to nenj to prawé, sprawedliwé, gak náležj, ein rechter Mann, hodný, dokonalý, náležitý, gak náležj muž, m. eine rechte Freude, Schande, Betrůbniß, nemalá, welká, hrozná, gak náležj radost, hanba, žalost, f. es ist mir eine rechte Freude, Schande, mám gak náležj radost, hanbu, etwas rechtes wird aus ihm werden, wird er bekommen, něco hodného z něho bude, dostane, das ist etwas rechtes, to gest něco hodného, ein rechter Lerm, Zank, hrozný powyk, swár, m. sich etwas rechtes einbilden, něco hrozného, welkého sobě myšliti, o sobě smyssleti, nichts rechtes ist da, nic hodného, gak náležjho, dokonalého zu nenj, rechte Prügel, dokonalý, notný, gak náležj weyprask, m. ein rechter Narr, prawý, dokonalý, gak náležj blázen, m. das ist nicht der rechte Ort, das rechte Haus ꝛc. to nenj to prawé mjsto, ten prawý dům ꝛc. zu rechter Zeit, w prawý čas, w čas, am rechten Orte, mjstně, na prawém mjstě, am rechten Orte, Ende, (Zipfel,) Flecke angreifen, auf die rechte Art, wěc náležitě, dokonále začjti, započjti, podniknauti, popadnauti, den rechten Ort, Fleck treffen, w prawé mjsto vhoditi, vdeřiti, die rechte Seite im Buche, prawá stránka w knize, die rechte Frau, der rechte Gemahl, Bruder, prawá, sprawedliwá manželka, prawý, sprawedliwý manžel, bratr, es ist mein rechter Ernst, oprawdowě myšljm, das rechte Mittel, prawý, sprawedliwý prostředek, m. recht seyn, jemanden, dobře býti, das wäre mir recht! to by mi bylo dobře! es ist ihm nicht recht, nenj mu to dobře, wo mir recht ist, gestli se nemýlim, nemeylimli se, negsemli na omylu, rechte Hand, prawá ruka, prawice, f. rechte Seite, prawá strana, f. zu rechte kommen zu etwas, w prawý čas, w čas, whod přigjti, mit einem, mit etwas zu rechte kommen, wyhowěti něčemu, někomu, wygjti s někým, s něčjm, ich komme gut mit ihm zu rechte, gá mu wyhowjm, gá s njm dobře wrgdu, rechter Flügel, prawé křjdlo, n. zu rechte bringen einen, etwas, naprowiti někoho, něco, zu rechte weisen, vkázati prawau cestu, was recht und billig ist, co slussné a hodné gest.

Recht, adv. billig, práwě, náležitě, hodně, gak náležj, richtig, sprawedliwě, práwě, gefällig, nach Wunsche, práwě wčas, w čas, w prawý čas, recht, sehr, welmi, hodně, dokonále, notně, gak náležj, recht angenehm, schön, welmi, gak náležj přjgemně, krásně, překrásně, přepěkně, recht viel, welmi, gak náležj, hodně mnoho, přemnoho, recht gefallen, welmi, gak náležj se ljbiti, recht vollkommen, welmi dokonalý, ich kann ihm nichts recht machen, nemohu mu nic dobře, gak náležj vočlaci, recht herunter machen, hodně,

gak nálezj wypeſkowati, wyplj-ſniti někoho, recht abprügeln, abdreſchen einen, hodně, gak náležj, notně wypráſkati někoho, wymlátiti, wypráſſiti někomu, recht ſtarker Wein, hodně, welmi ſylné wjno, n. recht geſund, böſe, gak nálezj zdrawý, welmi zlý, nicht recht machen, nedobře odělati, eben recht kommen, w čas, w prawý čas, whad přicházeti.

Recht, n. práwo, n. Recht haben in der Meynung, dobře mjti, du haſt Recht, dobře máš, Recht geben, ſwědčiti, poſwědčiti, za práwo dáwati, von Rechts wegen, podlé práwa, Recht wiederfahren laſſen, dáti, dáwati za práwo, ich habe ein Recht dazu, mám k tomu práwo, mit Recht, práwem, práw ně.

Rechte, f. die Hand, prawice, f. zur Rechten, na, w prawo, zur Rechten Gottes, na prawicy Božj, zu deiner Rechten, tobě w prawo, der nur die Rechte zu etwas braucht, prawák, m.

Rechten, mit einem, ſauditi ſe, ſaud mjti, před práwem ſe neſnaduiti.

Rechtens, ſprawedliwě, práwě, náležitě, ſluſſně.

Rechtfertigen, oſprawedlniti, oſprawedlňowati, ſprawedliwého, ſprawedliwa včiniti, wyhláſyti.

Rechtfertiger, m. oſprawedlnitel, m.

Rechtfertigerinn, f. oſprawedlnitelky-ně, f.

Rechtfertigung, f. oſprawedlněnj, n. omluwa, f.

Rechtgläubig, prawowěřjcý, prawowěrný.

Rechtgläubigkeit, f. prawowěrnoſt, prawá wjra, f.

Rechthaber, m. ſwéhlawec, m.

Rechtlich, práwnj.

Rechtlich, adv. práwně, práwem, verfahren, práwně zacházeti, pokračowati, ohlédáwati, pohledáwati.

Rechtmäßig, ſprawedliwý, prawý, pořádný, řádný, řádný, práwnj, b) náležitý, ſluſſný, ſprawedliwý, rechtmäßiger Erbe, prawé, ſprawedliwý dědic, m. rechtmäßige Foderung, prawá, práwnj žádoſt, f. rechtmäßiger Mann, Sohn, rechtmäßige Frau, rechtmäßige Ehe, řádný, pořádný, prawý, ſprawedliwý muž, ſyn, m. řádná manželka, f. řádné manželſtwo, n. rechtmäßige Kinder, ſprawedliwé děti, f. plur. rechtmäßiger Beruf, zum Amte, zu etwas, prawé, ſprawedliwé powolánj, n. rechtmäßige That, náležitý, řádný ſkutek, m. rechtmäßige Urſache, prawá, ſprawedliwá přjčina, f. rechtmäßige Erbſchaft, rechtmäßiges Teſtament, ſprawedliwé, práwnj dědictwj, n. ſprawedliwý kſſaft, m. rechtmäßige Entſchuldigung, prawá, ſprawedliwá wýmluwa, f. rechtmäßiger Krieg, ſprawedliwá, prawá wálka, f. rechtmäßiger Feind, prawý nepřjtel, m.

Rechtmäßig, adv. ſprawedliwě, práwě, práwně, práwem, náležitě, ſluſſně, řádně, pořádně.

Rechtmäßigkeit, f. prawoſt, ſprawedliwoſt, pořádnoſt, f.

Rechtsbeflißener, m. práwům oddaný, práw pilen, práwům ſe včjcý.

Rechtsbeflißenheit, f. práwům ſe včenj, n.

Rechtſchaffen, wie ein Mann, poctiwý, dokonalý, dobře zachowalý, ſſlechetný, náležitý, wie die Handlung, That, Geſinnung, Denkungsart, Herz, dokonalý, náležitý, ſſlechetný, rechtſchaffene Prügel, dokonalý, notný weyprask, m. rechtſchaffener Menſch, dokonalý, poctiwý, náležitý, ſſlechetný člowěk, m. rechtſchaffene Arbeit, dokonalá práce, f.

Rechtſchaffen, adv. poctiwě, dokonále, zachowale, ſſlechetně, náležitě, rechtſchaffen handeln, poctiwě, dokonále, náležitě, ſſlechetně gednati, rechtſchaffen abprügeln, dokonále, notně, gak nálezj zpráſkati, rechſchaffen trinken, dokonále, gak nálezj pjti.

Rechtſchaffenheit, f. poctiwoſt, dokonaloſt, zachowaloſt, ſſlechetnoſt, náležitoſt, prawoſt, f.

Rechtschuldig, winnjk, winný, prowinilý, obwiněný.
Rechtserfahren, w práwjch zběhlý, rozumný, vmělý, zkussený, práwa powědomý.
Rechtserfahrenheit, f. w práwjch zběhlost, vmělost, zkussenost, práw powědomost, f.
Rechtsfrage, f. otázka práwnj, f.
Rechtsgelehrsamkeit, Rechtsgelahrheit, Rechtswissenschaft, f. vměnj práw, práwnj, práwowectwj, práwnictwj, n.
Rechtsgelehrter, m. práwnjk, práwowec, vmělý, rozumný, zběhlý w práwjch, m.
Rechtshandel, m. pře, rozepře práwnj, saudná pře, f. saudné gednánj, n. saud, m. haben, führen, při, saud mjti, westi, sauditi se, ihn verlieren, při, saud ztratiti, prohrati, propecy, prosauditi, we při padnauti, při neobdržeti.
Rechtshängig, w saudu gsaucý, rechtshängiger Streit, wěc w saudu, f.
Rechtskräftig, práwomocný, práwem zmocněný, rechtskräftiges Urtheil, práwomocný vsudek, práwem zmocněný, m.
Rechtskunde, f. vměnj práwnj, práw, n.
Rechtskündig, vmělý, zběhlý w práwjch, w vměnj práwnjm powědomý, rozumný.
Rechtsprechen, práwo, saud řjcy, přiřjcy, za práwo nalezti, wypowědjti, nález wyřjcy, wypowědjti, rozsauditi, rechtsprechen einem etwas, schwáliti někomu něco.
Rechtsprechung, f. wypowěděnj, n. wýpowěd, f. nález práwnj, m.
Rechtssache, f. wěc saudnj, f. s. Rechtshandel.
Rechtsspruch, m. nález práwnj, m. wýpowěd práwnj, f. rozsudek, m.
Rechtstag, s. Gerichtstag.
Rechtsverdreher, m. křiwý žalobnjk, m.
Rechtsverdrehung, f. křiwé obžalowánj, n. křiwá žaloba, f. osočenj, n.
Rechtsverständig, w práwjch rozumný, vmělý, zběhlý, s. Rechtskündig.
Rechtswegen, von, dle práwa, z práwa, sprawedliwě, práwně.
Reckel, m. Räckel, chrapaun, sliwoň, bliwoň, pohunek, traup, m.
Reckeley, f. Räckeley, chrapaunstwj, sliwoňstwj, pohunstwj, traupstwj, n.
Recken, natahowati, natáhnauti, wztáhnauti, roztahowati, Leder, kůži natahowati, in die Höhe, zwednauti, wyzwednauti.
Redart, s. Redensart.
Rede, f. řeč, f. eine Rede halten, schließen, řeč držeti, dělati, činiti, vdělati, včiniti, skončiti, zawřjti, dokonatj, domluwiti, 2) das Reden, wenn man mit einem redet, Sprache des Menschen, řeč, mluwa, f. mluwenj, n. rozpráwka, f. davon ist die Rede nicht, o tom nenj řeč, o tom se nemluwj, Reden führen, řeči, řeč westi wespolek, in die Rede fallen einem, w řeč wskakowati, wskočiti, die Rede gehet, gest řeč, hláhol, prawj se, mluwj se, hláhol se rozcházý, gemeine Rede, obecná rozpráwka, řeč, f.
Redekunst, f. vměnj o weymluwnosti, vměnj řečnické, weymluwčj, řečnictwj, n. dahin gehörig, řečnický, weymluwčj.
Reden, mluwiti, rozpráwěti, prawiti, promlauwati, promluwiti, djti, sehr stark und laut, howořiti, anfangen zu reden, wie ein Kind, bágeti, einen Knaben reden lernen, pachole včit mluwiti, ich möchte mit ihm gerne reden, rád bych s njm mluwil, promluwil, rozpráwěl, ich kann kaum reden, sotwa mohu mluwiti, mit einem, mit einander reden, mluwiti, rozmlauwati, rozpráwěti s někým, spolu, wespolek, weiter reden, dále mluwiti, man redet übel von ihm, zle se o něm mluwj, rozpráwj, reden oratorisch, eine solche Rede halten, řečiti, řečniti, řečňowati, ich konnte nicht mit ihm reden, nemohl sem s njm mluwiti, rozpráwěti, einen reden lassen,

laſſen, nechat někoho mluwiti, er konnte weder ein Wort reden, nemohl ani ſlowa promluwiti, ich kann vor Furcht, Schrecken, Scham, Zorn nicht reden, ſtrachem, lekuſtjm, hanbau, zloſtj nemohu mluwiti, promluwci, der zu viel redet, mluwný, mnohomluwný, der hoch, ſtolz von ſich redet, nádherně, wážně, wyſokomluwný, der Süßigkeiten redet, lahodnomluwný, weitſchweifig reden, omlauwati, es wäre davon viel zu reden, byloby o tom mnoho co mluwiti, co rozpráwěti, dawider reden, mluwiti proti něčemu, zu einem reden, mluwiti, promluwiti k někomu, na někoho, anders reden, anders denken, ginák mluwiti, ginák myſliti, nicht reden können, da man die Sprache verliert, nemocy mluwiti, ſtolz von ſich reden, hrdě a pyſſně, z wyſoka a z pyſſna mluwiti, einem recht ins Herz reden, někomu gak náležj do ſrdce mluwci, redender Beweis, redendes Beyſpiel, zgewný důkaz, příklad, gut franzöſiſch reden, dobře francauzſky mluwiti, rozpráwěti, leiſe reden, lehky, zticha, tiſſe, lehaučky, ſſepmo, poſſepmo mluwiti.

Reden, das, mluwenj, promlauwánj, n. mluwa, f. ein ſtarkes und lautes, howořenj, n. mit jemanden, mluwenj, promluwenj, promlauwánj, rozpráwěnj, n. rozpráwka s někým, f. vieles, mnohomluwenj, n.

Redensart, f. způſob mluwenj, w mluwenj, řečňowánj, řečnění, m.

Redlich, poctiwý, ſſlechetný, zachowalý, ſ. Rechtſchaffen.

Redlich, adv. poctiwě, ſſlechetně, ſ. Rechtſchaffen.

Redlichkeit, f. poctiwoſt, ſſlechetnoſt, zachowaloſt, f. ſ. Rechtſchaffenheit.

Redner, m. řečnjk, weymluwčj, m.

Rednerinn, f. řečnice, f.

Rednerisch, řečnický, řečničj, weymluwčj.

Rednerisch, adv. řečnicky, po řečnicku.

Rednerkunſt, ſ. Redekunſt.

Ref, n. Reff. Ráf, Ráff, gho, n.

Regel, f. prawidlo, n.

Regellos, bez prawidla, bezprawidelnj.

Regelmäßig, ordentlich, prawidelnj, wedlé prawidla, pořádný, řádný, zřjzený.

Regelmäßig, adv. podlé, dle prawidla, prawidlně, pořádně, zřjzeně.

Regelmäßigkeit, f. prawidelnoſt, pořádnoſt, zřjzenoſt, f.

Regen, bewegen, hýbati, hnauti, pohybowati, pohnauti, ſich, ſe, ſ. Bewegen; kein Glied regen können, ani audem nemocy hnauti, einen Finger regen, prſtem hnauti.

Regen, m. déſſť, m. prſſka, f. kleiner, deſſtjk, deſſtjček, m. ſtarker, jählinger, přjwal, m. im Regen, w deſſti.

Regenbach, m. potok deſſtowý, m.

Regenbogen, m. duha, f. davon, duhowý.

Regenfröſchgen, n. roſnj žabka, f.

Regenguß, m. ligawec, ligawý deſſť, přjwal, m.

Regenhaft, deſſtowý, deſſtný, ſlotný, ſchýlený k deſſti, iſt es, ſieht es aus, ſolcher Tag, deſſtowý, schýlený k prſſce den, m.

Regenmantel, m. Kleid, Rock, pláſſť pro déſſť, m.

Regent, m. Regierer, Oberherr, Landesherr, panownjk, wládař, wládce, mocnář, ředitel, zpráwce, m. Regenten, wrchnj zpráwcowé, ředitelowé země, neywyššj wředujcy zemſſtj, m. plur. 2) der an eines andern Stelle regiert, als z. B. bey einer Schule, ředitel, zpráwce ſſkoly, ſſkolnjk, m.

Regentinn, f. panownice, wládařka, ředitelkyně, mocnářka, f.

Regentenſtand, m. ſtaw wládařſký, panownický, řiditelſký, m.

Regentſchaft, f. wládařſtwj, panownictwj, panowánj, n. wláda, zpráwa, f.

Regenwaſſer, n. deſſtowá woda, f.

Regenwetter, n. deſſtowý, ſlotný počas, m. ſlota, f.

Regenwind, m. deſſtowý wjer, s prſſkau, m.

Regen-

Regenwurm, m. dessťowý čerw, hljssť zemský, m.
Regieren, etwas, zprawowati, opanowati, řjditi, wládnauti s něčjm, als Vorsteher, Regent, panowati, wládařiti, wládnauti, sich selbst regieren, sám sebau wládnauti, regieren wie die Planeten, (nach der gemeinen Meynung) panowati, ein Schiff regieren, loď zprawowati, die Stadt, zprawowati, řjditi město, sich von einem regieren lassen, dáti se od někoho opanowati.
Regierer, m. zpráwce, m. s. Regent.
Regiersucht, f. žádost panowánj, f.
Regierung, f. panownictwj, panowánj, wládařstwj, n. wláda, zpráwa, f. zprawowánj panstwj, n. führen, wládařstwj, zpráwu držeti, wládu, panstwj mjti.
Regierungsrath, m. rada wládařská, panownická, řjditelská, f.
Regiment, n. Regierung, Herrschaft, zpráwa, f. s. Regierung, 2) ein Regiment Soldaten, tem, m.
Register, n. regstřjk, zpráwnjk, m. zprawidlo, vkázadlo, n. vkázatel, m.
Regnen, dsstjti, prsseti, Steine, prsseti, dsstjti kamenj, kamenjm.
Regnerisch, desstiwý.
Regung, f. hnutj, hýbánj, pohnutj, n. s. Bewegung.
Reh, n. srna, f. junges vom Reh, daněk, danček, m.
Rehbock, m. srnec, m.
Rehhaut, f. srnčj kůže, f.
Reibeisen, n. struhadlo, n. kleines, struhátko, n.
Reiben, klein machen, třjti, an etwas reiben, natjrati, přitjrati, přitřjti, die Haut kratzen, ssaustati, drbati, třjti, sich an einem, otjrati se o někoho, unter die Nase reiben, třjti pod nos, etwas woran reiben, třjti, ssaustati, wund reiben, zdrbati, rozdrbati, prodrbati, rozssaustati, sich woran reiben, o něco se drbati, česati, třjti, die Kniee sich im Bade reiben, drbati, Farben, barwy třjti, einem die Ohren voll, někomu plné vssi namluwiti.
Reiben, das, třenj, drbánj, ssaustánj, n. an einander, přitjránj, přitřenj, natjránj, n.
Reiber, m. třjč, m.
Reibstein, m. třjcý kámen, m. mořská pěna, f.
Reibtuch, n. sukno, n. ssat třjcý, k třenj, m.
Reibung, s. Reiben, das.
Reich, bohatý, boháč, bohatec, m. am Gelde, peněžitý, bohatý, hogný na penjze, an andern Dingen, bohatý, hogný, reiches Kleid, bohaté ssaty, m. plur. reich machen, bohatiti, zbohatiti, obohatiti, bohatým vdělati, včiniti, reich werden, bohatnauti, zbohatnauti, sehr reich, přebohatý.
Reich, das, Regierung, králowstwj, n. das Reich, Deutschland, Řjsse, f.
Reichen, hergeben, darreichen, dáwati, podáwati, podati, do rukau dáti, podati, dodáwati, k rukám podati, reiche her, podey, die Kosten reichen, vtratu, vtraty, náklad westi, činiti, 2) zulangen, genug seyn, stačiti, postačiti, dostačiti, wystačiti, 3) reichen, langen, sich erstrecken bis wohin, sáhati, dosahowati, wysahowati, wztahowati se.
Reichhaltig, hogný.
Reichhaltig, adv. hogně.
Reichhaltigkeit, f. hognost, f.
Reichlich, hogný.
Reichlich, adv. hogně.
Reichsabschied, m. Řjšská wýpowěd, f.
Reichsapfel, m. ragské gablko, n.
Reichsarmee, f. Řjšské wogsko, n.
Reichserbe, m. dědic Řjsse, m.
Reichsfürst, m. Řjšské knjže, n.
Reichsgraf, m. Řjšské hrabě, n.
Reichsstadt, f. Řjšské město, n.
Reichsstand, m. staw Řjšský, m.
Reichstag, m. sněm Řjšský, m.
Reichsthaler, m. tolar Řjšský, m.
Reichsverweser, m. zpráwce Řjsse, m.
Reichthum, m. bohatstwj, n.
Reif, m. Ring, kruh, m. kleiner, kraužek, m. an einem Faß, obruč, f. u. m. kleiner, obraučka, f.
Reif, m. gefrorner Thau, gjnj, n. padlý mráz, m. voll Reifs, ginowatý.

Rei-

Reif, adj. zeitig, zralý, dozralý, dospělý, dosslý, wie Obst, zralý, dozralý, reif zum Heurathen, dospělý, doroſtlý, zroſtlý, wie ein Frauenzimmer, pauna na wdánj, na tě době, doroſtlá, hodná muže, dospělá, wěk magic k wdánj hodný, reifes Alter beym Frauenzimmer, wěk k wdánj hodný, dospělý, m. reif werden, zráti, dozráti, docházeti, dogjti, dozrávati, wyzráti, dospjwati, wie das Obſt, dozráti, dozrávati, wie ein junger Menſch, dospjwati, dorůſtati, dospěti, doroſti, reif machen, wie die Sonne das Obſt, k zraloſti přiweſti, činiti dozralé, dozrávati, reifes Alter, dospělý wěk, m. reifer Verſtand, dospělý rozum, m.

Reife, f dozraloſt, zraloſt, f. Reife des Verſtandes, Alters, dospělosť rozumu, wěku, f.

Reifen, zeitig werden, zráti.

Reiflich, zralý, reifliche Ueberlegung, zralý rozmyſl, m.

Reiflich, adv. zrale.

Reiger, m. wolawka, f. čepě, n. vom Reiger, wolawčj.

Reihe, f. řád, m. řada, pořádka, f. pořádek, m. poſlaupnoſt, f. Zähne in zwo Reihen, dwauřadé zuby, m. plur. nach der Reihe, po pořadu, po pořádku, poſlaupně, popořád, popořádkem, in die Reihe, nach der Reihe herum, kolem, pořádkem okolo, kolem, die Reihe iſt an mir, na mne geſt pořádka, řad, eine Reihe Stühle, Bäume, řada ſtolic, ſtromů, nach der Reihe ſtehen, řadau ſtáti, die Reihe der Fürſten, poſlaupnoſt knjžat, f.

Reihen, der, kůr, m.

Reiher, m. Vogel, wolawka, f.

Reim, m. rým, reym, rytm, m. machen, rýmy, rytmy ſkládati, dělati, dazu gehörig, rýmownj, rytmowny, rytmownj, rytmowný.

Reimen, einen Vers, Worte, rýmowati, ſich wie Worte, ſich ſchicken, zu etwas, ſrownáwati ſe, rýmowati ſe, dieß reimt ſich nicht, to ſe neſrownáwá.

Reimer, m. Reimſteller, rýmownjk, rytmjř, rýmů, rytmů ſkladač, ſkladatel, m.

Reimerey, f. rýmowánj, rytmowánj, n.

Reimkunſt, f. rýmownj, rytmownj, rýmowné wměnj, rytmjřſtwj, n.

Reimſchmied, ſ. Reimer.

Reimweis, rýmowně.

Rein, čiſtý, äußerlich, rein, reinlich, čiſtý, čiſtotný, ſſwarný, čacký, 2) reinen Mund halten, ſmlčeti, wie die Sprache, Schreibart, čiſtý, ſſwarný, rein halten, čiſté, w čiſtotě zachowati, zachowáwati, rein waſchen, čiſtě mýti, reine Jungfer, čiſtá panna, f. reine Luft, čiſté powětřj, n.

Rein, adv. čiſtě, äußerlich, rein, reinlich, čiſtotně, čiſtě, čacke, ſſwarně, rein ſchreiben, ſprechen, čiſtě, ſſwarně pjáti, mluwiti.

Reinfahren, m. u. n. ein Kraut, wrátyč, m.

Reinfahrenkraut, n. řebříček, m.

Reinigen, čiſtiti, wyčiſtiti, očiſtiti, von Sünden, očiſtiti od hřjchů, Gaſſen, Kanäle, Wege, Stuben, Ställe, čiſtiti, kliditi, cýditi, wycýditi, die Gefäße, čiſtiti, wyčiſtiti, wypláknauti, den Leib, počiſtiti.

Reinigkeit, f. čiſtota, f. äußerliche, čiſtota, čiſtotnoſt, čackoſt, ſſwarnoſt, f. der Sprache, čiſtota, ſſwarnoſt řeči, f.

Reinigung, f. čiſtěnj, očiſſtowánj, n, von Sünden, Losſprechung, očiſtěnj od hřjchů, n, des Leibes, počiſſtěnj, n.

Reinigungsmittel, n. lékařſtwj pro počiſſtěnj, čiſſtjcý, n.

Reinlich, čiſtotný, čiſtý, ſſwarný, čacký, plechý.

Reinlich, adv. čiſtotně, čiſtě, ſſwarně, čacce.

Reinlichkeit, f. čiſtotnoſt, čiſtota, čackoſt, ſſwarnoſt, (plechota,) f.

Reinſchwalbe, f. rorýs, m.

Reinweide, f. ptačj zob, m.

Reis, m. reyže, f.

Reis, n. Zweig, prautek, m.

Reiſt,

Reiſe, f. ceſta, chůze, chodba, gjzda, paut, f. girj ceſtau, n. eine weite in fremde Länder, ceſta daleká, paut, f. wo gehet die Reiſe hin? kam geſt ceſta? eine Reiſe anſtellen wohin, ceſtu předſewzýti, eine Reiſe haben, in Willens, hodlati někam geti, thun, na ceſtu gjti, paut, putowánj činiti, ſich auf die Reiſe begeben, ſich darauf machen, ſie antreten, na ceſtu ſe dáti, wydati, wybrati, wyprawiti, wenn ſie weit gehet, wyprawiti ſe, wydati ſe na ceſtu, na paut, die Reiſe vollenden, ceſtu wykonati, auf Reiſen geben, ſ. Reiſen; zur Reiſe gehörig, ceſtnj, poceſtnj, pautnický.

Reiſebeſchreibung, f. popſánj, wypſánj ceſty, n. popis, weypis, m. poſpiſa ceſty, f.

Reiſebündel, n. od. m. filec, tlumok, m.

Reiſefahrt, f. gjzda, f. ſ. Reiſe.

Reiſefell, n. ranc, m.

Reiſefertig, na ceſtu wyprawený, přichyſtaný, přiſtrogený, hotowý.

Reiſegefehrte, Reiſegefährte, m. towaryš ceſty, na ceſtě, ceſtnj, poceſtnj, ſpolupoceſtný, ſpoluchůdce, ſpolupoceſtnjk, m.

Reiſegeld, n. penjze na ceſtu, ceſtnj, m. plur.

Reiſegeräthe, n. nářadj poceſtnj, na ceſtu, ceſtnj, n.

Reiſegeſell, ſ. Reiſegefehrte.

Reiſegeſellſchaft, n. towaryšſtwo ceſtnj, poceſtnj, ceſtné, n.

Reiſehaft, ceſtnj, poceſtnj, pautnický.

Reiſehut, m. pautnický, ceſtnj klobauk, m.

Reiſekleid, n. ſſaty ceſtnj, pautnické, m. plur.

Reiſemantel, m. plášť ceſtnj, pautnický, m.

Reiſen, verb. wohin, geti, gjti ceſtau, putowati, zur Luſt, wygeti, wygjti ſobě, du kannſt reiſen! reiſe! můžeš ſe klidit! odebrat! wo reiſeſt du hin? kam gedeš, putuges? durch die Welt, Länder, durch ein Land reiſen, wo herum reiſen, progeti, progjti, progjždeti, procházeti, ſchoditi, ſjezditi ſwět.

Reiſen, das, gezdění, putowánj, n. die Reiſen, ceſty gjzdy, f. plur. auf Reiſen gehen, gezditi, na ceſty gjti, choditi.

Reiſender, m. poceſtný, pautnjk, m.

Reiſepfennig, m. penjz ceſtnj, poceſtnj, na ceſtu, m.

Reiſerock, ſ. Reiſekleid.

Reiſeſack, m. tlumok, m.

Reiſetaſche, f. tlumok, m.

Reiſewagen, m. wůz poceſtný, ceſtnj, m.

Reiſig, gjzdný, gezdec, m. reiſiger Zeug, reiſige Knechte, gjzda, f. gezdectwo, n. lid gjzdný, m.

Reiß, m. die Frucht, reyže, f. ein Zweig, wětew, wětwička, f. Holj, rožďj, n.

Reißaus nehmen, s wańkem ſe poraditi, s rychljkem radu wzýti, wyhnauti.

Reißbret, n. prkno, prkýnko k nawržennj, n.

Reißbund, n. otýpka rožďj, okleſtků třjſek, f.

Reißen, trhati, trhnauti, dráti, herausreißen, wytrhnauti, aus der Gefahr, z nebezpečenſtwj wytrhnauti, wychwáliti, aus der Hand, z ruky wytrhnauti, wydřjti, an ſich, vwázati ſe w něco, mocý ſy oſobiti, herab, herunter, ztrhnauti, ztrhati, einen vom Pferde, z koně ztrhnauti, mit ſich fort, vertrhnauti, odtrhnauti, Poſſen reißen, dowáděti, laſſkowati, ſſaſſkowati, fraſſky, ſſaſſky, ſſibřinky prowozowati, reißen, zeichnen, nawrcy, naſtjniti, nawrhowati, obrazyti, reyſowati, reißen, voneinander entzwey, neut. od. paſſ. roztrhnauti ſe, der Strick reißt, prowaz ſe trhá, im Leibe, trhati, hrýzti, in das Geld reißen, běžeti do penez, ſich um etwas, dráti ſe, trhati ſe o něco.

Reißen, das, trhánj, n. im Leibe, zřenj, hryzenj, trhánj w břiſſe, n.

Reißend, trhawý, wie ein Strom, prudký, hltawý, wie ein Thier, ſápawý, drawý.

Reißend, adv. hltawě, ſápawě, reiſſend abgehen, náramně, ſylně, až hrůza odcházeti.

Reiß-

Reißfeder, f. reyſownj pêro, k reyſowánj, n.
Reißholz, n. Reißig, rożdj, n. oklesstky, m. plur. rýwj ſuché, n.
Reißicht, rýwowý, rożdowatý.
Reißkunſt, f. vmênj reyſownj, n.
Reißmus, n. reyżowá, z reyże kaſſe, f.
Reißſuppe, f. poljwka z reyże, reyżowá, f.
Reißzeug, n. přjprawa reyſownj, f.
Reitbahn, f. mjſtò gezdecké, gezdiſſtě, n.
Reiten, geti, gezditi na koni, wo reiteſt du heute hin? kam dnes gedeš, pogedeš, herzu geritten kommen, přigeti na koni, přitočiti ſe, reiten können, vmêti gezdit, ein Pferd, geti na nêgakém koni, hineln reiten, wgeti, einen nieder, zu Boden, přegeti koněm, wo man durchreiten kann, ſgezdný, ein Ort, Platz, auf dem man reiten kann, ſgezdné mjſto, n. da müßte mich der H., T. reiten, toť by muſyl čert na mne wſednaut, der Teufel reitet ihn, čert w něm wêzý, čert nań wſedl.
Reiten, das, gezdênj, n. gjzda, f.
Reitend, gjzdecý.
Reitend, adv. gezdecky.
Reiter, m. gezdec, gjzdný, (reychar,) m.
Reiterey, f. gezdectwo, n. gjzda, f. gjzdný lid, m. Reiterey, das Reiten, gjzda, f.
Reitknecht, m. pacholek od koni, m.
Reitpferd, n. gezdecký, gjzdný kůň, m.
Reitrock, m. gezdecký, gjzdný plášť, m.
Reitſchule, f. gjzdárna, ſſkola gezdecká, f.
Reittaſche, f. gezdecká, gjzdná taſſka, f.
Reiz, m. wnada, f. podnêt, m. Reiz, Schönheit, Annehmlichkeit, wytečnoſt, lepota, wnada, vſſlechtiloſt, ſljčnoſt, f. dráždidlo, n.
Reizen, wnaditi, wábiti, lákati, lauditi, drážditi, einen zu einer Gemüthsbewegung, als zum Zorne, drážditi, zdrážditi, wzdrážditi, rozdrážditi, ponaukati, popauzeti, ſſkádliti, zu einer That, popuditi, ponuknauti, zur Liebe, zur Geilheit, k láſce, k wjlnoſti drážditi, wnaditi, reizen, gefallen, lákati, wábiti, wnaditi, der leicht zu reizen iſt, popudliwý.
Reizend, wnadjcý, wábjcý, dráždjcý, ſchön, annehmlich, lepý, wytečný, vſſlechtilý, ſljčný, wie eine Gegend, vſſlechtilý, miloſtný.
Reizer, m. ponaukač, m.
Reizung, f. wnazenj, wábenj, lauzenj, n. wnada, f. lákánj, dráždênj, n. Reizung, Anmuth, dráždidlo, n.
Religion, f. náboženſtwj, n.
Religionsfreyheit, f. ſwoboda w náboženſtwj, f.
Religionshaß, m. nenáwiſt náboženſtwj, f.
Religionskrieg, m. wálka pro, ſtrany náboženſtwj, f.
Religionsſache, f. wêc ſtrany náboženſtwj, f.
Rellmaus, f. myš Německá, f.
Rennbahn, f. mjſto honěj, kolěj, závodnj, n. hony, m. plur.
Rennen, têkati, tecy, cwálem, cwálkem bêżeti, hnáti, řititi ſe, cwálati, vprkem hnáti, herzu, herbey, přitecy, přiſpjſſiti, přihnati, in ſein Verderben, k ſwé záhubě poſpjchati, poſpjſſiti, mit dem Pferde, koněm hnáti, tecy, unter die Feinde rennen, in das Kriegsheer, wřititi ſe, wtecy, wrazyti ſe mezy nepřátely, mezy wogſko, hin und her, ſem a tam têkati, hánêti, davon, vhánêti pryč, auf den Feind losrennen, řititi ſe, hnáti vprkem na nepřjtele, wie ein wildes Thier, řititi ſe na někoho, nach etwas, dychtêti po něčem, dazu gehörig, ryčný, einem den Degen durch den Leib rennen, wrazyti někomu kord nawſkrz, ſkrze tělo prohnati, prorazyti kordem.
Rennen, das, têkánj, řitênj, n. in vollem, vprkem, cwálem, cwálkem.
Renner, m. têkač, m.
Rennſchiff, n. honěj, ſſkelěj loď, f.
Rennſpiel, n. hra závodnj, o závod, ryčná hra, f.
Rente, f. důchod, m.
Renten, f. plur. důchody, poplatky, m. plur.

Rep

Renterey, f. důchod, m. dazu gehörig, důchodnj.
Rentkammer, f. pokladna, pokladnice, komora důchodnj, f.
Rentmeiſter, m. důchodnj, důchodnjk, důchodnj vřednjk, bernjk, m.
Rentmeiſteramt, n. vřad důchodnj, m.
Rentſchreiber, m. důchodnj pjſař, m.
Republik, f. obec, f.
Republikaner, m. občan, m.
Reſidenz, f. ſýdlo, obydlj králowſké, n.
Reſidenzſtadt, f. ſýdelnj město, n.
Reſt, m. oſtatek, m. ſ. Rückſtand; Reſt von der Waare, zbytek, m. 2) einem den Reſt geben, vſmrtiti nèkoho, zabiti docela, dorazyti ho.
Reſtchen, n. von der Waare, zbytek, m.
Retten, ochrániti, obhágiti, zachrániti, chrániti, ſich, ſein Leben retten, ochrániti ſe, ſwůg žiwot, wohin, vtecy ſe nèkam, mit der Flucht, vtečenjm, vtèkem ſe ochrániti, ſich retten mit etwas, nämlich auch die Sache, etwas, ochrániti, einen vom Unglücke, von der Gefahr, ochrániti od neſſtěſtj, od nebezpečenſtwj, zproſtiti neſſtěſtj, nebezpečenſtwj, wyproſtiti, wychwáti ti z neſſtěſtj, z nebezpečenſtwj.
Retter, m. ochránce, wyproſtitel, wychwatitel, m.
Rettich, Rettig, m. řetkew, f.
Rettung, f. pomoc, f. ochránènj, n. ochrana, f.
Reue, f. pykánj, pokánj, n. ljtoſt, f. hoře, n. žaloſt, f. žel, m. haben, mjti ljtoſt, hoře, žaloſt. Reue und Leid, žel a ljtoſt, ſkrauſſenoſt, f.
Reuen, litowati, pykati, želeti nèčeho, hoře mjti, žel, ljto býti nèčeho nèkomu, es reuet mich, geſt mi ljto, žel, litugi, pykám, željm, ſich nicht reuen laſſen, nelitowati, neželeti, nepykati, laß dich es nicht reuen, nelitůg, nežel, nepykey toho, ſich reuen laſſen, litowati, želeti, pykati nèčeho.
Reuig, pykagjcý, pokánj činjcý, ſkrauſſený, mit reuigem Herzen, ſkrauſſenym ſrdcem.
Reukauf, m. Božj penjz, záwdawek, m.
Reuie, f. wrſſe rybářſká, f.
Reuſpern, od. Rauſpern, chrčati, odchrkati, heraus, chrkánjm wywrcy, wychrkati, wychrknauti.
Reuſperu, das, chrkánj, odchrkánj, n.
Reuten, játen, plèti, pljti, planiti, pleniti, wytrháwati.
Reuten, das, Játen, pletj, plenj, wyplenj, wytrháwánj, n.
Reuthaue, f. planj ſekera, kratce, motyka, f.
Rhabarber, f. Rhebarbarum, rebarbara, f.
Rhede, f. krag břehu, m.
Rheder, m. pán břehu, m.
Ribbe, od. Rippe, f. zebro, n.
Ribbenſtoß, m. vſtrk, m. vdeřenj w žebro, n. geben, vdeřiti w žebro.
Richten, urtheilen, ſauditi, jemanden richten, ſauditi nèkoho, etwas in einer Sache, řjditi, Leute richten, ausrichten, ſauditi, přeſauditi, třepati, přetřepati lidi, er richtet jedermann, každého přeſaudj, přetřepá, každého ſaudj, Gott richte mich! Bůh mne ſuď! Bůh ať mne ſaudj! richten, ſtrafen einen, poprawiti nad nèkým, 2) richten auf etwas, wohin wenden, kehren, rownati, zprawowati, obraceti, den Zeiger auf neun Uhr, das Fähnlein, das Stück gegen dieſer oder jener Seite richten, obrátiti, obraceti, richtet den Weg des Herrn, ſtrogte, přiſtrogte, připrawte ceſtu páně, gerade, zpřjmiti, zrowna, zpřjma měřiti, naměřiti, narownati, naſtrogiti, obrátiti, ſich nach etwas, nach einem, nach den Umſtänden richten, řjditi ſe, zprawowati ſe podlé nèčeho, nèkým, podlé okoličnoſti, okoličnoſtmi, du kannſt dich darnach richten, můžeš ſe podlé toho, tjm zprawowati, řjditi, den Weg wohin, ceſtu nèkam ſmjřiti, obrátiti, die Soldaten in die Ordnung, zſſikowati, ſich wie die Soldaten, připrawiti ſe, přiſtrogiti ſe, richtet euch! přiſtrogte ſe, zprawte ſe, připrawte ſe, zpřjmte ſe! die Rede nach den Hörern richten, řeč dle poſlauchačů naſtrogiti, zřjditi, zprawiti, ſein Gemüth, ſeine Gedanken auf

etwas

etwas richten, myſl ſwau, myſſlenj ſwé k něčemu přiwinauti, přiložiti, naſaditi, obrátiti, ſmyſly ſwé k něčemu obrátiti, ſeine Rede worauf, řeč na něco obrátiti, ſich nach der Zeit richten, zprawowati, řjditi ſe dle času, propůgčiti ſe času, howěti času, in die Höhe richten, zpřjmiti, wztýčiti, natáhnauti wzhůru, 3) ins Gelenk bringen ein Bein, narownati, narownáwati.

Richter, m. ſaudce, ſudj, (rychtář,) m.

Richteramt, n. ſaudſtwj, n. ſaudce, ſudjho wřad, m.

Richterhaus, n. ſaudný, ſaudnj dům, m. ſaudnice, f.

Richterinn, f. ſaudcowá, f.

Richterlich, ſaudný.

Richterſchwerd, n. meč ſaudný, m.

Richterſpruch, m. weynoſ, m. weypoſwěd ſaudce, f.

Richterſtube, f. ſaudnice, ſaudnj ſwětnice, prawnj ſwětnice, f.

Richterſtuhl, m. ſaudná, ſaudnj ſtolice, f.

Richtig, recht, gehörig, pořádný, prawný, náležitý, zewrubnj, ſprawedliwý, prawý, richtiger Gedanke, prawá, náležitá myſſlenka, richtig ſeyn, fertig ſeyn mit etwas, mit einem, hotow býti, wir ſind richtig, my gſme hotowi, zprawení, porownáni, richtig machen etwas mit einem, zprawiti, zaprawiti, porownati, ſpořádati něco s někým, es iſt richtig, dobře geſt, richtige Zahl, počet zauplna, mit ihm, ihr in Anſehung der Heurath, giž geſt hotowo, der Beförderung, die Rechnung, Summe, Zahl iſt richtig, počet, ſumma geſt dobře, geſt zauplna, es iſt ſchon alles richtig, geſt giž wſſecko dobře, wſſecko ſpořádáno, zprawено, in dem Hauſe iſt nicht richtig, w tom domě nenj dobře, richtiges Teſtament, řádný, oprawdowý kſſaft, m. richtig! dobře! předobře! richtige Bezahlung, pořádné, náležité placenj, n. er iſt in ſeinen Sachen richtig, geſt zpráwný w ſwých wěcech, richtige Sache, Schuld, prawá, náležitá wěc, f. náležitý dluh, m.

Richtig, gewiß, giſtě, giſtorně.

Richtig, adv. zauplna, dobře, náležitě, pořádně, zewrub, richtig zutreffen, dobře, náležitě, zauplna ſe ſrownáwati, richtig bezahlen, náležitě, zauplna zaplatiti, ſich richtig einfinden, dáti ſe náležitě widěti.

Richtigkeit, f. prawoſt, prawota, oprawdiwoſt, náležitoſt, pořádnoſt, f. es hat ſeine Richtigkeit, a) es iſt wahr, má ſwé mjſto, geſt dobře, prawda, b) es iſt zu Stande, ausgemacht in Ordnung, geſt ſpořádáno, ſprawено, die Rechnung hat ihre Richtigkeit, počet geſt dobře, geſt náležitý, Richtigkeit, die man mit einem macht, pořádnoſt, f. mit einem machen, in Richtigkeit bringen, pořádnoſt dělati, činiti, wděłati, včiniti, w pořádnoſt wgjti s někým, im Zahlen, zaprawiti něco, pořádnoſt včiniti, ſpořádati něco, zur Richtigkeit, in Richtigkeit kommen, přigiti k pořádnoſti, an der Richtigkeit zweifeln, na giſtotě, oprawdowoſti pochybowati.

Richtplatz, m. mjſto poprawnj, poprawiſſtě, rozhranj, n.

Richtſcheit, f. wheľnice, f. prawidlo, n.

Richtſchnur, f. prawidlo, n. kleine, prawjdko, n.

Richtſchwerd, n. meč poprawnj, m.

Riechen, act. den Geruch empfinden, woněti, wůni cýtiti, čjti, čenichati, etwas riechen, merken, čjti, cýtiti, woněti, čentchati, ich kann es nicht riechen, nemohu to woněti, an etwas riechen, woněti, přiwoněti k něčemu, ich mag nicht riechen in euere Verſammlung, neſchcy přiwoněti k waſſj ſpolečnoſti, nach dem Irdiſchen riechen, čenichati, zapáchati zemſtwjm, a) einen Geruch von ſich geben, woněti, wůni od ſebe, ze ſebe dáwati, páchnauti, gut, pěkně, ljbě woněti, ljbě páchnauti, übel, nepěkně woněti, nelibě páchnauti, zapáchati, es riecht ihm aus dem Munde, páchne mu z huby, z uſt, nach

et was, něčim páchnauti, zapáchati, woněti, vom Schweiſe, Stalle, potem, koňmi páchnauti, nach Roſen, růžemi woněti, was riecht, wonný, woňawý.

Riechen, das, der Sinn, čuch, m. wonění, n. wie die Sache riecht, wůně, f.

Riedgras, n. ráſa wodnj, f.

Riegel, m. záwora, přjwora, f. kleiner, záworka, přjworka, klička, f. den Riegel vorſchieben, záworu přetáhnauti, zaſtrčiti.

Riegelſam, obratný, ohbitý, porozčitý.

Riemen, m. řemen, m. kleiner, řemének, řemýnek, m. vicle, řemenj, n. řemeny, m. plur. an der Schleuder, řemenj, n. daraus gemacht, řemenný.

Riemer, m. řemenář, vzdář, m.

Riemerhandwerk, n. řemenářſtwj, n.

Riempferd, n. přednj kůň, m.

Ries, Papier, n. rys papjru, m.

Rieſe, m. obr, m. von Rieſen, obrowý, obrowſký.

Rieſeln, wie ein Bach, ſſuſtěti, chrčeti, rieſelnder Bach, chrčicý potok, m.

Rieſeln, das, ſſuſtěnj, chrčenj, n.

Rieſengebirge, n. obrowſké, krkonoſké hory, f. plur.

Rieſengeſtalt, f. obrowá poſtawa, f.

Rieſengröße, f. weyſſka obrowá, obra, f.

Rieſenkrieg, m. bog, m. půtka obrůw, obrowá, f.

Rieſenmäßig, obrowý, obrowſký, gako obr.

Rieſenmäßig, adv. obrowſky, co obr.

Riffel, f. drbadlo, ſtruhadlo, n. ſtruh, m.

Riffeln, drbati, ſtrauhati, an einem, hoblowati, cepowati někoho.

Riffeln, das, drbánj, ſtrauhánj, n.

Rind, n. howězý dobytek, ſkot, m. vom Rinde, howězý.

Rindchen, n. des Brodes, kůrka, ſkywka, f.

Rinde, f. der Bäume, die äußere, ſtarke, kůra, f. die innere, zarte, lyko, n. wnitřnj kůra, f. des Brodes, oder vom Ausſchlage, kůra, f. was eine ſtarke Rinde hat, kůrowatý, kornatý.

Rinderbraten, m. howězý pečeně, f.

Rindermarkt, m. dobytčj trh, m. tržiſſtě, trhowiſſtě, n.

Rindern, adj. vom Rinde, howězý.

Rindern, verb. wie die Kühe, reliti ſe, oreliti ſe.

Rinderſtall, m. howězýho ſkotu, dobytka chlěw, m.

Rindfleiſch, n. howězý maſo, n. howězyna, f.

Rindicht, rindig, kůrowatý, kornatý.

Rindsauge, n. wolowec, m.

Rindſuppe, f. howězý poljwka, f.

Rindszunge, f. howězý gazyk, m.

Rindvieh, n. howězý dobytek, ſkot, m. ein rechtes, howado, n.

Ring, m. prſten, m. Kreis, kolo, n. etwas zu faſſen, kruh, m. Ring der Planeten, des Mondes, der Sonne, okolek, m. kolo, n. der Säulen, kotauč, m. Ring an der Thüre, kruh, m. Markt, tržiſſtě, n. trh, m. am Rade, zděř, f.

Ringartig, prſtenný.

Ringelblume, f. měſýček, m.

Ringelchen, n. prſtýnek, m. an dem Vorhange, am Panzer, kraužek, m.

Ringeltaube, f. hřiwnáč, leſnj diwoký holub, m.

Ringen, zapáſyti, w zápas gjti, wgjti, die Hände, rukama lomiti, nach etwas, als Ehre, taužiti po něčem, neſti ſe k něčemu, ſnažnoſtj k něčemu měřiti, ringen nach Unglück, Verdruß, poſpjchati k neſſtěſtj, k mrzutoſti, Wäſche ringen, ždjmati, mit dem Tode, ſmrtj zapáſyti.

Ringen, das, zápas, m. zapáſenj, n. der Hände, lomenj rukama, n.

Ringer, m. zapáſnjk, záwodnjk, m.

Ringfertig, rychlý, ohbitý, hbitý, obratný, ohebný, doſkočný, byſtrý, křepký, čilý.

Ringfertigkeit, f. rychloſt, ohbitoſt, obratnoſt, hbitoſt, doſkočnoſt, byſtroſt, křepkoſt, čiloſt, f.

Ringfutter, n. pauzdro na prſteny, n.

Ringkaſten, m. ſchrána na prſteny, f.
Ringlein, n. prſtýnek, m. am Panzer, ſonſt krauzek, m.
Ringmacher, m. prſtenjk, m.
Ringmauer, f. ohrada, zed kolem okolo, f.
Ringplatz, m. zápaſyſſtě, mjſto zápaſnj, záwodnj, n.
Ringsherum, kolem, kolem okolo, wůkol.
Ringweiſe, w gednom kole.
Rinne, f. ſtrauha, krně, f. auf den Dächern, žlab, m.
Rinnen, téct, těkati, ljti ſe, es rinnt ihm aus den Augen, teče mu z očj.
Rippe, f. žebro, n.
Rippenſtoß, ſ. Ribbenſtoß.
Ripsraps, naſpěch, halabala.
Riß, m. roztrženina, f. rozedřenj, tržnj, n. Riſſe bekommen, trhati ſe, rozedřjti ſe, Riß im Kleide, rozparek, m. rozedřenj, n. was Riſſe hat, voll Riſſe, trhlý, Riß, Zeichnung, nawrženj, n.
Ritt, m. gezd, m. gizda, f. einen Ritt thun, činiti, včiniti gezd, gizdu, wygeti, auf einen Ritt, wprkem, gednjm rázem, wrzem.
Ritter, m. rytjř, (gezdec, kopennjk,) m. zum Ritter ſchlagen, machen, rytjřem včiniti, na rytjřſtwo paſowati, armer Ritter, chudý rytjř, m. bába, f.
Ritterlich, rytjřſký, gezdecký.
Ritterlich, adv. rytjřſky, po rytjřſku.
Rittermäßig, rytjřſký.
Rittermäßig, adv. rytjřſky, po rytjřſku.
Ritterorden, m. řád rytjřſký, gezdecký, m.
Ritterſchaft, f. die Würde, rytjřſtwj, (kopenictwo,) n. die Ritter, rytjřſtwo, gezdectwo, n.
Ritterſitz, m. ſýdlo rytjřſké, n.
Ritterſpiel, n. hra rytjřſká, f.
Ritterſporen, m. ſwalnjk králowſký, m. oſtruha rytjřſká, f.
Ritterſtand, m. die Würde, ſtaw rytjřſký, m. 2) die Ritterſchaft, rytjřſtwo, kopenictwo, n.
Rittlings, reitend, gezdecky.
Rittmeiſter, m. rytmiſtr, m.
Rittmeiſterſtelle, f. mjſto rytmiſtra, n.
Ritz, m. ſkulina, rozſedlina, f. rozedřenj, n. rozpuklina, rozſtjpenina, f. bekommen, rozſtjpiti ſe, rozedřjti ſe, pukati ſe, rozpukati ſe, ſedati ſe, der Fels bekömmt Ritze, ta ſkála ſe ſedá, voll Ritzen, ſkulinný, ſkulinowatý, dupnatý, trhlý.
Ritzchen, Ritzlein, n. ſkulinka, f.
Ritzen, ſkrábnauti, wſſkrábnauti.
Roch, m. Roche, Meerfiſch, reynok, m.
Röcheln, chrčeti, chroptěti, wie die Verwundeten, chrčeti.
Röcheln, das, chrčenj, chroptěnj, n. chropot, m.
Rock, m. Kleid, ſſat, oděw, m. raucho, n. ſukně, f. Oberrock der Römer, raucho, n. Rock der Mannsperſonen, kabát, m. der Frauenzimmer, ſukně, f.
Röckchen, Röcklein, n. der Männer, kabátek, m. der Weiber, Frauenzimmer, ſuknička, f.
Rocken, m. Koru, guter, rež, m. žito, n. ſchlechter, ſpatné žito, n. 2) Rocken zum Spinnen, přeſlice, f.
Rockenbrod, n. Roggenbrod, režný chléb, m.
Rockenmehl, n. režná mauka, f.
Rogen, m. gikry, f. plur.
Rögner, m. ſamice, gikrnatá ryba, f.
Roh, ungekocht, ſyrowý, roh ſeyn, ſyrowěti, werden, zſyrowěti, roh, wild, hrubý, hlaupý, nevměly, proſtý, ſproſtný, rohe Lebensart, způſob žiwobytj hrubý, ſproſtný, m. roher Menſch, ſproſtý, hrubý, proſtý člověk, ſproſták, m.
Rohr, n. třtina, f. treſt, m. třtj, n. egyptiſches, im Waſſer, ſpaniſches, ſſpaňhelka, hůl ſſpanyelſká, f. Rohr zum Blaſen, cywka, trubka, f. zum Schieſſen, hlawně, ručnice, f. Rohr der Hirten, pjſſťalka, f. wie ein Rohr, třtinowatý, wo viel Rohr wächſt, třtinowina, f. třtinowiſſtě, n. ein Rohr, das der Wind hin und her wehet, třtina wetrem klácená.

Rohrbuſch, m. třtinowina, f. třtinowiſſtě, třtiniſſtě, n.
Röhrchen, Röhrlein, n. krokwice, cýwka, trubička, f. aus Röhrchen beſtehend, oder ſo gemacht, trubkowatý.
Rohrdecke, f. rohož, rohožka, f.
Röhre, f. trauba, raura, f. ſtogánek, m. die große Herzröhre, die Röhren in der Kehle, trubice, f.
Rohren, adj. vom Rohre, třtinowatý, ze třtj.
Rohren, verb. ſtrogiti ze třtj.
Rohrhuhn, n. Rohrhuhnchen, lyſka, f.
Röhricht, n. třtj, n.
Röhrkaſten, m. kaſſna, f.
Rohrkolbe, f. hůl ze třtj, f.
Rohrpfeife, f. piſſtala ze třtj, f.
Röhrwaſſer, n. raurnj, řičná woda, f.
Rohrwerk, n. in der Orgel, trubice, f. pl.
Röhrwunde, f. trábka, f.
Rolle, f. Verzeichniß, Regiſter, vkazadlo, n. Walze, válec, m. zur Wäſche, wál, m. Rolle, Papier, Pergamen, zuſammgewickelte Sachen, ſwinutj, n. Rolle, die man ſpielt in der Komödie, oſoba, f. ſie ſpielen, hráti oſobu.
Rollen, kauleti, kutáleti, váleti, Wäſche, váleti, mandlowati, hinunter rollen, act. ſkutáleti, ſkauleti, ſwaliti, paſſ. ſkutáleti ſe, ſkuliti ſe, ſwaliti ſe, rollen, neut. ſich wälzen, fortbewegen, váleti ſe, rollen, herum treiben, křepčiti, reyditi.
Rollen, das, Wälzen, Schieben, válenj, n.
Rollholz, n. válec, m.
Rollwagen, m. koleſa, f. lehký wozýk, m.
Römer, m. Řjman, Řjmenjn, m.
Römiſch, Řjmſký, nach der Römer Art, Řjmanſký.
Römiſch, adv. řjmſky, b) řjmanſky.
Roſe, f. růže, f. růžowý kwět, m. daraus bereitet, růžowý, růžený.
Roſenbalſam, m. růžowý balſſám, m.
Roſenbuſch, m. růžowj, n.
Roſenеßig, m. růžowý ocet, m.
Roſenfarbe, f. růžowá barwa, f.
Roſenfärbig, roſenfärbicht, růžowý, růžowé barwy, roſenfärbige Röthe, růžowá, růžená čerwenoſt, f.
Roſengarten, m. růžowá, růžená zahrada, f.
Roſengebuſch, f. Roſenbuſch.
Roſenhonig, m. růžowý med, m.
Roſenkranz, m. wěnec růžowý, z růžj, m. bey den Katholiken, růženec, m. páteře, m. plur.
Roſenöl, n. růžowý oleg, m.
Roſenſaft, m. růžowá ſſtáwa, f.
Roſenſtock, m. růžowý stromek, ſſtjpek, m.
Roſenſtrauß, m. růžowá kytka, f.
Roſentrank, m. růžowé pitj, n.
Roſenwaſſer, n. růžowá woda, f.
Roſenwein, m. růžowé wjno, n.
Roſenwurz, f. růžowý kořen, m.
Roſenzweig, m. růžowá ratoleſt, f.
Roſine, f. rozynka, f.
Roſinenkörnchen, n. rozynkowé gadýrko, n.
Roſinenkuchen, m. rozynkowý koláč, m.
Roſmarin, m. rozmarýna, f.
Roß, n. worš, oř, kůň, m. zu Roß, gezdecky, zu Roße dienen, na koni ſlauziti.
Roßarbeit, f. koňſká práce, f.
Roßarzney, f. koňſké lékařſtwj, n.
Roßarzt, m. koňſký lékař, m.
Roßbaare, f. talawaſſka, f.
Roßbreme, f. Roßbräme, střeček, m. howadj maucha, f. raup, m.
Roßbube, m. Junge, Kerl, pacholek, chlap od koni, při koni, m.
Rößel, n. konjček, konjk, m.
Roßgelb, čerwenorudowatý.
Roßgeſchrey, m. řjčenj koňſké, n.
Roßhaar, n. koňſké wlaſy, m. plur. žjně, f. plur.
Roßhändler, m. konjř, m.
Roßhaufe, m. hromada koňſká, f.
Roßhirt, m. paſtwec koni, m.
Roßhuf, m. koňſké kopyto, n. ein Kraut, koňſké kopyto, n. dewěſyl, m.
Roßkäfer, m. howniwál, chraust koňſký, m.
Roßkäs, m. ſeyr z koňſkého mléka, m.
Roßmarkt, m. die Zeit, Handlung, trh na koně, m. der Ort, koňſký trh, m.
Roßmünze, f. koňſká máta, f.
Roßpflaumen, f. plur. hluſyce, koňſké ſljwy, f. plur.
Roßſchmuck, Geſchmeide, ſ. Pferdſchmuck.
Roßſchwanz, m. Roßſchweif, m. koňſký ocas, m. ohánka, f.
Roßſtall, m. chlew koňſký, m.
Roßtauſcher, m. konjř, m.

Rost, m. rez, m. darauf man röstet, rosst, rožeň, m.
Rösten, smažiti, pražiti, den Flachs, močiti.
Rosten, rzywěti, zerzawěti, ryzý pogjti.
Rostig, rzywý, zerzawý, zerzawělý, rezowatý, rzý posslý, werden, zerzawěti, rzywěti, rzý pogjti, s. Rosten.
Röstpfanne, f. pánew k smaženj, f.
Roth, čerwený, roth werden, čerwenati se, začerwenati se, rdjti se, zardjti se, vor Scham, zardělý, začerwenalý, čerwený, sich schämen, studem rdjti se, zarděti se, peyřiti se, zapeyřiti se, čerwenati se, začerwenati se, roth machen, färben, čerweniti, zčerweniti, počerweniti, das rothe Meer, čerwené, rudé moře, n. roth werden wie ein Ding, sčerwenati, er ist roth geworden, začerwenal se, zarděl se, zapeyřil se, rothe Augen von Weinen, zardělé, začerwenalé, čerwené oči, f. plur.
Rothbart, m. ryssawý, ryssánek, ryssławý, čerwenobradý, m.
Röthe, f. čerwenost, f. vor Scham, zardělost, f. der Augen von Weinen, zardělost, čerwenost, f. 2) die Röthe steigt ihm ins Gesicht, rdj se, zardjwá se, peyřj se, čerwená se.
Röthel, m. hrudka čerwená, f.
Röthen, čerweniti, zčerweniti, počerweniti.
Rothfeder, f. čerwenka, f. čermák, m.
Rothfisch, m. Röthling, ploc, m.
Rothfuchs, ryssawý, ryssławý.
Rothgans, f. mořská wlasstowice, f.
Rothgefärbt, čerweněný, počerweněný.
Rothgerber, m. koželuh, m.
Rothhaarig, ryssawý, ryssánek, m.
Rothkehlchen, n. od. Rothkropf, m. čerwenka, f.
Rothkopf, m. ryssawý, ryssánek, m.
Rothlauf, m. růže, f.
Röthlich, počerwenalý, začerwenalý, náčerwený, přičerwený.
Rothschimmel, m. kůň ryssawý, m.
Rothschimmernd, rudý.
Rothschwänzchen, Rothschwänzlein, n. čermáček, m.
Rothtanne, f. smrk, m.
Rotte, f. Soldaten, zástup, spolek, hluk, m. rota, f. der Reiter, hauf, haufec, m. von zehn Mann, desátek, m. der sie führet, desátnjk, m. 2) ein Haufen zusammrotteter Leute, spolek, m. zběř, rota, f. hluk, m.
Rotten sich, rotiti se, shlaučiti se, sebrati se, shluknauti se, spiknauti se, spuntowati se.
Rottgesell, m. rotnjk, spolutowaryš w desátku, m.
Rottmeister, m. rotmistr, desátnjk, m.
Rottweis, walně, walem, po haufjch, haufně, shlaučeně, po rotách, rotně, zbjrně.
Rotz, m. wozher, sopel, m.
Rotzen, wozhřiti, vwozhřiti.
Rotzig, wozhřiwý, vsmrkaný, vwozhřený.
Rotzjunge, Rotzlöfel, Rotzbube, m. vwozhřenec, vsmrkanec, m.
Rübe, f. řepa, řjpa, f. gelbe, mrkew, f.
Rübenacker, m. řepisstě, n.
Rübenkraut, n. řepřinák, m. řjpowá tráwa, f.
Rübensaamen, m. řepné semeno, n.
Rubin, m. rubjn, m.
Rüblein, Rübchen, n. řepka, řepička, f.
Ruchlos, nesslechetný, nesslechetnjk, bohaprázdný, přewrhlý, přewrhlec, bezbožný, bezbožnjk, zabilý, zloboch, m.
Ruchlosigkeit, f. nesslechetnost, f. nesslechetenstwj, n. bohaprázdnost, přewrhlost, bezbožnost, zabilost, f. zabilstwj, n.
Ruchtbar, zgewný, pronessený, rozhlássený, wůbec rozhlássený, prohlássený, ruchtbar seyn, zgewným, powestným, na gewě, pronessené, roznessené, rozhlássené, prohlássené býti wůbec, w powěsti býti, ruchtbar werden, rozhlásyti se wůbec, roznesti se, na gewo wygjti, wynessenu býti, wyniknauti, wypuknauti, wyplynauti, w powěst wgjti, na slowo wzatu býti, ruchtbar machen, roznesti wůbec, rozhlásyti, prohlásyti, na gewo wynesti,

nesti, wůbec zgewiti, es ist ruchtbar, zgewné, na gewě gest, gest pronessené, rozhlássené, powěst gest o tom.
Rückader, f. žjla hřbetnj, f.
Rücken, m. záda, n. plur. zadek, hřbet, m. Rücken des Messers, hřbet, m. den Rücken kehren, hřbet, zadek okázati, obrátiti, auf dem Rücken liegend, znak, naznak, na hřbetě, na zádech ležjcý, sein Vaterland mit dem Rücken ansehen, fliehen, paty, hřbet vkázati, dáti se w koty, w nohy, za sebau honiti, auf den Rücken legen, znak klásti, was auf dem Rücken ist, znak, naznak, Rücken eines Berges, hřbet, bok, m. páteř hory, f.
Rücken, postrkowati, postrčiti, powaliti dál, potisknauti, weiter, vstaupiti dál, herbey, přistupowati, přistaupiti, wohin in ein Land, in eine Stadt, zu einer Stadt, zu einer Festung, Schanze, trhnauti, wtrhnauti.
Rückenwehe, n. hřbetnj bolest, f.
Rückfall, m. zpátečnj pád, pád zpět, zpátkem, m. der Krankheit, nawrácenj nemocy, n.
Rückfällig, zpět, zpátkem padaucý, padagjcý, werden, padnauti zase, opět.
Rückgang, m. zpátkem gitj, zpátečnj gitj, n. chod, m.
Rückgängig, zpátkem gdaucý, chodjcý, werden, nichtig, ungültig, gjti, choditi po zpátku, zpět, na nic, w niwec přicházeti, machen, w nic, w niwec přiwesti, vwesti, obrátiti.
Rückgeleng, n. přjhby w páteři, m. pl.
Rückgrad, n. hřbetowý, hřbetnj páteř, kost, f. zum Rückgrade gehörig, hřbetowý.
Rückkauf, m. wykaupenj, n.
Rückkäuflich, wykupitedlný.
Rückkunft, s. Wiederkunft.
Rücklings, ze zadu, pozadu, einen rücklings schlagen, pozadu, ze zadu bjti, rücklings liegend, znak, na znak, na hřbetě ležjcý, rücklings gehend, zpět gdaucý.
Rückpfeife, f. hřbetnj trubice, f.
Rückplech, n. zadnj plech, m.
Rückreise, f. wracenj se, nawracowánj se, n. cesta zpět, zpátečnj, f.
Rücksicht, f. ohled, m. zřenj, n. haben auf etwas, ohled, zřenj mjti na něco, k něčemu.
Rückstand, m. ostatek pozůstalý, m. pozůstalost, f.
Rückständig, pozůstalý, rückständig seyn, pozůstáwati za někým.
Rückwärts, na zad, pozadu, zpět, nazpět, zpátkem, rückwärts gebogen, zpět ohnutý, rückwärts kehren, zpět obraceti.
Rückweg, m. wracenj se, nawrácenj se, n. s. Rückreise.
Rüde, od. Rüdel, m. Hund, ohař, owčácký pes, m.
Ruder, n. weslo, n. kleines Ruder, wesylko, n.
Ruderbänke, f. plur. lawičky, láwky k weslům, f. plur.
Ruderer, Ruderknecht, m. weslař, m.
Rudern, weslowati, weslem táhnauti, hnáti, claumati weslem.
Rudern, das, weslowánj, weslem taženj, claumánj weslem, n.
Ruderring, m. kolek, m.
Ruderschiff, n. lodj s wesly, f.
Ruderstange, f. tyč weslařská, plawecká, f.
Ruderwerk, n. taženj weslem, weslowánj, n.
Ruf, m. Gerücht, powěst, f. hláhol, m. (slowůtnost, f.) der Ruf hat sich verbreitet, powěst se rozhlásyla, roznesla, es ist der Ruf, gest powěst, gde powěst, in üblem, gutem Rufe seyn, býti w zlé, w dobré powěsti, zlopowěstným, dobropowěstným býti, mjti zlau, dobrau powěst, rozwolaným, rozhlásseným býti, na zlé, na dobré slowo wzatu býti, in üblen Ruf kommen, w zlau powěst přigjti, der in einem üblen Rufe ist, narčený, grosser Ruf, weliká, hlučná powěst, f.
Rufen, wolati, zu sich, zawolati, powolati, ruf ihn her, zawoley ho, zawoley, wie Gott, powolati, Gott rufen, anrufen, Boha wzýwati, wolati k němu, wie gerufen, gakoby ho zawolal.
Rufer, m. wolač, wolatel, m.
Rüge, f. důtka, weytka, f.

Rü-

Rügen etwas, darüber klagen, wzdati něco, es erwähnen, dotknauti, podotknauti, ſtrafen, kárati, dotýkati.

Rügung, ſ. Rüge.

Ruhe, ſ. äußerliche, pokog, m. odpočinutj, n. von der Arbeit, odpočinutj od práce, n. im Gemüthe, pokognoſt, ſ. pokog, m. Ruhe haben, Friede, pokog mjti, von der Krankheit, Schmerzen, Bemühung, mjti pokog, vor jemanden, vor etwas Ruhe haben, mjti pokog před něčjm, er giebt, läßt mir keine Ruhe, nedá mně pokoge, nicht Ruhe, nicht in Ruhe laſſen jemanden, pokoge, odpočinutj, oddechu nedati, s pokogem nenechati, na pokogi nenechati někoho, in Ruhe leben, w pokogi žiwu býti, einem keine Ruhe laſſen, nedati pokoge někomu, laß mich in Ruhe, nech mne na pokogi, vor mir ſoll er wohl Ruhe haben, předemnau má mjt pokog, zur Ruhe gehen, ſich begeben, ſchlafen, odebrati ſe, gjti na odpočinutj, na pokog, zur Ruhe bringen, in das Bette, na odpočinutj připrawiti, beruhigen, w pokog wwesti, ſpokogiti, keine Ruhe haben, nemjti pokoge.

Ruhebette, n. odpočiwadlo, lůžko k odpočinutj, n.

Ruhen, odpočiwati, odpočinauti, ruhen laſſen jemanden, nechati někoho odpočinaut, die Todten, eine Sache, jemanden, nechati na pokogi, ruhen auf etwas, wie ein Fundament, wſtrnauti, ležeti na něčem, meine Geſchäfte laſſen mich weder Tag noch Nacht ruhen, má zaneprázdnění mně ani w nocy, ani we dne nedagj oddechu, pokoge, odpočinauti.

Ruheplatz, ſ. Ruheſtätte.

Ruhepunkt, m. přeſtawka, odpočiwka, ſ.

Ruheſtätte, ſ. odpočiwadlo, n.

Ruhetag, m. den odpočinutj, oddechu, m.

Ruhig, pokogný.

Ruhig, adv. pokogně.

Ruhm, m. ſláwa, oſlawa, (ſlowůtnoſt,) ſ. ohne Ruhm zu melden, bez chlauby mluwě, Ruhm ſuchen, ſláwy wyhledáwati, žádati, po ſláwě dychtiti, gjti.

Ruhmbegierde, ſ. žádoſt ſláwy, chlauby, tužba po ſláwě, ſ.

Ruhmbegierig, žádoſtiwý ſláwy, chwály, chlauby.

Rühmen, etwas, einen, ſlawiti, ohlaſſowati, wynáſſeti, wychwalowati, ſehr hoch, welice, wyſoce wychwalowati, zwelebowati, wynáſſeti až do nebe, na neyweyš oſlawowati, ohlaſſowati, der hat ihn, es gerühmt, ten ho, ten to wychwalowal, ſich rühmen mit etwas, chlubiti ſe, pochlaubati ſe, pochlubiti ſe, wychlaubati ſe, honoſyti ſe, wychlubowati ſe, er wird ſich nicht damit rühmen, nepochlubj ſe tjm, er hat ſich damit bey mir nie gerühmt, on ſe mně tjm nepochlubil, ich werde es zu rühmen wiſſen, budu wědět to gak wychwálit.

Rühmen das, chlubenj, honoſenj, n. chlauba, ſchlauba, ſ. von ſich, wychlubowánj, n. viel Rühmens von etwas, von ſich machen, mnoho ſláwy z něčeho, ze ſebe nadělati.

Ruhmgierde, ſ. Ruhmbegierde.

Ruhmgierig, ſ. Ruhmbegierig.

Rühmlich, ſlawný, chwalný, chwálebný.

Rühmlich, adv. ſlawně, chwalně, chwálebně, rühmlich reden von ſich, hrdě, chlubně, zhrda o ſobě mluwiti, von einem andern, ſlawně, chwalně, chwálebně o někom mluwiti.

Ruhmredig, chlubný, ſchlubný, honoſný, ein ruhmrediger Menſch, chlubné pljce, hrdopyſſka, m.

Ruhmredigkeit, ſ. chlauba, ſchlauba, honoſnoſt, ſ.

Ruhmſucht, ſ. žádoſt ſláwy, tužba po ſláwě, ſ.

Ruhmſüchtig, ſ. Ruhmbegierig.

Ruhmvoll, přeſlawný, oſlawný, plný ſláwy.

Ruhmwürdig, ſláwy hodný, chwalný, ſ. Rühmlich.

Rühmwürdigkeit, f. ſláwy hodnoſt, chwalnoſt, f.

Ruhr, f. rothe Ruhr, auplawice, červenka, červená nemoc, f.

Rühren, hýbati, hnauti, ſich, hýbati, hnauti, pohybowati ſebau, deine Thränen rühren mich nicht, ſlze twé mne, mnau nepohnau, nehybagj, rühren den Koth, oder ſonſt etwas untereinander, mjchati, es rühret ſich alles, wſſecko ſe hybe, der Schlag hat ihn gerührt, byl ſſlakem porażen, dieß rührte mein Herz, to hnulo, pohnulo mým ſrdcem, o mé ſrdce, dotklo mé ſrdce, dotklo ſe mého ſrdce.

Rührend, pohnutedlný, hnutedlný.

Rührend, adv. pohnutedlně, hnutedlně.

Ruhrhacken, m. lopata, f. royč, m.

Ruhrholz, n. wrtidlo, n.

Ruhrkraut, n. auplawičnjk, bjloliſt, m.

Rührlöffel, m. měchačka, wařička, f.

Rührung, f. hnutj, pohnutj, n.

Ruin, f. Zerſtörung, Untergang, Verderben.

Ruinen, f. plur. ſ. Ruder.

Rülps, m. řjhánj, krkánj, n.

Rülpſen, řjhati, krkati.

Rülpſicht, řjhawý, krkawý.

Rummel, m. hřmot, powyk, pohrom, m.

Rumpelwerk, n. haraburdy, f. plur.

Rumpeln, baukiti, burcowati, rumplowati, ſtarcowati, hřmot dělati.

Rumpelſcheit, n. altes, bručna, f.

Rumpf, m. peň, reyl, ſtopka, f. vom Rumpfe abhauen, ze ſtopky wytjti.

Rümpfen, das Maul, die Naſe, křiwiti, wkřiwowati hubu, nos, vſta ſſklebiti, vſſklebowati, fauněti, noſem fňukati.

Rümpfen, das, Rümpfung, des Mauls, ſſklebenj, křiwenj vſt, huby, fňukánj, n.

Rund, kulatý, okrauhlý, okraſizený, oben rund und zugeſpitzt, wie der Kegel, chocholatý, rund und lang, kuželatý, okrauhlý a dlauhý, rund in die Länge, länglich rund wie die Walze, oblý, wie ein Kreis rund, okrauhlý, wie eine Kugel, kulowatý, okrauhlý, runde Aepfel, kulatá, okrauhlá gablka, n. plur. rund machen, kulatiti, okulatiti, zkulatiti, okrauhliti.

Rund, adv. kulatě, okrauhle, rund abſchlagen, zrowna, zhola, zpřjma, zčiſta odepřjti, rund heraus, zpřjma, přjmo, rund herum um etwas, kolem okolo.

Runde, f. Rundung, kulatoſt, okrauhloſt, f. in die Runde, kolem, Runde der Soldaten, obchoz, m. ſie halten, geben, obcházeti.

Runden, ründen, kulatiti, okulatiti, zkulatiti, okrauhliti, wie die Warche, ſtráže procházeti, obcházeti.

Rundung, f. Runde, kulatoſt, okrauhloſt, f.

Runzel, f. wráſka, f.

Runzeln, wraſſtiti, ſwraſſtiti, ſwráſkati, die Stirne, čelo wraſſtiti, nabjrati, krčiti, zakrniti.

Runzlicht, ſwráſkatý, ſwraſſtilý, runzlichte Stirne, ſwráſkalé, zakrnělé, ſkrčené čelo, n. runzlicht machen, ſwráſkati, ſwraſſtiti, ſwraſſtěti, werden, ſwráſkati ſe, ſwraſſtiti ſe, ſwraſſtěti ſe, nabjrati ſe.

Rupfen, ſſklubati, oſſklubati, rwáti, ein wenig, poſſklubáwati.

Rupfen, das, ſſklubánj, rwánj, n.

Rupfzange, f. kleſſtky, klijſtky, f. plur.

Ruß, m. ſáze, f. plur. kopet, m.

Rußicht, ſázywý, wkopteny, okoptilý, wčazený, zkoptilý, machen, kopiti, wkopiti, wčaditi, zkopiti.

Rüſſel, m. rypák, nos, pyſk, m. eines Elephanten, ſlonowá trauba, f. nok, zob, m.

Rüſtbaum, m. ſochor, m.

Rüſten, ſtrogiti, chyſtati, připrawowati, ſich, ſtrogiti ſe, připrawowati ſe, chyſtati ſe, hodlati, zum Streite, zbranj, zbrogj ſe opatřiti, odjti ſe, w oděnj, w zbrog ſe oblécy, zbrogiti ſe, chyſtati ſe k bogi.

Rüſter, m. gilm, m. von Rüſten, gilmowý.

Rüſtig, čilý, rychlý, hbitý.

Rüſtkammer, f. ſtřjlnice, zbrognice, f.

Rüſttag, m. weliký pátek, m.

Rüſtung, f. oděnj, n. zbrog, m. in der Rüſtung ſeyn, we zbrogi, w oděnj býti, die Rüſtung anlegen, w zbrog, w oděnj ſe připrawiti,

in

in voller Rüſtung ſtehen, pohotowě ſtáti, 2) Rüſtung vom Holze, Gerúſte, leſſenj, n.
Rüſtwagen, m. zbrogný wůz, m.
Rüſtzeug, n. wálečný náſtrog, m. náſtroge, zbrogné wěcy, f. plur.
Rütchen, n. praurek, m. metlička, f.
Ruthe, f. metla, f. prut, m. pružina, f. die Ruthe geben, mit der Ruthe ſtreicheu, metlau mrſkati, ſſwjhati, wyſſwihati, wyprášſiti, metlau treſtati, unter der Ruthe noch ſeyn, býti geſſtě pod metlau, Ruthe halten, metlau treſtati, dáti, bekommen, metlau doſtati, pardus doſtati, 2) eine Maaß von zehn Schuhen, tyč, f. mánuliche, prut, muzſký au, m.
Rutſchen, ſklauzati ſe, ſklauznauti ſe, hinein, wklauznauti, ſmeknauti ſe, ſwezti ſe.
Rütteln, ſtřáſti, ztřáſati, třáſti, potřáſati, třjſti, ſtark, klátiti, jemanden ſtark rütteln, lomcowati někým, třáſti ſylně někým, gerütteltes Maaß, shánéná mjra, f.
Rütteln, das, Rüttelung, f. třeſenj, ztřeſenj, potřáſánj, n.

S.

Saal, m. ein großes Zimmer oder Vorzimmer, ſýň, ſyně, ſyncе, f. předſýnj, n. (ſál, m.) in dem man ſpeiſet, wečeřadlo, n.
Saalbader, m. tintěrkář, dareckář, m.
Saalbaderey, f. tintérky, dareczky, f. pl. ſſibřiňky, m. pl. laſſkowánj, n.
Saame, m. Saamen, ſemeno, ſýmě, n. kleine, ſemýnko, ſemjčko, n. der Menſchen, Thiere, der natürliche Saame, wýkal, m. ſýmě, ſemeno přirozené, n. Saamen ausſtreuen, ſemeno rozſeypati, rozſypati, rozſtruſſowati, ſemeno na zem metati, rozmjtati.
Saamenfluß, m. tok, wýtok wýkalu, ſemena, m.
Saamentuch, n. rozſýwka, f.
Saat, f. das Säen, ſegba, ſetba, ſýge, f. ſetj, n. 2) der aufgegangene Saamen, das Getreid auf dem Felde, oſenj, oſetj, n.
Saatgöttinn, f. bohyně obilj, obilná, f.
Saatzeit, f. čas ſetj, n.
Sabbath, m. ſobota, f.
Sabbathsfeyer, f. ſobotnj ſlawnoſt, f. ſlawenj ſoboty, n.
Sabbathsruhe, f. odpočinutj ſobotnj, n.
Sache, f. Ding, wěc, f. der Sachen Beſchaffenheit, powaha wěcy, f. Sache vor Gerichte, Rechtsſache, pře, f. die Sache verlieren, ſ. Sachfällig werden.
Sáchelchen, n. pl. hříčky, titěrky, f. pl.
Sachfällig werden, při ztratiti, prohrati, we při padnauti, klesnauti, proſauditi.
Sachte, ſtill, leiſe, znenáhla, zwolna, polehku, pomalu, pomalaučku, poznenáhla, zlehka, ſachte! zlehka! pomalu! polehku!
Sachwalter, m. zástupce, přjtel prawnj, m.
Sack, m. měſſec, wák, pytljk, pytel, m. robolka, f. lederner, pytel, pytljk kožený, wák, wiſák, m, wie man in Mühlen hat, pytel, m. geſtrickter, pytljk, pytljček, m. zum Wandern, robolka, robolice, f. filec, m. Sack, bibl. žjně, f. einen in den Sack ſtecken, někoho do kapſy ſtrčiti, Sack und Pack, wſſecko gměnj, n. alles in ſeinen Pack thun, do ſwého pytle honiti, do ſwého měſſce, ſwé kapſy nahánéti, Geldſack, měſſec, pytljk, m. ein großer von Leinwand, pytel, m. Sack beym Kleide, kapſa, f.
Sacken, do kapſy, do měſſce ſtrkati.
Säcklein, Säckchen, n. pytljček, m.
Sackmacher, Säckler, m. měſſečnjk, wáčkář, tobolečnjk, m.
Sackpfeife, f. keydy, dudy, dudky, f. plur. měch, m.
Sackpfeifer, m. keydak, dudař, m.
Sackträger, m. pytlonoš, m.
Sackuhr, f. kapſecý hodinky, f. plur.
Säemann, m. rozſywak, m.
Säen, ſýti, rozſýwati, hin und herſem a tam ſýti, rozſýwati, ſema-

no metati, rozmitati, barauf, naſýti.

Säen, das, ſetj, n. ſetba, ſýge, f.

Säer, ſ. Sämann.

Safran, m. ſſafrán, m. von Safran, wie Safran, ſſafranný, ſſafránowý, damit machen, ſſafraniti, damit gemächt, ſſafraněný.

Safrangelb, ſſafrannė, ſſafránowė barwy, ſſafráněný.

Safranſame, m. ſſafránowė ſýmě, n.

Safranſalbe, f. maſt z ſſafránu, ſſafránowá, f.

Saft, m. ſſtáwa, mjza, f. ohne Saft ohne Kraft, bez ſýly a mocy, bez kwětu a gádra, mineraliſcher Saft, preyſſtěnina, f.

Säftchen, Säftlein, n. ſſtáwka, mjzka, f.

Saftgrün, názelený.

Saftig, ſſtáwowitý, mjzkowatý.

Saftigkeit, f. ſſtáwowitoſt, mjzkowatoſt, f.

Saftlos, bez ſſtáwy, bez mjzy, neſſtáwowitý, wie eine Abhandlung, bez gádra, bez ſýly.

Sage, f. rozpráwka, řeč, f. hlášhol, m. es iſt die Sage, wůbec geſt řeč, powěſt gde, geſt, prawj ſe, rozpráwj ſe, mluwj ge, rozpráwěgj wůbec.

Sagen, prawiti, powjdati, řjkati, řjcy, djti, řečiti, man ſagt, prawj ſe, powjdá ſe, dj ſe, rozpráwj ſe, man hat mir geſagt, ich habe mir ſagen laſſen, praweno mi, powědjno mi, genug davon geſagt, doſti o tom praweno, powědjno, ich will ſagen, řeknu, wie man ſagt, gakž prawj, gakž lidé wůbec prawj, rozpráwěgj, powjdagj, was ſagſt du? co prawjš? co powjdáš? co djš? für gewiß ſagen, za wěc giſtau powjdati, kein Wort ſagen, ani ſlowa nekřkati, nekřcy, er ſagt, es ſey nicht recht, prawj, powjdá, že to nenj dobře, ſage mir, ſagen ſie, řekni mi, řeknau, ſeinen Namen ſagen, řjcy, powěděti ſwé gméno, mein Herz ſagt mirs, mé ſrdce mi to prawj, powjdá, ſich ſagen laſſen, folgen, dáti ſobě říjcy, ich habe mir ſagen laſſen, d. i. gehört, dal ſem ſobě říjeti, es hat nichts zu ſagen, nic nedělá, nic tomu newadj, nic na tom nezáležj, viel zu ſagen, zu befehlen haben, mjti mnoho co řjcy, co poraučeti, es wäre viel davon zu ſagen, byloby mnoho o tom co powjdat, co říjeti, was ſagſt du dazu? co tomu řjkáš? laß dir doch ſagen, dey ſy gen řjcy, wer hat dirs geſagt, kdo ti to prawil, powjdal, řekl, wie geſagt, gak ſem powjdal, prawil, řekl, ſagen pflegen, řjkáwati, etwas kurz ſagen, něco zkrátka říjcy, powědjti, mit Reſpekt zu ſagen, s odpuſſtěnjm, s dowolenjm, s vctiwoſtj, bez poroſtka mluwě, ať řeknu, wer hätte dieß geſagt, kdoby to byl řekl.

Säge, f. pjla, pila, f. kleine, pilka, f. wie eine Säge, pilowatý.

Sägen, řezati pilau.

Sägenſchmied, m. pilař, m.

Säger, m. řezáč, m.

Sägeſpäne, m. plur. drtiny od pily, f. plur.

Sägmehl, n. odpilky, f. plur.

Sägmühle, f. pilnj mleyn, m. pila, f.

Sahne, f. ſmetana, f.

Saite, f. ſtruna, f. kleine, ſtrunka, f. auf Saiten ſpielen, haudati, hauſti, andere Saiten aufziehen, ginák obrátiti.

Saitenſpiel, n. hra se ſtruny, f. haudání, n. 2) hudebnj ſtrog, m.

Saitenſpieler, m. hudec, m.

Sakrament, n. ſwátoſt, f. des Altars, ſwátoſt oltářnj, welebná, f.

Sakramentiren, ſakramentowati.

Salamander, m. ohnižjl, m.

Salat, m. ſalát, m. vom Salat, ſalátowý.

Salbe, f. maſt, f. mazadlo, n. mit Salben ſchmieren, maſtj mazati, Salbe machen, maſt ſtrogiti, dělati.

Salben, mazati, namazati maſtj.

Salbenbüchſe, f. bambule, puſſka na maſtě, f.

Salbenhändler, m. Krämer, Macher, prodawač, ſtrůgce, ſtrogič maſtj, m.

Salbenkäſtchen, Salbenkäſtlein, n. puſſka, krabice na maſt, f.

Sal-

Salbenſchmierer, Salbenſtreicher, m. mazač, maſtič, m.
Salbey, f. ſſalwěg, ſſalwěgka, f. von Salbey, ſſalwěgowý.
Salbeytrank, m. ſſalwěgowý nápog, m.
Salbeywein, m. ſſalwěgowé wjno, n.
Sálblein, n. maſtka, f.
Salböl, n. oleg k mazánj, m.
Salbung, f. mazánj, pomazánj maſtj, n.
Salm, m. Lachs, loſos, m.
Salpeter, m. ſanýtr, ſaneytr, m. vom Salpeter, ſanýtrowý, ſaneytrowý, ſanýtrowarý.
Salpetergrube, f. ſanýtrowý důl, m. ſanýtrnice, f.
Salpeterich, ſalpeterig, ſanýtrowý, ſanýtrný.
Salpeterſchaum, m. pěna ſanýtrowá, f.
Salpeterwaſſer, n. ſanýtrowá, ſanýtrná woda, f.
Salſe, f. roſol, m.
Salz, n. ſůl, f.
Salzamt, n. ſolnj vřad, m. ſolnice, f.
Salzberg, m. ſolnj hora, f. wrch, m.
Salzbrühe, f. roſol ſlaný, m.
Salzbrunn, m. ſolnj, ſlaná, ſolná ſtudně, ſtudnice, f.
Salzen, ſoliti, naſoliti, zaſoliti.
Salzfaß, n. proſtice, ſolnj nádoba, ſlánka, f. ſlanjk, m.
Salzfluß, m. ſlanoſt, f.
Salzgeld, n. penjz, plat za ſůl, ze ſoli, m.
Salzgrube, f. ſolnj důl, m. ſolna, ſlanice, f.
Salzhandel, m. ſolnj obchod, obchod ſe ſolj, m.
Salzhändler, m. ſolnář, ſolnj obchodnjk, m.
Salzhäufchen, n. hromádka ſoli, f.
Salzhaus, n. ſolnice, f. ſolnj dům, m.
Salzherr, m. pán nad ſolj, m.
Salzicht, ſlaný, ſolený, das Salzichte, der ſalzichte Geſchmack, ſlanoſt, ſlaná chut, f.
Salzknecht, m. pacholek ſolnj, m.
Salzkorn, n. ſolnj zrno, n.
Salzkuf, f. bečka ſolnj, f.
Salzlaacke, f. ſlaná woda, f. roſol, m.
Salzmann, m. ſolnář, m.
Salzmäſte, f. ſlánka, proſtice, f.
Salzmeer, n. moře ſlané, n.
Salzpfanne, f. ſolná pánew, f.
Salzſäule, f. ſolnj ſlaup, m.
Salzſcheibe, f. ſolnj bečka, f.
Salzſchiff, n. lod ſolnj, f.
Salzſieder, m. ſoliwařič, wařič ſoli, ſolnář, m.
Salztonne, f. bečka na ſůl, f.
Salzverwalter, m. nad ſolj důchodnj, m.
Salzwaſſer, n. ſlaná woda, f.
Salzwerk, ſolnj nástroj, m. dazu gehörig, ſolnj.
Salzweſen, n. wěcy ſolnj, f. plur.
Sammet, m. akſamit, m. vom Sammet, akſamitowý.
Sammetblume, f. brunatný kwět miloſti, m.
Sammetkleid, n. akſamitowé ſſaty, m. plur.
Sammetmacher, m. akſamitnjk, m.
Sammeln, ſammlen, hromážditi, shromaždowati, shromážditi, sháněti, sbjrati, ſtřádati, häufen, hromaditi, Geld, oder ſonſt was zuſammen, penjze sháněti, hromážditi, ſtřádati, Früchte, zbjrati, als eine Kollekte, Nachrichten, Urkunden, Materialien, zbjrati, ſammeln Völker, Seldaten, zbjrati, allerley Sachen, als Geräthe, Bücher, hromážditi, shromážditi, die Gedanken, ſmyſly ſebrati, ſich ſammeln, zbjrati ſe, wotrawiti ſe, zwotrawiti ſe, ſebrati ſe, wie ein Kranker, zbjrati ſe, ſebrati ſe, okřjwati, okřáti, wie Leute, hromážditi ſe, shromážditi ſe, shromaždowati ſe, zbjrati ſe, ſebrati ſe, Aehren ſammeln, klaſy zbjrati, paběrowati, ſamen mit dem Schnabel, wie die Vögel, zobati, zbjrati, die Stiměn ſammeln, zbjrati hlaſy, alles was zerſtreuet iſt, die Gebeine, zbjrati, ſebrati.
Sammelplatz, n. mjſto zboru, shromážditě, n.
Sammler, m. zbjrač, shromaždítel, shromážďnjk, m.
Sammlung, f. hromážděnj, shromaždowánj, shromážděnj, zbjránj, ſebránj, n. zbjrka, f. Sammlung der Aehren, klaſů zbjránj, paběrowánj, n. Sammlung, das Geſammelte, als

die

die erſte, zweyte von Büchern, Schriften, Naturalien, Münzen, ſebránj, n. zbjrka, f. Kollekte, ſnůſſka, zbjrka, f.

Samſtag, m. ſobota, f. den ſobotnj, m.

Sammt, ſpolu, y, zaroweň, ſammt ihm, dir, mir, ſpolu y s njm, s tebau, ſemnau, ſammt Weib und Kindern, s ženau y s dětmi, ſammt und ſonders, ſpolečně, ſpolu zároweň, ſpolu wſſickni, wſſickni ſpolečně.

Sämmtlich, weſſkerý, wſſecek, weſſken, ſpolečný, ſämmtliche, wſſickni ſpolu, wſſickni auhrnkem, zároweň, wſſickni gednjm zahrnutjm, wſſickni wůbec, das ſämmtliche Gallien, weſſkerá Gallia.

Sämmtlich, adv. ſpolečně, ſpolu.

Sand, m. pjſek, m. Sand zum Schreiben, ſ. Streuſand.

Sandbank, f. mělčina, f. nákel, m.

Sandberg, m. pjſkowá hora, f.

Sandbüchſe, f. ſypátko, poſypátko, poſypadlo, n. puſſka na pjſek, f.

Sandfaß, ſ. Sandbüchſe.

Sandfiſch, m. ryba piſčitá, f.

Sandgold, n. zlatý pjſek, m.

Sandgräber, m. pjſku kopáč, m.

Sandgrube, f. pjſkowý důl, m. pjſkowá, pjſečná gáma, pjſečnice, f.

Sandhaufen, m. hromada, halda pjſku, f.

Sandig, ſandicht, pjſčitý, pjſečný, pjſkowatý, pjſkowý, piſknatý.

Sandkörnchen, Sandkörnlein, n. pjſkowé zrnko, n.

Sandmann, m. prodawač pjſku, pjſkař, m.

Sandſeiger, ſ. Sanduhr.

Sandſieb, m. řeſſeto na pjſek, n.

Sandſtein, m. Kies, pjſkowý kámen, m.

Sanduhr, f. hodiny, hodinky ſypacý, f. plur.

Sandwüſte, f. pole pjſkowé, n. pjſek, m.

Sanft, tichý, powlowný, powolný, mjrný, krotký, ſanfter Wind, ſanfte Luft, powlowný, tichý, libý wjtr, wětřjček, m. powolné, libé, tiché powětřj, n. eines ſanften Todes ſterben, tjſſe wmřjti, wſnauti, zeſnauti, ſanfte Stimme, zmlklý, mjrný hlas, m. ſanft ſeyn, tjchnauti, tichým býti.

Sanft, adv. tiſſe, tjſſe, powolně, powlowně, mjrně.

Sänfte, f. noſecý lůžko, n.

Sänftenträger, m. lůžkonoš, lůžka noſyč, m.

Sänftigen, krotiti, ſ. Beſänftigen.

Sanftmuth, f. powlownoſt myſli, tichoſt, krotkoſt, dobrotiwoſt, dobromyſlnoſt, ljboſt, pokognoſt, laſkawoſt, f.

Sanftmüthig, dobromyſlný, laſkawý, tichý, krotký, dobrotiſko, pokogný, werden, zkrotnaut.

Sanftmüthig, adv. dobromyſlně, laſkawě, tiſſe, pokogně, krotce.

Sänger, m. zpěwák, m.

Sängerinn, f. zpěwákyně, zpěwačka, f.

Sängeriſch, zpěwácký.

Sangmeiſter, m. miſtr zpěwu, m.

Sangvogel, m. zpjwawý pták, m.

Sangweiſe, f. zpěwnj způſob, m.

Sangweiſe, adv. zpěwně.

Sapphir, m. zafjr, m.

Sapphiren, zafjrowý.

Sardelle, f. ſardele, f. bahnjk dlauhý, m. davon, ſardelowý.

Sardellenbrühe, f. ſardelowá omáčka, f.

Sarg, m. rakew, rakwe, truhla w mrlčj, f.

Satan, m. ſatanáš, ſatan, m.

Satt, ſytý, ſyt, ich bin deſſen ſatt, gſem toho ſyt, ſatt machen, ſytiti, naſytiti, wyſytiti, nicht ſatt zu eſſen geben, nedati ſe do ſytoſti, do ſyta nagiſti, ſatt werden, naſytiti ſe, zaſytiti ſe, wyſytiti ſe, der nicht ſatt zu machen iſt, der nicht ſatt werden kann, neſytý, nenaſycený, neſeyt, neſytný, ich kann es weder ſatt werden, nemohu ſe toho ani naſytiti, ſatt haben einer Sache, mjti něčeho doſti, býti něčeho ſyt, ich habe es ſatt, gſem toho ſyt, mám toho doſti, ſatt zu eſſen haben, kriegen, mjti gjdla, doſtati gjdla do ſytoſti, do ſyta, ſich ſatt eſſen, trinken, leſen, nagjſti ſe, naſpiti

viti se, načjsti se do syrosti, do syra.

Sattel, m. sedlo, n. an der Geige, kobylka, f.

Satteldecke, f. deka na sedlo, f.

Sattelknopf, m. knoſjk na sedle, m.

Sattlen, sedlati, osedlati.

Sattelpferd, n. podsednj, podsedlnj kůň, m.

Satteltasche, f. wisák, wák v sedla, m. tassa, f.

Sättigen, sytiti, zasytiti, nasytiti, sich an etwas, nasytiti se něčeho.

Sättigkeit, f. syrost, f. nasycenj, n.

Sättigung, f. sycenj, zasycenj, nasycenj, wysycenj, n.

Sattler, m. sedlář, m.

Sattsam, dostatečně, s dostatkem, hogně, sattsame Hülfe, dostatečná pomoc, f.

Sattsamkeit, f. dostatečnosť, f.

Satz, m. Sprung, pochop, skok, m. einen Satz thun, wzýti pochop, včiniti skok, 2) in Rechten, částka, f. kus, m. 3) im Spiele, in der Lotterie, sázka, 4) Satz, was man behauptet, positio, položenj, n. sadba, položenka, f. 5) was sich zu Boden setzt, kal, m. vsazenj, n.; junge Brut, plod, m. násada, f.

Satzholz, n. raub, m. odnoš, f.

Satzung, f. weysada, f. zřjzenj, nařjzenj zemské, vstanowenj, n. řád, m.

Satzweise, einzeln, Satz vor Satz, částečně.

Sau, f. swině, f. wildes, geschnittenes Schwein, wepř, m. zu den Säuen gehörig, swinnj, swinský.

Sauber, rein, niedlich, čistý, čistotný, čacký, sswarný, sauberer Vogel, Herr, čistý práček, pán, m.

Sauber, adv. rein, niedlich, čistě, čistotně, sswarně, er hat es fein sauber abgeschlagen, on to čistě, zčista odepřel, sauber halten etwas, sswarně, čistotně zacházeti s něčjm.

Sauberkeit, f. čistota, čistotnosť, sswarnosť, čackosť, f.

Säuberlich, rein, čistotně, čačce, gelinde, zpowolna.

Säubern, čistiti, cýditi, wyčistiti, wycýditi.

Säuberung, f. das Säubern, čistěnj, cýděnj, n.

Sauborste, f. sstětina swinnj, swinská, f.

Saublume, f. čekanka polnj, planá, lesnj, f.

Saudistel, f. bodlák swinský, m.

Saudreck, n. swinské leyno, n.

Sauer, kyselý, etwas sauer, nákyslý, nakyselý, nawinulý, sauer als unreif, trpký, sauer werden, kyseliti, zkyseleti, zakysati, sauer, beschwerlich, schwer, trpký, mit saurer Mühe, s těžkosti, saurer Geschmack, kyselosť, kyselina, kyselá chut, f. saure Arbeit, saures Stück Brod, sauer Bissen, saures Leben, trpká práce, f. trpký kus chleba, m. trpké živobytj, n. es wird, kömmt mir sauer, gest, přichází mi trpké, ein saures Gesicht, zakrnělý, zasmussilý, sskaredý, kyselý obličeg, m.

Sauer, adv. kysele, sauer sehen, kysele, sskaredě, zakrněle, possmaurně, zasmussile hleděti.

Sauerampfer, m. sstowjk koňský, m.

Sauerbraten, m. kyselá pečeně, f.

Sauerbrunnen, m. kyselka, f.

Sauere, f. kyselosť, kyselina, f.

Säuerey, f. Unreinigkeit, Unsläterey, swináctwj, swinstwj, swinstwo, n. 2) Fehler, üble Arbeit, swinstwj, machen, swinstwj vděłati, dokázati, auf etwas, poswiniti, vswiniti něco.

Sauerkraut, n. kyselé zelj, n.

Säuerlich, nákyslý, zákyslý, přikyselý, nakyselý, solche Birne, nawinulá, nákyslá hrusska, f.

Säuern, kwasyti, zakwasyti.

Sauersichtig, sauersehend, zasmussilý, zakrnělý, sskaredý, kysele hledjcý, gakoby tři wsy wypálil.

Sauerteig, m. kwas, m. zakwassenj, n. nákwasa těsta, f.

Sauertopf, m. sauertöpfisch, mürrischer Mensch, sskaredý, zakrnělý, zasmussilý, possmaurný, kyselý, sskaredá stěžda, sauertöpfisch Gesicht, s. Sauer.

Säuerung, f. zakwassenj, n.

Saufaus, m. pigák, pigan, piwodus, ožralec, m. s. Säufer.

Sauf-

Saufbruder, m. bratr z mokré čtwrtě, ſpolupigák, m. ſ. Säufer.

Saufen, etwas, pjti, ſehr, überhaupt, pjti přjliſſně, hrubě žráti, ožjrati ſe, chlaſtati, ſich eine Krankheit an den Hals ſaufen, dopiti ſe nemocy, ſich voll Weins ſaufen, ožrati ſe wjnem, ſich zu Tode ſaufen, ſmrti ſe dopiti.

Saufen, das, pitka, f. pitj, žranj, ožjránj, opigenj ſe, ožralſtwj, opilſtwj, piganſtwj, n.

Säufer, m. pigák, pigan, pitel, opilec, ožralec, bratr z mokré čtwrtě, žráč, winný molek, m.

Säuferey, f. piganſtwj, ožralſtwj, n. ſ. Saufen, das.

Sauferinn, f. pigačka, f.

Saufeſt, n. ſlawnoſt pitj, f.

Saufgelag, n. ſpolukadowánj, n.

Saufgeſellſchaft, f. towaryšſtwo ožralé, n.

Saufhaus, n. piterna, f.

Saufleben, n. ožralſký žiwot, m. ožralſké žiwobytj, n.

Saufluſt, f. Sauffucht.

Saufſchweſter, f. ſpolupigačka, f.

Sauffucht, f. nemoc ožralſtwj, f.

Säugamme, f. chůwa, chowačka ochranná, kogná, kogná chůwa, dogka, f.

Säugen, ein Kind, kogiti prſami, cyc dáti, prſmi přikágeti, dáti ſe ſáti, dáti prſy.

Saugen, ſáti, duřmati, ſtřebati, cucati, an etwas, ſáti, duřmati, wyſáwati néco, ſtřebati, wyſtřebatinéco, von Kindern meiſt, duřmati, cucati, und ſáti, aus den Fingern ſaugen, z prſtů cucati, cuclati, wycucati, wycuclati.

Saugen, das, ſánj, duřmánj, ſtřebánj, cucánj, n.

Säugling, m. djtě kogné, djtě při prſech, n. ſchowanec, m.

Sauhaar, n. ſſtětina, f. ſwinſký wlas, m.

Sauhirte, m. ſwiňák, paſtwec ſwinſký, ſwiň, m.

Sauigel, m. ſwinſký gežek, m. ſäuiſcher Menſch, ſwiňák, m. praſe, n.

Säuiſch, ſwinſký.

Säuiſch, adv. ſwinſky, po ſwinſku.

Saukoben, m. krmnjk, m.

Saulache, f. Saupfütze, ſwinſké kaliſtě, n.

Säule, ſ. Seule.

Saum, m. Rand am Kleide, obruba, f. obkladek, lem, ljmec, podolek, m. zäſerichtet, zřezaný, zkrágený, ztřepený prým, mit einem Saume, obraubený, premowaný, lemowaný.

Saumagen, m. Schweinsmagen, bachor, žaludek ſwinſký, wepřowý, m. 2) ein unflätiger, ſäuiſcher Mann, ſwiňák, m. praſe, n.

Saumarkt, m. ſwinſký trh, m. ſwinſké tržiſtě, n.

Säumen, einen Saum machen, obraubiti, obrubowati, obkládati, obložiti, 2) zaudern, meſſkati, meſſkati ſe, obmeſſkáwati, dljti, prodlužowati, prodlewati, nicht ſäumen, nemeſſkati, nepomeſſkati.

Säumen, das, meſſkánj, dlenj, n. ohne Säumen, ohne zu ſäumen, bez meſſkánj, nemeſſkage.

Säumig, meſſkawý, ſ. Saumſelig.

Saumiſt, m. ſwinſké howno, leyno, n. hnůg ſwinſký, m.

Säumniß, f. meſſkawoſt, f.

Saumroß, n. ſſkáp, ſaumarſký kůň, m.

Saumſattel, m. ſaumar, m. ſaumarſké ſedlo, n.

Saumſelig, zpozdilý, wáhawý, rozwiáſſtný, meſſkawý, liknawý.

Saumſeligkeit, f. zpozdiloſt, meſſkawoſt, wáhawoſt, rozwláſſtnoſt, liknawoſt, f.

Säumung, f. dlenj, prodlenj, meſſkánj, obmeſſkánj, n.

Saumthier, n. ſaumarſké howado, n. ſäumar, m.

Saumutter, f. opraſnice, praſná, praſecý ſwině, f.

Saupelz, m. ſwiňák, m.

Saurach, m. dráč, dřiſtal, m.

Säure, f. kyſeloſt, kyſelina, f.

Saurüſſel, m. čapák, rypák ſwinſký, m.

Saus und Schmaus, m. heyſowánj, n. darinn leben, heyſowati, heſowati, hodokwaſyti.

Sauſchneider, m. nunwář, m.

Sau-

Sauſen, ſſuſtěti, ſſkeri, chřeſtěti, hučeti, hlučeti, wie das Waſſer, hučeti, hlučeti, in den Ohren, hučeti, hlučeti, zuſti

Sauſen, das, ſſuſtěnj, hučenj, chřeſtenj, ſſkřenj, n. ſſuſt, chřeſt, m. des Waſſers, in den Ohren, hučenj, hlučenj, zněnj, n.

Sauſewind, m. chumel, m.

Sauſpieß, m. ſwinſký oſſtip, m.

Sauſtall, m. ſwinſký chlew, m.

Sautreiber, m. honák ſwinnj, ſwiňák, m.

Sautrog, m. koryto pro ſwině, n.

Schaar, f. záſtup, hluk lidj, m. obor, m. (zběř, f.)

Schaarenweis, ſcharweiſe, hlučně, walně.

Schaarwache, f. hláſka, ſtráž, f.

Schaarwächter, m. hláſný, ſtrážný, ſtrážnjk, m.

Schabe, f. moljk, mol, m.

Schabeiſen, n. ſſorna, f. ſ. Schabmeſſer.

Schaben, ſtrauhati, drbati, ſſauſtati, ſſkrábati, třjti ſſatem, zč. ein Rübchen, mrkwičku ſtrauhati.

Schabicht, molowatý.

Schäbicht, kráſticht, chraſtawý, liſſegowatý, ſwrabowitý, ſtrupowatý, werden, oprafſiwěti, zprafſiwěti, 2) ſchlecht, niederträchtig, ničemný, daremný, 3) abgetragen, chatrný, zwetſſelý, wetchý.

Schäbigkeit, f. chraſtawoſt, praſſiwoſt, praſſiwina, ſtrupowatoſt, f.

Schabmeſſer, m. ſtrauhacý nůž, m. ſtruhadlo, drbadlo, n. ſtruh, m.

Schabracke, f. poſtlánj, n. dek, m.

Schabſtaub, m. oſtrużky, f. plur.

Schach, m. Schachſpiel, n. ſſachownj hra, hra w ſſachy, f.

Schächer, m. lotr, pochop, m.

Schacher, m. Handel, freymarčenj, ſſantročenj, n.

Schachern, ſſantročiti, freymarčiti.

Schachern, das, ſſantročenj, freymarčenj, n.

Schachmatt, m. ſſachmat, m. machen, wehnati někoho do ſſachmatu.

Schachſpiel, ſ. Schach.

Schachſtein, m. ſſachownj kámen, wrhacabnj kámen, m.

Schacht, f. im Bergwerk, ſſachta, f. důl, m.

Schachtel, f. krabice, ſſkatule, f.

Schächtelchen, Schächtlein, n. krabička, ſſkatulka, f.

Schachtelmann, m. ſſkatulář, krabic strůgce, f.

Schäcke, f. kůň proměnný, m. ſtraka, f.

Schäcker, m. ſſibal, čtwerák, m.

Schäckerey, f. ſſibalſtwj, čtwerácſtwj, n. treiben, ſ. Schäckern.

Schäckerhaft, ſſibalſký, čtwerácký.

Schäckern, čtweračiti, dowáděti.

Schäckicht, ſchäckig, ſtrakatý.

Schädel, m. lebka, f. leb hlawy, m. (palice, f. vulg. iron.)

Schädelſtätte, f. ſtinadlo, rozhranj, poprawnj miſto, n.

Schaden, Schade, m. ſſkoda, vgma, f. es iſt Schade, geſt ſſkoda, um ihn, geſt ho ſſkoda, es iſt Schade um das Geld, um die Zeit, geſt ſſkoda peněz, času, zu Schaden kommen, do ſſkody přigjti, Schaden leiden, ſſkodu trpěti, brári, wzýti, neſti, vgmu trpěti, wenn man etwas wohlfeil verkauft, vertauſcht, prodělati, zu Schaden kommen am Leibe, Schaden leiden, přigjti k aurazu, in Schaden bringen, ſetzen, wweſti, přiweſti do ſſkody, Schaden bringen, ſſkodu přineſti, na ſſkodu býti, zum Schaden, ſchädlich ſeyn, na ſſkodu, ke ſſkodě, na vgmu býti, Schaden machen, zufügen, ſſkodu dělati, vdělati, způſobiti, činiti, vſſkoditi, mit Schaden klug werden, s ſſkodau ſwau zmudřeti, maudrým býti, po wzaté ſſkodě opatrnějſſim býti, werden Schaden hat, darf für den Spott nicht ſorgen, máſſli ſſkodu, o poſměch ſe neſtarey, zu Schaden kommen, vbýhnauti, vbjhati w ſſkodu, es wird ſein Schade nicht ſeyn, nebude to geho ſſkodau, geho ſſkoda, nebude to na geho ſſkodu, vgmu, k geho ſſkodě, zu Schaden geben, kommen, wie eine Sache, k zkáze, na zkázu přigjti, přicházeti, zu Schaden rathen, reden, k ſſkodě raditi, mluwiti, zu Schaden

am Leibe, chyba, anhona, sſkoda, wada, f. Schaden thun ſich innerlich, vſſkoditi ſobě, ſſkodu ſobě vdělati, viel Schaden thun, mnoho ſſkody nadělati, Schaden, vom Wetter, Feuer, ſſkoda, f.

Schaden, verb. ſſkoditi, vſſkoditi, vbljžiti, das ſchadet ihm nichts, to mu nic neſſkodj, newadj.

Schadenfreude, f. radoſt, f. potěſſenj ze ſſkody, nad ſſkodau, n.

Schadenfroh, radugjcý ſe, těſſicý ſe z cyzý ſſkody, nad cyzý ſſkodau, ſeyn, radowati ſe, těſſiti ſe z cyzý, z giného ſſkody, nad cyzý ſſkodau.

Schadhaft, kazowitý, chybný, poruſſený, záwadný.

Schadhaftigkeit, f. kazowitoſt, wada, f.

Schädlich, ſſkodliwý, ſſkodný, vgemný, ſchädlicher Menſch, ſſkodliwý, ſſkodný člowěk, ſſkůdce, m. ein ſchädlicher Regen, ſſkodný déſſť, m. ſchädlich ſeyn, ſſkodliwým, ſſkodným, ke ſſkodě, na ſſkodu býti, ſchädliche Krankheit, ſſkodná nemoc, f.

Schädlich, adv. ſſkodně, ſſkodliwě.

Schädlichkeit, f. ſſkodliwoſt, f.

Schadlos, bez ſſkody, bez vgmy, einen ſchadlos halten, beze ſſkody zachowati, nevſſkoditi.

Schadloshaltung, f. beze ſſkody zachowánj, nevſſkozenj, n.

Schaf, n. owce, f. vom Schafe, owčj.

Schafbock, m. beran, býk, m.

Schafbrallen, n. knoty, chuchle na wlně, plur.

Schäfchen, n. owečka, owčička, f.

Schäfer, m. owčák, paſtýř, paſtwec, paſtucha owcý, owčec, m.

Schäferey, f. ſtádo owčj, owcý, n.

Schaferbirt, m. owčák, m.

Schäferinn, f. owčačka, paſtýřka, f.

Schäferiſch, owčácký.

Schäferu, owčj.

Schäferleben, n. žiwot owčácký, m.

Schäferlied, n. Gedicht, owčácká pjſeň, f.

Schäferpfeife, f. owčácká piſſťala, f.

Schäferſtock, m. owčácká hůl, f.

Schäfertaſche, f. paſtuſſj tobolka, krósna, f.

Schaffel, n. owčj kůže, gehnětina, f.

Schaffen, hervorbringen, twořiti, ſtwořiti, ſtwořowati, ploditi, 2) verſchaffen, zuwege bringen, gednati, zgednati, opatřiti. Ruhe ſchaffen, pokog, mjr zgednati, Geld ſchaffen, penjze opatřiti, zgednati, ein Kleid, Buch, Geräthe, zgednati, opatřiti ſſaty, knihu, přjprawy, herzuſchaffen einen Menſchen, poſtawiti, doſtawiti, opatřiti, eine Sache, opatřiti, etwas wohin, připrawiti, fort, hinweg, aus dem Wege, odkliditi, zkliditi pryč, pryč připrawiti, jemanden zu Fuße, odweſti, zu Wagen, Schiffe, odwezti, ſonſt etwas, oder jemanden hinweg aus dem Wege ſchaffen, odkliditi, zu ſchaffen haben wo, mjti co dělat, ich du haſt hier nichts zu ſchaffen, gá, ty zde nemáš nic co dělat, co pohledáwat, was haſt du hier zu ſchaffen? co zde máš co dělat, co pohledáwat? habe du nichts zu ſchaffen mit ihm, neměg s njm nic, neobjrey ſe s njm, einem viel zu ſchaffen machen, geben, někomu mnoho co dělat, mnoho djla, mnoho práce dáti, nichts ſchaffen, ausrichten, nic nezprawiti, nezgednati, nezpůſobiti, ſich mit etwas viel zu ſchaffen machen, mnoho s něčjm ſe objrati, Rath ſchaffen, poraditi, radu dáti, propůgčiti, in einigen Provinzen heißt ſchaffen, befehlen, belieben, poručeti, poručiti, kázati, přikázati, weleti.

Schaffer, ſ. Schöpfer, Erſchaffer.

Schaffleiſch, n. owčj, gehněčj maſo, n.

Schaffner, m. zgednatel, opatřitel, zpráwce, (ſſafář,) m.

Schaffnerinn, f. zpráwcowá, ſſafářka, f.

Schaffung, ſ. Schöpfung, Erſchaffung, 2) Herbeyſchaffung, Zuwegebringung, zgednánj, opatřenj, zaopatřenj, n.

Schafgarbe, f. řebříček, m.

Schafhaut, f. owčj kůže, f.

Schafheu, n. přeſlička, f.

Schaf-

Schafhirte, ſ. Schäfer.
Schafhund, m. owčácký pes, wohař, wěznjk, m.
Schafhürde, f. owčjn, owčj chlew, m. daupé, n.
Schafkäſe, m. owčj ſeyr, m.
Schafkleid, n. bib. prop. raucho owčj, n.
Schafkopf, ſ. Dumm.
Schäflein, ſ. Schäfchen.
Schaflaus, f. klyſſt, m. pſý blecha, f.
Schaflorbeer, f. plur. owčj bobky, m. plur.
Schafmilch, f. owčj mléko, n.
Schafmiſt, m. owčj hnůg, m.
Schafmülle, f. drmek, m.
Schafpelz, m. kožich beranj, owčj, m.
Schafſcheere, f. nůžky na owce, f. plur. 2) das Scheeren, ſtřjž, ſtřjžba, f.
Schafſchur, f. ſtřjž, ſtřjžba, f.
Schafſtall, m. owčinec, owčjn, owčj chlew, m. ſtáge, n.
Schaft, m. an einem Spieße, hrot, m. dřewce, kopjſſtě, oſſtěpiſſtě, n. an einer Flinte, paženg, n. pazba, f. (ſſiſt, m.)
Schäften, eine Flinte, pažiti.
Schäfter, m. pažič, m.
Schafvieh, n. owčj dobytek, m.
Schafzunge, f. ein Kraut, gitrocel, m.
Schal, ungeſchmackt, planý, galowý, nechutný, ſchale Reden, galowé řeči, f. plur. Scherze, žerty, m. plur.
Schale, f. äußere Rinde, kůra, f. lýko, n. der Kaſtanien, ſſkořepina, ſſkořápka, f. des Eyes, der Krebſe, Muſcheln, ſſkořjpka, ſſkořápka, f. der Nüſſen, die äußerliche, ſſkořepina, ſſkořjpka, f. Schale an der Birne, am Apfel, ſſupina, f. Schale, ein Gefäß, ſſál, ſſálek, m. čiſſe, f. bloße Schale, die innere, grüne, ſſupina, f. bey der Schale ſtehen bleiben, toliko na ſſupině ſe ſtawowati, wſtrnauti.
Schälchen, n. lupinka, ſſupinka, f.
Schälen, laupiti, loupati, oloupiti, zedřjti, zdjrati, dřjti kůru, ſſupinu, ſich, laupati ſe, den Apfel, die Birne, laupati gablko, hruſſku.
Schalfiſch, m. ryba w ſſkořepině, ſſkořepj ryba, ſſkořepinatá, f.
Schalk, m. čtwerák, ſſibal, padauch, přewrhlý padauch, lotr, lotras, ſſelma, m. alter, durchtriebener, ſtarý, přewrhlý ſſibal, lotr, ſtará ſſelma, m. den Schalk hinter ſich, hinter den Ohren haben, mjti za wſſima.
Schälken, Schälchen, n. kleine Schale, ſſál, ſſáleček, m. čiſſka, f. 2) dünne Rinde, am Nußkern, lupſtinka, ſſupinka, kožka, f.
Schalkhaft, čtwerácký, ſſibalſký, zlotřilý, lotrowſký, ſſelmowſký.
Schalkhaft, adv. čtwerácky, ſſibalſky, zlotřile, lotrowſky, ſſelmowſky.
Schalkhaftigkeit, f. Schalkheit, čtwerácſtwj, ſſibalſtwj, ſſibalſtwo, lotrowſtwj, n. zlotřiloſt, přewrhloſt, f.
Schalksknecht, ſ. Schalk.
Schalksnarr, m. čtwerák, tetřew, m. einen Schalksnarren machen, čtweračiti, lotrowati.
Schall, m. zwuk, hlahol, m. znění, n. einen Schall von ſich geben, zwuk od ſebe dáti, dáwati, was einen Schall giebt, zwučný.
Schallen, zwučeti, znjti, rozljhati ſe, ſtark, überhaupt, zhruba, oſtře, welmi naſkrz, ſylně zwučeti, znjti, hlučeti, in den Ohren, w wſſich znjti, hlučeti, an einem Orte in den Ohren wie die Muſik, hlučeti.
Schallend, was ſchallt, zwučný, znějcý, hlučný.
Schallmey, f. Hautbois, křiwý roh, m. ſſalamage, f.
Schallmeypfeifer, m. piſkač na ſſalmag, m.
Schalten, mit etwas, wládnauti něčim, übel ſchalten, zle hoſpodařiti, zle s něčim wládnauti, ſchalten und walten, wládnauti, wladařiti.
Schaltjahr, n. přeſtupný rok, m.
Schaltmonat, m. přibytný měſýc, m.
Schalttag, m. den přeſtupný wnora, m.
Scham, f. ſtud, m. ſtydliwoſt, f. die Scham fahren laſſen, ſtud odwrcy, ſwlécy, ſetřjti, odložiti, ſložiti, protřjti čelo, 2) Glied des Leibes, hanba, f. ſtydký aud lidſký, m. lid-

no,

no, přirozenj, n. der Theil des Unterleibes da ſie iſt, třjſlo, n.

Schambein, n. kost hanby, f.

Schämen, ſich, ſtydĕti ſe, ſehr, hanbiti ſe, ich ſchäme mich deſſen, ſtydjm ſe za to, hanbjm ſe z toho, geſt mi hanba za to, ich ſchäme mich deiner, ſtydjm ſe za tebe, hanba mi za tebe, ſich etwas vor einem ſchämen, poněkud ſe ſtydĕti, oſtěychati ſe před někým, ſich ſchämen etwas zu thun, ſtydĕti ſe něco včiniti, du ſollſt dich ins Herz, in den Hals ſchämen, mělby ſy ſe do ſrdce, w hrdlo ſtydĕti, ich wollte mich ſchämen, ſtydělbych ſe, machen, daß ſich einer ſchämt, k ſtudu přiweſti, barwy čerwené přidati, zahanbiti, ein Menſch, der ſich nicht mehr ſchämet, člowĕk protřelého čela.

Schamhaft, ſchamhaftig, ſtydliwý, ſtaudný, ſtudný, cudný, oſteychawý, ſchamhaftig ſeyn, ſtydliwým, ſtaudným býti, ſtydĕti ſe, oſteychati ſe.

Schamhaft, ſchamhaftig, adv. ſtydliwĕ, ſtaudně, ſtudně, oſteychawĕ, cudně, s ſtudem.

Schamhaftigkeit, f. ſtydliwoſt, f. ſtud, m. oſteychawoſt, f.

Schamhütchen, n. abziehen, ſ. Scham.

Schamlos, neſtydatý, neſtaudný, neſtydliwý, bezſtaudný.

Schamloſigkeit, f. neſtydatoſt, neſtydliwoſt, neſtaudnoſt, bezſtaudnoſt, protřeloſt čela, f.

Schamlot, m. ſſamlat, m.

Schamroth, zardĕlý, ſtudem, hanbau začerwenalý, werden, rdjti ſe, zardjti ſe, zardĕti ſe, zapeyřiti ſe, začerwenati ſe ſtudem, krwj ſe politi, zahanbiti ſe, machen, k zardĕnj přiweſti, barwy čerwené přidati, er wird ſchamroth, rdj ſe, peyřj ſe, čerwená ſe hanbau.

Schamröthe, f. zardĕloſt, f. zardĕnj twáře, n. einjagen, ſ. ſchamroth machen.

Schandbalg, ſ. Schandhure.

Schandbar, potupný, ſ. Schändlich.

Schandbube, m. hanebnjk, zloſyn, oſtawnjk, neſſlechetnjk, m.

Schanddeckel, m. přikrytj hanby, n.

Schande, f. hanba, potupa, ohawa, f. es iſt Schande, hanba geſt, ſich zur Schande rechnen, za hanbu ſobĕ pokládati, položiti, počjtati, k hanbĕ počjſti, zur Schande gereichen, ſeyn, býti k hanbĕ, k potupĕ, man rechnet es für eine Schande, za hanbu ſe dáwá, pokládá, k hanbĕ ſe počjtá, počteno bywá, zu Schanden machen, einen beſchimpfen, k hanbĕ přiweſti, w hanbu wweſti, zhanbiti, zahanbiti, überwinden, zahanbiti, etwas verderben, na zkázu přiweſti, pokazyti, Schande einlegen, hanby dogjti, in Schande bringen, w hanbu, do hanby wweſti, přiweſti, zu Schanden reiten, zu Schanden hauen einen, přegeti, rozſekati někoho, ſich zu Schanden arbeiten, laufen, wpracowati, wběhati ſe, recht zur Schande herumgehen, až hanba choditi, Schande treiben mit jemanden, hanebnoſt páchati s někým, in Schande kommen, gerathen, w hanbu, do hanby přigjti, laß mich nicht zu Schanden werden, nezahanbi mne.

Schänden, in Schande bringen, hanobiti, zhanobiti, w hanbu wweſti, ohawiti, whaněti, haněti, pohaněti, 2) einen ſchimpfen, läſtern, na poctiwoſti wtrhati, zhaniti, pohaniti, hanobiti, zhanobiti, zecti laupiti, 3) eine Jungfrau, pannu zmrhati, zhanbiti, zhanobiti, pohaniti, o poctiwoſt připrawiti, porušſiti, zprzniti ſmilſtwem, 4) verſtellen, hyzditi, zhyzditi, zpotwořiti, zohawiti, ohawiti, ſeinen Namen ſchänden, ſwé gméno zhanobiti, zhyzditi, powĕſt zhanobiti, zohawiti, eine Schande begehen, hanebnoſti, ſkutku hanebného, ohawného ſe dočiniti, dopuſtiti, hanebnoſt, hanebný ſkutek ſpáchati, proweſti.

Schänder, m. porušſitel, zhanobitel, pohanitel, zprznitel panny, m.

Schandfleck, m. poſſkwrna, ohawa, auhona, f. znamenj ſwĕtſké hanby, zprznĕnj, n. ſſkralup, m. einen Schandfleck anhängen, auhonu vdĕlati,

lati, ſſkralup přiwěſyti, lupeň zawěſyti, zmazati někoho na poctiwoſti, naříknauti, ze cti laupiti, čeſt zprznit, w ſwěrſkau hanbu vweſti, čeſt zlehčiti, na cti zmařiti.

Schandgedicht, n. báſeň potupná, hanebná, f.

Schandhure, f. hampeyžnice, f.

Schändlich, hanebný, mrzký, potupný, ſchändliches Leben, hanebný žiwot, m. eine ſchändliche That, Handlung, Sache, Schrift, hanebný, mrzký, ohawný ſkutek, m. hanebná, mrzká wěc, f. hanebné, mrzké pjſmo, n. ſchändlich, übel ausſehend, hanebný, mrzký, ein ſchändlicher Menſch, hanebný, mrzký, potupný člowěk, hanebnjk, člowěk bezectný, m. ſchändliche Schrift, ſchändliches Lied, hanebná, mrzká, oplzlá řeč, pjſeň, oplzloſt, f.

Schändlich, adv. hanebně, mrzce, ohawně, ausſehen, hanebně, mrzce wyhljžeti, reden, hanebně, mrzce, oplzle, ohawně mluwiti, der ſchändlich ſpricht, mrzkomluwec, mrzkomluwnjk, m.

Schändlichkeit, f. hanebnoſt, mrzkoſt, ohawnoſt, f.

Schandlied, ſ. Schandgedicht.

Schandmal, n. znamenj hanby, hanebné znamenj, n.

Schandrede, f. hanebná, mrzká, oplzlá, ohawná řeč, f.

Schandſäule, f. ſlaup potupy, m.

Schandſchrift, ſ. Schmähſchrift.

Schandthat, f. hanebný, mrzký, ohawný ſkutek, včinek, m. hanebnoſt, ohawnoſt, f.

Schändung, f. Läſterung, hanobenj, zhanobenj, zhanění, n. nářek, m. einer Jungfrau, pohanění, n. ſeines Namens, zprznění, n.

Schanze, f. hradba, mezera, f. ſſance, plur. in die Schanze ſchlagen, z. B. ſein Leben, ſeine Ehre, žiwot w ſſanc ſaditi, odwáziti ſe žiwota.

Schanzen, hraditi, hradbau obehnati.

Schanzen, das, hražení, n.

Schanzer, m. Schanzgräber, kopač hradby, m.

Schanzgraben, m. příkop, m.

Schanzkorb, m. pletený koš, m. pleteni koſſowé, n.

Scharbock, m. kurděge, plur. wřed w hrdle, m.

Scharbockskraut, n. raupowé kořeni, n.

Scharf, wie ein Eiſen, Meſſer geſchliffen, ſpitzig, oſtrý, břidký, ſcharfes Meſſer, ſcharfes Schwerd, oſtrý, břidký nůž, meč, m. ſcharfer Eßig, perný, oſtrý ocet, m. ein ſcharfes Geſicht, ſcharfe Augen, bystrý, oſtrý zrak, m. bystré oči, f. plur. ein ſcharfer Verſtand, bystrý, oſtrý rozum, m. 2) ſtreng, wie ein Geſetz, Gebot, oſtrý, beißend, oſtrý, die Worte im ſcharfen Verſtande nehmen, w oſtrém ſmyſlu bráti.

Scharf, adv. oſtře, byſtře, ſcharf verbieten, oſtře zapowědjti, ſcharf laden, zoſtra nabiti, es gehet ſcharf zu, zoſtra to gde, ſcharf examiniren, oſtře ſkauſſeti, wyptáwati ſe, ſcharf machen, oſtré dělati, vdělati, ſcharf riechen, oſtře cýtiti, ſcharf gehen, zoſtra choditi.

Schärfe, f. des Eiſens, Gewehres, oſtroſt, břidkoſt, f. des Verſtandes, oſtroſt, byſtroſt, f. des Geſichtes, der Augen, oſtroſt, byſtroſt, f. Strenge, oſtroſt, f. Schärfe des Geſchmacks, Eßigs, oſtroſt, pernoſt, peprnoſt, f.

Schärfen, oſtřiti, oboſtřiti, zoſtřiti, naoſtřiti, břidit, zbřiditi, brauſyti, nabrauſyti, zbrauſyti, den Befehl, die Strafe, zoſtřiti, den Verſtand, probrauſyti, zoſtřiti, oſtřiti rozum.

Scharfklingend, zoſtra, oſtře zněgjcý.

Scharfrichter, kat, poprawce, miſtr poprawnj, m.

Scharfſchießen, n. zoſtra, oſtré ſtřjlenj, n.

Scharfſchütz, m. zoſtra ſtřelec, m.

Scharfſichtig, prohledawý, oſtrohledný, oſtrowid, byſtrooký.

Scharfſichtigkeit, f. oſtrohlednoſt, f.

Scharfſinn, m. oſtrowtipnoſt, f. oſtrowtip, m.

Scharfſinnig, oſtrowtipný, oſtrý, byſtrý, wie ein Menſch, oſtrowtipný, byſtrý, oſtré, byſtré myſli, oſtré-

ho, bystrého wtipu, ſcharfſinnige Rede, oſtrowtipná, bystrá řeč, f.
Scharfſinnig, adv. oſtrowtipně, bystře, oſtře.
Scharfſinnigkeit, f. oſtrowtipnoſt, oſtroſt, bystroſt myſli, wtipu, rozumu, f.
Scharlach, m. ſſarlat, čerwec, m. von Scharlach, ſſarlatowý, čerwcowý.
Scharlachbeere, f. gahoda ſſarlatowá, f.
Scharlachen, ſſarlatowý, čerwcowý.
Scharlachkorn, m. čerwec, m. ſſarlatowé zrno, n.
Scharmützel, n. půtka, ſſarwátka, f. halten, půtku, ſſarwátku mjti.
Scharmützeln, ſcharmutziren, potýkati ſe, ſſarmiclowati.
Scharmutzirer, m. půtkář, m.
Scharmitzel, m. půtka, ſſarwátka, f.
Schärpe, f. um den Leib, opáſka, f. opaſek, m. (ſſarfa, f.)
Scharre, f. Scharreiſen, n. ſtruhadlo, drbadlo, n. ſtruh, m.
Scharren, die Erde mit dem Fuße, hrabati, b) eine Sache, ſtrauhati, wie ein Geizhals zuſammen, hrnauti, hrabati, shrabowati, shánĕti, es ſcharret mich im Halſe, ſſkrábe mne w krku.
Scharren, das, mit dem Fuße, hrabánj, n. im Halſe, ſſkrábánj, n.
Scharrhals, m. držkreſſle, m.
Scharricht, ſſkrablawý.
Scharte, f. am Meſſer, zub, m. am Auge, pruh, m. ſie auswetzen, poſſkwrnu ſetřjti, ſmazati.
Schartenkraut, n. hwězdowá bylina, f.
Schartícht, cecatý.
Schatten, m. ſtjn, m. Fächer, ſtjnidlo, n. záclona, záſlona, f. Geiſt, duch, m. duſſe, f. Schatten machen, werfen, ſtjn dělati, ſtjniti, cloniti, was im Schatten iſt, ſtinnawý.
Schattenbild, n. naſtjnĕnj, n. náſtin, m.
Schattenreich, ſ. Schattícht.
Schattenriß, m. naſtjnĕnj, n.
Schattenſpiel, n. hra na ſtĕně, ſtinná, f.
Schattenwerk, ſ. Schattenſpiel.
Schattenzeiger, m. raňge ſtjnowá, f.
Schattícht, ſchattig, ſtjnowý, ſtinný, zaſtjnĕný, záclonĕný, záſlonený, ſchattícht machen, obſtjniti, ſtjniti, zaſtjniti, ſtjnem zacloniti, was Schatten giebt, co ſtjnu dodáwá, ſchattichter Ort, ſtjnné mjſto, n.
Schattiren, nawrcy, naſtjniti, ſtjniti.
Schattirung, f. ſtjnĕnj, n. náſtin, m. naſtjnĕnj, n.
Schattule, f. krabice, f.
Schatz, m. poklad, m. zum Schatze gehörig, pokladnj, 2) ein Liebeswort, mein Schatz, meine Frau, meine Geliebte, mé cukrátko, mé potĕſſenj, mé ſrdce, mé ſrdečko, n.
Schätzbar, mnohowážný, wážný.
Schätzbarkeit, f. mnohowážnoſt, wážnoſt, f.
Schätzchen, n. ſrdečko, n.
Schätzen, meynen, achten, pokládati, wážiti, ſich für eine Ehre ſchätzen, pokládati, klásti ſobĕ za čeſt, ſchätzen, taxiren, ceniti, (ſſacowati,) etwas auf einen Thaler, die Leute, wážiti, nach ſeinem wahren Werthe ſchätzen, pokládati wĕcý cenu prawau, vkládati wĕcým, narazyti, hoch, geringe, wyſoce, welice, mnoho, málo, lehce ſobĕ wážiti, mnoho na někom ſobĕ zakládati, ſich etwas, eine Sache hoch ſchätzen, mnoho ſobĕ wážiti, wyſoce ſobĕ pokládati, ceniti, naceniti, mnoho na něčem ſobĕ zakládati.
Schätzer, m. rozſudj, m.
Schatzgräber, m. kopáč, wykopawač pokladu, m.
Schatzkammer, f. pokladnice, pokladna, komora pokladnj, f.
Schatzkaſten, m. ſkladna pokladu, f.
Schatzmeiſter, m. wĕdujk nad pokladem, pokladnjk, m.
Schatzung, f. poplatek, m. daň, berně, f. Schatzung auflegen, daň, berni wložiti, wkládati.
Schätzung, f. Taxirung, cenĕnj, procenĕnj, n. cena, f.
Schau, f. wo etwas ausgeſetzt iſt, diwadlo, n. weyſtupek, m. auf den Schiffen, ponebj, n. zur Schau, na odiw, za diwadlo, zur Schau tragen, führen, ſtellen, na odiw, na diwadlo noſyti, woditi, ſtawĕti, na odiwu wyſtawiti, zur Schau ausgeſtellt

ſeyn,

ſtyn, wyſtawenu býti na odiwu, za diwadlo býti, diwadlem, diwadlo ze ſebe wydáwati.

Schaubänke, f. plur. weyſtupcy, arkyři, m. plur.

Schaube, f. čuba, f. plášťěk, blány, klok, m.

Schaubhut, m. kopaljn, ſlaměný, letnj klobauk, ſlaměnec, m.

Schaubhütchen, Schaubhütlein, n. kopaljnek, ſlaměneček, m.

Schaubühne, f. diwadlo, n. von der Schaubühne, diwadelnj.

Schauckel, f. haupačka, f. auf der Schauckel, na rozpacých, wiklawý.

Schauckeln, haupati.

Schauckelung, f. haupánj, n.

Schauder, ſ. Schauer.

Schaudern, ſ. Schauern.

Schauen, djwati ſe, kaukati, hleděti, patřiti.

Schauer, m. Seher, diwák, m.

Schauer, m. Schrecken, hrůza, f. kömmt mir an, hrůza mne přecházý, na mne připadá, přicházý, děſým ſe, hrůza mne pogjmá, progjmá, obſtupuge.

Schauerhaft, hrozný, wenig, hrozničký.

Schauericht, ſ. Schauerhaft.

Schauern, hrozyti ſe, zhrozyti ſe, děſyti ſe, zděſyti ſe, hrůzu na ſobě mjti, wzaſnauti, wzáſti, die Haut ſchauert mir, mráz gde po mně, mráz mne obcházý, hrůza mne obſtupuge, pogjmá, progjmá, hrozno mi geſt.

Schauervoll, wie eine Sache, přehrozný, přeſtraſſliwý, wie ein Menſch, wzaſlý, zděſſený, zděſylý, pln hrůzy, wzaſu.

Schaufel, f. reyč, m. reyčowá lopata, f. am Mühlrade, lopatka, f.

Schaufeln, na lopatu brátı.

Schaum, m. pěna, f. voll Schaumes, pěnawý, pěniwý, pěnitý, zpěniwý, plný pěn.

Schaumen, pěnitı, abſchaumen, opěnitı, ſhánětı, wie der Eber, ſlintatı ſe.

Schaumen, das, pěnénj, n. a) des Ebers, ſlintánj, n.

Schaumkelle, f. Schaumlöffel, opěňowáčka, wařečka, f.

Schaumlöffel, m. ſ. Schaumkelle.

Schaumünze, f. ſ. Schaupfennig.

Schaupfennig, m. památný penjz, m.

Schauplatz, m. diwadlo, mjſto k diwadlům, n. zum Schauplatz gehörig, diwadelnj.

Schauſpiel, n. diwadlo, n. diwacý hra, činohra, f. aufführen, halten, diwadlo, diwacý hru prowáděti, ſtrogitı.

Schauſpieler, m. herec, hráč diwacý, diwadelnj, f. dazu gehörig, ſ. Schauſpieleriſch.

Schauſpielergeſellſchaft, f. towaryſtwo herecké, herců, diwadelnj, n. ſpolečnoſt herecká, f.

Schauſpielerinn, f. herkyně, f.

Schauſpieleriſch, ſchauſpielermäßig, herecký, diwadelnj.

Schauſpielhaus, n. dům diwacý, herecký, m. diwadlo, n. dům diwadla, diwadel, diwadelnj, m.

Schauſpielkunſt, f. wměnj herecké, o herectwj, n.

Schauſtück, n. diwadlo, n.

Schauwürdig, widěnj, patřenj, podiwánj hodný.

Scheckern, ſ. Schäckern.

Schedel, ſ. Schädel.

Scheel, křiwolaký, ſſkaredý, ein ſcheeles Geſicht, křiwolaký, ſſkaredý obličeg, m.

Scheel, adv. křiwolace, ſſkaredě.

Scheere, f. nůžky, nůže, nožjky, m. plur. des Krebſes, klepero, n.

Scheeren, f. plur. der Krebſe, klepeta, n. plur.

Scheeren, holitı, střjhatı, oholitı, ostřjhatı, den Bart, braditı někoho, holitı, střjhatı ſauſy, bradu, den Kopf, holitı, proholitı hlawu, oholitı, ostřjhatı, die Schafe, owce střjhatı, holitı, über den Kamm ſcheeren, přes hřeben střjhatı, ſcheeren, plagen, teyratı, trudıtı, laß mich ungeſchoren, neteyrey mne, dey mi pokog, nech mne na pokogi, s pokogem, was ſchiert mich, dich das, co geſt mně, tobě po tom,

co mně, tobě do toho, co gá dbám, das ſchiert mich nichts, to mně po tom, do toho nic nenj, nic nedbám na to, ich werde mich um ihn, darum nichts ſcheeren, mně po něm, po tom nic nebude, gá ſobě z něho, z toho nic nebudu dělati, nic na něho, na to nebudu dbáti, ſchier dich fort! hybey! táhni! klid ſe! ſich um einen, um etwas nichts ſcheeren, nic na někoho, něco nedbati, ſcheeren, ſpotten, ſſidliti, ſſkádliti, třepati, ſich mit etwas, tahati ſe, teyrati ſe s něčjm.

Scheerenſchleifer, ſ. Schleifer.

Scheerer, m. holič, bradýř, střjhač, der Schafe, střjzce, m.

Scheererey, f. nesnáz, f. tahánj, n. haben, mjti nesnáz, tahánj, es iſt nur Scheererey damit, geſt gen nesnáz, tahánj s tjm.

Scheerlein, n. malé nůžky, nůžtičky, f. plur.

Scheermeſſer, n. holičj nůž, m. břitwa, f.

Scheerſchüſſel, f. medeničká, miska k holenj, f.

Scheerſtube, f. bradýřſká, lazebnická ſwětnice, holjrna, f.

Scheerwolle, f. ostřjžky od wlny, ſloky, m. plur.

Scheerzeug, n. bradýřſký nástrog, m.

Scheffel, Schäffel, m. korec, m.

Scheibapfel, m. kulaté gablko, n.

Scheibe, f. kolo, n. Fenſterſcheibe, kolečko, n. nach der man ſchießt, terč, m. nach der Scheibe ſchießen, do terče střjleti, der Töpfer, kolo, n.

Scheibenſchießen, das, do terče střjlenj, n.

Scheibicht, kulatý, okrauhlý.

Scheiblein, Scheibchen, n. kolečko, n.

Scheide, f. poſſwa, f. aus der Scheide ziehen, z poſſwy wytáhnauti, wytrhnauti, dobyti.

Scheidebrief, m. weyhoſt, ljſtek zapuzenj, rozwedenj, rozwodný, m. geben, rozlaučenj, ljſtek zapuzenj dáti.

Scheiden, trennen, ſondern, laučiti, rozlaučiti, rozlučowati, odlaučiti, odděliti, rozwesti, Metalle, Erze reinigen, das Gute vom Uebeln, laučiti, odlaučiti, odděliti, von dieſer Welt, von einem Orte, rozlaučiti, rozděliti ſe, rozžehnati ſe s tjmto ſwětem, s mjſtem, zhoſtiti ſe ſwěta, ſwětu weyhoſt dáti, von jemanden ſcheiden, wie die Seele, odlaučiti ſe od někoho, rozlaučiti ſe s někým, ſich ſcheiden, wie die Gränze, Länder, dělati ſe, wie Perſonen, laučiti ſe, rozlaučiti ſe, wie Eheleute, rozlaučiti ſe, manželſtwj rozwesti, rozlaučiti, die Eheleute, rozwesti, rozlaučiti manžely, ſich von ſeiner Frau, von ſeinem Manne ſcheiden, ſcheiden laſſen, rozlaučiti ſe, dáti ſe rozlaučiti, rozwesti se ſwau ženau, se ſwým mužem, wir ſind geſchiedene Leute, my gſme rozlaučeni.

Scheiden, das, laučenj, rozlaučenj, odlaučenj, oddělenj, n. 2) Weggehen, rozlaučenj ſe, odlaučenj ſe, n. 3) in der Ehe, rozlaučenj, rozwedenj, n. rozwod, m.

Scheidewand, f. zed, stěna dělicý, přjčnj zed, mezy zed, f.

Scheidewaſſer, n. woda lučicý, lučawka, f.

Scheideweg, m. rozceſtj, n.

Schein, m. Glanz, bleſk, m. ſtkwělоſt, gaſnoſt, záře, f. Schein von der Sonne, záře, bleſk, gaſnoſt od ſlunce, f. des Mondes, gaſnoſt, f. falſcher Schein, Vorwand, zámyſl, foch, m. barwa, f. unter einem Scheine, Vorwande etwas thun, pod zámyſlem, fochem, pod barwau, pod záſtěrau něco činiti, Schein von ſich geben, bleſk, ſtkwělоſt, záři od ſebe dáwati, wydati, puſtiti, unter einem Schein, pod zámyſlem, zum Schein, na oko, zřetel, wie man die Heiligen mahlt, Glorie, papršſky, m. pl. Schein, äußerlicher, falſcher, nápodobnoſt, f. zřetel, m. twářnoſt, zdánliwoſt, f. der Schein betrieget, zdánliwoſt, nápodobnoſt oklamáwá, den Schein eines ehrlichen Mannes haben, mjti nápodobnoſt, twářnoſt poctiwého muže, dem Scheine nach, na oko, na pohledénj, den Schein der

Fröm-

Frömmigkeit haben, mjti twářnost pobožnosti, nur so zum Scheine, gen tak na oko, zřetel, Schein, Versicherung, Bescheinigung, Zeugniß, Urkunde, wyswědčenj, n.
Scheinandacht, f. twárnonábožnost, possmaurná nábožnost, f.
Scheinbar, was einen guten Schein hat, zřegmý, patrný, zřetedlný, was nur scheint etwas zu seyn, zdánliwý.
Scheinbar, adv. ansehnlich, patrně, zřegmě, zřetedlně, dem Scheine nach, zdánliwě.
Scheinbarkeit, f. zdánliwost, f.
Scheinbarlich, s. Scheinbar.
Scheinchrist, m. křesťan na oko, possmaurný, m.
Scheinchristenthum, n. křesťanstwj na oko, possmaurné, n.
Scheinen, leichten, glänzen, swjtiti, stkwjti se, 2) den Schein haben, zdáti se, gelehrt, fromm zu seyn, včeným, pobožným se zdáti, es scheint, daß ihr die Wahrheit saget, zdá se, že mluwjte prawdu, es scheint mir unnöthig, nezdá, newidj se mně za potřebné.
Scheingrund, m. důwod zdánliwý, m.
Scheinheilig, twárnonábožný, na oko, powrchně nábožný, swatý, swatotwářný, ein scheinheiliger Mensch, twárnonábožný, na oko, powrchně, possmaurně nábožný, swatý, licoměrný člowěk, swatáček, nábožnjček, m.
Scheinheilig, adv. twárnonábožně, swatotwářně.
Scheinheiliger, m. swatáček, twárnonábožnjk, twárnonábožnjček, powrchnj swatáček, nábožnjček, licoměrnjk, possmaurný nábožnjk, m.
Scheinheiligkeit, f. twárnonábožnost, powrchnj, zewnitřnj, neprawá twárnost pobožnosti, swattosti, licoměrnost, f. swatáctwj powrchnj, n. powrchnj, possmaurná nábožnost, swattost, swatotwářnost, f.
Scheiße, f. sračka, chwistačka, f. der sie hat, chwistač m.
Scheißen, sráti, vndati, kakati, fákati, ich scheiße darauf, seru, fákám na to, ich möcht darauf scheißen, gábych to zesral, sfákl.
Scheißer, m. sráč, m.
Scheißhaus, n. záchod, zadnj, teyný pokog, prewýt, sráč, sroň, m.
Scheißkerl, m. vsranec, vsránek, vfákaný, m.
Scheißkraut, n. konitrud, m.
Scheißtopf, m. sráč, srawý hrnec, hrnec k sranj, m.
Scheit, n. poleno, n. sstěpina, prosstěpina, f. klapet dřewa, m.
Scheitel, f. od. m. wrch, swrchek hlawy, m. so die Haare scheidet, paut, pautec, m.
Scheiterhaufen, m. hranice dřjwj, f.
Scheitern, wie das Schiff, ztroskotati se, roztroskotati se, zlámati se, rozbiti se, roztřjskati, mit dem Schiffe, trpěti rozbitj, zlámánj lodj, scheitern, wie eine Absicht, ein Vorhaben, zmařenu, zničemněnu býti, w niwec vwedenu býti, na zmar přigjti.
Schelle, f. zwoček, m. ronklička, f. břenčadlo, n. Ohrfeige, flink, pohlawek, m. facka, f.
Schellen, klingen, cynkati, břenčiti, břinkati.
Schellen, das, cynkánj, břenčenj, břinkánj, n.
Schellenpäucklein, n. chřestačka, f.
Schellhengst, m. pussťák, spussťák, kůň pro plemeno, m.
Schellkraut, n. lasstownjk, m. celydonya wětssj, f. nebeský dar, m.
Schelm, m. sselma, padauch, m. zum Schelm werden, sselmau býti, zsselmiti se, einen einen Schelmen aufheißen, sselem nadáwati někomu, sselmowati.
Schelmerey, f. im Gemüthe, zsselmilost, f. in der That, sselmowstwj, n.
Schelmisch, sselmowský, zsselmilý.
Schelmisch, adv. sselmowsky, po sselmowsku, zsselmile.
Schelmstreich, m. Schelmstück, sselmowský, lotrowský, zsselmilý kus, m. sselmowstwj, lotrowstwj, n. zsselmilost, f.
Scheltbrief, m. list hánliwý, hánčliwý, m.
Schelten, láti, gebati, žehrati, haněti, tupiti, potupiti, zhaněti, zpjlati, zlo-

ře-

řečiti, einen ſchelten, láti na někoho, někomu, gebati někoho, žehrati na někoho, für etwas, ſo uennen, ſpjlati z někoho, nařjkati, nadáwati, přezdjwati, einen einen Narren ſchelten, bláznů nadáwati, ſich Baron, gnádiger Herr ſchelten laſſen, dáti ſy zeman, gemnoſt pán přezdjwati, nařjkati.

Schelten, das, lánj, hanénj, tupenj, porupenj, zhanénj, zlořečenj, n. nářek, m. nadáwánj, přezdjwánj, zpjlánj, n.

Scheltend, hánliwý, zloleyčný, nářkliwý.

Scheltrede, f. Scheltwort, nářek, m. zloleyctwj, n. hánliwé ſlowo, n. lánj, zlořečenj, n.

Scheltſchrift, f. pjſmo hánliwé, hánčliwé, zloleyčné, nářkliwé, n.

Schelung, f. Schelten, das.

Schemel, m. podnož, podnože, podnožnj ſtolička, ſtolička, lawička, trnož pod nohy, f.

Schenke, der, Schenkwirth, krčmář, nalewač, (ſſenkýř,) m. am Hofe, Mundſchenk, nelewač, (ſſeňk,) m.

Schenke, die, krčma, hoſpoda, (ſſenkowna,) f. ſſenkownj dům, m.

Schenkel, m. ſtehno, n. hnát od kolena až do kůrku, m. der große Schenkel hat, ſtehnatý.

Schenkelblatt, n. řemenj poſtrannj, n.

Schenken, darowati, einem etwas ſchenken, darowati někomu něco, darowati někoho něčjm, die Strafe, Schuld, das Leben, darowati treſt, winu, živobytj, Bier, Wein, pjwo, wjno prodáwati, ſſenkowati, nalewati, kredencowati, jemanden ſchenken zu trinken, nalewati, naljti.

Schenkhaus, f. Schenke, die.

Schenkinn, f. Schenkwirthinn, krčmářka, nalewačka, (ſſenkýřka,) f.

Schenkkanne, f. konew k naljwánj, f.

Schenktiſch, m. im Speiſeſale, kredenčnj ſtůl, m. im Wirthshauſe, ſtůl, ſſtok k naljwánj, pjwnj, m.

Schenkung, f. darowánj, n.

Scherbe, f. střep, m. střepina, f. kleine, střjpek, m. střepinka, f. von Scherben, střepinowatý.

Scherbel, m. střjpek, m. střepinka, f.

Scherge, m. pochop, biřic, ſſerha, m.

Scherz, m. žert, ſſprým, m. kleiner Scherz, žertjček, ſſprýmek, malý žert, ſſprým, m. im, aus Scherz, z žertu, ze hry, žertem, ohne Scherz, bez žertu, im Scherze, žertownč, pod žertem, pod ſſprýmem, ſſprýmownč, z žertu, zum Scherz, pro žert.

Scherzen, žertowati, ſſprýmowati, žerty, ſſprýmky prowáděti, prowoditi.

Scherzer, m. žertýř, ſſprymýř, žertownjk, m.

Scherzhaft, žertownný, žertownj, ſſprýmownný, ſſprýmownj.

Scherzhaft, adv. ſcherzhaftig, žertownč, ſſprýmownč.

Scherzhaftigkeit, f. žertownoſt, ſſprymownoſt, f.

Scherzrede, f. žertowná, žertownj řeč, ſſprymowná, ſſprymownj řeč, f. ſſprýmek, žertjček, m.

Scherzweiſe, žertownč, ſſprýmownč, z žertu, pro žert, žertem.

Scheu, f. Furcht, bogácnoſt, bázeň, f. brozenj ſe, n. hrůza, f. ſtrach, m. Hochachtung, oſteychawoſt, vctiwoſt, poctiwoſt, počeſtnoſt, f. Scham, ſtud, m. ſtydliwoſt, f. Scheu, Furcht haben, hrůzu, bázeň mjti, Hochachtung, oſteychati ſe, zpěčowati ſe, Scham, ſtud mjti.

Scheu, adj. bogácný, neſmělý, bázliwý, lekawý, oſteychawý, ſtydliwý, ſcheu werden, ſeyn, lekati ſe, oſteychati ſe, báti ſe, býti bogácným, bázliwým, lekawým, wie ein Pferd, plaſſiti ſe, ſcheu machen ein Pferd, plaſſiti, zplaſſiti.

Scheuen etwas, jemanden, ſich vor etwas, vor jemanden, ſſtjtiti ſe, oſteychati ſe, hrozyti ſe, ſtrachowati ſe, aus Achtung, ſtydeti ſe, er ſcheuet ſich nicht es zu ſagen, on ſe neſtydj to řjcy, ſcheuen ſich, oſteychati ſe, ſtraſſiti ſe, ſtrachowati ſe.

Scheuer, Scheune, f. ſtodola, f. fůſek, (ſtoh,) m.

Scheuerfaß, n. džbey, m.

Scheuerkraut, n. přeſlička menſſj, f.

Scheuern,

Scheuern, drhnauti, odrhnauti, ztjrati, cinen, gebati, zehnati na zuby, drbati.

Scheundrescher, ſ. Dreſcher.

Scheuſal, n. ſſereda, potwora, ohawa, ohyzda, ſ. zum Scheuſale machen, zpotwořiti, zohawiti, zhyzditi, zſſerediti, zhanobiti.

Scheußlich, ſſeredný, potworný, ohawný, ohyzdný, mrzký, ſſerpiwý, hrozný.

Scheußlich, adv. ſſerednĕ, ohawnĕ, ohyzdnĕ, potwornĕ, ſſerpiwĕ, mrzce, hroznĕ.

Scheußlichkeit, ſ. ſſerednoſt, ohyzdnoſt, ohawnoſt, potwornoſt, mrzkoſt, ſſerpiwoſt, hroznoſt, ſ.

Schicht, ſ. Lage, pořádek, m. poſlaupnoſt, ſ. in den Bergwerken, ſſichta, ſ. vrčitý čas k djlu, m.

Schichten, řádati, pořádati, rownati.

Schichtmeiſter, m. ruddozorce, dolowý pjſař, m.

Schichtweiſe, pĕtihrannĕ.

Schicken, ſenden, ſlati, poſlati, poſýlati, von ſich weg, preč poſlati, ſchicken, fügen, wie Gott, vložiti, ſich zu etwas ſchicken, bereiten, ſtrogiti ſe, chyſtati ſe, připrawowati ſe, ſich zum Regen, ſtrogiti ſe, cheyliti ſe k deſſti, ſich ſchicken zu etwas, dazu paſſen, ſtimmen, hoditi ſe k nĕčemu, na nĕco, dieß Tuch ſchicket ſich zu meinem Rock, to ſukno hodj ſe na můg kabát, was ſich dazu ſchickt, whodný, ſich zuſammen ſchicken, hoditi ſe, ſhodnauti ſe, ſich ſchicken, ſchickſam ſeyn, geziemen, ſluſſeti, přiſluſſeti, es ſchickt ſich, es ſchickt ſich nicht, ſluſſj, neſluſſj, wir ſchicken uns wohl zuſammen, my ſe weſpolek, ſpolu dobře ſhoduem, ſich zur Sache ſchicken, hoditi ſe k wĕcy, k nĕčemu, ſich in die Zeit ſchicken, howĕti času, es ſchicket ſich auf dich, ſluſſj, přiſluſſj na tebe, es ſchicket ſich für ihn, alles ſchicket ſich für ihn, hodj ſe mu to, wſſecko ſe mu hodj, ſich in etwas, in jemanden, in alles ſchicken, nĕčemu, nĕkomu, wſſemu wyhowĕti, ſe propůgčiti, er ſchicket ſich in alles, wmj ſe wſſemu propůgčiti, hier ſchickt ſichs nicht, zde nenj k tomu čas, neſluſſj ſe to, (neſſikuge.)

Schicklich, ſluſſný, přiſluſſný, náležitý, způſobný, whodný.

Schicklich, adv. ſluſſnĕ, přiſluſſnĕ, náležitĕ, způſobnĕ, whodnĕ.

Schickſal, n. oſud, vſudek, oſudek Božj, vloženj Božj, n. připuſta Božj, ſ. vom Schickſale, oder damit verbunden, oſudnj.

Schickung, ſ. göttliche, dopuſſtĕnj, vloženj, zřjzenj Božj, n. oſud Božj, m. durch göttliche Schickung, dopuſſtĕnjm Božjm.

Schieben, ſtrkati, ſtrčiti, poſtrčiti, poſtrkowati, dále potiſknauti, powaliti, 2) die Schuld auf einen ſchieben, winu na nĕkoho ſtrkati, dcpáti, ſedcpati, wzkládati, ſčjtati, klásti, 3) etwas auf die lange Bank, den odedne odkládati, 4) in den Ofen, do pece ſtrkati, ſtrčiti, wſtrčiti, 5) Kegel, w kuželky kauleti, hráti.

Schiebkäſtlein, n. truhljk, m.

Schiebſack, m. kapſa, ſ.

Schiedsmann, ſ. Schiedsrichter.

Schiedsrichter, m. Schiedsmann, rozſudj, rozeznáwatel, ſmlauwce, (vbrman,) proſtřednjk, m.

Schiedsrichteramt, n. vřad rozſudjho, m.

Schief, přjčný, křiwolaký, křiwý, nerowný, nepřjmý, unrecht, zcestný, neprawý, ſchiefes Maul machen, vſta, hubu křiwici, ſſklebiti, ſchief machen, křiwolačiti, křiwiti, zkřiwolačiti, zkřiwiti, ſchiefes Urtheil, křiwý rozſudek, m.

Schief, adv. křiwolace, nepřjmĕ, kři- 2) wĕ zcestnĕ, neprawĕ.

Schiefe, ſ. křiwolakoſt, křiwoſt, ſ. 2) zcestnoſt, ſ.

Schiefer, m. Stein, ſſkřidla, ſ. ſſkřidličný, ſtřjlečný kámen, m. Splitter, třjſka, mrwa, ſ.

Schiefericht, ſſkřidličný, drſnatý.

Schieferzähne, m. plur. wyſedlj zubowé, m. plur.

Schielen, ſſilhati, ſſilhawĕ, po oku, po očku hledĕti, beſſer geſchielt als blind, lepſſj ſſilhawý nežli ſlepý, ge-

geſchwind, unvermerkt, zaſſilhati na něco.

Schielend, ſſilhawý, breylawý, brlooký, křiwooký, etwas ſchielend, ſſilhánek, naſſilhawý, m.

Schieleuder, Schieler, m. ſſilhán, m. ſ. Schielend.

Schielicht, fahl, cyhelný.

Schienbein, n. hnátowá koſt, f. hnát pod kolenem, m.

Schiene, f. an den Rädern, ſſim, m. ſſna, f.

Schiennagel, m. ſſnowý hřeb, m.

Schier, ſkůro, ſkoro, wſkůře, témeř.

Schierling, m. ein giftiges Kraut, bolehlaw, kozý piſk, m.

Schießen, ſtřjleti, ſtřeliti, mit Pfeilen, lučeti, lučmo vdeřiti, ſtřjleti z luku, wie ein Weber, oſnowati, der Zapfen iſt geſchoſſen, ſpadl čjpek, 2) die Sonne ſchießt Strahlen, ſlunce ſtřjlj papriſſkami, 3) neut. fahren, fallen, geſchwind laufen, herabſtürzen oder fliegen, ſwaliti ſe, ſkáceri ſe, 4) die Farbe laſſen, barwu pauſſtěti, měniti, 5) den Zügel ſchießen laſſen, wzdu pauſſtěti, puſtiti.

Schießen, das, ſtřjlenj, n. ſtřelba, f. mit Pfeilen, lučenj, n. 2) der Sterne, ſtřjlenj, n.

Schießgewehr, n. Pfeil, Wurfſpieß, ſtřelba, f.

Schießhaus, n. Schießhütte, ſtřjlnice, ſtřelnice, f.

Schießplatz, m. Schießſtätte, ſtřelcowé mjſto, n. ſtřelnice, f.

Schießprügel, m. ſtřelba, f.

Schießpulver, n. ſtřelnj, ručnični prach, m.

Schießſchlange, f. ſtřelčj, ſtřjlčj had, m.

Schießziel, n. ſtřelcowý cýl, m.

Schiff, n. lodj, lod, f. großes, koráb, m. kleines, lodka, lodička, f. zu dem Schiffe gehörig, lodnj, korábnj, korábowý, ſſjſowý, zu Schiffe fahren, na lodi geti, wezti ſe, ein Schiff mit zwey ꝛc. Ruderbänken, lodj dwauřadnj, dwauweſlowá, o dwau řadjch wesel, a t. d.

Schiffarmade, f. wýprawa wogenſká, lodj na moři, f. wogſko na wodě, n.

Schiffbänke, f. plur. lawičky lodnj, korábowé, v lodě, f. plur.

Schiffbar, plawný.

Schiffbaum, m. žežlo lodj, korábowé, n. ſtrom, m.

Schiffboden, m. dno lodj, n.

Schiffbrod, n. plawecký chléb, m.

Schiffbrücke, f. lodnj moſt, moſt z lodj, ſſjſowý moſt, m.

Schiffbruch, m. rozlámánj, rozbitj, roztroſkotánj, zlámánj lodj, tápánj, tonutj na moři, n. leiden, trpěti ſſkodu na moři, bráti, wzýti, tonauti, tápati na moři, der Schiffbruch leidet, tápač na moři, m.

Schiffbrüchig, s lodj rozbitý, tápawý, tápač, werden, ſ. Schiffbruch leiden,

Schiffcapitain, m. wrchnj lodj, m.

Schiffchen, n. lodka, lodička, f. koráb, m. der Weber, člunek, m.

Schiffen, plawiti ſe, plauti na lodi, po wodě geti, über das Meer, přes moře ſe plawiti.

Schiffer, m. plawec, plawčj, (ſſifař,) m.

Schifferey, f. plawectwj, n.

Schiffergeſchrey, n. plawčj křik, m.

Schifferiſch, plawecký.

Schifferkunſt, Schiffkunſt, f. plawecké wměnj, n.

Schiffahrer, m. přewoznjk, m. ſ. Schiffer.

Schiffahrt, f. plawba, f. plawectwj, plawenj, n.

Schiffflotte, f. lodná wozba, f. množſtwj lodj, wogſko na wodě, lodjch, n.

Schiffracht, f. Schiffladung, náklad lodj, m. 2) f. u. a. Schiffgeld, Schifflohn, mzda od plawenj, f. penjz, plat od plawenj, m.

Schiffgänge, m. plur. půda lodj, f. podlahy lodj, f. plur.

Schiffgeräthe, n. přjprawy lodj, lodné, f. plur.

Schiffhacken, m. korábnj hák, ſſjſowý klik, m.

Schiff-

Schiffhaven, m. čerpadlo, črpadlo, n. přjstaw lodj, m.
Schiffherr, m. pán lodi, m.
Schiffjauche, f. nečistá, smrdutá woda w ssjfu, f.
Schiffjunge, m. pachole na lodi, n.
Schiffkampf, m. Schiffstechen, n. půtka, bitwa na lodi, f.
Schiffkappe, f. Mütze, kukle, f.
Schiffknecht, m. weslař, pacholek na lodi, m.
Schiffküttel, od. Schiffkittel, m. plawecká halena, f.
Schifflände, f. loděnice, f. stanowisstě lodj, n.
Schifflein, s. Schiffchen.
Schiffleute, m. plur. lid plawecký, m. s. Schiffvolk.
Schifflohn, m. mzda, f. plat, penjz od přjwozu, m.
Schiffmacher, m. lodnář, m.
Schiffmann, s. Schiffer.
Schiffmeister, m. plawec, m.
Schiffmühle, f. mleyn na lodi, plawecký, m.
Schiffpatron, m. Schiffherr, zpráwce lodi, m.
Schiffpferd, n. tahaun, m.
Schiffrand, m. krag lodj, m.
Schiffreich, schiffbar, plawný, splawný.
Schiffruder, n. plawecké weslo, n.
Schiffrüstung, f. přjprawy lodnj, korábowé, f. plur.
Schiffsand, m. lodnj pjsek, m.
Schiffschnabel, m. čelo, přednj čelo lodi, n. předek, m.
Schiffseegel, s. Seegel.
Schiffseil, m. lodnj, plawecký, ssjfowý prowaz, m. lano, n.
Schiffstelle, f. stanowisstě lodj, n. loděnice, f. přjstaw lodj, m. čerpadlo, n.
Schifftäfel, m. plur. podlahy, f. plur.
Schiffvolk, n. lid na lodj, plawecký, m.
Schiffwissenschaft, f. vměnj o plawbě, o plawenj, n.
Schiffzeichen, n. znamenj lodnj, korábowé, n.
Schiffzeug, n. wýprawa wogenská na moři, f.
Schiffzieher m. tahaun, m.
Schiffzimmermann, m. lodnář, m.
Schiffzug, m. wýprawa lodná, f.
Schild, m. großer, langer, sstjt, m. pawéza, f. terč, pukljř m. des Fußvolks eigentlich, pawéza, f. kleiner, sstjtek, m. pawezka, f. der ihn trägt, paweznjk, m. dazu gehörig, paweznj, mit einem Schilde versehen, sstjtem, pawezau oděný, an den Patrontaschen, sstjt, pukljř, an Büchern, pukljř, im Schilde führen, obmeyssleti, Schild und Helm, znamenj wládyctwj a zemanstwj, n. erb, m. den Schild vor den Leib ziehen, ihn damit decken, tělo sstjtem, pawezau zastjrati, zastřjti, zamjtati, Schild, Zeichen eines Kaufmanns, Künstlers, Handwerksmannes oder Wirthes, sstjt, m.
Schildchen, n. sstjtek, m. pawezka, f.
Schilderey, f. wyobrazenj, n. obraz, m.
Silderhaus, s. Schilderhäuslein.
Schilderhäuslein, Schilderhäuschen, n. strážnice, f. domek strážných, strážnj, m.
Schildern, s. Schildwache stehen, b) mahlen, abmahlen, zeichnen, wyobrazyti, wyobrazowati, obrazyti, wypodobniti, wytwářiti.
Schildjunge, Knabe, Schildknappe, m. paweznjk, m.
Schildkröte, f. žába třepenatá, střepenatá, f. želw, m. žába žabničná, f. hlemeyžď řjčný, m.
Schildlein, s. Schildchen.
Schildmacher, m. sstjtař, m.
Schildträger, m. paweznjk, m.
Schildwache, f. stráž, hljdka, (warta,) f. Schildwache stehen, státi na stráži, na hljdce, na wartě.
Schilf, n. sytj, n. rása wodnj, f. okřehky, m. plur. třtina, f. třtj, n. wo viel Schilf wächst, třtinowina, f. třtinisstě, n.
Schilficht, třtinowatý.
Schilfrohr, n. rákosy, n. rákos, m.
Schilling, m. ssilink, m. Schilling, Schläge mit der Ruthe, chlost, pardus, einen Schilling geben, chlost, pardus dáti.
Schimmel, m. Moder, pljseň, plesniwost,

woſt, f. zetlenj od wlhkoſti, n. 2) ein weißes Pferd, pleſniwý kůň, m.
Schimmeln, pleſniwěti.
Schimmelicht, ſchimmlicht, pleſniwý, ſchimmlichtes Brod, ſtuchlý, pleſniwý chléb, m. ſchimmlicht werden, pleſniwěti, zpleſniwěti.
Schimmer, m. ſtkwělosť, f. leſk, m. leſkot, f. bleſk, m. třpytěnj, leſknutj, n.
Schimmern, třpytěti, třpyti ſe, leſknauti ſe, lſknauti, ſtkwjti ſe, blyſſtěti ſe, ſwjtiti ſe, die Schwerdter, blyſſtj ſe, leſknau ſe meče.
Schimmernd, třpjcý, třpytiwý, ſtkwaucý, ſtkwělý, ſtkwěgjcý ſe, třpytjcý ſe, blýſkawý, blyſſtjcý ſe.
Schimpf, m. potupa, f. potupenj, n. poſměch, m. anthun jemanden, potupu včiniti někomu.
Schimpfen, Schimpf anthun, tupiti, potupiti, ztupiti, hanětí, hyzditi, zhyzditi, láti, Schimpf bringen, hyzdyti, zhyzditi, dieß ſchimpft den Menſchen, to hyzdj člověka, auf einen ſchimpfen, tupiti někoho, láti někomu.
Schimpflich, potupný, hanebný.
Schimpflich, adv. potupně, hanebně.
Schimpfname, m. gméno potupné, hanebné, n. geben, nadáwati někomu.
Schimpfrede, f. Schimpfwort, n. potupná řeč, f. potupné ſlowo, n.
Schimpfſchrift, f. žehrawý liſt, m. pſanj, n. ſpis potupný, m.
Schindaas, n. mrcha, f.
Schindanger, m. mrchowiſſtě, n.
Schindel, f. ſſindel, proſſtip, m. von Schindeln, ſſindelowý, ſſindelný.
Schindeldach, n. ſſindelná, ſſindelowá ſtřecha, f.
Schindelmacher, m. ſſindelář, m.
Schinden, dřjti, die Leute ſchinden, martern, lidi dřjti, raſowati.
Schinder, m. ras, bál, dřič, m. 2) Leuteſchinder, dřjč, ras lidj, lidſký, m.
Schinderey, f. der Ort, raſowna, f. die Handlung, dřenj, n. metap. dřenj, raſowánj, raſowſtwj, n.
Schinderknecht, m. raſům, raſowſký pacholek, m.
Schindermäßig, raſowſký.
Schindermäßig, adv. raſowſky, po raſowſku.
Schindern, auf dem Eiſe, zuſcheln, ſklauzati ſe, klauzati ſe.
Schindfleiſch, n. maſo mrcha, n.
Schindgrube, f. mrchowiſſtě, n.
Schindmähre, f. mrcha, mrſſina, f.
Schippe, f. Schaufel, lopata, f. 2) einem die Schippe geben, ſ. Abdanken, Abſetzen.
Schirm, m. über den Kopf, zaſtěradlo, obſtěradlo, n. Schirm, Schuz, obrana, ochrana, f. zaſtaupenj, n. Schirm, Wand, oder ſouſt etwas zum Vorſetzen, ſtřeſſka, f. zawěſydlo, zaſtěradlo, n. zaſtřeni, n. opona, f. Schirm vor das Licht, vor die Sonne, ſtjnidlo, n. záclona, záſlona, f.
Schirmdach, n. ſtřeſſka, f zábradlo na zdi, n.
Schirmen, brániti, chrániti, zaſtaupiti, zaſtjrati, zaſtřjti, obraňowati, ochraňowati, oſtřjhati, opatrowati.
Schirmſchiff, n. obrannj, ſtrážnj lodj, f.
Schirmtuch, n. raucho proſtjn, n.
Schirpen, piſſtěti, pyřěti.
Schirrmeiſter, m. powozný, m.
Schlacht, f. bitwa, f. bog, m. eine Schlacht halten, liefern, bitwu ſwěſti, držeti, polem ſe potkati, s nepřjtelem ſe potkati.
Schlachtbank, f. ſſpalek řeznický, m. ſſlachtata, f. auf die Schlachtbank führen, na ſſlachtatu weſti.
Schlachten, bjti, zabjti, zabigeti, zařezati, poráżeti, na maſné krámy tepati, ein Schwein zum Opfer ſchlachten, howado k obětí zabiti, powaliti, zařezati, poráżeti, einen Ochſen, wola poráżeti.
Schlachten, das, bitj, zabitj, zabigenj, zařezánj, n. poráżka, f.
Schlächter, m. bitec, zařezatel, zabigák, m. des Opferviehs, bitec, řeznjk obětnj, zabigák, m.
Schlachtfeld, n. bogiſſtě, bogowiſſtě, n.
Schlachthaus, n. ſſlachtata, poráżka, f.

Schlacht-

Schlachtmeſſer, n. řeznický řezák, nůž, m. zum Opfern, obětnj nůž, m.

Schlachtopfer, n. obět zařezaná, zabitá, f. dar obětnj, m.

Schlachtordnung, f. ſſik, řád wogenſký, m. zpořádánj, zſſikowánj, ſſikowánj wogſka, zſſikowané, zpořádané wogſko, n. in Schlachtordnung ſtellen, ſſikowati, zſſikowati, pořádati, zpořádati, die Schlachtordnung trennen, ſſik rozrážeti, rozrazyti.

Schlachtſchwerd, n. meč dlauhý, ſſarſſann, m.

Schlachtung, f. zabitj, zařezánj, n.

Schlachtvieh, n. howado k obětj odložené, oddané, k zabitj, n.

Schlacke, f. okuge, truſka, pěna, f. Metallſchaum, powrhel, m.

Schlaf, m. ſpánj, ſpanj, n. ſen, m. vſnutj, n. im Schlafe, we ſpanj, we ſnách, we ſpěčky, in Schlaf bringen, Schlaf machen, k ſpanj přiweſti, vſnijti, vſpati, ſen wweſti, gerathen, vſnauti, zdřjmati, tiefer Schlaf, twrdé, hluboké ſpanj, n. ſich aus dem Schlafe ermuntern, ze ſna, ze ſpanj ſe probrati, prořjditi, protrhnauti, wyrazyti, probuditi, procytnauti, Schlaf, erſter, prwnj vſnutj, prwoſpj, n. der Schlaf kömmt ihm an, ſpanj ho napadá, voll Schlafes, rozeſpalý, Schlaf der Glieder, vſnutj audů, n.

Schlafapfel, m. hubička, f.

Schlafbett, ſ. Ruhebett.

Schläfe am Haupte, židowiny, f. plur.

Schlafen, ſpáti, ſchlafen gehen, ſich ſchlafen legen, ſpat gjti, ležat, na odpočinutj, na lůže gjti, ſpat ſe položiti, ležat odgjti, ein wenig ſchlafen, poſpati, povſnauti, 2) bey einem Weibe ſchlafen, ſpáti, ležeti s ženau.

Schläfer, m. oſpalec, m.

Schläfern, dřjmati, zdřjmati, mich ſchläfert, dřjmám, zdřjmám, chce ſe mi ſpáti, dřjmota přichází.

Schlaff, adj. oſlablý, odwjzlý, wwolněný, wolný, Zügel, wolná wzda, f. ſchlaff werden, oſlabnauti, poſlabnauti, odwjznauti, machen, oſlabiti, wwolniti, ſchlaffe Brüſte, oſlablé, odwjzlé prſy, m. plur.

Schlafgemach, n. lehacý pokog, m. léhacý komora, ložnice, léhárna, komňata, hoſtinice, f.

Schlafgeſell, m. ſpolunoclehowak, ſwoluſpjcý, ſpoluſpjcý towaryš, m.

Schlafhaube, ſ. Schlafmütze.

Schlafkammer, f. ložnice, léhárna, léhanice, lehacý komora, komňata, hoſtinice, f.

Schlafküſſen, n. poduſſka, f.

Schlafloß, bez ſpanj.

Schlafloſigkeit, f. neſpanj, bdění, n.

Schlafmachend, ſpanj, ſen wwodjcý, přinášſegjcý, wipjcý.

Schlafmütze, f. Schlafhaube, nočnj čepice, čepička, karkule, čapka, f. čepec, m.

Schläfrig, oſpalý, dřjmawý, ſolcher Menſch, oſpalec, m. ſchläfrig, träge, oſpalý, rozmařilý, liknawý, negapný, nelepý, neſſauſſný.

Schläfrig, adv. oſpale, dřjmawě, träge, oſpale, rozmařile, liknawě, negapně, nelepe, neſſauſſně.

Schläfrigkeit, f. oſpaloſt, dřjmawoſt, f. oſpalſtwj, n. Trägheit, oſpaloſt, rozmařiloſt, liknawoſt, negapnoſt, nelepoſt, neſſauſſnoſt, f.

Schlafrock, m. nočnj kaucho, n. zupan, m. ſukně, f.

Schlafſucht, f. záchwat, m. oſpálliwoſt, oſpaloſt, dřjmota, f. wſtawičné ſpanj, oſpalſtwj, n. oſpalá nemoc, f.

Schlafſüchtig, oſpálliwý, oſpalý, wſtawičně ſpjcý.

Schlafſüchtig, adv. oſpálliwě, oſpale.

Schlaftrunk, m. vor dem Schlafe, napitj, ſnapitj, n. ſnapitek před ſpanjm, na poduſſku, m. nehmen, thun, wdělati trunk na poduſſku, zum Schlafen, daß man ſchlafe, ſpánek, m.

Schlafvoll, plu ſpanj, ſnů, rozeſpalý.

Schlag, m. Streich, rána, f. wdeření, whozenj, n. (ráz, m.) geben, ráno dáti, wdeřiti, whoditi, bekommen, doſtati ránu, Schläge, ſ. ranj, bitj, n. wey-praſk, praſk, m. durch Schläge beſſer werden, ſkrze pranj, bitj ſe polepſſiti,

Schlag des Donners, vděřenj, rána hromu, n. Schlag, Krankheit, mrtwice, f. ſſlak, božec, m. der Schlag könnte mich treffen, božec, ſſlak by mne mohl trefit, vom Schlage gerührt, mrtwicý, ſſlakem poražený, trefený, od ſſlaku raněný, wie vom Schlage gerührt, ohromený, er war, als ob ihn der Schlag rührte, byl gakoby ho byl ſſlak trefil, mit dem Schlage eins, zwey, gak gedna, dwě, vhodj, vděřj, der Schlag, Klang einer Uhr oder des Pulſes, bitj, tlučenj, n. einen ſtarken, ſchwachen Schlag haben, ſylně, ſlabě tlaucy, bjti, Schläge bekommen, doſtati bitj, praſk, weypraſk, eines Schlages, von einem Schlage, gedné wrſtwy, gednoho dra, auf eben den Schlag, na tentýž způſob, na to brdo, Schlag auf der Münze, ráz, wýraz, m. Eingang an einem Wagen, einer Kutſche, ſtupánek, m. wſtupadlo, n. Schlag, ſ. Schlagbaum.

Schlagader, f. životnj, průduſſnj, ſrdečnj žila, hrdelnj žila, hrdlina, f.

Schlagbalſam, m. balzam proti ſſlaku, pro ſſlak, m.

Schlagbaum, m. obruba, (ſſrank, m.) kláda, f.

Schlägefaul, ſchlägehart, otlučený, odtužený, werden, otlaucy ſe, odtužiti ſe.

Schlägel, m. trdlo, n. palice, f. kleiner, trdýlko, n. palička, f. der Böttcher u. dgl. pobjgečka, f.

Schlägeln, pokleſnauti, ſklauznauti.

Schlagen, einem Schläge geben, bjti, práti, tepati, tlaucy, mlátiti, mit dem Hammer, kladiwem tlaucy, bjti, hmožditi, tepati, mit Blindheit, ſlepotau porazyti, ſchlagen die Ader, žilu zatjti, den Feind aufs Haupt, nepřjtele porazyti, ztepati, pobiti, zbiti, potepati, Geld, penjze bjti, etwas ſchlagen, als Bücher wie die Buchbinder ꝛc. tlaucy, hmožditi, eine Brücke ſchlagen, moſt rozbiti, ein Lager, ſtaniſtě, leženj rozbiti, zarazyti, dünn ſchlagen, na drobno ztlaucy, breit, na ſiroko ztlaucy, braun und blau ſchlagen, zmodřiti někoho, ztřjſkati, krumm und lahm ſchlagen, zchromiti, ochromiti někoho, wund, zraniti, poraniti, die Laute, Orgel, Fliegel, na lautnu, na warhany, na fligel hauſti, hráti, Trommel, Paucken ſchlagen, na buben, na wlaſké bubny bubnowati, tlaucy, ſchlagen einen Triller, prodrobowati hlas, den Ball, mič tlaucy, Bäume, Holz, ſtromy, dřjwj raubati, poráżeti, ein geſchlagener Menſch, zabitý člowěk, m. ſchlagen ſich mit dem Feinde, bjti ſe, práti ſe s nepřjtelem, potýkati, potkati ſe polem, s nepřjtelem, den Feind auf das Haupt, porazyti, pobiti nepřjtele, ſich mit einem ſchlagen, bjti ſe, práti ſe s někým, ſeprati ſe, ſich wieder ſchlagen, odbiti ſe, zaſe bjti, einen ſchlagen, ihm einen Schlag geben, verſetzen, vděřiti, vhoditi, praſſiti někoho, er ſchlug mich ſo, daß ich gleich niederfiel, tak mne vhodil, vděřil, že ſem ſe hned zwrátil, einen zu Tode ſchlagen, vprati, vbiti, vrepati, vtlaucy někoho, vmlátiti, einen ſtark, heftig ſchlagen, hmožditi, třjſkati někoho, an die Thüre, an das Haus, Thor ſchlagen, na dwéře, na dům, na wrata tlaucy, ſtark, třjſkati, einen zu Boden ſchlagen, na zem, k zemi porazyti, o zem dáti, praſſiti, na zem, o zemi, o zem vděřiti, aus dem Hauſe hinaus, wybiti, wytřjſkati, zu Gelde ſchlagen, ſpenéžiti, na penjze wěſti, ſchlagen wie die Uhr, bjti, es ſchlägt ein Uhr, bige gedna hodina, ſchlagen wie das Herz, wie der Puls, bjti, tlaucy, der Blitz, das Donnerwetter ſchlug hinein, vděřil, vhodil hrom do toho, ſchlagen an, auf etwas izt, vděřiti, vhoditi na něco, o něco, darauf fallen, vrazyti, auf die Waare, přirazyti, Eyer ſchlagen, wegce tlaucy, ſich auf eine Seite ſchlagen, dáti ſe na ſtranu, ſich zu einem,

auf ſeine Seite, přidati ſe, přirazyti, přiwrcy ſe k někomu, ſich durch die Feinde, probiti ſe, protlaucy ſe, in etwas ſchlagen, einhüllen, obaliti do něčeho, w něco, ſich in das Mittel ſchlagen, wložiti ſe w něco, ſich in Unköſten ſchlagen, puſtit ſe, dát ſe do autrat, in den Wind, in die Schanze ſchlagen, nic na to nedáti, nedbati, w ſſanc ſaditi, potupiti, ſein Leben in die Schanze ſchlagen, odwážiti ſe žiwota, žiwot w ſſanc ſaditi, nic na žiwobytj nedbati, in die Flucht, zaplaſſiti, zahnati, rozplaſſiti, rozptýliti, ſich in die Bruſt, bjti, tlaucy ſe w prſa, ſich mit ſeinen eigenen Worten ſchlagen, ſám ſebe bjti, ſich um etwas ſchlagen, práti, bjti ſe o něco, zum Ritter ſchlagen, na rytjřſtwo paſowati, zum Kapitale ſchlagen, ku kapitálu přirazyti, Städte, Dörfer zu einem Gebiete, Orte ſchlagen, přičiniti ku kragině, k mjſtu nějakému, zu etwas, wie eine Krankheit, přidati ſe, darein ſchlagen mit Prügeln, tlaucy, třjſkati do něčeho, den ganzen geſchlagenen Tag, celý Božj den, die Uhr ſchlägt, hodiny bigau, um ſich ſchlagen mit den Händen, rukama ſe oháneti, mit dem Schwerdte, mečem vděřiti, vhoditi, mit den Füſſen, nohama tlaucy, aus den Händen, aus dem Sinne ſchlagen, z rukau, z myſli wyrazyti, den Feind aus etwas, wytlaucy, wytřjſkati, wybiti, wytepati, vom Pferde ſchlagen, s koně ſrazyti, aus der Art ſchlagen, wyroditi ſe, nepodařiti ſe, nezdařiti ſe, z rodu wyſtaupiti, nepotratiti ſe, der aus der Art ſchlägt, nerodný, ſchlagen, wie ein Menſch in der fallenden Sucht, oder andern Zufällen, tlaucy ſebau, heraus ſchlagen wie die Flamme, wyrazyti, wyniknauti, Feuer heraus ſchlagen, oheň wyrazyti, ſchlagen über den Leiſten, na kopyto wrazyti, mit den Fäuſten ſchlagen, pěſtmi bjti, tlaucy, peſtowati, aufs Rad einen ſchlagen, wbjti na kolo, Bücher ſchlagen, knihy tlaucy, das Pferd ſchlägt, ten kůň tluče, Zoll worauf ſchlagen, clo na něco wyſaditi, ſich von der Straſſe, vom Wege ſchlagen, wyrazyti ſe z ceſty, ze ſylnice, die Glocke ſchlägt, hodina bige, ſich in den Finger, in den Fuß ſchlagen, vhoditi, vděřiti, praſſiti ſe w prſt, w nohu, do prſtu, do nohy, ich ſchlage dich, dám, vděřjm, vhodjm, praſſtjm tě, že, wo ſchlägt dich das Donnerwetter herum? kde s tebau hrom tluče, házý?

Schläger, m. bitec, prář, m.

Schlägerey, f. pranice, pračka, f.

Schlägerhaft, ſchlägeriſch, bitewnj.

Schlagfaß, n. bečka, f.

Schlagregen, m. přjwal, ligawý déſſť, m.

Schlaguhr, f. bicý, bigicý hodinky, f. plur.

Schlamm, m. bahno, n. kal, m.

Schlamicht, bahnitý, bahniwý.

Schlampamper, m. heyſek, m.

Schlange, f. had, m. Weibel, hadice, f. junge, hádě, hádátko, n. von der Schlange, hadj, gehörnte, rohatý had, m.

Schlängeln, krautiti, ſich wie ein Bach, krautiti ſe.

Schlangenart, f. hadj plemě, n.

Schlangenbalg, m. hadj ſwlečky, f. pl. kůže, f.

Schlangenbiß, m. ſſtknutj, vſſtknutj hadj, hada, n.

Schlangenbrut, f. hadj plemě, n.

Schlangenfreſſer, m. hadoged, m.

Schlangenhaut, f. hadj ſwlečená kůže, f.

Schlangenkraut, n. dábljk, geſſtěr, geſſtěrnjk, m.

Schlangenwurz f. hadj kořen, m.

Schlängicht, ſchlangartig, hadj.

Schlänglein, ſ. Schlange.

Schänglicht, křiwolaký.

Schlank, vtlý, zrepilý, čjplý, ſſtjplý, lepý, čapatý, konopatý.

Schlapp, ſ. Schlaff.

Schlappe, f. rána, ſſkoda, f. davon tragen, bekommen, ránu, ſſkodu wyhoniti ſobě, doſtati, brátí, wzýti, anhängen, ſſkodu učiniti, způſobiti.

Schlappern, mlaſkati.

Schlau, zchytralý, chytrý, obmyſlný, liſſkau podſſitý, potutedlný, ſchlauer Gaſt, Menſch, chytrák, chytřec, chytráček, chytrá liſſka, m. ſ. Liſtig.

Schlauch, m. měch, měchýř, m. břicho, n. tratiwod, ſſlauch, m. kleiner, břiſſko, n.

Schlauheit, Schlauigkeit, f. zchytralo, chytroſt, obmyſlnoſt, f.

Schlecht, einfach, proſtý, ſproſtý, ſproſtný, 2) gering, chatrný, nepatrný, ſſpatný, ſproſtý, ſproſtný, proſtý, ničemný, ſchlechte Freude, ſſpatná radoſt, f. von ſchlechten Herkommen, ze ſproſtého, z proſtého, ze ſproſtného, z nepatrného, ze ſſpatného, z chatrného rodu poſſlý, ſchlechtes Tuch, ſſpatné, chatrné ſukno, n. ſchlechter Rock, ſſpatný, chatrný kabát, m. gar ſchlecht, proſtičký, chatrničký, ſchlechtes Geſchenk, ſſpatný, proſtý, chatrný, nepatrný dar, m. ſchlechte Koſt, ſſpatná, chatrná, proſtá ſtrawa, f. ſchlechtes Vermögen, ſſpatné, chatrné gměnj, n. ſchlechter Stand, ſſpatný, chatrný ſtaw, m. 3) ſchlecht, böſe, ſſpatný, ein ſchlechter Menſch, ſſpatný, daremný, nehodný člowěk, m. ihr ſeyd dafür ein ſchlechter Menſch, Kerl, ſte za to ſſpatný, nehodný člowěk, chlap, es iſt ſchlecht von ihm, geſt to ſſpatné od něho, geſt nehodné na něho, ſchlechter Anfang, ſſpatný začátek, m. ſchlechte Reiſe, ſſpatná ceſta, f. ſchlechtes Wetter, ſſpatné powětřj, n. ſchlechter Dank, ſſpatné poděkowánj, n. ſchlechte Hoffnung, Vorbedeutung, ſchlechtes Zeichen, ſſpatná naděge, f. ſſpatné znamenj, n. er iſt mir zu ſchlecht, geſt mně přyliš ſſpatný, ſchlechter werden mit dem Kranken, mit der Sache, horſſiti ſe, zhorſſiti ſe, hůř býti, es iſt, wird immer ſchlechter und ſchlechter, geſt wždy hůř a hůř, ſchlecht werden, ſſpatněti, oſſpatněti, zchatrněti.

Schlecht, adv. blos, gerade hin, proſtě, ſproſtě, ſproſtně, zproſta, gering, ſſpatně, chatrně, nepatrně, ſproſtě, böſe, ſſpatně, ſchlecht leben, zehren, ſſpatně, chatrně, ſproſtě ziwu býti, ſchlecht, böſe leben, ſſpatně, daremně ziwu býti, ſich ſchlecht aufführen, ſſpatně ſe chowati, ſchlecht danken, ſſpatně ſe poděkowati, ſchlecht von einem denken, ſſpatně ſmeyſſleti o někom, es gehet ihm ſchlecht, ſſpatně ſe mu wede.

Schlechterdings, geradehin, zproſta, zrowna, zhola.

Schlechthin, ſchlechtweg, proſtě, ſproſtně, zproſta, zhola.

Schlecken, mlaſkati, lizati, oblizowati ſe.

Schlecker, m. mlſák, mlſný, m.

Schleckerbiſſen, m. lahůdka, f. pamlſek, lahodný, dobrý kauſek, m. mlaſkanina, pochotná, ſtrwoſtná krmě, f.

Schleckerhaft, mlaſkawý, mlſný, koblizný.

Schlehdorn, m. Schlehenbaum, trnj, n.

Schlehe, f. trňka, f. der Baum, trňkowý ſtrom, m.

Schlehenſtaude, f. trniſſtě, n.

Schleichen, plazyti ſe, wlecy ſe, facht, langſam, leiſe gehen, lauditi ſe, kluzati, ſich herbey, připlazyti ſe, přilauditi ſe, mlčecky, krádj přigjti, přikrásti ſe, ſich hinein, wplazyti ſe, wlauditi ſe, ſich davon, odlauditi ſe, odplazyti ſe.

Schleichend, langſam, laudawý, znenáhlý.

Schleicher, m. lapáček, m. Heuchler, poſſmaurnjk, podſkočnjk, m.

Schleicheriſch, ſ. Schleichend.

Schleichhandel, ſſantročenj, n. der ihn treibt, ſſantročnjk, m.

Schleichhändler, m. ſſantročnjk, ſſantročka, m.

Schleiſe, f. zum Fahren, ſmyk, m. ſáně, ſáňky, lichy, f. plur. Schlinge zum Fangen, oko, oſydlo, n. von Bande, Zierath, oder an einem Bande, ſábor, m. pentle, f. Schleife, Tſchinder, klauzačka, f.

Schleifen, ſchärfen, brauſyti, nabrauſyti, břjditi, zbřjditi, 2) ſchlep-

pen,

yen, smýkati, smeyčiti, ssmeykati, wláčeti, táhati, 3) die Festung, das Haus, die Mauern schleifen, se zemj, s prstj srownati, s prstj smásti, rozbořiti, roztřepati, auf dem Eis, klauzati se.

Schleifen, das, s. Schleifung.

Schleifer, m. brausýř, brusýř, brusyč, (ssleyfjř,) m. der die Schleifen macht, smykař, m.

Schleifkanne, f. hubatka, f.

Schleifmühle, f. brausýrna, brusnice, brausewnice, (ssleyfjrna,) f.

Schleifschuh, m. třepka plzká, f.

Schleifstein, m. brus wodnj, m. kleiner, brausek, m.

Schleifung, f. das Wetzen, brausenj, nabrausenj, n. das Schleppen, ssmeykánj, wláčenj, n. das Schleifen eines Hauses, s prstj, se zemj srownánj, rozbořenj, n.

Schleihe, f. liň, ljň, sswec, m.

Schleim, m. wláčka, lepkost, f. Schleim im Leibe, wodokrewnost, wodnokrewnost, f. sslem, m. wodnatost krwe, f. 2) Schleim, Schlamm, bahno, n.

Schleimen, wozhřiti.

Schleimicht, von außen, wláčkowitý, lepký, innerlich, wodokrewný, wodnokrewný, wozhřiwý, b) bahnitý.

Schleiße, f. Scheit zum Brennen, dračka, f.

Schleißen, sstjpati, kálati, Federn, peřj dráti.

Schlemmen, hesowati, heysowati, heyřiti, mrhati, žráti, ožjrati se, kwasyti, marnotratiti.

Schlemmen, das, hesowánj, heysowánj, heyřenj, mrhánj, ožjránj se, kwasenj, n.

Schlemmer, m. heysek, heyřič, mrhač, kwasytel, žráč, žraut, kwasownjk, vtratnjk, marnotratnjk, m.

Schlemmerey, f. hesowánj, heysowánj, mrhánj, heyřenj, ožralstwj, kwasenj, žrautstwj, n. marnotratnost, f.

Schlemmerisch, mrhawý, kwasowný, marnotratný.

Schlendern, s. Schlenkern.

Schlenkern, schlänkern, mrsstiti, wrcy, mecy, s. Schleudern; mit den Armen, rukama zmjtati, házeti, křepčiti, oháněti, herumschlenkern, těkati, taulati se sem tam, taláceti se, plahočiti se, klackowati se, potlaukati se, sem a tam se laudati, potulowati se, protulowati se, der herumschlenkert, tulák, potlaučka, pobuda, plahočitel, m.

Schlenkern, das, taulánj, těkánj, talácenj, plahočenj, potlaukánj, klackowánj, potulowánj, protulowánj, n. taulka, f.

Schleppe, f. wlečenj, n.

Schleppen, wláčeti, wlécy, smýkati, auf der Erde, po zemi wláčeti, sich in der Welt elend schleppen, táhati se, sich mit Weibspersonen, mit Huren, s ženskýma, s kurwama se táhati, woditi, wláčeti, mit einer Krankheit, s nemocý se táhati, sich mit Sachen, Personen, táhati se s wěcmi, s osobami.

Schleppsack, m. sslundra, hurwa, neřest, ženina, zmrhanice, gambora, f.

Schleuder, f. prak, m. weyhodka, f. kleine, lůčák, praček, m.

Schleuderer, m. prakownjk, praknik, prakář, lučitel, m.

Schleuderisch, adv. běžně, halabala, lecgaks.

Schleudermaschine, f. prakownice, f.

Schleudern, werfen, z praku házeti, lučiti, wrcy, metati, mrsstiti, die Arme, mit den Armen, Füssen schleudern, s rukama, s nohama zmjtati, metati, házeti, oháněti, schleudern, liederlich machen, bauchati, zbauchati, lecgaks, halabala, na pospěch dělati, vdělati, herrumschleudern, s. Schlenkern.

Schleudern, das Werfen, z praku házenj, lučenj, metánj, mrsknutj, n. mit den Armen, Beinen, rukami, nohami házenj, metánj, zmjtánj, n. das Eilen, bauchánj, na pospěch dělánj, n.

Schleuderstein, m. kámen do praku, m.

Schleunig, spěssný, pospěssný, rychlý, brz-

brzký, ſ. Geſchwind; der geſchwind läuft, rychlik, rychlý na nohy, m.
Schleunig, adv. ſpěſſně, poſpěſſně, brzce, rychle, ſ. Geſchwind.
Schleunigkeit, ſ. Geſchwindigkeit.
Schleuße, f. hřebeny, m. plur. zapadacý mřjže, ſſleyſſna, f.
Schleye, f. Schley, m. ein Fiſch, ſſwec, ljň, m.
Schleyer, m. rauſſka, f. pawučnjk, m. podwika, f. přjſtěrek, m.
Schleyereule, f. lužnj ſowa, f.
Schleyern, zaſtřjti, přiſtřjti, zaſtjrati.
Schleyertuch, n. ſſat, m. raucho k zaclonění, n. záclona, f.
Schlich, m. heimlicher Gang, kaušek, m. ſkreyš, f. Kunſtgriff, vſkok, m.
Schlichten, beylegen, rownati, ſrownati, porownati, vkládati, den Hader, eine Streitſache ſchlichten, vergleichen, newoli, swár, ſpor wyzdwihnauti, porownati, w mjr vweſti, Holz, Gebeine, dřjwj, koſti rownati, das Haar, wlaſy zprawowati, ſtrogiti.
Schlichter, m. des Handels, ſrownatel, porownatel, m.
Schlichthobel, m. hladič, hladjcý hoblik, m. hladidlo, n.
Schlier, m. dyměge, f. weyr, m.
Schließen, zuſchließen, zawřjti, zawjrati, vzawřjti, zamikati, zamknauti, in Ketten legen, do řetězů, do paut, do okowů dáti, pautami, řetězy ſewřjti, ſepnauti, řetězy, pauta dáti, einen geſchloſſen halten, w okowách, we wazbě držeti, ein Bündniß, Bund, einen Vertrag, ſneſti ſe na něčem, ſmluwiti ſe, ſmlauwu vděłati, zawřjti, den Frieden, pokog vděłati, včiniti, zřjditi, einen Vergleich, ſrownati ſe, porownati ſe, einen Kreis, kolo vděłati, die Rechnung, die Rede, zawřjti, zawjrati počet, řeč, endigen, als ſein Leben ſchließen, zawřjti žiwobytj, muthmaſſen, einen Schluß machen, folgern, annehmen, zawjrati, zawřjti z giſtého důwodu, potah brátí, ſchließen, zuſammenhalten, obſáhnauti, zawřjti, wie ein Kleid, přilěhati, ſich ſchließen wie eine Wunde, zawjrati ſe, zawřjti ſe, die Rede, das Lied ſchließt ſich ſo, ta řeč, ta pjſeň ſe tak zawjrá.
Schließer, m. Ausgeber, kljčnjk, m.
Schließerinn, f. kljčnice, f.
Schließnagel, m. hřeb břewnowý, m.
Schlimm, böſe, zlý, nedobrý, ſchlimmer, horſſj, ſchlimme Umſtände, zlé okoličnoſti, f. plur. ſchlimmer werden, horſſiti ſe, zhorſſiti ſe, býti horſſjm, ſchlimmer machen, horſſiti, zhorſſiti, ſchlimme Zeitung, zlá nowina, f. es wird mit dem Kranken ſchlimm, s neinocným bude zle, es möchte einem ſchlimm werden, přiſſloby gednomu zle, ſchlimm genug! zle doſt!
Schlimm, adv. zle, nedobře, ſchlimmer, hůř, am ſchlimmſten, co neyhůř, es gehet immer ſchlimmer, geſt, děge ſe wždy hůř.
Schlinge, f. ljčka, pletka, Klonka, f. ſklon, m. lapačka, f. oko, n. auf die Füſſe, oko, železo na nohy, n. Schlinge am Stricke, klika, klička, den Kopf aus der Schlinge ziehen, wywáznauti z něčeho, wypleſti ſe z něčeho, in der Schlinge haben, mjti w kličce, einem die Schlinge über den Kopf ziehen, zamotati, zapleſti, polapiti, w oſydlo zapleſti.
Schlingel, ſ. Schlüngel.
Schlingen, verſchlucken, požjrati, požřjti, pohlcowati, pohltiti, polknauti, ſchlucken, poljkati, ſchlingen, verbinden, kličkowati.
Schlingleder, n. prakowá kůže, f.
Schlippe, f. ſtoka, f.
Schlitten, m. ſáně, f. plur. kleine, ſáňky, plur. plaz, m.
Schlittenbahn, f. ſaniſtě, n.
Schlittenfahrt, f. ſanice, f.
Schlittſchuhe, m. plur. ſtřewjce kluzacý, kluzawé, m. plur. trepky kluzacý, f. plur. auf Schlittſchuhen fahren, na trepkách ſe kluzati, ſklauzati.
Schlitz, m. rozſtrpenina, f. rozedřenj, n. ſſtěrbina, f. rozeklánj, n. der Feder, ſpauſſt, f. rozparek, m.

Schli-

Schlitzen, rozſſrjpiti, rozekláti, rozkoliti.

Schloß, n. Burg, zámek, hrad, m. feſtes, twrz, f. 2) Schloß an der Thüre, zámek, zámček, m. 3) Schloß an der Hüfte, kyčla, f.

Schloßen, f. plur. kraupy, f. plur. krupobiti, n.

Schlößel, n. hrádek, m. feſtes, twrzka, f.

Schloßen, verb. krupobjti, kraupami prſſeti, deſſtiti, es ſchloßet, krupobige, kraupy prſſj.

Schloßer, m. zámečnjk, m.

Schloßerarbeit, f. zámečnické djlo, n.

Schloßhof, m. zámecký, hradowý dwůr, m.

Schloßkirche, f. zámecký koſtel, chrám, m.

Schloßnagel, m. cwok, cwoček, m.

Schloßſoldat, m. zámecký, hradowý wogák, m.

Schloßthurm, m. zámecká, hradowá wěž, f.

Schloßvoigt, m. zpráwce zámku, m.

Schlot, m. od. n. ſ. Feuereſſe.

Schlottern, chwjti ſe.

Schlottern das, chwění ſe, n.

Schlotternd, chwěgjcý.

Schluchzen, ſſrkáti.

Schluchzen, das, ſſrkánj, n. ſſrkawka, f.

Schluchzend, ſſrkagjcý.

Schluck, m. ſlupto, gedno pozřenj, polknutj, n. im Trinken, dauſſek, m. auf einen Schluck, gednjm pozřenjm, polknutjm, im Trinken, gednjm dauſſkem.

Schlucke, f. gebräuchlicher der Schlucken, ſſrkawka, f. ſſrkánj, n. dauſſek, m. ihn haben, ſſrkawku mjti, ſſrkáti.

Schlucken, ſſrkáti, krkati, verſchlucken, ljkati, poljkati, požjrati, pozřjti, pohlcowati, pohltiti, ich mußte ſchlucken, d. i. ich durfte nichts ſagen, muſyl ſem to poljkat.

Schlucker, m. armer, chudák, chudinec, bjdák, vbožátko, vbohý člowěk, m.

Schludericht, hangend, ſchljpený, odwjzlý, ſwjzlý, ſwěſſený, liederlich, eilfertig, lecgakýs, leda bylo, ſchluderichtes Kleid, lecgakés ſſaty, m. plur.

Schludern, hängen, ſwěſſenu, ſchljpenu, odwjzlu, ſwjzlu býti, liederlich etwas machen, něco lecgaks, leda bylo dělati, gen zbauchati něco, bauchati něco.

Schlummer, m. dřjmota, f. vſnutj, n. im Schlummer, vſnulý, zdřjmalý, w vſnutj, w dřjmotě.

Schlummerig, dřjmawý, dřjmotný.

Schlummern, dřjmati, vſnjwati, poſpáwati, zdřjmati.

Schlummernd, zdřjmalý, vſnulý, dřjmagjcý, dřjmawý.

Schlumpe, f. ſſlundra, f.

Schlund, m. Kehle, požeradlo w hrdle, gjcenu, hrdlo, n. hltoň, m. 2) Abgrund, požeradlo, n. prohlubně, f. wjr, m. hlubina, propaſt, bezednoſt, f.

Schlüngel, m. traup, ſliwoň, bliwoň, halama, ſlamotrus, pagzák, m.

Schlüngelcy, f. traupowſtwj, n.

Schlüngelhaft, traupowſký, ſliwoňſký, bliwoňſký.

Schlüpfen, ſklauznauti, klauznauti.

Schlüpfericht, ſchlüpferig, kluzký, ſljzký, ſlzký, plzký, klauzawý, ſchlüpferige Reden, Bücher, plzké, oplzlé, ſlzké řeči, knihy, f. plur. ſchlüpferig reden, ſchreiben, plzce, oplzle mluwiti, pſáti.

Schlüpferigkeit, f. kluzkoſt, ſljzkoſt, plzkoſt, f. im Reden, Schreiben, plzkoſt, oplzloſt, f.

Schlupfloch, n. Schlupfwinkel, m. ſkrejš, f. kautek, m. Schlupfwinkel ſuchen, ſich darinn verbergen, kautkowati ſe.

Schlürfen, ſchlurfen, ſrkati, ſtřebati, oft und langſam, pomalu a počaſtu ſtřebati, poſrkowati, hinein ſchlürfen, wſrknauti, im Gehen, nohy za ſebau wláčeti, wlécy.

Schlürfen, das, ſrkánj, ſtřebánj, n. weniges, poſrkowánj, n. im Gehen, wláčenj, wlečenj noh, n.

Schluß, m. záwjrka, f. záwěrek, m. zum Schluße kommen, k poſledku přigjti, 2) Schluß, Ausſpruch, Decret, nález, vſudek, m. ſnеſſenj, n.

einen Schluß faſſen, vſudek včiniti, nález wynesti, vsauditi, zawřjti, den Schluß ändern, faſſen, ſ. Entſchluß.
Schlußanmerkung, f. Erinnerung, konečná, poſlednj wýſtraha, f.
Schlüſſel, m. klič, m.
Schlüſſelblume, f. bukwice bjlá, diwizna, dnawá, mrtwičná bylina, f.
Schlüſſelchen, n. kljček, m.
Schlüſſelloch, n. djra kljčowá, v kljče, f.
Schlüſſelverwahrer, m. kljčnjk, m.
Schlüßig werden, ſ. Schlieſſen, Entſchlieſſen.
Schlußrede, f. von Schlüſſen, řeč důwodná, f. zum Schluße, řeč konečná, f. konec, poſledek, m. záwjrka, f. záwěrek řeči, m. ſkončenj řeči, n.
Schlußſtein, m. kámen, gjmž ſe klenutj zawjrá, m.
Schlußwort, n. konečné, poſlednj ſlowo, n.
Schmach, f. hana, f. pohanění, zhanění, n. potupa, f. potupenj, n. es gereichet mir zur Schmach, geſt mi to k potupě, k haně.
Schmachrede, f. řeč hánliwá, hánčliwá, potupná, f. lánj, n.
Schmachten, dürſten, mřjti žižnj, matt ſeyn, wadnauti, chřadnauti, im Elende, mořiti ſe, vor Verlangen ſchmachten, harren, mřjti žádoſtj, in der Kälte, mořiti ſe w zymě, mřjti zymau, wadnauti.
Schmächtig, drobný.
Schmachvoll, přepotupný, plný potupy, hany.
Schmackhaft, chutný, b) pochotný, machen, chutné dělati, ſchmackhaftes Eſſen, chutný, pochotný pokrm, m.
Schmackhaftigkeit, f. chutnoſt, b) pochotnoſt, f.
Schmadern, ſſkrtati, ſſmařiti, ſſkrábati, napljhati, čmalikowati.
Schmadern, das, ſſkrtánj, ſſmařenj, ſſkrábánj, čmalikowánj, n.
Schmaderer, m. ſſkrtač, ſſkrábač, ſſmařič, čmalil, m.
Schmähbrief, m. pſanj hánliwé, hánčliwé, potupné, vtrhawé, vtrhačné, n.
Schmähen, haněti, pohaněti, zhaněti, vhaněti, tupiti, ztupiti, vtrhati.
Schmähen, das, pohanění, zhanění, n. hana, f. tupenj, ztupenj, n. potupa, f. vtrhánj, n.
Schmäher, m. hánce, tupič, vtrhač, zloleyce, m.
Schmählich, potupný, hánčliwý, vtrhawý, vtrhačný, hánliwý, ſchmählicher Tod, potupná, ohawná ſmrt, f.
Schmählich, adv. potupně, hánčliwě, hánliwě, vtrhawě.
Schmähſchrift, f. ſpis hánliwý, hánčliwý, hánčiwý, potupný, ſſpřymowný, vtrhawý, vtrhačný, m.
Schmähſucht, f. hánčliwoſt, hánliwoſt, vtrhačnoſt, potupugičnoſt, vtrhagičnoſt, vtrhawoſt, f.
Schmähſüchtig, hánčliwý, potupugičný, vtrhagičný, vtrhačný, vtrhawý.
Schmähung, f. pohanění, hanění, potupenj, zhanění, vtrhánj, n.
Schmähwerte, n. plur. ſlowa hánčliwá, hánliwá, hánčiwá, potupná, vtrhawá, vtrhačná, n. plur.
Schmal, wzký, auzký, ſchmale Biſſen, Küche, ſkrownáchatrná ztrawa, f. ſchmäler werden, auziti ſe, sauziti ſe.
Schmälen, überhaupt, láti, žehrati, dowáděti na něco, dorážeti, dogjžděti na něco, hromowati, gebati.
Schmälen, das, lánj, žehránj, doráženj, hromowánj na něco, n.
Schmälern, wziti, auziti, sauziti, ſkrowniti, wſkrowniti, tenčiti, ztenčiti, zlehčiti, eines Ehre, čeſt zlehčowati, lehčiti, ztenčowati, eines Anſehen, zřetel, wážnoſt něčj zlehčiti, ztenčiti, zmenſſiti.
Schmälerung, f. auženj, sauženj, ſkrownění, wſkrownění, tenčenj, ztenčenj, zlehčenj, n. ohne Schmälerung meiner Ehre, bez ztenčenj mé cti.
Schmalthier, n. laně, f.
Schmalz, n. přepauſſtěné máſlo, n.
Schmalzblume, f. pryſkyřnjk, m.
Schmalzen, maſtiti, omaſtiti.

Schmal-

Schmalzicht, ſádelný, maſtný.
Schmargeln, ſ. Schmadern.
Schmarre, f. prauha, modřiňa, f. pruh, m.
Schmarutzen, od. ſchmarotzen, cyzým chlebem živu býti, pro chleb pochlebowati, nachlebowati, páſti ſe, břicho, na ſatku živu býti, přiživiti ſe, po hodech běhati, oblizowati, řitopaſyti.
Schmarutzer, Schmarotzer, m. náchlebnjk, náchlebnjček, řitopáſek, břichopáſek, živnůſtka, ſatkář, pochlebnjček, m.
Schmarutzerey, f. náchlebnictwj, pochlebnictwj, řitopaſenj, n.
Schmarutzeriſch, ſchmarotzeriſch, náchlebný, pochlebný.
Schmatz, m. hubička, f. poljbenj, n. geben, dáti hubičku, poljbenj, pocelowati.
Schmätzchen, n. hubička, f. poljbenjčko, n.
Schmatzen, mlaſkati, mlaſknauti.
Schmatzen, das, mlaſkánj, mlaſknutj, n.
Schmauch, m. dým, kauř, m.
Schmauchen, jemanden, ein Thier, hubeniti, zamořiti, vditi, kopciti, metaph. mořiti, 2) Toback ſchmauchen, tabák kauřiti.
Schmaus, m. kwas, m. hody, m. plur. dobrá wůle, f. (panket, m.) geben, ſtrogiti kwas, hody, připrawiti, dáti oběd.
Schmausbruder, m. hodownjk, kwaſytel, kwaſownjk, m.
Schmauſen, hodowati, kwaſyti.
Schmauſen, das, hodowánj, kwaſenj, n.
Schmauſerey, f. das Schmauſen, ſ. Schmaus.
Schmecken, act. den Geſchmack empfinden, čjti, cýtiti, etwas ſchmecken, es koſten, verſuchen, okuſyti, zkuſyti, ſchmecken, empfinden, erfahren, zkuſyti, pokuſyti, pocýtiti, zu ſchmecken bekommen, pocýtiti, ſchmecken laſſen, zu ſchmecken geben, dáti, nechati okuſyti, metaph. nechati pocýtiti, ſchmecken wie eine Speiſe, Trank, chutnati, wie ſchmeckt es? gak to chutná? dieß ſchmeckt mir nicht, to mně nechutná, nechutnj ſe mi, nach etwas ſchmecken, propr. zapáchati, páchnauti, zawáněti, woněti, čenichati, metaph. nach Stolze, Eigennutze, nach der Welt ꝛc. peychau, wlaſtnjm zyſkem zapáchati, záwáněti, zemſtwjm čenichati.
Schmeer, n. od. m. ſádlo, n. tuk, m.
Schmeerbauch, m. zpodnj břicho, n. podbřiſſek, m. der ihn hat, břichatý, břichač, m.
Schmeerkraut, n. orobaňka, f.
Schmeerwurz, f. ſwalnjk žlutý, m.
Schmeicheley, f. pochlebenſtwj, n. pochlebnoſt, f. lahozenj, liſánj, n. aulisnoſt, f. mit Schmeicheley ſich bey jemanden einſchleichen, vmjliti ſe, přiliſſati ſe k někomu.
Schmeichelhaft, pochlebný, lahodný, liſawý, aulisný, ſchmeichelhafte Worte, pochlebná ſlowa, n. plur.
Schmeichelhaft, adv. pochlebně, lahodně, liſawě, aulisně.
Schmeicheln, pochlebowati, lahoditi, fatiti ſe, liſati ſe, po ſrſti hladiti, mjti ſe vlisně, vmjleti ſe k někomu, ſich, lahoditi ſobě.
Schmeicheln, das, pochlebowánj, fatěnj ſe, n. ſ. Schmeicheley.
Schmeichelrede, f. Wort, pochlebná, lahodná, aulisná řeč, f.
Schmeichler, m. pochlebnjk, pochlebnjček, podlezáček, lahodnjk, fatkář, m.
Schmeichlerinn, f. pochlebnice, lahodnice, fatkářka, f.
Schmeichleriſch, pochlebnický, fatkářſký, ochalebný, liſawý.
Schmeißen, ſ. Schlagen, Werfen; wider den Erdboden mit Heftigkeit werfen, o zem praſſtiti, mrſſtiti, wrcy, vdeřiti, an die Thüre, na dwře někým vdeřiti, vhoditi, 2) ſráti.
Schmelz, m. ſſmelc, m.
Schmelzen, act. etwas zergehen laſſen, rozpauſſtěti, rozpuſtiti, přepauſſtěti, přehánění, rozplýwati, neut. zergehen, rozpauſſtěti ſe, rozpuſtiti ſe, rozplýwati ſe, rozplynauti ſe, vor Liebe, láſkau ſe rozplynauti.

Schmelzer, m. slěwač, litec, m.
Schmelzkunſt, f. wměnj slěwačſké, n.
Schmelzofen, m. pec k rozpaugſtěnj, f.
Schmelztiegel, m. slěwadlo, n.
Schmergel, m. ſſmergl, m.
Schmerle, f. mřeněk, m.
Schmerling, m. mřen, m.
Schmerz, m. bolest, f. Schmerzen haben, mjti bolest, bolesti, ich fühle Schmerzen in Gliedern, pobolugj mne audowé.
Schmerzen, boleti, bolestiti, es ſchmerzt mich, bolj, bolestj mne to.
Schmerzhaft, ſchmerzlich, bolestný.
Schmerzhaft, adv. bolestně.
Schmerzſtillend, in der Arzneykunſt, bolesti wkládagicý.
Schmetterling, m. moteyl, m.
Schmettern, krachen, třeſknauti, praſknauti, praſstěti.
Schmied, m. kowář, kowáč, m.
Schmiede, f. kowárna, wyhně, f.
Schmiedegott, m. kowářský bůh, m.
Schmiedehandwerk, n. kowářské wměnj, kowářſtwj, n.
Schmiedeknecht, m. kowářský pacholeк, m.
Schmieden, kowati, ſich etwas, wkowati, ein neues Wort ſchmieden, zkowati, wkowati nowé ſlowo.
Schmieden, das, kowánj, n.
Schmiegen ſich, kloniti ſe, cheyliti ſe, vor einem, kořiti ſe, klaněti ſe, ſich ſchmiegen, um Platz zu finden, in einem Winkel, oder an einem, tauliti ſe, chauliti ſe, winauti ſe.
Schmiele, f. von Schlägen, pruh, m.
Schmierbüchſe, f. puſſka na maſt, f.
Schmiere, f. mazadlo, n. maz, m. zum Wagen, kolomaz, m. kolomaſt, f.
Schmieren, mazati, etwas auf eine andere Sache, namazati, auf das Papier, mazati, ſſkrtati, ſſmařiti, namazati, naſſkrtati, naſſmařiti, napljhati na papjr.
Schmierer, m. elender Schriftſteller, mazač, mazálek, ſlipák, ſliwák, ſpiſowujk, m.
Schmiererey, f. ſchlechtes Schreiben, mazanice, lepenice, odrânka, f.
Schmierig, mazawý.
Schminkbohne, f. Turecký hrách, m.
Schminke, f. ljčidlo, n.
Schminken, ljčiti, wljčiti, ſich, ljčiti, wljčiti ſe, wyljčiti ſe.
Schminken, das, ljčenj, zljčenj, n.
Schmirgel, m. ſſmirgl, m.
Schmitz, m. drbnutj, klofnutj, ljznutj, n.
Schmitzen, drbnauti, klofnauti, ljznauti.
Schmollen, nicht reden, ckáti, mit einem, ſ. Zürnen.
Schmollen, das, ckánj, n.
Schmuck, m. ſſperk, m. ozdoba, okraſa, f.
Schmücken, ſſperkowati, ſſlechtiti, oſſlechtiti, krášliti, okrášliti, ozdobiti, mit Worten eine Rede wie ein Redner, řeč ſſlechtiti, krášliti, ozdobowati.
Schmücker, m. ozdobitel, m.
Schmutz, m. ſſpjna, mrzkoſt, ſſtěrpiwoſt, oplzloſt, f.
Schmutzeln, wſmjwati ſe.
Schmutzig, ſſpinawý, mrzký, ſſtěrpiwý, ſchmutzig werden, ſeyn, ſſpinawěti, ſſtěrpiwěti, ſmraditi ſe, oſmudnauti, machen, ſſpiniti, wſſpiniti, ſſiſſmati, wſſiſſmati, ſſpinawiti, káleti, pokáleti, ſchmutzig, unzüchtig, oplzlý, mrzký, ſſpinawý, nečiſtý, niederträchtig, mrzký, nečiſtý, ſchmutziges Weſen, Unreinigkeit, ſſpinawoſt, mrzkoſt, ſſtěrpiwoſt, f. in einem Buche, oplzloſt, mrzkoſt, ſſpinawoſt, nečiſtota, f. Niederträchtigkeit, mrzkoſt, nečiſtota, ſſpinawoſt, f. ſchmutzige Kargheit, ſſpinawá, mrzká ſkauposť, f.
Schmutzig, adv. ſſpinawě, mrzce, ſſtěrpiwě.
Schmutzigkeit, f. ſſpinawoſt, oplzloſt, mrzkoſt, ſſtěrpiwoſt, f.
Schnabel, m. pyſk, prači nos, zob, top, m. etwas für den Schnabel, něco na zob, něco k zobánj.
Schnabeln ſich, zobati ſe.
Schnabelweide, f. potrawa, f. požiwenj, n. wěc krmná, paſtwa, dobytčj pjce, f.
Schnäblicht, noſatý, topatý, pyſkatý.
Schnacke, f. Mücke, komár, m. nätriſcher

rischer Einfall, frassek, ssassek, ssprým, ssprýmek, žertjk, m. propowjdká směssná, f. Schnacken, ssprýmy, žerty, ssprýmkowé, m. plur.
Schnackisch, ssprýmowný, žértowný, směssný.
Schnackisch, adv. ssprýmowně, žertowně, směssně.
Schnadern, knakati, lahati.
Schnalle, f. přeska, f.
Schnallen, s. Zuschnallen; eine Sache auf etwas, připjnati, připjti.
Schnallenmacher, m. přeskář, m.
Schnalzen, práskati.
Schnalzer, m. sstilec, m.
Schnappen, wie ein Schloß, Feder, zapadati, schnappen, klingen, plesknauti, das Maul aufsp[illegible]en, lapati, nach etwas, lapati něco, dychtiti po něčem, čjhati na něco.
Schnappern, ssweholiti, žwátořiti.
Schnapphahn, m. dráč, lupič, m.
Schnarchen, chrápati, chrupati, chroptiti.
Schnarchen, das, chrápánj, n. chropot, m. chrupánj, chroptěnj, n.
Schnarren, sskřjpěti, wrzati.
Schnarrend, sskřjpawý, wrzawý.
Schnatfisch, m. tlaussť, m.
Schnattern, wie die Aenten, knákati, káhati, wie die Gänse, gágati, 2) viel reden, plaudern, blekotiti, ssweholiti, repetiti, žwátořiti.
Schnauben, toben, srsseti, wrčeti, sápati se, vor Hitze, supati.
Schnaubend, tobend, srssatý, wrčeliwý, sápagjcý se, vor Hitze, supawý.
Schnaufen, supati.
Schnauze, f. zobák, frňák, nos slonowý, m. trauba, f.
Schnecke, m. hlemeyžd, ssnek, m. ohne Haus, plž, pilmaus, m. wie ein Schnecke gehen, pljžiti se.
Schneckenförmig, okrauhlý.
Schneckenhaus, n. hlemeyždowý domek, m. sskořepina, sskořjpka hlemeyždowá, f.
Schneckentreppe, f. okrauhlý schod, (ssnek,) m. okrauhlé schody, m. plur.
Schnee, m. snjh, m. wie Schnee, sněhowý, sněžný, weiß wie Schnee seyn, býti sněžné bělosti, voll Schnee, sněhowatý, plný sněhu.
Schneeball, m. hruda sněhowá, ze sněhu, f. zum Essen, měchura, f.
Schneegans, f. bukáč, m.
Schneegestöber, n. metlice, chumelice, f. chumelenj, n.
Schneegrube, f. gáma sněhowá, f.
Schneehaftig, sněhowý, sněžný.
Schneehaufen, f. hromada sněhu, f.
Schneehuhn, m. sněhowý pták, m.
Schneemann, m. muž sněhowý, sněžný, m.
Schneewasser, n. sněhowá, sněžná woda, f.
Schneeweiß, bjlý co snjh, bjlostkwělý, sněžné bělosti, barwy, schneeweiß seyn, býti sněžný, sněžné bělosti, co snih bjlý.
Schneewolke, f. sněhowý oblak, m.
Schneide, f. ostřj, n.
Schneideln, od. schnitzeln, bess. beschneiden, řezati, obřezowati, die Bäume, stromy klestiti, obřezowati.
Schneidemesser, n. řezáček, řezák, kosýř, m.
Schneiden, Holz, Feder, řezati, Edelsteine, řezati, wyrýwati, reypati drahé kamenj, sich mit dem Messer, řjznauti se, vřjznauti se, vřezati se, Brod, Fleisch, krágeti, krogiti, vkrogiti, schneide mir, dir ein Stück Brod, vkrog mi, sy kus chleba, Tuch, Papier, střjhati, střjhnauti, vstřjhnauti, schneide dir ein Stück Papier, vstřjhni sy kus papjru, in Stücken schneiden, rozřezati, rozkrágeti, rozstřjhati na kusy, Getreide, žnauti, žjti, sekati obilj, schneiden, entmannen, klestiti, wyklestiti, řezati, wyřezati, Geld schneiden, penjze hrnauti, sháněti, wie der Wind, řezati, schneidender Wind, ostrý, řezawý wjtr, m. schneiden im Leibe, im Eingeweide, řezati, hryzti, etwas in einen Baum, Stein, wyřezati, wyrýti, wrýti, wřezati, schneiden den Ball im Billarde, skřjpnauti, vsskřjpnauti, střjhnauti, die Weinstöcke, rewj obřezáwati, řezati.

Schnei-

Schneidend, ſcharf wie ein Meſſer, břitký, wie der Wind, Kälte, řezawý, ostrý, wie Reden, Worte, žáhawý, bodlawý, ſpičatý, důtkliwý.

Schneider, m. kregčj, kregčjř, m. davon, kregčowſký.

Schneiderey, f. kregčowſtwj, n.

Schneiderfiſch, m. drobná rybyčka, f. mořſký měnek, m

Schneiderinn, f. kreyčowá, kreyčjřá, f.

Schneiderſcheere, f. nůžky kreyčowſké, nožíky kreyčowſké, f. plur.

Schneiderſtube, f. Werkſtatt, kreyčowna, kreyčjrna, f.

Schnell, rychlý, čerſtwý, hbitý, ſpěſſný, poſpěſſný, čilý, honný, plötzlich, kwapný, náhlý.

Schnell, adv. rychle, čerſtwě, ſpěſſně, poſpěſſně, wſkok, ſkokem, ſchnell, plötzlich, kwapně, kwapem, náhle, allzuſchnell reden, přechwáliti ſe w řeči.

Schnellen, neut. in die Höhe, wymrſſtiti ſe, wyniknauti, ſchnellen, act. einen betriegen, poderhnauti, překotiti, ſſaustnauti, střjhnauti, oſſkrábati, in die Höhe, wymrſſtiti, mit den Fingern, ſſňupati.

Schneller, m. Naſenſtieber, ſſňupka, f.

Schnellfüßig, rychlý na nohy, rychljk, m.

Schnellgalgen, m. čekan, m.

Schnelligkeit, f. rychloſt, hbitoſt, čerſtwoſt, ſpěſſnoſt, poſpěſſnoſt, čiloſt, honnoſt, f.

Schnellkraft, f. moc hbitá, čilá, hebká, f.

Schnellwage, f. přezmen, m.

Schnepfe, f. od. Schnepf, m. cwrčala, f. dlaſk, m.

Schnepfendreck, m. dlaſkowé, cwrčaly howno, n.

Schnerkel, m. am Geſims, kruzidlo, n.

Schneuzen, ſmrkati, ſich, wyſmrkati, wyſmrknauti ſe, nos ſy vřjti, wytřjci, einen ſchneuzen, betriegen, ochmeliti, střjhnauti.

Schneuzen, das, ſmrkánj, wyſmrkánj, n.

Schneyen, ſněžiti, ſnjh prſſeti, es ſchneyet, ſněží, ſnjh prſſj, padá.

Schneyicht, ſněhowý.

Schnieben, oddychati, oddychnauti.

Schnieben, das, oddychánj, oddechnutj, n. oddech, m.

Schniegeln, čýditi, ſ. Putzen.

Schnippchen, n. ſtilec, m. ſſňupka, f.

Schnippen, mit den Fingern, ſchlagen, ſſňupkowati.

Schnitt, m. řez, řjz, m. řjznutj, wřjznutj, n. ſeinen Schnitt wohey haben, mjti ſwůg zyſček, am Buche, řezba, obřjzka na knjze, f. 2) Erndte, žeň, f.

Schnittchen, n. zřjzek, ſkrogek, ſkrogečck, m. Brod, ſkrogek, m. ſkywka chleba, f.

Schnitte, f. Brod, ſkrogek, m. ſkywa, f. kleine, ſkywka, f.

Schnitter, m. žnec, ženec, m.

Schnitt-meſſer, n. koſyř, řezák, m. der Handwerker, řezák, řezáček, m. rypadlo, n.

Schnitzbank, f. lawička řezácká, f.

Schnitzen, řezati, wyřezáwati, reypati, řezbowati, dlabati.

Schnitzer, m. der etwas ſchnitzt, řezáč, rypák, m. 2) ein Meſſer, řezáč, řezáček, m. rýpadlo, n. 3) ein Fehler, chyba, f.

Schnitzerhaft, chybný.

Schnitzkunſt, f. wmětj řezbářſké, řezácké, n.

Schnitzwerk, n. řezba, f.

Schnöde, daremný, mrzký, ſſkaredý.

Schnödigkeit, f. daremnoſt, mrzkoſt, ſſkaredoſt, f.

Schnuppern, čuchati, čmuchati.

Schnuder, m. wozher, m. nečiſtota, f.

Schnudericht, wozhřiwý, wwozhřený.

Schnupfen, Toback, ſſňupati.

Schnupfen, das, ſſňupánj, n.

Schnupfen, der, wozhřjwka, wozhřiwice, ſmrkačka, rýma, f. haben, mjti, wozhřjwěti.

Schnupfenhaft, ſ. Schnupficht.

Schnupfer, m. ſſňupáč, m.

Schnupficht, těžkau hlawu magicý.

Schnupftaback, m. ſſňupacý tabák, m.

Schnupftuch, n. ſſátek k ſmrkánj, na nos, m. noſerra, f.

Schnuppe, f. des Lichts, hubka, f. der Augen, hnůg, m. nečiſtota očj, f. kyſánj, n. krhawoſt, f.

Schnuppen, ſ. Schnupfen.

Schnup-

Schnuppenhaft, der den Schnupfen hat, ſmrkawý, wozhřiwý.
Schnuppicht, ſchnuppig, ſ. Schnuppenhaft.
Schnur, f. ſſnůra, oprátka, f. prowaze, prowázek, m. Schnur Perlen, ſſnůrka perel, f. Richtſchnur, wornach man etwas richtet, čára, ſſnůra, f. prawidlo, n. über die Schnur hauen, přes čáru, přes ſſnůru teſati, přes přjwory wrcy, meze přeworati, 2) Schnur, oder Schnuhr, Schwiegertochter, newěſta, f.
Schnurband, n. ſſnůrka podolkowá, f.
Schnürbruſt, f. ſſněrowačka, f.
Schnürchen, n. ſſnůrka, ſſnůrčička, f. prowázeček, m.
Schnüren, ſſněrowati, ſtahowati, vtahowati, ſtěſňowati, ſpjnati, einen ſchnüren, um das Geld bringen, ſſněrowati.
Schnurgerade, ſchnurgleich, přjmo, zrowna, přjmau ceſtau, machen, přjmiti, přjmé dělati, zpřjmiti.
Schnurleib, ſ. Schnürbruſt.
Schnürlein, ſ. Schnürchen.
Schnürnadel, f. ſſněrowacý gehlička, gehla, f.
Schnurre, f. chřeſtačka, ſſrkačka, lautka, f. die Schnurren, ſ. Wächter.
Schnurren, chřeſtěti, ſſrkati, ſřjpěti, wrzati, mit einem, braukati, wie die Bienen, bzýti, ſich herum betteln, ſchmarutzen, holdowati, holdem choditi.
Schnurrig, (ſagt man hin und wieder für) luſtig, ſſprýmowný, hodný.
Schnurſtracks, zuwider, entgegen, zrowna, zpřjma naproti.
Schoben, m. Stroh, ſtrn, m. vom Schoben, ſtrniſſowatý.
Schober, m. kupa, f. ſtoh, m. Heuſchober, kupa ſena, f.
Schock, n. ſechzig, kopa, f.
Scholle, f. Fiſch, matky Božj ryba, f. 2) Scholle, von Erde, hruda, f. ſ. Erdſcholle; voll Schollen, hrudity.
Schon, giž, ſchon lange, lángſt, giž dáwno, 2) wenn ſchon, ſ. Obgleich.
Schön, krásný, pěkný, vſſlechtilý, wýtečný, ztepilý, ſljčný, ſchönes Geſicht, ſchön vom Geſichte, ſljčná, krásná, pěkná, lepá twář, ſljčné, krásné, pěkné twáři, obličege, ſljčný, krásný, pěkný na twáři, po twáři, w twáři, ſchöner Knab, ſchönes Mädchen, krásný, vſſlechtilý, zpanilý, wýtečný, ztepilý, pěkný, ſljčný chlapec, m. děwče, n. ſchön von Geſtalt, Perſon, pěkné, krásné, vſſlechtilé, ztepilé, zpanilé, wýtečné, lepé poſtawy, ſchöne Geſtalt, lepá způſoba tělesná, f. ſchöne Schreibart, krásný, pěkný, vſſlechtilý způſob pſanj, m. ſchönes Wetter, pěkný, krásný čas, m. ſchöne Seele, krásná, pěkná, vſſlechtilá duſſe, f. ſchöne Worte, krásná, pěkná ſlowa, n. plur. ſchöne Ebene, krásná, vſſlechtilá rowina, f. das wäre ſchön, toby bylo pěkný, krásný, čiſtý, ein ſchöner Herr, iron. pěkný, krásný, čiſtý pán, m. ſchönen Gruß, pěkné pozdrawenj, n. ſchönen Dank, pěkně děkugi, ſchönes Alter, pěkný, krásný wěk, m. eine ſchöne Freude, pěkná, krásná radoſt, f. ſchöne Rede, krásná, pěkná, vſſlechtilá řeč, krásomluwnoſt, f. was ſchöne Farben hat, krásobarewný.
Schön, adv. krásně, pěkně, vſſlechtile, ſchreiben, krásně, pěkně pſáti, ſchön thun einem, mit einem, pěkně, krásně dělati někomu, lahoditi, ljſati ſe k někomu.
Schönheit, f. krása, pěknoſt, krásnoſt, vſſlechtiloſt, wýtečnoſt, lepota, ztepiloſt, ſljčnoſt, f. der Rede, krása, pěknoſt, vſſlechtiloſt řeči, f. Schönheit, ſchöne Perſon, krása, ſljčnoſt, f. Schönheit des Geſichts, krása, pěknoſt, ſljčnoſt, lepota, lepoſt twáře, f. Schönheit der Geſtalt, der Perſon, krása, vſſlechtiloſt, ztepiloſt, pěknoſt, wýtečnoſt, lepota, zpaniloſt poſtawy, oſoby.
Schönſchreiber, m. krásopiſař, krásopiſek, m.
Schönſchreiberey, f. Schönſchreibung, krásopiſebnoſt, f.

Scho-

Schonen, ſſetřiti, vſſetřiti, (ſſanowati, vſſanowati,) keines ſchonen, alles niederhauen, žádného neſſetřiti, nevſſetřiti, neſſanowati, neživiti, keine Unköſten, neſſetřiti autrat.

Schonen, das, ſſetřenj, vſſetřenj, (ſſanowánj, vſſanowánj,) n.

Schooß, m. klín, m. lůno, n. Abrahams Schooß, lůno Abrahamowo, n.

Schooßhund, m. hrawý pſýk, panenſký pſýček, m. podpážnj ſſtěně, ſſtěnátko, n. peyſek, podpážnjček, m.

Schooßkind, n. miláček, m.

Schopf, m. chocholka, f. der Pferde, přednj wlaſy, m. plur. hřjwa na koňſkém čele, f.

Schöpfbrunnen, m. ſtudna, ſtudnice, f.

Schöpfen, wážiti, Luft, oddychati, wydychati ſobě, oddechnauti, wydechnauti ſobě, powětřj lapati, Hoffnung, naděge nabýwati, nabyti, mjti, Argwohn, podezřenj, potah brati, domeyſſleti ſe z něčeho, Troſt, Nutzen, Vergnügen, wětěchy, potěſſenj, vžitku, radoſti, rozkoſſe nabýwati, docházeti, potěſſenj, vžitek, rozkoš brati, wzýti z něčeho.

Schöpfen, das, wáženj, n.

Schöpfer, m. ſtwořitel, twořitel, twůrce, tworce, tworec, m.

Schöpferiſch, plodiſtwý.

Schöpfeymer, m. wědro, n. wokow, m.

Schöpfgelte, f. ſypeň, ſſkopek, m.

Schöpflöffel, m. žufan, m.

Schöpfrad, n. řeřabj, tažné kolo, n.

Schöpfung, f. act. twořenj, ſtwořowánj, n. paſſ. tworſtwo, n. Schöpfung der Welt, ſtwořenj ſwěta, n.

Schöppe, m. od. Schöpf, Beyſitzer, Gerichtsbeyſitzer, Rathsglied, ſudj, ſaudce, m.

Schoppen, m. od. Schoppe, Schupfen, kůlna, kolna, f.

Schöppenſtuhl, m. ſaudnj, ſaudná ſtolice, f.

Schöps, m. ſkopec, m.

Schöpſen, ſkopowý.

Schöpſenbraten, m. ſkopowá pečeně, f.

Schöpſenfleiſch, n. ſkopowé maſo, n. ſkopowina, f.

Schoruſtein, m. komjn, dymnjk, m.

Schornſteinfeger, m. kominjk, ſazometnjk, m.

Schoß, m. Abgabe, berně, f. poplatek, m. daň, f. 2) eines Gewächſes, prautek mladiſtwý, m.

Schoßen, das Getreide ſchoßet, obilj pauſſtj klas, w klas roſte, ſkládá ſe.

Schößer, m. důchodnj, důchodnjk, weyběrčj, bernjk, m.

Schoßicht, ſlaupkowatý.

Schößlein, n. am Kleide, ſſoſek, m.

Schößling, m. weyſtřelek, wyrůſtek, prautek, m. mladj, n. odnož, m. voll Schößlinge, prautiwý.

Schoßreben, m. ſlaupek, m. wětwička rýwowa, f.

Schoßreiß, m. mladj, n. ſ. Schößling.

Schoßwurz, f. brotaň, m.

Schotchen, n. luſſtinka, f.

Schote, f. der Erbſen, Bohnen, luſk, m. luſſtina, f. Schoten bekommen, luſſtinu, plewu na ſebe brati.

Schotenerbſe, f. cyzrna, cyzrnka, f.

Schotengrün, n. trnkowý ſtrom, přeſpolnj, m.

Schrägbalken, m. přjčnj trám, m.

Schräge, přjčnj, b) na, přes přjč.

Schramme, f. prub, ſſrám, m. prauha, f. voll Schrammen, ſſrámowitý.

Schrank, m. přjhradka, police, přjhrada, ſchrana, f.

Schränkchen, n. přjhradka, poličká, ſchránka, f.

Schranken, m. u. f. pl. in der Laufbahn, obruba, f. Schranken, Grenzen, Ziel, meze, mezery, f. plur. (ſſrank, m.) Schranken, der, obruba, f. (ſſrank, m.)

Schrankfenſter, n. wykuš, f. okence, n. zamřezowané okno, n.

Schraube, f. zum Befeſtigen, točenice, f. ſſraub, m. an der Preße, ſſkřipec, m. wřeteno, n. ſſraub, m.

Schrauben, ſſraubowati, ſwjrati, durchziehen, vexiren, třepati, přetřepati, drbati, teyrati.

Schraubenſtock, m. ſwjrák, m.

Schrau-

Schrauberey, f. třepánj, přetřepáwánj, drbánj, teyránj, n.
Schreckbild, n. straſſidlo, n.
Schrecken, n. od. m. Schreck, m. leknutj, vleknutj, lekánj, n. großer, zděſſenj, n. ſtrach, m. machen, einjagen, leknutj, ſtrach půſobiti, ſtrach vdělati, ſtrachu nahnati, großes Schrecken haben, mjti hrozný ſtrach, welmi ſe ſtraſſiti, děſyti, lekati.
Schrecken, verb. lekati, vleknauti, ſtraſſiti, přeſtraſſiti, zaſtraſſiti, ſchr, děſyti, zděſyti, předěſyti.
Schreckenberger, m. Münze, giſtý počet peněz., es ſind nur Schreckenberger, gſau to gen ſtraſſáky.
Schrecklich, hrozný, ſtraſſný, ſtraſſliwý, ſchreckliches Geſchrey, Lermen, Anſehen, hrozný křik, powyk, pohled, m
Schrecklich, adv. hrozně, ſtraſſně, ſtraſſliwě, lügen, hrozně lháti, ſterben, hinrichten, hrozně wmřjti, wtratiti.
Schreckniß, f. ſ. Schreck, Schrecken.
Schreae, ſ. Schräge.
Schreibart, f. způſob pſanj, w pſanj, m.
Schreibebuch, n. kniha pſacý, f.
Schreibekalender, m. každodeničko, n.
Schreibefeder, f. péro pſácý, k pſanj, pjſařſké, n.
Schreibefehler, m. chyba, f. omyl w pſanj, m.
Schreibekunſt, f. wměnj pſanj, n.
Schreibemeiſter, m. včitel, mjſtr pſanj, m.
Schreiben, pſáti, ein Buch, Gedichte, ſepſati, pſáti, er ſchrieb eine böhm. Chronik, ſepſal, pſal Čeſkau kronyku, auf etwas ſchreiben, napſati, ſchreiben, herausgeben, ſepſati, w ſpis wweſti, oft ſchreiben, pſáwati.
Schreiben, das, pſanj, n.
Schreibepapier, n. pſacý papjr, m.
Schreiber, m. piſář, piſák, m. kleiner, piſařjk, piſařjček, podpiſek, m.
Schreiberdienſt, m. pjſařſká ſlužba, f.
Schreiberey, f. pſanj, n.
Schreiberiſch, pjſařſký.
Schreibfeder, ſ. Schreibefeder.
Schreibfehler, ſ. Schreibefehler.
Schreibſtube, f. piſarna, piſařſká ſwětnice, ſwětnička k pſanj, f.
Schreibſtunde, f. hodina k pſanj, f.
Schreibtafel, f. decka pſacý, f. dſky, tabulky pſacý, k pſanj, na pſanj, f. plur.
Schreibtag, m. den k pſanj, m.
Schreibtiſch, m. ſtůl k pſanj, m.
Schreibzeug, n. kalamář, pſacý nástrog, m.
Schreiu, m. police, ſtřjně, ſchránka, f. ſ. Schrank.
Schreiner, m. ſtolař, m. ſ. Tiſchler.
Schreinerhandwerk, n. ſtolařſtwj, n.
Schreiten, kráčeti, pokračowati, fort, weiter, fortfahren, pokračowati, dál kráčeti, poſtupowati, zu etwas, als zur Heurath, zur Sache, přikročiti.
Schreyen, křičeti, (howořiti,) die Ohren voll ſchreyen einem, plné wſſi koho nakřičeti, nahowořiti někomu, einem nach, ihn verleumden, pokřikowati na někoho, über etwas, nařikati, um Hilfe, o pomoc křičeti, wolati.
Schreyen, das, křičenj, n.
Schreyer, m. křičitel, m.
Schreyhaft, ſchreyicht, křiklawý, howorný, ſolcher Menſch, křiklaun, křiklawec, howora, m.
Schreyhals, m. křiklaun, howora, křiklawý, m.
Schrift, f. pjſmo, n. ſpis, m. ein Buch, etwas Abgefaßtes, ſkládánj, n. ſpis, m. die einer ſchreibt, pjſmo, n. ruka, f. wie ſie die Buchdrucker gebrauchen, pjſmo, n. heilige Schrift, ſwaté pjſmo, n. pjſma ſwatá, n. plur. Schriften, geſchriebene Sachen, pjſma, n. plur. ſpiſy, m. plur. Schriften der Schriftſteller, ſpiſy, ſpiſowé, m. plur. eine alte Schrift, alte Schriften, Monumente, ſtaré pjſmo, ſtará pjſma, n. plur.
Schriftausleger, m. wyſwětlowač pjſma, m.
Schriftchen, n. ſpiſek, m. pjſmičko, n.
Schriftgelehrter, m. pjſmák, zběhlý w pjſmu, w pjſmjch, m.
Schriftgießer, m. pjſma, liter litec, m.

Schrift-

Schriftlich, pſaný, ſchriftlich aus der Bibel, pjſemſký, ſwatopjſemſký.

Schriftlich, adv. pſanĕ, pjſebnĕ, aus der Bibel, pjſemſky.

Schriftmäßig, ſrownalý s pjſmem ſwatým, ſwatopjſemſký.

Schriftſetzer, m. ſázeč pjſma, m.

Schriftſteller, m. ſpiſowatel, ſkládatel, ſkládač ſpiſu, m.

Schriftſtelleriſch, ſpiſowatelſký, ſkládatelſký.

Schriftverwahrer, m. ſchowatel pjſma, m.

Schritt, m. ein Maaß, kročeg, krok, m. mjra pĕt ſtkewjcŭ, to geſt noh, neb dwa kroky obſahugjcý pŭl třeej nohy, 2) den man thut, krok, kročeg, m. Schritt vor Schritt, krokem, co noha nohy mine, krok po kroku.

Schrollen, m. bruda, f. voll Schrollen, hrudity, hrudowaty.

Schröpfen, bańky ſázeti, bańkami pauſſtĕti.

Schröpfen, das, bańĕk ſázenj, pauſſtĕnj bańkami, m.

Schröpfkopf, m. lazebnj bańka, f.

Schrot, n. od. m. zum Schießen, brok, m. 2) gemahlenes Futter, ſſrot, m. 3) Schrot und Korn an Münzen, dobrota, f. ein Mann nach altem Schrot und Korn, Staročech, m.

Schroteiſen, n. rypadlo, żeljzko, n.

Schroten, Getreid, opichati, 2) fortſchieben, wálzen als ein Faß, walíti, odwaliti, 3) brav darauf los eſſen, nakládati, ſ. Freſſen.

Schröter, m. ein Käfer, ſſrotýř, rohač, rohaty chraust, m.

Schrumpfen, kŕčiti ſe, ſkŕčiti ſe, cwrkati ſe, cwrknauti ſe, ſcwrkati ſe, ſcwrknauti ſe, ſmrſſtiti ſe, wraſſtiti ſe, ſwraſſtiti ſe, ſwráſkati.

Schrumpficht, ſcwrklý, ſwraſſtilý, ſwráſkaly, ſkrčeny, ſchrumpfichtes Obſt, ſcwrklé, cwrklé owoce, n.

Schrunde, f. rozſedlina, rozpuklina, f. Schrunde an Händen und Füſſen von der Kälte, ſedliny, f. plur. ſpadánj, n. an den Lippen, opreyſkánj, rozpukánj pyſku, n. Wunde, rána, voll Schrunden, ſſkulinowaty, rozpukany, Schrunden bekommen, pukati, rozpukati ſe.

Schub, m. Stoß, ſtrk, vſtrk, m. einen Schub geben, vſtrčiti, Schub, die Kegel, das Schieben, kaulenj, n. ein Schub Leute, ryk, hluk, m. auf einen Schub, gednim wrzem, rázem, auf dem Schub fortbringen, na ſſubu.

Schubkarren, m. trakař, m. kolečko, n.

Schubkärner, m. trakařnjk, kolečnjk, m.

Schubkaſten, m. Schublade, truhlik, m. ſchránice, ſſkřinĕ k ſſaupánj, f.

Schubſack, m. kapſa, f.

Schüchtern, bázliwý, lekawý, neſmělý, ſ. Furchtſam.

Schüchtern, adv. bázliwĕ, lekawĕ.

Schüchternheit, f. bázliwoſt, lekawoſt, neſmĕloſt, f. ſ. Furchtſamkeit.

Schuckeln, potřáſati.

Schuft, m. kluk, m. kleiner, klaučeк, m. klauče, n.

Schuh, m. ſtřewjc, m. obuwa, f. kleiner, ſtřewjček, m. die Schuhe, ſtřewjce, m. plur. obuw, m. obuwj, n. der Schuhe anhat, w ſtřewjce obuty, die Schuhe anziehen, ſtřewjce obuti, w ſtřewjce ſe obuti, Schuhe ausziehen, z ſtřewjc ſzáti, ztáhnauti, ſtřewjce ſzauti, ein einfacher ſchlechter Bauernſchuh, proſty, ſedlſký ſtřewjc, m. krabatina, 2) Schuh, ein Maaß, ſtřewjc, m.

Schuhahle, f. Pfrieme, ſſidlo, n.

Schuhbürſte, f. kartáč, m. ſſtětka na ſtřewjce, f.

Schuhfleck, m. weteš, m.

Schuhflicker, m. prták, weteſſnjk, oprávce obuwj, m.

Schuhgeld, n. penjze za ſtřewjce, od ſtřewjc, m. plur.

Schuhknecht, m. pacholjk ſſewcowſký, m.

Schuhleiſte, f. ſſewcowſké kopyto, n.

Schuhmacher, m. ſſwec, obuwnjk, m.

Schuhmacherhandwerk, n. ſſewcowſké řemeſlo, ſſewcowſtwj, n.

Schuhnagel, m. Schuhzwecke, cwok, ſtok, m.

Schuhriem, od. Schuhriemen, m. řemj-

mjnek v střewjce, řemen, m. stauha v obuwj, f.

Schuhschnalle, f. přeſka v střewjce, od střewjce, f.

Schuhschwärze, f. černidlo na střewjce, n.

Schul- (in der Zuſammenſetzung) ſſkolnj, ſſkolſký.

Schulamt, n. vřad ſſkolnj, m.

Schulanſtalt, f. ſſkolſké zřjzenj, n.

Schularbeit, f. ſſkolnj djlo, n. práce, f.

Schulaufſeher, m. ſſkolnj dohlédač, dozorce, zpráwce, m.

Schulbank, f. lawice ſſkolſká, žákowſká, f.

Schulbub, m. žák, žáček, ſſkolnjk, m.

Schulbuch, n. ſſkoluj kniha, f.

Schuld, f. Verbrechen, winna, f. prowinénj, n. Schuld haben, tragen an etwas, Schuld ſeyn, winnu mjti, neſti, winnen býti uěčjm, winna na někom býti, er hat die Schuld, er iſt Schuld daran, geho geſt winna, na něm geſt, ležj winna, on geſt tjm winnen, der die Schuld hat, trágt, winnjk, winný, Schuld geben einem, na někoho winnu klásti, wzkládati, sčjtati, někomu winnu, za winnu dáwati, die Schuld auf einen ſchieben, winnu na někoho dopáti, klásti, dieß geſchah durch ſeine Schuld, stalo se to geho winnau, zu Schulden ſich etwas kommen laſſen, winnu něčeho neſti, an wem liegt die Schuld, čj geſt winna, kdo geſt tjm winnen? na kom geſt, ležj winna? 2) Geldſchuld, dluh, m. ſich in Schulden ſtecken, viele Schulden machen, w dluhy zawaditi, do dluhu se dáti, zadlužiti, prodlužiti, zdlužiti se, w dluhy se zapleſti, dluhy se obſypati, zaſypati, dluhů nadělati, in Schulden ſtecken, w dluzých wězeti, dluhami obſypánu, zaſypánu, zaſypánu býti, alle Schulden bezahlen, dluhy ſplatiti, wywaditi, zaprawiti, ze dluhu se wybiti, wyprawiti, Schulden eintreiben, dluhy shánětі, Schuld mit Schuld bezahlen, borgen um anderwärts zu zahlen, dluh dluhem platiti, v geſ dnoho se dlužiti a druhému zaplatiti, kljn kljnem wyrážeti, einen in Schulden bringen, někoho do dluhu přiweſti, vweſti.

Schuldbrief, m. dlužnj liſt, zápis, m. pſanj, n.

Schuldbuch, n. kniha dluhů, dlužnj, f.

Schuldforderung, f. dluhu ypomjnánj, n.

Schuldfrey, bez winny.

Schuldiener, m. ſſkolnj ſluha, m.

Schuldienſt, m. ſſkolnj ſlužba, f.

Schuldig, der Schulden hat, der Geldſchuldig iſt, dlužen, dlužný, viel, zadlužilý, prodlužilý, ſeyn, zadlužilým, prodlužilým, dlužnu býti, jemanden ſchuldig ſeyn, bleiben, někomu dlužnu býti, zůſtati, 2) verbunden, verpflichtet, powinný, powinnen, dlužný, einem ſchuldig ſeyn, někomu powinnu, dlužnu býti, ich bin ſchuldig es zu ſagen, zu thun, gſem powinnen to říci, wědělati, 3) ſchuldig eines Verbrechens, einer That, winný, winnen, ſeyn, býti winným, winnen, winnu nějakým ſkutkem, ſchuldig erklären, geben, za winného wznati, wdati, 4) ſchuldig, gebührend, gehörig, powinný, ſchuldigen Dank abſtatten, powinné djky wzdáwati, wzdáti, ſkládati.

Schuldigkeit, f. powinnoſt, powinna, f.

Schuldirektor, m. zpráwce, řjditel ſſkoly, ſſkolnj, ſſkolnjho žákowſtwa, m.

Schuldner, m. Schuldiger, dlužnjk, m. 2) Beleidiger, bibl. winnjk, m.

Schuldopfer, n. obět za winné, f.

Schuldthurm, m. wěž dlužnická, f.

Schuldverſchreibung, f. zápis, m. zapſánj wlaſtnj rukau, n.

Schule, f. ſſkola, wčitelna, wčjrna, f. niedere, wjžſſj, menſſj, hohe, wyſoká, Schule halten, ſſkolu držeti, Schule, die Schüler, ſſkolnj žákowſtwo, n. ſſkola, f. in die Schule gehen, do ſſkoly choditi.

Schüler, m. jemandes, žák, wčedlnjk, wčenec, m. der auf der Schule iſt, der auf, in die Schule gehet, ſſkolnjk, ſſkolnj

ſſkolnj žák, ſſkolár, ſſkolnjk, žák, včenec, včednjk ſſkolnj, m. alle Schüler, žákowſtwo, n. včency, žácy, m. plur.
Schülerchen, n. žáček, m.
Schülerhaft, ſſkolſký, žákowſký.
Schülerhaft, adv. ſſkolſky, po ſſkolſku.
Schülerinn, f. Schulmädchen, včednice, ſſkolárka, f. ſſkolnj dčwče, n. žáčka, f.
Schulfeſt, n. ſſkolnj ſlawnoſt, f.
Schulfrage, f. ſſkolſká otázka, f.
Schulfratzen, f. plur. ſſkolſké pletky, plerichy, darečky, f. plur.
Schulfreund, m. ſſkolnj přjtel, m.
Schulfuchs, m. ſſkolometa, m.
Schulfuchſerey, f. ſſkolometſtwj, n. ſſkolſké pletky, f. plur.
Schulgebäude, n. ſſkolnj ſtawenj, n.
Schulgeld, n. penjzé, m. plur. plat za včenj, od včenj, m. plat, penjz ſſkolnj, m. mzda od včenj, f.
Schulgeſell, m. ſſkolnj towaryš, ſpolečnjk, m.
Schulgeſellſchaft, f. ſſkolnj towaryšſtwo, ſpoluvčenſtwo, n.
Schulgezänke, n. ſſkolnj, ſſkolſké hádky, f. plur. ſpory, m. plur.
Schulhaus, n. ſſkolnj dům, m.
Schulherr, m. ſſkolnj pán, pán ſſkoly, m.
Schuljugend, f. ſſkolnj, ſſkolſká mládež, f. ſſkolnj žákowſtwo, n.
Schuljunge, m. ſſkolnj pachole, n. pacholjk, m.
Schulkammerad, m. ſſkolnj towaryš, ſpolečnjk, ſpoluſſkolák, ſpolužák, m.
Schulknabe, m. ſſkolnj pacholjk, chlapec, žáček, m. pachole, n.
Schullehrer, m. včitel ſſkolnj, m.
Schulmann, m. Lehrer, ſſkolnj miſtr, pěſtaun, m.
Schulmäßig, ſſkolſký.
Schulmeiſter, m. ſſkolmiſtr, ſſkolnj miſtr, pěſtaun, zpráwce ſſkoly, m.
Schulmeiſterhaft, ſſkolmiſtrowſký.
Schulmeiſterinn, f. ſſkolmiſtrowá, ſſkolnj miſtrowá, f.
Schuloberſter, m. neywyššj ſſkolmiſtr, přednj, wrchnj zpráwce ſſkoly, m.
Schulordnung, f. ſſkolnj, ſſkolſký řád, pořádek, m.
Schulrecht, n. ſſkolnj práwo, n.
Schulſachen, f. plur. ſſkolnj wěcy, f. plur.
Schulſtaub, m. prach ſſkolnj, m.
Schulſtreit, m. ſſkolſký ſpor, ſwár, m.
Schulter, f. plece na člowěku, rameno, n. der Thiere, plece, der breite Schultern hat, plecnatý, ramenatý, ſſirokých pážoj, beder.
Schulterbein, n. koſt w lopatce, f.
Schulterblatt, n. lopatka, f. plece, n.
Schulterküſſen, Schulterkiſſen, n. podhlawnj poduſſka, podhlawnice, f.
Schultern, bočiti.
Schultheiß, Schulz, m. ſaudce, ſudj, m.
Schulübung, f. ſſkolnj cwjčenj, n.
Schulverfaſſung, f. ſſkolnj zřjzenj, n.
Schulverwalter, m. zpráwce ſſkoly, ſſkolnj, m.
Schulvorſteher, m. řjditel, zpráwce ſſkolnj, ſſkoly, m.
Schulweſen, n. wěcy ſſkolnj, ſſkolſké, f. plur.
Schulze, m. ſaudce, ſudj, m.
Schulzenamt, n. ſaudce, ſudjho wořad, m.
Schund, m. leyno, howno, n.
Schundfeger, m. rac, bál, klidič howen, leyn, m.
Schunke, f. wepřowá kyta, ſſunka, f.
Schuppen, f. ſubſt. ſſupiny, lupiny, f. plur. eine, ſſupina, lupina, f. Schuppen auf dem Haupte, lupina, f. lup, wotrus, m. im Geſichte, oſupky, f. plur. die Schuppen vor den Augen, bělmo, n. cyk na očjch, m. volk Schuppen, ſſupinowatý.
Schuppen, m. kolna, kůlna, f.
Schuppen, verb. die Fiſche, ryby ſtrauhati, oſtrauhati, ſſupiny zſtrauhati, zdělati.
Schuppicht, ſſupinatý, ſſupinowatý.
Schüpplein, n. ſſubinka, lupinka, f.
Schur, f. der Schaafe, ſtřjž, f. zum Schur, Poßeu, nawzdor, na přjkoř, naſchwál.
Schuren, das, Feuer, rozkutiti oheň.
Schürfer, m. kowkop, m.
Schürhacken, m. pohrabáč, m.
Schurz, m. Schürze, f. zástěra, předs-

ſtěra

ſtěra ženſká s předu, přepáſka, kaſanka, paſna, f.
Schürzchen, n. záſtěrka, paſnička, kaſanka, f.
Schürzen ſich, připáſati, opáſati ſe, einen Knoten, vzliti, ſich ſchürzen, falten, nabjrati ſe, wraſſtiti ſe.
Schuß, m. rána ze branè, f. in, vor den Schuß kommen, přigiti na ránu, einen Schuß thun, ránu dáti, einen Schuß haben, metaph. býti ſtřeleným, ztřeſſtěným, der ihn hat, metaph. ſtřelený, ztřeſſtěný, ztřeſſtěnec, m. Schuß der Weber, autek, m. Schuß, Flug, Lauf, vprk, auprk, m. im vollen Schuße, vprkem, ſeyn, vprkem hnáti.
Schüßel, f. mjſa, f. eine flache, mělká mjſa.
Schüßelchen, n. miſka, f.
Schüßelwage, f. wážnj miſka, f.
Schußfrey, bezpečný před ránau.
Schuſter, m. ſſwec, obuwnjk, m. des Schuſters, ſſewcowſký.
Schuſterahle, f. ſſewcowſké ſſidlo, n.
Schuſterarbeit, f. ſſewcowſké djlo, n.
Schuſterhandwerk, n. ſſewcowſké řemeſlo, ſſewcowſtj, n.
Schuſterinn, f. ſſewcowá, f.
Schuſterkneif, m. kneyp ſſewcowſký, m.
Schuſterladen, m. ſſewcowſký krám, m.
Schuſterſchwärze, f. ſſewcowſké černidlo, mazadlo, n.
Schuſterwerkſtatt, f. ſſewcowſká djlna, f.
Schutt, m. rum, m. řičeniny, f. plur. mit Schutte bedecken, zarumowati, rumem zaſypati, nabjgeti, vom Schutte reinigen, wyrumowati, 2) Wall, náſyp, m.
Schüttboden, m. ſeypka, obilnice, f.
Schütten, ljti, voll ſchütten, naljti, Getreidè, Erbſen, ſypati, wyſypati.
Schütteln, potřáſati, třáſti, zatřáſti, klátiti, hmožditi, Obſt, owoce klátiti, das Haupt, hlawau wrtěti, krautiti, urdati, aus dem Ermel, z rukáwu wytřáſti, wytřáſati.
Schutthaufen, m. hromada rumu, f.
Schutz, m. ochrana, obrana, f. Schutz geben einem, halten, leiſten, ochranu propůgčiti, in Schutz aufnehmen, w ochranu přigjti, přigmauti, ſich in eines Schutz begeben, w něčj ochranu ſe oddati, unter ſeinem Schutze jemanden haben, pod ſwau ochranau, w ſwé ſtráži, ochranè mjti někoho, 2) im Waſſer, hráz, m.
Schutzbret, n. pádlo, n.
Schütze, Schütz, m. ſtřelec, m. mit Pfeilen, ſtřelec z kuſſe, z luku, m. mit Feuergewehr, ſtřelec z ručnice, m.
Schützen, chrániti, brániti, hágiti, ochrańowati, obrańowati, obhaſtowati, zaſtáwati, ſtřjcy, oſtřjhati, zaſtaupiti, zaſtjrati, ſich mit etwas ſchützen, něčjm ſe hágiti, brániti, zaſtjrati, zum Vorwande, zaſtřjti, zaſtjrati ſe něčjm, das Waſſer, die Mühle, hraditi, ohraditi, zahraditi, zabawiti, zamezyti, einen bey ſeinem Rechte, Amte, zaſtupowati, brániti, hágiti, oſtřjhati, zaſtáwati.
Schutzengel, m. anděl ſtrážce, m.
Schützer, m. ochránce, obrance, obhágce, zaſtupce, oſtrážce, chránitel, bránitel, der Wiſſenſchaften, ochránce wměnj, m.
Schutzgatter, n. hřeben, m. zapadacý mřjže, f.
Schutzgenoße, Schutzmann, m. včaſtnjk ochrany něčj, m.
Schutzgott, m. ſſkřjtek, bůh ſtrážce, ſtrážný, ochranný, m.
Schutzhalter, Schutzherr, m. zaſtupce, m.
Schutzhand, f. ruka ochranná, f.
Schutzkrieg, m. wogna obhágná, f.
Schutzleiſtung, f. Schutz.
Schutzlos, bez obrany, nebranný.
Schutzrede, f. řeč obrannj, obranná, ohradnj, obrana, omluwa, f.
Schutzſchrift, f. ſpis, liſt obrannj, obranný, ohradnj, m. obrana, f.
Schutzwehre, Schutzmauer, f. branné miſto, n. pewnoſt, baſſta, hradba, ochrana, obrana, f.
Schwach, matt, mdlý, mdel, neduživý, neſtatečný, ſchwach ſeyn, werden, mdljti, zemdleti, wmdleti, neduživěti, znedužiwěti, mdlým,

ne-

neſtatečným býti, ſchwach, nicht ſtark, dünn, ſlabý, ſchwacher Faden, ſlabá nit, f. ſchwache Hoffnung, malá, chatrná nadĕge, f. ſchwache Armee, ſlabé wogſko, n. ſchwaches Bier, Getränk, ſlabé, lehkż pjwo, n. ſchwacher Beweis, ſlabý důkaz, m. ſchwaches Gedächtniß, mdlá, ſlabá paměť, f. ſchwacher Magen, mdlý, neſtatečný žaludek, m. ſchwache Stimme, mdlý, ſlabý hlas, m. ſchwacher Lauf des Waſſers, der Uhr, mdlý chod, m. von ſchwacher Geſundheit, mdlého, tenkého zdrawj, na zdrawj neſtatečný, ſchwaches Gehör, Geſicht, mdlý ſluch, zrak, m. ſchwach werden, zemdljti, oſlabnauti, ſchwacher Kopf, propr. mdlá hlawa, metap. ſlabá, mdlá hlawa, ſlabota, f. mdlobař, m. ſchwach, alvern, mdlý, ſlabý, neſtatečný, ſchwache Seite, mdlá auhonná ſtrana, mdloba, křehkoſt, neſtatečnoſt, f. ſeine ſchwache Seite zeigen, ſwau mdlobu, neſtatečnoſt, auhonnau ſtranu wkázati, ſchwach in einer Wiſſenſchaft, ſlabý, ein ſchwacher Leib, ſlabé tělo, n. ſchwacher Puls, mdlé tlučenj, n. ſchwache Beine, Glieder, mdlé, ſlabé nohy, f. plur. audy, m. plur. ſchwach, gebrechlich, mdlý, křehký, neſtatečný, ein ſchwacher Menſch, člowječek mdlý, neſtatečný, křehký, ſchwach am Volke, ſlabý.

Schwach, adv. mdle, ſlabĕ, neſtatečně, ſpielen, ſingen, klingen, reden, hráti, ſpjwati, znjti, mluwiti mdle, beweiſen, ſich wehren, ſlabĕ dokázati, ſe brániti.

Schwäche, f. mdloba, neſtatečnoſt, neduživoſt, f. jemandes, mdloba, křehkoſt, neſtatečnoſt, f. ſeine Schwäche zeigen, ſwau mdlobu, ſwau neſtatečnoſt, křehkoſt wkázati, des Fadens, ſlaboſt, der Füſſe, Glieder, mdloba, ſlabota, f.

Schwächen, wmdliti, zemdliti, mdlého, neſtatečného wdělati, znedužiwĕti, ſich die Augen, zemdliti ſy oči, das Anſehen, die Macht, zřetel, moc zrenčiti, zlehčiti, zemdliti, die Armee, Tapferkeit, Gewalt, wogſko, wdatnoſt, moc zemdliti, den Muth, směloſt myſli skrotiti, zwiklati, zlámati, zemdliti, ſonſt etwas, oſlabiti, zwiklati, 2) eine Jungfrau, pannu pohaniti, zmrhati, poruſſiti.

Schwachheit, f. mdloba, neſtatečnoſt, neduživoſt, f. des Magens, mdloba, neſtatečnoſt žaludka, f. Ohnmacht, mdloba, f. menſchliche Schwachheit, Fehler, Gebrechlichkeit, křehkoſt, neſtatečnoſt, mdloba, auhona, lehkoſt, f. niemand iſt ohne Schwachheit, žádný člowĕk nenj bez auhony, bez mdloby, aus menſchlicher Schwachheit, z lidſké křehkoſti, mdloby, neſtatečnoſti, das iſt eine Schwachheit, to geſt lehkoſt, eine Schwachheit begehen, dočiniti, dopuſtiti ſe lehkoſti, Schwachheit der Glieder, Füſſe, Kräfte, mdloba, ſlabota, f.

Schwächlich, neduživý, neſtatečný, churawý.

Schwächlichkeit, f. neduživoſt, neſtatečnoſt, churawoſt, f.

Schwager, m. ſſwagr, m. Schwager! ſſwagře, ſſwagřičku!

Schwägerinn, f. ſſwagrowá, f.

Schwägerſchaft, f. ſſwagrowſtwj, n.

Schwal, m. Fiſch, praunjk, m.

Schwalbe, f. laſſtowice, laſſtowka, wlaſſtowice, wlaſſtowka, f. eine Schwalbe macht keinen Sommer, gedna wlaſſtowice nepřinášſj podletj, von Schwalben, wlaſſtowý, wlaſſtowičj, ſchreyen wie eine Schwalbe, ſſweholiti.

Schwalbenkraut, n. laſſtowičnjk, m.

Schwalbenneſt, n. wlaſſtowičj hnjzdo, n.

Schwalbenwurz, f. laſſtowičnjk, m.

Schwall, m. Haufe, hromada, f.

Schwamm, m. zum Abwiſchen, hauba, huba, hubice, f. zum Eſſen, hauba, hljwa, f.

Schwammartig, hubowatý.

Schwammbrod, n. djrkowatý chléb, m.

Schwammbüchſe, f. wošawka, f.

Schwammicht, haubowý.

Schwämmlein, n. hubička, f.

Schwammſtein, m. kámen hubowatý, m.

Schwau,

Schwan, m. labut, ſ. von Schwanen, labutj, labutowý.

Schwanen, es ſchreanet mir, zdá ſe mi, přicházý mně, tuſſim.

Schwanenfeder, ſ. plur. labutowé peřj, n.

Schwanengeſang, m. Lied, zpěw labutj, m.

Schwang, m. běh, mraw, obyčeg, m. im Schwange gehen, býti w běhu, běžeti, býti mraw, wůbec přigatu býti, in Schwang kommen, wgjti, přigjti w běh, do běhu, w obyčeg, wůbec přigatu býti, bringen, wweſti w běh, w obyčeg, w mraw, zobyčegiti něco, was im Schwange gehet, běžný, běžjcý, dieß gehet unter den Großen ſtark im Schwange, to mezy welikými běži, geſt w běhu, geſt mraw.

Schwanger, těhotný, obtěžkaný, s těžkým žiwotem, břichatý, ſeyn, gehen, býti těhotnau, obtěžkanau, s autěžkem, s těžkým žiwotem, s djtětem choditi, břjchatau djtětem, werden, obtěžkati.

Schwängern, obtěžkati, obřichatiti, těhotnau včiniti, otěhotniti, těhotniti, těhotiti.

Schwangerſchaft, ſ. těhotnoſt, ſ.

Schwank, m. Schwänke, plur. ſſprým, ſſprýmek, m. propowjdka, zaſměſſná propowjdka, ſ.

Schwanken, klátiti ſe, ſebau, motati ſe, ſem y tam ſe zmjtati, wrtěti ſe, wiklati ſe, ſchwanken, met. chwjti ſe, wrtěti ſe, wiklati ſe, klátiti ſe, býti wrtkawým, wiklawým, z. B. in der Religion, we wjře, die Bäume ſchwanken, ſtromowé ſe wiklagj, wiklj, klátěgj, zmjtagj.

Schwankend, klátiwý, wrtkawý, wiklawý, ein ſolcher Menſch, wrtoch, wrtkawý, wrtký, wiklawý člowěk, wrtohlawý, wrtohlawec, kam wjtr tam plášť, m.

Schwanz, m. ocas, wocas, m. was einen langen Schwanz hat, ocaſatý, wocaſatý, vom Schwanze, ocaſnj, wocaſnj.

Schwänzchen, n. ocásek, wocásek, m.

Schwänzeln, wie die Hunde, ocáskem mrdati, třepati.

Schwänzen, einen Schwanz an etwas machen, im Gehen, kláſiti ſe, motati ſe.

Schwänzlein, ſ. Schwänzchen.

Schwanzlos, bez ocaſu, bez ocaſnj.

Schwanzriemen, m. farkáš, m.

Schwanzſtern, m. hwězda s ocaſem, ocaſatá, ſ.

Schwär, m. und n. Geſchwür, nežit, wřed, bolák, m. vollSchwären, wředowitý, nežitowitý.

Schwären, innerlich, gjtřiti ſe, hnogiti ſe, zbjrati ſe, von neuem, rozgjtřiti ſe, zum Schwären bringen, zgjtřiti, rozgjtřiti, wřed rozdrbati.

Schwarm, m. Hauſe, hromada, ſ. heyno, n. hluk, (oblak, rog), kopec lidj, m. von Bienen, rog, m. ein Schwarm von Studenten, oblak, kopec, hromada ſſtudentů.

Schwärmen, wie die Bienen, rogiti ſe, lármen, toben, bláznitì, bauřiti, durch die Gaſſen, Straſſen, těkati, laudati ſe ſem tam, potlaukati ſe, taláceti ſe, tkymati ſe po vlicých, alberne Dinge glauben, ſagen, třeſſtiti, bláznitì, raupy, kočky w hlawě mjti, těkati.

Schwärmen, das, der Bienen, rogenj ſe, n. Lármen, bláznění, bauřenj, n. auf den Straſſen, těkánj, laudánj ſe, taulánj ſe ſem y tam, potlaukánj ſe, tkymánj ſe, talácenj ſe, n. das Glauben an alberne Dinge, třeſſtěnj, bláznění, n.

Schwärmend, fanatiſch, třeſſtiwý, třeſſtjcý, bláznjwý, těkawý, lármend, bauřliwý, bláznjwý, auf den Gaſſen, těkawý, taulawý.

Schwärmer, m. der lármet, buřič, blaznjwec, m. auf den Gäſſen, Laude, těkač, těkař, tkymač, ludař, tulák, pobuda, potlaučka, ſtupka, m. in Religionsſachen oder anderen Dingen, Fantaſt, třeſſtič, třeſſtjk, neſmyſlný, bláznič, wzteklý, wztekljk, fučjk, fučidlo, m.

Schwärmerey, ſ. třeſſtění, ztřeſſtění, bláznění, n. ztřeſſtěnoſt, těkawoſt myſli, bugnoſt, ſ.

Schwärmeriſch, těkawý, ztřeſſtěný, třeſſtiwý, bláznjwý, bugný,

der in Wirthshäusern herumschwärmt; těkawý po hospodách.
Schwarte, f. kůže na lebu hlawy, f. 2) dicke Haut, kůra, f. 3) altes Buch, sskwár, m.
Schwarz, černý, schwarz werden, černati, černěti, zčernati, schwarz machen, černiti, počerniti, zčerniti, etwas schwarz, náčerný, 2) die schwarze Kunst, černokněžstwj, černé vměnj, n. jemanden schwarz machen, verschwärzen, verläumden, zčerniti, očerniti.
Schwarzäugig, černooký.
Schwarzblau, bleich, zsynalý, zmodralý, werden, zsynati, zmodrati.
Schwarzbraun, dunkel, snědý, náčerný, počernalý.
Schwärze, f. zum Schwärzen, černidlo, n. schwarze Farbe, Gestalt, černost, f.
Schwärzen, černiti, zčerniti, počerniti, očerniti.
Schwarzfärber, m. barwjř, barewnjk na černo, m.
Schwarzfärbig, černé barwy.
Schwarzfuß, m. černusek, m.
Schwarzgelb, černožlutý.
Schwarzgelblicht, gilowatý, zmrtwělý.
Schwarzglänzend, černostkwělý.
Schwarzhell, černoswětlý.
Schwarzkopf, m. černohláwek, m.
Schwarzköpfig, černohlawý.
Schwarzkümmel, m. černý kmjn, m.
Schwarzkunst, f. černé vměnj, černokněžstwj, kauzedlnictwj, čaroděgnictwj, n.
Schwarzkünstler, m. černokněžjk, kauzedlnjk, čaroděgnjk, m.
Schwärzlich, počernalý, přičernalý, začernalý, náčerný.
Schwarzroth, černočerwený.
Schwärzung, f. černěnj, počerněnj, n.
Schwarzwildpret, n. černá zwěřina, f.
Schwarzwurz, f. posed, m.
Schwätzen, sstěbetati, žwáti, blekotati, plyskati, tlachati, (hláholiti,) blekotiti, tlampati, er schwatzt gerne, rád sstěbetá, ssweholj, plyská, wie die Aelster, řehotati, sstěbetati, mit einem schwatzen, rozpráwěti, sstěbetati, plyskati s někým.
Schwätzen, das, sstěbetánj, žwánj, tlachánj, plyskánj, blekócenj, n.
Schwätzer, m. sstěbetka, sstěbetnjk, sstěbetář, tlachač, žwáč, darmotlach, klewjtka, plyskač, marnomluwec, m.
Schwätzerinn, f. sstěbetka, sstěbetnice, tlachačka, žwačka, plyskačka, f.
Schwatzhaftig, sstěbetný, tlachawý, žwawý, plyskawý, blekotný, marnomluwný.
Schwatzhaftigkeit, f. sstěbetnost, tlachawost, žwawost, plyskawost, blekotnost, marnomluwnost, f.
Schweben, wznásseti se, vor Augen, mjhati se, před očima býti, na oči lezti, gjti, před očima se vkazowati, se plesti, im Sinne, in den Gedanken, býti, ležeti na mysli, w mysslinkách, lezti na mysl, im Zweifel, Irrthum, in Ungewißheit, im Elend, Freuden, Kummer, Furcht, Gefahr, zwischen Furcht und Hoffnung, w pochybnosti, w bludu, w omylu, w negistotě, w bjdě, w nebezpečenstwj, w bázni, w naděgi zůstáwati, býti, w pochybnosti, w bludu, w omylu, w negistotě, w nebezpečenstwj wězeti, na omylu býti, in der Luft über einem, w powětřj nad někým se wznásseti.
Schwebend, wisutý, wisycý, zawěssený, schwebende Gärten, zahrady w powětřj, zhůru zawěssené, wisuté.
Schwefel, m. sýra, f. mit Schwefel angemacht, syrkowatý, voll Schwefel, syrný, syrnatý.
Schwefelfaden, m. syrná nit, f.
Schwefelgasse, f. syrkowá vlice, f.
Schwefelgeruch, m. Gestank, smrad syry, syrný, m.
Schwefelgrube, f. Gang, hut kde syru přepalugj, ,. syrywar, m.
Schwefelhölzchen, n. syrka, syrná swjčka, f.
Schwefelhütte, f. syrkowá hut, f.
Schwefelicht, syrný, syrnatý, syrkowatý, schwefelichten Dämpfe, syrkowaté párnosti, f. plur.
Schwefelkerze, f. s. Schwefelhölzchen.
Schwefellicht, n. syrná swjčka, syrka, f.

Schwe-

Schwefeln, ſýrau napauſſtěti, der Wein iſt geſchwefelt, geſt wápenité wjno, ſyrau napuſſtěné.
Schwefelwurz, f. gelenj kořen, m.
Schweher, od. Schwäher, ſ. Schwiegervater.
Schweif, m. wocas, ocas, m.
Schweifen, herum, toulati ſe, laudati ſe.
Schweifig, ocaſatý.
Schweifträger, m. nohſleda, m.
Schweigen, mlčeti, auf einmal, plötzlich, gar nichts mehr ſagen, vmlknauti, pozamlčeti, pomlčeti, ſchweig, ich ſage dir, mlč, vmlknu powjdám ti, anfangen zu ſchweigen, pomlkáwati, vmlkáwati, er ſchwieg ein wenig, pozamlčel ſe, odmlčel ſe, ein wenig ſchweigen, odmlčeti ſe.
Schweigen, das, mlčenj, n. mlčenliwoſt, f. das plötzliche, vmlknutj, n.
Schwein, n. praſe, n. wepř, m. geſchnittenes, kleſſtěný, řezaný wepř, ein rechtes Schwein, gak nálezj praſe, vom Schweine, praſecý, ſwinſký, wepřowý, die Schweine betreffend, dazu gehörig, ſwinſký, wildes Schwein, diwoký wepř, m.
Schweinbraten, m. wepřowá pečeně, f.
Schweinbrätlein, n. wepřowá pečenka, f.
Schweinchen, n. praſátko, ſele, ſelátko, n.
Schweinerey, f. praſectwj, ſwinſtwj, n.
Schweinern, ſchweinen, vom Schweine, praſecý, ſwinſký, wepřowý.
Schweinfleiſch, n. wepřowé, ſwinſké maſo, n.
Schweinhändler, m. ſwinſký obchodnjk, ſwinař, m.
Schweinhaut, f. ſwinſká kůže, f.
Schweinhirte, m. ſwiňák, paſtwec ſwiní, m.
Schweinigel, m. ſwinſký gežek, m. ein rechter, ſwiňák, m.
Schweinmarkt, m. ſwinſký trh, m.
Schweinmaſt, f. krmenj wepřů, n.
Schweinmelde, f. lebeda, f.
Schweinſpieß, m. oſſtip, m.
Schweinſtall, m. ſwinſký chlew, m.
Schweinwildprät, n. ſwinina, diwoká wepřowina, f.
Schweinzucht, ſ. chowánj praſat, ſwiní, n. der ſie hält, ſwinař, ſwinſký zprawce, m.
Schweiß, m. pot, m. voll Schweiß, plný potu, vpocený, zapocený, ſeyn, býti plný potu, potem ſe ſljwati, im Schweiße ſeines Angeſichts, w potu twáře, in Schweiß kommen, gerathen, zapotiti ſe, opotiti, vpotiti ſe, in Schweiß, zum Schweiß bringen, zapotiti, vpotiti, pot wyrazyti, wyhnati, wywoditi.
Schweißbad, n. potnj lázen, lázně, potnice, párna, lázen k pocenj, f.
Schweißicht, potowý, potnj.
Schweißlöcher, n. plur. potowé, potnj djry, djrky, f. plur.
Schweißtreibend, pot wyrážjcý, wyhánegjcý, wywodjcý.
Schweißtuch, n. potnj raucho, n. potnj ſſat, m.
Schweißwurſt, f. krewnice, f. gelito krewné, krwnj, krupami wycpané, n.
Schwelgen, hýřiti, žráti, kwaſyti, ožjrati ſe, bugněti, mrhati.
Schwelgen, das, ſ. Schwelgerey.
Schwelger, m. ožralec, žráč, krčemnjk, kwaſownjk, marnotratnjk, marnotrátce, mrhač, hýřič, m.
Schwelgerey, f. hýřenj, ožralſtwj, ožjránj, kwaſenj, mrhánj, marnotratnictwj, n.
Schwelgeriſch, heyřiwý, obežralý, marnotratný, mrhawý.
Schwelle, f. prah, práh, m.
Schwellen, nadýmati ſe, nadmauti ſe, dmauti ſe, naběhnauti, dutmatěti, das Waſſer ſchwillt, woda ſe dme, wie der Ton, wyſtaupiti.
Schwellen, das, nadýmánj, nadmutj, dmutj, naběhnutj, dutmatěnj, n. des Tons, wyſtaupenj, n.
Schwemme, f. im Fluſſe, brod, m. odnice, f. brodicý rybnjk, m. kaſſtě, n.
Schwemmen, máchati, práti, b) die Pferde, broditi.
Schwengel, Schwängel, m. der Glocke, ſrdce, n. 2) an einem Brunnen, wáha ſtudniční, f.

Schwenke, f. Schaukel, gazýček v wáhy, m.

Schwenken, napřahati, hin und her, wohánēti, den Spieß, die Fahne, ohánēti se kopjm, korauhwj, ſich ſchwenken, wie die Soldaten, obracēti, otáčeti, zatáčeti ſe, im Tanzen, zatáčeti ſe, ſich auf das Pferd, wymyſſliti ſe, wſkočiti na koně, die Gläſer, wyplakowati, wyplákнauti, wycáknauti.

Schwenkfaß, n. Keſſel, manička, medenice, f.

Schwenkung, f. napřahánj, ohánēnj, n. der Soldaten, otáčenj, zatáčenj ſe, n.

Schwer, těžký, neſnadný, nezwolný, die ſchwere Noth, padaucý nemoc, f. einem das Herz nochſchwerer machen, přidáwati těžoſti, ſchwer fallen, halten, přicházeti, býti těžké, těžko, duſſno býti, ſchwer machen, těžké dělati, ſtěžowati, obtěžowati, einem das Herz, obtěžowati ſrdce, ſchwer zu thun, těžký, neſnadný, ſchwere Zeiten, těžké časy, m. plur. ſchwere Reiterey, obtjžené rytjřſtwo, gezdectwo, n. vier Gran ſchwer, čtyr zrn zrjži, der einen ſchweren Athem hat, duſſný, duſſliwý, těžkoduchý.

Schwer, adv. těžce.

Schwerdt, Schwert, n. meč, m. durchs Schwerdt fallen, mečem padnauti, zabynauti, worauf das Schwerdt ſtehet, ſmrti hodný, hrdelnj.

Schwerdtfeger, m. mečjř, m.

Schwerdtfegerey, f. mečjřſtwj, n.

Schwerdtfiſch, m. mečowá ryba, f.

Schwerdtlein, n. mečjk, mečjček, m.

Schwerdtſchlag, m. Streich, rána mečowá, meče, f. den Schwerdtſchlag aushalten, podniknauti ránu meče.

Schwerdttanz, m. tanec we zbrogi, m.

Schwerdttänzer, m. ſkočec, tanečnjk we zbrogi, m.

Schwerdtträger, m. mečonoš, m.

Schwere, f. tjž, tjhota, f.

Schwerfällig, wáhawý, wážný.

Schwerfälligkeit, f. wáhawoſt, wážnoſt, f.

Schwerlich, ſtěžkem, ſtěžky, ſtěžka, ſotwa, ſotně.

Schwermuth, f. těžkomyſlnoſt, těžkoſt na myſli, myſli, f.

Schwermüthig, těžkomyſlný.

Schwermüthigkeit, f. Schwermuth.

Schwertel, m. ein Kraut, modrý kosatec, m.

Schweſter, f. ſeſtra, f. der Schweſter ihr, ſeſtřiny.

Schweſterchen, n. ſeſtřička, f.

Schweſterkinder, n. plur. die von zween Schweſtern herrühren, ſeſtřenice, f. ſeſſřency, m. plur. ſeſtřiny děti, n. pl.

Schweſterlich, ſeſterſký, c) ſeſtřjnſký, ſeſtřiny.

Schweſterſohn, m. ſeſtřenec, m.

Schwiebogen, m. oblauk, prampauch klenutý, m. podlaubj, n.

Schwiegerältern, m. plur. tchánowé, otcowé dwau manželů, m. plur.

Schwiegermutter, f. tchyně, (ſſwegruſſe, ſſwegra,) f.

Schwiegerſohn, m. zeť, m.

Schwiegertochter, f. newěſta, f.

Schwiegervater, m. tchán, teſt, ſwěſt, m.

Schwiele, f. mozol, m. Schwielen bekommen, mozolowatěti, zmozolowatěti, Schwielen machen, mozoly zdělati, voll Schwielen, mozolowatý.

Schwierig, ſchwer, těžký, nezwolný, ſchwürig, podebraný.

Schwierigkeit, f. těžkoſt, neſnadnoſt, nezwole, f. Hinderniß, neſnáz, těžkoſt, neſnadnoſt, f. einem Schwierigkeiten machen, etwas zu thun, zu erlauben, neſnáz činiti někomu w něčem, es wird Schwierigkeiten ſetzen, budau w tom neſnáze, těžkoſti, mit Schwierigkeit, s neſnázý, ne bez neſnáze, s těžkoſtj, s neſnadnoſtj.

Schwimmen, plowati, plawati, plauti, plynauti, ſplýwati, oben, auf etwas, wplowati, in Thränen, Blute, ſplýwati w ſlzých, w krwi, über etwas, přeplynauti, přeplawati, přeplauti, hinunter, ſplauti dolů, herzu, připlawati, připlauti, připlynauti, davon, odplawati, odplauti, odplynauti, auf dem Waſſer ſchwimmen oben, ſplýwati.

Schwimmer, m. plawač, plowač,

pla-

plawič, m. eine Art Wagen, wiſutý wůz, m.

Schwimmung, f. Schwimmen, das, plawánj, n. plawba, f. plutj, n.

Schwinde, f. Schwind, m. im Geſichte, liſſeg, m.

Schwindel, m. záwrat, f. der ihn hat, záwratiwý, ihn bekommen, záwratj zachwácenu býti, Stutzer, ſſwihák, m.

Schwindelgeiſt, m. Schwindelhirn, wrtoch, wrtohlawec, m.

Schwindelhaft, ſchwindelicht, záwratiwý.

Schwindeln, den Schwindel haben, mjti záwrat, es ſchwindelt mir, hlawa ſe se mnau točj, 2) es ſchwindelt mir vor etwas, wrtjm ſe.

Schwindelnd, ſ. Schwindelhaft.

Schwinden, mjgeti, b) tljti, chřadnauti, wadnauti, wie das Holz, tljti, zertljti, 2) ſchwinden laſſen, nachlaſſen, erlaſſen, ſlewiti, vlewiti.

Schwinden, das, mjgenj, tlenj, chřadnutj, n.

Schwindgrube, f. wodnj gáma, f. tratiwod, m.

Schwindſucht, f. ſauchotiny, f. plur. ſuchá nemoc, f. tlenj, chřadnutj, n. der ſie hat, ſauchotinný, ſauchotinka, ſauchotina, m. er bekömmt die Schwindſucht, chytá ſe ho ſauchotina, chytagj ſe ho ſauchotiny.

Schwindſüchtig, ſauchotinný, ſauchotinowatý, tleniwý, ſolcher Menſch, ſauchotinář, ſauchotinka, m.

Schwinge, f. opálka, wěgička, wěgice, wěgicý lopata, f.

Schwingen, Getreide, opálati, zopálati, wyopálati, přewjgeti, wjti, přemjtati, etwas in den Händen, oder um den Hals, oháněti, měrati, mecy v wjtr, die Fahne, einen Spieß, korauhwj, kopjm ſe oháněti, das Schwerdt über einen, meč na někoho opřjti, napřáhnauti, ſich in die Höhe empor ſchwingen, wznesti ſe, wypnauti ſe, wyweyſſiti ſe, něčjm wyniknauti, zu Gott, k Bohu ſe wznesti, auf das Pferd, auf einen Baum, wymrſſtiti ſe, wſkočiti, wyſkočiti na kůň, na ſtrom, die Flügel ſchwingen, w powětřj ſe wznáſſeti, ſich am Seile ſchwingen, přemjtati ſe, haupati ſe, ſich ſchwingen, ſich empor ſchwingen, zu Ehren kommen, wyniknauti, wznesti ſe, wypnauti ſe, wyweyſſiti ſe, die Flügel, křeperati křidlami.

Schwingen, das, oháněnj, metánj v wjtr, n. der Flügel, wznáſſenj ſe, křeperánj ſe, n. des Getreides, opálánj, přewjgenj, n. am Seile, haupánj, n.

Schwingfedern, f. plur. broky, brky, m. plur.

Schwirren, wrzati, ſſkřjpati.

Schwirren, das, wrzánj, ſſkřjpánj, n.

Schwirrend, wrzawý, ſſkřjpawý.

Schwitzbad, ſ. Schwitzkaſten, Stube.

Schwitzen, potiti ſe, etwas hervor ſchwitzen, něco ze ſebe potiti, wypotiti.

Schwitzen, das, pocenj ſe, n.

Schwitzend, potjcý ſe, ſchwitzend machen, zapotiti.

Schwitzkaſten, m. poticý lázeň, pot-nice, f.

Schwitzſtube, f. poticý lázeň, f.

Schwören, přiſáhati, přiſáhnauti, falſch, křiwé, neprávě přiſáhati, der falſch ſchwört, křiwopřjſežný, křiwopřjſežnjk, m. bey etwas, ſkrze něco přiſáhati.

Schwören, das, přiſahánj, n.

Schwörer, m. přiſahatel, m.

Schwül, ſchwul, ſchwüllig, erſtickend heiß, parný, pálčiwý, wedernj, es iſt, geſt parno, wedro.

Schwulſt, f. otok, m. oteklina, f. b) nadutj, n.

Schwülſtig, oteklý, c) nadutý, naběhlý, ſchwülſtiger Ausdruck, ſchwülſtige Schreibart, Rede, nadutě wygádřenj, n. nadutý způſob pſanj, m. nadutá řeč, f.

Schwülſtig, adv. nadutě, reden, ſchreiben, nadutě mluwiti, pſáti.

Schwülſtigkeit, f. nadutoſt, f.

Schwung, m. Bewegung, klácenj, keywánj, n. den Schwung geben, wymrſſtiti, in den Schwung kommen, rozklátiti, rozkeywati ſe, im Schwunge ſeyn, klátiti ſe, keywati ſe, Schwung in die Höhe, wzneſſenj ſe, wypnutj ſe, wyniknutj, wywyſſenj, n. wyweyſſenoſt, f. ihn nehmen, wznesti ſe, wypnauti ſe, wyniknauti, der Schwung

im Fallen, zwah, pochop, m. ihn kriegen, zwah, pochop wzýti, Schwung einer Rede, wysoſt řeči, f.
Schwur, m. přiſſaha, f. thun, činiti, včiniti přiſſahu, zum Schwure kommen, přigiti na přiſſahu.
Schwürig, ſ. Schwierig.
Sclave, Sclav, Sklav, m. otrok, chlap, pacholek, ſ. Leibeigener.
Sclavenhändler, m. prodawatel, prodawač lidj, m.
Sclavenkind, n. djtě otrocké, n.
Sclavenmarkt, m. trh otrocký, m.
Sclaverey, f. otroctwj, chlapſtwj, n. poroba, f.
Sclavinn, f. otrokyně, f.
Sclaviſch, otrocký, chlapſký.
Sclaviſch, adv. otrocky, chlapſky.
Scorbut, Skorbut, m. Scharbock, kurděg, m.
Scorbutiſch, kurděgowý.
Scordien, n. oder f. plur. planý česnek, m.
Scorpiſch, m. ſtjr, m.
Scorpion, m. ſtjr, m.
Scorpionkraut, n. kořenj ſtjrowé, n.
Scorpionöl, n. oleg ſtjrowý, m.
Scorpionſcheeren, f. plur. klepeta ſtjrowá, n. plur.
Scorpionſtich, m. ſtknutj ſtjrowé, n.
Scrupel, m. hnětliwoſt, f.
Scrupulos, bedenklich, hnětliwý.
Sebel, Säbel, m. ſſawle, ſſawlice, f. křiwý teſák, m. mit dem Säbel niedermachen, niedermetzeln, poſſawlowati.
Sebenbaum, m. ſabina, f.
Sechs, ſſeſt, allemal, jedem ſechs, po ſſeſti, aus ſechſen beſtehend, ſſeſternj, mit ſechſen fahren, se ſſeſti geti, gezditi, eine Sechs, die Sechs, ſſeſtka, f. ſſeſták, ſſeſterý počet, m. der ſechs Finger hat, ſſeſtiprſtý.
Sechs-Achtel, n. ſſeſt oſmiček, ſechs Achtel Takt, ſſeſti oſmičkowý takt, m.
Sechseck, n. ſſeſtihranatoſt, f.
Sechseckig, ſechseckicht, ſſeſtihranatý, ſſeſtihranný.
Sechſer, m. ſſeſtka, f. an Würfeln, žiž, m.
Sechſerley, ſſesterý.
Sechsfach, ſechsfältig, ſſeſterý, ſſeſtnáſobný, ſolche Zahl, ſſeſterý počet, ſſeſták, m.
Sechsfüßig, ſſeſtinohý.
Sechshundert, ſſeſt ſet, ſechshundertſte, ſſeſtiſtý.
Sechshundertmal, ſſeſtſetkrát.
Sechs Jahre, ſſeſt let.
Sechsjährig, ſſeſtiletý.
Sechsmal, ſſeſtkrát.
Sechsmalig, ſſeſtkrátý.
Sechs Männer, Sechsmänner, m. plur. ſſeſt pánů, Sechsmänneramt, ſſeſtopanſký wřad, m.
Sechs Monate, ſſeſt měſýců.
Sechsmonatlich, ſſeſtiměſýčný.
Sechspfenniger, m. Sechſer, ſſeſták, m.
Sechsrudericht, ſſeſtiřádnj.
Sechsſäulig, ſſeſtiſlaupowý.
Sechsſchichtig, ſſeſtinásobný, ſechsſchichtige Gerſte, ſſeſtiřadý gečmen, m.
Sechsſpännig, s ſſeſti koňmi.
Sechſte, ſſeſtý, aus der ſechſten Ordnung, ſſesterý, der ſechſte Theil eines Dinges, ſſeſtka, f. zum ſechſtenmal, poſſeſtý, zum ſechſten, ſechſtens, za ſſeſté.
Sechstägig, ſſeſtidennj.
Sechstheil, m. ſſeſtá částka, f. ſſeſtý djl, m.
Sechstheilig, ſſeſtodjlný.
Sechswochen, f. plur. ſſeſtineděle, f. pl.
Sechswochenkind, n. djtě w peřince, n.
Sechswöchnerinn, f. ſſeſtinedělka, f.
Sechszeilig, ſſeſtiřádký.
Sechzehn, ſſeſtnáct.
Sechzehnfüßig, ſſeſtnáctinohý.
Sechzehnjährig, ſſeſtnáctiletý.
Sechzehnmal, ſſeſtnáctkrát.
Sechzehnmalig, ſſeſtnáctkrátý.
Sechzehnte, ſſeſtnáctý.
Sechzehntheil, m. ſſeſtnáctka, f.
Sechzig, ſſedeſát, jedesmal jedem, po ſſedeſáti.
Sechzigfältig, ſſedeſátnáſobný.
Sechzigjährig, ſſedeſátiletý, ein ſechzigjähriger Mann, ſſedeſátiletý muž, ſſedeſátnjk, m.
Sechzigmal, ſſedeſátkrát.
Sechzigſte, ſſedeſátý.
Sechzigtheil, n. ſſedeſátka, f.
Seckel, Säckel, m. kapſyčka, f.
Seckelmeiſter, m. pokladnjk, m.

Seckler,

Seckler, Säckler, m. měſſečnjk, tobolkář, tobolečnjk, m.
Secret, Sekret, ſ. Siegel, 2) heimliches Gemach, záchod, m.
Secretär, Sekretär, m. tagemnjk, tagnoſta, (ſecretář,) m.
Secte, Sekte, f. ſekta, f. viele, ſektářſtwj, n.
Sectirer, Sektirer, m. ſektář, m.
Sectiriſch, ſektiriſch, ſektářſký.
See, f. Meer, moře, n. 2) eingeſchloſſener Landſee, ſtehender See, der keinen Ausfluß hat, gezero, n. kleiner See, gezýrko, n. zur See, na moři.
Seeaal, m mořſký auhoř, m.
Seeblume, f. lekno, n. ſtrnljk, m.
Seedienſt, m. ſlužba na moři, mořſká f.
Seefahrender, Seefahrer, m. plawec mořſký, m.
Seefahrt, f. plawba mořſká, na moři, f. plawectwj mořſké, n.
Seefiſch, m. ryba gezernj, rybničná, f. Seefiſche, Meerfiſche, m. plur. ryby mořſké, f. plur.
Seegefahr, f. nebezpečenſtwj mořſké, na moři, n.
Seegefecht, ſ. Seetreffen.
Seegel, ſ. Segel.
Seegras, n. tráwa mořſká, f.
Seehaven, m. mořſký přjwoz, břeh, m.
Seehund, m. mořſký pes, m.
Seejungfer, f. Meerjungfer.
Seekrankheit, f. nemoc mořſká, na moři, f.
Seekrebs, m. mořſký rak, m.
Seekrieg, m. wogna na moři, mořſká, f.
Seeküſte, f. zábřežý mořſké n.
Seelchen, n. duſſička, f.
Seele, f. duſſe, f. bey meiner Seele! na man duſſi! bey ſeiner Seele ſchwören, duſſowati ſe, die Seele iſt ihm ausgefahren, duſſi puſtil, wypuſtil, zdechl, ohne Seele, bezduſſný.
Seelenamt, ſ. Seelmeſſe.
Seelenhirt, m. paſtýř duſſj, m.
Seelenlos, bezduſſný.
Seelenruhe, f. pokog duſſe, m.
Seelentag, m. den duſſičeк, m. es iſt, geſt duſſičeк.
Seelig, ſ. Selig.
Seelmeſſe, f. mſſe za mrtwé, za duſſe, záduſſnj mſſe, f.
Seelſorge, f. opatrowánj, paſenj duſſj, n.
Seelſorger, m. duchownj paſtýř, m.
Seeluft, f. mořſké powětřj, n.
Seemacht, f. wogſko mořſké, n. moc mořſká, f.
Seemann, m. plaweč mořſký, m.
Seepferd, v. kůň mořſký, m.
Seeräuber, m. laupežnjk mořſký, m.
Seeräuberey, f. laupežnictwj mořſké, na moři, n.
Seeräuberiſch, co mořſký laupežnjk.
Seeſchiff, n. lod mořſká, na moři, f.
Seeſchlacht, ſ. Seetreffen.
Seeſchwalbe, f. žluwa, wlha, f.
Seeſchwamm, m. mořſká hauba, f.
Seeſtadt, f. město pomořſké, n.
Seethier, n. mořſké zwjře, n.
Seetreffen, n. bitwa na moři, mořſká, f.
Seeungeheuer, n. potwora mořſká, f.
Seewaſſer, n. woda mořſká, z moře, f.
Seewesen, n. mořſké plawectwj, n.
Seewolf, m. wlk mořſký, m.
Seewurm, m. mořſký čerw, m.
Sefenbaum, m. ſabina, f.
Segel, n. plachta, plachta korábowá, plátno lodné, na lodi, korábowé, n. wětrnjk korábowý, m. das große Segel im Schiffe, welikà hlawnj plachta, f. kleines, plachetka, f. die Segel niederlaſſen, plachty puſtiti, ſwinauti, aufziehen, ausſpannen, plachty natáhnauti, roztáhnauti, rozepnauti, napnauti, rozwinauti, wětrnjky roztjrati, einziehen, ſwinauti, mit vollen Segeln fahren, po plachtách roztažených ſe puſtiti, zum Segel gehörig, plachetnj, korábowý.
Segelbaum, m. plachetnj ſlaup, ſtrom, zežlo, n. ſtežeň, ſtrom korábowý, v korábu, m. zežlo korábowé, n.
Segelfertig, k plawenj hotowý.
Segelflüchtig, wětrný.
Segeln, plawiti ſe, po plachtách ſe puſtiti, plachty puſtiti.
Segeln, das, plawenj ſe, n.
Segelring, m. plachetnj kraužek, m.

Se-

Segelseil, m. plachetnj prowaz, m.
Segelstange, f. tyč, f. bidlo korábowé, zežlo, n.
Segeltuch, n. korábowé plátno, n.
Segen, m. požehnánj, žehnánj, n. Gottes, Božj požehnánj, n. in der Kirche, požehnánj, n. in den Segen gehen, gjti na požehnánj, der Segen der Eltern, oder anderen Menschen, Segen in der Nahrung, Handlung, auf dem Felde, požehnánj, n. ihn geben, dáti, dáwati požehnánj.
Segensjahr, n. rok požehnaný, m.
Segensprechen, das, aberglaubisches, žehnánj, n.
Segensprecher, m. žehnač, žehnatel, m.
Segensprecherinn, f. žehnačka, f.
Segenswunsch, m. žádánj dobrého sstěstj a prospěchu.
Segnen, žehnati, požehnati, 2) beglücken, požehnati, požehnáwati, 3) die Stunde, jemandes Grab, Gebeine, Andenken, welebiti, pochwalowati, sich, jemanden segnen in seinem Herzen, blažiti, sich kreuzigen und segnen, křižowati se a žehnati, einem in das Angesicht, žehnati někomu, gebati ho, gesegnetes Jahr, požehnaný rok, m.
Segnung, s. Segen.
Sehe, f. zřjtedlnice, zřetedlnice, f.
Sehekunst, f. prohledařstwj, prohledačstwj, n.
Sehen, etwas, widěti, spatřowati, einen gehen, kommen, sitzen, liegen, widěti někoho gjti, přicházeti, seděti, ležeti, sehen, sehen können überhaupt, kaukati, auf einen, auf etwas, hleděti, patřiti, kaukati, djwati se na někoho, na něco, pohleděti, popatřiti, wzhlednauti, wzezřjti, shlednauti něco, seh auf ihn, pohleď, popatř, wzhleď, wzezři naň, spatř, sich darnach zu richten, es zu erlangen, hleděti, ssetřiti něčeho, auf etwas nicht sehen, nehleděti, nekaukati na něco, newssjmati sobě něčeho, nessetřiti něčeho, bloß auf etwas, na něco toliko hleděti, kaukati, něčeho toliko hleděti, ssetřiti, auf seinen Nutzen, vžitku hleděti, na zysk patřiti, auf sein Lob, hleděti swé chwály, in die Höhe, über sich sehen, zhůru hleděti, patřiti, pohleděti, pohlednauti, wzhlednauti, wzezřjti, er sah in die Höhe und seufzte, wzhledl, pohledl, wzezřel wzhůru a wzdechl, in etwas hinein, nahljžeti, nahlédnauti, nakaukati, nahleděti, nazřjti, nakauknauti, do něčeho hleděti, herunter, auf den Boden, dolů, pod se hleděti, k zemi, na zem patřiti, hleděti, um sich sehen, wůkol, okolo sebe hleděti, ohljžeti se, ohlédati se, auf etwas sehen, einem Dinge zu sehen, als auf Sterne, kaukati, hleděti, patřiti, djwati se na hwězdy, zurück, ohljžeti se, ohlédnauti se, hleděti zpět, nazpátek, nach etwas sehen, sich darnach umsehen, podjwati se, kauknauti, ich will sehen, ob ꝛc. podjwám se, vhljdám, kauknu, zdaž ꝛc. seh doch, seh doch! podiweg se, pohleď, podiweg! sehen, um zu wissen, wie es stehet, dohljžeti, dohljdnauti, podiwati se, sieh da dieß kleine Werkchen! ay wiz, hle tuto skrownau pracyčku, ich sehe ihn, es gerne, rád ho, to widjm, ich sehe es gerne, wenn, rád widjm, když, du bist gerne gesehen, rád gsy widjn, rádi tě widěgj, sehen lassen, zeigen, dáti widěti, vkázati, sich sehen lassen, dáti se widěti, vkázati se, seine Künste, swá vměnj dáti widěti, wydati na gewo, sich genug, sich satt sehen, nadjwati se, nakaukati se, wo ich recht sehe, widjmli dobře, durch die Finger sehen, skrze prsty hleděti, prominauti, sehen aus etwas, daraus vernehmen, widěti, poznáwati, man siehet daraus, gest z toho widět, nicht sehen, und doch glauben, newidět a předce wěřjt, sauer sehen, s. Sauer; du wirst schon sehen, giž vhljdáš, vwidjš, vzřjš, das will ich doch sehen, to vhlidám, to vwidjm, vzřjm, in ein Buch, nahlédnauti, wezřjti, nazřjti, podiwati se, nakauknauti do knihy, gesehen haben schon etwas in der Welt, shlednauti,

přehlednauti něco we ſwětě, aus den Augen ſehen, wie etwas, z oči hleděti, kaukati, ich ſehe immer, wenn er kömmt, kaukám, djwám ſe, kdy přigde, durch etwas ſehen, hleděti, kaukati. djwati ſe skrze něco, es iſt zu ſehen, geſt widět. ſehe nur, was der Geiz macht, podiweg ſe, co lakomſtwj působj, ſehet und wiſſet, ſpatřte a wizte, ſieh, ſieh! wenn man etwas zeigt, eyhle, eyhle! ſieh! ſieh! wida! wida! ſiehſt du itzt! widjš teď, hled teď! ich gehe, um zu ſehen, ob, gdu, bych ſpatřil, widěl, zdaž, wo werden wir uns ſehen? kde ſe widjme, wzřjme, ſpatřjme, wyhljdáme, wyhledáme? heraus ſehen, wyhljdnauti, wyzřjti, wykauknauti.

Sehen, das, zrak, m. widěnj, n.

Sehend, widaucý, widomý, widjcý, patřjcý, ſehend machen, zrak nawrátiti, ſehend werden, prozřjti, prohljdnauti, prokauknauti.

Sehenswerth, ſehenswürdig, widěnj, podiwánj hodný.

Seherohr, n. trauba prohledacý, průhledčiwá, f.

Sehnader, f. ſwaz, m. ſwazowá žila, f.

Sehne, f. Senne, tětiwa, f.

Sehnen, ſich, nach etwas, nach einem, horliti, toužiti, dychtěti po něčem, po někom, tužebně žádati, žádoſtiwě očekáwati něčeho, žádoſt mjti, neſti ſe k něčemu, něčeho, žádoſtj wedenu býti, obrácetj ſe po něčem, ich ſehne mich ſchon lange darnach, myſl má ſe giž dlauho po tom obrácý, po tom horlj.

Sehnen, das, touženj, dychtěnj, n. tužebná žádoſt, tužba, touha, f. horlenj, n.

Sehnlich, tužebný, touzebný, dychtiwý, ein ſehnliches Verlangen, tužebná žádoſt, f.

Sehnlich, adv. tužebně, touzebně, dychtiwě.

Sehnſucht, f. tužebnoſt, touzebnoſt, tužba, dychtiwoſt, f.

Sehnſuchtsvoll, ſehnſüchtig, pln tužby.

Sehr, welmi, náramně, welice, tuze, hrubě, gar zu ſehr, přjliš welmi, tuze, přjliš, přjliſſně, náramně welmi, welmi welice, ſehr viel, welmi mnoho, ſo ſehr, tak tuze, tak welmi, tak náramně, tak hrubě, ſehr fehlen, irren, welmi, náramně, tuze, hrubě blauditi, chybowati, nicht ſo ſehr meinet als deinetwegen, netak welmi, hrubě pro mne gako pro tebe, ſehr weit, welmi, tuze, hrozně daleko, ſehr groß, přewelikým, hrubý, welmi, náramně, tuze, hrubě welikým, ſehr lieb haben, welmi, welice, náramně, tuze milowati, einen ſehr verbinden, welice, welmi, tuze ſobě někoho zawázati.

Seiche, m. ſcáky, f. plur. moč, m.

Seichen, ſ. Harnen.

Seicht, mělký, ſeichte Oerter im Meere, mělká, přebředná, brodná mjſta, n. plur. mělčiny, f. plur. ſeichter Kopf, newtipa, zproſták, m. tupá, prázdná, zproſtá, newtipná hlawa, f. ſeichte Rede, ſeichtes Buch, řeč, kniha nehoguá, řidká, zproſtá, proſtá, nemaſtná, neſlaná, ničemná, hlaupá, galowá řeč, galowá kniha, f.

Seide, f. hedwábj, n.

Seidel, n. žeydljk, m.

Seiden, hedwábný, halb ſeiden, polohedwábný, ganz ſeiden, celohedwábný, wſſecken hedwábný.

Seidenhändler, m. hedwábnjk, kupec s hedwábjm, m.

Seidenſpinner, m. hedwábopřed, přadlec hedwábj, m.

Seidenſpinnerinn, f. přadlj hedwábj, f.

Seidenſticker, m. kramplýř, ſſmukýř hedwábj, m.

Seidenweber, m. tkadlec hedwábj, hedwábných wěcý, m.

Seidenwurm, m. hedwábný čerw, hedwábopřed, hedwábnjk, hedwábopředce, m.

Seidenzeug, m. od. n. hedwábný cagk, ſſat, m. hedwábná materye, f.

Seife, f. meydlo, mýdlo, n.

Seifen, mydliti, namydliti, pomydliti.

Seifenartig, meydlowý.

Seifenblaſe, f. bubliny meydlowé, z meydla, f. plur.

Seifenkraut, n. meydlj kořen, m.

Sei-

Seifenkugel, f. meydlowá kulička, f.
Seifenſieder, m. mydlář, m.
Seifenwaſſer, n. mydliny, f. plur. woda s meydlem, f.
Seige, f. ſeigen, ſ. Harn, Harnen.
Seigekorb, m. ſyrko, n.
Seigen, cediti, procediti, ſtrze cedidlo, ſſat protlačiti, wytlačiti.
Seigen, das, cezenj, procezenj, n.
Seiger, m. Waſſeruhr, hodiny wodnj, f. plur. orlog wodnj, m. Sandſeiger, hodiny, hodinky ſypacý, f. pl.
Seigetuch, n. cezák, m. cedidlo, n. ſſat k cezenj, m. cedjrko, n.
Seil, m. prowaz m. oprat, oprátka, hauzew, f. zum Tanzen, am Maſtbaume, an einer Stange, prowaz, m.
Seiler, m. prowaznjk, m.
Seiltanzen, das, prowazolezenj, po prowaze chozenj, lezenj, ſkákánj, křepcenj, n.
Seiltänzer, m. prowazolezec, křepčjk po prowaze, m.
Sein, deſſelben, des andern, geho, ſein eigener Vater, geho wlaſtnj otec, es iſt ſeine eigene Schuld, geſt geho wlaſtnj wina, ſein eigen, des Redenden, Thuenden, ſwůg, er hat ſeinen Hut, ſeinen Hund verlohren, on ſwůg klobauk, ſwého pſa zztratil, ſeinen eigenen Vater umbringen, ſwého wlaſtnjho otce zabiti, durch ſeine eigene Schuld, ſwau wlaſtnj winau.
Seinig, deſſelben, geho, das Seinige, geho, des Redenden, Thuenden, auf den das andere verbum gehet, (wo man nicht deſſelben ſetzen kann,) ſwůg, er lebt von dem Seinigen, geſt od ſwého žiw, das Seinige thun, ſwé wěcy dělati, ſeinetwegen, pro něho.
Seit dem, co, gak, ſeit dem du weg, nicht da biſt, co tu negſy, dieß geſchah nicht ſeit Karls des 4ten Zeit, to ſe neſtalo gak za Karla 4ho času.
Seite, f. des Menſchen, bok, m. ſtrana, f. Theil, Gegend. ſtrana, f. auf allen Seiten, na wſſech ſtranách, auf alle Seiten, na wſſe ky ſtrany, von allen Seiten, ze wſſech ſtran, odewſſad, auf welche Seite? na kteran, w kterau ſtranu? von welcher Seite? z které ſtrany? von beyden Seiten, z obogj ſtrany, z obauch ſtran, auf beyden Seiten, na obogj ſtraně, na obauch ſtranách, von meiner Seite, z mé ſtrany, auf die Seite ziehen, führen, rufen, na ſtranu, w ſtranu, w ſaukromj táhnauci, odweſti, zawolati, auf jemandes Seite ſeyn, ſtehen, na něčj ſtraně býti, něčj ſtraně nakládati, na něčj ſtranu ſe nachylowati, po něčj ſtraně býti, ſtáti, ſtáti při někom, einen auf ſeiner Seite haben, někoho na ſwé ſtraně mjti, auf ſeine Seite bringen, na ſwau ſtranu přiweſti, ſeine gute Seite haben, mjti ſwau dobrau ſtranu, auf die Seite, bey Seite ſetzen, na ſtranu klásti, odložiti, in die Seite ſtoſſen, do boku wrazyti, auf die Seite ſchaffen, bringen, na ſtranu, w ſtranu odkliditi, ſkliditi, Seite eines Buchs, ſtránka, ſtrana, f. auf die rechte, linke Seite, na prawau, na lewau ſtranu, na prawicy, na lewicy, einem zur Seite ſitzen, po ſtraně, po, při boku někomu ſeděti, den Degen an die Seite gürten, kord k boku připáſati, Seite des Berges, bok hory, m. von der Seite, poſtraně, pobočně.
Seitenbalken, m. beym Schiffe, klece, f.
Seitenbret, n. přjčka, f. přjčnj prkno, prkno na přjč, pobočně, n.
Seitengang, m. průchod, přjſtup poſtrannj, pobočnj, m.
Seitengemach, ſ. Nebenzimmer.
Seitengewehr, n. poſtrannj, pobočná, pobočnj zbraň, f. pobočnjk, m.
Seitenmauer, f. bočnj, poſtrannj zed, f.
Seitenſtechen, Seitenwehe, n. klánj w bocých, pichánj, bodenj w bocých, bolenj boků, n.
Seitenthüre, f. poſtrannj, pobočnj, pobočné dwéře, n. plur.
Seitenwand, f. zed přjčnj, f.

Seiten-

Seitenweh, n. bolenj, n. boleſt w bocých, ſ. ſ. Seitenſtechen.
Seitenwind, m. pobočnj, pobocný wjtr, m.
Seither, od toho času, od toho dne, té hodiny, chwile.
Seitwärtig, přičný, přičnj, poſtranný.
Seitwärts, von der Seite, z boku, po ſtraně, auf die Seite, na ſtranu, ſeitwärts abgehende Linie, přičnj čára, f.
Selbander, ſám druhý.
Selbſt, ſelber, ſám, von ſich ſelbſt, ſám od ſebe, ze ſebe, ſelbſt, auch, ſogar, též, y, any y, ano též, ſelbſt die beſten, y ti neylepſſj.
Selbſtbefleckung, f. ſamoprzněnj, n.
Selbſtgefälligkeit, f. ſamomilenſtwj, n.
Selbſtgeſpräch, n. ſamomluwenj, ſamotné mluwenj, n.
Selbſtherrſcher, m. Monarch, ſamowládce, m.
Selbſtlauter, m. ſamozwučka, ſamohlásná litera, čtena ſamozwučná, f.
Selbſtliebe, f. ſamoláſka, f. ſamomilenſtwj, n. láſka ſebe ſamého, f. ſ. Eigenliebe.
Selbſtmord, m. ſamowražda, wražda nad ſebau ſrácháná, wražda ſebe ſamého, f. ſamobogſtwo, n.
Selbſtmörder, m. ſamowražedlnjk, ſamowrah, wrah, wražedlnjk ſebe ſamého, m.
Selbſtprüfung, f. zkauſſenj ſebe ſamého, wlaſtnj, n.
Selbſtſtändig, podſtatný, ſamoſtatný.
Selbſtſtändigkeit, f. podſtatnoſt, ſamoſtatnoſt, f.
Selbſtüberwindung, Selbſtverläugnung, f. přemoženj, zapřenj ſebe ſamého, n.
Selig, blahoſlawený, blažený, preiſen, blažiti, machen, blahoſlawiti, oblahoſlawiti, blažiti, blahoſlawená včiniti, meiſt. ſpaſyti, der Selige, der Verſtorbene, neboſtjk, m. die Seligen im Himmel, ſpaſency, m. plur. einf. Himmelskind, ſpaſenec, m.
Selig, adv. blahoſlawenĕ.
Seligkeit, f. blahoſlawenſtwj, wěčné ſpaſenj, n.
Seligmacher, m. ſpaſytel, blahoſlawitel, m.
Seligmachung, f. ſpaſenj, blahoſlawenj, n.
Seligſprechen, wie die Heilgen, blahoſlawiti, za blahoſlaweného wyhlášyti, wyhlaſſowati, oblahoſlawiti.
Seligſprechung, f. wyhlášſenj za blahoſlaweného, oblahoſlawenj, blahoſlawenj, n.
Selten, řjdký, wzácný, was ſelten geſchieht, neobyčegný, diwný, nečaſtý, řjdký.
Selten, adv. zřjdka, řjdko, málo kdy, nečaſto.
Seltenheit, f. řjdkoſt, wzácnoſt, f. ſeltene Sache, wzácnoſt, wěc wzácná, f.
Seltſam, ſelten, řjdký, wzácný, wunderlich, diwný, podiwný, ſeltſamer Gaſt, wzácný hoſt, m. ſeltſam werden, řednauti, zřednauti.
Seltſamkeit, f. řidkoſt, wzácnoſt, f.
Semden, m. Hinſen, rákoſy, n. vom Semden, rákoſowý.
Semiſchleder, n. Semiſch, Sämiſch, m. girchá, f. zámiš, m.
Semmel, f. žemle, žemlička, f.
Semmelmehl, n. bĕl, m. žemlowá, žemličkowá mauka, f.
Semmelmus, n. žemlowá kaſſe, f.
Senden, ſláti, poſlati, poſýlati.
Sender, m. ſlač, poſýlač, m.
Sendſchreiben, n. liſt poſýlacý, m. pſanj, n.
Sendung, f. ſlánj, poſlánj, n.
Senet, n. Senetblatt, Senes, ſena, f.
Senf, m. horčice, f. vom Senf, horčičný.
Senfkörnlein, n. horčičné zrno, n.
Senfmühle, f. horčičný mleyn, m.
Senföl, n. oleg horčičný, m.
Senfſchüßlein, n. miſka na horčicy, f.
Sengen, páliti, ohněm páliti, ohněm, plamenem něco trápiti, ſtrápiti, ſengen und brennen, na pořád páliti.
Senke, f. Art eines Netzes, newod, m.
Senkel, m. ſtauha, f.
Senkelbley, n. wolownice, f.
Senkelnadel, f. ſtužka, f.
Senkelmacher, Senkler, m. ſtuhař, m.
Senken, act. etwas, wohin, pauſſtěti,

ſpauſſtěti, ſpuſtiti, in den Grund verſenken, pohřžiti, vtopiti, potopiti, neut. ſenken ſich, nahnauti ſe, nacheyliti ſe, ſehnauti ſe, ſkloniti ſe, ſich zu Boden, ke dnu padati, ſe neſti, ſaditi ſe, wohin, kloniti ſe, nahybowati ſe někam.

Senkrecht, rownē wiſutý.

Sennader, f. wlaſatá, klaubnj žila, f.

Senne, ſ. Sehne.

Sennicht, žilowatý, ſwazowitý.

Senſe, f. koſa, f.

Senſenſchmiedt, m. koſař, m.

September, m. zář, m.

Seraph, m. Seraſin, anděl, m.

Serapinſaft, m. mjza byliny ferulowé, f.

Seſam, m. ſezam, m.

Seſſel, m. ſtolice, ſeſle, f. ein Tragſeſſel, lůžko, n. ſeſle, f.

Seſſelträger, m. lůžkonoš, lůžka noſyč, m.

Setzhaft, vſedlý, werden an einem Orte, vſednauti, ſednauti, vſaditi ſe někde.

Setzen, ſaditi, ſázeti, poſaditi, Bäume, ſtromy ſázeti, ſetzen im Drucke die Lettern, ſázeti, einen Fallen ſetzen, dáti, položiti, ſich zum Tiſch, poſaditi, vſaditi ſe k ſtolu, wir wollen ſetzen, geſetztenfalls, ſetzen wir den Fall, deyme tomu, položme, ſetzen wie die Haſen, ſkoky dělati, ſetzen in Noten, Muſik, komponiren, do not, do hudby, w noty, w hudbu vwesti, es wird etwas ſetzen, Verweiſe, Schläge, naſtane, bude náſledowati, bude, es hat geſetzt Zank, Verdruß, bylo, es ſetzt immer etwas, Geld, Geſchenke, Vortheile, wždy něco padne, bývá, ſetzen im Spiele, die Steine, Geld, ſázeti, wſaditi, ſetzen, ordnen, vſtanowiti, ſ. Beſtimmen; einen Landtag, položiti ſněm, ſich ſetzen, niederſetzen, poſaditi ſe, ſázeti ſe, ſednauti, ſednauti ſobě, vſaditi ſe, ſetzen ſie ſich, poſadēgj ſe, ſednau, ſednau ſy, ſich unter einen Baum ſetzen, vſaditi, poſaditi ſe, ſednauti ſy pod ſtrom, ſich ſetzen an einem Orte wie ein Kaufmann, Handwerker, vſaditi ſe, ſetzen zu Boden, z. B. der Kaffee, die Hefen, vſaditi ſe, ſaditi ſe, vſednauti, ſetzen an etwas, daran ſetzen, wſaditi, einen Fleck, záplatu wſaditi, anlehnen, poſtawiti k něčemu, an das Feuer ſetzen, poſtawiti k ohni, ſetzen an einen, ihn angreifen, einem zu ſetzen, dorážeti, doreywati na někoho, tříſti, dolehati na někoho, an eines Stelle ſetzen, ſ. unten, in eines Stelle; an eines andern Stelle ſetzen jemanden, vſaditi, poſtawiti někoho na mjſto giného, na mjſto giného poſaditi, doſaditi, poſtawiti, naříditi někoho, einen Nachfolger, einen über ein Amt ſetzen, vſtanowiti, vſaditi, auf etwas, darauf, wſaditi, ſeinen Sinn, ſeinen Kopf, w hlawu, do hlawy ſy wzýti, ich habe einmal meinen Kopf darauf geſetzt, gá ſy to gednau do hlawy wzal, Strafe auf etwas, einen Preis, Geld auf ein Blatt, auf ein Loos, wyſaditi, vrčiti, vložiti pokutu, mzdu, odplatu, wložiti pokutu na hlawu, ſich auf etwas, poſaditi ſe, ſednauti na něco, ſich auf das Pferd, poſaditi ſe na koně, ſednauti na koně, ſich völlig ſetzen, doſednauti, auf einen ſein Vertrauen, ſeine Hoffnung ſetzen, důwěrnoſt, nadēgi, daufánj w někom ſkládati, zakládati, pokládati, klásti, důwěrnoſt, daufánj mjti w někom, auf etwas ſetzen, bieten, tržiti, durch einen Fluß hinüber ſetzen, přeprawiti ſe, přeplawiti ſe, přeplauti přes řeku, über den Graben, přeſkočiti, herab, herunter ſetzen, zſaditi, zſložiti, ſegmauti, den Hut, klobauk ſegmauti, erniedrigen, snjžiti, pokořiti, ponjžiti, die Münze, den Preis, čjſlo, plat zmenſſiti, in etwas hinein, als in die Zeitungen ſetzen, wſaditi, wkládati, wložiti w něco, do něčeho, ſich etwas in den Kopf ſetzen, w hlawu, w myſl ſobě něco wzýti, zamanauti ſy, es glauben, vſtrnauti na něčem, einem etwas in den Kopf ſetzen, do hlawy něco wſaditi, in das Licht ſetzen, wyſwětliti, wygaſniti, ſwětlé, patrné,

zřegmé včiniti, den Hut in die Augen, klobauk do očj wtlačiti, sich in Positur, Verfassung, in Ordnung, zurechte seţen, postawiti se, in Unruhe, Kosten, Kummer, Betrübniß, Schande, Schaden, vwesti, přiwesti někoho w nepokog, autraty, w starosť, žalosť, hanbu, sškodu, sich in eines Nahrung, Handlung seţen, osobiti sobě něčj živnosť, obchod, über etwas seţen, darauf seţen, postawiti, wstawiti, den Krauz, die Můţe auf den Kopf, wěnec, čepicy na hlawu wstawiti, wsaditi, posaditi, einen über etwas, daß er es regiere, verwalte, vsaditi, vstanowiti, zřjditi, über andere, der Ordnung nach, stawiti nad ginė, předstawiti giným, etwas vor die Augen, předstawiti, před očj stawěti, etwas vor die Thůre, als Bäume, Wache, sázeti stromy, stráž postawiti, přičiniti ke dwerům, Licht vor die Fenster, swjčku před okna stawěti, postawiti, einen seţen lassen in Arrest, nechati wsadit někoho, ein Kind, djtě podwrcy, položiti, zu etwas seţen, přisaditi, přiložiti, zu einem, stawěti, postawiti k někomu, sich seţen wie die Geschwulst, splasknauti, zu Tische seţen einen, k stolu posaditi někoho, sich, k stolu sy sednauti, se posaditi, zur Rede seţen einen, s. stellen; sich über etwas hinweg, hinaus seţen, nedbati o něco, na něco, newssjmati sobě něčeho, opowrcy, z mysli pustiti, von einander seţen, rozkládati, rozbjrati, eine Rede, rozlamowati, rozbjrati řeč, etwas wieder an seinen Ort seţen, něco opět na swé mjsto postawiti, hin und her seţen, rozsaditi, einem einen Leichenstein, eine Säule, ein Denkmal, hrobowý kámen, slaup, pamětnj kámen někomu postawiti, in, an eines, jemandes Stelle sich seţen, wo er saß, sednauti, posaditi se, Gränzen seţen, meze klásti, vkládati, vložiti, Ziel, Maaß, Tag seţen, cýl a konec, mjru, den vložiti, vrčiti, wyměřiti, den položiti, ein jedes an seinen Ort seţen, každau wěc na swé mjsto postawiti, in den vorigen Stand seţen, w předessly staw opět nawrátiti, sein Leben an etwas seţen, swůg žiwot wynasaditi, nasaditi, hinzuseţen, přikádati, přiložiti, přičiniti, přistawiti, unter die Zahl seţen, w počet wložiti, ein Wort, přiložiti, doložiti, Gläser auf den Kredenztisch seţen, postawiti, wyložiti sklenice na kredenec, sich über etwas, über eine Arbeit seţen, zasednauti, posaditi se na něco, seţen in den Kerker, wsaditi we wazbu, Buchstaben, sázeti, skládati čeeny.

Seţer, m. in Druckereyen, sazeč, skladatel liter, slow. m.

Seţling, m. Holz, sazenice, sadba, f. Seţlinge von Fischen, plod, m. druheř, f.

Seţung, f. sázenj, posazenj, n.

Seuche, f. nákaza mornj, mornj rána, f.

Sevenbaum, m. klášterská chwogka, f.

Seufzen, wzdychati, lkáti, wenn man etwas sagt, wzdychnauti, wzdechnauti.

Seufzen, das, wzdychánj, lkánj, n.

Seufzer, m. wzdychnutj, n. Seufzer, Klagen, wzdychánj, lkánj, n. der letzte Seufzer, poslednj wzdychnutj, n. einen Seufzer thun zu Gott, k Bohu wzdychnauti.

Seulchen, n. slaupek, slaupček, piljřjk, m.

Seule, Säule, f. slaup, piljř, m. kleine, slaupek, slaupec, m. darauf etwas ruhet, Pfeiler, piljř, m. Seule, Stütze, slaup, m. podpora, f. Platz zwischen den Seulen, prostranstwj, prázdné mjsto mezy slaupy, n.

Seulenartig, wie eine Seule, slaupowý.

Seuleneinfassung, f. synė slaupowá, f.

Seulenförmig, s. Seulenartig.

Seulenfuß, m. noha, pata slaupu, f. podstaw, m.

Seulengang, m. slaupowé průchodisstě, n.

Seulenknauf, m. Knopf, makowice, hlawa na slaupě, f.

Seulenordnung, f. řád slaupowý, slaupů, m.

Seu-

Seu'enwerk, n. slaupowj, n.
Seulenzierath, m. ozdoby na slaupjch, f. plur.
Seyn, býti, být, beyti, beyt, Gott sey bey uns! Pán Bůh s námi! wie ist dir? gak gest, ge ti? es sey dann, es sey darinn, budiž tedy, necht tedy, seyn lassen, a) erlauben, nechati, dopustiti, aufhören, unterlassen, zanechati, nechati, pustiti nijmo, b) sich nicht ärgern, bekümmern, nechati, den Feind Feind seyn lassen, nepřjtele nepřjtelem být nechati, laß es nur gut seyn, gen to nech, das mag, das wird mir eine liebe Musik seyn, to gest, to bude asy hudba, Herr von Hause seyn, býti pánem, besser als pán w domě, Lehrer seyn, býti včitelem, beff. als včitel, oft seyn, pflegen zu seyn, bywati, er ist oft bey uns, er pflegt bey uns oft zu seyn, často v nás bywá, er ist da, er ist nicht da, gest tu, nenj tu, es sey, wenn es wolle, wie es will, necht gest to, kdy chce, gak chce, es wäre denn, daß, gediné leč aneb lečby, zum Nachtheil seyn, na skodu býti.
Sich, se, sebe, es schläft sich hier gut, dobře se zde spj, sich selbst, sebe samého, bey sich, mit sich, při sobě, v sebe, se sebau.
Sichel, f. srp, m.
Sichelschmiedt, m. srpař, m.
Sicher, der Sache nach, ohne Gefahr, bezpečný, gistý, ohne Sorge, bezpečný, bezpečliwý, bez péče, sicher seyn, býti bezpečným, gistým, sicher vor Nachstellungen, bezpečný, gistý před auklady, sicher, gewiß, gistorný, gistý, sichere Nachricht, Briefe, gisté, gistotné zprawy, psanj, pl. haben, mjti, sichere Wahrheit, gistotná, gistá prawda, von sicherer Hand, z gisté ruky, sicheres Mittel, Zeichen, gistý prostředek, m. znamenj, n. sicherer Bürge, gistý rukogmě, m. sicher stellen, vbezpečiti, zbezpečiti, vgistiti, pogistiti, zgistiti, zaručiti, ich bin hier nicht sicher, an einem Orte vor Gefahr, negsem zde gistý, bezpečný, es ist nicht sicher, a) nicht gewiß, nenj gisté, b) gefährlich, nenj bezpečno, gisto, seines Lebens nicht sicher seyn, nebýti gist swým žiwobytjm, sicher Geleit, bezpečný průwod, m. sicher, gewiß machen eine Sache, gistiti, zgistiti něco, für sicher erzählen, gistiti, za gisté, gistotně powjdati.
Sicher, adv. in der Sache, bezpečně, gistě, in der Seele, sorglos, bezpečně, bezpečliwě, sicher gehen, gjti na gisto, sicher wissen, gistotně, gistě, w gistotě wědčti, sicher schlafen, bezpečně spáti.
Sicherheit, f. bezpečnost, f. bezpečenstwj, n. gistota, f. Sorglosigkeit, bezpečliwost, bezpečnost f. zu mehrerer, zu größerer Sicherheit, pro wětssj gistotu, bezpečnost, in Sicherheit bringen, w mjsto bezpečné, w bezpečnost wwesti, přiwesti, připrawiti, bezpečného včiniti, in Sicherheit leben, w bezpečnosti žiwu býti, in Sicherheit gelangen, na sucho wytrhnauti, Sicherheit geben, rukogmem vgistiti, vbezpečiti, pogisstěnj wděliti.
Sicherlich, adv. gistotně.
Sichtbar, widitedlný, widědlný, spatřitedlný, sichtbarer Beweis, zřegmý, patrný důwod, m. sehr sichtbar, zřegmý, zřetedlný, patrný.
Sichtbarkeit, f. widitedlnost, widědlnost, spatřitedlnost, f. grobe, zřegmost, zřetedlnost, patrnost, f.
Sichtbarlich, adv. widitedlně, widědlně, zřegmě, zřetedlně, patrně.
Sichten, pytlowati, prosywati, třjbiti.
Sichtlich, spatřitedlný, s. Sichtbar, Sichtbarlich.
Sichtung, f. pytlowánj, prosywánj, n.
Sieb, n. řičice, f. prosywadlo, řessето, seyto, syrko, cedjtko, n. wie ein Sieb, syrkowý, kleines, řessjtko, n.
Sieben, cediti, prosywati, třjbiti, řessetati.
Sieben, sedm, immer sieben, po sedmi, wždy sedm, eine Sieben, sedmička, f. sedmý počet, m. der siebente, sedmý.

Sie-

Siebenblättericht, ſidmilíſtkowý.
Siebenfach, ſedmernáſobný.
Siebenfältig, ſ. Siebenfach.
Siebenfüßig, ſedmernohý.
Siebengeſtirn, n. kuřátka, n. plur. ſlepice s kuřátky, f. ſedm hwězdiček, hwězd na nebi, zhwězdenj, n.
Siebengezelt, n. komonice wonná, Čeſká, f.
Sieben hundert, ſedm ſet.
Siebenhunderte, er, ſedmiſtý.
Siebenhundertfach, ſedmſetkrátnáſobný.
Siebenhundertmal, ſedmſetkrát.
Siebenjährig, ſedmiletý.
Siebenherrnamt, n. auřad ſedmi panſký, m.
Siebenmal, ſedmkrát.
Siebenmonatlich, ſedmiměſýčný.
Siebenruderig, ſedmiřadnj, o ſedmi řadjch weſel.
Siebentägig, ſedmidennj.
Siebente, der, ſedmý, ſiebente Zahl, ſedmerý počet, m.
Siebenzehn, ſedmnáct.
Siebenzehnmal, ſedmnáctkrát.
Siebenzehnte, ſedmnáctý.
Siebenzig, ſedmdeſát.
Siebenzigjährig, ſedmdeſátiletý.
Siebenzigmal, ſedmdeſátekrát, ſedmdeſátkrát.
Siebenzigſte, ſedmdeſátý.
Sieblein, n. ſýtko, cedjtko, n.
Siebmacher, m. ſytař, řeſſetář, m.
Siebner, m. ſedmička, f.
Siech, neduživý, churawý, ſtonawý, ſtonjcý, malatný, ſiecher Körper, churawé tělo, n.
Siechen, neduživěti, neduživiti, churawiti, malatnětí, ſtonati, der immer ſiecht, ſ. Siechling.
Siechhaus, Siechenhaus, n. nemocnice, f. dům nemocných, pro nemocné, m.
Siechling, m. churawý, neduživý, m.
Siechtage, m. plur. ſtonánj, n. ſtonanina, f.
Siechthum, n. neduživoſt, malatnoſt, f. ſtonanmy, f. plur.
Siechwärter, ſ. Krankenwärter.
Sieden, wřjti, zwjrati, wařiti ſe, 2) etwas, wařiti, vwařiti, ſ. Kochen.
Siedend, ſiedheiß, wřelý, zewřelý, wrůcý, ſiedheiſſes, ſiedendes Waſſer, wřelá, wařicý woda, f. vkrop, m. machen, zwařiti.
Siedenheiß, ſ. Siedend.
Sieg, m. wjtězſtwj, n. den Sieg davon tragen, wjtězſtwj obdržeti, doſáhnauti, doſýcy.
Siegbogen, m. wjtězná brána, f.
Siegel, n. pečet, m. Siegel auf etwas drücken, pečet přitiſknauti, přidáwiti, přitlačiti.
Siegelgeld, n. penjz od pečetě, od pečetěnj, n.
Siegeln, pečetiti, ſpečetiti, vpečetiti, zapečetiti.
Siegeln, das, pečetěnj, n.
Siegelring, m. pečetnj prſten, pečet, tiſſtljk, m.
Siegelſtecher, ſ. Petſchierſtecher.
Siegelwachs, n. pečetnj woſk, m.
Siegen, wjtězyti, ſwjtězyti, über einen, nad někým, der geſiegt hat, ſwjtězylý.
Sieger, m. wjtěz, wjtězyl, wjtězytel, ſwjtězytel, m.
Siegerinn, f. wjtězytelkyně, wjtězytedlnice, f.
Sieghaft, ſ. Siegreich.
Siegler, m. pečjř, m.
Siegmarswurz, f. oder Kraut, ſléz polnj, m.
Siegreich, wjtězný, wjtězſký, ſwjtězný, wjtězytedlný.
Siegsgeprange, n. wjtězná oſlawa, f. ſ. Triumph.
Siegsgeſchrey n. wjtězný křik, m.
Siegslied, n. wjtězná pjſeň, f.
Siegsopfer, n. wjtězná obět, f.
Siegſtein, m. wjtězný kámen, m.
Siegsthat, f. wjtězytedlný, wjtězný, wjtězſký ſkutek, m.
Siegszeichen, n. znamenj wjtězſtwj, wjtězné, n. wjtězný ſlaup, m.
Siehe, ſieh, ſieh da! hle, eyhle. wida, pohleď! 2) ſieh zu, hleď, ſieh nur, podiweg ſe, pohleď gen, 3) ſiehe, einmal, widjš, podiweg ſe, ſieh, ſieh! wida, wida!
Silber, n. ſtřjbro, n. von Silber, ſtřjbrný.
Silberarbeiter, m. ſtřjbrnjk, m.

Silbr-

Silberartig, ſtřjbrowý, gako, co ſtřjbro, na způſob ſtřjbra.
Silberaſche, f. ſtřjbrný prach, m.
Silberbergwerk, ſ. Silbergrube, 2) ruda ſtřjbrná, f.
Silberblättlein, Silberblättchen, n. plješek ſtřjbrný, m.
Silbergang, m. žila ſtřjbra, f.
Silbergeſchirr, n. ſtřjbrná nádoba, ſtřjbrnice, f. vielf. ſtřjbrné nádobj, n.
Silberglätte, f. kočičj ſtřjbro, n.
Silbergroſchen, m. ſtřjbrný groš, m.
Silbergrube, f. ſtřjbrný důl, m.
Silberhaar, n. ſſediny, f. plur. wlaſy gak mléko, m. plur.
Silberhalt, ſ. Silberartig.
Silberklang, m. zwuk ſtřjbrný, m.
Silberling, m. ſtřjbrný, ſtřjbrný penjz, m. ſtřjbrné čjſlo, n.
Silbermünze, f. ſtřjbrná mince, f. ſtřjbrné čjſlo, n.
Silbern, ſtřjbrný.
Silberprobe, f. okuſenj, n. průba ſtřjbra, f.
Silberreich, bohatý, hogný w ſtřjbře.
Silberſchaum, m. ſtřjbrná pěna, f.
Silberſchlacken, f. odřezek, m. drtina od ſtřjbra, f.
Silberſchrank, m. ſchránka, políčka, přjhradka na ſtřjbro, f.
Silberſtück, n. ſtřjbrný cayk, m. materye, f. ſ. Silbergeſchirr.
Silbertiſch, m. ſtřjbrnice, f.
Silberzeug, ſ. Silbergeſchirr.
Simonie, f. ſwatokupectwj, n.
Simpel, einfach, proſtý, zproſtný.
Sims, m. der Seulen, im Seulenwerk, wypuſtěnj, n. weypuſtek, nad okny werſtapek, m. das Oberſte, der Kranz der Mauer, námětek, přjſtřeſſek na zdi, m. ſtřeſſka, f. wýpuſtek, m. wypuſtěnj, n. Sims über die Thüre, kopka nad dwěřmi, ſyňka, f. an einer Wand, etwas darauf zu ſetzen, weypuſtek, m.
Singbar, zpěwný.
Singchor, n. kůr s zpěwmi, zpěwný, m.
Singen, zpjwati, ſpjwati, pěti, Pſalmen ſingen, žalmy pěti, zpjwati, zu etwas, prozpěwowati, mit halblauter Stimme ſingen, njžce, polauhlaſým, polauvſty zpjwati, die Meſſe, pěti, ſpjwati miſſi.
Singen, das, zpjwánj, ſpjwánj, n. zpěw, m. pěnj, n.
Singend, zpěwný, zpjwagjcý.
Singend, adv. zpěwně.
Singgedicht, n. ſſprýmořádek, m. zpěwomluwa, f. ſſprýmoſpis, zpěwořádek, m. zpěwobáſeň, f.
Singkunſt, f. wměnj zpěwně, zpěwů, n.
Singmeiſter, m. miſtr zpěwů, m.
Singrün, n. barwjnek, m.
Singſchule, f. ſſkola zpěwů, zpěwnj, f.
Singſpiel, n. zpěwohra, zpěwnj hra, f.
Singſtimme, f. zpěwnj hlas, m.
Singvogel, m. zpjwawý, zpěwawý, zpěwný pták, m.
Singweiſe, zpěwně.
Sinken, kleſati, kleſnauti, pokleſnauti, ſkleſnauti, padati, padnauti polehaučku, pozwenáhlu, in Ohnmacht, w mdlobu, do mdloby vpadnauti, padnauti, ſinken wie ein Schiff, potopowati ſe, tonauti, padati ke dnu, in die Tiefe, w hlubinu padati, den Muth ſinken laſſen, na myſli, w myſli kleſati, kleſnauti, ſrdce tratiti, ſrdce pod lawicy vpuſtiti, der Muth wird ſinken, myſl kleſne, ſrdce, myſl padne, vpadne, zu Boden ſinken, ke dnu padnauti, ſe neſti, ſinkende Nacht, pauhá noc, f.
Sinn, m. ſmyſl, cyt, m. die fünf Sinne des Menſchen, pět ſmyſlů, (cytů) lidſkých, 2) Gemüth, Meinung, myſl, vmyſl, aumyſl, m. zdánj, ſmeyſſlenj, myſſlenj, n. des Sinnes ſeyn, býti toho vmyſlu, zdánj, nach meinem Sinn, dle mého vmyſlu, zdánj, ſaudu, Sinnes werden, auf den Sinn gerathen, w aumyſl wzýti, vmyſl, myſl přiložiti, aus dem Sinne ſchlagen, z myſli wyrazyti, gleichen Sinnes ſeyn, býti gednoho, téhož vmyſlu, ſmyſlu, zdánj, gedné myſli, gednomyſlným, aus dem Sinne laſſen, z myſli puſtiti, ſ. puſtiti, ſložiti, wypuſtiti, in den Sinn kommen, přigjti, připadnauti, padnauti na myſl,

myſl, anderes Sinnes ſeyn, werden, giné myſli, giného vmyſlu býti, den Sinn auf etwas werfen, myſl, vmyſl k něčemu přiložiti, im Sinne liegen, leżeti na myſli, w myſli, nicht wohl bey Sinnen ſeyn, zmatené myſli býti, ſtřeſtěným, ſſílenym, nè při rozumu býti, wieder zu Sinnen kommen, opět myſli nabyti, von Sinnen kommen, ſmyſlem ſe pominauti, ſ. Unſinnig werden; aus dem Sinne kommen, z myſli wypadnauti, wygjti, er hat nichts gutes im Sinn, nemá nic dobrého w aumyſlu, nic dobrého neobmeyſſlj, im Sinne führen, haben, w myſli, na myſli, w vmyſlu mjti, obmeyſſleti, viel Köpfe, viel Sinne, mnoho hlaw, mnoho ſmyſlů, von Sinnen, ſmyſlů zbawený, ſmyſlem pominulý, z myſli wytržený, ſſílený, der Sinne beraubt, ſmyſlů zbawený, die Sinne verblenden, verwirren, ſmyſły pomáſti, zmáſti, zpleſti, kolečka zmáſti, Sinn, Verſtand des Wortes, ſmyſl, rozum, pochop ſlowa, m. Sinn, Neiguug, Gemüthsart, ſmyſlnoſt, f. nach meinem Sinne, dle mého vmyſlu, den Sinn ändern, myſl, vmyſl zginačiti, změniti, proměniti, rozmyſliti ſe, anderen Sinnes werden, giné myſli, wůle, giného vmyſlu býti, na giný vmyſl naſtaupiti, auf anderen Sinn bringen, na giný vmyſl přiweſti, hoher Sinn, wyſoká myſl, wyſokomyſlnoſt, f. hohes Sinnes ſeyn, wyſokomyſlným býti, den Sinn auf etwas wenden, richten, vmyſl, myſl k něčemu přiložiti, na něco obráciti, odložiti, es iſt mir zu Sinne, als ob ꝛc. geſt mi k myſli, gakoby ꝛc. ſ. Muth; es will mir nicht in den Sinn, zu Sinne, nechce pod fauſy, wie iſt dir zu Sinne? gak ſe máš na myſli, gak geſt ti k myſli? ſ. Muth; das iſt nicht nach meinem Sinn, to nenj podlé mého vmyſlu, wůle, liboſti, po mé wůli, myſli, in Sinn nehmen etwas, w myſl bráti, wzýti, den Sinn haben, dieſes Sinnes ſeyn, ten vmyſl, tu myſl mjti, toho vmyſlu, té myſli býti, im Sinne liegen, na myſli leżeti.

Sinnbild, n. podobizna, f. obraz w myſli, welikwar, m.

Sinnen, auf etwas, ſich zu beſinnen, přemeyſſleti, myſliti, es zu thun, zu erfinden, myſliti na něco, obmeyſſleti něco, ſmeyſſleti o něčem, geſinnt ſeyn ſo oder ſo, toho neb onoho vmyſlu býti, tak neb tak ſmeyſſleti, wohl oder übel, dobře neb zle ſmeyſſleti, ſ. Geſinnet.

Sinnlein, n. myſlička, f.

Sinnlich, das in die Sinne fällt, ſmyſlný, bytedlný, körperlich, tělesný, ſinnliche Vergnügung, tělesná rozkoš, f. ſinulich, deutlich, zřegmý.

Sinnlich, adv. das in die Sinne fällt, ſmyſlně, bytedlně, körperlich, tělesně.

Sinnlichkeit, f. daß etwas in die Sinne fällt, ſmyſlnoſt, bytedlnoſt, f. körperliche Art, tělesnoſt, f. der Sinnlichkeit ergeben, tělesnoſti oddaný.

Sinnlos, neſmyſlný, bezſmyſlný, bez ſmyſlů, ſſílený, pominulý ſmyſlem, poſſetilý, ſinnlos ſeyn, werden, neſmyſlným, bezſmyſlným býti, ſmyſlem ſe pominauti, poſſetiti ſe, machen, ſmyſlů zbawiti, neſmyſlného učiniti, zſſáliti, z myſli wyrazyti.

Sinnloſigkeit, f. neſmyſlnoſt, bezſmyſlnoſt, ſſílenoſt, poſſetiloſt, f. pominutj ſmyſlem, n.

Sinnreich, důmyſlný, důwtipný, wtipný, ſmyſluý, byſtrého ſinyſlu, byſtrý, erfinderiſch, důwtipný, důmyſlný, wtipný, ſmyſlný.

Sinnreich, adv. důwtipně, důmyſlně, wtipně, ſmyſlně, byſtře.

Sipſchaft, f. přjbuzenſtwj, n.

Sinnſpruch m. důwtipná, důmyſlná průpowěd, f.

Sipſchaftsbaum, ſ. Stammbaum.

Sirene, f. ochechule, f.

Sitte, f. mraw, m. die Sitten, mrawy, m. plur. powahy, f. plur. bäuriſche Sitten, ſedlſké mrawy, powahy, es iſt Sitte, geſt mraw, způſob, nach alter Sitte, dle ſtarého mrawu, dle ſtaré powahy, dle ſtaré-

ho

ho obyčege, způsobu, zwyku, starým obyčegem, způsobem, ein Mensch von guten Sitten, člowěk dobrých mrawů.

Sittenlehre, f. mrawowčenj, mrawné včenj, navčenj, povčenj, n. mrawná nawka, f. die eigentliche Klugheitslehre, včenj, n. nawka o mrawjch, f. mrawné wměnj, n.

Sittenlehrer, m. včitel mrawů, mrawný, mrawowčitel, m.

Sittenſpruch, m. mrawná přípowěd, f.

Sittich, m. Papagey, papauſſek, m.

Sittig, ſ. Sittſam.

Sittlich, mrawný, ſittlicher Charakter, powaha, f. mrawy, m. plur. ſittliche Handlungen, mrawnj ſkutkowé, m. plur. 2) höflich, mrawný.

Sittlich, adv. zwykle, obyčegně, wedle ſtarého, zwyklého obyčege, mrawu, podlé zwykloſti.

Sittlichkeit, f. mrawnoſt, powaha mrawů, mrawnj, f.

Sittſam, mrawopočeſtný, krotký, mrawný, cudný, tichý, pokogný.

Sittſamkeit, f. mrawopočeſtnoſt, krotkoſt, f. cud, m. tichoſt mrawů, mrawnoſt, pokognoſt, f.

Sitz, m. ſedacý ſtolice, f. mjſto ſedacý, ſedadlo, ſeděnj, n. kleiner, ſedátko, n. ſtolička, f. hier iſt mein Sitz, zde geſt mé ſeděnj, mjſto, 2) Wohnung, ſýdlo, ſeděnj, obydlj, n. přjbytek, m. Sitz des Königs, Fürſten, králowſké, knjžecý ſýdlo, obydlj, obydlé, n. ſeinen Sitz ändern, ſýdlo, mjſto proměniti.

Sitzbank, f. ſedadlo, n. lawice ſedacý, f.

Sitzbette, n. ſedacý lůžko, n.

Sitzen, ſeděti, bey, neben einem, ſeděti při někom, wedle někoho, přiſeděti někomu, über den Büchern, w knihách, nad knihami ſeděti, zu Pferde, na koni ſedeti, die Schuld bleibt auf dir ſitzen, na tobě to zůſtáwá, ich wüßte nicht wo es ihm ſäße, nämlich dieß oder jenes, newědělbych, kdeby ſe to w něm wzalo, da ſitzt es, tu to wězý, ſitzen bleiben, nicht wegaehen, vſaditi ſe, oſtati ſedět, zu ſitzen pflegen wo, ſedati, ſedáwati, kaum auf dem Pferde ſitzen bleiben können, ledwa na koni oſeděti.

Sitzen, das, ſeděnj, n.

Sitzend, ſedjcý, ſedě, ſitzende Lebensart, ſedawé žiwobytj, n. ſedacý žiwot, m. führen, weſti, ſitzend ſchlafen, ſedě, ſeděčky ſpáti.

Sitzgeld, n. plat za ſeděnj, m.

Sitztag, m. den ſeděnj, m. zaſednutj, n.

Sitzung, f. ſeděnj, zaſednutj, n. ſie halten, konati, držeti.

Sitzzimmer, m. pokog k ſeděnj, m.

Skizze, f. náſtin, m. naſtjnění, nawržení, n.

Sklave, m. otrok, m.

Sklavinn, f. otrokyně, f.

Smaragd, m. ſſmaragd, m.

So, alſo, tak, takto, es iſt nicht ſo, nenj tomu tak, ſo ſagt man, tak ſe prawj, ſo gehet es, tak geſt, ſo lieb er mir auch iſt, tak, gak geſt mi milý, ač geſt mi milý, ſo gering es iſt, tak, gak, ač geſt to wěc malá, ſo als man will, gak kdo chce, ſo groß, klein, tak welikým, tak malým, er hat es ſo gemacht, er hat ihn ſo angeredet, ſo geſchlagen, takto, tak to učinil, takto, tak nań promluwil, ho vhodil, ſo ich werde Zeit haben, až, pokudž, když budu čas mjti, 2) wenn, kdyby, geſtli, geſtliže, pakli, pokudž, ſo du willſt, geſtli chceš, chceſſli, 3) das, genž, který, an das Schreiben, ſo ich empfangen, pſanj, genž, které ſem obdržel.

Sobald, gak brzy, ſobald als, (welches als oft wegbleibt,) gak rychle, gak brzy, gak, ſobald als es möglich iſt, ſobald als es ſeyn kann, gak, aneb co neyprwě.

Socke, f. ſſkarpetle, f.

Sod, m. wkrop, m.

Sodann, pak, pak tedy.

Sodbrennen, n. wření, n.

Sodbrunn, m. ſtudnice kopaná, f. dazu gehörig, ſtudničný.

So etwan, kdyby, geſtli žeby, by, geſtliže, pakliby, pakli, pokudžby.

Sofern, tak dalece, daleko, až dotud, potud, pokud, dokud.

Sofort,

Soffa, n. ſwětničné lůžko, n.
Sofort, ſ. Alsbald, 2) und ſo fort, und ſo ferner, a tak dále.
Sogar, ano y, ſogar nicht, tak přjliš, welmi ne, ſogar, ſo ſehr, tak welmi, ſ. So ſehr.
So groß, tak weliký.
Sogleich, hnedky, rychle, záhy.
Sohin, tak tak, gakkoli, gakž, takž.
Sohn, m. ſyn, m. dem Sohne gezie-mend, ſynowſký.
Söhnchen, Söhnlein, n. ſynáček, ſy-nek, m.
Sohnsenkel, m. prawnuk, m.
Sohnsenkelinn, f. prawnučka, f.
Sohnskind, n. wnuk po ſynu, m.
Sohnsweib, n. ſynowá manželka, ne-wěſta, f.
So lange, tak dlauho.
Solcher, takowý, taký, ſolchergeſtalt, na takowý způſob.
Sold, m. žold, plat, m. mzda, f. um Sold dienen, z žoldu, z platu, ze mzdy ſlaužiti.
Soldat, m. wogák, wálečnjk, m. Sol-dat werden, dáti ſe na wognu, gjti na wognu, býti wogákem
Soldatenhure, f. wogenſká kurwa, f.
Soldatenſtand, m. ſtaw wogenſký, wálečný, m. woganſtwj, n. in Soldatenſtand, w ſtawu wogen-ſkým, válečným, na wogně, v wogſſtě.
Soldatenweſen, n. wěcy wogenſké, válečné, f. plur.
Soldatiſch, wogenſký, válečný.
Soldatiſch, adv. wogenſky, po wo-genſku, válečně, válečnicky, vá-lečným během.
Soldner, m. žoldnéř, m.
Sole, f. am Schuhe, podeſſew, m. So-le des Fußes, pata, f. zpodek no-hy, m.
Sollen, mjti, man ſoll dieß thun, má ſe to činiti, dělati, er ſollte dieß thun, měl to včiniti, vdělati, ich ſoll einen Brief ſchreiben, mám pſa-nj napſati, ich ſollte dieß thun, mělbych to včiniti, er ſagte, ich ſoll-te warten, řekl, abych čekal, po-čkal, man ſollte nicht denken, ne-myſliby ſobě člowěk, nepřipadlo-by člowěku, der ſeyn ſollende, do-mněly.
Söller, m. plat, m.
Sommer, m. leto, n. im Sommer, w letě, zum Sommer gehörig, letnj.
Sommerblume, f. letnj kwět, m. letnj kwjtj, n.
Sommerflecken, m. pjha, f. der ſie hat, pjhowatý.
Sommergerſte, f. ječmen letnj, m.
Sommergewächs, n. zroſtlina letnj, f.
Sommerhaft, letnj.
Sommerhaft, adv. letně.
Sommerhitze, f. letnj wedro, hor-ko, n.
Sommerhonig, m. letnj med, m.
Sommeriſch, adv. letně.
Sommerkleid, n. letnj ſſat, oděw, m. raucho, n. letnj ſſaty, m. plur.
Sommerkorn, n. žito letnj, n.
Sommerlager, n. letnj leženj, n.
Sommerlaube, f. beſeda letnj, f.
Sommermonat, m. letnj měſýc, m.
Sommermütze, f. letnj čepice, f.
Sommerſproſſen, f. plur. pjhy, f. plur.
Sommerſproßicht, ſommerſproßig, pj-howatý.
Sommerſtube, f. letnj ſwětnice, f.
Sommertag, m. letnj den, m.
Sommervogel, m. letnj pták, mo-tyl, m.
Sommerwetter, n. letnj čas, m. powě-třj, n.
Sommerwurz, f. orobaňka, f.
Sonderbar, beſonders, eigen, jedem eins, zwláſſtnj, obzwláſſtnj, oblá-ſſtnj, jeden in ein ſonderbares Zim-mer, každého do zwláſſtnjho, do obzwláſſtnjho pokoge, ſonderbar, zu verwundern, diwný, podiwný, diwotworný, ein ſonderbarer Menſch, diwný, podiwný člowěk, m.
Sonderbarkeit, f. zwláſſtnoſt, f.
Sonderlich, adj. ſ. Sonderbar; ſon-derlicher Menſch, diwný, podiwný člowěk, m. etwas ſonderliches, něco obzwláſſtnjho, zwláſſtnjho.
Sonderlich, adv. zwláſſt, zwláſſtě, obzwláſſtě.
Sonderling, m. ſobek, m.
Sondern, ale, ſondern auch, nýbrž y, nobrž y, anobrž y, alebrž y.

Sondern, von einander, laučiti, odlaučiti, rozlaučiti, oddĕliti, odpogiti, dĕliti.

Sonderung, f. laučenj, odlaučenj, rozlaučenj, odpogenj, dĕlenj, oddĕlenj, n.

Sonnabend, m. Samſtag, ſobota, f. den ſobotnj, m. Sonnabends, w ſobotu.

Sonne, f. ſlunce, ſluněčko, n. in der Sonne ſpazieren, na weyſlunj, na ſluncy ſe procházeti, an der Sonne liegend, weyſlunný, ſolcher Ort, Platz, weyſlunj, n. zur Sonne gehörig, ſlunečný.

Sonnen, etwas, na ſluncy wyſtawiti, ſich ſonnen, na ſluncy ſedati, ſe hřjti.

Sonnenaufgang, m. wýchod, wzchod ſlunce, m. bey Sonnenaufgang, při wýchodu, při wzchodu ſlunce, s wýchodem ſlunce.

Sonnenbahn, f. ſlunečný okrſſlek, m.

Sonnenblume, f. ſlunečnice, f. kwĕt zlatý, m.

Sonnenfinſterniß, f. zatmĕnj ſlunce, zaſtjnĕnj, zatemnĕnj ſlunce, n.

Sonnenflecken, m. plur. ſlunečné poſſkwrny, f. plur.

Sonnenglanz, m. bleſk ſlunečný, m. ſlunečná gaſnoſt, f.

Sonnenhitze, f. horkoſt ſlunce, f. wedro, n. ſlunečná pálčiwoſt, pálčiwoſt ſlunce, f.

Sonnenklar, gaſný co, gako ſlunce.

Sonnenlaube, f. weyſlunná beſeda, f.

Sonnenlauf, m. bĕh, obĕh ſlunce, f.

Sonnenlicht, n. ſwĕtlo ſlunečné, n. ſwĕtloſt ſlunečná, f.

Sonnenmonat, m. ſlunečný mĕſýc, m. ſlunečnoſt, f.

Sonnenſchein, m. záře, gaſnoſt ſlunečná, f. bey Sonnenſchein, když ſlunce ſwjtj.

Sonnenſchirm, m. Paraſol, ſtjnidlo, zaſtĕradlo, n. záſlona, záclona pro ſlunce, ſlunečná, f.

Sonnenſtäubchen, n. ſlunečný, drobný práſſek, m.

Sonnenſtrahl, m. paprſſek, pramen ſlunecný, m.

Sonnenthau, m. roſa ſlunečnj, f.

Sonnenuhr, f. ſlunečné hodiny, f. pl.

Sonnenuntergang, m. západ, m. zagitj ſlunce, n.

Sonnenweiſer, ſ. Sonnenzeiger.

Sonnenwende, Sonnenwinde, f. zaſtawenj, nazpĕt poſtaupenj ſlunce, n. im Sommer, neydelſſj den, neykratſſj noc w letĕ, im Winter, neykratſſj den a neydelſſj noc w zymĕ, b) Blume, ſlunečnjk, m. ſlunečnice, f.

Sonnenwirbel, m. ein Kraut, kozý cecek, m.

Sonnenzeiger, m. Weiſer, ſlunečná ručička, f.

Sonnenzirkel, ſ. Sonnenbahn.

Sonnicht, ſlunný, weyſlunný, ſonnichter Ort, weyſlunnj, weyſlunně, n.

Sonntag, m. nedĕle, f. den nedĕlnj, m. Sonntags, am Sonntage, w nedĕli, Sonntags darauf, s nedĕle.

Sonntäglich, nedĕlnj.

Sonntagskleid, n. nedĕlnj ſſaty, m. pl.

Sonntagsprediger, m. nedĕlnj kazatel, m.

Sonntagspredigt, f. nedĕlnj kázánj, n.

Sonſt, gindy, ſyc, ſyce, ginák, ginác, ginácze, ſonſt, wenn dieß nicht iſt, dieß nicht wáre, ſyc, ſyce, kdyby toho nebylo, ſonſt aber, gindy wſſak, ſonſt nichts als, ſyc, ſyce nic nežli, ſonſt wo, gindy nĕkde, ſonſt nirgends als, ſyc nikdež nežli, ſonſt etwas, takto nĕco, mjmo to nĕco, giného nĕco, wer ſonſt? kdo giný? ſonſt nichts, ſyc nic, wenn ſonſt? kdy gindy? ſyc? wenn es ſonſt nur ſeyn kann? můželi to gen, ſyce býti? ſonſt iſt er brav, ſyc, ſyce, takto geſt hodný, ſonſt, ehemals, gindy, ginák.

Sonſtig, gindegſſj.

So oft, tak často, tolikrát, ſo oft es nur geſchieht, kolikrátkoli.

Sorge, f. ſtaroſt, péče, f. Sorge haben, ſtaroſt, péči mjti, für etwas Sorge tragen, haben, o nĕco péči, ſtaroſt weſti, mjti, nĕco na péči, na ſtaroſti mjti, na péči, ſtaroſt ſobĕ wzýti, einem Sorge machen, nĕkomu ſtaroſt dĕlati, činiti, učiniti, die Sorge fahren laſſen, pě-

či odložiti, odwrcy, zawrcy, mjmo sebe pustiti, starosti zbyti, pozbyti, zsložiti, zshoditi ze sebe starosti, in Sorgen stehen, w starosti, w strachu, w bázni býti, starati se, pečowati.

Sorgen, starati se, pečowati, für etwas, für jemanden, o něco, o někoho, dafür habe ich gesorgt, werde ich sorgen, o to se gá postaral, gá se postarám, sorge nichts, nestareg se, dafür laß mich sorgen, o to se mně nech postarat, starat, ich sorge, es möchte geschehen, nicht geschehen, starám se, obáwám se, žeby se to stalo, nestalo.

Sorgen, das, staránj, pečowánj, n.

Sorgenfrey, sorgenlos, bez péče, bez starosti, prost starosti, péče, wenn es nicht seyn soll, bezpečliwý, nepečliwý, nedbalý.

Sorgenlosigkeit, f. bezpečliwost, nepečliwost, nedbalost, f.

Sorgenvoll, plný starosti, plný péče.

Sorgfalt, Sorgfältigkeit, f. starostliwost, pečliwost, f. staránj, n. s. Sorge.

Sorgfältig, starostliwý, pečliwý, starawý.

Sorgsam, starawý, s. Sorgfältig.

Sorte, f. druh, m. einerley Sorte, gednoho druh, gedné wrstwy, anderer Sorte, giného druh, giné wrstwy.

So sehr, tak welmi, tak tuze, tak náramně, hrubě, so sehr ich ihn liebe, gakkoli welmi, ač, ačkoli welmi ho milugi, so sehr es auch gefällt, gakkoli, ač se to welmi, tuze ljbj, so sehr du willst, gakkoli welmi chceš.

So viel, tak mnoho, tolik, so viele, tak mnoho, tolik gich, tak mnozý, so viel Geld, tak mnoho, tolik peněz, so viel ich sehe, gak widjm, so viel an mir ist, pokudž, aneb což na mně bude, so viel du willst, gak mnoho chceš, so viele sind gestorben, tolik, tak mnoho gich vmřelo.

So weit, bis dahin, tak daleko, so weit kam es mit ihm, tak daleko to s njm přisslo, so weit (als) es seyn kann, es seyn Ansehen zuläßt, pokudž to býti může.

So wenig, tak málo.

Sowohl, als, gak, tak, y, eben sowohl, als, též y, sowohl ich als du, gak gá tak ty.

Spähen, zkausseti, zwjdati, wyzwjdati, zpytati, sspehowati, sléditi.

Späher, m. zwědák, zpyták, zpytatel, auhledssj, sspehýř, slednjk, m.

Späheschiff, n. zpytácká, zwědačská, sspehownj lodj, f.

Spähung, f. zwjdánj, wyzwjdánj, zpytánj, sspehowánj, n. zwědy, sspehy, m. plur.

Spältchen, Spältlein, n. sskulinka, sstěrbinka, f.

Spalte, f. rozsstjpenina, f. rozsstjpenj, n. rozsedlina, rozpuklina, puklina, sstěrbina, sskulina, f. trženj, roztrženj, n. Spalten bekommen, rozsstjpati, Spalte der Feder, spausst, f. nařezánj, rozsstjpenj, n. rozparek péra, m.

Spalten, sstjpati, rozsstjpiti, rozsstjpati, roztjti, kálati, rozeklati, rozpoltiti, mit einem Keile, kljnem roztrhnauti, rozkoliti, rozekláti, rozsstjpiti, den Kopf, hlawu roztjti, rozwrátiti, rozekláti, rozsstjpiti, einen Fisch, rybu trhnauti, roztrhnauti, was sich spalten läßt, kolný, sstěpný.

Spalticht, spaltig, ritzig, sskulinowatý, sskulinný, dupnatý.

Spaltung, f. s. Spalte; Trennung, roztržka, f. roztržek, m. rozdwogenj, n. roztržitost, f.

Span, m. třjska, sstěpina, f. odřezek, oseček, m. zum anzünden, podpal, m. laučka, f. zum Leuchten, dračka, f. Span, Zank, swár, m.

Spanbette, n. ložnice, f. ložnj prkno, n.

Spänchen, Spänlein, n. třjstička, f.

Spanferkel, n. prasátko, selátko, n.

Spange, f. zapjnadlo, spjnadlo, n. zápona, sponka, f.

Spanischer Reiter, m. gežek wogenský, m.

Spannader, f. suchá žjla, klaubnj, swazowá, wlasatá žjla, f.

Spanne, f. pjď, f.

Spannen, napjnati, napnauti, na-

tahowati, natáhnauti, über etwas, auf etwas, roztáhnauti, rozeſtřjti, an den Wagen, in das Joch, zapřáhnauti, vpřáhnauti, das Waſſer, wodu zaſtawiti, zabawiti, den Wagen, zawjrati kola v wozu, die Saiten zu hoch, wyſoko napjnati, den Bogen ſpannen, lučiſſtě, luk napjnati, natahowati, die Segel, plachty rozpjnati, rozepnauti, natáhnauti, roztáhnauti, ſpannen, aufmerken, natahowati vſſi, das Kleid ſpannet mich, ty ſatky mne ſwjragj, ztahugj, ſſkrtj, ſpannen, befeſtigen, ztužiti.

Spannen, das, ſ. Spannung.

Spannenlang, pjdi zdýlj, pjdnj, na pjd dlauhý, ſolcher Menſch, pidjmužjk, m.

Spanner, m. klika, f.

Spannung, f. Befeſtigung, ztuženj, n. des Wagens, zawjránj, zawřenj kol, n.

Sparbüchſe, f. pokladnice, f.

Sparen, ſpořiti, vſpořiti, ſkrowniti, vſkrowniti, ſchraňowati, nachowati, keine Koſten, keine Mühe, žádných otrat, žádné práce neſpořiti, nevſkrowniti.

Sparen, das, ſpořenj, ſkrowněnj, n. ſkrownoſt, f.

Spargel, m. ſſparǧl, m. hromowé kořenj, n.

Spárlich, ſ. Sparſam.

Sparpfennig, vſpořený penjz, m.

Sparre, f. podpora, f. die Sparren im Dache, krokwe, f. plur.

Sparrnagel, m. hřeb krokewnj, m.

Sparrwerk, n. krokwj, trámů ſpogenj, latowánj, latj, n.

Sparſam, ſchránliwý, ſporý, ſkrowný, ſtřjdmý, mjrný, ſchowánliwý, zu ſparſam, držebný, nevžilý, vgjmawý, nevžilec, hauzewný, hauzwička, m. ſparſame Reden, ſkrownė řeči, f. plur.

Sparſam, adv. ſchránliwě, ſkrowně, ſtřjdmě, mjrně.

Sparſamkeit, f. ſchránliwoſt, ſporoſt, ſporota, ſkrownoſt, ſtřjdmoſt, mjrnoſt w autratách, f. zu groſſe, držebnoſt, f. vgjmánj, n. hauzewnoſt, f. ſkrownénj, n.

Spaß, m. žert, ſſprým, m. Spaß haben, treiben, žerty, ſſprýmy prowoditi, einen Spaß machen, dělati, činiti, vdělati, naſtrogiti, včiniti žert, ohne Spaß, bez žertu, aus Spaß, z žertu, ze hry.

Späßchen, n. žertjk, žertjček, ſſprýmek, m.

Spaßen, žertowati, ſſprýmowati.

Spaßen, das, žertowánj, ſſprýmowánj, n.

Spaßhaft, ſpaßicht, žertowný, ſſprýmowný, žertownj, ſſprýmownj, ſpaßhafte Rede, žertownj, ſſprýmownj řeč, žertowná, ſſprýmowná řeč, f.

Spaßhaft, ſpaßicht, adv. žertownė, ſſprýmownė.

Spaßhaftigkeit, f. žertownoſt, ſſprýmownoſt, žertowné, ſſprýmowné řeči, f. plur.

Spaßmacher, Spaßgeſell, m. žertýř, žertownjk, ſſprýmjř, ſſprýmownjk, ſſibal, m.

Spaßrede, f. žertowná, ſſprýmowná řeč, f.

Spaßvogel, m. ſſibal, žertýř, m.

Spät, pozdnj, wird es, bude pozdě, připozdjwá ſe, pozdj ſe.

Spät, adv. pozdě, ſpäter, pozděgi.

Spathe, m. Spaten, Schaufel, reyč, m. lopata, f. womit man gräbt, motyka, f.

Spathel, f. Spätling.

Spathgrün, červcowé barwy, červcowý.

Spätling, m. pozdnjček, pozdě narozený, m.

Spatz, m. wrabec, m. kleiner, wrabeček, m. wrabče, wrabčátko, n.

Spazieren, procházeti ſe, progjti ſe, na procházce býti, ſpazieren gehen, na procházku gjti, wygjti, ſebě wygjti, gjti ſe procházeti, na procházce choditi, ſpazieren führen, weſti na procházku, ſpazieren fahren, geti, wygeti na procházku.

Spazieren, das, Spazierengehen, procházenj, n. procházka, f.

Spazierfahrt, f. getj, wygetj, n. gjzda na procházku, f.

Spaziergang, m. procházka, f. es iſt nur ein Spaziergang, geſt gen procházka.

Spazierort, m. procházka, f. mjſto ku procházce, n.
Spazierplatz, m. mjſto, n. plac ku procházce, ku procházenj, m. procházka, f.
Spazierreiſe, f. procházka, f. machen zu Fuße, včiniti pěſſky procházku.
Spazierritt, m. gezd na procházku, m. progetj ſe na koni, wygetj na koni na procházku, n.
Spazierweg, m. procházka, ceſta ku procházce, f. nur ein Spazierweg iſt hin, gen procházka geſt tam.
Spazierwetter, n. čas ku procházce, m.
Specht, m. ſtrakopaud, m.
Speck, m. ſlaniny, f. plur. ſlanina, polta, f. ſádlo, n.
Speckbirne, f. ſladká hruſſka, f.
Speckfett, tluſtý co ſlanina.
Speckolie, f. ſwinſký ořech, m.
Speckmaus, f. netopeyr, m.
Speckſchwarte, f. kůra ſlaniny, f.
Speckſeite, f. wepřowá polta, f. polt ſlanin, wepřowý bok, m.
Speer, m. kopj, n. oſſtip, m. dřewce, n.
Speerreuter, m. kopennjk, m.
Speiche, f. im Rade, ſſpice, f.
Speichel, m. ſlina, f. ausgeworfener, wýplywek, wychrkek, m. nüchterner, ſſtirobnj ſlina, f.
Speichelhaft, ſlinowý.
Speichelkraut, n. peltram, m.
Speichellecker, m. polizáček, poljzač, m.
Speicher, m. obilnice, ſeypka, f.
Speiſe, f. pokrm, m. krmě, f. gjdlo, n. krm, m. ſſpjže, f. Speiſe und Trank, pokrm a nápog, m. gjdlo a pitj, n. potrawa, f. zur Speiſe dienlich, gedlý.
Speiſeeinkäufer, m. ſkupowatel potraw, ſaukup, m.
Speiſekammer, f. Speiſegewölbe, ſſpiżjrna, ſſpjżnj komora, f.
Speiſekorb, m. koš ſſpjżný, m.
Speiſemarkt, m. ſſpjżný, potrawnj, ſtrámnj trh, m.
Speiſemeiſter, m. ſſpiżjrný, ſſpiżjř, zpráwce gjdel, ſſpiżjrnjk, m.
Speiſen, Speiſe zu ſich nehmen, etwas eſſen, gjſti, bey einem, an einem Orte als Gaſt, gjſti, ſtolowati někde, zu Mittage ſpeiſen, obědwati, einen ſpeiſen, Speiſe geben, krmiti, pokrmiti někoho, mit Hoffnung, Worten, Winde einen ſpeiſen, naděgi, ſlowy, wětrem někoho krmiti, kogiti, ſpeiſen, die Hoſtie reichen, podáwati, poſluhowati.
Speiſeordnung, f. řád potraw, m.
Speiſeſaal, m. Speiſeſtube, f. giſtba, f. (wečeřadlo, n.)
Speiſeſchüſſel, f. miſa na gjdla, f.
Speiſ träger, m. krmnoš, gidlonoš, m.
Speiſenvorrath, m. záſoba gjdel, krmj, f.
Speiſezimmer, n. giſtba, f.
Speiſung, f. krmenj, pokrmenj, n.
Spektakel, n. diwadlo, n. 2) zum Spektakel ſeyn, býti na odiwu.
Spellen, ſpállen, kálati, kláti, ſſtjpati.
Spellung, Spállung, f. Zerſpaltung, kálánj, klánj, ſſtjpánj, n.
Spelt, od. Spelz, m. Dinkel, ſſpalta, f. rež, m. ſamopſſe, f.
Spelz, od. Spelze, f. plewa, kožka z obilj, f. plewy, wopiſſka, f. Spelz an Aehren, woſyna, f.
Spelzicht, plewnatý.
Sperber, m. krahugec, krahulec, m.
Sperberbaum, m. geřabiny, f. plur. woſſeruſſe, f.
Sperling, m. wrabec, m. kleiner, wrabček, m. wrabče, n. wrabeček, m. wrabčátko, n.
Sperren, das Thor, einen Ort, zawjrati, zawřjti, aus einander, rozdjrati, rozedřjti, rozwjrati, rozſſklebowati, rozſſklebiti, die Füſſe, hnáty, nohy na různo ſtawěti, rozſtahowati, daleko rozdjrati, rozedřjti, ſich, zpauzeti ſe, rozdjrati ſe.
Sperrgeld, n. Sperrkreuzer, m. plat w bráně, m.
Sperrkette, f. zawjrka wozu, f. řetěz, m.
Speyen, ausſpeyen, Speichel auswerfen, pljti, pliwati, plwati, ſliniti, ſliniti ſe, ſlintati, oft zu ſpeyen pflegen, odplywati, einem in das Geſichte, w twář, do twáře někomu napljti, Feuer, oheň wymjtati, ohněm ſoptiti, 2) brechen, blj-

ti,

ti, zebljti ſe, dáwiti ſe, zu Speyen einnehmen, k dáwenj wzýti, zum Speyen iſt es, geſt to k zeblitj, k blitj, ich möchte ſpeyen, mohlbych ſe zeblit, mohlbych blit, Blut ſpeyen, krew pliwati, chrkati.

Speyen, das, des Speichels, plitj, plwánj, ſlinění, n. 2) das Erbrechen, blitj, bliwánj, zeblitj ſe, dáwenj ſe, n. wýwratek, m. des Bluts, plitj, plwánj, chrkánj, n.

Speyerlein, n. woſſkeruſſe, f.

Speyerleinsbaum, m. woſſkeruſſe, f. woſſkeruſſowý ſtrom, m.

Speyerlich, ſpeyerhaft, eckelhaft, k blitj, k zeblitj, iſt mir, zeblilbych ſe, blilbych.

Speyerling, m. woſſkeruſſe, f. der Baum, ſtrom woſſkeruſſe, m.

Speykaſtel, n. pliwátko, n.

Speykraut, n. ſmradlawý ſtrom, m.

Spicken, ſlaninau propichowati, ſſpikowati, ſlaniti, den Beutel, ſich, omaſtiti ſe.

Spicknadel, f. ſſpikowacý gehla, ſſpička, gehla na ſlaniny, f.

Spiegel, m. zrcadlo, n. kleiner, zrcádko, n.

Spiegelartig, zrcadlowý.

Spiegelfabrike, f. djlna zrcadlowá, f.

Spiegelfechterey, f. mlha w myſli, f. dělmo na oči, n.

Spiegelglas, n. zrcadlowé ſklo, n.

Spiegelglatt, hladký gako zrcadlo.

Spiegelhaft, zrcadlowý.

Spiegelicht, zrcadlowý.

Spiegelkarpf, m. hladký kapr, m. (ſſpiğl, m.)

Spiegelmacher, m. zrcadelnjk, m.

Spiegelmeiſe, f. černá ſykora, f.

Spiegeln ſich, w zrcadle ſe wzhlédati, wzhljžeti, 2) ſich an andern ſpiegeln, z giných ſobě příklad bráti, wzýti, na giném ſe vrazyti, wzhljžeti.

Spiegelrahmen, m. zrcadlowý rámec, m.

Spiegelroch, m. ein Fiſch, reynok okatý, m.

Spiegelſtein, m. kámen bjlý, ſwětlý, m.

Spiel, n. hra, f. das Spiel gewinnen, wyhrati, verlieren, prohrati, traciti, zrratiti hru, gewonnen Spiel haben, wyhru mjti, giſtého hráti, zum Spiele gehörig, hernj, 2) ein Spiel anrichten, naſtrogiti rozbrog, auf das Spiel ſetzen, wydati na negiſto, w nebezpečenſtwj, mit einem ſein Spiel haben, mjti z někoho ſſaſſky, fraſſky, žerty sobě z někoho dělati, mit klingendem Spiele, s bubnowánjm, se znénjm, zwukem bubnů, die Hand im Spiele haben, mit im Spiele ſeyn, w něco, w něgakau wěc zapletenu býti, w ſpolku býti, das iſt nur ein Spiel, to geſt gen hra, hříčka.

Spielcharte, f. liſty, karty k hranj, m. plur.

Spielen, im Brete ſpielen, hráti w wrhcáby, im Schach ſpielen, in der Karte ſpielen, hráti w ſſachy, w karty, 2) auf Saiten, Geigen ſpielen, hráti na hauſle, na hauſle haudati, auf die Flöte, na fletnu pjſkati, den Ball, w mič hráti, die Orgel, na warhany hráti, 3) eine Komödie, hru diwacý, oſobnj diwadlo prowáděti, ſtrogiti, hráti, eine Rolle, oſobu hráti, předſtawowati, 4) unter dem Hütlein ſpielen, hráti pod klobaučkem, ins weite Feld, in die Länge ſpielen, protahowati, odtahowati, do dlauhé trublice zamjtati, mit einer Sache ſpielen, mit der Katze, tändeln, zahráwati, pohráwati, in die Hände, dodati, dohoditi někomu něco, přiwrcy, přihnati někomu něco, einem einen Streich ſpielen, kauſek něgaký někomu včiniti, vedělati, doweſti, ſſtrychem, ſkokem, ſſibalſtwjm doſtati někoho, verſchiedene Streiche ſpielen, wſſelikým kuſy, kauſky doweſti, dowáděti, eine Sache ſo zu ſpielen wiſſen, wěděti wěc tak naſtrogiti, naljčiti, nawljknauti, den Meiſter ſpielen, ſiegen, ſwau mjti, poſtawiti na wrchu, den Herrn, na pána, na pány hráti.

Spielen, das, hránj, hranj, n.

Spielend, hrawý, ſpielend lernen, hrawě, s hranjm, s žertem ſe včiti.

Spieler, m. hráč, m. im Schauſpiele, Schauſpieler, herec, diwacý hráč, m. auf Inſtrumenten, hudec, m.

Spieleriſch, hernj.

Spielgeld, n. penjze na hru, ke hře, hernj, m. plur.

Spiel-

Spielgeſell, m. towaryš hernj, hry, m.
Spielhaus, n. zu Komödien, dům hernj, herecký, diwacý, m. diwadlo, n. ſonſt zu Uebungen oder andern Spielen, dům hernj, m. herna, f.
Spielleute, m. plur. hudcy, hudcowé, m. plur.
Spielmann, m. hudec, m.
Spielplatz, m. wo man den Ball ſchlägt, oder ſonſt ein Spiel ſpielt, mjſto hernj, k hranj, n. zu Komödien mjſto herecké, hernj, n.
Spielſachen, f. plur. hračky, hříčky, lautky, titěrky, f. plur.
Spielſtube, f. ſwětnice hernj, f.
Spielſucht, f. tužba, dychtiwoſt po hře, hrawoſt, f.
Spielſüchtig, tužebný, dychtiwý po hře, hrawy.
Spieltiſch, m. ſtůl hernj, ke hře, m.
Spielwerk, Spielzeug, n. ſ. Spielſachen.
Spielzimmer, n. hernj pokog, m.
Spieß, m. kopj, n. oſſtip, m. kleiner, kurzer, kopjčka, n. ein langer, dřewce, n. der mit einem ſolchen verſehen iſt, kopidnjk, kopinnjk, m. Spieß zum Braten, rožeň, m.
Spießchen, n. kopjčko, n. oſſtipček, m.
Spießeiſen, n. želizko, oſſtipu oſtřj, n.
Spießen, an etwas, nabůſti, naſtrčiti, wbůſti, wſtrčiti na kůl, nakůliti, durchbohren, bodnauti, bůſti, probodnauti, protknauti, pjchnauti, propichnauti, ſich, napjchnauti, nabodnauti ſe.
Spießfiſch, m. mořſká ſtika, f.
Spießgefechte, n. kolba, f.
Spießgeſell, m. ſpoluwálečnjk, ſpolutowaryš, m.
Spießglas, n. ſklenjk, m. antymonium, n. ſpičaté ſklo, n.
Spießkuchen, m. wagečnjk, m.
Spießruthe, f. prautek, pruhon, m. Spießruthen laufen, ſkrze pračata běhati.
Spießſtange, f. oſſtěpiſſtě, kopiſſtě, n. hrot, m.
Spießträger, m. kopidnjk, kopinnjk, m.
Spille, f. Spindel, wřeteno, wřetýnko, n. des Thurmes, Maſtbaumes, wrch, m.
Spilling, m. ſſpendljk, m. žlutá ſljwa, f.
Spindel, f. wřeteno, wřetýnko, n. potáč, m an der Preſſe, wřeteno preſownj, v preſu, n. pres točjcý, ſſnek, m.
Spindelbaum, m. brſlenowé dřewo, n.
Spindelkorb, m. koſſjček na wřeteno, m. krabice, f.
Spinne, f. pawauk, m. pawaučina, f. kleine, pawauček, m. pawaučinka, f. voll Spinnen, pawučinowatý, pluý pawučin.
Spinnefeind, m. vhlawnj nepřjtel, neywětſſj protiwnjk, m.
Spinnen, přjſti.
Spinnen, das, předenj, n.
Spinnengewebe, n. Spinnegeweb, přjze pawaučj, pawučina, f.
Spinner, m. přednjk, m.
Spinnerinn, f. přádlj, předlice, přáſtka, přadlině, f.
Spinnewebe, f. pawučina, f.
Spinnhaus, n. přádelnj dům, m.
Spinnrad, n. kolowrat, kolowrátek, potáč, m.
Spinnrocken, m. přeſlice, f. kužel, m. ein angelegter, naditý kužel, m.
Spinnwebe, f. pawučina, f.
Spinnwirthel, m. přeſlen, přeſljnek, m.
Spion, m. ſſpehýř, ſſpeheř, zpytář, auhledſſj, wyzwědač, m.
Spioniren, ſſpehowati, wyzwjdati.
Spirſchwalbe, f. roreyt, m.
Spital, n. ſſpitál, ſaláš, m. ſ. Hoſpital.
Spitalmann, m. ſſpitálnjk, m.
Spitalpfleger, m. wědnjk nad ſſpitálem, m.
Spitalweib, n. ſſpitálnice, f.
Spitzbube, m. čtwerák, taſſkář, ſſelma, padauch, m.
Spitzbubenbande, f. ſpolek čtwerácký, taſſkářſký, ſſelem, taſſkářů, padauchů, m.
Spitzbubenſtreich, m. kus čtwerácký, taſſkářſký, ſſelmowſký, m.
Spitzbüberey, f. čtwerácztwj, taſſkářſtwj, ſſelmowſtwj, n.
Spitzbübiſch, čtwerácký, taſſkařſký, ſſelmowſký.
Spitzbübiſch, adv. čtwerácky, taſſkářſky, ſſelmowſky.
Spitze, f. das ſpitzige, ſſpic, ſſpice, f. oſtřj,

oſtřj, n. eines Hauſes, Thurmes, Berges, Baumes, ſwrſſek, wrch, m. ſſpice, f. an einem Spieße, wrot, m. ſſpice na oſſtipu, f. Spitze einer Kornähre, woſyna, f. Spitze der Mauern, des Gebäudes, ſwrſſek, m. makowice, f. des Schiffes, předek, m. der Armee, čelo, n. předek, m. an die Spitze ſtellen, napřed, zpředu, w čelo poſtawiti, die Spitze bieten, ſ. Stirne; ſich an die Spitze eines Haufens ſtellen, als Führer, poſtawiti ſe s předu, Spitze des Heeres, Heerſpitze, čelo, n. předek, m. 2) Spitze des Hutes, rytljk, m. m. ſſpička, f. am Helm, chochol, m. 3) Spitze des Degens, Schwertes, ꝛc. ſſpička, f. 4) Spitze, gewirkte von Zwirn, Seide, Golde, oder Silber, kragka, f.

Spitzen, verb. ſpitzig machen, ſſpičatiti, oſſpičatiti, oboſtřiti, zaoſtřiti, zoſtřiti, oſtřiti, 2) die Ohren, vſſi naſtawowati, propůgčiti, das Maul, hubu ſſpuliti, ſſpičatiti, ſich auf etwas, nadjti ſe něčeho.

Spitzenmacher, m. kragkář, m.

Spitzenmacherinn, Spitzenputzerinn, f. kragkářka, f.

Spitzfindig, důwtipný, důmyſlný, oſtré myſli, wtipu, byſtrého ſmyſlu, byſtrý, im Reden, vſſtipačný, zchytralý, obmyſlný, ſpitzfindige Rede, vſſtipačná, zchytralá řeč, chytrá lapačka, f. der gern für ſpitzfindig angeſehen werden will, chytráček, m.

Spitzfindig, adv. důwtipně, důmyſlně, byſtře, b) vſſtipačně, zchytrale, chytře, obmyſlně.

Spitzfindigkeit, f. důwtipnoſt, důmyſlnoſt, oſtroſt, byſtroſt myſli, wtipu, ſmyſlu, f. im Reden, vſſtipačnoſt, zchytraloſt, obmyſlnoſt, f.

Spitzgerte, f. prautek, f.

Spitzhacke, f. hrábě zubaté, n. plur.

Spitzhammer, m. noſatec, m. ſſpičaté kladiwo, n.

Spitzig, končitý, ſſpičatý, žahawý, oboſtřený, bodlawý, ſpitzig machen, ſ. Spitzen, 2) ſpitzig in Gedanken, Worten, Reden, ſ. Spitzfindig; ſpitzig, höhniſch, důtkliwý, drſnatý, kommen, dotýkati, dogjmati někoho, ſſpičkowati, ſolche Reden, Worte, důtkliwé, dogjmawé řeči, f. pl. důtkliwá ſlowa, drſnatá ſlowa, n. plur. ſſpičky, f. plur. einem ſpitzig kommen, dotknauti někoho.

Spitzkopf, m. propr. chocholatý, hlawoſſpičatý, m. 2) trop. ſadjlek, m.

Spitzmaus, f. poluj myš, Německá myš, f. plch, ſyſel, m. davon, ſyſlowatý.

Spitzminze, f. máta zahradnj, f.

Spitzmorchel, f. ryzec, m.

Spitznagel, m. hřeb končitý, m.

Spitznaſe, f. nos ſſpičatý, ſſpičák, m.

Spitznäſicht, noſatý, noſál, m.

Spitzzähne, m. plur. ſſpičaté zuby, m. plur.

Spitzzange, f. kleſſté zubaté, f. plur.

Splitrer, m. mrwa, f.

Splittern, rozſſtipiti, ſich, třepiti ſe.

Sporer, m. oſtružnjk, woſtružnjk, m.

Sporn, m. oſtruha, woſtruha, f. dem Pferde den Sporn geben, oſtruhy přičiniti, dáti, oſtruhau bůſti, zabůſti, rozbodnauti koně, wzýti koně na oſtruhy.

Spornen, bůſti, bodati, zabůſti, pobodati oſtruhau, oſtruhami puditi, popauzeti, dohánětí, wzbuzowati oſtruhau, brátí na oſtruhy.

Spornſtreichs, cwálem, cwálkem, vprkem, kommen, hnáti, přihnati ſe.

Spott, m. poſměch, poſmjſſek, auſſtipek, m. Spott treiben mit einem, poſměch, poſmjſſky z někoho mjti, ſobě činiti, dělati, w poſměchu mjti, zum Spotte, na, pro poſměch, k poſměchu, zum Spotte werden, býti k poſměchu, der den Schaden hat, darf für den Spott nicht ſorgen, když ſſkodu máš, o poſměch ſe neſtarey, einen zum Spott haben, ſ. Spott treiben.

Spötteley, f. poſmjſſek, m.

Spotten, poſmjwati ſe, wyſmjwati ſe, ſmáti ſe něčemu, vrhati, poraubati ſe.

Spotten, das, poſmjwánj, wyſmjwánj, vrhánj, poraubánj, n.

Spöt-

Spötter, m. posměwač, posměwáček, wysmjwač, vsstipač, vtrhač, poruhač, hanec, m.

Spötterey, f. posměch, posmjwánj, póruhánj, n.

Spottgeld, n. lewný penjz, sspatný penjz, m.

Spöttisch, posměssný, m. posměwačný, smějssný, vsstipačný, vtrhačný, vtrhawý.

Spöttisch, adv. posměssně, posměwačně, vtrhawě, vtrhačně, vsstipačně.

Spöttlich, hanebný, potupný.

Spöttlich, adv. hanebně, potupně.

Spottrede, f. řeč posměssná, posměwačná, vsstipačná, f.

Spottschrift, f. spis posměssný, posměwačný, vsstipačný, m.

Spottvogel, m. posměwač, m.

Spottweise, adv. potupně.

Spottwohlfeil, přelacyný, welmi lacyný, ist hier alles, gest zde wsseczko hrozně lacyno, gest zde hrozná láce.

Sprache, f. die man redet, schreibet, řeč, f. gazyk, m. die lateinische, griechische, hebräische, als eine Wissenschaft, Latinský, Řecký, Hebreyský gazyk, Latinská, Řecká, Hebreyská řeč, Sprache, wie man redet, řeč, mluwa, f. eine Sprache führen, westi řeč, Sprache, daß man redet, reden kann, die Fähigkeit zu reden, řeč, die Sprache verlieren, řeč ztratiti, heraus mit der Sprache! wen s tjm! etwas in die böhmische Sprache übersetzen, něco w Český gazyk, řeč přeložiti.

Sprachfertig, s. Beredsam.

Spachfertigkeit, s. Beredsamkeit.

Sprachgelehrsamkeit, f. wměnj, n. wmělost gazyku, řeči, f.

Sprachkunde, f. wědomost, powědomost, wmělost řeči, gazyku, zběhlost w gazycých, w řečech, f.

Sprachkündiger, m. wmělý, rozumný, zběhlý, powědomý w řečech, w gazycých, wědomý gazyků, m.

Sprachkunst, f. Sprachwissenschaft.

Sprachlehre, f. včenj řeči, gazyka, n. böhmische, Čechořečnost, f.

Sprachlehrer, m. včitel řeči, gazyka, m.

Sprachlos, bez řeči, na gazyk poražený, němý, solcher Mensch, Njma, muňa, m. werden, oněměti.

Sprachlosigkeit, f. němota, f.

Sprachmeister, m. mistr, včitel řeči, gazyka, m.

Sprachröhr, n. trauba, f.

Sprachselig, přjwětiwý w řeči.

Sprachseligkeit, f. přjwětiwost w řeči, f.

Sprachverderber, m. kazyč, hyzdič řeči, gazyka, m.

Sprachverderberey, f. kazenj, hyzděnj, ohawenj řeči, gazyka, n.

Sprachwissenschaft, f. wměnj řeči, gazyka, mluwenj, n.

Sprachzimmer, n. pokog k mluwenj, n.

Sprechen, reden, mluwiti, promlauwati, rozpráwěti, řeciti, sprechen sie ihn, mluwěgj s njm, promluwěgj s njm, was spricht er? co řjká, co mluwj? er kam zu mir, und sprach, on přissel ke mně a řekl, für einen gut sprechen, za někoho sljbiti, slibowati, der gern viel spricht, mnohomluwný, der wenig, nemluwný, málomluwný, was sprechen die Leute? co mluwěgj, rozpráwěgj lidé? ich spreche, es wird nicht geschehen, gá prawjm, że se to nestane, den Segen sprechen, požehnánj řjcy, řjkati, ein Gebet, die Worte sprechen, modlitbu, slowa řjkati, mit einander, mit einem sprechen, spolu mluwiti, rozpráwěti, französisch, sprechen, francauzsky, mluwiti, rozpráwěti, gerne mit einem sprechen wollen, rád chtjti s někým mluwiti, promluwiti, ein Urtheil sprechen, ortel wyřjcy, wypowědjti, za práwo wypowědjti, wynesti, wydati odsudek.

Sprechen, das, mluwenj, rozpráwěnj, n. das viele, mnohomluwenj, n.

Sprecher, m. einer Gemeine, Gesellschaft, řečnjk, m. im Parlamente, mluwitel, m.

Spreißen, spreizen, roztahowati, roztáhnauti, sich mit den Beinen, Füssen, daleko nohy rozedřjti, roztáhnauti, rozkročiti se, widerstreben, wpeypati se.

Spreißholz, n. raubjk, m.

Sperr-

Sprengel, m. osada, f.

Sprengen, spritzen, kropiti, pokropiti, im Garten die Bäume, Pflanzen, skropowati, kropiti, sprengen, ein Thor aufsprengen, wyrazyti, Steine in Bergwerken, kamenj rozrážeti, eine Miene, wymrsstiti, wyhoditi, den Ball im Billarde, odrazyti, sprengen mit dem Pferde, hnáti koněm, herzu, přihnati, přitočiti se koněm, davon, vháněti, vskočiti, in die Luft sprengen mit Pulver, do powětřj wyhoditi, wymrsstiti, unter die Feinde sprengen, rennen, mezy nepřátele wtecy, wrazyti, wskočiti, einen wohin sprengen, wyssewati někoho někam, wybjdnauti nadarmo, etwas unter die Leute, roztrausyti, Salz auf etwas, nasypati.

Sprengen, das, Bespritzen, kropenj, n. 2) mit dem Pferde, hnánj koněm, n. 3) mit Pulver, wyhozenj, wymrsstěnj, n.

Sprengkanne, f. Krug, m. kropenka, f.

Sprengkessel, n. kropenka, kropenička, f.

Sprenglich, kropenatý, s. Schäckig.

Sprengspritze, f. kropidlo, n.

Sprengung, s. Sprengen, das.

Sprengwasser, n. woda k kropenj, f.

Sprengwedel, m. kropáč, m. kleiner, kropáček, m.

Sprengwurzel, f. pupenec, mužjk, m. ragské gablko, n. sklon, m.

Sprenglicht, kropený.

Spreu, f. plewa, f. obilný trus, m. lusstina zrna obilného, f. b) ohrabky, m. plur. voll Spreu, plewatý.

Spreuboden, m. plewnice, f. plewnjk, m.

Spreuhaft, plewatý.

Sprichwort, n. přjslowj, n. přjpowjdka, f. zum Sprichworte werden, w přjslowj wegjti, přjslowjm býti, ist ein gemeines Sprichwort, gest obecné přjslowj.

Sprichwortsweise, adv. přjslownĕ, w přjslowj.

Springbrunnen, m. wrchowisstĕ, n. wodnj strog, m. b) studánka, f.

Springen, skákati, skočiti, in die Höhe, wyskakowati, vor Freuden, radosti poskakowati, proskakowati, vom Pferde springen, s koně skočiti, auf etwas, in etwas, wskočiti, hinüber, přeskočiti, springen, zerspringen, rozskočiti se, das Herz möchte mir springen, srdce by se mně rozpuklo, durchspringen, proskočiti.

Springer, m. skočec, m.

Springerhaft, skočný, doskočný, skákawý.

Springhengst, m. oř, m.

Springkraut, n. skočec mensssi, m.

Springreiter, m. gezdec s powodnjm koněm, m.

Springwasser, n. woda wyskakugjcý, f.

Spröde, zerbrechlich, křehký, hart, drsnatý, draslawý, spröde Haut, drsnatá kůže, f. spröde werden, drsnatěti, zdrsnatěti, hochmüthig, stolz, seltsam, sich sonderbar anstellend, einen Eckel bezeigend, vpeypawý, spröde thun, sich spröde anstellen, vpeypati se.

Sprödigkeit, f. Zerbrechlichkeit, křehkost, f. Hartigkeit, drsnatost, draslawost, f. Hochmuth, vpeypawost, f.

Sproß, m. Sproße, f. am Gewächse, raub, rubjk wypučený, m. wyrážka, f. pupenec, kmen, prautek, m. mladistwá, wypučená wětew, f. an einer Leiter, schůdek, nástupek, m.

Sprossen, prautiti se, wypukati, pučiti, wypučiti se, bručiti se, wotawiti se, pupence, pupeny wypaussstěti, wyrážeti.

Sprossen, das, Sprossung, pučenj se, prautěnj se, wypučenj, wypukánj, n.

Sprosser, m. Nachtigall, slawjk, m.

Sprößlein, s. Sproß.

Sprößling, Sprößchen, s. Sproß.

Spruch, m. průpowěd, propowěd, propowjdka, f. wyrčenj, propowědĕnj, n. kurzer, propowjdka, f. 2) Urtheil des Richters, wýpowěd, f. wyrčenj, n. vsudek, m. solchen thun, wýpowěd wdělati, učiniti, wyřknauti, wypowěditi, nález učiniti, rozsudek učiniti, die Sache

stehet

ſtehet zum Spruche, auf dem Spruche, kömmt zum Spruche, geſt to w ſaudu.

Spruchbuch, n. kniha průpowědj, propowjdek, f.

Sprůchlein, n. propowjdka, f.

Spruchreich, hogný w průpowědjch.

Spruchweiſe, adv. ſkrze průpowědě.

Sprudel, m. temenec, pramen, m. preyſſtěnj, n.

Sprudeln, wie das Waſſer, hervorſprudeln, preyſſtiti ſe wen, wypreyſſtiti ſe, hmyzeti, ſprudeln, ausſpeyen, ſ. Sprühen; vor Zorne, ſſrſſeti.

Sprudeln, das, des Waſſers, preyſſtěnj, wypreyſſtěnj, hmýzenj, n.

Sprůgel, m. Spriegel, ſſpryſl, m. über einen Wagen, Wiege, Kutſche, ein Wagen mit Sprůgeln, čebřina, f.

Sprůgelwagen, m. Spriegelwagen, řebřina, f. řebřinowý wůz, m.

Sprühen, od. ſprůen, dſſtjti, rosu dáti, dáwati, rosyti, von ſich ſprühen, als Funken, Feuer, prſkati giſkry, ohněm, ſoptěti, er ſprühet Funken, prchagj, ſoptj z něho giſkry, wie eine Katze, wrčeti.

Sprung, m. ſkok, m. in vollem Sprunge kommen, ſkokem přigjti, Sprünge machen, ſkoky dělati, ſkoky, revry prowoditi, Sprung, Riß, trženj, puknutj, n. rozpuklina, rozſedlina, f. Sprünge bekommen, pukati, rozpukati ſe, trhati ſe, rozſkočiti ſe, puſtiti.

Sprungweis, poſkočně, ſkákawě.

Sprůtze, Spritze, f. ſtřjkačka, f.

Sprůtzen, ſprengen, ſtřjkati.

Sprůtzen, das, ſtřjkánj, n.

Sprůtzkuchen, m. kotauč, pletený koláč, preclik, m.

Sprůtzlein, Sprůtzchen, n. malá ſtřjkačka, f.

Spuck, m. od. n. ſ. Lärmen, Tumult, Geſpenſt, Vorſpuck, Spuck machen, ſ. Lärmen.

Spucken, bauřiti, ſtraſſiti, es ſpuckt im Hauſe, ſtraſſí, bauřj w domě.

Spule, f. motowidlo, wigadlo, n. moták, wigák, m. Spulen machen, motati, z motowidla wjti, am Rocken, der Weber, cywka, f.

Spulen, motati, nawjgeti.

Spülen, zmeyti, vmeyti, wymeyti, opláknauti, wypláknauti, wyſſplechtati.

Spülfaß, n. Spülgelte, wymjwadlo, n. wodnj wana, f. diber, m.

Spülicht, n. od. m. Spülwaſſer, pomyge, f. plur. ſſpjna, f.

Spülkübel, m. ſſkopek, m.

Spulrad, n. ſwigadlo, n. kolowrat, kolowrátek, m.

Spulwurm, m. ſſkrkawka, f.

Spund, m. čep, kohaucek na čepě. m.

Spunden, verſchlagen, bedniti, zabedniti.

Spundloch, n. djra ſſpuntownj, f.

Spur, f. ſtopa, ſſlepěge, znamenka, f. ſſlak, ſled, čich, m. der Spur nachgehen, ſljditi, ſſlakowati, po ſſlepěgjch, po ſſlaku, po ſtopě, po ſledu, po čuchu gjti, auf die Spur kommen, wyſſlakowati, wyſljditi, na ſtopu přigjti, gute Spur haben, čenichati dobře, mjti dobrau známku, mjti ſtopu, čuch, es iſt keine Spur mehr davon, giž nenj ani znamenky.

Spüren, einem Dinge nach, ſſlakowati, ſljditi, čichati, po ſtopě čenichati, 2) merken, čjti, včjti, cýtiti, čenichati, znamenati, ſ. Merken; er ſpüret etwas, čenichá něco, cýtj něco, čige něco, 3) ſich ſpüren laſſen, dáti znát, ſpüren, wie ein Hund, čenichati, čichati, čmuchati, ſljditi.

Spürhund, m. wyžle, n. ſljdnjk, ſljdný, ſljdnj pes, m.

Spützen, ſ. Speyen.

Staar, m. Vogel, ſſpaček, m. im Auge, cynk w oku, m. bělmo, n.

Staarblind, docela ſlepý, prahſlepý.

Staat, m. Reich, obec, f. 2) Aufzug, prächtige Aufführung, Pracht, nádhernoſt, ſtkwoſtnoſt, auprawa, f. Staat machen, führen, nádherně, ſtkwoſtně, vprawně ſobě weſti, počjnati, ſtkwſti ſe w vprawě, er führet einen königlichen Staat, po králowſku, co král ſobě wede, počjná, 3) Hochachtung, ſláwa, oſlawa, f.

gro-

großen Staat von etwas, von einem Dinge machen, mnoho sláwy, hluku, powyku z něčeho dělati, nadělati.
Staatskleid, n. oděw nádherný, vprawný, oslawný, m.
Staatsklugheit, f. rozssaſnoſt, mudroſt obce, f.
Staatsmann, m. občan, m.
Staatsminiſter, m dwořenjn, m.
Staatsperücke, f. wlaſenka vprawná, nádherná, f.
Stab, m., Stecken, hůl, f. Kommandoſtab, Marſchallsſtab, žezlo, n. Stab beym Kriegsheere, Generalſtab, wrchnj wogſka, m. plur.
Stäbchen, Stäblein, n. hůlka, f.
Stabwurz, f. brotan, m.
Stachel, f. oſten, pobodec, bodec, m. žihadlo, žahadlo, n. der Pflanzen, trn, m. Stachel zum Treiben, oſten, bodec, m. Stachel, Antrieb zu Handlungen, podnět, oſten, m. Stachel der Bienen, žahadlo, n. oſten, m. mit Stacheln, bodlawý, žahawý.
Stachelbeere, f. malina, f.
Stachelicht, ſtachelig, ſtachlicht, bodlawý, žahawý, pichlawý, gežatý, žihawý, wie Pflanzen, pichlawý, trnowatý, bodlawý, gežatý, beißend, důkliwý, proníkawý.
Stachelrede, f. důtkliwá, dogjmawá, proníkawá řeč, důtka, ſſpička, f.
Stachelſchnecke, f. bodlawý hlemeyžď, mořſký gežek, m.
Stachelſchrift, f. ſpis důtkliwý, dogjmawý, m. důtka, f.
Stachelſchwein, n. bodlawá, nagežená ſwině, f.
Stadel, f. ſuſek, m. ſ. Scheune.
Stadt, f. město, n. durch alle Städte, po wſſech městech, berühmte, ſlowůtné, ſl wné město, n.
Stadt- městſký.
Stadtbuch, n. městſká kniha, f.
Städtchen, Städtlein, n. městečko, n. městys, m.
Städter, m. obywatel města, bydlitěl města, městſký, měſſtan, m.
Stadtgericht, n. městſké práwo, n.
Stadtgeſchäfte, n. plur. městſká zaměſtnánj, n. pl. městſké práce, f. pl.
Stadtgraben, m. městſký přjkop, m.
Städtiſch, městſký.
Städtiſch, adv. městſky, po městſku.
Stadtkind, n. městſké djtě, n. městſký ſynek, m. městſká ocerka, f.
Stadtknecht, m. ſlužebnjk, ſluha městſký, m.
Stadtkommendant, m. městſký zpráwce, řjditel městſký, města, m.
Stadtkündig, wůbec známý, powědomý.
Stadtleben, n. městſké žiwobytj, n. městſký žiwot, m.
Stadtleute, m. plur. lidé z města, městſtj, m. plur.
Stadtmauer, f. městſká zeď, f.
Stadtrath, m. městſká rada, f.
Stadtrecht, n. městſké práwo, n.
Stadtrichter, m. městſký ſaudce, ſudj, (rychtář,) m.
Stadtſchreiber, m. městſký pjſař, m.
Stadtſchule, f. městſká ſſkola, f.
Stadtſiegel, n. městſká pečet, f.
Stadtſoldaten, m. plur. městſtj wogácy, dráby, m. plur.
Stadtthor, n. městſká brána, f.
Stadtuhr, f. městſké hodiny, f. plur.
Staffel, f. ſchod, m. ſ. Stufe.
Stahl, m. ocel, wocel, m. wie Stahl, ocelowatý.
Stählen, oceliti, woceliti, zoceliti.
Stählern, oceliwý, ocelowý.
Stahlfeder, f. ocelowé péro, n.
Stahlkraut, n. gehlice, f.
Stahr, m. in den Augen, ſ. Staar.
Stall, m. chljw, chlěw, m. dobytčj ſtánj, n. ſtág, marſſtal, f. Pferdſtall, marſſtal, f.
Stallbaum, m. ſlaup na ſtánj, m.
Stallen, bydleti, ſtáti, býti hoſpodau, 2) mit einander, ſnesti ſe, ſgednati ſe, ſrownati ſe, können ſich nicht untereinander, nemohau ſe wespolek ſrownati, porownati, ſgednati, nesnadněgj ſe, wie die Pferde, ſtáti.
Stallknecht, m. pacholek od koni, (marſſtalǰk,) m.
Stallkraut, n. gehlice, hluchá kopřiwa, f.
Stallmeiſter, m. konjř, mistr marſſtale, ſtáge, (ſſtolmiſtr,) zpráwce konſký, m.

Stallung, f. ſtánj, n. ſtáge, marſſtál, f. 2) der Jäger, ſled, m. wyſljdnutj, n.

Stamm, m. des Baumes, pěn, kmen od ſtromu, ſſtépu, pařez, m. mit Stamm und Wurzel, mit dem Stamme, wen z kořene, s kořenem, 2) Geſchlecht, kmen, rod, půwod rodu, ſtawu, m. aus einem adelichen Stamme, z wrozeného kmene, rodu, der Apfel fällt nicht weit vom Stamme, gablko nepadne daleko od ſtromu, des Weinſtocks, rýčka, f. rywj, prautj od wjna, n.

Stammbaum, m. weyſadnoſt rodu, f. wyſazenj rodu, n.

Stammbuch, n. kniha rodu, kmenu, f. wypſánj rodu, n.

Stämmchen, n. Baum, ſtrůmek, ſtromeček, m.

Stammeln, zagjkati ſe, bebrati, brepſtati, koktati, zatjnati ſe w mluwenj, řečj plésti, obrážeti gazykem, koktati, chauliti ſe w wſtech, ſonſt žwatlati, ſſeplati.

Stammeln, das, zagjkawoſt, f. zagjkánj, n. koktawoſt, breptawoſt, f. breptánj, koktánj, žwatlánj, ſſeplánj, n.

Stammelnd, zagjkawý, breptawý, koktawý, zagjkagjcý, breptagjcý, žwatlawý, ſſeplawý.

Stämmen, ſtützen, podpjrati, podſtawowati tyčmi, týčiti, ſich ſtämmen, podpjrati ſe, podepřjti ſe, zpodepřjti ſe, naléhati, naſpoléhati ſe, ſpoléhati ſe, opjrati ſe o něco, ſich an etwas ſtämmen, o něco ſe opřjti, opjrati, podepřjti ſe, ſpoléhnauti ſe na něco, o něco, ſich an den Stock, Ellbogen ſtämmen, na hůl, na loket ſpoléhnauti, ſe podepřjti, zpodepřjti, ſich wider etwas, zpjrati, zpauzeti ſe, zpjčiti ſe.

Stämmung, f. podpjránj, podepřenj, zpoléhánj, zpoléhnutj, n.

Stammgeld, n. hlawnj ſumma, f.

Stammhaft, ſtatný.

Stammhaus, n. půwod, wznik rodu, dům rodu, m.

Stammler, m. breptač, koktawý, koktáč, zagjkawý, breptawý, žwatlač, m.

Stammlicht, ſtammlig, ſ. Stammelnd.

Stammlung, ſ. Stammeln, das.

Stammtafel, f. Regiſter, Stammbaum, ſtrom kmenu, rodu, m.

Stammvater, m. arcyotec, m.

Stammwort, n. ſlowo půwodnj, prwotnj, n.

Stämpfel, m. Stempel, ſſtemflјk, tiſſtljk, m. 2) das mittelſt eines Stämpfels aufgedruckte Zeichen, pečet, f.

Stämpfelpapier, od. Stempelpapier, n. ſſtemplowaný papjr, m.

Stampfen, hmožditi, tlaucy, repati, rozrážeti, im Mörſer ſtampfen, w možditi tlaucy, hmožditi, mit den Füſſen, dupati nohama, in der Stampfmühle, opichati.

Stampfen, das, hmožděnj, tlučenj, mit den Füſſen, dupánj, n. in der Stampfmühle, opichánj, n.

Stampfer, m. tlukač, m.

Stampferinn, f. tlukačka, f.

Stampfmühle, f. ſtupnjk, m. ſtaupy, f. plur. opichárna, f.

Stampfſchlägel, m. beran, m. palice, f.

Stampfung, f. ſtaupánj, opichánj, n.

Stand, m. ſtaw, m. Stand halten, zaſtawiti ſe, in den Stand ſetzen, fähig machen, w ſtaw přiweſti, wweſti, dodati ſchopnoſti, in Stand ſetzen, bereiten, zu Stande bringen, ausführen, k mjſtu přiweſti, w ſkutek wweſti, zu Stande kommen, k mjſtu přigjti, im Stande ſeyn zu bezahlen, býti w ſtawu zaplatit, meine Sachen ſind noch im guten Stande, mé wěcy w dobrém ſtawu, způſobu gſau, ſtogj, na dobré mjře ſtogjm, in vorigen Stand bringen etwas, w předeſſlý ſtaw, způſob přiweſti.

Standarte, f. ſſtandára, korauhew, f.

Standartenjunker, m. korauhewnj, praporečnj pachole, n. gonák, m.

Standbaum, m. wſtřew, dlauhý ſochor, m.

Ständchen, ſ. Muſik.

Ständer, m. am Teich, ſpuſſtadlo wody, n.

Standesgemäß, beſſ. dem Stande, ſeinem Stande gemäß, ſich halten, ſtawowſky, dle, podlé ſtawu ſwého.

Stan-

Standesperſon', f. oſoba od ſtawu, ſtawowſká, f.
Standgeld, n. plat od mjſta, m.
Standhaft, ſtálý, feſt, pewný, ſtatečný.
Standhaft, adv. ſtále, feſt, pewně, ſtatečně.
Standhaftigkeit, f. Beſtändigkeit, ſtáloſt, f. Feſtigkeit, ſtatečnoſt, f.
Standort, m. ſtawuněk, m.
Standrecht, n. práwo na mjſtě, mjſtné. n.
Standrede, f. řeč na mjſtě, mjſtná, f.
Standsmäßig, ſtawowſký, ſtawu přjſluſſný, podlé ſtawu.
Standsperſon, f. oſoba od ſtawu, ſtawowſká, f.
Stange, f. aufgerichtete, lange, tyč, tyčka, f. bidlo, n. žerd, m. dřewce. n. zum Stoßen, wie bey Schiffen, Fiſcherey, tyč plaweckà, f. ſochor, tlauk, žerd, m. bidlo plaweckè, n. zum Heben, ſochor, m. bidlo, n. tyč, f. zum Steifen, Schüren, tyč, f. dlauhý ſochor, woſtřew, oſtřew, m Spießſtange, dřewce, n. daran man die Roſſe bindet, ſlauy, m. bey Jägern, rozpor, m. einem die Stange halten, někoho zaſtupowati, ochrańowati, Stange Gold, Eiſen, ſpauſta, f. kruh zlata, železa, m.
Stängeln, tyčiti.
Stangeneiſen, n. Gold, Silber, kruh zlata, ſtřjbra, m.
Stank, m. ſ. Geſtank.
Stänker, m. ſmradoch, bzdoch, m. Zänker, wadič, ſſkorpič m.
Stänkerey, f. Geſtank, ſmrad, m. Zänkerey, ſwár, m. ſwáda, f. (hadruňk, m.)
Stänkerhaft, ſwárliwý, hadrowný.
Stänkern, ſmraditi, zaſmraditi.
Stankern, ſuchen, ſſtárati.
Stapel, m. čerpadlo, n. přjſtaw lodj, m. ein Schiff vom Stapel laufen laſſen, odſtrčiti od břehu, odplawiti ſe.
Stark, an Kräften, ſylný, ſtatečný, ſehr ſtark, přeſylný, ſtark an der Zahl, an einer Sache, ſylný, walný, ſtark an den Armen, Gliedern, ſylnýchy mocných hedeg, audů, ſtarke Speiſe, ſylné gjdlo, n. ſtarker Geruch, Wein, ſylná wůně, f. ſylné wjno, n. ſtark, feſt, pewný, ſylný, ſtarker Strick, ſtarker Faden, Zeug, ſtarkes Leder, ſylný, pewný prowaz, m. ſylná, pewná nit, f. ſylný, pewný cayk, m. ſylná, pewná kůže, f. ſtarker Spieler, ſylný hráč, m. ſtarke Beſatzung, ſylná, mocná poſádka, f. ſtarker Abſatz der Waaren, ſylný odbyt, m. ſtarke Stimme, ſylný, hřmotný hlas, m. ſtark vom Leibe, ſylného, mocného těla, ſtarker Beweis, ſylný, mocný důwod, m. ſtark werden, zſýliti ſe, ſýliti ſe, zmocniti ſe, rozmocniti ſe, zmocy, rozmocy ſe.
Stark, adv. heftig, ſylně, walně, ſtark eſſen, trinken, ſpielen, ſylně gjſti, piti, hráti, ſtark zuſammenziehen, ſchnallen, zuſammbinden, ſylně, pewně ſtáhnauti, wpnauti, ſwázati, ſtark regnen, ſylně, walně přſſeti.
Stärkbrod, n. ſſkrob, m.
Stärke, f. ſýla, f. eines Zeuges, Tuches, pewnoſt, f. des Tones, hřmotnoſt, ſýla, f. Stärke des Weins, ſýla wjna, f. Stärke geben, ſýly, poſýly dodati, bekommen, nabyti ſýly, poſyly, Stärke zur Wäſche, Kraftmehl, ſſkrob, m.
Stärken, ſýliti, poſýliti, zſýliti, ſylniti, poſyliti, pewniti, mocniti, zmocniti, zpewniti, wpewniti, twrditi, den Magen, Leib, ſýlit., poſýliti, ſich aufs neue ſtärken, poſylniti ſe, poſýliti ſe opět, einen in dem Glauben, Argwohn, w wjře, w domněnj někoho twrditi, wtwrzowati, pewniti, ſýliti, 2) die Wäſche ſtärken, ſſkrobiti ſſaty.
Stärkendes Mittel, n. ſýlicý proſtředek, m.
Stärkenmacher, m. ſſkrobař, m.
Stärkkraut, n. hledjk, m. wmrlčj hlawička, f.
Stärkung, f. poſyla, f. poſylněnj, n. zur Stärkung, pro, k poſylněnj, pro poſylu.
Starr, tuhý, křehlý, zkřehlý, ztuhlý, zternulý, ſtarre Augen, tuhé oči, f. plur.
Starr, adv. ztuha, anſehen, ztuha ble-

hledĕti na nĕkoho, vpřjti oči na nĕkoho, ſtarr ſeyn, werden, ſ. Starren, Erſtarren.

Starren, ſtarr ſeyn, tuhnauti, ztuhnauti, trnauti, křehnauti.

Starricht, ſ. Starr.

Starrkopf, m. twrdohlawý, twrdoſſigný, ſwéhlawý, ſwéhlawec, zawilý, zaklaný, zarputilý, vporný, vrputný, vrputilý, m.

Starrſinn, m. zpaura, vrputnoſt, f. vpor, m. ſ. Halsſtarrigkeit.

Starrſinnig, vrputný, vporný, vrputilý, ſ. Halsſtarrig.

Starrſinnig, adv. vrputně, vrputile, vporně.

Starrung, f. tuhnutj, trnutj, křehnutj, n. ſtuhloſt, f.

Stäte, f. mjſto, n. keine bleibende Stäte haben, nemjti ſtáléhо mjſta.

Statiſt, ſ. Staatsmann.

Statt, f. mjſto, n. 2) anſtatt, mjſto, na mjſto, anſtatt, ſtatt des Vaters, mjſto, na mjſto, na mjſtě otce, Statt haben, finden, geben, mjti, dáti mjſto.

Statthalter, m. náměſtek, m.

Statthalterſchaft, f. náměſtenſtwj, n.

Stattiſt, ſ. Staatsmann, 2) auf dem Theater, ſtogák, m.

Stattlich, anſehnlich, panſký, vprawný, ſtkwoſtný, nádherný, ſchön, wýborný, ſ. Herrlich.

Stattlich, adv. panſky, vprawně, ſtkwoſtně, nádherně, ſchön, wýborně.

Stattverweſer, m. mjſtodržjcý, m.

Statur, f. poſtawa, f.

Staub, m. prach, m. zu Staube machen, w prach, w drt obrátiti, vweſti, zu Staube werden, prachniwĕti, zprachniwĕti, prachem býti, ſich aus dem Staube machen, prchnauti, vprchnauti, vhnauti, s waňkem ſe poraditi, dáti ſe w nohy, w kory, patami platiti, wywáznauti.

Staubbrücke, f. praſſný moſt, m.

Stäubchen, n. práſſek, m.

Stäuben, práſſiti.

Staubfäden, m. plur. der Blumen, pjrka, n. plur. nitky, f. plur.

Staubfleck, m. poſſkwrna od prachu, f.

Staubicht, poprášſený, zaprášſený, werden, poprášſiti ſe, zaprášſiti ſe.

Stäublein, ſ. Stäubchen.

Staubmehl, n. mleynſký, maučný prach, m.

Staubweg, m. praſſná ceſta, f.

Staude, f. keř, m. křowj, n. křowina, f. zur Staude werden, křowatĕti, zkřowatĕti, wo Stauden ſtehen, křowiſſtě, n.

Staudicht, křowatý, křowný.

Staunen, hrozyti ſe, děſyti ſe, trnauti podiwenjm.

Staupbeſen, m. praſk, weypraſk, weytopek, pardus, m. bekommen, geben, praſk, weypraſk doſtati, wyhoniti ſobě, dáti.

Staupe, f. metla, f.

Stäupen, mrſkati, práſkati metlami, ſſwihati, wyprášſiti.

Stechbahne, f. kolčj mjſto, n.

Stecheiſen, n. reypáček, m. zeljzko, n.

Stechen, pjchati, bůſti, bodnauti, vbodnauti, tknauti, kláti, in etwas, pjchnauti, tknauti w něco, do něčeho, ein Meſſer in etwas ſtechen, nůž do něčeho pjchnauti, wbodnauti, wrazyti, mit dem Degen, Dolche durch den Leib ſtechen, kordem, dykau naſkrze probodnauti, bůſti, proklati, propjchnauti, propſſiti, protknauti, vpſſiti, naſkrz prohnati, einen vom Pferde ſtechen, zbodnauti s koně, durch den Leib ſtechen, das Seinige, prohnati alembikem wſſecko ſwé, ſich ſtechen in den Finger, pjchnauti ſe do prſtu, der Kitzel, der Haber ſticht ihn, pjchá ho to, dieß ſticht ihn in die Augen, to ho do očj pjchá, in Kupfer ſtechen mit dem Grabſtichel, w mědi ryti, wyryti, wyrývati, ſtechen im Spiele ein Blatt, zabiti, mit einem in den Ritterſpielen, kláti, kopiničiti, kláwati, er ſtach ihn, zaklal ho, es ſticht mich auf der Bruſt, im Halſe, pjchá mne na prſech, w krku, ſtechen wie die Schlange, wie der Skorpion, ſſtknauti, vſſtknauti, das Pferd ſtechen, bodnauti, zabodnauti koně, mit

der

der Waare ſtechen, freymarčiti, prosfreymarčiti, směniti, mit der Spennadel, ſſpendljkem tknauti, pjchnauti, mit dem Meſſer, der Gabel, pjchnauti.

Stechen, das, auf der Bruſt, im Halſe, pjchánj, n. in der Seite, tlánj, pjchánj w bocých, der Ritter, tlánj, n. kolba, f. mit dem Grabſtichel, rytj, wyrýwánj, n. im Spiel, zabitj, n.

Stecher, m. zum Ziehen, Stechen, bodec, pobočnjk, burdýř, m. 2) rytec, wyrýwač rypák, m.

Stechmeſſer, Schlachtmeſſer, m. řezák, m.

Stechnelke, ſ. Federnelke.

Stechpalmen, m. plur. komonice, leſnj gehlice, f. hloch, m.

Steckbrief, m. řezaná cedulka, f. řezaný liſt, ljſtek, m.

Stecken, m. der Stock, hůl, f. kleiner, hůlka, f.

Stecken, hinein, ſtrčiti, tknauti, wſtrčiti, wetknauti, wrazyti, ein Ziel, cýl wytknauti, wyſtrčiti, vložiti, ſtecken, pflanzen, sázeti, wyſazowati, wyſaditi, ſtecken in ein Behältniß, Gefängniß, ſtrčiti, in die Bergwerke, oder andere Arbeit, in den Schubſack, in die Hand, ſtrčiti, Geld, ſein Geld in etwas ſtecken, penjze do něčeho wſtrčiti, den Degen in die Scheide, kord do poſſwy strčiti, zaſtrčiti, wſtrčiti, an den Bratſpieß, naſtrčiti, einem etwas in den Hals, někomu něco do krku strčiti, ſich in Schulden, zadlužiti ſe, prodlužiti ſe, do dluhů ſe dáti, w dluhy ſe zapleſti, in Noth, ins Elend, in Unköſten ſtecken, w nauzy, w bjdu wwesti, do autrat přiwesti, in Brand ſtecken, zapáliti, zanjtiti, einem etwas unter die Hand, podſtrčiti, ſtecken, neut. wo verborgen ſeyn, wězeti, es ſteckt etwas dahinter, něco w tom, za tjm wězý, hinter einem ſtecken, za někým wězeti, immer beyſammen ſtecken, wždy pohromadě wězeti, ſich hinter einen ſtecken, verbergen, zaſtrčiti, ſchowati ſe za někoho, in Schulden, Noth, im Kothe ſtecken, w dluhách, w nauzy, w blátě wězeti, ſtecken bleiben, wjznauti, wwáznauti, wwjznauti, ſtecken im Halſe, w hrdle wáznauti, wwáznauti, ſtecken bleiben in der Rede, zaſtawiti ſe, oſtati wězeti, zagiknauti ſe, zarnauti ſe w řeči, ſtecken laſſen, nechati wězet, im Halſe, Magen, nechati w hrdle, w žaludku wězeti, mit vielen tauſend Thalern, als Schuldner, wězeti w dluhách, es ſteckt ſchon im Geblüte, giž to w krwi wězý, man weis nicht was hinter einem ſteckt, žádný newj, co za kým wězý, in Stecken gerathen, kommen, wwjznauti, wwáznauti.

Steckenknecht, m. biřic, pochop, m.

Steckenpferd, n. kůň z hole, m. jemandes, hračka, f.

Steckmeſſer, n. řezák, m.

Steknadel, f. ſſpendljk, m.

Steckrübe, f. kolnjk, m.

Steckrübenacker, m. kolnjkowé pole, n.

Steg, m. láwka, f. auf den Inſtrumenten, kobylka, f. der Weg, ſtezka, pěſſinka, f. chodnjk, m.

Stegreif, m. Steigbügel, třmen, m. aus dem Stegreife, zpátra, znáhla, znenadánj, kwapně, bez ſtrogenj, bez hotowenj, bez rozmyſlu.

Stehen, ſtáti, oft ſtehen, zu ſtehen pflegen, ſtáwati, auf etwas, wie Strafe, Belohnung, wyſazenu, wloženu, wrčenu býti, bey einem ſtehen, in ſeiner Gewalt, záležeti na někom, es ſtehet bey ihm, na něm to záležj, w něm geſt moc, es ſtehet nie bey mir, nenj we mně ta moc, nezáležj na mně, nach etwas ſtehen, darnach ſtreben, ſtáti o něco, po něčem ſtáti, wie ſtehen wir miteinander? gak geſt, gak ſtogj s námi? er ſtehet gut, dobře ſtogj, es ſtehet mit ihm, um ihn wohl, dobře geſt s njm, dobře ſe má, dobře ſe mu wede, wie ſtehet es um die Sache, mit der Sache, wie ſtehet die Sache? gak geſt s tau wěcý? zu Berge ſtehen, wzhůru wſtáwati, die Haare ſtehen mir zu Berge, wlaſy mně wzhůru wſtáwagj, ſtehen, geziemen, ſluſſeti, ſtáti, dieß ſtehet übel, to neſluſſj, nedobře ſtogj, ſtehen blei-

bleiben, ſtanauti, oſtati ſtát, zaſtawiti ſe, ſtehen bleiben, nicht weiter gehen, nicht fallen, oſtati ſtát, im Verdacht ſtehen, w podezřeloſti, in die Höhe, wyſkytati ſe, ſtrměti zhůru, wzhůru státi, ſo ſtehet es, tak geſt ta wěc, tak geſt to s tau wěcý, tak geſt, tak máš, takowá wěc geſt, es ſtehet nicht bey mir, nezáležj na mně, es ſtehet bey dir, na tobě záležj, geſt, frey ſtehen, ſ. Frey.

Stehend, ſtogjcý, ſtogatý, ſtehend ſchlafen, ſtogé ſpáti, ſtehendes Waſſer, ſtehende Buchſtaben, ſtogatá woda, f. ſtogaté čteny, f. plur. ſtehendes Fußes, wſkok, ſkokem, hned, ſtehende Schrift, ſtogaté pjſmo, n. im Irrthume ſtehen, býti, wězeti, přebýwati w bludu.

Stehlen, krásti, vkrásti, er hat mir es geſtohlen, on mně to vkradl, ſich heimlich wohin oder hinter einen ſtehlen, zakrásti ſe někam, za někoho.

Stehler, m. krádce, m.

Steif, tuhý, ſteifer Vorſatz, ſylné, pewné předſewzetj, n. ſteifer Sinn, zatwrzeloſt, ſwémyſlnoſt, zarputiloſt, vrputiloſt, f. ſteif werden, tuhnauti, ztuhnauti.

Steif, adv. ztuha, hartnäckig, pewně, zatwrzele, ſwémyſlně, zarputile, vrputile, ſteif auf etwas beharren, pewně na něčem zůſtati, ſteif anſehen, ztuha ſe podjwati, ſteif machen, ſ. Steifen, ſteif werden, tuhnauti, ztuhnauti.

Steife, f. Stütze, podpora, f. 2) Feſtigkeit, tuhoſt, f.

Steifen, ſtützen, podpjrati, ſteifen, ſteif, feſt machen, als ein Kleid ſteifen, tužiti, ztužiti, mit der Stärke, ſſkrobiti, ſich auf etwas ſteifen, tužiti, ſobiti ſe něčjm, ſpolehati, ſpauſſtěti ſe na něco, ſteifen, ſtärken, befeſtigen, ſtark machen, pewniti, wpewniti, zpewniti, ſich wider etwas, zepřjti ſe, zpjčiti ſe.

Steifmatz, m. ſyrýſſtě, n.

Steifung, f. tuženj, ztuženj, n.

Steig, m. ſtezka, pěſſinka, f.

Steigbügel, m. třmen, m.

Steigen, wſtupowati, wſtaupiti, in die Höhe, nahoru wſtaupiti, wyſtaupiti, lezti, hinunter, zſtaupiti, zſlezti, dolů ſgjti, auf das Pferd, na koně wſednauti, wſedati, in den Kopf ſteigen, wie Dünſte, Wein, do hlawy wlezti, wie eine Waagſchale, wyſtupowati, ſteigen, höher ſteigen, zu Ehren, Reichthümern kommen, poſtaupiti, poſtupowati, znikati ſe, wyniknauti, wyweyſſiti ſe, ſteigen wie Preiſe der Waare, připláceti, přiſkakowati, der Preis des Getreides ſteigt, na obilj přiſkakuge, připlácý, wie die Thränen in die Augen, die Röthe in das Geſicht, wſtaupiti, der Preis der Dinge ſteiget, cena wěcý podražuge ſe, přiſkakuge, den Berg, die Treppe ſteigen, na wrch, na ſchody kráčeti, wſtupowati, in den Wagen, do wozu wſednauti, ſtaupiti, wkročiti, auf den Baum, na ſtrom wlezti, wylezti, größer werden, zu nehmen, wyſtupowati.

Steigen, das, wſtupowánj, n.

Steiger, m. dololezec, m.

Steigern, theuer machen, zweyſſiti, wyceniti, dražiti, zdražiti, na welikau cenu weſti, cenu nadſazowati, draho, drahotu dělati, činiti, das Getreide ſteigern, obilj překupowánjm dražiti.

Steil, přjkrý.

Stein, m. kámen, m. Steine, kameni, n. kameny, m. plur. zum Steine werden, kameniti, zkamenětí ſe, zu den Steinen gehörig, kamenný, ein Ort, wo viele Steine ſind, kameni, kamenité mjſto, n. von Steinen ſäubern, kamenj wykliditi.

Steinalt, prahſtarý, ſtařičký, wěkem ſeſſlý.

Steinbeißer, Steinpicker, m. ſekawec, pták břečný, břežný, m.

Steinbeſchwerung, f. kámen w ledwj, w mechýři, m.

Steinbock, m. kozorožec, m. ſkalnj ſowa, f.

Steinböcklein, n. kozorožeček, m.

Steinbrech, m. ein Kraut, lomikámen,

men, m. rother, netjk, ženský wlas, m.
Steinbrecher, m. lomec kamene, m.
Steinbruch, m. kamenný lom, lom kamene, m.
Steinchen, s. kamýnek, kamének, m.
Steineiche, f. swjda, f.
Steinern, kamenný, steinernes Herz, kamenné, zkřemenilé srdce, n.
Steinfahren, n. Kraut, pastuſſj tobolka, f.
Steinfels, m. opuka, twrdá, litá, sſpičatá skála, skalnatá hora, f.
Steingrube, f. kamennj gáma, m.
Steinhart, twrdý co kámen.
Steinhauer, m. kamenjk, skalnjk, m.
Steinicht, kamenitý.
Steinigen, kamenowati, kamenjm házeti, metati, tepati, zu Tode, v kamenowati, vházeti, vmetati kamenjm.
Steinigung, f. kamenowánj, n.
Steinkauz, m. skalnj sowa, f. nočnj bukáč, m.
Steinklee, m. komonice wlaská, komonice, f.
Steinklippe, f. skalina, f. voll Steinklippen, skalnatý.
Steinkohle, f. kamenný vhel, m. Steinkohlen, kamenné, kamenité vhlj, n. břidlice, f.
Steinkohlenbergwerk, n. ruda břidlična, f.
Steinkraut, n. kamennj zelj, n.
Steinkreſſe, f. řeřicha lesnj, f. stěničnjk, m.
Steinlein, n. kamýnek, m.
Steinlinde, f. kamenná, wodnj ljpa, f.
Steinmark, n. rudowá země, f.
Steinmetz, m. kamenjk, m.
Steinmiele, f. Steinkauz.
Steinöl, n. ohniwý kleg, skalný oleg, m.
Steinpfeffer, m. skalný pepř, m.
Steinpflaſter, n. kamenné dláženj, n. kamenná dlažba, f.
Steinraute, f. netjk, m.
Steinreich, hogný w kamenjch.
Steinriß, m. rozsedlina, rozpadlina w kamenj, f.
Steinröthel, n. žabka, f.
Steinſaamen, m. kamegka, f. wrabj semeno, n.
Steinſalz, n. sůl kopaná, f.
Steinſchmalz, n. gedowatý had, m.
Steinſchnalle, f. přeska kamenná, f.
Steinſchneider, m. kamenář, m. der den Stein ſchneidet, Wundarzt, řezáč kamene, kamenj řezáč, m.
Steinwalle, f. swalnjk, m.
Steinweg, m. cesta kamenitá, skalná, f.
Steinwerfer, m. lučitel kamene, m.
Steinwurf, m. wrh kamenem, m. lučenj, hozenj kamene, kamenem, n.
Steiß, m. zachule, f. ſ. Hintern.
Stelle, f. mjsto, n. an jemandes Stelle, na něčj mjsto, auf der Stelle, na mjstě, der an eines Stelle iſt, náměstek, m.
Stellen, ſetzen, stawěti, postawiti, er ſtellte ſich gerade vor mich, on se zrowna předemne postawil, einen in Sicherheit, w bezpečnoſt přiwesti, an ſeinen Ort geſtellt ſeyn laſſen, nechati, zanechati něčeho, vor Augen ſtellen, před oči stawěti, klásti, před oči postawiti, předložiti, předstjrati, předestřjti, auf freyen Fuß einen ſtellen, propuſtiti, oſwoboditi někoho, ſich ſtellen, einſtellen, erſcheinen, stawěti se, postawiti se, dostawiti se, a) ſich ſtellen, anſtellen als wenn, stawěti se, bjliti se, dělati se gakoby, ſich ſtellen als ſchliefe man, stawěti se, dělati se gakoby spal, ſich als Freund ſtellen, stawěti, dělati, bjliti se přjtelem, einem nach dem Leben ſtellen, ſ. Nachſtellen; ich werde mich ſtellen, als gieng ich itzt hinaus, vdělám se, postawjm se, budu se stawět, gakobych wen wyſſel, in Ordnung ſtellen, w řád, do řadu stawěti, postawiti, vwesti, die Soldaten, wogáky do řadu, do ſſiku stawěti, ſſikowati, Soldaten, Rekruten, einen Mann, Zeugen ſtellen, wogáky, brance, muže, swědky stawěti, postawiti, doſtawiti, ſich traurig, luſtig, albern, dumm ſtellen, stawěti, bjliti se, dělati se ſmutným, weſelým,

hlau-

hlaupým, ſich hin und her ſtellen, rozſtawěti ſe, etwas ins Werk ſtellen, vweſti w ſkutek něco.

Stellvertretter, m. náměſtek, m.

Stellung, f. ſtawenj, poſtawenj, n. des Leibes, poſtawa, f. 2) falſcher Schein, ſtawenj ſe, bjlenj ſe, n.

Stelzen, f. plur. chudy, ſſtjhly, ſſtidly, berly, f. plur. der auf Stelzen gehet, ſſtihlák, m.

Stemmen, ſtützen, podpjrati, ſich, podpjrati ſe, ſpoléhati ſe, bočiti, opjrati ſe bokem, wider etwas, zpjrati ſe, zepřjti ſe, zpičowati ſe, zpjčiti ſe, zpauzeti ſe, ſtawěti ſe na odpor.

Stemmeiſen, n. dláto, dláce, n.

Stempel, m. tiſſtljk, m. ſ. Stämpfel.

Stempelbogen, m. ſſtemplowaný arch m.

Stempeln, ſſtemplowati.

Steudelkraut, n. Wurz, wſtáwač, m.

Stengel, Stängel, m. ſſtopka, f. der Gartengewächſe, der Pflanzen, koſſtál, m. des Getreides, ſſtopka, f. an Bohnen, ſlaupek, m.

Stengelchen, n. ſſtopička, f. b) koſſtáleček, m.

Stengeln, podpjrati, ſich wohin, ſtawěti ſe.

Stepfel, m. zádka, f.

Steppen, ſſtěpowati, wyſſjwati, proſſjwati.

Steppſeide, f. hedbáwj k ſſtěpowánj, k wyſſiwánj, n.

Sterbebette, n. ſmrtedlná poſtel, f.

Sterbeküttel, m. rubáš, m. hazuka, f.

Sterbelied, Sterblied, n. pjſeň pohřebnj, pjſeň k ſmrti, f.

Sterben, mřjti, vmřjti, zemřjti, vmjrati, itzt ſterben viele Leute, teď mře, vmjrá mnoho lidj, alle Menſchen müſſen ſterben, wſſickni lidé muſegj vmřjti, zemřjti, er iſt ſchon geſtorben, on giž vmřel, zum Sterben krank ſeyn, na ſmrt, ſmrtedlně ſtonati, eines natürlichen, jähen Todes ſterben, přirozenau, náhlau ſmrtj vmřjti, zemřjti, an einer Krankheit ſterben, na nějakau nemoc vmřjti, an der Wunde, od rány vmřjti, jähen Todes ſterben, vmřjti náhlau ſmrtj, náhle, nenadále, des Hungers ſterben, hladem vmřjti, er ſtarb für Alter, vmřel ſtaroſtj.

Sterben, das, mřenj, vmřenj, vmjránj, n. ſmrt, f. bey jemandes Sterben ſeyn, při něčj ſmrti býti, im Sterben, vmjrage, liegen, vmjrati, na ſmrti ležeti, k ſmrti pracowati, zum Sterben krank, na ſmrt, ſmrtedlně nemocný.

Sterbend, er, vmjragjcý.

Sterbensgedanken, m. plur. myſſlenj na ſmrt, n. myſſlenky o ſmrti, f. pl.

Sterbglocke, f. vmjráček, m. Sterbglocke läuten, vmjráčkem zwoniti.

Sterbküttel, ſ. Sterbeküttel.

Sterblich, ſmrtedlný.

Sterblich, adv. ſmrtedlně, ſterblich verliebt, vkrutně, náramně zamilowaný.

Sterblichkeit, f. ſmrtedlnoſt, f.

Sterbſtunde, f. hodina, hodinka ſmrti, f. Sterbſtunde läuten, hodinku zwoniti.

Sterbtag, Sterbetag, m. den ſmrti, m.

Stern, m. hwězda, f. voll Sterne, wie ein Stern, hwězdnatý, ſ. Geſtirnet; leuchten wie die Sterne, hwězdnatěti, Stern im Auge, zřetedlnice, kjtedlnice, f.

Sterndeuter, ſ. Sternſeher.

Sterndeuterey, ſ. Sternſeherey.

Sternhabicht, m. raroh, m.

Sternhimmel, m. nebe hwězdnaté, n.

Sternicht, hwězdnatý, hwězdowý.

Sternkraut, n. hwězdowá, weyrowá, dyměgowá bylina, f. hwězdnjk, m.

Sternkunde, f. vměnj hwězdářſké, hwězdářſtwj, n.

Sternkündiger, m. hwězdář, zběhlý w hwězdářſtwj, m.

Sternlein, Sternchen, n. hwězdička, f.

Sternſchwänzen, n. padánj hwězd, n.

Sternſeher, m. hwězdář, m.

Sternſeherey, Sternſehkunſt, Sternſeherkunſt, Sternkunde, f. hwězdářſtwj, vměnj hwězdářſké, n.

Sternwarte, f. hwězdárna, f.

Sterz, m. am Pfluge, klece, f. čertadlo, n. wotka, f.

Stet, ſtetig, ſtát, ſtátig, vſtawičný, nevſtálý, nevſtawný, ſtetiges Pferd, ſtawnj kůň, m. ſtete Uebung, vſtawičný, nevſtálý, nevſtawný cwik, m.

Stet, ſtát, adv. vſtawičně, vſtále, pořád.

Stets, adv. pořád, vſtawičně, vſtawně, ſtále, nevſtále.

Stetswährend, vſtawičný, vſtawičně trwagjcý.

Steuer, f. berně, daně, f. poplatek, m. Mitgabe, wěno, n. zu Steuer der Wahrheit, k potwrzenj prawdy, Steuer für Arme, zbjrka na chudé, f. was Steuern giebt, bernj.

Steueramt, n. berna, berně, f. vřad bernj, m.

Steuerbar, poplatný.

Steuerbedienter, m. ſlužebnjk bernj, m.

Steuereinnehmer, m. weyběrčj daně, m.

Steuerfrey, bez daně, berně.

Steuermann, m. zpráwce lodj, weſlařů, m.

Steuern, Steuer geben, dáwati, dodáwati, odwáděti daň, poplatek, 2) wehren, brániti, zbrániti, zabrániti, zhágiti, zahágiti, zabawiti, vbrániti, vhágiti něčemu, 3) ſich gegen etwas ſteuern, zpauzeti ſe, zpjrati ſe, zepřjti ſe, na odpor wſtaupiti, ſich auf etwas ſteuern, podpjrati ſe, ſpoléhati ſe na něco, zpečowati ſe, zpodepřjti, zpoléhnauti.

Steuerregiſter, n. wkazadlo poplatku, n.

Steuerruder, n. hlawnj, přednj weſlo, n.

Steuerruderer, m. zpráwce weſlařů, m.

Steuerſtange, f. tlauk, m. bidlo plawecké, n.

Stich, m. bodnutj, tknutj, pjchnutj, n. bodená rána, f. verſetzen, beybringen, geben, bodenau ránu dáti, vdělati, wrazyti, vbodnauti, bodnauti, auf Hieb und Stich, bodeně y ſečně, Stich der nicht blutet, Spott, důtka, f. dogjmánj, n. geben, verſetzen, dotknauti, dotýkati, dogjmati, důtkliwými ſlowy na někoho přikročiti, einen im Stich laſſen, nechati někoho wězeti w blátě, nechati někoho ſeděti na holičkách, etwas, zanechati něčeho, opuſtiti něčeho, Stiche, Schmerzen, bodenj, pjchánj, n. geben, bodati, hnésti, hlodati, dieß gab mir einen ſolchen Stich, to mne tak bodlo, Stich im Spiele, ſtych, m. Stich halten, dostačiti, mjti ſtánj, dieß wird nie Stich halten, to nebude mjti ſtánj, Stich, Kupferſtich, rytina, f. wyrytj, n.

Stichblatt, n. am Degen, gjlce, f. Hülfe, obrana, f. etwas zum Stichblatte haben, mjti ſe čjm brániti, zaſtaupiti, zaſtřjti, die Karte, karta bigjcý, f.

Sticheley, f. důtka, f. dotýkánj, dogjmánj, n. důtkliwá, dogjmawá řeč, vſſtipka, f.

Stichelhaare, n. plur. chlupy, m. plur.

Stichelhaft, důtkliwý, dogjmawý.

Sticheln, dotýkati, dogjmati, hlodati, ſſpičkowati, ſſplncowati, vſſtipowati.

Stichelreden, f. plur. důtkliwé, dogjmawé, vſſtipačné řeči, ſſpičky, f. plur. vſſtipky, f. plur.

Stichelworte, n. plur. důtkliwá, dogjmawá, vſſtipačná ſlowa, n. plur. vſſtipky, f. pl.

Stichfrey, nepronikawý, neranitedlný.

Stichling, m. mihule, f.

Stichweis, bodmo.

Stichwort, n. důtka, vſſtipka, f.

Stickeln, zuſammen, látati, pláceti, zlátati, ſpláceti, naſtawowati.

Sticken, krumplowati, wyſſjwati.

Sticker, m. krumpýř, krumplýř, wyſſjwač, m.

Stickerey, f. krumplowánj, wyſſjwánj, n.

Stickerkunſt, f. krumpýřſtwj, wmění krumpýřſké, n.

Stickuadel, f. gehla wyſſjwacý, krumpýřſká, krumpowacý, f.

Stickwurz, f. poſed, m.

Stiefbruder, m. newlaſtnj bratr, m.

Stiefel,

Stiefel, m. bota, f. groſſer, ſſkornĕ, holenka, f.

Stiefelknecht, m. zauwák, m. zauwadlo, pachole, n.

Stiefeln, w boty, w ſſkornĕ obauwati, geſtiefelt, w boty, w ſſkornĕ obutý.

Stiefgeſchwiſter, n. plur. newlaſtnj bratři a ſeſtry, plur.

Stiefkinder, n. plur. paſtorcy, m. plur. paſtornj dĕti, n. plur.

Stiefmutter, f. macecha, macocha, maceſſj, newlaſtnj mátĕ, f.

Stiefmütterlich, macoſſiny.

Stiefſchweſter, f. newlaſtnj ſeſtra, f.

Stiefſohn, m. paſtorek, paſtornj ſyn, ſchowanec, m.

Stieftochter, f. paſtorkyně, paſtornj dcera, ſchowanice, f.

Stiefvater, m. otčim, m.

Stiege, f. ſchod, m. viele Stiegen, ſchody, m. plur. die Stiege hinauf gehen, na ſchody gjti, ſ. Treppe.

Stieglitz, m. ſtehljk, m.

Stiel, m. der Blätter, Früchte, vom Obſt, ſſtopka, ſſpička, f. an einem Werkzeuge, rukowĕt, rukowjtka, násada, f. držadlo, n. an der Hacke, Axt, topůrko, topořjſko, n. násada, f. am Meſſer, ſtřenka, f.

Stier, m. býk, beyk, m. junger, weyřezek, beyček, býček, junec, m.

Stier, adj. zakrnělý, vpřený, tuhý.

Stier, adv. zakrnĕle, zruha, vpřenýma očima, die Augen ſtehen ihm ſtier im Kopfe, zruha, vpřenýma očima hledj.

Stierhaft, ſtieriſch, beykowý, býkowý.

Stift, n. ſſtyft, m. založenj, n. 2) zum Schreiben, raſtge, raſtka, f.

Stiften, ordnen, zakládati, založiti, wyzdwihnauti, zarazyti, 2) machen, verurſachen, ſtrogiti, působiti, způſobiti, ſgednati, ſwésti, zploditi, tropiti, ſtropiti, Freundſchaft, Frieden mit einem ſtiften, včiniti přátelſtwj, pokog, wgjti w přátelſtwj s nĕkým, w mjr, ſpřáteliti ſe, ſmjřiti ſe, den Frieden ſtiften, pokog ſgednati, způſobiti, zřjditi, Unruhen, Uneinigkeit, Zwiſt, Zank ſtiften, nepokog, neſwornoſt, newoli, ſwár způſobiti, ſgednati, ztropiti, was haſt du wieder geſtiftet? cos opĕt ſwedl, dokázal? Aufruhr, nepokog, baurku ſtropiti, ſpůſobiti, eine Hochzeit, ſwadbu ſpůſobiti, ſ. Anrichten; Unheil, Verderben, záhubu ſtropiti, působiti, způſobiti, zploditi.

Stifter, m. eines Gebäudes, Anſtalt, Ordens, zakladatel, založitel, m. einer Hochzeit, ſtrůgce, působce, ſpůſobce, působitel, ſpůſobitel, m. des Friedens, des Vertrags, zgednatel, působce, působitel, průwodce, der Unruhen, Spitzbübereyen, Gezänke, tropič, tropitel, ſtropitel, ſtrůgce, průwodce, působce nepokoge, baurĕ, ſſelmowſtwj, ſſibalſtwj, m.

Stiftskirche, f. hlawnj chrám, koſtel, m.

Stiftung, f. Anſtalt, založenj, zakládánj, n. ſonſt způſobenj, zgednánj, ſtropenj, tropenj, n.

Stilet, n. kordjk, m. pobočnice, f. ſ. Dolch.

Still, tichý, pokogný, doch mit Unterſchiede, als ſtill, der nicht redet, ſchreyet, keinen Lärm machet, tichý, es iſt alles ſtill, wſſecko geſt ticho, ſtill! ticho! zticha! ſtilles Meer, tiché, pokogné moře, n. ſtill werden, tjſſiti, vtjſſiei ſe, machen, vtjſſiti, ſtill ſeyn, ſchweigen, mlčeti, vmlknauti, ſey ſtill, mlč, vmlkni, ſtill ſitzen, ſich ſtill halten, tiſſe ſedĕti, býti tichým, ſtill ſchweigen, mlčeti, vmlknauti, ſchweig ſtill, mlč, vmlkni, bey ſtiller Nacht, w tiché nocy, ſtill halten, ſtehen bleiben, zaſtawiti, oſtati státi, ſtáti, halt ſtill! ſtůg! ſtill werden, tjcho býti, tjchnauti, tjſſiti ſe, vtjſſiti ſe, vtjchnauti, es wird wieder ſtill werden, zas to vtjchne, bude tjcho, der Tumult wird ſtille, powyk ſe tjſſj, es wurde ſtill, bylo tjcho, es wurden alle ſtill, wſſickni byli tiſſi, ſe vtjſſili, ſtill werden wie das Meer, der Wind, vtjſſiti ſe, ſtilles Weſen, Beſcheidenheit, mjrnoſt, f.

Still, adv. tjſſe, tiſſe, ztícha, pokogně, ſtill weinen, klagen, tjſſe, mlčečky plakati, nařjkati, ſtill halten, zaſtawiti ſe.

Stille, f. ticho, n. tichoſt, f. in der Handlung, im Kriege, Unthätigkeit, ticho, n. in der Stille, w tichoſti, des Meeres, tichoſt, f. vpokogenj moře, n. der Nacht, tichoſt, f. ticho nočnj, n.

Stillen, beſänftigen beylegen, endigen, dämpfen, tjſſiti, vtjſſiti, pokogiti, vpokogiti, das Blut, krew zaſtawiti, ſtawiti, den Durſt, Hunger, žjzen, hlad zahnati, žjzen vhaſyti, ein Kind, daß es ruhig wird, chlácholiti, vchlácholiti, ochlácholiti, ſtillen, ſáugen, kogiti, přikágeti, ſtillendes Kind, kogné djtě, n. den Hader, Aufruhr, Streit, Zorn, rážnicy, hněw ꝛc. vpokogiti, den Schmerz, boleſt vkládati.

Stillſchweigen, ſ. Schweigen.

Stillſchweigen, das, mlčenj, zamlčenj, vmlknutj, n. beſtändiges, mlčenliwoſt, f. beobachten, mlčenliwoſt zachowati.

Stillſchweigend, mlčečky.

Stillſtand, m. der Waffen, přjměřj, n. machen, vdělati, včiniti přjměřj, 2) des Gerichtes, zaſtawenj, odložení, n. odklad práwa, m. lhůta, f.

Stimme, f. hlas, hlahol, m. mit halber Stimme, půl hlaſem, polauhlaſým, mit hoher-, lauter, wyſokým, wſſjm, powýſſeným, celým, zwučným, zwonowým hlaſem, Stimme in der Wahl, hlas, m. kleine Stimme, hláſek, hláſeček, m.

Stimmen, ein Saiteninſtrument, ſrownáwati hlaſy, ſtrůny, ſſtemowati, ſtrůniti, ſtrůny natahowati, zuſammen ſtimmen, ſrownáwati ſe.

Stimmung, f. daß man ſtimmt, ſrownáwánj hlaſů, n. daß etwas geſtimmt iſt, ſrownaloſt, f. ſrownánj hlaſů, n. pořádná zwučnoſt, f.

Stinken, ſmrděti, páchnauti, zapáchati, zſmraditi ſe, es ſtinkt ihm aus dem Hals, ſmrdj mu, páchne mu z hrdla, nach etwas, něčjm páchnauti, zapáchati, ſmrděti, nach Faulheit, ſmrděti lenoſtj.

Stinkend, ſmrdutý, ſmradlawý, proſmrdawý, zapáchawý, wie verdorbenes Fleiſch, Oel, prožluklý, werden, ſmraditi, zaſmradnauti, proſmrdati, wie verdorbenes Fleiſch, Oel, prožluknauti, machen, zaſmraditi, ſmraditi, ſtinkender Athem, ſmrdutý dech, m.

Stinkfiſch, m. ſſwec, m. ljň, m.

Stirn, Stirne, f. čelo, n. der eine große Stirne hat, čelatý, der eine hohe Stirne hat, chocholatý, čeloſſpičatý, die Stirne bieten, na odpor ſe ſtawěti, poſtawiti, freche Stirn, protřelé čelo, n.

Stirnband, n. Binde, wjnek, m.

Stirnblatt, n. náčelnjk, m.

Stirnriemen, m. čelnj řemen, náčelnjk, m.

Stöbern, ſchneyen, chumeliti ſe, es ſtöbert, chumelj ſe, ſtöbern wie ein Hund, ſljditi, ſſtárati.

Stöberhund, m. wyžle, n. ſljdný pes, m.

Stöberwetter, n. chumelice, ſlota, f.

Stocher, ſ. Zahnſtocher.

Stöchern, in den Zähnen, párati ſe, ſſtauchati w zubech, in dem Eſſen, piplati, párati ſe.

Stock, m. Stab, hůl, f. Stock eines Baumes, ſſpalek, pařez, peň, kmen, m. ein dummer Menſch wie ein Stock, traup, blaud, dub, m. Stock, Stockwerk, ponebj, pátro, n. ein Stock Nelken, Blumen, Roſen, hrnec, m. Stock Saiten, ſwazček, m. Stock im Gefängniße, ſſpalek, m, kláda, f. in den Stock legen, do klády, do wazby dáti, Stock worauf man Hauben, Perücken aufſchlägt, palice, f. der Bienen, aul, m.

Stockband, n. pentle v hole, od hole, k holi, f.

Stockblind, prahſlepý, docela ſlepý.

Stöckchen, ſ. Stöcklein.

Stockdick, přetluſtý.

Stocken, zagikati ſe, řečj plésti, wáznauti, vwjznauti, zaſtawowati ſe,

se, chauliti se, wězeti w řeči, stocken, aufrenten, pleti, plíti.
Stockend, im Reden, zagikawý.
Stockerey, f. ſſibalſtwj, n. treiben, ſſibalſtwj prowáděti, dokazowati.
Stockfinſter, přermawý, hier iſt ſtockfinſter, zde geſt tma gako w pytli.
Stockfiſch, m. hňup, močár, ſſtokfiš, m. du Stockfiſch! ty hňupe, tulpo!
Stockhaus, n. dům wazby, m. wazba, ſſatlawa wogenſká, f.
Stöcklein, n. hůlka, f. des Baumes, ſſpalecek, pařjzek, m.
Stockmeiſter, m. žalářný, ſſatlawnj hoſpodář, zpráwce žaláře, m. f. Kerkermeiſter.
Stocknarr, m. ſſaſſek, žertýř, dworſký, neholený blázen, m.
Stockſchilling, m. chloſt, m.
Stockſchläge, m. pl. weypraſk, praſk s holj, m.
Stockſtill, tichý co ryba.
Stockwerk, n. ponebj, pátro, n.
Stockzahn, m. třenownj, čeliſtnj zub, zub, m. ſtolička zubnj, f.
Stoff, m. Zeug, cayk, m. materye, f. Materie, hmota, látka, hmotnoſt, materye, f. Stoff, Anlaß, přjležitoſt, f.
Stöhnen, wzdychati, vor Müdigkeit, dychati.
Stolle, f. eine Art von Backwerk, Gebackenes, kutelka, f. in Bergwerken, průchodiſſtě podzemnj, n. průkop, m.
Stollen, m. žumpa, ſſtola, f. heycuk, m.
Stolpe. ſ. Stulpe.
Stolpern, klopeytati, klopeytnauti, kleſnauti, pokleſáwati, brkati, pochopy bráti, bráborati.
Stolpern, das, klopeytánj, kleſánj, brkánj, pochopů bránj, n.
Stolpernder Pferd, n. kleſawý kůň, který pokleſky rád činj, m.
Stolprian, m. pochop, m. machen, wzýti pochop, bráti pochopy, bráborati.
Stolz, hrdý, ſpupný, zpupný, pyſſný, ſtolz ſeyn, thun, werden, hrdým, ſpupným, pyſſným býti, hrdnauti, hrditi ſe, popnauti, pýchati, zpýchati, pyſſněti ſe, zpyſſněti, rozpyſſněti.
Stolz, adv. hrdě, zpupně, pyſſně, zhrda, zpyſſna, ſtolz daher gehen, zhrda, zpyſſna, nádherně ſobě kráčeti.
Stolz, m. hrdoſt, zpupnoſt, pýcha, f.
Stolzieren, pyſſně, hrdě ſobě weſti, počjnati, ſ. ſtolz ſeyn.
Stöpfel, m. zacpáwak, m.
Stopfen, cpáti, dcpáti, verſtopfen als die Löcher, zacpati, vcpati, das Maul einem, vſta, hubu zacpati, zatwořiti někomu, eine Pfeife, eine Doſe mit etwas voll, nacpati, Gänſe, huſy krmiti, die Granatäpfel ſtopfen, granáty zacpáwagj, vcpáwagj, zatwrzugj, den Leib, Magen, žaludek nacpati, vcpati, přecpati.
Stopficht, ſtopfend, vcpáwagicý.
Stopfküchlein, n. ſſiſſka, f.
Stopfung, f. Stopfen, das, cpánj, zacpánj, nacpánj, vcpánj, n.
Stoppel, f. ſtrn, m. ſtrniſtě, ſtrniſko, n.
Stoppeln, paběrkowati, zbjrati, 2) zuſammen ſtoppeln, zplácati, ſljpati, zlátati.
Stöpſel, m. čjpek, m.
Stör, m. ein Fiſch, geſetr, m.
Storch, m. čáp, bočán, ſſatan, m.
Storchſchnabel, m. ein Kraut, čápjnůſek, čápů nos, m.
Stören, ſtöhren, bauřiti, kalkti, kormauriti, roztržitého činiti, nepokogiti, meyliti, einen im Gebete, Leſen, Schreiben, Reden, meyliti w modlenj, w čtenj, w pſanj, w řeči, die Ruhe, den Frieden, die Ordnung, pokog, pořádek ruſſiti, ſich nicht ſtören laſſen, nedáti ſe meyliti, ich will dich nicht ſtören, nechcy tě meyliti, das Neſt, baurati.
Störenfried, m. ruſſitel pokoge, bořic, m.
Störer, m. bořič, m. des Friedens, ruſſitel pokoge, m.
Störung, f. meylenj, baurenj, kormaucenj, n. des Friedens, ruſſenj pokoge, n.
Storrig, ſtorricht, Storrkopf, newrlý, zpurný, vporný, vrputilý.
Storrigkeit, f. ſtorriſches Weſen, zpurnoſt,

noſt, zpaura, vrputnoſt, vrputiloſt, f.

Stoß, m. rána, f. vſtrk, cuk, m. des Erdbebens, ſtřeſenj, n. des Windes, pohrom, m. Stoß zur Verletzung, rána, f. vdeřenj, n. einen Stoß geben, dáti ránu, einen empfindlichen, harten, ſtarken Stoß bekommen, doſtati dokonalau, ſylnau ránu, auf den Stoß, bodeně y ſečně, Stoß Holzes, halda, hranice dřjwj, f. beym Bergwerke, wrſtwa dřjwj, f. der letzte Stoß, poſledni rána, f.

Stoßdegen, m. končjř, burdýř, m. ſudlice, plece, f.

Stößel, m. palička, palice moždjřowá, pjſt, mautew, f. trdlo, n.

Stoſſen, ſtrkati, ſtrčiti, tiſknauti, an etwas, vſtrčiti, vrazyti ſe, zawaditi o něco, na něco, auf einen, auf etwas, wrazyti, wſtrčiti do někoho, do něčeho, aus etwas heraus ſtoſſen, wyſtrčiti, wytiſknauti wen, den Degen in den Leib, kord do těla wrazyti, wehnati, durch etwas ſtoſſen, durch und durch ſtoſſen, proſtrčiti, prorazyti, mit dem Degen durch die Bruſt, propſſiti, prohnati, proſtrčiti kordem, einen aus dem Rathe, Hauſe ſtoſſen, z rady, z domu wyſtrčiti, auf einen ſtoſſen, ihn begegnen, napadnauti někoho, vhoditi na někoho, wrazyti na někoho, an etwas ſtoſſen, gränzen, dotýkati ſe, in etwas hinein, herunter ſtoſſen, wſtrčiti, zſtrčiti, in das Horn oder die Trompete, zatraubiti, mit den Hörnern, trkati, rohem ſtrkati, mit dem Degen in den Hals, vdeřiti kordem do krku, pjchnauti, bodnauti, nach einem, hnáti po někom, von ſich ſtoſſen, vom Leibe, od ſebe ſtrčiti, ſtrkati, odſtrčiti, zawrcy, odwrcy, auf immer verſtoſſen, zawrcy někoho, vom Lande, odſtrčiti, zu einem, přirazyti ſe, přidati ſe k někomu, den Kopf wider die Wand, hlawau o zed tlaucy, bjti, ſtoſſen, klein ſtoſſen, ztlaucy, rozklaucy, zdřjzati, zhmožditi, über den Haufen, zu Boden, porazyti, powrcy, o zem dáti, vdeřiti, auf, an das Haus, oder wie die Wellen an das Schiff, práti, bjti, wrážeti, vor den Kopf, eigentlich, wrazyti do hlawy, beleidigen, vrazyti, ſich, vſtrčiti, vrazyti ſe, vhoditi ſe, in den Finger, vſtrčiti, vrazyti ſe w prſt, do prſtu, ſich an etwas ſtoſſen, ärgern, vrazyti ſe, vſtrčiti ſe na něčem, man ſtößt ſich daran, lid ſe vrážj na tom, ſich ſtoſſen wie das Rindvieh, trkati ſe, aus dem Hauſe, wyſtrčiti z domu.

Stößer, m. Hünergeyer, luňák, m.

Stoßgebet, n. modlitba mocná, wrauciná, f.

Stößig, trkawý, bugný.

Stoßriegel, m. záwora, f.

Stoßvogel, m. luňák, drawý pták, m.

Stottern, breptati, ſ. Stammeln.

Stotternd, breptawý.

Stracks, hned, ſ. Alsbald, Gleich.

Strafamt, n. ſudowna treſtánj, káránj, f.

Strafbar, ſtrafwürdig, pokutný, treſtu, treſtánj, pokuty hoden, hodný, 2) ſcheltbar, unrecht, tadelhaft, auhonný, winný.

Strafbarkeit, f. pokutnoſt, treſtu hodnoſt, f.

Strafe, f. treſt, m. pokuta, f. treſtánj, n. am Gelde, pokuta penězitá, f. treſtánj na měſſcy, n. am Leben, treſt hrdelnj, m. pokuta, f. treſtánj na hrdle, n. mit Worten, ſlowy treſtánj, gebánj, n. Strafe leiden, pokutu neſti, podſtaupiti, podnikuauti, trpěti, treſt trpěti, podnikuauti, neſti, geben, pokutu dáti, bey Strafe, pod pokutau, pod treſtem, Strafe auflegen, pokutu vložiti, vkládati.

Strafen, treſtati, potreſtati, pokutowati, w treſtánj wzýti, wžýti pokutu, er ſtrafte ihn ſelbſt, on ho ſám potreſtal, am Gelde, pokutowati, treſtati na měſſcy, penězitau pokutau, přes měſſec treſtati, am Leben, pokutowati, treſtati na hrdle, žiwoté, pokutau ſmrti treſtati, mit Worten, ſlowy treſta-

ſtati, potreſtati, gebati, ſtrafen die Laſter, neprawoſti treſtati, der Strafe entgehen, pokuty zuiknauti, vgjti, bez pokuty, bez treſtánj wygjti, mit Schlägen ſtrafen, bitjm treſtati.

Strafer, m. treſtatel, m.

Straffällig, winný, zawinilý, prowinilý, winnjk.

Straffälligkeit, f. prowinénj, n.

Straffrey, bez auhony, bez winny.

Strafgeld, n. pokutné penjze, m. plur.

Strafgerechtigkeit, f. ſprawedliwoſt treſtu, f.

Strafgericht, n. treſt ſprawedlnoſti, m.

Strafgöttinn, f. bohyné pomſty, f.

Sträflich, treſtu, treſtánj hodný, ſ. Strafbar.

Strafpredigt, f. kázanj domluwné, gebánj, n.

Strafwürdig, ſ. Strafbar.

Strahl, Stral, m. paprſſlek, pramen od ſlunce, m. mit Strahlen, paprſſlkowatý, pramenowatý, paprſſlkowý.

Strahlen, paprſſlkowati.

Strahlig, was Strahlen hat, voll Strahlen, paprſſlkowatý.

Stramyfeln, tepati, házeti nohama.

Strand, m. břeh, m. zábřežý, n. feuchter Ort, mělčina, f.

Stranden, wrazyti na břeh.

Strandrath, m. březná rada, f.

Strang, m. prowaz, m. oſydlo, n.

Straße, f. ceſta, f. in der Stadt, vlice, f. die groſe, ſylnice, ceſta hlučná, králowſká, f.

Straßenraub, m. nákeřnictwj, n. treiben, po ceſtách laupiti, laupežiti.

Straßenräuber, m. nákeřnjk, zbognjk, laupežnjk na ceſtě, ſylnicy, poceſtný, lotr, m.

Straßenräuberey, f. zbognictwj, nákeřnictwj, lotrowſtwj, zlodějſtwj poceſtné, n.

Straßenräuberiſch, zbognický, nákeřnický.

Sträuben, ſich wider etwas, zdrahati ſe, zpěčowati ſe, zpauzeti ſe, das Haar, čechrati, rozčechrati, ſich ſträuben, empor ſtehen, wzhůru wſtáwati, ſtáti, pnauti ſe.

Sträubicht, ſträubig, koſtrbatý, koſmatý, kudlatý, chlupatý, ſrſtnatý, ſtětinatý, rozčechraný.

Strauch, m. křowj, hauſſtj, n. hauſſt, f. chraſtj, n. zum Strauch werden, křowatěti, zkřowatěti, křowjm obroſtati, ein Ort wo der Strauch wächſt, křowina, f. křowiſſtě, n. ein Strauch, keř, m.

Strauchdieb, m. nákeřnjk, m.

Straucheln, kleſati, kleſnauti, pokleſnauti, klopeytnauti, klopýtati, pokleſnauti ſe w něčem, ſklauznauti, poklauznauti, irren, fehlen in etwas, kleſnauti, pokleſnauti, davon, pokljſka, f.

Straucheln, das, kleſánj, pokleſnutj, n. poleſka, f. klopeytnutj, n.

Strauchelnd, kleſawý, klecawý.

Strauß, m. ein Vogel, pſſtros, m. vom Strauße, pſſtroſſowý, Strauß von Blumen, kytka, kyt, f. gewäſſert, wohlriechend, woňawka, woňička, f. auf dem Haupte des Vogels, chocholka, chocholice, f. hřeben ptačj, m.

Sträußchen, n. kytička, f. Kampf, půtka, f.

Streben, taužiti, tauchati, dychtěti, tužebně žádati, snažiti ſe, dychtiti o něco, ſtáti dychtiwě o něco, nach etwas, taužiti, dychtěti po něčem, tauchati něčemu, nach der Ehre, Krone, po cti, po koruně taužiti, dychtěti, wider etwas ſtreben, zpečowati ſe, zpauzeti ſe, zpjrati ſe, ſ. Trachten.

Streben, das, tauženj, n. tužba, f. dychtěnj, n. tužebná žádoſt, f. ſnaženſtwj, ſnaženj, n.

Strecke, f. kus ceſty, hon, m.

Strecken, napjnati, napnauti, natahowati, natáhnauti, roztáhnauti, ſich, natahowati, roztahowati ſe, protahowati ſe, alle vier von ſich ſtrecken, wſſecky čtyry nohy roztáhnauti, ſich nach der Decke ſtrecken, hoſpodařit gak řemen ſtačj, daran ſtrecken ſeine Kräfte, wynaložiti, přičiniti, přiložiti ſýlu ſwau, von einander ſtrecken, rozſtjrati, roztahowati, ſich auf die Erde, auf den Boden hin ſtrecken,

cken, rozprostřjti se na zemi, einen in den Staub hinſtrecken, powrcy, porazyti někoho, wrcy někým do prachu.

Streich, m. Schlag, rána, ſſlichta, f. (ráz, m.) vdeřenj, n. bekommen, doſtati, geben, dáti ránu, mit der Ruthe, Stocke, pružina, f. Streich, den man ſpielt, kus, kauſek, ſſibalſký kus, m. ſſibalſtwj, n. einen Streich ſpielen, dowesti, dokázati kus, kauſek, ſſibalſtwj, ſich großer Streiche rühmen, honoſyti se, chlubiti se z welikých kuſů, einen Streich wagen, pokuſyti se o nějaký kus, kauſek, mit Streichen umgehen, ſſibalſtwj obmeyſſleti, ſtrogiti.

Streicheln, hladiti, pohlazowati, chlácholiti, po ſrſti hladiti.

Streichen, ſchmieren, mazati, namazati, třjti, natřjti, potřjti, potjrati, auf etwas ſchlagen, mit Ruthen, metlami, pružinau mrſkati, potjrati, die Violine, hauſle řezati, ſtreichen wie die Luft, čiſſeti, durch etwas, čiſſeti ſkrze něco, herum ſtreichen, protulowati, taulati ſe, potlaukati ſe, talácetí ſe, tkymati ſe, ſem tam ſe laudati, těkati, wie ein Gang in Bergwerken, na giſtau hodinu padati, ſe protahowati, den Haber, ſhánětí, ſrážeti, geſtrichen voll, ſhánený, ſtreichen, ausſtreichen, přetrhowati, přemazati, přetrhnauti, Komplimente, poklony ſſauſtati, řezati.

Streichkraut, n. hledjk, m.

Streichmaal, n. pruha, prauha, f.

Streichſtein, m. kámen třicý, zlatnický, m.

Streif, m. Linie, čára, f. am Himmel, pruh, m. Einſchnitt in die Säulen, pruh, m. pruhowánj, prutowánj, n. prutownj důlek, m. Einfall der Soldaten in das Land, wýpad, wſkok, weyſkok, wpád, (ſſtráſ,) m.

Streifen, berühren, zaſahati, zaſáhnauti, ſich, drbati, drápati ſe, abſtreifen, abziehen, dráti dolů, pryč drbati, oblaupiti, oblamowati, oblupowati, ſtrhowati, zdrbati, zdjrati, neut. herumſtreifen, laudati ſe ſem tam, potlaukati ſe, talácetí ſe, těkati, taulati ſe, protulowati ſe, tkymati ſe, plahočiti ſe, ſtreifen, mit Streifen machen, pruhowati, prutowati, wie die Soldaten in das Land, wyſkakowati, wybjhati, wpadati, wypadati do země, weyſkoky dělati.

Streiferey, f. wybjhánj, wyſkakowánj, n. weyſkoky, m. plur.

Streificht, pruhowaný, prutowaný, machen, pruhowati, prutowati.

Streit, m. Gefechte, pütka, f. bog, m. potýkánj, potkánj ſe, n. Streit, Prozeß, pře, rozepře, f. ſaud, rozpor, odpor, m. einen anfangen, rozepři začjti, odpor wložiti, dieß iſt noch im Streit, geſt w rozepři, na odporu, na ſaudu, Streit, gelehrter, hádka, f. hádánj, n. ſpor, m. ſonſt pütka, f. rozpor, ſwár, m. hádka, f.

Streitbar, bogowný, bitewný.

Streitbarkeit, f. bogownoſt, bitewnoſt, f.

Streiten, kämpfen, potýkati ſe, bogowati, potkati ſe polem, über etwas mit einem, ſſkorpiti ſe, přjti ſe, nesnadniti ſe, hádati ſe, ſwářiti ſe, potýkati ſe, ich will nicht ſtreiten, nechcy ſe hádati, přjti, vor Gerichte, ſauditi ſe, wider jemanden, jemandes Meynung, odporowati, odbogowati, odpor weſti proti něčemu, odpor, odbog činiti, man ſtreitet darüber, als wider die Lüſte, Wolluſt, odporugau, odpor činj, wedau, der gerne ſtreitet, ſwárliwý, ſaudný.

Streiter, m. bogownjk, m.

Streitfrage, f. ſwárliwá otázka, f.

Streithammer, m. halapartna, f.

Streithandel, m. rozepře, f.

Streitig, wie die Sache, pochybný, roztržitý, rozporný, na odporu, k rozepři podhozený, machen etwas, w pochybnoſt, w odpor weſti něco, pochybné, roztržité wčiniti něco, odpor wložiti něčemu, ſtreitig ſeyn, als Streitſachen, na odporu, na ſaudu, na rozepři býti, die Sache iſt ſtreitig, geſt na odporu, na rozepři, na ſaudu, als Partheyen miteinander, roztr-

žitým,

žitým, odporným wespolek býti, ſſkorpiti ſe, neſnadniti ſe, na odporu býti.

Streitigkeit, f. ſwárliwoſt, rozepře, f. neſnadnění, n. ſwár, rozpor, m.

Streitkolbe, f. od. Streitkolben, m. cep železný, m. palice bicý, palcát wogenſký, bogowný, puzykán, m.

Streitkriem, m. od. Streitkriemen, proſſiwanice, bicý palice, f.

Streitſache, f. rozepře, pře, f. odpor, m.

Streitſchrift, f. ſpis ſwárliwý, ſaudný, m.

Streitwagen, m. lehký wozýk, m.

Streitweiſe, adv. bogownĕ.

Streng, ſcharf, přjſný, přjkrý, kruty, ſtrenges Examen, přjſný, tuhý, trpký exámen, hart, ſchwer, drſnatý, herbe von Geſchmack, přjkrý, trpký, ſtrenger Winter, ſtrenge Kälte, kruta, tuhá zyma, f. ſtrenges Leben, přjkré, přjſné žiwobytj, n. přjkrý žiwot, m. ſtrenger Richter, přjſný ſaudce, m.

Streng, adv. přjſnĕ, přjkře, krutĕ, ztuha.

Strenge, Strengigkeit, f. přjſnoſt, přjkroſt, krutoſt, wážnoſt, f. der Kälte, des Winters, krutoſt, tuhoſt zymy, f.

Streu, f. ſláma, f. doſſek, doch, m. das Unterbette, podeſtlánj, n. Streue machen, ſtláti, naſtlati ſlámu, poſtel dĕlati, auf der Streu halten, na krmnjku mjti, chowati.

Streuben ſich, ſ. Sträuben.

Streuen, trauſyti, vtrauſyti, ſypati, ſtláti, hin und her, rozetrauſyti, potrauſyti, rozſypati, rozſeypati, rozmetati, auf etwas, naſypati, natrauſyti, Salz auf das Brod, ſůl na chléb naſypati, poſypati chléb ſolj, unter die Leute, roztrauſyti, roztruſſowati, rozneſti, roznáſſeti mezy lid, Blumen, kwjetj trauſyti.

Streuſand, m. poſypátko, n.

Streuſandbüchſe, f. poſypadlo, n.

Strich, m. čára, f. machen, čáru vdĕlati, čárati, womit man etwas durchſtreicht, ausſtreicht, přetrženj, n. čára, f. ſolchen durch die Schrift machen, čárau přetrhnauti, přemazati, čáru vdĕlati, Strich durch die Rechnung, přečazenj, přetrhnutj, n. machen durch die Rechnung, přetrhnauti nĕco, přečazyti nĕčemu, Strich Landes, kus zemĕ, m. des Malers mit dem Pinſel, trženj, n. Strich, womit man in einem Buche am Rande etwas merket zum Anzeichnen, čárka, známka, f. Strich des Geſichtes, ſ. Zug; Strich der Zeit, běh času, m. des Goldes, Silbers, průba, f. Strich der Vögel, hegno ptáků, n. Strich, Schelff, korec, m.

Strichelchen, Strichlein, n. čárka, čárčička, f.

Strichweiſe, adv. po čárách, b) po korcých.

Strick, m. prowaz, m. hauzew, oprat, oprátka, f. oſydlo, oko, n. ſich am Strick erhängen, oſydlem ſe obĕſyti, na prowaz ſe obĕſyti, Stricke legen, oka, oſydla kláſti, léceti, Strick zum Fangen, oſydlo, oko, n. lapačka, f. viele Stricke, řemenuj, n. Strick am Netze, wobřew, m. du Strick! ty padauchu! ſſibeničnjku! ſ. Seil.

Strickbeutel, m. pletený, tkaný pytljk, m.

Strickchen, n. prowázek, prowázec, m.

Stricken, pletati, pleſti, tkáti.

Stricker, m. tkadlec, m.

Strickerinn, f. tkadlice, f.

Strickna del f. pletagicý, tkadlcowſká, tkadlčj gehla, f.

Strickwerk, n. tkádlectwj, n.

Strickzeug, n. pletenj, tkánj, n.

Striegel, f. hřbelce, hřbelec, m.

Striegeln, čeſati, cýditi hřbelcem, drbati, třjti, hřbelcowati, 2) einen ſtriegeln, prügeln, někoho drbati, třjti, dáwati mu, 3) herumnehmen, ausmachen, herunter machen, drbati, čeſati, wochlowati, třepati, 4) eine Rede, opálati, třepati, zopálati.

Strieme, f. von Wunden, pruh, m. prauha, pruha, modřina, pružina, Streif, Strich, ſſrám, m.

Strie-

Striemicht, pruhowatý, ſſrámowitý.
Striezel, m. wánočka, wánočnj hauſka, f. ein rechter, buchta, f.
Strittig, ſ. Streitig.
Strobeldorn, m. borowá ſſiſſka, f.
Strobelkopf, m. wild, diwoček, m. dumm, hňup, m.
Stroh, n. ſláma, f. eine mit Stroh gedeckte Hütte, chalupa doſſkem poſſitá, von Stroh, ſlaměná, doſſkowá.
Strohbank, f. ſlaměná lawice, f.
Strohbette, n. poſlamka, ſlaměná poſtel, f.
Strohbund, n. otep, otýpka ſlámy, f.
Strohdach, n. ſlaměná, doſſkowá ſtřecha, f.
Strohdecke, f. rohož, rohožka, f.
Ströhern, ſlaměný, doſſkowý.
Strohhalm, m. ſtýblo, ſteblo ſlaměné, n. wýražek, m.
Strohhut, m. ſlaměný klobauk, m.
Strohhütte, f. barák, m. kátrče, chalupa ſlaměná, doſſkowá, f.
Strohmann, m. doſſek, muž ſlaměný, m.
Strohſack, m. poſlamka, f. ſlaměný polſſtář, m.
Strohſchneider, m. řezáč ſlámy, m.
Strohſeil, m. pobřjſſlo, n.
Strohwiſch, m. wěchet, m.
Strom, Strohm, m. Fluß, řeka, f. der Lauf des Waſſers, řečjſſtě, n. prjzud, tok řeky, m.
Strömen, waliti ſe, ljti ſe, wie das Volk aus den Gäſſen, waliti ſe, hrnauti ſe, řititi ſe.
Strömweiſe, adv. řičně, ſo ſchnell, walem, walně, prudce.
Strotzen, duřmatěti, nadýmati ſe, vom Golde, zlatem ſe třpytěti.
Strotzend, ſtrotzig, duřmatý, nadmutý, naduté, měchatý, machen, rozdauti, 2) mit dem Hintern, prdelatý.
Strudel, m. wjr, m. hlubina bezedná, f.
Strudeln, wřjti, hervorſtrudeln, wywjrati, hmýzeti.
Strudeln, das, wřenj, b) hmyzenj, n.
Strumpf, m. punčocha, f. mit Strumf und Stiel, zpluna, zhola, zcela, kleiner, punčoſſka, f.
Strumpfband, n. podwazek, m.
Strumpfſtricker, m. tkadlec punčoch, m.
Strumpfwirker, m. punčochář, m.
Strunk, m. ſſpalek, klaper, m.
Strunze, f. große, manda, f.
Struppicht, koſmatý, ſ. Straubicht.
Stübchen, n. ſwětnička, f.
Stube, f. ſwětnice, gizba, f.
Stubenbettlein, n. ſwětničné lůžko, n.
Stubenfenſter, n. ſwětničné okno, n.
Stubengeſell, m. ſpolubydljcý, towarýš gizby, m.
Stubengeſellſchaft, f. poſpolnoſt, f. towaryšſtwo poſpolné gizby, n.
Stubenheizer, m. topič ſwětnice, m.
Stubenhund, m. pes ſwětničný, m.
Stubenmädchen, n. ſlužka ſwětničná, z ſwětnice, f.
Stubenthüre, f. dweře ſwětničné, v ſwětnice, f. plur.
Stubenzins, m. činže ze ſwětnice, f.
Stüber, m. Münze, dwaukreſſlák, m.
Stübichen, n. tři másy.
Stück, n. Theil, kus, m. částka, f. ein abgebrochenes, zlomek, odlomek, vlomek, m. abgeſchnittenes Stück, ſkrogek, zřezek, m. Stück aus einer Rede, kus, částka řeči, ein Stück Brod, kus, m. ſauſto, n. ſkywa, ſkywka chleba, f. ein Stück Fleiſch, Käſe, Holz, Land, Tuch, kus maſa, ſeyra, dřewa, země, ſukna, voll Stücke, kuſnatý, částečný, částkowitý, Stück Wild, kus zwěřiny, Stück Münze, Geldſtück, penjz, m. in einigen Dingen oder Waaren, ein Klumpen, Haufen, von gewiſſer Größe oder Schwere, kus, ein Stück Weges, kus ceſty, großes Geſchütz, dělo, n. kus, m. mit Stücken ſchießen, z kuſů, z děl ſtřjleti, Stück des Verhaltens, Verfahrens, kus, große Stücke auf einen halten, mnoho o někom držeti, in keinem Stücke, nikoliwěk, in dieſem Stücke, w těch wěcech, in einem Stücke weg, w gednom kuſe, pořád, do řjzu, einen in Stücke zerhauen, zerſchneiden ꝛc. někoho w kuſy, na kuſy rozſekati, zřezati, rozřezati ꝛc. ein Stück Brods haben, mjti kus chleba, Stück Schauſpiel,

ſpiel, Muſik, kus, Stück Buches, Schriftſtellers, kus.

Stückchen, Stücklein, n. kausek, kausýček, m. částka, částička, f. in kleine Stückchen, na malý, maličký, na drobný kausky.

Stücken, stückeln, částkowati, w kusy, w částky děliti, rozděliti, částky dělati, 2) flicken, naſtawowati, látati, zlátati.

Stückgieſſer, m. litec děl, m.

Stückknecht, m. pacholek od děla, od kusu, m.

Stückkugel, f. kaule z děla, z kusu, f.

Stückweis, adv. von Stück zu Stück, po kusých, po kusu, kus po kusu, částečně.

Studiren, ſſtudowati, včiti ſe.

Studirſtube, f. ſwětnice, ſwětnička k včenj, f.

Stufe, f. Stuffe, Staffel, ſtupeň, m. mit Stuffen, ſtupňowý, Stufe in Bergwerken, ein Stück ausgehauener, erzreicher Erde, kus rudy, m.

Stufenjahr, n. rok nebezpečný, m.

Stufenweiſe, adv. po ſtupnjch, ſtupně.

Stuhl, Stul, m. ſtolice, f. zu Stuhl gehen, gjti na ſtolicy, Stuhl zum Stampfe, Thron, ſtolec, m. ſtolice, f. (mageſtát, m.)

Stühlchen, n. ſtolička, f.

Stuhlgang, m. ſtolice, f.

Stuhlſucht, f. tuhawka, f. zaſtawenj, zarwrzenj ſtolice, n.

Stuhlzapfen, m. čjpek pro ſtolicy, m.

Stuhlzwang, m. nucenj, n.

Stülpe, f. des Hutes, ſtřecha, f. ohyb klobauku, m.

Stumm, němý, ein Stummer, němec, njma, m. ſtumm werden, oněměti, němým býti, er ward ſtumm, oněměl.

Stummel, m. ſſoſſolka, f.

Stummeln, okleſtiti, ořezati, kuſe dělati, vdělati.

Stummheit, f. němota, f. damit geſchlagen, němotau, na gazyk poražený.

Stümper, m. hyzdič, kazyč, kazýlek, mrzácký řemeſlnjk, mrzák w řemeſle, kazyl, wereſſnjk, kazyſwět, hudlař, m.

Stümperey, f. odránka, f. djlo zbauchané, zhyzděné, mrzácké, mrzáctwj, n. wereš, m.

Stümperhaft, mrzácký, wereſſnický.

Stümpern, zhyzditi, hyzditi, hudlowati, zhudlowati.

Stumpf, tupý, ſtumpfes Meſſer, tupý nůž, m. ſtumpfer Kopf, tupá hlawa, palice, f. tupec, hlupec, newrtipa, m. ſtumpf machen, ſtumpfen, ſtümpfen, tupiti, ztupiti, tupým wdělati, ſeyn, werden, tupnauti, tupěti, ztupěti, zhlupěti, tupým býti, ſtumpf geworden er, ztupělý, zhlupělý, ſtumpf, verkürzt, kuſý.

Stumpfheit, f. tupoſt, ztupěloſt, f.

Stunde, f. hodina, f. halbe, půl hodiny, in einer Stunde, za hodinu, zur Stunde, w hodinu, in die Stunde kommen, do ſſkoly na včenj přicházeti, choditi, es iſt Stunde, geſt ſſkola, včenj, gſau ſſkoly, zur nächtlichen Stunde, při nočnj hodině, chwjli, von Stunde an eine Magd ausſagen, od hodiny, na hodinu wypowěděti děwečku, keine fröhliche Stunde haben, nemjti weſſelé chwjle, hodiny, zu allen Stunden, alle Stunden, w każdau hodinu, chwjli, w każdý čas, po każdý, zu rechter, gelegener Stunde, w prawý, přjležitý čas, w prawau chwjli, eine Stunde lang, celau hodinu, zur unglücklichen Stunde gebohren, w neſſtaſtnau hodinu narozený.

Stundenrufer, m. wywolawač hodin, hlásný, m.

Stundenuhr, f. hodiny, f. plur.

Stundenzeiger, m. ručička, f. ukazowatel hodin, m.

Stündig, Stunden lang, celé hodiny, na hodiny dlauho.

Stündlein, n. hodinka, f.

Stündlich, każdohodině, w każdau hodinu, chwjli, każdau hodinu, chwjli.

Stupel, m. mrwa, f.

Sturm, m. des Windes, bauře, bauřka wětru, f. chumel, m. zbauřenj wětru, n. der Wind ſelbſt, bauře, f. Sturm auf der See, bauře na moři, f. wlnobitj, n. chumel mořſký,

m.

m. es kam, es entſtand ein Sturm, ztrhla ſe bauře, zbauřil ſe wjtr, 2) Sturm der Belagerer im Kriegsweſen, pohrom, m. pohroma, f. hřmot, vtok, wpád, (ſſturm,) m. zteknutj, zlezenj, n. Sturm laufen, k autoku, k ſſturmu hnáti, pohrom, hřmot, vtok činiti, einen Sturm auf die Stadt wagen, machen, včiniti pohrom, hřmot, vtok na měſto, zteknauti, ztecy měſto, den Sturm abſchlagen, odolati vtoku, hřmotu, pohromu nepřátelſkému, autok zpět hnáti, odehnati, rúzno hnáti, Sturm läuten, Sturm ſchlagen, mit der Glocke bey Feuers- oder Waſſersnoth, oder anderer Gefahr, vdeřiti, bjti, ſſturmowati na zwon, Sturm im Hauſe, Zank, Streit, powyk, m.

Sturmbock, m. kozljk, m.

Sturmdach, n. ſtřecha z pawez, f.

Stürmen, wie der Wind, bauřiti, wie die Belagerer im Kriege, řititi ſe, ztecy, zteknauti, zlezti, wpádem, vtokem, pohromem, ſſturmem dobyti, wzýti, pohrom, vtok, wpád včiniti, vdělati, vdeřiti, ſſturmowati, ſtürmen, wenn Feuer iſt, bjti na zwon, hřjmati, ſſturmowati, ſie ſtürmten das Schloß, ztekli hrad, vdeřili na hrad, auf einen los, ein, hinzuſtürmen, dotjrati, dorážeti, wřititi ſe, vdeřiti, obořiti ſe na někoho, lermen, ſchmälen, bauřiti, hromowati, auf ſeine Geſundheit losſtürmen, na zdrawj dorážeti.

Stürmer, m. buřič, (buryán,) m.

Sturmglocke, f. zwon buřičý, m.

Sturmhacken, m. ſſlamhák, m.

Sturmhaube, f. kapaljn, hemeljn, m. přilbice, lebka; f.

Stürmiſch, bauřliwý, pohromný, ſtürmiſche Worte, ſlowa pohromná, n. plur.

Stürmiſch, adv. bauřliwě, pohromně.

Sturmleiter, f. řebřjk k ſſturmu, k autoku, m.

Sturmwetter, n. Sturm, vind, bauřliwý, ſaukawý wjtr, m. bauře, bauřka wětrů, f.

Sturmzeug, n. nástroge bořičý, k dobýwánj, m. plur.

Sturz, m. Fall, pád, m. obořenj, n. obořenina, ſutina, f. moral. zhauba, ſkáza, f. pád, m. thun, ſ. Stürzen.

Stürze, f. odjwka, přikrýwka, f. přikrýwadlo, n. poklička, f. wjčko, wjko, n.

Stürzen, act. ſwrcy, ſwrhnauti, přewrcy, překotiti, zwrátiti, zřjtiti, pořjtiti, herunter einen, ſwrcy, zſtrčiti po hlawě, ſrazyti, ſtrčiti dolů, ſhoditi dolů po hlawě, ſich ſelbſt, po hlawě ſe ſwrcy, wrcy, ſich ins Meer, do moře ſe wrhnauti, einen bey Hofe, ſwrcy někoho. zlámati hlawu někomu při dwoře, einen Ertrunkenen, přewrcy, překotiti, zwrátiti, neut. herunterſtürzen, ſpadnauti, ſwrcy ſe, ſwaliti ſe, zřjtiti ſe dolů po hlawě, ſtürzen mit dem Pferde, ſpadnauti s koně, zwrátiti ſe, hinein, hereinſtürzen, wřjtiti ſe, wrazyti ſe, ſich in die Gefahr, Unglück, Verderben, Jrthum, w nebezpečenſtwj ſe dáti, puſtiti, w neſſtěſtj, w zahynutj, w blud ſe vwrcy, wrcy, vpadnauti, einen in Gefahr, Unglück, Schande ſtürzen, w nebezpečenſtwj, w neſſtěſtj někoho vweſti, hanbu na někoho vweſti, w hanbu vweſti, ſich, w hanbu atc. ſe vweſti, ſich in das Schwerdt, na meč ſe wrazyti, na meč padnauti, über einen herſtürzen, waliti, řititi ſe na někoho, ſtürzen die Gläſer, wywážiti, wytenčiti, wychlaſtnauti ſklenice, ins Verderben, vpadnauti w zhaubu, einen, w zhaubu vweſti, ſich ins Feuer, Meer, vwrcy ſe, wrcy ſe w oheň do ohně, w moře, do moře.

Stürzſchaufel, f. wěgice, wěgička, f.

Sturte, f. kobyla, klisna, herka, ſſkápa, f.

Stuttenmeiſter, m. kobylář, kobyláč, miſtr, zpráwce klisen, m.

Stutz, m. kurze Flinte, ſſtuc, m. ručnice krátká, f.

Stutz, Stützigkeit, f. ſtutziges Weſen, vpor, m. vrputnoſt, zarputiloſt, f.

Stutzármel, m. Handmuff, ſ. Stutzel; Stützc,

Stüze, f. podpora, tyč, f. des Alters, Hauſes, podpora ſtaroſti, domu, f.
Stuzel, m. rukáwce, rukáwec, m.
Stüzen, podpjrati, podporowati, podepřjti, ſich ſtüzen, einen Baum, Weinſtock, podpjrati, tyčiti, ſich ſtüzen auf einen, auf etwas, podpjrati, podepřjti ſe na někoho, o přjti, opjrati ſe o někoho, o něco, ſich auf einen Stock, na hůl zpoléhnauti, zpodepřjti ſe, o hůl ſe opřjti.
Stuzen, ſtuzig ſeyn, werden, inne halten, trnauti, vſtrnauti, über etwas, wrtěti ſe, děſyti ſe čeho, vſtrnauti nad něčjm, hlawau wrtěti, ſie ſtuzten darüber, wrtěli ſe, vſtrnuli, hlawau wrtěli, 2) wie ein Widder ſtuzen, trkati, poráżeti, 3) ſtuzen in Kleidern, nadjrati ſe, rozdjrati ſe, faukati ſobě w ſſatech, w ſſactwu, 4) verſtümmeln, klestiti, oklestiti, oſtřjhati, oholiti, oben am Kopfe, přiholiti.
Stuzer, m. gonáček, ginoch, ginoſſec křepký, křepčjk, ſſwihák, m.
Stuzerhaft, gonácký, ſſwihácký.
Stuzertracht, f. gonácký, ſſwihácký oděw, m.
Stuzig, vſtrnulý, ſeyn, werden, trnauti, ztrnauti, vſtrnauti, ſ. Stuzen; wie ein Pferd ſtuzig, bugný, werden, plaſſiti ſe, zplaſſiti ſe, das Pferd wird ſtuzig, kůň ſe plaſſi, geſt bugný, machen, plaſſiti, zplaſſiti koně.
Stuzperücke, f. kuſá wlaſenka, paruka, f.
Stüzung, f. podpora, f. zpodepřenj, n.
Styl, Stil, m. ſ. Schreibart.
Suchen, hledati, überall zuſamm, herum, mit Fleiße, přehledáwati, Gelegenheit ſuchen, hledati ſwau přjležitoſt, přjležitoſti ſwé hleděti, ſuchen etwas zu thun, zu bekommen, ꝛc. ſich bemühen, hledati, hleděti, etwas wo zu ſuchen haben, mjti někde co pohledáwati, k pohledáwánj. Hilfe ſuchen, hledati pomocy, ſuchen jemanden umzubringen, aus dem Wege zu räumen, hledati, hleděti někoho bezžiwotj, bezhrobj.
Suchen, das, hledánj, n.
Sucher, m. Wundeiſen, dlabátko, n.
Suchung, ſ. Suchen, das.
Süd, m. Mittag, poledne, n. polednj wjtr, m.
Sudeley, f. ſſmařenj, napljhánj, kálenj, n.
Sudelhaft, unſauber, ſſpinawý, vmauněný, čmalikowatý, zprzniłý, zprzněný, vkálený.
Sudelkoch, m. kuchtič, kopric, kuchtjk wogenſký, m.
Sudeln, przniti, ſſmařiti, čmalikowati, ſſpiniti, napljhati, kálrti, etwas ins Buch, napljhati, naſſmařiti, načmalikowati do knihy.
Sudelpapier, n. papjr ſſpinawý, na obálku, m.
Sudler, m. čmalil, m.
Südlich, polednj.
Südoſt, m. wýchodnj wjtr, m.
Südoſtwind, m. wjtr mezy wýchodem a polednem, m.
Südpol, Südangel, m. vhel polednj, m.
Südweſt, m. wjtr polednj, m.
Südweſtwind, idem.
Südwind, m. polednj wjtr, wjtr od poledne, m.
Suite, ſ. Gefolge, 2) die Reihe, Folge, poſlaupnoſt, f.
Sülze, f. huſpenina, gjcha ſtydla, f.
Summariſch, ſummownj, krátký, ſummariſcher Begriff, kurzer Begriff, Inbegriff, Auszug, ſummownj, krátké obſaženj, n obſah, ſuňownjk, m.
Summe, f. ſumma, celina, f. in der Summe, ſummau, krátce, w gedné ſummě.
Summen, ſyčeti, bzýti, bručeti, in den Ohren, znjti, hučeti, ſyčeti.
Summen, das, ſyčenj, bzenj, bručenj, n. in den Ohren, znění, hučenj, ſyčenj, n.
Summend, bzywý.
Summiren, ſummowati.
Summiren, das, ſummowánj, n.
Sumpf, m. bahno, bahniſtě, temeniſtě, močidlo, n. lauže, f.
Sumpficht, bahnitý, temeniſtný.
Sund, m. zátoka mořſká, klauza, f.
Sünde, f. hřjch, m. eine Sünde begehen, hřjch ſpáchati, hřjchu ſe dopuſtiti, dočiniti, wieder in Sün-

den

den fallen, zaſe padati, vpadnauti, ſe dáti w předeſſlé hřichy.
Sünder, m. hřſſnjk, m. 2) ein armer Sünder, vbožec, nebožec, m. nebožátko, vbožátko, n. vor Gott, vbohý, nebohý hřſſnjk, m.
Sünderinn, f. hřſſnice, f.
Sündfluth, f. potopa, powodeň, f.
Sündhaft, hřſſný.
Sündhaft, adv. hřſſně.
Sündigen, hřeſſiti, zhřeſſiti, prohřeſſiti, přečiniti, pročiniti.
Sündlich, hřſſný.
Sündlich, adv. hřſſně.
Sündlichkeit, f. hřſſnoſt, f.
Sündopfer, n. obětnj ſmjřenj, očiſſtěnj, n.
Süppchen, n. poljwčička, gjſſka, f.
Suppe, f. poljwka, poléwka, f. preſdljk, žuffeň, m. gjcha, f.
Suppenfreund, m. poljwkář, milownjk poljwky, m.
Suppicht, poljwečný, predlikowatý.
Suſannenbruder, m. zuzanjk, m.
Süß, ſladký, etwas ſüß, násladký, zaſládlý, ſehr ſüß, welmi ſladký, přeſladký, ſladičký, ſladaučký, ſüß machen, ſladiti, oſladiti, ſüß werden, ſladnauti, ſüße Worte, lahodná ſlowa, n. plur.
Süßholz, n. ſladké dřewo, rywj, n. lykořice, f.
Süßigkeit, f. ſladkoſt, f.
Süßklingend, ſladkozwučný, ſladce zněgjcý.
Süßlich, zaſládlý, ſladičký.
Süßlich, adv. zaſládle, ſladičce.
Süßmund, m. ſladkomluwný, ſladkomluwec, medomluwný, m.
Sylbe, f. zřek ſlowa, m. ſlowka, ſylaba, f. das eine Sylbe hat, gednoſlowkowitý, das 2 hat, dwauſlowkowitý.
Sylbenmaaß, n. gakotnoſt ſlowek, f.
Syrup, m. ſyrop, m.

T.

Taback, m. tabák, chřipoprášek, m.
Tabackhändler, m. tabáčnjk, m.
Tabackhändlerinn, f. tabáčnice, f.
Tabacksbruder, m. tabáčnjk, m.
Tabacksdoſe, f. puſſka, pikſla na tabák, tabačnice, f.
Tabackspfeife, f. fagfka, cucka na tabák, f.
Tabelle, f. dſka, f.
Tablet, n. Tiſchchen, ſtolek, m.
Tabletten, f. plur. dſky, f. plur.
Tackeln, ein Schiff, lod wyprawiti, ozbrogiti, zbrogiti.
Tadel, m. auhona, wada, f. porok, m. Tadel, das Tadeln, hana, f. wčrhánj, n. niemand iſt ohne Tadel, žádný nenj bez auhony, bez wady, bez poroku, Tadel verdienen, býti hoden hany, zaſlauženi hanu, der ihn verdient, ſ. Tadelnswerth, oder tadelhaft.
Tadelhaft, auhonný, minitedlný, zábawný.
Tadeln, haněti, hyzditi, tupiti, wtrhati, zhaněti, wyhaněti, láti.
Tadelnswerth, würdig, hany, haněnj, lánj hodný, ſ. Tadelhaft.
Tadelſucht, f. hánliwoſt, hánčliwoſt, f.
Tadelſüchtig, hánliwý, hánčliwý.
Tadler, m. hánce, wtrhálek, hanec, hanic, m.
Tadelung, f. haněnj, tupenj, lánj, n. ſ. Tadel.
Tafel, f. dcka, dſka, tabule, f. 2) Tiſch, tabule, f. ſtůl, m. an der königlichen Tafel ſpeiſen, při králowſké tabuli, při králowſkém ſtole gjſti, s králem ſtolowati, ſtoliti.
Täfelchen, n. deſſtička, tabulka, f. zum Schreiben mit Blättern, tabulky, pſacý tabulky, deſſtky, f. pl. Täfelchen Chokolade, táflička, f.
Tafeldecker, m. ſtolnjk, ſtrogič na ſtůl, ſtolokryč, přikrýwač na ſtůl, m.
Tafeldiener, m. ſlaužjcý k ſtolu, m.
Tafelgemach, n. wečeřadlo, n.
Tafelgeſchirr, n. nácenj ſtolowé, ſtolnj, n.
Tafelmuſik, f. hudba při ſtole, tabuli, ſtolnj hudba, f.
Täfeln, prkny dlážiti, pokládati, obkládati, prkna na falc ſázeti.
Tafeln, bey der Tafel ſitzen, ſtolowati, ſtoliti.
Tafelſtube, f. ſtolnj ſwětnice, f.

Ta-

Tafeltuch, ſ. Tiſchtuch.
Tafelwerk, n. prkená dlazba, dlážka, f. prkené, prkny podlaženj, n.
Tafelzimmer, n. giſtba, f. wečeřadlo, n.
Taffet, m. dykyta, f.
Tag, m. den, m. bey Tage, we dne, za dne, Tages vorher, den před tjm, des andern Tages, den andern Tag, am andern Tage, druhý den, na druhý den, druhého dne, von Tage zu Tage, Tag vor Tag, den odedne, den po dni, den gako den, Tag werden, dnjti ſe, rozednjwati ſe, ſwjtati, es wird Tag, dnj ſe, rozednjwá ſe, ſwjtá, bude den, den ſe bjlý wkazuge, voriges Tages, před tjm dnem, alle Tage, každěho dne, každý den, na každý den, am Tage, za dne, es iſt am Tage, geſt to na ſwětle, geſt to zgewné, na gewě geſt, etwas an den Tag geben, wydati, dáti na gewo, na ſwětlo, kommen, přigjti, wygjti na ſwětlo, na gewo, bringen, wyneſti na ſwětlo, na gewo, wie viel, wie hoch iſt es am Tage? dalekoli geſt den? den Tag hernach, ten den po tom, na to, bey Tage, we dne, bey Tage und bey Nacht, Tag und Nacht, we dne w nocy, we dne a, y w nocy, dnem a, y nocý, der jüngſte Tag, den neypoſledněgſſj, den ſaudný, ſaudu, am jüngſten Tage, w den neypoſledněgſſj, na poſlednj den ſaudu, w den ſaudný, poſlednj, bey Tage, za dne, bey hellichtem, hellem, lichten Tage, w bjledni, bjledně, za ſwětla, noch bey Tage, geſſtě za dne, mit dem Tage, s dnem, heute zu Tage, těchto, nynějſſjch dnů, za těchto, za nynějſſjch dnů, in den Tag hinein leben, reden, proſtopaſſně žiwu býti, mluwiti, eheſter Tage, nächſten Tages, co neydřjw, meine Tage nicht, nikdy, hat man ſeine Tage gehört, ſlyſſelli kdo kdy, am morgigen, am künftigen Tage, zeytřegſſjho, budaucýho dne, w zeytřegſſj, w budaucý den, na den zeytřegſſj, budaucý, den Tag beſtimmen, ſetzen, ernennen, rok położiti, ſročiti, den gmenowati, wložiti, dieſer Tage geſchah es, ten teyden, w tyto dni, tyto dni ſe to ſtalo, das einen Tag währet, gednodenny, zwey, drey, vier, fünf Tage lang, po dwa, tři, čtyry, pět dni, heutiger Tag, dneſſek, m. bis heutigen Tag, po dnes, po dneſſnj den.
Tagarbeit, f. práce dennj, f. djlo dennj, n. aukol, m.
Tagarbeiter, m. nádennjk, dennj dělnjk, ze mzdy dělnjk, pracownjk, m.
Tagblatt, n. dennopis, m.
Tagbuch, n. dennj kniha, f. kažodennjčko, n. dennjk, m.
Tagen, Tag werden, dnjti ſe, rozednjwati ſe, ſwjtati, zabřeſkowati ſe, rozbřeſkowati ſe, 2) ſ. Tändeln, Narrenpoſſentreiben.
Tägig, dennj, drey, viertägig, tři, čtwrtodennj, zehntägig, deſytidennj.
Tagleiſtung, f. sněm, m.
Täglich, dennj täglides Brod, im Vaterunſer, chléb wezdegſſj, m.
Täglich, adv. denně.
Taglicht, n. ſwětlo dnowé, n. ſwětloſt dnowá, f. ans Taglicht kommen, přigjti, wygjti na ſwětlo, ans Taglicht bringen, na ſwětlo wyneſti.
Taglohn, m. mzda, f. dennj plat, m. dennj mzda, f. plat na den, m. um Taglohn, ze mzdy.
Taglöhner, m. nádennjk, nágemný dělnjk, robotnjk, robotjř, ze mzdy pracownjk, dělnjk, nádennj člowěk, m.
Taglöhnerey, f. nádenictwj, n.
Taglöhnerinn, f. nádennice, f.
Tagreiſe, f ceſta gednoho dne, dennj, f. den ceſty, m.
Tagſatzung, f. ſgezd, m.
Tagskoſt, f. nádennj potrawa, f.
Tagſtern, m. zwjřednice, dennice, f.
Tag u. Nacht, ein Kraut, f. dennjček, m.
Tag und Nachtgleiche, rownodennoſt, f.
Tagvogel, m. Schmetterling, motyl, m.
Tagwerk, n. aukol, m. dennj práce, f. djlo, n.
Tagwerker, ſ. Taglöhner.

Tagzeit, f. čas denny, m. hodiňky kněžské, f. plur.

Tagzettel, m. list obsýlacý, puhonči, puhon, m.

Talerey, f. Narrenpoſſen.

Talk, m. od. Talg, Talch, log, poſwět, m. aus Talge, logowatý logowý, Talk, provinc. albern, nicht recht geſcheid, ungeſchickt, unverſtändig, hlupák, hňup, laula, traup, m. Katzenſilber, dracaun, m. kočičj stříbro, n.

Talkicht, od. talgicht, voll Talges, logowatý, aus Talk, logowý, prov. al. talig, taliſch, tálisch, beſſ. ungeſchickt, unverſtändig, hlaupý.

Talkig, od. talgig, voll Talges, logowatý, logowý.

Talklicht, od. Talglicht, n. logowá ſwjčka, f.

Tálmann, Tálmatz, m. frasſkář, ſſaſſkář, tintěrkář, m.

Tand, m. čač, tintěrka, hříčka, f.

Tándeley, f. Zaúdern, wáhawoſt, laudawoſt, f. laudánj, n. Spiel, tintěrkowánj, laſſkowánj, darečkowánj, n. tintěrky, darečky, ſſibřjnky, f. plur. Kleinigkeit, lautka, hračka, hříčka, titěrka, f.

Tándelhaft, zauderhaft, laudawý, meſſkawý, wáhawý, ſpielend, tintěrný.

Tándelhaft, adv. zauderhaft, laudawě, meſſkawě, wáhawě, ſpielend, tintěrně.

Tándelhaftigkeit, ſ. Tándeley.

Tándelmarkt, m. tarmark, trh weteſſnj, m.

Tándeln, zaudern, laudati ſe, meſſkati, wáhati, ſpielen, tintěrkowati, laſſkowati, darečkowati, tándle nicht ſo lange, nelaudeg ſe, nepipleg ſe, nemeſſkeg tak dlauho.

Tándeln, das, ſ. Tándeley.

Tándler, m. laudač, wáhač, meſſkač, m. Spieler, tintěrkář, darečkář, ſſaſſkář, m. 2) provinc. der mit alten oder gebrauchten Sachen handelt, weteſſnjk, tarmarečnjk, m.

Tándlerinn, f. weteſſnice, tarmarečnice, f.

Tannapfel, ſ. Tannzapfe.

Tanne, f. gedle, f. rothe, ſmrk, m. von Tannen, gedlowý.

Tannenbaum, m. gedlowý ſtrom, m. gedle, f.

Tannenholz, n. gedlowé dřewo, n. viel, dřjwj, n.

Tannenwald, m. bor, borowý les, m.

Tannzapfe, m. borowá ſſiſſka, f.

Tanz, m. ſkoky, m. plur. ſkákánj, poſkakowánj, n. tanec, m. ihn führen, kanec weſti, das wird mir ein ſchöner Tanz werden, nun wird der Tanz angehen, to budau pěkné ranty, pěkná honba, nahánka, teď ſe začnau ranty, ſe začne honba, nahánka.

Tanzbár, m. nedwěd, m.

Tanzboden, m. mjſto tanečné, n. ſál, m.

Tánzchen, Tánzlein, n. taneček, m.

Tanzen, poſkakowati, kolem ſkákati, laſſkowati, tancowati, ſkoky prowoditi, herum, kolem ſkákati, obſkakowati, auf dem Seile, na, po prowaze ſkákati, nach jemandes Pfeife tanzen, podlé kotrby něčj ſkákati.

Tanzen, das, ſkákánj, poſkakowánj, tancowánj, ſkokú prowozenj, laſſkowánj, n. ſkoky, m. plur.

Tánzer, m. skočec, skotág, tanečnjk, m.

Tánzerinn, f. skočkyně, skotačka, tanečnice, f.

Tánzerlich, skočný, tanečnj.

Tánzerlich, adv. skočně, tanečně.

Tanzkunſt, f. wměnj skočné, tanečnj, n.

Tanzlied, n. pjſeň skočná, tanečnj, f.

Tanzmeiſter, m. mjſtr tanečnj, skočný, tance, skokú, včitel w tancy, m.

Tanzſaal, m. ſýně, f. ſál k tancy, pro tanec, m. jýn, f. ſál tanečnj, m.

Tanzſchuhe, m. plur. střewjce tanečnj, k tancy, m. plur.

Tanzſchule, f. ſkola tanečnj, f.

Tapet, n. die Tapete, Tapeterey, čalaun, koberec, m. ſ. Teppich; 2) auf Tapet bringen, kommen, wygeti, wytaſyti ſe s něčjm, propowěděti, wyneſti něco, začjti o něcem, s něčjm.

Tapete, f. čalaun, koberec, m. zum Aufbreiten, koberec, m. zum Aufhängen, čalaun, koberec, m. ſ. Tapet.

Tapetenhändler, m. koberečnjk, m.

Tapetenmacher, m. Wirker, koberců, čalaunů strúgce, tkadlec, koberečnjk, m.

Tapetenzimmer, n. pokog kobercowý, čalauny, kobercy postřený, obestřený, m.

Tapezerey, f. čalauny, koberce, m. pl.

Tapeziren, kobercy, čalauny postjrati, obstjrati, přistjrati.

Tapezierer, m. koberečnjk, koberců, čalaunů strúgce, tkadlec kobercú, m.

Tapfer, vdatný, statečný, zmužilý, sehr tapfer, převdatný, přestatečný, přezmužilý.

Tapfer, adv. vdatně, statečně, zmužile, sich tapfer halten, vdatně, statečně, zmužile sobě počjnati, sobě westi, se chowati, držeti, tapfer essen, dokonale, notně gjsti, sehr tapfer, převdatně, přezmužile, přestatečně.

Tapferkeit, f. vdatnost, f. vdatenstwj, n. statečnost, zmužilost, f.

Tappe, f. dlaň, hrst w ruce, f. b) důlek ze spod nohy, m.

Tappen, im Finstern, blauditi potmě, makati potmě.

Tartane, f. člun, m.

Tartofeln, m. plur. zemské smrže, kozácy, tartosle, f. plur.

Tartsche, f. Schild, terč, m.

Tasche, f. měssec, tlumok, wák, m. tasska, tobolka, tobolice, tobola, f. Tasche des Rockes, kapsa, f.

Taschelkraut, n. pastussj tobolka, f.

Taschenfeger, m. měssečnjk, tasskář, m.

Taschengeld, n. penjze na cestu, do kapsy, m. plur.

Taschenkalender, m. kapesnj, kapsecý kalendář, m.

Taschenkraut, n. kokosska, f. (bylina)

Taschenmesser, n. nožeyček do kapsy, kapsecý, klepacý, zawjracý zawirák, m. (kudla, f.)

Taschenspieler, m. hráč z tobolky, mamič, mámitel, m.

Taschenspielerey, f. mámenj, mamictwj, hranj z tobolky, mámidlo, n.

Taschenspielerisch, mamický, handelu, zrak mámiti.

Taschenspielerzeug, n. wěcy mamické, f. plur.

Taschenuhr, f. hodinky kapsecý, do kapsy, f. plur.

Tasse, f. čjsse, f. ssál, m.

Tassner, m. měssečnjk, tobolečnjk, wačkář, m.

Tasten, etwas, dotýkati se, dotknauti se něčeho, omakati, makati, hmatati na něco.

Tatze, f. dlapa, f. zpar, m. eines Bären, noha nedwědj, f.

Tau, n. lano, n. prowaz ssjsowý, plawecký, m.

Taub, hluchý, bezsluchý, etwas, ein wenig, náhluchý, přjhluchý, hlaussek, m. taub machen, hlussiti, ohlussiti, taub werden, hluchnauti, ohluchnauti, man möchte taub werden, ohluchlby člowěk, tauben Ohren predigen, w mleyně hausti, taube Nuß, prázdný, ničemný ořech, m.

Täubchen, n. holaubek, m. holaubě, holaubátko, n. weibl. holubička, holubice, f.

Taube, f. holub, m. die Tauben betreffend, holubj.

Taubenfächer, n. plur. holubj schrány, f. plur.

Taubenhaus, n. holubinec, holubnjk, m, holubj báně, komora, baňka holubj, komůrka, báň, f.

Taubenmarkt, m. der Ort, holubj trzjssě, trhowissě, n. die Zeit, holubj trh, trh na holuby, m.

Taubenmist, m. holubj trus, m.

Taubennest, n. holubj hnjzdo, n. holubj baňka, f. kotec holubj, na holuby, m.

Taubenschlag, m. holubinec, holubnjk, m. holubj báně, f.

Taubenvoigt, Taubenwärter, m. holubář, m.

Tauber, Tauberich, m. holub, m.

Taubheit, f. hluchota, hluchost, f. damit geschlagen, hluchotau porazený.

Taubsucht, f. ssílenost, f. smyslem pominutj, rozumu potracenj, ztřessténj, n.

Taubwurm, m. pšý červjk, m.

Tauchäute, f. wodnj kachna, f.

Tauchen, etwas, topiti, potopiti, potá-

pěti, pohřjžiti, máčeti, smáčeti, ſelbſt unter das Waſſer, topiti ſe, potopiti ſe, pohřjžiti ſe.

Taucher, m. Vogel, křehař, m. kačice, f. rohář, m. Perſon, plowač, m.

Taufbad, n. kaupel nowého rozenj, f.

Taufe, f. křeſt, m. auch křtiny, f. plur. aus der Taufe hebeu, zur Taufe halten, na rukách držeti.

Taufen, křtjti, pokřtjti, okřtjti.

Täufer, m. křtitel, m.

Taufhandlung, f. křeſt, m.

Taufmahl, n. křtiny, f. plur. křeſtné hody, m. plur.

Taufname, m. křticý, křeſtné gméno, n.

Taufpathe, m. kmotr, rukogmě na křtu, m.

Taufſchein, m. křticý liſt, m.

Taufſtein, m. křtitedlnice, f.

Taufſtag, m. den křtu, m. křtinky, křtiny, f. plur.

Taufwaſſer, n. křticý woda, f.

Taufzeug, n. křticý plena, f.

Taufzeuge, m. ſwědek při křtu, křeſtný, m.

Taufzeugniß, ſ. Taufſchein.

Taugen, recht ſeyn, nützlich ſeyn, hoditi ſe, býti k čemu, ſchopným býti, býti k potřebě, es tauget nichts, nenj k ničemu, nenj k žádné potřebě, nehodj ſe, geſt nanic, wozu ſoll es taugen? k čemu, nač to má býti, má ſe hoditi? er tauget zu nichts, on nenj k ničemu ſchopný, on ſe k ničemu nemůž hoditi, ein Wein, der nichts tauget, podčepky, m. pl. náklonek, m.

Taugenichts, m. ničemnjk, daremnjk, dareba, m.

Tauglich, ſchopný, způſobný, zu etwas, k něčemu způſobný, ſchopný, ſeyn, ſ. Taugen.

Tauglichkeit, f. ſchopnoſt, způſobnoſt, způſobiloſt, f.

Taumel, m. potácenj, motánj, n. Schwindel, kolácenj, n. Betäubung, omámenj, wytrženi, n. Taumel der Freude, wytrženi radoſtné, n. im Taumel der Freude ſeyn, býti v wytrženi radoſtném, wytrženu, omámenu radoſtj býti.

Taumeln, potáceti ſe, motati ſe.

Taumelnd, motawý, kleſawý.

Taumlicht, motawý.

Tauſch, m. směna, měna, proměna; f. freymark, m. einen Tauſch machen, treffen, eingehen, směnu děłati, činiti, směniti, freymarčiti.

Tauſchen, mit etwas, směniti, měniti, proměniti, wyměniti, freymarčiti, profreymarčiti něco, ich mag nicht mit ihm tauſchen, nechcy s njm směniti, nechcy děłati s njm směnu.

Täuſchen, mámiti, ſſáliti.

Täuſcher, m. mámitel, ſſálitel, mámil, mamič, ſſálič, m.

Täuſcherey, Täuſchung, f. mámenj, ſſálenj, n. ſſalba, f. mamidło, n.

Tauſend, tiſýc, vier tauſend Mann, čtyry tiſýce mužů, ſechs, ſſeſt tiſýc mužů, zu tauſenden, po tiſýcých, potz tauſend! y na tiſýce ſáfra! tauſend Dank! děkugi na ſto tiſýckrát.

Tauſend, das, tiſýc, m.

Tauſendblatt, n. řebříček, m.

Tauſende, der, tiſýcý, tiſýcný.

Tauſendfach, tiſýcnáſobný, tiſýcerý, tauſendfacher Dank, tiſýcnáſobné djky, m. plur.

Tauſendfältig, ſ. Tauſendfach.

Tauſendgüldenkraut, n. zemežluč menſſj, f.

Tauſendjährig, tiſýcletý.

Tauſendkünſtler, m. arcyřemeſlnjk, m.

Tauſendmahl, tauſendmal, tiſýckrát.

Tauſendpfündig, tiſýcliberný.

Tauſendſchönchen, n. kwět miloſti, m.

Tauſend Schritte, m. plur. tiſýc kroků, kročegů.

Tauſendſte, tiſýcý.

Tax, f. weyſada, taxa, f.

Taxbaum, m. tiſowý ſtrom, tis, m.

Teich, m. rybnjk, m. dazu gehörig, rybničný.

Teichdamm, m. hráz, f.

Teichfiſch, m. rybničná ryba, f.

Teichgraber, Teichknecht, m. rybnikář, m,

Teichgras, n. rybničná, luzny ráſa, f.

Teig, m. těſto, n.

Teig, faulicht, nahnilý, pleſniwý, werden, hnjti, pleſniwěti, teigte Birn, hnilička, f.

Teller,

Teller, m talíř, m.
Tellerlecker, m. polizáček, pochlebnjček, ſatkář, náchlebnjček, náchlebnjk, břichopáſek, řitopáſek, m.
Tellerleckerinn, f. polizačka, pochlebnice, ſatkářka, náchlebnice, f.
Tellertüchlein, n. ſſátek na talíř, talířowý, vbrauſek, m.
Tempel, m. chrám, koſtel, m.
Tempelherr, m. templář, m.
Temperament, n. přirozená powaha, f.
Temperamentsfehler, m. chyba přirozené powahy, f.
Tenne, f. mlat, m. humno, n.
Teppich, m. koberec, čalaun, m.
Teppichmacher, m. koberečnjk, koberců ſtrůgce, m.
Teppichmacherinn, f. koberečnice, f.
Teppichwirker, m. tkadlec čalaunů, koberců, m.
Terpentin, m. terpetyn, m. pryſkyřice dřjnowá, f.
Terpentinbaum, m. terpetýnowý ſtrom, m.
Teſtament, n. letzter Wille, kſſaft, m. pořjzenj oſtatků, n. ein Teſtament machen, kſſaft dělati, kſſaſtowati, pořjzenj včiniti, činiti, im Teſtamente verordnen, kſſaſtem wyměřiti, w kſſaftu nařjditi, zřjditi, im Teſtament vermachen, kſſaſtem odkázati, kſſaſtowati, das alte, neue Teſtament, zákon, m.
Teſtamentmacher, m. kſſaſtowatel, kſſaſtownjk, m.
Teſtamentfälſcher, m. kſſaftu cyzolożitel, m.
Teſtamentſchreiber, m. pjſař kſſaſtownj, m.
Teſtamentweiſe, adv. kſſaftem.
Teufel, m. ďábel, čert, zloboh, pekelnjk, m. dummer, armer Teufel, hlupák, blaud, chudák, chudina, chudinec, m.
Teufeliſch, ďábelſký, čertowý, čertowſký.
Teufeliſch, adv. ďábelſky, po ďábelſku, po čertu, čertowſky.
Teufelsbeſchwörer, Teufelsbanner, m. zakljnač ďáblů, m.
Teufelsbeſchwörung, f. Teufelsbannerey, zakljnánj ďáblů, n.
Teufelsdienſt, m. ďáblosłużebnoſt, f.
Teufelsdiener, m. ďáblosłużebnjk, ſłużebnjk ďáblů, m.
Teufelsdreck, m. čertowé howno, n.
Teufelsgeſchmeiß, n. čertowj holomcy, pekelnjcy, m. pl. wſteklice, dračice, f.
Teufelskind, n. Bube, Kerl, m. čertowé djtě, n. čertu chlapec, chlap, m.
Teufelslehre, f. ďábelſké, čertowo učenj, n.
Teufelsmilch, f. chwogka wětſſj, f.
Teufelsvolk, n. čertowý lid, m. čertowina, f.
Teufelszeug, n. Leute, Streiche, niedrige Dinge, im Geſchmacke, čertowá wěc, f. čertowé wěcy, f. plur. čertowina, f.
Teufliſch, ſ. Teufeliſch.
Teuſchen, ſ. Täuſchen.
Teutſch, deutſch, Německý, teutſche Sprache, Německá řeč, f. Německý gazyk, m. Němčina, f. kein Teutſch kennen, nevměti německy.
Teutſch, adv. deutſch, německy, po německu, auf deutſch, německy, po něntrecku, na německo.
Teutſcher, Deutſcher, Němec, m. die Teutſchen, Němcy, m. plur.
Teutſchland, Deutſchland, n. Německá zem, f.
Thal, n. vdolj, audolj, aužlabj mezy wrchy, horami, n. dolina, f. ein Thal der Finſterniß, vdolj mrakoty, temnoſti, n.
Thälchen, n. kleines Thal, audoljčko, n. dolinka, f.
Thaler, m. Münze, tolar, m.
That, f. ſkutek, čin, včinek, m. čina, f. Thaten, činowé, m. plur. große, heldenmüthige, herrliche Thaten, als eines Feldherrn, ꝛc. welicý, ſlawnj ſkutkowé, činowé, včincy, m. plur. eine ſchändliche That begehen, hanebného ſkutku ſe dopuſtiti, dočiniti, hanebný ſkutek ſpáchati, mit der That beweiſen, ſkutkem dokázati, prokázati, w ſkutku dokázati, eine böſe That, zlý, neſſlechetný ſkutek, včinek, m. zločinſtwo, zloſynſtwo, n. eine kühne That, opowážlivý, wſſetečný, drzý ſkutek, včinek, m. in

der

der That, w ſkutku, ſkutečně, zur That kommen, přigjti k ſkutku, die That beweiſt es, ſkutek to dokazuge, eine ſehr rühmliche That, ſlawný, znamenitý včinek, ſkutek, m.

Thäter, m. ſkutečnjk, činitel, včinitel, ſpáchatel, m.

Thätig, aučinný, včinný, aučinliwý, thätige Hülfe, včinliwá pomoc, f.

Thätig, adv. aučinliwě, aučinně.

Thätigkeit, f. aučinnoſt, aučinliwoſt, ſkutečnoſt, f.

Thätlichkeit, f. nájylj, n. es kömmt zu Thätlichkeiten, činj ſe nájylj, ſtáwá ſe nájylj.

Thatſache, f. wěc ſkutečná, f. opraw-dowý ſkutek, čin, m.

Thau, m. roſa, f. voll Thau, roſnatý, vroſený, aus dem Thaue entſtehend, roſný, mit Thaue benetzen, poroſyti.

Thauen, wie Morgens, Abends, roſyti, roſu dáti, djſtjti, 2) wie der Schnee, zergehen, táti, roztáti, roz-mrznauti.

Thauigt, roſnatý.

Thauwaſſer, n. roſná woda, f.

Thauwetter, ſ. Dauwetter.

Theater, ſ. Schauplatz, Schaubühne.

Theatraliſch, diwadelnj.

Thee, m. thé, n.

Theeſchälchen, n. ſſálek na thé, m.

Theetiſch, m. ſtůl na, k thé, m.

Theil, m. djl, m. čáſtka, f. Theil von mir, an meiner Perſon, Antheil an einem Gute, einer Erbſchaft, djl, m. Theil, Abtheilung, rozwrh, djl, m. rozwržený, n. Theil, Band eines Buches, djl, rozwrh, m. rozwržený, n. halber Theil, polowice, f. einer Rede, Abhandlung, eines Hauſes, Gebäudes, djl, m. kleiner Theil, djlek, m. ich für meinen Theil, co mne ſe týče, Theil haben, djl mjti, an etwas Theil nehmen, na něčem djl bráti, wzýti, zdělitj ſe, ſeinen Theil bekommen, ſwůg djl doſtati, ihr Theil wird ſeyn in dem Pfuhle, der Hölle, wezmau za ſwé w pekle, doſtanau ſe, oc-tnau ſe w pekle, aus ſechs Theilen beſtehend, ſſeſtodjlný, zu gleichen Theilen, w rownýchdjlech, čáſtkách, der gröſste Theil, neywětſſj djl, m. Theile machen, djly, čáſtky dělati, klásti, na djly rozwrcy, zum Theil, djlem, na djle, z čáſtky, gröſsten Theils, na wětſſjm djle, s wětſſj čáſtky, nach Theilen, po čáſtkách, djlech, djlně, čáſtečně, in zwey Theile theilen, rozděliti na dwa djly, na dwě čáſtky, rozdwogiti, zu Theil werden, doſtati ſe.

Theilbar, theilig, dělitedlný, rozděli-tedlný, djlný, djlnatý.

Theilbarkeit, f. dělitedlnoſt, rozděli-tedlnoſt, djlnatoſt, f.

Theilchen, n. djlek, m. čáſtečka, f.

Theilen, děliti, na djly rozwrcy, roz-děliti, in gleiche Theile, rowně, rownými djlem, zároweň, na ro-wný djl děliti, rowné djly polo-žiti, in zwey Theile, rozdwogiti, na dwa djly rozděliti, rozwrcy, rozpoltiti, mit einem etwas, ihm davon geben, zděliti ſe, rozděliti ſe s někým o něco, rozděliti něco, ſeine Freude mit einem theilen, radoſt ſwau s někým zděliti, ſich theilen, auf dem Wege, děliti ſe, rozděliti ſe, kaučiti, rozkaučiti ſe, ſich theilen in der Meynung über etwas, děliti ſe, das ſich theilen läßt, ſ. Theilbar; etwas unter die Armen, rozděliti mezy chudé, etwas von etwas, oddělitj.

Theiler, m. dělič, dělitel, m.

Theilhaftig, včaſtný, aučaſtný, včaſtnjk, theilhaftig machen, včaſtna včiniti, včaſtnjkem včlěti, zděliti ſe s někým, theilhaftig ſeyn, werden, ſich machen, včaſtným býti něčeho, přivčaſtniti ſe k něčemu.

Theilhaftigkeit, f. včaſtnoſt, zdjlnoſt, f.

Theilnehmend, ſpoluvčaſtný, zdjlný.

Theilnehmer, m. ſpolečnjk, včaſtnjk, včaſtnjk něčeho, m.

Theilnehmung, f. ſpoluvčaſtnoſt, zdjl-noſt, f.

Theils, djlem, na djle, z čáſtky.

Theilung, f. dělenj, rozdělenj, roz-wržený, n.

Theologe, ſ. Gottesgelehrter.

Theologie, ſ. Gottesgelahrheit.

Theologiſch, bohomluwſký.

Theriak, m. dryák, m.
Theriakskrämer, m. dryáčnjk, m.
Theuer, drahý, drazý, theuer halten, dražiti se s něčim, machen, dražiti, zdražiti, drahо dělati, theuer werden, přiſkakowati, das Getreide wird theuer, na obilj přiſkakuge, mein Theuerſter! můg neydražſſi!
Theuer, adv. draze, drahо, theuer kaufen, draze, drahо kaupiti, wie theuer? gak draze? gak drahо? zač? theuer zu ſtehen kommen, zle zaſtati, draze kaupiti.
Theuerung, f. theuere Zeit, drahota, f. drahо, n. drahoſt, f. Theuerung machen, auf Theuerung halten, drahotu dělati, na welikau cenu weſti, cenu nadſazowati, obilj na drahо chowati.
Thier, n. živočich, živý twor, m. zwjře, n. wildes, grimmiges, diwoké, lité zwjře, n. diwočina, zwěřina, diwoká, litá zwěř, f. Thier, das im Waſſer und auf dem Lande leben kann, beydlebiges, obožiwelné zwjře, n. twor, m.
Thierchen, n. zwjřátko, n.
Thiergarten, m. obora, zwjřecý zahrada, f.
Thieriſch, howadný, howadſký, zhowadilý.
Thierkampf, m. půtka zwjřecý, s zwěřj, f.
Thierkreis, m. okrauhlý okrſſlek nebes, m.
Thierlein, ſ. Thierchen.
Thierreich, n. dro zwjřat, živočichů, n. weſſkerá zwjřata, n. plur.
Thierwolf, m. rys, m. davon, ryſowý.
Thon, Ton, m. des Töpfers, hljna, hrnčjřſká zem, f.
Thonerde, f. gil, m. hljnowatá, gilowatá země, f.
Thönern, hliněný, lepký.
Thonicht, hlinowatý, gilowatý, ſlinowatý.
Thor, n. Thorweg, Pforte, brána, f. am Hauſe, wrata, f. plur. vor dem Thore ſeyn, za branau, b) za wraty býti, vor das Thor gehen, za bránu gjti, kleines, brůka, f.
Thor, m. Narr, blázen, poſſetilec, traup, m.
Thorflügel, m. plur. wrata, f. plur. půly dweřj, wrat, f. plur.
Thorheit, f. poſſetiloſt, f. bláznowſtwj, n. bláznjwoſt, nemaudroſt, f. nerozum, m. ſſílenoſt, f. eine Thorheit begehen, treiben, ſ. Begehen, Treiben.
Thorhüter, ſ. Thorſteher.
Thöricht, poſſetilý, bláznjwý, bláznowý, bláznowſký, nemaudrý, ſſílený, thöricht ſeyn, bláznjti, bláznowě ſobě weſti, werden, zbláznjti ſe, poſſetiti ſe, znemaudřeti.
Thöricht, adv. poſſetile, bláznjwě, bláznowě, bláznowſky, nemaudře, ſſíleně.
Thorſchluß, m. zawřetj, zawřenj brány, n.
Thorſteher, Thorwächter, Thorwärter, m. beym Hausthor, wrátný, ſtrážný wrat, m. beym Stadtthor, bránný, ſtrážný brány, m.
Thränchen, n. ſlzyčka, f.
Thräne, f. ſlza, f. Thränen, ſlzy, f. plur. vergießen, ſlze proliti, wyliti.
Thränen, verb. ſlzeti.
Thränen, das, ſlzenj, n.
Thränend, ſlzege, ſlzyc, der oft thränet, ſlzawý, ſlzywý, thränende Augen, ſlzawé oči, n. plur.
Thränenwerth, hoden, hodný ſlzý.
Threne, f. zloděgka, f. traup, m. nedoſſlá wčela, f.
Thron, m. ſtolec králowſký, ſtolec, m. ſtolice králowſká, f. ſedadlo králowſké, n. (trůn,) mageſtát, m. den Thron beſteigen, na ſtolec doſednauti.
Thronen, na ſtolcy, trůnu ſeděti, panowati.
Thronfähig, ſchopný k ſtolcy, k ſtolicy králowſké, k trůnu, k panowánj.
Thronfolge, f. naſtaupenj, wſtaupenj na ſtolec, na trůn, n.
Thronfolger, m. náſtupce, náſtupnjk, náměſtek, m.
Thronhimmel, m. nebeſa, n. plur.
Thulich, thunlich, leicht, ſnadný k včinění, včinitedlný, ſeyn, býti ſnadné, dáti ſe dělati, wenn es thunlich ſeyn wird, dáli ſe to dělat.
Thun, činiti, dělati, včiniti, vděłati, einem etwas nachthun, dělati po

po někom, mit einem was zu thun haben, mjti s někým co činiti, thun was ſeines Amtes iſt, činiti, dělati, konati ſwau powinnoſt, viel zu thun haben, bekommen, mjti, doſtati mnoho co dělat, činit, mnoho mjti činit, dělat, na prácy, pracý zaneſſenn býti, er hat viel zu thun, má mnoho co dělat, mnoho na prácy, er hat nicht mehr thun können, nemohl wjce vdělati, es thut nichts, nic nedělá, mit etwas zu thun haben, mjti s něčjm co činiti, man hat genug damit, mit ſich zu thun, člowěk má s tjm, se ſebau doſt co dělat, mit einem, mit einer fleiſchlich zu thun haben, s někým, s nězakau tělesně ſe objrati, mjti činiti s ženſkau, hier iſt, giebt es nichts zu thun, hier haſt du nichts zu thun, zde nenj nic co dělat, zde nemáš nic co dělat, was iſt zu thun? co geſt dělat? mit einem genug zu thun haben, mjti doſt co dělat, dieß läßt ſich nicht thun, to ſe nedá dělat, zu thun machen, geben einem, práce přidati, prácy vdělati, wzložiti, zawaliti někomu, eine Arbeit thun, prácy dělati, konati, einem etwas thun, vdělati, včiniti někomu něco, was haſt du, was hat er gethan? co vdělal, co včinil? es thut nichts zur Sache, nic tomu neſſkodj, nedělá, nic na tom nenj, nepřjležj k wěcy, Schaden thun, ſſkodu dělati, činiti, Leid thun, Schmerzen verurſachen, boleſt dělati, vdělati, přidati, působiti, Gewalt thun, ſich, činiti, včiniti ſobě násyli, Noth thun, zapotřebj býti, einen Schluß thun, záwěrek, zawjrku činiti, včiniti, einen Knall, Sprung thun, včinit, vdělati praſk, hřmot, ſkok, einen Schwur, Eid, přjſahu včiniti, vdělati, dělati přjſahu, ein Gebot in der Auction, wjc podáwati, podati, eine Bitte, včiniti proſbu, eine Erklärung, ohlášyti, prohlášyti, Abbitte thun, odproſowati, odproſyti, nach gethaner Abbitte, po odproſenj, eine Ausſage thun, včinit, činiti wýpowěd, einen Fall thun, pád včiniti, ein Gelübde thun, ſlib činiti, včiniti, eine Zuſage, přjpowěd včiniti, dazu thun, hinzu thun, přičiniti, přidati, davon, hinweg, odegmauti, pryč wzýti, ſich zu einem thun, přidati ſe k někomu, přidržeti ſe někoho, připogiti, př irazyti ſe k někomu, thun, als ob, ſich ſtellen, dělati, ſtawěti ſe gakoby ač. thun als ob man ſchliefe, dělati, ſtawěti ſe gakoby ſpal, dumm, närriſch, ſtolz, ꝛc. thun, hlaupě, bláznowſky, pyſſně ač. ſobě weſti, počjnati, ſo viele Groſchen thun, (machen) einen Thaler, tolik Českých dělá tolar, wohl, übel thun, dobře, zle dělati, činiti, gut thun, dobře dělati, činiti, Barmherzigkeit thun, miloſrdenſtwj prowkazowati, činiti, ſchön thun mit einem, lahoditi někomu, pěkně mu dělati, po ſrſti hladiti, thun, wohin ſetzen, dáti, položiti, wložiti někam, ſchicken, anwenden als Geld, dáti někam, es iſt nur darum, um dich zu thun, geſt gen o to, o tebe co dělat, gen o to, o tebe běži, geſt, es iſt nur um mein Leben zu thun, gen geſt mi o můg žiwot, gen o mé hrdlo tu běžj, um die Ehre, Namen ꝛc. beym Eſſen, Trinken ehrbar thun, počeſtně ſobě weſti, nicht wiſſen, wie, was man thun ſoll gegen einen vor Freuden, newěděti co dělat radoſtj, nichts anders thun als weinen, nic giného nedělati nežli plakat, viel an einem thun, mnoho někomu vdělati, prokázati, an das Eſſen, in das Eſſen etwas thun, dáti, přidati, přičiniti něco do gjdla, du haſt recht gethan, daß du geſchwiegen haſt, dobře ſy vdělal, včinil, že ſy mlčel, vmlkl, du hätteſt beſſer gethan, wenn du nicht gekommen wäreſt, lépe bys byl vdělal, včinil, kdybys nebyl přiſſel, nichts thun, müßig ſeyn, nic nedělati, etwas hinzu thun, přidati, přičiniti, přiwrcy k něčemu, von einander thun etwas, rozpogiti, rozebrati.

Thun,

Thun, das, činěnj, dělánj, n. práce, f. djlo, n. das iſt meines Thun nicht, to nenj má wěc, hier iſt meines Thuns nicht, zde nenj co dělat, was iſt ſein Thun? co, gaká geſt geho práce? co, gaké geſt geho djlo?

Thunlich, činitedlný, es war nicht thunlich, nedalo ſe to dělat.

Thunin, m. ein Fiſch, bahnjk, blátnjk, m.

Thürangel, f. ſtežege, f. weřegný hák, pant, m. Thürangel weit, dokořán.

Thürchen, n. dwjřka, dwéřce, f. plur.

Thüre, f. dwéře, dwéřce, f. plur. die etwas gröſſer iſt, wrata, f. plur. zur Thüre hinaus gehen, dweřmi wygjti.

Thürfelle, f. pádlo, n. klika, f.

Thürflügel, m. pl. půly, dſky dweřj, dweřnj, f. plur.

Thürgeſtell, n. wenýře, strany dweřnj, f. plur. ſlaupy dweřnj, přístranky, m. plur.

Thürhüter, m. strážný dweřj, wrat, wrátný, m.

Thürkaſten, ſ. Thürgeſtell.

Thürklopfer, m. kladjwko na dwerjch, klepadlo, klepátko, n.

Thürknecht, m. ſluha od dweřj, dweřnj, m.

Thürlein, ſ. Thürchen.

Thurm, Thurn, m. wěž, f.

Thürmchen, n. wjžka, f.

Thürmen, hromaditi, kopčiti, gethürmet, wěžowatý, ſich, wywýſſowati ſe, wypjnati ſe, wypnauti ſe, pnauti ſe, popjnati ſe, popnauti ſe.

Thürmer, m. wěžnjk, hlásný, strážný wěže, strážce wěže, m.

Thurmſpitze, f. makowice wěže, f.

Thurmwächter, ſ. Thürmer.

Thurmpfoſte, f. weřege, f. wenýř, ſwrſſek na dweřjch, m.

Thürriegel, m. záworka, klička, závora v dweřj, dweřnj, f.

Thürſchloß, n. dweřnj zámek, m.

Thürſchwelle, f. práh, prah, práh v dweřj, m.

Thürſeule, f. Thürſtein, přſſedka, f.

Thürſteher, Thürwärter, m. strážce, strážný dweřj, dweřnj, m.

Thürſteine, m. plur. kameny dweřnj, m. plur.

Thymian, m. Wlaſká, Řjmſká matekjdauſſka, f. thym wonný, m.

Tief, hluboký, tiefe Stimme, tiefer Ton, z wyſoka zwučný hlas, m. tiefer Seufzer, z hluboka wzdechnutj, n. tiefe Noth, tiefes Elend, hrozná, neſtamná nauze, bjda, pſota, f. es iſt ſehr tief, geſt welmi hluboko.

Tief, adv. hluboce, hluboko, tief liegen, hluboko ležeti, tief hineingehen, wie ein Hieb, Stich, in einer Materie Betrachtung, hluboko, ſechs Klafter tief, ſſeſt ſáhů zhlubj, tief ſtecken, hluboko, hluboce wězeti, tief ſeufzen, zhluboka wzdechnauti, tief zu Herzen gehen, ſich nehmen, hluboko ſrdce dogjmati, ſobě k ſrdcy wzýti, tief graben, hluboko kopati, ſich tief verbeugen, njzce, njzko, zwjzka, hluboko, zhluboka ſe klaněti, pokloniti, vkloniti, ſich erniedrigen, hluboko ſe ponjžiti, zu tief hineinkommen, in etwas, přílíš hluboko ſe w něco zabrati, ſe puſtiti, ſich zu tief hineinlaſſen, puſtiti, wpuſtiti ſe přílíš hluboko do něčeho, tief in die Nacht, do hluboké, pauhé nocy, tief gegründetes Haus, hluboce založený dům, m.

Tiefe, f. hlaub, hlaubka, hlubina, hlubokoſt, f. der Stimme, zwučnoſt hlaſu, f. in der Tiefe, w hlubokoſti, aus der Tiefe z hlubokoſti, Tiefe, Abgrund des Waſſers, hluboko, n. hlubokoſt, hlaub, hlaubka, hlubina, f. zwiſchen Bergen, hlaubka, f. des Meeres, hlubokoſt, hlubina moře, mořſká, f. des Theaters, hlubokoſt, f.

Tiefſinn, m. hlubokomyſlnoſt, f.

Tiefſinnig, hlubokomyſlný, zamyſlený.

Tiefſinnigkeit, f. hlubokomyſlnoſt, f.

Tiegel, m. kuthan, m. pánew, f. kotljk, m.

Tiger, m. Tigerthier, n. rys, zubr, tygrys, tygr, kůň kropenaté barwy, kropenatý, m. vom Tiger, rysowý,

sowý, tigrowý, wie ein Tiger, peřestý, kropenatý.
Tilgen, shladiti, zahladiti, wyhladiti, puditi, zapuditi, aus dem Gedächtnisse, z paměti zahladiti, Schulden, zaprawiti, smazati dluhy, s. Austilgen, Vertilgen.
Tilger, m. shladitel, zahladitel, zapuditel, m.
Tilgung, f. ist mit Verbis zu geben, z. E. zur Tilgung der Schulden, k zaprawenj dluhů.
Till, n. ein Kraut, kopr zahradnj, m.
Tisch, m. stůl, stolec, m. Tisch, Mahlzeit, stůl, m. zu Tische, bey Tische, v stolu, sitzen, v stolu seděti, stolowati, stoliti s někým, ihn decken, na stůl kreyti, strogiti, na stůl prostjrati prostřjti, zum Tische sich setzen, k stolu, za stůl sednauti, se posaditi, vsaditi, sitzen, za stolem seděti, stoliti, der Tisch des Herrn, wečeře, f. stůl Páně, m.
Tischchen, n. stoleček, stolek, m.
Tischen, stolowati, stoliti.
Tischer, m. stolař, truhlář, m.
Tischergesell, m truhlářský, stolařský towaryš, m.
Tischerhandwerk, n. truhlářské, stolařské řemeslo, truhlářstwj, stolařstwj, n.
Tischerhobel, m. hladjk, hobljk, m. hladidlo truhlářské, n.
Tischerleim, m. klih truhlářský, stolařský, m.
Tischfuß, m. trnož, podnož, m.
Tischgänger, m. Tischgenoß, spolustolitel, stolič, spolustolnjk, towaryš stolu, m.
Tischgast, m, host k stolu, stolnj, pozwaný host, m.
Tischgebet, n. modlitba při stole, stolnj, f.
Tischgeld, s. Kostgeld.
Tischgenoße, s. Tischgänger.
Tischgenoßenschaft, f. spolustolenj, spolutowaryšstwo při stole, stolnj, n.
Tischgeräthe, n. Tischgeschirr, nářadj k stolu, stolnj nádobj, n.
Tischgesellschaft, f. stolnj towaryšstwo, n.
Tischgespräche, n. plur. rozpráwky, řeči, f. plur. rozmlauwánj při stole, stolnj, n.
Tischgestell, n. trnože, m. plur.
Tischler, s. Tischer.
Tischlein, s. Tischchen.
Tischreden, s. Tischgespräche.
Tischteppich, n. stolnj koberec, m.
Tischtuch, n. vbrus, vbrusec, m.
Tischtüchlein, n. vbrausek, stolnj ručnjček, ručnjk, m.
Tischwein, m. wjno k stolu, stolnj wjno, n.
Tischzeug, n. přjprawa k stolu, stolnj, f.
Titel, Titul, m. tytul, názew, m.
Titelblatt, n. tytulnj, názewnj list, m.
Titular, tytulárnj, názewnj.
Titularkalender, m. tytulárnj, názewnj kalendář, m.
Titularbuch, n. tytulář, m. kniha tytulárnj, názewnj, f.
Tituliren einen, tytulowati, nazýwati někoho.
Toback, s. Taback.
Toben, wztěkati se, sápati se, srsseti, lititi se, zuřiti se, wztekle sobě westi, zuřiwěti, wrčeti z hněwu, wie die Jugend, třesstiti se, wztěkati se, wie das Meer, der Wind, hlučeti, hučeti, gečeti.
Toben, das, wztěkánj se, sápánj se, srssenj, wrčenj, zuřenj se, zuřiwěnj, n. das jugendliche, třesstěnj se, wztěkánj se, ztřesstěnj, n. des Windes, Meeres, hlučenj, hučenj, gečenj, n. gekot, m.
Tobend, wztěkagjcý se, sápagjcý se, srssjcý, liticý se, srssatý, litý, zuřjcý, b) wzekly, třesstjcý se.
Tocht, m. u. n. knot, m.
Tochter, f. dcera, dcerka, dcý, f.
Töchterchen, Töchterlein, n. dcerusska, dcerka, f.
Tochterkind, n. wnuk, m. wnučka po dceři, f. dcery mé djtě, n. syn, m. dcera, f.
Tochtermann, m. zeť, m. des Tochtermanns, zetě, zeťowý.
Tod, m. smrt, f. des natürlichen, eines schrecklichen Todes sterben, přirozenau, hroznau smrtj vmřjti, nach dem Tode gebohren, pahrobek, m. syrubě, n. na syrobu narozený, des Todes seyn, den Tod haben, smrt mjti, zagjti, vmjrati, vmřj-

vmřjti, ich hätte des Todes ſeyn mögen, mohl ſem zagjti, toriż ſmrtj, zum Tode verurtheilen, na ſmrt, hrdla odſauditi, ich will des Todes ſeyn, chcy zahynauti, zagjti, act. zagdu, zabynu, im Tode liegen, vmjrati, ſkonáwati, zu Tode ärgern, plagen, martern, ängſtigen, vtrápiti, vtrýrati, vmořiti, vſaużiti, ſich zu Tode, den Tod freſſen, ſaufen, laufen, dożrati ſe, dopiti ſe, dobéhati ſe ſmrti, ſich zu Tode grämen, vżrati ſe, vhnesti ſe, auf den Tod krank, na ſmrt nemocný, der Tod ſtehet bevor, ſmrt naſtáwá, ſedj na hrdle, es gehet auf Tod und Leben, běżj o hrdlo, zu Tode hungern, ſich, einen, hladem vmořiti, ſich den Tod anthun, vſmrtiti ſe, ſmrt ſobě včiniti, dem Tode nahe ſeyn, býti bljzek ſmrti, wězeti, ſtáti w hrdle ſmrti, ihm entgegen gehen, lezti w hrdlo ſmrti.

Todesangſt, f. ſmrtedlná auzkoſt, f.

Todesart, f. způſob ſmrti, m.

Todesfall, m. ſmrt, f. přjpad ſmrti, m.

Todesfurcht, f. ſtrach ſmrti, m.

Todesgedanken, m. plur. myſſlenky, f. plur. myſſlenj o ſmrti, n.

Todesgefahr, f. nebezpečenſtwj ſmrti, n.

Todeskampf, m. půtka, f. zápas, m. zapáſenj ſe ſmrtj, n.

Todesnoth, f. auzkoſt ſmrti, f. in Todesnöthen liegen, na ſmrti, na ſmrtedlné poſteli leżeti, k hodince ſmrti, k ſmrti pracowati.

Todesqual, f. Pein, ſmrtedlná muka, f. plur.

Todesſchweiß, m. pot ſmrtedlný, m.

Todesſtunde, f. hodina ſmrti, f.

Todestag, m. den ſmrti, m.

Todesurtheil, n. vſudek, odſudek, ortel ſmrti, odſudek na ſmrt, m.

Todeswerth, hoden ſmrti.

Todeszüge, m. plur. ſmrtedlné tażenj, n. tahy, m. plur. ſkonáwánj, n.

Todfeind, m. vhlawnj nepřjtel, m.

Todfeindſchaft, f. vhlawnj nepřátelſtwj, n.

Todſünde, f. ſmrtedlný hřjch, m.

Todt, mrtwý, vmrlý, bezduſſný, todter Körper, todter Menſch, mrtwé, vmrlé tělo, n. vmrlý, mrtwý člowěk, vmrlec, m. todt ſeyn, mrtwým, vmrlým býti, er iſt todt, geiſt mrtwý, vmrlý, geiſtlich todt, mrtwý, in dem Hauſe, hier iſt todt, einſam, zde geſt mrtwo, ſolcher Ort, mrtwé mjſto, n. todt hauen, do ſmrti ſeſekati, drücken, vmačkati, todt ſagen, za mrtwého wyhlášyti, wypowědjti, todt machen ſ. Tödten; todt wie ein Sünder, mrtwý, todt, nicht lebhaft, wie ein Menſch in Geſellſchaften, mrtwý, todtes Leben, Weſen, mrtwé żiwobytj, n. mrtwoſt, f. wie eine Abhandlung, Rede, mrtwý, todt ärgern, freſſen, ſaufen, ſ. Tod, m. von den Todten aufſtehen, z mrtwých wſtáti, todtes Weſen, mrtwoſt, f. halb todt, od polu mrtwý, napoly mrtwý, vmrlý.

Tödten, mrtwiti, vmrtwiti, vſmrtiti, zabiti, ſich ſelbſt tödten, ſamého ſebe vſmrtiti, zabiti ſe, das Fleiſch tödten, maſo mrtwiti, die Zeit, čas tráwiti, ſich tödten, einen tödten langſam, hubiti.

Todtenaas, n. mrtwola, vmrlina, vmrličina, f.

Todtenbahre, f. od. Todtenbaare, Leichenbaare, máry, noſydla vmrlčj, n. plur.

Todtenbegängniß, ſ. Leichenbegängniß.

Todtenbeine, n. plur. vmrlčj, zemřelých koſti, f. plur.

Todtenbeſchwörer, m. zaklinač mrtwých, m.

Todtenbeſchwörung, f. zaklinánj mrtwých, n.

Todtenbette, n. ſmrtedlná poſtel, f. vmrlčj lůżko, n.

Todtenblaß, bleich, bledý co, gak ſmrt, zmrtwělý, werden, zbledauti co ſmrt, zmrtwěti.

Todtenbläße, f. vmrlčj bledoſt, zmrtwěloſt, f.

Todtenfackel, f. pochoden vmrlčj, f.

Todtenfarbe, f. zmrtwělá, vmrlá, morautná, mrtwá barwa, f.

Todtenfärbig, morautný, bledý co ſmrt, zmrtwělý, mrtwé barwy.

Todtengelb, morautný.
Todtengerippe, n. kostěnné tělo, n. sa-mé kosti, f. plur.
Todtengeruch, m. puch, smrad vmrlčj, m.
Todtengräber, m. hrobař, hrobnjk, m.
Todtengruft, f. hrobka, f. skljpek mrtwých, vmrlčj, m.
Todtenhaus, n. vmrlčj dům, m.
Todtenkleid, n. oděw vmrlčj, m. vmrlých raucho, n.
Todtenkopf, m. vmrlčj hlawa, f.
Todtenlied, n. pohřebnj, vmrlčj pi-seň, f.
Todtenmahl, n. záduſſný, pohřebný, vmrlčj oběd, m. hody, m. plur.
Todtenopfer, n. vmrlčj, pohřebnj obět, obět za mrtwé, f.
Todtenregiſter, n. vkazadlo, zprawi-dlo mrtwých, vmrlých, vmrlčj, n.
Todtenſalber, m. mazač mrtwých, m.
Todtenſchein, m. wyſwědčenj vmrlčj, liſt smrtedlný, m.
Todtenſchlaf, m. smrtedlné spanj, n.
Todtentopf, m. vmrlčj hrnec, m.
Todtenträger, m. mrtwých nosyč, m.
Todtentruhe, f. vmrlčj truhla, rakew, f.
Todter, m. mrtwý, vmrlý, vmrlec, m.
Todtgeſchlagen, zabitý.
Todtgeſchoſſen, zaſtřelený.
Todtkrank, na smrt, smrtedlně nemocný.
Tödtlich, smrtedlný, smrtný, záhubný, vmrtwugjcý, vſmrcugjcý, tödtliche Seuche, morna nákaza, f. tödtliche Krankheit, Wunde, smrtedlná nemoc, rána, f. tödtlicher Schrecken, smrtedlné leknutj, n. tödtliches Gift, smrtedlný ged, m.
Tödtlich, adv. smrtedlně, verwunden, krank ſeyn, smrtedlně raniti, nemocným býti, tödtlich krank, na smrt nemocný.
Tödtlichkeit, f. vſmrcugičnoſt, smrtnoſt, f.
Todtſchieſſen, zaſtřeliti.
Todtſchlag, Todſchlag, m. zabitj, vſmrcenj, n. wražda, f. einen begehen, wraždy ſe dopuſtiti, dočiniti, wraždu ſpáchati.
Todtſchlagen, zabiti, was noch nicht völlig todt war, dobjgeti, ſ. Tödten.
Todtſchläger, Todſchläger, m. zabigák, wrah, wražedlnjk, m.
Tödtung, f. zabitj, vſmrcenj, vmrtwenj, n. des Fleiſches, mrtwenj, n.
Todtwerfen, vházeti, mit einem Steine, kamenem zabiti.
Toffſtein, m. drſnatý, piſčitý, třjcý kámen, m.
Toll, ſſjlený, nemaudrý, poſſetilý, blázniwý, zběſſtěný, raſend toll, wüthend, wzteklý, litý, plachý, wztěkagjcý ſe, ſápagjcý ſe, toll ſeyn, ſſjleným, zběſſtěným, nemaudrým býti, raupy mjti, běſſiti, blázniti, toll werden, zblázniti ſe, zběſſiti ſe, poſſeriti ſe, wie ein Hund, wztecy ſe, wztěkati ſe, ich möchte toll werden, das iſt zum toll werden, mohlbych ſe, mohlby ſe člowěk wztecy, toller Kerl, wzteklý chlap, m. biſt du toll? gſy blázen, nemaudrý? das iſt zu toll, to geſt přes přjliš, es zu toll machen, dělati néco přes přjliš, ſey nicht toll, du wirſt nicht toll ſeyn, neblázni, nebudeš blázniť, das müßte toll zu gehen, toby muſylo s čertem být, toll machen, zblázniti, blázna dělati, zběſſiti, zmámiti, toll und voll, přebraný, přemožený, naplněný wjnem, pjwem, vmoklý od wjna, pjwa, ſich toll und voll ſaufen, do němoty ſe napiti.
Tollhaus, n. ſraubek, dům bláznů, m.
Tollheit, f. ſſjlenoſt, nemaudroſt, poſſetiloſt, blázniwoſt, zběſſtěnoſt, f. zběſſtěnj, zbláznění, n. der Hunde, wzteklоſt, plachoſt, f.
Tollkühn, odwážliwý, bláznowě, přjliš, nemaudře wſſetečný, směly, drzý, opowážliwý.
Tollkühn, adv. odwážliwě, přjliš bláznowě, nemaudře wſſetečně, směle, drze, opowážliwě.
Tollkühnheit, f. odwážliwoſt, opowážliwoſt, přjliſſná, bláznowá, nemaudrá směloſt, drzoſt, wſſetečnoſt, f.
Tölpel, m. traup, hňup, blb, čulpa, laula, m. trdlo, n. hulwát, blaud, bliwoň, ſliwoň, hlupoň, hlupec, hlupák, hlaupák, newtipa, dub, m. über den Tölpel ſtoſſen, werfen,

podskočiti, podtrhnauti, položiti, překotiti někoho, osskrábati.
Tölpeley, f. traupstwj, hňupstwj, hlupstwj, hulwátstwj, n. obutost, blbost, f. sedlstwj, n.
Tölpisch, tölpelhaft, traupowský, blaudowský, obutý, hulwátský, bliwoňský, sliwoňský, blbý, hlaupý.
Tölpisch, adv. tölpelhaft, po traupowsku, po hňupowsku, traupsky, hňupsky, traupowsky, obutě, hulwátsky, bliwoňsky, sliwoňsky, blbě, hlaupě.
Ton, m. zwuk, m. zněnj, n. hlas, m. aus einem andern Tone reden, řeč obrátiti, ginač rozpráwěti, gleicher Ton, stegné zněnj, n. stegný zwuk, m.
Tone, f. der Blattern, osutina, osutost, f. in der Tone stehen, oseypati se, osauti se.
Tönen, zwučeti, znjti, gleich, stegně, spolu znjti, zwučeti.
Tönend, zwučicý, znjcý.
Tonkunst, f. hudebnj vměnj, n.
Tonkünstler, m. hudebnjk, hudebnj vmělec, zběhlý w vměnj hudebnjm, m.
Tonne, f. dčber, kbel, bubnjk, m. kád, bečka, f. Tonne Goldes, sto tisýc tolarů, zlatých.
Topf, m. hrnec, karhan, m. dazu gehörig, hrncowý.
Töpfchen, n. hrnek, hrnček, hrnýček, karhánek, m.
Töpfer, m. hrnčjř, m. dazu gehörig, hrnčjřský.
Töpferarbeit, f. hrnčjřské djlo, n.
Töpfererde, f. hljna, hrnčjřská hljna, f.
Töpfergefäß, n. nádoba hrnčjřská, hliněná, f.
Töpferhandwerk, n. hrnčjřské řemeslo, hrnčjřstwj, n.
Töpferhütte, f. hrnčjřská bauda, hrnčjrna, f.
Töpferkunst, f. hrnčjřské vměnj, hrnčjřstwj, n.
Töpferleim, m. hrnčjřská hljna, f.
Töpfermarkt, m. hrnčjřské trzisstě, trhowisstě, n. die Zeit, trh na hrnce, m.
Töpfern, hrnčjřský.
Töpferofen, m. hliněná kamna, n. plur.
Töpferrad, n. hrnčjřské kolo, n.
Töpferscheibe, s. Töpferrad.
Töpferthon, m. hrnčjřská hljna, f.
Töpferwerk, s. Töpferarbeit.
Töpferwerkstatt, f. hrnčjřská djlna, f.
Töpflein, s. Töpfchen.
Topfstein, s. Tofstein.
Torkeln, taumeln, motati se, bráborati, potáceti se.
Tormentil, m. nátržnjk, pětilistek, pětihrstek, m.
Torte, f. teykanec, dort, m.
Tortur, s. Folter, peinliche Frage.
Tournier, s. Turnier.
Trab, m. Art zu reiten, chod koňský, klus, m. klusánj, n. im Trabe, klusem, im vollen Trabe reiten, klusati, klusem, dryssláken geti, Trab, Schaar, hegno, n.
Trabant, m. drabant, m.
Traben, klusati, klusem gjti, geti.
Traben das, s. Trab.
Traber, m. klusák, klusawý kůň, mjmochodnjk, m.
Tracht, f. Kleidung, krog, m. Gang Essen, krmě, f. plur. stawenj, předloženj gjdel, n. Tracht Schläge, weytopek, weyprask, m. bekommen, geben, dostati, dáti, Tracht, Last, náklad, m. tjhota, tjž, f. břjmě, břemeno, n.
Trachten, sich bemühen etwas zu thun, sinnen, hleděti, snažiti se, mysliti, nach etwas, es zu erlangen, o něco se snažiti, na to se wynasnažiti, něčeho s pilnostj hleděti, o něco snažně státi, po něčem taužiti, dychtěti, horliti, einem nach dem Leben, jemanden, bezžiwotj, bezhrdlj někoho hleděti, gjti někomu na žiwobytj, vkládati, vklady strogiti, státi o něčj žiwobytj, o něčj bezhrdlj, bezžiwotj, trachten, Schaden zu thun, hleděti sskodu včiniti, odmeyssleti sskodu, nach Ehrenstellen, nach Aemtern, Ruhme trachten, ꝛc. taužiti, dychtěti po důstognostech, snažiti se, státi o důstognosti, o auřady, ꝛc.
Trächtig, březý, stelný, telný, trächtige Kuhe, kráwa, galowice březý, stelná, f. trächtig werden, steliti se, oteliti se.

Trag-

Tragbaare, f. nosydlo, n. nosydla, nosytka, n. plur.
Tragbar, wie ein Baum, aurodny, hogný, ſonſt, nesytedlný, nosný.
Tragbette, n. nosecý lůžko, loże, n.
Träge, rozmařilý, ljný, neplechý, leniwý, lěnj, liknawý, vtulný, lhostegný, negapný, ſolcher Menſch, lěnoch, m. träge ſeyn, leniwěti, leněti, lenitı, liknowati ſe, leniwým, ljným, lénjm býti, träge werden, zleniwěti, zlenětı, oblenitı ſe, zliknowati ſe.
Träge, adv. rozmařile, leniwě, lenně, ljně, liknawě, negapně, nepleſſe, vtulně.
Trage, f. nosydlo, n. nosydla, n. pl.
Tragen, nesti, nosyti, die Schuld tragen, winu mjti, ſ. Schuld; Leid tragen, ſmutek nesti, nosyti, Sorge, péči westi, mjti, ſ. Sorge; Bedenken tragen, rozmeyſſleti ſe, rozpakowatı, na rozpacých býti, ſ. Bedenken; Neigung zu einem, náklonnoſt k někomu mjti, auf beyden Achſeln tragen, na obau ramenách nosyti, hin und her tragen, ſem a tam nosyti, roznáſſeti, man trägt es itzt ſo, es iſt ſo Mode, teď to tak nesau, nosegj, Abſcheu tragen, mjti w oſſkliwoſti, w ohawnoſti, oſſkliwiti ſobě, Hoffnung, Vertrauen zu einem tragen, naděgi, důwěrnoſt k někomu mjti; w někom kládti, einen Degen, Hut, kord, klobauk nosyti, Laſten wie ein Träger, nosyti břemena, hinein tragen, wnesti, wnáſſeti, die Unköſten tragen, vtraty, vtratu westi, činiti, podniknauti, wo trägſt du das hin? kam to neſeš?
Tragen, das, nosenj, nesenj, n.
Tragend, ſ. Trächtig.
Tragerlohn, m. plat od nosenj, m.
Trager, Träger, m. nosyč, m.
Trägerinn, f. nosyčka, f.
Trägheit, f. rozmařiloſt, leniwoſt, lenoſt, liknawoſt, vtulnoſt, lhostegnoſt, f.
Tragiſch, ſmutný, truchlý.
Tragödie, ſ. Trauerſpiel.
Tragödienſchreiber, m. ſpiſowatel, ſkladatel ſmutnohěr, truhlohěr, m.
Tragödienſpieler, m. herec w ſmutné hrách, m.
Tragriemen, m. popruh, m.
Tragſeßel, Tragſtuhl, m. nosecý lůžko, n.
Trank, m. nápog, m.
Tränkchen, n. nápogek, napogeček, m.
Tränke, f. napágedlo, napágenj, n. zur Tränke führen, k napágenj westi.
Tränken, napágeti, napogiti, wie der Thau, Regen die Felder, zwlažiti, zawlažiti, ſwlažowati, wodau podpauſſtěti, etwas mit Oele oder anderem Safte, olegem napauſſtěti, napuſtiti.
Trankgeld, ſ. Trinkgeld.
Tränklein, ſ. Tränkchen.
Trankſteuer, f. berně, f. poplatek z nápoge, z pjwa, m. nápognj, piwnj berně, f.
Trankſteueramt, n. auřad nápognj, piwnj berně, poplatku piwnjho, nápognjho, m.
Tränkung, f. Benetzung, ſwlaženj, ſwlažowánj, n. daß man einem zu trinken giebt, napágenj, napogenj, n.
Trapp, m. Trappe, Trappgans, f. Vogel, droſſ, einige terřew, m. eine Fußſtapfe, ſtopa, f.
Trappen, auftreten, dupati.
Träubchen, n. hrozníček, m.
Traube, f. hrozen, hrozník, m. von Trauben, hroznowý, hroznatý, wie Trauben, hroznatý, voll Trauben, hroznowatý.
Traubenhülſe, f. ſſlupka hroznowá, f.
Traubenkorn, n. zrno, zrnko, gádro hroznowé, n.
Traubenkraut, n. hroznowá bylina, f. ſtozrnjčko, n.
Traubenleſe, f. paběrowánj, zbjránj hroznů, n. zbjrka, f.
Traubenſaft, m. ſſtáwa hroznowá, f.
Traubenweiſe, po hroznjch.
Trauen, vertrauen, důwěřiti ſe, wěřiti, jemanden, wěřiti někomu, es iſt ihm nie viel zu trauen, nenj mu co wěřit, nenj ſe mu co důwěřiti; trauen, kopuliren, odáwatı, odatı, ſnaubiti, ſich trauen laſſen, dáti ſe odat.

Trauer, f. ſmutek, zámutek, zármutek, m. žaloſt, f. in der Trauer gehen, w ſmutku choditi, ſmutek noſyti, neſti.

Traueressen, n. pohřebnj oběd, m.

Trauerfall, n. žaloſtná, ſmutná přjhoda, f.

Trauerflor, m. ſmutkowé, ſmutečné raucho, n.

Trauergedicht, n. pohřebnj báſeň, f.

Trauergeſang, m. zpěw žaloſtný, m.

Trauerhabit, m. ſmutkowé, ſmutečné, ſmutné raucho, n. ſmutný oděw, m.

Trauerjahr, n. ſmutný, žaloſtný rok, m.

Trauerkleid, n. ſmutné, ſmutkowé, ſmutečné raucho, n. oděw ſmutný, oděw ſmutku, m. ſmutkowé, pohřebnj ſſaty, m. plur. ſmutek, m.

Trauerleute, c. plur. žaloſtnjcy, m. pl.

Trauerlied, n. ſmutná, truchlá, pohřebnj, žaloſtná, žaloſtiwá, zarmaucená, truchliwá pjſeň, f.

Trauermantel, m. ſmutkowý, ſmutečný, pohřebnj pláſſt, m.

Trauermuſik, f. pohřebnj, ſmutná, žaloſtná, žaloſtiwá hudba, f.

Trauern, trauren, traurig ſeyn, ſmutiti ſe, rmauciti ſe, muriti ſe, truchliti, teſkliti, žaloſtiti, truditi ſe, trauditi ſe, želeti, er trauert um ſeinen Vater, želj ſwého otce.

Trauern, n. ſmucenj, rmaucenj, truchlenj, teſklenj, žaloſtěnj, želenj, n.

Trauernacht, f. ſmutná, žaloſtná, žaloſtiwá noc, f.

Trauerpferd, n. ſmutkowý, ſmutečný kůň, m.

Trauerrede, f. řeč pohřebnj, žaloſtná, žaloſtiwá, f.

Trauerſchleyer, m. ſmutkowá raucha, podwika, f. plur.

Trauerſpiel, n. ſmutnohra, truchlohra, ſmutná, truchlá hra, truchliwá, žaloſtná, žaloſtiwá hra, f. ſmutné, truchliwé, truchlé diwadlo, n.

Trauerſpieler, m. herec w truchlohrách, w ſmutnohrách, m.

Trauerſtunde, f. ſmutná, truchliwá, truchlá, žaloſtná, žaloſtiwá hodina, f.

Trauerweib, n. pláčnice, plactiwá, želicý, žaloſtiwá, žaloſtná žena, žaloſtnice, f.

Trauerzeit, f. čas žaloſtný, žaloſtiwý, truchliwý, truchlý, ſmutný, m.

Traufe, f. kanutj, kapánj, n. kap, okap ze ſtřechy, m.

Träufeln, kanauti, kapati.

Traum, m. ſen, m. zdánj nočnj, ſněnj, widěnj we ſnách, nočnj, n. einen Traum haben, im Traume vorkommen, ſen mjti, we ſpanj widěti, zdáti ſe, im Traume, we ſnách, we ſpanj, ſchwerer Traum, těžký ſen, m.

Traumbuch, n. ſnář, m.

Traumdeuter, m. ze ſnů hádač, ſnů wykládač, m.

Traumdeuterey, f. ze ſnů hádánj, ſnů wykládánj, n.

Träumen, ſnjti, we ſpanj widěti, zdáti ſe we ſnách, we ſpanj, we ſnách, ſpatři, kolotati ſe we ſně, mir träumte, ich wäre in Leipzig, zdálo ſe mně, kolotalo ſe mně we ſně, že ſem w Lipſſté, was träumſt denn? co pak ſe ti zdá?

Träumer, m. ſnič, m.

Träumerey, f. ſněnj, zdánj, n.

Traumgott, m. Bůh ſnů, m.

Träumicht, oſpalý.

Traurede, f. řeč ſwadebnj, f.

Traurig, ſmutný, truchliwý, truchlý, zarmaucený, teſkliwý, trudný, žaloſtný, wie eine Sache, Nachricht, Miene, Geſtalt, Stellung, Gang, Fall, Stimme, Zeitung, ſmutný, truchlý, truchliwý, zarmaucený, žaloſtný, traurige Miene haben, býti ſmutné twáři, ſmutného obličege, traurig machen, rmauciti, zarmauciti, traurig ſeyn, ſ. Trauern.

Traurigkeit, f. ſmutek, m. truchliwoſt, truchloſt, f. zármutek, m. teſknoſt, teſkliwoſt, trudnoſt, f. zámutek, m. žaloſt, f.

Trauring, m. prſten ſwadebnj, m.

Trauſchein, m. odacý, ſwadebnj liſt, m.

Trauung, f. wěřenj, důwěřenj, n. 2) Trauung neuer Eheleute, odawky, f. plur. ſňatek, m. ſnaubenj, n.

Treber, f. drtina, f. drtiny, f. plur. Heſen, mláto, n.

Trecken, ſ. Ziehen.

Treffen, das Ziel, einen, wyhoditi, raniti, trefiti, die Urſachen, den Verſta-

ſtand treffen, vhodnauti, doweſti, zu einem, vhoditi, treſiti k někomu, den Weg treffen, na cestu vhoditi, treſiti, eigentlich etwas treffen, eine Sache, Kunſt, doweſti, eine Sache errathen, vhodnauti, treſiti, jemanden in dem Hauſe, někoho doma napadnauti, zaſtihnauti, Anſtalt, Verfügung, Mittel, ſ. Verfügung, Anſtalt, Mittel; einen Vergleich, w ſmlauwu wgiti, ſmlauwu vděłati, ſnesti ſe, einen Tauſch, ſměnu včiniti, es trifft mich am ſchlimſten, mne to nehůř chyti, treſi, die Reihe trift mich, na mne pořádka, treffen in einer Predigt, Satyre, dotknauti, ſich getroffen finden, nalezti ſe dotknutým, getroffen! treffa! habe ich es getroffen, vhodil ſem, treſil ſem, gerade in die Zeit treffen, wyhowěti času, treſiti do času, treffen mit einander, ſchlagen, potýkati ſe, treffen einen, wie das Loos, chyteti, treſiti, treffen einen, im Mahlen, treſiti, doweſti, treffen, neut. wohin, der Zeit, dem Orte nach, zahoditi ſe, dáti ſe, zabrati ſe, wie ſich trift, gut oder übel, gak ſe zahodi, gak ſedá, gak ſe treſi, nahodi, treffen, wie der Schlag, treſiti, ſſlakem poraženu býti, ſ. Antreffen.

Treffen, das, bog, m. bitwa, f. ein Treffen halten, liefern, bog, bitwu weſti, ſweſti.

Treffer, m. in der Lotterie, treffa, f.

Trefflich, výborný, wzneſſený, znamenitý, ſ. Vortrefflich.

Trefflichkeit, f. výbornoſt, wzneſſenoſt, f. ſ. Vortrefflichkeit.

Treiben, wie das Vieh, hnáti, pohánĕti, einen, als aus der Stadt, hnáti, puditi z města, zu etwas, zur Arbeit, hnáti, dohánĕti, dohnati, puditi, popauzeti k něčemu, k prácy, von etwas, odhánĕti, odpuditi, in die Flucht, rozehnati, rozprýliti, zahnati, před ſebau plaſſiti, rozplaſſiti, zaplaſſiti, Gold, Silber, zlato, ſtříbro přehánĕti, aus einander treiben, rozehnati, rozplaſſiti, treiben ein Werk, Handwerk, Arbeit, řemeſlo, dſło prowozowati, dĕłati, Handel, Gewerbe, obchod weſti, Handlung, Nahrung, kupectwj, živnoſt prowozowati, živnoſt weſti, Unzucht, Unfug treiben, páchati, weſti nepořád, nečiſtotu, Simonie, ſwatokupectwj weſti, er wird es nicht lange treiben, nebude dlauho dĕłati, wie man es treibt, ſo gehet es, každý ſwého ſſtĕſtj ſtrúgce, Scherz, Spott treiben mit einem, žert, poſměch z někoho mjti, ſobĕ z někoho dĕłati, es ſehr treiben, um einen, um etwas, betrúbt, kläglich thun, hořekowati, ſmutně ſobĕ weſti pro někoho, einen in die Enge treiben, do těſna wehnati, treiben, daß etwas geſchähe, nalehati, naſtaupati, naſtupowati, dotjrati, dotiſkati, dohánĕti, tlačiti na něco, wie die Pflanzen, Bäume, hnáti, den Schweiß, wyhánĕti, hnáti, wyrážeti pot, den Urin, hnáti moč, die Röthe in das Geſicht, k zardĕloſti přidati, es treiben, lärmen, dowádĕti, dokazowati, es zu hoch, zu weit, přjliš, přes přjliš ſobĕ weſti, dowádĕti, počjnati, dokazowati, aus dem Beſitze ſeiner Güter, von ſeiner Stelle, ſpuditi, ſehnati, wyhnati, wypuditi, was trieb dich dazu, co tĕ k tomu dohnalo, popudilo, připudilo, vor ſich her treiben, hnáti před ſebau, Poſſen, Kindereyen, daremnoſti, dĕtinſtwj prowozowati, dowádĕti, treib nicht, nedowádĕg, nedowadĕg ſy.

Treibkeule, f. tyč, ſ. žerd, m.

Trennbar, rozlučitedlný, lučitedlný, rozpogitedlný.

Trennen, laučiti, rozlaučiti, odlaučiti, rozpogiti, dĕliti, oddĕliti, rozpolčiti, wie die Sonne die Wolken, rozhánĕti, etwas von etwas, odlaučiti, oddĕliti, odpogiti něco od něčeho, etwas genähtes, párati, rozpárati, rozedřjti, ſich von einem, odlaučiti ſe, oddĕliti ſe od někoho, ſich trennen, uneins werden, rozdwogiti ſe, rozkmotřiti ſe, rozdĕliti ſe, roztowaryſſiti ſe, getrennt, uneins ſeyn, různiti ſe, roz-

dwogenj, roztržitu býti, děliti se, dwogiti se, trennen, sich trennen wie ein Gewölbe, trhati se, pukati se, sedati se, rozstaupiti se, die Schlachtordnung trennen, ssik rozrazyti, wie die Ehelente, rozwesti, rozlaučiti.

Trennung, f. laučenj, rozlaučenj, odlaučenj, rozpogenj, dělenj, oddělenj, n. Spaltung, Uneinigkeit, rozdwogenj, n. dwogitost, dwogice, f. dwogenj, rozdělenj, rozpolčenj, rozkmotřenj, roztowaryssenj, n. roztržitost, f. der Eheleute, rozwod, m. rozwedenj, n. in Kirchensachen, roztržka, f. rozdwogenj, roztrženj, n. roztržitost, f.

Treppe, f. stupeň, schod, m. viele, schody, stupně, m. plur. die Treppe, über die Treppe hinunterwerfen, ze schodů shoditi, mittelst der Treppe, po schodech.

Trespe, f. kaukol, m. beylj, wostj, n. von Trespen, kaukolowý.

Trespenfeld, n. pole kaukolwé, n.

Tresse, f. prým, obkladek, m. mit Tressen besetzt, premowaný, opremowaný, prýmy obložený.

Tressenhut, m. premowaný klobauk, klobauk s prýmy, m.

Treßern, f. winné kwasnice, f. plur. kaly wjna, m. plur. winsstjř, winný kamenec, m.

Treßerwein, m. poslednj, zadnj wjno, n. patěsky, f. plur.

Treten, sslapati, sslápnauti, zu Boden, zasslapati, zasslápnauti, possslapati, vsslapati, jemanden, sein Glück mit Füssen treten, někoho, swé sstěstj nohama sslapati, die Bälge, die Orgel, měchy sslapati, an, auf etwas treten, wstaupiti, wkročiti, kročiti, herein, sem wstaupiti, wkročiti, an jemandes Stelle, sie verwalten, na něčj mjsto wstaupiti, nastaupiti, náměstkowati, der indessen an jemandes Stelle tritt, náměstek, m. einhertreten, wykračowati sy, herum, um einen, um etwas treten, obstaupiti, obkročiti někoho, in etwas treten, wie in ein Zimmer, wkročiti, wstaupiti do pokoge, in ein Amt, k auřadu přistaupiti, do auřadu wstaupiti, in den Koth mit dem Fuße, do bláta sslapati, sslápnauti, wie die Sonne in ein Zeichen, wstaupiti, sich etwas in den Fuß treten, do nohy sobě něco wrazyti, in die Fußtapfen seines Vaters treten, kráceti po sslepěgjch swého otce, nastaupiti, nakročiti na stopy, na sslepěge swého otce, trete in die Fußtapfen deiner Voraltern, nastup, nakroč na stopy, sslepěge twých předků, kráčeg po stopách, sslepěgjch twých předků, in, an das Fenster, an die Thüre, wstaupiti, přistaupiti k oknům, ke dweřům, in die Augen, wie die Thränen, in das Gesicht, wie das Blut, Röthe, wstaupiti w oči, do očj, do twáře, w twář, in das Blut, in den Magen, in den Leib, wie die Galle, wrazyti se do krwe, do žaludka, do žiwota, in jemandes Dienste, do služby wstaupiti, aus dem Dienste, ze služby wystaupiti, in die Sonne, in das Licht, do slunce, do swětla wstaupiti, aus dem Ufer, wie ein Fluß, das Wasser, wystaupiti, unter die Augen, unter das Gesicht treten, na oči přigjti, choditi, okázati se, auf eines Parthey, Seite, zu einem, přistaupiti k někomu, k něčj straně, zu etwas, es zu hören, zu sehen, přikročiti, přistaupiti k něčemu, in die Höhe, wystaupiti nahoru, eines Ehre zu nahe, čest něčj dotknauti, zlehčiti.

Treu, wěrný, nicht treu bleiben, pronewěřiti se, zpronewěřiti se.

Treu, adv. s. Treulich.

Treue, f. wěrnost, f. auf eines Treue, und Glauben sich verlassen, na něčj wjru a wěrnost se bezpečiti, zpoléhati, bey meiner Treue, na mau prawdu.

Treuge, treugen, s. Trocken, Trocknen.

Treugesinnt, wěrně smeyssljcý.

Treuherzig, gutherzig, ochotný, vpřjmý ochotného, vpřjmého srdce.

Treuherzig, adv. ochotně, ochotnau myslj, vpřjmě.

Treuherzigkeit, f. ochotnoſt, vpřjmnoſt, f.
Treulich, wěrný.
Treulich, adv. wěrně, es mit einem meynen, myſliti vpřjmě s někým.
Treulos, newěrný, zpronewěřilý, wjry prázdný, werden, zpronewěřiti ſe.
Treulos, adv. newěrně, zpronewěřile.
Treuloſigkeit, f. newěra, newěrnoſt, zpronewěřiloſt, f. zpronewěřenj, n. wjry prázdnoſt, f.
Triangel, ſ. Dreyeck.
Tribuliren, mařiti, truditi.
Tribut, m. daně, f. poplatek, m.
Trichter, m. nálewka, naljwka, f. (trychtýř, m.)
Trieb, m. podnět, m. wnuknutj, ponuknutj, n. aus göttlichem Triebe, Božſkým nadchnutjm, wnuknutjm, z Božſkého nadchnutj, wnuknutj, ponuknutj, podnětu, aus eigenem Triebe, ſám od, ze ſebe, wlaſtnjm wnuknutjm, aus deinem Triebe, twým půwodem, ponuknutjm, triebene Arbeit, hnaná djlo, n. triebener Weg, vtřená, třená, vſſlá ceſta, f.
Triebel, m. ſochor, žerd, m. tyč, f.
Triebfeder, f. podnět, m. dieſer Menſch war die Triebfeder, geho půwodem ſe to ſtalo, on byl toho půwod, podnět.
Triebſand, m. třený pjſek, m.
Triefäugig, krhawý, tekooký, ſlzawý, ſeyn, býti krhawých, plačtiwých, lepkých, ſlzywých, kyſſicých očj, krhati na oči, hnogiti ſe w očjch, ſlzawěti.
Triefen, kapati, kanauti, vkápnauti, vkanauti, wie die Bäume, ſlzeti, wie die Augen, krhati, tecy z očj, triefen wie die Naſe, kapati z noſu.
Triefen, das, kapánj, kanutj, n. der Augen, krhánj, tečenj očj, n. krhawoſt, ſlzawoſt očj, f.
Triefend, wie die Augen, krhawý, kyſſicý, ſlzawý, wie die Naſe, kapawý, wozhřiwý.
Tiregen, klamati, oklamati, podweſti, oſſáliti, zmeyliti, ſ. Betriegen.
Trieglich, ſ. Betrieglich.
Triſt, f. paſtwiſſtě, n. paſtwa, f.
Triſtig, důležitý, podſtatný.
Triſtigkeit, f. důležitoſt, podſtatnoſt, podſtata, f.
Trillen, teyrati.
Trinkbecher, m. picý čjſſe, f. picý koſljk, m. ſ. Trinkgeſchirr.
Trinken, pjti, napágeti ſe, trinke, pi, napi ſe, ſich voll trinken, opiti ſe, opogiti ſe, přepiti ſe, přebrati ſe, was man trinken kann, pitedlný.
Trinken, das, pitj, n. öfteres, opigenj ſe, n.
Trinker, m. pigák, pigan, pitel, pigce, m.
Trinkgelag, n. ſpolučadowánj, n.
Trinkgeld, n. penjze na ſpropitnau, ſpropitné, m. plur. ſpropitný penjz, m.
Trinkgeſchirr, Trinkgefäß, n. picý nádoba, nádoba k pitj, f.
Trinkglas, n. ſklenice picý, f.
Trinkhaus, n. piterna, krčma, f.
Trinkſchale, f. ſſál k pitj, picý, m. picý čjſſe, f.
Trinkwaſſer, n. woda k pitj, picý, f.
Tripel, m. Tripelerde, trupel, m.
Trippeln, klusati, zdrobna kráčeti.
Tritt, m. krok, kročeg, m. einen Tritt thun, krok, kročeg včiniti, vdělati, kročiti, 2) worauf man tritt, ſtupátko, ſtupadlo, n. podnož, f.
Trittſchämel, Trittling, m. ſtupátko, n. podnož, ſtolička, f.
Triumph, m. wjtězoſlawa, ſlawná nádhernoſt, f. wjtězſtwj, n. ſ. Siegesgepräng.
Triumphiren, wjtězſtwj ſlawiti, wjtězyti, über einen jauchzen, ſich freuen, pleſati.
Triumphirer, m. ſ. Obſieger, Ueberwinder.
Triumphkleid, n. oděw wjtězoſlawný, m.
Triumphlied, n. pjſeň wjtězoſlawná, f. pěnj oſlawné, n.
Triumphwagen, m. wůz wjtězoſlawný, m.
Trocken, ohne Feuchtigkeit, ohne Saft, ſuchý, wyprahlý, nie naß, wie die Kleider, ſuchý, trockenes Brod,

Obſt,

Obſt, ſuchý chléb, m. owoce, n. trocken machen, ſ. Trocknen; trocken werden, wie Kleider, ſchnauti, vſchnauti, wie der Boden, der Mund, Hals, wyſchnauti, ſchnauti, wyſýchati, wyprahnauti, prahnauti, trockene Antwort, galowá, chladná odpowěd, f. trockener, ernſthafter Menſch, přjſný člowěk, m. trocken, kaltſinnig, chladný, wlažný, trockene Schreibart, prostý, přjmý způſob pſanj, m. 2) ins Trockene bringen, na ſucho, w bezpečnoſt přjprawiti, trockener Boden, ſuchopár, m. trockenes Erdreich, ſuchopárná země, f. ſauwar, m. trockene Wahrheit, holá, prostá, přjmá prawda, f. trockenes Heu, ſuché, ſuchopárné, wyſchlé ſeno, n.

Trocken, adv. kaltſinnig, wlažně, chladně, ernſtlich, přjſně, ganz trocken ſagen, zhola, zprosta, zpřjma řícy, dieß Jahr iſt trocken, ten rok geſt ſucho.

Trockenheit, f. ſuchoſt, f. der Schreibart, prosteſt, přjmoſt, f. im Halſe, Munde, ſuchoſt, wyſchloſt, wyprahloſt, f. Trockenheit der Gedanken, prázdnoſt, f.

Trocknen, als Kleider, ſuſſiti, vſuſſiti, neut. trocken werden, ſchnauti, vſchnauti, ſuſſiti ſe.

Trödel, m. alte Sachen, haraburdy, f. plur. wſſelický weteš, m. haraburdj, n.

Trödelbude, f. banda s haraburdjm, tarmarečnická, weteſſnická, weteſſnj, f.

Trödeley, f. tarmařenj, n. Tändeley, Zauderey, piplánj, laudánj, tintěrkowánj, n.

Trödelfrau, f. tarmarečnice, f.

Trödelhaft, piplawý, laudawý, titěrný, trödelhaftes Weſen, ſ. Trödeley.

Trödelmarkt, m. tarmark, m. tarmarečnj, weteſſnj trzißtě, n.

Trödeln, alte Sachen verkaufen, tarmařiti, trödeln, tändeln, zaudern, piplati ſe, laudati ſe, tintěrkowati.

Trödeln, das, ſ. Trödeley.

Trödelwaare, f. prodagná wěc, kaupě, f.

Trödler, m. Verkaufer alter Sachen, weteſſnjk, tarmarečnjk, m. Trödler, Zauderer, laudač, piplač, m.

Trog, m. zum Backen, twořidlo, n. necky, f. plur. zum Waſſer für die Fiſche, ſádka, poſádka, f. plur. für das Vieh, koryto, n.

Tröglein, n. necyčky, f. plur. für das Vieh, koreytko, n.

Trogſcharre, f. ſtruhadlo, n.

Trollen, ſich packen, kliditi ſe, hybati, táhnauti, warowati, trolle dich, táhni, těhni pryč, klid ſe, hybey, hybay, warůg.

Trommel, f. buben, m. rühren, zabubnowati, bubnowati, tepati na buben.

Trommelfell, n. kůže z bubnu, bubnowá, f.

Trommeln, bubnowati.

Trommelſchlag, m. vdeřenj, vhozenj na buben, zabubnowánj, n. rána na buben, f.

Trommelſchläger, m. bubenjk, m.

Trommelſchlägerinn, f. bubenice, f.

Trompete, f. trauba, truba, f.

Trompeten, traubiti, na traubu, trubau, w traubu traubiti.

Trompeter, m. trubač, m. wie ein Trompeter aufgeblaſen, bukač, m.

Trompetenſchall, m. zwuk trauby, m.

Tropf, m. Tropfen, kapka, kwapka, krůpěge, krápěge, krápě, f. hangender, rapauch, m. nicht einen Tropfen, ani kapky, Tropfen, Arzney, kapky, f. plur. elender, armer, chudák, vbožec, korábnjk, m. ein guter Tropf, dobrý blázen, biázniček, chudáček, m. ein einfältiger Tropf, hlaupák, hlupák, ſproſták, m. Tropf, Schlag, mrtwice, f.

Tröpfchen, Tröpflein, n. krupička, kapička, krůpěgička, f.

Tröpfeln, tropfen, kapati, krápěti, kwapati, wenn es reguet, krápati, poprcháwati, was immer tropft, kapaličný.

Tröpfelung, f. kapánj, kwapánj, n.

Tropfwein, m. wjno kapaličné, n. podčepky, m. plur.

Tropfenweis, po krůpěgjch, po krápěgjch, po kapkách, po kapce.

Troß, m. chaſa, hlúza, luza wogenſká, f.

Troßbube, m. droſlar, pacholjk wogenſký, m. pachole wogenſké, honſobe, n. ztracenec, m.

Troſt, m. potěſſenj, vtěſſenj, těſſenj, n. vtěcha, potěcha, f. ich habe keinen Troſt, nemám žádného potěſſenj, žádné potěchy, keinen Troſt annehmen, potěſſenj nepřipuſtiti, nepřigjmati, zum Troſte ſeyn, k potěſſenj, k vtěſſe býti, Troſt geben, potěſſenj dáti, dieß iſt mein einziger Troſt, to geſt mé gediné potěſſenj.

Tröſten, těſſiti, potěſſiti, vtěſſiti, ich tröſte mich damit, tjm ſe těſſjm, ſich mit etwas vergebens tröſten, kogiti, marně ſe těſſiti něčjm, der ſich tröſten läßt, potěſſitedlný, tröſte ihn Gott! potěš ho Pán Bůh!

Tröſter, m. těſſitel, potěſſitel, vtěſſitel, m.

Troſtgrund, m. důwod potěſſitedlný, těſſitedlný, m.

Tröſtlich, troſtreich, potěſſitedlný, vtěſſitedlný, těſſitedlný.

Troſtlied, n. pjſeň potěſſitedlná, f.

Troſtlos, bez potěſſenj, bez vtěchy, bez potěchy, 2) untröſtlich, nepotěſſitedlný.

Troſtloſigkeit, f. nepotěſſitedlnoſt, f.

Troſtreich, plný potěchy, vtěchy.

Troſtſchrift, f. Troſtſchreiben, n. Troſtbrief, m. potěſſitedlné, vtěſſitedlné pjſmo, potěſſitedlné pſanj, n.

Tröſtung, f. Tröſten, das, těſſenj, vtěſſenj, potěſſenj, n.

Troſtvoll, plný vtěchy, potěchy, plný potěſſenj.

Troß, m. Stolz, vpor, m. zpaura, vrputnoſt, zpurnoſt, f. zum Troße, na wzdor, na wzdory, na protimyſl, (na truc,) aus Troße, ze zpaury, z vrputnoſti, z trucu, Troß bieten der Gefahr, potupiti nebezpečenſtwj, opowrhnauti nebezpečenſtwj, jemanden, wybjdnauti někoho, zum Troß thun, na wzdory činiti.

Troßen, troßig ſeyn, zputným, vrputným, vpornym býti, zdorowati, auf etwas, auf einen, zpoléhati, zpaurſſtěti ſe na někoho, popjnati ſe, popnauti, einem troßen, zdorowati, (tracowati,) der Gefahr, potupiti, opowrcy nebezpečenſtwj.

Troßen, das, zdorowánj, n. der Kinder, ſ. Troß.

Troßer, m. ſ. Troßig.

Troßig, wzdurný, zpurný, vporný, vrputný, vrputilý, zarputilý, zpupný, wie ein Kind, troßige Miene, způrné djtě, n. wzhled, m. troßige Worte, zpurná, vrputná, vrputilá, zpupná ſlowa, n. plur.

Troßig, adv. wzdurně, zpurně, vrputně, vrputile, zarputile, zpupně.

Troupp, beſſ. Trupp, m. ſ. Haufe, Schaar.

Trouppen, f. plur. ſ. Armee.

Trouppenweis, beſſ. trupweis, truppenweis, ſ. Haufenweis.

Trübe, kalný, trübe Luft, kalné, mračné, zakalené, poſſmaurné nebe, mračno, n. pod mrakem, trüber Tag, poſſmaurný, zaſmuſſilý, zamračený den, m. mračno, poſſmaurno, pod mrakem, trübes Wetter, čas poſſmaurný, mračný, m. poſſmaurno, mračno, n. mračné nebe, n. pod mrakem, trübes Waſſer, kalná woda, f. trübe machen, ſ. Trüben; werden, zakaliti ſe, es iſt trübe, geſt pod mrakem, zamračeno.

Trüben, trübe machen, kaliti, kormautiri, ſkormautiti, ſkaliti, zakaliti, ſich trüben, kormautiti ſe, mračiti ſe, poſſmuřowati ſe, wie der Himmel, mračiti ſe, kormautiti, poſſmauřiti ſe, das Waſſer, wodu kaliti.

Trübſal, f. neřeſt, ſtraſt, těžkoſt, lopota, clota, pſota, f. ſauženj, n.

Trübſelig, neřeſtný, ſtraſtný, lopotný, clotný, pſotný, zarmaucený, ſ. Elend.

Trübſelig, adv. neřeſtně, ſtraſtně, lopotně, clotně, pſotně, zarmaucně, ſ. Elend.

Trübſeligkeit, f. neřeſt, ſtraſtnoſt, lopotnoſt, zarmaucenoſt, f.

Trübſinn, m. zkormaucenoſt, f. trud, m.

m. trudnost, f. zkormaucenj, n. zármutek, m.
Trübsinnig, zkormaucený, zarmaucený, trudný.
Truchseß, m. gidlonoš, krmnoš, truksas, stolnjk, m.
Trug, m. klam, podwod, m. s. Betrug.
Trügen, klamati, s. Triegen, Betriegen.
Trügerey, od. Triegerey, s. Betriegerey.
Trüglich, klamawý, oklamawý, podwodný, swodný, mylný, omylný, trüglicher Grund, mylný, omylný důwod, m. trügliche Vermuthung, mylné, omylné domněnj, n.
Trüglichkeit, f. mylnost, omylnost, f.
Trugschluß, m. mylný, omylný záwěrek, m. mylná, omylná zawjrka, f.
Truhe, f. truhla, truhlice, sskřině, f.
Trummel, s. Trommel.
Trümmern, f. plur. zlomky, m. plur. eines Schiffes, dsky, f. plur. eines Gebäudes, sutina, f. zu Trümmern gehen, roztlaucy, rozbiti se, rozstroskotati, roztřjskati se, in Trümmern, na kusy, na padrtky.
Trumph, m. in der Karte, trumf, m. Trumph spielen, na mistra, na wjtězstwj hráti.
Trunk, m. napitek, snapitek, m. napitj, snapitj, n. truňk, m. daß man trinkt, pitj, n. nápog, m. dem Trunke ergeben seyn, pitj oddánu býti, einen Trunk thun, napiti se, truňk, napitek vdělati beym Trinken, při pitj, auf einen Trunk austrinken, gednjm duchem, dausskem, dchem wypiti, um einen Trunk Bier, pro snapitj, pro snapitek pjwa.
Trunken, opilý, opogený, napitý, napogený, opitý, vom Weine, wjnem, etwas trunken, podnapilý, podnapitý, Trunkener, opilec, m. trunken machen, opiti, opogiti, werden, opiti se, opogiti se, přebrati se, wie der Trunk selbst, opogný, trunkner Weise, z opilstwj.
Trunkenbold, m. opilec, ožralec, pitel, pigák, pigan, winný molek, bratr z mokré čtwrtě, m.
Trunkenheit, f. opilstwj, n. opilost, f. piganstwj, n. einmalige, dießmalige, opitj, n. opilost, f. opogenj, n. in der Trunkenheit, z opilstwj, z opilstwj.
Trut, f. můra, f. daw nočnj, m.
Truthahn, m. krůťák, ťopan, m.
Truthenne, f. krůta, krůtka, ťopka, f.
Truz, s. Trotz.
Tuch, n. sukno, n. von Tuche, saukenný, leinenes, plátno, n. lněný ssat, m. um den Kopf, ssat, m. Tuch vor die Brust, zum Abwischen des Gesichts, ssat, ssátek, m.
Tuchbereiter, m. knap, walchář, m.
Tüchelchen, n. sukynko, n. leinenes, ssátek, ssáteček, m. vorzustecken, ssáteček, m.
Tuchfabrik, f. saukenná djlna, f.
Tuchhandel, m. obchod se suknem, saukenný, m.
Tuchhändler, m. obchodnjk se suknem, saukenný, prodawač sukna, saukennjk, m.
Tuchkleid, n. saukenné ssaty, m. plur.
Tuchknappe, m. knap, walchář, m.
Tuchladen, m. saukenický, saukenný krám, m.
Tüchlein, s. Tüchelchen.
Tuchmacher, m. saukennjk, knap, m.
Tuchmacherhandwerk, n. saukenictwj, saukenické řemeslo, knapstwj, n.
Tuchmantel, m. saukenný plássť, m.
Tuchscheere, f. saukenické nůžky, nožjky, f. plur.
Tuchscheerer, m. postřihač, postřihač sukna, m.
Tuchscheererwolle, f. wlna, f. ostřižky, okragky od wlny, m. plur.
Tüchtig, fähig, způsobný, schopný, hodný, statný, gemný, zum Studiren tüchtig, k včenj způsobný, schopný, hodný, tüchtig an sich, gut, dokonalý, náležitý, hodný, notný, tüchtige Schläge, dokonalý, notný, gak náležj dokonalý, hodný weyprask, m.
Tüchtig, adv. dokonále, notně, náležitě, hodně, gak náležj.
Tüchtigkeit, f. zu etwas, způsobnost, schopnost, gemnost, hodnost, statnost, f. Güte, dokonalost, hodnost, notnost, f.
Tücke, f. potutedlnost, lichota, autulnost, zchytralost, auskočnost, f.

ssi-

ſſibalſtwj, n. obmyſl, m. obmyſlnoſt, f. zawiloſt, f. ſ. Argliſt, Betrug.

Tückiſch, potutedlný, lichý, autulný, zchytralý, auſkočný, ſſibalſký, obmyſlný, ſſibalem podſſitý, potutedlnjk, pokrytnjk, pokrytný, zawilý, obmyſlnjk, m. tückiſches Geſicht, potutedlná twář, f. ſ. Argliſtig, Betrieglich.

Tückiſch, adv. potutedlně, autulně, zchytrale, auſkočně, ſſibalſky, obmyſlný, pokrytně, zawile, lachen, potutedlně ſe ſmáti.

Tückmäuſer, m. poſſmaurný, pokautný člowěk, potměſſilý ſſibal, potměſſil, pokautnjček, m.

Tückmäuſerey, f. potměſſiloſt, poſſmaurnoſt, f.

Tugend, f. ctnoſt, cnoſt, f.

Tugendhaft, ctnoſtný, cnoſtný, ctnoſtliwý.

Tugendhaft, adv. ctnoſtně, cnoſtně, ctnoſtliwě.

Tugendreich, tugendſam, ſ. Tugendhaft.

Tulipane, Tulpe, f. tulipán, m.

Tumm, Tummheit, ſ. Dumm, Dummheit.

Tummel, m. Rauſch im Kopfe, raupy, m. plur.

Tummeln ſich, zatáčeti ſe, pospjſſiti ſobě, 2) ein Pferd, koně proháněti, reyditi s koněm.

Tummelplatz, m. reydiſſtě, n.

Tummheit, ſ. Dummheit.

Tumpfel, m. im Fluße, kotlina, hlubina, tiſſina, f. ſ. Pfütze.

Tumult, ſ. Lerm, Aufruhr.

Tumultuant, m. buřič, m.

Tumultuariſch, bauřliwý, nepokogný, pohromný.

Tumultuariſch, adv. bauřliwě, nepokogně, pohromem.

Tumultuiren, ſ. Lerm, Getös, Aufruhr machen.

Tünchen, Tünchkalk aufwerfen, obmjtati, obwrcy, zamrſkowati wápnem.

Tüncher, m. obmitač, m.

Tünchkalk, m. wápno k obmjtánj, obwrhowánj, n.

Tünchpenſel, m. běljcý ſſtětka, f.

Tünchwerk, n. obmjtka, f. obmjtánj, obwržení, zamrſkowánj wápnem, n.

Tüngen, ſ. Düngen.

Tunke, ſo omáčka, f.

Tunken, máčeti, namáčeti, omáčeti, mákat, omákati.

Tüpfel, m. Tüpfelchen, n. bodjk, bodec, wrſſek, tytljk, tytljček, m.

Tüpfeln, punktowati, bodcem, wrſſkem znamenati, znamýnkowati.

Tüpflicht, punktowaný, znamýnkowaný, tüpflichtes Kleid, kropenaté ſſaty, m. plur.

Türkis, m. chrva, f. turkus, m.

Turnier, Turnir, m. kolba rytířſká, f. závod, turnag, m. hra kolčj, hončj, turnegſká, závodnj, f.

Turnieren, koliti, lermen, howořiti, hulákati, bauřiti.

Turnierpferd, n. Roß, Turnierer, Kůň kolčj, hončj, závodnj, turnegſký, m.

Turnierplatz, m. plac, m. mjſto kolčj, hončj, turnagſké, závodnj, n.

Turteltaube, f. Turteltäubchen, n. hrdlička, f.

Tyrann, m. vkrutnjk, náſylnjk, náſylný vkrutný panownjk, m.

Tyranney, f. vkrutenſtwj, vkrutnictwj, n. vkrutnoſt, f.

Tyranninn, f. vkrutnice, náſylnice, litice, náſylná, vkrutná panownice, f.

Tyranniſch, vkrutný, krutý, náſylný.

Tyranniſch, adv. vkrutně, krutě, náſylně.

Tyranniſiren, vkrutniti, vkrutným, krutým býti, einen, na někoho.

U. V.

Vaſall, m. man, auročnjk, m.

Vater, m. otec, tatjk, m. pöbelhaft, táta, tatjček, m. dem Vater nachſchlagen, wrcy ſe, zdařiti ſe po otcy, potatiti ſe. des Vaters, otcův, pöb. tátowý, Vater des Vaterlandes, otec wlaſti, m. nach des Vaters Art, způſobem otcowým, die Väter, otcowé, m. plur. nach des Vaters Tode gebohren, pohrobek, m.

Va-

Vatergut, n. ſtatek otcowſký, m.
Vaterherz, n. ſrdce otcowſké, n.
Vaterland n. wlaſt. země otcowſká, f. dafür ſterben, pro wlaſt hrdlo ſložit.
Vaterländiſch, wlaſtenſký.
Vaterlandsliebe, f. láſka, miloſt wlaſtenſká, k wlaſti, f.
Väterlich, otcowſký, väterliches Erbe, otcowſké dedictwj, n. otčizna, f. väterliche Gewalt, otcowſtwj, n.
Väterlich, adv. otcowſky, po otcowſku.
Vaterliebe, f. otcowſká láſka, f.
Vaterlos, ſyrotek, oſyralý, otce nemagicy, werden, oſyřiti, daß man es iſt, vaterloſer Zuſtand, ſyroba, oſyřaloſt, f.
Vatermord, m. wražda nad otcem, nad otcem ſpáchaná, f. otcobogeſtwo, n. zabitj otce, n.
Vatermörder, m. wrah, wražedlnjk ſwého otce, otcowrah, otcobigec, m.
Vatermörderiſch, otcobigecký, otcowražedlnj.
Vatersname, m. gméno otcowo, otce, n.
Vatersbruder, m. ſtryc, otce mého bratr, m.
Vaterſchweſter, f. ſeſtra otce. f.
Vaterſöhnchen, n. ſynáček, miláček pantátů, m. bažátko, n.
Vaterſtadt, f. město otcowſké, wlaſt, f.
Vaterſtelle, f. mjſto otcowſké, n. Vaterſtelle bey einem vertreten, otce zaſtati.
Vater unſer, n. otče náš, páteř, m. Vater unſer beten, otče náš ſe modliti, páteř říkati, pěti.
Uebel, adj. zlý, nedobrý, es wird mir übel, zle, mdlo ge mi, in üblem Rufe ſeyn, býti w zlé powěſti, mjti zlau powěſt, zlopověſtným býti, daß einem übel wird, až člowěku mdlo ge. einem etwas übel halten, deuten, auslegen, ſ. Verargen, Verübeln.
ellbel, adv. zle, nedobře, übel hören, nedobře ſlyſſeti, übel hörend, nahluchlý, přichluchý, hlanſſek, m.
Uebel, n. ſub. zlé, n. zlota, f. Uebels thun, zlé činiti, zlého ſe dopuſtiti, dočiniti.
Uebelgeſinnt, zle ſmyſſlicý, gegen einen, o někom.
Uebelhörend, nedobře ſlyſſicý.
Uebelkeit, f. mdloba, f.
Uebelklang, m. zlý zwuk, m. zlé znění, n. zlá zwučnoſt, f.
Uebel klingend, zle zwučicý, nezwučicý, zle znicý.
Uebellaut, m. ſ. Uebelklang.
Uebellautend, ſ. Uebelklingend.
Uebelſtand, m. nenáležitoſt, neſluſſnoſt, nepřiſluſſnoſt, f.
Uebelthat, f. zločiný, zlý ſkutek, zlý včinek, m. zločinſtwj, zloſynſtwj, zločinſtwo, zloſynſtwo, n.
Uebelthäter, m. zločinec, zloſyn, zločinný člowěk, m.
Ueben, cwičiti, ſich im Reden, im Gewehr üben, cwičiti ſe w řeči, w zbrani.
Ueber, nad, na, přes, dem Orte nach, oben, nad, über den Zimmern, nad pokogi, über der Gaſſe, über der Straſſe, über dem Fluſſe, přes vlicy, přes ceſtu, přes řeku, über Vermögen, nad možnoſt, über Tiſche, při ſtole, v ſtolu, es iſt keiner über dich, nenj nad tebe, přes tebe, über den Weg, die Straſſe lauffen, přes ceſtu, přes vlicy běžet, über dem Haupte, Kopfe, nad hlawau, über die Gränzen, přes meze, über dem Maaße, der Größe, Menge nach, přes, über zehen, ſechzig Jahre alt, přes deſet, přes ſedeſát let ſtarý, über zehn Schuhe, přes deſet ſtřewjců, über, der Zeit nach, po, über drey Tage, po tři dni, über alles Vermuthen, proti wſſemu nadánj, mjmo wſſeho nadánj, mjmo naděge, über dem Eſſen, dem Schreiben, při gjdle, při pſanj, über dem Reden, Studiren, etwas vergeſſen, verſäumen, s mluwenjm, s ſtudyrowánjm na něco zapomenaut, něco zameſſkat, über dem Reden vergeht die Zeit, s mluwenjm zagde čas, über dem Leſen einſchlafen, při čtenj vſnaut, über Kurz oder Lang, dřjw neb pozděg, über die Dummheit! Boßheit! über den Narren! über das Gewäſche! o tupoſt! o neſſlechetnoſt! o blázen! o pleſká-

ſkánj; es gehet hier alles über und über, wſſecko ge zde na opak, na ruby; es iſt über meinen Verſtand, geſt nad mág rozum, gegen über, naproti, gegen der Kirche über, naproti koſtelu, über ein ganz Jahr, přes celý rok, über Feld, přes pole; eins über das andere, gedno přes druhé; über die Maße, nad přes mjru, z mjry, nemjrně, přjliš, přes přjliš, přjlisſně; über das noch, nad to, přes to; über und über purzeln, překotit ſe; über und über fröhlich, ſ. über die Maße, über etwas arbeiten, w něčem pracowati; einer will über den andern ſeyn, geden chce být přes druhého; einen über etwas antreffen, někoho w něčem napadnaut; einen über etwas anreden, o něčem s někým promluwit, ſich über etwas, über einen ärgern, erzürnen, böſe werden, mrzeti ſe, horſſiti ſe, zlobiti ſe, rozlobiti ſe, huěwati ſe na něco, na někoho; über etwas bauen dem Orte nach, na něčem ſtawěti, der Beſchäftigung nach, w něčem ſtawěti, ſie bauen noch immer über der Kirche, wždy geſſtě koſtel ſtawěgi; über die Schnur hauen, přes ſſňůru ſeſati, na holuby ſtřjleti; über etwas Bedenken haben, es zu glauben, mjti w něčem pochybnoſt, über etwas geben, mehr, a) předati ſe, b) Befehl, Vollmacht, wydati na něco rozkaz, plnomocenſtwj; über etwas gießen z. B. Waſſer, ljti na něco wodu; über etwas, über einen erſchrecken, leknauti ſe, děſyti ſe něčeho, nad něčjm, nad někým, leknauti ſe nad něčjm; gehen über einen, gjti na někoho; über die Brücke gehen, přes moſt gjti; über Bücher, Schriften, über den Geldbeutel gehen, na knihy, na pjſma, na pytlíky gjti; über einen, etwas gehen, beſſer ſeyn, nad někoho, nad něco býti, halten über einen, na někoho držeti, über etwas ſchreiben, o něčem pſáti, oben, na, nad něco napſati, über etwas reiten, fahren, geti přes něco; über etwas hören, leſen, ein Kollegium, ſlyſſeti něco, čjſti o něčem, über etwas kommen, als über das Geld, přigjti na něco, über den Büchern liegen, ležeti w knihách, über jemanden, über etwas lachen, ſmáti ſe něčemu, někomu, über etwas lermen, powyk pro něco dělat, bauřiti pro něco, ſkrze něco, über etwas, über einen klagen, žalowati na něco, na někoho, ſtěžowati ſobě na něco, na někoho; machen ſich über etwas, dáti, puſtiti ſe do něčeho; eine Decke über etwas machen, včinit, vdělat přjkrow na něco, Verſe über etwas machen, na něco werſſe dělat, über etwas, über einen murren, reptat na něco, na někoho, quälen ſich über etwas, trápit ſaužit ſe nad něčjm; predigen über etwas, reden, davon handeln, ſchreiben, kázati, mluwiti, pſáti o něčem, deswegen predigen, reden, kázati, mluwiti na něco, über etwas ſchlagen eine Decke, zaobaliti, něco do něčeho, ſchreiben darauf, pſáti na něco, davon, o něčem, über etwas ſchmälen, dorážeti na něco, über etwas ſchreiten, kráčeti přes něco, překročiti něco; ſchreyen, křičet na něco, einer über den anderen ſchreyen, geden přes druhého křičet; ſetzen einen Titel, tytul położiti, poſtawiti na něco, einen, uſtanowiti, poſtawiti někoho nad něčim, über andere, der Ordnung nach, předſtawiti giným, über etwas ſitzen, nad něčjm, w něčem ſedět, über den Büchern, w knihách ſeděti; über einen, nad někým ſeděti; über den Eyern, na wegcých ſeděti; über etwas ſeyn, angeſtellt, býti nad něčjm, es machen, býti w tom; ſterben über etwas, daran, davon, vmřjt od něčeho; über etwas ſtreiten, o něčem ſe hádati; ziehen wie eine Decke, Vorhang über etwas, zaſtřjti něco oponau; über Land ziehen, přes pole geti; über einen Berg, Fluß, über jemandes Gebiete, přes wrch, přes řeku, přes něčj dědinu táhnauti; über etwas

was über einen zürnen, zlobiti, hněwati se na někoho, sich über alle andere schwingen, nadewšecky giné wyniknauti, über einem etwas schweben, nad někým, nad něčim se wznášseti; über einen siegen, swjtězyti; über etwas springen, skočiti, přeskočiti něco; über tausend Menschen, přes tisýc lidj, über ein Monat, přes měsýc (siehe mehr unter den Verbis selbst, die mit über gebraucht werden).

Ueberall, wssudy, wssady, ein Mensch, der überall ist, wssudybyl, wssudybud, wssudybytný člowěk.

Ueberallher, odewssad.

Ueberallhin, kamkoli, na wssecky strany.

Ueberantworten, odewzdati, podati, do rukau dáti, wydati, dodati.

Ueberantwortung, f. odewzdánj, podánj, do rukau wydánj, dodánj, wzdánj, n.

Ueberarbeiten sich, pracý se přetrhnauti.

Ueberarbeiten etwas, předělati něco.

Ueberaus, náramně, welmi, nesmjrně, hrubě, přespřjlis, tuze.

Ueberaus groß, náramně, nesmjrně, welmi weliký, hrozně weliký, přehrozný, přeweliký, nesmjrný, hrubý.

Ueberbauen, přestawěti, přestawiti.

Überbäumen, sich, překotiti se.

Ueberbein, n. hrbol, m. hrb w kosti.

Ueberbieten sich, předati se, wjce podati, einen, přetrziti někoho, předkaupiti někomu, einander überbieten, překupowati, přetrziti geden druhého, sie überboten einander immer, překaupili se, etwas, přeceniti.

Ueberbieten, das, přetrženj, překaupenj, předkupowánj, einer Sache, přecenění, n.

Ueberblasen ein Instrument, přefaukati strog hudebnj.

Ueberbinden, přewázati, přewazowati

Ueberbleiben, zbýwati, zbeyti, zůstati, pozůstati, přebýwati. Es blieb mir nichts übrig, als ihn zu bitten, nepozůstáwalo mi nic giného, gedině abych ho prosyl; vom Weine blieb nichts über, od wjna nic nezbylo, nezůstalo, überbleiben am Leben, zůstati při žiwobytj, žiw zůstati po giným, überblieben, pozůstalý, zůstalý, überbleiben lassen, pozůstawiti, zanechati.

Ueberbleibsel, n. zbytek, zbyt, ostatek, zůstawek, m. pozůstalost, f. Ueberbleibsel der Heiligen, morůdj, ostatky swatých, m. plur. swatosti, f. plur. Ueberbleibsel vom Fleische, n. zbytkowé od masa, m. vom Feilen, zbytek, odpilek, m. pozůstalost od pilowánj f.

Ueberbreiten, prostříti, prostjrati.

Ueberbringen, přinésti, přinásseti, donesti, donásseti, Briefe überbringen, listy, psanj přinesti, dodati; eine Nachricht bringen, nowinu, posselstwj přinesti.

Ueberbringer, m. přinassitel, dodatel, m. der Ueberbringer dieses Briefes, přinassitel, dodawatel toho psanj, listu dodatel, psanj dodatel, m.

Ueberbringung, f. přinesenj, přinásseni, donásseni, dodánj, n.

Ueberburzeln sich, překotiti se.

Ueber das, über dieß, přes to, nad to.

Ueberdecke od. Oberdecke f. přikrywadlo, n. odjwka, f. přjkrow, m. přikrytj, n. im Bette, prostěradlo, n. plachta, přikrywka, f. koberec plátěný, m. swrchnj přikrytj, n.

Ueberdecken, přisložjti, přikrýti, pokrýti.

Ueberdenken, přemysliti, přemcyssleti, rozgjmati, přemjtati, rozbjrati namysli.

Ueberdruß, m. mrzenj, omrzenj, zmrzenj, n. mrzutost, ossklivost, nelibost, tesknost, f. etwas zu thun, mrzenj, omrzenj práce, n.

Ueberdrüßig, mrzutý, zpromrzelý, werden, zmrzeti se, sdesknauti se, omrzeti, ich wurde es überdrüßig, byl sem nad tjm mrzut, zmrzel sem se nad tjm, steklo se mi, omrzelo mne, als der Arbeit, steklo se mi ké práce, zmrzel sem se nad pracý, omrzela mne práce; ich bin, ich werde dessen, es überdrüßig, mrzý mně to, steyska se mně; ich wurde des Spazierens überdrüßig, ste-

skla se mi procházka, omrzela mne procházka; überdrüßig machen, mrzutost, nelibost přinesti, k nelibosti, k mrzutosti býti.

Uebereilen einen, unvermuthet kommen, přikwáčiti, přistjhnauti na někoho, přikwapiti na někoho, překwapiti někoho, zachwátiti, přechwátiti někoho; mit der Arbeit, daß sie fertig werde, nabjhati, nastupowati, dobjhati, nastaupati na někoho, sich in etwas, mit etwas, překwapiti, vkwapiti se, vnáhliti se, vspjssiti se, vchwátiti se, přechwátiti se, eine Arbeit, na kwap, dělati.

Uebereilt wie eine Reise, Ankunft, Handlung, Schluß, pospěssný, kwapný, co z pátra spadlý, wie eine Arbeit, spěssná, na pospěch, na kwap vdělaná přechwácená práce, wie ein Mensch, pospěssný, kwaný, náhlý, kwapliwý.

Uebereilt, adv. pospěssně, kwapně.

Uebereilung, f. překwápenj, kwapenj, vnáhlenj, přechwácenj, vchwácenj, vspjssenj, n.

Uebereinander, eins über dem andern, geden na druhým, gedno na druhým, eins über das andere, gedno na druhé, übereinander fallen, padnauti geden přes druhého, geden na druhého, übereinander häufen, hromáždit, kopčit, hromadit gedno na druhé, na hromadu klásti, rozmnožiti, přispořiti.

Uebereinander halten, držeti pohromadě, wespolek geden s druhým, spolu se držeti.

Uebereinander hergehen, geden na druhého na sebe gjt.

Uebereinander klagen, žalowati geden na druhého, na sebe.

Uebereinander legen, klásti gedno na druhé, gedno na druhé, na se klásti, wložiti ꝛc.

Uebereinander liegen, geden na druhým na sobě ležeti.

Uebereinander schlagen ein Tuch, Leinwand, gedno přes druhé přemjtati, přehazowati, přehoditi, wie Bretter, gedno na druhé přibiti, vbiti.

Uebereinander setzen, gedno na druhé postawiti, wie Leute, gednoho nad druhým vstanowiti, postawiti.

Uebereinander sitzen, sedět geden na druhým.

Uebereinander kleben etwas, gedno na druhé přilepiti, wlepiti, neut. lnauti, přilnauti k sobě.

Uebereinander winden, přewinowati.

Uebereinander ziehen wie Kleider, oblecti, obláčeti gedno na druhé.

Uebereinkommen, stimmen, srownáwati se, srownati se, sgednáwati se, sgednati se, snásseti se, snesti se, darinnen kommen, stimmen wir nicht überein, der Gesinnung nach, w tom se nesrownáwáme, nesgednáwáme, nesnássjme, w tom se děljme, unsere Gesinnungen, Schreibarten, Dinge, diese Menschen, kommen stimmen in vielem überein, nasse myssleni psanj, wěcy, tito lidé, srownáwagj, sgednáwagj se w mnohým, übereinskommen, eins werden, srownati se, srownáwati se, vrownati se, snásseti se, snesti se, sgednati se, shodnauti se, shoditi se, swoliti se gednau myslj, sgednomysliti se, nicht übereinkommen, nesrownati se, nesgednati se, nesrownáwati se, nesnásseti se, nesnesti se, neshoditi se, neshodnauti se, nesnadniti se, pohodnauti se, wir kommen, stimmen gar nicht überein, my se dokonce nesrownáwáme, nesgednáwáme, nesnássjme.

Uebereinstimmen s. Uebereinkommen.

Uebereinstimmend, übereinstimmig, gednosworný, sworný, srownalý, srownáwagjcý se, sgednáwagjcý se, snássegjcý se; machen, srownati, sgednati, werden, srownati se, sgednati se.

Uebereinstimmung, f. srownalost, f. srownánj se, sgednánj se, n. in der Art, srownalost, f. srownánj, n.

Uebereinstimmung der Instrumenten, srownánj, sgednočenj hlasů, rowná hlasytost, s. Harmonie.

Uebereintreffen, srownáwati, s. Uebereinkommen, übereinstimmen,

Uebereintreffend, srownalý, srownáwagjcý se.

Ue-

Uebereintreffung, f. srownaloſt, f. srownánj, n.

Uebereſſen ſich, přegjſti ſe.

Ueberfahren, přegeti, přegjzděti, überfahren, als übers Meer, übers Waſſer fahren, přegeti, přeplawiti, přeprawiti, přewezti, přewážeti ſe přes moře, wodu, wie einer, přewezti, přewážeti ſe, přeprawiti, etwas mit dem Eiſen, mit den Farben überſtreichen, darüber fahren, přegeti přes něco, přetáhnauti něco, zu Boden fahren etwas, einen, přegeti něco, někoho, überfahren einen, ſchneller fahren, předgjzděti ſe, mit einem Wagen wo überfahren, und dadurch verletzen, přegeti něco, ſ. Ueberführen.

Ueberfahrt, f. přjwoz, přewoz na wodě, m.

Ueberfall, m. wpád, m. wpadnutj, přepadnutj, n. unvermutheter Beſuch, přepadnutj, n.

Ueberfallen, einen angreifen, přepadnauti někoho, připadnauti, wpadnauti, vdeřiti, přikwačiti na někoho; eine Stadt überfallen, wpadnauti do města, město přepadnauti, vdeřiti na město, unvermuthet wie die Nacht, Regen, ꝛc. připadnauti na někoho, zachwátiti, vdeřiti, wie eine Peſt, Krankheit, Schrecken, Luſt, Schmerz, napadnauti, vdeřiti, připadnauti; es überfiel mich ein Fieber, napadla mne zymnice, vdeřil, připadl na nás mor; es überfiel mich ein Schauer, eine Furcht, hrůza mne napadla, připadl na mne ſtrach; es überfiel mich ein Schmerz, boleſt mne napadla, rychle pochytila; es überfiel mich ein Schlaf, zachwátilo mne, připadlo na mne ſpanj, es überfiel ſie der Tod, zachwátila ge ſmrt, připadla na ně ſmrt.

Ueberfallung, ſ. Ueberfall.

Ueberfließen wie Waſſer, přetýkati, přeljwati ſe, přetecy, z břehu ſe wyliti, wyſtaupiti; in Worte, Klagen, Danke, oplýwati ſlowy, ſtjžnoſtj, djkú činěnjm.

Ueberfliegeln, předſtjhnauti.

Ueberfluß, m. doſtatek, m. doſtatečnoſt, f. zbyt, zbytek, nadbytek, m. zbytečnoſt, hognoſt, f. nazbyt, m. wſſeho doſti až nazbyt; Ueberfluß in Worten, doſtatek, hognoſt ſlow, im Ueberfluße leben, Ueberfluß an allem haben, mjti wſſeho nazbyt, hognoſt, doſtatek, wſſjm oplýwati; zum Ueberfluße, k zbytečnoſti; im Ueberfluß, w hognoſti, bez nedoſtatku; unnöthiger Ueberfluß, zbytečná hognoſt, zbytečnoſt, f.

Ueberflüßig, zbytečný, zbytný, doſtatečný, hogný, ſeyn, zbytečným býti, býwati, zbýwati, přebýwati, 2) unnöthig, zbytečný, das war überflüßig, to bylo zbytečné, nichts überflüßiges haben, nic nazbyt, zbytečného nemjt.

Ueberflüßig, adv. zbytečně, doſtatečně, hogně, nazbyt, überflüßig haben, nazbyt mjti, überflüßig, ohne Noth, zbytečně.

Ueberfreſſen ſich, přežrati ſe, přegeſti ſe.

Ueberfrieren, pomrznauti.

Ueberfroren, pomrzlý.

Ueberfuhr, ſ. přjwoz, m.

Ueberführen, hinüberführen, přeweſti, im Wagen, Schiffe, přeweſti, přewážeti, přeprawiti, die Waaren, zboží přewážeti; überzeigen, přeſwědčiti, ſ. Ueberzeigen, Ueberweiſen.

Ueberführer, m. přjwoznjk, přjwozný, m.

Ueberführung, f. přewezenj, přeprawenj, n. ſ. Ueberfahrt, Ueberführer, Ueberzeigung.

Ueberfüllen, přeplniti.

Uebergabe, ſ. odewzdánj, wzdánj, přewzdánj, n. an den Feind, poddánj, wzdánj, n.

Uebergang, m. přegitj, n. přechoz, m. přecházka, f. unvermerkter in einer Abhandlung, přecházka, f. nur ein Uebergang, gen přecházka.

Uebergeben, odewzdati, dodati, wzdáwati, podáwati, podati, einem die Sorge, ſtaroſt, péči, einen dem Feind übergeben, dodati, dáti, wzdáti w moc nepřjteli, was man ſelber nicht thun will, odewzdati, ſein Recht, den Beſitz, ſein Amt, odewzdati, poſtaupiti ſwé práwo, ſwůg wřad; eine Bittſchrift, Klage übergeben, prosbu, žalobu podati, dodati; ei-

einen dem Gericht übergeben, odewzdati práwu, sich dem Feind übergeben, wzdáti se, podati se nepřjteli, hast du den Brief übergeben? odewzdals psanj? 2) sich übergeben, dáwiti se, bljti, zebljti se, zwrátiti.

Uebergeber, m. odewzdawatel, odewzdatel, dodatel, m.

Uebergebung, f. odewzdánj, dodánj, podánj, n. an den Feind, podánj, wzdánj nepřjteli; in den Willen Gottes, dánj, oddánj, odewzdánj se w moc, w wůli Božj, Boha, Erbrechen, dáwenj, n. wýwratek, m. zeblitj n.

Uebergehen, überlaufen, přegjti, přeběhnauti, 2) zum Feinde übergehen, přegjti k nepřjteli, 3) die Augen gehen mir über, přecházegj mne oči; in das Geblüt übergehen, wegjti, wrazyti se do krwe, 4) wie eine Stadt, podati se, wzdáti se, 5) vorbey lassen, unberührt lassen, pomjgeti, pominauti, opominauti, přegjti, přeběhnauti, wie die Galle, wystupowati, napadati, etwas mit Stillschweigen übergehen, něco s mlčenjm opominauti, mlče shrýzti, 6) übergehen, übertreten, als das Ziel, přegjti, přes něco gjti, 7) das Aderlassen, das Fieber, den Hunger, promesskati, 8) sich übergehen, vgjti se.

Uebergewicht, n. was noch darüber kömmt, gegeben wird, weywažek, přewažek, přjwažek, m. Uebergewicht, größer Gewicht, Schwung auf eine Seite, zwah, m. bekommen, wzýti, dostati zwah, zwážiti, přewážiti se.

Uebergießen, přeljti, přeljwati.

Uebergolden, s. Uebergülden.

Uebergreifen sich die Hand, wywinauti sobě ruku.

Uebergroß, přewelikÿ, welmi, náramně weliký, hrubý.

Uebergülden, pozlatiti, pozlacowati.

Uebergüldet, pozlacený.

Uebergüldung, f. pozlacenj, pozlacowánj, n.

Ueberguß, m. přelitj, n.

Uebergiepsen, sádrau obwrcy, přebjliti.

Ueberhand nehmen, rozmáhati se, rozmocy se, zmáhati se, zmocy se.

Ueberhang, m. kolár, m. Ueberhang in einem Gebäude, námětek, přjstřessek, m. přjstřessj, n.

Ueberhängen etwas, přehodit, přewěsyt, neut. nastáwati, na hrdle ležeti, nad hlawau wiseti.

Ueberhäufen, přeplniti, obsypati, přispořowati, osauti, rozmnožiti, přispořiti, mit Wohlthaten, Ehrenbezeigungen, Lobreden, Sorgen, mit Geschäften, mit Höfligkeiten, mit Freude, dobrodinjm, poctiwostmi, chwálau, pracemi, zdwořilostmi, radostj rozmnožiti, naplniti, přeplniti někoho, dáwati hogně, neb mnoho dobrodinj, poctiwosti, chwáli, pracý, zdwořilostj, radostj, starostj přispořiti, rozmnožiti, přidati, starostmi zawaliti, obsypati, mit Schulden, mit Geschäften sich überhäufen, dluhy, pracemi se zasypati, obsypati, pracemi se zanásseti, zanesti, einen mit Beschimpfungen, Schmachreden, Vorwürfen, haněnjm, vtrhánjm, wyteykánjm někoho naplniti, wynadati někomu, mit Beyspielen, přjklady osauti.

Ueberhäuft mit Geschäften, pracemi zanessený, obsypaný, osutý, mit Schulden, Sorgen, dluhy, starostmi obsypaný, zawalený, die Waaren, der Leute, Verkäufer ꝛc, sind zu überhäuft, zbožj lidu, prodawačů ge přjliš mnoho, überhäufte Güte, Höflichkeit, přjlissná dobrota, zdwořilost, f.

Ueberhaupt, wesměs.

Ueberheben, sich des Glückes, eines Vortheils, Vorzugs, pozdwihowati se, wypjnati se, popnauti, wynásseti se, wýssiti se, pnauti, sstěstjm, zyskem, přednostj, 2) einen der Mühe, Sorge überheben, zbawiti, sprostiti někoho práce, starosti, polehčiti, vlehčiti, vwolniti někomu prácy, starost, einer Mühe, der Sorge, überhoben seyn, zbawenu býti, sprosstěnu býti práce, starosti, swobodnu býti od práce, od starosti, ei-

eines Beſuches überhoben ſeyn, 2) ihm nicht zu geben, ſproſtěnu, zbawenu býti, (powinnoſti), nawſſtiwenj, oſwobozenu býti od nawſſtiwenj, ſich überheben laſſen eines Beſuchs, eines Geſchäftes, dáti ſe zbawiti nawſſtiwenj, práce, dáti ſe oſwoboditi od práce, od nawſſtiwenj, ſich überheben, durch Heben einen Schaden thun, namocy ſe, polámati ſe zdwihánjm.

Ueberheizen, přetopiti.

Ueberhin, běžně, überhin láufen, gehen, mjmo, okolo gjti, běžeti; überhin ſeyn, weta. konec býti; nun iſt es überhin bey uns, teď ge s námi weta, konec.

Ueberhoben, ſ. überheben.

Ueberhören einen, weſlýchati, wyſlechnauti, 2) es nicht hören, přeſlechnauti ſe, ich hab es überhört, přeſlechl ſem ſe, přeſlechl ſem to.

Ueberjährig, přeſtaralý.

Ueberhüpfen, přeſkočiti.

Ueberkleiden, přeſtrogiti, přewlecy, přewljkati.

Ueberkleid, n. ſwrchnj oděw, m.

Ueberklug, ſadjlek, mudráček, m.

Ueberkochen, přewařiti.

Ueberkommen, anlangen, dogjti, dogeti; 2) überkommen, bekommen, dogjti, doſáhnauti něčeho, doſtati něco, ſ. Bekommen.

Ueberkugeln ſich, ſkuliti ſe, překuliti ſe, ſkutáleti ſe.

Ueberkühlen, wychladnauti.

Ueberkunft, ſ. Ankunft.

Ueberladen, přetjžiti, obtjžiti, ſich als mit Trinken, mit Eſſen, přepluiti, přecpati ſe pitjm, žranjm, obtjžiti ſe, gjdlem.

Ueberladen, adj. obtjžený, ſtjžený.

Ueberladung, ſ. přetjženj, obtjženj, n. mit Trinken, mit Eſſen, přeplněnj, přecpánj, obtjženj pitjm, a gjdlem.

Ueberlaſſen eine Sache, zum Beſitze, zanechati, zůſtawiti, ponechati, pozůſtawiti; zur Beſorgung, als ich will dir es überlaſſen, tobě to zanechám, an den Meiſtbietenden, käuflich, um einen billigen Preis, přepuſtiti, puſtiti, jemandes Gut áchten, na něčj vznánj zanechati, überlaß es mir, zu haben, přepuſť, puſť mně to, zu urtheilen, einen die Wahl überlaſſen, eines Willkühr, na wůli nechati; ich überlaſſe dir die Wahl, nechawám ti na wůli; ſich jemanden überlaſſen, odewzdati, poručiti ſe někomu; ſich den Sorgen, dem Schmerze, der Freude, Hofnung, odewzdati ſe, poručiti ſe ſtaroſtem, boleſti, radoſti, naděgi; allen Ausſchweifungen, Laſtern, Wolluſt, wydati ſe, oddati ſe na weyſtupky, na neprawoſti, na rozkoſſe, hleděti rozkoſſj, ſich Gott überlaſſen, dáti, oddati ſe, odewzdati ſe, poručiti ſe Bohu; ſich ſelbſt überlaſſen, ſám ſobě zanechaný, poručený; den Gläubigern ſeine Güter überlaſſen wi der Schuldner, oder ſonſt etwas, puſtiti ſtatky, přeſtuſtiti.

Ueberlaſſung, ſ. zanechánj, n.

Ueberlaſt, ſ. nátiſk, m. přjkoř, neſnáz, protimyſlnoſt, těžkoſt, f.

Ueberlaſten, ſ. Ueberladen.

Ueberläſtig, obtjžný, těžký, těžek, ſeyn, těžek, obtjžným, protimyſlným býti.

Ueberlauf, m. der Leute, zběh, zhon, m.

Ueberlaufen, wie ein Gefäß, přebjhati, přeběhnauti, přetékati, přetecy, wie das Waſſer, z břehu ſe wyljti, wyſtaupiti, přeljwati ſe, einen, nabjhati, dobjhati, naſtaupati na někoho; wie die Galle überlaufen, zdwjhati ſe, die Galle läuft mir über, žluč ſe mi zdwjhá; zu dem Feinde überlaufen, k nepřjteli wrecy, wprchnauti, prchnauti, wgjti, zběhnauti, přeběhnauti, act. etwas überlaufen im Leſen, přeběhnauti, einen überlaufen, wie der Schauer, napadnauti, obegjti; ſich überlaufen, wběhati ſe; es überlauft mich ein Schauer, hrůza mne obcházý, napadá; überlaufen vor Hitze, od horka, horkem naběhnauti, přetrycti, přewřjti.

Ueberläufer, m. přeběhlec, odběhlec, poběhlec, přebjhač, m.

Ueberlaut, hlaſytě, nahlas; überlaut lachen, chechtati ſe, hlaſytě ſe ſmáti.

Ueber-

Ueberleben, přečkati, w živobytj přečkati.

Ueberlegen, erwägen, přeložiti, rozgjmati, přemjtati na mysli, přemeyšleti, überlege es nur, přelož sy to gen, lange etwas, býti na rozpacých, rozpakowati, přemjtati na mysli.

Ueberlegen adj. einem, stärker, wyšší nad někoho, überlegen seyn einem, býti nad někoho, přesáhati, přewyšowati, předčjti, přepanowáti někoho, an der Zahl, Stärke, sylnějšj w počtu, mocnějšj.

Ueberlegenheit, f. Vorzug, m. předek, m. přednůstka, f.

Ueberlegung, f. přeložení, n. rozmyšl, m.

Ueberlesen, přečjsti, oft überlesen, přečjtati.

Ueberley, zbytečný, zbytný, überley Zeit, zbytečný čas; überley seyn, zbywati, haben, mjti na zbyt, s. übrig.

Ueberliefern, odewzdati, podati, odwesti, dodati, dodáwati, dostawiti, einen Brief, psanj dodati, odewzdati, odwesti; zur Strafe überliefern, k trestánj wydati, dodati, s. Uebergeben.

Ueberlieferung, f. dodánj, odewzdánj, podánj, odwedenj, n.

Ueberlisten, přechytřiti, přelstiti, překotiti, podtrhnauti.

Uebermachen einen Brief an einen, odeslati, ein Kleid, oder sonst etwas, předělati, Uebergeben.

Uebermahlen, přemalowati; das Getreid, přemljti.

Uebermannen, přemáhati, přepanowáti, přesáhati.

Uebermannung, f. přemožení, přepanowáni, n.

Uebermantel, swrchnj plášť.

Uebermaß, n. Ueberfluß, nemjrnost, nesmjrnost, přjlišnost, nestřjdmost, f. im Uebermaße, w hognosti; Uebermaß treiben, nestřjdmě, nemjrně, přes přjliš sobě wésti, hogně sobě činiti, wésti, bugnéti; im Uebermaße der Freude, w nemjrné, hogné rozkoši, s. Ueberfluß.

Uebermäßig, nemjrný, nesmjrný, nestřjdmý, přjlišný; übermäßig, adv. nemjrně, nad mjru, přespřjliš, přjlišně.

Uebermeistern, přemjstřiti, přemocy.

Uebermorgen, pozejtřj.

Uebermuth, der Stolz, m. wysokomyslnost, hrdost, zpupnost, nádhernost, f. wysoké o sobě mysslenj; Uebermuth, Muthwillen, zwůle, rozpuštilost, bugnost; aus Uebermuth, z rozpuštilosti, z bugnosti.

Uebermüthig, stolz, wysokomyslný, hrdý, zpupný, nádherný, wysoce o sobě smyslegicý; muthwillig, rozpuštilý, bugný; werden, s. Stolz, Hoffärtig.

Uebermüthig, adv. wysokomyslně, hrdě, zpupně, nádherně z wysoka, z wysokého ducha, s hrdau mysli, muthwillig, rozpuštile, bugně.

Uebernachten, přenocowati, ponocowati, noclehowati, přenoclehowati.

Uebernächtig, přeznočnj.

Uebernahme, f. přigjmánj, přigmutj, přewzetj, n. des Geldes, oder sonst einer geschickten Sache, přjgem, m. přigmutj, n.

Uebernatürlich, nadpřirozený.

Uebernatürlich, adv. nadpřirozeně.

Uebernehmen, auf sich nehmen von freyen Stücken, přigjti, přigmauti na sebe, přigjmati, přewzýti, wwázati se w něco, statt eines andern als Geschäfte, přewzýti, na sebe wzýti, přigmauti mjsto giného, etwas, das überschickt wird, als Gelder ꝛc. ꝛc. přigjmati, přigjti, přigmauti, sich übernehmen, přebrati se, im Essen, Trinken, Arbeiten, im Laufen, přebrati se w gjdle, w prácy, w běhu, wběhnauti, zchwátiti se.

Uebernehmer, m. přigjmač, přigjmatel, m.

Uebernehmung, f. Uebernahme, der Geschäfte eines Abwesenden, statt eines andern, přewzetj, n.

Ueberpflügen, přeworati.

Ueberpurzeln sich, překotiti se, překotati, skáceti se, zwrátiti se.

Ueberraschen, překwapiti, přikwačiti na někoho, zachwátiti, vom Tode überrascht werden, smrtj zachwácenu býti.

Ueberraschung, f. překwapenj, přikwácenj, zachwácenj, n.

Ueber-

Ueberrechnen, přepočjtati, přepočjsti.

Ueberrechnung, f. přepočjtánj, přepočtenj, n.

Ueberreden, přemluwiti, namluwiti, nawesti, sich leicht überreden lassen, dáti se lehce přemluwiti, sobě lehce namluwiti, er ließ sich zu der That, Handlung, Entschließung überreden, dal se k tomu skutku, wmyslu přemluwit, nawest, einen zu etwas, es zu thun, někoho na něco nawesti, k něčemu přemluwiti, někomu něco namluwiti, du willst mich etwas überreden, chceš mně něco namluwit, mne na něco nawest.

Ueberredung, f. přemluwenj, přemlauwánj, namluwenj, nawedenj, n. náwod, m.

Ueberreichen, podati, podáwati, mit der Hand, do ruky podati.

Ueberrennen, přegeti.

Ueberrest, m. ostatek, zbytek, zůstáwek, m.

Ueberreiten, přegeti koněm.

Ueberreiter, m. pogezný, m.

Ueberrock, m. swchrnj kabát, m.

Ueberrücks, znak, naznak.

Ueberrumpeln, přechwátiti, překwapiti něco, přikwačiti, dorazyti, dotřjti, pohrom včiniti, obořiti se, wdekiti na něco, f. Ueberfallen.

Uebersäen, osýti, osýwati, posýti, posýwati.

Ueberschaben, přestrauhati, přesstrábati.

Ueberschatten, obstjniti, zastjniti, stjnem zacloniti, zacloniti.

Ueberschattung, f. obstjněnj, zastjněnj, zaclonění, n.

Ueberschätzen, přeceniti.

Ueberschicken, odeslati, poýslati, poslati, odesýlati.

Ueberschickung, f. Uebersendung.

Ueberschießen, wie Wasser, přeljwati se, wyljwati se, wystaupiti, im Weben, Würken.

Ueberschießen, übrig bleiben, seyn, pozůstáwati, zbeywati, nadbýti, přebýwati.

Ueberschiffen, přeplawiti, přeplauti, přeprawiti, wie jemand, přeplawiti se, přeprawiti se, přeplauti. f. Ueberfahren.

Ueberschiffung, f. přeprawenj, n. přeprawa, f. přeplawenj, n.

Ueberschlag, an dem Hals, Kragen, m. obogek, krog, m. wokružj, n. der an einem Mantel, obruba, f. obraubenj, n. weyložek, m. der Wundärzte um ein Glied, Wunde, mázba, am Gewichte, weywažek, m. in Rechnungen, aučet, m. ječtánj, počtánj, přepočjtánj počtů, kladenj, drženj, ein Ueberschlag machen, aučet, aučty dělati, počet klásti, počet držeti.

Ueberschlagen, Ueberschlag machen, přewrhati, přewrcy, počet držeti, klásti, aučty dělati, ein Blatt, eine Seite im Buche, přemjtati, přemecy, obraceti, viele, zpřemjtati, zobraceti, ein Kleid überschlagen, přeložiti, überschlagen, wie das Wasser, wlažnauti, stydnauti, odrážeti se, überschlagendes Wasser, laulicht, odražená woda, wo nur die Kälte heraus ist, odražená; überschlagen lassen, nechat odrazyt; sich überschlagen wie ein Pferd, sepnauti se; im Fallen, přewrátit, přehodit, přewrhnaut se, im Liegen, přewracowati, přemjtat, přehazowat.

Ueberschlämmen, obmazati, oblepiti hlinau, blátem.

Ueberschleichen, přilauditi, přiluzowati se, přiljzati, připlazyti se, přiwlécy se.

Ueberschmieren, omazati, obmazati, pomazati, vom neuen, přemazati.

Ueberschnappen, přeskakowati.

Ueberschnellen, einen betrügen, přetáhnauti, podskočiti, natáhnauti, ossuliti.

Ueberschneyen, posněžiti, überschneyet seyn, sněhem zapádlým býti.

Ueberschößling, m. raub, reflink, fazár, m.

Ueberschreiben, melden, zapsati, 2) darauf schreiben, napsati, 3) aus einem Buch in das andere, von einer Rechnung in die andere, oder von einer Seite in die andere über-

übertragen, přepisowati, přepsati.

Ueberschreibung, f. einer Schrift, über die andere, oder auf einen leeren Raum, napsánj, n. 2) in Büchern, Rechnungen, oder von einer Seite auf die andere, přepisowánj, přepsánj, n.

Ueberschreiten, překročiti, přestaupiti, die Gesetze, die Vorschrift, přikázanj přestaupiti, z rozkazu wykročiti, die Grenzen, die Schranken, meze překročiti, z mezý wykročiti, wystaupiti, wywinauti, die Schranken der Natur überschreiten, z mezý přirozenj wystaupiti, das Ziel und Maaß überschreiten, cýl překročiti, přestaupiti, přes meze se pustiti, dáti, z mezý, z mjrnosti, z mjry wykračowati, wystupowati, wykročiti, wystaupiti.

Ueberschreitung, f. přestaupenj, překročenj, n.

Ueberschreyen, překřičeti.

Ueberschrieben, přepsaný.

Ueberschrift, f. nápis, nadpis, m.

Ueberschritten, překročený, přestaupený.

Ueberschuß, m. zbytek, nadbytek, přebytek, m.

Ueberschüßling, ſ. Ueberschößling.

Ueberschütten, osypati, přesypati, obsýpati, osauti, mit Wasser, přeljti, poljti wodau, mit Verrichtungen, pracemi obsypati, osypati, osauti, den Magen, žaludek přeplniti, přecpati, mit Erde, Schutte, zemj, rumem poházeti, zaházeti, zasypati, zarumowati, mit Freude, radostj naplniti.

Ueberschüttet, osýpaný, obsýpaný, osutý.

Ueberschwelle, f. swrchnj podwóge, f. prah hořeyssj, m.

Ueberschwemmen, přeljti se, zwodniti se, rozwodniti se, z řečjsstě se wyliti, přelewati.

Ueberschwemmung, f. powodeň, f. přelitj, zwodněnj, rozwodněnj, wystaupenj, wylitj z břehu, n.

Ueberschwenglich, wrchowatý, dostatečný, přehogný, nemjrný.

Ueberschwenglich, adv. wrchowatě, dostatečně, přehogně, přes pořádku, nemjrně.

Ueberschwenglichkeit, f. wrchowatost, hognost, dostatečnost, zbytečnost, nemjrnost, f.

Ueberschwimmen, přeplynauti, přeplawiti se, přeplauti.

Ueberschwimmer, m. přeplawač, m.

Ueberseegeln, ein Schiff, lod přeplawiti, hinüber, přeplawiti, přeprawiti se.

Uebersehen, přehljdnauti, přehlédnauti, přezřjti, ſ. Nachsehen.

Uebersehung, f. přehljdnutj, přehljženj, přezřenj, n. ſ. Nachsicht.

Uebersenden, poslati, posýlati, odeslati.

Uebersendung, f. poslánj, posýlánj, odeslánj, n.

Uebersetzen, neut. über einen Fluß, See, přeplawiti se, přeplauti, přewezti se, přeprawiti se, sich übersetzen lassen, dáti se přeplawit, přewezt, přeprawit, wie ein Gefäß, Teller über das Feuer, postawiti na oheň, 2) in eine andere Sprache, als etwas in das Böhmische, in die böhmische Sprache übersetzen, překládati, přeložiti, wwesti, obrátiti, přewrátiti, přesaditi w Český gazyk, w Čessstinu, do Čessstiny, na česko, zčessstiti, einen aus einer Gegend in die andere, přesaditi, etwas aus einer Stelle in die andere, přestawiti.

Uebersetzer, m. překladač, překladatel, m.

Uebersetzerinn, f. překladačka, překladatelkyně, f.

Uebersetzung, f. přeloženj, překládánj, přesazenj, n.

Ueber sich, dem Ort nach, nad sebau, in die Höhe, wzhůru nad se, nad sebe, přes sebe, über sich gebogen, gekehrt, gekrümmt, přehnutý, přewrácený, skřiwený, über sich haben jemanden, wohnen haben, mjti někoho nad sebau, über sich schreyen, über sich ergehen lassen, křičeti na sebe, nechati na sebe wygjti, über sich sehen, werfen, přes sebe hleděti, přehoditi, über sich wachsen, wzhůru růsti.

Uebersichtig, mhaurawý, mhaurán, přistrkawý k očim, brlooký.
Uebersieden, wykypěti, překypěti, wywařiti se.
Uebersilbern, postřjbřiti, vom neuen, přestřjbřiti.
Uebersilbert, postřjbřený, vom neuen, přestřjbřený.
Uebersommern, léto ztráwiti, přes léto přebyti, přeležeti, zůstati.
Uebersponnen, über etwas, přetáhnauti, přetahowati, potáhnauti, obtáhnauti, etwas, alles, přehnati, přepnauti, přes přjliš dělati, der alles überspannt, přjlissný.
Uebersponnt, přehnaný, přjlissný.
Uebersponnen, přepřjsti.
Uebersprungen, přeskočiti, přeskakowati.
Uebersstanden, přestálý.
Uebersständig, wie das Obst, přezralý, werden, přezráti, überständiges Pferd, zchwácený kůň, m. werden, zchwáticí se.
Uebersstauben, poprášiti, zaprášiti.
Uebersstehen, přestáti, wystáti, přetrpěti, snásseti, snesti, nun ist es überstanden, giž gest po wssem.
Uebersteigen, darübersteigen, přestaupiti, 2) übertreffen, přewýssiti, přesáhati, die Schwierigkeiten, die Gränzen, die Kräfte, die Erwartung, den Glauben, těžkosti přemocy, meze překročiti, z mezý wykročiti, wystaupiti, sýlu přewýssiti, přesáhati, nad naděgi, nad wjru býti, wjru, naděgi přewýssiti, darüber kriechen, přelezti.
Uebersteigung, f. ist mit Verbis und Participiis zu geben.
Uebersstimmen, hlasem přewýssiti, přemahati, hlasy wětssjmi přemahati, die andern überstimmen im Singen, přehlasowati, hlasy wětssjmi přemahati, eine Saite überstimmen, strůnu přetáhnauti.
Uebersstreichen, obmazati, pomazati, potřjti, das Uebersstrichene, přemazati, 2) durchstreichen, přetrhnauti.
Uebersstreuen, posypati, vom neuen, přesypati.
Uebersstrichen, pomazaný, obmazaný, potřený, b) přemazaný.
Uebersströmen, einen mit Gaben, wyliti na někoho dary, osauti někoho darmi.
Uebersstilpen, přechljpiti, přehnauti.
Uebersstürzen, přewrhnauti, přewrcy, zwrátiti, zkáceti, sich, přewrhnauti, zwrhnauti, zkáceti, zwrátiti se, etwas über das andere, naruby obráti, přewrátiti, zpřewráceti, zobráceti.
Uebertäuben, ohlussiti, daß einer etwas thut, nabjhati.
Uebertölpeln, ohlaupiti, ohlupiti, ossáliti, ossaustnauti, sich lassen, dáti se ohlaupiti, se omámiti.
Uebertragen, einem etwas, wznesti něco na někoho, anders wohin, přenesti, přenásseti, etwas ertragen, snásseti, snesti.
Uebertreffen, přewýssiti, přesahati, přesáhnauti, předčiti, přepanossiti, an etwas, w něčem, im Laufen, předběhnauti, in der Volksmenge, přesýliti množstwjm lidstwa.
Uebertreiben, das Vieh, vhnati, vtehnati, etwas übertreiben, přehnati něco, přes přjliš dělati, přjlisným býti, übertriebene Höflichkeit, přjlissná, přehnaná zdwořilost, f.
Uebertreibung, f. přjlissnost, f. přehnánj, f. des Viehes, vhnánj, vtehnánj, n.
Uebertreten, anders wohin, zu einem, přestaupiti, překročiti, 2) die Gebote, das Gesetz übertreten, přikázanj přestaupiti, překročiti, přerussiti, 3) die Schuhe übertreten, střewjce přesslapati.
Uebertreter, m. des Gebotes, des Gesetzes, přestupnjk, přestaupitel, přerussitel přikázanj, m.
Uebertretung, f. přestaupenj, překročenj, přerussenj, n.
Uebertrieben, přjlissný.
Uebertünchen, přebjliti wápnem.
Uebertüncht, přebjlený.
Uebertünchung, f. přebjlenj, n.
Uebervortheilen, přechytřiti, přechytrowati, s. Betriegen.
Uebervortheilung, f. přechytřenj, přechytrowánj, n.
Ueberwachsen, přerůsti.
Ueberwägen, přewážiti.

Ueberwägung, f. přewáženj, n.
Ueberwältigen, přemocy, pobogowati, wybogowati.
Ueberwältiger, m. přemahatel, pobogowatel, m.
Ueberwältigung, f. přemoženj, pobogowánj, n.
Ueberweiſen, přeſwědčiti, se ſwědky přemocy, ſ. Ueberzeugen, Ueberführen.
Ueberweislich, přeſwědčitedlný.
Ueberweißen, přebjliti.
Ueberweißung, f. přebjlenj, n.
Ueberwerfen, ein Kleid, přehoditi, 2) ſich mit einem überwerfen, pohodnauti ſe s někým, ſnesnadniti ſe, ſwaditi ſe, ſwařiti ſe, ſ. Hadern.
Ueberworfen, liſtig, potuteldlný, přewrhlý, in etwas, prohnaný.
Ueberwichtig, weywažný, přes wáhu.
Ueberwiegen, přewáziti.
Ueberwiegend, přewážný.
Ueberwieſen, přeſwědčený.
Ueberwinden, přemahati, přemocy, in der Schlacht, bogem, bitwau přemocy, pobogowati, ich kann mich nicht überwinden, nemohu ſe přemocy, mit der Menge des Volks, přeſýliti množſtwjm lidſtwa, ſ. Siegen.
Ueberwinder, m. přemahatel, přemahač, přemožitel, wjtěz, m.
Ueberwindlich, přemožitedlný.
Ueberwindung, f. přemoženj, přemahánj, n.
Ueberwintern, přes zymu pobyti, zůſtati, přeležeti, bydleti.
Ueberwinterung, f. přes zymu přebytj, pobytj, zůſtánj, přeleženj, n.
Ueberwitz, m. mudrlanſtwj, mudráctwj, ſadjlſtwj, n.
Ueberwitzig, mudrlaut, mudrák, ſadjlek, m.
Ueberwölken, zamračiti, poſſmuřiti.
Ueberwölkt, zamračený, mračný, poſſmaurný.
Ueberwogen, přewážený.
Ueberwucht, ſ. Uebergewicht.
Ueberwunden, přemožený.
Ueberwurf, m. ein Kleid, kytle, f.
Ueberzählen, überzehlen, přepočjtati, přepočjſti.
Ueberzählung, Ueberzehlung, f. přepočtenj, přepočjtánj, n.
Ueberzeugen, eines Irrthums, einer Uebelthat, von der Wahrheit einer Sache, oder ſonſt von etwas, přeſwědčiti o něčem.
Ueberzeuget, přeſwědčený.
Ueberzeugung, f. von etwas, přeſwědčenj, n.
Ueberziehen, mit etwas bedecken, potáhnauti, přetáhnauti, powlécy, mit Wolken überziehen, mračnem, oblakem zaſtjniti, zakryti, zamračiti, potáhnauti, 2) einen mit Kriege überziehen, válku weſti, válceti, válčiti s někým, ſ. Bekriegen, 3) ein Kleid übers andere, na něco přioblécy, přiwlécy, ſſat oblecy na giný, přes giný, 4) überziehen, zu ſehr ziehen, přetáhnauti, 5) in ein anderes Ort, přeſtěhowati ſe, přebrati ſe.
Ueberzogen, potažený, powlečený, přetažený.
Ueberzuckern, pocukrowati.
Ueberzug, m. ein Kleid, přewlečka, f. des Bettes, powlečenj, n. powlaka, m. plur. am Leibe, plena, f. einer Sache, přewlečenj, přetaženj, n.
Ueberzwerch, überzwerg, na přjč obrácený, položený, přjčnj.
Ueberzwerch, überzwerg, adv. na přjč, přes přjč, přes křjž, křjžem, theilen, na přjč, křjžem, na čtwero, na různo rozděliti, rozpoltiti.
Ueblich, obyčegný, bywalý, zwyklý, zobyčegený, werden, w obyčeg wgjti, obyčegným, zwyklým býti, w obyčeg přigatu býti, machen, zobyčegiti, zobyčegeti, w obyčeg, w zwyklost wweſti, es iſt üblich, geſt o byčegné, zwyklé, géſt obyčeg, geſt w obyčegi, w zwyku, w zwyklosti, übliches Wort, Sprichwort, o byčegné ſlowo, přjſlowj, n.
Ueblich, adv. obyčegně, zwykle.
Ueblicht, wie einem iſt, wird, mdlo, zle.
Uebrig, oſtatnj, pozůſtalý, zbytečný, übrige Zeit, oſtatnj čas, m. übrig ſeyn, bleiben, zbýwati, zůſtati, pozůſtáwati, zbytečným býti, oſtatnjm býti, er iſt noch übrig aus der Familie, on geſſtě pozůſtalým geſt,

po-

pozůſtáwá z rodu, es iſt noch eine Hoffnung übrig, geſſtě nadĕge pozůſtáwá, zůſtáwá, es bleibt mir nichts übrig, als daß ich, ꝛc. nic mně nepozůſtáwá, nežli, ꝛc. es ſind mir nur fünf Gulden übrig geblieben, zůſtalo, zbylo mně pĕt zlatých, haſt du noch eine Zeit übrig? zbeywá ti čas? máš zbytečný čas? übrig laſſen, zanechati, pozůſtawiti, zůſtawiti, ich habe noch einen Groſchen übrig, zbeywá, zůſtáwá, pozůſtáwá mně geſſtě groš, ich habe noch einen von meinen Freunden übrig, pozůſtáwá mně geſſtě geden přjtel; behalten, podržeti, ponechati, zanechati, das Uebrige, oſtatnj, oſtatek, m. das übrige Kriegsheer, oſtatnj wogſko, n. die Uebrigen, das Uebrige, oſtatnj, plur. oſtatek, m. im übrigen, oſtatně, ſ. Ueberflüßig.

Uebrig, adv. oſtatně, zbytečně.

Uebrig bleibend, zbýwagjcý, přebýwagjcý, pozůſtáwagjcý.

Uebrigens, oſtatně, oſtatek,

Uebung, f. cwik, m. cwjčenj, n. haben, mjti cwik, cwjčenj; zur Uebung, pro cwik, pro cwjčenj.

Uebungsſtunden, f. plur. hodiny k cwiku, k cwjčenj, f. plur.

Veil, n. and. Viole, fiola, fiala, f. kwĕt fiolný, m.

Veilbraun, fiolowý, fialowý, modrý, brunatný.

Veilchen, n. fiolka, fialka, f.

Veilchenbeet, n. fialowa zahrada, f.

Veilchenblau, ſ. Veilbraun.

Veilchenſaft, m. fialowá ſſtáwa, f.

Veilchenwurj, f. fialowý kořen, m.

Verabfolgen laſſen einem etwas, wydati něco.

Verabfolgung, f. wydánj, n.

Verabreden, ſmluwiti, vmluwiti.

Verabredung, f. ſmluwenj, vmluwenj, n. ſmlauwa, vmluwa, f.

Verabſäumen, promeſſkati, zameſſkati, obmeſſkati, ſ. Verſäumen, Vernachläßigen.

Verabſäumung, f. promeſſkánj, zameſſkánj, obmeſſkánj, n. ſ. Verſäumung.

Verabſcheiden, od. verabſchieden, ordnen, nařjditi, zřjditi.

Verabſcheidung, f. nařjzenj, zřjzenj, n.

Verabſcheuen, oſſkliwiti ſobĕ, w oſſkliwoſti, w ohawnoſt, w ohyzdnoſti mjti.

Verabſcheuung, f. oſſkliwenj, zoſſkliwenj ſobĕ, n.

Verabſcheuungswürdig, hoden oſſkliwoſti, ohyzdný.

Verabſchieden, propuſtiti, wyhoſtiti.

Verachten, als zu niedrig, tupiti, potupiti, potupowati, pohrdati, pohrdnauti, opomjtati, zamjtati, opowrcy, zawrcy, zhrdati, als unbedeutend wie eine Gefahr, Warnung, Schwierigkeit, Drohung, Speiſe, Stelle, Anerbietung, ein Geſetz, Gott, opowrcy, opomjtati, potupiti nebezpečenſtwj, zhrdati, pohrdati, zhrdnauti nebezpečenſtwjm.

Verächter, m. pohrdač, potupnjk, m.

Verachtet, potupený, opowržený, zawržený, pohrdnutý.

Verächtlich, potupný, potupitedlný, poſtydatý, hanebný, pohrdaný, pohrdnutý, opowržený, zawržený, werden, wgjti, vběhnauti, vpadnauti w potupu, machen, vwrſti w potupu.

Verächtlich, adv. potupně, opowrženě, zawrženě.

Verächtlichkeit, f. potupnoſt, opowrženoſt, zawrženoſt, f.

Verachtung, f. potupa, f. potupenj, zawržení, opowržení, pohrdánj, pohržení, zhrdnutj, zhrdánj, n. einen in Verachtung bringen, w potupu vwesti.

Verachtungswerth, Verachtungswürdig, potupy, potupenj hodný.

Veralten, wie ein Menſch, wie ein Thier, ſtařeti, ſtárnauti, zſtarati ſe, zeſtarati ſe, vſtarati ſe, zaſtarati ſe, wĕkem ſcházeti, wie eine Sache, abkommen, wertſſeti, zwertſſeti, zſtarati ſe, wĕkem, ſtaroſtj ſcházeti, ſegjti, tuchnauti, vtuchnauti, potuchnauti, einwurzeln, zaſtarati ſe.

Veraltet, wie ein Menſch, wie ein Thier, zſtaralý, zaſtaralý, ſſeſſlý wĕkem, letý vſtaralý, letitý, zeſtaralý,

přestaralý, wie eine Sache, zwetsselý, sesslý, zastaralý, zestaralý, vtuchlý, potuchlý, eingewurzelt, zastaralý, das Wort, zwetsseié, wetché, zastaralé, vtuchlé slowo.

Veraltung, f. hohes Alter, zstaránj, zastaránj, zestaránj, vstaránj n. sesslost wěku, zastaralost, f. einer Sache, daß sie abkömmt, wetssenj, zwetssenj, tuchnutj, scházenj, n. sesslost, f. zastaránj, zestaránj, n. zstaralost, zestaralost, zwetsselost, f.

Veränderlich, změnitedlný, proměnitedlný, měnitedlný, proměnný.

Veränderlich, adv. změnitedlně, proměnitedlně, měnitedlně, proměnně, s. Unbeständig.

Veränderlichkeit, f. změnitedlnost, proměnitedlnost, měnitedlnost, proměnnost, f.

Verändern, změniti, měniti, směniti, proměniti, přeměniti, ginačiti, zginačiti, přeginačiti, onačiti, zonačiti, přeonačiti, sein Gesicht, Sitz, seine Sprache, Farbe, Stimme, seinen Entschluß, měniti, změniti, proměniti twář, obličeg, sýdlo, řeč, barwu, hlas, vmýsl, seinen Stand, seine Kleider, přeměniti, proměniti, změniti, zginačiti, proginačiti, zonačiti stawssat, die Zeit verändert sich, čas se mění, verändert werden, proměnu bráti, wzýti.

Veränderung, f. změna, směna, proměna, f. změnění, proměnění, zginačenj, přeginačenj, proginačenj, přeonačenj, zonačenj, n. Veränderung der Lage, der Sachen, im Staate, des Glücks, in der Natur, Witterung, Regierung, změna, proměna, f. ist vorgefallen, dala se, stala se, Veränderung vornehmen, machen, změnu, proměnu vdělati, včiniti, Veränderung lieben, proměnu, změnu milowati.

Veranlassen einen, ponuknauti, přiwesti, připrawiti někoho k něčemu, nawesti na něco, příčinau býti něčeho, příčinu podati, ponuknutj dáti, das hat mich veranlaßt, dieß zu thun, to mne ponuklo, to bylo příčinau, to příčinu, ponuknutj podalo, dalo, etwas veranlassen, způsobiti, působiti, zploditi něco, příčinau býti, příčinu dáti, was hat die Veränderung veranlaßt? co ta proměna způsobila? kleine Umstände veranlassen oft große Begebenheiten, malé okoličnosti působj, plodj začasté welikė přjběhy, gsau příčinau welikých přjběhů.

Veranlaßer, m. původce, původ, ponaukatel, m.

Veranlaßung, f. ponuknutj, n. příčina, f. geben, s. Veranlassen; haben, mjti ponuknutj, ponuknutu býti, das war die Veranlaßung dazu, to bylo k tomu ponuknutj, auf meine, mým ponuknutjm, mým původem, s. Anlaß.

Veranstalten, působiti, způsobiti, způsobowati, gednati, zgednati, vgednati, připrawowati, strogiti, zrjditi.

Veranstaltung, f. způsobenj, zgednánj, vgednánj, připrawenj, zřjzenj, n. eine Veranstaltung treffen, s. Veranstalten.

Verantworten, obraňowati, obhagowati, brániti, hágiti, zastáwati, odpowjdati, očisstowati, omlauwati, wymlauwati, sich verantworten bey einem, očisstiti se, winnu od sebe odwesti, brániti se, omlauwati v někoho, odpowjdati za sebe, etwas verantworten, odpowjdati za něco, zodpowjdati něco, ich will es verantworten, gá to zodpowjdám, gá budu zá to odpowjdati, einen verantworten, omlauwati někoho, odpowjdati za někoho, er kann es nicht verantworten, on to nemůže zodpowjdati, du hast es zu verantworten, ty to máš k zodpowjdánj, sich mit etwas verantworten, als vor Gerichte, něčjm se omlauwati, brániti, hágiti, odpowjdati zase, očisstowati se před práwem.

Verantwortlich, wymlauwačný.

Verantwortung, f. Vertheidigung, obrana, f. bránění, hágenj, očisstowá-

wáni, očisstěuj, zastáwánj, odpowjdánj, omlauwánj, n. omluwa, wýmluwa, f. odwod, m. Rechenschaft, Schuld, odpowjdánj, zodpowjdánj, n. Verantwortung haben, mjti odpowjdánj.

Verarbeiten, zpracowati, wypracowati, als das Gold, Silber, zlato, stříbro zpracowati, wypracowati.

Verargen, zle wykládati, na lewau, na zlau stranu wykládati, brátí, zle obrátiti, za zlé mjti, za zlé přigjti, na zlau stranku přigjti, wyložiti, f. übel aufnehmen.

Verarmen, chudnauti, ochudnauti, zchudnauti, na chudobu, na mizynu přigjti, f. Bettelarm, Bettelstab.

Verarmt, zchudlý, ochudlý, na chudobu, na mizynu přiwedený.

Verarretiren, zalářowati.

Verarzneyen, prolekařiti, w lekách, w lekařstwj stráwiti.

Veräußern, pustiti, přepustiti, dopřjti, za penjze odbyti, od sebe dáti, odcyzyti, verkaufen, (juristisch) odprodati, odcyzyti.

Veräußerung, f. přepuštěnj, puštěnj, za penjze odbytj, za penjze od sebe dánj, odcyzenj, n. Verkaufung, (juristisch) odprodánj, odcyzenj, n.

Veräußerungsrecht, n. práwo od prodánj, n.

Verbannen, wypowěditi, wyhnati z wlasti, za wsauzeného wyhlásyti, zawrcy, in Kirchensachen, in geistlichen Dingen, wyobcowati, wylaučiti, wywrcy z cyrkwe, od cyrkwe, w kladbu, kladbu dáti, kljti, wykljnati, zakljnati, aus seinem Sinne, aus den Gedanken, Gedächtniße, z myslenj, z mysli, z paměti zahladiti, wyhladiti.

Verbannt, wypowěděný, wyhnaný, wypowěděnec, wyhnanec, m. aus der Kirche, wyobcowaný, wylaučený z cyrkwe, od cyrkwe wywržený.

Verbannung, f. wypowědénj, wyhnánj, wyhnanstwj, n. von der Kirche, Gemeinde, wyobcowánj, wylaučenj z cyrkwe, od, z cyrkwe wywrženj, wykletj, zakletj, n.

Verbauen, zastawěti, zastawiti, alles Geld, wssecky penjze prostawěti.

Verbauet, zastawěný, zastawený.

Verbauung, f. zastawěnj, zastawenj, n.

Verbeißen, den Schmerz, das Leid, bolest, žalost, teskność shreyzti, zamlčeti, přemocy, snesti, strpěti, skrýti, wkrýti, w srdcy wtutlati, wtagiti, tagiti, das Lachen, smjch w sobě zadržeti, zatagiti, sich wie ein Hund, zuby zatnauti, die Worte, sie verschlucken, slowa wkryzati, překusowati, einen Verlust, Unfall, Unrecht, stráty, nehodu, křiwdu w sobě wtagiti, tutlati, wtutlati, tagiti, shreyzti, wkrýti, zatutlati.

Verbeißung, f. des Schmerzens, Leides, shryzenj, přemoženj, wtagenj, wkrytj, tagenj, krytj, skrytj, strpenj bolesti, žalosti, n. der Worte, překusowánj, wkryzánj slow, n.

Verbergen, tagiti, zatagiti, wtagiti, krýti, wkrýti, skrýti, zakrýti, skrýwati, einem etwas, als seine Gesinnungen, někomu něco, swá myssljenj, sich verbergen, tagiti se, kreyti se, wkreywati se, pokrýwati se, skrýti se, skreywati se, schowati se, s. heimlich halten.

Verbergung, f. tagenj, zatagenj, wtagenj, wkrytj, skrytj, skrýwánj, krytj, n. sein selbst, tagenj se, wtagenj, zatagenj se, krytj se, wkrýwánj se, pokrýwánj se, n.

Verbergungsort, m. skreysse, f. skryté mjsto, n. wstupek, m.

Verbesserer, m. lepssitel, polepssitel, zlepssitel, oprawitel, naprawitel, m.

Verbesserlich, polepssitedlný, zlepssitedlný, oprawitedlný, naprawitedlný.

Verbessern, lepssiti, zlepssiti, polepssiti, ngprawiti, oprawiti, w lepssj změniti, ein wenig, pooprawiti, ponaprawiti, wir wollen es einandermal verbessern, podruhý to naprawjme, polepssjme, zlepssjme,

einem

einem die Beſoldung, Einnahme, plat, přjgem polepſſiti, zlepſſiti někomu, es iſt vieles zu verbeſſern, geſt mnoho k zlepſſenj, k napra-wenj, k polepſſenj, die Sitten, den Fehler, polepſſiti, zlepſſiti, napra-witi mrawy, chybu.

Verbeſſerung, f. zlepſſenj, polepſſenj, naprawenj, oprawenj, n. nápra-wa, oprawa, f. die Verbeſſerung der heil. Schrift, náprawa ſw. pj-ſma, f.

Verbeten, ſ. Verbieten.

Verbeugen, ſich, pokloniti ſe, ſklaně-ti ſe, vkloniti ſe, tief, z njzka ſe pokloniti.

Verbeugung, f. poklona, f.

Verbieten, zapowědjti, zapowjdati, zakázati, zahágiti, zabrániti, zbrá-niti, brániti, hágiti, zabawiti, mir iſt verboten, mně geſt zapo-wězeno, zapowědjno, Waaren ver-bieten, zbožj zapowědjti, bey Strafe, pod pokutau zapowědj-ti, einem das Haus, den Umgang, das Reden, das Maul, den Zu-tritt, zapowědjti, zabrániti, za-hágiti dům, obcowánj, řeč, hu-bu, vſta zatwořiti, dieß verbietet niemand, to žádnj nebránj, neza-powjdá, nezabraňuge.

Verbietung, ſ. Verbot.

Verbinden, zawázati, ſich verpflich-ten, zawázati ſe ſlibem, powinno-ſtj, die Wunde verbinden, ránu za-wázati, vwázati, obwázati, ſich mit einem, ſpiknauti ſe, zawázati ſe, ſpřáhnauti ſe.

Verbindlich, powinný, zawázaný, machen, ſich einen, powinnoſtj ně-koho zawázati, ſ. Verbinden.

Verbindlichkeit, f. záwazek, m. po-winnoſt, f. dlužné, powinné po-ſluſſenſtwj, n.

Verbindung, f. zawázánj, n. záwa-zek, m. in Verbindung treten, zá-wazek včiniti, ſ. Verknüpfung, Bündniß.

Verbitten, vproſyti, proobau od-wrátiti.

Verbittern, rozhořčiti, popuditi, zpru-diti, zkyſeliti, rozkyſeliti, zdraſti-ti, die Freude, das Leben, radoſt, žiwobytj zhořčiti, zkyſeliti.

Verbittert, rozhořčený, zkyſelený.

Verbitterung, f. entſtehende, rozhoř-čenj, popuzenj, zpruzenj, zdraſtě-nj, die ſchon da iſt, Zorn, hořkoſt, kyſeloſt myſle, zášť, f.

Verblaſen, oddychati, oddechnauti.

Verblaſſen, zblednauti, ſ. Erblaßen.

Verbleiben, zůſtati, oſtati, bey ſeinem Vorhaben, auf ſeiner Meynung ver-bleiben, zůſtati při ſwém wmyſlu, na ſwém předſewzetj, zdánj ſtr-wati, oſtáti.

Verbleiben, n. zůſtánj, n. es hat ſein Verbleiben dabey, zůſtáwá, oſtá-wá při tom.

Verbleibung, f. zůſtánj, n.

Verbleichen, ſ. Verblaſſen; wie eine Schrift, zagjti, zblednauti.

Verblenden, zaſlepiti, oſlepiti, ſlepi-ti, einem die Augen verblenden, zaſlepiti oči, zaklopiti oči někomu, der verblendet iſt, oſlepenec, m. ſ. Blenden.

Verblendet, oſlepený, zaſlepený.

Verblendung, f. zaſlepenj, oſlepenj, n. ſlepota, f.

Verblichen, zbledlý, wie eine Schrift, zaſſlé, zbledlé pjſmo, n. verbliche-ner Körper, mrtwé tělo, n.

Verblühen, odkwjtati, odkwětnauti, odkwjſti, zprchnauti.

Verblühen, n. odkwjtánj, odkwětnu-tj, zprchnutj, n.

Verblümt, kwětowaný, prokwjta-ný, verblümte Redensart, kwěto-waný způſob mluwenj, m.

Verbluten ſich, zakrwáceti ſe, zakr-wawiti ſe, krwj ſe zaljti.

Verblutung, f. zakrwácenj, zakrwa-wenj, zaljtj ſe krwj, n.

Verbollwerken, zataraſowati, zata-raſyti.

Verborgen, ſkrytý, vkrytý, zakrytý, vtagený, tagný, tegný, verborge-nes Gewehr, vkrytá, ſkrytá zbraň, ſ. ſeyn, vor jemandes Augen, ſkry-tým, vkrytým býti před očima, před twáří někoho, bleiben, zůſta-ti ſkrytým, tagným, verborgen hal-ten, tagiti, wſkryté, w ſkrytoſti,

w tag-

w tagnosti chowati, mjti, ſ. Verbergen; ſich halten, liegen, w ſkryté, tegně ſe chowati, pokrýwati ſe, tagiti ſe, kreyti, wkrýwati ſe, ſ. Verbergen; verborgenes Mittel, verborgene Kunſt, ſkrytý, tagný proſtředek, m. ſkryté, tagné wmění, n. verborgener Ort, ſkreyš, f. ſkryté mjſto, n. verborgene Dinge, ſkryté, wkryté, zakryté wěcy, f. plur. es iſt mir nicht verborgen, neni předemnau ſkryto, mně tagno, ſ. Heimlich, Geheimlich.

Verborgen, adv. verborgener Weiſe, ſkryté, wkryté, zakryté, pod krytem, pod tagj, tagně, wſkryté, ſich halten, ſ. oben.

Verborgenheit, f. ſaukromj, n. ſkreyš, f. ſkryté mjſto, n. einer Sache, ſkryroſt, wkrytoſt, tagemnoſt, tagnoſt, f.

Verbot, Verboth, m. zápowěd, f. zákaz, m. zapowědění, zakázanj, n.

Verboten, verbothen, zapowězený, zakázaný.

Verbrämen, zalemowati, zapremowati, opremowati, obložiti, založiti, obkládati, zakládati prými.

Verbrämt, zalemowaný, zapremowaný, zakládaný, obkládaný, založený, obložený

Verbrannt, ſpálený, wpálený, von der Sonne, opálený, obhořený, oſmahlý, werden, opáliti ſe na ſlunce, oſmahnauti, obhořeti.

Verbrauchen, zpotřebowati, wypotřebowati.

Verbraucht, zpotřebowaný, wypotřebowaný.

Verbrechen, prowiniti, zawiniti, přečiniti, pročiniti, ſpáchati, dočiniti ſe zlého, 2) ſich, polámati ſe.

Verbrechen, das, prowinění, zawinění, přečinění, pročinění, dočinění zlého, n.

Verbrecher, m. přečinitel, pročinitel, winjk, prowinilý, přeſtupnjk, m.

Verbreiten, ſ. Ausbreiten.

Verbremen, ſ. Verbrämen.

Verbremt, ſ. Verbrämt.

Verbrennen, act. etwas, einen, páliti, ſpáliti, wpáliti ohněm, etwas, ſežhnauti, vieles, alles, popáliti, vor Zeiten wurden die Todten verbrannt, před časy ſe mrtwj páljwali, verbrannt werden wie ein Menſch, ſpálenu, wpálenu býti, verbrennen wie die Sonne, opáliti, ſich, das Kleid, den Finger, das Maul, ſpáliti ſe, ſy ſſaty, prſt, hubu, Fleiſch, Brühe, maſo, poljwku připáliti, přiſmudnauti, vieles, alles, popáliti, 2) neut. verzehrt werden, shořeti, ohněm shořeti, vhořeti, vor Hitze, shořeti horkem, es iſt verbrannt, shořelo, wie Fleiſch, Brühe, připálilo ſe.

Verbrennlich, paliwý, ſpaliwý.

Verbrennung, ſpálenj, wpálenj, n.

Verbringen, ſtráwiti, promrhati.

Verbrüdern ſich, ſbratřiti ſe.

Verbrüderung, f. ſbratřenj ſe, n.

Verbrühen, ſpařiti.

Verbuhlen, probugnit, probangeti.

Verbuhlt, bugný, (e) dem Inhalte nach, zamilowaný.

Verbunden, zu etwas, zawázaný powinnoſtj, ſwázaný, na záwazek wzatý, ich bin ihnen dafür verbunden, gſem gim za to zawázan, verbunden machen, zawázati, na záwazek wzýti, powinnoſtj, ſlibem zawázati, durch das Band, ſwazkem ſwázaný.

Verbündniß, n. záwazek, m. ſ. Bündniß.

Verbürgen, etwas, zur Bürgſchaft geben, ručiti, zaručiti, rukogmě poſtawiti, einen für einen, ſich, za rukogmě, rukogmjm býti, w rukogemſtwj poſtawiti.

Verbürger, m. ſ. Bürge.

Verbürgung, f. einer Sache, die man zum Pfande giebt, ručenj, zaručenj, rukogemſtwj, n. einer Perſon, za rukogmě poſtawenj, rukogemſtwj, n.

Verdacht, m. Argwohn, podezřenj, n. podezřeloſt, f. podhlídánj, mněnj, domněnj, domyſſlenj ſe, n. dúmyſl, potah, m. machen, erwecken, w podezřenj wweſti, im Verdachte haben, den Verdacht hegen, mjti w podezřenj, w domněnj,

mjti

mjti w podezřelosti, podezřelého, na někoho se domnjwati, domeyssleti, einen Verdacht auf einen werfen, w podezření, w domnění, w podezřelost wzýti, sich in Verdacht bringen, dáti se w podezření, w podezřelost, w domnění, kommen, přigjti, vpadnauti, wgjti w podezření, w podezřelost, der einen Verdacht heget, podezřiwý, podhljdawý.

Verdächtig, podezřelý, sich machen, dáti se w podezřelost, w podezření, do podezřelosti, do podezření, včiniti se podezřelým, domělý.

Verdächtig, adv. podezřele, podezřiwě, domněle.

Verdämmen, zahraditi.

Verdämmung, f. zahražení, n.

Verdammen, zatratiti, zatracowati, zum Tode verdammen, k smrti, na smrt, hrdla odsauditi, zu einer Strafe, k trestu odsauditi, trest vsauditi, daß du verdammt seyst, gdi na zatracenj.

Verdammet, zatracugicý.

Verdammlich, zatracenj hodný, zatratitedlný.

Verdammniß, f. zatracenj, n. zur ewigen Verdammniß verurtheilen, na wěčné zatracenj odsauditi.

Verdammt, Verdammter, m. zatracený, zatracenec, m. die Verdammten, zatracency, m. plur. zum Tode, na smrt, k smrti, hrdla odsauzený.

Verdammt, adv. zatracenně.

Verdammung, f. zatracenj, n. zum Tode, odsauzenj k smrti, na smrt, hrdla, n. zur Geldstrafe, odsauzenj k penězitému trestu, n.

Verdammungswürdig, zatracenj hodný.

Verdampfen, wypáchnauti, wyčichnauti.

Verdanken, einem etwas, děkowati, poděkowati někomu za něco, ihm habe ich es zu verdanken, gemu mám za to co děkowat.

Verdauen, zažjti, zažjwati, k duhu přiwesti, zwařiti.

Verdauet, zažitý.

Verdaulich, záživný, zaživačný.

Verdaulichkeit, f. záživnost, zaživačnost, f.

Verdauung, f. zažitj, zažjwánj, n.

Verdauungsmittel, n. prostředek pro zažitj, m.

Verdeck, n. podlaha, f. s. Abtritt.

Verdecken, zakrýwati, přikrýwati, zakrýti, přikrýti, vkrýti, pokrýti, zastjrati, zastřjti.

Verdeckt, přikrytý, zakrytý, vkrytý, pokrytý, zastřený, verdeckter Name, skryté, vkryté, pokryté gméno, n. verdeckter Gang, přikrytý, skrytý průchod, m.

Verdeckt, adv. skrytě, podkrytem, zakrytě, vkrytě, přikrytě, pokrytě.

Verdeckung, f. zakrytj, přikrytj, vkrytj, pokrytj, zastřenj, n.

Verdenken, domnjwati se, domeyssleti se, s. in Verdacht haben einen, 2) verdenken etwas, verargen, za zlé mjti, zle wykládati, w zlé obrátiti, na zlau stranu brátí, ich kann es ihm nicht verdenken, nemohu mu to mjti za zlé, nemohu mu to zle wykládati, wyložiti, w zlé obrátiti.

Verderb, m. s. Verderben, das.

Verderben, zu Grunde richten, in Unglück, Untergang stürzen, kazyti, zkazyti, pokazyti, hubiti, zhubiti, zahubiti, 2) verschlimmern, als ein Kleid, Speise, den Magen, die Sitten, Gesundheit ꝛc. sstary, gjdlo, žaludek, mrawy, zdrawj kazyti, zkazyti, pokazyti, porussiti, einen jungen Menschen, zkazyti, pokazyti, 3) zu Grunde gehen, zahynauti, hynauti, zahubenu, zkaženu býti, na záhubu, zhaubu, zkázu, mizynu, na zmar přigjti, we pšý gjti, russiti se, 4) vereitelu, wie die Hoffnung, Freude, das Spiel, den Handel, die Sache, kazyti, pokazyti, zkazyti, zrussiti, die Zeit verderben, čas mařiti, zmařiti, die Mühe, zmrhati prácy, schlechter werden, kazyti se, porussiti se, die Speise, der Wein, der Baum, das Gewächs verdirbt, gjdlo, wjno, strom, zrost-

lina

liwa se kazý, russj, es andern verderben, ginym to zkazyti, pokazyti, ein Uhrwerk, ein Spielwerk, oder eine andere dergleichen Sache, zkazyti, pokazyti, zrussiti, na zmar přiwesti.

Verderben, das, zkáza, záhuba, zhauba, f. ins Verderben stürzen, na záhubu, zhaubu, zkázu přiwesti, w zkázu připrawiti, vwesti.

Verderber, m. zkázce, kazyč, russič, hubič, hubitel, zhaubce, russitel, m. der Sitten, kazyč, kazytel, porussitel mrawů, m. Verderber des Vaterlandes, zhaubce, zkázce, hubič wlasti, m.

Verderblich, záhubný, zhaubný, záhubčiwý.

Verderblichkeit, f. záhubnost, záhubčiwost, f.

Verderbniß, f. Verderbung, f. der Sitten, porussenj, n. porussenost, nákaza, f. nakažení, zkažení, pokažení mrawů, n. Untergang, zkáza, zhauba, záhuba, f.

Verderbt, zkažený, pokažený, porussený, zhubený.

Verdeutschen, zněmčiti.

Verdicken, hustiti, zahustiti, zhustiti, tlusté dělati, sich verdicken, hustnauti, zhustnauti, ztlustnauti, tlustnauti.

Verdickt, zhustěný, zahustěný.

Verdickung, f. zahustěnj, zhustěnj, n.

Verdienen, zasluhowati, zaslauziti, Dank, Gnade, milost, lásky, přjzně zaslauziti, wyslauziti sobě milost, sich Geld, Vermögen, alles sein Haab und Gut sich verdienen, penjze, statek, wssecko swé gměnj sobě wyslauziti, zaslauziti, wydělati, den Tod, den Himmel verdienen, smrt, nebe zaslauziti, er hat den Galgen verdient, on ssibenicy zaslaužil, Geld, einige Gulden an etwas, an der Waare verdienen, wydělati penjze, několik zlatých na něčem, na zbožj, wie viel Gulden hast du heute verdient? mnoholis zlatých dnes wydělal? habe ich das um dich verdient? zaslaužil sem sy tolik na tobě? v tebe?

Verdienst, n. zásluha, f. zaslauženj, n. Verdienste haben, mjti zásluhy,

2) Verdienst, m. was verdient wird, Lohn, Gewinnst, weydělek, m.

Verdienstlich, zasluhugicý.

Verdienstlichkeit, f. zásluhy, f. plur. zaslauženj, n. zaslaužennost, f.

Verdienstvoll, plný zásluh, f. Verdient.

Verdient, zaslauzený, zaslaužilý, verdienter Mann, zaslaužilý muž, m. sich verdient machen um einen, zaslaužilým se učiniti na někom, v někoho, verdienter Weise, verdientermassen, dle zásluh, dle zaslaužení, gak zaslaužil.

Verdingen, pronagjti, pronagmauti, pronagjmati, nagjti, nagjmati, sich an einen Herrn, dáti se w službu.

Verdinger, m. pronágemnjk, pronagjmatel, m.

Verdingung, f. pronagetj, pronagjmánj, nagetj, n.

Verdollmetschen, přetlumočiti, přeložiti.

Verdollmetschung, f. přetlumočenj, přeložení, n.

Verdoppeln, dwogiti, oddwogiti, zdwogiti, dwognásobiti, zdwognásobiti.

Verdoppelt, zdwogený, oddwogený, zdwogený, zdwognásobený.

Verdoppelung, f. dwogenj, zdwogenj, oddwogenj, dwognásobenj, zdwognásobenj, n.

Verdorben, zkažený, pokažený, verdorbene Sitten, zkažené, pokažené, porussenê mrawy, m. pl. verdorbene Můhe, marná, daremná, zmařená práce, f. es ist alles verdorben, po wssem gest wetra, wssecko gest zkaženo.

Verdorbenheit, f. nákaza, f. porussenj n. porussenost, f. pokažení, n.

Verdorren, wie ein Gewächs, schnauti, wadnauti, vschnauti, vwadnauti, swadnauti, vsussiti se, wysussiti se, seschnauti, 2) schwinden, verzehrt werden, schnauti, vschnauti, chřadnauti, zchřadnauti, wyzábnauti.

Verdorret, wie ein Gewächs, wyschlý, vschlý, vsussený, wysussený, vwadlý, swadlý, wie ein Mensch, Thier, vschlý, zchřadlý, wyzáblý, wyhaslý.

Ver-

Verdorrung, f. wadnutj, ſchnutj, n. vſchloſt, f. vſchnutj, vwadnutj, zchřadnutj, n.

Verdrängen, ſ. Verdringen.

Verdrängung, ſ. Verdringung.

Verdrehen, ztočiti, ztáčeti, zkrautiti, zkřiwiti, zakrautiti, zatočiti, die Augen verdrehen, krautiti, točiti očima, zkrautiti oči, die Worte, ſlowa obráceti, zobráceti, den Schlüßel, klíč překročiti.

Verdrehet, zatočený, ztočený, zkraucený.

Verdrehung, f. zkraucenj, ztočenj, n. der Worte, obrácenj ſlow, n.

Verdrießen, wie eine Mühe, mrzeti, das verdrießt mich, to mne mrzý, laß dich nicht verdrießen, ať tě to nemrzý, nehorš ſe nad tjm.

Verdrießlich, verdrüßlich, wie eine Sache, mrzutý, protimyſlný, verdrießliches Wetter, Buch, Arbeit, mrzutý čas, m. mrzutá kniha, práce, f. er iſt ein verdrießlicher Menſch, geſt omrzelý, zmrzelý, mrzutý člowěk, einen verdrießlich machen, rozmrzeti, pohorſſiti někoho, mrzutého včiniti, werden, rozmrzeti ſe, zmrzeti ſe, mrzutým býti, verdrießliche Mieue machen, mrzutě hleděti, kaukati, ſſklebiti ſe, ſſkarediti ſe, heute bin ich ſehr verdrießlich, dnes gſem hrozně mrzutý, ſe mrzým.

Verdrießlich, verdrüßlich, adv. mrzutě, zmrzele, omrzele, protimyſlně.

Verdrießlichkeit, Verdrüßlichkeit, f. der Sache, mrzutoſt, protimyſlnoſt, f. des Gemüths, omrzeloſt, zmrzeloſt, mrzutoſt, neſnáz, protimyſlnoſt, f. Verdrießlichkeiten haben mit einem, mrzutoſti, neſnáze mjti s někým.

Verdringen, zapuditi, zahladiti, zahnati, aus einem Orte, Beſitze, aus der Stadt, z miſta, z drženj, z města zapuditi, zahnati.

Verdroßen, mrzutý, omrzelý, negapný.

Verdroßenheit, f. mrzutoſt, f. omrzenj, n. omrzeloſt, negapnoſt, f.

Verdrücken, unterdrücken etwas, vdusiti, dutlati něco.

Verdruß, m. mrzutoſt, protimyſlnoſt, f. vor Verdruße berſten, mrzutoſtj ſe rozpuknauti, Verdruß machen, dělati mrzutoſt, protimyſlnoſt.

Verdumpft, wie ein Schall, temný.

Verdunkeln, verdüſtern, zatemniti, zamračiti, den Himmel mit Wolken, nebo oblakem zamračit, zatemnit; durch Bäume, zaſtjniti, ſich wie die Sonne, zatemniti, zaſtjniti, zatmjti ſe.

Verdunkelung, Verdüſterung, f. zatemnění, n. zatměloſt, f. durch Bäume, zaſtjnění.

Verdünnen, wie einen Saft, lehčiti, zlehčiti, wie die Wolken ſich, wybjrati ſe, verdünnen die Menge, Leute, ztenčiti, zmenſſiti; die Luft, ztenčiti, tenčiti.

Verdunſten, wypářiti, wypáchnauti.

Verdürren, ſ. verdorren.

Verdurſten, žižnj zagiti, zahynauti, vmořiti ſe, einen laſſen, žižnj vmořit.

Verdüſtern, den Kopf, die Seele, hlawu, duſſi zatemnit, zkormautit. verdüſtert, zatemněný, zamračený, verdüſtert ausſehen, zamračeně, zkormaucenĕ wyhljžeti.

Verdüſterung, ſ. Verdunkelung.

Veredeln, oſſlechtiti.

Veredelung, f. oſſlechtění, n.

Verehlichen, ſnaubiti, zaſnaubiti, ſpogiti, za muže wdáti; ſich als Mannsperſon, ženiti, oženiti ſe, manželku pogjti, wzýti, za manželku wzýti; als eine Frauensperſon, za muže, za manžela ſe wdáti, ſich miteinander verehlichen, wzýti ſe, ſeine Tochter verehlichen, dceru ſnaubiti, zaſnaubiti w manželſtwj wdáti, ſ. Verheirathen.

Verehlicht, ženatý, oženěný.

Verehlichung, f. ſnaubenj, n. ſ. Verheirathung.

Verehren, ehren, ctjti, 2) ſchenken, ctjti něčjm, darowati něco, dařiti, obdařiti něčjm, dary a pocty dáwati, darem poctiti, poctu dáti; er hat mir einen Ring verehret, poctil mne prſtenem, ſ. Schenken.

Verehrer, m. ctitel, m.

Verehrung, f. ctěnj, poctěnj, wetěnj, n. göttliche Verehrung, pocta Bozj, pocta, 1) Geſchenk, pocta, poctiwý dar, obdařinka, f. eine Verehrung geben, poctu dáti.

Verehrungswürdig, ctihodny.

Verehrungswürdigkeit, f. ctihodnoſt, f.

Verehrungwürdigſte, neyctihodněgſſi.

Vereinbaren, Vereinbarung, f. ſrownati, ſgednati, porownati, ſrownánj, porownánj, ſgednánj, n. ſ. Vereinigen, Vereinigung.

Vereinigen, gednotiti, ſgednotiti, ſgednati, w gednotu, w gedno wweſti, widerſprechende Dinge, oder die es ſcheinen, oder ſtreitende Partheien, ſrownati, ſgednati, ſmjřiti, ſich mit einem, ſpogiti ſe, egednotiti ſe.

Vereinigung, f. ſgednocenj, ſgednánj, n. gednota, f. w gednotu wwedenj, ſtreitender Dinge, Sätze, Perſonen, ſrownánj, porownánj, ſgednánj, ſmjřenj: mit einem, ſpogenj, ſgednocenj, ſ. Verbindung der Gemüther, ſgednocenj, ſgednocenoſt myſle.

Vereinzeln, rozloſowati.

Vereinzelung, f. rozloſowánj, n.

Vereiteln, zmařiti, na zmar přiweſti, w drt obrátiti, zruſſiti, die Freude, das Vorhaben, radoſt, předſewzetj zmařiti, w niwec w nic obrátiti, wweſti, ſkazyti, zruſſiti, eines Vorhaben, Macht, wmyſl, moc něčj zruſſit, w nic wweſt.

Vereitelt werden, prazdnauti, w nic w niwec, na zmar přigiti, w drt, w nic wwedenu, obrácenu býti, zruſſenu býti.

Vereitelung, f. zmařenj, n. na zmar přiwedenj, zruſſenj, n. des Vorhabens, zruſſenj wmyſla, n.

Verewigen, zwěčnit, wěčným včinit.

Verewigung, f. zwěčněnj, wěčným včinění, n.

Vereiden, beſſer vereiden, přiſahau, ſlibem zawázati, na ſlib, na přiſahu wzýti.

Vereidung, beſſ. Vereidung, přiſahau, ſlibem zawázánj, n. na ſlib wzeti, n.

Verfahren, zacházeti, nakládati, in einer Sache, pokračowati w něčem, w nějaké wěcy, mit einem gütig, übel, dobrotiwě, zlé s někým zacházeti, nakládati, verfahren gegen einen wie der Richter gerichtlich, právně, dle práwa s někým pokračowat, nakládat, verfahren mit etwas, durchkommen, wyſtačiti, damit kann ich verfahren, s tjm mohu wyſtačiti, verfahren, im Fahren vom rechten Wege abkommen, zageti, den Zoll verfahren, clo přegeti, viel Geld verfahren, progezditi, progeti mnoho peněz; Todes verfahren, f. ſterben.

Verfahren, n. zacházenj, nakládánj, n.

Verfall, m. pád, m. hynutj, n. ſkáza, f. ſcházenj, ſegitj, wtuhnutj, n. Verfall der Nahrung, Handwerks, zacházenj, ſcházenj, tuchnutj živnoſti, řemeſla, in Verfall kommen, hynauti, zacházeti, w ſkázu přicházeti, přigiti, wtuchnauti, poruchnauti, tuchnauti, in Verfall bringen, na zahynutj, na ſkázu přiweſti, Verfall der Waare, propadnutj, n. propadenj zbožj, in Verfall ſprechen, k propadnutj vrčit, odſaudit.

Verfallen, abnehmen, in Abnahme gerathen, ſchlechter werden, hynauti, migeti, scházeti, tuchnauti, verfallen am Leibe, Geſichte, ſpadati ſe; wie ein Gebäude, řitiri ſe, bořiti ſe, obořiti ſe, zſauti ſe, in Strafe verfallen, do pokuty přigiti, w pokutu wpadnauti, pokutu podniknauti, pokutu neſti, wie eine Erbſchaft, Klage, wie ein Gut, Wechſel, wie eine Waare, propadnauti nečim, auf etwas verfallen, připadnauti, přigiti, zpomenauti na něco, verfallen wie die Zeit, progiti, přeyiti, proběhnauti.

Verfallen, part. adj. zbořený, obořený, ſypký, wie eine Erbſchaft, Klage, Wechſel, propadlý, verfallen am Leibe, am Geſichte, ſpadlý, přepadlý wie die Zeit, proſſlý čas,

Verfallzeit, f. Verfalltag, čas, den proſſlý, probělý.

Verfälſchen, cyzoložiti, zcyzoložiti, porussiti, falſſowati, zfalſſowati, podwrcy, zljčiti, den Namen, porussit gmeno.

Verfälſcher, m. cyzoložitel, zcyzoložitel, porussitel, falſſowatel, zljčitel, m.

Verfälſchung, f. cyzoložeňj, zcyzoložeňj, porussenj, falſſowánj, podwrženj, zljčenj, n.

Verfangen, nützen, wirken, prospjwati, platnu býti, spomáhati, es verfängt nichts, nic neprospjwá, nic nenj platno, nic nespomáhá, nenj naplat, nic se to nechytá, wie das Feuer, chytati se, ſich wie der Athem verlieren, zalikati se, zalknauti, ſich verfangen, wie der Wind, zarazyti se.

Verfänglich, wie eine Frage, lapawý, oklamawý, klamawý, auskočný, verfängliche Frage, lapawá, auskočná otázka; wie eine Sache, chytlawá, klamawá wěc, verfänglicher Menſch, lapawý, klamawý, auskočný člowěk, lapačka, zchytralý.

Verfänglich, adv. lapawě, klamawě, oklamawě, chytlawě.

Verfänglichkeit, f. lapačka, klamawoſt, oklamawoſt, auskočnoſt, zchytraloſt. f.

Verfaſſen, zřjditi, zřjzowati, ſchriftlich, ſkládati, složiti; zuſammen faſſen, begreifen, obsáhnauti; verfaſſet ſchriftlich, složený, a) obsažený.

Verfaſſung, f. zřjzeni, vstanowenj, Zuſtand, způſob, ſtaw, m. in guter Verfaſſung ſeyn, w dobrém způſobu, ſtawu býti, Verfaſſung einer Schrift, složenj, ſkládánj, n.

Verfaulen, shnjti, hnjti, pohnjti, vhnjti, verfault, shnilý, hnilý, pohnilý, vhnilý.

Verfaulung, f. shniloſt, shnilota, f.

Verfechten, obraňowati, obrániti, obhagowati, brániti, hágiti, zaſtáwati.

Verfechter, m. obránce, obhágce, obhagitel, bránitel, záſtupce, m.

Verfechtung, f. obránění, bránění, obhágenj, hágenj, n. obrana, f. zaſtáwánj, n.

Verfehlen, pochybyti, poblauditi, zblauditi, den Weg, des Weges verfehlen, z cesty poblauditi, cesty chybiti, od cesty zblauditi, einen nicht treffen, chybiti; nicht finden, chybiti, die Zeit, Regel verfehlen, chybiti času, prawidla, ſeinen Zweck verfehlen, cýle chybiti.

Verfehlung, f. pochybenj, poblauzenj, zblauzenj, n.

Verfeinden ſich mit einem, snepřáteliti se s někým.

Verfeindung, f. snepřáteleni se.

Verfertigen, horowiti, zhorowiti, zuweilen auch, ſtrogiti. Als Futrale, ꝛc. verfertigen, pauzdra ſtrogiti, zu Ende, dohotowiti, dodělati.

Verfertiger, m. hotowitel, zhotowitel, m. eines Werkzeugs, ſtrugce. m.

Verfertigung, f. hotowenj, zhotowenj, n. zu Ende, dohotowenj, dodělánj, n. b) ſtrogenj.

Verfinſtern, zatmjti, zatmjwati, zamračiti, ſich verfinſtern, tmjti se, zatmjti se, zamračiti se, zatemniti se zaſtjniti se, wie die Sonne, der Mond, zatmjti se, zaſtjniti se; das Gemüth, den Verſtand, myſl, rozum zatmjt, zatemnit.

Verfinſtert, zatměný, zatmělý, zamračený, werden, zatměnu, zamračenu býti.

Verfinſterung, f. zatměnj, zamračenj, n. der Sonne, des Mondes, tměnj, zatměnj, zaſtjněnj, ſlunce, měſýce, der Seele, des Verſtandes, zatměnj, zatemnění.

Verfliegen, vletěti, pominauti, splinauti.

Verfließen, vplynauti, odplynauti, die Zeit, das Jahr iſt verfloſſen, čas, rok vplynul, odplynul, pominul, minul.

Verfließung, f. vplynutj, odplynutj, n.

Verfloſſen, vplynulý, odplynulý, pominulý, minulý, den verfloſſenen Montag, minulý pondělek; verfloſſene Zeit, pominulý, minulý čas, n.

Verfluchen, zakljnati, prokljnati, zakljti, prokljti, verabſcheuen, prokljnati, prokljti, verflucht ſey die Stunde, die Sünde, der Gedanke, pro-

která bydiż ta hodina, ten hřích, ta myſſlinka, einen, prokljnati někoho.

Verflucht, prokletý, zakletý, zaklený, proklený, das verfluchte Geld, ty proklaté, zlořečené penjze, verfluchte Bosheit, proklatá zloſt, verflucht, proklatě.

Verfluchung, f. prokljnánj, zaklínánj, prokletj, n. Verfluchung, Verabſcheuung, prokljnánj, prokletj.

Verfluchungswürdig, prokletj, zlořečenj hodný.

Verfluß, m. ſ. Verfließung.

Verfolg, ſ. Fortſetzung.

Verfolgen, fortſetzen, náſledowati, nachſetzen, ſtjhati, poſtjhati, náſledowati, auf dem Fuße, w zápětj gjti za někým, náſledowati někoho, klagen, pronáſledowati, ſtěžowati, herumtreiben, pronáſledowati.

Verfolger, m. der Chriſten, pronáſledowatel, protiwnjk, pronáſledownjk, m.

Verfolgung, f. Fortſetzung, náſledowánj, n. Nachſetzung, ſtjhánj, poſtjhánj, náſledowánj, n. Herumtreibung, pronáſledowánj. Anfeindung, Plage, pronáſledowánj, paſ. protiwenſtwj.

Verfolgungsgeiſt, m. duch pronáſledowánj, m.

Verfreſſen, prožrati, přegjſti; verfreſſen, und verſaufen, ſehltati, prožrati, a propiti.

Verfreſſen, adj. žrawý, obžerný, žráč, žraut.

Verfuchſchwänzen, prolichoriti.

Verfügen, ordnen, veranſtalten, vgednati, vſtanowiti, zřjditi, ſpořádati, ſich wohin an einen Ort, zábrati ſe, odebrati ſe; webrati ſe někam, vcheyliti ſe někam.

Verfügung, f. vgednánj, zgednánj, vſtanowenj, zřjzenj, ſpořadánj, n. treffen, včiniti vgednánj, vſtanowenj, zřjzenj.

Verführen, verderben, zawáděti, zawesti, ſwáděti, ſwesti, zu etwas verführen, na něco nawesti, k němu přiwesti, vwesti; verführen, irre führen, wie ein Weg, ſwesti, zawesti; dieß hat mich verführt, to mne zawedlo, junge Leute verführen, mladé lidi zawáděti, verführen weit und breit Waaren, zawážet zbožj.

Verführer, m. ſwůdce, ſwoditel, záwádic, m.

Verführeriſch, ſwodný.

Verführung, f. zawedenj, zawáděnj, ſwedenj, n. ſwod, m.

Vergaffen ſich, zapáliti ſe do někeh, ſ. verlieben.

Vergällen, shořkit.

Vergangen, minulý, pominulý, přeſſlý, předeſſlý; das vergangene Jahr, minulý, předeſſlý rok.

Vergänglich, pominutedlný, pomigitedlný, pomjgegjcý, paducý, pádu podaný.

Vergänglichkeit, f. pominutedlnoſt, pomigitedlnoſt, f.

Verganten, prowolati, prohlášyti ſtatek na prodeg.

Vergantung, f. prohlášenj naprodeg, n. prowolánj prodag ſtatku, obecný prodag, rozprodánj ſtatku,

Vergantweis, adv. prodáwačně.

Vergeben, verzeihen, odpuſtiti, odpauſſtěti, prominauti; Gott vergib dir, Bůh ti odpuſt, die Sünden, hřichy rozhřjſſiti, odpuſtiti, ſein Recht vergeben, práwo ſwé zadati, eine Stelle, ein Stipendium, vergeben, verleihen, vděliti, vděłowati, miſto, důchod, mit Gift vergeben, otráwiti, tráwiti, ſeine Tochter, wdáti, wdáwati dceru.

Vergebens, darmo, zdarma, nadarmo, daremně.

Vergeblich, umſonſt, unnütze, daremný, marný, vergebliche Arbeit, Mühe, daremná, marná práce, f.

Vergeblich, adv. daremně, darmo, marně. ſ. vergebens.

Vergeblichkeit, f. daremnoſt, marnoſt, f.

Vergebung, f. odpuſſtěnj, odpauſſtěnj, n. ich bitte um Vergebung, proſým za odpuſſtěnj, der Sünden, rozhřjſſenj, odpuſſtěnj hřichů, n. mit Gifte, otráwenj, tráwenj, n.

Vergehen wie die Zeit, pominauti, mizeti, zmizeti, pomjgeti, zacházeti, vcházeti, zagjti, přegjti, die Zeit vergehet, čas mine, pomjgj, vcházý, wie ein Fleck, Farbe, Geruch

Luſt, zagjti, wie der Zorn, das Ungewitter, pomjgeti, pominauti, přegjti, bis ihm der Zorn vergehen wird, až ho zloſt přegde, pomine, die Luſt iſt ihm vergangen, zaſſla mu chuť, der Schmerz, der Schrecken vergehet, boleſt, hrůza pomigj, zachází, es iſt mir vergangen, zaſſlo mi, přeſſlo mne to, es wird ihm ſchon vergehen, giž mu to zagde, giž ho to přegde, ſich den Gedanken, die Luſt, vergehen laſſen, nechati ſy myſſlinku, chuť zagjt, vergehen, untergehen, zahynauti, hynauti, zagjti, pominauti, pogjti, ſplinauti, alles wird vergehen, wſſecko pomine, zagde pogde, Hören und Sehen vergeht ihm, zrak, ſluch mu zachází, pochází, vergehen mögen, vor Zorne, Schrecken, Schmerzen, leknutjm, boleſtj mocy zagjti, das Andenken iſt vergangen, památka pominula, zaſſla, potuchla, vtuchla, zahynula, poſſla, zprachniwěla, vergehen ſich etwas verſehen, prowiniti, poblauditi, prohřeſſiti ſe, pokleſnauti ſe w něčem, pročiniti, přečiniti, an einem, prohřeſſiti ſe, vrazyti někoho, ſich vergehen, irre gehen, zablauditi, zagjti, ſ. Irren, fehlen.

Vergehen das, Vergehung, pokljſka, f. prohřeſſenj, ſ. Fehler.

Vergelt, m. ſ. Vergeltung.

Vergelten, odplatiti, odplácetj, odplacowati, odměniti, odměnowati, nahraditi, nahražowati, wynahraditi, gleiches mit gleichen, rowným za rowné odměniti, odplatiti, wetu za wetu dáti, eine Wohlthat, dobrodinj dobrodinjm odplatiti, dobrodinjm za dobrodinj ſe odſlauziti, odſluhowati, odměniti, dobrodinj dobrodinjm nahražowati, wynahražowati.

Vergeltung, f. odplata, záplata, f. odplacenj, n. odměna, f. odměnenj, náhrada, f. nahraženj, wynahraženj. n.

Vergelter, m. odplátce, oplatitel, odměnitel, nahraditel, wynahraditel. m.

Vergeſellſchaften, ſtowaryſſiti, ſpolčiti, ſpřjzniti, mit einem ſich, ſe s někým

Vergeſellſchaftet, ſtowaryſſený, ſpolčený, ſpřjzněný.

Vergeſſen, zapomenauti, zapomněti, zapomjnati, zapomenauti, w nepamět dáti, vweſti, ſich vergeſſen übereileh, zapomenauti ſe, einen ihn ohne Hilfe laſſen, na někoho ſe zapomenauti, ich hab es zu Haus vergeſſen, gá to doma zapomenul, zapomněl, ein wenig, pozapomenauti, vergeſſen machen einen etwas, w zapomenutj, w nepamět vweſti něco, Vergiß mein nicht, nezapomeň na mne, ein Kraut. das ſo heißt Camandr, m. wěrſſi ožanka, f. oročnjk, m. vergeſſen werden, zapomenauti ſe.

Vergeſſenheit, f. zapomjnánj, zapomenutj, n. in Vergeſſenheit ſtellen, ins Vergeſſen bringen, w zapomenutj, w nepamět vweſti, dáti, kommen, gerathen, w zapomenutj, w nepamět přigjti, wegjti.

Vergeßlich, zapomjnawý, nepamětliwý, zapomjnatedlný, zapomenawý.

Vergeßlichkeit, f. zapomjnatedlnoſt, zapomjnawoſt, nepamětliwoſt, nepamět, f.

Vergeuden, mrhati, promrhati, rozmrhati, promarniti, ſ. Verſchwenden.

Vergewaltigen, moc prowáděti, prowozowati, mocy ſe dopuſtiti, mocy užjwati, náſylj činiti, mocy, náſyljm ſáhnauti.

Vergewaltigung, f. moc, f. náſyli, n. náſylj činěnj, n. mocy prowedenj.

Vergewiſſen, n. Vergewiſſung, f. giſtiti, pogiſtiti, zgiſtiti, vgiſtiti, giſtěnj, pogiſtěnj, zgiſtěnj, vgiſſtěnj, n. giſtina, f. ſ. Verſichern, Verſicherung.

Vergießen, wie Blut, Thränen, proljti, proljwati, wyljti, wie Bier, Suppe, rozljti, wylj ti, mit Bley, olowem zaljti.

Vergießung des Bluts, der Thränen, f. proljtj, proljwánj, wyljtj, wyljwánj, des Biers, rozljtj, n. unter Vergießungs vieler Thränen, s proljtjm, s wyljtjm mnohých ſlz.

Ver-

Vergiften, jemanden, ſich, otráwiti, tráwiti gedem, gedu dáti, die Luft, die Pfeile, die Speiſe, der Trank, das Leben, zgedowatiti, zgizwiti, gedem, traweninau napuſtit, nakazyt, poruſſit powětřj, ꝛc. ein vergiftetes Schwert, zgjzwený meč.

Vergifter, m. tráwič, tráwenec, otráwitel, m.

Vergifterinn, f. tráwička, otráwitelkyně, f.

Vergiftet, otrawený, wie die Luft, Speiſe, ꝛc. zgedowatěný, gedem nakažený, napuſſtěný, poruſſený, gedowatý, zgjzwený.

Vergiftung, f. otráwenj, tráwenj, n. der Luft, der Pfeile, der Speiſe. zgedowatěnj, gedem nakaženj, napuſſtěnj, poruſſenj, zgjzwenj, n.

Vergiß mein nicht, ſ. Vergeſſen.

Vergittern, zamřežowati, mřežowati.

Vergittert, zamřežowaný, mřezowaný.

Verglaſen, ſklem zadělati, poſaditi, ohladiti.

Verglauſuren, ohladiti něco nečjm.

Vergleich, m. ſrownánj, vrownánj, porownánj, ſneſſenj, ſgednánj, n. vmluwa, ſmlauwa, f. Vergleich machen, treffen, včiniti, vdělati, ſmlauwu, porownánj w ſmlauwu wgjti, k ſmlauwě přiſtaupiti, přikročiti, ſe podati, den Vergleich halten, ſmlauwu, vrownánj zdržeti, w ſmlauwě státi, den Vergleich eingehen, wgjt w ſmlauwu, w ſneſſenj, der den Vergleich macht, ſmlauwce, m. Vergleich, ſrownáwati, přirownánj, připodobněnj, ſrownánj, podobenſtwj, machen, Vergleichung mit etwas, gednoho s druhým ſrownánj činiti, připodobniti, přirownati, gedno proti druhému rownati, es iſt kein Vergleich, nenj žádné ſrownánj, přirownánj, podobenſtwj.

Vergleichbar, přirownáwatedlný, ſrownáwatedlný.

Vergleichen, in Vergleichung ſtellen, přirownáwati, přirownati, rownati gedno proti druhému, připodobniti, ſtreitende, rownati, porownati, ſrownati, vrownati, sgednati, ſmluwiti, die ſtreitenden Partheyen, oder den Streit ſelbſt, rozdwogené, odporné ſtrany, odpor, newoly ſrownati, ſmluwiti, porownati, ſich mit einem über etwas, rownati ſe, ſrownati, porownati ſe, ſgednati ſe, ſmluwiti ſe, ſneſti ſe s někým o něco, wir wollen uns ſchon vergleichen, my ſe giž porownáme, ſrownáme, ſie können ſich nicht vergleichen, nemohau ſe ſrownati, porownati, ſneſti, shodnauti, kleine Dinge mit groſſen, malé wěcy k welkým přirownati, rownati, er iſt mit mir gar nicht zu vergleichen, on ſe mně dokonce nemůž přirownati, rownati.

Vergleichlich, ſrownatedlný, porownatedlný, b) přirownatedlný.

Vergleichspunkte, m. plur. ſmluwnj kuſy, m. plur.

Vergleichung, f. rownánj, přirownánj, ſrownánj, připodobněnj, n. machen, anſtellen, včinit, vdělat přirownánj, ſrownánj gednoho s druhým, in Vergleichung kommen, mocy ſe přirownati, dieß iſt eine wunderliche Vergleichung, to ge diwné přirownánj, připodobněnj, Vergleichung ſtreitender Perſonen, Partheyen, Stellen, rownánj, porownánj, ſrownánj, vrownánj, sgednánj, ſmluwenj, n. der ſie macht, ſmlauwce, m. in Vergleichung mit ihm, gemu přirownaný, připodobněný, s njm ſrownaný, w přirownánj, w připodobněnj gemu, w ſrownánj s njm, treffen, činit, včinit porownánj.

Vergleichungsweiſe, adv. porownatedlným způſobem.

Verglichen, přirownalý, připodobněný, ſrownalý, 2) beygelegt, porownaný, vrownaný, ſrownaný.

Verglimmen, vdautnati.

Vergnügen, obdarowati, obweſeliti, potěſſiti, rozkoš ploditi, ſich, kochati ſe, obradowati ſe, obradowati ſe, weſeliti ſe, obweſeliti ſe, wyrážeti ſe, wyrazyti ſe, an etwas als Bücheru, nečjm, z něčeho, kochati ſe w něčem, ich hab mich recht daran vergnügt, gá ſe gaknáležj tim obweſe-

lil, obradowal, wyrazyl, w tom pokochal, vergnügen, befriedigen, spokogiti, vpokogiti.

Vergnügen, das, potěssenj, obweselenj, wyražen, n. libost, rozkoš, f. kochánj, n. radost, f. das man sich macht, obweselenj, wyražen, radost, rozkoš, weselost, f. wesel, n. sich ein Vergnügen machen, dělat, činit sobě obweselenj, wesel, wyražen, rozkoš, weselost, sich aus etwas ein Vergnügen machen, dělat sy z něčeho radost, potěssenj, es war ihm ein Vergnügen, bylo mu to wděk, libo, k libosti, měl z toho radost, potěssenj, Vergnügen an etwas finden, haben, mjet w něčem swau radost, swé potěssenj, wyražen, kochánj, libost, rozkoš, mit Vergnügen, s radostj, dem Vergnügen nachhängen, hleděti rozkossi.

Vergnüglich, beruhigend, wděčný, potěssitedlný, zurichend, dostatečný.

Vergnüglich, adv. wděčně, potěssitedlně, b) dostatečně.

Vergnüglichkeit, f. Vergnügsamkeit.

Vergnügsam, pokogný, spokogený.

Vergnügsamkeit, f. pokognost, spokognost mysle, f.

Vergnügt, zufrieden, spokogený, fröhlich, weselý, radostný, ochotný, potěssený, über etwas seyn, býti z něčeho wesel, potěssen, vergnügte Zeit, Gesellschaft, Miene, weselý radostný čas, weselá radostná společnost, ochotný, weselý wzhled.

Vergnügung f. s. Vergnügen, Bezahlung, spokogenj, vpokogenj, n.

Vergönnen, přjti, dopřjti, übles, zlého, přjti, vergönne es mir, přeg mi to, dopřeg mi to.

Vergönnet, dopřáný, popřáný.

Vergossen, wie Blut, prolitý, wylitý, sonst rozlitý.

Vergöttern, mezy Bohy počjsti, w počet Bohů kláti, přičjsti Bohům, zbožnit, wyweyssit za Boha, metaph. bewundern, ehren, do nebe wynásseti, wywyssowati, zbožniti.

Vergöttert, zbožnilý, mezy Bohy počtený, w počet Bohu wložený.

Vergötterung, f. mezy Bohy počjtánj, w počet Bohů kladenj, wložen, wyweyssenj za Boha, zbožnění, n. Bewunderung, do nebe wynássenj, zbožnénj, n.

Vergraben, zakopati, sein Pfund, brjwnu swau zakopati, swůg mozek, swé dary sobě zmařit, nechat vtuchnaut w sobě.

Vergrabung, f. zakopánj, n.

Vergreifen sich, an einem, an etwas, prohřessiti se, pročiniti, prowiniti, pokleſnauti, pokusyti se o někoho, sich an der Kasse, am Gelde, prohřessit se na kase, pokusyt se o kásu, sich vergreifen, etwas falsches ergreifen, ömeyliti se, sich die Hand vergreifen, ruku sobě wywinauti, sich vergreifen, wie die Waare, Bücher, rozebrati se, rozprodati se, es hat sich vergriffen, rozebralo se, rozprodalo se.

Vergrößern, weličiti, zweličiti, wětssiti, zwětssiti, nadwětssiti, přiwětssiti, sich vergrößern, weličiti, zweličeti, weličiti se, zweličiti se, wětssiti se, zwetssiti se, das Reich, králowstwj zweličiti.

Vergrößerung, f. weličenj, zweličenj, wětssenj, zwětssenj, n.

Vergrößerungsglas, sklo weličicý.

Vergülden, zlatiti, pozlatiti, pozlacowati.

Vergülder, m. pozlatnjk, m.

Vergüldung, f. zlacenj, pozlacenj, n.

Vergünstigen, dopřjti, dopüstiti, propugčiti, dopaussténi, wděčné powolowati, s. Erlauben.

Vergünstigung, f. dopřetj, dopusstěnj, wděčné powolenj, besondere (Prywillegium) nadánj, s. Erlaubniß.

Vergüten, nahraditi, wynahraditi, zaprawiti.

Vergütung, f. nahražen, wynahražen, n. náhrada, f. zaprawenj, n.

Verhack, m. záseč, m.

Verhaft, m. und f. wazba, f. wězenj, n. er ist im Verhaft, ge we wazbě, we wězenj, in Verhaft nehmen, do wazby, do wězenj wzýti, bringen, wsa-

wſaditi do wazby, do wězenj, ſ. Gefängniß.

Verhaften, ſ. in Verhaft nehmen.

Verhaftet, wězen, m. mit Schulden, w dluhách wězycý, zadlužilý.

Verhalten, zadržowati, zdržowati, zdrżeti, zatagiti, ſchowati, ſich verhalten, verbergen, bleiben wie Feuer, wěze i, zdržowati ſe, ſich bezeigen, chowati ſe, držeti ſe, gegen einen, chowati ſe, zachowati ſe, k někomu mjti ſe, propůgčiti ſe někomu, an einer Sache, weſti, pokjnati ſobě, pokračowati w nějaké wěcy, weſti nějakau wěc, den Athem verhalten, zatagiti, zadržeti duch w ſobě, ſich verhalten, in Vergleichung, Verhältniß ſtehen, gegen jemanden, etwas, ſrownáwati ſe geden k druhému, mjti ſe gedno k druhému, wie verhält ſich die Sache? gak ge s tau wěcý?

Verhalten, das, gmenj, in etwas, počinánj ſobě, pokračowánj w něčem, n. gegen einen, propůgčenj ſe, chowánj ſe k někomu, das ganze Leben, chowánj, n.

Verhalten, Verheelung, zatagenj, zadržanj.

Verhältniß, n. mjra, ſmjrnoſt, f. mjrné wyměřenj, n. přjměř, m. ſrownánj, přirownánj, n. ſrownaloſt, rownoſt, f. im Verhältniß ſtehen, podobným býti, im Verhältniſſe, w mjrném wyměřenj, w mjře, w ſmjrnoſti.

Verhältnißmäßig, ſmjrný.

Verhältnißmäßig, adv. ſmjrně.

Verhandeln, odbyti za penjze, prohandlowati, ſpeněžiti, gegen etwas, ſměniti gedno s druhým, gedno za druhé, vollziehen in Rechtshändeln, im Rechtsſtreite verhandeln, pogednati, pogednáwati.

Verhandlung, Verkaufung, f. odbytj za penjze, ſpeněženj, prodánj, n. gegen etwas, ſměněnj, n. 2) Vollziehung in Rechtshändeln, pogednánj, n.

Verhängen, fügen, dopuſtiti, dopauſtěti, vložiti, vſauditi, vrčiti, über einen, na někoho dopuſtiti, někomu vložiti, vſauditi, ſauditi, Gott hat es ſo verhängt, Bůh to tak vſaudil, vložil, dopuſtil, eine Strafe über einen, treſt, pokutu vložiti, vſauditi, vrčiti někomu, na někoho, verhängen, verdecken, zawěſyti, zaſtřjti, mit verhängtem Zügel, wzápřecj cwálem, vprkem, reiten, koně zabodna w zápětj, cwálem, vprkem geti.

Verhänget, vſauzený, ſauzený, ſ. Beſtimmet.

Verhängniß, n. oſud, vſudek, m. vloženj, dopuſtěnj, n. Verhängniß Gottes, dopuſtěnj, vloženj Božj, oſud, vom Verhängniße, oſudnj.

Verhängnißmäßig, oſudnj.

Verharren, auf etwas, od. auf ſeinem Vorhaben, ſetrwati, trwati na něčem, w někem, ſ. Beharren.

Verharrlich, trwalý, ſetrwalý, ſetrwanliwý.

Verharrlich, adv. ſetrwanliwě, trwalé, ſetrwalé.

Verharrlichkeit, f. ſetrwanliwoſt, f. ſetrwánj, n. ſetrwaloſt, trwaloſt, f.

Verharſchen, kůrau potáhnauti, wie die Wunde, zaceliti ſe, zawřjti ſe.

Verharſcht, kůrau potažený, wie die Wunde, zawřený, zacelený.

Verhärten, hart werden, twrdnauti, ſtwrdnauti, zatwrdnauti, zatwrditi ſe, vtwrditi ſe, 2) hart machen, twrditi, ztwrditi, zatwrditi, vtwrditi, ſich ſein Herz verhärten, zatwrditi ſe, ſwé ſrdce.

Verhärtet, zatwrdlý.

Verhärtung, f. act. zatwrzenj, n. vtwrzenj, paſſ. ztwrdnutj, zatwrdnutj, n. zatwrzenj ſe, vtwrzenj, zatwrzeloſt, f.

Verhaßt, nenáwiděný, zoſſkliwený, omrzelý, promrzelý, oſſkliwý, o powržený, zawrhlý, protiwný, ſeyn, werden, wie ein Menſch, nenáwidjnu, oſſkliwým, promrzelým býti, w nenáwiſti býti, wſſecky mrzeti, wſſechněm omrzeti, protiwným býti, er, es, iſt mir verhaßt, nenáwidjm ho, to, w nenáwiſti mám to, ge mi protiwný, omrzelý, ſewražjm na něho, na to,

verhaßt machen, w nenáwiſt vweſti, oſočiti, verhaßt ſeyn, wie eine Sache, protiwnu býti.

Verhätſcheln, rozmazati, rozmazowati.

Verhätſchlung, f. rozmazánj, n. paſſ. rozmazanoſt, f.

Verhau, ſ. Verhack, m.

Verhauen, abhauen, vrauбiti, vtnauti, vtjnati, zvtjnati, odtjnáti, odtnaúti, odtjti, vſekнauti, odſekнauti, den Weg verhauen, zakleſtiti, ceſtu zaraubiti, zaſekati, ſich ſebe.

Verhauſen, zmrhati, zkazyti, pokazyti, na zmar přiweſti, es iſt bey ihm alles verhauſt, wſſecko promrhal, rozmrhal.

Verhauſt, zkažený, zmrhaný, na zmar přiwedený.

Verheben, einem etwas, kárati někoho z něčeho, domlauwati někomu pro něco, ſich, durch Heben, namocy ſe, polámati ſe.

Verheelen, kryti, ſkrýwati, zakrýwati, ſkrýwati, ſkryti, zakryti, vkryti, tagiti, zatagiti, vtagiti, einem etwas, ſkrýwati, tagiti, zatagiti, něco někomu, před někým. ꝛc.

Verheelung, f. krytj, ſkrytj, vkrytj, zakrytj, tagenj, vtagenj, zatagenj, n.

Verheeren, pleniti, popleniti, pohubiti, zpuſtiti, auf alle Weiſe, durchaus, naſkrze, mit Feuer verheeren, ohněm pohubiti, mit dem Schwerdte, wyſtjnat.

Verheerer, m. plenitel, pohubitel, zpuſtitel, m.

Verheerung, f. poplenění, pleněnj, pohubenj, zpuſtěnj, n.

Verhehlen, od. verhöhlen, ſ. Verheelen.

Verheimlichen, tagiti, zatagiti, vtagiti.

Verheißen, ſljbiti, ſlibowati, přiſljbiti, zaſljbiti, připowědjti.

Verheißung, f. ſljbenj, ſljbowánj, přiſljbenj, zaſljbenj, připowězenj, n. přjpowěd, f. das Verheißene, ſlib, m. přjpowěd, f.

Verhelfen, einem zu etwas, dopomáhati, dopomocy, pomáhati, pomocy, někomu k něčemu, zu einem Amte, k nějakému vřadu.

Verhelfung, f. dopomožení, dopomahánj, n.

Verherrlichen, oſlawiti, zwelebiti.

Verherrlichung, f, oſlawenj, zwelebenj, n. oſlawa, f.

Verhetzen, ſſtwáti, vſſtwati, poſſtwati, podſſtjwati, Leute, lide poſſtwati, podſſtjwati, podſſtwáwati; verhetzen laſſen, von Hunden einen, nechat vſſtwat od pſů.

Verhetzer, m. poſſtjwáček, m.

Verhetzung, f. podſſtjwánj, ſſtwánj, n.

Verheuren, Verheurung, f. ſ. Vermiethen.

Verheyrathen, verheurathen eine Tochter, wdáti, wdáwati, dáti dceru (za muže) an einen, za někoho, den Sohn, ſyna oženiti, ženiti, ſich verheyrathen, als eine Mannsperſon, ženiti ſe, oženiti ſe, poymaut ženu, als eine Weibsperſon, wdáti ſe, wdáwati ſe, (za muže, za manžela) poymauti muže, mit einem, za někoho, ſich zuſammen verheyrathen, wzýti ſe, pogjti ſe.

Verheyrathet, verheurathet, ženatý, oženěný, vom Weibsbilde, wdaná, ſie iſt an ihn verheyrathet, ona ge za něho wdaná.

Verheyrathung, Verheurathung, f. oženěnj, ženěnj, n. ſňátek, m. einer Weibsperſon, wdánj, n. wdawky, m. plur.

Verhexen, očarowati, okauzliti.

Verhext, očarowaný, okauzlený.

Verhindern, etwas, překážeti, překazyti něčemu, zahágiti, zhágiti, zabawiti, přetrhnauti, záwadu, překážku včiniti, vdělati w něčem, ſ. Hindern, einen, zanepráždňowati někoho, překážeti někomu.

Verhinderung, f. Verhinderniß, překáženj, n. překážka, záwada, f. přetrženj, n.

Verhoffen, nadáti ſe, daufati, ſ. hoffen.

Verhöffen, das, nadánj se, daufánj, n. wider Verhoffen, mimo nadánj, nadáloſt.
Verhoffentlich, tůſſim, gakoż daufám.
Verhöhnen, poſmjwati ſe, wyſmjwati ſe, ſmjch, poſměch ſobě z někoho wdělati, mjti, poſmjſſky z někoho mjti, ſmáti ſe někomu.
Verhöhner, m. wyſmjwač, poſmjwač, m.
Verhöhnung, f. poſmjwánj, wyſmjwánj, n. poſměch, poſmjſſek, m.
Verhör, n. wyſleychánj, wyſlechnutj, wyſlyſſenj, n. anſtellen, wyſlýchati.
Verhören, gerichtlich, wyſlýchati, wyſlyſſeti, 2) nicht hören, přeſlechnauti, ich hab es verhöret, gá to přeſlechl.
Verhudeln, pokazyti, zhyzditi, zohawiti.
Verhüllen, zahaliti, zaſtřjti, zaobaliti, obaliti.
Verhüllt, adv. obalem.
Verhülltuch, n. zawitj, zakuklenj, n. kukle, zawěgka, f. přjſtěrek, m.
Verhüllung, f. zahalenj, zaſtřenj, zaobalenj, obalenj, n.
Verhungern, hladem vmřjti, zagjti, vmořiti ſe, laſſen, hladem vmořiti, nechati hladem vmřjti, zagjti.
Verhungert, zmořený, wymořený hladem, hungerig, hladowitý, lačniwý, thun, hladowým, hladowitým býti na něco, der ſo thut, hladowec, m. hladowitý, 2) Hungers geſtorben, hladem vmořený, zamořený, zaſſlý.
Verhunzen, zhyzditi, zohawiti, zohyzditi, ſkazyti, zhudlowati.
Verhuren, das Seinige, prokurwiti.
Verhurt, der gern huret, ſmilný, kurewný, chlipný, ausſehen, ſmilně, bugně, chlipně, wyhljzeti, verhurte Augen, bugné, ſmilné, chlipné oči, n. plur. 2) verthan, mit Huren durchgebracht, prokurwený.
Verhüten, zbrániti, brániti, zabrániti, vhágiti, zhágiti, zahágiti, vwarowati, wyſtřjcy.
Verhütung, f. zbránění, zabránění, vwarowánj, zhágenj, zahágenj, vhágenj, wyſtřjhánj, zur Verhütung des Schadens, pro vwarowánj, pro zbránění ſſkody.
Verjagen, zahnati, pryč odehnati, wyhnati, zapuditi, na vtěk obrátiti, vom Hauſe, z domu wyhnati, in das Elend, z wlaſti wyhnati, wypowědjti, wywrcy, die Feinde, nepřátele zahnati, zaplaſſiti, zpět odehnati, vom Orte, von der Stelle, vom Acker, Felde, vom Seſſel, ſehnati, ſpuditi, z pole, mjſta, aus der Stadt, aus dem Hauſe, z města, z domu wyhnati, ſ. Vertreiben.
Verjagter, m. wyhnanec, zahnanec, m. verjagte, wyhnankyně, f.
Verjagung, f. zahnánj, preč odehnánj, wyhnánj, n. paſſ. wyhnanſtwj, n.
Verjähren, ſtarati ſe, zſtarati ſe, zaſtarati ſe, wertſſeti, zwertſſeti, wie das Recht, die Zeit, hlaſem wyměřiti, wydržeti leta právnj.
Verjährung, f. ſtaránj ſe, zſtaránj ſe, zaſtaránj ſe, wertſſenj, zwertſſenj, n. der Zeit, dáwnoſt, werchoſt čaſu, f.
Verirren ſich, wohin, zablauditi, fehlen, omeyliti ſe, poblauditi, zblauditi, ſich vom Wege, zblauditi s cеſty.
Verirrt, zablaudilý, b) zblaudilý, poblaudilý, im Kopfe, zmateným, pomatený, zpleteným, pomjchaný.
Verirrung, f. zablauzenj, n. im Kopfe, zpletenj, zmatenj, pomjchánj, n. zpletek, zmátek, m. zmatenoſt, f. Fehler, omyl, m. poblauzenj, n. zblauzenj, n. vom Wege, zblauzenj, n.
Verjüngen, verjüngern, omladiti, 2) ſich, mládnauti, omládnauti, omladiti ſe, omlazowati ſe, er verjünget ſich, mládne.
Verjüngung, f. paſſ. mládnutj, omládnutj, n.
Verkappen, zakukliti.
Verkappet, zakuklený.
Verkauf, m. prodag, m. zum Verkauf, na prodeg, zum Verkaufe ſeyn, geben, na prodeg býti.

Verkaufen, prodáwati, prodati, odbyti, viele Dinge, da, und dort hin, rozprodati, ſich verkaufen laſſen, dáti ſe prodati, zu verkaufen ſeyn, býti na prodeg, prodáwati ſe, haben, mjti na prodeg, ſ. Feil ſeyn, was zu verkaufen iſt, prodagný, der gern verkaufet, prodáwawý.

Verkaufer, m. prodáwač, prodáwatel, m.

Verkauferinn, f. prodáwačka, prodáwatelkyně, f.

Verkäuflich, prodagný, odbytný ſ prodánj.

Verkaufung, f. prodáwánj, prodánj, n.

Verkehr, m. zaměſtknánj, n. mit einem haben, mjti s někým zaměſtknánj.

Verkehren, přewrátiti, přewraceti, přewracowati, obrátiti na ruby, na opak obrátiti, die Worte, den Sinn im Auslegen, ſlowa, ſmyſl, na opak přewracet, obracet, die Rechte, práwa ztočiti, přewráceti, den Rock, kabát na ruby obrátiti, alles verkehren, wſſecko zpřewracet, zobracet, die Augen, oči zatočiti, ztočiti.

Verkehrt, nicht recht, přewrácený, opačný, opačitý, opak obrácený, wenn die andere Seite heraus iſt, na ruby; nicht in rechter Ordnung, na ruby, na opak obrácený, přewrácený, verkehrtes Weſen, verkehrter Sinn, přewrácenoſt, přewrhloſt, f. poruſſenj, n. verkehrte Bosheit, přewrácenoſt, přewrhloſt, f. verkehrter Menſch, přewrácený, přewrhlý člowěk, přewrhlec, m. verkehrte Welt, přewrácený ſwět, verkehrte Weisheit, přewrácenoſt, opačnj, zpátečnj maudroſt, f.

Verkehrt, adv. verkehrterweiſe, přewrácenĕ, opačnĕ, opačitĕ, opačinau na opak, umgekehrt, na ruby, als den Rock verkehrt nehmen, kabát na ruby wzýti, verkehrt leſen, als verkehrt machen, na opak čjſti, na opak dĕlati, verkehrt ſehen, rozkraucenĕ hledĕt.

Verkehrung, f. přewrácenj, obrácenj, n. der Worte, přewrácenj, obrácenj, n.

Verkeilen, zaklinowati, klinem zaraziti, zarážeti, zatlaucy.

Verkennen, neſeznati, nepoznati, neznati, nedobře, křiwĕ, zlé ſeznati, ſhledati, ich verkannte ihn, ſeine Abſicht, ſeine Verdienſte, neſeznal, neznal, nepoznal, křiwĕ, nedobře ſem ſeznal, ſhledal ho, geho wmyſl, geho zaſluhy.

Verketteln, na ſtobu, záworku, kliku zawřjti, zatáhnauti, záworkau zaſtrčiti.

Verketzern, verkätzern, kaceřowati, zkaceřowati.

Verketzerung, f. kaceřowánj, zkaceřowánj, m.

Verkippen, zwrjnati.

Verklagen, obžalowati, prožalowati, wegen etwas, ſtrany něčeho, des Mordes, z wraždy, auf Leib und Leben, obžalowati někoho z hlawy, na hrdlo někomu ſtáti.

Verkläger, m. obžalowatel, prožalowatel, žalobnjk, m.

Verklagt, obžalowaný, prožalowaný.

Verklagung, f. obžalowánj, prožalowánj, n.

Verklammern, ſtužiti, ſepnauti klikami, zakowati.

Verklären, blahoſlawiti, oſlawiti, obgaſniti, wie Gott ſeinen Sohn, proměniti.

Verklärt, ſelig, blahoſlawený, wie Chriſtus, proměněný.

Verklärung, Verherrlichung, f. blahoſlawenj, oſlawenj, oſlawenſtwj, obgaſněnj, Chriſti, proměněnj, n.

Verklätſchen, omluwiti, oſočiti.

Verklätſchen, das, omluwenj, oſočenj, n.

Verkleben, verkleiben, zalepiti.

Verkleiden, jemanden, ſich, přewlecy, přeſtrogiti, přeměniti w ſſatech, přeſſatiti.

Verkleidet, přewlečený, přeſtrogený, přeměněný, přeſſacený.

Verkleidung, f. přewlečenj, přeſtrogenj, přeměněnj w ſſatech, přeſſacenj, n.

Verkleinerlich, zlehčugjcý.

Verkleinern, verringern, máliti, zmaliti, vmaliti, vmenſſiti, zmenſſiti, ſkrowniti, vſkrowniti, zmenſſowati, menſſiti, ztenčowati, ztenčiti, mit Worten, einen, etwas, jemandes Ehre bey einem, někoho, něco, něčj čeſt zlehčowati, ztenčowati, zmenſſowati.

Verkleinerung, f. ſ. Verleumden, malenj, zmalenj, menſſenj, zmenſſenj, vmalenj, vmenſſenj, ſkrowněnj, vſkrownénj.

Verleumdung mit Worten, zlehčowánj, ztenčowánj, zmenſſowánj.

Verkleiſtern, zaklegowati, zakljžiti, einem die Augen, zrak, oči někomu, zaklopiti, zalepiti.

Verknüpfen, pogiti, ſpogiti, w hromadu wázat, ſwázat, was ſich verknüpfen läßt, ſpogowný, ſpogitedlný, ſ. Verbinden.

Verknüpft, ſpogený, w hromadu ſwázaný.

Verknüpfung, f. pogenj, ſpogenj, n, ſpogenoſt, f. w hromadu ſwázánj, n. ſpět, ſwazek, m.

Verkochen, zawařiti, verzehren alles, prowařiti.

Verkoſten, zakuſyti, okuſyti.

Verköſtigen, ſ. Beköſtigen.

Verkratzen, zaſſkrábati.

Verkriechen, ſich, zalezti, ſich vor einem verkriechen, ſchowati ſe před někým, der muß ſich vor ihm verkriechen, ten ſe muſý před někým ſchowati.

Verkrümmeln, das Brod, rozdrobiti, rozdrtiti, ſich, rozdrobiti ſe.

Verkrummen, ſkřiwiti, ſchromiti, paſſ. ſchromnauti, ochromnauti, ochroměti, ſchroměti.

Verkrümmung, f. ſkřiwenj, f. křiwolakoſt, f. der Hand, ſchromnutj, ochromnutj, n.

Verkühlen, wychladnauti, wyſtydnauti, laſſen, wyſtuditi, wychladiti.

Verkümmern, in Beſchlag nehmen, ſáhnauti k něčemu, oſobiti, zatknauti, zraykati, obſtawiti.

Verkümmerer, m. zatykač, m.

Verkümmerung, f. rukau ſaženj, oſobenj, zatykánj, n.

Verkündigen, zwěſtowati, ohláſyti, ohlaſſowati, oznamowati.

Verkündiger, m. zwěſtowatel, ohláſytel, oznámitel, m.

Verkündigung, f. zwěſtowánj, ohlášſenj, oznámenj, n.

Verkundſchaften, forſchen, zwjdati, wyzwjdati, zpytowati, ſkaumati, erfahren, zwěděti, wyzwěděti, wyzpytowati, wyſkaumati.

Verkürzen, zkrátiti, krátiti, vkrátiti, Gottes Hand iſt nicht verkürzt, ruka páně nenj geſtě vkrácená, den Lohn verkürzen, na mzdě vrhnauti, die Zeit, čas krátiti, ſkrátiti, vkrátiti, ſich das Leben, žiwot ſobě vkrátiti, ſkrátiti, ſ. Abkürzen.

Verkürzung, f. krácenj, vkrácenj, ſkrácenj, n. ſ. Abkürzung.

Verkütten, na kleg dáti, zaklegowati.

Verküttung, f. zaklegowánj, na kleg dánj, n.

Verlachen, etwas, einen, poſmjwati ſe, wyſmjwati ſe, ſmáti ſe, wyſmáti ſe někomu, něčemu.

Verlacher, m. poſmjwač, wyſmjwač, m.

Verlachung, f. poſmjwánj, n. poſměch, m. wyſmjwánj, n. wyſmánj, n.

Verlag, m. náklad, m. ein Buch in Verlag nehmen, na knihu náklad weſti, nakládati.

Verlähmen, lahm machen, zchromiti, ochromiti, 2) lahm werden, chromnauti, zchromnauti, ochromnauti.

Verlangen, žádati, požádati, heftig, taužiti, nach etwas, nach einem, žádati něčeho, tauziti po něčem, mich verlangt nach ihm, darnach, chce ſe mně koho, etwas von einem verlangen, žádati něco od někoho.

Verlangen, das, chtjc, žádoſt, heftiges, f. tauženj, nach etwas, žádoſt něčeho, tauženj po něčem, natürliches, žádoſtiwoſt, žádoſt, f. požadánj, tauženj, n. tužba, f. nach jemanden, nach etwas, žádoſt někoho, něčeho, Verlangen nach Ehrenſtellen, žádoſtiwoſt, žádoſt vſad, důſtogenſtwj, tauženj po důſtogenſtwj, aus Verlangen nach dir, z žádoſti tebe, haben, tragen, žádoſt mjti něčeho, nach etwas, po něčem.

Verlängern, was kürzer seyn könnte, länger machen wie das Kleid, zdelssiti, delssti, den Weg, das Leben, oder sonst etwas, durch natürliche Mittel, prodlauziti, prodlužowati, aufhalten, aufschieben, prodlauziti, protáhnauti, prodljci, wie Gott durch seinen Willen, oder einen die Regierung, Frist, durch Verordnung, prodlauziti, protáhnauti.

Verlängert, zdelssený.

Verlängerung, f. der Länge, zdelssenj, des Lebens, natürliche, prodlauženj, n. einer Regierung, Frist oder des Lebens, prodlaužení, protažení, Aufschub, prodlaužení, protažení.

Verlarven, zastřjti, zakrýti, zpotwořiti larwau, zbarwiti, přetwářiti, potwořiti, obestřjti, vljčiti larwau.

Verlarvet, zakrytý, zastřený larwau, zbarwený, přetwářený, potwořený, zpotwořený, obestřený, vljčený larwau.

Verlaß, m. Abrede, smlauwa, f. Erbschaft, pozůstalost, f.

Verlassen, von einem abstehen, ohne Hilfe lassen, opustiti, zanechati, etwas, wo, zurücklassen, nechati, zanechati, pozustawiti, seinen Herrn, seine Lebensart, einen Ort verlassen, eine Gesellschaft, Versammlung, opustiti, zanechati, eine Erbschaft zurücklassen, zanechati w ržsaftu, pozůstawiti, die Tugend, ein Amt verlassen, ctnost, vřad opustiti, verlassen wir diesen Ort, opustme, zanechme toto mjsto, verlassen, einen, von ihm weggehen, opustiti, nechati, zanechati někoho, die Strasse, cestu opustiti, 2) sich auf etwas verlassen, bezpečiti se na něco, spustiti se, zpoléhati, zpolehnauti, sich auf Gott verlassen, bezpečiti se, zpolehnauti na Boha.

Verlassen, adj. opusstěný, zanechaný.

Verlassenschaft, f. pozůstalost, zanechalost, f.

Verlassung, f. opusstěnj, zanechánj, n.

Verlästern, pohaněti, f. Lästern.

Verlästerer, m. f. Lästerer.

Verlästerung, f. f. Lästerung.

Verlauf, m. der Sache, přjběh, zběh, m. der Zeit, pominutj, proběhnutj času, nach Verlaufe der Zeit, po čase, des Jahrs, der Stunde, po roce, po hodině.

Verlaufen, wie die Zeit, vtecy, proběhnauti, přeběhnauti, minauti, pominauti, die Zeit, das Jahr verlauft, čas, rok přebýha, vtjká, pomjgj, mine, einem den Weg verlaufen, cestu nadběhnauti, zamezyti někomu, sich verlaufen, wie ein Kind von Hause, wie ein Mensch, Thier, zaběhnauti.

Verlaufen, part. oder adj. wie die Zeit, proběhlý, přeběhlý, přesslý, pominulý, vtekly čas, wie ein Mensch, ein Kind, ein Thier, zaběhlý, verlaufene Magd, zběhlá, probehlá děwka.

Verläugnen, f. Verleugnen.

Verlauten, zawssiwiti, owssiwiti, lassen, nechati zawssiwiti.

Verlautet, zawssiwený.

Verlaut, m. powěst, f. hláhol, m. dem Verlaute nach, zlé powěsti.

Verlauten, rozhlásyti se, es verlautet, gde powěst, powjdá se, ge rozpráwka, sich verlauten lassen, prohlásyti se.

Verlebt, sestaralý, vstaralý, letitý, wěkem sessly, kmet, wěkem, lety sessly.

Verleckern, promlaskati.

Verleckert, kobliznný, smlsaný, mlaskawý, mlsný, ein verleckerter Näscher, mlsný, polizač, mlaskáček, m.

Verledern, zhuntowati, skazyti.

Verlegen, wo anderst hin legen, dem Orte, oder der Zeit nach, nicht wissen, wohin, založiti, ich hab es verlegt, gá to založil, einen verlegen, mit Gelde, někoho založit s penězy, ein Buch verlegen, übernehmen, na knihu nakládat, naložit, náklad na knihu westi, dáti, den Weg, den Paß verlegen, cestu, přistup zamezyt, zabawit, auf eine andere Zeit, oder anders wohin legen, odkládat, odložit, die Besatzung verlegen, posádku klásti, vkládati, sich auf etwas, na něco se oddáwat, wydáwat, wynakládat.

Verlegen, adj. alt, sleželý, 2) ungewiß, pochybný, negistý, na mysli rozrżitý, verlegen machen, pochybným činiti, w pochybnost wwesti, Bestürzt, skormaucený.

Verlegenheit, Ungewißheit, pochybnost, f. darein kommen, gerathen, w pochybnost přigjti, f. Bestürzung, skormaucenost, f. skormaucenj, n. darein kommen, skormaucenu býti, bringen, skormautiti.

Verleger, m. nakládatel, nákladnjk, m.

Verlegung, f. dem Orte, der Zeit nach, založenj, eines Buches, nákladu wedenj na knihu, naloženj, náklad na knihu. m.

Verleiden einem etwas, zosskliwiti něco.

Verleihen, wegleihen, zapugčiti, rozpugčiti, pugčiti, für Geld, z peněz nagjti, pronagjti, w nágmu propugčiti, geben, gewähren, propugčiti, Hilfe geben, verleihen, pomocy, darů propugčiti, pugčiti, pomoc dáti, ti, činiti, pomocy podati, wenn es Gott verleihet, popřegeli, propugčili Bůh, einen Dienst, eine Stelle, wřad wděliti, dopřáti.

Verleiher, m. propugčitel, zapugčitel, dárce, m. für Geld, nagimatel, w nágmu propugčitel, m.

Verleihung, f. zapugčenj, rozpugčenj, pugčenj, n. für Geld, w nágmu propugčenj, z peněz, nagetj, pronagetj, n. Gewährung, propugčenj, dopřánj, durch göttliche Verleihung, s pomocý Božjj, Verleihung eines Dienstes, einer Stelle, wdělenj, dopřánj, n.

Verleiten, nawesti, nawáděti, ponuknauti k něčemu, sich lassen, dáti se nawesti, zur Sünde, zum Irrthum, k hřjchu, w hřjch, w blud wwesti, přiwesti, k hřjchu ponuknauti.

Verleitung, f. nawedenj, n. náwod, m. zur Sünde, wwedenj, přiwedenj, ponuknutj, n.

Verlernen etwas, odwčiti, odnawčiti se něčemu, odwykнauti.

Verlesen, ořikáwati, na hlas čjsti.

Verletzen, wrazyti, porussiti, verwunden, poraniti, raniti, razyti, den Eid, die Zusage, přjsahu, slib porussiti, jemanden, beleidigen, wrazyti.

Verletzlich, porussitedlný, wrážčiwý.

Verletzung, f. wražení, porussenj, n. Wunde, poranění, ranění, wraženj, n. ohne Verletzung der Freundschaft, des Gesetzes, bez porussenj přátelstwa, zákona, Beleidigung, wražení, n.

Verleugnen, leugnen, zapjrati, zapřjti, popjrati, přjti, wpjrati, Gott, den Glauben, Boha, wjru zapřjti, odřjcy se.

Verleugnung, f. zapjrání, zapření, popjrání, pření, n. des Glaubens, zapjrání, zapření wjry, odřeknutj se, n.

Verleumden, wtrhati, nařjcy, nařjkati, nařknauti, láti na cti, na powěsti, ze cti zlaupiti, zmařiti, zhaněti, (dieß nur eigentlich vor dem Gerichte) bey einem, osočiti, omluwiti, nařknauti, pomlauwati.

Verleumder, m. wtrhač, zlolegce, hánce, pomlauwač, přewrhač, m.

Verleumderisch, hánliwý, nařkliwý, wtrhawý, wtrhačný, zlolegjčný, pomlauwačný.

Verleumdung, f. wtrhánj, hanění, n. nářek, m. zlolegjctwj, n. hana, f.

Verlieben sich, in einen, in eine, zamilowati se, zamilowati, stark, zakochati.

Verlieben, das, zamilowánj, n.

Verliebt, zamilowaný.

Verliebt, adv. zamilowaně.

Verliegen, zaležeti se, sležeti se, sich im Bette durch langes Liegen, proležeti se.

Verlieren, tratiti, ztratiti, potratiti, sein Vermögen verlieren, statek swůg stratiti, den Proceß, při ztratiti, potratiti, w při padnauti, pád wzýti, prohrati při, etwas aus dem Sacke, něco z kapsy stratiti, sich verlieren wie ein Mensch, Sache, unvermerkt verlohren gehen, wie eine Krankheit, ein Uebel, die Farbe, ꝛc. ztratiti se, der Feind hat verlohren, prohrál, im Spiele, die Wette verlieren, prohráwati, prohrati, tratiti, eine Krankheit, ein Uebel, den Husten ꝛc. stratiti, pozbyti nemoc, zlé, kassel, nicht viel zu verlieren haben, nemjti mno-

ho

ho co ſtratit, das Spiel verlieren, hru tratiti, prohrati, prohráwati, ich verliere nichts dabey, gá při tom nic netratjm, aus dem Sinne verlieren, z myſle ſtratiti, ſich in Gedanken, Nachſinnen verlieren, zamyſliti ſe, w myſſlinky ſe zahlaubati, zabrati, die Geduld, die Standhaftigkeit, den Muth verlieren, ſtratiti trpěliwoſt, ſtáloſt, myſl, ſrdce, verlieren, Verluſt haben an etwas, prodělati, mjti prodělek.

Verloben, ſnaubiti, zaſnaubiti, vſnaubiti, k ſtawu manželſkému připowědjti, ſljbiti, zaſljbiti, ſich Gott, zaſljbiti ſe Bohu, einem ſeine Tochter, dceru ſwau někomu zaſnaubiti, die Verlobten, ſnaubený, připowězený, ein Verlobter, eine Verlobte, chot, m. u. f. zaſljbená panna, f. vſnaubený, ná.

Verlobniß, n. zaſnaubenj, n. ſwadebnj ſmlauwa, f. ſmlauwy, plur. námluwa, zámluwa k manželſtwj, f. halten, námluwy mjti.

Verlobnißring, m. prſten ſwadebnj, m.

Verlobnißtag, m. den ſwadebnjch ſmluw, námluw, m.

Verlobung, f. ſnaubenj, zaſnaubenj, vſnaubenj, zaſljbenj, zamluwenj, n. zámluwa k manželſtwj, f. ſlib, m. an Gott, zaſljbenj Bohu, n. ſlib, m.

Verlodern, wyplápolati.

Verlogen, lživý, klamawý, lhář, klamář, m. verlogenes Weſen, lživoſt, klamawoſt, f. lhářſtwj, n.

Verlohnen, odplatiti, odplácet, odměniti, ſich der Mühe verlohnen, ſtáti za prácy, es verlohnt ſich der Mühe nicht, neſtogj to za to, neſtogj to za prácy.

Verlohnung, f. odplacenj, n. odplata, f. odměnenj, n. odměna, zápłata, f.

Verlohren, verloren, ztracený, verlohren gehen, verderben, wegkommen, ſtratiti ſe, verlohren geben jemanden, etwas, halten, za ſtraceného mjti, wydati, es iſt alles verlohren, wſſecko geſt ſtraceno, po wſſem geſt weta, er iſt gänzlich verlohren, geſt po něm weta, geſt ſtracen, an dem Menſchen iſt alles, Hopfen und Malz verlohren, práce y náklad zmrhaná, ztracená geſt, chmel y ſlad zmrhán, verlohrne Schiltwache, ſtracená warta, ſ. verlohren! weta!

Verlöſchen, zhaſnauti, haſnauti, vhaſnauti, pohaſnauti.

Verloſchen, wie Kalk, zhaſſený, vhaſſený, wie Feuer, zhaſlý, vhaſlý, pohaſlý.

Verloſen, untereinander, loſowati, loſy metati, wrcy.

Verloſung, f. loſowánj, n. durch Verloſung, loſem, ſkrze los.

Verlöten, zklegowati, zaklegowati, zkowati.

Verlötung, f. zklegowánj, zaklegowánj, zkowánj, n.

Verludern, etwas, promrhati, rozmrhati.

Verludert, promrhaný, rozmrhaný.

Verluſt, m. ztráta, f. an etwas, vgma na něčem, f. Verluſt leiden an etwas, es ganz verlieren, ztrátu wzýti, ztrátu neſti něčeho, etwas davon, vgmu trpěti, mjti na něčem, bey Verluſt der Ehre, des Vermögens, pod ſtracenjm cti, ſtatku, Verluſt haben an etwas, mjti vgmu, ſſkodu na něčem, Verluſt eines Dinges, ſo verlohren gieng, ztráta, f.

Verluſtig, zbawený, werden einer Sache, zbawenu býti něčeho, připraweny býti o něco, ztrátu wzýti, neſti něčeho, ſ. verlieren; verluſtig machen ſich einer Sache, zbawiti ſe, připrawiti ſe o něco, einen, někoho.

Vermachen, im Teſtamente, odkázati kſſaftem, kſſaftowati, poručiti, der etwas vermachet, kſſaftugicy, 2) zumachen, zadělati, zahraditi.

Vermächtniß, n. odkaz, m. odkázánj, n.

Vermächtnißweiſe, adv. ſkrze kſſaft, odkaz, kſſaftem.

Vermählen, ſnaubiti, zaſnaubiti, vſnaubiti, ſich, vſnaubiti ſobě, oženiti ſe, ženiti ſe, wie ein Frauenzimmer, vſnaubiti ſe, wdáwati, wdáti ſe, wie der Schwarzrock eine Manns-

Weibs-

Weibsperſon, oddati, oddáwati, ſnaubiti, ſnubowati.

Vermählt, oženěný, wie ein Frauenzimmer, wdaný.

Vermählung, f. ſnaubenj, zaſnaubenj, vſnaubenj, n. 2) ženěnj, oženěnj, b) wdánj, n. 3) paſſ. ſňátek, ſwadebnj ſňátek, m. oddawky, f. plur.

Vermählungstag, m. den ſwadebnj, ſwadby, m.

Vermahnen, napomjnati, nabádati.

Vermahner, m. napomjnatel, napominač, nabádač, m.

Vermahnung, f. napomjnánj, napomenutj, n. weyſtraha, f. nabádánj, n.

Vermahnungsrede, f. řeč napomjnagicý, napomjnačná, f.

Vermahnungsſchrift, f. ſpis napomjnagicý, napomjnačný m.

Vermahnungsweiſe, napomenutjm, napomjnačně.

Vermaledeyen, zlořečiti, láti, prokleti.

Vermaledeyt, zlořečený, prokletý.

Vermaledeyung, f. zlořečenj, zlořečenſtwj, lánj, prokljnánj, proklenj, n.

Vermalen, Farben, Dinte, wymalowati, bemalen, bedecken, pomalowati, zmalowati.

Vermanſchen, rozplácati.

Vermänteln, připlášťkowati, ſkrýwati, ſ. Bemänteln.

Vermaſquiren, vermaskiren, ſ. Verlarven, Verkleiden.

Vermauern, zazdjti, zdj obehnati, wápnem zabjliti.

Vermehren, množiti, rozmnožiti, rozmnožowati, přimnožiti, rozhogniti, das Geſchrey, rozmnožiti křik, das Geld, rozhogniti, rozmnožiti penjze, ſich, množiti ſe, rozmnožiti, rozmahati, zmahati ſe, rozplozowati ſe, wie ein Gerücht, rozmahati, zmahati ſe, vermehrt herausgeben, rozmnožené wydati.

Vermehrer, m. množitel, rozmnožitel, rozhognitel, m.

Vermehrung, f. act. množenj, rozmnoženj, přimnoženj, rozhognénj, n. neut. množenj ſe, rozmnoženj ſe, rozhognénj ſe, rozplozowánj ſe, zmahánj ſe, rozmahánj ſe, n.

Vermeiden, warowati ſe, wywarowati ſe, vwarowati ſe, wyſtřjhati ſe, vcházeti, ſtřjcy ſe, wyhnauti ſe.

Vermeidlich, wywarowatedlný, wyhnutedlný, vwarowatedlný.

Vermeidung, f. warowánj, wywarowánj, vwarowánj, wyſtřjhánj, wyhnutj, n. bey Vermeidung meiner Strafe, meiner Ungnade, při vwarowánj treſtu, mé nemiloſti.

Vermeinen, vermeynen, myſliti, domnjwati ſe, mnjti, ſ. Meynen.

Vermeint, domněly, mněly.

Vermeintlich, vermeyntlich, domněly.

Vermelden, ohlášyti, oznámiti.

Vermeldung, f. ohlášſenj, oznámenj, n.

Vermengen, ſmjchati, ſmjſyti, promjchati.

Vermengt, ſmjchaný, ſmjſſený, promjchaný.

Vermengung, f. ſmjchánj, ſmjſſenj, promjchánj, n.

Vermerken, ſeznamenati, vznamenati, ſpozorowati, porozuměti, wyrozuměti, znamenati.

Vermerkung, f. ſeznamenánj, vznamenánj, ſpozorowánj, porozuměnj, wyrozuměnj, n.

Vermeſſen, drzý, opowážliwý, odwážliwý, opowážný, wſſetečný.

Vermeſſen, adv. drze, opowážliwě, odwážliwě, opowážně, wſſetečně.

Vermeſſen, verb. ſich zutrauen, anmaſſen, daß man etwas thun könne. pokuſyti ſe, daufati w ſobě, zakládati na ſebe, ſobiti ſe, 2) betheuern, zaklinati, zapřjſahati ſe.

Vermeſſenheit, f. drzoſt, opowážliwoſt, odwážliwoſt, wſſetečnoſt, f.

Vermeſſentlich, ſ. Vermeſſen.

Vermieten, vermiethen, nagjti, pronagjti, nagjmati, pronagjmati, zu vermieten ſeyn, k pronagmutj býti, býti na nágem, ſich vermieten, zgednati ſe, prácy ſwau pronagjti.

Vermiether, m. nagimatel, pronagimatel, m.

Vermiethung, f. nagitj, pronagitj, n.

Vermindern, zmenſſiti, zmenſſowati, vmenſſiti, menſſiti, ztenčiti, tenčiti, ſkrowniti, vſkrowniti, zlehčiti, maliti, zmaliti, die Anzahl, počet zmenſſiti, ztenčiti, die Strafe vermindern, treſt zlehčiti, menſſiti, zmenſſiti, vſkrowniti, ſich vermindern, zmenſſiti ſe, ztenčiti ſe, menſſiti ſe, maliti ſe, ſ. Verkleinern, Verringern.

Verminderung, f. act. zmenſſenj, vmenſſenj, menſſenj, ztenčenj, tenčenj, vſkrownĕnj, zlehčenj, zmalenj, malenj, n. neut. zmenſſenj ſe, ztenčenj ſe, vmenſſenj ſe, n. vbytek, m. der Strafe, zlehčenj, zmenſſenj, vmenſſenj, ztenčenj treſtu, n.

Vermiſchen, ſmyſyti, ſmichati, myſyti, promichati, fleiſchlich, ſmilniti.

Vermiſcht, ſmyſſený, ſmichaný, promichaný, zmathaný.

Vermiſchung, f. ſmyſſenj, ſmichánj, promichánj, n. fleiſchliche Vermiſchung, ſmilnĕnj, n.

Vermiſſen, nedoſtáwati ſe, man vermiſſet den Peter, nedoſtáwá ſe Petra, man vermiſſet Geld, nedoſtáwá ſe peněz.

Vermitteln, ſproſtředkowati, proſtředkowati, porownati.

Vermittelſt, podlé, wedle, dle, ſkrze, vermittelſt deſſen, dle, wedle, podlé toho, ſkrze to.

Vermittelung, f. ſproſtředkowánj, proſtředkowánj, porownánj, n.

Vermodern, verweſen, zprachniwĕti, prachniwĕti, zetleti, ſchimlicht werden, pleſniwĕti, ztuchnauti, prožluknauti, wie Holz, zetleti, prachniwĕti, zprachniwĕti, Kleider, zetleti, zwetſſeti, zprachniwĕti.

Vermodert, verweſet, zprachniwĕlý, zetlelý, zwetſſelý, wie Holz, červotočliwý, zetlelý, zprachniwělý, ſchimlicht, ztuchlý, prožluklý.

Vermoderung, f. zprachniwĕloſt, f. zprachniwĕnj, n. zetleloſt, f. zetlenj, n. des Holzes, červotoč, m. zetlenj, n. zetleloſt, zprachniwĕloſt dřewa, f. Schimel, ztuchloſt, prožlukloſt, f.

Vermöge, dle, podlé, wedle, vermöge der Verordnung, dle, wedle, podlé zřjzenj.

Vermögen, verb. können, mocy, ſmjti, moc, mocnoſt mjti, viel im Trunke vermögen, podſtaupiti, naſe wzýti, einen zu etwas, dahin vermögen, připrawiti, přiwesti, připuditi k něčemu, ponuknauti; nawesti, namluwiti na něco.

Vermögen, das, Kraft, Fähigkeit, mocnoſt, možnoſt, moc, f. nach Vermögen, dle možnoſti, 2) Haab und Gut, Güter, gmĕnj, n. mohutnoſt, mohowitoſt, zámožnoſt, f. ſtarek, m. bey Vermögen, možný, mohutný, mohowitý, vom Vater ererbtes, otčizna, f.

Vermögend, vermöglich, der etwas kann, vermag, mocný, možný, vermögend, reich, možný, mohutný, mohowitý, zámožný.

Vermögenheit, f. mocnoſt, možnoſt, f.

Vermummen, zakukliti, přetwářiti, zaſtřjti.

Vermummt, zakuklený, přetwářený, zaſtřený.

Vermuthen, ſmeyſſleti, domeyſſleti ſe, mnjti, domnjwati ſe, erwarten, nadjti ſe, uadáti ſe.

Vermuthen, das, ſ. Vermuthung.

Vermuthlich, adj. in der Vermuthung beſtehend, domniwatedlný, domnitedlný, domnĕlý, myſlitedlný, was man glaubt, domnĕlý, der vermuthliche Nachfolger, domnĕlý náſledownjk, m.

Vermuthlich, adv. nepochybně, bez pochyby, domnĕle.

Vermuthung, f. das Vermuthen, ſmeyſſlenj, domeyſſlenj, mnĕnj, domnĕnj, n. dúmyſl, potah, m. von etwas künftigen, nadánj, n. nadáloſt, f. wider alle Vermuthung, proti wſſemu nadánj, nadáloſti, mimo wſſeho nadánj, nadáloſti, mimo wſſi nadĕge, mimo nadáloſt.

Vermutzen, oklešiti, verſtellen, zohawiti, zohyzditi, oſſkarediti, zpotwořiti.

Vernachläßigen, zanedbati.

Vernagelu, zumachen, hřeby zatlaucy, zarazyti, zabiti, ein Pferd vernageln,

gela, zabodnauti, das Pferd iſt vernagelt, kůň geſt zabodnutý.
Vernarren, ſich in eine Perſon, in etwas, zbláznìti ſe do nëgaké oſoby, do něčeho.
Vernarrt, zbláznëný, zbláznilý.
Vernaſchen, promlſati.
Vernaſcht, promlſaný.
Vernehen, vernähen, zaſſiti.
Vernehmen, hören, ſlyſſeti, vſlyſſeti, vſſima wyrozuměti, porozuměti, ſrozuměti, doſlechnauti, wie ich vernommen habe, gak ſem porozuměl, doſlechl, vernimmt, ſlyš, poſlyš, man vernimmt, ſlyſſi ſe, 2) verſtehen, porozuměti, pochopiti, vernimm mein Schreyen, vſlyš můg křik, einen vernehmen vor Gerichte über etwas, wyſlýchati, wyſlyſſeti nëkoho ſtrany něčeho, dem Vernehmen nach, gak ſe ſlyſſi, ſ. Hören, Verſtehen.
Vernehmen, das, ſlyſſenj, vſlyſſenj, porozuměnj, wyrozuměnj, n. 2) pochopenj, porozuměnj, n.
Vernehmlich, ſrozumitedlný, porozumitedlný.
Vernehmlich, adv. ſrozumitedlně, porozumitedlně.
Verneinen, přjti, zapjrati, odpjrati.
Verneinung, f. přenj, zapjránj, zapřenj, odpjránj, n.
Verneuen, verneuern, obnowiti, ſ. Erneuern.
Verneuerer, m. obnowitel, m.
Verneuerung, f. obnowenj, n. obnowa, f. ſ. Erneuerung.
Vernichten, zničemniti, w nic, w niwec obrátiti, vwesti, 2) verachten, potupiti, tupiti, zawrcy, opowrcy, pohrdati, pohrdnauti, er vernichtet alles, was er ſieht, wſſecko zawrhuge, opowrhuge, tupj, wſſjm zhrdá, pohrdá, co widj.
Vernichtung, f. zničemnënj, w nic obrácenj, vwedenj, n. 2) zawrženj, opowrženj, pohrdnutj, potupenj, n.
Vernunft, f. rozum, m. rozumnoſt, f. wieder zu ſeiner Vernunft kommen, k rozumu zaſe přigjti, b) mor. zmudřeti, 2) Klugheit, Ueberlegung, maudroſt, rozumnoſt, rozſſaſnoſt, f. bey geſunder Vernunft, při zdrawém rozumu, der Vernunft gemäß, rozumělý.
Vernünfteley, f. mudrlanſtwj, n.
Vernünfteln, mudrowati.
Vernünftig, der Vernunft hat, rozumný, 2) der ſie braucht, klüglich, weislich, maudrý, rozumný, rozſſaſný, vernünftig werden, zmudřeti, vernünftige Antwort, Lehre, Vorſtellung, vernünftiges Wort, maudrá odpowěd, maudré včenj, předſtawenj, ſlowo, der Menſch iſt ein vernünftiges Thier, člowěk geſt rozumná howado, das iſt vernünftig, to geſt maudře.
Vernünftig, adv. rozumně, b) maudře, denken, handeln, reden, maudře myſliti, gednati, mluwiti.
Vernunftkunſt, ſ. Vernunftlehre.
Vernunftlehre, f. včenj maudroſti, n.
Vernünftler, m. mudráček, mudrák, mudrlant, ſadilek, m.
Vernunftlos, nerozumný, bezrozumný, bez rozumu, rozumu zbawený, ſ. Unvernünftig.
Vernunftmäßig, s rozumem ſrownalý, rozumu ſmjrný.
Vernunftmäßig, adv. podlé rozumu.
Vernunftmäßigkeit, f. ſrownaloſt, ſmjrnoſt rozumu, f.
Vernunftſchluß, m. rozumná, hromadná záwirka, f.
Verröden, zpuſtiti, zapuſtiti.
Verödet, zpuſſtěný, zapuſſtěný, b) zpuſtlý.
Verödung, f. zpuſſtěnj, zapuſſtěnj, b) n. zpuſtloſt, f.
Verordnen, zřjditi, nařjditi, vſtanowiti, an eines Stelle verordnen, nařjditi, vſtanowiti na miſtě giného, in einem Falle, nařjditi, poručiti, jemanden zu etwas, zřjditi, vſtanowiti někoho k něčemu, eine Arzney, lékařſtwj nařjditi.
Verordnung, f. allgemeine, zřjzenj, nařjzenj, vſtanowenj, n. machen, nařjzenj, zřjzenj včiniti, Verordnung in einzelnen Fällen, als des Arztes, nařjzenj, poručenj, n. auf, nach Verordnung, dle, podlé nařjzenj, poručenj.

Ver-

Verpachten, progednati, progednáwati, pronagimati, pronagmauti, das zu verpachten iſt, pronágemný.

Verpachter, m. progednatel, progednáwatel, progednáwač, pronagimatel, pronagimač, m.

Verpachtung, f. progednánj, pronagjmánj, pronagmutj, n. pronágem, m.

Verpacken, zawzliti, w vzle ſwázati, zawázati.

Verpfählen, zakoliti, kolym zabjgeti, zachytiti.

Verpfänden, zaſtawiti, w záſtawu, do záſtawy, w základ, do základu dáti, w záſtawě nechati, základ dáti, w základu nechati, základ zaſtawiti.

Verpfändet, zaſtawený, w základu nechaný, do základu daný.

Verpfändung, f. zaſtawenj, w základu nechánj, do základu, w základ dánj, n.

Verpfeffern, přepepřiti.

Verpflegen, wyžiwowati, wyžiwiti, wychowati, odchowati, žiwiti.

Verpfleger, m. žiwitel, wyžiwitel, wychowatel, odchowatel, opatrownjk, m.

Verpflegung, f. wyžiwenj, žiwenj, wychowánj, opatřenj, n.

Verpflichten, powinnoſti zawázati, powinnowati, zu etwas, k něčemu, zu Eide nehmen, zatknauti, obſtawiti, zatykač dáti, na záwazek wzýti, zawázati ſlibem, powinnoſtj, verpflichten ſich, durch Zuſage, ſlibem ſe zawázati.

Verpflichtet, powinnoſtj, ſlibem zawázaný, ſwázaný, na záwazek wzatý, powinný, powinnowaný.

Verpflichtung, f. zawázánj, powinnowánj, n.

Verpichen, zaſmoliti.

Verpitſchiren, zapečetiti.

Verpitſchiret, zapečetěný.

Verplaudern, ſſrebetánjm, tlachánjm, plyſkánjm zmařiti, promařiti, ſtráwiti.

Verpraſſen, prokwaſyti, prohodowati, promrhati, protráwiti, proheyſowati.

Verproceßiren, proſauditi.

Verrammeln, zahraditi.

Verrath, m. zrada, prorada, f. rady proneſſenj, n. 2) Entdeckung, wyzrazenj, prozrazenj, proneſſenj, n.

Verrathen, zraditi, proraditi, 2) entdecken, wyzraditi, prozraditi, proneſti, das Geſicht verräth deinen Zorn, obličeg prozrazuge twůg hněw.

Verräther, m. zrádce, proradce, m.

Verrätherey, f. zrada, prorada, f.

Verrätheriſch, zrádný.

Verrätheriſch, adv. zrádně.

Verrauchen, wykauřiti ſe, wyčichnauti, wypáchnauti, vergeſſen werden, vtuchnauti, potuchnauti, wie der Wein, wywětrati.

Verraucht, wykauřený.

Verrechnen, etwas, wypočjſti, wypočjtati, w počet vweſti, ſich verrechnen, přepočjſti, přepočjtati ſe, w počtu ſe zmáſt, ſpleſti, zmeyliti.

Verrechnung, f. wypočjtánj, wypočtenj, w počet vwedenj, n. Fehler, přepočjtánj, přepočtenj ſe, n. zmatek, zpletek, m. meylka, f. omyl w počtu, m.

Verrechten, ſ. Verproceßiren.

Verrecken, zcýpnauti, zcýpati, zcepenětí, die Hunde ſind alle verreckt, pſy wſſecky pozcýpali, pozcepeněli

Verreckt, zcýplý, zcepenělý, zcepenitý.

Verrecktes, n. zcýplina, mrcha, f.

Verreden, einen vertheidigen, zaſtáwati, zaſtupowati, zaſtaupiti, ſich, etwas zu thun, odřeknauti ſe, zařjkati ſe, ſich verreden, im Reden fehlen, podřeknauti ſe, zařeknauti ſe, přeřjcy ſe, etwas, zamluwiti něco, man ſoll nichts verreden, niečeho ſe nemá člowěk odřjcy.

Verreiſen, überhaupt, odgeti, preč geti, in die Länder, do kragin, um nicht da, zu ſeyn, wohin, zageti, zabrati ſe někam, Geld vereiſen, penjze na cestách progezditi, vtratiti.

Verreiſen, das, odgezd, m. odgetj, n. wohin, um nicht dazu ſeyn, zagetj, zabránj ſe, n.

Verreiſet, odgelý.
Verreiten, Geld, progeti, progjzdĕti penjze, ſich, zageti.
Verrenken, wywinauti, wytknauti, wylomiti, wyročiti.
Verrenkt, wywinulý, wylomený.
Verrenkung, f. wywinutj, wytknutj, wylomenj, wyročenj, n.
Verrennen, den Weg, ceſtu zageti.
Verrichten ſich, wyčichnauti, wypáchnauti.
Verrichten, konati, řjditi, wykonati, wykonáwati, wyřjditi, pořjditi, zdjti, mit einmal, zugleich, wykonati, viel zu verrichten haben, mjti mnoho řjzenj, eine Arbeit, ein Geſchäft verrichten, pracy, djlo, wĕc konati, dĕlati, wykonati, wyřjditi, zdjti, ſeine Schuldigkeit, konati, řjditi, djti, zdjti ſwau powinnoſt, ſein Amt, vřad konati, weſti, djti, zprawowati, die Bothſchaft, zdjti, řjditi, konati, poſelſtwj, ſeinen Lauf, konati bĕh, große Thaten, welike ſkutky, činy konati, wykonati, páchati, ſpáchati.
Verrichtung, f. einer Sache, konánj, wykonánj, řjzenj, wyřjzenj, pořjzenj, wyřjzowánj, zprawenj, zdĕnj, n. was man zu thun hat, řjzenj, gednánj, konánj, n. große Verrichtung haben, mjti welike řjzenj, gednánj, in Verrichtung ſtehen, ſeyn, řjzenj, gednánj mjti, w řjzenj, w gednánj poſtawenu býti, Verrichtung des Laufes, konánj bĕhu, n. Verrichtung großer Thaten, konánj, wykonánj, páchánj, ſpáchánj welikých ſkutkú, n.
Verriegeln, záworau zatáhnauti, záworu přetáhnauti, na záworu, záworau zawřjti, záworau zaſtrčiti.
Verringern, menſſiti, zmenſſiti, vmenſſiti, vſkrowniti, ztenčiti, zlehčiti, lehčiti, ſ. Vermindern.
Verringerung, f. menſſenj, zmenſſenj, vmenſſenj, ſkrownĕnj, vſkrownĕnj, ztenčenj, n. der Strafe, zlehčenj, vlehčenj, zmenſſenj, vmenſſenj treſtu, n. ſ. Verminderung.
Verrochen, wyčichlý, wypáchlý, der Wein, der Spiritus hat ſich verrochen, wjno, duch wywĕtral, wyčichl, wypáchl.
Verrochener Wein, m. wjno zewřelé, zwĕtralé, wywĕtralé, n.
Verroſten, zrzawĕti, zazrzawĕti.
Verroſtet, zrzawělý, zazrzawělý.
Verrucht, přewrácený, zlowolný, zlobiwý, přewrhlý, zabilý, verruchtes Weſen, zabilſtwj, n. přewrhloſt, f.
Verrücken, odſtrčiti, z mjſta ſtrčiti, powaliti, zaſtrčiti, einem das ganze Konzept verrücken, hlawu, koncept zmáſti, zpleſti, pomáſti.
Verrückt, poſtrčený, zaſtrčený, z mjſta ſtrčený, pohnutý, powalený, 2) verrückt im Kopfe, zmatený, pomatený, zpletený, zmotaný, tržený, ztřeſſtěný, na mozek vražený, pomjchaný, verrückt werden, pomjchati ſe, zmáſti ſe, zpleſti ſe, zmotati ſe w hlawĕ, ztřeſſtiti ſe, biſt du verrückt? gſy pomatený, zmatený, zpletený, pomjchaný?
Verrückung, f. Verwirrung, zmátek, zpletek, m. zmatenoſt, zpletenoſt, f. zmatenj, pomatenj, zpletenj, n. des Gemüths, zmatenj, pomatenj, zpletenj, n. zmátek, m. zmatenoſt, f. Verſetzung, z mjſta poſtrčenj, powalenj, n.
Verrufen, wypowjdati, Geld, zapowĕdjti penjze.
Verrunzeln, ſwráſkati, ſwraſſtiti, ſkrčiti.
Verrunzelt, ſwráſkalý, ſwraſſtilý, ſcwrklý.
Vers, m. werš, m.
Verſacken ſich, wie der Wind, wie Säfte im Körper, wie das Waſſer, Unreinigkeit, zarazyti ſe.
Verſagen, odepřjti, odpowĕdjti, einem die Hülfe verſagen, pomoc odepřjti někomu, verſagen wie das Gewehr, ſelhati.
Verſagt, verſprochen, přiſljbený, připowĕzený, verſagt wie eine Braut, připowĕzená, abgeſchlagen, odepřený.
Verſagung, f. odepřenj, odporowánj, odpowĕzenj, n.

Verſalbuchſtaben, m. plur. werſálnj čteny, f. plur.
Verſalzen, zu ſehr ſalzen, přeſoliti, die Freude, zaſoliti radoſt.
Verſalzen, adj. přeſolený.
Verſammeln, hromážditi, shromážďowati, zbjrati, ſebrati, Perſonen, shromážděti, zbjrati, zuſammtragen, hromážditi, na hromadu klásti, shromážďowati, snášeti, shánĕti, ſich, shromážditi ſe, zbjrati ſe, ſebrati ſe, ſich häufig, shlaučiti ſe.
Verſammlung, f. das Verſammeln, hromážděnj, shromážděnj, shromážďowánj, zbjránj, n. zbjrka, f. der Leute, shromážděnj, ſebránj, n. zbor, m. (shlaučenj, n.) allgemeine Verſammlung der Chriſtglaubigen, zbor, m. shromážděnj křeſťanů, n.
Verſauen, zaſwiniti, vſwiniti, poſwiniti.
Verſauern, act. zkyſeliti, kyſeliti, woctiti, neut. ſauer werden, zkyſeleti, kyſeleti, zkyſati, wenig, zakyſnauti, zakyſati, zocrĕti.
Verſauert, zkyſelený, zoctilý, zkyſalý, wenig, zakyſalý.
Verſaufen, propiti, prochlaſtati, pitjm promrhati, den Verſtand, rozum propiti.
Verſäumen, zameſſkati, obmeſſkati, promeſſkati, als die Zeit, den Tag, Gelegenheit, čas, den, přileżitoſt zameſſkati, promeſſkati, zanedbati, ſich verſäumen, zameſſkati ſe.
Verſäumniß, Verſäumung, f. zameſſkánj, obmeſſkánj, promeſſkánj, n.
Verſchabt, oſſumělý, wetchý, gehen, oſſumĕle choditi.
Verſchaffen, zgednati, gednati, opatřiti, zaopatřiti, Recht einem, ſich, práwo někomu, ſobĕ zgednati, nagjti, Genugthuung, Sicherheit, zadoſtčinĕnj, bezpečnoſt zgednati, opatřiti někomu.
Verſchaffung, f. zgednánj, opatřenj, zaopatřenj, n.
Verſchämt, ſtaudný, cudný, ſtydliwy.
Verſchanzen, ohraditi, ohražowáti, hraditi, mezeřiti, vhraditi, hradbau, zdj obehnati.
Verſchanzt, ohražený.
Verſchanzung, f. hradba, ohrada, f.
Verſchärfen, zwoſtřiti, oboſtřiti.
Verſcharren, zahrabati.
Verſcheiden, ſterben, ſkonati, wykročiti ze ſwĕta, duſſi wypuſtiti, puſtiti, zhaſnauti, vſnauti, ſmrtj zhaſnauti, vſnauti, zdechnauti, ſ. Sterben.
Verſchelmen ſich, zſſelmiti ſe.
Verſchelmt, zſſelmilý.
Verſchenken, rozdati, rozdarowati, rozdáwati.
Verſchenkung, f. rozdánj, rozdáwánj, rozdarowánj, n.
Verſcherzen, ſein Glück, Freyheit, die Gunſt, pozbyti ſſtěſtj, ſwobody, přjznĕ lehce.
Verſchicken, zaſlati, preč odeſlati, poſlati, hin und her verſchicken, rozſýlati, rozpoſýlati, zaſýlati, in fremde Länder, do cyzých kragin zaſlati.
Verſchickung, f. zaſlánj, odeſlánj, b) rozeſlánj, n.
Verſchieben, odkládati, odložiti, odtahowati, protahowati, eine Sache von Tag zu Tag, něco den odedne odkládati, odtahowati, verſchieben, verrücken, odſtrčiti, odložiti, oſtawiti, přeſtawiti, přeložiti z gednoho mjſta na druhé.
Verſchiebung, f. odklad, průtah, m. odloženj, protaženj, n.
Verſchieden, nicht einerley, rozdjlný, rozličný, rozmanitý, verſchiedene Meynungen, rozdjlná myſſlenj, n. plur. verſchiedene, vicle, rozličnj, in verſchiedenen Orten, na rozličných, na wſſeligakých mjſtech, auf verſchiedene Art, rozličným, rozmanitým způſobem, von verſchiedenen Farben, rozdilných, rúznych barew, verſchieden, todt, zdechlý ſmrtj, ſnem, ſmrtj vſnulý, zhaſlý, ſ. Unterſchiedlich.
Verſchiedenheit, f. rozdjlnoſt, rozličnoſt, rozmanitoſt, f.
Verſchiedentlich, adv. rozdjlně, rozličně, rozmanitě, hier und da, onde a onde.

Verſchießen ſich, wyſtřjleti ſe, wyſtřjleti.
Verſchimmeln, pleſniwěti, zpleſniwěti.
Verſchimmelt, zpleſniwělý.
Verſchimmelung, f. zpleſniwenj, pleſniwenj, n.
Verſchimpfen, zhaněti, vhaněti.
Verſchlafen, ſchläfrig, oſpalý, oſpalec.
Verſchlafen, zaſpati.
Verſchlagen, mit Bretern, zabjti, prkny zatlaucy, zabedniti; 2) durch Sturm wohin verſchlagen werden; od bauře někam zaneſſenu, zamrſſtěnu býti, von den Wellen, od win zachwácenu býti; 3) ſich ſein Glück verſchlagen, ſwé ſtěſtj ſobě ſkazyti, ſich die Käufer, Kundleute verſchlagen, kupcy, kunty ſobě odrazyti, es verſchlägt nichts, nic neſſkodj, nedělá, nic tomu newadj, nic na tom nezáležj.
Verſchlagen, liſtig, potutedlný, obmyſlný, zchytralý, zchytralec, autulný, oſſemetný, přewrhlý, liſſkau podſſitý, auſkočný.
Verſchlagen, adv. potutedlně, obmyſlně, zchytrale, auſkočně, oſſemetně, přewrhle, autulně.
Verſchlagenheit, f. potutedlnoſt, obmyſlnoſt, zchytraloſt, auſkočnoſt, oſſemetnoſt, přewrhloſt, autulnoſt, lichota, f.
Verſchlämmen, hljnau, blátem zamazati, obmazati.
Verſchlaudern, ſ. Verſchleudern.
Verſchlauderung, ſ. Verſchleuderung.
Verſchleichen ſich, vlauditi ſe.
Verſchleimen, wozhřiti, zwozhřiti, zawozhřiti, vwozhřiti.
Verſchleimt, tiptowatý, wozhřiwý, zwozhřený.
Verſchleimung, f. wozhřiwoſt, wozhřjwka, tiptowatoſt, f.
Verſchleißen, zedrati, ſtrhati, zetřjti, Waaren, zbozj odprodati, odbeywati.
Verſchlemmen, proheyřiti, promrhati, rozmrhati, prohodowati, proſtráwiti, ſkrz zadek, ſkrz hrdlo, gako ſkrze alembyk prohnati, proheſowati.
Verſchlenken, ſ. Verſchleudern.
Verſchleppen, zawlécy, zawljknauti.
Verſchleuderer, m. mrhač, marnotrátce, m.
Verſchleudern, Geld, promrhati, proheyřiti, rozmrhati, promarniti, rozmarniti, marně vtratiti, vtrácetj, die Zeit, zmařiti čas, die Waaren, rozwundati, rozházeti.
Verſchleuderung, f. des Geldes, promarnění, proheyřenj, promrhánj, rozmarnění, marné vtračenj, n. der Zeit, zmařenj času, n. der Waaren, rozwundánj, rozházenj, n.
Verſchleuern, zawiti rauchau.
Verſchließen, zawřjti, zawjrati, zámjkati, zamknauti, alles, gänzlich, vzamjkati, vzawjrati.
Verſchließung, f. zawřenj, zawjránj, zamknutj, n.
Verſchlimmern, zhorſſiti, ſich verſchlimmern, ſchlechter werden, zhorſſiti ſe, die Sache hat ſich verſchlimmert, ta wěc ſe zhorſſila.
Verſchlimmerung, f. zhorſſenj, n.
Verſchlingen, verknüpfen, zapleſti, zawinauti, zamotati, 2) freſſen auf einmal, pozřjti, pohltiti, wobla pozřjti, ſežrati, polknauti, vom Waſſer verſchlungen werden, od wody pozřenu, pohlcenu býti, die Worte verſchlingen, ſlowa poljkati.
Verſchlingen, das, Verſchlingung, f. pozřenj, pohlcenj, wobla pozřenj, polknutj, n. der Worte, poljkánj, n.
Verſchloſſen, zawřený, zamčený, überall, vzamikaný.
Verſchlucken, polknauti, pozřjti, ſ. Verſchlingen.
Verſchluckt, polknutý, pozřelý.
Verſchmachten, zagjti, vmořiti ſe, mořiti ſe, vor Hunger, Durſt, hladem, žižnj zagjti, zahynauti, vmořiti ſe, zchřadnauti, chřadnauti, mořiti ſe.
Verſchmachtet, zaſſlý, vmořený, vor Hunger, hladem vmořený, zaſſlý, zahynutý.
Verſchmachtung, f. vmořenj ſe, zagitj, zahynutj, n.
Verſchmähen, verachten, opowrhowati, opowrcy, opomjtati, zawrcy, pohrdnauti, haněti, pohrdati, zhrdnauti, ſchimpfen, potupiti, ſ. Verachten.

Verſchmähung, f. Verachtung, opowržení, opomjtání, zawržení, opowržení, pohrdání, pohrdnutj, pohanění, n. Beſchimpfung, potupenj, n. potupa, f.

Verſchmauſen, prokwaſyti, prohodowati.

Verſchmelzen, zrozpuſtiti, rozhřjti.

Verſchmerzen, dulden, zažjti, zažjwati, odželeti, t. g. přemocy, přetrpěti, ztrpěti, ſnesti, endlich, odboleti, boleſt přemocy, ich kann es nicht verſchmerzen, nemohu to odželet, přemoct, ſonſt ztrpět.

Verſchmieren, zamazati.

Verſchmierung, f. zamazání, n.

Verſchmitzt, chytrý, ſ. Verſchlagen.

Verſchnappen ſich, podřeknauti ſe, pokleſnauti ſe, ich hätte mich bald verſchnappt, málem, brzo bych ſe byl podřekl, pokleſl.

Verſchneiden, kleſtiti, oklestiti, ořezati, poſtřjhati, die Mannheit nehmen, wykleſtiti, wyřezati, verderben, zřezati, zſtřjhati, rozřezati.

Verſchneidung, f. oklestění, ořezánj, obřezánj, n. der Mannheit, wykleſtěnj, wyřezánj, n. unnůtze, zřezánj, ſeſtřjhánj, n.

Verſchneyen, ſněhem ſe pokryti, zawiti, zaſněžiti, ſněhem ſe zaſypati, ſněhem zapadnauti.

Verſchniebeu, oddechnauti.

Verſchniebung, f. oddechnutj, n. oddech, m.

Verſchniepeln, rozřezati, zřezati, zkrágeti, ſeſtřjhati, vſtřjhowati.

Verſchniepelt, zřezaný, rozřezaný, ſeſtřjhaný, vſtřjhaný, zkrágený, kuſý.

Verſchnitten, zřezaný, ořezaný, obřezaný, oklesſtěný, okrágený, verſchnittene Haare, poſtřjhané, oſtřjhané wlaſy, m. plur. kaſtrirt, entmännet, wykleſſtěný, řezaný, wyřezaný, ein Verſchnittener, kleſſtěnec, wyřezanec, m. verſchnittener Eber, řezaný kanec, wepř, m. verſchnittenes Schwein, nunwice, f. Widder, řezaný beran, skopec, m.

Verſchnitzeln, na kauſky zřezati, rozřezati, mit der Scheere, rozſtřjhati, zeſtřjhati.

Verſchonen, vſſetřiti, ſſetřiti, (vſſanowati,) keines ſchonen, alles niederhauen, žádného neživiti, wſſecko pobiti, einen mit der Strafe verſchonen, vſſetřiti někoho treſtem, prominauti treſt někomu.

Verſchonung, f. vſſetřenj, ſſetřenj, vſſanowánj, n.

Verſchönern, okráſſliti, oſſlechtiti.

Verſchönerung, f. okraſa, f. okráſſlenj, oſſlechtěnj, n.

Verſchränken, zahraditi, zabawiti, zamezyti, zatwořiti mezemi.

Verſchreiben, verſichern, zapſati, vpſati, kommen laſſen, etwas einem, zapſati, předepſati, Arzney, předepſati, ſich verſchreiben, falſch ſchreiben, omeylit ſe w pſanj, ſich als Schuldner verſchreiben, gakožto dlužnjk ſe zapſati, vpſati gméno, vpſati ſe.

Verſchreibung, f. Handſchrift, zápis, m. vpſánj, n. Verſchreibung einer Sache, eines Menſchen, předepſánj, zapſánj, Verſchreibung der Arzney, předepſánj, n. Fehler im Schreiben, omyl w pſanj, m. geldbelangende Verſchreibung, zápis, m. vpſánj na půgčene penjze, n.

Verſchrumpfen, ſwráſkati, ſwraſſtiti ſe, ſmrſſtiti ſe, ſcwrknauti ſe.

Verſchrumpft, ſwraſſtilý, ſwráſkalý, ſcwrklý, ſmrſſtěný.

Verſchulden, verdienen an einem, um einen, na někom něco ſobě zaſlauziti, verbrechen, zawiniti, prowiniti, pročiniti, vergelten, nahraditi, wynahraditi, odſluhowati, ſein Haus, Gut, dům, ſtatek ſwůg zadlužiti, prodlužiti.

Verſchuldet, zaſlaužený, in Schulden, zadlužilý, zadlužený, prodlužený, prodlužilý.

Verſchuldung, f. zaſlaužení, n. 2) Verbrechen, prowinění, zawinění, pročinění, n.

Verſchütten, wyliti, rozliti, proliti, mit Erde, Schutte, zaſypati, zaſauti, verſchüttet werden wie ein Menſch, zaſypánu, zařícenu býti, zařjtiti ſe, zaſypati ſe, zaſauti ſe, es bey

einem

einem verschütten, ocet rozliti, z rukáwu, z láſky wypadnauti.
Verſchwägern ſich, ſpřjzniti ſe.
Verſchwägert, ſpřjzněný.
Verſchwägerung, f. ſpřjzněnj, n.
Verſchwärzen, očerniti, oſočiti, obauzeti, omluwiti, etwas, něco začerniti, očerniti, zčerniti.
Verſchwärzen, das, očerněnj, oſocenj, obauzenj, n.
Verſchwärzung, f. očerněnj, oſočenj, obauzenj, omluwenj, n.
Verſchwarzen, zčernati, očerněti, černěti.
Verſchweigen, zamlčeti, ſmlčeti.
Verſchweigung, f. zamlčenj, ſmlčenj, n.
Verſchwelben, rozmrhati, promrhati, zmrhati.
Verſchwellen, zatekati, otekati, zapuchnauti, opuchnauti, verſchwollen, zatekly, otekly, zapuchly, opuchly.
Verſchwemmen, hljnau, blátem obmazati.
Verſchwenden, vtráceti, vtratiti, marně, daremně prowtratiti, mrhati, promrhati, rozmrhati, an einem, an etwas, mit einem, mit etwas verſchwenden, na někom, o něčem zmařiti, Worte, Zeit, Mühe, ſlowa, čas, prácy zmařiti, mařiti, promařiti, Kunſt, Wohlthaten reichlich anwenden, wměnj, dobrodinj zmařiti, zle wynaložiti, ſein Gut verſchwenden, ſtatek ſwůg promrhati, vtratiti, zmrhati, rozmrhati.
Verſchwender, m. mrhač, marnotrátce, marný vtrátce, marnotratnjk, rozmrhač, m.
Verſchwenderiſch, vtratný, marnotratný, mrhawý.
Verſchwenderiſch, adv. vtratně, marnotratně, mrhawě.
Verſchwendung, f. marnotratnoſt, f. marnotratenſtwj, n. mrhawoſt, vtratnoſt, f. marné vtrácenj, vtratěnj, n. marné, daremné vtraty, f. plur. einer Sache, des Gutes, vtracenj, promrhánj, rozmrhánj, mrhánj wěcy, ſtatku, n.
Verſchweppern, promarniti.
Verſchweſtern, ſeſtřiti.
Verſchwiegen, mlčeliwý, wie die Sache, zamlčený, zamlčelý, ſmlčený, tagný, zatagený, ſkrytý, wkrytý, bleiben, zamlčenu, w tagnoſti, w ſkrytoſti, w ſkryté, pod krytem, pod tagj zůſtati, halten, w tagnoſti, w mlčenj chowati, zachowati, tagiti, w ſkryté, w ſkrytoſti, w tagnoſti mjti.
Verſchwiegenheit, f. mlčeliwoſt, f.
Verſchwinden, zmizeti, wymizeti, mizeti, někam ſe podjti, aus den Augen, s očj ſe ſtratiti, zmizeti, wie die Zeit, minauti, pominauti, zmizeti, als ob er verſchwunden wäre, gakoby ſe zmizel, ſein Reichthum verſchwindet, geho panſtwj, ſtatek mizý, verſchwinden wie ein Rauch, Nebel, Wind, kauřem, dýmem, w wjtr wygjti, zmizeti, was verſchwindet, mizegjcý, pomigegjcý, wie Ruhm, Ruf, ſprchnauti, ſplinauti, pomjgeti, zmizeti ſe.
Verſchwören ſich, ſpřiſahnauti ſe, ſpřáhnauti, zapřiſáhnauti, ſpiknauti ſe, přjſahau ſe zawázati, etwas, odpřiſáhnauti ſe, ſpřiſáhnauti, přjſahau ſe odſwědčiti, s přjſahau odepřjti, zapřjti, zapřiſáhati ſe, zapřiſáhnauti ſe.
Verſchworen, ſpřiſáhnutý, ſpiklý, ſpřáhlý.
Verſchwörung, f. ſpřiſahánj ſe, ſpřiſáhnutj, ſpřeženj, ſpřiſahánj, ſpřáhnutj, ſpiknutj, zapřiſáhnutj, n. Entſagung, odpřiſáhnutj, n.
Verſehen, verwalten, zprawowati, řjditi, opečowati, ſtatt eines indeſſen, zaſtáwati, gewärtigen, hoffen, ſich Gutes verſehen, erwarten, nadáti ſe, nadjti ſe, ehe als man ſich es verſieht, dřjwe nežli ſe člowěk nadá, 2) ausrüſten, verſorgen, opatřiti, zaopatřiti, zachyſtati, 3) verſäumen, přehljdnauti, přehlednauti, etwas fehlen, přehljdnauti, pochybyti, pokleſnauti, zmeyliti, poblauditi, es bey jemanden verſehen, dotknauti někoho, vrazyti někoho, verſehen iſt verſpielt, kdo přehljdl ten prohrál, ſich verſehen,

wie eine ſchwangere Weibsperſon, án etwas, ohljdnauti ſe, ſich mit Lebensmitteln, Geld, záſobiti, opatřiti ſe ſtrawau, penězy.

Verſehen, das, přehljdnutj, pokleſnutj, poblauzenj, n. pokliſka, f. pochybenj, zmeylenj, omýlenj, n. omyl, m.

Verſehen, ausgerüſtet, opatřený, zaopatřený, zachyſtaný, er iſt ſchon mit allem verſehen, geſt giż ſewſſim zaopatřený.

Verſehren, poruſſiti.

Verſehrt, poruſſený, poruſſilý.

Verſehrung, f. poruſſenj, n.

Verſehung, f. des Amtes, zpráwa, f. zprawowánj, řjzenj, n. ſtatt eines andern, zaſtáwánj, zaſtánj někoho, n. Verſehung, Fehler, ſ. Verſehen, das; Gottes, ſ. Vorſehung.

Verſenden, zaſlati.

Verſendung, f. zaſlánj, n.

Verſengen, opáliti, opalowati, popáliti, wenig, připáliti, přiſmaudnauti.

Verſengt, opálený, popálený, wenig, připálený, přiſmudlý.

Verſengung, f. opálenj, popálenj, n. wenig, připálenj, přiſmudnutj, n.

Verſenken, pohřjżiti, in das Unglück, w neſtěſtj wwrcy, wwaliti.

Verſenkt, pohřjżený.

Verſetzen, anders ſetzen, an einen andern Ort, přeſtawiti, přeſaditi, přeložiti, einen Baum, ſtrom přeſaditi, přeſtěpowati, Worte, ſlowa přeſtawiti, zaſaditi, im Amte, von einem in das andere, přeſaditi, přeložiti, Buchſtaben, přeſaditi, zaſaditi, přeſtawiti litery, verſetzen zum Pfande, verpfänden, zaſtawiti, verſetzen, antworten, opáčiti, einem etwas, einen Hieb, Stich, ránu zaſaditi, wrazyti, im Reden, drbnauti, in die Nothwendigkeit verſetzen, přinutiti, přinutkati, přimuſyti, připuditi, in die Umſtände, w okoličnoſti poſtawiti, wweſti.

Verſetzt, zaſtawený, w záſtawu daný.

Verſetzung, f. přeſazenj, přeſtawenj, přeložení, n. der Buchſtaben, Worte, přeſtawenj, přeſazenj, zaſazenj, n. Verpfändung, zaſtawenj, n.

Verſichern, vbezpečiti, zpezpečiti, wgiſtiti, pogiſtiti, zgiſtiti, dogiſtiti, einen, vbezpečiti, giſtiti, vgiſtiti, pogiſtiti, 2) Kauzion ſtellen, vbezpečiti, vgiſtiti, pogiſtiti, rukogmění vručiti, zaručiti, ručiti.

Verſichert, vbezpečený, zpezpečený, vgiſtěný, pogiſtěný, zgiſtěný.

Verſicherung, f. vbezpečenj, zbezpečenj, vgiſtěnj, pogiſtěnj, zgiſtěnj, dogiſtěnj, n. 2) Kauzion, pogiſtěnj, vbezpečenj rukogměmi, vgiſtěnj, zgiſtěnj, podpoructwj, n. giſtora, f. vručenj, zaručenj, n. über Geld, giſtina, f.

Verſicherungsſchreiben, n. vbezpečliwé pſanj, n.

Verſieden, wywařiti ſe, b) zawařiti.

Verſiegeln, zapečetiti, vpečetiti, verſiegeln, bibl. beſtätigen, ſpečetiti.

Verſiegelung, f. zapečetěnj, n. bibl. Beſtätigung, ſpečetěnj, n.

Verſlechen, ſwadnauti.

Verſilbern, poſtřjbřiti, ſtřjbřiti, einem die Hände, ſ. Beſtechen; zu Gelde machen, ſpenèżiti.

Verſilbert, poſtřjbřený, zu Gelde gemacht, ſpenèżený.

Verſinken, potopiti ſe, pohřjżiti ſe, wtonauti, padnauti, wpadnauti na hlubinu, do prohlubně, in den Boden, propadnauti ſe, zpropadnauti ſe, in Ungewißheit, Schwermuth, ꝛc. wpadnauti.

Verſinkung, f. wtopenj, potopenj, pohřjżenj, wtonutj, n. in den Boden, propadenj, zpropadenj, n. paſſ. propadlina, propaſt, f.

Versmacher, m. werſſowec, werſſů ſtrůgce, ſkladatel, m.

Versmacherey, n. werſſowſtwj, werſſů ſtrogenj, dělánj, ſkládánj, n.

Verſoffen, ożralý, ożralec, opilý, opilec.

Verſöhnen, mjřiti, dobřiti, krotiti, ſmjřiti, wdobřiti, wkogiti, wkrotiti, porownati, wrownati, wchlácholiti, chlácholiti, pogednáti, ſich,

ſe,

ſe, den Haß, vkogiti, vkrotiti hněw, einen mit dem andern, geduoho s druhým mjřiti, ſmjřiti, vkogiti, vdobřiti, vpokogiti, vrownati, w mjr vwesti, k mjru přiwesti, pogednati.

Verſöhner, m. mjřitel, mjrce, ſmjrce, ſmjřitel, pokogitel, pogednatel, m.

Verſöhnerinn, f. mjřitelkyně, mjrnice, ſmjrnice, ſmjřitelkyně, pogednatelkyně, f.

Verſöhnlich, mjřitedlný, ſmjřitedlný, vkogitedlný, vkrotitedlný, ſmjrliwý, ſmjřliwý.

Verſöhnlich, adv. mjřitedlně, ſmjřitedlně, vkogitedlně, vkrotitedlně, ſmjrliwě, ſmjřliwě.

Verſöhnlichkeit, f. mjřitedlnoſt, ſmjřitedlnoſt, vkogitedlnoſt, vkrotitedlnoſt, ſmjrliwoſt, ſmjřliwoſt, f.

Verſöhnung, f. mjřenj, w mjr vwedenj, ſmjřenj, vkogenj, vkrocenj, vpokogenj, vrownánj, porownánj, vchlácholenj, pogednánj, n.

Verſorgen, zaopatřiti, opatřiti péčj ſwau, ſich verſorgen, zaopatřiti ſe.

Verſorger, m. zaopatřitel, opatřitel, m.

Verſorgt, zaopatřený, opatřený.

Verſorgung, f. zaopatřenj, opatřenj, n.

Verſparen, vſpořiti.

Verſpäten ſich, opozditi ſe, ſpozditi ſe.

Verſpätung, f. opozděnj, ſpozděnj ſe, n.

Verſperren, verſchließen, zawřjti, zawjrati, zamknauti, zamjkati, alles, vzawjrati, vzamjkati.

Verſperrung, f. zawřenj, zawřitj, zamknutj, zamčenj, n.

Verſpeyen, popliwati, vplwati, vpliwati, zaplwati, zepliwati, poplitj, vplitj, zeplitj.

Verſpeyet, od. verſpieen, popliwaný, zepliwaný, vpliwaný, poplitý, zeplitý, vplitý.

Verſpeyung, f. popliwánj, vpliwánj, zepliwánj, poplitj, zeplitj, vplitj, n.

Verſpielen, prohrati, prohráwati.

Verſpiellen, vtratiti, promarniti.

Verſpiellung, f. vtracenj, promarněnj, n.

Verſplittern, die Zeit, čas zmařiti, prodaremkowati, prodarečkowati, daremně ſtráwiti, ſ. Verſpiellen.

Verſplitterung, ſ. Verſpiellung.

Verſpotten, poſmjwati ſe, wyſmjwati ſe, ſmjch, poſměch ſobě dělati, poſmjſſky, poſměch mjti z někoho, ſſiditi, porauhati ſe.

Verſpottung, f. poſměch, poſmjſſek, weyſměſſek, m. poſmjwánj, wyſmjwánj, wyſmánj, n. auſſtipek, m. porauhánj, n.

Verſprechen, ſlibowati, ſljbiti, přiſlibowati, přiſljbiti, zaſljbiti, připowjdati, připowědjti, ſeine Tochter verſprechen, dceru ſljbiti, zaſljbiti, připowědjti k manželſtwu, zaſnaubiti, vſnaubiti, ſich mit einer verſprechen, namluwiti ſobě, připowědjti ſe, ſich verſprechen zum Beſuche, zur Mahlzeit, ſljbiti, přiſljbiti, připowědjti, ſich verſprechen zu einer Verrichtung, Beſorgung, vwoliti, podwoliti ſe k prácy, ſich verſprechen, im Reden, unrecht reden, podřeknauti ſe, podřjcy ſe, zařeknauti ſe, zařjcy ſe, ſich verſprechen, ein Gelübde thun, zaſljbiti ſe.

Verſprechen, das, ſlib, m. ſljbenj, přiſljbenj, zaſljbenj, n. přjpowěd, f. připowězenj, n. připowjdka, f. zur Ehe, přjpowěd, f.

Verſprecher, m. ſlibce, m.

Verſprechniß, n. námluwy, záſelky, f. plur.

Verſprützen, wyſtřjkati.

Verſpüren, pocýtiti, vcýtiti, ſeznamenati, vznamenati, ſpozorowati, cýtiti, znamenati, pozorowati, poznati, ſ. Spüren.

Verſpürung, f. pocýtěnj, vcýtěnj, ſeznamenánj, vznamenánj, ſpozorowánj, n.

Verſtand, m. rozum, m. rozumnoſt, f. Verſtand haben, wie der Menſch, überhaupt, rozum mjti, geſunder Verſtand, zdrawý rozum, m. zu Verſtande wieder kommen, přigjti zaſe k rozumu, vſrozuměti ſobě, zmudřeti, rozum nabyti, ſich erholen, zpamatowati ſe, k rozumu přigjti, ihn verlieren, rozum ztra-

titi, / pozbyti, 2) Verſtand, Bedeutung des Wortes; der ganzen Stelle, Redensart, rozum, ſmyſl, pochop, m. ſ. Vernunft.

Verſtanden, ſrozuměný, porozuměný, wyrozuměný, 2) verſtanden ſeyn mit einem, ſrozuměným býti s někým.

Verſtändig, wie ein Menſch, ein verſtändiges Weſen, rozumný, vernünftig, rozumný, ſmyſlný, rozſſafný, maudrý, 2) einer Sache verſtändig, der ſich darauf verſtehet, rozumný, zběhlý, powědomý w něčem, ſ. Vernünftig, Klug.

Verſtändig, adv. rozumně, rozſſafně, ſmyſlně.

Verſtändigen, einen von, über etwas, zpráwiti, na wědomj, na rozum dáti, w známoſt vweſti, dáti wěděti, znáti, oznámiti.

Verſtändlich, ſrozumitedlný, porozumitedlný.

Verſtändniß, n. porozuměnj, wyrozuměnj, n. 2) heimliches, ſrozuměnj, n. haben mit einem, mjti s někým.

Verſtärken, poſýliti, poſylniti, ſeſýliti, zmocniti, ſich, ſeſýliti ſe, poſýliti ſe, zmocniti ſe.

Verſtärkung, ſ. poſyla, ſ. poſýlenj, ſeſýlenj, zmocnění, poſylnění, n.

Verſtarren, zruhnauti, zkřehnauti, ruhnauti, křehnauti, ſ. Erſtarren.

Verſtarrt, zruhlý, zkřehlý.

Verſtarrung, ſ. zruhnutj, zkřehnutj, ruhnutj, křehnutj, n.

Verſtatten, powoliti, dowoliti, dopuſtiti, ſ. Geſtatten, Zulaſſen.

Verſtattung, ſ. powolenj, dowolenj, dopuſtěnj, n. auf, mit Verſtattung, deſſelben, s powolenjm, dowolenjm geho.

Verſtäuben, act. zaprášſiti, poprášſiti, vyprášſiti, neut. zaprášſiti, poprášſiti, vyprášſiti ſe.

Verſtauchen, wywinauti, wylomiti, wywrcy.

Verſtauchung, ſ. wywinutj, wylomenj, n.

Verſtaunen, ſ. Erſtaunen.

Verſtechen, ſ. Tauſchen.

Verſtecken, zaſtrčiti, ſchowati, ſkrýti, vkrýti, ſich, ſebe, ſich wohin, ſchowati, zaſtrčiti ſe někam, ſ. Verbergen.

Verſtecken, das, zaſtrčenj, ſchowánj, ſkrytj, vkrytj, n.

Verſteckt, zaſtrčený, ſchowaný, vkrytý, ſkrytý.

Verſteckung, ſ. Verſtecken, das.

Verſtehen, einſehen, begreifen, rozuměti, etwas, něčemu, wiſſen, kennen, ſich auf etwas verſtehen, rozuměti ſe, znáti ſe w něčem, beſſer aufs Saufen als auf die Arbeit, lepſſj w pitj nežli w prácy ſe rozuměti, znáti, verſtehen, hören, vernehmen, ſrozuměti, porozuměti, wyrozuměti, ich habe aus ſeinem Briefe verſtanden, porozuměl, wyrozuměl ſem z geho pſanj, wie ſoll ich das verſtehen? gak mám tomu rozuměti? zu verſtehen geben, dáti k ſrozuměnj, was verſtehſt du? was verſteht ſich darunter? co tjm rozumjš? co ſe tjm rozumj? wyrozumjwá? ſich verſtehen mit einem, ſrozuměti ſe, rozuměti ſe s někým, wir verſtehen uns ſchon, my ſobě giž rozumjme, my ſe giž ſrozumjme, verſtehſt du mich? rozumjš? ſich zu etwas nicht verſtehen wollen, nechtjti něčemu rozuměti, eine Sprache, Kunſt, rozuměti nějakau řeč, vměnj, er verſtehet es nicht beſſer, on tomu lepſſj nerozumj.

Verſteigen ſich, zalezti ſe, 2) in Abſichten oder Begierden, im Denken, zabrati ſe daleko, puſtiti ſe.

Verſtellen, zpotwořiti, přetwářiti, přetwořiti, zohyzditi, als das Geſicht, die Geberden, ſich mit Geberden, ſich verſtellen im Reden, Bezeigen, nicht merken laſſen, přetwářowati ſe, přetwářiti ſe, ſtawěti ſe, bjliti ſe, poſſmaurčiti ſe, 2) verbergen, tagiti, ſein Verdruß, tagiti mrzutoſt.

Verſtellt, ungeſtalt, verunſtaltet, zpotwořený, zpotwořilý, zohyzděný, b) přetwářený, zbjlený, poſſmaurný, verborgen, verdeckt, verheimlicht, vtagený, vkrytý, ſkrytý.

Ver-

Verſtellt, adv. verſtellterweiſe, na foch, podkrytem, newědomky, poſſmaurně.

Verſtellung, f. Verunſtaltung, zpotwořenj, zohyzděnj, přetwářenj, n. paſſ. zpotwořilost, f. in Geberden, Bezeigen, přetwářenj, přeſtawenj ſe, bjlenj ſe, n. pure Verſtellung, pauhé přetwářenj, n. in Handlungen, Reden, přetwářenost, poſſmaurnost, f.

Verſticken, zmizeti, zprázdnauti.

Verſtimmen, nezwučné včinit, eine Saite, přeſtruniti, přeſſtěmowati, ſich wie eine Saite, ein Inſtrument, přeſſtemowati ſe.

Verſtimmt, nerownozwučný, nezwučný, přeſſtemowawý, die Geige iſt verſtimmt, hauſle gſau nerowného zwuku, nerownozwučné, ſſkřjpagi, (přeſſtěmowane,) wie die Laute, přeſaukaný.

Verſtimmung, f. ſſkřjpenj, n.

Verſtocken, zatwrditi, zakláti, twrdoſſiného vdělati.

Verſtockt, verſchimmelt wie Holz, prožluklý, ſtuchlý, 2) halsſtarrig, hartnáckig, zatwrdilý, zatwrzelý, zawilý, zarytý, zaklaný, zarputilý, vrputilý.

Verſtockung, f. zatwrdilost, zatwrzelost, zawilost, zaklanost, zarytost, zarputilost, vrputilost, f.

Verſtohlen, pokautný, tagný, podtagemný.

Verſtohlen, adv. verſtohlenerweiſe, krádj, kradmo, pokradmo, aukradně, podtagj, podtagemně, podkrytem.

Verſtopfen, zacpati, vcpati, den Leib, žaludek přecpati.

Verſtopft, zacpaný, vcpaný, verſtopfter Leib, přecpaný žaludek.

Verſtopfung, f. zacpánj, vcpánj, n. des Leibes, přecpánj žaludka, n.

Verſtorben, nebohſtjk, zemřelý, vmrlý, zmrlý, ſ. Todt.

Verſtören, zbauřiti, zkormautiti, kormautiti, bauřiti, 2) eine Stadt, ein Gebäude, zbořiti, rozbořiti, rozmetati, zruſſiti město, ſtawenj, ſ. Zerſtören; die Ruhe, Ordnung, pokog, pořádek zruſſiti.

Verſtört, im Gemüthe, zbauřený, zkormaucený, ausſehen im Geſichte, zkormaucený wypadati.

Verſtörung, f. zbauřenj, zkormaucenj, n. 2) einer Stadt, eines Gebäudes, zbořenj, rozbořenj, rozmetánj, n. ſ. Zerſtörung.

Verſtoß, m. Fehler, Irrthum, omyl, m. omýlenj, n.

Verſtoſſen, odſtrčiti, zawrcy, zawrhnauti, odwrcy, wywrcy, opowrcy, einen vom Amte, ſwrcy, zhoditi někoho z auřadu, von etwas, odſtrčiti, ein Kind, eine Frau, zawrcy, zawrhnauti, opowrcy, odſtrčiti djtě, panj, einen in die Hölle, do pekla wſtrčiti, zawrcy, einen vom Haus, z domu wyſtrčiti, wywrcy, aus der Stadt, z města wyſtrčiti, wywrcy, 2) fehlen, zmeyliti, omeyliti ſe, chybiti, poblauditi, zblauditi, zaweſti ſe něčim, ein Aktenſtück, zahoditi, zawrcy, zaſtrčiti.

Verſtoßen, verſtoßener, odſtrčený, zawržený, odwržený, opowržený, 2) ein verſtoßenes, verſchabtes, zerriſſenes Kleid, opowržený, chatrný, obnoſſený, zawržený kabát.

Verſtoßung, f. odſtrčenj, zawrženj, odwrženj, opowrženj, wyſtrčenj, n. einer Frau, eines Kindes, zawrženj, opowrženj, odſtrčenj panj, djtěte, n. vom Amte, ſwrženj, zhozenj z auřadu, n. aus dem Lande, Hauſe, wyſtrčenj, wywrženj ze země, z domu, n.

Verſtreichen, act. zamazati, ſ. Ueberſtreichen; 2) neut. wie die Zeit vergehen, minauti, pominauti, přegjti, plynauti, vplynauti, vcházeti, vgjti, proběhnauti.

Verſtreuen, rozſypati, roztrauſyti.

Verſtrichen, ſ. Ueberſtrichen, 2) vergangen, minulý, pominulý, přeſſlý, proſſlý, vplynulý, vſſlý.

Verſtricken, zapleſti, zapletati, zamáſti, zamotati.

Verſtrickt, zapletený.

Verſtrickung, f. zapletenj, zamatenj, zamotánj, n.

Verſtümmeln, zwtjnati, zobřezati, zwſekati,

sekati, obsekati, vkrátiti, zkrátiti, kusé vdělati.
Verstümmelt, zvtjnaný, zobřezaný, obsekaný, vkrácený, zkrácený, kusý.
Verstümmelung, f. zvtjnánj, obřezánj, obsekánj, vkrácenj, zkrácenj, n.
Verstummen, oněměti, něměti, machen, daß einer verstummt, němotau porazyti, němého, němým včiniti.
Verstummt, oněmělý.
Verstürzen, s. Bestürzen; umstürzen, přewrcy, zwrátiti, zkáceti, překotiti; zustürzen, verschütten, zařititi, zasypati, zasauti.
Verstutzen, zoklestiti, zostřjhati.
Versuch, m. okusenj, zkusenj, pokusenj, n. machen, včiniti, okusyti, s. Versuchen.
Versuchen, probiren, einen Versuch thun, okusyti, zkusyti, pokusyti, pokusyti se, ohledati, einen versuchen, zkausseti někoho, wie Gott, zkausseti, anfechten, wie der Satan, pokausseti, ponaukati, alles versuchen, wssecko zkusyti, wsseho okusyti, pokusyti, zakusyti, ohledati, o wssecko se pokusyti, den Wein, das Essen, wjna, gjdla okusyti, zakusyti, sein Glück, sstěstj okusyti, pokusyti, versuchen etwas, ob es hart oder weich u. s. w. ist, ohledati, okusyti, zkusyti.
Versucher, m. pokussitel, okusytel, m. Anfechter, pokusytel, poňaukatel, m.
Versucht, gewagt, probirt, unternommen, okussený, skussený, skusylý, pokussený, 2) erfahren, skussený, zkusylý, býwalý, ein versuchter Mann, Soldat, skussený muž, wogák, m. versucht im Kriege, skussený, býwalý w bogjch, angefochten, pokussený, pokaussený, gekost, okussený, zakussený.
Versuchung, f. zum Bösen, pokussenj, pokaussenj, n. von Gott, zkaussenj, n. Leider, pokussenj, n. in Versuchung führen, w pokussenj vwesti, kommen, přigjti, wegjti w pokussenj.
Versudeln, pokáleti, vkáleti, zkáleti, zprzniti, ponesswařiti, die Zeit, zmařiti čas, Arbeit, prácy skazyti, zhyzditi, zohawiti.
Versudelt, pokálený, zkálený, vkálený, zprzněný.
Versühnen, s. Versöhnen.
Versühner, s. Versöhner.
Versühnlich, s. Versöhnlich.
Versühnung, s. Versöhnung.
Versündigen sich, prohřessiti se, zhřessiti, prohřessiti.
Versündigung, f. prohřessenj, zhřessenj, n.
Versunken, pozhřený, potopený, b) in den Boden, zpropadlý.
Versüßen, osladiti, sladiti, oslazowati.
Versüßet, oslazený.
Versüßung, f. oslazenj, oslazowánj, n.
Versweise, in Versen, werssem.
Vertändeln, Geld, Zeit, prodaremkowati, prodarečkowati, protintěrkowati.
Vertanzen, proskákati, protancowati.
Vertauschen, směniti, proměniti, profreymarčiti, wyměniti něco za něco.
Vertauschung, f. směněnj, proměněnj, profreymarčenj, n. proměna, f.
Verteutschen, bess. verdeutschen, zněmčiti, w Němčinu vwesti.
Verteutschung, bess. Verdeutschung, f. zněmčenj, w Němčinu vwedenj, n.
Vertheidigen, brániti, hágiti, obraňowati, obhagowati, zastáwati, zastaupiti.
Vertheidiger, m. obrance, bránitel, obhágce, zástupce, zastáwač, m.
Vertheidigung, f. obrana, f. bráněnj, obráněnj, hágenj, obhágenj, zastánj, zastaupenj, n. schriftliche, obrana, f.
Vertheidigungsschrift, f. spis obrannj, ohradnj, m. obrana, f.
Vertheilen, rozděliti, rozdělowati, rozdati, rozdáwati, poděliti něčjm, hin und her, rozděliti, rozwrcy, sich, vertheilt werden, rozděliti se.
Vertheilung, f. rozdělenj, rozdánj, n.
Vertheuern, zdražiti, prodražiti.
Verthulich, mrhawý, vtratný, marnotratný.

Ver-

Verthulichkeit, f. mrhawoſt, vtratnoſt, marnotratnoſt, f. marnotratenſtwj, n.

Verthun, verſchwenden, durchbringen, mrhati, promrhati, rozmrhati, marně vtráceti, vtratiti, rozptýliti, proheyřiti, 2) Waaren verthun, vertreiben, abſetzen, zbožj rozprodati, odprodati, odbeywati, odbyti, ſich verthun wie die Waare, rozprodati ſe, 3) die Kinder verthun, děti odbeyti, wybeyti, ſ. Ausſtatten, Verſorgen.

Vertiefen etwas, tief machen, prohlaubati, wyhlaubati, ſich in ſchwere Sachen, in die Weltweisheit, in Gedanken vertiefen, zahlaubati ſe, zabrati ſe, pohřížiti ſe w těžkých wěcech, w libomudrctwj, w myſſlenj, zamyſliti ſe, 2) ſich in Wollüſte, in Laſter vertiefen, pohřížiti ſe, zabřesti w rozkoſſe, w neprawoſti, in Schulden, ſ. Verſchulden ſich.

Vertieft, wydlabaný, wyhlaubaný, prohlaubaný, in etwas, zahlaubaný, zabraný w něco, w něčem.

Vertiefung, f. prohlaubánj, wyhlaubánj, n. in gelehrte Sachen, in die Gedanken, zahlaubánj ſe, zabránj ſe, pohřížcnj ſe, zamyſſlenj ſe, n. in Wollüſte, in Laſter, pohřížcnj, zabřežcnj w rozkoſſe, w neprawoſti, n

Vertilgen, zahladiti, ohladiti, wyhladiti.

Vertilger, m. zahladitel, ohladitel, wyhladitel, m.

Vertilgung, f. zahlazeni, ohlazenj, wyhlazenj, n.

Vertoben, wyſrſſeti, wyzuřiti, wyzuřiwěti, wyſápati ſe.

Vertrakt, propadený, zpropadený, zarmaucený, prožluklý, vertrakter Streich, propadený, zarmaucený, prožluklý kus, m. Vertrakt! propadeně!

Vertrag, m. ſmlauwa, vmluwa, f. ſneſſenj, vrownánj, ſrownánj, n. den Vertrag halten, ſmlauwu, ſneſſenj, vrownánj držeti, státi w ſmlauwě, k ſmlauwě, nicht halten, ſmlauwu nedržeti, protrhnauti, zruſſiti, machen, ſmlauwu, ſneſſenj vděłati, včiniti, ſnesti, ſmluwiti ſe, ihn verrichten, neſtáti w ſmlauwě, ſmlauwu přeſtaupiti, zruſſiti, protrhnauti.

Vertragen, leiden, snášeti, ſnesti, ich kann es ohnmöglich ſchon vertragen, nemohu to giž ſnesti, was man vertragen kann, ſnesytedlný, 2) Frieden machen, beylegen, vergleichen, ſrownati, porownati, vrownati, ſgednati, ſmjřiti, ſmluwiti, der es thut, ſmlauwce, ſmjrce, m. ſich vertragen, einig ſeyn, snášeti ſe, ſgednati ſe, ſrownati ſe, ſrownáwati ſe, porownati ſe o něco, neneſnadniti ſe, ſie können ſich nicht vertragen, nemohau ſe ſnesti, ſrownati, ſhodnauti, ſie vertragen ſich gut, dobře ſe snášegj, ſrownáwagj, vertragen anders wohin, an den unrechten Ort, zanášeti, zanesti, hin und her, roznášeti, roznesti, ſich vertragen, zuſammen ſchicken, ſrownáwati ſe, ſgednáwati ſe.

Verträglich, snášeliwý, ſnesytedlný, ſrownalý.

Verträglichkeit, f. snášeliwoſt, ſnesytedlnoſt, f.

Vertrauen, důwěřiti ſe, důwěřowati ſe, daufati, vfati, wěřiti w někoho, 2) einem etwas anvertrauen, ſwěřiti, ſwěřowati, k wiře dáti.

Vertrauen, das, důwěrnoſt f. důwěřenj, daufánj, n. ſetzen in, auf einen, důwěrnoſt, wjru kłáſti na někoho, haben zu jemanden, mjti k někomu důwěrnoſt, ſ. Zuverſicht, im Vertrauen ſagen, w důwěrnoſti, w tegnoſti, w přátelſtwj řjcy, im Vertrauen, im Vertrauen geſagt, mezy námi, pod tagj, w důwěrnoſti, ein Wort im Vertrauen, ſlowo w důwěrnoſti, důwěrně.

Vertrauern, vertrauren, die Zeit, ſein Leben, čas, žiwot truchlenjm, w trudu ſkončiti, končiti, strawiti, trawiti.

Vertraulich, důwěrný, towaryšſký, domácný, vertrauliches Geſpräch, rozprawka důwěrná, towaryšſká, domácná, ſ. vertrauliches Weſen,

Art,

Art, domácnoſt, towaryſſnoſt, f. ſ. Vertraulichkeit.

Vertraulich, adv. důwěrně, towaryšſky, domácně, mit einem umgehen, domácně, towaryšſky, důwěrně, po domácku někoho vžjwati, towaryſſiti s někým.

Vertraulichkeit, f. domácnoſt, towaryſſnoſt, f. towaryšſtwj, přátelſtwj, důwěrné, domácné ſtaupenſtwj, n.

Vertrauen, proſpati.

Vertraut, důwěrný, wěrný, vertraute Freundſchaft, vertrauter Fuß, důwěrnoſt, f. důwěrné, domácné přátelſtwj, ſtaupenſtwj, n. domácnoſt, f. obecenſtwj, n. vertrauter Freund, důwěrnjk, m. auf einem vertrauten Fuß mit einem ſtehen, w důwěrném přátelſtwj s někým býti, obecenſtwj, towaryšſtwj, ſtaupenſtwj s někým mjti, domácné někoho vžjwati, domácnoſt mjti, ein Vertrauter, wěrný, důwěrný, verlobt, ſnaubený, zaſnaubený.

Vertraut, adv. důwěrně, wěrně.

Vertreiben, zahnati, odehnati, zapuditi, odpuditi, wypuditi, wyhnati, zaplaſſiti, das Fieber, den Schmerz, Sorge, Grillen, zymnicy, boleſt, ſtaroſt, wrtochy zahnati, odehnati, zapuditi, die Furcht, ſtrach zahnati, wywrcy, odwrcy, die Zeit, Weile, čas, chwjli wkrátiti, zkrátiti, krátiti, dlauhau chwjli zahnati, den Eckel, die Beſchwerlichkeiten, oder Verdrießlichkeiten des Alters, das Uebel, zahnati, odpuditi, zapuditi, die Waaren, abſetzen, zbožj odbýti, odbeywati, odprodati, einen aus dem Lande, ins Elend, aus der Stadt, aus dem Hauſe, wyhnati, wypuditi, wypowědjti, wywrcy ze země, z města, z domu, einen vom Stuhle, vom Eſſen, vom Feld, ze ſtolice, od gjdla, z pole odehnati, odpuditi, zahnati, zapuditi, ſpuditi, einen vom Tiſche, vom Baume, vom Dache, Felde ꝛc. ſehnati, ſpuditi, odehnati, odpuditi, zahnati ze ſtolu, ze ſtromu, ze ſtřechy, z pole ꝛc. vertreiben hin und her, rozehnati, rozptýliti, rozplaſſiti, vertreiben wie die Sonne den Nebel, die Wolken, zahánjti, rozehnati, einen vom Dienſte, od aufadu odehnati.

Vertreiber, m. zapuditel, odpuditel, zahánitel, odhánitel, m.

Vertreibung, f. zahnánj, odehnánj, wyhnánj, zapuzenj, odpuzenj, n. Verbannung, wyhnánj, wypuzenj, wopowězenj, wywržnutj, n.

Vertreten, einen vertheidigen, zaſtaupiti, zaſtáwati, zaſtati, ſtatt ſeiner erſcheinen, doſtawiti ſe místo někoho, 2) eines, jemandes Stelle vertreten, ginému w powinnoſti zaſtati, zaſtáwati, vertreten, für einen bitten, přimlauwati ſe, přimluwiti ſe za někoho, der es thut, přimluwčj, m. 3) in die Erde, zaſſlapati, 4) ſich den Fuß, noha ſobě podwrhnauti, 5) die Schuhe, střewjce zeſſlapati, přeſſlapati 6) die Kinderſchuhe, ſzauti dětinſké střewjce, hýček dětinſkých nechati, zanechati, dětinſké wěcy odwrcy.

Vertretend, ſtatt jemandes, zaſtáwagjcý.

Vertreter, m. zástupce, zaſtupitel, zaſtáwatel, zaſtáwač, m. Vorbitter, přimluwčj, m. der jemandes Stelle vertritt, střjdnjk, náměſtek, m.

Vertretung, f. zaſtaupenj, zaſtáwánj, zaſtánj, n. Vorbitte, přimluwenj ſe, n. přimluwa, ochrana, f. der Verrichtung, zaſtánj, n.

Vertrieb, m. der Waaren, odbyt m. odbýwánj, n. prodag, m. ſtarker, ſylný odbyt, m. Vertrieb haben, mjti odbyt.

Vertrieben, vertriebener, odehnaný, wyhnaný, wyhnanec, wywržený, wywrženec, wypowězený, wypowědenec, ſonſt zahnaný, zapuzený, odehnaný.

Vertriebene, f. wyhnankyně, f.

Vertriebener, m. wyhnanec, m.

Vertrinken, das Geld, propiti, die Grillen, zapiti wrtochy, etwas zu vertrinken, něco naſpropitnau.

Vertrocknen, vſchnauti, wyſchnauti, oſchnauti, zaſchnauti, ſuſſiti ſe, v-

ſuſſiti ſe, zchřádnauti, chřádnauti, zprahnauti, prahnauti, die Thränen vertrocknen geſchwind, ſlze brzo vſchnau, ſchnau.

Vertrocknet, zchlý, wyſchlý, oſchlý, vſuſſený, zaſchlý, zchřádlý, zprahlý.

Vertröpfeln, wykapati, zkapati.

Vertröſten, potěſſiti, těſſiti, auf etwas, s něčim, ſich vertröſten, těſſiti ſe.

Vertröſtet, potěſſený,

Vertröſtung, f. potěſſenj, potěſſowánj, n. zotěcha, vtěcha, f. auf etwas, něčim.

Vertuſchen, dutlati, vdutlati, zatutlati, vdusyti, zatagiti, vtagiti.

Vertuſchung, f. dutlánj, vdutlánj, zadutlánj, vdusſenj, zatagenj, vtagenj, n.

Verübeln, einem etwas, zle wykládati, za zlé mjti, w zlé obrátiti, na lewau, na zlau ſtranu wykládati, brátí, ſ. verargen.

Verübelung, ſ. Verargung.

Verüben, prowesti, páchati, zpáchati, wykonati, dowesti, einen Mord, Grauſamkeit, That, wraždu, vkrutnoſt ſpáchati, prowesti, wykonati, verſchiedenes, wſſelicos prowozowati, ſ. Begehen.

Verübung, f. ſpáchánj, prowodění, n.

Vervielfältigen, mnohonásobiti, rozhogniti, zmnohonásobiti.

Vervielfältigung, f. mnohonásobenj, rozhognění, zmnohonasobenj.

Verunehren, znevctiti, nevctiti, ein Frauenzimmer verunehren, panu zhanobiti, poruſſiti, pohaněti, wie eine That, oder ein Kind, die Aeltern, zur Unehre gereichen, nectjti, dieſes verunehret dich, to tě nectj.

Verunehrung, znevcténj, nevcténj, n. nevcta, f. eines Frauenzimmers, pohanění n.

Vereinigen, rozdwogiti, rozsržité včiniti, ſich, über etwas, rozdwogiti ſe, rozkmotřiti ſe, znesnadniti ſe, rozpolčiti ſe, ſie haben ſich vereinigt, znesnadnili ſe.

Vereinigung, f. negednota, roztržitoſt, f. nesgednocenj, rozdwogenj, n. dwogitoſt, f. rozkmotřenj, rozpolčenj, znesnadnění, n.

Verunglimpfen, vtrhati, dotýkati, vrážeti.

Verunglimpfung, f. vtrhánj, dotýkánj, vráženj, n.

Verunglücken, wie ein Menſch, pád wzýti, na mizynu přigiti, w neſtěſtj vbjhati, přigiti, wie ein Vorhaben, eine Sache, ſkazyti ſe, w nic ſe obrátiti, znesſtěſtiti ſe, zmařiti ſe, wie ein Schiff, vtonauti, wie ein Menſch auf der See, ſſkodu pád na moři bráti, tonauti, hynauti.

Verunglücken, arm werden, na mizynu přigiti, pád wzýti, o zbožj, ſtatek, gměnj přigiti, wie ein Kaufmann, na mizynu přigiti.

Verunglückt, wie ein Menſch, w neſtěſti přiſſlý, zahynulý, na mizynu přiſſlý, zur See, ptonulý, wie ein Vorhaben, ſkazený, w nic obrácený, zmařený, znesſtěſtilý.

Verunheiligen, zobecniti, poſſkwrniti, poruſſiti.

Verunheiligung, f. zobecnění, poſſkwrnění, poruſſenj, n.

Verunreinigen, zanečiſtiti, znečiſtiti, vnečiſtiti, zprzniti, poneſſwařiti, zaneřáditi.

Verunreinigung, f. zanečiſtění, znečiſtění, vnečiſtění, zprznění, poneſſwařenj, zaneřádění, n.

Verunruhigen, znepokogiti, nepokogiti, die Seele, kormautiti, zkormautiti.

Verunruhigung, f znepokogenj, nepokogenj, n. in der Seele, nepokognoſt, f. nepokog duſſe, m. zkormaucenj duſſe, n. machen, nepokog naſtrogiti, vdělati, ſ. Beunruhigen.

Verunſtalten, zpotwořiti, zohyzditi, oſſkarediti, přetwořiti.

Verunſtaltet, zpotwořený, zpotworilý, zohyzděný, přetwořený.

Verunſtaltung, f. zpotwořenj, zohyzděnj, oſſkaredění, přetwořenj, n.

Verunzieren, ſ. Verunſtalten.

Vervollkommnern, vervollkommen, doplňowati, dokonale, plně dělati, plně, zaupina dodělati, w dokonaloſt vwesti.

Vervollkommerung, Vervollkommung, f. doplnění, n. dokonalé, plné, dělánj, plné, zaupina dodělánj, n.

Vervortheilen, podſkočiti, překotiti, oſſkrábati, podtrhnauti, oſſiditi.

Vervortheilung, f. podſkočenj, přeſkočenj, oſſkrábánj, potrhnuti, oſſizenj, n. ſſizuňk, ſſkrabuňk, m.

Verurſachen, způſobiti, půſobiti, zgednati, přičinu dáti, přičiny podati, přičinau býti, zplopiti, ztropiti, tropiti, einem etwas, als Schaden, Kummer, Schaude, Leid, Unglück, Beſchwerde, způſobiti někomu ſſkodu, ſtaroſt, hanbu, litoſt, neſſtěſtj, neſnáz, půſobiti, zgednati, Händel, Uneinigkeit, Zank, Zänkerey, Unruhe, Aufruhr, rozbrog, ſwár, ſwádu, ruzuicy, nepokog, buřku způſobiti, ztropiti, zgednati, tropiti, ſweſti, Krieg, válku způſobiti, ztropiti, ſweſti, ſich ſelbſt etwas, způſobiti ſobě, vbonuti ſobě.

Verurſacher, m. půſobce, způſobce, půſobitel, způſobitel, ztropitel, přičiny dáwač, ztropič, tropitel, m.

Verurſachung, f. způſobenj, půſobenj, přičiny dánj, podánj, ztropenj, zplozenj, n.

Verurtheilen, odſauditi, odſuzowati, zum Tode, na ſmrt, k ſmrti odſauditi, hrdla, na hrdlo odſauditi.

Verurtheilet, odſauzený.

Verurtheilung, f. odſauzenj, n. odſudek, m.

Verwachen, die Nacht, bdjti, neſpati celau noc, přenocowati, ſich, vbdjti ſe.

Verwachſen, in einander, zuſammen wachſen, ſich ſchließen, zarůſti, ein Kleid, wyrůſti z kabátu.

Verwachſen, zaroſtlý, was verwachſen iſt, zaroſtloſt, f.

Verwahren, decken, ſichern, bewahren, bewachen, ſicher ſtellen, opatřiti, zaopatřiti, ſchützen, erhalten, opatrowati, zachowati, vor Gerichte, zaſtáwati, vor der Kälte, zaopatřiti, wider die Kälte mit Pelze verwahren, mit Arzney verwahren, vor Gifte, wider Gift, zaopatřiti, opatřiti, ohraditi, das Geld, die Thüre, penize, dwéře zaopatřiti, jemanden eine Stadt zu verwahren geben, někomu město k opatrowánj, k opatřenj dáti, mit Schildwachen, ſtrážmi ohraditi, opatřiti, 2) umgeben, umfaſſen, einſchlieſſen, zaopatřiti, 3) verſchloſſen, aufheben, bey ſich verwahren, ſchowati, chowati, als ein Geheimniß, tagemſtwj při ſobě zachowati, ſchowati, zu verwahren geben, dáti k ſchowánj.

Verwahrer, m. opatrownjk, opatrowatel, opatřitel, m.

Verwahrloſen, zanedbati, nezaopatřiti, dby, peče, o něco nemjti, nedbati, Feuer, zanedbati oheň, einen jungen Menſchen verwahrloſen, wie die Mutter ſein Kind, zanedbati, z myſli a péče puſtiti.

Verwahrloſung, f. zanedbánj, nedbánj, z myſli puſſtěnj, nezaopatřenj, n.

Verwahrt, zaopatřený.

Verwahrung, f. opatrowánj, zaopatřenj, opatřenj, einem etwas in, zur Verwahrung geben, dát někomu něco k opatrowánj, opatřenj, zaopatřenj, pod ochranu, etwas aufheben, k ſchowánj, er hat es in der Verwahrung, on to má pod ochranau, in Verwahrung, in das Gefängniß geben, do wězenj, do wazby dáti.

Verwaiſen, zbawiti rodičů.

Verwaiſet, zbawený rodičů, ſyrý, oſyřalý, werden, oſyřati, rodičů zbawenu býti.

Verwaiſung, f. woſyřenj, oſyřenj, rodičů zbawenj, n. oſyřaloſt, ſyroba, f.

Verwalten, zprawowati, řjditi, wládnauti, jemandes Geſchäfte, ein Amt, něčj prácy, wěc, wřad řjditi, zprawowati, konati, powinnoſt konati, das Hausweſen, hoſpodářſtwj zprawowati.

Verwalter, m. zpráwce, wládce, wladař, m. in jemandes Geſchäften, zprawowatel, ředitel wěcý.

Verwalterinn, f. zpráwcowa, f.

Verwaltung, f. zpráwa, wláda, f. zprawowánj, řjzenj, n.

Verwandeln, přetwořiti, proměniti, přeměniti, změniti, ſich im Geſichte, proměniti ſe w twáři, ſeinen Stand in einen beſſern verwandeln, ſtaw ſwůg w lepſſi změnit.

Verwandelung, ſ. přetwořenj, proměnenj, přeměnění, změnění, n. des Ovidius, přetwořenj, přetwořowánj Owidyásse, im Geſichte, proměnenj, proměna w twáři, Verwandlung des Theaters, proměna, proměnenj diwadla.

Verwandt, přjbuzný, ſpřjzněný, nahe verwandt, bljzce ſpřjzněný, Verwandter, m. přjbuznjk, přjbuzný, m. verwandt werden, ſpřjzniti ſe.

Verwandt, umgekehrt, naruby, obrácený, přewrácený.

Verwandtſchaft, ſ. Verwandtniß, přjbuzenſtwj, n. přjbuznoſt, ſ. ſpřjznění, ſpřjzněné přátelſtwj, bljžnoſt, bljzkoſt přátelſtwj, ſ.

Verwarnen, wyſtřahnauti, před tim napomenauti, wýſtrahu dáti.

Verwarnung, ſ. wýſtraha, ſ. napomenutj, n.

Verwarten, promeſſkati.

Verwaſchen, zamegti, die Wäſche, zaprati.

Verwaſchen, adj. tluchuba, tlachač, tlachawý.

Verweben, zatkati, zapleſti, zaplj-tati, b) zmáſti.

Verwechſeln, proměniti, změniti, přeměniti, pozměniti, etwas mit dem andern, gegen das andere, gedno s druhým.

Verwechſelung, ſ. proměnění, n. proměna, ſ. změnění, n. změna, ſ. pozměnění, přemenění, n.

Verwegen, od. verwágen, drzý, opowážliwý, odwážliwý, opowážný, trozig, ſtolz, newážný.

Verwegen, od. verwágen, adv. drze, opowážliwě, odwážliwě, opowážně, newážně.

Verwegenheit, ſ. drzoſt, ſ. opowážliwoſt, odwážliwoſt, opowážnoſt, ſ. pych, m. Troz, Stolz, newáznoſt, ſ.

Verwegern, ſ. Verweigern.

Verwegerung, ſ. Verweigerung.

Verwehren, zawáti.

Verwehnen, ſ. Verwöhnen.

Verwehret, ſ. Verwöhnet.

Verwehren, zabrániti, zbrániti, brániti, zhágiti, zahágiti, ſ. Verbieten.

Verwehrung, ſ. zabránění, zbránění, bránění zhágenj, zahágenj, n.

Verweigern, odpjrati, odepřjti, odpowěditi, odporowati.

Verweigerung, ſ. odepření, odpjrání, odpowědění, odporowánj, n.

Verweilen, verziehen, prodlewati, prodljti, dljti, meſſkati, zdržeti ſe, zaſtawiti ſe, was verweilſt du da, co tu prodljwáš, dljš, meſſkáš, ſe zdržugeš, zaſtawuges.

Verweilung, ſ. prodlewánj, prodlenj, dlenj, meſſkánj, zdrženj, zaſtawenj, n.

Verweinen ſeine Zeit, pláčem tráwiti, ſtráwiti čas.

Verweis, m. domluwa, ſ. domlauwánj, káránj ſlowy z něčeho, geben, domluwu dáti, dáwati.

Verweiſen, verbannen, wypowědjti, des Landes, ze země wypowěditi, 2) auf etwas, wohin, wyprawiti, odolati, odſýlati, von ſich, daß man ihn loß werde, odmrſſtit, auf ein Buch den Leſer, powkázati, odſýlati 3) einem etwas, domlauwati pro něco, omlauwati něco, kárati z něčeho, láti, žehrati z něčeho.

Verweislich, domluwau, domluwně, verhalten, domlauwati pro něco, kárati z něčeho, omlauwati něco.

Verweiſung des Landes, Verjagung, ſ. wypowědění, n. auf etwas, wyprawenj, odeſlánj.

Verwelken, ſwadnauti, zawadnauti, vwadnauti, wadnauti, vſwadnauti, ſprachnauti.

Verwelkt, ſwadlý, vwadlý, vſwadlý.

Verwelkung, ſ. ſwadnutj, vwadnutj, n. ſwadloſt, vſwadloſt, ſwadloſt, ſ.

Verwenden, wegwenden, obrátiti, obraceti, kein Aug von einem, ani oka neſpuſtiti z někoho, verwenden, umkehren, verſetzen, přewrátiti, opak obrátiti, (a) anwenden, aufwenden das Geld, obrátiti, obraceti, wynakládati, wynaložiti na něco, k něčemu, zu ſeinem Nutzen, k ſwému užitku obrátiti, ſich, ſeine Dienſte, Fähigkeiten, wynaſnažiti ſe,

ſluž-

služby, schopnostj swé obrátiti, wynaložiti k něčemu, na něco, verwenden auf etwas sich, oddati se, wydati se na něco, obrátiti se k něčemu, wynaložiti se na něco, wynasnažiti se na něco, sich ganz, wssecken se wynaložiti, wynasnažiti, sich an einen, s. Wenden.

Verwendung, Anwendung, f. obrácenj, wynaloženj, wynasnaženj, n. eines Menschen, wynasnaženj, wynaloženj, oddánj, wydánj, Aufwand, náklad, Umkehrung, Versetzung, přewrácenj.

Verwerfen, zawrcy, zawrhnauti, opowrcy, zamjtati, pomjtati, opomjtati, zahoditi, die Meinung, den guten Rath, Vorschlag, dobrau radu, nález zawrcy, zamjtati, powrcy, opomjtati, pohrdnauti dobrau radau, einen verwerfen, wie Gott den Menschen, zawrhnauti, zawrcy, 2) verwerfen, verlegen eine Sache, zahoditi, zaházeti, ich hab es verworfen, zahodil sem to.

Verwerflich, zawrženliwý, opowržený, zawržený, k zawrženj, pohrdaný, k zahozenj, k opowrženj, zaházegjcý se, verwerfliche Sache, wěc k zawrženj, opowrženj, opowržená, f.

Verwerflichkeit, f. opowrženost, opowrženliwost, f.

Verwerfung, f. zawrženj, opowrženj, zahozenj, pohrdánj, n.

Verwesen, porussiti se, porussenj wzýti, ein Amt, vřad zprawowati.

Verweser, m. zpráwce, m.

Verweset, porussený.

Verweslich, porussitedlný.

Verweslichkeit, f. porussitedlnost, f. porussenj, n.

Verwesung, f. porussenj, n. in sie übergehen, porussenj wzýti, bráti.

Verwetten, založiti se, zakládati se, o základ hráti, wsaditi, ich wollte meinen Kopf wetten, o hlawu bych se založil, hlawu bych wsadil, s. Wetten.

Verwickeln, zawinauti, zamásti, zmásti, zamotati, splesti, zaplesti, zaobaliti, in Gesellschaft, w towaryšstwo se zaplesti, in eine Sache, in Geschäfte, zaplesti někoho w něco do něčeho, w prácy, sich verwickeln, nicht heraus, nicht fort können, zaplesti se, zamásti se, eine Handlung im Schauspiel, zawinauti, zaplesti.

Verwickelt, zawinutý, zapletený, zamotaný, zaobalený, wie eine Sache, spletený, zapletený, zawinutý, seyn im Kriege, in einen Handel, Prozeß, verwickelte Wissenschaft, zpletenu býti s wognau, s saudem ꝛc. zawinuté vměnj.

Verwickelung, f. zawinutj, zapletenj, spletenj, n. zápletek, zpletek, m. zamatenj, zmatenj, n. zmátek, m. zamotánj, zmotánj, n. einer Begebenheit, eines Schauspiels, zápletek, zawinutj, n. eines Handels, zpletek, zmátek, m.

Verwildern, wie ein Mensch, zdiwočeti, diwočeti, zwlčeti se, wie eine Gegend, ein Garten, zplaněti, zpustnauti.

Verwildert, wie ein Mensch, zdiwočelý, zwlčený, zhowadilý, wie eine Gegend, ein Garten, zplanělý, zpustlý, zapusstěný.

Verwilderung, f. einer Gegend, zpusstěnj, zapusstěnj, n. eines Menschen, zdiwočilost, zhowadilost, f. zdiwočenj, zwlčenj, n.

Verwilligen, powoliti, přiwoliti, swoliti.

Verwilligung, f. powolenj, swolenj, přiwolenj, n.

Verwimmern, s. Verwinden.

Verwirfling, f. zawrženec, m.

Verwirken, spáchati, prowiniti, zawiniti, pročiniti, přečiniti, das Leben, smrt zaslaužiti.

Verwirkung, f. spáchánj, prowiněnj, zawiněnj, přeciněnj, pročiněnj, n.

Verwirren, másti, zaplesti, splesti, zmotati, zamotati, skormautiti, etwas durch einander, zmásti, splesti, zmachlati, zbryndati, zmotati, ich hab mich verwirrt, gá se zmatl, wohin, in etwas, zamátl, zapletl.

Verwirrt, zmatený, spletený, zmotaný, zapletený, wie eine Sache, zmatený, zamatený, spletený, zapletený, zmachlaný, zmotaný, zmatha-

chaný, zmotrchaný, zbryndaný, verwirrter Labirint, zmotaný, zmatený Labyrynt, verwirrt ausſchen, zkormaucený wyhljžeti, verwirrt wie ein Menſch, im Kopfe, zmatený, zpletený, zkormaucený, zmatenec, machen, zmásti, zplesti, verwirrtes Gemüth, zkormaucená myſl, verwirrtes Gehirn, zmatený, zpletený, zwrcený mozek.

Verwirrt, adv. zmatenè, zpletenè, hatmat.

Verwirrung, f. zmatenj, zapletenj, zpletenj, zkormaucenj, im Staate, zmátek, zmotánj, des Gemüths, zmátek, zpletek, m. zmatenoſt, f. zkormaucenj myſli, n. Verwirrung über Verwirrung, zmátek nad zmátek, machen, zmátek, ſpletek včiniti, způſobiti, Verwirrung einer Sache, pleticha, f. zpletek, zmátek, m.

Verwirthſchaften, prohoſpodařiti.

Verwiſchen, zatřjti.

Verwitben, verwitwen, owdowěti.

Verwitwet, owdowělý.

Verwittern ſich, zmařiti ſe, na zmar přigiti, prázdnauti, w marnoſt ſe obrátiti, vtuchnauti.

Verwittert, zmařený, na zmar přiſſlý, w marnoſt obrácený; vtuchlý.

Verwöhnen, odwykati dobrému, kazyti, zlému nawykati, poruſſiti, ſich, poruſſiti ſe, pokazyti ſe, kazyti, pokazyti, zkazyti ſe, zlému nawykati, přiwyknauti, nawykati.

Verwöhnung, f. odwykloſt, f. pokaženj, zlá nawykloſt, zlé wnuknutj, poruſſenj, poruſſenoſt, pokaženoſt, f.

Verwöhnet, odwyklý, pokažený, ſkažený, zlému nawyklý, 2) allzuzärtlich, zpanilý, zženilý, dobrým bydlem, rozkoſſi rozmařilý, a zkažený, pokažený, poruſſený.

Verworfen, zawržený, opowržený.

Verworren, zpletený, zmatený, zmatchaný, zapletený, zmotrchaný.

Verworrenheit, f. zmatenoſt, zpleteноſt, zmatenina, f. zmátek, zpletek, m.

Verwunden, poraniti, raniti, zraniti, vrazyti, tödtlich, až k ſmrti, ſmrtedlně, zraniti, raniti.

Verwundern ſich, diwiti ſe, podiwiti ſe, über etwas, něčemu, ich wundere mich, diwjm ſe, das iſt zu verwundern, to geſt podiwenj, ku podiwu, přediwný, ſich heftig verwundern, vſtrnauti, nadiwiti ſe.

Verwunderung, f. podiwenj, diwenj, n.

Verwunderungswürdig, přediwný, podiwný, hodný podiwenj, ku podiwu.

Verwundet, poraněný, raněný, zraněný.

Verwundung, f. poranění, ranění, zranění, n.

Verwünſchen, zakljnati, prokljnati, zakljti, prokljti.

Verwünſcht, zakletý, prokletý, proklatý, zlořečený, verwünſcht, proklatě, zlořečeně, verwünſchte Prinzeßinn, verwünſchtes Schloß, zaklená prynczezna, zaklený zámek.

Verwünſchung, f. zaklenj, zakljnánj, prokljnánj, zlořečenj, zlořečenſtwj, n. kledba, f.

Verwüſten, zpuſtiti, zapuſtiti, poplenіti, plenіti, pohubiti, zhubiti, hubiti, etwas verwüſten, verderben, mit Kriege, zhubiti, zahubiti, pohubiti, zkazyti, na záhubu, zhaubu a ſkázu přiweſti, poplenіti, mit Feuer und Schwerdt, ohněm y mečem poplenit, pohubit, ein Gebäude, ſtawenj pohubiti, pobořiti, den Kopf, hlawu ſkormautiti.

Verwüſter, m. plenitel, poplenitel, zhaubce, hubitel, hubič, zkázce, der Sachen, kazyč, hubič, pohubitel, m.

Verwüſtet, zpuſſtěný, zhubený.

Verwüſtung, f. zpuſſtěnj, poplenění, plenění, pohubenj, zhubenj, n. paſſ. poſtotina, puſtina, pauſſtka, f.

Verzagen, zaufati, ſrdcem kleſnauti, naděgi puſtiti, vpuſtiti, zawrcy, alle verzagen an dieſem Kranken, wſſichnj o tom nemocném, wſſichnj o geho zdrawj pauſſtěgj, vpauſſtěgj.

Verzagt, zaufalý, a) feig, furchtſam, zamrhlý, chauloſtiwý, neſmělý, bázliwý, bogácný, lekawý, chatrné

mys-

myſli, verzagtes Herz, chaulostiwé srdce, chatrné srdce, verzagtes Weſen, ſ. Verzagtheit.

Verzagtheit, f. zamrkloſt, chaulostiwoſt, chatrné, chaulostiwé srdce, chatrná, chaulostiwá myſl, bogácnoſt, bázliwoſt, chatrnoſt srdce, f.

Verzagung, ſ. Verzweiflung.

Verzärteln, rozkoſſj, dobrým bydlem pokazyti, ſpanilého včiniti, změkčiti, rozmazaně, rozkoſſně odchowati, rozmazati.

Verzärtelt, rozkoſſj, dobrým bydlem pokažený, změkčený, zpanilý, rozmařilý, rozmazané, rozkoſſně odchowaný.

Verzärtelung, f. pokaženj rozkoſſj, dobrým bydlem, rozmazané, rozkoſſné odchowánj, chowánj, rozmazánj, n.

Verzäunen, oploti, zahraditi, hraditi plotem, ohraditi, opleſti, den Weg, cestu zaklestiti, zahraditi.

Verzäunung, f. oplocenj, ohražení, zahrazenj, plotem opletenj, n.

Verzechen, prohodowati, prokwaſyt.

Verzehenden, verzehnden, verzehnten, desátek dáti, odwáděti.

Verzählen ſich, přepočjſti ſe, w počtu ſe zmáſti, zmeyliti, omeyliti ſe.

Verzehlung, f. přepočtěnj ſe, zmatenj, zmeylenj, omeylenj ſe w počtu, zmátek, omyl w počtu.

Verzehren, vtratiti, vtráceti, provtratiti, protráwiti, ſtráwiti, umrtwiti, promrhati, mrhati, mit Feuer verzehren, ohněm ſtráwiti, zhubiti, Geld verzehren, penjze vtratiti, provtratiti, verzehren, wie Speiſe, Eßwaare, ztráwiti, tráwiti, nicht viel zu verzehren haben, nemjti mnoho k trávenj, k vtrácenj, eine Spiſe verzehren, gjdlo ztráwiti, zažjti, ſich verzehren wie ein Menſch, eine Sache, ſtráwiti ſe, wie Feuer, Flamme, ſtráwiti, ſe žhnauti, verzehrend wie Feuer, wie eine Krankheit, hubicý, trávicý, zžjragjcý, zrawý.

Verzehrer, m. vtrátce, mrhač.

Verzehrt, vtracený, ſtráwený.

Verzehrung, f. vtrácenj, provtrácenj, protráwenj, ztráwenj, promrhánj, n. mit Feuer, ohněm ztráwenj, zhubenj, des Geldes, vtrácenj, provtracenj penéz, der Krankheit, hubenj, zžjránj.

Verzeichnen, zaznamenati, naznamenati, poznamenati.

Verzeichner, m. znamenač, m.

Verzeichniß, f. poznamenánj, zaznamenánj, n.

Verzeichnung, f. zaznamenánj, naznamenánj, poznamenánj, n.

Verzeihen, odpuſtiti, odpauſſtěti, prominauti, zu verzeihen, k odpuſſtěnj, k prominutj, verzeihe es mir, odpuſt mi to.

Verzeihlich, k odpuſſtěnj.

Verzeihung, f. odpuſſtěnj, prominutj, um Verzeihung bitten, za odpuſſtěnj proſyti.

Verzerren, ztočiti, ztáčeti, zkřiwiti, das Geſicht, das Maul, ſſklebiti ſe, vſta křiwiti, obráceti.

Verzerrung, des Geſichts, ſſklebenj, křjwenj.

Verzetteln, roztratiti, roztrauſyti.

Verzicht, f. odřeknutj ſe, odřečenj ſe, odpowězenj ſe, thun auf etwas, odřjcy ſe, odpowěditi ſe něčeho.

Verziehen, verweilen, poſečkati, prodljti, dljti, meſſkati, etwas, mit etwas, meſſkati, prodljwati s něčim, protahowati, prodlužowati, odtahowati něco, ſich verziehen, protáhnauti ſe, prodlauziti ſe, wie ein Wetter, Wolken, zacházeti, zagjti, das Geſicht, ſſklebiti ſe, ſſkaredíti, eine kleine Weile verziehen, chwilku poſečkati, prodljti, poshowěti, pomeſſkati, verzichen, hinwegziehen, den Ort oder Sitz verändern, wie z. B. eine Geſchwulſt, přecházeti, přebjhati, die Kinder verziehen, ſ. Verhätſcheln, Verzärteln.

Verziehung, f. ſ. Verzug, des Geſichtes, ſſklebenj, eines Kindes, ſ. Verzärtelung.

Verzieren, ozdobiti, oſſlechtiti, okráſſliti, wyſſlechtiti.

Verzierung, f. ozdoba, okraſa, f.

Verzinnen, pocynowati.

Verzinsen, zaplatiti aurok, aurok složiti.
Verzögerer, m. laudač, prodlewač. meſſkatel, m.
Verzögern, prodlauziti, prodlužowati, prodljti, prodlèwati, meſſkati, dljti, wáhati, protahowati, protáhnauti, odtahowati, etwas, den Krieg, prodlèwati s wognau, prodlužowati, protáhnauti wognu.
Verzögerung, f. prodlauženj, prodlènj, protažení, odtažení, meſſkánj, obmeſſkánj, n.
Verzollen, clo platiti, zaplatiti, složiti.
Verzucken, wytrhnauti se, ſ. Entzücken.
Verzuckt, wytržený.
Verzuckung, f. wytrženj, n. ſ. Entzückung.
Verzuckern, potukrowati, přicukrowati.
Verzug, m. prodlenj, dlenj, meſſkánj, pomeſſkánj, n. ohne Verzug, bez prodlenj, neprodlenè, neprodlewage, bez odkladu, bez prutahu, Verzug leiden, průtah, m. prodlènj, trpěti, mjti.
Verzweifeln, zaufati sobě, an etwas, an einem, nad něčjm, nád někým zaufati.
Verzweifelnd, zaufalý, zaufagjcý sobě.
Verzweifelt, zaufalý, zaufanliwý, bóſe, verderbt, prokletý, propadený, zaufalý, verzweifelt! proklatě!
Verzweifelt, adv. zaufalè, zaufanliwè, verzweifelt, ſehr, až brůza, hrozně.
Verzweifelung, f. zaufánj, zaufalſtwj, n. zaufaloſt, zaufanliwoſt, f. darein kommen, fallen, na zaufánj přigjti, w zaufalſtwj wpadnauti, bringen, k zaufánj, k zaufalſtwj přiwesti, aus Verzweiflung, ze zaufaloſti, ze zaufalſtwj.
Verzweiflungsvoll, plu zaufalſtwj, plu zaufaloſti, plu zaufánj.
Verzweifler, m. zaufalec, m.
Verzwicken, ſkrátiti,
Veſper, f. neſſpor, m. ſ. Abend.
Veſperbrod, n. ſwačina, f. es einnehmen, ſwačiti.
Vettel, f. alte Vettel, babka, babička, stará baba, babice, babizna, staříce, stařena, baba prožlutlá.
Vetter, m. stregc, stregček, der Mutter Bruder, vgec, des Vetters Tochter, stregna, f. vom Vater her, bratranec, m. von der Mutter her, vgečný bratr.
Vetterlich, stregcowský.
Vettern, stregčkowati se.
Vetterſchaft, stregcowſtwj, n.
Vexiren, ſſidici, trudici, ſſkádliti, f. Aeffen, Foppen, Hudeln, Spotten, Plagen.
Vexirerey, f. Vexirung, ſ. Hudeley, Fopperey, Verſpottung.
Ufer, n. krag, břeh řičný, okragek, des Meeres, břeh mořský, m. zábřežý, n. krag země w wody, des Fluſſes, břeh potočnj, řičnj krag, am Ufer wohnend, liegend, břežný, am Ufer befindlich, břehowý, břežný, břehowatý.
Uferſchwalbe, f. břežná wlaſtowice, wlaſtowka, f.
Uferkrümme, f. wyſtupek, neb zátoka, m. křiwolakoſt moře, f.
Uhr, f. hodiny, f. plur. kleine Uhr, Sackuhr, hodinky, pl. f. orlog, m. wie viel Uhr iſt es? wie viel iſt an der Uhr? wie viel iſt Uhr? kolik geſt hodin? es iſt fünf Uhr, ge pět hodin, um ſechs Uhr, w ſſeſt hodin, die Uhr ſchlägt, hodiny bigj, tepau.
Uhrband, n. řemenička, pentlička k hodinkám, f. die Uhr richten, zprawowat hodinky.
Uhrgicht, m. pſanectwj, n. Uhrgichter, m. pſanec, m.
Uhrkette, f. řetjzek w hodinek, m.
Uhrmacher, m. hodinář, m.
Uhrmacherkunſt, f. hodinářſtwj, wěnj hodinářſké, n.
Uhrrichter, m zpráwce hodin. m.
Uhrſchlüſſel, m. klíček k hodinkám, m.
Uhrwerk, m. strog w hodin, orlog, m.
Uhrzeiger, m. ručička, raſige, raſtka, f. ukázatel, m. ukázadlo w hodin, n. ukazowatel, m.
Uhu, m. weyr, m. nočnj ſowa, f. nočnj bukač, m.

Vicekanzler, m. místokanclíř, m.
Vicekönig, m. místokrál, místokrále, místodržjcý králowský, m.
Vicestatthalter, m. náměstek, stŕjdnjk místodržjcýho, m.
Vicestatthalterschaft, f. náměstenstwj místodržjcýho, n.
Vieh, n. howado, n. žiwočich, m. zahmes und kleines, das Weidevich, dobytek, m. großes, skot, welikỳ dobytek, m. zur Arbeit, howado, n.
Viehartzt, m. howadnj, howadskỳ lékař, m.
Viehartzney, f. howadnj, howadské lékařstwj, n.
Viehdieb, m. dobytka krádce, zloděg, zagjmač, zaháněc, m.
Viehdiebstahl, m. krádež, f. kradenj, zagjmánj dobytka, n.
Viehfutter, n. pjce howadská, f.
Viehhändler, m. honak, kupec, obchodnjk dobytčj, handljř w dobytku, m.
Viehhirt, m. pastucha, pastwec, skotak, m.
Viehisch, howadskỳ, howadnj, viehisch werden, zhowadětj, viehische Lebensart, zhowadilỳ, howadskỳ, howadnj způsob žiwota, viehisches Wesen, zhowadilost, f, howadstwj, n. howadnost, f.
Viehisch, adv. howadsky, howadně, zhowadile, po howadsku.
Viehlein, n. howádko, n.
Viehmarkt, m. der Ort, dobytčj trh, m. die Zeit, trh na dobytek.
Viehmeister, m. zprámce dobytka, m.
Viehreich, bohatỳ, hognỳ na dobytek.
Viehseuche, f. nákaza, f pád dobytka, dobytčj, m.
Viehstall, m. dobytčj chljw, marsstal, chljw, stáge.
Viehsterben, n. padánj, n. pád dobytka, m.
Viehtrift, f. pastwjsstko, n.
Viehweide, f. pastwa dobytčj, f. kleine, pastwjsstko, n.
Viehzucht, f. chowánj dobytka, n.
Viel, viele, adj. mnohỳ, viele, mnozỳ, einer aus vielen, geden z mnohých, ihrer sind viele, gich ge mnoho, viel Unglück, viel Wein, Getreide, mnoho nesstěstj, mnoho wjna, mnoho obilj, viel Soldaten, mnoho wogáků, viele Freunde, mnoho přátel, zu viel, přjlis mnoho, so viel, tak mnoho, tolik, sich viel aus etwas machen, mnoho sobě z nečeho dělat, wie viele waren da? mnoholi gich zde bylo, so viele, tolik, tak mnoho, das ist viel, so ge mnoho, ihrer giebts nicht viel, gich nenj mnoho; viel machen, mnoziti, der viel redet, mnohomluwnỳ.
Viel, adv. mnoho, drahně, lang und viel überlegen, dlauho a mnoho rozwazowati, viel wissen, viel geben, mnoho wědětj, dáti, viel besser, viel weniger, lieber gröser, bequemer, anders ꝛc. mnohem lepssj, mnohém méně, milegssj, wětssj, ginák, pohodlnegssj, sehr viel, welmi, náramně mnoho, přemnoho, viel Geschrey, viel Lermen, mnoho křiku, mnoho powiku.
Vielartig, mnohonásobnj, mnohých způsobů, mnohozpůsobnỳ.
Vielaugig, mnohoočnỳ, mnohookỳ.
Vielbeinicht, mnohonohỳ.
Vieldeutig, mnohomyslnỳ, mnohého wyznamenánj.
Vieldeutigkeit, f. mnohomyslnost, f.
Vieleckicht, mnohowhelnỳ, mnohohranatỳ, mnohokautnatỳ, mnoho kautů, whlů magicỳ.
Vielerley, mnohonásobnỳ, rozmanitỳ, mnohotwárnỳ, auf vielerley Art, mnohonásobným, rozmanitým, mnohým způsobem, wievielerley? kolikernásobnỳ? kolikerỳ? kolikonásobnỳ? sowielerley, tolikernasobnỳ, kolikerỳ.
Vielerley, adv. mnohonásobně, rozmanitě, mnohotwárně.
Vielfach, mnohonásobnỳ, die vielfache Zahl, mnohotliwỳ počet.
Vielfach, adv. mnohonásobně.
Vielfältig, mnohonásobnỳ, rozličnỳ, rozmanitỳ, mnohotwárnỳ.
Vielfältig, adv. mnohonásobně, rozličně, rozmanitě, mnohotwárně.

Vielfältigkeit, f. mnohonásobnoſt, rozmanitoſt, mnohotwárnoſt, f.
Vielfältiglich, ſ. Vielfältig.
Vielfärbig, mnohobarewný, mnohých, rozličných, rozmanitých, proměnných barew, pereſtý.
Vielfraß, m. žraut, žrák, neſyt, hltawec, hltoň, mnohožrawý.
Vielfräßig, mnohožrawý, obežralý, obžerný.
Vielfräßigkeit, f. žrautſtwj, žranj, n. žrawoſt, hltawoſt, mnohožrawoſt, f. obžerſtwj, n.
Vielfüßig, mnohonohý.
Vielhäuptige Schlange, mnohohlawý gesſtěr.
Vielheit, f. množſtwj, n. ſ. Menge.
Vieljährig, mnoholetý.
Vielköpfig, mnohohlawý.
Vielleicht, snad, pochwjli.
Viellöcherícht, mnohoděrawý.
Vielmal, vielmals, mnohokrát, mnohokráte, mnohdykrát, wie vielmal, kolikrát? ſovielmal, tolikrát, ſovielmal es iſt, es wolle, kolikrátkoli, kolikrátkoliwěk?
Vielmalig, častý.
Vielmehr, raděgi, raděſſi, tým ſpjſſe, ſpjſſe, mnohém wjce.
Vielſäulig, mnohoſlaupowý.
Vielſeitig, mnohoſtranný.
Vielſtimmig, mnoho zwučitý.
Vieltheilig, mnohodjlný.
Vielvermögend, mnohomocný.
Vielweiberey, f. wjceženſtwj, n.
Vielweniger, mnohém méně.
Vielwiſſend, mnoho ſwědomý, mnohowmělý, znagjcý.
Vielwiſſenheit, f. mnohowědomoſt, f.
Vier, čtyry, vier Zeiten des Jahrs, vier Jahrszeiten, čtwerá počaſy roku, ein in vier Sprachen verfaßtes Wörterbuch, čtyřečný dykcyonář, vier Jahre, čtyryleta, vier Herren, čtyři pánj, m. plur. immer vier und vier, zu vieren, po čtyrech, eine Vier, Zahl von Vieren, čtyrka, f. čtwerný počet, m. in vier Tagen, we čtyrech dnech, za čtyry dnj, der vierte Theil, čtwrtina, f.
Vierachteltakt, m. čtyrosmičkowý takt, m. auf allen vieren kriechen, počtwermo, čtwernoh lezti.
Vierangel, m. čtyrhranjk, m. was 4 Angeln hat, čtyr kautnj, čtyrwhelnj.
Viereck, n. čtyrhranoſt, f. čtyrhranatoſt, f. čtwerhranoſt, čtwerhranatoſt, f.
Viereckig, čtyrwhelný, čtwerwhelný, čtyrhranný, čtyrhranatý, čtwerhranatý, čtwerhranný, viereckig machen, čtwerohraniti.
Vierer, m. čtyrka, f., in der Karte, čtyrka, f. čtwrták, m.
Viererley, čtwernáſobný, čtwerý, auf viererley Weiſe, čtwerým, čtwernáſobným způſobem.
Vierfach, vierfältig, čtwernáſobný, čtwerý, vierfach machen, čtwernáſobiti, čtwernáſob dělati, wdělati, začtwernáſobiti, čtweriti, začtweriti.
Vierfach, adv. na čtwero, čtwernáſobně.
Vierfältig, ſ. Vierfach.
Vierfältigkeit, f. čtwernáſobnoſt, f.
Vierfältigung, f. čtwernáſobenj, čtwekenj, n.
Vierfüßig, čtwernohý, čtyrnohý, ſolcher Menſch, čtwernožec, m.
Vierhändig, čtyrruký.
Vierhundert, čtyry ſta.
Vierhundertmal, čtyryſtokrát, čtyrſtokrát.
Vierhunderte, der, čtyrſtý.
Vierjährig, čtyrletý.
Vierköpfig, čtyrhlawý.
Vierling, m. čtwrtnjk, m.
Viermal, čtyrykrát, čtyrykráte.
Viermalig, čtwernj.
Viermänner, Vierherren, m. plur. čtyři muž, čtyři pánj.
Vierherrenamt, Viermänneramt, n. čtyr pánů, čtyr mužů wřad, m.
Viermonatlich, čtyrměſýčný.
Vierpfündig, čtyrliwerný.
Vierruderícht, čtyrweſlý, lodj čtyřadnj, od čtyrech řadjch weſel gednéch nad druhými.
Vierſchrötig, čtyrhranatý, čtyrhranný, hranatý, ſložitý.
Vierſäulig, čtyrſlaupowý.
Vierſeitig, čtyrſtranný.
Vierſeulig, ſ. Vierſäulig.

Viersitzig, čtyrsedelnj.
Vierspännig, čtverého spřeženj, s čtyrma koňmi (spřežený)
Vierspaltig, čtverokolný.
Vierspitzig, o čtyrech koncých.
Vierstimmig, , čtverohlásný.
Vierströmig, čtyrřičný.
Viertägig, čtyrdennj, čtwrtodennj, das viertägige Fieber, čtwrtodennj zymnice, čtwrtého dne zymnice, čtwrtačka, f. viertägige Zeit, čtwrtodennj čas.
Vierte, der, čtwrtý, zum viertenmal, po čtwrtý.
Vierthalb, půl čtwrtý; vierthalb Ellen, půlčtwrta lokte.
Viertel, n. Viertheil, čtwrt, čtwrtka, f. Viertel des Monds, čtwrt měsýce, ein Maaß, čtwrtka, von einer Erbschaft, čtwrtina, des Weins, čtwrtka, an der Uhr, čtwrt, f.
Vierteljahr, n. čtwrt leta, dieß Vierteljahr, toho čtwrt leta, Viertel an der Uhr, čtwrt, f.
Vierteljährig, čtwrtletnj.
Viertelu, čtwrtit, rozčtwrtit.
Viertelsmeister, m. čtwrtnj, čtwrták, m.
Viertelstunde, f. čtwrthodiny, f.
Vierte, der vierte, čtwrtý, zum viertenmal, po čtwrtý, der vierte Theil, čtwrtina, čtwrtý djl.
Viertelpfund, n. čtwrt libry, f.
Viertelherr, f. Viertelmeister.
Viertelstunde, f. čtwrt hodiny, f.
Viertelhalb, půl čtwrtý.
Viertheilen, čtwrtiti, rozčtwrtiti, na čtwero děliti, rozděliti.
Viervierteltakt, m. čtyrčtwrtečný takt.
Vierung, f. čtwrtost, f.
Vierzackigt, čtyrklesstowý.
Vierzehn, čtrnáct, vierzehnte, čtrnáctý.
Vierzehnlöthig, čtrnáctilotowý.
Vierzehnmal, čtrnáctkrát, čtrnáctekrát.
Vierzig, čtyřidcet, allemal, jedem, po čtyřidceti.
Vierzigjährig, čtyřidcetiletý, čtřidcetletý.
Vierzigmal, čtyřidcetkrát.
Vierzigste, čtyřidcátý.
Vierzigtägig, čtyřidcetidennj.
Violbraun, fiolowý, fialowý, brunatný.
Viole, f. s. Veil, Veilchen.
Violenbeet, n. fialowá zahrada, f.
Violet, Violenbraun, Veilbraun, s. Violbraun.
Violenfärbig, fialowe barwy.
Violengarten, m. fialowá zahrada, f.
Violensaft, m. fialowá sstáwa, f.
Violine, f. Geige, hausle, f. plur.
Violonist, m. Kunstgeiger, hudec, m.
Visir, n. des Helms, hleděnj, n.
Um, okolo, wůkol, um diese Zeit, okolo toho času, um einen seyn, býti okolo někoho, um den Mittag, okolo poledne, um diese Gegend, okolo toho okolj. um diese Stunde, w tuto hodinu, um etwas reden, zur Rede setzen, schreiben, besorgt seyn, sich um etwas bekümmern, starati se o něco, o něčem mluwiti, um etwas kommen, es zu holen, pro něco přigjti, es verlieren, o něco přigjti, bringen, o něco připrawit, um den, um das ist Schade, toho gesskoda, um den ists geschehen, ge po něm wera, konec, 2) um, wegen, pro, um der Bequemlichkeit willen, pro pohodlj, um Gottes willen, pro Boha, pro Bůh, um des Friedens willen, pro pokog, um deinetwillen, pro tebe, es ist mir um dich zu thun, es ist mir um das, gest mi gen o tebe, gest mi gen o to, um desto viel mehr, lieber, proto tjm wjce, spjš, um etwas gröser, o něco wětssjz um der Freundschaft willen, pro přátelstwj, um etwas spielen, schießen, sich zanken, o něco hrát, střjlet, se wadit, um einen, etwas sorgen, o někoho, něco se starat, um Geld, um viel Gulden, ꝛc. za pěnjze, za 4 zlaty, um etwas gehen, laufen, pro něco gjti, běžeti, um etwas bitten, o, za něco prosyti, um und um, kolem okolo, wůkol, kolem a koleni.
Umackern, zworati, přeworati, rozworati, ringsherum, okolo, wůkol worati, obworati.

Umarbeiten das Feld, přeworati, ein Kleid, eine Schrift, oder ſonſt ein Werk, předělati.
Umarbeitung, f. přeworánj, n. einer Sache, předělánj, n.
Umarmen, obgjmati, obegmanti, obgjti, einander, wespolek se obgjmati.
Umarmung, f. obgjmánj, obgetj, n.
Umbiegen, zpět ohnauti, zahnauti, nahnauti, viel, zohýbati, Papier, Karte, zahnauti, založiti.
Umbeißen, okolo okausati, obkausati, obhrýzti.
Umbilden, přetwořiti.
Umbinden, obwázati, Bücher anders binden, přewázati.
Umbrechen, přelomiti, přelámati, herum, oblamowati, oblámati, wokololámati.
Umbringen, zabiti, zabjgeti, vmrtiti, ſ. Tödten, Entleiben.
Umgecken, wůkol, okolo zakryti.
Umdrehen, otočiti, umwenden, obrátiti, ſich umdrehen, otočiti se, den Hals, krk zakrautiti, den Bratſpieß, rožeň obraceti, im Kreiſe, otáčeti se, zatáčeti se, zatočiti se, točiti se wůkol, okolo, do kola.
Umdrucken, přetiſknauti, přetlačiti.
Umfahen, ſ. Umfangen.
Umfahren, wezti se, geti okolo, obgjžděti, einen Ort, Zoll vermeiden, des Weges im Fahren verfehlen, obgeti, obgjžděti.
Umfahrt, Umfahrung, f. obgetj, n. obgezd, m. obgjžděnj, n.
Umfahung, f. obgetj, obgjmánj, n.
Umfallen, vpadnauti, zwrátiti se, zwrcy se, zkáceti se, přewrcy se, wollen, padati.
Umfällen, porážeti, prorazyti, ſ. fällen.
Umfang, otočenj, obgetj, n. obhoz, okolek, m.
Umfangen, umfaſſen, obgjmati, obegmauti, obgjti, obchytiti, ſ. umarmen.
Umfangung, f. obgjmánj, obgetj, obchycenj, n.
Umfaſſen, obſáhnauti, obkljčiti, obegmauti.
Umfaſſung, f. obſaženj, obkljčenj, obgetj, n.
Umflechten, opleſti.
Umfliegen, obletati, okolo ljtati.
Umfließen, obtékati, obtecy, wůkol tecy.
Umformen, přetwořiti.
Umfrage, f. okolnj otázka, f.
Umfragen, wůkol se tázati, ptáti, poptáwati se, doptáwati se.
Umfreſſen, obgeſti.
Umführen, okolo woditi, prowáděti, bey der Naſe, za nos woditi.
Umgaffen, lelkowati.
Umgang, m. obcházka, f. obchoz, ochoz, m. obgitj, n. mit Leuten, obcowánj, obecenſtwj, n. ſpolek, m. towaryšſtwj, zacházenj, n. zacházka, f. haben mit einem, mjti s někým obecenſtwj, obcowánj, towaryšſtwj, ſpolek, ſpolky, zachážku, obcowati s někým, towaryſſyti s někým; 2) feyerlicher Umgang, Prozeßion, obchoz, průwod, jährlicher, zur Sammlung, chozenj, chůze po domjch, Umgang an Thürmen, Häuſern, pawláčka, f. weyſtupek, m. Umgang haben können, es meiden können, pauſſtěti od něčeho, zanechátwati, tak nechati.
Umgänglich, towaryšſký.
Umgeben womit, obkljčiti, otočiti, mit Mauer, zdj obehnati, ohradit, wie die Leute von allen Seiten umgeben, obſtaupiti, obkljčiti, wůkol otočiti, einem etwas, einen Mantel, odjti, přiodjti plášſtěm, der Sache, připlášſtkowati wec, dáti gi plášſtěk, zášteru.
Umgeben, part. von Leuten, obſtaupený, obkljčený, otočený, umgeben von Gefahr, obkljčený, obſtaupený nebezpečenſtwjm, mit etwas, obwaleny, otočený.
Umgehen etwas, obcházeti, okolo choditi, wůkol obgjti, vermeiden, přegjti, přecházeti, mit jemanden, mit Leuten umgehen, zacházeti, objrati ſe, obcowati, towaryſſiti, s lidmi, ſich herumdrehen, wie ein Rad, im Kreiſe wie ein Pferd, obcházeti, kolem choditi, auf, mit etwas umgehen,

hen, in den Gedanken, der Absicht nach, gjti po něčem, obmeyssleti, s tjm wůkol gjti, s tjm se obyrati, zacházeti, mit guten Gedanken, obmeyssleti dobré wěcy, umgehen, etwas zu thun haben, zacházeti, obyrati se s něčjm, mit einem, ihn halten, ihm begegnen, höflich, barmherzig, zacházeti, nakládati s někým zdwořile, milosrdně, umgehen wie die Gespenster, strassiti, es geht hier um, zde strassj, mit umgehen der Post, swracugjcý se počtau, der Kopf geht mit mir um, hlawa mně chodj kolem, gde mi, semnau kolem.

Umgekehrt, přewrácený, na ruby obrácený, na opak, das ist umgekehrt, to ge na opak, umgewendet, obrácený.

Umgerissen, zbaurany, rozbaurany.

Umgerührt, zamjchany.

Umgeschlagen um etwas, přeložený.

Umgeschmolzen, přepusstěný, přepausstěný.

Umgestossen, přewrhlý.

Umgestürzt, zwrácený, přewrhnutý, překocený.

Umgetrieben, prohánění.

Umgewandt, obrácený.

Umgewechselt, proměněný, směněný.

Umgeworfen, přewrhlý, zwrácený.

Umgiessen, mit Feuchtigkeit umgeben, poljwati, ljti okolo, 2) aufs neue, oder in eine andere Gestalt giessen, přeljwati, přeljti.

Umgiessung, f. přeljwánj, přelitj, n.

Umglänzen, obleskнauti, f. Umleuchten.

Umgraben ein Feld, reyti, přereywati, znowa okopáwati, die Bäume, okopáwati, okolo kopat.

Umgrabung, f. des Ackers, der Bäume, okopawánj, okopánj, n.

Umgränzen, ohraditi, obmezyti.

Umgürten, opásati, přepásati, okasati, den Degen, připásati meč.

Umhaben, einen Mantel, přioděnu, oděnu býti plásstěm.

Umhacken, okopáwat.

Umhang, m. zawěsydlo, obwěsydlo, zastřenj, zawěssenj, obwěssenj, n. opona, záclona, f. zastěradlo, n.

Umhängen, bedecken, zawěsyti, obwěsyti, sich, einem etwas, powěsyti, přiwěsyti.

Umhauen, podtjnati, podraubiti, podsekati, den Wald, viele Bäume, les, mnoho stromů posekati, herum, obsekati.

Umhauung, f. podtjnánj, podtětj, posekánj, n.

Umher, okolo, wůkol, kolem do kola, umher von allen Seiten, wůkol, kolem ze wssech stran, kolem okolo, dokola, f. Herum.

Umhin, f. Herum, ich kann nicht umhin, nemohu nězli.

Umher abhauen, okolo obsekati, osekati, orubati.

Umherbauen, wůkol, okolo, kolem obstawěti.

Umher bedecken, okolo, wůkol přikryti.

Umherbinden, okolo, wůkol obwázati.

Umhergehen, okolo, wůkol, kolem obcházeti, obgjti, choditi.

Umherführen, wůkol, okolo, kolem woditi.

Umherglänzen, wůkol se stkwjti.

Umherwohnen, wůkol, okolo kolem bydleti.

Umherliegen, wůkol, okolo ležeti.

Umherstehen, okolo státi.

Umherstreichen, toulati se, prorulowati.

Umhertragen, obnásseti, wůkol nosyti.

Umherwerfen, wůkol, okolo házeti, zmjtati, obmetati.

Umherschicken, wůkol, kolem poslati.

Umherschaben, wůkol, okolo obholit, ostrauhati.

Umhertreiben, prohánětj, f. Herumtreiben, umher getrieben werden, točiti se wůkol.

Umhüllen, obaliti, obwaliti, obwinauti, obestřjti, obstjrati, die Wahrheit, obstjrati, obalowati prawdu.

Umhüllung, f. obal, m. obalenj, obwinutj, obstjránj, obestřenj, n. die Hülle selbst, obálka, f. obal, m.

Umkehren, obráceti, obrátiti, přewrátiti, sich, obrátiti se, umkehren, neut. zurück gehen, obrátiti

se,

ſe, wrátiti ſe, nawrátiti ſe, zu einem, zu etwas, k někomu, k něčemu ſe obrátiti, wrátiti, nawrátiti, einen umkehren laſſen, wrátiti někoho, alles umkehren, das Oberſte zu Unterſt, na ruby přewrátiti, obrátiti, zpřewraceti, zobraceti.

Umkehrung, ſ. obrácenj, b) wráceuj ſe, nawrácenj ſe, a) Umſtürzung, přewrácenj, obrácenj na ruby.

Umkleben, oblepiti.

Umkleiden, přewljkuauti, přewljcy, přeſſatiti.

Umkleidung, ſ. přewlečenj, přewljknutj, n.

Umkommen, zahynauti, zagjti, ſegjti, pogjti, er läßt nichts umkommen, nenechá nic zagjti, in der Schlacht, durchs Schwerdt, w bogi mečem zahynauti, ſwé hrdlo ſložiti, wenn es viele waren, pohynauti, zahynauti, zhynauti, mit dem Tode, ſmrtj zahynauti.

Umkreis, m. okrſſek, okolek, m. wukolj, okolj, kolo, n. im Umkreiſe, w kole.

Umlagern, oblehnauti, obehnati.

Umlauf, m. oběh, m. obráčenj, n.

Umlaufen, ſem tam, wůkol běhati, těkati, taulati ſe, auf den Straſſen, po ulicých běhati, als ein Rad, Sterne, neut. objhati, oběhnauti, obráčeti ſe, wie der Wind, přebjhati, umlaufen, wie ein Zettel, Geld, wůkol, kolem běhati, etwas umlaufen, um etwas herum, oběhnauti.

Umlaufen, das, der Umlauf, objhánj, n. a) bey der Nacht, běhánj, těkánj.

Umlaufend, objhagjcý.

Umlaufer, m. běhan, těkač, taulač, tulák, běhač, m.

Umlegen, um etwas, obkládati, obložiti, einen Mantel, Kranz, přičiniti plášſt, wěnec, plášſtěm přiodjti, přiſtřjti, ſich ſelbſt umlegen, přiodjti, přiſtřjti ſe, ſich umlegen, wie ein Meſſer, Spitze, ohybati, přehybati, zahybati ſe, ſkládati ſe, zawjrati ſe, umlegen, niederlegen, ſkládati, ſložiti.

Umleuken, als den Wagen, obráceti zpět, ſich, oder neut. obraceti ſe, umlenken, umkehren, obrátiti ſe, huauti zpět, wrátiti ſe, im Reden, obrátiti.

Umlenkung, ſ. obrácenj zpět, obráceuj, n.

Umleuchten, oſwjtiti, obgaſiti, obleſknauti, neut. wůkol ſe ſtkwjti.

Umleuchtung, ſ. oſwjcenj, obgaſněnj, obleſknutj, n. neut. wůkol ſe ſtkwěnj, n.

Umliegen, wůkol, okolo ležeti.

Umliegend, wůkol, okolo ležjcý, okolnj, okoličný, umliegende Länder, okoluj kraginy.

Ummachen etwas, als den Degen, přičiniti kord.

Ummahlen, omalowati.

Ummauren, obezdjti, zdj obehnati, ohraditi.

Umnagen, ohreyzti, obhreyzti, ohlodati.

Umnebeln, obſtjniti, zaſtjniti, zamračiti, wůkol mrakem obkljčiti, zaſtřjti, den Kopf, das Gemüthe, zkormauriti, zkaliti.

Umnehen, umnáhen, obſſjti, obſſjwati.

Umnehmen, wzýti okolo.

Umpflügen, rings herum, obworati, anders, přeworati.

Umreiſen, durchreiſen, progeti, progjzděti, um etwas herum, vorbey reiſen, obgeti, obgjzděti, einen Umweg in der Reiſe nehmen, zagjzděti, zageti ſobě.

Umreißen, ztrhati, ztrhnauti, baurati, zbaurati, rozbaurati, bořiti, zbořiti, rozbořiti, pobořiti, das Land, krogiti, rozworati, jemanden, etwas porazyti, ztrhnauti na zem.

Umreißung, ſ. ztrhnutj, bauránj, zbauráni, n. zbořenj, rozlamánj, rozbořenj, n. eines Dings, porazenj, ztrhnutj, n.

Umreuneu, porazyti během, překočiti.

Umreuten, umreiten, über den Haufen reiten, niederreiten jemanden, přegeti koněm, porazyti koněm, um etwas herum, obgeti koněm, obgjzděti, einen Umweg reiten, zageti.

Umringen, obkljčiti, obſtaupiti, otočiti.
Umringet, obkljčený, obſtaupený, otočený.
Umreißung, f. Zeichnung, naſtjnĕnj, nawrzenj, n.
Umrühren, zamjchati, promjchati.
Umrührung, f. zamjchánj, promjchánj, n.
Umſatteln, propr. přeſedlati, směniti ſedlo, 2) metaph. ſein Vorhaben ändern, obrátiti, přeginačiti.
Umſatz, m. des Geldes, směna, f. der Waaren, odbyt, m.
Umſchaben, oſtrauhati okolo, obſtrauhati.
Umſchaffen, přetwořiti, přeſtwořiti.
Umſchaffung, f. přetwořenj, přeſtwořenj, n.
Umſchanzen, obraditi, wůkol hraditi, hradbau zpewniti, obehnati, mit Holzwerk, obraubiti.
Umſchanzung, f. ohražení, zpewnĕnj, obehnánj hradbau, mit Holzwerk, obraubenj, n.
Umſchatten, obſtjniti.
Umſchattung, f. obſtjnĕnj, n.
Umſchauen, ohljžeti, ohljdnauti, ohljdati ſe.
Umſchauung, f. ohljženj, ohljdnutj, n.
Umſchießen, ſe střeliti, ſeſtřjleti.
Umſchiffen, oplawiti.
Umſchlag, m. als von Papier, eines Buchs, Briefs, obálka, f. zur Heilung, přjloha, f. obkladek, obložek, m. obložení, n. Umſchlag am Weiberrecke, obruba, f.
Umſchlagen, umwerfen, porazyti, powrcy, ein Fuhrwerk, přewrcy, zwrátiti, ein Pflaſter, přikládati, přiložiti, přičiniti, obkládati, oblo-žiti něčjm, ein Blatt umwenden, liſt obrátiti, Leinwand, Papier, Tuch, um etwas, obložiti, obaliti, obwinauti, den Mantel, přeložit plášť, neut. umſchlagen, umfallen, zwrátiti ſe, přewrcy ſe, zkáceti ſe, z. B. ein Wagen, ein Schiff umſchlagen, ſchlimm werden, wie ein Menſch, zwrcy ſe, proměniti ſe, wyroditi ſe, nepodati ſe, ſ. aus der Art ſchlagen; wie eine Krankheit, zhorſſiti ſe. es ſchlägt mit den Kranken um, nemocný ſe horſſj, Papier, ein Kleid, založiti, zakládati.
Umſchließen, zawřjti.
Umſchleyern, obeſtřjti rauſſkau.
Umſchlingen, obkljčiti, obgjti, obegmauti, ſich um einen, obwinauti ſe okolo někoho.
Umſchloſſen, zawřený.
Umſchlungen, obkljčený, obeywutý, obwinutý.
Umſchmeißen, act. porazyti, přewrcy, přewrhnauti, zwrátiti, neut. přewrcy ſe, zkáceti ſe, zwrátiti ſe, překoriti ſe, ſie ſchmießen um, nämlich mit dem Wagen, přewrhli.
Umſchmelzen, přepauſſtěti, přepuſtiti, přeliti.
Umſchmelzung, f. přepauſſtěnj, přepuſtěnj, přelitj, n.
Umſchmieden, překowati.
Umſchmiegen ſich, přehybati, přehnauti ſe.
Umſchmieren, omazati.
Umſchneiden, okrágeti, b) ořezati, c) oſtřjhati.
Umſchränken, obmezyti, obkljčiti, umſchränkte Macht, obkljčená moc.
Umſchränkung, f. obmezenj, obkljčenj, n.
Umſchreiben, okorowati, okolkowati, obſahowati ſlowy, řečj, anders ſchreiben, přepſati.
Umſchreibung, f. okorowánj, okolkowánj ſlowy, n. zápolj, plur. okolek, oklika řeči, f. 2) Uebertrag, přepſánj, n.
Umſchrenken, ſ. Umſchränken.
Umſchrenkung, ſ. Umſchränkung.
Umſchrift, f. nápis, m.
Umſchürzen, přepáſati, opáſati.
Umſchürzung, f. přepáſánj, opáſánj, n.
Umſchütten, rozljti, přewrcy.
Umſchwärmen, okolo ſſuſeti.
Umſchweben, okolo, wůkol ſe wznáſſeti, mjhati.
Umſchweif, m. okolek, m. oklika, f. obcházenj, zápolj, n. im Reden, oklíky, okolky, okolkowánj řečj, zápolj reči, n. okorowánj, n. ohne Umſchweif, bez okolků, bez zápolj, ma-

machen, dělati okolky, oklíky, okolkowati, okorowati.

Umſchweifen, obcházeti, potlaukati ſe, taulati ſe, protulowati ſe, ſem a tam ſe laudati.

Umſchweifen, das, obcházenj, potlaukánj, taulánj, n. taulka, f. protulowánj, laudánj, n.

Umſchweifend, taulawý, ſolcher Menſch, tulák, pobuda, potlukač, ludař, m. potlaučka, m.

Umſchweifig, okolný, obchodný, umſchweifige Rede, okolná, obchodná řeč.

Umſchwemmen, okolo, wůkol tecy.

Umſehen, ſich, überall, ohljžeti ſe, ohljdati ſe, ohlédnauti ſe, nach etwas, ohljdnauti ſe, ozřjti ſe na něco, ſich immer umſehen, ohljžeti ſe, ſich nach jemanden, nach etwas, ob er, es bald komme, podjwati ſe, po někom, po něčem, ſich umſehen, am Fenſter weit, wůkol ſe podjwati, ſich nach etwas, als nach der Gelegenheit, nach einem Dienſt, nach einem Weibe, wyhljdnauti ſobě přjležitoſt, ženu.

Umſetzen, anders ſetzen, přeſaditi, přeſazowati.

Umſetzung, f. přeſazenj, n.

Um ſich freſſen, zžjrati ſe, das Uebel frißt täglich um ſich, zlé den odene ſe zmahá, rozmahá, um ſich greifen, zmahati ſe, rozmáhati ſe.

Umſonſt, vergebens, darmo, nadarmo, ſich bemühen, darmo, nadarmo, daremně ſe wynaſnažit, die Mühe iſt umſonſt, práce ge daremná, marná, was, ſo umſonſt iſt, daremný, marný, ničemný, 2) ohne Geld, darmo, zadarmo, zdarma, geben, bekommen, darmo, za darmo dáti, doſtati, umſonſt dienen, darmo, zdarma ſlaužiti, nicht umſonſt da, nicht ohne Grund, ne nadarmo.

Umſpannen, mit der Spanne umfaſſen, přepjditi, přeſtřjnauti, obſáhnauti dlanj, 2) die Pferde, přepřáhnauti.

Umſpinnen, opřjti, přepřjſti.

Umſpringen, abtreten, vſkočiti, odſkočiti, mit einem, obſkakowati, poſkakowati, ſkákati s někým.

Umſtalten, přetwořiti, w ginau způſobu přeweſti.

Umſtand, m. okoličnoſt, okoloſtogičnoſt, f. okolek, m. der vornehmſte, wichtigſte Umſtand, neypředněgſſj, neypodſtatněgſſj okoličnoſt, Umſtände, Weitläuftigkeiten, okolky, m. plur. okoličnoſti, okoloſtogičnoſti, okorowánj, ohne Umſtand, bez okolku, bez okoličnoſti, okorowánj, bez odpory, bez odporu, machen, dělati, činiti okolky, okoličnoſti, okolků vzjwati, okorowati, odpory klásti.

Umſtändlich, okoloſtogný, okoloſtogičný, rozwlačný, zewrubnj, mjſtný.

Umſtändlich, adv. okoloſtogně, okoloſtogičně, zewrub, rozwláčně, zegmena, mjſtně.

Umſtändlichkeit, f. okoloſtogičnoſt, rozwláčitoſt, rozwláčnoſt, zewrubnoſt, f.

Umſtehenden, die, okolo, wůkol kolem ſtogjcý.

Umſtellen, obſtawěti, obſtawiti, okoloſtawiti.

Umſtimmen, přehlásowati, přeſſtemowati.

Umſtoßen, umwerfen, porazyti, přewrcy, zwrátiti, ungültig machen, das Teſtament, das Geſetz, porazyti, porážeti, zmjtati, wywrátiti, wywrácetj, eines Beweiſes, Gründe, důwody porážeti, ſrážeti, wywracetj.

Umſtoßung, f. porážka, ſrážka, f. poráženj, wywrácenj, n. ſrážka odpowědi, f.

Umſtrahlen, ſ. Umleuchten.

Umſtreichen, obmazati.

Umſtricken, opleſti, oſydliti.

Umſturz, m. ſutina, f. pád, m. 2) Untergang, m. zhauba, záhuba, ſkáza, f.

Umſtürzen, umwerfen, přewrcy, zwrcy, zwrátiti, zkáceti, porazyti, ein Gefäß, ein Glas, oſudj, ſklenky přewrcy, zwrátiti, zwrcy, zkáceti, neut. umſtürzen, fallen, zwrátiti ſe, zwrcy ſe, přewrcy ſe, zkáceti ſe, překotiti ſe.

Umſtürzung, f. zwrácenj, zwrzenj, ſ. Umſturz.

Umthun, ummachen, um ſich, dáti, otočiti okolo ſebe, wzýti na ſebe, přiodjti něčim, ſich nach etwas umthun, ohljdnauti, podjwati ſe po něčem, wyhljdnauti, prohljdnauti ſobě něco.

Umtragen, obnáſſeti, wůkol okolo noſyti, ſem y tam noſyti, roznáſſeti.

Umtragung, f. obnáſſenj, wůkol okolo noſſenj, roznáſſenj, n.

Umtreiben, vexiren, prohánĕti, umdrehen, obtáčeti, kolem do kola točiti, hnáti, das Vieh, pohánĕti.

Umtreibung, f. okolo, kolem točenj, hnánj.

Umwachſen, obrůſtati, obruſti, mit etwas, obroſtlý.

Umwälzen, zmjtati, wáleti, waliti, kotáleti kolem, ſich, powalowati ſe, wáleti ſe ſem y tam.

Umwechſeln, směniti, proměniti, mit einem, ſtřjdati ſe, ſtřjdně ſe měniti, přeměniti ſe, wyſtřjdati ſe.

Umwechſelnd, směnný, proměnný.

Umwechslend, adv. směnně, proměnně.

Umwechslung, f. směněnj, proměněnj, n. směna, proměna, proměnoſt, f. Abwechslung, ſtřjdánj, ſtřjdnj měněnj, wyſtřjdánj, n.

Umweg, m. okolek, m. oklika, f. obgitj, n. obgezd, zágezd, m. obcházenj, n. Umwege, m. plur. zápolj, okolj, n. machen, uehmen, zacházeti, fahrend, obgjždĕti, zagjždĕti, mit jemanden, obcházeti.

Umwenden, obraceti, obrátiti, ſich, obrátiti ſe, im Kreiſe, točiti, obtáčeti, otočiti, otáčeti.

Umwendung, f. obrácenj, n. im Kreiſe, točenj, otočenj, obtáčenj, n.

Umwerfen, einen, přewrcy, přewrhnauti, zwrátiti, zkáceti, porazyti, wie der Wind die Bäume, porazyti, káceti, zkáceti, zwrátiti, den Wagen, das Glas, přewrcy, zwrátiti, zkácet, překlopiti, ſwrcy wuz, ſklenicy, eine Mauer, zed zbořiti.

Umwickeln, umwinden, obwinauti, obaliti, obwaliti.

Umwölken, obſtjniti, zamračiti.

Umwölkt, oblakem poſſlý, obſtjněný, zamračený.

Umwühlen, wůkol rozkutiti, rozhrabati, podregti.

Umzäunen, oplotiti, plotem ohraditi, hraditi, opleſti, obraubiti, zapažiti.

Umzäunung, f. oplocenj, plotem opletenj, obraubenj, ohraženj, n. (plaňky, f. plur.) zapaženj, n.

Umzeche, ſtřjdně.

Umzehlen, umzählen, přepočjtati, přepočjſti.

Umzehlung, Umzählung, f. přepočjtánj, přepočtěnj, n.

Umzeichnen, wůkol, kolem okolo wyznamenati.

Umzeichnung, f. kolem, okolo wyznamenánj, n.

Umziehen, umreiſen, obcházeti, procházeti, laudati ſe ſem y tam, ſemotam, potlaukati ſe, protulowati ſe, ſich wie der Himmel, zatahowati ſe, umzogen, zatažený, umgeben, obtahowati, obtáčeti, obtáhnauti, obtočiti, ſ. Ueberziehen.

Umzingeln, obkljčiti, obtočiti, obráčeti.

Umzinglung, f. obkljčenj, obtočenj, n.

Umzirkeln, okrauziti.

Un, in Zuſammenſetzung, ne.

Unabgebrochen, nevlomený, neodlomený.

Unabgenützt, nezpotřebowaný, nezwjwaný.

Unabgericht, newycwjčený, nepocwjčený, neoſtřjlený.

Unabgeſondert, neodlaučený, neoddĕlený,

Unabgetheilt, neoddĕlený.

Unabhängig, ſobě wolný, zwolný, nepodrobený, von einem, nepodrobený, nepodmáněný někomu, unabhängig machen einen, ſich, wyhoſtiti, zhoſtiti, wolného včiniti.

Unabhängig, adv. wolně, zwolně.

Unabhängigkeit, f. wolnoſt, zwolnoſt, nepodrobenoſt, f.

Unabläßig, nepřeſtáwagicý, nepopauſſtĕgicý, nevſtáwný, nevſtálý, vſtawičný, nevſtáwagicý, b) wie ein Menſch, nic nevſtupugicý, nevſtupný, ſ. Unaufhörlich.

Unabläßig, adver. nepopauſſtĕge, vſtawičně, vſtawně, bez vſtánj, nepřeſtáwage, nevſtupně.

Unablässigkeit, f. nepřestáwagičnoſt, vſtawičnoſt, nevſtupnoſt, f.
Unabſehlich, neſmjrný.
Unächt, neprawý, neřádný, nepořádný, neſprawedliwý, cyzoložný, unächter Sohn, cyzoložný, neřádný, neprawý ſyn, m. cyzoložně, n.
Unachtbar, newážný, nehrubě, málo wážný, lehkowážný, neſlowůtný, nepatrný, newzácný, chatrný.
Unachtbarkeit, f. neſlowůtnoſt, newzácnoſt, chatrnoſt, f.
Unachtſam, nepozorný, nepozorliwý, neſſetrný, newſſjmawý, nebedliwý, neopatrný.
Unachtſam, adv. nepozorně, nepozorliwě, newſſjmawě, neſſetrně, nebedliwě, neopatrně.
Unachtſamkeit, f. nepozornoſt, nepozorliwoſt, neſſetrnoſt, newſſjmawoſt, nebedliwoſt, neopatrnoſt, f.
Unadelich, nevrozený, matný.
Unadelich, adv. nevrozeně, matně.
Unähnlich, nepodobný, unähnlich ſehen, ſeyn einem, nepodobným býti, nepodobiti ſe, nepodobiti někomu, dieß ſieht ihm unähnlich, to geſt mu nepodobné, to ſe mu nepodobj.
Unähnlichkeit, f. nepodobnoſt, nepodoba, f. nepodobenſtwj, n.
Unandächtig, nepobožný, nenábožný, nezbožný.
Unangefangen laſſen, nenačaté, nezačaté, nezačaté nechati.
Unangebiſſen, nenakauſnutý.
Unangefochten, nepokauſſený, nedotýkaný, nedogjmaný, nevražený, laſſen einen, nedotýkati, nedogjmati, nevrážeti, nepokauſſeti někoho, einen Glaubensartikel, nepokauſſeti ſe o kus wjry, einen Satz, eine Ehre, neodporowati, neodpjrati, nedotýkati, laß mich unangefochten, nepokauſſeg mne.
Unangefragt, netázage, neptage, nedotázage, nedoptáwage ſe.
Unangeführt, nevwedený.
Unangekündigt, neoznámený.
Unangemeldet, neopowězený.
Unangenehm, nepřjgemný, nemilý, newděčný, nemiloſtný, nevtěſſený.
Unangenehm, adv. nepřjgemně, nemile, newděčně, nemiloſtně.
Unangerührt, nedotčený.
Unangeſagt, neopowězený.
Unangeſehen, (mit Nominat.) z. B. ſeiner Jugend, Armuth, Würde, nehledě, neohljdage ſe na mladoſt, chudobu, důſtognoſt, ne wzhledem, bez ohledu mladoſti ꝛc. bez ohledu, wzhledu na mladoſt ꝛc.
Unangeſtoſſen, nevražený, nevſtrčený.
Unangetaſt, f. Unangerührt.
Unangezeigt, neoznámený.
Unangezogene Saite, nenatažená ſtrůna, f. unangezogenes Kleid, neoblečené ſſaty, m. plur.
Unanmuthig, neljbezný, nelibý, nepřjgemný, nelahodný, nevtěſſený, ſ. Unangenehm, Unlieblich.
Unanmuthigkeit, f. neljbeznoſt, nelibоſt, nepřjgemnoſt, nelahodnoſt, nelahoda, nevtěſſenoſt, f.
Unannehmlich, ſ. Unangenehm.
Unannehmlich, adv. ſ. Unangenehm.
Unannehmlichkeit, ſ. Unanmuthigkeit.
Unanſehnlich, von Stande, newzáctný, neſlowůtný, nepatrný, nezřetedlný, newzneſſený, neznamenitý, matný, von Größe, Geſtalt, Wichtigkeit, nepatrný, chatrný.
Unanſehnlichkeit, f. newzácnoſt, neſlowůtnoſt, nepatrnoſt, newzneſſenoſt, neznamenitoſt, matnoſt, f.
Unanſtändig, neſluſſný, nepodobný, nenáležitý, nepřjhodny, newčaſný, an ſich, gegen jemanden, neochotný, newděčný, newhodný.
Unanſtändig, adv. neſluſſně, nepodobně, nenáležitě, nepřjhodně, newčaſně, newhod, einem begegnen, neochotně, newděčně, newhod někoho potkati.
Unanſtändigkeit, f. neſluſſnoſt, nepodobnoſt, nenáležitoſt, nepřjhodnoſt, newčaſnoſt, f. gegen jemanden, neochotnoſt, newděčnoſt, newhodnoſt, f.
Unanſtößig, nevrázliwý, nevrážčiwý, nedůtkliwý, nezáwadný.

Unaufhörig. adv. nevrázliwě, nevrázčiwě, nedůtkliwě, nezáwadně.
Unaufhörigkeit, f. nevrázliwoſt, nevrázčiwoſt, nedůtkliwoſt, nezáwadnoſt, f.
Unart, f. nezpůſob, nemraw, m. zlá powaha, f.
Unartig, nezpůſobný, nemrawný, nevtěſſený, neochotný, neſluſſný.
Unartig, adv. nezpůſobně, nemrawně, nevtěſſeně, neochotně, neſluſſně.
Unartigkeit, f. nezpůſobnoſt, nemrawnoſt, nevtěſſenoſt, neochotnoſt, neſluſſnoſt, f.
Unaufgeklärt, neoſwjcený, newygaſněný, neobgaſněný.
Unaufgelöſt, nezbjraný, neſezbjraný, nenazbjraný.
Unaufgelöſt, nerozwinutý, wie der Schnee, das Eis, nerozpuſſtěný, ſonſt wie ein Körper, nerozlaučený.
Unaufgewickelt, nenawinutý.
Unaufgeſchloſſen, neotewřený.
Unaufhaltbar, unaufhaltſam, nezdrželiwý, nezdržely, nevdrželiwý.
Unaufhaltbar, unaufhaltſam, adv. nezdrželiwě, nevdrželiwě.
Unaufhaltſamkeit, f. nezdrželoſt, nezdrželiwoſt, nevdrželiwoſt, f.
Unaufhörlich, nepřeſtáwage, bez přeſtánj, nepřeſtáwagicý, vſtawičný, nepřjtržný, nepřeſtálý, nevſtálý, vſtawičný, vſtawný.
Unaufhörlich, adv. nepřeſtáwage, bez přeſtánj, bez přjtrže, nevſtále, vſtawičně, vſtawně.
Unauflöslich, wie Bande, nerozwázatedlný, nerozwázečný, nerozlučitedlný, nerozpogitedlný, zawilý, wie eine Frage, Schwierigkeit, Zweifel, newyložitedlný, nerozwinutedlný, wie ein Körper, nerozlučitedlný, celiſtwý.
Unauflöslich, adv. nerozwázatedlně, nerozwázečně, nerozlučitedlně, zawile, nerozpogitedlně, nerozwinutedlně.
Unauflöslichkeit, f. der Bande, nerozwázatedlnoſt, nerozwázečnoſt, nerozpogitedlnoſt, zawiloſt, f. der Frage, newyložitedlnoſt, nerozwinutedlnoſt, f.
Unaufmerkſam, nepozorný, neſſetrný.
Unausbleiblich, giſtotný, nechybný, newywarowatedlný.
Unausbleiblich, adv. giſtotně, nepochybně, newywarowatedlně.
Unausdenklich, nedomyſlitedlný, nepomyſlitedlný, neſmyſlitedlný, nezamyſlitedlný, neſtjžitedlný, neſtjhlý, nepoſtjžitedlný.
Unausdenklich, adv. nedomyſlitedlně, nepomyſlitedlně, neſmyſlitedlně, nezamyſlitedlně, neſtjžitedlně, nepoſtjžitedlně.
Unausdrücklich, adv. neweyſlownĕ, nezegmena.
Unauseinandergeſetzt, nerozſazený, nerozpogený, nerozebraný.
Unausforſchlich, newyſkaumatedlný, newyſſetřitedlný, newyzpytatedlný, nezpytatedlný, newyſtjžitedlný, neſtjhlý.
Unausgearbeitet, newypracowaný, wie das Leder, newydělawaný.
Unausgebauet, newyſtawený, nedoſtawený.
Unausgebrütet, newyléhnutý, newyſezený.
Unausgeführt, newywedený.
Unausgegeben, newydaný.
Unausgekocht, newywařený.
Unausgelegt, newyložený.
Unausgelernt, newyučený.
Unausgelöſcht, newymazaný, neſmazaný, wie Feuer, Licht, newyhaſnutý, nevhaſnutý, nezhaſnutý, newyhaſlý.
Unausgemacht, nedodělaný, nevdělaný, neſkončowaný, nedokončený, wie eine Sache, newyřjzený, nezprawený, neſkončowaný, neſkončený, wie Nüſſe, newyndaný, newybraný.
Unausgemeſſen, newyměřený, nezměřený.
Unausgeplündert, nerozchwátaný, newydrancowaný.
Unausgeſetzt, nepřjtržný, nepřeſtálý, nevſtálý, vſtawný, vſtawičný.
Unausgeſetzt, adv. bez přjtrže, bez přeſtánj, vſtawně, nevſtále, vſtawičně.
Unausgeſöhnt, neſmjřený.
Unausgeſtrichen, newymazaný, nepřeržený.

Un-

Unauslöſchlich, neſmazatedlný, newymazatedlný, wie Feuer, Licht, nezhaſytedlný, nevhaſytedlný, wie ein Haß, neſmjřitedlná, neſmjrliwá, neſmjrná, zarputilá nenáwiſt, f.

Unauslöſchlichkeit, f. newymazatedlnoſt, neſmazatedlnoſt, f. des Haßes, neſmjřitedlnoſt, neſmjrliwoſt, neſmjrnoſt, zarputiloſt nenáwiſti, f. des Feuers, nezhaſytedlnoſt, nevhaſytedlnoſt, f.

Unausroetlich, newyplenitedlný, newykořenitedlný.

Unausſprechlich, newyſlowitedlný, newymluwitedlný, newymluwný, newyprawitedlný, unausſprechliches Wort, newyſlowitedlné ſlowo, n.

Unausſprechlich, adv. newyſlowitedlně, newymluwitedlně, newymluwně, newyprawitedlně.

Unausſprechlichkeit, f. newyſlowitedlnoſt, newymluwitedlnoſt, newymluwnoſt, newyprawitedlnoſt, f.

Unausſtehlich, neſtrpěliwý, neſtrpitedlný, neſneſytedlný.

Unausſtehlich, adv. neſtrpěliwě, neſneſytedlně, neſtrpitedlně.

Unausſtehlichkeit, f. neſtrpěliwoſt, neſneſytedlnoſt, neſtrpitedlnoſt, f.

Unbändig, neſkrocený, neokrocený, bugný, nekrotký, nepitomý, unbändig werden, zplaſſiti ſe, plaſſiti ſe, unbändiges Pferd, plachý, nepitomý, nepogemný, bugný kůň, m.

Unbändig, adv. neſkrocenĕ, neokrocenĕ, bugně, plaſſe, nekrotce, nepitomě, unbändig groß, hroznĕ, náramně, nemjrně, vkrutně weliký, hrubý.

Unbändigkeit, f. neſkrocenoſt, neokrocenoſt, bugnoſt, plachoſt, nekrotkoſt, nepitomoſt, rozpuſtiloſt, f.

Unbarmherzig, nemiloſrdný.

Unbarmherzig, adv. nemiloſrdně.

Unbarmherzigkeit, f. nemiloſrdenſtwj, n.

Unbärtig, nebradatý, bezbradatý, neſauſatý, holobrádek, bezbradý, holobradý.

Unbeantwortet, nezodpowězený.

Unbearbeitet, newzdělaný, newypitowaný.

Unbebauet, wie ein Feld, newzdělaný, wie ein Platz, nezaſtawěný, nezaſtawený.

Unbedacht, nie überlegt, nepomyſſlený, nerozmyſſlený, nepřemyſſlený, nepowážený, nerozwážený.

Unbedacht, der, ſ. Unbedachtſamkeit.

Unbedächtig, Unbedachtſam, neopatrný, neſſetrný, nerozmyſlný, neſmyſliwý, nerozmyſliwý, nepowážliwý, nerozwážliwý.

Unbedächtig, Unbedachtſam, adv. neopatrně, neſſetrně, nerozmyſlně, neſmyſliwě, bez rozmyſlu.

Unbedachtſamkeit, f. neopatrnoſt, neſſetrnoſt, f. nerozmyſl, m. nerozmyſlnoſt, neſmyſliwoſt, nepowážliwoſt, nerozwážliwoſt, f.

Unbedeckt, nepřikrytý, nepřiſtřený.

Unbedeutend, ničemný, proſtý, ſproſtý, chatrný, daremný in, bey etwas, daremný, eine unbedeutende Sache, wěc daremná, proſtá, chatrná, darečka, f.

Unbęehrt, nepoctěný, nevctěný.

Unbeeidigt, unbeeidet, nepřiſſežný, bez přiſſahy.

Unbefleckt, neposſkwrněný, bez posſkwrny, bez wady, nezprzněný, neſkálený, nevkálený, nepokálený, wie eine Jungfrau, Empfängniß, neposſkwrnený.

Unbefolgt, newykonaný.

Unbefragt, neptaný, netázaný.

Unbefriedigt, neſpokogený, nevpokogený.

Unbefugt, bezprávný, neprávný, unbefugter Weiſe, bezprávně, neprávně.

Unbegabt, neobdařený.

Unbegleitet, neprowázený, newyprowázený, nedoprowozený.

Unbegraben, nepohřbený, nepochowaný.

Unbegreiflich, nepochopitedlný, nepoſtjžitedlný, neſtjžitedlný, neobſažitedlný, neobſáhlý.

Unbegreiflichkeit, f. nepochopitedlnoſt, nepoſtjžitedlnoſt, neſtjžitedlnoſt, neobſažitedlnoſt, neobſáhloſt, f.

Unbegriffen, neobſáhlý, neobſáhnutý, nepochopený, nepoſtjhlý, nepogatý.

Unbehaart, bezwlaſý, liſý.

Unbeherrſcht, neopanowaný.

Unbehütet, neochránēný, nepřichránēný, neostřjhaný.
Unbehutſam, neopatrný, nepozorný, neſſetrný.
Unbehutſam, adv. neopatrně, nepozorně, neſſetrně.
Unbehutſamkeit, f. nepatrnoſt, nepozornoſt, neſſetrnoſt, f.
Unbekannt, neznámý, nepowědomý, newědomý, unbekannt, unberühmt ſeyn, neznámým býti, neznámiti ſe; unbekannter Weiſe, z neznámoſti, bez wědomj, ein Unbekannter, neznámý, unbekannte Sache, neznáma, neznáma wěc, f.
Unbekehrt, neobrácený.
Unbeklagt, nežalený, neožalený.
Unbekümmert, neſtaroſtliwý, bezpečliwý, ſtaroſti, péče nemagicý, bez ſtaroſti, péče, ſtároſti prázdný, ſey darum unbekümmert, nemeg o to ſtaroſt, péči, nedbeg, neſtareg ſe, nermut ſe o to, unbekümmert laſſen, na pokogi nechati, nermautiti.
Unbelebt, todt, nežigicý, nežiwobytný, nežiw gjaucý, bezduſſný, nicht lebhaft, wie ein Menſch, wie ein Ort, nežiwý, mrtwý.
Unbelehrt, nepowčený, nenawčený, neſpráweny.
Unbeleſen, nezběhlý, nepowědomý w čtenj, nečtenář, m.
Unbelohnt, neodplacený, neodměněný.
Unbemüht, nezaneprázdněný, nezaměſtknaný, laſſen einen, nezaneprázdniti, nezaměſtknati.
Unbenetzt, neſmočený.
Unbequem, nepřjhodný, nepohodlný, nezwolný, nepřjležitý, unbequeme Zeit, nepřjhodný, nepřjležitý, newhodný čas, m. was zu unbequemer Zeit geſchieht, newhodný, nepřjhodný, newčaſný, unbequem kommen, newhod přigjti.
Unbequem, adv. nepřjhodně, nepohodlně, nezwolně, nepřjležitě, unbequem kommen, nepřjhodně, newhodně, newhod, newčas přicházeti.
Unbequemlichkeit, f. nepřjhodnoſt, nepohodlnoſt, nepřjležitoſt, nezwolnoſt, f. der Zeit, newhodnoſt, nepřjhodnoſt, nepřjležitoſt čaſu, f.
Unberedet, nemluwný, newýmluwný, neřečný, 2) worüber nicht geredet wird, neřečený, nedotčený, nepowězený, etwas unberedet laſſen, něco nepodotknauti, o něčem neřečiti, nepowěděti.
Unberedſamkeit, f. nemluwnoſt, neřečnoſt, newýmluwnoſt, f.
Unbereitet, nepřichyſtaný, nepřihotowený, nepřipraweny, nehotowý.
Unberitten, wie ein Pferd, nezgezděný, ein Menſch, newyprawný, neoſtřjlený, wie die Kavallerie, pěſſj, bez koně, negizdný.
Unberufen, nepowolaný, nezawolaný, nezřjzený, 2) unbeſcholten, dobropowěſtný.
Unberühmt, neſlowůtený, newzneſſený, neoſlawný.
Unberührt, nedotknutý, nedotčený, nedotýkaný, nepodotknutý.
Unbeſäet, neoſetý, nepoſetý.
Unbeſchädigt, newražený, neporaněný, ſ. Unverletzt.
Unbeſchäftigt, nezaneprázdněný, nezaměſtknaný.
Unbeſcheiden, nemjrný.
Unbeſcheidenheit, f. nemjrnoſt, f.
Unbeſchenkt, neobdarowaný, neobdařený.
Unbeſchlagen, mit Eiſen, neokowaný, 2) in einer Sache, nehouněný, nezběhlý, nebýwalý, in Hoſtu, neſtarný.
Unbeſchmutzt, neſkálený, nepokálený, nevkálený, nevſſpiněný, nepoſſpiněný, nezaſſpiněný, ſ. Unbefleckt.
Unbeſchnitten, neobřezaný, mit der Scheere, neoſtřjhaný.
Unbeſcholten, počeſtný, dobropowěſtný, na cti nezmařený, zachowalý, nenarčený, ſſlechetný, unbeſcholtene Aufführung, počeſtné, dobropowěſtné, ſſlechetné chowánj, n.
Unbeſchoren, neoſtřjhaný, neoholený.
Unbeſchreiblich, newyprawitedlný, newymluwitedlný.
Unbeſchreiblichkeit, f. newyprawitedlnoſt, newymluwitedlnoſt, f.
Unbeſchrieben, bisher wie ein Ort, nepopſaný, newypſaný, unbeſchrieben

Papier, Seite, nepopſaný papjr, m. ſtrana, f.

Unbeſchrien, ſ. Unbeſcholten.

Unbeſchützt, neochránený, nepřichránený, neobhágený, bez ochrany.

Unbeſchwert, neobtjžený, neſtjžený, unbeſchwert laſſen einen, neobtěžowati někoho.

Unbeſeelt, bezdušſný, nežigjcý.

Unbeſehen, neſpatřený, neopatřený, neobezřený, unbeſehener Sachr, newědomky.

Unbeſonnen, neſmyſlný, bezſmyſlný, poſſetilý.

Unbeſonnen, adv. neſmyſlně, bezſmyſlně, poſſetile.

Unbeſonnenheit, f. neſmyſlnoſt, bezſmyſlnoſt, poſſetiloſt, f. neſmyſl, m.

Unbeſorgt, wie eine Sache, neoſtaraný, neobſtaraný, neopatřený, wie ein Menſch, ſorgenlos, bezpečliwý, neſtaroſtliwý, bez ſtaroſti, bez péče, ſtaroſt nemagjcý, neſtaragjcý ſe, nedbagjcý, ſeyn, neſtarati ſe, nedbati, bezpečliwým býti.

Unbeſtand, m. neſtálоſt, f.

Unbeſtändig, neſtálý, nevſtawičný, ſeyn, neſtálým, neſtálé myſli býti, neſtále ſe mjti.

Unbeſtändig, adv. neſtále, nevſtawičně.

Unbeſtändigkeit, f. neſtálоſt, nevſtawičnoſt, f.

Unbeſtellt, neobgednaný.

Unbeſtimmt, nevrčený, nevložený, nevſtanowený.

Unbeſtimmt, adv. nevrčeně, nevloženě, nevſtanoweně.

Unbeſtimmtheit, f. nevrčenoſt, nevloženoſt, nevſtanowenoſt, f.

Unbeſtraft, netreſtaný, nezkreſtaný, nepotreſtaný.

Unbeſudelt, ſ. Unbefleckt.

Unbetaſtet, nedotknutý.

Unbetreten, über etwas, nepoſtjžený, neſtjžený, nezaſtjžený.

Unbetrübt, nezarmaucený, nezkormaucený.

Unbetrüglichkeit, ſ. Untrieglichkeit.

Unbewaffnet, neozbrogený, nezbrogný, neoděný, nebranný.

Unbewahrt, neopatřený, neopatrowaný.

Unbeweglich, nepohnutedlný, nehnutedlný, nepohnutý, unbeweglicher Feſttag, neměnitedlný ſwátek, m. unbewegliches Gut, nemohowité, nemowité zbožj, n. nemohowitina, f.

Unbeweglich, adv. nepohnutedlně, nehnutedlně, nepohnutě.

Unbeweglichkeit, f. nepohnutedlnoſt, nehnutedlnoſt, nepohnutoſt, f.

Unbewegt, nepohnutý, nehnutý.

Unbewehrt, nebranný, nezbrogný, neozbrogený.

Unbeweibt, neženatý, neoženěný.

Unbeweint, neoplakaný.

Unbewieſen, nedokázaný, neprokázaný, nedoljčený.

Unbewohnt, neobydlný, nebydlitedlný, nebytedlný, nebytný.

Unbewuſt, nepowědomý, newědomý, neſwědomý, neznámý, es iſt mir unbewuſt, geſt mně nepowědomo, newědomo, nenj mně powědomo, gſem toho neſwědom, newědom.

Unbezeigt, nedoſwědčený, nedokázaný, ſwědectwjm nedoljčený.

Unbezahlt, wie Geld, nezaplacený, neſplacený, nevplacený, wie die Perſon, nezaplacený.

Unbezogen, wie ein Inſtrument, nepotažený, wie ein Haus, prázdný.

Unbiegſam, neohebný, neohýbný, neochebný, nehebký.

Unbiegſamkeit, f. neohebnoſt, neohybnoſt, nehebkoſt, f.

Unbild, f. křiwda, f. bezpráwj, n.

Unbillig, neſprawedliwý, neſprawedlný, nepráwný, bezpráwný, nenáležitý, neſtuſſný, unbilliger Weiſe, bezpráwně, nepráwně, neſprawedliwě, neſprawedlně, neſtuſſně, nenáležitě, nepráwě.

Unbillig, adv. neſprawedliwě, neſprawedlně, nepráwě, nepráwně, bezpráwně, neſtuſſně.

Unbilligkeit, f. neſprawedlnoſt, neſprawedliwoſt, f. bezpráwj, n. nepráwoſt, nenáležitoſt, neſtuſſnoſt, f.

Unbrauchbar, nevžitečný, bezpotřebný, neplatný.

Unbrauchbarkeit, f. nevžitečnoſt, bezpotřebnoſt, neplatnoſt, f.

Unbußfertig, nekagicý, nekagicný.
Unbußfertigkeit, f. nekagicnoſt, f. nekánj, n.
Unkatholiſch, nekatolický.
Unchriſt, m. nekřeſtan, m.
Unchriſtlich, nekřeſtaňſký.
Unkörperlich, netělný, netělesný, (nehmotný.)
Und, a, und auch, y, též, z. B. ich und auch mein Bruder, gá y, též můg bratr.
Undank, m. newděčnoſt, newděčná myſl, paměť, f. wenn einer nie dankt, nepoděkowánj, n.
Undankbar, newděčný.
Undankbar, adv. newděčně.
Undankbarkeit, f. newděčnoſt, f. newděčenſtwj, n.
Undaulich, nezažitedlný, nezažiwný.
Undenklich, nad paměť lidſkau, nepaměrný, vor undenklichen Zeiten, od nepaměrného času.
Undeutlich, nepatrný, nezřetedlný, nezřegmý, negaſný.
Undeutlich, adv. nepatrně, nezřetedlně, nezřegmě, negaſně.
Undeutlichkeit, f. nepatrnoſt, nezřetedlnoſt, nezřegmoſt, negaſnoſt, f.
Undienlich, nepotřebný, neplatný, wie der Wein, nezdrawý.
Undienſthaft, undienſtfertig, neſlužebný, k ſlužbě newolný, nepowolný.
Undienſthaftigkeit, Undienſtfertigkeit, f. neſlužebnoſt, k ſlužbě nepowolnoſt, newolnoſt, f.
Undurchdringlich, nepronikawý, nepronikatedlný, nepronikly.
Undurchdringlich, adv. nepronikawě, nepronikatedlně, nepronikle.
Undurchdringlichkeit, f. nepronikawoſt, nepronikatedlnoſt, nepronikloſt, f.
Undurchgraben, neprokopaný.
Undurchſichtig, neprohledacý, neprohledawý, neprůhledčiwý.
Undurchſichtigkeit, f. neprohledawoſt, neprůhledčiwoſt, f.
Undurchſucht, neprohledaný, neohledaný.
Uneben, ungleich, nerowný, nepřjmý, nicht uneben, bequem, nenablázny, nezlý, nenepodobný.

Unedel, au Herkommen, nevrozený, neſſlechtický, neſſlechta, im Gemüthe, Verfahren, neſſlechetný, neſſlechtický, neſpanilý, neſtatečný.
Unedel, adv. neſſlechetně, neſſlechtický, neſpanile, neſtatečně.
Unehelich, neřádný, krom manželſtwj narozený, zplozený, z lewého boku, ein uneheliches Kind, pankhart, ſ. Hurenkind; unverheurathet, ſwobodný, panic, bez ženy, ſolches Leben, bezženſtwj, n. neženatoſt, f.
Unehre, f. nečeſt, nepočeſtnoſt, f.
Unehrbar, nectný, nepočeſtný, bezectný.
Unehrbar, adv. nectně, nepočeſtně, bezectně.
Unehrbarkeit, f. nectnoſt, nepočeſtnoſt, bezectnoſt, f.
Unehrbietig, nevctiwý.
Unehrlich, nepoctiwý, nectný, bezectný.
Unehrlichkeit, f. nepoctiwoſt, bezectnoſt, f. ſ. Unehre.
Uneigennützig, nechtiwý, nežádoſtiwý wlaſtnjho zyſku.
Uneigentlich, newlaſtnj.
Uneigentlich, adv. newlaſtně.
Uneingehüllt, nezaobalený, nezahalený.
Uneingeſchrieben, nezapſaný.
Uneingeſpannt, nezapřáhnutý, nezapřažený.
Uneinig, uneins, neſworný, neſgednocený, negednoſworný, rozdwogený, roztržitý, ſeyn, leben, neſwornym, negednoſwornym, rozdwogenym, roztržitým býti, různiti ſe, dwogiti ſe, ſſkorpiti ſe, neſgednáwati ſe, neſrownáwati ſe, neſnadniti ſe, rozdwogiti ſe, na ſſtjru býti, ſie ſind uneins geworden, pohodli ſe, zneſnadnili ſe, rozdwogili ſe.
Uneinigkeit, f. neſwornoſt, roztržitoſt, negednota, negednoſwornoſt, f. neſgednocenj, n. dwogitoſt, dwogice, f. rozdwogenj, n. různice, f.
Uneins, ſ Uneinig.
Unempfindbar, unempfindlich, nicht zu empfinden, das man nie empfindet,

ne-

necýtitedlný, nečitedlný, necýtedlný, der ſelbſt keine Empfindung hat, gleichgültig, nečitedlný, necýtliwý, bez čichu, bez cytu.

Unempfindlichkeit, f. necýtitedlnoſt, nečitedlnoſt, necýtliwoſt, necytedlnoſt, f.

Unempfindſam, ſ. Unempfindbar.

Unendlich, neſkončený, neſkonalý, nekonečný, neſmjrný, unendliche Zeit, Arbeit, neſkončený čaſ, neſkončená práce, neſmjrná práce, in das unendliche, bez konce.

Unendlich, adv. neſkončeně, neſkonale, nekonečně, unendlich verſchieden, beſſer, neſmjrně rozdjlný, lepſſj, nach etwas trachten, po něčem dychtiti.

Unendlichkeit, f. neſkončenoſt, neſkonaloſt, nekonečnoſt, b) neſmjrnoſt, f.

Unentbehrlich, newyhnutedlně potřebný, newyhnutedlný, muſytedlný.

Unentbehrlich, adv. newyhnutedlně, potřebně, muſytedlně.

Unentbehrlichkeit, f. newyhnutedlná potřeba, newyhnutedlnoſt, muſytedlnoſt, f.

Unentgeltlich, zdarma, bezemzdy, bez peněz, bezplatu.

Unentſchieden, nerozſaužený, nerozhodnutý.

Unentſchloſſen, nerozmyſlený, na rozpacých.

Unentſchloſſenheit, f. nerozmyſlenoſt, neochotnoſt, f.

Unentſiegelt, nerozpečetěný, neobpečetěný.

Unerachtet, ſ. Ungeachtet.

Unerbittlich, nevproſytedlný, newyproſytedlný.

Unerbittlichkeit, f. nevproſytedlnoſt, newyproſytedlnoſt, f.

Unerfahren, der etwas nicht erfahren hat, nezkuſſený, nezkuſylý, nezběhlý, nepowědomý ſwěta, nebýwalý, in etwas, nezkuſſeny, nepowědomý, nezběhlý, nevměly w někem, Unerfahren, was man nicht erfahren hat, nezwěděný.

Unerfahrenheit, f. nezkuſſenoſt, nezkuſyloſt, nezběhloſt, nevměloſt, nepowědomoſt, f.

Unerforderlich, nepotřebný, bezpotřebný, nepřiležjcý, nenáležjcý.

Unerforſchlich, newyſkaumatedlný, nevyzpytatedlný, nezpytatedlný.

Unerfreuet, neobweſelený, neobradowaný, nepotěſſený.

Unerfreulich, nepotěſſitedlný.

Unerfüllt, wie der Leib, Magen, nenaplněný, unerfüllt, nicht zu erfüllen, nenaplnitedlný, wie Wunſch, Hoffnung, Bitte, nenaplněný, neſplněný.

Unerfunden, nenalezený, newynalezený.

Unergründlich, tief, bezedný, unergründliche Tiefe, bezedná hlubina, ſ. unergründlich, unerforſchlich, newyſtjžitedlný, neſtjžitedlný, ſ. Unerforſchlich.

Unergründlichkeit, f. newyſtjžitedlnoſt, neſtjžitedlnoſt, f. Abgrund, bezednoſt, f.

Unerheblich, neznamenitý, nepatrný, nedůležitý, zu etwas, nedůležitý.

Unerheblichkeit, f. neznamenitoſt, nepatrnoſt, nedůležitoſt, f.

Unerhört, neſlýchaný, wie eine Bitte, newyſlyſſený, laſſen, bleiben, newyſlyſſeti, zůſtati newyſlyſſeným.

Unerinnert, wie ein Menſch, nepřipomenutý.

Unerkannt, nepoznaný, nepoznalý, neſeznaný.

Unerkenntlich, nicht zu erkennen, nepoznanliwý, neznalý, nepoznalý, ſ. Unkenntlich; undankbar, nevznalý, ſ. Undankbar.

Unerkenntlichkeit, Undankbarkeit, f. nevznaloſt, f. nevznánj, n.

Unerklecklich, nedoſtačitedlný, nepoſtačitedlný.

Unerkünſtelt, ſ. Ungekünſtelt.

Unerlaubt, nedowolený.

Unerlebt, nedočkaný.

Unerleidlich, neſtrpěliwý.

Unermeßlich, neſmjrný.

Unermeßlichkeit, f. neſmjrnoſt, f.

Unermüdet, nevſtálý, nevnawený.

Unermuntert, newzbuzený, neprobuzený.

Unerobert, newybogowaný, nedobytý.

Unerőffnet, neotewřený.

Unerörtert, ſ. Unentſchieden; unerklärt, nedoložený, newygádřený, laſſen, nedoložiti, newygádřiti.

Unerſättlich, neſytý, nenaſycený, unerſättliche Wolluſt, nenaſycená rozkoš, ſ. ſolcher Menſch, neſyt, wlčí ſtřewo, m.

Unerſättlichkeit, ſ. neſytoſt, nenaſycenoſt, ſ. nenaſycenj, n.

Unerſchaffen, neſtwořený.

Unerſchöpflich, newywážitedlný, newyprázdnitedlný.

Unerſchöpflichkeit, ſ. newywážitedlnoſt, newyprázdnitedlnoſt, ſ.

Unerſchrocken, nelekawý, nepřilekawý, neſtraſſliwý, nebázliwý.

Unerſchrocken, adv. nelekawě, nepřilekawě, neſtraſſliwě, nebázliwě, bez ſtrachu.

Unerſchrockenheit, ſ. nelekawoſt, nepřilekawoſt, neſtraſſliwoſt, nebázliwoſt, ſ.

Unerſchwinglich, neſmjrný, neſtjhlý.

Unerſchwinglichkeit, ſ. neſmjrnoſt, neſtjhloſt, ſ.

Unerſetzlich, nenabytý, nenabytný, nenabytedlný, nedoſaditedlný, nenaprawitedlný, nezaprawitedlný, nenahraditedlný, unerſetzlicher Schade, nenabytá, nenabytná, nenahraditedlná ſſkoda, ſ.

Unerſetzlichkeit, ſ. nenabytoſt, nenabytnoſt, nenabytedlnoſt, nedoſaditedlnoſt, nezaprawitedlnoſt, nenahraditedlnoſt, ſ.

Unerſinnlich, neſmyſltedlný, nezamyſltedlný, newymyſltedlný.

Unerſteiglich, neſchodný, neſcestný, bezcestný, nepřiſtupný, nepřiſchodný.

Unerſteiglichkeit, ſ. neſchodnoſt, neſcestnoſt, bezcestnoſt, nepřiſtupnoſt, ſ.

Unerträglich, neſnesytedlný, neſtrpěliwý.

Unerträglichkeit, ſ. neſnesytedlnoſt, neſtrpěliwoſt, ſ.

Unerwachſen, nedroſtlý, neodroſtlý, nezroſtlý, nedoſpělý.

Unerwachſenheit, ſ. nedroſtloſt, neodroſtloſt, nezroſtloſt, nedoſpěloſt, ſ.

Unerwartet, nenadálý.

Unerwartet, adv. nenadále, z nenadánj.

Unerwecklich, newzbuditedlný, neprobuditedlný.

Unerweislich, nedůwodný, nedokázatedlný.

Unerweislichkeit, ſ. nedůwodnoſt, nedokázatedlnoſt, ſ.

Unerwiedert, unbeantwortet, neopačený, unvergolten, nenahražený, newynahražený.

Unerwieſen, nedokázaný, neprokázaný.

Unerzogen, nedochowaný, newychowaný.

Unerzogenheit, ſ. nedochowánj, newychowánj, n.

Unfähig, neſchopný, nedoſtatečný, nezpůſobný, deſſen iſt er unfähig, k to neni ſchopný.

Unfähigkeit, ſ. neſchopnoſt, nedoſtatečnoſt, nezpůſobnoſt, ſ.

Unfall, m. nehoda, ſ. pád, m. wěc odporná, ſ. zu Unfälle kommen, pád wzýti.

Unfehlbar, vollkommen gewiß, nepochybný, nechybný, 2) unbetrieglich, der nicht fehlen kann, neomylný, nemylný, neklamawý.

Unfehlbar, adv. neomylně, b) nepochybně, bez pochyby.

Unfehlbarkeit, ſ. neomylnoſt, neklamawoſt, ſ. b) nepochybnoſt, ſ. ſ. Untrieglichkeit.

Unflat, m. neřád, m. nečiſtota, neſſwara, ſ. geſammelter Unflat, w hromadu zběhlá nečiſtota, ſ. neřád, náloš, ſtok nečiſtoty, neřádu, m. ein rechter Unflat, (wie ein Menſch,) oſtuda, ſ. neřád, m.

Unflåter, m. neřádnjk, ſwiňák, m.

Unflåterey, ſ. leibliche, neřádnoſt, nečiſtotnoſt, neſſwarnoſt, ſ. ſwinſtwo, n. ſittliche, oplzloſt, mrzkoſt, nečiſtota, neřádnoſt, ſ. treiben, nečiſtotu páchati.

Unflåtig, dem Leibe nach, neřádný, nečiſtotný, nečiſtý, neſſwarný, moral. oplzlý, mrzký, neřádný, nečiſtý, nečiſtotný.

Unflåtig, adv. neřádně, nečiſtotně, nečiſtě, neſſwarně, b) oplzle, mrzce.

Unflåtigkeit, ſ. Unflat.

Unfleiß, m. nepilnoſt, nebedliwoſt, ſ.

Unfleißig, nepilný, nebedliwý.

Un-

Unfleißig, adv. nepilně, nebedliwě.
Unförmlich, wie ein Klump, neſtwůrný, ſchlecht, ungeſtalt, neſtwůrný, networný, netwářný, nezpůſobný, nezpůſobilý, neſličný, nepodobný, unförmlich wie ein Gebäude, Teſtament, Schrift, neřádný, nepořádný, nenáležitý, nezpůſobný, nepodobný.
Unförmlichkeit, f. neſtwůrnoſt, neſtwůra, networnoſt, netwářnoſt, nezpůſobnoſt, nepodoba, neſlična, f.
Unfreundlich, nepřjwětiwý, neochotný, neljbezný, newhodný, newrlý, neweſelý, unfreundlicher Anblick, neweſelé pohlednj, n.
Unfreundlich, adv. nepřjwětiwě, neochotně, neljbezně, newhodně, newrle, neweſele.
Unfreundlichkeit, f. nepřjwětiwoſt, neochotnoſt, neljbeznoſt, newhodnoſt, newrloſt, neweſeloſt, f.
Unfreygebig, neſſtědrý.
Unfreygebig, adv. neſſtědře.
Unfreygebigkeit, f. neſſtědroſt, neſſtědrota, f.
Unfriede, m. nepokog, m.
Unfriedlich, nepokogný, ſ. Zänkiſch.
Unfriedſam, nepokogný, ſwárliwý.
Unfruchtbar, neplodný, nerodný, nevrodný, neplodiſtwý, unfruchtbares Weib, neplodná žena, f. wie ein Baum, Acker, eine Staude, galowý, nevrodný, unfruchtbares Jahr, nevrodný rok, m.
Unfruchtbarkeit, f. neplodnoſt, nevrodnoſt, neuroda, f. in der Menſchheit, neplodnoſt, f. bezdětſtwj, n. des Jahrs, nevroda, f. Unfruchtbarkeit der Bäume, Felder, neplodnoſt, nevrodnoſt ſſtěpů, polj, f.
Unfug, m. Muthwillen, nezbednoſt, zwmyſlnoſt, rozpuſtiloſt, bugnoſt, ſwéwolnoſt, f. Unfug, Unruhe, newole, f. rozbrog, m.
Unfüglich, newhodný, nepohodlný, nezpůſobný, nepřjſluſſný.
Unfüglich, adv. newhodně, nepohodlně, newhod, nezpůſobně, nepřjſluſſně.
Unfüglichkeit, f. newhodnoſt, nepohodlnoſt, nezpůſobnoſt, nepřjſluſſnoſt, f.
Unfurchtſam, nebázliwý, neſtraſſliwý, nebogácný.
Unfürſichtig, beſſ. unvorſichtig, neprozřetedlný, neopatrný, nerozſſafný.
Unfürſichtigkeit, beſſ. Unvorſichtigkeit, f. neprozřetedlnoſt, neopatrnoſt, nerozſſafnoſt, f.
Ungangbar, wie ein Ort, neſchodný, wie die Münze, nebězný, obecně neberný, ungangbare Münze, neberné čiſlo, n. ungeſchickt wie ein Menſch, eine Sache, nečilý, neſſauſſný, unwegſam, neſchodný.
Ungangbarkeit, f. des Orts, neſchodnoſt, f. der Münze, nebernoſt, neběznoſt, f.
Ungeachtet, unachtbar, newſſjmaný, málowážný, neſlowutný, newzácný, a) ungeachtet, ohnerachtet, neohljdage ſe, bez ohledu, ungeachtet der Menge, der Bitte, des Befehls, Geſetzes, neohljdage ſe, nehledě, bez ohledu na množſtwj, na prosbu, na rozkaz, na zákon, ungeacht er ſich weigerte, gab er es ihm doch, ač, ačkoli, ačkoliwěk ſe zdrahal, předce mu to dal.
Ungeackert, nezworaný.
Ungeadelt, neozemaněný, nevſſlechtěný.
Ungeahndet, nemſtěný, bez pomſty zanechaný, nepomſtěný, neſkáraný, nekáraný, etwas ungeahndet ſeyn laſſen, něco bez pomſty nechati, ponechati.
Ungebahnt, nevtřený, netřený, nevtřelý, neprokleſtěný, nevbitý.
Ungebehrdig, neſtworný, potworný, netwářný, ſich ungebehrdig ſtellen, twořiti ſe, potwořiti ſe.
Ungebeſſert, nepolepſſený, nezlepſſený, neoprawený.
Ungebeten, nepožádaný, neproſſený, nezwaný, ungebetener Gaſt, nezwaný hoſt, m.
Ungebildet, newzdělaný, b) neobrazený.
Ungebleicht, nezbjlený.
Ungebohren, nenarozený, nezrozený.
Ungebräuchlich, neobyčegný.

Ungebräuchlich, adv. neobyčegně.
Ungebräuchlichkeit, f. neobyčegnoſt, f.
Ungebraucht, nezwzjwaný, neſpotřebowaný.
Ungebrochen, nezlomený, nezlámaný, wie ein Geſetz, Verſprechen, nezrussený, wie die Zunge, neoblomený, ungebrochener Stolz, Eigenſinn, nezlomitedlná, nezlomená pýcha, ſwéwolnoſt.
Ungebühr, f. Unbilligkeit, neſluſſnoſt, nepřiſluſſnoſt, nenáležitoſt, f. Ungebühr, Uebelſtand, nehodnoſt, f.
Ungebührlich, neſluſſný, nepřiſluſſný, nenáležitý, nehodný.
Ungebührlich, adv. neſluſſně, nepřiſluſſně, nenáležitě, nehodně.
Ungebunden, newázaný, neſwázaný, wolný, ungebundene Rede, řeč newázaná, f.
Ungebundenheit, f. newázánoſt, wolnoſt, f.
Ungedeckt, blos, nepřikrytý, nepokrytý, nepřiſtřený, nepoſtřený, ohne Sicherheit, neochránění, nepřichráněný, nezaſtřený.
Ungedeu, die, neduh, m. neduživoſt, f.
Ungedeulich, neſwědčicý, k duhu negdaucý, dieß iſt ihm ungedeulich, to mu negde k duhu, neſwědčí, wie ein Thier, hubený, churawý.
Ungedeulichkeit, f. neduživoſt, f. neſwědčenj, n.
Ungediegen, necelý, nevplný, in Bergwerken, neſamočiſtý.
Ungedruckt, netiſſtěný, netlačený.
Ungedrungen, nepuzený, nepřipuzený, nedohnaný, nepřinutkaný, nepřimuſený.
Ungeduld, od. Ungedult, f. netrpěliwoſt, netrpnoſt, neſnesytedlnoſt, f.
Ungeduldig, ungedultig, netrpěliwý, netrpný, neſnesytedlný.
Ungeduldig, ungedultig, adv. netrpěliwě, netrpně, neſnesytedlně.
Ungeehrt, nectěný, nepoctěný, nevcteny, bezectný.
Ungeendet, ungeendiget, unvollendet, neſkončený, nedokončený, nedokonalý, neſkonalý, neſkoncowaný.
Ungefähr, nenadále, mane, znenadánj, z náhody, náhodau, náhle, wuhále, ungefähr hundert, ungefähr mit dieſen Worten, ſkáro, bez mála, aſy, téměř ſto, s témito ſlowy, was ungefähr geſchicht, kömmt, nenadálý, náhodný.
Ungefallen, m. nelibоſt, neljbeznoſt, omrzeloſt, f. ſ. Mißfallen.
Ungefällig, nelibý, neljbezný.
Ungefälſcht, nezcyzoložený, neporuſſený.
Ungefärbt, nebarwený, nezbarwený.
Ungefaßt, nepřichyſtaný, nepřipraweny, nepřihotowený, wie Edelſteine, neobſazený, neobſažený.
Ungefeilt, nepilowaný, nevpilowaný, nezpilowaný.
Ungefiedert, neopeřený, nepopeřený, wie ein Thier, bezperný.
Ungefodert, nežádaný, nepožádaný.
Ungeformt, neſtwárný, networný, nezpůſobný.
Ungefragt, neptaný, netázaný, nepotázaný, neotázaný.
Ungefüttert, nekrmený.
Ungegeſſen, wie ein Menſch, neobědowaný, bez obědu, bez gjdla, ohne Abendmahl, newečeřený, ungeſſen wie eine Speiſe, negedený, nenačatý.
Ungegründet, nedůwodný.
Ungegrüßt, nepozdrawený.
Ungegürtet, neopásaný.
Ungehalten, newrlý, rozhorlený, zdurděný, rozprchlený, rozhněwaný, ungehalten ſeyn, newrlým býti, wrčeti, zpauzeti ſe, durditi ſe, hněwati ſe, machen, popauzeti, zdraſtiti, zdrážditi, werden, zdurditi ſe, popuditi ſe, rozprchliti ſe, rozhněwati ſe.
Ungeheißen, nekázaný, nerozkázaný, bez poručenj, bez rozkazu, bez welenj.
Ungeheuer, adj. hrozný, hrubý, vkrutný, vkrutně, ſtraſſně welký, ſtraſſný.
Ungeheuer, adv. hrozně, hrubě, vkrutně, ſtraſſně.
Ungeheuer, n. potwornoſt, potwora, zpotwořiloſt, neſtwůra, f. von einem Menſchen, hroznoſt, hruboſt, f.

Ungehindert, bez překážky, záwady, nepřekažený.
Ungehobelt, neohlazený, (neohlowaný,) wie ein Mensch, newyopálený, newypitwaný, newybitý, newycepowaný, (newyhoblowaný,) nezwedený, ungehobelte Rede, hrubá, drsnatá, nehladká řeč, f.
Ungehöhnt, neposmjwaný, newysmjwaný, neporauhaný.
Ungehofft, nedaufaný, nenadálý.
Ungehörig, neslussný, nenáležitý, ungehöriger Weise, nenáležitě, neslussně.
Ungehorsam, neposlussný.
Ungehorsam, m. Neposlussenstwj, n. neposlussnost, f.
Ungehört, neslýchaný, neslyssený, newyslyssený.
Ungehudelt, neteyraný, nepokausseny, nesskádlený, Ungehudelt lassen, nepokausseti, neteyrati, laß mich ungehudelt, neteyreg mne, nepokausseg mne, netrud mne, nech mne na pokogi.
Ungekämmt, nečesaný, nesčesaný, nezčesaný, nepočjssaný.
Ungekocht, nedowařený, syrowý, newařený, newařený, nezwařený.
Ungekränkt, nesaužený, nermaucený, netrápeny, netegraný.
Ungekünstelt, neljčený, nezljčený.
Ungeladen, nezwaný, nepozwaný.
Ungeläutert, newyčisstěný, newycýděný, nepřebjraný.
Ungeld, n. poplat, poplatek, m. das Haus, poplatnj dům, m.
Ungelegen, wie ein Ort, nepřjležitý, nepohodlný, nepřjhodný, wie die Zeit, nepřjhodný, nepohodlný, nepřjležitý, newhodný čas, m. zu ungelegener Zeit kommen, přigjti w nepřjležitý, w nepřjhodný, newhodný, nepohodlný čas, newhod, ungelegen, mißfällig, nepřjležitý, seyn jemanden, nepřjležitým býti někomu, es ist mir itzt ungelegen, gest mi teď nepřjležito.
Ungelegen, adv. nepřjležitě, nepřjhodně, nepohodlně, newhodně, newhod, ungelegen kommen, nepřjležitě, newhod přicházeti.
Ungelegenheit, f. nepřjležitost, f. nepohodlj, n. nesnáz, f. Ungelegenheit, Verdruß machen, zuziehen, haben, činiti, dělati, způsobiti, mjti nepřjležitost, nesnáz, nepohodlj, Ungelegenheit des Orts, der Zeit, nepřjležitost, nepřjhodnost, nepohodlnost mjsta, času, f.
Ungelehrig, nevčeliwý, nevčenliwý, newtipný, negemilý, tupý, nebystrý, solcher Mensch, newtipa, m.
Ungelehrigkeit, f. nevčeliwost, nevčenliwost, newtipnost, negemnost, tupost, nebystrost, f.
Ungelehrt, Ungelehrter, als Vorwurf, nedovk, nevčenec, nedovčený, nevčený, nevměly, nevměle, prosták, im Gegensatze des Gelehrten, ohne Vorwurf, nevčený.
Ungelenk, nehebký, neohebný, neochebný, neohbitý.
Ungelenksamkeit, f. nehebkost, neohebnost, neochebnost, neohbitost, f.
Ungeleſ, nečtený.
Ungelöscht, nezhassený, nevhassený, ungelöschter Kalk, nehassene wápno, n.
Ungemach, n. nehoda, neřest, f. nepohodlj, n. nesnáz, f. des Wetters, nechwjle, nehoda, slota, f. viel Ungemach leiden, nehody, neřesti mnoho snásseti.
Ungemächlich, nepohodlný, nepřjležitý.
Ungemächlich, adv. nepohodlně, nepřjležitě.
Ungemächlichkeit, f. nepohodlnost, f. nepohodlj, n. nepřjležitost, f. s. Ungemach.
Ungemäß, nepodobný, nerowný, unanständig, neslussný.
Ungemein, selten, nedbecný, besonders, obzwlásstnj, zwlásstnj, neobyčegný, groß, náramný, wkrutný, hrozný.
Ungemein, adv. obzwlásstně, zwlásstně, hrozně, wkrutně, přewelmi, náramně, einen lieben, milowati někoho.
Ungemeldet, neohlássený.
Ungemenget, s. Ungemischt.
Ungemerkt, neznamenaný, nepozorowaný, nespozorowaný.
Ungemessen, nesmjrný, wie Feld

Land, nezměřený, neměřený, newyměřený.
Ungemiſcht, nesmjchaný, nemjchaný.
Ungemünzt, drſnatý, hrubý, ein ſolches Stück Silber, ſpausta stříbra, f.
Ungenannt, negmenomaný, nepogmenowaný, Buch eines Ungenannten, kniha negmenowaného, newědného.
Ungeneigt, nenáchylný, nepřjchylný, nenáklonný, nenaklonění.
Ungeneigtheit, f. nenáchylnoſt, nepřjchylnoſt, nenáklonnoſt, nenaklonění-noſt, f.
Ungenoßen, nevžilý, nevžitý, nepožitý.
Ungenöthiget, nenucený, nedonucený, nepřinucený, nedonutkaný.
Ungenügſam, neſpokogitedlný, nenaſytitedlný, neſtředmý.
Ungenügſamkeit, f. neſpokogitedlnoſt, nenaſytitedlnoſt, neſtředmoſt, f.
Ungenützt, nevžjwaný, nepotřebowaný.
Ungeordnet, neřádaný, neſpořádaný.
Ungepflaſtert, nedlážený, nepodlážený.
Ungeplündert, nezdrancowaný, newybraný.
Ungeprägt, newyražený, ſ. Ungemünzt.
Ungepredigt, nekázaný.
Ungeprieſen, newelebený.
Ungeputzt, nekrásſlený, neokrásſlený, newykrásſlený, neozdobený, newyſtrogený.
Ungerächt, nemſtěný, nepomſtěný.
Ungerade, nerowný, lichý, lich, nepřjmý, ungerade Zahl, lichý počet, lich, m gerade oder ungerade, ſuda neb lich, lich neb ſuda, ſpielen, lich ſuda hráti, ungerade, übel gewachſen, nerowný, nicht ungerade ſeyn laſſen etwas, ne tak nechati.
Ungerathen, nepodařilý, nezdařilý, nezdárný, nezwedený, nepowedený.
Ungerechnet, nepočtený, nepočjtaný.
Ungerecht, neſprawedliwý, bezſprawedliwý, neſprawedlný, bezpráwný.
Ungerecht, adv. ungerechter Weiſe, neſprawedliwě, neſprawedlně, bezſprawedliwě, bezpráwně, bezpráwě, neſprawedliwým způſobem.
Ungerechtigkeit, f. neſprawedlnoſt, neſprawedliwoſt, f, bezpráwj, n.
Ungeredet, neřečený, neprawený.
Ungereimt, neſrownalý, nemotorný, nepodobný.
Ungereimt, adv. neſrownale, nemotorně, nepodobně.
Ungereimtheit, f. neſrownaloſt, nemotornoſt, nepodobnoſt, f.
Ungern, nerad, bezděky, bezděčně, nechtě, z nechtěnj.
Ungerochen, ungerächt, nemſtěný, nepomſtěný, bez pomſty, etwas ungerochen laſſen, něco bez pomſty nechati.
Ungerührt, nehnutý, bleiben laſſen, nehnauti ſebau, ſe, nehnauti něčjm.
Ungerupft, neſſklubaný.
Ungerüſtet, nepřiſtrogený, nepřichyſtaný, nicht in der Rüſtung, neozbrogený, ntzbrogný, neoděný.
Ungeſalzen, neſlaný, neſolený, neoſolený.
Ungeſäuert, nekwaſſený, nenakwaſſený, nezakwaſſený, nezakyſalý, ungeſäuert Brod bey den Juden, nekwaſſený, nenakwaſſený, přesný, bez kwaſu chléb.
Ungeſäumt, nemeſſkage, bez meſſkánj, bez prodlenj.
Ungeſchaffen, unerſchaffen, neſtwořený, 2) ungeſtalt, neſtwůrný, neſtworný, potworný.
Ungeſcheben, neſtalý, nedalý.
Ungeſcheut, ohne Furcht, neſſtjtliwý, neoſtýchaný, nebázliwý, nebogáčený, ohne Achtung, necudný, neſtydliwý, neſtaudný, bezſtaudný.
Ungeſchicklichkeit, f. nezpůſobnoſt, nezpůſobiloſt, neſchopnoſt, nemotornoſt, hlaupoſt, zpozdiloſt, f.
Ungeſchickt, nezpůſobný, nezpůſobilý, neſchopný, zpozdilý, hlaupý, nemotorný, er iſt zum Lernen ungeſchickt, k včenj geſt nezpůſobný, wie eine Arbeit, Sache, Wort, nezpůſobný, nemotorný, hlaupý, nelepý.

Ungeschickt, adv. nezpůsobně, nezpůsobile, neschopně, zpozdile, hlaupě, nemotorně.

Ungeschlacht, nemotorný, neohrabaný, zawilý, nepowolný, nevpřáhaný, diwoký, hrubý, drsnatý, ungeschlachtes Wetter, tuhý, krutý počas, ungeschlachtes Holz, zawilé dřewo, n.

Ungeschlagen, ohne Schläge, nebitý, nepraný, bez prasku, bez bitj, ohne Schlacht, ohne Treffen, nepotýkaný, ohne Schaden, bez aurazu, ungeschlagen davon kommen, bez aurazu vgiti, eben itzt ungeschlagen, nevhozený, nevdeřený.

Ungeschliffen, nebraussený, wie ein Mensch, newybraussený, newybitý, neotesaný, nemotorný, neohrabaný.

Ungeschliffenheit, f. nebraussenost, f. des Menschen, newybraussenost, newybitost, nemotornost, neohrabanost, f.

Ungeschmack, nechutný, bez chuti, f. Unschmackhaft.

Ungeschmälert, nezteněný.

Ungeschmalzen, nemastěný, neomastěný, nemastný.

Ungeschminkt, nelíčený, nezlíčený, nenalíčený, nevlíčený.

Ungeschmolzen, nerozpuštěný.

Ungeschmückt, neozdobený, neossléchtěný, neokrášlený.

Ungeschnitten, neřezaný, b) nestřihaný, c) nekrágený, ungeschnittenes Schwein, neřezaný wepř, m.

Ungescholten, nepliněný, negebaný, newyláný.

Ungeschoren, (eigentl.) neholený, neoholený, nestřihaný, neostřihaný, ungeplagt, neteyraný, nepokaussený, nemořený, nesskádlený, lassen, neteyrati, nepokaussetj, nemořiti, laß mich ungeschoren, ungefoppt, ungehudelt, neteyreg, nepokaussej mne.

Ungeschworen, nepřjsežny.

Ungesegnet, nepožehnaný.

Ungesellig, netowarysský, nedružebný.

Ungestalt, nezpůsobný, nestwůrný, networný, netwárný, neosobný, nesličný, nepodobný, ohyzdný, potworný, spotwořilý, machen, zpotwořiti, zohyzditi, hyzditi, ungestalte Materie, nesličná materye.

Ungestalt, f. nezpůsoba, nezpůsobnost, nestwůrnost, nestwůra, nesličnost, nepodoba, spotwořilost, netwárnost, f.

Ungestattet, nedowolený, nepowoleny.

Ungestillt, nevtjssený.

Ungestohlen, nekradený, nevkradený, nepokradený.

Ungestopft, nevcpaný.

Ungestört, nemeylený, nebaurený, nezbaurený, bez meylenj.

Ungestört, adv. nemeylně, bez meylenj.

Ungestraft, netrestaný, neztrestaný, nepokutowaný, nezkárany, nekárany, lassen, davon kommen, bez trestu, bez pokuty nechati, pokuty, trestu zniknauti, vgiti, bez pokuty, bez trestu wyssti.

Ungestüm, adj. wie das Wetter, Meer, baurliwý, burliwý, clotný, hlučný, eben itzt, zbaurené powětřj, moře, n. wie ein Mensch, burliwý, baurliwý, howorný, nezbedný, nezbeda, ungestümes Wetter, baurliwý, clotný počas, m. ungestüm seyn, baurjti, machen, zbaurjti.

Ungestüm, adv. baurliwě, hřmotně, zbaurjně, nezbedně.

Ungestüm, m. Hitze, Heftigkeit, baurliwost, prudkost, f. hřmot, hluk, m. manche Krankheit kehrt mit Ungestüm zurück, mnohá nemoc s prudkostj se wracý, mit Ungestüm, s hřmotem, s hlukem, hřmotně.

Ungestüm, n. des Meeres, Windes, bauře, clota, f. zbaurenj moře, wětru, n. eines Menschen, baurliwost, nezbednost, f.

Ungestümigkeit, f. Ungestüm.

Ungesund, krank, nezdrawý, neduživý, seyn, nezdrawým, neduživým býti, neduživěti, neduživiti, 2) der Gesundheit schädlich, nezdrawý.

Ungesundheit, f. nezdrawj, n. neduživost, f. was der Gesundheit schädlich ist, nezdrawota, f.

Ungetadelt, nevrhaný, nehaněný.
Ungethan, nevděláný.
Ungetauft, nekřtěný, nekřtěnec, nepokřtený, m.
Ungetheilt, nerozdělený, gemein, společný, ungetheilter Beyfall, společná pochwala, f.
Ungethum, ſ. Ungeheuer.
Ungetreu, newěrný, ſ. Untreu.
Ungetreu, adv. newěrně.
Ungetrocknet, nesuſſený.
Ungeübt, necwičený, necwičný, ungeübtes Kriegsheer, necwičené, nekázané wogſko, n.
Ungewaffnet, nezbrogný, neozbrogený, nebranný.
Ungewagt, neokuſený, nepokuſený.
Ungewarnt, nenapomenutý.
Ungewaſchen, nemytý, nevmytý, ungewaſchenes Maul, newymáchaná huba, f.
Ungeweidet, nepaſený, nenapaſený.
Ungeweihet, neſwěcený, nepoſwěcený.
Ungewiß, negiſtý, negiſtotný, ungewiß machen, znegiſtiti.
Ungewiß, adv. negiſtě, negiſtotně.
Ungewißenhaft, neſwědomitý.
Ungewißenhaft, adv. neſwědomitě.
Ungewißenhaftigkeit, f neſwědomitoſt, f.
Ungewißheit, f. negiſtota, f. darinn ſeyn, býti w negiſtotě poſtawenu.
Ungewitter, n. bauřk, bauřka, f. bauřliwé powětří, n. bauřliwý čas, nečas, m. auf dem Meere, bauře na moři, f. Ungewitter ausſtehen, wyſtáti bauři, kömmt, entſtehet ein Ungewitter, naſtáwá, dělá ſe, powſtáwá bauřka.
Ungewogen, nepřjzniwý, nenáchylný, nepřjchylný, 2) ohne zu wägen, nezwážený.
Ungewogenheit, nepřjzniwoſt, nenáchylnoſt, nepřjchylnoſt, f.
Ungewohnheit, f. nezwykloſt, neobwykloſt, neobyčegnoſt, f. wenn man es erſt gewohnt war, odwykloſt, f.
Ungewöhnlich, neobyčegný, nebýwalý, werden, zneobyčegeti.
Ungewöhnlich, adv. neobyčegně, nebýwale.
Ungewöhnlichkeit, f. neobyčegnoſt, nebýwaloſt, f.
Ungewohnt, nezwyklý, nenawyklý, neobwyklý, nepřiwyklý, wenn man es vorher gewohnt war, odwyklý, werden, odwykati, odwyknauti.
Ungewölkt, nemračný, nezamračený, oblakem nepoſſlý, nepoſſmaurný.
Ungewürzt, nekořeněný, neokořeněný.
Ungezähmt, nezvzděný, nepogatý na vzdu, w vzdu, neſkrocený, neſkrotilý, bezvzdný, nepitomý, plachý, wie die Begierde, nezvzděná, neſkrocená, bezvzdná žádoſt, f.
Ungezähmt, adv. nezvzděně, neſkrocenně, neſkrotile, bezvzdně, nepitomě.
Ungezäumt, nezvzděný, bezvzdný.
Ungezehlt, ungezählt, nepočjtaný, neſpočtený.
Ungezeichnet, neznamenaný, nenazuamenaný, nepozuamenaný.
Ungeziefer, n. žjžaly, žjžalky, f. plur. Ungeziefer am Kopfe, Läuſe, neřád, kriechendes, zeměplaz, hmyz, m. bey Menſchen, neřád, m.
Ungeziemend, neſluſſný, nepřjſluſſný.
Ungeziemend, adv. neſluſſně, nepřjſluſſně.
Ungeziert, neozdobený, ſ. Ungeputzt, Ungezwungen.
Ungezimmert, neteſaný, neoteſaný.
Ungezogen, nezwedený.
Ungezogen, adv. nezwedeně.
Ungezogenheit, f. nezwedenoſt, f.
Ungezweifelt, nepochybný, bezpochybný.
Ungezweifelt, adv. nepochybně, bezpochybně, bez pochyby.
Ungezwungen, freywillig, nenucený, nenutkaný, nepřinucený, nedonucený, nebezděčný, nepřimuſený, nepřinutkaný, nezdrahawý, ungezwungene That, nenucený ſkutek, m. ungezwungen im Bezeigen, Reden, nenucený, nepřjliſſný.
Ungezwungen, adv. nenuceně, nepřinuceně, bez přinucenj, nezdrahawě, nebezděčně, unaffektirt, nenuceně, nepřjliſſně.
Ungezwungenheit, f. nenucenoſt, nepřinucenoſt, nebezděčnoſt, nezdrahawoſt, f. im Bezeigen, Reden, nenucenoſt, nepřjliſſnoſt, f.

Unglaube, m. newěra, nedowěra, f.
Unglaubig, newěrný, newěřjcý, nedowěrný, newěrec, nedowěrec, m. die Unglaubigen, newěřjcý, newěrcy, nedowěrcy, m. plur.
Unglaublich, newěřitedlný, k wjře nepodobný.
Unglaublich, adv. newěřitedlně, k wjře nepodobně.
Unglaublichkeit, f. newěřitedlnost, k wjře nepodobnost, f.
Unglaubwürdig, wjry nehodný, nehodnowěrný.
Unglaubwürdigkeit, f. wjry nehodnost. nehodnowěrnost, f.
Ungleich, uneben, ungerade, nerowný, nicht einförmig, nicht einerley, verschieden, nestegný, negednostegný, nerowný, nicht gleich, nicht ähnlich, nepodobný, ungleich seyn, nepodobiti, nepodobniti se, ungleich dem Alter, Geschlechte, Stande, der Größe, Kraft, Fähigkeit nach, nestegný, negednostegný, nerowný, ungleiches Alters, nestegného, negednostegného, nerowného wěku, ungleiche Meynung, Gedanken, nestegné, negednostegné myssleni, n. ungleich, nachtheilig, als ungleiche Auslegung, Meynung, ungleicher Streit, zlý, nerowný wýklad, zlé, nerowné myssleni, nerowná půrka, ungleiche Zahl, lichý počet, lich, nerowný, nestegný počet, m.
Ungleich, adv. uneben, ungerade, nicht einförmig, nerowně, unähnlich, nepodobně, der Größe, Kraft ꝛc. nach, nestegně, negednostegně, ungleich denken, nestegně mysliti, ungleich lautend, nestegně znějící, ungünstig, nachtheilig, zle, nerowně.
Ungleichförmig, nerowný, nesrownalý, negednostegný, negednosworný.
Ungleichförmig, adv. nerowně, nesrownale, negednostegně, negednosworně.
Ungleichförmigkeit, f. nerownost, nesrownalost, negednostegnost, negednosworuost, giftakost, f.
Ungleichheit, f. der Lage, nerownost, f. der Beschaffenheit einer Sache, nestegnost, negednostegnost, nerownost, f. verschiedener Dinge, der Menschen, der Fähigkeit, des Standes, der Sitten, der Alter nach, nestegnost, negednostegnost, nerownost, f. Ungleichheit der Meynungen, Gedanken, der Farben, nestegnost, f. Ungleichheit, Unähnlichkeit, nepodobnost, nepodoba, f.
Unglimpf, m. nemjrnost, nelewnost, f. s. Schimpf.
Unglimpflich, nemjrný, nelewný, s. Schimpflich.
Unglimpflich, adv. nemjrně, nelewně, s. Schimpflich.
Unglück, n. nessstěstj, n. ins Unglück stürzen, s. Stürzen.
Unglücklich, nessstastný, unglücklicher Weise, zum Unglücke, na nessstěstj.
Unglücklich, adv. nessstastně.
Unglücksbote, m. nessstastný posel, m.
Unglückselig, nessstastný, b) neblahoslawený, unglückseliger Mensch, nessstastný člowěk, nessstastnjk, m.
Unglückselig, adv. nessstastně, b) neblahoslawene
Unglückseligkeit, f. nessstastnost, b) neblahoslawenost, n. nessstěstj, n.
Unglücksfall, m. nessstastná přjhoda, f.
Unglückskind, n. nessstastnjk, m. nessstastné djtě, n.
Unglücksmensch, Unglücksvogel, m. nessstastnjk, m.
Unglückstag, m. nessstastný den, m.
Unglückszeichen, n. znamenj nessstěstj, n.
Ungnade, f. nemilost, nemilostiwost, f. in Ungnad kommen, fallen, w nemilost přjgiti, wpadnauti, milost zmrhati, ztratiti.
Ungnädig, nemilostiwý.
Ungnädig, adv. nemilostiwě.
Ungöttlich, nezbožný, bezbožný, nezbožilý, ungöttliches Wesen, s. Ungöttlichkeit.
Ungöttlichkeit, f. nezbožnost, bezbožnost, nezbožilost, f.
Ungrund, m. nedůwod, m.
Ungründlich, nedůkladný, nedůwodný.
Ungründlich, adv. nedůkladně, nedůwodně.

Ungründlichkeit, f. nedůkladnoſt, nedůwodnoſt, f.
Ungültig, ungiltig, neplatný, ungültig machen, w neplatnoſt vwesti.
Ungültig, ungiltig, adv. neplatně.
Ungültigkeit, Ungiltigkeit, f. neplatnoſt, f.
Unguſt, f. nepřjzeň, nepřjzniwoſt, nelaſkawoſt, zlowolnoſt, nepřjchylnoſt, newhodnoſt, f.
Ungünſtig, nepřjzniwý, nelaſkawý, zlowolný, newhodný, nepřjchylný, newděčný.
Ungut, nedobrý, nichts für ungut halten, nemjti za zlé, nichts für ungut, nemagj za zlé.
Ungütig, nedobrotiwý, nemiloſtiwý, nelaſkawý.
Ungütig, adv. nedobrotiwě, nemiloſtiwě, nelaſkawě, ungütig nehmen, zle bráti, zle wykládati, w zlé obrátiti, za zlé mjti.
Ungütigkeit, Ungüte, f. nedobrotiwoſt, nemiloſtiwoſt, nelaſkawoſt, f.
Unhaltbar, nepewný.
Unhaltbarkeit, f. nepewnoſt, f.
Unhäuslich, nehoſpodinſký, nehoſpodářſký.
Unheil, n. neſſtěſtj, n. záhuba, f.
Unheilbar, nezhogitedlný, nevzdrawitedlný, nehogitedlný, nezléčitedlný.
Unheilbar, adv. nezhogitedlně, nehogitedlně, nevzdrawitedlně, nezléčitedlně.
Unheilbarkeit, f. nezhogitedlnoſt, nehogitedlnoſt, nevzdrawitedlnoſt, nezléčitedlnoſt, f.
Unheilig, nicht gottesdienſtlich, neſwatý, unheiliger Ort, nepoſwatné mjſto, n. böſe, bezbožný, nezbožný.
Unheiligkeit, f. daß etwas nicht geweihet, nicht gottesdienſtlich iſt, neſwattoſt, f. des Orts, nepoſwatnoſt, f. Bösheit, bezbožnoſt, nezbožnoſt, f.
Unheilſam, neſpaſytedlný, nezdrawý, neproſpěſſný, pokoſtný, ſ. Unheilbar; unheilſame Hand, nehogitedlná, nezhogitedlná ruka, f.
Unhöflich, nezdwořilý, nedworný.
Unhöflich, adv. nezdwořile, nedworně.
Unhöflichkeit, f. nezdwořiloſt, nezdwornoſt, f.
Unhold, nelaſkawý, nepřjzniwý, zlowolný, nepřjchylný, unhold ſeyn, nepřjti, ſ. Ungewogen.
Unhold, m. Zauberer, trávič, mořič, zaklinač, kauzedlnjk, můra m.
Unholden, die Geiſter, obludy, přjſſery, obludnj ženy, f. plur. duchowé, m. plur.
Unholdinn, f. trávička, můra, zaklinačka, kauzedlnice, obludnj žena, f. ſ. Hexe.
Unholdſelig, nemiloſtný, nelaſkawý, nepřjwětiwý, neljbezný, nepřjgemný, neſpanilý, neochorný, newhodný.
Unholdſeligkeit, f. nemiloſtnoſt, nelaſkawoſt, neljbeznoſt, nepřjgemnoſt, neſpaniloſt, neochornoſt, newhodnoſt, f.
Univerſal, ſ. Allgemein.
Univerſität, f. obecná ſſkola, welikáſ kolleg, f.
Unkaufbar, nekaupný.
Unke, f. zmyge, f.
Unkenntlich, neznalý, nepoznalý, nepoznánliwý, neznánliwý.
Unkenntlichkeit, f. neznaloſt, nepoznaloſt, nepoznánliwoſt, neznánliwoſt, f.
Unkeuſch, nečiſtý, nečiſtotný, oplzlý, ſmilný.
Unkeuſch, adv. nečiſtě, nečiſtotně, oplzle, ſmilně.
Unkeuſchheit, f. nečiſtota, nečiſtotnoſt, oplzloſt, ſmilnoſt, f. ſmilſtwo, n.
Unkörperlich, netělný, netěleſný, unkörperlicher Geiſt, netělný duch, m.
Unkoſten, f. plur. vtrata, f. vtraty, plur. ſſkoda vtratnj, f. Unkoſten machen, dělati vtraty, Unkoſten aufwenden, vtraty, vtratu weſti, činiti, die Unkoſten tragen, über ſich nehmen, autraty na ſe wzýti, zniknauti, podniknauti.
Unkräftig, neſylný, nemocný, neſtatečný, unkräftige Brühe, neſylná poljwka, f. Schrift, Predigt, Rede, neſylný, negádrný, unkräftig machen, moc, ſýlu odnjti, wzýti, zruſſiti.

Un-

Unkräftig, adv. nesylně, nemocně, nestatečně

Unkraut, n. kaukol, kaz obilj, m. wosti, beylj, n. sněť, m. Unkraut verdirbt nicht, mráz kopřiwu nespálj, ein rechtes Unkraut, kwjtj, n.

Unkündig, newědomý, nepowědomý, neznalý, nezběhlý, nepwmělý.

Unlängſt, nedáwno.

Unlauter, nečistý, oplzlý, unlautere Abſicht, ossemetný wmysl.

Unlauter, adv. nečistě.

Unlauterkeit, f. nečistota, oplzlost, f. der Abſicht, ossemetnost wmyslu.

Unleidlich, unleidig, paſſ. nicht zu erleiden, netrpěliwý, nestrpěliwý, nesnesytedlný, act. der nichts leidet, netrpěliwý, netrpný, nesnesytedlný, nesnásseliwý, 2) verdrüßlich, unwillig, newrlý.

Unleidlichkeit, f, der Sache. netrpěliwost, nesnesytedlnost, der Seele des Menſchen, netrpěliwost, nesnásseliwost, nesnesytedlnost, Verdruß, newrlost, f.

Unleſbar, nečitedlný.

Unleſerlich, nečitedlný, nečitedlné.

Unleugbar, unlaugbar, nezapjratedlný.

Unleugbar, nezapjratedlně.

Unleugbarkeit, f. nezapjratedlnost, f.

Unleutſelig, newljdný, nepřjwětiwý.

Unleutſeligkeit, newljdnost, nepřjwětiwost, f.

Unlieb, nemilý.

Unlieblich, nelibý, neljbezný, nelahodný.

Unlieblich, adv. nelibě, neljbezně, nelahodně.

Unlöblich, nechwalitebný, nechwalný, nechwálebný.

Unluſt, f. neliboſt, nechut, f. nechutenſtwj, n. omrzeloſt, oſſkliwoſt, mit Unluſt, s neliboſti, s nechutj, Unluſt an etwas haben, mjti nechut, nechutenſtwj, neliboſt, nechut trpěti.

Unluſtig, neweſelý.

Unmächtig, ohnmächtig, nemožný, nemocný, nestatečný, ſeiner nicht mächtig, ſebau newládnaucý.

Unmangelhaft, dostatečný, wplný, nekazowitý.

Unmannbar, nezmužilý, nezletilý, nedoſpělý.

Unmannbarkeit, f. nezmužiloſt, nezletiloſt, f. nemužſtwj, n. nedoſpěloſt wěku, f.

Unmännlich, nemužſky, nezmužilý, zženilý.

Unmännlich, adv. nemužſky, nezmužile, zženile.

Unmäßig, nemjrný, bezmjrný, nestřjdmý, nestředmý, přjliſſný, neſkrowný.

Unmäßig, adv. nemjrně, bezmjrně, nestřjdmě, nestředmě, přjliſſně, neſkrowně.

Unmäßigkeit, f. nemjrnoſt, bezmjrnoſt, nestřjdmoſt, nestředmoſt, přjliſſnoſt, neſkrownoſt, f.

Unmenſch, m. nečlowěk, m.

Unmenſchlich, nelidſky.

Unmenſchlich, adv. nelidſky.

Unmenſchlichkeit, f. nelidſtwj, n.

Unmerklich, neznamenitý, nezualý.

Unmerklich, adv. neznamenitě, nězuale, nečitedlně, unmerklich zu nehmen, neznamenitě přibýwati.

Unmerklichkeit, f. neznamenitoſt, nezualoſt, nečitedlnoſt, f.

Unmittelbar, neproſtředkowaný, neproſtřednj, neproſtřetedlný, bez proſtředku.

Unmittelbar, adv. neproſtředkowaně, neproſtředně, neproſtřetedlně, neproſtřetedlně.

Unmöglich, nemožný, es iſt mir unmöglich, nenj mně možná.

Unmöglich, adv. nemožně, ich kann ihn unmöglich ſehen, nemohu ho nikoli widěti, nenj hó možná widěti.

Unmöglichkeit, f. nemožnoſt, f.

Unmündig, nezletilý, nedoſpělý, nedoroſtlý, unmündiges Kind, nemluwně, nemluwňátko, n.

Unmündigkeit, f. nezletiloſt, nedoſpěloſt, f.

Unmuße, f. Unmäßigkeit, nepráznoſt, f. zanepráznění, zaměſtknánj, n. ſ. Unruhe.

Unmüßig, neprázdný od práce, zanepráždněný, zaměſtknaný.

Unmuth, m. nechutenſtwj myſli, n. nedůh, těžkoſt myſli, neliboſt, zkormaucenoſt, f. den Unmuth benehmen,

men, neliboſt odegmauti, zabnati, těžkoſti zproſtiti, 2) Unwille, nechut, neliboſt, newrloſt, mrzutoſt, Unmuths ſeyn, býti newrlým, mrzutým, býti w zlé chuti, mit Unmuth, s neliboſtj, s nechutj.

Unmůthig, zkormaucený, unwillig, newrlý, mrzutý, nechutný.

Unnachahmlich, nenásledowný, nenásledowatedlný.

Unnachahmlich, adv. nenásledowně, nenásledowatedlně.

Unnachtheilig, nevgemný, neſſkodný, bezeſſkodný, neſſkodliwý, na vgmu, na ſſkodu pak gſaucý, nedoſtný bez vgmy.

Unnatürlich, nepřirozený, unnatürlich grauſam, ſehr unmenſchlich, přewrutný, unnatürlicher Vater, Sohn, unleiblicher, newlaſtnj, nepřirozený otec, ſyn.

Unnatürlich, adv. nepřirozeně, unnatürlich, grauſam, přebrutně, bezpotřebně.

Unnennbar, negmenowatedlný, nepogmenowatedlný, nenazwatedlný.

Unnöthig, nepotřebný, bezpotřebný.

Unnöthig, adv. unnöthigerweiſe, nepotřebně, bezpotřebně.

Unnütz, unnützlich, nevžitečný, bezwžitečný, neplatný, neproſpěſſný, nichtswürdig, daremný, ničemný, nevžitečný, nanicowatý, unnütze Dinge, Reden, daremné, ničemné, nanicowaté, nevžitečné wěcy, řeči, ein unnützer Menſch, daremný, ničemný, nanicowatý člowěk, daremnjk, ničemnjk, unnütz, überflüßig, bezpotřebný, ſ. unnöthig.

Unnütz, unnützlich, adv. nevžitečně, bezwžitečně, neplatně, neproſpěſſně, vergeblich, daremně, marně, ničemně, ſich bemühen, daremně ſe snažiti, nichtswürdig, nanicowatě, ničemně, daremně.

Unnützlichkeit, ſ. nevžitečnoſt, bezwžitečnoſt, neplatnoſt, neproſpěſſnoſt, ſ. Nichtswürdigkeit, ničemnoſt, nanicowatoſt, daremnoſt.

Unordentlich, nepořádný, neřádný, bezřádný, nezřjzený, unordentlich im Thun und Laſſen, nezpráwný, nepořádný, unordentlicher Lebenswandel, nepořádné živobytí, unordentliche Begierden, Neigungen, nezřjzené, nepořádné žádoſti.

Unordentlich, adv. nepořádně, neřádně, nezřjzeně.

Unordnung, ſ. neřád, nepořád, nepořádek, m. Unordnung des Lebens, in ſeinen Sachen, nepořádek, m. nezpráwa, ſ.

Unordentlichkeit, ſ. nepořádnoſt, nezřjzenoſt, ſ.

Unparteyiſch, neſtrannj, obogernj.

Unparteyiſch, adv. neſtranně, obogerně.

Unparteylich, ſ. Unparteyiſch.

Unparteylichkeit, ſ. neſtrannoſt, obogernoſt, ſ.

Unpaß, unpäßlich, ſtonawý, kwokawý, churawý, ngduživý, neſtatečný na zdrawj, unpäßlich ſeyn, neduživěti, neduživiti, churawěti.

Unpäßlichkeit, ſ. ſtonawoſt, kwokawoſt, churawoſt, neduživoſt, neſtatečnoſt, na zdrawj, ſ.

Unprieſterlich, neknězſký, neduchownj.

Unperſönlich, neoſobnj, neoſobný.

Unperſönlich, adv. neoſobně.

Unrath, m. unnütze Dinge, daremnoſt, darečka, daremnice, ſ. Unreinigkeit, ſ. nečeſt, neřád, ſpüren, cýtiti, čjti.

Unrathſam, nerádný, nebezpečný, unrathſam, finden, achten, za nerádné, zanebezpečné, za nedobré ſauditi, vznáwati.

Unrecht, adj. unrichtig, falſch, neprawý, wadný, das unrechte Buch, unrechter Weg, neprawá kniha, ceſta, ſ. an unrechtem Orte, zu unrechter Zeit, nemiſtné, newčaſné, newčas, ne w prawý čas, na neprawém miſtě, newhod, Unrecht haben, thun, ne dobře mjti, činiti; neprawdu mjti, Unrecht geben, zaneprawdu dáwati.

Unrecht, unbillig, neſprawedliwý, neprawý, unrechte That, Handlung, Maaß, Gewicht, neſprawedliwý, neprawý ſkutek, neſprawedliwá, neprawá mjra, wáha, ſ.

Unrecht, adv. falſch, unrichtig, neprawě, nedobře, wadně, gehen,

dem

dem Wege nach, oder wie eine Uhr, oder unrecht ſingen, ſpielen, verſtehen, nedobře, nepráwě, unrecht, ſehr unrecht daran ſeyn, na omylu býti, unrecht ankommen, a) an dem unrechten Ort, nedobře, b) übel ankommen, ne whod, ne napluopřigiti, etwas unrecht angeben, machen, aufſchreiben, nedobře, wadně, omylně řjcy, včiniti, napſati, unrecht urtheilen, ſchließen, nedobře ſauditi, zawjřati, unbillig, neſprawedliwě, nepráwě, bezpráwně, nepráwně,

Unrecht, n. křiwda, f. bezpráwj, n. křiwota, f. einem Unrecht thun, křiwdu, bezpráwj činiti, včiniti, křiwdu dělati, vdělati, bezpráwně, nepráwě činiti, ſich ſelbſt Unrecht thun, ſám ſobě křiw býti, daran thuſt du mir Unrecht, w tom mně děláš křiwdu, gſy mně křiw, das Unrecht, Uebel, die Sünde, neprawoſt, f.

Unrechtmäßig, unbillig, neſprawedliwý, neprawý, nepráwnj, nenáležitý, neſluſſný, unrechtmäßiger Erbe, Inhaber, neprawý, neſprawedliwý dědic, držitel, unrechtmäßige Forderung, neprawá, nepráwnj, neſprawedliwá, ničemnj žádoſt, f. unrechtmäßige Ehe, neprawé, nepořádné, nekřádné manželſtwo, unrechtmäßiges Teſtament, Verſprechen, Eid, Vortrag, ničemný, nenáležitý, chybný, unrechtmäßige Urſache, Entſchuldigung, Klage, nenáležitá, neprawá, ničemná přičina, f. wýmluwa, žaloba.

Unrechtmäßig, adv. neſprawedliwě, nepráwě, nepráwně, nenáležitě, bezpráwně, nepořádně.

Unrechtmäßigkeit, f. neſprawedlnoſt, neprawoſt, neprawota, f. nenáležitoſt, nepořádnoſt, f. eines Teſtaments, Eides, Vortrags, der Klage, ničemnoſt, nenáležitoſt.

Unredlich, nepoctiwý, neſſlechetný, nezachowalý, nenáležitý.

Unredlich, adv. nepoctiwě, neſſlechetně, nezachowale, nenáležitě.

Unredlichkeit, f. nepoctiwoſt, neſſlechetnoſt, nezachowaloſt, nenáležitoſt

Unregelmäßig, neprawidelnj, bezpráwidelnj, bez prawidla, die prawidla nezřjzený, nepořádný.

Unregelmäßig, adv. neprawidelně, bezprawidelně, bez prawidla, nezřjzeně, nepořádně, nezpůſobně.

Unregelmäßigkeit, f. neprawidelnoſt, bezprawidelnoſt, nezřjzenoſt, nepořádnoſt prawidelnj, nezpůſobnoſt, f.

Unreif, nezralý, nedozralý, nevzralý, nedoſſlý, unreifes Obſt, nezralé, nedozralé owoce, n. ſ. Reif.

Unreife, f. nezraloſt, nedozraloſt, nevzraloſt, f.

Unrein, unſauber, nečiſtý, nečiſtotný, neſſwárný, nečacký, neřádný, machen, ſ. Verunreinigen; unrein in Sitten, unzüchtig, nečiſtý, neřádný, oplzlý, unreiner Ton, unreine Stimme, Luft, nečiſtý zwuk, hlas, powětří, unreine Jungfer, nečiſtá panna, unrein gemiſcht, wie Feuchtigkeit, nečiſtý.

Unrein, adv. unſauber, nečiſtě, nečiſtotně, neſſwárně, nečacce, neřádně, in Sitten, unzüchtig, nečiſtě, nečiſtotně, neřádně, oplzle, unrein ſingen, ſpielen, unrein, wie Waſſer, Wein, gemiſcht, nečiſtě.

Unreinigkeit, Unſauberkeit, f. nečiſtota, nečiſtotnoſt, neſſwárnoſt, nečackoſt, neřádnoſt, ſ. am Leibe, nečiſtota, ſ. neřád, m. der Sitten, Unzucht, nečiſtota, neřádnoſt, oplzloſt, f. in Unreinigkeit leben, w nečiſtotě, w neřádjch žiwu býti.

Unreinlich, nečiſtotný, neſſwárný, nečacký, neplechý.

Unreinlichkeit, f. nečiſtotnoſt, neſſwárnoſt, nečackoſt, neplechoſt, neplechota, f.

Unrichtig, nepořádný, nenáležitý, neprawý, nezewrubnj, unrichtiges Urtheil, Schluß, Rechnung, Zahl, neprawý, nenáležitý wſudek, záwěrek, počet, m. unrichtiger Gedanke, neprawá, nenáležitá myſſlenka, unrichtig, im Thun und Laſſen, unordentlich, neſprawný, die Rechnung, Zahl iſt unrichtig, počet nenj zauplna, nenj dobře, náležitě.

Unrichtig, adv. nepořádně, nenáležitě, nepráwě, nedobře, nezewrub, nezpylna, unrichtig schließen, urtheilen, rechnen, gehen auf dem Wege, oder wie eine Uhr, nepráwě, nenáležitě, nedobře, es iſt ihr unrichtig gegangen der Schwangeren, Gebährenden, rodička potratila, in dem Hauſe iſt es unrichtig, w tom domě straſſj.

Unrichtigkeit, f. nepořádnoſt, neprawoſt, neprawota, nenáležitoſt, nezewrubnoſt, f.

Unordnung, f. nepořádek, m. nepořádnoſt, b) nezpráwa, f.

Unruhe, f. nepokog, m. innerliche, der Seele, nepokog, m. nepokognoſt, nespokogenoſt, zkormaucenoſt duſſe, myſli, Unruhe machen, nepokog dělati, nastrogiti, způſobiti, ztropiti. Unruhe in der Uhr, nepokog, m. bürgerliche, hauře, f. nepokog, m.

Unruhig, nepokogný, im Gemüthe, nepokogný, zkormaucený, unrichtig machen, nepokogiti, znepokogiti, zbauřiti, zkormautiti, unruhiger Menſch, der nicht ſtille ſitzen kann, nepokogný, nezbedný, nezbeda, unruhiger Kopf, der Unruhe macht, nepokogný, bauřliwý, ſwárliwý, nezbedný, nezbednjk, unruhig werden über etwas, znepokogiti ſe, zbauřiti ſe, ſkormautiti ſe.

Unruhig, adv. nepokognĕ.

Unrühmlich, ohne Ruhm, neſlawný, nicht zu loben, nechwalitý, nechwálebný.

Unrühmlich, adv. ohne Ruhm, neſlawně, nicht löblich, nechwálně, nechwálebně.

Unſäglich, newymluwný, newymluwitedlný, newyprawitedlný, ſ. Unausſprechlich.

Unſäglich, adv. newymluwně, newymluwitedlně, newyprawitelně, ſ. unausſprechlich.

Unſanft, netichý, nepowlowný, nepowolný, nemjrný, nekrotký, nelahodný, unſafter Wind, unſanfte Luft, nepowlowný, netichý, nelibý wjtr, wětřjček, nepowolně, nelibě, netiché powětřj, unſanfte Stimme, nezmlkly, netichý, nemjrný, nelahodný hlas.

Unſanft, adv. netiſſe, nepowolně, nepomlowně, nemjrně, nekrotce, nelahodně.

Unſauber nečiſtý, neſſwárný, neplechý, ſ. Unrein.

Unſauberkeit, f. nečiſtota, nečiſtotnoſt, neſſwárnoſt, neſſwara, neplechota, f. ſ. Unreinigkeit.

Unſauberlich, nečiſtotně, verfahren, nepěkně, nehežky zacházeti.

Unſchadhaft, bezſſkodný, nekazowitý, neporuſſený, neauhonný, nechybný, nezáwadný.

Unſchädlich, neſſkodný, neſſkodliwé.

Unſchädlich, adv. neſſkodně, neſſkodliwě.

Unſchädlichkeit, f. neſſkodliwoſt, neſſkodnoſt, l.

Unſchätzbar, nedoſtiwážný.

Unſchätzbarkeit, f. nedoſtiwáznoſt, f.

Unſchamhaft, neſtydliwý, neſtaudný, neſtydatý, protřelého čela.

Unſchamhaftigkeit, f. neſtydliwoſt, neſtaudnoſt, neſtydatoſt, protřeloſt čela, f.

Unſcheinbar, neſwětlý, nezřegmý, nepatrný, nezřetedlný, b) nepodobný, neſličný.

Unſcheinbarkeit, f. neſwětloſt, nezřegmoſt, nepatrnoſt, nezřetedlnoſt, f. b) nepodoba, neſličnoſt, f.

Unſchicklich, neſluſſný, nepřjſluſſný, nezpůſobný, nehodný, nepodobný.

Unſchicklich, adv. neſluſſně, nepřjſluſſně, nezpůſobně, newhodně, nepodobně.

Unſchicklichkeit, f. neſluſſnoſt, nepřjſluſſnoſt, nezpůſobnoſt, newhodnoſt, nepodobnoſt, f.

Unſchiffbar, neplawný.

Unſchlachtig, zawilý.

Unſchlitt, n. lůj, log, poſwět, m. von Unſchlitt, logowý, wie Unſchlitt, logowatý.

Unſchlittlicht, n. logowá ſwjčka, f.

Unſchmackhaft, nechutný, b) nepochotný.

Unſchmackhaft, adv. nechutně, b) nepochotně,

Unſchmackhaftigkeit, f. nechutnoſt, b) nepochotnoſt, f.

Unſchuld, f. newinnoſt, newinna, f.

Unſchuldig, überhaupt, newinný, ſolches Kind, newiňátko, n.
Unſchuldig, adv. newinně.
Unſchwer, netěžký,
Unſelig, neſſtaſtný.
Unſelig, adv. neſſtaſtně.
Unſeligkeit, f. neſſtaſtnoſt, f.
Unſer, náš, unſer einer, a) einer von uns, geden z nás, b) ich, wir, naſſinec.
Unſerig, der Unſrige, naſſinec, m.
Unſertwegen, pro nás.
Unſicher, der Sache, dem Zuſtande nach, nebezpečný, negiſtý, unſicher, ungewiß, negiſtý.
Unſicherheit, f. des Zuſtandes, nebezpečnoſt, negiſtota, f. Ungewißheit, negiſtota, f.
Unſichtbar, newiditedlný, neſpatřitedlný.
Unſichtbar, adv. newiditedlně, neſpatřitedlně.
Unſichtbarkeit, f. newiditedlnoſt, neſpatřitedlnoſt, f.
Unſinn, m. neſmyſl, m.
Unſinnig, neſmyſlný, bezſmyſlný, ſmyſlu zbawený, ſmyſlem pominulý, trzený, ſſílený, unſinnig machen, neſmyſlného včiniti, zbawiti ſmyſlu, zbázniti, zſſáliti, ztřeſſtiti, werden, zbázniti ſe, znemaudřeti, ſmyſlem ſe pominauti, ztřeſſtiti ſe.
Unſinnig, adv. neſmyſlně, bezſmyſlně, ſſíleně.
Unſinnigkeit, neſmyſlnoſt, bezſmyſlnoſt, ſſílenoſt, f. in der Krankheit, pominutí ſmyſlem, n. otrapy, f. ſ. Aberwitz, Raſerey.
Unſittig, ungeſittet, nemraný, nepočeſtný.
Unſrig, unſriges, náš, naſſe, der unſrige, naſſinec, m. die Unſrigen, naſſi, m. plur. naſſincy.
Unſtandhaft, neſtálý.
Unſtandhaftigkeit, f. neſtáloſt, f.
Unſtät, neſtálý, nevſtawičný, wrtkawý.
Unſtatthaft, nehodný, nedoſtatečný, daremný, ničemný.
Unſtatthaft, adv. nehodně, nedoſtatečně, daremně, marně, ničemně.
Unſtatthaftigkeit, f. nehodnoſt, nedoſtatečnoſt, daremnoſt, marnoſt, ničemnoſt, f.
Unſterblich, neſmrtedlný.
Unſterblich, adv. neſmrtedlně.
Unſterblichkeit, f. neſmrtedlnoſt, f.
Unſtern, m. zlá planeta, f.
Unſträflich, treſtu nehoden, bez auhony, neauhoný, neporuſſený, newinitedlný, netreſtaný, nekáraný, ſwobodný od treſtu, neb pokuty, unſträflicher Wandel, ziwot, bez auhony, neporuſſený.
Unſträflich, adv. newinitedlně, bez wiuny.
Unſträflichkeit, ſwoboda od treſtu, neb pokuty, f. newinitedlnoſt, neporuſſenoſt, f.
Unſtreitig, nepochybný, bezpochybný.
Unſtreitig, adv. nepochybně, bez pochyby, bezpochybně.
Unſündhaft, unſündlich, nehřjſſný.
Unſündhaft, adv. nehřjſſně.
Unſündhaftigkeit, Unſündigkeit, nehřjſſnoſt, f.
Unſündlich, nehřjſſný.
Unſundlich, adv. nehřjſſně, ne s hřjchem.
Unſündlichkeit, f. nehřjſſnoſt, f.
Untadelhaft, neauhonný, bez auhony, bez wady, auhonnu, wadu, hanu nemagicý, neporuſſený, untadelhafter Lebenswandel, ziwobytj neporuſſené, bez auhony.
Untadelhaft, adv. neauhonně, bez auhony, newinitedlně.
Untadelhaftigkeit, f. neauhonnoſt, neporuſſenoſt, newinitedlnoſt, f.
Untadelich, ſ. Untadelhaft.
Untauglich, neſchopný.
Untauglich, adv. neſchopně.
Untauglichkeit, f. neſchopnoſt, f.
Unten, dole, zeſpod, poſpod, unten, ganz unten, bis unten, im Briefe, wie die Fiſche, weſpod, zeſpod, von unten her, z dola, z dúlj, od ſpodka, das unten iſt, dolnj, ſpodnj, das weiter unten iſt, doleyſſí, ſpodněgſſí, weiter unten in der Stadt, ꝛc. dálegi, dole, von unten bis oben, od dulu, dulj na horu, od ſpodka, unten wirſt du es finden, dole, zeſpod, weſpod to naydeš, unten hinſetzen im Briefe,

dole, zeſpod, weſpod poſtawiti, weiter unten, dolegi, unten genannter im Brief, niże gmenowaný, unten laſſen, etwas mitgebrachtes, dole nechati, unten im Hauſe, im Lande, im Erdboden, dole, unten im Werkzeuge, einem Geſchirre, weſpod, zeſpod, dole, unten abſchneiden, abhauen, weſpod, zeſpod, dole oſtřihnauti, vřiznauti, vtnauti, unten anſitzen, dole ſedĕti, unten am Wege, am Hauſe, Berge, Markte, im Hauſe, Briefe, dole.

Unten an, ſpodnj, dolnj.

Unten an, adv. zeſpod, dole.

(von) Unten her, zdula, zdulu.

Unten binden, podwázati, dole, zeſpod podwázati.

Unten her ſchwimmen, zeſpod, dole plawati.

Untenhin, dolem.

Unten liegen, auf dem Grunde, zeſpod, weſpod, dole leżeti, wie ein Ort, tief, unterm Tiſche, dole.

Unter, der Lage nach, pod, unter der Erde liegen, pod zemj leżeti, unter die Erde bringen, pod zem připraſwiti, unter dem Vorwand, pod zámyſlem, unter einem ſeyn, ſtehen, býti, ſtáti pod někým, unter ſich bringen, přiweſti, podbiti pod ſwau moc, unter freiem Himmel, pod čiſtým nebem, unter dem Gewölbe, pod klenutjm, unter fremden Namen, pod cyzým gménem, unter, zwiſchen, mezy, unter den Augen, mezy očima, unter die Augen, mezy oči, unter das Geſicht, unter die Augen treten, kommen, na oči přigiti, choditi, kročiti, unter ein Haus, Dach treten, pod dům, pod ſtřechu wkročit, unter Weges, po ceſtĕ, wie Röthe, Blut, unter das Geſicht, mezy oči wſtaupiti, unter die Augen ſagen, do očj říci, unter die Augen, mezy čtyrma očima, unter den Händen haben, mjti mezy rukama, unter uns, euch, mezy námi, wámi, unter die Leute gehen, kommen, mezy lidi choditi, unter anderen, mezy ginými, unter die Götter zählen, mezy Bohy počjtat, unter der Zeit, mezy tjm, mezy tjm časem, unter einer Decke liegen, mit einem, pohráwat s někým.

Unter, der, m. im Spiele, ſpodek.

Untere, der, die, das, ſpodnj, dolnj, dolegſſj, der untere Bauch, das untere Zimmer, dolegſſj břich, pokog, die untere Welt, dolnj, dolegſſj ſwět, der untere Fuß des Berges, ſpodek, m. ſpodnj pata hory.

Unterackern, podworati.

Unterarbeiten, poddĕlati.

Unterbank, f. lawička, f. podnož, f.

Unterbauch, m. dolegſſj, ſpodnj břicho, n. teřich, podbřiſſek, m.

Unterbauen, podſtawĕti.

Unterbedienter, m. Aufwärter, m. ſſkaryant, m. bey einem Amte, podſlužebnjk.

Unterbette, n. ſpodnj peřina, f. podeſtlánj, n. podušſka, f.

Unterbinden, podwázati.

Unterbleiben, nicht geſchehen, opuſſtĕnj, wypuſſtĕnj, wynechánj býti, wynechati ſe, wypuſtiti ſe, opominutu býti, aufhören, pominauti, přeſtati, das hätte unterbleiben können, to ſe mohlo wynechat, to mohlo opuſſtĕno, wynecháno býti.

Unterbrechen, etwas ſelbſt, podlomiti, jemanden ein Geſpräch, řeč přetrhnauti, překazyti, w řeč wſkočiti, w padnauti.

Unterbreiten, podložiti, podeſtlati.

Unterbringen, jemanden, opatřiti, zaopatřiti, einen Sohn, eine Tochter, ſýna, dceru vdbyti, wybyti, zur Wohnung, přibytek zaopatřit, Geld unterbringen, penjze na aurok pučiti, wdáti, pučiti na aurok, zaopatřit.

Unterbringung, f. zaopatřenj, n.

Unterdechant, m. poddĕkan, m.

Unterdeſſen, zatjm, mezy tjm.

Unterdrücken, Leute, vriſknauti, potiſknauti, potlačiti, vtlačiti, etwas verbergen, zadutlati, vdutlati, dutlati, duſyti, unterdrücken, zurückhalten, z. B. Thränen, Schmerz, Lachen, Neigungen, tagiti, zatagiti, pod ſe tiſknauti, vriſkati w ſobĕ.

Unterdrücker, m. potlačitel, vtlačitel, vriſkatel, m.

Unterdrückung, f. vtiſknutj, potiſknutj, potlačenj, potlačowánj, vtlačenj, n. b) Verbergung, vdutlánj, zadutlánj, dutlánj, dúſenj.

Untere, der, das, doleyſſj, ſpodnēyſſj.

Untereggen, zawlačowati.

Untereinander, einer den andern, mezy ſebau, weſpolek, ſpolečně, einen Streit unter einander haben, mjti pŕtku weſpolek, mezy ſebau, gegeneinander vermiſcht, dohromady, w hromadu, weſměs, hakmak, untereinander mengen, miſchen, rúhren, werfen, w hromadu, do hromady, gedno mezy druhe ſmjſyti, ſmjchati, wházeti, zamjchati.

Untereitern, podbjrati ſe, hnogiti ſe, zahnogiti ſe, gjtřiti ſe, obgjtřiti ſe, zgjtřiti ſe, zagjtřiti ſe, hniſowatěti, rozgjtřiti ſe.

Untereitert, untereiterig, podebraný, zahnogený, zgjtřený, obgjtřený, zagjtřený, rozgjtřený.

Untereiterung, f. podebránj, hnogenj, zahnogenj, zgjtřenj, zagjtřenj, gjtřenj, rozgjtřenj, n.

Unterfahren, zernichten, podemljti, wymljti, rozemljti.

Unterfangen, ſich, opowážiti ſe, pokuſyti ſe.

Unterfangen, das, opowáženj, n. opowážliwoſt, f. pokuſenj, n.

Unterfeldherr, m. podwůdce, m.

Unterfutter, n. podſjwka, f. podſjſtj, n.

Untergang, m. der Sonne, západ, zachod, m. zagitj ſlunce, die Seite, západ, m. západnj ſtrana, f. gegen Untergang, na západ, der Geſtirne, obchoz hwězd, m. Untergang, Verderben, záhuba, zhauba, zkáza, f. zagitj, zahynutj, n.

Untergebäude, n. ſpodek domu, m. ſtawenj, ſpodnj, dolnj ſtawenj, n.

Untergeben, odewzdati, oddati, ſich einem, poddati ſe, podrobiti ſe, w poddanoſt ſe dáti.

Untergebener, m. poddaný, podrobený, m.

Untergegangen, zaſſlý, b) zapadlý.

Untergehen, wie die Sonne, zacházeti, zagjti, zapadati, zapadnauti.

Untergehen, ke dnu padnauti, verderben, zu Grunde gehen, hynauti, zahynauti, wepſý gjti, na myzynu, na ſkázu, na záhubu přigjti, na koráb geti, ſkaženu, zahubenu býti, pominauti, zmjzeti, zapadati, pogjti, ſegjti, zagjti.

Untergehen, das, ſ. Untergang.

Untergehend, západnj, untergehende Sonne, zapadagjcý, zacházegjcý ſlunce.

Untergelegt, podložený.

Untergemengt, přimjſſený, wmjſſený, přemjchaný w něco, mezy něco.

Untergeſchoben, untergeſteckt, podſtrčený.

Untergetaucht, pohřjžený.

Untergraben, podkopati, podhrabati, podrýti, podebrati, ſich untergraben, pódkopati ſe, jemanden, pokládati, vklady, zálohy ſtrogiti.

Untergraben, adj. podkopaný, podhrabaný, podrytý.

Untergrabung, f. podkopánj, podhrabánj, podrytj, n.

Untergürten, podpáſati, podkaſati.

Unterhaben, jemanden, mjti pod ſebau.

Unterhalb, weſpod, zeſpod.

Unterhals, m. podhrdlek, ſpodnj krk, m.

Unterhalt, m. Unterhaltung, wyžiwenj, wychowánj, n. ſtrawa, f. Unterhalt verſchaffen, wyžiwenj zaopatřiti.

Unterhalten, ein Gefäß, den Mund, Hut, die Hand, podſtawiti, naſtawiti ruku, unterhalten, erhalten, nähren, žiwiti, wyžiwiti, wychowati, 2) ſich unterhalten laſſen, Soldat werden, dáti ſe na wognu, ſ. Werben, unterhalten, halten wie die Soldaten, Bediente, Pferde, chowati, eine Krankheit, nemoc zdržowati, unterhalten einen Briefwechſel, Freundſchaft, Umgang, dopiſowati ſobě weſpolek, přátelſtwj, obcowánj mjti, w přátelſtwj, obcowánſtwj býti, unterhalten mit Geſprächen, Betrachtungen, Zeitvertreibe, s rozpráwkau, s howořenjm, s kratochwilj weſeliti, obweſeliti,

ſě

těssiti, zdržeti, sich, kochati se, weseliti se, kratochwjliti, objrati se s rozpráwkau, s howořenjm, sich mit einen unterhalten, von etwas, über etwas, objrati se s někým, kratochwjliti s někým, howořiti, rozmlauwati s někým.

Unterhaltend, wie ein Mensch, ochotný, kratochwjlný, vmluwný, rozpráwečný, howorný, wie ein Buch, Gespräch, vtěssený, milostný, kratochwjlný.

Unterhaltung, f, Ernährung, žiwnost, f. žiwenj, wyžiwenj, wychowánj, Gespräch, weselenj se, objránj se, kratochwjlenj howorné, s howořenjm, s rozpráwkau, Zeitvertreib, weselé kochánj, kratochwjl, f. verschaffen, způsobiti, s. Ergötzung, Zeitvertreib.

Unterhandeln, prostředkowati.

Unterhändler, m. prostřednjk, prostředek, působce, důwěrnjk, gednatel, pogednatel; smlauwce, m. (Vberman) einer Verbindung, námluwčj, m. in Geldsachen, dohazowač, nápomocnjk k penězům, m. des Kaufmanns Faktor, překupnjk, m.

Unterhändlerinn, f. prostřednice, f.

Unterhandlung, f. gednánj, pogednánj, smlauwánj, n. smlauwa, f. Unterhandlung, Traktaten, smlauwy, f. plur. rokowánj, gednánj, pogednánj, porownánj, pflegen, smlauwy, rokowánj mjti, rokowati, gednánj mjti.

Unterhemde, n. spodnj kossilé, oblečka, f. rubáš, m.

Unterhöhlt, poddutý.

Unterhöhlen, poddauti.

Unterhosen, f. plur. spodnj kalhoty, podwláčky, spodky, f. pl.

Unterirdisch, podzemnj.

Unterkämmerer, m. podkomořj, m.

Unterkäufer, m. překupnjk, gednatel w trhu, smlauwce trhu, tržný, m.

Unterkehle, f. podhrdlek, m. b) wole ptačj.

Unterkleid, n. spodnj ssaty, m. pl.

Unterkommen, in Ansehung der Wohnung, nalezt přjbytek, dopjdit se přjbytku, im Dienste, versorgt werden, dogjti, dopjditi se něčeho, něgaké služby, wywáznauti, za opatřenu býti, nalezti službu, opatřenj.

Unterkommen, das, Wohnung, přjbytek, obyt, m. obydlj, n. Dienst, Versorgung, zaopatřenj, n.

Unterkönig, m. podkrál, m.

Unterköthig, podebraný, zgjtřený, zahnogený, werden, podbjrati se, gjtřiti se, hnogiti se.

Unterlage, f. im Bauen, podkladek, podklad, podwal, podstawek, m. podpora, zápora, f. Unterlage zum Schreiben, podloženj, n. podloha, podkladek, m.

Unterlaß, m. přjtrž, f. přestánj, n. ohne Unterlaß, bez přjtrže, bez přestánj.

Unterlassen, gar nicht thun etwas, nechati tak, zanechati, ponechati něčeho, pustiti, vpustiti od něčeho; mjmo sebe pustiti, opustiti něčeho. eine Gelegenheit, gar aufhören, pominauti, opominauti, opustiti, ich kann nicht unterlassen dir zu danken, zu schreiben, nemohu opominauti tobě děkowati, psáti, das hättest du unterlassen können, toho sy mohl zanechat.

Unterlassung, f. zanechánj, ponechánj, nechánj, opusstěnj, mjmo sebe pusstěnj, n. des Schreibens, der Schuldigkeit, Gelegenheit, opomenutj, opusstěnj, n.

Unterlaufen, einen, im Ringen, nadběhnauti, mit Blute unterlaufen, krwj se zaljti, podgjti, mit unterlaufen, vorkommen, zběhnauti se, zbjhati se.

Unterlaufen, (partic. oder adj.) mit Blute, s krwj podesslý, zalitý, zsynalý, daß es so ist, zsynalost, f.

Unterlefzen, Lippen, f. plur. spodnj pysky, m. pl.

Unterlegen, podložiti, podkládati, podstjrati, Pferde, podložiti koně.

Unterlegung, f. podloženj, podkládánj, n. podkladek, m. der Pferde, podloženj konj, n.

Un-

Unterliegen, wespod leżeti, padati, vergehen, verspielen, klesati, hynauti, padati.

Unterlippe, f. spodnj pysk, m.

Untermann, Unter, m. spodnjk, m.

Untermauern, podezdjti.

Untermengen, smjsyti, smjchati mezy, w něcy.

Untermenget, smjssený, wesměsný.

Untermengt, adv. smjssenĕ, smjsyčnĕ, wesměs.

Unterminiren, podébrati.

Unterminirung, f. podebránj, n.

Untermischen, s. Untermengen.

Unternehen, podssjti.

Unternehmen, předsewzýti, před sebe wzýti, bráti, podnikati, podniknauti, eine Arbeit, prácy něgakau podniknauti, předsewzýti.

Unternehmend, podnikawý.

Unternehmen, das, Unternehmung, f. předsewzetj, podniknutj, im Kriege, wýprawa, f.

Unternehmer, m podnikatel, začjnatel, m.

Unterordnen, podřjditi.

Unterpfählen, koljm podbjgeti, podchytiti.

Unterpfählung, f. koljm podbjgenj, podchycenj, n.

Unterpfand, n. zástawa, f. základ, m. im Kaufe, záwdawek, základ zastáwený w zástawě, m. s. Pfand.

Unterpfändlich, záwdáwnj.

Unterpfändlich, Unterpfandsweise, záwdawně.

Unterpflügen, einpflügen, podworati, přeworáwati, zur zten Art, zaworáwati.

Unterpflügung, f. in die Erde, podworánj, přeworawánj.

Unterreden, sich, rozmlauwati, promlauwati, rozpráwěti, smlauwati se.

Unterredung, f. rozmlauwánj, promlauwánj, rozpráwěnj, smlauwánj se, n. rozpráwka, rozmlauwa, f. in Unterredung treten, kommen, w rozmlauwánj přigjti, wgjti.

Unterricht, m. navčka, f. navčenj, povčenj, n. zpráwa, f. navčenj, n. ewik, geben von etwas, navčku, navčenj, ewik, zpráwu dáwati.

Unterrichten in etwas, als Wissenschaften, Künsten, navčiti, povčiti, včiti, povčowati, cwičiti něčemu, cwjčiti, pocwjčiti, wycwjčiti, správiti w něčem, von etwas, zpráwiti o něčem, einen unterrichten, abrichten, wie er verfahren, was er sagen soll, nawesti, wycwjčiti.

Unterrichret, von etwas, zpráwen o něčem, in etwas, povčen, pocwjčen w něčem.

Unterrichtung, f. povčowánj, povčenj, cwjčenj, pocwjčenj, nauka, f. navčenj, n.

Unterrock, m. spodnj kabát, m. beym Frauenzimmer, kytle, kytlice, spodnička, spodnj sukně, f.

Untersagen, einem etwas, zapowědjti, zapowjdati, zakázati, zahágiti, zbrániti, zabrániti, zabawiti.

Untersagt, zakázaný, zapowězený.

Untersagung, f. zápowěd, f. zapowědenj, zabránenj, zbránenj, zahágenj, n. zákaz, m. zakázánj, n.

Untersatz, m. Stütze, podstawek, podstaw, podkladek, podwal, m. podpora, f.

Unterscheid, m. s. Unterschied.

Unterscheiden, trennen, rozděliti, na rúzno dělati, oddéliti, rozeznáwati, rozwrhnanti, nicht vermischen, als unterschieden bemerken, auch im Gemüthe, oder durch die Sinne, schwarz u weiß, das Wahre vom Falschen, rozeznáwati, rozeznati, unterscheiden im Schreiben, rozděliti punktjky.

Unterscheider, m. rozeznatel, m.

Unterscheidung, f. Trennung, rozdělenj, dělenj, na rúzno oddělenj, rozeznánj, n. rozdjlnost, Bemerkung des Unterscheides, rozeznánj, rozeznawánj, n.

Unterscheidungszeichen, n. znamenj rozeznánj, im Schreiben, rozděleni punktjky, n. machen, rozdělowati punktjky.

Unterschieben, podstrčiti, podwrcy, ein falsches Testament, nepodwrcy, untergeschoben, podstrčený, podwržený.

Unterschiebung, f. podstrčenj, podwrženj, n.
Unterschied, m. rozdjl, m. rozdjlnost, f. dieß ist ein großer Unterschied, to ge weliký rozdjl, mnoho se dělj, ohne Unterschied, bez rozdjlu, nerozdjlně, mit Unterschied, s rozdjlem, rozdjlně, Unterschied machen, rozdjl dělati, činiti, vdělati, včiniti, Unterschied, Entfernung, wzdálenj, dýlka mezy dwěma, wzdálenost, dálka, f.
Unterschieden, unterschiedlich, nicht einerley, rozdjlný, rozdělený, rozličný, různý, unterschieden seyn in etwas, děliti se, rozdjlným, různým býti, sie sind darinnen sehr unterschieden, w tom se welmi dělegj, w tom gsau rozdjlnj, unterschiedene Meynungen, Orte, rozličná myssleni, mjsta, unterschiedene Farben, rozdjlné, různé, rozličné barwy, unterschiedene, mehrere, rozličnj, zu unterschiedenenmalen, mnohdykrát, unterschieden, abgesöndert, rozdělený, oddělený.
Unterschiedlich, rozdjlný, různý, rozličný, rozmanitý, unterschiedliche Ursachen, Reden, Meynungen, rozličné přjčiny, řeči, zdánj, s. Unterschieden.
Unterschiedlich, adv. rozdjlně, různě, rozličně, rozmanitě.
Unterschlag, m. mit Vorhängen, přepaženj, n. přehrada, přjhrada, f.
Unterschlagen, Geld, Schriften, Wechsel, zatagiti, zarazyti, einem ein Bein, nohu podrazyti, unterschlagen, einschlagen, založiti, unterlegen, podložiti.
Unterschleichen, podlezti.
Unterschleif, m. bey dem Zolle, ꝛc. podwod, klam, ssizuňk w prodagi, neb w kaupi, w kupectwj.
Unterschleif, m. Beherbergung, schránka, f. wýsadnj mjsto, n. wýsada, f. auch podmět, m. daupě, n.
Unterschoben, podstrčený, podwržený.
Unterschreiben, podepsati, podpisowati.
Unterschreiber, m. podpisařj, pjsařjk, podsedek, m.
Unterschreibung, f. podepsánj, n. podpis, m.
Unterschrieben, podepsaný.
Unterschrift, f. podpis, m.
Unterschub, m. podstrčenj, podwrženj, n.
Unterschwelle, f. prah, spodnj prah, m.
Untersetzen, podstawiti, podsaditi, podkládati, podložiti, stützen, podepřjti, podchytiti.
Untersetzt, stark, und klein, zawalitý, složitý, podsadilý, podstatný.
Untersiegeln, podpečetiti.
Untersinken, podtonauti, tonauti dolů, potopiti se, ke dnu padati, padnauti, dolů se nesti, sonst, in den Boden, propadati se, propadnauti se.
Unterst, zu unterst, neydolegi, neyspodněgi, neynižssj, der unterste, neydolegssj, neyspodněgssj, das Unterste, spodek, m. der unterste Theil des Hauses, der Seite, neydolegssj částka domu, neyspodněgssj částka listu, das Unterste zu Oberst kehren, wssecko na ruby obrátiti.
Unterstämmen, podepřjti, podpjrati.
Unterstecken, podstrčiti, podstrkowati, strkati, skytati pod něco.
Unterstehen, sich, opowážiti se, pokusyti se, odwážiti se.
Unterstelle, f. nižssj mjsto, n.
Unterstellen, podstawiti, s. Unterstützen.
Unterstellung, n. podstawenj, n.
Unterstemmen, s. Unterstämmen, Unterstützen.
Unterstock, m. dolenj, dolnj, dolegssj ponebj, n.
Unterstopfen, podecpati.
Unterstossen, Soldaten, podstrčiti, s. Unterstecken.
Unterstreichen, podtrhnauti, podtáhnauti čárkau.
Unterstreichung, f. podtrženj, podtaženj čárky, n.
Unterstreuen, podtrausyti, podestlati, viel, podsypati.
Unterstreuung, f. podtrausenj, podestlánj, n.
Unterstützen, stützen, podpjrati, podepřjti, zpodepřjti, helfen, als einen

mit

mit Gelde unterſtützen, s penězy napomáhati, napomocnu býti, podporowati, posýlowati, sýliti, zakládati, opatřiti, die Arme unterſtützen, unterſtemmen, in die Seite, podepřjti boky.

Unterſtützt, podepřený, durch Freunde, pomocý posýlený, opatřený.

Unterſtützung, f. Stütze, podpora, f. Hülfe, spomoc, podpora, posýla, f.

Unterſuchen, ohledáwati, ohledati.

Unterſucher, m. ohledawač, ohledawatel, m.

Unterſuchung, f. ohledáwánj, ohledánj, n.

Unter Tages, we dne.

Untertauchen, act. hřjžiti, pohřjžiti, potopiti, vtopiti, neut. pohřjžiti se, hřjžiti se, potopiti se, potápěti se, topiti se, potonauti, tonauti.

Untertauchen, n. in einer Sache, pohřjženj, potopenj, n. ſeiner ſelbſt, pohřjženj se, potopenj se, n. potonutj, tonutj, n.

Unterthan, unterthänig, poddaný, unterthänig machen, poddati sobě, podbiti pod swau moc, w poddanosť vwesti, podrobiti, podmaniti, poddaným sobě včinit, werden, poddati se, w poddanosť se dáti, unterthäniger Diener, ponjžený, posluſſný služebnjk, unterthänige Bitte, poslussná, ponjžená prosba.

Unterthänig, adv. poddaně, thun, ſich bezeigen, poddaně se mjti, bitten, danken, poslussně, ponjženě prosyti, děkowati.

Unterthänigkeit, f. poddanosť, f. in aller Unterthänigkeit, we wſſj poslussnosti, ponjženosti.

Untertreten, zaſſlapati, posſlapati, nohama potřiti, jemandes Privilegien, potlačiti, potiſknauti, vtiſknauti, untertreten unter ein Dach, ꝛc. pod střechu wkročiti.

Untertreter, m. potlačitel, Ueberwinder, podmanitel, m.

Untertretung, f. potlačenj, vtiſkánj, vtiſſtěnj, potiſſtěnj, n. Ueberwindung, podmanění, n.

Unterwachſen, podrůſti, podrůſtati.

Unterwärts, dolů, unterwärts haugend, dolů ſehnutý.

Unterwegs, na cestě.

Unterwegs laſſen, zanechati, ſ. Unterlaſſen.

Unterwerts, ſ. Unterwärts.

Unterweilen, někdy, druhdy, časem.

Unterweiſen, Unterweiſung, ſ. cwičiti, ſ. Unterrichten, Unterrichtung.

Unterwerfen, podwrcy, podmecy, podrobiti, podbiti, podmaniti, w porobu vwesti, ſich andere, ſich einen, podrobiti, podmaniti, w porobu vwesti, poddati sobě giné, sebe někomu podrobiti, podmaniti, podnožiti, einem etwas, eine Sache, jemandes Urtheile, dem Geſetze, jemandes Willen, podrobiti, poddati, podkloniti, ſich ſelbſt, jemanden, einer Sache, podrobiti se, poddati se.

Unterwerfung, act. f. iſt mit verbis zu geben, paſſ. daß man unterworfen iſt, poroba, f. (doch nur, wenn man im Unwillen davon redet) Unterwerfung unter den göttlichen Willen, im Thun, podrobenj, poddánj, n. poddanosť, ponjženosť, f.

Unterworfen, unterwürfig, podrobený, podmaněný, w porobu vwedený, poddaný, eines andern Willen, dem Geſetze, Veränderung ꝛc. unterworfen ſeyn, zákonu, proměně podrobenu, poddánu, podmaněnu býti.

Unterwinden ſich, opowážiti se, odwážiti se, pokauſſeti se, pokuſyti se, podſtaupiti, podniknauti, ſ. Unterſtehen.

Unterwürfig, Unterwürfigkeit, ſ. Unterworfen, Unterthänig, Unterthänigkeit.

Unterwindung, f. odwáženj, opowáženi, pokuſenj, podſtaupenj, podniknutj, přičiněnj, n.

Unterzeichnen, Unterzeichnung, f. podznamenati, podznamenánj, f. ſ. Unterſchreiben, Unterſchreibung.

Unterziehen, ein Kleid, podwlécy, podwljknauti, einen Balken, břewnem ſpewniti, ſich unterziehen einer Verrichtung, der Strafe, podwoliti, podrobiti se nějaké prácy, trestu, podniknaut, podſtaupit prácy, einer

Beſchwerlichkeit, nesnáz, těžkoſt podniknauti, podſtaupiti, der Strafe, trestu se podrobiti, trest, pokutu podſtaupiti, podniknauti, ſonſt podtáhnauti.

Unterzug, m. podwlečenj, n. podwláčka, f.

Unteutſch, beſſer undeutſch, ne německý.

Untheilbar, untheilig, nedělitedlný, nerozdělitedlný, nedjlný.

Untheilbarkeit, f. nedělitedlnoſt, nerozdělitedlnoſt, nedjlnoſt, f.

Untheilhaft, neaučaſtný.

Untráchtig, neſtelný.

Untreu, newěrný, zpronewěřilý, zpronewěřilec, untreu werden, zpronewěřiti ſe.

Untreu, adv. newěrně.

Untreue, f. newěrnoſt, zpronewěřiloſt, newěra, f.

Untrieglich, neomylný, neklamawý, nemylný, neſwodný.

Untrieglich, adv. neomylně, nemylně, neklamawě, neſwodně.

Untrieglichkeit, f. neomylnoſt, nemylnoſt, neklamawoſt, neſwodnoſt, f.

Untröſtbar, untröſtlich, nepotěſſitedlný.

Untröſtlich, untröſtbar, adv. nepotěſſitedlně.

Untröſtlichkeit, f. nepotěſſitedlnoſt, f.

Untrüglich, Untrüglichkeit, ſ. Untrieglichkeit.

Untüchtig, ničemný, nedoſtatečný, neſchopný, nezpůſobný, nelepý, negemný, die Kaſtraten ſind zum Kindermachen untüchtig, Kleſſtěncy gſau k dělánj děrj ničemnj, neſchopnj, untüchtiges Teſtament, nedoſtatečný kſſaft, untüchtig zum Wohnen, nezpůſobný, nepřjhodný, nehodný.

Untüchtigkeit, f. ničemnoſt, nedoſtatečnoſt, neſchopnoſt, nezpůſobnoſt, nelepoſt, negemnoſt, f.

Untugend, f. nectnoſt, bezectnoſt, f.

Untugendhaft, nectnoſtný, nectný, bezectný, nectnoſtliwý.

Unüberlegt, nepřeložený.

Unüberſehlich, neſmjrný.

Unüberweislich, nepřeſwědčitedlný, nepřeſwědčený.

Unüberweislichkeit, f. nepřeſwědčitedlnoſt, nepřeſwědčenoſt, f.

Unüberwindlich, nepřemožitedlný, nepřemožený.

Unüberwindlich, adv. nepřemožitedlně, nepřemoženě.

Unüberwindlichkeit, f. nepřemožitedlnoſt, nepřemoženoſt, f.

Unüberzeigt, nepřeſwědčený.

Unveraltet, wie ein Menſch, nezeſtaralý, nevſtaralý, neleritý, neſeſſlý, nezaſtaralý, wie eine Sache, newetchý, nezwetſſelý, neſtarožitný, nezſtaralý, neſeſſlý.

Unveränderlich, nezměnitedlný, neproměnitedlný, neměnitedlný, neproměnný.

Unveränderlich, adv. nezměnitedlně, neproměnitedlně, neměnitedlně, neproměnně.

Unveränderlichkeit, f. nezměnitedlnoſt, neproměnitedlnoſt, neměnitedlnoſt, neproměnnoſt, f.

Unverändert, neproměněný, nezměněný.

Unverantwortlich, newymluwitedlný, neočiſtitedlný, negſauc k odpowjdánj, unbillig, nehodný, nenáležitý.

Unverantwortlich, adv. unvergeblich, neočiſtitedlně, newymluwitedlně, unbillig, nehodně, nenáležitě.

Unverantwortlichkeit, f. neočiſtitedlnoſt, newymluwitedlnoſt, Unbilligkeit, nehodnoſt, nenáležitoſt, neſluſſnoſt, f.

Unverbeſſerlich, der, das ſich nicht verbeſſern läßt, nenaprawitedlný, nepolepſſitedlný, Unverbeſſerlich, wo nichts zu erinnern iſt, ohne Fehler, nezlepſſitedlný, neoprawitedlný, bezewſſj auhony, dokonalý, neydokonalegſſi.

Unverbeſſerlich, adv. nezlepſſitedlně, neoprawitedlně, neydokonalegi.

Unverbeſſerlichkeit, f. wo keine Hofnung zur Beſſerung iſt, nepolepſſitedlnoſt, nenaprawitedlnoſt, f. wo kein Fehler iſt, nezlepſſitedlnoſt, neoprawitedlnoſt, dokonaloſt, f.

Unverbindlich, frey, nezawázaný, nepowinný, unverbindlich wie ein Geſetz, Vertrag, Eid, neplatný.

Unverbindlichkeit, f. nepowinnoſt, nezawázanoſt, b) neplatnoſt.

Unverblümt, nekwětowaný,

Unverborgen, neſkrytý, nevkrytý, nezakrytý, nevtagený, ſ. Offenbar.

Unverboten, nezapowězený, nezakázaný.

Unverbrannt, neſpálený, nevpálený.

Unverbrüchlich, neporuſſitedlný, neporuſſený.

Unverbrüchlich, adv. neporuſſitedlně, neporuſſeně.

Unverbrüchlichkeit, f. neporuſſitedlnoſt, neporuſſenoſt, f.

Unverbunden, nezawázaný.

Unverdächtig, nepodezřelý.

Unverdammt, nezatracený.

Unverdauet, nezažitý, neſtráwený, nedowařený.

Unverdaulich, nezáživný, neſtráwný, těžký k ztráwenj, nezažitedlný.

Unverdaulichkeit, f. der Speiſe, neſtráwnoſt, nezažitedlnoſt, des Magens, nezáživnoſt, f. nezažitj, n. ſyrowoſt žaludka, f.

Unverderbt, nezkažený, nepokažený.

Unverdient, nezaſlaužený, nezaſlauzený, nehodný.

Unverdient, adv. unverdienter Weiſe, nehodně, nezaſlauženě.

Unverdorben, nezkažený, ſ. Unverderbt.

Unverdroſſen, nemrzutý, nelénj, nelikawý, neſtýſkawý, bystrý, čilý, neomrzelý, ochotný.

Unverdroſſen, adv. nemrzutě, neomrzelé, neléně, nelikawě, neſtýſkawě, bystře, čile, ochotně.

Unverdroſſenheit, f. nemrzutoſt, nelenoſt, nelikawoſt, neſtýſkawoſt, bystroſt, čiloſt, ochotnoſt, f. neomrzenj, n.

Unverehlicht, neženatý, neoženěný, neſnaubený, ſwobodný, der noch nie geheurathet hat, panic, unverehlichte, newdaná, ſwobodná, die noch nie geheurathet hat, panna, unverehlichter Stand, ſwobodný, panický ſtaw, m. panictwj, bezženſtwj, n.

Unverfälſcht, nezcyzolożený, neporuſſený, nezličený, nepodwržený, nezpletichaný.

Unverfälſcht, adv. nezcyzolożeně, neporuſſeně, nezličně.

Unverfaulet, neshnilý.

Unverferriget, nezhotowený, nedohotowený, nedodělaný.

Unvergänglich, nepominutedlný, nepomigegicý, nepomigitedlný.

Unvergänglich, adv. nepominutedlně, nepomigitedlně.

Unvergänglichkeit, f. nepominutedlnoſt, nepomigitedlnoſt, f.

Unvergeblich, neodpuſtitedlný.

Unvergeblich, adv. neodpuſtitedlně.

Unvergeblichkeit, f. neodpuſtitedlnoſt, f.

Unvergeſſen, nezapomenutý, nezapomělý, ſenn, bleiben, w paměti zůſtati, nezapomenauti ſe, nepřigiti w zapomenutj, es ſoll nie unvergeſſen bleiben, nemá ſe na to zapomenauti.

Unvergeßlich, nezapomenutedlný.

Unvergeßlich, adv. nezapomenutedlně.

Unvergeßlichkeit, f. nezapomenutedlnoſt, f.

Unvergleichlich, nepřirownáwatedlný, wyborný, obzwláſſtnj, nepodobný, nepřipodobitedlný.

Unvergleichlich, adv. nepřirownáwatedlně, wýborně, obzwláſſně, nepodobně, nepřipodobitedlně.

Unvergnügen, n. ſ. Misvergnügen.

Unvergnüglich, unvergnügſam, misvergnügt, neſpokogený, nepokogný, ſkuhrawý, kuknawý, nařikawý, kwatrawý, ſ. Unvergnügt.

Unvergnüglichkeit, Unvergnügſamkeit, f. neſpokogenoſt, nepokognoſt, kuknawoſt, kuhrawoſt, nařikawoſt, f.

Unvergnügt, neſpokogený, ſ. Misvergnügt.

Unvergolten, nenahražené, newynahraženě, neodplacenč, nezaplaceně, neodměněně, unvergolten bleiben, laſſen, bez náhrady, bez odplaty, bez odměny zůſtati, nechati.

Unverhalten, ſ. Unverholen.

Unverhalten, das, nezachowalоſt, f. zlé zachowánj, n.

Un-

Unverheurathet, neženatý, neoženěný, ſ. Unverehlicht.

Unverhinderlich, nepřekážliwý, ſeyn, nepřekážeti, nebýti na překážku, k překážce, k záwadě.

Unverhindert, bez překážky, bez záwady, nezaneprázdněný.

Unverhofft, nenadálý.

Unverhofft, adv. nenadále, z nenadánj, maně.

Unverholen, neſkrytý, nezakrytý, newkrytý, nevtagený, nezatagený, netegný, patrný, ljčný, unverholen laſſen, netagiti, nezatagiti, wſkrytě, w ſkrytoſti nechati, unverholen ſey es dir, euch, nebudiž ti ſkryto, tegno, wkryto.

Unverholen, adv. nepodtagj, neſkrytě, newkrytě, nezakrytě, patrně.

Unverhört, newyſlyſſený, newyſlechnutý, unverhört, unverhörter Sache, newyſlyſſe, unverhörter Sache das Urtheil fällen, newyſlyſſe wěc, bez wyſlyſſenj wčinit rozſudek.

Unverkauft, neprodaný.

Unverkehrt, nepřewrácený, neobrácený.

Unverklagt, neobžalowaný.

Unverlangt, nežádaný, nepožádaný.

Unverletzlich, neporuſſitedlný, nevrážliwý.

Unverletzlich, adv. neporuſſitedlně, nevrážliwě.

Unverletzlichkeit, ſ. neporuſſitedlnoſt, nevrážliwoſt, ſ.

Unverletzt, neporuſſený, am Leibe, an der Ehre, nevražený, neraněný, nevražený.

Unverletzt, adv. neporuſſeně.

Unverlohren, neztracený.

Unvermählt, ſ. Unverehlicht.

Unvermeidlich, newywarowatedlný, newyhnutedlný, nevwarowatedlný.

Unvermeidlich, adv. newywarowatedlně, newyhnutedlně, nevwarowatedlně.

Unvermeidlichkeit, ſ. newywarowatedlnoſt, newyhnutedlnoſt, nevwarowatedlnoſt, ſ.

Unvermerkt, nepozorowaný, nespozorowaný, neznamenaný, nesezna-

Unvermerkt, adv. newědomky, newidomky, ſaukromě, vkrytě, ſkrytě, neznamenaným způſobem.

Unvermeint, nedomělý, ſ. Unvermuthet.

Unvermindert, nezmenſſený, nevmenſſený, nevſkrownělý, neztenčený.

Unvermögen, n. nemoc, nemocnoſt, neſtatečnoſt, nedoſtatečnoſt, mdloba zdrawj, ſ. des Alters, ſeſſloſt wěku, dlauhowěkoſt, Unvermögen, Unvermögenheit, Schwachheit, Unfähigkeit, etwas zu thun, nemocnoſt, nemožnoſt, neſtatečnoſt, nedoſtatečnoſt, ſ. neſtatečenſtwj, n. ſein Unvermögen erkennen, ſwau nemocnoſt, nemožnoſt, mdlobu poznati, vermög meines Unvermögens, dle mé nemožnoſti, Armuth, nemohurnoſt, nezámožnoſt, nemožnoſt, nedoſtatečnoſt, ſ.

Unvermögend, unvermöglich, nemocný, neſtatečný, nedoſtatečný na zdrawj, mdlý, unvermögend, gebrechlich, ſchwach, nemocný, nemožný, neſtatečný, arm, nemohurný, nemožný, nedoſtatečný, nezámožný.

Unvermögenheit, ſ. ſ. Unvermögen.

Unvermuthet, nenadálý, das Unvermuthete der Sache, nenadáloſt wěcy, ſ.

Unvermuthet, adv. nenadále, znenadánj, mimo nadáloſt, nadánj, maně.

Unvernehmen, n. newole, ſ. neſrozumění, n. in Unvernehmen leben, w newoli, w zlé wůli, w neſrozumění žiw býti, neſnadniti ſe wſpolek, neſrownáwati ſe, na ſſtjru býti, ſſkorpiti ſe, ſie ſtehen in Unvernehmen, magj neſrozumění, newůli, neſnadněgj ſe, ſſkorpěgj ſe, gſau ſpolu na ſſtjru.

Unvernehmlich, neſrozumitedlný, nezřetedlný, neporozumitedlný.

Unvernehmlich, adv. neſrozumitedlně, nezřetedlně, neporozumitedlně.

Unvernehmlichkeit, ſ. neſrozumitedlnoſt, nezřetedlnoſt, neporozumitedlnoſt, ſ.

Unvernunft, ſ. nemaudroſt, nerozſſaſnoſt, nerozum, m. nerozumnoſt, ſ. aus Unvernunft, z nerozumu.

Unvernünftig, wie die Thiere, nerozumný, bezrozumný, wie ein Mensch, nemaudrý, nerozssafný.

Unvernünftig, adv. nerozumně, bezrozumně, nemaudře, nerozssafně.

Unverrichteter Sache weggehen, newykonawsse, newyřjdiwsse, nezprawiwsse wěc, newyřjzeně odgjti.

Unverrückt, nepostrčený, nepohnutý, nepowalený, im Kopfe, nezmatený, nepomatený.

Unverrückt, adv. nepostrčeně, nepohnutě, nepowaleně.

Unversagt, neodepřený.

Unverschämt, nestydatý, nestaudný, nestudný, bezstudný, nedyda, nestyda, m.

Unverschämt, adv. nestydatě, nestaudně, nestudně, bezstaudně.

Unverschämtheit, f. nestydatost, nestaudnost, nestudnost, bezstaudnost, f.

Unverschanzt, neobražený.

Unverscharrt, nezahrabaný, nezakopaný.

Unverschonet, newsseteřený.

Unverschuldet, ohne Schuld, neztauzený, bezwinný, winu nemagjcý, seyn, newinným, bez winy býti, nezaslauziti, ohne Schulden, wie ein Mensch, nezadlužilý, neprodlužilý, nezadlužený, neprodlužený, unverschuldet wie ein Haus, nezadlužený.

Unverschuldet, adv. unverdient, bez zaslauženy, krom winy, bez winy, z Bohdarma.

Unverschwiegen, nemlčeliwý, nemlčenliwý, unverschwiegen bleiben, wie eine Sache, nezamlčenu, nesmlčenu zůstati.

Unversehen, nezaopatřený.

Unversehens, nenadále, znenadánj, mahě, mimo nadánj, nadálost, náhle, s. Unverhofft.

Unversehrt, neporussený, neporussilý, s. Unverletzt.

Unversenget, nepřipálený, nepřismudlý.

Unversöhnlich, nesmjřitedlný, nemjřitedlný, nevkogitedlný, nesmjrliwý, nevkrotitedlný, unversöhnlicher Haß, vhlawnj, smrtedlná, nesmjřitedlná, nesmjrliwá nenáwist, f.

Unversöhnlichkeit, f. nesmjřitedlnost, nemjřitedlnost, nevkogitedlnost, nevkrotitedlnost, nesmjrliwost, f. in Unversöhnlichkeit leben, w zássti, w newoli žiwu býti.

Unversöhnlich, adv. nesmjřitedlně, nemjřitedlně, nevkogitedlně, nesmjrliwě, nevkrotitedlně.

Unversöhnt, nesmjřený, nevkogený, nevkrocený.

Unversorgt, nezaopatřený, neopatřeny.

Unverstand, m. nerozum, m.

Unverständig, nerozumný, bezrozumný.

Unverständig, adv. nerozumně, bezrozumně

Unverständlich, nerozumitedlný, nesrozumitedlný, neporozumitedlný, s. Undeutlich,

Unverständlichkeit, f. nerozumitedlnost, nesrozumitedlnost, neporozumitedlnost, f.

Unversteckt, neschowaný, nekrytý, nevkrytý, nezastrčený.

Unverstockt, unverstopft, nezacpaný, nevcpaný.

Unversucht, wie die Sache, nezkussený, neokussený, nepokussený, nichts unversucht lassen, nic bez pokussenj nenechati, wsseho pokusyti, okusyti, zkusyti, wie ein Mensch, der nichts versucht hat, nezkusylý, nezkussený, nebywalý.

Unvertheidigt, neobráněný, neobhágený, nezastaupený.

Unverträglich, nesnásseliwý, nesnesytedlný.

Unvertrieben, nezapuzený, nezahnaný, nezaplassený.

Unverurtheilet, neodsauzený.

Unverwahret, neopatřený, nezaopatřený, bez obrany.

Unverwandt, neodwrácený, mit unverwandten Augen ansehen, aus Begierde, mit Aufmerksamkeit, vpřenýma očima na někoho hleděti, ani oka nespaussteti.

Unverwandelt, nepromněněny, nepřeměněný, nezměněný.

Unverwandt, adv. neodwráceně.

Unverwehrt, nezabráněný, nezahágený, nezbránený.

Unverweigerlich, neodpjrawý, nezdrá-hawý.

Unverweigerlich, adv. neodpjrawě, neodpjrage, bez odporu, nezdrahage se, nezdráhawě, bez zdrahánj.

Unverweilt, neprodleně, bez prodlenj, neprodléwage, nemeſſkage, bez meſſkánj.

Unverwelklich, newſwadlý, eine Blume, die deswegen ſo heißt, kwět miloſti, m.

Unverwerflich, nezawržitedlný, neopowržený, nezawržený, negſauc k opowržení, k zawržení, k zahození.

Unverwerflichkeit, f. nezawržitedlnoſt, neopowrženoſt, nezawrženoſt, f.

Unverweſet, neporuſſený.

Unverweslich, neporuſſitedlný.

Unverweslichkeit, f. neporuſſitedlnoſt, f. neporuſſenj, n.

Unverwindlich, wie ein Schaden, nenaprawitedlný, nezaprawitedlný, wie ein Schmerz, nepřemožitedlný.

Unverwirrt, unverworren, an ſich, nezmatený, neſpletený, nezmachlaný, nezmotaný, nezapletený, nezamotaný, unverwirrt, mit etwas, neſpletený, nezapletený, neſpletichaný něčím.

Unverwundet, neporaněný, nezraněný, neraněný, unverwundlich, neporanitedlný, nezranitedlny, neranitedlný.

Unverwundlichkeit, f. neporanitedlnoſt, nezranitedlnoſt, f.

Unverwüſtet, nezpuſtěný, nezpuſtlý, nezapuſtěný, nepoplenčný, neporuhený.

Unverzagt, nezamrkly, nebogácný, nebázliwý, nelekawý, neſtraſſliwý, nechauloſtiwý, zmužilý, unverzagter Muth, nelekawá, nechatrná myſl, f.

Unverzagt, adv. nezamrkle, nebogáčně, nebázliwě, nelekawě, neſtraſſliwě, nechauloſtiwě.

Unverzehrt, neſtráwený.

Unverzeihlich, ſ. Unvergeblich.

Unverzüglich, adv. bez odtahu, bez průtahu, bez meſſkánj, bez prodlenj, neprodleně, nemeſſkage, neprodléwage.

Unumgänglich, newyhnutedlný.

Unumgänglich, adv. newyhnutedlně.

Unumſchränkt, neobmezený, neobkljčený, unumſchränkte Gewalt, neobmezená, neobkljčená moc, f.

Unumſtößlich, newywrátitedlný, neporažitedlný, nezwrátitedlný, unumſtößlicher Beweis, newywrátitedlný důwod, důkaz.

Unumſtößlichkeit, f. newywrátitedlnoſt, neporažitedlnoſt, f.

Ununterbrochen, bez přetržky.

Unvollendet, unvollführt, nedokonaný, neſkončený, nedokončený, nedodělaný, newykonaný, newywedený, laſſen, nedokonati, nedokončiti, neſkončiti, nedodělati, newykonati, newyweſti.

Unvollkommen, nedokonalý, neplný, unvollkommner Ablaß, neplnomocné odpuſtky, m. plur.

Unvollkommen, adv. nedokonale, nezaupina.

Unvollkommenheit, f. nedokonaloſt, neplnoſt, f.

Unvollſtändig, neplný, nedokonalý.

Unvollſtändig, adv. neplně, nedokonale.

Unvollſtändigkeit, f. neplnoſt, nedokonaloſt, f.

Unvollzogen, newywedený, neprowedený, newykonaný.

Unvorgreiflich, nepředchwátiwý.

Unvorgreiflich, adv. nepředchwátiwě.

Unvorſetzlich, nezaumyſlný, neſchwálný.

Unvorſetzlich, adv. nezaumyſlně, nezaumyſla, neſchwalně, nenaſchwál.

Unvorſichtig, unfürſichtig, neopatrný, neprozřetedlný, neprohljdawý k budaucýmu.

Unvorſichtig, adv. unvorſichtiger Weiſe, neopatrně, neprozřetedlně

Unvorſichtigkeit, ſ. Unfürſichtigkeit, neopatrnoſt, neprozřetedlnoſt, neprohljdawoſt, f. aus Unvorſichtigkeit, z neopatrnoſti, z nedopatřenj.

Unwachſam, nebdělý, oſpalý.

Unwahr, unwahrhaft, neprawdiwý, neprawý.

Unwahr, adv. neprawdiwě, neprawě.

Unwahrheit, f. neprawda, f.

Unwandelbar, newrtkawý, newrtký, newiklawý.
Unwandelbar, adv. newrtkawě, newiklawě.
Unwandelbarkeit, f. newrtkawoſt, newiklawoſt, newrtkoſt, f.
Unwegſam, nezceſtný, bezceſtný, nepřjchodný, nepřjſtupný.
Unwegſamkeit, f. nezceſtnoſt, bezceſtnoſt, neſchodnoſt, nepřjſtupnoſt, nepřjchodneſt, f.
Unweigerlich, nezdrahawý.
Unweiſe, nemaudrý, nerozſſafný.
Unweiſe, adv. nemaudře, nerozſſafně.
Unweisheit, f. nemaudroſt, nerozſſafnoſt, f. ſ. Thorheit, Narrheit.
Unweislich, adv. nemaudře, nerozſſafně.
Unweit, nedaleko.
Unwerth, unwürdig, nehodný, (nedůſtogný, gering, chatrný, lehký, zlehčený, machen, zlehčiti.
Unwerth, der, Unwürdigkeit, f. nehodnoſt, (nedůſtognoſt,) f. ſchlechte Beſchaffenheit, chatrnoſt, lehkoſt, Verachtung, lehkoſt, f. in Unwerth kommen, w lehkoſt přigjti.
Unweſen, n. newole, f. rozbrog, m. rozepře, různice, f. machen, různice tropiti, ztropiti.
Unweſentlich, nepodſtatný.
Unwiderleglich, neodwoditedlný, neodhádatedlný, newywrátitedlný.
Unwiderleglich, adv. neodwoditedlně, neodhádatedlně, newywrátitedlně.
Unwiderleglichkeit, f. neodwoditedlnoſt, neodhádatedlnoſt, newywrátitedlnoſt, f.
Unwiderlegt, neodwozený, neodhádaný, newywrácený.
Unwiderſprechlich, neodmluwitedlný.
Unwiderſprechlich, adv. neodmluwitedlně.
Unwiderſprechlichkeit, f. neodmluwitedlnoſt, f.
Unwiderbringlich, nenabytý, nenabytedlný, nenahraditedlný.
Unwiedergebohren, ne opět, ne znowa narozený.
Unwiederkehrlich, nenawrátitedlný.
Unwiederruflich, neodwolatedlný.
Unwiederruflich, adv. neodwolatedlně.
Unwiederruflichkeit, f. neodwolatedlnoſt, f.
Unwille, Unwillen, m. Zorn, newrloſt, neliboſt, neljbka, newůle, nechuť, mrzutoſt, f. das man etwas nicht gerne thut, nechuť, neliboſt, omrzeloſt, f. mit Unwillen, s neliboſtj, neljbkau, nechtě, bezděky, s nechutj, ſ. Verdruß; in Unwillen aneinander kommen, w nechuti, w newůli ſe rozegjti.
Unwillig, zornig, bös, überhaupt, newrlý, mrzutý, nelibý, newolný, ſeyn, werden, wrčeti, newrlým býti, eigentlich zpauzeti ſe.
Unwillig, verdrießlich, adv. newrle, nelibě, mrzutě, newolně, bezděky.
Unwirkſam, überhaupt, neaučinliwý.
Unwirkſam, adv. neaučinliwě.
Unwirkſamkeit, f. neaučinliwoſt, f.
Unwirthbar, nehoſtinſký.
Unwirthlich, unwirthſchaftlich, nehoſpodářſký.
Unwirthlichkeit, Unwirthſchaftlichkeit, f. nehoſpodářſtwj, n.
Unwiſſend, newědaucý, newědomý, neſwědomý, nepowědomý, nevměly, newěda, ein Unwiſſender, newěda, newědomec, m.
Unwiſſend, adv. newědomě, neſwědomě, nepowědomě, bez wědomj, nevměle.
Unwiſſenheit, f. newědomoſt, nepowědomoſt, f. newědomj, nepowědomj, n. nevměloſt, f. aus Unwiſſenheit, z newědomoſti, z newědomj.
Unwitz, m. Aberwitz, nemaudroſt, poſſetiloſt, ſſlenoſt, f. ztřeſſtěnj, n. zbláznilоſt, f. ſmyſlem pominutj, n. Mangel am Witz, newtip, nedůwtip, m. nedůwtipnoſt, nedumyſlnoſt, f. Unwitz in einer Schrift, Rede, ſproſtnoſt, galowoſt, nedůwtipnoſt, f.
Unwitzig, aberwitzig, nemaudrý, poſſetilý, ſſlený, ſmyſlem pominulý, zbláznilý, ohne Witz, newtipný, nedůwtipný, nedůmyſlný, newti-

pa-

pa, wie eine Schrift, Rede, nevtipný, nedůwtipný, sprostný, galowý.

Unwohnbar, nebydlitedlný.

Unwürdig, nehodný, nedůstogný, für unwürdig halten, achten, nehodného, za nehodného sauditi, vznáwati.

Unwürdig, adv. nehodně, nedůstogně.

Unwürdigkeit, f. nehodnost, nedůstognost, f.

Unzähmbar, neskrotitedlný.

Unze, f. vncý, f.

Unzehlbar, unzehlig, unzählbar, unzählig, nesčíslný, bezčíslný, bez počtu.

Unzehlbar, unzehlig, unzählbar, unzählig, adv. nesčíslně, bezčíslně, bezčísla, bez počtu, nesčíslněkrát.

Unzehlbarkeit, f. nesčíslnost, bezčíslnost, f.

Unzeit, f. newčas, nepřihodný, newhodný, nepřiležitý, nemistný čas, m. zur Unzeit, ne w čas, ne w prawý, ne w hodný čas, nečasně, newhodně, newhod, nemistně.

Unzeitig, newčasný, newhodný, nečasný, unzeitiger Tod, newčasná smrt, f. b) nezralý, nedozralý, nevzralý, nedosslý, wie Obst, nezralé, nedozralé, nevzralé, nečasné owoce, nedosslé swého času, ranni owoce, n. unzeitige Geburt, nedosslý, newčasný plod, m. unzeitiges Kind, nedochůdče, nedochoťátko, nedochodilé, nedosslé djtě, n.

Unzeitig, adv. s. zur Unzeit.

Unzeitigkeit, f. newčasnost, newhodnost, f. b) nezralost, nedozralost, nevzralost, nedosslost, f.

Unzerbrechlich, nezlomitedlný, nepřelomitedlný.

Unzerbrechlichkeit, f. nezlomitedlnost, nepřelomitedlnost, f.

Unzerbrochen, nezlomený, nezlámaný, nerozlámaný, nepřelámaný, nepřelomený.

Unzerrissen, nerozerhaný, nerozetržený, nerozedraný.

Unzerrüttet, nerozrussený, nezmařený, im Gemüthe, nezkormoucený.

Unzerschmettert, nezroskotaný, nerozroskotaný, nerozřícený, nerozbitý, nerozdrcený, nepodrcený.

Unzerschnitten, nerozřezaný, nerozřiznutý, b) wie Brod, Fleisch, nerozkrogený, nerozkrágený, c) mit der Scheere, nerozstřižený, nerozstřihaný.

Unzerstörlich, nezbořitedlný, nerozbořitedlný, wie eine Sache, ein Ding, nerozrussitedlný.

Unzerstörlichkeit, f. nezbořitedlnost, nerozbořitedlnost, f. eines Dinges, einer Sache, nerozrussitedlnost, f.

Unzerstört, nezbořený, nerozbořený, wie eine Sache, ein Ding, nerozrussený.

Unzertheilig, nerozdělitedlný, nerozdjlný.

Unzertrennlich, nerozlučitedlný, nerozdjlný.

Unzertrennlich, adv. nerozlučitedlně, nerozdjlně.

Unzertrennlichkeit, f. nerozlučitedlnost, nerozdjlnost, f.

Unzertrennt, nerozlaučený, nerozdjlný.

Unziemlich, unziemend, neslussný, nenáležitý.

Unziemlich, adv. neslussně, nenáležitě.

Unziemlichkeit, f. neslussnost, nenáležitost, f.

Unzier, Unzierde, f. neozdoba, f.

Unzierlich, neozdobný, nevsslechtilý, newýtečný.

Unzierlich, adv. neozdobně, nevsslechtile, newýtečně.

Unziefer, s. Ungeziefer.

Unzinsbar, nepoplatni.

Unzucht, f. die Neigung, nekázeň, nekázanost, f. necud, nestud, m. nestydarost, smilnost, f. die That, nestydarost, nekázanost, nečistota, neřádnost, hanebnost, oplzlost, treiben, páchati, spáchati.

Unzüchtig, in der Neigung, nekázaný, bez kázně, necudný, nestydatý, smilný, im Leben, Reden, nestydatý, nečistotný, nekázaný, hanebný, oplzlý, neřádný.

Unzüchtig, adv. nekázaně, nestydatě, necudně, hanebně, nečistotně, nekázně, smilně.

Unzugänalich, unzugängig, nepřjchodný, nepřjſtupný, nepřjſtupitedlný.
Unzugänglich, unzugängig, adv. nepřjchodně, nepřjſtupně, nepřjſtupitedlně.
Unzugänglichkeit, f nepřjchodnoſt, nepřjſtupnoſt, nepřjſtupitedlnoſt, f.
Unzugerichtet, nepřiprawený, nezprawený.
Unzulänglich, nedoſtatečný, neſtatečný.
Unzulänglich, adv. nedoſtatečně, neſtatečně.
Unzulänglichkeit, f. nedoſtatečnoſt, neſtatečnoſt, f.
Unzuläßig, nedopuſſtěný.
Unzuläßigkeit, f. nedopuſſtěnj, n.
Unzweifelhaft, nepochybný.
Unzweifelhaft, adv. nepochybně, bez pochyby, bez pochybnoſti.
Vogel, m. pták, m. ein Vogel, ein rechter, loſer Vogel, dobrý ptáček, čtwerák, kopa, m. aus der Vögelflüge oder Geſange weiſſagen, hádati, předpowjdati z ptačjho letu, zpěwu, ſſtěbetu, dieſe Weiſſagung, ptákoſſtěk, m. der ſo weiſſaget, hadač z ptačjho letu, zpěwu, ptákoprawec, m. die Vögel, ptactwo, n. ptácy, m. plur.
Vogelbauer, m. klece, poſada, ſkřjnka, f.
Vogelbeere, f. geřabina, f. břek, m.
Vögelein, Vöglein, Vögelchen, n. ptáček, m, ptáče, ptáčátko, n.
Vogelfang, m. čižba, f. čjhadlo, čjhařſtwj, čjhánj na ptáky, lapánj ptáků, ptáčnictwj, n. dazu gehörig, čjhařſký, čjžebnj, ptáčnický.
Vögelfangen, n. čjhánj na ptáky, chytánj, lapánj ptáků, čjhařſkwj, n.
Vogelfänger, ſ. Vogler.
Vogelfeder, f. pernatý prach, m.
Vogelflug, m. let ptačj, m.
Vogelfrey, ſwobodný co pták.
Vogelgarn, n. ptačj ſýt, f. teneto, n. ſyť na ptáky, pomeč, f.
Vogelgeſang, m. zpěw ptačj, m. přehudánj ptačj, (přehudánj, pěnj ptačj,) n.
Vogelgeſchrey, n. ſſtěbet ptačj, m. ſſwerholenj, n.
Vogelhändler, m. ptáčnjk, m.
Vogelhaus, n. klece ptačj, f. ptačj domek, m. poſada, ſkřjnka, klec, klícka, f.
Vogelheerd, m. čjhadlo, n. humenec, m. humence, plur.
Vogelklobe, m. rozſkřipec, m.
Vogelkraut, n. kuřjmoř, kuřj ſtřewce, m.
Vogelleim, m. lep, ptacj lep, ptáčnický, ptáčničj kleg, m.
Vogelmarkt, m. ptačj trh, m.
Vogelneſt, n. ptačj hnjzdo, n.
Vogelnetz, n. ſyťka, f. ptačj teneto, n. die Stange dazu, proſſtip, m.
Vogelſchau, m. Vogelſchen, n. ptákohled, ptákoſſtěk, m. ptákohledenj, ptákoprawenj, n. daraus deuten, ptákoprawiti.
Vogelſchauer, m. Seher, ptákohled, ptákoprawec, m.
Vogelſcheu, m. ptačj ſtraſſidlo, n.
Vogelſchießen, n. ptačj ſtřelba, f.
Vogelſchlag, m. poklopec, ſklon, m. ſkřinka, f.
Vogelſpeiſe, f. náſtraha, wnada ptačj, f.
Vogelſpieß, m. rožnjk ptačj, m.
Vogelſtange, f. proſſtip, m.
Vogelſtellen, čjhati na ptáky.
Vogelſteller, m. čjhač, ptáčnjk, m.
Vogeltrager, m. ptákonoš, m.
Vogelwärter, m. chowač ptáků, opatrownjk ptáků, ptáčnjk, m.
Vogelwicke, f. plur. ptačj wykew, f.
Vogler, m. ptáčnjk, čjhač, čjžebnjk, m.
Vogt, m. poručnjk, ſudj, wládař, přednjk, zpráwce, m. über die Armen, Bettler, Waiſen, poručnjk chudých, žebráků, ſyrotků, ſyrotčj, nad žebráky, m.
Vogtbar, Majoren, doſpělý, werden, doſpjwati, doſpěti, wyſpěti.
Vogtey, f. poručnictwj, poručenſtwj, ſudſtwj, přednictwj, wládařſtwj, n. wláda, zpráwa, f. Vogtey über die Waiſen, poručenſtwj, poručnictwj nad ſyrotky, n. die Wohnung, Burg, přjbytek, zámek přednický, wládařſký, m.
Volk, n. Nazion, lid, národ, m. Leute, lid, m. lidé, plur. die Menge lid-

lidſtwo, n. das gemeine, ſchlechte, zadnj chaſa obecnjho lidu, chatrná luza, chátra lidj, f. ein Haufen Volks, eine Menge, viel Volks, hromada, mnoſtwj lidj, mnoho lidj, Volk, Soldaten, Völker, lid, ſonſt národy, lidé, m. plur. Volk werben, lid zbjrati.

Völkerrecht, n. práwo lidu, národů, n.

Völkerſchaft, f. lid, m.

Völklein, Völkchen, n. lidek, m. hrſtka lidj, f. die Nazion, národek, m.

Volkreich, lidný, hlučný, machen, zlidniti.

Voll, plný, geben, machen, füllen, naplniti, do wrchu naplniti, plné naklásti, do wrchu naplniti, doplniti, dowrſſowati, ein Maulvoll, eine Handvoll, ſaufto, přehrſſj, den Hut voll, eine Schüſſel voll, plný klobauk, plná mjſa, voll werden, plným býti, naplniti ſe, ſich voll trinken, přeplniti, přebrati ſe pitjm, přepiti, opiti ſe, die Seite, ein Bogen voll ſchreiben, ſchmieren, plnau ſtranu, plný arch napſati, napljhati, namazati, naſſmařiti, ſich die Haut voll lachen, naſmáti ſe, ein Glas volk, plná ſklenice, volle Macht, Gewalt, ſ. Vollmacht; aus vollem Halſe, co hrdlo ſtáčj, mit vollem Munde loben, wſſemi vſty chwáliti, voll Bluts, plný krwi, machen, celého pokrwawiti, vkrwawiti, zkrwawiti, zkrwáceti, pokrwáceti, voll betrunken, naplněný, přeplněný, namožený pjwem, wjnem, plný wjna, pjwa, vmoklý od wjna, pjwa, ſ. Beſoffen; alle Hände voll zu thun haben, mjti plné ruce djla, ſ. Vollauf; voll einſchenken, doljti, voll geſteckt, gakby nacpal, gakby natlauk, nabil, voll Schlafes, rozeſpalý, voll Wunden, plný ran, zraněný, voll Volkes, plno lidj, voll ſchreiben, popſati.

Vollauf, hogně, plně, wrchowatě, nazbyt, s zbytkem, vollauf zu eſſen, hognoſt, f. zbytek gjdel, m. es iſt alles vollauf, geſt wſſeho nazbyt, zbytek, hognoſt, doſtatek, vollauf zu thun, plno djla, vollauf haben, mjti wſſeho hognoſt, nazbyt, zbytek, doſtatek.

Vollbeerig, zrnatý.

Vollblütig, krewnatý.

Vollbracht, dokonaný, wykonaný, dowedený k mjſtu, ku koncy dowedený, odbytý, wyřjzený, zgednaný, geſchwind vollbracht, brzo odbytý, vollbrachte Reiſe, dokonaná, wykonaná ceſta, paut, f.

Vollbringen, vollenden, wykonati, dokonati, doweſti, k mjſtu, ku koncy doweſti, wyřjditi, zvplna dokonati, dodělati, odbýti, zgednati, zdjti, es iſt vollbracht, dokonáno, wykonáno, zgednáno geſt, dodělano, odbyto, wyřjzeno geſt, die Reiſe vollbringen, ceſtu, paut wykonati, dokonati, odbýti, ein Werk, prácy, djlo dokonati, zvplna dodělati, dopracowati, eine That vollbringen, ſkutek wykonati, proweſti, wyweſti, včiniti, ſpáchati, einen Befehl, Auftrag, rozkaz, poručenj wykonati, wyřjditi, zdjti, zgednati.

Vollbringer, m. wykonatel, dokonatel, wyřjditel, včinitel, ſpáchatel, m.

Vollbringung, f. act. wykonánj, dokonánj, dodělánj, ku koncy dowedenj, wyřjzenj, odbytj, ſpáchánj, n. paſſ. dokonánj, ſkonánj, ſkončenj, n.

Völle, f. beſſ. Fülle, hognoſt, plnoſt, f. ſ. Fülle.

Vollenden, dokonati, dokonáwati, dokoncowati, dokončiti, ſkoncowati, ſkončiti, ſkonati, den Lauf vollenden, běh dokonati, ſein Lebenslauf, žiwot dokonati, ſkonati, ſkončiti, ſ. Vollbringen.

Vollendung, f. dokonánj, dokončenj, ſkončenj, ſkoncowánj, ſkončenj, ſkonánj, n. der Sterbenden, dokonánj, ſkonáni, n. ſ. Vollbringung.

Vollends, ſ. Völlig.

Völleren, n. opilſtwj, ožralſtwj, n.

Vollfreſſen ſich, nažrati ſe.

Vollführen, wyweſti, ku koncy doweſti,

weſti, přiweſti, ſ. Vollbringen, Vollenden.

Vollführung, ſ. wywedenj, ku konci dowedenj, přiwedenj, n. ſ. Vollbringung.

Vollfüllen, docela naplniti, do wrchu naplniti.

Vollgeſtopft, nacpaný.

Völlig, ganz, celý, celiſtwý, plný, gehörig, hodný, ſluſſný, völlige Anzahl der Leute, Verſammlung, celý, plný, weſſkerý počet lidj, m. völliger Verſtand eines Menſchen, celý, plný rozum člowěka, m. völliger Vater, völlige Mutter, der Aehnlichkeit nach, celý otec, celá matka, völlig, wirklich, ordentlich, prawý, völliger Ernſt, oprawdiwoſt, ſkutečnoſt, f.

Völlig, adv. zcela, docela, zwplna, zaupłna, cele, wplně, plně, zhola, völlig neu, zcela, zwplna, zbruſu nowý, völlig nackt, dočiſta nahatý.

Völligkeit, f. beſſ. Vollſtändigkeit, Vollkommenheit, plnoſt, f.

Vollkommen, dokonalý, plný, der vollkommene, völlige Vater, celý otec, m. vollkommene Größe, Höhe ꝛc. dokonalá, hodná, ſluſſná, prawá weyſſka ꝛc. vollkommén im Geſichte, am Leibe, plný.

Vollkommen, adv. dokonale, zaupłna.

Vollkommenheit, f. daß nichts fehlet, celoſt, plnoſt, celiſtwoſt, f. höchſter Grad, dokonaloſt, plnoſt, f. zur Vollkommenheit bringen, k dokonaloſti přiweſti, Vollkommenheit, gute Eigenſchaft, dokonaloſt, f.

Vollmachen, erfüllen, naplniti, die Zahl, doplniti.

Vollmacht, f. plnomocenſtwj, n. plnoſt mocy, plnomocnoſt, plná moc, f. geben, dáti plnomocenſtwj, plnau moc někomu, zplnomocniti někoho.

Vollmond, m. plný měſýc, m. naplně měſýc, m. pln měſýce, f.

Vollſaufen, jemanden, ožrati, ochlaſtati, opiti někoho, ſich, ožrati ſe, ochlaſtati, opiti ſe, oft, ožrati ſe, opjgeti ſe.

Vollſaufer, m. ožralec, opilec, žrák, pigan winný, piwnj, molek, bratr z mokré čwrtě, ochlaſta, m.

Vollſauferey, ſ. beſſ. Völlerey, piganſtwj, ožralſtwj, opilſtwj, ožránj, n.

Vollſchenken, plné naljti, doljti.

Vollſtändig, zewrubnj, dokonalý, plný, celiſtwý, celý, ſ. Vollkommen.

Vollſtändig, adv. zewrub, dokonale, plně, wplně, zwplna, cele.

Vollſtändigkeit, ſ. zewrubnoſt, dokonaloſt, plnoſt, celiſtwoſt, celoſt, f.

Vollſtimmig, hlaſytý.

Vollſtimmig, adv. plným hlaſem, hlaſytě.

Vollſtimmigkeit, ſ. plnoſt hlaſu, hlaſytoſt, f.

Vollſtopfen, nacpati.

Vollſtrecken, wykonati, wyřjditi, zdjti, wyplniti, zgednati, jemandes Befehle, Aufträge, něčj rozkazy, poručenj wykonati, wyřjditi, zřjditi, zdjti, zgednati, das Urtheil, rozſudek, wſudek, odſudek wykonati, das Teſtament, kſſaft wykonati, ſ. Vollbringen.

Vollſtreckung, ſ. wykonánj, wyřjzenj, wyplnění, zgednánj, n.

Vollwichtig, plné wáhy, zaupłna wážný, adv. plnowážně.

Vollwichtigkeit, ſ. plná wáha, f.

Vollziehen, wykonati, wyřiditi, ſ. Vollſtrecken; eine Heurath, ſwadbu ſtrogiti, wſtrogiti, jemandes Befehl, Willen, rozkaz, poručenj, wůli wykonati, naplniti, poručenj wyřjditi, zřjditi, zdjti, ſeinen Willen vollziehen, wůli ſwau prowesti, wykonati, einen Kontrakt, wgjti w ſmlauwu, ſmlauwu zgednati.

Vollziehung, ſ. wykonánj, wyřjzenj, n. ſ. Vollſtreckung; der Heurath, ſtrogenj, wſtrogenj ſwadby, n.

Vollzogen, wykonaný, wyřjzený, zřjzený, zgednaný.

Vom, iſt ſo viel als, von dem, od, ſ. Von.

Von, wenn es den Urheber anzeigt, od, von Gott geſandt, od Boha poſlaný, von dir, von ihm, od tebe, od něho, von mir, odemně, von Morgen bis an den Abend, od rána až do wečera, von Himmel,

zu-

z nebe, von der Wurzel, vom Grunde, von dem Orte, von draußen, z kořene, ze dna, z toho mista, z wenku, von Herzen, od srdce, von ganzem, z celého, von gutem Ansehen, Verstande, Herkommen, dobrého pohledu, rozumu, dobrého, z dobrého rodu, schön, fröhlich von Gesichte, pěkné, weselé twáře, krásného obličege, groß von Person, weliké postawy, von Geburt ein Deutscher, rodu, rodem, rodilý Němec, von adelichem Geschlechte, z panského, z vrozeného rodu, ein Mann von großer Gelehrsamkeit, von großem Verstande, muž weliké včenosti, welikého rozumu, was eine Eigenschaft oder anklebenden, das Subjekt bestimmenden Umstand anzeigt, ist der Genitiv, einige von (aus) euch, von ihnen, někteřj z wás, z nich, ich habe nichts von diesem Gelde bekommen, gá nic z těch penez nedostal, ein Liebhaber von ihr, gegj milý, von etwas, něčeho milownjk, die Ursache, der Urheber von etwas, přjčina, původ něčeho, von Jahren, leterý, lerný, von meinem Alter, von meiner Größe, nämlich ein anderer, w mém stářj, w mých letech, w mé weyssce, ein Mann von Ehre, vom Worte, muž na cti zachowalý, muž od slowa, von Gottes Gnaden, z Božj milosti, von sich selbst, von freyen Stücken, sám od sebe, z čisté dobré wůle, von Worte zu Worte, od slowa k slowu, von Tage zu Tage, den odedne, den gako den, von Zeit zu Zeit, časem, von Stunde zu Stunde, w każdau hodinu, von der Faust gehen, od ruky gjti, von Angesicht zu Angesicht, od twáře k twáři, von Stunde, von diesem Tage an, od hodiny, od toho dne, von meiner Seite, z mé strany, vom Namen, podlé gména, von alten Zeiten, von Erschaffung der Welt, od starých časů, od stwořenj swěta, von nun an, od té chwile, od té doby, von Anfange, Anbeginn der Welt, von Alters her, od počátku, z počátku, z prwopočátku swěta, od starodáwna, von der Zeit an, od toho času, von ferne, z daleka, von der Nähe, z bljzka; von einer Sache handeln, reden, hören, schreiben oder überhaupt wenn von den Gegenstand anzeigt, o; von einem hören, daß er es gethan habe, o někom slyssel, že to včinil, von einem, von einer Sache etwas schlechtes denken, reden, o někom, o něčem něco zlého smeyssleti, mluwiti, von allen Orten, Seiten, odewssad, odewssud, ze wssech stran, von dem weis ich nichts, o tom nic newjm, von beyden Seiten, z obogj strany, z obau stran, vom Hause, z domu, vom Pferde, z koně, von oben, von unten, von hinten, z hůry, z důly, ze zadu, von Jugend, von Kindheit auf, von Kindesbeinen an, od mladosti, z mladosti, z mládi, z dětinstwj, od dětinstwj, od maličkosti, od koljbky, a kasse, von der Geburt, od narozenj, von, aus etwas gemacht, als von Stein, von Holz ꝛc. z kamena, ze dřewa ꝛc.

Von außen, zewnič, zewnitřka, z wenku, z wenčj, pozewnitř, zewnitřně.

Von daher, odtud, tudy.

Von dannen, odtud, odtawád.

Voneinander, von einander, od sebe, geduo od druhého, na různo, (roz).

Voneinander brechen, rozlomiti, rozlámati.

Voneinander bringen, rozprawiti.

Voneinander drehen, roztočiti, na různo točiti, roztáčeti.

Voneinander fliehen, rozwrecy, rozwrjskati se, na různo běžeti, rozběhnauti se.

Voneinander führen, rozwesti, rozwáděti.

Voneinander gehen, rozgjti se, sich geben, pustiti, rozpustiti se.

Voneinander gelegen, podál, od sebe ležjcý.

Voneinander gerissen, roztržený.

Voneinander geschieden, rozlaučený.

Voneinander geschnitten, rozřjznutý.

Von-

Voneinander gesondert, rozlaučený.
Voneinander hauen, roztjnati, rozetnauti na různo, rozseknauti, rozrubnauti.
Voneinander jagen, rozehnati, rozplassiti, rozptýliti na různo.
Voneinander lassen, rozpustiti, rozpausstěti.
Voneinander laufen, rozvtecy se, rozvtjkati se, rozprchnauti se.
Voneinander legen, rozložiti, klásti na různo, viele Dinge, rozebrati.
Voneinander liegen, podál, od sebe ležeti.
Voneinander nehmen, rozebrati.
Voneinander reißen, roztrhati, roztrhnauti, na různo trhati.
Voneinander scheiden, act. rozlaučiti, odlaučiti, neut. rozlaučiti se.
Voneinander schlagen, rozrazyti, rozbiti, roztepati.
Voneinander schneiden, Holz, rozřezati, Brod, rozkrágeti, Papier, rozstřjhati.
Voneinander schreiben, od sebe, řjdce psáti.
Voneinander setzen, stellen, rozložiti, rozstawěti.
Voneinander seyn, býti od sebe.
Voneinander sondern, rozlaučiti, rozděliti, na různo děliti.
Voneinander spalten, rozekláti, rozkoliti, rozsstjpati, rozsstjpnauti, na různo kálati, koliti.
Voneinander sperren, die Füsse, rozkročiti, na různo stawěti hnáty, roztahowati, rozedřjti, das Maul, oder sonst was an, neben einander ist, rozewřjti, rozedřjti, rozdjrati, roztáhnauti.
Voneinander sprengen, rozrazyti.
Voneinander springen, rozskočiti se.
Voneinander stehen, podál, od sebe státi.
Voneinander stellen, rozstawěti.
Voneinander thun, od sebe dáti, rozpogiti, rozprawiti, was sich aufmacht, rozewřjti, rozwjrati, sich, rozewřjti se, rozwjrati se.
Voneinander treiben, rozehnati, rozptýliti, rozplassiti.
Voneinander trennen, rozlaučiti, na různo laučiti, děliti, rozpogiti, das Genehte, rozpárati.
Voneinander treten, rozstaupiti se, etwas, rozsslápnauti.
Voneinander werfen, rozházeti, rozmetati, na různo házeti, metati.
Voneinander wollen, chtjti od sebe.
Voneinander zerren, rozdrchati, rozedráti.
Voneinander ziehen, roztáhnauti, in der Wohnung, odstěhowati se od sebe.
Von ferne, zdaleka, opodál, podál.
Von forne, zpředu, po předu.
Von freyen Stücken, von sich selbst, z čisté dobré wůle.
Von heute an, od dnesska.
Von hinnen, odtud.
Von hinten, ze zadu, pozadu.
Von jetzt an, od této doby, chwjle.
Von innen, zewnitř, zewnitřka.
Von neuem, znowa, znowu.
Vonnöthen, potřeba, zapotřebj.
Von nun an, od té doby, chwjle.
Von oben, zhora, zhůry.
Von sich selbst, sám od sebe.
Von statten gehen, dařiti se, zdařiti se, podařiti se, westi se dobře, sstastně, die Sache geht gut, besser von statten, ta wěc dobře, lepssj se dařj, sstastně se wede.
Von Stunde an, od té hodiny, na obrat.
Von wannen? odkud? odkawad?
Von weitem, zdaleka, opodál, podál, unvermerkt, zdaleka, von weitem her, zdaleka.
Voppen, pokausseti, teyrati, s. Foppen.
Vopperey, s. pokaussenj, teyránj, n. s. Fopperey.
Vor, před, vor drey Jahren, před třema lety, vor Tage, Tages, předednem, vorm Jahre, před rokem, vor dem Hause, vor der Kirche, Thüre stehen, před domem, před kostelem, před dweřmi státi, vor den Augen seyn, před očima býti, vor die Augen stellen, před oči stawěti, vor dem Gerichte stehen, před práwem státi, vor das Gericht kommen, před práwo přigjti, vor das Haus, vor die Thüre werfen, stellen, před dům, přede dwéře hoditi,

diti, postawiti, vor den Leuten, před lidma, vor das Haus, vor die Kirche, Thüre gehen, kommen, před dům, před kostel, dweře gjti, wygjti, vor kurzem, nedáwno, vor Alters, vor Zeiten, za starodáwna, před časy, před lety, za starých časů, za onoho času, vor Schmerzen, Freude, Zorne, bolestj, radostj, zlostj, pro zlost, radost, zlost, vor sich hinsehen, před se, před sebe hleděti, vor Hitze, Angst, Hunger, Durst verschmachten, horkem, wzkostj, hladem, žiznj zagjti, vor Scham, Furcht, hanbau, strachy, strachem, pro hanbu, pro strach, vor einem Ruhe haben, před někým pokog mjti, sich vor einem fürchten, scheuen, schámen, báti se, ostrychati se, styděti se někoho, vor allen Dingen, předewssim, napřed, vor Tages, předednj, přednem, vors erste, za prwnj, předkem, předně.

Vorabend, m. předwečer, m.

Voran, napřed, voran gehen, napřed gjti, sich voran stellen, napřed, zpředu se postawiti, schicken, napřed poslati, předeslati.

Vorangeregt, s. Vorerwähnt.

Vorarbeiten, napřed pracowati, andern, před ginými pracowati, ge pracý předstihnauti, předchwáciti.

Voraus, im voraus, zum voraus, napřed, předně, voraus bezahlen, napřed platiti.

Voraus erinnern, napřed oznámiti, předoznámiti, předoznamowati.

Vorausgehen, napřed gjti, předgjti.

Voraus sagen, předpowjdati, predpowěděti, předpowědjti, předřjcy.

Vorausschen, předzwjdati, předzwěděti, napřed wěděti.

Voraussetzen, prw, napřed připustiti, etwas vor das andere, napřed postawiti.

Voraus seyn, napřed býti.

Voraus stellen, napřed postawiti.

Voraustreten, napřed wstaupiti, krokiti.

Voraus verkündigen, předzwěstowati.

Voraus wollen, napřed chtjti.

Voraus zahlen, napřed platiti.

Vorbauen, eigentlich ein Gebäude, předstawěti, předstawiti, einem Uebel ꝛc. předcházeti, předgjti, wstřjc gjti, wgjti, bey jemanden, předegjti něco.

Vorbauung, f. im Bauen, předstawenj, n. Verhinderung, předegitj, n.

Vorbedacht, m. ssetrnost, f. rozmysl, m. rozssafnost, opatrnost, f. mit allem, gutem Vorbedachte, s rozmyslem, s dobrým rozmyslem, rozmyslně, ssetrně, opatrně, rozssafně, z vmysla, s přistrogenjm.

Vorbedächtig, rozmyslný, předrozmyslný, ssetrný, rozssafný, opatrný, přistrogený.

Vorbedächtigkeit, f. rozmyslnost, předrozmyslnost, ssetrnost, opatrnost, rozssafnost, přistrogenost, f.

Vorbedächtlich, adv. ssetrně, rozmyslně.

Vorbedenken, předmeyssleti, prw rozmeyssleti, přemeyssleti, rozgjmati, prw pomysliti, ssetřiti, rozbjrati, přemjtati w mysli.

Vorbedeuten, předznamenati, napřed oznámiti, znamenati.

Vorbedeutung, f. předznamenánj, napřed oznámenj, n.

Vorbehalt, s. Beding.

Vorbehalten, sich etwas, zachowati sobě něco, wymjniti, s. Ausbedingen, ausdingen auf das Künftige, auf ein andereszeital, jemanden etwas, zachowati napřed, wymjniti sobě.

Vorbereiten, připrawowati, připrawiti, přichystati, přistrogiti, přihotowiti, předtjm, napřed chystati, strogiti, hotowiti, sich, jemanden auf etwas, připrawiti, přistrogiti, přichystati se, někoho na něco; ich bin schon dazu, darauf vorbereitet, gsem giž k tomu přichystán, připrawen, der Gemüther, der Zuhörer, připrawiti, nastrogiti, sich, jemanden zum Tode, zur Beichte, Prüfung, Akademie, Rede, zum heil. Abendmahl, připrawiti, připrawowati.

Vorbereitet, připrawený, přichystaný, přistrogený.

Vorbereitung, f. sein selbst auf etwas, připrawowánj, připrawenj, n. přjprawa, f. přichystánj, chystánj, přistrogenj, strogenj, přihotowenj, n. Vorbereitung eines andern, připrawowánj, n. přjprawa, f. chystánj, strogenj, přistrogenj, přichystánj, n. zum Tode, zur Beichte, Prüfung, Akademie, Rede ꝛc. připrawenj, n. přjprawa k smrti, zč. f. Vorbereitung der Gemüther, in der Redekunst, zu einem Feste, als Gottesdienst, připrawowánj, připrawenj, n. přjprawa, f. als Anstalt, přjprawa, f. ohne Vorbereitung, bez přjprawy.

Vorbericht, m. předmluwa, f. machen, halten, předmlauwati.

Vorbesagt, swrchu řečený, prawený.

Vorbescheid, m. puhon, duhon, m. obsýlka, f. obeslánj, pohnánj, přiwolánj, n.

Vorbescheiden, pohnati, dohnati, obeslati, obsýlati, přiwolati.

Vorbeschrieben, prw popsaný, wypsaný.

Vorbestimmen, prw wrčiti, složiti, ustanowiti, předsjditi.

Vorbeugen, zpředu nakloniti, nacheyliti, 2) einem Uebel, wstřjc gjti, wgjti, wkročiti, w cestu wkročiti, předgjti, zamezyti, uhágiti, zahágiti.

Vorbeugung, f. zpředu naklonění, nachýlenj, n. Verhinderung, w střjc gitj, wgitj, předgitj, zamezenj, uhágenj, zahágenj, n.

Vorbewust, f. Vorwissen.

Vorbey, vorbei, okolo, mjmo, mimo, bey unserm Hause vorbey, okolo nasseho domu, mimo nasseho domu, mjmo nás dům, vorbey seyn, po wssem, konec, po tom býti, wie Zeit, Termin, vgjti, progjti, minauti, wie eine Verrichtung, als: die Verrichtung ist vorbey, gest po prácy, gest konec s pracý, der ist vorbey, konec s njm, gest po něm, weta po něm, ten tam.

Vorbeyeilen, okolo, mjmo pospjchati, chwátati.

Vorbeyfahren, okolo, mjmo geti, jemanden, etwas, okolo, mjmo westi, wezti.

Vorbeyfliegen, okolo, mjmo letěti.

Vorbeyfließen, okolo, mjmo tecy, wie die Zeit, plinauti, uplinauti, minauti.

Vorbeyführen, okolo, mjmo westi, zu Wagen, Schiffe, okolo, mjmo wezti.

Vorbeygehen, okolo, mjmo gjti, wie die Zeit, Gelegenheit, ucházeti, vgjti, minauti, pominauti, utecy, přegjti, přebéhnauti, etwas, minauti něco, vorbeygehen lassen, opominauti, s. Vorbeylassen; vorbeygehen wie ein Wetter, minauti, přegjti, nahe bey dem Kopfe, wie ein Schuß, s. Vorbeyfliegen.

Vorbeygehen, das, okolo, mjmo gitj, n. im Vorbeygehen, w mjmo, w okolo gitj, chodu.

Vorbeykommen, vgjti, wyniknauti.

Vorbeylassen, die Zeit, Gelegenheit, etwas, opominauti, pominauti, mjmo puskiti, etwas bey der Tafel, oder sonst etwas, als Reden, mjmo sebe pustiti, jemanden, ihn nicht aufhalten, okolo, mjmo sebe pustiti, nechati.

Vorbeylaufen, okolo, mjmo běžeti, als ein Fluß, okolo, mjmo tecy, běžeti.

Vorbeyreiten, okolo, mjmo geti na koni.

Vorbeyschiffen, seegeln, okolo, mjmo se plawiti.

Vorbeyseyn, s. Vorbey; das Jahr ist vorbey, rok minul, pominul, die Hitze ist vorbey, horko pominulo.

Vorbeystreichen, minauti, mjmo běžeti, tecy, přebéhnauti, přebjhati, plynauti, die Zeit vorbeystreichen lassen, čas nechati pominaut, utect, přebéhnaut, probéhnaut, uplynaut, die Gelegenheit, s. Vorbeylassen.

Vorbeytragen, okolo, mjmo nesti.

Vorbeytreiben, okolo, mjmo hnáti.

Vorbeywischen, okolo, mjmo se sustinauti.

Vorbeyziehen, okolo, mjmo táhnauti

Vorbild, n. Muſter, zřitel, m. podoba, podobizna, f. prwnj obraz, m. Abbildung, naſtjněnj, n. náſtin, m. nawrženj, ponawrženj, n.

Vorbilden, darſtellen, podobiti, předobrazyti, předeſtřjti, wyobrazyti, wypodobniti, nawrcy, bezeichnen, naſtjniti, nawrcy, ponawrcy.

Vorbildung, f. předobrazenj, předeſtřenj, připodobněnj, prwnj nawrženj, wyobrazenj, n. Abzeichnung, Bezeichnung, naſtjněnj, n. náſtin, m. nawrženj, ponawrženj, n. ſ. Vorbild.

Vorbildweis, pod obrazem, zřetelem.

Vorbitte, f. přjmluwa, f. der Heiligen, přjmluwa, f. orodowánj, n. ſ. Fürbitte.

Vorbitten, přimlauwati ſe, wie die Heiligen, orodowati, přimlauwati ſe.

Vorbote, m. předchůdce, m.

Vorbringen, přednesti, přednáſſeti.

Vorbringen, das, předneſſenj, přednáſſenj, n.

Vorburg, f. předhradj, n.

Vordach, n. přjſtřeſſek, námětek, m. přjſtřeſſj, n.

Vordecken, předſtjrati, předeſtřjti.

Vorder, vordere, přednj, předněgſſj, die vorderen Zähne, přednj zuby, m. plur.

Vorderbug, m. plece, f. plur.

Vorderhaupt, n. týmě, temeno, n. přednj hlawy, m.

Vorderhaus, n. předdomj, n. předek domu, m.

Vorderſatz, m. přednj položenka, f.

Vordertheil, m. přednj částka, f. přednj, přednj djl, m. des Schiffes, předek, m. přednj čelo, n. des Hauptes, týmě, temeno, n.

Vorderthüre, f. přednj dwéře, f. pl.

Vorderzahl, f. přednj počet, m.

Vorderzahn, m. přednj zub, m.

Vordeuten, předoznámiti.

Vordeutung, f. předoznámenj, n.

Vordrängen, před ſe tlačiti, před ſe hnáti, ſich, napřed ſe tlačiti, dráti, třjſti.

Vordringen, napřed ſe řiti, waliti, aus dem Gedränge, wydjrati ſe, protlačowati ſe, dobeywati ſe wen, dráti ſe wen.

Vordrucken, in einem Buche, napřed, zpředu wytlačiti, wytiſknauti.

Voreilig, kwapliwý, unáhliwý, přjliš kwapný, ſpěſſný, z horka nakwaſſený, voreilig ſeyn, wkwapiti ſe, wſpjſſiti ſe, unáhliti ſe, wchwátiti ſe, kwapliwým býti.

Voreilig, adv. kwapliwě, unáhliwě, přjliš kwapně, ſpěſſně.

Voreiligkeit, f. kwapliwoſt, unáhliwoſt, přjliſſná kwapnoſt, ſpěſſnoſt, f. wkwapenj, unáhlenj, wſpjſſenj, n.

Voreltermutter, Vorältermutter, f. praprababa, f.

Voreltern, Vorältern, c. plur. Vetterfahren, předkowé, otcowé, c. plur.

Voreltervater, Vorältervater, m. prapraděd, m.

Vorenthalten, zadržeti za ſebau, ſobě.

Vorenthaltung, f. zadrženj za ſebau, ſobě, n.

Vorerinnerung, f. přednapomenutj, zpředu připomenutj, n. b) wýſtraha, f.

Vorerſehen, vorerwählen, předwidět, předezřjti, předzwědět.

Vorerſehung, Vorerwählung, f. předzwěděnj, předwiděnj, předezřenj, n.

Vorerwählen, vorerwehlen, prw, napřed woliti, zwoliti, předwoliti, předzřjditi.

Vorerwählung, Vorerwehlung, f. prw, napřed wolenj, zwolenj, předwolenj, předzřjzenj, n.

Vorerwähnt, ſwrchu dotčený, dotknutý, připomenutý, zmjněný.

Vorfahren, hervorfahren, wygeti, mit dem Wagen, předgeti.

Vorfahrer, m. předek, m. die Vorfahren, Vorfahren, předkowé, předcy, m. pl.

Vorfahrinn, f. předkyně, f.

Vorfall, m. přjhoda, náhoda, f. přjběh, m. přjpadnoſt, přjpadná, přjhodná wěc, f. den ganzen Vorfall erzählen, celý přjběh, celau přjhodu powjdati, wyprawowati.

Vorfallen, ſich zutragen, přihoditi ſe, zběhnauti ſe, přjpadnauti, dáti ſe, wie Zank, Verdruß, Hinderniß, dáti ſe, ſtáti ſe, naſtati, wie eine

Gele-

Gelegenheit, nahoditi, dáti se, was iſt vorgefallen? co se přihodilo? nahodilo? zběhlo?

Vorfallend, přjpadný, přjpaditý, přihodilý, nahodilý, vorfallende Gelegenheit, nahodilá přjležitoſt.

Verfechter, m. obhágce, obránce, m.

Vorfinden, wynalezti, wynagjti.

Vorfodern, zawolati, powolati, pohnati, wenn ſich einer verbirgt, wywolati, powolati.

Vorfoderung, f. půhon, m. powolánj, n. wenn ſich einer verborgen hält, nicht erſchienen will, wywolánj, powolánj, n.

Vorführen, předwéſti.

Vorgang, m. Vorfall, přjběh, m. přjhoda, f. b) das Vorgehen, předchůze, f.

Vorgánger, m. předchůdce, f.

Vorgebäude, ſ. Vordergebäude.

Vorgeben, prawiti, powjdati, wyprawowati, ſich ſtellen, vdělati ſe, dělati ſe, ſtawěti ſe, poſtawiti ſe, prgwiti, vorgeben Kindereyen, dokazowati, tropiti, dowáděti, laſſkowati, děrinſtwj prowózowati, prowoditi.

Vorgeben, das, prawenj, powidánj, wyprawowánj, n. nach ſeinem, gakž prawj, powjdá, wyprawuge, b) der Kindereyen, dowáděnj, dokazowánj, n.

Vorgebirge, n. předhořj, n.

Vorgeblich, řečený, prawený.

Vorgeblichermaſſen, gakž prawj, rozpráwěgj, mluwj.

Vorgefaßt, napřed pogatý, vorgefaßte Meynung, napřed pogaté domněnj, n. ſ. Vorurtheil.

Vorgefühl, n. předcyt, m.

Vorgehen, ſich zutragen, djti ſe, přihoditi ſe, zběhnauti ſe, dáti ſe, was geht hier vor? co ſe tu děge? es gehet etwas vor, něco ſe kuge, 2) vorgehen, vorhergehen, předcházeti, předgjti, napřed gjti, er geht ihm weit vor, ón ho daleko předchází.

Vorgehend, vorgángig, předcházegjcý, předeſſlý.

Vorgelaſſen, připuſſtěný, puſſtěný napřed.

Vorgemach, n. předſynj, n. ſyň, ſýně, ſynce, kobka, f.

Vorgemeldet, ſwrchu připomenutý, zmjněný, předřečený.

Vorgemerkt, předznamenaný.

Vorgenommen, před ſe wzatý.

Vorgenannt, předgmenowaný, napřed, zprwu, ſwrchu gmenowaný.

Vorgerüſt, n. přednj leſſenj, předleſſenj, n.

Vorgeſagt, předpowěděný, předřečený.

Vorgeſang, m. předzpjwánj, n. předezpěw, m.

Vorgeſchrieben, předepſaný.

Vorgeſetzt, předſtawený, der Vorgeſetzte, předſtawený, er iſt mein Vorgeſetzter, on geſt můg předſtawený, Vorgeſetzter eines Landes, einer Stadt, Kirche ſeyn, předſtaweným, předloženým zemi, městu, cýrkwi býti, předſtaweným země, města, cýrkwe býti, vſtanowený nad zemj, městem, cýrkwj; vorgeſetzt ſeyn, předſtaweným, vſtanoweným býti, jemanden, předſtaweným, předloženým býti někomu, vſtanoweným býti nad někým.

Vorgeſteckt, předtknutý, zaſtrčený.

Vorgeſtellt, předſtawený, předložený.

Vorgeſtern, před wčereyſſkem, předewčjrem, před wčereyſſjm.

Vorgeſtreckt, zapůgčený.

Vorgeſtrig, předwčereyſſj.

Vorgewandt, předeſtřený.

Vorgeworfen, wytreykaný.

Vorgezogen, předſtawený.

Vorgreifen, einem, předgjmati, předſtjhnauti, předchwátiti, předſahati, předchwácowati, předgjti.

Vorgriff, m. předgjmánj, předgitj, předſtjženj, předſahánj, předchwáceni, n.

Vorhaben, etwas thun wollen, před ſebau mjti, před ſe bráti, pokauſſeti ſe o něco, obmeyſſleti, mjniti, was haben ſie vor? co magj před ſebau? co berau před ſebe?

Vorhaben, das, předſewzetj, n. předſewzatá rada, f. wmyſl, m. mjněnj, wmyſſlenj, wmjněnj, n. des Vorhabens ſeyn, mjti w wmyſlu, býti

vmyſlu, mjti předſewzetj, w předſewzetj, auf ſeinem Vorhaben bleiben, beharren, beſtehen, na ſwém předſewzetj státi, vſtrnauti, zůſtati, von ſeinem Vorhaben abſtehen, od ſwého předſewzetj puſtiti, vpuſtiti.

Vorhalt, ſ. Vorhaltung.

Vorhalten, z. B. die Hand, den Fächer, Schild, naſtawiti, naſtawowati, naſaditi, vor die Augen, damit es einer ſehe, před oči ſtawěti, klásti, předſtawiti, předſtjrati, předkládati, 2) vorhalten einem etwas, verweiſen, wyteykati, wyčjtati, předſtjrati, namjtati, předmjtáti, vorhalten, durch Lehren, Ermahnung vorſtellen, předſtawowati, předkládati, namjtati, očitě vkazowati, předſtjrati.

Vorhaltung, ſ. der Hand, des Schildes, naſtawenj, naſazenj, n. vor die Augen, damit es einer ſehe, před oči ſtawenj, kladenj, předſtawenj, předloženj, předeſtřenj, předſtjránj, n. Vorhaltung, Verweis, wyteykánj, wyčjtánj, n. weytka, weyčjtka, ſ. předſtjránj, namjtánj, předmjtánj, n. namjtka, ſ. Vorhaltung, Vorſtellung, předkládánj, předloženj, předſtawowánj, předſtawenj, namjtáni, n. namjtka, ſ. očité vkázánj, předſtjránj, n.

Vorhand, ſ. im Spiele, přednoſt, ſ.

Vorhanden, gegenwärtig noch, před rukama gſaucý, přjtomný, ſeyn, před rukama, pohotowě, přjtomnu býti, nahe, pohotowě, po ruce, na poſtoku.

Vorhang, m. zaſtřenj, obeſtřenj, zawěſſenj, obwěſſenj, zawěſydlo, obwěſydlo, n. opona, koltra, (záſlona,) ſ.

Vorhängen, act. etwas, zawěſyti, obwěſyti něco, zaſtřjti, obeſtřjti něčjm, paſſ. wywěſſenu býti, hervorragen, wen wiſeti.

Vorhaupt, n. předek hlawy, m. přednj hlawa, ſ.

Vorhaus, n. ſyň, ſynč, ſynce, ſ. předſynj, n. kobka, ſ.

Vorhaut, ſ. neobřjzka, přednj kožka, ſ.

Vorher, předtjm, prw, prwé, oben, předtjm, prw, vier Tage vorher, čtyry dni předtjm, ich ſagte dieß vorher, gá to prwe řekl, in Zuſammſetzung, před.

Vorherbedeuten, předznamenati, 2) anzeigen, předoznámiti.

Vorherbedeutung, ſ. předznamenánj, n. 2) Anzeige, předoznámenj, n.

Vorherbeſtimmen, předzřjditi, předvložiti, předpůſobiti.

Vorherführen, předwesti.

Vorhergehen, předcházeti, předegjti, napřed gjti.

Vorhergehend, předcházegjcý, der Zeit nach, předeſſlý

Vorhergehende, das, předeſſlé, n.

Vorherig, předeſſlý, ſ. Vorig.

Vorherlaufen, napřed běžeti, předbjhati.

Vorhermerken, předznamenati.

Vorherordnen, předzřjditi, předvložiti, předpůſobiti.

Vorherſagen, předpowjdati, předpowědjti.

Vorherſagung, ſ. předpowjdánj, předpowěděnj, n.

Vorherſehen, předzwjdati, předzwěděti, napřed, prwé, předtjm wěděti, prohljžeti, prozřjti k budaucýmu, předezřjti, předwiděti.

Vorherſehung, ſ. prozřetedlnoſt, ſ. předzwěděnj, n.

Vorherſchicken, předeſlati, napřed poſlati.

Vorhertreiben, před ſe, napřed hnáti.

Vorhertreten, předſtaupiti, napřed ſtaupiti.

Vorherverkündigen, předzwěſtowati, napřed zwěſtowati.

Vorherverkündigung, ſ. předzwěſtowánj, napřed zwěſtowánj, n.

Vorherwegnehmen, předewzýti, předegmauti.

Vorherwiſſen, předzwěděti, prwé, napřed wěděti.

Vorherwiſſend, předzwědaucý, předzwjdagjcý.

Vorherziehen, napřed táhnauti.

Vorheulen, wjti, ſkučeti, vpěti, kwjliti někomu.

Vorhin, prw, prwé, předeſſle, ſ. Vormals.

Vorhof, m. předdwořj, n. ſýň, f. kleiner, ſyňka, ſynce, f.
Vorhölle, f. předpeklj, n.
Vorjährig, lonſký, předročnj.
Vorig, ehemalig, předeſſlý, dřewnj, das vorigemal, předeſſle.
Vor itzo, vor jetzo, vor jetzt, itzt, prozarjm, zarjm, nynj.
Vorkauen, předžweykati, rozžweykati.
Vorkauf, m. zákup, m. zakaupenj, překaupenj, n.
Vorkäufer, m. překupnjk, zákupnjk, hokynář, m.
Vorkäuferinn, f. překupnice, hokyně, f.
Vorkaufsrecht, n. práwo zákupu, zákupnj, n.
Vorkehren, zřjditi, přičiniti, obraceti, k něčemu, alle Anſtalten, wſſechny přjprawy, proſtředky přičiniti, potřebowati, obrátiti, zřjditi.
Vorkehrung, f. zřjzenj, přičinenj, obrácenj proſtředků, přjpraw, n.
Vorkommen, zuvorkommen, předcházeti, předgjti, předegjti, einem Uebel, předcházeti, předgjti zlému, einem mit dem Schlag vorkommen, ranau někoho předſtjhnauti, předegjti, vorkommen vor einen, gelaſſen werden, předſtaupiti, předpuſſtěnu býti, ich kann nicht vorkommen, nemohu předſtaupiti, vorkommen, bemerkt werden, ſich ereignen, dáti ſe, zběhnauti ſe, připadnauti, přihoditi ſe, oft vorkommen, der Zeit nach, často připadati, ſe zbjhati, namjrati, dem Orte nach, zum Vorſchein, často na gewo, na ſwětlo přicházeti, wyházeti, vorkommende Perſonen, na gewo přicházegjcý oſoby, vorkommen, ſcheinen, dünken, připadati, přicházeti, wie kömmt es, er dir vor? gak ti to, on připadá, přicházý? im Schlafe, im Traume vorkommen, zdáti ſe, es kam mir vor, als ob ich ihn ſähe, zdálo ſe mi gakobych ho widěl.
Vorladen, wyzwati, pozwati, vor Gericht, pohnati.
Vorladung, f. wyzwánj, pozwánj, n. vor Gericht, půhon, m. pohnánj, n.
Vorlage, f. pádlo, n. záwora, přjwora, f.
Vorlangen, podáwati.
Vorlängſt, giž dáwno.
Vorlaſſen, předpuſtiti, připuſtiti, puſtiti, nechati před ſe.
Vorlauf, m. Vorlaufung, f. předběženj, předběhnutj, předbjhánj, n. des Weins, ſamoteč, prwnj, přednj meſt, m.
Vorlaufen, předběhnauti, předbjhati.
Vorläufer, m. předchůdce, předběžitel, m.
Vorläufig, předběžný.
Vorläufig, adv. předběžně.
Vorlegen, předkládati, předložiti, vorlegen ein Schloß, oder ſonſt etwas zum Verſchließen, Hinderu, zawěſyti, einem eine Frage, otázku předložiti, nawrcy, podati.
Vorleglöffel, m. nalewacý, poliwečná lžice, nalewačka, f.
Vorlegſchloß, n. wiſutý zámek, m.
Vorleſen, napřed čjſti, předčjſti, předčjrati, někomu čjſti.
Vorleſer, m. předčitel, předčtenář, m.
Vorleſung, f. předčtenj, předčitánj, n.
Vorleuchten, napřed ſwjtiti, předſwjtiti.
Vorlieb nehmen, überhaupt, za wděk wzýti, přigjti, přigmauti, mit etwas, něčjm.
Vorliegen, naproti ležeti, vor etwas, před něčjm ležeti.
Vorlügen einem, lháti někomu.
Vormachen, vorſetzen Schürze, přepásati, vor das Geſicht, vor die Augen, předſtjrati, předeſtřjti, oči něčjm zakloſiti, den Vorhang, koltrau zaſtjrati, opjnati, einem etwas, nalhati, namluwiti, předſtjrati.
Vormalen, předmalowati, před oči předſtawiti, předeſtřjti, předſtjrati.
Vormalig, dřjwnj, předeſſlý.
Vormals, předeſſle, gindy, ginda, dřewně.
Vormauer, f. baſſta, přednj zed, f.
Vormittag, m. čas předpolednj, m. předpolednj, n. vormittags, vor Mittage, před polednem.
Vormittägig, předpolednj.
Vormittagsprediger, m. předpolednj kazatel, kazatel před polednem, m.

Vormittagspredigt, f. kázanj před polednem, předpolednj, n.
Vormund, m. poručnjk, m.
Vormündlich, poručnický.
Vormündlich, adv. poručnicky.
Vormundschaft, f. poručenſtwj, poručnictwj, n.
Vormundschaftlich, poručnický.
Vormundschaftlich, adv. poručnicky.
Vormundschaftssache, f. wěc poručnická, f.
Vorn, forn, vorne, vornen, napřed, zpředu, od předku, vorne an, von vorn, vom Anfange, znowa, z počátku, zpředu, anfangen, znowa, z předu, od přednjho konce začjti.
Vorname, Vornahme, m. předgméno, přednj gméno, n.
Vornehm, znamenitý, wzácný, přednj, zwlásſtnj, wznesſený, vornehmer Gaſt, Herr, vornehme Miene, znamenitý, wzácný, přednj, zwlásſtnj, wznesſený hoſt, pán, znamenitý pohled, m. wir haben vornehme Gäſte, máme wzácné, znamenité hoſti.
Vornehm, adv. znamenitě, wzácně, předně, zwlásſtě, obzwlásſtě, wznesſeně, vornehm thun, znamenitě, panſky ſobě weſti.
Vornehmen, před ſe, před ſebe wzýti, bráti, vmjniti, ich habe mir vorgenommen zu ſchreiben, předsewzal ſem ſobě, vmjnil ſem ſobě pſáti, was er ſich einmal vornimmt, co ſy gednau před ſebe wezme, zamjnj, zamyſlj, einen befragen, wyſlýchati, etwas auf ſich nehmen, na ſe bráti, wzýti, podniknauti.
Vornehmen, das, předsewzetj, vmjněnj, n. ſ. Vorhaben.
Vornehmlich, adv. zwlásſtě, obzwlásſtě, předně.
Vornehmſte, neyznamenitěgſſj, neywzácněgſſj, neypřednějſſj, neyobzwlásſtněgſſj, přednj, obzwlásſtnj, die Vornehmſten im Staate, neyznamenitěgſſj, neypřednějſſj w obcy, das Vornehmſte, der vornehmſte Umſtand, bey einer Sache, neypřednějſſj, neyobzwlásſtněgſſj, neyznamenitěgſſj wěc.
Vorpfeifen, předpiſkati, napřed piſkati, einem, piſkati, hwizdati někomu.
Vorplaudern, pliſkati, tlachati někomu, was hab ich ihm ſchon alles vorgeplaudert, co ſem mu giž wſſecko nepliſkal, nenapliſkal.
Vorragen, wyſkytati ſe, wynikati, ſtrměti, wen čnjti, wykaukati, über die andern, unter andern, wynikati nad giné, předčiti, přewýſſiti giné, nad giné ſáhati.
Vorrang, m. Vorzug, Rang vor andern, přednoſt, přednůſtka, f. přednek, m. přednj mjſto, n. haben, behaupten, přednek, přednoſt držeti, mjti.
Vorrath, m. zásoba, f. zásobenj, n. an Lebensmitteln zu Hauſe, zur Reiſe, für die Armee, zásoba, f. zásobenj pokrmu, n. ſſpjže, f.
Vorräthig, zbytečný, na zbyt, haben ſie, nicht eine Feder vorräthig? nemagj pero nazbyt, zbytečné?
Vorrathsgewölbe, n. Kammer, ſſpižjrna, f. ſklep zásobnj, ſſpjžnj, m.
Vorrechnen, einem etwas, wypočjtati, wypočjſti.
Vorrecht, n. právo přednoſti, předku, přednj právo, n. 2) Vorzug, přednj mjſto, n. předek, m. přednoſt, f.
Vorrede, f. předmluwa, f. machen, předmlauwati, předmluwiti, předmluwu vděłati.
Vorreden, vorſprechen, zum Nachſprechen und Lernen, napřed říkati, 2) eher reden als ein anderer, im Reden vorgreifen, předmlauwati, napřed mluwiti, 3) jemanden etwas eitles vorreden, pliſkati.
Vorredner, m. předmluwce, předmluwčj, m.
Vorreihen, m. přednj řada, f.
Vorreiten, vorreuten, napřed geti, předgeti, předgjzděti na koni.
Vorreiter, m. předgjzdce, předgjzdec, m.
Vorrücken, etwas weiter, poſtrčiti, powaliti něco, něčim napřed, napřed potiſknauti, ſilbſt, weiter fortſchreiten, poſtaupiti, poſtaupnau-

pnauti, postupowati, vorrücken mit der Armee, oder sonst mit etwas, wogkem, něčim postupowati, postaupiti, 2) vorrücken einem etwas, vorwerfen, wyteykati, wyčjtati.

Vorrückung, f. das Vorhergehen, postupowánj, postaupenj, n. 2) Vorwurf, wyteykánj, wyčjtánj, n. weytka, weyčjtka, f.

Vorruderer, m. weslář zpředu, m.

Vorrufen, wywolati.

Vorrüstung, f. předzaopatřenj, n.

Vorsagen, wie ein Lehrer, powjdati, říkati někomu, 2) prophezeyen, vorhersagen, předpowjdati, prorokowati, předpowědjti.

Vorsager, m. předpowědnjk, m.

Vorsagung, f. powjdánj, říkánj, n. Prophezeyung, předpowjdánj, předpowědenj, n.

Vorsänger, m. předzpěwák, předzpěwač, m.

Vorsatz, m. předsewzetj, n. vmysl, m. vminěnj, n. fassen, učiniti předsewzetj, vmjniti, vmysliti, w vmysl wzýti, mit, aus Vorsatz, z vmysla, zvmyslně, naschwál, schwálně, ohne Vorsatz, bez naměřenj, bez vmysla, mit dem Vorsatze es zu thun, tjm předsewzetjm, vmyslem, duchem, auf seinem Vorsatz bleiben na swém předsewzetj, vmyslu státi, vstrnauti, Vorsatz im Schluße, přednj položenj, n. přednj položenka, f. Vorsatz, was man vorsetzt, ein Schirm, spanische Wand, zástona, opona, f. zastěradlo, n.

Vorsätzlich, zvmyslný, schwálný, swéwolný.

Vorsätzlich, adv. zvmyslně, zvmysla, schwálně, naschwál, swéwolně.

Vorsätzlichkeit, f. zvmyslnost, schwálnost, swéwolnost, f.

Vorschein, m. zum Vorschein kommen, na gewo přigjti, wygjti, na swětlo přigjti, wygjti, bringen, na gewo, na swětlo wynesti, wywesti.

Vorschieben, den Riegel, zastrčiti, předstrčiti záworku, jemanden, nastrčiti:

Vorschießen, wie ein Zweig, pučiti se, wypučiti se, wypukati se, wotawiti se, wystřeliti, wystřelowati, wie eine Drüse Blatter, wysaditi se, wypukati, wynikati, wie ein Vorgebirge oder eine Erdzunge in das Meer, wynikati, čnjti, einem Geld vorschießen, vorstrecken, zapůgčiti penjze, napřed dáti, poskytnauti, penězy založiti.

Vorschlag, m. nawrženj, podánj, n. rada, f. podánj, nawrženj rady, n. in Vorschlag bringen einen, etwas, nawrhnauti někoho, něco.

Vorschlagen, etwas, einen, nawrcy, nawrhnauti, podati.

Vorschmack, m. předchautka, f.

Vorschneiden, krágeti napřed, rozkragowati hostům.

Vorschneider, m. krágič, rozkrágič, krágeč, m.

Vorschnellen, wynikati, wyniknauti, wystřeliti, wymrsstiti se.

Vorschreiben, předpisowati, předepsati, sich nicht vorschreiben lassen, nedati sobě předpisowati.

Vorschrift, f. předpis, m.

Vorschriftlich, předepsaný, wyměřený.

Vorschriftlich, adv. předepsaně, wyměřeně.

Vorschub, m. Hülfe, spomoc, f. posyla, thun, pomocy, posyly podati, dodati, přispěti, pomoc činiti, učiniti, dopomáhati, spomáhati, Vorschub der Bosheit, der Laster, posyla, podnět zlostj, neprawostj, s. Helfen.

Vorschubriegel, m. klička, přjworka, f.

Vorschuhen, Stiefeln, podssjti, podssjwati.

Vorschuß, m. am Gelde, zapugčenj, poskytnutj peněz, založenj peněz, n. jemanden geben, thun, zapugčiti někomu, založiti někoho penězy, poskytnauti napřed, Vorschuß des Weins, samoteč, m. přednj mest, wjna, des Daches, přjstřessek, námětek, m.

Vorschußwein, m. samoteč, m

Vorschützen, etwas, als Krankheit, Reise, die Unmöglichkeit, předstj-

rati, předmjtati, naamjtati, předkládati nemoc, cestu, nemožnost, vorschützen daß es sey, ꝛc. předstjrati, předmjtati, namjtati že, ꝛc.

Vorschwätzen, ſ. vorplaudern.

Vorſehen, předwidĕti, před tim widĕti, předzwĕdĕti, napřed widĕti, předpatřiti, předezřjti, předzwjdat, wofür ſorgen, Fürſorge tragen, prohljżeti k nĕčemu, prozřjti k nĕčemu, ſich vorſehen, hledĕti ſe, warowati ſe, chrániti, mjti ſe napozoru, ſieh dich vor, hled ſe, měg ſe napozoru, man kann ſich hierinn nicht genug vorſehen, člowĕk ſe nemůže dost warowat, vwarowat.

Vorſehung, ſ. předzwĕdĕnj, n. das Vorſehen, in Achtnehmen, warowánj, vwarowánj, chránenj ſe, hledĕnj ſe, n. 2) da man ſich in Acht nimmt, hütet, opatrnoſt, prozřetedlnoſt, ſ. předzwĕdĕnj, n. Vorſehung Gottes, prozřetedlnoſt Božſká ſ. řjzenj, předzwĕdĕnj Božj, n.

Vorſetzen, zuerſt ſetzen, předſtawiti, předložiti, napřed ſtawiti, sázeti, položiti, ſeinen Namen, eine Vorrede, Sylbe, gmeno ſwé, předmluwu, ſlowků předložiti, předſtawiti, vorſetzen einen, über etwas ſetzen, vſtanowiti, předſtawiti, wyſtawiti, ſtawiti, předložiti, als Verwalter, za zpráwce předſtawiti, wyſtawiti, poſtawiti, předložiti, vſtanowiti, einem Amte, wřadu předſtawiti, předložiti, vſtanowit nad wřadem, ſich etwas, zamjniti, vmjniti, vložiti ſobĕ nĕco, vſmyſliti, einen guten Wein, gutes Eſſen, dobré wjno gidlo předložiti.

Vorſetzlich, ſ. vorſätzlich.

Vorſetzung, ſ. des Namens, Titels, předſtawenj, předloženj gmena, názwu, n.

Vorſicht, ſ. opatrnoſt, prozřetedlnoſt, rozſſafnoſt, prohlédawoſt, ſ. die Vorſicht, göttliche, prozřetedlnoſt Božſká, ſ. předzwĕdĕnj, řjzenj Božj, n.

Vorſichtig, opatrný, prozřetedlný, rozſſafný, prohlédawý.

Vorſichtig, adv. opatrně, prozřetedlně, rozſſafně, prohledawě.

Vorſichtigkeit, ſ. opatrnoſt, rozſſafnoſt, prozřetedlnoſt, ſ. ſ. Vorſicht.

Vorſingen, voraus, předzpjwati, einem etwas, zpjwati, zazpjwati někomu.

Vorſinger, m. předzpěwák, m.

Vorſitz, m. Oberſtelle, předek miſta, m. přednoſt miſta, ſedĕnj, n. přednj miſto, ſedĕnj, n. přednoſt miſtw ſedĕnj, ſ. Vorſitz in einer Verſammlung, zpráwa, wláda, ſ. řjzenj, n. haben, mjti zpráwu, wládu, unter ſeinem Vorſitz, pod gehо zpráwau, wládau, řjzenjm, ſ. Oberſtelle.

Vorſitzen, napřed, zpředu, na přednjm miſtě ſedĕti, předſedĕti.

Vorſorge, ſ. prozřetedlnoſt, opatrnoſt, ſ. ſ. Fürſorge, er, zur Vorſorg, pro opatrnoſt, z opatrnoſti.

Vorſpann, m. připřeženj, přjpřeſj, n.

Vorſpannen, Pferde, připřáhnauti, ein Tuch, předtáhnauti, předepnauti, předeſtřjti.

Vorſpannung, ſ. des Tuchs, předepnutj, předtaženj, n. der Pferde, ſ. Vorſpann.

Vorſpiegeln, einem etwas, předſtjrati, bĕlmo na oci dĕlati.

Vorſpiegelung, ſ. předſtjránj, bĕlma dĕlánj, předeſtřenj, n.

Vorſpiel, n. předehra, ſ.

Vorſpielen, napřed hráti, předehráti, ſpiels mir dies Stück vor, zahreg, hreg mi ten kůs.

Vorſprache, ſ. Fürſprache, přjmluwa, ſ.

Vorſprechen, einem etwas, daß er es nachſage, předřikawati, předříkati, předmlauwati, für einen ſprechen, přimlauwati ſe za nĕkoho.

Vorſprecher, m. Fürſprecher, přjmluwce, přjmluwčj, m.

Vorſpringen einem, přeſkočiti, předběhnauti nĕkoho, předſtjhnauti nĕkoho.

Vorſprung, m. vor einem, ſkok před ginými, m. předběhnutj, předſtjženj ginĕho, n. 2) einen großen

Vorsprung vor jemanden haben, dalece předcházeti, předbjhati, předčjti, někoho, mjti weliký skok před giným.

Vorspucken, předznamenati, es spuckt vor! znamená.

Vorspuckung, f. Vorspuck, diwné znamenj, předznamenánj, n.

Vorstadt, f. předměstj, podměstj, n.

Vorstädter, m. předměstský.

Vorstädtisch, in der Vorstadt befindlich, zur Vorstadt gehörig, předměstský.

Vorstand, m. Sicherheitsleistung, gistina, f. der ihn thut, gistec, m.

Vorstecken, wystrčiti.

Vorstehen, vor andern, wynikati nad giné, přewyssowati giné, b) in die Augen fallen, hervorragen, dčnjti, wzhůru strměti, 2) vorstehen, hervorstehen, vorragen, wyskytati se, strměti, dčnjti, wykaukati, státi wen, wen wywstáwati, dem Amte, seinen Sachen, seinem Hause, vřad, swé wěcy, dům zprawowati, westi, řjditi, hleděti vřadu, swých wěcý, domu, wládnauti, als Vorgesetzter, Verwalter einer Stelle, Stadt, předstawenu, předloženu býti, zprawowati, řjditi, wládnauti, vstanowenu býti nad něčjm, vorstehen, bevorstehen, nastáwati, w zápětj býti.

Vorsteher, m. Besorger, Pfleger, předstawený, wládce, wládař, zpráwce, řjditel, m.

Vorstellen, etwas im gemeinen Leben, seyn, předstawowati, vkazowati na sobě, etwas durch Bilder, Zeichen, durch Schauspiele, auf der Bühne, durch Erzählung, předstawowati, předstawiti, wyobrazowati, podobiti, einen, jemandes Person vorstellen auf der Bühne, předstawowati, podobiti, wyobrazowati, wytwařowati osobu giného, sich etwas, jemanden etwas darstellen, als den Tod, die Unmöglichkeit, předstawiti, předložiti, wyobrazyti, stelle dir nur vor, gen sy předstaw, předlož, sich einem etwas lebhaft vorstellen, před oči předstjrati, předestřjti, předstawiti, předložiti, žiwě wyobrazyti, einen dem Könige, Fürsten vorstellen, někoho králi, knjžeti předstawiti, vorstellen, glauben, hoffen, vermuthen, předstawowati sobě, ich kann mir leicht vorstellen, mohu sobě lehce předstawiti.

Vorstellung, f. einer Person, předstawenj, n. auf der Bühne, předstawenj, wytwařenj, wyobrazenj, m. im Gemüthe, Begriff, předstawenj, wyobrazenj, předloženj, n. Betrachtung, äußerliche, durch Bilder, das Bild selbst, předstawenj, wyobrazenj, n. eine Vorstellung machen sich, einem, předstawenj včiniti, předstawiti, předložiti, Vorstellung, die man sich, einem thut, předstawenj, předloženj, auf seine Vorstellung, na geho předstawenj, Vorstellung auf dem Theater, předstawenj, n.

Vorstossen, hervorstossen, wen, před se strkati, wystrkowati, wystrčiti, einem etwas vorwerfen, aufmützen, předhazowati, wyčjtati, předstjrati.

Vorstrecken, hervorstrecken, wen wztáhnauti, protáhnauti, wytáhnauti, die Zunge, wyplazyti gazyk, Geld, penjze zapugčiti, poskytnauti, penězy založiti.

Vortanzen, napřed tancowati, poskakowati, předtancowati, tanec westi, předskakowati.

Vortanzer, m. předskočec. m. předtanečnjk, wůdce tance, skoků.

Vortheil, m. prospěch, m. prospěssnost, f. Gewinnst, zysk, wýdělek; auf seinen Vortheil bedacht seyn, hleděti, hledati swého zysku, zu jemandes Vortheile gereichen, býti k něčjmu prospěchu, platnosti, prospjwati, prospěti někomu, einem den Vortheil abgewinnen, přechytřiti, překotiti, Vortheil, Kunstgriff, auskok, m, ssibalstwj, n. chytrost, f.

Vortheilhaft, vortheilhaftig, prospěssný, platný, was Gewinn bringt, zyskný, zyskawý, vortheilhafte Lage, Postirung, přjhodná, přjležita, mjstná

ſtná, whodná, poloha, vortheilhafte Heirath, proſpéſſné wdawky.

Vortheilhaft, vortheilhaftig, adv. proſpéſſně, ſich poſtiren, přjhodně, miſtně, nehodně ſe poſtawiti.

Vorthun, hervorthun, ſich zeigen, okázati ſe, dáti ſe widěti, wygjti na gewo, na ſwětlo; vor andern, před ginými wyniknauti, ſtkwjti ſe, wyweyſſiti ſe nad giné, předčjti nad giné, vorthun, etwas, wie eine Schürze, Halstuch, ein Bret, Riegel, zakryti, zaſtřjti, přiſtřjti záſtěrau, prkonoſſem, zahraditi prknem, zaſtrčiti záworau.

Vorthüre, f. přednj dwéře, f. plur.

Vortrab, m. přednj hluk, hauf, záſtup, m.

Vortrag, m. předneſſenj, n.

Vortragen, vor einem her, před ſe neſti, vorlegen, přednáſſeti, předneſti, předkládati, ich trug es ihm ſchon vor, gá mu to giž předneſl, vor einem tragen, neſti před někým.

Vorträglich, ſ. Zuträglich.

Vorträglichkeit, f. ſ. Zuträglichkeit.

Vortrefflich, výborný, znamenitý, wzneſſený, vortreffliches Gemüth, čacká, výborná, znamenitá myſl, vortrefflicher Verſtand, výborný rozum.

Vortrefflich, adv. výborně, nawýbor, znamenitě.

Vortrefflichkeit, výbornoſt, znamenitoſt, wzneſſenoſt, f. des Gemüthes, čackoſt, výbornoſt, znamenitoſt myſli, f.

Vortreiben, předſehnáti, puditi.

Vortreten, hervortreten, předſekráčeti, einem, předegjti někoho, vor einem erſcheinen, předſtaupiti před někoho.

Vortrinken, předpjgeti.

Vortritt, m. předſtaupenj, n.

Vortruppen, f. plur. přednj wogſko, n.

Vortrunk, m. pocta, f.

Vortuch, n. paſna, kaſauka, paſenka, f.

Vorüber, mimo, okolo, gehen, gjti, laſſen, puſtiti mimo, ſ. Vorbey; wir ſind noch nicht vorüber, geſſě nenj konec, powſſem, weta, vorüberfahren, okolo, mimo geti, vorüberrauſchen, pominauti, ſprchnauti.

Vorurtheil, n. předſudek, m. předſauzenj, n. ſauzu předrozeznánj, vom Vorurtheil eingenommen, ſ. Eingenommen.

Vorwache, f. přednj ſtráž, hljdka, hláſka, f.

Vorwachſen, wyrůſtati, wen růſti.

Vorwand, m. zámyſl, přjkrow, m. záſtěra, předſtěra, barwa, pokličkа, f. plášť, m. unter dem Vorwande, pod zámyſlem, pod záſtěrau, pod pláſtěm, pod pokličkau, pod přikrytjm, barwau, twářnoſtj, pod přjkrowem, nur zum Vorwande, na pohledénj, na oko, na zřetel, zum Vorwande haben, brauchen, zameyſſleti, zámyſl bráti.

Vorwärts, z předu, po předu, napřed, geneigt, před ſe ſehnutý.

Vorweg, nehmen, kaufen, předſewzýti, předkaupiti.

Vorwehr, f. přednj hradba, f.

Vorweiſen, provkázati.

Vorweiſer, m. provkázatel, m.

Vorwenden, hervorwenden, proti, naproti obraceti, obrátiti, naſtawiti, vorſchützen, allmpäßlichkeit ꝛc. předkládati, předmjtati, namjtati, předwrcy, nawrcy, předſtjrati, ſ. Vorſchützen.

Vorwerfen, wyteykati, wyčjtati, předhazowati, nawrcy, eine Speiſe den Thieren, předwrcy, hoditi, wrcy.

Vorwerk, n. dědina, f. ſtatek, m. dwůr pozemſký, m. poplužnj, poplužj, n. Schanze, přednj ſtrana pewnoſti, f.

Vorwerksmann, m. dědinjk, m.

Vorwitz, m. wſſetečnoſt, drzoſt myſli, doſkočnoſt, f.

Vorwitzig, wſſetečný, drzý myſle, doſkočný, wſſetyčka, f.

Vorwitzig, adv. wſſetečně, drze, doſkočně.

Vorwort, n. (in der Sprachkunſt) předſtáwka, f. 2) Fürwokt, Fürſprache, přjmluwa, f.

Vorwurf, m. weytka, weyčjtka, f. wytcykánj, wyčjtánj, předhazowánj, n.
Vorzeichen, n. předznamenj, n.
Vorzeichnen, předznamenati.
Vorzeichnung, f. předznamenánj, n.
Vorzeigen, provkázati, vkázati.
Vorzeiger, m. provkazatel, vkazatel, m.
Vorzeiten, před časy.
Vorziehen, hervorziehen etwas, wytáhnauti, den Vorhang, oponau zastřjti, kolerau opnauti, opjnati, potáhnauti, obtáhnauti, zatáhnauti oponau, zastřjti, přetáhnauti, předestřjti oponu, vorziehen in einem Hause, napřed se stěhowati, den Vorzug geben, předstawowati, předstawiti, předložiti, předkládati, přednesti, napřed stawiti, položiti, předek, přednost dáti, přednosti někomu podati, pugčiti, einem vorgezogen werden, někomu předstawenu býti.
Vorzug, m. der Armee, přednj tah, m. Vorzug, Werth, Vortrefflichkeit, vor andern, přednost, přednůstka, f. předek, m. přednj mjsto, haben, přednůstku mjti, držeti, předčiti, geben, přednost, předek, přednj mjsto dáti, podati, půgčiti, er hat viele Vorzüge, on má mnohé přednosti.
Vorzüglich, zwlásstnj, obzwlásstnj, oblásstnj, přednj.
Vorzüglich, adv. zwlásstě, zwlásstně, předně, obzwlásstně.
Vorzüglichkeit, f. zwlásstnost, obzwlásstnost, oblásstnost, přednost, f. s. Vorzug.
Vorzugsweise, s. Vorzüglich.
Ueppig, verschwenderisch, chlipný, bugný, muthwillig, bugný, üppig seyn, bugniti, chlipěti.
Ueppig, adv. verschwenderisch, chlipně, bugně, muthwillig, bugně.
Ueppigkeit, f. chlipnost, f. Muthwillen, bugnost, f.
Uranfrau, f. prababa, f.
Uranherr, Uran, m. praděd, dessen Vater, prapraděd, m.
Uralt, starožitný, starodáwný, prastarý, wehmi starý, mnoholetý, werchý.
Urältermutter, f. praprababa, bábina matka, f.
Urururältermutter, f. praprabábina matka, bábina bába, f.
Urältervater, m. prapraděd, dědůw otec, m. noch einen Grad zurück, prapradědůw otec, dědůw děd, m.
Uraltmutter, f. praprabába, f.
Uraltvater, m. prapraděd, m.
Urbietig, wolný, ochotnowolný.
Urenkel, m. prawnuk, m.
Urenkelinn, f. prawnučka, f.
Urenkelsfrau, f. prawnukowá panj, f.
Urgichter, m. pšanec, m.
Urgrosmutter, f. prababa, ihr Bruder, vgec, m. ihre Schwester, bábina sestra, f.
Urgrosvater, m. praděd, pradědek, m. dessen Bruder, praděda bratr, m. dessen Schwester, praděda sestra, f.
Urheber, m. půwod, půwodce, působce, působitel, m. eines Werkes, půwod, půwodce, saukup nějaké práce, nějakého dila, m.
Urheberinn, f. půwodkyně, působkyně, působitelkyně, f.
Urin, m. Harn, moč, m. scánky, sstiny, čičánky, f. plur. lassen, močiti, moč pustiti, pičkati, scáti, čičati.
Uringlas, n. močowá nádoba, nádoba na moč, f.
Urkunde, f. swědectwj, doswědčenj, wyswědčenj důwodné, n. zápis wlastnj, m.
Urkundlich, dessen zu Urkund, bes. zur Urkunde, k doswěčenj, k wyswědčenj, k doljčenj toho.
Urlaub, m. dowolenj, dopusstěnj, odpusstěnj, propusstěnj, Urlaub nehmen, dowolenj, odpusstěnj wzýti, geben, odpusstěnj, dowolenj dáti, odpausstěti, auf Urlaub, na dowolenj, na dopusstěnj.
Urochs, m. důwol, m.
Urneffe, m. prawnuk, m.
Urnifftel, f. prawnučka, f.
Urplötzlich, s. Plötzlich.
Urſach, Urſache, f. přjčina, f. Urſache an etwas ſeyn, býti něčeho přjčina, přjčinau, Urſache zu etwas geben, přjčinu dáti, přjčiny podati, aus-

wel-

welcher, aus was Urſache, pro kterau, pro gakau příčinu, za gakau, za kterau příčinau, z které, z gake příčiny.

Urſacher, m. ſ. Urheber.

Urſprung, m. pogitj, n. půwod, wznik, m. wznikнutj, n. kmen, počátek, m. prwotiny, f. plur. haben, nehmen, půwod, wznik, počátek mjti, wzýti, bráti, wznikнauti, pogjti, kmen, wznik, půwod býti, Urſprung einer Nazion, pogitj, n. půwod národů, n.

Urſprünglich, půwodnj, prwotnj, počátečnj.

Urſprünglich, adv. půwodně, prwotně, počátečně.

Urtheil, n. Meinung, rozſudek, vſudek, ſaud, nach meinem Urtheil, dle mého ſaudu, vſudku, rozſudku, richterliches Urtheil, rozſudek, ſaud, odſudek, ortel, nález, zum Tode, odſudek, ortel ſmrti, ein Urtheil fällen, überhaupt, rozſudek včiniti, ſaud wyneſti, ſein Urtheil entdecken, ſaud, vſudek ſmrti proneſti, wie ein Richter, ſaud wyneſti, nález, ortel včiniti, wyneſti, nález vdělati, potaz wyneſti, Urtheil ſprechen, ortel, odſudek wyřjcy.

Urtheilen, ſauditi, vſuzowati, über etwas, ſauditi o něčem, von ſich auf andere, podle ſebe o giných.

Urtheilmäßig, ſauditedlný.

Urtheilskraft, f. ſaud, m. moc ſaudu, f.

Urtheilsſpruch, m. ortel, rozſudek, vſudek, odſudek, nález, potaz, m.

Urtheilsſprecher, m. ſudj, m.

Urtheilsverfaſſer, m. ortele, odſudku ſkládatel, m.

Urweſen, n. wznik, m. prwotiny, f. plur.

W.

Waare, f. kaupě, f. zbožj, n. verlegene Waare, f. ſležélé zbožj, n.

Waarenhaus, n. dům zbožj, m.

Waarenlager, n. ſklad zbožj, m.

Waarenniederlage, f. ſkladna zbožj, f. ſklad zbožj, m.

Wabe, f. des Honigs, ſtred, plaſt medowý, m. plaſt ſtrdj, m.

Wach, bdjcý, bdělý, wzhůru gſaucý, ſeyn, bdjti, wzhůru býti, bdělým býti.

Wache, f. ſtráž, hljdka, f. ſtehen, wo haben, halten, na ſtráži ſtáti, ſtráž držeti, mjti, Wache bey Tag, und bey Nacht, hláſka, ponucka, ſtráž, hljdka we dne y w nocy, f. nur bey der Nacht, ponúcka, ſtráž, hláſka, hljdka nočnj, w nocy; halten, ſtráž, ponucku, hlásku držeti, hlásati, Wache haben, als Arreſtant, mjti ſtráž, Wache, der Ort, wo die Soldaten ſind, ſtráž, f. die Wache, die auf und abzieht, ſtráž, f. auf die Wache ziehen, na ſtráž zatahowati, auf der Wache ſeyn, býti na ſtráži.

Wachen, nicht ſchlafen, bdjti, 2) Wache halten, hljdati, hlásati, in der Nacht, ponocowati, hlásati, bey einem Kranken, hljdati, oſtřjhati nemocného, ſtrážným býti v nemocném.

Wachen, n. bdění, Wache halten, hljdánj, hlaſánj, n. in der Nacht, ponocowánj, hlásánj, n. hláſka, f. die Nacht mit Wachen zubringen, noc bděnjm ſtráwiti.

Wachend, bděgjcý, bdjcý, bdělý, wachend ſchlaffen, bdě spáti.

Wachhaus, n. ſtrážnice, f. ſtrážnj domek, m.

Wacholder, m. galowec, m.

Wacholderbaum, m. Staude, keř, ſtromek galowcowý, m.

Wacholderbeere, f. galowcowé zrno, n.

Wacholdern, galowcowý.

Wacholderſtrauch, m. galowcowé křowj, n. galowcowý keř, m.

Wachs, n. woſk, m. mit Wachſe beſtreichen, überziehen, woſkowati, nawoſkowati, woſkem napuſtiti, owoſkowati, aus Wachſe pouſsiren, z woſku lepiti, ſtrogjti, ſlepowati.

Wachſam, bdělý, bdjcý, bedliwý, oſtražitý, wachſames Auge haben, bedliwé oko mjti.

Wachſam, adv. bděle, bedliwě, neoſpale.

Wachſamkeit, f. bdělosť, bedliwoſť, f.

Wachs-

Wachsbild, n. woskowý, z wosku obrázek, m.
Wachsen, hervorkommen, růsti, zrůst brátı, zunehmen, als das Waſſer, růsti, přirostati, in die Höhe, wyrůstati, zrůstati, wyrůsti, zrůsti, pnauti se zhůru, zu einem Berge hochwachſen, wzrůsti w horu, zu wachſen anfangen, wyrůstati, pučiti ſe, an das Herz gewachſen, k ſrdcy přirostlý.
Wachſend, zrůstagjcý, wyrůstagjcý, machen, zrůst dáti.
Wáchſern, von aus, Wachſen, woskowý.
Wachsfackel, f. woskowá pochodně, f
Wachsgelb, žlutý co wosk, gako wosk, woskožlutý, gjlowatý.
Wachshandel, m. obchod s woskem, m.
Wachshändler, m. obchodnjk s woskem, m.
Wachshönig, m. pláſt medowý, m.
Wachskerze, f. Wachslicht, n. ſwjce, ſwjčka woskowá, f.
Wachskerzenmacher, m. ſwjcnjk woskowý, woskář, m.
Wachsleinwand, f. woskowané plátno, n
Wachspoßirer, m. woskolepnjk, m.
Wachsſalbe, f. maſt woskowá, f.
Wachsſchabe, f. woskogedec, mol, neb čerwik we wosku, woskowý, m.
Wachsſchachtel, f. woskowá krabička, puſſka, f.
Wachsſtock, m. woskowý ſlaupek, m.
Wachstafel, f. dſka woskowá, b) die damit überſtrichen, überzogen iſt, woskowaná, f.
Wachſtube, f. strážnice, strážnj ſwětnice, f.
Wachsthum, n, zrůſt, wzrůſt, m. ſ. Zuwachs.
Wachstuch, n. woskowané plátno, n.
Wachszieher, m. woskář, m.
Wachszieherinn, f. woskářka, f.
Wacht, f. stráž, f. ſ. Wache.
Wacht halten bey einem, stráž držeti v někoho, hljdati, ostřjhati někoho.
Wachtel, f. křepelka, křepelice, f. Führerinn darunter, křepelčj kral.
Wachtelgarn, n. křepelčj tenata, f. oſydlo, n. plerky, plur.
Wachtelpfeife, f. Wachtelruf, m. křepelčj, křepelnj pjſſtala, f.
Wachtelhund, m. pes křepelnj, m.
Wachtelweizen, m. pſſenice drobná, f.
Wächter, m. strážce, strážný, strážnjk, m. in der Nacht, ponocný, ponocnjk, m. strážnj nočnj, hlásný, m.
Wächterhäuschen, n. ſ. Warte.
Wächterſtimme, f. hlas strážného, m.
Wächterthurm, m. wěž hlásného, ponocného, wyhljdka, strážnj wěž, strážnice, f.
Wachtmeiſter, m. strážnjk, zpráwce strážnjch, m.
Wacke, f. im Bauen, ſſtybry k wycwykowánj.
Wackeln, wiklati, kegwati, hegbati ſebau, ſtark, klátiti, (chwjci,; mit dem Hintern, prodelj mrdati, krautiti, wrtěti, mit etwas, s něčjm.
Weckeln, n. Wanken, wiklánj, kegwánj, hegbánj, n. ſtarkes, heftiges, klácenj, (chwěnj) n. Wackeln der Zähne, kegwánj, hegbánj, wiklánj zubů, n.
Wackelnd, wiklawý, wrtkawý, wiklagjcý ſe, wackelnde Zähne, wiklawé, kegwawé zuby, machen, zwiklati.
Wacker, bystrý, vdatný, ſtatečný, hodný, ein wackerer Mann, muž dokonalý, náležitý, hodný, ochotný, wackere Prügel, notný, dokonalý, hodný wegpraſk, ein wackerer Soldat, vdatný, ſtatečný wogák, m.
Wacker, adv. ſtatečně, vdatně, bystře, b) dokonale, notně, hodně, ochotně, náležitě, wacker ſaufen, zuſchlagen, prügeln, notně, dokonale pjti, bjti.
Wade, f. an den Beinen, leytko, n. leytka, n. plur.
Waden, broditi, durch den Fluß, přebřjſti, wo man waden kann, brodný, der Ort, brod, m.
Wadſack, m. tlumok, wisák, beranj měchýř, m.
Waffen, f. plur. braň, zbraně, zbraň, f. die Rüſtung, zbrog, f. zu den Waffen greiffen, Waffen ergreiffen, zbraň vchopiti, k zbrani ſáhnauti, in die Waffen bringen das Volk, w zbrog wprawiti, do zbroge oblécy, zbrogj opatřiti, odjti, in den

Waf-

Waffen üben, w zbrani cwičiti, in den Waffen ſeyn, býti w zbrogi, ohne Waffen, neoděný, nezbrogný, nebranný, die Waffen anlegen, zbrog wzýti, oblécy, mit den Waffen in der Hand, ſe zbranj, braně.

Waffenkammer, f. Rüſtkammer, zbrognice, f.

Waffenplatz, m. zbrognjſſtě, zbrogné mjſto, n.

Waffenſchmidt, Waffenſchmied, zbrognjk, brnjř, m.

Waffenſtillſtand, m. přjměřj, n,

Waffentanz, m. tanec ſe zbranj, m.

Waffenträger, m. zbrognoš, zbrognoſyč, m.

Waffnen, zbrogiti, ozbrogiti, zbrogj odjti, gewaffnet, ozbrogený, oděný, oděnec, zbrogný.

Waffnung, f. zbrogenj, ozbrogenj, zbrogj oděnj, n.

Wagamt, n. wážnj wřad, wáha, f.

Wagbalke, m. hřjdel, prut, m. bidýlko wážné, n.

Wage, Waage, f. wáha, f. wáhy, f. pl. gleiche Wage, ſtegná, rownáwáha, f. ſubtille, genaue, zu Münzen, zum Golde, zu kleinem Gewichte, wážky, f. pl. Wage, der Ort, wo gewogen wird, wáha, f. am Himmel, wáha, f.

Wagekunſt, f. wměnj wážné, n.

Waagemeiſter, m. wážný, zpráwce wáhy, m.

Wägen, etwas, wážiti, tjžiti, neut. mit der Hand die Schwere ungefehr, potěžkáwati, potěžkati, wägen ſo viel, wážiti, was viel wägt, wážný.

Wagen, m. wůz, m. kleiner, wozýk, wozýček, m. dazu gehörig, wozný.

Wagen, opowážiti ſe, odwážiti, pokuſyti ſe, ſich in Gefahr wagen, opowážiti ſe, odwážiti ſe nebezpečenſtwj, w nebezpečenſtwj ſe wydati, wrcy ſe w nebezpečenſtwj, alles, das äußerſte wagen, wſſeho pokuſyti, o wſſecko ſe pokuſyti, wſſeho ſe odwážiti, opowážiti, aufs Glück wagen, koſtkau wrcy, zmit wywrcy, au, auf, über einen Ort, etwas ſich wagen, o něco, o nějaké mjſto ſe pokuſyti, něčeho ſe opowážiti, ſein Glück, Leben, Vermögen ꝛc. wagen, odwážiti ſe žiwota, hrdla ſwého, wážit žiwot, opowážit hrdlo, auf, an etwas wagen, wenden, wydati, wynaložiti, wážiti na něco, wir wollen es wagen, pokuſýme ſe o to, den Weg, Gang, wážiti, wynaložiti.

Wagenachſe, f. woſa v wozu, náprawa, f.

Wagenburg, f. hradba z wozů, wozný, f. (tábor).

Wagendecke, f. wozný plachta, f. přikryj na wuz, n.

Wagengeld, n. plat od wozu, wozný, m.

Wagengeleis, n. wozná kolege, f. außer demſelben fahren, z kolege wygjždětj, wygeti, wyſtaupiti, wyſſinauti.

Wagenknecht, m. chlap, pacholeč od wozu, wozný, m.

Wagenmaut, ſ. Wagmaut.

Wagenmeiſter, m. wozný zpráwce, m. zpráwce wozu, m.

Wagenkorb, m. liſſa, wozný koſſina, koſſatina, f.

Wagenpferd, kůň wozný, m.

Wagenrad, n. kolo wozné, od wozu, wozný, n.

Wagenſchmiere, f. kolomaz, m. kolomaſt, f.

Wagenſeil, m. prowaz wozný, k wozu, proſtraněk, m.

Wagenwinde, f. řetězbj kolo, n.

Wäger, Abwäger, m. wážný, m.

Wagerecht, n. ſtegné wáhy, f. plur.

Waghals, m. odwážliwec, odwážliwý, opowážliwý člověk, m.

Wagkunſt, ſ. Wägekunſt.

Wagmaut, f. wozný megto, n.

Wagmeiſter, m. wážný, m.

Wagmeiſteramt, n. wřad wážný, m.

Wagner, m. kolář, korbář, m.

Wagniß, f. odwážliwoſt, opowážliwoſt, f.

Wagrecht, rownowážný, ſtegné, rownč wáhy.

Wagſchale, f. wážná miſka v wáhy, f. ſſál, m.

Wagſtein, m. wážný kámen, m. závažj, n.

Wagſtück, n. kus opowážliwý, m.

Wagzünglein, n. gazegček v wáhy, m. na wáze.

Wahl,

Wahl, f. wolenj, objránj, n. heut iſt Wahl, dnes ge wolenj, freye Wahl haben, mjti na wůli, na ſwobodě, mjti ſwobodnau wůli, ſwau wůli, wolnoſt w obránj, na wybránj, na wywolenj, geben, laſſen, nechati, dáti na wůli, wolnoſt dáti, dáti na wybránj, die Wahl treffen, zwoliti, wywoliti.

Wähler, m. wolenec, wolitel, wolič, m.

Wahlrecht, n. práwo wolenj, n.

Wahlreich, n. králowſtwj wolenſké, wolné we wolenj, n.

Wahlſpruch, m. průpowěd wolná, ſwobodná, f.

Wahlſtatt, f. bogiſſtě, bogowiſſtě, n.

Wahlſtimme, f. hlas wolenſký, m.

Wahltag, m. den wolenj, m.

Wahn, m. dům̃jnka, domnjnka, f. domnění, n. dům̃yſl, m. falſcher, omyl, m. darinnen ſeyn, býti na omylu, ſ. Wehnen.

Wahnſinn, Wahnwitz, m. poſſetiloſt, ſſílenoſt, wytrženoſt, bláznjwoſt, nemaudroſt, f. pominutj s myſlem, zbláznění, n.

Wahnſinnig, wahnwitzig, poſſetilý, ſſílený, bláznjwý, bláznowý, ſmyſlem pominulý, zbláznilý, wytržený, nemaudrý, ſeyn, werden, zbláznjti, poſſetiti ſe, zbláznjti ſe, znemaudřeti, ſmyſlem ſe pominauti, machen, zbláznjti, zſſáliti, ztřeſſtiti, z rozumu wzrazyti, ſ. Raſend.

Wahr, prawdiwý, oprawdowý, prawý, wahres Wort, prawdiwé ſlowo, wahre Begebenheit, prawdiwý, oprawdowý přjběh, ein wahrer Freund, Mönch, prawý přjtel, mnich, das Wahre, Aechte, prawoſt, prawota, f. to prawé, ein wahrer Prophet, prawdiwý prorok, wahr machen, für wahr angeben, prawdiwé dělat, giſtit, za prawdu twrdit, an dir iſt es wahr geworden, na tobě ſe prawda wyplnila, w prawdě wyplnilo, das iſt wahr, to ge prawda.

Währen, trwati, während, trwagjcý, trwalý, lange, dlauho trwagjcý, während der Malzeit, mezy weče-

řj, während, daß ich es thue, rede, mezy tim, co to dělám, mluwjm, w tu dobu.

Wahrhaft, wahrhaftig, oprawdowý, prawdiwý, prawý, 2) der die Wahrheit redet, prawdiwý, prawdomluwný, prawořečný, wahrhafte Rede, prawdiwá řeč.

Wahrhaftig, adv. oprawdu, w prawdě, oprawdowě, ja wahrhaftig, ba práwě.

Wahrhaftigkeit, f. prawdiwoſt, oprawdowoſt, f. wenn ſie geredet wird, prawdiwoſt, prawdomluwnoſt, prawořečnoſt, f.

Wahrheit, f. prawda, f. die Wahrheit zu ſagen, abych prawdu řekl, der die Wahrheit redet, ſpricht, prawdomluwný, prawdořečný, der Wahrheit fehlen, prawdy chybiti, meyliti ſe, ein Wahrheitliebender, prawdu milugjcý, prawdy milowný.

Wahrheitliebe, f. miloſt prawdy, f. miloſt, láſka k prawdě.

Wahrheitliebend, prawdy milowný.

Wahrlich, ſ. Warlich.

Wahrmann, m. obránce, m.

Wahrnehmen, znamenati, ſeznamenati, vznamenati, pozorowati, ſpozorowati.

Wahrnehmung, f. znamenánj, ſeznamenánj, vznamenánj, pozorowánj, ſpozorowánj, n.

Wahrſagen, hádati, wěſſtiti, vhodnauti, pohodnauti, ſich laſſen, dáti ſobě hádati, wahrſagen, aus dem Eingeweide der Vögel, ptákoprawiti, hádati z ptačjho letu, des Viehes, nawázati.

Wahrſager, m. hadač, wěſſtec, wěſſtář, m. aus den Opfern des Viehes, nawázač, aus dem Fluge oder Geſange der Vögel, ptákoprawec, hadač z ptačjho letu, neb zpěwu.

Wahrſageramt, n. wřad hadacký, m. wěſſtj, m.

Wahrſagerey, f. hadactwj, hádánj, n. wěſſtba, f. aus dem Fluge oder Geſange der Vögel, ptákoprawectwj, hádánj z ptačjho letu, neb zpěwu, aus dem Eingeweide des Viehes, na-

wázačſtwj, hádánj z howad, z ſtřew, aus den Händen, rukohled, m.
Wahrſagergeiſt, m. duch hadacký, m. wěſtj.
Wahrſagerinn, f. hadačka, wěſtkyně, wěſtářka, f.
Wahrſaacriſch, hadacký, wěſtj, wěſtářſký.
Wahrſagerkunſt, f. wmĕnj hádacké, wěſtj, wěſtářſké, hádánj, wěſtářſtwj, n.
Wahrſagung, f. hadánj, wěſtěnj, n. wěrſtba, f. ſ. Wahrſagerey.
Wahrſcheinlich, prawdě podobný, nápodobný.
Wahrſcheinlich, adv. wahrſcheinlicher Weiſe, bezpochyby, nepochybně.
Wahrſcheinlichkeit, f. prawdě podobnoſt, nápodobnoſt, f. nach aller Wahrſcheinlichkeit, gak ſe zdá.
Währung, f. Dauer, trwánj, n.
Wahrzeichen, n. známka, f. znamenj prawdy, heſlo, n.
Waiſe, od. Weyſe, c. ſyrotek, c. ſyrě djrě, ſyrubě, ſyrutče, n. a) Waiſe werden, oſyřeti, dazu machen, oſyřiti.
Waiſenamt, n. wřad ſyrotčj, m.
Waiſenhaus, n. dům ſyrotčj, ſyrotčj dům, m.
Waiſenlehrer, m. wčitel ſyrotčj, ſyrotků, m,
Waiſenſtand, m. ſtaw ſyrý, m. oſyřenj, n. oſyřaloſt, f. darein kommen, oſyřeti, verſetzen, na ſyrobu přiweſti.
Waiſenvater, m. otec ſyrotků, m.
Waiſenvogt, m. přednjk nad ſyrotky, ſyrotčj, m.
Wald, m. les, m. leſyna, f. kleiner, leſýk, leſýček, ljſek, m. geheiligter, poſwatný les, zum Walde werden, w les růſti, leſem poroſtati, ſplanětěti, aus dem Walde, leſnj, leſnatý, leſný.
Waldbaum, m. planý ſtrom, m.
Waldbruder, m. leſnj muž, pauſtewnjk, m.
Wäldchen, n. leſýk, leſýček.
Walddorn, m. leſný trn, m.
Waldeſel, m. leſnj diwoký oſel, m.
Waldfrau, f. leſnj, leſná panj, f.
Waldgott, m. leſnj, leſný Bůh, m. obluda, f.
Waldgöttinn, f. leſnj, leſná bohyně, f.
Waldhonig, n. leſnj, leſný med.
Waldhorn, leſnj, lowčj, lowecká, myſliwecká krauba, f.
Waldhornbläſer, Waldherniſt, m. leſnj, leſný trůbač, m.
Waldhund, m. leſný pes, m.
Waldig, waldicht, leſnatý.
Waldkreſſe, f. leſnj řeřicha, f.
Wäldlein, Wäldchen, n. leſýk, leſýček, m.
Waldlerche, f. chocholatý ſſkřiwan, leſnj ſſkřiwánek, m.
Waldmann, m. leſnj, leſný muž, m.
Waldmännlein, n. Waldmännchen, leſnj mužíček, m.
Waldmaus, f. leſnj, leſná mjš, f.
Waldmeiſter, m. poleſný, m.
Waldnymphe, f. leſnj panna, f.
Waldrebchen, n. podražec dlauhý, m.
Waldſtroh, n. ſyryſſtowá bylina, f.
Waldteufel, m. leſnj, leſný ďábel, junger, leſnj djbljk, m.
Waldvogt, m. poleſný, m.
Waldung, f. leſyna, f.
Walgern, wáleti.
Walken, walchowati, zum Walchen gehörig, walchářſký.
Walker, Walkmüller, m. walchář, m.
Walkererde, f. hljnka bjlá, f.
Walkerkunſt, f. wmĕnj walchářſké, walchárſtwj, n.
Walkenmühle, f. walcha, walchowna, walchárna, f.
Wall, m. náſyp, náwoz, m. ohrada, hráze, f. (wal) mit Wällen umgeben, eine Stadt, einen Wall um die Stadt führen, hraditi, ohraditi město náſpem, obhraditi, obehnati, opatřiti, otočiti.
Wallach, m. walach, m. kleſſtěný kuň, kleſſtěnec, m.
Wallachen, kleſſtiti, wykleſſtiti.
Wallen, wřjti, wallend machen, rozpáliti, anfangen zu wallen, zwjrati ſe, wallen wie das Herz, der Buſen vor Liebe, pochybowati ſe, wřjti, walleu, reiſen, ſ. Wallfahrten, Wandern, Ziehen, Reiſen.

Wallen, n. des Waſſers, Geblüts, wřenj, n. zwjránj ſe, des Herzens, Buſens, obýbowánj ſe, wřenj, n.

Wallfahrt, f. paut, f. putowánj, n.

Wallfahrten, putowati, činiti paut.

Wallfahrter, m. pautnjk, m.

Wallfiſch, m. welryb, m. welryba, f.

Wallfiſchfang, m. low welrybnj, na welryby, m.

Wallroß, n. mořſký koňk, m.

Wallwurz, f. ſwalnjk, celnjk, wětſſj koſtřiwal, m.

Wallung, f. wřenj, n. in Wallung bringen, zapáliti, zanjtiti, zahřjti, gerathen, zapáliti ſe, zanjtiti ſe, zahřjti.

Walten, zprawowati, wládařiti, wládnauti.

Walter, m. zpráwce, wládce, wládař, m.

Walte es Gott, zdař Bůh.

Waltung, f. wláda, zpráwa, f.

Walze, f. wálec, wálek, m.

Wälzen, wáleti, walſti, etwas rundes, wie eine Kugel, kauleti, kotauleti, kotáleti, herumwälzen, ſem y tam wáleti, zmjtati, ſich, ſebau wáleti, zmjtati, káceti, einen Stein auf das Grab, kámen na hrob wáliti, von ſich wälzen, od ſebe odwáliti, odwrcy, auf einen die Laſt, Sorge, Schuld wälzen, na někoho břemeno, ſtaroſt, winu vwáliti, vwrcy, wzkládati, wzložiti, winu cpáti, ſich in Sünden, Kothe, Laſtern, w hřjſſich, w neprawoſtech ſe káceti, wáleti.

Wälzer, m. walič dřjwi, m.

Wälzung, f. wálenj, zmjtánj, n.

Walzicht, oblý.

Wamme, f. an den Eingeweiden, bránice, f. der Ochſen, wolſký lalok, m. laločnj kůže, f.

Wammicht, bráničný.

Wammes, n. ſukně, f. popáſnj oděw, kabát, m. župice, f.

Wand, f. ſtěna, f. ſpaniſche Wand, Sſpaňhelſká zed, f.

Wandel, m. Aufführung, Lebensart, obcowánj, chowánj, živobytj, n. život, m. einen guten Wandel führen, dobrý, ctný život, živobytj weſti, dobře ſe chowati, von gutem Wandel, dobrého obcowánj, chowánj. Wandel, Fehler, wada, auhona, f. 2) Geſchäfte, Verrichtungen im Berufe, in gemeinem Leben, geduánj, pogednánj, řjzenj, n.

Wandelbar, veränderlich, raulawý, wrtkawý, těkawý, wiklawý, ſ. Veränderlich, Wandelbar; ſchadhaft chybný, kazowitý, auhonný, wie Gebäude, Haus, ſypký, werden, bpřiti ſe.

Wandelbarkeit, f. Veränderlichkeit, raulawoſt, těkawoſt, nekonečnoſt, wrtkawoſt, wiklawoſt, f. ſ. Veränderlichkeit; Schadhaftigkeit, chybnoſt, kazowitoſt, auhona.

Wandeln, einhergehen, procházeti ſe, Leben, ein Lebenswandel führen, ſich aufführen, obcowati, chowati ſe, živu býti, verwandeln, ändern, přetwořowati, měniti, přeonačiti, přeměniti.

Wandelſtern, m. bludná hwězda, f.

Wandelung, f. ſ. Verwandelung, 2) Jm heil. Meßopfer, pozdwihowánj, n.

Wanderbündel, n. Bürde, n. ranc, vzljk, filec, filečk, m.

Wanderer, m. poceſtný, wandrownjk, wandrownj, pautnjk, m. pěſſj, přeſpolnj, m.

Wandern, putowati, přes pole gjti, ceſtau gjti, (wandrowati), auf das Handwerk, na řemeſlo putowati, (wandrowati), wandern wohin, oddjrati ſe, kliditi ſe někam, ſtěhowati ſe, odſtěhowati ſe, poſtěhowati ſe, mit etwas wandern müſſen, muſyti ſe s něčjm klidit, hybati.

Wandern, n. putowánj, (wandrowánj) an einen Ort, odbjránj, odebránj ſe, odſtěhowánj ſe, poſtěhowánj ſe.

Wanderſchaft, f. paut, f. (wandr) m. chodba, f.

Wandersmann, m. pautnjk, poceſtný, přeſpolnj, m. (wandrownjk) dem Wandersmanne gehörig, poceſtnj, ceſtnj.

Wanderſtab, m. hůl pautnická, poczeſtnj, f.
Wanderung, f. der Völker, ſtěhowánj, n.
Wandfiſchlein, n. ſtonůžka, ſtonožka, f.
Wandlaus, f. ſtěnice, ſtjnka. f.
Wandläuſekraut, n. ſſpapgun, planý kosatel, m.
Wandleuchter, m. wiſutý ſtěnný ſwjcen, m.
Wandſäule, f. ſtrana dweřnj, f. wenýř, m.
Wandteppich, m. ſtěnný čalaun, m.
Wandwäher, m. ein Raubvogel, poſtolka, f.
Wange, f. ljce, f. ljčko, n. twář od očj až do brady, f.
Wankelmüthig, wrtkawý, wrtkagjcý ſe, wrtký, wiklawý, wrtlawý, wrtohlawý, ſolcher Menſch, wrtoch, wrtohlawec, wrtlář, wrtkač, ſcyn, wrtěti ſe, wrtkati ſe, ſ. Wetterwendiſch, Unbeſtändig.
Wankelmüthig, adv. wrtkawě, wrtce, wiklawě, wrtlawě.
Wankelmüthigkeit, f. Wankelmuth, wrtkawoſt, wrtkoſt, wrtohlawoſt, wiklawoſt w myſli, wrtlawoſt, f.
Wanken, wiklati ſe, hybati ſe, ſehr ſtark, chwjti ſe, wie ein Baum, klátiti ſe, wiklati ſe, hegbati, wie ein Schiff, zmjtati ſe, wanken in Meynungen, Entſchließungen, wrtěti ſe, wrtkati ſe, wrtlati, wiklati ſe, zmjtati ſe, hýbati ſe, býti na rozpacých, ſeděti na obrtljku, wankend, wie ein Menſch, wrtkawý, wrtkagjcý ſe, wankend machen, zwiklati, werden, wiklati ſe, zwiklati ſe, wankend gemacht, als z. B. im Glauben, zwiklalý v wjře.
Wanken, n. wiklánj, klácenj, zmjtánj, hegbánj, n. eines Menſchen, wrtkánj ſe, wrtěnj ſe, wrtlánj, wiklánj, n. hybánj ſe.
Wann, kdy, ſ. Wenn.
Wanne, f. wopálka, opálka, opála, f. 2) großes Faß, wodnj dčber, m. kád, wanna, f.
Wannen, von wannen, odkud, odkawád, odkad, odkudžto, odkudž.
Wannenhero, ſ. Weswegen.
Wanſt, m. tuk, m. ſádlo, n. fette dicker Wanſt, obežralé, wypáſlé břicho, ſtřewo, der ſolchen hat, břichář.
Wanſtdiener, m. bachora otrok, ſluž žebnjk, m.
Wänze, f. ſtjnka, ſtěnice, ploſſice, f.
Wanzenkraut, ſ. Wandläuſekraut.
Wanzenwaſſer, n. woda pro ſtěnice, f.
Wapnen, erbowati, ſ. Waffnen.
Wapen, Wappen, n. erb, ſſtjt, m. erbownj znamenj, n. führen, wjwěſti erbu, ein Mann, der Wappen führet, erbownjk, muž erbowný, m.
Wapenkunſt, f. vměnj o erbjch, erbownj, n.
Wapenrock, m. oděw wogenſký, m. na, pod zbroj, m.
Warlich, wahrlich, wěru, zagiſtě, giſtě, ſ. Fürwahr.
Wärf, m. od. n. im Gewebe, poſtaw, tkadlčj ſtaw, m. woſnowa, f.
Warm, teplý, werden, tepleti, otepleti ſe, hřjti, recht warm werden, wie etwas, zahřjti, zahřáti ſe, machen, hřjti, zhřjti, einem metaph. nahnati, es wird mir warm, ge mi horko; um das Herz, okolo ſrdce, warm halten etwas, ſich, w teple držeti chowati, warmer Tag, warme Witterung, teplo, teploſt, teplý den, etwas warm, mjrně, trochu teplý wlažný, ſehr warm, ſ. Heiß. warmer Eifer, Trieb, Patriotiſmus, wrucý, wraucný.
Warmbier, n. teplé pjwo, n. warme Bäder, teplice, f. plur. wary, teplá lázeň, f.
Wärme, f. teplo, n. teploſt, f. mírge, mjrná, große, wedro, horko, ſ. Hitze, mit aller Wärme, s wraucnoſtj.
Wärmen, hřáti, ohřjwati, zahřjwati, etwas bey dem Feuer, an der Sonne, hřáti, zhřjwati, ohřjwati, im Bette ſich, zahřjwati, wieder, das Eſſen wärmen, ohřjti.
Wärmend, hřegjcý, ohřjwagjcý, zahřjwagjcý.

Wärmer, m. ſ. Wärmflaſche.

Wärmflaſche, Pfanne, f. ohřiwadlo, zahřiwadlo, n.

Warnen, wyſtřicy, wyſtřihati, wýſtrahu dáti, napomjnati, für einem etwas, vor Laſtern, wyſtřihati před někým, před něčim, od někoho, od něčeho wyſtřihat, od neprawoſti wyſtřihati, wýſtrahu dáwati, napomjnati.

Warner, m. wyſtřihatel, napominatel, napomjnač, m.

Warnung, f. wýſtraha, f. napomenutj, napomjnánj, n.

Warte, f. hljdka, wyhljdka, ſtrážná wěž, f.

Warten, erwarten, čekati, očekáwati, auf jemanden, auf etwas, eines, čekati na něco, na někoho, někoho, něco, auf einen warten, ihm bevorſtehen, čekati na někoho, očekáwati někohó, warten wenig, bleiben, nicht gehen, počkati, poseckati, warte hier ein wenig, počkeg, poseckeg, poshowěg málo, čekeg tu trochu, zaudern, an der Thüre, Straſſe, ſehen, ob einer, ob etwas kömmt, čekati, er will nicht mehr da warten, on nechce wjce tu čekati, warte, warte nur, ich will dich ꝛc. počkeg ꝛc. 2) metaph. einem auf den Dienſt warten, pásti na někoho, říhati, vklady, zálohy ſtrogiti, dělati; 3) warten, beſorgen, pflegen einen, opatrowati, opatřiti, wo ſtarati, oſſetřiti, der Nahrung warten, živnoſti hleděti, ſeines Amtes, das Seinige warten, swého vřadu, swých wěcý hleděti, swůg vřad, swé wěcy opatrowati, zprawowati, oſtarati, einen Kranken warten, oſſetřiti, hlidati, opatrowati nemocného; die Bäume, Blumen warten, ſtromy, kwjtj zprawowati, oſſetřiti, opatrowati, opatřiti, das Feuer warten, oheň opatrowati, ein Kind warten, opatrowáti, oſſetřowati, oſſetřiti, pěſtowati.

Warten, n. Erwartung, čekánj, očekáwánj. 2) Pflege, Beſorgung, opatřenj, oſſetřenj, opatrowánj, n. es hat Warten, může to čekati, einen wohl warten, častowati někoho.

Wärter, m. Wärterinn, opatrowatel, oſſetřitel, ſtrážce, eines Kranken, hljdač, ſtrážce, eines Kindes, pěſtaun, m. pěſtanuka, chůwa, f. ſ. Kindeswärter, Kindeswärterinn.

Wartung, f. opatrowánj, opatřenj, oſſetřenj, der Pflanzen, Bäume, zprawowánj, oſſetřenj, n.

Warum? proč? warum denn? proč pak?

Warze, f. bradawjce, f.

Wärzlein, n. Wärzchen, bradawička, f.

Warzicht, bradawičný.

Was? co? was denn? co pak?

Was vor einer, eine, eines, gaký? gaká, gaké? co zač? was vor einer, eines es wolle, gakýkoli, gakýkoliw, gakýkoliwěk ge, by byl, buď co buď.

Waſchbaad, n. mytedlna, f.

Waſchbecken, m. wmywadlo, n. měděnice, f.

Waſchblau, n. pleſkačka, f.

Wäſche, f. prádlo, n. ſſatý bjlé, m. plur.

Waſchen, myti, megti, wmyti, zmyti, wimywati, haſt du dich gewaſchen, myl, wmyl ſy ſe, die Wäſche, práti, ſich waſchen, mýti ſe, wäſchen, plaudern, tlachati, žwáti, tlampati, einen recht, če ati, drbati, peſkowati, zpeſkowati.

Waſchen, n. mytj, der Wäſche, pranj, n. das Plaudern, tlachánj, tlampánj, zwanj, n.

Wäſcher, m. prádlj, pradlec, m. (es iſt überhaupt von Mannsperſonen nicht gewöhnlich) 2) Plauderer, Waſchmaul, tlachač, tlampač, darmotlach, zwač, m.

Wäſcherinn, f. prádlj, pradlena, f.

Waſcherlohn, m. plat, penjze od prádla, za prádlo, m. plur.

Waſchfaß, n. káď, f. ſſkopek, dčber, m.

Waſchgeld, n. ſ. Wäſcherlohn.

Waſchhaft, tlachawý, tlampawý, žwawý, mnohožwawý.

Waſchhaft, adv. tlachawě, tlampawě, žwawě.

Waſchhaftigkeit, f. tlachawoſt, tlampawoſt, žwawoſt, mnohožwawoſt, f.
Waſchhaus, n. prádelnj dům, m. prádlo, n. ſie iſt im Waſchhaus, ge na prádle.
Waſchfrau, f. prádelſká, f.
Waſchherr, m. prádelſkeg, m.
Waſchmarkt, m. tlachárna, f.
Waſchmaul, tlučhuba, e. (žwáč,) c. ſ. Wáſcher, vom Weibsbilde, žwačka, tlachačka, tlampačka, f.
Waſe, f. ſ. Muhme.
Waſen, m. drn, m. kleiner, drnek, von Wáſen, drnowý, wie Waſen, drnowatý.
Waſenmeiſter, m. ſ. Schinder.
Waſſer, n. woda, f. was im Waſſer lebt, wodnj, wodný, (wodnatý) was im Waſſer und auf dem Trockenen lebet, obožiwelnj, ſtehendes Waſſer, ſtogatá wóda, fließendes, tekutá, nach Waſſer gehen, pro wodu gjti, zu Waſſer und zu Land, po zemi y po moři, na wodě, y po zemi, zu Waſſer reiſen, po wodě geti, Krieg zu Waſſer, wogna na wodě, mit Waſſer gemiſchter Wein, wodnaté wjno, zu Waſſer werden, wie die Hoffnung, wniwec obrácenu býti, zničemněnu býti, ničjm býti, das Waſſer abſchlagen, na wodu gjti, močiti, zu Waſſer machen, w niwec obrátiti, ſkazyti, zničemniti, Waſſer in Körpern, Bäumen, Pflanzen, wodnatoſt, f.
Waſſer, in Zuſammenſetzungen der Thieren, wodnj, wodnatý.
Waſſerabführung, f. wedenj wody, n.
Waſſerader, f. pramen, m.
Waſſerampfer, m. wodnj ſtowjk, m.
Waſſeramſel, f. wodnj kos, m.
Waſſerbad, n. kaupele, f. kaupel wodnj, lázeň wodnj, f.
Waſſerbank, f. močowé, močnj koregtko, n
Waſſerbaſilie, f. wodnj bazalička, f.
Waſſerbathengel, m. planý čeſſnek, m.
Waſſerbau, m. přjprawa wodnj, na wodě, f.
Waſſerbehältniß, n. bedecktes, zawřená raura, ſádka, f.
Waſſerbeſchreibung, f. popſánj, n. popis wody, o wodě, m.
Waſſerblaſe, f. wodnj bublina, bublinka, bublenka, f. 2) Behältniß des Urins, wodnj měchýř, m.
Waſſerblau, n. modré nebeſké barwy, m.
Waſſerbrunnen, m. ſtudnice, m.
Wäſſerchen, n. wodička, f.
Waſſereppich, m. potočnjk, m.
Waſſereimer, m. wokow, wodnj wokow, m. wědercc, n.
Waſſerfahrt, f. gizda po, na wodě, f.
Waſſerfall, m. ſpád wody, m.
Waſſerfarbe, f. wodnj barwa, f.
Waſſerfärbig, wodnj barwy.
Waſſerfaß, n. wodnj ſud, m. wodnj wědro, n.
Waſſerfluth, f. powodeň, f.
Waſſerführer, m. wodák, m.
Waſſerführung, f. wodáctwj, n.
Waſſerfurche, f. rozhor, rozwor, m. brázda, ſtoka, ſtrauha wodnj, f.
Waſſerfurt, f. brod, m.
Waſſergang, m. ſtoka, trauba, f. wedenj wody, n. tok wody, m.
Waſſergaſſe, f. wodičkowá vlice, f.
Waſſergatter, f. ſplaw, ſtaw, m. ſtawidlo v rybnjka, n.
Waſſergelte, f. pudlač, m. wodnj wědýrko, n.
Waſſergeſchirr, n. wodnj nádoba, f. nácenj wodnj, n.
Waſſerglas, n. wodnj ſklenice, f.
Waſſergraben, m. přjkop wodnj, m. řečjſſtě, n. in Feldern, rozhor, rozwor, m.
Waſſergott, m. wodnj Bůh, m.
Waſſergras, n. řáſa wodnj, f. okřechky, m. plur.
Waſſergrube, f. wodnj gáma, f.
Waſſerguß, m. přjwal, m. zwodnělj, rozlitj ſe, n. powodeň, f.
Waſſerhälter, m. ſtaw, ſplaw wody, m.
Waſſerhäuslein, n. zawřená raura, f.
Waſſerholung, f. wody wáženj, m.
Waſſerhuhn, n. lyſka, f. mořſká wlaſſtowice, f.
Waſſerhund, m. wodnj pes, m.
Waſſericht, wäſſerig, voll Waſſer, wodnatý, das Maul wäſſericht machen, laſkominy činiti, žáhu zbuditi, f. wäſſerichter Wein, wodnaté, zwodnatělé wjno, n.

Waſſerigel, m. wodnj, aneb mořſký gežek, m.
Waſſerkanne, f. wodnj konew, f.
Waſſerkaſten, m. truhla wodnj, f.
Waſſerkeſſel, m. wanice, waničkа wodnj, f. kotel, kotljk, m.
Waſſerkraut, n. okřechky, neb řáſa wodnj, f.
Waſſerkrug, m. wodnj džbán, m.
Waſſerkunſt, f. wodnj ſtrog, m.
Waſſerkünſtler, m wodnj ſtrůgce, m.
Waſſerlauch, n. planý česnek, m.
Waſſerlauf, m. tok wody, m.
Waſſerlein, n. Wäſſerchen, wodiczka, f.
Waſſerleiter, m. wodák, m.
Waſſerleitung, f. wedenj, hnánj wody, n.
Waſſerlinſen, f. plur. okřechky, řáſa, f. kapradj, n.
Waſſermangel, m. nedoſtatek wody, m.
Waſſermann, m. wodnář, wodák, m.
Waſſermaſchine, f. wodnj ſtrog, f.
Waſſermaus, f. wodnj myš, f.
Waſſermelone, f. wodnj djně, f.
Waſſermolch, m. wodnj geſſtěrka, f.
Waſſermoos, n. wodnj pjha, f.
Waſſermühle, f. mlegn wodnj, na wodě, m.
Waſſermus, m. kaſſe wodnj, kaſſe z wody, f.
Wäſſern, močiti, rozmočiti, wodau ſmáčeti, namočiti, zamočiti ſwlažiti, wlažiti, wodau napauſſtěti, zaljwati, poljwati, Fleiſch, Fiſche wäſſern, maſſo, ryby w wodě močiti, měkčiti, 2) das Maul, die Zähne wäſſern ihm darnach, má na to laſkominy.
Waſſernatter, f. wodnj had, m.
Waſſernuß, f. wodnj ořech, m. kotwice, f.
Waſſernymphe, f. wodnj panna, f.
Waſſerochs, m. geſtřáb wodnj, býk, wůl mořſký, m.
Waſſerorgel, f. pumpa, f.
Waſſerpeterlein, n. miřjk, m.
Waſſerpfal, m. wodnj kůl, m. moſtnice, f.
Waſſerpfeife, f. ein Fiſch, kos, m.
Waſſerpfeffer, m. rdeſen, wodnj, potočnj pepř, m. páwj kořenj, n. blechawec, bleſſnjk, m.
Waſſerpferd, n. mořſký, wodnj kuň, m.
Waſſerpumpe, f. pumpa, f. wodnj žumpa, f.
Waſſerquelle, f. wodnj pramen, tymenec, zřjdel, m.
Waſſerrabe, m. wodnj krkawec, m.
Waſſerrad, n. wodnj kolo, n. řeřabj, tažné kolo, táhadlo, n.
Waſſerreich, hogný we wodě, wodnatý.
Waſſerreich, n. weſſkeré wody, f. pl.
Waſſerreiſt, m. wlk, m.
Waſſerrinne, f. wodnj žlab, m. ſtrauha, krně, f.
Waſſerröhre, f. wodnj trauba, f. ſtogánek, m. trubice, f.
Waſſerſammlung, f. ſtok wody, m.
Waſſerſchaden, m. ſſkoda wodnj, f od wody.
Waſſerſchaum, m. pěna wodnj, f.
Waſſerſcheidung, f. dělenj, rozdělenj wod, n.
Waſſerſcheu, bogjcý ſe wody, wzteklјk, ſučjk, m.
Waſſerſchlange, f. wodnj had, m.
Waſſerſchlauch, m. wodnj žumpa, f.
Waſſerſchwarz, ſywý.
Waſſerſchlund, m. propaſt, bezedná hlubina, f.
Waſſergefahr, f. nebezpečenſtwj wody, n.
Waſſernoth, f. ſ. Waſſergefahr.
Waſſerſchöpfer, m. wážič wody, m.
Waſſerſchöpfung, f. wáženj wody, m.
Waſſerſchwimmen, n. wodné plýtwánj, n.
Waſſerſchnecke, f. wodnj hlemegžd, m.
Waſſerſpinne, f. wodnj pawauk, m.
Waſſerſpritze, f. wodnj ſtřjkačka, f.
Waſſerſtange, f. ſochor, ſochůrek, m. bidlo, f.
Waſſerſtänder, m. wodnj wědro, n. ſſtraudew, f.
Waſſerſtein, m. wodnj kámen, m. b) Behältniß, kamený žlábek, m, koryto, n.
Waſſerſtrudel, m. ſ. Strudel.
Waſſerſtube, f. zawřená raura, f.

Waſſerſucht, ſ. wodnatedlnoſt, wodnotedlnoſt, ſ. wodnatedlná nemoc, woda zákožnj, ſ.
Waſſerſüchtig, wodnatedlný.
Waſſerſuppe, ſ. polywka z wody, ſ.
Waſſertaucher, m. plowač pod wodau, m.
Waſſerthier, n. žiwotčich wodnj, m.
Waſſerthurm, m. wodárna, wodnj wěž, ſ.
Waſſertiefe, ſ. hlubokoſt, hlaubka wody, ſ.
Waſſerträger, m. wody noſyc, wodonoš, m.
Waſſertrinker, m. pitec wody, n. wodopil, m.
Waſſertrog, m. wodnj koryto, n. neky, ſ. pl.
Waſſertümpfel, m. močidlo, n.
Waſſeruhr, ſ. ſypacý hodinky, pl. ſ.
Waſſervogel, m. wodnj pták, m.
Waſſervogt, m. wodnář, zpráwce wod, m.
Waſſerwage, ſ. wáha wodnj, ſ.
Waſſerwäger, m. wyměrčj wod, m.
Waſſerwägung, ſ. měřenj wody, n.
Waſſerwegerich, m. ſſiroký gitrocyl, m.
Waſſerweide, ſ. ſſřjpj, n. ſeſel, m. wrba, ſ.
Waſſerwoge, ſ. wodnj wlna, ſ.
Watſack, m. tlumok, od. Wadſack, ſ. Felleiſen.
Watte, od. Wate, ſ. rybářſká ſyť, ſ. newod, m. watka, ſ.
Webe, ſ. Leinwand, plátno, n. lněný ſſat, m.
Weben, tkáti, pleſti.
Weben, n. tkánj, pletenj, n.
Weber, m. tkadlec, m.
Weberarbeit, ſ. tkadlčj, tkadlcowſké, tkadlecké djlo, n.
Weberbaum, m. brdo, n.
Weberblat, n. tkadlcowſká ſſtětka, ſ. kramplc, ſ. paprſlek, m.
Weberey, ſ. Weberhandwerk, n. tkadlcowſtwj, tkadlectwj, tkadlcowſké řemeſlo, n.
Weberinn, ſ. tkadlcowá, tkadlice, rauſſnice, ſ.
Weberkamm, m. tkadlčj, tkadlecká, tkadlcowſká ſſtětka neb kramplc, ſ.
Weberkarte, ſ. ſſtětka tkadlčj, tkadlecká, tkadlcowſká, ſ.
Weberkunſt, ſ. wměnj tkadlcowſké, tkadlčj, n.
Weberpurſche, m. chlapec tkadlcowſký, tkadlecký, m.
Weberrüſtung, ſ. ſtaw tkadlcowſký, tkadlecký, m.
Weberſchifflein, n. tkadlecký, tkadlcowſký, tkadlčj člůnek, m.
Weberſpule, ſ. cywka ſ.
Weberſtäte, ſ. tkadlcowna, tkadlcowſká djlna, ſ.
Weberſtuhl, m. tkadlcowſký ſtaw, m. poſtaw, m.
Weberwerk, n. ſetkánj, tkánj, n.
Weberzettel, m. woſnowa, oſnowa, ſ.
Wechſel, m. měna, ſměna, změna, proměna, proměnnoſt, ſ. 2) mit Gelde, měna, peněžoměna, ſměna, ſ. Wechſel mit dem Gelde treiben, měnu držeti, na měně ſeděti, peněžoměnčnj prowozowati.
Wechſelbalk, m. Wechſelkind, n. podwržené, proměněné djtě, n. podwržene, m.
Wechſelbank, ſ. Wechſeltiſch, m. lawice, ſtůl peněžoměnce, lawice, ſ. měnná, ſ. ſtůl měnný, m. peněžoměnný.
Wechſelbrief, m. ſměnný, měnný, odměnný, měnnj liſt, m.
Wechſelgeld, n. ſměnné penjze, ſ. plur.
Wechſeljahr, n. zlý rok, m.
Wechſeln, měniti, proměniti, ſměniti; 2) mit Gelde, penjze měniti, ſich miteinander, in, mit etwas, ſtřjdati ſe, ſtřjdné ſe měniti něčjm.
Wechſelnd, proměný.
Wechſelnd, adv. proměně.
Wechſelrecht, n. práwo měničně, n. peněžoměničné, měnpě, měnnj, n.
Wechſelſeitig, proměnný, odměnný, ſtřjdnj, wechſelſeitige Liebe, odměnná láſka, ſ.
Wechſelweiſe, proměnně, odměnně, odměnným způſobem. Wechſelweiſe, was wechſelweis geſchieht, proměnný, odměnný.
Wechſelweis, adv. proměnně, proměnným způſobem, třjdně, ſtřjdně.
Wechsler, m. peněžoměnec, měnec, peněz měnič, měnitel, m.

:ken, ein, m. Weck, Wecke, f. zu: eſpitztes Brod, křjžalka, hau: :a, f.
cken, buditi, zbuditi, wzbuditi, om Schlafe wecken, ze ſna buditi, ozbuditi, ſ. Aufwecken.
cker, m. budič, buditel, zbudi: el, m. in der Uhr, budičeк, bu: ič, m.
del, od. Wädel, m. wohánka, f. deln, mit etwas, als mit dem Schwanze, ohánĕti nĕčjm, mit dem fächer, fochrowati, wedlu wie der und mit dem Schwanze, mrdati caſem.
deln, n. ohánĕnj, n.
der, noch, ani, aniž.
g, m. od. Weeg, m. ceſta, f. geraden Weges, zpřjma, přjmau, rownau ceſtau, jemanden aus dem Wege räumen, chaffen, ſ. Räumen, geraden Weges, rownau, přjmau ceſtau, hoher Weg, hluboká ceſta, ſich auf den Weg machen, dáti, wydati ſe, puſtiti ſe, odebrati ſe, bráti na ceſtu, unterwegs, po ceſtĕ, na ceſtĕ, einem in den Weg kommen, w ceſtu, w ſtřjč gjti, legen, w ceſtu klá: ti, den Weg bahnen, ceſtu propra: witi, prodĕlati, ſ. Bahnen, einen vom rechten Wege abführen, nĕkoho od prawé ceſty ſweſti, z prawé ce: ſty odweſti, durch einige Wege, nĕ: kteraw ceſtau.
eg, hinweg, fort, pryč, preč, packe dich weg, klid ſe, hybeg ſe, gdi po ſwých, ber ſe, weg arbeiten, oddĕ: lat, odprawit.
egbegeben ſich, odebrati ſe, wcheyliti ſe, aus dem Lande, wyhoſtiti, wy: brati, odebrati ſe ze zemĕ.
egbeiſſen, wkauſnauti, odkauſnau: ti, einen wegbeiſſen, wykauſat, wy: kauſnaut, wegpeizen, wyſſtjpat, wyſſtjpnaut.
egbereiter, m. čeſtnj pogezdný, m.
egbeten, odmodlit, zažehnat.
egblaſen, odfauknauti, odfukowati, sfauknauti.
egbleiben, nicht kommen, wnĕ, pryč zůſtati, die Strafe bleibt nicht weg, treſt nemine.
Wegbleiben, n. wnĕ zůſtánj, n.
Wegbringen, odprawiti, pryč odkli: diti, připrawiti, aus einem Orte, aus der Geſellſchaft, odprawiti, wyprawiti, odweſti, wegbringen ei: nen Fleck, wyprawit poſſkwrnu.
Wegdorn, m. bodlák, bjlý trn, m.
Wegdrängen, odtiſknauti, odtlačiti, odpuditi.
Wegebreit, n. babka, f.
Wegeilen, pryč poſpjchati, chwá: tati.
Wegen, pro, ſkrz, ſkrze, der Leute wegen, pro, ſkrze lidi, wegen ſei: nes Nutzens, pro, ſkrze ſwůg wži: tek, wegen, in Angelegenheit der Sa: che, ſtrany, ſkrze, o, wegen der Erbſchaft, oder ſonſt was zanken, o dědictwj ꝛc. ſtrany dědictwj ſe ta: hati, waditi, ich bin hergekommen wegen der Schuld, přiſſel ſem ſem ſtrany dluhu, pro, ſkrze dluh, o dluh.
Wegern, Wegerung, ſ. Weigern, Wei: gerung.
Wegerich, Wegericht, m. od. n. gjtro: cel, m.
Wegfahren, odgeti, odgjždĕti, jeman: den etwas, odwážeti, odwezti.
Wegfallen, odpadnauti, odpadati, die Fettigkeit fällt weg, tučnoſt opadá, ſpadá.
Wegfeilen, odpilowati, vpilowati, ſpilowati pryč.
Wegfiſchen, vlowiti.
Wegfliegen, vletĕti, odletĕti, odlj: tnauti.
Wegfliehen, pryč vtjkati, vrecy, vgj: ti, vhnauti, vháněti, vprchnauti.
Wegfließen, odtecy, odplynauti, v: plynauti, ſplýnauti.
Wegfreſſen, vžrati, ožrati, obe: žrati.
Wegführen, odweſti, odwádĕti, mit Gewalt, vneſti, odweſti, wegfüh: ren etwas, jemanden, zu Wagen, zu Schiffe, odwezti, odwážeti.
Wegführung, f. odwedenj, odwá: dĕnj, n. mit Gewalt, vnos, m. vneſenj, n. zu Wagen, Schiffe, od: wrženj, odwáženj, n.
Weggeben, hingeben, dáti od ſebe, pryč,

pryč; eine Tochter, wdáti dceru; vieles, alles, rozdati.

Weggehen, odgjti, odcházeti, pryč gjti, er iſt ſchon weggegangen, on giž odeſſel, on ſſel giž pryč; wie die Zeit, vcházeti, vgjti; wie ein Fleck, puſtiti, wygjti, weggehen, verkauft werden, in der Aukzion, odcházeti, odbýwati ſe.

Weggehen das, n. odchod, m. odgitj, n.

Weggebracht, odprawený.

Weggeflogen, odletělý, vletělý.

Weggeführt, odwedený, zu Wagen, Schiffe, odwezený.

Weggelaſſen, wynechaný, wypuſſtěný, opuſſtěný.

Weggenommen, wzatý, odňatý, alles, pobraný pryč.

Weggeriſſen, odtržený, vtržený.

Weggeſchaft, odprawený, odklizěný

Weggeſcheucht, odſtraſſený, odhrožený.

Weggeſchickt, pryč poſlaný, zaſlaný.

Weggeſchmiſſen, zahozený, zawržený, odhozený, odwržený.

Weggeſchwemmet, zpláklý.

Weggeſell, m. towaryš cesty, m.

Weggetrieben, odpuzený, odehnaný.

Weggewandt, odwrácený, odchýlený.

Weggewieſen, odmrſſtěný, odwržený.

Weggeworfen, zahozený, zawržený, odhozený, odwržený.

Weggießen, wyleyti.

Weggras, n. truſkawec, ſtawokrew, m. krewné kořenj, n.

Weghaben, pryč mjti; es bey einem, konec mjti.

Weghacken, ſ. Abhacken.

Weghauchen, oddechnauti, wydechnauti.

Weghauen, rtnauti, vraubiti, vrubnauti, vſeknauti, odtjti, vſſmaniti, ſ. abhauen.

Wegheben, odkliditi, vkliditi, ſkliditi, ſich, vhnauti, ſkliditi ſe, hybati, kliditi ſe.

Weghelfen, pryč pomocy.

Wegjagen, odehnati, pryč odehnati, odpuditi, zahnati.

Wegjagung, ſ. odehnanj, pryč odehnanj, odpuzenj, n.

Wegkaufen, odkaupiti, překaupiti, předkaupiti, předgiti.

Wegkaufung, ſ. odkaupenj, překaupenj, předkaupenj, n.

Wegkehren, wegwenden, odwrátiti, mit dem Beſen, odmeſti, vmeſti.

Wegkommen, pryč přigjti, wenn man bey einem lange zögern muß, odprawiti ſe, odprázdniti ſe od někoho, mit einer Strafe, Ausgabe Entſchuldigung, wygjti.

Wegkriechen, odlezti, pryč odlezti.

Wegkümmel, m. kmjn laučnj, m.

Weglaſſen, nicht ſetzen, wynechati, wypuſtiti, opuſtiti; von ſich laſſen, entlaſſen, propuſtiti, pryč puſtiti, puſtiti, von ſich, od ſebe; weglaſſen, verkaufen, puſtiti.

Weglaſſung, ſ. Hinweglaſſung, Ueberaehung, wynechánj, wypuſſtěnj, opuſſtěnj, n. 2) Entlaſſung, propuſſtěnj, puſſtěnj, n.

Weglaufen, vtecy, zběhnauti, nicht weit, odběhnauti.

Weglegen, odložiti, odkládati.

Weglehnen, wegleihen Sachen, pugčiti, vieles, alles, rozpugčiti.

Wegleiten, Waſſer, odwáděti, odweſti.

Wegleitung, ſ. odwedenj, n.

Wegmachen, oddělati, odprawiti, odundati, odlauſſtiti, ſich, odprázdniti ſe, odebrati ſe, aus einer Stadt, Laude, vyprázdniti, odebrati ſe, von jemanden, auf einmal, odrazyti ſe od někoho.

Wegnehmen, bráti, wzýti, pryč wzýti, odnjti, alles, vieles, pobrati, rozebrati; jemanden auf der Straſſe, zum Soldaten, vor dem Maule, wzýti; vieles, alles, als Kleider, Hemde, etwas kontrebandes, pobrati, rozebrati.

Wegracken ſich, ſkliditi ſe, vkliditi ſe, odklidit ſe, kliditi ſe, hybati, ſgjti poſwých.

Wegraffen, pochmátnauti, vchwátnauti, pochwátiti.

Wegräumen, kliditi, pryč skliditi, odkliditi, vkliditi.
Wegreden, in einem, w gednom kuse, dořjzu mluwiti, řečiti, die Leute, odmluwit, von der Leber wegreden, zrowna, zpřjma mluwiti.
Wegreise, f. odgezd, odchoz, m.
Wegreisen, odgeti, odgjžděti, pryč geti, gjti, odbjrati se, zu Fuß, odgjti, odcházeti, er reiset weg, odgjždj, odbjrá se; zu Fuße, odcházý, odbjrá se.
Wegreißen, vtrhnauti, odtrhnauti, jemanden, odtrhnauti, das Schloß von der Thüre, ein Haus, odtrhnauti.
Wegreiten, odgeti na koni; spazieren, wygeti.
Wegrich, m. al. n. gitrocel, beranj gazyk, m. menssj kopice, f. čelnjk, menssj sspičatý gitrocel, m.
Wegrücken, postrčiti, odstrkowati, odstrčiti, powaliti, poodwaliti, neut. wegrücken, postaupiti, pryč postaupiti, wie die Arme, odtrhnauti, postaupiti.
Wegrufen, odwolati.
Wegschaffen, odbyti, pryč odprawiti, odkliditi, einen, odbyti, oddáliti, s. Fortschaffen, abschaffen.
Wegschaffung, s. Fortschaffung.
Wegscheid, m. al. Wegscheide die, f. rozcestj, n. křjžowá cesta, f. rozhranj, n. von 2, 3, 4 Wegen, misto dwau cestné, ꝛc.
Wegscheiden, von einem, odlaučiti se, odbjrati se od někoho.
Wegscheuchen, zaplassiti, odhrozyti, odstrassiti.
Wegschicken, pryč poslati, zaslati.
Wegschickung, f. pryč poslánj, zaslánj, n.
Wegschieben, odstrčiti, poodstrčiti.
Wegschießen, vstřeliti, odstřeliti.
Wegschiffen, odplawiti se, odplauti, pryč se plawiti.
Wegschlagen, den Feind, odrazyti, odehnati, odtepati, odbiti, etwas, odrazyti, srazyti, vrazyti.
Wegschleichen, odlauditi se, vlauditi se, tjhnauti, vtjhnauti.
Wegschleppen, jemanden, etwas, odwljknauti, odwlecy, odssmeyknauti.
Wegschleudern, odmrsstiti, odwrcy.
Wegschmeißen, s. wegwerfen.
Wegschnappen, spegznauti.
Wegschnecke, f. plz, zemský hlemegžd, m.
Wegschneiden, vřjznauti, odřjznauti, ein Stück Brod, Fleisch vkrogiti; etwas mit der Scheere, vstřjhnauti.
Wegschwemmen, spláknauti.
Wegschwimmen, pryč vplawati, odplawati.
Wegsehen, pryč hleděti, kaukati.
Wegsenden, s. Wegschicken.
Wegsetzen, odstawiti, odložiti, sich über etwas, der Meynung nach, newssjmati, newssjmnauti, opowrcy, za hřbet založiti, ein Kind, djtě zawrcy, položiti na vlicy, wystawit.
Weg seyn, pryč býti, wie die Zeit, Tag, pominauti, minauti, vgjti, wie das Wetter, die Furcht, pominauti, zagjti, pogjti, wie das Geld, Wein, Bier, Waare, vgjti, wygjti, dogjti, pryč býti, über etwas weg seyn, wie über einen Ort, přegjti.
Wegsprengen, etwas, odrazyti, vrazyti, mit dem Pferde, s koněm odskočiti, odrazyti se, vskočiti.
Wegspringen, vskočiti, odskočiti.
Wegspühlen, odpláknauti, spláknauti.
Wegstehen, odstáwati.
Wegstehlen, vkrásti; sich, odkrásti, odlauditi se, vkrásti se.
Wegstellen, odstawiti.
Wegsterben, pomřjti.
Wegstoßen, odstrčiti.
Wegstreichen, přetrhnauti, wymazati, smazati, wytřjti, davon laufen, vhnauti, vprázdniti.
Wegstreifen, etwas, odssaustnauti, zewřjti.
Wegstroh, n. hwězdné kořenj, n. hwězdowá bylina, wegrowá neb dymegowá bylina, f.
Wegthun, etwas, odprawiti, odundati, oddělati, als die Schale von der Nuß,

ssko-

ſſkořápku oddělati, odlauſſkit, odlaupnauti, jemanden, pryč dáti, ſ. wegſchaffen, wegtragen.

Wegtrachten, pryč myſliti.

Wegtragen, odneſti, odnáſſeti, pryč odneſti.

Wegtragung, ſ. odneſſenj, odnáſſenj, n.

Wegtreiben, odehnati, zahnati, odhánĕti, odpuditi.

Wegtreibung, ſ. odehnánj, zahnánj, odpuzenj, odhánĕnj, n.

Wegtritt, m. ein Kraut, truſkawec, ſtawobrew, m. krewné kořenj. n.

Wegwagen, ſich, pryč ſe pokuſyti.

Wegwälzen, odwaliti.

Wegwart, m. et n. Wegwarte, f. ein Kraut, čekanka, f. ſſtĕrbák, m. kleine, kozý cecek, m.

Wegwehen, odwáti, pryč wáti, odfaukati.

Wegweichen, pryč vhnauti, vſtaupiti.

Wegweiſen, odbeyti, pryč odmrſſtiti.

Wegweiſer, m. vkazatel, wůdce ceſty, vkazač, m.

Wegwenden, pryč odwrátiti, obrátiti, die Augen, oči odwrátiti.

Wegwerfen, zahoditi, pryč odhoditi, odmjtati, zamjtati, odwrcy, powrcy, ſich wegwerfen, zahoditi ſe, ſnjžiti, ponjžiti ſe, das Geld wegwerfen, penjze zahazowati, wyhazowati, zahoditi.

Wegwerfung, ſ. zahozenj, odhozenj, odwržnj, zamjtánj, b) ſnjženj, n.

Wegwollen, pryč chtjti.

Wegwünſchen ſich, pryč ſobĕ přáti, žádati, jemanden, zgdati, přáti by odeſſel, by pryč byl.

Wegzaubern, pryč odkauzlit, odčarowat.

Wegzehrung, ſ. potrawa, ſtrawa, poceſtnj, ceſtnj vtrata, potrawa na ceſtu, f.

Wegziehen, jemanden, odtáhnauti, pryč táhnauti někoho, neut. pryč ſe ſtĕhowati, odſtĕhowati, odcházeti, odſtĕhowati ſe, odebrati ſe, odtáhnauti, odkliditi ſe.

Wegzug, m. odſtĕhowánj ſe, odebránj ſe, odbjránj ſe, odgitj, odcházenj, odtažnj, n. odtah, m.

Wehe! auwe! bĕda! wehe dir, mir, bĕda tobĕ, mnĕ. Das Weh, n. der Schmerz, boleſt, ſ. wehe empfinden, boleſt cýtiti, wehe thun, wie ein Glied, ꝛc. boleti, boleſtiti, es thut mir ſehr weh, welmi mne to bolj, boleſtj; ſich weh thun, durch Heben, Tragen, Bewegen, vſſkoditi ſobĕ, ſſkoditi ſobĕ, vbljžiti ſobĕ, ꝛc. was weh thut, boleſtný, die Wehen, ſ. ſ. boleſti, plur. f.

Weheklage, ſ. bĕdowánj, nařikánj, hořekowánj, tauženj, n. tužba, tuha, f. ſkuhránj, kuknánj, nařikánj tužebné, n.

Weheklagen, wehklagen, bĕdowati, nařjkati, tužebnĕ nařjkati, hořekowati, tauziti, ſkuhrati, kukuati.

Weheklagen, das, n. Wehklagen, n. ſ. Weheklage.

Weheklagend, bĕdugicý, nařikagicý, hořekugicý, tauzjcý, nařikawý, tužebný, ſkuhrawý, kuknawý, adv. ſkuhrawĕ, kuknáwĕ, tužebnĕ, nařikawĕ.

Wehemutter, ſ. Wehmutter, Hebamme, bába; dieſelbe abgeben, ſeyn, babiti, dazu gehörig, babſké, bábj.

Wehen, bláſen, wáti.

Wehen das, n. wánj, n.

Wehetage, Wehtage, m. plur. nehody, f. plur.

Wehlen, al. wählen, woliti, zwoliti, objwati, obrati, wywoliti, einen Richter wehlen, woliti ſaudce, ſ. erwehlen.

Wehlen das, n. wolenj, zwolenj, wywolenj, objránj, obránj, ſ. Wahl.

Wehler, m. al. Wähler, volič, wolitel, wolenec, m.

Wehlerinn, f. al. Wählerinn, wolička, wolitelkyně, f.

Wehlung, f. wolenj, objránj, n. ſ. Wahl.

Wehmuth, f. žaloſt, litoſt, f.

Wehmüthig, žaloſtný, žaloſtiwý, litoſtný, litoſtiwý.

Wehmüthig, adv. žalostně, žalostiwě, litostně, litostiwě.
Wehmutter, f. bába, f.
Wehnen, domnjwati se, mnjti, domeyſſleti ſe.
Wehr, f. Waffen, die Wehre, hraň, zbraň, f. zbrag, ſ. Gewehr. 2) Vertheidigung, obrana, f. odpor, m. ſich zur Wehr ſtellen, poſtawiti ſe na odpor, k obraně, k brani ſáhnauti, hraň chopiti. Wehr das, n. auf den Flüſſen, gez, m. ſ. Währ.
Wehren, verbieten, ſteuern, als der Wuth, brániti, zabrániti, zbagiti, zahágiti, zabawiti, etwas, něčemu. Wer will es mir wehren? kdo mně to chce brániť? zabránit, zahágit? ſich wehren, brániti ſe.
Wehrgehenk das, n. zbrogni pás, opaſek, m. rytířſký pás.
Wehrgeld, n. penežitá pokuta, f.
Wehrhaft, branný, zbrogný, oděný, machen, zbrogiti, ozbrogiti.
Wehrlos, nebranný, nezbrogný, bez braně, neoděný, machen, braně, zbroge zbawiti, wehrlos ohne Vertheidigung, bez obrany.
Weib, Weibsbild, n. Weibsperſon, ženſká, žena, f. ein männliches Weib, muzarká, mužná žena, f. ein altes Weib, bába, ſtará žena, ſtařena, f. 2) Ehegattinn, žena, ein Weib nehmen, oženiti ſe, ženiti ſe, zenu pogjti, wzýti, der zwo Weiber hat, dwau ženatý; der ohne Weib lebt, panic, m.
Weibchen, n. ženka, f.
Weiberfeind, m. ženſký nepřjtel, žen nepřjtel, m.
Weiberfluß, m. měſýčne, n. ženſký krwotok, m. ſ. Monatfluß.
Weiberkleid, n. ſ. Weibskleid.
Weiberliebe, f. milowánj žen, n. ženſká miloſt, f.
Weibermann, m. ženkýl, m. na ženy laſkaw, ženſkau miloſtj zřeſſtěný, zženilý.
Weibermantel, m. pláſſtěk ženſký, klok, m.
Weibernarr, ſ. Weibermann.
Weiberrock, m. ženſká ſukně, f.
Weiberſchmuck, m. ženſký ſperk, m. ženſká okraſa, f.
Weiberſchuh, m. ženſký ſtřewjc, m.
Weiberſucht, f. zženiloſt, ženſká miloſt, f.
Weibersüchtig, zženilý, žen milowný, ſolcher Menſch, ženkýl, m.
Weibertracht, f. krog ženſký, m.
Weiberzeit, f. čas žen, m.
Weiberzierde, f. ozdoba žen, ženſká, f.
Weibesbruder, m. ženy bratr, m.
Weibesgroßvater, m. děděk ženy, m.
Weibesſaame, m. ſymě ženſké, n.
Weibiſch, zženilý, ženſký, ſolcher Menſch, ženkýl rozmařilý, rozmazaný, weibiſch machen, zženilého včiniti, weibiſches Weſen, zženiloſt, rozmařiloſt, rozmazanoſt, f.
Weibiſch, adv. zženile, ženſky, rozmařile, rozmazaně.
Weiblein, Weibchen, n. ženka, žinka, ženuſſka, f. 2) Das Weiblein, bey den Thieren, und Gewächſen, ſamička, ſamice, f.
Weiblich, ženſký, das weibliche Glied, ženſký aud, ſunět, m. wařeň, f. weibliches Geſchlecht, ženſké pohlawj, pokolenj, n.
Weiblich, adv. ženſky.
Weibsbild, n. Weibsperſon, ženſká, ženſká oſoba, f.
Weibshemde, n. ženſká koſſile, f.
Weibskleid, n. ženſký raucho, n. ženſký ſſat, m.
Weibsperſon, f. ženſká oſoba, ženſka, f. Weibsperſonen die, ženſké, Plur. f. ženſko, n.
Weibsſtück, n. ženſká, f.
Weibsvolk, n. ženſký národ, m. pokolenj, ženſko, n.
Weich, měký, weiche Eyer, wegce na měko; etwas weich, naměký, weich machen, měkčiti, změkčiti, obměkčiti, měké včiniti; werden, měkčeti, změkčeti, měknauti, změknauti, obměkčeti, obměknauti; das Herz weich machen, ſrdce obměkčiti, es wird mir weich um das Herz, obměkčuge ſe mně ſrdce, ſehr weich, měkaučký.

Weich,

Weich, adv. měkce.
Weichbild, n. osada, f.
Weichblätterig, weichblättericht, měkého listj.
Weichdarm, m. slabizna, f.
Weiche, f. měkost, f. in den Seiten, měkost boku, slabizna, slabina, f. die Weiche des Bauches, třjslo, n.
Weichen, zurückweichen, ein wenig, vstaupiti, vhnauti se, vchýliti se, poodstaupiti, caufati, caufnauti, warowati, nachgeben, vstaupiti, vom Wege weichen, z cesty se vcheyliti, odcheyliti, vstaupiti, vhnauti, vssinauti, ssinauti, einem in etwas weichen, někomu w něčem vstaupiti, keinem weichen, žádnému nevstaupiti, žádnému napřed nedati, aus dem Lande, Hause weichen, vhnauti, wyhnauti, vstaupiti, vprázdniti, postaupiti, ze země, z domu se wybrati, von seinem Vorhaben, Rechte nicht weichen, od swého předsewzetj, vmjněnj, práwa nevstaupiti, nevpustiti, von etwas weichen, od něčeho se vchýliti, wyssinauti, weichen, sich retiriren, caufati, postupowati, weichen, zurück schleichen, tjhnauti, vtjhnauti, der ist gewichen, ten tjhnul.
Weich, weich machen, měkčiti, neutr. měkčeti, měknauti, f. abweichen.
Weichgeschaffen, chaulostiwý.
Weichherzig, měkého srdce, chaulostiwý.
Weichherzigkeit, f. měkost srdce, chaulostiwost, f.
Weichleibig machen, obměkčowati.
Weichlich, zženilý, rozmařilý, lhostegný, rozmazaný, měký.
Weichlich, adv. zženile, rozmařile, lhostegně, rozmazaně, měkce.
Weichlichkeit, f. zženilost, rozmařilost, lhostegnost, rozmazanost, měkost, f.
Weichling, m. rozmazánek, mazánek, m.
Weichmüthig, s. Weichherzig.
Weichmüthigkeit, f. s. Weichherzigkeit, f.
Weichpflaster, n. obměkčugičý flastr, m.
Weichsel, f. Kirsche, Weichselkirsche, wissně; von Weichseln, wissňowý, Weichseltorte, teykanec wissňowý.
Weichselbaum, m. wissňowý strom, m. wissně, f.
Weichselwein, m. wissňowé wjno, n.
Weid, n. ein Kraut, weyt, ryt, ssart, m.
Weide, f. ein Baum, wrba, f. wo solche stehen, wrbj, wrbisstě, wrbowé křowj, n. wrbiny, f. plur. von Weiden, wrbowý.
Weide, f. Weyde, ein Futter, pjce, pastwa, f. der Ort, Platz, wo das Vieh weidet, pastwa, f. pastwisstě, n. pastwy, f. plur. kleine, pastwistko, n. Weide der Augen, pastwa očj, f. auf der Weide seyn, býti na pastwě, auf die Weide gehen, gjti na pastwu, gemeine Weide, wyhon, m. role pastewnj, pastwisstná přjložnj, pasná, n. pl. obecné pastwisstě, n. pastwina, f.
Weiden, weyden, auf die Weide treiben, darauf hüten, pásti, 2) sich weiden, pásti se, sich geweidet haben, napásti se, darauf man weidet, pastwisstný, pastewný, die Augen weiden, pásti oči.
Weidenbaum, m. wrbowý strom, m. wrba, f.
Weidenbusch, Weidenstrauch, m. wrbowé, m. plur. wrbj, chrastj, křowj wrbowé, n. chrastina, wrbina, f. wo er ist, wrbisstě, n. wrbina, f. wrbj, n.
Weidengerte, f. wrbowý prut, m.
Weidenholz, n. haužew, gjwa, f. hebké prautj, mladé wrbj, f. wrbowé dřjwj, n.
Weiderich, m. wrbina, f.
Weidenrinde, f. wrbowá kůra, f.
Weidgeschrey, n. křik, hluk lowčj, n.
Weidig, n. wrbj, wrbowé, plur. wrbisstě, n.
Weidkraut, n. weyr, ssart, ryt, m.
Weidlich, wážný, znamenitý, statečný.

Weide

Weiblich, adv. wázně, znamenitě, ſtatečně.
Weidling, m. člun, člunek, m. bárka, f.
Weidmann, m. Jäger, m. lowec, pſowod, m. ſ. Jäger.
Weidmeſſer, n. lowecký, myſliwecký nůž, řezák, m.
Weidplatz, m. paſtwiſtě, mjſto paſtwiſtné, paſtewnj, paſtwiſko, n.
Weidrecht, n. práwo paſtwy, paſtewnj, n.
Weidſack, m. myſliwecký wák, klumok, m. tobolka, f.
Weidvieh, n. paſtewný dobytek, m.
Weidwerk, n. Jagdweſen, myſliwoſt, f. myſliwectwj, n. lowcówſtwo, n. low, m. 2) jagdbares Wildprät, diwočina, zwěřina, f.
Weiſe, f. motowidlo, wigadlo, n.
Weiſen, motati, nawjgeti.
Weigern, odpowědjti, přjſti, odepřjti, odpjrati, 2) ſich weigern, zdrahati ſe, zbrañowati ſe, ſpečowati ſe, ſpjčiti ſe, zpjrati ſe, oſteychati ſe.
Weigerung, f. zdrahánj, zbrañowánj ſe, zpečowánj, zpjránj, oſteychánj, n. verſtellt zum Scheine, vpeypánj, m.
Weihbiſchof, m. podbiſkupj, m.
Weihe, Weiher, m. ein Vogel, luňák, m.
Weihe, Weyher, m. Fiſchteich, ſátka rybnj, f. plur. rybnjk, m. ſonſt gezero, n. ſtogatá woda, f.
Weihe, f. ſwěcenj, n.
Weihen, ſwěřiti, poſwěřiti, geweihter Ort, poſwatné mjſto, n. zum Prieſterſtande weihen, žáky na kněžſtwo ſwěřiti.
Weihkeßel, m. kropenička, kropenka, f. kotljček na ſwěcenau wodu, m. wědercе wody ſwěcené, n.
Weihnächten, f. plur. wánoce, f. plur.
Weihnachtsfeſt, n. wánočnj ſlawnoſt, f.
Weihnachtsfeyertag, m. wánočnj ſwátek, m.
Weihnachtsgeſchenk, n. dar wánočnj, m. zum Weihnachtsgeſchenke, za dar wánočnj.
Weihnachtslied, n. pjſeň wánočnj, f.
Weihnachtsmäßig, gako o wánocých.
Weihnahtsprediger, m. kazatel, hlásatel wánočnj, m.
Weihnachtspredigt, f. kázanj wánočnj, n.
Weihnachtszeit, f. čás wánočnj, m.
Weihrauch, m. kadidlo, kauřidlo, n. daraus, kadidlowý, kadidlný.
Weihrauchbaum, m. kadidlowý ſtrom, m.
Weihrauchfaß, n. kadidelnice, kadidlna, f. kauřidlo, n.
Weirauchhändler, m. prodáwač kadidla, m.
Weihung, f. ſwěcenj, n.
Weihwaſſer, n. ſwěcená woda, f.
Weihwedel, m. kropáč, m. kropidlo, n. kleiner, kropaček, m.
Weil, poněwadž, protože, že, gelikož.
Weiland, gednák, někdy.
Weilchen, n. chwjlka, chwjlčička, f.
Weile, f. chwjle, prázdnoſt, doba, f. bey nächtlicher Weile, při nočnj chwjli, eine Weile, nēgakau chwjli, eine kleine Weile, chwjlku, ſich die Weile nehmen, wzýti, dáti ſobě na chwjli, in einer Weile, za chwjli, in einer kleinen, za chwjlku, mit Weile, po lehku, zmenáhla, Weile haben, chwjli, po chwjli mjti, mjti kdy, prázdnoſt, ich habe keine Weile, nemám kdy, po chwjli, lange Weile, dlauhá chwjle, ſich die lange Weile vertreiben, verkürzen, dlauhau chwjli ſobě zahnati, chwjli krátiti, vor langer Weile, pro dlauhau chwjli, es iſt ſchon eine gute, lange Weile, giž geſt hodná, dobrá chwjle, eile noch Weile, wſſeho do času, čekegme času gako huſa klaſu, poſpjcheg zmenáhla, der Weile, ſ. Mittlerweile, Indeſſen.
Wein, m. wjno, n. beym Weine, bey einem Glaſe Wein, při wjně, při ſklenicy wjna, zum Weine gehörig, winný, verrochener Wein, wywětralé, zwětralé wjno, podčepky, kapaličné wjno, žakwan, ſlewky, ſtočky, káhnichter, roſolowaté wjno, n. lankwara, f. gebrannter, páleně wjno,

wjno, gemachter, strogené wjno, mit Wein beladen, wjnem namožený, obtjžený, vmoklý od wjna.
Weinacker, m. winičné pole. n.
Weinbau, m. wzděláwánj wjna, n. vprawa winičná, f.
Weinbauer, m. wincaur, winičný kopáč, winohradnjk, m.
Weinbeere, f. winné zrno, n.
Weinbeerhülse, f. sslupka, lupina, f.
Weinberg, m. winice, f. winohrad, m. winná, winičná hora, f. zum Weinberg gehörig, winičný.
Weinblatt, n. winný list, m. sie abbrechen, gehörig, smjtati, podlamowati winné listj, Abbrechen derselben, smjtka, f. podlom, m.
Weinbrühe, f. winná poljwka, poljwka z wjna, f.
Weinbutte, f. Kübel, m. putna na wjno, f.
Weinchen, n. wjnko, wjnce, n.
Weindroßel, f. winný drozd, zrcek, m.
Weinen, plakati, kwjliti, vpěti, über etwas, einen weinen, a) beym Anblicke, Anhören, plakati, kwjliti nad někým; b) beym Nachdenken, dem (fortwährenden) Schmerze nach, plakati, kwjliti někoho, něco, eben itzt, im Augenblick, zaplakati, zplakati, wenig, poplakati, wenn er ein wenig geweint hat, wird er wieder fröhlich, když popláče, ge opět wesel, ich habe über ihn geweint, plakal, zplakal sem nad njm, man möchte weinen, zplakalby člowěk, der leicht weinet, plačtiwý, mit weinenden Augen, plačtiwýma očima.
Weinen, das, pláč, m. plakánj, kwjlenj, vpěnj, n. mit Weinen, s pláčem, plačtiwě, kwjle, zum Weinen bringen, k pláči přiwesti, pláč wzbuditi, vor Weinen nicht reden können, pláčem nemocy promluwiti, das Weinen zurückhalten, pláč zastawiti, zatagiti, zadržeti pláč w sobě.
Weinenswerth, beweinenswürdig, hoden oplakánj, slzý.
Weinerlich, plačtiwý, weinerliche Komödie, plačtiwá činohra, f.
Weinerlich, adv. plačtiwě.
Weinfaß, n. winný sud, m. láka, f.
Weinfechser m. hřjženec, m. hřjženice, f. rozwod, reflјňk, m.
Weinflasche, f. winná lahew, lahwice na wjno, f.
Weingabel, f. wětwička, metlička, f. slaupek, rýwowý winolist, m. mladá sadba, která wjno nenese, f.
Weingarten, m. winice, f.
Weingärtlein, n. winička, f.
Weingärtner, m. winař, wincaur, winohradnjk, m.
Weingebirge, n. winičné hory, f. plur. winohrady, m. plur.
Weingerüste, n. Weingeländer, halda, f. kopček, m. přihrabánj prsti, n.
Weingeschirr, n. winná nádoba, k wjnu, na wjno, f. kalomec, m.
Weingeschmack, m. winná chut, f.
Weingesenke, n. od. Weinsenker, m. raub, reflјňk, fazar, hřjženec, m. hřjženice, f. rozwod, m. legen, rozwody klásti, das Legen, rozwodů kladenj, n. řezba, f.
Weinglas, n. winná sklenice, skleničká, sklenice na wjno, n.
Weingott, m. Bůh wjna, bachor, m.
Weinhacke, f. winičná krace, motyka, f. kopáč, m.
Weinhacker, m. kopáč winný, m. krace, f.
Weinhandel, m. winný obchod, obchod s wjnem, m. winařstwj, n.
Weinhändler, m. winař, wjna prodáwač, m.
Weinhauer, m. wincaur, m.
Weinhaus, n. winný dům, m. piterna winná, f.
Weinheber, Weinzieher, m. winný hewer, kosstýř, m. krokwička, f.
Weinhefen, f. plur. winné kwasnice, f. plur. droždj, n. weystřelek, m.
Weinhülse, f. winné mláto, zrno suchých hroznů, n. winsstjř, m. lupina, f.
Weinicht, winnatý.
Weinkanne, f. winná konew, f.
Weinkeller, m. winný sklep, m.
Weinkelter, m. winný pres, lis, čeřen, m.
Weinköper, Weinküper, m. sklepnjk winný, m.

Wein-

Weinkörnchen, Weinkörnlein, n. winné gádro, zrno, n.
Weinkoſter, m. winný koſſtýř, okuſytel, m.
Weinkrug, m. winný dčbán, dčbán na wjno, m.
Weinkrüglein, n. winný dčbánek, dčbáneček, m.
Weinlägel, n. winná nádoba, lahwice, f. kleines, nádobka, lahwička, f.
Weinlager, n. ſklad winný, m.
Weinland, n. winný kraj, m. winiční země, kragina, f.
Weinlaub, n. winné liſtj, n. kmenowý, winný liſt, m.
Weinlaube, f. winné laubj, n. beſeda winná, f.
Weinleſe, f. zbjrka wjna, winná, f. wjna zbjránj, kljzenj, n. zbjrky wjna, winné, f. plur.
Weinleſen, wjno zbjrati, kliditi.
Weinleſer, m. zbjrač wjna, zběrač, m.
Weinmarkt, m. winný trh, m.
Weinmerte, Weinmehrte, Weinmerde, Weinmärte, f. winná ſmjchanina, zdrobená, zetřená krmě z wjna, f.
Weinmeth, m. medowina, f.
Weinmonat, m. říjen, m.
Weinmücke, f. winná muſſka, f.
Weinmoſt, m. meſt, m.
Weinpfal, m. geſpaltener Weinpfahl, winná tyčka, f. ſouſt kolječek, m.
Weinpreſſe, f. winný přes, lis, čeřen, m. (preſownice, f.)
Weinranke, f. Weinrebe.
Weinraupe, f. winná hauſenka, f.
Weinrebe, f. rewj winné, n. rewa, rýwa winná, f. reſink, fazar, m. winná ratoleſt, f. zum Ablegen, hřjzenice, f. rozwod, m. řezba, f. kladenj rozwodů, n. alter, ſſlahaun, m.
Weinrebenlaub, n. liſtj winného kořene, n.
Weinreich, bohatý, hogný na wjno, wjnoplodný.
Weinſaufer, m. pigan, pitec, žrač wjna, winný molek, m.
Weinſauferinn, f. piganka, pigačka, žračka wjna, winný molek, f.
Weinſäure, f. winná kyſeloſt, f.
Weinſäuerlich, zákyſlý co wjno.
Weinſchenke, m. prodáwač, nalewač, ſſenkýř wjna, f.
Weinſchenke, f. winná piterna, ſſenowna, f.
Weinſchlauch, m. winná láka, f. pitljk, m.
Weinſtein, m. winná kůra, f. winſſtýř, m.
Weinſtock, m. kmen winný, keř winný, m. rýwa winná, f. kleiner, kmenek, m. wilder, plané wjno, n. von Weinſtöcken, rýwowý.
Weinſucht, f. wjnoduſſnoſt, f. žrauj wjna, n. wjna žádoſtiwoſt, f.
Weinſüchtig, wjnoduſſný, wjna žádoſtiwý, wjnoduſſnatý, ſolcher Menſch, wjnodus, m.
Weinſuppe, f. winná poljwka, poljwka z wjna, f.
Weintonne, f. winný dčber, m. winná bečka, f.
Weintragend, wjnonoſný, wjnoplodný.
Weinträubchen, n. hroznjček wjna, m.
Weintraube, f. hrozen, hroznjk winný, wjna hrozen, hroznjk, m. was daraus iſt, hroznowý, hroznatý.
Weintreſter, m. winſſtjř, winný kamenec, m.
Weintrinker, m. pitel, pigač, pigan, pigák wjna, m.
Weintrunk, m. napitek, napitek wjna, m.
Weinwirth, m. winný krčmář, m. ſ. Weinſchenk.
Weinwirthshaus, n. winná hoſpoda, krčma, piterna, f.
Weinzeichen, n. břečtán, winný wěnec, m.
Weinzuber, m. winný dčber, m.
Weiſe, f. Art, Mittel, způſob, ſpůſob, m. mjra, f. auf ſolche Weiſe, na takowý, na ten, na tento způſob, takowým, tjm způſobem, tau měrau. Weiſe eines Geſangs, Liedes, nota, melodie, f. způſob zpěwu, m. nach meiner, nach ſeiner Weiſe, mým, geho způſobem, auf was Weiſe? na gaký způſob? gakým způſobem? kterak? kterakým způſobem? kterau měrau? Weiſe, Gewohnheit, způſob, m. powaha,

f.

ſ. bey ſeiner Weiſe verbleiben, při způſobu ſwém, při powaze ſwé zůſtati.

Weiſe, verſtändig, klug, maudrý, in Abſicht auf die Handlungen im gemeinen Leben, rozſſaſſný, weiſe werden, zmudřeti, weiſer Baumeiſter, rozumný ſtawitel, ſehr weiſe, welmi maudrý, přemaudrý, Weiſe, der, mudrc, mudřec, m. die Weiſen dieſer Welt, mudrcy tohoto ſwěta, m. plur.

Weiſel, m. der Bienen, matka wčel, f.

Weiſen, zeigen, vkázati, okázati, einem wohin weiſen, an jemanden, odſýlati, odeſlati, poſlati někoho někam, k někomu, povkázati, vkázati někomu někam, einen weiſen, belehren, zu rechte weiſen, naučiti, vkázati, zprawiti, povčiti, ſich weiſen, erhellen, vkázati, okázati ſe, es wird ſich weiſen, okáže ſe, vkáže ſe.

Weiſer, m. der Bienen, ſ. Weiſel, an der Uhr, ručička, f. Regiſter, vkázatel, m. vkázadlo, zprawidlo, n.

Weisheit, f. maudroſt, f. im gemeinen Leben, rozſſaſnoſt, f. Liebe der Weisheit, milomudrctwj, mudrctwj, n. die Weisheit ſtudieren, mudrctwj ſe včiti.

Weisheitslehren, f. plur. nawky, zpráwy maudré, f. pl. maudré včenj, povčenj, povčowánj, navčenj, n. geben, dáwati.

Weisheitslehrer, m. včitel maudroſti, m.

Weislich, adv. maudře, rozſſaſně, in der Abſicht auf die Handlungen, rozſſaſně.

Weiß, bjlý, weiß werden, zbělet, bělet, weiß werden durch und durch, probělet, wenig, pobělawěti, weiß werden, ſich weiß machen mit der Farbe, pobjliti ſe, weiß machen, bjliti, pobjliti, objliti, zbjliti, er hat ſich das Kleid durch Anſtreichen an die Wand weiß gemacht, pobjlil ſe, mit Willen wie die Römer ehemals, zbjliti, objliti, ganz etwas weiß machen, zabjliti, weiß und glänzend, bělolkwaucý, ſich weiß brennen, womyti ſe, weiß färben, na bjlo barwiti, einem etwas weiß machen, namluwiti někomu něco, zdřeſſtiti někoho něčim, etwas weiß, bělowatý, nabjlý, pobělawý, nabělawý, drobet, málo bjlý, werden, nabělet.

Weiß, adv. bjle, fárben, na bjlo barwiti.

Weißagen, weiſſagen, prorokowati, hádati, předpowjdati, ſ. Wahrſagen.

Weißagend, prorokugjcý, hádagjcý, předpowjdagjcý.

Weißager, m. prorok, hadač, předpowjdač, wěſſtec, wěſſtář, m. ſ. Wahrſager.

Weißageriun, f. prorokyně, hadačka, weſſtařka, wěſſtkyně, f. ſ. Wahrſageriun.

Weißageriſch, prorocký, hádacký, wěſſtj.

Weißagerkunſt, f. wměnj hádacké, prorocké, wěſſtj, n. ſ. Wahrſagerkunſt.

Weißagung, f. prorokowánj, hádánj, předpowjdánj, n. wěſſtba, f. ſ. Wahrſagung; als ein Buch, Schrift, Weißagung, prokectwj, n. Gabe der Weißagung, duch prorocký.

Weißäugig, bělooký.

Weißbier, n. bjlé pjwo, n.

Weißbrodt, n. bjlý chléb, m.

Weißdiſtel, f. Weißdorn, m. bjlý trn, m.

Weiße, f. bělost, f. 2) die Wände zu weißen, bjlidlo, n. Weiße, das Weiße, f. im Auge, bělmo, n. bělost w oku, f. im Ey, bjlek, m. am Baume, nächſt bey der Rinde, bělost, mjza, f. zum Weißen, bjlidlo, n.

Weißen, weiß machen, bjliti, ganz zbjliti, objliti, pobjliti.

Weißen, das, Weiſſen, bjlenj, zbjlenj, pobjlenj, objlenj, n.

Weißer, Weiſſer, m. bjlič, bělič, m.

Weißerinn, Weiſſerinn, f. bjlička, bělička, f.

Weißfalt, m. bělozor, m.

Weißfiſch, m. bělice, f.

Weißfiſchchen, n. bělička, f.

Weißgerber, Weißgärber, m. girchář, bělokožec, m.
Weißgekleidet, bjle oblečený, bjle ſſacený.
Weißgemacht, pobjlený.
Weißhaaricht, weißhaarig, bělohlawý, bjlých wlaſů.
Weißkohl, m. bjlá kapuſta, f.
Weißleder, n. girchya, f. zamjš, m.
Weißlicht pobělawý, přibělelý, bělnatý, přibělawý, nabělawý, bělawý, werden, nabělěti, pobělawěti, přibělawěti, glänzend, bělostkwaucý, wie ein Pferd, plesniwý.
Weißpfeffer, m. bjlý pepř, m.
Weißſprenglicht, bjle kropený, kropenatý.
Weißwurz, f. kokořjk, m. ljčidlo, f.
Weiſung, f. náwěſſtj, n. zpráwa, f. powkázánj, f.
Weit, geräumlich, geräumig, ſſiroký, wolný, zwolný, proſtranný, rozložitý, die weite Welt, Luft, ſſiroký, rozložitý ſwět, m. ſſiroké powětřj, n. weite Schritte, ſſiroké kroky, weit wie ein Kleid, ſſiroký, wolný, proſtranný, der Schuh iſt zu weit, střewjc geſt přjliš ſſiroký, wolný, proſtranný, weiter machen, ſſířiti, rozſſířiti, weit entfernt, entlegen, daleký, wzdálený, von weiten, zdaleka, im weiten Felde, w ſſirokém polj, ein weiter Weg, daleká ceſta, etwas ins Weite ziehen, prodlužowati, der weite Raum der Erde, bohopuſtná prázdnoſt ſwěta, welike proſtranſtwj.
Weit, adv. geräumig, ſſiroce, wolně, proſtranně, fern, daleko, dalece, podál, opodál, ſehr weit, welmi daleko, nicht gar weit, ne welmi daleko, weit und breit, ſſiroko daleko, weit vom Vaterlande, daleko, podál od wlaſti, weit weg ſeyn, dalece wzdálenu: býti, weit von einander, entfernt, daleko, podál od ſebe, daleko rozſſířený, von weiten, zdaleka, od daleka, podál, opodál, weit geſucht, hergeholt, zdaleka wzatý, wyhledaný, weit davon, von hier, von einem, daleko, opodál, podál odtud, od někoho býti, weit entlegen, entfernt, welmi wzdálený, weit vom Meere, Hauſe, daleko od moře, od domu, es iſt ſo weit mit ihm gekommen, tak daleko to s njm přiſſlo, er iſt nicht weit her, nenj zdaleka, ſo weit es ſich thun läßt, ſeyn kann, gak dalece, pokudž, pokawádž ſe to může ſtáti, ſe dá dělat, wie weit, ſo weit als er es annimmt, gelikož, pokudž, pokawádž to přigme, weit gefehlt, dalece, daleko chybeno, chyba láwky, dieß iſt von mir weit entfernt, to geſt odemne welmi wzdálený, podál, weit kommen im Lernen, es weit bringen, daleko to přiweſti, weit auseinander, in Meynungen, daleko od ſebe, rozdjlný, weit hin haben, mjti tam daleko, weit hinein in das Land, in eine Materie, hlubokо, es iſt ſchon weit in das Jahr, in die Nacht, geſt daleko do roku, do nocy, mnoho na rok, na noc, weit weg werfen etwas, daleko odhoditi, weit beſſer, weit ſchlechter, gröſser ꝛc. mnohem lepſſi, ſſpatněgſſi, wětſſi ꝛc. weit hinaus ſehen, denken, daleko napřed hleděti, myſliti, weit reichen, zulangen, daleko ſáhnauti, bey weitem nicht ſo viel, mehr, nicht voll, daleko ne tolik, wjc, neplný, weit ausſehend, ungewiß, daleký, weit berühmt, dalece rozhlášſený, wzneſſený, wie weit? gak daleko, až dokawád?
Weite, f. Geräumlichkeit, ſſiř, f. ſſiroko, n. ſſirokoſt, ſſířka, proſtrannoſt, f. proſtranſtwj, n. zwolnoſt, rozložitoſt, f. eines Kleids, einer Schürze, ſſiř, ſſířka, f. Weite, Entfernung, als Weite zwiſchen zweyen Dingen, zdálj, n. dalekoſt, dýl, dýka, dálka, f. proſtranſtwj, wzdálenj, f. podál, f. in die Weite, na dýlku, dálku, Weite der Welt, Luft, ſſirokoſt, rozložitoſt ſwěta, ſſirokoſt powětřj, f.
Weiter, dále, dáleg, weiter gehen, dále gjti, weiter nichts, giného

nic, ich begehre weiter nichts, nežádám ginégo nic.

Weitern, ſſířiti, bis auf weitere Zeit, až do dálſſjho času.

Weiterung, f. ſſířenj, n. ohne Weiterung, bez prodlenj, ſ. Verzug.

Weiteſt, neydálſſj.

Weit hinaus ſchieben, ſ. Aufſchieben.

Weitläuftig, weitläufig, geräumlich, groß, weit im Umfange, weitſchichtig, ausgebreitet, als ein Haus, Feld, proſtranný, ſſiroký, ein weitläuftiger Krieg, dlauhá wogna, 2) ausführlich, umſtändlich, obſſirný, proſtranný, ſſiroký, obdlaužný, eine weitläuftige Rede, Erzählung, obſſirná, proſtraná, ſſiroká, obdlaužná řeč, weitläuftig ſeyn im Reden, obſſirným, proſtranným, obdlauženým, ſſirokým býti w řeči, ſſířiti řeči, 3) entfernt, daleký, ein weitläuftiger Freund, Anverwandter, daleký přjtel, přjbuzný, 4) weitläuftig auseinander wie Häuſer, Bäume, Zähne, řjdký.

Weitläuftig, weitläufig, adv. geräumlich, geräumig, weitſchichtig, weit auseinander, proſtranně, ſſiroce, die Truppen weitläuftig auseinander ſtellen, wogſko proſtranně, ſſiroce rozložiti, roztáhnauti, 2) ausführlich als im Reden, Schreiben, obſſirně, proſtranně, ſſiroce, obdlauženě, weitläuftig ſtehen wie Häuſer, Bäume, Zähne, řidce, entfernt, dalece.

Weitläuftigkeit, Weitläufigkeit, f. Geräumlichkeit, proſtranſtwj, n. proſtrannoſt, ſſirokoſt, f. einer Rede, Schrift, Abhandlung, Worte, obſſirnoſt, proſtrannoſt, ſſirokoſt, obdlauženoſt, f. Weitläuftigkeit, Schwierigkeit, Umſchweife, obſſirnoſti, okoličnoſti, okolostogičnoſti, okolky, okorowánj, machen, okorowati, obſſirnoſti, okoličnoſti dělati, Weitläuftigkeiten, Komplimente, okoličnoſti, okolostogičnoſti, okolky, machen, dělati, ohne Weitläuftigkeiten, bez obſſirnoſti, okolků, bez okoličnoſti, okolostogičnoſti.

Weitſchichtig, obſſirný, proſtranný, vkorný, ſ. Weitläuftig.

Weitſchreitend, Weitſchreitig, daleko kráčawý.

Weitſchweifig, im Vortrage, obſſirný, obdlaužený, vkorný, ſ. Weitläufig.

Weitſchweifigkeit, f. obſſirnoſt, obdlaužnoſt, f. okorowánj, n. ſ. Weitläuftigkeit.

Weiwod, m. weywoda, m.

Weiwodſchaft, f. weywodſtwj, n.

Weizen, m. pſſenice, f. vom Weizen, pſſeničný.

Weizenbier, n. pſſeničné pjwo, z pſſenice pjwo, n.

Weizenbrod, n. pſſeničný, z pſſenice chléb, m.

Weizenerndte, Weizenärndte, f. žeň pſſeničná, f.

Weizenkraupen, f. plur. pſſeničné krupy, f. plur. tluč, m. omaſta, f.

Weizenmehl, n. pſſeničná mauka, f. běl, m.

Welche, e, es, který, á, é, welcher von beyden es wolle, kdožkoli ze dwauch, welcher von beyden, který ze dwau, welch ein elender, thörichter Menſch war ich, gak bjdný, nemaudrý člowěk ſem byl, co za bjdného, za nemaudrého člowěka ſem byl, welch eine ſchwere Arbeit, gak těžké djlo, co za těžké djlo, zu welcher Zeit, um welche Zeit, w který čas.

Welcher Art, welcherley, gaký, gakowý.

Welchergeſtalt, gak, kterak, gakým, kterakým způſobem, gakau, kterau měrau, welchergeſtalt auch nur es auch ſey, wolle, gakkoli, kterakkoli.

Welcherley, ſ. Welcher Art; es wolle, kterýkoli, kterýkoliwěk.

Welk, ſwadlý, vwadlý, vſwadlý, ſwěſſený, werden, wadnauti, ſwadnauti, vwadnauti, ſlabnauti, vſwadnauti.

Welken, wadnauti, ſlabnauti.

Wellbaum, m. woſa v wozu f. 2) ein Hebzeug, zdwjhadlo, wyzdwjhadlo, n. hewer, m. ljby, f. plur.

Welle,

Welle, f. des Meeres, Waſſers, wlna wodná, f. winutj wody, n. Wellen werfen, wlny wyhazowati, wyprſkowati, Wellenwerfen, das, wlnobitj, n. was Wellen hat, wirft, voll Wellen, wlnobitný, Welle zum Winden, ſſkřipec, m. tahadlo, n. der Ráder, wosa, f.

Wellen, ſ. Erwellen, Aufwellen.

Wellenförmig, wlnám podobný.

Wellenreich, wlnobitný, wodnatý, hogný na wlny.

Wellenreich, das, wlnobitj, n.

Wellenweis, hogně, auhrnkem.

Wels, m. ein Fiſch, ſum, ſumec, m. kleiner, parma, f.

Welſch, Wlaſký, welſche Hirſe, pohanka, f. die welſche Eider, křeček, m. geſſtěrka Wlaská, f. ein Welſcher, Wlach, m.

Welſch, adv. wlaſky.

Welſchland, n. Wlaská země, f. Wlaſſi, m. plur.

Welt, f. ſwět, m. die ganze Welt, celý, weſſkerý, weſſkeren swět, zur Welt bringen, ſploditi, viel Welt haben, ſpůſoby, mrawy mjti, ſpůſobným, mrawným býti, ein Mann von Welt, der (viele) Welt hat, člowěk způſobný, mrawný, Welt, die irdiſchen Dinge, zemſtwj, n. swět, m. dakuach riechen, zemſtwjm čenichati, swětem zapáchati.

Weltart, f. způſob swěta, mraw swěta, m.

Weltbau, m. ſpauſta swěta, f.

Weltbeherrſcher, m. wládce, wládař, panownjk swěta, m.

Weltbeherrſchung, f. wláda, f. wládařſtwj, panowánj swěta, f.

Weltberühmt, weltbekannt, wůbec rozhlášſený, známý, werden, wůbec rozhlášſeným, známým býti, na ſlowo wzatu býti, machen, wůbec, po wſſem swětě rozhlášyti, wůbec wydati, oznámiti, na gewo wyneſti, ſo lange die Welt ſtehen wird, co, dokudž swět ſtane, ſtáti bude.

Weltbeſchreiber, m. popiſowatel swěta, m.

Weltbeſchreibung, m. popis, m. popsánj swěta, m.

Weltbezwinger, m. pobogowatel, wybogowatel, přemožitel swěta, m.

Weltfreude, f. swětſká radoſt, f.

Weltgebäude, ſ. Welthau.

Weltgeiſtlicher, m. swětſký duchownj, duchownjk, m.

Weltgericht, n. ſaud swěta, m. ſ. Weltlich.

Welthandel, m. gednánj swětſké, n.

Weltkind, n. swěták, m. vom Frauenzimmer, swětačka, f.

Weltklug, chytřec, m.

Weltkreis, m. okrſſlek, obor swěta, m.

Weltkugel, f. kaule swěta, f.

Weltkündig, wůbec známý, po swětě rozhlášſený, ſ. Bekannt; der Weltkündige, swěta powědomý, w swětě zběhlý, proſſlý, bywalý.

Weltlauf, m. běh swěta, f.

Weltleute, c. plur. verderbte, swětáci, m. plur. Hofleute, dwořáci, m. plur.

Weltlich, irdiſch, swětſký, eitel, üppig, ſündlich, swětácký, das weltliche Recht, swětſké práwo, n.

Weltlich, adv. swětſký, eitel, üppig, ſündlich, swětácký, weltlichgeſinnt, swětſky, po swětſku ſmeyſſljcý.

Weltliebe, f. láſka, miloſt swěta, f. zemſtwj, n.

Weltluſt, f. swětſká rozkoš, f.

Weltmann, m. a) weltlich, eitel geſinnt, swěták, m. b) der zu leben weis, člowěk swěta, m. c) Hofmann, Staatsmann, dwořák, m.

Weltmeer, n. wyſoké, welikě moře, swěta moře, n.

Weltmenich, m. swěták, m.

Weltheil, m. djl swěta, m.

Weltweiſer, m. mudřec, mudrc, libomudrc, m.

Weltweisheit, f. mudrctwj, libomudrctwj, mudřectwj, n. swetſká maudroſt, f. die Wiſſenſchaft, libomudrcké, mudrcké wměnj, n. dazu gehörig, mudrcký, libomudrcký.

Weltwunder, n. diw swěta, m.

Wendelbaum, m. der Weber, wrátidlo, n.

Wendeltreppe, f. ſchod okrauhlý, m. okrauhlé ſchody, plur.

Wenden, obraceti, obrátiti, otočiti, otáčeti, das Heu, Korn, Getreide, seno, žito, obilj obraceti, sich, obraceti, otáčeti se, sich zu einem, obrátiti se k někomu, wohin soll ich mich wenden? kam se mám obrátiti, djti, wrhnauti? ein Kleid, Blatt wenden, ssat, list obrátiti, das Blatt hat sich gewendet, ljstek se obrátil. karta se obrátila, změnila, drehen, wenden, točiti, trautiti, zobraceti, sich, den Körper, obraceti, krautiti, sebau wrtěti, die Augen wohin, oči obrátiti, Geld, Zeit, Mühe, Fleiß auf etwas, auf einen, penjze, čas, prácy, pilnost k něčemu, na něco obráteiti, naložiti, wynaloziti, nakládati, přiložiti, přičiniti k něčemu, na něco, sich auf etwas wenden, obrátiti se k něčemu, wynaložiti, odati se na něco, sich wenden von etwas, weg, odwrátiti se, sich auf die schlimme Seite wenden, obrátiti se na zlau stranu, ein Pferd wenden, obraceti koně.

Wendepunkt, m. obrtljk, m.

Wendhals, m. krautiwý, krautjlek, m.

Wendhälsig, s. Wendhals.

Wendung, f. obracenj, otáčenj, n. einer Sache, způsob, pořádek wěcy, m. der Sache eine Wendung geben, wěc obrátiti, eine Wendung gewinnen, bekommen, obrátitt se, Wendung im Reden, Schreiben, způsob, pořádek, m.

Wenig, malý, skrowný, nemnohý, wenige, nemnozý, in wenig Tagen, w nemnohých, w malých dnech, ne po mnohých dnech, sehr wenig, skrownický, welmi skrowný, es sey so wenig wie es wolle, so wenig es ist, nechť gest gak chce málo, nur so wenig, gen tak málo, wenige Mannschaft, malé, skrowné, nemnohé wogsko, málo, maličko wogska, ein weniges beytragen, málo, nemnoho přispěti, wenig Arbeit, málo, maličko práce, wenig Zeit haben, mjti málo, nemnoho času, es ist wenig daran gelegen, málo, nemnoho na tom záležj, weniges Geld, málo, nemnoho peněz, chatrné, skrowné penjze, um ein weniges, wenig Geld, za málo, za nemnoho peněz, za skrowné penjze, es ist wenig Geld unter Leuten, gest málo peněz mezy lidmi, wenig im Vermögen haben, mjti málo, nemnoho w gměnj, etwas weniges nehmen, něco málo wzýti, um ein weniges, wenig besser, o málo, něco málo lepssj, sein weniges, (bischen) wenig Geld verschwenden, zu setzen, swých trochu, drobet peněz promrhati, přisaditi, es ist zu wenig, gest to přjliš málo, etwas weniges, něco málo, maličko, um ein weniges, wenig, bischen besser, o něco málo, drobet, trochu lepssj, vom wenigen mittheilen, z malička vděłowati, wenig Wasser, Gold, Silber, ꝛc. málo, trochu, drobet wody, zlata, stříbra, ꝛc. ich habe nur ein wenig hineingesehen, gen trochu, drobet málo sem tam kaukl, warte ein wenig, počkey trochu, drobet, das ist ein wenig zu starker Wein, to gest drobet, trochu sylné wjno, mit wenigen vergnügt, s málem spokogený, na mále přestáwagjcý, s. Bischen.

Wenig, adv. ein wenig, málo, maličko, skrownė, skrowničce, trochu, trosšku, trosšičku, drobet, drobátko, ich achte dieses wenig, ich bekümmere mich wenig darum, gá sý toho málo wssjmám, wenig essen, trinken, málo gjsti, pjti, er ist ein wenig zu stolz, nachläßig, on gest trochu, drobet pyssný, nedbalý, ein wenig besser, trochu, trosšičku, drobet, drobátko lepssj, sich ein wenig erinnern, ruhen, trochu, trosšku se vpamatowati, sý odpočinauti, s. Bischen; zu wenig, přjliš málo, um ein wenig, o něco málo, eben so wenig als, též tak málo gako, so wenig als er heute kam, so wenig wird er morgen kommen, tak gakž gest dnes nepřisšel, tak též zeytra nepřigde, so wenig dieses möglich ist, so wenig auch

jenes,

enes, tak gak to nemožné geſt, ak geſt y to nemožné.

niger, méně, měnẽgi, mjnẽgi, mjně, mjñ, nichts deſto weniger, nichts weniger, nic wſſak méně, nic mjně, weniger werden, maliti ſe, menſſiti ſe.

nigkeit, f. mličkoſt, ſkrownoſt, hatrnoſt, maloſt, f. der Menſchen in einem Orte, řidkoſt, f. ſkrowný, malý, chatrný počet lidj, m. meine Wenigkeit, má maličkoſt.

nigſtens, zum wenigſten, aſpoň, alespoň, při neymenſſjm, wenigſtens etwas, alespoň něco.

nn, als Bedingung, geſtli, geſtliže, pakli, pakliže, kdyby, wenn er es thäte, mir es abſchlägt, ſo bin ich ſein Feind, geſtli, geſtliže, pakli, pakliže to včinj, mně to odepře, tedy gſem geho nepřjtel-, včinjli to, odepřeli mi to, tedy ſem geho nepřjtel, wenn du mir verſprichſt, daß du niemanden ſagen wirſt, ſo ꝛc. geſtli, geſtliže, pakli, pakliže mi ſljbjš, že to žádnému nepowjš, tedy ꝛc. ſljbjšli mi, wenn er es thäte, ſo wäre ich ſein Feind, kdyby to včinil, bylbych geho nepřjtel, wenn ich zu Hauſe geweſen wäre, ſo wäre es nicht geſchehen, kdybych byl doma byl, nebyloby ſe to ſtalo, wenn etwa wer, irgend wo, wenn jemand etwas verlöre, kdyby někde, ſnad někdo něco ſtratil, něco ſe ſtratilo, wenn er ſich aber weigern möchte, nicht gehen wollte, kdyby wſſak, geſtliby, pakliby ſe ale zdrahal, gjti nechtěl. und wenn, a kdyby, und wenn er noch ſo reich, arm wäre, thue ich es nicht, a kdyby, a byťby geſſtě gednau tak bohatý, chudý byl, předce to nevčinjm; wenn, der Zeit nach, kdy, wenn anders? kay gindy? wenn nur er da wäre, kdyby gen on tu byl, wenn man bedenkt, rechnet, gehet, eilet, Acht giebt, když člověk powážj, počjtá, gde, poſpjchá, pozoruge, wenn er nichts hat, nichts kann, ſo ꝛc. když nic nemá, nevmj, tedy ꝛc. wenn es tagt, ſingt der Hahn, když ſe duj, zpjwá kohaut.

Wer? kdo? wer denn? kdo pak? wer anders? kdo, kdož giný? es ſey wer es wolle, nechť geſt kdo chce, kdokoli, kdokoliwěk, wer da? kdo to?

Werbeltoſien, m. klinopád, m. dobrá myſl, f.

Werben, um etwas, um ein Amt, um ein Frauenzimmer, vſylowati, ſtáti, ſnažiti ſe, gednati o něco, ſtáti po něčem, dožádati ſe. 2) Soldaten werben, zbjrati, (werbowati) wogáky na wognu, přigjmati, nagjmati, jemanden zum Soldaten, brátí, wzýti na wognu, za wogáka, ſich werben laſſen, dáti ſe na wognu.

Werber, m. zu einem Amte, Frauenzimmer, vſylowatel, žadatel, doſžadatel, vſylowač, m. 2) der Soldaten, zbirák, zběrač, (werbjř,) m.

Werbung, f. Bemühung um etwas, vſylowánj, ſnaženj ſe, ſtánj o něco, gednánj, vſylj, n. žádoſt, f. dožádánj, n. Werbung der Soldaten, zbjránj, n. (werbuňk, m.) Werbung halten, zbjrati lid.

Werden, entſtehen, býti, pogiti, etwas, zu etwas werden, býti něčim, zum König, Doktor, Geiſtlicher, Soldat werden, býti králem, doktorem, knězem, wogákem, dáti ſe na knězſtwj, dáti ſe, gjti na wognu, was wird aus ihm werden? co z něho, z toho bude, pogde? wykwete? es wird nichts daraus, a) es geſchieht nicht, nic z toho nebude, b) es geräth nicht, nic z toho nebude, nepogde, nepřigde, newykwete, newypadne, nikdy to newygde, wie wird es mit dir werden? gak to s tebau bude? wypadne? es wird Friede, bude pokog, es wird Nacht, ſinſter, bude noc, tmj ſe, ſſeřj ſe, bude ſſero, tma, tma ſe dělá, připadá, bljžj, es wird Abend, cheylj ſe k wečeru, pozdj ſe, bude wečer, bljžj ſe wečer, k wečeru, es

wird

wird spät, bude pozdě, pozdj se, připozdjwá se, krank werden, roznemocy se, rozstonati, znemocněti, nemocným býti, gesund werden, pozdrawiti se, vzdrawiti se, zhogiti se, okřáti, podrahniti se, zdrawým býti, k zdrawj nawrácenu býti, zdrawj nabyti, dogjti, reich werden, zbohatnauti, bohatnauti, bohatstwj nabyti, býti bohatým, arm, zchudnauti, ochudnauti, chudnauti, býti chudým, na chudobu přigjti, roth werden, začerwenati se, zapeyřiti se, zardjti se, čerwenati se, peyřiti se, rdjti se, blaß, zblednauti, blednauti, er wird blaß, bledne, er wurde blaß, zbledl, er wird blaß werden, zbledne, zu nichts werden, ničjm býti, es wird zu nichts, ničjm gest to, zur Gewohnheit, zum Sprichwort werden, wegjti w običeg, w přjslowj, einem werden (zu Theile,) dostati se někomu, werden wie eine Wolke aus wässerichten Dünsten, ein Geschwür aus der Materie, eine Warze, Blätter, eine Beule, Blase, dělati se, vdělati se.

Werder, m. hřbet, zadek, m.

Werfen, házeti, hoditi, lučiti, metati, wrcy, wrhnauti, mit dem Steine, kamenem lučiti, hoditi, wrcy, Anker werfen, kotew vwrcy, die Augen, Blicke auf einen, auf etwas werfen, pohleděti, popatřiti, mrsstiti očima, obrátiti oči na někoho, na něco, ins Gefängniß werfen, w žalář, do žaláře vwrcy, wrcy, wrhnauti, dáti, über die Tölpel werfen, podskočiti, podtrhnauti někoho, zu Boden, über den Haufen werfen, hoditi, wrcy, vwrcy na zem, porazyti, o zem dáti, mrsstiti, prasstiti, vdeřiti, den Strick um den Hals werfen, prowaz na krk whoditi, vwrcy, vwrhnauti, etwas auf die Erde, auf den Boden als die Waffen, něco na zem hoditi, powrcy, vwrcy, den Staat übern Haufen werfen, obec naruby obrátiti, s. Umwerfen; mit Steinen, Kothe auf einen werfen, kamenjm, blátem na někoho házeti, metati, kamenjm lučiti, kamenj, bláto na někoho házeti, metati, einen mit einem Steine, Holze werfen, vhoditi, vdeřiti, prasstiti, mrsstiti někoho kamenem, dřewem, die Schuld auf einen werfen, winu na někoho wzkládati, klásti, dáti winu, za winu dáwati, mit Steinen auf die Feinde werfen, kamenjm na nepřjtele lučiti, metati, házeti, in das Wasser werfen, do wody vwrcy, wrcy, whoditi, hoditi, von oben, shoditi, s. Herunterwerfen; werfen einen Ochsen, ein Pferd, klesstiti, Junge werfen, metati, zmetati, házeti, um sich werfen mit Worten, Drohungen, Steinen, okolo sebe házeti slowmi, pohrůžkami, kamenjm, pohrůžky činiti, sich werfen mit Steinen, házeti, metati na se kamenjm, die Reuter von Pferden, gezdcy z koňů metati, házeti, srážeti, smjtati, shazowati, er warf mich mit einem Steine, vhodil, vdeřil, prasstil mne kamenem, Staub in die Augen werfen, oči zalepiti, zaslepiti, an etwas werfen, mit etwas, vhoditi, vdeřiti, mrsstiti, prasstiti něčjm o něco, einem etwas in den Hals, in den Bart werfen, někomu něco w hrdlo, w oči wytegkati, sich einem in die Arme werfen, k někomu se vtecy, vwrcy se někomu w náručj, Soldaten, Besatzung in einen Ort werfen, wogáky, posádku do něgakého mjsta klásti, sich in einen Ort werfen, wrhnauti se někam, vtecy se někam, sich einem um den Hals, an den Hals werfen, padnauti někomu okolo krku, hrdla se chopiti, werfen im Spiele, so viel, hoditi, vhoditi, wrcy, nach einem werfen mit Steinen, házeti po někom kamenjm, werfen auf etwas, auf einen es zu bedenken, whoditi, hoditi na někoho něco, eines auf das andere, alles durch einander, přeházeti, přemjtati, zpřemjtati, von sich, odhoditi, odwrcy, odmrsstiti, heraus,

wy-

wyhoditi, wywrcy, wymrſtiti, hinüber, přehoditi, über ſich hinauf als den Mantel, přehoditi, den Stein, wyhoditi, hin und wieder werfen, rozházeti, rozmetati.

Werfen, das, házenj, metánj, wrženj, n. mit Steinen, kamenjm lučenj, házenj, metánj, n. das Werfen der Jungen, der Thiere, eines Ochſen, Hengſtes, kleſſtěnj, n.

Werft, m. der Weber, poſtaw, tkadlčj ſtaw, m. woſnowa, f. zum Schiffbauen, přiſtaw lodj, m. čerpadlo, n.

Werg, n. kaudel, k. pazděřj, n. vom Werge, kaudelný.

Werk, n. ſkutek, čin, m. djlo, n. gute Werke verrichten, thun, dobré ſkutky činiti, jemandes Werk, ein Werk von ihm, djlo, n. die guten Werke, dobré ſkutky, m. plur. Gottes Werk, djlo Božj, etwas ins Werk ſtellen, richten, ſetzen, zu Werke ſtellen, ſetzen, něco w ſkutek vwesti, ſ. Bewerkſtelligen, werkſtellig machen; zu Werke kommen, přigjti k ſkutku, Werk, Schrift, djlo, n. práce, f. ſkládánj, n. das Werk vollenden, djlo, prácy dokonati, dodělati, Werk, Orgel, ſtrog, m. das iſt nicht mein Werk, ſoviel als Sache, to nenj má wěc, im Werke ſeyn, haben, w djle, w prácy býti, mjti, zu Werke gehen mit etwas, djlo dělati, konati, mit einem, s někým zacházeti, objrati ſe, Werk, Befeſtigung, hradba, f.

Werkchen, n djlko, n. pracyčka, f. b) malý ſkutek, ſkuteček, m. kleine Schrift, djlko, n. pracyčka, f. ſkládaničko, n.

Werketag, m. Werktag, wſſednj den, m.

Werklein, ſ. Werkchen.

Werkleute, c. plur. nádenjcy, pracownjcy, dělnjcy, lidj pracowitj, pracownj, nádenj, robotnj, m. pl.

Werklich, wunderlich, podiwný, b) řemeſlný.

Werkmeiſter, m. řemeſlnjk, m.

Werkſchuh, m. ſtřewjc měřický, m. einen Werkſchuh groß, klein, gednoho ſtřewjce zdýlj.

Werkſilber, n. dělané ſtřjbro, n.

Werkſtatt, f. Werkſtätte, djlna, djlnice, f. krám, m.

Werkſtellig machen, w ſkutek vwesti, wywesti.

Werkſtück, n. teſaný kámen, m. (ſſtuka, f.)

Werkſtuhl, m. tkadlcowſký, tkadlčj ſtaw, m.

Werktag, m. wſſednj den, dělnj den, m.

Werkzeug, n. nástrog, m. groſſes, vieles, přjprawa, f. nástroge, m. pl. nádobj, náčenj, n. potřeby, f. plur.

Wermuth, m. pelyněk, m. pelýnka, pelunka, f.

Wermuthbitter, pelyňkowý, pelunkowý, hořký co pelyněk.

Wermuthtrank, m. nápog pelyňkowý, pelunkowý, m.

Wermuthwein, m. wjno pelyňkowé, pelunkowé, n.

Werth, m. cena, platnoſt, f. von keinem, geringem Werthe, nemalé ceny, wážnoſti, málowážný, lehkowážný, hoher Werth, Vortreflichkeit, wzácnoſt, wážnoſt, hodnoſt, cena, f. ſehr hoher, mnohowážnoſt, darinn ſeyn, ſtehen, ihn haben bey jemandeu, in jemandes Augen, mjti wážnoſt, cenu, býti we wážnoſti, we wzácnoſti, wie Geld, Münje, mjti cenu, platnoſt, wážnoſt, býti w ceně, von groſſem Werthe, welikě ceny, von gleichem Werthe, rowné ceny, im Werthe erhöhet ſeyn, na ceně zwýſſenu býti.

Werth, adj. würdig, hoden, hodný, werth achten eine Sache, hodného, za hodného ſauditi, vznáwati, pokládati, ſchätzen, mnoho wážiti, der Mühe werth ſeyn, státi za to, za prácy, werth achten, pokládati, ceniti, Goldes werth, zlata hodný, werth ſeyn, státi, platiti, was iſt es werth? zač to ſtogj? werth, lieb, hochgeachtet, wzácný, wážný, wážený, drahý, ſehr, viel, mnohowážený, mnohowzácný, lieb und werth halten, wážiti, nicht viel werth ſeyn, neſtáti za mnoho, er iſt nicht viel werth, neſtogj za mnoho, nenj

mno-

mnoho do něho, wertheſter Freund, mnohowzácný, wážený, neydraſſſi přjtel, dieß iſt mir ſo werth als jenes, geſt mně to tak wzácné gako to, nichts werth, ničemný, darmodrahý, daremný.

Werthgeſchätzt, mnohowážený.

Werthhaltung, Werthſchätzung, f. mnohowáženoſt, f.

Weſen, n. podſtata, podſtatnoſt, bytnoſt, f. das Weſen der Dinge, powaha, podſtata wěcý, f. ein Weſen, z. B. ein verſtändiges, freyes, ſtilles, artiges, něco rozumného, ſwobodného, tichého, způſobného, takowá powaha, ein Menſch von ſtillem Weſen, tiché powahy člowěk, ein großes Weſen, Lermen, powyk, hluk, ein großes Weſen, viel Weſens von ſich, von etwas machen, mnoho powyku, hluku, (cárů) z něčeho, ze ſebe nadělati, er macht nicht viel Weſens, nenadělá mnoho hluku, powyku, (cárů,) das böſe Weſen, fallende Sucht, padaucý nemoc, f. tolles Weſen, ſtřeſſténoſt, nemaudroſt, poſſetiloſt, ſſílenoſt, f. gottloſes, verkehrtes, bohaprázdnoſt, přewrácenoſt, f. das Münzweſen, wěcy čjſelné, f. plur. das Proviant-Polizeyweſen, wěcy obilné, městſké, f. městna, f. plur. das gemeine Weſen, obec, f.

Weſenheit, f. podſtatnoſt, podſtata, bytnoſt, f.

Weſentlich, zur Sache, podſtatný, weſentlich, hauptſächlich, podſtatný, důležitý.

Weſentlich, adv. podſtatně, b) důležitě.

Weſpe, f. woſa, ſrſſeň, f. wos, m. wůſa, f.

Weſpenneſt, f. hnjzdo woſnj, ſrſſnj, n.

Weſſen, wes, čj, koho.

Weswegen, weshalben, proč, 2) alſo, daher, pročež.

Weſt, m. der Weſten, m. Abendgegend, f. západ, m. der Wind, ſ. Weſtwind.

Weſtſeite, f. západnj ſtrana, f.

Weſtwärts, na západ, k západu.

Weſtwind, m. západnj wjtr, od západu.

Wette, ſ. verlohren.

Wette, f. základ, m. um die Wette, o základ, o záwod; reiten, arbeiten, laufen, ſaufen, ſpielen, o základ, o záwod na koni geti, pracowati, běhati, pjti, hráti; die Wett gewinnen, verlieren, základ wyhrati, prohrati.

Wetteifer, m. ſočenj, horlenj, n. horliwoſt nad něčjm, poſtihánj někoho w něčem, n.

Wetteifern, ſočiti, horliti o základ, o záwod nad něčjm, poſtihati někoho w něčem, horliwě ſe ſnažiti o něco, man wetteifert die Gäſte zu bewirthen, geden přes druhého ſe o základ ſnažj přiwjtat hoſti.

Wetten, zakládati ſe, založiti ſe, w základ ſaditi, wſaditi; was wetteſt du? oč ſe ſázýš, založjš? co wſadjš? ich wollte wetten, chtěl bych ſe založit, chtěl bych wſadit, wſadil bych, založil bych ſe; um etwas, o něco.

Wetter, n. čas, m. počaſy, plur. m. powětřj, n. helles, heiteres, ſchönes, übles, trübes, veränderliches, feuchtes, trockenes, gaſný, pěkný, zlý, kalný, mračný, poſſmaurný, neſtálý, měňawý, wlhký, ſuchý čas, m. počaſy, powětřj, nebe, gaſno, mračno, wlhko, ſucho, n. ſchlechtes, übles, zlý čas, nečas, m. nechwjle, ſlota, nehoda, f. zlé počaſy; Wetter, Ungewitter, bauřliwé powětřj, bauřliwý čas, bauřka, nečas, m. kömmt, zieht ſich zuſamm, bauřj ſe wětrowé, nebe ſe kalj, mračj ſe, bauřka připadá, ſe dělá, ſtahuge, Gewitter, hromobitj, n. hrom, m. kömmt, zieht ſich auf, přicházý, připadá, dělá, děge ſe hromobitj, ſtahuge ſe hromobitj, vom Wetter getroffen werden, wie ein Menſch, Thier, Ort, od hromu, hromobitj wražen býti, ohromen býti, erſchlagen, poražen, zabit býti, daß dich das Wetter, kyž tě, do tebe hrom, Wetter, Unglück, clota, nehoda, f. ein rechtes Wetter, ne-

čas,

čas, m. slota, f. das Wetter leuchtet, blegská se, blegská, oswěcuge se, nebe se otwjrá.
Wetterbaum, m. slaup, m.
Wetterdach, n. přjstřessek, m.
Wetterfahne, f. korauhwička powětrná, f.
Wetterhahn, m. powětrný, wětrný kohaut, m. korauhwička na maskowicy domu, f. 2) metaph. unbeständiger Mensch, powětrný, fučjk, fučidlo, wrtkawé fisidlo, n. wrtoch, m. kam wjtr tam plásst.
Wetterhütte, f. wyhljdka, hljdka, f.
Wetterleiter, m. prut proti bauřce, m.
Wetterleuchten, bleyskati se.
Wetterleuchten, n. blegskánj, powětrné zaswjcenj, n. bljskota, f. oswěcowánj, n. s. Bliz.
Wettermacher, m. mamič, powětrnjk, m.
Wettermacherinn, f. mamička, powětrnice, f.
Wettermantel, m. plásst pro dešt, m.
Wettern, hřjmati, hromowati, wie ein Mensch, hromowati.
Wetterschaden, m. sskoda od, skrze krupobitj, f. krupobitná, od clouy.
Wetterstein, m. hromowý kámen, m.
Wetterstrahl, m. hrom, m. hromobitj, hromowánj, n. s. Bliz.
Wetterstrahlen, hrom bjti, hromowati.
Wetterwendisch, časowý, powětrný, wrtký, wrtkawý, měňawý, kam wjtr tam plásst, s. wankelmüthig, unbeständig.
Wettlauf, m. záwod, běh, o závklad, o záwod, m.
Wettläufer, m. záwodnjk, m.
Wettstreit, m. půtka o záwod, o závklad, f. einen zum Wettstreit auffodern, na půtku někoho wyzwati, pobjdnauti.
Wetzen, schärfen, brausyti, zbrausyti, mit dem Leibe, mit dem Hintern, reyditi, tělem, prdelj, raupy w prdeli mjti.
Wetzer, m. brausyč, m.
Wetzstein, m. brus, kleiner, brausek, m.
Weyde, s. Weide.
Weyh, m. Raubvogel, luňák, sup, m. vom Weyhe, luňakowý.
Weyh, Weihe, f. s. Weih.
Weyhen, s. Weihen.
Weyher, m. s. Teich.
Weykessel, m. kropenka, kropenička, f. s. Weihkessel.
Weynachten, plur. f. Weynacht, f. s. Weinacht.
Weyhung, f. s. Weihung.
Weyhwasser, n. s. Weihwasser.
Weyhwedel, m. s. Weihwedel.
Weyland, s. Weiland.
Weyhrauch, m. s. Weirauch.
Weyhrauchbaum, m. s. Weihrauchbaum.
Weyhrauchfaß, s. Weihrauchfaß.
Wichse, f. wosk na boty, m. mast, f. item Prügel, weylupek, weytopek, prask, weyprask, m.
Wichsen, woskowati, uawoskowati, item, abprügeln, lupati, wylupati, topiti, wytopiti, práskati, mjti, mazati.
Wichsen, das, n. woskowánj, n.
Wichtig, důležitý, podstatný, b) pilnost, wážný, přjsný, mnohowážný, wichtige Mienen, wážený, přjsný pohled, wzhled, m. wichtiges Ansehen, přjsné, wážné wzezřenj, n. přjsnost, wážnost, mnohowážnost, f. sich geben, na se wzýti; wichtiger Mann, wážný, přjsný člowěk, muž, wichtig wie Geld, wážný; wichtiger Umstand, Grund, wichtige Ursache, Sache, wichtiges Geschäft zur Bestimmung des Ausgangs, důležitý, podstatný, pilný, wichtige Ursache, důležitá, pilná, podstatná přjčina, f. wichtig seyn wie ein Mensch, mnohowážným, mnohoplatným býti, es ist was wichtiges, gest něco důležitého, pilného, etwas wichtiges vorhaben, zu sagen haben, něco důležitého, podstatného, pilného mjti.
Wichtig, adv. důležitě, wážně, přjsně.
Wichtigkeit, f. důležitost, podstatnost, b) pilnost, wážnost, mnohowážnost, přjsnost, powážliwost, f. eine Sache von Wichtigkeit, wec welike důležitosti,

pla-

platnoſti, wážnoſti, powážliwoſti hodná, wěc pilná; ein Mann von Wichtigkeit, muž welikė wážnoſti, pýſnoſti, platnoſti, muž mnohowážný, mnohoplatný; von Wichtigkeit zum Ausgange, entſcheidend, welikė důležitoſti, pilnoſti, wážnoſti, platnoſti, powážliwoſti, eine Wichtigkeit, was wichtiges, důležitoſt, pilnoſt. f.

Wicke, f. in die Wunden, knot, m. kleine, knůtek, m.

Wickel, m. an den Strümpfen, wyſſitj, n. machen, wyſſjwati, Wickel der Haare, papjrek wlaſowý, na wlaſy, Papier, Werk, Haare, potáč, m.

Wickellappen, m. obálka, odránka, f.

Wickeln, winauti, wjti, in einander, w hromadu zapljſti, pleſti, zawinauti, zamotati, zuſammen, ſwjgeti, ſwinauti, zawinauti, heraus, wywinauti, wypleſti, die Haare, zawinaut, zatočit.

Wickelwerk, n. obáſlo, n.

Wicken, m, Wicke, f. wykew, f. ptačinec, m. dazu gehörig, wykwowý.

Wickenacker, m. wykwowé pole, n.

Wickenſieb, n. wykwowé ſeyto, řeſſeto, n.

Widder, m. beran, m. von Widder, beranj, verſchnittener, ſkopec, am Himmel, ſkopec, m.

Wider, gegen, zuwider, proti, naproti, naodpor, wider Willen, proti wůli, wider die Natur, wider die Gewohnheit, Vermuthung, proti, na odpor přirozenj, obyčegi, mimo nadánj, proti nádějgi, ſelbſt wider ſich ſeyn, ſám proti ſobě býti, ſobě na odporu býti, wider einen, proti, na odporu někomu, wider einen kriegen, proti někomu wálčiti, wieder einander ſeyn, býti proti, na odporu ſobě, wider etwas ſeyn, dawider einwenden, proti, naproti, na odpor něčemu býti, wider ein Uebel, proti ňakému zlému, wider einen, wider etwas ſchützen, vertheidigen, před něčim chrániti, opatrowati, brániti, wider einen etwas haben, proti někomu něco mjti, wider alle Gerechtigkeit, proti, na odpor wſſj ſprawedlnoſti

Widerhelfern, widerbellen, odſſtěkáwati, odſſtěkati, odreptáwati, odkřikati, odbubláwati.

Widerchriſt m. Ancykryſt, m.

Widereinander, proti ſobě, ſobě na odpor; ſtreiten, wie Dinge, Sätze, laufen, proti ſobě, na odpor býti, odpjrati ſobě wejpolek.

Widerfechten, odporowati, odbogowati, odpor, odbog činiti, odpor kláſti, držeti.

Widerfechter, m. odpornjk, odpůrce, odbognjk, m.

Widerhaacke, Widerhaacken, m. vdice, f. železný hák, m. klika, f. was ſolche hat, mit Widerhaacken, damit verſehen, hákowitý, vdicowatý, klikatý.

Widerhalt, m. woran ſich etwas ſtützt, zdržadlo, n. podſtawek, m.

Widerhalten, zurückhalten, zdržowati, zdržeti, zadržeti.

Widerlegen, odwozowati, odwoditi, porážeti, porazyti, ſrážeti, wywrátiti, wywracowati, odhádati, přehádati; jemanden einen Einwurf, mit ſeinen eigenen Worten widerlegen, někomu něčj namjtku ſwýma wlaſtnjma ſlowi odwoditi, ſrazyti, wywrátiti, porazyti, odhádati někoho ſwýma wlaſtnjma ſlowi přehádati; er hat ihn widerlegt, on ho přehádal; etwas widerlegen, odwozowati něco, odpjrati, odpor weſti něčemu, porážeti, wywracowati.

Widerleger, m. odwoditel, odhádatel, wywrátitel, přehádatel, m.

Widerlegt, odwozený, odhádaný, poražený, wywrácený, přehádaný.

Widerlegung, f. odwod, m. odwozenj, odwozowánj, ſráženj, poráženj, n. porážka, ſrážka, f.

od-

odhadánj, n. odhad, m. wywrácenj, přehádánj, odporu wedenj, n.

Widermurren, odbublati, odreptati, odrepráwati.

Widerpart, m. odpůrce, odpornik, protiwnjk, m. odporná, protiwná ſtrana, f. halten, odpůrcým býti, odpornau ſtranu držeti, odpor weſti, držeti, ſ. Gegner, Widerſacher.

Widerprallen, odrazyti ſe, odſkočiti.

Widerprallend, odrażugicý ſe, odſkakugicý.

Widerrathen, neraditi, odraditi, odrazowati, raditi proti něčemu, zrazowati; ich widerrathe es dir, neradjm ti to, odrazugi tě od toho, zrazugi ti to.

Widerrathung, f. neraděnj, odrazenj, zrazowánj, zrazenj, n.

Widerrechtlich, neprawý, neprávný, neprávnj, bezprávný, neſprawedliwý.

Widerrechtlich, adv. neprávně, bezprávně, neſprawedliwě.

Widerrede, f. odmlauwánj, odporowánj, n. odmluwa, odpora, f. odpor, m. ohne Widerrede, bez odporu, bez odpory, neodmlauwage, neodpjrage.

Widerreden, odmlauwati, odmluwiti, odpjrati, odporowati.

Widerſacher, m. odpůrce, odpornjk, protiwnjk, odbognjk, odbůgce, m.

Widerſacherinn, f. odpůrkyně, odpornice, protiwnice, odbognice, odbůgkyně, f.

Widerſetzen, ſich, widerſtreben, protiwiti ſe, zprotiwiti ſe, zepřjti ſe, zpjčiti ſe, opřjti ſe, na odpor, naproti ſe ſtawěti, poſtawiti, odporowati, ſich dem Könige, dem Befehle widerſetzen, protiwiti ſe králi, rozkazu, ſich den Lehren, der Ketzer, zaſazowati ſe, zaſaditi ſe proti kacýřum.

Widerſetzlich, zprotiwugicý ſe, odporugicý, zprotiwugičný, odpjrawý, odporný, ſpůrný.

Widerſetzlich, adv. protiwně, odporně, ſpůrně,

Widerſetzlichkeit, f. protiwugičnoſt, odpo ugičnoſt, odpjrawoſt, ſpaura, ſpůrnoſt, f.

Widerſinn, m. Widerſpruch, neſrownaloſt, neſrownaloſt ſmyſlu, rozumu, f.

Widerſinnig, neſrownalý s ſmyſlem.

Widerſinnig, adv. neſrownale.

Widerſinnigkeit, f. ſ. Widerſinn.

Widerſinniſch, ſ. widerſinnig.

Widerſpenſtig, widerſpánſtig, odbognný, nevſtupný, ſpůrný, zarputilý, vrputilý, vrpurný, ſeyn, zpaužeti ſe, zpjrati ſe, zepřiti ſe, zpjčiti ſe.

Widerſpenſtig, Widerſpánſtig, adv. odbognně, nevſtupně, ſpůrně, zarputile, vrputile, vrputně.

Widerſpenſtigkeit, f. Widerſpánſtigkeit, odbognoſt, nevſtupnoſt, ſpůrnoſt, ſpaura, zarputiloſt, vrputiloſt, vrputnoſt, f.

Widerſpiel, n. odpor, m. wěc opáčná, opáčitá, ſpátečná, protiwná zjſt, findet ſich, opáčně, opáčitě, opáčinau geſt to, geſt wěc opáčná, opáčitá, na proti, das Widerſpiel halten, odpor držeti, weſti.

Widerſprechen, einem, odmlauwati, odporowati, odpjrati, odpowidati, na odpor mluwiti, widerſprech nur nicht, neodmlauweg, neodpjreg, neodpowjdeg, ſich ſelbſt, wie ein Menſch, na odpor, naproti ſobě mluwiti, odporowati ſobě, wie eine Sache, wie ein Satz, odporowati ſobě, na odpor ſobě býti, einem Satze widerſprechen, odporowati, odpjrati, odpor klásti nějaké propowědj, odpor weſti proti nějaké propowědj, ohne ſich zu widerſprechen, nemluwě ſobě na odpor, neodporuge, neodpjrage ſobě; ohne dir zu widerſprechen, neodmlauwage, neodporuge, nemluwě tobě na odpor.

Widerſprechend, wie ein Satz, einen Widerſpruch enthaltend, odporný, odporugicý, wie ein Menſch, in ſeinem Charakter, Bezeigen, odporugicý, odpjračný.

Widerſprecher, m. odmluwač, odmluwnjk, odpjrač, m.

Widerſprechung, f. odmlauwánj, odpjránj, n. ſ. Widerſpruch.

Widerſpruch, m. den man thut, odpor, m. odporná řeč, ohne Widerſpruch, bez odporu, bez odpory, thun, odpor činiti, ſ. Widerſprechen, der ſich findet in der Sache, in den Worten, in den Bezeigen eines Menſchen, odpor, m. Geiſt des Widerſpruchs, duch odporu; der dieſen Geiſt hat, ſ. Widerſprecher; hier iſt ein Widerſpruch, zdeť geſt odpor.

Widerſtand, m. Vertheidigung,, odpor, odbog, m. Verhinderung, odpor, m. odpora, odpornoſt, f. thun, odpor, odbog činiti, včiniti, na odpor ſe ſtawěti, zur Vertheidigung, odpor, odbog činiti, ohne Widerſtand, bez odporu, bez odpory, bez odpornoſti.

Widerſtehen, Widerſtand thun, odporowati, odpjrati, naodpor ſe ſtawěti, poſtawowati, protiwowati ſe, dem Feinde widerſtehen, odporowati, odbogowati, odoláwati nepřjteli, der Verſuchung, den Reizungen, der Gewalt, des Feindes Angriffe, dem Feinde, odolati wnadám, pokuſſenj, ſýle, autoku nepřátelſkému, widerſtehen wie Speiſe, Trank, Eckel erwecken, zprotiwowati ſe, nechutné býti, odporným, protiwným býti.

Widerſtehlich, odolagičný.

Widerſtehlichkeit, f. odolagičnoſt, f.

Widerſtreben, odporowati, odpjrati, na odpor ſe ſtawěti, zpjrati, zpjčiti ſe, odbogowati, bogowati, naproti opjrati ſe.

Widerſtreben, n. odporowánj, odpjránj, zpjčenj, zpjránj ſe, opjránj ſe, n. na odpor ſe ſtawenj, n. odbog, m. ſ. Widerſtehen.

Widerſtreblich, odpjračný, odporný, odbogný, odbogugičný.

Widerſtrebung, f. ſ. Widerſtreben, n.

Widerſtreiten, odpjrati, odpor weſti, držeti, odbogowati.

Widerwärtig, protiwný, odporný, widerwärtiges Weſen, Art, im Gemüthe, im Bezeigen, protiwné, odporné, protimyſlné způſoby, widerwärtige Dinge, odpornoſti, wěcy odporné, protiwné, protimyſlné, ſ. Widrig.

Widerwärtig, adv. protiwně, odporně, protimyſlně, widerwärtig gehen, odporně, protiwně, s odpornoſtj, s odporem gjti.

Widerwärtigkeit, f. widriger Zufall, Unglück, protiwenſtwj, n. odpornoſt, f. einer Sache, in den Sitten, des Geruchs, Geſchmacks, zweyer Dinge, protiwnoſt, odpornoſt, protimyſlnoſt, f.

Widerwille, m. Widerwillen, gegen jemand, neliboſt, nechut k někomu, protiwnoſt, protimyſlnoſt, odpornoſt, newole, f. über, gegen etwas, nechutenſtwj, n. nechut, neliboſt, protimyſlnoſt, f. mit Widerwillen, s neliboſtj, s protimyſlnoſtj, s nechutj, s odpornoſtj, s nechutj, s newolj, bezděky; Widerwillen machen, neliboſt, nechut, protimyſlnoſt, newoli způſobiti, f.

Widmen, oddáwati, obětowati, einem eine Schrift, ein Werk, někomu nějaký ſpis, nějakau prácy oddáwati, oddati, obětowati, připſati, ſich der Arzneykunde, dem Soldatenſtande widmen, oddati ſe, wynaložiti ſe na lékařſtwj, dáti ſe na wognu, obrátiti ſe k lékařſtwj.

Widrig, protiwný, odporný.

Widrig, adv. odporně, protiwně.

Widrigenfalls, pakli ne, pakli že ne, ſyce ginák̀e.

Widrig geſinnt, protiwně, odporně ſmeyſſlicý.

Widrig lautend, odporně, protiwně znějicý, zwučicý, nezwučný.

Wie, Fragweiſe, und Beziehungsweiſe, gak, kterak, wie weiſt es du? gak, kterak to wjš, blos Beziehungsweiſe, gleichwie, gako, gak, gakož, gakožto, co, wie ein Komediant, gako, co herec, er iſt ſo reich wie du, on geſt tak bohatý, gako, gakož, co ty, ſ. Gleichwie, wie nur, gakkoli, gakžkoli, wie es wolle, wie man will, gakžkoli, gakžkoliwěk,

gak kdo chce, wie kömmt es, čjm, gak, kterak ge to? se děge, to přichází? wie es pflegt zu gehen, gak se stáwá, wie das Vieh, gako, co owado, wie eine Leiche aussehen, wyhljžeti gako, co vmrlec, wie viel, wie sehr, mnoholi, tuzeli? wie viel Streiche hast du bekommen? mnoholi, kolik ran sy dostal? wie alt bist du? gak starý gsy? starýli gsy? wie steht es mit dir? gak, kterak ge s tebau? wie es auch ist, gakžkoliwěk, gakžkoliw, wie reich, wie gelehrt, wie glücklich er ist, gak bohatý, gak včený, gak sstastný ge, er auch sey, wie wohl, gakžkoli, ačkoli, gakžkoliwěk, ačkoliwěk ge bohatý, byť pak byl bohatý, wie gut es auch gehe, gakžkoli, gakžkoliwěk se dobře wede, wie sehr, wieviel ich auch rede, drohe, ermahne, bitte, gakžkoli, gakžkoliwěk, ačkoli mnoho mluwjm, hrozým, napomjnám, prosým, wie ich gesagt, gak sem řekl, wie ein Gelehrter, König, Vater, ꝛc. gako, gakož, gakožto včený, král, otec, ꝛc. wie ein Gelehrter, König, Vater ꝛc. sich betragen, gako, co včený, král, otec ꝛc. sobě westi, wie ich sehe, glaube, hoffe, ꝛc. gak widjm, mysljm, daufám ꝛc. wie ein Berg, Haus, Baum, Thurm, (nämlich so groß) gako, co wrch, dům, strom, wěž; einen wie einen Vater ehren, někoho gako co otce ctjti, wie ein Narr, Kind, gako, co blázen, djtě, wie steht es? gak, kterak ge? wie ist dir zu Muthe, gak, kterak ge ti okolo srdce, wie nichts achten, za nic wážiti, pokládati; wie elend, thöricht bist du, gak bjdný, gak nemaudrý gsy ty, gaký gsy ty blázen? wie theuer? gak drahý, drahýli? zač, wie viel? wie groß? gak mnoho, gak welikým? mnoholi, welikýli? wie gefällt es dir, gak, kterak se ti to ljbj? wie siehst du aus? gak, kterak wyhljžjš? wie wird es mir, gak, kterak ge mi, einer wie der andere, geden gako druhý, wie du auch bist, gaký sy ty taky člowěk, co sy ty taky za člowěka, wie oft, gak často, častoli, kolikrát, wie so, gak, kterak to? wie vielfach, kolikerý, wie auch, gako y, gakož y, též.

Wiedehopf, m. dedek, m.

Wieder, zase, zas, opět, opěty, wieder anfangen etwas, zas, zase, opět začjti, začjnati; neut. oder pass. opět, zase, zas se začjti, začjnati; wieder anrichten, zase, zas, opět zprawiti, wieder aufbauen, zase, zas, opět wystawěti, wieder aufstehen, zase, zas, opět wstáwati, wstáti.

Wieder aufwecken, zase, zas, opěť wzbuditi.

Wieder bellen, zase sstěkati, odsstěkáwati.

Wiederbringlich, nahraditedlný, wynahraditedlný, naprawitedlný.

Wiederbrüllen, oděrwati, zase na odpor řwáti.

Wiederdienen, odslaužiti, odsluhowati se.

Wiedereinbringen, wynahraditi, nahraditi.

Wiederfahren, widerfahren, begegnen, přihoditi se, zběhnauti se, státi se, dáti se, es widerfährt mir ein Dienst, Gefallen, stáwá se mně wděk.

Wiedergabe, f. nawrácenj, wrácenj, odewzdánj, n.

Wiedergeben, wrátiti, nawrátiti, odewzdati.

Wiederhall, s. Wiederschall.

Wiederholen, opakowati, opáčiti, opětowati, 2) wiederholen, zurückholen, wiederbringen, zase, opět přinesti, přinásseti, einen, přiwesti, zu wiederholtenmalen, mnohokrát, opáčně.

Wiederholt, opáčený, opakowaný, opětowaný.

Wiederholt, adv. opáčně, opakowaně, opětowaně.

Wiederholung, f. opáčenj, opětowánj, opakowánj, n.

Wieder hungerig werden, wyhladowěti.

Wiederkauen, přežjwati, přežwykowati.

Wiederkauen, n. přežjwánj, přežwykowánj, n.

Wiederkaufen, wykaupiti.
Wiederkehr, f. ſ. Wiederkunft.
Wiederkehren, wrátiti ſe, nawrátiti ſe, nawracowati ſe.
Wiederkehrung, f. wrácenj ſe, nawrácenj ſe, n. ſ. Wiederkunft.
Wiederkommen, zaſe přigiti, přicházeti, wrátiti ſe, nawrátiti ſe, 2) wieder zu ſich ſelbſt kommen, zaſe k ſobě přigiti, ſpamatowati ſe.
Wiederkommen, n. ſ. Wiederkunft.
Wiederkömmling, m. přichozý, m.
Wiederkommend, wracugicý ſe, nawracugicý ſe, přichozý.
Wiederkunft, f. zaſe přigitj, wrácenj ſe, nawrácenj ſe, n.
Wieder lebendig werden, zaſe obžiwnauti, ožiti.
Wieder lieben, zaſe milowati.
Wiedermurren, odreptati, odreptáwati, odmumlati, odbublati.
Wiederruf, m. odwoláni, n. thun, odwolánj včiniti, náprawu vděłati.
Wiederrufen, jemanden, zaſe, opět zawolati, ſeine Meinung, zdánj ſwé odwolati.
Wiederuflich, odwolatedlný.
Wiederſchall, m. ohlas, gek, gekot, hlahol, m. opáčenj hlaſu, zwuku, obráženj hlaſu, zwuku, n. opáčený hlas, m. obrážegicý ſe zwuk, hlas, einen Wiederſchall geben, opáčiti, opětowati, obrážeti hlas, zwuk, zaſe zwučeti, ohlas, gekot, hlahol, gek od ſebe wydati.
Wiederſchallen, obrážeti, opáčiti, opětowati hlas, zwuk, zaſe zwučeti, relat. rozljhati ſe, obrážeti ſe; die Trompete wiederſchallet durch Berge und Wälder, am Himmel, trauba, zwuk trauby po horách, y poleſých, na obloze ſe rozljhá, obrážj, o nebeſa ſe obrážj.
Wiederſchallend, rozljhagicý ſe, obrážegicý ſe.
Wiederſchein, m. obažené, odražené, ſwětlo, f. Wiederſchein geben, obrážeti, odrážeti ſe ſwětlem.
Wiederſchicken, odeſýlati, odeſlati.
Wiederſchreiben, odepſati.
Wiederſehen, zaſe vhljdati, vwiděti, vzřjti, ſpatřiti, zaſe widěti, ſpatřowati, ich werde ihn nicht wieder ſehen, nevhljdám, nevwidjm, nevzřjm, neſpatřjm ho wjc, ich ſehe ihn wieder, opět ho widjm, ſpatřugi.
Wiederſehen, n. zaſe vhljdánj, vwiděnj, vzřenj, ſpatřenj, n. bis aufs Wiederſehen, až ſe vhljdáme, vwidjme, ſpatřjme.
Wiederſenden, zaſe odeſlati.
Wieder vergelten, ſ. Vergelten.
Wiedervergeltung, ſ. Vergeltung.
Wiederum, zas, zaſe, opět, zum zweytenmale, druhým rázem.
Wieder zum Kinde werden, zdětiněti, dětiněti.
Wiege, f. kolébka, koljbka, f. gleich von der Wiege, hned od kolébky, z dětinſtwj, z mládj.
Wiegemeſſer, n. ſekáček, m.
Wiegen ein Kind, koljbati, einen in den Schlaf, Schlummer, vkoljbati. Wiegen, bewegen, potěžkáwati, am Gewichte halten, wážiti, wie viel wie ſchwer wiegt dieſe Glocke, co wážj ten zwon.
Wiegen, n. koljbánj, n.
Wiegenband, n. powigadlo, powitj, n. powigan, kolebnj pás, m.
Wiegenlied, n. koljbawá, kolebnj pjſeň, f.
Wie gern wollte ich, ſehe ich, gak rád bych chtěl, bych widěl, gak bych přál.
Wie groß, gak weliký, hrubý, fragend, gak weliký hrubý, welikýli, hrubýli?
Wiehern, řechtati, řičeti.
Wiehern, n. řechtánj, řičenj, n. řehot, m.
Wiehernd, řičicý.
Wie lange währt es, gak dlauho, dlauholi to trwá? wie lange iſt es ſchon, dlauholi, dáwnoli ge to.
Wie mancher, gak mnohý, wie manchesmal, gak mnohdykrát, mnohokrát, gak kolikrát.
Wie mancherley, gak mnohonáſobný, gak kolikerý.

Wie neulich, gak onehdy, onekdá.
Wie oft, gak často, kolikrát, mnohokrát, fragend, gak často, častoli, kolikrát.
Wieſe, f. louka, f. palauk, m. auf, von der Wieſe, louční, loučny, kleine Wieſe, loučka, f. palaučck, m.
Wie ſehr, gak welmi tuze.
Wieſel, f. und n. laſyce, kolčawa, f. kleine, laſyčka, f.
Wieſelfárbig, laſycowý, kolčawowý.
Wieſenblumen, f. plur. louční, louční kwjcj, n.
Wieſenkümmel, m. planý kmjn, louční, m.
Wieſenwolle, f. oſtropes, bjlý liſt, m.
Wie ſo? kterak? gak? kterak pak? gak pak?
Wie theuer? gak draze? drazeli, gak draho? draholi?
Wie viel? an der Zahl, gak mnoho? mnoholi, kolik, wie viel Zehner haſt du bekommen? mnoholi, kolik deſýtnjkú ſy doſtal? wie viel Köpf, ſo viel Sinnen, kolik hlaw, tolik ſmyſlú, ſonſt nur gak mnoho, mnoholi.
Wie viel nur, auch, gakkoli gen.
Wievielerley, wievielfältig, gak mnohonáſobný, gak kolikerý, wievielerley Arten, gak mnohonáſobné, kolikeré zpúſoby.
Wievielſte, m. kolikátý.
Wie weit, gak daleko, dalekoli.
Wie wohl, gakžkoli, gakžkoliwěk, gakkoli, ačkoli, ačkoliwěk.
Wild, (bey Menſchen gleich, als bey Thieren, diwoký, plachý, von Menſchen insbeſondere) diwoký, auch diwý, wygewený, wilde Thiere, diwoká zwěř, diwoké zwjkata, diwočina, ſſelma, f. wildes Fleiſch an Fingern, Füßen, diwoké, diwé wogenſké maſſo, der Wilde, der wilde Mann, diwý, diwoký muž, wild machen, diwočiti, plaſſiti, zplaſſiti, zdiwočiti, wild werden, diwočeti, diwočiti, ſe, plaſſiti ſe, zſſelmiti ſe, wild geworden, zdiwočelý, zſſelmilý, wild werden in Sitten, zwlčeti ſe, ſ. Verwildern, halb wild, odpolu diwoký, wild als ein Gewächs, Bäume, eine Roſe, Käſte, Weinrebenbaum, planý, plánč, n. wild werden, wie eine Roſe ꝛc. zplančti, wilde Roſe, Birne, Apfel, planá, polnj růže, hruſſka, pláně, n. wilde Kreſſe, piperát, m. wild wie ein Land, Feld, Garten, Gegend, pustý, wild werden, wie ein Land, Feld, Garten, eine Gegend, zplančti, zpuſtnauti, puſtnauti, wilder Eſel, diwoký oſel, wild Schwein, diwoký wepř, m. praſe, n. diwoká ſwině, f. wildes Pferd, diwoký, plachý kůň, m. wilde Art, wildes Weſen, ſ. Wildheit.
Wild, adv. diwce, plaſſe.
Wild, n. diwoká, litá zwěř, diwočina, ſſelma, f.
Wildbahn, f. Gehege, zwjřecý honba, f.
Wildbraten, m. zwěřina, f.
Wilddieb, m. ſ. Wildſchütz.
Wildfang, m. low zwjřecý, na diwokau zwěř, m. diwoké zwěři, a) ein wilder, unbändiger Menſch, zdiwočilý, wygewený člověk, diwočec, diwočina, m.
Wildern, pláhočiti ſe, ſ. Herumſtreichen.
Wildheit, f. diwokoſt, diwočina, f.
Wildlager, n. brloh, m. pelech, f. daupě diwoké zwěři, n. dupa, zwjřecý geſkyně, f.
Wildlauch, m. por winičný, m.
Wildniß, f. puſtina, pauſſt, pauſtka, puſtorina, f. zur Wildniß werden, puſtnauti, zpuſtnauti, w puſtotu, w puſtinu wwedenu, obrácenu býti.
Wildpoley, f. u. m. polnj, planá mátha, f.
Wildpret, n. od. Wildbrät, Wildprät, zwěřina, f.
Wildalbey, f. ſtozrnjčko, n. hroznowá bylina, f.
Wildſchur, f. čuba, f.
Wildſchütze, m. pitlák, m. ſeyn, pitlákem býti, pitlačiti.
Wildſchwein, n. diwoký praſe, n. wepř, m. Wildſchweinfleiſch, diwočina, diwoká wepřowina, ſwinina, f.
Wille, der Willen, m. wůle, f. b) vymyſl, m. in Willens ſeyn, haben, býti v myſlu, mjti vmyſl, den Willen brechen, ſeinen eigenen, ſwau wůli přemocy, freyen Willen laſſen jemanden, ne

chati, dáti wěkomu na wůli, k swobodné wůli připustiti, wůli pustiti, aus freyem Willen, z čisté, dobré wůle, dobré wůle, z čisté swobodné wůle, s dobrau wolj, Willens seyn, s. oben in Willens seyn; zu Willen seyu, k wůli býti, po wůli býti, den freyen Willen haben, mjti wůli, mjti swobodnau wůli, mjti na wůli, na ljbosti, sobě wolným, swobodným býti, na swobodné wůli mjti, einem nach seinem Willen leben, po něčj wůli, ljbosti žiwu býti, wůli něčj následowati, eines, jemandes Willen thun, něčj wůli, libost, činiti, konati, das ist mein, sein Wille, to ge má, geho wůle, můg, geho wmysl, wider Willen, nechtě, proti wůli, bezděk, wider eines andern Willen etwas thun, proti něčj wůli něco činiti, nach meinem Willen, po mé wůli, ljbosti, seinen Willen an etwas erfüllen, wůli swau prowesti, wykonati, wůli swé wzdu pustiti, laskawiy setřjti, nach den Willen gehen, podle wůle, ljbosti se zwesti, westi, um jemandes, um der Kürze willen, pro někoho, pro krátkost, skrz někoho krátkost, um Gottes willen, pro Boha, pro Bůh, der freye Wille, swobodná wůle, seinen Willen darein geben, wůli swau dáti, přiwoliti, mit Willen, z dobré wůle, chtě z dobré wůle, z dobrau wolj.

Willen, um des, um meinet ꝛc. s. Wegen.

Willensmeinung, f. mjněnj, n. wmysl, m.

Willfahren, po wůli, k wůli býti, whod, wděk, k ljbosti, k zaljbenj činiti, učiniti, následowati, konati něčj wůli, wůli powoliti, wolnosti dokázati, in etwas, in eines Bitte, mit etwas, swoliti, přiwoliti, dopustiti k něčemu, wykonati něco, přistaupiti k něčemu.

Willfährig, powolný, wolný, ochotný, ochotnowolný.

Willfährig, adv. powolně, wolně, ochotně, ochotnowolně.

Willfährigkeit, f. powolnost, wolnost, ochotnost, ochotnowolnost, f.

Willfahrung, f. následowánj, konánj.

Wille, powolenj, n. powolnost, f.

Willig, wolný, powolný, ochotný, ochotnowolný, s. Willfährig.

Willig, adv. wolně, powolně, ochotně, ochotnowolně.

Willigen, přiwoliti, swoliti, powoliti, in etwas, k něčemu, něčemu.

Willigkeit, f. ochotnowolnost, ochotnost, wolnost, powolnost, f.

Willig lich, s. Willig.

Wills Gott, dáli Bůh!

Willkommen, m. wjtánj, přiwjtánj, n.

Willkommen heißen, wjtati, přiwjtati, sey willkommen, wjtám tě, zdráw buď, zdař Bůh, wjtey, wjteyte, willkommen seyn einem, wděčným, wděk býti, přicházeti někomu.

Willkühr, f. swobodná, ljbezná wůle, swoboda, libost, f. in eines Willkühr stehen, na něčj, w něčj wůli býti, stellen, na něčj wůli dáti, nechati, wůli pustiti, swobodné wůli něco připustiti, pri wůli zanechati, zůstawiti, nach Willkühr, podle, dle wůle, podle, dle ljbosti.

Willkührlich, wolný, swobodný, na wůli gsaucý.

Willkührlich, adv. wolně, swobodně, samochtě.

Wimmeln, hmyzeti se, hemžiti, hlemeyžditi se, es wimmelt alles von Leuten, hmyzý se, hemžj se wssechno lidmi.

Wimmern, kwsliti, kkáti.

Wimmern, n. kwsljenj, lkánj, n.

Wimpel, m. korábowá ozdoba, f.

Wimpern, mit den Augen, mrkati, mžikati.

Wimpern, f. plur. der Augen, wjčka očj, očné, wjčkowé chlaupky, m. pl. přikrywadla, n. pl.

Wind, m. wjtr, m. wětrné powětřj, n. guter, dobrý, powolný wjtr, der Wind erhebt sich, wjtr se zdwihá, angenehmer Wind, wětřjk, wětřjček, starker, heftiger, stürmischer, sylný, saukawý, baurliwý; der Wind hat sich gelegt, wjtr wtichl, den Wind fangen, degmati, in den

Wind

Wind ſchlagen, w ſſanc wſaditi, odwáziti, pohrdnauti, za hřbet založiti, opowrcy, reden, darmo mluwiti, Wind davon haben, wjtr, ſtopu mjti, čenichati, čjti; Wind wachen, wětřiti, nawětřiti; es iſt lauter Wind, ge pauhá chlauba, kleiner Wind, wětřjk, wětřjček, widriger Wind, odporný, protiwný wjtr; mit gutem, mit widrigem Winde ſegeln, dobrým, powolným, odpornym, protiwným wětrem ſe plawiti, plauti, Wind von ſich laſſen, wjtr ze ſebe puſtiti, zabzděti, vbzdjti ſe, bzdjti, prděti.

Wind machend, wětrný.

Windbeutel, m. wětrnjk, marnochlubnjk, m. ſ. Windmacher.

Windbeuteley, f. wětrnictwj, n. powětrná, marná ſlowa, n. pl.

Windbüchſe, f. powětrná ručnice, puſſka, f.

Winde, f. eine Maſchine, ſkřipec, hewer, m. kládka, f. im Kloſter, kolo, n. ein Gewächs, ſwláčecmen, bjlý zwoneček, m. zwonečkowé kwjtj, n.

Windel, f. plénka, f.

Windeln, w plénky zawinauti, obwinauti plénkami.

Windelſchnur, f. Band, powigadlo, powigan, kolebnj pás, wwazek, m.

Winden, točiti, ztáčeti, auf etwas, übereinander, ſwjgeti, na klubko nawjgeti, wjti, morati w klubko, der es thut, wjč, wwjgeč, m. ſich winden, krůmmen, ſwjgeti ſe, wjti ſe, krauciti ſe, točiti ſe, um etwas, obwjgeti, obwinauti, obtočiti ſe, obtáčeti ſe, aus den Händen, z rukau wydjrati, wydřjti, dráti.

Windenkraut, n. ſwlaček menſſj, m.

Windey, n. wegce wětrné, galowé, n. záprtek, m.

Windfang, m. wětrnjk, winklák, m. průduſſnj djra, f. pruduch, prudnſſnj okénko, m.

Windgott, m. Bůh wětrů, nad wětry, m.

Windhaber, m. zuna oweſná, f.

Windhund, ſ. Windſpiel.

Windig, windicht, wětrný, powětrný, es iſt windig, ge wětrno, es wird, dělá ſe wjtr; windiger Menſch, wětrnjk, m. wětrný, powětrný člowěk, m.

Windig, adv. wětrně, powětrně, ſiehet es aus, mit der Sache, zlé, chatrně, to wyhljžj, wypadá, kulhá to.

Windkraut, n. ſwlačec menſſj, m. růžička, f. neb mák polnj, m.

Windlade, f. průduſſnj, wětrna přjhradka, f.

Windlicht, n. pochodně, ſmolnice, f.

Windmacher, m. wětrnjk, marnomluwec, marnochlubnjk, marnomluwnjk, marnotlach, darmotlach, m. ſ. Windbeutel.

Windmacherey, f. wětrnictwj, wětřenj, marné, daremné tlachánj, mluwenj, chlubenj, marnomluwenj, marnochlubenj, n. marná chlauba, f. ſ. Windbeuteley.

Windmühle, f. wětrný, powětrný mlegn, m.

Windmüller, wětrnj mlynář, m.

Windofen, m. wětrnaté, wětrné kamjnka, f. pl.

Windöhrchen, n. am Blaſebalge, trubice w měchu, f.

Windröhre, f. průduch, m. průduſſnj, wětrnatá trubice, cýwka, f.

Windsbraut, f. wichr, m. bauřka wětrů, f. bauřliwý wjtr, chomol, m.

Windrad, n. kolo wětrnj, n.

Winſpiel, n. chrt, rychlý pes, m.

Windſtille, f. tichoſt, pokognoſt, f. wtjſſenj wětrů, n. powlownoſt, f. ticho od wětrů, n.

Windſtoß, m. pohrom wětru, m. zawánj, zawanutj prudké, n.

Windſtrick, m. ſmecka, f.

Windwaage, f. wětrná wáha, f.

Windwebe, f. chumel, m. chumelenj, chumelice, f.

Windwirbel, m. wětrný wichr, bauřliwý, průdký wjtr, zatočený wjtr, m.

Windwolke, f. wětrný oblak, m.

Windzug, m. ſičenj, čiſſenj, n. iſt hier, zde ſičj, čiſſj, táhne wjtr.

Wink, m. kynutj, pokynutj, náwěſſtj, keywnutj, n. mit dem Auge, mžiknutj, n. mžikánj, wnučenutj okem, auf eines Wink Achtung geben,

na něčj pokynutj, náwěſſtj pozor dáti; auf den Wink, pokýnutjm, kynutjm; einen Wink geben, pokynutj, náwěſſtj, wnukнutj dáti, pokynauti, kynauti, haben, mjti.

Winkel, m. kaut, vhel, kautek, m. mit Winkeln, kautkowatý, kautnatý, ein kleiner, kautek, kauteček, m. im Winkel, w kauté, die Winkel betreffend, vhelnj.

Winkelehe, Winkelheyrath, f. pokautná ſwadba, ženitba, f. pokautný, potagemný ſňátek, m. pokautné, potagemné ſnaubenj, n. pokautné wdawky, f. pl.

Winkeleiſen, n. vhelnice, f.

Winkelicht, kautnatý.

Winkelmaas, Winkelmaaß, n. vhelnice, f. třihranjſſtě, prawidlo, zprawidlo vhelnj, n. vhelnjk, m. nach dem Winkelmaaße, wedle prawidla vhelnjho zprawený, richten, zprawowati.

Winkelprediger, m. pokautný kazatel, m.

Winkelrecht, rowný, dle prawidla, dle vhelnice.

Winkelrecht, adv. rownĕ.

Winken, kynauti, pokynauti, kegwati, mit den Augen, mžikati, mžiknauti, mhaurnauti okem, wnuknauti, wnukati, auf einen, kywati na někoho, mhaurati, zum Beyfalle, přiwoliti kywánjm, kynutjm, pokynutjm, zur Verneinung, Weigerung, odwoliti kywánjm.

Winken, das, kywánj, kynutj, pokynutj, n. mit den Augen, mžikánj, mžiknutj, mhaurnutj okem, wnuknutj, n.

Winſeln, lkáti, kwjliti, tauziti, ſkuhrati, kwičeti.

Winſel, das, lkánj, kwjlenj, ſkuhrání, tauženj, kwičenj, n.

Winſpel, m. ſ. Wiſpel.

Winter, m. zyma, f.

Winterabend, m. wečer zymnj, m.

Winterblume, f. zymnj kwetna, f.

Winterdecke, f. zymnj odĕw, m.

Wintergerſte, f. ſſeſtiradý gečmen, m.

Wintergrün, n. barwjnek, m. hruſſe čitka, limonca, f.

Winterhaftig, zymnj.

Winterkleid, n. zymnj odĕw, m.

Winterlager, n. zymnj leženj, n. zymnj přibytek, m. zymnj ſtanjſſtě, n.

Wintermonat, m. Liſtopád, m.

Winteriſch, zymnj.

Winteriſch, adv. zymně.

Winteru, w zymě, přes zymu ſe přechowáwat, přebýwat, přes zymu beyti, přebeyti, přeležeti, bydleti, ſ. Ueberwintern.

Winterquartier, n. zymnj přibytek, m. leženj, obydlj, n. obydlé, bydlo, n.

Winterroſe, f. zymnj růže, f.

Winterſtrümpfe, m. plur. zymnj punčochy, f. plur.

Winterszeit, f. zymnj čas, m zur Winterszeit, zymnjho času.

Wintertag, m. zymnj den, m.

Wintterwetter, n. Witterung, čas, počas zymnj, m.

Winzer, m. winař, winčaur, winohradnjk, m. dem Winzer gehörig, winařſký.

Winzermeſſer, n. winařſký nuž, m. žabka, f.

Wipfel, m. wrch hory, m. makowice, f.

Wir, my, wir ſelbſt, my ſamy, wir Menſchen ſind ſo, (überhaupt bleibt my weg, wenn kein Gegenſatz oder Nachdruck darinnen liegt.)

Wirbel, m. wrch, ſwrchek hlawy, pautec, m. vom Wirbel des Kopfs, bis zur Ferſe des Fußes, od wrchu hlawy až do paty nohy, do ſpodku paty; Wirbel am Saitenſpiele, hřebjček, koljček, m. an der Spindel, přeſlen, m. am Gelenke, kornjk, kůtek, m. Wirbel im Waſſer, wjr, m. tiſſina, f. woda do kola, wůkol ſe točicý, Wirbel am Faß, kohaurek, m.

Wirbelicht, wirowatý, im Kopfe, zmatený, ſpletený, pomjchaný, werden, pomjchati ſe, ſpleſti ſe, zmáſti ſe.

Wirbeln, do kola, okolo točiti, ſich, ſe.

Wirbelwind, m. chomol, wichr, bauřliwý wjtr, m. zbauřenj, n. bauřka wětru, f.

Wirken, weben, tkáti, pleſti, in etwas, werkati, wpleſti, an etwas, přitkati, připleſti, gewirket, tkaný, 2) hervorbringen, ausrichten, verurſachen, zuwegebringen, wirken, wie die Arzney, aučinkowati, půſobiti, včinek způſobiti, činiti, mjti, die Arzney wirket, lekařſtwj aučinkuge, činj, půſobj včinek, den Teig wirken, těſto hnětſi.

Wirker, m. tkadlec, m.

Wirkerinn, f. tkadlice, tkadlcowá, f.

Wirklich, ſkutečný, oprawdowý, wirklicher Rath, ſkutečná rada, wirklicher, wahrhafter Freund, Gelehrter, Chriſt, prawý přjtel, včený, křeſtan.

Wirklich, adv. ſkutečně, w ſkutku, oprawdowě, oprawdu, práwě.

Wirklichkeit, f. Daſeyn, ſkutečnoſt, f. Wahrheit, oprawdowoſt, ſkutečnoſt, f. in der Wahrheit, w ſkutku, zur Wirklichkeit bringen, w ſkutek wweſti, kommen, gelangen, k mjſtu přigjti, in der Wirklichkeit ſeyn, ſkutečně vſtanowenu býti, w ſkutečnoſti býti; an der Wirklichkeit einer Sache zweifeln, na ſkutečnoſti, na oprawdowoſti wěcy pochybowati.

Wirkmeiſter bey den Beckern, m. tenčjř, m.

Wirkſam, thätig, včinliwý, aučinliwý, kräftig, půſobný, mocný, včinliwý.

Wirkſam, adv. thätig, včinliwě, aučinliwě kräftig, půſobně, mocně, aučinliwě.

Wirkſamkeit, f. Thätigkeit, f. aučinliwoſt, f. Kraft, Wirkung, půſobnoſt, mocnoſt, aučinliwoſt, f.

Wirkung, f. aučinek, včinek, moc, f. půſobenj, n. thun, verurſachen, überhaupt, včinek, aučinek činiti, půſobiti, ploditi, haben, mjti včinek, moc, durch die Wirkung Gottes, půſobenjm, způſobenjm Božjm.

Wirren, máſti, pleſti, machlati, bryndati.

Wirrgarn, n. zamátkowé, zmárkowé, m. plur.

Wirrkopf, m. wrtoch, mozkowrtec, m.

Wirrwar, m. zmatenina, hakmatjlka, pleticha, f.

Wirtel, m. přeſlen, kleiner, přeſljnek, m.

Wirth, m. der einen guten Freund aufnimmt, beherbergt, bewirthet, Hausherr, Hausinhaber, Hauswirth, hoſpodář, guter Wirth, dobrý hoſpodář, 2) in einem Gaſthofe, Wirthshauſe, hoſpodſký, hoſpodář, 3) in einer Schenke, krčmář, m. ſ. Gaſtwirth.

Wirthinn, f. die bewirthet, Hauswirthinn, hoſpodině, f. in einem Gaſthofe hoſpodſká, hoſpodině, in einer Schenke, krčmářka, f.

Wirthlich, haushältig, hoſpodářſký.

Wirthlich, adv. hoſpodářſky.

Wirthlichkeit, f. Haushältigkeit, hoſpodařenj, hoſpodářſtwj, n. zpráwa domu, y čeledi, f.

Wirthſchaft, f. Hausweſen, hoſpodářſtwj, n. treiben, weſti, beſorgen, zprawowati, řjditi, opatrowati, wirthſchaften, Wirthſchaft treiben, haushalten, hoſpodařiti.

Wirthſchaften, das, hoſpodařenj, n.

Wirthſchafter, m. hoſpodářſký, hoſpodář, zpráwce domu, čeledj, m.

Wirthſchaftlich, hoſpodářſký, ſ. Wirthlich.

Wirthſchaftsbuch, n. kniha hoſpodářſká, o hoſpodářſtwj, f.

Wirthſchaftskalender, m. hoſpodářſký kalendář, m. minucy, f.

Wirthſchaftsverwalter, m. zpráwce hoſpodářſký, m. ſ. Wirthſchafter.

Wirthshaus, n. Herberge, hoſpoda, krčma, f. hoſtinſký dům, m.

Wiſch, m. ſtěrka, f. ſmeták, m. wytjrac: chwoſtjſſko, n. ein Stück Papier, tapart, ein rechter Wiſch, ein ſchlechtes Werk, odránka, lepenice, mazanice, wonuce, tapart, n.

Wiſchen, vtjrati, vřjti, die Naſe ſich, vřjti, vtjrati nos, wyſmrknauti, ſich überall herumwiſchen, wſſude ſe otjrati, omětati, die Naſe, das Maul, die beſchmierte Hand, ſich, um, an etwas wiſchen, otřjti, vtřjti o něco, die Augen wiſchen wegen des Schlafs, wenn man geweint

hat, wytjrati, vtjrati ſobĕ oči, neut. wiſchen aus den Händen, wyſmeknauti ſe, wymknauti, wyklauznauti, wyplznauti, über etwas hinweg, přehĕhnauti

Wiſcher, m. vtjrač, m. Verweis, topynka, domluwa, f. weytopek, m. ein Tuch, wytjradlo, n.

Wiſchhader, m. Wiſchlappe, wonuce, f. tapart, m.

Wiſchtuch, n. vtjracý ſſat, ſſat k vtjránj, m.

Wiſchtüchlein, n. vtjracý ſſátek, ſſatek vtjracý, m. k wotjránj, n. die Naſe zu wiſchen, nosotra, f.

Wiſpeln, ſſeptati, poſſeptati.

Wiſpeln, n. ſſebetánj, ſſepty, m. pl. poſſeptánj, n.

Wiſſen, wĕděti, um etwas wiſſen, něco wĕděti, o něčem, zu wiſſen thun, als eine Nachricht, dáti, wĕděti, dáti wĕdomoſt, w známoſt vweſti, známo činiti, včiniti, zu wiſſen bekommen, doſtati wĕdomoſt, zu wiſſen ſey jedermann, ať každý wj, weder aus, noch ein wiſſen, newĕděti kudy kam, der alles weis, wſſewĕda, m.

Wiſſen, das, wĕdomj, n. wĕdomoſt, f. ohne mein Wiſſen, bez mého wĕdomj, bez mé wĕdomoſti, mit Wiſſen, s wĕdomjm, wĕdomĕ, mit Wiſſen, und Willen, chtĕ, a wĕdomĕ, wĕdomĕ yw domĕ wĕda a chtĕ, meines Wiſſens, co gá wjm, co mně wĕdomo, powĕdomo, zu jedermanns, zu jemandes Wiſſen gelangen, wſſem býti daná wĕdomoſt, w známoſt ſe wwáděti, w známoſt vwedenu býti.

Wiſſend, wĕdomý, wĕda, ſwĕdomý, wiſſend ſündigen, wĕdomĕ, ſwĕdomĕ hřeſſiti.

Wiſſenſchaft, f. Kenntniß, Nachricht, wĕdomoſt, powĕdomoſt, známoſt, f. zur Wiſſenſchaft dienen, gelangen laſſen, k wĕdomoſti ſlaužiti, dáwati, Wiſſenſchaft in, von etwas haben, wĕdomoſt, powĕdomoſt, známoſt w něčem, o něčem mjti, a) gelehrte, oder kunſtmäßige Kenntniß, ganzer Umfang von Begriffen, Theil der Gelehrſamkeit, vmĕnj. n. vmĕloſt, známoſt wĕcý, f. die Wiſſenſchaften, vmĕnj, n. pl. Wiſſenſchaft in der Sprache, Gottesgelehrheit, ꝛc. powĕdomoſt, známoſt, vmĕloſt, f. w řeči.

Wiſſenſchaftlich, k vmĕnj náležjcý, patřjcý, vmĕliwý.

Wiſſentlich, wie eine That, wĕdomý, ſwĕdomý.

Wiſſentlich, adv. wĕdomĕ, ſwĕdomĕ, z vmyſlu, zvmyſlně.

Wittern, donnern, hřjmati, hřmjti, hromowati. es wittert, hřjmá, hřmj, wittern merken, riechen, čenichati, čjti, cýtiti, ſich wittern laſſen, nechat ſe ceytit, cýtit.

Wittern, das, hřjmánj, hřmĕnj, n. hřjmota, f. merken, čenichánj, cýtĕnj, n.

Witterung, f. čas, m. powĕtřj, počaſý, n. gute, üble, dobrý, zlý čas, powĕtřj, ſ. Wetter.

Wittwe, f. Wittfrau, f. wdowa, f.

werden, owdowĕti, dazu machen, owdowiti.

Wittwenſtand, m. wdowſtwj, n. wdowſký ſtaw, m.

Wittwenverſorg, m. opatřenj wdow, n.

Wittwer, m. Wittmann, wdowec, m.

Witz, m. wtip, důwtip, m. wtipnoſt, důwtripnoſt, f.

Witzig, wtipný, důwtipný, witzig werden, zmudřeti, machen, ſ. Witzigen.

Witzig, adv. wtipně, důwtipně.

Witzigen, rozum zoſtřiti, zbraušyti, probraušyti, rozumu přidati, maudrého včiniti.

Witzigung, f. zoſtřenj, zbraušenj, probraušenj rozumu, přidánj rozumu, n. wýſtraha, f. es dienet ihm zur Witzigung, ſlauží mu k wýſtraze, k zoſtřenj rozumu.

Witzling, m. ſadlek, rozumek, wtipek, wtipáček, m.

Wo, an welchem Ort, kde, wo war er? kde byl, wo, wohin, kam; wo iſt er hingegangen, kam ſſel, wo es wolle, we nur, kdekoli, kdekoliwĕk, kdežpakkoli, ledakdes; wo, für wen, als Bedingung, geſtli, pakli, wo er krank iſt, geſtli, geſtliže, pakliže ge, geli nemocný, als Zeit, když, wo du willſt, laß mich kommen,

když

když budeš chtjti powoleg, rozkaž přigjti, wo anders, někde ginde, kdesy ginde, vielleicht wo, snad někde, kdesy, wo nicht, außer, leč.

Woben, přičemž.

Woche, f. tegden, tyhoden, m. in zwey Wochen, za dwě neděle, die Wochen einer Wöchnerinn, f. sſestnedělj, n. in den Wochen seyn, liegen, býti, ležeti w sſestnedělj, in die Wochen kommen, niederkommen, slehnanti, přigjti do kauta.

Wochenarbeit, f. djlo, n. práce tyhodnj, f.

Wochenbette, n. postel, f. lože sſestjnedělky, n. 2) Niederkunft, sſestjnedělj, n.

Wochenblatt, n. tyhodnj list, m.

Wochenmarkt, m. trh tyhodnj, m.

Wöchentlich, tyhodnj.

Wöchentlich, adv. tyhodně, každotyhodně.

Wochenprediger, m. tyhodnj kazatel, m.

Wochenpredigt, f. tyhodnj kázanj, n.

Wochentag, m. den tyhodnj, m.

Wochenweis, adv. každo tyhodně, tyhodně.

Wöchner, m. Wochner, der eine Woche hindurch die Amtsverrichtungen hat, tyhodnjk, m.

Wöchnerinn, f. sſestjnedělka, f.

Wo durch, dem Orte nach, kady, kudy, 2) von andern Dingen, als Mittel, čjm, kudy, wodurch nur, čjmkoli.

Wofern, gestliže, gestli, pakliže, pakli.

Woge, f. wlna wodnj, f. wodná, f. Welle.

Woher, odkud, odkudž, odkad? odkawád? woher ist er, odkud gest? woher es sey, es wolle, woher immer, odkudkoli, odkudkoliwěk, odkawádkoli, odkawadžkoli, woher kommen, gehen, odněkud přicházeti, gjti.

Wohin, kam, kamž, wohin es wolle, wohin immer nur, kamkoli, kamžkoli, kamkolwěk, kamžkoliwěk, wohin sehen, gehen, sich wenden, denken ꝛc. někam se djwati, někam hleděti, gjti, se obracati, mysliti ꝛc.

Wohinaus, kudy wen, kudy kam.

Wohl, adv. dobře, sehr wohl, welmi dobře, předobře, wohl bey Leibe, es gehet, es stehet, ist wohl, dobře gest, na dobré mjře stogj, sich wohl seyn lassen, dobře se mjti, einem wohl wollen, někomu přáti, dobrého přáti, dobře chtjti, ich, er muß wohl, ba gá, on musý, wohl, vermuthlich, snad, er wird wohl kommen, ono snad přigde, was denkst du wohl, co pak tak smegsſljš, mysljš? was ist wohl die Ursache, co pak ge za přjčinu, gaká pak ge přjčina? ob nun wohl, es ist wohl, (d. i. zwar, freylich) schwer, gest syce těžká wěc, ich möchte wohl wissen, rád bych gen pak wěděl, wer sollte wohl glauben, kdoby pak wěřil, es ist mir nicht wohl, nenj mi dobře, wohl bey Sinnen, bey Verstande, při zdrawém, při dobrém rozumu, wohl aufnehmen etwas, za dobré, za wděk přigjti, dobře wykládati, wohl thun, deuchten, churnati, wohl vermögend, zasobený, možný.

Wohl, Heil, n. dobré, n.

Wohlan! wohlauf! nuže!, měhodek, bopomozy.

Wohlanständig, f. Anständig.

Wohlanständigkeit, f. Anständigkeit.

Wohlanstehen, přislusſeti.

Wohlauf, f. wohlan!

Wohlauf, gesund, zdrawý, seyn, zdrawým býti, dobře se mjti.

Wohlaufseyn, n. zdrawj, n.

Wohlaufnehmen, f. Wohl.

Wohlbedacht, wohlbedächtig, wie ein Mensch, dosti sſetrný, opatrný, rozmyslný, powážliwý, rozwážliwý, rozsſafný, wie eine Sache, powážliwá wěc, f.

Wohlbedächtig, adv. sſetrně, opatrně, rozmysleně, s rozmyslem, powážliwě, rozwážliwě, rozsſafně.

Wohlbefinden, etwas, za dobré vznáwati, sich, dobře se mjti, wynacházeti.

Wohlbefinden, das, zdrawj, n. dobré wynalezenj, n.

Wohlbekannt, dosti dobře známý, powědomý.

Wohlbekommme der Trunk, das Essen, at slauží, aby k zdrawj slaužilo.

Wohl-

Wohlbeleſen, doſti zběhlý, powědomý w čtenj, dobrý čtenář.
Wohlberedt, doſti weymluwný, ſ. beredt.
Wohlbeſtellt, dobře ſpořádaný, opatřený, zaopatřený, dobře zřjzený, vſtanowený.
Wohlbetagt, letitý, ſeſſlý ſtaroſti, wěkem, lety, dlauhowěký, mnoholetý.
Wohlbewandert, doſti, dobře zběhlý, ſ. Bewandert.
Wohledel, vrozený.
Wohlehrwürdig, welebný, ctihodný.
Wohlerfahren, doſti, dobře ſkuſſený, ſkuſylý, zběhlý, ſ. Erfahren.
Wohlergehen, n. zdrawj, n.
Wohlerwogen, doſti, dobře poważený, rozważený.
Wohlerzogen, dobře wychowaný, zwedený.
Wohlfahrt, ſ. dobré, n. proſpěch, m. proſpěſſnoſt, ſſtaſtnoſt, ſ. zdařenj, n.
Wohlfeil, lacyný, lewný, um wohlfeiles Geld, za lacyné, za lewné, za mjrné penjze, wohlfeile Zeit, lacyno, n. lacynoſt, láce, ſ. machen, lácy, lacyno dělat, etwas wohlfeiler, zlacyniti, wohlfeiler werden, zlehčenu býti, zlacynětí.
Wohlfeil, adv. lacyně, lacyno, lewně, wohlfeil kaufen, lacyně, lacyno, lewně kaupiti.
Wohlfeiligkeit, ſ. lacynoſt, láce, ſ. lacyno, n.
Wohlgeartet, mrawný, způſobný, dobře způſobný, dobrých mrawů, powab, obyčegů.
Wohlgebildet, způſobný, kráſné, vſſechtilé způſoby, vſſechtilý, ztepilý, ſličný.
Wohlgebohren, vrozený.
Wohlgefallen, ver. welmi, dobře ſe ljbiti, ſich etwas laſſen, zawděk přigmaut, přigjt, na něčem přeſtati.
Wohlgefallen, das, in der Seele, der Wille, ljboſt, ljbeznoſt, ſ. potěſſenj, n. Wohlgefallen an einer Sache, an jemanden, zaljbenj, obljbenj, kochánj, n. ljboſt, ſ. potěſſenj, n. haben, finden, mjti, obljbiti, zaljbiti, libowati ſobě, kochati ſe w něčem, nach ſeinem Wohlgefallen etwas thun, podle ſwé ljboſti, chuti, bibliſch heißt Wohlgefallen oft, rozkoš, ſ. was haſt, findeſt du für ein Wohlgefallen daran, gaké máš na tom zaljbenj, potěſſenj? n. gačau máš w tom ljboſt? ſ. zu meinem, mit meinem Wohlgefallen, s mým potěſſenjm, zaljbenjm, k mému potěſſenj, zaljbenj, n. k mé ljboſti, ſ.
Wohlgefällig, ljbezný, libý, wděčný, wzáctný, ſich wohlgefällig machen, wzáctným, libým ſe učiniti, ſtyn, ljbezným, ljbým, wděčným, wzáctným býti, obljbeným býti.
Wohlgehen, wie ein Werk, daříti ſe, zdařiti ſe, einem wohlgehen, dobře ſe weſti, daříti ſe, es gehet ihm wohl, dobře ſe mu wede, daří ſe mu, auf daß es wohl gehe, zdař, zdař Bůh, ať ſe dobře, výborně daří, ať ſe ſſtaſtně wede, ſ. Glücklich.
Wohlgekleidet, dobře oſſacený, ſſatný.
Wohlgelegen, příhodný, příležitý.
Wohlgelehrt, doſti, dobře, výborně včený.
Wohlgelingen, ſ. gelingen.
Wohlgemuth, dobré myſli, dobromyſlný, ein Kraut, n. dobrá myſl, ſ.
Wohlgeneigt, ſ. Geneigt.
Wohlgerathen, wie ein Werk, zdařiti ſe, podařiti ſe, poweſti ſe, wie eine Frucht, vroditi ſe, podařiti ſe, poweſti, zdařiti ſe, wie ein Kind, zdařiti, podařiti ſe, zdárným býti, wydařiti ſe.
Wohlgerathen, zdařený, podařený, podařilý, wie ein Kind, podařilý, zdárný, das, was wohl gerathen iſt, zdárnoſt, ſ. wie eine Frucht, vrodilý.
Wohlgeruch, m. libá, příjemná wůně, ſ. geben, wydati, wydáwati.
Wohlgeſchaffen, ſ. Wohlgebildet.
Wohlgeſchickt, doſti způſobný.
Wohlgeſchmack, m. dobrá chuť, ſ.
Wohlgeſchmackt, wohlſchmeckend, ſchmackhaft, chutný, dobré chuti.
Wohlgeſchmückt, doſti pěkně vſſechtilý.
Wohlgeſehen, wzáctný.

Wohlgeſetzt, wie eine Rede, dobře postawený.
Wohlgeſinnt, dobře smeyſſljcý.
Wohlgeſtalt, kráſné, pěkné, vſſlechtilé, zpanilé postawy, ztepilý, vſſlechtilý, ſljčný, oſobný, způſobilý, spanilý, ſ. ſchön.
Wohlgeſtellt, dobře postawený.
Wohlgethan, dobře tak.
Wohlgeübt, dobře wycwjčený, pocwjčený.
Wolgewogen, heit, ſ. Gewogen, heit.
Wohlgezogen, dobře zwedený.
Wohlhabend, možný, mohutný, mohowitý, zásobný.
Wohlhalten, einen, častowati, wyčaſtowati někoho, ſ. halten.
Wohlklang, m. libý, vtěſſený zwuk, m. libé, vtěſſené, vſſlechtilé znění, n.
Wohlklingen, libě, vtěſſeně, vſſlechtile znjti, zwučeti.
Wohlklingend, libě, vtěſſeně znějcý, zwučjcý, zwučný.
Wohllaut, m. libý, vtěſſený zwuk, m. libé znění, n. ſ. Wohlklang. m.
Wohllautend, libě, vtěſſeně zwučjcý, znějcý, ſ. Wohlklingend.
Wohlleben, hodowati, kwaſyti.
Wohlleben, das, n. hodowánj, kwaſenj, dobré bydlo, n.
Wohlmeinen, dobře smeyſſleti, myſliti, mjniti.
Wohlmeinen, das, n Wohlmeinung, dobré smeyſſlenj, mjnění, n.
Wohlmeinend, dobromyſlný, ſ. Wohlgemeint.
Wohlredenheit, ſ. weymluwnoſt, kráſomluwnoſt, ſ. b) libomudrectwj, n.
Wohlredner, m. weymluwčj, kráſomluwec, m. b) libomudřec, m.
Wohlriechend, wonný, libé wůně.
Wohlſchmeckend, chutný, dobré chuti.
Wohlſeyn, ſ. Wohl.
Wohlſeyn, das, n. zdrawj, n. dero Wohlſeyn, gegich zdrawj.
Wohlſtand, m. Anſtand, ſluſſnoſt, náležitoſt, mjrná ſluſſnoſt, ſ. řád, m. wider den Wohlſtand ſeyn, proti náležitoſti, ſluſſnoſti býti, neſſlechtiti, 2) Wohlſtand, Glück, dobrý ſtaw, proſpěch, m.
Wohl ſtehen, ſich geziemen, ſluſſeti, dobře státi; in gutem Zuſtande ſeyn, dobře státi, dobře se mjti; es ſtehet wohl um ihn, dobře se má, dobře ſtogj, dobře se mu wede, mit ihm, dobře ſtogi, geſt s njm, mit der Sache, dobře ge, ſtogj s tau wěcý, ta wěc na dobré mjře ſtogj, mit einem wohl ſtehen, in gutem Vernehmen, dobře býti s někým, bey einem wohl ſtehen, státi w miloſti v někoho.
Wohlthat, ſ. dobrodinj, dobročinění, n. eine Wohlthat erweiſen, dobrodinj prokázati, včiniti, die Wohlthat vergelten, dobrodinj dobrodinjm oplatiti.
Wohlthäter, m. dobrodinec, dobročinec, m.
Wohlthätig, dobročinný.
Wohlthätigkeit, ſ. dobročinnoſt, ſ. dobrodinſtwj, n.
Wohlthun, jemanden, dobře činiti, dělati někomu, wohlthun, dobře vděłati, včiniti, du thuſt wohl daran, wenn ꝛc. dobře vděláš, včinjš, wohl thun, wohl deuchten, chutnati, příjemné býti.
Wohlthun, das, n. dobročinění, dobré činění, n.
Wohlverdient, dobře zaſlaužilý, ſich um einen wohl verdient machen, vč nit ſe zaſlaužilým v někoho.
Wohlverſehen, dobře opatřený.
Wohlverſtanden, rozumjš, rozumjte, dobře rozuměg.
Wohlverſucht, dobře, dosti zkuſylý bywalý.
Wohlweiſe, dosti maudrý.
Wohlwollen, dobře chtjti, přáti.
Wohlwollen, das, přánj, n. dobrowolnoſt, přjzeň, ſ.
Wohnbar, obydlný, bydlitedlný.
Wohnen, bydleti, bydliti, obýwati, přebýwati, zůſtáwati, oſtáwati, býti bytem.
Wohnhaft, bydlicý, obýwagjcý, přebýwagjcý, zůſtawagjcý, oſtáwagjcý, ſeyn ſ. wohnen, werden, ſich niederlaſſen, vſaditi ſe, přiſtěhowati ſe.
Wohnhaus, n. obydlj, obydlé, n. přjbytek, m.

Wohnplatz, Wohnort, m. Wohnſitz, obydlj, obydlé, n. příbytek, obyt, byt, m. ſydlo, n.

Wohnplätzchen, n. obydličko, n. příbyteček, bytek, m.

Wohnſitz, m. obydlj, ſydlo, n. ſ. Wohnplatz.

Wohnung, f. byt, obyt, m. obydlj, obydlé, n. příbitek, m. bydlenj, obywadlo, n.

Wohnſtadt, f. město ſydelnj, n.

Wölben, klenauti.

Wölbung, f. klenutj, n.

Wolf, m. wlk, junger, wlček, m. wlčatko, n. der Wolf frißt auch die gezehlten Schafe, wlk také y čtené a znamenané beře, der Wolf wird älter, aber nicht beſſer, frommer, čert ſtarý, a proto dobrý nenj, wenn man den Wolf erwähnt, ſo iſt er nicht weit; wenn man den Wolf nennt, ſo kömmt er gerennt, my o wlku, a on za humny, za dwerěmi.

Wölfinn, f. wlčice, f.

Wölfiſch, wlčj, adv. gako wlk, wlčjm způſobem.

Wolfsart, f. Gattung, wlčj plémě, vlemeno, Weiſe, wlčj způſob, m.

Wolfsbohne, f. wlčj hrách, wykwowý bob, m. wykew, f.

Wolfsfarbe, f. wlčj, wlčatá barwa, f.

Wolfsgebiß, n. twrdé vdidlo, n.

Wolfsgrube, f. wlčj gáma, f.

Wolfskraut, n. wlčj leyko, n. womĕg, m.

Wolfsmagen, m. prov. wlčj ſtřewo, n. neſeyt, m. ſ. Vielfraß.

Wolfsmilch, f. wlčj mléko, n. kolowratec, m. chwoyka, f.

Wolfsmonat, m. wlčj měſýc, proſynec, und praſynec, m.

Wolfspelz, m. wlčj kožich, m.

Wolfszahn, m. wlčj zub, m.

Wolfswurz, f. womĕg, m.

Wolger, f. ſſiſſka huſý, f.

Wölkchen, m. oblážek, oblážjček, m. mračjnko, n.

Wolke, f. oblak, m. mračno, n. viele, mračna, plur. n. es ziehen ſich Wolken auf, zuſammen, nebe ſe mračj, zamračuge, ſich wölken, mračiti ſe, zamračowati ſe.

Wolkenbruch, m. protrženj, ſtrženj oblak, ſpadenj, n. ſpád oblak, pruduch nebeſký, m.

Wolkenſäule, f. oblakowý ſtaup, m.

Wolkicht, wölkig, voll, oder mit Wolken, wie der Himmel, oblakem poſſlý, mračný, mrákotný, plin mračen, zamračený, poſſmaurný, werden, mračiti ſe, zamračiti ſe, poſſmauřiti ſe, wird es, mračj ſe, poſſmuřuge ſe, machen, mračiti, zamračiti.

Wölklein, ſ. Wölkchen.

Wollbaum, m. wlnonoſný ſtrom, m.

Wolle, f. wlna, f. Wolle an den Bäumen, Pflanzen, wſſelikí mech, neb bawlnka, die erſte, peyřj, n. prworoſtlé chlupy, plur. m. geſchorene, rauno, n. von, aus Wolle, wlněný, aus vieler Wolle, wlnatý, ungeſchornen, runatý, Wolle an Bäumen, Kräutern, mech, m. peyřj, peyřjčko, n. wlnka, f.

Wollen, von Wolle, wlněný, viel Geſchrey wenig Wolle, mnoho hluku, málo ſkutku.

Wollen, chtjti, oft, pochtjwati, einem wohlwollen, někomu přáti, dobře chtjti, wie du willſt, gak chceš, wollte Gott, by to Bůh dal, o by to bylo, kyž to Bůh dá, degžto Bůh! das wolle Gott nicht! chraň Bůh! opatrug Bůh! wie es wolle, gakkoli, gakkoliwĕk, ich wollte, daß, ꝛc. chtĕl bych, přál bych, by ꝛc. das will nichts ſagen, to nenj nic, wir wollen ſehen, gehen, warten, bethen, hoffen, podiwáme ſe, pugdeme, počkáme, budeme ſe modlit, daufat, ich will nicht hoffen, glauben, daß, nedaufám, nemyſlim že, ich wollte wünſchen, přál bych, er wolle, oder wolle nicht, er mag wollen, oder nicht, chtĕg neb nechtĕg, buď libo neb žel, buď wdĕk neb newdĕk, lib ſe tobĕ neb nelib, was will man damit? co ſe tim mjnj? er will es ſo haben, on tomu tak chce, on to chce tak mjti.

Wollen, das, n. chtěnj, n. chtiwoſt, f.
Wollen, von Wolle, wlněný.
Wollenartig, wlnný, wlnatý.
Wollenhändler, Wollhändler, m. obchodnjk s wlnau, wlnař, prodáwač wlny, m.
Wollenheerde, f. wlnonoſné ſtádo, n.
Wollenhandel, m. obchod s wlnau. m.
Wollenwerk, n. wlněné djlo, n.
Wollicht, wlnatý, wlnatný.
Wollkämmer, m. wlnočeſač, mykač, čechrač wlny, knap, m.
Wollkraut, n. diwizna, f.
Wollmarkt, m. die Zeit, trh s wlnau, der Platz, trh wlnný, trżjſtě wlnné, n.
Wollrad, n. kolowrat, kolowrátek, wlnný, m.
Wollreich, wlnonoſný.
Wollſack, m. wlněný pytljk, m.
Wollſchläger, m. wlnobitec, wlnotepec, m.
Wollſpinner, m. prádlec wlny, m.
Wollſpinnerinn, f. prádlice, prádlj wlny, f.
Wolluſt, f. Wohlluſt, Vergnügen, rozkoš, ljboſt, f. kochánj, n. ſeyn, k rozkoſſi, liboſti býti, ſinnliche Wolluſt, fleiſchliche Luſt, Geilheit, Ueppigkeit, rozkoš, ljboſt těla, f. der Wolluſt pflegen, in Wolluſt leben, ihr fröhnen, rozkoſſi hleděti, po rozkoſſech gjti, w nich żiwu býti, pohřjzenu býti, tápati, ſe kochati, liboſtem těla, rozkoſſem powoloważi, ſlaużiti, rozkoſſe prowoditi, ploditi, na rozkoš ſe oddati, wydati, Wolluſt, f. Muthwillen, bugnoſt, f. vor Wolluſt nicht wiſſen, was man thun ſoll, bugnoſtj newěděti co dělat.
Wollüſtig, geil, rozkoſſný, rozkoſſnický, koblizný; frech, wie Kleidung, chlipný, nádherný, angenehm, rozkoſſný, libý.
Wollüſtling, m. rozkoſſnjk, rozkoſſnjček, rozmazánek, m.
Wollwage, f. wáha na wlnu, wlnná, f.
Wollweber, Wollenweber, m. tkadlec wlny, knap. m.
Wollweberey, f. tkadlcowſtwj wlnné, knapſtwj, n.
Wollwerk, n. wlněné djlo, knapſtwj, m. přjze wlněná, f.
Womit, čjm, s čjm.
Wonne, f. rozkoš, liboſt, wtěcha, potěcha, f. ſ. Freude.
Wonnemonat, m Máj, m.
Wonnevoll, pln rozkoſſi, liboſti, přerozkoſſný.
Woran, na čem.
Worauf, dem Orte nach, auf die Frage wohin? na což, na kteréż, na kteréżto, auf die Frage, wo? na čemż, na kterémż, worauf's ankömmt, na čeż to přigde, worauf, (der Zeit nach,) z. B. worauf er ſagte, antwortete, na čeż řekl, odpowěděl, worauf ich ſtehe, na čem ſtogjm.
Woraus, z čehoż, z kteréhoż, odkud.
Worein, w což, do čehoż, w kteréż, do kteréhoż.
Worfeln, pálati, opálati, wjti, zmjtati, přewjgeti, durch und durch, zopálati, wyopálati, přewjti, wywjti, zpřewjgeti.
Worfſchaufel, f. wěgička, wěgečka, wěgjcý lopata, opálka, f.
Worinnen, worinn, w čem, wčemż, kterém.
Wort, n. einzelnes, wie es (materiell) da ſtehet, ſlowo, ſlowce, n. ſonſt allzeit, ſlowo, n. von Worte zu Worte, od ſlowa k ſlowu, ſlowo od ſlowa, zegmena, kein Wort mehr ſagen, ani ſlowa wjce neřjkati, Worte wechſeln, hádati ſe, einem in das Wort fallen, wſkočiti někomu do řeči, harte Worte, přjſné, hořké, twrdé, ſtiplawé ſlowa, ein Wort, ein Wort, ein Wort ein Mann, ſlowo s to, ſlowo dělá muże, einem das Wort reden, zaſtáwati, zaſtupowati, das Wort führen, za giné mluwiti, viele Worte machen, mnoho mluwiti, řečiti, howořiti, ſüße Worte geben, lahodných, ljbezných ſlow podáwati, der viele Worte macht, mnohomluwný, howorný, mnohomluwec, m. mit einem Worte, ſlowem, s gednjm ſlowem.

Wörtchen, n. slowičko, slůwko, n.
Wörterbuch, n. slowan, slowař, (dykcyonář,) m.
Worterklärer, m. Forscher, wykládač slow, m.
Worterklärung, f. wýklad, m. wyloženj slow, n.
Wortforschung, f. skaumánj, zpytowánj slow, n.
Wortfügung, f. pogenj slow, n.
Wortklauber, m. zbjrač, zběrač slow, m.
Wortklauberey, f. zbjránj slow, n.
Wortkünstler, m. slowljčitel, krásomluwnjk, krásořečnjk, krásomluwec, m.
Wörtlein, n. slowičko, slůwko, n.
Wörtlich, weyslownỹ, adv. weyslownĕ, zegmena.
Wortreich, hogný, bohatý w slowjch, adv. hogně.
Wortspiel, n. hra w slowjch, f.
Wortstrafe, f. trestánj slowy, n.
Wortstreit, m. mit Worten, f. Wortwechsel; über Worte, hádka o slowa, f.
Wortverderber, m. kazyč, hyzdič slow, m.
Wortverderbung, f. kazenj, hyzdĕnj slow, n.
Wortverdreher, m. slow přewracowatel, přewrátitel, m.
Wortverdrehung, f. přewracowánj, přewrácenj slow, n.
Wortverstand, m. smyssl, rozum, pochop slowa, m.
Wortwechsel, m. hádka, hádánj, potýkánj, n. půtka slowy, řečj, f. ihn führen, mjti hádku, hádati se, slowy se potýkati.
Worzu, wozu, k čemu, k čemuž, ku kterémuž, im Fragen, k čemu, nač, worzu dienet das? k čemu, nač ge to?
Wrack, n. des Schiffs, zpodek, m. půda lodi, f.
Wucher, m. lichwa, f. kleiner, lichwička, lichwicě, f. ihn betreffend, lichewnj, solchen treiben, lichwiti.
Wucherer, m. lichewnjk, lichwář.
Wucherey, f. lichwářstwj, lichewnictwj, lichwenj, na lichwu dáwanj, n. lichwička, f.
Wuchergeld, n. lichewnj penjze, plur. m.
Wuchern, Wucher treiben, lichwiti, na lichwu dáti, brátí.
Wuchern, das, lichwenj, lichewnictwj, n.
Wuchs, m. zrůst, zrost, m.
Wühlen, hrabati, kutiti se, hmežditi se, piskati se, párati se, hmjzeti se, čmjrati se w něčem, im Kothe, w blátě wie der Maulwurf, das Schwein, reyti, in Büchern, Akten, w knihách, w pjsmách se přehjrati, batoliti, knihy přemjtat, přehledáwati, rozwjnowati.
Wüllkraut, n. s. Wollkraut.
Wüllen, s. Wollen.
Wulst, f. adv. obkladek, podolek, propr. zřezaný prým, m.
Wund, ranĕný, zranĕný, poranĕný do krwe, zkrwawený, nowobitý, schlagen, do krwe poranĕti, zraniti, raniti, zkrwawiti, zkrwáceti, reiben, stoßen, do krwe ossaustati, vrazyti, rozssaustati, s. verwundet.
Wundarzney, f. die Kunst, hogenj, léčenj, ranařstwj, ranné lékařstwj, n. die Mittel für die Wunde, lék, m. lékařstwj pro rány, ranné, n.
Wundarzt, m. ran lékař, ranný lékař, ran hogič, hogič ran, hogitel, ran léčitel, ranař, (barwjř.) m.
Wundbalsam, m. balssan na rány, ranný, m.
Wunde, f. rána, f. eine neue, nowobitá, nowá rána, f. machen, vdĕlati, schlagen, beybringen, wrazyti, vdĕlati ránu, eine Wunde bekommen, ránu dostati, davon tragen, odnesti, sobĕ vhoniti, vtržiti, voll Wunden, zranĕlý, ran plný, ranami zkuchaný, die Wunden betreffend, ranný, eine verharschte Wunde wieder aufreißen, ránu opĕt zgjtřiti, rozdrbati.
Wundeisen, n. željzko na rány, ranné, n.
Wundenmaal, Wundenmal, Wundenmahl, n. zsynaloſt, modřina, f. pruh, m. prauha od bitj, f. znamenj po ráně, n.

Wun-

Wunder, n. diw, m. als Werk, Zeichen, Vorbote, zázrak, m. es iſt kein Wunder, nenj diwu, diw, Wunder nehmen, diwné ſe zdáti, diwné, ku podiwu býti, es nimmt mich kein Wunder, nenj mně ku podiwu, diwné, nezdá ſe mi diwné, was iſt es Wunder? gaký diw? zum Wunder, ku podiwu, ku podiwenj, ein Wunder woraus machen, diwy z něčeho dělati, nadělati, Wunder thun, diwy činiti, zázračiti, aus etwas, mit etwas, mit einer Sache, aus, mit einem, zázračiti s něčjm, s někým.

Wunderbar, diwný, podiwný, ku podiwu, beſonders, ſehr wunderbar, přepodiwný, přediwný, diwotworný, wunderbare Dinge, wěcy diwné, přediwné, podiwné, ku podiwu, diwotworné, f. plur. was eine wunderbare Kraft hat, diwnomocný.

Wunderbar, adv. diwně, podiwně, ſehr, beſonders, přediwně, přepodiwně, diworworně.

Wunderbarlich, ſ. Wunderbar.

Wunderbaum, m. ſkočec wěrſſj, m. pſý blecha, pſý muſſka, f.

Wunderbild, n. obraz zázračný, m.

Wunderding, n. wěc diwná, podiwná, přediwná, potworná, f. diw, potworný diw, m.

Wundergeburt, f. porod, plod potworný, zpotwořený, m. potwora, f.

Wundergeſicht, n. diwný, podiwný, potworný wkaz, m.

Wundergroß, hrozný, přehrozný, ku podiwu weliký.

Wunderkind, n. djtě podiwné, přediwné, potworné, n.

Wunderlich, zu verwundern, wunderbar, ſonderbar, diwný, podiwný, ku podiwu, 2) mürriſch, unfreundlich, eigenſinnig, diwný, verdrießlich, newrlý.

Wunderlich, adv. diwně, podiwně, ku podiwu, b) eigenſinnig, mürriſch, diwně, c) verdrießlich, newrle, es geht ihm wunderlich, diwně ſe mu wede.

Wundermann, Wundermenſch, m. diwotworec, m.

Wundern ſich, diwiti ſe, podiwiti ſe, ſich nicht genug wundern können, nemocy ſe doſti nadiwiti, wynadiwiti, wydiwiti, laß dich nicht wundern, nediw ſe, ſ. Verwundern.

Wundernswerth, podiwenj hodný.

Wunderſam, přepodiwný, potworný, zpotwořilý, wunderſame Dinge, wěcy potworné, zpotwořilé, přepodiwné, diwné potwory, f. pl.

Wunderſelten, welmi zřjdka, řjdce.

Wunderſeltſam, welmi řjdký, přeřjdký, welmi wzácný.

Wunderthat, ſ. ſkutek diwný, přediwný, podiwný, zázrak, m.

Wunderthäter, m. činitel zázraků, zázračnjk, diwotworec, m.

Wunderthätig, zázračný, diwotworný.

Wunderthier, n. zwiře potworné, přepodiwé, n. potwora, f.

Wundervoll, plný diwů.

Wunderwerk, n. zázrak, weliký diw, m. Wunderwerke thun, zázraky činiti, zázračiti.

Wunderzeichen, n. diwný, zázračný wkaz, m. diwné, zázračné znamenj, n. diw, zázrak, m.

Wundfieber, n. zymnice od rány, f.

Wundkraut, n. rozhodnjk, zanykl, m. heidniſch Wundkraut, bleſſnjk, blechawec, wodnj pepř, m. páwj kořenj, n. rdeſen, m.

Wundmaal, ſ. Wundenmal.

Wundpflaſter, n. mázba na rány, ranná, f.

Wundſalbe, f. maſt na ránu, ranná, f.

Wunſch, m. Begierde, žádoſt, f. nach Wunſche, podlé žádoſti, ljboſti, das iſt mein einziger Wunſch, to geſt má gedinká žádoſt, jemandes Wunſch, einen des Wunſches gewähren, den Wunſch erfüllen, ſ. Gewähren, Erfüllen; 2) Wunſch, den man ablegt, überreicht, Glückwunſch, přánj, n. žewba, f. wděčenj, n. (winš, m.)

Wünſchelruthe, f. wirgule, f.

Wünſchen, žádati, přjti, přáti, (winſſowati,) ich wollte wünſchen, přál bych,

bych, jemanden alles Gute wünſchen, někomu wſſeho dobrého žádati, přjti, přáti, (winſſowati,) Glück zu etwas, als zum Namenstage, přjti, wděčiti, žewbowati, (winſſowati.)

Wünſchen, das, žádánj, přánj, (winſſowánj,) n. zum neuen Jahre, Namenstage, přánj, wděčenj, žewbowánj, n.

Wünſchenswerth, žádoſtiwý.

Würde, f. hodnoſt, důſtognoſt, f. důſtogenſtwj, n. nach Würden, podlé hodnoſti.

Würdig, hodný, hoden, důſtogný, důſtogen, einer Sache, hoden, (důſtogen) nějaké wěcy; würdig des Nachruhms, hoden, důſtogný zjwucý paměti, würdiger Herr, Mann, ſlowutný, poctiwý, hodný pán, muž, für würdig halten, hodného, za hoduého ſauditi, vſauditi, vznáwati, würdiger Herr! meiſt von Geiſtlichen, důſtogný pane!

Würdigen, za hodné, za hodného ſauditi, vznáwati, vznati, mjti, wážiti.

Würdigkeit, f. hodnoſt, důſtognoſt, f. důſtogenſtwj, n.

Würdiglich, ſ. Würdig, adv. podlé hodnoſti.

Würdigung, f. za hodné vznánj, ſauzenj, wáženj. n.

Wurf, m. wrh, m. wržení, vwržení, hozenj, wyhozenj, lučenj, n. einen Wurf thun, wrcy, hoditi, lučiti, der Wurf iſt aus den Händen, giž wrh, giž wyhodil, Wurf im Spiele, in Würfeln, wrh, m. hozenj, n. in den Wurf kommen, přigjti na ránu, wſtřjc, namanauti ſe.

Würfel, m. koſtka, f. ſie betreffend, koſtkowý.

Würfelicht, koſtkowatý, koſtkowaný.

Würfeln, ſpielen, überhaupt, koſtkami metati, w koſtky, w kůtky, w koty hráti, würfeln, würfelicht machen, koſtkowati, zkoſtkowati.

Würfeln, das, koſtkami metánj, hranj w koſtky, w kůtky, w koty, n.

Würfelſpiel, n. hra w koſtky, w kůtky, w koty, f.

Würfelſpieler, Würfler, m. koſtkář, hráč w koſtky, w kůtky, w koty, čtwerák, m.

Wurfeln, worfeln, wurfen, opálati, wjti, durch und durch, zopálati, wyopálati.

Wurfgarn, n. wrſſe, f. ſmyk, m.

Wurfpfeil, m. ſſip, m.

Wurfſchaufel f. opálka, wěgička, wěgice, wěgičý, opálacý lopata, f

Wurfſchwengel, m. totach, m.

Wurfſpieß, m. házecý kopj, kopiſſtě, n. oſſtipec, oſſtip, končjř, m. ſudlice, rohatina, f. kleiner, kopičko, n. der ihn führt, kopinnjk, kopidnjk, m.

Wurfſtein, m. weyhozný kámen, m.

Würgebirne, f. pláně, n. planá hruſſka, f.

Würgen, die Kehle zuhalten, ſſkrtiti, rdauſyti, duſyti, hrdlowati, hrdliti, auch dáwiti, zu Tode, vſſkrtiti, zaſſkrtiti, zardauſyti, zaduſyti, vduſyti, vhrdliti, von Thieren, dáwiti, zu Tode, vdáwiti, zadáwiti, ſich würgen, um etwas hinunter zu bringen, ſchwer in die Kehle gehen, ſſkrtiti, im Erbrechen, dáwiti ſe, würgen, umbringen, dáwiti, ein Stück Brod hinter dem andern, kus po kuſe hltati, poljkati, do ſebe házeti.

Würgen, das, das Zuhalten der Kehle, ſſkrcenj, rdauſſenj, duſſenj, hrdlowánj, ſonſt dáwenj, n. im Erbrechen oder Eſſen, dáwenj ſe, n.

Würgengel, m. dáwič, zabigák, m. ein Vogel, ruhýk, ſeyc, ſeyček, m.

Würger, m. dáwič, ſſkrtič, ſſkrtitel, m.

Würgung, ſ. Würgen, das.

Würken, würklich, Würkung, ſ. Wirken, Wirklich, Wirkung.

Wurm, m. čerw, m. kleiner, čerwjk, čerwjček, m. im Kopfe, metap. raupy, m. plur. Würmer im Leibe, zkrenj, hryzenj w břjſſe, n. Wurm im Bauche, ſſkrkawka, f. hliſſt, čerw w břjſſe, m.

Wurmarzney, f. lékařſtwj pro čerwy, pro ſſkrkawky, ſſkrkawičné, n.

Würmchen, n. čerwjček, čerwjk, čerwec, m.

Wurmdoktor, m. dryáčnjk, woleykář, m.

Würmen, od. wurmen, huěsti, hreyzki, 2) würmicht seyn, wrčeti.
Wurmförmig, čerwowatý.
Wurmfrßig, čerwowatý, čerwotočowý, hmyzowatý.
Würmicht, wurmicht, čerwiwý, čerwowatý, hmyzowatý, werden, čerwiwěti, zčerwiwěti, metap. verdrießlich, wunderlich, wrčeliwý.
Wurmkrankheit, f. zřenj, hryzenj, n. čerwy, m. plur.
Wurmkraut, n. Wurmſaame, ſſrkawicně ſemeno, n.
Würmlein, ſ. Würmchen.
Wurmſtich, m. čerwotoč, m. čerwotočina, zetleloſt, zpukřeloſt, prachniwoſt, zprachniwěloſt, f.
Wurmſtichig, zčerwiwělý, čerwotočliwý, čerwy prolezlý, rozlezlý, zwrtaný, zprachniwělý, zpukřelý, čerwotočowý, zetlelý, werden, čerwiwěti, zčerwiwěti, čerwý ſe rozleſti, zetleti, zprachniwěti, zpukřeti, prachniwěti, zčerwiwěti.
Wurſt, f. koblaſa, klobaſa, f. Blutwurſt, gelito, n. Leberwurſt, gitrnice, gatrnice, f. Wurſt wider Wurſt, půgčka za oplátku, něco za něco, groše, bachoř, m. am Wagen, kozljk, m.
Würſtchen, Würſtlein, n. koblášk, klobášk, f. b) gelitko, n. c) gitrnička, f.
Wurſtmacher, Wurſtbereiter, Würſtelmann, m. gelitnjk, m. b) koblášnjk, klobášnjk, m. c) gitrničnjk, m.
Wurſtwagen, m. wůz kozljkowý, s kozljkem, m.
Würzbüchſe, f. kořenka, puſſka pro, na kořenj, kořenná, f.
Würze, f. Spezerey, kořenj krámſké, n. dazu gehörig, kořenný.
Würzen, kořeniti, okořeniti.
Würzen, das, kořenění, okořenění, n.
Würzkram, ſ. Würzladen.
Würzkrämer, m. kořenář, m.
Würzkrämerinn, f. kořenářka, f.
Würzladen, m. kořenný krám, m.
Würzneglein, Würznäglein, n. Würznelke, f. karafiát, m.
Würzung, ſ. Würzen, das.
Wurzel, f. kořen, m. kleine, kořjnek, m. voll Wurzeln, kořenatý, plný kořenů, mit der Wurzel, z kořene, s kořenem, kořeně, Wurzel faſſen, kořeniti ſe, wkořeniti ſe, wkořeňowati ſe, vgjmati ſe, vgmauti ſe, kořeny puſtiti, chytati, mjti, ſtark, mocně; Wurzel zum Schälen, Eſſen, okrauhlý kořjnek, m.
Wurzelbuch, n. bylinář, herbář, m.
Würzelchen, Würzlein, n. kořjnek, m.
Wurzelkrämer, m. dryáčnjk, m.
Wurzelmann, m. wyhledáwač, zbjrač kořenů, m.
Wurzeln, kořeniti ſe, wkořeniti, kořeny puſtiti, pauſſtěti, mjti, aller Augen wurzeln auf mich, wſſech oči gſau na mne vpřené.
Wurzelſaft, m. ſſťáwa z kořenů, f.
Wurzelwurm, m. čerw bylinný, m.
Wuſt, m. neřád, m. ſmetj, n. trus, m. nečiſtota, f. otřepky, m. plur. ſ. Unflat.
Wüſt, weit, wild, puſtý, zpuſſtěný, zpuſtlý, wüſt machen, zpuſtiti, w pauſſt obrátiti, popleniti, puſté wdělati, zapuſtiti, werden, puſtnauti, zpuſtnauti, zplanětí, laſſen, das Feld, ein Ort, dáti, nechati zpuſtnauti, wüſt liegen, ležeti puſté, pauſtkau, ladem ležeti.
Wüſte, f. Wüſteney, puſtina, puſtotina, pauſſt, pauſſtka, f. einſame Gegend, ſamota, ſamotina, f. zur Wüſte machen, zpuſtiti, zapuſtiti, w puſtotu, w puſtinu, w pauſſt, w puſtotinu obrátiti, vwesti, zur Wüſte werden, puſtnauti, zpuſtnauti, der in der Wüſte lebt, pauſtewnjk, pauſtennjk, m.
Wüſtling, m. marnotrátce, marnotratnjk, mrhač, heyſek, m.
Wut, f. Raſerey, zuřiwoſt, wztekloſt, ſrſſatoſt, litoſt, f. vor Wut, aus Wut, zuřiwoſtj, wztekloſtj, in die Wut bringen, pohnauti, přiweſti, popuditi k zuřiwoſti, k wztekloſti, zdraſtiti, kommen, gerathen, rozztekliti ſe, rozljtiti ſe; Wut, Grauſamkeit, krutoſt, f.
Wüten, raſen, zuřiti, zuřiwěti, wztekati ſe, lititi ſe, ſrſſeti, ſápati ſe, aufhören zu wüten, wy-

wyzuřiwěti, wyzuřiti, wyſrſſeti, wywztekati ſe, wyſápati ſe, grauſam ſeyn, vkrutniti.

Wüten, das, zuřenj, zuřiwenj, wztekánj ſe, ſrſſenj, litěnj ſe, ſápánj ſe, n. Grauſam ſeyn, vkrutnění, n.

Wütend, raſend, zuřicý, zuřiwý, wztekly, ſrſſatý, ſápawý, ſápagicý ſe, liticý ſe, ein wütender, toller Hund, wztekly pes, m. wütend werden, wztecy ſe, wztekloſtj zachwácenu býti.

Wüterey, ſ. vkrutenſtwj, n. ſ. Wut.

Wüterich, m. vkrutnjk, krutý, vkrutný zpráwce, m.

Wütig, wztekly, litý, wütiger Hund, wztekly pes, m. ſeyn, werden, wztekati ſe, wztecy ſe.

Wuth, ſ. Wut.

Y.

Yſop, m. Yzóp, m.

Yſopwein, m. Yzopowé wjno, n.

Z.

Zach, Zähe, ſ. Zehe.

Zäckchen, n. zaubek, m. mit Zäckchen, zaubkowatý.

Zacke, m. Zacken, zub, m. mit Zacken, zubatý.

Zackicht, zackig, zubatý, widlowatý, machen, zubatiti.

Zagen, lekati ſe, ſtrachowati ſe, oſteychati ſe, chauliti ſe, chwjti ſe čeho, tratiti ſrdce.

Zagen, das, lekánj ſe, ſtrachowánj ſe, oſteychánj ſe, chwěnj ſe, chaulenj ſe, n.

Zaghaft, bázliwý, bogácný, přilekawý, lekawý, chauloſtiwý, oſteychawý, chauloſtný, lekawého, neſmělého, chatrného, zawrženého, ničemného ſrdce, chatrné myſli.

Zaghaftig, bázliwě, bogácně, lekawě, chauloſtiwě, neſměle, chauloſtně.

Zaghaftigkeit, ſ. bázliwoſt, bogácnoſt, přilekawoſt, lekawoſt, chauloſtiwoſt, chauloſt, chatrnoſt, ničemnoſt ſrdce, oſteychawoſt, ſ.

Zähe, ſ. Zehe.

Zahl, ſ. počet, m. ohne Zahl, bez počtu, neſčiſlný, bezčiſlný, neſčíteln ý, bezčiſla, an der Zahl, w počtu, na počet.

Zahlbar, ſplatný, k ſplacenj, ſeyn, býti k placenj, anweiſen, k placenj, k ſplacenj powázati.

Zahlen, platiti, zaplatiti, der nicht gern zahlt, neplatný, neſplatný, nachzahlen, ſpláceti, vpláceti, vyplatiti.

Zählen, ſ. Zehlen.

Zahler, m. platce, platitel, m.

Zahlkunſt, ſ. wměnj početnj, počtů, počtářſtwj, n.

Zahllos, bez počtu, bez čiſla, bezčiſlný, neſčiſlný.

Zahlmeiſter, m. wředniſk nad pokladem, nad bernj, nad důchodem, bernjk, důchodnjk, m.

Zahlpfennig, m. počtowý penjz, početnj groſſik, penjz, m.

Zahlreich, mnohý, hogný w počtu, mnohého, hogného počtu.

Zahltag, m. den platu, placenj, platnj, m.

Zahlung, ſ. placenj, wyplacenj, n.

Zahlungstag, ſ. Zahltag.

Zahlwoche, ſ. teyden, týden, týhoden platnj, k placenj, m.

Zahm, krotký, pitomý, machen, krotiti, ſkrotiti, okrotiti, pitomé činiti, werden, krotnauti, ſkrotnauti, okrotnauti, pitoměti, zpitoměti, opitoměti, obauliti ſe, zahm gemacht, okrocený, wkrocený, pitomý, obaulený.

Zähmen, Thiere, krotiti, ſkrocowati, okrocowati, okrotiti, ſich nicht zu zähmen wiſſen, newměti ſe krotiti, die Begierden, náružiwoſti krotiti, ſkrocowati, zwzditi.

Zähmung, ſ. der Thiere, krocenj, ſkrocenj, okrocenj, ſkrocowánj, n. der Begierden, krocenj, ſkrocenj, zwzděnj, ſkrocowánj náružiwoſtj, zlých žádoſtj n.

Zahn, m. zub, m. kleiner, zaubek, m. die vorderſten Zähne, přednj zubowé, plur. er verliert die Zähne, padagj mu zuby, das zween Zähne hat, dwauzubý, der keine Zähne hat, bezzubý, der große, viele Zähne hat, zubatý, hohle Zähne, kotlawj, děrawj, prázdnj zubowé, die Zähne zuſammbeißen, ſſkřjpěti zubami, eben itzt, zaſſkřjpěti zubami, die Zähne blecken, zuby ſſklebiti, wyſſklebowati, zubiti ſe, zubatěti, zuby ceniti, wyſazowati.

Zahnarzt, m. zubů bogič, hogitel, m.

Zahnbrecheiſen, n. kléſſtky na zuby, zubj, f. plur.

Zahnbrecher, m. zubjtrh, zubů trhač, m.

Zahnen, zubatěti, zuby doſtáwati, das Kind zahnet, beginnt zu zahnen, djtě doſtáwá zuby, djtěti roſtau, řezagj ſe zuby.

Zahnen, das, der Kinder, řezánj, doſtáwánj zaubků, wlčků, n.

Zahnfäule, f. kurděge, f.

Zahnfleiſch, n. zubj maſo, n. dáſně, f.

Zahnheckung, Zahnung, f. zubatěnj, n.

Zähnklappern, das, gektánj zuby, třeſkotánj zubami; drkotánj zubů, klapánj zuby, n. der mit den Zähnen klappert, gektawý.

Zähnknirſchen, n. ſſkřjpenj, ſſkřjpánj zubmi, zubami, n. ſſkřehot zubů, m. mit Zähn knirſchen, zubami ſſkřjpage, der immer mit den Zähnen knirſcht, ſſkřehotný.

Zahnlöcher, n. plur. djrky, f. pl. lůžka zubů, zubj, m. plur.

Zahnlos, bezzubý, kolozubý.

Zahnlücke, f. lůžko zubj, n. prázdná dáſeň, f.

Zahnlückig, řjdkozubý, řjdkých zubů, kolozubý.

Zahnpulver, n. práſſek na, pro zuby, zubj, m.

Zahnſchmerz, m. boleſt zubů, f. bolenj zubů, n. bekommen, doſtati bolenj zubů, ich bekam Zahnſchmerzen, doſtal ſem bolenj zubů, rozboleli mne zuby, ich habe Zahnſchmerzen, bolegj, boleſtěgj mne zuby, mám bolenj zubů.

Zahnſtocher, m. zubj páradlo, párátko, n.

Zahnweh, ſ. Zahnſchmerz.

Zährchen, Zährlein, n. ſlzyčka, f.

Zähre, f. ſlza, f. ſ. Thräne.

Zange, f. kleſſtě, kljſſtě, f. plur.

Zängelchen, n. kléſſtky, f. plur.

Zank, m. wáda, ſwáda, f. ſwár, m. rozepře, f. Wortſtreit, hádka, f. gelehrter, ſpor, m. Zank anrichten, ſwádu, wádu, ſwár tropiti, ztropiti, ſweſti, zbuditi, unter zweyen, gednoho s druhým ſwaditi, wádu ſweſti mezy dwauma.

Zanke, m. cýp, m.

Zänken, waditi ſe, ſwaditi ſe, ſwářiti ſe, ſſkarwaditi ſe, ſſkorpiti ſe, mit Worten, hádati ſe, immer, oft, hryzti ſe, ſſkorpiti ſe, um nichts, za nic, pro nic, o pſý kor.

Zanken, das, waděnj ſe, wazenj ſe, ſwaděnj ſe, ſwařenj, ſſkarwaděnj, ſſkorpenj, n. oftes, immer währendes, hryzenj ſe, ſſkorpenj ſe, n.

Zänker, m. wadič, ſwadič, ſwárce, m. mit Worten, hádjř, m.

Zänkerey, ſ. Zank.

Zankgeſpräch, n. ſwáda, f.

Zankicht, mit Zanken, cecatý, s cýpami.

Zänkiſch, ſwárliwý, wadiwý, ſſkorpiwý.

Zankſucht, f. ſwárliwoſt, wadiwoſt, ſſkorpiwoſt, f.

Zankſüchtig, ſwárliwý.

Zäpfchen, n. im Halſe, čjpek, m. iſt geſchoſſen, čjpek ſpadl, Zäpfchen zum Stuhlgange, čjpek, m.

Zapfen, Zapf, m. čep, (ſſpunt,) m. voller Zapf, molek, bratr z mokré čtwrtě, m. Bier vom Zapfen, ſ. Zapfenbier.

Zapfenbier, n. pjwo od čepu, n.

Zapfenſtreich, m. čepu bitj, n.

Zapfenwein, m. podčepky, ſlewky, ſtočky, m. plur. zwětralé wjno, n.

Zäpfein, ſ. Zäpfchen.

Zäpfleinkraut, Zapfenkraut, n. babj gahoda, f. čjpek, m. čjpkowá bylina, f.

Zappeln, třepetati.

Zappeln, das, třepetánj, n.

Zart, autlý, vtlý, ſlzký, ſehr, autličký, vtličký, rozmazaný, zart ſeyn,

wer-

werden, autleti, zautléti, fein, ſchwach, ſlizký, ſlzký, lepý, ztepilý, čjplý, ſucholupý, drobný, zartes Weſen, autloſt, f. Feinheit, Schwachheit, lepoſt, čjploſt, ztepiloſt, lepota, f.

Zärteln, zärtlich thun, rozkoſſniti, mazati ſe, mit jemanden, mazati ſe s někým.

Zärtlich, ſchwach, weichlich, rozmazaný, rozmařilý, chauloſtiwý, lhoſtegný, rozkoſſný, zženilý, liebreich, ſpanilý, miloſtný, zärtlicher Brief, zärtliche Umarmung, ſpanilé, miloſtné pſanj, obgetj, n. zärtliche Liebe, ſrdečná láſka, f.

Zärtlich, adv. ſchwächlich, weichlich, rozmazaně, rozmařile, chauloſtiwě, lhoſtegně, liebreich, ſpanile, miloſtně, ſrdečně, zärtlich lieben, ſrdečně milowati.

Zärtlichkeit, f. Schwächlichkeit, Weichlichkeit, rozmazanoſt, rozmařiloſt, chauloſtiwoſt, lhoſtegnoſt, zženiloſt, f. Liebe im Bezeigen, ſpanilоſt, miloſtnoſt, ſrdečnoſt, f. aus Zärtlichkeit, z ſrdečnoſti.

Zärtling, m. rozmařilý, zženilý, ženkyl, rozmazánek, rozkoſſnjček, mazánek, mazljk, mazljček, mazáček, lahodnjček, m.

Zäſerchen, n. wlásſenj, wlásſeničko, čmegřj, čmegřjčko, n. žilka, f.

Zäſericht, žilkowatý.

Zauberbuch, n. kniha kauzedlnická, čarodějnická, kauzedlnj, čarodějnj, f.

Zauberer, m. kauzedlnjk, čarodějnjk, trawič, m.

Zauberey, f. als Kunſt, kauzedlnictwj, čarodějnictwj, wměnj kauzedlné, čarodějné, kauzedlnické, čarodějnické, n. kauzedlna, f. als ſchädliches Blendwerk, Zaubern, čáry, f. plur. kauzla, n. plur. čarowánj, n. treiben, kauzla, čáry prowáděti.

Zauberinn, f. čarodějnice, kauzedlnice, trawička, čarodějná bába, f. ſ. Hexe.

Zauberiſch, čarodějnický, kauzedlnický, čarodějný, kauzedlný.

Zauberiſch, adv. čarodějnicky, kauzedlnicky, čarodějně, kauzedlně.

Zauberkraft, f. moc čarodějná, kauzedlná, f.

Zauberlied, n. pjſeň čarodějná, kauzedlná, čarodějnická, kauzedlnická, f.

Zaubern, čarowati, kauzliti.

Zauberwerk, ſ. Zauberey als Blendwerk.

Zauderer, m. wáhač, meſſkarel, prodléwač, m.

Zaudern, wáhati, meſſkati, meſſkati ſe, prodléwati, liknowati ſe, ſ. Verziehen.

Zaudern, das, wáhánj, meſſkánj, n. wáhawoſt, meſſkawoſt, zpozdilоſt, negapnoſt, liknawoſt, rozwlášſtnoſt, f.

Zaudernd, wáhawý, meſſkawý, liknawý, zpozdilý, negapný, rozwlášſtný.

Zaum, m. vzda, f. vdidlo, n. den Zaum anlegen, vzdu wložiti, w vzdu pogjti, na vzdu, na vdidlo wzýti, pogjti, den Begierden den Zaum, Ziegel ſchießen laſſen, den Zaum laſſen, náklonoſtem vzdu puſtiti, im Zaum halten, na vzdě držeti, den Zaum abſtreifen, vzdu ſnjmati.

Zäumen, zvzditi, w vzdu, na vdidlo pogjmati, pogjti.

Zaumlos, bezvzdný, neſkrocený.

Zaumloſigkeit, f. neſkrocenoſt, f.

Zaun, m. plot, m. hradba z prautj zpletená, ohrada, f. kleiner, plotek, m. einen Zaun um etwas machen, plot okolo něčeho vdělati, plotem ohraditi, opleſti něco, oploſtiti.

Zäunen, ploſtiti, oplotiti, plotem opletati, ohražowati, ohraditi.

Zaunkönig, m. ſtřjžiček, králiček, m.

Zaunpfahl, m. Zaunſtecken, plotnj, plotowý kůl, m. kleiner, kygjk, plotnj koljk, m. Zaunpfähle machen, koliti.

Zaunrübe, f. poſed, m.

Zaunſtecken, m. plotnj, plotowá tyč, f. kůl, m.

Zauſen, das Haar, die Perücke, drchati, rwáti, muchlati, cuchati, za pačeſy brátі, einen, drbati, pačſati, cuchati, rwáti, za pačeſy brátі.

Zech-

Zechbruder, m. řadownjk, spolu-řadownjk, kwaſownjk, kwaſytel, pitec, pigan, m.

Zeche, f. das Trinken, řad, m. řadowánj, spolu-řadowánj, n. bezahlen, für ſich ſeinen Theil, řad zaplatiti, was ſo gezahlt wird, ſnůſſka, f. die Zeche bezahlen, metaph. bůßen, zažjti, zakuſyti, Zeche in Bergwerken, důl, m. die Zeche bauen, pawowati, na hory nakládati, Zunft, pořádek, cech, m. um die Zeche, do pořádku.

Zechen, řadowati, spolu-řadowati, kwaſyti.

Zechen, das, řadowánj, spolu-řadowánj, kwaſenj, n.

Zechend, řadowný, spolu-řadowný, řadugjcý, spolu-řadugjcý, kwaſowný.

Zechfrey, ſwobodný, wygmutý od řadu, od cechu.

Zechgeld, n. Zechpfennig, m. ſnůſſka, zbjrka, f. geben, dáti ſnůſſku.

Zechgeſell, m. bratr z mokré čtwrtě, řadownjk, spolu-řadownjk, m.

Zechgeſellſchaft, f. ſpolek řadownjků, řadownj, kwaſownj, spolu-kwaſownj, m.

Zechhaus, n. krčma, f.

Zechmeiſter, m. beym Schmauſe, arcy-řadownjk, miſtr řadownjků, řadownj, arcy-kwaſowňjk, m. a) bey Innungen, Handwerken, Obermeiſter, miſtr pořádku, m.

Zechſchweſter, f. řadownice, spolu-řadownice, kwaſytelka, kwaſownice, f.

Zechtag, m. den pořádku, cechownj, m.

Zee, Zehe, f. prſt v nohy, m. die große, palec, m. auf den Zehen gehen, po prſtech choditi.

Zehe, zähe, (zach,) žitký, lepký, lepý, lipawý, wláčkowitý, rozwláčitý, nenáhlý, was ſich biegt, hebký, ohebný, zehe Speiſe, Fleiſch, žitké gjdlo, maſo, n. zehe wie Leim, klegowatý, lepký, lipawý, zehe werden, wláčkowatěti, hebnauti, zehe halten, zrežka, nesnadně gjti, zehe wie Harz, pryſkyřičný, lepký, zehes Wein, wláčkowité wjno, n.

Zehen, zehn, deſet, Zehner, eine Münze, deſetnjk, deſýtnjk, m. je zehn, jedem zehn, po deſýti, Zahl von zehen, ein Zehen, deſátek, darüber geſetzt, deſátnjk, m. ſo eintheilen, na deſátky děliti, Zehenſtädte, kragina deſýti měſt, die zehen Gebote, dſeſatero Božj přikázanj, n. zehen Kreuzer, Jahre, deſet kreycarů, let, zehen Knaben, zehen Hüte ꝛc. deſet, deſatero pacholat, klobauků.

Zehende, m. zehente, zehnte, deſátý, der Zehnte, der gegeben wird, Zins, deſátek, m. das zehendemal, zum zehendenmal, po deſátý.

Zehenfach, deſateronáſobný.

Zehengebote, n. plur. deſatero přikázanj, n.

Zehenherrnamt, n. deſýti panſký auřad, deſátnjch panů auřad, m.

Zehenjährig, deſýtiletý, deſýtiročnj.

Zehen Männer, zehen Herren, deſatero mužů, panů, deſet panů, mužů, deſýti, deſátni páni, dazu gehörig, deſýti panſký.

Zehenſeulig, deſýti ſlaupowý.

Zehenſpännig, deſaterého ſpřeženj.

Zehenteus, po deſáté.

Zehentner, m. centnýř, m.

Zehlbar, zahlbar, počtedlný, ſpočtedlný, čjtedlný, ſčjtedlný, čjſlný, ſčjſlný.

Zehlen, zählen, počjtati, čjſti, zu zehlen, ſ. Zehlbar; jemanden unter die Gelehrten, unter ſeine Freunde zehlen, počjſti mezy včené, mezy ſwé přátele, přičjſti k včenými, k ſwým přátelům, nacheinander, nach der Ordnung, pořádně wyčjtati, zu etwas, worunter, přičjſti, připočjſti.

Zehlen, Zählen, das, počjtánj, n.

Zehler, Zähler, m. ſčjtel, počjtář, m.

Zehlung, Zählung, ſ. Zehlen, das.

Zehn, ſ. Zehen.

Zehnbar, deſaterý.

Zehner, m. deſýtka, deſátka, f. eine Münze, deſýtnjk, m.

Zehnfach, zehnfältig, deſýtináſobnj.

Zehnfüßig, deſýtinohý.

Zehnherr, m. deſátý pán, m. dazu gehörig, es betreffend, von ihnen her, deſýti panſký, deren Amt, deſýti

panſký auřad, deſátnjch pánů, deſýti pánů auřad.
Zehnjährig, deſýtiletý.
Zehnmal, deſetkrát.
Zehnmalig, deſaterý.
Zehnmann, der, m. deſátnj muž, m.
Zehntägig, deſýtidennj.
Zehntens, z deſáté, po deſáté.
Zehren, tráwiti, vtráceti, vtratiti, wie der Wein in Magen, tráwiti.
Zehrer, m. vtrátce, m.
Zehrfiſch, m. rybice, rybička, f.
Zehrgeld, n. penjze k tráwenj, k autratě, na cestu, plur. m.
Zehrhaft, žrawý.
Zehrpfennig, m. ſ. Zehrgeld.
Zehrung, f. trávenj, vtrácenj, n. auf den Weg, vtrata, potrawa, f.
Zehrwurz, f. twář ſw. Jana, Aronowa brada, f.
Zeichen, n. znamenj, n. známka, f. Zeichen am Himmel, einer künftigen Sache, znamenj n. vkaz, m. widěnj, n.
Zeichendeuter, m. hadač ze znamenj, z vkazů, m.
Zeichendeuterey, f. hadactwj ze znamenj, z vkazů, n.
Zeichendeutung, f. hadánj ze znamenj, z vkazů, n.
Zeichnen, ein Zeichen machen, znamenati, poznamenati, wyznamenati, 2) entwerfen, čárkami wyznamenat, z wětſſjho nawrcy, wyznamenat, nawrhnaut, nawrcy, naſtjniti, wyobrazyti, zeichnen, verwunden, znamenati, die Thier, Bäume, ceychem znamenati, ceychowati.
Zeichner, m. znamenač, znamenatel čárkami, naſtjnitel, wyobraznjk, obraznjk z wětſſjho, m.
Zeichnen, das, ſ. Zeichnung.
Zeichnung, f. znamenánj čárkami, na wrženj, naſtjnění, eine, nawrženj, naſtjnění, wyobrazenj, n. eines, Thiers, znamenánj, n.
Zeichnungskunſt, f. wměnj wyobrazné, obrazné, nawrhugjcý, n.
Zeidel, m. des Honigs, plaſt medowý, m.
Zeideln, med wybjrati.
Zeideln, das, podřez, m. wybjránj medu, n.
Zeidler, m. wčelař, medař, m.
Zeigefinger, m. Zeiger, vkazatel, vkazowatel, m.
Zeigen, vkázati, okázati, okazowati, vkazowati, ſich zeigen, vkázati ſe, ſ. weiſen.
Zeiger, m. vkázatel, vkazowatel, okázatel, m. an der Uhr, vkázatel, vkázadlo, n. ručička, raňge, raňka, f. ſtjnjcý želizko, n. im Buche, vkázatel, m. vkázadlo, n.
Zeiland, n. ein Kraut, wlčj lýko menſſj, n. hornj peř, m.
Zeile, f. řádek, m. řádka f. kleine, řádeček, m. řádečka, f.
Zeiſenkraut, n. kuřjmor m. kuřjſtřewce, n.
Zeiſel, m. čjžek, m.
Zeiſig, m. čjž, čjžek, m.
Zeit, f. čas, m. kleine, kurze, časek, m. mit der Zeit, časem, ſich Zeit laſſen, nechati ſobě na čas, na chwjli, nehmen, wzýti ſobě na čas, na chwjli, zur rechten Zeit, w čas, w prawý čas, záhy, w hod, hohe Zeit, ſwrchowaný čas, es iſt noch lange Zeit, geſſtě ge dlaudo do času, zu der Zeit, toho času, na ten čas, zu ſeiner Zeit, ſwým časem; zu jetziger Zeit, w nynějſſj čas, za nynějſſjho času, nynějſſjho času, zu jetzigen, unſeren Zeiten, za nynějſſjch, za naſſich časů, dnů, in Zeiten, bey Zeiten, časně, w čas, zu Zeiten, někdy, časem, zu gewiſſen Zeiten, w giſtý čas, giſtého času, zu manchen Zeiten, někdy, der mit einem zu einer, zu gleicher Zeit lebt, ſpoluwěký, der faſt zu einer Zeit mit einem lebt, wrſtewnjk, Zeit haben, čas, chwjli, prázdnoſt, kdy mjti, die Zeit leidet es nicht, čas toho netrpj, ſebau nenese, mjti nechce, nenj k tomu času, čas nedopauſſtj, nepropůgcuge, zu jeder Zeit, každěho času, ſich in die Zeit ſchicken, času ſlaužiti, howěti, ſſetřiti, propůgcowati, howěti, na čas pozor, žeznj

nj mjti, zu ſelbiger Zeit, tehdeyſſjho čaſu, zur Zeit des Unglücks, w čaſu neſſtěſtj, zu Winterszeit, zymnjho čaſu, von langer Zeit her, od dáwného čaſu, zdáwna, od dáwna, zu jeder Zeit, każdého čaſu, po wſſecky čaſy, po wſſecky wěky wěkŭ, na wěky wěkŭ, alles nur auf eine Zeit, wſſeho den na čas, do čaſu, die Zeit verderben, čas maříti, Zeit meines Lebens, gak tě žiw, co žiw.

Zeitalter, n. wěk, m.

Zeitbegriff, m. obſah čaſu, m.

Zeitbeſchreiber, m. letopiſák, m.

Zeitbeſchreibung, f. popis, m. popſánj, ler, n.

Zeitbuch, n. Zeitbücher, plur. n. letopiſy, m. plur.

Zeithiſtorie, Zeitgeſchichte, f. letopiſy, m.

Zeitlichkeit, f. čaſnoſt, f.

Zeitgenoße, m. ſpoluwěký m.

Zeitig, čaſný, wčaſný, wie Obſt, reif, zralý, dozralý, vzralý, doſſlý, werden, zráti, vzráti, dozráti, dogjti.

Zeitig, adv. čaſně, wčaſně, wčas, whod.

Zeitigen, zráti, dozráwati, docházeti.

Zeitigung, f. zraloſt, dozraloſt, doſſloſt, f.

Zeitlang, auf eine Zeitlang, nějaký čas, na nějaký čas, nějakau chwjli, was ſo währet, wčaſný.

Zeitlauf, m. běh čaſu, m.

Zeitlich, čaſný.

Zeitlich, adv. čaſně.

Zeitloſe, f. eine Blume, ocun, kwět planého ſſafránu, m.

Zeitpunkt, m. doba, f. in der Geſchichte, čáſtka čaſu, f.

Zeitraum, m. wěk, m.

Zeitrechner, m. letopiſák, m. letnikář, m.

Zeitrechnung, f. popis, m. popſánj, popiſowánj ler, wěku, n. dazu gehörig, letopiſácký, letnikářſký, letopiſný.

Zeitregiſter, n. letopiſy, plur. m.

Zeitverlauf, m. proběhnutj, čaſu, f.

Zeitverluſt, m. zmařenj čaſu, n. ohne Zeitverluſt, bez mařenj čaſu.

Zeitvertreib, m. kratochwil, f. zahnánj, krácenj, wkrácenj, zkrácenj chwjle, n. zum Zeitvertreib, pro ſkrácenj, wkrácenj čaſu, chwjle, pro kratochwil.

Zeitung, f. Nachricht, nowina, f. nowiny, plur. f. wie man ſie zu leſen pflegt, Zeitungen, nowiny, liſty, in die Zeitung kommen, do nowin, do liſtu přigjti.

Zeitungsartikel, m. kus do nowin, z nowin, m.

Zeitungsblatt, n. liſt z nowin, m.

Zeitungsſchreiber, m. nowinář, ſpiſowatel nowin, m.

Zeitwort, n. ſlowo, (čaſoſlowo, n.)

Zeitungsſchreiberey, f. nowinářſtwj, n.

Zeitungsſtil, m. nowinářſký způſob pſanj, m.

Zeitungsträger, m. liſtonoš, m.

Zellbruder, m. ſpolutowaryš, m.

Zelle, f. komňata, komůrka, f.

Zelt, n. ſtan, ſtanek, m. Zelt aufſchlagen, ſtan rozbiti, zarazyti.

Zeltbette, n. wogenſké lůžko, n.

Zelten, plur. f. pokrautky, plur. f. marcypány, pernjky, plur. m.

Zelter, m. mjmochodnjk, m. dryſſlák, nekluſák, ſſlapák, m. ſo gehen, mjmochodem ſe neſti.

Zeltgenoße, m. Zeltgeſell, ſpolutowaryš, m.

Zeltgenoßenſchaft, f. ſpolutowaryšſtwo, n.

Zeltlein, n. marcypánek, pernjček, m. pokrautka, f.

Zeltleinwand, f. řezné plátno, n. von Zeltleinwand, řezný.

Zeltmacher, m. ſtanownjk, m.

Zemmer, m. ledwj, bedra gelenj, plur. n.

Zentner, m. centnýř, m.

Zentnerlaſt, f. tjž centnýře, ſto liber, neytěžſſj.

Zentnerſchwer, za centnýř těžký, ſto liber těžký.

Zerarbeiten etwas, rozkotati, rozlámati, ſich, zpracowati ſe, wpracowati ſe, namocy ſe.

Zerbeißen, rozkauſati, rozkauſnauti, entzwey, překauſnauti, zerbeißen, eine Eßwaare und nicht, eſſen, rozchleptati, rozżwaniti.

Zerberſten, rozpuknauti ſe, puknauti, roztrhnauti ſe.

Zerblaſen, rozfaukati, rozdmychati, rozdeymati.

Zerbläuen, ztřjſkati, ſeprati, ztlaucy, zhmoždit, ſ. Abbläuen.

Zerbrechen, rozlámati, zlámati, entzwey in der Mitte, nadwě zlámati, přelámati, přelomiti, rozlomiti, ein wenig, polámati, rozkřápati, ſich den Kopf, lámati ſobě hlawu, zerbrechen, neutr. zlámati ſe. ſ. Brechen.

Zerbrechlich, lámawý, křehký, zlomitedlný, zerbrechliches Eiſen, krufſné żelezo, n.

Zerbrechlichkeit, f. lámawoſt, křehkoſt, zlomitedlnoſt, f.

Zerbrochen, rozlámaný, polámaný, entzwei in der Mitte, přelomený, přelámaný, zlámaný.

Zerbröckeln, rozdrobiti.

Zerbröckelt, rozdrobený.

Zerdrücken, rozmačkati, rozdačkati.

Zerfahren, rozgeti, zerfahrne Suppe, ztracená polżwka.

Zerfallen, rozpadati ſe, rozpadnauti ſe, mit einander, rozegjti ſe, přátelſtwj roztrhnauti, rozweſti, rozruſſiti, ſ. uneinig.

Zerfällen, theilen, rozſtjpati, rozſtjpiti, rozſekati, rozeklátí, in Stücke, zſtjpati, rozſtjpati, na drobné kuſy.

Zerfällung, f. rozſtjpánj, rozſekánj, rozeklánj, n.

Zerfetzen, rozſápati, zſápati, ſápati, dráti, rozedrati, zedrati, rwáti, zerwati, rozzerwati, hin und her, roſápati, zſápat, poſápati, ſeſápati, porwati, zhuncowati, er zerfetzt es, on to ſápe, dere, huntuge, in Stücke, zeſápati, rozſápati, na kuſy, zerwati.

Zerfetzer, m. roſápač, ſápač, huntjř, m.

Zerfetzung, f. rozſapánj, ſapánj, huntowánj, dránj, rozedranj, zedranj.

Zerfetzt, rozſápaný, ganz zerfetzt, zerlunipt, abgeriſſen, rozſlákaný, zedraný, otrhaný, ztrhaný, rozedraný, otřepený, im Geſichte, zedraný, zdrápaný, ſeſápaný, rozſápaný.

Zerfleiſchen, rozſápati, ſápati, huntowati, dráti, hin und her, poſápati, rozſápati, ſeſápati, zhuntowati.

Zerfleiſchet, rozſápaný, rozedraný, rozerwaný.

Zerfleiſchung, f. rozſápánj, ſápánj, dráuj, rozzerwanj, zerwanj.

Zerfließen, roztekati, roztecy ſe, rozplýwati ſe, rozplýnauti ſe, rozpuſtiti ſe.

Zerfloſſen, rozpuſtěný, roztekly, rozplynulý.

Zerfragen ſich, rozeptati ſe.

Zerfreßen, rozeżrati.

Zergänglich, pomigegjcý, migegjcý, mizegjcý.

Zergangen, rozpuſtěný, rozeſlý.

Zergehen, rozpauſtěti ſe, rozpuſtiti ſe, rozegjti ſe, laſſen, rozpauſtěti, rozpuſtiti, ſ. zerfließen.

Zergliederer, m. rozkuchač, m.

Zergliedern, den Körper, rozaudniti, rozbjrati, rozebrati audy, gedno podruhým, rozkuchati, rozpárati, einen Begriff, eine Sache, rozbjrati, rozebrati.

Zergliederung, f. des Körpers, rozkuchánj, rozpáránj, rozaudněnj, rozbjránj audů, n. des Begriffs, einer Sache, rozbjránj, rozebránj, wygádřenj.

Zergliederungskunſt, f. wměnj rozkuchánj, rozaudněnj, n.

Zerhacken, rozſekati, rozrúbati, rozkálati, das Fleiſch, rozſekati, in Stücke, rozſekati, zkálati, zſekati, zrubati na kuſy, na hubice, na drobné kuſy, zerhacktes Eſſen, rúbanina, ſekané gjdlo. Zerhacken entzwei, in der Mitte, přeſekati, přeſeknauti, přerubati.

Zerhauen, rozſeknauti, rozſekati, roztjnati, rozerauti, rozrubnauti, rozkoliti, rozkálati, rozrubati, in Stücke, rozſekati, zſekati, zrubati na kuſy, nahubice, zkálati, entzwei, in der Mitte, über Zwerch, přeſeka-

ſekati, přetjnati, přetnauti, zpřetjnati, přetjti, ſ. zerhacken, übel zurichten, poſekati, zſekati, zrubati.

Zerkauen, rozžwegkati, vžwegkati, ſežwegkati.

Zerklopfen, rozklepati, zſklepati, zhmoždíti, ztepati, rozhmoždíti, ſich, rozklepati ſe.

Zerklopft, rozklepaný, zſklepaný, zhmožděný, ztepaný, rozhmožděný.

Zerknirſchen, rozhregzti, zubami rozemljti, zerknirſchtes Herz, ſkraufſené ſrdce.

Zerknirſchung, f. ſkraufſenoſt, f.

Zerkratzen, rozſſkrabati, rozdrápati, ganz, völlig, ſeſſkrábati, poſſkrábati, hin und her, poſſkrábati, zdrápati, podrápati, zedrati.

Zerkratzung, f. rozſſkrábánj, rozdrápánj, n. völlige ſeſſkrábánj, zdrápánj, n. hin und wieder, poſſkrábánj podrápánj, n.

Zerkrůmeln, zdrobiti, zdkjzhati.

Zerlaſſen, rozpauſſtěti, rozpuſtiti.

Zerlaſſung, f. rozpauſſtěnj, rozpuſſtěnj, n.

Zerlaufen ſich, rozběhati ſe.

Zerlechzen, rozſſkljbiti, rozſednauti ſe, trhnauti ſe, rozſſtjpiti ſe, rozpadati ſe.

Zerlechzt, rozſſkljbený, rozſedlý, trhlý.

Zerlegen, rozkládati, rozložiti, rozebrati. 2) metaph. einen zerlegen, heftig oder ungebührlich tadeln inſonderheit einen Abweſenden, přetřepáwati.

Zerlegung, f. rozkládánj, rozloženj, rozebránj.

Zerlumpen, zedrati, rozfláčkati, ſ. zerfetzen.

Zerlumpt, zedraný, odraný, otrhaný, zerhaný, otřepený.

Zermahlen, rozemljti, zemljti.

Zermalmen, rozemljti, zemljti, rozdrobiti, zdrobiti, rozetřjti, ſetřjti, potřjti, zdrtiti, podrtiti, rozemnauti, mnauti.

Zermalmet, rozemletý, zemletý, zdrobený rozemnutý,

Zermalmung, f. rozemletj, zemletj, zdrobenj, rozemnutj. n.

Zermartern, einen, zmučiti, ztryzniti, ztrápiti někoho, namučiti, natryzniti ſe někoho, ſich über etwas, namučiti, natrápiti ſe nad tjm.

Zernagen, rozhreyzti, wyhrýzti, rozžwaniti, zhlodati, zhreyzti.

Zernagt, rozhřjzený, zhlodaný.

Zernichten, zničemniti, w nic, wniwec obrátiti, vweſti, zruſſiti, zmařiti.

Zernichtet, zničemněný, wniwec obrácený, vwedený, zruſſený, zmařený.

Zernichtung, f. zničemněnj, wnic, wniwec obrácenj, vwedenj, zruſſenj, zmařenj, n.

Zerpeitſchen, zmrſkati, zbičowati, ſeſſlehati, zpráſkati.

Zerplagen, ztegrati, vtegrati, ztruditi, vtruditi, vſaužiti, vſužowati, ſ. zermartern.

Zerplagt, ztegraný, vtegraný, ztruděný, vtruděný, vſaužený.

Zerplatzen, rozpuknauti ſe, puknauti,

Zerprügeln, zeprati, ſeprati, zbjti, zmlátiti, ztepati, zhmoždíti, rozhmoždíti.

Zerpůlvern, w prášek vweſti, na prach rozetřjti, ſetřjti, zdrtiti, rozdrtiti.

Zerquetſchen, rozmačkati, pomačkati, zmačkati, zdačkati.

Zerquetſcht, rozmačkaný, pomačkaný, zdačkaný.

Zerquetſchung, f. rozmačkánj, pomačkánj, zdačkánj, n.

Zerraufen, das Haar, rozcuchati, rozmuchlati, zkoſtrbatěti, rozerwati wlaſy.

Zerreiben, rozetřjti, zetřjti, zdrobiti, rozdrobiti.

Zerrieben, rozetřelý, zetřelý, potřelý, rozdrobený, zdrobený, rozetřený.

Zerreißen, roztrhati, roztrhnauti, die Kleider ganz, völlig, zrhati, roztrhati, potrhati, in Stücken, na kuſy. 2) paſſ. trhati ſe, roztrhnauti ſe, hin und her, ſtückweis, potrhati, ſich zerreißen mögen, mocy ſe roztrhat, potrhat, entzwey, in der Mitte, přetrhati, přetrhnauti.

Zerreiſſer, m. roztrhatel, trhač, roztrhač, huntýř, m.

Zer-

Zerreißung, f. roztrhánj, roztrženj, potrhánj, n. entzwei, přetrhánj, přetrženj, n.

Zerren wohin, ſſmeykati, rwáti, tahati, ſápati, aus einander, roztáhnauti, rozedřjti, rozdjrati, ſich mit einem, dráti ſe, tahati, ſápati ſe s někým, ſſkorpiti ſe, hregzti ſe. Zerren, dehnen, roztáhnauti, ſich wie der Weeg, Melodie, táhnauti ſe, das Maul zerren, roztahowati, rozdjrati vſta, aus Unwillen, ſſklebiti, oſſkljbati; böſe machen, drážditi, zdrážditi, zdraſtiti.

Zerricht, wáhawý, negapný, nebyſtrý.

Zerrieben, rozetřelý, zetřelý, potřelý.

Zerrinnen, rozplýnauti ſe, rozplýwati ſe, roztecy ſe, wie die Hoffnung, pogjti, pominauti.

Zerrinnung, f. rozplynutj, rozplýwánj, roztečenj, n.

Zerriſſen, roztrhaný, roztržený, abgeriſſen, zerfetzt, otrhaný, roztrhaný, ztrhaný, zedraný, odraný, rozzedraný, potrhaný.

Zerrißen, rozſſkrábnauti.

Zerronnen, rozplynulý, roztekly; wie gewonnen, ſo zerronnen, zle nabyté, zle odbyté.

Zerrung, f. ſſmegkánj, dránj, rwánj, tahánj, n. des Mauls, ſſklebenj, n.

Zerrupfen, rozſſklubati, zeſſklubati, rozedrati, poſſklubati.

Zerrütteln, roztřáſti, ztřáſti, rozklátiti.

Zerrütten, rozruſſiti, pokazyti, zmařiti, zmrhati, den Verſtand, rozum zkormautiti, roztržitý včiniti, die Geſundheit, zmrhati zdrawj.

Zerrüttung, f. rozruſſenj, zmařenj, pokaženj, n. des Verſtandes, zkormaucenj, n. paſſ. roztržitoſt, zkormaucenoſt, f. unter dem Volke, roztržitoſt, f. der Geſundheit, zmrhánj, n.

Zerſägen, pilau přeřezati, přepilowati.

Zerſcheitern, ztroſkotati ſe, roztroſkotati ſe, rozbiti ſe, roztřſſkati ſe, zpřelámati ſe.

Zerſcheitert, ztroſkotány, roztroſkotaný, rozbitý, roztřſſkaný, zpřelámaný.

Zerſchellen, zdřjzhati, zdrtiti, podrtiti, rozdrtiti, potřjti.

Zerſchellern, rozdroboniti, ztroſkotati, roztřſſkati, rozklátiti.

Zerſchellert, ztroſkotaný, rozrazený, rozklácený, zdřjzhaný.

Zerſchießen, rozſtřjleti.

Zerſchieden, djlný, rozdjlný, ſ. verſchieden,

Zerſchlagen, entzwey, aus einander ſchlagen, roztlaucy, rozbiti, rozrazyti, rozrážeti, roztřſſkati, in der Mitte, přerážeti, zpřerážeti, rozhmožditi, roztepati, zerbrechen, roztlaucy, roztřſſkati, roztřſſknauti, potlaucy, potřjſkati. 2) ſtark ſchlagen, potřjſkati, abprügeln, zerprügeln, ztlaucy, zbiti, ztřjſkati, zhmožditi, ztepati. 3) ſich zerſchlagen, nicht zu Stande kommen, als eine Unterhandlung, ein Geſchäft, wie der Reichstag, eine Geſellſchaft, ein Vorhaben, rozegjti ſe, zkazyti ſe, pogjti, zmařenu býti, na zmar přigjti, nicjm býti, ſich das Maul zerſchlagen, hubu ſobě roztlaucy, ſich zerſchlagen, zerbrechen, roztlaucy ſe, potlaucy ſe, rozbiti ſe.

Zerſchlagen, adj. entzwey geſchlagen, roztlučený, rozbitý, roztřſſkaný, roztřſſknutý, rozhmožděný, potřjſkaný, přerážený, zrážený, rozrazený. 2) abgeprügelt, ztlučený, zbitý, ztřjſkaný, zmlácený, zhmožděný. 3) nicht zu Stande gekommen, aus einander gegangen, zkažený, zmařený, von der Arbeit ganz zerſchlagen, pracý zhmožděný.

Zerſchlagung, f. roztlučenj, rozbitj, rozražený, roztepánj, n.

Zerſchmeißen, entzwey ſchlagen, roztřjſkati, rozrazyti, roztřſſknauti, rozrazyti, zerbrechen, roztlaucy, einen, ztřjſkati, zhmožditi, etwas aufgebautes, rozházeti, rozmetati, ſ. zerſchlagen.

Zerſchmeißung, f. roztřſſkánj, roztřjſſknutj, rozraženj, n.

Zerſchmelzen, act. rozpaufſtěti, rozpuſtiti, rozplýwati, přepaufſtěti, pass. vel neut. rozpaufſtěti ſe, rozpuſtiti ſe, rozplynauti ſe, rozplýwati ſe; in Thränen, w ſlze ſe rozplynauti, zerſchmolzener, zerſchmelzender Schnee, rozpuſtěný ſnih, m.

Zerſchmettern, zdrtiti, podrtiti, rozdrtiti, roztroſkotati, rozrážeti, rozstřjſkati, potřjſkati, troſkotati.

Zerſchmieren, zmazati, zmlátiti, ſ. zerprügeln.

Zerſchneiden, als Holz, rozřezati, in der Mitte, přeřezati, přeřjznauti, in Stücken, zřezati, rozřezati na kuſy; als Brod, Fleiſch, rozkrágeti, rozkrogiti, in Stücke, zkrágeti, rozkrágeti na kuſy, na hubice, na drobné kauſky, in der Mitte, překrágeti, překrogiti; Tuch, Papier mit der Scheere, rozſtřjhati, rozſtřjhnauti, in der Mitte, přeſtřjhnauti.

Zerſchneidung, f. rozřezánj, rozřjznutj, a) přeřezánj. b) rozkrágenj, rozkrogenj, překrogenj. c) rozſtřjhánj, rozſtřjzenj, n. přeſtřjhanj d) přeſtřjzenj, n.

Zerſchreyen, ſich, rozkřičeti ſe.

Zerſchroten, rozemljti, rozmjlati, rozdrtiti, zdrtiti, podrtiti.

Zerſpalten, aus einander ſchlagen, rozſtjpati, rozſtjpiti, rozkálati, rozekláti, rozkoliti, in Stücke, rozſtjpati, rozkálati, zſtjpati, zkálati na kuſy, den Kopf, roztjti rozwráti, rozſtjpiti, rozekláti hlawu, einen Fiſch, rybu trhnauti, zerſpalten, neutr. rozſtjpnauti ſe, rozſtjpiti ſe.

Zerſpaltung, f. rozſtjpenj, rozeklánj, rozkolenj, n.

Zerſplittern, zſtjpati, rozſtjpati na drobno.

Zerſprengen, rozrazyti, rozhoditi, rozmrſtiti, na kuſy roztrhnauti; ein Kleid, rozedřjti, ſich etwas, roztrhnauti.

Zerſpringen, rozſkočiti ſe.

Zerſtäuben, wie Spreu, rozprášiti ſe.

Zerſtäubt, rozprášený.

Zerſtechen, rozpjchati, rozbodati, zpjchati, zbodati, zbůſti.

Zerſtochen, rozpjchaný, zpjchaný, zbodaný.

Zerſtieben, ſ. Zerſtäuben.

Zerſtörbar, zruſitedlný.

Zerſtören, eine Stadt, Gebäude, rozbořiti, zbořiti, pobořiti, obořiti, rozmetati, ein Kartenhaus, oder ſonſt etwas, das keine allzu groſſe Gewalt fodert, rozbaurati, zbaurati, vom Grunde, zeman, das Gemüthe, zerrütten, zkormauciti, etwas als den Frieden, die Ordnung, zruſiti.

Zerſtörer, m. rozbořitel, bořitel, m.

Zerſtöret, rozbořený, zbořený, pobořený, rozmetaný, ſonſt als ein Kartenhaus, rozbaurený, zbaurený, wie das Gemüthe zerrüttet, zkormaucený, als Ordnung, oder Frieden, zruſſený.

Zerſtörung, ſ. rozbořenj, zbořenj, pobořenj, obořenj, rozmetánj, n. des Friedens, der Ordnung, zruſſenj, n.

Zerſtoſſen, ztlaucy, zhmožditi, roztlaucy, zdřjzhati, ſich den Kopf, hlawu ſobě roztlaucy, die Thüre in tauſend Stücke, dweře na tiſýc kuſů roztlaucy, roztřjſkati, zdřjzhati.

Zerſtoſſen, adj. ztlučený, zhmožděný, roztlučený.

Zerſtreuen, roztruſſowati, roztrauſyti, rozſeypati, rozſypati, hin und her, potrauſyti, ſich im Walde, oder ſonſt, roztrauſyti ſe, rozprchnauti ſe, wie Flüchtlinge, Soldaten, rozptýliti, rozplášiti, rozehnati; das Gemüthe, a) als Unachtſamkeit, roztržité učiniti, roztrhnauti myſl, b) als Erquickung, c) wyrážeti, wyrazyti, die Wolken, Finſterniß, mračna, tmy, mráky rozehnat, rozptýlit, rozrážet.

Zerſtreuet, im Gemüthe, roztržitý.

Zerſtreuung, ſ. roztrauſſenj, rozſypánj; des Gemüthes, zur Erquickung, wyráženj; als Hinderniß, roztržitoſt, roztrženj myſle, n. roztržka myſle, f. in der Zerſtreuung, w roztržitoſti, Zerſtreuung der erſten Juden, rozptýlenj, rozehnánj, der Finſterniß, rozptýlenj, rozehnánj, rozráženj, n.

Zer-

Zerſtücken, zerſtückeln, rozloſowati, rozpolti, čáſtkowati, rozčáſtkowati na kuſy, na půly, na čaſtky rozděliti.

Zerſtücket, rozloſowaný, rozpoltěný na kuſy, na čáſtky rozděleny, rozčáſtkowaný.

Zerſtückung, ſ. rozloſowánj, rozpoltěnj na kuſy, na čáſtky rozděleni, n.

Zerſtümmeln, rozdroponiti, zořezati, podroponiti, ſ. verſtümmeln.

Zerſtümmelt, rozdroponěný, kuſatý, zořezaný, podroponěný.

Zerſtümmelung, ſ. rozdroponěnj, rozřezánj, podroponěnj, n.

Zertheilen, rozděliti, rozdělowati, rozdjleti, rozwrcy, etwas in Stücke, něco nakuſy, djly, etwas in zwey Theile, Stücke zertheilen, rozpoliti, rozpůliti, rozdwogiti, hin und her, rozptylowati, rozptyliti, die Wolken, das Wetter, oblaka rozrážeti, rozhánětj; ſich hin und her, rozptýliti ſe, rozděliti ſe, wie Wolken, wie das Wetter, rozehnati ſe, zertheilen, wie ein Geſchwür, ſtockende Säfte, rozehnati, rozděliti.

Zertheiler, m. dělič, dělitel, m.

Zertheilung, ſ. rozděleni, rozwrženj, n.

Zertheilungsmittel, n. rozhánějcý proſtředek, m.

Zertreiben, rozehnati, rozhánětj, rozplaſſiti.

Zertreibung, ſ. rozehnánj, rozhánění, rozplaſſenj, n.

Zertrennen, rozlaučiti, rozlučowati, rozpogiti, rozpolčiti, rozdwogiti na různo, etwas genähetes, rozpárati, rozedřjti, ſich zertrennen, uneins werden, rozdwogiti ſe, rozděliti ſe, roztowaryſſiti ſe, rozkmotřiti ſe, rozlaučiti, zruſſiti, ruſſiti towaryſſtwo, die Schlachtordnung, ſſik, rozrážeti, rozrazyti, ſich zertrennen, rozlaučiti ſe, odděliti ſe.

Zertrenner, m. rozlaučitel, rozdwogitel, m.

Zertrennlich, rozlučitedlný, rozdwogitedlný.

Zertrennung, ſ. rozlaučenj, rozpogenj, rozpolčenj, rozdwogenj, Uneinigkeit, rozdwogenj, rozděleni ſe, roztowaryſſenj ſe, rozlaučenj ſ. Trennung.

Zertreten, rozſſlapati, rozſſlápnauti.

Zertreten, adj. rozſſlapaný, rozſſlápnutý.

Zertretung, ſ. rozſſlapánj, rozſſlápnutj, n.

Zertrümmern, troſkotati, ztroſkotati, roztroſkotati, roztřjſſkati, zdřjzhati na padrtky, na kuſy.

Zertrümmerung, ſ. ztroſkotánj, roztroſkotánj, roztřjſſkánj, zdřjzhánj, n.

Zerwaſchen, rozmeyti.

Zerwerfen, aus einander, rozházeti, rozmetati, entzwey auf einmal, rozhoditi, rozmrſſiti.

Zerwirken, rozerkati.

Zerwühlen, rozkutiti, rozhrabati, rozpárati, rozklubati, rozpyſkati.

Zerzauſen, rozcuchati, rozčechrati, rozdrchati, rozmuchlati, rozerwati, zkoſtrbatěti.

Zerzauſet, rozcuchaný, rozdrchaný, rozmuchlaný.

Zerzerren, rozerwati, rozedráti, rozſápati, ſ. zerreißen.

Zeter, und Mord ſchreyen, hořekowati.

Zetergeſchrey, n. hořekowánj, n.

Zeterſchreyer, m. hořekowatel, m.

Zettel, m. liſt, liſtek, m. cedulka, cedule, f. der Weber, oſnowa, f.

Zettelchen, n. liſteček, liſtek, m. cedulička, f.

Zettelleute, m. plur. dſchodnjcy.

Zeug, n. und m. Materie, woraus etwas gemacht wird beſteht, látka, hmota, hmotnoſt, f. im Gegenſatze des Tuchs, gewebter; cagk, m. 2) Werkzeug, nástrog, m. přjprawa, f. 3) Zeug, ſchlechte Sachen, Schriften, darečka, čač, titěrka, f. elendes, albernes, dummes, närriſches, kindiſches Zeug, wěcy bjdné, hlaupé, bláznowſké, hlauposti, bláznowſtwi, da ečky, titěrky, čače, ſſaſſky, fraſſky, f. plur. närriſches Zeug machen, bláznowſtwj prowáděti, blázniti, kindiſch, titěrkowati, ſſaſſkowati, fraſſko-

ſtraſſkowati; titěrky, ſſaſſky, ſtraſſky, dětinſtwj prowozowati, dowáděti, laſſkowati. Was iſt das für Zeug da, co ge to zač, co ge to za čač, liederliches Zeug, ſchlechte Leute, hlůza, lůza, zběř, holota, chátra lidj, f. leinenes Zeug, plátno. n.

Zeuge, m. ſwědek, m. zum Zeugen rufen, za ſwědka bráti, Zeugen führen, ſwědky weſti, ſwědkami doweſti, prokázati, dotwrditi, oſwědčowati, vſwědcowati něco, Gott zum Zeugen rufen, Boha za ſwědka bráti, Boha ſe dokládati.

Zeugen, adj. von Zeuge, cagkowý.

Zeugen, verb. ein Zeuge ſeyn, ſwědčiti, naſwědčowati, přiſwědčowati, doſwědčowati. 2) Zeugen weiſen, okazowati, okázati, vkazowati, vkázati. 3) gebähren, ploditi, zploditi, roditi, poroditi, plod, djtě na ſwět wyweſti, der zeuget, Vater, ploditel, zploditel, rodič, m. Kinder zeugen, ploditi, roditi. 4) etwas verfertigen, hotowiti, zhotowiti.

Zeughaus, n. ſtřjlnice, zbrognice, f.

Zeugmacher, m. cagkář, cagku ſtrugec, m.

Zeugmeiſter, m. zbrognoſta, ſtaroſta, zpráwce, zbrognice, m.

Zeugniß, n. ſwědectwj, ſwědomj, wyſwědčenj, n. Zeugniß geben, von etwas, ſwědectwj, ſwědomj dáwati, dáti, wydati, Zeugniß, ſchriftliches, gutes oder ſchlechtes, der Aufführung, Verwendung, Fähigkeit vom Obern, Lehrer, wyſwědčenj, n.

Zeugung, f. plozenj, rozenj, zplozenj, porozenj, n.

Zeugungsglieder, plur. n. porodnj, rodicý audowé, plur. m.

Zeugwärter, m. ſtrážce, ſtrážný zbroge, branj, m. ſtrážce zbrognice, ſtřjlnice, f. zbrognj ſtrážnjk, m.

Zeugwirker, m. ſ. Zeugmacher.

Zibebe, f. rozynka, f. davon, rozynkowý.

Zibeth, m. zybet, m.

Zibethkatze, f. zybětowá kočka, zybet. m.

Zicche, f. über ein Bett, oder Küſſen, přikrywka, f. přikrywadlo, n. ceycha, powlawka, f.

Zickzack, pruhowaný.

Ziege, f. Geiſe, koza, f.; junge kozyčka, kozka, f. wilde, diwoká koza, von Ziegen, kozý.

Ziegel, m. cyhla; dazu gehörig, cyhelnj, daraus, von Ziegeln, cyhlowý, cyhelný, Ziegel brennen, cyhly páliti, wypalowati, Ziegeln zum Dach, krycý, dlaždicý, zdicý cyhla, m. dlažka, f. hohler, kürka, preys m. k rycý hákowá cyhla.

Ziegelbrenner, m. cyhlář, cyhelnjk. m.

Ziegeldach, n. cyhlowá, cyhelná, preyzowá střecha, f. cyhelný krow, m.

Zigeldecker, m. přikrywač, m.

Ziegelerde, f. cyhelná zem, f.

Ziegelfarbe, f. cyhlowá, cyhelná barwa, f.

Ziegelfärbig, ziegelroth, cyhlowý, cyhlowé, cyhelné barwy.

Ziegelhütte, f. cyhelnice, f. cyhelna, f.

Ziegellos, bezwzdný.

Ziegelmauer, f. cyhlowá, cyhelná zed, f.

Ziegelofen, m. cyhlowé, cyhelné kamna, f. plur. wo man die Ziegeln brennt, cyhelná, cyhelnj pec, f.

Ziegelſcheune, f. ſ. Ziegelhütte.

Ziegelſtein, m. kámen cyhelnj, m. cyhla djcý, ſklepowá, dlaždička, f. ziegelſteinern, cyhelnj, ſ. Ziegel.

Ziegelſtreicher, m. cyhlář, cyhelnjk, m.

Ziegelweis, na cyhlu.

Ziegenartig, kozomý.

Ziegenbart, m. kozý brada, bradatoſt, f.

Ziegenbock, m. kozel, m.

Ziegenfell, n. kozý kůže. f.

Ziegenfleiſch, n. kozý maſo, n.

Ziegenhaar, n. wlna kozý, f.

Ziegenheerde, f. ſtádo kozý, n.

Ziegenhirte, m. kozák, paſtucha, paſtýř koz, kozý. m.

Ziegenkäſe, m. kozý ſeyr, m.

Ziegenlorbeeren, plur. f. kozý bobky, plur. m.

Ziegenmelker, m. kozodog, kozodogič, m.

Ziegenmilch, f. kozý mljko, mléko, n.

Ziegenſtall, m. kozý ſtáge, f. chlěw, m.

Ziehbrunn, m. kopaná ſtudnice, ſtudna, f.

Zieheimer, m. tazný okow, m.

Ziehen, ſchleppen, tahati, táhnauti; eine Linie, čáru táhnauti, trhnauti, durch etwas, protrhnaut ſkrze něco čáru, einen Kordon, obtáhnaut kolem, obtočit, obtáčet, an ſich, zu ſich ziehen, přitáhnauti k ſobě, über, auf etwas ziehen als Leder, přetáhnauti, überziehen, einen zu Rathe ziehen, radu brátí s někým, w radu wgiti s někým, raditi ſe, poraditi ſe s někým, rady prátí, do rady wzýti. Unglück über ſich ziehen, neſſtěſtj ſobě vhoniti, pád wzýti, Worte auf ſeine Meynung ziehen, ſlowa na ſebe potahowati, den Degen, vom Leder ziehen, kord z poſſwy wytáhnauti, wydobyti, dobyti, wytrhnauti, potrhnauti, wytaſyti, z poſſwy dobyti meče, kordu. Das Maul ziehen, hubu ſſpuliti, Schiffe zu Lande ziehen, k břehu ſe připlawiti. Looſe ziehen, looſen, loſowati, ſich etwas über Hals, auf ſich, über ſich, auf den Hals als Haß, Verdruß ꝛc. ziehen, vhoniti, vtrziti, přiſobiti ſobě něco, vwaliti na ſe něco, etwas in die Länge ziehen, protahowati, prodlužowati, něco protáhnauti, herum, umziehen mit einer Waare, obchoditi, obcháżeti, kupčiti, bis wohin ziehen, dotáhnauti, přitáhnauti. 2) Kinder ziehen, děti wychowáwati, zu allem Guten, ke wſſemu dobrému wésti, groß ziehen, wychowati, ſich eine Ehre, Schande an einem, wychowati ſobě hanby, cti, etwas, einen, ſ. Erziehen, 3) ſich begeben, wandern, als in ein ander Haus, aufs Land, ſtěhowati ſe, odſtěhowati ſe, přeneſti, přeſtěhowati, poſtěhowati ſe, odebrati ſe, odbjrati ſe, wybrati ſe, wo wirſt du itzt hin ziehen, kam ſe teď budeš ſtěhowat, kam ſe teď odſtěhuješ, odebereš, poſtěhuješ, zabereš? in fremde Länder, do cyzých zemj ſe odebrati, wybrati, odbjrati, vbjrati, wydati ſe, aus der Stadt, z města ſe wyſtěhowat, wybrat, odſtěhowat, odebrat, zu jemanden in Dienſt ziehen, k někomu ſe do ſlužby dáti, k někomu do ſlužby gjti, haufenweis ziehen, ſtádně táhnauti, ins, zu Feld, über den Feind ziehen, do pole na nepřjtele táhnauti, wytáhnauti, ein Rohr ziehen, pažiti ručnicy, gezogen Rohr, pažená ručnice, f. den Hut ziehen, klobauk ſegmauti, ſmeknauti, ztáhnauti, ziehen, ſpannen, ſchmerzen in den Gliedern, zſtahowati, Saiten auf ein Inſtrument, ſtrog ſtrunami potahowati, ziehen wie der Wind, die Luft, táhnauti, ſičeti, ſučeti, ziehen, deuten, auslegen, als auf ſich, potahowati, wztahowati na ſebe, auf die Wache, na ſtráž zatahowat, ziehen, dehnen, táhnauti, tahati, ſich ziehen, táhnauti ſe, was ſich ziehen läßt, tažný, tahaunowatý, daß ſich etwas ziehen läßt, tažnoſt, f. ziehen, betriegen, um das Geld bringen, natahowati, durch etwas ziehen, z. B. einen Faden, protáhnauti nit, in etwas (hinein) ziehen, wtáhnauti, ſich, wie Feuchtigkeit, Geruch, Luft, Athem, wtáhnauti ſe w něco do něčeho, wie der Magnet das Eiſen, táhnauti, an ſich ziehen, Macht, Regierung, Erbſchaft, vwáżati ſe w moc, w králowſtwj, w dědictwj oſobiti ſobě. Geld, oſobiti ſobě penjze, nach ſich ziehen, jemanden mit nehmen, potáhnauti za ſebau; etwas wirken, als Folgen z. B. Schande, přiſobiti, ploditi, způſobiti, zploditi, táhnauti za ſebau. Aus etwas heraus ziehen, wytahowati, wytáhnauti, Nutzen, Gewinn, Moral, užitku, zyſku z něčeho nabýwati, dobýwati, docházeti, Folgen, následky z něčeho wywoditi, die Armee, Beſatzung, aus dem Lande, Orte, wogſko po ſádku wywesti, wytrhnauti, zu etwas ziehen, darzu nehmen, ſchlagen, přiwrcy, přirazyti, jemanden zu ſich, někoho k ſobě přitáhnauti, ziehen, trinken, táhnauti, dušvti

fyti, aus einander ziehen, roztáhnauti, roztahowati, in einander, ſtáhnauti, herunter, zſtáhnauti, hinauf, wytáhnauti, hinein, wtáhnauti, auf die Seite, na ſtranu potáhnauti, odweſti bey der Hand, beym Fuße, za ruku za nohu tahati, táhnauti, wenig die Glocke, zatáhnauti za zwon, zur Tafel, k ſtolu wzýti, brátí, přiwzýti, neut. ziehen, wandern, táhnauti, odbýrati ſe, ſ. oben, zieh von hier, táhni, klid ſe, odtáhni, odklid ſe, ber ſe, odber ſe, hybey odtud.

Ziehen, das, n. Wandern, ſtěhowánj ſe, odſtěhowánj, odbýránj ſe, b) taženi, n. ſ. Wandern.

Zieher, m. krokwička f. krokwice, f.

Ziehkind, n. ſchowanec, m. erzogenes, odchowanec, m. wychowanec, m.

Ziehochs, m. Zugochs, tažný wůl, m.

Ziehſalter, n. wytáhugicý mázba, f.

Ziehrad, n. tažné kolo, n. ſſkřipec, m.

Ziehſeil, n. prowaz ſſkřipečnj m. k taženi, m.

Ziehung, f. tah, m. taženi, n.

Ziehungstag, m. den tahu, m.

Ziehzeug, n. nástroge, m. plur. přjpraw wytažné, k taženi, f. plur.

Ziel, n. zum Schießen, Laufen, Werfen, Springen, cýl, m. meze, f. Ziel ſetzen, cýl, meze wložiti, wyeknauti, es überſchreiten, darüber ſchreiten, cýl, meze překročiti, přeſtaupiti, přes meze ſe puſtiti, dáti, Ziel als Abſicht, Endzweck, cýl, zřetel, zhled, konec, naměřeni, n. das Ziel erreichen, cýle, konce, zhledu dogiti.

Zielen, im Schießen, nach etwas, nach einem, auf etwas, auf einen, mířiti, měřiti, směřowati, čeliti, po něčem, po někom, na něco, na někoho, k něčemu; als Abſicht, směřowati, čeliti k něčemu, na něco. Es zielet dahin, darauf, k tomu, na to směřuge, čelj, zřj, nach etwas als nach eines Herzen, mjřiti po ſrdcy, k ſrdcy.

Zielen, das, n. mjřenj, m. směřowánj, n.

Zieler, m. beym Schießen, mjřič, mjřitel, m.

Zielſetzer, m. wie Zieler, mířič, m.

Ziem, m. bey den Thieren, plece, f. plu.

Ziemen, geziemen, náležeti, přináležeti, ſluſſeti, přiſluſſeti. Es ziemet ſich, náleži, přináležj, přjležj, ſluſſj, přiſluſſj.

Ziemend, ziemlich, geziemend, náležitý, ſluſſný, přiſluſſný.

Ziemer, m. Vogel, kwjčala, f. kwjčaljk, m. der Ochſen, wlaſatá, ſwazowá, klaubnj žila. f.

Ziemlich, přiſluſſný, ſluſſný, ſ. ziemend.

Ziemlich, adver, doſti, poněkud, hrubě, ſo ziemlich, gakž takž, tak poněkud.

Ziemlichermaßen, ſ. ziemlich, adv.

Ziemlichkeit, f. náležitoſt, ſluſſnoſt, přiſluſſnoſt, f.

Ziepdroſſel, f. gewißer Vogel, kwjčala, f.

Zier, Zierde, f. ozdoba, okraſa, f. ſſperk, m. einer Rede, ſ. Zierlichkeit.

Zieren, ozdobowati, ozdobiti, okráſliti, kráſliti, ſſlechtiti, oſſlechtiti, ſſperkowati, die Tugend ziert den Menſchen, ctnoſt ſſlechtj, kráſlj člowěka, f. 2) ſich zieren, ſeltſam geberden, affektiren, vpeypati ſe, oſteychati ſe.

Zieren, das, n. Affektiren, vpeypánj, n.

Zierer, m. ozdobitel, oſſlechtitel, m. der affektirt, vpeypač, m.

Zierich, vpeypawý, vpeypačný, oſteychawý.

Zierlich, ozdobný, vſſlechtilý, wýtečný; eine zierliche Rede, ozdobná, vſſlechtilá, ſſwárná řeč f.

Zierlich, adv. ozdobně, vſſlechtile, wýtečně, ſſwárně.

Zierlichkeit, f. ozdobnoſt, ozdoba, vſſlechtiloſt, f. der Rede, Worte, ozdoba, ozdobnoſt, vſſlechtiloſt, ſſwárnoſt, řeči, ſlow, f.

Zierrath, m. ozdoba, okraſa, f. ſſperk, m.

Zierung, f. ozdobenj, okráſlenj, kráſlenj, ſſlechtěnj, oſſlechtěnj, přivſſlechtěnj, n.

Zieſelmaus, f. Hamſter, ſyſel, m.

Ziffer, k počet, m. (cyfra) f. početná fygura, f. početnj známka, f.

Zifferblatt, n. der Uhr, početnj, cyfernj liſt, m.
Zimmer, n. pokog, m. pokogjk, m. (gizba), f. von Brettern, ſrub, m. zum Eſſen, giſtba, f. wečeřadlo, n. krmnice, f. zum Schlafen, ložnice, lehárna, f. komňata; von Brettern, ſrub, m.
Zimmerart, f. hlawátka, f. dlubna, f. teſařſká ſekera, woſſtěpačka, f. ſſ ročina, f. kleinere, pobjgečka, f.
Zimmergeſell, m. teſařſký towaryš, m.
Zimmerhandwerk, n. teſařſtwj, teſařſké řemeſlo, n.
Zimmermann, m. teſař, m.
Zimmermeiſter, m. teſařſký miſtr, m.
Zimmern, bauen, budowati; behauen, teſati, die Stube, wo gezimmert wird, teſárna, f.
Zimmern, das, n. budowánj, ſtawěnj, n. 2) Behauen, teſánj, n.
Zimmernagel, m. břewnowý hřebjk, m.
Zimmerwerk, n. teſa, f.
Zimmet, m. ſkořice, f. von Zimmet, oder deſſen Art, ſkořicowý.
Zimmetbaum, m. ſkořicowý ſtrom, m.
Zimmetöl, n, ſkořicowý oleg, m.
Zimmetrinde, f. ſkořicowá kůra, f. ſkořice, f.
Zinke, m. zum Blaſen, cynk neb paſtuſſj paſtewſký roh, piſſtěl, m. am Horn, paroh, m.
Zinken des Hirſchgeweihes, plur. m. parohy, plur. m.
Zinkenbläſer, m. trubač, m. piſſtěc na cynk, na roh, trubiroh, m.
Zinn, n. cýn, ceyn, m.
Zinne, f. makowice, f. ſwrſſek, wrch, m.
Zinnern, cýnowý, ceynowý.
Zinngießer, m. konwář, cýnař, m.
Zinngrube, f. dul cýnowý, m.
Zinnkraut, n. zum Scheuern, přeſlička, f.
Zinnober, m. cynobr, m.
Zins, m. Abgabe, Steuer, berně, daň, f. plat, m. cynže, f. plat, poplatek, m. von der Miethe, nágem, cynže, f. plat, záplatek, m. von Grunde und Boden, Intereſſe, aurok, vrok, m. auf Zinſen geben, leihen, na aurok dáti, půgčiti, rozpůgčiti.
Zinsacker, m. poplatné pole, n.
Zinsbar, poplatný, ſolcher Menſch, poplatnjk, m. poplatný člowěk, machen, poplatné včiniti.
Zinſen, platiti daň, poplatek.
Zinsfrey, ſwobodný od poplatků, danj, cynžj.
Zinstag, m. den placenj cynže, m.
Zinſung, f. dáwánj, placenj poplatků n. daně, cynže, f. plur. poplatky, m. plur.
Zinszahl, f. Římſký počet, m.
Zipfel, m. cýp, konec, m. etwas beym rechten Zipfel anfaßen, něco dokonale naſtrogit, Zipfel des Landes Meeres, roh, der Parůcke, knofljk, vzljk, m.
Zipfligt, vzlowatý, wie ein Stück Landes, rohowatý, rohatý.
Zipperlein, n. dna, plur. n. lámánj w článcých, w klaubjch, n. klaubnj nemoc, f. der ſie hat, na dnu ſtonawý, dnawý, es haben, na dna ſtonati, Zipperlein an Händen, pakoſnice, f. dna, plur. n. lámánj w rukau. n.
Zirbelbaum, Zirbel, m. leſnj borowice, f.
Zirbelnuß, f. borowá ſſiſſka, ſoſna, f.
Zirkel, m. das Inſtrument, kružidlo, kružadlo, kleiner, kruhátko, kružátko, n. die Figur, der Kreis, kolo, n. kotauč, m. okolek, okrſſlek, krub, im Zirkel, w kole, gehen, w kole, kolem gjt, im Zirkel der Familie, w kole rodiny; Zirkel machen, kolo wdělati, ſich im Zirkel umdrehen, w kolo, do kola ſe otočiti, zatočiti, halber Zirkel, půl kola.
Zirkelförmig, okrauhlý, kulatý, was ſo iſt, okrauhloſt, f.
Zirkeln, krauziti, kolo wykrauziti, ſich, w kolo, do kola ſe točiti, krauzit.
Zirkelrund, kulatý, okrauhlý, machen, okrauhliti.
Zirkelung, f. krauzenj, n.
Zirkelweis, adv. okrauhle.
Zirkularſchreiben, n. cyrkulář, m.

Zir-

Zirnenbaum, m. buk, m. bukwice, f. von demſelben, bukowý.
Ziſcheln, ſſeptati, mukati, in das Ohr ziſcheln, do vcha ſſeptati, poſſeptati, poſſermo wbreptati.
Ziſcheln, das, n. ſſept, m. ſſeptánj, n. ſſepty, m. plur.
Ziſchen, ſypěti, ſyčeti, ſyptěti, heraus, wyſypěti, wyſyčet, ſyčenjm wyhnat.
Ziſchen, das, n. ſyčenj, ſypěnj, ſyptěnj, n.
Ziſchend, ſypěcý, ſyčjcý, ſypěgjcý, ſyptjcý.
Ziſererbſe, f. cyzerna, f.
Zismaus, f. ſyſel, m. polnj myš, f. dazu gehörig, ſyſlowý, wie ſolche Maus, ſyſlowatý.
Zither, f. cytara, f.
Zitrone, f. cytron, m. davon, cytronowý.
Zitronenbaum, m. cytronowý ſtrom, m.
Zitteraal, Zitterfiſch, m. lenoch, m.
Zitterer, m. Quacker, wzteklik, třeſtik, m.
Zittermaal, n. Zitterflechte, liſſeg, m.
Zittern, třáſti ſe, třjſti ſe, ſtark, chwjti ſe, drkotati.
Zittern, das, n. třeſenj, n. ſtarkes, chwěnj ſe, drkotánj, n. kömmt mich an, mráz, hrůza gde po mně, počjnám ſe třjſti, mit Zittern, s třeſenjm.
Zitternd, třeſaucý ſe, třeſawý, třeſutý, třeſlawý, třaſlawý, zitternde Hand, třeſawá ruka, třaſlawá, zitternd antworten, třeſa ſe, s třeſenjm odpowjdati, zitternd machen, w třeſenj vweſti.
Zitternadel, f. třeſutá, hybawá gehla, f.
Zitterpferd, n. kůň třaſlawý, m. třeſaucý ſe, m.
Zitſcherlein, n. pěnice, f.
Zitſchern, ſ. zwitſchern.
Zittwer, m. ein Gewächs, cycwar, m.
Zitz, m. ein Zeug, cyc, m. daraus, cycowý.
Zitze, f. u. m. cecek, cyc, cecýk, m. ecnj bradawice, bradawička, f. prs, m. kleine, cecýček, m. die, der große Zitzen hat, cecatý, cecatá, der Thiere, wemeno, wegmě, n. cecek, m.
Zitzfabrikant, m. ſtrugce cycu, m.
Zitzfabrike, f. cycowá djlna, f.
Zobel, m. ſobol, m.
Zobelfell, n. ſobolowá kůže, f.
Zobelpelz, m. ſobolowý kožich, m.
Zofe, f. ſlužka, nohſleda, f.
Zoll, clo, n. poplatek, m. wovon er geben wird, poplatný, celný, auf etwas legen, clo, poplatek vložiti, 2) Zoll, Maas, palec, (caul.) m. einen Zoll breit, palce zſſjři, dick, zſlauſſti.
Zollamt, n. vřad celnj, m. poplatnj m.
Zollbar, , poplatný.
Zollbedienter, m. ſlužebnjk celnj, m.
Zollbereiter, m. cla ſgezdec, m.
Zollbude, f. Zolbank, Zollhaus, celnice, f.
Zolleinnehmer, m. cla weyběrčj, wýběrčj, m.
Zollfrey, ſwoboden od cla, oſwobozený od cla, od poplatku, nepoplatnj, die Gedanken ſind zollfrey, myſſlenj gſau ſwobodná.
Zollen, platjti clo, von dem man zollen muß; das da zollet, poplatný, celný.
Zollfreyheit, f. ſwoboda, f. oſwobozenj, n. od cla, od poplatku.
Zollhaus, n. celnice f. celnj dům, m.
Zöllner, m. celnjk, celnj, m. celný.
Zollpachter, m. pronágemnjk cla, m.
Zollſchreiber, m. celnj pjſař, m.
Zopf, m. wrkoč, m. (lelik, rulik).
Zopfband, n. pentle na wrkoč, wrkočnj, f.
Zöpfchen, n. wrkůček, m.
Zorn, m. hněw, m. hněwiwoſt, zloſt, f. behender, vnáhlenj, n. darinn gerathen, vnáhliti ſe, darein kommen, gerathen, hněwem ſe popuditi, rozhněwati ſe, rozprchliti ſe, rozhorliti ſe, in Zorn bringen, přiweſti, popuditi k hněwu, k zloſti, im Zorne, aus Zorne, w hněwu, z hněwu, w zloſti, den Zorn auslaſſen, hněw wypuſtiti, den Zorn fahren laſſen, hněw puſtiti, mimo ſebe puſtiti, od-

loziti, hněwu nechati, mäßigen, vſkrowniti hněwu, der Zorn leget ſich, hněw, zloſt pomigj, den Zorn auf ſich laden, hněw na ſebe vwáliti, zum Zorne reizen, zdrážditi, zdraſtiti, popuditi k hněwu, Zorn verurſachen, vroditi, způſobit hněw.

Zorngericht, n. ſpráwedliwý ſaud, m.

Zornig, zum Zorn geneigt, hněwáwý, popudliwý, zloſtný, zornig eben jemt, hněwiwý, rozhněwaný, rozlobený, auf einen werden, rozhněwati ſe, rozprchliti ſe, rozlobiti ſe, rozhorliti ſe, hněwiwým býti, hněwem ſe popuditi, hněw wzýti na někoho, zornig ſeyn über einen, hněwati, zlobiti, hněwiwým, rozhněwaným býti na někoho, hněwno býti někomu na někoho, zornig machen, rozhněwati, popuditi k hněwu, hněwati, rozlobiti, rozhorliti, auf ſich, na ſe rozhněwati, ſehr zornig, tobend vor Zorn, kwaucý, ſápagicý ſe hněwem.

Zornwetter, n. zlá baurka, f.

Zornig, adv. hněwiwě.

Zornmüthig, hněwiwý, zlobiwý.

Zornmüthigkeit, f. hněwiwoſt, f. popudliwoſt k hněwu, zlobiwoſt, f.

Zote, f. mrzkoſt, oplzloſt, kudrlinka, f. Zoten reißen, mrzce, oplzle ſobě weſti, mluwiti, mrzkoſti prowáděti, lotrowati, čtwerčiti, tlachati.

Zotenreißen, das, n. mrzké, zlé, oplzlé mluwenj, n. lotrowánj, čtwerčenj, tlachánj, n.

Zotenreißer, m. mrzkomluwnjk, čtwerák, kuderlinkář, m.

Zotte, Zote, f. chlup, m.

Zotticht, chlupatý, ſrſnatý, kudlatý, koſtrbatý, machen, rozchlupatit, gemacht, rozchlupacený, rozkudlatěný, rozkoſtrbatěný.

Zu, k, ke, zu einem gehen, k někomu gjti, zu mir, ke mně, zu dir, k tobě, zu beyden Theilen, s obogj ſtrany, s obau ſtran, zur rechten, linken, na prawo, na lewo, na, po prawý, lewý ſtraně Zu Abend, kwečeru, zu unſerer Zeit, za naſſeho času, naſſeho času, zur, zu rechter Zeit, w čas, wprawý čas, zu der Zeit, za toho, w tomto času, zu denſelben Zeiten, za onych časů, dnů, w těchto časech, zu ſeiner Zeit, ſwým časem, zu meiner Freude, Betrübniß, Ehre, Schaden, Nutzen, k mé radoſti, k mému zármutku, k cti, ſſkodě, k užitku, zur Ehre ꝛc. gereichen, býti ke cti, zum Schaden ſeyn, gereichen, býti ke ſſkodě, na ſſkodu, zu Liebe jemanden, někomu k ljboſti, zu Willen ſeyn, k wůli, po wůli býti, ſ. Wille, zu Gefallen thun, k ljboſti, wděk včiniti; zu Rechte, práwně, zur Seite, po ſtraně, po boku, zu Bette, do poſtele, zu etwas lachen, weinen, ſagen ꝛc. k něčemu ſe ſmáti, plakati, řícy ꝛc. zu etwas ſetzen, hinzufügen, k něčemu přiſaditi, přiložiti, zum Beweiſe, na důkaz, zum Beyſpiele, ku příkladu, zum wenigſten, alespoň. b) neyméně ſ. wenigſtens; zur Genüge, doſtatečně, auplně, zu etwas werden, býti něčím, einen zum Feldherrn, Dokter, Soldaten ꝛc. machen, erwählen, včiniti někoho wůdcem, doktorem, wogákem, za wůdce, za doktora, za wogáka, z někoho wůdce, doktora, wogáka včiniti, erwählen, wywoliti někoho za wůdce, za doktora, za wogáka, zum Gelächter werden, býti za poſměch, a rozpráwku, k poſměchu lidem, zu, (das ſupinum) um, zu, in der Abſicht, by, aby, z. B. zu ſehen, hören, zanken, ꝛc. by, aby widěl, ſlyſſel, ſe wadil, ohne, zu, a) wenn man ein ſubſtantivum haben kann, ne by, ne aby, z. B. ohne zu ſchmeicheln, ne abych gim lahodil, pochlebowal, nepochlebugic gim. b) wenn beyde verba auf ein ſubſtantivum gehen, z. B. er ſagte es, ohne zu bedenken, ehne ſich zu fürchten, řekl to nepomyſle, neboge ſe, c) wenn es auf ein anders ſubſtantivum geht, z. B. er ſtund auf, ohne jemanden zu grüßen, den Hut zu rühren, wſtal, žádného nepozdrawě, klobaukem nepohna, einem zu trinken, zu eſſen geben, dáti někomu pjt, gjſt, zu verſtehen, dáti k ſuo-

ſrozumĕnj, gerade zu, immer zu, nur zu, gen přjmo, gen pořád, gen do toho, do řjzu, zu, allzu, přjliš, z. B. zu furchtſam, zu kühn, dumm, přjliš bázliwý, bogácný, smělý, hlaupý, zu viel, přjliš mnoho, zu, bey verbis, wenn ein ſubſtantivum vorhergehet, z. B. die Gelegenheit, die Zeit zu ſchreiben, zu leſen; přjležitoſt, čas k ſpanj k čtenj, geht ein verbum vorher, ſo folget ein infinitiv oder bych, abych, z. B. er befahl mir, ihm zu folgen, zu ihm zu kommen, weg zu gehen, weg zu fahren, poručil mi, bych ho následowal, sebe následowat, bych k němu přiſſel, k sobĕ přigjt, bych odeſſel, odegel, odgel, odegiti, odgeti, das Beſte iſt, ihm zu ſagen, ihn zu fragen, nejlepſſj gezt, pro něg poſlat, se ho zeptat, ich wünſche, ſuche, ein Herr zu werden, zu ſterben, přegi, hledjm pánem být, vmřjt, bych pánem byl, vmřel, ich fürchte mich ihn anzuſprechen, bogim se na něho promluwit, das iſt ſchwer zu treffen, zu ſchreiben, zu verſtehen, ꝛc. to ge těžký, lehký k pſanj, trefenj, k dowedenj, k ſrozumĕnj ꝛc. lehko, těžko pſát, trefit doweſt, rozumĕt ꝛc. er gab mir ein Buch zu leſen, dal mně knihu čjſt, k čtenj, es iſt nicht zu beſchreiben, auszuſagen, nenj k wypſánj, k wyrzčenj, es iſt nicht möglich es zu beſchreiben, es auszuſchreiben, es auszuſprechen, auszuhalten, auszuſtehen, nenj možne to wypſat, wypowědjt, wydržet, wytrpĕt, viel, wenig zu thun, zu arbeiten, zu ſagen, zu befürchten, zu hoffen ꝛc. haben, mjti mnoho, málo co dĕlat, co pracowat, na prácy, co se obáwati, se čeho co obáwat, co daufat, du haſt nichts zu fürchten, nemáš se ničeho co bát, nicht zu ſagen, zu gedenken, zu geſchweigen, nedjm, neřkuli, nercyli, zu Boden fallen, ſtürzen, werfen, na zem, k zemi padnauti, porazyti, wwrcy, o zem něčjm praſſtit, vdeřit, zu Pulver zerreiben, na prach setřjti, rozetřjti, zu Stande bringen, ſ. Stand, zu, zugeſperrt, zamčený, zamknutý, zawřený, es iſt zugeſperrt, zamčeno, zamknuto, zawřeno, davon iſt gar nicht zu reden, zu ſprechen, davon zu gedenken, o tom nenj ani co mluwit, co říct, na to nenj ani co myſlit, ich weis gar nicht zu ſagen, newjm co říct, cobych řekl, zu Rom, zu Wien, zu Prag, zu Hauſe ſeyn, býti w Řjmĕ, we Wjdni, w Praze, doma, zu Fuße, zu Pferd, pěſſky, na koni, gjzdecky, zu Waſſer, und zu Land, po wodĕ y po zemi, zum Geſchenk, zum Beſcheid geben, kriegen, dáti, doſtati darem, za dar, za rozſudek, zu nichts, zu Pulver, Stein, Aſche ꝛc. werden, w nic, w prach, w kámen, w popel obrácenu býti, popelem lehnauti, zur Welt bringen, poroditi.

Zuarbeiten, immer, pracowati, dĕlati pořád, dořjzu.

Zuathmen, přidychati, nadychati.

Zubehör, n. das übrige, nöthige, ſ. Zugehör.

Zubeißen, beißen, kauſati pořád, dořjzu, etwas, přikuſowati, zur Welt bringen, poroditi.

Zubenamen, přjgmjm gmenowati, přjgmj dáti, zubenamt, s přjgmjm.

Zuber, m. dĕber, m.

Zubereiten, připrawiti, připrawowati, přichyſtati, chyſtati, přiſtrogiti, ſtrogiti, hotowiti, přihotowiti, etwas, eine Sache, Waare, připrawowati, přiſtrogiti, připraowati, Leder, Leinwand, kůži, plátno dĕlati, wydĕláwati, eine Speiſe, ein Gaſtmahl, přiſtrogiti, ſtrogiti, připrawiti, ſich zu jemanden, zu etwas, připrawiti, přichyſtati, přiſtrogiti, naſtrogiti.

Zubereiter, m. ſtrugce, připrawitel, m.

Zubereitung, ſ. přjprawa, ſ. připrawenj, n. přichyſtánj, chyſtánj, hotowenj, přihotowenj, přiſtrogenj, ſtrogenj, n. der Sache, Anſtalt, přjprawa, ſ. připrawenj, ohne alle Zubereitung, wie ein Menſch, bez

wſſj

wssj přjprawy, Zubereitung einer Speise přjprawa, připrawenj, přistrogenj gjdla, einer Sache, Waare, připrawenj, přjstrogenj, strogenj, n. přjprawa f. des Leders, wydělá-wánj, připrawowánj, n.

Zuberstange, f. sochor, m. bidlo, n. powěren, m.

Zubinden, zawázati, zawazowati, eine Wunde, zawázati, vwázati.

Zublasen, Luft, pořád wáti, pořád faukati, einem etwas einhelfen, nafaukati, nafauknauti.

Zublinzen, mhaurati, zawjrati oči, mžikati, mauřiti, přimauřiti, zamauřiti, zmauřiti, metaph. přehljžeti, přezřjti, skrz prsty hleděti, oči zamauřiti.

Zubringen die Zeit, das Leben, tráwiti, stráwiti 2) schlecht, mrhati, einem etwas, als ein Heyrathsgut, přinesti, přinásseti, zubringen, přinásseti, poctu dáti.

Zubringer, m. dohazowač, m.

Zubringerinn, f. dohazowačka, f.

Zubringung, f. der Zeit, tráwenj, stráwenj času, n.

Zubuße, f. Aufwand, přjdawek, m. als Ergänzung, důstawek, m. snůsska, f.

Zubüßen, noch dazu geben, ersetzen, přidati, přičiniti, snésti, ergänzen, dostawiti.

Zucht, f. kázeň, f. cud, m. Ehrbarkeit, počestnost, zwedenost, mrawopočestnost, f. in aller Zucht, in Züchten, we wssj počestnosti, was das vor eine Zucht ist! ist das nicht eine Zucht, co ge to za řád? za kázeň? scharf in der Zucht halten, w kázni, w hrůze držeti, mjti, Zucht, Junge des Viehes, plod, mladý.

Züchten, ehrbar thun, vpeypawě, počestně sobě west.

Züchten, das, n. vpeypawost, f. vpeypánj, n. sedlský stud, m.

Zuchthaus, n. dům kázně, káznj, m. kutě, f.

Zuchthengst, m. pussťák, m.

Züchtig, kázaný, cudný, počestný, zwedený, mrawopočestný.

Züchtig, adv. kázaně, počestně, cudně, zwedeně, mrawopočestně.

Züchtigen, kárati, zkárati, wenig, pokárati, wegen etwas, z něčeho.

Züchtiger, m. kárač, káratel, m.

Züchtigung, f. káránj, n. zkáránj, n.

Zuchtlehre, f. včenj o cudu, o káznj, o mrawjch, mrawné, n. o mrawopočestnosti.

Züchtling, m. schowanec, m. im Zuchthause, wězen, wězný, m.

Zuchtlos, nekázaný, bez kázně, necudný, bez cudu, nepočestný.

Zuchtmeister, m. pěstaun, m. vřednjk nad počestnosti, mrawů, m. 2) im Zuchthause, zpráwce wězných, 2) zu Rom, káratel, trestatel nemrawů, m.

Zuchtmeisteramt, n. vřad trestatliwý, m. trestatliwa, f.

Zuchtmeisterlich, trestatliwý.

Zuchtruthe, f. metla, f.

Zucken, zücken, das Schwerdt, potrhnauti, wytrhnauti, dobyti, wytasyti, wytáhnauti meč, mit dem Arme, Fuße, trhnauti, potrhnauti, trhati, potrhnauti ramenem, nohau.

Zücken, das, n. trhánj, trženj, n. des Schwerdts, dobytj, meče, n.

Zucker, m. cukr, m. von Zucker, cukrowý.

Zuckerbecker, Zuckerbäcker, m. cukrář, m.

Zuckerbeckerey, Zuckerbäckerey, f. das Werk, cukrářstwj, n. der Ort, die Werkstatt, cukrárna, f.

Zuckerbrod, n. cukrowý chléb, m.

Zuckerbüchse, f. pusska na cukr, f.

Zuckerkandis, Zuckerkandel, m. cuckerkandel, ledkowý cukr, m.

Zuckererbse, f. pokrautka, lahudka cukrowá, f.

Zuckereßig, m. kyselý cukr, m.

Zuckerhut, m. homole, cukru, f.

Zuckerküchelchen, n. cukrowá pochautka, pokrautka, lahůdka, f.

Zuckermund, m. sladkomluwný, sladjk, m.

Zuckern, cukrowat.

Zuckerrohr, n. cukrowá hůlka, f.

Zuckersüß, co cukr sladký, lahodný, sladičký, sladaučký.

Zuckerwerk, n. lahůdky plur. f. wěcy, pochautky cukrowé, plur. f. cukrowj, n.

Zucker-

Zuckerwurz, f. červená řepa, f.
Zůckung, f. trhánj, potrhowánj, trzenj, n.
Zudecken, přikryti, přikrýwati, zakryti, zakrýwati, zastřjti, zastjrati, přistřjti, zudecken mit Prügeln, Schlägen, vbiti někoho, mit Saufen, dotrhnaut někoho.
Zu dem, k tomu.
Zudenken, einem, přimysliti, obmysliti, ein Vermächtniß, Geschenk, Amt, obmysliti někoho dědictwjm, darem, přimysliti, přisauditi dědictwj, dar.
Zudringen, sich, drátí se, násylným býti, zu einem, zu etwas, drátí se, tlačiti se, přidrati se k někomu, k něčemu, auf einen, mit etwas, dotjrati, doráziti, křjti, vléhati, doléhati, tlačiti na někoho, mit der ganzen Macht, waliti se, řititi se, drátí se, hrnauti se.
Zudringen, das, n. drauj se, n.
Zudringlich, násylný, vléhagicý, naléhagicý, kwapný, vlehawý.
Zudringlichkeit, f. násylj, n. vléhawost, f. vlehánj, n. kwapnost, f. klopotnost, f.
Zudrücken, zatlačiti, die Augen einem Sterbenden, zatlačiti oči, wie ein Sterbender, zamauřiti oči, ein Auge zudrucken, gedno oko zamauřit.
Zueignen, přiwlastniti, die Ursache, oder einem, sich etwas als Urheber, přiwlastniti, přičjsti, připsati, přiosobiti někomu, sich zueignen, es haben wollen, in Besitz nehmen, sobě přiwlastniti, osobiti, přiosobiti, osobowati, sobiti, oswogiti, woswogiti, einem ein Buch, knihu přiwlastniti.
Zueignung, f. přiwlastnění, n. wenn man sich selbst etwas zueignet, dem Besitze nach, přiwlastnění, osobenj, oswogenj, sobenj, eines Buchs, přiwlastnění, n.
Zueignungsschrift, f. spis přiwlastnění, m. připjsnj, m.
Zueilen, připospjchati, připospjssiti, přispjssiti.
Zuentbieten, wzkazowati, wzkázati.
Zuerkennen, zu sprechen, přisauditi, přiwlastniti, Strafe, den Tod, pokutu, smrt vložiti, přisauditi.
Zuerkennung, f. Zuerkenntniß, einer Sache, přisauzenj, n. der Strafe, přisauzenj, vloženj, n.
Zuerst, neyprw, neyprwe, předkem, předně, napřed.
Zufahren, geschwind, immerfort, vgjžděti, geti do řjzu. 2) auf einen gerade herbey, herzu, přigjžděti, zufahren, mit dem Wagen, Schiffe, immerfort, geschwind, vgjžděti, geti do řjzu, 2) gerade zu auf einen, přigjžděti, wgjžděti, dogjžděti, přigeti, wgeti, 3) herbeybringen, herzuführen, přiwážeti, přiwezti, 4) mit dem Urtheile, mit der Strafe, in Handlungen, wie ein Richter, Obrigkeit, hnáti do řjzu.
Zufall, m. přjhoda, náhoda f. přjpad, přjpadek, m. nahodilost, přjpadnost, f. durch einen Zufall, přjhodau, náhodau, přjpadem, z náhody, z přjpadku, es hat sich ein Zufall ereiguet, stala se přjhoda, přihodilo se, Zufall, zufällige Sache, gey einem Handel, in Krankheiten, Krankheit, přjpad, m. přjpadnost, f. přjpadek, m. připadlý neduh.
Zufallen, wie ein Deckel, zapadat, připadat, wie ein Loch, Oeffnung, zusammenfallen, zapadati, zapadnauti, wie die Augen, mhauřiti oči, zu Theile werden, einem, wie eine Erbschaft, als ungefähr, připadati, připadnauti, einem, někomu, na někoho, was einem so zufällt, připaditý, einem zufallen, beyfallen, přistaupiti, einem zufallen, wie die Leute, Zuhörer, Kunden, hnáti se, zufallen auf einen wie etwas umfallendes, padati, vpadnauti, vpadati, zufallen, einfallen, im Gedächtniße, napadati, připadati, připadnauti.
Zufällig, ungefähr, přjhodný, nápadný, náhodný, nicht wesentlich, nicht nothwendig, připaditý, přjpadný, solcher Umstand, přjpad, přjpadek, zufällig, ungewiß, unvermuthet, wie eine Einnahme, Gewinn, nahodilý, nenadálý, was zugestoßen, připadlý.

Zufällig, adv. zufälliger Weiſe, náhodau, náhodně, nahodilé, přjpadně, z přjpadku.

Zufälligkeit, f. přjpadnoſt, přjpaditoſt, nahodiloſt, f.

Zufiedern, ſich, přilauditi ſe, připlazyti ſe.

Zuflicken, přilepiti, přilátati.

Zufliegen, přileteti, přileteti.

Zufließen, hinzufließen, přitecy, přitékati, wie ein Ding auf dem Waſſer, připlýwati, připlynauti, 2) zuſammenfließen, ſtecy ſe, shlaučiti ſe, 3) einem etwas, zufließen laſſen, poſkytowati něco, 4) es fließt ihm alles, vieles zu, wſſeho ſe mu doſtáwá, přibýwá mu.

Zuflucht, f. vročiſſtě, autočiſſtě, n. wohin nehmen, vročiſſtě wzýti, vtecy ſe někam.

Zufluchtsort, m. mjſto vročiſſtné, wýſadné, wýſadnj, vročiſſtě, n.

Zuflug, m. přileténj, n. přilet, m.

Zufluß, m. des Waſſers, přjtok, m. přitékánj, n. ſtoka, f. Ueberfluß, Menge von Leuten, sběh, m. shlaucenj, n. von Sachen, ſegitj, sházenj, n. der Säfte, an einem Ort in Körper, ſtok, m.

Zufolge, des Geſetzes, Dekretes, dle, podle, wedle prawidla, zákona, zřjzenj.

Zuförderſt, předně, zwláſſtně, obzwláſſtně.

Zufrieden, überhaupt, ruhig, vergnügt, ſpokogený, leben, ſpokogeně žiwu býti, zufrieden geben ſich, ſpokogiti ſe, dáti ſe na pokog; zufrieden ſtellen, beruhigen, ſpokogiti, wpokogiti, w pokognoſt wweſti, ſmjřiti, wkogiti.

Zufrieden ſeyn, gänzlich mit etwas, ſpokogenu býti, docela s něčjm, přeſtáwati na něčem, zufrieden laſſen, nechati s pokogem, na pokogi; laß mich zufrieden, nech mne napokogi, s pokogem.

Zufriedenheit, f. ſpokogenoſt, f.

Zufrieren, zamrznauti.

Zugefroren, zamrzlý.

Zufügen, připogiti, přičiniti, Schaden, Unrecht, Beleidigung, ſſkodu, křiwdu, wbljženj učiniti, wdělati, způſobiti, wbljžiti, wrazyti.

Zufügung, f. připogenj, přičinění, n. des Schadens, činěnj, dělánj, způſobenj, učinenj, wdělánj, půſobenj, způſobenj ſſkody.

Zufuhr, f. das Zuführen, přiwáženj, přiwezenj, n. von Proviant, potrawy, das Zugeführte, nawezenj potrawy, n. potrawa, f. die Zufuhr abſchneiden, potrawu zaſtawiti, překazyti.

Zuführen, mit Wägen, oder Schiffen, zu Wagen, zu Schiffe, přiwážeti, přiwezti, dowážeti; 2) eine Perſon zu jemanden führen, als Kunden, přiweſti, přjwáděti; jemanden, einem, wweſti, přiweſti, wwáděti, přiwáděti k někomu.

Zuführung, f. der Sachen, přiwáženj, přiwezenj, n. der Kunden, přiwedenj, n.

Zufüllen, ein Faß, Brunnen, naplniti, doplniti, eine Oefnung, Fenſter, zacpati.

Zug, m. Reiſe, tažení, n. tah, m. chodba, chůze, f. mit der Armee, tažení, n. mit dem Netze, zatažení, n. Trunk, dauſſek, m. wážení, n. thun, nahnauti, nawážiti; auf einen Zug im Trinken, gednim dauſſkem, rázem, ſoup, gednim wrzem, rázem, mit der Feder, Pinſel, der Buchſtaben, tažení, n. tah, m. tržení, thun, učiniti; Zug, Bildung, ráz, m. im Bretſpiele, Keterie, tah, m. tažení, n. Zug, Spann von Pferden, Ochſen, tah, zpřežení koní, wolů; Zug, um, vor Zug, wechſelweiſe, wždy o geden, gedno za druhé, proměnně. Item für baares Geld, za hotowé penize, die letzten Züge, poſledníj tažení; in letzten Zügen liegen, w poſledním tažení ležeti, mrtwěti, na ſmrti ležeti, poſledníj, z poſledního mláceti, domſlati, na podčepj býti, k hodince ſmrti, k ſmrti pracowati. Zug der Luft; Prozeßion, Zug der Fahrenden, Reitenden, Gehenden, tah, m. tažení, n.

Zugabe, f. přjdawek, m. přidání, n. am Gewichte, u. d. gl. weywažek, přjwažek, m. was man in einem Kaufe zugiebt, zumißt über das Maß, ná-

nádawek, přjmĕnek, přjmĕřek, přjdawek, m.

Zugang, m. přjſtup, wjchod, m. wcházenj, n. gebeu, gönnen, verſchaffen, wchod, přjſtup, zgednati, včiniti, způſobiri, ceſtu proprawit; verwehren, přjſtupu zbraňowat, zaſtawit, zbránit.

Zugänglich, přjſtupný.

Zugänglichkeit, f. přjſtupnoſt, f.

Zugbrücke, f. zdwjhacý moſt, m.

Zugeben, darzugeben, přidati, přidáwati, přičiniti, klein zugeben. prop. im Spiele, malých přidáwat přihazowat; 2) zugeben, geſtatten, zugeſtehen, připauſſtĕti, připuſtiti, mjſto dáti, dáwati ſwé mjſto, pauſſtĕti, ich gebe es zu, erlaube es, připauſſtjm, dáwám mjſto, pauſſtjm, ſ. Zulaſſen, geſtatten.

Zugebunden, zawázaný.

Zugedeckt, přikrytý.

Zugeeignet, přiwlaſtněný.

Zugefroren, zamrzlý.

Zugefügt, připogený.

Zugeführt, přiwezený, 2) přiwedený.

Zugegen, přjtomný, ſeyn, bey etwas, přjtomným, přjtomnu býti k něčemu.

Zugehen, immer fort gehen, gjti před ſe, kráčeti, auf einen, gjti, přicházeti na někoho, proti někomu, mit dem Degen, s kordem, gerade zu gehen im Reden, zrowna, bez okolku mluwit; Zugehen, ſo oder ſo, geſchehen, ſtáwati ſe, státi ſe, djti ſe, zwĕhnauti ſe; wie es zu gehen pflegt, gak ſe ſtáwá, dĕge, bywá; wie geht es zu, das, ꝛc. gak ſe to ſtáwá, dĕge, čim ge to, že ꝛc. es müßte wunderlich, mit dem Teufel zu gehen, muſeloby ſe podiwně djt, ſtát, muſelby čert w tom být, muſeloby to s čertem být, es gehet luſtig zu, ge weſelo; es gehet nicht natürlich, richtig, mit Kräutern, mit dem Hexu, to nenj, nedĕge ſe ſamo ſebau; ſo gehet es zu in der Welt, tak ſe ſtáwá, dĕge; zu gehen, ſich ſchließen, zawjrati ſe, zamjkati ſe, die Thüre geht nicht zu, dwĕře ſe nezawjragj, nezamjkagj; ab- und zugehen, ſem tam choditi, přecházeti.

Zugehör, n. das Nöthige, die Erforderniß, přiſluſſenſtwj, n. náležitoſt, přináležitoſt, f.

Zugehören, jemanden, patřiti, náležeti, přináležeti, wem gehört das zu? komu to patří, náležj, přináležj.

Zugehörig, einem, přináležicý, náležicý, přináležegicý, Zugehörige, n. přináležjcý.

Zügel, m. wotéž, m. wdidlo, n. wzda, f. den Zügel anziehen, w wzdu pogjti, wzdu wložiti, ihn ſchießen laſſen, wzdu puſtiti, ſ. Zaum.

Zügellos, bezwzdný.

Zügellos, adv. bezwzdně.

Zügelloſigkeit, f. bezwzdnoſt, f.

Zugelaſſen, připuſſtěný, ſ. Zulaſſen.

Zugemüße, n. wařenj, n.

Zugerechnet, připočtěný, připočjtaný, ſ. Zurechnen.

Zugerichtet, přiſtrogený, připrawený.

Zugeſagt, přirčený, ſ. Zuſagen.

Zugeſchrieben, připſaný, ſ. Zuſchreiben.

Zugeſchweigen, nercyli.

Zugeſellen, přitowaryſſiti, přiwinauti, připogiti.

Zugeſtändig, ſeyn, ſ. Zugeſtehen.

Zugeſellung, f. přitowaryſſenj, n. přiwinutj, n.

Zugeſpitzt, owoſtřený, obwoſtřený, ſ. Zuſpitzen.

Zugeſtopft, zacpaný, wcpaný, ſ. Zuſtopfen.

Zugeſtoſſen, begegnet, nahodilý, přihodilý.

Zugeſtehen, bekennen, wyznati, wyznáwati, přiznati ſe, etwas, wyznati něco, wyznati ſe z něčeho, přiznati ſe k něčemu, gewähren, propůgčiti něco, přiwoliti k něčemu, powoliti, připuſtiti.

Zugethan, als einem, dem Volke, den Künſten, oddaný, náchylný, naklonný, přjchylný, nakloněný k něčemu, k někomu, ſ. Ergeben, zugethan, als ein Handwerk, Ort, přičiněný, obwlaſtněný, hinzu, přidaný.

Zugetheilt, přidaný, přičiněný.

Zugezehlet, připočtěný.

Zuggarn, n. newod, sak, m. watka, f.
Zugießen, přiliti, přiljwati.
Zugießung, f. přilitj, přiljwánj, n.
Zugleich, spolu, pospolu, zároweň, der Zeit nach, zároweň, stegnĕ, der Verrichtung nach, spolu, zwey oder mehr Dinge zugleich verrichten: a) damit zu thun haben, dwĕ neb wjce wĕcy zároweň, stegnĕ konat, b) zwo Absichten erreichen, dwogjho konce spolu dosáhnaut, etliche zugleich lieben, několik stegnĕ zároweň milowat; sie kamen zugleich, přissli stegnĕ, zároweň, spoluzároweň; zugleich auch etwas anderes thun, etwas dem andern sagen, spolu také něco giného dĕlati; zugleich, zu einer Zeit leben, zároweň, spolu žiwu býti, alle zugleich auf einmal, wssichni zároweň, auhrnkem, gednjm rázem.
Zügling, s. Zögling.
Zugmühle, f. tažebný mlýn, tážný mlýn, m.
Zugochse, m. tažný wůl, tahaun, m.
Zugpferd, n. tahaun, kůň do wozu, tažný, m.
Zugpflaster, n. wytahugjcý mázba, f.
Zugreifen, mit der Hand, přisahati, sahati, 2) gern fleißig arbeiten, helfen, popadati, chápati se, 3) nicht lange wählen, popadati, napořád popadnauti; greif zu, chop se, popadnj; zugreifen, gewaltthätig, wie die Obrigkeit, vchwacowat, vchwátiti, vchopiti, chopiti se, popadnauti.
Zugseil, n. prowaz k taženj, tažný, sskřipečnj, m.
Zugvieh, n. tažné, pracné howádo, n.
Zugweis, wáhawĕ, poznenáhlu, swau wáhau.
Zugvögel, m. plur. tažnj, tažebnj prácy, m. plur.
Zu gute halten, od. zu gutem halten, odpustiti, odpausstĕti, prominauti, promjgeti, thun einem, sich, etwas, něco dobrého činiti.
Zugweise, walnĕ, stádnĕ, stádem, hromadnĕ, haufem, haufnĕ, po haufich, hauf po haufu.
Zuhäkeln, vpnauti, zapnauti, zapjnati.
Zuhalten, zadržet, den Mund einem andern, držet, zadržet, sich, huru držet, gänzlich, zarazyti, die Augen, die Ohren, mit der Hand zastrati, zadržeti, mit einem, mit einer, držeti, objrati se, obcowati, einem, wie ein Weibsbild, držeti, přidržeti, podržeti.
Zuhammern, hmožditi, tepati, kowati, pořád, dořjzu.
Zuhängen, etwas verdecken, zawĕsyti, obwĕsyti, zastřjti, obestřjti, obynati, wie der Schlaf einem, přemahati, lauditi se, přicházeti na ného spanj, der Schlaf, die Ohnmacht hängt mir zu, spanj, mdloba mne přemahá, na mne přichází.
Zuhauen, rubati, sekati do řjzu, auf einen, do někoho.
Zuheilen, act. etwas, zahogiti, zhogiti, zlĕčiti, vlĕčiti, 2) neut. heil werden, zhogiti se, zahogiti se, hogiti se, zlĕčiti se, vlĕčiti se.
Zuhorchen, poslauchati, vcha nastawiti, vcho wlecy.
Zuhorcher, m. poslauchač, m.
Zuhören einem, poslauchati, hóre mir zu, poslaucheg, poslyš mne.
Zuhören, das, poslauchánj, n.
Zuhörer, m. posluchač, poslauchač, m.
Zuhüllen, zahaliti, zastřjti.
Zujauchzen, prowyskowati, plesati, wywyskowati.
Zujauchzen, n. prowyskowánj, plesánj, wywyskowánj, n.
Zukauf, m. přikaupenj, n.
Zukehren, obrátiti, přiwrátiti, přichýliti, den Rücken zukehren, hřbetem, zadkem se obrátiti.
Zu Kaufe, was zu kaufen ist, feil stehend, prodagný, na prodeg, s. Kauf, Verkauf.
Zuklammern, přituziti, stužiti, zasáhnauti, vgiti hákem, klikau.
Zuklemmen, skljčiti, stĕsniti, stjsniti, stiskuauti.
Zuknüpfen, vpnauti, zapnauti, sepnauti, zastehnauti, stark, zadrhnauti.
Zukommen, kommen, hinzukommen, hinkommen, přicházeti, přigi-

gſti, přiſtupowati, wo man nicht kommen kann, nepřiſtupný, 2) zugetheilt werden, zu Theile werden, zufallen, dostati se někomu, zukommen laſſen einem etwas, poſkytnauti, dopřáti někomu něco; zukommen, zuſtehen, gebühren, a) als anſtändig, ſluſſeti, přiſluſſeti, přináležeti, b) als Pflicht, přináležeti, es kömmt ihm zu, na něho to ſluſſí, gemu to přiſluſſí, gemu to náležj, přináležj; c) als verdient, als Recht, Eigenthum, náležeti, přináležeti, was einem zukömmt, a) anſtändig, ſluſſný, b) als Pflicht, náležitý, powinný, c) als gehörig, náležitý, náležicý, přiležicý, patřicý.

Zukoſt, f. přidana krmě, potrawa, f.

Zukunft, f. Ankunft, f. přiſſtj, přigitj, n. přichod, m. 2) das Künftige, als Zeit, budaucnoſt, f. in Zukunft, budaucně, w čas budaucý, auf die Zukunft, na budaucnoſt, na budaucý čas, denken ſehen, myſliti, patřiti, k budaucým wěcem prohlédati, in die Zukunft ſehen, k budaucnoſti, k wěcem budaucým prohlédati.

Zukünftig, budaucý, přiſſtj, künftiges Jahr, přiſſtj, budaucý rok, künftigen Samſtag, w budaucý, přiſſtj ſobotu.

Zukuppeln, dohazowati, dohoditi, přiwoditi.

Zulachen, zulächeln, vſmjwati ſe, ſmáti ſe na někoho; Beyfall, vkazowati na ſobě weſelj, ochotnoſt.

Zulage, f. přiloha, f. přidawek, m. připlata, f. připlatek, m.

Zulangen, darreichen, hingeben, podáwati, podati, do ruky podati, 2) genug ſeyn, zureichen, doſtačiti, doſtačowati, poſtačowati, poſtačiti, doſtati ſe, ſtačiti, doſtatečným býti, mit etwas, wyſtačiti s něčjm; in die Schüſſel, ſahati.

Zulänglich, doſtatečný.

Zulänglich, adv. doſtatečně.

Zulänglichkeit, f. der Kräfte, Wirkung, doſtatečnoſt, f. des Vorraths, doſtatek, m.

Zulaſſen, erlauben, geſtatten, připauſſtěti, připuſtiti, dopauſſtěti, zu ſich laſſen, zu etwas, in ein Zimmer, připuſtiti, puſtiti, zulaſſen den Hengſt, Ochſen, pauſſtěti, připauſſtěti, připuſtiti, der Hengſt, der ſo zugelaſſen wird, puſſták, m. laſſet es nicht zu ihr Götter, nedegte, nedopuſtte toho Bohowé.

Zuläßig, zuläßlich, dowolený, wolný.

Zuläßigkeit, Zuläßlichkeit, f. wolnoſt dowolenoſt, f.

Zulaſſung, f. dopuſſtěnj, připuſſtěnj, n. Gottes. připuſta, f. dopuſſtěnj Božj, n.

Zulauf, m. sběh, m. sbjhánj, n. shon, přibjhánj, sběhnutj, přiběhnutj, n. haben, wie ein Prediger, Kaufmann, mjti sběh.

Zulaufen, herbeylaufen, zuſammenlaufen, přibjhati, přiſpěti, přiběhnauti, objhati ſe, sběhnauti ſe; 2) auf einen zulaufen, eben itzt, rozběhnauti ſe na někoho, im Laufe ſeyn, přiběhnauti, přibjhati, běžeti, gerade zu, přjmo běžeti, laufe zu, eile, běž, ſkoč.

Zulegen, přikládati, přiložiti, den Brief, ſkládati, složiti, einem etwas, přidati, ſich etwas, anſchaffen, gednati, zgednati, einem zulegen, Recht geben, ſwědčiti, poſwědčiti, doſwědčiti, ſich einen Namen, gmeno dáti, přiložiti, einem etwas fälſchlich, křiwě přičjtati.

Zulenken, obrátiti, přichýliti k něčemu.

Zuletzt, naposledy, posléz, k posledku, posledně, ku posledku, k oſtatku, er, ihm zu letzt, on, gemu naposledy.

Zumachen, ſchließen, als die Thüre, zawjrati, zawřjti, ein wenig, přiwřjti, etwas zudecken, als ein Gefäß, přiklopiti, zaklopiti, zahraditi, eine Lücke, zadělati, zahraditi, ein wenig, přihraditi, die Augen zumachen, oči zamknauti, zawřjti.

Zum, zu dem, k, ku, zum Beſten, k dobrému, k lepſſjmu, zum erſten, za prwnj, zum erſtenmal, zweitenmal, pouegprw, po prwe, po druhé,

zum

zum Schein, na oko, na bjlo, zum Beſchluße, ku koncy, k poſledku, zum Theil, z čáſtky, djlem, na djle, ſ. Zu.

Zumal, obzwláſſtě, zwláſſt.

Zumauern, zazdjti.

Zum erſtenmal, poneyprw.

Zumeſſen, Getreyde, odměřiti, odměřowati, 2) Zuſchreiben, připſati, přičjſti, přiwlaſtniti, přiſoſobiti, ſich etwas, ſobě, ſ. Beymeſſen.

Zumuthen, einem etwas, als Unzucht, Diebſtahl, ſmegſſleti něco o někom, ſtjhati, w někem, nadjti ſe, nadáti ſe, domnjwati ſe, domegſſleti ſe, ſaudiri.

Zumuthung, f. ſmegſſlenj, ſtjhánj, nadánj, domněnj, domegſſlenj, n. dům yſl, m.

Zunächſt, neybljžegi, einem zu nächſt, neybljžegi, neybljž někomu, er kömmt zu nächſt, on ge neybližſſ.

Zunageln, zatlaucy, zabiti, zarazyti hřebmi, hřebikami.

Zu nahe, přjliš blizko, treten, reden, kommen, einem, als verächtlich, dotknauti, zlehčiti, někoho vrazyti, vbljžiti, dogimati.

Zunahen, přibližowati ſe, bljžiti ſe, přibljžiti ſe.

Zunähern ſich, ſ. Zunahen.

Zunäherung, f. přibližowánj, přibljženj, bljženj, n.

Zunahme, f. přibytek, m. přibýwánj. n. ſ. Wachsthum.

Zuname, m přigmj, přigměnj, n. die einerley Zunamen haben, mjčkowé, m. pl.

Zünden, njtiti, zapalowati, zanjtiti, zaněcowati, žhnauti, zažhnauti, neut. zapáliti ſe, zanjtiti ſe, rozžnjtiti ſe, zapalowati ſe, zaněcowati ſe, zahořeti, rozhořeti, zažhnauti.

Zunder, m. traud, podpal, podnět, m. brennen, traud rozdělati.

Zünder, m. ſ. Zundruthe

Zundloch, n. djrka v pánwičky, f.

Zündpfanne, f. pánwička, f.

Zündruthe, f. hůl zapalugjcý, f.

Zunehen, zaſſti, zaſſwati.

Zunehmen, přibýwati, přibirati ſe, rozmocy ſe, er nimmt zu, am Leibe, přibýwá ho na těle, das Waſſer nimmt zu, wody přibýwá, in einer Kunſt, im Lernen, Guten, proſpjwati, zmáhati ſe, proſpěch brátí, činiti w wměnj, zu nehmen, wie die Krankheit, der Schmerz, das Uebel, die Empörung, das Gerücht, Getöſe, zmáhati ſe, rozmáhati ſe, der Mond nimmt zu, měſýce přibýwá, an Jahren zunehmen, am Wachsthume, doſpjwati wěkem, w zroſtu ſe rozmáhati.

Zunehmen, n. přibýwánj, n. přibytek, m. přibjránj ſe, rozmáhanj ſe, n. a) im Lernen, proſpjwánj, zmáhanj ſe, n. proſpěch, m des Mondes, přibýwánj, n. přibytek, m.

Zuneigen, pochýliti, přichýliti, přihnauti, nachýliti, ochýliti, nakloniti, ſkloniti, nahnauti, přichylowati, nahybowati, nahýbati, zugeneigt, pochýlený, přichýlený, náchylný, náklonný, nakloněný, nahnutý, machen ſich einen, nachýliti, přichýliti, nakloniti ſobě.

Zuneigung, f. přichylnoſt, náchylnoſt, náklonnoſt, nakloněnoſt, f. nakloněnj, nachylenj, n.

Zunft, f. der Handwerker, pořádek, cech, m. třjda, f.

Zunftgenoße, m. w pořádek, do pořádku přigatý, cechowný, cechownj, towarys zpořádku m.

Zunftmäßig, weyſadnj, cechownj.

Zunftmäßigkeit, f. wýſadnoſt, f.

Zunftmeiſter, m. ſtarſſj obecnj, miſtr pořádku, m. (cechmiſtr, m.)

Zunftmeiſteramt, n. wřad pořádku, m. ſtarſſjho obecnjho, cechownj, m.

Zunftweiſe, po pořádku.

Zunge, f. gazyk, m. die Zunge im Zaume halten, gazyk za zuby mjti, na wzdě držeti, der Tod iſt ihm auf der Zunge, má ſmrt na gazyku, wězý w hrdle ſmrti, böſe Zunge, lehkomyſlný gazyk.

Züngelchen, n. Zünglein, kleine Zunge, gazyček, m.

Zungendreſcher, m. ſtěkawec, klamač, plykač, maruý, daremný žwáč, darmotlach, marnotlach, kluchuba, f. marnomluwec, gazykotepec, gazykotep, m.

Zu-

Zungendreſcherey, f. tlampánj, plyſkánj, marné, daremné žwanj, n. žwawoſt, tlučenj hubau, n. marnomluwnoſt, f.

Zu nichte machen, zničemniti, nic včiniti, vdělati, zruſſiti, w nic, w niwec obrátiti, vweſti, werden, zničemněti, o nic, w niwec obrácena, vwedenu býti, nic včiněnu býti, na nic přigjti, zruſſenu býti, w nic ſe obrátit.

Zunöthigen, ſich, wnutkati, wtiſknauti ſe mocý, nutkati ſe, tlačiti ſe, třjti ſe, wplichtiti ſe, wtjrati ſe, wtlačiti ſe w něco, der ſich zunöthiget, nutkawý, plichtiwý.

Zunöthigen, das, ſ. Zunöthigung.

Zunöthigung, f. das Zunöthigen ſein ſelbſt, nutkawoſt, f. nutkánj ſe, wnutkánj ſe, wtiſknutj ſe, n. eines anderen, nutkánj, auf mein Zunöthigen, mým nutkánjm, donutkánjm.

Zuordnen, zřjditi k něčemu.

Zupfen, ſſklubati, ſſkubati, tahati, wenig, oft, poſſklubáwati, potahowati, bey dem Ohre, Kleide, za vcho, za kabát poſſklubáwati, poſſklubnauti, potahowati, potáhnauti, zatáhnauti, ſich ſelbſt bey der Naſe, ſám ſebe za nos zatáhati, wzýti, Seide zupfen, hedwábj ſſklubati.

Zu pflügen, worati, zworáwati.

Zupichen, zaſmoliti.

Zupetſchiren, zapečeriti.

Zu Rathe gehen, w radu wgjti, wcházeti, raditi ſe.

Zurechnen, zuſchreiben, přičjtati, přičjſti, přiſoſobiti, přiwlaſtniti, připſati, přičjtati, ſich, einem die Schuld, winu ſám ſobě, někomu přičjſti, přičjtati, připiſowati, připſati, rechne es mir nicht zu, nepřičjtag, nepřipiſuj mi to, ſ. Zumeſſen. 2) in der Berechnung, einem etwas zurechnen, připočjſti, připočjtati, přičjſti.

Zurechnung, f. iſt mit verbis zu geben, außer etwa Zurechnung einer fremden Schuld, přičjtánj, přičtěnj, připſánj, n.

Zurechte bringen, einen irrenden, přiweſti, vweſti na prawau cestu, einen Kranken, k zdrawj nawrátiti, přiweſti, einen Ohnmächtigen, wzkřjſyt, ſonſt etwas, naprawiti, ponaprawiti, zu rechte weiſen, bringen, helfen, vkázati, povkázati, naprawiti, zu rechte kommen, zu rechter Zeit, w prawý čas, w čas, dobře, w hod přigjti, mit jemanden, mit etwas, wyhowěti, wygjti, obſtáti s někým, něčjm, zurechte legen, ſetzen, dobře, na prawé miſto poloziti, poſtawiti, einem den Kopf zurechte legen, rücken, hlawu někomu zprawiti, zurechte machen, etwas, zprawiti, zaprawiti, pooprawit.

Zurede, f. domluwa, f. domlauwánj, n. freundliche, přjwětiwé domlauwánj, promlauwánj, n.

Zureden, anmahnen, ermahnen, domlauwati, einem übel, někomu mluwiti, domlauwati, freundlich, přjwětiwě někomu, domlauwati, k někomu promlauwati.

Zureden, das, Ermahnung, domlauwanj, n. auf mein Zureden, na ſkrz mé domlauwánj, Erinnerung, freundliche Ermahnung, domlauwánj přjwětiwé, promlauwánj, n.

Zuredung, f. ſ. Zureden, n.

Zureichen, geben, podáwati, dodati, poſkytowati, 2) genug ſeyn, doſtáwati ſe, ſtačowati, ſtačiti, poſtačiti, doſtačiti, poſtačowati, ſ. Zulangen.

Zureichend, doſtatečný.

Zureichend, adv. doſtatečně.

Zureiten, immer fort, vgjžděti, ein Pferd, zgezditi koně.

Zurennen, vgjžděti, ſ. Eilen, 2) auf einen zurennen, hnáti ſe na někoho, vprkem hnáti, tecy, zugerennet kommen, přihnati, přitecy, přibrat ſe na rychloſt, vprkem.

Zurichten, bereiten, připrawowati, připrawiti, ſtrogiti, vſtrogiti, přiſtrogiti, vorher zubereiten, naſtrogiti, Händel, Verdruß, rozepři, mrzutoſt způſobiti, naſtrogiti, zgednati, ſich etwas, ſobě něco vhoni-

ti,

ri, způſobiti, ein Lachen, ſmjch způſobiti, naſtrogiti, ztropiti, das Eſſen zurichten, gjdlo ſtrogiti, vſtrogiti, přiſtrogiti, připrawiti, vom Gaſtmahle auch naſtrogit, Waare, Leinwand, wyljčiti, ljčiti, zljčiti, připrawiti, übel zurichten, jemanden, ſich, etwas, zlé zprawiti, připrawiti, ein Kleid, oder ſonſt was ſchadhaftes, zprawiti, oprawiti, einen übel, zle zprawiti.

Zurichtung, ſ. přjprawa, f. připraweni, ſtrogenj, přiſtrogenj, vſtrogenj, n. der Waare, přjprawa, f. geben, dáti připrawu, des Kleides, oder ſonſt eines Dings, zpráwá, f. zprawenj, n. oprawa, opráwka, f. oprawenj, n. ſ. Zubereitung.

Zuriegeln, záworau, záworkau zaſtrčiti, zatáhnauti, na záworu zawřjti.

Zürnen, hněwati ſe, zlobiti ſe, auf einen, na někoho, mit einem, zlobiti ſe s někým.

Zurück, zpátkem, zpět, nazpátek, nazpět.

Zurückbehalten, zpátkem, zpět, nazpátek, naſpět podržeti, zadržeti.

Zurückbehaltung, f. zpět, zpátkem, nazpět, nazpátek podrženj, zadrženj, n.

Zurück bekommen, zpátkem, naſpátek, naſpět, zpět doſtati.

Zurückbeugen, ſpátkem, naſpátek, zpět, nazpět nahnauti, ſehnauti, wohnauti.

Zurückbinden, ſe zadu, po zadu ſwázati.

Zurückbleiben, übrig bleiben, ſpátkem, naſpátek, zpět, nazpět zůſtati, pozůſtati, was zurück bleibt, pozůſtalý; das zurück gebliebene, pozůſtaloſt, f. zurück bleiben, nicht mit fort können, nicht mitgehen, zpátkem na zpátek, zpět zůſtáwati, zůſtati, pozůſtati; der ſo zurückbleibt, zůſtalý naſpátek.

Zurückblicken, ſ. Zurückſehen.

Zurückbringen, etwas, zpátkem, naſpátek, zpět, nazpět, přineſti, přinášeti, jemanden, přiweſti, in das Gedächtniß, na paměť wweſti, ku paměti přiweſti.

Zurückdenken, auf etwas, zpátkem, zpět, naſpátek, nazpět myſliti, wzpomjnati.

Zurückeilen, zpět, ſpátkem, nazpět, naſpátek, poſpjchati. chwátati.

Zurückdrücken, zpět, naſpátek, ſpátkem, nazpět, ſtlačiti.

Zurücken, Platz machen, vſtupowati, cauſati, cauſnauti, poſtupowati, poſtaupiti, poſtaupnauti, forthommen, vorwärtskommen, vor ſich kommen in der Arbeit, poſtaupiti, pokročiti.

Zurückentbieten, zpět, ſpátkem, nazpět, naſpátek wzkázati.

Zurückfahren, mit dem Wagen, Schiffe, ſpátkem, naſpátek geti, einen, etwas, wezti, vor Schrecken, trhnauti ſebau, potrhnauti ſebau, durch ſchnelle Bewegung, ſpátkem, naſpátek ſkočiti, odſkočiti, vſkočiti, odwoliti, mit der Hand, dem Kopfe, trhnauti, vtrhnauti, vtrhowati, trhati, odtrhnauti, odtrhowati, wie etwas, das hervor war, ſchowáwati ſe.

Zurückfallen, ſpátkem, naſpátek, zpět padnauti, vpadnauti, auf etwas, wpadati, wpadnauti.

Zurückfliegen, ſpátkem, naſpátek, zpět ſpátkem letěti.

Zurückfliehen, zpátkem, nazpátek, zpět, vtjkati.

Zurückfließen, zpátkem, naſpátek, zpět, tecy, odtékati.

Zurückfließend, ſpátkem, naſpátek, zpět tekaucý, odtékagjcý.

Zurückfordern, ſpátkem, zpět, naſpátek žádati.

Zurückforderung, f. zpět, ſpátkem, naſpátek žádánj.

Zurückführen, ſpátkem, zpět, naſpátek weſti, zu Wagen, zu Schiffe, wezti, in die Gedanken, in das Gedächtniß, w myſl, w myſlenj na paměť wwáděti, ku paměti přiweſti, připomjnati, ſpomjnati, auf etwas, auf den Urſprung, erſten Begriff, a) die Sache, zpět přiwáděti, přiweſti na půwod, b) jemanden,

přiwesti, auf die vorigen Zeiten, auf sein Herkommen, wzpomjnati někomu na předesšlý časy, wwáděti, přiwáděti na mysl předesšlé časy.

Zurückführung, f. ist mit verbis zu geben, außer auf etwas, wwedenj, přiwedenj na něco, Erinnerung, wzpomenutj, wzpomjnánj na něco, přiwedenj, wwedenj na mysl.

Zurück geben, wrátiti, nawrátiti, spátkem, nazpět, zpět, na spátek dáti.

Zurück geblieben, pozůstalý zpět.

Zurück gebracht, spátkem, naspátek, zpět přiwedený.

Zurück gebunden, se zadu, po zadu swázaný.

Zurück gehalten, spátkem, naspátek podržený, zadržený.

Zurück gehen, sich zurück begeben, spátkem, naspátek, zpět gjti, obrátiti se, wrátiti se, b) hinter sich gehen, pospátku choditi, 2) nicht vor sich gehen, wie eine Reise, negjti před se, kazyti se, 3) sich zerschlagen, wie die Heirath, Friede, Kauf, Vorhaben, Anschlag, kazyti se, zkázyti se, ničjm býti, zurückgehen im Lernen oder in andern Umständen sich verschlimmern, pospátku, spátkem gjti.

Zurück gehen, n. spátkem, na spátek, zpět gitj, das hinter sich Gehen, pospátku, zpátečnj chozenj, n. eines Kaufs, Vorhabens, skazenj, w nic wwedenj, n.

Zurück gehend, spátečnj.

Zurück gelassen, naspátek, spátkem, zpět ponechaný, zanechaný.

Zurück geruffen, na spátek, zpět, spátkem powolaný, zawolaný.

Zurück geschlagen, zpět, spátkem odrazený.

Zurück gestossen, spátkem, nazpět odstrčený.

Zurück haben, wieder, zase opět mjti, hier hast du es zurück, tutu opět, zase máš.

Zurückhalten, zpět, spátkem, nazpět zadržeti, podržeti, 2) von etwas, Einhalt thun, zdržeti, zadržeti od něčeho, s. Abhalten; etwas, z. B. die Hand, den Schlag, zadržeti, držeti, zurückhalten, mit etwas, nicht herauswollen, skregwati, tagiti se s něčim.

Zurück haltend, an sich haltend, verschwiegen, mit etwas, tagemný, im Reden, Bezeigen, in der Freundschaft, sšetrný, zurück haltend thun, mit etwas, gegen einen, newědomky, zamlčeně, tagemně sobě westi, činic se newěda.

Zurückhaltend, adv. tagemně, newědomky, zamlčeně.

Zurückhaltung, f. Abhaltung, zdržení, zadržení, n. im Reden, Bezeigen, Verschwiegenheit, tagenj se, wkrywánj se, n. tagemnost, f. im Reden, sšetrnost, f. ohne Zurückhaltung, bez sšetrnosti, nesšetrně, netagemně, bez tagemnosti.

Zurück helfen, na spátek, zpět pomocy.

Zurück holen, etwas, opáčiti, opakowati, opětowati, jemanden, zpět, naspátek přiwesti, mit den Wagen, Schiffe, přiwezti, daß man ihn kommen heißet, zpět powolati, zawolati, kázati přigjti, nawrátiti, nawracowati.

Zurückholung, f. zpět powolánj, zawolánj, nawrácenj, n. (nehmlich wo zurück holen, zawolati, powolati heißet sonst mit verb.)

Zurückkehren, wrátiti se, nawrátiti se, wraceti se, spátkem, na spátek se nawrátiti, postaupiti, lassen einen, nawrátiti, wrátiti někoho, zurückgekehret, přichozý, b) weggewendet, odwrácený.

Zurückkehr, Zurückkehrung, f. wrácenj se, nawrácenj, n.

Zurückkommen, spátkem, na spátek, zpět přigjti, nawrátiti se, wrátiti se, wraceti se.

Zurück kriechen, pospátku lezti.

Zurückkunft, f. přichoz, zpět, na spátek wrácenj se, nawrácenj se, n. zase přigitj domu, n.

Zurücklassen, zpět, na spátek, spátkem ponechati, zanechati, pozůstawiti.

Zurücklaufen, spátkem, na spátek, zpět bězeti.

Zurücklegen, aufheben, odkládati, odložiti. 2) endigen, ein Stück Weges, vgjti, vrazyti kus cesty, Zeit, ein Jahr, die Studien, odbegti, dokonati; etwas rückwärts legen, wie einen Wagen, přewrhnaut, překotit.

Zurücklehnen, podse nahnauti.

Zurücklernen, spátkem se včiti.

Zurückleuchten, swětlem obrážeti.

Zurück nehmen, spátkem, na spátek, zpět wzýti, bráti.

Zurück prallen, odrazyti se, wodrážeti se, odskočiti.

Zurückprallen, n. odráženj se, odražení se, odskočenj, n.

Zurückprellen, odskočiti.

Zurückrechnen, naspátek, spátkem, nazpět počjtati.

Zurückreisen, naspátek, spátkem, zpět se wbjrati, geti, gjti, relat. s. Zurückkehren.

Zurückrufen, spátkem, naspátek, spět powolati, zawolati.

Zurückrufung, f. zpět, spátkem, naspátek powolánj, zawolánj, n.

Zurückschicken, spátkem, naspátek zpět, posýlati, odsýlati, odeslati.

Zurückschieben, spátkem, nazpět, naspátek postrčiti, postrkowati, aufschieben, odkládati, odložiti.

Zurückschiffen, spátkem, naspátek, spět se plawiti.

Zurückschlagen, den Feind, zpět, na spátek ztepati, odehnati, odpuditi.

Zurückschleudern, zpět, naspátek, spátkem mrsstiti, odmrsstiti něco, něčim.

Zurückschnellen, zpět, odmrsstiti se, odrazyti se, etwas, odmrsstiti.

Zurückschreiben, zpět, naspátek, spátkem odepsati.

Zurückſehen, spátkem, nazpět, naspátek se ohlèduauti, kauknauti, immer, hledèti, kaukati, ohlédati se.

Zurückſenden, s. zurückſchicken.

Zurückſetzen, aufſchieben, odložiti, odkládati, bey Seite setzen, odstawiti, odložiti, verachten, wzadu, za hřbet, zase položiti, klásti, opowrci, zamjtati, opomjtati, verächtlich machen, zlehčowati, zlehčowati, w lehkost wwádèti, opowrhowati, opomjtati, zamjtati, verringern im Solde, Einnahme, in Umständen, zrenčiti, zlehčiti, sich, sebe wrahowati, zlehčowati, zlehčowati, verſäumen, opuſtiti, za hřbet založiti, opowrcy.

Zurückſetzung, f. Aufſchub, odložení, okládánj, n. Verachtung, zlehčowánj, w lehkoſt wwedenj, zrenčowánj, opomjtánj, zamjtánj, opowrhowánj, opowržení, Verſchlimmerung, zrenčenj, zlehčenj, zkrácenj, n.

Zurückſeyn, býti naspátek, zpět, spátkem.

Zurückſinken, spátkem, nazpět padati, padnauti, klesnauti, sklesnauti, wráworati.

Zurückſinnen, spátkem, naspátek, zpět mysliti, spomjnati.

Zurückſitzen, spátkem, naspátek, spět sedèt.

Zurückſprengen, einen zpět, naspátek wyssſtwati někoho.

Zurückſpringen, zpět, spátkem, naspátek skočiti, odskočiti, wskočiti, zpět skočiti.

Zurückſtellen, wrátiti s. Zurückſetzen.

Zurückſtoſſen, zpět, naspátek strčiti, odstrčit, mit Heftigkeit, odrazyt.

Zurückſtrahlen, spět, na spátek odrážet paprssky, paprsskowati, swětlem obrazyti.

Zurückſtreichen, das Haar, zpět, naspátek spátkem wlasy hladiti.

Zurücktragen, spátkem, naspátek, zpět nesti.

Zurück treiben, spátkem, naspátek, spět hnáti, púditi, plássiti, odpuditi.

Zurücktreibung, f. zpět, spátkem, naspátek hnanj, puzenj, odpuzenj, plassenj, n.

Zurücktreten, spátkem, naspátek, zpět, wstaupiti, odstaupiti, caussnauti, wcaussnauti, postaupiti, pokročiti, s. zurückgehen, zurückweichen, wie das Waſſer, odstaupiti, wie die Blattern, zagjti, in einer Sache, odstaupiti, pustiti, wpustiti od něčeho, wstaupiti, s. Zurückweichen.

ück weichen, vſtaupiti, vhnauti ſe, pět, naſpátek, ſpátkem odſtaupiti, aufnauti, poſtaupiti, warowas , ſich zurückſchleichen, tjhnauti, vs jhnauti.

ückweiſen, ſpátkem, nazpět, naſpá ek poſlati, odwrcy, pryč ode ati

ückweiſung, f. zpět, naſpátek, ſpát em poſlánj, odwrženj, preč po ſánj, n.

ückwerfen, hinter ſich, zaſe ſpát em hoditi, wrcy, etwas hergewor enes, zpět, naſpátek, ſpátkem ho iti, házeti, metati, wrcy.

ückziehen, ſpátkem, nazpátek po jtati.

ückziehen einen, ſpátkem, naſpá ek, zpět táhnauti, ſein Wort, ſwé lowo, einen von etwas, odtrhnau i, odrazyti od něčeho, ſrazyti z ěčeho, nach Leipzig, zpět powo ati do Lipſka, wieder einziehen, zaſe pět, ſpátkem, naſpátek ſe ſtěho vati, vbjrati, ſich zurückziehen wie ie Armee, oder jemand, caufati, po upowati, vcaufati, vſtupowati, oſtaupiti, wohin, někam, act. die Ar nee zurückziehen, ſpátkem ztaho pat, táhnauti.

ückziehung, f. Zurückziehen, n. der Völker, caufánj, poſtupowánj, n. ruf, m. prowyſkowánj, wykřiko ánj, n. 2) an jemanden, powo ánj, powoláwánj, pokřikowá ij, n.

ufen, powoláwat, wolati na ně oho pokřikowati.

ufen, das, ſ. Zuruf.

üſte gehen, wie die Sonne, zapa ati.

üſten, přiſtrogiti, ſtrogiti, připra viti, připrawowati, chyſtati, při hyſtati, přihotowiti, hotowiti.

üſtung, f. přiſtrogenj, ſtrogenj, řiprawenj, n. přjprawa, f. chy tánj, přichyſtánj, přihotowenj, ho owenj, n. machen zu etwas, přjpra vy činiti, dělati.

age, f. prirčenj, n. přjpowěd, f. čenj, n. ſlib, m. leiſtén, thun, ſlib, řjpowědy činiti, včiniti, halten, ſlib, přirčenj držeti, plniti, ſplniti, k připowědi, k přirčenj ſtáti, přir čenj doſti činiti, včiniti.

Zuſagen, přiřjkati, přiřjcy, ſljbiti, ſlibowati, přiſljbiti, připowjdati, připowěditi, zakázati ſe, einem ſeine Tochter, někomu dceru zaſljbiti, ſljbit, přiſljbiti připowědi i, za ſnaubiti, vſnaubiti.

Zuſammen, ſpolu, pospolu, do hroma dy, zaroweň, ſpolkem, ſpolečně, alle zuſammen, ſpolu wſſichnj, zaro weň, ſpolečně, aubrnkem, poge dr au wſſichnj, ſ. zugleich.

Zuſammenarbeiten, do hromady, ſpolu, pospolu, ſpolkem, zaroweň praco wati, z. B. die Orgel, die Violine, die Baßgeige, warhany mačkati, hauſle, baſu řezati, die Soldaten, Pferde, zprohánětí, zpracowati, ztegrati, vtegrati, ztrúditi.

Zuſammenbacken, dohromady, w hro madu ſe ſpecy, etwas zuſammen, w hromadu, do hromady, pecy.

Zuſammenbegeben, ſich, ſ. Begeben.

Zuſammenbeißen, die Zähne, ſſkřjpati zubama.

Zuſammenbeißung, f. der Zähne, ſſkřjpěnj zubů, n. ſſkřehot zubů, m.

Zuſammenberufen, w hromadu, do hromady ſwolati, ſwoláwati, po wolati.

Zuſammenbetteln, nažebrati, ſežebrati.

Zuſammenbinden, w hromadu, do hromady ſwázati, zweye ſpolu, do hromady, w hromadu ſwázat.

Zuſammenbinden, das, Zuſammenbin dung, f. w hromadu, do hromady ſwázánj, n.

Zuſammenbitten, w hromadu, do hro mady ſe zwati.

Zuſammenblaſen, Leute, w hromadu, do hromady ſtraubiti, miteinander, sdegmati.

Zuſammenbringen, etwas, Leute, Völ ker, Soldaten, w hromadu, do hro mady připrawiti, přiweſti, ſweſti, ſehnati, ſtlaucy, shánětí, ſebrati, ſrazyti, Geld, ſtlancy, ſehnati, ſra zyti, Güter zuſammenbringen, na bývati ſtacku, Sachen zuſammen tragen, ſnášeti, ſneſti.

Zu-

Zusammenbringung, f. ist besser mit Verbis zu geben; außer von entfernten, getrennten Sachen, Leuten, w hromadu sehnánj, n.

Zusammendienen, slaužiti spolu, pospolu, zaroweň.

Zusammendrehen, w hromadu, do hromady stočiti, stáčeti, skrautiti, skrucowati.

Zusammendrängen, stěsniti, sewřjti, stjsniti, stlačiti w hromadu.

Zusammendrücken, drucken, w hromadu, do hromady stlačiti, stisknauti, stjsniti, in der Druckerey, a) bey einander, stlačiti, b) nahe an einander, stěsniti, stjsniti.

Zusammen eins werden, spolu, wespolek se sgednotiti, sgednati.

Zusammenfahren, wie Gäste, act. swážeti, swezti w hromadu, neut. sgjžděti, sgeti se; erschrecken, vstrnauti, strnauti, vžásti, vžásnauti, wie Milch, srazyti se.

Zusammenfallen, wie Gebäude, w hromadu, na hromadu spadnauti, padnauti, padati, bořiti se, zbořiti se, zsauti se, zkáceti, pokáceti se, zřjtiti se, zsypati se, wie Feste, připadnauti, segjti se.

Zusammenfalten, w hromadu nabjrati, skarbowati, die Stirn, swráskati, swrasstiti.

Zusammenfangen, schytati, zlapati, zgjmati.

Zusammenfassen, w hromadu sebrati, obsáhnauti, pogjti, zu kurz, krátce obsáhnauti, zawřjti.

Zusammenfassung, f. w hromadu sebránj, pogetj, n. kurze, krátké obsaženj, n. obsah, m. zawřenj, n.

Zusammenfinden, sich, shledati se.

Zusammenflechten, w hromadu, do hromady wjti, pletati, plesti, splesti, vwjgeti, swjgeti, winauti.

Zusammenflicken, w hromadu, do hromady pláceti, látati, spláceti, zlátati; zusammengeflickte Arbeit, Schrift, zplácený, zlátaný djlo, spis, odránka, lepenice, chodcowský plásst, m.

Zusammenfliegen, w hromadu, do hromady se slétati, sletěti, shlaučiti se, shluknauti se.

Zusammenfließen, w hromadu, do hromady tecy, stěkati se, stecy se, wie Dinge, splýwati se.

Zusammenfließen, n. ung, f. w hromadu, do hromady tečenj, stečenj, n. stoka, f.

Zusammenfodern, w hromadu, do hromady poháněti, pohnati, sehnati, požádati.

Zusammenfluß, m. stoka, f.

Zusammenfrieren, w hromadu, do hromady zmrznauti, zamrazyti se.

Zusammenfrolocken, spolu, společně plesati.

Zusammenfuchteln, zhmožditi, zpraskati, ztřjskati, ztepati, potepati, ztlaucy; mit dem Säbel, pessawlowati, sessawlowati.

Zusammenfügen, w hromadu, do hromady pogjti, spogiti, spogowati, slaučiti, skládati.

Zusammenfügung, f. w hromadu, do hromady spogowánj, spogenj, n. spogenost, f. pogenj, slaučenj, skládánj, n.

Zusammenführen, auf Wägen, Schiffen, w hromadu, do hromady swážeti, swezti; auf andere Weise, shromážditi, hromážditi, shromaždowati, sháněti; zu einander bringen, miteinander vereinigen, die Personen, swáděti, swesti; zur Verbindung, sgednati, w gednu vwesti.

Zusammenführung, f. durch Fahren, swáženj, swezenj, n. auf andere Weise, shromážděnj, hromážděnj, sháněnj, n. Zusammenführung der Personen, swedenj, swáděnj, Verbindung, sgednánj, w gednu vwedenj, n

Zusammengatten, spogiti w hromadu, 2) sich zusammengatten, besser begatten, spogiti se, pogjmati se.

Zusammengattung, f. w hromadu spogenj, n. 2) Begattung, spogenj se, pogetj se, sňátek, m.

ammengebauet, w hromadu, do romady sestawěný.
ammengeben, s. Zusammengatten.
ammengebracht, w hromadu, do romady sebraný, sehnaný.
ammengebunden, w hromadu, do romady swázaný.
ammengedrehet, w hromadu stoený, zawilý.
ammengedruckt, w hromadu, do romady stlačený, stisknutý, stěněný.
ammengefaßt, w hromadu obsaený.
ammengeflickt, w hromadu, do romady splácený, zlátaný.
ammengeben, oddáwati, oddati.
ammengefroren, zamrazylý, zmrlý.
ammengefügt, w hromadu, do romady spogený.
ammengeführt, mit Pferden, w romadu, do hromady swezený, ouſt, swedený.
ammengegeben, w hromadu spozený.
ammengehäuft, nahromážděný, nahromaděný, w hromadu, na romadu sneſſený, nakopčený.
ammengehen, w hromadu, do romady přicházeti, gjti; mitammen, spolu, pospolu choditi, gjti, die Sachen, srownáwati se.
ammengehören, w hromadu, do romady patřiti, náležeti, přináležeti.
ammengeizen, nalakomiti, nasrti.
ammengeklebt, w hromadu, do romady sklizený, sklegowaný.
ammengeknüpft, w hromadu, do hromady spogený.
ammengekrümmt, w hromadu, do romady skřiwený, skřiwolacený, wie ein Menſch, skraucený, switý.
ammengelaufene, plur. přiběhlj.
ammengelegt, w hromadu složený.
ammengepreßt, w hromadu, do romady stisněný, sewřený.
ammengeronnen, w hromadu, do romady sewřený, osedlý, srazený.
Zuſammengeſchworen, spřjſáhlý, spiklý, ſ. Verſchworen.
Zuſammengeſellen, stowaryſſiti, spolčiti.
Zuſammengeſtoppeltes Werk, n. splácený, zlátaný djlo, n. odránka, lepenice, f. chodcowſký, chodecký plášť, kabát, tapart, m.
Zuſammengeſucht, w hromadu, do hromady shledaný.
Zuſammengewachſen, w hromadu, do hromady srostlý.
Zuſammengewöhnen, andere, přiwykánj učit, nawykati, ſich ſpolu ſobě přiwykati, přiwyknauti, ſie haben ſich zuſammengewöhnt, přiwykli ſobě, přiwykl geden druhému.
Zuſammengezogen, w hromadu, do hromady stažený.
Zuſammengießen, w hromadu, do hromady slijwati, slíti, ljti.
Zuſammengränzen, spolu mezowati, ſ. Gränzen, wo zuſamm gränzende Oerter ſind, pomezý, končiny, plur. f. dótka kragin, f.
Zuſammengränzend, spolu mezugicý.
Zuſammenhaben, mjti spolu, do hromady, společně, Verdruß, mjti weſpolek, spolu mrzutoſt.
Zuſammenhäckeln, w hromadu, do hromady ſe ſtehnauti, ſepnauti, pjſnati, ſkljčiti.
Zuſammenhalten, verſchiedene Dinge, nicht auseinander laſſen, do hromady, w hromadu držeti, 2) nicht auseinander gehen, držeti ſe w hromadě, pospolu, spolkem, do hromady, 3) vergleichen, gedno proti druhému, gedno s druhým, spolu srownáwati, rownati, přirownáwati, gedno proti druhému držeti, 4) einig ſeyn, do hromady držeti, geden s druhým.
Zuſammenhaltung, f. Vergleichung, srownáwánj, srownánj gedno s druhým, gednoho proti druhému, přirownánj, n. Feſtigkeit, w hromadě drženj, n.
Zuſammenhang, m. srownaloſt, spogenoſt, f. spogenj, n. spogitoſt, f. pořádek, m.

Zuſammenhängen, ſrownáwati ſe, ſrownati ſe, ſpogowati ſe, wie Dinge, w hromadě ſe držeti.

Zuſammenhängend, ſrownáwagjcý ſe, ſrownalý, ſpogitý, adv. ſrownale, ſpogeně, ſpogitě.

Zuſammenhauen, w hromadu, na hromadu zrubati, ſeſekati.

Zuſammenhäufen, hromaditi, nahromaditi, nahromážditi, hromážditi, ſhromážďowati, kopčiti, nakopčiti, w hromadu, na hromadu ſnášſeti, ſnesti, kláſti, ſhánĕti, ſ. Häufen, er hat eine Menge Geldes zuſammgehäuft, hrozuau ſýlu peněz nahromážďil, nakopčil.

Zuſammenhäufung, f. nahromážděnj, hromážděnj, w hromadu, na hromadu ſnášſenj, kladenj, nahromadĕnj, kopčenj, hromadĕnj, n.

Zuſammenheften, w ſhromadu, do hromady ſeſtehnauti, ſepnauti, ſpjnatj.

Zuſammenheftung, f. w hromadu, do hromady ſeſtehnutj, ſepnutj, n.

Zuſammenhenken, ſpolu, poſpolu powěſyti, wěſſeti, viele, zwěſſeti do hromady.

Zuſammenhetzen, w hromadu, do hromady ſeſſtwati, ſwaditi

Zuſammenheurathen, wzýti ſe.

Zuſammenholen, mit Wägen, w hromadu, do hromady ſwážeti, ſonſt, ſwádĕti, ſhánĕti, Sachen, ſnášſeti, ſhánĕti.

Zuſammenkämen, ein wenig, přičeſati, přihladiti.

Zuſammenkaufen, ſkaupiti, ſkupowati, vieles, nakaupiti, der es thut, ſaukup, ſkupowatel, m.

Zuſammenkehren, wenden, w hromadu, do hromady ztáčeti, ztočiti, zobraceti, mit dem Beſen, w hromadu, do hromady smesti, mesti.

Zuſammenklauben, zbjrati, ſezbjrati, do hromady, w hromadu ſebráti.

Zuſammenklatſchen, w hromadu rukama tleſkati, pleſkati, pleſati.

Zuſammenkleben, w hromadu ſlepiti, lepiti.

Zuſammenknüpfen, w hromadu, do hromady ſpogiti, ſpogowati, pogiti, ſlaučiti, ſpjnati, ſepnauti, zapnauti.

Zuſammenkommen, w hromadu, do hromady přicházeti, ſe ſcházeti, ſegjti, häufig, ſhlaučiti ſe, ſhluknauti ſe, ſebrati ſe, 2) übereinkommen, übereinſtimmen, ſnášſeti ſe, ſnesti ſe, ſrownáwati ſe, ſrownati ſe, porownati ſe, 3) zuſammenkommen mit einem, in Worten, im Streiten, pohodnauti ſe, ſnesnadniti ſe, näher zuſammkommen, in der Wohnung, im Platze, bljže do hromady přigjti, přicházeti.

Zuſammenkoppeln, w hromadu, do hromady ſpogiti, ſpolčiti, ſlaučiti, ſwesti, zwey Perſonen, ſwesti, ſwaditi.

Zuſammenkratzen, na hromadu, do hromady ſeſſkrábati, einen im Geſichte, někoho ſeſſkrábati, zdrápati, etwas Schriftliches, naſſkrábat, naſſkrtat.

Zuſammenkriechen, einkriechen, w hromadu, do hromady ſe ſkrčiti, ſe ſewřjti, ſrazyti, ſmrſſtiti, an einen Orte, ſljzati, ſlezti ſe.

Zuſammenkriechen, das, ſljzánj, n.

Zuſammenkugeln, w hromadu, do hromady, w kauli ſwaliti, ſwáleti, ſehnati, ſhlaučiti, ſkaulen.

Zuſammenkrümmen, ſkrautiti do hromady, w hromadu, ſkřiwolačiti, ſkřiwiti, ſich, w hromadu, do hromady ſe ſkrautiti, ſwinauti, ſjgeti, ſ. krümmen.

Zuſammenkunft, f. ſchůzka, ſchůze, ſegitj ſe, ſpolečné ſgitj, n. ſpolečnoſt, f. ſhromážděnj, n. heimliche, böſe, ſchůzka, f. ſpolek, m. geiſtliche, zbor, ſgezd, m. ſhromážděnj, n. Zuſammenkunft der Sterne, ſhwězděnj, Zuſammenkunft die Leute ſelbſt, ſchůze, ſchůzka, poſpolnoſt, f. záſtup, m.

Zuſammenkuppeln, ſ. Zuſammenkoppeln.

Zuſammenlaſſen, w hromadu, do hromady puſtiti, pauſſtĕti.

ammenlatten, w hromadu, do romady sletowati, latmi zbjti, bjgeti.
ammenlauf, m. sběh, m. sběhnuti, shlaučenj, n. ist, gest sběhon, m. lidj se sbjhagj.
ammenlaufen, sbjhati se, sběhnauti se, w hromadu se sběhnauti, hlaučiti se, shluknauti se, ssterhnauti se, shrnauti se, wie die Milch, srazyti se, wie Tuch, Zeug, Blätter, Haut, srazyti se, smrstiti se, zusammengelaufenes Volk, lůza, lůza, zběř, f. lid zběřilý, m.
ammenlaufung, f. sbjhánj se, n. běh, m. der Milch, srażenj se, n. f. Zusammenlauf.
ammenlauten, w hromadu, do romady hlasowati, w hlasých e srownáwati, spoluznjti.
ammenläuten, mit der Glocke, zuammen berufen, sezwánětí, 2) mit allen Glocken läuten, s wssemi woniti.
ammenleben, do hromady, srodečné žiwu býti, wenn es zwey sind, polu.
ammenlegen, w hromadu, do romady složiti, skládati, einen Brief, list složiti, Geld zum Schmause, skládati se, sich zusammenschlaen, do hromady se położiti, slenauti se.
ammenlegung, f. skládanj, složenj, n.
ammenleimen, w hromadu, do romady sklegowati, skljžiti, sklji.
ammenleiten, Flüsse, das Wasser, wáděti.
ammenleitung, f. swedenj, n.
ammenlesen, zbjrati, sezbjrati, ebrati.
ammenlesung, f. zbjránj, sezbjránj, sebránj, n. zbjrka, f.
ammenlöten, w hromadu, do romady slepowati, letowati, leiti, f. Löten.
ammenmachen, etwas, w hromadu, do hromady skládati, složiti, sebrati, shrnauti.
Zusammenmurmeln, spolu, do hromady reptati, mumlati, brepratí.
Zusammennageln, w hromadu, do hromady hřebyčami ztlaucy, zbjti.
Zusammennähen, sessjti, sessjwati.
Zusammennehmen, w hromadu, do hromady bráti, wzýti, sebrati, die Kräfte, die Gedanken, sýlu, myssleni sebrati.
Zusammennisten, shnjždíti.
Zusammenpacken, w hromadu, do hromady swázati, klásti, skládati, složiti, s wzliti.
Zusammenpaaren, w hromadu, do hromady pořádati, pogjti, spogiti, spogowati, pářiti, spářiti.
Zusammenpassen, srownáwati se, slussieti, s. passen.
Zusammenprallen, w hromadu, do hromady se srazyti.
Zusammenprasseln, w hromadu, do hromady praskati, prassčti, chřestěti.
Zusammenpressen, w hromadu, do hromady těsniti, stěsniti, sewřjti, tlačiti, stlačiti.
Zusammenquetschen, w hromadu, do hromady zmačkati, zdačkati, stjskati, s. Zusammenpressen.
Zusammenprügeln, zeprati, ztepati, potepati, zmlátiti, zbjti, zhmožditi, ztlaucy.
Zusammenraffen, zusammenraspeln, na hromadu, do hromady strauhati, sestrauhati; sich, Kräfte bekommen, zbjrati se, sebrati se, wokřjwati, wotawiti se, okřáti, zwotawitt se; sich von der Erde, wzchopiti se, wztyčiti se, sebrati se, zchytiti se, ochrastiti se; das Kleid, ssaty w hromadu sebrati.
Zusammenrechen, Heu, Korn, w hromadu, do hromady hrabati, shrabati.
Zusammenrechnen, w hromadu, do hromady počjtati, spočjtati, spočjsti, sčjsti, mit einem, spolu aučtowati, dělati aučty, počet držeti, klásti, s někým přewrhati.

Zu-

Zusammenrechnung, f. w hromadu přičitánj, spočitánj, spočtěnj; mit einem, aučet, m. aučtowánj, aučtu, počtu dělánj, přewrhánj, n.

Zusammenreiben, w hromadu, do hromady třjti, setřjti.

Zusammenreihen, w hromadu, do hromady pořádati, spořádati, řádati, rownati.

Zusammenreimen, etwas in Reime bringen, w hromadu, do hromady rytmowati, srytmowati, rymowati, etwas, srownáwati, srownati, 2) sich zusammenreimen, schicken, srownáwati se, srownati, wie reimet sich das zusammen? gak, gakpak se to srownáwá? wie Reimen, rymowati se, rytmowati se.

Zusammenrichten, sich, w hromadu, do hromady se srownati, sprawiti, etwas, zprawiti, spořádati, zřjditi.

Zusammenrinnen, w hromadu, do hromady se stikati, sljwati, sljti, s. Zusammenfließen.

Zusammenrollen, w hromadu, do hromady swinauti, hartes, swaliti w kauli, skuliti.

Zusammenrotten, sich, w hromadu, do hromady zpikati se, zpiknauti se, shluknauti se, (spuntowati se.)

Zusammenrottung, f. zpiknutj, n. pikel.

Zusammenrücken, activ. w hromadu, do hromady postrkowati, postrčiti, potisknauti, powaliti, neut. přistupowati, postupowati w hromadu.

Zusammenrufen, w hromadu, do hromady swolati, swoláwati.

Zusammenrühren, mengen, zamjchati, smjchati.

Zusammenrümpfen, die Nase, zkřiwiti, zkrautiti nos.

Zusammenscharren, w hromadu, do hromady hrabati, shrabowati, wie ein Geizhals, shrabowati, hrabati, sháněti, hrnauti.

Zusammenschicken, sich, w hromadu, do hromady se hoditi, was sich zusammenschickt, whodný, sie schicken sich gut zusammen, dobře se shodnau.

Zusammenschieben, w hromadu, do hromady strkati, strčiti.

Zusammenschießen, neut. wie Wasser, stecy se, activ. Geld, peníze sehnati, snesti, složiti, sebrati, složiti se, eine Mauer, wie die Freude, sestřjleti.

Zusammenschießung, f. des Geldes, snůsska, f. složenj se, složenj, sehnánj, sebránj peněz, n.

Zusammenschlagen, Bretter, Verschlag, w hromadu, do hromady zbjgen, ztlaucy; sonst etwas, ztlaucy, zhmožditi, potřjti, potepati, ein Zimmer von Brettern zusammenschlagen, z prken zhlobati, ztlaucy, zbiti, sich, srazyti se, shlaučiti se, wie das Wasser über den Kopf, wie das Unglück, swaliti se, alles Unglück schlägt über mich zusammen, wssechno nesstěstj se na mně wahrne, wie Wellen, bjti se, zmjtati se, die Hände vor Freuden, tleskati, pleskati, plesati, lomozyti, vor Betrübniß, Verwunderung, rukama lomiti, mit den Glocken zusammenschlagen, bjti, tlaucy na zwony, läuten, bey den Soldaten, bjti, tlaucy na buben, sich zusammenschlagen, vereinigen, shlaučiti se, shluknauti se, srazyti se, sebrati se.

Zusammenschlagen, das, n. um einen Verschlag zumachen, w hromadu, do hromady zbjgenj, zbitj, stlačenj, n. der Hände vor Freuden, tleskánj, n. tleskot, m. pleskánj, plesánj rukama, lomozenj, n. vor Betrübniß, lomenj rukama, mit den Glocken, bitj, tlučenj na zwon, n. für die Soldaten, bitj na buben, n. der Wellen, tlučenj, zmjtánj, n. bitj, der Leute, shlaučenj, shluknutj, sraženj se, n.

Zusammenschleppen, w hromadu, do hromady wláčeti, ssmeykati, viele Dinge, natahati, nassmeykati, nawláčeti.

Zusammenschließen, w hromadu, spolu, pospolu zawřjti, zamknauti

) zweye oder mehrere Personen, o hromadu, do hromady, po- polu, spolu sepnauti, sewřjti.
ammenschlingen, w hromadu, do romady skljčiti, kličiti, sich, polu, wespolek se obegmauti, obchytiti.
ammenschlingung, f. der Arme, ob- getj, obegmutj, obchycenj, n.
ammenschmelzen, activ. w hro- madu, do hromady spausstěti, ustiti, sljwati, sljti, neutr. slj- i se.
ammenschmieden, verschiedene Din- e, w hromadu, do hromady kowati, vkowati, etwas, we- polek něco kowati, slewati, stro- iti, eine Kaballe, ssjbalstwo, pi- el, zradu.
ammenschmettern, s. Zerschmet- ern.
ammenschmiegen, w hromadu, do romady skloniti, swinauti.
ammenschmieren, namazati, na- krtati, nassmařiti, naplichati, o hromadu, do hromady sypati, epiti, zbauchati.
ammenschnüren, w hromadu, do romady stáhnauti, stahowati, ěsnowati, spjnati, swjrati, sklj- iti.
ammenschränken, w hromadu, do romady swjrati, sewřjti, skljči- i.
ammenschreiben, w hromadu, do romady spisowati, sepsati.
ammenschreibung, f. w hromadu, o hromady sepsánj, n.
ammenschreyen, do hromady, spo- u křičeti.
ammenschrumpfen, w hromadu, o hromady se zcwrknauti, zcwr- ati, skrčiti, smrsstiti, swrassti- .
ammenschütten, na hromadu, do romady sypati, sesypati, wysy- ati, flüssige Dinge, w hromadu egwati, sljti.
ammensetzen, w hromadu, do romady, spolu sázeti, klásti, ládati, ssaditi, složiti, 2) sich, hromadu, do hromady se se- dati, posaditi, sesednauti se, Personen so zusammensetzen, w hro- madu sesaditi, sázeti, posaditi, zusammensetzen, was getrennt, zer- streuet war, skládati, složiti, s. Zusammenfügen.
Zusammensetzung, f. w hromadu, do hromady sázenj, sesazenj, skládá- nj, složenj, n.
Zusammenspannen, w hromadu, do hromady sepřáhnauti, spřjcy, spřecy.
Zusammensparen, vspořiti, naspořiti, vstřádati, nastřádati.
Zusammenspielen, spolu, do hroma- dy hráti.
Zusammenspielen, das, n. společné hranj, n.
Zusammensingen, spolu, do hroma- dy zpjwati.
Zusammensitzen, spolu, po hromadě seděti.
Zusammenspünden, prkna do falce, na falc sázeti.
Zusammenstellen, w hromadu, do hromady stawěti, 2) sich mit ei- nem, einig seyn, srownáwati se, sgednáwati se, snásseti se, sho- dnauti se.
Zusammenstecken, ein Kleid, spogiti, Leute, Sachen, w hromadu, do hromady strčiti, strkati, die Köpfe, strkati.
Zusammenstellen, w hromadu, do hromady stawěti, postawiti, vie- les, se stawěti, s. Zusammensetzen, sich, postawiti se, stawěti se.
Zusammenstimmen, srownáwati se, sgednáwati se, snásseti se wespo- lek, activ. Instrumente, srownáwati.
Zusammenstimmend, srownalý, sro- wnáwagjcý se, wie die Töne, gednohlásný.
Zusammenstimmung, f. spolu srownánj, srownáwánj, n. Einigkeit, společné srownánj, sgednánj, n. srownalost, f. der Töne, srownánj, srownalost hlasů, n. gedno- hlásnost, stegnohlásnost, f.
Zusammenstopfen, w hromadu, do hromady dcpáti, sedcpati.

Zuſammenſtopfung, ſ. ſedépánj, n.
Zuſammenſtoppeln, w hromadu, do hromady zbjrati, pabérkowati, etwas, eine Schrift, zpláceti, zlátati, ſljpati, zbaua rti.
Zuſammenſtoppelung, ſ. zbjrka, f. pabérek, m. einer Schrift, zpláceni, zlátánj, ſljpánj, ſlepenj, zbauchánj.
Zuſammenſtoßen, act. vereinigen, w hromadu, do hromady ſrazyti, neutr. ſrazyti ſe, mit der Armee, mit den Gläſern, ſrážeti, ſrazyti, wogſko, přirážeti, přirazyti, přiſtrčiti ſklenice, wie Häuſer, Länder, dotýkati ſe.
Zuſammenſtoßen, das, n. ung, f. Vereinigung, ſraženj ſe, n. Nachbarſchaft, dûrka, f. dotykánj, n. mit den Gläſern, přiražení, přiſtrčenj, n.
Zuſammenſtreichen, daliegendes Geld, ſhrábnauti.
Zuſammenſtürzen, wie ein Gebäude, na hromadu ſe zbořiti, ſeſauti, zřjtiti, ſeſypati, wie ein Menſch, zwrátiti ſe, ſkáceti ſe, zwrcy ſe.
Zuſammenſuchen, ſhledati, ſhledáwati.
Zuſammenſuchung, ſ. ſhledánj, ſhledáwánj, n.
Zuſammentragen, w hromadu, do hromady, na hromadu ſnášſeti, ſnesti.
Zuſammentragung, ſ. w hromadu, do hromady, na hromadu ſnesſenj, ſnášſenj, n.
Zuſammentreffen, ſrownati ſe, ſrownáwati ſe, 2) Zuſammenkommen, ſegjti ſe, ſhledati ſe.
Zuſammentreiben, w hromadu, do hromady ſehnati, ſhánĕti, dicht in einander, ſtěſniti, in die Enge, do těſna ſehnati.
Zuſammentreten, w hromadu, do hromady ſtaupiti ſe, zuſammentreten mit Füſſen, act. etwas, ſeſſlapati, zaſſlapati, vſſlapati, poſſlapati.
Zuſammentreten, das, n. ſtaupenj, n. einer Sache, ſeſſlapánj, poſſlapánj, n.

Zuſammenverbinden, verknûpſen, verſchwören, ſ. dieſe Verba einfach.
Zuſammenverſprechen, zaſnaubiti, vſnaubiti.
Zuſammenverſprochen, zaſnaubený, vſnaubený.
Zuſammenverſtehen ſich, w hromadu, do hromady, ſpolu ſe rozumĕti, ſrozumĕti ſe.
Zuſammenwachſen, w hromadu, do hromady růſti, ſróſti, ſrůſti, ſroſtati ſe.
Zuſammenwachſung, ſ. w hromadu, do hromady roſtĕnj, ſroſtěnj, ſrůſtánj, n.
Zuſammenwälzen, w hromadu, na hromadu ſwaliti.
Zuſammenweben, w hromadu, do hromady tkáti, ſetkati, ſetkáwati.
Zuſammenwehen, w hromadu, do hromady ſfaukati, deymati.
Zuſammenwerfen, na, w hromadu, do hromady metati, házeti, ſházeti, b) hin und her, rozházeti, zuſammenwerfen, rozházeti, rozmjrati, zbaurati, rozbaurati, ein Gebäude vom Steine, rozbořiti, zbořiti.
Zuſammenwickeln, w hromadu, do hromady winauti, ſwinauti, ſwjgeti.
Zuſammenwickelung, ſ. w hromadu, dohromady ſwinutj, n.
Zuſammenwinden, w hromadu, do hromady zláčeti, zročiti, toči die Hände, rukama lomiti.
Zuſammenwirken, zugleich handeln, do hromady, ſpolu aučinkowati, zuſammenwirken, verſchiedenes zuſammenweben, w hromadu ſpletati, ſplesti, plesti, tkáti, ſetkati.
Zuſammenwirkung, ſ. ſpoluaučinkowánj, n.
Zuſammenzechen, ſpolu řadowati, řadowati, der zuſammenzecht, ſpolu řadownjk, ſpolupigák, m. die zuſammenzecht, ſpoluřadownice, ſpoluřadowatelkyně, f.
Zuſammenzechung, ſ. ſpoluřadowánj, řadowánj, n.

Zu-

ammenzehlen, w hromadu, do hro-
ady počjtati, spočjtati, spočjsti,
čjsti, čjsti.
ammenzehlung, f. w hromadu, do
romady spočjtánj, spočtenj, se-
tenj, čtenj, n.
ammenziehen, w hromadu, do
romady stahowati, stáhnauti,
) in ein Haus, Zimmer, se stěho-
vati se.
ammenziehend, stahugjcý.
ammenziehung, f. w hromadu, do
romady staženj, n.
ammenzischeln, do hromady, spolu
ſeptati, ſsſeptáwati se.
ammenzwingen, w hromadu, do
romady těsniti, tjsniti, stěsniti,
auziti.
ſatz, m. přjdawek, m. přjloha, f.
ůſtawek, m. přidánj, přiwržení,
řičinění, n. zur Beſoldung, přj-
awek, m. přidánj, n. přjplata, f.
remder, oder bey Metallen, zur
Miſchung, přjſada, f. Zuſatz, Bey-
üge, Beyſatz, doloženj, n. mit dem
Zuſatz, s tjm doloženjm, Zuſätze
er Geiſtlichen, erdichtete Dinge,
řjdawky, přimjnky, přimjſſky,
n. plur.
ſaufen, immer, pořád w gednom,
o řjzu pjti, chlaſtati, einem, při-
pjgeti.
ſaufen, das, připjgenj, n.
ſchaffen haben, mit etwas, mjti co
ělat, mit einem, mjti něco s ně-
ým, ich habe nichts mit ihm zu
chaffen, gá s njm nic nemám, ne-
nj mi nic do něho, zu ſchaffen ha-
en, zu befehlen, mjti co porau-
ěti, ich habe nichts mit ihm zu
chaffen, nemám s njm nic co po-
ručeti, zu ſchaffen machen, dáti
áce, co dělat, práce přidati,
em Feinde viel zu ſchaffen machen,
áti nepřjteli mnoho práce, co
ělat.

Schanden machen, zahanbiti, zu
Schanden werden, hanbiti se, za-
anbiti se, zahanbenu býti, 2)
emanden zu Schanden hauen, ze-
ekati, rozsekati někoho.
hauzen, einem etwas, dohoditi,
ohazowati.

Zuſcharren, zahrabati.
Zuſchauen, djwati se na něco, kau-
kati, hleděti, patřiti.
Zuſchauen, das, djwánj se, kaukánj,
hleděnj, patřenj, n.
Zuſchauer, m. diwák, m.
Zuſchauerinn, f. diwačka, diwaky-
ně, f.
Zuſchicken, posýlati, dosýlati, 2) zu-
bereiten, připrawiti, připrawowa-
ti, chyſtati, přichyſtati, ſtrogiti,
přiſtrogiti, zachyſtati.
Zuſchickung, f. posýlánj, poslánj, n.
Gottes, dopuſſtěnj, n. durch Gottes
Schickung, dopuſſtěnjm Božjm.
Zuſchieben, zaſtrčiti, zaſtrkowati,
den Riegel ꝛc. záworu ꝛc. 2) jeman-
den etwas zuſchieben, přiſtrkowati,
poſkytowati, přiſtrčiti, poſky-
tnauti.
Zuſchießen, přidáwati, přidati, při-
wrcy, přičiniti.
Zuſchlag, ſ. Beyfall, b) in Waaren, ſ.
Abgang, Vertrieb.
Zuſchlagen, prügeln auf einen, tepati,
bjti, práti do někoho, auf einmal,
tepnauti, vhoditi, vdeřiti, der bald
gern zuſchlägt, bitný, bitewný,
ſchlage zu, vhoď, tepni, vdeř, praſſ,
ſoll ich zuſchlagen, mám vhoditi, vde-
řiti, ; zuſchlagen die Thüre, dwe-
mi třjſknauti, bauchnauti, praſſti-
ti, in der Auktion, vhoditi; einem
etwas, als die Güter, přiwrhnau-
ti, přiwrcy, přiſauditi; zuſchlagen,
fallen, wie ein fallender Baum, bauch-
nauti.
Zuſchlagen, das, mit Prügeln, tepánj,
bitj, pranj, n.
Zuſchleppen, přiwláčeti, přiwlecy.
Zuſchließen, zawjrati, zawřjti, za-
mikati, zamknauti.
Zuſchlingen, zadrhnauti, zamotati,
zapleſti, zawinauti.
Zuſchmeißen, ſ. Zuſchlagen.
Zuſchmieren, zamazati.
Zuſchnallen, zapnauti, zapjnati na
přeſku.
Zuſchneiden, ein Kleid, das Tuch, ꝛc.
ſtřjhati, ſtřjhnauti, přiſtřjhnauti,
2) das Brod knapp zuſchneiden, oder
einem etwas, vſkaupiti, vſkrbiti,

ſonſt

sonst etwas als Besoldung, přistřjhnauti přjliš.

Zuschnitt, m. der Kleider, střjženj, přistřjženj, n. 2) metaph. die Sache ist gleich im Zuschnitte versehen, ta wěc gest hned z prwopočátku skažena, pokažena.

Zuschnüren, zatahowati, zatáhnauti, stáhnauti prowázkem, stěsňowati, stěsniti, swjrati, sewřjti, spjnati, sepnauti, skljčiti, den Hals, krk zadrhnauti, zatáhnauti.

Zuschnürung, f. des Halses, zadrhnutj, zataženj, n.

Zuschrauben, swjrati, sewřjti, (zasstraubowati.)

Zuschreiben, beymessen, zueignen, připsati, připisowati, přičjtati, přičjsti, einem, sich etwas, sobě, někomu, 2) auf die Rechnung setzen, anrechnen, připsati, 3) zueignen, dediziren als ein Buch, připsati, ein Haus, Gut, dům, statek odhádati, wykázati, 4) einem zuschreiben, Briefe an jemanden schreiben, dopisowati.

Zuschreibung, f. připsánj, n. eines Hauses, Gutes, weykaz, m. wykázánj, odhádánj, n. odhad, m.

Zuschreyen, pokřikowati, powykowati.

Zuschrift, f. Zueignungsschrift eines Buches, přjpis, m. připsánj, n. připsaný list, m. 2) Brief, Schreiben, dopis, m. dopsánj, dopisowánj, n.

Zuschüren, pořád sskádliti.

Zuschuß, m. přjdawek, m. s. Beytrag, Zubuße.

Zuschutt, m. zum Bräuen, přisýpánj, n.

Zuschütten, eine Oeffnung, zasypati, zarumowati, ein wenig zu etwas, přisypati.

Zuschwären, wie die Augen, zahnogiti se, hnogiti se.

Zuschwören, přisahati, zapřisahati se někomu.

Zusehen, djwati se, kaukati, hleděti, 2) eine Weile zusehen, warten, sich gedulden, poshowěti, posečkati, 3) sich zu, daß nicht ꝛc. hleď, aby ne ꝛc.

Zusehens, augenscheinlich, očitě, widitedlně, widomě.

Zuseher, m. diwák, m.

Zu sehr, welmi, tuze, přjliš mnoho, welmi mnoho, s. Zu viel.

Zusenden, s. Zuschicken.

Zusetzen, přisaditi, přisazowati, dosaditi, přičiniti, 2) einem zusetzen, bitten, begehren, ängstigen, hrdlowati, tuze nastupowati, nabjhati, dorážeti, dotjrati, nutkati na někoho, doléhati, naléhati, doreywati, dogjžděti, einem mit Stoffen zusetzen, leyti do někoho, ne Kräfte, sein Geld zusetzen, ... lu, penjze dosaditi, přisaditi, ... lau, penězy dosaditi, zum Zeuge přistawiti.

Zusetzen, das, heftige, hrdlowánj, nastaupánj, doráženj, nabjhánj, doléhánj, dotjránj, doreywánj, dogjžděnj, n.

Zusiegeln, zapečetiti, vpečetiti.

Zusiegeln, das, zapečetěnj, vpečetěnj.

Zuspät, přjliš pozdě.

Zusperren, zamjkati, zamknauti, zawjrati, zawřjti.

Zuspitzen, zaostřiti, obostřiti, (zasspičatiti, osspičatiti.)

Zusprechen, zureden, domlauwati, promlauwati, zusprechen, besuchen, domlauwati se k někomu o něco, promlauwati, promluwiti s někým o něco, rozmluwiti, Muth zusprechen, mysli, zmužilosti přidáwati, přidati, dodáwati, dodati, zusprechen, tröstlich wie die Pfaffen einem Sterbenden, Blöden wzbuzowati, in Rechten, přiřknauti, přisaditi.

Zuspringen einem, přispěti k pomoci, na pomoc.

Zuspruch, m. Zurede, promluwenj, domlauwánj, promlauwánj, n. Besuch, přjchoz, m.

Zustand, m. staw, způsob, řád m. das ist ein Zustand, to gest řád; in einem elenden Zustande begriffen, w bjdným stawu, způsobu postawen, böser, neduh, m.

Zu Stande kommen, k mjstu, k konci přigjti, bringen, seyn, k mjstu přiwesti, dowesti, doprawiti, přiweden býti, mit etwas, hotow býti, ku konci přigjti o něčjm.

Zuständig, mir, ihm, s. Zugehörig.

tten, kommen einem, w hod, pro-
ssen býti, přispěti, was zustatten
mmt, whodný, prospěssný.
cken, einem etwas, heimlich, při-
čiti, poskytnauti, zu sich stecken,
s Geld, zastrčiti, das Kleid, za-
hnauti.
hen, einem etwas gehören, přiná-
žeti, náležeti, někomu; es stehet
ir zu, přináležj mně to, ihm ge-
men, slusseti, přislusseti.
ellen, dodati, dodáwat, podati,
dwesti, odewzdati, wieder, wrá-
ti, nawrátiti, zase dáti, zase od-
esti, s. Ueberantworten; den Brief
stellen, psanj dodati, odewzdati,
dwesti.
ellung, f. dodánj, odewzdánj, od-
edenj, n.
immen, in der Meynung, srowna-
se, k zdánj přistaupiti, s. Bey-
immen, Beypflichten; b) srowna-
se, s. Zutreffen; c) swoliti, při-
oliti, přistaupiti, s. Einwilligen.
immung, s. Beystimmung, Bey-
flichtung, Einwilligung, mit dessen
ustimmung, s geho přiwolenjm,
řistaupenjm, swolenjm; Zustim-
nung der Orgel, der Instrumente,
rownánj, srownáwánj, n.
topfen, zacpati, vcpati.
tossen, begegnen, přicházeti, se; při-
oditi se, zběhnauti se, státi se;
mit dem Degen, rc. bodati, bodnau-
i, wrážeti, stoß zu! bodni!
streichen, etwas, zatřjti, zamazati,
auf einen wie die Luft, čisseti, fi-
eti.
stürmen, auf einen, dorážeti, do-
reywati, dotjrati, řititi se, waliti
na někoho, hřjmati, hřmot, po-
hrom činiti, připadati hřmotem,
hřmotně, wie der Wind, bukiti.
stürmen, das, dotjránj, doráženj,
n. pohrom, m. připadánj hřmot-
né, s hřmotem, hřjmánj, n. der
Winde, bauřenj, n.
stürzen, etwas, poklopiti, zaklopiti,
zahraditi, neut. auf einen, přiwa-
liti se, waliti se, přiřititi se, řiti-
ti se, připadati, připadnauti hřmo-
tem, hřmotně na někoho, přihřmiti
na někoho.

Zustutzen, ostřjhati.
Zuthätig, ochotný, aulisný, fatiwý,
lichotiwý, pochlebný, lahodný,
seyn, býti, ljsati se, pochlebowati,
lichotiti se, sich machen, přiljsati se,
přifatiti se, připochlebiti se, přili-
chotiti se.
Zu Theile werden, dostati se.
Zutheilen, vděliti, vdělowati, posky-
tnauti, gerichtlich, přiwrcy.
Zuthun, zusetzen, přičiniti, přidati,
zumachen, zahraditi, zawřjti, zam-
knauti, die Augen, oči zawřjti, sich
zuthun bey einem, přituliti se k ně-
komu, přiljchotiti se.
Zuthun, das, přičiněnj, přidánj, n.
durch mein Zuthun, mým přičině-
njm, skrze mé přičiněnj.
Zu Tode sich arbeiten, vpracowati se,
vteyrati se k smrti, ärgern sich,
vžrati se, s. Tod.
Zutragen, einem etwas, donásseti, při-
násseti někomu něco; 2) sich zu-
tragen, přihoditi se, zběhnauti se,
nahoditi se, připadnauti, státi se.
Zuträglich, prospěssný, platný, po-
hodlný, seyn, býti prospěssným,
platným k prospěchu, k platnosti,
prospjwati, prospěti, hrditi se, s.
Nützlich, Ersprießlich, Heilsam.
Zuträglichkeit, f. prospěssnost, plat-
nost, f.
Zutrauen, einem etwas, nadjti, nadá-
ti se něčeho, do někoho, na ně-
koho, o někom, hledati něco w
někom, ich kann es ihm nicht zu-
trauen, nemohu se toho do něho,
o něm nadát, nemohu to w něm
hledat.
Zutrauen, das, důwěrnost, f. daufá-
nj, n. haben zu einem, mjti k ně-
komu.
Zutrauensvoll, plný důwěrnosti.
Zutreffen, srownáwati se, srownati
se, (strefiti se.)
Zutreten, immer zu, přistupowati,
hinzutreten, přikročiti, přistaupiti,
dokročiti.
Zutrinken, připjgeti, připiti, poctu
dáti.
Zutrinken, das, připjgenj, n. pocta, f.
Zutrinker, m. připjgec, m.

Zu-

Zutritt, m. přjstup, wchod, m. bey einem, zu etwas, k někomu, k něčemu, man hat bey ihm freyen Zutritt, gest k němu wolný přjstup, den Zutritt verschaffen, přjstup zgednati, způsobiti, cestu připrawiti, poprawiti.

Zutschen, saugen, cycati, cucati, srkati.

Zuverläßig, gistotný, s. Gewiß.

Zuverläßigkeit, f. gistota, gistotnost, f. s. Gewißheit.

Zuversicht, f. dowěra, důwěrnost, daufanliwost, f. daufánj, n. haben, důwěrnost, daufanliwost, daufánj mjti.

Zuversichtlich, důwěrný, daufanliwý.

Zuversichtlich, adv. důwěrně, daufanliwě.

Zuversichtlichkeit, f. důwěrnost, daufanliwost, f.

Zuviel, přjliš tuze, welmi mnoho, der zu viel thut, in etwas, přjlissný, das ist ihm zu viel, gest mu tuze přjliš mnoho.

Zuvor, prwé, prw, zprwu, předtjm, předesslé, ein wenig zuvor, trochu předtjm, im voraus, erst, z. B. unsern Gruß, Dienst zuvor, so auch zuvor erwehlen, erkennen, beten, prw, předkem, předně, napřed, zuvor, im voraus, als zuvor erwehlen, ersehen, bekommen, geben, haben, napřed, zuvorkommen einem, předegjti někoho, eines Hiebe, Schlage, předstjhnauti ránu něčj, im Laufen, předběhnauti, předstjhnauti, zuvorsagen, s. Vorsagen; zuvorsehen, s. Vorsehen; Zuvorsehen, das, předzwěděnj; zuvorthun, es einem, přepanossiti, přesahati, zuvor wegnehmen, přegjmati, předchwátiti, zuvor wissen, předwěděti, zuvor bereiten, napřed, předtjm hotowiti, strogiti, zuvor erwogen, napřed, předtjm, prwé rozgjmaný, přemeysslený, nichts zuvor geben einem, nevstaupiti, nic napřed nedati, zuvor verkündigen, předzwěstowati, zuvor wissen, předzwěděti, prw wěděti, zuvor sehen, prwe, napřed wěděti, vier Tage zuvor, čtyry dni před tjm, kurz zuvor, nemnoho před tjm, zuvor hören, prwe slysseti, s. Vor, Vorher.

Zuvoraus, s. Zuvor.

Zuwachs, m. přjrůstek, přirostek, přjbytek, wzrost, m. bekommen, přjrostku, přjbytku, wzrostu nabywati, wzrost bráti; junger, přjplodek, m.

Zuwachsen, verwachsen, zusammenwachsen, zarůsti, zarostati; zuwachsen jemanden als Uebel, přirůstati, přirostati, přirůsti, přibýwati, přibjrati se.

Zuwegebringen, způsobiti, zgednati, dowesti, dobyti, wypůsobiti, einem Schläge, způsobiti, zgednati, swesti, zprawiti weyprask někomu, nichts können zuwege bringen, nic nemocy dowesti, swesti.

Zuwehen, zawáti, powanauti, zawanauti, etwas, přidauti, přiwáti.

Zuweilen, někdy, druhdy, časem.

Zuweisen, povkázati.

Zuweisung, f. povkázánj, n.

Zuweit, přjliš, tuze daleko, s. Weit.

Zuwenden, hinwenden, obrátiti; einem etwas, viel Gutes, propůgčiti, prokázati, vděliti; Geld, penjze zgednati, opatřiti, zaopatřiti, Kunden, Leute, opatřiti, zgednati.

Zuwendung, f. propůgčenj, prokázánj, vdělenj, n. der Kunden, opatřenj, zgednánj, n.

Zu wenig, přjliš, tuze málo.

Zuwerfen, hinzuwerfen, přihoditi, přiwrcy, přimetcy, přimjtati, gehen als sein Theil, poskytnauti, zuwerfen eine Oeffnung, zaházeti, zametati, zawáleti.

Zu Werke gehen mit etwas, einem, pokračowati s něčjm, s někým, w něčem, nakládati s někým, s něčjm wůkol gjti, s. Werk.

Zuwider, protiwný, náprotiwný, odporný, zuwider seyn, protiwným, odporným býti, naproti, na odpor býti, sich selbst, sám sobě odporným, protiwným, na odporu býti,

ti, odporowati sobě, der Wahrheit
zuwider seyn, prawdě odporo..ati,
na odpor býti, odporným býti, od=
jrati, einem etwas zuwider thun,
někomu něco na odpor činiti, na
vzdory, dem Gesetze, Versprechen,
c. zuwider handeln, proti, napro=
i, na odpor zákonu, slibu, ꝛc.
zednati.
Willen seyn, po wůli býti, k wůli
býti, s. Wille, Willfahren.
wissen thun, dáti wěděti, znáti,
na wědomj, wědomost dáti, ozná=
niti, w známost vwesti, zu wissen
ey, budiž wědomo, s. Wissen.
vinken, wnukati, náwěsstj, wnu=
nutj dáwati, keywati, kynauti,
okynauti, Beyfall, přiwolowati
eywánjm, kynutjm.
vinken, das, wnukánj, keywánj,
ynutj, náwěsstj, náwěsstj dáwá=
nj, pokynutj, n. gegen einen des
Beyfalls, přiwolenj kynutjm, key=
wánjm, n.
vintern, es wintert zu, zyma na=
táwá.
völben, zaklenauti, sklenauti.
vurf, m. přjwržek, m. s. Zugabe.
ählen, zuzehlen, připočjsti, připo=
jtati, přičjsti, Prügel, wytáhnau=
i, zu Zeiten, časem, s. Zuwei=
en.
iehen, die Vorhänge, zatáhnauti,
astřjti, obtáhnauti, sich etwas als
Unglück, Neid, Aergerniß, Krank=
eit ꝛc. způsobiti, vtržiti, vhoniti,
abýti, einem, způsobiti, zgednati,
inen zu etwas, als Zeugen u. s. w.
otáhnauti, přiwzýti, herbey, při=
áhnauti, die Thüre, přiwřjti
weře.
iehung, f. der Freunde, Soldaten,
eute, der Wache, potaženj, při=
ozetj, n.
icken, drbati, ssklubati, bey den
ohren, za vssi possklubáwati, potá=
nauti, s. Zwicken.
gen, mit Lauge, drhnauti.
ng, m. násylj, n. násyla, f. nut=
ánj, nucenj, n. anthun jemanden,
h, násylj, násylu činiti, včiniti,
ásylně, mocý přinutiti, nutiti, mit
Zwange, s nucenjm, donucenjm, do=
nutkánjm, s přimusenjm, přinu=
cené, prinucený, donucený, do=
hnaný, durch Zwang, nucenjm, n..
kánjm, donucenjm, donutkánjm,
mit Zwange an einen setzen, n..
kati se na někoho, nastaupati, n..
tjrati, naléhati, aus Zwang, z přinu=
cenj, znásylj, přinucené, Zwang
beym Stuhlgange, tuhawka, f. za=
twrzenj, n.
Zwängen, nutkati, těsniti, zusammen,
stěsniti, stjsniti, stlačiti, swjrati.
Zwänger, s. Zwinger.
Zwangsmäßig, násylný.
Zwangsmittel, n. prostředek násylný,
násylj, m.
Zwangsweise, násylně, násyljm,
mocý.
Zwanzig, dwadceti, dwadcet, zu
zwanzigen, po dwadceti.
Zwanziger, m. pl. öffentliche Personen,
zwanzig Herren, dwadceti panů, deren
Amt, auřad dwadcýti panský, m.
2) eine Münze, dwatcytnjk, m.
Zwanzigjährig, dwadcýtiletý.
Zwanzigmal, dwadcetikrát dwadcet=
krát, dwadcetikráte.
Zwanzigmalig, dwadcýtikrátý, dwad=
cetkrátý, dwadcaterý.
Zwanzigste, dwadcátý, die zwanzigste
Zahl, dwadcýtka, f. das zwanzigste=
mal, po dwadcátý.
Zwar, syc, syce, er ist zwar gelehrt, aber
ungesittet, on gest syce včený, ale,
wssak nemrawný.
Zweck, m. vmysl, konec, cýl, m. zřenj, n.
zřetel, shled, m. zum Zwecke haben,
k něčemu směřowati, patřiti, hle=
děti, zřjti, kommen, ihn erreichen,
vmysla, konce, cýle dogjti, dosá=
hnauti, ihn verfehlen, chybiti kon=
ce, cýle, shled ztratiti, s. End=
zweck, Ziel, Absicht.
Zwecken, die, f. pl. in Schuhen, cwočky,
m. plur.
Zwecken, zielen, směřowati, zřjti, s.
Zielen.
Zweckmäßig, s vmyslem, s koncem, s
cýlem srownalý, vmyslu, kon=
cy smjrný.

Zweck=

ammenzehlen, w hromadu, do hro-
ady počjtati, spočjtati, spočjsti,
jsti, čjsti.
ammenzehlung, f. w hromadu, do
romady spočjtánj, spočtenj, se-
tenj, čtenj, n.
ammenziehen, w hromadu, do
romady stahowati, stáhnauti,
) in ein Haus, Zimmer, se stěho-
vati se.
ammenziehend, stahugjcý.
ammenziehung, f. w hromadu, do
romady staženj, n.
ammenzischeln, do hromady, spolu
šeptati, sšeptáwati se.
ammenzwingen, w hromadu, do
romady těsniti, tjsniti, stěsniti,
auziti.
satz, m. přjdawek, m. přjloha, f.
ůstawek, m. přidánj, přiwržení,
přičinění, n. zur Besoldung, přj-
dawek, m. přidánj, n. přjplata, f.
remder, oder bey Metallen, zur
Mischung, přjsada, f. Zusatz, Bey-
üge, Beysatz, doložení, n. mit dem
Zusatz, s tjm doložením, Zusätze
er Geistlichen, erdichtete Dinge,
přjdawky, přimjnky, přimjsky,
n. plur.
saufen, immer, pořád w gednom,
do rjzu pjti, chlastati, einem, při-
pjgeti.
saufen, das, připjgenj, n.
schaffen haben, mit etwas, mjti co
dělat, mit einem, mjti něco s ně-
kým, ich habe nichts mit ihm zu
schaffen, gá s njm nic nemám, ne-
ní mi nic do něho, zu schaffen ha-
ben, zu befehlen, mjti co poru-
četi, ich habe nichts mit ihm zu
schaffen, nemám s njm nic co po-
ručeti, zu schaffen machen, dáti
práce, co dělat, práce přidati,
dem Feinde viel zu schaffen machen,
dáti nepřjteli mnoho práce, co
dělat.
Schanden machen, zahanbiti, zu
Schanden werden, hanbiti se, za-
hanbiti se, zahanbenu býti, 2)
emanden zu Schanden hauen, ze-
kati, rozsekati někoho.
chauen, einem etwas, dohoditi,
ohazowati.

Zuscharren, zahrabati.
Zuschauen, djwati se na něco, kau-
kati, hleděti, patřiti.
Zuschauen, das, djwánj se, kaukánj,
hledění, patřenj, n.
Zuschauer, m. diwák, m.
Zuschauerinn, f. diwačka, diwaky-
ně, f.
Zuschicken, posýlati, dosýlati, 2) zu-
bereiten, připrawiti, připrawowa-
ti, chystati, přichystati, strogiti,
přistrogiti, zachystati.
Zuschickung, f. posýlánj, poslánj, n.
Gottes, dopusstění, n. durch Gottes
Schickung, dopusstěnjm Božjm.
Zuschieben, zastrčiti, zastrkowati,
den Riegel ꝛc. záworu ꝛc. 2) jeman-
den etwas zuschieben, přistrkowati,
poskytowati, přistrčiti, posky-
tnauti.
Zuschießen, přidáwati, přidati, při-
wrcy, přičiniti.
Zuschlag, s. Beyfall, b) in Waaren, s.
Abgang, Vertrieb.
Zuschlagen, prügeln auf einen, tepati,
bjti, práti do někoho, auf einmal,
tepnauti, vhoditi, vdeřiti, der bald
gern zuschlägt, bitný, bitewný,
schlage zu, vhoď, tepni, vdeř, prass,
soll ich zuschlagen, mám vhoditi, vde-
řiti, ; zuschlagen die Thüre, dwe-
mi třjsknauti, bauchnauti, prassti-
ti, in der Auktion, vhoditi ; einem
etwas, als die Güter, přiwrhnau-
ti, přiwrcy, přisauditi ; zuschlagen,
fallen, wie ein fallender Baum, bauch-
nauti.
Zuschlagen, das, mit Prügeln, tepánj,
bitj, pranj, n.
Zuschleppen, přiwláčeti, přiwlecy.
Zuschließen, zawjrati, zawřjti, za-
mikati, zamknauti.
Zuschlingen, zadrhnauti, zamotati,
zaplesti, zawinauti.
Zuschmeißen, s. Zuschlagen.
Zuschmieren, zamazati.
Zuschnallen, zapnauti, zapjnati na
přesku.
Zuschneiden, ein Kleid, das Tuch, ꝛc.
střjhati, střjhnauti, přistřjhnauti,
2) das Brod knapp zuschneiden, oder
einem etwas, vskaupiti, vskrbiti,

sonst

ſonſt etwas als Beſoldung, přiſtřjhnauti přjliš.

Zuſchnitt, m. der Kleider, ſtřjženj, přiſtřjženj, n. 2) metaph. die Sache iſt gleich im Zuſchnitte verſehen, ta wěc geſt hned z prwopočátku ſkažena, pokažena.

Zuſchnůren, zatahowati, zatáhnauti, ſtáhnauti prowázkem, ſtěſňowati, ſtěſniti, ſwjrati, ſewřjti, ſpjnati, ſepnauti, ſkljčiti, den Hals, krk zadrhnauti, zatáhnauti.

Zuſchnůrung, f. des Halſes, zadrhnutj, zataženi, n.

Zuſchrauben, ſwjrati, ſewřjti, (zaſſtrauowati.)

Zuſchreiben, beymeſſen, zueignen, připſati, připiſowati, přičjtati, přičjſti, einem, ſich etwas, ſobě, někomu, 2) auf die Rechnung ſetzen, anrechnen, připſati, 3) zueignen, dediziren als ein Buch, připſati, ein Haus, Gut, dům, ſtatek odhádati, wykázati, 4) einem zuſchreiben, Briefe an jemanden ſchreiben, dopiſowati.

Zuſchreibung, f. připſánj, n. eines Hauſes, Gutes, weykaz, m. wykázánj, odhádánj, n. odhad, m.

Zuſchreyen, pokřikowati, powykowati.

Zuſchrift, f. Zueignungsſchrift eines Buches, přjpis, m. připſánj, n. připſaný liſt, m. 2) Brief, Schreiben, dopis, m. dopſánj, dopiſowánj, n.

Zuſchüren, pořád ſſkádliti.

Zuſchuß, m. přjdawek, m. ſ. Beytrag, Zubuße.

Zuſchutt, m. zum Bräuen, přiſypánj, n.

Zuſchütten, eine Oeffnung, zaſypati, zarumowati, ein wenig zu etwas, přiſypati.

Zuſchwären, wie die Augen, zahnogiti ſe, hnogiti ſe.

Zuſchwören, přiſahati, zapřiſahati ſe někomu.

Zuſehen, djwati ſe, kaukati, hleděti, 2) eine Weile zuſehen, warten, ſich gedulden, poshowěti, poſečkati, 3) ſich zu, daß nicht ꝛc. hled, aby ne ꝛč.

Zuſehens, augenſcheinlich, očitě, widitedlně, widomě.

Zuſeher, m. diwák, m.

Zu ſehr, welmi, tuze, přjliš mnoho, welmi mnoho, ſ. Zu viel.

Zuſenden, ſ. Zuſchicken.

Zuſetzen, přiſaditi, přiſazowati, deſaditi, přičiniti, 2) einem zuſetzen, bitten, begehren, ängſtigen, hrdlowati, tuze naſtupowati, nabjhati, dorážeti, dotjrati, nutkati ſe na někoho, doléhati, naléhati, dereywati, dogjždeti, einem mit Sawfen zuſetzen, leyti do někoho, ſeine Kräfte, ſein Geld zuſetzen, ſpilu, penjze doſaditi, přiſaditi, ſpilau, penězy doſaditi, zum Feuer, přiſtawiti.

Zuſetzen, das, heftige, hrdlowáni, naſtaupáni, doráženi, nabjdáni, doléháuj, dotjránj, dereywánj, dogjždění, n.

Zuſiegeln, zapečetiti, wpečetiti.

Zuſiegelu, das, zapečetěnj, wpečetěnj, n.

Zuſpät, přjliš pozdě.

Zuſperren, zamjkati, zamknauti, zawjrati, zawřjti.

Zuſpitzen, zaoſtřiti, oboſtřiti, (zaſſpičatiti, oſſpičatiti.)

Zuſprechen, zureden, domlauwati, promlauwati, zuſprechen, beſuchen, domlauwati ſe k někomu o něco, promlauwati, promluwiti s někým o něco, rozmluwiti, Muth zuſprechen, myſli, zmužloſti přidáwati, přidati, dodáwati, dodati, zuſprechen, tröſtlich wie die Pfaffen einem Sterbenden, Bösen, wzbuzowati, in Rechten, přiřknauti, přiſaditi.

Zuſpringen einem, přiſpěti k pomoci, na pomoc.

Zuſpruch, m. Zurede, promluweni, domlauwánj, promlauwánj, n. Beſuch, přjchoz, m.

Zuſtand, m. ſtaw, způſob, řád m. das iſt ein Zuſtand, to geſt řád; in einem elenden Zuſtande begriffen, w bjdným ſtawu, způſobu poſtawení, böſer, neduh, m.

Zu Stande kommen, k mjſtu, k konci přigjti, bringen, ſeyn, k mjſtu přiweſti, doweſti, doprawiti, přiwedena býti, mit etwas, horow býti, ku konci přigjti s něčjm.

Zuſtändig, mir, ihm, ſ. Zugehörig.

latten, kommen einem, w hod, prospěssen býti, přispěti, was zustatten ömmt, whodný, prospěssný.
ecken, einem etwas, heimlich, přitrčiti, vošykmauti, zu sich stecken, ils Geld, zastrčiti, das Kleid, zahrnauti.
iehen, einem etwas gehören, přináležeti, náležeti, někomu; es stehet nir zu, přináležj mně to, ihm gezienen, slussseti, přisslussseti.
iellen, dodati, dodáwat, podati, odwesti, odewzdati, wieder, wrátiti, nawrátiti, zase dáti, zase odwesti, s. Ueberantworten; den Brief ustellen, psanj dodati, odewzdati, odwesti.
iellung, f. dodánj, odewzdánj, odvedenj, n.
stimmen, in der Meynung, srownati se, k zdánj přistaupiti, s. Beykommen, Beypflichten; b) srownati se, s. Zutreffen; c) swoliti, přivoliti, přistaupiti, s. Einwilligen.
timmung, s. Beystimmung, Beyflichtung, Einwilligung, mit dessen Zustimmung, s geho přiwolenjm, přistaupenjm, swolenjm; Zustimmung der Orgel, der Instrumente, srownánj, srownáwánj, n.
topfen, zacpati, vcpati.
roffen, begegnen, přicházeti, se; přihoditi se, zběhnauti se, státi se; mit dem Degen, rc. bodati, bodnauti, wrážeti, stoß zu! bodni!
ireichen, etwas, zatřjti, zamazati, uf einen wie die Luft, čisseti, fieri.
türmen, auf einen, dorážeti, dosrywati, dotjrati, řititi se, waliti na někoho, hřjmati, hřmot, porom činiti, připadati hřmotem, hřmotně, wie der Wind, bukiti.
türmen, das, dotjránj, doráženj, n. pohrom, m. připadánj hřmotné, s hřmotem, hřjmánj, n. der Winde, bauřenj, n.
türzen, etwas, poklopiti, zaklopiti, zahraditi, neut. auf einen, přiwaliti se, waliti se, přiřititi se, řitis i se, připadati, připadnauti hřmotem, hřmotně na někoho, přihřmiti na někoho.

Zustutzen, ostřjhati.
Zuthätig, ochotný, aulisný, fatiwý, lichotiwý, pochlebný, lahodný, seyn, býti, ljsati se, pochlebowati, lichoriti se, sich machen, přiljsati se, přisatiti se, připochlebiti k, přilichotiti se.
Zu Theile werden, dostati se.
Zutheilen, vděliti, vděkowati, poskytnauti, gerichtlich, přiwrcy.
Zuthun, zusetzen, přičiniti, přidati, zumachen, zahraditi, zawřjti, zamknauti, die Augen, oči zawřjti, sich zuthun bey einem, přituliti se k někomu, přiljchotiri se.
Zuthun, das, přičinění, přidánj, n. durch mein Zuthun, mým přičinénjm, skrze mé přičinění.
Zu Tode sich arbeiten, vpracowati se, vtrhyrati se k smrti, ärgern sich, vzrati se, s. Tod.
Zutragen, einem etwas, donásseti, přinásseti někomu něco; 2) sich zutragen, přihoditi se, zběhnauti se, nahoditi se, připadnauti, státi se.
Zuträglich, prospěssný, platný, pohodlný, seyn, býti prospěssným, platným k prospěchu, k platnosti, prospjwati, prospěti, hrditi se, s. Nützlich, Ersprießlich, Heilsam.
Zuträglichkeit, f. prospěssnost, platnost, f.
Zutrauen, einem etwas, nadjti, nadáti se něčeho, do někoho, na někoho, o někom, hledati něco w někom, ich kann es ihm nicht zutrauen, nemohu se toho do něho, o něm nadát, nemohu to w něm hledat.
Zutrauen, das, důwěrnost, f. daufánj, n. haben zu einem, mjti k někomu.
Zutrauensvoll, plný důwěrnosti.
Zutreffen, srownáwati se, srownati se, (strefiti se.)
Zutreten, immer zu, přistupowati, hinzutreten, přikročiti, přistaupiti, dokročiti.
Zutrinken, připjgeti, připiti, poctu dáti.
Zutrinken, das, připjgenj, n. pocta, f.
Zutrinker, m. připjgec, m.

Zu-

Zutritt, m. přiſtup, wchod, m. bey einem, zu etwas, k někomu, k něčemu, man hat bey ihm freyen Zutritt, geſt k němu wolný přiſtup, den Zutritt verſchaffen, přiſtup zgednati, způſobiti, cestu připrawiti, poprawiti.

Zutſchen, ſaugen, cycati, cucati, ſrkati.

Zuverläßig, giſtotný, ſ. Gewiß.

Zuverläßigkeit, f. giſtota, giſtoenoſt, f. ſ. Gewißheit.

Zuverſicht, f. dowěra, důwěrnoſt, daufanliwoſt, f daufánj, n. haben, důwěrnoſt, daufanliwoſt, daufánj mjti.

Zuverſichtlich, důwěrný, daufanliwý.

Zuverſichtlich, adv. důwěrně, daufanliwě.

Zuverſichtlichkeit, f. důwěruoſt, daufanliwoſt, f.

Zuviel, přjliš tuze, welmi mnoho, der zu viel thut, in etwas, přjliſſný, das iſt ihm zu viel, geſt mu tuze přjliš mnoho.

Zuvor, prwé, prw, zprwu, předtjm, předeſſle, ein wenig zuvor, trochu předtjm, im voraus, erſt, z. B. unſern Gruß, Dienſt zuvor, ſo auch zuvor erwehlen, erkennen, beten, prw, předkem, předně, napřed, zuvor, im voraus, als zuvor erwehlen, erſehen, bekommen, geben, haben, napřed, zuvorkommen einem, předegjti někoho, eines Hiebe, Schlage, předſtjhnauti ránu něčj, im Laufen, předběhnauti, předſtjhnauti, zuvorſagen, ſ. Vorſagen; zuvorſehen, ſ. Vorſehen; Zuvorſehen, das, předzwědčnj; zuvorthun, es einem, přepanoſſiti, přeſahati, zuvor wegnehmen, přegjmati, předchwátiti, zuvor wiſſen, předwěděti, zuvor bereiten, napřed, předtjm horowiti, ſtrogiti, zuvor erwogen, napřed, předtjm, prwé rozzjmaný, přemeyſſlený, nichts zuvor geben einem, nevſtaupiti, nic napřed nedati, zuvor verkündigen, předzwěſtowati, zuvor wiſſen, předzwěděti, prw wěděti, zuvor ſehen, prwe, napřed wědčti, vier Tage zuvor, čtyry dni před tjm, kurz zuvor, nemnoho před tjm, zuvor hören, prwe ſlyſſeti, ſ. Vor, Vorher.

Zuvoraus, ſ. Zuvor.

Zuwachs, m. přjrůſtek, přiroſtek, přibytek, wzroſt, m. bekommen, přiroſtku, přjbytku, wzroſtu nabywati, wzroſt brátj; junger, přjplodek, m.

Zuwachſen, verwachſen, zuſammenwachſen, zarůſti, zaroſtati; zuwachſen jemanden als Uebel, přirůſtati, přiroſtati, přirůſti, přibýwati, přibjrati ſe.

Zuwegebringen, způſobiti, zgednati, doweſti, dobyti, wypůſobiti, einem Schläge, způſobiti, zgednati, ſweſti, zprawiti weyprask někomu, nichts können zuwege bringen, nic nemocy doweſti, ſweſti.

Zuwehen, zawáti, powanauti, zawanauti, etwas, přidauti, přiwáti.

Zuweilen, někdy, druhdy, časem.

Zuweiſen, powkázati.

Zuweiſung, f. powkázánj, n.

Zuweit, přjliš, tuze daleko, ſ. Weit.

Zuwenden, hinwenden, obrátiti; einem etwas, viel Gutes, propůgčiti, prokázati, vděliti; Geld, penjze zgednati, opatřiti, zaopatřiti, Kunden, Leute, opatřiti, zgednati.

Zuwendung, f. propůgčenj, prokázánj, vdělenj, n. der Kunden, opatřenj, zgednánj, n.

Zu wenig, přjliš, tuze málo.

Zuwerfen, hinzuwerfen, přihoditi, přiwrcy, přimetcy, přimjtati, geben, als ſein Theil, poſkytnauti, zuwerfen eine Oeffnung, zaházeti, zametati, zawáleti.

Zu Werke gehen mit etwas, einem, pokračowati s někjm, s někým, w něčem, nakládati s někým, s něčjm wůkol gjti, ſ. Werk.

Zuwider, protiwný, náprotiwný, odporný, zuwider ſeyn, protiwným, odporným býti, naproti, na odpor býti, ſich ſelbſt, ſám ſobě odporným, protiwným, na odporu býti,

ti,

ti, odporowati sobě, der Wahrheit zuwider seyn, prawdě odporc, ati, na odpor býti, odporným býti, odpjrati, einem etwas zuwider thun, někomu něco na odpor činiti, na wzdory, dem Gesetze, Versprechen, ꝛc. zuwider handeln, proti, naproti, na odpor zákonu, slibu, zč. gednati.

Willen seyn, po wůli býti, k wůli býti, ſ. Wille, Willfahren.

wissen thun, dáti wědětj, znáti, na wědomj, wědomost dáti, oznámiti, w známost wwesti, zu wissen sey, budiž wědomo, ſ. Wissen.

winken, wnukati, náwěsstj, wnukmutj dáwati, keywati, kynauti, pokynauti, Beyfall, přiwolowati keywánjm, kynutjm.

winken, das, wnukánj, keywánj, kynutj, náwěsstj, náwěsstj dáwánj, pokynutj, n. gegen einen des Beyfalls, přiwolenj kynutjm, keywánjm, n.

wintern, es wintert zu, zyma nastáwá.

wölben, zaklenauti, sklenauti.

wurf, m. přjwržek, m. ſ. Zugabe.

zählen, zuzehlen, připočjsti, připočjtati, přičjsti, Prügel, wytáhnauti, zu Zeiten, časem, ſ. Zuweilen.

ziehen, die Vorhänge, zatáhnauti, zastřjti, obtáhnauti, sich etwas als Unglück, Neid, Aergerniß, Krankheit ꝛc. způsobiti, vrzjti, vhoniti, nabýti, einem, způsobiti, zgednati, einen zu etwas, als Zeugen u. ſ. w. potáhnauti, přiwzýti, herbey, přitáhnauti, die Thüre, přiwřjti dwerę.

ziehung, f. der Freunde, Soldaten, Leute, der Wache, potažení, přiwzetj, n.

zwacken, drbati, sskubati, bey den Ohren, za wssi posskubáwati, potáhnauti, ſ. Zwicken.

zwagen, mit Lauge, drhnauti.

zwang, m. násylj, n. násyla, f. nutkánj, nucenj, n. anthun jemanden, sich, násylj, násylu činiti, včiniti, násylně, mocý přinutiti, nutiti, mit Zwange, s nucenjm, donucenjm, donutkánjm, s přimusenjm, přinucené, prinucený, donucený, donyuaný, durch Zwang, nucenjm, nutkánjm, donucenjm, donutkánjm, mit Zwange an einen setzen, nutkati se na někoho, nastawati, djrjati, naléhati, aus Zwang, z přinucenj, znásylj, přinucene. Zwang beym Stuhlgange, tuhawka, f. zatwrzenj, n.

zwängen, nutkati, těsniti, zusammen, stěsniti, stjsstiti, stlačiti, swjrati.

zwänger, ſ. Zwinger.

zwangsmäßig, násylný.

zwangsmittel, n. prostředek násylný, násylj, m.

zwangsweise, násylně, násylnjm, mocý.

zwanzig, dwadceti, dwadcet, zu zwanzigen, po dwadceti.

zwanziger, m. pl. öffentliche Personen, zwanzig Herren, dwadceti pánů, deren Amt, auřad dwadcýti panský, m. 2) eine Münze, dwatcytnjk, m.

zwanzigjährig, dwadcýtiletý.

zwanzigmal, dwadcetikrát dwadcetkrát, dwadcetikráte.

zwanzigmalig, dwadcýtikrátý, dwadcetkrátý, dwadcaterý.

zwanzigste, dwadcátý, die zwanzigste Zahl, dwadcýtka, f. das zwanzigstemal, po dwadcátý.

zwar, syc, syce, er ist zwar gelehrt, aber ungesittet, on gest syce včený, ale, wssak nemrawný.

zweck, m. vmysl, konec, cýl, m. zřetj, n. zřetel, ohled, m. zum Zwecke haben, k něčemu směřowati, patřiti, hleděti, zřjti, kommen, ihn erreichen, vmysla, konce, cýle dogjti, dosáhnauti, ihn verfehlen, chybiti konce, cýle, ohled ztratiti, ſ. Endzweck, Ziel, Absicht.

zwecken, die, f. pl. in Schuhen, cwočky, m. plur.

zwecken, zielen, směřowati, zřjti, ſ. Zielen.

zweckmäßig, s vmyslem, s koncem, s cýlem srownalý, vmyslu, koncy smjrný.

Zweckmäßig, adv. s prawým ohledem, ohledem, s koncem.

Zweckmäßigkeit, f. smjrnoſt, frownaloſt vmyſlu, konce, cýle, ohledu, f.

Zween, m. dwa, zwo, f. dwé, zwey, n. dwé, Zahl von zweyen, dwogka, f. am Würfel, dwogka, je, jedem zwey, po dwau, das, oder der zween Namen hat, dwaugmenný, zween Tage lang, durch zween Tage, po dwa dni.

Zweifel, m. pochybnoſt, f. pochybowánj, n. ohne Zweifel, Zweifels ohné, bez pochyby, bez pochybnoſti, neomylné, nepochybné, bezpochybné, außer allem Zweifel, bez wſſi pochybnoſti, ſetzen, z pochybnoſti wywesti, pochybnoſt odegmauti, in Zweifel ſetzen jemanden, w pochybnoſt vwesti, w pochybnoſti poſtawiti, in einem einen Zweifel ſetzen, pochybowati o někom, in Zweifel ziehen, bezweifeln, pochybowati o nečem, za pochybné mjti, gezogen werden, w pochybnoſt přigiti, in Zweifel ſtehen, w pochybnoſti ſtáti, býti, wězeti, poſtawenu býti, wie die Sache, w pochybnoſti býti.

Zweifeler, Zweifler, m. pochybowatel, pochybowač, m.

Zweifelhaft, pochybný, pochybugjcý, pochybowatedlný, pochybugjčný, wie eine Sache, pochybný, oboſtranný, mylný, zweifelhaft laſſen, nechati w pochybnoſti, machen, včiniti pochybné, vwesti w pochybnoſt.

Zweifelhaft, adv. pochybně, der zweifelhaft redet, oboſtrannj, na obě ſtrany brauſſený.

Zweifelhaftigkeit, f. pochybnoſt, mylnoſt, f.

Zweifelmuth, m. hněrliwoſt, pochybowatedlnoſt, f.

Zweifelmüthig, hněrliwý, pochybowatedlný.

Zweifeln, pochybowati, an etwas, o nečem.

Zweifeln, das, pochybowánj, n.

Zweifelnd, pochybugjcý, pochybný.

Zweifelsfrey, bezpochybný, nepochybný.

Zweifelsknoten, m. Klička, f.

Zweifelſucht, f. pochybugičnoſt, f.

Zweifelung, f. pochybowánj, n.

Zweig, m. wětew, ratoleſt, f. viele junge Zweigen, mladiſtwo, raſſtě, n. kleiner, wětwička, ratoljſtka, ratoleſtka, f. zum Setzen, raub, wodnoż, m. grüne Zweige, mágowj, zelené ratoleſti, wětwě wětwj, wětwowj, n. Zweig eines Hauſes, Geſchlechts, kmen, m. Zweige gewinnen, ratoleſtiti ſe, ratoleſtě, wětwe wydáwati, ſ. Ausſchlagen z ſich in Zweige ausbreiten, rozkládati ſe w wětwe, von Zweigen, wětwowý, ratoleſtný, mit Zweige, wětwowatý, ratoleſtný.

Zweigen, ſtěpowati, ocſowati.

Zweiglein, n. wětwička, ratoljſtka.

Zwerch, přjčný, ſ. Quer, Ueberzwerch

Zwerchart, f. oboručnj ſekera, f.

Zwerchbalken des Schiffes, m. trámec přjčný, m.

Zwerche, f. přjč, f.

Zwerchfell, n. braunice, přjčnj mázdra, blána, kožka, f.

Zwerchholz, n. přjčnj dřewo, bidlo, n. přjčka, f.

Zwerchpfeife, f. pjſſtalka, f.

Zwerchrinne, f. přjčnj krné, f.

Zwerchſack, m. karnýr, m.

Zwerchſtange, f. Zwerchholz.

Zwerchweg, m. přjčná ceſta, f.

Zwerg, f. trpaſljk, pidjmužjk, pidmužjček, trpaſljček, nedoroſtek, m.

Zwerginn, f. trpaſlice, nedoroſtlice, f.

Zwetſchke, Zwetſche, f. ſſwetſka, ſſwa, f. die große, bluma, hluſſtwelikà ſljwa, f.

Zwetſchkenbaum, m. ſljwowý, ſſwetſkowý ſtrom, m. wo dergleichen ſind, ſljwowý ſad, m. ſljwowj, n.

Zwey, dwa, der zwey Sinnen hat, der Jan, dwaučelatý, Zeit von zwey Nächten, čas dwaunoční, Zeit von zwey Jahren, dwauletý čas, m. in zwey Sprachen, dwauřečitý, was zwey Hügeln hat, dwaukopečný, was zwey Wege hat, dwaucestný, in zwey Worten beſtehend, dwauſlownj, der zwey Weiber

dwog-

dwogženatý, dwuženatý, dwaužena-tec, m. ſ. Zween.
Zweyback, ſ. Zwieback.
Zweyblatt, n. dwoglíſtek, m.
Zweyblätterícht, zweyblätterig, dwaulíſtkowý.
Zweydeutig, dwogſmyſlný, obogetný, pochybný, gefährlich, bedenklich, wie die Miene, pochybný, negiſtý, omylný, zweydeutige Rede, řeč dwogſmyſlná, obogetná, negiſtá, omylná, f.
Zweydeutig, adv. dwogſmyſlně, obogetně, pochybně, gefährlich, negiſtě, pochybně, omylně, zweydeutig reden, dwogſmyſlně, obogetně mluwiti.
Zweydeutigkeit, f. dwogſmyſlnoſt, pochybnoſt, obogetnoſt, f. Bedenklichkeit, pochybnoſt, negiſtota, omylnoſt, f.
Zweydráthig, we dwj kraucený, ſaukaný.
Zweydrittel, dwa třetj djly, m. plur. dwě třjtky, f. plur.
Zweyellicht, zweyellig, dwaulokerný.
Zweyer, m. dwogka, f.
Zweyerley, zwey Dinge, dwogj, dwě, bitte ich, o dwogj wěc, o dwě wěcy proſým, von zweyerley Art, dwogitý, dwognáſobný, dwogj, auf zweyerley Art, Weiſe, dwognáſobným způſobem, na dwogj způſobem, dwogjm způſobem, von zweyerley Art, cwikýř, m. das zweyerley Geſtalt hat, dwautwářný, 2) ungleich, unähnlich, nerowný.
Zweyfach, aud. zwiefach, zweyfältig, dwognáſobný, dwogatý, dwognáſobnj, dwogitý, dwogj, machen' dwognáſobiti, zdwognáſobiti' dwogiti, zdwogiti, oddwogiti' dwognáſobné dělati.
Zweyfach, adv. dwognáſobně, dwognáſob, dwogitě.
Zweyfádig, dwaunitelnj.
Zweyfalter, m. motejl, m.
Zweyfältig, zwiefältig, dwognáſobný, dwogj, dwogitý, ſ. Zweyfach.
Zweyfaltigkeit, f. dwogitoſt, dwognáſobnoſt, f.
Zweyfárbig, dwogj barwy, dwogbarewný, dwaubarwý.
Zweyförmig, zweyförmicht, dwautwářný, auf zweyerley Art, dwogjho způſobu.
Zweyfüßig, dwaunohý, dwaunohatý.
Zweygeſtaltet, dwautwářný, dwaučelatý.
Zweygeſtrichen, in den Noten, dwakrát wázaný.
Zweygipfelig, dwoghřbetý.
Zweygliederig, zweygliedericht, dwogaudný, dwogaudnj, dwaudný.
Zweyhändig, oboručnj, dwarukí.
Zweyhenkelig, zweyhenkelicht, dwogwchý, dwauwſſnj, dwjwchý, zweyhenkeliges Gefäß, dwogwſſnj, dwjwchá, dwauwchá nádoba, f. wſſák, m. dwjwchý, dwauwchý džbán, m.
Zweyhörnig, zweyhörnicht, dwaurohý, dwaurohatý, dwérohý, o dwau rozých.
Zwey hundert, dwě ſtě, je, jedem, po dwau ſtech.
Zweyhunderte, zweyhundertſte, dwauſtý, dwauſetnj.
Zweyhundertmal, dwěſtěkrát.
Zweyhundertpfündig, dwauſtýlibernj.
Zwey Jahre, dwě lera, dwauletj, n. von zwey Jahren, dwauletnj, auf zwey Jahre, na dwě lera.
Zweyjährig, dwauletý, dwauletnj, dwauročnj, dwauroký, wie etwas belebtes auch dwauletſtářj, zweyjährige Zeit, dwauletj, n.
Zweykampf, m. ſaubog, dwjbog, bjwog, m. bitwa mezy dwauma, f.
Zweyköpfig, zweyköpficht, dwauhlawý, od dwau hlawách, dwauhlawatý, dwauhlawec, m.
Zweyleibig, dwautělný.
Zweylöthig, dwaulotowý, dwaulotnj.
Zweymal, dwakrát, dwakráte, zweymal auf einander, po dwakrát, zweymal geſpalten, na dwě rozſſtjpený, zum zweytenmal, po druhé.
Zweymonatlich, dwaumějčný, dwaumějčeň ſtářj.
Zweypfündig, dwaulibernj, dwaulibrný, ſolches Gewicht, dwaulibrſka, f.
Zweyruderig, zweyrudericht, dwauweſlý, dwauřadnj.

Zweyschichtig, dwogný, dwauduchý, dwognásobný, zweyschichtige Gerſte, dwaukadý, dwognásobný gečmen, m.

Zweyschneidig, dwogostrý, dwogjho ostřj, na obogj straně ostrý, braussený.

Zweyseitig, dwaustranný, zweyseitige Dächer, dwognásobná střecha, f.

Zweyseitig, adv. z obau stran, na obě strany.

Zweyseulig, dwauslaupowý, o dwau slaupjch.

Zweysitzig, dwogjho seděnj, dwausedelnj.

Zweyspältig, na dwě rozsstjpaný, rozsstjwený.

Zweyspännig, dwautažný, s dwauma koňmi, s párem koni, zweyspänniges Fuhrwerk, wůz s dwěma koňmi, m.

Zweyspitzig, dwausspičatý, wie ein Berg, dwaubřbetý, ein Instrument, dwausspičatý.

Zweystimmig, dwauhlásný.

Zweysylbig, dwauslowkowitý.

Zweytägig, dwaudennj, dwaudenný, dwaudnj, dwaudný.

Zwey tausend, dwa tisýce, je, jedem, po dwau tisýcých.

Zweytausendste, zweytausende, dwaustisýcý.

Zweytausendmal, dwětisýckrát.

Zweyte, zweete, zwote, druhý, druhá, druhé.

Zweytemal, das, zum zweytemal, po druhé.

Zweyteus, zum zweyten, za druhé, zum zweytenmal, po druhé.

Zweytheilig, dwaudjlný.

Zwey und zwanzigste, dwaumecytmý, dwa a dwadcátý.

Zweyweiberey, f. dwauženstwj, dwogženstwo, n.

Zweyzackig, zweyzackicht, dwauzubý, dwauzubatý.

Zweyzüngig, Zweyzüngler, dwaugazyčný, dwogjho gazyka, dwaučečý, dwogřečný.

Zwickel, m. kljn, kljnek, (cwikl,) m. mit Zwickeln, kljnowý.

Zwicken, sstjpati, sskubati, s. Zwacken.

Zwieback, m. dwakrát pečený, dwogpečený chléb, m.

Zwiebel, f. cybule, f. von einer Blume, cybulka, f. davon, cybulowý, cybulnj.

Zwiebelchen, n. cybulka, cybulička, f.

Zwiebelbauer, Händler, m. cybulář, m.

Zwiebelgarten, m. cybulnj zahrada, f. pole, n.

Zwiebelhülse, f. sslupka, lupina cybulnj, f.

Zwiebelicht, cybulnj, cybulowý.

Zwiebelland, n. cybulowé pole, n.

Zwiebelmus, n. cybulowá kasse, f.

Zwiebeln, einen, cepowati, (vulg.) drbati, tepati, česati, einen um Geld bringen, schneuzen, česati, čsnauti, střjhati, drbati, mljti, sstiliti, řezati.

Zwiebelröhre, f. Zwiebelstängel, m. slaupek cybulnj, m.

Zwiebelsuppe, f. cybulowá poljwka, f. wkrop, m.

Zwiebelwurzlicht, hláwkowitý.

Zwiebrachen, podruhé worati, mjsstj.

Zwiefach, zwiefältig, s. Zweyfältig.

Zwiefelicht, wie ein Baum, rozsladitý.

Zwiespalt, m. různice, dwogice, dwogice, dwogitost, f. odpor, rozbrog, m. rozdwogenj, n. roztržka, roztržitost, rozepře, rozdwognost, f.

Zwiespältig, rozbrogný, roztržitý, rozdwogený, seyn, dwogiti se, různiti se, sskorpiti se.

Zwietracht, f. neswornost, f. rozbrog, různice, f. (neswár, m.) newole, rozepře, roztržitost, f. nesgeduocenj, n. swár, m.

Zwillich, m. čwilink, cwilich, cwilinch, m. daraus, cwilinkowý, konopný.

Zwillinge, Zwillingsbrüder, m. plur. dwůgčata, dwjčata, dwogčata, dwůgčátka, dwogčátka, n. plur bljženey, m. pl. bljžňata, n. p. (Zwilling, m.) dwůgče, dwogče, dwjče, dwůgčátko, dwogčátko, n. bljženec, m. bljžně, n. Zwillinge am Himmel, zbljženey, m. pl.

ıgen, nutiti, donucowati, donu-
ti, přinucowati, přinutiti, nut-
ıti, přinutkati, donutkati, při-
uſyti, mit Gewalt, puditi, při-
ıditi, was hat dich dazu gezwun-
n, co tě k tomu přinutilo,
onutilo, připudilo, ſich zwingen,
ıciti ſe, nutkati ſe, es läßt ſich
cht zwingen, nedá ſe to nutiti.
ıger, m. der da zwingt, nuticel,
. 2) an den Mauern um die Stadt,
ırkan, m. měſtiſſtě, n.
ıgerhof, m. parkany, m. pl. prů-
ıodnj mjſto, n. měſtiſſtě, n.
ıgſchraube, f. ſwirák, m. zdržа-
lo, n.
nkern, mit den Augen, mrkati,
ıžikati.
nkern, das, mrkánj, mžikánj, n.
rn, m. Zwirnfaden. nit, f. kleiner,
itka, f.
rnen, von Zwirn, nitěný.
rnen, verb. nitě ſaukati; wie die
ıtzen, přjſti.
rnen, das, ſaukánj nitj n. der Ka-
en, předenj, n.
rnerinn, f. nitkářka, f.
rnhändler, Zwirnmann, m. nitař,
itnjk, m.
rnſtrumpf, m. nitěná punčocha, f.
rnweis, po nitce.
rnwinde, f. kolowrátek na nitě,
itnj, m.
ſchen, mezy, zwiſchen der Zeit, me-
y časem, zwiſchen inne, innerhalb,
prostřed mezy, was zwiſchen zweyen
)rten, Dingen iſt, prostřednj, zwi-
hen Fell und Fleiſch, zákožný,
as iſt zwiſchen uns, to geſt mezy
ámi, zwiſchen die Thüre gehen,
ıezy dweře gjti, zwiſchen den Thü-
en ſtehen, seyn, mezy dwěřmi ſtá-
i, býti, zwiſchen die Füſſe, mezy
ıohy, zwiſchen den Füſſen, mezy
ıohama, zwiſchen Mittag, gegen
Mittag, mezy poledněm, w pole-
ıne, zwiſchen etwas legen, ſetzen,
ıellen, mezy něco klásti, položiti,
ykládati, ſtawěti, wſtawěti, po-
ſtawiti, ſázeti, wſazowati, wſa-
ıti, zwiſchen ein, eine, v prostřed,
ıezy, zwiſchen einlegen, einſetzen,
einwerfen, v prostřed, mezy něco
wložiti, klásti, ſtawěti, ſaditi,
wrcy.

Zwiſchengeſang, m. mezyzpěw, m.

Zwiſchenmauer, f. mezyzeď, f.

Zwiſchenort, m. přjhrada, f.

Zwiſchenraum, m. proſtrannoſt, f. pro-
ſtranſtwj mezy něčjm, n. wzdále-
noſt, podál, f. wzdálj, n. zwiſchen
dem Wall, mezywalj, n. přjhra-
da, f.

Zwiſchenrede, f. mezyřeč, f.

Zwiſchenſatz, m. průpowěď, položen-
ka proſtřednj, f.

Zwiſchenſpiel, n. mezyhra, proſtřed-
nj, f.

Zwiſchenſtunde, f. prázdná proſtřednj
hodina, f.

Zwiſchenwort, n. proházka, f.

Zwiſchenzeit, f. čas, m. chwjle prázd-
ná, mezy něčjm, f. čas proſtřed-
nj, m.

Zwiſt, beſſ. Zwieſt, m. Zwieſtigkeit, f.
rozepře, newole, f. rozbrog, m.
ſ. Zwietracht, Uneinigkeit.

Zwiſtig, zwieſtig, rozbrogný, roztrži-
tý, ſ. Uneinig.

Zwitſchern, zwitzern, ſſwiřinkati, ſtě-
beratí, wie die Schwalben, ſſwe-
holiti, wie der Sperling, ſylipa-
ti, ſſwiřinkati, ſich geſchwind be-
wegen, und hiedurch die Augen blen-
den, mjhati ſe, bleyſkati ſe, das
Licht zwitſchert mir in die Augen,
ſwětlo mne mjhá, beym Wetter-
leuchten, oſwěcowati, bleyſkati,
mit den Augen, bleyſkati.

Zwitſchern, Zwitzern, das, der Vö-
gel, ſſwiřinkánj, ſtěberánj, n. ſtě-
ber, m. der Schwalben, ſſwehole-
nj, n. der Sperlinge, ſylipánj, ſſwi-
řinkánj, n. des Lichts, mjhánj, n.
beym Wetterleuchten, oſwěcowánj,
bleyſkánj, n.

Zwitſchernd, zwitzernd, ſſwiřinkagjcý,
ſtěbetagjcý, ſtěberný, 2) blinkend,
blinzend, mjhawý, bleyſkawý, ein
zwitſcherndes Schwerdt, bleyſkawý
meč, m.

Zwitter, m. obogiaudec, cwikýř,
dwognáſobnjk, m.

Zwo, ſ. Zwey.

Zwölf, dwanáct, je zwölf und zwölf, po dwanácti, eine Zahl von zwölfen, aus zwölfen beſtehend, dwanáctka, f. Spiel in zwölf Steinen, hra hněwnjka, dwanácti kameny, f.

Zwölf Achtel, dwanáct osmiček, ſolcher Takt, dwanácti osmičkowý takt, m.

Zwölfer m. dwanáctka, f.

Zwölffach, dwanácterý, dwanácterný.

Zwölfjährig, dwanáctiletý.

Zwölflöthig, dwanáctilotowý, dwanáctilotnj.

Zwölfmal, dwanáctkrát, dwanáctkrát.

Zwölfmalig, dwanáctekrátý.

Zwölfpfündig, dwanáctilibernj.

Zwölfſtündig, dwanáctihodinowý, dwanáctihodinný.

Zwölftägig, dwanáctidennj.

Zwölfte, der, dwanáctý.

Zwölftheil, m. dwanáctý díl, m.

Zwölftheilig, dwanáctidílný.

Zwölf Uhr, dwanáct hodin.

Zyland, m. u. n. hornj pepř, m. nebo čj lýko menſſj, n.

Zylinder, m. válčj kámen, m.

Zyſelmaus, Zieſelmaus, f. Hamſter, křeček, m. objlná myš, f.

Einige Zusätze und Berichtigungen,

nachgetragen

von

Wenzel Tham.

A.

Aalneſt, n. auhořowé hnjzdo, n.
Aalteich, m. auhořowý rybnjk, m.
Aas, m. todter Körper, vmrlčina, f.
Ab, links ab, rechts ab, na lewo dolů, na prawo dolů.
Abackern, zworati.
Abarbeiten, ein Pferd, koně vtahati, ztahati, b) mit ſeiner Arbeit erſetzen, odpracowati.
Abarten, aus der Art ſchlagen, netaititi ſe, wyroditi ſe, von den Tugenden ſeiner Voráltern abarten, od ctnoſtj předků ſwých odſtaupiti.
Abbeteln, einem etwas, wyžebrati něco na někom.
Abbrennen, das Feuerwerk, zapáliti, 2) abbrennen, wie die Leute, pohořeti.
Abbringen, einen von etwas, ſrazyti, ſrážeti někoho z něčeho.
Abdanken, nach geendigtem Schauſpiele, poděkowati.
Abdankung, f. am Ende des Schauſtücks, poděkowánj, n.
Abend, m. gegen Abend, pod wečer, okolo wečera.
Abentheuer, n. Zufall, wěc diwotworna, f.
Abentheuerer, m. diwotworec, diwotworce, m.
Abergläubiger, m. powěrec, m.
Aberwitz, m. ztřeſtiloſt, f.
Abfließen, hinab, zplýwati, zplynauti, b) wegfließen, odplynauti, odplýwati, vplynauti.
Abfließend, hinab, zplýwagjcý, b) wegfließend, odplýwagjcý.
Abfließung, f. zplynutj, zplýwánj, n. b) Wegfließung, odplynutj, vplynutj, n.
Abgebrannte, Leute, pohořelj.
Abgehärmt, zmořený, wymořený, vſaužený, ztruděný.
Abgehauene, abgehackte Stücke, odtesky, m. plur.
Abgehen, von ſeinem Rechte, Vorſatze, vpuſtiti, vpauſtěti od ſwého práwa, předſewzetj, 2) abgehen, fehlen, mangeln, ſcházeti, nedoſtáwati ſe.
Abgelaſſener Wein, m. ſtržené, ſtažené wjno, n.
Abgemeſſenheit, ſ. Genauigkeit.
Abgeneigt, odchýlený, machen, werden, odchýliti, odchýliti ſe.
Abgeſchwemmt, abgewaſchen, opláklý, opláknutý, 2) durch das Waſſer abgeriſſen, ſpláklý.
Abgießen, von etwas, odlegti, vlegti, wo anders hin, přelegti, ein Modell von einer Sache, ſlegti, ſlyti, ſlegwati.
Abglätten, wyhladiti, vhladiti, ohladiti.
Abhauen, einen Aſt, vkleſtiti, vtjti, vranbiti.
Abhangen, iſt franzöſiſch-deutſch von Dependiren, d. i. 1) unterworfen ſeyn, podrobenu býti, 2) auf etwas ankommen, pozuſtáwati, záležeti na někom, na něčem, ſ. Ankommen.

Abhängigkeit, von einem, podrobenj, n.
Abhärmen ſich, zſtrudziti ſe.
Abkehren, mit der Bürſte, očeſati, zčeſati, die Wolle vom Kleide, durch vieles Kehren, odčeſati.
Abkühlung, f. ochladenj, n.
Ablauf, des Meeres, n. odſtupowánj, vbýwánj moře, n.
Ablegen, eine Gewohnheit, einen Unform, zſložiti ze ſebe.
Ableger, m. rozwod, m. hřjzenice, f.
Ablehnen, einen Einwurf, porážeti odpor.
Ableinen etwas von ſich, ſ. Ablehnen.
Abmüßigen ſich, von Geſchäften, odprázdniti ſe od pracý.
Abnahme, f. der Kräfte, vbytek, m. der Nahrung, vgma, f. Abnahme der Waaren, odbyt, m. odbýwánj, n. ſ. Abgang.
Abnehmer, m. der Waare, kupec, m.
Abneigen, ablenken, odchýliti, ſich abneigen, odchýliti ſe.
Abneigung, Ablenkung, odchýlenj, n.
Abpflücken, die Vögel, ſſklubati, oſſklubati, das Obſt, čeſati, očeſati, er pflückt das Obſt ab, češá owoce.
Abreichen, wydáwati, wydati, podati.
Abrupfen, die Vögel. das Geflügel, ſſklubati, oſſklubati.
Abſcheiden, laučiti ſe, odlaučiti ſe, odlučowati ſe, rozlaučiti ſe.
Abſcheulichkeit, f. ohawenſtwj, n.
Abſchlagen, von der Summe, ſrazyti.
Abſchütteln, das Joch, gho ſtřáſti.
Abſingen, odpěti, die Seelenmeſſe abſingen, odpěti, odzpjwati záduſſnj mſſi.
Abtheilung, f. rozwrženj, n. rozwrh, m. rozdělenj, n.
Abthun, ein Schwein, zařezáwati, zařezati praſe.
Abtrünnig werden, odděliti ſe.
Abtrünniger, m. oddělenec, odtržence, m.
Abwarten, das, očekáwati, očekati, zčekati.
Abweſenheit, f. nebytj, n. nebytnoſt, f. in Abweſenheit des Herrn, w nebytj doma, w nepřjtomnoſti páná.
Abzahlen, vom Ganzen, etwas, vpláceti, vplatiti, ſpláceti, ſplatiti.
Abzirkeln, okrauziti.
Abzug, m. Abnahme, vgiti, odgiti, n.
Achſe, f. beym Pfluge, náprawka, f.
Achsnagel, m. zákolnik, m.
Acht haben, geben, pozor, zřenj miti, dáti, mjti w ſſetrnoſti, in Acht nehmen etwas, ſſetřiti něčeho, ſich in Acht nehmen, wzýti ſe na pozor, mjti ſe na pozoru, hleděti ſe.
Achtbar, wie ein Mann, mnohowážný, wzácný, ſlowútný.
Achten, wenig auf etwas, málo ſe wſſímati něčeho, málo dbáti na něco, ſſetřiti něčeho, ſonſt auf etwas, ſ. Acht geben, haben.
Achter, m. in der Karte, oſmička, f. eine Münze, oſmák, m.
Achterklärung, ſ. Acht.
Ackersmann, m. lhotnjk, m.
Adel, m. der Tugend, Herzens, ſſlechetſtwj, ſſlechtictwj, vrozenj ctnoſti, ſrdce, n.
Adeln, zemaniti, ozemaniti.
Adelsbrief, m. liſt vrozenoſti, vrozený, zemanſký, zemanſtwj, m.
Aderig, žilatý.
Adler, junger, m. orliče, n. das Weiblein, orlice, f.
Aechtheit, f. der Schriften, Geſinnungen, der Metalle, Edelſteine, prawota, prawoſt, ſprawedliwoſt, f.
Aehnlich ſeyn, podobiti ſe, podobným býti.
Aemtlich, auřadný, auřadnj.
Aerger, m. ſ. Verdruß.
Aergern ſich, mrzeti ſe, horſſiti ſe, zlobiti ſe, ſich an etwas ſtoſſen, horſſiti ſe, einen, horſſiti někoho, zlobiti, dies ärgert mich, to mne mrzí, zlobj.
Aergerniß, die, das, Unwille, mrzutoſt, f. pohorſſenj, n. Aergerniß, Anſtoß, böſes Beyſpiel, pohorſſenj, n.
Aernte, Aerndte, f. žeň, f. žerj, n.
Aernten, ärndten, žnauti, žjti.
Aerndter, m. žnec, m.
Aeſte, m. plur. wětwj, wětwowj, n. wětwe, f. plur.

Aeu-

Aeußern, zgewiti, zgewowati, wygewiti, proneſti, wygádřiti.

Aeußerſt, pokragný, zadnj, poſlednj, neyzadnégſſj, neyposledněgſſj, das Aeußerſte thun, verſuchen, wagen, o poſlednj ſe pokuſyti, es iſt auf das Aeußerſte gekommen, přiſſlo k poſlednjmu, na neyweyš, auf das Aeußerſte es ankommen laſſen, nechati přigjt na neyweyš, die äußerſte Zeit, ſwrchowaný čas, die äußerſte Gefahr, Noth, Armuth, neywetſſj, přenáramné nebezpečenſtwj, die äußerſte Gränze, pokragná, poſlednj, zadnj, neyzadnégſſj, neydálſſj hranice.

Aeußerſt, adv. co, na neyweyš, přenáramně, äußerſt erboßt, erzürnt, na neyweyš rozlobený, rozhněwaný.

Aeußerung, f. zgewenj, zgewowánj, wygeweuj, proneſſenj, wygádřenj, n.

Affe, m. opičák, m. das Weiblein, opice, f.

Ahnden, mir ahndet, předchází mně, zdá ſe mně.

Ahornwald, m. gawornj, gaworowý les, m.

Allgemach, zpowolna.

Allwaltend, wſſemoha, wſſehodržec, m.

Alt, um etwas, ſchon alter Mann, obſtárný muž, m. er iſt ſechs Jahr alt, geſt ſieſt let ſtarý, geſt mu ſieſt let, geſt ſieſt let w ſtáři.

Alter, n. hohes, ſtarcý, ſtárý wěk, m. ſtaroſt, dlauhowěkoſt, letitoſt, wěkowitoſt, f.

Amboß, m. nakowadlna, f.

Amtseifer, m. horliwoſt wřadnj, wřadná, f.

Amtspflicht, f. wřadnj, wřadná powinnoſt, f.

Anbinden, an ein Buch, an einen Band, přiwázati k ſwazku, ku knize.

Anblick, m. wzhled, m. wzhleděnj, n. der unvermuthete Anblick des Feindes, nenadálé ſpatřenj, shlednutj nepřitele, ein angenehmer, anmüthiger Anblick, rozkoſſné, weſelé wzezřenj, pohleděnj, n.

Andere, ein anderer, onačegſſj.

Anfangslied, n. začátečnj, počátečnj pjſeň, f.

Anfechten, pokauſſeti, drážditi, einen Satz, opjrati, odpor weſti, klásti, das Ding ficht mich ſehr an, to, ta wěc mne tuze pokauſſj, der Teufel ficht ihn an, čert ho pokauſſj, das Frauenzimmer, ta ženſká ho pokauſſj, dráždj.

Anfechtung, f. pokuſſenj, pokauſſenj, dráždění, n.

Anführen, Zeugen, zawáděti, wwáděti, přiwaděti ſwědky.

Angel, f. an einer Thüre, wřegnj hák, m.

Anger, m. dráha, plur. f. Feld, Wieſe, Schindanger.

Angeſtreckt, naprznený.

(Angießen,) wie angegoſſen iſt das Kleid, gakby ho na něho wlil, geſt ten kabát.

Angſtgeſchrey, n. žaloſtný křik, nářek, m.

Anhalten einen, mit einer Kontrebandwaare, oder ſonſt mit etwas, zabawiti, zadržeti.

Anhang, m. Rotte, holomocſtwj, n.

Ankern, kotew, kotwicy metati, wmjtati, wmetati.

Ankerſeil, n. kotewnj prowaz, m.

Anklammern, ſkobau přitužiti, připnauti.

Anlanden, přiſtanauti k břehu.

Anlauf, m. des Meeres, wyſtupowánj, přibýwánj, zewřenj moře, n. přítok, m. zwodnění, n.

Anmuth, f. einer Gegend, vrěcha, f. der Muſik, Sprache, lahoda, přechutnoſt, f.

Anrücken, etwas, přičiniti, přiſtawiti, přiſtrčiti.

Anruffen, Gott, wzýwati Boha.

Anrührung, f. dotknutj, dotčenj, n.

Anſäßig, vſedlý, oſedlý.

Anſäßigkeit, f. vſedloſt, oſedloſt, f.

Anſchein, m. zřetel, m. dem Anſcheine nach, na zřetel.

Anſehen, n. dem äußerlichen Anſehen nach, na zřetel, na pohledění, na pohled, es hat nur das Anſehen dieſer Sache, gen to má zřetel tě wěcy, ſich ein wichtiges Anſehen

geben, mit Mienen, Bezeugen, wážně ſobě weſti, počjnati, wážnoſt, zřetel na ſobě wkazowati.

Anſtändig, přjhodný, 2) gefällig, ochotný.

Anſtändigkeit, f. ſluſſnoſt, náležitoſt, přihodnoſt, f. 2) Gefälligkeit, wděčnoſt, whodnoſt, f. wděk, whod, m.

Anſtoß, m. Aergerniß, wrážka, f. wráženj ſe, n.

Anſtoſſen, fehlen, zawazowati, zawaditi o něco, ſ. Verſtoſſen.

Anſtößig, wrážčiwý.

Anſtößigkeit, f. der That, pohorſſliwoſt, f. des Ausdrucks, wrážliwoſt, wrážčiwoſt, dúrkliwoſt, f.

Antrag, m. Anerbietung, f. předneſſenj, podánj, n.

Antreten, ein Amt, eine Vormundſchaft, přiſtaupiti k wřadu, k poručenſtwj, wſtaupiti w poručenſtwj, die Reiſe antreten, wzdwjhnauti ſe na ceſtu.

Anverwandtinn, f. přjbuznice, f.

Anzeiger, m. eines Vorfalls, einer That, oznamitel, ohlaſytel, m.

Anzetteln, etwas ſtiften, anfangen, karten als Kaballe, Krieg, Zwieſt, oſnowati, ſoſpowati, naſnowati, ſtrogiti, tropiti, ein Gewebe, oſnowati.

Apfelgrau, gablkowitý.

Arm, chudobný, arm machen, ochuditi, zchuditi, werden, ochudnauti, zchudnauti, armer Sünder, wbožec, m.

Arm, m. voll Holz, náručj dřjwj, n.

Armſtuhl, m. ſtolec, m.

Armuth, f. chudoſt, f.

Arſch, m. zadek, m. pjzda, f.

Arſcheiſen, n. ořech, m.

Artig, fein, ſchön, čacký, způſobný, 2) im Reden, způſobný w řeči.

Artig, adv. fein, ſchön, čacce, způſobně, 2) im Reden, způſobně.

Artigkeit, f. Feinheit, Schönheit, čackoſt, způſobnoſt, f. 2) im Reden, způſobnoſt w řeči, f.

Aſche, f. zur Aſche werden wie eine Stadt, ein Haus, popelem lehnauti, w popel ſe obrátiti, obrácenu býti.

Athemzug, m. bis zum letzten Athemzug, až do poſlednjho dchnutj.

Aufarbeiten, etwas fertig machen, ſpracowati.

Aufbrauſen, rozprchliti ſe, wnáhliti ſe, popuditi ſe.

Aufbrauſend, prchlý, náhlý, popudliwý, popudčjwý, z horka nakwaſſený.

Auffallen, auf etwas, wie die Heuſchrecken, Weſpen, připadati, wpadati na něco, 2) auffallen, frappiren, diwno býti, diwně ſe zdáti, přicházeti, ku podiwu býti.

Auffallend, podiwný, diwný, ku podiwu gſaucý.

Auffällig, ſ. Auffallend.

Auffoderer, m. pobidce, wybidce, m.

Auffodern, zu einer Unternehmung, u. ſ. w. požádati, pobjdnauti, wybjdnauti.

Auffoderung, f. pobjdka, f. pobjdnutj, n.

Aufgehen, wie die Blumen, Pflanzen, rozwjgeti ſe, pučiti ſe, die Augen gehen mir auf, otwjragj ſe mně oči, aufgehen wie ein Knoten, oder ſonſt was verbundenes, verſchloſſenes, otwjrati ſe, rozwjrati ſe. es gieng mir ein Licht auf, wzeſſla mi ſwětloſt.

Aufhalten ſich, über etwas, einen, pozaſtawowati ſe, pozaſtawiti ſe nad něčjm, někým, 2) das Maul, die Hände, den Hut, die Schürze, um etwas zu empfangen, naſtawiti, 3) ſich lange an einem Orte, zdržowati ſe, ein wenig, auf einige Augenblicke, Stunden, zaſtawiti ſe, halte dich hernach bey mir wenig auf, zaſtaw ſe potom u mne, 4) aufhalten einen im Gehen, Reiten, Fahren, zaſtawiti, zadržeti.

Aufheben, ein wenig den Kopf, přizdwjhnauti hlawy, 2) Schande, Ehre, hanby, cti nabyti, dogjti, hanbu wzýti.

Aufklären, den Verſtand, wygaſniti, wyſwětliti rozum.

Aufkleben, vieles, nalepiti, naljpati.

Aufkleiſtern, auf etwas, přikljžiti, přikljti,

klísti, vieles, nakljžiti, nakljti, ſ. Aufkleben.

Aufkommen, zunehmen, znikati ſe, wotawiti ſe, zniknauti ſe, zwotawiti ſe, 2) von einer Krankheit, okřáti, okřjwati, 3) Mode werden, zu werden anfangen, nastáti, wzniknauti, 4) einen nicht aufkommen laſſen, nedáti znjku někomu, nedati zniknauti někomu.

Aufkommen, das, ſ. Aufkunft.

Aufkunft, f. einer Gewohnheit, Mode, zniknutj, n. znik, m. nastánj, n. 2) das Gedeyen, Forkommen, znikánj, zniknutj, wotawenj ſe, zwotawenj ſe, n. znik, m. 3) Geneſung, okřjwánj, okřánj, wygitj z nemocy, zniknutj, n.

Aufleben, obžiti.

Auflegen, etwas mit Golde, zlatem pokládati, položiti.

Auflodern, wzplápolati, wzplanauti.

Auflöſen, etwas zuſammengebundenes, rozpogiti, 2) ein Räthſel, rozpleſti, rozwinauti pohádku, 3) ſich im Waſſer, rozpauſſtěti ſe, rozpuſtiti ſe.

Aufmachen, ein Gewebe, rozprawiti, rozetkati, rozpleſti, rozplétati.

Aufmuntern, aneifern einen zur Arbeit, zum Gebete, probuzowati, wzbuzowati k práce, k modlitbě.

Aufmunterung, ſ. Aneiferung, probuzowánj, wzbuzowánj, n.

Aufnehmen, ein Verhör mit einem, předſewzýti.

Aufrechthalten, zpodpjrati.

Aufreizen, wzdrážditi.

Aufrichten, eine Säule, ein Theater, u. ſ. w. wzdělati.

Aufrichtung, f. einer Säule, eines Theaters, wzdělánj, n.

Aufruhr, m. zpjčenj, n.

Aufrühriſch werden, zbauřiti ſe, zpjčiti ſe.

Aufſatz, m. ſolche Waage, ſtogaté wážky, f. plur.

Aufſchreyen, zkřjknauti, wzkřjknauti.

Aufſchiebling, m. weyroſtek, heyſek, tahljč-k, tahljk, m.

Aufſchürzen, oſukowati.

Aufſetzen, das Haar, ſtrogiti wlaſy, die Haube, čepiti, očepiti.

Aufſicht, f. dohljdka, opatrnoſt, f.

Aufſichtsperſonale, n. oſoby dohljdačné, dohljdawé, f. plur.

Aufſparen, naſpořiti, vſpořiti, naſtřádati, vſtřádati, vſchrániti.

Aufwerfen, ſich zu etwas, als zum Könige, wydáwati ſe, wydati ſe za krále.

Aufzug, m. im Gewichte, weywažj, n.

Augen, der große hat, okatý, okáč, m. ohne Augen, bezoký.

Augenmerk, n. zřetel, m. patřenj, n. haben auf einen, auf Gott, mjti, zřetel, zřenj k Bohu, mjti patřenj, zhled na Boha.

Ausarten, wyroditi ſe.

Ausbrechen, hervorkommen, z. B. auf den Feind, wywrhnauti ſe.

Ausbruch, m. Ausbund, das Beſte, wýbor, m.

Ausdünſtung, f. požár, m.

Ausdrücken, ein Wort, ganz drücken, wytlačiti, wytiſknauti.

Auseinander laſſen, auseinander gehen laſſen, rozpauſſtěti, rozpuſtiti.

Auseinander ſetzen, rozbjrati, rozebrati, rozkládati, rozložiti.

Auseinander ziehen, aus dem Zimmer, rozſtěhowati ſe.

Ausfahren, wie die Kutſcher, andern, a) zu weichen, wyhýbati ſe, wyhnauti ſe, b) ſie zu überfahren, rozgeti ſe, 2) wie etwas ſchlüpfriges, glattes, wyklauznauti, wyplznauti.

Ausfindig machen, wynagjti, wynalézt.

Ausflucht, f. weyhyb, m.

Ausfluß, m. des Saamens, weykal, m.

Ausgedinge, n. ſ. Gedinge.

Ausgerüſtetes Schiff, n. přiſtrogená lodj, f.

Ausgeſchämt ſich haben, čelo protřjti.

Aushalten, der Feinde Angriff, Streiche, ſtrpěti.

Aushecken, lihnauti, wylihnauti.

Ausholen, zum Sprunge, rozkročiti ſe.

Auskleiſtern, wykljžiti, wyklegowati.

Aus-

Auslaufen, in Menge, auf andere, wyrogiti se.
Ausläufer, m. an Bäumen, wlk, pazauch, m.
Ausleihung, f. půgčka, f. zapůgčenj, n.
Auslermen, pobaurčiti.
Auslocken, durch Schmeicheley, wylichotiti.
Auslöschen, wie das Feuer, Licht, zhasnauti, pohasnauti, wyhasnauti.
Ausmachen, eine Sache mit einem, vgednáwati, vgednati, vdělati, smluwiti, na mjstě postawiti, 2) ausmachen mußt es mit ihm, s njm to musýš zprawit, s njm se musýš potkati, počjtati, auszumachen hast du es mit mir, se mnau se potkáš, počjtati budeš.
Ausnehmend, adv. wýborně.
Auspfeifen, wyhwjzdati.
Ausplappern, propleſſtiti.
Ausplündern, zebrati, zlaupiti.
Ausplünderung, f. zebránj, zlaupenj, n.
Auspofaunen, roztraubiti.
Ausrichten, ein Geſchäft, einen Auftrag, Bothſchaft, zdjti.
Ausruhen laſſen, ein Glied, odpočinauti, pohowiti audu.
Ausrupfen, die Federn, Haare, zwytrhowati péřj, wlasy.
Ausrüſten, eine Flotte, lodj přistrogiti, wyſtrogiti.
Ausſackeln, wykapſowati.
Ausſchlafen, den Zorn, Verdruß, die Grillen, wyſpati se z hněwu, z mrzutoſti, z wrtochu.
Ausſchlag, m. übers Gewicht, weyrażek w ihy, m.
Ausſchrauben ſich aus etwas, wytočiti se z něčeho.
Ausſehen, das, eines Menſchen, Geſtalt, wypadánj, wyhljženj, n. weypada, f.
Außenſeite, f. zewnitřnoſt, zewnitřnj powaha, ſtrana, f. eines Gebäudes, vrůčelj, n.
Außer, dieſem, dem, krom toho, mjmo to, außer der Ordnung, krom pořádku, außer daß, wenn, leč, lečby, außer dem, über dieß, mjmo to, außer ſo viel, krom tolko, außer Sorgen, Zweifel, Furcht, Dienſten, ſich, Athem, bez ſtarosti, pochybnoſti, bázně, ſlužby, bez ſebe, bez dechu, außer ſich gerathen, kommen, býti bez ſebe, bringen, wyrazyti z mrſli, außer Athem kommen, pozbyti dechu, ztratiti dech, ſich laufen, ſchreyen, vběhati, vkřičeti ſe, außer der Zeit, mjmo času, außer Landes, wně, dem Hauſe, z domu wně, außer Gefahr ſeyn, býti z nebezpečenſtwj.
Außerleſen, wýborný, wybraný, wybranégſſi, das Außerleſene, wyběrek, m.
Ausſpruch, m. weyřk, m.
Ausſpühlen, wenig, wypláknauti, přepláknauti.
Ausſpüren, wčmuchati.
Ausſtreifen, wybjhati, wyſtakowati.
Austreiben, den Teufel, wymjtati ďábelſtwj.
Auswahl, f. weyběrek, m. weyběř, f.
Auswurf, m. das Schlechteſte, weywržek, weymětek, wewmět, m.
Auswuchs, m. an Bäumen, pazauch, wlk, m.
Auszehrung, f. wyſchloſt těla, f.

B.

Bache, f. praſnice, praſná ſwině, f.
Baar, mit baarem (Gelde) bezahlen, zauplna zaplatiti.
Bach, m. davon, potočný.
Bad, Baad, n. kleines, kupadlo, n.
Badherr, m. lázenſký, m.
Badknecht, m. pomahač w lázni, m.
Bahnen, den Weg, cestu třjti, ſlásti, vbiti.
Balgen, ſich mit etwas, einer Arbeit, hmožditi ſe, namahati ſe, hlomozyti ſe, pachtiti ſe, tahati ſe s něčjm.
Balgbaupt, n. zhlawj měchu, n.
Balken, m. viele, břewnowj, n. břewna,

wna, plur. darauf das Dach liegt, krokewnice, f. davon, břewnowý.
Band, m. Theil eines Buches, ſwazek, m. 2) an einer Wunde, vwazek, m. 3) am Halſe, ſponka, f. 3) Bände, Feſſeln, pauta, n. plur. 4) eiſene zum Befeſtigen, zdržadla, n. plur.
Bandmacher, m. tkaničnjk, m.
Bändig, gebändigt, wie ein Thier, pitomý, werden, zpitoměti.
Bankelſänger, m. pisničkář, m.
Bankvote, f. Zettel, bankocedule, f.
Bann, m. wylaučenj, wyobcowánj, n. 2) weltlicher, wylaučenj, n. einen in den Bann thun, wydati na někoho klatbu, ſ. Bannen.
Bannen, wykljnati, wykleti, kljti, wyobcowati, wylučowati, wylaučiti, 2) weltlich, wylučowati, wylaučiti.
Bärnhäuter, m. pecywálek, m.
Bart, m. ihn bekommen, bradatěti, zbradatěti, obradnauti
Baſtard, m. djtě cyzoložné, n.
Bauchſtück, n. podbřjſſek, m.
Bauchtuch, n. nábřjſſek, m.
Bauernſtolz, m. ſedlſká peycha, f.
Baufeld, n. poplužj, n. dědina, f. rolj, n. plur.
Bäume, viele, m. plur. ſtromowj, n.
Baumgarten, m. ſad, m.
Bauſch, Bauſche, Pauſche, wydutj, n. wydutoſt, f.
Bebrunzen, poſcati, vſcati, ganz durch und durch, zaſcati.
Becher, m. čepice, f.
Bedacht, bedachtſam, rozmyſlný, rozmyſliwý, auf einen, etwas, auf eine Handlung, oder daß etwas geſchehe, myſliti na někoho, na něco, ſſetřiti něčeho, pilen býti něčeho.
Bedacht, m. zřenj, n. nehmen auf einen, mjti w ſſetrnoſti, w paměti někoho, zřenj, ſſetrnoſt mjti na někoho.
Bedauern etwas, pykati něčeho.
Bedenke doch, pomyſli gen, poſuď gen.
Bedeutende Miene, znamenitý wzhled, pohled, m.
Bedingungsweiſe, adv. o wými'am, ſ. Weiſe.
Bedürfniß, n. potřebnoſt, f.
Beerwurz, f. kopřnjk, m.
Befa'gen ſeyn in etwas, trwati w něčem.
Befleißigen, befleißen, pjliti.
Befreyen, wyproſtiti, von Abgaben, ꝛc. oſwoboditi od danj, ꝛc.
Befreyer, m. wyproſtitel, m.
Befreyung, f. wyproſtěnj, n.
Begeben ſich in ein Land, eine Stadt, odebrati ſe, odati ſe, vbjrati ſe do kraginy, do města, ſich in ein Kloſter, dáti ſe do kláſſtera.
Begebniß, ſ. Begebenheit.
Begegniß, n. přjpad, přjběh, m.
Begleiter, m. prowodce, m.
Begreiflich, poſtjžitedlný, es wird mir begreiflich, pochopugi, porozumiwám.
Begriffen, in der Schuld, ſpoluwinný, ſprowinilý, ſeyn in der Schuld, ſpolu we wině mězeti, býti, ſ. Befangen.
Begütert, der Güter beſitzet, dědinný.
Behörig, ſ. Gehörig.
Behörde, f. náležité, zřjzené, vrčité miſto, n.
Behüten, chrániti, Gott wird ihn davor behüten, Bůh ho bude chránit od toho, před tjm, behůte Gott, chraň, vchowegž Bůh.
Beichten, gebeichtet haben, wyzpowjdati ſe.
Beichtezitzen, hören, zpowjdati, gehört haben, wyzpowjdati.
Beichtezitzen, Hören, das, zpowjdánj, n.
Beiderleibig, obožiwelnj.
Beinbruch, m. koſtj zlámánj, polomenj, n.
Beinig, voller Beine, koſtnatý.
Bekannt, powědomý.
Bekehrung, f. zu Gott, obrácenj ſe k Bohu, n.
Bekennen, auf einen andern, oder Unſchuldigen, wyznati ſe.
Bekriegen, einen, zdwihnauti walku proti někomu.

Beladener Wagen, mit etwas, naložený wůz něčjm, m.
Beleidigen, einen, rozhněwati, hněwati, pohorssiti, dotknauti, beleidigt werden, býti vražen a rozhně wánu, dotčenut.
Beleidigend, vrážčiwý, vrážliwý, důtkliwý, pohorssliwý.
Beleidigung zufügen, s. Beleidigen, Zufügen.
Beleuchten, wenig, eben itzt, obleſknauti ſwětlem.
Beller, m. ſtěkawec, m.
Belohnung, f. eine bekommen, erhalten, wzýti, dostati odplatu.
Belze, f. raub, m.
Bemannen ſich, wie ein Weibsbild, wdáwati ſe, wdáti ſe za muže.
Bemühen ſich um etwas, mjti ſnážnoſt, bedliwoſt o něco.
Benachbart, ſauſedný.
Berathſchlagen ſich mit einem, raditi ſe, poraditi ſe, vraditi ſe, radu bráti, držeti s někým.
Berathſchlagung, f. razenj ſe, vrazenj ſe, n. nach vieler Berathſchlagung, po mnohém vrazenj.
Berauben, der Mannheit, wyklestiti, klestiti, zbawiti mužſtwa.
Berauſchend, das berauſchet, opogný.
Berauſchet, opogený.
Beredt, beredſam, řečný.
Bereiten ſich, oder etwas, připrawiti, připrawowati.
Bereiten, eine Straſſe, přegjžděti cestu.
Berghund. m. horáček, hornj pes, m.
Bergknappe, m. hornjk, m.
Bergmänniſch, hawjřſký, hornický.
Bergrichter, m. ſudj hornj, m.
Berichtet, übel, gut, zpráwený o něčem.
Berichtigen, einen Fehler, napraviti, oprawiti, zprawiti, poopraviti.
Berichtigung, f. eines Fehlers, zprawenj, naprawenj, ponaprawenj, oprawenj, pooprawenj, n. oprawa, náprawa, f. einer Sache, zprawenj, zaprawenj, n. der Schuld, zaprawenj, n.
Berichtserſtattung, f. zprávy dánj, včinění, n. zprávnj liſt, m.
Beruhen, auf etwas, vſtrnauti na něčem.
Berühmt, wyhlášený, berühmte Thaten, ſlowútnj, wzneſſenj, ſlawnj, oſlawnj, welebnj činowé.
Beſänftigen, kogiti.
Beſänftigung, f. kogenj, n.
Beſcheiden, ſſetrný.
Beſcheiden, adv. ſſetrně.
Beſcheidenheit, f. ſſetrnoſt, f.
Beſcheren einem etwas, nadělliti někomu něco, někoho něčjm.
Beſchlag, m. in Beſchlag nehmen, zabawiti.
Beſchließen, feſtſetzen, vložiti.
Beſchmitzen, ſſpiniti, vſſpiniti, vmauniti, káleti, vkáleti, pokáleti.
Beſchönigung, f. barwa, poklička, f. obal, m. přjſtěra, f.
Beſchuldigen, vwiniti z něčeho.
Beſchuldigung, f. vwinění, n.
Beſchränkt, ſkljčený, obkljčený, ſewřený, obmezený.
Beſeelt, žigjcý.
Beſitz, m. in Beſitz nehmen ein Königreich, oder ſonſt etwas dergleichen, obſednauti králowſtwj.
Beſtändigkeit, f. das Immerwähren, vſtawnoſt, f. vſtawičenſtwj, n.
Beſtechen, mit Gold, Geſchenken, vchoditi penězý, podmazati, vchlácholiti dary.
Beſteigen, ein Pferd, okročiti koně.
Beſtialität, f. zſſelmiloſt f.
Beſtimmen, eine Sache zu etwas, odhodlati, vſtanowiti něco k něčemu.
Beſtimmt, wie jemand zu etwas, vſtanowený, zřízený, b) wie eine Sache, odhodlaný, vſtanowený, 2) feſtgeſetzt, vſtanowený, vložený, 3) wie ein Wort, Begriff, eine Zahl, vrčený, vrčitý, vſtanowený.
Beſtimmtheit, f. vrčitoſt, f.
Beſtimmung, f. eines Menſchen Beruf, vſtanowenj, ſ. Beſtimmen, das.
Beſtricken, einen, opleſti, oſydliti, nástrahami otáčeti.
Beträchtliche Zahl, drahný, znamenitý počet, beträchtlicher Schaden, znamenitá nemalá ſſkoda, beträchtlich werden, drahniti ſe.

(in)

(in) Betref deſſen, z přjčiny, w přjčině, ſtrkage ſe toho.
Betreiben, etwas, vlehati.
Betreten, einen über, mit etwas, dopadnauti, poſtjhnauti, zaſtjhnauti, ſtjhnauti.
Betretungsfall, m. poſtjženj, dopadenj, zaſtjzenj, n.
Betrinken, opiti, opogiti, přepiti.
Betroffen, zkormaucený, pomámený.
Betroffenheit, f. zkormaucenoſt, f. pomámenj, zkormaucenj, n.
Betrunken, opilý, opitý, opogený, přepitý.
Betrunkenheit, f. opiloſt, f. opilſtwj, n. opogenoſt, f.
Bettlägerig werden, rozſtonati ſe, roznemocy ſe.
Beugen, wie ein Schmerz, Unfall, Bürde, shrbiti, ſehnauti.
Beute, f. der ſie macht, kořiſtnjk, m.
Bewahre Gott, vchowegž, zachowegž, chraň, opatrůg Bůh, Boże.
Bewegbarkeit, f. hnutedlnoſt, f.
Beweglichés Gut, mowitý, mohowitý ſtatek, m. zbožj, n. mohowitoſt, f.
Bewegung, f. in Bewegung kommen, přigjti w pohnutj, wie eine Glocke, oder ſonſt etwas Hängendes, rozkywati ſe, rozklátiti ſe.
Bewegungskraft, f. moc hnutedlná, pohnutedlná, hýbawá.
Bey Seite rufen, ſchaffen, na ſtranu zawolati, odkliditi, ſkliditi ſtranau.
Beybehalten, noch, podržeti, ponechati.
Beybehaltung, f. podrženj, ponechánj, n.
Beyderſeitig, obapolnj.
Beyderſeits, obapol, obapolně.
Beyfallen, beypflichten, beyſtimmen, přiſwědčiti, přibláſyti ſe, der Wahrheit, k prawdě.
Beykommen, einem Dinge, Orte, einem, doſtati ſe k něčemu, na někoho, ich kann ihm nicht beykommen, nemohu, nenj možná ſe k němu, na něho doſtati.
Beymeſſen, den Glauben, wjru dáti.
Beypflichten, eines Meynung, přiſwědčiti k zdánj něčjmu.
Beypflichtung, f. přiſwědčenj, n.
Beyſammenwohnung, f. ſpolubytnoſt, f. ſpolečný byt, m.
Beyſchläferinn, f. ſauložka, f.
Beyſtimmen, přiſtaupiti k wůli, přiſwědčiti.
Beyſtimmung, f. přiſwědčeni, n.
Beziehen, eine Geige, oder ſonſt ein Inſtrument mit Saiten, potáhnauti.
Bezirk, m. okrſſlek, okolek, m. oſada, f.
Bezirkskommiſſär, m. oſadnj, okolnj, wůkolnj komiſař, m.
Bezug, m. auf etwas, wztahowánj ſe, potahowánj ſe, n. im Bezug darauf, wztahugic ſe na to, der Geige, potaženi ſtrunami, n.
Bezweifeln, etwas, pochybowati o něčem, ſ. Zweifeln.
Bezweiflung, f. pochybowánj, n.
Bezwinglich, podmanitedlný, přemožitedlný.
Bezwinglichkeit, f. podmanitedlnoſt, přemožitedlnoſt, f.
Bibliſch, biblický, adv. biblicky.
Bieberhut, m. bobrowý klobauk, m.
Biederſinn, m. ſſlechetnoſt, dokonaloſt myſli, myſl ſſlechetná, zachowaloſt, f.
Bierbräuer, m. ſladownjk, m.
Bierbruder, m. duſpiw, piwodus, m.
Bild, n. vom Bilde, obrazný.
Bildner, m. obraznjk, m.
Bildſtürmer, m. obrázotepec, m.
Billig, adv. z práwa.
Binden, das, wázánj, n. wazba, f.
Binnen zwo Stunden, za dwě hodiny, we dwauch hodinách.
Biſenkraut, n. penizek, m.
Biſherig, poſawádnj, doſawádnj.
Blaſebalg, m. měch nadýmacý, m.
Blaſen kann man es nicht, (d. i.) ſo gleich machen, ſfaukauti ſe to nemůže, ſe to nedá.
Blättericht, wie ein Baum, liſtnatý.
Blattericht, der Blattern hat, oſypaný, oſutý.
Blauer Dunſt auf die Augen, bělmo, n. machen, dělati bělmo na oči.

Blau

Blau ſchlagen, zmodřiti, modřin nadělati, blauer Fleck vom Schlagen, modřina, f.

Blecken, die Zähne, ceniti zuby, zubiti ſe.

Bleiben, z. B. zwey Jahre, zwo Stunden, in einem Orte ſich aufhalten, dwě leta, dwě hodiny někde pobeyti, wybeyti.

Bleichſucht, f. bledá nemoc, f.

Blenden, wie ein Taſchenſpieler, ſſáliti.

Blendwerk, n. ſſalba, f. přílud, m.

Bleyſtift, m. pleweys, m.

Blick, m. wzhledění, n.

Blicken laſſen, wyſkytati.

Blinzauge, m. bljkawý, mhaurawý.

Block, m. trlice, f.

Blühend, krwucý, kwucý, blühendes Alter, krwucý, kwucý wěk.

Blond, ruſowlaſý, ruſowláſek, m.

Blutflüßig, krwotočný, krwoprey-ſſticý.

Blutader, f. krewnice, f.

Blutegel, m. krwoſtřebka, pigawka, ſtřebikrewka, f.

Blutreich, krewný.

Blutſtillende Arzney, f. ſtawikrew, m.

Bock, m. einen ſchießen, ſklauznauti, pochybiti, einen rechten, kozla odřjci.

Boden, m. der Erde überhaupt, dno, n. celina, f. ein naſſer, feuchter, močno, n.

Bodenlos, propaſtný.

Bogen, m. ſamoſtřil, m.

Bogenſchuß, m. rána lučiſtná, f.

Borg, m. auf Borg, na wwérek.

Böſe ſeyn, zljti ſe.

Böſewicht, m. vom Weibsbilde, zlo-ſynice, f.

Bosheit, f. zloba, lehkomyſlnoſt, f. ſ. Böshaftigkeit.

Bra hacker, m. nowina, klučenina, f.

Brachvogel, m. kalaus, m.

Brand, m. im Getreide, ſnět, m.

Brandmahl, n. ſmáha, f.

Brandweide, f. gjwj, mladiſtwé wrbj, n.

Bräuerspurſche, m. ſladownický, m.

Bräuhaus, n. piwowárna, f.

Braun und blau werden, zſýnati.

Brauſen, wie ein Pferd, frkati.

Brauſen, das, des Pferdes, frkánj, n.

Brautführer, m. druh ženicha, m.

Brautjungfer, f. družička, f.

Brautkammer, f. newěſtiná komora, f.

Brautleute, m. plur. ſwadebnjcy, m. plur.

Brautwerber, m. družba, m.

Brechen, hin und her, polámati, ſich, polámati ſe, die Bahn, das Eis brechen, cestu, bránu prolomiti, cestu proprawiti.

Brechſtange, f. ſochor, m.

Brechzaum, m. podbradek, m.

Bret, n. zum Spielen, wrhcábnj dcka, f.

Bretſtein, m. wrhcábnj kámen, m.

Briefpapier, n. liſtownj papjr, m.

Briefſchreiber, m. liſtownj pjſař, m.

Briefträger, m. liſtonoſyč, m.

Bringen, es weit, hoch, daleko, wyſoko něco přiweſti, einen ins Elend, w bjdu přiweſti, vweſti, etwas über das Herz, přes ſrdce přenesti, připrawiti, etwas von einander, etwas verworrenes, rozprawiti něco, etwas zu Papier, w papjr, na papjr vweſti, dies bringt ſchon der Weltton mit ſich, to gž způſob ſwěta tak ſebau nese, přinášſi, einen zum Winſeln, Jammern, Weinen bringen, rozkwiliti někoho.

Brombeerſtaude, f. oſtružina, f.

Bruchſtück, n. zlomek, m.

Brudermörder, m. bratrobigec, m.

Brunnendeckel, m. přjkrow na ſtudnicy, m.

Brunnenhacken, m. ſtudničný hák, m. kotew, f.

Brunnenmann, , m. ſtudničkář, m.

Brunnenſcheibe, f. kolo v ſtudnici, ſtudničné, n. ſkřipec, řetáb, m.

Bruſttuch, n. prſnjk, m.

Brüten, ljhnauti, wyljbati, über etwas, kowati, ſtrozjti něco, ſlewati.

Bubenſtreich, m. Bubenſtück, lotrowſký kus, m.

Buchladen, m. knihařſký krám, m.

Büchſe, f. für Salben, puſſka, f. kleine, puſſtička, f. 2) zum Schießen, puſſka, f.

Büchſenmacher, Büchſengießer, m. puſſkář, m.
Büchersaal, m. knihowna, f.
Buchhalterey, f. knihochowárna, f.
Budelnárriſch, prabláznowſký, prabláznowý.
Bürge, m. ſlibce, m.
Bürgen, für etwas, ſtáti za něco.
Burgermeiſter, m. (pulmiſtr, m.)
Bürgermeiſterlich, pulmiſtrowſký.
Buſch, m. das einen Buſch hat, chocholatý.
Buſchicht, zahuſtěný.
Buſchlicht, das einen Buſch hat, chocholatý.
Büßen, für Sünden, Buße thun, okagowati hřichy.
Bußandacht, Bußübung, f. kagicý pobožnoſt. f. cwičenj, n.
Butterhändler, Butterhändlerinn, ſ. Buttermann, Butterweib.

D.

Dampf, m. opara, f. požár, m.
Dampfbaad, n. párna, f.
Dankſaguna, f. dikčinění, n.
Daran geſchieht unſer Wille, ihm ein Gefallen, o tom se děge, ſtáwá geho wůle, gemu wděk.
Daran ſetzen, wynaſaditi, 2) ſein Aeußerſtes alles, ſein Leben, wſſecko, ſwého žiwota wynaſaditi, naſaditi.
Daran ſtrecken, die Hände, Kräfte, přičiniti, přiložiti ruce, ſýlu, wynaſnažiti.
Darbieten ſich, naſkytati ſe, nahoditi ſe, poſkytati ſe, propůgčiti ſe, es hat ſich die Gelegenheit dargeboten, naſkytla ſe, nahodila ſe, dala ſe, propůgčila ſe přiležitoſt, darbieten einem etwas, propůgčit, poſkytnauti, poſkytati, propůgčowati, podáwati.
Darbieten, das, Darbietung, naſkytánj, poſkytánj, naſkytnutj, poſkytnutj, podánj, n.
Darniederfahren, reiten, přegeti.
Darſtellen, etwas, einen Charakter, eine Perſon vorſtellen, předſtawowati, wypodobiti, podobiti.
Darſtellung, f. einer Perſon, Vorſtellung, předſtawenj, wypodobenj, podobenj, n.
Darüber kommen, přigjti, doſtati ſe na něco, als über eine Brücke, přes moſt.
Darüber (hin) ſchießen, ſtřeliti přes něco, přeſtřeliti něco.
Darüber ſtreiten, hádati ſe o něco, ſtrany něčeho, ſkze, pro něco.
Davon fliegen, vletěti.
Davon geben, bekommen, dáti, doſtati z něčeho.
Davon gehen, vgjti.
Davon reiten, vgeti.
Davon tragen, Schande, hanby dogjti, nabyti, hanbu wzýti.
Decke, f. pokrytj, n.
Deckel, m. wjko, n. kleiner, wjčko, n.
Deckelglas, n. ſklenice s wjčkem, f.
Deckmantel, m. unter dem Deckmantel, pod přjkrowem.
Deutlichkeit, f. zřetel, m. als der Beweiſe, der Wahrheit, eines Satzes, zřetel dſwodů, prawdy, ſadby.
Dicht werden, zahuſtiti ſe, die Wolken wurden dicht, zahuſtili ſe oblaky.
Dick, Finger dick, na prſt z tlauſtj.
Dicke, f. tlauſtka, f.
Dienlich, platný, proſpěſſný.
Dienſtfähig, ſchopný k ſlužbě.
Dienſtgeld, n. mzda, f.
Dienſtag, m. vterſký, vternj den, m.
Dingen, gednati, zgednati.
Dingung, f. gednánj, zgednánj, n.
Dießfalls, ſtrany, z přjčiny toho, w přjčině toho.
Diſſeits, dießeits, z té, z této ſtrany, na té, této ſtraně.
Donnerſtimme, f. hlas ohromný, m.
Donnerſtreich, ſ. Donnerſchlag.
Donnerworte, n. plur. ohromná ſlowa, n. plur.
Doppelt, dwogitý.
Dornbuſch, m. trnowiſtě, trnj, n.
Dornhecke, f. trniſtě, trnj, n.
Dornzaun, m. trnowý plot, m.
Dortig, tamnj.

Drache,

Drache, m. vom Drachen, dračj, draſkowý.
Drängen ſich, wie eine Menge Leute, tiſknauti ſe.
Drathzieher, m. drátewnjk, m.
Dreheiſen, n. ſaustružnj dláto, železjško, n.
Dreiſt, im Reden, drzomluwný.
Dreiſtigkeit, f. im Reden, drzomluwnoſt, f.
Dreyeck, m. die Figur, třihranatoſt, třihrannoſt, f. das Inſtrument, třihrannjk, třiwhelnjk, m.
Dreyeinig, troggediný.
Dreyfach, trogitý.
Dreyfaltig, trogný.
Dreyfältigkeit, f. trognoſt w oſobách, f.
Dreyförmig, třiduchý.
Drilling, třidče, n.
Dringen, auf einen, doléhati na někoho, auf etwas, natjrati, tiſknauti na něco, ſich zu etwas, in etwas, in eine Arbeit, dráti ſe do něčeho, auf einen dringen, zudringen, über ihn herziehen, dráti ſe na někoho.
Dringend, naležjcý, wſylný, pilný, dringende Bitte, snážná, wſylná prosba, f. dringende Geſchäfte, snážná, pilná, důležitá práce, f.
Drohbrief, m. pohružčiwé pſanj, n.
Drollicht, těwěrný, hodný.
Druckpapier, n. tiſkařſký papjr, m.
Duell, ſ. Zweykampf.
Duldſam, snášſeliwý, sneſytedlný.
Duldſamkeit, f. snášſeliwoſt, sneſytedlnoſt, f.
Dummdreiſt, ſ. Tolldreiſt.
Dummdreiſtigkeit, ſ. Tolldreiſtigkeit.
Dummkühn, ſ. Dummdreiſt.
Dummkühnheit, ſ. Dummdreiſtigkeit.
Düngen, ohnogowati.
Dunkelroth, zſemna, temné čerwený.
Dunſt, m. opara, f. einem einen vor die Augen machen, zaklopiti někomu oči, zrak.
Durch dies, ſkrze to, tjm, ſ. Dadurch.
Durchblaſen, durch ein Fenſter, faukati ſkrze okno, profukowati okno.
Durchbrennen, act. propáliti, propalowati, neut. propáliti ſe. paſſ. prohořeti.
Durchdringlich, pronikawý, proniknutedlný.
Durchdringlichkeit, f. pronikawoſt, proniknutedlnoſt, f.
Durchgetrieben, prohnaný.
Durchhecheln, přetřásati.
Durchpeitſchen, einen, zmrſkati, ſeſſlehati, ſeſſwihati, Bücher, Schriften, přemrſkowati knihy.
Durchprügeln, zpráſkati, zbiti.
Durchräuchern, mit Rauche, wyčaditi, mit Rauchwerke, wykaditi, wykaditi, völlig abräuchern, začaditi, wčaditi, zkoptiti, wkoptiti.
Durchreiſſen, prorazyti.
Durchſchlagen, ſich durch die Feinde, protlaucy ſe.
Durchſichtigkeit, f. průhledčiwoſt, f.
Durchthauen, táti, roztáti, es thauet durch, táge.
Durchwaten, ein Ort, den man durchwaten kann, miſto přebředné, n.
Durchweinen, pláčem trápiti, ſtrápiti.

E.

Ebene, f. planina, f. des Meeres, hladina moře, f.
Ebenmaas, n. ſmjrnoſt, f.
Edel vom Gemüthe, čacký, ein edles Gemüth, edle Denkungsart, čacká myſl, čacká, zpanilá powaha, f.
Edelmuth, m. čacká, wrozená myſl, f.
Edelmüthig, čacký, zpanilý, ſſlechetný, ſtarečný.
Edelmüthigkeit, f. čackoſt, wrozenoſt myſli, f.
Ege, f. brány, f. plur.
Egen, wláčeti, zawlačowati.
Egen, das, wláčenj, zawlačowánj, n. wláčka, f.
Eger, m. wlačec, m.
Ehebruch, m. cyzoloženſtwj, n.
Ehrlich werden, ſ. Heurathen.
Ehemalig, někdegſſí.
Ehemals, někdy, gednák, druhdy.

hrbar, čestný.
hrengabe, f. pocta, f.
hrvergessen, na počestnost zapomělý.
ichenwald, m. dubj, n.
iferer, m. sok, m.
igensinniger Kopf, Mensch, swéhlawec, swéhlawý, m.
igenthümlichkeit, f. wlastnost, f.
ile, f. in Eile gemacht, na pospěch vdělaný.
ilftägig, gedenáctidennj.
inäugig, gednoočný.
indringen sich in ein Amt, in einen Dienst, dotřjti se vřadu, služby.
infach, wie ein Ding, gednodussný.
infach, adv. gednodusse.
infachheit, f. eines Dinges, gednodussnost, f.
infalt, f. sprostenstwj, n.
infältiger Tropf, dummer, hlupec, hlupák, hňup, m.
infältigkeit, Dummheit, f. hlaupost, f. hlupstwj, hňupstwj, n.
infaltspinsel, Dummling, m. hlupák, hlupec, ťulpa, laula, hňup, m. nemehlo, trdlo, n. trdlenec, m.
inflößen, einsagen, wdechati.
inflößer, m. wdechač, m.
inflößung, f. wléwánj, wdechánj, wdessenj, n.
ingedruckte Stirn, f. wyhlazené celo, n.
ingehen, wie der Gottesdienst, ꝛc. scházeti, segjti, zacházeti, zagjti, wie ein Geschlecht, zagjti, mjgeti, wie ein Kleid, segjti.
ingenommen, von einer Person, von etwas, verliebt, gatý, pogatý, podgatý, polapený láskau něčj, werden von jemandes Schönheit, býti pogat, podgat, gat, polapen krásau něčj, eingenommen wider einen, wider etwas, odporen někomu, odwrácený od někoho, seyn, odporen, odwrácen býti, newražiti na někoho, sočiti na někoho.
ngeschränkt, skličený, obkljčený.
ngeweide, n. drob, m. drobv, plur.
ngraben, einscharren, wkopati.
nheit, f. gednota, f. gedno, n.

Einiges Geld, Vermögen, něgaké penjze, zbožj, einige Kenntnisse, něgaké známosti.
Einkehren, bey einem, hospodau býti, hospodowati v někoho, hospodau se položiti, klásti, wir haben beym schwarzen Adler eingekehrt, my byli hospodau, my hospodowali v černého orla.
Einkehrhaus, n. dům hostinský, m. hospoda, f.
Einkommen, das, důchod, m.
Einlaß, m. wohin, als ins Theater, přjstup, wchod, m. wstaupenj do diwadla, n. einen freyen haben, mjti wolný wchod, přjstup do diwadla.
Einlauf, m. der Schiffe, přistawenj, n. wo sie einlaufen, přjstaw, m.
Einnehmen, das Gemüthe, einen, mit einer Vorstellung, einen gewinnen, auf seine Seite bringen, gjmati, pogmauti, podegmauti, alle, zgjmati.
Einmüthig werden, sgednomysliti se.
Einprägen, wtisknauti.
Einräumen, zugeben einem etwas, einen Satz, Recht geben, připausstěti, připustiti, mjsto dáti, dies räume ich dir ein, to ti připausstjm, tomu dáwám mjsto.
Einräumung, f. Zugebung, Zulassung, připausstěnj, připusstěnj, mjsta dánj, n.
Einrede, f. jurist. odpor, m.
Einrücken, neut. in eine (erledigte) Stelle, wstaupiti do mjsta, na mjsto, postaupiti.
Einrückung, f. in dergleichen Stelle, wstaupenj, n.
Einsamkeit, saukromnost, f.
Einsammeln, viel eingesammelt haben, nazbjrati.
Einschärfen, přiostřiti, ostře přikázati.
Einschlagen, eben den Weg, na tuž nastaupiti.
Einschränken, swjrati, sewřjti, obkljčiti.
Einschreiten, in einer Sache, pokračowati, postaupiti, pokročiti.
Einsetzen, in den vorigen Stand, in

die

die vorige Bedienstung, dosaditi, wsaditi w předesslý staw, w vřad, w službu.
Einsichtig, einsehend, shledčiwý.
Einspannen, vpřáhnauti.
Einspannung, f. vpřeženj, zapřeženj, n.
Einstimmig, in der Musik, gednohlásný, gednozwučný.
Einstimmung, f. in der Musik, gednohlásnost, gednozwučnost, gednostegnost hlasu, f.
Eintragen, das, in ein Buch, wnássenj, wnessenj, wloženj, n. wklad do knihy, m.
Eintreten, in einen Dienst, wstaupiti do služby.
Einwendung, f. machen, odpor wložiti nečemu.
Einwurf, m. předwrženj, n.
Einzwingen, etwas in etwas, als in ein Futteral, wnutkati.
Eisenhut, m. woměg, f.
Eismeer, n. ledné, ledowaté moře, n.
Eisvogel, m. seyč, m.
Eiszapfe, m. rapauch ledowý, m.
Elend machen einen, zbjdniti, zbědowati někoho.
Eltern, Aeltern, plur. com. rodiče, plur.
Empfängniß Mariä, f. početj Marye, n.
Empfindbarkeit, f. čitedlnost, moc čitedlná, cytitedlná, f.
Empfindlich, was empfunden werden kann, cýtitedlný, cytedlný, wer was bald, leicht, stark empfindet, cytliwý, čitedlný, cytedlný.
Empfindlich, adv. cýtitedlně.
Empfindlichkeit, f. Kraft zu empfinden, cytitedlnost, moc cytitedlná, čitedlná, f. der Sache, náramnost, těžkost, f. mit vieler Empfindlichkeit reden, schreiben, mit Affekte, Wehmuth, s cytliwostj, s čitedlnostj psáti, mluwiti.
Empfindsamkeit, f. cytliwost, f. s. Empfindlichkeit.
Ende der Welt, m. skonánj, n. konec swěta, m. was kein Ende hat, nekonečný, neskonalý, bezkonečný.
Endurtheil, n. nález, m.
Engbrüstig, těsnoprsý.
Enge, f. zwischen Bergen, těsnina, f.
Entarten, s. Ausarten.
Entartet, s. Ausgeartet.
Entäußern sich, zhostiti se.
Entäußerung, f. zhostěnj, n.
Entblößen, die Brust, rozewřjti prsa.
Entbrennen, zažhnauti.
Entbrennt, zažhnutý.
Enterben, odděditi.
Entfallen, aus dem Gedächtniße, wypadnauti z paměti.
Entfernt, weit zu bitten, zu lügen ꝛc. wzdálený, daleko gsa.
Entfernung, f. eines Orts, wzdálenost, n. wzdálj, n. in einer Entfernung, podál.
Entfesseln, rozkowati pauta, okowy.
Entführer, m. vnosec, m.
Entführerischer Weise, vnosnými obyčegi.
Entgehen, der Strafe, dem Tode, pokuty, smrti zniknauti, der Gefahr, wyniknauti, wywáznauti z nebezpečenstwj.
Enthüllen, odhaliti, odkryti.
Enthüllung, f. odhalenj, odkrytj, n.
Entnerven, zemdliti, sýlu odniti, sýly zbawiti.
Enträthseln, etwas, wyplesti, rozwinauti pohádku.
Entrüsten sich, wzbuřiti se hněwem.
Entschlagen, sich einer Sache, wyrazyti z mysli a paměti něco.
(von) Entschließung, ochotné, hotowé mysli.
Entschlossen, rozmysslený, ochotné, hotowé, stálé mysli.
Entschloßenheit, f. hotowost, ochotnost mysli, f.
Entschwingen, sich der Erde, wznesti wzhůru.
Entsetzlichkeit, f. hroznost, f.
Entsinken, vpadnauti, wypadnauti.
Entspringen, přeysstiti se, dies Recht entspringt selbst aus der Natur, to práwo preysstj se ze samého přirozenj.
Entstehen, es entstand ein Zwist, Aufruhr, eine Streitigkeit, wznikla, powstala, zdwihla se newole, různice, wznikla, powstala hádka, es entstand ein großer Wind, strhlo se powětřj.

Ent-

ıtſtehung, ſ. wznikńutj, n. wznik, m.
ıtweiben, wyměkčiti, zbawiti žen-ſtwa.
ıtwickeln, rozwinauti.
ıtziffern, wygádrniti, rozwinauti.
ıtzücken, in Verwunderung ſetzen, und ſehr vergnügen, gjmati, po-gmauti rozkoſſj, radoſtj, liboſtj, dies hat mich ſehr entzückt, to mne welmi galo, pogalo, obrado-walo.
ıtzückt über etwas ganz, radoſtj, rozkoſſj, liboſtj wytržený, gatý, pogatý, obradowaný.
ıtzückung, ſ. Vergnügen, liboſt, f. in Entzückung gerathen, v wytrže-nj myſli přigiti, wytrženu býti, ſehr erfreuet werden, rozkoſſj, libo-ſtj wytrženu, gatu, pogatu býti.
ıtzündbar, paliwý, ſolche Materie, Körper, paliwo, n.
bauen, ein Haus, eine Stadt, v-ſtawěti, vſtawiti dům, město.
bauer, m. vſtawitel, m.
baulich, probuditedlný.
bauung, ſ. vſtanowenj, n. 2) Ue-berweiſung, Beſſerung, Reizung zur Gottesfurcht und Tugend, probu-zenj, n.
baut, n. zdědilý ſtatek, m.
blicken, zezřjti, zazřjti, ohledna-uti, zahlidnauti.
de, ſ. davon, in der Zuſammenſe-tzung. zemſký, zemnj.
drauch, m. rudka polnj, ſ.
dreich, n. hartes, temeniſtě, n.
dreiſten ſich, oſmělici ſe, opowá-žiti ſe,
dſcholle, ſ. trupel, m.
eilen, im Reiten, Fahren, dogeti někoho, dohoniti, doſtihnauti gj-zdau na koni.
fahren, in etwas, vměly w něčem.
dichtung, ſ. wýmyſl, m.
flehen, ſ. Erbitten, Erbeten.
forderlich, přiležjcý, erforderlichen Falls, im erforderlichen, (oder Er-forderungs-) Falle, w čas potřeby, když potřeba káže.
fordern, als viel Ueberlegung, Muth, ꝛc. žádati, potřebowati.
freuen, wie eine Sache, Nachricht, těſſiti, obradowati, dies erfreuet mich ſehr, to mne welmi těſſí, ich hatte mich darüber ſehr erfreuet, er-luſtiget, welmi sem se z toho we-ſelil, ſich erfreuen über etwas, zra-dowati ſe, zweſeliti ſe nad něčjm, radowati ſe, weſeliti ſe z něčeho.
Ergeben ſich, den Sünden, Laſtern, der Wolluſt, wzdáti ſe w hřjſſnoſt, w bugnoſt, w neprawoſt, w rozkoš, wydati ſe na hřichy, ne-prawoſti, na liboſti a rozkoſſe.
Ergießen ſich, wie ein Fluß in einen andern, ljti ſe.
Ergreifen, pochwátiti, die Waffen, zbraň vchopiti, einen Rath, einen Stand, ein Gewerb, chytiti ſe, chopiti ſe rady, ſtawu, živnoſti.
Erhalten ſich, ſtehen bleiben, nie um-fallen, obdržeti ſe.
Erhärten, beweiſen, bewähren, dotwr-diti, dotwrzowati, doljčiti, doli-čowati.
Erhärtung, ſ. Beweis, potwrzenj, do-twrzenj, doljčenj, n.
Erheben, einen, ſehr loben, chwálami, chwálau wyzdwihowati, wyná-ſſeti, 2) erheben ſich wie ein Streit, u. ſ. w. naſtati, powſtati, wzni-knauti, zdwihnauti ſe.
Erheblich, znamenitý, podſtatný, er-hebliche Gründen, Urſachen, zna-menité, důležité, podſtatné důwo-dy, přičiny.
Erhebung, ſ. Preiſung, wyzdwiho-wánj, wyzdwiženj, wynáſſenj chwa-lami, chválau, n.
Erhöhen, den Preis, zweyſſiti, wy-weyſſiti cenu.
Erinnerlich machen, vpamatowati, připamatowati, na paměť vweſti.
Erkannt, poznalý.
Erkennen, was man noch nie weis, vznati, ohledati, ich erkannte an, in ihm einen gelehrten Mann, po-znal, ſeznal ſem, ohledal ſem, že geſt včený muž, ohledal ſem ho býti včeným mužem, ich habe ihn gleich erkannt, gá ho hned poznal.
Erklären ſich, ohlášyti ſe, hlášyti ſe, prohlášyti ſe, wygádřiti ſe.

Erklärung, ſ. Meynung, oblásſenj, wyſgádřenj, n. dieſelbe von ſich geben, ſ. ſich erklären.
Erklingen, rozlijhnauti ſe, zaznjti.
Erläuterer m. wyſwětlitel, m.
Erlenbaum, m. wolſſe, ſ. wolſſowý ſtrom, m.
Erleuchtete Zeiten, oſwjcenj, wygaſnenj caſowé.
Erniedrigung, ſ. zu meiner großen, k mému welikému ſnjženj, ponjženj.
Ernſt, m. nicht Verſtellung, nicht Scherz, wážnoſt, ſ.
Erreichen, einen im Reiten, Fahren, dogeti někoho, dohoniti, doſtjhnauti někoho, die Rache Gottes wird ihn gewiß erreichen, pomſtě Božj nevgde, pomſta Božj ho doſtjhne, zachwátj.
Errichten, den Frieden, pokog, mjr vdělati, způſobiti, zřjditi.
Errichtung, ſ. des Friedens, vdělánj, způſobenj, zřjzenj pokoge, mjru, n.
Erſäufen, wenn ihrer mehrere ſind, ztonauti, ztopiti ſe, vtonauti, vtopiti.
Erſchallen, die Trompete erſcholl, trauba zazněla, powznela, zazwučela.
Erſchrockenheit, ſ. leknutj, vlekautj, vžás, m. vžáſloſt, ſ. vžáſnutj, n.
Erſetzen, den Mangel, Abgang, doſaditi, dopliniti nedoſtatek.
Erſeufzen, act. etwas, wyzeleti.
Erſparen ſich etwas, zuſammſammeln, vſtřádati, naſtřádati, vſchrániti ſobě.
Erſtechen, prokláti.
Erſtgeburt, ſ. prworozenj, n.
Erſtgeſchaffen, prwoſtwořený.
Erſtickt, zadchlý.
Ertappen, in der Rede, Lüge, dopadnauti, popadnauti w řeči, we lži.
Ertheilen, poſkytati, poſkytnauti, einem einen Rath, rady poſkytnauti, vděliti.
Ertragen, ſtrpěti, ſ. Aushalten.
Ertrotzen, wyzdorowati, zpurnoſti, ſtrze zpurnoſt ſobě wymocy, dobyti, dokázati.
Erwachſen, erwachſener Junge, zroſtlý chlapjk, m.
Erweichen, eines Herz, rozwlažiti, obměkčiti, oblomiti někj ſrdce.
Erweichung, ſ. des Herzens, rozwlaženj, obměkčenj, oblomenj ſrdce, n.
Erweiſen, darthun, doljčiti, 2) einem Ehre, Achtung, vctiwoſt, ſſetrnoſt k někomu prokázati, někomu prokázati.
Erweislich, důwodný, dokázatedlný.
Erwerben, dobyti, dobýwati.
Erworben, dobytý.
Erz, Erzt, n. vieles, rudj, n. vom Erzte, rudnj.
Erzählen, ſ. Erzehlen.
Erzdieb, m. prazlodég, m.
Erzgrube, ſ. důl, rudnj důl, m.
Erziehung, ſ. pěſtaunſtwo, n.
Erzkaufer, m. rudnj kupec, m.
Erzräuber, m. arcylaupežnjk, m.
Es, zwey Es auf den Würfeln, auf der Karte, traus, m. fünf Es, žjž.
Eſelhütter, m. oſlář, m.
Eſeltreiber, m. honák oſlů, oſlowý pohonic, m.
Eßluſt, ſ. chut k gjdlu, ſ.
Evangeliſt, m. dobrozwěſt, m.
Eurig, waſſinſký, der euriae (Mann) was, der eurige Beweis, u. ſ. w. waſſinſký důwod.
Exempel, ſ. Beyſpiel.
Ey, n. davon, wageční, wageční.
Eyerdotter, n. žlautek wageční, m.

F.

Fächer, m. für die Sonne, wějka, ſ.
Fahrſchiff, n. přjwozná lodi, ſ.
Falk, Falke, m. ſokol, m.
Fällen, ein Urtheil über etwas, von etwas, rozſudek wydati, wyneſti, včiniti o něčem, ſaud wynáſſeti o něčem, 2) ein Frauenzimmer, pannu zmrhati, zmrſknauti.
Fallen, wie Preiſe, das Getreide, die Waare am Werthe, ſpadati, padati, zlehčenu býti.
Fallen, das, padánj, n. pád, m.
Fallmeiſter, m. kat, m.
Fallſtrick, m. oko na zwěř, n. ſlop, m. pletka, ljčka, m.

Fäl-

Fálſchen, křiwditi, zkřiwditi.
Fálſchung, f. křiwdění, zkřiwdění, n.
Falten, karbowati.
Faltung, f. karbowánj, n.
Fárbehaus, n. barewna, f.
Fárbekeſſel, m. barewnj kotel, m.
Farzer, m. prdák, prdlawý, m.
Faſelhengſt, m. puſſták, m.
Faſen, m. an Saamen, Blumen, pýrko, peyřj, n. an Wurzeln, čmeyřj, n.
Faſeln, daremkowati.
Fáſchen, Faſelein, Fáſerlein, Faſerchen, n. am Tuche, Zeuge, an Wurzeln, peyřj, n. pýřka, n. plur. wlásſenj, wlásſeníčko, čmeyřj, čmeyřjčko, n.
Faſſen, etwas in die Kürze, kurz, w krátkoſt, krátce pogmauti, obſáhnauti, zawřjti, ſich kurz faſſen, krátce ſe obſáhnauti, 2) Haß, Zorn gegen jemanden, wzýti nenáwiſt, nechuť k někomu, hněw na někoho.
Faunig, pěnawý, pěniwý, pěnný.
Faun, ein, diwočák, m.
Fáuſtler, m. pěſtnjk, ze ſucha bitec, m.
Fauſtſchlag, m. ſuchá, ze ſucha rána, f. vdeřenj, n.
Feder, f. keine Feder rühren, anſetzen, ani pérem netrhnauti, die Feder ergreifen, péro popadnauti, Feder bekommen, wie das Geflügel, pernatiti, pěřiti ſe, Federn am Pfeile, opěřenj ſſipu, n. ohne Feder, bezperný, mit Federn beſetzen, pěřiti pěřjm, podpěřiti, opěřiti.
Federkiel, n. pyſk v péra, m.
Federlos, bezpérný.
Federn ſich, geſchwind machen, arbeiten, zatáčeti ſe.
Federſchmucker, m. péropletec, m.
Feigbohne, f. wykwowý bob, wlčj hrách, m. wykew, f.
Feilſtaub, m odpilky, m. plur. prach odpilowaný, m.
Fein, ſubtill, lepký, feines Silber, ſamoſtřjbro, čiſté ſtřjbro, n. ins Feine bringen etwas, na čiſto wywáděti, přiwáděti, wyljčiti.
Feinheit, f. Subtilität, lepkoſt, f.
Feiſt werden, tučnauti.
Feldbau, m. ſedláctwj, n. ihn treiben, ſedlačiti.
Feldchirurgus, m. polnj lazebnjk, brasdýř, m.
Feldholder, m. chebdj, n.
Feldpredigt, f. polnj kázanj, n.
Feldſchlacht, f. polnj bitwa, f.
Felſen, m. plur. ſkály, n. von, aus Felſen, ſkalnj, ſkalný.
Felſenkluft, f. rozſedlina, dupa, ſſtěrbina ſkalnj, ſkalná, f.
Fenſterlein, n. ſſpehýřka, f.
Feſſeln, verb. pautami ſwjrati, ſwjrati w pauta, vkowati.
Feſtes Land, ſuchá země, f.
Feſtlich, oſlawný, ſlawný.
Feſtlich, adv. oſlawně, ſlawně.
Feſt machen, in Verhaft nehmen, do wazby dáti, dáti, wwrcy pauta.
Feuchtes Wetter, n. wlhký čas, m. wlhko, močno, n. feuchte Erde, země wlhká, temeniſſtná, f.
Feuereſſe, f. wohniwo, n.
Fieber, n. auch pſotnice, f. kaltes, ſtudenka, f. ſo nur einen Tag währet, dennj, gednoho dne nátcha, zymnice, f. hitziges, horká, pálčiwá, f.
Finden, an einem einen rechtſchaffenen dankbaren Mann, poznati, ohledati muže dokonalého, wděčného.
Findelhaus, n. dům powržených dětj, powrženců, nalezenců, ſebranců, m.
Findelkind, n. powrženec, m. powržené djtě, n.
Finkenhabicht, m. geſtřáb pěnikawý, m.
Fiſchfreſſer, m. rybj žrák, ryboged, m.
Fiſchlein, n. rybice, f.
Fiſchſchmalz, m. roſol rybj, tuk, m.
Flache Naſe, f. ploſký, pleſkatý nos, m.
Flachnáſig, pikoſý.
Flachsbau, m. ſtrogenj lenu, n.
Flachsfeld, n. lněniſtě, n.
Flachshütte, f. pazderna, f.
Flachsſing, m. giřička, f.
Flachsſeide, f. kokotice, f.
Flattergeiſt, m. tucidlo, fiſtidlo, n. fučjk, m.

Flechte, f. ein Wagen, řebřina, f. řebřinowý wůz, m.
Flechten, ins Rad, do kola wpleſti.
Fleckweiſe, mjſtem, onde a onde.
Fleiſchlein, n. maſýſko, n.
Fleiſchlich, alles Fleiſchliche, těleſnoſt, f.
Fleiſchtag, m. maſytý den, m.
Fleiſchwurm, m. maſnj čerw, m.
Flicken, Kleider, oder ſonſt etwas, látati, zlátati.
Flickerey, f. látánj, n.
Flickſchneider, Flicker, m. wereſſnjk, látkař, m.
Fliegen, es flogen Funken von ihm, ljtaly, prchaly giſkry z něho.
Fliegenſchwamm, m. muchomůrka, f.
Fliegenſtecher, m. muchoplaſſka, f. konopáſek, m.
Fließ, ſ. Vlies.
Fließen, langſam, plynauti, fließende Schreibart, fließende Verſe, plynaucý způſob pſanj, plynaucý werſſe.
Fließwaſſer, n. woda tekutá, řičná, f.
Flintenſchuß, m. wyſtřelenj z ručnice, n.
Flößen, in die Ohren einflößen, dmýchati do vſſi, ſonſt wlěwati.
Flucht, f. dieſelbe ergreifen, na běh, na vtek ſe dáti, oddati.
Flüchtig gewordener, prchlý, vprchlý, zběhlý, odběhlý, vteklý, odběhlec, zběhlec, m.
Flüchtig, vergänglicher, prchlý, padaucý.
Flüchtigkeit, f. Vergänglichkeit, prchloſt, pominutedlnoſt, f.
Flüchtling, m. prchljk, fučjk, m.
Flügel, m. perut, m.
Flügeladjutant, m. pobočnj ſpomocnjk, pobočnjk, přiručnj, m.
Fluten, wie das Meer, wyſtupowati, zwjrati ſe.
(zu) Folge des, z. B. Geſetzes, Dekrets, ſ. Vermöge.
Folgern, weſti, wywáděti důwod, záwěrek z něčeho.
Folgerung, f. wedenj, wywáděnj důwodů, záwěrků, n.
Folgewelt, f. potomſtwo, n. potomnoſt, f.
Foltern, mučiti, trápiti, trýzniti, kami ſápati.
Forſchen, ſtjhati.
Forſt, m. paſtewný les, m.
Forſtmeiſter, m. wrchnj poleſný, m.
Fortbringen, odkliditi.
Fortſchaffen, einen, ihm fortgehen heißen, odbeyti, odbýti, odtwati.
Fortlaufen, ein wenig, unweit, prch běžeti, odběhnauti.
Fortrücken, mit dem Lager, mit der Armee, poſtaupiti.
Fortſchleichen ſich, ſtjhnauti, vjhnauti.
Fragen, einen, zeptati ſe.
Freßbegierde, f. obžerná žádoſt, f.
Freudenmal, n. radowánky, f. plur.
Freuen, wie etwas einen, als eine Nachricht, das Wohlſeyn eines andern, těſſiti, dieß freuet mich, to mne těſſj.
Freundinn, f. přjtelkyně, přjtelkyně, f.
Freundlich, im Reden, Bezeugen, vmluwný, přjwětiwý.
Freundlichkeit, f. im Reden, Bezeugen, vmluwnoſt, přjwětiwoſt, f.
Freyes Feld, n. čiré pole, n. freyer Zutritt, wolný přjſtup, m.
Freygebig werden, auf einmal, vſtědřiti ſe.
Freylaſſen ein Kind als Vater, oſwoboditi, wybeyti.
Freymäurerey, f. zednictwo, n.
Freyſprechen, ſwoboditi.
Freytafel, f. Freytiſch, obecná, ſwobodná tabule, f.
Friſch werden, čerſtwěti, zčerſtwěti.
Froſtig, mrazný, froſtige Kälte, mrazná ſtudenoſt, f.
Fruchtbares Weib, n. plodná žena, f. fruchtbarer Baum, vrodný, ſtěrm ſtrom, m.
Fruchtbringender Baum, m. ſtěpný ſtrom, m.
Frühobſt, n. owoce rannć, rauči, n.
Fuchsſchwanz, m. ein Kraut, konklec, m.
Fuchshöle, f. liſſčj daupě, n.
Fuge, f. ſloženj, n. des Schiffes, ſpogenj lodj, n.

Fügen,

Fügen, ſich begeben, zutragen, vdati ſe, es fügte ſich, vdalo ſe.
Fühlbar, was in die Sinne fällt, makawý, 2) fühlbar wie das Herz, ein Menſch, čitedlný, cýtitedlný, cytedlný, cytliwý, adv. makawě, 2) čitedlně, cýtedlně, cytliwě, cytitedlně.
Fühlbarkeit, f. der Sache, makawoſt, f. des Herzens, eines Menſchen, čitedlnoſt, cytedlnoſt, cytliwoſt, cytitedlnoſt, f.
Fuhrmann, m. woznjk, m.
Fünfeck, n. pětihranatoſt, pětihrannoſt, f.
Fünfer, m. pětka, f. pěták, m.
Fünfherrnamt, n. pětipanſký vřad, m.
Fünftel, Fünftheil, n. pátý djl, m.
Fünfzig Knechte, padeſátek, m.
Funke, f. giſkra, f.
Funkeln, giſkřiti, giſkrnatiti.
Funkelnd, giſkřicý, giſkřiwý.
Funklein, n. giſkřička, f.
Fürchterliches Weſen, n. ſtraſſliwoſt, ſtraſſnoſt, hroznoſt, f.
Fußknecht, m. pěſſj dráb, m.
Fußſchemmel, m. ſtupátko, ſtupadlo, n.
Fußweg, m. ſtezka, f.
Futteralmacher, m. puzdernjk, m.

G.

Galakleid, n. ſſperkowný oděw, m. ſ. Paradekleid.
Galgenſchwengel, m. wiſelec, m. Karowa pſſenice, f.
Gang, m. das Gehen, chodba, f. beym Bergweſen, cauk, m.
Gangbar ſeyn, běžet w vžjwánj, gangbare Münze, platný penjz, m.
Gänſediſtel, f. mleč, m.
Gänſerich, m. huják, hauſer, m.
Ganz, das Ganze, ein Ganzes, zauplnoſt, f. was den ganzen Tag währet, celodennj.
Ganz, gänzlich, adv. dočiſta.
Gar, nicht gar zu gut, nicht gar zu ſchlecht, nicht gar zu viel, nicht gar zu wenig, nicht gar zu groß, nicht gar zu klein, ꝛc. nehrubě, nepřjliš, newelmi.
Garſtigkeit, f. garſtiges Weſen, ſſkaredoſt, f.
Gartendiſtel, f. ſſtětka zahradnj, f.
Gaſſenecken, n. plur. vlicné vhly, rohy, m. pl.
Gaſthaus, n. Gaſthof, m. hoſtinice, obecnice, f.
Geartet, wohl, gut, mrawný.
Gebähren, die Kraft, das Vermögen zu gebähren, moc plodiſtwá, ploditeolná, plodná, plodiſtwoſt, plodnoſt, f.
Gebährerinn, f. rodice, f.
Gebährmutter, f. matka ženſká, f. děložnice, m.
Geben, Urſache, Gelegenheit, přjčiny, přjležitoſti poſkytnauti.
Gebind, n. Faden, Garn, pásmo, n. der Fäſſer, obdjgenj, n.
Gebürgsleute, m. plur. horácy, hornjcy, m. plur. lid pohorný, hornj, m.
Gebohren, aus Prag, Wien, ꝛc. rodilý, vrozený, rodem z Prahy, z Wjdně, ꝛc.
Gebräme, n. třepenj, n.
Gebrämt, otřepený.
Gebrochene Zunge, f. oblomený gazyk, m.
Gedeck, n. pokrytj, přikrytj, proſtřenj, n.
Gefahr, f. nebezpečnoſt, f.
Gedränge, n. tjſkně, f.
Gefälle, n. plur. přjpadnj důchodowé, m. plur.
Gefangen nehmen, mehrere, viele, alle, zchytati, zgjmati, pochytati, zpogjmati.
Gefangenwärter, m. ſtrážný, ſtrážce, hlidač wězňů, m.
Gefängniß, n. wazba, f. darein werfen, do wazby wrcy, vwrcy, dáti.
Gefräßig, obežralý.
Gefräßigkeit, f. obežraloſt, f.
Gegenbeweis, m. der Liebe, Dankbarkeit, Aufrichtigkeit, u. ſ. w. odměnný důkaz lásky, wděčnoſti, vpřjmnoſti, m.
Gegendienſt, m. odměnná ſlužba, f.
Gegenfüßler, plur. zadonožcy, m. plur.

Gegengeſchenk, n. Gegengabe, odměnný dar, m.
Gegenguuſt, f. odměnná přjzeň, miſloſt, f.
Gegenhändler, m. dohledač důchodnjho, ſpoludůchodnj, m.
Gegenliebe, f. odměnná láſka, f.
Gegenliſt, f. odměnná, opáčná chytroſt, f
Gegenlob, n. odměnná chwála, f.
Gegenverbindung, f. odměnný ſwazek, m.
Gegenvorwurf, m. opáčná, odměnná wýčjtka, weytka, f.
Gegenvermächtniß, n. odměnný odkaz, m.
Gegenverſchreibung, f. vpſánj odměnné, n.
Gegenverſicherung, f. vbezpečenj, vgiſtěnj, pogiſtěnj odměnné, n.
Geheimhalten, etwas, w tagnoſti, w ſkrytoſti, ſkrytě chowati.
Gehen, es gehet nicht nach ſeinem Kopf, Willen, newede ſe, neděge ſe podlé geho hlawy, wůle; gehen heißen, jemanden, poručiti, weleti odegjti.
Gehnen, zýwati.
Gehnen, das, zýwánj, n.
Gehnend, zýwagjcý, zýwawý.
Gehnſucht, f. zýwačka, f.
Geifer, m. wýchrkeť, m.
Geiferig, chrkawý, prſkawý.
Geifern, chrkati, prſkati.
Geiferung, f. chrkánj, prſkánj, n.
Geige, davon, hauſlowý.
Geißbohnen, f. plur. kozý bobky, m. plur.
Geißfell, n. kůže kozelčj, kozlowá, kozlowice, f.
Geißhirt, m. kozák, paſtucha koz, m.
Geißklee, n. kozý dětel, m.
Geißler, m. mrſkáč, m.
Geißmelker, m. Vogel, kozodog, m.
Geißſtall, m. kozý chlěw, m.
Gelaſſenheit, f. Geduld, ſnáſſeliwoſt, f.
Geldſtrafe, f. pokuta penežitá, f.
Gemächlichkeit, f. pohodlj, n.
Gemäß, der Verordnung, des Dekrets, dle, podlé, wedle zřjzenj.
Gemeiner Soldat, m. obecný, přjběžný wogák, m.
Gemeinſchaft der Dinge, ſo einer jeden Natur eigen ſind, zdjlnoſt wlaſtnoſtj, f.
Gemengſel, n. ſměſyce, mjſſenina, mjchanina, mjchanice, hakmatilka, f.
Gemengt, weſměſſný, ſmjſſený.
Gemiſcht, ſ. Gemengt.
Geneigtes Faß, n. nachýlená, nahnutá bečka, f.
Genau, akurat, als Nachricht, Beſchreibung, Bedeutung, zewrubnj; mit genauer Noth, s welikau tjſi, ſ. Knapp
Genau, adv. akurat, zewrub; genau 3 Uhr, ledwa tři hodiny, ſ. Knapp.
Genauigkeit, f. zewrubnoſt, f.
Geplündert, zdrancowaný.
Gepräge, n. zřetel, m. 2) auf dem Gelde, ráz, m.
Gepränge, n. hlučnoſt, f. ohne Gepränge die Hochzeit halten, einen begraben, bez hlučnoſti ſwadbu, ſwadbu mjti, někoho pohřbiti.
Geraume Zeit, drahný čas, m.
Gerathen, in Verwirrungen, přigjti na zmátky, wohin, an einen Ort, octnauti ſe, doſtati ſe, wo wirſt du noch hin gerathen, kde ſe ty geſſtě octneš, kam ſe geſſtě doſtaneš, aufs Gerathewohl, na Bůh zdař.
Gericht, zu Gerichte ſitzen, na, při ſaudu ſeděti, ſaud držeti, přiſeděti ſaudu, ſich dazu ſetzen, přiſednauti k ſaudu, zaſednauti ſaud.
Gerichtsort, n. ſaudnj mjſto, n.
Gerichtsſtätte, ſ. Gerichtsort.
Geröſtet, von der Sonne, oſmahlý od ſlunce.
Gerſtenhäutlein, n. gečná plewa, f.
Gerte, f. geſchnittene, podpuſta, f. zřjzek, dědic, m.
Geſäuert, zakwaſſený, nakwaſſený, geſäuertes Brod, kwaſſený chléb, m.
Geſchichtsbücher, n. plur. letopiſowé, letopiſy, m. plur.
Geſchirr, n. allerley, nádobj, orudj, n
Geſchwär, n. freſſendes, obžrawý wřed, m.
Geſchoſſen, wenig närriſch, ſtřelený, ſtřeſſtěný, potrhlý, natrhlý.

Ge-

Geſchwind, adv. brzy, honem.
Geſetz, n. Gottes, zákon Božj, m.
Geſetzgeber, m. zákona dáwatel, m.
Geſetzt ſeyn über etwas, vſazeným býti nad něčjm.
Geſicht, aus dem Geſichte kommen, zmjzeti ſe, in das Geſicht ſagen, říci do očj, zu Geſichte bekommen, zočiti, vhljdati, vzříti.
Geſittet, cudný.
Geſindel, n. hluza, luza, holota, zběř, chátra lidj, f.
Geſperr er Platz, Sitz, zawřité, zawřené mjſto, ſeděnj, ſedadlo, n.
Geſpräch, n. rozmluwa, f.
Geſprächig, vmluwný.
Geſprächigkeit, f. vmluwnoſt, f.
Geſprengelt, kropenatý.
Geſpunſt, n. přádlo, n.
Geſtade, n. břeh mořſký, m. bawen, břehowý.
Geſtalt, f. poſtawa, f. von ſchöner, hoher Geſtalt, zrepilé, ſpanilé poſtawy, způſoby, oſobný, vroſtlý.
Geſtalten, twořiti, ſ. Formen.
Geſtaltet, ſchön, oſobný, pěkně způſobilý.
Geſtirn, n. hwězdnatoſt, f. beſſer zhwězdenj, n.
Geſtirnter Himmel, hwězdnaté, hwězdowé nebe, n.
Geſtrickte Haube, ſyrkowý čepec, m.
Geſund werden, ozdrawěti.
Getöſe machen, powyk, hluk dělati, hlučeti.
Gewaltthätiger Menſch, násylnjk, m.
Gewäſſerter Wein, m. wodnaté, zwodnatělé wjno, n.
Gewerb treiben mit etwas, obchoditi ſe s něčjm.
Gewichtſtein, m. ſpauſſt, f.
Gewinnen, die Schlacht, obdržeti při, wie gewonnen, ſo zerronnen, gak nabyté tak pozbyté, zle dobyté zle zahyne.
Gewiſſensſache, f. wěc ſwědomj ſe týkagjcý, ſwědomitá, f.
Gewürfelt, koſtkowý.
Gewürzkram, m. kořenný krám, m.
Gewürzter Wein, kořenné, kořenité, ſtrogené s kořenjm wjno, n.
Glanz, m. leſk, m. leſknoſt, f.

Glänzend, metaph. ſtkwělý, ſtkwěgjcý ſe.
Glasgrüne Farbe, ſklenná barwa, f.
Glashaus, Gewächshaus, n. domek bylinný, m.
Glatteiſen, n. hladidlo, n. hladjk, m. hladjcý żeljzko, n. ſtruh, m.
Glatthobel, m. hladjcý hobljk, m. ſ. Glatteiſen.
Glaubensgenoße, m. ſpoluwěřjcý.
Gleich, an Beſchaffenheit, ſtegný, gednoſtegný, rowný, gleiches Alters ſeyn, rowen wěkem býti.
Gleichheit, f. der Beſchaffenheit, ſtegnoſt, gednoſtegnoſt, f.
Gleichlautend, rownohláſný.
Gleichſtimmig, rownohláſný.
Gleichſtimmig, adv. rownohláſně.
Gleichſtimmigkeit, f. rownohláſnoſt, f.
Gleißnerey, f. poſſmáurnoſt, přetwářenoſt, f.
Gleißneriſch, pokrytſký, pokrytý, ljcoměrný, poſſmaurný, twářnonábožný.
Gliedmaaß, n. ſpogenj audů, n. klaubowé, m. plur.
Gliedwaſſerſucht, f. klaubnj wodnatoſt, wodnatedlnoſt, f.
Glocke, f. zwonec, m.
Glockenſpiel, n. hra se zwonečky, f.
Glöthe, ſ. Glette.
Glorie, f. oſlawa, f. ſ. Herrlichkeit.
Glücklich, oft, ſtěſtliwý.
Glückſeligkeit, f. ſſtaſtnoſt, f.
Gnadenverheißung, f. přjpowěd miloſtiwá, f.
Gnadenwort, n. miloſtiwé ſlowo, n.
Goldgang, m. zlatý cauk, m.
Goldglanz, m. zlatoſtkwěnj, n.
Goldſchneider, m. zlatořez, m.
Goldſtoff, m. der ihn verfertiget, zlatohlawnjk, m.
Gott, der ihn verehret, bohactiwý, der Gott lieb iſt, bohomilý.
Gottesgelehrter, m. bohoprawec, m.
Götzendienſt, m. modloſlužebenſtwj, n. ihn verrichten, modloſlauziti.
Grabeiſen, n. motyka ka plenj, f.
Grabeshügel, m. hrob, m.
Grabhaue, f. kopačka, f. kopáč, m.
Grasboden, m. trawná zem, trawina, f.

Greis, m. chodec, stařeček, m.
Grenze, Gränze, f. mezery, f. plur. přikragj, n. machen, mezeřiti.
Grenzkarte, f. hraničný list, m. hraničná mapa, m.
Grobe Stimme, hrubý hlas, m. etwas grobe Stimme, přiobhrubný hlas, grob werden wie die Hände durch die Arbeit, zhrubnauti, grober Sand, hrubý, obhraubný pjsek, m. grober Druck, Schrift, Lettern, hrubé pjsmo, n.
Groll, einen fassen auf einen, zanewřiti na někoho.
Groß, etwas, wenig, obhraubný, groß thun, wysoce sy westi, počjnati.
Großhändler, Großirer, m. wětssj, weliký obchodnjk, m.
Großhaupt, m. Kopf, hrubohlawý.
Großmuth, Großmüthigkeit, f. wýsost mysli, f.
Großsprecherisch, nádherně mluwný.
Großvaterstuhl, m. dědowá, dědowská stolice, f.
Grübeln, dlaubati.
Grüblein, n. gámka, f. důlek, m.
(im) Grunde ist nichts daran, wahr, samo w sobě, aus, vom Grunde zerstören, z kořen, kořeně wyhořiti.
Grundbuch, n. základnj kniha, f.
Gründel, beym Pfluge, hřjdel m.
Gründliche Entschuldigung, f. důwodná, důkladná wýmluwa, f.
Grundstück, n. dědina, f. poplužj, n.
Grünlig, grünlich, přizelený, zelenitý, zelenawý.
Günstige Zeit, laskawý čas, m.
Gurke, davon, Gurken, okurkowý.
Guß, m. Gußregen, přjwal, m.
Gut machen sich wieder einen, wdobřiti, zdobřiti sobě někoho.
Gutthätigkeit, f. dobročinstwo, n.

H.

Haarband, n. wlasna tkanice, tkanička, f.
Haareisen, n. wlasné željzko, n.
Haarhölzel, n. raubjk wlasný, na wlasy, m.
Haarig, wlasytý.
Haarnadel, f. wlasná gehla, f.
Haarpuder, m. wlasný prach, m.
Haarputz, m. wlasná okrasa, f.
Haarschmuck, m. geschmücktes Haar, ozdoba wlasů, wlasná, f. sperk wlasný, m.
Häckchen, n. klička, f. háček, hakljk, m.
Hacken, Holz, kálati.
Haftelmacher, m. sponkář, m.
Hagdorn, m. sjpek, m. davon, sjpkowý.
Hagel, voll Hagel, krupobitný.
Hahnbalken, m. Hahnbänder, m. plur. krokew, f.
Halber, halber Kreuzer, m. trognjk, m.
Halbgelehrt, prostředně včený.
Halbjährig, polauletnj, polauletý.
Halbinsel, f. půlostrow, m.
Halbrund, napoly okrauhlý.
Halle, f. kopka, f.
Halmknote, m. sauček, článek na steble, m. koljnko, n.
Hals, m. hrdlo, n. aus vollem Halse schreyen, co hrdlo stačj křičeti, plným hrdlem křičeti, einem immer am Halse liegen, ležeti na krku, hrdlowati někoho, in den Hals hinein lügen, w hrdlo lháti, es gehet um den Hals, běžj o hrdlo, o krk.
Halseisen, n. obogek železný, m.
Halten, eine Rede, westi, mjti, držeti řeč, auf Träume halten, držeti, bažiti na sny.
Hand, die hohle, hrst, f. etwas in derselben haben, mjti něco w hrsti, der keine Hände hat, bezruký, bezručka.
Handbüchlein, n. rukowět, f.
Handbüschlein, n. snopček w hrsti, m.
Handhabe, f. rukowět, f.
Handheber, m. ručnj tahadlo, n.
Handlungshaus, n. dům kupecký, m.
Handschrift, f. pjsmo wlastnj ruky, n.
Handvoll, přjhrstlj.
Handwasser, n. woda k rukám, na ruce, f.
Hänfling, m. (Flachsfink,) giřička, f.

ängen, den Kopf, hlawu wěsseti, swěsyti.
apern, wáznauti, wjznauti.
aruartig, harnhaftig, močowý.
arukachel, m. ſcawý střep, m. střepina, f.
arrnäckig, zatwrdilý, twrdohlawý.
arrnäckigkeit, f. zatwrdiloſt, twrdohlawoſt, f.
aſelſtaude, f. liſtj, n.
aſenbrod, n. ſwěřepec, m.
aſengarn, n. zagečj teneto, n.
aſpel, m. wigák, m.
aß hegen wider einen, mjti nenáwiſt k někomu.
ätſcheln, (vulg.) hegčkati, konegſſeti.
ätſcheln, das, hegčkánj, konegſſenj, n.
auen, von einander, rozrubati, rozrubnauti.
aufe, m. von lebendigen Leuten, zbor, m. ein Haufe Holz, hromada dřjwj, f. ein aufgerichteter, hranice, halda dřjwj, f.
aufenweiſe, wie Perſonen, hlučně, oborem.
äufig ſterben, zhuſta, zhogna mřjti.
auptſache, f. celnj wěc, f.
auptviertel, n. hlawnj čtwrt, f.
aus, ein, von dreyen Stöcken, dům o trogim ponebj, o trogich pokogich.
ausgenoße, m. člowěk čelednj, podruh, m.
äuslich, domácký.
ausvater, m. otec domownj, m.
ausweſen, n. wěcy domownj, domácý, f. plur.
aut, f. was darunter iſt, zákožnj, podkožnj.
äutlein, n. um den Halm, poſſwička, ſláma okolo ſtebla, f.
auwald, m. meytný les, m. meyto, n.
Hebammen, babiti.
Hebammenbuch, n. babj, babſká knjha, f.
Hebammenkunſt, f. babj, babſké wměnj, n.
Hebezeug, n. wyzdwjhadlo, n. (ljhy.)
Hecheln, jemanden, etwas, přetřáſati.
Hecheln, das, přetřáſánj, n.
Heerdeplatz, m. ſtádné miſto, n.
Heerführer ſeyn, wegwoditi.
Heft, n. am Degen, držadlo, n. gjlec, m.
Heiſcherkeit, Heiſerkeit, f. oſtroſt hrdla, f.
Heißen, wie heißeſt du, er, ſie, u. ſ. w.? gak ti, gemu, gi řjkagj? einen einen Narren, Eſel heißen, gmenowati, pogmenowati, nazýwati, nazwati někoho bláznem, oſlem
Heitere Nacht, prozračná, ſwětlá, gaſná noc, f.
Held, m. muž rekowný, m.
Heldenmäßig, adv. hrdinſky, rekowſky, rečownč.
Hell werden, proſwjtiti ſe.
Helmgeſicht, n. hledčnj, n. f. Viſier.
Helmſchmied, m. přihlbičnjk, m.
Hemmen, durch Hinderniße, ſtawowati, ſtawiti, zabawiti.
Hemmerling, Hammerling, Ammerling, Emmerling, m. poſſtolka, f.
Hengſt, m. hřebec, m.
Henkersherz, n. zakatilé, katowſké ſrdce, n.
Herausarbeiten ſich, als aus dem Kothe, wen ſe dobeywati, dobyti, wydobyti.
Heraus, hervorquellen, prauditi ſe.
Herausſehen, wyzřjti.
Herberge, f. hoſtinice, f. geben, hoſtiti.
Herrchen, n. pánek, panáček, m.
Herrlichkeit, f. Glorie, Gepränge, prunk, m. ſláwa, oſlawa, f. oſlawenſtwj, n. nádhernoſt, welebnoſt, f.
Herrſchaft, von, aus fremder Herrſchaft, cyzopanſký, Herrſchaft über einen haben, mjti nad někým wládu, zpráwu.
Herſetzen, ſem poſtawiti, ſich, poſaditi ſe, ſednauti ſem.
Herſprengen, einen, wyſſtwati, wie jemand auf dem Pferde, přitecy, přihnati vprkem.
Herſtellen, etwas beſſer machen, verbeſſern, w lepſſj, w dobrý ſtaw nawrátiti, wweſti, ein Werk liefern,

fern, prácy, djlo k mjſtu přiweſti, vweſti.
Herum, ſ. Um.
Herumreichen, ſ. Herumgeben, Herumgehen.
Herumſtiereln, ſtárati.
Herumwühlen in Sachen, Büchern, přebjrati ſe we wěcech, w knihách, přemjtati wěcy, knihy, im Kothe, hrabati, kutiti ſe, hmeyžditi ſe, párati ſe w blátě.
Herunter kämmen, ſčeſati dolu.
Hervorquellen, prauditi ſe.
Hervorragen, dčnjti, über andere, dieſelbe übertreffen, winikati nad giné.
Hervorſchießen, hervorſchießen laſſen, als Blühte, Strahlen, wypauſſtěti, wyſkytati, wyrážeti.
Hervorſtehen, čnjti.
Hervorſtrecken, als die Hand, wyſkytati, wyſkytnauti, wyſtrčiti wen.
Hervorſtürzen, wyřitiri ſe, wywaliti ſe, wyrazyti.
Herz, Herz faſſen, rozſrdnatěti ſe.
Herzgrüblein, n. důlek ſrdečnj, m.
Herzhaft werden, ſ. Herz faſſen.
Herziehen, über ein Werk, es zu bearbeiten, puſtiti, pauſſtěti, dáwati, dáti ſe do nějaké wěcy, losziehen über etwas, über einen, ihn, es antaſten, dorážeti, dogjždčti, doreywati na někoho, na něco, von ihm reden, třepati, přetřepáwati, přetřásati.
Herzkammer, f. komora ſrdečnj, f.
Herzkraut, n. ſrdečnjk, m.
Herzog ſeyn, weywodau býti, weywoditi.
Herzſtechen, n. klánj, pjchánj w ſrdce, n.
Heugabel, f. rohatiny, f. plur.
Heuſchober, m. ſtoh ſena, m. kupa ſena, f.
Heutiger Tag, dneſſek, m. ich weis noch heutigen Tag nicht, oh ꝛc. gá do dneſſnjho dne, do dneſſka, po dnes newjm, zdali ač.
Heydenſchaft, f. zpohaniloſt, f.
Heydniſch geworden, zpohanilý.
Heyrathsgürlein, n. wěnko, wěnn zbožjčko, n.
Hinaufführen, ein Gebäude, wyhnati wzhůru, na horu.
Hinaufſehen, in die Höhe, in den Himmel, wzhljdnauti, wezřiti, kauknauti wzhůru, w nebeſa.
Hinausgehen, das, wygitj, wen gitj, n. im, v wycházenj.
Hineinbringen, einen Nagel, Degen, wprawiti, připrawiti.
Hineinfinden, ſich in einen Ort, nalezti přjſtupu; in etwas, a) es zu faſſen, porozuměti, b) zu dulden, wyhowěti.
Hineinſchleichen ſich, webrati ſe kradmo.
Hineinleuchten, mit dem Lichte, ſwjtiti do něčeho.
Hineinſtehlen ſich, wkrásti ſe, webrati ſe kradmo.
Hinfällig, vergänglich, padawý, prchlý.
Hingeriſſen werden, ganz von etwas, gatu, pogatu, podgatu býti něčjm.
Hinken, napadati na nohu, werden, zkulhati.
Hinkend, klecawý, bethawý.
Hinlänglichkeit, ſ. doſtatečnoſt, f.
(von) Hinten, s zadu, ze zadu.
Hinrichten, einen Verbrecher, Miſſethäter, vtratiti, vtrácetj.
Hinrichtung, ſ. eines Miſſethäters, vtrácenj, n.
Hinterhalt, m. vklad zadnj, po zadu, m.
Hinterlaſſen, zůſtawiti, oſtawiti.
Hinterſegel, m. weſlo zadnj, n.
Hinthun, wo haſt es hingethan? kams to dal, poděl?
Hinzufügen, eine Urſache, Anmerkung, einen Beyſatz, doložiti, přiwrcy.
Hinzuknien, přikleknauti.
Hinzuſetzen, als ein Wort, eine Anekdote, přiložiti, přiwrcy.
Hinzuthun, přidati, přiwrcy, eine Wache zu einem, přidati, dáti, přičiniti, připrawiti ſtráž k někomu.
Hirnhäutchen, n. plénka mozkowá, f.
Hirſe, f. der Same, proſo, n.
Hirſe, f. plur. wálſche, ber, m.

Hirſenbrod, n. gahelný chléb, m.
Hirte, m. paſowec, m.
Hirtenhorn, n. paſtuſſi roh, m.
Hirtenlied, n. Hirtengeſang, zpěw paſtýřſký, ſlauhozpěw, m.
Hitze, f. des Feuers, horkoſt, paliwoſt, pálčiwoſt ohně, f.
Hobel, m. ſtruh, m.
Hoch, groß, wyſoký, vroſtlý, oſobný.
Hochedelgebohren, wyſoce vrozený.
Hochgebietend, mnohomocný.
Hochſchätzbar, wyſoce wážený.
Hochwürdigſt, neydůſtognějſſi.
Hochzeiter, m. ſwadebnjk, m.
Hoffiren, einem, dwořiti někomu.
Hoffnungslos, naděge prázden, zbawen, bez naděge gſaucý.
Hofmann, m. dwořák, dwořan, dworěnjn, m.
Hofmäniſch, dwořácký, dwořanſký, dworſký, dworný.
Hofräthinn, f. dworſká rádkyně, f.
Hofſchranze, m. dwornjk, m.
Höhe, f. des Meeres, hlubina moře, f,
Höhle, f. der Hand, hrſt, f.
Holdſelig, ochotný, adv. ochotně.
Holdſeligkeit, f. ochotnoſt, f.
Holzhandler, m. dřewař, m.
Holzſchwamm, m. dřjnowá hauba, f.
Holzſtoß, m. halda, wrſtwa dřjwj, f.
Holzträger, m. dřewonoſyč, dřewonoš, m.
Honigbau, m. plaſtowánj, n.
Honigmachen, das, plaſtowánj, dělánj medu, n.
Honigmacher, m. plaſtnjk, m.
Honigmacherinn, f. plaſtnice, f.
Honigſaum, m. ſtřed, plaſt medowý, m.
Hören, ſagen hören, doſlýchati, ſlyſſeti, ich höre, daß ꝛc. doſlýchám, ſlyſſjm, že ꝛc.
Horizont, m. obloſt nebeſká, na nebi, f.
Hornbläſer, m. trubiroh, m.
Huf, m. kopyto, n. roh nohy, m. kleiner, kopeytko, n.
Hufnagel, m. podkownjk, m.
Hufſcheibe, f. kyčla v ſtehna, f.
Hülfleiſtung, ſ. Hülfe.
Hülfeprediger, m. kazatel nápomocný, m.
Hülſe, f. an Erbſen, luſk, m.
Hülſenfrucht, f. waření polnj, n.
Hummel, f. traup, m.
Hund, m. tuta, f.
Hündinn, f. tiſtka, f.
Hündlein, n. pſyčátko, n.
Hundsführer, m. pſowod, m.
Hungerig werden, wieder, wyhladowěti.
Hurtig, bystrý, hurtiger Kopf, bystrá hlawa, f.
Hut, ſey auf der Hut, měg ſe na pozoru.

J.

Ja freylich, ba arcy, owſſem, práwě.
Jagdhund. m. lowný pes, m.
Jagdkleid, n. lowčj, myſliwčj oděw, m.
Jagdroß, n. myſliwecký, lowčj pes, m.
Jägerey, f. low, m. lowectwj, n.
Jägerhorn, n. lowcowá, myſliwčj trauba, f.
Jägerkleid, ſ. Jagdkleid.
Jägeriſch, myſliwčj.
Jägerſtimme, f. myſliwčj, lowčj hlas, m.
Jahr, eine Zeit von 2, 3, 4 Jahren, dwaulety, třilety, čtyrlety čas, m.
Jauſen, m. ſwačina, f. davon, ſwačinný.
Jauſen, verb. ſwačiti, gejauſet haben, poſwačiti.
Jugrün, n. ein Kraut, zymoſtráž, f.
Inſtrument, n. muſikaliſches, ſtrog hudebnj, m.
Innerſte, des Herzens, ſtřewa, n. pl. vom Innerſten der Seele, des Herzens, z neyhlubſſjho ſrdce, ze ſtřew ſrdce.
Joch, n. gitro, n.
Irrig, adv. omylně, omylem, mylně.
Irrlehre, f. bludné, ſcestné včenj, n. bludná, ſcestná nawka, f.
Irrlicht, n. ſwětlice, bludička, f.
Irrſaal, m. u. n. blud, m.
Irrſtern, m. bludná hwězda, f.
Jubel, m. oſlawa, f. ſ. Glorie.
Jubelgeſchrey, n. pěnj oſlawné, n.

Ju-

Judenkirſche, ſ. mĕchunka, f.
Jugend, f. mládenſtwo, n.
Jugendlich, als die jugendliche Ueppigkeit, mládenčj chlipnoſt, f.
Junger Mann, ginoch, mladý gonák, m.

K.

Kaballiren, ſ. Kaballe ſchmieden, anzetteln, machen.
Kaballiſt, m. Kaballenmacher, Kaballenſchmieder, pikauš, m.
Kabinet, n. pokogičĕk, pokogiſk tegný, m. komňata, n. plur.
Kabinetſekretär, m. tagemnjk, m.
Käfer, m. brauk, m.
Kaffe, m. kafe, n.
Kaffehaus, n. dům kafnj, m.
Kaffekanne, f. konwice, konew kafnj, na kafe, f.
Kaffeſchale, f. čiſſe kafnj, f. ſſálek kafnj, na kafe, m.
Kaffetiſch, m. kafnj ſtůl, ku kafe, m.
Kahle, zehn Thaler, holých deſet tolarů.
Kahrfreytag, m. welikỳ pátek, m.
Kahrwoche, f. paſſigowý tyden, m. paſſigowé dni, m. plur.
Kaiſer ſeyn, als Kaiſer regieren, cýſařowati.
Kalkhütte, f. wápenice, f.
Kalkbrenner, m. wápenjk, m.
Kalmus, m. praſkworec, m.
Kältlich, chladný, zymnatý.
Kameel, n. weibl. welblaudice, f.
Kameelhaar, n. haras, m. daraus, haraſowý.
Kamin, m. u. n. ſ. Schornſtein.
Kämmerer, m. komornjk, m.
Kanal, m. ſ. Rinne.
Kanarienvogel, m. kanár, kanárek, m.
Kanzel, f. ſ. Predigtſtuhl.
Kanzeliſt, m. kanceliſta, f.
Kanzler, m. kancljř, m.
Kanzlerſtelle, f. kancliřſtwj, n.
Kanzley, f. kancelář, f. u. m.
Kanzleymäßig, kancelářſký, adv. kancelářſky, po kancelářſku.
Kanzleyſchreiber, m. kancelářſký, m.
Kapellan, m. kaplan, m. deſſen Wohnung, kaplanka, f.
Kapelle, f. kaple, kaplice, ſwatině, f. kleine, kaplička, f.
Kapitel, ſ. Hauptſtück.
Kappiskraut, n. hlawaté zelj, n.
Karakter, m. Gemüthsart, powaha, f. 2) Stand, ſtaw, m.
Karfunkel, m. uhljk, m.
Kartengeld, n. penjze za karty, m. plur.
Kartenhäuschen, n. kartowý domek, m.
Käſchen, n. ſyrček, ſyreček, maldřjček, m.
Käſeſuppe, f. ſyrná poljwka, f.
Käſtube, f. ſyrnice, f.
Kaſſe, f. kaſſa, pokladna, f.
Kaſſeſchreiber, m. pjſař v kaſſy, m.
Käſte, f. Kaſtanie, kaſſtan, m. davon, kaſſtanowý.
Käſtenbaum, m. kaſſtanowý ſtrom, kaſſtan, m.
Käſtenbraun, kaſſtanowé barwy.
Kathar, m. ſ. Huſten.
Katholik, m. katoljk, m.
Katholiſch, katolický, adv. katolicky.
Katheder, f. wyſoká ſudna, kathedra, f.
Katzenäugig, bělooký.
Katzenklee, m. komonice, f.
Kavalier, m. panoš, m.
Keichen, oddychati.
Keichen, das, oddychánj, n. ſolcher Zuſtand, deychawičnoſt, duſſnoſt, duſſnota, f. der ihn hat, deychawičný.
Kenntlich, poznanliwý.
Kernpredigt, f. gádrné kázanj, n.
Kerzenmacher, m. ſwjcnjk, m.
Kerzenweib, n. ſwjčkowá, ſwjčkowá baba, f.
Kind, davon, dětinný, děcký, ſey kein Kind, neděcky.
Kinderantheil, m. děcký podjl, m.
Kinderblattern, f. plur. oſutiny, oſupky, oſpice, f. plur.
Kinderey, f. darečka, f.
Kinderlos, der Kinder beraubt, ſyrý, werden, oſyřeti, machen, oſyřiti.
Kinderloſigkeit, f. natürliche, bezděcſtwj, bezdětinſtwj, n. ſonſt ſyrota, f.

Kindlich, dětinný.
Kirche, dazu gehörig, kostelnj, chrámowý.
Kirchenvorsteher, m. Vater, vřednjk kostelnj, m.
Kirchtag, m. den swátečnj, m.
Klagen, über einen, kuknĕti na nĕkoho.
Klageton, m. hlas tužebný, žalowný, skuhrawý, kuknawý, žalostný, m.
Kläglich, kuknawý, skuhrawý.
Klammer, f. swor, m.
Klasse, f. třjda, f.
Klatschen, das, mit den Händen, plesot, m.
Klatscher, m. Händeklatscher, plesák, m. Klatschmaul, klewjtka, m.
Kleben, an etwas, als wie ein Mensch am Aeußerlichen, lpjti a wĕzeti na něčem.
Kleiderdieb, m. ssatů krádce, m.
Klein, in, auf kleine Stücke, na drobné kausky, na drobno.
Kleine Philosophen, drobnj, malj filozowkowé, m. plur.
Klemmen, kljčiti, swjrati.
Klerisey, f. Geistlichkeit, duchowenstwo, žákowstwo, knĕzstwo, n.
Kluft, f. beym Bergwerke, zmrsk, m. (Klufta, f.)
Klistir, n. klistĕr, m.
Klistirspritze, f. klistjrowá strjkačka, f.
Klug werden, aus jemanden, aus etwas, maudrým býti z něčeho.
Klumse, f. dupa, f.
Klumsig, dupnatý.
Knorr, m. am Baume, Holze, suk, m.
Knorricht, sukowitý.
Knüpfen, etwas in etwas, wepnauti.
Kochen, was sich kochen läßt, vwarčiwý.
Kochkunst, f. kuchařské, wařičské wĕnj, n.
Kohlkorb, m. vhelný koš, m.
Kohr, n. kůr, m.
Kollekte, f. zbjrka, sbjrka, f.
Koller, m. rukawce, f. plur.
Kolonie, f. osada, f.
Kolonist, m. osadnjk, m.
Komißbrod, n. komisnj chléb, m.
Komödie, f. komedye, f. s. Schauspiel.
Komödiant, s. Schauspieler.
Komödiantisch, s. Schauspielerisch, Schauspielermäßig.
Komödienhaus, s. Schauspielhaus.
Komödienschreiber, s. Schauspieldichter.
Kommen, in die Jahre, přibrati se k starým letům, dogjti starých let, přicházeti do starých let, das Gerücht kam mir zu Ohren, dossla mne powĕst, die Rache Gottes wird über ihn kommen, dogde ho pomsta, dokročj naň pomsta, aus dem Wege kommen, wyrazyti se z cesty, kommen geritten, přigeti na koni, geschreyen, přigjti s křikem, in Vergleichung, rownati, wrownati se něčemu.
Kommissär, m. komisař, m.
Kommunion, f. die heil. přigjmánj, n.
Königssohn, m. kralowic, m.
Konsistorium, n. konsystoř, f.
Kornblume, f. modrák, m.
Kornhaus, n. žitnice, f.
Körperlich, tělný.
Körperlichkeit, f. tělnost, tělesnost, hmotnost, f.
Kragen, m. um den Hals, okrasi, n.
Krampfaderig, žilnatý.
Krauich, m. junger, geřábě, n.
Kratzen sich hin und her, wenig, podrbáwati se.
Kräutermann, m. kořenář, m.
Kreatur, f. Geschöpf.
Kredenzer, m. kredenčnjk, m.
Krepiren, zcýpati, zcýpnauti, zcepenĕti, zcepenati, von mehreren, vielen, pozcýpati, pozcepenĕti.
Kreuzbaum, m. Wunderbaum, skočcowý strom, m.
Kreuzen, hin und her, křjzem mrskati.
Kreuziger, m. křižownjk, m.
Kreuzträger, m. křjžonoš, m.
Kreuzwurz, f. přjmĕtné kořenj, n.
Kriechend, plazywý.
Kristal, m. křjšťál, m. davon, křišťálowý.
Krist, m. křestan, m.
Kristenheit, f. Kristenthum, n. křestanstwo, n.
Kristenherz, n. křestanské srdce, n.

Kriſtinn, křeſtanka, f.
Kriſtlich, křeſtanſký.
Kriſtmonat, m. prazynec, m.
Kritiſch, ſaudný.
Kritzeln, ſſkrtati, ſſkrábati.
Kronik, f. letopiſy, m. plur. kronika, f.
Kroniſt, m. letopiſák, letnikář, kronikář, m.
Krüpel, m. vom Weibsbilde, mrzákyně, f.
Krümme, f. ſkřiwenina, f.
Kühle, f. chladno, n. chladnoſt f.
Kuhrfürſt, m. wolenec, m.
Kuhrfürſtenthum, n. wolenſtwj, n.
Kuhrfürſtinn, f. wolenkyně, wolencowá, f.
Kuhrfürſtlich, wolenſký.
Kuhrhaus, n. dům wolenců, m.
Kuhrprinz, m. knjže wolenſké, n.
Kuhweizen, m. wowazka, f
Kümmer leben, n. darinu ſeyn, ſchweben, lopotowati ſe.
Künſte, f. plur. wmělá, důwodná řemeſla, n. plur.
Kuppel, f. Koppel, ſmečka, f.
Kuppler, m. námluwčj, m.

L.

Lacher, einer der gerne, immer lacht, ſmjſſek, m. ins Lachen kommen, rozſmáti ſe, ſtark, rozchechtati ſe.
Laffe, m. Lapp, kulpa, laula, f.
Lagerſchläger, m. ſtanownjk, m.
Land, hier zu Lande, zde w zemi, w kragi, v nás.
Landmeſſer, m. měřič zemſký, m.
Landregen, m. ligawec, m.
Landrichteramt, n. ſudſtwj zemſké, n.
Landſchaft, f. Gebiet, podkragj, n. krag okolo města, m.
Landsmann, m. kraginjn, m.
Landſtreicher, m. ludař, ſtupka, m.
Landtag, m. den ſněmownj, m.
Lange lebender Menſch, dlauhoživý.
Länge, f. dýl, dlauhoſt, f.
Länglicht, obdýlný, obdlaužený, länglichte Haare, obdýlné wlaſy.
Langmaul, n. dlauhohubý.
Lanze, f. ratiſtě, kopj, n. davon, kopinný.
Laſſen, laſſet uns bethen, eſſen, ꝛc. modleme ſe, gezme.
Läſterung, f. gegen Gott, ruhacſtwj, n.
Laſtſchiff, n. lodj nákladnj, f.
Lattich, m. locyka, f.
Laube, f. am Hauſe, Gebäude, ſſlenutj, n.
Laubfleck, m. pjha, f.
Laubfleckig, pihowatý.
Laufen, eben izt, rozběhnauti ſe.
Laufer, m. běhač, m. eines großen Herrn, rychlik, běhaun, m.
Laufernn. f. běhačka, f.
Laufplatz, m. hony, m. plur.
Laute, ſtarke Stimme, zwučitý, zwučný, hřmotný hlas, m.
Leben, zuweilen auch wěk, m. als, ſein Leben mit etwas zubringen, verlängern, ſwůg wěk něčjm ztráwiti, prodlauženi.
Lebensart, f. Aufführung, způſob w obcowánj, m.
Lebensbalſam, m. balſſam živný, m.
Lebensgeiſt, m. Lebensgeiſter, plur. duch živný, m.
Lebenskraft, f. ſýla, moc živná, f.
Lebensſtrafe, f. rreſtánj na hrdle, n.
Leck, m. des Schiffes, ſkulina, f. bekommen, leck werden, rozſſklebowati ſe, pukati ſe.
(vom) Leder ziehen, dobyti, wytáhnauti kord.
Leeres Gerede, prázdnomluwenj, n.
Legen, an Tag, na gewo dáwati, wyneſti, pronáſſeti.
Lehnſchaft, f. nágem, m.
Lehrgeld, n. penjze od včenj, m. plur. mzda, f.
Leibeserbe, m. Leibesfrucht, f. Ehe ohne dieſelben, bezdětſtwj, n.
Leibfárbig, tělný.
Leichenbegängniß, n. pohřeb, m.
Leichengewölbe, n. Kammer, pohřebnj ſkljpek, m. pohřebnice, f.
Leichnam, m. mrtwola, f.
Leicht, adv. es iſt mir leicht ums Herz, geſt mi wolno okolo ſrdce.

Leiden,

Leiden, Noth, nauzy trpěti, tŕjti, nuzowati ſe.
Leimgrube, f. hljniſſtě, n.
Leimruthe, f. wěgička, f.
Leimtreter, m. hlinák, m.
Lernen, einen etwas, včiti, navčiti, povčiti někoho něčemu.
Leſebibliothek, f. čjtedlna, čjtárna, f.
Lettern, f. plur. čteny, f. plur.
Letticht, lepký.
Leuchtermacher, m. ſwicnář, ſwicnjk, m.
Leyer, f. beym Pfluge, přihoňka, f.
Lichtelweib, ſ. Kerzenweib.
Lichtroth, gaſně červený.
Liebäugig, breyl, m.
Liebesaffaire, f. Angelegenheit, přjběh, m. wěc zamilowaná, miljcká, milého a milé, wěc láſky, f.
Liebesantrag, m. Erklärung, přednesſenj, ohláſenj láſky, n. thun, ohláſyti, zgewiti láſku, přednesti.
Lieutenant, m. zástupnjk, m.
Linker, der die linke Hand braucht, krchňák, m.
Linſenmehl, m. čočkowá, ſſocowičná kaſſe, f.
Liſpeln, ſſeplati.
Liſpeln, das, ſſeplánj, n.
Liſt, f. vtulnoſt, f.
Liſtig, vtulný.
Lobgedicht, n. chwálobáſeň, f.
Löblichkeit, f. chwalitebnoſt, chwálnoſt f.
Lobredner, m. chwalownjk, m.
Locker werden, nachlaſſen, wie etwas, oſladiti ſe, oſlabnauti, ſlabnauti, powoliti, locker machen, vwolniti, powoliti, popuſtiti.
Lodern, planauti.
Lodernd, plápolawý, planaucý.
Losgeben ſich, ablöſen, puſtiti.
Losgehen, über, auf einen, eben itzt, oddati, puſtiti ſe na někoho.
Losſchneiden, mit dem Meſſer, vřjznauti.
Losſtürmen auf einen, etwas, doráżeti, dorjrati, připadati hřmotem.
Loswerden, jemandes, der Schuld, oder ſonſt eines Dinges, pozbyti něčeho.
Loszeichen, n. loſownj znamenj, n. Luzek, m. heſlo, n.
Loszichen, auf, über einen, doreywati.
Lotterbube, m. přewrhlec, m.
Löwenſchwanz, m. lwowý ocas, m.
Luderplatz, m. mrchowiſſtě, n.
Luft, f. friſche Luft ſchöpfen, prowětřiti ſe, Vögel in der Luft, powětrné ptactwo, n.
Lüften ſich, prowětřiti ſe.
Lufterſcheinung, f. Begebenheit, vkaz powětrný, w powětřj, m.
Luftreiſe, f. powětrná paut, ceſta, chodba, f.
Lügen ſtrafen, lhářem nařknauti.
Lump, m. daremnjk, dareba, f.
Luſt, bekommen auf etwas, zachutnati ſobě něco.
Luſtgärtner, m. obornjk, m.
Luſttag, m. den k weſelj, m.

M.

Machen, etwas zu Gelde, na penjze zweſti, zdělari, ſich machen, an etwas, an eine Arbeit, über eine Arbeit, puſtiti ſe do něčeho, w něco, chopiti ſe něčeho, aus Menſchen Sklaven, zdělati z lidj otroky.
Machtloſigkeit, f. neſtatečnoſt, nemocnoſt, f.
Mädchen, Mägdchen, n. holčice, děwčice, diwice, f. die Mädchen, diwictwo, n.
Mädchenalter, n. děwecký wěk, m.
Mangel, m. Gebrechen, záwada, f.
Mangelhaft, gebrechlich, záwadný.
Mangelhaft, adv. záwadně.
Majorennität, f. zletilоſt, f.
Männinn, f. zmužilá žena, f.
Männlich, geſetzt, zmužilý.
Mannstreue, f. mužſká wjra, wěrnoſt, f.
Marmorband, n. mramorowá waza, f.
Martertodt, m. ſmrt mučedlnická, f.
Maſtvieh, n. howado krmné, chowané, n.
Mäſtung, f. pýce dobytčj, f.
Materie, f. Stoff, Maſſe, Zeug eigentlich, látka, f.

Matrikul, Matrikel, f. matečnj kniha, f.
Maucke, f. Maucken, m. plisen, plesniwina, prožluklost, stuchlost, stuchlina, f.
Maucken, žluknauti, prožluknauti, plesniwěti.
Maul, der ein groſses hat, hubatý, tlamatý.
Maulwurf, davon, krtičný.
Maulwurfshäufchen, n. krtičná hromádka, f.
Mäuschen, n. myſſka, f.
Mäushaft, hägerig, myſſkowatý, swalowitý.
Maustod, docela mrtwý.
Mautbar, poplatný, meytný.
Meer, ein am Meere gelegener Ort, pomořj, mjsto při moři, n. Leute, ſo am Meere wohnen, pomořané, hinter dem Meere, zamořané.
Meerlinſe, f. ořechy, f. plur.
Meet, m. med picý, m.
Mehbeerſtaude, f. hloh, m.
Mehrte, f. zdrobená krmě, f.
Meiler, m. Holzſtoß, halda, wrſtwa dřjwj, f.
Meiſterinn, f. mistryně f.
Menſchenraub, m. lidokrádež f.
Menſchlich, člowěcký, menſchliche Natur, člowěcké přirozenj, n.
Meyer, Mayer, Maier, m. der einen Meyerhof erblich beſitzet, dědinnjk, m.
Miethpferd, n. kůň nágemný, m.
Milchfärbig, mljčný, mljčné barwy.
Milchkaffee, m. kafe mljčné, s mljkem, n.
Milchkanne, f. konwice na mljko, mljkowá, f.
Milchner, m. ryba mljčná, f. mljčnjk, m.
Mineraliſch, rudnj, kownj.
Misgeburt, f. neſtwůra, f. 2) unzeitige Geburt, nedoſslý, nečasný porod, m.
Misklang, m. zlé znění, neznění, n.
Misklingen, zle znjti, neznjti.
Misklingend, neznjcý, zle znjcý, nezwučný.
Mislaut, m. nezwuk, m. nezwučnoſt, f. zlé znění, neznění, n.
Miſtauflader, m. hnogkyd, m.
Miſtgabel, f. plur. rohatiny, f. plur.
Miſtgrube, f. smetiſtě, n.
Miſtkäfer, m. chraust, m.
Mitbedienter, m. spolusluha, m.
Miteſſer, m. spoluživný, m.
Mitgeſchöpf, n. Mitmenſch, m. spolubljžnj, m.
Mitlautend, spoluzwučný.
Mitſäufer, m. spolupigák, spoluožralec, m.
Mitſäuferinn, f. spolupigačka, spoluožralice, f.
Mittagszeit, f. čas obědnj, m.
Mittelmäßig, groß, hoch, středmo wyſoký, weliký.
Mittelwand, f. přičnj, prostřednj zed, f.
Mittelwerg, n. pačeſy, m. plur.
Mitternacht, f. půlnoc, f.
Moderig, prachliwý, werden, prachliwěti.
Mohnaſt, m. spánek, m.
Monatzeit, f. der Weiber, měſyčné, n.
Moraliſch, Moralität, f. Sittlich, Sittlichkeit.
Mordgeſchichte, f. přjběh wražednický, o wraždě, m.
Morgendämmerung, f. ſaumrak rannj, m. wdněnj, n. bey der Morgendämmerung, w ſaumrak rannj, při swjtánj, na wdněnj.
Morgengabe, f. přjdawek nad wěno, m. dánj manželſké, n.
Mundſchenke, m. čeſſič, m.
Muskelmann, m. koſtěnec, m. koſtěnné tělo, n.
Muſſe haben, mjti wyprázdněnj od něčeho.
Muſter, n. způſobna, f. připodobněnj, n.
Muth, m. mužnoſt myſli, f.
Mutterſöhnchen, n. matčin miláček, milownjček, m.

N.

Nachdruck, m. tiſk potomnj, m.
Nachdrucken, potomě tiſknauti.
Nachgeben, eines Bitte, Rede, powolowati, powolným býti proſbě, řeči, nachgeben, hernach geben, do-

dodati, dodáwati, noch mehr geben, nadati, davon, nádawek, m. Gescheiter giebt nach, maudrý vstaupj.
Nachher, ſ. Hernach.
Nachherig, potomnj, ſ. Folgend.
Nachlieferung, f. důſtawek, m.
Nachrücken, einem, poſtaupiti po, za někým, etwas, poſtrčiti.
Nachſommer, m. poletj, n.
Nachtheilig, pakoſtný.
Nacht, über Nacht bleiben, přenocowati, přenoclehowati, přeležeti, ſ. Uebernachten.
Nagelgeſchwür, n. přimět v nehtu, f.
Nahrung, f. Unterhalt des Lebens, obživenj, n.
Närriſch werden, znemaudřeti.
National, Nazional, ſ. Vaterländiſch.
Naſenweis, drzomluwný, drzomluwnjk, m.
Naſenweisheit, f. drzomluwnoſt, f.
Naturforſchung, f. ſtihánj přirozenoſti, n.
Nebenvorfälle, m. plur. pobočné přihody, f. plur.
Nebenwort, n. přiſlowce, n.
Neuheit, f. nowoſt. nowota, f.
Neuigkeit, f. der Sache, daß ſie neu iſt, nowota, f.
Neuling, m. nowotnjk, m.
Niederdonnern, pohromiti.
Nieren, f. plur. mudata, n. plur.
Niſſe, f. der Haare, der ihrer viele hat, hnidawý.
Noth, darein bringen, w nauzy přiweſti, připrawiti, wweſti, znuzyti.
Nothdürftiger Menſch, nuznjk, m.
Nothreiſe, f. potřebná ceſta, f.
Nußknacken, das, lauſkánj ořechů, n.

O.

Oberjäger, m. wrchnj myſliwec, m.
Obſtjahr, n. owocnj rok, m.
Ohngefähr, von ohngefähr, unvermuthet, z nenadánj, mimo nadánj, nadálost.
Ohnmacht, f. Schwachheit, málomocnoſt, f.
Ohnmächtig, ſchwach, málomocný.
Ohrenbläſerey f. oymánj w uſſi, n.
Ordiniren, junge Geiſtliche, knězowati žáky.
Otter, f. Fiſchotter, wydra, f.

P.

Pachtamt, n. wřad nágemný, pronágemný, m.
Paradekleid, n. ſſperkowný, nádherný oděw, m.
Pfau, vom Pfaue, páwj.
Pfauenſchwanz, m. páwj ocas, m.
Pflugbar, worný, pflugbarer Boden worná země.
Pflugſterze, f. kleč, f.
Phyſiognomie, f. přirozezna, f.
Pilz, m. hřib, m.
Platzregen, m. přjwal, ligawec, m.
Pöbel, m. luza, holota, f. zbjrný lid, m.
Pöller, m. bauchanec, m.
Polizey, f. zpráwa města, obce, městna, f.
Polizeyamt, n. wřad městný, zpráwy městſké, wřad politycký, m.
Polizeyanſtalt, f. přjprawa politycká, f.
Polizeyaufſeher, m. politycký dohljdač, dozorce, m.
Polizeyaufſicht, f. politycká dohljdka, f.
Polizeybeamter, m. ſlužebnjk od městny, od městſké zpráwy, politycký, m.
Polizeybezirkskommiſſär, m. politycký oſadnj komiſař, m.
Polizeydirektor, m. zpráwce, řiditel městny, zpráwce městſký, m.
Polizeydirekzion, f. zpráwa městſká, politycká, f.
Polizeygeſetz, n. zákon politycký, m. wſtanowenj politycké, n.
Polizeykommiſſär, ſ. Polizeyaufſeher.
Polizeyordnung, f. řád městſký, politycký, m.
Polizeyſoldat, m. politycký wogák, m.
Polizeyverordnung, f. zřjzenj, nařjzenj politycké, n.
Polizeywache, f. ſtráž politycká, f.

Po-

Polizeywiſſenſchaft, f. vměnj o zprá-wě městſké, o městně, n.
Preſſeſchießen, n. rozwálenj, proboſ-řenj zdj, rozstřjlenj, n.

Q.

Quacken, wie die Frösche, řehotati.
Quacken, das, der Frösche, řehotánj, n.
Queckenrechen, m. peyřowé hrábě, f. plur.
Quellicht, těmenný.

R.

Rachſchwerdt, n. meč pomsty, m.
Rächerinn, f. mstitedlnice, f.
Radgeſtell, n. nákolečnjk, m.
Radhacken, m. rádlo, n.
Raugſüchtig, dychtiwý, rauzebný po wěrſſjm stupňu.
Rappelköpfiſch, zbaufený, zkormaucený, zdraſtěný, werden, zbauřiti ſe, zkormauriti ſe, zdraſtiti ſe, popuditi ſe, machen, zbauřiti, zkormauriti, zdraſtiti, popuditi, zdrážditi.
Rauben, einem etwas, laupiti někoho o něco, einem die Ehre, na cti, cti, o čeſt někoho laupiti, zlaupiti, oblaupiti.
Rauch, drſný.
Raum, m. in der Welt, obor ſwěta, m.
Rechtmäßigkeit, f. náležitoſt, f.
Rechtspflege, f. moc práwa, f. práwo, n.
Regelmäßigkeit, f. prawidelnj způſobnoſt, f.
Regentag, m. den prſſlawý, deſſtiwý, m.
Regneriſch, prſſlawý.
Reh, junges, kalauch, m.
Reibſcheit, n. podyſſka, f.
Reitwurm, m. dřewj čerw, m.
Religionseifer, m. horliwoſt we wjře, f.
Rennen in einen, im Begegnen, wrazyti do někoho.
Rennplatz, ſ. Rennbahn.
Reſt geben, ſich, einem, dotrhnauti ſe, někoho.
Reue, f. ſkrauſſenj, n.
Reute, f. wotka, f.
Richteramt, n. wřad ſudčj, m. der Ort dieſes Amtes, ſudowna, f. wřad ſudčj, m.
Richterlich, ſudčj.
Richterſpruch, m. ſudčj rozſudek, m. weypowěd, f.
Richtiges Urtheil, richtiger Schluß, prawý, přjmý, náležitý, ſprawedliwý wſudek, rozſudek, záwěrek, m.
Riechen, nach etwas, prowonjwati něčjm; es riecht nach Gelehrſamkeit, Wiſſenſchaft, prowonjwá wčenoſtj, vměnjm.
Riechfläſchchen, n. woňawka, f.
Riegelſam, čilý, ſolches Weſen, čiloſt, obratnoſt, ohbitoſt, f.
Riemer, m. řemenjk, m.
Rieſenſchritt, m. obrowý kročeg, m.
Röhrwaſſer, n. ſtružni woda, f.
Rottgeſell, m. puntownjk, m.
Rücken, weiter, wie jemand voran, caufati, poſtupowati, zurück, wſtupowati, caufati zpět.
Ruf, der im guten Rufe iſt, dobropowěſtný, im übeln, zlopowěſtný.
Rühren, von etwas, ſ. Herrühren, Herkommen.
Rümpfen, die Naſe, krauziti noſem.
Rüſſel beym Pfluge, f. ſlupice, f.

S.

Saal, m. ſynec, m.
Saame, der natürliche, zárodné ſemeno, n.
Sammelplatz, m. miſto shromážditné, n.
Sammlungsort, f. Sammelplatz.
Sargdeckel, m. wjko rakewnj, v rakwe, v truhli vmrlčj, n.
Sauer, ſchwer verdienen etwas, perně, těžce, trpce zaſlauziti.

Schaden, der ihn macht, zufüget, ſſkůdce, ſſkůdnjk, m.
Schadhaftigkeit, f. chybnoſt, f.
Schaffen, aus der Welt, ze ſwěta ſprowoditi, ſkliditi.
Schalle, davon, ſſkořepinný, ſſkořepj.
Scheelſucht, Scheelſüchtig, ſ. Neid, Neidiſch, Misgunſt, Misgünſtig.
Scheidehütte, f. kawna, kopka, f.
Scheideweg, m. rozhranj, n.
Schein der Wahrheit, Redlichkeit, zwářnoſt, f. zřetel prawdy, poctiwoſti, m. dem Scheine nach, na zřetel.
Schelten, aushunzen einen, plſsniti.
Schelten, das, Aushunzen, plſsnění, n.
Scheltenswerth, hoden plſsnění, wyplſsnění.
Schielendes Weſen, ſſilhawoſt, breylawoſt, f.
Schießen, wie das Blut in den Kopf, wſtaupiti, wrazyti ſe do hlawy, ſchießen laſſen von Pflanzen, Gewächſen, wie die Sonne, die Strahlen, wypauſſtěti, wyſkytati, wyſtřelowati.
Schildträger, m. ſſitonoš, m.
Schlafen, ſich ſatt, wyſpati ſe, proſpati ſe.
Schäfrig, dřjmotný.
Schlagen, wie die Uhr, bjti, eben itzt, vbodit, vdeřiti, bjti, itzt ſchlägt die Uhr, teď bigj hodiny, itzt ſchlug es fünf, teď bilo pět, vdeřilo, vhodilo pět, einen aufs Rad ſchlagen, wbiti na kolo.
Schlampampen, heyſowati.
Schleiſe, f. beym Pflug, wlák, m.
Schleifen, das Haus, die Mauern, rozwáleti.
Schleppen ſich, elend in der Welt, wláčeti ſe, trmáceti ſe po ſwěte.
Schleudern, einen auf den Boden, unter das Rad, mrſsiti, wrhnauti někým o zem, pod kolo.
Schlingen, den Arm um einen, obegmauti, obkljčiti rukau.
Schlittenpferd, n. kůň ſaničný, m.
Schmeicheln, einem, lichotiti ſe.
Schmeicheln, das, lichotěnj ſe, ljſsánj ſe, n.
Schmeichleriſch, vlisný, ljſsawy.
Schmierbüchſe, f. beym Wagen, kolomaznice, f.
Schmutzen, ſſpiniti.
Schnalzen, eben itzt, zapráſknauti, mit den Fingern, luſkati prſty.
Schneiden, Geſichter, oſſklibati ſe, ſſklebiti ſe, zakrňowati ſe, poſſmuřowati ſe.
Schneidergeſelle, m. kreyčowſký towaryš, m.
Schneiderpurſche, m. kreyčowſký včedlnjk, pacholjk, m.
Schnüren, ſwjrati prowázkem.
Schnurpfeiferey, f. ſſibřjnek, ſlaſſek, m. citerka, darečka, f.
Schriftlich, pjſebný, eine ſchriftliche Klage, Relazion, pjſebná, popjſebnj žaloba, zpráwa, f. etwas Schriftliches, pjſebnoſt, f.
Schrot und Korn an Münzen, zrno, n.
Schulfuchs, m. ſſkolſký pletichář, m.
Schulfuchſerey, f. ſſkolſké motaniny, f. plur.
Schußgeld, n. zástřela, f.
Schwankung, f. kláceni, heybánj, n.
Schwein, vom Schweine, ſwinnj.
Schweingeſchrey, u. ſwinnj křik, m. kwičenj, n.
Schweinmarkt, m. ſwinnj, ſwinſký trh, m.
Schwinge, f. Flügel, perut, f.
Schwingen ſich über andere, in der Tugend, Feinheit der Sitten, wyweyſſiti ſe ctnoſtj, mrawy nad giné.
Schwungfeder, f. brk, m.
Seelen, aller, (Feſt) den duſſičky, m.
Seelenamt, n. mſſe za mrtwé, za duſſe, f.
Seelenkraft, f. moc, ſýla, mocnoſt duſſe, f.
Seelenruhe, f. pokognoſt duſſe, f.
Seereiſe, f. ceſta, paut na moři, mořſká, f.
Sehen einem ins Geſicht, eben itzt, podjwati ſe, kauknauti, pohleděti, wzezřjti někomu w obličeg.
Seite, etwas, einen Gegenſtand, auf die Seite, bey Seite ſetzen, vkliditi néco.

Seitenfenſter, n. okno pobočnj, poſtrannj, n.
Setzen, in Erſtaunen, in Verwunderung, děſyti, poděſyti, předěſyti, w hrůzu, w podiwenj, k podiwenj přiweſti, etwas bey Seite, ſ. Seite.
Silbergrube, f. ſtřjbřiſſtě, n.
Sittenrichter, m. ſudič, poſauditel mrawů, mrawoſudič, m. ein Amt, ſudowna, f.
Sittenrichterlich, mrawoſaudný.
Sitzen, nicht ruhig ſitzen können, nemocy poſeděti.
Skribler, m. ſpiſownjk, m.
Sodbrunn, m. wary, m. plur.
Soldatenweib, n. wogačka, f.
Sollen, du ſollſt wiſſen, wěz, was ſoll ich bey dir? co mám v tebe dělati?
Sonnenglanz, m. ſlunečnj bleſkot, m.
Sorgenfrey, los, prázden ſtaroſti, peče.
Sparen, etwas, als Geld, ſpořiti, ſchraňowati penjze.
Speichelleckeriſch, poljzácký.
Speiſeſaal, m. Speiſezimmer, krmnice, f.
Sperren ſich, widerſtreben, zpjrati ſe, zpauzeti ſe.
Sperrung, f. zpjránj, zpauzenj, n.
Spieß, m. ratiſſtě, n.
Spitze, an die Spitze treten, ſich ſtellen, poſtawiti ſe w čelo, an der Spitze ſtehen, ſtáti w čele.
Spitzhacke, f. Spitzhammer, m. dlubna, f.
Spühlkübel, m. pomegný ſſkopek, m.
Staatskunſt, Politik, ſ. Staatswiſſenſchaft.
Staatsmaxime, f. obmyſl občanſký, m.
Staatsrath, ſ. Miniſter.
Staatsverbrechen, n. prohřeſſenj, prokiněnj proti obcy, n.
Staatsverfaſſung, f. zřjzenj obce, obcý, n.
Staatswiſſenſchaft, f. wměnj o zpráwě obcý, měſt, n. zpráwa obcý, měſt, f. (městna.)
Staatszimmer, n. pokog wprawný, nádherný, m.
Starke Rotte, Zahl, walný záſtup, počet, m.
Starrkopf, m. twrdohlawec, m.
Starrköpfig, ſ. Starrkopf.
Stechen, turniren, klátz, koliti.
Stechen, das, Turnier, kolba, f. klánj, n.
Staub, daraus, praſſný.
Stauberde, f. prſt, m.
Steinmetzarbeit, f. kamenické dilo, n.
Stempel, Stämpel, das Gepräge, Zeichen der Schande, der Bosheit, zřjtel, m.
Sternsebiete, n. hwězdnjk, m.
Stoprel, f. ſtrniſſtě, n.
Stoppelwerk, n. odránka, leveníce, wonuce, hakmatilka, bliwanina, f.
Stoſſen, auf, an etwas, von ungefähr an ein Eck, zawaditi o wbel, etwas an etwas, přiſtrčiti něco, přirazyti něco na něco, zawadnu něčjm o něco.
Streifen, durch etwas, wie die Luft, ganz ſanft, prowjwati, profukowati ſkrze něco.
Streiferey, f. náſkok, m.
Strenger Verſtand, Sinn eines Objekts, přjkrý ſmyſl, m.
Streu, f Unterbette, ſteliwo, n.
Stroh, voll Stroh, ſlamnatý.
Stroh, davon, řičný.
Stückwerk, n. dilo kuſé, necelé, nevplné, neceliſtwé, n.
Stunde, jede Stunde, každohodinně.
Sturm, des Windes, auf der See, Sturmwind, chomol, m.
Stürmiſch werden, wie ein Menſch, wzbauřiti ſe.
Sturmwind, m. Sturmwetter, chomol, m.
Stützen ſich auf einen, auf etwas, zpoléhati, zpoléhnauti na někoho, na něco.

T.

Tag, halber, půldne.
Tag werden, dnjti ſe, vdnjti ſe, bey Anbruch des Tages, ſo bald es Tag wird, na vdnění.

Tänzerinn, f. skočná ženská, f.
Taub machen, zhlussiti.
Taubenhaus, n. holubárna, f. kotec holubj, pro holuby, m.
Taubenschlag, m. holubj kotec, m. budká holubj, f.
Taumeln, táceti se.
Terpentinöl, n. terpentýnowý oleg, m.
Teufelslehre, f. včenj čertowé, dábelské, n.
Teuflisches Wesen, Zeug, dábelstwj, n. čertowina, čertowá, dábelská wěc, f.
Thalhänge, f. stráň, f.
Theilnahme, Theilnehmung, včastenstwj, n.
Tiefdenkend, hlubokomyslný.
Todesstille, f. ticho smutné, n.
Toleranz, f. snášeliwost, f.
Trauerbinde, f. pás smutkowý, smutečnj, m.
Trauerfall, m. přjpad truchliwý, truchlý, m.
Trauergedicht, n. žalostná pjseň, f.
Trauern, teskliwěti.
Trennen sich, wie die Gewölke, rozrázeti se.
Treten in Unterhandlung, Traktaten, Ehebündniß, wstaupiti w gednánj, w manželstwj.
Triefäugig seyn, slzawěti.
Triefen, wie die Augen, slzawěti, slzeti.
Trinkgeld, n. nápitwek, m.
Trompetenschall, m. trubný zwuk, m.
Tröpfeln, tropfen, kanauti.
Trotz, zum Trotz thun, na protimysl činiti.
Trotzkopf, Trotzer, m. zpurnjk, m.

U. V.

Vater, des Vaters, otcowý, in die Fußstapfen des Vaters treten, kráčeti po sslépěgich otcowých.
Ueber und über, napřekot, einem über den Hals kommen, přigjti někomu na krk.
Ueberflüßig, zbytný, es scheint mir überflüßig davon zu schreiben, widj se mi zbytné, zbytečné o tom psáti.
Ueberfallen, überrumpeln, überraschen einen, přistjhnauti, zachwátiti někoho.
Ueberlegen seyn einem, in etwas, sahati nad někoho něčjm, wětssjm býti, nicht überlegen seyn, nesahati, nyzssjm býti.
Uebermauern, přezdjti.
Ueberraschen, einen, mit einem Geschenke, Gedanken, mit einer Anstalt, překwapiti.
Ueberrumpeln, překwapiti, přistjhnauti na někoho.
Uebertragen, etwas dulden, přetrpěti.
Ueberziehen, einen mit Kriege, zdwjhnauti wálku.
Verabscheuungswürdigkeit, f. mrzkost, ohyzdnost, f.
Verarbeiten, Gold, Silber, zdělati zlato, stříbro.
Verarmen, ochuditi se.
Verdammt, zatracený.
Verdoppler, m. dwogitel, dwogič, dwogusk, m.
Verfälschen, skřiwditi.
Verfälschung, f. skřiwdění, n.
Verfehlen, die Wahrheit, minauti daleko od prawdy.
Verfinstern, sich wenig, possmauřiti se.
Verfinstert, zamračilý.
Vergangenheit, f. čas wssý, prossý, minulý, pominulý.
Vergeblichkeit, des Verbrechens, odpustitedlnost, f.
Vergeltlich, odplatný.
Verhalten sich den Athem, zadržeti, zatazitj w sobě duch.
Verhältnißweise, s přirownánjm.
Verkäuflichkeit, f. práwo prodáwagičné, n.
Verlassen, einen, wie der Zorn, die Wuth, pomjgeti, pominauti někoho.
Verleben, die Zeit, čas tráwiti, strátwiti.
Verletzung, Wunde, f. auraz, m.

Verluſt, m. im Handel, im Verkaufe, oder Kaufe, prodĕlek, m.
Vermuthlich, in der Vermuthung beſtehend, dûmĕnliwý, adv. dûmĕnliwĕ.
Verſatzamt, n. vřad záſtawný, m.
Verſatzſache, f. wĕc základná, záſtawná, f.
Verſcherzen, die Gnade, Gunſt, Freyheit, ſein Glück, zmrhati miloſt, ſſtěſtj.
Verſchlag, m. bedněnj, n.
Verſchleichen, wie die Zeit, vplinauti, probĕhnauti.
Verſchleyern, verſchleiern, zawiti, zaſtřjti rauchau.
Verſchnauben, ſ. Verſchnieben.
Verſchwatzen, die Zeit, pliſkánjm, žwanjm ſtráwiti.
Verſehen, es bey iemanden, zawaditi w něčem, pokleſnauti ſe.
Verſetzen, ſich in eines andern Umſtände, poſtawiti ſe w něčj okoličnoſti, in die Zahl der Götter verſetzen, vſaditi mezy Bohy.
Verſeufzen, wzdychánjm, lkánjm ztráwiti, ztráwiti.
Verſicherungsſchrift, ſ. Verſicherungsſchreiben, giſtina, f.
Verſprengen, rozptýliti, ſich, rozprchnauti ſe.
Verſpühren, včjti.
Verſtählen, zocelitk.
Verſtoß, m. Fehler, Irrthum, záwada, f. zawazenj, n. omyl, m.
Verſtoſſen, fehlen, zawaditi o něco.
Verunſtalten, ohyzditi, zhyzditi, hyzditi, zpotwořiti.
Verunſtaltung, f. zhyzdĕnj, ohyzdĕnj, hyzdĕnj, zpotwořenj, n.
Verwaiſen, oſýřiti.
Verwerfen, wie die Thiere, zmetati.
Verwirrung, einer Sache, zmatenoſt, zmatenina, f.
Verzollen, wyclitk.
Vier, auf vieren kriechen, po čtwermo, po čtyrech, čtwernoh lezti.
Vierangel, m. čtyrhelnjk, m.
Viereckig, čtwerokautnj, čtweroſtyl.
Vierteljährig, čtwrtoročnj.

Vließ, n. rauno, n.
Ulme, f. gilin, m.
Um ſeyn, wie ein Monat, Jahr, progiti, probĕhnauti, wypadnauti.
Umſinken, zwrátiti ſe, zwrcy ſe.
Umſturz, m. Umſtürzung eines Wagen, Seßels, zwrat, m.
Unanſtändig, nehodný.
Unanſtändig, adv. nehodně.
Unanſtändigkeit, f nehodnoſt, f.
Unberechtigt, ſ. Unbefugt.
Unerſättlich, nenaſytedlný.
Unerſättlichkeit, f. nenaſytedlnoſt, f.
Unerträglich, wie eine Laſt, nevneſytedlný, neſneſytedlný.
Unerträglichkeit, f. einer Laſt, nevneſytedlnoſt, neſneſytedlnoſt, f.
Unflath, m. wie ein Menſch, ſchimpfweiſe, neplecha, m.
Unfug, Muthwille, m. neplecha, f.
Ungetauftes Kind, nekřtěně, nekřtěňátko, n.
Unlebhaft, neživý.
Unlebhaftigkeit, f. nežiwoſt, f.
Unmittelbar, ſobě wolný.
Unmittelbarkeit, f. ſobě wolnoſt, f.
Unrath, m. Unreinigkeit, f. neplecha, f.
(am) unrechten Orte, nemiſtně.
Unſtreitigkeit, f. bezpochybnoſt f.
Unterdrücken, einen, vtiſkati.
Unterdrückung, f. vtiſkánj, vtiſtěnj, n. vtiſky, m. plur.
Unterhalt, m. Nahrung, obživenj, n.
Unterhalten, nähren, obživowati, obživiti, unterhalten mit Geſprächen, Betrachtungen, Zeitvertreibe, pozdržeti.
Unterhaltung, f. Ernährung, obživenj, n. Zeitvertreib, pozdrženj, n.
Unverdorbenheit, f. nepokaženoſt, neporuſſenoſt, f.
Unverholen, ne pod krytem.
Unverletzlich, nepřeruſſitedlný, adv. nepřeruſſitedlně.
Unverletzlichkeit, f. nepřeruſſitedlnoſt, f.
Unverwirrt, unverworren, nezmotchaný.

Unverſchuldet, nezaſlaužený, nezſaužený.
Unzehlbar, nečiſlný.
Unzehlbarkeit, f. nečiſlnoſt, f.
Vollgepfropft, naſutý.
Vollpfropfen, naſauti.
Vollſchreyen, nakřičeti.
Vorbey, das Jahr iſt vorbey, rok proſſel, wypadl.
Vorbeten, vor einem beten, napřed ſe modliti.
Vorpredigen, einem, kázati někomu.
Vorſaal, m. předſyňj, n.
Vorſager, m. předpowjdce, m.
(im) Vorſchlage ſeyn, býti předwrzen, nawrzen.
Vorſchuß, m. am Kleide, weyſtupek, m.
Vorſtecken, ein Ziel, wytknauti, wyſtrčiti cýl.
Vorüberrauſchend, prchlý.
Urbild, n. půwodnj obraz, m.
Urſchrift, f. půwodnj ſpis, m. pjſmo, n.

W.

Wage, der ſie hält, wáhdrž, m.
Wahrſagerinn, f. wěſtice, f.
Waiſenſtand, m. ſyroba, f.
Wanken, in Meynungen, Entſchließungen, kláriti ſe.
Waſchmagd, f. prádlj, pradlena, f.
Wäſſericht, wie eine Schrift, Rede, Verſe, galowý, nechutný.
Wechſelbalk, ſ. Wechſelbalg.
Wedeling, m. drabec, m.
Weghauen, odrubnauti.
Wehen, dýmati.
Wehen, das, dýmánj, n.
Wehrloſigkeit, f. nebrannoſt, nezbrognoſt, f.
Weihnachtsfreude, Luſt, wánočnj weſelj, n.
Weinerlich, kwjliwý.
Weinerlich, adv. kwjliwě.
Weitſchweifigkeit, f. vkor, m.
Weltbeſchreibung, f. popis ſwěta, m.
Weltgeſchichte, f. přjběhy ſwěta, m. plur.
Werden, zu Staube, Steine, w prach, w kamenj ſe obrátiti, zkamenětí, prachem, kamenjm býti.
Werfen, die Leute von Pferden, s koňů ſmetati, metati, házeti, ſwrcy, einen mit Steinen zu Tode werfen, vházeti kamenjm.
Werg, n. kaudel, f.
Werkzeug, n. vieles Geſchirr, orudj, n.
Weſpenneſt, n. hnjzdo woſſnj, ſrſſnj, ſrſſnowé, n.
Wetterwendiſcher Menſch, powětrnjk, wrtoch, m. wrtkawé fifidlo, n.
Widerſinn, m. odpor, m. odpornoſt rozumu, ſmyſlu, f.
Widerrechtlichkeit, f. bezprávj, f.
Winde, f. ein Gewächs, ſwlačec menſſi, m.
Windenkraut, n. ſwlačec menſſi, m.
Winſeln, das, lkánj, n.
Wirwar, m. motanina, f.
Wiſpeln, das, ſſeptánj, n.
Wittwe, f. wdowice, f.
Wohl, was iſt wohl die Urſache? co geſt aſy za přjčinu? gaká geſt aſy přjčina? was wird er wohl ſagen? co pak aſy řekne?
Wohlfeilheit, ſ. Wohlfeiligkeit.
Wohlgeruch, m. pochotná wůně, f.
Wollſpinner, m. Wollſpinnerinn, f. přadlec, m přadlice, přadlj wlny, f.
Wulſt, f. und m. obkladek, podoſek, m.
Wunderbau, m. diwná ſtwůra, f.
Wünſchenswerth, žádoſtný.
Würfelſpiel, n. hra koſtěnná, f.
Wurzeln, aller Augen wurzeln auf mir, wſſech oči gſau na mne wſ přené.
Wüſtes Geſchrey, n. diwoký křik, m.

Z.

Zackicht, zackig, widličatý.
Zahler, m. platič, m.
Zahn, holer, ſſtěrbiwý zub, m.

Zahnfleiſch, n. dáſnowé maſo, n.
Zeder, m. cedrowý ſtrom, m.
Zeither, poſawád, doſawád.
Zeitherig, poſawádnj, doſawádnj.
Zeitverderb, zmařenj čaſu, n. ſ. Zeitverluſt.
Zenſur, f. ſudowna, f. vřad poſudnj, m.
Zerfleiſchen, die Wangen, das Geſicht, u. ſ. w. dráti, ſápati, dráſati ljce, twář.
Zerkratzen, ſtark, völlig, zdrápati, podrápati.
Zermalmen, das Brod, rozdrtiti, drtiti, rozdrobiti, drobiti chléb.
Zerren, drátí.
Zerrinnen, wie die Hoffnung, ſprchnauti, rozplinauti ſe, zmařenu, vdauſſenu, na zwar, w nic vwedenu býti.
Zipflicht, wie ein Stück Holz, oder ſonſt ſo etwas, cecatý.
Zorniges Geſicht, Miene, zlobiwý, zloſtný, hněwiwý oblič̆eg, wzhled, m. machen, zloſtně, zlobiwě, hněwiwě pohleděti.
Zottenreißen, das, mrzkomluwnoſt, f.
Zotticht werden, chluparěti, koſtrbatěti, kudlatěti.
Zuchthaus, n. dům treſtnj, treſtu, m.
Zuchtmeiſter, m. im Zuchthauſe, zpráwce treſtnj, m.
Zuchtmeiſteramt, n. vřad treſtnj, m.
Zuchtruthe, f. treſtnj metla, f.
Zuckerſieder, m. wařič̆ cukru, m.
Zuckerſiederey, f. wařenj cukru, n.
Zudringlich, nutkawý.
Zudringlichkeit, f. nutkawoſt, f.
Zuerkennen, zuſprechen, als die Strafe, den Tod, vſauditi.
Zuführen, einem eine Perſon, jemanden, zaweſti někomu, k někomu někoho, führen ſie mir die Perſon zu, (beym Tanze,) zawedau mi tu oſobu.
Zugwerk, n. tahadlo, n.
Zünftig, wie ein Handwerk, f. Zunftmäßig, wie ein Menſch, wegſadnj, cechownj.
Zurichten, ſich, einen übel, zle připrawiti.
Zurückſinken, wráworati.
Zuſammenengen, ſauzíti, ſtěſnjti, ſewřjti, ſkličiti.
Zuſammenkunft, f. der Planeten, zhwězdněnj, n.
Zuſammenraſpeln, ſeſtrauhati.
Zuſammenrücken, neut. ſtěnpowati ſe.
Zuſammenſchlagen ſich, wie Leute, vereinigen in einem Haufen, ſtrynauti ſe w hluk.
Zuſammenrennen, ſtreknauti ſe, ſtrazyti ſe.
Zuſammentretung, f. Zuſammentreten, das.
Zuſchrift, Zueignungsſchrift, f. liſt připiſnj, m.
Zuwider werden, einem, wie ein Ding, eine Speiſe, zprotiwiti ſe.
Zweydeutig, oboſtrannjho rozumu, ſmyſlu, oboſtrannj.
Zweydeutig, adv. oboſtranně.
Zweydeutigkeit, f. oboſtrannoſt rozumu, ſmyſlu, f.
Zweyfüßig, dwěnohý.

Digitized by Google

Digitized by Google